ISTORIA ROMÂNILOR

TOMUL X.

PARTEA A.

www.dacoromanica.ro

ISTORIA ROMÂNILOR

CURS FĂCUT LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI,

DUPE DOCUMENTE INEDITE,

DE

V. A. URECHIĂ

PROFESOR DE ISTORIA ROMÂNILOR LA FACULTATEA DE LITERE DIN BUCURESCI, MEMBRU ACADEMIEI ROMÂNE, MEMBRU CORESPONDINTE AL ACADEMIEI SPANIOLE, AL SOCIETĂŢEI ECONOMICO-MATRITENSE, AL INSTITUTULUI ETNOGRAFIC DIN PARIS, AL SOCIETĂŢILOR GEOGRAFICE ROMÂNĂ ŞI ITALIANĂ, AL SOCIETĂŢEI ACADEMICE INDO-CHINEZE, MEMBRU FONDATOR AL ATENEULUI ROMÂN, PREŞEDINTELE GRUPULUI ROMÂN AL CONFERINŢEI INTERPARLAMENTARE, PREŞEDINTELE MANTENANŢEI FELIBRIGIULUI LATIN, AL SOCIETĂŢEI SCIINŢIFICE ŞI LITERARE DIN ALAIS (GARD), MEMBRU ONORAR AL SOCIETĂŢEI HERALDICE FRANCESE ŞI AL INSTITUTULUI ARALDICO-ITALIANO, MEMBRU AL SOCIETĂŢEI DE STUDII JAPONEZO-CHINEZE, LAUREAT AL FACULTĂŢEI DE LITERE BRITISH ATHENAEUM, PREŞEDINTE AL COMISIUNEI MONUMENTELOR ISTORICE, PREŞEDINTE AL SOCIETĂŢEI DE CULTURĂ MACEDO-ROMÂNE, MEMBRU AL SOCIETĂŢEI SCIINŢIFICO-LITERARE DIN IAŞI, MEMBRU CORESPONDENT AL INSTITUTULUI PORTUGEZ DIN COIMBRE ŞI AL ALTOR CONGRESE ISTORICE ŞI LITERARE.

TOMUL X. PARTEA A.

BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE, CAROL GÖBL
Furnisor al Curţii Regale
16, STRADA DOAMNEI, 16.
1900.

www.dacoromanica.ro

Acest volum a întârdiat a fi publicat din causa greveĭ tipografilor din anul trecut, cât şi din causa mareĭ luĭ estinderĭ.

Nedepărtându-mĕ de la vechea mea deprindere de a nu lăsà—pre cât este posibil — neutilizate tóte documentele relative la fie-care domnie, sunt nevoit să despart tomul meŭ al X-lea în douĕ părţĭ (A şi B). Partea A este acest tom. Partea B va apare maĭ târdiŭ şi cu ea se va încheia istoria Domniilor luĭ Caragea şi Calimah.

Sunt indivizĭ carĭ mĕ ţin de rĕŭ că public atâtea documente, greŭ de cetit şi de urmărit pentru ceĭ nepregătiţĭ a face orĭ a cetì o istorie documentată. Am de gând, de voiŭ trăì, să fac o istorie maĭ citéţă, maĭ à la portée *a celor nedeprinşĭ a manipula documente, dar aceea n'o pot publicà de cât după ce vor fi fost editate documentele pe carĭ mĕ sprijin eŭ în aprecierile mele ca istoric.*

Deocamdată desfid pre orĭ-cine să facă cel maĭ mic studiŭ asupra secoluluì XVIII şi începutul secoluluĭ al XIX-lea, fără de a se servì cu cele câte-va miĭ de documente inedite publicate în lucrarea de faţă.

V. A URECHIĂ.

www.dacoromanica.ro

ISTORIA ROMÂNILOR

TOMUL AL X-LEA

1812—1821.

CAP. I.

Consideraţiunĭ generale. Curentele politice din Principate. Curentul frances. Fluctuaţiunile acestor curente.

Din răsboiul ruso-turc dintre 1806—1812 ţĕrile române eşiră însângerate, sfâşiate şi grozav sărăcite şi pustiite. Din corpul Moldoveĭ Rusia a smuls, prin Tractatul de la Bucurescĭ, o jumătate de ţéră: frumósa Basarabie. Ceĭ carĭ aveaŭ cunoscinţă de negociaţiunile anterióre dintre Alexandru I al Rusieĭ şi Napoleon al Francieĭ nu puteaŭ să nu considere şi acéstă stare făcută Principatelor de Tractatul din 1812 ca un câştig pentru românime; în adevĕr, de unde la un moment Francia promisese Rusieĭ încorporarea Principatelor române întregĭ până la Dunăre, acum ele nu perdeaŭ decât Basarabia. Adevĕrat că şi acéstă perdere s'ar fi putut înlătură, dacă Turcia nu erà trădată de diplomaţia sa la pacea din Bucurescĭ în 1812.

www.dacoromanica.ro

Tocmaĭ în momentul când Rusia erà atât de greŭ amenințată de invasiunea oștirilor luĭ Napoleon I, ea, grație coruperiĭ plenipotențiarilor turcĭ, isbutesce a dobândì de la Turcia cesiunea Basarabieĭ!

Acéstă sfâșiere a Moldoveĭ, pe care noĭ, astădĭ, avênd o maĭ desvoltată consciință națională, o deplângem, erà — să nu negăm faptul — pe la 1812 considerată de majoritatea boerimiĭ moldovene ca un mijloc de ameliorare a sórteĭ țěriĭ, doritóre de a scăpà de domnirea turcéscă.

Negreșit, ca și în Muntenia, existà și în Moldova un început de curent anti-rusesc, dar acesta erà mult maĭ slab în Iașĭ decât la Bucurescĭ, unde pășise în fruntea luĭ însușĭ Metropolitul Dositeiŭ, destituit de Muscalĭ și boeriĭ partisanĭ aĭ luĭ C. Filipescu, fostul Vistier din timpul ocupațiuniĭ muscălescĭ și carele peste puțin iar va ocupà acéstă funcțiune.

Un act manifestând regretele boerimiĭ moldave pentru perderea Basarabieĭ cunóscem ce-ĭ dreptul, dar acele regrete și le explică semnatariĭ actuluĭ pe alte motive decât dragostea de țéră, de naționalitate. Boeriĭ moldovenĭ vor arătà Porțiĭ, că ruperea Basarabieĭ de la Moldova a adus o scădere la veniturile țěriĭ. Eĭ vor reduce perderea la o afacere de fiscalitate!

Dar nu numaĭ corpul țěriĭ sângerà prin acéstă sfâșiere, ci și națiunea eșià mult micșorată. Suntem departe în aniĭ aceștia de simțemintele carĭ altă dată animaŭ pe Miron Costin, când strigà, la Domnescĭ, ostașilor moldovenĭ: «Să nu dăm, copiĭ, pămîntul acesta, că e stropit de sângele moșilor și al strămoșilor noștri.» Acum Moldoveniĭ și Munteniĭ încetaŭ, fără cel maĭ mic scrupul, de a fi *pămîntenĭ* și, pentru a se apěrà de birurĭ și angarale, cu cea maĭ mare grabă, acceptaŭ să fie considerațĭ ca *supușĭ* aĭ Austrieĭ orĭ aĭ Rusieĭ și încetaŭ de a se dice *pămîntenĭ*.

Dar societatea înaltă!

Fie-care invasiune ruséscă, de la 1774 până la 1812, nu contribui decât la maĭ mare desnaționalisare a claseĭ boerescĭ. Suntem departe și de dilele acelea unde puritatea familieĭ erà, nu numaĭ o lege, ci chiar un efect al străvechilor moravurĭ. Corupțiunea sub tóte formele intră în familiĭ, din moment ce soția și fata fură considerate de soț și de părinte ca mijlóce prin carĭ el puteà ajunge la *I-ul Comitet*, la *Divan*, la vre-un post óre-care, saŭ și maĭ puțin: la vre-o sinecură, orĭ la manipulare de niscaĭ banĭ publicĭ, din care, sub protecțiunea necinstitoruluĭ caseĭ sale, boerul scià să-șĭ facă un venit, propriŭ a-ĭ satisface pofta spornică de lux.

Nu maĭ puțin curentul național, orĭ-cât de slab și nebăgat în sémă, se afirmà din ce în ce maĭ simțit. Atuncĭ când însușĭ Metropolitul Dositeiŭ erà gata de a devenì supus frances, numaĭ ca să nu rěmână pe mâna Muscalilor, e posibil că făceà el acésta din simplu interes al conservăriĭ sale. Nu aflăm însă un asemenea interes în înclinarea aceleĭ clase de Românĭ

www.dacoromanica.ro

pentru Francia, care intonà cu vie plăcere cântecul luĭ «*Napaleon Bunăparte*». Acĭ erà altă explicaţiune de dat decât interesul material al cuĭ-va.

Şi cum că partida contrarie Muscalilor erà spornică şi că pe tótă ḑiua maĭ mult cresceà la numĕr partida care-şĭ îndreptà privirile spre apusul Europeĭ, spre Francia, póte dovedì corespondenţa încă inedită a Consulilor francesĭ din Bucurescĭ şi Iaşĭ dintre aniĭ 1807—1814.

Descriind, în 27 Martie 1808, gróznica stare a Principatelor sub administraţiunea rusésca, Consulul frances Lamarc, din Bucurescĭ, într'o notă a sa către Champigny, ḑiceà că: «*Ce pays est détruit sans retour, ruiné et dépeuplé, si la paix et une prompte délivrance ne viennent à son secours.*» Lamarc arată vexaţiunile ispravnicilor, hoţiile lor. «*Ţĕraniĭ*, ḑice el, *vin la Consulatul frances să cĕră ajutorul luĭ în fie-ce ḑi....* Aŭ să emigreze toţĭ, de nu se va pune capĕt releĭ administraţiunĭ.»

La 1810, în luna Iulie, Ledoux, revenit la Bucurescĭ după o absenţă din ţĕră, silită în urma intrigilor muscălescĭ, scrie luĭ Champigny (la 28 Iulie) că: «Sosirea mea aci a produs un efect fórte ciudat. Autorităţile rusescĭ m'aŭ primit cu multă politeţă rece, iar *toţĭ boeriĭ*, carĭ mĕ credeaŭ — după cele ce li se spuseseră — cel puţin destituit, privesc reîntórcerea mea ca un fapt care probéză maĭ mult decât orĭ-când puterea Francieĭ şi slăbiciunea Ruşilor. Oh! Monseigneur! *Cât e de detestată aicĭ acéstă naţiune (a Ruşilor)! Cât doresc toţĭ Româniĭ ca să-şĭ schimbe stăpânul!*» (1)

Intre boeriĭ devotaţĭ Francieĭ Ledoux numesce, în scrisórea sa din 24 Decembre 1810, pe Hagi Moscu.

Acelaşĭ lucru îl spune şi Consulul frances din Iaşĭ, în scrisórea sa din 1 August 1810 către Champigny. (2)

Martin arată şi el ruinarea ţĕriĭ prin imposite şi rechisiţiunĭ. In 1810 Ruşiĭ aŭ luat de la ómenĭ fînul şi grânele pe jumătate.

---

(1) *Ledoux à Champigny.* Bucarest, 28 Juillet 1810.

«.... Mon arrivée ici a produit un effet très-singulier. Les autorités russes m'ont accueilli avec beaucoup de froide politesse et tous les boyards, qui me croyaient, d'après ce qu'on leur avait dit, au moins destitué, regardent mon retour comme une chose qui prouve plus que jamais notre force et la faiblesse des Russes. Oh! Monseigneur, comme cette nation est détestée ici! Comme tous les Valaques désirent changer de maître!»

Ledoux scrie luĭ Champigny, în 23 Decembre 1810 (din Bucurescĭ), că: «Hagi Moscu, un des principaux boyards de la Valachie, le plus éclairé et le plus considéré.... est très-dévoué à la France.»

(2) Din Iaşĭ, în 1 August 1810, scrie Martin luĭ Champigny:

«.... On est bien las de la guerre en ce pays. Le parti russe y est bien faible; leurs plus zélés partisans désirent encore plus que les autres un nouvel ordre de choses, même le retour du gouvernement des Princes.....»

www.dacoromanica.ro

La 1811 nu maĭ eraŭ numaĭ ţĕraniĭ câstigaţĭ la politica francesă, ci şi mare parte din ţĕră. Ledoux, Consulul frances, scrie, în 15 Maiŭ acest an, din Bucurescĭ, către Champigny, că boeriĭ i-aŭ dat tot-deauna doveḑĭ de predilecţiunea lor pentru gloriósa naţiune francesă. Totuşĭ, din causa ameninţărilor luĭ Kamenski, «eĭ (boeriĭ) nu cutéză a se arătà pe la casa Consululuĭ. Un boer Catargi, pentru că a călătorit până la Paris, a fost arestat şi surghiunit nu se scie unde. Asemenea mĕsurĭ aŭ băgat gróza în nobleţa acestor ţĕrĭ.» (1)

De sigur că marea catastrofă a luĭ Napoleon I în Rusia va fi o mare decepţiune pentru partisaniĭ Francieĭ în Principate. Intre 23 Iunie, când Napoleon trece Niemenul, 17 August, când se dă bătălia de la Smolensk, 14 Septembre, când arde Moscva, 20 Novembre, când Cutuzof e bătut de Napoleon la Crasnoi, 29 Novembre, când armata francesă trece Berezina, şi 5 Decembre, când Napoleon I se înapoiază la Paris, lăsând în locul sĕŭ pe Murat în fruntea armateĭ învinsă de *ger*, speranţele orĭ decepţiunile partisanilor sĕĭ din Bucurescĭ şi Iaşĭ aŭ trecut prin fasele prin carĭ trecŭ şi însuşĭ sufletul mareluĭ Imperator Napoleon I.

Acésta se întîmplă maĭ ales cu noiĭ Domnĭ, carĭ vor fi daţĭ de Turcia Principatelor. Curtesanĭ călduroşĭ aĭ Francieĭ la început, eĭ vor manifestà contra eĭ, pe dată ce o vor simţi slăbită în influenţa eĭ la Constantinopole.

Dar orĭ-cât de marĭ aŭ fost decepţiunile celor din *curentul naţional*, antimuscălesc, acest curent nu *sécă*. Un isvor, care, iute descinḑênd din munte, întîlnesce în calea luĭ obstacole, stâncĭ, dacă nu le póte rĕsturnà, se insinuéză pe sub ele, trece nevĕḑut pe sub pămînt, ca să ţîşnéscă iar afară, cevà maĭ departe. Tot asemenea *curentul naţional*, un moment iezit de neaşteptata isbândă a Muscalilor asupra Francesilor, îşĭ va reluà cursul sĕŭ spornic şi în 1821, după abià nouĕ anĭ, va devenì importantul curent, care se va numi «revoluţiunea luĭ *Tudor Vladimirescu*.»

CAP. II.

Promulgarea Tractatuluĭ din 1812. Nouĕle Domniĭ. Ioan Caragea la Munteni. Indreptarea chronologieĭ domnieĭ luĭ Caragea. Familia Caragea.

Ilustrul meŭ amic şi coleg d-l A. D. Xenopol, în tomul ultim al *Istorieĭ* sale, dă ḑiua de 24 Decembre 1812 ca punct de plecare a domnieĭ la Munteni a luĭ Ioan Caragea.

Este óre-care eróre de îndreptat în acéstă afirmaţiune. Numaĭ îndrep-

(1) Documentul este inedit. L'am decopiat în Archivele Ministeriuluĭ de Externe din Paris, în 1894.

www.dacoromanica.ro

tându-ne fără patimă şi amical erorile uniĭ altora, vom ajunge a face o bună istorie a ţĕriĭ.

Să amintim maĭ întâiŭ că Tractatul de la Bucurescĭ este din 16 Maiŭ 1812. Cu adresa din 6 Iulie 1812, Pavel Ciciacov promulgă Tractatul de la Bucurescĭ, prin următórea adresă către Divanul ţĕriĭ:

Către Divanul Valachieĭ.

Boerilor!

Schimbarea întăririlor a contractuluĭ de pace încheiat între Impĕrăţia Rusieĭ şi între Pórta otomanicéscă săvîrşindu-se la 2 ale luĭ Iulie prin ministeriul celor cu plină putere despre amîndouĕ părţile, socotesc că trebue să vĕ fac cunoscută acéstă întîmplare şi să vĕ daŭ articolele tractatuluĭ, carĭ privesc pe D-vóstre. Rĕmâne dar asupra boerilor să le publicarisiţĭ după obiceiurile ce aveţĭ şi după cum s'aŭ urmat altă dată în asemenea întîmplare. — No. 69, Bucurescĭ, Iulie 6, 1812. (1)

Pavel Ciciacov.

Urmèză, anexate la acéstă adresă, articolele relative la Principate din Tractatul încheiat la 16 Maiŭ 1812 în Bucurescĭ.

Nu întârdie numirea Domnilor la Constantinopole, deşi Muscaliĭ maĭ rĕmaseră în Principate cât-va timp.

Incă în primele ḑile din Octobre Calimach şi Caragea fac, din Constantinopole, acte de Domnĭ. Aşà Calimach scrie, la 6 Octobre 1812, înainte de a sosì la Iaşĭ, fostuluĭ Metropolit Veniamin, spre a-l rechemà pe tronul archipăstoresc al Moldoveĭ. Dejà încă la 1 Octobre 1812, boeriĭ Moldoveĭ, vorbind de noul Domnitor Calimach, se adresaseră către fostul Metropolit, cerêndu-ĭ şă-şĭ reieà cârja de pastor.

Fotino scrie că, la 24 August, Pórta şi numise Domnĭ pe Calimach şi pe Caragea. (2) Draghicĭ dă pentru începutul domnieĭ luĭ Calimach data eronată de «31 prin postul Crăciunuluĭ» 1812. (3)

Dacă ţinem sémă de scrisórea luĭ Andréossy către Ducele de Bassano din 9 Septembre 1812 stil noŭ (4), apoĭ data chemăriĭ la domnie a luĭ Caragea este între 4—6 Septembre stil noŭ, dată concordând perfect cu aceea din Fotino (24 August st. vechiŭ).

*

Caimăcămia se instituì pe numele luĭ Ioan Caragea pe dată ce sosì în Bucurescĭ scirea chemăriĭ luĭ la tronul muntén. In Octobre 1812 semnéză

(1) Cod. LXXVII, fila 343.

(2) Δ. Φωτεινοῦ, ἱστορία τῆς πάλαι Δακίας, Viena 1803, III, pag. 127.

(3) M. Drăghicĭ, *Istoria Moldoveĭ*, Iaşĭ 1857, II, pag. 92.

(4) Hurmuzaki, *Documente*, Supl. I, vol. II, pag. 731.

www.dacoromanica.ro

în calitate de Caimacamĭ: C. Filipescu, Serghie Arghiropulo, C. Ralet, Gr. Ghica, Barbu Văcărescu, Istrate Kretzulescu şi Ioan Văcărescu. (1)

Fotino amintesce că Ioan Caragea, noul Domn, după ce la 24 August 1812 a fost primit în audienţă de Sultanul, apoĭ pe la începutul luĭ Octobre a plecat din Constantinopole spre Ţéra-Românéscă.

In cale s'a oprit câte-va ḑile la Şumla, spre a se întîlni cu Vizirul, carele tocmaĭ erà acolo.

Cum că nu în 24 Decembre, ci încă în decursul luneĭ Novembre este a se pune începutul domnieĭ efective a luĭ Ioan Caragea, probéză, pe lângă notiţa de jos, o serie de acte, din carĭ cităm aci pe cele următóre:

a) Pitacul din 18 Novembre 1812 către Spătar. Asemenea ordin nu puteà fi dat de Domnitor abià sosit la Bucurescĭ.

Pitac către Spătar pentru ceĭ ce intră şi es fără de nicĭ un căpĕtâiŭ.

D-ta Vel Spătare, mulţĭ din ceĭ ce intră şi es de aicĭ din domnéscă Nóstră politie a Bucurescilor, fiind necunoscuţĭ şi făr de nicĭ un căpĕtâiŭ, nu este îndoială că póte să se întîmple şi multe netrebnice fapte de uniĭ ca aceia; pentru a se precurmà dar orĭ-ce bănuială despre acest fel de ómenĭ, carĭ pot fi porniţĭ spre supĕrarea liniştiriĭ lăcuitorilor politieĭ, de aceea poruncim Domnia Mea, ca de astăḑĭ înainte sá orînduescĭ la marginele tuturor drumurilor politieĭ (prin carĭ pot intrà călătoriĭ), ómenĭ deşteptaţĭ la fieş-care, ca sà privigheze cine întră in politie, de unde vine, cu ce trebuinţă şi de ce tréptă este şi unde conăcesce, precum asemenea şi pentru ceĭ ce es, cine este fieş-care, unde merge, cu ce trebuinţă şi de ce tréptă este, şi pe fieş-care ḑi să ne arăţĭ d-ta scara, prin înscris raport, cu întrégă deslușire. — 1812 Noembre 28. (2)

b) Intocmirea încă înainte de 30 Novembre 1812 a unuĭ *Departament al străinelor pricinĭ*, pentru motivele ce maĭ departe vom aduce.

---

(1) «Noĭ Caimacamiĭ Ţĕriĭ-Românescĭ. Sciut este însărcinarea ce s'aŭ impovorat asupra acesteĭ patriĭ cu o mare sumă de proviant, care trebue a se analoghisi pe toţĭ deobşte. De aceea se cuvine a face ajutor şi partea bisericéscă şi monachiĭ, preoţiĭ şi diaconiĭ. Şi fiind-că la Visterie nu sunt sciute mănăstirile cu metócele lor.... nicĭ preoţiĭ etc.» (Eĭ cer să se repartiseze pe ele suma «şi a primi făină, orz, ovĕz de pe la magasiĭ.») — 1812 Octombre 11.
(ss) Const. Filipescu, Serghie Arghiropulo, C. Ralet, Gr. Ghica, Barbu Văcărescu, Istrate Kretzulescu şi Ioan Văcărescu.

(2) Cod. LXXIV, fila 3.

Cum că în Octobre începe adm nistraţiunea luĭ Caragea se póte probà şi cu o anaforaua Vornicieĭ obştirilor, în care se ḑice:..... *«de la Octombre, din ḑiua luminateĭ stăpânirĭi Inălţimiĭ Tale.»*

www.dacoromanica.ro

c) Pitacul din 30 Novembre 1812 pentru repararea stradeĭ Şerban-Vodă, că pe acolo aveà, peste 2—3 ḑile, să-şĭ facă intrarea sa Vodă.

Acéstă intrare avênd a se face, după obiceiurĭ, prin calea Şerban-Vodă, se ordonă, la 30 Novembre 1812, ispravnicilor de Ilfov şi de Dîmboviţa să drégă în 2—3 ḑile podul ce duce spre capul poduluĭ Şerban-Vodă, că pe acolo va fi intrarea cu alaiŭ a Mărieĭ Sale luĭ Vodă «în politie, la domnescul Nostru scaun». (1)

Pitac pentru meremetul poduluĭ Şerban-Vodă.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea VV

D-vóstre ispravnicilor ot sud. Ilfov şi Dîmboviţa şi D-ta epistatule al vorni cieĭ politieĭ, fiind-că intrarea Domnieĭ Mele cu alaiŭ în politie la domnescul Nostru scaun am hotărît a fi pe podul luĭ Şerban-Vodă, ştraşnic vĕ poruncim Domnia Mea, ca, luând împreună întru ajutor şi pe epistaţiĭ caseĭ podurilor, până în douĕ, mult treĭ ḑile, să puneţĭ tótă silinţa de a trage negreşit cu tulă, pleter şi paie acel drum, până la capul poduluĭ, făr de a face câtuşĭ de puţin cusur, pentru înlesnirea intrăriĭ Nóstre. — 1812 Noembre 30.

d) Proclamaţiunea adresată de Ion Caragea către ţéră, datată din 25 Novembre 1812, încă probéză că Domnitorul e dejà sosit înainte mult de 24 Novembre.

Negreşit că acéstă proclamaţiune este dată înainte de intrarea solemnă în Bucurescĭ a nouluĭ Domnitor. Se scie că, sosind din Constantinopole noiĭ Domnitorĭ poposiaŭ la mănăstirea Văcărescĭ câte-va ḑile şi că de ac, venià *alaiul* să-ĭ iea să-ĭ ducă triumfal în capitala ţĕriĭ.

e) Pitacul de întocmirea alaiurilor de intrarea Domnitoruluĭ şi a doua ḑi a Dómneĭ. (2)

Dacă numaĭ la 24 Decembre 1812 este începutul domnieĭ luĭ Ioan Caragea, atuncĭ cum s'ar puté explică douĕ importante acte de la acest Domn, din primele ḑile ale luneĭ luĭ Decembre?

Unul din aceste acte, din 1 Decembre, este Pitacul luĭ Ioan Caragea, însărcinând pe biv Vel Vornicul Grigorie Brâncoveanu să cerceteze séma cutieĭ şcólelor. (3)

Al doilea act este primirea demisiuniĭ luĭ Dositeiŭ (Filiti) din demnitatea de Metropolit al ţĕriĭ, la care fusese rechemat nu târḑiŭ după eşirea

(1) Cod. LXXIV, fila 3.
(2) Cod. LXV, fila 9.
(3) Cod. LXIV, fila 32.

www.dacoromanica.ro

din Bucurescĭ a luĭ Ignatie. La 16 Novembre 1812 este primit «*paretcsisul*» luĭ Dositeiŭ. (1)

Decĭ nu la 24 Decembre, ci maĭ înainte cu aprópe treĭ sĕptĕmânĭ este începutul efectiv al domnieĭ în Ţéra-Românéscă a luĭ Ioan Caragea V.V.

*

Nu este trebuinţă să facem din noŭ istoricul familieĭ Caragea. Am avut dejà ocasiune să vorbim despre familia Caragea atuncĭ când am scris istoria domnieĭ luĭ Nicolae Vodă Caragea, succesorul domnicĭ întâia a luĭ Alexandru Ipsilante în Muntenia. (2) Din familia Caragea s'aŭ ilustrat membri nu numaĭ ca dragomanĭ aĭ Porţiĭ (precum aŭ fost în secolul XVIII Constantin Caragea, tatăl luĭ Nicolae Caragea de la 1782), dar şi ca ómenĭ de sciinţă. Insuşĭ Domnitorul Nicolae Caragea a publicat, la 1792, la Viena, o traducere de la Cebes, filosoful teban, şi diverse traducerĭ din francesa în limba grécă (între carĭ *Secolul luĭ Ludovic XIV* de Voltaire). Un alt Caragea (Anton) a publicat din limba germană manualul luĭ Werner: «Despre legislaţiunea penală în Germania». Nicolae Caragea maĭ ales s'a distins ca om de lege. El a publicat la Patras maĭ multe volume despre dreptul penal şi despre procedura relativă.

Nu este indiferent de a se sci acésta, când avem a face istoricul unuĭ Caragea, care a dotat Ţéra Muntenéscă cu un codice de legĭ.

Ioan Caragea e unul din ceĭ treĭ fiĭ aĭ luĭ Nicolae Caragea Voevod. Ceĭ-l-alţĭ doĭ eraŭ Constantin şi Ştefan.

Ioan Caragea capĕtă domnia în un timp când Rusia erà deplin influentă la Constantinopole. Cum se face că, fiind cunoscut de inimic al Muscalilor şi, din contra, de apropiat mult de politica francesă, cum se face, ḑic, că isbutesce a căpĕtà tronul muntenesc?

Ne rĕspunde la întrebare Andréossy în nota luĭ către Ducele de Bassano, din Pera, de la 4 Ianuarie (stil noŭ) 1813. Ḑice acest diplomat, că «este

(1) Veḑĭ Cod. LXIII, pag. 75.

(2) Despre familia Caragea consultă pe Fotino, care ne arată pe un Enache Caragea de Postelnic a luĭ Mateiŭ Vodă Basarab (I, pag. 100). Veḑĭ şi *Istoria ieroglifică* de Cantemir, care citéză familia Caragea.

Despre ramura maĭ veche românisată din némul Caragea veḑĭ Const. Căpitanul în *Magasin Ist.* I, pag. 293 şi IV, p. 18. Asemenea diversele documente domnescĭ publicate de noĭ pentru secolul XVIII. Veḑĭ şi pamfletul în formă dramatică ce am adus în tom. VII al *Istorieĭ Românilor*.

Ioan Caragea avù de soţie pe Dómna Elena. Fiiĭ sĕĭ fură Gheorghe şi Constantin şi fiica sa fu Domniţa Ralu. Zilot amintesce că Ioan Caragea aveà sciinţă «de lucrurile Ţĕriĭ-Românescĭ, ca unul ce a maĭ stat aicĭ cu alte dregătoriĭ orînduite de Domniĭ de maĭ înainte». (Pag. 108.)

www.dacoromanica.ro

astădĭ recunoscut că Principatul Valachieĭ costă 8.000 de pungĭ, **4 milióne,** dațĭ de Caragea luĭ Halet-Efendi». (1)

E probabil că și Ministrul rusesc din Constantinopole se infruptă din acéstă importantă sumă, ca să nu fie prea neîmpăcat cu candidatura la domnie a luĭ Ioan Caragea.

*

Revenirea la tronul Munteniei a luĭ Ioan Caragea însemnă cu tóte aceste un neașteptat eșec al politiceĭ muscălescĭ. Rușiĭ fuseseră dejà siliți a rechemà pe Metropoliții numițĭ de eĭ în Principate, contra vechiuluĭ us de alegere a prelaților bisericiĭ române.

Ca probă că noua domnie aveà să însemne, la început, o reacțiune contra Muscalilor, fu imediata compunere a Divanuluĭ țĕriĭ. C. Varlam și aĭ sĕĭ cad de la putere, ba Varlam și St. Văcărescu se expatriază, pe când Const. Filipescu, nu de mult reîntors din exilul sĕŭ în Rusia, devine Marele Ban al Divanuluĭ luĭ Caragea, iar la Iunie 1813 trece în funcțiunea, *maĭ bănósă,* de *Mare Vistier*, înlocuindu-l în Bănie Radu Golescu, care un moment ocupase, în acelașĭ Divan al luĭ Caragea, demnitatea de Vornic de Țéra-de sus. (2)

Firmanele de numire ale luĭ Ioan Caragea se pot cetì în *Tesaurul de monumente istorice*, II, pag. 351.

CAP. III.

Biserica sub Ioan Caragea.

Se scie că, pe dată ce Muscaliĭ vĕdură că Principatele le scapă din mânĭ și că nu vor putè sfâșià din ele decât Basarabia, eĭ se grăbiră să-șĭ recheme în Rusia pe ambiĭ Metropoliții ce impuseseră la Iașĭ și la Bucurescĭ Exarchul Gavril trecù în Basarabia, unde i se dete în curînd episcopatul de Chișineŭ și Hotin, iar Ignatie găsì maĭ util pentru el să se ducă la Viena. De aicĭ maĭ apoĭ, când va crede că cuvîntul patronilor muscalĭ nu póte să nu fie ascultat, va scrie și va solicità să i se verifice socotelile gestiuniĭ Metropolieĭ. Sperà că din acésta îĭ va revenì un noŭ beneficiŭ.

---

(1) Hurmuzaki, *Documente*, Supl. I, vol. II. pag. 739.

(2) Filipescĭ nu maĭ puțin de treĭ sunt la un moment în Divan. Acéstà familie este atót-putinte și ceĭ maĭ mulți boerĭ din Divan sunt vechĭ partisanĭ aĭ luĭ Dinu Filipescu. Zilot scrie, că C. Filipescu a cumpĕrat cu banĭ Visteria de la Caragea și îndepărtarea luĭ Gr. Brâncoveanu, carele lucra cu inimă pentru țéră. (Pag. 110).

www.dacoromanica.ro

Numaĭ în 1815 cerù să fie răfuite socotelele gestiuniĭ luĭ ca Metropolit. (1)

La Bucurescĭ, Dositeiŭ, revenind de la Brașov, îșĭ reluă scaunul. Dar pe puține ḑile fu acéstă reîntórcere în tronul metropolitan a luĭ Dositeiŭ. Muscaliĭ eraŭ prea influențĭ, ca să tolereze acéstă reîntórcere a osîndituluĭ lor. Eĭ impun luĭ Ioan Caragea o nouă isgonire din scaun a demnuluĭ prelat. Dositeiŭ, convins că nu póte fi susținut de noul Domnitor, dete «*paretesis*» de bună voe, după cunoscutul obiceiŭ.

La 16 Decembre 1812 primi Caragea demisiunea luĭ Dositeiŭ. El scrise imediat la Constantinopole Patriarchuluĭ pentru *evdoxis* în favórea archiereuluĭ Nectarie. (2) Acesta fiind primit, la 19 Ianuarie 1813 se făcù instalarea nouluĭ păstor al bisericiĭ muntene.

---

(1) *Pitac către episcopĭ i veliții boerĭ i către biv Vel Ban Constantin Filipescu și către biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu, a se strînge la un loc, să facă teorie socotelilor luĭ proin Metropolit Ignatie.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Iubitorilor de Dumneḑeŭ Sfînția Vóstră Episcopilor i D-vóstre cinstiților și credincioșĭ boerilor veliții aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, împreună și d-ta biv Vel Bane Constantine Filipescule, i D-ta biv Vel Bane Grigorie Brâncovene, din alăturata tălmăcire a noteĭ ce aŭ dat către Domnia Mea, de la 17 ale acestiĭ lunĭ, cinstitul Gheneral Consul al Rusieĭ, veți luà îndestulată pliroforie de cererea ce se face pentru teoria socotelilor ale luĭ proin Metropolitul Ignatie, ce ḑice că le-ar fi lăsat la Metropolie asupra plecăriĭ sale de aicĭ la Viena; pentru care poruncim Domnia Mea, ca adunându-vĕ cu toțiĭ la un loc, să le cereți de unde se vor fi aflând și, teorisindu-le prin luare aminte și cercetare cu de-amănuntul, să arătațĭ Domnieĭ Mele prin anaforà a D-luĭ Vel Hatman al Divanuluĭ. Tolco pisah gpd.— 1815 Ianuarie 31

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIV, fila 174*)

(2) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Fiind-că Preaosfînția Sa Părintele proin Metropolit Chir Dositeiŭ aŭ dat paretisis de bună-voe, care s'aŭ vĕḑut și de către Domnia Mea, și de vreme ce D-lor cinstiții și credincioșĭ veliții boerĭ aĭ Domnieĭ Mele ne daŭ pliroforie, incredințându-Ne printr'acéstă anafora de cea până acum bună petrecere și ipolipsis a Prea Sfînțieĭ Sale proin Episcop al Rîmniculuĭ Chir Nectarie, făcênd dar Domnia Mea prin D-lor tóte cercetările cele cuviincióse, am ales și am hotărît ca să așezăm și să provivasim pe Preaosfînția Sa numitul archiereŭ Chir Nectarie Metropolit aceștiĭ de Dumneḑeŭ păzită domnescĭ

www.dacoromanica.ro

Iată cum se face istoricul acesteĭ instalărĭ:

«1813, Ianuarie 19. După ce aŭ venit evdoxis al Metropolituluĭ, fiind D-lor boeriĭ strînşĭ la Curte, aŭ venit Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit la Curte cu alaiŭ preoţesc, şi în Divan fiind şi Măria Sa Vodă, în scaun, l'aŭ primit Măria Sa, unde după ce s'aŭ cetit evdoxis, aŭ făcut Măria Sa şi logos, precum şi Metropolitul asemenea aŭ făcut logos, şi cu caretă domnéscă şi cu alaiŭ domnesc s'aŭ dus la Metropolie, intrând în caretă amîndoĭ D-lor veliţiĭ Logofeţĭ, şi aŭ mers drept la biserică, unde multă slujbă s'aŭ făcut după canónele bisericescĭ; acolo s'aŭ aflat toţĭ archiereiĭ şi archimandriţiĭ îmbrăcaţĭ cu odăjdiĭ, iar archiereiĭ şi cu mitrele, şi acolo aŭ mers şi D lor toţĭ boeriĭ de aŭ şi mâncat la prând, alaiul însă s'a făcut ca la psifos.» (1)

Dar dejà la 16 Decembre, în aceeaşĭ ḑi în care Caragea primise demisiunea luĭ Dositeiŭ, cu mare alaiŭ primì în audienţă la Curte pe noul Metropolit. (2) Dovedesce acésta deplin că «*paretesis*» al luĭ Dositeiŭ erà o formalitate de ochiĭ lumiĭ.

---

nóstre ţĕrĭ a Ungro-Vlachieĭ, nădăjduind că şi de acum înainte pildă avênd Prea Sfinţia Sa rodurile aceştiĭ de până acum bune petreceri, se va osîrdui a spori asupra ipochimenuluĭ Prea Sfinţieĭ Sale laudele ce se pot pricinui prin buna ocârmuire a duhovnicesceĭ păstoriĭ a sf. metropoliĭ, ce acum se încredinţéză Preaosfinţieĭ Sale.—1812 Decembre 16. (Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Originala minută este la *Biblioteca Urechiă.*)

(1) Cod. LXXIV, fila 174.

(2) *Alaiul eşiriĭ din Curtea domnéscă a Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolit.*

D luĭ Vel Portarul cu tótă brésla D-luĭ.

Seimeniĭ spătărescĭ cu zapciiĭ bresleĭ D-luĭ Vel Spătaruluĭ, adecă Vel Căpitan de lefegiĭ, Baş-bulucbaş, polcovniciĭ şi ceĭ-lalţĭ cu ómeniĭ lor, după orînduială.

D-luĭ Vel Agă cu zapciiĭ bresleĭ d-sale şi cu tot alaiul cel obicĭnuit al D-luĭ.

Séşe postelniceĭ, câte doĭ.

Al 3-lea Logofĕt ot depertament, cu Logofĕt de taină.

Vătaful de păhărniceĭ, cu céuş de aproḑĭ.

Vătaf de Divan, cu Vătaf de Vistierie.

Al 3-lea Postelnic, cu al 3-lea Vistier.

Al 3-lea Logofĕt, cu al 3-lea Logofĕt ot depertamentul de criminalion.

Al 2-lea Logofĕt de sus, Vel Pitar.

Protopopĭ pe jos cu câţĭ-va preoţĭ înaintea carêteĭ, iar ceĭ maĭ mulţĭ în urmă.

6 fustaşĭ aĭ Divanuluĭ, 6 asemenea cu darde.

www.dacoromanica.ro

Treĭ ḑile după ceremonia de la Curte, Beizadelele, fiiĭ luĭ Vodă, merseră la Metropolie «spre hiritismos» nouluĭ Metropolit, cu alaiŭ special. (1) Metropolitul fost, Dositeiŭ, nu căḑù totuşĭ în disgraţie, ci i se dete spre chivernisélă mănăstirea Sinaia, s'o ţină pe viéţă, în 18 Ianuarie 1813, precum resultă din următorul act:

---

5 ciohodarĭ, 5 ciohodarĭ.

Logofeţiĭ Divanuluĭ.	Careta gospod.	Logofeţiĭ Divanuluĭ.
Preoţiĭ.		Preoţiĭ.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar.

Poruncim Domnia Mea Vătaşe de păhărniceĭ, mâne de diminéţă, la 16 ale aceştiĭ lunĭ, să gătescĭ alaiul acesta la domnésca Nóstră Curte şi să nu se facă nicĭ un cusur.—1812 Decembre 15.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXV, fila 23.)

(1) Iacă alaiurile cu carĭ merseră la visită la Metropolitul fiiĭ luĭ Caragea:

Alaiul cu care aŭ mers luminaţiĭ Beizadele spre hiritismos la Metropolitul cel noŭ.

Poteraşĭ pe jos.	Edecurile	Iar poteraşĭ pe jos asemenea.
Seimenĭ polcovnicescĭ.		Seimenĭ bulucbăşescĭ.
Treĭ postelniceĭ.		Iar treĭ postelniceĭ.
Céuş agiesc.		Céuş spătăresc.
Răhtivanu.		Al 2-lea Pitar.
Polcovnicu de ciocli.		Polcovnicu de seimenĭ.
Polcovnicu de poteră.		Al 2-lea Comis.
Baş-bulucbaşa.		Polcovnicu de tîrg.
Vel Căpitan za lefegiĭ.		Vel Căpitan de menzil.
Vel Căpitan de dorobanţĭ.		Al 3-lea Postelnic.

www.dacoromanica.ro

Anaforaua Părinteluĭ Metropolit ca să se dea mănăstirea Sinaia la proin Metropolit Dositeiŭ, pentru a fi pre séma sa de a se chivernisì cât va trăì Sf. Sa.

Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Priimită fiindu-Ne rugăciunea ce Ne face printr'acéstă anaforà Preaosfinția Sa Părintele Metropolitul, o întărim Domnia Mea și hotărîm, ca întru tóte întocmaĭ să se urmeze, și poruncim Dumi-tale Vel Logofete de Țéra-de-sus, să-ĭ facĭ mănăstirea teslim cu tóte ale eĭ Prea Sfințieĭ Sale proin Metropolit Dositeiŭ, după mijlocul ce se arată în anaforà, începêndu-se însă apĕrarea acesteĭ mănăstirĭ de întîmplătórele cererĭ de la ḑi întâiŭ a viitoruluĭ Februarie.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Anaforaua e scrisă grecesce).

Al 2-lea Postelnic
Salahorĭ pe jos.
Alaiŭ-céuș-lară.

Cinci căpitanĭ agiescĭ.

Ciohodarĭ și un saraciu.

Tufecci-basa.

Careta gpd.

Ciohodarĭ și un saraciu.

Deli-basa.

Cincĭ căpitanĭ spătărescĭ.

Vătaful luminaților Beizadele și patru icioglanĭ.

Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Poruncim Domnia Mea Vătașe de păhărniceĭ, să fie mumbașir ca astăḑĭ . . . la . . . césurĭ să fie gata tot acest alaiŭ pentru luminațiĭ Beizadele. —1813 Ianuarie 19.

(*Cod. LXXV, fila 46.*)

www.dacoromanica.ro

Şépte ḑile apoĭ Metropolitul Nectarie îşĭ reintră în o parte din cheltuelĭ. După a luĭ stăruinţă, archimandritul Galacteon erà numit Episcop de Rîmnic. La Episcopia Buzĕŭ continuă a păstorì Constantie, iar la Argeş cunoscutul Iosif.

Iacă în ce mod este amintită acéstă chirotonire episcopală:

«1813 Ianuarie 26. După ce s'aŭ chirotonisit la Metropolie Galaction archimandritul archiereŭ şi episcop la Rîmnic, aŭ venit la Curte îmbrăcat cu mantia şi cu cârja, ce i s'aŭ dat de la Metropolie, şi părintele Argeşiu l'aŭ dus în casă la Măria Sa Vodă, unde, după ce i s'aŭ făcut ţeremonia cu cafea, s'aŭ dus la mitohul Episcopieĭ făr de alaiŭ domnesc, iar când s'aŭ făcut psifos, a doua ḑi după ce s'aŭ făcut Metropolituluĭ psifos, atuncĭ s'aŭ dus cu caretă domnéscă la mitoh şi cu alaiŭ maĭ mic decât al Metropolituluĭ.» (1)

*

Prea mulţĭ banĭ il costase domnia, ca să nu se grăbéscă Caragea a se despăgubì din ţéră. Cât luă de la Nectarie pentru metropolie şi de la Galacteon pentru episcopie nu erà de ajuns să-l despăgubéscă. Mănăstirile sunt pentru el un însemnat isvor de câştig. Acest câştig este asigurat negreşit boerilor Logofeţĭ, carĭ de sigur aŭ de a da bună plată Domnitoruluĭ ca să ajungă Marĭ Logofeţĭ.

Cea dintâiŭ trébă a luĭ este să cheme tóte mănăstirile din ţéră, chiar şi cele catolice şi săsescĭ, la reînnoirea chrisóvelor lor de miluirĭ şi de privilegiĭ.

Cu acest scop mănăstirile sunt clasificate, la începutul anuluĭ 1813, în treĭ categoriĭ. Categoria I-a plătesce suma de 600 talerĭ havaetul Logofeţieĭ ceĭ marĭ, 200 talerĭ pentru al doilea Logofĕt, 100 la muhurdar, 50 la scris şi cheltuiala hârtieĭ. Pe jumătate plătesc mănăstirile de clasa II a şi de la cele de clasa a III-a, ḑise sărace, se va luà câte 24 talerĭ, de împărţit între Marele Logofĕt, al 2-lea Logofĕt, muhurdarul, divictarul şi scriitorul.

Contra acesteĭ disposiţiunĭ reclamă maĭ multe mănăstirĭ, dar Caragea dă o nouă disposiţiune. (2)

(1) Cod. LXXV, fila 46 v.

(2) Negreşit că Mariĭ Logofeţĭ aŭ trebuit să dea luĭ Vodă cu atât maĭ bun preţ pentru logofeţie, cu cât el le-a asigurat maĭ bune venituri de la mănastirĭ.

Mănăstirile marĭ.

Radu-Vodă	Mihaiŭ-Vodă.
Sf. Gheorghe noŭ	Sf. Ioan.
Colţea şi spital.	Sărindarul.

www.dacoromanica.ro

Sub pretet de control, dar în realitate spre a-şĭ creà venituri, Domnitorul

Sf. Spiridon noŭ.
Cotrocenĭ.
Văcărescĭ.
Sf. Panteleimon şi spital.
Znagovul.
Căldăruşanii, Chinovie.
Mărcuţa.
Hurezu sud. Vîlcea.
Bistriţa.
Cozia.
Tismana.
Mănăstirea Archimandritu din Bucurescĭ.
Bisericile domnescĭ.

Cele de al doilea.

Govora din sud. Vîlcea.
Sadova din sud Dolj.
Jitiia din sud. Dolj.
Motru din sud. Mehedinţĭ, n'are nicĭ o milă.
Strihaia.
Mănăstirea dintr'un lemn, de călugăriţe.
Sf. Ecaterina din Bucurescĭ.

Al treilea.

Stavropoleos.
Greciĭ.
Zlătariĭ.
Sf. Spiridon vechiŭ.
Plătărescĭ.
Negoescĭ.
Plumbuita.
Cişméua.
Schitu Cernica.
Arnota.
Bucovĕţul.
Căluiul.
Brâncovenĭ.
Polovracĭ, metoh la Hurezu.
Cotména, metoh la Cozia.
Gruiul.
Sf. Salva.
Răsvanul.
Biserica Kretzulescului.

(Pecetea gpd.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele D-ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus Grigorie Ghica, veĭ vedé jalba acésta, ce aŭ dat-o Domnieĭ Mele uniĭ din egumeniĭ mănăstirilor pentru havaetul ce sunt datorĭ a da la înnoirea chrisóvelor şi a sineturilor ce aŭ, asupra căreia făcênd Domnia Mea chibzuire: ce este cu cale şi cu cuviinţă a da fieş-care mănăstire după trépta stăriĭ sale, pentru înnoirea chrisovuluĭ saŭ sinetuluĭ sĕŭ? s'a făcut osebită fóie pecetluită de Domnia Mea, unde s'aŭ pus anume mănăstirile cele din frunte, mănăstirile cele de al doilea mână şi cele de al treilea, şi pentru havaetul ce aŭ să plătéscă orînduim şi hotărîm ca într'acestaşĭ chip să se urmeze, adecă: mănăstirea cea dintâiŭ să dea havaetul Logofeţieĭ ceĭ marĭ talerĭ 600, i la al 2-lea Logofĕt talerĭ 200, i la muhurdar talerĭ 100, i la scris şi la cheltuială talerĭ 50; iar cele de al doilea mână pe jumătate, adecă talerĭ 300 la Logofeţia cea mare, i la al 2-lea Logofĕt talerĭ 100, iar la muhurdar talerĭ 60, i la scris şi la cheltuială talerĭ 25; cum şi cele de al treilea mână,

www.dacoromanica.ro

rînduesce o comisiune de luarea socotelelor tuturor mănăstirilor închinate.

la Logofeția mare talerĭ 150, i la al 2-lea Logofĕt talerĭ 50 și la muhardar talerĭ 40, i la scris și cheltuială talerĭ 15; iar pentru alte schiturĭ i metóșe carĭ sunt sărace și aŭ cărțĭ saŭ chrisóve cuprindĕtóre de puține milĭ, la acelea însărcinăm pre D-ta Vel Logofete de Țéra-de-sus, ca după starea lor și după mila ce aŭ să le orînduescĭ havaet, și dintr'acestea carĭ urméză a fi la havaet ușor, socotindu-se drept pildă una de la care se va cuveni a se luà tot havaetul talerĭ 24, să se împarță într'acestașĭ chip, adecă: talerĭ 12 să iea Vel Logofĕtul, talerĭ 6 al 2-lea Logofĕt, talerĭ 5 muhurdarul și divictarul și talerĭ 2 ostenitorul pentru scris i trecut la condică, și cu acéstă orînduială se va urmà când va fi maĭ mult saŭ maĭ puțin a se analoghisi după mijlocul ce se arată maĭ sus. Tolco pisah gpd. — 1813 Martie 24.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

(Cod. LXXV, fila 59.)

Mănăstirile cele dintâiŭ.

Episcopia Buzĕuluĭ.
Mărginenĭ din sud. Prahova.
Câmpulungul din sud. Muscel.
Dĕlul sud. Dîmboviția.
Sf. Ioan sud. Slam-Rîmnic,
Sloboția sud. Ialomița.
Glavaciocul sud. Vlașca
Mislea sud. Prahova
Nucetul sud. Dîmboviția.
Vieroșul sud. Muscel.

Mănăstirile de al doilea.

Mănăstirea Rîmnic din sud. Slam-Rîmnic.
Poiana-Mĕruluĭ.
Schitul Găvanilor.
Vălenii.
Schitul Ciolanul.
Apostolache.
Tîrșoruluĭ.
Sinaia
Golgota.
Biserica domnéscă ot Tîrgoviște.
Biserica Suța.
Comana.
Căsciórele.
Aninósa.
Catolică ot Câmpulung.
Biserica domnéscă din Câmpulung.
Rîncăciovul.
Plăviceniĭ.
Clocociovul.
Schitul Striharețul.

Mănăstirĭ de al treilea.

Băbeniĭ, metoh al Sf. Ioan din Focșanĭ.
Banul din sud. Buzĕŭ.

www.dacoromanica.ro

In acéstă comisiune numesce pre biv Vel Vist. Ioan Moscu, pe biv Vel

Dulhăuțul.
Schitul Conțescĭ.
Cotescĭ.

Mănăstirĭ de al patrulea (schiturĭ).

Dedulescĭ.
Spitalul de la Buzĕŭ.
Schitul Fundătura.
Schitul Cetățuia.
Schitul Rătescĭ.
Biserica Maicăĭ Precisteĭ.
Schitul Ungurelul.
Schitul Apșóra.
Schitul Lespedile.
Poiana.
Schitul Scaiuluĭ.
Biserica ot Poiana.
Schitul Lăculețele.
Schitul Viforîta.
Biserica Răsvanul.
Bărăția ot Tîrgoviște.
Schitul Vâlcana.
Biserica Stelea.
Sf. Paraschiva ot Tîrgoviște.
Schitul Mărculescĭ.
Schitul Băndea.
Schitul Căminescĭ.
Schitul Ulita.
Schitul Moetul.
Schitul Gura-Văiĭ-Popeĭ.
Jupănescĭ.
Cetatea Negru-Vodă.
Schitul Dobrescĭ.
Schitul din fundul văiĭ marĭ.
Schitul Ciolanul.
Biserica ot Catina.

Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cinstit și credincios boerule al Domnieĭ Mele D ta Vel Logofete de Țéra-de-jos, pentru havaetul ce sunt datóre a da mănăstirile de Țéra-de-jos, ce sunt arătate într'acéstă fóie, la înnoirea chrisóvelor și sineturilor lor, lăcênd Domnia Mea chibzuire ce se cuvine să dea fieș-care după trépta stăriĭ sale, orînduim și hotărîm ca într'acestașĭ chip să se urmeze, adecă mănăstirea cea dintâiŭ să dea havaetul Logofețieĭ ceĭ marĭ talerĭ 600, i la al 2-lea Logofĕt talerĭ 200, i la muhurdar talerĭ 100, i la scris și cheltuială talerĭ 50; iar cele de al doilea mână pe jumătate, adecă talerĭ 300 la Logofeția cea mare, i la al 2-lea Logofĕt talerĭ 100, iar la muhurdar talerĭ 60, i la scris și cheltuială talerĭ 25; cum și cele de al treilea mână, la Logofeția mare talerĭ 150, i la al 2-lea Logofĕt talerĭ 50, și la muhurdar talerĭ 40; iar pentru celelalte, carĭ sunt sărace și aŭ cărțĭ saŭ chrisóve cuprindĕtóre de puține milĭ, la acelea însărcinăm pre D-ta Vel Logofete de Țéra-de-jos, ca după starea lor și după mila ce aŭ să le orînduescĭ havaet, și dintr'acestea carĭ urméză a fi la havaet ușor, socotindu-se drept pildă una de la care se va cuveni a se luà tot havaetul talerĭ 24, să se împarță într'acestașĭ chip, adecă talerĭ 12 să iea D-luĭ Vel Logofĕt, talerĭ 6 al 2-lea Logofĕt, talerĭ 4 să iea muhurdarul și divictarul, și talerĭ 2 ostenitorul pentru scris i trecut în condică; și cu

www.dacoromanica.ro

Clucer Ştefan Belu şi pe biv Vel Clucer C. Predescul, la 6 Octobre 1813. Comisiunea va lucrà în unire cu Epitropiĭ Sfîntuluĭ Mormînt şi cu «uniĭ dintre ceĭ maĭ cinstiţĭ egumenĭ aghiotafiţĭ». (1)

---

acéstă orînduială se va urmà când va fi maĭ mult saŭ maĭ puţin a se analoghisì după mijlocul ce se arată maĭ sus. Tolco pisah gpd. — 1813 Martie 25.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXV, fila 58 a.)

(1) In 1814 se repetă ast-fel ordinul către boeriĭ din comisiune:

Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele D-ta biv Vel Vist. Ioane Moscu, i D-ta biv Vel Clucer Ştefane Belule, şi D-ta biv Vel Clucere Constantine Predescule, precum rĕposaţiĭ ctitorĭ aĭ mănăstirilor de aicĭ din domnésca Nóstră ţéră, din rîvna creştinătăţiĭ porniţĭ fiind, le aŭ zidit şi le-aŭ înzestrat cu felurĭ de îmbunătăţirĭ, cugetând a lor bună stare şi întemeiare, asemenea şi Domnia Mea, nu numaĭ după a creştinătăţiĭ, ci şi după a oblăduiriĭ datorie, se cuvine a îngriji pentru a tuturor acestor sfinte lăcaşurĭ întregime şi buna fiinţă, iar maĭ ales pentru cele închinate la prea sfîntul şi de viéţă dătătorul Mormînt, pentru a cărora stare, ca să Ne pliroforisim în ce fiinţă se află, dintr'acelor dupĕ vremĭ egumenĭ otcârmuire, iată printr'acest al Nostru domnesc pitac vĕ orînduim pre D-vóstre şi vĕ poruncim, ca, împreună cu epitropiĭ Sf. Mormînt ce se află aicĭ şi cu uniĭ dintre ceĭ maĭ cinstiţĭ egumenĭ aghiotafiţĭ adunându-vĕ la un loc, să teorisiţĭ socotelile tuturor mănăstirilor de aicĭ din ţéră ce sunt închinate la Sf. Mormînt, începênd însă de la mănăstirea Sf. Gheorghe-Noŭ, şi să arătaţĭ Domnieĭ Mele pentru fieş-care osebit cât venit are pe an fieş-care, câtă cheltuială pentru cele neapĕrat trebuincióse şi câtă datorie? Tolco pisah gpd. — 1813 Decembre 6.

(Cod. LXX, fila 93 v)

Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, D-ta biv Vel Vist. Ioane Moscu, i D-ta biv Vel Clucere Ştefane Belule, i D-ta biv Vel Clucere Constantine Predescule, încă de la 6 ale trecutuluĭ Decembre, prin osebit domnesc al Nostru pitac, vi s'aŭ poruncit ca, împreună cu epitropiĭ Sfîntuluĭ Mormînt ce se află aicĭ şi cu uniĭ dintre ceĭ maĭ cinstiţĭ egumenĭ aghiotafiţĭ adunându-vĕ la un loc, să teorisiţĭ socotelile tuturor mănăstirilor de aicĭ din ţéră, ce sunt închinate la Sfîntul Mormînt, începênd insă de la mă-

www.dacoromanica.ro

Pe de o parte Caragea rînduesce comisiunĭ de anchetă, carĭ, strîngênd de aprópe pre egumeniĭ mănăstirilor închinate, să-ĭ *jumulésca* cât maĭ bine, iar pe de alta, cu chrisovul din 4 Martie 1813, se arată apĕrător al mănăstirilor acestora, revocând din noŭ (fără de nicĭ o nevoe) actul prin care Hangeri VV. lovise mănăstirile din Orient la carĭ eraŭ închinate mănăstirĭ din ţéră (1) şi care act erà dejà revocat de Alexandru Vodă Moruzi. Totuşĭ

---

năstirea Sf. Gheorghe-Noŭ, şi până acum nicĭ o urmare nu vedem din parte-vĕ; ci iată de isnóvă vĕ poruncim Domnia Mea, ca fără de altă zăbavă să puneţĭ negreşit în lucrare porunca Domnieĭ Mele, cu urmare întocmaĭ după cuprinderea acestuĭ pitac şi să Ne arĕtaţĭ în scris. Tolco pisah gpd. — 1814 Aprilie 5.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 112 v.)

(1) *Chrisov pentru rînduiala mănăstirilor străine.*

Ceĭ ce sunt însărcinaţĭ cu ocrotirea de lucrurĭ obştescĭ şi, maĭ mult decât pentru orĭ-ce alt lucru, îngrijesc prin dreptatea fieş-căruia în parte şi a tuturor de obşte, cuvine se şi sunt datorĭ ca, nu numaĭ cele ce aŭ scăḑut din cea dintâiŭ a lor bună stare să le întemeeze, aducêndu-le tot la acelaşĭ loc al stăriĭ ceĭ dintâiŭ, prin bune şi desluşite orînduelĭ, ci şi cele ce se află în bună stare să le îndrepteze şi să le întăréscă, îngrijind însă ca acestea să urmeze fără de strămutare şi iarăşĭ cu iscusinţă depărtând de lângă dînsele vătĕmătórea catahrisis, ca nu cum-vaşĭ cu trecerea vremiĭ întunecându-se buna lor fiinţă, orĭ se vor perde cu totul, saŭ fiind trecute cu vederea nu se vor urmà pe deplin, care este maĭ rea şi decât cea desăvîrşită a lor dărăpănare; de aceea Domniĭ şi oblăduitoriĭ, ce păzesc şi ocrotesc cele bine întocmite, după tot cuvîntul drept se cuvine a se socotì de o potrivă şi tot de o tréptă cu cel ce le-aŭ întocmit dintru'ntâiaşĭ dată, şi pentru ca acele ce s'aŭ legiuit şi s'aŭ întocmit să nu fie supuse la acele vremĭ în multe chipurĭ şi adesea schimbărĭ, ci să fie nestrămutate, cuvine-se ca începĕtoriĭ şi întocmitoriĭ lor să îngrijéscă de a le fi temeĭnică întocmirea şi clădirea, puindu-le temelia asupra celor drepte şi cuviincióse, ca când am ḑice pe pétră în patru colţurĭ şi neclintită, precum şi ceĭ maĭ aleşĭ din meşterĭ de zidirĭ, clădind temeliile bine aşezate şi tarĭ, fac acele zidirĭ temeinice de a nu se puté sminti nicĭ de vînturĭ nicĭ de ploĭ, şi precum şi evanghelicescul cuvînt fericesce, ca pre un iscusit şi înţelept, pre cel ce-şĭ clădesce temelia caseĭ sale pe pétră; de aceea şi întocmirile ce aŭ făcut rĕpósatul Constantin Vodă Hangerliŭ pentru cele de aicĭ sfinte mănăstirĭ, ce sunt închinate la Sf. Mormînt, la Sfetagora şi la Sf. Munte al Sinaiĭ şi la alte părţĭ, strămutând cele vechĭ ctitoricescĭ orînduelĭ, tóte acelea, ca nisce isvodirĭ şi catahrisis, Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, ce în urma numituluĭ rĕposat Constantin Vodă Hangerli aŭ dobândit iarăşĭ

www.dacoromanica.ro

noul Domnitor îşĭ dă dreptul de a numì direct egumenĭ orĭ o specială eforie, ca la mănăstirea Cotroceniĭ, ceea ce desaprobă mănăstirea din Orient la care acésta erà închinată.

Nu întârdie Ioan Caragea — de sigur înţeles la acésta cu noul Metropolit—să tragă un noŭ bun profiit de la mănăstirile pămîntene. El face un nizam, după care egumeniĭ se rînduesc pe un *period de 10 anĭ*, în care period declară (vorbă să fie) că egumenul va fi nestrămutat. Ba i se promite formal că, dacă va administrà bine averea mănăstiriĭ, va fi din noŭ numit pe alt period de 10 anĭ. Erà o *arendare* deghisată a mănăstirilor, la cine dedeà maĭ mult beneficiŭ Domnitoruluĭ, Mareluĭ Logofĕt şi prelaţilor ţĕriĭ.

Dăm în note diverse *modele* de rînduirĭ de egumenĭ, de reînnoirĭ de egu-

---

domnia aceştiĭ ţĕrĭ, cu bună chibzuire anerisindu-le, le-aŭ adus la starea lor dupĕ cele vechĭ întocmirĭ, hotărînd de a se păzì nestrămutate tóte cele din vechime şi cuviincióse ctitoricescĭ orînduelĭ; asemenea dar şi întru o glăsuire cu Domnia Sa, (saŭ maĭ bine ám dice) dreptuluĭ cuvînt urmând şi Domnia Mea, hotărîm a rĕmâné neţinute în sémă acele de Constantin Vodă urmate nouĕ izvodirĭ şi a se păzì nestrămutat tóte acelea câte cu drept cuvînt s'aŭ întocmit prin testamenturile acelor cu bun cuget rĕposaţĭ ctitorĭ şi, ca să nu ne întindem maĭ mult cu lungirea vorbelor peste ceea ce se cuvine, poftorind aceleaşĭ întocmirĭ, într'un cuvînt primind Domnia Mea de bune tóte câte se cuprind în 11 capete ce sunt arătate pe larg în chrisovul Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Vodă Moruz din lét. 1799 Decembre, le şi întărim, rugând şi pre ceĭ din urma Nóstră fraţĭ luminaţĭ Domnĭ de a le întărì, ca unele ce sunt cuviincióse şi luĭ Dumneḑeŭ plăcute; şi adeverim acest domnescul Nostru chrisov cu credinţa prea iubiţilor fiĭ aĭ Domnieĭ Mele Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ veliţiĭ boeriĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornicul politieĭ, pan Michalache Suţul Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitru Manu Vel Comis şi Ispravnic, pan Michail Schina Vel Grămătic; şi s'a scris chrisovul acesta la anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Christos 1813 Martie 4, de către Chiriţă Logofĕt de Divan, care trecêndu-se şi în condica Divanuluĭ Domnieĭ Mele să se ţie în bună păstrare la sf. mănăstire Cotrocenĭ.

(Veḑĭ *Istoria Românilor* de V. A. Urechiă, tom. VII, pag. 377.)

(Cod. XIX, fila 2.)

www.dacoromanica.ro

menie pe alţĭ 10 anĭ, etc. Sf. Mormînt a protestat rînduirea de egumen direct la Cotrocenĭ, ceea ce nu împedecă aplicarea chrisovuluĭ şi acolo şi la alte mănăstirĭ. (1)

---

(1) *Pitac către Metropolit şi către Episcopĭ şi către veliţiĭ boerĭ, împreună cu Banul Filipescu şi Banul Brâncoveanu, pentru mănăstirile străine, iar maĭ vîrtos pentru Cotrocenĭ, a le pune la orînduială.*

Prea Sfinţia Ta Părinte Metropolite, iubitorilor de Dumnedeŭ Sfinţia Vóstre Episcopilor şi D-vóstre cinstiţilor şi credincioşĭ D-vóstre veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, împreună şi cu D-ta biv Vel Bane Constantine Filipescule, i cu D-ta biv Vel Bane Grigorie Brâncovene, din césul ce Ne-am suit la acest Nouĕ încredinţat domnesc scaun al Ungro-Vlachieĭ, a pururea privighiând pentru obştescele folosurĭ şi îngrijind pentru îmbunătăţirea celor obştescĭ şi în partea loculuĭ ale domnesciĭ Nóstre ţĕrĭ, de o potrivă am îngrijit şi pentru mănăstirile cele închinate, care dintr'a egumenilor celor după vremĭ făr de socotélă i lacomă epistasie aŭ ajuns la pustiere şi sub sarcină de fórte grele datoriĭ, şi cu de adinsul silindu-Ne domnesce şi părintesce ca şi cele până acum catahrisisurĭ ale egumenilor (carĭ priviá numaĭ la a lor în parte folos) să se precurme şi să se iconomiséscă şi baniĭ ce sunt datóre aceste mănăstirĭ pe la uniĭ alţiĭ dintre supuşiĭ Noştri (întru carĭ sunt şi vĕduve i copiĭ sărmanĭ, şi pentru cariĭ toţĭ aceştia se cuvine să avem purtare de grijă şi să nu-ĭ trecem cu vederea de a li se face nedreptate de către ceĭ ce nu li se cuvine a fi egumenĭ); de aceea dar, nu numaĭ ca aceste sfinte lăcaşurĭ să se ocârmuiască de acum înainte cu bună orînduială, ci şi creditoriĭ să dobândéscă o orînduială a izbrăniriĭ lor de câţĭ banĭ aŭ a luà, precum asemenea şi atâţia săracĭ i vĕduve (cariĭ pentru maĭ multă siguranţie i-aŭ încredintat la mănăstirea lor de bunĭ) să se iconomiséscă cu putinciósă mângâere şi mulţămire la dreptăţile lor . . . . . ca să găséscă cele maĭ alese mijlóce pentru cea de acum înainte ocârmuire a aceştiĭ mănăstirĭ învĕluită în fórte grele datoriĭ, să cerceteze cu de-amăruntul starea mănăstirilor şi să pue la orînduială otcârmuirea spre cele maĭ folositóre; carĭ şi chibzuindu-se împreună, prin anafora Ne-aŭ arătat mijlócele câte aŭ găsit cu cale că trebuesc spre ocârmuirea aceştiĭ mănăstirĭ, însă destoĭnicia a egumenuluĭ ce se va orînduì epistat cu sciinţă de a egumeni bine şi cu înţelepciune şi chezăşie datóre pentru orĭ-ce sfeterismos s'ar întîmplà din partea sa, i pentru crescerea veniturilor şi pentru îmbunătăţirea acareturilor mănăstiriĭ, care şi Nouĕ priimite fiindu-Ne, am dat domnésca Nóstră întărire şi am orînduit pre cuviosul archimandrit Dionisie Plumbueţeanu epitrop şi ocârmuitor al aceştiĭ mănăstirĭ, urmând întocmaĭ orînduelelor ce se cuprind în anafora, sub eforia D-lor orînduiţilor boerĭ eforĭ, şi tot de-odată am scris şi către părinţiĭ celor de jos mănăstirĭ ale Sfetagoreĭ pentru tóte câte cu rîvnă ferbinte s'aŭ întocmit spre folosul mănăstiriĭ de aicĭ şi a celor de jos odihnă şi mulţămire, care, după a datorieĭ izbrănire în vreme, vor nădăjdui şi

www.dacoromanica.ro

In anul 1815, Ioan Caragea revine asupra mănăstirilor închinate și rîn-

---

ajutor cu îndestulare, ca și cuviosiĭ părinți, judecând făr de patimă buna orînduială ce s'aŭ făcut pentru acésta și cu obștescile cărțĭ ale tuturor mănăstirilor întocmitóre și adeveritóre după obiceiŭ întărind, prin sfat deobște și printr'o glăsuire, epistasia cuviosuluĭ archimandrit Dionisie Plumbuețeanu la mănăstirea Cotrocenilor, ca, avêndu-șĭ cuviinciósa încredințare să pótă săvîrși cea către mănăstire datoria sa și să-șĭ arăte rîvna în faptă, ca unul ce este mădular al mănăstirilor celor de jos. Dar cuviosiĭ părinți ot Sfetagora, neprivind la acestea cu luare aminte, ci numaĭ al lor folos vînându l, făr de a le pěsà cât de puțin de atâtea vĕduve și sărmanĭ ce se prăpădesc, perdêndu-șĭ ale lor din pricina mănăstirilor (carĭ s'aŭ zidit spre mângâerea omenirii, iar nu spre impilarea și năpăstuirea eĭ), aŭ trimes rĕspuns făr de nicĭ o socotélă și, în loc de a sistisi pre archimandritul Plumbuețeanu la epistasia mănăstiriĭ, se silesc făr de nicĭ un temeiŭ de dreptate ca să rĕmâe egumen Ignatie, ce s'aŭ fost orînduit de eĭ maĭ înainte, după ce s'aŭ vĕdit netrebuincios, ca unul ce nicĭ sciință de egumenie nu are, nicĭ chezășie, nicĭ ideĭ de obiceiurile pamîntuluĭ, nicĭ destoinicie spre a netezi multele și fórte spre învĕluelĭ a multor felurĭ de pricinĭ ale acestiĭ mănăstirĭ; drept aceea, iată orînduim acéstă pricină la obștésca epiteorisie a Preaosfințieĭ Tale i a Sfințieĭ Vóstre și a D-vóstre, ca, adunându-vĕ împreună, să luațĭ séma ctitoricescilor orînduelĭ i domnesculuĭ chrisov ce este întocmit pentru mănăstirile cele străine, să citițĭ apoĭ și anaforaua orînduiților eforĭ i domnésca Nóstră întărire, cât și respundĕtórele cărțĭ ale părinților celor de jos mănăstirĭ și, împreună chibzuind adevĕrul și folosul și găsind cele maĭ alese mijlóce ce vor privi spre a mănăstiriĭ îmbunătățire și ușurarea ceĭ de mare suma datoriĭ, să Ni le arătațĭ prin obștésca anafora, saŭ într'o unire cu toțiĭ, dându-vĕ părerea că sunt destoĭnice spre a mănăstiriĭ bună ocârmuire câte până acum s'aŭ întocmit, asemenea să Ne arătațĭ.

Pentru care, cât maĭ fără de zăbavă, și cerem prin D-luĭ Vel Logofĕtul de Țéra-de-sus obștésca hotărîre ce vețĭ face. Tolco pisah gpd. — 1815 Ianuarie 8.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIV, fila 166 v.*)

Milostiiu Bojiiu Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Rĕposațiĭ întru fericire și pururea pomeniții ctitoriĭ ceĭ ce aŭ zidit sfintele și dumnedeescile lăcașurĭ de aicĭ din domnésca Nóstră țéră, din dumnedeésca pronie luminațĭ fiind spre facerĭ de bine și milostenii, s'aŭ și înzestrat cu felurĭ de acareturĭ dătătóre de venituri, nu numaĭ după mĕsura trebuinței cheltuelilor, ci încă și maĭ cu adaos precum în ființă sunt vĕdute), cugetând și rînduind ca din prisosul veniturilor să se săvîrșéscă facerĭ de bine, milostenii, prin buna otcârmuire și economie a egumenilor ce se vor orîndui dupe vremĭ, precum din chrisovul Domnieĭ Sale rĕposa-

www.dacoromanica.ro

duesce o nouă comisiune, compusă din Metropolitul, toţĭ Episcopiĭ, Divanul

---

tuluĭ Domn Alexandru Vodă Ipsilant, ce-l vĕḑum trecut în condica mănăstiriĭ Bistriţa, Ne-am pliroforisit Domnia Mea de cuprinderea ctitoricescilor testamenturĭ ale acelor rĕposaţĭ ctitorĭ, unde se bine dovedesce cugetul şi sfîrşitul zidiriĭ i înzestrăriĭ acestor sfinte mănăstirĭ; pentru care, osebit de îngrijirea ce se cuvine a o avé stăpânirea după a sa datorie, atât pentru a lor întregime şi bună fiinţă, cât şi pentru a se păzi acele bine primite şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ ctitorescĭ orînduelĭ, iar maĭ vîrtos pentru mănăstirile câte aceĭ rĕposaţĭ ctitorĭ prin testamenturile lor lăsându-le slobode şi neînchinate unde-vaşĭ, precum şi egumeniĭ lor singurĭ stăpânĭ şi numaĭ sub a Stăpâniriĭ ocârmuire, le-aŭ atîrnat de privigherea şi îngrijirea domnieĭ, maĭ cu adaos avem datorie, atât Noĭ cât şi ceĭ după Noĭ fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, ca să îngrijim prin tóte putinciósele mijlóce, nu numaĭ pentru a lor bună stare, ci şi pentru paza ctitoricescilor orînduelĭ, cât va fi prin putinţă, după ale vremilor întîmplărĭ şi trebuinţe, lăsând nestrămutaţĭ din ocârmuirea egumeniilor pre egumeniĭ acelor mănăstirĭ câţĭ se vor arătà cu dovadă în faptă bunĭ economĭ şi doritorĭ cu osîrdie pentru a lor bună fiinţă şi, împotrivă, depărtând şi lipsind din egumenie pre câţĭ din eĭ se vor dovedi în rea petrecere şi rĕĭ iconomĭ; dintre carĭ aceştia, fiind-că încă de la trecuta lună a luĭ Maiŭ Ne-am însciinţat Domnia Mea, de la obraze cinstite şi vrednice de tótă credinţa, că este unul şi Iosif, ce aŭ fost până acum egumen la mănăstirea Bistriţa, dovedindu-se din multe urmărĭ ale luĭ în rea şi necuviósă petrecere şi economie, n'am trecut Domnia Mea cu vederea acéstă însciinţare, ci încă de atuncĭ îndată, aducêndu-l aicĭ pre numitul proin egumen, l'am dat în cercetarea Preaosfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolit i a Sfinţieĭ Sale Episcopuluĭ Buzĕŭ, i a D-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de Ţéra-de-sus, ca să-şĭ paradoséscă socotéla mănăstirescilor venituri şi cheltuelĭ şi, prin anaforaua ce Ne-aŭ făcut, încă de la 22 ale trecutuluĭ Octombre, ne-aŭ arătat că, după cercetarea ce aŭ făcut socotelilor egumenieĭ sale, s'aŭ dovedit, că nu numaĭ n'aŭ plătit datoria ce aŭ avut acéstă mănăstire, în diastima de patru anĭ de când se află egumenind, ci încă aŭ maĭ adăogat şi altă datorie, pe lângă care s'aŭ dovedit şi talerĭ 17.401 tăinuiţĭ de dînsul din veniturile mănăstirescĭ, osebit de alte condee tăinuite, carĭ aŭ rĕmas a se cercetà la faţa loculuĭ prin osebită poruncă ce vom da Domnia Mea; pre carele, după tot cuvîntul drept, l'am şi lipsit din egumenia numiteĭ mănăstirĭ şi, chibzuind de a găsi pre altul, ca să fie cuvios întru podvigul sĕŭ, cu bună petrecere şi bun iconom, aflat-am pre cuviosul archimandrit Samoil, egumen mănăstiriĭ Sadoveĭ, carele avem sciinţă, cu bună pliroforie, că de când se află egumenind la acea mănăstire, nu numaĭ că s'aŭ arătat cu bună petrecere, ci încă şi din datoria de talerĭ 34.700, cu care aŭ fost împovărată acea mănăstire, după făgăduiala şi chezăşia ce aŭ dat că o va plăti în soroc de şése anĭ, aŭ şi plătit aprópe de jumătate în treĭ anĭ ce aŭ trecut până acum, şi ca pre un cercat şi dovedit întru bună petrecere şi economie, l'am însărcinat tot pe cuvioşia sa şi cu egumenia aceştiĭ sfinte mănăstirĭ Bistriţa, dând şi pentru acésta chezaşĭ siguri şi cinstiţĭ la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele pre Hagi Ianoş neguţătorul ot Craiova, împreună şi cu frate-sĕŭ Serdarul Polihrone,

www.dacoromanica.ro

și în plus boerii biv Vel Ban C. Filipescu și biv Vel Ban Gr. Brâncovea-

---

după care a lor chezășie am dat și Domnia Mea la mâna cuviușieĭ sale acéstă carte de egumenie cu ponturile și legăturile de maĭ jos arătate:

1) Să fie nestrămutat din egumenia aceștiĭ mănăstirĭ soroc de ḑece anĭ.

2) Să dea pe tot anul tal. șése sute ḑece cu răsura lor aĭ șcólelor, făr de a se maĭ scădé saŭ a se maĭ adăogà, și osebit câte talerĭ cincĭ miĭ, carĭ acéstĭ talerĭ cincĭ miĭ, când se va întîmplà (ferésca Dumneḑeŭ) bólă de ciumă în ṭéră, să aibă a da la epistaṭiĭ caseĭ lăzăreturilor ce-ĭ va orîndui stăpânirea, ca să fie pentru trebuinciósele cheltuelĭ ale spitalurilor, iar în aniĭ ce din norocire nu va fi în ṭéră acest fel de bolĭ, să dea la cutia milosteniilor, ca să se dea în lefile săracilor, făr de a socoti însă Vornicia obștirilor că, cu luarea acestor banĭ, dobândesce vre-o câtușĭ de puṭină dicheomă asupra aceștiĭ mănăstirĭ, saŭ a socotì că este închinată la acéstă epitropie, ci împotrivă să o cunóscă cu totul slobodă, iar de alte orĭ-ce fel de dărĭ vor eși pe cele-lalte mănăstirĭ acéstă mănăstire să fie cu totul apérată.

3) La împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ, să aibă a da mănăstirea slobodă de tóte datoriile ce sunt arătate în maĭ sus numita anafora a Preaosfinṭieĭ Sale Părinteluĭ Metropolit i a Sfinṭieĭ Sale Episcopuluĭ Buzĕŭ și a D-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de Ṭéra-de-sus; iar de se va maĭ arătà în urmă și altă datorie peste acésta, să nu fie supus cuvioșia sa orĭ chezașiĭ sĕĭ saŭ mănăstirea la plata aceeașĭ datoriĭ, ci să o plătéscă însușĭ Iosif proin egumenul.

4) Tótă zestrea mănăstiriĭ, mișcătóre și nemișcătóre, câtă va primì prin catastih, să fie dator a o paradosì deplin la împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ, i dregerile și meremeturile, ce vor fi trebuincióse atât în mănăstire cât și la acareturile dupre la moșiile mănăstiriĭ, să le facă; tóte moșiile i viile mănăstiriĭ să le caute și să le lucreze după cuviinṭă și cu bună orînduială; să păzéscă orînduelile bisericescĭ și ale mănăstiriĭ după cuviinṭă și precum orînduesc ctitoriĭ, iar orĭ din zestrile mănăstiriĭ de va lipsì, saŭ la cele lalte datoriĭ ale cuvioșieĭ sale de maĭ sus arătate de va face vre-o urmare împotrivă, să fie rĕspunḑĕtorĭ chezașiĭ sĕĭ.

5) Orĭ de i se va păzì sorocul de ḑece anĭ saŭ de nu, să nu fie supus a paradosì nicĭ o socotélă a veniturilor și cheltuelilor mănăstiriĭ, și încă, de se va lipsì din egumenie înaintea soroculuĭ și vîndute măcar de se vor găsì atuncĭ de cuvioșia sa veniturile moșiilor pe aniĭ viitorĭ, să rĕmâe bine vîndute pe séma cuvioșieĭ sale, făr de a se îndatorà să întórcă măcar un ban dintr'acele venituri, precum și de plata datorieĭ mănăstiriĭ să rĕmâe cu totul apĕrat.

6) Fiind-că veniturile moșiilor mănăstiriĭ sunt vîndute de numitul proin egumen Iosif până la viitorul Sf. Gheorghe și mănăstirea rĕmâne lipsită până atuncĭ de vre-un alt venit ca să-șĭ pótă întîmpinà trebuinciósa cheltuială, precum și cuvioșia sa egumenul cest de acum nu este cu cuviinṭă a cheltuì până atuncĭ de la sineșĭ; de aceea dar, baniĭ ce s'aŭ dovedit și se vor maĭ dovedì tăinuiṭĭ saŭ prăpădiṭĭ de proin egumen din veniturile mănăstiriĭ, împlinindu-se de orînduitul Logofĕt al Divanuluĭ, să se dea acestuĭ de acuma egumen, ca să-ĭ fie pentru cheltuiala mănăstiriĭ până la viitorul Sf. Gheorghe.

www.dacoromanica.ro

nul, ca să controleze gestiunea egumenilor mănăstirilor închinate și în

7) De se va întîmplá (ferésca Dumnedeŭ), în diastima egumenieĭ sale, a se face stricăciune i altă pagubă mănăstiriĭ saŭ vre-unuĭ alt acaret al sĕŭ, din vre-o năvălire de vrăjmașĭ, saŭ de răsboiŭ, orĭ din cutremur, saŭ de foc pricinuit de vrăjmașĭ saŭ hoțĭ, să nu fie dator cuvioșia sa a preînnoi și a pune la loc cu cheltuiala și cu veniturile mănăstiriĭ, orĭ de la sineșĭ, saŭ chezașiĭ sĕĭ să se supere câtușĭ de puțin cu vre-o rĕspundere pentru acestea.

8) De se va întîmplá cuvioșieĭ sale mórte maĭ înaintea împliniriĭ soroculuĭ de dece anĭ, să rĕmâe în locul sĕŭ chezașiĭ sĕĭ și să se urmeze acéstă simfonie chiar pe chipul lor întocmaĭ ca când ar fi și viŭ cuvioșia sa, fără de a se strămutá câtușĭ de puțin, fără numaĭ stăpânirea să orînduiască un călugăr la mănăstire dintre călugăriĭ mănăstiriĭ, ca să pórte numaĭ închipuirea de egumen și orînduiala bisericiĭ să o păzéscă. Drept aceea poruncim Domnia Mea tuturor călugărașilor, ómenilor și robilor mănăstiriĭ, să cunósceți pre cuviosul Samoil de egumen al acéstiĭ mănăstirĭ, dându-ĭ supunere și ascultare la cele ce vĕ va porunci asupra trebilor mănăstirescĭ, că orĭ-carele se va arătá împotrivitor să scie că se va pedepsi; și D-ta Vel Logofete de Țéra-de-sus să facĭ osebită porunca Domnieĭ Mele orînduind, după obiceiŭ, Logofĕt de Divan, ca să mérgă împreună cu cuviosul egumen spre a-l așezá la numita mănăstire și a-ĭ da tótă zestrea mănăstiriĭ după orînduială cu catastih de perilavi; i saam receh gpd. — 1816 Noembre 8.

Ioan Caragea Voevod. Michalache Racoviță Vel Logofĕt, procitoh.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXIV, fila 166*)

Mănăstirea Dĕlul.

Ingrijire avênd Domnia Mea pentru tóte mănăstirile de aicĭ din domnésca Nóstră țéră, iar maĭ vîrtos pentru câte dintr'aceste mănăstirĭ rĕposațiĭ ctitoriĭ lor, zidindu-le și înzestrându-le cu acareturĭ dătătóre de venituri, prin testamenturile lor le-aŭ lăsat slobode și neînchinate unde-vașĭ, precum și pre egumeniĭ lor singurĭ stăpânĭ, și numaĭ sub a stăpâniriĭ otcârmuire atîrnându-le de privigherea și îngrijirea domnieĭ, maĭ cu adaos avem datorie, atât Noĭ cât și ceĭ din urma Nóstră frațĭ luminațĭ Domnĭ, ca să îngrijim prin tóte putinciósele mijlóce, nu numaĭ pentru a lor bună stare, ci și pentru paza ctitoricescilor orînduelĭ, cât va fi prin putință, după ale vremilor întîmplărĭ și trebuințe; după acéstă dar a Nóstră neapĕrată datorie, precum și pentru alte mănăstirĭ slobode domnescĭ, am chibzuit cele spre folosul lor și am orînduit egumenĭ, prin legăturĭ în scris, în ce chip să urmeze; așá și pentru mănăstirea Dĕlul (fiind și acésta una din cele neînchinate unde-vașĭ), socotind cele spre folosul eĭ, am întocmit orînduiala de maĭ jos arătată, după care și însușĭ Sfinția Sa archiereul și iubitorul de Dumnedeŭ Cervino Iacov a primit a se însărcinà cu egumenia acéstiĭ mănăstirĭ, în soroc de dece anĭ, carele dând chezaș la cantilaria

www.dacoromanica.ro

deosebĭ a mănăstiriĭ Cotrocenilor, al căreia egumen o administrà atât de rĕŭ, că erà acum grozav de încărcată de datoriĭ.

---

domnescului Nostru Divan pre D-luĭ biv Vel Stolnicul Constandin Buzi, i s'aŭ dat şi Sfinţieĭ Sale acéstă carte a Domnieĭ Mele cu coprinderea de maĭ jos arătată:

1) Să fie nestrămutat din egumenia mănăstiriĭ în soroc de ḑece anĭ.

2) Să dea pe tot anul baniĭ şcólelor după fóia ce am întocmit-o Domnia Mea în lét. 1817, adecă talerĭ 250, cum şi câte talerĭ 3.000, care aceştĭ talerĭ 3.000, când se va întîmplà (feréscă Dumneḑeŭ) bólă de ciumă în ţéră, să aibă a-ĭ da la epistaţiĭ caseĭ lăzăreturilor ce-ĭ va orîndui stăpânirea, ca să fie pentru trebuinciósele cheltuelĭ ale spitalurilor, iar în aniĭ ce din norocire nu va fi în ţéră acest fel de bólă, să-ĭ dea la cutia milosteniei, ca să se dea în lefile săracilor, fără a socoti însă Dvornicia obştirilor că, cu luarea acestor banĭ, dobîndesce vre-o câtuşĭ de puţina dicheomă asupra aceştiĭ mănăstirĭ, saŭ a socoti că este închinată la acéstă epitropie, ci împotrivă să o cunóscă cu totul slobodă; carĭ banĭ să aibă a-ĭ rĕspunde cu analoghie pe fieş-care lună, iar de alte orĭ-ce fel de dărĭ vor eşi pe cele-lalte mănăstirĭ acéstă mănăstire să fie cu totul apĕrată.

3) Orĭ-câte acareturĭ ar face pe moşiile mănăstiriĭ i în mănăstire, cum şi tot lucrul viilor i judecăţĭ ce se va urmà după vremĭ la moşiile mănăstiriĭ, pentru împresurarea hotarelor de către vecinĭ, saŭ pentru vre-o altă pricină, tóte aceste cheltuelĭ ce se va întîmplà să fie de la Sfinţia Sa, afară numaĭ de se va întîmplà (feréscă Dumneḑeŭ) în diastima acestuĭ soroc a se face vre-o stricăciune i altă pagubă mănăstiriĭ saŭ vre unuĭ alt acaret al sĕŭ de vre-o năvălire de vrăjmaşĭ, orĭ din foc pricinuit de eĭ, saŭ de răsboiŭ, orĭ de cutremur; atuncĭ să arăte la stăpânire acea dovedită stricăciune, ca să chibzuiască mijlocul cel cuviincios pentru dregerea aceĭ stricăciunĭ.

4) Viile să le lucreze cu bună orînduială, ca să le aducă la bună orînduială şi stare.

5) Orînduelile bisericescĭ i ale mănastiriĭ să le păzéscă după cuviinţă şi după testamentul ctitorilor.

6) Zestrea mănăstiriĭ, mişcătóre, nemişcătóre şi de sineşĭ mişcătóre, la împlinirea soroculuĭ să fie dator a o da deplin după catastihul de perilavi, cu care aŭ primit-o acum, afară numaĭ din ţiganĭ, carĭ orĭ de vor muri saŭ de se vor spori până la împlinirea soroculuĭ de maĭ sus arătat, să fie paguba saŭ câştigul în norocul mănăstiriĭ, iar când se va dovedi că aŭ fugit niscaĭ-va ţiganĭ din pricina necăutăriĭ saŭ a releĭ petrecerĭ, ce vor cercà despre Sfinţia Sa, atuncĭ să fie dator, cu a Sfinţieĭ Sale cheltuială, orĭ a-ĭ duce la urma lor, saŭ a-ĭ pune la loc; iar din veniturile mănăstiriĭ, orĭ pagubă de se va întîmplà, saŭ câştig, până la împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ, să fie în norocul Sf. Sale, făr de a i se luà de către cine-va şi nicĭ o socotélă, orĭ Sf. Sa să céră vre-o pagubă.

7) La împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ să lase mănăstirea slobodă fără nicĭ o datorie şi, la catagrafia ce se va face, de se va găsi vre-o datorie făcută de rĕposatul archiereŭ, să se plătéscă din avutul luĭ, căcĭ acel rĕposat,

www.dacoromanica.ro

Cotroceniĭ, vechia reşedinţă domnéscă de vară, maĭ ales după arderea Curţiĭ

când aŭ luat mănăstirea acésta, aŭ luat-o fără datorie, după cum se cuprinde în catastihul de perilavi iscălit de chiar acel rĕposat.

8) Chezaşul de maĭ sus arătat să dea chezăşia sa în scris la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele, legându-se, că orĭ de nu va păzi şi va urmà Sf. Sa tóte cele de maĭ sus arătate întocmaĭ şi pe deplin, saŭ de nu va da la împlinirea soroculuĭ zestrea mănăstiriĭ deplin, precum s'aŭ ḑis maĭ sus, să fie însuşĭ chezaşul rĕspunḑĕtor şi platnic întru tóte, fără de a i se primì vre-un cuvînt de pricinuire.

9) De se va întîmplà mórtea Sf. Sale maĭ înaintea soroculuĭ de ḑece anĭ, să rĕmâe chezaşul în locul Sf. Sale şi să urmeze acéstă simfonie pe chipul chezaşuluĭ, întocmaĭ ca când ar trăi şi Sf. Sa, fără a se strămutà câtuşĭ de puţin, iar stăpânirea să orînduiască atuncĭ un călugăr la mănăstire ca să pórte numaĭ închipuirea de egumen şi să fie purtător de grijă a se păzi orînduiala bisericiĭ; i saam receli gpd. — 1813 Ianuarie 21.

(Iscălitura gpd.)

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXV, fila 200 v.)

Aprópe identic este actul de garanţie dat, în 1818 Ianuarie 21, pentru egumenul mănăstiriĭ Délul:

«Fiind-că la mănăstirea Délul din sud. Dîmboviţa aŭ orînduit Măria Sa Prea Inălţatul nostru Domn egumen pre Sf Sa archiereul Iacov Cervino, cu ponturile ce se arată în luminată cartea Mărieĭ Sale, ce i s'aŭ dat la mânĭ, şi pentru siguranţa celor întocmite şi legate de a se păzi câte privesc asupra îngrijiriĭ archierieĭ sale, saŭ când împotrivă nu va fi următor, încredinţez eŭ sub a mea iscălitură cele de maĭ jos arătate ponturĭ adecă:

1) Să fie nestrămutat din egumenia mănăstiriĭ în soroc de ḑece anĭ.

2) Să dea pe tot anul baniĭ şcólelor, după fóia cea întocmită de Măria Sa, din lét 1817, adecă talerĭ 420, cum şi câte talerĭ 3.000 la cutia milosteniei, ca să se dea în lefile săracilor, fără a socoti însă Dvornicia obştirilor că, cu luarea acestor banĭ, dobândesce vre-o câtuşĭ de puţină dicheomă asupra aceştiĭ mănăstirĭ, saŭ a o socoti că este închinată la acéstă epitropie, ci împotrivă să o cunóscă cu totul slobodă; carĭ banĭ să aibă a-ĭ rĕspunde cu analoghie pe fieş-care lună.

3) Orĭ-câte acareturĭ ar face pe moşiile mănăstiriĭ i în mănăstire, cum şi tot lucrul viilor, i judecăţĭ ce se vor urmà după vremĭ la moşiile mănăstiriĭ, pentru împresurarea hotarelor de către vecinĭ, saŭ pentru vre-o altă pricină, tóte aceste cheltuelĭ ce se va întîmplà (feréscă Dumneḑeŭ) în diastima acestuĭ soroc, a se face vre-o stricăciune i altă pagubă mănăstiriĭ saŭ vre-unuĭ acaret al mănăstiriĭ din vre-o năvălire de vrăjmaşĭ, orĭ din foc pricinuit de eĭ, saŭ de răsboiŭ, orĭ de cutremur; atuncĭ să arăte la Stăpânire acea dovedită stricăciune, ca să se chibzuiască mijlocul cel cuviincios pentru dregerea aceĭ stricăciunĭ.

4) Viile să le lucreze cu bună orînduială, ca să le aducă la bună stare

www.dacoromanica.ro

domnescĭ în luna Decembre 1812, atrage în mod deosebit atenţiunea Dom-

5) Orînduelile bisericescĭ i ale mănăstiriĭ să le păzéscă după cuviinţă şi după testamentul ctitorilor, etc. *(Ca în actul de maĭ sus, ponturile 6, 7, şi 8.)*

Următorul act de *egumenie*, în redacţiune une-orĭ variând de cele de maĭ sus, este chiar în context calificat de *contract*:

Mănăstirea Hurezul din sud. Vîlcea.

Ingrijire avênd Domnia Mea pentru tóte mănăstirile de aicĭ din domnósca Nóstră ţéră, iar maĭ vîrtos pentru câte dintr'aceste mănăstirĭ rĕposaţiĭ ctitoriĭ lor, zidindu-le şi înzestrându-le cu acareturĭ dătătóre de venituri, prin testamenturile lor le-aŭ lăsat slobode şi neînchinate undevaşĭ, precum şi pre egumeniĭ lor singurĭ stăpânĭ şi numaĭ sub a Stăpâniriĭ otcârmuire, atârnându-le de privigherea şi îngrijirea domnieĭ, maĭ cu adaos avem datorie, atât Noĭ cât şi ceĭ din urma Nóstră fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, ca să îngrijim prin tóte putinciósele mijlóce, nu numaĭ pentru a lor bună stare, ci şi pentru paza ctitoricescilor orînduelĭ, cât va fi prin putinţă, după ale vremilor întîmplărĭ şi trebuinţĭ; după acésta dar a Nóstră neapărată datorie, precum şi pentru alte mănăstirĭ slobode domnescĭ am chibzuit cele de folosul lor şi am orînduit egumenĭ prin legăturĭ în scris în ce chip să se urmeze, aşà şi pentru mănăstirea Hurezul din sud. Vîlcea (fiind şi acésta una din cele neînchinate unde-vaşĭ), socotind cele spre folosul eĭ, am întocmit orînduiala de maĭ jos arătată şi, după pliroforia ce am luat de la D-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Banu Grigorie Brâncoveanu, ctitorul aceştiĭ mănăstirĭ Hurezul, pentru cuviosul Ghermano archimandrit, ce aŭ fost până acum egumen la numita mănăstire şi se purtă cu bună orînduială şi aŭ ţinut mănăstirea în bună stare, aŭ dres şi aŭ meremetisit cele stricate şi n'aŭ îndatorat mănăstirea, avênd şi petrecerea sa îmbunătăţită, după datoria ce se cuvine unuĭ egumen, şi pentru ca şi de acum înainte să-şĭ îndoiască rîvna şi silinţa ce-aŭ avut cu acéstă sf. mănăstire, atât spre podóba şi întărirea şi adăogirea lucrurilor şi a zestriĭ mănăstiriĭ, cât şi spre sfintele slujbe şi rugăciunile ce se săvîrşesc către milostivul Dumnedeŭ la sfîntul *jărtfelnic* a se face după canónele şi orînduiala ce aŭ mănăstirile, făr de scădere, i-am dat acéstă domnésca Nóstră carte cu ponturile de maĭ jos arătate:

1) Să fie nestrămutat din egumenia mănăstiriĭ în tótă viéţa sa, purtându-se precum s'aŭ purtat până acum.

2) Să dea pe tot anul baniĭ şcólelor talerĭ 400, cu metohul eĭ, după întocmirea ce s'aŭ făcut de Domnia Mea în anul trecut cu lét. 1817 pentru tóte mănăstirile ţériĭ la plata banilor şcólelor, care este vechiŭ şi canonisit obiceiŭ, întru care întocmire este şi mănăstirea acésta cu arătata sumă, dimpreună cu metohul eĭ, făr de a se maĭ scădé saŭ a se maĭ adăogà, şi osebit să dea şi talerĭ 1.200 pe fieş-care an; carĭ aceştĭ banĭ, când se va întîmplà (feréscă Dumnedeŭ) bólă de ciumă în ţéră, să aibă a-ĭ da la epi-

www.dacoromanica.ro

nitorului. El rînduesce asupra acesteĭ mănăstirĭ o anumită eforie, compusă din

---

staţiĭ caseĭ lazareturilor, iar în aniĭ ceĭ ce din norocire nu va fi în ţéră acest fel de bólă, să-ĭ dea la cutia milosteniilor, pentru sufletul acestor rĕposaţĭ ctitorĭ, făr de a o socoti însă Vornicia obştirilor că, cu luarea acestor banĭ, dobândesce vre-o câtuşĭ de puţină dicheomă asupra aceştiĭ mănăstirĭ, saŭ a socoti că este închinată sub acéstă epitropie, ci împotrivă să o cu nóscă cu totul slobodă; carĭ banĭ să aibă a-ĭ da po talerĭ 100 pe fieşcare lună de la ḑi'ntâiŭ a luniĭ luĭ Martie lét. 1818, iar de alte orĭ-ce fel de dărĭ vor eşi şi peste cele-l-alte mănăstirĭ acéstă mănăstire să fie cu totul apĕrată.

3) Dregerile şi meremeturile ce vor fi trebuincióse, atât în mănăstire cât şi la acareturile de pre la moşiile mănăstiriĭ, să le facă, cum şi tóte moşiile i viile mănăstiriĭ să le caute şi să le lucreze după cuviinţă şi buna orînduială, precum s'aŭ urmat şi până acum, cum şi zestrea mănăstiriĭ, care aŭ priimit-o prin catastihul sĕŭ de perilavi, să o aibă întrégă şi de faţă şi, de va fi în putinţă, să se şi înmulţéscă, ca să aibă cinste şi laudă în viéţă şi după petrecania sa, iar nu împotrivă cu scădere, pentru că Domnia Mea, nădăjduind dreptuluĭ sĕŭ cuget, după încredinţarea ce Ne-aŭ dat D-luĭ biv Vel Banul Grigorie Brâncoveanu, nu l'am îndatorat la nicĭ un fel de chezăşie, precum aŭ dat alţĭ egumenĭ după la alte mănăstirĭ slobode domnescĭ ca acésta.

4) In tótă viéţa egumenieĭ sale socotélă să nu i se céră, de se va purtà bine.

5) De se va întîmplà, feréscă Dumneḑeŭ, a se face stricăciune în oblăduirea egumenieĭ sale, orĭ alte pagube mănăstiriĭ, saŭ vre-unuĭ alt acaret al mănăstiriĭ, de vre-o năvălire de vrăjmaşĭ i de răsboiŭ, orĭ de cutremur, saŭ de foc pricinuit de vrăjmaşĭ saŭ hoţĭ, atuncĭ întîmplătórea primejdie să o facă cunoscută stăpâniriĭ, spre a i se da voe să se împrumute să drégă cele stricate la loc, iar când împotrivă se va găsi datorie, orĭ-ce zapise avlicescĭ saŭ prosopichis să plătéscă din periusia sa; drept aceea poruncim Domnia Mea tuturor călugărilor, ómenilor şi robilor de la numita mănăstire, să-l cunósceţĭ pre numitul de egumen al aceştiĭ mănăstirĭ în tótă viéţa, dându-ĭ supunere şi ascultare la cele ce vĕ va porunci asupra trebilor mănăstirescĭ, căcĭ orĭcarele se va arătà împotrivitor să scie că are voe a-ĭ arătà Domnieĭ Mele ca să se pedepséscă, afară de robiĭ mănăstiriĭ, cărora în tótă vremea, după vina lor, a-ĭ certà, aflându-se cu priveghere de a nu-ĭ rĕspândi în ţĕrĭ străine; şi D ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus să primescĭ asemenea *contract* de la măna cuvioşieĭ sale cu ponturile de maĭ sus arătate, dat la canţelaria Divanuluĭ, carĭ amîndouĕ aceste aşezămînturĭ şi întocmirĭ pentru egumenatul sĕŭ la mănăstirea Hurezul să se trécă şi în condica Divanuluĭ spre a fi sciute. — 1818 Februarie 25.

(Iscălitura şi pecetea gpd.)

Zapisul, adecă contractul aceştiĭ cărţĭ a mănăstiriĭ Hurezul, s'aŭ trecut în condica de chrisóve.

www.dacoromanica.ro

Beizadea Iorgu Caragea, fiul sĕŭ, şi din boerii biv Vel Banul Gr. Brâncoveanu

---

Important este actul următor, care amintesce de o veche restaurare a mănăstirii Câmpulung:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cetindu se înaintea Domnieĭ Mele acéstă alăturată anafora a Sfinţieĭ Sale iubitoruluĭ de Dumnedeŭ Episcopul Argeşiu, s'aŭ cetit împreună şi jalba ce Mi-aŭ dat Sfinţia Sa archiereul Apamia, năstavnicul mănăstiriĭ Câmpulunguluĭ, dicênd că, de i se va maĭ da acéstă mănăstire de a o ţiné încă dece anĭ peste împlinirea soroculuĭ celor-lalţĭ dece următorĭ şi de i se va ridică şi chezaşul ce-l are dat pentru ceĭ dintâĭ dece anĭ pentru aceştĭ următorĭ dece anĭ, primesce a face cu cheltuială de la sineşĭ acest meremet al bisericiĭ, întocmaĭ precum maĭ în jos se arată, şi, la împlinirea soroculuĭ de 20 de anĭ, să lase mănăstirea cu totul slobodă de orĭ ce datorie; a căruia cerere de a i se rădică chezaşul nu este priimită Domnieĭ Mele, căcĭ fiinţa şi nerădicarea chezaşuluĭ îĭ este maĭ vîrtos spre dovadă a bunuluĭ cuget al Sfinţieĭ Sale, cu care se arată asupra aceştiĭ mănăstirĭ, dar să i se dee mănăstirea pe alţĭ dece anĭ, de vreme ce alt mijloc nu este de a se face acest meremet cu din veniturile mănăstiriĭ în diastima soroculuĭ acestor următorĭ dece anĭ, după arătarea ce Ne face printr'acéstă anaforà Sfinţia Sa Episcopul Argeşiul, priimim Domnia Mea cererea archiereuluĭ Apamia şi hotărîm, ca, de va săvîrşi acest meremet al bisericiĭ cu cheltuială de la sineşĭ la viitorul an saŭ cel mult până la al doilea an, să aibă a maĭ ţiné acéstă mănăstire Câmpulung, peste împlinirea soroculuĭ de dece anĭ ce-ĭ este dată, încă dece anĭ de atuncĭ înainte, tot cu acelaşĭ mijloc şi legăturĭ ce sunt arătate în cartea Domnieĭ Mele ce este dată pentru următorul soroc de dece anĭ, întru tóte întocmaĭ, fără câtuşĭ de puţină strămutare şi făr de a pretenderisi la împlinirea soroculuĭ nicĭ măcar un ban pentru cheltuiala acestuĭ meremet; de care poruncim D-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus să i se céră a aduce chezăşie în scris de la chezaşul sĕŭ şi pentru ceĭ-lalţĭ dece anĭ, iar nefăcênd urmarea meremetuluĭ de maĭ sus arătată, să aibă a ţiné mănăstirea numaĭ până la împlinirea soroculuĭ următorilor dece anĭ. — 1818 August 30.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXV, fila 221 v.)

Iată *actul* orĭ contractul de prelungire pe alţĭ dece anĭ a egumenicĭ:

Cartea archiereuluĭ Filaret Apania la Câmpulung.

Ingrijire avênd Domnia Mea pentru tóte mănăstirile de aicĭ din domnésca Nóstră ţéră, iar maĭ vîrtos pentru câte dintr'aceste mănăstirĭ rĕposaţiĭ ctitoriĭ lor, zidindu-le şi înzestrându-le cu acareturĭ dătătóre de venituri, prin testamenturile lor le-aŭ lăsat slobode şi neînchinate unde-vaşĭ, precum şi pre egumeniĭ lor singurĭ stăpânĭ şi numaĭ sub a stăpâniriĭ ocârmuire, atâr-

www.dacoromanica.ro

și Vel Logofĕt de Țéra-de-sus Grigorie Băleanu. Fiind-că aceștĭ boerĭ nu

---

nându-le de privigherea și îngrijirea domnieĭ, maĭ cu adaos avem datorie, atât Noĭ cât și ceĭ din urma Nóstră fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, ca să îngrijim prin tóte putinciósele mijlóce, nu numaĭ pentru a lor bună stare, ci și pentru paza ctitoricescilor orînduelĭ, cât va fi prin putință, după ale vremilor întîmplărĭ și trebuinţe; după acéstă dar a Nóstră neapĕrată datorie, precum pentru mănăstirea Bistrița, chibzuindu-le spre folosul eĭ, am orînduit egumen prin legătură în scris în ce chip să urmeze, așà și pentru mănăstirea Câmpulunguluĭ (fiind și acésta una din cele neînchinate unde-vașĭ), chibzuind cele spre folosul eĭ, am întocmit orînduiala de maĭ jos arătată, după care și însușĭ Sfinția Sa archiereul Filaret Apamia, ce aŭ fost până acum năstavnic la acéstă mănăstire, orînduit încă din lét. 1813, aŭ primit a se însărcinà și de acum înainte în soroc de ḑece anĭ cu egumenia aceștiĭ mănăstirĭ, care dând chezaș la canțelaria domnesculuĭ Nostru Divan pre D-luĭ biv Vel Paharnicu, Andonache Teohar, i s'aŭ dat și Sfinţieĭ Sale acéstă carte a Domnieĭ Mele cu cuprinderea de maĭ jos arătată:

1) Să fie nestrămutat din egumenia mănăstiriĭ în soroc de ḑece anĭ.

2) Să dea pe tot anul baniĭ șcólelor, după obiceiŭ, precum aŭ fost și maĭ înainte, cum și câte talerĭ 2.500 la cutia milosteniilor, ca să se dea în lefile săracilor, fără a socotì însă Dvornicia obștirilor că, cu luarea acestor banĭ, dobândesce vre-o câtușĭ de puțină dicheomă asupra aceștiĭ mănăstirĭ, saŭ a o socoti că este închinată la acéstă epitropie, ci împotrivă să o cunóscă cu totul slobodă; carĭ banĭ să aibă a-ĭ rĕspunde cu analoghie pe fieș-care lună.

3) Biserica, fiind cu acoperemîntul de tot stricat, dărăpănat, să fie dator la viitorul an ca să o acopere de isnóvă.

4) Tótă datoria mănăstiriĭ, ce este cu zapise avlicescĭ, în soroc de cincĭ lunĭ să o plătéscă și să aducă acele zapise la canțelaria Domnieĭ Mele, ca să se rumpă.

5) Orĭ ce acareturĭ ar face pe moșiile mănăstiriĭ, cum și tot lucrul viilor i judecată ce se va urmà după vremĭ la moșiile mănăstiriĭ, pentru împresurarea hotarelor de către vecinĭ, saŭ pentru vre-o altă pricină, tóte aceste cheltuelĭ ce se va întîmplà să fie de la Sfinția Sa, afară numaĭ de se va întîmplà (feréscă Dumneḑeŭ) în diastima acestuĭ soroc a se face vre-o stricăciune, i altă pagubă mănăstiriĭ, saŭ vre-unuĭ alt acaret al sĕŭ din vre-o năvălire de vrăjmașĭ, orĭ din foc pricinuit de eĭ, saŭ de răsboiŭ, orĭ de cutremur, atuncĭ să arate la stăpânire acea dovedită stricăciune, ca să se chibzuiască mijlocul cel cuviincios pentru dregerea aceĭ stricăciunĭ; viile încă să le lucreze cu bună orînduială, ca să le aducă la bună stare.

6) Orînduelile bisericescĭ i ale mănăstiriĭ să le păzéscă după cuviință și după testamentul ctitorilor.

7) Zestrea mănăstiriĭ, mișcătóre și nemișcătóre și de sineșĭ mișcătóre, la împlinirea soroculuĭ, să fie dator a o da deplin după catastih de perilavi cu care aŭ primit o când s'aŭ orînduit năstavnic la acea mănăstire în lét 1813, afară numaĭ de țiganiĭ, carĭ, orĭ de vor murì saŭ de vor sporì până la împlinirea soroculuĭ de maĭ sus arătat, să fie paguba saŭ câștigul în norocul mănăstiriĭ, iar când se va dovedì că aŭ fugit niscare-va țiganĭ din

www.dacoromanica.ro

pot să se adune regulat la hanul Şerban-Vodă, unde sunt biurourile Eforieĭ,

---

pricina necăutăriĭ saŭ a releĭ petreceriĭ ce vor cercà despre Sfinţia Sa, atuncĭ să fie dator, cu a Sfinţieĭ Sale cheltuială, orĭ a-ĭ aduce la urma lor, saŭ a-ĭ pune la loc; iar din veniturile mănăstiriĭ, orĭ pagubă de se va întîmplà, saŭ câştig, până la împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ, să fie în norocul Sfinţieĭ Sale, fără de a i se luà de către cine-vaşĭ nicĭ o socotélă, orĭ Sfinţia Sa să céră vre-o pagubă.

8) La împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ, să lase mănăstirea slobodă cu totul de datorie, precum asemenea să lase slobode şi arenḑile tuturor acareturilor şi moşiilor mănăstiriĭ.

9) Chezaşul de maĭ sus arătat să dea chezăşia sa în scris la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele, legându-se ca, orĭ de nu va păzi şi va urmà Sfinţia Sa tóte cele de maĭ sus arătate întocmaĭ şi pe deplin, saŭ de nu va da la împlinirea soroculuĭ zestrea mănăstiriĭ deplin, precum s'aŭ ḑis maĭ sus, să fie însuşĭ chezaşul rĕspunḑĕtor şi platnic întru tóte, făr de a i se primi vre-un cuvînt de pricinuire.

10) De i se va întîmplà mórte Sfinţieĭ Sale maĭ înaintea soroculuĭ de ḑece anĭ, să rĕmâe chezaşul în locu-ĭ şi să se urmeze acéstă simfonie pe chipul chezaşuluĭ întocmaĭ ca când ar trăi şi Sfinţia Sa, fără a se strămutà câtuşĭ de puţin, fără numaĭ stăpânirea să orînduiască atuncĭ un călugăr la mănăstire, *ca să pórte numaĭ închipuirea de egumen* şi să fie purtător de grijă a se păzi orînduiala bisericiĭ; i saam receh gpd.—1817 Aprilie 23.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXV, fila 22 v.)

Iată acum şi cărţĭ de egumenie, maĭ ales la mănăstirile închinate, şi unde nu erà sub acest nume deghisată o adevĕrată arendare:

Carte de egumenie.

Dat-am domnésca Nóstră carte de egumenie . . . . . pre carele l-am făcut Domnia Mea egumen la mănăstirea . . . . . snd. . . . . în locul . . . . . ce aŭ fost până acum, după alegerea Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolit. Decĭ, mergênd la numita mănăstire, să aibă a face zapt tóte lucrurile mănăstiriĭ, mişcătóre şi nemişcătóre, prin catastih după orînduială, carele să se siléscă a ţiné mănăstirea în bună stare, a drege şi a meremetisi cele stricate, ca să nu ajungă la dărăpănare. Să iconomiséscă bine zestrea mănăstiriĭ, a o aduce la spor şi adaos; să nu îngreueze mănăstirea cu datoriĭ, păzind cea dintru început întocmire a mănăstiriĭ, după orînduiala rĕposaţilor ctitorĭ şi după testamenturile mănăstirilor ce de obşte sunt date, ca să i se cunóscă buna economie şi vrednicia în faptă. Poruncim Domnia Mea părinţilor, i vouĕ slugilor şi robilor mănăstiriĭ, să cunósceţĭ pre numitul archimandrit de egumen al aceştiĭ mă-

www.dacoromanica.ro

apoĭ Domnitorul dă acesteia, ca un director şi cancelarist permanent la trebă pre biv Vel Clucerul C. Predescu.

Dăm în anexele volumuluĭ o serie bogată de chrisove reînnoite la numeróse mănăstirĭ din ţéră şi din Orient. Caragea Vodă, după arderea Curţiĭ domnescĭ de la Délul Spiriĭ, se mută în casele luĭ Gr. Ghica, care şi acum există în fundul curţiĭ caseĭ Lahovari. Se probéză acésta cu un document, în care Vornicia obştirilor cere luĭ Vodă voe să facă spital de ciumaţĭ în *Hanul Filaret,* care venià pe locul actualuluĭ Teatru Naţional. Actul ḑice că acest han erà peste drum de curtea, în care *acum* s'a mutat domnia, după arderea Curţiĭ gospod.

---

năstirĭ, căruia să-ĭ daţĭ tótă supunerea şi ascultarea, ca să pótă săvîrşì trebile mănăstiriĭ fără de cusur. — 1812 Decembre 10.

1817 Ianuarie 15. — S'a rînduit la mănăstirea Michaiŭ-Vodă Antim Ieromonach, după alegerea mănăstiriĭ de jos.

1818 Ianuarie 21. — S'a rînduit egumen la mănăstirea Délul din sud. Dîmboviţa Iacov Cervino Episcopul.

(Cod. LXXV, fila 46 v.)

Posedăm câte-va documente de numire de egumenĭ nu numaĭ pe câte ḑece anĭ, ci pe viéţă. Dejà am adus maĭ sus *contractul* pentru mănăstirea Hurezul. Maĭ iată altul:

Chrisovul Părinteluĭ Sevastis a fi statornic la Tismana.

De vreme ce, după asemĕnarea nevĕḑuteĭ întocmirĭ a celor cerescĭ, şi cele pămîntescĭ aŭ bună orînduială şi bunul aşezămînt, că ḑice Dumneḑeŭ în Sfînta Scriptură: «Prin mine Impĕraţiĭ împĕrăţesc şi Domniĭ stăpânesc», cărora li s'aŭ hărăzit de la Dumneḑeŭ a griji pentru buna stare a celor lumescĭ în douĕ chipurĭ, adecă bisericesce şi politicesce, iar maĭ ales şi întâiŭ a fi supuşĭ la dumneḑeescile pravilĭ, ca printr'însele să lucreze cele folositóre de obşte némuluĭ omenesc, dând tuturor după vrednicie, căcĭ cine caută pre ceĭ vrednicĭ laudă luĭ îşĭ dobândesce, şi a împărtăşi pre ceĭ vrednicĭ cu cele după cuviinţă şi cu ceea ce este de folos este o pricină îndemnătóre şi altora, ca, vĕḑênd, să urmeze faptele lor şi să silèscă ca prin învĕţătură şi ostenélă, să vie şi eĭ în trépta vrednicieĭ. Drept aceea, învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumănescĭ, găsit-am pre iubitorul de Dumneḑeŭ Sf. Sa Episcopul Sevastis Chir Dionisie, dintre pămînteniĭ de aicĭ, vrednic şi cuvios întru slujba sa, carele la lét. 1795, după în scris paretisis ce aŭ fost dat Nichifor egumen Delénul şi după arătarea ce s'aŭ fost făcut de proin Mitropolitul Dositeiŭ

www.dacoromanica.ro

Iată acum actele de reînnoirea acesteĭ epitropiĭ:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachsroe.

Luminăţia Ta Beizadea Gheorghe Caragea, al Nostru prea iubit fiŭ, i D-vóstre cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele biv Vel Bane Gri-

---

către Domnia Sa fratele Alexandru Moruz Voevod, s'aŭ fost orînduit numitul archiereŭ, apoĭ în urmă iarăşĭ acel Metropolit cu anaforà aŭ fost făcut arătare rĕposatuluĭ Domn Alexandru Vodă Ipsilante, că acea mănăstire fiind supusă la datorie şi aflându-se în dărăpănare din neîngrijirea egumenuluĭ, ce aŭ stătut după vremĭ, cu făgăduială de neschimbare în viéţa sa din acea egumenie a Déluluĭ, aŭ supus pre numitul archiereŭ de aŭ primit egumenia, făgăduindu-se şi Sfinţia Sa o a plătì de datorie şi a o preînnoì cu totul, cu care anaforà cerêndu-se *siguritá* egumenuluĭ numituluĭ archiereŭ la acea mănăstire, Domnia Sa judecându-o, se vede că, după cercetarea ce aŭ făcut, aŭ găsit-o cu cale şi aŭ dat la mâna numituluĭ archiereŭ Sevastis domnesc chrisov de întărirea egumenieĭ *până în sfîrşitul vieţiĭ sale*, în care chrisov răzimându-se, aŭ şi pus în lucrare cele făgăduite într'un rînd, şi când aŭ isprăvit prefăcutul mănăstiriĭ, viind cutremurul şi risipindu-le tóte la pămînt, de isnóvă al doilea rînd le-aŭ făcut la loc, încă şi maĭ cu adaos; iar la lét. 1807 Iulie, în vremea când se aflà aicĭ armia rusésca, numitul Metropolit Dositeiŭ, fără sfat de obşte, luând de sub otcârmuire-ĭ mănăstirea Déluluĭ, aŭ dat-o unuĭ Ilarion, omul sĕŭ; însă numitul archiereŭ avusese la mânile sale despre partea celor maĭ aleşĭ din oraşul Tîrgovişteĭ adeverire sub iscălitură pentru petrecerea sa şi urmarea la cele maĭ sus arătate, care cunoscute făcêndu-se şi maĭ vîrtos sciute fiind încă maĭ dinainte de cea de atuncĭ oblăduire a Divanuluĭ, adecă de D-lor veliţiĭ boerĭ, şi pentru că atuncĭ se întîmplase, iarăşĭ cu sfat de obşte, de s'aŭ deslipit de la lazareturile şi spitalurile ot Dudescĭ treĭ mănăstirĭ, ce se puseseră maĭ dinainte, între carĭ fiind şi mănăstirea Tismana din sud. Gorj, şi rĕposatul Ştefan archimandritul, ce fusese maĭ înainte egumen, singur s'aŭ lepădat, nepriimind a maĭ fi egumen, trecut aflându-se în vîrsta bĕtrâneţelor, şi în locu-ĭ s'aŭ găsit cu cale de obştea boerilor Divanuluĭ şi s'aŭ dat mănăstirea Tismana numituluĭ archiereŭ Sevastis, pentru năpăstuirea cu luarea mănăstiriĭ Déluluĭ şi pentru că urmà şi trebuinţa a fi o acest fel de mănăstire prea veche a ţĕriĭ sub otcârmuirea a unuĭ ipochimen ca acesta, cercat şi cu bun ipolipsis. Acum dar, acestea făcêndu-se cunoscute Domnieĭ Mele, prin jalba sa ce Ne-aŭ dat, cu dinadinsul am cercetat, prin taină şi de faţă, şi pliroforisindu-Ne de tot adevĕrul şi maĭ vîrtos adeverindu-Ne că şi la acéstă mănăstire Tismana numitul archiereŭ, încă de când s'aŭ dat sub îngrijire-ĭ, nu încetéză, preînnoind cele stricate ale mănăstiriĭ înlăuntru şi pe afară şi altele de isnóvă făcênd, învelind şi chiar biserica din mănăstire cu hier şi ţiind-o cu adunare de părinţĭ cuvioşĭ şi împodobită pururea cu necontenitele slujbe bisericescĭ, şi fiind-că singur nu cere despăgubirea sa de multele cheltuelĭ şi ostenelile ce aŭ pus la mănăstirea Déluluĭ, Domnia Mea, chibzuind cele

www.dacoromanica.ro

gorie Brâncovene şi Vel Logofete de Ţéra-de-sus Grigorie Bălene, fiind-că

---

drepte carĭ i se cuvin numituluĭ archiereŭ, şi maĭ vîrtos vrênd a siguriſsi buna otcârmuire a aceştiĭ mănăstirĭ Tismana, de a nu cădé după vremĭ în vre-o altă egumenie a vre-o unuĭ nevrednic econom şi rĕŭ chivernisitor şi să ajungă mănăstirea în próstă stare şi dărăpănare şi să o supue şi sub grele datoriĭ; de aceea dar, după încredinţarea ce am luat, atât de ipochimenul sĕŭ, cât şi pentru acéstă prea veche mănăstire Tismana, nevrênd Domnia Mea a trece cu vedere ticăloşia ce póte a-ĭ veni cu lipsirea de otcârmuirea numituluĭ archiereŭ, după datoria atât creştinéscă cât şi domnéscă, avênd oblăduirea de la însuşĭ milostivul Dumneḑeŭ a tóteĭ ţĕrĭ, fiind maĭ vîrtos îndemnaţĭ şi de mare evlavie ce avem către prea sfînta preacurată stăpâna nóstră şi pururea fecióră Maria, maica Domnuluĭ nostru Isus Christos, a căruĭ adormire se prăznuesce la biserica dintr'acéstă mănăstire, cum şi către sfînt cuviosul părintele nostru *Nicodim cel sfinţit, începĕtorul zidiriĭ aceştiĭ mănăstirĭ* şi adunătorul de obştea călugăréscă acolo înlăuntru, a căruia mormînt şi astăḑĭ se află în *slonul* bisericiĭ din mănăstire, am găsit cu cale şi am hotărît şi, prin acest cinstit şi bine încuviinţat chrisovul Domnieĭ Mele, de isnóvă am dat numita mănăstire Tismana din sud. Gorj în desăvîrşită purtarea de grijă a iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ Episcopuluĭ Sevastis Chir Dionisie, spre a o avé până la sfîrşitul vieţiĭ sale, otcârmuindu-o şi chivernisindu-o nestrămutat şi nesupĕrat de nimenea în tótă viéţa sa, ca printr'acésta răzimându-se, să nu-şĭ împuţineze libovul ce firesce are spre adăogirea lucrurilor mănăstirescĭ, ci maĭ vîrtos să îngrijéscă pururea cu dorinţă de a nu se pune sub datorie, ci la sfîrşitul vieţiĭ sale să o lase slobodă despre acéstă împovărare, purtând grija şi de acum înainte, după netăgăduita sa datorie de a avé mănăstirea împodobită cu părinţĭ cuvioşĭ spre săvîrşirea sfintelor slujbe, pentru pomenirea rĕposaţilor ctitorĭ şi a Domnieĭ Mele, iar când cine-vaşĭ cu vre-un mijloc va cercà de a-l lipsì de la acéstă mănăstire, voind a luà de la numitul archiereŭ otcârmuirea aceştiĭ mănăstirĭ, atuncĭ maĭ întâiŭ să i se plătéscă tótă cheltuiala ce va arătà că aŭ făcut, cum şi tótă ostenéla, pentru ca să nu i se maĭ facă de isnóvă şi altă năpăstuire, precum şi cu luarea mănăstiriĭ Dĕlu. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martoriĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Vistier, pan Constantin Kretzulescu Vel Ban, pan Gheorghe Arghiropulo biv Vel Ban, epistatul Spătărieĭ, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Constantin Bălăceanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al obştirilor, pan Grigore Băleanu Vel Vornic al treilea, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Fotache Ştirbei Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Grigorie Ralca Vel Hatman, pan Alexandru Nenciulescu Vel Vornic al politieĭ, pan Iacovache Vel Postelnic, pan Atanasie Christopolo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Costache Bibica Vel Căminar,

www.dacoromanica.ro

egumenul, împreună cu exarchiĭ mănăstiriĭ Cotrocenĭ, prin jalbă aŭ făcut

---

pan Nicolae Suțul Vel Comis, și ispravnic pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de Țéra de-sus; și s'aŭ scris chrisovul acesta la anul al doilea dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în Bucurescĭ, la anul 1814 Nocmbre 20, de Chiriță Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 207 v.*)

Chrisovul archiereuluĭ Stratonic, ca să fie nestrămutut în viéța luĭ de la biserica boerilor Kretzulescĭ, pentru milele ce are atât acéstă biserică Kretzulescu, cât și biserica Plăviceni din sud. Olt, metoc acesteĭ bisericĭ, i milele ce are.

Dat-am domnescul Nostru chrisov sfinteĭ și dumnedeesceĭ bisericĭ de aicĭ din Bucurescĭ ce se dice a Kretzulesculuĭ, la care se prăznuesce hramul adormiriĭ prea sfinteĭ născĕtóre de Dumnedeŭ și pururea feciórei Marieĭ, i metohuluĭ acestiĭ bisericĭ Plăviceniĭ din sud. Olt, amîndouĕ bisericĭ de mir, carĭ sunt zidite din temelie și înzestrate de némul D-lor boerilor Kretzulescĭ, și Sfințieĭ Sale archiereuluĭ Stratonichis Chir Ioanichie, năstavnicul acestor sfinte bisericĭ, ca să fie numitul archiereŭ statornic și nestrămutat în tótă viéța luĭ în epistasia acestor sfinte bisericĭ, după așezămîntul ce aŭ făcut cu D-lor boeriĭ Kretzulescĭ, ctitoriĭ, la cariĭ s'aŭ dat osebită întărirea Domnieĭ Mele, și să fie apĕrate aceste bisericĭ de tóte dările și orînduelile ce vor fi pe sfintele mănăstirĭ obicĭnuite și neobicĭnuite, ca nisce bisericĭ de mir ce sunt, iar nu mănăstirĭ, pentru că D-lor cinstițiĭ și credincioșĭ boeriĭ Domnieĭ Mele Vel Ban Constantin Kretzulescu și D-luĭ biv Vel Vornicu Istrate Kretzulescu, clironomiĭ ctitorilor, prin douĕ anaforale aŭ făcut arătare Domnieĭ Mele, atât pentru că sunt bisericĭ, iar nu mănăstirĭ, încredințându-Ne cu dovedĭ sineturĭ domnescĭ, precum și Preaosfinția Sa Părintele Metropolitul aŭ dat în scris că sunt bisericĭ de mir, iar nu în rîndul celor-lalte mănăstirĭ, și ca pentru nisce bisericĭ boerescĭ, iar nu domnescĭ ale ţĕriĭ, și ca nisce clironomĭ aĭ ctitorilor ce sunt D-lor, avênd îngrijire, și din pricina iconomilor ce aŭ fost maĭ înainte vĕdênd bisericile acestea aduse la próstă stare și dărăpănare, aŭ găsit D-lor pre numitul archiereŭ, cu care aŭ făcut așezămîntul ce se arată maĭ jos, a fi statornic în viéța sa, și aŭ făcut Domnieĭ Mele rugăciune, ca atât asupra așezămîntuluĭ să dăm domnésca Nóstră întărire, cât și pentru apĕrarea bisericilor de orĭ-ce dărĭ vor fi pe mănăstirĭ să dăm poruncă a se păzi, și primită fiind Domnieĭ Mele, iată, printr'acest domnesc al Nostru chrisov ce le dăm, hotărîm: ca Sfinția Sa archiereul Stratonichis să fie nestrămutat în viéța sa din epistasia numitelor bisericĭ, carĭ aceste bisericĭ să fie apĕrate de orĭ-ce dărĭ; să se păzéscă și milele domnescĭ ce aŭ avut bisericile, care și de Domnia Mea s'aŭ înnoit chrisovul i cartea ce se vĕd date sfintelor bisericĭ, cu adaosul ce am făcut, adecă: biserica de aicĭ din Bucurescĭ să scutéscă dij-

www.dacoromanica.ro

Domnieĭ Mele rugăciune, de a vĕ orîndui pre Luminăţia Ta şi pe D-vóstre eforĭ asupra acesteĭ mănăstirĭ, ca prin înţeleptele mijlóce şi prin iscusita ocârmuire ce veţĭ metahirisì, să-şĭ dobândéscă mănăstirea uşurarea şi scăparea sa din greutatea datoriilor întru carele aŭ încăput din réua economie şi netrebnicia celor de maĭ înainte egumenĭ, de a căreia próstă stare avênd pliroforie şi înşine Domnia Mea şi cunoscênd că, în adevĕr, de nu se va face o acest fel de îngrijire pentru acéstă mănăstire, urméză a ajunge la o desăvîrşită dărăpănare, n'am putut trece cu vederea rugăciunea jăluitorilor, ci ca o datorie şi a Nóstră şi a ţĕrĭĭ socotind de a privighià pentru câte privesc spre întregimea şi bună starea a tuturor mănăstirilor ce se află aicĭ în domnésca Nóstră ţĕră, am primit cererea şi rugăciunea numiţilor jăluitorĭ şi iată, printr'acest domnesc al Nostru pitac, vĕ însărcinăm Domnia Mea pre Luminăţia Ta şi pre D-vóstre cu eforia acesteĭ mănăstirĭ Cotrocenĭ, fiind bine încredinţaţĭ că, prin bunele şi iscusitele chibzuirĭ ce veţĭ face, veţĭ înlesni mijlócele cu carĭ s'ar putè uşurà mănăstirea din grelele

---

mărit i vinăriciŭ, şi oerit oĭ 300, drepte bucatele sale, şi o pivniţă, aicĭ în Bucurescĭ, să ţie scutită de tóte dările ce vor fi pe alte pivniţe, să ţie şi lude patru, ómenĭ străinĭ şi fără pricină de dajdie, cu pecetluiturĭ după orînduiala Vistierieĭ; aşijderea şi biserica Plăviceniĭ să scutéscă vinăriciŭ i dij mărit, drepte bucatele sale, i de oerit oĭ 100, şi de văcărit, când va fi, vite ḑece, să ţie şi lude 10, ómenĭ străinĭ fără pricină de dajdie, carĭ şi aceia să fie apĕraţĭ de tóte orînduelile ţĕrĭĭ; să iea pe fieş-care an de la vama Slatineĭ talerĭ 100, i de la vinăricerĭĭ domnescĭ aĭ judeţuluĭ Oltuluĭ alţĭ talerĭ 100, carĭ banĭ să-ĭ dea cumpĕrătorĭĭ peste banĭĭ cămărĭĭ. Drept aceea, ca să i se păzéscă aşezămîntul epistasieĭ acestuĭ archiereŭ, i apĕrarea bisericilor de dărĭ şi milele dupe osebite sineturile Domnieĭ Mele, carĭ se arată maĭ sus, am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Kretzulescu Vel Ban, pan Gheorghe Arghiropulo biv Vel Ban, epistatul Spătărieĭ, pan Grigorie Ghica Vel Vistier, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Constantin Bălăceanu Vel Vornic de Ţéra de-jos, pan Michalache Manu biv Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Grigorie Bălăceanu Vel Vornic al treilea, pan Teodorache Văcărescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Scarlat Grădişteanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Fotache Ştirbei Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Filipescu Vel Vornic za politie, pan Iacovache Rizu Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Dimitrie Chrisoscoleu Vel Căminar, pan Nicolae Suţu Vel Comis, şi ispravnic pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; scriindu-se chrisovul acesta la al patrulea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ nostru Isus Christos 1815 Septembre 4, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

www.dacoromanica.ro

și adevěratele datorii și veți lămuri tóte felurimile de încărcături și vicleniile ce se vor fi lucrat de către ceĭ de maĭ înainte egumenĭ spre paguba și dărăpănarea mănăstiriĭ, întru care vedem că aŭ ajuns, avênd cu toțiĭ îngrijire și adîncă privighere spre a o aduce la bună stare și întemeiare, pentru care de chibzuirea ce veți face să arătați Domnieĭ Mele. Tolco pisah gpd.—1814 Maiŭ 30. (1)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe. Pitac către D-luĭ biv Vel Cluceru Constantin Predescu.

Cinstite și credincios boerule al Domnieĭ Mele D-ta biv Vel Clucere Constantine Predescule, fiind-că pentru îmbunătățirea prósteĭ stărĭ a mănăstiriĭ Cotrocenilor, întru care aŭ ajuns din réua economie a egumenilor celor de maĭ înainte, cum și pentru descoperirea vicleșugurilor ce se vor fi lucrat de către aceĭ egumenĭ spre paguba și dărăpănarea mănăstiriĭ, am orînduit Domnia Mea, prin domnescul Nostru pitac, eforĭ aĭ aceștiĭ mănăstirĭ pre Luminăția Sa Beizadea Iorgu Caragea, al Nostru prea iubit fiŭ, și pre D-lor cinstiți și credincioșĭ boeriĭ Domnieĭ Mele biv Vel Banul Grigorie Brâncoveanu și Vel Logofětul de Țéra-de-sus Grigorie Băleanu, și fiind-că atât Luminăția Sa cât și D-lor nu vor puté a se îndeletnicì spre a se adunà tot-deauna câteșĭ treĭ pentru căutarea următórelor trebĭ și pricinĭ; de aceea, iată te orînduim pre D-ta și îți poruncim, ca tot-deauna să aibĭ a merge la orînduitul loc al adunăriĭ din hanul luĭ Șerban-Vodă, unde să aibĭ a căutà și a cercetà orĭ-ce trebĭ, pricinĭ și hârtiĭ ți se vor orîndui de către Luminăția Sa i de D-lor, și de orĭ-ce urmare veĭ face, să aibĭ a te înțelege iarășĭ cu Luminăția Sa și cu D-lor, ca să se dea nizamul și cararul cel cuviincios asupra fieș-căreia pricinĭ a acesteĭ mănăstirĭ. Tolco pisah gpd. — 1814 Iunie 13. (2)

(Pecetea gpd.)

Reînnoirĭ de chrisóve cu mile și privilegiĭ aflăm de la Ioan Caragea:

a) In favórea catolicilor din Câmpulung, din 21 Martie 1813.

b) Asemenea pentru biserica catolică de la Tîrgoviște, din 10 Maiŭ 1813.

c) Asemenea pentru biserica Sașilor din Bucurescĭ, din August 1814.

In unele chrisóve Caragea apěsà condeiul asupra afirmațiuniĭ, că biserica catolică și cea săséscă «*se află sub protecsia domnieĭ, iar nu sub altă*

(1) Cod. LXIV, fila 124.
(2) Cod. LXXIV, fila 129.

www.dacoromanica.ro

străină stăpânire, şi pre Domnul ţĕriĭ cunosc de protector întru rugaţiunile şi pomenirile ce fac către milostivul Dumnedeŭ». (1)

---

(1) *Chrisovul bisericii Băraţilor din Bucurescĭ.*

Biserica Bâraţilor de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ca să aibă a ţinė doĭ vierĭ la viile ce aŭ în dėlul Bucurescilor i la Tîrgovişte şi doĭ argaţĭ, ómenĭ străinĭ, fără gâlcévă, care aceştĭ lude 4 să fie scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile câte ar eşi de la Visteria Domnieĭ Mele peste an în ţóră, de nicĭ unele val şi bântuială să nu aibă; aşijderea să aibă a scuti şi ale bisericiĭ drepte bucate, de oerit oĭ 150, de dijmărit litre 200 şi de văcărit vite 15, i o pivniţă ce are biserica acésta aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, în mahalaua Sf. Gheorghe Vechiŭ, de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc şi de tóte alte angariĭ, ca să fie de trĕba vîndăriĭ vinuluĭ bisericiĭ; osebit şi prăvăliile ce sunt făcute pe locul bisericiĭ să fie apĕrate de fumărit, de căminărit, de cotărit şi de orĭ-ce alte dărĭ vor fi pe alte prăvăliĭ, acestea să fie în pace şi nesupĕrate, pentru că acéstă milă aŭ avut-o numita biserică a Băraţilor dată de la alţĭ trecuţĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din chrisovul ce-l vĕdum, cu lét. 1803 Octombre 2, Ne-am adeverit. Decĭ învrednicindu-Ne Domnul Dumnedeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ şi arătându-se preoţiĭ de la acéstă biserică cu jalbă către Domnia Mea pentru înnoirea milelor acestora, a cărora rugăciune primindu-o Domnia Mea, Ne-am milostivit şi, printr'acest chrisov ce le dăm, înnoim şi întărim milele ce se cuprinde maĭ sus, pentru care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ. Şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ domnésca Nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Kretzulescu Vel Ban, pan Gheorghie Arghiropulo Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţă Vel Postelnic, pan Grigorie Ghica Vel Vistier, pan Isaac Ralet Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Filipescu Vel Vornic de Ţéra-de jos, pan Constantin Caliiarhi Vel Vornic al treilea, pan . . . . . Vel Vornic al patrulea, pan Michalache Racoviţă Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Iordache Golescu Vel Logofĕt de Ţéra de-jos, pan Toma Kretzulescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Pană Costescu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al pricinilor străine, pan Mateiŭ Cantacuzino Vel Clucer, şi ispravnic pan Michalache Racoviţă Vel Logofĕt de Ţéra de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta întru al patrulea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1816 Octombre 30, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 224 v.)

www.dacoromanica.ro

Nu numaĭ catolicilor și luteranilor le-a acordat mile și scutirĭ, ci și uneĭ

Chrisovul bisericeĭ catolicilor din Tîrgoviște.

Fiind-că în orașul Domnieĭ Mele Tîrgoviștea din sud. Dîmboviţa din vechime Domniĭ și oblăduitoriĭ ţĕriĭ aceștia aŭ dat voe și sloboḑeniĭ la câţĭ din ritul catolicilor se află locuind și adăpostindu-se acolo cu drĕptă muncă și hrană a neguţătorieĭ lor, de și-aŭ făcut un locaș de închinăciune, care *s'aŭ aflat și se află sub protecsia domnieĭ, și pre Domnul ţĕriĭ îl numesc de protector* întru rugăciunile și pomenirile ce fac către milostivul Dumneḑeŭ la slujbele lor, care locaș, cu acĕstă orînduială fiind sub a domnieĭ ocrotire, aŭ avut și cărţĭ domnescĭ vechĭ cu ŏreș-care milĭ domnescĭ, pentru carĭ milĭ se arată în chrisovul Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Domn Constantin Vodă Ipsilant, ce l vĕḑum, cu lĕt 1805 Fevruarie 7, că viind rĕposatul Pater Ienupere, ce erà egumen bisericiĭ catolicilor de acolo, cu smerenie și plecăciune la Domnia Sa, prin jalba ce aŭ dat, aŭ făcut arătare, că domescile sineturĭ ce aŭ avut biserica pentru acele milĭ, în trecuta vreme, avêndu-le trimise aicĭ la domnie spre a se înnoì, din pricina rĕsvrătiriĭ ce s'aŭ întîmplat, tŏte s'aŭ rĕpus, rĕmâind numaĭ cu un sinet, adecă chrisovul rĕposatuluĭ Domn Constantin Vodă Gehan, ce l'aŭ arătat, de s'aŭ vĕḑut scris din lĕt 1754 Iunie 18, cu cuprindere că s'aŭ dat acesteĭ bisericĭ ca să ţie scutiţĭ patru ŏmenĭ străinĭ și să scutĕscă și ale bisericiĭ de oerit drepte bucate oĭ 150, de dijmărit litre 200, cum și la viile bisericiĭ să ţie un vier scutit străin; după care aŭ făcut numitul egumen rugăciune, cerênd milostivire de la Domnia Sa, nu numaĭ a i se înnoì aceste domnescĭ milĭ, ce după numitul chrisov se adeverĕză că din vechime le-aŭ avut, ci să adaoge milă și de la Domnia Sa scutĕla vieĭ ce are biserica de a nu plătì vinăriciŭ pe drepte bucatele sale și să ţie scutită și o pivniţă, ce o are biserica în Tîrgoviște, întru care se vinde vinul din numita vie a bisericiĭ, arătând, maĭ vîrtos, că aŭ făcut acolo numitul egumen și noul spital pentru căutarea bolnavilor; de a căruia arătare pliroforisindu-se Domnia Sa cum că este adevĕrată, s'aŭ milostivit și, printr'acest domnesc chrisov, aŭ hărăzit bisericiĭ ca să o aibă acĕstă milă, adecă: patru ŏmenĭ străinĭ scutiţĭ, 150 oĭ scutite de oerit, 200 litre de dijmărit, i un vier străin la via mănăstiriĭ, scutinţe ce le-aŭ avut din vechime, după numitul chrisov, i via bisericiĭ scutită de vinăriciŭ, i cârciuma bisericiĭ, ce o are în Tîrgoviște, scutită de fumărit, de căminărit, de vamă și de tŏte dările câte sunt pe alte pivniţe nescutite, și pentru căcĭ aŭ sistisit acolo noŭ spital cu căutare de bolnavĭ, pentru iubirea de ŏmenĭ, aŭ adăogat și acĕstă milă, ca să aibă spitalul acela po talerĭ 150 pe an din vama de la Tîrgoviște, carĭ banĭ să se dea pe tot anul nelipsit. Decĭ, învrednicindu-Ne și pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceștiĭ de Dumneḑeŭ păzite pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, Ne-aŭ făcut rugăciune Pater Ambrosie, egumenul Bărăţieĭ de aicĭ, sub a căruia chivernisire se află maĭ sus numita biserică a catolicilor din orașul Domnieĭ Mele Tîrgoviștea, ca să înnoim și întărim Domnia Mea privileghiul milelor de maĭ sus arătate, a căruia rugăciune priimindu-o Domnia Mea, am bine-voit și, printr'acest domnescul Nostru chrisov, întărim tŏte milele

www.dacoromanica.ro

gémiĭ din Şistov şi Evreilor «*pămînteni*», înţelegênd cu acest nume pe

---

ce se arată maĭ sus, ca să i se păzéscă a pururea cu nestrămutare, adeverindu-l cu însăşĭ domnésca Nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor boerĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Kretzulescu Vel Ban, pan Gheorghie Arghiropolu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Grigorie Ghica Vel Vistier, pan Isac Ralet Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Filipescu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Constantin Caliarchi Vel Vornic al treilea, pan . . . . . Vel Vornic al patrulea, pan Michalache Racoviţă Vel Logofĕt de Ţéra-de sus, pan Iordache Golescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-ios, pan Toma Kretzulescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Pană Costescu Vel Vornic al politieĭ, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Mateiŭ Cantacuzino Vel Clucer, pan Gheorghe Scanavi Vel Comis, şi ispravnic pan Iordache Golescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos; şi s'aŭ scris chrisovul acesta întru al patrulea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anul de la Christos 1816 Octombre 30, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 245.)

Chrisovul bisericiĭ Saşilor din Bucurescĭ.

Domniĭ şi oblăduitoriĭ, cărora li s'aŭ încredinţat de la Dumnedeŭ stăpânirea de ţĕrĭ şi de noróde, datorie avênd, ca, după cum spre norodul cel supus al sĕŭ, să arăte iubire de ómenĭ şi bună-voire, de aceea toţĭ fraţiĭ Domnĭ de maĭ înaintea Nóstră, cariĭ aŭ stătut după vremĭ la acest scaun al Ţĕriĭ-Rumânescĭ, atât după acéstă datorie, cât şi după chipul dar şi obiceiul ce se urméză la cetăţile şi la politiile marĭ, unde sunt scaune de Domnĭ şi stăpânirĭ ce sunt împodobite cu mulţimea noroduluĭ de pămîntenĭ şi străinĭ, cariĭ îşĭ aŭ fieş-care, după ritul sĕŭ, deosebită casă de închinăciune, aŭ fost dat la preotul şi la câţĭ-vaşĭ din ritul săsesc, ce se află *vechĭ* locuitorĭ aicĭ în politia Bucurescilor, voe şi slobodenie prin chrisóvele Domnieĭ Sale, care le vĕdum Domnia Mea, cuprindĕtóre de a-şĭ avó numaĭ o bisericuţă de închinăciune în mahalaua Stejaruluĭ, făr de altă împrejmuire de zid, nefiind de vre-o stricăciune saŭ supĕrare politieĭ, cum şi 6 pogóne de vie să aibă acéstă bisericuţă aicĭ în ţéră, şi i-aŭ miluit cu privileghiŭ de a fi scutite drepte bucatele bisericiĭ, adecă vinul de vinăriciŭ i dijmărit, 100 stupĭ i rîmătorĭ, i de oerit 100 oĭ, i lude doĭ ómenĭ străinĭ, vierĭ la via bisericuţeĭ, scutiţĭ, şi alţĭ lude 6, străinĭ aduşĭ din străinătate, apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile ţĕriĭ, cărora după cercetarea ce li se va face, după orînduiala Vistierieĭ, de către ispravniciĭ judeţuluĭ saŭ de către D-lor zabiţiĭ politieĭ, să li se dea şi sineturĭ domnescĭ de la Vistierie pentru apĕrarea lor, i 30 bolovanĭ sare de la ocnele domnescĭ pe an şi o cârciumă a sa dréptă să aibă a o scuti de fumărit, de căminărit, de vamă şi de tóte dările ce sunt pe alte pivniţe. Decĭ, învrednicindu-Ne Domnul Dumnedeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, venit aŭ înna-

www.dacoromanica.ro

ceĭ stabiliţĭ în ţéră de maĭ mult timp, fără să putem precisà cât anume

intea nóstră preotul numiteĭ bisericuţe, cu smerenie rugându-Ne ca, nu numaĭ să înnoim şi să întărim aceste maĭ sus numite milĭ, ci să şi adăogăm; şi pliroforisindu-Ne Domnia Mea că acéstă bisericuţă, ce se află acum în lăuntrul politieĭ, lângă scaunul domnieĭ, este *în protecsia domnieĭ, iar nu sub străină stăpânire, şi pre Domnul ţĕriĭ cunósce de protector*, şi de aceea li s'aŭ fost dat acest privileghiŭ, atât pentru ţinerea bisericuţeĭ cât şi pentru cele-lalte milĭ, am bine-voit şi, printr'acest chrisovul Nostru ce-l dăm, nu numaĭ am înnoit şi am întărit mila ce se cuprinde maĭ sus, ci încă am şi adăogat alţĭ lude treĭ-ḑecĭ şi doĭ, ca să ţie de acum înainte lude 40, ómenĭ străinĭ şi fără pricină de dajdie, cariĭ să fie supuşĭ la stăpânirea ţĕriĭ nóstre, ca şi ceĭ-lalţĭ pământenĭ, iar nu la protecsie străină, pre cariĭ aducêndu-ĭ din străinătate, după cercetarea ce li se va face, să li se dea şi pecetluiturĭ, după orînduiala Vistierieĭ, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de rîndul dăjdiilor Vistierieĭ; osebit facem şi acest ajutor bisericuţeĭ, adecă: aceştĭ lude 40 scutelnicĭ, ce se arată maĭ sus, să fie apĕraţĭ şi de podveḑile i angariile ce vor fi pe ţéră şi pe obşte, pentru care apĕrare să dea de lude unul pe an po taleri 10 la Vistieria Domnieĭ Mele, ca să se pótă ajutà bisericuţa la trebuinţele ce are; şi pentru ca să se păzéscă acéstă milă tot-deauna, am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Vistier, pan Constantin Kretzulescu Vel Ban, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Constantin Bălăceanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al obştirilor, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic al treilea, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Fotache Ştirbei Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Constantin Suţul Vel Spătar, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Nenciulescu Vel Vornic de politie, pan Iacovache Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Nicolae Suţul Vel Comis, şi ispravnic pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta la anul al doilea dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anul de la nascerea lumeĭ 7322, iar de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1814 August, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 193.*)

Chrisovul Băraţilor ot Tîrgovişte pentru milele ce aŭ.

Fiind-că, în oraşul Domnieĭ Mele Tîrgovişte sud. Dîmboviţa, din vechime Domniĭ şi oblăduitoriĭ ţĕriĭ aceştia aŭ dat voe şi sloboḑenie, ca câţĭ din ritoriĭ catolicilor se află locuind şi adăpostindu-se acolo cu dréptă muncă

www.dacoromanica.ro

timp. De altmintrelea, aceĭ Evreĭ maĭ vechĭ stabiliţĭ în ţéră eraŭ în

---

şi hrană a neguţătoriĭ lor, de şi-aŭ făcut un locaş de închinăciune, care s'aŭ aflat *şi se află sub protecsia domnicĭ şi pe Domnul ţĕrĭĭ îl cunosc de protector* întru rugăciunile şi pomenirile ce fac către milostivul Dumneḑeŭ la slujbele lor, care lăcaş, cu acéstă orînduială fiind sub a domnieĭ ocrotire, aŭ avut şi cărţĭ domnescĭ vechĭ cu óreşĭ-care milĭ domnescĭ, pentru carĭ milĭ, la lét 1805 Februarie 7, viind Pater Ienupere, egumen bisericiĭ catolicilor de acolo, cu smerenie şi plecăciune, la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant, prin jalba, ce aŭ fost dat atuncĭ, aŭ făcut arătare că domnescile sineturĭ ce aŭ avut biserica pentru aceste milĭ avêndu-le trimise aicĭ la domnie spre a se înnoì, din pricina rĕsvrătiriĭ ce s'aŭ întîmplat, tóte s'aŭ rĕpus, rĕmâind numaĭ cu un sinet, adecă chrisovul rĕposatuluĭ Domn Constantin Vodă Gehan, ce l'aŭ arătat de s'aŭ vĕḑut de Domnia Sa, scris din lét 1754 Iulie 18, cu cuprindere că s'a dat aceştiĭ bisericĭ ca să ţie patru ómenĭ străinĭ, să scutéscă şi ale bisericiĭ drepte bucate: de oerit oĭ 150 şi de dijmărit litre 200, cum şi la viile bisericiĭ să ţie un vier străin scutit; după care aŭ făcut numitul egumen rugăciune, cerênd milostivire de la Domnia Sa nu numaĭ a i se înnoì acele domnescĭ milĭ, ce după numitul chrisov s'aŭ adeverit că din vechime le-aŭ avut, ci să adaoge milă de la Domnia Sa şi scutéla vieĭ ce are biserica, de a nu plătì vinăriciŭ pe drepte bucatele sale, şi să fie scutită şi o pivniţă, ce are biserica în Tîrgovişte, întru care se vinde vinul din numita vie a bisericiĭ, arătând maĭ vîrtos că aŭ făcut acolo numitul egumen şi noŭ spital pentru căutarea bolnavilor; de a căruia arătare pliroforisindu-se Domnia Sa cum că este adevĕrată, s'aŭ milostivit şi, prin chrisovul Domnieĭ Sale, ce-l vĕḑum, cu lét.... Februarie...., aŭ hărăzit bisericiĭ ca să aibă aceste milĭ, adecă patru ómenĭ străinĭ scutiţĭ, i 150 oĭ scutite de oerit, 200 litre de dijmărit, i un vier străin la via bisericiĭ scutit, ce le-aŭ avut vechĭ după numitul chrisov, i via bisericiĭ scutită de vinăriciŭ, i cârciuma bisericiĭ, ce o are în Tîrgovişte, scutită de căminărit, de fumărit, de vamă şi de tóte dările câte sunt pe alte cârciumĭ nescutite, şi pentru căcĭ aŭ sistisit acolo noŭ spital cu căutarea de bolnavĭ, pentru iubirea de ómenĭ, aŭ adăogat şi acéstă milă, ca să aibă a luà adecă spitalul acesta po talerĭ 150 pe an din vama Tîrgovişteĭ, carĭ banĭ să se dea pe tot anul nelipsit. Drept aceea, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu întâia domnie a acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, am bine-voit şi am întărit tóte aceste milĭ de maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat, şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Const. Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mi-

www.dacoromanica.ro

numĕr fórte redus, cum se probéză prin o catagrafie generală făcută în

chalache Suțu Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuț Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Constantin Kretzulescu Vel Paharnic, pan Iordache Tufeanu Vel Stolnic, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Costache Caracaș Vel Sluger, pan Michail Vel Pitar, și ispravnic pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Țéra-de-jos, scriindu-se chrisovul acesta la întâiul an dintru'ntâia domnie a Nóstră, aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anĭ de la zidirea lumeĭ lét . . , iar de la nascerea Domnuluĭ nostru Isus Christos lét 1813 Maiŭ 10, de Constantin Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 153 v.*)

Cartea catolicilor din orașul Câmpulungul pentru milele ce are.

Fiind-că, în orașul Câmpulung sud. Muscel, din vechime, Domnii și oblăduitorii țĕrii acești aŭ dat voe și slobodenie la câțĭ din ritul catolicilor se află lăcuind și adăpostindu-se acolo cu dréptă muncă și hrana neguțătorieĭ lor, de și-aŭ făcut un locaș de închinăciune, *care s'aŭ aflat și se află sub protecsia domnieĭ, iar nu sub altă străină stăpânire, și pre Domnul țĕriĭ cunosc de protector întru rugăciunile și pomenirile ce fac* către milostivul Dumnedeŭ la slujbele lor, care locaș, cu acéstă orînduială *fiind sub a domnieĭ ocrotire și protecsie*, aŭ avut și cărțĭ domnescĭ vechĭ cu óreșĭ-care milă domnéscă, cu carĭ cărțĭ viind Bărațiĭ de acolo, cu smerenie și plecăciune, la Domnia Mea, de Ni s'aŭ rugat prin jalbă să le înnoim; după ce Ne-am pliroforisit Domnia Mea întâiŭ de acéstă orînduială și am vĕdut înșine și cărțile trecuților Domnĭ, am bine-voit de ne-am milostivit asupră-le, pentru ca să fie rugătorĭ către milostivul Dumnedeŭ pentru viéța și bună starea Domnieĭ Mele și a fraților Domnĭ din urma Nóstră oblăduitorĭ aĭ țĕriĭ și pentru îndestularea și fericirea acestuĭ pămînt în care trăesc și se ocrotesc și le-am înnoit milele ce le-aŭ avut, adecă: să aibă a ține și a scuti doĭ lude, ómenĭ străinĭ, făr de pricină, însă aduși acum din străinătate; așijderea să aibă a scuti și ale bisericiĭ drepte bucate: de oerit oĭ 100, de dijmărit litre 100 și de pogonărit pogóne 12, ce le are biserica în délul Topolovenilor, cum și de vinăriciŭ vinul ce se va face într'aceste viĭ, i un vier iarășĭ om străin, adus acum din străinătate, care și acela să fie nedajnic întru nimic; așijderea și pentru douĕ buțĭ cu vin, ce aŭ trebuință a-șĭ aduce în orașul Câmpulung, să fie slobodĭ și nesupĕrațĭ în toțĭ aniĭ de către vinăricerii domnescĭ a le coborî din dél și a le aduce în Câmpulung îndată ce se vor găti, însă din drepte viile lor, făr de nicĭ o poprire, de vreme ce eĭ n'aŭ a plăti vinăriciŭ pre drepte bucatele lor ce vor face în viile bisericiĭ, după mila ce i s'aŭ făcut, fiind-că aceste maĭ sus arătate milĭ le-aŭ avut biserica și maĭ înnaînte, de la trecuțiĭ frațĭ Domnĭ; pentru care de obște poruncim nimenĭ întru nimic la cele ce maĭ sus se cuprinde supĕrare să nu facă; i saam receh gpd. — 1813 Martie 21.

(*Cod. XVII, fila 126.*)

www.dacoromanica.ro

Bucurescĭ la 1820 şi de care vom vorbì maĭ departe, la timpul cuvenit. (1)

(1) Iată douĕ acte de acéstă categorie:

Cartea gémieĭ de la Şişţov pentru 2.000 oca sare, ce are a luà de la schela Zimnicea.

Dat-am domnésca Nóstră carte gémieĭ de la Şişţov, a césorniculuĭ, ca să aibă milă de aicĭ din ţéră pe an câte 2.000 oca sare, care să o dea cămăraşia de la schela Zimnicea, pe tot anul, pentru că numita gémie se află cu trebuinţă de ajutor; de aceea, precum alţiĭ se ajută de aicĭ din ţéră, Ne-am milostivit, ca la un lucru cuviincios, de le-am făcut mila ce se cuprinde maĭ sus; pentru care poruncim D-tale epistatule al cămărăşieĭ ocnelor, să i se deà de la schela Zimnicеĭ acéstă sare pe tot anul nelipsit.
1817 Februarie 27.

(Cod. LXVI, fila 263.)

Cartea Evreilor pămîntenĭ din Bucurescĭ, ca numaĭ eĭ să aibă a tăià carne, iar nu şi străniĭ Evreĭ, pentru mâncarea lor.

Dat-am domnésca Nóstră carte Ovreilor pămîntenĭ de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, cariĭ după vechiul obiceiŭ ce aŭ avut şi li s'aŭ urmat până acum şi după rugăciunea ce aŭ făcut Domnieĭ Mele ca să taie numaĭ eĭ carne pentru mâncarea lor, iar nu şi alţĭ străinĭ, şi de la dînşiĭ să cumpere şi ceĭ străinĭ Ovreĭ, să aibă datorie numaĭ eĭ, adecă Ovreiĭ pămîntenĭ, de a tăià carne aicĭ pentru dînşiĭ, de la cariĭ să cumpere şi ceĭ străinĭ Ovreĭ, cu adăogare peste preţul cu care cumpĕră şi cĭ de la măcelariĭ creştinĭ, care acest adaos de parale, după obiceiul lor, strîngêndu-se la cutia lor, are să fie pentru întîmplătórele trebuinţe ale bresleĭ lor; iar alţĭ Ovreĭ să nu fie volnicĭ a tăià aicĭ carne pentru dînşiĭ, pentru că obiceiurile vechĭ ale bresleĭ Ovreilor pămîntenĭ din Bucurescĭ a se păzì, sunt întărite atât de fraţiĭ Domnĭ de maĭ înnainte cât şi de Domnia Mea; şi acéstă rînduială a tăieriĭ cărneĭ cercetând-o Domnia mea la lét. 1813 Aprilie 18 şi pliroforisindu-Ne că s'aŭ urmat şi s'aŭ păzit, am dat poruncă ca să se păzéscă. De aceea şi printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele de isnóvă o întărim; pentru care poruncim D-tale Vel Cămăraşe, ca întocmaĭ şi asemenea să se urmeze, fără câtuşĭ de puţină strămutare, acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, după vechiul obiceiul lor ce l'aŭ avut, dând cuviinciosul nizam Ovreilor, să-l urmeze şi să-l păzéscă; iar pre ceĭ ce vor fi împotrivă următorĭ la acésta, să-ĭ înfrîneze; i saam receh gpd.—1817 Iulie.

(Cod. LXXVII fila 269.)

www.dacoromanica.ro

Cu respect la toleranţa religiósă, de care maĭ sus amintirăm, aducem acte de aşà natură, că unele se par a contraḑice vechea şi frumósa îngăduinţă a Românuluĭ pentru orĭ-ce cult. Caragea acordă, vĕḑurăm, diverse milĭ la bisericĭ eterodoxe şi învoesce edificarea uneĭ nouĕ bisericĭ catolice pe moşia Dudescĭ; dar de altă parte, alăturea cu acte de tolerenţă ca acestea, datorĭ suntem a aduce unul care, la prima vedere, ar puté fi considerat de contrariŭ vecheĭ toleranţe române. Cu pitacul sĕŭ din 17 August 1813, Ioan Caragea scrie Metropolituluĭ să vestéscă enoriaşilor, prin preoţĭ, că nu e permis ca să-şĭ dea crestiniĭ pe la Evreĭ slugă saŭ slujnică, orĭ copil saŭ fată nevrîstnică, sub ameninţărĭ de pedépsă. Insă Domnitorul se grăbesce a declarà chiar el, că nu din intoleranţă se iea acéstă disposiţiune, ci spre a se evità bănuelĭ născĕtóre de turburărĭ: «iar din ceĭ vîrstnicĭ, orĭ parte bărbătéscă saŭ femeéscă, sloboḑĭ sunt a se băgà la Evreĭ să le slujéscă, precum acéstă sloboḑenie se urméză şi prin alte ţĕrĭ.» (1)

Nu cum-va asemenea disposiţiune erà luată — cum şi ḑiceaŭ gurele rele,— ca să jumulescă şi de la Evreĭ ceva parale? E probabil că, după ce Evreiĭ aduseră luĭ Vodă *ploconul* poftit, asemenea prohibiţiune se ridică.

---

(1) Fiind-că catoliciĭ ce se află şeḑênd pe moşia Dudescĭ prin jalbă aŭ făcut rugăciune Domnieĭ Mele, ca să li se dea voie a înnoì biserica ce o aŭ avut acolo veche, arătând că este şi cu voia stăpânuluĭ moşieĭ, li s'aŭ dat acéstă carte a Domnieĭ Mele de voe şi slobozenie; i saam receh gpd. — 1813 August 29.

(Cod. LXXIV, fila 84 v.)

Pitac la Metropolitul pentru Ovreiĭ ceĭ ce aŭ slugĭ creştine.

Iω Ioan Gheorghe Caragea.

Preaosfinţia Ta Părinte Metropolite, multo necuvióse urmărĭ Ne-am pliroforisit Domnia Mea că s'aŭ întîmplat şi póte a se maĭ întîmplà aicĭ în politie, din pricină căcĭ mulţĭ din ceĭ săracĭ, avênd copiĭ saŭ fete nevîrstnicĭ, obicĭnuesc de-ĭ daŭ slugĭ saŭ slujnice pe la Ovreĭ şi dintr'acéstă urmare se aşază felurĭ de turburărĭ, şi nu doar că poprim Domnia Mea de a nu se maĭ băgà pe la Ovreĭ slugĭ saŭ slujnice dintre creştiniĭ ceĭ ce vor voì, fără numaĭ, ca să lipséscă din mijloc orĭ-ce bănuială s'ar socotì asupra Ovreilor, poruncim ca tuturor preoţilor de prin tóte mahalalele politieĭ să le daĭ Preaosfinţia Ta cu deadinsul poruncă, de a face molitfa lor cunoscută către toţĭ enoriaşiĭ lor acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, că de astăḑĭ înainte nimenea să nu îndrăsnéscă a-şĭ da pe la Ovreĭ slugă saŭ slujnică, orĭ copil saŭ fată, nevîrstnicĭ fiind, căcĭ cel ce se va dovedì împotrivă urmând se va pedepsì cu străşnicie, ca un pricinuitor de turburare; iar din ceĭ vîrstnicĭ

www.dacoromanica.ro

Alăturea cu chrisóvele în favórea bisericilor eterodoxe, să nu uităm de a reaminti şi pe acela dat pe numele bisericiĭ ortodoxe românescĭ din Scheiŭ, în Braşov. Caragea reînnoesce vechile privilegiĭ la 4 preoţĭ aĭ bisericeĭ Sf. Nicolae, în 28 Maiŭ anul 1813. Vom aminti asemenea că Ioan Caragea reînnoi diverse milĭ şi pentru biserica Treĭ-Erarchĭ din Iaşĭ. (Veḑĭ documentul în anexe.) (1)

---

orĭ parte bărbătéscă saŭ femeéscă, aceia sloboḑĭ sunt a se băgà pe la Ovreĭ să le slujéscă, precum acéstă sloboḑenie se urméză şi prin alte ţĕrĭ. Tolco pisah gpd. — 1813 Aprile 17.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 41 v.)

(1) *Chrisovul preoţilor de la biserica din Şcheiŭ, de lângă cetatea Braşovuluĭ, pentru milele ce aŭ.*

Dat-am domnescul Nostru chrisov acestor patru preoţĭ anume popa . . . . . popa . . . . . popa . . . . . şi popa . . . . . ce sunt la sf. biserică din Şcheiŭ, de lângă cetatea Braşovuluĭ, ca să aibă a ţinè pre pămîntul Domnieĭ Mele ale lor drepte bucate: oĭ 800, adecă fieş-care preot câte oĭ 200, care oĭ să fie în pace şi ertate de oerit; aşijderea şi păstoriĭ de la oĭ să fie ómenĭ străinĭ din acea ţĕră şi, nefiind şeḑĕtorĭ aicĭ în pamîntul ţĕriĭ Domnieĭ Mele, încă să fie în pace de tóte dăjdiile şi orînduelile câte vor eşi peste an de la Vistieria Domnieĭ Mele; asemenea şi caiiĭ lor să fie în pace de olăcarĭ şi de alte angariĭ, şi când vor da alţiĭ cu cărţĭ iscălite, iar acéştia tot să fie nesupĕraţĭ, pentru că acéstă milă aŭ avut-o aceştĭ preoţĭ atât de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, precum din chrisovul Domnieĭ Sale, ce-l vĕḑum, cu lĕt 1793 Noembre 16, Ne-am adeverit. Drept aceea, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu întâia domnie a aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, Ne-am milostivit de am înnoit şi am întărit mila acestor patru preoţĭ, ca să o aibă şi să li se păzéscă nestrămutat, întocmaĭ după cum se cuprinde maĭ sus, şi poruncim Domnia Mea boerilor ce veţĭ fi cu slujba oerituluĭ, i altor dregătorĭ şi zapciĭ, să aveţĭ a lăsà caiiĭ numiţilor preoţĭ şi pre păstoriĭ ce vor fi la acele oĭ, nefăcêndu-le întru nimic supĕrare, căcĭ orĭ-carele peste porunca Domnieĭ Mele se va cutezà a face câtuşĭ de puţină supĕrare, unul ca acela să scie că va petrece scârbă şi se va certà de către Domnia Mea; şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu vel

www.dacoromanica.ro

In privinţa organisăriĭ bisericiĭ sub noua domnie, nu avem de adus multe nouĕ documente. Din pitacul de la 1 August 1813 apare că instituţiunea *decasteriilor* pe lângă Metropoliĭ şi Episcopiĭ persistă, după cum ele aŭ fost stabilite de Metropoliţiĭ ultimĭ, ceĭ impuşĭ ţĕrilor de către Muscalĭ (1) şi după cum existaŭ, deşi nu cu numele de *consistorii*, încă de maĭ înainte.

Abusul cu chirotoniile continuă. Domnitoriul reînnoesce anterióre nizamurĭ, orĭ dă altele nouĕ, cu gând de stîrpire a abusuluĭ acestuia, la 4 Februarie 1813 şi apoĭ la 9 Iulie 1813. Ingreuiarea formalităţilor de dobândire a voeĭ de chirotonire se pare că erà şi ea un mijloc de exploatare maĭ îndemănatec. Lucru bun în sine însuşĭ, dar nu maĭ puţin instrument de jăfuire în mânile celor rĕĭ. Aşà se întîmplă pretutindenĭ: legile cele maĭ

Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Constantin Kretzulescu Vel Paharnic, pan Iordache Tufeanu Vel Stolnic, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Costache Caracaş Vel Sluger, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos; scriindu-se chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Nóstră, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la zidirea lumiĭ lĕt 7321, iar de la nascerea Domnuluĭ nostru Isus Christos lĕt 1813 Maiŭ 28, de către Constantin Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 130.)

(1) Iată actul:

Fiind-că Sfinţia Sa Episcopul Rîmniculuĭ Chir Galaction şi dimpreună cu protosinghelul de la Craiova are Sfinţia Sa orînduiţĭ pentru a căutà pricinile bisericescĭ ale noroduluĭ *şi patru clericĭ*, cariĭ, fiind-că se află pururea cu sirguială şi cu silinţă la pricinile şi judecăţile ce se orînduesce de către D-luĭ Caimacamul i de către D-lor boeriĭ divaniţĭ, aŭ de la alţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Constantin-Vodă Ipsilant, după cum Ne pliroforisim din cartea Domnieĭ Sale, ce o vedum, cu lĕt 1803 Iulie 18, ca să scutéscă drepte bucatele lor stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmărit, vinul ce-l va face în viile lor de vinăriciŭ şi oile de oerit; drept aceea innoim şi Domnia Mea mila acésta şi poruncim şi voĕ slujbaşilor dijmarĭ i vinăricerĭ şi oerĭ, ce veţĭ fi orînduiţĭ după vremĭ la aceste slujbe nimenĭ întru, nimic supĕrare maĭ sus numiţilor clericĭ pe drepte bucatele lor să nu le faceţĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd. — 1813 August 1.

(Cod. LXXVII, fila 163.)

www.dacoromanica.ro

bune devin o plagă și cele maĭ rele un isvor de fericire, după ómeniĭ carĭ le aplică. (1)

(1) Iată pitacele relative:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea, Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Preaosfinția Ta Părinte Metropolite și Sfințiile Vóstre iubitorilor de Dumnedeŭ Episcopĭ, îndatorat fiind Domnia Mea a griji cu neadormire pentru tóte câte sunt spre bună orînduială și dreptate a supușilor Domnieĭ Mele, de a nu se lăsà nicĭ un lucru rĕŭ să curgă cu nebăgare de sémă, atât la partea politicéscă, cât și la tagma preoțéscă, Ne-am pliroforisit Domnia Mea că la tagma preoțéscă, de la o vreme încóce, curge un mare catahrisis nesuferit asupra chirotoniilor, cu mijlocirĭ neprimite bisericiĭ, pentru că nu se chirotonisesc după trebuință pe locurile ce se află lipsă de preoțĭ saŭ de diaconĭ, ci și peste trebuință, cu asupra înmulțindu-se chirotoniile, făr de nicĭ un cuvînt, și cu acésta se pricinuesce locuitorilor mirenĭ însărcinare și nedreptate; și cercetând Domnia Mea cu deadinsul, ca să aflăm cu ce mijloc se urmà chirotoniile maĭ înainte, Ne-am adeverit din chrisóvele fraților Domnĭ ce aŭ stătut înaintea Nóstră, că se urmà într'acestașĭ chip, adecă: unde se întîmplà cu adevĕrat lipsă și trebuință de preot, da părcălabul satuluĭ, împreună cu sătenii, saŭ mahalagiiĭ, saŭ orășaniĭ, adeverința lor în scris, sub iscălitura tuturor, la mânile aceluia ce erà a se face preot saŭ diacon într'acel sat, saŭ mahala, saŭ oraș, cum că este slobod, făr de nicĭ o pricină de dajdie, și cum că îĭ sciŭ viéța și firea luĭ și că cu adevĕrat aŭ lipsă și trebuință de preot, care adeverință se iscălià și de stăpâniĭ moșieĭ, orĭ mănăstirésca de erà saŭ boerésca, iar de se va întîmplà a fi sat megieșesc, să iscăléscă numaĭ megiașiĭ; și așà, cu acea adeverință, dimpreună și cu megiașiĭ, venià acela ce erà să se preoțéscă, ceĭ din eparchia Metropolieĭ la Preaosființa Sa Părintele Mitropolit, iar ceĭ din eparchiile Episcopilor la Sfinția Lor iubitoriĭ de Dumnedeŭ Părinții Episcopĭ, și dând acea mărturie, atât iscălită, cât și prin cuvînt, se cercetà apoĭ de archiereŭ după orînduiala bisericéscă pentru vrednicia lor, *iar maĭ vîrtos pentru învĕțătură*, și de-l găsià vrednic și *cărturar*, se arătà cu anafora în scris către Domn, cu satul, orașul, saŭ mahalaua, cu biserica unde este lipsa și trebuința, dimpreună cu adeverința satuluĭ, saŭ a mahalagiilor, saŭ orășanilor, spre a fi feriți și archiereiĭ de categoria aceea a mulților preoților făr de trebuință, și cu acea anafora întărită aveà archiereiĭ voe ca să-l chirotonisésca; care anafora, împreună și cu cartea archieréscă ce i se da, după lege, pentru preoție, le aveà insușĭ acela la mânĭ, ca să nu fie supĕrat de zapciiĭ politicescĭ. Decĭ, acéstă întocmire și orînduială vĕdêndu-o Domnia Mea fórte cu cuviință și după lege, am hotărît ca să se urmeze întocmaĭ nestrămutată și de acum înainte, și am și poruncit Domnia Mea Vel Logofĕtuluĭ ca să pue în lucrare înnoirea și de către Domnia Mea ale acestor chrisóve ale fraților Domnĭ de maĭ înainte; am poruncit și d-luĭ Vel Vist. a face poruncile Domnieĭ Mele în tótă țéra, după mijlocul ce se cuprinde maĭ sus, și pre orĭ-care îl va găsì preot saŭ diacon de acum înainte făr

www.dacoromanica.ro

A isbutit saŭ ba Caragea să stăvilésca abusul chirotoniilor, nu putem documentà pentru Valachia-Mare, dar peste Olt abusul acesta este în flóre.

---

de anafora întărită de Domnia Mea la mâna luĭ, să nu-l cunóscă, ci ca pe un mirén şi dajnic între birniciĭ ţĕriĭ; dar până a se face şi a se împlini chrisóvele de Domnia Mea, scriem Preosfinţieĭ Tale Părinte Metropolite al Ungro-Vlachieĭ şi Sfinţiilor Vóstre iubitorilor de Dumneḑeŭ Episcopĭ, de astăḑĭ înainte nicĭ un preot saŭ diacon să nu se maĭ chirotonisésca făr de adeverinţă după mijlocul de maĭ sus arătat şi făr de anafora întărită de către Domnia Mea pentru voia dată, nicĭ să se iea plocon maĭ mare decât ceea ce se cuprinde la împĕrătescile pravile politicescĭ, carĭ s'aŭ preţuit în banĭ, precum în chrisovul Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Vodă Moruz, ce este întocmit de la lét. 1794, se cuprinde, care se află trecut şi în condica Metropolieĭ; şi de priimirea acestuĭ pitac să avem Domnia Mea rĕspuns. Tolco pisah.—1813 Februarie 4.

Vel Logofĕt. Biv Vel Medelnicer.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 22 v.)

Cărţĭ legate la tóte judeţele pentru rînduiala chirotoniilor preoţilor saŭ diaconilor cum să se urmeze.

D-vóstre ispravnicilor ot sud.... sănătate. Cu tóte că orînduiala chirotoniilor până acum se urmà într'acestaşĭ chip, adecă cel ce erà a se chirotonisì venià maĭ întâiŭ de da jalbă Domnieĭ Mele şi se făceà poruncă la ispravnicĭ ca să cerceteze, de erà acela fără pricină de dajdie? de erà lipsă şi trebuinţă de preot la acea biserică? de nu erà preoţĭ îndestuĭ la alte bisericĭ de primprejur, de unde să pótă îndeplini acea trebuinţă? de erà cerut şi priimit atât de stăpânul moşieĭ, cât şi de lăcuitoriĭ de acolo? şi în ce chip i-aŭ fost petrecerea? cu care acea cercetare isprăvnicéscă venià apoĭ aicĭ şi se orînduià la Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit saŭ la Părinţiĭ Episcopĭ de-ĭ făceà şi bisericésca cercetare şi, de se găsià vrednic de darul preoţieĭ, Ni se arătà cu anafora, şi atuncĭ se da şi porunca Domnieĭ Mele a se chirotonisì. Dar vĕḑênd Domnia Mea că cu acésta se pricinuesce acelor ce vreà să se chirotonisésca mult trépĕd şi cheltuială, cu venirea lor în douĕ rînduri pe aicĭ, de aceea poruncim, de acum înainte să se urmeze într'acestaşĭ chip, adecă: cel ce va fi a se chirotonisì preot saŭ diacon în vre-un sat, unde adecă va fi cu adevĕrat lipsă şi trebuinţă de preoţĭ, să dea părcălabul satuluĭ, împreună cu sătenii şi mahalagiiĭ, saŭ orăşaniĭ, adeverinţa lor în scris, supt iscălitura tuturor locuitorilor, la mânile aceluia, cum că este slobod, făr de nicĭ o pricină de dajdie, şi cum că-ĭ sciŭ viéţa şi firea luĭ şi că cu adevĕrat aŭ lipsă şi trebuinţă de preot saŭ diacon, de nu sunt preoţĭ saŭ diaconĭ la alte bisericĭ de primprejur, de unde să se pótă împlini şi trebuinţa aceluĭ sat; care adeverinţă să se iscăléscă de stăpânul moşieĭ, orĭ

www.dacoromanica.ro

La 1815 este nevoit în două rînduri să reînnoiască pitacul său ad-hoc pentru Oltenia. (1)

---

mănăstirescă saŭ boerescă de va fi, iar fiind megieşescă, să o iscălescă numaĭ megiaşul; cu care acéstă adeverinţă viind la isprăvnicat, cercetându-ĭ şi D-vóstre de este adevĕrată, să o daţĭ la mâna luĭ, cu însciinţare către Domnia Mea de cercetarea ce veţĭ face, după mijlocul ce s'aŭ ḑis maĭ sus; şi cu aceeaşĭ cercetare viind aicĭ la Divanul Domnieĭ Mele, să dea jalbă, după care vom da şi Domnia Mea cuviinciósa poruncă către Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolit saŭ către Părinţiĭ Episcopĭ; care acéstă orîndială să o publicuiţĭ în tot judeţul, ca să fie sciută tuturor locuitorilor, spre a fi şi eĭ întocmaĭ următorĭ, ferindu-vĕ însă de cea maĭ puţină mituire saŭ voe veghiată la însciinţarea ce veţĭ face, saŭ măcar de a luà vre-un ban cu numire de avaet de la acela care va fi să se chirotonisèscă, căcĭ de va veni la auḑul Domnieĭ Mele una ca acésta, să scie acel mituitor saŭ luător de vre-un avaet că, după ce se va îndatorà a plăti îndoit, apoĭ se va şi învinovăţi; şi fiţĭ sănătoşĭ.—1813 Iulie 9.

(Cod. LXXIV, fila 16 v.)

(1) Iată aceste două pitace:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Poruncă la Caimacam şi la 5 judeţe ot preste Olt, pentru ceĭ ce se chirotonisesc făr de poruncile Mărieĭ Sale.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ mele D-ta biv Vel Postelnice Nicolae Scanavi, Caimacamule al Craioveĭ, am luat Domnia Mea pliroforie cum că acolea în oraşul Craioveĭ şi într'acele cincĭ judeţe ot preste Olt se urméză mare catahrisis la rîndul chirotoniilor, căcĭ ceĭ ce sunt a primi darul chirotonieĭ de preoţĭ şi diaconĭ nu se cercetéză maĭ întâiŭ de către D-ta saŭ de către ispravniciĭ judeţelor după orînduiala nizamuluĭ ce am dat Domnia Mea prin ponturĭ cu publicaţiĭ, atât acolea la Divanul Craioveĭ, cât şi pe la tóte isprăvnicaturile judeţelor domnesciĭ Nóstre ţĕrĭ, de sunt adecă fără nicĭ o pricină de dajdie? de este lipsă şi trebuinţă de preot la acea biserică unde voesce a sluji? de nu sunt preoţĭ de prisos pe la alte bisericĭ după împrejur ca să se pótă lipsa împlini? de este cu voinţa satuluĭ şi a stăpânuluĭ moşieĭ? şi să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele; ci fără a li se face cea maĭ puţină cercetare şi fără scirea şi porunca Domnieĭ Mele; se chirotonesc, şi Ne-am mirat cum de suferĭ D-ta a se face acolea o urmare ca acésta, cu totul împotriva voinţeĭ şi porunceĭ Nóstre, de care şi strasnic poruncim Domnia Mea, nicĭ cum să nu maĭ îngăduescĭ D-ta a se maĭ urmà un fel de catahrisis la nizamul chiritoniilor, să se cerceteze după orînduiala nizamuluĭ şi cu însciinţare să se trimiţă la domnescul Nostru Divan, ca să li se dea porunca Domnieĭ Mele spre a se chirotonisi, fiindu-ţĭ sciut şi acésta cu hotărîre, că

www.dacoromanica.ro

Ca să se vadă că în restul ţerii s'aŭ făcut maĭ puţine abusive chirotoniri, dăm în notă o listă de 54 de preoţĭ chirotoniţĭ în aniĭ 1813 –1815.

---

avem Domnia Mea să facem cercetare, şi verĭ-câţĭ preoţĭ şi diaconĭ se vor găsì chirotonisiţĭ făr de a avé porunca Domnieĭ Mele la mânile lor, se vor da în dajdie în rînd cu ceĭ ce pórtă ludele domnesceĭ Nóstre Vistieriĭ, iar D-ta aĭ să daĭ greŭ rĕspuns, ca unul ce de grumaziĭ D-tale este spânzurată îngrijirea la tóte cele ce se urméză acolea, şi cu lesnire nu te veĭ puté îndreptà; şi că aĭ primit acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, să avem rĕspuns, cu care împreună să ne trimiţĭ şi catastih de câţĭ preoţĭ s'aŭ chirotonisìt de la bună venirea Nóstră şi până acum? câţĭ dintr'aceia aŭ poruncile Domnieĭ Mele şi câţĭ s'aŭ chirotonisit fără a avé domnescile Nóstre poruncĭ? — 1815 Ianuarie 15.

Asemenea poruncĭ s'aŭ făcut şi către 5 judeţe ot preste Olt.

(*Cod. LXXIV, fila 168 v.*)

Al doilea publicaţie în tóte judeţele de dincóce de Olt şi în 5 judeţe ot preste Olt şi la D-luĭ Caimacan ot Craiova pentru nizamul chirotonieĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe. D-vóstre ispravnicilor ot sud. . . . . sănătate. Cu tóte că, pentru orînduiala şi nizamul chirotoniilor, încă din lét. 1813 Iulie 9 s'aŭ dat poruncile Domnieĭ Mele către D-vóstre în ce chip să urmaţĭ, adecă: cel ce va fi a se chirotonisì preot saŭ diacon în vre-un sat, unde va fi cu adevĕrat lipsă şi trebuinţă de preot saŭ diacon de nu sunt preoţĭ saŭ diaconĭ la alte bisericĭ de primprejur, de unde să se pótă împlini şi trebuinţa aceluĭ sat, care adeverinţă să se iscăléscă de stăpânul moşieĭ, orĭ mănăstiréscă saŭ boeréscă de va fi, iar fiind megieşéscă, să se iscăléscă numaĭ megiaşiĭ; cu care acéstă adeverinţă viind la isprăvnicat, cercetându-o şi D-vóstre de este adevĕrată, să o daţĭ la mâna luĭ, cu însciinţare către Domnia Mea de cercetarea ce veţĭ face, după mijlocul ce s'aŭ dis maĭ sus, şi cu aceeaşĭ cercetare viind la Divanul Domnieĭ Mele să dea jalbă, după care vom da şi cuviinciósa poruncă către Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit, saŭ către Sfinţia Lor Episcopiĭ; dar ca nu care cum-vaşĭ să se facă vre-o catahrisis cu acéstă pricinuire a chirotoniilor, spre năpăstuirea locuitorilor birnicĭ aĭ vre-unuĭ sat, cu a se chirotonisì şi dintre birnicĭ diaconĭ i preoţĭ şi apoĭ să rĕmâe satul încărcat cu dajdia aceluĭ ce se chirotonisesce, de aceea iată cu străşnicie vĕ poruncim, ca de acum înainte numaĭ la feciorĭ de preoţĭ i ţîrcovnicĭ, când vor fi ceruţĭ a se chirotonisì diaconĭ saŭ preoţĭ, după mijlocul de maĭ sus arătat, să daĭ însciinţărĭ ale isprăvnicatuluĭ către Domnia Mea, iar nu din alte tagme şi bresle de ómenĭ; ci dar într'acestaşĭ chip să urmaţĭ de acum înainte, ca la rîndul chirotoniilor să nu fie primiţĭ alt-fel de ómenĭ decât numaĭ feciorĭ de preoţĭ i ţîrcovnicĭ; şi de primirea porunceĭ să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1815 Februarie 26.

(*Cod. LXXIV, fila 182 v.*)

www.dacoromanica.ro

Atât de numeroşĭ eraŭ preoţiĭ, că eĭ eraŭ reduşĭ să ocupe în biserică funcţiunea de ţîrcovnicĭ, de paracliserĭ. In 13 Ianuarie 1813, noul Metropolit Nectarie şi Episcopiĭ de Argeş (Iosif) şi cel de Buzĕŭ (Constantie) supun luĭ Caragea o anafora, cerênd să fie scutiţĭ de birurĭ câte 2 grămăticĭ aflătorĭ pe la fie-care biserică, că şi din aceştia se chirotonisesc preoţiĭ trebuincioşĭ. Ioan Caragea aprobă cu regret aşezarea de *ţîrcovnicĭ* deosebiţĭ pe la bisericĭ, conform anaforaleĭ. (1)

---

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Preaosfinţia Ta Părinte Metropolite şi Sfinţiilor Vóstre iubitorilor de Dumneḑeŭ Episcopĭ, aŭ vĕḑut Domnia Mea arătarea şi cererea ce faceţi printr'acéstă anafora pentru întocmirea ţîrcovnicilor, pentru care făcênd Domnia Mea cercetare de s'aŭ obicĭnuit a se face întocmire acestora prin întărire domnéscă, Ne-am pliroforisit că maĭ înainte de trecuta rĕsmeriţă acéstă bisericéscă slujbă a ţîrcovnicilor o împlinià la bisericile de prin judeţurĭ şi de prin domnescile oraşe preoţĭ şi diaconĭ ce se aflà acolo de prisos şi netrebuincioşĭ, fiind înmulţiţĭ din catahrisis ce urmà şi nu aveà vre-o altă slujbă următóre datorieĭ lor; iar acolo unde erà numiţĭ preoţiĭ ceĭ trebuincioşĭ, se orînduià din preoţiĭ ce prisosià la alte sate şi nu aveà slujbă bisericéscă, de împlinià lipsa celor-lalte case, saŭ când se întîmplà în adevĕr la unele judeţe lipsă de prisóse de preoţĭ i diiaconĭ, slujba ţîrcovnicilor se orînduià de o împlinià fiĭ preoţilor şi diaconilor ceĭ necăsătoriţĭ şi neintraţĭ în orînduiala birnicilor domnesceĭ Nóstre ţĕrĭ; iar acum este să se scóţă aceştia din dajdie cu paguba domnesceĭ Nóstre Vistieriĭ. După acéstă dar drĕptă întocmire şi orînduială, hotărîm Domnia Mea de a se face şi de acum înainte urmare întocmaĭ şi cu totul aneresim cele ce în diastima trecuteĭ rĕsmeriţe (fiind străină Stăpânire) s'aŭ urmat prin catahrisis şi împotriva domnescilor chrisóve şi poruncĭ, după care atât Preaosfinţia Ta cât şi Sfinţiile Vóstre Episcopilor veţĭ fi următorĭ întocmaĭ, ca să se păzéscă drĕptă şi cuviinciósă orînduială şi între ceĭ bisericescĭ, pentru care vom da Domnia Mea şi prin domnésca Nóstră ţĕră cuviinciósele poruncĭ, de a se pune în lucrare acéstă urmare de acum înainte, fără câtuşĭ de puţină schimbare. — 1813 Februarie 5.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIII, pag. 134.)

Prea Inălţate Domne,

Cunoscută este Mărieĭ Tale că slujitoriĭ bisericilor, adecă carĭ săvîrşesc sfintele taine, prin care aduc ferbinte rugăciune atât pentru întărirea şi

www.dacoromanica.ro

Cu greŭ ne vine a crede că până la finea domnieĭ luĭ Caragea nu s'aŭ

---

bună sporirea a Stăpâniriĭ, cât şi pentru tot norodul pravoslavnic de obşte, singurĭ nu pot săvîrşi acéstă dumneḑeéscă taină preoţiĭ, de nu vor avé doĭ grămăticĭ ajutor, adecă un dascăl şi un paracliser; carĭ aceştĭ grămăticĭ, aflându se însărcinaţĭ cu acéstă purtare de grijă, aŭ fost nesupĕraţĭ din început de rîndul dăjdiilor, pentru douĕ pricinĭ, una cea sus arătată trebuinţă de ajutor preoţilor la săvîrşirea slujbelor şi a doua că, când se întîmplă de móre dintr'aceĭ preoţĭ vre-unul, se chirotonisesce dintr'aceĭ grămăticĭ în locu-ĭ, ca uniĭ ce sunt deprinşĭ la învĕţătura cărţiĭ şi cu sciinţă de orînduiala slujbelor bisericescĭ; carĭ şi în vremea trecută a răsboiuluĭ aŭ fost ocrotiţĭ prin poruncile Divanuluĭ de atuncĭ, însă cu numirea schimbată de *ţîrcovnicĭ*, pre limba slavonéscă; şi fiind-că acum luarăm pliroforie de la vre-o câţĭ-va din protopopĭ că pe alocurea s'ar fi supĕrând uniĭ dintr'aceştĭ grămăticĭ de către sătenii lor şi de către zapciiĭ politicescĭ, puindu-ĭ la bir, rugăm firésca Mărieĭ Tale bunătate, ca în fericitele ḑile ale Mărieĭ Tale să nu se strice acéstă bună întocmíre şi veche orînduială a sfintelor şi dumneḑeescilor locaşurĭ, ca nu dintr'acéstă pricină să se împuţineze lauda luĭ Dumneḑeŭ, ce se rădică în tóte ḑilele de către aceĭ slujitorĭ aĭ sĕĭ, şi să se rĕcéscă rugăciunile cele ferbinţĭ ce se aduc maĭ întâiŭ pentru fericirea sănătăţiĭ, îndelungarea anilor stăpâniriĭ Mărieĭ Tale, apoĭ pentru tóte sufletele pravoslavnice, — să se dea luminate poruncile Mărieĭ Tale în tótă ţéra, a nu fi supĕraţĭ de dăjdiĭ şi angarale aceştĭ câte doĭ grămăticĭ de fieş-care biserică, carĭ vor avé pecetluiturile archierescĭ la mânile lor, maĭ vîrtos că eĭ sunt încă nevrîstnicĭ, necăsătoriţĭ şi ceĭ maĭ mulţĭ feciorĭ de preoţĭ, şi aniĭ Mărieĭ Tale de la Dumneḑeŭ rugăm să fie mulţĭ şi fericiţĭ. — 1813 Ianuarie 13.

Aĭ Mărieĭ Tale părinţĭ sufletescĭ:
Nectarie Metropolit,
Iosif Argeş, Constantie Buzĕŭ.

Insemnarea de preoţii ce se chirotonisesc după însciinţările ispravnicilor.

Stan ot satul Ciescĭ din sud. Teleorman, diacon, 1813 Septembre 28.
Nedelco din satul Bârla, sud. Teleorman, diacon, 1813 Septembre 28.
Andreiŭ din satul Căcărăzenĭ, sud. Teleorman, diacon, 1813 Septembre 28.
Badea, din satul Podişorul, sud. Teleorman, popă, 1813 Septembre 21.
Drăguşoiu ot satul Runcul din sud. Argeş, diacon, 1813 Octombre 1.
Stoian ot satu Bubuescĭ, sud. Argeş, diacon, 1813 Octombre 1.
Vişan ot satul Băzoescĭ din sud. Teleorman, diacon, 1813 Octombre 11.
Drăguşin ot satul Hălăscĭ din sud. Telorman, diacon, 1813 Octombre 11.
Stan ot satul Uleele din sud. Teleorman, diacon, 1813 Octombre 11.
Négul din satul Isbăşescĭ ot sud. Teleorman, diacon, 1813 Octombre 11.
Ioniţă sin Popa Gheorghe ot satu Zărnescĭ, sud. Argeş, diacon, 1813 Noembre 13.
Stan din satul Băjĕscĭ ot sud. Muscel, popă, 1814 Ianuarie 16.

www.dacoromanica.ro

maĭ făcut preoţĭ şi diaconĭ peste aceştia de sus, de óre-ce nu maĭ aflarăm

---

Marin din satul Mălurenĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Ianuarie 17.
Ioan din satul Başchiul din sud. Argeş, diacon, 1814 Ianuarie 17.
Dumitru ot satul Prevalea, sud. Argeş, diacon, 1814 Ianuarie 18.
Gheorghe ot satul Bârsescĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Ianuarie 22.
Sandul ot Gheorghiţă, Ilfov, preot, 1814 Februarie 3.
Ioniţă Buca, preot, 1814 Februarie 5.
Pĕtru ot satul Ciofrângenĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Februarie 16.
Riza ot satul Valea luĭ Giurgiu, sud Argeş, diacon, 1814 Februarie 16.
Istrate de la satul Recea, sud. Teleorman, diacon, 1814 Martie 9
Panteleimon de la satul Băcescĭ, sud. Olt, diacon, 1814 Aprilie 1.
Ioniţă de la Poiana Laculuĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Aprilie 17.
Ioan de la satul Buciumeniĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Aprilie 17.
Ioan de la satul Gura Roşcovuluĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Aprilie 17.
Barbul de la satul Bărbătescĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Aprilie 17.
Popa sin Popa Radu de la satul Alunişu, sud. Olt, diacon, 1814 Aprilie 28.
Stan sin Popa Stan de la Aluniş, sud. Olt, diacon, 1814 Aprile 28.
Ipatie Grămăticu de la Valea Tanteĭ, preot, 1814 Maiŭ 6.
Ioan Grămăticu de la Crucişóră, Olt, preot, 1814 Maiŭ 8.
Ioniţă sin Popa Mateiŭ, Prahova, preot, 1814 Maiŭ 10.
Nĕgu sin Popa Nicola ot satul Mănescĭ-Ungurenĭ, Prahova, diacon, 1814 Maiŭ 3.
Constantin, satu Gănescĭ, Prahova, preot, 1814 Maiŭ 5.
Ioan Dascălu ot biserica Precupeţĭ de aicĭ, preot, 1814 Maiŭ 5.
Constantin de la Vălenĭ-de-munte, sud. Saac, diacon, 1814 Maiŭ 12.
Constantin sin Popa Nicolae de la Vălenĭ, sud. Dîmboviţa, popă, 1814 Iunie 2.
Gheorghe ot satul Diiagul-de-jos, sud. Teleorman, diacon, 1814 Iunie 1.
Mateiŭ sin Popa Ioan ot satu Capu-Lunceĭ, sud. Teleorman, diacon, 1814 Iunie 2.
Ioan sin Popa Danciu ot Peretu. sud. Teleorman, diacon, 1814 Iunie 1.
Dumitru sin Popa Pană ot Poenarĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Iunie 17.
Badea sin Popa Radu ot Alimănesciĭ de-jos, sud. Argeş, diacon, 1814 Iunie 18.
Ioan sin Popa Grigorie ot satu Cătunu Sinescĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Iunie 15.
Marin sin Chiţu ot Galicea, sud. Argeş, diacon, 1814 Iunie 16.
Florea ot Piscul Ginericăĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Iunie 16.
Michaiŭ ot satu Donescĭ, sud Argeş, diacon, 1814 Iunie 15.
Radu sin Diaconu Radu ot Căzănescĭ, sud. Argeş, diacon, 1814 Iunie 17.
Ioan Grămăticu ot satu Conţescĭ-de-sus, sud. Dîmboviţa, preot, 1814 Iunie 18.
Radul sin Popa Ioan ot satu Vitănescĭ, sud. Olt, diacon, 1814 Iunie 25.
Badea de la satul Momoiŭ, sud. Olt, diacon şi preot, 1814 Iulie 24.
Stancu de la satul Sinescĭ, sud. Olt, diacon, 1814 Septembre 5.
Ioan de la satu Trufinesciĭ-din-dél, sud. Olt, diacon, 1814 Septembre 8.
Şerban sin Popa Dinu de la Tătăraţĭ-de-jos, sud. Teleorman, diacon, 1814 Decembre 2.

www.dacoromanica.ro

liste ca acésta în condice. Nu putem crede că şi în 1815 numaĭ 2 diaconĭ se făcură. Orĭ-câtă grijă va fi avut Visteria să nu se împuţineze birniciĭ din sate prin creare de preoţĭ şi diaconĭ, chirotonirile eraŭ un venit prea bun, ca să fi renunţat cu grăbire prelaţiĭ bisericiĭ la ele, ba chiar şi Domnitorul şi Mariĭ Logofeţĭ, carĭ se *împartăşiaŭ* şi eĭ de la ceĭ carĭ solicitaŭ voe de chirotonire.

Rolul şi influenţele culturale ale bisericiĭ, în condiţiunile în carĭ erà recrutat personalul bisericesc, nu prea erà considerabil. Negreşit Ioan Caragea cereà bisericiĭ, în 1813, să întervină cu rugăciunile eĭ ca să înceteze epidemia ciumeĭ, orĭ să mijlocéscă rugăciunĭ să plóie la timp (1), în interesul agriculturiĭ; dar ce putem ḑice de puterea uneĭ bisericĭ în care abusurile eraŭ nenumĕrate şi de tóte felurile?

La Chioscul de la Herĕstrĕŭ, pe lumină de lună, se întîlniaŭ feciorĭ de boerĭ cu iubitele lor. Se pare că şi dintre clericĭ nu se sfiaŭ uniĭ de a merge nóptea pe acolo.

Constantin sin Diaconu Radu ot satu Beleţiĭ, sud. Muscel, diacon, 1815 Ianuarie 5.

Nicolae sin Popa Gheorghe ot satu Vlădenĭ, sud. Muscel, diacon şi popă, 1815 Decembre 2.

(*Cod. LXXV, fila 266 v.*)

(1) *Poruncă pe la sate ca să facă osfeştanie pentru plóie.*

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

D-vóstre ispravnicilor ot sud. . . . . sănătate. Vĕ facem în scire că rugăciunile către milostivul Dumneḑeŭ pururea şi în tótă vremea sunt cuviincióse, cu cât maĭ vîrtos acum într'acéstă vreme de trebuinţă pentru ploĭ se cade maĭ cu deosebire şi cu osîrdie a se face de către norod de obşte, fiind-că acésta este mijlocul cel adevĕrat cu care îmblânḑim şi, întorcênd pre Dumneḑeŭ, să nădăjduim milostivirea dumneḑeiriĭ sale. Nu lipsim dar a vĕ scrie şi a vĕ porunci într'adins, ca să îndatoraţĭ pre tótă céta bisericéscă, adecă pre egumeniĭ de pe la sfintele mănăstirĭ, pre protopopĭ, pre preoţĭ, ca să se osîrguiască cu durere şi făr de lenevire întru slujbe şi rugăciunĭ către milostivul Dumneḑeŭ, făcêndu-se litaniĭ cu adunare de norod afară, cu sfintele icóne, cu sfintele móşte, pe la tóte oraşele şi satele, la care şi însuşĭ D-vóstre, dimpreună şi cu boeriĭ i boerinaşiĭ judeţuluĭ, să vĕ aflaţĭ, ca de la toţĭ de obşte, marĭ şi micĭ, parte bisericéscă şi mirenéscă, să se facă cu durere rugăciunĭ ferbinţĭ, şi cu acestea şi cu credinţă nădăjduind a se întórce milostivul Dumneḑeŭ şi a câştigà milă de plóie, ca de la un iubitor de ómenĭ şi mult milostiv; şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1813 Aprilie 20.

(*Cod. LXXIV, fila 42.*)

www.dacoromanica.ro

Un preot bate de mórte pe păzitorul Chiosculuĭ de la Herĕstrĕŭ, căcĭ i a făcut observare că nu se cade așà cevà. «Pre unul ca acesta, scrie Vodă Metropolituluĭ, în 25 Septembre 1823, de nu ar fi fost popă (care prin depărtarea luĭ Dumnedeŭ a primit darul preoțieĭ!), l'am fi osîndit negreșit politicesce la spânzurătóre saŭ cel puțin la ocnă, ca pre un tâlhar ce aŭ cugetat întru sine să ucidă un om.»

Domnitorul cere Metropolituluĭ să se ridice darul acestuĭ nevrednic preot, pe lângă pedépsa *politicéscă.* (1)

Ce se maĭ dicem de preoțĭ, când vedem abusurile protoereilor? Eĭ și-aŭ fost făcut un venit însemnat și spornic, amendând cu banĭ pe fetele și muierile «ce se întîmplă de cad în pĕcat.»

Cevà maĭ grav: ca să-șĭ înmulțéscă venitul acesta oribil, protopopiĭ făceaŭ un adevĕrat «*chantage*», acusând femeĭ și fete cinstite că le sciŭ că aŭ pĕcătuit. Acestea, adese nevinovate, ca să nu intre în gura ómenilor, se grăbiaŭ să plătéscă orĭ-ce glóbe.

De sigur că de acest venit infam se folosiaŭ și Episcopiĭ, ba și Cămara domnéscă. Intîmplându-se să fie obligată la asemene amendă femeia unuĭ *supus* austriac, acesta, sciindu-șĭ nevasta cinstită, reclamă la Vodă. Se face gură mare, și atuncĭ, pentru oprirea unuĭ asemenea abus, Ioan Caragea scrie

---

(1) *Pitac către Metropolitul pentru un popă ce aŭ bătut pe păzitorul Chioșculuĭ Herĕstrĕŭ.*

Preaosfinția Ta Părinte Metropolite, însine Domnia Mea, chiar cu ochiĭ Noștri, am vĕdut bătaia, cazna și sfărămarea trupuluĭ sĕŭ ce aŭ pătimit păzitorul Chioșculuĭ Herĕstrĕŭ de la acest netrebnic popă, cu acest fel de organ și cuget bătêndu-l, în cât, de nu ar fi sărit spre ajutoru ĭ ómeniĭ doftoruluĭ Rali ce șade acolo, negreșit că l'ar fi omorît, precum aŭ și glăsuit acéstă vorbă asupra bătăieĭ, că cugetul luĭ este să-l omóre. Pre unul ca acesta, de nu ar fi fost popă (care prin depărtarea luĭ Dumnedeŭ aŭ primit darul preoțieĭ), l'am fi osîndit negreșit politicesce la spânzurătóre saŭ cel maĭ puțin la ocnă, ca pre un tâlhar ce aŭ cugetat întru sineșĭ ca să ucigă om; dar fiind-că, precum am dis, s'a întîmplat a fi popă, iată îl trimitem aci la Preaosfinția Ta, și drept osîndă politicéscă poruncim și hotărîm să dea negreșit făr de altă zăbavă talerĭ treĭ sute maĭ sus arătatuluĭ pătimaș, ca să ĭ fie spre căutare, și fiind-că de acum înainte acest popă, după purtarea luĭ și sfintele bisericescĭ canóne, este nevrednic de a maĭ săvîrși sfintele slujbe, poruncim cu deadinsul ca să i se facă negreșit de către Preaosfinția Ta și bisericésca osîndă, fără cea maĭ puțină scădere. Tolco pisah gpd. — 1813 Septembre 25.

(*Cod. XXIV, fila 88 v.*)

www.dacoromanica.ro

Metropolituluĭ, la toţĭ Epitropiĭ şi la tóte judeţele, în 18 Septembre 1814, în modul următor:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlaschscoe.

Preaosfinţia Ta Părinte Metropolite, am luat Domnia Mea curată pliroforie că pe la judeţe să urméză un catahrisis deosebit de către protopopĭ, carĭ, ca când ar fi lucru legiuit, numaĭ cu un prost cuvînt că este obiceiŭ şi cu numire de glóbă, pradă şi jĕfuesc pre fetele i muerile ce se întîmplă de cad în faptă de curvie şi, orĭ însuşĭ eĭ, saŭ prin preoţiĭ satelor, când află vre-o ast-fel de pĕcătuire, numaĭ decât protopopul cere glóbă cât va vrea de la acea femee saŭ fată, iar acea ponosluită femee saŭ fată, orĭ adevĕrat saŭ neadevĕrat de va fi acel ponos al protopopuluĭ, carele fiind silit de o acest fel de lăcomie, fără de nicĭ o cercetare, le apucă de le globesce fără nicĭ o sfială; din care acéstă a lor rea urmare nasc douĕ lucrurĭ împotrivitóre la bisericescile canóne, unul adecă pedépsa de glóbă, care acest fel de pedepse biserica nu are la acest fel de greşelĭ, ci numaĭ sfătuirĭ duhovnicescĭ şi ispovedaniĭ, şi al doilea, cugetând numiţiĭ protopopĭ şi porniţĭ fiind la acest fel de urmărĭ, de la acest fel de fapte şi ponosluire, firesce se înţelege că şi voinţa lor cugetă ca apururea să se întîmple acest fel de fapte, din carĭ să-şĭ îndestuleze lăcomia acestuĭ necuvios căştig, lucru cu totul împotriva legiĭ şi cinuluĭ preoţesc; de aceea scriem Preaosfinţieĭ Tale ca numaĭ decât să se poruncéscă cu străşnicie protopopilor aĭ aceştiĭ eparchiĭ, ca de acum înainte nicĭ protopopiĭ nicĭ vre-o unul din preoţiĭ satelor să nu îndrăsnéscă a luà de la cine-vaşĭ măcar un ban cu numire de glóbă de la acest fel de întîmplărĭ, orĭ să silésca pre ómenĭ a le da sărindare saŭ altele asemenea, şi fără de voinţa şi proerisis al lor, căcĭ de se va dovedi că aŭ luat, apoĭ se va şi pedepsi cu straşnică pedépsă, îngrijind Preaosfinţia Ta de a se urmà şi a se păzi porunca şi nizamul acesta tot-deauna. Tolco pisah. gpd. — 1814 Septembre 18. (1)

Publicaţiĭ la tóte judeţele i la Episcopĭ şi la Sf. Metropolie pentru fetele i femeile cele vĕduve.

D-vóstre ispravnicilor ot sud. . . . . sănătate. Am luat Domnia Mea curată pliroforie că pe la judeţe se urméză un catahrisis deosebit de către potropopĭ, carĭ, ca când ar fi legiuit, numaĭ cu un prost cuvînt că este obiceiŭ şi cu numire de glóbă, pradă şi jĕfuesc pre fetele i muerile ce se întîmplă de cad în faptă de curvie, şi orĭ însuşĭ eĭ, saŭ prin preoţiĭ satelor, cand află vre-o ast-fel de pĕcătuire, numaĭ decât potropopul cere glóbă cât va vrea de la acea femee saŭ fată, iar acea ponosluită femee saŭ fată, orĭ adevĕrat saŭ neadevĕrat de va fi acel ponos, temêndu-se de închisóre şi de vĕdirea aceĭ ponosluirĭ, de nevoe plătesce acea glóbă, vînḑêndu şĭ din lucrurile sale, ca să scape de acel ponos al potropopuluĭ, carele fiind silit de acest fel de lăcomie a câştiguluĭ, nu este îndoială că de multe-orĭ, făr

(1) Cod. LXXIV, fila 144 v.

www.dacoromanica.ro

de a fi dovedit acel ponos, ci numaĭ după pîra vre-unuĭ vrăjmaş al aceĭ fete saŭ femeĭ saŭ mueri, făr de nicĭ o cercetare, le apucă de le globesce făr de nicĭ o sfială; din care acéstă a lor rea urmare născênd douĕ lucrurĭ împotrivitóre bisericescilor canóne, unul adecă pedépsa de glóbă, care acest fel de pedepse biserica nu are la acest fel de greşelĭ, ci numaĭ sfătuirĭ duhovnicescĭ şi ispovedaniĭ, şi al doilea că, cugetând numiţiĭ potropopĭ şi porniţĭ fiind la acest fel de urmărĭ de la acest fel de fapte şi ponosluire, firesce se înţelege că şi voinţa lor cugetă, ca apururea să se întîmple acest fel de fapte, din carĭ să-şĭ îndestuleze lăcomia acestuĭ necuvios câştig, lucru cu totul în potriva legiĭ şi cinuluĭ preoţesc; de aceea vĕ poruncim Domnia Mea cu străşnicie, ca numaĭ decât să publicarisiţĭ prin tot judeţul acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, ca de acum înainte nicĭ potropopul judeţuluĭ nicĭ vre-unul din preoţiĭ satelor să nu îndrăsnéscă a luà de la cine-vaşĭ măcar un ban cu numire de glóbă de la acest fel de întîmplărĭ, orĭ să siléscă pre ómenĭ a le da sărindare saŭ alte asemenea, făr de voinţa şi proeresis al lor, căcĭ de se va dovedì vre-o unul din eĭ împotrivă urmând, să scie că, după ce se va îndatorà a întórce îndoit ceea ce se va dovedi cà aŭ luat, apoĭ se va şi pedepsi cu straşnică pedépsă; să îngrijiţĭ insă şi înşivĕ ca, orĭ-când veţĭ aflà pe vre-o unul din potropopĭ saŭ preoţiĭ satelor urmând împotrivă, numaĭ decât să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele, căcĭ de Ne vom însciinţà că aţĭ aflat una ca acésta şi aţĭ tăcut, înşivĕ veţĭ fi rĕspundĕtorĭ, făr de a vĕ rĕmâné cuvînt de îndreptare. — 1814 Septembre 18. (1)

Un alt abus al protopopilor erà cu peciurile de cununie. Până la talerĭ 30 pretindeaŭ aceia pentru un peciŭ. Domnitorul, la 5 Ianuarie 1815, scrie ispravnicilor să facă publicaţiunĭ în tot judeţul lor, că n'aŭ a plăti *peciul* decât un taler şi 20 parale de cununia I-a, de a II-a cununie talerĭ 2 parale 20, şi de cununia a III-a talerĭ 4, «şi acest avaet are să-l dea numaĭ partea neguţătorească şi prostimea (!), iar boeriĭ nu aŭ a se supĕrà». (2)

(1) Cod LXXIV, fila 142 v.

(2) *Publicaţiĭ la 17 judeţe pentru avaetul ce aŭ a luà potropopiĭ de la rĕvaşele de cununie.*

D-vóstre ispravnicilor ot sud. . . . . sănătate. Fiind-că Ne-am pliroforisit Domnia Mea cum că potropopiĭ de prin judeţe, pentru rĕvaşele ce daŭ de cununie lăcuitorilor, fac cerere cu nume de avaet până la talerĭ 30 şi aceĭ ce vor ca să se căsătoréscă siliţĭ sunt de-şĭ vînd şi dobitócele lor pana să împlinéscă ceruţiĭ banĭ, care acésta nefiind suferită la audul Domnieĭ Mele, poruncim D-vóstre să puneţĭ a publicarisì în tot judeţul, la toţĭ de obşte, spre a scì fieş-carele că, când va avé trebuinţă spre a luà rĕvaşe de cununie de la potropopĭ, fiind june cu fată, să dea talerĭ unul parale 20, i de cununia de a doua căsătorie talerĭ doĭ parale 20, şi de cununia de a treia căsătorie talerĭ 4; şi acest avaet are să-l dea numaĭ partea neguţătoréscă şi prostimea, iar boeriĭ nu aŭ a se supĕrà; ci dar, după ce se

www.dacoromanica.ro

Vorbind de peciurĭ de cununie, să amintim că Domnitorul intervine în câte-va rînduri pe lângă Metropoliţĭ şi Episcopĭ în favórea unor căsătoriĭ, va să ḑică amestecându-se în cât-va în atributele, pe atuncĭ exclusive, ale bisericiĭ. (1)

Cam anevoe erà de a nu se rĕci credinţa în biserică, când Domnitorul, din interes igienic, ordonă să nu maĭ primésca preoţiĭ la «*daruri*» ómeniĭ bolnavĭ. Inţeléptă erà negreşit disposiţiunea, ca mĕsură de combatere a epidemieĭ, în timpul ciumeĭ; dar poporul nu puteà fi mulţumit cu explicaţiunea dată, când erà oprit de a sărutà patrafirul orĭ pólele odăjdiilor la exhibiţiunea sfintelor taine. (2)

---

va publicui, precum maĭ sus s'aŭ ḑis, apoĭ să îngrijiţĭ a se urmà şi a se păzi tot-deauna de acum înainte fără strămutare; şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1815 Ianuarie 5.

(Cod. LXXIV, fila 167 v.).

(1) *Pitac la Metropolit, ca să cunune pe Căminarul Alecu Ghica cu Smaranda Lahovari.*

Iŏ Ioan Gheorghe Ḑaragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Preaosfinţia Ta Părinte Metropolite, fiind-că D-luĭ Căminarul Alecu Ghica este de a luà în căsătorie pre D-eĭ Smaranda, ce a avut soţ maĭ înainte pe rĕposatul Clucer Manolache Lahovari, poruncim Preaosfinţieĭ Tale să cercetezĭ şi, de nu este vre-o pricină zăticnitóre, după canónele bisericescĭ, să daĭ sloboḑenie de a se şi cununà în Duminica viitóre. Tolco pisah gpd. — 1813 Februarie 14.

(Cod. LXXIV, fila 27 v.)

(2) *Pitac către Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolit, ca să dea poruncă preoţilor după la tóte mănăstirile i bisericile, a nu maĭ primì în biserici ómenĭ bolnavĭ, carĭ merg de cad la sfintele darurĭ.*

Prea Sfinţia Ta Părinte Metropolite, priimind acest domnescul Nostru pitac, să daĭ poruncă preoţilor după la tóte mănăstirile i bisericile de aicĭ din politie a nu maĭ primi în biericĭ ómenĭ bolnavĭ, carĭ merg de cad la sfintele darurĭ, fără teşcheréua D-lor boerilor epistaţĭ aĭ lăzăreturilor, adecă a D-luĭ Vel Ban Radu Golescu şi D-luĭ biv Vel Postelnic Costache Suţu. Tolco pisah gpd. — 1813 Iunie 2.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 64 v.)

www.dacoromanica.ro

Ca să se întreţină religiositatea în mulţime, Domnitorul, conformându se vechilor datine, ordonă, la începutul posturilor şi maĭ ales al celuĭ mare, încetarea petrecerilor şi a tuturor adunărilor pe la *cluburĭ.* (1)

Divanul însuşĭ, conformându-se unuĭ vechiŭ us, merse în acest an, în prima ḑi a postuluĭ, şi ţinù Domnitoruluĭ următórea oraţiune:

Astăḑĭ se ivesce raḑa sfîntuluĭ post, Prea Luminate şi Prea Inălţate Dómne, care însuşĭ Mîntuitorul nostru postindu-l pildă nouă ne-aŭ rĕmas, ca cu feţe şi inimĭ curate intrând în curgerea luĭ, prin înfrînarea de hrană cea desfătătóre şi de patimile cele vătĕmătóre, să îmblânḑim pe părintele nostru cel ceresc pentru cele trecute ale nóstre greşelĭ şi aşà să putem cu îndrăsnélă a cutezà spre a-l chemà părinte şi a cere mila luĭ cea bogată, ca de la un prea puternic, ce cu drépta sa chivernisesce schiptrurile împĕraţilor şi povăţuesce inimile oblăduitorilor. Decĭ, fiind-că oblăduirea cea pămîntéscă închipuesce cea cerésca, noĭ nu îndrăsnim nicĭ a deschide uşa acestuĭ sfînt post, maĭ înainte de a îmblânḑì pre Măria Ta, cel de la Dumneḑeŭ nouĕ dăruit stăpân şi părinte pe pămînt. Ci aducênd închinăciunile nóstre cele până la pămînt plecate, cerem ertăciune de la stăpânul nostru de orĭ-ce, ca nisce slugĭ, vom fi greşit şi vom fi scârbit pre Măria Ta, şi de obşte ne rugăm ca din tótă inima cu milostivire să ne erţĭ, ca şi Măria Ta asemenea ertare să câştigĭ de la stăpânitorul tuturor, şi aşà încredintându-ne de cea din tot sufletul Mărieĭ Tale ertăciune, fără de sfială aducem şi noĭ nevrednicile nóstre rugĭ către milostivul Dumneḑeŭ pentru a Mărieĭ Tale fericită stare şi îndelungată viéţă şi sănătate, împreună cu toţĭ ceĭ prea iubiţĭ aĭ Mărieĭ Tale şi pentru a te învrednicì prin împlinirea sf. post a ajunge ca să ţiĭ şi stălpărĭ în mânĭ cu bucurie, spre a întîmpinà pre păzitorul Mărieĭ Tale, atât la intrarea sa în Ierusalim, cât şi la sf. învierea sa din mormînt, a te închinà luĭ, a căruia sfînt nume îl prosălăvim pentru tóte facerile de bine ce aŭ revĕrsat către noĭ nevredniciĭ şi pentru buna norocirea şi mângâerea ce ne-aŭ dăruit prin domnia Mărieĭ Tale Domnul şi părintele nostru cel bun, înţelept, blagocistiv, blând şi cu dreptate către toţĭ, şi darul şi mila luĭ să ocrotéscă pre Măria Ta, atât în lumea acésta, păzind fericite ḑilele scumpeĭ vieţiĭ Mărieĭ Tale şi a prea iubiteĭ şi prea luminateĭ familiĭ de tóte acele împotrivă nebântuită, cât şi la împĕrăţia cerurilor învrednicindu-te a fi pururea împreună cu ceĭ aleşĭ adevĕraţĭ moştenitorĭ aĭ sĕĭ, amin. (2)

---

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Cinstit şi credincios boerule Domnieĭ Mele D-ta Vel Spătare, fiind-că acum am intrat în ḑilele sfîntuluĭ post al Pasceluĭ, când fieş-care trebue să se nevoiască cu rugăciunĭ către Dumneḑeŭ pentru ispăşirea sufletuluĭ sĕŭ, de aceea dar poruncim D-tale să publicarisescĭ în tot semptul Spătărieĭ *(respective: Agieĭ)* ca să înceteze tóte felurimurile de clupurĭ (*cluburĭ*) de a se maĭ face în tótă curgerea acestuĭ sfînt post. Tolco pisah gpd.—1816 Februarie 23.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(2) Cod. LXXV, fila 147 v.

www.dacoromanica.ro

Scăderea evlavieĭ, a credinţeĭ, nu erà însă atât de mare în cât să se sleiască isvorul de înavuţire a bisericiĭ: darurile de la credincioşĭ. Sunt încă destul de numeróse asemenea darurĭ, carĭ provin din tóte treptele societăţiĭ. (1)

(1) Iată diata unuĭ Teodorache Şalvaragiu în favórea mănăstiriĭ Căldăruşanĭ:

Nectarie al Ungro-Vlachieĭ.

Fiind-că eŭ cel maĭ jos iscălit Teodorache Şalvaragiu sin Ioasaf Monachu, din cuget şi rîvnă dumnedeéscă, pentru vecĭnica pomenire a sufletuluĭ meŭ, a părinţilor şi a fraţilor meĭ, închin şi daŭ danie sfinteĭ mănăstiriĭ Căldăruşanĭ din sud. Ilfov, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ mareluĭ mucenic Dimitrie, isvorîtor de mir, o prăvălie ce este în mahalaua scaunelor vechĭ, pe loc moştenesc, adecă în faţa uliţeĭ cea mare stînjinĭ doĭ şi palme douĕ fără douĕ degete, în uliţa ce merge în dosul prăvălieĭ stînjinĭ doĭ fără douĕ degete, şi lungimea loculuĭ din uliţa cea mare până în uliţa în dosul prăvălieĭ stînjinĭ 20 palme 2, care prăvălie o am cumpĕrată de la sultan-mezat încă din lét. 1814 Octobre 6, precum anaforaua stărostieĭ de mezat arată şi, stăpânindu-o până acum, din bun cuget şi rîvna dumnedeéscă, cum arăt, o închin şi o daŭ danie numiteĭ mănăstirĭ, unde este chinovie de părinţĭ călugărĭ, însă cu acest şart ca mănăstirea să o închirieze la muşteriiĭ ce-ĭ va găsì şi chiria să se iea de fieş-care an, ca să fie pentru hrana şi chivernisèla părinţilor, ohavnică şi nestrămutată, iar ca să o vîndă după vremĭ saŭ să o facă schimb, slobod să nu fie nicĭ stareţul, nicĭ părinţiĭ, nicĭ alt nimenĭ, ca de a pururea să fiŭ pomenit la sf. jărtfelnic împreună cu ctitoriĭ mănăstiriĭ şi în rugăciunile sfinţilor părinţĭ, ca un lucru ce este din munca şi sudórea mea luată; iar care va îndrăsni, orĭ din stareţĭ după vremĭ, saŭ din proestoşiĭ mănăstiriĭ, saŭ din némul meŭ, a stricà acest dar, a-l strămutà de sub stăpânirea aceştiĭ mănăstirĭ, saŭ să o schimbe pe alt lucru, să dea séma cu pĕcatele nóstre la înfricoşata judecată; pentru care am dat şi sineturile vechĭ, împreună cu acéstă carte de danie, să fie sub zaptul mănăstiriĭ, dimpreună cu prăvălia; rugându-mĕ dar şi de Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit i de D-lor boeriĭ epitropĭ a aceştiĭ mănăstirĭ de aŭ întărit acéstă danie, ca să nu pótă nimenĭ să strice aşezămîntul acesta; şi pentru maĭ adevĕrată credinţă şi de sigurifsită stăpânire, am iscălit maĭ jos, împreună cu martoriĭ ce se vĕd, ca să se crédă; însumĭ cu mâna mea am iscălit, puindu-mĭ şi pecetea.—1816 Iunie 16.
(Pecetea gpd.)

Teodorache Şalvaragiu sin Ioasaf Monachu adeverez la acéstă carte de danie pentru pomenirea sufletuluĭ meŭ şi a părinţilor meĭ.
Răducanu Tocilescu biv 3-lea Logotĕt de la Divan martor. Nicolae Şalvaragiu martor. Nicolae Logofĕtul Metropolieĭ martor.
Trecută în condica Metropolieĭ. Dumitrache Mihuleţ.

(*Cod. LXXV, fila 258 v.*)

www.dacoromanica.ro

Şi pre când nouĕ testamente vin să sporéscă averea unora din mănăstirĭ, averile a maĭ multora din ele continuă a fi «*afierosite*» la spitale orĭ şcóle. Aşà bună-óră averile Arnoteĭ şi Govoreĭ sunt hotărîte a servì la Spitalul Străinilor organisat lângă biserica luĭ Mavrogheni, acolo unde astădĭ este spitalul Filantropieĭ. Tot aşà averile mănăstiriĭ Glavaciocului fură afierosite la şcóle, prin decretul din 1816.

Un moment se ieaŭ pe séma spitalelor de ciumă vinăriciurile Metropolieĭ, Episcopiilor şi chiar ale spitalelor ordinare. Domnitorul revine asupra acesteĭ mĕsurĭ în 5 Ianuarie 1814. (1)

*

(1) *Pitac către boeriĭ epitropĭ aĭ Spitaluluĭ Străinilor nemernicĭ, pentru doue mănăstirĭ ce s'aŭ afierosit spitaluluĭ.*

D-vóstre boerilor epitropĭ aĭ Spitaluluĭ Străinilor nemernicĭ, orînduiala şi mijlocul dupe care am afierosit Domnia Mea la acest spital cele douĕ mănăstirĭ *Arnota şi Govora* din sud. Vîlcea, nu privesce spre stricăciune ctitorescilor aşezămînturĭ ce aŭ acele mănăstirĭ, nicĭ la vre-o schimbare a orînduelilor ce aŭ avut din vechime, ci maĭ vîrtos în chrisovul ce le afierosim în condica Domnieĭ Mele se dice chiar aşà: ca să aibă egumeniĭ să ţie întru a lor bună stare ctitorescile aşezămînturĭ, să se păzéscă după cuviinţă întru tóte întocmaĭ fără de strămutare, şi meremeturile cele trebuincióse să li se facă; dupe care acéstă cuprindere a chrisovuluĭ nimenea nu póte dice că nu trebue să fie egumen la acele mănăstirĭ, nimenea nu póte poprì pre egumen de a nu avé îngrijirea şî a nu păzì după cuviinţă tóte bisericescile orînduelĭ, nimenea nu póte lipsì pe preoţĭ i cântăreţĭ şi alţĭ trebuincioşĭ slujbaşĭ aĭ bisericiĭ, câţĭ i-aŭ avut de maĭ înainte, şi nelipsindu-se, urméză a li se da şi simbriile şi hrana şi cheltuiala cea trebuinciósă, şi orĭ-ce meremeturĭ vor trebui la mănăstirĭ urméză a se face în vreme şi făr de cusur, chiar din veniturile mănăstirilor. Din tóte dar aceste, se înţelege şi curat se dovedesce că noima chrisovuluĭ şi voinţa Domnieĭ Mele este, ca după ce se vor împlini din iraturile acelor mănăstirĭ tóte trebuinţele şi orînduelile câte maĭ sus s'a dis şi se vor păzì şi ctitorescile aşezămînturĭ, prisosul ce va rĕmâné din iraturĭ să fie spre ajutorul spitaluluĭ, iar să nu se ajutoreze cu scăderea trebuinţelor şi orînduelilor mănăstirescĭ împotriva ctitorescilor aşezămînturĭ, carĭ s'aŭ întocmit iarăşĭ pentru facerea de bine; căcĭ atuncĭ se dice şi se înţelege că am stricà un bine întocmit şi păzit de atâta vreme, ca cu stricarea aceluiaşĭ să facem alt bine, lucru care nicĭ omeniriĭ nu póte fi plăcut, nicĭ dumnedeiriĭ priimit, şi apoĭ împotrivitor şi chiar domnescului Nostru chrisov. De aceea poruncim D-vóstre, ca câtuşĭ de puţină strămutare să nu se facă la maĭ sus arătatele trebuinţe, cheltuelĭ şi orînduelĭ ale acestor mănăstirĭ, ci să se păzéscă întocmaĭ, precum şi aşezămînturile ctitorescĭ să urmeze fără de scădere domnescului Nostru chrisov, căcĭ de vom maĭ aflà vre-o câtuşĭ de puţină urmare,

www.dacoromanica.ro

In Iunie 1813, Metropolitul cel noŭ cere luĭ Vodă dreptul de a urcà cifra de impus cleruluĭ cu aşà ḑisa dare a «*cârjeĭ*», sub cuvînt că viéţa s'a maĭ scumpit de la 1793 şi că Metropolia este însărcinată cu grele datoriĭ. Acea dare se urcă de la 6 taleri ½ la 13 de la fie-care preot şi diacon din tótă ţéra, ca «*plocon al cârjeĭ*». (1)

---

adecă neurmare coprinderiĭ chrisovuluĭ, atuncĭ după tot cuvîntul drept vom fi siliţĭ Domnieĭ Mea a stricà acéstă afieromă. Tolco pisah. gpd.
(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXIV, fila 99 v.*)

Cărţĭ deschise pentru vinăriciul Metropolieĭ, Episcopiile, spitalurile şi schiturile, a nu se supĕrà de taxildarĭ şi vinăricerĭ.

Fiind-că pentru trebuinţa cheltueliĭ spitalurilor i a lăzăreturilor s'aŭ făcut hotărîre de s'aŭ luat milele de vinăriciŭ mănăstirescĭ, dar iară s'aŭ făcut şi poruncile Domnieĭ Mele la tóte judeţele, în carĭ se cuprinde că vinăriciurile Metropolieĭ i ale Episcopiilor şi ale spitalurilor să nu se supere a se luà pe séma spitalurilor de năprasnică bólă, ci să se lase ceĭ orînduiţĭ de Metropolie, de Episcopie şi de spitalurĭ, a se strînge pe séma lor nesupĕraţĭ, după chrisóvele Domnieĭ Mele, s'aŭ dat dar acéstă carte orînduiţilor din partea sfinteĭ Episcopiĭ Buzĕŭ, cu care să aibă volnicie a-şĭ luà milele vinăriciuluĭ pe deplin, făr de nicĭ o poprire saŭ supĕrare de cine-vaşĭ; de care poruncim şi D-vóstre ispravnicilor aĭ judeţelor i taxildarilor de vinăriciŭ să aibă ajutor, spre a nu se supĕrà împotrivă de către cine-vaşĭ; i saam receh gpd. — 1814 Ianuarie 5.

(*Cod. LXXIV, fila 98 v.*)

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Preaosfinţia Ta Părinte Metropolite, cu tóte că din condicile Divanuluĭ Ne pliroforisim Domnia Mea că Preaosfinţia Sa proin Metropolitul Dositeiŭ, prin voe dată în scris de către Domn la lét. 1793, când s'aŭ făcut Metropolit, aŭ luat ploconul cârjeĭ câte taleri şése şi jumătate, dar de atuncĭ şi până acum fiind trecuţĭ 20 de anĭ, când preţul tuturor lucrurilor s'aŭ înălţat făr de semĕnare peste cel de atuncĭ preţ, după vĕḑuta scumpete ce se urméză întru tóte şi maĭ vîrtos avênd Domnia Mea pliroforie şi de grele datoriĭ cu care este însărcinată sfînta Metropolie, pentru amîndouĕ aceste civiincióse pricinĭ, dăm Prea Sfinţieĭ Tale voe şi sloboḑenie ca să strîngĭ după la toţĭ preoţiĭ şi diaconiĭ din ţéră acest plocon al cârjeĭ, ca un noŭ Metropolit, câte talerĭ 13 de la fieş-care, îngrijind însă ca cu acéstă pricină să nu se facă vre-un catahrisis.—1813 Iunie 24.
(L S.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIV, pag. 446.*)

www.dacoromanica.ro

Cum să nu dea Caragea voe nouluĭ Metropolit Nectarie de a jefui preoţiĭ şi diaconiĭ cu îndoite plocóne, când el scià cât a trebuit să cheltuéscă acel prelat ca să dobândéscă scaunul metropolitan, fie în plócóne la domnie, fie în *ruşfeturĭ* la boeriĭ din Divanul ţĕriĭ!

*

Să nu negligem de a aminti că bietele mănăstirĭ, dejà puse la contribuţiunĭ destule de Muscalĭ, sunt obligate la anume cislă sub domnia luĭ Caragea: aŭ să maĭ plătéscă birurile pe aşà ḑisul proviant. Muscaliĭ, retrăgêndu-se, obligă pe Divan să priméscă magasinele cu producte şi să li se plătéscă în banĭ acele producte. Divanul şi Domnitorul hotăresc ca să se împartă obligatoriŭ «*proviantul*» pe mănăstirĭ şi ele să plătéscă preţul aceluia.

Nu maĭ e de amintit şi aceea, că multe mănăstirĭ plătiră proviantul ce nicĭ odată nu-l maĭ primiră!

*

Dăm în anexe o serie fórte bogată de acte relative la milele, privilegiile şi folosinţele bisericilor din ţéră şi din Orient. Pentru acéstă parte sunt şi chrisóve, carĭ aŭ în vedere *şcóle* elene diverse, ba şi spitale. Se va observà şi chrisovul de certe milĭ acordate bisericiĭ Treĭ-Erarchĭ din Iaşĭ.

www.dacoromanica.ro

ANEXE

1. *Carte de logofețel orînduit să instaleze egumenĭ.*

Fiind-că la mănăstirea Snagovul din sud. Ilfov am făcut Domnia Mea egumen . . . . . în locul celuĭ ce aŭ fost până acum, după alegerea Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolit, iată, după obiceiŭ, orînduim pre . . . . . logofĕt de Divan, carele, mergênd cu numitul egumen la mănăstire, să-l aşeze egumen şi să citéscă în auḑul tuturor părinţilor, poslușnicilor, robilor mănăstiriĭ, deosebita carte a Domnieĭ Mele, ce s'aŭ dat la mânile egumenuluĭ, făcênd teslim tóte lucrurile mănăstiriĭ, mişcătóre şi nemişcătóre, de care făcênd douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite de preoţiĭ mănăstiriĭ, cum şi de orînduitul logofĕt şi de cel de acum egumen, unul să-l lase la mănăstire la mâna egumenuluĭ ce s'aŭ orînduit, iar altul să-l aducă la sfînta Metropolie în păstrare, după obiceiŭ; i saam receh gpd. 1812 Decembre 10.

1812 Maiŭ 6. Neofit archimandrit, egumen la mănăstirea Zlătarĭ.

1812 Noembre 30. Iosif, archimandrit la mănăstirea Bistriţa, şi s'aŭ ḑis «*prin scirea Episcopuluĭ.*»

1812 Decembre 10. Archimandritul Dionisie Lidoricăŭ la mănăstirea de la sud. Dîmboviţa; nu s'aŭ ḑis «prin scirea Metropolituluĭ», nefiind Metropolit.

1813 Ianuarie 14. Neofit, archimandrit la mănăstirea Snagov, după alegerea Metropolituluĭ.

1817 . . . . . Archimandritul Vasile, în locul archimandrituluĭ Neofit.

1813 Ianuarie 31. Chiprian, ieromonach la mănăstirea Michaiŭ-Vodă, după alegerea părinţilor ot Simopetro de la Sfetagora, prin scirea Prea Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolit.

1813 Februarie 7. Neofit, archimandrit egumen la Motru din sud. Mehedinţĭ.

1813 Septembre. Agapie ieromonach, egumen la mănăstirea Sfinţilor Apostolĭ.

1813 Aprilie 15. Daniil, egumen la Căscióre.

» » » Iacov, egumen la Nucet.

» » » Ianuarie, archimandrit la Glavacioc.

» » 1 Filaret proin Apamia, la Câmpulung.

www.dacoromanica.ro

1813 Octombre 22. Proin Plătărescénu, la Comana.
1814 Martie 15. La Cotrocenĭ, Ignatie ieromonach.
1815 Martie 17. Popa Constantin, eclesiarch Rânczăciov, în locul luĭ Romano archimandritul.
Stariţa Glicheria, la Viforîta.

(Cod. LXXV, fila 47.)

2. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

După pliroforia ce Ni s'aŭ dat printr'acéstă anafora de către D-luĭ Vel Logofĕt, poruncim Domnia Mea ca, şi de acum înainte, să fie asemenea apĕrată acéstă cafenea a mănăstiriĭ Mărcuţiĭ, după coprinderea chrisóvelor ce are de la ceĭ dinaintea Nóstră fraţĭ luminaţĭ Domnĭ. — 1812 Decembre 30.
Vel Logofĕt.

(L. S.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminata poruncă Inălţimiĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ archimandrit şi egumen al sf. mănăstirĭ Mărcuţa Chir Damian, făcênd cercetare din chrisóvele tuturor luminaţilor Domnĭ, ce are mănăstirea încă de la lét. 1780 şi până acum, vĕḑuiŭ coprinḑêndu-se chiar aşà: «Aşijderea şi cafenéua, ce are sfînta mănăstire lângă casele de beilic, să fie apĕrată de către vel cafegiĭ şi de către orĭ-cine, să nu aibă a face cu dînsa», care orînduială de apĕrarea acesteĭ cafenele după cuprinderea chrisóvelor s'aŭ păzit necurmat, fără de a se supĕrà cât de puţin; acum fiind-că arată că se supĕră, rĕmâne la luminată porunca Mărieĭ Tale. — 1812 Decembre 29.
Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIII, fila 57.)

*

Deşi nu aparţine domnieĭ luĭ Caragea documentul ce dăm aicĭ, el este bine-venit, căcĭ e în legătură cu nouele dărĭ carĭ se aruncă asupra mănăstirilor şi a cleruluĭ sub propria domnie a luĭ Ioan Caragea.

La 4 Iulie 1813, Primul Divan a scris luĭ Ignatie Metropolitul Ungro-Vlachieĭ:

«Trebuinţă fiind a se plăti negreşit după straşnica şi neschimbată porunca a Ex. Sale maĭ marele Comandir al armieĭ Dunăriĭ D. Ciceacov, la comisia comisariatuluĭ datoriile ţĕriĭ pentru plata porţiónelor de carne i pentru baniĭ spitalelor şi pentru plata păsatuluĭ, urméză ca la rĕspunderea acesteĭ datoriĭ să dea ajutor şi cinul bisericesc al sf. mitropolie, i episcopiile şi mănăstirile, pentru care este şi înadins poruncă a Ex. Sale Domnuluĭ Admiraluluĭ, ca să ajute la rĕspunderea maĭ sus numitelor datoriĭ şi cinul preoţesc cu suma de talerĭ 150.000; dar cercetându-se starea Vistierieĭ, cum şi luând séma a nu se îngreună prea mult cinul preoţesc, pentru că eĭ aŭ maĭ rĕspuns maĭ deunăḑĭ şi alt ajutor la contribuţia zahereleĭ; de aceea, Divanul, chibzuind mijlócele cele cuviincióse, aŭ găsit că este de

www.dacoromanica.ro

trebuință ca să ajute cinul preoțesc numaĭ cu talerĭ 120.000; dar însă acéstă sumă de banĭ trebue negreșit și neapĕrat să o împlinéscă pentru plata maĭ sus numitelor datoriĭ. Drept aceea Divanul rógă pre Prea Sf. Ta să binevoescĭ, chemând și pre iubitoriĭ de Dumnedeŭ Părinții Episcopĭ și pre cuviușiĭ egumenĭ aĭ mănăstirilor, să orînduițĭ a se face după trebuință cislă pe acéstă sumă de banĭ, care se orînduesce a se pune în lucrare și a se împlini negreșit cel mult până la sfîrșitul acesteĭ lunĭ, fiind mare grabă a se rĕspunde datoria țĕriĭ, după strașnicele cererĭ ce se face Divanuluĭ, și de urmare . . . . . să aibă Divanul însciințare. — 1812 Iulie 4.

Constantin Golescu President. Marele Vistier. Consilier ostășesc Loghinov.

(Academia, 55 LIII.)

Cu referință la darea impusă țĕriĭ de obște și mănăstirilor și în genere cleruluĭ încă înainte de sosirea luĭ Caragea în Bucurescĭ, am aflat, în archiva Academieĭ Române, următórele acte:

Către Preaosfinția Lor Părinții Episcopĭ Rîmnic, Argeșiu și Buzĕŭ.

Noĭ Caimacamiĭ Țĕriĭ Rumânescĭ.

Sciută este însărcinarea ce s'aŭ împovorat asupra acesteĭ patriĭ cu o mare sumă de proviant, care trebue a se analoghisi pre toțĭ de obște. De aceea se cuvine a face ajutor și partea bisericéscă, mănăstirile, preoțiĭ și diaconiĭ. Și fiind-că la Visterie nu sunt sciute mănăstirile cu metócele lor și ce stare aŭ, asemenea nu sunt sciuțĭ nicĭ preoțiĭ i diaconiĭ, să bine-voiască a se face o arĕtare pentru mănăstirĭ i metóce cu stările ce vor avé, cât și pentru preoțĭ i diaconĭ câțĭ sunt la fie-care județ, ca să se analoghiséscă, cu o drĕptă cumpĕnire, suma ce se cuvine a se împărtăși și a primi făină, orz și ovĕs, după la magasiile ce vor cădé maĭ cu apropiere, și maĭ în urmă să se facă și tacsil banilor, ca să se dea la locul cel orînduit, să se rĕscumpere zapisul datorieĭ. — 1812 Octombre 11.

C. Filipescu, Serghie Arghiropulo, C. Ralet, Grigorie Ghica, Barbu Văcărescu, Istrate Kretzulescu, I. Văcărescu.

(Academia, 59/LIII.)

Noĭ Caimacamiĭ Țĕriĭ-Rumânescĭ.

Suma proviantuluĭ, făina și orzul și ovĕsul, ce l'aŭ lăsat oștirea rusĕscă prin magasiile țĕriĭ, însărcinându-l asupra tuturor de obște, aŭ luat și zapis comandirul a se rĕspunde suma banilor pe cetferta de făină câte talerĭ 9 și pe cetferta de orz, ovĕs, câte talerĭ 8. Acésta este sciută și către toțĭ cunoscută. Decĭ, ca pentru o datorie obștéscă, cu sfat de obște, s'aŭ analoghisit pe boeriĭ ce se aflà pe la județe, pe privileghiațĭ, pe scutelnicĭ, poslușnicĭ și pe birnicĭ, îndatorindu-se și partea bisericéscă, adecă asupra mănăstirilor să facă un ajutor de talerĭ 96.000 și de la preoțĭ i diaconĭ să rĕspundă câte talerĭ 8 fieș-care. De aceea să bine-voițĭ Prea Sfințiile Vóstre a analoghisi pe mănăstirĭ suma banilor ce se arată și de la preoțĭ, diaconĭ a se face împlinirea, și cu óreș care rĕsuflare, în soroc de 2 lunĭ, ca rĕspundându-se baniĭ, să se facă și rĕscumpĕrarea zapisuluĭ, și pe acéstă sumă

www.dacoromanica.ro

de banĭ, suma proviantuluĭ ce se vor cuveni, se va arătà iarăşĭ de la ce magasiĭ să se iea, şi cu mijlocul acesta să aridicăm sarcina datorieĭ ce s'aŭ împovărat asupra ţĕriĭ. — 1812 Octombre 12.

C. Filipescu, Serghie Arghiropolu, Radu Golescu, Grigorie Ghica, Istrate Kretzulescu, Ioan Văcărescu.

(Academia, 58/LIII.)

*

In 14 Octobre 1812, Caimacamiĭ Ţĕriĭ Românescĭ rĕspund Prelaţilor ţĕriĭ:

«Cinstitul pitac al Prea Sfinţieĭ Vóstre primindu-l, am vĕdut şi cuprinderea. Acéstă sarcină a greutăţiĭ este obştéscă. Datoria nóstră este iarăşĭ a se face o dréptă cumpĕnire, fără uniĭ să se îngreuneze şi alţiĭ să se uşureze. In vremea răsboiuluĭ toţĭ aŭ pătimit în felurĭ de însărcinărĭ. Hotărîrea s'a făcut (nedescifr.) la 12 ale următóreĭ, faţă cu Prea Sfinţia Ta Părinte Episcópe al Buzĕuluĭ; aŭ fost şi cu mulţămire, ca să plătéscă preoţiĭ şi diaconiĭ numaĭ câte talerĭ opt şi deosebit 15.000 cetferţĭ, ce aŭ rĕmas de nu s'aŭ putut analoghisì, să se îmbrace asupra sfintelor mănăstirĭ, socotindu-se a nu fi greutate osebită, de către Prea Sfinţia Vóstră bine cunoscêndu-se acéstă povară, care negreşit urméză a-şĭ luà şi săvîrşirea eĭ; şi analoghia ce se cuvine a primì mănăstirile şi preoţiĭ din proviant făină, orz şi ovĕs, se va face cunoscut prin care magasiĭ aŭ rĕmas de nu s'aŭ putut îmbrăcà, şi de acolo se va luà de ceĭ ce vor fi orînduiţĭ din partea preoţilor şi a mănăstirilor, şi le vor vinde cu orĭ-ce preţ vor puté, căcĭ Vistieria nu póte să se însărcineze. A nóstră părere este într'acestaşĭ chip, după cum se arată, la care aşteptăm şi cinstit rĕspuns. — 1812 Octombre 14.

C. Filipescu, Serghie Arghiropolu, Barbu Văcărescu, Istrate Kretzulescu, Ioan Văcărescu, Isac Ralet, Iordache Văcărescu.

La 18 Octobre 1812 tot Caimacamiĭ Ţĕriĭ-Românescĭ arată Prea Sfinţieĭ Lor, sub iscălitura numaĭ a luĭ C. Filipescu şi Serghie Arghiropolu, la ce magasiĭ este proviant şi cât (Brăila, Buzĕŭ, Obilescĭ, Petrele, Giurgiu şi Baciul, 9.173 cetferte făină, 16.054 cetferte orz şi ovĕs).

(Academia, 59/LIII.)

La 23 Octobre 1812. — Noĭ Caimacamiĭ Ţĕriĭ-Românescĭ (tot ceĭ doĭ de sus vestesc Prea Sfinţieĭ Lor că s'aŭ dat ordin de a se teslimarisì proviantul din unele magasiĭ la ómeniĭ ce vor fi însărcinaţĭ să-l primésca de către Prea Sfinţia Lor, iar pentru plata banilor se va face îngrijirĭ ca să se rĕspundă, spre a se plăti datoria zapisuluĭ care este. — 1812 Octombre 23. (1)

(Academia, 60/LIII.)

*

Am arătat la pag. . . că s'a pus tarif pentru reînnoirea obligatorie de către mănăstirĭ a chrisóvelor lor de privilegiĭ şi milĭ. Mănăstirile închinate aŭ reclamat să nu fie supuse la acéstă taxă.

(1) Aducem maĭ departe şi alte anexe relative la proviantul rusesc impus a se plăti de mănăstirĭ.

www.dacoromanica.ro

Jaloba egumenilor grecĭ către Caragea să-ĭ apere de plata taxeĭ pentru înnoirea chrisóvelor.

Fiind-că de Dumnedeŭ păzita Vóstră Inălțime încredințându-se de ticălósa stare în care se află tóte sfintele mănăstirĭ, adusă de întîmplările vremilor, și pornit din firésca milă, bunătate și dragoste către religie, vrênd să le îmbunătățiți și să le îndreptați, ați găsit de cuviință urmarea binecredincioșilor urmașĭ aĭ Inălțimiĭ Vóstre și ați prennoit chrisóvele acestor mănăstirĭ; de aceea și noĭ, după datoria netăgăduită, scriind toți cântărĭ de mulțămire către cel A-Tot-Puternic, ne-am rugat cu lacrimĭ ferbinți pentru îndelungata viéță și întărirea Inălțimiĭ Vóstre pe scaunul domnieĭ, împreună cu fiiĭ Inălțimiĭ Vóstre. Acum iarăși venim cu genuchĭ plecați să rugăm iubirea Vóstră de dreptate, ca să dea deosebită poruncă domnéscă să se păzéscă neclintite tóte cele cuprinse în domnescul chrisov și să nu maĭ fim supărați prin cerere de avaet și altele, carĭ nu pot nicĭ se cuvine să le plătéscă mănăstirile, ci să plătim numaĭ dăjdiile de peste an, adecă deciuiala mileĭ la înnoirea chrisóvelor. Și orĭ-cum va fi voia Mărieĭ Tale.

Chirilă Arch. epitrop Sf. Mormînt. Egumenul mănăstiriĭ Sf. Gheorghe.

Chiril Sinaitul și ceĭ împreună cu mine epitropiĭ mănăstiriĭ Cotrocenĭ, împreună cu alțiĭ.

Timoteiŭ, egumen mănăstiriĭ Stavropoleos, împreună cu ceĭ-lalți.

(*Academia, 68/LIII*).

La 24 Martie 1813, Caragea menține taxa reînnoiriĭ chrisóvelor, precum erà dejà pusă.

(*Academia, 60/LIII*).

*

Mănăstirile continuă și sub Caragea a plăti o dare anuală în folosul școlelor.

Cisla mănăstirilor ce s'aŭ făcut în 1817 Maiŭ 19.

(Pentru școle.)

Total					
600.	Mănăstirea	Radu-Vodă	350.	Mănăstirea	Sloboția
550.	»	Sf. George	650.	»	Tismana
550.	»	Cotrocenĭ	550.	»	Cozia
330.	»	Văcărescĭ	60.	»	Baia-de-aramă
350.	»	Michaiŭ-Vodă	400.	»	Hurezul cu metócele.
320.	»	Sf. Ioan			
120.	»	Zlătarĭ	280.	»	Motru
120.	»	Sf. Ecaterina	255.	»	Sadova
170.	»	Mărcuța	370.	»	Jitia
120.	»	S-țiĭ Apostolĭ	130.	»	Bucovățul
70.	»	Stavropoleos	180.	»	Brâncoveniĭ
70.	»	Plumbuita	280.	»	Căluiul
350.	»	Snagovul	60.	»	Hotăraniĭ
60.	»	Codreniĭ	390.	»	Sf. Ioan (Focșanĭ)

www.dacoromanica.ro

Total					
550.	Mănăstirea	Mărginenii	80.	Mănăstirea	Băbenii
250.	»	Mislea	350.	»	Rîmnicul
100.	»	Comana	40.	»	Dedulescĭ
420.	»	Dèlul	100.	»	Bradul
250.	»	Nucetul	90.	»	Clocociovul
130.	»	Butoiul	600.	»	Bistriţa
90.	»	Golgota	70.	»	Plătărescĭ
450.	»	Câmpulung	40.	»	Gruiul
200.	»	Vieroşul	50.	»	Rĕsvan
130.	»	Valea	65.	»	Sf. Sava
130.	»	Rânccăciovul	80.	»	Căsciórele
(Academia, 74/LIII.)			12.000.		

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cu tóte că încă în 1816 Maiŭ s'a dat porunca Domnieĭ Mele la anaforaoa Preaosfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolit şi a D-lor orînduiţilor boerĭ, pentru baniĭ şcólelor ce sunt datóre mănăstirile a da pe tot anul, ca, adunându-se egumeniĭ mănăstirilor la un loc, să facă cislă între dînşiĭ cu drépţă cumpĕnire, dar fiind-că, din pricina neuniriĭ ce s'aŭ ivit între uniĭ din egumenĭ, nu s'a săvîrşit cisla nicĭ până acum; de aceea, pentru ca să lipséscă tóte prelungirile şi pricinuirile egumenilor, înşine Domnia Mea am întocmit cisla pentru baniĭ şcólelor pe tóte mănăstirile dajnice, precum se arată maĭ sus, după care şi poruneim să se facă urmare cu împlinirea banilor întocmaĭ, iar de la carĭ dintr'aceste maĭ sus arătate mănăstirĭ se vor fi împlinit de atuncĭ până acum, în diastima prigoniriĭ egumenilor, banĭ maĭ mulţĭ decât sunt aşezaţĭ în acéstă fóie, poruncim să li se întórcă înapoĭ ceea ce li se va fi luat maĭ mult, precum şi mănăstirile, ce vor fi rĕspuns într'acéstă diastimă banĭ maĭ puţinĭ decât se vĕd aşezaţĭ în acéstă fóie, să rĕspundă şi cusurul, ca cu dintr'acela să împlinéscă ceea ce aŭ dat maĭ mult cele-lalte mănăstirĭ. — 1817 Maiŭ 19.

(L. S.) Vel Logofĕt

Am menţionat în vol. nostru X despre rechisiţiunĭ în banĭ impuse mănăstirilor.

La 12 Aprilie 1812 Comitetul scrie Metropolituluĭ, din ordinul luĭ Cutuzof, să arunce asupra mănăstirilor 200.000 talerĭ, că ţéra datoresce peste 2.000.000 talerĭ din létul 1811 şi pre 3 lunĭ din 1812 pe porţiónele de carne şi a spitalurilor, şi Visteria ţĕriĭ e în proastă stare.
(Academia, 56/LIII)

*

Către chrisóvele aduse cu milĭ şi privilegiĭ la mănăstirĭ, bisericĭ, preoţĭ, maĭ adaogem pe cele următóre:

www.dacoromanica.ro

Perilipsis de chrisóvele i cărțile ce se înnoesc de Măria Sa Prea Inălțatul nostru Domn Iõ Gheorghe Caragea Voevod.

Cartea a patru preoțĭ de la mănăstirea Brâncovenĭ. Scutiţĭ preoţiĭ şi drepte bucatele lor de vinăriciŭ i dijmărit. Care carte, luându-se de Dumnéluĭ Vel Vist. de la pecete, nu s'aŭ trecut la condică.

(*Cod. XXXIV, fila 22 v.*)

Chrisovul mănăstiriĭ Plăvicenii, ce se dedese maĭ înainte, la lét 1813 Aprilie 1, al Mărieĭ Sale Ioan Gheorghe Caragea Voevod, care, negăsindu-se trecut în condică, s'aŭ trecut aicĭ în condică în perilipsis.

Să fie ertată sf. mănăstire de tóte dăjdiile şi orînduelile ce daŭ alte mănăstirĭ şi să aibă a scutì de vinăriciŭ i dijmărit drepte bucatele sale, cum şi de oerit oĭ 100 şi de văcărit, când va fi, ḑece, şi să aibă a ţiné şi luḑe ḑece, ómenĭ străinĭ, fără pricină, însă 6 ce i-aŭ avut şi patru ce s'aŭ adăcgat de Măria Sa Ioan Gheorghe Caragea Voevod, şi măcar şi când or da alţiĭ ertaţĭ cu cărţile Mărieĭ Sale iscălite, iar acéstă sf mănăstire şi bucatele eĭ şi ómeniĭ eĭ să nu dea. Şi aŭ maĭ prostichit Măria Sa ca să iea pe fieş-care an de la vama Slatineĭ sud. Olt talerĭ 100, i de la vinăriceriĭ domnescĭ aĭ aceluĭ judeţ Olt alţĭ talerĭ 100 peste baniĭ cămăriĭ.

(*Cod. LXXVII, fila 221 v.*)

S'aŭ făcut poruncĭ către ispravniciĭ din sud. Vîlcea şi din sud. Romanaţĭ i din sud. Gorj, pentru mila de vinăriciŭ ce are mănăstirea *Vlachsaraiŭ şi Megaspileon*, ca să rĕmâe iarăşĭ pe séma acestor sfinte mănăstirĭ. — 1813 Decembre 18.

(*Cod. LXXIV, fila 97.*)

Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Pe acéstă alăturată anafora a D-lor veliților boerĭ nerĕmâind odihnit Teodor Cincul, sudit austriacesc, D-luĭ Vel Hatman al Divanuluĭ l'a înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ Mele, cu Ioniţă Işlicaru şi Stanca soţia luĭ, ḑicênd Cincul, prin apelaţia sa, că de nu i se va lăsà asupra luĭ epitropia bisericiĭ, după hotărîrile domnescĭ ce are la mâna sa, cere să i se plătéscă baniĭ ce s'aŭ ales că are a luà, din lét. 1801, de când s'aŭ însărcinat cu epitropia, şi până la lét 1811, după socotéla ce i s'aŭ teorisit atuncĭ de proin Metropolitul Ignatie i de D-luĭ Constantin Dudescu, aflându-se Vel Logofĕt, şi să-ĭ însărcineze stăpânirea cu acéstă epitropie pe orĭ-care va găsì cu cale. Am întrebat pre Cincul să ne arate în ce stare se află acum biserica, după ce am dat-o prin domnescul Nostru pitac din lét. 1813 August .2 asupra luĭ Ioniţă Işlicaru, şi nu tăgăduì nicĭ Cincul că de atuncĭ încóce i-aŭ făcut Ioniţă óreşĭ-care meremet, precum şi el ar fi meremetisit-o maĭ cu prisos în diastima epitropieĭ sale, de nu s'ar fi întîmplat cutremurul în lét. 1802 şi arderea tîrguluĭ în lét. 1804, din carĭ aceste douĕ întîmplărĭ şi biserica s'a smintit şi prăvăliile cu totul s'a dărăpănat, care făcêndu-le în urmă Ignatie, abià agonisià din venitul lor cele orînduite de ctitorĭ prin

www.dacoromanica.ro

diată, şi vĕḑênd că nicĭ un mijloc nu are biserica, nu numaĭ de a cheltui pentru dregerea şi meremetul eĭ, ci nicĭ baniĭ ce aŭ rĕmas să-ĭ iea el, după socotéla ce s'a ḑis maĭ sus, nu aveá de unde a i se plăti, de aceea nu aŭ maĭ îndrăsnit a maĭ cheltui peste ceea ce are să iea; iar Ioniţă Işlicarul, împreună cu Stanca soţia luĭ, şi de aŭ cheltuit de la sinele la meremetul bisericiĭ, făcênd zapt şi prăvăliile, dar n'aŭ urmat a se siguripsi maĭ întâiŭ şi pre el pentru baniĭ ce are a luá şi să fi dat şi chezaş, după coprinderea domnescului Nostru pitac, care cetindu-se în Divan şi vĕḑêndu-se întocmaĭ coprinḑĕtor, am întrebat pre Ioniţă şi pre Stanca de aŭ dat maĭ întâiŭ poruncita siguranţie şi chezăşie, în vreme ce cu acest şart şi aşĕzămînt am dat Domnia Mea asupră-le biserica cu prăvăliile eĭ, şi rĕspunseră că atuncĭ în luna luĭ August, fiind sciută molefseala în politie, n'aŭ putut să răsbéscă la D-luĭ Vel Logofĕtul, ca să dea chezăşia după cuprinderea pitaculuĭ; cărora li s'aŭ ḑis că rea le-aŭ fost urmarea de aŭ făcut zapt biserica şi prăvăliile făr de a da maĭ întâiŭ poruncita siguranţie şi chezăşie şi rĕspunseră că, şi de nu aŭ dat chezăşie, dar teorisindu-se socotélă Cinculuĭ, înşişĭ eĭ se făgăduesc de a ĭ plăti de la sinele baniĭ ce se va dovedi că are a luá, bez aceĭ talerĭ 4410, care fiind fost îndatorat Nicolae Mărgelaru proin epitrop, prin hotărîrea Domnuluĭ Moruz, a-ĭ plăti de la sineşĭ şi în urmă, însărcinându-se Teodor cu epitropia, i-a plătit el, nu se cuvine a-ĭ cere să i se plătéscă aceĭ banĭ; împotriva cărora ne arată Cincul acea hotărîre a Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Moruz, din lét. 1800 August 2, în copie adeverită în lét. 1805, de cel de atuncĭ Vel Logofĕt, prin care vĕḑum că s'ar fi îndatorat Nicolae Mărgelaru să plătéscă aceĭ banĭ, ca un epitrop al bisericiĭ, iar nu de la sineşĭ; către acésta ne aŭ maĭ arătat Teodor şi socotéla ce i s'a teorisit în lét. 1811, iscălită fiind de proin Metropolitul Ignatie şi de D-luĭ Constantin Dudescu, aflându-se atuncĭ Vel Logofĕt, când aŭ şi cerut a i se luá acéstă epitropie de-asupra luĭ şi să i se plătéscă dreptul sĕŭ, precum din anaforaua Metropolituluĭ Ignatie şi a D-luĭ Logofĕtuluĭ Dudescu, ce ne-aŭ arătat, fiind scrisă tot dintr'acel lét. Decembre, unde vĕḑum şi mijlócele ce s'aŭ fost găsit atuncĭ cu cale spre ajutorul bisericiĭ şi spre plata banilor ce are a luá Cincul, adecă orĭ să se vînḑă câteşĭ trele prăvăliile, aşá cum se aflá atuncĭ, şi cel ce le va cumpĕrá să fie îndatorat a da bisericiĭ câte talerĭ 100 pe an de fieş-care prăvălie, ca să se împlinéscă legăturile cele orînduite de ctitorĭ şi din prisos să se facă altele trebuincióse ale bisericiĭ, şi din vînḑarea lor, după ce se va plăti dreptul epitropuluĭ, de va prisosi şi vre-o treĭ patru miĭ de leĭ, aceĭ banĭ să fie pentru prefacerea bisericiĭ, orĭ să să însărcineze tot Teodor a luá în desăvîrşită stăpânirea sa locul prăvăliilor, ca să le facă precum va vré, şi să cheltuiască a preface şi biserica cu cheltuială până la talerĭ 3.000, mult patru, şi apoĭ de acolea înainte să urmeze şi el a da aceĭ câte talerĭ treĭ sute pe an, după cum s'aŭ ḑis maĭ sus şi să rĕmâe prăvăliile ce va face ohavnice la el şi la némul sĕŭ, plătindu-i-se pe tot anul acel etision; care acel mijloc nu se vede să fi fost după cererea Cinculuĭ, precum ḑice D-lor veliţĭ boerĭ, ci însuşĭ după a judecăţiĭ chibzuire; şi, întrebându se Cincul pentru ce nu s'aŭ pus în lucrare vre-o unul dintr'aceste douĕ mijlóce, rĕspunse că pentru căcĭ nu s'aŭ găsit muşteriŭ şi el, fiind epitrop, s'au sfiit a primi orĭ unul saŭ altul, şi în cele după urmă provalisi ḑicênd că

www.dacoromanica.ro

rĕŭ cere Stanca Işlicărésa a se amestecà la epitropia aceştiĭ biericĭ cu cuvînt de rudă a ctitoreĭ, întâiŭ căcĭ după o anafora a rĕposatuluĭ Grigorie, când atuncĭ s'aŭ arătat analoghia ctitorieĭ, nu se vede pomenită unde-vaşĭ acéstă Stanca de rudă, şi al doilea că, şi rudă de ar fi măcar, iarăşĭ nu are cuvînt, fiind că ctitora, prin diata sa, depărtéză pre rudele eĭ a nu se amestecà întru nimic, ci epitropul Nicolae Mărgelaru, pre carele l'aŭ orînduit ea, ca acela să fie volnic, când se va vedé pe sineşĭ neputincios, să orînduiască pre altul în locul sĕŭ; care diată cetindu-se înaintea Domnieĭ Mele, cât pentru rudele ctitoreĭ o vĕḑum întocmaĭ coprinḑĕtóre, iar pentru epitrop, cu tóte că nu se vĕḑù cuprinḑêndu-se vre-un acest fel de plirecsusiotita, dar din depărtarea rudelor a nu se amestecà întru nimic, se dă înţelegere că asupra epitropuluĭ aŭ rĕmas îngrijirea şi orînduiala aceştiĭ biericĭ, de aŭ iconomisit; şi măcar în numita diată arată ctitora că lasă biericiĭ numaĭ treĭ prăvăliĭ, iar Stanca şi loniţă ḑiseră că, în pisania biericiĭ, după care ne-aŭ arătat şi copie, se vĕd lăsate prăvăliĭ, dar făcêndu-li-se întrebare pentru cea de a patra prăvălie, ce s'aŭ făcut? rĕspunse că ar fi vîndut-o acel Nicolae Mărgelaru proin epitrop, la carele s'aŭ ḑis că, vînḑênd-o Nicolae, nu se póte învinovăţi Cincul; iar eĭ cerură iarăşĭ a se teorisì de isnóvă socotéla Cinculuĭ, cu cuvînt că ar fi încărcate unele din condeele ce sunt arătate în socotéla Metropolituluĭ Ignatie şi a Logofĕtuluĭ Dudescu; cărora li s'aŭ cerut să arăte unul două dintr'acele condeie ce ḑic că ar fi încărcate, ca să se teorisésscă, şi în cele după urmă rĕspunse că tótă acea socotélă nu ar fi bună, căcĭ după socotéla ce aŭ făcut-o Serdarul Petrache, fiind orînduit de D-lor veliţiĭ boerĭ, impotrivă scóte pre Cincul dator talerĭ 9.000; a cărora cerere de a se teorisi de isnóvă socotéla Cinculuĭ nu fu primită Domnieĭ Mele, pentru că socotéla, biericéscă fiind, urméză a se teorisì de Preaosfinţia Sa Părintele Metropolitul şi de D-luĭ Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, şi fiind-că şi socotéla ce o are Cincul s'aŭ teorisit iarăşĭ de Metropolit şi de Vel Logofĕt, când aceea nu va fi ţinută în sémă, urméză ca nicĭ acésta de acum să nu fie ţinută în sémă, ci orĭ o parte saŭ alta să céră a se teorisì şi altă dată de alt Metropolit şi de alt Logofĕt mare, şi într'acestaşĭ chip se va da o pricină de a nu se maĭ isprăvì acéstă prigonire nicĭ odinióră; iar pentru epitropia biericiĭ, măcar că Stanca, cu cuvîntul rudenieĭ, şi de ar fi cu adevĕrat, după diata ctitoreĭ nu are nicĭ o dicheomă a o pretenderisì, dar fiind-că ea Ne-aŭ dat făgăduială, înaintea D-lor veliţilor boerĭ, că şi cu dintr'al lor vor drege şi vor meremetisì biserica, a o aduce în stare bună, precum aŭ început a o meremetisì, de aceea din Divan am orînduit Domnia Mea pre D-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus, ca prin vederea d-sale la faţa loculuĭ să se cerceteze la ce stare a fost biserica în diastima epitropieĭ Cinculuĭ, şi din anul trecut, de când aŭ luat-o Stanca Işlicărésa împreună cu bărbată-sĕŭ, la ce stare aŭ adus-o, şi după cercetarea ce aŭ făcut D-luĭ, Ne-aŭ dat pliroforie printr'acéstă alăturată anafora, că din cutremur aŭ fost crăpată rĕŭ, învĕlitórea stricată, i zugrăvéla stricată din ploĭ, şi aŭ fost şi făr de împrejmuire, iar din anul trecut, luând-o numita Işlicărésă, aŭ învelit-o din noŭ cu şindrilă de brad, aŭ cârpit-o pe la crăpăturĭ, aŭ dat turnul jos, fiind crăpat, şi l'aŭ făcut de lemn, s'a făcut împrejmuirea curţiĭ tóte de uluce, şi în cele după urmă a dat făgăduială Işlicărésa că, făcêndu-se drĕptă socotéla Cinculuĭ,

www.dacoromanica.ro

ceea ce i se va alege că are să iea îĭ va plăti de la ea, pre carĭ (prăvăliĭ să le ţie până la mórtea lor, iar după mórtea eĭ şi a bărbată-sĕŭ să rĕmâe slobode pe sĕma bisericiĭ, fără de nicĭ o datorie de cele cheltuite şi date de ea, şi epitropul ce se va orîndui după mórtea lor asemenea să urmeze a le păzi, făr de a le maĭ îndatorà, şi să păzéscă şi legăturile, precum ctitoriĭ aŭ orînduit. Decĭ condeiul de talerĭ 4 410 ce l-aŭ rĕspuns Cincul la chiriaşiĭ prăvăliilor când s'aŭ însărcinat cu epitropia, nefiind îndatorat acel Nicolae Mărgelaru a-ĭ plăti de la sineşi, ci ca un epitrop, dreptate are Cincul de a i se plăti, precum asemenea şi cea-laltă sumă a banilor ce se maĭ cuprinde în socotéla Metropolituluĭ Ignatie şi a Logofĕtuluĭ Dudescu, teorisindu-se nu numaĭ acele două condicĭ, ce ḑice Işlicărésa, de Preaosfinţia Sa Părintele Metropolitul şi de D-luĭ Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, dreptate are iarăşĭ Cincul de a i se plăti, şi aceea, şi de va voi Stanca Işlicărésa cu bărbatăsĕŭ a luà epitropia bisericiĭ, după mijlocul ce se arată în anaforaua D-luĭ Vel Logofĕtuluĭ, hotărîm ca, pe de o parte, să dea chezaş pentru acésta întocmaĭ după anafora, iar pe de altă parte să plătéscă Cinculuĭ peşin baniĭ, şi de la lĕt. 1811 Decembre încóce, de când s'aŭ teorisit socotéla Cinculuĭ, îndatorind pre Cincul a-şĭ parodisì socotéla bisericiĭ înaintea Preaosfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolit şi a D-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de Ţéra-de-sus până în ḑiua ce aŭ făcut zapt biserica Stanca şi bărbatu-sĕŭ, iar orĭ baniĭ Cinculuĭ neplătindu-ĭ, saŭ chezăşia ce s'aŭ ḑis nedându-o, să remâe depărtată de epitropia bisericiĭ atât ea cât şi bărbatu-sĕŭ, şi D-ta Vel Logofĕt de Ţéra-desus să daĭ cuviincios nizam întocmaĭ precum se arată maĭ sus.—1814 Maiŭ 21.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

*

Mănăstirile fiind impuse cu o dare în folosul spitalelor de ciumaţĭ, epitropia mănăstiriĭ Cotrocenĭ a cerut să fie scutită:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Pentru prósta stare şi grea datorie întru care se află mănastirea Cotrocenilor, primită fiind Domnieĭ Mele rugăciunea ce Ni se face printr'acéstă anafora a Luminăţieĭ Sale Gheorghe Caragea, al Nostru prea iubit fiu, i a D-lor celor-lalţĭ eforĭ aĭ acesteĭ mănăstirĭ, poruncim să fie apĕrată de datoria acestor banĭ aĭ ajutoruluĭ spitaluluĭ. — 1814 Septembre.

Prea Inalte Stăpâne.

Fiind-că sf. mănăstire Cotrocenĭ se află în adevĕr sub o mare sarcină, avênd o datorie fórte grea şi imposibilă de regulat, de peste cincĭ sute miĭ leĭ, şi tot felul de încurcăturĭ şi sarcinĭ de o lungă durată, despoiată fiind şi de veniturile eĭ, carĭ sunt tóte captate în genere, aşà că sărmaniĭ părinţĭ din acea mănăstire, lipsiţĭ de tot necesarul, sĕ vĕd siliţĭ a trăi din imprumuturĭ, de unde resultă forţat tot felul de lipsurĭ şi nedumeririĭ în privinţa mĕsurilor de luat, până chiar şi voinţa şi neputinţa de a îndeplini cu inimă tóte cele ce urmézà de obiceiŭ şi cele-lalte sfinte mănăstirĭ, de aceea credem cu cale şi bună de primit cererea şi căldurósa rugăminte din petiţiunea

www.dacoromanica.ro

de faţă a părinţilor, pentru a se ertà de ocamdată, prin milă şi compătimire de iubitórea de milă Inălţimea Sa, starea imposibilă actuală a mănăstiriĭ, şi anume reclamaţia de o mie de leĭ pentru spital, precum şi orĭ-ce altă atare de dările ce urmézĕ, până când mănăstirea să va ridicà puţin de greutatea insuportabilă care o apasă, şi atuncĭ va continuà iar (după cum promite) cu tóte dările fără lipsă, în conformitate cu cele-lalte sfinte mănăstirĭ, şi orĭ-cum va decide prea ilustra şi de Dumnedeŭ păzită Inălţimea Ta.

Gheorghe Caragea, Gr. Brâncoveanu, Grigore Băleanu. (1)

Cu referinţă la starea próstă a mănăstiriĭ Cotrocenĭ maĭ aflarăm o anafora în limba grécă (în condica No. LXXIX, pag. 294), în cuprinderea următóre tradusă din grecesce:

Prea Inalte Stăpâne,

Sf. mănăstirea Cotrocenĭ aflându-se manifest într'o stare de mare decădere, atât din causa enormeĭ datoriĭ ce o apasă, precum şi din réua direcţiune şi administraţiune a egumenilor predecesorĭ şi supreveghiătorĭ de pe vremurĭ, şi avênd trebuinţă de un sprijinitor practic, care să lucreze în mod desinteresat şi maĭ de aprópe în tot ce privesce îmbunătăţirea bunurilor de sub administraţiunea sa, spre regularea şi aplanarea diferitelor afacerĭ şi procese, spre buna ordine şi întocmire a veniturilor şi speselor necesare la hrana şi altele trebuincióse ómenilor mănăstiriĭ, precum şi a afacerilor privitóre la supraveghiarea oficiilor eclesiastice, spre descoperirea dovedilor false şi sfeterisirĭ comise în parte, atât în lucrurile mănăstiriĭ cât şi în acele a egumenuluĭ predecesor Visarion, spre întocmirea şi verificarea unuĭ compt general al tuturor daraverilor şi a *(nedescifrabil)* după mórtea rĕposatuluĭ Visarion pân acum, acésta fiind prea drept şi fórte necesar pentru uşurarea şi deplina scăpare din adevĕrata datorie, chiar spre liniştea creditorilor carĭ şi-aŭ încredinţat drepturile (baniĭ) lor acesteĭ mănăstirĭ; şi spre stabilirea diferitelor lefurĭ promise, ceea ce maĭ curînd la reducerea datorieĭ va contribui; chibzuind cu toţiĭ în multe felurĭ şi cu imparţialitate în privinţa moduluĭ cu care s'ar puté regulà interesele de maĭ sus, n'am găsit altul maĭ eficace decât următorul, adecă; sf. archimandrit D. Dionisie Plumbuiţénu, fiindu-ne cunoscut de maĭ mult ca un cinstit ieromonach şi econom excelent, fost altă dată şi la Cotrocenĭ timp de maĭ mulţĭ anĭ, om cu practică dibace şi cu ideĭ lămurite asupra drepturilor şi intereselor mănăstirescĭ, bucurându-se de stima tuturor în societate şi dovedit ca iubitor de muncă şi cu simţemîntul frumosuluĭ, precum se invederéză şi din reparaţiunile şi ameliorărĭ făcute la mănăstirea Plumbuita, precum şi din întinderea ecaretelor din înăuntru şi din afară şi crescerea adusă veniturilor aceleĭ mănăstirĭ, socotim de cuviinţă să i se dea de Inălţimea Ta de Dumnedeŭ păzită, chiar în contra voinţeĭ luĭ, sarcina de epitrop al mănăstiriĭ Cotrocenĭ şi de administrator al tuturor averilor mănăstirescĭ, care să ordone tot ce contribue la o maĭ bună regulare a acelor însemnate maĭ sus, ca să pótă şi mănăstirea

(1) Traducere din grecesce.

www.dacoromanica.ro

să-şĭ revie cu încetul din acéstă colosală datorie şi să îndrepteze şi afacerile mănăstirescĭ, negligiate şi ruinate, şi să stabilésca o normă convenabilă pentru cheltuelile absolut necesare, ţinênd în slujbă numaĭ numĕrul indispensabil de slujitorĭ eclesiasticĭ şi mirenĭ şi de epistaţĭ, ca să rĕmâe un prisos din venituri, cu care să se plătéscă datoria; să-şĭ îndeplinéscă tóte datoriile cu rîvnă şi filotimie, ca un membru mănăstiresc ce este, lucrând gratuit până la achitarea datorieĭ şi mulţumindu-se numaĭ cu mănăstirea Plumbuita ce are şi pe care o va stăpânì neclintit şi nesupĕrat de nimenĭ, căcĭ el s'a arătat ca un alt ctitor şi protector al acesteĭ mănăstirĭ, pe cât (γκανίουσαν?); iar Inălţimea Ta să scrie chiar însaşĭ părinţilor din mănăstirea de jos, ca eĭ să confirme acéstă numire şi alegere a sf. archimandrit D. Dionisie Plumbuiţénu ca administrator al mănăstiriĭ Cotrocenĭ, în limitele precise de maĭ sus, recomandând şi numindu-l prin scrisurĭ particulare mănăstirescĭ pentru a sa siguranţă şi spre a îmboldì zelul şi filotimia sa; tot de-odată în dreptele sale propunerĭ şi cuvîntărĭ în şedinţa (μουσαάδέλε-musaadele?) spre uşurarea mănăstiriĭ să fie protegiat de Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită şi de noĭ eforiĭ numiţĭ de Inălţimea Ta şi carĭ prin graiŭ şi prin fapte nu încetăm îndemnându-Vĕ să ne sprijiniţĭ în tot ce contribue la binele mănăstiriĭ; pe de altă parte să fie înduplecat de noĭ să dea şi o garanţie scrisă pe onóre şi chezăşia unor negustorĭ cu avere, că va ţiné socotélă anuală până la verificarea eĭ din parte-ne la sfîrşitul anuluĭ şi că garanţiĭ vor fi responsabilĭ de orĭ-ce abus s'ar constată în acest compt anual, urmând ast-fel pe fie-care an cu acéstă garanţie până la achitarea datorieĭ mănăstirescĭ; dar şi Prea Cuvioşia Sa să fie ţinut la finele fie-căruĭ an să ne dea nouĕ socotéla justificată de ale mănăstiriĭ daraverĭ şi de a datorieĭ descrescere săvîrşită în periodul anual, ca să fie visată şi de noĭ după verificare şi să se dovedéscă şi maĭ mult în fiinţă capacitatea şi sîrguinţa Cuvioşieĭ Sale, care ne va da ast-fel luminĭ şi informaţiunĭ temeinice pentru aniĭ următorĭ. In modul acesta avem bună speranţă că în câţĭ-va anĭ mănăstirea va scăpà de datorie, iar mănăstirile de jos, la timpul cuvenit, vor beneficià de embaticul drept şi proporţional, fără ca mănăstirea Cotrocenĭ să alieneze vre-un bun, ci din contra să ajungă la îndreptare şi propăşire; rĕmâne dar ca resoluţiuneaa definitivă să se iea de Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită. — 1814 Septembre 4.

Gheorghe Caragea, Grigorie Brâncoveanu, Grigorie Bălăceanu Vornic.

(Cod. LXXIX, fila 156.)

3. *Chrisovul mănăstiriĭ Sfîntuluĭ Gheorghe.*

Pentru vinăriciŭ de pe moşia sa Poenĭ ot sud. Vlaşca, i din cincĭ popóre ot sud. Saac, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul.
200 bolovanĭ de sare de la Ocne.
2.000 oĭ de oerit.
Treĭ cârciumĭ în Bucurescĭ.
Lude 35, scutelnicĭ, ómenĭ străinĭ.

www.dacoromanica.ro

4. *Mănăstirea Michaiŭ-Vodă.*

Vinăriciŭ din cincĭ popóre ot sud. Muscel, câte doĭ banĭ de vadră și părpărul.
500 oĭ de oerit.
150 bolovanĭ sare de la Ocne.
Intreiala pesceluĭ din baltă de pe moșia mănăstiriĭ Ciocănescĭ.
19 lude, scutelnicĭ, străinĭ.
20 lude dintre dajniciĭ Visterieĭ.

5. *Chrisovul bisericilor domnescĭ din Bucurescĭ.*

Ceĭ ce se află în slujba bisericiĭ de sus și de jos să scutéscă vinăriciul și dijmăritul pe drepte bucatele lor.
Să scutéscă și câte o pivniță, ceĭ ce vor fi avênd dréptă a lor.
Talerĭ 100 de la vel vameș al carvasaraleĭ.
Talerĭ 50 de la Visterie, biserica din Curtea-Nouă.
Câte tal. 20 de la Visterie la hramurĭ.
Talerĭ 101 din oerit.
Talerĭ 150 din slujba vornicieĭ ot sud. Ilfov.
Venitul de la treĭ scaune scutite.
Talerĭ 20 biserica din Curtea-Veche } pe lună, de la Visterie.
Talerĭ 10 biserica din Curtea-Nouă }
Talerĭ 150 din vama Ploescilor peste baniĭ cămăriĭ, pentru prăvăliile ce s'aŭ luat în zidul pușcărieĭ.
Vinăriciul din délul Bucurescilor, i din Bucurescĭ, și de la Copăcenĭ, din Ilfov și Vlașca, din popórele cele sciute.
Să plătéscă și zidurile pușcărieĭ.
Preoțiĭ i dascăliĭ și grămăticiĭ să aibă la sfintele Pascĭ câte un postav, și cisme și papucĭ de patru orĭ într'un an.
Lude 4 eclisiarchilor, scutiți.
2 proiestoșilor saŭ duhovnicĭ.
2 protopsaltuluĭ.
2 deftereuluĭ.
Câte lude unul de cântăreț.
Chiriile locurilor domnescĭ, cele ce sunt afieorisite.
Veniturile chiriilor și al vinăriciuluĭ strîngêndu-se, să se împarță cu fóie pecetluită domnéscă.

6. *Chrisovul mănăstiriĭ Sfinteĭ Ecaterina.*

Vinăriciŭ din treĭ popóre ot sud. Saac.
100 bolovanĭ sare.
Douĕ cârciumĭ în Bucurescĭ scutite.

www.dacoromanica.ro

7. *Chrisovul mănăstirii Sfîntului Spiridon-Vechiŭ.*

Vinăriciŭ din sépte popóre ot sud. Saac, câte doĭ banĭ de vadră.
Lude 6, ómenĭ străinĭ.

(Cod. XXXIV, fila 224).

8. *Chrisovul mănăstirii Ivirul ot Sfetagora.*

Talerĭ 200 de la Ocne.
Talerĭ 100 de la vel Vameș.

9. *Bebeichioiu metoh Ivirului din Țarigrad.*

Talerĭ 100 de la carvasara.
100 bolovanĭ sare de la Ocne.

10. *Chrisovul mănăstiriĭ Dochiéru ot Sfetagora.*

Talerĭ 100 de la Ocne.
Talerĭ 100 de la vel Vameș al carvasaraliĭ.

11. *Chrisovul mănăstirii Sișmon din munții Târnovuluĭ.*

Talerĭ 54 de la Visterie pre an.

12. *Chrisovul manăstiriĭ Sfîntuluĭ Naum de la Ecdila.*

Talerĭ 80 de la Visterie pre an.

13. *Chrisovul bisericiĭ și școleĭ ot Poiana.*

Doĭ preoțĭ și un dascăl scutițĭ.
Să scutéscă și drepte bucatele lor de vinăriciŭ și dijmărit.

14. *Chrisovul bisericii Negustorilor.*

Talerĭ 45, 60 la ḑiua hramuluĭ Sfîntuluĭ Nicolae, de la Visterie.
Lude 5, străinĭ.

15. *Chrisovul bisericii Udricanuluĭ din Bucurescĭ, metoh Sfîntuluĭ Ioan ot. Focșanĭ.*

Lude 5, străinĭ.
O pivniță în Bucurescĭ.

16. *Chrisovul mănăstirii Kretzulescu din Bucurescĭ.*

O pivniță în Bucurescĭ, scutită.
Lude 4, străinĭ.

www.dacoromanica.ro

17. *Chrisovul bisericii Sfinteĭ Vineri.*

Un brutar şi o brutărie ce scóte pâne la bolnavĭ, scutiţĭ.
4 preoţĭ slujitorĭ la Sfînta Vinerĭ, scutiţĭ eĭ şi drepte bucatele lor de dijmărit i vinăriciŭ.

18. *Chrisovul luĭ Manea Brutaru, pentru căcĭ aŭ dat bisericii cea făcută de el Ortanotrofion.*

Pentru să fie scutit el şi copiiĭ luĭ.
Să scutéscă vinăriciŭ i dijmărit drepte bucatele luĭ.
Să scutéscă şi o pivniţă şi o brutărie.

19. *Chrisovul mănăstiriĭ Sfinţilor Apostolĭ, ce se ḑice Archimandrit.*

Vinăriciŭ din cincĭ pogóne ot sud. Saac, câte doĭ banĭ de vadră şi părpăr i gărdurăritul.
Vama de la sborul ce se face la ḑiua Sfinţilor Apostolĭ la Mizil, care ţine treĭ ḑile.
150 bolovanĭ sare.
400 oĭ de oerit.
Intreiala din pescele de pe moşia mănăstiriĭ, ce are la sud. Ialomiţa.
Douĕ pivniţe în Bucurescĭ scutite.
O prăvălióră de la pórta mănăstiriĭ scutită.
20 lude, străinĭ, scutiţĭ.
10 lude dintre pămîntenĭ.

20. *Chrisovul mănăstiriĭ Cotrocenĭ.*

Vinăriciŭ din délu Ţigănescilor şi al Şitinescilor şi din délu Bucurescilor şi din drumul Giurgiuluĭ, până în viile mănăstiriĭ Raduluĭ Vodă, şi din satul Petrile sud. Vlaşca, câte cincĭ banĭ de vadră şi părpărul.
150 bolovanĭ sare de la Ocne.
Talerĭ 150 de la vama Urzicenilor, peste baniĭ cămăriĭ.
15 lude, străinĭ.
5 lude, dajnicĭ.
400 oĭ de oerit.

21. *Chrisovul mănăstiriĭ Arnota din sud. Vîlcea.*

Vinăriciŭ din patru sate, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul.
Câte talerĭ 100 din oerit i dijmărit şi vinăriciŭ şi talerĭ 50 din vame, carĭ să-ĭ dea cumpĕrătoriĭ peste baniĭ vămiĭ.
100 bolovanĭ sare.
100 oĭ de oerit.
Lude 10, străinĭ, scutiţĭ.

www.dacoromanica.ro

22. *Chrisovul mănăstirii Radu-Vodă.*

Vinăriciŭ din delul Lupescilor de lângă Bucurescĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, i din delul Vălenilor sud. Muşcel, câte patru banĭ de vadră şi părpărul, i scaunele de carne ce vor fi pre moşia mănăstiriĭ, cum şi gărdurăritul dintr'acel del.

500 oĭ de oerit.

Lude 20, posluşnicĭ, scutiţĭ.

200 bolovanĭ sare.

20 lude, străinĭ, să fie la metohul mănăstiriĭ Tutana.

23. *Chrisovul schituluĭ Poiana Mĕruluĭ din sud. Slam-Rîmnic.*

De vreme ce sfîntul şi dumneḑeescul schit ce se numesce Poiana Mĕruluĭ din sud Slam-Râmnic, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Nascerea Prea Sfinteĭ Nóstre Stăpâne de Dumneḑeŭ născĕtóre şi pururea Feciórei Marieĭ, unde locuesc părinţĭ sihastri Rumânĭ şi Ruşĭ, care schit este făcut de Sfinţia Sa Părintele rĕposat stariţ Vasilie, unde atât din fraţiĭ Domnĭ cât şi din archiereĭ i din alţĭ pravoslavnicĭ creştinĭ s'aŭ afierosit vase cuviincióse, cărţĭ şi alte sfinte odóre, şi tótă podóba schituluĭ, care în trecuta vreme s'aŭ fost întîmplat de s'aŭ ars de tot şi iarăşĭ s'aŭ făcut din ajutorul şi mila cinstitorilor de Dumneḑeŭ creştinĭ, cu cele cuviincióse scutelĭ, care în starea ce se află acum este cu totul ..... şi tot cuviincios schitul de trebuinţă fraţilor sihastri ce locuesc într'însul. Dar sciindu-se că binele este pururea zavistuit şi vrăjmaşul bineluĭ nu se părăsesce de rĕutăţĭ prin ceĭ ce se află, multe pricinuesce ca să se zăticnéscă binele şi folosul sufletesc; drept aceea dar, de vreme ce din pronia a tot stăpânitoruluĭ Dumneḑeŭ Ne am învrednicit a fi oblăduitorĭ acestuĭ prea luminat scaun al Ţĕriĭ-Rumânescĭ, pe lângă tótă purtarea de grijă ce avem a supuşilor Noştri, în tot chipul Ne silim ca şi sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ să se păzéscă, atât acum în ḑilele Nóstre, cât şi maĭ în urmă, cu pravilnicésca lor orînduială, să se afle în linişte, de vreme ce ceĭ ce locuesc într'însele sunt aceia carĭ aŭ lăsat viéţa acésta cu turburărĭ şi petrec o viéţă îngeréscă şi maĭ pre sus de lume, şi cariĭ neîncetat se află rugătorĭ către Dumneḑeŭ pentru Impĕraţĭ, pentru Domnĭ şi pentru toţĭ pravoslavniciĭ creştinĭ; care acest sfînt schit al părinţilor acestora ce s'aŭ numit maĭ sus, unde acum este stareţ şi purtător de grijă cuviosul archimandrit Mateiŭ ieromonach, aŭ avut acest privileghiŭ şi legătură, cum şi milile ce maĭ jos se cuprinde, atât de la fraţiĭ noştri Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Constantin Ipsilant Voevod, precum din chrisovul Domnieĭ Sale, ce-l vĕḑum, scris cu lĕt. 1803 Aprilie 23, Ne-am adeverit, adecă: acest sfînt schit să fie nesupĕrat şi nesupus unde-va, slobod şi stavropighion, şi nicĭ decum să nu se supere de către Părînţiĭ Episcopĭ ce după vremĭ vor fi, nicĭ de către alte obraze, cu vre-o schimbare de egumen, a intrà om străin între eĭ spre rĕsvrătire, nicĭ cu vre-o înstrăinare a cevà din cele afierosite schituluĭ, măcar cu orĭ-ce din orînduiala schituluĭ după canónele cele pravilnicescĭ ce le aŭ de la stariţiĭ lor, măcar de s'ar şi păré în vederea orĭ-cuĭ că ar

www.dacoromanica.ro

fi maĭ bine, căcĭ că sunt cu greșélă cugetele omenescĭ, ci să fie în pace și în liniște despre tóte cele turburătóre și zăticnitóre spăsenieĭ lor, afară din stricarea vre-uneĭ dogme, care aceea când se va simți, atuncea de însușĭ Preaosfinția Sa Părintele Metropolit cercetându-se și dovedindu-se, se va îndreptà, iar alt nimenĭ cu nicĭ un fel de mijlocire să nu se amestece, a mestecà și turburà liniștea schituluĭ și pacea fraților sihastri, cu semĕnare de zizanie; iar milele schituluĭ acestuia sunt acestea, adecă: pe tot anul să ia 12 cojóce, 12 bucățĭ de aba négră, 12 perechĭ cisme, 24 oca de unt-de-lemn și 6 oca tămâe, pentru carĭ acestea să li se dea talerĭ una sută cincĭ-ḑecĭ de la Visteria domnéscă pe tot anul, la ḑiua Sf Gheorghe; vinul ce vor face în viile schituluĭ, apĕrat de vinăriciŭ, stupiĭ de dijmărit, pe drepte bucatele ce vor avé, cum și lude 39, scutițĭ, cu carĭ să se ajutoreze și să se chivernisésică părinții sihastri la trebuințele ce aŭ, adecă uniĭ să dea grâŭ, uniĭ mălaiŭ i porumb, alțiĭ brânză și urdă, alțiĭ pescarĭ să aducă pesce pentru hrana părinților, iar alțiĭ dârvarĭ și posluș-nicĭ la chiliĭ; însă fiind-că acest schit se află la loc de munte și părinții călugărașĭ ce locuesc într'însul la multă stenahorie și lipsă, fiind locul strîmtorat, de nu se pot hrăni, care schit fiind-că are o vie în sud. Slam-Rîmnic, dată danie de la uniĭ alțiĭ, după vremĭ, și cu vinul ce se face într'acéstă vie se ajutoréză atât schitul la cele trebuincióse peste an cât și părinții călugărașĭ, Domnia Sa rĕposatul Alexandru-Vodă Ipsilant întru a doua domnie a Domnieĭ Sale s'aŭ milostivit de i-aŭ maĭ adaos încă lude 21 scutelnicĭ, ómenĭ făr de pricină de dajdie, peste lude 39 ce-ĭ aveà maĭ dinainte, ca să-ĭ aibă pogonașĭ la acéstă vie, cărora făcêndu-li-se cercetare de către ispravniciĭ județuluĭ ómenilor ce i-aŭ avut găsițĭ, li s'aŭ dat și pecetluiturĭ domnescĭ la mânĭ, carĭ acești scutelnicĭ, fiind-că sunt pururea în slujba părinților călugărașĭ și a sfîntuluĭ schit, orĭ-când și orĭ în ce vreme, după trebuință, se va întîmplà a se pune și a se orîndui și asupra scutelnicilor mănăstirescĭ i boerescĭ a da și eĭ la zaherele saŭ carĕ cu boĭ, orĭ vre-o orînduială de caĭ saŭ alt verĭ-ce fel de orînduelĭ și podveḑĭ vor eși, aceștia și atuncĭ să nu fie supĕrațĭ și nimenĭ să nu se îndrăsnéscă a le face vre-o cerere; precum și de la ocna Slăniculuĭ să iea pe tot anul bolovanĭ sare una sută; prin carĭ chrisóve ce are sfîntul acesta schit se dă și tótă volnicia celor ce cu ajutorul luĭ Dumneḑeŭ se află ctitorĭ la acest sfînt schit, caseĭ rĕposatuluĭ biv Vel Ban Dimitrie Ghica, ce este ctitor și epitrop, i casa rĕposatuluĭ Nicolae Dudescu biv Vel Logofĕt, i boerilor Cârlovescĭ și Nicolescĭ, care orĭ-când i se va întîmplà a se supĕrà acest sfînt schit atât de Episcopiĭ după vremĭ, saŭ pentru schimonosirea orînduelĭ ce are schitul și părinții sihastri, saŭ pentru așezarea a altuĭ egumen împotrivă, aŭ a înstrăinà cevașĭ de ale schituluĭ cu nume de păstrare, nicĭ decum acești ctitorĭ să nu îngăduiască, și când nu va fi înțelegere numaĭ din cuvînt, atuncĭ prin scirea Preaosfinția Sale Părinteluĭ Metropolit să dea jalbă la dregătorĭ, ca nicĭ cum obiceiŭ să nu se facă, căcĭ de va fi trebuință de păstrarea odórelor, ctitoriĭ, ca nisce maĭ doritorĭ fiind și pentru sufletul lor, maĭ bine le va păstrà și iar le va pune la locul lor. Decĭ, de vreme ce într'acest sfînt schit lăcuesc părinții sihastri ce petrec o viéță îngeréscă și maĭ presus de lume, și maĭ vîrtos după evlavia ce avem și Noĭ, cum și pentru maĭ buna stavropighie tocmélă, am înnoit și am întărit și Domnia

www.dacoromanica.ro

Mea atât legătura și așezămîntul ce are sf. schit, cât și tóte milele ce se cuprinde maĭ sus, ca să i se păzéscă pe deplin și nestrămutat. — 1813 Ianuarie 13.

24. *Chrisovul schituluĭ Dălhăuș din sud. Slam-Rîmnic.*

Sfîntuluĭ și dumnedeesculuĭ schit Dălhăuș ot sud. Slam-Rîmnic, unde se cinstesce i se prăznuesce hramul soboruluĭ Sf. Voevodĭ Michail și Gavriil, ca să aibă a-șĭ găsì lude șépte, ómenĭ făr de pricină, neavênd amestecătură cu vre-un sat, pe cariĭ ducêndu-ĭ înaintea D-lor ispravnicilor și cercetându-ĭ, de vor fi străinĭ cu adevĕrat, să le dea adeverință pe numele și chipul lor, cu care viind la Visterie, li se vor da pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi în pace și ertațĭ de tóte dăjdiile și angaralele, verĭ-câte ar eșì de la Vistieria Domnieĭ Mele preste an în țéră, de nicĭ unele val și supĕrare să nu aibă. Așijderea să aibă a scutì și drepte bucatele schituluĭ, stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmărit și vinul de vinăriciŭ; asemenea să aibă a scuti și de oerit orĭ-câte oĭ va avé acest sfînt schit drepte ale sale, ferindu-se însă de a amestecà în oile schituluĭ și ale altora străinĭ, ca să le facă că sunt ale schituluĭ, căcĭ dovedindu-se într'o urmare ca acésta, atuncĭ îșĭ perde mila; pentru că acest sfînt schit aŭ avut acéstă milă atât de la alțĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât și de la Domnia Sa fratele Domn Constantin Vodă Ipsilant, precum din chrisovul Domnieĭ Sale, ce-l vĕdum, scris din lét. 1803 Aprilie 24, Ne-am adeverit. Drept aceea, învrednicindu-Ne Domnul Dumnedeŭ și pre Noĭ cu domnia acestiĭ pravoslavnice țĕrĭ, am bine-voit de i-am înnoit și i-am întărit tóte milele ce se cuprinde maĭ sus, ca să i se păzéscă pe deplin și nestrămutat. — 1813 Ianuarie 13.

(*Cod. XXIX, fila 2.*)

25. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Fiind-că numaĭ din arătarea jăluitorilor nu se póte face cuviinciósa dovadă că peste acele treĭ sute oĭ maĭ aŭ și alte douĕ sute bune și drepte ale lor, de aceea poruncim D-vóstre ispravnicilor aĭ județuluĭ să facețĭ acéstă cercetare cu scumpătate și dreptul adevĕr să însciințațĭ Domnieĭ Mele. — 1813 Ianuarie 30.

Vel Logofĕt.

(L. S.)

(*Cod. LXXV, fila 118.*)

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Inălțimiĭ Tale de la acéstă jalbă a părinților schimnicĭ ot schitul Găvanelor și a maicelor ot schitul de sus Fundătura, ot sud. Buzĕŭ, prin care arată că, peste 36 schimnicĭ ce erà maĭ înainte, acum s'aŭ adunat de sunt 42 și, peste 6 maicĭ ce erà, acum se află 12 maice,

www.dacoromanica.ro

cerênd mila Mărieĭ Tale, ca, peste 300 oĭ ce aŭ, de scutesc, să li se maĭ prostichéscă alte douĕ sute, ca să scutéscă cincĭ sute, câte aŭ acum în pĕr, ca să se pótă ajutorà la chivernisèla lor, înmulţindu-se părinţiĭ şi maicele, şi moşiĭ saŭ alte acareturĭ n'aŭ, poruncindu-mi-se ca să cercetez de aŭ jăluitoriĭ acum cincĭ sute oĭ şi să fac arătare Mărieĭ Tale în scris, următor fiind, am cercetat şi mĕ îndestulară jăluitoriĭ prin graiul lor că în adevĕr aŭ cincĭ sute de oĭ; le-am cerut dar vre-o dovadă ca să mĕ încredinţeze şi ḑiseră că eĭ adevĕrul arată, iar când se va dovedi că nu aŭ eĭ atâtea oĭ, ci aŭ amestecat alte oĭ ale altora ce plătesc oerit în oile schiturilor ca să li se scutéscă, atuncĭ să pérḑă privileghiul scuteleĭ ce aŭ, şi fiind-că numiţiĭ cer înnoirea cărţiĭ de milă ce aŭ, de veĭ bine-voì Inălţimea Ta a li se face prostichiul încă de douĕ sute oĭ după legătura ce daŭ, să aibă luminată porunca Inălţimeĭ Tale ca la înnoirea cărţiĭ să li se pue acest prostichiŭ, iar de nu, să li se înnoiască privileghiul precum se află. — 1813 Ianuarie 27.

Iordache Slătineanu, Vel Logofĕt.

26. *Cartea sfîntuluĭ şi dumneḑeescului schit Lespeḑile din sud. Prahova, pentru mila ce are.*

Milostiiu Bojiiu Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe. Dat-am domnésca Nóstră carte sfîntuluĭ şi dumneḑeescului schit ce se numesc Lespeḑile, din sud. Prahova, care este metoh al mănăstiriĭ Sf. Panteleimon, ca să aibă a luà milă de vinăriciŭ din poporul Măgureniĭ din sud. Prahova câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul după obiceiŭ, însă la vremea vinăriciuluĭ să aibă sfîntul schit a-şĭ trimite omul sĕŭ, ca să scrie vinăriciul de la acest popor împreună cu vinăricerii domnescĭ şi, făcênd douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite fiind amîndouĕ şi de vinăricerii domnescĭ şi de omul sfîntuluĭ schit, să-şĭ iea schitul mila sa câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, iar ceĭ-lalţĭ banĭ ce-ĭ iea vinăricerii domnescĭ; aşijderea să aibă a luà pe tot anul de la Ocne una sută bolovanĭ sare, cum şi câte talerĭ una sută din vama Câmpineĭ, pentru că acest sf. schit aflându-se la loc rĕŭ şi cu neîndemânare de chivernisèlă şi de hrană şi fiind dărăpănat şi la próstă stare, lipsit şi de alte venituri şi milĭ, aŭ avut aceste milĭ, atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant, precum din cartea Domnieĭ Sale Ne-am plirofórisit. Drept aceea, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, Ne-am milostivit şi Domnia Mea asupra sfîntuluĭ schit, de i-am înnoit şi i-am întărit milele ce se cuprind maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat, spre a fi sfîntuluĭ schit de hrană şi părinţilor călugăraşĭ de îmbrăcăminte şi chivernisire, iar Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; poruncim şi la toţĭ câţĭ se cuvine: a se da în toţĭ aniĭ milele ce cuprind maĭ sus, făr de nicĭ o smintélă; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 5.

(*Cod. XIX, fila 8.*)

27. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Cotroceniĭ.*

Sfinteĭ şi dumneḑeesciĭ mănăstirĭ Cotroceniĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Adormiriĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ

www.dacoromanica.ro

Născătóre și pururea Feciórei Marieĭ, și cuviosuluĭ . . . . . egumen acesteĭ mănăstirĭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, tot vinăriciul din délul Țigănescilor și al Vițichescilor, ce se țin din délul Pitescilor sud. Muscel și din délul Bucurescilor, din drumul Giurgiuluĭ până în viile mănăstiriĭ Raduluĭ Vodă; și iar să fie sfinteĭ mănăstiriĭ milă de la Domnia Mea, să aibă a luà tótă vama din baltă de la satul Petrele sud. Vlașca și vinăriciul dintr'acest sat cu părpăr și ploconul după obiceiŭ, atât dintr'acest dél, cât și din cele maĭ sus numite, câte cincĭ banĭ de vadră și părpărul; și să maĭ fie sfinteĭ mănăstiriĭ milă de la Domnia Mea, să aibă a luà pe tot anul de la ocna Telega bolovanĭ sare 150, la vremea când vor luà și alte mănăstirĭ, care sare să aibă volnicie a o vinde orĭ unde-ĭ va fi voia și de către vameșĭ nimic supérare să nu aibă. Așijderea de la toțĭ ceĭ ce aŭ viĭ pe moșia mănăstiriĭ să aibă a luà sf. mănăstire otaștina din 20 vedre o vadră, după vechiul obiceiŭ; așijderea aŭ avut sf. mănăstire Cotrocenĭ prin chrisóve domnescĭ milă a luà pe an din vama domnéscă a tîrguluĭ, ce se făceà maĭ înainte vreme la orașul Flociĭ sud. Ialomița, al treilea ban, care i s'aŭ urmat până la o vreme, iar maĭ pe urmă mutându-se tîrgul de la orașul Flocea la Urzicenĭ, în sud. Ialomița, se isterisià numita mănăstire de acest al treilea ban; dintr'acésta erà pricină în tótă vremea cu mănăstirea, iar Domnia Sa Alexandru Moruz Voevod, vrênd ca să se foloséscă mănăstirea cu o milă, pentru acésta aŭ hotărît a i se da de la cumpĕrătoriĭ vămiĭ Urzicenilor, pe tot anul, câte talerĭ 200 tocmaĭ, carĭ banĭ să aibă a-ĭ rĕspunde vameșiĭ la mănăstire peste suma cumpĕrătoriĭ, când se vor vinde vămile, făr de a se scădé cămara domnéscă, iar când nu se vor vinde vămile și se vor da in credință, atuncĭ să rĕspundă cămara domnéscă aceștĭ talerĭ 200 la mănăstire, precum acésta vĕdum întocmită în chrisovul Domnieĭ Sale. Așijderea să aibă a ține acéstă sf. mănăstire lude 15 străinĭ, făr de pricină, pre carĭ acum să-ĭ aducă din străinătate și după adeverințele D-lor ispravnicilor județuluĭ să li se dea și pecetluiturĭ, cum și lude cincĭ din ludele Vistierieĭ. Așijderea să aibă a scuti și oĭ 400 de oerit, pentru că aceste milĭ le-aŭ avut sf. mănăstire și de la alțĭ frațĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum Ne pliroforisim Domnia Mea din chrisovul Domnieĭ Sale Constantin Alexandru Ipsilant Voevod, ce-l vĕdum, cu lét. 1803 August 14. Decĭ întărim Domnia Mea milele acestea cu însășĭ credința Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind și D-lor cinstițĭ și credincioșĭ boeriĭ velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Țéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Țéra de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Țéra-de-jos, pan Dumitrașco Racoviță Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Dvornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Țéra-de-jos, pan Costache Suțul Vel Hatman, pan Michalache Suțul Vel Spătar, pan Costache Vlahuț Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manul Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, și ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Țéra-de-sus. Și s'a scris chrisovul acesta la anul dintâiŭ dintru întâia Domnie a domnieĭ Mele, aicĭ în orașul sca-

www.dacoromanica.ro

unuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ nostru Isus Christos la lét. 1813 Februarie.

28. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Mărcuța.*

Sfinteĭ și dumnedeesciĭ mănăstirĭ ce se numesce Mărcuța, după apa Colentineĭ ot sud. Ilfov, ce este închinată la mănăstirea din ostrovul Halcheĭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramul marilor Voevodĭ Michail și Gavriil, și cuviosuluĭ egumen Chir . . . . . ca să ĭ fie milă de la Domnia Mea vinăriciul de la aceste popóre numite maĭ jos, ce sunt în patru județe, însă peste Cricov poporul ce se chémă al Dobrotenilor, carele se împarte cu treĭ nume: Ceptura, Dobrotenĭ și, despre rĕsărit, partea viiĭ Gardului, pe unde se hotărĕsce cu vinăriciul mănăstiriĭ Văcărescilor, i valea Nucetuluĭ, și iar peste Cricov în dosurĭ, poporul Gorănetul și Muscelul i Piscul luĭ Epure din plasa Mărunțișuluĭ, și în plasa de sus a dosurilor: Gorănetul i Pelinul și Sărĕsciĭ ot sud. Saac, și treĭ popóre ce sunt pe moșiĭ megieșescĭ, anume Zănóga, Crețesciĭ și Clăvitescĭ ot sud. Olt, în préjma cărora popóre dintr'aceste douĕ județe fiind-că sunt locurĭ slobode, orĭ-câte viĭ se vor maĭ sădi să fie iar pe sémа acesteĭ sf. mănăstirĭ, care să-șĭ iea mila de vinăriciŭ precum maĭ jos se arată, și Cizdita poporul Sorescĭ, poporul Săpânca jumătate, poporul Pleșcoiul și poporul Cârlomănescĭ, poporul Săsenilor, poporul Valea Tĕnculuĭ, poporul Zorescilor, ot sud. Buzĕŭ, însă numaĭ de la ceĭ ce aŭ viĭ de acéstă dată prin zisele popóre, ale cărora nume sunt scrise în condica mănăstiriĭ, și plasa Blagniți, plasa Dumbrăvilor, plasa Ialțurilor, plasa Munteluĭ, plasa Ocoluluĭ ot Halânga, plasa Ocoluluĭ ot Hinova, plasa Câmpuluĭ, iarăși numaĭ ceĭ ce aŭ viĭ până acum, carĭ aceste plăși sunt în sud. Mehedinți, pentru care la vremea vinăriciuluĭ să orînduiască egumenul ómeniĭ mănăstiriĭ, ca să umble împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ să scrie vinăriciul din tóte aceste popóre și plăși și, făcênd douĕ catastișe asemenea unul ca altul, iscălite fiind și de vinăriceriĭ domnescĭ și de ómeniĭ mănăstiriĭ, să strîngă și baniĭ vinăriciuluĭ ce este de plătesc dajniciĭ de vadră po banĭ patru și ploconul de nume i părpărul, din carĭ banĭ să iea vinăriceriĭ domnescĭ câte doĭ banĭ de vadră și ploconul, iar ceĭlalțĭ doĭ să-ĭ iea ómeniĭ sf. mănăstirĭ, dimpreună cu obicĭnuitul părpăr, afară însă din părpărul popórelor din sud. Saac, care este venit obicĭnuit al . . . . . precum sunt arătate anume în cartea domnéscă ce are, la acestea să nu se amestece ómeniĭ mănăstiriĭ a luà părpăr, fără de numaĭ mila vinăriciuluĭ, iar părpărul să-l iea omul . . . . . ; și iar să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să iea otaștina, însă de vadră po banĭ unul, fiind hacul pămîntuluĭ, cum ieaŭ și alte mănăstirĭ; așijderea să fie sfinteĭ aceștia mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să iea de la carĕle ce se încarcă cu sare ot vel ocnă de car po banĭ opt, adecă de o rótă po banĭ doĭ; iar mănăstirea Șegarcea să-șĭ iea partea sa de car po banĭ patru, de o rótă po banĭ unul, cum îĭ scriŭ vechile chrisóve. Și de vreme ce acéstă mănăstire este zidire domnéscă, după cum a avut rînduială de la alțĭ frațĭ Domnĭ, hotărîm să fie tot-deauna apĕrată și nesupusă la nicĭ un fel de dajdie. Așijderea și drepte bucatele sale să fie scutite: stupiĭ i rîmătoriĭ, orĭ-câtă sumă va avé, de dijmărit și vinul din viile sfinteĭ case de vină-

www.dacoromanica.ro

riciŭ şi de oerit până la una mie oĭ, şi când namesniciĭ sf. mănăstirĭ vor scóte prin tîrgurĭ dobitóce saŭ zaherele spre vînḑare, să fie scutite de vamă; precum şi o pivniţă ce va ţinè aicĭ în Bucurescĭ să fie scutită de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc, de ortul vătăşesc şi de alte angăriĭ, de nimic să nu se bântuiască, după privileghiul ce aŭ şi alte zidirĭ domnescĭ; şi iar să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să iea de la ocna Telega câte 2.000 oca sare pentru trebuinţa acesteĭ sfinte case, care milă să aibă a o luà de la cămărăşiĭ ce vor fi, pe tot anul, nelipsit. Şi iar să maĭ aibă sf. mănăstire a luà întreiala bălţiĭ ce este pe a sa moşie, care să numesce Măgureniĭ, baltă la care vameşiĭ să nu se amestece întru nimic. Aşijderea şi cafenéua ce are sf. mănăstire lângă casele de beilic, să fie apĕrată de către vel cafegiŭ şi de către orĭ-cine, să nu aibă a face cu dînsa. Şi iar am miluit Domnia Mea acéstă sf. mănăstire şi cu lude de scutelnicĭ, însă treĭ posluşnicĭ, opt dârvarĭ, un morar, doĭ vierĭ, doĭ vătaşĭ la oĭ şi la rîmătorĭ, treĭ argaţĭ plugarĭ şi un văcar, carĭ să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile verĭ-câte ar eşì de la Visteria Domnieĭ Mele peste an în ţéră; aşijderea să aibă volnicie să găséscă douĕ-ḑecĭ lude, ómenĭ de ceĭ nemernicĭ, ce sunt făr de bir şi făr de aşezămînt la nicĭ un sat, pe carĭ găsindu-ĭ şi aşezându-ĭ cu şederea la moşia Dărĕscii ot sud. Vlaşca, să-ĭ ducă la ispravniciĭ judeţuluĭ, şi D-vóstre boerĭ ispravnicĭ să daţĭ adeverinţă de numele şi chipul lor, ca să-ĭ aşeze în Visterie, al cărora aşezămînt să fie de tot ludele unul cu altul din cap în cap câte talerĭ ḑece, ce se fac la toţĭ talerĭ 200, şi baniĭ să se rĕspunḑă de însuşĭ egumenul la Vistierie de douĕ orĭ pe an, adecă o sută la Sf. Dimitrie şi o sută la Sf. Gheorghe, şi să fie datorĭ a se aflà pentru posluşania mănăstiriĭ după învoiala ce va face cu egumenul, iar de alte dărĭ i orînduelĭ şi podveḑĭ, de tóte, să fie apĕraţĭ şi feriţĭ, nimenĭ întru nimic supĕrare să nu se îndrăsnéscă a le face, măcar verĭ la ce, că orĭ-carele se va îndrăsnì a-ĭ supĕrà întru cevaşĭ se vor pedepsì de către Domnia Mea, urmându-se întocmaĭ după privileghile ce are; carĭ aceste milĭ le-aŭ avut acéstă sf. mănăstire atât de la rĕposatul Domnia Sa Alexandru Vodă Ipsilant, ctitor aceştiĭ sf. mănăstirĭ, cât şi de la toţĭ fraţiĭ Domnĭ din urmă, prin chrisóvele i cărţile Domniilor Sale, ce le vĕḑum. Decĭ, învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ şi după evlavia ce avem către sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ, am bine-voit de am înnoit şi am întărit tóte milele câte se cuprind maĭ sus, să se păzéscă nestrămutat, ca să fie sf. mănăstirĭ de întărire, iar Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi Domnĭ şi oblăduitorĭ aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi a întărì aceste milĭ, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ domnésca Nóstră iscălitură şi pecete Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Dvornic

www.dacoromanica.ro

al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu, Vel Hatman, Mihalache Manul Vel Dvornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus. Şi s'a scris chrisovul acesta întru întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, acì în scaunul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anĭ de la Domnul Dumneḑeŭ Isus Christos 1813 Februarie 11, de Nicolae Logofĕtul de Divan.

29. *Cartea bisericiĭ Kretzulescu Adormirea Fecióreĭ Marieĭ şi Sfinţiĭ Voevoḑĭ din Bucurescĭ.*

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ bisericĭ de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Adormiriĭ Prea Sfinteĭ de Dumneḑeŭ Născĕtóre şi pururea Fecióreĭ Marieĭ şi soborul sfinţilor şi marilor Voevoḑĭ a cetelor îngerescĭ Michail şi Gavriil, care biserică este zidită şi înălţată din temelie de D-luĭ rĕposatul Vornicul Iordache Kretzulescu, ca să fie sfinteĭ bisericĭ milă de la Domnia Mea să scutéscă în toţĭ aniĭ drepte bucatele sale, vinul de vinăriciŭ, stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmărit, şi oĭ de oerit treĭ sute, şi o pivniţă aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ scutită de fumărit i de căminărit, de vamă, de vinul domnesc, de ortul vătăşesc şi de tóte alte angariĭ ce vor fi pe alte pivniţe; aşijderea să aibă a ţiné şi păstorĭ argaţĭ lude 4, însă nu ómenĭ de prin satele ţĕriĭ, ci ómenĭ străinĭ, pentru carĭ ducênd adeverinţă de la D-lor ispravniciĭ judeţuluĭ de numele şi chipul lor, să li se dea pecetluiturile Domnieĭ Mele, ca să fie ertaţĭ în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile verĭ-câte ar eşi pe ţéră de la Visteria Domnieĭ Mele, de nicĭ unele nicĭ un val şi nicĭ o supĕrare să nu aibă, ca să fie pentru poslusania sfinteĭ bisericĭ, fiind-că acéstă milă a avut-o sf. biserică şi de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte prin sineturĭ, care le vĕḑum şi Domnia Mea. Decĭ, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, Ne-am milostivit şi i-am înnoit şi i-am întărit mila ce se cuprinde maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat; pentru care poruncim Domnia Mea şi vouĕ tuturor slujbaşilor, ce veţĭ fi orînduiţĭ cu orĭ-ce fel de slujbe, toţĭ să aveţĭ a vĕ ferì şi nimenĭ întru nimic supĕrare saŭ bântuială de tóte câte se cuprinde maĭ sus să nu faceţĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 17.

(*Cod. XIX, fila 44.*)

30. *Cartea sfinteĭ biserică Preapadómneĭ Paraschiveĭ.*

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ bisericĭ de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăsnuesce hramul Sfinteĭ Preapadómneĭ Maiciĭ Nóstre Paraschiva, ca să aibă a ţiné printr'acéstă carte a Domnieĭ

www.dacoromanica.ro

Mele lude patru preoţĭ, nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile verĭ-câte ar eşi de la Visteria Domnieĭ Mele peste an în ţéră şi aicĭ pe tîrg pe preoţĭ, de nicĭ unele val saŭ bântuială să nu aibă; aşijderea să aibă a scuti şi drepte bucatele lor de vinăriciŭ, care fiind-că acéstă milă a avut-o sf. biserică încă de maĭ înainte de la alţĭ trecuţĭ fraţĭ Domnĭ, precum din cărţile Domniilor Sale, ce le vĕḑum, Ne-am adeverit, drept aceea, milostivindu-Ne şi Domnia Mea, printr'acéstă domnésca Nóstră carte, întărim a avé sfînta biserică aceste milĭ nestrămutate, de a fi aceştĭ lude patru preoţĭ nesupĕraţĭ de tóte câte scriem maĭ sus, şi când ar da şi alţĭ preoţĭ ce vor maĭ avé cărţĭ de milă, iar aceştia tot să nu dea, ca să se póţă aflà totdeauna cu rugăciunĭ la sf. biserică; pentru care poruncim Domnia Mea şi moliftelor vóstre Protopopilor i altora şi slugilor domnescĭ şi vlădicescĭ i vouĕ celor ce veţĭ umblà cu slujba dijmăriturluĭ i a vinăriciuluĭ verĭ în ce judeţ, vĕḑênd cartea Domnieĭ Mele, să aveţĭ a vĕ feri de aceştĭ preoţĭ şi de bucatele lor, ce s'aŭ ḑis maĭ sus, nimenĭ peste porunca Domnieĭ Mele supĕrare să nu le faceţĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 10.

(*Cod. LXXIX, fila 44 v*)

31. *Cartea sfinteĭ biserică Neguţătorilor din Bucurescĭ, hramul Sfîntuluĭ Nicolae.*

Dat-am domnésca Nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeescеĭ bisericĭ de aicĭ din Bucurescĭ, ce se numesce a Neguţătorilor, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul s-tuluĭ ierarch şi de minunĭ făcĕtorul Nicolae de la Miralichiĭ, ca să aibă milă de la Domnia Mea a luà pe tot anul la ḑiua hramuluĭ de la Visteria Domnieĭ Mele cu pecetluitul gpd. câte talerĭ 45 şi jumătate, însă talerĭ 40 pentru unt-de-lemn, făcliĭ, tămâe şi alte trebuinţe ale bisericiĭ, iar talerĭ 5 şi jumătate preoţilor; asemenea să aibă a ţinè şi cincĭ străinĭ şi fără pricină de dajdie, pre carĭ găsindu-ĭ, să-ĭ cerceteze ispravniciĭ judeţuluĭ după orînduială, şi fiind străinĭ cu adevĕrat, să le dea adeverinţă pe numele şi chipul lor, ca să li se deà şi pecetluiturĭ gpd., spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de rîndul dăjdiilor Visterieĭ şi de alte orînduelĭ, ca să fie de ajutorul şi chivernisèla sf. bisericĭ, pentru că acéstă milă a avut-o sf. biserică atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant, precum din cartea ce o vĕḑum, cu lèt. 1813 Septembre 14, Ne-am pliroforisit; drept aceea şi Domnia Mea Ne-am milostivit de-ĭ înnoim mila acésta, ca să i se păzéscă nestrămutat; pentru care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 11.

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIX, fila 44 v.*)

32. *Cartea sfinteĭ biserică Udricanu din Bucurescĭ.*

Fiind-că sfînta biserică ce se numesce Udricanu, de aicĭ din Bucurescĭ, ce este făcută din temelie de rĕposatul Udricanu Clucer i de Maria soţia

www.dacoromanica.ro

luĭ, care este închinată la mănăstirea Sf. Ioan din Focșanĭ, are privileghiŭ de a scuti drepte bucatele bisericiĭ, adecă stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit și vinul de vinăriciŭ, să ție și lude cincĭ scutelnicĭ, omenĭ străinĭ, făr de nicĭ un fel de pricină de dajdie saŭ încărcătură prin satele țĕriĭ, cărora, după cercetarea se li se vor face după orînduiala Vistierieĭ, să li se dea și pecetluirile Domnieĭ Mele; i o pivniță drĕptă a sa să ție aicĭ în orașul Bucurescĭ, apĕrată de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc, de ortul vătășesc și de tŏte alte angariĭ, ca să pŏtă fi de trĕba vînḑăriĭ vinuluĭ bisericiĭ; care milă aŭ avut-o atât de la alțĭ frațĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât și de la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant, după cum Ne pliroforisim din cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑum, cu lĕt. 1803 Aprilie 22. Drept aceea și Domnia Mea, milostivindu-Ne, îĭ înnoim mila acĕsta ce aŭ avut-o, ca să i se păzĕscă nestrămutat, și poruncim tuturor de obște supĕrare saŭ bântuială peste cartea Domnieĭ Mele nimenĭ întru nimic să nu facă; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 14.

(Cod. LXXVII, fila 46.)

33. *Pitac către Sfinția Sa Părintele Metropolit.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Preaosfinția Ta Părinte Metropolite și D-ta Vel Logofĕt de Țĕra-de-jos, fiind-că D-luĭ Vel Banul Constantin Filipescu, împreună cu D-luĭ Clucerul Constantin Filipescu i Stolnicul Alexandru Filipescu, ctitorĭ mănăstiriĭ Mărginenĭ din sud. Prahova, ce este închinată la Aghion Oros, prin anafora aŭ făcut arătare Domnieĭ Mele pentru cest de acum egumen, că este rĕŭ iconom și neîngrijitor pentru buna stare și folosul mănăstiriĭ, în cât și o moșie de ale mănăstiriĭ aŭ îndrăsnit de aŭ înstrăinat prin schimb necuviincios și făr de orînduială la un Serdar Nicola, și cer D-lor numițiĭ epitropĭ de a se orîndui egumen la numita mănăstire, în locul acestuĭ de acum, cuviosul Meletie Sinaitul, arătându-l că este bun iconom. De aceea dar, primită fiindu-Ne cererea D-lor boerilor epitropĭ, poruncim Domnia Mea să se orînduiască numitul Meletie egumen la mănăstirea Mărginenĭ, făcêndu-i-se după orînduială și cartea Domnieĭ Mele de egumenie, iar pe de altă parte să se dea de scire și părinților de jos de la Aghion Oros după orînduială, ca să fie și prin scirea cuvioșilor. Tolco pisah. — 1813 Februarie 8.

(Cod. LXXIV, fila 23 v.)

34. *Cartea mănăstiriĭ Sf. Ecaterineĭ de milele de sare.*

Fiind-că sf. mănăstire de aicĭ din orașul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramul Sfinteĭ și prea înțelepteĭ mareĭ Mucenice Ecaterineĭ, ce este metoh la sfînta marea mănăstire din muntele Sinai, are milă prin cărțile altor frațĭ Domnĭ, carĭ le vĕḑum Domnia Mea, ca să iea vinăriciŭ din dĕlurile domnescĭ ot sud. Saac, însă din poporul Jugureniĭ i Bășichesciĭ și Fințesciĭ, câte doĭ banĭ de vadră și părpărul; ași-

www.dacoromanica.ro

derea să iea şi de lea ocna Telega pe an bolovanĭ sare 100, la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; asemenea să scutéscă şi douĕ cârciume, aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc şi de ortul vătăşesc, de cârciumarĭ şi de alte angariĭ ce vor fi pe alte pivniţe; decĭ şi Domnia Mea Ne-am milostivit şi-ĭ întărim atât mila vinăriciuluĭ i sarea şi scutéla cârciumelor, ca să i se păzéscă nestrămutat; pentru care, la vremea vinăriciuluĭ, să orînduiască cuviosul egumen om din partea sa, carele să umble împreună cu vinăricerii domnescĭ, să scrie tot vinăriciul dintr'aceste dĕlurĭ şi, făcênd douĕ catastişe asemenea, iscălite fiind şi de vinăricerii domnescĭ şi de omul mănăstiriĭ, unul să-l dea la omul mănăstiriĭ şi altul să-l oprescă vinăricerii, după care să aibă a strînge mila mănăstiriĭ şi, făr de a opri nicĭ un ban, orĭ cu nume de ḑeciuială pentru eĭ, saŭ altă cheltuială cevaşĭ, să ĭ dea omuluĭ mănăstiriĭ toţĭ deplin cât aŭ primit, ca să fie sf. mănăstirĭ aceste milĭ de întărire şi părinţilor călugărĭ de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 7.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVII, fila 41 v.)

35. *Cartea bisericiĭ şi şcóleĭ de la Poiana sud. Ialomiţa de milele ce aŭ.*

Fiind-că sfînta şi dumneḑeésca biserică de la Poiana sud. Ialomiţa, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ şi făcĕtoruluĭ de minunĭ ierarchuluĭ Nicolae, este la loc cu primejdie de ale rĕsmeriţeĭ întîmplărĭ, din care pricină rĕmase la dărăpănare şi, prin silinţa ctitorilor, s'aŭ adus la stare, care fiind depărtată de oraş s'aŭ întocmit *şi şcólă de învĕţătura copiilor* şi, pentru de a se puté ţiné biserica şi şcóla în starea lor, aŭ avut milă domnéscă prin cărţile ce le vĕḑum, însă de la rĕposatul Domn Alexandru Vodă Ipsilante, prin cartea de la lét. 1797 Aprilie 10, şi de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, prin cartea de la lét. 1799 Septembre 16, şi de la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant, prin cartea de la lét. 1803 Iulie 8, ca să ţie doĭ preoţĭ, ce se află slujind la numita biserică, anume popa Iordache şi popa Mincu, scutiţĭ de tóte dările preoţescĭ, şi Dumitrache, dascălul şcóleĭ de la numita biserică, să fie scutit de tóte dăjdiile şi orînduelile ţĕriĭ, cum şi drepte bucatele preoţilor şi ale dascăluluĭ să fie scutite de vinăriciŭ i dijmărit; aşijderea să ţie şi lude 2, ómenĭ străinĭ şi făr de pricină de dajdie, scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile Vistierieĭ, cărora, după cercetarea ce li se vor face de către ispravnicĭĭ judeţuluĭ, să li se dea şi pecetluiturĭ domnescĭ. Decĭ, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, Ne-am milostivit şi am înnoit mila acésta după cum se cuprinde maĭ sus, să i se păzéscă nestrămutat, spre a fi sfinteĭ bisericĭ şi şcóleĭ de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici cu oblăduirea aceştiĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări mila acésta, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinuţe în sémă; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 9.

(Cod. LXXVII, fila 42.)

www.dacoromanica.ro

Câte-va documente carĭ intereséză vre-o biserică, dar şi şcólele de pe lângă ea se vor vedé la studiul nostru despre *şcólă* în domnia luĭ Caragea.

36. *Cartea mănăstiriĭ Sfîntului Spiridon-Vechiŭ de milele ce are.*

Fiind-că sfînta şi dumnedeésca mănăstire a Sfîntuluĭ Spiridon-Vechiŭ de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se află egumen cuviosul Anania, are milă atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilante, prin cartea ce o vědum, cu lét. 1806 Iunie 27, ca să iea vinăriciŭ din sud. Saac, însă din valea Dobroteĭ i Vaĭ-de-el, i Mărtinescĭ, i Popescĭ şi Chiliile, i Cuibul şi Nucetul, câte 2 banĭ de vadră, iar părpărul numaĭ din poporul valea Dobrotiĭ i Vaĭ-de-el, i Mărtinescĭ, i Popesciĭ şi Chiliile, cum şi lude 6 făr de pricină de dajdie, ómenĭ străinĭ; care milă de vinăriciŭ şi părpărul, cum şi aceştĭ lude şase străinĭ, Ne milostivim şi Domnia Mea de le înnoim şi, la vremea vinăriciuluĭ, să aibă a-şĭ trimite mănăstirea omul sĕŭ, ca să umble dimpreună cu vinăricerĭ domnescĭ la scrisul vinăriciuluĭ din numitele popóre şi, după ce va mĕsurá vinurile cu cotul cel domnesc pecetluit, să facă douĕ catastişe, iscălite atât de vinăricerĭ domnescĭ cât şi de omul mănăstiriĭ, şi unul să iea vinăricerĭ domnescĭ, după care să iea câte doĭ banĭ de vadră şi ploconul de nume, iar altul să rĕmâe la omul mănăstiriĭ, după care să aibă a luá partea mănăstiriĭ pe deplin câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, după cum se coprinde maĭ sus, făr de a se amestecá vinăricerĭ domnescĭ întru nimic la baniĭ mănăstiriĭ, nicĭ a pretenderisi vre-o cheltuială saŭ ḑeciuială pentru eĭ, nicĭ a sta cu vre-o împotrivire omuluĭ mănăstiriĭ; cum şi pentru scutelnicĭ, să aibă a-ĭ găsi şi, ducêndu-ĭ la D-lor ispravniciĭ, să-ĭ cerceteze şi să le dea adeverinţă pe numele şi chipul lor, ca să li se dea şi pecetluiturĭ gpd., spre a fi sfînteĭ mănăstirĭ de chivernisélă şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 15.

Vel Logoféť.

(*Cod. LXXVII, fila 42 v.*)

37. **Mănăstirĭ din Orient.**

Sfînteĭ şi dumnedeesceĭ mănăstirĭ ce se numesce a Sfîntuluĭ Naum, care este aprópe de cetatea Ohrida, zidită din temelie de bunul creştin şi marele Impĕrat Michail Vuri, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sf. cuvios Naum, la care mănăstire se păzesc şi se odihnesc şi móştele Sfinţieĭ Sale făcĕtóre de minunĭ, pentru care însciinţându-Ne Domnia Mea că se află la lipsă desăvîrşită, încă şi îndatorată din pricina rĕsmeriţelor, neavênd alt ajutor de nicăerĭ, şi părinţiĭ ce sunt la acéstă sfîntă mănăstire trăesc numaĭ cu agonisita milă de pe la creştinĭ, am rîvnit Domnia Mea prin ajutorul facerĭ de bine şi orînduim ca să iea pe tot anul de la Vistierie cu pecetluit po talerĭ 80, avênd-o acéstă milă sf. mănăstire atât de la Domnia Sa Alexandru Vodă Ipsilante, prin chrisovul ce-l vědum, cu lét. 1781 Septembre 8, i de la Domnia Sa rĕposatul Nicolae Vodă Caragea, prin chrisovul ot

www.dacoromanica.ro

lét. 1782 Noembre 29, i de la Domnia Sa rĕposatul Domn Michaiŭ-Vodă Suţu, prin chrisovul ot lét. 1784 Ianuarie 20, cum şi de la ceĭ-lalţĭ fraţĭ Domnĭ, iar cel din urmă de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, prin chrisovul ce-l vĕḑum, cu lét. 1805 Iulie 12. Drept aceea, milostivindu-Ne şi Domnia Mea, înnoim acéstă milă, ca să iea pe tot anul acéstă milă de taleri 80 de la Vistieria Domnieĭ Mele cu pecetluit, spre a fi sf. mănăstirĭ de ajutor şi părinţilor de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 11.

(Cod. LXXVII, fila 33.)

38. Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ ce se chémă Şişmanu, care este făcută de rĕposatul Şişman-Craiŭ şi este peste Dunăre în munţiĭ Târnovuluĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinteĭ de viéţă făcĕtóre şi nedespărţiteĭ Troiţe, pentru care, însciinţându Ne Domnia Mea că se află la multă slăbiciune, neavênd alt ajutor saŭ venit de unde-va, am rîvnit Domnia Mea prin ajutorùl faceriĭ de bine şi-ĭ orînduim ca să iea pe tot anul milĭ de la Vistieria Domnieĭ Mele câte banĭ 6.000 şi părinţiĭ ce vor venì la acéstă milă, pentru cheltuiala lor banĭ 500, avênd-o acéstă milă sf. mănăstire şi de la trecuţiĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din chrisóvele Domniilor Sale Ne-am adeverit. Drept aceea, milostivindu-Ne şi Domnia Mea, îĭ înnoim acéstă milă, ca să-ĭ fie sf. mănăstirĭ de ajutor şi părinţilor de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele de vecĭnică pomenire; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 11.

(Cod. LXXVII, fila 33 v.)

39. Fiind-că sf. mănăstire ce se numesce Ivirul ot Sfetagora, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Adormiriĭ Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre Născĕtóriĭ de Dumneḑeŭ şi pururea Feciórei Marieĭ, unde se află şi sfînta icónă făcĕtóre de minunĭ, ce-ĭ ḑice portăriţa, prin chrisovul Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Alexandru Vodă Ipsilant dintru întâia domnie, i prin chrisóvele altor fraţĭ Domnĭ ce aŭ stătut oblăduitorĭ acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ, cum şi prin chrisovul Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru-Vodă Moruzi ot lét. 1793 Maiŭ, i prin chrisovul Domnieĭ Sale Constantin-Vodă Ipsilant ot lét. 1803 Aprilie 6, ce le vĕḑum şi Domnia Mea, are milă hotărîtă ca să iea pe tot anul de la cămara de ocne talerĭ 200, i de la Vel Vameş, din baniĭ carvasaraleĭ, talerĭ 100, însă să aibă voe a luà baniĭ aceştia la 20 ale luneĭ luĭ Iulie; decĭ, învrednicindu-Ne şi pre noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, Ne-am milostivit de am înnoit şi am întărit acéstă milă, ca să se păzéscă nestrămutat. Rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vor învrednicì a fi Domniĭ şi oblăduitoriĭ ţĕriĭ aceştia, să bine-voiască a înnoì şi a întărì acéstă milă, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă ţinute în sémă; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 16.

(Cod. LXXVII, fila 33 v.)

www.dacoromanica.ro

40. Sfînta mănăstire Ivirul de la Sfetagora are metoh o sfîntă biserică la Bebeichioiŭ de la Ţarigrad, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ sfinţituluĭ Mucenic Haralambie, unde s'aŭ adus şi sfintele moşte mâna sfinţieĭ sale, şi, fiind-că acéstă sfîntă biserică s'aŭ zidit cu milosteniile de pe la creştinĭ, făcêndu-i-se şi alte împrejmuirĭ, de aceea trebuinţă avênd de ajutor, după cererea ce aŭ făcut părinţiĭ ce lăcuiá la sfînta biserică, li s'aŭ făcut milă de ajutor, atât de la Domnia Sa rĕposatul Alexandru Vodă Ipsilant, i de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, prin chrisovul ce-l vĕḑum, cu lét. 1799, cât şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, prin chrisovul Domnieĭ Sale ot lét. 1803 Aprile 28, ca să iea pe fie-care an, de aicĭ din ţéră, la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ, din vama Bucurescilor, de la carvasara, talerĭ 100 şi de la ocne bolovanĭ sare 100. Decĭ învrednicindu-Ne şi pre noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, Ne-am milostivit de am înnoit şi am întărit acéstă milă, ca să se păzéscă nestrămutat, şi să fie datorĭ părinţiĭ de la acéstă sfîntă biserică, în tóte sfintele slujbe şi leturghiĭ, a rugá pre milostivul Dumneḑeŭ pentru Domnia Nóstră şi pentru fraţiĭ Noştri, carĭ în urmă vor fi Domnĭ, şi pentru bună starea şi liniştea aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi Domnĭ şi oblăduitorĭ ţĕriĭ aceştia, să bine-voiască a înnoi şi a întări acéstă milă, ca şi ale Domniilor Sale milĭ să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă; i saam recch gpd. — 1813 Februarie 16.

(Cod. LXXVII, fila 34.)

41. *Cartea sfinteĭ mănăstirĭ Dohiariu de la Sfetagora, hramul maĭ marilor Voevoḑĭ Michail şi Gavriil.*

Fiind-că sfînta mănăstire Dohiariu de la Sfetagora, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul maĭ marilor Voevoḑĭ aĭ oştilor cerescĭ Michail şi Gavriil, prin chrisóvele fraţilor Domnĭ de maĭ înainte, adecă al Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Alexandru Vodă Ipsilant, ot lét. 1778 Iulie 21, i a altor fraţĭ Domnĭ din urmă, precum şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, prin chrisovul ce-l vĕḑum, cu lét. 1803 Iulie 16, are milă hotărîtă ca să iea pe tot anul câte talerĭ 100 de la ocne şi câte talerĭ 100 din vămĭ de la vel Vameş al carvasaraleĭ, decĭ, învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, Ne-am milostivit de am înnoit şi am întărit acéstă milă, ca să se păzéscă nestrămutat, şi să fie datorĭ părinţiĭ de la acéstă sfîntă mănăstire, în tóte sfintele slujbe şi liturghiĭ, spre a rugá pre milostivul Dumneḑeŭ pentru Domnia Nóstră şi pentru fraţiĭ Noştri, carĭ în urmă vor fi Domnĭ, şi pentru buna starea şi liniştirea aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi Domnĭ şi oblăduitoriĭ ţĕriĭ aceştia, să bine-voiască a înnoi şi a întări acéstă milă, ca şi ale Domniilor Sale milĭ să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă; i saam receh gpd.—1813 Februarie 15.

(Cod. LXXIX, fila 45.)

www.dacoromanica.ro

42. *Chrisovul bisericilor domnesci.*

Lucrurile cele de suflet folositóre, ce cu bună cuviinţă, prin iubirea de Dumneḑeŭ, se fac şi se săvîrşesc de către blagocestiviĭ şi iubitoriĭ Domnĭ, carĭ de la cerescul împĕrat sunt aleşĭ şi orînduiţĭ a fi stăpânitorĭ de ţĕrĭ şi noróde, măcar că se pot arătà şi a se cunósce la tótă obştea şi prin alte mijlóce de fapte bune, iar maĭ alésă pliroforie şi maĭ întărită încredinţare se vede a fi la toţĭ evlavia şi cuceria lor către sfintele şi dumneḑeescile lăcaşurĭ, unde pururea şi tot-deauna se laudă cu mila mareluĭ şi prea înaltuluĭ Dumneḑeŭ şi, prin săvîrşirĭ ca acelea următóre voeĭ şi plăceriĭ luĭ Dumneḑeŭ, nu numaĭ laudă vremelnică le pricinuesce, ci şi după pe trecania lor le rĕmân nume nemuritóre şi pomenirĭ vecĭnice. Drept aceea şi eŭ, robul mareluĭ şi ceresculuĭ Dumneḑeŭ, Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod, de vreme ce din pronia cea de sus ca o sórtă Ni s'aŭ încredinţat părintescul scaun al pravoslavniceĭ aceştia Ţĕrĭ-Rumânescĭ, avem datorie netăgăduită a bine otcârmui şi a întări cu tot felul de mijlóce, maĭ vîrtos fiind de apururea cu acest gând cucernic către sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ, a le păzi şi a le da mână de ajutor, spre folosul şi spre vecĭnica pomenire a Domnieĭ Mele. Socotit-am Domnia Mea şi pentru sfintele şi dumneḑeescile bisericĭ domnescĭ de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, însă cea din Curtea domnéscă veche, biserica de jos, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Buneĭ-Vestirĭ a PreaSfinteĭ de Dumneḑeŭ Născĕtóre şi Pururea Fecióreĭ Marieĭ, şi biserica din Curtea domnéscă cea nouă, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinteĭ mareĭ Muceniţe Ecaterineĭ; la care biserică din Curtea cea veche, dintru început fiind orînduiţĭ preoţĭ i diaconĭ, precum şi dascălĭ i cântăreţĭ şi grămăticĭ de slujesc, cum şi la biserica cea din Curtea cea nouă în asemenea slujbă aflându-se deosebiţĭ, a cărora chivernisélă de viéţă tot-deauna aŭ fost din milele Domnilor, după cum se adeveréză prin privileghiurile ce aŭ de la ceĭ maĭ din înainte fraţĭ Domnĭ, prin chrisóvele ce le vĕḑum, ale cărora darurĭ şi mile după slujba şi strădania ce aŭ cu paza sfintelor slujbe şi ierurghiĭ la sfintele bisericĭ nelipsiţĭ, cunoscênd că sunt cu cale şi cu bună orînduială făcute, şi Domnia Mea Ne-am milostivit de le-am înnoit şi le-am întărit printr'acest cinstit şi închipuit chrisov al Domnieĭ Mele, ca să-şĭ aibă milele pe deplin precum le aŭ avut şi maĭ înainte vreme; însă: cucernicul eclesiarch de la Curtea veche i cucernicul proistos de la Curtea nouă, adecă duhovnicul curţiĭ, ce va fi după vremĭ, împreună cu ceĭ-lalţĭ preoţĭ i diaconĭ, i protopsaltis i deftereŭ, i cu toţĭ ceĭ-l alţĭ cântăreţĭ i grămăticĭ, precum sunt scrişĭ anume în fóia cea pecetluită, să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile i orînduelile câte vor eşi peste an în ţéră de la Visteria Domnieĭ Mele, orĭ cu peceţĭ saŭ fără peceţĭ, de nicĭ unele val şi bântuială să n'aibă; aşijderea să fie în pace şi ertaţĭ de dijmărit stupiĭ şi rîmătoriĭ lor ce vor avé şi de vinăriciŭ tot vinul şi câte o pivniţă ce vor fi avênd ca să-şĭ vîndă vinurile, însă ale lor drepte bucate, să fie în pace de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc şi de tóte alte angariĭ ce sunt pe pivniţe, şi când se va întîmplà să fie pogonăritul viilor, să fie scutite; şi să aibă a luà preoţiĭ i diaconiĭ i dascăliĭ şi cântăreţiĭ şi grămăticiĭ în toţĭ aniĭ talerĭ 100 de la vel Vameş din baniĭ vămilor pentru mirul sfintelor bisericĭ, şi aceĭ banĭ

www.dacoromanica.ro

sa aibă a-ĭ luà de douĕ orĭ într'un an, la Sf. Gheorghe talerĭ 50 şi la Sf. Dimitrie talerĭ 50. Aşijderea şi biserica de la Curtea cea nouă să aibă a luà talerĭ 50 de la Visteria Domnieĭ Mele, pentru mir; încă să aibă sfintele bisericĭ din Curtea veche talerĭ 20 la hram şi alţĭ talerĭ 20 iar la hram biserica din Curtea cea nouă de la Visterie, şi talerĭ 61 rădicătură de la Vistierie biserica din Curtea veche, i talerĭ 40 biserica din Curtea cea nouă rădicătură din oerit, iarăşĭ de la Vistierie, i talerĭ 150 din slujba Vornicieĭ ot sud. Ilfov, i venitul de la treĭ scaune scutite, adecă cele douĕ de la pórta din jos a Curţiĭ vechĭ, ce sunt de maĭ înainte date cu chrisóve la clirosul bisericilor domnescĭ, de la carĭ luà talerĭ 116, i un scaun de carne ce s'aŭ adaos de Domnia Sa rĕposatul Domn Alexandru Ipsilant Voevod, ce fac de la treĭ scaune talerĭ 161; şi iar să aibă a luà pe lună câte talerĭ 20 cheltuiala bisericilor din Curtea veche şi talerĭ 6 pe lună cheltuiala bisericiĭ din Curtea nouă, şi încă să aibă a scuti preoţiĭ i dascăliĭ i grămăticiĭ una sută treĭ-ḑecĭ vite, când se va întîmplà văcărit; şi iar să aibă a luà bisericile domnescĭ talerĭ 150 pe tot anul din vama Ploescilor, ce i s'aŭ dat prin deosebit chrisov, pentru locul prăvăliilor, ce l'aŭ avut împrejurul ziduluĭ puşcărieĭ şi s'aŭ băgat în curtea puşcărieĭ, când s'aŭ făcut înnoirea puşcăriilor. Aşijderea să fie maĭ sus numitelor bisericĭ din Curtea veche şi nouă tot vinăriciul domnesc din dĕlul Bucurescilor, i grădinile din Bucurescĭ, împreună cu cele-lalte dĕlurĭ ce se vinăricesc în sud. Ilfov i Vlaşca, ce aŭ luat şi până acum, însă Copăceniĭ, Prundul, Curmătura şi Căpşuna, unde aŭ luat şi până acum, şi vadra de vinăriciŭ să o plătĕscă ceĭ cu viile câte banĭ patru după obiceiŭ şi ploconul să-l iea de tótă vadra câte un ban, împreună şi cu părpărul, însă de la ceĭ ce plătesc vinăriciŭ, făr de a se amestecà vinăricerii domnescĭ; pentru care vinăriciŭ, întîmplându-se pricinĭ de judecăţĭ, căcĭ căutaŭ vinăricerii domnescĭ a înpuţinà mila bisericaşilor cu alte numirĭ de moşiĭ, de care făcêndu-se cercetare din poruncă domnĕscă de douĕ obraze din veliţiĭ boerĭ, ce aŭ fost orînduiţĭ, s'aŭ dovedit că dintr'acele numirĭ să iea tot bisericaşiĭ, şi pentru ca să nu se maĭ întîmple pricinĭ, sunt arătate anume, adecă la dĕlul Copăcenĭ sunt aceste numirĭ: Calcescĭ, Mogoşescĭ, Berescĭ, Grădiştea şi Masa Domnĕscă, fiind hotar despărţitor vinăriciuluĭ domnesc şi vinăriciuluĭ bisericaşilor un drum ce se ḑice al Maicilor, unde este hotarul moşiilor, adecă din jos până într'acel drum spre rĕsărit să vinăricĕscă clirosul bisericilor, iar din sus, adecă spre apus, să vinăricĕscă vinăricerii domnescĭ, precum aŭ urmat din vechime şi până acum; aşijderea şi la dĕlul Căpşuna sunt acestea, anume: Cobile, Bădulesciĭ, Frasinul i Dragodana şi Mâşna, cum şi pentru vinăriciul ce are sf. Metropolie pe moşiile sale Fomĕia şi Cursus s'aŭ întîmlpat iarăşĭ prigonirĭ de judecăţĭ cu bisericaşiĭ, şi încă de la lĕt. 1081 s'aŭ îndreptat, dându-se şi întărirea domnĕscă, ca să nu se întinḑă bisericaşiĭ pe moşiile Metropolieĭ, nicĭ Metropolia să nu se întinḑă maĭ mult peste hotarele moşiilor sale în vinăriciul bisericesc, iar la cele-lalte dĕlurĭ nu s'aŭ întîmplat pricinĭ de alte numirĭ. Aşijderea să aibă a stăpâni maĭ sus numitele sfinte bisericĭ domnescĭ zidurile puşcărieĭ de la pórta din jos cu locul lor, fiind domnesc, care l'aŭ avut şi maĭ înainte vreme dat şi închinat de alţĭ fraţĭ Domnĭ cu chrisóvele Domniilor Sale. Asemenea, după vechiul obiceiŭ, preoţiĭ i dascăliĭ i grămăticiĭ să aibă în toţĭ aniĭ la sfintele Pascĭ a luà pos-

www.dacoromanica.ro

tavurĭ de treĭ mânĭ: şaiŭ, felendreş i bricleş, cât şi cisme i papucĭ de patru orĭ într'un an, şi să aibă a scutì lude patru eclisiarchul i proestosul, adecă duhovnicul lude doĭ, i protopsaltis lude doĭ, i deftereul lude doĭ, şi cântăreţiĭ câte lude unul, scutiţĭ, cu pecetluiturĭ; şi iar să aibă a luà chiriile locurilor domnescĭ din Bucurescĭ, celo ce sunt afierosite, carĭ se adună în sumă de talerĭ 700 pe an, cum şi vinăriciul ce aŭ aceste sfinte bisericĭ, de la care, la vremea vînḑării, când îl vînd, să iea pe an ca la talerĭ 6 000, carĭ banĭ, atât aĭ chiriilor cât şi aĭ vinăriciuluĭ, precum şi cele-lalte milĭ, hotărîm Domnia Mea ca să se împarţă la câţĭ sunt orînduiţĭ după deosebită fóie pecetluită de Domnia Mea slujitoriĭ bisericilor de la amîndouĕ Curţile cu mijlocul acela ce este drept şi cu cale fieş-căruia după slujbă şi după vrednicie; iar în anul co se va întîmplà a eşì venit maĭ mult din vînḑarea vinăriciuluĭ saŭ de la cele-lalte peste acóstă sumă, ce se arată maĭ sus, acea dobândă saŭ pagubă ce va fi să aibă a se analoghisì la toţĭ ceĭ de la biserica din Curtea veche şi la ceĭ de la biserica din Curtea nouă, după suma simbrieĭ lor, ce li s'aŭ orînduit. Aşijderea poruncim, ca la vremea vinăriciuluĭ, când nu vor vré a-l căutà înşişĭ din cliros, atuncĭ vînḑarea să fie cu scirea a tot clirosul bisericaşilor din Curtea veche şi Curtea nouă; carĭ aceste milĭ şi orînduelĭ ce se arată maĭ sus, fiind din vechime întocmite, de la ceĭ maĭ dinainte fraţĭ Domnĭ, precum Ne adeverim Domnia Mea din chrisóvele ce le vĕḑum, de aceea şi Domnia Mea le-am întărit ca să se păzéscă întocmaĭ. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma, Nóstră se vor învrednicì a fi Domnĭ şi oblăduitorĭ creştinesculuĭ acestuia scaun, să bine-voiască a înnoi şi a întărì aceste milĭ, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă. Şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţ Vel Pitar, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la anul de la nascerea Domuuluĭ Nostru Isus Christos 1813 Februarie 15, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 18 v.*)

43. *Chrisovul mănăstiriĭ Archimandrilu.*

De vreme ce proorocul şi pururea întru împĕraţĭ pomenitul prea înţeleptul Solomon, numaĭ în umbra legiĭ rezemându-se, făcut-aŭ atât podóbă

www.dacoromanica.ro

caseĭ dumneḑeescĭ a Ierusalimuluĭ şi o aŭ dăruit pre ea cu atâtea darurĭ şi prinóse, ca să se păzéscă într'însa sicriul cu tablele legiĭ Domnuluĭ, cu cât maĭ vîrtos Noĭ, carĭ suntem acum cu mila Duhuluĭ Sfînt pravoslavnicĭ Domnĭ, în lumina credinţeĭ, se cade să ajutăm şi să Ne silim cu tot sufletul spre ajutorul şi întemeiarea sfintelor luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, carĭ sunt semnul cel adevĕrat al credinţeĭ nóstre şi carĭ împodobesc politia acésta, întru care nu se junghie vite necuvîntătóre, precum óre-când acolo, ci însuşĭ mielul luĭ Dumneḑeŭ cel adevĕrat se jărtfesce pentru viéţa cea vecĭnică şi mântuirea nóstră a tuturor, întru care pururea neîncetat se proslăvesce numele sĕŭ şi se face rugăciunĭ pentru Impĕraţĭ, pentru Domnĭ şi pentru toţĭ pravoslavniciĭ crestinĭ. Drept aceea, atât pentru acéstă pildă a prea înţeleptuluĭ Solomon şi după altele multe, cât şi după învĕţăţura ce Ne dă proorocul şi Impĕratul David, carele strigă cu mare glas grăind: «Dómne, iubit-am podóba caseĭ tale şi locul lăcaşuluĭ măririĭ tale» şi iar «rîvna caseĭ tale m'aŭ mâncat», precum şi pentru creştinésca datorie ce avem, pliroforisindu-Ne Domnia Mea pentru sfînta şi dumneḑeéscă mănăstire de aicĭ din oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ce se numesce Archimandritul, care este zidită şi înzestrată din temelia eĭ de rĕposatul Domn Mateiŭ-Vodă şi închinată la sf. mănăstire Stavronichita ot Sfetagora, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor slăviţilor şi întru tot lăudaţilor Apostolĭ Petru şi Pavel, care mănăstire se chivernisesce şi se iconomisesce de . . . . . , cum că este lipsită de alte venitur şi cu trebuinţă de ajutor domnesc, bine am voit şi am miluit pre numita mănăstire cu aceste maĭ jos arătate privileghiurĭ, care le-aŭ avut şi de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, prin chrisóvele ce le vĕḑum, să iea vinăriciŭ din délul Şcheilor sud. Saac, care are aceste popóre anume: Buda, Dumbrava, Rânceniĭ, Călugăreniĭ şi Şcheĭ, câte doĭ banĭ de vadră de la toţĭ ceĭ ce plătesc vinăriciŭ, pentru care acest vinăriciŭ al mănăstiriĭ la lét. 1795 s'aŭ întîmplat pricină cu vinăriceriĭ domnescĭ, căutând vinăriceriĭ a face alte numirĭ de viĭ nouĕ şi a micşorà popórele mănăstiriĭ, şi din poruncă domnéscă făcêndu-se cercetare la faţa loculuĭ de Pitarul Ştefan, ispravnicul judeţuluĭ, şi de Slugerul Vasilache, tacsildarul vinăriciuluĭ domnesc, unde arătând mănăstirea chrisov al Domnieĭ Sale rĕposatul Ştefan Vodă Cantacuzino ot lét. 7223 Maiŭ 15, de anĭ 98, cu cuprindere că aŭ avut mănăstirea acest vinăriciŭ încă de atuncĭ închinat, şi despre Tohanĭ arată şi semne de unde şi până unde, adecă din Crucea Tatăluĭ pe vîrful Rătunduluĭ, pe marginea satuluĭ Tohanilor, pe drumul Varuluĭ şi în jos la drumul cel mare, şi vĕḑêndu-se de către numiţiĭ boerĭ cuprinderea şi acestor popóre, cum şi semnele hotarelor, aŭ cunoscut şi aŭ înţeles curat că şi acele numirĭ şi viile ce s'aŭ sădit după vremĭ sunt în cuprinsul popórelor acesteĭ mănăstirĭ, de unde tot-deauna aŭ luat mănăstirea vinăriciŭ, carĭ făcênd anafora, încă de atuncĭ s'aŭ întărit de Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz ca să-şĭ iea mănăstirea vinăriciul deplin, după care asemenea s'aŭ urmat în toţĭ aniĭ de rînd; aşijderea să iea din tóte aceste numite popóre şi gărdurăritul i părpărul, la care gărdurărit, măcar că în aniĭ trecuţĭ s'aŭ fost întins ómeniĭ armăşescĭ la unul dintre aceste popóre de s'aŭ amestecat a luà gărdurărit, dar prin cercetare la faţa loculuĭ s'aŭ făcut îndreptare şi aŭ rĕmas gărdurăritul din numitele popóre iarăşĭ mănăstiriĭ, ca un vechiŭ ce l'aŭ avut şi l'aŭ luat tot-deauna, iar ceĭ-lalţĭ câte

www.dacoromanica.ro

doĭ banĭ de vadră aĭ mănăstiriĭ Grigoriŭ ot Sfetagora şi un ban al mănăstiriĭ Proti de la Ţarigrad. Decĭ fiind-că vinăriciul dintr'aceste popóre i gărdurăritul şi părpărul este cu totul mănăstiresc, neavênd vinăricerii domnescĭ aface, de aceea poruncim ca la aceste popóre să nu aibă a se amestecá vinăricerii domnescĭ întru nimic la aceste popóre, precum nicĭ gărdurărit armăşesc, ci omul mănăstiriĭ să umble să scrie, să mĕsóre cu cotul domnesc pecetluit de la Vistieria Domnieĭ Mele şi să iea baniĭ vinăriciuluĭ, carĭ aŭ a se împărţi între mănăstirĭ după chrisóvele ce aŭ; aşijderea să iea şi vama cea orînduită de la sborul ce se face de la ḑiua Sfinţilor Apostolĭ în treĭ ḑile de rînd, care sbor se făceá din vechime la Tohanĭ, apoĭ măcar că după vremĭ se mutase, în ḑilele rĕposatuluĭ Domnieĭ Sale Constantin Cehan Racoviţă Voevod, la *Istău*, dar mănăstirea nu s'a isteresit cu pricina mutăriĭ de vama acésta, ci i s'aŭ fost dat hotărîre prin chrisóve domnescĭ, ca orĭ-unde s'ar mutá sborul acesta după vremĭ, tot mănăstirea să iea vama luĭ. Drept aceea ḑicem, că orĭ unde se va fi făcênd acum saŭ se va face după vremĭ, mănăstirea să nu fie lipsită de vama acésta, ci să-şĭ iea pe deplin, făr de a se amestecá vameşiĭ nicĭ decum, la care să trimiţă mănăstirea omul sĕŭ să iea vama făr de nicĭ un fel de stinghirélă; pentru care la lét. 1795, cerênd slujbaşiĭ erbarĭ a luá erbărit de la acest sbor şi, prin cercetarea d-luĭ Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, dovedindu-se că din vechime, de când aŭ avut mănăstirea vama acestuĭ sbor, nicĭ odată n'aŭ avut amestec erbariĭ, şi asupra aceştia s'aŭ dat de atuncĭ şi întărire domnéscă, ca să fie mănăstirea în pace de cererea erbarilor, după care şi fraţiĭ Domnĭ din urmă aŭ întărit. Aşijderea să aibă a luá mănăstirea în toţĭ aniĭ de la ocna Telega mertic de sare, pe an bolovanĭ 180, la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; asemenea să aibă sf. mănăstire a ţiné şi lude 20 scutiţĭ, străinĭ, pentru ajutorul şi slujba sf. mănăstirĭ, cărora să li se dea pecetluiturĭ gpd., ca să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile verĭ-câte ar eşi în ţéră de la Vistieria Domnieĭ Mele, de nicĭ unele supĕrare să nu aibă, fiind acéstă mănăstire lipsită, neavênd ţiganĭ de posluşanie; şi iar să aibă sf. mănăstire a scuti la vremea oerituluĭ oĭ 400. Aşijderea, fiind-că sf. mănăstire are moşie cu baltă la sud. Ialomiţa, ce se chiamă Checameiŭ, între moşia Căldăruşanĭ şi între moşia mănăstiriĭ Michaiŭ-Vodă, de la care baltă luá numita mănăstire întreiala pesceluĭ, cum ieaŭ şi cele-lalte mănăstirĭ, avênd şi cărţĭ domnescĭ pe acest obiceiŭ, iar de la rĕsmeriţa cea-laltă rĕpunênd cărţile, s'aŭ întins vameşiĭ şi luaŭ aceste milĭ a mănăstiriĭ, pentru care încă din cea dintâiŭ domnie a Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Alexandru Ipsilant Voevod făcêndu se cercetare, s'aŭ dovedit că aŭ avut cărţĭ şi s'aŭ rĕpus, după care aŭ dat Domnia Sa carte mănăstiriĭ a-şĭ luá acéstă întreială şi s'aŭ întărit în urmă şi de toţĭ fraţiĭ Domnĭ; decĭ să aibă volnicie omul ce se va orîndui de la mănăstire a luá întreiala din pescele ce se va prinde într'acéstă baltă cât ţine moşia mănăstiriĭ, însă din treĭ pescĭ un pesce, saŭ din treĭ banĭ un ban, cum ieaŭ şi mănăstirile cele de alăturĭ; iar vameşiĭ nimic să nu se amestece. Şi iar să aibă sf. mănăstire a scuti două pivniţe, aicĭ în Bucurescĭ, de vamă, de căminărit, de vinul domnesc i de ortul vătăşesc şi de tóte dările pivniţelor; aşijderea să scutéscă mănăstirea de fumărit şi de tóte alte angariĭ o prăvălie ce are la pórta mănăstiriĭ, şi osebit să aibă şi lude ḑece scutelnicĭ dintre pămîntenĭ, carĭ aceştĭ scutelnicĭ încă din domnia dintâiŭ a frateluĭ Alexandru Vodă

www.dacoromanica.ro

Moruz, ot lét. 1794 Septembre, s'aŭ poruncit de s'aŭ aşezat în catastihul Vistierieĭ. Decĭ şi Domnia Mea întărim tóte milele acestea, ce se cuprinde maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat, spre a fi sf. mănăstirĭ de ajutor, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor întru fericire părinţilor Domnieĭ Mele veciniică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, cariĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări aceste milĭ, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă ţinute în sémă. Şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Dvornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Dvornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alecu Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ Nostru Isus Christos 1813 Februarie 18, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 20 v.)

44. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Michaiŭ-Vodă.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Sfinteĭ şi dumneḑeescеĭ mănăstirĭ de aicĭ din *laturea* oraşuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, care este zidită şi înălţată din temelia eĭ de rĕposatul Domn Michaiŭ-Vodă, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ mareluĭ ierarch şi de minunĭ făcĕtorul Nicolae Archiepiscop Miralichieĭ, şi cuviosuluĭ egumen Chir Chiprian, ieromonach de la acéstă sf. mănăstire, şi tuturor părinţilor călugărĭ, câţĭ se află lăcuitorĭ la acest sf. lăcaş, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să aibă a luà vinăriciul din délul Pitescilor sud. Muşcel, adecă din poporul Leurdenĭ, Glămbocelul, Călinesciĭ, Bădesciĭ şi Vrănesciĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, după obiceiŭ; însă egumenul de la acéstă sf. mănăstire saŭ omul ce-l va orîndui să aibă a umblà împreună cu vinăricerĭ domnescĭ, să scrie vinăriciul dintr'acele popóre tot de-odată şi să facă douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite fiind amîndouĕ şi de vinăricerĭ domnescĭ şi de a mănăstirĭ, şi aşà împreună strîngènd baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătesc dajniciĭ, de vadră câte patru

www.dacoromanica.ro

banĭ şi ploconul de nume, să aibă a luà vinăriceriĭ domnescĭ câte doĭ banĭ de vadră şi ploconul de nume şi omul mănăstiriĭ iar câte doĭ banĭ de vadră şi cu părpărul după obiceiŭ, precum aŭ luat şi maĭ înainte. Aşijderea să aibă sf. mănăstire şi la vremea oerituluĭ a scuti oĭ 500, cum şi de la ocnă să aibă a luà bolovanĭ sare 150 la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; şi iar să aibă sf. mănăstire a luà şi vamă din balta Ciocănescilor ot sud. Ilfov, cât ţine moşia satuluĭ, cu apa Gura Botuluĭ, unde are şi leşĭ, din hotar până în hotar, după cum se cuprinde în chrisovele vechĭ ale altor rĕposaţĭ Domnĭ de maĭ înainte, carĭ are sf. mănăstire pentru acéstă moşie, însă din pesce. din racĭ, după vechiul obiceiŭ, cum aŭ luat şi maĭ înainte. Incă să aibă s-ta mănăstire şi lude 19 străinĭ, poslušnicĭ, dârvarĭ şi vierĭ, pre carĭ găsindu ĭ şi luând adeverinţele de la D-lor ispravniciĭ judeţuluĭ pe numele şi chipul lor, să li se dea pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile, pentru că aceste milĭ de vinăriciŭ i cele-lalte, carĭ se cuprinde maĭ sus, sunt date sf. mănăstirĭ maĭ dinainte vreme milă încă de la alţĭ rĕposaţĭ Domnĭ, ce aŭ stătut oblăduitorĭ aceşteĭ creştinescĭ ţĕrĭ, i de la Domnia Sa fratele Constantin Ipsilant Voevod, precum din chrisovul Domnieĭ Sale, ce-l vĕḑum, cu lét. 1803 Iulie 14, Ne-am adeverit. Aşijderea, fiind-că acéstă mănăstire s'a cinstit şi *cu starea scaunuluĭ domnesc* şi a avut maĭ înainte şi vie lângă mănăstire, *pe care vie zidindu-se de către Domnia Sa rĕposatul Domn Alexandru Ipsilant Voevod, încă dintru întâia domnie, casele domnescĭ,* s'aŭ dat mănăstiriĭ schimb viile domnescĭ de la Tîrgovişte, care viĭ fiind la loc depărtat şi neputênd năstavnicul mănăstiriĭ a merge tot deauna însuşĭ ca să le caute şi să le lucreze, nu s'ar fi putênd face lucru după cuviinţă, de aceea, cuviindu-i-se a fi împărtăşită şi cu deosebită milă domnés-ă pentru înlesnirea lucruluĭ acestor viĭ, ce s'aŭ dat schimb la loc depărtat, i s'aŭ adaos de către Domnia Sa fratele Alexandru Moruz Voevod alţĭ lude 20 scutelnicĭ dintre dajniciĭ Vistierieĭ, cu pecetluiturĭ domnescĭ, apĕraţĭ de rîndul dăjdiilor Vistierieĭ i de alte angariĭ, carĭ milĭ fiind cu cale şi cu drept cuvînt date, şi Noĭ asemenea le întărim şi poruncim D-le Vel Vistier să-ĭ daĭ ţidulile Vistierieĭ după orînduială către ispravniciĭ aceluĭ judeţ şi, aducênd adeverinţe de chip, să li se dea şi pecetluiturĭ de la Vistieria Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ, ca să se pótă ajutà cu dînşiĭ la lucrul acestor viĭ. Decĭ învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, am bine-voit de am înnoit şi am întărit atât milele ce aŭ avut maĭ înainte, cât şi acéstă din urmă, ca să se păzéscă nestrămutat, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor şi întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele veciniică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi Domnĭ şi oblăduitorĭ aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine voiască a înnoi şi a întări aceste milĭ, ca şi ale Domniilor Sale milĭ să fie în urmă de alţiĭ în sémă ţinute. Şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Ţéra de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu

www.dacoromanica.ro

Vel Dvornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşcu Racoviţă Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Dvornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manul Vel Dvornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţă Vel Postelnic, pan Athanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alecu Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manul Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta întru întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anul de la Christos 1813 Februarie 10, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 13.*)

45. *Chrisovul mănăstiriĭ Sfîntuluĭ Gheorghe.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Sfînteĭ şi dumneḑeescеĭ mănăstirĭ de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ mareluĭ mucenic şi de biruinţă purtător Gheorghe, care este zidită şi înălţată din temelia eĭ de rĕposatul Constantin Vodă Brâncoveanul şi închinată la sfîntul şi de viĕţă priimitor mormîntul Domnuluĭ Nostru Isus Christos, şi cuviosuluĭ egumenuluĭ . . . . . , ca să-ĭ fie milă de la Domnia Mea, să iea vinăriciul după moşia mănăstiriĭ, ce se numesce Poenile, ot sud. Vlaşca, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, după obiceiŭ. Aşijderea să iea vinăriciul din Délul Curbeĭ, i al Holoescilor, i Crângul, i Mărunţişul şi Valea Bobuluĭ ot sud. Saac, iarăşĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, pentru care acest vinăriciŭ de la sud. Saac întîmplându-se prigoniri cu vinăricerii domnescĭ, scornind alte numirĭ nouĕ în coprinsul vinăriciuluĭ mănăstiriĭ, de care după jalba egumenuluĭ s'aŭ făcut cercetare din poruncă domnéscă, atât aicĭ de D-luĭ Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, prin ceĭ ce aŭ fost după vremĭ, cu vinăriciul mănăstiriĭ i cu vinăriciul domnesc, cât şi la faţa loculuĭ s'aŭ cercetat de D-luĭ Vel Dvornicu Radu Golescu i de ispravnicul judeţuluĭ ce aŭ fost atuncĭ, D-luĭ Biv Vel Logofĕt Constantin Bălăceanu, şi s'aŭ dovedit că poporul Curba este popor tot cu aceeaşĭ numire, Loloésca o numesc şi Mărunţişul mare, Valea Crânguluĭ nu are nicĭ o pricină, Mărunţişul îĭ ḑic Mărunţişul mic şi Cotenĭ, şi Cotenĭ numesc pentru că de ḑece anĭ încóce sătenii ot Cotenĭ aŭ sădit viĭ într'acest popor a Mărunţişuluĭ şi pentru acéstă sădire nouă şi numire a Cotenilor aŭ fost pricinĭ de apururea între vinăricerii domnescĭ cu mănăstirea, şi în Valea Bobuluĭ este şi Sorliţa, carea Sorliţă fiind o vâlcea mică cu puţine viĭ, s'aŭ făcut şi se ţine atât din vechime cum şi acum de Valea Bobuluĭ, nefiind despărţită, de undé aŭ luat mănăstirea, vecinindu-se mila vinăriciuluĭ mănăstiriĭ cu milele vinăriciuluĭ altor mănăstiriĭ, şi după pliroforia ce aŭ dat D-lor maĭ sus numiţiĭ boerĭ în lĕt. 1803, prin chrisovul ce aŭ dat Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant aŭ întărit ca, din tóte acele numirĭ nouĕ şi vechĭ, să iea mănăstirea vinăriciul, precum maĭ sus se cuprinde, şi asemenea întărim şi

www.dacoromanica.ro

Domnia Mea; pentru care, la vremea vinăriciului, egumenul saŭ ómeniĭ ce-ĭ va orîndui să umble împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, ca să scrie tot vinăriciul dintr'aceste popóre și, făcênd douĕ catastișe asemenea unul cu altul iscălite și de vinăriceriĭ domnescĭ și de omul mănăstiriĭ, să aibă a luà mănăstirea câte doĭ banĭ de vadră și părpărul, iar ceĭ-lalțĭ câte doĭ banĭ de vadră și ploconul să iea vinăriceriĭ domnescĭ. Așijderea să iea sf. mănăstire și otaștina, după obiceiul pămîntuluĭ, de la ceĭ cé vor fi avênd viĭ pe moșia mănăstiriĭ; și iar să fie sfînteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să iea de la ocna Telega pe an bolovanĭ sare 200; să scutéscă și de oerit oĭ 2.000, carĭ la vremea oerituluĭ să aibă a se ridicà cu pecetluitul Domnieĭ Mele. Treĭ cârciumĭ în Bucurescĭ ce are mănăstirea, în carĭ îșĭ vinde vinul, să fie scutite de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc și de ortul vătășesc i de orĭ ce alte angariĭ vor da alte pivnițe, acestea să nu se supere. Să ție și lude 35, ómenĭ străinĭ, pre carĭ găsindu-ĭ să-ĭ ducă la D-lor ispravniciĭ județuluĭ, ca să-ĭ cerceteze, și fiind străinĭ cu adevĕrat, să le dea adeverințe pe numele și chipul lor, după carĭ să li se dea și pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi în pace și ertațĭ de tóte dăjdiile și angariile ce vor eși de la Vistieria Domnieĭ Mele peste an în țéră, de nicĭ unele val și bântuială să nu aibă; carĭ aceste milĭ le-aŭ avut atât de la alțĭ frațĭ Domnĭ de maĭ înainte i de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, precum din chrisóvele ce le-am vĕdut Ne-am adeverit. Decĭ învrednicindu-Ne Domnul Dumnedeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Țĕrĭ-Rumânescĭ, după evlavia ce avem către sfintele luĭ Dumnedeŭ locașurĭ, maĭ vîrtos către sfîntul și de viéță primitor mormîntul al Domnuluĭ Nostru Isus Christos, Ne-am milostivit printr'acest cinstit și bine închipuit chrisov al Domnieĭ Mele și întărim milele ce se cuprind maĭ sus, ca să se păzéscă nestrămutat. Rugăm dar și pre alțĭ frațĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ aceștiĭ creștinescĭ țĕrĭ, să bine-voiască a înnoi și a întărì aceste milĭ, ca și a Domniilor Sale milĭ și facerĭ de bine să fie în urmă de alțiĭ ținute în sémă. Și am adeverit chrisovul acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i cu credința prea iubiților meĭ fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind și D-lor cinstițĭ și credincioșĭ boeriĭ veliții: pan Constatin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Țéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Țéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Țéra-de-jos, pan Dumitrașco Racoviță Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Dvornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Țéra-de-jos, pan Costache Suțu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Dvornic za politie, pan Michalache Suțu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuț Vel Postelnic, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manul Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Țéra-de sus; și s'aŭ scris chrisovul acesta la aniĭ de la Christos 1813 Februarie 15, de Nicolae Logofețel de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 14.)

www.dacoromanica.ro

46. *Pitac către Episcopul Argeșiu, Banul Filipescu și Dvornicul Golescu, să nu vînḑă egumenul Raduluĭ-Vodă venitul moșiilor făr de scirea D-lor.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Iubitorule de Dumneḑeŭ Sfinția Ta Episcópe Argeșiu și D-ta Vel Bane Constantine Filipescule și D-ta Vel Dvornice de Țéra-de-sus Radule Golescule, fiind că mănăstirea Raduluĭ-Vodă, din réua economie și bicisnicie a egumenuluĭ ce a murit, a ajuns în próstă stare și se află cufundată în grele datoriĭ, precum vĕ este sciut, de aceea poruncim Domnia Mea și vĕ însărcinăm cu acéstă îngrijire, ca egumenul cest de acum să nu fie volnic, făr de scirea Sfinția Tale și a D-vóstre, să vînḑă saŭ să facă schimb vre-un lucru de ale mănăstiriĭ, precum nicĭ arendă de moșie, vie, móră, saŭ de prăvălie să vînḑă la cine-vașĭ, făr de a vĕ da de scire, iar maĭ vîrtos vînḑarea saŭ schimbul de lucrurĭ nemișcătóre nicĭ într'un chip nu póte face împotriva cuprinderiĭ domnesculuĭ chrisov, ce este întocmit pentru orînduelile mănăstirescĭ, ci orĭ-când va fi ca să se vînḑă vre-o arendă, să vi se deà de scire și, de veți găsi cu cale prețul ce se va arătà, așà să se facă acea vînḑare, ca cu aceĭ banĭ cu încetul, încetul, să se iconomiséscă plata datoriilor aceștiĭ mănăstirĭ; care acest nizam și poruncă a Domnieĭ Mele să o faceți cunoscută și cestuĭ de acum egumen, ca să nu îndrăsnéscă a face vre-o vînḑare de arendă făr de scirea Sfinția Tale și a D-vóstre, căcĭ acea vînḑare nu va fi ținută în sémă. Tolco pisah gpd.—1813 Febr. 19

(*Cod. LXXIV, fila 28 v.*) (Veḑĭ la pag. 108 și altă dispositiune.)

Cartea sfinteĭ și dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Codreniĭ.

Dat-am domnésca Nóstră carte sfinteĭ și dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Codreniĭ din sud. Ilfov, ca să aibă a luà vinăriciŭ din poporul Valea Scăenĭ sud. Saac câte doĭ banĭ de vadră și părpărul, de unde aŭ luat și până acum tot-deauna, pentru că acéstă milă aŭ avut-o numita mănăstire din vechime cu cărțile de la frațiĭ Domnĭ de maĭ înainte, carĭ cărțĭ cu tóte că i s'aŭ rĕpus, dar mila fiindu-ĭ sciută, a pururea s'aŭ păzit și s'aŭ urmat, de aŭ luat-o pe toțĭ aniĭ nesmintită, și Domnia Sa Alexandru Vodă Moruz, prin cartea ce aŭ dat, care o vĕḑum, cu lét. 1800 Martie 15, arată că prin cercetarea ce aŭ făcut, pliroforisindu-se de la înșișĭ vinăricerĭ domnescĭ, ce aŭ fost după vremĭ cumpĕrătorĭ și rînduițĭ cu vinăriciul la acel județ, că pururea și-aŭ luat numita mănăstire acéstă milă de vinăriciŭ, drept aceea Ne-am milostivit și Domnia Mea de am înnoit și am întărit acéstă milă, ca de acum înainte să iea vinăriciŭ după cum aŭ luat și până acum, de care poruncim, tacsidarule i slujbașilor vinăricerĭ, ce veți fi după vremĭ, urmare saŭ supĕrare împotrivă să nu faceți; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 20.

(Pecetea gpd.) Biv Vel Meḑelnicer, Vel Logofĕț,

(*Cod. LXXVII, fila 57.*)

www.dacoromanica.ro

48. *Chrisovul mănăstirii Câmpulungului.*

Sfinteĭ şi dumnedeesciĭ mănăstirĭ, ce se chiamă Câmpulung, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Adormirea Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ Nóstre de Dumnedeŭ Născătóreĭ şi pururea Fecióreĭ Marieĭ, şi Sfinţieĭ Sale Părinteluĭ Chir Costandie, proin năstavnic acestiĭ sfinte mănăstirĭ, şi tuturor părinţilor călugărĭ carĭ vor fi lăcuitorĭ într'acest sfînt lăcaş, ca să fie sf. mănăstirĭ tóte milele câte sunt date şi miluite de rĕposatul Mateiŭ Basarab Voevod, ctitorul sf. mănăstirĭ, care milĭ şi daniĭ le-aŭ ţinut sf. mănăstire şi până în vremea de acum, căcĭ aflându-se acéstă sf. mănăstire sub munte, la un loc fórte strîmt şi cu anevoe de hrană şi cu mare scăderămînt şi lipsă întru tóte semĕnăturile pămîntuluĭ, de care lucru şi Domnia Mea, după tocmirea şi mila acelor vrednicĭ de pomenire ctitorĭ dintâĭ, cariĭ aŭ dăruit şi aŭ miluit şi aŭ adaos sf. mănăstire cu cele ce i s'aŭ căderut, Domnia Mea încă întăresc şi înnoesc prin acest cinstit chrisov al Domnieĭ Mele tóte acestea. Intâiŭ, obştea care este în sf. mănăstire să fie înnoită şi legată desăvîrşit după cum aŭ fost şi maĭ înainte, şi năstavnic om străin din altă parte să nu fie, şi nicĭ într'un chip să nu se primescă, fără numaĭ dintre lăcuitoriĭ mănăstiriĭ, cu voia şi cu tot soborul sf. mănăstirĭ. După acésta să aibă sf. mănăstire a luá vama din tîrgul de acolo, din Câmpulung, după obiceiŭ, din orĭ-ce bucate şi marfă ar aduce alţĭ ómenĭ străinĭ de prin alte părţĭ şi de prin alte sate, de le-ar vinde acolo în oraş (afară numaĭ din orăşanĭ, fiind-că eĭ dintr'un început vamă n'aŭ dat) şi afară din boeriĭ ceĭ marĭ, carĭ îşĭ vor vinde bucatele lor acolo; iar cariĭ vor face neguţătorie, uniĭ ca aceia să-şĭ deá cu toţiĭ vama după obiceiŭ, verĭ-ce fel de om ar fi, iar căminărit de orĭ-câte buţĭ vor vinde acolea în tîrg, atât de la alţĭ ómenĭ străinĭ, cât şi de la orăşenĭ, să aibă a luá de bute o vadră, pe care să o plătéscă cu banĭ, după cum o vor vinde în cârciumă, şi de carul cu pesce încă să iea, atât de la străinĭ cât şi de la orăşanĭ, pesce oca 5 şi banĭ 9, pentru căcĭ căminăritul şi de carul de pesce oca 5 şi banĭ 9 tot-deauna aŭ dat şi orăşeniĭ la mănăstire până acum; şi vama sboruluĭ ce se face la sf. Ilie Proorocul şi talerĭ 100 din vama de la Dragoslavele şi vinăriciul din délul Brătulescilor sud. Muscel, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul după obiceiŭ; încă să aibă a luá de la ocna Telega bolovanĭ de sare una sută; şi lude 20, ómenĭ fără pricină, străinĭ, pentru cariĭ luând adeverinţă de la D-lor ispravniciĭ judeţuluĭ pe numele şi chipul lor, să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile verĭ câte ar eşi peste an în ţéră, ca să fie pentru slujba şi ajutorul sf. mănăstirĭ, pentru că acéstă milă aŭ avut-o sf. mănăstire atât de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilant, prin chrisovul Domnieĭ sale, ce-l vĕdum, cu lét. 1775, i de la Domnia Sa fratele Michaiŭ Vodă Suţul, prin chrisóvele Domnieĭ Sale dintru amîndouĕ domniile, ce le vĕdum Domnia Mea, însă unul cu lét. 1784 Ianuarie 20 şi altul cu lét. 1792 Martie 29, i de la Domnia Sa fratele Domn Alexandru Constantin Moruz Voevod, precum din chrisovul Domnieĭ Sale, ce-l vĕdum, cu lét. 1893 Iunie 8, Ne-am pliroforisit. Drept aceea, învrednicindu-Ne Domnul Dumnedeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, am bine-voit de am înnoit şi am întărit milele şi tocméla sfinteĭ mănăstirĭ

www.dacoromanica.ro

ce s'a ḑis maĭ sus, ca să pótă fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor şi de întărire şi părinţilor călugărĭ de chivernisire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele veciniică pomenire. Aşijderea, şi în urma Domnieĭ Mele, pre care va orîndui Dumneḑeŭ a fi Domn şi oblăduitor a acestuĭ cinstit scaun al Ţĕriĭ-Rumânescĭ, aŭ din fiiĭ noştri, aŭ din nemul Domnieĭ Mele, saŭ din nem străin, poftim şi rugăm cu numele Domnuluĭ Dumneḑeŭ celuĭ ce este în Troiţă proslăvit, ca să înnoiască şi să întăréscă tóte milele şi tocmelile sfinteĭ mănăstirĭ, ce se arată maĭ sus, ca să aibă ajutor de la Prea Curata Maica Domnuluĭ Nostru. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigore Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic de politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nistor Vel Clucer, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Costache Caracaş Vel Clucer, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, scriindu-se chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Nóstră, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la zidirea lumeĭ 7321, iar de la nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Christos 1813 Februarie 20, de Costache Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 330.*)

49. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Raduluĭ-Vodă.*

Milostiiu Bojiu, Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cinstiteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Raduluĭ-Vodă de aicĭ din Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinteĭ şi nedespărţiteĭ Troiţe, şi cuviosuluĭ archimandrit şi egumen al acesteĭ mănăstirĭ Chir . . . . . ca să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să aibă a luà vinăriciul din délul Lupescilor de lângă Bucurescĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, cum şi osebit din délul Vălenilor ot sud. Muşcel câte patru banĭ vadră şi părpărul după obiceiŭ; osebit să aibă sf. mănăstire scaunele de tàiatul cărneĭ câte vor fi într'acel dél al Vălenilor, însă pe moşia mănăstiriĭ, venitul lor să fie al mănăstiriĭ; şi iar să aibă a luà sf. mănăstire de la ceĭ ce vor fi avênd viiĭ pe moşia mănăstirĭ otaştina pămîntuluĭ după obiceiŭ, din douĕ-ḑecĭ vedre vin o vadră, însă pentru otaştină vin să iea, iar nu banĭ; aşijderea să aibă sf. mănăstire întru stăpânire tóte părăginile de vie

www.dacoromanica.ro

din dèlul Vălenilor ot sud. Muscel, ce sunt pe moşia mănăstirii, fiind volnic egumenul al acesteĭ mănăstirĭ a le da la alţiĭ orĭ-căruia va vrè să le lucreze, şi să dea scrisòrea cuvioşieĭ sale fieş-căruia, cu care scrisòre viind aicĭ la Domnia Mea, să i se facă şi cartea Domnieĭ Mele a stăpâni nestrămutat şi încă vor fi nesupĕraţĭ de pogonărit treĭ anĭ, până vor luà ròdă dintr'acele viĭ; însă acèsta o ḑicem pentru viile ce vor fi paragină maĭ dinainte, iar pentru viile ce se vor fi părăginit dintr'acèstă rĕsmeriţă trecută, aŭ avut soroc treĭ anĭ de la începerea păciĭ, şi carĭ nu vor fi venit într'acel soroc să le lucreze, atuncĭ să se urmeze şi pentru acestea ca şi pentru cele-lalte, după cum se cuprinde maĭ sus: a le da egumenul orĭ-căruia va vré să le lucreze; încă să maĭ fie volnic cuviosul egumen a orîndui gărdurărĭ precum şi într'alte dèlurĭ şi, orĭ ale cuĭ vite va prinde prin viĭ făcênd stricăciune, să le iea obicĭnuita glòbă, precum şi alţĭ gărdurarĭ; aşijderea să aibă a scuti pe tot anul oĭ 500 de oerit, drepte ale mănăstiriĭ, cum şi lude 20 posluşnicĭ să ţie pentru trèba mănăstiriĭ, cariĭ să fie scutiţĭ şi apĕraţĭ de tòte dăjdiile şi orînduelile verĭ-câte ar eşi de la Vistierie şi de la cămara Domnieĭ Mele peste an în ţèră, de nicĭ unele val şi supĕrare să nu aibă; deosebit şi tîrgul ce este obicĭnuit de se face la Vălenĭ sud. Muscel, pe moşia mănăstiriĭ, să nu aibă voe nicĭ vameşiĭ nicĭ alţiĭ a-l mutà din locul luĭ cel obicĭnuit, nicĭ să se facă împrejur alt tîrg, spre a aduce cheder acestuĭ vechiŭ; să aibă a luà sf. mănăstire pe fieş-care an de la ocna Slănic bolovanĭ sare 200. Aşijderea şi mănăstirea Tutana, metoh aceştiĭ mănăstirĭ Radu-Vodă, să ţie 20 òmenĭ scutiţĭ, care să fie străinĭ, din alte ţĕrĭ, cărora, făcêndu-li-se cercetare după orînduiala Vistierieĭ, să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele la mânĭ, spre a-ĭ avè în pace şi nesupĕraţĭ, ca să fie de posluşania sf. mănăstirĭ. Decĭ la vremea vinăriciuluĭ să aibă mănăstirea a orîndui om, ca dimpreună cu vinăricerii domnescĭ să scrie vinăriciul dintr'acest dèl Vălenii ot sud. Muscel şi, făcênd douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite fiind şi de vinăricerii domnescĭ şi de omul mănăstiriĭ, din cincĭ banĭ de vadră ce este de plătesc dajniciĭ, să iea mănăstirea patru şi părpărul şi împreună cu catastihul să aducă toţĭ baniĭ la mănăstire, făr de a se amestecà vinăricerii domnescĭ la baniĭ mănăstiriĭ, şi vinăricerii domnescĭ să iea un ban de vadră; carĭ aceste milĭ le-aŭ avu-sf. mănăstire, atât de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domĭnia Sa rĕposatul Alexandru-Vodă Ipsilant, precum din chrisovul Domniet Sale, ce-l vĕḑum, cu lèt. 1797 Septembre 3, Ne-am adeverit. Decĭ învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu dòmnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ Rumânescĭ, am bine-voit de am înnoit şi am întărit milele acestea, ca să se păzèscă nestrămutat, spre a fi sf. mănăstirĭ de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, cariĭ în urma Nòstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări milele acestea, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sèmă. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel

www.dacoromanica.ro

Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Dvornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al srtăinelor pricinĭ, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lĕt. 1813 Februarie 22, de Nicolae Logofĕt za Divan.

50. *Pitac către Episcopul Argeşiu i Banul Constantin Filipescu şi Dvornicul Radu Golescu.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Iubitorule de Dumnedeŭ Sfinţia Ta Episcópe Argeşiule, i D-vóstre cinstiţilor i credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele Vel Bane Constantine Filipescule şi Vel Vornice Radule Golescule, fiind că Preaosfinţia Sa proin Patriarch al Ţarigraduluĭ Chir Grigorie, ce se află acum la mănăstirea Ivirului, unde este metania Preaosfinţieĭ Sale, cât şi obştea celor de acolo părinţĭ sinchinovioţĭ, prin scrisorile ce aŭ trimis Domnieĭ Mele fac arătare că, pentru multa datorie întru care aŭ încăput mănăstirea de aici a Raduluĭ-Vodă, din pricina a releĭ economiĭ a egumenuluĭ Ignatie ce aŭ murit, cer ca pecetea acesteĭ mănăstirĭ de acum înainte să se facă în treĭ părţĭ, din carĭ una să o ţie cest de acum egumen Teodosie Archimandritul, alta să se ţie de către archimandritul Meletie şi alta de către Chiril Musicos, ce se află aicĭ Exarchĭ trimişĭ de acolo, până vor venì aicĭ doĭ proin egumenĭ ce se orînduesc epitropĭ de la mănăstirea Ivirul, ca să se dea atuncĭ la cuvioşia lor acele douĕ părţĭ din pecete, şi nimenea din ceştĭ treĭ de aicĭ să nu facă vre-o urmare fără de scirea celor-lalţĭ măcar la cea maĭ mică trĕbă a mănăstiriĭ, şi acéstă cerere fiind cuviinciósă şi primită Domnieĭ Mele, poruncim ca, îndată făcêndu-se pecetea mănăstiriĭ în treĭ părţĭ, să se dea de Sfinţia Ta şi de către D-vóstre câte una la fieş-care din maĭ sus arătatele obraze, făr de a se face însă câtuşĭ de puţină strămutare cuprinderiĭ pitaculuĭ Domnieĭ Mele ce s'aŭ dat în trecutele dile către Sfinţia Ta şi către D-vóstre pentru îngrijirea ce v'am însărcinat a avé asupra vîndărilor de arendĭ ale moşiilor mănăstiriĭ Raduluĭ-Vodă şi a neînstrăinăriĭ vre-unuĭ lucru nemişcător. Tolco pisah gpd. — 1813 Februarie 22.

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIV, fila 32 v*) (Vedĭ documentul de la pag. 104.)

51. *Cartea Saveĭ Deftereŭ.*

Fiind-că Sava Deftereŭ, din mică vîrsta sa aflându-se slujind Curţiĭ gpd., aŭ avuţ milă prin carţea Domnieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant, ce o vĕdum

www.dacoromanica.ro

Domnia Mea, cu lét. 1803, a ţiné lude 4, ómenĭ făr de pricină de dajdie, cum şi o pivniţă, aicĭ în Bucurescĭ, care fiind-că acum aŭ ajuns la multă slăbiciune şi neputinţă, maĭ vîrtos şi cu casă grea fiind, Ne milostivim şi Domnia Mea asupră-ĭ de-ĭ înnoim şi-ĭ întărim acéstă milă, adecă ca să aibă a ţinó lude patru, ómenĭ făr de pricină de dajdie, cum şi o cârciumă, aicĭ în oraşul Bucurescĭĭ, scutită şi apărată de fumărit i căminărit şi de alte angariĭ. Drept aceea poruncim Domnia Mea ca întocmaĭ să se urmeze; i saam receh gpd. — 1813 Februarie 22.

Vel Logofĕt Ghica.

(Cod. LXXVII, fila 43.)

52. *Pitac către Metropolitu şi către veliţiĭ boerĭ, ca să se strîngă la Curte să judece pricina luĭ Neofit egumenul Zamfirénu.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Preaosfinţia Ta Părinte Metropolit şi D-vóstre veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, pricina de judecată ce aŭ avut în anul trecut o femee din sud. Saac cu acest Neofit egumen ot schitul Zamfira, atât înaintea Divanuluĭ, cât şi la Domnescul Nostru Divan, i hotărîrea ce am dat Domnia Mea asupra priciniĭ, tóte vĕ sunt sciute şi, în condicele Divanuluĭ fiind trecute, puteţĭ luá şi acum pliroforie pe larg de cele urmate şi hotărîte şi osebit să vĕ pliroforisiţĭ de s'aŭ pus în lucrare acea hotărîre întocmaĭ şi făr de schimbare; asupra căruia acestuĭ Neofit fiind-că şi acum s'aŭ ivit alte pîrĭ din partea unor locuitorĭ de la numitul judeţ, arătătóre de alte próspete netrebnice urmărĭ ale sale următóre celor de maĭ înainte, prin judecată dovedită, precum veţĭ luà pliroforie, nu numaĭ din însciinţările ispravnicilor, ce se află la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele, ci şi chiar dintr'un zapis al unuia din jăluitoriĭ lăcuitorĭ ce se găsesce asupra sa ţiindu-l drept ajutorul sĕŭ şi avênd curată cuprindere, că nóptea mergênd acest Neofit la casa luĭ cu slugile sale, l'aŭ pus la bătae; de aceea am fost trimis Domnia Mea mumbaşir Logofĕt al Divanuluĭ cu domnésca Nóstră volnicie, ca să-l aducă aicĭ în cercetare, şi unde se aşteptà aducerea luĭ, aŭ adus însciinţare orînduitul mumbaşir că nóptea aŭ dosit din judeţ şi de atuncĭ până acum, după atâtea poruncĭ ce am dat Domnia Mea, abiá s'aŭ găsit (urmarea acésta închipuitóre de învinovăţire cunoscută şi de însuşĭ); drept aceea poruncim Domnia Mea, ca mâne Marţĭ, adunându-vĕ cu toţiĭ aicĭ la domnésca Nóstră Curte, unde aducêndu-se şi el faţă, şi vĕdêndu-se atât acea de anul trecut hotărîre a Domnieĭ Mele, cât şi tóte cele-lalte *engrafa,* ce s'aŭ dis maĭ sus, să-l judecaţĭ şi, chibzuind cele cu cale şi după cuviinţă asupra urmărilor sale, să Ne arătaţĭ prin anafora. Tolco pisah gpd. — 1814 Februarie 23.

(Cod. LXXIV, fila 104 v.)

53. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Arnota.*

Minunat este Dumnedeŭ întru Sfinţiĭ sĕĭ (dice proorocul şi Impĕratul David), pentru că prin mijlocirea lor, ca prin nisce organe şi vase cu-

www.dacoromanica.ro

rate şi alese ale Sfîntuluĭ Duh isvorĕsce tămăduirĭ noroduluĭ şi ajutor întru nevoile şi patimile lor, după darul ce li s'aŭ dat, ca unor aleşĭ aĭ sĕĭ, între carĭĭ şi Sf. Michail Sinaidul, ca un locaş vrednic al Prea Sfîntuluĭ Duh, prin darul tămăduirilor ce aŭ de la Dumneḑeŭ, arătându-se făcĕtor de minunĭ i isbăvitor de patima locustelor, nu puţin ajutor aŭ cunoscut ţéra acésta în câtă vreme s'aŭ arătat acest fel de juvinĭ vătĕmătóre ródelor pămîntuluĭ, atât maĭ înainte în vremĭ trecute, cât şi acum în cele de pe urmă, cunoscênd ţéra mult folos din ajutorul acestuĭ sfînt, a căruia sfîntă mână fiind-că se află păzindu-se aicĭ în ţéră la mănăstirea Arnota sud. Vîlcea, care este zidire domnéscă slobodă ţĕriĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul soborul sfinţilor maĭ marilor Voevoḑĭ aĭ oştilor cerescĭ Archanghelĭ Michail şi Gavriil, cade se în adevĕr, atât pentru cele trecute ajutoruri ce aŭ cunoscut ţéra, cât şi pentru folosul şi isbăvirea cea desăvîrşită care şi de acum înainte cu rugăciune se cere şi se nădăjduesce de obşte a o avé ţéra prin mijlocirea şi rugăciunile acestuĭ sfînt de milostivul Dumneḑeŭ şi pentru semnul evlavieĭ a se face locaşuluĭ sfinţieĭ sale un ajutor cuviincios din milele domnescĭ, maĭ vîrtos fiind acéstă sfîntă mănăstire zidită la un loc înalt cu multă trebuinţă de ajutor la trebuinţele sale; drept aceea am bine-voit Domniea Mea de am înnoit şi am întărit milele ce aŭ avut, adecă: să iea vinăriciŭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul din satul Cotescĭ, Bărbătescĭ, Dobricenĭ şi Bogdănescĭ sud. Vîlcea, şi osebit să iea talerĭ 100 din oerit, talerĭ 100 din dijmărit, talerĭ 100 din vinăriciŭ şi talerĭ 50 din vama Craioveĭ, pentru unt-de-lemn, făcliĭ şi tămâe, carĭ aceştĭ banĭ să-ĭ dea cumpĕrătoriĭ acestor slujbe din judeţele ot preste Olt pentru baniĭ cămăriĭ, iar când slujbele acestea vor fi în credinţă, să i se dea de la Vistieria şi cămara Domnieĭ Mele; însă egumenul să aibă vechil aicĭ, ca la vremea vînḑăriĭ slujbelor să se iea şi baniĭ mănăstiriĭ de la cumpĕrătorĭ, precum s'aŭ luat şi până acum. Aşijderea să i se dea şi câte 100 bolovanĭ sare de la Ocnele marĭ sud. Vîlcea pe fieş care an, să scutéscă şi oĭ 100 de oerit, precum şi lude 10 străinĭ să ĭ aibă de-apururea nedajnicĭ şi scutiţĭ, cărora să li se dea de la Vistieria Domnieĭ Mele pecetluiturĭ, cu care acéstă milă de banĭ şi ajutor de ómenĭ îndatorim pre egumen să fie silitor a face cele trebuincióse dresurĭ şi întemeerĭ spre buna podóbă şi înfrumuseţarea sf. mănăstirĭ şi a bisericiĭ, atât la cele din lăuntru, cât şi la cele de afară zidirĭ şi împrejmuirĭ, ca să se afle pururea în starea eĭ; carĭ aceste milĭ le-aŭ avut sf. mănăstire de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, însă din chrisovul Domnieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilant ot lét. 1797 Iulie 8, după chrisovul Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Vodă Moruz ot lét. 1799 Septembrie 3, şi din chrisovul Domnieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant ot lét. 1803 Iulie 29. Decĭ, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, am bine-voit, după rîvna ce avem către sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, de a le întemeià şi maĭ vîrtos pentru ajutorul ce făr de îndoială îl nădăjduim de la sfîntul, de am înnoit şi am întărit milele acestea, ca să se păzéscă nestrămutat; pentru care nu suntem la îndoială că şi fraţiĭ Domnĭ din urma Nóstră, pentru evlavia şi pentru folosul ce l nădăjduesce ţéra de-apururea de la ajutorul acestuĭ sfînt, vor bine-voi a înnoi şi întări locaşuluĭ sfinţieĭ sale privileghiul acesta. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele lō Ioan Gheorghe

www.dacoromanica.ro

Caragea Voevod i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele . . . . . şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţĕra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ in oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lĕt. 1813 Februarie 23, de Nicolae Logofeţel de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 24 a.)

54. *Cartea mănăstiriĭ Gruiul.*

Sfinteĭ şi dumneḑeescеĭ mănăstirĭ Gruiul din sud. Ilfov, ca să aibă milă de la Domnia Mea lude 10, ómenĭ străinĭ şi fără pricină de dajdie, pre carĭ acum să-ĭ găsescă şi să-ĭ aducă din străinătate. cărora, după cercetarea ce li se va face de către D-lor ispravniciĭ judeţuluĭ, fiind străinĭ cu adevĕrat, să li se dea adeverinţă pe numele şi chipul lor, spre a li se da şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, că să fie în pace şi nesupĕraţĭ de către nimenĭ, a fi de ajutor şi posluşania sfinteĭ mănăstirĭ, care acéstă milă aŭ avut-o prin cărţĭ domnescĭ şi de la aceĭ maĭ dinainte fraţĭ Domnĭ. Drept aceea Ne-am milostivit şi Domnia Mea de am înnoit şi am întărit acéstă milă, ca să se păzéscă nestrămutat; de care poruncim Domnia Mea ispravnicilor i altor zapciĭ, nimenĭ nicĭ un fel de supĕrare să nu le facă, că aşa este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd — 1813 Februarie 24.

(Cod. LXXVII, fila 56.)

55. *Cartea bisericiĭ Răsvadu din sud. Dîmboviţa pentru milele ce are.*

Fiind-că sfînta biserică de pe moşia Răsvadu ot sud. Dîmboviţa a rĕposatuluĭ Vorniculuĭ Scarlat Greceanul, prin cărţile fraţilor Domnĭ de maĭ înainte, aŭ avut milă ca să iea pe tot anul vinăriciŭ din tóte viile dajnicilor după acea moşie Răsvadu câte 5 banĭ de vadră şi părpărul după obiceiŭ, atât din viile ce se află acum lucrate, i din cele părăginite ce se vor destupá, cât şi din cele ce se vor maĭ face de aicĭ înainte din pajişte, şi la vremea vinăriciuluĭ să umble omul ce se va orîndui de la casa acésta a strînge pe deplin vinăriciul acesta, făr de a se amestecá întru nimic vinăricerĭĭ domnescĭ, precum Ne-am adeverit Domnia Mea, atât din cartea rĕposatuluĭ Domn Michail Suţu Voevod, cât şi din condica Divanuluĭ. Drept aceea, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, am bine-voit de am înnoit şi am întărit mila aceştiĭ bisericĭ, ca să i se păzéscă nestrămutat, spre a fi bisericiĭ de ajutor când se va stricá i la cele trebuincióse de chivernisire, iar Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; poruncim Domnia Mea şi vouĕ vinăricerilor, nimenĭ întru nimic să nu aveţĭ a vĕ amestecá la acéstă milă a bisericiĭ; i saam receh gpd.— 1813 Februarie 26.

(Cod. LXXVII, fila 129)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Inălțimiĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a doĭ preoțĭ, anume Popa Nicolae și Popa Tudor de la schitu Bradul ot sud. Vîlcea, aŭ venit înaintea mea unul din eĭ anume Popa Nicolae și, făcênd cercetare, mĕ pliroforisiiŭ că acest schit se află între petre și munte depărtat de locuințe de ómenĭ, făr de moșie saŭ alt venit de unde-va, unde se află și un stareț schimnic anume Ștefan, și cu óreș-care milă domnéscă i cu ajutorul creștinilor se ține acest schit, aflându-se numițiĭ preoțĭ slujitorĭ la sfintele slujbe, însă schitul are prin cărțile Luminaților Domnĭ lude doĭ, străinĭ, poslușnicĭ, scutițĭ, i 50 de oĭ și 50 stupĭ scutite, iar preoțiĭ aceștĭ doĭ prin cartea Mărieĭ Sale Constantin-Vodă Ipsilant, ce o vĕḑuiŭ la mâna lor, cu lĕt. 1806 Iulie 4, aŭ apĕrare de orĭ-ce podveḑĭ și angariĭ vor fi pe alțĭ preoțĭ, și acum eĭ fac rugăciune Mărieĭ Tale a li se hărăzi și scutirea de oerit i dijmărit i vinăriciŭ, căcĭ aŭ câte 50 oĭ cu capre i câte puținteĭ stupĭ, de se ajută la hrana lor într'acel loc sterp, a cărora rugăciune rĕmâne la înaltă milostivirea Mărieĭ Tale. — 1813 Februarie 26.

Vel Logofĕt.

56. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlaschoe.*

Primită fiind Domnieĭ Mele cererea jăluitorilor, poruncim D-tale Vel Logofete de Țéra-de-sus, să se înnoiască atât sinetul schituluĭ întocmaĭ după cuprinderea celor vechĭ, cât și sinetul lor cu adaosul ce ni se arată printr'acéstă anafora a D-tale. — 1813 Martie 1.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIII, pag. 244.*)

De vreme ce sfîntul și dumneḑeescul locaș din orașul Domnieĭ Mele Slatina ot sud. Olt, la care se cinstesce și se prăznuesce hramul Adormiriĭ Prea Sfînteĭ Născĕtóre de Dumneḑeŭ și pururea Fecióreĭ Marieĭ, ce este zidită din temelie de rĕposatul Ianc Slătineanul Vel Medelnicer și de fratele D-sale Nicolae Slătineanu, l'aŭ și împodobit cu tóte trebuințele cele cuviincióse atât din lăuntru cât și pe dinafară, după cum tóte se cuprind în cartea D-lor de afieromata; iar la vremea ce din voe dumneḑeéscă a fost venit aicĭ în pămîntul țĕriĭ acel sfînt și de viéță făcĕtor lemn din cinstita și de viéță făcĕtórea Crucea Domnuluĭ Nostru Isus Christos de la Sfînta Agoră i de la sfînta mănăstire Xeropotamul, fiind-că a fost arătat minunĭ și binișagurĭ aicĭ în pămîntul țĕriĭ, cu creștinescul și pravoslavnicul acesta norod, D-luĭ cinstitul și credincios boerul Domnieĭ Mele Radu Slătineanu Vel Vornic de Țéra-de-jos, din rîvnă dumneḑeéscă, s'a fost îndemnat de a închinat acest sfînt locaș la acea dumneḑeéscă mănăstire Xeropotamul pentru pomenirea nemuluĭ sĕŭ, la care și D-lor velițiĭ boerĭ s'aŭ fost îndemnat pentru închinăciunea acésta de aŭ miluit și aŭ dăruit pe acest sfînt locaș cu țiganĭ, cu viĭ, cu moșiĭ, cu dobitóce, cine cu ce i-aŭ luminat Dumneḑeŭ, care atât alțĭ frațĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât și Domnia Sa

www.dacoromanica.ro

fratele Nostru Domn Alexandru Ipsilant Voevod, i Domnia Sa rĕposatul Nicolae Caragea Voevod, i Domnia Sa fratele Michaiŭ Suţu Voevod, i Domnia Sa fratele Alexandru Consfantin Moruz într'amîndouĕ domniile, şi Domnia Sa Constantin-Vodă Ipsilant, prin chrisóvele Domniilor Sale, ce le-am vĕdut Domnia Mea, aŭ fost miluit şi aŭ ajutat acest sfînt lăcaş. ca să fie cu totuluĭ tot slobod şi în pace de tóte dăjdiile câte ar eşì peste an de la Vistieria Domnieĭ Mele pe cele-lalte mănăstirĭ, cum şi a ţiné lude 10, ómenĭ străinĭ, ca să fie de posluşania şi ajutorul sfinteĭ case, *şi un dascăl de învĕţătura copiilor*, *iarăşĭ scutit*, şi la vremea oerituluĭ să scutéscă oĭ 500, şi de vinăriciŭ şi de dijmărit să fie nesupĕrate bucatele acestuĭ sfînt locaş; aşijderea să aibă a luà vinăriciŭ din dĕlul Slătineĭ, însă din valea Strehărişuluĭ până la valea Clocociovuluĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul. Drept aceea, după rugăciunea ce făcŭ Domnieĭ Mele maĭ sus numitul boer, Ne am milostivit Domnia Mea de am înnoit şi am întărit tóte aceste milĭ ce aŭ avut, ca să fie acestuĭ sfînt lăcaş de ajutor şi întărire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor întru fericire părinţilor Domnieĭ Mele veclnică pomenire; însă la vremea vinăriciuluĭ, când se vor trimite vinăricerĭ domnescĭ, să aibă a merge şi omul mănăstirĭ, să scrie vinăriciul dimpreună şi să facă douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite şi de vinăricerĭ domnescĭ şi de omul mănăstirĭ, şi aşă strîngĕtorul banilor să aibă a luà pe séma mănăstirĭ de vadră câte doĭ banĭ şi părpărul, iar vinăricerĭ domnescĭ ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ şi ploconul de nume, precum le va cuprinde cartea Nóstră, ce li se va da atuncĭ la vremea vinăriciuluĭ. Şi am întărit Domnia Mea chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic de politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Constantin Kretzulescu Vel Paharnic, pan Iordache Tufeanul Vel Stolnic, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Costache Caracaş Vel Sluger, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, scriindu-se chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Nóstră, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la zidirea lumiĭ lét. 7321, iar de la nascerea Domnuluĭ şi Mântuitoruluĭ Nostru Isus Christos lét. 1813 Febr. 27.

Iordache Slătineanu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVII, fila 65.)

www.dacoromanica.ro

57. *Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

D-ta Vel Logofete de Ţéra-de-jos, am vĕḑut arătarea ce Ne facĭ printr'acéstă anafora, după care şi bine voind Domnia Mea pentru ajutorul şi meremetul bisericiĭ domnescĭ ot Tîrgovişte, îĭ hărăzim acea câte o para de loc de a se luà pe séma bisericiĭ, care se luà până acum de vameşĭ, de vreme ce în ponturile şi catalogul vămilor nu se cuprinde nimic pentru acésta, şi pe lângă acest ajutor, îĭ hărăzim a avé şi lude ḑece, ómenĭ făr de pricină de dajdie, cu acéstă însă legătură ca eclisiarchul aceştiĭ bisericĭ până într'un an să îngrijéscă şi să se siléscă de a o meremetisì după cuviinţă, căcĭ de nu va fi următor până la anul a meremetisi, atuncĭ nu numaĭ aceste harurĭ le vom rădicà Domnìa Mea, ci încă şi pe el îl vom lipsì din eclesiarchia aceĭ bisericĭ; ci dar poruncim D-tale, să se facă cartea Domnieĭ Mele cuprinḑĕtóre de aceste harurĭ, cu legătura şi şartul ce se arată maĭ sus. — 1813 Martie 13.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Domne,

Preotul popa Gheorghe, eclisiarchul bisericiĭ domnescĭ din oraşul Tîrgovişteĭ sud. Dîmboviţa, prin jalba ce aŭ dat Inălţimiĭ Tale arată că veniturile ce aŭ avut acéstă domnéscă biserică după vremĭ i s'aŭ rădicat şi s'aŭ dat bisericiĭ domnescĭ de aicĭ din Bucurescĭ, remâind cea de la Tîrgovişte numaĭ cu nisce preoţĭ i cântăreţĭ şi grămăticĭ scutiţĭ; osebit arată, că împrejurul politieĭ Tîrgovişteĭ se face tîrg, pe moşia domnéscă, pe tótă sĕptĕmâna, Vinerea, şi vameşiĭ ieaŭ de la fieş-care prăvălie şi de la alţĭ ómenĭ ce vin cu alte lucrurĭ de vînḑare câte o para de loc, făr de a se cuprinde acésta în catalogul vămilor, şi cere a Te milostivi Măria Ta asupra aceştiĭ bisericĭ domnescĭ, ca acéstă para de loc, ce se iea de către vameşĭ, să o hărăzescĭ Măria Ta sfinteĭ bisericĭ, miluindu-o şi cu câţĭ vaşĭ scutelnicĭ din ómeniĭ făr de pricină de dajdie, ca să se pótă ajutà la multele trebuinţe ce are şi la derăpănarea în carea se află, neavênd nicĭ moşie, nicĭ alte acareturĭ; care acest ajutor, de i se va face de către Inălţimea Ta, se rógă a se trece în chrisovul ce are biserica, care cere a i se înnoì; la a căruia jalbă mi se poruncesce de către Inălţimea Ta ca să cercetez starea aceştiĭ bisericĭ domnescĭ din oraşul Tîrgovişteĭ, cum şi pentru acel avaet al paraleĭ de loc, ce arată că-l ieaŭ vameşiĭ, de se cuprinde în ponturile şi în catalogul vămilor ce le ieaŭ vameşiĭ în mânile lor, şi să arăt Mărieĭ Tale în scris. Următor fiind, am cercetat, şi voind ca să mĕ pliroforisesc ce milă are biserica prin chrisovul care cere a se înnoì, îmĭ arătă un chrisov al Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Moruz dintr'amîndouĕ domniile, cuprinḑĕtor că biserica din Curtea domnéscă de jos i biserica de sus şi biserica sfinteĭ Vinerĭ să ţie şése preoţĭ i doĭ diaconĭ i patru cântăreţĭ şi cincĭ grămăticĭ, scutiţĭ, atât eĭ, cât şi drepte bucatele lor, de dijmărit i de vinăriciŭ şi de oerit, i de fumăritul pivniţelor, i de cheltuiala tîrgurilor, de caĭ de olac şi viile de pogonărit, când se va întîmplà a fi, iar vre-o altă milă pe obrazul acestor bisericĭ nu aŭ. Am cercetat şi pentru starea numitelor bisericĭ, şi m'am îndestulat că aŭ ajuns la próstă stare şi dărăpănare, din pricină că eĭ moşiĭ

www.dacoromanica.ro

saŭ alte acareturĭ nu aŭ şi milele ce aŭ avut când se aflà scaunul domnesc acolo s'aŭ luat de s'aŭ dat bisericilor domnescĭ de aicĭ din Bucurescĭ; iar pentru avaetul paraleĭ de loc ce le ieaŭ vameşiĭ, cercetând în condicile Divanuluĭ, vĕḑuiŭ că nu se cuprinde în ponturile şi în catalogul vămilor, ci se ieaŭ de către vameşĭ numaĭ ca un obiceiŭ, ce se obicĭnuesce de se iea parale de loc şi de către stăpâniĭ altor moşiĭ mănăstirescĭ şi boerescĭ pe carĭ se face tîrgurĭ, şi tîrgul acesta, fiind-că se face pe moşie domnéscă, pe care eştĭ Măria Ta stăpân, Măria Ta poţĭ să hărăzescĭ acea para de loc orĭ la cine veĭ vré. Bisericile acestea însă fiind-că sunt domnescĭ, ale scaunuluĭ domnesc cel vechiŭ din Tîrgovişte, şi aŭ ajuns la derăpănare şi că o să ajungă după vremĭ la maĭ rea derăpănare este vĕḑută şi cunoscută; ca să se pótă dar meremetisi la derăpănarea în care se află şi la care va ajunge după vremĭ, ca să nu ajungă la prăpădenie şi pustiire, li s'ar cuveni un ajutor a li se face şi, de veĭ bine-voi a Te mislostivi Inălţimea Ta de a li se face ajutor cu acea para de loc şi cu aceĭ scutelnicĭ făr de pricină de dajdie, se va da luminată porunca Mărieĭ Tale a se trece şi aceste milĭ în chrisovul care cere a se înnoi, ca să Te facĭ Măria Ta noŭ ctitor şi să fiĭ pomenit în vecĭ; de care nu lipsiiŭ a arătà Inălţimiĭ Tale. — 1813 Februarie 28.

Istrate Slătineanu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIII, pag. 521.)

58. *Chrisovul mănăstirii Sfîntuluĭ Ioan din Bucurescĭ.*

Cunoscut şi dovedit lucru este-şi la marĭ şi la micĭ şi la tot creştinul ce viază în lume, că orĭ-carele socotesce a şĭ chivernisi viéţa prin fapte bune şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ, nu numaĭ pentru lauda cea vremelnică a numeluĭ sĕŭ se nevoesce, se sîrguesce, şi maĭ mult şi maĭ vîrtos se silesce pentru folosul sufletuluĭ şi pentru nădejdea cea curată şi adevĕrată a rĕsplătiriĭ faptelor bune de către marele şi prea înaltul Dumneḑeŭ, de vreme ce prin iubirea de Dumneḑeŭ şi prin lucrarea faptelor bune fiteş-care aştéptă şi nădĕjduesce rĕsplătire veoĭnică de la mila luĭ Dumneḑeŭ şi de la ómenĭ laudă şi bune cuvînturĭ li se pricinuesc. In multe chipurĭ dar póte lucrà cine-vaşĭ fapte bune, iar maĭ ales de tóte şi prea primite şi luĭ Dumneḑeŭ cu totul plăcute sunt milele carĭ se daŭ şi se afierosesc la dumneḑeescile locaşurĭ, unde tot-deauna neîncetat se laudă şi se proslăvesce marele şi prea puternicul numele luĭ; acestea dar şi ca acestea din sfintele scripturĭ auḑindu-le şi cu inimă curată şi învoiăşată a le împlini nevoindu-Ne, socotit-am Domnia Mea şi pentru sfînta şi dumneḑeésca mănăstire de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Tăierea sfîntuluĭ cap al Sfîntuluĭ Prooroc Ioan Botezătorul Domnuluĭ, ce este zidită din temelie şi cu tóte câte se vĕd de Domnia Sa rĕposatul Constantin Basarab Brâncoveanu Voevod, care mănăstire este metoh la sf. mănăstire a Sf. Prooroc Ilie de la ..... din eparchia Ianina, asupra căriia rîvnind cu óreşĭ-ce milă şi ajutor, ca să Ne facem Noĭ ctitorĭ, am hărăzit şi am întărit printr'acest cinstit chrisovul Domnieĭ Mele, ca să iea din vinăriciul domnesc de la douĕ popóre ce sunt în judeţul Secuenilor: Budurescĭ şi Buzoenĭ, cât ţine poporul acestor délurĭ şi cât iea domnia vinăriciŭ de la toţĭ ceĭ ce plă-

www.dacoromanica.ro

tesc vinăriciŭ, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, iar gărdurăritul numaĭ din poporul Bucurescilor, şi în poporul Buzoenĭ fiind şi alte numirĭ ce-ĭ ḑic Bărboiul, care ţine tot de Buzoenĭ şi în Bărboiu i în Buzoenĭ se cuprinde aceste văĭ însă: valea Mănăstiriĭ, valea Ţiganuluĭ, valea Migăleĭ, valea şi faţa Ceptureĭ, valea Cosiĭ şi valea luĭ Stan, de unde aŭ luat totdeauna mănăstirea vinăriciŭ, după cum şi în catastişele de vinăriciŭ ale mănăstiriĭ se cuprinde, pentru carĭ aceste popóre Bărboiu i numirile viilor întîmplându-se pricinĭ de judecăţĭ, atât cu mănăstirea Snagovuluĭ cât şi cu vinăricerii domnescĭ, şi prin amăruntă cercetare dovedindu-se că sunt bune ale acesteĭ mănăstirĭ, s'aŭ făcut îndreptare ca să le iea tot mănăstirea vinăriciul; şi 50 bolovanĭ sare să iea pe an de la ocna Telega; aşijderea să maĭ fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să scutéscă în toţĭ aniĭ. oĭ 600 de oerit, pentru care la vremea oerituluĭ să i se facă pecetluitul Domnieĭ Mele de rădicătură; şi un scaun de carne aicĭ în oraşul Bucurescĭ să aibă, apărat de dijmărit, de erbărit, de vamă şi de tóte alte angariĭ ce daŭ scaunele, acestea să nu se supere; şi lude 25 să ţie, însă ómenĭ străinĭ, pentru posluşania şi ajutorul la trebile sf. mănăstirĭ, pre carĭ găsindu-ĭ şi dându-ĭ la D lor ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiind străinĭ cu adevărat, să le dea adeverinţă pe numele şi chipul lor, după care să li se dea şi pecetluiturĭ gpd., spre a fi în pace şi nesupăraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile ce ese peste an în ţéră; pentru care milă văḑum Domnia Mea atât chrisóvele altor fraţĭ domnĭ, cât şi chrisovul Domnieĭ Sale frateluĭ Constantin Alexandru Ipsilant Voevod, ce-l văḑum, cu lét 1803 Septembre 15. Decĭ învrednicindu Ne Domnul Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţărĭ-Românescĭ, Ne-am milostivit de am înnoit şi am întărit milele aceste, să i se păzéscă nestrămutat. Pentru care am dat acest cinstit şi bine închipuit chrisov al Domnieĭ Mele, întărit cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Ţéra-de-Sus, pan Grigore Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigore Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-Sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Dvornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Dvornic za politie, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinilor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Christos 1813 Martie 2, de Nicolae Logofeţel de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 29 v.*)

www.dacoromanica.ro

59. *Chrisovul mănăstirii Văcărescii.*

Mărirea şi lauda Domnilor celor pravoslavnicĭ, măcar că şi întru alte facerĭ de bine de obşte şi deosebĭ la obraze şi la locurĭ carĭ aŭ fost trebuinţă a luà şi a se îndestulà de către oblăduitorĭ este laudă şi de mare cuviinţă, iar maĭ ales şi maĭ cu deadinsul li se pricinuesc laude şi încoronărĭ din bunătăţile şi facerile de bine carĭ arată către sfintele şi dumneḑeescile locaşurĭ, ce sunt rădicate şi întemeiate de alţĭ pravoslavnicĭ Domnĭ rĕposaţĭ, pentru ajutorul sfintelor şi dumneḑeescilor case, ce sunt supuse sub multe nevoĭ ale întîmplărilor ce sunt după vremĭ, şi pentru milostenia vre-o unor obraze carĭ aŭ trebuinţe de milă, a cărora laudă nu numaĭ întru acéstă viéţă vremelnică şi trecĕtóre petrece, ci, înălţându-se cu mărire, ajunge şi până la jărtfelnicul cel maĭ presus de cerurĭ şi văcuitorĭ făr de stricăciune. Ci dar şi Domnia Sa rĕposatul Domn Nicolae Alexandru-Vodă, din rîvnă dumneḑeéscă îndemnându-se, aŭ rădicat, aŭ înălţat şi aŭ înfrumuseţat sfînta şi dumneḑeésca mănăstire întru lauda şi mărirea prea sfinteĭ şi maĭ presus de fire Troiţă a unuia singur Dumneḑeŭ, aprópe de oraşul Bucurescĭ, unde se numesce Văcărescii; care şi înzestrând'o cu multe moşiĭ şi dobitóce, aŭ închinat o la prea sfîntul şi de viéţă priimitorul mormîntul al Domnuluĭ Nostru Isus Christos de la Sfînta Patriarchie a Ierusalimuluĭ cu chrisóve şi cu privileghiurĭ ale Domnieĭ Sale, ca să fie sf. mănăstire totdeauna nesupusă dăjdiilor, atât la ale Vistierieĭ cât şi ale cămăriĭ, scutindu-se de haraciŭ, de împrumutărĭ, de cal domnesc şi de ajutorinţe ce es pe boerĭ şi pe mănăstirĭ, şi de tóte alte dăjdiĭ obicĭnuite şi neobicĭnuite, orĭ cu ce nume se vor numì, şi să scutéscă tóte viile de pogonărit şi vinul de vinăriciŭ, stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmărit, vite i caĭ de văcărit, însă drepte bucatele mănăstiriĭ; şi iar să aibă a ţiné din locul domnesc din Bucurescĭ un loc din sus de pórta vieĭ domnescĭ, în lung stînjinĭ 30 şi în lat stînjinĭ 10, unde şi pivniţă de pétră aŭ făcut, tot după cum tóte acestea sunt date şi închinate de Domnia Sa rĕposatul ctitor; şi încă să aibă a luà sf. mănăstire milă din vinăriciul domnesc din sud. Saac de la vinăricerii ce vor fi talerĭ 500 şi, de vreme ce pentru aceştĭ talerĭ 500 carĭ vrea să-ĭ iea din vinăriciul Săcuenilor, nu hotărà Domnia Sa din ce dél să iea, ci pentru maĭ bună întemeere şi pentru ca să nu maĭ aibă sf. mănăstire vre odinióră de acea milă lipsă, aŭ socotit Domnia Sa şi aŭ orînduit ca să iea în toţĭ aniĭ vinăriciul din délul de peste Cricovul domnesc, însă poporul Văieĭ luĭ Seman, care se începe din délul Loloescĭ şi merge în jos până în délul ce se chémă valea Garduluĭ, dintr'acel judeţ al Săcuenilor, de la ceĭ ce aŭ obiceiŭ de plătesc vinăriciŭ domnesc, din ḑece vedre o vadră, plătind şi vadra după obiceiŭ cum plătesc şi la domnie, cu părpărul şi poclonul; şi să aibă a luà de la cămăraşiĭ de ocne pe an pentru 500 bolovanĭ sare talerĭ 500 şi 50 bolovanĭ sare aĭ mănăstiriĭ Tânganu, metoh al mănăstiriĭ Văcărescĭ, şi merticul de sare ce luà mănăstirea Hurezul, hotărînd şi orînduind Domnia Sa, în chrisovul cel afieroticon, ca să fie peste tóte milele acestea treĭ epitropĭ boerĭ marĭ, Vel Logofĕt, Vel Spătar, Vel Vistier, cariĭ după vremĭ vor fi într'acele dregătoriĭ, purtând grija şi îndreptând tóte cele trebuincióse ale sf. mănăstirĭ spre buna otcârmuire şi chivernisire şi, din milele ce scriŭ maĭ sus, afară din alte venituri ale mănăstiriĭ, ce vor avé

www.dacoromanica.ro

după moşiĭ, după viĭ şi după dobitóce, prin scirea domnieĭ, în toţĭ aniĭ, să dea milă aicĭ în Bucurescĭ pe la creştiniĭ ce aŭ trebuinţă, pe an talerĭ 500, însă talerĭ 100 să se cheltuiască ca să se mărite douĕ fete de boer mare, au al doilea, sărace, şi scăpătate, după Sfete Vasilie, maĭ înainte de lăsatul seculuĭ de păresimĭ, şi talerĭ 100, adecă una sută, iar în toţĭ aniĭ, să se rĕscumpere robĭ, şi talerĭ 50 să se facă îmbrăcăminte săracilor, împărţindu-se la praznicul Sf. Nicolae, talerĭ 50 să se împarţă iar la praznicul Sf. Nicolae la obraze sărace maĭ de cinste, şi talerĭ 50 să se dea hrană celor închişĭ în puşcărie, adecă de sĕptĕmână po talerĭ unul, şi talerĭ 50 la săracĭ carĭ vor vré să se preoţéscă, ca să-şĭ cumpere cele trebuincióse ale preoţieĭ, avênd de grijă epitropiĭ, ce s'aŭ ḑis maĭ sus, să se păzéscă aceste milĭ necontenit. şi de s'ar întîmplà vre-odinióră anĭ neroditorĭ, ca să nu prisoséscă din veniturile mănăstiriĭ, să se trimiţă ajutor la sf. mormînt, iar acéstă milă în toţĭ aniĭ tot să se păzéscă necurmat, fiind şi în urma Domnieĭ Sale întărite aceste milĭ şi daniĭ i de Domnia Sa Michaiŭ Racoviţă Voevod, şi de Domnia Sa Constantin Voevod, fiul Domnieĭ Sale Nicolae Voevod, cu chrisóvele Domniilor Sale, aşijderea şi Domnia Sa rĕposatul Alexandru Vodă Ipsilant, prin chrisovul Mărieĭ Sale ot lét. 1775, aŭ întărit milele ce se arată maĭ sus, cât şi alte milĭ aŭ maĭ adăogat, adecă în locul satuluĭ şi moşieĭ Soróeĭ, de la care avea mănăstirea mult ajutor, fiind-că s'aŭ pustiit, să aibă lude 50 scutelnicĭ de tóte dăjdiile ţĕriĭ, i 1.500 oĭ de oerit să scutéscă cu pecetluit domnesc şi să maĭ iea şi parte din vinăriciul domnesc, ce se luà pe seama cămăriĭ domnescĭ tot dintr'acest popor ce scrie al Săcuenilor, iar cămara amestec să nu aibă nicĭ decum, şi douĕ pivniţe să scutéscă de fumărit şi de tóte alte angariĭ; aşijderea să iea al treilea ban din vama tîrguluĭ ce se face la Stelnica, i al treilea ban din vama tîrguluĭ Petróeĭ, orînduind şi egumenul mănăstiriĭ omul sĕŭ la tóte tîrgurile ce se vor face acolo, păzind la obor împreună cu vameşiĭ, după cum pentru acésta aŭ vĕḑut Domnia Sa şi cartea Domnieĭ Sale Constandin Vodă Gehan; aşijderea aŭ maĭ avut milă orînduită tot de la rĕposaţiĭ Domnĭ a luà pe an din vama domnéscă a oboruluĭ tîrguluĭ de afară al treilea ban, dar nicĭ odată nu s'aŭ urmat acéstă milă de la oboru tîrguluĭ de afară şi prin tóte chrisóvele fraţilor Domnĭ împreună cu cele-lalte milĭ aŭ fost coprinsă şi acésta, iar Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, prin chrisovul ce l vĕḑum, cu lét. 1793 Maiŭ 8, vĕḑênd că vama oboruluĭ s'aŭ înmulţit şi după ce merge se înmulţesce, din carĭ pricinĭ nu póte să dea cămara domnéscă atâta milă şi aşà mănăstirea se lipsià de acel folos şi rĕmâneà numaĭ cu chrisóvele, fără a nu luà nimic, aŭ socotit şi aŭ întocmit a se da mănăstiriĭ din numita vamă a oboruluĭ tîrguluĭ de afară pe tot anul câte talerĭ 1.500, carĭ banĭ să aibă a-ĭ rĕspunde vameşiĭ la mănăstire peste suma cumpĕrătoriĭ, pe fie-care an în treĭ soróce, adecă talerĭ 500 la ḑi întâiŭ de Ianuarie, i talerĭ 500 la ḑi întâiŭ de Maiŭ, i alţĭ talerĭ 500 la ḑi întâiŭ de Septembre, făr de a se scădé cămara domnéscă; iar când nu se vor vinde vămile şi se vor da în credinţă, atuncĭ să rĕspunḑă cămara domnéscă aceştĭ talerĭ 1.500 la mănăstirea Văcărescĭ; carĭ aceste milĭ le-aŭ avut sf. mănăstire şi de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din chrisóvele Domniilor Sale Ne-am adeverit. Decĭ învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice

www.dacoromanica.ro

Ţĕrĭ-Rumânescĭ, am bine-voit de am înnoit şi am întărit tóte aceste milĭ, cum se cuprinde maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat, pohtind dar şi Noĭ pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici cu obládui rea acestuĭ creştinesc scaun, să bine-voiască a înnoi şi a întări aceste milĭ, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine în urmă să fie de alţiĭ în séma ţinute. Şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constandin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constandin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Ţéra-de sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Iordache Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic de politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anĭ de la zidirea lumeĭ 7321, iar de la Domnul Dumnedeŭ şi Mântuitorul Nostru Isus Christos 1813 Martie 3, de Nicolae Logofeţel de Divan.

(Cod. LVXXII, fila 35 v.)

60. *Cartea sfinteĭ mănăstirĭ Jitia.*

Sfinteĭ şi dumnedeescĭ mănăstirĭ Jitia, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ mareluĭ mucenic şi isvorîtor de mir Dimitrie, care este metoh la mănăstirea Sf. Pavel de la Sfetagora, şi părinteluĭ Chir . . . . . egumenuluĭ, şi tuturor părinţilor călugărĭ câţĭ se vor afla locuitorĭ la acéstă sf. mănăstire, ca să aibă milele ce aŭ avut de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din chrisóvele i cărţile Domniilor Sale, ce le vĕdum, Ne-am adeverit; carĭ milĭ sunt acestea, adecă: vinăriciul din popórele dimprejurul tîrguluĭ Craioveĭ ce sunt pe hotarele moşieĭ Craioveĭ, însă din poporul Sasuluĭ, i Priséca, i Bălcănescĭ, i Cârcióia, i valea Feteĭ din sud. Dolj, i din poporul Bălănesciĭ cu Prisecile şi Plesesciĭ din sud. Gorj, în care vinăriciŭ de la o vreme încóce maĭ isvodindu-se şi alte numirĭ locurilor dintr'aceste popóre, adecă la poporul Sasuluĭ dicêndu-ĭ şi Teiul i Teişul şi Corneşul, şi la poporul Vâlcănesciĭ, Préjba i Sutanul i a Jătianuluĭ i Clucerésa i al Jianuluĭ şi Nicolae Vâlcănescu, şi la poporul valea Feteĭ dicêndu-ĭ şi moşia domnéscă, se întinsese vinăriceriĭ domnescĭ a luà vinăriciul partea mănăstiriĭ dintr'aceste numirĭ; dar din porunca Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Michaiŭ-Vodă Suţul făcêndu se cercetare de Sf. Sa Episcopul Rîmniculuĭ, i de rĕposatul Banul Nicolae Brâncoveanul, fiind atuncea Vel Logofĕt, şi D-luĭ biv Vel Spătar Grigorie Balasache, aŭ arăta

www.dacoromanica.ro

prin anafora că, după cercetarea ce aŭ făcut, s'aŭ adeverit că aceste numirĭ sunt tot din cuprinsul acestor popóre ce are mănăstirea prin chrisóve, carĭ şi însuşĭ D-luĭ rĕposatul Vornic Constantin Ştirbei, ce fusese atuncĭ cumpĕrător slujbeĭ vinăriciuluĭ, aŭ arătat că din apracsia slujbaşilor s'aŭ făcut acéstă călcare popórelor mănăstiriĭ, şi aŭ întărit şi Domnia Sa acea anafora, ca să aibă a luà vinăriciŭ şi dintr'acele numirĭ, după cum aŭ luat şi maĭ înainte, şi asemenea aŭ întărit şi fraţiĭ Domnĭ din urmă, pentru care egumenul saŭ alţĭ ómenĭ aĭ mănăstiriĭ, carĭ vor fi trimişĭ pentru strîngerea aceştiĭ mile, să aibă a umblà printr'acele popóre cu numirile ce se arată maĭ sus şi a scrie vinăriciul tot de-odată cu vinăricerii domnescĭ şi să facă douĕ catastişe unul ca altul, iscălite fiind amîndouĕ şi de vinăricerii domnescĭ şi de ómeniĭ mănăstiriĭ, şi aşà împreună strîngênd baniĭ ce este de plătesc dajniciĭ, de o vadră de vin po banĭ 5, să aibă a luà sf. mănăstire câte doĭ banĭ de vadră şi părpăr după obiceiŭ, precum aŭ luat şi maĭ înainte, şi vinăricerii domnescĭ să aibă a luà câte treĭ banĭ de vadră, după cum se va cuprinde la cartea domnéscă, ce li se va da la mână de slujba vinăriciuluĭ; aşijderea să aibă a luà sf. mănăstire de la toţĭ ceĭ ce vor avé viĭ pe moşia mănăstiriĭ, din douĕ ḑecĭ vedre vin o vadră, după obiceiŭ; şi iar să fie sfinţeĭ mănăstirĭ milă de la Domnia Mea să ţie lude ḑece, ómenĭ străinĭ, pentru carĭ aducênd adeverinţă de la D-lor ispravniciĭ judeţuluĭ de numele şi chipul lor, să li se dea şi pecetluiturĭ domnescĭ, spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile verĭ-câte ar eşi de la Visteria Domnieĭ Mele peste an în ţĕră, de nicĭ unele val şi bântuială să nu aibă, pentru ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de posluşanie şi ajutor. Decĭ învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, Neam milostivit şi Domnia Mea de i-am înnoit şi i-am întărit mila acésta, ca să i se păzéscă nestrămutat; i saam recch gpd. — 1813 Martie 15.

(Cod. LXXVII, fila 57 v.)

61. *Cartea sfinteĭ biericĭ Orescii ot sud. Ilfov.*

Milostiiu Bojiiu Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Sfinteĭ şi dumneḑeescii biericĭ de la Orescĭ sud. Ilfov, care din întîmplărĭ de rĕsmeriţă fiind părăduită, neslujindu se nicĭ sfintele taine într'însa, prin silinţa, ostenéla şi cheltuiala credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele Alexandru Lămotescu biv Vel Medelnicer dregêndu se şi făcêndu-i-se tóte cele trebuincióse, i-aŭ aşezat preot şi grămătic, ca să fie nelipsiţĭ la acéstă sfîntă biserică, pentru care Ne adeverim din cartea Domnieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant ot lét. 1803 Iulie 10, ca acest preot şi grămătic ce se vor aflà slujind la acéstă biserică să fie în pace şi nesupĕraţĭ de rîndul dăjdiilor, cum şi drepte bucatele lor să fie scutite şi apĕrate de dijmărit şi vinăriciŭ, să ţie şi lude 4, scutiţĭ cu pecetluitul gpd. şi făr de pricină de dajdie, ca să fie pentru ajutorul sfinteĭ biericĭ; drept aceea dar şi Domnia Mea, după rîvna ce avem asupra sfintelor şi dumneḑeescilor lăcaşurĭ, nu

www.dacoromanica.ro

am trecut cu vederea, ci bine-voind ca să Ne facem şi Noĭ ctitorĭ, Ne-am milostivit şi, printr'acéstă domnésca Nóstră carte, îĭ înnoim şi-ĭ întărim milele ce se cuprind maĭ sus, ca întocmaĭ să le aibă nestrămutat; i saam receh gpd. — 1813 Martie 5.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVII, fila 58 v.)

62. *Chrisovul mănăstiriĭ Stavropoleos.*

Bunătăţile şi lucrurile cele plăcute luĭ Dumnedeŭ, carĭ sunt pururea stătătóre şi adevĕrate, se cuvin la tot creştinul a le urmà şi a le săvîrşì din cât i-ar fi putinţa, iar maĭ vîrtos ceĭ ce se învrednicesc de ieaŭ de la Domnul putere şi stăpânire, netăgăduită datorie aŭ să întăréscă şi să întemeeze cele ce întru slava luĭ Dumnedeŭ se ridică şi se înalţă cu milă şi cu ajutorul din darurile cele ce aŭ câştigat, pentru că precum Dumnedeŭ i-aŭ cinstit pre dînşiĭ cu oblăduirea şi cu puterea, aşà şi eĭ sunt datorĭ a cinsti şi a miluì a luĭ sfinte locaşurĭ; drept aceea dar, de vreme ce rĕposatul părintele Stravropoleos Chir Ioanichie, ce s'aŭ aflat cu locuinţa aicĭ, din rîvnă dumnedeească fiind pornit, cu multă evlavie aŭ înălţat din temelie sfîntă biserică aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ întru slujba veciniculuĭ Dumnedeŭ şi întru cinstea şi lauda sfinţilor marilor Voevodĭ Michail şi Gavriil şi întru pomenirea aceluĭ dintre sfinţĭ părintele nostru Atanasie cel mare, Archiepiscopul Alexandrieĭ, pre care din ostenéla Sfinţieĭ Sale aŭ înfrumuseţat pe din lăuntru şi pe din afară cu tóte trebuinciósele odóre şi podóbe şi aŭ ocolit-o împrejur cu han şi cu alte ziduri, precum se vede; dar ca un om străin ce aŭ fost Sfinţia Sa, n'aŭ avut să o înzestreze cu de cele pămîntescĭ iconomiĭ, şi socotind Domnia Sa rĕposatul Nicolae Alexandru Voevod, pentru părinţiĭ ceĭ ce se vor aflà locuitorĭ după vremĭ la acéstă sf. biserică, ca să-şĭ aibă odihna şi chivernisèla vieţeĭ pe deplin, aŭ bine-voit de aŭ înzestrat cu din domnescile milĭ prin chrisóvele Domnieĭ Sale, carĭ în urmă s'aŭ înnoit de toţĭ fraţiĭ Domnĭ carĭ aŭ stătut oblăduitorĭ ţĕriĭ aceştia, precum din chrisóvele Domniilor Sale Ne-am adeverit; decĭ învrednicindu-Ne Domnul Dumnedeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceşteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, după starea şi neputinţa întru care Ne adeverim că se află maĭ sus numita biserică, cu cale sunt milele ce i s'aŭ orînduit a le avè acest sfînt lăcaş şi părinţiĭ ce vor fi locuitorĭ, şi maĭ vîrtos după evlavia ce cu căldurósă inimă avem spre întemeerea şi buna starea dumnedeescilor bisericĭ şi ca să Ne facem şi Noĭ ctitorĭ, spre a Ne fi numele pururea pomenit la sfîntul jărtfelnic, cu învoiăşată inimă înnoim şi întărim milele ce prin domnescile chrisóve aŭ avut, ca să le aibă pe deplin şi să i se păzéscă nestrămutat, adecă ca să iea în toţĭ aniĭ de la cămară câte talerĭ 50 la ḑiua prazniculuĭ sfinţilor îngerĭ şi să scutéscă de dijmărit stupĭ 300 i rîmătorĭ 300, i de pogonărit pogóne 20, şi de vinăriciŭ cât vin va face în viile bisericiĭ, şi de oerit oĭ 250, şi de văcărit vite 30, şi tóte odăile ce sunt împrejurul bisericiĭ de fumărit şi băcănia de la han de fumărit,

www.dacoromanica.ro

şi schimbul banilor, şi de tóte ce ar eşì pe alte băcăniĭ i pivniţe, iar de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc, cum şi hangiul, băcanul şi cârciumarul, să fie scutiţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile ce ar eşi peste an de la Vistierie pe tîrg şi pe ţéră, de nimic să nu fie supĕraţĭ; aşijderea să ţie şi lude ḑece, ómenĭ străinĭ, cărora să li se dea pecetluiturĭ de la Vistierie, ca să fie scutiţĭ de tóte; şi iar să aibă sf. mănăstire milă de la Domnia Mea să iea vinăriciŭ din délul Boldescilor i al Mălăescilor din sud. Saac, cu părpărul, pentru care să trimiţă în toţĭ aniĭ omul mănăstiriĭ să umble împreună cu vinăricerii domnescĭ, să scrie tot vinăriciul dintr'aceste délurĭ, făcênd douĕ catastişe asemenea unul ca altul şi, împreună strîngênd şi baniĭ vinăriciuluĭ ce-ĭ plătesc dajniciĭ, de vadră câte banĭ patru şi poclonul de nume din aceştia, să iea omul mănăstiriĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul după obiceiŭ, iar ceĭ lalţĭ să-ĭ iea vinăricerii domnescĭ, ca să fie sf. mănăstirĭ acéstă milă de ajutor şi chivernisélă şi vecĭnică pomenire Domnieĭ Mele. Rugăm şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor orînduì de la Dumneḑeŭ cu oblăduirea aceştiĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi întărì milele acestea, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi dăniĭ să fie în urmă de alţĭ Domnĭ primite şi în sémă ţinute. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, şi cu tot sfatul D-lor cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Gheorghe Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic de politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Neŝtor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicì în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ Nostru Isus Christos 1813 Martie 10, de Iordache Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 37 v.*)

63. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Greciĭ de aicĭ din Bucurescĭ.*

Tóte facerile de bine ce s'aŭ făcut cu milosteniile de rĕposaţĭ Domnĭ aĭ ţĕriĭ aceştia maĭ ales pe la mănăstirile cele străine, cărora cuviincióse le este mila şi ajutorul, cu cale şi cuviinţă este a se ţiné nesmintite de către ceĭ ce se miluesc de către Dumneḑeŭ cu oblăduirea ţĕriĭ; drept aceea şi Domnia Mea, fiind pururea cu inimă sîrguitóre spre întărirea uneĭ milĭ ca acestea, socotit-am şi pentru sf. Archiepiscopie de la Pogonianis, care este

www.dacoromanica.ro

zidită din temelia eĭ de rĕposatul şi slăvitul Impĕrat Constantin Pogonatul, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor slăviţilor şi întru tot lăudaţilor Apostolĭ Petru şi Pavel; aşijderea şi pentru biserica Ghiromeĭ Banul de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ce se numesce biserica Grecilor, care este metoh la acéstă sf. Episcopie, ce s'a numit maĭ sus, ca să o împărtăşim din domnescile Nóstre milĭ, carĭ Dumneḑeŭ Ne-aŭ miluit, fiind-că atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la fraţiĭ Domnĭ din urmă de rînd, precum din chrisóvele Domniilor Sale, ce le-am vĕḑut, Ne-am adeverit, aŭ avut milele ce se cuprinde maĭ jos. Decĭ învrednicindu Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, am bine-voit şi Domnia Mea de le-am înnoit şi le-am întărit aceste milĭ printr'acest cinstit domnescul Nostru chrisov, ca să se păzéscă nestrămutat, adecă: să aibă sf. Archiepiscopie ce s'a numit maĭ sus şi Sfinţia Sa Părintele Archiepiscop Pogonianis Chir Dionisie, năstavnicul aceştiĭ sfinte case, a trimite în toţĭ aniĭ să iea orînduita milă de la cămăraşiĭ de ocne, pe an câte 6.000 de banĭ, şi părinţiĭ ce vor veni de acolo câte banĭ 500 pentru ajutorul sf. Episcopiĭ; aşijderea tóte prăvăliile câte sunt aicĭ în Bucurescĭ ale sf. metoh, să fie în pace şi ertate de vamă, de fumărit, de schimbul banilor şi de tóte alte dărĭ, măcar şi când vor da alte prăvăliĭ dintr'alte părţĭ, iar prăvăliile acestuĭ metoh nicĭ atuncĭ să nu se supere, numaĭ să aibă a-şĭ da la biserică fumăritul şi vama; să aibă a scuti de vinăriciŭ tot vinul ce s'ar face în viile acestuĭ metoh, orĭ în ce dél va fi, nicĭ o bântuială de către vinăricerĭ să nu aibă, şi de pogonărit, când va fi, să scutéscă pogóne 18 viĭ ale sfîntuluĭ metoh, cum şi o pivniţă cu cârciumarul eĭ să-ĭ vînḑă vinul aicĭ în oraşul Bucurescĭ, care pivniţă să fie în pace de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc şi de tóte alte dărĭ, cum şi cârciumarul în pace şi ertat de tóte dăjdiile şi orînduelile ţĕriĭ, să pótă fi pentru tréba cârciumeĭ; şi să aibă a scuti în toţĭ aniĭ de dijmărit stupĭ douĕ sute, să ţie şi doĭ ómenĭ străinĭ, cariĭ cercetându-se şi fiind străinĭ cu adevĕrat, să li se dea pecetluiturĭ gpd. pe numele şi chipul lor, ca să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile ţĕriĭ, să pótă fi de poslušanie şi ajutorul acesteĭ sfinte bisericĭ; aşijderea să aibă a luá acéstă sfîntă biserică şi vinăriciul din délul Mircesciĭ, Lipia, i Mocesciĭ sud. Buzĕŭ, i Căeniĭ sud. Saac, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul după obiceiŭ, pentru care la vremea vinăriciuluĭ să aibă a merge omul sfîntuluĭ metoh împreună cu vinăricerĭ domnescĭ să scrie vinăriciul de la acele popóre, făcênd douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite fiind şi de vinăricerĭ domnescĭ şi de omul mănăstiriĭ, şi strîngênd baniĭ vinăriciuluĭ, să aibă a-şĭ luá biserica aceĭ câte doĭ banĭ şi părpărul, cum ieaŭ şi alte sfinte. mănăstirĭ. Rugăm dar şi pe ceĭ ce în urma Nóstră se vor alege de la Dumneḑeŭ stăpânitorĭ ţĕreĭ acesteia, ca să bine-voiască a întări mila acésta şi cu chrisóvele Domniilor Sale, ca şi al Domniilor Sale milĭ şi dăniĭ să fie primite şi în sémă ţinute. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Lo-

www.dacoromanica.ro

gofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta întru întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lét. 1813 Martie 14, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 50.)

64. *Chrisovul bisericii Dintr'o ḑi.*

A zidì numaĭ cu cuvînt este lucru al luĭ Dumneḑeŭ celuĭ în Troiţă slăvit, după cum ḑice dumneḑeescul David: «el aŭ ḑis şi s'aŭ făcut, aŭ poruncit şi s'aŭ zidit», şi iarăşĭ a luĭ Dumneḑeŭ lucru este a păzì pre cele zidite nestrămutate şi neschimbate, după cum iarăşĭ Proorocul acesta ḑice: «poruncă aŭ pus şi nu se va mutà», arătând cu acésta tăria dumneḑeescelĭ puterĭ; iar omuluĭ din fire trecĕtor şi lesne schimbăcios şi a zidì cu ostenélă îĭ este, şi a păzì pe cele zidite cu anevoe îĭ este; este însă la om al sĕŭ lucru a zidì după putinţa firiĭ luĭ cele ce sunt trebuitóre nu numaĭ vieţiĭ ceĭ trupescĭ, ci şi câte spre săvîrşirea sufletéscă se aduce şi fericirea cea după mórte se câştigă; dintre carĭ fiind una cea maĭ dintâiŭ ajutorul sfintelor luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, unde apururea se săvîrşesce sfintele rugăciunĭ şi să jertfesce însuşĭ mielul luĭ Dumneḑeŭ pentru mântuirea némuluĭ creştinesc, socotit-am şi Domnia Mea pentru sfînta şi dumneḑeésca biserică ce se numiesce Dintr'o ḑi, de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, ce este zidită de rĕposatul Domn Constantin Vodă Brâncoveanu, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul mareluĭ erarch şi făcĕtor de minunĭ Nicolae Arhiepiscopul Miralichieĭ, care biserică fiind lipsită de tóte cele trebuincióse, neavênd nicĭ enorie, şi vĕḑênd ceĭ de maĭ înainte fraţĭ Domnĭ trebuinţa ce are acéstă sfîntă biserică la slujbele sfinteĭ liturghiĭ pentru chivernisirea preoţilor i a cântăreţilor, cum şi de a se drege după vremĭ cele stricate, atât ale sfinteĭ bisericĭ, cât şi împrejmuirile şi chiliile, i-aŭ fost făcut milă ca să iea în toţĭ aniĭ la vreme tot vinăriciul domnesc din sud. Ilfov, ce rĕmase până atuncĭ neînchinat, precum pentru acéstă milă vĕḑum aceste chrisóve ale fraţilor Domnĭ, adecă al rĕposatuluĭ Alexandru Vodă Ipsilant ot lét. 1779, i al rĕposatuluĭ Domn Nicolae Vodă Caragea ot lét. 1782, şi ale rĕposatuluĭ Domn Michaiŭ Vodă Suţu, unul cu lét 1783 dintru cea dintâiŭ domnie şi altul cu lét. 1792 dintru cea de al doilea domnie, precum şi chrisovul Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Vodă Moruz, ce-l vĕḑum, cu lét. . . , Ne-am adeverit; care milă de i se şi urméză până acum, dar după pliroforia ce luăm, vinăriciul acesta, ce-l iea, nefiind de ajuns de a se puté ţiné această sfîntă biserică în starea eĭ, maĭ vîrtos acum într'acéstă vreme, când preţul a tóte lucrurilor s'aŭ înălţat, apoĭ fiind-că şi Domnia Nóstră

www.dacoromanica.ro

Ne bisericim la acest sfînt lăcaş, unde şi învederată fiindu-Ne trebuinţa de ajutorul ce are acéstă biserică, şi ca să Ne facem şi Noĭ ctitorĭ, am binevoit Domnia Mea şi, pe lângă mila de vinăriciŭ ce aŭ avut până acum, care se arată maĭ sus, ce o întărim Domnia Mea, ca să se păzéscă nestrămutat, îĭ hărăzim şi aceste milĭ, adecă să aibă a ţinè acéstă biserică şi lude 5 scutelnicĭ dintre dajnicĭ, cu pecetluiturĭ după orînduiala Vistierieĭ; aşijderea să aibă a luà şi pe tot anul, însă 150 bolovanĭ sare de la ocne, care sare să i se deà în natură, cum şi talerĭ 300, adecă treĭ sute, de la vel Vameş al carvasaraleĭ, peste baniĭ cumpĕrătoriĭ; precum şi doĭ preoţĭ ce se vor aflà la acéstă sf. biserică să fie scutiţĭ şi apĕraţĭ de verĭ-ce dăjdiĭ şi orînduelĭ vor eşì pe preoţĭ şi de plocon; să se scutéscă şi ale lor drepte bucate de vinăriciŭ i dijmărit, cu carĭ să se ajute, spre a fi sfinteĭ bisericĭ de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele veciniică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, cariĭ în urma Nóstră se vor învrednicì cu oblăduirea aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ Rumânescĭ, să bine voiască a înnoì aceste milĭ, ca şi ale Domniilor Sale milĭ să fie în urmă de alţiĭ înnoite şi în sémă ţinute. Drept aceea, ca să se urmeze şi să se păzéscă aceste milĭ sfinteĭ bisericĭ, am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ domnésca Nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, marturĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Const. Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constandin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Dvornic de politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al pricinelor străine, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, la aniĭ de la nascerea luĭ Christos 1813 Martie 15, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII fila 51 v.*)

65. *Chrisovul mănăstiriĭ Mamul, de călugăriţe, ot sud. Vîlcea.*

Sfinteĭ şi dumneḑeesciĭ mănăstirĭ ce se numesce Mamul ot sud. Vîlcea, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ mareluĭ erarch şi de minunĭ făcĕtor Nicolae de la Miralichia, şi maicelor călugăriţe ce locuesc la acéstă sf. mănăstire, ca să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să iea vinăriciŭ din dèlul Cocorescilor, cum aŭ luat maĭ înainte, din amîndouĕ dèlurile; aşijderea să iea vinăriciŭ şi din dèlul Cârloganilor ot sud. Vîlcea, pentru că acest vinăriciŭ este dat şi miluită este mănăstirea încă de la Domnia Sa rĕposatul Constantin Vodă Brâncoveanu, prin chrisóvele Domnieĭ Sale, care în urmă s'a întărit mila acésta şi de toţĭ fraţiĭ Domnĭ din

www.dacoromanica.ro

urmă. Drept aceea dar, învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumnedeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ şi vĕdênd Domnia Mea tóte chrisóvele celor de maĭ înainte Domnĭ, întărite unul după altul, de mila acésta, Ne-am milostivit Domnia Mea şi am închinat mila ce se cuprinde maĭ sus, ca să aibă acéstă sf. mănăstire a luà vinăriciŭ dintr'acele dêluri ce aŭ luat şi maĭ înainte, însă preoţiĭ mănăstiriĭ, carĭ vor fi orînduiţĭ de maicele călugăriţe ca să strîngă acest vinăriciŭ, să aibă a umblà şi a scrie vinăriciul tot de-odată cu vinăricerii domnescĭ şi să facă douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite fiind amîndouĕ de vinăricerii domnescĭ şi de vinăricerii mănăstirescĭ, şi aşà-împreună strîngênd baniĭ vinăriciuluĭ ce este de plătesc dajniciĭ, de o vadră vin po banĭ patru şi plocon de nume, să aibă a luà sf. mănăstire câte doĭ banĭ de vadră, după cum aŭ avut obiceiŭ de aŭ luat şi maĭ înainte, şi vinăricerii domnescĭ să aibă a luà iar câte doĭ banĭ de vadră şi ploconul de nume, după obiceiŭ; şi să aibă a luà sf. mănăstire de la ceĭ ce vor fi avênd viĭ pe moşia sa otaştina pămîntuluĭ după obiceiŭ, din douĕ-ḑecĭ vedre o vadră, însă pentru otaştină vin să iea, iar nu banĭ. Aşijderea să aibă doĭ preoţĭ şi un diacon a ţiné, apĕraţĭ de dajdie i de plocon Episcopieĭ, şi să scutéscă şi ale lor drepte bucate, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit, şi vinul de vinăriciŭ, şi oĭ una sută de oerit; încă să maĭ aibă sf. mănăstire a luà de la vel ocnă 50 bolovanĭ sare pe an, să ţie şi lude 4, ómenĭ fără pricină şi fără gâlcévă, pre carĭ găsindu-ĭ acum să-ĭ aducă la D-lor boeriĭ ispravnicĭ ca să-ĭ cerceteze şi, fiind străinĭ, să le dea adeverinţă de numele şi chipul lor, după care să-şĭ iea şi pecetluiturĭ gpd. de la Visteria Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile, orĭ-câte ar eşi peste an în ţéră de la Visterie şi de la cămară, ca să pótă a posluşi sfînteĭ mănăstirĭ la cele ce va avé trebuinţă. Drept aceea, am dat Domnia Mea acest chrisov maĭ sus numiteĭ mănăstirĭ, ca să aibă a-şĭ luà milele de maĭ sus arătate pe deplin, spre a fi de ajutor şi de întărire şi maicelor călugăriţe, ce locuesc acolo, de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; şi pentru ca să se păzéscă nestrămutat a-şĭ luà mila acésta, am întarit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Const. Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la zidirea lumiĭ

www.dacoromanica.ro

7321, iar de la nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Christos 1813 Martie 15, de Iordache Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 52 v.*)

66. *Cartea sf. mănăstirĭ Bucovĕţul din sud. Dolj.*

Dat-am domnésca Nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Bucovĕţul din sud. Dolj, ca să iea vinăriciŭ din poporul Rădovanu, i Pleşoiu, i Priséca, i Bucovĕţul şi Stejaru, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul după obiceiŭ, pentru care la vremea vinăriciuluĭ să aibă omul mănăstiriĭ împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ a umblà să scrie vinăriciul dintr'aceste numite popóre, şi făcênd douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite fiind şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de omul mănăstiriĭ, să strîngă tot vinăriciul de la ceĭ ce plătesc, câte banĭ cincĭ, din carĭ să aibă vinăriceriĭ domnescĭ a luà câte treĭ banĭ de vadră, iar ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ şi părpărul să-ĭ iea omul mănăstiriĭ. Aşijderea să ţie sf. mănăstire şi lude doĭ, ómenĭ străinĭ, pentru poslușania sf. mănăstirĭ, cărora, după adeverinţa ce vor aduce de la ispravniciĭ judeţuluĭ de numele şi chipul lor, să li se dea pecetluiturĭ gpd. de la Vistierie, ca să fie în pace şi nesupĕraţĭ, pentru că acéstă milă aŭ avut-o sf. mănăstire şi de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din cărţile Domniilor Sale vĕḑum Domnia Mea adeverit, carĭ milĭ şi Domnia Mea Ne-am milostivit de le-am întărit, ca să i se păzéscă nestrămutat; pentru care şi poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ; i saam receh gpd. — 1813 Martie 15.

(*Cod. LXXVII, fila 54 v.*)

67. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

D-ta Vel Vist., cererea jăluitorilor fiind următóre cuprinderiĭ chrisovuluĭ Vistiereĭ domnescĭ, ce s'aŭ înnoit şi de către Noĭ, după arătarea ce Ni se face printr'acéstă anafora de către d-luĭ Vel Logofĕtul, poruncim D-tale să li să dea de la Vistieria Domnieĭ Mele aceste milĭ, cu urmare întocmaĭ după orînduiala chrisovuluĭ. — 1813 Martie 15.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimiĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a clirosuluĭ bisericilor domnescĭ, cercetând luminatul chrisovul Mărieĭ Tale ce s'aŭ înnoit după cele vechĭ, vĕḑuiŭ că, între alte milĭ, este orînduit a luà pe lună de la Vistierie talerĭ 30 cheltuiala sfintelor bisericĭ, însă douĕ-ḑecĭ biserica din Curtea cea veche şi ḑece biserica din Curtea nouă, şi aceştia cer a se pune în urmare de la luna luĭ Ianuar încóce; deosebit are biserica din Curtea veche la 25 ale acesteĭ lunĭ, când este hramul, talerĭ 20 de la Vistierie; aşijderea şi bíserica din Curtea nouă are talerĭ 50 de la Vistierie

www.dacoromanica.ro

pentru mir într'un an, asemenea preoţiĭ i dascăliĭ i grămăticiĭ la sfintele Pascĭ aŭ postavurĭ de treĭ mânĭ: şaiŭ, felendreş i bricleş, cât şi cisme i papucĭ de patru orĭ întru'un an, şi cererea ce face a li se da rămâne la luminata Mărieĭ Tale poruncă. — 1813 Martie 12.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVII, pag. 299.)

68. *Cartea mănăstiriĭ Şegarcea din sud. Dolj.*

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Şegarcea din sud. Dolj, ca să aibă milă de vinăriciŭ a luà din dèlul Şegarcea i Şegărşiţa dintr'acel judeţ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, pe cât şi pe unde va fi luat maĭ înainte, pe care la vremea vinăriciuluĭ să aibă ómeniĭ ce va fi orînduiţĭ din partea mănăstiriĭ a umblà dimpreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, să scrie vinăriciul tot de-odată şi, făcênd douĕ catastişe unul ca şi altul, iscălite fiind amîndoue şi de vinăriceriĭ domnescĭ şi de ómeniĭ mănăstiriĭ, să aibă vinăriceriĭ domnescĭ a luà câte doĭ banĭ de vadră şi ploconul de nume, iar ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ de vadră şi cu părpărul să-ĭ iea ómeniĭ mănăstiriĭ; aşijderea să iea şi otaştina de la ceĭ ce vor avé viĭ pe moşia mănăstiriĭ din 20 vedre o vadră după obiceiŭ; aşijderea să aibă a ţinè şi lude ḑece, făr de pricină de dajdie, pentru posluşania şi ajutorul trebilor ce va avé acéstă sf. mănăstire, cărora după adeverinţa ce va aduce de la D-lor ispravniciĭ judeţuluĭ pe numele şi chipul lor, să li se dea de Vistieria Domnieĭ Mele şi pecetluiturĭ, spre a fi apĕraţĭ de tóte dăjdiile, verĭ-câte ar eşì, de nicĭ unele val şi bântuială să nu aibă, pentru că aceste milĭ le-aŭ avut sf. mănăstire, atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant. Decĭ şi Domnia Mea, milostivindu-Ne, îĭ înnoim şi-ĭ întărim mila acésta, ca să i se păzéscă nestrămutat; pentru care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ; i saam receh gpd. — 1813 Martie 16.

(Cod. LXXVII, fila 56.)

69. *Cartea sfinteĭ bisericĭ din mahalaua Isvoruluĭ.*

Fiind că sf. biserică din mahalaua Isvoruluĭ de aicĭ din Bucurescĭ, ce este zidită nouă, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Isvoruluĭ Tămăduirilor, la carĭ năzuesc mulţime de norod pentru evlavie şi pentru isbăvirea de neputinţe, are milĭ prin cărţile fraţilor Domnĭ de maĭ înainte, carĭ le vĕḑum şi Domnia Mea, ca să iea pe fieş-care an de la ocne câte talerĭ 100 la vremea când ieaŭ şi cele-lalte mănăstirĭ i bisericĭ; asemenea a scuti atât drepte bucatele bisericeĭ, cât şi ale preoţilor, ce se vor aflà slujitorĭ acesteĭ bisericĭ, de dijmărit şi vinăriciŭ; precum şi lude treĭ a ţinè, ómenĭ străinĭ şi făr de pricină de dajdie; Ne am milostivit şi Domnia Mea de-ĭ înnoim şi-ĭ întărim milele acestea, şi pentru a i se păzì aceste milĭ nestrămutat, am dat acéstă domnéscă a Nóstră carte sfinteĭ bisericĭ, prin care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, ca să fie aceste milĭ sfinteĭ bisericĭ de întărire şi preoţilor de ajutor, iar Dom-

www.dacoromanica.ro

nieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; i saam receh gpd. — 1813 Martie 6.

(Cod. LXXVII, fila 56 v.)

70. *Cartea sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ biserici Zlătarĭ.*

Dat-am domnésca Nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Zlătarĭ, de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, i schituluĭ ce se numesce Stănescĭ şi schituluĭ ce se numesce Archanghelul ot sud. Vîlcea, carĭ câte trele aceste sfinte case sunt metohurĭ la sfînta Patriarcbie Alexandrieĭ, ca să aibă a luà numità mănăstire Zlătarĭ, din vinăriciul domnesc ot sud. Saac, talerĭ 100 de la vinăricerĭ şi cincĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare de la ocna Telega, cu pecetluitul Domnieĭ Mele, la vremea când ieaŭ şi cele-lalte mănăstirĭ; i schitul Stănesciĭ şi schitul Archanghelul să aibă iarăşĭ a luà talerĭ 100 din vinăriciul domnesc ot sud. Vîlcea de la vinăricerĭ; carĭ aceste milĭ le-aŭ avut sf. mănăstire şi de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum Ne adeverim Domnia Mea din cărţile şi chrisóvele Domniilor Sale; decĭ învrednicindu-Ne şi pe Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu oblăduirea acesteĭ ţĕrĭ, Ne-am milostivit şi am întărit şi Domnia Mea milele acestea, ca să i se păzéscă nestrămutat. — 1813 Martie 16.

(Cod. LXXVII, fila 57.)

71. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

De vreme ce baniĭ din iratul vorniciilor din lét. 1812 s'aŭ luat la cutie după pliroforia ce Ne dă printr'acéstă anaforà D-luĭ Vel Logofĕtul, poruncim D-tale biv Vel Vist. Ioan Moscu, epistatule al epitropieĭ obştirilor, să se dea de la cutie la clirosul bisericilor domnescĭ aceĭ talerĭ una sută şi cincĭ-ḑecĭ, după chrisóvele domnescĭ. — 1813 Martie 24.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne.

După luminata poruncă Mărieĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă, făcênd cercetare, arăt Mărieĭ Tale că clirosul bisericelor domnescĭ, prin chrisóvele ce aŭ de la toţĭ luminaţiĭ Domnĭ, carĭ s'aŭ întărit şi de către Inălţimea Ta, între alte milĭ are de iea pe tot anul şi talerĭ 150 din slujba vorniciilor, carĭ i-aŭ şi luat în toţĭ aniĭ de rînd; iar pe trecutul an, lét. 1812, ḑic că nu li s'aŭ dat. S'aŭ adus faţă sameşul epitropieĭ, carele, întrebându-se, aŭ dat rĕspuns că adevĕrat clirosul are să iea aceştĭ banĭ, însă din vornicia judeţuluĭ Ilfov, şi cum că la vînḑarea ce aŭ făcut cutia în anul trecut aceştiĭ slujbe, nu aŭ fost sciut epitropiĭ că are să iea clirosul aceştiĭ banĭ din numita slujbă, pentru căcĭ maĭ dinainte acéstă slujbă erà irat al D-lor veliţilor Vornicĭ, şi de aceea nicĭ epitropia, la vînḑarea ce aŭ făcut acesteĭ

www.dacoromanica.ro

slujbe, n'aŭ sciut să ĭ arăte cumpĕrătorulŭĭ judeţuluĭ Ilfov că are să deà şi aceştĭ banĭ, şi slujba vorniciilor s'aŭ vîndut în anul trecut cu preţ bun de talerĭ 30.000, carĭ banĭ s'aŭ luat în iraturile cutieĭ; se cuvine că, de se và găsi cu cale de către Măria Ta, epitropia să plătéscă aceştĭ talerĭ 150 clirosuluĭ, nefiind cu cuviinţă a-ĭ perde. — 1813 Martie 19.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIII, pag. 373.)

72. *Chrisovul sfinteĭ Episcopiĭ Argeş.*

De vreme ce proorocul şi pururea între împĕraţĭ pomenitul prea înţelept Solomon, numaĭ în umbra legeĭ rezimându-se, făcŭ atâta podóbă caseĭ dumneḑeescĭ a Ierusalimuluĭ şi o dărui cu atâtea darurĭ, ca să se păzéscă într'însa sicriul cu tablele legeĭ Domnuluĭ, cu cât maĭ vîrtos noĭ, cariĭ suntem acum cu lumina Duhuluĭ Sfînt pravoslavnicĭ Domnĭ, se cade să ne silim din tot sufletul, ca să întărim şi să ajutăm sfintele locaşurĭ dumneḑeescĭ, întru carĭ nu se junghie vite necuvîntătóre, precum óre-când acolo, ci însuşĭ mielul luĭ Dumneḑeŭ se jertfesce pentru viéţa nóstră a tuturor. Decĭ dar, înălţându-Ne Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ Rumânescĭ, bine am voit Domnia Mea din tótă rîvna inimeĭ Nóstre, ca nu numaĭ faceri de bine şi ajutorĭ să rĕvărsăm, din darul ce Ni s'aŭ dat, către sfintele mănăstirĭ, carĭ sunt cea maĭ de cinste parte a oraşelor şi podóba cea mare a acesteĭ ţĕrĭ şi scaunul cel prea arătat al pravoslavieĭ întru acest Prinţipat creştinesc, ci şi acel bine să-l împărţim după trebuinţa fieş-căreia mănăstirĭ şi după mĕsura stăriĭ cea mare şi mică; între carĭ sfinte locaşurĭ şi maĭ dintâĭ ale ţĕriĭ Domnieĭ Mele fiind şi sf. Episcopie a Argeşuluĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Adormirea Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóre şi pururea Feciórei Marieĭ, care este ca o maică la alte bisericĭ ale eparchieĭ Argeşuluĭ, şi fiind-că acéstă Episcopie, încă maĭ înainte de a se cinsti cu scaunul Episcopieĭ, ca o mănăstire din cele marĭ ale ţĕriĭ, aŭ avut mile domnescĭ, iar când s'aŭ aşezat Episcopie, i s'aŭ maĭ adăogat şi milele, ca să se ajute să-şĭ pótă împlini trebuinţele după mĕsură şi după cuviinţă, precum sunt şi cele-lalte sfinte Episcopiĭ, carĭ milĭ sunt acestea: să iea pe fieş care an de la ocnele domnescĭ câte 500 bolovanĭ sare, la vremea când ieaŭ şi cele-lalte sfinte Episcopiĭ şi mănăstirĭ; să scutéscă şi oĭ 1.500 de oerit; să ţie şi lude 150 scutelnicĭ, însă lude 50 străinĭ, i lude 50 după catastihul Vistierieĭ, i lude 50 aĭ mănăstiriĭ Tuturor Sfinţilor, metoh aceştiĭ Episcopiĭ, ce sunt legaţĭ după chrisóvele luminaţilor fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte ca să-ĭ aibă, şi lude 40 cu scăḑămînt din birniciĭ ce i s'aŭ hărăzit de către Domnia Mea prin deosebită carte a Domnieĭ Mele de la trecuta lună Februarie 20, cărora să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a-ĭ avé în pace şi nesupĕraţĭ de rîndul dăjdiilor; să ţie şi douĕ pivniţe la Pitescĭ scutite, saŭ la Argeş, cum şi douĕ scaune scutite; aşijderea să aibă sf. Episcopie şi mila vinăriciuluĭ, ce aŭ avut maĭ înainte, adecă din délul Ştefănescilor sud. Muscel, cât ţine Isvoraniĭ, i valea Popeĭ, care se începe acel popor din capul dóluluĭ de sus spre Valea Mare şi merge până la poporul Cosméneĭ în délul Ciocănescilor şi despre Vălenĭ se hotărasce valea Peniĭ cu poporul mănăstiriĭ Raduluĭ-

www.dacoromanica.ro

Vodă, în carĭ aceste popóre se cuprinde aceste văĭ i piscurĭ, adecă: valea Isvoranĭ. valea Popeĭ, cósta Câmpuluĭ, Loşcióra, valea Ştefănescilor cu partea din Ciocănescĭ, i valea Beniĭ, aşijderea şi délul Soaşul sud. Vîlcea, pe din douĕ cu mănăstirea Bistriţa, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul; pentru care să aibă volnicie omul Episcopieĭ, ce se va orîndui, a umblà împreună cu vinăriceriĭ domnescĭ, să scrie vinăriciul dintr'aceste délurĭ, văile şi piscurile ce sunt numite maĭ sus, şi să facă douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iar la strîngerea banilor, adecă câte doĭ banĭ de vadră partea Episcopieĭ şi părpărul după obiceiŭ, vinăriceriĭ domnescĭ nicĭ decum să nu se amestece a pune mâna în banĭ, ci să-ĭ strîngă pe deplin orînduitul Episcopieĭ, fară numaĭ ceĭ-lalţĭ doĭ banĭ de vadră şi ploconul de nume să aibă a luà vinăriceriĭ domnescĭ; aşijderea să aibă a luà sf. Episcopie şi vinăriciul din délul Alimănescilor i Măicănescilor şi Cranga sud. Argeş, în carĭ aceste popóre se cuprinde aceste nume precum le este cursul de-arîndul, adecă: Cranga, Căzănescĭ, Ciotescĭ, valea Lumineĭ, Alimănesciĭ-de-jos, Alimănesciĭ-de sus, Pétra, Scheĭ, Burluişul, Chilomesciĭ, valea Giurgeĭ, Ţinculescĭ, Maicănescĭ, délul Strechieĭ, lângă Ţânculescĭ, dintr'aceste délurĭ cu viile i piscurile ce sunt numite maĭ sus, să iea şi vinăriciŭ deplin câte cincĭ banĭ de vadra şi părpărul, şi vinăriceriĭ domnescĭ întru nimic să nu se amestece, ci după cuprinderea ponturilor vinăriciuluĭ urmând orînduitul sfinteĭ Episcopiĭ, luând cot de la Vistierie, să scrie şi să mĕsóre şi să iea şi baniĭ şi să-ĭ ducă la sfînta Episcopie, ca să-ĭ fie sfinteĭ Episcopiĭ mila acésta de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi atot némuluĭ Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; pentru că aceste milĭ le aŭ avut sfînta Episcopie şi de la ceĭ-lalţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din chrisóvele Domniilor Sale Ne-am adeverit; decĭ şi Domnia Mea, după evlavia ce avem către sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, maĭ vîrtos către acéstă sf. Episcopie, Ne-am milostivit şi nu numaĭ am înnoit şi am întărit milele ce aŭ avut, ci am şi maĭ adaos, precum se arată maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, cariĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări aceste milĭ, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ primite şi ţinute în sémă; şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, şi cu tot sfatul D lor cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Gheorghe Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic de politie. pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta la întâiul an din întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bu-

www.dacoromanica.ro

curescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1813 Martie 20, de Chiriţă Logofĕt za Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 71.*)

73. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlaschscoe.*

D-ta Vel Vist., de vreme ce în catastihul Vistierieĭ se găsesc trecuţĭ aceştĭ 21 posluşnicĭ pe chipul acestuĭ schit Rătescĭ şi îĭ are şi acum în pĕr, fiind fost nesupĕraţĭ, poruncim ca să li se facă cartea Domnieĭ Mele de hărăzirea lor — 1813 Martie 23.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă, am făcut cuviinciósa cercetare şi se găsesce acest schit Rătesciĭ din sud. Buzĕŭ cu 21 posluşnicĭ, carĭ îĭ şi are pre toţĭ în fiinţă şi sunt trecuţĭ în catastihul ce s'aŭ aflat în Vistierie din vremea trecută; dar vre-un sinet pentru aceştĭ posluşnicĭ nu avură jăluitórele să arăte, ci se vede că li s'aŭ lăsat de către oblăduitoriĭ ce aŭ fost după vremĭ; ci pentru întărirea acestuĭ ajutor de posluşnicĭ, rĕmâne a se hotărî de către Inălţimea Ta. — 1813 Martie 22.

Vel Vist.

(*Cod. LXXIII, fila 353.*)

74. *Cartea sfinteĭ mănăstirĭ Sf. Sava Osfeştenago de aicĭ din Bucurescĭ.*

Fiind-că sfînta şi dumnedeésca mănăstire de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sf. părinteluĭ nostru Sava Osfeştenago, are milă prin chrisóve gpd., carĭ le vĕdum şi Domnia Mea, ca să iea vinăriciŭ din délul Supărescilor sud. Saac cu părpăr, i din douĕ văĭ, adecă: valea Mişculuĭ şi valea Strehăeĭ, ce sunt în cuprinsul acestuĭ popor Supărescĭĭ, din carĭ aŭ luat tot-deauna mila vinăriciuluĭ; decĭ la vremea vinăriciuluĭ să mérgă omul mănăstiriĭ ce-l va orînduì egumenul, împreună cu vinăricerĭĭ domnescĭ, să scrie vinăriciul dintr'acel dél, şi făcênd douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, de tot vinăriciul, iscălite şi de vinăricerĭĭ domnescĭ şi de omul mănăstiriĭ, la strînsul banilor să iea vinăricerĭĭ domnescĭ treĭ banĭ de vadră şi omul mănăstiriĭ doĭ banĭ şi părpărul după obiceiŭ; şi iar să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea să ţie şi lude dece, ómenĭ străinĭ şi făr de pricină saŭ nume în Vistierie, ca să fie pentru ajutorul şi posluşania sf. mănăstirĭ, pre carĭ să-ĭ găséscă şi, ducêndu-ĭ la ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, de vor fi străinĭ cu adevĕrat, să le dea adeverinţe de numele şi chipul lor, după carĭ li se vor da şi pecetluitul gpd., spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile verĭ-câte ar eşì de la Vistierie şi de la cămara Domnieĭ Mele

www.dacoromanica.ro

peste an în ţéră; aşijderea să aibă a luà sf. mănăstire şi 150 bolovanĭ sare de la ocna Telega pe tot anul, fiind-că aceste milĭ le-aŭ avut şi de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte prin chrisóvele şi cărţile Domniilor Sale; decĭ învrednicindu-Ne Domnul Dumnedeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, am bine-voit Domnia Mea şi, printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, de am înnoit şi am întărit milele ce se arată maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor şi de întărire şi Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; i saam receh gpd. — 1813 Martie 24.

(Cod. LXXVII, fila 60 v.)

75. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Ştefan doftorul nerĕmâind mulţămit pe acéstă anafora a Dumné-lor veliţilor boerĭ, zapciul cel orînduit Dumné-luĭ Vel Hatmanul al Divanuluĭ l'aŭ înfăţişat şi la Divan înaintea Domnieĭ Mele cu Constantin i protosinghelul vechiluluĭ archiereuluĭ Lofciu, năstavnic mănăstiriĭ Câmpulung, unde vre-un alt cuvînt vrednic de împotrivire nu avù Ştefan să arăte, decât tot cele ce aŭ provalisit înaintea Dumné-lor boerilor; asupra cărora făcênd Domnia Mea chibzuire, le găsim deşarte şi făr de nicĭ un temeiŭ, pentru că maĭ întâiŭ că el este dovedit, precum nicĭ însuşĭ n'aŭ tăgăduit, că nu se trage din némul ctitoruluĭ despre tată, ci despre mumă, şi când ceĭ ce se trag din némul ctitoruluĭ despre tată, carĭ şi acum trăesc şi sunt şi cu rudenie maĭ apropiaţĭ din némul ctitoruluĭ, nu fac nicĭ o davă saŭ cerere a luà schitul în stăpânirea lor, dar nicĭ decum nu se cuvine a cere schitul; dar chiar şi despre tată de s'ar trage, el iarăşĭ nu póte să céră a luà schitul, fiind mirén, iar nu parte bisericéscă, care acest schit fiind adeverit de sineturile ce Ni se arată că de către acel rĕposat ctitor s'aŭ închinat la mănăstirea Câmpulung, nu numaĭ némul luĭ în urmă nu-l póte a-l rădică, ci nicĭ însuşĭ acel ce l'aŭ închinat, pentru căcĭ după pravilĭ cele ce odată se afierosesc luĭ Dumnedeŭ nu se maĭ pot desghină şi a se luà înapoĭ. Drept aceea dar, câtuşĭ de puţină dreptate neavênd doftorul asupra acestuĭ schit, bine aŭ judecat D-lor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă anafora, şi asemenea hotărîm şi Domnia Mea să se urmeze, adecă de a rĕmâné acest schit închinat la mănăstirea Câmpulung şi din părinţiĭ aceştiĭ mănăstirĭ să se orînduiască egumenaşĭ prin scirea şi celuĭ adevĕratném al ctitoruluĭ, urmând schitul a da la mănăstire pe tot anul acel embatic de talerĭ 20 pe an; iar pentru doftorul a i se plăti baniĭ ce aŭ cheltuit el în diastimă de treĭ anĭ, cât aŭ avut în stăpânire schitul, atât la dregerea şi îmbunătăţirea schituluĭ, cât şi la hotărnicia moşiilor pentru aceste cheltuelĭ, fiind-că urméză a se face cercetare în faţa loculuĭ; de aceea dar poruncim D-vóstre, să faceţĭ amăruntă cercetare, atât prin alte dovedĭ, cât şi prin carte de blăstem de va fi trebuinţă, în faţa loculuĭ, tuturor condeelor ce va arătà Ştefan de a se dovedi drĕptă cheltuiala ce va fi făcut la meremet i la îmbunătăţirea şi lucrurĭ trebuincióse ale schituluĭ, cum şi cheltuiala ce va fi făcut la niscare-vaşĭ hotărniciĭ şi descoperirĭ chiar ale moşiilor schituluĭ (iar nu pentru moşiile ce căută să le iea de la mănăstire cu cuvînt că sunt ale

www.dacoromanica.ro

schituluĭ), și către acestea să faceţĭ asemenea cercetare prin doveḑĭ și prin blăstem: cât venit peste tot aŭ luat Ștefan în diastima anilor ce aŭ avut schitul sub stăpânirea sa? și să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele, cu întrégă pliroforie atât suma cheltuelilor anume, cât și a venituluĭ; pentru care orînduim și mumbașir pre sluga Domnieĭ Mele . . . . . zapciŭ hătmănesc. — 1813 lunie 1.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată poruncă Mărieĭ Tale, D-luĭ Vel Hatman a adus înaintea nóstră pe Ștefan doftorul, cu jalba ce a dat, ḑicênd că strămoșul sĕŭ Grigorie Episcopul Buzĕuluĭ, de sunt 160 anĭ, a făcut un schit la sud. Muscel, ce se numesce Golescĭĭ, și l'a închinat la mănăstirea Câmpulung, și în urmă vĕḑênd că părinţiĭ mănăstiriĭ nu caută de schit, a stricat închinăciunea, lăsând schitul slobod despre mănăstire, care sloboḑenie, după mórtea ctitoruluĭ, s'a întărit și cu cartea părinţilor mănăstiriĭ, rĕmâind ca să dea schitul la mănăstire pe an talerĭ 20 și maĭ mult amestec să nu aibă, și așà a curs stăpânirea schituluĭ la némul ctitoruluĭ până la lét. 1763, iar atuncĭ găsindu-se mort în schit un Nicolae, nepotul ctitoruluĭ, și jăfuit de cărţĭ i altele și, luând frică familia luĭ, s'a mutat la Bucurescĭ și, pentru ca să nu rĕmâe schitul pustiŭ și necăutat, un Ștefan Piscopescu l'aŭ dat sub purtarea de grijă a luĭ Dositie archimandritul Câmpulungeanu; dar vĕḑênd némul ctitoruluĭ că Dositie va să pue mâna pe lucrurile schituluĭ, a dat jalbă la stăpânire și, prin anaforaua Metropolituluĭ Grigorie, ot lét. 1786, care s'a întărit și de rĕposatul Mavroghene, ce erà Domn, li s'aŭ dat schitul în stăpânire, rumpêndu se cartea luĭ Ștefan Piscupescul, ce o dedese archimandritului Dositie, iar după mórtea acelor strănepoţĭ aĭ. . . . . ., rĕmâind schitul asupra a doĭ verĭ aĭ jăluitoruluĭ și într'acea vreme, adecă la lét. 1801, dând un călugăr al mănăstiriĭ Câmpulung anume Dionisie jalbă neadevĕrată la Măria Sa Domnul Alexandru Vodă Moruz cum că Bănică ce ţineà schitul este o slugă, și orînduind Măria Sa jalba luĭ la mine sluga Mărieĭ Tale Vornicu Golescu, făr de a nu face cercetare, s'a dat schitul aceluĭ călugăr prin anaforà întărită; iar la lét. 1808, viind jăluitorul din lăuntru și pornind jalbă, i s'aŭ dat schitul în stăpânire, prin hotărîrea Comitetuluĭ, și găsind schitul pustiŭ și biserica părăduită maĭ rĕŭ decât un coșar de vite, aŭ cheltuit mulţĭ banĭ până l'aŭ dres; apoĭ cercetând și pentru moșiile schituluĭ, aŭ găsit la mănăstire o pungă cu 69 de sineturĭ ascunse de archimandritul Dositie și, luând hotarnicĭ, nu numaĭ s'aŭ descoperit douĕ moșiĭ ale schituluĭ Golescĭĭ și Cotescĭĭ împresurate de mănăstire sub alt nume, ci și o moșie Tămășescĭ, înstrăinată de tot; după aceea viind la Bucurescĭ și stându-ĭ împotrivă părintele Ignatie, în loc de a i se întări hotărniciile, s'aŭ întărit comisia rusescă spre cercetare la fața loculuĭ, împreună cu Părintele Argeșiu din partea Metropolieĭ i cu D-luĭ Căminarul Iordache Rasti din partea Divanuluĭ, unde vĕḑênd Părintele Argeșiu că obrazele rusescĭ îĭ daŭ dreptate, n'a vrut să ésă afară spre cercetarea hotărniciilor, ci aŭ făcut anafora împotrivă, și Viţ Presidentul, după săvîrșirea comisieĭ rusescĭ, aŭ dat schitul în stăpânirea jăluitoruluĭ, hotărînd să plătéscă archimandritul

www.dacoromanica.ro

Dositie şi tóte cheltuelile ce i s'aŭ pricinuit i paguba ce a făcut schituluĭ cu călcarea moşiilor, iar după ce s'aŭ schimbat Viţ-Presidentul, i-aŭ rădicat stăpânirea; şi cere dreptate a i se da schitul iarăşĭ în stăpânire cu tóte moşiile câte s'aŭ dovedit prin hotărniciĭ, dimpreună şi cu venitul ce l'aŭ luat egumenul după moşiĭ, i paguba şi cheltuiala ce i s'a pricinuit; faţă fiind şi Constantin protosinghelul, vechilul părinteluĭ Lofciu, năstavnicul sfinteĭ mănăstirĭ Câmpulungul, ne arată hotărîrea ce a făcut-o Comitetul la lét. 1811 Decembre 2, în copie adeverită iarăşĭ de Comitet, unde se coprind tóte îndreptările ce aŭ arătat şi o parte şi alta, din care vĕḑum că la lét. 7185 Octombre 14, de sunt anĭ 136, rĕposatul Episcop Grigorie ctitorul a închinat acel schit la mănăstirea Câmpulung, iară la lét. 7198, de sunt anĭ 123, vĕḑênd că egumeniĭ Câmpulunguluĭ nu caută de schit, l'a desghinat, luându-l în stăpânirea sa, apoĭ la lét. 7202 Aprilie 23, de sunt anĭ 19, ceĭ ce se trăgeà din nèmul ctitoruluĭ aŭ făcut învoială cu soborul mănăstiriĭ Câmpulunguluĭ ca să dea schitul mănăstiriĭ pe an talerĭ 20 şi maĭ mult amestec să n'aibă mănăstirea, iar la lét. 1763, de sunt anĭ 50, un Ştefan Piscupescul, moşul despre mumă al jăluitoruluĭ, aŭ închinat schitul iar la mănăstire; după aceea la lét. 1786 Iulie 6, de sunt anĭ 27, adecă că în urmă peste 23 de anĭ, iarăşĭ acel Ştefan Piscupescul, vechil şi din partea soră-seĭ, pe uniĭ pornind jalbă că egumeniĭ după vremĭ nu păzesc orînduiala schituluĭ, cerênd ca să le închine la altă mănăstire, judecata Departamentuluĭ n'aŭ primit cererea luĭ, fiind pricină bisericéscă, iar rĕposatul Metropolit Grigorie, prin anaforaua ce aŭ făcut atuncĭ peste 7 ḑile, întărită şi de rĕposatul Mavrogheni, aŭ găsit cu cale că, de va vré Ştefan şi soră-sa Păuna a luà schitul suh a lor chivernisélă, să fie supus egumenul a se trage şi a lăsà să se stăpânéscă de dînşiĭ tóte ale luĭ, împreună şi cu cât-va loc din moşia mănăstiriĭ, pe cât se va dovedì că a ţinut schitul maĭ dinainte, şi orĭ de vor vré a plătì embatic câte talerĭ 20 pe an, saŭ de nu vor vré, să rĕmâe în voia lor; apoĭ la lét. 1801 Iunie 24, de sunt anĭ 12, când eram eŭ Vornicul Golescu epitrop peste mănăstirea Câmpulung şi peste altele ce erà înainte la spitalurile cele marĭ, făcênd cercetare pentru acest schit şi arătând Mărieĭ Sale Domnuluĭ Moruz, cu anafora, că în vechile cărţĭ nu pomenesce a se orîndui purtător de grijă din nèmul ctitorilor, şi judecând Măria Sa pricina cu Divan, aŭ hotărît ca egumenaşul ce se orînduise de la mănăstire la schit să rĕmâe nestrămutat, şi când nèmul ctitorilor va vedè că nu se pórtă bine, să facă arătare şi se va orîndui alt egumen, tot prin scirea mănăstiriĭ Câmpulunguluĭ şi prin scirea nèmuluĭ ctitoruluĭ, dând schitul la mănăstire embaticul cel orînduit pe an talerĭ 20; iar la lét. 1808 Iulie 10, după anaforaoa Logofeţieĭ Ţĕriĭ-de-jos, puind Comitetul temeiŭ la anaforaua Metropolituluĭ Grigorie, aŭ rînduit să rĕmâe schitul sub purtarea de grijă a doftoruluĭ Ştefan, pentru care ḑice Comitetul, ot lét. 1811 Decembre, pricina aceştiĭ prigonirĭ se împarte în patru: întâiŭ ca să pótă dovedì doftorul Ştefan numirea că este adevĕrat Piscupescu; al doilea să dovedéscă că schitul Golesciĭ este zidit pe moşia ctitoruluĭ, iar nu pe a mănăstiriĭ; al treilea că şi de a fost schitul închinat la mănăstire de către ctitorĭ, dar în urmă, atât de însuşĭ, cât şi de strănepotu-sĕŭ Ştefan Piscupescu s'a desghinat; şi al patrulea, ca să dovedéscă că mănăstirea stăpânesce moşiĭ de ale schituluĭ;

www.dacoromanica.ro

însă ḑice Comitetul că, la câte patru părţile pricineĭ făcênd cercetare, a vĕḑut că nu are dohtorul Ştefan dreptate, adecă la cea dintâiŭ mărturisind însuşĭ dohtorul la Divan că nu este despre tată Piscupesc, şi fiind acum în viéţă din chiar ceĭ adevĕraţĭ Piscupescĭ strănepoţĭ aĭ ctitoruluĭ din partea bărbătéscă încă şi maĭ apropiaţĭ la rudenie, adecă un popa Bănică ot sud. Muscel, şi nefăcênd vre un acest fel de davagelîc, dohtorul firesce rĕmâne depărtat de acéstă dreptate ce muncesce a dobândi; la cea de al doilea, că în catastihul ctitoruluĭ de zestrea schituluĭ, unde se cuvenià să fie însemnată şi moşia de sub schit, de a fi fost a sa, nepomenindu-se nimic de acea moşie că este a schituluĭ şi scriind şi chiar în anaforaua Metropolituluĭ Grigorie, ce o arată dohtorul spre ajutorul sĕŭ, că schitul este zidit pe moşia mănăstiriĭ şi că a vĕḑut Preasfinţia Sa la mânile luĭ Ştefan Piscopescu şi cartea Metropolituluĭ Neofit, asemenea cuprinḑĕtóre, cum şi chiar în cartea aceluĭ Ştefan asemenea scriind i în jalba luĭ Ştefan, ce se arată în anaforaua Departamentuluĭ ot lét. 1786, tot asemenea mărturisind, arătarea dohtoruluĭ de acum rĕmâne neadevĕrată, şi moşia de sub schit se dovedesce a mănăstiriĭ; la cea de al treilea, că şi de aŭ luat în urmă ctitorul schitul pe séma sa, dar nescriind într'acea carte ca să rĕmâe şi la némul sĕŭ, nicĭ se trage dohtorul Ştefan din partea bărbătéscă, nicĭ se cuvine după canónele sobornicescĭ a se amestecà doftorul Ştefan la tréba bisericéscă, la care şi acea anafora a rĕposatuluĭ Metropolit Grigorie se vede că este făcută de nevoe, precum s'a urmat şi alte judecăţĭ din vremea rĕposatuluĭ Mavroghene, ale căruia hotărîrĭ tóte s'aŭ desputernicit prin hatihumaium împĕrătesc, iar hotărîrea Mărieĭ Sale Domnuluĭ Moruz este urmată cu bună orînduială, după sineturile vechĭ ale schituluĭ şi pravilele împĕrătescĭ şi sobornicescĭ; la acea de al patrulea, ce ḑice dohtorul că mănăstirea Câmpulunguluĭ stăpânesce moşiĭ ale schituluĭ, nu se cuvine dohtoruluĭ, ci acéstă dava are a o face egumenul ce se va orîndui la schit, şi maĭ vîrtos fiind dovedit din sineturĭ că acele moşiĭ ce ḑiceà dohtorul că ar fi ale schituluĭ sunt ale mănăstiriĭ, pentru care şi hotărasce Comitetul ca la schit să se orînduiască egumen prin scirea mănăstiriĭ Câmpulung şi a celuĭ adevĕrat ném al ctitoruluĭ coborît din partea bărbătéscă, dând la mănăstire pe an taleri 20 după vechile sineturĭ, şi moşiile să şi le stăpânéscă mănăstirea, precum le-aŭ stăpânit şi până la lét. 1808, plătind dohtorul şi venitul ce a luat de la dînsele i stricăciunea ce va fi făcut, cum şi schitul să-ĭ plătéscă venitul ce va fi luat de la moşiile sale. Decĭ cât pentru stăpânirea schituluĭ, nu are dohtorul cuvînt a o cere pe séma sa, pentru că în cartea ctitoruluĭ, ce a dat schituluĭ când l'a desghinat de la mănăstirea Câmpulung, nu rînduesce ca să se chivernisésca schitul în urma sa de clironomiĭ sĕĭ, nicĭ se trage dohtorul despre tată din némul ctitoruluĭ, căcĭ tată-sĕŭ a fost străin, ci despre mumă; iar popa Bănică, ce este strănepot din partea bărbătéscă ctitoruluĭ şi maĭ apropiată decât dohtorul la rudenie, acest davagelîc nu-l face; şi maĭ vîrtos că şi chiar din partea bărbătéscă de s'ar trage dohtorul, iarăşĭ cererea acésta nu póte să o facă, fiind împotriva pravilelor împĕrătescĭ şi a sobornicescelor canóne; ci bine a judecat la acésta Măria Sa Domnul Alexandru Vodă Moruz şi după aceeaşĭ hotărîre găsim şi Noĭ cu cale să se orînduiască egumenaş la schit din părinţĭ călugărĭ aĭ mănăstiriĭ Cumpulung, prin scirea celuĭ adevĕrat ném al ctitoruluĭ, ce se va trage din partea bărbătéscă, pen-

www.dacoromanica.ro

tru oblăduirea schituluĭ; care schit să dea embatic pe an mănăstiriĭ talerĭ 20, şi maĭ mult mănăstirea amestec să nu aibă, şi acel nem când va vedé că nu se pórtă egumenaşul bine, să arăte cu jalbă la stăpânire, spre a se orîndui alt egumenaş tot din părinţiĭ mănăstiriĭ Câmpulung; iar pentru cheltuiala ce va fi făcut dohtorul la dregerĭ trebuincióse ale schituluĭ şi la descoperirea moşiilor schituluĭ, iar nu moşiĭ ale mănăstiriĭ, care umblă el să le împresóre, să arăte cu fóie anume: ce cheltuială a făcut? spre a se cercetà la faţa loculuĭ şi a se despăgubì de acea dréptă cheltuială ce va fi făcut; iar hotărîrea rămâne la Măria Ta. — 1813 Martie 25.

Radu Golescu Vel Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vel Clucer.

76. *Chrisovul sf. mănăstirĭ Bistriţeĭ din sud. Vîlcea.*

De vreme ce proorocul şi pururea întru împăraţĭ pomenitul prea înţeleptul Solomon, numaĭ în umbra legiĭ răzimându-se, făcù atâta podóbă caseĭ împărătescĭ a Ierusalimuluĭ şi o dărui cu atâtea darurĭ, ca să păzéscă într'însa sicriul cu tablele legiĭ Domnuluĭ, cu cât maĭ vîrtos noĭ, cariĭ suntem acum cu mila Sfîntuluĭ Duh pravoslavnicĭ Domnĭ, se cade să ne silim cu tot sufletul să întemeem şi să ajutorăm sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, întru carĭ nu se junghie vite necuvîntătóre, precum óre-când acolo, ci însuşĭ mielul luĭ Dumneḑeŭ se jertfesce pentru viéţa tuturor; pentru acésta, înălţându-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia în scaunul Ţĕriĭ-Rumânescĭ, bine am voit, ca din bogatele milĭ ale prea milostivuluĭ Dumneḑeŭ, ce Ne-aŭ dăruit, să rĕvărsăm şi Noĭ facerĭ de bine spre cinstea şi întărirea sfintelor mănăstirĭ, carĭ sunt cea maĭ de cinste parte a politieĭ şi podóba cea maĭ mare şi semnul cel prea arătat al pravoslavieĭ întru acest Principat; între carĭ fiind şi sf. mănăstire Bistriţa ot sud. Vîlcea, unde se cinstesce şi se proslăvesce hramul Adormiriĭ Prea Sfinteĭ de Dumneḑeŭ Născĕtóre şi pururea Fecióreĭ Marieĭ, şi unde se păzesce şi odihnesce şi sfintele móşte ale prea cuviosuluĭ părinteluĭ nostru Grigorie Decapolitul, voit-am din tot cugetul inimiĭ Nóstre, spre a face asupra milelor şi privileghiurilor ce aŭ avut de la toţĭ fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, ca şi de acum înainte să i se păzéscă tóte pe deplin şi nestrămutate, adecă: din vama domnéscă a bălţiĭ ce se chémă Balta-Albă ot sud, Romanaţĭ, cu tóte gârlele şi semnele bălţiĭ, din hotarul Dăbulenilor până în hotarul Grojdiboduluĭ, din vîrful Tîmpiĭ pre hotarul viilor în vîrful Mamineĭ, unde aŭ fost pus Doroteiŭ parul, în gura Cumiţeĭ, în grindul Orlatuluĭ, la gârla Buzoianuluĭ, în gura Vădinuluĭ, la câmpul de la Tîmpa, la măgura Bouluĭ, la măgura ot Şila, Inşiratele, la Băşicuţe, în calea Vădăstriţeĭ, în gârla Celeiuluĭ, cu tóte gârlele care le-aŭ făcut Banul Barbu Craiovescu cel bĕtrân, să aibă a luà acéstă sf. mănăstire de la acéstă baltă, cu tóte gârlele acestea ce s'aŭ numit maĭ sus, pe jumătate din vama domnéscă, i de la năvóde, i de la cârme, i din coteţe, i din ortiĭ, i din mrege, i din vama carelor şi din părpăr iar pe jumătate. Aşijderea să iea vinăriciŭ de la ocna cea mare, adecă din puţul Catâreĭ din sus, spre Licura, pe lângă hotarul Rîmniculuĭ, pe dél în sus, pe lângă hotarul Vlădescilor, şi de aicea în jos până la puţul băeĭ, spre drumul moreĭ, din sus de biserica domnéscă; şi din viile ce vor fi pe moşia mănăstiriĭ, în gura *Soavuluĭ*, i din délul

www.dacoromanica.ro

Pitescilor şi al Scórţeĭ, i Plăşĕscĭ ot sud Gorj, despre Copăciósa până în Sărăţel, din tóte văile câte vor fi pe moşia mănăstiriĭ ce se chémă Muscel ot sud. Romanaţĭ, din hotarul Cocorĕscilor cu Aricesciĭ şi cu Isvorul până în Bârluiŭ, cu părpăr; i din viile ce sunt la Potil şi câte se vor maĭ face de acum înainte, i din viile ce vor fi făcute şi se vor maĭ face la Celeiŭ, pe jumătate; i din viile ce vor fi moşia mănăstiriĭ ce se chémă Studina ot sud. Romanaţĭ, atât din cele lucrate i din cele părăginite, cât şi din cele ce se vor maĭ face din pajişte, cât şi din poporul Măghierescilor, Isăcelul, Glodeniĭ, Ciutesciĭ sud. Gorj, ce sunt ale schituluĭ Pescera Bistriţeĭ, metoh acestiĭ mănăstirĭ. Dar fiind-că de la o vreme încóce isvodindu-se şi alte nume viilor ce sunt pe moşia mănăstiriĭ ce se chémă Muscel, între hotarul Cocorĕscilor şi Aricesciĭ, ḑicêndu-ĭ şi Corneştiul, se întinsese vinăriceriĭ domnescĭ a luà vinăriciŭ partea mănăstiriĭ dintr'acéstă numire, dar din porunca Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţul făcêndu-se cercetare la lét. 1792, s'aŭ dovedit că acéstă numire de popor este tot din coprinsul popórelor mănăstiriĭ, de unde aŭ luat tot-deauna, şi aŭ dat întărirea Domnieĭ Sale ca să iea tot mănăstirea vinăriciul şi dintr'acea numire Corneştiul, care s'aŭ întărit şi de toţĭ fraţiĭ Domnĭ din urmă. Pentru care am dat acest domnescul Nostru chrisov, cu care să aibă volnicie cuviosul egumen al aceştiĭ mănăstirĭ a luà milele acestea pe tot anul nelipsit la vremea lor, adecă după ce-şĭ va luà mănăstirea întâiŭ ḑeciuiala, după obiceiŭ, de la câte dintr'aceste bălţĭ vor fi pe moşia sa, apoĭ să aibă a luà de la tóte aceste bălţĭ din vama domnéscă pe jumătate, precum s'a luat şi până acum, cum şi vinăriciul de la tóte popórele ce sunt numite maĭ sus, câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul după obiceiŭ, de fieş-care vadră po banĭ 12, iar ceĭ-lalţĭ câte treĭ banĭ aŭ a-ĭ luà vinăriceriĭ domnescĭ. Aşijderea să aibă a ţiné sf. mănăstire şi lude 8 străinĭ, ce-ĭ are iarăşĭ prin chrisóvele domnescĭ hărăziţĭ, pre cariĭ să-ĭ ducă la ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze şi, fiind străinĭ cu adevĕrat, să le dea adeverinţă pe numele şi chipul lor, după care să li se dea şi pecetluitul gpd., spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi angariile verĭ-câte ar eşi de la Visterie şi de la cămara Domnieĭ Mele peste an în ţéră, de nicĭ unele val şi supĕrare să nu aibă; fiind-că aceste milĭ le-aŭ avut sf. mănăstire atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz. Aşijderea şi schitul Bistriţa din Peşteră, ce este al aceştiĭ sf. mănăstirĭ, are milă ca să scutéscă de dijmărit stupĭ 50, de oerit oĭ 50; să iea şi pe tot anul din vama aceluĭ judeţ Vîlcea câte talerĭ 50, pentru unt-de-lemn, tămâe, făcliĭ, i pentru alte trebuinţe. Aşijderea să iea pe tot anul la vremea vinăriciuluĭ, de la Visterie, cu pecetluit domnesc, câte talerĭ 20; să ţie şi lude doĭ, apĕraţĭ de tóte angariile, însă străinĭ, care şi acéstă milă o are schitul de la toţĭ fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din chrisovul Domnieĭ Sale Constantin Voevod Ipsilant, ce-l vĕḑum, cu lét. 1803 Iulie 12, Ne-am adeverit. Drept aceea Ne-am milostivit şi Domnia Mea de am întărit milele ce se cuprinde maĭ sus, ca să se păzéscă nestrămutat, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor şi întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele veĭnică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi Domnĭ şi oblăduitorĭ aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări milele acestea. Şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe

www.dacoromanica.ro

Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta, la întâiul an dintru intâia domnie a Domnieĭ Mele, la aniĭ de la nascerea luĭ Christos 1813 Martie 25, de Nicola Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 74.)

77. Cinstit şi credincios boer al Domnieĭ Mele D ta biv Vel Vist. Ioane Moscu, epistatule al epitropieĭ obştirilor, priimind acest domnesc al Nostru pitac, îţĭ poruncim să daĭ de la cutia milosteniilor talerĭ 750 unuĭ obraz *anonimon*, pe treĭ lunĭ: Ianuarie, Februarie şi Martie, câte talerĭ 250 pe lună, care acéstă léfă să urmezĭ a i-o da D-ta şi de la sfîrşitul acesteĭ lunĭ înainte pe fieş-care lună. — 1813 Martie 29.

(Cod. LXXIV, fila 38).

78. *Chrisovul metohuluĭ Rîmnic Patru-ḑecĭ de mucenicĭ, pentru fabrica de céră albă i alte milĭ.*

Fiind-că sfînta biserică de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor 40 de mucenicĭ, care este metoh al sfinteĭ Episcopiĭ Rîmnic, aŭ avut privileghiurĭ domnescĭ ca singură să aibă a ţinė fabrica întru care se lucréză lumînările de céră albă în toţĭ Bucurescĭĭ, ca una ce ctitoriĭ aceştiĭ bisericĭ cu osîrdie şi cheltuială s'aŭ silit de s'aŭ început acest meşteşug aicĭ în ţéră, atât spre podóba sfintelor bisericĭ, cât şi spre trebuinţa altor obraze, precum Ne-am pliroforisit Domnia Mea că Domnia Sa rĕposatul Ştefan Vodă Racoviţă, prin chrisovul ce aŭ dat, de la lét. 1764 Iulie 14, arată pe larg pricinile aceştiĭ fabricĭ, şi atât pentru că acest lucru este pricinuitor de folos şi de podóbă a dobândi ţéra meşteşugul acesta, cât şi pentru că se află biserica acésta între cele-lalte isterisită de cel maĭ puţin acaret, neavênd nicĭ moşie, nicĭ vie, nicĭ ţiganĭ, nicĭ alt acaret; de aceea, atât rĕposatul Ştefan Vodă Racoviţă şi toţĭ alţĭ rĕposaţĭ şi fraţĭ Domnĭ din urmă, de rînd, până acum, aŭ înnoit şi aŭ întărit rînduiala acésta, precum din chrisóvele ce am vĕḑut Ne-am adeverit; pentru care acéstă fabrică ne-aŭ arătat Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit, dimpreună şi cu iubitorul de Dumneḑeŭ Episcop Rîmniculuĭ

www.dacoromanica.ro

chrisóvele ce are metohul acesta de privileghiul fabriceĭ de céră albă, că în vremea trecuteĭ rĕsmerițe nu s'aŭ păzit rînduiala fabriceĭ din pricina marchitanilor și a sudiților, ce aduceà lumînărĭ de céră albă, și cu tóte că și stăpânirea de atuncĭ aŭ supus pre sudițiĭ lor a păzi privileghiul fabriceĭ, iar urmare în faptă nu s'aŭ făcut; pentru acésta dar am orînduit pre Dumné-luĭ Vel Logofĕt de Țéra-de sus Grigorie Ghica de-aŭ cercetat și prin anaforaua de la . . . . . a aceștiĭ lunĭ ne-aŭ făcut arătare, cum că și chiar stăpânirea rusésca, urmând chrisóvelor domnescĭ, aŭ supus pre sudițiĭ lor la privileghiul fabriceĭ. De aceea dar, vĕḑêndu-se privileghiul aceștiĭ fabricĭ de céră albă întărit cu atâtea chrisóve domnescĭ, îl întărim și Domnia Mea și hotărîm ca privileghiul acesta să-l aibă tot-deauna numaĭ metohul sfinteĭ Episcopiĭ, spre a-l pune în faptă acel meșteșug și a se vinde lumînările de céră albă, atât pentru trebuința sf. bisericĭ, cât și pentru a altor obraze, numaĭ de fabrica acésta nebântuită și nesupĕrată de nimenĭ și diiafendipsită de zapciul politieĭ a nu înălbi nicĭ a nu lucrà saŭ a vinde alt nimenĭ lumînărĭ de céră albă; la care acéstă cherhana să fie și doĭ meșterĭ ce vor fi lucrătorĭ acestuĭ meșteșug, în pace și nesupĕrațĭ de orĭ-ce dărĭ și rînduială ar eși pe țéră, cum și prăvălia acésta a fabriceĭ să fie apĕrată de orînduelile ce sunt pe alte prăvăliĭ; și poruncim Domnia Mea și D-tale Vel Agă, să îngrijescĭ de aceste, a nu îngădui pre alțiĭ să vîndă lumînărĭ de céră albă. Și iar să aibă a ține acest metoh și lude 60, străinĭ scutelnicĭ, a fi pentru tréba și ajutorul aceștiĭ sfinte case; și osebit să aibă metohul vinăriciul din valea Meilor i a Negovanilor, i valea Largă, i Sîrbenĭ, i valea Petreĭ și Delicelul ot sud. Saac, câte un ban de vadră, unde are și mănăstirea Căldărușaniĭ vinăriciul, carĭ tóte aceste milĭ le-aŭ avut de la frațiĭ Domnĭ de maĭ înaintea Nostră. Decĭ învrednicindu Ne și pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceștiĭ pravoslavnice Țĕrĭ-Rumânescĭ, Ne-am milostivit de am înnoit și am întărit tóte aceste milĭ, ca să i se păzéscă nestrămutat, adeverind chrisovul acesta cu însăși credința Domnieĭ Mele Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, și cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind și D-lor cinstițĭ și credincioșĭ boerĭ velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Țéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Țéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Țéra-de-jos, pan Dumitrașco Racoviță Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Gheorghe Slătineanu Vel Logofĕt de Țéra-de-jos, pan Constantin Suțu Vel Hatman, pan Michalache Manul Vel Vornic de politie, pan Michalache Suțu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuțu Vel Postelnic, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, și ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Țéra-de-sus; și s'aŭ scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ și Mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1813 Marte 29, de Chiriță Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 66 v.*)

www.dacoromanica.ro

79. *Chrisovul sf. mănăstirĭ Hurezii din sud. Vîlcea.*

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ ce se chĕmă Hureziĭ ot sud. Vîlcea unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor slăviţilor şi întocmaĭ cu apostoliĭ şi de Dumneḑeŭ încoronaţĭ maĭ marĭ împĕraţĭ Constantin şi Elena maică-sa, şi părinteluĭ Chir . . . . . şi tuturor părinţilor călugărĭ câţĭ se vor aflà lăcuitorĭ la acéstă mănăstire, care este zidită şi înălţată din temelie de Domnia Sa rĕposatul Constantin Basarab Brâncoveanu Voevod, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ vinăriciul din dĕlul Sutescilor, i Nemoiŭ, i Creţenĭ, şi din dĕlul Gărdescilor, i al Zlătăreilor ot sud. Vîlcea, cu părpărul, după obiceiŭ, care vinăriciŭ este dat la acéstă sfîntă mănăstire încă maĭ dinainte vreme de rĕposatul Constantin Vodă Basarab, ctitorul mănăstiriĭ, prin chrisovul Domnieĭ Sale de la lĕt. 7200, iar după aceea şi rĕposatul Ştefan Vodă Cantacuzino aŭ întărit mănăstiriĭ acéstă milă, prin chrisovul Domnieĭ Sale de la lĕt. 7223, şi încă aŭ maĭ adaos milă ca să maĭ iea mănăstirea vinăriciŭ şi din dĕlul Puzuriilor, şi de la Gioroc, şi de la Cacaleţĭ, şi de la Brativoescĭ, ot sud. Dolj, cu părpărul, după obiceiŭ. Aşijderea să aibă sfînta mănăstire şi lude 20 scutiţĭ şi apĕraţĭ, ómenĭ străinĭ şi fără pricină de dajdie, pre carĭ ómenĭ găsindu-ĭ, să ĭ ducă la D-lor ispravniciĭ judeţuluĭ ca să-ĭ cerceteze, şi fiind străinĭ şi făr de pricină, să le dea adeverinţe pe numele şi chipul lor, după carĭ să li se dea şi pecetluiturĭ de la Visteria Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile Visterieĭ; carĭ aceste milĭ le-aŭ avut sfînta mănăstire de la toţĭ fraţiĭ Domnĭ din urmă până acum, precum din chrisóvele Domniilor Sale, ce le-am vĕḑut, Ne-am adeverit. Drept aceea dar, învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, Ne-am milostivit de am înnoit milele acestea ce se cuprinde maĭ sus, să le aibă întocmaĭ şi nestrămutat, carĭ să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor şi de întărire; pentru care egumenul saŭ alţĭ ómenĭ aĭ mănăstiriĭ să aibă a umblà şi a scrie vinăriciul tot de-odată cu vinăricerii domnescĭ şi să facă douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite fiind amîndouĕ şi de vinăricerii domnescĭ şi de omul mănăstiriĭ, şi aşà împreună strîngênd baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătesc dajniciĭ, de vadră de vin po banĭ patru şi ploconul de vadră un ban, dintr'aceştia să aibă a luà sf. mănăstire de vadră câte doĭ banĭ şi părpărul, după cum aŭ avut obiceiŭ şi maĭ înainte vreme, iar ceĭ-lalţĭ câte doĭ banĭ de vadră şi ploconul câte un ban să-ĭ iea vinăricerii domnescĭ. Şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban. pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel

www.dacoromanica.ro

Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul Bucurescĭ, la lĕt. 1813 Martie 29, de Nicolae Logofeţel de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 76.)

80. *Chrisovul bisericiĭ ce se ḑice Céuş-David.*

Ceĭ ce săvîrşesc bunătăţile cele de suflet folositóre şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ nu numaĭ în viéţa acésta se laudă şi se bine-cuvintéză, ci şi după petrecania lor le rĕmâne nume nemuritóre. Multe dar bunătăţĭ sunt cu carĭ póte omul a-şĭ dobândi sufletésca mântuire, iar cea maĭ mare este milostenia ce se face atât la sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ, cât şi maĭ vîrtos la săracĭ, bolnavĭ şi la scăpătaţĭ, pentru că milostenia este vîrful celor-lalte bunătăţĭ, căcĭ răsbim cerul şi răsbesce tocmaĭ la scaunul măririĭ luĭ Dumneḑeŭ, şi celuĭ ce face milostenia îşĭ zidesce lăcaş în cer şi-l face moşnén împĕrăţieĭ cerescĭ şi multă îndrăsnélă îĭ face către Dumneḑeŭ, de vreme ce însuşĭ Domnul nostru Isus Christos se chezăşuesce ḑicênd, că: «orĭ ce aĭ face unuia dintre aceştĭ maĭ marĭ fraţĭ, mie aţĭ făcut»; aşijdererea şi după cuvîntul Sfîntuluĭ Ioan ce face pentru milostenie: «la atâta înălţime, ḑice, sue pre om milostenia!» Drept aceea şi eŭ robul stăpânuluĭ meŭ Isus Christos şi Domneḑeuluĭ a tótă făptura, Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, rîvnitor fiind aceştiĭ marĭ facerĭ de bine şi voind a întări cele cu cuviinţă date milĭ pe la sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ întru slava a sfîntuluĭ numeluĭ sĕŭ şi întru pomenirea Nóstră, aflat-am şi pentru răposatul Misail monachul, ce aŭ fost logofĕt de taină, cum că încă din mică vîrsta sa aŭ slujit Domnilor şi ţĕriĭ până la vîrsta bĕtrâneţelor, şi cugetând la cele de Dumneḑeŭ plăcute, cu a sa agonisélă, aŭ înălţat douĕ sfinte bisericĭ aicĭ în Bucurescĭ, săvîrşindu-le cu tótă podóba lor, însă una ce se chémă mahalaua Hagiuluĭ, la care se cinsteşce şi se prăznuesce hramul prea cuvióseĭ maiceĭ nóstre Paraschiveĭ şi al sfinţilor maĭ marilor Voevoḑĭ Michail şi Gavriil, şi alta ce se numesce mahalaua Céuş-David, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramul Prea Sfinteĭ Prea Curateĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóre şi pururea Fecióreĭ Marieĭ şi sfîntul părintele nostru Nicolae Archiepiscop Mirilor făcĕtorul de minunĭ, unde aŭ făcut şi 14 chiliĭ spre locuinţa a 24 femeĭ sărace, obraze maĭ alese şi călugăriţe, de a cărora hrană şi îmbrăcăminte tot Misail monachul aŭ avut purtare de grijă în viéţa sa; cum şi după sfîrşitul sĕŭ, atât pentru purtarea de grijă şi chivernisćla acelor sărace, cât şi pentru a bisericelor orînduială, aŭ lăsat epitrop şi chivernisitor pre nepotul sĕŭ rĕposatul Panait Băbeanu biv Bel Sluger, care Sluger murind într'acest an trecut, aŭ lăsat şi el pre nepotul sĕŭ, credincios boerul Domnieĭ Mele Pană Băbeanu biv Vtore Vistier; care orînduiala acelor sărace cum şi a bisericilor însciinţându Ne că se păzesce pe deplin, precum se aflà şi când erà rĕposatul Misail monachul şi fiind-că pe lângă acéstă orînduială ce aŭ făcut acel

www.dacoromanica.ro

rĕposat aŭ avut şi milĭ domnescĭ, adecă scutirea dreptelor bucate: stupĭ i rîmătorĭ şi vinul de vinăriciŭ, cum şi o pivniţă de aice din Bucurescĭ de la pórta domnéscă din sus o ţineà scutită de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc, de ortul vătăşesc şi de alte angariĭ, pentru ca să fie pentru vînḑare de vin i de rachiŭ, spre chivernisèla acelor sărace; aşijderea scutià la vremea oerituluĭ, cu pecetluitul domnesc, oĭ 200, şi la vremea văcărituluĭ, când se va întîmplà, după vremĭ, scutià vite 20; ţineà şi lude 10, străinĭ, scutiţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile câte es de la Vistierie peste an în ţéră, carĭ sunt pentru adusul lemnelor pe la chiliĭ şi pentru alte posluşaniĭ; luà şi de la Vistierie amîndouĕ bisericile pe an talerĭ 80, de biserică câte talerĭ 40, însă de patru orĭ într'un an, la fieş-care an câte talerĭ 20, pentru céră, tămâe, unt-de-lemn şi pentru împărţit la săracele de la chiliĭ; şi iar luà pe fieş-care an, cu pecetluitul domnesc, sare oca 2000 de la ocna Telega; aşijderea şi un om ţineà, care este orînduit isprăvnicel spre purtarea de grijă şi poşluşanie la acele sărace, scutit şi apĕrat de tóte dăjdiile şi orînduelile Vistierieĭ, căruia prin cercetare i se da adeverinţă de la D-luĭ Vel Vistier; precum pentru tóte aceste milĭ şi orînduelĭ ce maĭ sus se arată Ne-am adeverit Domnia Mea, atât din chrisóvele Domnieĭ Sale Constantin Mavrocordat, i din chr.sóvele altor fraţĭ Domnĭ, şi din chrisovul Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Michaiŭ Vodă Suţul dintru cea dintâiŭ domnie, că maĭ sus numitul rĕposat epitrop şi ctitor Panait Băbeanu biv Vel Sluger, cugetând la cele de Dumneḑeŭ plăcute, cu a sa agonisélă aŭ prefăcut în zidire de pétră una dintre aceste douĕ bisericĭ, adecă cea din mahalaua Céuş-David, ce erà de lemn, în care se află şi sf. icónă a Prea Curateĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóre făcĕtóre de minunĭ, şi aŭ zidit şi 12 chiliĭ, iarăşĭ de pétră, în carĭ să lăcuéscă alte 24 călugăriţe şi femeĭ sărace vĕduve, a cărora purtare de grijă şi căutare să li se păzéscă tot de numitul ctitor, ca şi celor-lalte, atât în viéţa sa cât şi după mórte ĭ, lăsând epitrop şi ctitor iar din némul sĕŭ, mirenĭ, iar nu călugărĭ, fiind bisericĭ la care se află locuind călugărĭ şi sărace vĕduve, precum aŭ dat pentru acéstă şi rĕposatul Metropolitul ţĕriĭ Chir Grigorie archieréscă carte, cu aşezămîntul acesta, făcută de la lét. 1773 Iunie 1, şi cu volnicia ctitoruluĭ să zidéscă biserica şi chiliile acestea şi să păzéscă aşezămînturile ce prin cartea Prea Sfinţieĭ Sale în şése ponturĭ cuprinde nestrămutat, lăsând şi Preaosfinţia Sa doĭ preoţĭ, ca să fie nesupĕraţĭ de orînduelile dăjdiilor preoţescĭ, şi s'aŭ întărit prin chrisovul domnesc tóte câte se cuprind în cartea rĕposatuluĭ Metropolit, fiind cu bună orînduială, cum şi cele vechĭ milĭ, spre a se păzi în tótă vremea nestrămutat; când atuncĭ s'aŭ maĭ adaos milă domnéscă bolovanĭ sare 100, carĭ să iea pe tot anul cu pecetluit, iar de la Telega, ca să fie pentru chivernisèla şi ajutorul săracelor de la chiliĭ; aşijderea şi pentru doĭ preoţĭ şi un diacon ce vor fi la acéstă sf. biserică, să fie nebântuiţĭ despre rîndul dăjdiilor preoţescĭ i de ploconul Metropolieĭ, ca să pótă sluji sfinteĭ bisericĭ; iar după ce aŭ săvîrşit facerea bisericiĭ din mahalaua Céuş-David, făcênd-o de pétră peste tot, de zid, şi înfrumuseţând'o cu tóte cele trebuincióse podóbe, încă şi 14 chiliĭ de pétră făcênd împrejurul bisericiĭ, în care chiliĭ locuesc acele sărace, i s'aŭ maĭ adaos acéstă milă să aibă a luà din vinăriciul domnesc din sud. Ialomiţa de vadră po banĭ doĭ cu părpărul de la câte viĭ lucrătóre se aflà pe la acel timp cu

www.dacoromanica.ro

lét. 1792 în plasa Stelnica, Lichirescĭ, Sloboḑia şi oraşul, iar la altele ce se vor maĭ sădi să nu aibă a face, ca să fie pentru cheltuelile bolnavilor ce vin de pe aiurea şi năzuesc la ajutorul Prea Sfinteĭ Stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóre, a cărora cheltuială şi purtare de grijă iarăşĭ de către numitul epitrop se săvîrşesce; aşijderea să maĭ iea încă un ban de vadră din plăşile ce se arată maĭ sus, care i s'aŭ făcut prostichiŭ de Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz şi s'aŭ întărit şi de fraţiĭ Domnĭ din urmă. Decĭ învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ, am bine-voit şi, printr'acest domnescul Nostru chrisov, îĭ întărim tóte milele ce se cuprind maĭ sus, pentru care rugăm şi pre alţiĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a-ĭ înnoi şi a întări milele acestea, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă; şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Costache Suţul Vel Hatman, pan Michalache Manul Vel Vornic za politie, pan Michalache Suţul Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manul Vel Comis, pan Michail Vel Pitar şi ispravnic; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1813 Martie 30, de Nicolae Logofĕt de Divan, şi trecută în condică de Ilie Murgulescu Logofĕt za Divan.

(*Cod. XIX, fila 77 v.*)

81. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

D-ta Vel Logofete de Ţéra de-sus, după arătarea ce Ne facĭ printr'acéstă anafora, bine-voind Domnia Mea şi poruncim să se facă aceştiĭ bisericĭ ot mahalaua Verguluĭ cartea Domnieĭ Mele, cuprinḑĕtóre de milele ce se arată maĭ jos. — 1813 Aprilie 3.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a preoţilor şi epitropilor de la sf. biserică ot mahalaua ce se ḑice a Verguluĭ, de aicĭ din Bucurescĭ, unde se prăznuesce hramul sf. Dimitrie isvorîtorul de

www.dacoromanica.ro

mir, ce este zidire domnéscă, făcută de rĕposata Dómna Ancuţa, făcênd cercetare, m'am pliroforisit că de la Măria Sa rĕposatul Alexandru Vodă Ipsilant din domnia dintâiŭ s'a găsit în condica Divanuluĭ că aŭ avut milă de o sută bolovanĭ sare de la ocnă şi lude patru, ómenĭ fără pricină de dajdie, care şi acel sinet fiind rĕpus, şi altele ce ḑice că aŭ maĭ avut, după jalbă ce aŭ dat la lét. 1810 la Divanul ţĕriĭ, făcêndu-se cercetare, şi după condica Divanuluĭ, i-aŭ dat sinet să i se păzéscă acéstă milă; osebit aŭ maĭ avut orînduială de la luminaţiĭ Domnĭ ca să iea câte talerĭ 5 pe lună de la carvasaraua vămilor, precum şi pentru acésta vĕḑuiŭ anaforaua întărită de Măria Sa Constantin Vodă Ipsilant, cu lét. 1803 Aprilie 1; ci la cererea ce fac de a se înnoì şi de Măria Ta, arăt Inălţimiĭ Tale, şi rĕmâne la milostivirea Mărieĭ tale. — 1813 Martie 30.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, fila 20.)

82. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

După arătarea ce Ni se face printr'acéstă anafora de către D-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus, bine-voind Domnia Mea, poruncim ca la vremea de merticele de sare să se dea şi aceştiĭ sf. mănăstirĭ Bistriţeĭ câte oca cincĭ miĭ sare pe an, drept mertic, cum se dă şi altor mănăstirĭ; să începă a i se da de la anul viitor inainte. — 1813 Aprilie 5.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Preaŭ Inălţate Dómne,

După luminata porunca Inălţimiĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ Iosif archimandritu egumen sf. mănăstirĭ Bistriţeĭ, făcênd cercetare, vĕḑuiŭ în chrisov că nu are mănăstirea orînduită vre-o milă de sare, decât numaĭ un schit al mănăstiriĭ are rînduiţĭ 50 bolovanĭ sare de la ocne; ci fiind-că la acéstă mănăstire se află din cele de frunte domnéscă, cu cuviinţă este ca, la vremea când se daŭ merticele la obraze şi mănăstirĭ, să se dea şi aceştiĭ mănăstirĭ cincĭ, şése miĭ oca, a fi pentru trebuinţa mănăstiriĭ, saŭ precum va lumina Dumneḑeŭ pe Măria Ta se va da poruncă.—1813 Martie 31.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIII, fila 473.)

83. *Carte de milă a sf. mănăstirĭ Sinaia din sud. Prahova.*

Fiind-că sf. mănăstire Sinaia din sud. Prahova, atât prin alte cărţĭ ale fraţilor Domnĭ de maĭ înainte, cât şi prin cartea Mărieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant, cu lét. 1803 Octombre, ce o vĕḑum Domnia Mea, aŭ avut milă vama din patru joĭ de la sborul ce se făceà la vremea culesuluĭ de viĭ în valea Negovenilor, pe moşia aceştiĭ mănăstirĭ, făr de a se amestecà vameşiĭ la aceste 4 joĭ, care sbor, fiind că de la o vreme încóce mutânduse de se făceà maĭ în jos, adecă la Urlaţĭ, vinerea în toţĭ aniĭ, are prigonire egumenul cu vameşiĭ Urlaţilor, nevrênd a-ĭ lăsà să-şĭ iea vama de la acest

www.dacoromanica.ro

sbor, pricinuind că s'aŭ mutat de la Negovenĭ la Urlaţĭ; pentru care poruncim Domnia Mea ispravnicilor judeţuluĭ ca să cercetaţĭ şi, de se póte mută sborul acesta a se face iarăşĭ la Negovenĭ pe moşia mănăstiriĭ, unde se făceà maĭ dinainte, să aveţĭ a-l şi mută şi să se urmeze mila mănăstiriĭ, a-şĭ luà adecă vama din 4 joĭ de la sborul acesta; iar de nu se póte mută, fiind-că vameşiĭ Urlaţilor nu pot avé nicĭ un cuvînt a isterisì pre mănăstire de mila privileghiuluĭ ce aŭ avut, căcĭ de şi s'a mutat sborul acesta de la Negovenĭ la Urlaţĭ, dar mănăstirea nu aveà har de la Domnĭ locul acela unde se făceà sborul, ci vama de la acel sbor, atuncea va rĕmâné a se face la Urlaţĭ, unde s'a mutat de se face acum, ci mănăstirea să-şĭ iea vama din patru vinerĭ, după privileghiurile domnescĭ ce are pentru acest har al vămiĭ sboruluĭ, făr de a se amestecà vameşiĭ întru nimic la vama acestuĭ sbor din 4 vinerĭ, şi D-vóstre ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să faceţĭ pre vameşĭ a fi următorĭ de a nu sta cu împotrivire de la sborul acesta; i saam receh gpd. — 1813 Aprilie 1.

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXV, fila 59*)

84. *Cartea sfinteĭ mănăstirĭ Başcovul ot sud. Argeş.*

Sfinteĭ şi dumneḑeescĭĭ mănăstirĭ Başcovul ot. sud. Argeş, unde locuesc maicĭ călugăriţe, ca să aibă volnicie cu acéstă carte a Domnieĭ Mele şi să iea din vinăriciul domnesc dintr'acest judeţ vin vedre 100 şi, la vremea dijmăriluluĭ, să scutéscă stupĭ 100; aşijderea să aibă a ţinó şi lude 6, ómenĭ străinĭ, făr de bir şi făr de gâlcévă, carĭ să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile ce vor eşì de la Vistieria Domnieĭ Mele în ţéră, de nicĭ unele val şi supĕrare să nu aibă; cărora ómenĭ, după cercetarea ce se va face de către ispravniciĭ judeţuluĭ, de vor fi cu adevĕrat străinĭ, să li se dea pe numele şi chipul lor adeverinţe, după care să li se dea şi pecetluiturĭ gpd. de la Vistierie, pentru că, fiind săracă acéstă mănăstire şi făr de nicĭ un ajutor de nicăirea, aŭ avut aceste milĭ şi de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, prin cărţile Domniilor Sale, ce le vĕḑum Domnia Mea. Drept aceea Ne-am milostivit şi Domnia Mea, de am întărit mila acésta maĭ sus arătată şi poruncim la toţĭ de obşte, ca să se păzéscă nestrămutat; într'alt chip să nu fie, că aşà este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd.—1813 Aprilie 1.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXVII, fila 69.*)

85. *Cartea luĭ Gheorghe, cântăreţul de la sfînta biserică domnéscă din oraşul Pitescĭ sud. Argeş, a-şĭ scutì vinăriciŭ şi dijmărit.*

Dat-am cartea Domnieĭ Mele luĭ Gheorghe, carele se află slujind cântăreţ la sfînta biserică domnéscă din oraşul Piteştilor sud. Argeş, ca să fie scutit şi apĕrat de dajdie, să scutéscă şi drepte bucatele luĭ de vinăriciŭ i dijmărit, care acéstă milă aŭ avut-o numitul şi prin sinetul gpd. ce-l

www.dacoromanica.ro

vĕḑum Domnia Mea. Drept aceea Ne-am milostivit şi Domnia Mea, de i-am înnoit mila acésta de scutélă, pentru care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine ca să se păzéscă întocmaĭ şi fără strămutare; i saam receh gpd. — 1813 Aprilie 3.

(Cod. LXXVII, fila 69 v.)

86. *Chrisovul mănăstiriĭ de la satul Vaĭ-de-eĭ, ce se chémă Sloboḑia luĭ Enache, sud. Ialomiţa, pentru milele ce are.*

Sfiinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ de la satul Vaĭ-de-eĭ, ce se chémă Sloboḑia luĭ Enache, de lângă Slăvica, pe apa Ialomiţeĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor şi marilor Voevoḑĭ Michail şi Gavril, *i proci pez plotnic,* care mănăstire este zidită şi înălţată din temelie de creştinul rĕposatul Mateiŭ Basarab Voevod, ce este dată şi închinată metoh şi sub ascultarea sf. mănăstirĭ de la Sfetagora, ce se numesce Doheaiariŭ, hramul sf. Archanghel, şi cuviosuluĭ egumen Chir. . . . . şi tuturor părinţilor călugărĭ câţĭ vor fi locuitorĭ întru acéstă sf. mănăstire, ca să fie sf. mănăstirĭ în délul Năenilor din judeţul Săcuenilor 33 pógóne de vie şi cu 13 stînjenĭ de moşie, orĭ-câtă se va alege dinspre tot hotarul, care viĭ sunt tóte unele lângă altele şi îngrădite împrejur, pentru că aceste pogóne de vie este dréptă moşie a sf. mănăstirĭ, însă jumătate sunt cumpĕrate de rĕposatul Mateiŭ Vodă, iar jumătate sunt cumpĕrate de părinţiĭ călugărĭ de la acéstă mănăstire, cu banĭ din venitul mănăstiriĭ, de la megieşĭ din Năenĭ şi de la alţiĭ cu zapisele lor, de le ţine sf. mănăstire de atuncĭ până acum, de când aŭ fost cursul anilor 7132, tot cu bună pace, făr de nicĭ o gâlcévă. Şi iar să fie sf. mănăstirĭ ce scrie maĭ sus milă de la Domnia Mea, să aibă a luà în toţĭ aniĭ de la ocna Slănic mertic de sare, pe an bolovanĭ 150, şi să o ducă orĭ-unde le va fi voia lor, la ce vad ar vré, să o vînḑă, saŭ să o trécă, şi să aibă pace de către vameşiĭ ce vor fi de *giurume* de sare şi de tótă cheltuiala ce ar fi de către toţĭ vameşiĭ, nimic val saŭ bântuială de tóte câte s'aŭ ḑis maĭ sus să nu aibă. Şi iar să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să aibă a luà în toţĭ aniĭ din vinăriciul domnesc din judeţul Săcuenilor pre an talerĭ 100; aşijderea să aibă a ţiné şi luḑe 30, ómenĭ străinĭ, cărora luându-le adeverinţe de la ispravniciĭ judeţuluĭ pe numele şi chipul lor, să le ducă la Vistierie, ca să li se dea pecetluiturĭ gpd., spre a fi în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile ce ar eşì peste an de la Vistieria Domnieĭ Mele, să fie pentru tréba şi poslusania sf. mănăstirĭ; să scutéscă şi de oerit oĭ 250; pentru că aceste milĭ le-aŭ avut sf. mănăstire de la toţĭ ceĭ maĭ dinainte fraţĭ Domnĭ, precum Ne pliroforisim Domnia Mea din chrisóvele Domniilor Sale. Decĭ învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, am bine-voit de am înnoit şi am întărit milele de maĭ sus arătate, ca să i se păzéscă nestrămutat; pentru care poruncim Domnia Mea la toţĭ de obşte nicĭ un fel de supĕrare să nu faceţĭ; şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, şi cu tot sfatul cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor

www.dacoromanica.ro

veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Dvornic al patrulea, pan Grigore Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţu Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis, şi ispravnic pan Gheorghe Slătinénu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos; şi s'aŭ scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ nostru Isus Christos 1813 Aprilie 3, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 127.*)

87. *Cartea schituluĭ Cornetul, de milele ce are.*

Fiind-că schitul Cornetul din sud. Argeş, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul tăieriĭ capuluĭ sfîntuluĭ prooroculuĭ şi înainte mergĕtor Ioan Botezătorul, se află chinovie de părinţĭ călugăraşĭ sihastri cu starețul lor, care schit prin chrisóve domnescĭ ale rĕposaţilor Domnĭ de maĭ înainte, carĭ le vĕḑum şi Domnia Mea, aŭ fost miluit cu ḑece ómenĭ din ómeniĭ ce sunt şeḑĕtorĭ pe moşia schituluĭ Copăceniĭ şi cu 100 bolovanĭ sare de la Ocnele Marĭ sud. Vîlcea, căcĭ acest schit se află la loc cu anevoe de a se hrăni părinţiĭ călugăraşĭ. Drept aceea dar, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ şi arătându-se părinţiĭ cu jalbă, am orînduit de aŭ cercetat D-luĭ Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus şi prin anaforă Ne-aŭ făcut arătare, că jalba le este adevĕrată şi că schitul este vrednic de ajutor. Ne-am milostivit dar şi Domnia Mea şi, printr'acéstă carte ce dăm schituluĭ şi cuviosuluĭ . . . . . starețul, cu părinţiĭ sihastri de acolo, de am înnoit şi am întărit acéstă milă de ómenĭ ḑece din ómeniĭ şeḑĕtorĭ pe mosia Copăceniĭ a schituluĭ, ca să fie apĕraţĭ şi scutiţĭ de dajdie şi de orĭ-ce podveḑĭ şi angariĭ, spre a fi pentru ajutorul acestuĭ schit, şi osebit să aibă de la Ocnele Marĭ din sud. Vîlcea a luà pe an câte una sută bolovanĭ sare în natură, a le fi pentru mâncare, să nu cumpere, care sare să începă a se da de la anul viitor înainte, ca să fie sfîntuluĭ schit de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, ce vor fi în urma Nóstră oblăduitoriĭ aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări acéstă milă, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi faceri de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă; i saam receh gpd. — 1813 Aprilie 2.

(*Cod. LXXVII, fila 46.*)

88. *Cartea schituluĭ Stănişóra de milele ce are.*

Fiind-că schitul Stănişóra din sud. Argeş, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sf. mareluĭ mucenic Gheorghe şi este chinovie de părinţĭ

www.dacoromanica.ro

sihastri călugărașĭ cu starițul lor, se află între munțĭ cu petre, cu anevoe de hrană și la loc depărtat de locuința omenilor, care schit fiind sărac desăvîrșit, făr de nicĭ un venit de nicăerĭ, aŭ cerut mila Domnieĭ Mele a fi ajutațĭ la lipsa lor, și după cercetarea ce aŭ făcut D-luĭ Vel Logofětul de Țéra-de-sus, prin anafora aŭ făcut arătare Domnieĭ Mele că jalba le este adevĕrată și că locul este cuviincios de ajutor. Ne-am milostivit dar Domnia Mea și, printr'acéstă domnéscă a Nóstră carte, ce o dăm la mâna cuviosuluĭ stareț Sava Schimnicu și a părinților sihastri ce se află acolo, le hărăzim mila acésta, adecă: să aibă a ține lude ḑece poslușnicĭ, a le fi pentru slujba schituluĭ, spre a le înlesni trebuința hraneĭ lor, carĭ să fie apĕrațĭ de dajdie și de orĭ-ce podveḑĭ și angariĭ; asemenea să aibă a luà pe an de la Ocnele Marĭ 4.000 oca sare în natură, a le fi pentru mâncare, să nu cumpere; deosebit să aibă a luà pe lună de la vama Pitescilor una oca lumînărĭ de cĕră i una oca de unt-de-lemn i o jumătate oca tămâe, care să urmeze a le da vameșiĭ preste baniĭ cămăreĭ; care acéstă milă de sare i de la vamă să li se dea de la luna luĭ Ianuarie 1 a anuluĭ viitor înainte. Drept aceea întărim mila acésta, ca să se păzéscă întocmaĭ și fără strămutare, a fi Domnieĭ Mele și părinților Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugăm dar și pre alțĭ frațĭ Domnĭ, ce vor fi în urma Nóstră oblăduitorĭ aceștiĭ pravoslavnice țĕrĭ, ca să înnoiască și să întăréscă acéstă milă, de a fi și Domniilor Sale vecĭnică pomenire; i saam receh gpd. — 1813 Aprilie 2.

(Cod. LXXVII, fila 63 v.)

89. *Cartea schituluĭ Bradu din sud. Vîlcea de milele ce are.*

Sfîntuluĭ și dumneḑeescului schit Bradul din sud. Vîlcea și călugărașilor sihastri de la acest schit, ca să aibă volnicie cu acéstă carte a Domnieĭ Mele a găsi lude doĭ din omeniĭ străinĭ, pre cariĭ, găsindu-ĭ, să-ĭ ducă la D-lor ispravniciĭ județuluĭ, ca să-ĭ cerceteze, și fiind străinĭ cu adevĕrat, să le dea adeverință pe numele și chipul lor, după care adeverință să li se dea și pecetluiturĭ gpd., ca să fie în pace și nesupĕrațĭ de tóte dăjdiile și orînduelile Vistierieĭ, spre a-șĭ putè să-șĭ caute de poslușania călugărașilor sihastri; așijderea să scutéscă și la vremea dijmărituluĭ stupĭ i rîmătorĭ 50, și la vremea oerituluĭ oĭ 500; carĭ aceste milĭ Ne-am adeverit Domnia Mea că le-aŭ avut de la frațiĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum prin cărțile Domniilor Sale ce am vĕḑut Ne-am adeverit; drept aceea Ne-am milostivit și Domnia Mea de le-am dat acéstă carte a Domnieĭ Mele, prin care poruncim ca să li se păzéscă milele acestea, ce se cuprinde maĭ sus, nestrămutate tot-deauna, nimenĭ întru nimic supĕrare să nu le facă peste acéstă carte, că așà este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd. — 1813 Aprilie 2.

Asemenea carte s'aŭ făcut schituluĭ Isvorul Frumos din sud. Vîlcea.

Asemenea carte s'aŭ făcut și schituluĭ Ezerul din sud. Vîlcea.

(Cod. LXXVII, fila 67 v.)

90. *Cartea la treĭ preoțĭ paznicĭ la biserica domnéscă.*

Dat-am domnésca Nóstră carte la treĭ preoțĭ, ce sunt paznicĭ la sfînta și dumneḑeésca biserică domnéscă din orașul Pitescilor, unde se cinstesce și

www.dacoromanica.ro

se prăznuesce hramul sfîntuluĭ mareluĭ mucenic Gheorghe, ca să fie aceştĭ treĭ preoţĭ şi casele lor în pace şi ertaţĭ de birul preoţesc şi de tóte altele câte vor eşi de la Visteria Domnieĭ Mele peste an în ţéră şi pe preoţĭ, de nicĭ unele nicĭ o supĕrare să nu aibă; aşijderea şi ale lor drepte bucate să fie scutite şi apĕrate, stupiĭ i rîmătoriĭ câţĭ vor avé de dijmărit, şi vinul ce vor face în 6 pogóne de vie sud. Muscel i Argeş apĕrate de vinăriciŭ, pentru că acéstă milă a avut-o numiţiĭ preoţĭ de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum şi din cărţile Domniilor Sale Ne-am adeverit. Drept aceea, Ne-am milostivit şi Domnia Mea de le-am înnoit acéstă milă, ca să li se păzéscă nestrămutat; pentru care poruncim D-vóstre ispravnicilor aĭ judeţuluĭ i altor slujbaşĭ, ce vor fi orînduiţĭ verĭ cu ce slujbă pe preoţĭ, i D-vóstre boerĭ dijmarĭ vinăricerĭ, i ţie judeţule de acolo, vĕḑênd cartea Domnieĭ Mele, supĕrare de nimic să nu le faceţĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd. — 1813 Aprilie 5

(Cod. LXXVII, fila 67 v.)

91. *Cartea schiturilor ce sunt sub muntele cel mare al Cozieĭ.*

Dat-am cartea Domnieĭ Mele sfintelor şi dumneḑeescilor schiturĭ, ce sunt sub muntele cel mare al Cozieĭ, care se chémă Schitul de după Turn şi schitul Păuşa ot sud. Argeş, unde se cinstesce şi se prăznuesce sfintele hramurĭ Vovedenia Prea Sfinteĭ Născĕtóre de Dumneḑeŭ şi Pururea Fecióreĭ Marieĭ şi sfinţiĭ maĭ marĭ Voevoḑĭ Archistareţĭ Michail şi Gavriil, şi tuturor părinţilor călugăraşĭ câţĭ se află lăcuitorĭ la aceste sfinte lăcaşurĭ, ca să le fie lor milă de la Domnia Mea, să iea la vremea prazniculuĭ de la Visteria Domnieĭ Mele, în toţĭ aniĭ, câte talerĭ 30, ca să fie pentru cheltuiala prazniculuĭ, şi să aibă a scuti de dijmărit stupĭ 150, i de oerit oĭ 250, şi de vinăriciŭ pogóne 5, drepte bucatele sfintelor schiturĭ; să aibă a ţiné şi lude 4, ómenĭ străinĭ, pre carĭ, gasindu-ĭ, să ĭ ducă la D-lor ispravniciĭ judeţuluĭ, cărora făcêndu-li-se cercetare şi fiind făr de pricină de dajdie, li se vor da şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, de a fi în pace şi nesupĕraţĭ de dajdie şi de podveḑĭ şi angariĭ; pentru că fiind aceste sfinte schiturĭ la un loc de munte, făr de înlesnirea hraneĭ lor, aŭ avut aceste milĭ şi de la rĕposaţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, prin chrisóvele Domniilor Sale, carĭ le vĕḑum şi Domnia Mea. Drept aceea, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, am bine-voit Domnia Mea de am înnoit şi am întărit acéstă milă printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, ca să fie Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, ce vor oblăduì în urma Nóstră acéstă pravoslavnică ţéră. ca să întăréscă şi să înnoiască mila acésta şi cu cărţile Domniilor Sale, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine la asemenea locurĭ să fie cinstite şi ţinute în sémă; i saam receh gpd. — 1813 Aprilie 5.

(Cod. LXXVII, fila 68 v.)

92. *Chrisovul mănăstirii Cozieĭ de milele ce are.*

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Cozieĭ, unde se cinstesce şi se răz-

www.dacoromanica.ro

nuesce hramul prea sfinteĭ şi nedespărţiteĭ Troiţe, ca să fie sf. mănăstirĭ milă de Domnia Mea, să aibă a luà vinăriciŭ de pe moşia mănăstiriĭ Râmblea ot sud. Argeş, i Călimănesciĭ, i Cătesciĭ sud. Vîlcea, i Orlea, i Divistriţa sud. Romanaţĭ, i Prăstol, i Gârdanul sud. Mehedinţĭ, pentru că acest vinăriciŭ dintr'aceste dĕlurĭ le-aŭ fost dat şi a fost miluită sfînta acéstă mănăstire încă de maĭ înainte vreme de alţĭ rĕposaţĭ Domnĭ cu chrisóvele Domniilor Sale, carĭ chrisóve, din întîmplările vremilor făcêndu-se rĕsmeriţă, ascunḑêndu-le prin peşterĭ, ar fi putreḑit, şi arătând pricina acésta Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Michaiŭ Racoviţă Voevod, Domnia Sa le-aŭ întărit mila acésta, cu chrisovul Domnieĭ Sale ot. lét. 7251, şi în urmă şi alţĭ Domnĭ, precum pentru acésta Ne-am adeverit din chrisóvele Domnieĭ Sale Alexandru Cehan Voevod ot lét. 1753. Decĭ învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ şi vĕḑênd Domnia Mea chrisóvele tuturor fraţilor Domnĭ de maĭ înainte că aŭ avut acéstă milă, precum din chrisovul Domnieĭ Sale fratele Alexandru Vodă Moruz, ce-l vĕḑum, cu lét. 1793 Iunie 17, i din chrisovul Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Constantin Vodă Hangearlâul, ce-l vĕḑum, cu lét. 1798 August 17, Ne-am adeverit, Ne-am milostivit Domnia Mea de am dat şi am înnoit mila acésta şi printr'acest chrisov al Domnieĭ Mele, ca să aibă acéstă sf. mănăstire a luà vinăriciul din dĕlurile ce scrie maĭ sus, însă ómeniĭ mănăstiriĭ, carĭ vor fi trimeşĭ să strîngă acest vinăriciŭ, să aibă a umblà şi a scrie vinăriciul tot de-odată cu vinăricériĭ domnescĭ şi să facă douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iscălite fiind amîndouĕ de vinăricériĭ domnescĭ şi de ómeniĭ mănăstiriĭ, şi aşà împreună strîngênd baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plată de plătesc dajniciĭ, de o vadră vin po banĭ 4 şi ploconul de nume, din carĭ banĭ să aibă a luà sf. mănăstire de vadră câte doĭ banĭ şi părpărul, după cum aŭ avut obiceiŭ de aŭ luat şi maĭ înainte, şi vinăricériĭ domnescĭ să aibă a luà iarăşĭ câte doĭ banĭ de vadră şi poclonul de nume, după cum li se va cuprinde în cartea domnéscă ce li se va da la mână de slujba vinăriciuluĭ; şi iarăşĭ să aibă a luà sf. mănăstire, de la ceĭ ce vor fi avênd viĭ pe moşia mănăstiriĭ, otaştina pămîntuluĭ, după obiceiŭ, din douĕ-ḑecĭ vedre vin o vadră, însă pentru otaştină vin să iea iar nu banĭ; aşijderea să aibă a ţinè şi lude 20, ómenĭ străinĭ, fără de pricină de dajdie, ce i-aŭ avut şi până acum, cărora după cercetarea ce li se vor face de către ispravniciĭ judeţuluĭ, fiind străinĭ cu adevĕrat, să li se dea adeverinţă pe numele şi chipul lor, după care să li se dea şi pecetluiturĭ gpd.; decĭ şi Domnia Mea am dat acest chrisov al Domnieĭ Mele maĭ sus numiteĭ mănăstirĭ, ca să-şĭ iea acéstă milă, nepoprită, ca să fie sfînteĭ mănăstirĭ de întărire şi chivernisélă în toţĭ aniĭ nesmintit şi făr de zăticnire, iar Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod; martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Ţéra de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Ţéra de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Dvornic al patrulea,

www.dacoromanica.ro

pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Dvornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nistor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manul Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta întru întâiul an al Domnieĭ Mele, în oraşul Bucurescilor, iar de la nascerea luĭ Christos 1813 Aprilie 6, de Nicolae Logofĕt za Divan.

(Cod. LXXVII, fila 73.)

93. *Cartea bisericeĭ Dobroşĕsciĭ de la sud. Ilfov.*

Dat-am cartea Domnieĭ Mele sfinteĭ şi dumneḑesceĭ bisericĭ Dobroşescĭ de la satul Tărtăşescĭ sud. Ilfov, unde se prăznuesce hramul Adormiriĭ Prea Sfinteĭ Născĕtóre de Dumneḑeŭ şi a sfîntuluĭ ierarch Nicolae, şi *şcóleĭ* ce se află la numita biserică, ca să aibă milă de la Domnia Mea a ţiné pentru trĕba şi poslușania sfinteĭ bisericĭ şi a şcóleĭ lude 12, ómenĭ străinĭ şi făr de pricină de dajdie, pre carĭ acum să-ĭ aducă din străinătate, însă lude 6 aĭ bisericiĭ şi lude 6 aĭ şcóleĭ, fiind-că acéstă milă aŭ avut-o şi de la alţĭ fraţĭ de maĭ înainte, precum Ne pliroforisim Domnia Mea din cărţile Domniilor Sale, ce le vĕḑum; drept aceea şi Domnia Mea, milostivindu-Ne, am întărit mila acésta, ca să se păzéscă nestrămutat, pe carĭ aceste lude găsindu-ĭ, după cercetarea ce li se va face, fiind străinĭ şi făr de pricină, să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ. Poftim şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, ce în urma Nóstră se vor învrednici cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări mila acésta ca un loc cuviincios, pentru care poruncim Domnia Mea nimenĭ întru nimic supĕrare să nu facă, că aşá este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd. — 1813 Aprilie 8.

(Cod. LXXVII, fila 68.)

94. *Chrisovul schituluĭ Cernicăĭ din sud. Ilfov.*

Tóte facerile de bine şi milosteniile câte săvîrşesce cine-vaşĭ sunt primite înaintea luĭ Dumneḑeŭ, iar maĭ vîrtos către ceĭ ce aŭ părăsit lumea şi aŭ alergat în pustietăţĭ şi în locurĭ osebite, ca să petrécă viéţă îngerésca întru posturĭ şi întru rugăciunĭ, neadormiţĭ ḑiua şi nóptea, carĭ neîncetat se rógă pentru Impĕraţĭ, pentru Domnĭ şi pentru toţĭ pravoslavniciĭ creştinĭ, cu cale este a mângâiá pre dînşiĭ la răbdarea lor şi a-ĭ ajută la trebuinţele, carĭ ca nisce ómenĭ în cât sunt viĭ pre pămînt urméză a avé óreşĭ-care hrană a vieţeĭ lor, şi asupra trebuinţelor lor, ca să pótă fi nebiruiţĭ până în sfîrşit de slăbiciunea firiĭ omenescĭ. Drept aceea dar şi Domnia Mea, după ce Ne-am adeverit de viéţa cuviosuluĭ stareţ Chir Timoteiŭ, ucenicul rĕposatuluĭ cuviosuluĭ stareţ Gheorghe din schitul Cernica ot sud.

www.dacoromanica.ro

Ilfov şi a părinţilor călugărĭ ce sihăstresc împreună acolo, carĭ până acum se aflaŭ în numĕr . . . . . cum că petrccerea şi orînduiala vieţuiriĭ lor este vrednică de laudă, păzindu-se chinovion după rînduiala Sfetagureĭ şi după aşezarea canónelor Sfinţilor Părinţĭ, şi cum că nicĭ un venit nu aŭ la cele trebuincióse lor, fără numaĭ tótă nădejdea le este la mila creştinilor, am bine-voit, şi nu numaĭ am înnoit şi am întărit tóte milele ce aŭ avut cu chrisóvele ce le vĕḑum ale fraţilor Domnĭ de maĭ înainte, ci, după evlavia ce avem către sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ şi maĭ vîrtos către liniştita viéţă a părinţilor chinoviaţĭ, am şi maĭ adaos milă de la Domnia Mea, precum maĭ jos se arată, de a le avé tot-deauna, ca la un schit ce se păzesce chinovion cu deosebire din altele, adecă să li se dea pe tot anul de la Visteria Domnieĭ Mele, însă talerĭ 200 la ḑi întâiŭ Octombre, i talerĭ 100 la ḑi întâiŭ de Maiŭ, carĭ banĭ să fie pentru cojóce, încălţăminte la toţĭ, i pentru óreşĭ-carĭ hrănĭ a vieţiĭ lor; aşijderea să aibă a ţiné şi lude 40 scutelnicĭ, însă lude 28 ómenĭ străinĭ şi fără pricină de dajdie, ce i-aŭ avut după chrisóve, i lude 5 după catastihul Vistierieĭ, ce i-aŭ avut cu deosebită carte, şi lude şépte, străinĭ, carĭ s'aŭ hărăzit de către Domnia Mea sfîntuluĭ schit, ca să-ĭ aibă pe 30 pogonarĭ şi pe ḑece dârvarĭ, cărora, după adeverinţele D-lor ispravnicilor judeţuluĭ, să li se dea şi pecetluiturĭ de la Visteria Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ; să scutéscă orĭ-câte oĭ va avé sf. schit, drepte bucate ale sale, de oerit; pentru carĭ poruncim slujbaşilor orĭ-ce vor avé oerit, orĭ în credinţă, orĭ cumpĕrat, să nu supere schitul cu a cere plată de oerit, cu nicĭ un cuvînt, ci să le dea bună pace; să aibă şi una sută bolovanĭ de sare, de la ocna Slănic, de care iarăşĭ poruncim cămăraşilor ce vor avé ocne, orĭ în credinţă, saŭ cumpĕrate, totdeauna să aibă a da aceştĭ bolovanĭ sare în natură, fiind trebuinciósă schituluĭ pentru părinţĭ şi pentru vitele schituluĭ, făr de a-ĭ isterisì cu verĭ-ce pricină; asemenea să fie acest schit apĕrat şi de orĭ-ce dare şi angarie obicĭnuită şi neobicĭnuită se va întîmplà, după vremĭ, pe alte schiturĭ şi mănăstirĭ ale pămîntuluĭ acestuia; încă hărăzim Domnia Mea schituluĭ acestuia şi apĕrarea de către gelepĭ i beilicciĭ, ca să fie nesupĕrat, cum şi apĕrarea de baniĭ şcólelor şi de orĭ-ce alte angariĭ a ţĕriĭ, ca întru tóte să fie acest schit apĕrat; aşijderea să aibă şi tot vinăriciul, adecă câte 5 banĭ de vadră şi părpărul, dintr'acele popóre din sud. Saac, adecă din poporul Piscu Bouluĭ, ce are numire şi Udresciĭ, valea Rujiĭ, Boba în dosurile de jos, Tisieniĭ ce are numire şi Tătarul, i valea Sécă, Piscul Corbuluĭ, ce are numire şi valea Trestieĭ, Malu Roş din poporul Tohanĭ, pentru care la vremea vinăriciuluĭ părinţiĭ saŭ ómeniĭ ce-ĭ va orîndui, luând cot de la Vistierie, să scrie şi să mĕsóre şi să iea banĭ, cu urmare după ponturile vinăriciuluĭ, la care vinăricerĭ domnescĭ amestec să nu aibă, ca cu cele de maĭ sus milĭ şi cu acest vinăriciŭ să se pótă ajutà la trebuinţele ce aŭ, fiind datorĭ părinţiĭ de obşte aĭ acestuĭ schit a rugà pre milostivul Dumneḑeŭ de-apururea întru slujbele lor pentru bună starea şi îndestularea acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, pentru a Domnieĭ Mele stare şi ajutor dumneḑeesc şi pentru sufletele rĕposaţilor ctitorĭ. Decĭ, pentru ca să se păzéscă tóte milele ce maĭ sus se cuprinde cu nestrămutare, am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, i cu mărturia D-lor cinstiţilor

www.dacoromanica.ro

și credincioșĭ boerilor velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Țéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Țéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Țéra-de jos, pan Dumitrașco Racoviță Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Țéra-de jos, pan Constantin Suțu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic za politie, pan Michalache Suțu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuț Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis, și ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Țéra-de-sus; și s'aŭ scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anĭ de la zidirea lumeĭ 7321, iar de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ și Mântuitorul nostru Isus Christos 1813 Aprilie 8, de Chiriță Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 79 v.)

95. *Chrisovul mănăstiriĭ Spireĭ, ce este închinată la Grigoriŭ ot Sfetagora*

De vreme ce cuviosul între monachĭ Chir Ioachim, ce este curat fiul al sf. mănăstirĭ Grigoriŭ ot Sfetagora, din rîvna sa fiind pornit spre fapte bune, aŭ făcut multe bunătățĭ, nu numaĭ cu aĭ sĕĭ banĭ, ci și cu datoriĭ, rĕscumpĕrând atâtea suflete creștinescĭ din robie, cum și dintr'aceste două țĕrĭ, Țéra-Rumânéscă și Moldavia, în rĕsmerița cea veche a Rușilor, pe cariĭ, cu a sa silință și trudă slobodindu-ĭ, i-aŭ făcut volnicĭ de aŭ mers fieș-care pe la locul lor; și fiind trimis aicĭ de obștia exarchieĭ, despre partea tuturor a sfintelor mănăstirĭ ot Sfetagora, iarășĭ pentru folosul mănăstiresc silindu-se, în tótă vremea, către fapte bune pentru obște și pentru sine și petrecênd viéță cuviósă, aŭ voit cât va ședé aicĭ să nu se supere dorita sa odihnă, cerênd de la Prea Sfinția Sa Părintele Metropolit Grigorie un colț despărțit de sgomotul lumii ca să se odihnéscă fără de gândurĭ. Decĭ Preosfinția Sa, către mulțămirea care tot némul creștinesc erà dator să aibă către cuvioșia Sa, găsind acest sfînt locaș potrivit după dorirea sa, adecă în biserica ce aŭ făcut-o rĕposatul Spirea dohtor pe moșia sfinteĭ Metropoliĭ, unde se cinstesce și se prăznuesce hramul sf. ierarch făcĕtoruluĭ de minunĭ Spiridon, care erà afierosită Sfinteĭ Metropoliĭ, pentru maĭ multă sufletéscă pomenire și pururea aducere aminte a aceluĭ rĕposat dohtor Spirea, ctitoruluĭ acestiĭ sfinte bisericĭ, și pentru pomenirea rudelor sale, aŭ afierosit acéstă biserică Cuvioșieĭ Sale și sfinteĭ mănăstiriĭ sale Grigoriŭ, ot Sfetagora, cu tóte sfintele odóre și vase ce s'aŭ dat prin catastih în mâna Cuvioșieĭ Sale, ca să aibă apururea locaș, atât Cuvioșia Sa, cât și părințiĭ cariĭ se vor trimite de vremĭ de Cuvioșia Sa și de la numita mănăstire a sa aicĭ, orĭ pentru deosebită a mănăstiriĭ sale trebuință, saŭ pentru obștea mănăstirilor de la Sfetagora, rînduind Sfinția Sa rĕposatul Metropolit și hotarul loculuĭ bisericiĭ, lungul de amîndouĕ părțile stînjenĭ 32, latul stînjenĭ 24 drepțĭ, în care se cuprinde și viișóra care este lucrată, adecă pogóne cincĭ și stînjenĭ patru, care pe larg se arată acéstă afieromă și semnele hotaruluĭ în

www.dacoromanica.ro

cartea Preaosfinţieĭ Sale rĕposatuluĭ Metropolit, ce aŭ dat la mâna Cuvioşieĭ Sale, cu lĕt. 1776 Maiŭ 15, iscălită şi întărită cu iscălitura şi pecetea Prea Sfinţieĭ Sale; iar via ce are acéstă sfîntă biserică tot acolo, ce este iarăşĭ pe pămîntul Sfinteĭ Metropoliĭ, fiind fost óreşĭ-ce lucrată de un Christofi căpitan za lefegiĭ, némul aceluĭ rĕposat Spirea dohtorul, cu aĭ sĕĭ banĭ, prin tocmélă şi aşezămînt iscălit, aŭ întors cuviosul Chir Ioachim cheltuiala cu banĭ gata, talerĭ 350, aceluĭ Christofi căpitan şi aŭ cumpĕrat, după cum pentru tóte aceste Ne adeverim Domnia Mea din chrisóvele fraţilor Domnĭ de maĭ înainte, ce le-am vĕḑut, făcênd şi schituluĭ milele domnescĭ, precum maĭ jos se arată; decĭ acéstă afieromă şi milă vĕḑêndu-le Domnia Mea că sunt cu tótă dreptatea făcute, Ne-am milostivit de le-am întărit şi le-am înnoit şi printr'acest domnescul Nostru chrisov, ca dania să fie bine întemeiată, nesmintită şi neclătită nicĭ odinióră în vecĭ, şi că nu se póte luà de către nimenĭ nicĭ odată ca să se dea sub altă străină stăpânire, nicĭ să nu se supere de nimenĭ altul în vre-un fel de chip, şi milile să i se păzéscă pururea nestrămutate, adecă lude 10 scutelnicĭ pentru posluşanie, cărora să li se dea de la Vistierie pecetluiturĭ pe numele şi chipul lor; cum şi oĭ 200 să scutéscă de oerit la vremea oerituluĭ; aşijderea să iea pe tot anul câte talerĭ 100 de la vama oboruluĭ Tîrguluĭ-de-afară, carĭ banĭ să se dea la ḑiua hramuluĭ acesteĭ sfinte bisericĭ, spre a-ĭ fi de trebuinţă, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Gheorghe Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manul Vel Vornic de politie, pan Michalache Suţul Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nistor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manul Vel Comis, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la Domnul Nostru Isus Cristos 1813 Aprilie 8, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 80 v.)

96. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoe.*

Pentru treĭ pricinĭ cuviincióse nu póte fi primită Domnieĭ Mele acéstă urmare a pîrîtuluĭ Chiril Aghiorghitul, întâiŭ adecă pentru căcĭ sorocul de treĭ anĭ al jăluitoruluĭ Gherasim Ierodiaconu, în care aŭ luat cu embaticliŭ acéstă mănăstire Stelea, de către ceĭ de maĭ înainte epitropĭ aĭ sf. mormînt, nu s'aŭ împlinit; al doilea, că la mănăstirĭ trebue să fie orînduiţĭ

www.dacoromanica.ro

egumenĭ, iar nu arendaşĭ mirenĭ, şi de se va vinde venitul moşieĭ aceştiĭ mănăstirĭ la altul, precum cere numitul Chiril, atuncĭ, fiind-că altă moşie nu maĭ rĕmâne mănăstiriĭ, urmĕză a lipsì şi egumenul dintr'însa şı a se închide şi sf. biserică; şi al treilea, că jăluitorul Gherasim, în trecuta diiastimă a egumenieĭ sale, s'a arătat cu bună petrecere şi bun econom, precum şi din jalba locuitorilor i a boerinaşilor ot Tîrgovişte se face dovadă, cu cât maĭ vîrtos că dintr'a sa proeresis se făgăduesce a învelì şi sf. biserică, făr de a fi dator. Drept aceea dar, hotărîm Domnia Mea, ca până la împlinirea soroculuĭ de treĭ anĭ, să rĕmâe acest Gherasim Ierodiaconu nestrămutat din egumenia mănăstiriĭ Steleĭ ot Tîrgovişte, urmându-i-se simfonia întocmaĭ, fără câtuşĭ de puţină strămutare, şi pîrîtul Chiril să nu fie volnic a se atinge câtuşĭ de puţin de nicĭ un venit al mănăstiriĭ, saŭ a vinde dintr'însul la alt cine-vaşĭ, fiind însă dator şi Gherasim a învelì biserica, după făgăduiala ce aŭ dat. — 1813 Aprilie 26.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Domne,

După luminată porunca Inălţimiĭ Tale, ce mi s'aŭ dat la jalba cuviosuluĭ Gherasim Ierodiacon, egumenaş de la mănăstirea Stelea ot Tîrgovişte, metoh Sfîntuluĭ Mormînt, prin care arată că cuviosul archimandritul Chiril Aghiorghitul, ce este epitrop Sf. Mormînt, nu voesce a primì embaticul taleri 400 pe an, precum a fost întocmit de către epitropiĭ ceĭ din înaintea luĭ, în soroc de treĭ anĭ, din care a trecut un an, şi deosebit făcêndu se arătare şi din partea boerilor i a locuitorilor ot Tîrgovişte, prin deosebită jalbă către Măria Ta, pentru acest jăluitor, că este econom bun şi că se pórtă bine, cu toţiĭ făcênd rugăciune a nu se schimbà, căcĭ mănăstirea este în oraş, unde se bisericesc mulţĭ ómenĭ, am trimis din luminată porunca Inălţimiĭ Tale la archimandritul Chiril, egumenaş, ci să-ĭ primĕscă şi entision ce este dator să dea, şi am luat rĕspuns că nu póte să-l lase a fi numitul egumen, pentru că la o moşie ce are acĕstă mănăstire aŭ găsit preţ bun cu maĭ bun folos la Sf. Mormînt, adecă am luat înţelegere că voesce să nu lase nimic mănăstiriĭ dintr'acel venit, nicĭ pentru cheltuiala egumenuluĭ, nicĭ pentru vre-un meremet şi dregere a mănăstiriĭ. Decĭ, pe simfonia ce are jăluitorul, ca o parte bisericĕscă ce este, şi după cererea boerilor i a locuitorilor ot Tîrgovişte, că este bun pentru mănăstire şi că politia îĭ este bună, însă peste acestea dete înaintea mea şi făgăduială că, făr de a fi dator în simfonie să învelĕscă sf. biserică şi cu tóte că îĭ este sorocul scurt, dar de la sine are să se silĕscă ca să facă şi înveliş sf. bisericĭ; cu cuviinţă este dar, ca la un acest fel de om nu numaĭ simfonia să i se păzĕscă, ci încă să nu se lipsĕscă nicĭ decum de la mănăstire şi ca să nu fie supĕrat de egumenul Aghiorghitul, să se dea şi luminată întărirea Mărieĭ Tale, saŭ precum va luminà Dumnedeŭ pe Măria Ta se va da hotărîre. — 1813 Aprilie 22.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, fila 41.)

www.dacoromanica.ro

97. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoe.*

D-ta Vel Vornice Radule Golescule, primită fiind Domnieĭ Mele cererea ce facĭ printr'acéstă anafora, ridicăm de-asupra D-tale acéstă sarcină a cercetăriĭ socotelilor i altor pricinĭ ale mănăstiriĭ Raduluĭ-Vodă, la care aĭ fost orînduit prin osebită poruncă a Domnieĭ Mele.—1813 Maiŭ 14.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălțate Dómne,

Vĕd că sunt împovărat cu multe trebĭ, că deosebit că sunt pe tóte dilele judecățĭ ale cinstituluĭ Divan, apoĭ sunt și judecățĭ ale Vornicieĭ, deosebĭ după obiceiŭ, și n'am un cés odihnă ca să pociŭ căutà și eŭ câte sunt trebĭ ale caseĭ mele, sunt încărcat cu cercetările mănăstiriĭ Raduluĭ-Vodă. Mĕ rog Mărieĭ Tale să se orînduiască altul în locul meŭ la cercetările mănăstiriĭ Raduluĭ-Vodă, saŭ să se cerceteze de velițiĭ boerĭ, cum se cercetéză și cele-lalte judecățĭ ale mănăstirilor, că eŭ nu maĭ pociŭ a fi însărcinat cu cercetările aceștiĭ mănăstirĭ.

Radu Golescu.

(Cod. LXXVI, fila 148.)

98. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoe.*

D-ta biv Vel Postelnice, epistatule al cămărășieĭ, de vreme ce obiceiul Iereĭ de carne între Ovreĭ așà s'aŭ urmat din vechime precum ne arățĭ printr'acéstă anaforà, întocmaĭ dar și asemenea hotărîm Domnia Mea și volnicim să se urmeze și de acum înainte, fără câtușĭ de puțină strămutare, pentru care să daĭ D-ta cuviincios nizam Ovreilor după acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, iar pre ceĭ ce vor fi împotrivă următorĭ să-ĭ înfrânezĭ.—1813 Aprilie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Pré Inălțate Dómne,

După luminată porunca Inălțimiĭ Tale, ce prin buiurdismă mi s'aŭ dat la acéstă alăturată jalbă a bresleĭ Ovreilor pămîntenĭ, de aicĭ din Bucurescĭ, a o cercetà, următor fiind, s'aŭ înfățișat starostea al lor Haim, împreună cu brésla, și intrând în teoria curgeriĭ pricініĭ, m'am pliroforisit cum că din vechime obiceiŭ erà că numaĭ brésla Ovreilor pămîntenĭ (iar nu și străinĭ) are voe să tae carne și să dea orĭ-carele và cumpĕrà pentru fieșce oca óreșĭ-ce puțin ajutor la catagabela santăgă (?!) cutia lor. carĭ banĭ se strîng și se cheltuesc la tóte întîmplătórele trebuințe ale bresleĭ; într'acest chip din vechime s'aŭ urmat acest obiceiŭ între dînșiĭ. Acum dar, fiind-că s'aŭ *adunat în Bucurescĭ mulțĭ Ovreĭ și dintre ceĭ străinĭ*, se rógă brésla pămîntenilor Ovreĭ ca să li se întăréscă acest obiceiŭ, după cum li s'aŭ urmat din vechime, adecă precum maĭ sus se arată, ca numaĭ eĭ pămîntenii să

www.dacoromanica.ro

taie carne, iar alt nimenea, a cărora cerere este cuviinciósă; de care nu lipsiiŭ a arătà Inălţimiĭ Tale. — 1813 Aprilie 8.

Nicolae Scanavi Vel Postelnic.

(*Cod. LXXVI, fila 1.*)

99. *Cartea sf. mănăstiriĭ Cozia din sud. Vîlcea.*

Fiind-că sf. mănăstire Cozia din sud. Vîlcea este la loc de munte cu anevoe de a se sui la mănăstire, fiind drumul făcut în pétră cu ciocanul cu mare cheltuială de rĕposaţiĭ Domnĭ, şi pentru paza aceluĭ drum de dres, căcĭ de-apururea se surpă muntele şi se strică drumul, aŭ avut patru lude meşterĭ din satul Călimănescĭ, ertaţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile Vistierieĭ, cum şi de alte podvóde, atât de la alţĭ rĕposaţĭ fraţĭ Domnĭ, cât şi de la Domnia Sa rĕposatul Alexandru Vodă Ipsilant, precum din cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕdum, cu lét. 1775 Maiŭ 15, Ne-am adeverit. Ne-am milostivit dar şi Domnia Mea şi, printr'acéstă carte ce dăm sf. mănăstirĭ, înnoim şi întărim acéstă milă, prin care poruncim ca să aibă a ţiné aceştĭ lude 4 meşterĭ nesupĕraţĭ, precum i-aŭ ţinut şi maĭ înainte vreme, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor, şi nimenĭ întru nimic supĕrare peste cartea Domnieĭ Mele să nu le facă. 1813 Aprilie 27.

(*Cod. LXXVII, fila 81 v.*)

100. *Cartea sf. mănăstirĭ Cotména ot sud. Argeş.*

De vreme ce sf. mănăstire Cotména ot sud. Argeş are milă, cu chrisóvele altor fraţĭ Domnĭ, să iea vinăriciŭ de la Ciocănescĭ, din poporul Pitescilor, după cum Ne adeverim Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Ipsilant Voevod ot lét. 1775, cât şi dintr'a Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Michaiŭ Vodă Suţul ot lét. 1784; drept aceea dăm şi Domnia Mea volnicie omuluĭ pe carele îl va orîndui egumenul mănăstiriĭ, ca împreună cu vinăricerii domnescĭ să scrie tot vinăriciul din maĭ sus numitul popor, făcênd douĕ catastişe asemenea, iscălite fiind şi de vinăricerii domnescĭ şi de omul mănăstiriĭ, şi strîngênd baniĭ vinăriciuluĭ, din 5 banĭ de vadră să aibă a luà omul mănăstiriĭ câte doĭ banĭ, după cum ieaŭ şi alte mănăstirĭ, iar ceĭ-lalţĭ treĭ banĭ, întru carĭ ieaŭ şi ploconul de nume, să iea vinăricerii domnescĭ; aşijderea să aibă a luà egumenul, de la ceĭ ce vor fi avênd viĭ pe moşia mănăstiriĭ, otaştina după obiceiŭ, din 20 de vedre o vadră, însă vin iar nu banĭ; şi pentru scaunele de carne ce vor fi pe moşia mănăstiriĭ, să le aibă mănăstirea Cotména, precum le aŭ avut şi maĭ înainte; i saam recch gpd. — 1813 Aprilie 12.

(*Cod. LXXVII, fila 81 v.*)

101. *Chrisovul mănăstiriĭ Plumbuiteĭ după apa Colentineĭ din sud. Ilfov.*

Fiind-că sf. mănăstire Plumbuita după apa Colentineĭ sud. Ilfov, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul nascerea prea sfîntuluĭ mareluĭ

www.dacoromanica.ro

prooroc înainte mergĕtor şi botezătorul Ioan, aŭ avut aceste milĭ de la frațiĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din chrisovul Domnieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant, ce-l vĕdum, cu lĕt. 1803 Iunie 10, Ne-am adeverit, ca să iea pe tot anul câte 1.000 vedre vin pe an de la vinăriceriĭ ot sud. Saac, care să-l plătéscă vinăriceriĭ vadra po banĭ patru-ḑecĭ; aşijderea să iea şi de la carvasaraua domnéscă pe fieş-care an câte talerĭ 166, cum şi de la ocna Telega să iea pe an bolovanĭ sare doně sute; să ţie şi lude ḑece din ludele Vistierieĭ, după catastih, cu pecetluiturĭ domnescĭ, cum şi lude 15, ómenĭ străinĭ şi făr de pricină de dajdie; să scutéscă şi de oerit oĭ 500 pe tot anul, cu pecetluit. Drept aceea, învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ şi pliroforisindu-Ne Domnia Mea de próstă starea aceştiĭ mănăstirĭ şi multa stricare ce aŭ pătimit din cutremur, ca să se pótă ajută la dregere şi meremet, Ne-am milostivit Domnia Mea de am înnoit şi am întărit milele acestea ce se cuprinde maĭ sus, ca să se păzéscă nestrămutat, spre a fi sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele veciniică pomenire; şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Const. Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de sus, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Dvornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Dvornic za politie, pan Michalache Sutu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întaia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în Bucurescĭ, la anĭ de la nascerea luĭ Christos lĕt. 1813 Aprilie 28, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 93 v).

102. *Cartea mănăstiriĭ Clocociovul din sud. Olt pentru milele ce are.*

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Clocociovul din sud. Olt, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor maĭ marilor Voevoḑĭ Michail şi Gavril, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să aibă a luà pe fieş-care an 200 vedre vin din vinăriciul domnesc, din délul Dănescilor, ce este pe moşia sf. mănăstirĭ; aşijderea să iea otaştina pămîntuluĭ dintr'acel dél, din 20 vedre vin o vadră, după obiceiŭ; asemenea să aibă a luà şi lude 4, ómenĭ străinĭ, pre carĭ, găsindu-ĭ, vor fi apĕraţĭ de tóte orînduelile ţĕriĭ, ca să fie de ajutorul sfinteĭ mănăstirĭ, pentru că aceste milĭ le aŭ avut sf. mănăstire atât de la frațiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia

www.dacoromanica.ro

Sa fratele Alexandru Vodă Ipsilant, prin cartea de la lét. 1776 Iunie 10, i de la Domnia Sa rĕposatul Nicolae Caragea Voevod, prin cartea de la lét. 1787 Octobre 12, şi de la rĕposatul Michaiŭ Vodă Suţu, una din domnia dintâiŭ, cu lét. 1784 Martie 20, şi alta din domnia de pe urmă, cu lét. 1792 Noembre 29, carĭ acestea tóte cărţĭ le vĕḑum şi Domnia Mea cu cuprin derea de maĭ sus arătată. Aşijderea să aibă sf. mănăstire a luá pe fieş-care an de la ocne câte talerĭ 50, la vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ; să iea şi din balta de pe moşia Sohoia, ce este drĕptă a mănăstiriĭ, ḑeciuială, ca şi ceĭ-lalţĭ stăpânĭ de moşie, care şi acéstă milă aŭ avut-o de la alţĭ frăţĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din chrisovul Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Michaiŭ Vodă Suţu, ce-l vĕḑum, cu lét. 1784 Novembre 20, Ne-am adeverit. Drept aceea şi Domnia Mea Ne-am milostivit, de am înnoit şi am întărit milele acestea, ce se cuprinde maĭ sus, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor şi de hrană, iar Domnieĭ Mele veciniică pomenire; pentru care poruncim şi la toţĭ câţĭ se cuvine să fie următorĭ întocmaĭ a i se păzi milele acestea nestrămutat; i saam receh gpd. 1813 Aprilie 28.

(Cod. LXXVII, fila 126 v.)

103. *Chrisovul mănăstireĭ Xenofon de la Sfetagora: vinăriciŭ treĭ banĭ de vadră din treĭ popóre la Butoiŭ şi de la ocnă bolovanĭ 200 pe an şi talerĭ 200 de la carvasara.*

Cunoscut şi dovedit lucru este şi la marĭ şi la micĭ şi la tot creştinul ce viéză în lume, că orĭ-carele socotesce a-şĭ chivernisi viéţa prin fapte bune şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ, vede şi se cunósce, chiar şi aievea, că nu numaĭ pentru lauda cea vremelnică a numeluĭ celuĭ lăudat de ómenĭ se nevoesce şi se sîrguesce, ci maĭ mult şi maĭ ales pentru folosul şi mântuirea sufletuluĭ şi pentru nădejdea cea curată şi bună a rĕsplătiriĭ faptelor bune de către marele şi prea înălţatul Dumneḑeŭ, căcĭ prin iubirea de ómenĭ şi lucrarea faptelor bune fieş-care aştéptă şi nădĕjduesce de la Domnul Dumneḑeŭ plătire veciniică, dar şi de la ómenĭ laude pricinuesce şi cu bună cuvîntare se bine-cuvintéză. Drept aceea, învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ, şi avênd rîvnă către sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, maĭ vîrtos către cele ce se află în scăpăciune şi lipsă, ca să le ajutorăm şi să le miluim cu cele ce Ne va fi prin putinţă, am bine-voit pentru sfînta şi dumneḑeésca mănăstire, ce se numesce Xenofon, de la Sfetagora, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul s-tuluĭ mareluĭ mucenic Gheorghe purtător de biruinţă, la care sf. mănăstire de vre-o câţĭ-va anĭ încóce s'aŭ aşezat chinovion de părinţĭ sihastri, precum din vechime fuseso şi de mulţĭ anĭ se stricase, unde s'a strîns şi un îndestulat numĕr de părinţĭ călugărĭ, carĭ sihăstresc şi se silesc cu osîrguinţă spre bunele fapte cu multă rîvnă şi supunere, păzind cu neclintire orînduelile sfinţilor marilor părinţĭ chinoviaţĭ Sava, Antonie şi Eftimie, şi fiind-că la acest fel de petrecere nu este slobod părinţilor de a umblà după milosteniĭ în alte părţĭ, decât numaĭ a-şĭ păzi datoria orînduelii la mănăstire şi a-şĭ împlini canonul rugăciuniĭ şi a-şĭ petrece viéţa în singurătate, unde nu pentru mâncarea saŭ îmbrăcămintea, ci pentru obicĭnuitele cererĭ

www.dacoromanica.ro

ale haraciuluĭ, carĭ sunt sciute, nu pot a trăi făr de un venit la cheltuiala cea trebuinciósă; de aceea dar cuviincios fiind în adevĕr acestor părinţĭ cu o óreşĭ-care osebire din alte mănăstirĭ şi printr'acest domnescul Nostru chrisov ce dăm, nu numaĭ întărim mila ce aŭ avut, atât de maĭ înainte i de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, prin chrisovul de la lĕt. 1800 Ianuarie 11, şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant prin chrisovul ce-l vĕḑum cu lĕt. 1803 August 12, ca să iea pe fieş-care an vinăriciŭ din dĕlurile domnescĭ ot sud. Buzĕŭ, însă din poporul Vispesciĭ i Bădenĭ şi Muscel, de vadră câte treĭ banĭ cu părpăr, atât din viile ce sunt pânĕ acum într'aceste popóre, cât şi din cele ce se vor maĭ face de acum înainte, şi de la ocna Telega, pe an bolovanĭ sare 200, ci am maĭ adăogat Domnia Mea ca să iea şi de la carvasaraoa vămilor din Bucurescĭ talerĭ 200 pe an, cu care acele milĭ să se ajute sf. mănăstire şi părinţiĭ călugărĭ la cheltuelile lor, spre a se putea ţinĕ chinovion în starea cea bună, după cea veche orînduiala a aceştiĭ mănăstirĭ, şi părinţiĭ de la acéstă sfîntă mănăstire să fie datorĭ a rugà pre milostivul Dumneḑeŭ pentru a Domnieĭ Mele bună stare şi pentru părinţiĭ Noştri i pentru îndestularea aceştiĭ ţĕrĭ; şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod; martorĭ fiind şi D-lor boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel. Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Clucer, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Christos 1813 Aprilie, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 96.)

104. *Cartea mănăstireĭ Băbenĭ din sud Slam-Rîmnic pentru milele ce are.*

Sfinteĭ şi dumneḑeescelĭ mănăstirĭ Băbeniĭ din sud. Slam-Rîmnic, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Inălţăriĭ Domnuluĭ şi Mîntuitoruluĭ Nostru Isus Christos, ca să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să aibă a scuti drepte bucatele mănăstiriĭ, stupĭ i râmătorĭ de dijmărit şi vinul de vinăriciŭ, şi oĭ 200 de oerit; aşijderea să aibă a scuti şi lude 6 ómenĭ străinĭ fără de nume în vistierie pentru care aducênd adeverinţe de la Ispravniciĭ judeţuluĭ, li se vor dà şi pecetluiturĭ de numele şi chipul lor, ca să fie în pace şi ĭertaţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile verĭ câte or

www.dacoromanica.ro

eşi de la Vistieria Domnieĭ Mele peste an în ţéră, de nicĭ unele val şi supĕrare să nu aibă; aşijderea să fie apărate de către vameşiĭ ot Rîmnic tóte bucatele mănăstireĭ, ce le va vinde la cîmp seaŭ la mănăstire nimenĭ supĕrare pentru vamá să nu facă, făr de numaĭ când le va aduce la tîrg să le vînḑă, atuncĭ să deà vama dupĕ obiceiŭ; pentru care, pentru că acéstă mănăstire aŭ avut aceste milĭ şi de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înaiute, precum ne pliroforisim Domnia Mea din Cartea Domnieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilant ce o vĕḑum cu lét. 1775 Octombre în 9, i din cartea Mărieĭ Sale Michaiŭ Vodă Suţul cu lét. 1792 Aprilie în 12; drept aceea şi Domnia Mea am bine-voit de am înnoit şi am întărit milele de maĭ sus arĕtate ca să fie de ajutor. i saam receh gpd. — 1813 Aprilie 30.

(Cod, LXXVII, fila 128 v.)

105. *Cartea mănăstireĭ Aninósa din sud. Muşcel pentru milele ce are.*

De vreme ce mănăstirea Aninósa are milă prin chrisóve i cărţĭ domnescĭ precum ne pliroforisim Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale Alexandru Ipsilant voevod, vinăriciul din poporul Urichescilor ot sud. Slam-Rîmnic cu părpărul dupĕ obiceiŭ, drept aceea dăm şi Domnia Mea volnicie omuluĭ pe carele îl va orînduì egumenul mănăstiriĭ, ca împreună cu vinăricerii domnescĭ să scrie tot vinăriciul din maĭ sus numitul popor, al căruia popor délurĭ sunt acestea adecă: Teiuş i Palanga pe moşia numiteĭ mănăstirĭ şi dau otaştină la mănăstire i Runcul şi Popesciĭ pe moşia lor, cariĭ nu daŭ otaştină, ci numaĭ vinăriciŭ, dupĕ cum vĕḑum scriind în cartea Mărieĭ Sale frateluĭ maĭ sus numituluĭ Domn, că aŭ luat pliroforie de la Pré Sfinţia Sa Părintele Metropolit că aceste délurĭ într'acest popor sunt, şi cum că totdeauna au luat mănăstirea vinăriciŭ şi otaştină; decĭ făcênd douĕ catastişe asemenea iscălite fiind de omul domnesc şi de omul mănăstiriĭ şi strîngênd baniĭ vinăriciuluĭ din 5 banĭ de vadră, să aibă a luà omul mănăstiriĭ câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul dupĕ obiceiŭ, cum ieaŭ şi alte mănăstirĭ, iar ceĭ-l-alţĭ treĭ banĭ şi ploconul de nume, să iea vinăricerii domnescĭ; aşijderea să iea sfînta mănăstire şi venitul de la scaunele de carne ce sunt pe moşia mănăstiriĭ, la care întru nimic să nu se amestece vinăricerii. Aşijderea să aibă a luà egumenul de la ceĭ ce aŭ viĭ pe moşia mănăstiriĭ otaştina după obiceiŭ, din 20 vedre o vadră, în vin iar nu în banĭ. i saam receh gpd. — 1812 Maiŭ 2.

(Cod. LXXVII, fila 127 v.)

106. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoe.*

D-ta. Vel Logofete de Ţéra-de-sus, după arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anaforà, milostivire făcênd Domnia Mea asupra jăluitorilor poruncim, să li se înnoiască prin cartea Domnieĭ Mele acest domnesc sinet ce aŭ, făcêndu-li-se şi de la Domnia Mea adaos, ca pe lângă 100 stupĭ i rîmătorĭ să

www.dacoromanica.ro

maĭ scutéscă încă 50, pe lângă 200 vedre vin să maĭ scutéscă încă 100 vedre, şi pe lângă 100 oĭ să maĭ scutéscă încă 50. — 1813 Maiŭ 25.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a preoţilor de la biserica ot mahalaua ce se dice Scorţaru *de la pórta şcóleĭ domnescĭ*, făcênd cercetare vĕduiŭ că prin cărţile Luminaţilor Domnĭ aŭ milă ca să fie scutiţĭ aceştĭ doĭ preoţĭ de rîndul dăjdiilor preoţescĭ să scutéscă şi de dijmărit stupĭ saŭ rîmătorĭ 100 i de vinăriciŭ douĕ sute şi de oerit oĭ 100 cum şi o pivniţă în Bucurescĭ, scutită şi acéstă sfîntă biserică aflându-se făr de venit cu prea puţinĭ mahalagiĭ, aŭ avut aceste milĭ, acum preoţiĭ, se rógă ca dijmărit i vinăriciŭ, să te milostivescĭ Măria Ta, a se pune câte vor drepte ale lor să le scutéscă, ca să nu-ĭ zmacine şi să se supere de către slujbaşĭ, cu numĕrat şi mĕsurat, a cărora cerere şi rugăciune rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale. — 1813 Maiŭ 4.

Vel Logofĕt.

(Cod. 76, pag. 248.)

107. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Căldăruşanĭ.*

Sfînta mănăstire Căldăruşaniĭ ce este zidită de rĕposatul Mateiŭ Basarab Voevod, avênd chrisóve atât de la rĕposaţiĭ ctitorĭ, cât şi cărţĭ patriercescĭ singhiliodì cu înfricoşate legăturĭ, ca să se păzéscă şi să fie într'acéstă mănăstire orînduială de chinovie cu părinţĭ chinoviaţĭ, care mănăstire zidire veche fiind şi din pricina vremilor ajungênd la próstă stare şi dărăpănare cu scirea şi voĭa mănăstireĭ şi a metropolituluĭ ţĕriĭ de atuncĭ Chir Grigore, aŭ fost dat'o întru purtarea de grijă şi desăvîrşită chivernisélă rĕposatuluĭ proin Metropolit Filaret, care ca un ctitor noŭ arătându-se, aŭ dres-o, aŭ înnoit o, aŭ împodobit-o întru tóte curăţind-o şi de orĭ ce datorie, şi dupĕ ce aŭ adus-o în stare bună, dupĕ cuprinderea ctitoricescilor chrisóve şi a cărţilor patrioşescĭ, aŭ întocmit acéstă mănăstire Căldăruşaniĭ spre a se ţiné şi a se păzi într'însa iarăşĭ chinovie de părinţĭ cernicanĭ, pe carĭ i-aŭ cunoscut de vrednicĭ la viaţa lor, urmând orînduelii ce aŭ fost dintru început de la rĕposaţiĭ ctitorĭ, dând şi cartea sa pe acéstă întocmire ca un noŭ ctitor ce s'aŭ arătat, pre care aŭ întărit'o în cele de pe urmă şi prea sfinţia sa părintele Metropolitul Chir Dositeiŭ diiadohul rĕposatuluĭ Filaret, care acéstă bună faptă şi urmare fiind plăcută şi lu Dumnedeŭ şi ómeni'or şi pliroforisindu-Ne şi Domnia Mea cum că se urméză şi se păzesce în numita mănăstire chinovie cu bună orînduială de părinţĭ, de când aŭ întocmit-o pânĕ acum ca un lucru suflefesc şi făr, de vătămare, bine am voit şi Domnia Mea dupĕ chrisóvele domnescĭ ce are, a întărì acéstă bună întocmire ca să se păzéscă nestrămutat, ca cuviosul archimandrit Chir Dositeiŭ diiadohul rĕposatuluĭ archimandrit Doroteŭ, carĭ amêndoĭ sunt crescuţĭ ciracĭ şi aleşĭ de rĕposatul stareţul cel bĕtrân Gheorghe Cernicanu, adecă

www.dacoromanica.ro

să ţie chinovie de părinţĭ cuvioşĭ, ca să fie îndatoraţĭ a păzì aceste ponturĭ ce maĭ jos se arată;

1. Orînduiala bisericeĭ să o păzéscă nestrămutat după porunca tipicurilor şi orînduiala chinovieĭ Sfetagorescĭ, nicĭ adăogând, nicĭ scăḑênd, făr, de numaĭ întocmaĭ după aşezarea sf. canóne ale sfinţilor părinţĭ să se păzéscă.

2. Nicĭ un părinte străin din alt loc seaŭ mănăstire să nu primésca fără scirea numituluĭ stareţ, nicĭ să dea voe la vre-un preot străin de a sluji cele preoţescĭ maĭ vîrtos cel venit din altă eparchie, până i se va trimite poruncă în scris de la preaosfinţia sa părintele Metropolitul.

3. La economia aceştiĭ mănăstirĭ Căldăruşaniĭ, să se silésca numitul archimandrit a adăogà şi pănĕ la cele maĭ micĭ lucrurĭ spre folosul de venit şi de prisos, purtând grijă ca cheltuiala să se facă cu economie maĭ cu scădere, iar să nu se facă prisos de cheltuială peste venit, ci încă să trécă venitul peste cheltuială, seaŭ când nu va prisosì venitul să fie încaĭ întocmaĭ pe tocmaĭ avênd şi grija viilor de a se lucrà bine şi cu bună orînduială cum şi hotarele moşiilor a nu se împresurà de alţĭ vecinĭ, şi întemeerea pădureĭ a se aduce la bună stare, cum şi acareturile mănăstireĭ, atât cele din lăuntru cât şi cele din afară, i din bisericescile odóre să nu le lase a se dărăpănà ci maĭ vîrtos să se silésca la maĭ bună stare să le aducă prefăcênd şi înnoind, însă şi din noŭ făcênd.

4. Nicĭ o dată să nu aibă nevoie nicĭ putere a luà banĭ cu dobândă pe numele mănăstiriĭ pentru vre o trebuinţă fără scirea orînduiţilor epitropĭ, dar de va face stareţul vre-o împrumutare fără scire să nu se ţie în sémă, fiind că mănăstirea n'aŭ fost datóre nicĭ este nimic până acum, după pliroforia ce ni s'aŭ dat de Préosfinţia Sa Părintele Metropolit şi de uniĭ din boeriĭ epitropĭ.

5. Pentru ca să se cunóscă că în acéstă mănăstire este chinovie după canónele sfinţilor părinţĭ, să fie dar de o potrivă toţĭ de obste întru tóte, iar nu cu osebire la haine la mâncare saŭ la rugăciunile sf. bisericĭ.

6. Din numiţiĭ de la numita mănăstire ce se vor trimete de cuviosul arhimandrit seaŭ vor venì pentru óreşĭ-ce trebuinţă, să li se dea la mână adeverinţa cuviosuluĭ stareţ a aceştiĭ mănăstirĭ spre a fi sciuţĭ, şi când va fi trebuinţă a mănăstiriĭ care este a se căutà prin stăpânire să aibă a se arătà epitropilor acea trebuinţă.

7. Când vre-o unul din părinţiĭ chinovicĭ nu va urmà datorieĭ ce se cade, atuncĭ cuviosul stareţ să aibă a'ĭ face căḑuta cercetare, şi când nicĭ după acésta nu va fi următor, atuncĭ ca pe un netrebnic să'l izgonéscă.

8. Tóte moşiile, acareturile şi veniturile de milă să şi le aibă numità mănăstire în zaptul numituluĭ stareţ ca să le caute şi nimic să nu se cerce a luà şi a înstreinà cevaşĭ de ale mănăstireĭ, orĭ moşie, orĭ alt cevaş cu nicĭ un fel de cuvînt, ci tóte să fie pentru trebuinţa obştimeĭ părinţilor, pe care să se silésca maĭ sus numitul stareţ chir Dositie a le bine iconomisì şi a le chivernisì cum am ḑis maĭ sus, spre ale aduce la spor şi adaos.

9. Tóte chrisóvele şi cărţile mănăstirescĭ vechĭ şi noĭ să le aibă la schevafilachia mănăstireĭ cu bună păstrare, la care s'aŭ rînduit şi epitrop Pré Sfinţia Sa Părintele Metropolitul ţériĭ de acum chir Nectarie i D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ Domnieĭ Mele D-luĭ Veĭ Banul Constantin Filipescu, ca unul ce a fost şi maĭ înainte, i d-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra de-sus

www.dacoromanica.ro

Grigorie Ghica, carii câte treĭ sunt în locul celor de maĭ înainte proin metropolit şi rĕposaţĭ boerĭ, carĭ epitropĭ îĭ însărcinéză Domnia să fie cu purtare de grijă şi să privigheze în tótă vremea de a se urmà întocmaĭ cu arătatele ponturĭ, ajutând mănăstirea şi pe numiţiĭ părinţĭ cu rîvna crescinéscă spre cele de folos.

10 Când cuviosul stareţ îşĭ va da obştésca datorie să nu fie volnic nimenia din altă parte a intrà stareţ fără numaĭ din părinţiĭ mănăstireĭ dupĕ alegerea ce vor face între dînşiĭ şi prin scirea epitropilor arătându-se domnieĭ să se orînduiască, şi osebit fiind-că acéstă mănăstire are şi mile domnescĭ prin chrisóve şi cărţĭ de la toţĭ fraţĭ Domnĭ de rînd, precum din chrisóvele Domniilor sale Ne-am adeverit, am bine-voit şi nu numaĭ am înnoit şi am întărit aceste orînduelĭ ce aŭ avut ca la o mănăstire ce se păzesce chinovion cu deosebire din altele, ci încă din rîvna şi cugetul dumneḑeesc găsind Domnia Mea de trebuinţă a maĭ întocmi atât unele din orînduelile acesteĭ mănăstirĭ, cum se vĕd maĭ sus, cât şi aceste de maĭ jos arătate milĭ. adecă fiind-că acéstă mănăstire Căldăruşaniĭ are vinăriciul din doue popóre din sud. Saac, anume: Valea Pietreĭ ce are numire şi Strihaiea, Valea Lucmeĭ, Sîrbeniĭ, Valea Meilor, Delicelul ce are şi numire de Răzlóge Valea Largă, Valea Negovenilor, Ursóia şi Arva, însă de la treĭ popóre anume: Arva, Ursóia şi Valea Humeĭ câte doĭ banĭ de vadră, iar din celelalte şase popóre câte patru banĭ şi părpărul, fiind-că un ban de vadră sunt aĭ metohuluĭ sfinteĭ Episcopiĭ Rîmnic din Bucurescĭ, însă părpărul să'l iea numaĭ din popórele ce nu se va fi cuprinḑênd în cartea luĭ al doilea armaş, la care aceste popóre cu tóte că vĕḑum Domnia Mea din chrisovul Domnieĭ Sale fratelui Constantin Vodă Ipsilant, cu lét. 1804 Novembre 17, că aceste nouĕ popóre de vinăriciŭ se hotărăsc de către amiază nópte cu poporul Şupărescĭ unde este mila mănăstiriĭ Sf. Saveĭ şi de altă parte către miazăḑi cu poporul Valea Poeneĭ, unde este mila sfinteĭ episcopiĭ Buzĕŭ, cum şi despre apus trec peste Slamne cu Dosurile, iar despre rĕsărit cobóră la vale pânĕ unde sunt viĭ, la care popóre are să iea vinăriciul atât din viile ce sunt pânĕ acum, cât şi din viile ce se vor maĭ sădi dupĕ vremĭ, dar acum stareţul de la Căldăruşanĭ cu obştia părinţilor de acolo viind cu jalbă către Domnia Mea, s'aŭ plâns, că despre hotarele vinăriciuluĭ sfinteĭ mănăstirĭ sf. Saveĭ, către amiază-nópte la poporul Şupărescĭ i Valea Miculuĭ, ce aŭ numire şi de Strihaia, din pricină că şi mănăstirea Căldăruşanĭ are numire în valea Petreĭ şi de Strihaia, când ómeniĭ mănăstireĭ sf. Saveĭ la vremea vinăriciuluĭ ieaŭ Strihaia Căldăruşanilor când Căldăruşaniĭ ieaŭ Strihaia Sf. Saveĭ şi în tóte tómnele se fac prigoniri şi gâlceviri între ómeniĭ celor douĕ mănăstirĭ, rugându-se părinţiĭ Căldăruşanĭ, ca să se facă o îndreptare pentru acésta; de aceea vrênd Domnia Mea, dupĕ plângerea lor, ca să ne pliroforisim de adevĕr, am orînduit pricina în cercetare la D-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus, de la care ni s'a dat pliroforie, că din cercetarea ce a făcut pricineĭ prin ceĭ vechĭ tacsildarĭ, ce aŭ avut vinăriciul judeţuluĭ Săcuenilor, unde sunt aceste milĭ, că în adevĕr în toţĭ timpiĭ să face pricinĭ; de aceea am făcut Domnia Mea acéstă osebire, ca mănăstirea Căldăruşaniĭ să-şĭ iea vinăriciul atât din cele-l-alte nouĕ popóre ce se arată maĭ sus cu numirile lor, cât şi din Strihaia să iea şi partea ce luà şi pânĕ acum mănăstirea Sf. Saveĭ făr de a aveà mănăstirea Sf. Saveĭ Strihaea, ci

www.dacoromanica.ro

numaĭ din douĕ văĭ: Lupăresciĭ i Valea Miculuĭ şi în locul aceĭ Strihăĭ facem hărăzire Domnia Mea la Sf. Sava pe lângă doĭ banĭ de vadră dintr'aceste douĕ popóre Şupăresciĭ i Valea Miculuĭ, să maĭ iea încă câte un ban de vadră, pentru că iarăşĭ după pliroforia ce ni s'aŭ dat de către D luĭ Vel Logofĕtul, dintr'aceste douĕ popóre numaĭ Sf. Sava a avut milă, iar celă-l-alt vinăriciŭ a fost pe séma domnieĭ, pentru care asemenea am poruncit ca să se scrie şi în cartea mănăstiriĭ Sf. Saveĭ, spre a fi sciut şi a lipsi prigonirea acésta dintre douĕ mănăstirĭ; asemenea maĭ este hărăzită sf. mănăstirĭ Căldăruşaniĭ şi apĕrarea de deciuiala vinăriciuluĭ, care este obicĭnuit de se iea pentru venitul podurilor, acéstă mănăstire hotărîm să fie nesupĕrată; şi iar să maĭ aibă sf. mănăstire a luà una sută bolovanĭ sare pe tot anul de la ocna Telega, care poruncim cămăraşilor ce vor aveà Ocnele, orĭ în credinţă, saŭ cumpĕrate tot-deauna, să aibă a da aceştĭ bolovanĭ sare în natură, bolovanul po oca una sută-cincĭ-decĭ, cum este obiceiul aceleĭ ocne, fiind trebuinciósă mănăstireĭ pentru părinţĭ şi pentru vitele mănăstiriĭ, făr de aĭ isterisi verĭ cu ce pricină. Aşijderea să aibă şi lude 50 scutelnicĭ, însă lude 20 ce i-aŭ avut după chrisov ómenĭ străinĭ şi făr de pricină de dajdie i lude 20 cu scăděmînt din dajniciĭ Vistierieĭ, cum şi lude dece, carĭ acum i s'aŭ hărăděit de către Domnia Mea ómenĭ străinĭ şi făr de pricină de dajdie, aduşĭ acum din străinătate, cărora după cercetarea ce li se va face fiind străinĭ cu adevĕrat să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele la mâinĭ ca să fie pentru posluşania mănăstireĭ şi a părinţilor. Asemenea să scutéscă mănăstirea şi tóte oile câte va aveà de oerit, pentru care iarăşĭ poruncim slujbaşilor orĭ-ce vor aveà oeritul orĭ în credinţă saŭ cumpĕrat, să nu se supere mănăstirea cu a-ĭ cere plată de oerit pe oile ce va aveà cu nicĭ un fel de cuvînt nicĭ cu pricină de rădicătură pe urmă, ci să li se dea bună pace. Să fie acéstă mănăstire apĕrată de orĭ-ce dare saŭ angariĭ obicĭnuite i neobicĭnuite, ci se va îutîmplà după vremĭ pe alte mănăstirĭ ale pămîntuluĭ acestuia, însă hărăzim Domnia Mea mănăstireĭ aceştia şi apĕrare de către gelepĭ i beilicciĭ ca să fie nesupĕrată cum şi apĕrarea de baniĭ şcólelor i de orĭ-ce alte angariĭ ale ţĕriĭ ca întru tóte să fie acéstă mănăstire apĕrată spre a se puté ajutà părinţiĭ la trebuinţa ce aŭ după cum aŭ fost şi pânĕ acum, asemenea fiind-că mănăstirea acésta Căldăruşaniĭ are şi pădure cu copacĭ pentru trebuinţa mănăstiriĭ la meremeturĭ, la prefacerĭ de morĭ de chiliĭ de părinţĭ schimnicĭ şi pentru foc în chiliile lor neputêndu-se purtà la locurĭ străine să-şĭ aducă lemne de foc, de aceea ca un lucru fórte folositor şi trebuincios, precum pânĕ acum aŭ avut'o apĕrată după pliroforia ce am luat Domnia Mea din sineturile ce are, poruncim ca nimenĭ să nu facă cea maĭ mică supĕrare cu tăere de copacĭ din pădurea mănăstireĭ, nicĭ cu cuvînt de cherestele domnescĭ saŭ boerescĭ orĭ pentru podurile politieĭ Bucurescilor, dar nicĭ eĭ să nu fie volnicĭ a vinde un lemn măcar pentru vre-un interes de banĭ. Drept aceea am dat acest domnescul Nostru chrisov numiteĭ mănăstirĭ, prin care nu numaĭ întărim atât tóte orînduelile şi bunele întocmirĭ ale chinovieĭ aceştia, i milele cu orînduiala ce s'aŭ aşeďat de către Domnia Mea, ci încă am maĭ şi hărăzit de la Noĭ precum se cuprinde maĭ sus, ca să se păzéscă întocmaĭ şi nestrămutat pentru care să fie părinţiĭ aceştiĭ mănăstirĭ datorĭ a rugà pe milostivul Dumneďeŭ de-a pururea întru slujbele lor pentru bună

www.dacoromanica.ro

starea, îndestularea aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, pentru a Domnieĭ Mele stare şi ajutor domnesc şi pentru sufletele fraţilor Domnĭ de maĭ înainte carĭ aŭ ajutat şi aŭ miluit acéstă mănăstire a rĕposaţilor acelor ctitorĭ aĭ aceştiĭ mănăstirĭ, şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic de politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta la anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la zidirea lumiĭ 7321, iar de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ Nostru Isus Christos 1813 Maiŭ 2, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

108. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Ţigănescĭ.*

Prea cinstitul şi în troiţă slăvitul Dumneḑeŭ cu înţelepciunea sa cea negrăită şi nespusă, tóte cele de sub sóre şi pămîntescĭ făpturĭ le-aŭ urzit şi le-aŭ zidit pentru folosul şi trebuinţa omenéscă cu totul şi întru tóte tuturor, pre sineşĭ pildă de faptă bună făcêndu-se, căreia bunătate vrênd a se arĕtă următorĭ (cât aŭ fost prin putinţa fireĭ omenescĭ) oblăduitorĭ şi stăpânitorĭ ţĕriĭ aceştia mijlóce nenumĕrate aŭ chibzuit spre norocirea cea îndoită a supuşilor lor, atât politicesce cu întocmirea şi alcătuirea legilor celor trebuincióse vieţiĭ omenescĭ cât şi bisericescĭ, care acésta se mărturisesce a fi lucrul cel maĭ de folos creştinătăţiĭ zidind pe alocurêa cu libov şi cu rîvnă creştinéscă mănăstirĭ şi bisericĭ unele pe la politiĭ pentru adunarea noroduluĭ la ascultarea săvîrşitórelor dumneḑeescĭ slujbe şi altele prin pustietăţĭ şi locurĭ liniştite şi fără tulburare pentru ceĭ ce se lépădă de vremelniciĭ şi aleg a sluji luĭ Dumneḑeŭ vieţuind singuralnic. Pentru care şi Domnia Mea cu vrerea şi ajutorul luĭ Dumneḑeŭ înălţându-Ne întru părintescul scaun al aceştiĭ de Dumneḑeŭ păzite ţĕrĭ, datorie năstrămutată am cunoscut a aveà spre a păzi nestrămutat întocmaĭ şi nestricate aşezările şi întocmirile, milile şi privileghiurile, ce aŭ orînduit la sfintele locaşurĭ, ce din temelie cu înălţime către slava şi mărirea luĭ Dumneḑeŭ, aceĭ rĕposaţĭ întru fericire ctitorĭ, domnĭ, archiereĭ şi boerĭ, cele ce din curgerea vremilor s'aŭ lenevit şi s'aŭ dat uităreĭ, a le pune în lucrare, cum şi de la Noĭ a maĭ adaoge, spre vecĭnica pomenire a acelor rĕposaţĭ ctitorĭ şi a Nóstră. Decĭ dar, fiind că Preasfinţia Sa Proin Metropolitul Dositeiŭ prin anaforà făcênd arătare fratelui Constantin Vodă Ipsilant, că schitul Turbaţiĭ

www.dacoromanica.ro

din sud Ilfov, din vechime fiind zidit în pustietate, s'aŭ aflat sălăşluind acolo maice călugăriţe, păzind întru tóte podvigul chinoviecesc, şi trăind cu linişte, ferite de turburărĭ lumescĭ, apoĭ în ḑilele după urmă înmulţindu-se norodul şi adunându se silişte de sat împrejur şi neavênd biserică deosebită de mir, mergea toţĭ bărbaţiĭ şi femeile la biserica schituluĭ, împărtăşindu-se ascultăriĭ sfintelor slujbe cu toţiĭ deavalma, cum şi schitul Ilagi Dimiĭ de aicĭ din oraşul Bucurescĭĭ, fiind împresurat de mahala care nu are deosebită biserică de mir, mahalagiiĭ mergeà asemenea la schit, şi aşà şi la un schit şi la altul nu puţină scandelă se pricinuesce maicelor, rĕmâind afară de acésta şi mila acelor răpiţĭ ctitorĭ strămutată, care numaĭ şi numaĭ pentru ceĭ ce aŭ viéţă singuratecă aŭ zidit aceste sfinte locaşurĭ. Spre îndreptarea dar aceştiĭ neorînduelĭ, Preasfinţia Sa, a făcut o chibzuire ca acésta: adecă fiind că schitul Ţigănesciĭ de maice, ce este duhovnicesce supus otcârmuiriĭ năstavniculuĭ din Căldăruşanĭ şi se află ca un ostrov încungiurat de apă, şi loc în laturĭ depărtat în pădure, unde s'aŭ adunat şi se adună înmulţindu-se din ḑi în ḑi soborul maicelor înflorind şi sporind în fapte bune, aŭ găsit cu cale să supue maĭ sus numitele douĕ schiturĭ, Turbaţiĭ adecă şi Hagi Dima, cu tóte acareturile lor mişcătóre şi nemişcătóre la schitul Ţigănesciĭ, mutându-se tóte maicele dintr'amîndouĕ la Ţigănescĭ şi biserica schituluĭ Turbaţiĭ să rĕmâe de mir pe séma satuluĭ de acolo, iar schitul Hagi Dima să rĕmâe ca un metoh schituluĭ Ţigănescĭ, ca când se va întîmplà să vie vre-o maică de acolo aicĭ la Bucurescĭ, pentru trebuinţa sa seaŭ pentru a schituluĭ, să nu se preumble prin case mirenescĭ, ci să mérgă la metoh, orînduind şi o iconómă cu douĕ maicĭ, care se va găsì cu cale de către stariţa ot Ţigănescĭ, purtătóre de grijă înăuntrul schituluĭ, cum şi de a priimì în pază acolo la schit femeile ce aŭ prigoniri de judecată cu bărbaţiĭ lor aicì la Metropolie, şi pânĕ a li se dà izbrănire judecăţiĭ de la Metropolie se pun la oprélă, cărora maice să li se orînduiască şi hrana cea trebuinciósă peste an cum şi cele l-alte cheltuielĭ ce va fi trebuinciósă, iar prinosul din tot venitul să mérgă la Ţigănescĭ. Acéstă chibzuire a Pré sfinţieĭ Sale după daioria archierésca şi duhovnicésca cu rîvnă crestinésca fiind, aŭ priimit'o şi Domnia Sa şi aŭ hotărît, ca numitele douĕ schiturĭ Turbaţiĭ şi Hagi Dima cu tóte acareturile lor mişcătóre şi nemişcătóre şi cu orĭ-ce milĭ domnescĭ vor fi avênd, să rĕmâe supuse la schitul Ţigănescĭ, mutându-se acolo şi tóte maicele câte vor fi la amîndouĕ schiturile. Acésta dar într'acestaşĭ chip întocmindu-le şi aşeḑându-le le-aŭ dat să fie sub duhovnicésca povăţuire şi otcârmuire a stareţuluĭ de la sf. mănăstire Căldăruşanĭ, ca şi vieţuirea maicelor din lăuntrul schituluĭ să fie cu orînduiala ce s'aŭ aşeḑat, ca să aibă acest schit, adecă: Intru tóte să aibă viaţă de obşte, după aşeḑămîntul şi hotărîrile mareluĭ Vasilie şi ale celor-l-alţĭ sfinţĭ părinţĭ. Nicĭ una din maicĭ să nu ţie vre-un lucru pentru deosebită chivernisélă a sa, nicĭ banĭ, nicĭ acaret, nicì alt lucru cevaşĭ mişcătoriŭ seaŭ nemişcătoriŭ, ci tóte să le deà de obşte sub stăpânirea stareţiĭ şi trebuinţa lor după putere să le aibă de la obşte. Orînduiala mâncăriĭ să le fie iarăşĭ tóte de obşte la trapeză, iar nu cu gătire deosebĭ pe la chiliĭ, afară din cele bolnave care îşĭ vor avé deosebită căutare, după putere, la bolniţă. Nicĭ una din maice să nu aibă voie fără porunca stariţeĭ a eşì afară din schit pentru cerşit, seaŭ pentru

www.dacoromanica.ro

vre-o altă trebuinţă a sa; pre care o va trimite spre vre o trebuinţă de obşte, să nu se împotrivéscă; orĭ-care din maicĭ se va arătà cu nesupunere în posluşaniĭ, limbută, gâlcevitóre seaŭ cu niscare-va urmărĭ rele, după întâia şi a doua certare, când va petrece neîndreptată, pentru ca să nu fie de zmintélă şi celor-l-alte, se aibă voĭe stareţa a o izgoni din schit. In biserică iarăşĭ să se păzéscă buna orînduială după tipicul cel de obşte şi cele ce sciŭ carte să fie supuse şi ascultătóre tipicariţeĭ ceĭ orînduite de stareţa, nicĭ să citéscă seaŭ să cânte fără de poruncă, nicĭ să se împotrivéscă când vor fi poruncite şi cu un cuvînt a ḑice: după cuviinţă cinuluĭ care îl pórtă să le fie şi urmările pre cât va fi cu putinţă, la care pentru ca să nu intre vre-o scandelă spre a se dà pricină de turbare; la vremea când se va întîmplà a muri stareţa ce se va aflà, să nu se aducă stareţă din altă parte, ci iarăşĭ dintru chinovia maicelor care îşĭ petrec viaţa în schitu Ţigănescĭ să alégă stareţul din Căldăruşanĭ pre care va fi maĭ cu iscusinţă spre buna petrecere şi aceea ce se aşaḑă stareţă, şi fiind-că acest fel de bună lucrare care privesce la bune sfîrşiturĭ, se nădăjduesce a se vedé sporire de folosinţe sufletescĭ cu adunare de maicĭ cu îndestulare şi cu petrecere plăcută luĭ Dumneḑeŭ, trebuinţă fiind ca să aibă şi ajutor a nu se lipsi de cele trebuincióse, de aceea Domnia Sa le-aŭ făcut şi milă domnéscă, ca să aibă a ţinè lude 20 ómenĭ fără de pricină de dajdie cu douĭ ce erà aĭ schituluĭ Ţigănesciĭ, scutiţĭ şi apĕraţĭ cu pecetluiturĭ după orînduiala vistierieĭ, ca să fie de slujbà sfîntuluĭ schit, a aduce cele trebuincióse maicelor; să iea şi de la ocnă pe fieş-care an bolovanĭ sare o sută cincĭḑecĭ, ce aŭ avut schitul maĭ înainte; să scutéscă şi oile ce va avé schitul de oerit; să iea şi de la vama Gherghiţeĭ talerĭ 100, ca să fie pentru unt-de-lemn, tămâe şi cĕră la sf. schit şi aceştĭ banĭ să-ĭ deà vameşul peste baniĭ cămăriĭ; drept aceea şi Domnia Mea vĕḑênd bunele aşeḑărĭ şi întocmirĭ ale aceştiĭ chinoviĭ, nu numaĭ le înnoim şi le întărim tóte aşeḑămînturile şi milile ce se arată maĭ sus, ci încă după evlavia ce avem la acest fel de sfinte Dumneḑeescĭ lŏcaşurĭ, maĭ hărăzim şi Domnia Mea alţĭ lude ḑece străinĭ făr de pricină de dajdie, ca să fie de toţĭ lude 30, cărora după adeverinţele D-lor ispravnicilor judeţuluĭ li se vor dà şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, ca să fie schituluĭ aceste milĭ de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ acestuĭ creştinesc scaun, să bine-voiască a înnoi şi a întări aceste milĭ, şi orînduelĭ, ca şi ale Domniilor Sale faceri de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă. Şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan

www.dacoromanica.ro

Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis, şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos; şi s'aŭ scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mîntuitoruluĭ Nostru Isus Christos 1813 Maiŭ 5, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 99 v.*)

109. *Cartea bisericeĭ Vergului din Bucurescĭ.*

Fiind-că sf. biserică a Verguluĭ de aicĭ din Bucurescĭ, ce se numesce a Dómneĭ Ancuţeĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Sfîntuluĭ Dimitrie isvorîtorul de mir, a avut milă de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte de a luà pe tot anul de la ocne milă bolovanĭ sare 100; aşijderea aŭ avut şi lude 4 scutelnicĭ ómenĭ făr de pricină de dajdie, cum şi osebit aŭ avut orînduială ca să iea câte talerĭ 5 pe lună de la carvasaraua vămilor; carĭ milĭ i s'aŭ păzit până acum, după cum Ne adeverim din cărţile Domniilor Sale ce le vĕḑum şi Domnia Mea. Drept aceea milostivindu-Ne şi Domnia Mea îĭ înnoim şi îĭ întărim acéstă milă, ca să iea pe tot anul 100 bolovanĭ sare, i aceĭ patru ómenĭ să şi-ĭ aibă spre ajutorul şi chiverniséla sfinteĭ bisericĭ, cât şi să iea aceĭ câte talerĭ 5 pe lună de la carvasaraoa vămilor că să fie pentru unt-de-lemn, tămâe şi făcliĭ. i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 5.

(*Cod. LXXVII, fila 86 v.*)

110. *Chrisovul mănăstireĭ Maguliotisa din Ţarigrad.*

Ceĭ ce săvîrşesc bunătăţile cele de suflet folositóre şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ nu numaĭ în viéţa acésta se laudă şi se bine-cuvintéză, ci şi după petrecania lor li rĕmâne nume nemuritóre şi pomenire veĭnică, şi sufletele lor în lăcaşurile lor se învrednicesc; multe bunătăţĭ sunt cu care póte nescine a-şĭ dobîndi sufletésca mântuinţă, iar cea maĭ mare este milostenia ce se face la sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ. Drept aceea pliroforisindu-Ne şi Domnia Mea pentru sf. biserică, care este în lăuntrul vestiteĭ cetăţĭ a Ţarigraduluĭ, ce se numesce Maguliotisa, unde se prăznuesce hramul Adormirea prea sfinteĭ stăpâneĭ Nóstre Născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ şi pururea fecióreĭ Marieĭ, cum că se află la lipsă, neavênd alte milĭ spre ajutor la trebuinţele ce are precum aŭ şi alte sfinte mănăstirĭ şi bisericĭ, după cum Ne-am încrodinţat Domnia Mea din chrisóvele rĕposaţilor fraţilor Domnĭ de maĭ înainte, ce le vĕḑum; decĭ şi Domnia Mea, din buna-voinţa Domnieĭ Mele, maĭ ales pentru evlavia şi dragostea ce avem din tot sufletul Nostru către prea sfînta Născĕtóre de Dumneḑeŭ, sciind că şi acestuĭ dar căruia Ne-am învrednicit aŭ fost însuşĭ solirea eĭ către fiul sĕŭ şi Dumneḑeul Nostru, şi pentru aceea dăm şi orînduim Domnia Mea, milă aceştiĭ maĭ

www.dacoromanica.ro

sus numite biserică, să iea pe tot anul de la cămărașiĭ de ocne talerĭ 120, însă talerĭ 100 mila ce a avut'o sf. biserică și de la frațiĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum Ne adeverim Domnia Mea și din chrisovul rĕposatuluĭ Domn Michaiŭ-Vodă Suțul ce-l vĕḑum cu lĕt. 1784 August și talerĭ 20 prostichiul ce Ne-am milostivit Domnia Mea de i am hărăzit acum, care acest prostichiŭ de acestĭ talerĭ 20 să aibă a-l luà de la anul viitor înainte, ca să fie sfinteĭ bisericĭ de ajutor și de întărire. Rugăm dar și pre alțĭ frațĭ Domnĭ după vremĭ, pentru dragostea Maiciĭ Domnuluĭ să întăréscă mila acésta și cu chrisóvele Domniilor Sale și spre a lor veciniică pomenire, ca și ale D-sale milĭ și facerĭ de bine să fie în urmă de alțiĭ în sémă ținute; și am întărit chrisovul acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod și cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod; martorĭ fiind și D-lor cinstițĭ și credincioșĭ boeriĭ velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitrașco Racoviță Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de jos, pan Constantin Suțu Vel Hatman, pan Const. Vlăhuță Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis și Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, și s'a scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașul Domnieĭ Mele Bucurescĭ la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Christos, la lĕt. 1813 Maiŭ 13, de Ioniță Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 88.*)

111. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlachscoie.*

Pentru lipsa și prósta stare întru care se află schitul acesta, milostivire făcênd Domnia Mea, poruncim, iubitorule de Dumneḑeŭ Sfinția Ta Episcópe Argeșiŭ, ca din iratul ce se dă și de la acéstă episcopie pe an la cutia milosteniilor să daĭ pe fie-care lună jăluitórelor pe séma schituluĭ câte talerĭ 50 pe lună și D ta Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus să facĭ cunoscută acéstă poruncă a Domnieĭ Mele și D-luĭ epistatuluĭ al epitropieĭ obștirilor, ca să ție în sémă sfinteĭ episcopiĭ Argeș acestĭ câte talerĭ 50 pe lună. — 1813 Maiŭ 14.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Pré Inălțate Dómne,

După luminată poruncă Inălțimii Tale co mi se dă la acéstă jalbă a cuvióseĭ Elisabeteĭ starețа cu 30 maicĭ călugărițe de la schitul Bașcov sud. Argeș, făcênd cercetare mĕ pliroforisiiŭ, atât de la alțĭ, cât și de la Sfinția Sa Părintele Episcopul Argeș, cum că acest schit se află în desăvîrșită să-

www.dacoromanica.ro

răcie, ne-avênd nicĭ moşie nicĭ viĭ, nicĭ alt cât de mic acaret, în cât şi zidirea schituluĭ se află pe moşie străină, dar petrecerea o aŭ prè bună într'aceste sufletescĭ şi pentru a lor bună petrecere arată că li s'aŭ fost orînduit de la vistierie lèfă talerĭ 30 pe lună, carĭ îĭ luà de la Ispravniciĭ sud. Argeş pe fieş-care lună şi vistieria îĭ ţinè în sèmă la socotelĭ, însă acèsta arată că s'aŭ urmat şi la ceĭ dinainte luminaţĭ Domnĭ şi în urmă cât aŭ ţinut răzmeriţa, iar de când s'aŭ făcut pace nu s'aŭ urmat; dar nicĭ un fel de sinet nu se arată, ḑicênd că s'aŭ răpus. Decĭ locul fiind cuvincios de ajutor, precum multe sărace *călugăriţe* se împărtăşesc cu lèfă de la cutia milosteniei, de va fi primit Mărieĭ Tale să se orînduiască ca acestor maicĭ călugăriţe cu adaos din ceea ce se arată că aŭ avut a fi îndoit, saŭ pre cât va luminà Dumneḑeŭ pe Măria Ta li se va orîndui de Măria Ta, care acea orînduită milă de lèfă ce se va hotărî, să se dea luminată poruncă Mărieĭ Tale către Prè Sfinţia Sa Părintele Episcop Argeşiŭ, ca să se dea de acolo de la episcopie pe fieş-care lună, şi apoĭ Sfinţia Sa Părintele Episcop îĭ va pune la socotèlă a se scădè din iratul ce dă acèstă episcopie la cutia de milostenie, că de va rămânea a venì pe aici, loc depărtat fiind, nu le va ajunge a cheltui ceea ce va luà cu venirea şi întocmirea înnapoĭ, şi rămâne la mila Mărieĭ Tale. — 1813 Maiŭ 3,

Vel Logofĕt Ghica Grigorie.

(*Cod. LXXVI, fila 163 v.*)

112. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlachscoe.*

Priimită fiindu-Ne cererea ce face printr'acéstă analorà D-luĭ cinstit şi credincios boer al Domnieĭ Mele Vel Vist. Grigorie Brâncoveanul, o întărim Domnia Mea şi orînduim epitrop al acestuĭ schit Viforîta pre Nicolae Logofĕtul Metropolieĭ, pre carele îl îndatorim ca să urmeze întocmaĭ după orînduiala ce maĭ jos se arată. — 1813 Maiŭ 8.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prè Inălţate Dómne.

Ctitoricescul Nostru schit de maicĭ călugăriţe ce se numesce Viforîta din sud. Dâmbobiţa, vĕḑênd Prè Sfinţia Sa Părintele proin Metropolit Dositeiŭ, că din pricina prósteĭ iconomiĭ *a stareţilor ce erà după vremĭ, parte slabă şi neputinciósă fiind, aŭ fost ajunse la mare dărăpănare, cu scirea şi cu voinţa nóstră a ctitorilor, de sunt peste 14 anĭ trecuţĭ, aŭ orînduit epitrop şi purtător de grijă pre Nicolae Logofĕtul* Metropolieĭ, care de atuncĭ în diiastima vremeĭ până la lèt. 1810 ce s'aŭ aflat epitrop, după sciinţa ce avem, aŭ adus schitul la bună şi lăudată stare prefăcênd biserica din temeliile, fiind căḑută din cutremur, chiliĭ de iznóvă, moşiile cu silinţa sa le-aŭ deschis, adăogându-le la venit şi alte simţitóre folosurĭ schituluĭ aŭ făcut fără a supune schitul la vre-o datorie, iar la lèt 1810 din pricina a catastisireĭ vremilor rezmeriţeĭ supărându-se s'aŭ lepădat de epitropie stariţa cu cele-l-alte maicĭ

www.dacoromanica.ro

de acolo; vĕḑênd că de când s'a lepădat numitul de epitropie nu merg trebile schituluĭ bine, și maĭ vîrtos la întîmplătórele pricinĭ de judecăţĭ fiind ele și neputincióse a umblà prin judecăţĭ perḑêndu-șĭ vremea și împotriva cinuluĭ lor, încunjurându-se pe aicĭ prin Bucurescĭ, aŭ căḑut cu rugăciune la noĭ ca să catatisim pre Nicolae Logofĕtul de a priimi epitropia schituluĭ iarășĭ, pre care chemându-l 'l-am și înduplecat de aŭ primit. Decĭ spre a-șĭ avé înnoirea epitropieĭ sale *chiros*, mĕ rog Mărieĭ Tale. ca să se dea luminată întărirea Mărieĭ Tale la acéstă plecată a mea anaforà, îndatorindu-se numitul epitrop, ca pe fieș-care treĭ anĭ să-șĭ deà socotélă de venit și cheltuială prin noĭ la Metropolie și la pricinĭ carĭ vor fi maĭ marĭ și deosebite ale schituluĭ să nu facă nicĭ o urmare fără scirea nóstră. — 1813 Maiŭ 3.

Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier.

(Cod. LXXVI, fila 122.)

113. *Chrisovul mănăstireĭ Megaspileon de la Moreea, de milele ce are.*

De vreme ce proorocul și pururea între împĕraţĭ pomenitul prĕ înţeleptul Solomon, numaĭ în umbra legiĭ rezimându-se făcu atăta podóbă caseĭ luĭ Dumneḑeŭ și o dărui cu atâtea darurĭ și prinóse, cu cât maĭ vîrtos noĭ cariĭ suntem acum luminaţĭ cu duhul credinţeĭ ni se cade să ajutăm și să împodobim sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcașurĭ, care este semnul cel maĭ adevĕrat al credinţeĭ Nóstre, întru care nu se junghie vite necuvîntătóre, ca atuncĭ, ci însușĭ fiiul luĭ Dumneḑeŭ se jertfesce pentru mîntuirea Nóstră a tuturor, întru care a pururea ne încetat se proslăvesce numele sĕŭ și se face rugăciunĭ pentru împĕraţĭ, pentru Domnĭ și pentru toţĭ pravoslavniciĭ creștinĭ; acésta este fapta care învrednicesce pre om a se face mușnén aceĭ vecuitóre împĕrăţiĭ; decĭ dar și noĭ după ce pronia Dumneḑeească Ne-aŭ ajutat de Ne-am învrednicit cu Domnia la scaunul aceștiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, urmând pildelor acestora, nu numaĭ cele ce aŭ avut sfintele luĭ Dumneḑeŭ locașurĭ maĭ înainte de la Fraţiĭ Domnĭ le-am întărit și unde va fi cu cale și de trebuinţă cunoscută și sciută, voim cu rîvnă din tot sufletul nostru să ajutăm și să adăogăm, cum într'acestașĭ chip fiind și dumneḑeésca mănăstire Megaspileon din parohia Chirneziĭ de la Morea, la care se cinstesce și se prăznuesce hramul Adormirea Pré Sfinteĭ Stăpâneĭ Nóstre de Dumneḑeŭ Născĕtóre și pururea feciórĕ Maria, unde se află și prĕ sfînta icónă a Pré Sfinţieĭ Sale, ce este zugrăvită de sf. Apostol Luca, care fiind la loc cu neîndemânare și făr de alte ajutorurĭ și venitурĭ, fără numaĭ cu 100 bolovanĭ sare, avênd a luà pe an din mila ce aŭ fost făcut fraţiĭ noștri Domnĭ de maĭ înainte, iar Domnia Sa rĕposatul Michaiŭ Vodă Suţul, încă dintru întâia domnie 'ĭ-aŭ orînduit ca să iea milă din vinăriciul de la popórele cele maĭ jos arĕtate din sud. Vîlcea tot vinăriciul deplin câte 5 banĭ de vadră, care prin cercetarea ce am făcut s'aŭ dovedit a fi neînchinate la alte mănăstirĭ, dând și chrisovul Domnieĭ Sale de la lĕt. 1783, apoĭ aŭ înnoit și aŭ întărit și ceĭ-l-alţĭ din urmă fraţĭ Domnĭ precum din chrisóvele Domniilor Sale ce le vĕḑum Ne-am pliroforisit. Decĭ dar pentru evlavia ce și noĭ avem pentru sfintele luĭ Dumneḑeŭ lŏcașurĭ și maĭ vîrtos la

www.dacoromanica.ro

acéstă sf. mănăstire unde se află icóna Pré Sfinteĭ de Dumnedeŭ Născĕtóreĭ şi pururea fecióreĭ Marieĭ cea zugrăvită de sfîntul Apostol Luca, Ne-am milostivit şi Domnia Mea printr'acest cinstit şi bine închipuit Domnescul Nostru chrisov, de am înnoit şi am întărit aceste milĭ, adecă, ca să iea acea una sută bolovanĭ sare în toţĭ aniĭ de la ocnă în vremea prazniculuĭ, însă banĭ, iar nu sare, plătindu-se bolovanul po talerĭ unul, şi când vor fi ocnele în credinţă să aibă a luà aceştĭ banĭ de la cămara Domnieĭ Mele, iar când vor fi vîndute să iea de la cămăraşĭ de ocne cu pecetea gpd, i din tóte aceste popóre marĭ şi micĭ ce mai jos pe anume se arată, să iea vinăriciul pe deplin de vadră câte 5 banĭ, atât din viile ce se află acum sădite cum şi în cele ce într'aceste popóre după vremĭ se vor maĭ sădì, ca să fie părinţilor spre ajutor şi Domnieĭ Mele întru pomenire, adecă la vremea vinăriciuluĭ orînduindu-se omul numiteĭ mănăstirĭ să umble la tóte viile acestor popóre şi cât vin s'ar face la fieş-care vie, de acel om al mănăstireĭ să se mĕsóre după dreptate şi pe tóte vedrele ce se vor găsì în fieş-care vas să iea banĭ 5 pe deplin şi pârpârul, precum se luà de vinăricerii domnescĭ, ca să fie mila sf. mănăstireĭ, iar cumpĕrătoriĭ slujbeĭ să nu aibă amestec la acéstă cerere de baniĭ mănăstiriĭ, însă popórele şi plăşile anume: adecă plasa Oltuluĭ-de-sus, i de jos, Ursóia, Malu, Stănesciĭ, Istavul, Délul Banuluĭ, Dobroşa, câte viĭ nu sunt pe moşia schituluĭ episcopieĭ, Măgureniĭ Spărleniĭ, Butariĭ, Dedeţiĭ, Osiceniĭ, Glaviĭ, Amărîţiĭ, Palanga, Scundu, Zăvideniĭ, câte viĭ nu sunt pe moşia episcopieĭ, Orlesciĭ, Fiscălia, Ionesciĭ-Minculuĭ, şi din plasa Olteţuluĭ Igoiul, Turcesciĭ, Bărbesciĭ, Colţesciĭ, Slăvesciĭ, Sinesciĭ, Intereuja, Goesciĭ, Roşia, Zgubele, Grădiştea, Obicislavia, Ciortesciĭ, Văleniĭ, Căşcióra, Crăpăturile, Şerbănesciĭ, Tetoiul, Conţea, Pleşoiul, Vasilaţiĭ, Cârloganiĭ, Diculesciĭ, Uşureiĭ, şi din plaiul Hurezuluĭ: Armăşăsciĭ, Stroesciĭ, Slătióra, Greciĭ, Sacoţiĭ, Sîrbesciĭ, Berescii, Alintesciĭ, Corşorul, Peticiĭ, Bădesciĭ, Otetaniĭ, Mateesciĭ, Cârstienesciĭ, şi din plasa Cerniĭ: Mădulariĭ, Valea Mare, Botăşaniĭ, Rusănesciĭ, Mărginenii, Drăganul, Stolesciĭ, Doresciĭ, Stănesciĭ, Ciumaţiĭ, Cermegesciĭ, Lepuşóia, Berescii; Zărănesciĭ, Şerbănesciĭ, Ulmetu, Bolteniĭ, Bujoreniĭ, Cireşu; iar din plasa Otăsăuluĭ: Frâncesciĭ, Ciorăsciĭ, Urşiĭ, Folesciĭ, Dumbrăvesciĭ, Folesciĭ-de-sus, Manoilesciĭ, Şerbănesciĭ, Păuşesciĭ, Bârlogul, Stoesciĭ, Bunesciĭ, iar din plasa Rîmniculuĭ, Vlădesciĭ, Arhanghelul, Buda, Bărcesciĭ, şi din plaiul Cozieĭ: Tomşaniĭ, Olănesciĭ, Cheia; dintr'aceste popóre ce se numesc maĭ sus, din tóte să iea sfînta mănăstire vinăriciul deplin de vadră câte banĭ 5 şi pârpărul după obiceiŭ precum maĭ sus s'aŭ arătat. Decĭ să fie datorĭ părinţiĭ ce lăcuesc într'acéstă mănăstire a rugà pre milostivul Dumnedeŭ şi pre prea curată maica sa, pururea la sfintele slujbe pentru întărirea Domnieĭ Nóstre; rugăm dar şi pe fraţiĭ noştriĭ Domnĭ cariĭ în urma Nóstră se vor învrednicì a fi ştăpânitorĭ acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoì şi a întărì acéstă milă, ca şi ale D-lor milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă, şi am întărit chrisovul acesta cu însuşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Lo-

www.dacoromanica.ro

gofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătinénu Vel Logefĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, şi s'aŭ scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aici în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anul de la nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Christos 1813 Maiŭ 16, de Pandeli Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 89 v.*)

114. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Vlach Saraiŭ din Ţarigrad.*

Fiind-că la împĕrătésca şi prea slăvita cetate a Ţarigraduluĭ în lăuntru are Ţéra-Românéscă o sfîntă mănăstire ce se numesce Vlah-Saraiŭ, carele este şi conac pentru câţĭ ómenĭ domnescĭ merg şi vin de aicĭ de se odihnesc, care sf. mănăstire fiind făr de nicĭ un fel de venit după orînduiala bisericilor Ţarigraduluĭ, neavênd enorie de mahalagiĭ îndestulată, care să se împlinéscă tóte trebuinţele bisericescĭ, şi se află lipsită: socotit'am Domnia Mea că nu este cu cale *o mănăstire a ţĕriĭ* fiind înlăuntrul împĕrătesciĭ cetăţĭ, care este cinstea şi podóba pămîntuluĭ acestuia a fi părăsită şi neajunsă de nicĭ un ajutor al ţĕriĭ în vreme ce cu mila luĭ Dumneḑeŭ atâtea şi atâtea mănăstirĭ de printr'atâtea părţĭ se ajută şi se chivernisesc cu mila dintr'acéstă ţĕră creştinéscă, cu cât maĭ vîrtos acésta însăşĭ a pămîntuluĭ fiind, în loc fără nicĭ un fel de venit, se cade a se ajutá din pămîntul acesta. Drept aceea atât pentru datoria care are pămîntul către acéstă mănăstire, cât şi pentru multa evlavie a Domnieĭ Mele care avem asupra dumneḑeescilor locaşurĭ şi pentru rîvna care vom a vedeà după cum altele aşà şi pentru acésta cu podóba cea cuviinciósă făr de lipsă de cele cuviincióse biserică a pămîntuluĭ fiind, am bine-voit Domnia Mea de ĭ-am făcut acest domnescul Nostru chrisov, ca să aibă a luá cuviosul egumen ce este năstavnic şi purtător de grijă aceştiĭ sf. mănăstirĭ pe tot anul, de aicĭ, din ţĕră milă de vinăriciŭ din popórele ce se arată că aŭ fost pănĕ atuncĭ neînchinate la alte mănăstirĭ carĭ sunt în sud. Romanaţĭ câte doĭ banĭ de vadră, după cum ieaŭ şi alte mănăstirĭ şi cu părpărul după obiceiŭ, iar ceĭ-l-alţĭ câte 3 banĭ sunt domnescĭ, carĭ popóre sunt acestea: Dobroslovenĭ, Fălcoiul, Brâncoveniĭ, Vălenii, Baciul, Clica, Balş, Braneţul, Prăşcovenĭ, Dobrunul, Roşinenĭ, Osiina-de-sus i jos, Coşoveniĭ, Viişóra, Popânzelescĭ, Aspeleviĭ, Ghizdăvesciĭ, Mârşaniĭ, Igaleşul, Sorenii, Pârşcovu, Dobrolesciĭ, Zborisca, Amărăsciĭ-de-sus, i de jos, Celeiu, Bubiciul, Studina, Redea, Gârlovul, Verdea, i din alte popóre micĭ cu marĭ din sud. Gorj câte doĭ banĭ de vadră după obiceiŭ cu părpărul dinpreună anume: Brătuia, Răşina Rogojina, Vieroşanĭ, Pârăul, Comunesciĭ, Pojoceniĭ, Doţesciĭ, Voitesciĭ, Gloşanu, Isaciu, Surpaţiĭ, Turbaţiĭ, Buzesciĭ, Gruiu; din plasa Gilortuluĭ: Vlademiru,

www.dacoromanica.ro

Hurezanii din Hamărada, Piscoiul, Busiocii, Colțescii, Tândălescii, Gâlcescii, Negrenii din plasa Hamarădii de sus, Scrada, Berescii, Popescii, Răchita, Séca, Licuriciul, Glăvanii, Pojarul, Poiana, Seciurile, Alunul, Roșia-de-jos, Șitóia, Văleniĭ, Berceniĭ, Ciocada, Pociuvalištea, Zorilescii, Perescii, Ponorele, Ciuperceniĭ, Bumbescii. Bârzoiul, tot din plasa Hamărădiĭ; Iuracii, Délul, Vălescii, Cormănescii, Picósa, Pleșóia, Telescii, Délul Maicelor, Délul Suranĭ, Balta, Izvarna, Délul Costeniĭ, Délul Colcescii, din plasa Tismeniĭ; așijderea să iea și din poporul Leul și al Racoviteĭ din sud. Romanațĭ, câte treĭ banĭ de vadră, fiind-că ceĭ-l-alțĭ doĭ banĭ și părpărul sunt închinațĭ la alte mănăstirĭ, în carĭ aceste douĕ popóre sunt aceste numirĭ: însă în poporul Leul: Borbicescii, Grindinescii, Măgura Găunósa, Măgura Veche, Poenile, Gavrilescii, și în poporul Racoviteścii: Racovița, Izlazul, Verdea, Funduleţu, i Moldoveniĭ și Ţinţăreniĭ; pentru carĭ să aibă cuviosul egumen la vremea vinăriciuluĭ a-șĭ orîndui epitrop aci să umble dupĕ obiceiŭ dimpreună cu vinăriceriĭ domnescĭ să scrie suma vedrelor celor ce plătesc vinăriciŭ și toțĭ baniĭ deplin precum se cuprinde maĭ sus să-ĭ iea orînduitul mănăstiriĭ făr de a se amestecà vinăriceriĭ întru nimic la partea mănăstiriĭ, carĭ banĭ aĭ vinăriciuluĭ cu părpărul să se cheltuiască la plată de cântăreţĭ pentru podóba bisericii de la Vlah-Saraiŭ și să fie dator egumenul dimpreună cu preoţiĭ a se rugà pururea la sfintele slujbe pentru bună starea și îndestularea aceștiĭ pravoslavnice creștinescĭ ţĕrĭ, care aceste milĭ și intocmirĭ de orînduelĭ le-aŭ avut și de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum din chrisóvele Domniilor Sale ce le-am vĕdut Ne-am adeverit; decĭ învrednicindu-Ne și pe Noĭ Domnul Dumnedeŭ cu oblăduirea aceștiĭ pravoslavnice ţĕrĭ am bine-voit Domnia Mea, ca un lucru cu cale și de folos sufletesc, de le înnoim și le întărim printr'acest cinstit și bine închipuit chrisov al Domnieĭ Mele, ca să se păzéscă tóte cele maĭ sus arătate pe deplin și neclintit. Rugăm și pe alțĭ fraţĭ Domnĭ carĭ în urma Nóstră se vor învrednicì cu stăpânirea acestuĭ domnesc scaun să bine-voiască a înnoì și întărì mila acésta, care cu cale și cu cuvînt drept s'a făcut sfinteĭ mănăstirĭ, ca și ale Domniilor Sale chrisóve și milĭ încă să fie și de alțĭ fraţĭ Domnĭ întărite și în sémă ţinute, și am adeverit chrisovul acesta cu însușĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod și cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind și D-lor cinstiţĭ și credincioșĭ boeriĭ Veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele; pan Const. Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitrașco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕtde Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar și Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, și s'a scris chrisovul acesta la întêiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la zidirea lumiĭ 7321, iar de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ și

www.dacoromanica.ro

mîntuitoruluĭ Nostru Isus Christos 1813 Maiŭ 13, de Costache Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 91.)

115. *Chrisovul sf. mănăstirĭ de la Moreea a sfinţilor Voevodĭ. Talerĭ 100 de la ocne şi talerĭ 100 de la vămĭ.*

Douĕ lucrurĭ luminate sunt cele ce încununéză şi împodobesc bunătăţile Domniilor, amêndouĕ vrednice de laudă şi de mărire, adecă marea trebuinţă din care cea dintâiŭ se silesce către otcârmuirea cea politicéscă, iar cea de a doua către podóba cea bisericéscă; însă iubirea uneia maĭ mult de cât alta cu atâta maĭ de folos este, cu cât pentru marea cuviinţă ca de un lucru lumesc ḑice mîntuitorul: «te grijesce şi spre multe te silesce», iar pentru buna credinţă ḑice «un lucru trebuesce, la care lucru trebuincios uitându-se Domniĭ ceĭ înţelepţĭ otcârmuirea politieĭ cu dreptate o săvîrşesc, şi dreptatea bisericiĭ, adecă podóba cu înţelepciune o împlinesc, câştigând partea cea bună, care nu se và luà de la dînşiĭ; drept aceea dar şi noĭ întru Christos Dumneḑeŭ bine credincios Domn Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod din pronia cea de sus fiind înălţaţĭ cu domnia şi oblăduirea ţĕriĭ aceştia şi însciinţându-Ne pentru sfînta şi dumneḑeeasca mănăstire de la Moreea, care este Stavropighion, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor şi marilor Voevoḑĭ aĭ oştirilor cerescĭ Michail şi Gavriil, cum că acéstă sf. mănăstire fiind scăpătată, aŭ avut milă atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, precum din chrisóvele ce le vĕḑum ne pliroforisim, ca să iea acéstă sf. mănăstire pre tot anul câte talerĭ 70, însă 35 de la vămĭ şi talerĭ 35 de la ocne. Decĭ după evlavia ce avem din tot cugetul inimeĭ Nóstre asupra sfintelor şi dumneḑeescilor luĭ Dumneḑeu lŏcaşurĭ, Ne milostivim Domnia Mea şi nu numaĭ căĭ înnoim aceste milĭ, ci încă îĭ maĭ adăogăm peste talerĭ 70 ce avé până acum încă talerĭ 130, ca să iea de acum înainte pe tot anul câte talerĭ 200, însă talerĭ 100 din vamă şi talerĭ 100 din ocne, care acest adaos să i se deà de la viitorul an înainte spre a fi sf. mănăstirĭ de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele veciniică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, cariĭ de la Domnul Dumneḑeŭ se vor învrednicì a fi oblăduitorĭ acesteĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, să binevoiască a înnoì şi a întărì mila acésta, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă; şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ, Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod; martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic za politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar,

www.dacoromanica.ro

pan Costache Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Mihail Vel Pitar şi Ispravnic pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta la întâiul an întru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, la lét. 1813 Maiŭ 15, de Zamfirache Biv 3 Logofĕt.

(*Cod. LXXVII, fila 95.*)

116. *Chrisovul mănăstiriĭ Tu Grigoriu de la Sfetagora.*

Milosteniile şi tóte facerile de bine preste tótă vremea şi în tot locul sunt primite ca o mirézmă cu bun miros duhovnicesc înnaintea prea Inaltuluĭ Dumneḑeŭ, iar milostenia şi facerea de bine ce se săvîrşesce la sfintele luĭ Dumneḑeŭ lŏcaşurĭ, unde neîncetat se proslăvesce numele Domnuluĭ Nostru Isus Christos şi de unde toţĭ aştéptă ajutor, cu atâta sunt maĭ primite, cât şi dumneḑeescile adunărĭ în sf. biserică de obşte se rógă pentru eĭ ḑicênd: «sfinţesce Dómne pre ceĭ ce iubesc podóba caseĭ Tale şi îĭ proslăvesce cu dumneḑeésca puterea Ta». Drept aceea dar, de vreme ce pronia cea de sus Ni a încredinţat şi nouă ca o sórtă, acest scaun al domnieĭ acesteĭ Ţĕrĭ-Românescĭ, avem datorie netăgăduită a căutà şi a ajutà cu tot folosul de mijlóce, sfintele luĭ Dumneḑeŭ lŏcaşurĭ, cu cât maĭ vîrtos cele ce aŭ avut şi de la alţĭ rĕposaţĭ şi de maĭ înnaintea Nóstră trecuţĭ Domnĭ milĭ, se cade de a le întărì, şi unde este neajungerea şi sciută trebuinţa şi neputinţele cu cât se póte ajutà. Pentru acésta dar fiind-că şi sfînta şi dumneḑeésca mănăstire de la Sfetagora ce se numesce Tu Grigoriu, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Sfîntuluĭ Părinteluĭ Nostru Nicolae Archiepiscopul de la Licheia, făcĕtorul de minunĭ, neavênd vre-un venit din care să se pótă ajutà mănăstirea şi părinţiĭ călugărĭ ce locuesc într'însa după datoria ce avem, dăm şi miluim pre acéstă sf. mănăstire, ca să aibă cu acest chrisov al Domnieĭ Mele, a luà pre tot anul, talerĭ 500, cu pecetluit de la ocne; aşijderea să aibă a luà vinăriciu din délul Scheilor ot sud. Saac, la care dél are să iea mănăstirea sfinţilor apostolĭ câte doĭ banĭ de vadră cu părpărul, iar din ceĭ-l-alţĭ câte treĭ banĭ de vadră, hotărîm să iea sf. mănăstire Grigoriŭ câte doĭ banĭ de vadră şi mănăstirea Proti un ban de vadră; ci dar la vremea vinăriciuluĭ să aibă a-şĭ trimite om, ca să scrie şi să mĕsóre drepte vinurile, după obiceiŭ, cu cotul domnesc pecetluit, şi din 5 banĭ de vadră să iea mănăstirea Grigoriŭ doĭ banĭ şi mănăstirea sfinţilor apostolĭ doĭ banĭ şi mănăstirea Proti un ban, după osebite cărţile ce are, iar vinăriceriĭ domnescĭ să nu se amestece întru nimic, pentru că acéstă milă a avut'o sf. mănăstire şi de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înnainte, precum din chrisóvele Domniilor Sale ce le vĕḑum Ne-am adeverit. Drept aceea şi Domnia Mea Ne-am milostivit de am înnoit şi am întărit mila acésta, ca să iea pre tot anul şi să i se păzéscă nestrămutat, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de întărire, să se ajute la trebuinţele ce are, şi părinţilor de hrană şi de chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugăm dar şi pre alţĭ întru Christos fraţĭ Domnĭ, cărora după vremĭ li se va încredinţà de la Domnul Dumneḑeŭ a fi oblăduitorĭ creşti-

www.dacoromanica.ro

nesciĭ aceştia ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări milele acestea, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine încă să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă. Adeverind chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Const. Filipescu Vel Ban. pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kreţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu, Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul Bucurescĭ, la lét. 1813 Maiŭ 15, de Iordache Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 95 v.)

117. *Chrisovul mănăstiriĭ Caripi din ostrovul Antigonul.*

Fiind-că sfînta şi dumneḑeésca mănăstire ce se numesce Caripi din ostrovul Antigonul, care de curênd s'aŭ zidit din noŭ, la care se prăznuesce hramul mareluĭ mucenic Gheorghie făcĕtorul de minunĭ, este sciut Domnieĭ Mele cum că se află la próstă stare şi cu multă trebuínţă de ajutor, neavênd nicĭ un pîrlej de venit, ca să se pótă ajutorà la trebuincióselе sale cheltuelĭ, după evlavia ce avem la sfintele luĭ Dumneḑeŭ lŏcaşurĭ a le ajutà pre cât va fi prin putinţă, nu am trecut'o cu vederea şi după pilda ce avem din chrisóvele fraţilor Domnĭ de maĭ înnainte, care le-am întărit şi Domnia Mea câte dintr'însele s'aŭ arĕtat, s'aŭ împărtăşit de aicĭ din ţéră cu milĭ şi ajutorurĭ. De aceea şi Domnia Mea printr'acest domnescul Nostru chrisov ce dăm acesteĭ sfinte mănăstirĭ, rînduim a luà milă de vinăriciŭ, câte doĭ banĭ de vadră, din treĭ popóre ce sunt la sud. Buzĕŭ anume: Vespesciĭ, i Bădeniĭ şi Muşcelu, unde are şi mănăstirea Xenofont câte treĭ banĭ de vadră, la vremea vinăriciuluĭ să orînduiască mănăstirea om, ca împreună cu omul mănăstiriĭ Xenofont i cu vinăricériĭ domnescĭ să scrie. să fie faţă la mĕsurat cum şi la luarea banilor, şi făcênd catastih să-şĭ iea şi baniĭ partea sa pe deplin, din care are să se oprésca numaĭ zeciuiala podurilor, iar vinăricériĭ domnescĭ să nu oprésca nicĭ un ban cu nicĭ un fel de numire, nicĭ să-ĭ zăticnéscă luarea banilor cu cuvînt a-ĭ da din remăşiţurĭ, ci îndată ce se vor împlini de locuitoriĭ dajnicĭ ce plătesc vinăriciŭ, cariĭ vor fi scrişĭ şi în catastihul sĕŭ, omul mănăstiriĭ îndată să'şĭ iea şi baniĭ, partea sa, cu care acéstă milă să se ajute sf. mănăstire la trebuinţele ce are, şi părinţiĭ de acolo să fie rugătorĭ către milostivul Dumneḑeŭ, pentru a Domnieĭ Mele bună stare i pentru îndestularea şi binele ţĕriĭ aceştia de unde

www.dacoromanica.ro

se folosesc. Rugăm dar şi pre alţĭ frаţĭ Domnĭ, carĭ în urma Nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ acestuĭ scaun, să bine-voiască a înnoi şi a întări mila acésta ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă; şi am adeverit chrisovul acesta cu însuşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iѡ Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martoriĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kreţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manul Vel Comis şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la Nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Christos 1813 Maiŭ 16, de Ioniţă Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 87 v.)

118. *Chrisovul sfinteĭ mănăstirĭ Sărindarul din Bucurescĭ.*

Sfinteĭ şi Dumneḑeescĭĭ mănăstirĭ ce se numesce Sărindar, de aicĭ din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Adormirea Prea sfinteĭ de Dumneḑeŭ Născĕtóre şi pururea Feciореĭ Marieĭ, întru care se află icóna Prea Sfinţieĭ Sale care este izvor de tămăduire tuturor celor ce alérgă cu evlavie şi cu credinţă, draciĭ gonind, orbiĭ, slăbănogiĭ şi tot felul de bóle şi neputinţă tămăduind, ca să fie sfînta acéstă mănăstire în pace şi ertată de tóte dăjdiile şi orînduelile ce vor eşi de la vistieria şi de la cămara Domnieĭ Mele preste an; aşijderea să fie sf. mănăstire în pace şi ertată de dijmărit şi de vinăriciŭ, precum nu daŭ şi alte mănăstirĭ nicĭ acésta să nu se supere, şi să aibă a ţiné aicĭ în oraşul Bucurescĭ o pivniţă pentru vînḑarea vinuluĭ mănăstiriĭ, care pivniţă să fie scutită şi în pace de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc şi de tóte alte angariĭ ce daŭ alte pivniţe şi să aibă a scuti şi de oerit oĭ 500, i de pogonărit pogóne 40, rădicându-se tot deauna cu pecetluitul Domnieĭ Mele; aşijderea să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea să iea în toţĭ aniĭ vama tîrguluĭ de aicea din Bucurescĭ pe an *ughĭ* una sută cincĭ-ḑecĭ, iar cu pecetluitul Domnieĭ Mele, ca să fie pentru untul-de-lemn ce se cheltuesce, care necontenit arde în candela ce este la sfînta şi de minunĭ făcĕtórea icónă, drept ajutorul şi folosul pătimaşilor celor ce alérgă la vindecarea şi mîntuirea lor; şi iar să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, să aibă a luà vinăriciŭ din dél Greciĭ sud. Vlaşca, pentru care ómenĭ aĭ mănăstiriĭ ce'ĭ va orîndui, să aibă a âmblà cu vinăricerĭĭ domnescĭ, să scrie vinăriciul din numitul dél tot de-odată, să se facă douĕ catastişe unuĭ

www.dacoromanica.ro

ca altul asemenea iscălite fiind şi de vinăricerii domnescĭ şi de ómeniĭ mănăstiriĭ, de vadră po banĭ 4 şi ploconul de nume precum le va cuprinde cărţile de volnicie ce li se vor da la mână în vremea vinăriciuluĭ, din care câte doĭ banĭ de vadră să aibă a luà ómeniĭ mănăstiriĭ împreună cu părpărul precum aŭ luat şi maĭ înainte vreme; aşijderea să aibă a ţiné şi lude 20 scutiţĭ de tóte angariile, însă ómenĭ străinĭ făr de pricină de dajdie, pe cariĭ să-ĭ ducă la D-luĭ Vel Vistier şi după cercetarea ce le va face să le dea adeverinţă de numele şi chipul lor după care li se vor da şi pecetluiturĭ gpd., pentru-că aceste milĭ le-aŭ avut sf. mănăstire atât de la coĭ maĭ dinainte fraţi Domnĭ, cât şi de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, cum prin chrisovul cel vĕḑum cu lét. 1799 August 24, i de la fraţiĭ Domni din urmă Ne-am adeverit. Decĭ învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu Domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ după multa evlavie ce avem către sfînta şi minunata icóná a prea sfinteĭ Născĕtóreĭ Stăpâneĭ, care este izvor de tămăduire la ceĭ ce cu evlavie şi cu credinţă năzuesc, am binevoit şi Domnia Mea de am înnoit şi am întărit milele acestea câte scrie maĭ sus printr'acest cinstit domnescul Nostru chrisov, ca pururea să-şĭ aibă sf. mănăstire tóte milele deplin după tocméla ce scriŭ maĭ sus, ca să fie sf. mănăstirĭ de întărire şi părinţilor călugărĭ de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi Părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire; aşijderea şi în urma Domnieĭ Mele pre care va voi Domnul Dumneḑeŭ a fi Domn ţĕriĭ aceştia, seaŭ din némul Nostru seaŭ dintr'alt ném străin, îl rugăm cu numele luĭ Dumneḑeŭ şi cu al prea curateĭ Maiceĭ Sale, să înnoiască şi să întăréscă acest chrisov al Domnieĭ Mele pe tocméla şi aşezămîntul ce scrie maĭ sus, seaŭ şi spre maĭ multă milă, pre cât îl va îndurà a tot Ţiitorul Dumneḑeŭ, precum însuşĭ Isus Christos a poruncit ḑicênd: «Fiţĭ milostivĭ precum şi eŭ sunt, şi veţĭ aveà ertare la înfricoşata judecată şi a doua venire,» şi rugăciunile Maiceĭ Sale să vĕ învrednicéscă a stà de-a drépta luĭ şi a judecăţiĭ ceĭ drepte, căutând în faţă unul la altul întru împĕrăţia ceréscă în vecĭ amin. Şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Const. Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kreţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'a scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mîntuitoruluĭ Nostru Isus Christos lét. 1813 Maiŭ 6, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 102.)

www.dacoromanica.ro

119. *Cartea schituluĭ Slătiórele din sud. Vâlcea.*

Fiind-că schitul Slătiórele ot sud. Vîlcea, unde locuesc maice călugăriţe, aŭ avut milă de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, a ţiné lude patru ómenĭ străinĭ făr de pricină de dajdie, pentru posluşania şi chiverniséla maicelor; decĭ şi Domnia Mea milostivindu-Ne le înnoim acéstă milă ca să aibă a ţiné aceştĭ lude patru pre carĭ aducêndu-ĭ din străinătate, să-ĭ cercetеze ispravniciĭ judeţuluĭ şi fiind străinĭ cu adevĕrat, să li se dea adeverinţă pe numele şi chipul lor, după care să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele; de care poruncim D-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ întocmaĭ precum se cuprinde maĭ sus să fiţĭ următorĭ, i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 18.

(*Cod. LXXVII, fila 104.*)

120. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Fiind-că pricina socoteleĭ mănăstiriĭ Mărcuţa, ce este să se caute între proinegumenul cu năstavnicul, ce s'a orînduit acum la acestă mănăstire, este orînduită la Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit şi la uniĭ din D-lor boeriĭ şi lângă Preaosfinţia Sa şi D-lor este orînduit şi D-luĭ Stolnicul Predescu şi stolnicul fiind acum din porunca Domnieĭ Mele dus la o hotărnicie, unde are să zăbovéscă, ca să nu se zăticnéscă dar teoria acelor socotelĭ, orînduim Domnia Mea în locul stolniculuĭ pre Sfinţia Sa Archiereul Sevastis Dionisie şi poruncim, orînduitule mumbaşir, să daĭ de scire atât Preasfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolit, cât şi D-lor orînduiţilor boerĭ, ca adunându-se la un loc împreună cu Sfinţia Sa Archiereul Sevastis, să teorisésca socotelile numiteĭ mănăstirĭ, cu scumpătate şi dreptate şi să facă Domnieĭ Mele arĕtare prin anafora. Tolco pisah gpd. — 1813 Maiŭ 19.

(*Cod LXXIV, fila 48.*)

121. *Chrisovul sf. mănăstirĭ Duşco a sf. Visarion.*

Minunat este Dumneḑeŭ între sfinţiĭ sĕĭ, carele prin mijlocirea lor ca prin nisce organe şi vase curate şi ale sf. duh, pricinuiasce necontenit mare ajutor şi folos noroduluĭ creştinesc, prin tóte locurile şi în tot chipul slăvind pre aleşiĭ sĕĭ cu îndestulare de minunĭ dându-le darul tămăduirilor fieş-căruia după mĕsura daruluĭ luĭ Christos, precum ḑice apostolicescul cuvînt, din care şi sfîntul marele archiereŭ Visarion acum în vremile de apoĭ s'aŭ cunoscut vrednic lŏcaş al prea sfîntuluĭ duh, ca şi întru el să fie luminat Dumneḑeŭ şi proslăvit, prin darul ce i-aŭ dat a tămădui de bóla cea năpraznică a ciumeĭ, pre ceĭ ce scapă la el cu credinţă şi cu rugăciune fierbinte, al căruia sfînt cap se află cu cinste la sfînta şi dumneḑeésca mănăstire, ce se numesce Duşco, unde se cinstesce şi se prăznuesce sf. Preobrăjanie a Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ Nostru Isus Christos, care sfînt odor la vremĭ de mare trebuinţă, de câte orĭ s'aŭ adus în

www.dacoromanica.ro

ţéra aceasta s'aŭ tămăduit ţéra de ticălósa periciune a cumpliteĭ periciunĭ a morţiĭ. Drept aceea, întru mulţămita facere de bine, căḑêndu-se a aveà numita mănăstire lŏcaşul săŭ un cuviincios ajutor din milele domnescĭ, aŭ şi orînduit fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, prin chrisóvele Domniilor Sale, ce le vĕḑum, ca să iea pe fieş-care an câte talerĭ 500 din venitul ocnelor, cum şi talerĭ 100 din venitul vămilor, adecă de la carvasara, ce fac peste tot talerĭ 600 pe an, carĭ aceştĭ banĭ din ocne şi din vămĭ să-ĭ dea cămăraşiĭ şi cu vameşiĭ când vor fi ocnele şi cu vămile vîndute, iar când vor fi în credinţă, să se dea de la cămara domnéscă, cu pecetluit. Decĭ învrednicindu-Ne şi pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu stăpânirea la părintescul scaun al aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ creştinescĭ, am bine-voit de am înnoit şi am întărit printr'acest Domnescul Nostru chrisov, ca să se păzéscă şi să se urmeze numiteĭ mănăstirĭ această milă pe fieş-care an, cu urmare întocmaĭ după cum se cuprinde maĭ sus, ca să fie datorĭ şi părinţiĭ de la acéstă sf. mănăstire a rugà pre Dumneḑeŭ în tótă vremea, pentru buna starea, îndestularea şi sănătatea aceştiĭ ţĕrĭ; de care şi rugăm pre iubitoriĭ de Christos Domnĭ, carĭ din mila luĭ Dumneḑeŭ vor oblădui scaunul Ţĕriĭ-Rumâneşcĭ după Noĭ, să întăréscă mila acesteĭ sfinte mănăstirĭ, pentru cinstea sf. mănăstirĭ şi a sfîntuluĭ şi pentru ajutorul obştieĭ ca şi Domnul Dumneḑeŭ, prin rugăciunile sfîntuluĭ, să le întăréscă Domnia şi oblăduirea cu pacĭnică linişte, ca să fie mila aceasta sf. mănăstirĭ de ajutor şi de întărire, şi părinţilor călugărĭ de hrană şi de chivernisire, iar Domnieĭ Mele şi celor din urma nóstră fraţĭ Domnĭ ce vor întări mila acésta vecĭnică pomenire; şi am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iѡ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod; martorĭ fiind şi d-lor cinstiţi şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Const. Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Dvornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Kreţulescu vel Dvornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Dvornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel postelnic, pan Atanasie Christopol, Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Michail Vel Pitar, şi Ispravnic, pan Grigore Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, şi s'aŭ scris chrisovul acesta la întâiul an, întru întâia Domnie, aci în Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea luĭ Christos, 1813 Maiŭ 25, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 108 v.*)

122. *Cartea mănăstiriĭ Cetăţuia pentru mila ce are.*

Dat'am cartea Domnieĭ Mele sfinteĭ mănăstirĭ Cetăţuia din sud. Buzĕŭ şi cuviosuluĭ egumen chir . . . . . prin care să aibă a ţinè

www.dacoromanica.ro

lude 5 străinĭ făr de pricină de dajdie aduşĭ din străinătate, ca să fie pentru posluşania acesteĭ sfinte mănăstirĭ. pre carĭ ludi găsindu-ĭ, să-ĭ ducă înaintea Ispravnicilor judeţuluĭ şi după cercetarea ce li se va face, fiind străinĭ cu adevĕrat, să li se dea şi pecetluiturĭ gpd. de la Vistierie, ca să fie nesupĕraţĭ, pentru că acéstă milă a avut'o sf. mănăstire, atât de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, precum din cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑum, cu lĕt. 1803 Iunie 25, Ne-am adeverit. Decĭ învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Rumânescĭ, am bine-voit de am înnoît şi am întărit mila acésta şi poruncim Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, nimenea întru nimic supĕrare să nu faceţĭ, i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 25.

(*Cod. LXXVII fila 124.*)

123. *Cartea mănăstireĭ Poiana din sud. Prahova pentru mila de ómenĭ ce are.*

Dat'am cartea Domnieĭ Mele sfinteĭ şi dumneḑeescĭĭ mănăstirĭ, ce se numesce Poiana, din sud. Prahova, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul adormireĭ Preasfinteĭ Născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ şi cuviosuluĭ egumen al aceştiĭ mănăstirĭ, Chir . . . . . ca să aibă a ţinė lude 15 scutelnicĭ, ómenĭ străinĭ şi făr de pricină de dajdie, pre carĭ găsindu-ĭ prin satele ţĕreĭ, după cercetarea ce li se va face de către D-lor boeriĭ Ispravnicĭ, fiind întocmaĭ să li se dea şi pecetluiturile gpd. de la Vistieria Domnieĭ Mele, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de rîndul dăjdiilor, şi de tóte alte podveḑĭ şi angariĭ, pentru că acéstă milă de scutelnicĭ a avut'o sf. mănăstire, atât de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, precum Ne pliroforisim Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑum cu lĕt. 1803 Iulie 16. Drept aceea milostivindu-Ne şi Domnia Mea, am înnoit şi am întărit mila acésta, ca să i se păzéscă nesmintit. i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 23.

(*Cod. LXXVII, fila 124.*)

124. *Cartea schituluĭ Ciolanul din sud. Buzĕŭ pentru milele ce are.*

Dat'am domnésca Nóstră carte sfîntuluĭ şi dumneḑeesculuĭ schit ce se numesce Ciolanul din sud. Buzĕŭ, unde locuesc părinţĭ călugărĭ sihastri Românĭ şi Moldovenĭ, ca să aibă milă de la Domnia Mea a luà pe tot anul 12 abale, 12 cojóce, 12 perechĭ cizme, şi 12 oca cĕră de la carvasaraoa domnéscă de aicĭ din Bucurescĭ, la ḑiua sf. mareluĭ mucenic Gheorghe, ce este hramul acestuĭ schit, i 2 oca unt-de-lemn pe lună şi o jumătate oca tămâe de la vama Focşanilor, să ţie şi lude 5 ómenĭ de ţĕră şi lude 5 ómenĭ străinĭ, să fie pentru ajutorul şi posluşania schituluĭ acestuia; încă fiind-că părinţiĭ călugărĭ cu ostenéla lor pentru ajutorul schituluĭ şi-aŭ făcut o vie, să aibă dar a scutì şi vinul ce va face într'acea vie de vinăriciŭ; aşijḑerea să scutéscă şi de dijmărit stupiĭ ce va aveà drepţĭ aĭ schituluĭ, pentru că

www.dacoromanica.ro

acest schit fiind la loc strîmtoros și pustiŭ, și părinții de acolo aflându-se la mare lipsă, atât de trebuințele vieții lor, cât și pentru ale schituluĭ, aŭ avut aceste milĭ atât de la frațiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât și de la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant, precum din cartea Domnieĭ Sale ce-o vĕdum cu lét. 1803 Iulie 16, Ne-am adeverit. Drept aceea și Domnia Mea încă Ne-am milostivit de am înnoit și am întărît milele ce se cuprinde maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat; pentru care și poruncim la toțĭ câțĭ se cuvine, întocmaĭ să fițĭ următorĭ. i saam receh gpd.

(Cod. LXXVII, fila 124 v.)

125. *Cartea bisericii sf. Paraschiva ot Tîrgovișle pentru mila de scutelnicĭ ce are.*

De vreme ce la biserica Sfinteĭ Vinerĭ din Tîrgovește, fiind icóna Prea podomneĭ Paraschiveĭ făcĕtóre de minunĭ, unde de-a pururea se allă bolnavĭ de 'șĭ află tămăduirea patimilor lor și aflându-se acéstă sfîntă biserică lăr de nicĭ un ajutor, aŭ avut milă de la trecuțiĭ Domnĭ, ca să ție lude 4 posluș nicĭ, carĭ să fie aduș ĭ din străinătate; drept aceea Ne-am milostivit Domnia Mea și am întărit mila acésta, ca să i se păzéscă nestrămutat, i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 26.

(Cod. LXXVII, fila 124 v.)

126. *Cartea schitului Strihareț ul pentru mila de scutelnicĭ ce are.*

Schituluĭ Strihareț ul ot sud. Olt i părinților călugarașĭ de acolo carĭ fiind-că aŭ avut milă prin alte cărțĭ domnescĭ cât și prin cartea Domnieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant ce o vĕdum Domnia Mea cu lét. 1803 August 3, a ține lude treĭ ómenĭ străinĭ și fár de pricină de dajdie a fi pentru ajutorul și posluș ania schituluĭ, pre carĭ găsindu-ĭ, după cercetarea ce li se vor face de către D-lor ispravniciĭ județuluĭ, fiind întocmaĭ să le dea adeverințe pe numele și chipul lor, ca să li se dea și pecetluiturĭ gpd. de la Vistierie, a fi nesupĕrațĭ. Drept aceea Ne-am milostivit Domnia Mea de am înnoit mila acésta, ca să se păzéscă nestrămutat. i saam receh gpd.—1813 Maiŭ 25.

(Cod. LXXVII, fila 125.)

127. *Cartea preoților ot satul Jupănesciĭ sud. Muscel pentru mila ce aŭ.*

Dat'am domnésca Nóstră carte preoților de la biserica ot satul Jupănesciĭ sud. Muș cel, ca la zborul ce se face la acest sat Jupănesciĭ în ḑiua înălțăriĭ Domnuluĭ Nostru Isus Christos, ce este hramul la acéstă biserică, să aibă a luà de fieș-care prăvălie câte banĭ șése, carĭ să fie pentru unt-de-lem, tămâe, și alte trebuincióse bisericiĭ, care milă a avut'o sf. biserică

www.dacoromanica.ro

atât de la alţĭ frațĭ Domni de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Măruz precum din cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḍum, cu lĕt. 1795 Maiŭ 30, Ne-am adeverit. Drept aceea învrednicindu-Ne Domnul Dumneḍeŭ şi pre Noĭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ am bine-voit de am înnoit şi am întărit mila acésta ca să i se păzéscă nestrămutat; i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 26.

(*Cod. LXXVII, fila 125.*)

128. *Cartea schituluĭ Rătesciĭ din Buzĕŭ din milele ce are.*

Fiind-că sf. schit Rătesciĭ din sud. Buzĕŭ, la care să cinstesce şi să prăznuesce hramul sf. Troiţe, unde lŏcuesc maicĭ călugăriţe, allându-se la loc strîmt şi cu neîndemănare de hrană, şi ne avênd de nicăerĭ nicĭ vre-un ajutor, aŭ avut milă prin chrisóve Domnescĭ, lude 6 ómenĭ străinĭ pentru posluşanie la cele ce vor avé maicele trebuinţă, să scutéscă stupiĭ ce vor avé de dijmărit şi cât vin vor face în viile mănăstiriĭ de vinăriciŭ; aşijderea să ţie şi doĭ preoţĭ apĕraţĭ şi scutiţĭ de tóte dările şi podveḍile ce vor dà ceĭ l-alţĭ preoţĭ. Să aibă a luà şi de la vistierià domnéscă milă pe tot anul cu pecetluit câte talerĭ 78 la ḍiua sf. Gheorghie, însă talerĭ 45 pentru 15 bucăţĭ de aba négră de îmbrăcămintea maicelor, talerĭ 9 pentru 12 perechĭ papucĭ cu meşĭ, talerĭ 15 pentru 20 oca unt-de-lemn, şi talerĭ 9 pentru 6 oca tămâe, care acéstă milă aŭ avut'o schitul atât de la frațiĭ Domniĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant. Drept aceea învrednicindu-Ne domnul Dumneḍeŭ cu Domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ, Ne-am milostivit de am înnoit şi am întărit tóte aceste milĭ, ca să fie sfîntuluĭ schit de ajutor şi de intărire; i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 20.

(*Cod. LXXVII. fila 125.*)

129. *Cartea schituluĭ Mărculesciĭ din sud. Muscel pentru milele ce are.*

Dat'am domnésca Nóstră carte sfîntuluĭ şi dumneḍeesculuĭ schit Mărculesciĭ ot sud. Muşcel, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Inălţăreĭ Domnuluĭ Nostru Isus Christos şi al sfîntuluĭ mareluĭ mucenic Dimitrie, ca să aibă a ţinè lude 20 ómenĭ străinĭ făr de pricină şi făr de nume în vistierie, cariĭ să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile ce vor eşi de la vistieriià Domnieĭ Mele peste an în ţĕră, de nicĭ unele val şi supĕrare să nu aibă, ca să pótă fi pentru posluşania sf. schit, cum şi drepte bucatele schituluĭ să fie nedajnice, stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmărit i vinul de dijmărit i vinul de vinăriciŭ; aşijderea să aibă a luà pe tot anul de la ocna Telega 50 bolovanĭ sare i din vama Dragoslavelor pe an câte talerĭ 100; asemenea să ţie şi un dascăl, cântăreţ, scutit cu deosebită cartea Domnieĭ Mele de apĕrare, ca să fie pentru trebuinţa sf. schit, pentru că acéstă milă aŭ avut'o sfîntul schit atât de la frațiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, precum din cartea Domnieĭ Sale

www.dacoromanica.ro

ce o vĕḍum cu lét. 1803 Iulie 7, Ne-am adeverit. Drept aceea Ne-am milostivit de am înnoit şi am întărit milile ce se coprinde maĭ sus, ca să se păzéscă nestrămutat, şi poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 25.

(Cod. LXXVII, fila 125.)

130. *Cartea mănăstiriĭ Lăculeţele din sud. Dâmboviţa, pentru milile ce are.*

Sfinteĭ şi dumneḍeesceĭ mănăstirĭ Lăculeţele din sud. Dâmboviţa unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ şi mareluĭ Prooroc Ilie, ca să fie sfinteĭ mănăstireĭ milă de la Domnia Mea, să aibă a scuti de dijmărit stupĭ i râmătorĭ 250 i de oerit oĭ 200, i de pogonărit pogóne 5, şi de vinăriciŭ vin vedre 200 şi să scutéscă şi lude 4 ómenĭ străinĭ, pe cariĭ găsindu'ĭ şi ducêndu'ĭ la D-lor Ispravniciĭ judeţuluĭ, să'ĭ cerceteze şi de vor fi străinĭ cu adevĕrat, să le deà adeverinţă pe numele şi chipul lor, spre a li se da şi pecetluiturile Domnieĭ Mele de la vistierie, ca să fie nesupĕraţĭ, pentru ajutorul sfinteĭ mănăstirĭ şi a călugăriţelor de acolo; aşijderea şi un preot i un diacon încă să fie în pace şi ertaţĭ de birul preoţesc i de ploconul vlădicesc, şi să aibă a luà sf. mănăstire în toţĭ aniĭ de la ocniţa ce este din jos de Tîrgovisce, sare bolovanĭ 50, pentru că aceste milĭ le-aŭ luat sf. mŏnăstire, atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, precum din cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḍum cu lét. 1803 Iunie 8, Ne-am adeverit. Drept aceea şi Domnia Mea am înnoit şi am întărit milile ce se arată maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat, şi poruncim la toţĭ de obste supĕrare să nu faceţĭ; i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 25.

(Cod. LXXVII, fila 125 v.)

131. *Cartea preoţitor de la biserica domnéscă ot oraşul Câmpulung, pentru milele ce aŭ.*

De vreme ce preoţiĭ cariĭ păzesc la biserica domnéscă din oraşul Domnieĭ Mele Câmpulung, ce este făcută din temelia eĭ de răposatul Mircea Voda, unde este hramul sfîntuluĭ şi făcătoruluĭ de minunĭ Nicolae, aŭ avut milă atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte cât şi de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant, prin hrisóvele ce le vĕḍum Domnia Mea, a fi casele preoţilor ertate de birul preoţesc şi de ploconul Vlădicesc i de alte orînduelĭ câte vor da alţĭ preoţĭ pe an de nicĭ unele val şi supĕrare să nu aibă, cum şi drepte bucatele lor să fie ertate de dijmărit, de oerit, de vinăriciŭ, de căminărit, să ţie şi lude 4 străinĭ. Drept aceea am dat şi Domnia Mea acésta domnésca Nóstră carte . . . . . cariĭ se află acum slujind la acéstă sf. biserică prin care horărîm, ca să li se păzéscă mila acésta de scutéla lor, să scutéscă şi drepte bucatele lor, stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmărit şi vinul de vinăriciu precum şi oĭ 300, adecă de preot câte 100. Aşijderea

www.dacoromanica.ro

să aibă a ţinè şi lude 4, òmenĭ străinĭ scutiţĭ şi apĕraţĭ de tòte dăjdiile şi orînbuelile ţĕrilĭ cu pecetluiturĭ după orînduiala vistierieĭ, ca să fie de ajutorul sf. bisericĭ; pentru care poruncim Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, ca să se pòtă ţinè acéstă sf. biserică în starea ce se cuvine şi a se face neîncetat slujbe şi rugăciunĭ pentru sănătatea Domnieĭ Mele şi pentru creştinescul norod; i saam receli gpd. — 1813 Maiŭ 30

(Cod. LXXVII, fila 25 v.)

132 *Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlachscoe.*

Cetindu-se înaintea Domnieĭ Mele acéstă anafora a D-luĭ Vel Logofĕtuluĭ s'a cetit împreună şi apelaţia ce Ne-aŭ dat ceĭ ce aŭ cĕră albă şi lumînărĭ albe prin prăvăliile lor de vînḑare numindu-se sudiţĭ rusescĭ, cerênd a li se plăti toţĭ baniĭ peşin fiind-că eĭ nu se sciá popriţĭ de vînḑarea lumînărilor albe în vreme ce erá voĭe dată de Divanul ţĕriĭ prin publicaţie, ca toţĭ de obşte să vînḑă lumînărĭ, a cărora arătare după pliroforia ce am luat Domnia Mea din condicile Divanuluĭ o găsim neadevĕrată, fiind-că acéstă voĭe ce arată el că erá dată a fost numaĭ pentru lumînările de cĕră galbene, în lĕt. 1809, când prin sfat de obşte s'a ridicat numaĭ lumînăria de cĕră galbenă de a nu maĭ fi apalt şi către acésta maĭ vîrtos Ne plirofosisim iarăşĭ din condicile Divanuluĭ, că însăşĭ stăpânirea cea ruséscă de atuncĭ, prin porunca ce a fost trimis către Divanul ţĕriĭ, îĭ poprea de a nu maĭ vinde lumînărĭ de cĕră albă, dar eĭ cu tòte acestea prin mijlócele ce aŭ metahirisit n'aŭ contenit nicĭ de cum de a face vînḑare de lumînărĭ albe, care acel folos ce aŭ dobândit eĭ în trecuta diiastimă din vînḑareá lumînărilor albe împotriva nu numaĭ a chrisóvelor domnescĭ ce are sfînta episcopie ci şi chiar a poruncilor ceĭ de atuncĭ stăpânirĭ rusescĭ, se cuvineá după tot cuvîntul drept a se îndatorá să-l plătéscă sfinteĭ episcopiĭ, ca un irat legiuit al sĕŭ, dar musaadea făcêndu-le Domnia Mea, îĭ apĕrăm de acéstă rĕspundere şi hotărîm, ca sf. episcopie făcênd zapt tòtă cĕra şi lumînările albe câte se vor găsi atât la eĭ, cât şi la alţiĭ, să facă socotélă preţuluĭ aceştiĭ mărfĭ după drépta cumpĕrătóre a lor şi câţĭ banĭ se vor adunà peste tot să-ĭ plătéscă sf. episcopie, însă acum pe jumătate, iar ceĭ-l alţĭ jumătate să-ĭ plătéscă peste şése lunĭ; poruncim dar şi D-tale Vel Agă, ca de astăḑĭ înainte să nu maĭ îngăduescĭ pre nimenea nicĭ a ţinè în prăvălie, nicĭ a vinde cĕră albă, orĭ lumînărĭ albe, afară numaĭ din apaltadorul sfinteĭ episcopiĭ. — 1813 Iunie 14.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi s'a dat la jalba celor ce aŭ cĕră şi lumînărĭ de cĕră albă pe la prăvăliile lor de vînḑare, că cu oprirea ce li se face de privileghiul ce are metohul sfinteĭ episcopiĭ li se pricinuesce multă pagubă, am arĕtat iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ Sfinţieĭ Sale

www.dacoromanica.ro

Episcop Rîmnicului jalba lor i suma de cêră și lumînărĭ ce aŭ prin prăvălĭĭ și aŭ rĕspuns, că cu tóte că cumpĕrarea de cêră albă și înalbirea cerilĭ pe la fabrice i lucrarea de lumînărĭ și cu vînḑare în prăvălĭĭ, aŭ fost făr de sloboḑenie și împotriva chrisóvelor domnescĭ ce are metohul, dar preţul cel adevĕrat după cuprinderea lor va primi cêra și lumînările a le-o plăti, dar însă de odată nu póte fiind sumă mare, ci precum obicĭnuesc neguţătorii la mărfurĭ când vînd și cumpĕră de plătesc cu diorii, asemenea să se plătéscă și lor lumînările și cêra ce le aŭ gata, numaĭ să le facă teslim acum la orînduitul din partea metohuluĭ, ca să pótă pune în orînduială nizamul după luminat chrisovul Mărieĭ Tale, care cerere a Sfinţieĭ Sale nefiind cu vre-o pagubă a lor, rĕmâne a se da luminată poruncă ca se se pue în lucrare spre a-șĭ aveà și metohul acest privileghiŭ vechiŭ ce are acest metoh. — 1813 Maiŭ 27.

Vel Logofĕt.

(*Cod. LVXXI, pag. 370.*)

133. Fiind-că sf. mănăstire ot hazneaoa apelor de la capul poduluĭ Mogoşóeĭ, unde se cinstesce și prăznuesce hramul Isvoruluĭ tămăduirilor, aŭ avut de la rĕposatul ctitorul sĕŭ îndestulate dăniĭ de moșiĭ și acareturĭ, cum și din viniturile domnescĭ aŭ avut tot vinăriciul din două dĕlurĭ ot sud. Olt anume: Gălmeile și Zănóga, câte cincĭ banĭ de vadră cu părpărul i vama și cu tot venitul vînḑĕriĭ vinuluĭ și alte următóre de la tîrgul cu oborul de vite, ce orînduise a se face acolea la cișmea, pentru care în urmă i s'aŭ fost rînduit a luà talerĭ 1.000 din vama Tîrguluĭ de afară, când însă se va face acest tîrg, i 200 bolovanĭ sare de la ocne și talerĭ 360 lĕfă din venitul cișmelelor, însă talerĭ 300 egumenuluĭ și 60 la un preot slujitor și întâiŭ moșiile și cele-l-alte acareturĭ eșind în urmă cu pricină s'aŭ isterisit mănătirea cu totul de venitul lor, dându-se prin hotărîre de judecată celor ce aŭ avut dreptate și cuvîntul; aşijderea și din vinărciul poporuluĭ Zănóga s'aŭ scăḑut cu doĭ banĭ și părpărul, fiind-că s'aŭ găsit maĭ înainte afierosiţĭ la alte mŏnăstirĭ, precum și de aceĭ talerĭ 1.000 din venitul tîrguluĭ s'aŭ isterisit cu totul nefăcêndu-se tîrg nicĭ de cum, și aşà neajungêndu se cheltuelile cele cuviincióse, carĭ trebuecc la meremetul bisericiĭ și la cele-l-alte următóre de a fi în bună starea eĭ, precum se cuvine la o biserică domnéscă, căreia căḑêndu-i se a fi ajutorată, ca una ce pururea este în vederea domnieĭ lângă cea-l-altă zidire a hazneleĭ apelor ce este spre podóba și mângâerea de obște a politieĭ Bucurescilor și spre a se putè ţinè în bună stare și podóba cea cuviinciósă, cât și pentru egumenul ce se află la acéstă mănăstire purtător de grijă bisericiĭ și lucrurilor eĭ de a-șĭ aveà chivernisèla și plata ostenelilor, s'aŭ făcut cercetare de Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz dintru întâia domnie la lĕt. 1794 Iulie 3, și pe lângă milele ce-ĭ rĕmăsese până atuncĭ, adecă 5 banĭ și părpărul din poporul Gălmeile, treĭ banĭ din poporul Zănóga, talerĭ 200 pentru 200 bolovanĭ sare de la ocne, i 10 străinĭ, cu deosebită carte i-aŭ maĭ adăogat în locul celor ce-ĭ lipsesc adecă 200 talerĭ din vama tîrguluĭ de afară peste baniĭ cumpĕrătoreĭ, carĭ să i se dea de la vameșĭ pe fieș care an, 300 oĭ să scutéscă de oerit, cincĭ lude scutelnicĭ în catastihul Vistierieĭ, doĭ preoţĭ i un grămătic scutiţĭ, și aceĭ 300 talerĭ din venitul cișmelelor să-ĭ iea pe tot anul de la

www.dacoromanica.ro

D-lor naziriĭ epitropĭ, ca cu aceste venituri să pórte egumenul grijă apururea și în tótă vremea de bună starea și podóba numiteĭ biericĭ și cu orînduiţiĭ scutelnicĭ să grijască de lucrul, curăţitul și podóba grădineĭ i de grijitul caselor cișmeleĭ de sus și de jos, fiind și un bencciŭ nelipsit pentru închisul și deschisul și pentru paza și luarea aminte de cele ce se află la casă sus și jos, făcênd și meremeturĭ micĭ ce ar trebui la case i chioșc și la împrejmuirea curţiĭ. Așijderea și fraţiĭ Domnĭ din urmă aŭ maĭ adăogat, ca să iea pe fieș-care an de la cămara domnéscă talerĭ 100 la ḑioa hramuluĭ, cum și apĕrare de ḑeciuiala caseĭ poduluĭ de la mila vinăriciuluĭ ce are acéstă mănăstire, care în urmă și Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz întru a doua domnie aŭ întărit'o prin cartea Domnieĭ Sale ot lét. 1800 Maiŭ 1; pentru carĭ aceste milĭ vĕḑum Domnia Mea și cartea Domnieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant, cu lét. 1804 Septembre 4. Drept aceea învrednicindu-Ne și pre Noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia aceștiĭ pravoslavnice Ţĕrĭ-Românescĭ după evlavia ce avem către Isvorul tămăduirilor al prea sfinteĭ stăpâneĭ născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ, Ne-am milostivit de am înnoit și am întărit tóte milele ce se cuprinde maĭ sus; și pentru ca să se păzéscă cu nestrămutare i am dat acéstă domnéscă a Nóstră carte de întărire, prin care poruncim ca să se urmeze întocmaĭ; i saam receh gpd. — 1813 Maiŭ 28.

(Cod. LXXVII, fila 181.)

134. *Chrisovul schituluĭ Bontescĭ ot. sud. Slaam-Rîmnic, pentru mila ce are.*

Sfinteĭ și dumneḑeesceĭ biericĭ, ce se numesce schitul Bontescĭ ot sud. Slam-Rîmnic, unde lŏcuesc maicĭ călugăriţe aduse de stareţul Vasilie, ca să aibă a ţiné lude șase, ómenĭ străinĭ făr de nicĭ un fel de gâlceviri, ca să fie sfântuluĭ lŏcaș de ajutor și posluşanie la orĭ-ce ar avé trebuinţă, iar de către Domnia Mea să fie în pace și ertaţĭ de tóte dăjdiile și orînduelile orĭ câte ar eși peste an de la Vistieria Domnieĭ Mele de nicĭ unele val și bântuială să nu aibă; așijderea să aibă a ţiné și doĭ preoţĭ de mir scutiţĭ atât de dăjdiĭ cât și de ploconul episcopesc să fie pentru slujba sfinteĭ biericĭ, să scutéscă și dijmărit și vinăriciŭ drepte bucatele schituluĭ și să aibă a luà din vama Focșanilor câte ḑece oca unt-de-lemn pe an și câte o jumătate oca tămee pe lună, pentru că acéstă milă aŭ avut'o sf. biserică atât de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât și de la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant precum diu chrisovul Domnieĭ Sale, ce'l vĕḑum cu lét. 1803 Aprilie 22 Ne-am adeverit. Drept aceea dar învrednicindu-Ne Domnul Dumneḑeŭ și pre noĭ cu Domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ am înnoit și am întărit milile ce se cuprind maĭ sus, ca să i se păzéscă pe deplin și am întărit chrisovul acesta cu însășĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, și cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod; martoriĭ fiind și D-lor cinstiţĭ și credincioșĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofet de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan

www.dacoromanica.ro

Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kreţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic al politieĭ, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Constantin Kretzulescu Vel Paharnic, pan Iordache Tufeanu Vel Stolnic, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan Costache Caracaş Vel Sluger, pan Mihail Vel Pitar şi Ispravuic, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, scriindu-se chrisovul acesta la întâiul au dintru întâia Domnie a Nóstră, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ la aniĭ de la zidirea lumieĭ . . iar de la Nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Christos lét. 1813 Maiŭ 30, de Constantin Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 130 v.)

135. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlachscoe.*

Poruncim Domnia Mea mumbaşirule ce eştĭ orînduit, ca de va fi adevĕrat că pirîtul proin egumenul nu are catastişele lângă sineşĭ, să'l eĭ de acolo să-l aducĭ aicĭ la mănăstire, unde să-l îndatorezĭ a'şĭ paradosi socotalile de venit şi cheltuiala după orînduială, precum şi zestrea mănăstiriĭ, după catastihul de perilavĭ cu care aŭ primit şi aducêndu se aicĭ atât catastihul socotelilor, cât şi al zestriĭ lor şi teorisindu-se de Domnia Mea, se vadă atuncĭ cuviinciósa poruncă şi hotărîre, atât pentru plata datoriilor, cât şi pentru arenda moşiilor. — 1813 Iunie 2.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne.

Dupĕ luminată porunca Mărieĭ Tale, cu plecarea de aicĭ a cuviosuluĭ archimandrit chir Ianuarie, ce s'aŭ orînduit acum egumen la sf. mănăstire Glavacioc din sud. Vlaşca, i s'aŭ dat şi un logofĕt de Divan spre aşeḍarea cuvioşieĭ sale, dupĕ orînduială, care logofĕt vrênd să urmeze Luminateĭ Poruncĭ cu a face catastişe de lucrurile mănăstiriĭ mişcătóre şi nemişcătóre, mĕ insciinţéză pre mine plecata sluga Mărieĭ Tale proegumenul chir Neofit nu urméză cu aşĭ da socotéla acolo în faţa loculuĭ ḍicênd că catastihul mănăstiriĭ de zestre îl are aicĭ în Bucurescĭ şi deosebit mĕ însciinţéză, că sf. metropolie se află la o stare fórte próstă, arătând odăile cu zid crăpat şi acoperĕmîntul stricat şi biserica cu zidul din dreptul tâmpleĭ dărĕmat de curge prin multe locurĭ apoĭ şi din vitele mănăstiriĭ lipsesce aprópe de a treia partea, cum şi moşiile le are tóte vîndute în arendă pe acest viitor an şi baniĭ toţĭ luaţĭ de proin egumen arĕtând şi datoriĭ talerĭ 25.500 vechĭ cu nouă făcute de numitul de care nu lipsiŭ printr'acéstă plecată anaforà a face aràtare, că de va fi buna Mărieĭ tale Voinţă, să fie luminată poruncă, ca proegumenul chir Neofit să urmeze cu a se da socotéla acolo

www.dacoromanica.ro

în faţa loculuĭ pentru tótă zestrea sfinteĭ mănăstirĭ după catastihul ce aŭ dat când s'aŭ orîndait egumen, din care orĭ câte lucrurĭ vor lipsì, să fie dator a le pune la loc şi al doilea din datoriile ce aŭ dat când s'aŭ orînduit egumen acolo nicĭ un lucru noŭ seaŭ vre-un meremet n'aŭ făcut, cum şi baniĭ ce va fi luat acum înainte pentru venitul moşiilor să'ĭ întórcă însuşĭ proin egumenul arendaşilor înapoĭ remâind moşiile slobode pe séma mănăstiriĭ; iar hotărîrea cea desăvîrşită remâne a se face de către Măria Ta. — 1813 Maiŭ 31.

Iordache Slătineanu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, fila 295.)

136. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlachscoe.*

Cu cale fiind anaforaoa acésta a D-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de Ţéra-de-jos, poruncim D-vóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ ca întocmaĭ să faceţĭ urmare. — 1813 Iunie 3.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne.

După luminată poruncă Mărieĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ egumen de la mănăstirea din oraşul Rîmniculuĭ chir Isaiia Sinaitul următor fiind, am luat séma arătăreĭ şi cereреĭ ce face pentru vameşul Buzĕuluĭ i pentru III Vistier Gheorghiţă, ce aŭ fost tacsildar de vinăriciŭ la sud. Slam-Rîmnic în lét. 1811, ca după chrisovul numiteĭ mănăstirĭ avênd să iea milă pe tot anul din vama Buzĕuluĭ po taleri 125 ca şi din vama Focşanilor i milă de vinăriciŭ cu părpăr câte doĭ banĭ de vadră din délul Zedenilor, sud. Slam-Rîmnic, ḑice că vameşul Buzĕuluĭ de şeapte anĭ nu 'ĭ-aŭ dat nicĭ o para măcar, iar tacsildarul de vinăriciŭ numaĭ pe lét. 1811 aŭ poprit dreptul mănăstiriĭ cerênd a i se face împlinire, a căruia cerere după dreptate şi luminat chrisov ce are întărit şi de către Inălţimea Ta, priimită fiind, de va fi bună Mărieĭ Tale voinţă, cu luminată porunca D-lor boeriĭ ispravnicĭ să facă cercetare şi pentru câtă vreme vor dovedì că nu aŭ rĕspuns vameşiĭ Buzĕuluĭ orînduita milă, să urmeze cu a face împlinire de dreptul mănăstiriĭ, cum şi pentru mila de vinăriciŭ asemenea urmare făcênd, să apuce pre numitul tacsildar, ca după catastihul cel iscălit de slujbaşiĭ vinăricerĭ din lét. 1811 să rĕspunḑĕ sfinteĭ mănăstirĭ câte doĭ banĭ de vadră i părpărul, seaŭ fiind pricina într'alt chip, cu alegere în scris să ĭ sorocéscă la luminat Divanul Mărieĭ Tale; iar cea desăvîrşită hotărîre rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1813 Laiŭ 31.

Iordache Slătineanu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, fila 314.)

www.dacoromanica.ro

137. *Hrisovul sfîntuluĭ Spiridon de la sfînta cetate a Corfusuluĭ.*

Luminat este întru sfinţiĭ sĕĭ Dumneḑeŭ, carele prin mijlocirea lor, ca prin nisce organe şi vase curate şi alese ale sfîntuluĭ duh, pricinuesce necontenit mare ajutor şi folos noroduluĭ sĕŭ, némuluĭ creştinesc, prin tóte locurile, cu îndestulare de minunĭ, dând darul tămăduiriĭ lor, fieş-căruia (după cum apostolescul cuvînt ḑice) între care şi marele, sfîntul şi făcĕtorul de minunĭ Spiridon, ale căruia sfinte móste se află întregĭ şi neclătite la vestita cetate Corfusuluĭ în Dumneḑeeasca biserică din ostrovul Cherchira, nu numaĭ în viéţă fiind aŭ arĕtat multe şi marĭ minunĭ, ci încă şi după prestăvirea sa necontenit. Drept aceea şi fraţiĭ Domnĭ de maĭ nainte, după datorie, întru ajutorul trebuinţelor mănăstiriĭ unde se păzesce acest sfînt odor, aŭ fost orînduit ca să aibă a luà de aicĭ de la ocne, pe tot anul, câte talerĭ 100, carĭ banĭ să aibă a se da de către cămăraşiĭ de ocne la vremea ce ieaŭ şi alte mănăstirĭ, adecă în luna luĭ Septembrie, ca să fie spre ajutor la trebuinţele numiteĭ mănăstirĭ, precum din hrisóvele Domniilor sale ne am adeverit, cu care hrisóve viind către Domnie, d-luĭ credincios boerul Domnieĭ Mele Spiridon Braţul biv Vel Serdar şi cu cărţĭ de la proestia loculuĭ de rugăciune pentru înnoirea acesteĭ milĭ, făcêndu-l şi epitrop la primirea acestor banĭ, am bine-voit şi Domnia Mea şi nu numaĭ am înnoit maĭ sus numita milă, ci încă, după multă evlavie ce avem şi noĭ către sf. Spiridon, îĭ maĭ hărăzim mila de vinăriciŭ de la sud Slam-Rîmnic, unde are milă şi mănăstirea i spitalurile ot sf. Panteleimon, din popórele cele sciute, câte doĭ banĭ de vadră ca să aibă a luà de acum înainte maĭ sus numita mănăstire din ostrovul Cherchira câte un ban de vadră, din treĭ banĭ ce sunt domnescĭ din tóte acele popóre, ca să-ĭ fie de ajutor şi întărire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor părinţilor Domnieĭ Mele vecinică pomenire; pentru care să aibă volnicie omul ce-l va orîndui maĭ sus numitul boer epitrop a ămblà împreună cu vinăricerĭĭ domnescĭ să scrie vinăriciul dintr'acele popóre şi să facă douĕ catastişe asemenea unul ca şi altul, iar la strîngerea banilor, adecă câte un ban de vadră partea acesteĭ numite mănăstirĭ, vinăricerĭĭ domnescĭ nicĭ de cum să nu se amestece a pune mâna in banĭ, ci să-ĭ strîngă pe deplin orînduitul numituluĭ boer epitrop, fără numaĭ ceĭ-l-alţĭ 2 banĭ de vadră să aibă a-ĭ luà vinăricerĭĭ domnescĭ; rugăm dar şi pre alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ ţĕriĭ aceştia, să bine-voiască a înnoi milele acestea, ca să aibă şi pre sf. Spiridon ajutor şi rugător către Domnul Christos, cum şi ale domniilor sale milĭ şi facerĭ de bine în urmă să fie de alţiĭ înnoite şi în sémă ţinute; şi am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiiĭ Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, marturĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credinciĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de ţéra de sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu, Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel

www.dacoromanica.ro

Vornic de politie, pan Mihalache Suțu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuță Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nistor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manu Vel Comis și Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de țéra de sus; și s'aŭ scris hrisovul acesta la anul d'întâiŭ, dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la zidirea lumeĭ 7321, iar de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ și Mântuitoruluĭ nostru Isus Christos, 1813 Maiŭ 10, de Chiriță Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 83.*)

138. *Cartea schituluĭ Apșóra din plaiul Bâsca sud Saac.*

Dat'am domnésca nóstră carte sfîntuluĭ schit, ce se numesce Apșóra, din plaiul Bâsca sud Saac, unde locuesc 12 părinți călugărași, ca să aibă milă de la Domnia Mea, să scutéscă stupiĭ și rîmătoriĭ de dijmărit, și vitele de boĭ i vacĭ pentru tainaturĭ, însă drepte bucatele schituluĭ, pentru că acest schit aflându se în plaiŭ și între petre unde nicĭ rodurĭ ale pămîntuluĭ de hrană omenéscă nu se pot face, aŭ avut acéstă milă de la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant, precum din cartea Domnieĭ Sale ce o vĕdum, cu lét. 1803 Iunie 8, ne-am adeverit, iar acum după jalba ce aŭ dat de rugăciune Domnieĭ Mele călugărașiĭ de la acest schit, cerênd a li se maĭ adăogà óreșĭ-care ajutor de milă, aflându-se cu totul lipsițĭ, pliroforisindu-ne Domnia mea din anaforaoa d-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de țéra de jos, că în adevĕr că schitul este fórte sărac și fără de nicĭ un fel de venit, trăind numaĭ cu ajutorul creștinilor, ne-am milostivit și nu numaĭ le-am înnoit mila ce aŭ avut, ci încă le-am maĭ adăogat și acéstă milă, ca să aibă a scutì vinul ce-l va face în dréptă via schituluĭ, de vinăriciŭ, i 50 oĭ de oerit, și pe tot anul să aibă a luà câte ḑece bolovanĭ sare de la ocna Slăniculuĭ cum și câte talerĭ 60 pe fieș-care an de la vama Vălenilor, pentru 12 cojóce de trebuința părinților călugărașĭ; pentru care poruncim Domnia Mea, vouĕ slujbașilor dijmarĭ i vinăricerĭ, cum și celor ce vețĭ fi orînduițĭ după niscare-va vite de tainaturĭ, ca întru nimic supĕrare să nu faceți schituluĭ pe drepte bucatele sale; i saam receh gpd.—1813 Iunie 3.

(*Cod. LXXVII, fila 123.*)

Pitac că s'a orînduit epitrop la mănăstirea sfîntuluĭ Spiridon-noŭ, serdarul Iancu în locul medelniceruluĭ Arcudi, ce a fost epitrop.—1813, Iunie 10.

S'a făcut pitac către prea sfînția sa părintele metropolit, i dumné-luĭ Vel Vist., i dumné luĭ Vel Postelnic, ca să iea socotéla medelniceruluĭ Arcudi epitropul mŏnăstiriĭ sf. Spiridon-noŭ, de venit i cheltuiala ce va fi făcut la mănăstire.—1813, Iunie 10.

(*Cod. LXXIV, fila 50 verso.*)

www.dacoromanica.ro

139. *Iõ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlachscoe.*

Dumné-ta vel Logofete de ţéra de sus, după pliroforia ce ni se dă asupra pricineĭ, făcêndu-se şi de către Domnia Mea chibzuire pentru folosul şi ajutorul acesteĭ bisericĭ, găsim cuviinciósă cerere jăluitoruluĭ pentru orînduiala epitropieĭ, ce este arĕtată în anafora, pentru care şi poruncim, să-ĭ facă hrisovul Domnieĭ Mele cu cuprinderea întocmaĭ întărindu-se şi milele ce a avut acéstă biserică prin hrisóvele domnescĭ, căreia bine-voind îĭ hărăzim şi Domnia Mea adaosurile cele cerute de jăluitorĭ, cu acéstă osebire însă, că aceĭ ḑece ómenĭ ceĭ ce se adaogă să fie fără de pricină de dajdie, iar pentru cheltuiala ce arată că a făcut în pricina crisolighiilor din réoa şi fără de cuvînt pornirea luĭ Ghiţă Jianul i Petrică Portărescul, poruncim d-tale cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, biv Vel Postelnice Nicolae Scanavi, caimacamule al Craioveĭ şi d-vóstră boerilor de acolo divaniţĭ, că faţă cu pîrîţiĭ, să cercetaţĭ cu scumpătate şi orĭ să faceţĭ îndestulare jăluitoruluĭ cu împlinire de la pîrîţĭ ca să o metahirisésică acea cheltuială în trebuinţele bisericeĭ precum însuşĭ aŭ dat făgăduială şi legătură înaintea d-luĭ vel Logofĕtuluĭ, séŭ de vor avé vre-un cuvînt de împotrivire, să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele.—1813, Iunie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea înălţate Dómne,

După luminată porunca înălţimeĭ tale ce mi se dă la acéstă alăturată jalbă a luĭ Băluţă Ioan de la Craiova, care cu némul soţieĭ luĭ este ctitor la sfînta biserică Dudul din Craiova, unde este icóna prea sfinteĭ născĕtóre de Dumneḑeŭ, făcĕtóre de minunĭ, dimpreună cu patru copiĭ nevîrstnicĭ, doĭ parte bărbătéscă şi doĭ parte femeească, nepoţiĭ luĭ Hagi Gheorghe ctitorul cel mare al sfinteĭ bisericĭ aŭ venit înaintea mea jăluitorul Băluţă, la mâna căruia vĕḑuiŭ aceste sineturĭ, însă:

1786, Maiŭ 29. Diata rĕposatuluĭ Hagi Gheorghe prin care la acéstă sfîntă biserică, ce cu ajutor maĭ mult de la el, cât şi de la alţiĭ s'a zidit, aŭ înzestrat'o şi aŭ împodobit'o cu odóre şi cu altele, fiind primitóre de ceĭ cu patimĭ carĭ năzuesc la prea sfînta icóná, şi îşĭ dobândesc tămăduirĭ, carĭ îşĭ aŭ odihna şi căutarea de la sf. biserică, a întocmit a ţiné douĭ preoţĭ cuvioşĭ şi un diacon, i un dascăl cu plată din venitul sfinteĭ bisericĭ, şi între alte orînduelĭ, ḑice că lasă pre fiul sĕŭ Zamfirache ctitor, ca să iconomisésică biserica, să-ĭ caute moşiile şi îĭ rînduesce şi pre Enache Cincul i cu Hagi Constantin Pop şi cu Chiriac Seianul, cum şi pre Tudorică Logofĕtul Pătbăţigeanu, ca să fie de ajutor, şi iarăşĭ la alt cap ḑice în numita diată, ca să se chivernisésică tot-deauna sf. biserică de ctitoriĭ şi de epitropiĭ lor, nicĭ să se pue séŭ să se închine nicĭ la epitropie şi nicĭ la altă parte nicăerĭ, să fie tot-deauna slobodă.

1785, Aprilie 25. Hrisovul al rĕposatuluĭ Michaiŭ Vodă Suţu, dintru întâia domnie ce-l dă luĭ Zamfirache sin Hagi Gheorghe i celor-l alţĭ ctitorĭ şi epitropĭ, prin care întăresce aşeḑămîntul ce prin zapise a făcut clucerésa

www.dacoromanica.ro

Maria Fotésca, atâtcu Hagi Gheorghe tată-sĕŭ, cât şi cu fiu-sĕŭ Zamfirache, pentru sloboḑenia sf. biericĭ Dudul, pentru că la zidirea acesteĭ sfinteĭ biericĭ, i la alte podóbe fusese ajutat şi clucerul Constantin Fotescu soţul Marieĭ împreună cu Hagiul, cu care acel ajutor fiind şi el ctitor ămblase a închină sfînta biserică la epitropia Rîmniculuĭ, şi după davaua celuĭ maĭ mare ctitor i clironomuluĭ luĭ cunoscêndu-se cel maĭ bun folos a fi slobodă de cât inchinată, de aceea într'acestaşĭ chip a legat şi prin zapise precum se cuprinde şi în diată şi prin numitul chrisov se întăresc acele zapise ca să se păzéscă rînduelile întocmaĭ.

Intr'acéstă răzmeriţă trecută murind Zamfirache ctitorul a rĕmas fiu-sĕŭ Tudorache Armaşul; peste un an murind şi Tudorache, a rĕmas nevasta cu ceĭ patru copiĭ ce s'a ḑis maĭ sus, nepoţĭ rĕposatuluĭ Hagi şi jăluitorul Băluţă avênd în căsătorie pre o fată a luĭ Zamfirache, a vĕḑut pre alţiĭ că de sineşĭ vor să se facă ctitorĭ la sf. Biserică şi vĕḑênd că din nĕmul ctitorilor nu este altul maĭ de aprópe vrednic de acéstă trébă şi ca nu cumva-şĭ să se strice pomenirea ctitorilor şi rînduelile cele întărite prin hrisov, s'a arĕtat davagiŭ cu jălbĭ la Divanul Craioveĭ, de unde vĕḑuiŭ şi judecăţĭ şi hotărîrĭ date, atât de la Divanul Craioveĭ, cât şi de aicĭ de la comitetul Divanuluĭ ţĕriĭ, prin care mijloc a dobândit jăluitorul şi sineturile, odórele şi îngrijirea sfinteĭ biericĭ, silindu-se de aŭ şi zidit opt odăĭ, i pimniţă, fiind cele vechĭ stricate cu totul din cutremur şi din foc şi încă până acum tot nu s'a pus în orînduială desăvîrşită cererile jăluitoruluĭ, căcĭ el numaĭ pentru filotimie şi pentru suflet s'a silit şi se silesce a le face, de nu se va putea la maĭ bună stare, dar cum a fost, în pace, fără de nicĭ un interes de vre-o plată, séŭ de alt folos să mérgă în casa luĭ; davagiĭ însă aŭ fost a se face Ghiţă sin Ianul Jiancul, i Petrică Portărescu, puind la cale pre un ginere al Fotesculuĭ, din ctitorĭ, de s'a făcut davagiŭ şi sfîrşală a luat ca să fie doĭ boerĭ epitropĭ maĭ marĭ.

Acum jăluitorul ḑice, că nu póte a fi aceĭ doĭ boerĭ epitropĭ numiţĭ, căcĭ când se întîmplă a muri urméză a avea ctitoriĭ necaz până a orîndui altul, nicĭ póte să aibă epitropia bisericeĭ apururea şi fără de nicĭ o plată are să fie silitorĭ până se vor face cele stricate la loc şi ca să nu găséscă mijloc voitoriĭ de rĕŭ a scorni pricinĭ de rĕŭ, de gâlcevurĭ şi a păgubi sfînta biserică, séŭ a stricà orînduelile, de aceea cere de la mila Mărieĭ Tale, ca epitropĭ carĭ să fie apururea şi neschimbaţĭ, ceĭ ce după vremĭ caimacamĭ şi boerĭ divaniţĭ halea, adecă d-luĭ caimacamul şi d-lor boeriĭ divaniţĭ şi jăluitorul Băluţă să aibă a alege unul din tagma neguţătoréscă, care va fi cu frica luĭ Dumneḑeŭ şi cu ipolipsis pre care să-l arĕte la caimacam şi la d-lor boeriĭ divaniţĭ şi d-lor să orînduiască şi plata ostenelilor din venitul sfinteĭ biericĭ, aceea ce d-lor vor găsi cu cale, care epitrop însă cât va fi jăluitorul Băluţă în viaţă să fie ascultător şi de dînsul, ca unul ce are împărtăşire de ctitor cu soţia şi ca unul ce are rîvnă pentru întemeearea i buna stare şi podóba sfinteĭ biericĭ, încă până va săvîrşi şi lucrurile să aibă şi putere desăvîrşită asupra epitropuluĭ acela şi pe tot anul făcênd socotélă să se arĕte la Divan a se teorisi să se încheie şi când epitropul acela nu va fi bun, să se alégă altul a se pune în loc şi atât acest Băluţă cât şi ceĭ din urma luĭ ce se vor trage din nĕmul celor adevĕraţĭ ctitorĭ, carĭ vor fi cu rudenia maĭ de aprópe şi vor fi maĭ vrednicĭ, să aibă tot-deauna

www.dacoromanica.ro

sloboḑenie şi putere a cercetà pre epitropul cel orînduit de urméză bine, cum şi socotelile când le va face să se vaḑă întâiŭ de ctitor şi apoĭ împreună să le ducă la Divan, iar alţiĭ să nu aibă voĭe a se amestecà. Decĭ aceste cererĭ ale jăluitoruluĭ părêndu-mi-se că sunt cuviincióse, de se va găsì şi de Măria Ta cu cale, să se dea şi luminat hrisov de întăririle cele de jăluitor cerute, câte de Măria Ta vor fi primite.

Cere jăluitorul să se înnoiască de Măria Ta şi milele ce aŭ avut până acum prin hrisóve, adecă să iea pe tot anul talerĭ 100 de la vameşiĭ Craioveĭ, să scutéscă la vremea oerituluĭ oĭ 500, să ţie lude 20 posluşnicĭ cu pecetluiturĭ după orînduiala vistierieĭ, să ţie doĭ preoţĭ, i un diacon, i un dascăl scutiţĭ, să fie şi scaun de carne scutit.

Maĭ cere jăluitorul a se maĭ adăogì şi alţĭ 10 scutelnicĭ saŭ cât te veĭ milostivì Măria Ta, nefiind de ajuns ceĭ douĕ-ḑecĭ pentru posluşanie.

Maĭ cere şi pentru un purtător de grijă ce-l aŭ, atât la slujbele bisericiĭ, cât şi pe afară, să fie şi acela scutit şi biserica i doĭ preoţĭ, i diacon, i dascăl şi purtător de grijă, să se scutéscă dijmărit, i vinăriciŭ drepte bucatele lor.

Ci aceste cerute de jăluitor rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale.

Afară de acestea cere jăluitorul, ca aceia ce s'aŭ sculat cu nedreptate asupra st. bisericĭ de l'a purtat prin judecăţĭ şi până a pus în mână hrisóvele i odórele bisericiĭ, i-a pricinuit multe cheltuelĭ, cere şi pentru acésta a se îndatora să-ĭ plătéscă acea cheltuială, care cheltuială ce o va luà de la aceia, o făgăduesce iarăşĭ sfinteĭ bisericĭ a fi pentru zidirea chiliilor ce maĭ sunt trebuincióse a se face negreşit, neavênd bolnaviĭ loc a încăpeà la acele făcute, ca cu acéstă plată nu numaĭ ajutorul trebuinţeĭ sfinteĭ bisericĭ să se facă, ci şi înfrînarea acestora şi altora asemenea lor spre a nu se maĭ porni cu cugetare rea spre supĕrarea ctitorilor şi a buneĭ întocmirĭ, care cerere a jăluitoruluĭ de cheltuială de va fi primită Mărieĭ Tale se va da poruncă la d-luĭ caimacamul, i la d-lor ceĭ-l-alţĭ boerĭ divaniţĭ să o cerceteze faţă cu pîrîţiĭ şi de nu vor avé vre-un cuvînt vrednic de împotrivire, să se facă îndestulare jăluitoruluĭ, séŭ să însciinţeze Mărieĭ Tale pricina.—1813, Iunie 14.

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIV, pag. 39.*)

140. *Cartea schitului Găvanu din sud Buzĕŭ.*

Dat'am domnésca nóstră carte sf. schit Găvanu din sud Buzĕŭ unde se prăznuesce hramul adormireĭ prea sfinteĭ de Dumneḑeŭ născĕtóre şi pururea feciореĭ Maria şi tuturor părinţilor călugăraşĭ, ce se află locuitorĭ la acest sfînt schit, ca să aibă a-şĭ găsì lude şése ómenĭ străinĭ fără de pricină de dajdie, pre carĭ să-ĭ aducă la d-lor Ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să-ĭ cerceteze şi fiind străinĭ cu adevĕrat, să le dea şi adeverinţe pe numele şi chipul lor, după care să li se deà şi pecetluiturile Domnieĭ Mele de la vistierie; spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ, precum şi ertaţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile; aşijderea să scutéscă de dijmărit i vinăriciŭ drepte bucatele schituluĭ, pentru că acest sf. schit făcêndu-se cu milă de pe la creştinĭ şi fiind la munte şi pădure unde este cu anevoĭe hrana părinţilor călugăraşĭ,

www.dacoromanica.ro

aŭ avut mila acésta atât de la frațiĭ Domnĭ de maĭ nainte, cât și de la Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilante, precum din cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕḑum, cu lét. 1803 Aprilie 19, ne-am adeverit, ne am milostivit dar și Domnia Mea și nu numaĭ i-am înnoit și i-am întărit mila acésta, ce se arată maĭ sus, ci încă după rugăciunea ce ne-aŭ făcut, am adăogat și scutéla oerituluĭ pe drepte bucatele schituluĭ, ca să aibă a scuti oĭ 250 de oierit. Drept aceea poruncim Domnia Mea, d-vóstră Ispravnicilor și altor zapciĭ, nimenĭ nicĭ un fel de supĕrare să nu faceți peste cartea acésta a Domnieĭ Mele, spre a se puteà ajutorà călugărașiĭ la hrana și trebuințele lor; i saam recech gpd.—1813, Iunie 20.

(*Cod. LXXVII, fila 138 v.*)

141. *Cartea sfinteĭ mănăstirĭ Ungurenĭ pentru milele ce are.*

Dat'am domnésca nóstră carte sfinteĭ și Dumneḑeesceĭ mănăstirĭ, ce se numesce Ungurenĭ, ot sud Buzĕŭ, unde este hramul sfîntuluĭ și de minunĭ făcĕtoruluĭ arhanghel Michail, și părinteluĭ egumen și tuturor călugărilor câțĭ vor fi locuitorĭ la acest sfînt locaș ca să fie sf. mănăstire în pace, de dijmărit, de oerit, de vinăriciŭ și de alte dăjdiĭ și angariĭ câte sunt peste an în țéra Domnieĭ Mele, de nicĭ unele val și băntuială să nu aibă; așișderea să aibă a ținé sf. mănăstire și lude 15 ómenĭ străinĭ fără de pricină ca să fie pentru poslușania sf. mănăstirĭ, carĭ și aceia să fie în pace și ertațĭ de tóte dăjdiile și orînduelile verĭ-câte ar eși peste an de la visteria Domnieĭ Mele, pentru că acéstă milă aŭ avut'o sf. mănăstire, atât de la alțĭ frațĭ Domnĭ de maĭ nainte, cât și de la Domnia Sa rĕposatul Radu Leon Voevod, precum vĕḑum și cartea Domnieĭ Sale, cu lét. 7173 Aprilie 4. Drept aceea și Domnia Mea am înnoit și am întărit milele de maĭ sus arĕtate, ca să i se păzéscă nestrămutat, și poruncim de obște nimenĭ întru nimic supĕrare să nu-ĭ facă că așà este porunca Domnieĭ Mele, i saam receh gpd.—1813, Iunie 19.

(*Cod. LXXVII, fila 140 verso.*)

142. *Hrisovul bisericeĭ Cuciuc-Chioi.*

O datorie fiind și acésta la ceĭ după vremĭ Domnĭ și oblăduitorĭ de țĕrĭ și de noróde, ca cele bine rînduite și închinate de către ceĭ maĭ dinaintea Domnieĭ-lor să le priméscă și să le întăréscă, și maĭ vîrtos acele hărăzirĭ ce sunt la Dumneḑeescile locașurĭ și bisericĭ, atuncĭ maĭ cu multă osîrdie urméză acéstă datorie, ca un lucru Dumneḑeesc și cuvios. Decĭ fiind-că prin hrisóvele fraților Domnĭ de maĭ nainte, precum din hrisovul Domnieĭ Sale Alexandru Vodă Moruzi ce-l vĕḑuiŭ cu lét. 1795 Maiŭ 15, vĕḑum, că aŭ rînduit la sfînta și Dumneḑeiasca biserică *Cuciuc-Chioĭ* unde se cinstesce și se prăznuesce hramul sfîntuluĭ slăvituluĭ prooroc Ilie, ca să aibă a luà milă de aicĭ din țéră, câte talerĭ 100 pe an de la ocnă, carĭ banĭ să i se dea la 20 ale luneĭ luĭ Iulie, întru carele este sĕrbătórea și prăznuirea proo

www.dacoromanica.ro

roculuĭ, şi după evlavia ce avem către sfintele luĭ Dumnedeŭ lăcaşurĭ, neam milostivit, şi nu numaĭ înnoim mila ce se cuprinde maĭ sus, ci încă maĭ adăogăm şi alţĭ talerĭ 100, ca să iea de acum înainte câte talerĭ 200 pe an de la ocne, la vremea cea orînduită, adecă la 20 ale luneĭ luĭ Iulie, spre a fi de ajutor sf. bisericĭ aceştia şi spre pomenirea nóstră şi a părinţilor noştri. Drept aceea, rugăm şi pre ceĭ din urma nóstră pravoslavnicĭ Domnĭ cărora le va dărui Dumnedeŭ în urmă domnia ca să întăréscă şi prin chrisóvele domniilor sale acéstă rînduială a acesteĭ milĭ ca să aibă de a pururea locaşul acesta mângâerea şi ajutorul acesta de la acéstă téră de Dumnedeŭ păzită, am bine-voit Domnia Mea de am întărit chrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi d-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Isac Ralet Vel Vornic de téra de sus, pan Grigore Ghica Vel Logofĕt de téra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de téra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu, Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de téra de jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţ Vel postelnic pan Atanasie Hristopol, vel Logofĕt al străinilor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel comis şi Ispravnic, pan Grigore Ghica, Vel Logofĕt de téra de sus, şi s'a scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ nostru Isus Hristos 1813 Iunie 23, de Nicolae Logofĕt de Divan.

144. *Cartea schituluĭ Lainicĭ din sud Gorj.*

Milostiv Bojiu Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlachscoe. Dat'am domnésca nóstră carte cuviosuluĭ Iosif Ieromonahul stareţ cu 24 călugăraşĭ ot schitul Lainicĭ sud Gorj, ca să scutéscă drepte bucatele schituluĭ, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit, vinul de vinăriciŭ şi oile ce va avé de oerit; aşijderea să ţie şi lude 5 ómenĭ fără de pricină de dajdie scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi alte podvedĭ ce vor fi în téră, cu pecetluiturĭ, după orînduiala vistierieĭ, ca să fie de posluşania şi ajutorul schituluĭ, pentru că acest schit aflându-se la loc pustiŭ în munţĭ şi fiind fără de nicĭ un fel de acaret séŭ venit, neîmpărtăşit cu vre-o milă domnéscă, se află petrecênd părinţiĭ în multă lipsă; de care aŭ venit cu jalbă către Domnia Mea, arĕtând lipsa şi trebuinţa ce aŭ şi pliroforisindu-ne că jalba le este adevĕrată, ne-am milostivit şi printr'acéstă carte ce le dăm, îĭ miluim cu cele maĭ sus arĕtate; de care poruocim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ şi supĕrare împotrivă să nu li se facă; i saam receh gpd.—1813, Iunie 23.

(*Cod. LXXVII, fila 143 v.*)

www.dacoromanica.ro

144. *Cartea schituluĭ Ostrovul din sud Argeş.*

Fiind-că sfîntul şi dumneḑeescul schit, ce se numesce schitul Ostrovuluĭ din sud Argeş, unde locuesc călugăriţe se află într'un ostrov în mijlocul Oltuluĭ şi despre tóte părţile înconjurat de apă, de orĭ la ce parte de loc ar vrea maicile călugăriţe a merge, tot cu luntrile caută a trece, şi fiind acest schit de tot lipsit, fără de nicĭ un venit de nicăerĭ şi fără de ómenĭ cu care să se pótă ajutà la trebuinţe şi să aibă şi maicile de hrana lor şi de posluşanie, aŭ avut milĭ prin chrisóve de la trecuţiĭ fraţĭ domnĭ de luà din vinăriciŭ ce se chiamă Malul ot Râmnic sud Vâlcea, pe tot anul câte 200 vedre vin, însă vinul să aibă a-l plăti vinăricerĭ ce vor fi orînduiţĭ acolo cu banĭ, vadra po banĭ 40, carĭ fac talerĭ 60 banĭ, 80, i 50 bolovanĭ sare pe an de la Ocnele marĭ şi lude 4 ómenĭ străinĭ pentru posluşania schituluĭ, scutind şi drepte bucatele schituluĭ: oĭ una sută de oerit, iar domnia sa fratele Alexandru Vodă Moruz în lĕtul 1795 arată, că vinăriciul dintr'acel dél Malul dându-se cu totul sfinteĭ episcopiĭ Râmniculuĭ, unde vinăricerĭ domnescĭ nu aveaŭ amestec, aŭ orînduit, ca talerĭ 66 banĭ 80 ce se face schituluĭ a luà pe fie-care an vinăriciŭ, să-ĭ plătéscă orînduiţiĭ sf. episcopiĭ Râmnic, aceĭ ce vor strânge vinăriciul dintr'acel dél Malu, precum din sineturile domnescĭ ce le-am vĕḑut Domnia Mea ne am adeverit. Decĭ şi Domnia Mea milostivindu-ne înnoim şi întărim domnesce milele acestea, ca să aibă a luà maicile de la acest numit schit în tótă vremea acest vinăriciŭ nestrămutat; să aibă şi aceĭ 4 ómenĭ străinĭ luntraşĭ aĭ schituluĭ cu pecetluirĭ, după orînduiala visterieĭ, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de tóte dăjdiele şi orînduelile verĭ câte ar eşi de la Visteria Domnieĭ Mele peste an în ţĕră; să scutéscă şi de oerit oĭ 100, spre a fi sfîntul schit de întărire şi maicilor de hrană şi chivernisélă, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecinică pomenire; i saam receh gpd.— 1813, Iunie 27.

Cod. LXXVII fila 149.

145. *Chrisovul sf. biericĭ Dudul din Craiova pentru orînduiala şi întocmirea ctitorilor, i pentru milele ce are.*

Fiind-că sfînta şi Dumneḑeeasca biserică, ce se numesce Dudul, din Craiova, unde se prăznuesce hramul prea sfinteĭ născĕtóreĭ de Dumneḑeŭ şi pururea fecióreĭ Marieĭ, la care se află şi icóna prea sfinţieĭ sale făcĕtóre de minunĭ, s'aŭ zidit din temelia eĭ de rĕposatul Hagi Gheorghe i de către clucerul Constantin Fotescu, înzestrându-o fieş-care cu ce aŭ voit, dar însă cea maĭ multă silinţă spre întemeerea şi spre buna podóbă sfinteĭ bisericĭ i-aŭ fost din partea hagiuluĭ, după care s'aŭ îndemnat şi alţiĭ de aŭ dat dăniĭ, la care sf. biserică se află şi chiliĭ de primirea celor bolnavĭ, carĭ năzuesc la sf. icónă pentru tămăduire, având ceĭ scăpătaţĭ hrana şi odihna lor, din veniturile sf. biseăicĭ, şi Clucerul Constantin Fotescu murind, soţia luĭ, Clucerésa Maria Fotésca, despre o parte desghinase cele maĭ micĭ moşiĭ ale bisericeĭ pe séma caseĭ sale, pe altă parte ămblă ca şi biserica

www.dacoromanica.ro

să o închine la sf. episcopie şi pentru aceste pricinĭ pornindu-se Hagi Gheorghe cu jalbă, a scos moşiile bisericeĭ şi prin zapisul ce aŭ dat Clucerésa Fotésca la lét 1781 Februarie 10, adeverit de obraze vrednice s'aŭ legat a fi tot-deauna biserica slobodă neînchinată nicăerĭ, cuprinḑêndu-se şi alte legăturĭ spre folosul sfinteĭ bisericĭ; cum şi prin alt zapis la lét. 1784 Ianuarie 30, ce l'aŭ dat tot Clucerésa Fotésca la mâna luĭ Zamfirache biv III Logofét, fiul numituluĭ hagiŭ, maĭ mult aŭ întărit legăturile dintâiŭ, luând numitul Zamfirache, epitropia sf. bisericĭ, care zapise şi alte bune întocmirĭ s'aŭ întărit şi prin chrisóvele Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Michaiŭ Vodă Suţu ce-l vĕḑum, cu lét. 1785 Aprilie 21, precum şi rĕposatul Hagi Gheorghe, prin diata sa ce o vĕḑum, cu lét. 1786, Maiŭ 24, întocmesce orînduelile sfinteĭ bisericĭ cum aŭ să fie şi îndatorézā pe moştenitoriĭ luĭ a fi cu durere pentru sf. biserică, orînduind pre cititorĭ şi epitropiĭ lor a avea tot-deauna căutarea bisericeĭ, nelăsând a se supune unde-vaşĭ; iar în trecuta răzmeriţă murind Zamfirache ctitorul, aŭ rĕmas fiul sĕŭ Tudoran armaşul epitrop şi îngrijitor, şi peste un an murind şi Tudoran armaşul aŭ rĕmas nevasta luĭ cu patru copiĭ nevîrstnicĭ şi fiind şi multe nevoĭ în partea loculuĭ ale răzmiriţeĭ, cu tóte că odórele bisericeĭ se află siguripsite de Tudoran, dar cele-l-alte tóte s'aŭ ars şi s'aŭ prăpădit când aŭ găsit mijloc alţiĭ străinĭ a se face ctitorĭ, luând întru ajutorul lor şi pre un ginere al Foteaschi şi în Craiova aflându-se un Băluţă neguţător, om cinstit care ţine în căsătoric pe fiica luĭ Zamfirache ctitorul bisericeĭ, aŭ eşit cu dava din partea ctitorieĭ rĕposatuluĭ hagiŭ, împotriva celor ce erà a se face ctitorĭ şi prin judecată i-aŭ depărtat, luând asupră-şĭ chrisóvele i alte sineturĭ ale sf. bisericĭ, cum şi îngrijirea şi purtarea de grijă a bisericeĭ şi de loc s'aŭ apucat de aŭ făcut opt odăĭ i o pivniţă, fiind cele vechĭ stricate cu totul, care acest Băluţă viind cu jalbă la Domnia Mea, arĕtându-le tóte acestea şi cum că el nu primesce a fi cu îngrijirea sf. bisericĭ până în sfîrşit, ci numaĭ până va face şi va drege cele stricate, aŭ cerut de la Domnia Mea, ca prin chrisov să întărim orînduelile sfinteĭ bisericĭ, şi orînduindu-l la d-luĭ Vel Logofĕtul de la ţéra de sus de aŭ cercetat tóte sineturile cu amăruntul, prin anaforà de la 14 ale acesteĭ lunĭ ne-aŭ făcut arĕtare pe larg de tóte, şi cum că s'aŭ cunoscut în faptă buna cugetare a acestuĭ Băluţă neguţătorul şi cererile ce aŭ făcut el, judecându-le şi găsindu-le drepte şi primite, le-am întărit şi Domnia Mea, carele ca să se păzéscă tot-deauna cu nestrămutare le arĕtăm şi noĭ printr'acest domnescul nostru chrisov, adică rînduelile ce sunt coprinse în chrisovul rĕposatuluĭ Domn Mihaiŭ Vodă, prin care întăresce zapisul Foteaschi i rînduelile ce sunt prin diata rĕposatuluĭ Hagi Gheorghe le întărim a se păzì întocmaĭ cu nestrămutare şi ca să se păzéscă de ceĭ din urmă cum şi ctitoriĭ, ceĭ ce vor fi maĭ vrednicĭ să vaḑă de se păzesc rînduelile cele întocmite şi ca să nu găséscă mijloc alţiĭ a strămutà dintr'aceste întocmirĭ după cererea luĭ Băluţă, orînduim ca epitropĭ marĭ să fie apururea şî nestrămutaţĭ ceĭ ce vor fi caimacamĭ şi boerĭ divaniţĭ halea, adică d-luĭ caimacam şi d-lor boeriĭ divaniţĭ, şi Băluţă să alégă unul din tagma neguţătorésca care va fi cu frica luĭ Dumneḑeŭ şi cu ipolipsis, pre care să-l arĕte la d-luĭ caimacamul şi la d-lor boeriĭ divaniţĭ şi d-lor să orînduiască şi plata osteneleĭ din venitul sf. bisericĭ, aceea ce d-lor vor găsì cu cale, carĭ epitropĭ în cât va avé Băluţă jăluitorul

www.dacoromanica.ro

viéţă să fie ascultătorĭ şi de dînsul, ca unul ce are împărtăşire de ctitorie cu soţia, şi ca unul ce are rîvnă pentru întemeerea sfinteĭ bisericĭ; încă până va săvîrşi lucrurile să aibă şi putere desăvîrşitĕ asupra epitropuluĭ acela şi pe tot anul făcênd socotéla, să se arĕte la Divan a se teorisi să se închee şi cánd epitropul acela nu va eşi bun, să se alégă altul a se pune în loc şi atât acest Băluţă, cât şi ceĭ din urma luĭ, ce se vor trage din némul celor adevĕraţĭ cititorĭ, carĭ vor fi cu rudenia maĭ de aprópe şi vor fi maĭ vrednicĭ, să aibă tot-deauna şi slobodenie şi putere a cercetà pre epitropul cel orînduit de urméză bine, precum şi socotelile când le va face să se vadă maĭ întâiŭ de ctitorĭ şi apoĭ împreună să le ducă la Divan iar alţiĭ să nu aibă voie a se mestecà; aceste dar bune întocmirĭ poruncim ca apururea să se păzéscă cu nestrămutare, şi osebit, acéstă sf. biserică, avênd şi milĭ domnescĭ, precum din chrisóvele ce vĕdum ne-am adeverit. Drept aceea şi Domnia Mea după evlavia ce avem către sfintele luĭ Dumnedeŭ lăcaşurĭ, iar maĭ vîrtos către acéstă biserică ce ne este sciută şi nouă, ne-am milostivit şi nu numaĭ înnoim şi întărim milile ce aŭ avut, ci încă şi adăogire facem, precum maĭ jos se vede; să iea pe tot anul de la vama Craiova câte talerĭ 100 de la vameşĭ; să scutéscă la vremea oerituluĭ oĭ 500; să ţie lude 30 de posluşanie, însă 20 ce aŭ avut şi 10 ce i s'aŭ adăogat, pre carĭ să-ĭ cerceteze d-lor Ispravnicĭĭ şi fiind străinĭ să le dea adeverinţe pe numele şi chipul lor, după care să li se deà şi pecetluirile Domnieĭ Mele, ca să fie în pace şi ne supĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile verĭ câte ar eşi de la Vistierie, şi să ţie un scaun de carne în oraşul Craioveĭ scutit şi apĕrat de vamă, de erbărit, şi de tóte alte angariĭ ce daŭ alte scaune; să ţie şi douĭ preoţĭ, i un diacon, şi un purtător de grijă scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte, însă preoţiĭ i diaconul de ploconul episcopesc i de baniĭ şcólelor şi de orĭ-ce dărĭ vor eşi pe preoţĭ, cum şi dascălul i purtătorul de grijă să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile ţĕriĭ şi de alte orînduelĭ, să scutească de dijmărit i vinăriciŭ, atât biserica i aceĭ doĭ preoţĭ, i diaconul i dascălul şi purtătorul de grijă drepte bucatele lor; şi pentru ca să se păzéscă tóte acestea ce se cuprind maĭ sus cu nestrămutare, am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ domnéscă nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi d-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu, Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu, Vel Vornic de ţéra de jos pan Dumitraşcu Racoviţă, Vel Vornic al 3-lea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al 4-lea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlăluţ Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nistor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel Comis, şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'aŭ scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ nostru Isus Christos, 1813, Iunie 25, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 143 v.*)

www.dacoromanica.ro

146. *Chrisovul mănăstireĭ dintr'un lemn, sud Vâlcea.*

Sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ mănăstirĭ, ce se numesce dintr'un lemn, sud Vâlcea, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul nascereĭ prea sfinteĭ stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ născătóre şi pururea fecióreĭ Marieĭ şi tuturor maicilor călugăriţe câte se vor aflà locuitóre la acéstă sfîntă mănăstire, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, talerĭ 100 de la Visteria Domnieĭ Mele, carĭ banĭ să aibă a-ĭ luà în toţĭ aniĭ de la Visteria Domnieĭ Mele pentru treĭ sute obróce grâŭ ce a avut milă cu chrisóve de la toţĭ rĕposaţiĭ Domnĭ, de la Clucerul de jigniţe, iar în urmă pentru maĭ buna înlesnire s'a socotit şi s'a întocmit, ca să li se dea pentru acest grâŭ aceştĭ banĭ gata de la Visterie; şi iar să fie sfinteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia Mea, mertic de sare în natură de la Vel Ocnă, bolovanĭ marĭ 200, să aibă a luà călugăriţele acéstă sare în toţĭ aniĭ de la gura ocniĭ în vremea când ieaŭ şi alte mănăstirĭ ce aŭ milĭ, să o ducă să o vînḑă unde vor vrea fără de vamă şi fără de iumbruc şi fără de tótă cheltuiala ce va avé sarea; şi iar să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea din vinăriciul domnesc ce se iea din délul Slatineĭ, să aibă a lua sf. mănăstire din Délul de jos, ce ţine din délul Slatineĭ însă de la vinăricerĭ 300 de vedre, şi iar să fie sfiinteĭ mănăstirĭ milă de la Domnia Mea tot vinăriciul de la satul Pietrarĭ sud Vâicea, verĭ cât s'ar aflà, să aibă a luà sf. mănăstire acest vinăriciŭ de la tot omul, după obiceiŭ, precum va fi luat în alţĭ anĭ trecuţĭ; şi iar să fie sf. mănăstirĭ milă de la Domnia Mea ḑece lude scutelnicĭ, carĭ aceştia să fie în pace şi ertaţĭ de sferturile Vísterieĭ ce sunt obicinuite a eşi peste an în ţéră, orĭ cu ce nume vor eşi séŭ cu peceţĭ, sâŭ fără peceţĭ, pe carĭ aceştĭ lude 10 să ĭ aibă la posluşania şi trebile sf. mănăstirĭ, cărora poruncim dumi-tale Vel Vistiere, ca după orînduiala Vistierieĭ să le daĭ pecetluiturile Domnieĭ Mele la mânĭ, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ de orĭ-ce dărĭ şi orînduelĭ ale ţĕriĭ ce vor fi după vremĭ pe locuitorĭ şi pe alţiĭ de obşte, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor şi de întărire fiind în partea munteluĭ la loc cu anevoie de hrană. Aşijderea să scutéscă sf. mănăstire şi de oerit oĭ 150; şi iar am maĭ făcut Domnia Mea milă cu acéstă sf. mănăstire, ca să aibă a ţiné cincĭ preoţĭ şi un diacon scutiţĭ, anume popa . . . . . popa . . . . . popa . . . . . popa . . . . . şi un diacon . . . . . carĭ să fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile, orînduelile ce se pun pe preoţĭ peste an de la Visteria Domnieĭ Mele, de nicĭ unele nicĭ un val, nicĭ o bântuială să nu aibă, nicĭ de către prea sfinţia sa metropolitul ţĕriĭ, nicĭ de către părintele episcopul Rîmniculuĭ, nicĭ alt de către nimenĭ cu nicĭ un fel de cuvînt sa nu se supere, măcar şi când vor da şi alţĭ preoţĭ scutiţĭ vre-o ajutorinţă, aceştia şi atuncĭ să fie nebântuiţĭ, ci apururea hotărîm să-şĭ aibă apărarea lor; încă să aibă a scuti drepte bucatele lor de dijmărit, stupĭ i rîmătorĭ 200, i de vinăriciŭ vedre treĭ sute, însă acéstă sumă la toţĭ preoţiĭ i diaconul ce se arată maĭ sus, pentru că aflându-se numiţiĭ preoţĭ năpristan cu sfintele slujbe la amêndouĕ sf. bisericĭ de la acésta sf. mănăstire, unde se află minunata icóná a prea sfinteĭ de Dumneḑeŭ născătóre a avut aceste milĭ din vechime. Decĭ învrednicindu-ne Domnul Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ rumânescĭ, şi după evlavia ce avem către sfintele luĭ Dumneḑeŭ lŏcaşurĭ, maĭ vîrtos către acéstă sf. icóná

www.dacoromanica.ro

făcătóre de minunĭ, ne am milostivit şi printr'acest cinstit şi bine închipuit chrisov al Domnieĭ Mele ce îĭ dăm, îĭ înnoim şi îĭ întărim milele ce aŭ avut atât de la răposaţiĭ Domnĭ de maĭ înainte i de la ceĭ-l-alţĭ fraţĭ Domnĭ din urmă, precum din chrisovul Domnieĭ Sale frateluĭ Constantin Vodă Ipsilant, ce l vĕḑum, cu lĕtul 1803 Septembre 29, ne am adeverit. Poruncim dar ca tóte milele de maĭ sus arĕtate, să aibă a şi le lua sf. mănăstire pe deplin, cum şi preoţiĭ iarăşĭ de nimenea să nu se supere întru cât se cuprinde maĭ sus, încă şi când ar da alţĭ preoţĭ cu cărţĭ domnescĭ şi chrisóve scutiţĭ, iar eĭ să nu fie supĕraţĭ. De care poruncim Domnia Mea şi d-vóstră Ispravnicilor de prin judeţe, i molifte'or vóstre protopopilor, i vouĕ dijmarilor i vinăricerilor, i oerilor şi tuturor de obşte slugĭ vlădiceşcĭ, i episcopescĭ, ce veţĭ fi orânduiţĭ cu aceste slujbe, vĕḑênd chrisovul acesta al Domnieĭ Mele, toţĭ să aveţĭ a vĕ ferì de casele numiţilor preoţĭ, i a dia conuluĭ şi de bucatele lor, nimenĭ nicĭ o supĕrare peste porunca Domnieĭ Mele să nu faceţĭ; şi am adeverit chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele, Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prĕ iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi d-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos. pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Grigore Băleanul Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Suţu Vel Spătar, pan Grigore Ralea Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al străinilor priciniĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Slătineanu Vel Comis; iar Ispravnic pan Grigore Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'a scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la zidire 7321 iar de la spăsenie 1813 Iulie 25, de Răducanu Poenaru, biv Vel Sluger condicar.

(Cod. LXXVII, fila 166 verso.)

147. *Chrisovul sfinteĭ episcopiĭ Rîmnicul.*

Oblăduitoriĭ Domnĭ cărora de la Dumneḑeŭ li se încredinţéză ţĕriĭ şi eparhieĭ întru stăpânire, datorie netăgăduită aŭ, ca şi prin cuvînt şi prin faptă creştinéscă, să cinstéscă şi să mărescă slava bisericeĭ luĭ, dintru care isvoresc darurile şi blagosloveniile, care şi pe Domnĭ îĭ fac fericiţĭ şi norociţĭ şi pentru cele ce ar înţelege şi ar cunósce că ar fi spre folosul Dumneḑeescelor locaşurĭ, se cade să le orînduiască şi să le întărescă, ca să le pue şi după petrecania acestor vremelnice nume, nemuritóre şi pomenirĭ veciĭnice. Drept aceea şi Domnia Mea, acum după ce ne-aŭ miluit Domnul Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ rumânescĭ, însciinţându-ne pentru sfînta şi Dumneḑeiasca episcopie a Râmniculuĭ, din sud Vălcea, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ mareluĭ Ierarch şi de

www.dacoromanica.ro

minunĭ făcĕtor Nicolae archiepiscopul de la Miralichia, unde se află păstorind iubitorul de Dumnedeŭ Sfinția Sa părintele episcopul Chir Galaction, am dat ca să fie sfinteĭ episcopiĭ milă de la Domnia Mea; să iea vinăriciŭ de la toțĭ omeniĭ ceĭ ce vor avea viĭ pe moșia sfinteĭ episcopiĭ și plătesc vinăriciŭ, însă din delul satuluĭ Delululuĭ Mueresca de sus, i de jos, și din delul Păușescilor i Măglașul, care vinăriciŭ este închinat sf. mănăstirĭ Ezerul metohul sf. episcopiĭ, și din delul Troianul i Bogdănesciĭ, i Malul, i Copăcelul, i din delul Drăgășanilor, i Dobrușa i Călina, i Zevediniĭ și Gogoșeniĭ cât ține moșia sf. episcopiĭ ot sud Vâlcea, i de la 17 omenĭ orășenĭ din tîrgul Râmnic, i din delul Opriceniĭ, i Ogrinul sud Argeș, i din delul Brădescilor, i al Brădicenilor, i din delul Stolojalarilor, i din delul Stolojanilor, i din delul Racoveĭ și al Rasoveĭ sud Gorj și din delul Taomiresci, câte cincĭ banĭ de vadră și părpărul, dupĕ obiceiŭ, iar vinăricerii domnescĭ întru nimic să nu aibă a face saŭ a se amesteca la acestĭ cincĭ banĭ, pentru carĭ la vremea vinăriciuluĭ să aibă sfinția sa iubitorul de Dumnedeŭ episcopul a orînduì omenĭ din partea sfinteĭ episcopiĭ, să mergă să scrie vinăriciurile din delurile ce se numesc maĭ sus și să iea și toțĭ baniĭ vinăriciuluĭ, ce se numesce maĭ sus din delurile acestea pe deplin, de la dajniciĭ ce plătesc vinăriciŭ. Așișderea să ieà pe tot anul de la ocne bolovanĭ sare 500, cum și la vremea oerituluĭ să aibă a scutì oĭ una mie cincĭ sute și să nu se supere de către oerĭ. Deosebit și têrgul ce se face pe moșia episcopieĭ, la Rîurenĭ sud. Vâlcea, într'un an odată, la opt dile ale luĭ Septembre, în dioa nascereĭ născĕtóreĭ de Dumnedeŭ și pururea fecióreĭ Maria, care têrg ține dile . . . i têrgul ce este obicinuit a se face la Drăgășanĭ tot pe moșia episcopieĭ pe fieș-care sĕptĕmână odată Duminecă, la aceste têrgurĭ să nu aibă a face nicĭ vameșiĭ domnescĭ întru nimic, nicĭ ierbariĭ, nicĭ cotariĭ, precum nicĭ Ispravniciĭ i alțĭ slujbașĭ domnescĭ și boerescĭ, ci și vama și erbăritul, cum și tóte alte obiceiurĭ ce urmĕză la aceste têrgurĭ, să le aibă și să le iea sf. episcopie, fără de a se amestecà alt cinevașĭ la orĭ-ce și să nu fie volnic nimenĭ la dilele têrgurilor a vinde vin și rachiŭ făr'de scirea omuluĭ ce'l va avea sf. episcopie. Să aibă sf. episcopie și scutelniciĭ ce 'ĭ-aŭ avut până acum, adecă peste lude 50 ce are sfinția sa episcopul, în catastihul vistierieĭ, să ție și alțĭ lude 20 pentru trebuința sf. episcopiĭ; osebit să ție și lude 75, însă lude 20 făr'de pricină de dajdie și lude 55 streinĭ, pe cariĭ găsindu'ĭ, să'ĭ cerceteze d-lor ispravniciĭ județuluĭ, dupe orânduială cărora dându-li-se adeverințe pe numele și chipul lor, să li se dea și pecetluiturĭ de la vistieria Domnieĭ Mele, spre a fi în pace și nesupĕrațĭ de tóte dăjdiile și orînduelile vistierieĭ; așijderea să maĭ ție și lude 60 streinĭ, cu ruptóre de la vistieria Domnieĭ Mele, să dea pe an de lude pe talerĭ opt, însă jumătate din banĭ să'ĭ dea la sf. Gheorghe și jumătate la Sf. Dimitrie, iar maĭ mult să nu fie supĕrațĭ de alte orînduelĭ și podvedĭ, ce vor eși pe an în téră; cum și sése scaune de carne să ție în orașul Craioveĭ scutite și apĕrate de fumărit, de erbărit, de vamă și de tóte dările ce sunt pe alte scaune; să maĭ ție și alte douĕ scaune de carne, asemenea scutite, la Râmnic sud Vâlcea, care le-aŭ avut aicĭ în Bucurescĭ, și de aicĭ rădicându-se s'aŭ rînduit a le ține acolo; care aceste milĭ și orînduelĭ, ce se arată maĭ sus, le-aŭ avut sf. episcopie, atât de la alțĭ frațĭ domnĭ de maĭ nainte, cât și de la domnia sa fratele Constantin

www.dacoromanica.ro

Vodă Ipsilant, precum din hrisóvele domnieĭ sale, ce le vĕḑum, ne-am adeverit. Decĭ învrednicindu-ne Domnul Dumnḑeŭ cu domnia aceştiĭ pravoslavnice ţĕrĭ rumănescĭ ne-am milostivit de am înnoit şi am întărit milile acestea, ca să se păzească nestrămutat. Rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ domnĭ, carĭ în urma nóstră se vor învrednici a fi domnĭ şi oblăduitorĭ aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi întări aceste milĭ, ca şi ale domniilor sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă. Şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Io Ioan Gheorghe Caragea şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghie Caragea voevod, Constantin Caragea voevod, martorĭ fiind şi d-lor cinstiţĭ şi credinciosĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Eivanuluĭ Domnieĭ Mele pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlăhuţă Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Suţu Vel Spătar, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic al politieĭ, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al streinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alecsandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel Comis, şi ispravnic faceriĭ hrisovuluĭ acestuia, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'aŭ scris hrisovul acesta la aniĭ de la zidirea lumeĭ 7321, iar de la domnul Dumnedeŭ şi mântuitorul nostru Isus Hristos 1813, de Răducanu Poenarul biv Vel Sluger, condicarul divanuluĭ, în luna luĭ Iulie în 29 de ḑile, la întêiul an dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ, în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ.

148. *Io Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemb. Vlahscoie*

De vreme ce Iustina proin stariţă încă nicĭ până acum nu ş'aŭ paradosit socoteala acestuĭ schit după porunca Domnieĭ Mele ce este dată, precum nicĭ la Sf. Mitropolie vre-o socotélă n'aŭ lăsat, după pliroforia ce ne dă D-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de jos printr'acéstă anafora, orînduim pe sluga..... Logofeţel de divan, să mérgă la numitul schit Viforîta din sud Dâmboviţa şi să îndatoreze pe pîrîta a'şĭ paradosi curată socotélă, atât de venitul i cheltuiala schituluĭ în diiastima stăreţieĭ sale, cât şi tótă zestrea schituluĭ, şi făcênd două catastişe după orînduială, iscălite atât de pîrîta cât şi de cea de acum stariţă, pe unul să'l lase acolo ,iar pe celălalt să'l aducă aicĭ, ca să stea în păstrare la sf. mitropolie.

Vel Logofĕt.

Pecetea gospod.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi se da la acéstă jalbă a Glicherieĭ stariţa de la schitul Viforîta, următor fiind, am făcut cercetare pentru

www.dacoromanica.ro

socotéla acestuĭ schit de a se afla la sf. Metropolie, şi după pliroforia ce mĭ-aŭ dat preaosfinţia sa Părintele Metropolitul, fac arĕtare Mărieĭ tale că Iustiana proin stariţă a numituluĭ schit, fiind fost venită în trecutele ḑile aicĭ spre darea socoteleĭ şi vĕḑênd că se înmulţesce zmreduiala ciumeĭ, a cerut voĭe de la prea sfinţia sa ca să se ducă la Tîrgovişte şi de acolo făcêndu'şĭ socotéla şi catastih îl va trimite prea sfinţieĭ sale, saŭ însăşĭ îl va aduce; dupe a căruia rugăciune dându-i-se voe s'aŭ şi dus, şi până acum nicĭ socotéla aŭ trimis, nicĭ ea aŭ venit, iar nu că prea sfinţia sa 'ĭ-aŭ dat voĭe a merge la schit înapoĭ, precum printr'acéstă jalbă stariţa de acum arată, şi de cercetare şi urmare nu lipsiiŭ a face mărieĭ tale arĕtare.—1813, August 19.

Iordache Slătineanu Vel Logofĕt.

149. *Instrăinarea ruinelor de la Têrgovişte.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospod. zemle vlahiscoe. — De vreme ce de pe arĕtarea ce ne fac orînduiţiĭ boerĭ veliţĭ printr'acéstă anafora, ne daŭ pliroforie că acele surpăturĭ de ziduri ot Têrgovişte impreună cu locul lor, nu sunt de nicĭ o trebuinţă, nicĭ domnieĭ, nicĭ ţĕriĭ, ca nisce lucrurĭ dar domnescĭ şi slobode ce sunt bine-voind Domnia Mea le hărăzim împreună cu locul lor, dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ Isaac Ralet ca să-ĭ fie moşie stătătóre şi ohavnică dumné-luĭ şi clironomilor dumné-luĭ în vecĭ, iar biserica domnéscă cu loc de patru stânjenĭ în lat de jur împrejur, are a rĕmânea slobodă şi tot cu aceeaşĭ orînduială şi numire ce a fost până acum, fără numaĭ atâta osebire facem, ca dumné-luĭ numitul boer să aibă epistasia veniturilor acesteĭ bisericĭ, îngrijind de a se strînge de eclesiarhul cel după vremĭ, tóte pe deplin şi la vremea lor, după care se fac şi să se împlinéscă tóte trebuinţele bisericiĭ pe deplin, cu bună orînduială, spre podóba bisericeĭ şi pe tot anul să iea eclesiarhuluĭ socotéla de venit i de cheltuială ca să nu se urmeze vre-o risipă şi rea economie la venit, care socotélă să fie dator şi dumné-luĭ a o arĕta stăpânireĭ, ca să fie sciută şi într'acest chip să se urmeze epistasia şi îngrijirea veniturilor acesteĭ bisericĭ şi de către clironomiĭ dumné luĭ. Drept aceea poruncim dumitale Vel Logofete de ţéra de sus, să se facă hrisovul Domnieĭ Mele, atât pentru hărăzirea acelor surpăturĭ de ziduri împreună cu locul lor la dumné-luĭ numitul boer, după mijlocul ce s'a ḑis maĭ sus, i pentru orînduiala bisericiĭ iarăşĭ după coprinderea de maĭ sus arĕtată, cât şi peste milele ce are biserica, ca să le aibă şi de acum înainte nestrămutat.—1813 Septembre 3.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea înălţate Dómne,

Dumné-luĭ Vel Vornicul Isaac Ralet, prin anaforaoa de la 23 ale acesteĭ lunĭ a arĕtat Inălţimeĭ Tale, că în oraşul Têrgovişte sud Dâmboviţa, sunt nisce surpăturĭ de ziduri ce aŭ fost odinióră curte domnéscă, făcută de rĕposaţiĭ întru fericire domnĭ aĭ ţĕriĭ, iar acum este a Inălţimeĭ Tale, ca

www.dacoromanica.ro

un domn şi oblăduitor ce te afli pe pămîntul acesteĭ ţĕrĭ, însă surpăturile acelea de zidurĭ sunt cu totul netrebuincióse, rĕmâind a fi numaĭ pentru încuibarea păsĕrilor sĕlbatice, iar locul curţeĭ póte să fie de óreşĭ-ce trebuinţă, însă nu fără grea cheltuială spre a se curăţi întâiŭ şi apoĭ să se facă vre-o zidire din noŭ, care aceste surpăturĭ nicĭ odinióră n'aŭ fost de trebuinţă nicĭ pentru prea luminaţiĭ domnĭ, ce aŭ statut după vremĭ aĭ ţĕreĭ, nicĭ pentru vre-o trebuinţă a loculuĭ, fiind de toţĭ derăpănată şi de nicĭ o trébă; ca un lucru dar netrebuincios, care nicĭ a adus, nicĭ póte aduce vre-un folos, după volnicia şi puterea ce aĭ Inălţimea Ta asupra lucrurilor domnescĭ, spre a dărui orĭ-ce şi orĭ la cine veĭ găsi cu cale, a luat şi d-luĭ plecată îndrăsnélă şi aflându-se însărcinat cu grea familie şi neavênd nicĭ moşie, nicĭ alt loc unde-va afară, ca să-şĭ facă pentru pază şi scăpare la o vreme de nevoĭe, cum este acésta de acum năprasnică bólă şi se rógă Inălţimeĭ Tale, să i se hărăzéscă aceste surpăturĭ de zidurĭ cu locul lor, spre a-şĭ face locaş, să-l aibă la vreme de trebuinţă; unde fiind-că este şi biserică veche domnéscă, iarăşĭ se rógă, să se întăréscă prin luminat chrisovul Inălţimeĭ Tale milele şi venitiurile ce va fi avênd acéstă sfîntă biserică, spre a se putea ţine în stare bună după cuviinţă; la care anafora ni se dă luminată porunca Mărieĭ Tale, că atât pentru slujbele, cât şi pentru bĕtrâneţele d sale, se cuvine în adevĕr a se împărtăşi de un acest fel de har şi ajutor domnesc; pentru aceea ne poruncescĭ Inălţimea Ta, ca adunându-ne cu toţiĭ la un loc, să chibzuim cererea ce face dumné-luĭ de nu are vre-o zăticnitóre pricină spre a o dobândi şi să arĕtăm Domnieĭ Tale prin anafora. Următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ, ne-am adunat la un loc şi făcênd chibzuire arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că acele surpăturĭ de zidurĭ nu sunt de nicĭ o trebuinţă, nicĭ domnieĭ, nicĭ ţĕreĭ, nicĭ aŭ vre-o pricină zăticnitóre şi ca un domn al ţĕreĭ, după pilda altor trecuţĭ luminaţĭ domnĭ, ce aŭ dat şi aŭ afierosit din lucrurile domnescĭ, orĭ la cine aŭ voit şi aŭ rĕmas bune date, aĭ tótă volnicia, de veĭ bine voi a hărăzi d-sale aceste surpăturĭ de zidurĭ cu locul lor, unde să şĭ pótă face şi d-luĭ vre-un locaş pentru trebuinţa familieĭ la întâmplărĭ de vremĭ ca acestea şi după încetarea Inălţimeĭ Tale veĭ avea Inălţimea ta şi vecinica pomenire, înnoindu-se prin luminat hrisovul Mărieĭ Tale şi milele ce va fi avînd biserica acestor zidurĭ, ca luând dumné-luĭ acele milĭ, să pórte de grijă a se ţiné biserica în stare bună şi a se scrie la sfîntul jărtfelnic prea fericit numele Mărieĭ Tale şi a tot luminat némuluĭ Mărieĭ Tale, ca să se pomenéscă pururea necontenit la sf. jărtfelnic.—1813, August 26.

Constantin Filipescu Vel Vistier, Radu Golescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Grigorie Băleanu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 669.)

150. *Hrisovul sf. mănăstirĭ de la ostrovul Patmo.*

Ceĭ ce sĕvîrşesc bunătăţile cele de suflet folositóre şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ, nu numaĭ în viaţa acésta se laudă şi se bine-cuvintéză, ci şi după petrecania lor le rĕmâne numele numuritóre întru pomenire vecinică şi

www.dacoromanica.ro

sufletele lor în locașurile drepților se învrednicesc; multe bunătățĭ sunt dar cu care póte a dobândi nescine a sa mântuință, iar cea maĭ mare este milostenia ce se face nu numaĭ la săracĭ și la scăpătațĭ și maĭ vîrtos la sfintele luĭ Dumnedeŭ locașurĭ. Drept aceea, fiind că și sfînta mănăstire de la ostrovul Patmo, la care se cinstesce și se prăznuesce hramul sf. Apostol și de Dumnedeŭ cuvîntătorul Ioan Evanghelistul, unde se află și școlă de învățătura cărțeĭ elinescĭ, care mănăstire aflându-se în scăpătăciune și lipsă, maĭ vîrtos încă fiind starea acesteĭ mănăstirĭ la loc cu nevoință a hraneĭ părinților de acolo, aŭ avut milă de la fraţiĭ domnĭ de maĭ înainte prin hrisóvele ce le vědum, ca să iea pe fieș-care an de la cămărașiĭ ocnelor câte talerĭ 60. Așijderea să iea și vinăriciŭ câte 2 banĭ de vadră și părpărul după obiceiŭ, ale cărora nume sunt acestea: Jidovul cu Măgureţiĭ cu Lintenii, Gicideniĭ, Malul Spart, i Lăcusteniĭ de jos, i Lăcusteniĭ de sus, Sadova din plasa Dumbrăvenĭ, Șâmnec, Ohaba, Mierea, Ócheșul, Turburea, Șipotul, Bulbucenĭ, Spafiĭ, Ulmetul, Slăbuța, Văluța, Soceniĭ, Tălpașul din plasa Hamarădeĭ, în care acéste popóre, măcar că vinăricerii domnescĭ făcuse osebire cu alte nume, adecă la poporul Șâmnecul aŭ numit Șâmnecul de jos și Șâmnecul de sus, și în Lăcusteniĭ de sus puind și Brăneţul i Lăcusteniĭ de jos, Giorocul și în Măgureţ puind Daneţul și Lumașul, dar s'a făcut cercetare prin judecată și cu anafora întărită s'a îndreptat, dându-se mănăstireĭ a lua vinăriciŭ și dintr'acele numirĭ noue cum aŭ luat maĭ înainte, fiind din coprinsul popórelor sale ce aŭ avut; pentru care la vremea vinăriciuluĭ orînduitul om din partea mănăstireĭ, să âmble cu vinăricerii domnescĭ împreună, ca să scrie tot vinăriciul dintr'aceste numite popóre, și făcênd douě catastișe asemenea, iscălite și de vinăricerii domnescĭ și de omul mănăstireĭ, să ié partea sa deplin, din care talerĭ 100 să se dea de către egumenĭ pe tot anul la biserica ce se numesce Isvorul vieţiĭ, unde locuesc maicĭ călugărițe, iar ceĭ-l-alţĭ să-ĭ cheltuiască la dresul mănăstireĭ, i la dresul școleĭ de acolo de la Patmo și la hrana și trebuința ucenicilor, carĭ se nevoesc pentru învățătură la acéstă școlă, și osebit și rěposatul hagi Dumitrache Papazoglu, carele din a sa cheltuială și ostenélă zidind hanul din potriva sf. Gheorghe vechiŭ, pe locul sěŭ ce îl are luat cu schimb și iarăși din agonisita cumpěrând 28 pogóne vie în calea Negovanilor sud Saac cu pămîntul lor i alte 16 pogóne vie în Valea mieilor, tot într'acel judeţ, iarăși cu pămîntul lor și fiind-că și-a petrecut viața întru necăsătorie, fără de a-ĭ rěmânea clironomĭ din trupul sěŭ, și-aŭ făcut rînduelĭ de aŭ împărtășit pe rudele sale prin diată în scris, care acele rînduelĭ s'aŭ întărit și prin hrisóve domnescĭ orînduind și pe clironomiĭ sěĭ în ce chip aŭ a urma, iar maĭ în urmă s'aŭ întărit acele întocmirĭ ale sale și cu carte i legăturĭ de la prea fericitul patriarh al Țarigraduluĭ, în care întocmirĭ légă și hanul cu viile a da etision pe an la ostrovul Patmo câte talerĭ 410, carĭ să se împarță precum prin diată dice a sa, și prin numitele hrisóve și întăririĭ se coprinde, și osebit alţĭ talerĭ 100 rînduesce a se da, însă talerĭ 50 la sf. mormînt și alţĭ talerĭ 50 la Sina-oros, precum acésta aŭ dat'o și în scris acolo la numitele locurĭ, și pentru numitul han cu viile are întocmire făcută, cum să urmeze și clironomiĭ luĭ, ca să se pótă ținea în starea lor cea bună și a se trimete pe tot anul nezmintit acel etision, care faptă bună a rěposatuluĭ hagiŭ și ajutorul ce face la acele locurĭ cuviin-

www.dacoromanica.ro

cióse, vĕḑênd-o fraţiĭ domnĭ de maĭ înaintea nóstră pe lângă întăririle ce aŭ dat prin hrisôvele domniilor-sale carĭ s'aŭ vĕḑut şi de Domnia Mea spre a se păzi întocmirile rĕposatuluĭ hagiŭ, aŭ orînduit şi aceste milĭ, adică fumăritul a tuturor prăvăliilor hanuluĭ, strîngêndu-se să se triméţă la Patmo împreună cu cel-lealt etision, iar fumariĭ domnescĭ să nu se amestece, şi numitul rĕposat hagiŭ nu numaĭ a avut privilegiul neamurilor fiind aşeḑat la orînduiala boerilor de neam, ci încă şi când ar da alţiĭ ajutorinţe şi împrumuturĭ el era apărat şi clironomiĭ luĭ asemenea să fie apĕraţĭ, i hanul să fie nedajnicĭ de orĭ ce dărĭ şi angariĭ, să scutéscă şi vinăriciŭ, i dijmărit drepte bucatele hanuluĭ şi ale acelor treĭ clironomĭ aĭ sĕĭ, ce lasă; aşijderea şi purtătorilor de grijă aĭ hanuluĭ, anume Dimitrie sin Anastase şi Dimitrie Petco să fie nedajnicĭ, scutind şi dijmărit i vinăriciŭ drepte bucatele lor; asemenea şi douĕ pivniţe ale hanuluĭ să fie scutite de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc, i de ortul vătăşesc şi de tóte orĭ-ce angariĭ şi dărĭ vor fi pe alte pivniţe, să aibă şi doĭ hangiĭ, doĭ zidarĭ, doĭ dulgherĭ, ómenĭ străinĭ scutiţĭ cu adeverinţe şi pecetluiturĭ de la visterie. Drept aceea ca să se păzéscă tóte milile şi orînduelile ce se coprind maĭ sus, am dat acest domnescul nostru hrisov, întărit cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ mele; pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Isaac Ralet, Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Grigore Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Suţul Vel Spătar, pan Grigore Ralea Vel hatman, pan Mihalache Manul Vel Vornic de politie, pan Constantin Vlahuţ Vel postelnic, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel căminar, pan Dimitrie Manu Vel comis, şi Ispravnic, pan Grigorie Băleanu, Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'a scris hrisovul acesta în anul d'întâiŭ întiu întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea domnuluĭ nostru Iisus Hristos 1813, Iulie 26, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 154.)

151. *Hrisov al sfinteĭ bisericĭ de la Niohor din Catastenon al Ţarigradului, pentru talerĭ 100 de la ocnă, i 100 de la vămĭ, iar vinăriciŭ să i se dea altul căcĭ este dat tot.*

Milosteniile şi facerile de bine sunt maĭ mult primite înaintea luĭ Dumneḑeŭ iar maĭ vîrtos la sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ unde se sĕvîrşesce sfintele slujbe şi se proslăvesce numele luĭ Dumneḑeŭ. Drept aceea însciinţându-ne pentru sfînta şi dumnezeeasca biserică de la Niohor din Catastenon al Ţarigraduluĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul prea sfinteĭ născĕtóre de Dumneḑeŭ, ce se ḑice Cumariotisa, cum că se află în multă lipsă şi trebuinţă de ajutor, şĭ după pilda ce avem de la alţĭ fraţĭ domnĭ de

www.dacoromanica.ro

maĭ înainte, că multe din sfintele mănăstirĭ şi bisericĭ de pe la depărtate locurĭ sunt ajutate cu milĭ dintr'acest pămînt al ţĕriĭ rumânescĭ, ne-am milostivit şi Domnia Mea şi îĭ hărăzim milă de vinăriciŭ, câte un ban de vadra, din treĭ popóre ot sud Buzĕŭ, anume: poporul Vispescĭ, i Vădeniĭ şi Maşcelu de la care are şi mănăstirea Xenofon doĭ, câte treĭ banĭ de vadră şi părpărul, i taleri 100 pe an de la vămĭ, adică de la carvasaraoa Bucurescilor şi taleri 100 de la ocne, însă aceştĭ taleri câte 100 de la aceste doué huzmeturĭ să începă a se da de la anul viitor, cu care acéstă milă să se ajute sf. biserică la lipsa şi trebuinţa ce are şi părinţiĭ de la acéstă sf. biserică să se róge milostivuluĭ Dumnedeŭ pentru a nóstră bună stare şi pentru a părinţilor noştriĭ ertare de păcate, i pentru îndestularea şi binele acesteĭ ţĕrĭ, spre a fi ferită de bóle şi de alte întîmplărĭ; şi ca să se păzéscă mila acésta pururea şi nestrămutat, am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ; Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţiĭ şi credincioşiĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Costache Suţu Vel Spătar, pan Grigore Ralea Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanase Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel Comis, şi Ispravnic, pan Grigore Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus şi s'aŭ scris hrisovul acesta la întâiul an dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Iisus Hristos 1813, August 4 de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 155.)

152. *Cartea mănăstireĭ Gănescul din sud Dolj, de milile ce are.*

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că sf. mănăstire ce se numesce Gănescul, din sud Dolj, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sf. Nicolae, aŭ avut milă, atât prin alte cărţĭ domnescĭ, cât şi prin cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Constantin Vodă Ipsilant, ce o vĕdum, cu let. 1803 Iulie 15, a ţinea lude 10 ómenĭ străinĭ; drept aceea ne-am milostivit şi Domnia Mea printr'acéstă carte, de am înnoit mila acésta, ca să aibă a ţinea aceştĭ lude 10 spre a fi de posluşanie, cariĭ să fie apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile ce vor eşi de la vistieria Domnieĭ Mele peste an în ţéră, pe carĭ ómenĭ găsindu-ĭ şi aşedându-ĭ, să iéa adeverinţă de la dumnea lor ispravniciĭ judeţuluĭ pe numele şi chipul lor, ca să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele de la vistierie; pentru care poruncim Domnia Mea, dumnea-vóstră ispravnicilor şi tuturor zapciilor, ce veţĭ fi orînduiţĭ orĭ cu ce slujbĭ şi împliniri, nimenĭ

www.dacoromanica.ro

întru nimic supĕrare să nu le faceţĭ peste porunca Domnieĭ Mele: i saam receh gpd. — 1813 Septembre.

Zemle Vlahscoie. Dat'am Domnésca Nóstră carte luĭ chir Filoteiŭ ce se află purtător de grijă la metohul sf. episcopiĭ Râmnic, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor 40 de mucenicĭ, cu care să aibă a ţinea lude patru din dajniciĭ mahalalelor din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, pentru cea de a pururea curăţenie şi înfrumuşeţare a grădineĭ ce este la acest metoh, care acéstă milă aŭ avut-o şi de la alţĭ fraţĭ domnĭ de maĭ nainte, precum din cărţile Domniilor Sale ce le-am vĕḑut ne-am adeverit. Drept aceea şi Domnia Mea milostivindu-ne, îĭ înnoim şi îĭ întărim mila acésta şi poruncim Domnieĭ Tale, cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Vel Vistiere, cercetându-ĭ, să-ĭ scoţĭ din catastiful vistierieĭ şi să li se dea pecetluiturile Domnieĭ Mele la mânĭ, spre a fi cunoscuţĭ şi apĕraţĭ de rîndul dăjdiilor vistierieĭ i de alte podveḑĭ, ca să pótă căuta de poslușanie acesteĭ grădinĭ, păzindu-se acéstă milă întocmaĭ şi ne strămutată, că aşa este porunca Domnieĭ Mele. i saam receh gpd. — 1813 Septembre 23.

(Cod. LXXVII, fila 162 v.)

153. *Hrisovul mŏnăstireĭ Plumbuiteĭ pentru vinăriciul ce i s'aŭ făcut la sud Saac, din poporul Scăeniĭ.*

Oblăduitoriĭ Domnĭ, cărora dela Dumneḑeŭ li se încredinţéză ţĕrĭ şi epârhiĭ întru stăpânire, datorie netăgăduită aŭ, ca prin cuvînt şi prin faptă creştinéscă să cinstéscă şi să măréscă slava bisericeĭ luĭ Dumneḑeŭ, dintru care izvorĕsc darurile şi blagosloveniile, care şi pe domnĭ îĭ fac fericiţĭ şi norociţĭ şi pentru cele ce ar înţelege şi ar cunósce că ar fi spre folosul dumnezeescilor locaşurĭ, se cade să le ajute, să le miluéscă şi să le întăréscă, ca după petrecania lor să le rĕmâe numele nemuritóre şi pomenirea vecinică. Drept aceea însciinţându-ne Domnia Mea pentru sfînta şi dumneḑeească mănăstire ce este în marginea Bucurescilor pe apa Colentineĭ, ce se numesce Plumbuita, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul nascereĭ sfîntuluĭ mareluĭ proroc înainte mergĕtor Ioan Botezătorul domnuluĭ Dumneḑeŭ Isus Hristos mântuitorul nostru, care este închinată la sf. mănăstire Xeropotami ot Sfetagora, cum că fiind mănăstire veche şi zidire domnéscă, care din vechime cu vreme ajunseră la próstă stare şi dărăpănare, atât din pricina economilor ce aŭ fost maĭ nainte, cât şi din pricina cutremuruluĭ celuĭ mare căḑênd sfînta biserică i alte zidirĭ; aŭ pătimit şi din răzmeriţă maĭ cu osebire din alte mănăstirĭ. Iar cuvioşia sa Dionisie arhimandritul, egumenul ce se află acum, ca un bun şi vrednic iconom, dintru a sa silinţă şi strădanie sfînta biserică aŭ făcut'o din noŭ, cum şi case i alte împrejmuirĭ iarăşĭ le-aŭ făcut, la care acestea neputêndu-se ajuta cu veniturile mănăstireĭ, fiind puţine, aŭ încăput la grea datorie, s'aŭ arĕtat cuviosul înaintea Domnieĭ Mele, cu jalbă şi după cercetarea ce am făcut pliroforindu-ne, că jalba îĭ este adevĕrată, precum şi de înşi-ne Domnia Mea s'aŭ vĕḑut zidirile cele noue şi buna stare în care aŭ adus mănăstirea, nu

www.dacoromanica.ro

am trecut cu vederea a o lăsa neajutată, și pliroforisindu-ne din hrisovele domnescĭ de milile ce are, carĭ s'aŭ înnoit și de Domnia Mea, să intre în milile ce aŭ avut vechĭ, i se orînduesce și 1000 vedre vin de la vinăricerii ot Sud Saac și după prețul ce s'aŭ urmat din vechime, iarăș i se orînduesce a i se plăti vadră câte banĭ 40, carĭ acești banĭ une-orĭ i se da alte orĭ nu i se da. De aceea dar ca pe o zidire domnéscă ce este în marginea Bucurescilor, în ochiĭ domnieĭ nu am trecut'o cu vederea, ci voind Domnia mea a o ajuta cu osebită milă statornică, printr'acest hrisov ce îĭ dăm, hotărîm, ca de acum înainte în locul acelor vedre de vin ce era orînduit de lua pe fieș-care an, să iea vinăriciŭ din tot cuprinsul poporuluĭ Scăeniĭ, unde este și Gâlmee i alte numirĭ până la cincĭ banĭ de vadră și pîrpîrul, ce nu vor fi închinațĭ și dațĭ la alte mănăstirĭ până acum; pentru care la vremea vinăriciuluĭ să mérgă egumenul, séŭ omul séŭ, la acest popor Scăeniĭ din Sud Saac, ca dimpreună cu vinăricerii domnescĭ, să âmble la scris, la mĕsurat și la luatul banilor și făcênd douĕ catastișe după orînduială partea de banĭ aĭ mănăstireĭ dinpreună cu un catastih iscălit de vinăricerĭ să 'șĭ iea mănăstirea deplin, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor și de întărire, iar Domnieĭ Mele și părinților Domnieĭ Mele veciniсă pomenire. Rugăm dar și pe alțĭ fraţĭ Domnĭ, cariĭ în urmă nóstră se vor învrednici a fi Domnĭ și oblăduitorĭ acesteĭ creștinescĭ țĕrĭ, să binevoéscă a înnoi și a întări acéstă milă, ca și a Domniilor Sale milĭ să fie în urmă de alțiĭ ținute în sémă; și am adeverit hrisovul acesta cu însășĭ credința Domnieĭ mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind și dumnea-lor cinstițĭ și credincioșĭ boerĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Visitier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlăhuță Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de țéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de țéră de jos, pan Dumitrașco Racoviță Vel Vornic al treilea, pan Istrate Crețulescu Vel Vornic al patrulea, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de țéra de sus, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de țéra de jos, pan Constandin Suțul Vel Spătar, pan Mihalache Manul Vel Vornic al politieĭ, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al streinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alecsandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordachi Scanavi Vel Comis și Ispravnic, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de țéra de sus; și s'aŭ scris hrisovul acesta la întâiul an dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la lĕt 1813 Septembrie 28, de Răducanu Poenarul biv Vel Sluger.

(Cod. LXXVII fila 160.

154. Hrisovul bisericeĭ Stavrodromul de la Țarigrad, (pentru taleri 100 de la ocne, și taleri 150 de la vămĭ, bez câte taleri 10 de județ din cele-l-alte huzmeturĭ).

Nu sunt alte semne maĭ arĕtătóre cu carĭ se îndatoresc ceĭ ce oblăduesc pre pămînt și aŭ stăpănirĭ de țĕrĭ și de noróde, carĭ se numesc închipuirĭ sufletescĭ ale luĭ Dumnedeŭ, spre a urma adecă închipuireĭ ce-

www.dacoromanica.ro

resciĭ stăpănirĭ, de unde li s'aŭ dat stăpânirea pre pămînt, decât facerea de bine şi hărăzirea din darurile acelea ce s'aŭ învrednicit de la cel de sus, a împărtăşi şi a da la locurile cele cuviincióse, după măsură mică şi mare, după trebuinţă şi după cuvîntul ce are fieş-care în parte şi de obşte, iar maĭ vêrtos milostenia şi facerea de bine, ce se săvîrşesce la sfintele luĭ Dumnedeŭ locăşurĭ, unde neîncetat se proslăvesce numele Domnuluĭ Dumnedeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos şi de unde aşteptăm ajutor, cu atât sunt maĭ primite, pentru că şi dumnedeescile ajutorurĭ în sfintele biericĭ de obşte se rogă pentru eĭ dicând: «Sfinţesce Domne pre ceĭ ce iubesc podóba caseĭ tale, şi îĭ proslăvesce cu dumnedeească puterea ta». Drept aceea, fiind-că înlăuntru la împărătéscă şi prea slăvită cetate a Ţarigraduluĭ, în locul ce se dice Stavrodrom s'aŭ zidit o sf. biserică din noŭ întru cinstea şi prăznuirea hramuluĭ intrăreĭ în biserică a prea sfinteĭ de Dumnedeŭ născătóreĭ şi pururea fecióreĭ Marieĭ şi cunoscută fiind multă şi grea datorie în care aŭ intrat la zidirea eĭ, cum şi trebuinţa ce are acéstă sf. biserică de ajutor, neputându-se întîmpina nicĭ dobândile banilor datorieĭ, de aceea, după pilda altor sfinte biericĭ şi mănăstirĭ de la depărtate locurĭ, carĭ se împărtăşesc cu milă dintr'acéstă téră, având datorie netăgăduită şi către acest sfînt şi dumnedeesc locaş, unde apururea neîncetat se pomenesc toţĭ făcătoriĭ de bine, cu cuviinţă fiind şi ajutorul, de aceea Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant, prin hrisovul Domnieĭ Sale ce aŭ dat ot lĕtul 1805 Decembre 22, aŭ orînduit milă să iea pe fieş-care an de aicĭ din téră, însă de la treĭ huzmeturĭ, adică din oerit, din dijmărit şi din vinăriciŭ, de la fieş-care huzmet; osebit să dea cumpărătoriĭ de la eĭ peste baniĭ cumpărătoriĭ de un judeţ câte talerĭ 10 ajutor la acéstă sf. biserică. De care sfîntă biserică având pliroforie şi însuşĭ nouă fiindu-ne sciută, am bine-voit şi nu numaĭ acéstă milă o înnoim şi o întărim, ca să se păzéscă nestrămutat, ci încă maĭ adăogăm, că de la anul viitor înainte să iea şi de la ocne talerĭ 100 pe an şi de la vămĭ talerĭ 150, carĭ banĭ să ĭ dea cumpărătorul la vremea când se daŭ aceste huzmeturĭ, peste baniĭ cămăreĭ, iar când se vor căuta în credinţă, să se dea de la cămara Domnieĭ Mele, séŭ când se vor vinde vămile împărţite la mulţĭ muşteriĭ, atuncĭ aceştĭ banĭ talerĭ 150 să-ĭ dea talerĭ 50 carvasaraua Bucurescilor, i talerĭ 50 oborul Tîrguluĭ de afară şi talerĭ 50 vama Craioveĭ şi dumné-ta cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, Vel Logofĕte de téra de sus, să o facĭ acésta cunoscută şi la Visteria Domnieĭ Mele, ca la vremea vîndĕriĭ husmeturilor să o arete cumpărătorilor, spre a da aceştĭ banĭ negreşit, carĭ luându-se de boerul ce va va fi orînduit epitrop, să se trimĕţă la acéstă sfîntă biserică spre a fi sfinteĭ biericĭ de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecinică pomenire. Rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ carĭ în urma nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ acesteĭ creştinescĭ téri, să binevoiască a înnoi şi a întări acéstă milă ca şi ale Domniilor sale milĭ şi facerĭ de bine, să fie în urmă de alţiĭ păzite şi ţinute în sémă; şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ, boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Visţier, pan

www.dacoromanica.ro

Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Grigorie Băleanul Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Suţu Vel Spătar, pan Grigore Rali Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic al politieĭ, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Iordache Slătineanu Vel Comis, şi Ispravnic, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'a scris hrisovul acesta la al doilea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ, în oraşul Bucurescĭ, la aniĭ de la spăsenie 1813, Octombre 14, de Răducanu Poenaru biv Vel Sluger, condicarul.

(*Cod. LXXVII, fila 164.*)

155. Hrisovul bisericeĭ de la Curucişme, unde se prăznuesce hramul sf. mareluĭ mucenic Dimitrie Isvorîtorul de mir, prin care îĭ orînduesce ca peste taleri 300 ce a avut pe tot anul maĭ înainte, prin hrisovul Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Moruz, să maĭ iea încă taleri 200 şi aceştĭ banĭ ce se adună în sumă de taleri 500 să iea pe jumĕtate de la ocne şi pe jumĕtate din vămĭ.

156. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Primită fiind anaforaoa acésta a prea sfinţieĭ sale părinteluĭ metropolit şi a dumnĕ-luĭ Vel Logofĕt, orînduim pe Sfinţia Ta părinte Sevastis şi poruncim să facĭ urmare întocmaĭ şi să însciinţezĭ Domnieĭ Mele, iar teoria şi cercetarea ce veĭ face socotelilor de dat şi luat ale proin egumenuluĭ Câmpulungeanu, de nu va rĕmânea mulţămit va da apelaţie către Domnia Mea.—1813, Decembre 26.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Pré Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce prin buiurdizmă ni se dă la jalba ce a dat prea Sfinţia Sa năstavnicul mănăstireĭ Cumpulung, următorĭ fiind, am făcut cercetare şi cererea ce face ni se pare a fi cu cuviinţă de a se orîndui cercetătoriŭ cerutul arhiereŭ Sevastis, căcĭ şi la alte mănăstirĭ se obicinuesce de urméză într'acestaşĭ chip, ci să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către Sfinţia Sa părintele Sevastis, că puind înainte tóte acele cercetărĭ de catagrafiĭ şi chibzuind starea şi avutul mănăstireĭ, ce cheltuială va fi făcută în adevĕr bună înfiinţată să şi o aşeze în catastih, ca unul ce are sciinţa stăreĭ mănăstireĭ, iar care din condeie nu va fi adevĕrate să nu se ţie în sémă, cum şi datoriile ce vor fi făcut, spre a nu găsi pricinĭ în urmă şi acest de acum egumen să lase mănăstirea în vremea scótereĭ sale la datorie precum procatohul sĕŭ a urmat şi deosebit să apuce şi pe proin egumenul Câmpulungeanu de a paradosi socotéla de dat şi luat pe

www.dacoromanica.ro

cursul anilor egumenieĭ sale şi cu ceea ce va rĕmânea dator, îl va îndatora a rĕspunde mănăstireĭ; şi pentru sĕvîrşirea ce va face Sfinţia Sa să însciinţeze Mărieĭ Tale, iar hotărîrea cea desĕvîrşită rĕmâne la Măria Ta.—1813, Decembre 23.

Nectarie Mitropolît, Iordache Slătineanu, Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, fila 757.)

157. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

De vreme ce ecsarhiĭ mănăstireĭ Cotrocenilor carĭ se află aicĭ, prin jalba ce aŭ dat către Domnia Mea, arată, că eĭ nu aŭ plirecsusiotită a epichirosi acest fel de aşeḑĕmînturĭ până va veni egumenul, ce se va orîndui la mănăstire, se înţelege că nicĭ să aneresĕscă aŭ voĭe; de aceea poruncim că jăluitorul egumen Văleanu, în puterea simfonieĭ ce are, să urmeze a-şĭ căuta trebile şi veniturile mănăstiriĭ Vălenĭ, până când va veni egumenul ce se ve orîndui la Cotrocenĭ şi atuncĭ de va cere acel egumen să aneresĕscă acel aşeḑămînt, se va teorisi acĕstă pricină şi se va da cuviinciósa hotărîre a dreptăţiĭ.—1814, Ianuarie 19.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

158. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Cuviinciósă fiind cererea dumnĕ-lor boerilor epitropĭ aĭ acĕstuĭ spital ce fac printr'acĕstă anafora, poruncim dumi-tale cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Postelnic Nicolae Scanavi, caimacamule al Craioveĭ, să pornescĭ negreşit pe aceĭ doĭ egumenĭ, ca fără de altă zăbavă să vie aicĭ la dumnĕ-lor, împreună cu tŏte sineturile mănăstirilor, ce se arată maĭ jos, căcĭ neurmând a veni până la 15 ale viitoruluĭ Februar, să scie că vor fi aduşĭ cu mumbaşir cu trĕpĕd.—1814 Ianuarie 30.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Înălţate Dómne,

Mănăstirea Arnota i Govora ce se află în sud. Vâlcea s'aŭ închinat de către Înălţimea Ta la spitalul nemernicilor, vecinică pomenire va fi Înălţimeĭ Tale. De treĭ orĭ s'a scris ca să vie însuşĭ egumeniĭ, să paradosĕscă socotéla de când este egumen, aducênd şi catastihul de perilavĭ, când s'a pus egumen, să aducă şi cartea ctitorilor ca să se vază ce hotăresc, cum şi tŏte alte scrisorĭ ce va fi avênd mănăstirea de orĭ-ce lucrurĭ până la un ban, ca să se facă şi o condică după scrisorĭ, care condică să se întărĕscă cu pecetea Înălţimeĭ Tale şi să fie la mănăstire, ca când va fi vre-o pricină să se caute să se arete acĕstă condică, iar tŏte scrisorile mănăstirilor să fie sub pecetie, ca să nu se răpue şi să nu se fărame şi până acum n'a vrut să vie; rugăm pe Înălţimea Ta, ca să vie aceştĭ egumenĭ cu aceste

www.dacoromanica.ro

maĭ sus însemnate şi să se vadă din ce pricină atâta sumă de datoriĭ aŭ aceste mănăstirĭ şi rugăm pe Măria Ta, ca să facă poruncă la dumné-luĭ caimacamul să se trimiţă aceştĭ egumenĭ cu aceste maĭ sus însemnate, şi în urmă vom arĕta Mărieĭ Tale, pentru orĭ-ce pentru acéstă mănăstire.— 1814, Ianuarie 22.

Radu Golescu Vel Ban, Grigore Băleanu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 769.)

159. *Porunca ce s'a făcut la anaforaoa armăşieĭ, de hărăzirea a douĕ sălaşe de ţiganĭ la schitul Poiana Mĕruluĭ.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoe. — Milostivire făcênd Domnia Mea asupra jăluitorilor sihastri, le hărăzim aceste două sălaşe de ţiganĭ, pentru care şi poruncim dumi-tale epistatule al armăşieĭ să li se facă cartea Domnieĭ Mele după orînduélă.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Ascultând luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă, însciinţez Inălţimeĭ Tale, că rugăciunea jăluitorilor este, de a se hărăzi sfîntuluĭ schit de la Poiana Mĕruluĭ, douĕ sălaşe de ţiganĭ dintre ţiganiĭ domnescĭ lăeţĭ ca să fie pentru ajutor la trebuinţele sfîntuluĭ locaş şi fiind-că şi Măria Sa Constantin Vodă Ipsilant aŭ hărăzit tot la acest schit un salaş, carele dic acum jăluitoriĭ, că aŭ murit de năprasnica bóla a ciumeĭ. — 1814 Ianuar 31.

(Cod LXXVI, fila 808.)

160. *Hrisovul mănăstireĭ Comaneĭ.*

Sfinteĭ şi dumnedeesceĭ mănăstirĭ, ce se numesce Comana, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ ierarh şi de minunĭ făcĕtor Nicolae de la Miralichia, care este făcută şi înălţată din temelie de rĕposatul Şerban Vodă cel bĕtrân, închinată la sf. mormânt, şi părinteluĭ egumen chir . . . . . şi a tot soboruluĭ sf. mănăstirĭ, ca să aibă milă de la Domnia Mea a lua vinăriciŭ la Sud Saac din poporul Cernătesciĭ unde are mănăstirea Glavaciocu câte doĭ banĭ de vadră şi pîrpîrul, să ia şi acéstă sf. mănăstire alţĭ treĭ banĭ i din poporul Valea Manteĭ i Valea Poeniĭ, unde are sf. episcopie a Buzeuluĭ câte doĭ banĭ de vadră şi pîrpîrul, asemenea să iea câte treĭ banĭ; aşijderea şi la sud Teleorman, unde are mănăstirea sfîntuluĭ Spiridon noŭ vinăriciŭ câte doĭ banĭ la vadră şi pîrpîrul, să iea acéstă mănăstire cei-l alţĭ câte treĭ banĭ până la cincĭ. Pentru că acéstă sf. mănăstire aflându-se săracă şi la loc unde nu putea a se apăra de primejdiĭ întîmplătóre, iar maĭ vêrtos în răzmiriţe, fiind de multe orĭ călcată de oştirĭ grele, unde pe lângă mănăstire s'aŭ întîmplat şi răzbóie cu care

www.dacoromanica.ro

i s'aŭ pricinuit multă stricăciune, cu cât maĭ vêrtos într'acéstă răzmiriță trecută maĭ rĕŭ s'aŭ dărăpanat, în cât aŭ rĕmas la o stare fórte próstă și cu milile ce aŭ avut de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ nainte, carĭ s'aŭ înnoit de către Domnia Mea neputêndu-se ajutora și ca o zidire veche domnéscă ce este, nefiind cu cuviinţă a se trece cu vederea, de aceea ca să se pótă ajuta la prefacerea i întemeerea zidurilor și a altor acareturĭ ale mănăstireĭ, fiind nădăjduiţĭ la buna economie a acestuĭ de acum egumen, carele ca un cercat și vĕḑut la alte mănăstirĭ, nu suntem la îndoială că o va aduce și pe acésta în stare bună. De aceea dar și Domnia Mea ne-am îndemnat a ajuta sf. mănăstire cu mila acésta de vinăriciŭ, ce se arată maĭ sus, ca să o aibă statornică spre a fi Domnieĭ Mele și părinţilor Domnieĭ Mele vecinică pomenire. Rugăm dar și pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urmă nóstră se vor învrednici a fi oblăḑuitorĭ aceștiĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi și a întări aceste milĭ ca și ale Domniilor Sale milĭ și facerĭ de bine să fie în urmă de alţĭ ţinute în sémă; și am adeverit hrisovul acesta cu însășĭ Domnésca Nóstră iscălitură i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind și dumnea-lor cinstiţĭ și credincioșiĭ boerĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele, pan Constantin Filipescu Vel Visitier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéră de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitrașco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al obstirilor, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de jos, pan Constantin Suţu Vel Spătar, pan Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt za obiceiurĭ, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alecsandru Nenciulescu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al streinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alecsandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel Comis, și Ispravnic, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de jos, și s'aŭ scris hrisovul acesta la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Hristos 1814 Fevruar 22, de Nicolae Logofĕt de divan.

(Cod. LXXVII, fila 168).

161. *Hrisovul spitaluluĭ și scóleĭ de la Tarapia.*

Primită este înaintea luĭ Dumneḑeŭ tótă tacerea de bine și ajutorul la tot locul și pretutindenea, iar cea ce se face la locurĭ pricinuitóre bineluĭ și folosuluĭ obștesc cum spitalurile de bolnavĭ săracĭ, carĭ odihnesc pe ceĭ ce nu aŭ stare și putere a se căuta pre sineșĭ la paturile lor, și scólele de învĕţătură care împodobesc pe ómenĭ cu înţelepciune, cu cuvînt de luminarea credinţeĭ și a cunoscinţeĭ de Dumneḑeŭ și alte asemenea folositóre de obște, cu atât maĭ mult este cuviincios ajutorul acestora, în cât și mântuitorul nostru la cuvîntul evangelieĭ ḑice: «Bolnav am fost și m'aţĭ căutat, strĕin și m'aţĭ primit», și iarășĭ «ceea ce aţĭ făcut unuia dintru aceștĭ fraţĭ maĭ micĭ, Mie aţĭ făcut.» Drept aceea dar, fiind-că toţĭ locuitoriĭ de obște de la Tarapiia, prin jalbă de rugăciune aŭ făcut arĕtare Domnieĭ Sale frateluĭ Alecsandru Vodă Moruz, cum că mila ce o are orînduită de vinări-

www.dacoromanica.ro

ciŭ de aicĭ din ţéră spitalul şi şcóla de acolo de la Tarapiia fiind cuprindĕtóre tot într'un hrisov cu mănăstirea Vlah-Saraiŭ n'aŭ putut avea spitalul şi şcóla de acolo de la Terapia dintr'acéstă amestecare folosul şi ajutorul de aceeaşĭ milă de când s'aŭ orînduit încă din Domnia dintâiŭ a Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Mihaiŭ Vodă Suţul, şi din acéstă pricină nu numaĭ că se póte a se isterisi în vreme spitalul şi şcóla de acéstă milă, nefiind deosebită prin deosebit sinet domnesc al lor, ci şi vre-o prigonire şi scârbă, care nu o pohtesc, póte pricinui între amêndouĕ părţile cu părinţiĭ de la Megaspileon, care este întru una cu Vlah-Saraiŭ; de aceea şi aŭ făcut rugăciune Domnieĭ Sale cu toţĭ de obşte, ca să despărţéscă spitalul şi şcóla cu mila lor prin hrisovul Domnieĭ Sale, deosebit să fie volnicĭ pe al sĕŭ, şi să se pótă ajuta la cheltuelile ce are spitalul şi şcóla; asupra cărora jalbă şi cerere făcênd Domnia Sa cercetare, prin dumnea-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus maĭ întâiŭ hrisóvelor numitelor mănăstirĭ, ce sunt trecute în condica divanuluĭ, de aŭ vĕdut cuprinderea lor şi s'aŭ pliroforisit, că prin tóte hrisóvele se îndatoresce mănăstirea Vlah-Saraiŭ a rĕspunde mila spitaluluĭ şi şcóleĭ de la Tarapiia, din vinăriciul ce are aicĭ în ţéră la sud Gorj şi Romanaţĭ şi cu acéstă orînduială i s'aŭ dat cu îndestulare acele 126 popóre, unde după ce s'aŭ pliroforisit Domnia Sa că dintru acest vinăriciŭ de aicĭ din ţéră este orînduită şi mila spitaluluĭ şi a şcóleĭ de la Tarapiia, aŭ găsit Domnia Sa cu cale şi aŭ primit rugăciunea Tarapienilor spre a se deosebi adecă spitalul şi şcóla de acolo cu unele dintr'aceste popóră pentru discolia şi paguba aceea care li se póte întîmpla dintr'acéstă pricină fiind legate într'un hrisov, după cum aŭ arĕtat că li s'aŭ şi întîmplat. A cărora milă şi chibzuindu-o Domnia Sa după trebuinţa ce aŭ că este cu cale de a li se face cu ajutor, ca la un lucru vrednic, cuviincios şi de folos la mulţĭ, cheltuindu-se acéstă milă la spitalul de bolnavĭ săracĭ şi la şcóla de învăţămînt, unde acest sat se află locuind atâtea şi atâtea familiĭ cinstite de bun neam, maĭ vêrtos că mănăstirea Vlah-Saraiŭ fiind, precum maĭ sus s'aŭ dis, întru una cu Megaspileon, carĭ aŭ îndestulat vinăriciŭ de aicĭ din ţéra acéstă, atât Vlah-Saraiŭ cât şi Megaspileon, deosebit şi se ajută una cu alta; de aceea aŭ hotărît Domnia Sa, şi după foia ce i s'aŭ arĕtat din condica divanuluĭ de suma şi numirea popórelor, ce sunt în hrisovul mănăstireĭ Vlah-Saraiŭ, care se adună peste tot, la numĕr 126, cele-l-alte 94 popóre le-aŭ lăsat să rĕmâe ale mănăstireĭ Vlah-Saraiŭ, iar 32 popóre din plasa Jiiuluĭ sud Gorj, le-aŭ deosebit şi le-aŭ dat ca să fie spitaluluĭ şi şcóleĭ ot Tarapiia, care sunt acestea: adecă dealul Plăpoşorul, Peşciana, Băltenii, Vlădeniĭ, Cióra, Cuca, Cornesciĭ, Stroesciĭ, Cicióra, Arcaniĭ, Băltişóra, Runcul, Lilesciĭ, Alecseniĭ, dealul Bălanilor, Borceniĭ, Moşneniĭ Birnicĭ, Sarbotinu, Hurezu, Schela, Bircurile, Dealul Bĕtrânilor, Şărgăul, Rugiĭ, Vălariĭ, Curpenu, Bârsesciĭ, Tîrgu-Jiuluĭ, Pegeniĭ, Băcesciĭ, Zăicoiŭ, Obarşia din plasa Jiuluĭ sud Gorj, din care aceste popóre să se iea la vremea vinăriciuluĭ aceĭ câte dŏĭ banĭ de vadră şi pîrpîrul numaĭ pe séma spitaluluĭ şi şcóleĭ ot Tarapiia. Aşijderea aŭ maĭ făcut Domnia Sa şi deosebită milă spitaluluĭ şi şcóleĭ de la Tarapiia ca să iea pe tot anul câte talerĭ 200 de aicĭ din venitul ocnelor ţĕreĭ, precum şi Domnia Sa rĕposatul Alecsandru Vodă Ipsilant la înnoirea ce aŭ făcut acestor milĭ şi orînduelĭ prin hrisovul Domnieĭ Sale aŭ maĭ adaos

www.dacoromanica.ro

de la ocne încă talerĭ 100 ca să iea pe tot anul câte talerĭ 300, şi deosebit să iea pe tot anul şi din vămĭ de la carvasara po talerĭ două sute, care milĭ s'aŭ înnoit şi s'aŭ întărit şi de către Domnia Sa fratele Constantin Vodă Ipsilant, prin hrisovul Domnieĭ Sale ce 'l vĕḑum, scrìs cu let 1803 April 11. Drept aceea învrednicindu-ne Domnul Dumneḑeŭ şi pe noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, ne-am milostivit de am înoit şi am întărit milile acestea, la care banĭ atât din vinăriciŭ i din ocne şi din vămĭ, orînduim Domnia Mea epitrop pe dumnéluĭ Vel Logofĕt de ţéra de sus şi dumnéluĭ Vel Postelnic, a purta grija de a-ĭ lua în vreme şi a-ĭ trimite cu siguranţă bună pe tot anul; şi pentru ca să se păzéscă milile acestea tot-dea-una după cum se cuprinde maĭ sus, am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod: martorĭ fiind şi dumnea-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al obştirilor, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Suţul Vel Spătar, pan Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt za obiceiurĭ, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alecsandru Nenciulescu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Hristopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alecsandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel Comis, şi Ispravnic, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'aŭ scris hrisovul acesta la anul al doilea dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ, în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ Nostru Isus Hristos 1814 Mart 10, de Chiriţă dascălul slovenesc.

(*Cod. LXXVII fila 195 v.*)

162. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Cu tóte că după prinsórea ce aŭ dat acest Neofit înaintea Preaosfinţieĭ Sale părinteluĭ Metropolit şi a dumnea-lor veliţilor boerĭ s'ar fi cuvenit, după ce s'aŭ încredinţat acesteĭ doĭ locuitorĭ mărturia lor prin blăstem, a se îndatora fără de altă cercetare ca să plătéscă pagubele ce sunt arĕtate în tacrirul locuitorilor, ce s'aŭ adus la faţa loculuĭ, dar pentru ca să nu-ĭ maĭ rĕmâe nicĭ un cuvînt, că doar s'aŭ năpăstuit, de iznóvă orînduim Domnia Mea pe Gheorghe biv III Logofĕt al Divanuluĭ, ca împreună cu un Logofĕt din partea sfinteĭ Metropoliĭ, ce va orîndui Preaosfinţia Sa părintele metropolitul, ca să mérgă la faţa loculuĭ, unde maĭ întâiŭ teorisind catastihul zestreĭ sfîntuluĭ schit Zamfireĭ ce aŭ primit'o acest Neofit când s'aŭ orînduit acolo egumen, să osebéscă la o parte aceea zestre a schituluĭ şi apoĭ cele-l-alte lucrurĭ câte se vor dovedi bune şi adevĕrate ale luĭ Neofit egumenul să le vîndă prin mezat acolo în faţa loculuĭ, dintr'al cărora preţ

www.dacoromanica.ro

să se despăgubéscă maĭ întâiŭ locuitoriĭ, pentru a cărora pradă aŭ încredinţat aicĭ prin blăstem maĭ jos arĕtaţiĭ doĭ martorĭ şi apoĭ să se despăgubéscă şi ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ pentru cele ce se arată în tacrir că li s'aŭ luat de acest Neofit; însă şi aceea să încredinţeze fieş-care paguba sa prin carte de blăstem şi aşa să li se plătéscă, şi de săvîrşirea porunceĭ să aducă Domnieĭ Nele orînduit rĕspuns înscris împreună cu adeverinţele locuitorilor ce 'şĭ vor primi dreptul lor, pe cât se va ajunge pereusia luĭ Neofit. 1814 Mart 21.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne.

Dupĕ anaforaoa ce aŭ făcut Inălţimeĭ tale la 25 ale trecutuluĭ Februar pentru Neofit monahul egumenaş schituluĭ Zamfireĭ din sud Saac metoh sfinteĭ Metropoliĭ, de carele jăluindu-se uniĭ din locuitoriĭ părţeĭ loculuĭ că i-aŭ prădat şi i-aŭ bătut spre a se aduce aicĭ doĭ, treĭ din sătenĭ ot Nucetul ce i-aŭ avut el martorĭ la cercetarea isprăvnicéscă i a luĭ Gheorghe III Logofĕt, căcĭ a tăgăduit numitul Neofit înaintea nóstră, că nu sunt arĕtările locuitorilor adevĕrate, dicênd să se aducă aicĭ, doĭ, treĭ dintr'aceĭ sătenĭ şi dovedindu-se adevĕrată arĕtarea lor, nu numaĭ prada ce a făcut unuĭ Radu Dobâncă, să o plătéscă, i a celor-l-aţĭ locuitorĭ dupĕ cum se coprinde în tacrirul lor, ci încă să i se facă şi orĭ-ce pedépsă va găsi judecata cu cale, făcêndu-se luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lor Ispravniciĭ judeţuluĭ, de aŭ trimes pe doĭ dintr'aceĭ sătenĭ martorĭ aĭ luĭ, anume Dragu Scăunaş şi Frâncu Dobâncă, s'aŭ îndatorat aceĭ doĭ sătenĭ să încredinţeze prin blăstem cum că mărturia lor ce aŭ dat'o în tacrir în scris, este adevĕrată şi fără năpăstuire la nicĭ o parte, carĭ trimiţêndu-se la sf. Metropolie, după ce li s'aŭ făcut duhovnicescile sfătuirĭ, arĕtându-li-se puterea blăstemuluĭ, amêndoĭ aŭ primit blăstem întecmaĭ la tóte condeiele, dicênd că sunt adevĕrate arĕtările, dupĕ cum se coprinde în ..... meŭ zmerit Metropolit, de care maĭ arĕtându-se şi alţĭ locuitorĭ din ceĭ carĭ se coprind în tacrir, i-am primit şi pe aceia la sf. Metropolie spre încredinţare. Decĭ după netrebniciile ce se coprind în tacrirul cercetăreĭ de la faţa loculuĭ că s'aŭ urmat de către numitul Neofit monahul, şi după prinsórea luĭ ce a dat'o înaintea nóstră, ca să se aducă ceĭ doĭ, treĭ dintr'aceĭ sătenĭ martorĭ aĭ luĭ şi dovedindu-se adevĕrată plângerea ce fac asupra luĭ, să aibă á le plăti prada ce le-aŭ luat şi să i se facă orĭ-ce pedépsă va găsi judecata cu cale şi după încredinţarea ce aŭ făcut aceĭ doĭ sătenĭ martorĭ aĭ luĭ ce s'aŭ adus aicĭ prin blăstem, rĕmâne îndatorat să plătéscă tóte cele ce arată atât Radu Dobâncă că i-aŭ luat, cât şi ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ, ce se coprind în tacrir, (bez Iorga neguţător ot Vălenĭ, cu care s'a învoit în trecutul an prin zapis) încă este şi mare vina luĭ de pedépsă, dar maĭ mare este mila Inălţimeĭ Tale şi acésta rĕmâne a se hotărî de către Măria Ta.—1814 Martie 20.

Metropolit. Radu Golescu, Isaac Ralet Vornic, Barbu Văcărescu Vornic, Băleanu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 17.)

www.dacoromanica.ro

163. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

De vreme ce sfinția lor arhiereiĭ și d-lor boeriĭ ce aŭ fost orînduiți de isnóvă spre cercetarea socotelilor acesteĭ mănăstirĭ, ne daŭ pliroforie printr'acéstă anafora, că după amăruntul și scumpa cercetare ce aŭ făcut rămâne dator proin egumenul Ieroteĭ la mănăstire talerĭ 61 353 și că mănăstirea se află datóre osebita sumă de banĭ ce se arată maĭ jos, poruncim dumi-tale Vel Hatmane al Divanuluĭ, să împlinescĭ de la numitul proin egumen suma banilor de maĭ sus arĕtată, ca să se dea în plata datoriilor mănăstireĭ, iar Anastasie căpitanul fiind-că dupĕ osebita anafora ce ne-a făcut tot orînduiții archiereĭ și boerĭ de la 22 ale trecutuluĭ Marte, s'a dovedit că încă de la lĕtul 1810 s'a lepădat de epitropia acesteĭ mănăstirĭ și s'a orînduit epitrop dumnĕ-luĭ Banul Costache Ghica, hotărîm să rĕmâe cu totul apĕrat, precum asemenea hotărîre am dat Domnia Mea și la acea osebită anafora.—1814, Aprilie 13.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce ni s'aŭ dat ca să căutăm socotelile luĭ Ieroteiŭ proin egumen de la mănăstirea sf. Ioan cu egumenul de acum, pentru venitul și cheltuelile mănăstireĭ, de când a fost egumen, am adus pe proin egumenul, cerênd, ca să ne arĕte atât venitul, cât și cheltuelile ce s'aŭ făcut și ne puse înainte un catastih, socotit, de luat și de dat, iscălit de prea sfinția sa episcopul Argeș i de Hrisopoleos Lavrentie Vlădica ot Sărindar i de egumenul arhimandrit Spiru și de Mateiŭ Stavropoleos, care catastih se vĕdu curat, căcĭ orĭ-ce aŭ vrut proin egumenul a scris, iar cercetătoriĭ de maĭ sus nu aŭ făcut nicĭ o alegere cu ómeniĭ mănăstireĭ de față și cu obrazele ce arată că aŭ dat banĭ și nu aŭ avut adeverințe, căcĭ la uniĭ aŭ pus că aŭ dat banĭ și nicĭ un ban n'aŭ dat după cum arĕtăm în socotelĭ pentru fieș-care, la alțiĭ iarășĭ aŭ arĕtat într'acel catastih banĭ maĭ mulțĭ de le-aŭ dat și acum aŭ arĕtat aceia de fața, că nu aŭ luat cât a pus că le-aŭ dat; cum și pentru lucrul viilor asemenea, precum și pentru cheltuiala ce arată, că aŭ lucrat la mănăstire, la zidărie și la lemnărie, însușĭ pe acel Costea proin maĭ mare-bașă, care a lucrat chiar el, orînduindu l acum cu fóie, arĕtă anume câțĭ banĭ s'aŭ cheltuit și se vĕdu că la tóte cheltuelile tot cu prisos prea mult a pus numitul proin egumen, ci noĭ, după scumpă cercetare ce am făcut, am așternut socotelile, atât de venit, cât și de cheltuielĭ, dar vedem că unele venituri de moșiĭ cele maĭ bune, cum și baia s'aŭ dat pe câte treĭ anĭ și aŭ luat baniĭ toțĭ înainte, la unele moșiĭ se împlinesce sorocul la lĕtul 1815, altele la lĕtul 1816, și de va rĕmânea să stăpânéscă arendașiĭ dupĕ zapise, egumenuluĭ de acum nu-ĭ rĕmâne cu ce să plătéscă datoriile și cu ce să întîmpine cheltuelile mănăstireĭ, maĭ vîrtos după cuprinderea hrisovuluĭ din zilele Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Moruz, ce s'a făcut de obște cunoscut egumenilor de pe la mănăstirĭ, nu a fost volnic a vinde moșiile pe câte treĭ, patru și cincĭ anĭ, ci numaĭ pe câte un an, cu tóte că proin egumenul rĕmase dator talerĭ 61.353 banĭ 9 și de-ĭ va rĕspunde aceștia banĭ, póte a se maĭ plăti

www.dacoromanica.ro

și din datorii, (pentru că și osebite datorii vedem că se adună suma de talerĭ 59.500) și să se pótă urni și alte cuviincióse cheltuelĭ ale mănăstireĭ, pentru că de și va pricinui proin egumenul, că acum el nu are banĭ să răspundă, cu luminată porunca Mărieĭ Tale se va îndatora Anastasie căpitanul epitropul acesteĭ mănăstirĭ, ca să-ĭ plătéscă el, după cum în scrisórea sa de la létul 1810 Aprilie 20 ce ne arată egumenul de acum, prin care iea asupra sa tótă purtarea de grijă a acesteĭ mănăstirĭ la care orînduise egumen pe acest Ieroteĭ ce a fost, scriindu-ĭ că tóte le va aduce în bună stare și va trimete și pe tot anul, dreptul venit al mănăstireĭ ceĭ marĭ sf. Ilie, al căruia metoh este acéstă mănăstire sf. Ioan de aicĭ, și după ce un ban măcar nu s'a trimes într'acéstă diastimă, apoĭ s'a urmat și cele ce arătăm noĭ după cum am găsit cu cale; facem cunoscut Iălțimeĭ Tale, iar hotărîrea rămâne a se da de către Măria Ta.—1813, August 25.

Constantin Buzău, Sevastis Dionisie, Radu Golescu Vel Ban, Ioan Moscu.

(*Cod. LXXX, pag. 72.*)

164. *Carte de orînduială ce s'a făcut a merge III Logofăt la două mănăstirĭ din sud Vâlcea, adecă Govora și Arnota spre a face catagrafie de perilavi.*

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că prin hrisovul Domnieĭ Mele din anul trecut cu létul 1813, Iulie 30, am afierosit metóșe la spitalul străinilor bolnavĭ carĭ s'a făcut în marginea orașuluĭ Bucurescĭ, lângă cișmeaoa răposatuluĭ Mavroghenie, două mănăstirĭ: una mănăstirea Govora și alta mănăstirea Arnota, din sud Vâlcea, la carĭ mănăstirĭ, după puterea și voia ce prin hrisovul Domnieĭ Mele aŭ dumné-lor epistațiĭ acestuĭ spital, a așeza egumenĭ vrednicĭ și cu frica luĭ Dumnedeŭ, aŭ și ales do proestos la aceste două mănăstirĭ pe cuviosul . . . . . om cinstit și practicos, căruia i s'a dat la mânĭ și osebită cartea Domnieĭ Mele de egumenie și iarășĭ cuviosia sa este însărcinat, după arătarea epitropilor, a orîndui altuĭ ipochimen vrednic locul egumenesc Arnota, precum și aceluĭ i s'a dat iarășĭ cartea Domnieĭ Mele de egumenie la mânĭ și acum fiind trebuință de a se face paradosis de tótă zestrea mănăstirilor ce aŭ avut, mișcătóre și nemișcătóre, cum și venitul i cheltuelile la epitropiĭ spitaluluĭ acestuia, spre a le iconomisi prin mijlocul acestor de acum egumenĭ, după orînduiala hrisovuluĭ Domnieĭ Mele, ce li s'aŭ dat. De aceea orînduim Domnia Mea pe Răducanu Tocilescu biv III Logofăt al Divanuluĭ, ce este cerut și din partea epitropilor acestuĭ spital, pre care îl volnicim, ca mergênd la numitele amândouă mănăstirĭ, să așeade după orînduială egumeniĭ ceĭ noĭ și să citéscă în audul ómenilor și robilor mănăstirilor cărțile Domnieĭ Mele de egumenie, spre a-ĭ cunósce și a-ĭ sci de egumenĭ, dându le tótă supunerea și ascultarea la verĭ-ce, ca și eĭ să aibă a iconomisi mănăstirile și lucrurile lor, i preoțiĭ și călugăriĭ ce se vor fi aflând la aceste mănăstirĭ, după aședămîntul ce are numitul proestos cu dumnealor epitropiĭ, apoĭ să céră la proinegumenĭ ce aŭ fost catastișele de perilavi din vremea ce s'aŭ orînduit egumenĭ și până în anul trecut când s'aŭ dat mănăstirile pe sémă spitaluluĭ, să caute tóte lucrurile mănăstirescĭ până la cel maĭ mic și fiind tóte pe deplin, să se facă de către însușĭ osebit ca-

www.dacoromanica.ro

tastih după starea ce se va fi aflând, în care catastih să fie și proinegumeniĭ iscăliţĭ după orînduiala mănăstirilor, iar câte vor fi lipsă să-ĭ îndatóreze a le pune la loc; asemenea și pentru cât venit vor fi luat pe vremea cât aŭ egumenit, cât și cheltuelile ce se va fi urmat, prin carte de blăstem de la Preaosfinţia Sa părintele Metropolit făcêndu-se teorie dréptă, iarăşĭ să le lămuréscă, prin osebit catastih, care catastih dimpreună cu tóte sineturile mănăstirilor i testamenturile lor, să le aducă la dumnea-lor epitropiĭ spitalurilor spre a fi în păstrare și a se cunósce în starea ce aŭ primit mănăstirile și cu ce datoriĭ rĕmân însărcinaţĭ epitropiĭ de a plăti pentru aceste mănăstirĭ; osebit, fiind că arată Domnieĭ Mele dumnea-lor epitropiĭ, că veniturile acestor mănăstirĭ, de la vremea ce s'aŭ dat la spital și până acum la sf. Gheorghe, let 1814, nu le-aŭ căutat cu egumeniĭ ce aŭ fost, din răzvratirea năprasniceĭ bóle, să le cerceteze dar și aceste orînduitul Logofĕt și să lămuréscă prin mijlocul cărţiĭ blăstemuluĭ, ca un venit ce este să fie pe séma spitaluluĭ ţiindu-se în sémă proinegumenilor cheltuelile ce le va fi făcut pentru acel lucru, de venitul ce 'l va da de la luna luĭ Iulie trecut și până acum, carele să 'l și facă teslim în mâna dumnea-lor epitropiĭ; către acésta iarăşĭ arĕtară Domnieĭ Mele dumné-lor că proinegumeniĭ ce aŭ fost ar fi vîndut arenda moşiilor acestor mănăstirĭ pe doĭ și pe câte treĭ anĭ, și arendaşiĭ în puterea zapiselor ce aŭ la mânĭ, nu slobod moşiile mănăstirilor spre a se căuta de ceĭ noĭ egumenĭ pe séma spitaluluĭ; acéstă urmare fiind împotriva hrisóvelor domnescĭ, carĭ s'a întărit și de către Domnia Mea, că nu sunt volnicĭ egumeniĭ a vinde veniturile mănăstirescĭ pe maĭ mulţĭ anĭ, fără de pricină sciută și dovedită, cu voia Domnieĭ, și pentru acésta îţĭ poruncim, orînduitule Logofĕt, cu totul să depărtezĭ pe aceĭ arendaşĭ, luându-le și zapisele ce vor avea la mânĭ și baniĭ ce vor fi dat pe maĭ mulţĭ anĭ din vremea ce s'a afierosit mănăstirile acestea la spital să și-ĭ céră de la proinegumenĭ într'a cărora mână i-aŭ dat și proinegumeniĭ după socotéla ce aŭ a şĭ paradosi, cu ceea ce va rĕmânea mănăstirile îndatorate, aŭ să plătéscă datornicilor dumné-lor epitropĭ făcênd moşiile slobode, curate în mâna celor de acum egumenĭ orînduiţĭ de către Domnia Mea; pentru care poruncim, Domnia Mea și dumné-vóstră Ispravnicilor judeţuluĭ, să daţĭ tot felul de mână de ajutor orînduituluĭ Divan la cele ce vĕ va arĕta că are trebuinţă de ajutor spre a aduce în cercetare pe proinegumenĭ i arendaşĭ ce aŭ fost și alţiĭ ce vor fi de trebuinţă cu ómenĭ într'adins aĭ dumné-vóstră. *tolco pisah gpd.*—1814 Aprilie 24.

(Cod. LXXV, fila 90 v.)

165. *Hrisovul episcopieĭ Buzĕŭ.*

Cu cât nu este maĭ cuviincios și de pohvală lucru altul la datoria domnilor și a oblăduitorilor, cărora de la Dumneḑeŭ li s'aŭ dat stăpânirea și puterea de la cel de sus, de a se cunósce pricina a cât de marĭ darurĭ s'a învrednicit, cu atâta sunt datorĭ a arĕta dragoste în fapte și milostivire din darurile ce li s'aŭ dat și nu numaĭ către politicescul și supusul sĕŭ norod a chivernisi și a-l aduce la stare bună, ci încă maĭ vîrtos pentru sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ unde neîncetat se proslăvesce numele ma-

www.dacoromanica.ro

reluĭ Dumnedeŭ și de unde toțĭ aștéptă ajutor, a griji ca și cele ce din întîmplările vremilor vor fi în stricăciune, să se aducă la starea lor cea bună; de carele și marele întru împărațĭ David. arĕtându-ne nouă pildă cu mare glas strigă grăind: «Dómne, iubit'am buna-cuviință caseĭ tale și locul locașuluĭ Mărireĭ Tale», și alte orĭ iarăș̆ ḑicênd: «rîvna caseĭ tale m'aŭ mâncat», precum și înțeleptul pururea între împĕrațĭ pomenitul Solomon numaĭ în umbra legiĭ rezemându se, făcu atâta podóbă caseĭ dumnedeescĭ a Ierusalimuluĭ și o dărui cu atâtea darurĭ ca să se păzéscă într'însa sicriul cu tablele legiĭ Domnuluĭ; cu cât maĭ vîrtos noĭ, carĭ suntem acum cu mila Duhuluĭ sfînt pravoslavnicĭ și avem pildele Dumnedeescilor acestora proorocĭ și împĕrațĭ, și atâtea învĕțăturĭ, ni se cade să silim cu tot sufletul a întemeia și a împodobi sfintele luĭ Dumnedeŭ locașurĭ întru care nu se junghie vite necuvîntătóre precum óre-când acolo ci însușĭ mielul luĭ Dumnedeŭ se jertfesce pentru viața nóstră a tuturor. Decĭ dar, înnălțându-ne Domnul Dumnedeŭ la domnia acesteĭ pravoslavnice țĕrĭ, bine-am-voit Domnia Mea, din însăș̆ rîvna inimeĭ nóstre, ca nu numaĭ faceri de bine și ajutorurĭ să revărsăm, din darul ce ni s'aŭ dat, către sfintele mănăstirĭ, carĭ sunt cea maĭ de cinste parte a orașelor, i podóba cea mare a acesteĭ țĕrĭ și semnul cel prea arĕtat al pravoslavieĭ pentru acest principat creștinesc ci și acel bine să-l împărțim după trebuința fieș-căreia năpăstuirĭ și după mĕsura stăreĭ cea mare și mică; între carĭ mănăstirĭ marĭ și maĭ d'întâiŭ ale țĕreĭ Domnieĭ Mele fiind și sf. Episcopie a Buzĕuluĭ, unde se cinstesce, și se prăznuesce hramul prea sfinteĭ stăpâneĭ nóstre de Dumnedeŭ născĕtóre și pururea fecióreĭ Maria, care este ca o maică a celor-l-alte bisericĭ ale eparhieĭ Episcopieĭ Buzĕuluĭ și fiind-că aŭ avut și maĭ înainte, atât de la fraţiĭ domnĭ de maĭ înainte, i de la Măria Sa *unchiul Domnieĭ Mele* cât și de la fraţiĭ domnĭ din urmă, precum ne pliroforisim Domnia Mea din hrisóvele Domniilor sale, ce le-am vĕḑut, aceste milĭ adică; tîrgul ce se face la Buzĕŭ, pe an odată, în 20 ḑile ale luneĭ luĭ Iunie, în ḑina nascereĭ sf. Ioan Bătezătorul, ce-ĭ ḑic tîrgul Drăgaiceĭ și care tîrg ține treĭ ḑile; la acest tîrg să nu se amestece nicĭ vameșiĭ, nicĭ Ispravniciĭ, nicĭ alțĭ ómenĭ domnescĭ, ci să aibă a lua vama cea obicinuită sf. episcopie și alte obiceiurĭ ce vor fi la tîrgul acesta, după cum s'aŭ luat și până acum și într'aceste ḑile să nu fie nimenĭ volnic a vinde vin, nicĭ rachiŭ fără de scirea omuluĭ ce-l va avea sf. Episcopie orînduit; așijderea să aibă sf. Episcopie a scuti și 1.500 oĭ de oerit la vremea oerituluĭ; încă să aibă lude 55 scutelnicĭ cu pecetluiturĭ domnescĭ, care să fie pentru posluș̆anie la lucrul acesteĭ case; așijderea să aibă a ținea lude 60 străinĭ, însă lude 30 la județul Buzĕuluĭ și lude 30 la județul Rîmniculuĭ, cu ruptóre de la Visterie, să dea pe an de lude câte talerĭ 8, în jumĕtate să dea la sf. Gheorghe și jumĕtate la sf. Dimitrie, iar maĭ mult să nu fie supĕrațĭ de alte orînduelĭ și podveḑĭ ce va eși de la Visteria Domnieĭ Mele pe an în țĕră; așijderea să aibă sf. Episcopie milă de la Domnia Mea vinăriciul din délul Bonțescilor. i Blidarĭ, i Curăturile ce sunt tot într'un deal din sud Slam-Rîmnic câte doĭ banĭ de vadră și părpărul după obiceiŭ, cum și 500 bolovanĭ sare de la Ocna-Telega. la vremea când ieaŭ și alte mănăstirĭ, și vinăriciul din poporul Valea Manteĭ și Valea Poeneĭ, din sud Saac, câte doĭ banĭ de vadră și părpărul după obiceiŭ cum și de la viile ce s'aŭ pus pe urmă și se vor maĭ,

www.dacoromanica.ro

pune în pólele acestor douĕ popóre, pe moşia mănăstireĭ Poenĭ şi a boerilor Câmpineni, i a boerilor Mănescĭ, care moşie se numesce Şarva, unde s'aŭ pus aceste viĭ maĭ nouĕ, după cum şi sf. mănăstirĭ Căldăruşanĭ are la partea popórelor sale acolo. Decĭ învrednicindu-ne Domnul Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, înnoim şi Domnia Mea milele cele maĭ de sus printr'acest domnescul nostru hrisov, adăogênd privilegiul vămeĭ tîrguluĭ Drăgaiceĭ, cu hărăzire şi de prostichurĭ ce le-a fost făcute la vama ţĕreĭ dela 1809 încóce, la care tîrg să nu aibă a se amesteca nicĭ vameşiĭ cu nume de vamă, séŭ prostichiŭ, nicĭ Ispravniciĭ întru nimic, nicĭ alţĭ ómenĭ domnescĭ, păzindu-se întocmirea luĭ la tóte fără schimbare, după coprinderea hrisóvelor fraţilor noştriĭ domnĭ de maĭ înainte şi după coprinderea hrisovuluĭ acestuia cu prostichiul ce i s'a hărăzit, ci pentru fierbintea dragoste ce avem către maica Dumneḑeuluĭ nostru şi evlavia ce păzim asupra iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ episcop acesteĭ sfinte episcopiĭ voind Domnia Mea, ca să le aibă aceste milĭ deplin întocmaĭ şi fără nicĭ o scădere, am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al obştirilor, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Gligore Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Constantin Suţul Vel Spătar, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alecsandru Nenciulescu Vel Vornic za Politie, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alecsandru Ghica Vel Clucer, pan Alecsandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Niculae Suţul Vel Comis, şi Ispravnic pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos; şi s'aŭ scris hrisovul acesta la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ Nostru Isus Hristos 1814 April 30, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII. fila 173. v)

166. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoe.*

Cât pentru cererea luĭ Gheorghe, unuia din jăluitorĭ, poruncim dumné-vóstră ispravnicilor a-ĭ judeţuluĭ, să faceţĭ cercetarea ce într'acéstă anafora se coprinde, să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele, iar pentru ceĭ-l-alţĭ jăluitorĭ, să se facă urmare întocmaĭ după porunca şi hotărîrea Domnieĭ Mele, ce este dată la anaforaoa Preaosfinţieĭ Sale părinteluĭ Metropolit şi a dumné-lor veliţilor boerĭ, — 1814 Maiŭ 1.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne.

După luminată porunca Inălțimeĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a 17 locuitorĭ de la schitul Zamfira sud Saac, întocmaĭ următor fiind, am făcut cercetare din condica Divanuluĭ și vĕḑuiŭ anaforaoa Preosfințieĭ Sale părinteluĭ Metropolit și a dumné-lor veliților boerĭ, cu întărirea Mărieĭ Tale ce s'aŭ dat asupra pricineĭ, cu cuprindere într'acestașĭ chip: că pentru ca să nu'ĭ maĭ rĕmâe nicĭ un cuvînt Zamfireanuluĭ, că doar s'aŭ năpăstuit, de iznóvă s'aŭ orînduit de Măria Ta Gheorghe biv III Logofĕt al Divanuluĭ împreună și cu un Logofĕt din partea sf. Metropoliĭ, ca maĭ întâiŭ teorisind catastihul zestreĭ Sf. schit Zamfira, ce aŭ primit'o acel Neofit când s'aŭ orînduit acolo egumen, să osebéscă la o parte acea zestre a schituluĭ și apoĭ cele-l-alte lucrurĭ câte se vor dovedi bune și adevĕrate ale luĭ Neofit egumenul să le vînḑă prin mezat, acolo, în fața loculuĭ, dintr'al cărora preț să se despăgubéscă maĭ întâiŭ locuitoriĭ pentru a cărora pradă aŭ încredințat aicĭ prin blăstem doĭ din locuitoriĭ adică Dragu Scăunașu și Frâncul Dobâncă și apoĭ să se despăgubéscă și ceĭ-l-alțĭ locuitorĭ pentru cele ce se arată în tacrir că li s'aŭ luat de acel Neofit, încredințând fieșcare paguba sa prin blăstem și așa să li se plătéscă; acum jăluitoriĭ aceștia cer a se despăgubi și eĭ de jafurile și lucrurile ce le-ar fi luat în silă Zamfireanul, cum și a li se împlini baniĭ simbriilor fieș-căruia ce aŭ slujit, ca uniĭ ce aŭ fost ómenĭ aĭ . . . . . ci de vreme ce înșișĭ jăluitoriĭ prin jalba lor arată, că în multe rîndurĭ aŭ făcut cererĭ Zamfireanuluĭ a-ĭ despăgubi de jafurile și de lucrurile ce le-aŭ luat în silă, cum și baniĭ simbriilor lor, și că eĭ rezemându-se la rugăciunea ce le-ar fi făcut Zamfireanul când se afla aicĭ în Bucurescĭ spre pedépsă, că le va plăti până la un ban, numaĭ să nu maĭ inmulțéscă vinovăția sa, după a căruia rugăciune jăluitoriĭ aŭ făcut tăcere, socotind că póte se va întórce iarășĭ acolo și le va fi stăpîn; cererea dar și rugăciunea ce acum printr'acéstă jalbă fac către Măria Ta jăluitoriĭ a nu rĕmânea isterisițĭ și eĭ de dreptul lor, aflându-se ómenĭ săracĭ, rĕmâne la a Mărieĭ Tale milostivire, hotărîre și poruncă, iar pentru Iorga neguțătorul ot Vălenĭ, ce acum se arată și el între locuitorĭ, jăluitor carele s'aŭ învoit în trecutul an prin zapis cu Zamfireanul, are a se face urmare după acea anaforă a dumné-lor veliților boerĭ, ce este cu întărire, iar când acest Iorga deosebit dintr'acele jafurĭ de atuncĭ se va fi maĭ jăluit și acum, după cum printr'acéstă jalbă arată, să fie luminată porunca Inălțimeĭ Tale către dumné-lor boeriĭ Ispravnicĭ ca să cerceteze și arătarea Iorgă'ĭ neguțătorul, de va fi adevĕrată să însciințeze dumné-lor Ispravniciĭ adevĕrul Mărieĭ Tale, ca și pentru dînsul de te veĭ milostivi Inălțimea Ta asupră-ĭ să se, dea luminată hotărîre și poruncă pentru despăgubirea luĭ; iar hotărîrea cea desăvîrșită rĕmâne a se face de Inălțimea Ta.— 1814 April 27.

Constantin Filipescu, Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, fila 107.)

167. Zemle Vlahiscoe. Dat'am domnésca nóstră carte Sf. Sale archiepiscopuluĭ Gonianis, ca sfînta biserică ce se numesce Greciĭ, de aicĭ din Bucurescĭ metoh acesteĭ Episcopiĭ, unde se află și Sfinția Sa cu șederea, să

www.dacoromanica.ro

fie apărată de tóte dările şi ajutorinţele ce se întîmplă a eşi după vremĭ pe mănăstirile ţĕrĭĭ, pentru că acum prin jalbă arĕtând Domnieĭ Mele Sf. Sa numitul arhiereŭ că acéstă biserică şi maĭ înainte a fost apărată, iar de la o vreme încóce aŭ început a se supĕra puindu-se în rîndul mănăstirilor cerênd pentru acésta apĕrarea acesteĭ bisericĭ metoh Sf. Sale, ca să se pótă ajuta eparhia ce se află îngreuiată de multă datorie, de oare-ce făcênd Domnia Mea cercetare din însăşĭ hrisóvele domnescĭ ce are acéstă biserică, ne-am adeverit, că este biserică iar nu mănăstire, am primit rugăciunea Sf. Sale şi printr'acéstă carte ce-ĭ dăm, poruncim, ca acéstă biserică să fie apĕrată de dările şi ajutorinţele ce se îndatoresc mănăstirele; i *saam receh gpd.*—1814, Maiŭ 11.

(*Cod. LXXVII, fila 178 v.*)

168. *Hrisovul mănăstireĭ din ostrovul Halchiĭ, de lângă cetatea Ţarigraduluĭ, a lua câte taleri 500 de la ocne pe an.*

De vreme ce sf. mănăstire din ostrovul Halchiĭ, de lângă marea şi lăudata cetate a Ţarigraduluĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ mareluĭ mucenic şi purtător de biruinţă Gheorghe, ce-ĭ ḑice Grimnos se află la scăpătăciune şi fără de nicĭ un ajutor şi chivernisélă, ca alte sfinte, mănăstirĭ, avut'aŭ orînduită milă prin hrisóvele fraţilor noştriĭ domnĭ, care le-am vĕḑut şi Domnia Mea, de lua de la cămăraşiĭ de ocne pe an câte talerĭ 150, precum din hrisovul Mărieĭ Sale réposatuluĭ Nicolae Caragea Voevod ce-l vĕḑum scris cu létul 1783 Februarie 28 ne-am adeverit; drept aceea învrednicindu-ne şi pe noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ rumânescĭ, nu numaĭ am înnoit mila ce aŭ avut, ci încă, după evlavia şi dragostea ce avem către sf. marele mucenic Gheorghe, a căruia prăznuire se sĕvîrşesce într'acéstă sfîntă mănăstire, am bine-voit de am maĭ adaos milă de la Domnia Mea alţĭ talerĭ 350 pe an, carĭ banĭ orînduim pe tot anul a-ĭ lua de la cămăraşiĭ de ocne, atât mila cea veche cât şi cea nouă, care se adună în sumă de talerĭ 500, cu pecetluit, şi să se urmeze acéstă milă de la anul viitor înainte, pentru care şi părinţiĭ acesteĭ sf. mănăstirĭ să fie datorĭ a ruga pe milostivul Dumneḑeŭ în tótă vremea la sfintele slujbe ce le sĕvîrşesc într'acéstă mănăstire, pentru starea Domnieĭ Mele şi pentru liniştea şi pacea noroduluĭ creştinesc şi acelor ce în urma nostră vor fi de la Dumneḑeŭ orînduiţĭ Domnĭ şi oblăduitoriĭ ţĕriĭ acesteia, pe carĭ îĭ şi rugăm să bine-voiască a întări şi a înnoi mila acésta la numita mănăstire ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi aşeḑămînturĭ să fie în urmă de alţĭ fraţĭ Domnĭ înnoite şi în sémă ţinute; şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitrascu Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Iordache Slătinénu Vel Vornic al obştirilor, pan Dumitraşco Racoviţă Vel

www.dacoromanica.ro

Vornic al patrulea, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Constantin Suţu Vel Spătar, pan Grigore Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Nenciulescu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Hristopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Nicolae Suţul Vel Comĭs; şi Ispravnic: pan Grigorie Băleanul Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'a scris hrisovul acesta la anul al doilea dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ, în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anul 1814 Maiŭ 12, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 179.*)

169. *Patru cărţĭ pentru ţiganiĭ risipiţĭ aĭ mănăstireĭ Tismana prin ţéră, de a le strînge birul lor.*

Zemle Vlahiscoie. La Domnia Mea aŭ dat jalbă Sfinţia Sa părintele Vlădica Savastis, chir Dionisie, năstavnicul Sf. mănăstirĭ Tismana, din sud Gorj, cum că numita mănăstire are ţiganĭ risipiţĭ în ţéră după muncă şi hrana lor şi de 4 anĭ încóce din pricina răzmeriţeĭ nu aŭ putut să'ĭ caute a-şĭ rĕspunde birul lor cel obicĭnuit, cerênd porunca Domnieĭ Mele la mâna orînduituluĭ din partea mănăstireĭ, pentru strîngerea biruluĭ lor, să nu se supere de către cinevaşi, ci să aibă ajutor de la dumnė-lor Ispravniciĭ judeţuluĭ i de la căpitanĭ i potecaşĭ şi alţĭ slujbaşĭ; s'aŭ dat acéstă carte a Domnieĭ Mele la mâna . . . . . ce este orînduit din partea mănăstireĭ, ca să âmble în ţéra Domnieĭ Mele şi unde vor găsi ţiganĭ drepţĭ de aĭ mănăstireĭ, luându-le birul lor, să fiă apĕraţĭ de jafurĭ şi supĕrărĭ nedrepte, ce ar căuta să le facă uniĭ alţiĭ fără de vină; iar avênd cine-va vre-o davă să le cerceteze domnė-lor Ispravniciĭ judeţelor i judecătorul, ferindu-se şi ţiganiĭ de furtişagurĭ şi hoţiĭ, ci muncă drĕptă sunt sloboḑĭ a se hrăni în ţéra Domnieĭ Mele. i *saam receh gpd.* — 1814, Maiŭ 15.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXV, fila 92 v.*)

170. *Hrisovul mănăstireĭ Bistriţeĭ pentru harul ce s'aŭ făcut sfintelor móşte ale sfîntuluĭ prea sfinţituluĭ cuvios Grigorie Decapolitul, ca să iea câte 5 banĭ vinăriciul unde aŭ avut câte 2.*

Tóte facerile de bine ce să săvîrşesc spre întărirea şi ajutorul sfintelor luĭ Dumneḑeŭ lŏcaşurĭ sunt după datoria şi evlavia creştinéscă, iar când se face la locul cel maĭ cuviincios de unde şi ţéra şi obştea cunósce folosul, este şi datorieĭ rĕsplătire maĭ vrednică. Drept aceea, fiind că ţéra acésta între altele are şi un sfînt odor, móştele prea sfinţituluĭ cuviosuluĭ şi de minunĭ făcĕtor Grigorie Decapolitul, care cu cinste se păzesc în sfînta şi Dumnezeiasca mănăstire a Bistriţeĭ, sud Vâlcea, aduse cu grea cheltuială,

www.dacoromanica.ro

de cel dintâiŭ ctitor al acesteĭ sf. mănăstirĭ, Banul Barbul Craiovescu cel betrân, de la care sfinte móște și acum izvoresc facerĭ de minunĭ, la ceĭ ce cu evlavie alérgă cerênd ajutor de tămăduirĭ, iar maĭ vêrtos de câte orĭ s'aŭ întîmplat după vremĭ năprasnica bólă a ciumeĭ aicĭ în țéră și s'aŭ adus sfintele móște s'aŭ cunoscut ajutor, precum și acum în vremea Domnieĭ Mele întîmplându se grea și mare înmulțire a năprasniceĭ bóle aicĭ în politia Bucurescilor și la sate în tótă țéra s'aŭ adus cu cinste aicĭ și s'aŭ cunoscut în faptă ajutorul, că aŭ început bóla a scădea până s'aŭ și contenit maĭ de tot. De aceea și domnia mea pentru evlavia ce avem asupra acestor sfinte móște, ca să ne arĕtăm ctitorĭ și ajutătorĭ, maĭ cu osebire, pe lângă milele ce aŭ avut mănăstirea acésta, care prin hrisovul Domnieĭ Mele le am întărit și încă din anul trecut, maĭ adăogăm adecă mila vinăriciuluĭ la câte popóră are din vechime câte doĭ banĭ de vadră și pîrpîrul, precum prin hrisóvele domnescĭ ce are se arată pe anume, să iea de acum înainte și ceĭlalțĭ câte treĭ banĭ de vadră a fi pe suma acesteĭ sf. mănăstirĭ 5 banĭ de vadră și pîrpîrul afară de popórele ce se vor găsi date și închinate la alte sfinte mănăsttrĭ maĭ dinainte din aceĭ treĭ banĭ ce s'aŭ dis maĭ sus, și la vremea vinăriciuluĭ să orînduiască mănăstirea omul sĕŭ, ca să âmble împreună cu vinăricerii domnescĭ și la mĕsurat și la scris și făcênd douĕ catastive asemenea după orînduială iscălită și de vinăricerii domnescĭ și de orînduitul mănăstireĭ, partea de banĭ aĭ mănăstireĭ pe deplin fără de a se amesteca vinăricerii domnescĭ a cere vre un ban cu nume de cheltuială pentru eĭ, ci numaĭ deciuiala cutieĭ podurilor are să o dea mănăstirea, cu care acéstă milă să se ajute dumneedescul acesta lŏcaș, unde se află aceste sfinte móște, și părinții de la acéstă mănăstire, ca să fie Domnieĭ Mele și părinților Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire. Rugăm dar și pe alțĭ frațĭ domnĭ, carĭ în urma nóstră îĭ va învrednici puternicul Dumnedeŭ a fi oblăduitorĭ aceștiĭ creștineștĭ țĕrĭ, să bine-voiască a înnoi și a întări acéstă milă, ca și ale domniilor sale milĭ și facerĭ de bine încă să fie în urmă întărite și ținute în sémă; și am adeverit hrisovul acesta cu însășĭ domnésca nóstră iscălitură și pecete și cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind și dumné-lor cinstițĭ și credincioșĭ boerĭ velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Costantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlăhuț Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de țéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de țéra de jos, pan Dumitrașco Racoviță Vel Vornic al treilea, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al Obștirilor, pan Dumitrache Racoviță Vel Vornic al patrulea, pan Grigorie Băleanul vel Logofĕt de țéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de țéra de jos, pan Fotache Știrbeiŭ Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Constantin Suțu Vel Spătar, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alecsandru Nenciulescu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alecsandru Ghica Vel Clucer, pan Alecsandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Nicolae Suțu Vel Comis; și Ispravnic, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de țéra de sus; și s'aŭ scris hrisovul în al doilea an, dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ, în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anii de la nascerea Domnuluĭ Nostru Isus Hristos 1814 Maiŭ 22, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 182 v.)

www.dacoromanica.ro

171. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Cinstit și credîncios boerule al Domnieĭ Mele, dumnė-ta biv Vel Vistier Ioan Moscu, epistatule al ocnelor, îțĭ facem în scire, că egumenul sf. mănăstirĭ Cișmeleĭ din capul poduluĭ Mogoșóeĭ prin jalbă de rugăciune a făcut arĕtare Domnieĭ Mele, cum că mila ce este orînduită prin cărțile fraților domnĭ de maĭ înainte carĭ s'aŭ întărit și de Domnia Mea din anul trecut, a lua pe fieș-care an de la ocne po talerĭ 200, pe anul trecut nu i s'a dat poruncim dar dumi-tale, că de nu i s'a dat acéstă milă pe anul trecut, să i se dea negreșit. tolcó pisah gpd.—1814 Iunie 14.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIV, fila 128.*)

172. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Cu cale fiind anaforaoa acésta a Preosfințieĭ Sale părinteluĭ Metropolit și a dumnė-lor veliților boerĭ, o întărim Domnia Mea cu acéstă osebire, însă ca de acum până în 5 anĭ să nu fie volnică mănăstirea Raduluĭ Vodă a face vre-un meremet saŭ sădire la aceste case, iar de la 5 anĭ înainte de nu se va arĕta până atuncĭ vre-un clironom a vre-uneĭ case, să aibă voie a meremetisi sĕŭ a sădi, ținênd însă catastih curat pentru acele cheltuelĭ adeverite și de cel după vremĭ Vel Logofĕt de țéra de sus, că de se va arĕta clironomul vre-uneĭ case până la sorocul ce orînduesc pravilel-și va voi a-șĭ lua casa în stăpânirea sa, să întórcă mănăstireĭ acea chell tuială și așa să iea casa sub zaptul sĕŭ, iar când nicĭ până la sorocul cee orînduit de pravile nu se va arĕta vre-un clironom, atuncĭ hotărîm, ca tóte acele case să rĕmâe sub ohavnică stăpânire a mănăstiriĭ, ne maĭ putênd nimenea în urma acestuĭ soroc a *pretenderisi* vre-o casă cu cuvînt de clironomie.—1814 Iunie 18.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a cuviosuluĭ arhimandrit chir Teodosie Raduliotul, prin care se rógă ca să te milostivescĭ Măria Ta asupra sf. mănăstirĭ, după prósta stare în care se află, fiind cufundată sub grele datoriĭ, a porunci ca să rĕmâe în stăpânirea mănăstireĭ casele ce sunt pe moșia mănăstireĭ și aŭ murit stăpâniĭ lor de năprasnica bólă, nerĕmâindu-le moștenitorĭ, am orînduit pe maĭ mare-bașa prin pitacul nostru de aŭ prețuit casele și ne-aŭ făcut alăturata arătare înscris de prețul fieș-căreia case ce se trecură și într'acéstă anafora maĭ jos, în care sunt puse și patru case ce s'aŭ dovedit pe urmă că aŭ clironomĭ, apoĭ făcênd chibzuire asupra cereereĭ egumenuluĭ în ce chip se găsi cu cale arătăm Inălțimeĭ Tale, adecă: casele ce vor fi făcute de aceĭ ce s'aŭ săvîr-

www.dacoromanica.ro

şit de năprasnica bólă pe însuşĭ pămîntul lor, şi nu va fi dintr'înşiĭ nimenĭ moştenitorĭ, nicĭ le vor fi dăruite cuivaşĭ în viéţa lor, acelea ca nisce aclira şi nedate de dînşiĭ nimuluĭ, se cuvine să se iea pe séma cutieĭ, iar casele ce sunt făcute pe moşiĭ mănăstirescĭ şi boerescĭ, nu are cutia cuvînt a le cere, ci dupĕ pravilnicésca condică, unde la titlul 28, cap 14, scrie chiar aşa: «lŏcuitorul de va fugi séŭ va muri fără de a nu avea moştenitor de aprópe séŭ departe (de nu va fi dator la visterie) stăpânesce cel cu moşia grădinile aceluia cu toţĭ copaciĭ ceĭ roditorĭ», găsim cu cale ca acele case ce se arată acum fără moştenitorĭ şi nu vor fi iarăşĭ dăruite de aceia ce leaŭ avut în viéţa lor la alt cinevaşĭ să le iea egumenul în zaptul sĕŭ pe séma mănăstireĭ şi în soroc de treĭ anĭ de se va arĕta clironomul vre-uneĭ case dovedit, să i se dea casa în stăpânire, întorcêndu-ĭ egumenuluĭ cheltuiala meremetuluĭ ce va face, iar arĕtându-se în urma acestuĭ soroc n'are a maĭ cere casa de cât preţul eĭ dupĕ preţuirea ce s'aŭ făcut acum de maĭ mare başa să il dea egumenul.

Preţuirea ce aŭ făcut maĭ-mare-başa acelor case ce sunt pe moşia mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă.

talerĭ.	parale.	
1.669	10	Casa Dinuluĭ Dulgherul ot mahalaoa Bărbătesculuĭ.
800	—	Despa Văduva ot tam.
2.000	—	Popa Grăjdeanu ot tam.
300	—	Nedelco Găitănaru ot tam.
60	—	Gheorghe Făinaru ot mahalaoa Apostol.
500	—	Cara Nicolae Cazangiul ot tam.
110	—	Petre Balaura ot tam.
400	—	Petre vătaful de puşcărie ot mahalaoa Foişoruluĭ.
80	—	Stanca Căzăcióiea ot tam.
50	—	Ispiru Postaşu ot tam.
130	—	Drăghiciul Zidarul ot tam.
80	—	Maria Văduva ot tam.
140	—	Ioniţă Geantă ot tam.
40	—	Dumitru Comişălu ot mahalaoa Foişoruluĭ.
40	—	Marica văduva ot tam.
250	—	Dobriţa ot mahalaoa Spirea Veche.
80	—	Iancul Holteiuĭ ot tam.
250	—	Radu Găitănarul ot tam.
50	—	Ispas Cocoşatul ot tam.
150	—	Ştefan Glugarul ot mahalaoa Spirea Nouă.
80	—	Dobre Gheţarul ot tam.
65	—	Marco Dulgherul ot tam.
50	—	Nicolae Orbul ot tam.
50	—	Zoiţa Preoteasa ot tam.
35	—	Vişana a luĭ Nicolae Arnăutul ot tam.
70	—	Mitroiŭ ot tam.
80	—	Ghinea Cărămidarul ot tam.
500	—	Stoica Logofĕtul ot tam.

www.dacoromanica.ro

taleri.	parale.	
60	—	Ispas Vătășel ot tam.
25	—	Ilristea Ciohodarul ot tam.
35	—	Ștefan Șalvaragiul ot tam.
150	—	Ňița Văduva ot mahalaoa Isvorul.
60	—	Pascale ot tam.
9.439	10	

Cele patru case ce s'aŭ dovedit în urmă că aŭ moștenitorĭ.

taleri.	parale.	
600	—	Postelnicelul Gheoghe Cocoșatu ot mahalaoa Dobroteseĭ.
180	—	Marin Grădinarul ot mahalaoa Foișoruluĭ.
15	—	Ilie Cojocarul ot mahalaoa Spirea Nouă.
330	—	Ión Salepciu ot mahalaoa Tabacĭ. — 1814 Maiŭ 31.
9 564	10	

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Costandie Buzĕŭ, Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Voruic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, ... Vel Logofĕt, Constantin Filipescu Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

(*Cod. LXXX, fila 295.*)

173. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

După arĕtarea ce ne face dumné-luĭ Vel Logofĕtul printr'acéstă anafora, poruncim dumi-tale biv Vel Vistiere Ioan Moscu, epistatule al huzmetuluĭ ocnelor, să se dea jăluitoruluĭ mila de sare pe anul trecut după hrisovul Domnieĭ Mele, de nu i se va fi dat.—1814 Iunie 20.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Inălțimeĭ Tale ce ni se dă la acésta jalbă a luĭ Pană Băbeanu epitropul sf. bisericĭ, ce se ḑice a luĭ Ceauș David, făcênd cercetare, mĕ pliroforisiŭ, că prin luminate hrisóve domnescĭ, carĭ s'aŭ înnoit și de Inălțimea Ta, are orînduit ca să iea pe an bolovanĭ sare 150 și arată că a fost obiceiŭ de i se da pe fieș-care an talerĭ 120 pentru acéstă sare; de la ḑioa sf. Niculae și până la lĕtul 1812, i pe lĕtul 1813 ḑice că nu i s'a dat, după care dator este dumné-luĭ epistatul ocnelor ce a fost pe acele lĕturĭ ca să-ĭ dea, și rĕmâne la luminata Mărieĭ Tale poruncă. — 1814, Martie 26.

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXX, fila 328.*)

www.dacoromanica.ro

174. *Cartea bisericeĭ din mahalaoa ce se ḑice Sloboḑia ce este închinată metoh la mănăstirea Hilindarul.*

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că un Alexe ce a murit, dintru a sa strădanie şi ostenèlă a zidit o sfîntă biserică mică de zid în mahalaoa ce se ḑice Sloboḑia aprópe de capul poduluĭ Şerban-Vodă unde a făcut şi case i. împrejurimĭ cu grădină, carele neavênd copiĭ, din rîvna dumnezeească a închinat'o la sf. mănăstire Hilindarul ot Sfetagora, din anul trecut, lètul 1813 Iunie 10 când a fost numitul Alexie spre închinăciune la Sfetagora, pentru care închinăciune s'a arĕtat cu jalbă de rugăciune atât Maria soţia mortuluĭ Alexie, cât şi doĭ proinegumenĭ anume Ananie şi Teodosie, ce sunt trimeşĭ de la numita mănăstire Hilindarul ot Sfetagora, cerênd ca să întărim închinăciunea acèsta spre a fi metoh numiteĭ mănăstirĭ, ne maĭ avênd mănăstirea alt metoh aicĭ în ţèră, am rînduit Domnia Mea la dumnè-luĭ Vel Logofĕt de ţèra de sus de a cercetat şi prin anafora de la 11 ale acesteĭ lunĭ, ne-aŭ făcut arătare că cercetând şi cartea de danie a mortuluĭ ce se află la părinţĭ în limba sêrbéscă este adevĕrată, şi asupra închinăreĭ acesteĭ bisericĭ cu casele, i grădina şi cu tot coprinsul eĭ de a fi metoh la mănăstirea Hilindarul nu este vre-o împotrivire; am primit dar rugăciunea Marieĭ soţia mortuluĭ, i părinţilor ce sunt trimeşĭ de la Sfetagora şi printr'acéstă domnésca nóstră carte întărim închinăciunea ce a făcut mortul Alexie, ca să fie biserica i cu casele i grădina şi cu tótă împrejmuirea ce se află, metoh la sf. mănăstire Hilindarul, spre a o avea părinţiĭ ce vor veni de acolo lŏcaş de odihnă precum sunt şi alte metóşe; şi ca să se păzéscă acèsta tot-deauna cu nestrămutare le-am dat acéstă domnésca nóstră carte la mânĭ. i saam' receh gpd.—1814, Iunie 22.

Cod. LXXVII, fila 186 v.)

175. *Cartea mănăstireĭ Znagovul de mila de vinăriciŭ ce are.*

Zemle Vlahiscoie. Sfinteĭ şi dumnezeesceĭ mănăstirĭ ce se numesce Znagovul, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Vovedeniia Bogoroditiĭ, ca să aibă a lua milă de vinăriciŭ din poporul Valea Órbeĭ, i Tocilele ot sud Saac, câte doĭ banĭ de vadră şi pîrpîrul după obiceiŭ, fără de a se amesteca la poporul Bărboiul, ce prin cercetare s'aŭ dovedit că este al mănăstireĭ sf. Ión, dat prin hrisóve domnescĭ, ce s'aŭ întărit şi de Domnia Mea, afară de Ungureniĭ ot Ceptura i Ungureniĭ ot Fântânele, ce aŭ viĭ în poporul Dobrotenĭ, Ceptura, Valea luĭ Stan, Valea Migăliĭ, Valea Ţiganuluĭ, Valea Mănăstireĭ şi Budureasca, care prin cercetare s'aŭ dovedit străine; aşijderea să aibă a lua vinăriciŭ din délul Cernătescilor, de peste tot hotarul, care este pe apa Slăniculuĭ, ot sud Buzĕŭ, însă până în mijloc Săpăuceĭ şi hotarul Pleşcoiuluĭ şi până în hotarul Băbenilor, şi dinspre câmp până în hotarul Sorescilor şi al Blejanilor, de la toţĭ dajniciĭ ceĭ ce plătesc vinăriciŭ câte doĭ banĭ de vadră şi pîrpîrul după obiceiŭ; pentru că acest vinăriciŭ l'aŭ avut sfânta mănăstire prin hrisóve i cărţile raţilor domnĭ de maĭ 'nainte, ne am milostivit şi Domnia Mea de am înnoit şi am întărit mila

www.dacoromanica.ro

acésta, ca să i se păzéscă nestrămutat, în orînduitul mănăstireĭ la vremea vinăriciuluĭ să aibă a âmbla și a scrie vinăriciul tot-de-odată cu vinăricerilĭ domnescĭ; și făcênd douĕ catastișe asemenea iscălite de vinăricerilĭ domnescĭ și de omul mănăstireĭ, să aibă a-șĭ lua mănăstirea partea sa, aceĭ câte doĭ banĭ de vadră și pîrpîrul dupĕ obiceiŭ, fără de a se supĕra de către vinăricerilĭ domnescĭ de a cere vre-un ban cu nume de deciuială séŭ cheltuială pentru eĭ, ci numaĭ deciuala cutieĭ podurilor să o plătéscă. i saam receh gpd.—1814 Iulie 25.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVII, fila 192.)

176. *Cartea bisericeĭ ot Craiova, de la têrgul de afară, cea făcută deAșul buluc-bașa.*

Zemle Vlahiscoie. Dat'am Domnésca Nóstră carte sfinteĭ și dumnedeesceĭ bisericĭ ot Têrgul de afară din orașul Domnieĭ Mele Craiova, unde se prăznuesce hramul sfinteĭ învierĭ Domnuluĭ Nostru Isus Hristos i sfințilĭ părințĭ aĭ Prea Curateĭ Născĕtóre de Dumnedeŭ Ioachim și a Aneĭ și sf. mucenic Haralambie, ca să aibă milă de la Domnia Mea, să ție lude șése ómenĭ străinĭ și fără pricină de dajdie, scutițĭ cu pecetluirĭ, dupĕ orînduiala visterieĭ, ca să fie de poslușania și ajutorul sfinteĭ bisericĭ, să ție și doĭ preoțĭ i uu diacon și un grămătic scutițĭ și apĕrațĭ de tóte dările și orînduelile ce sunt pe tagma preotéscă și pe grămăticĭ, carĭ preoțĭ i diaconĭ și grămăticĭ să scutéscă și ale lor drepte bucate de vinăriciŭ i dijmărit, pentru că acéstă sf. biserică făcêndu-se din noŭ deAșul Buluc-baș al divanuluĭ nostru din Craiova și aflându-se cu trebuință de ajutor și fără de nicĭ un venit, după rugăciunea ce aŭ făcut prin jalbă către Domnia Mea, numitulAșul Buluc basa ctitorul acesteĭ bisericĭ, milostivindu-ne Domnia Mea 'ĭ-am făcut sfinteĭ acesteia bisericĭ milile ce se arată maĭ sus, care milă pentru a se păzi nestrămutat, am dat acéstă Domnésca Nóstră carte, prin care poruncim la toțĭ câțĭ se cuvine, nimenĭ întru nimic supĕrare împotrivă să nu facă, că așa este porunca Domnieĭ Mele. i saam receh gpd.— 1814 Iunie 26.

(iscălitura domnéscă),

(pecetea gpd.) Grigorie Băleanu Vel Logofĕt procitoh

(Cod. LXXVII, fila 233. v.)

Pitac către Metropolitul și către ceĭ orînduițĭ ca să dea sfîrșit socotelelor mănăstireĭ Mărcuțeĭ.

Prea sfinția ta părinte Metropolite sfinteĭ episcopilĭ Sevastilĭ, dumné-ta biv Vel Ban Constantine Filipescule, dumné-ta Vel Logofĕt de țéra de sus Grigorie Bălene, și dumné-ta biv Vel Vistier Ioane Moscu, fiind-că socotéla proin egumenuluĭ, Mărcuțeĭ care se prigonesce cu cel de acum egumen,

www.dacoromanica.ro

este a se teorisi de către prea sfinția ta și de dumné-vóstră, după porunca Domnieĭ Mele, ce este dată de maĭ 'nainte și vedem că nicĭ o arĕtare n'aţĭ făcut Domnieĭ Mele până acum, prelungindu-se alegerea care, urma a se face, pentru care și creditoriĭ ce aŭ a lua de la mănăstire supĕră auḑul Domnieĭ Mele cu jălbĭ, de isnóvă dar poruncim Domnia Mea atât pentru ca să lipséscă jălbile creditorilor și a proin egumenuluĭ, cum și ca să nu se maĭ însărcineze mănăstirea cu dobînḑile datoriilor, să vĕ adunaţĭ cu toţiĭ la un loc și cu amănuntul cercetând socotéla, faţă fiind amêndouĕ părţile, să daţĭ izbăvire pricineĭ ca să nu maĭ rĕmâe prigonire, și să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele. Tolco pisah gpd. — 1814 Iunie 29.

(Cod. LXXIV, fila 130. v.)

Șése cărţi la șése Logofeţĭ aĭ Metropolieĭ după anaforaoa preaosfinţieĭ sale părinteluĭ Metropolit.

Zemle Vlahiscoie. Dat'am Domnésca Nóstră carte . . . . . ce se află Logofĕt la sf. Metroplie, ca să aibă privileghiul ce aŭ avut și de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ 'nainte, adecă să fie apĕrat de rîndul dăjdiilor Visterieĭ și de alte angariĭ, să scutéscă și drepte bucatele luĭ de dijmărit, de vinăriciŭ, să ţie și o pivniţă și aicĭ în Bucurescĭ scutită de fumărit, de căminărit și de alte angariĭ, ce sunt pe pivniţe; să ţie și lude 2 ómenĭ străinĭ, fără pricină, cu pecetluit de la Visteria Domnieĭ Mele; ne-am milostivit și Domnia Mea de am înnoit privileghiul ce aŭ avut, ca să i se păzéscă nestrămutat întocmaĭ precum se coprinde maĭ sus Pentru care poruncim Domnia Mea, dumné-vóstră zabiţilor din oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, i dumné-vóstră Ispravnicilor de judeţe, întocmaĭ să fiţĭ următorĭ a nu face nicĭ un fel de supĕrare, că așa este porunca Domnieĭ Mele; i saamre ceh gpd.— 1814 Iulie 2.

(pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

O carte ce este trecută maĭ sus cu lude 2 aŭ fost Deftuluĭ și s'aŭ pus Pitar Ioan.

Nicolae Logofĕt Hristodor ce s'a făcut Clucer Mincul Logofĕt Șerban Logofĕt	într'aceste cincĭ cărţĭ se cuprinde câte lude unul, iar cea-l-altă coprindere tóte asemenea.

(Cod. LXXV, fila 113. v.)

180. *Hrisovul bisericeĭ de la Casabaoaza Babadaoz și al bisericeĭ de la Cernavoda la Boazul Chioiiŭ, carĭ sunt în eparhia Metropolituluĭ Drăstea a lua taleri 100 pe an.*

Domnii și oblăduitoriĭ ceĭ de Dumneḑeŭ aleșĭ, cărora li s'aŭ încredinţat stăpânirĭ de ţĕrĭ și de noróde, nu se îndestuléză numaĭ pe politicescul no-

www.dacoromanica.ro

rod a-l aduce la stare bună şi îndreptare, ci maĭ vîrtos, prin lucrarea celor folositóre de suflet, care este milostenia şi maĭ ales la sfintele luĭ Dumneḑeu locaşurĭ unde neîncetat se proslăvesce numele mareluĭ şi a tot puterniculuĭ Dumneḑeŭ. Drept aceea şi Domnia Mea însciinţându-ne pentru douĕ sfinte bisericĭ ce se află în eparhia Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Metropolit Drâstea chir ..... însă una în Caraboa-Babadaoz, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ slăvituluĭ mareluĭ mucenic Dimitrie şi alta în satul Cernavodă la Boazul-Chioiŭ, la care se prăznuesce hramul sfîntuluĭ părinteluĭ nostru Nicolae arhiepiscopuluĭ Mirelor de la Lichia, făcĕtorul de minunĭ şi încă socotind Domnia Mea, că pe lângă alte lude şi prinóse ce se aduc luĭ Dumneḑeŭ în sfintele biericĭ de pravoslavniciĭ creştinĭ, ne este bine primită şi mireasma tămâeriĭ şi luminarea candelelor şi a foculuĭ lor, fiind-că şi acestea sunt pentru slava luĭ Dumneḑeŭ şi spre podóba şi cinstea biericiĭ şi îndemnătóre spre evlavie pravoslavnicilor creştinĭ, bine-am voit Domnia Mea, de am miluit aceste douĕ sfinte biericĭ, orînduind ca să aibă a lua în toţĭ aniĭ câte talerĭ una sută pe an din vama domnéscă de la carvasara, să fie pentru tămâe, unt-de-lemn şi făcliĭ, însă epitropul de la biserica sf. Dimitrie să iea talerĭ 50 şi cel de la biserica sf. Nicolae alţĭ talerĭ 50, ca să fie acestor douĕ sfinte biericĭ de ajutor, pentru că acéstă milă aŭ avut'o atât de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ înainte, cât şi de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, prin hrisovul ce-l vĕḑum, cu létul 1793 Iunie 16; şi pentru a se păzi acéstă milă tot-deauna nestrămutată, am dat numitelor sfinte biericĭ acest domnescul nostru hrisov întărit cu însăşĭ Domnésca nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Vistier, pan Constantin Creţulescu Vel Ban, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de sus, pan Constantin Bălăceanu Bel Vornic de ţéra de jos, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al Obştirilor, pan Grigorie Băleanul Vel Vornic al treilea, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofót de ţéra de jos, pan Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Constantin Suţu Vel Spătar, pan Grigore Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Nenciulescu Vel Vornic de politie, pan Iordache ..... Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Nicolae Suţul Vel Comis şi Ispravnic: pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'a scris hrisovul acesta la al doilea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos, 1814, Iulie 15, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 189.)

www.dacoromanica.ro

181. *Hrisovul Metropolieĭ Dârstoruluĭ pentru mila de sare ce are să iea, 650 bolovanĭ de la ocne.*

Lucrurile cele prin iubire de Dumnedeŭ după plăcere cu cuviinţă se face şi se săvîrşesc de către blagocestiviĭ şi oblăduitoriĭ de Hristos Domnĭ, cariĭ de la Dumnedeŭ sunt aleşĭ, măcar că se pot cunósce la tótă obştimea şi prin alte mijlóce de fapte bune, iar maĭ alésă şi vrednică de laudă este evlavia şi cuceria Domniilor Sale către sfintele şi Dumnedeescile locaşurĭ; ci dar şi Domnia Mea cu acest gând fiind cucernic către sfintele luĭ Dumnedeŭ locaşurĭ şi mănăstirĭ, socotit'am Domnia Mea şi pentru sfânta şi Dumnedeeasca Metropolie din cetatea Dârstoruluĭ, de peste Dunăre, la care se cinstesce şi se prăznuesce hramul tăereĭ sfîntuluĭ cap al sfîntuluĭ şi slăvituluĭ prooroc şi înainte mergĕtoruluĭ Ioan, care sfîntă Metropolie aŭ avut de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înaintea nóstră privileghiurĭ, precum din hrisovul Domnieĭ Sale frateluĭ Alecsandru Vodă Moruz, ce-l vĕdum, din condica Divanuluĭ, cu let 1793 Iunie 16, ne-am adeverit, şi se orînduesce ca să iea pe tot anul de la ocna Slănic sare 650 bolovanĭ marĭ aleşĭ, care sare, orînduitul sfinteĭ Metropoliĭ să fie volnic la vreme, fără nicĭ o zăticnire a o ridica de la ocnă, séŭ să o vîndă, séŭ să o ducă unde va vrea, şi nicĭ vameşiĭ, nicĭ cămăraşiĭ să nu supere de nimic. Decĭ învrednicindu-ne Domnul Dumnedeŭ cu domnia ţĕriĭ aceştia, după evlavia ce avem către sfintele şi Dumnedeescele locaşurĭ şi după rugăciunile ce ne-aŭ dat sfinţia sa părintele Metropolitul Dârstoruluĭ, Chir . . . . . am bine-voit Domnia Mea de am înnoit şi am întărit mila acésta, ce aŭ avut'o, ca să i se păzéscă nestrĕmutat pentru care am dat numiteĭ sf. Metropoliĭ acest Domnescul Nostru hrisov, întărit cu înşăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, i *procĭ* (1). 1814 Iulie 15 de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 189. v)

182. *Hrisovul al şcóleĭ elinescĭ de la Ţarigrad.*

Tóte facerile de bine şi ajutorul în tot locul şi pretutindenea este bine priimită luĭ Dumnedeŭ, iar ceea ce se face la locurĭ pricinuitóre bineluĭ şi folosuluĭ de obşte, cum şi şcóla de învĕţăturĭ carĭ împodobesc pe ómenĭ cu înţelepciunea şi cu cuvîntul şi luminarea credinţeĭ şi a cunoscinţeĭ de Dumnedeŭ şi altele asemenea folositóre obştieĭ, acelea cu atâta sunt maĭ cuviincióse şi plăcute luĭ Dumnedeŭ, în cât cu deosebire aŭ datorie Domniĭ şi oblăduitoriĭ ce aŭ câştigat de la Dumnedeŭ puterea de a face bunătăţĭ a se osîrdui spre întărirea şi întemeerea lor şi a le ajuta din harurile ce aŭ dobândit, pentru folosul ce dice, şi binele ce pricinuesce de obşte, iar nu numaĭ în parte. Drept aceea fiind că şcóla elinéscă din prea cinstita

(1) Iar cele-lalte boeriĭ s'aŭ pus ca şi la cel-alt hrisov, ce este trecut din susul celeĭ l-alte feţe.

www.dacoromanica.ro

politie a împĕrăţieĭ şi în tótă lumea prea vestiteĭ cetăţĭ Ţarigraduluĭ, care este cea dintâiŭ stăpînitóre tuturor politiilor şi oraşelor, este isvorul cel dintâiŭ al învĕţătureĭ grecescĭ şi elinescĭ, de unde se începe şi isvorasce, la toţĭ marĭ şi micĭ aĭ nĕmuluĭ nostru cel creştinesc, cu mila credinţeĭ, podóba procopseleĭ şi a înţelepciuneĭ şi cunoscinţa de Dumnedeŭ; socotit'am Domnia Mea, că după cum alte şcóle i mănăstirĭ şi bisericĭ din multe părţĭ aŭ milĭ şi ajutorĭ dintr'acéstă creştinéscă ţéră, prin hrisóvele şi cărţile fraţilor Domnĭ, cu atâta maĭ deosebit se cuvine a avea acéstă numită şcólă a Ţarigraduluĭ vre-un ajutor de aicĭ la curgĕtórele cheltuelĭ, cele de peste tot anul; după care cercetând Domnia Mea cu dinadinsul în condicile Divanuluĭ, s'aŭ găsit hrisovul Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Vodă Moruz, cu let 1793 Maiŭ 1, prin care se coprinde, că nefiind cu cale de a se afla numaĭ acea şcólă a Ţarigraduluĭ isterisită, lângă atâtea şi atâtea milĭ şi ajutorurĭ ce se revarsă dintr'acéstă ţéră în alte asemenea locurĭ, şi fiind sciută trebuinţa cheltuelilor curgĕtóre, ce are pe an, maĭ vîrtos când cu deosebire aŭ a intra la maĭ buna orînduială şi întocmire, spre folosul învĕţătureĭ şi al luminăreĭ de obşte, de aceea aŭ orînduit a lua vinăriciŭ de la câte-va popóre şi talerĭ 750 de la ocne şi vămĭ, precum la vale pe larg se arată; am bine-voit dar şi Domnia Mea şi 'ĭ-am dat acest Domnescul Nostru hrisov, prin care înnoim acele orînduelĭ şi milĭ ce aŭ avut din luminatul hrisov, adecă să aibă a lua vinăriciŭ câte doĭ banĭ de vadră cu pîrpîrul, după cum iaŭ şi alte mănăstirĭ, însă la sud Argeş, din poporul Săpata, Pădurosul, Sămara, Groşĭ, Băbana, Bărbătescĭ, Cosmenĭ, Uda, din plasa Săpescĭ i din poporul Corbĭ, Bărboiŭ, Stoenescĭ, Cremenarĭ, Urşĭ din plasa Cremenarĭ i din poporul Cuca, Scheĭ Argeşuluĭ, Dobrescĭ, Bădenĭ, Deniceĭ, Vitomotescĭ, Ciomăgescĭ din plasa Oltuluĭ de jos, i poporul Blidarĭ, din Bleicĭ, din Golescĭ, Valu Babeĭ, din Feţenĭ, din plasa Oltuluĭ de sus, i Vlădescĭ din plasa Topologuluĭ, i din poporul Teişul ot Budescĭ i Bărbătescĭ, i Mălurenĭ din plasa Piteştilor, i Vâlcanul, şi la sud Olt din poporul Dănescĭ; pentru care poruncim că la vremea vinăriciuluĭ, să aibă orînduitul epitrop a scrie vinăriciul dintr'aceste numite popóre dimpreună cu vinăricerĭ domnescĭ şi să iea orînduitul epitropilor aceĭ câte doĭ banĭ de vadră cu pîrpîrul, la carĭ banĭ, partea şcóleĭ, să n'aibă vinăricerĭ întru nimic a se amesteca; aşijderea orînduim şi hotărâm, să aibă a lua numita şcólă şi de la ocna Slănicul, pe an câte 500 bolovanĭ sare şi de la carvasaraua vămilor, pe an câte talerĭ 250, cu care aceste venitur ĭ să se ajute şcóla pe tot anul la cheltuelile ce are, iar pentru purtarea de grijă şi epistasia, atât a strînsuluĭ vinăriciuluĭ i a priimireĭ banilor săreĭ de la ocnă şi a banilor din vămĭ, cât şi a trimiterelor cu siguranţie în vreme pe tot anul, la ţéra din Ţarigrad, orînduim Domnia Mea epitrop pe prea sfinţia sa alesul de Dumnedeŭ Metropolit al Ungrovlahieĭ, ce va fi după vremĭ, i pe dumné-lor cinstiţiĭ şi credincioşĭ boeriĭ Domnieĭ Mele: Vel Vistierul şi Vel Postelnicul, ca să îngrijéscă şi să aibă asupră-le acéstă datorie. Rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ carĭ în urma nóstră se vor învrednici a oblădui acéstă creştinéscă ţéră să bine-voiască de a înnoi şi a-l întări acest hrisov al Domnieĭ Mele, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţĭ înnoite şi în sémă ţinute; şi am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete, şi cu credinţa prea

www.dacoromanica.ro

iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al obştirilor, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Suţul Vel Spătar, pan Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt za obiceiurĭ, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Nenciulescu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alecsandru Ghica Vel Clucer, pan Alecsandru Mavrocordat, Vel Căminar, pan Nicolae Suţul Vel Comis, şi Ispravnic: pan Grigorie Băleanul Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'aŭ scris hrisovul acesta la al doilea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la Nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ Nostru Isus Hristos 1814 Iulie 22, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII fila 194.*)

183. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Vist. Ioane Moscu epistatule al huzmetuluĭ ocnelor anuluĭ următor, fiind că biserica sf. Ilie Chiuciuc Chiciu de la Ţarigrad, prin Domnescul Nostru hrisov, are a lua pe fieş-care an din huzmetul ocnelor milă câte taleri 200, de aceea printr'acest Domnescul Nostru pitac îţĭ poruncim dumi-tale, să daĭ aceştĭ talerĭ 200 pe acest următor an. Tolco pisah gpd.—1814 Iulie 24.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

(*Cod. LXXIV, fila 134.*)

184. *Cartea mănăstireĭ Govora din sud Vâlcea.*

Zemle Vlahiscoie. Sfinteĭ şi Dumneḑeesceĭ mănăstirĭ Govoreĭ din sud Vâlcea, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul prea sfinteĭ Născĕtóre de Dumneḑeŭ şi Pururea Feciórei Maria, care să aibă a lua milă de vinăriciŭ din délul Cacova i Ionesciĭ aĭ Govoreĭ şi Copăcelul din sud Vâlcea, i din délul Corneţul sud Mehedinţĭ, şi cât ţine moşia Malovăţul, însă egumenul séŭ omul mănăstireĭ ce se va fi orînduit să aibă a ămbla cu vinăricerii domnescĭ, şi făcênd douĕ catastişe unul ca şi altul, iscălite fiind şi de vinăricerii domnescĭ şi de egumen séŭ de omul mănăstireĭ şi împreună strîngênd baniĭ vinăriciuluĭ, ce este de plătesc dajniciĭ, dupĕ cuprinderea ponturilor ce se daŭ la mâna tacsildarilor, să aibă a luà dintr'aceĭ banĭ sf. mănăstire câte doĭ banĭ de vadră; şi iar să aibă a lua sf. mănăstire de la ceĭ ce vor fi avênd viĭ pe moşia mănăstireĭ obicĭnuita otaştină, adecă

www.dacoromanica.ro

din 20 de vedre o vadră, și vin să iea pentru otaștină iar nu banĭ; pentru că acéstă milă de vinăriciŭ aŭ avut'o sf. mănăstiré și de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ 'nainte, după cum ne adeverim din sinetul gpd ce-l vĕḑum Domnia Mea. Drept aceea și Domnia Mea milostivindu-ne, am dat și am întărit, că să aibă a lua acest vinăriciŭ în toţĭ aniĭ nestrĕmutat, spre a fi sfintéĭ mănăstirĭ de întărire și părinţilor călugărĭ de chivernisire, iar Domnieĭ Mele veciniică pomenire. i saam receh gpd.—1814 August 12.

(*Cod. LXXVII, fila 193.*)

Prea Inalte Stăpâne,

Fiind-că sf. mănăstire Cotrocenĭ, se află în adevĕr sub o mare sarcină avênd o datorie fórte grea și imposibilă de regulat, de peste cincĭ sute de miĭ leĭ, și tot felul de încurcăturĭ și sarcinĭ, de o lungă durată despoiată fiind de veniturile eĭ, carĭ sunt tóte captate în genere, așa că sĕrmaniĭ părinţĭ din acea mănăstire, lipsiţĭ de tot necesarul, se vĕd siliţĭ a trăi din împrumuturĭ, de unde resultă forţat tot felul de lipsurĭ și nedumeririĭ în privinţa mĕsurilor de luat, până chiar și voinţa și neputinţa de a îndeplini cu inimă tóte cele ce urmez de obiceiŭ și cele alte sfinte mănăstirĭ: de aceea credem cu cale și bună de primit cererea și călduróasa rugăminte din petiţiunea de faţă a părinţilor, pentru a se erta de o cam dată prin milă și compătimire de iubitóre de milă Inălţimea Ta, starea imposibilă actuală a mănăstireĭ, și anume reclamaţia de o mie de leĭ pentru spital precum și orĭ ce altă atare din dările ce urmez, până când mănăstirea se va ușura puţin de greutatea insuportabilă care o apasă și atuncĭ va continua iar (după cum promite) cu tóte dările fără lipsă, în conformitate cu cele-l-alte sfinte mănăstirĭ; și orĭ-cum va decide prea illustra și de Dumneḑeŭ păzită Inălţimea Ta.

George Caragea, Gr. Brancovianu, Grigore Băleanu.

Prea Inalte Stăpâne,

Sf. mănăstire Cotrocenĭ aflându-se manifest într'o stare de mare decăderé atât din causa enormeĭ datoriĭ ce o apasă, precum și din reaoa direcţiune și administraţiune a egumenilor predecesorĭ și supraveghetorĭ de pe vremurĭ și avênd trebuinţă de un sprijinitor practic care să lucreze în mod desinteresat și maĭ de aprópe în tot ce privesce îmbunătăţirea averilor de sub administraţia sa, spre regularea și aplanarea diferitelor afacerĭ și procese, spre bună ordine și întocmire a veniturilor și speselor necesare, că hrana și altele trebuinciose ómenilor mănăstireĭ, precum și a afacerilor privitóre la supravegherea oficiilor eclesiastice; spre descoperirea doveḑilor false și sfeterisireĭ comise în parte atât în lucrurile mănăstireĭ, cât și în acele a egumenuluĭ predecesor Visarion, spre întocmirea și verificarea unuĭ cont general a tuturor daraverilor și a (παρεισφερδένταν μετεσταλίαν?) după mórtea rĕposatuluĭ Visarion până acum, acésta fiind prea drept și fórte necesar pentru ușurarea și deplina scăpare din adevĕrata datorie,

www.dacoromanica.ro

chiar spre liniştea creditorilor, carĭ 'şĭ aŭ încredinţat drepturile (baniĭ) lor acesteĭ mănăstirĭ; şi spre stabilirea diferitelor lefurĭ promise, ceea ce maĭ curând la reducerea datorieĭ va contribui; chibzuind cu toţiĭ în multe felurĭ şi cu imparţialitate în privinţa moduluĭ cu care s'ar putea regula interesele de maĭ sus, n'am găsit altul maĭ eficace, decât următorul, adecă, Sf. Arhimandrit domnul Dionisie Plumbuitzeanu, fiindu-ne cunoscut de maĭ mult ca un cinstit ieromonah şi econom excelent, fost altă dată şi la Cotrocenĭ, timp de maĭ mulţĭ anĭ, om cu practică, dibacĭ şi cu ideĭ lămurite asupra drepturilor şi intereselor mănăstirescĭ, bucudându se de stima tuturor în societate şi dovedit ca iubitor de muncă şi cu simţimîntul frumosuluĭ, precum să învederéză şi din reparaţiunile şi ameliorărĭ făcute la mănăstirea, Plumbuita precum şi din întinderea ecaretelor din întru şi din afară şi crescerea adusă veniturilor aceleĭ mănăstirĭ; socotim de cuviinţă să i se dea de Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită, chiar în contra voinţeĭ luĭ, sarcina de epitrop al mănăstireĭ Cotrocenĭ şi de administrator tuturor averilor mănăstirescĭ, care să ordone tot ce contribue la o maĭ bună regulare a celor însemnate maĭ sus, ca să pótă şi mănăstirea să îşĭ revie cu încetul din acéstă colosală datorie şi să se îndrepteze şi afacerile mănăstirescĭ, neglijate şi ruinate, şi să stabiléscă o normă convenabilă pentru cheltuelile absolut necesariĭ, ţinênd în slujbă numaĭ numĕrul indispensabil de slujitorĭ eclesiasticĭ şi mirenĭ şi de epistaţĭ, ca să rĕmâe un prisos din venituri cu care să se plătéscă datoria; să îşĭ îndeplinéscă tóte datoriile eu rîvnă şi filotimie, ca un membru monastiresc ce este, lucrând gratuit până la achitarea datorieĭ, şi mulţămindu-se numaĭ cu mănăstirea Plumbuita ce are şi pe care o va stăpîni neclintit şi nesupĕrat de nimenĭ căcĭ el s'a arătat ca un alt ctitor şi protector al acesteĭ mănăstirĭ, pe cât . . . . . iar Inălţimea Ta să scrie chiar însăşĭ părinţilor din mănăstirea de jos că eĭ să confirme acéstă numire şi alegere a Sf. Arhimandrit domnul Dionisie Plumbiţeanu, ca administrator al mănăstireĭ Cotrocenĭ în limitele precise de maĭ sus, recomandând şi numindu-l prin scrisurĭ particulare mănăstirescĭ pentru a sa siguranţă şi spre a i imboldi zelul şi filotimia sa; tot odată şi dreptele sale propunerĭ şi cuvântărĭ în şedinţa (μουσαάδάçε—musaadele?) spre uşurarea mănăstireĭ să fie protejat de Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită şi de noĭ eforĭ numiţĭ de Inălţimea Ta şi carĭ prin graiŭ şi prin fapte nu încetăm îndemnându-vĕ să ne sprijiniţĭ în tot ce contribue la binele mănăstireĭ; pe de altă parte să fie înduplecat de noĭ să dea şi o garanţie scrisă pe onórea şi declaraţia unor negustorĭ cu avere că va ţine socotélă anuală până la verificarea eĭ din parte-ne la sfîrşitul anuluĭ şi că garanţiĭ vor fi responsabilĭ de orĭ-ce abus s'ar constata în acest compt anual, urmând ast-fel pe fie-care an cu acéstă garanţie până la achitarea datorieĭ mănăstirescĭ; dar şi prea Cuvioşia Sa să fie ţinut, la finele fie-căruĭ an să ne dea nouă socotéla justificată de ale mănăstireĭ daraverĭ şi de a datorieĭ descrescere săvîrşită în periodul anual, ca să fie vizată şi de noĭ după verificare şi să se dovedéscă şi maĭ mult în fiinţă capacitatea şi sirguinţa Cuvioşieĭ Sale, care ne va da ast-fel lumina şi informaţiunĭ cu baze pentru aniĭ următorĭ; în modul acesta avem buna speranţă, că în câţĭ-va anĭ mănăstirea va scăpa de datorie, iar mănăstirele de jos la timpul cuvenit vor beneficia de embaticul

www.dacoromanica.ro

drept și proporțional, fără ca mănăstirea Cotroceni să alieneze vre un bun, ci din contră să ajungă la îndreptare și propășire; rămâne dar ca resoluția definitivă să se dé de Înălțimea Ta de Dumnedeŭ păzită.—1814 Septembre 4.
George Caragea, Grigore Brancovianu, Grigore Bălăceanu Vornic.

(tradus de D. M. Germani.)

185. *Carte de milele mănăstirei Surpatele din sud Vâlcea.*

Zemle Vlahiscoe. Dat'am domnésca nóstră carte sfinteĭ și dumnedeescelĭ mănăstirĭ Surpatele din sud. Vâlcea, ca să aibă volnicie cu acéstă carte a Domnieĭ Mele să iea vinăriciŭ de la tot omul ce va avea viĭ în délul Câineștilor i al Boideștilor dintr'acest județ, însă câte 5 banĭ de vadră și părpărul după obiceiŭ și cât vin va face în dreptele viĭ ale mănăstireĭ să fie scutit de vinăriciŭ, scutind de dijmărit drepte bucatele mănăstireĭ și de oerit oĭ 150; așijderea să aibă și doĭ preoțĭ i diacon scutițĭ de tóte dăjdiile câte se vor întîmpla să iasă pe ceĭ-l-alțĭ preoțĭ, cum și lude cincĭ ómenĭ străinĭ și fără de pricină de dajdie, pe carĭ găsindu-ĭ să-ĭ ducă la Ispravniciĭ județuluĭ și fiind străinĭ cu adevĕrat, să li se de adeverință pe numele și chipul lor, după care adeverințe vor lua și pecetluit gpd, să-ĭ ție apĕrațĭ de tot felul de dajdiĭ ce va eși de la vistierie peste an, de nicĭ unele supĕrare să nu aibă, ca să pótă fi preoțiĭ apururea nelipsițĭ de la slujba sfinteĭ bisericĭ și aceĭ lude poslușnicĭ de tréba mănăstireĭ, pentru ca într'acéstă mănăstire locuind numaĭ maicĭ călugărițe, și fiind și loc de munte aŭ avut acéstă milă de la frațiĭ Domnĭ de maĭ 'nainte precum ne-am adeverit Domnia Mea din cărțile Domniilor Sale ce le vĕdum. Drept aceea și Domnia Mea ne-am milostivit de am innoit și am întărit mila acésta ca și de acum înainte să le aibă aceste milĭ nestrĕmutat, poruncim și dumné-vóstră Ispravnicilor aĭ județuluĭ i dumné-vóstră vinăricerilor, dijmarilor și altor boerĭ slujbașĭ i slugĭ domnescĭ i vlădicescĭ, toțĭ să avețĭ a vĕ feri de milile ce arată maĭ sus care am făcut acestiĭ mănăstirĭ, că cel ce se va indrăzni a face vre-o supĕrare peste porunca Domnieĭ Sale, să scie că va avea certare; într'alt chip să nu fie, că așa este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd.—1814 Septembre 5.

(*Cod. LXXVII, fila 197.*)

186. *Iŏ Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

După arĕtarea ce ne face dumné-luĭ Vel Logofĕtul printr'acéstă anafora, poruncim dumi-tale biv Vel Vistiere Ioane Moscu, compĕrătorule al huzmetuluĭ ocnelor divanul trecut, să se dea acesteĭ mănăstirĭ mila de sare.—1814 Septembre 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea înălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ Arhimandrit și egumen al mănăstireĭ Râmnic; următor fiind am

www.dacoromanica.ro

luat séma arĕtăreĭ, şi cererea ce face, că numita mănăstire prin hrisóve domnescĭ avênd milă de sare câte bolovanĭ 150 pe tot anul, în anul trecut cu let 1813 nesciind obiceiul, fiind noŭ egumen, nu aŭ apucat a-şĭ lua acéstă milă de la ocnă, făcênd cerere şi rugăciune de a i se da acum cea după hrisovul ce se vede înnoit şi de către Înălţimea Ta, dreptate avênd, maĭ ales, fiind şi vînḑarea acestuĭ huzmet fiind făcută în anul trecut cu arĕtare de tóte milele mănăstirescĭ, găsim cu cale, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, a i se da aceştĭ 150 bolovanĭ sare, spre a nu rĕmânea păgubaşă mănăstirea de acéstă milă domnéscă: iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Înălţimea Ta.—1814 Septembre 7.

Constantin Filipescu Vel Logotĕt

Cod. LXXIX, fila 280.)

187. Zemle Vlahiscoie. Dat'am Domnésca Nóstră carte sfinteĭ şi Dumneḑeesceĭ Metropoliĭ din oraşul Domnieĭ Mele Têrgovişţea, sud Dâmboviţa, ca să aibă a ţinea douĕ scaune de carne în têrg pe moşia Metropoliĭ, scutite şi apĕrate de tóte dările şi orînduelile câte sunt obicinuite pe scaune, de nicĭ unele supĕrare să nu aibă, pentru că avênd sfînta Metropolie trebuinţă pentru hrana şi ajutorul ómenilor caseĭ, aŭ avut acéstă milă şi de la Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, precum ne-am pliroforisit Domnia Mea din cartea ce o vĕḑum cu let 1799 August; decĭ am bine-voit Domnia Mea de am înnoit acéstă milă, de care şi poruncim şi la toţĭ câţĭ se cuvine a urma şi a nu face întru nimic supĕrare la alişverişul acestor douĕ scaune ale Metropolieĭ.—1814 Septembre 10.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXV, fila 112.)

Intărirea anaforaleĭ Luminăţieĭ Sale beĭzade Gheorghe Caragea şi a dumné-lor boerilor eforĭ, ce sunt aĭ mănăstireĭ Cotroceni, prin care se orînduesce cu epitropia acesteĭ mănăstirĭ arhimandritul Chir Dionisie Plumbuiţénu.

188. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*— Precum Domnia Mea îngrijind pentru buna stare şi folosul aceştiĭ mănăstirĭ aŭ orînduit eforĭ a' săĭ pe Luminaţia Sa beizade Gheorghe Caragea al nostru prea iubit fiŭ i pe dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu, şi Vel Vornic Grigorie Băleanu, asemenea şi acum pentru acestaşĭ sfîrşit, după pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora, pentru vrednicia şi cinstita petrecere a Cuvioşieĭ Sale arhimandritul Plumbuiţeanu Dionisie, primind chibzuirea Luminăţieĭ Sale şi a dumné lor boerilor eforĭ, o întărim anaforaua acésta şi însărcinăm pe numitul arhimandrit cu epitropia aceştiĭ mănăstirĭ îndatorindu-l şi poruncindu-ĭ de a fi întru tóte următor întocmaĭ după mij-

www.dacoromanica.ro

locul şi orînduiala ce într'acéstă anafora se arată, ca şi mănăstirea să dobândéscă cerutul şi trebuinciosul folos şi întremare prin osîrdnica dorire, silinţă şi bună economie a Cuvioşieĭ Sale şi Cuvioşia Sa să 'şĭ adaoge laudă făcêndu-se bună pildă către ceĭ ce pórtă cinul şi podvigul Cuvioşieĭ Sale.— 1814 Septembre 10.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXIX, pag. 293.*)

189. *Hrisovul sf. mănăstirĭ Sloboḑia pentru vama de la bâlciurile ce se fac lângă mănăstire.*

Milosteniile şi facerile de bine sunt maĭ mult primite înaintea luĭ Dumneḑeŭ, iar maĭ vîrtos la sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, unde se proslăvesce numele luĭ Dumneḑeŭ, şi iarăşĭ acolo unde este cunoscută trebuinţa de ajutor şi învederată facerea de bine datorie nestrĕmutată este domnilor şi oblăduitorilor ţĕreĭ a ajuta şi a milui cu din domnescile milĭ, după mĕsură şi trebuinţă. Drept aceea însciinţându-ne Domnia Mea pentru sfînta şi Dumneḑeeasca mănăstire, ce se numesce Sloboḑia luĭ Ienache din sud Ialomiţa, unde se cinstesce hramul maĭ marilor voevoḑĭ aĭ oştirilor cerescĭ Mihail şi Gavril, cum că aflându-se la loc de nu se póte a se apĕra de primejdiile întîmplătórelor răzmeriţe, fiind de multe orĭ călcată de oştirĭ grele, unde pe lângă mănăstire s'aŭ întîmplat şi răzbóie cu care i s'aŭ pricinuit multe pagube şi stricăciunĭ, iar maĭ vîrtos fiind în drumul mare, apururea este conac mosafirilor trecĕtorĭ, atât aĭ prea puterniceĭ împĕrăţiĭ nóstre i alţĭ străinĭ, cât şi a boerilor i ómenilor domnescĭ ce se trimtt cu trebĭ de ale ţĕreĭ, dându-se la ceĭ maĭ mulţĭ cele trebuincióse ale conaculuĭ de la mănăstire, şi în trecutele ḑile aflându-se acolo dumné-luĭ Clucerul Alexandru Filipescu i Paharnicul Scarlat Cerchez şi Spiridon Serdarul, trimişĭ de Domnia Mea pentru trebile ţĕreĭ, prin cartea dumné-lor de la 29 ale trecuteĭ lunĭ Iulie aŭ dat pliroforie Domnieĭ Mele, atât de starea mănăstireĭ i de îndestulatele cheltuelĭ ce are acéstă mănăstire cu mosafirilĭ, cât şi osebita pagubă ce i s'aŭ întîmplat în vara acésta din revĕrsarea apelor, că în douĕ rîndurĭ 'ĭ-aŭ stricat cu totul morile cele făcu cu marĭ cheltuelĭ, din care pricină aŭ încăput la grele datorilĭ, şi osebit şi cuviosul arhimandrit chir Gavril egumenul acesteĭ mănăstirĭ, aŭ trimis Domnieĭ Mele jalbă de rugăciune, că cu milele ce aŭ avut de la alţĭ fraţĭ Domnĭ de maĭ 'nainte, carĭ s'aŭ înnoit şi de Domnia Mea neputêndu-se a se ajutora, ca să întîmpine grelele cheltuelĭ, cerênd ajutor, ne am milostivit şi Domnia Mea printr'acest hrisov ce-ĭ dăm, îĭ hărăzim, ca să aibă a lua vama ce se va aduna de la treĭ bâlciurĭ, ce se fac pe fieş-care an, acolo, la satul Sloboḑia, pe moşia mănăstireĭ, adecă unul la ḑioa sfîntuluĭ mucenic Gheorghe, i altul la Inălţare şi altul la 24 de ḑile ale luneĭ luĭ Iunie, în ḑioa nascereĭ sf. Ioan Botezĕtorul, ce se ḑice la Drăgaica, iar vameşiĭ domnescĭ întru nimic să nu se amestece şi tótă vama dimpreună cu prostichiurile ce se lua de vameşiĭ domnescĭ până acum, să se iea de acum înainte de orînduitul mănăstireĭ, cu urmare după cuprinderea ponturilor domnescĭ ce se daŭ pe

www.dacoromanica.ro

fieș-care an; pentru care bâlciurĭ din porunca Domnieĭ Mele făcêndu-se cercetare de către Ispravniciĭ județuluĭ de la 22 ale aceștiĭ lunĭ August însciințéză că alte bâlciurĭ într'acest județ la alte locurĭ într'aceste ḑile de sĕrbătorĭ nu se maĭ fac. De aceea întărim, ca și la facerea bâlciurilor să să se păzéscă cu nestrĕmutare și alte bâlciurĭ la aceste ḑile ce sunt orînduite să se facă la Sloboḑia, să nu se izvodéscă, nicĭ să se sloboḑă a se face la altă parte într'acest județ ca să nu se zmintéscă facerea acestor bâlciurĭ, de la care bâlciurĭ să îșĭ aibă mănăstirea folosul; precum și vînḑarea vinuluĭ i a rachiuluĭ să fie a mănăstireĭ, după obiceiul pămîntuluĭ, iar alțiĭ să fie poprițĭ, ca să fie sfinteĭ mănăstirĭ de ajutor și întărire, iar Domnieĭ Mele veĭnică pomenire. Rugăm dar și pe alțĭ frațĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ aceștiĭ creștinescĭ țĕrĭ să binevoiască a înnoi și a întări mila acésta, ca și ale Domniilor Sale milĭ să fie în urmă de alțiĭ ținute în sémă; și am adeverit hrisovul acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod și cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind și dumné-lor boeriĭ veliți aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Vistier, pan Constantin Crețulescu Vel Ban, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de țéra de sus, pan Constantin Bălăceanu Vel Vornic de țéra de jos, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al obștirilor, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic al treilea pan Dumitrache Racoviță Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de țéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de țéra de jos, pan Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Constantin Suțu Vel Spătar, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Nenciulescu Vel Vornic al politieĭ, pan Iacovache Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Nicolae Suțul Vel Comis, și Ispravnic, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de țéra de sus; și s'aŭ scris hrisovul acesta la anul al doilea dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ, în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anul de la zidirea lumeĭ 7322, iar de la nascerea domnuluĭ Dumneḑeŭ și Mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos 1814 August 3, de Nicolae Logofĕt za Divan.

(Cod. LXXVII, fila 197.)

190. *Cartea schituluĭ Fusea din sud Dâmboviița.*

Zemle Vlahiscoie. Dat'am Domnésca Nóstră carte sfîntuluĭ și Dumneḑeescului schit, ce se numesce al Fuseĭ, din sud Dâmboviița, la care locuesc maicĭ călugărițe, și cuvióseĭ Macrineĭ Fusóicăĭ starițeĭ și ctitora acestuĭ schit, ca să aibă a ținea și stăpîni stânjenĭ 300 de moșie, ce se numesce Valea Négră i treĭ munțĭ micĭ, i douĕ pogóne de vie, i o prăvălie în orașul Têrgovișteĭ, i doĭ caĭ, i doĭ boĭ, i douĕ vacĭ cu care numita stariță cu dintr'al sĕŭ aŭ înzestrat acest schit, ce este zidit cu dintr'al sĕŭ de Negoiță Fusea și cu cuvioșia sa; pentru care acestea prin porunca Domnieĭ Mele cercetându-se de către dumné-lor Ispravniciĭ județuluĭ, prin cartea dumné-lor

www.dacoromanica.ro

de la 30 ale trecuteĭ lunĭ Augüst însciinţéză, ca atât de la slugerul Ioan Porfiroghene ginerele numiteĭ stariţe cum şi de la alţiĭ s'aŭ adeverit, că tóte aceste maĭ sus numite acareturĭ sunt bune ale stariţeĭ şi afierosite la schit, care nu aŭ vre-o pricină de către nimenĭ, şi eşind înaintea Domnieĭ Mele numita stariţă cu jalbă de rugăciune, ca să întărim dania sa, să miluim schitul cu privileghiurĭ domnescĭ, ca să se ajute a se ţinea tot-d'auna în stare bună, ne-am milostivit şi Domnia Mea şi nu numaĭ întărim dania ce face numita stariţă, ci miluim şi schitul cu acest privileghiŭ, adecă: să scutéscă vinăriciŭ şi dijmărit, cum şi oerit drepte bucatele schituluĭ, să iea şi 100 bolovanĭ sare de la ocne pe fieş care an la vremea când iaŭ şi alte mănăstirĭ; aşijdererea să ţie şi doĭ preoţĭ i doĭ grămăticĭ, ce se vor afla în slujba sfinteĭ bisericĭ la schit scutiţĭ şi apĕraţĭ de dăjdiĭ şi alte orînduelĭ ce vor fi pe alţĭ preoţĭ şi pe alţĭ grămăticĭ; de care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, şi împotrivă supĕrare să nu facă; i saam receh gpd.—1814 Septembre 12.

(Cod. LXXVII, fila, 198.)

191. Zemle Vlahiscoe. Sfîntuluĭ şi dumnezeesculuĭ schit Valea Capreĭ din sud Saac, unde se prăznuesce hramul sfîntuluĭ ierarh Niculae, marele făcĕtor de minunĭ şi se află locuind călugăriţe, care schit din pricină că este în pădure, la loc deosebit, după cum ne-am pliroforisit Domnia Mea atât din jalba călugăriţelor cât şi din anaforaoa dumnė-luĭ Vel Logofĕtuluĭ, că s'ar fi aflând fórte sărac şi fără nicĭ un fel de ajutor, ne-am milostivit şi am miluit schitul cu acéstă carte a Domnieĭ Mele, cu care să aibă a scuti drepte bucate de dijmărit şi vinăriciŭ, să ţie şi lude doĭ ómenĭ străinĭ pentru posluşanie, pe carĭ găsindu-ĭ să-ĭ ducă la dumnė-lor Ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să-ĭ cerceteze şi să le dea adeverinţă spre a le lua şi pecetluiturĭ de la Visterie, păzindu-i-se mila acésta nestrămutată tot-deauna. Poruncim Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, ca nimenĭ întru nimic supĕrare să nu facă peste cartea acésta, fiind-că aşa este porunca şi voinţa Domnieĭ Mele. i saam receh gpd.—1814, Septembre 14.

(Cod. LXXVII, fila 199.)

192. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumnė-ta biv Vel Clucere Constantin Predescu, fiind-că prin domnésca nóstră hotărîre, am orînduit epitrop al mănăstireĭ Cotrocenĭ pe cuvioşia sa arhimandritul Dionisie Plumbiţénu, carele ca unul ce are a intra la otcârmuirea mănăstireĭ şi urmėză ca să aibă sciinţă în ce stare o primesce, ce sineturĭ şi ce zestre are mănăstirea, ca întocmaĭ precum le primesce aşa să fie dator a le păstra, de trebuinţă este dar ca atât preoţiĭ şi esarhiĭ mănăstireĭ, cât şi ceĭ-l-alţĭ dinaintea lor epitropĭ, ce aŭ stătut la mănăstire de la mórtea proinegumenuluĭ Visarion şi până s'a lipsit, să-şĭ paradosésca toţĭ socotéla de venit şi cheltuială, spre a se lămuri tóte socotelile dintre eĭ; de aceea poruncim

www.dacoromanica.ro

dumi-tale, ca adunând fată la un loc atât pe proinegumen i pe esarh, cât și pe epistatii cei după vremi, unde fiind împreună și mai suș numitul orînduit epitrop, să citesci mai întâiu în auzul tuturor, anaforaoa epitropiei ceа întărită de Domnia Mea, făcêndu-le cunos ut că acésta este hotărîrea Domniei Mele și se cuvine ca toti acestia să paradosésca ceruta socotélă, i lucrurile și sineturile mănăstirei pe carî să-i și îndatorezi dumné-ta de a-și paradosi socotéla curată fără de altă prelungire, care socotélă teorisindu-se de dumné-ta cu deamănuntul, să se facă și catagrafie pentru tóte, după orînduială și tóte acestea sevîrșindu-se prin catastih în scris coprindétor atât de venit i cheltuială, cât și de zestrea, i sineturile mănăstirei, să se facă două asemenea catastise din care unul iscălindu-se de numitul epitrop, să se dea a sta în păstrare la sfînta Metropolie, iar cel-alt iscălindu-se atât de proinegumen, i ecsarh, cât și de dumné ta, să se dea în mâna epitropului. Tolco pisah gpd.—1814, Septembre 16.

(Cod. LXXIV, fila, 142.)

193. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Cu cale fiind anaforaoa acésta a dumné-luĭ Vel Logofétuluĭ de téra de sus pentru tóte cele-l-alte poruncim d-vóstră Ispravnicilor aĭ judetuluĭ ca întocmaĭ să faceti urmare.—1814, Octombre 17.

(Pecetea gpd.) Vel Logofét.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată poruncă Inălțimei Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ Pahomie arhimandritul proin Hurezanu epistatul schituluĭ Fedeleșoiul din sud Argeș, metoh sf. Panteleimon, făcênd cercetare, vĕduĭ, că arată cum că acest schit se află zidit de rĕposatul Grigore Vodă Ghica cel bĕtrân, carele a avut și milĭ domnescĭ îndestulate prin hrisóvele i cărțile luminatilor domnĭ și cum că de tóte acelea se află lipsit, schitul rĕmâind la próstă stare și pe moșia schituluĭ fiind două sate nu are nicĭ un om, nicĭ poslușnic și pentru aceea face rugăciune, ca să fie miluit de Măria Ta cu câtĭ-va ómenĭ din ceĭ nemernicĭ, aĭ avea de slujbă; osebit arată, că locuitoriĭ aceia, ce se află sedĕtorĭ nu arată supunerea a face câte 12 dile clacă și fac și vîndare de vin i rachiŭ, cum și pădurea schituluĭ o taie și o sfărămă pentru al lor aliș-veriș, cerênd porunca Mărieĭ Tale, ca după obiceiul pămîntuluĭ să-ĭ supue dumné lor Ispravniciĭ judetuluĭ. Decĭ cât pentru scutelnicĭ sĕŭ poslușniciĭ ce cere, mĕ pliroforisiĭ, că adevĕrată îĭ este arĕtarea și rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale, iar pentru cele-l-alte găsesc cu cale să fie luminată porunca Inălțimei Tale către dumné-lor Ispravniciĭ judetuluĭ, și cât pentru clacă să cerceteze și de nu vor fi avênd locuitoriĭ vre-un osebit asedĕmînt în scris cu schitul, să-ĭ îndatoreze a face câte 12 dile pe an clacă, rînduri, iar nu tot de odată; asijderea și pentru vîndarea vinuluĭ i a rachiuluĭ, fiind-că acela este irat al moșieĭ, să-ĭ po-

www.dacoromanica.ro

préscă pe locuitorĭ a nu maĭ face vînderĭ de vin şi rachiŭ, ci să se vîndă numaĭ vinul şi rachiul schituluĭ, cum şi pentru pădure datoria stăpânuluĭ este a da clăcaşilor acelora ce şed pe moşie cu pădure, lemne de foc, nuele, parĭ şi alte mărunţişurĭ pentru trebuinţa caselor lor, iar nu pentru vînḑare, căcĭ pentru lemne de vînḑare i cherestele nu aŭ voie a tăia fără sloboḑenia schituluĭ şi fără de cuviinciósa plată, precum se va fi obicinuind în partea loculuĭ, ci dumné-lor Ispravnicĭĭ judeţuluĭ să dea nizamul cel cuviincios supuind pe ceĭ împotrivitorĭ la cele cu cale ca să nu se păgubéscă schitul de dreptul sĕŭ, iar pentru baniĭ datorieĭ ce ḑice că are a lua prin cercetare de judecată să-ĭ facă împlinire séŭ să însciinţeze Mărieĭ Tale pricina.—1814, August 30.

Gheorghe Filipescu, Vel Logofĕt.

(*Cod LXXIX, fila 403.*)

194. *Iω Ioan Gheorghe Caragea i gospodar zemle vlahiscoie.*

Dupĕ arĕtarea ce ne face printr'acéstă anafora dumné-luĭ Vel Logofĕt de ţéra de sus, poruncim, atât dumné vóstră cumpĕrătorilor vămilor din anul trecut şi de estimp, cât şi dumi-tale cumpĕrătorule al huzmetuluĭ ocnelor din anul trecut, să plătiţĭ jăluitoruluĭ mila acesteĭ mănăstirĭ, ce s'aŭ întărit şi prin Domnescul Nostru hrisov.—1814 Octombre 17.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne.

Dupĕ luminată porunca Mărieĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă, făcênd cercetare, mĕ pliroforisiiŭ, că încă din anul trecut let 1813 Maiŭ 25, s'aŭ înnoit hrisovul sf. mănăstirĭ Duşco uude este capul sf. Visarion după cum se coprinde în hrisóvele vechĭ ce are de la toţĭ luminaţiĭ Domnĭ de maĭ 'nainte, adecă să iea milă pe fieş-care an de aicĭ din ţéră însă de la ocne po talerĭ 500 i de la carvasara po talerĭ 100 şi fiind-ca arată cum că nicĭ în răzmiriţă nu i s'aŭ dat acéstă milă, nicĭ de la bună venirea Mărieĭ Tale până acum, şi luaiŭ pliroforie, că în vremea răzmeriţeĭ şi ocnele şi vămile s'aŭ vîndut de stăpînirea de atuncĭ cu rînduială de a plăti cumpĕrătoriĭ de la eĭ peste baniĭ vistierieĭ şi milile mănăstirilor, după hrisóvele domnescĭ, precum şi vămile după acéstă orînduială s'aŭ vîndut şi în anul trecut şi estimp, şi după dreptate datorĭ sunt aceĭ cumpĕrătorĭ să plătésca, iar pentru ocne de la bună venirea Mărieĭ Tale, în anul trecut aŭ fost vîndute la dumné-luĭ Vistierul Moscu, iar pe acest an sunt în credinţă şi la cererea ce face de a i se împlini de la ceĭ ce sunt datorĭ, se va da luminată porunca Inălţimeĭ Tale, iar de la ocne pe aceştĭ doĭ anĭ rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale.—1814 Septembre 17.

Gheorghe Filipescu Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXVIII, pag 379.*)

www.dacoromanica.ro

195. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Cuvioşilor egumenĭ al mănăstireĭ Raduluĭ Vodă i al mănăstireĭ Mihaiŭ Vodă i al mănăstireĭ Spireĭ, fiind-că prin osebit pitac al Domnieĭ Mele am orînduit pe dumné-luĭ biv Vel Cluceru Predescu, ca să teorisésckă socotelile mănăstireĭ Cotrocenilor de venit şi cheltuială, tot, din vremea epistaţilor ce aŭ fost la mănăstire, după mórtea egumenuluĭ Visarion, cât şi din vremea proinegumenilor, după cuprinderea acestuĭ domnesc al nostru pitac, din vremea ce aŭ murit egumenul Visarion până când am orînduit Domnia Mea epitrop al aceştiĭ mănăstirĭ pe cuviosul arhimandrit Plumbuiţénu; de aceea poruncim Cuvioşieĭ Vóstre, ca împreună cu numitul orînduit boer, să fiţĭ şi Cuvioşia Vóstră, unde să fie faţă, atât cel de acum proinegumen al mănăstireĭ Cotrocenĭ, cât şi ceĭ de maĭ înainte epistaţĭ şi proinegumenĭ şi dimpreună cu arhimandritul Plumbiuţénu epitrop, să faceţĭ cercetarea cu deamĕruntul pentru tóte condeile cheltueleĭ şi câte dintr'acele se vor găsi de prisos şi fără de trebuinţă cheltuite, să se scadă din suma cheltuelelor, iar câte se vor găsi bine cheltuite să rĕmâe bune; aşijderea să teorisiţĭ şi tóte veniturile câte vor fi primit ceĭ după vremĭ epistaţĭ, din care venituri, scoţênd numaĭ cele bune şi drepte cheltuelĭ, să aşterneţĭ apoĭ curată socotélă de venit şi cheltuelĭ, şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora Tolco pisah gpd.—1814 Octombre 5.

(Cod. LXXIV fila 145. v.)

196. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Pe acéstă alăturată anafora a preosfinţieĭ sale părinteluĭ Metropolituluĭ şi a dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de ţéra de sus, nerĕmâind odihnit Sava schimnicul cu ceĭ-l-alţĭ călugărĭ ot schitul Cornetul sud Argeş, metoh sf. Panteleimon, orînduitul zapciŭ vătaf de Divan, 'l-aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ Mele cu Clucerul Constantin Predescul epitropul mănăstireĭ sf. Panteleimon, dicênd Sava în tacrirul sĕŭ, că de vreme ce prea sfinţia sa părintele Metropolitul şi dumné-luĭ Vel Logofĕtul aŭ găsit cu cale a se izgoni de la acest schit Cornetul la schitul Stânişóra, unde aŭ fost maĭ înainte cu locuinţa pentru cuvintele ce sunt arĕtate în anafora, nicĭ el nu cere a maĭ fi cu locuinţa acolo, ci se va muta înapoĭ la schitul Stănişóra, numaĭ să li se plătéscă cheltuelile ce aŭ făcut la schitul Cornetul dându-li-se şi păsuială a maĭ şedea acolo până la viitorul Mart ca să-'şĭ erneze vitele ce aŭ, fiind-că la schitul Stânişóra nu aŭ mijloc a le erna, séŭ de nu să li se lase acest schit a'l maĭ avea încă pe şépte anĭ, ca să îşĭ pótă scóte cheltueléle ce le aŭ făcut la dregerea şi întemeerea sa i la pricina judecăţeĭ ce aŭ avut cu popa Ioniţă pentru scóterea moşieĭ schituluĭ; după acésta am întrebat Domnia Mea pe Clucer pentru câţĭ anĭ aŭ avut dat acest schit la jăluitorul? Sava şi rĕspunse că i l'aŭ dat fără de soroc, în câtă vreme adecă se va purta cu orînduială, şi cerêndu-se de la Sava zapisul cu care s'a orînduit el acolo, ne-aŭ artĕat o carte cu let 1811 Fevruar a proin Metropolituluĭ Ignatie, iscălită şi de Clucerul epitropul, cuprindĕtóre, că după sufletésca rîvnă ce aŭ arĕtat Sava că are la acest schit, cu a'l duce iarăşĭ la acea după cuviinţă ţinere cu pre înnoirea

www.dacoromanica.ro

celor stricate şi întregimea celor de lipsă, şi ca să nu ajungă la prăpădenie şi pustiire, primindu-ĭ rugăciunea, ĭ-aŭ dat acest schit sub epistasia şi purtare de grijă a luĭ, carele urmând osebituluĭ aşeḑămînt ce are a se face cu epitropia spitaluluĭ pentru dregerea şi preînnoirea celor stricate i pentru facerea celor de lipsă, şi pentru rĕspunderea embaticuluĭ pe tot anul la numitul epitrop şi pentru adăogirea şi sporirea schituluĭ, care prin catastih de perilavi, dupĕ orînduială i s'aŭ fost făcut teslim, să aibă acest schit în epistasia sa fără de strĕmutare. Dupĕ care întrebându-se Clucerul şi pentru deosebitul aşeḑĕmînt unde este? rĕspunse, că nu s'aŭ făcut, fiindcă nu s'aŭ maĭ arĕtat Sava în urmă. Decĭ din cuprinderea aceştiĭ cărţĭ dovedindu-se că acest schit nu s'aŭ dat Saveĭ cu soroc hotărît, şi el din cercetările de la faţa loculuĭ i din înscinţarea arhiereuluĭ Eparhieĭ dovedindu-se cu urmărĭ împotrivitóre cinuluĭ şi podvighiuluĭ sĕŭ, şi pricinuitor de zizanie, cererea ce făcu a i se maĭ lăsa schitul încă şépte anĭ nu fu primită Domnieĭ Mele, fiind chiar urmările sale pricinuitóre scótereĭ luĭ din epistasia schituluĭ, iar nu Clucerul; precum asemenea nu are cuvênt nicĭ la cererea de cheltuelĭ, ce ḑice că aŭ făcut la dregerea schituluĭ în vreme ce nicĭ însuşĭ n'aŭ tăgăduit în Divan că aŭ fost embatichiar dând pe an numaĭ câte talerĭ 30 embatic la spitalul sf. Panteleimon, şi precum spitalul nu putea să-ĭ céră maĭ mult în câtă vreme aŭ avut schitul sub epistasia sa, aşa nicĭ el de aŭ vrut să cheltuiască maĭ mult peste venitul ce lua nu are cuvênt a cere plată de cheltuelile de la epitropie; asemenea nicĭ cererea de cheltuială ce va fi făcut cu acel popă Ioniţă pentru desrobirea moşieĭ schituluĭ nu fu primită Domnieĭ Mele, pentru că desrobind acea parte de moşie şi-aŭ făcut adaos la venit cu care însuşĭ s'aŭ folosit; iar cererea ce maĭ făcu a li se lăsa vitele la schitul Cornetul până la luna luĭ Martie, ca să le scóţă din iarnă avêndu-şĭ nutreţul cel trebuincios acolea, fiind că aŭ primitr'o şi însusĭ Clucerul epitropul (cu legătură însă ca nimenea din călugărĭ să nu maĭ fie acolo, ci să-şĭ lase un mirean păzitor şi purtător de grijă a acelor vite), fu primită Domnieĭ Mele, şi hotărîm, ca într'acestaşĭ chip să aibă a şi le ţinea la schitul Cornetul până la viitórea lună a luĭ Mart, iar Sava împreună şi cu toţĭ călugăriĭ să se ridice numaĭ decât de acolo, mutându se la schitul Stănişóra, cărora, de a sa bună voie aŭ primit Clucerul a le hărăzi şi talerĭ 500 de la epitropie ajutor pentru mutarea lor, luându-şĭ şi vasele i odăjdiile bisericeĭ numaĭ cele câştigate şi făcute de eĭ, şi să paradoséscă Sava la epitropia spitaluluĭ tótă mişcătórea şi nemişcătórea zestre câtă este a schituluĭ, dupĕ catastihul de perilavi, ce i s'aŭ dat când i s'aŭ făcut teslim schitul, fără de a lipsi măcar un fir, iar porumbarul ce ḑice Sava că 'l-aŭ făcut din noŭ, cu tóte că epitropia nu era datóre a'l primi, dar Domnia Mea musadea făcénd către eĭ, hotărîm, ca preţuindu-se la faţa loculuĭ, să li se plătéscă de către epitrop şi eĭ să se ridice cu totul fără de altă zăbavă de la schitul Cornetul spre a'l face zapt epitropia, căcĭ de se vor arĕta iarăşĭ cu vre-o câtuşĭ de puţină întârḑiere şi pricinuire, atuncĭ nu numaĭ vom orîndui Domnia Mea mumbaşir de-ĭ va ridica, ci încă hotărîm, să fie lipsiţĭ şi de ajutorul de talerĭ 500 ce de bună-voie aŭ primit ca să le dea epitropul.—1814 Noembre 1.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXVIII pag 35.*)

www.dacoromanica.ro

197. *Hrisovul şcóleĭ elinescĭ de la Trapezunda pentru talerĭ 200 de la ocnă şi talerĭ 200 de la Carvasaraoa din vămĭ.*

Zemle Vlahiscoe. Tótă facerea de bine şi ajutorul în tot locul şi pretutindenea este bine primită luĭ Dumnedeŭ, iar ceea ce se va face la locurĭ pricinuitóre bineluĭ şi folosuluĭ de obşte, cum şcóle de învĕţăturĭ, carĭ împodobesc pe ómenĭ cu înţelepciunea, cu cuvîntul şi cu luminarea credinţeĭ şi a cunoscinţeĭ de Dumnedeŭ şi altele asemenea folositóre obştieĭ, acelea cu atât sunt maĭ cuviincióse şi plăcute luĭ Dumnedeŭ, în cât cu deosebire aŭ datorie Domniĭ şi Oblăduitoriĭ ce aŭ câştigat de la Dumnedeŭ puterea de a face bunătăţĭ a se osîrdui spre întărirea şi întemeiarea lor şi a le ajuta din harurile ce aŭ dobândit, pentru folosul ce dicem şi binele ce pricinuesce de obşte, iar nu numaĭ în parte. Drept aceea însciinţându-ne Domnia Mea că de câţĭ-va anĭ la Trapezunda s'a înălţat din noŭ o şcólă de învĕţătură elinéscă, prin fierbinte silinţă şi osârdnică epistasie a duhovnicesculuĭ şi iubitoruluĭ de învĕţăturĭ, păstor al loculuĭ, fiind lăudată fapta acésta cum şi a însuşĭ orăşenilor acesteĭ politiĭ, ca nisce bunĭ iubitorĭ de învĕţătură şi ajutătorĭ spre buna întocmire a sĕvîrşireĭ acesteia, care nu este de puţin folos, atât lor cât şi altora iubitorĭ de învĕţătură şi la acest fel de lucru fiind trebuincióse multe cheltuelĭ de a se putea ţinea tot-deauna în stare bună şi a merge spre sporire, de aceea făcênd Domnia Mea cercetare găsit'am rînduiala făcută de la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant prin hrisovul ce-l vĕdum, cu létul 1804 Decembre 1, ca să aibă de aicĭ din ţéră şcóla acésta milă pe an talerĭ 400, însă talerĭ 200 din vămĭ de la carvasara şi talerĭ 200 de la ocne, şi după rîvna ce avem şi Domnia Mea pentru buna întemeiare a şcólelor, ne-am milostivit şi printr'acest hrisov ce-l dăm, întărim acéstă orînduială şi hotărîm, ca să iea pe tot anul aceştĭ talerĭ 40 prin epitropul ce-şĭ vor orîndui, jumĕtate de la ocne şi jumĕtate din vamă de la carvasara, spre a fi de ajutor, de întărire şi chivernisélă şcóleĭ acesteia. Rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ domnĭ carĭ în urma nóstră vor fi oblăduitorĭ acesteĭ creştinescĭ ţérĭ să bine-voiască a înnoi şi a întări acéstă orînduială ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute; şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Vistier, pan Constantin Creţulescu Vel Ban, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de sus, pan Constantin Bălăcénu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al obştirilor, pan Grigore Băleanu Vel Vornic al treilea, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Costache Stirbeiŭ Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Constantin Suţu Vel Spătar, pan Grigore Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Nenciulescu Vel Vornic al politieĭ, pan Iacovache Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar şi Ispravnic, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de sus, şi s'a scris hrisovul acesta la anul al doilea dintru întâia domnie a Dom-

www.dacoromanica.ro

nieĭ Mele, aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anĭĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ și mântuitoruluĭ nostru Iisus Hristos 1814 Noembre 6, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 200 v.)

198. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemb. Vlahscoie.*

După pliroforia ce ne dă dumné-luĭ Vel Logofĕtul printr'acéstă anafora, poruncim dumi-tale biv Vel Vistiere Ioan Moscu, epistatule al huzmetuluĭ ocnelor acestuĭ următor an, să se dea acestuĭ schit mila de sare ce are a lua, după cartea Domnieĭ Mele.—1814 Noembre 15.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea înălțate Dómne,

După luminată porunca Inălțimeĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a cuvióseĭ Macrineĭ starițe de la schitul Fusea sud Dâmboviță, făcênd cercetare, vĕduiŭ luminată porunca Mărieĭ Tale, ce s'aŭ dat a avea privileghiŭ acest schit cuprindĕtóre, ca să iee pe fieș care an una sută bolovanĭ sare la vremea când iaŭ alte mănăstirĭ și schitul acesta fiind sărac vrednic de ajutor. cererea ce face de a i se da, rĕmâne la milostivire Mărieĭ Tale.—1814 Noembre 7.

Gheorgache Filipescu Vel Logofĕt

(Cod. LXXVIII, pag 58.)

199. Iŏ *Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie*

Milostivire făcênd Domnia Mea asupra jăluitóreĭ, poruncim dumi-tale biv Vel Vistiere Ioan Moscu epistatule al ocnelor, să i se dea milă de sare ce Ni se arată printr'acéstă anafora, că are a lua acest schit.—1814 Decembre 6.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a starițeĭ ot schitu Viforîta, următor fiind, am luat séma arĕtăreĭ și cereреĭ ce face, că după luminatele cărțĭ domnescĭ ce are schitul mergênd numita de a'șĭ cere bolovanĭ de sare 30 la dumné-luĭ Vistierul Moscu epistatul ocnelor nu ar fi vrut ca să-ĭ dea, dicêndu-ĭ că se jăluiască, maĭ întâiŭ Mărieĭ Tale; după care făcênd acum cerere prin plecată sluga Mărieĭ Sale acele cărțĭ domnescĭ, se vĕdu și deosebită luminată cartea Mărieĭ Tale, cu let 1813 Maiŭ 10, prin care i se întăresce milele schituluĭ și a și le avea întocmaĭ

www.dacoromanica.ro

și pe deplin, poruncindu-se și pentru acea sare pe tot anul așĭ lua de la ocne, la care acéstă dreptate avênd schitul găsesc cu cale să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, a se da schituluĭ arĕtata sare ca o milă domnéscă înnoită și de către Inălțimea Ta, maĭ ales acest schit unde se află călugăriţe locuind și petrecênd, care aceste milĭ le aŭ spre ajutorul și hrana lor, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1814 Noembre 22.

Constantin Filipescu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, pag. 109.)

300. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.*

Dupĕ arĕtarea ce face dumnė-luĭ Vel Logofĕtul printr'acéstă anafora, întărim Domnia Mea cartea de epistasie, ce s'a trimes aicĭ, de la părinţilĭ ceĭ de jos pe numele luĭ Stratonic, ca să-șĭ aibă urmarea sa întocmaĭ.—1817, Noembre 27.

Vel Logofĕt

(Pecetea gpd.)

Prea Inălțate Dómne,

Anastasie Cotopuli și Nicolae Papaioan printr'acéstă jalbă ce aŭ dat Inălțimeĭ Tale, arată, că mănăstirea Caţica de la Ioanina avênd un metoh anume Dedulesciĭ în sud Slam-Râmnic, la care metoh cu sfat de obște al părinţilor de jos, aŭ orînduit epitrop pe un Stratonic a fi îngrijitor și purtător de grijă în tótă viaţa sa aflându-se om cu frica luĭ Dumnedeŭ și cinstit, carele nu numaĭ că aŭ înmulțit embaticul metohuluĭ, ci încă aŭ hărăzit și talerĭ 1.000 și osebit la fie-care doĭ anĭ se légă să trimiță și câte un catâr la numita mănăstire, făgăduindu-se să meremetiséscă și metohul, după cum prin cartea mănăstireĭ de simfonie ce o are la mâna sa se coprinde, la a cărora jalbă mi se poruncesce de către Inălțimea Ta ca să cercetez și la cererea ce fac să arĕt în scris. Următor fiind am făcut cercetare și maĭ întâiŭ am cerut la jăluitor, ca să ne arate acea carte de simfonie a mănăstireĭ pe care o vĕdŭĭ la mâna numituluĭ epistat Stratonic încă de la létul trecut Iulie 30 și cu coprindere întocmaĭ după cum maĭ sus se arată, ci fiind-că jăluitoriĭ epitropĭ dic că și eĭ cunoscênd pe numitul epistat de om cinstit și cu bun proeresis atâta numaĭ că uniĭ din boeriĭ pămîntenĭ din sud Slam Râmnic îl supĕră, cer ca cartea de simfonie a numiteĭ mănăstirĭ ce o are Stratonic să i se întăréscă și de către Măria Ta, spre cea desăvîrșită epistasie a numituluĭ metoh până la sfîrșitul vieţeĭ luĭ, a cărora cerere și rugăciune părêndu-mi-se a fi cu cuviinţă, rĕmâne la a Inălțimeĭ Tale milostivire și hotărîre.—1814. Noembre 25.

Constantin Filipescu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, pag. 85.)

www.dacoromanica.ro

201. *Cartea preoţilor ce se află slujind la biserica domnéscă ot Caracal, de apĕrare şi de scutélă pe drepte bucatele lor.*

Zemle Vlahiscoe. Dat'am domnésca nóstră carte preoţilor ce se află slujind la biserica domnéscă ot Caracal sud Romanaţĭ, anume popa Hristea sin popa Stanislav i popa Dumitru sin Popa Petre, i popa Voicul sin popa Dumitrul, i diaconul Pârvul sin popa Hristea, ca să fie şi casele lor în pace şi ertaţĭ de birul preoţesc şi de alte angariĭ ce vor eşi pe tagma preoţéscă, de nicĭ unele să nu fie supĕraţĭ. Aşijderea să scutéscă de dijmărit stupiĭ rămătorĭ 160, i de vinăriciŭ vedre 200, pentru că fiind acéstă biserică domnéscă, aŭ avut de la fraţiĭ domnĭ de maĭ înaintea nóstră milă prin cărţile ce le vĕḑum coprinḑĕtóre atât de scutéla dăjdiilor, cât şi la dijmărit aŭ avut scutélă de 80 stupĭ i rîmătorĭ şi la vinăriciŭ vedre 100, iar Domnia Mea acum după rugăciunea ce ne-a făcut dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Vel Logofĕtul Iordache Filipescu, ne-am milostivit şi am înnoit scutéla dijmăriturluĭ şi a vinăriciuluĭ, precum se vede maĭ sus. Drept aceea poruncim şi vouĕ dijmarilor i vouĕ vinăricerilor, şi vouĕ celor ce veţĭ strînge dajdia preoţilor, vĕḑênd acéstă carte a Domnieĭ Mele toţĭ să aveţĭ a vĕ feri de casele şi bucatele lor, că orĭ-carele va face vre-un fel de supĕrare peste cartea Domnieĭ Mele, uniĭ ca aceia vor lua certare şi pedépsă; i saam receh gpd.—1814, Noembre 27.

(Cod. LXXVII fila 202 v.)

202. *Cartea dumné-luĭ biv Vel Căminarul Nicolae Văcărescu pentru doĭ preoţĭ i un ceteţ scutiţĭ, de la biserica de pe apa Colentineĭ.*

Dat'am domnésca nóstră carte dumné-luĭ cinstit şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele Nicolae Văcărescu biv Vel Căminar, ca să aiba privilegiŭ de a ţinea la sf. biserică de la Bănésa de pe apa Colentineĭ doĭ preoţĭ i un ceteţ apĕraţĭ şi scutiţĭ de tóte dăjdiile ce vor eşi peste an pe preoţĭ şi pe mirenĭ, atât de la Visterie, cât şi de la sf. Metropolie şi fiind-că la acéstă biserică unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor ierarhiĭ Nicolae episcopul de la Miralichiĭ şi aĭ marilor dascălĭ aĭ lumeĭ Vasile, Grigore şi Ión Zlataust luminătoriĭ pravoslavieĭ nu aŭ preoţiĭ alt mijloc de trebuinciósa lor chivernisélă, deosebĭ de acéstă milă, ne-am milostivit Domnia Mea de am hărăzit şi acest privilegiŭ sfinteĭ biserici ca să aibă milă la hramurile sale de la Visteria Domnieĭ Mele, să iea adecă talerĭ 25 la Decembre 6 şi talerĭ 25 la Ianuarie 30, ca cu acest ajutor îndestulând sf. biserică pe preoţiĭ sĕĭ, să se pomenéscă necontenit şi numele Domnieĭ Mele la sfîntul jărtfelnic de a pururea ca al unuĭ ctitor, pentru că acéstă sf. biserică fiind din temelie zidită şi înfrumuseţată spre slava luĭ Dumneḑeŭ de către rĕposatul boer biv Vel Banul Ianache Văcărescu părintele maĭ sus numituluĭ boer, rugăciunea ce a fost făcut dumné-luĭ fraţilor domnĭ de maĭ înainte i s'aŭ fost hărăzit acest privilegiŭ prin cărţile Domniilor sale ce se vĕḑură şi de către noĭ, însă o carte a rĕposatuluĭ domn Mihail Suţul Voevod ot lét 1792 Septembre 12, iar alta a Domnieĭ Sale fratelui Ale-

www.dacoromanica.ro

xandru Moruz Voevod ot létul 1793 Maiŭ 4. Drept aceea dar, mila acésta fiind pentru podóba caseĭ luĭ Dumnedeŭ, am bine-voit de a o înnoi şi a o întări şi Domnia Mea printr'acéstă domnésca nóstră carte spre a se păzi nestrămutat. i saam receh gpd. 1815 Ianuarie 4.

(Cod. LXXVII, fila 209.)

203. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie*

După arĕtarea ce Ni se face printr'acéstă anafora a Logofeţieĭ ţĕreĭ de sus, întărim Domnia Mea acest engrafi zapis ce aŭ dat la epitropie aceştĭ neguţătorĭ lumînărarĭ de céră albă spre aşĭ avea fiinţa şi tăria sa întocmaĭ fără nicĭ o strămutare.—1815 Fevruar 2.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce prin întărire la anaforaoa logofeţieĭ s'aŭ dat de la trecuta lună luĭ Iunie 14 pentru privileghiul ce are metohul sf. episcopiĭ Râmnic, ca înălbitul cereĭ albe şi vîndarea lumînărilor făcute să fie numaĭ a metohuluĭ, după privileghiurile domnescĭ, ce din vechime aŭ avut, care s'aŭ întărit şi de Măria Ta şi cu catahrisis se amestecă şi alţiĭ din neguţătorĭ prăvăliaşĭ la acésta, pentru care cu tóte că era datorĭ a plăti folosul acela ce se cuvenea a metohuluĭ, dar musadea făcêndu-li-se de Măria Ta, s'aŭ apĕrat, şi pentru céra şi lumînările ce le-aŭ avut gata s'aŭ poruncit să le facă zapt sf. episcopie şi făcêndu-se socotéla preţuluĭ aceĭ mărfĭ, după drépta cumpĕrătórea lor, câţĭ banĭ se vor aduna peste tot, jumĕtate să-ĭ plătéscă peşin, iar jumĕtate să-ĭ plătéscă peste şése lunĭ, poruncindu-se ca de astădĭ înainte să nu fie sloboḑĭ alţĭ ómenĭ a ţinea în prăvăliĭ nicĭ a vinde céră albă séŭ lumînărĭ albe, afară numaĭ *apaltadorul* sf. episcopiĭ; după care luminată hotărîre puind tréba în lucrare s'aŭ maĭ întîmplat şi alte pricinĭ, întâiŭ pentru céra albă că s'aŭ găsit multă furda adecă amestecătură de rĕmăşiţurĭ i strîngere de lumînărĭ stricate şi stătute mult, îngălbenite, care este peste putinţă a se vinde în loc de céră albă de nu se va maĭ înălbi céra al doilea şi de nu se vor preface, şi aŭ fost multe pricinĭ între metohul episcopieĭ cu numiţiĭ neguţătorĭ pentru preţ; am înduplecat pe sf. episcopie a le plăti cu preţ bun, precum neguţătoriĭ aceia ce făcuseră vîndare şi avea lumînărĭ i céră s'aŭ mulţămit, al doilea pricină aŭ fost pentru plata lumînărilor şi a cereĭ, că n'aŭ primit nicĭ într'un chip, nicĭ sorocul cel hotărît de Măria Ta, nicĭ maĭ puţin, şi aşa vĕḑênd că nu póte lua săvîrşire pricina, am îndatorat pe sf. episcopie de aŭ plătit şi toţĭ baniĭ peşin, pentru care plată şi desfacere a lor aŭ făcut şi alăturatul engrafi înscris, prin care se légă ca de acum înainte să nu aibă a se amesteca întru nimic la facerea i alişverişul lumînărilor de céră albă, nicĭ de faţă nicĭ pe ascuns, iar orĭ-carele dintre eĭ se va dovedi împotrivă următor, unul ca acela nu numaĭ să se pedepsésca de către drépta judecată, ci-

www.dacoromanica.ro

încă și acea marfă ce se va găsi să sĕ iea contrabont dându-se la trebuința spitalurilor, și fiind-că de acum înainte pricină n'aŭ maĭ rĕmas, arĕt înălțimeĭ Tale mijlocul săvîrșireĭ ce s'aŭ făcut, că să se dea și luminată întărirea Mărieĭ Tale a se păzi și zapisul lor cu legătura de *pini* ce fac, ca să nu se maĭ îndrăznéscă de acum înainte nicĭ a înălbi cĕră séŭ lumînărĭ albe de vînḑare, nicĭ a se amesteca cu nicĭ un fel de mijloc la facerea și alișverișul lumînărilor și a cereĭ albe.—1813 Iulie 9.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, pag. 324 v.)

204. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie*

De vreme ce orînduițĭ teorites aĭ socotelilor aceștiĭ mănăstirĭ nicĭ o urmare n'aŭ făcut până acum la porunca ce li s'aŭ dat, după arătarea ce ni face printr'acéstă anafora de către dumnė luĭ biv Vel Banul Grigorie Brâncoveanu eforul mănăstireĭ, poruncim Domnia Mea, ceaușe de aproḑĭ, să facĭ mumbașiret orînduiților teorites, ce se arată maĭ jos, ca fară de altă zăbavă să pue în lucrare și săvîrșire porunca Domnieĭ Mele, ce li s'aŭ dat prin pitac și să ne arate prin anafora.—1815 Fevruar 2.

Prea înălțate Dómne,

Fiind-că după luminatul pitacul Mărieĭ Tale, care s'aŭ dat către orînduițiĭ teorites aĭ socotelilor mănăstiriĭ Cotrocenilor, adecă dumnė-luĭ Clucerul Dinu Predescu i arhimandritul Teodosie Raduliotul, arhimandritul Mihaliotul și egumenul Epiriotul, ca să cerceteze cu deamăruntul de față și cu epitropul de acum orînduit arhimandritul Dionisie Plumbuițénu, atât dreptele venituri ale mănăstireĭ, cât și cheltuelile câte s'aŭ făcut în trebuința mănăstireĭ și datoriile mănăstirescĭ cu care este însărcinată și să arĕte Mărieĭ Tale în cât până acum nicĭ o urmare nu s'aŭ făcut pe deplin de către orînduițiĭ teorites, și fiind-că acéstă cercetare este trebuință a se face spre a se lămuri o dată socotelile mănăstirescĭ între proinegumenul Ignatie și ceĭ maĭ dinainte epistațĭ de la mórtea rĕposatuluĭ Visarion, ca să se vaḑă și veniturile carĭ sunt și datoriile ce sunt să le plătéscă, și pentru ca să nu se maĭ prelungéscă vremea, nu lipsiiŭ după datorie a ruga pe Inălțimea Ta, ca de iznóvă să se dea luminată poruncă tot către aceștĭ orînduițĭ teorites, a pune în lucrare acea cercetare până este și proinegumenul aicĭ de față, așternênd o socotélă drĕptă și lamurită și urmând întocmaĭ după cuprinderea luminatuluĭ pitac al Inălțimeĭ Tale și să arĕte Mărieĭ Tale cu anafora, ca să se dea hotărîrea dreptățeĭ, să scie și năstavnicul cel de acum al mănăstireĭ cum să urmeze întru otcârmuirea lucrurilor și trebilor mănăstireĭ a le pune în bună orînduială; la care pricină să se orînduiască și zapciŭ al Divanuluĭ ca să facă cuviinciosul mumbașirlic.—1815 Fevruarie 2.

Grigorie Brâncoveanu.

(Cod. LXXVIII, fila 317.)

www.dacoromanica.ro

Vodă refuză a recunósce de egumen pre un trămis de la s-tul Munte și numesce direct egumen, printr'acest act:

205. *Iω Ioan Gheoeghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Vĕḍută fiind de toţĭ prósta stare și greaua datorie întru care aŭ ajuns acéstă mănăstire din reaua otcârmuire a aceluĭ proinegumen Visarion ce aŭ murit, în cât în adevĕr ḍicem, că nu póte fi destoinic fieș-care de a egumeni la un acest fel de dărăpănat locaș, care a se aduce la întremare și întregime are trebuinţă de un om cinstit, vrednic, bun econom și cercat în faptă (adecă însoţit cu tóte câte ctitoricescul testament povăţuesce) de a egumeni într'însa precum vedem că este acest arhimandrit Plumbuiţénul Dionisie pre carele și înșine îl cunóscem destoinic întru acésta, avênd dovadă înfiinţată buna stare a mănăstireĭ Plumbuita întru carea aŭ adus'o vrednica otcârmuire a egumenieĭ sale, căcĭ de se va orîndui unul ca acest Ignatie alesul de către părinţiĭ ceĭ de jos, acum venit întâiŭ aicĭ, fără de pracsis la ale egumenieĭ necercat de bun otcârmuitor și împotrivă dovedit de rĕŭ iconom, în puţina diastimă ce aŭ avut otcârmuirea mănăstireĭ precum ni se arată printr'acéstă anafora) după ce este urmare împotriva ctitoricesculuĭ testament și spre a mănăstireĭ desăvîrșită dărăpănare, apoĭ și o mulţime de săracĭ și văduve (carĭ 'șĭ-aŭ încredinţat puţina stare a banilor lor, la acéstă mănăstire, ca la o casă întocmită într'adins pentru facerĭ de bine) vor rĕmânea întru o nemărginită desnădăjduire și tînguire; tóte dar acestea privindu le Domnia Mea primim chibzuirea și alegerea ce aŭ făcut părinţiĭ arhiereĭ și dumné-lor boeriĭ printr'acéstă obștească anafora, fiind următóre întocmaĭ aceluĭ testament ctitoricesc, după care și întărim epistasia arhimandrituluĭ Plumbuiţénu Dionisie la acéstă mănăstire Cotrocenĭ, hotărîm ca în câtă vreme se va purta numitul arhimandrit întocmaĭ și întru tóte după aceeașĭ orînduială ce se cuprinde în anaforaoa dumné-lor boerilor eforĭ, carĭ s'aŭ întărit de Domnia Mea încă de la 10 ale trecutuluĭ Septembre, să fie nestrămutat din epistasia egumenieĭ aceștiĭ mănăstirĭ și după petrecania sa are să se chibzuiască pentru cele de folosul mănăstireĭ, păzindu-se iarășĭ atât ctitoricescul testament al rĕposaţilor ctitorĭ, cât și orînduiala hrisóvelor celor dinaintea nóstră fraţĭ luminaţĭ Domnĭ carĭ s'aŭ întărit și de Domnia Mea.—1815 Fevruar 2.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

(*Cod. LXXVIII, pag. 286.*)

Pré înălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, ca să luăm séma ctitoricescilor orînduelĭ ale mănăstireĭ Cotrocenĭ i domnescul hrisov ce este întocmit pentru mănăstirile cele închinate jos, așijderea să vedem și anaforaoa dumné-lor orînduiţilor eforĭ i luminată întărirea Mărireĭ Tale ce s'a dat la aceeașĭ anafora pentru așeḍarea cuviosuluĭ arhimandrit chir Dionisie Plumbuiţénul la epistasia acesteĭ mănăstirĭ Cotrocenĭ i cărţilor de

www.dacoromanica.ro

rĕspuns ce aŭ venit de la părinţiĭ mănăstirilor-de-jos, cu cerere de a rĕmânea tot proinegumenul Ignatie, ce este trimis de acolo şi chibzuind adevĕrul şi folosul şi găsind cele maĭ alese mijlóce ce vor privi spre a mănăstireĭ îmbunătăţire şi uşurarea datorieĭ de mare sumă sub care este mănăstirea căḑută, să le arĕtăm Mărieĭ Tale prin obştéscă anafora séŭ într'o unire cu toţiĭ dându-ne părerea că sunt destoinice spre a mănăstireĭ bună otcârmuire câte până acum s'aŭ întocmit asemenea să arĕtăm Mărieĭ Tale; următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ ne-am adunat cu ţoţiĭ la un loc, unde chemând de faţă şi pe proinegumenul Ignatie ce s'a fost trimes în anul trecut de părinţiĭ Sfetagorenĭ egumen la acéstă mănăstire, am citit maĭ întâiŭ ctitoricescul hrisov al rĕposatuluĭ întru fericire domn Şerban Vodă Cantacuzino, ce a făcut şi a înzestrat acéstă mănăstire şi scrie, că a dat'o şi a închinat'o cu tóte ale eĭ la 20 de sfinte mănăstirĭ, ce sunt la sf. munte Atonul, cu legătură şi cu hotărîre, ca cu sfatul tuturor părinţilor să se alégă egumen şi să se trimiţă aicĭ la mănăstirea Cotrocenĭ, însă nu din călugăriĭ de la tóte mănăstirile, ci numaĭ de la cea dintâiŭ şi a doua pendadă, carele să fie om cu frica luĭ Dumneḑeŭ, smerit, înţelept şi practicos, mărturisit întru bune fapte, deprins în grija trebilor mănăstirescĭ şi curat la cinul călugăresc şi să urmeze întocmaĭ povăţuirilor ce se daŭ de către Măria Sa, fără a fi volnic nimenea să vînḑă vre-un lucru de ale mănăstireĭ mişcător séŭ nemişcător, cu verĭ-ce fel de pricină, ci pururea să se nevoiască să le păzéscă, să le lucreze şi să le adaoge şi din veniturile mănăstireĭ să se poprésca întâiŭ câte vor fi de tótă trebuinţa mănăstireĭ de aicĭ şi ceea ce va prisosi, acel prisos să se trimiţă la Sfetagora, spre ajutorul mănăstirilor de acolo, iar în timpiĭ ceĭ neroditorĭ să se trimiţă maĭ puţin, precum vremile vor aduce, dându-şĭ egumenul socotéla la fieşcare treĭ anĭ, iar de vor urma părinţiĭ călugărĭ împotrivă şi vor strica şi vor călca şi nu vor ţinea legătura ce aŭ făcut Măria Sa, atuncĭ dă voie ctitorilor rudeniĭ ce vor fi maĭ de aprópe din sângele Mărieĭ Sale, să scóţă pe aceia şi să pue alţiĭ înţelepţĭ şi de bunĭ ómenĭ cunoscuţĭ şi mărturisiţĭ de vrednicĭ şi trăitorĭ în bune fapte, spre a otcârmui mănăstirea fără de a avea trébă Sfetagoriţiĭ, de vreme ce se vor cunósce păgubitorĭ şi stricătorĭ bineluĭ şi acéstă carte adecă hrisov şi legătură ce le aŭ dat Măria Sa, să fie în deşert şi fără nicĭ o putere, însă nicĭ ctitoriĭ ceĭ din sângele Mărieĭ Sale să nu fie volnic nicĭ unul a lua şi a vinde séŭ a strica ceva dintr'ale mănăstireĭ, măcar de ar rĕmânea la cât de mare lipsă şi sărăcie, de care ḑice, ca şi luminaţiĭ Domnĭ ce vor fi după vremĭ i Metropoliţĭ i boerĭ marĭ séŭ micĭ, aŭ măcar cine ar fi, păzind acestea ce aŭ închinat Măria Sa îĭ va cunósce ctitorĭ, iar nepăzindu-le îĭ pune sub blăstem; am citit şi hrisovul ce aŭ făcut şi Măria Sa domnul Alexandru Vodă Moruz pentru orînduiala mănăstirilor celor închinate jos, care s'aŭ întărit şi de către Măria Ta şi este asemenea următor şi întăritor ctitoricescilor orînduelĭ. După acésta intrând în cercetare pentru starea mănăstireĭ Cotroceniĭ ne arĕtară dumné-lor boeriĭ eforĭ, că Visarion ce aŭ egumenit înaintea luĭ Ignatie aŭ supus'o la grea datorie, ca la talerĭ 500.000, afară de alte zapise minciunóse ce aŭ dat la uniĭ alţiĭ fără a lua vre-un ban, cum şi din acareturile mănăstireĭ aŭ înstrăinat prin vînḑare şi schimburĭ nedrepte şi păgubitóre mănăstireĭ în potriva voinţeĭ ctitoruluĭ; aşijderea şi pentru acest

www.dacoromanica.ro

Ignatie, ne arătară că, după datoria dumnă-lor, avênd neadormită privighere de otcârmuirea mănăstireĭ, în ce chip să se urmeze, şi vĕḑênd că numitul Ignatie nu are nicĭ un fel de pracsis la ale egumenieĭ şi este nevrednic şi fără de iscusinţă la otcârmuirea trebilor mănăstirescĭ, cum şi cheltuelĭ face fără de mĕsură cu simbriĭ grele şi alte cheltuelĭ nepotrivite cu starea de acum a mănăstireĭ, în cât în curgere de treĭ lunĭ ce aŭ egumenit mănăstirea aŭ arĕtat cheltuială făcută de talerĭ 12.000. Acéstă dar rea economie a numituluĭ Ignatie şi nevrednicie vĕḑênd-o dumnă-lor, aŭ arĕtat Mărieĭ Tale prin anafora, că după prósta stare întru care este căḑută acéstă mănăstire pentru greutatea datorieĭ ce s'aŭ pricinuit din reaoa economie şi otcârmuirea acelor de maĭ înainte egumenĭ şi epistaţĭ, acum face trebuinţă de un obraz osârduitor, practicos, fără interes la întregimea dreptaţilor mănăstirescĭ şi la buna economie şi îndreptare a felurimilor de pricinĭ şi judecăţĭ i la întocmirea cheltuelilor celor neapĕrate spre hrana ómenilor mănăstireĭ şi spre paza bisericescilor slujbe i a descoperireĭ viclenelor zapise, i a hrăpireĭ lucrurilor mănăstireĭ şi ale proinegumenuluĭ Visarion, i a cercetăriĭ tuturor socotelelor de dat şi de luat de la mórtea luĭ Visarion până acum şi la orĭ ce alt va fi trebuinţă, spre cea desăvîrşită scăpare a mănăstireĭ de sub jugul datorieĭ şi odihna creditorilor ce şi-aŭ încredinţat baniĭ lor la acéstă mănăstire şi spre a lipsi şi cele fără trebuinţă simbriĭ, ca să se pótă face uşurarea datorieĭ; chibzuindu-se dumnă-lor în tot chipul fără de făţărie spre îndreptarea celor maĭ sus numite, n'aŭ găsit alt obraz fără numaĭ din cercare cunoscênd pe arhimandritul Dionisie Plumbuiţénu, cinstit ieromonah şi plăcut econom, carele aŭ stătut şi maĭ înainte multă vreme dichiŭ la Cotrocenĭ, avênd îndestul pracsis şi sciinţă curată de tóte dreptăţile şi interesurile mănăstireĭ şi mărturisit fiind de toţĭ de aicĭ din politie de om de ispravă cum şi doritor şi iubitor de bine dovedit din dregerile şi şi adăogirile ce aŭ făcut la mănăstirea Plumbuita, atât înăuntru cât şi la acareturile şi veniturile de afară, aŭ găsit cu cale să se însarcineze numitul arhimandrit şi fără dé voia sa de către Măria Ta a fi la mănăstirea Cotrocenĭ epitrop şi oblăduitor la tóte dreptăţile mănăstireĭ întocmind şi puind la bună orînduială câte vor fi cuviincióse spre buna economie a celor maĭ sus ḑise, ca să-şĭ pótă veni mănăstirea în starea sa, şi să scape de greutatea datorieĭ întremându se acareturile sale fiind necăutate şi prăpădite, şi să facă o cuviincióşă orînduială spre a se urma numaĭ cele trebuincióse cheltuelĭ, oprind în slujba mănăstireĭ numaĭ pe ceĭ de trebuinţă ómenĭ, ca prisosind venitul să fie spre uşurarea datorieĭ, să o şi plătéscă tótă cu râvnă şi osîrdie ca un mădular ce este şi cuvioşia sa al mănăstireĭ-slujind fără vre-o plată până va desface tótă datoria mulţămindu-se nu maĭ cu mănăstirea Plumbuita a o avea, ca să o aibă neştrĕmutat şi nesupĕrat de către nimenĭ în vreme ce s'aŭ arĕtat ca un ctitor şi sprijinitor aceleĭ mănăstirĭ îndatorindu se şi prin chizăşie de neguţătorĭ cinstiţĭ şi cu bună stare, pentru socotéla ce are a da pe tot anul (ca de se va vedea la socotélă vre-un sfeterismos să fie rĕspunḑĕtorĭ chezaşiĭ, şi aşa să se urmeze chezăşia până se va plăti tótă datoria mănastireĭ şi în vreme cuviincióşă să aibă şi mănăstirile de jos a se folosi cu cel drept analogon al embaticuluĭ, fără a rĕmânea mănăstirea Cotrocenilĭ lipsită de vre un acaret, ci maĭ vîrtos să ajungă la întregime şi adăogire, care anafora şi chibzuire a

www.dacoromanica.ro

dumné-lor, ca o drĕptă şi cu cale primită fiind Mărieĭ Tale, s'aŭ şi întărit cu luminată pecete, însărcinând pe maĭ sus numitul arhimandrit cu epitropia aceştiĭ mănăstirĭ.

După acésta am citit şi scrisorile de rĕspunsurĭ ce aŭ venit de la părinţiĭ Sfetagoriţĭ, una către Inălţimea Ta, şi alta către mine plecată sluga Mărieĭ Tale Banu Brâncoveanu, de a mijloci către Măria Ta, ca să rĕmâe în tréba egumenieĭ tot Ignatie, ce s'aŭ trimis de acolo, iar arhimandritul Dionisie Plumbuiţénu să lipséscă din epistasie, pentru multe pricinĭ şi maĭ vîrtos pentru căcĭ aŭ stat dichiŭ al aceluĭ mort Visarion egumen ce aŭ supus mănăstirea la atâta sumă dé datorie şi aŭ făcut atâta încurcătură şi păgubitóre schimburĭ şi vînḑĕrĭ de acareturĭ. Decĭ chibzuindu-ne si noĭ cu toţiĭ de obşte, întru o glăsuire unită arĕtăm Mărieĭ Tale, că părinţiĭ Sfetagoriţĭ ne îngrijind după ctitoricescul hrisov a economisi mănăstirea cu egumenĭ vrednicĭ, ca să se ţie în bună starea eĭ, după voia şi hotărîrea rĕposatuluĭ ctitor şi din neîngrijirea lor şi rea economia egumenilor ce i-aŭ avut, ajungênd la stare ca acésta vrednică de jale, cuprinsă la o mare şi grea sumă de datorie, la cincĭ sute miĭ de leĭ, dezghinând şi din acareturile eĭ unele prin schimbărĭ păgubitóre, altele prin înstrăinare de vînḑĕrĭ, urmărĭ cu totul împotrivă voinţeĭ ctitoruluĭ după tot cuvîntul drept nu putea să maĭ aibă vre-un amestec la mănăstire, nicĭ după ce se va izbăvi de datorie, pentru că s'aŭ arĕtat nedoritorĭ şi n'aŭ păzit hotărîrea ctitoricesculuĭ hrisov în care hotăresce, că de vor face împotriva legăturilor Mărieĭ Sale şi le vor călca şi le vor strica, să fie cu totul lipsiţĭ şi depărtaţĭ de acéstă mănăstire şi să se rînduiască alţĭ vrednicĭ de a iconomisi bine mănăstirea, rĕmăind legătura acésta ce le-aŭ dat'o Măria Sa în deşert şi fără de nicĭ o putere, şi ce altă călcare şi stricare a legăturilor Mărieĭ Sale póte să fie maĭ mare şi maĭ rea decât jalnica de acum stare a mănăstireĭ, în care aŭ ajuns din nebăgarea lor de sémă şi neîngrijire? şi nu putem suferi a a maĭ lăsa mănăstirea în mânile lor, să privim cu lacrimĭ prăpădenia cea de tot acĭ la care aprópe este să ajungă şi să vedem înstrăinarea acareturilor strămoşilor noştrĭ, carĭ cu multă sirguinţă şi osîrdie câştigându-le le-aŭ închinat mănăstireĭ pentru vecinica lor pomenire, ci ḑicem şi hotărîm noĭ, că cu bună orînduială sunt întocmirile, ce s'aŭ făcut pentru acéstă mănăstire de către dumné-lor boeriĭ eforĭ, carĭ s'aŭ întărit de către Măria Ta spre a se otcârmui de către orînduituĭ arhimandrit Dionisie Plumbuiţénu, ce ne este şi nouă sciut de om cinstit, vrednic şi bun iconom după cum îl arată dumné-lor boeriĭ eforĭ, carele nicĭ aŭ fost dichiŭ precum ḑic părinţiĭ Sfetagorenĭ, în vremea luĭ Visarion, ci maĭ înainte în egumenia luĭ Ignatie şi a luĭ David, pe când era mănăstirea în bună stare, şi găsim cu cale să rĕmâe luminatul arhimandrit nestrămutat din epistasia mănăstireĭ Cotrocenĭ, cu mijlocul ce se cuprinde în anaforaoa dumné-lor boerilor eforĭ până la sfîrşitul vieţeĭ sale avênd şi mănăstirea Plumbuiteĭ în stăpînirea sa spre ajutorul cheltuelilor sale, când atuncĭ după petrecania sfinţieĭ sale iarăşĭ cu alegerea dumné-lor boerilor Divanuluĭ şi a ctitorilor i eforilor să se alégă altul asemenea vrednic spre otcârmuirea mănăstireĭ şi să'l facă cunoscut stăpînireĭ, ca să-l orînduiască egumen atât cu aceeaşĭ orînduială şi eforie, păzind fără cea maĭ mică strĕmutare ctitoricescile legăturĭ şi aşeḑămînţurĭ, iar Ignatie şi ecsarhul ce aŭ venit de

www.dacoromanica.ro

Joș, ca nisce netrebuincioșĭ ce sunt, supĕrând fără de cale luminat auḑul Mărieĭ Tale, din poruncă să se ducă înapoĭ la Sfetagora și să se astîmpere și eĭ și Sfetagoriţiĭ de a nu maĭ face acest fel de supĕrărĭ, căcĭ de vor maĭ obrăznici, apoĭ atuncĭ cu hotărîre să scie, că se desghină mănăstirea cu totul și rĕmâne cu totul desăvîrșit slobodă a ţĕreĭ, care acéstă a nóstră unită hotărîre și plecată cerere ne rugăm să fie primită și întărită și de către înălțimea Ta.—1815 Ianuar 23.

Nectarie al Ungro-Vlahieĭ, Iosif Argeș, Constantin Buzĕŭ, Constantin Filipescu Vistier, Grigore Brâncoveanu biv Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Vornic Grigore Băleanu Vel Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Gheorghe Filipescu Vel Logofĕt, Scarlat Grădișténu Vel Logofĕt, Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt, Nestor Craiovescu Clucer.

206. Fiind-că prin judecată înaintea mea dupĕ jalba epitropuluĭ de la șcóla ot Ostrov Patmo și prin cercetare de faţă cu clironomiĭ rĕposatuluĭ Hagi Dumitrache Papazoglu pentru etision, ce este legat a da hanul luĭ Papazoglu la numita șcólă și prin cercetare găsindu-se clironomiĭ îndatoraţĭ a plăti pe patru anĭ din aniĭ ce n'aŭ fost plătiţĭ până acum, s'a și plinit precum se arată într'acest zapis. Drept aceea, ca la o pricină isbrănită prin judecata mea, am adeverit cu iscălituraddită.—1815, Februarie 27.

Gheorghe Filipescu Vel Logofĕt, Răducanu Sluger.

Prea Inălţate Domne,

Fiind-că Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită m'a încuviinţat ca Efor al mănăstireĭ, cu sarcina de a îngriji de înlesnirea eĭ, de îmbunătăţirea și liberarea de enorma datorie și conservarea orînduelilor ctitorilor și drepturilor mănăstirescĭ, pentru care și zilnic mĕ trudesc dupĕ cum e cunoscut de toţĭ. Fiind-că Inălţimea Ta m'a confirmat în funcţiunea de Epitrop împreună cu prea iubitorul de Dumneḑeŭ sfinţitul Episcop al Buzĕuluĭ și la mănăstirea sf. Ioan, care cere multă trudă până ce se vor orîndui economiile mănăstireĭ și răfuirile creditorilor; în bună-voinţa eĭ Inălţimea Ta a poruncit, să cercetez împreună cu colegiĭ meĭ prea nobilĭ boerĭ socotelile daraverilor mănăstireĭ sf. mormînt, ca să se dea un cuvenit «cavas» (?) spre conservarea și îmbunătăţirea mănăstirilor închinate aci și spre ajutorul trebuincios al obșteĭ sf. mormînt, lucru la care mĕ și ocup cu tóte puterile, ca să se orînduiască ambele spre satisfacere și siguranţă pe viitor. Tot odată de buna-voinţă condusă Inălţimea Ta și pentru spitalul Filantropia și ca ctitor prea bine-făcĕtor de toţĭ proclamat m'a numit și pe mine în hrisovul domnesc respectiv ca supraveghietor a celor-l-alţĭ și a drepturilor spitaluluĭ, avênd și îngrijirea pentru bolnaviĭ necesitoșĭ. Cu tóte acestea Inălţimea Ta tutelară, doritóre și de propășirea supușilor sĕĭ ascultătorĭ în învĕţătură precum și celor veniţĭ din străinătate și frecuentând acest gimnasiŭ al catedraleĭ Domnescĭ, m'a numit și pe servitorul eĭ conefor al șcóleĭ comune Elene de aci; de aceea mĕ și îngrijesc în tóte chipurile pentru stabilirea acesteĭ opere de bine obștesc pe timpul prea ilustreĭ Tale Dom-

www.dacoromanica.ro

niĭ. A hotărît în fine Inălţimea Ta să supraveghiez casa lefurilor pentru că pe viitor ceĭ oficiând extra-ordinar, să primésică rĕsplata serviciuluĭ lor în banĭ. In tóte servitorul M. Tale m'am arĕtat supus şi îmĭ îndeplinesc datoria cât îmĭ stă în putinţă, ca să dovedesc şi prin fapt zelul meŭ ferbinte şi sincera mea fidelitate şi devotament către Inălţimea Ta de Dumnedeŭ păzită. Acésta numaĭ rog, să mĕ dispenseze prea bine-voitórea Inălţimea Ta de epitropia Ospiciuluĭ orfanilor şi minorilor, fiind-că din causa slăbiciuneĭ trupuluĭ meŭ nu sunt în stare să ridic şi acéstă sarcină şi să orînduiască prin pitac domnesc pe orĭ-care altul din prea nobilĭ boerĭ ar găsi de cuviinţă Inălţimea Ta.—1815 Martie 15.

Grigorie Brâncoveanu. *(Tradus de D. M. Ghermani).*

(Cod. LXXIV, fila 181 verso.)

207. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe*

Iubitorule de Dumnedeŭ, Sfinţia Ta episcop al Argeşuluĭ, fiind-că rĕposatul arhereŭ Dionisie Cratias prin diata ce şĭ-aŭ făcut, a lăsat epitropĭ pe Sfinţia Ta împreună cu Sfinţia Sa arhiereul Sevastis, ca să puneţĭ în lucrare cele orînduite prin diata, a căreia copie a închinat'o Domnieĭ Mele însuşĭ Preaosfinţia Sa părintele Metropolit, tălmăcită în limba grecéscă, de aceea poruncim, ca amîndoĭ împreună, ca nisce episcopĭ, puind înainte-vĕ diata a numituluĭ rĕposat arhiereŭ (fără de a privi însă séŭ a pune temeiŭ la nisce mânzălituri ce am paraterisit Domnia Mea în cea adevĕrată) să urmezĭ a o pune în lucrare întru tóte şi întocmaĭ după cuprinderea tălmăcireĭ ce ni s'a dat în limba grecéscă, care vi se trimete şi aceea adevĕrată de dumné-luĭ Vel Logofĕtul şi osebit de acésta fiind că rĕposatul arhiereŭ s'a aflat dupĕ vremĭ şi eclesiarh al sfinteĭ Metropoliĭ şi póte să fi avênd şi niscare-va socotelĭ de dosolipsie neîncheiate cu Metropolia, să intraţĭ în cercetare şi pentru acele socotelĭ pe carĭ teorisindu-le să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora. tolco pisah gpd.—1815, Martie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 187.)

208. *Intărirea ce s'a dat la anaforaod dumné-luĭ banuluĭ Brâncoveanu ce s'a făcut pentru rea otcârmuirea Glicherieĭ stariţeĭ de la Viforîta, cerênd pe Iustina proin stareţă.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.—Dupĕ arĕtarea ce ni se face printr'acéstă anafora de către dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele, poruncim d-tale izciohodar Dumitrache, ca împreună cu Nicolae omul sfinteĭ Metropoliĭ epitropul acestuĭ schit, mergênd la faţa loculuĭ să faceţĭ cercetarea de maĭ jos arĕtată şi să aducă Domnieĭ Mele pentru tóte, curată pliroforie de fiinţa adevĕruluĭ ca să dăm apoĭ cuviinciósa poruncă.—1815Martie 31.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Glicheria stariţa schituluĭ Viforîta din sud Dâmboviţa, prin jalba ce a dat Inălţimeĭ Tale, arată că din pricina proin stariţeĭ Iustineĭ şi a eclesiarhuluĭ sfinteĭ Metropoliĭ ot Tîrgovişte popa Gheorghe, nu póte face zapt călugăriţele i ómeniĭ schituluĭ a fi supuşĭ după a sa povăţuire, care învitându-se de pîrîţĭ nu voesc a o cunósce de stariţă şi în trecutele ḑile mergênd acest eclesiarh la schit a isgonit pe un popă Mihaiŭ, ce-l avea orînduit iconom şi a adunat tóte metaniile maicilor de prin mânĭ de le aŭ trimes la sfînta Metropolie, precum şi pentru un schit al acesteĭ bisericĭ anume Lăculeţul ce se stăpânesce în silnicie de către proin stareţa fără să vrea a o sci séŭ să o prifiséscă de maĭ mare a sa, cerênd ca acea stareţă să se gonéscă de tot de acolo dimpreună cu tóte maicele ce le are, a nu se maĭ face dihoniĭ şi vrăjbĭ, iar eclesiarhuluĭ să i se facă porunca a nu o maĭ supéra cu ponosurĭ de rea otcârmuitóre şi altele ce i-aŭ scos, ca să-şĭ pótă petrece viaţa sa în liniste sufletesce după shima ce are; a căreia jalbă din luminată porunca Inălţimeĭ Tale s'a buiurdisit la mine, ca să cercetez şi să arĕt Mărieĭ Tale. Următor fiind luminateĭ poruncĭ, maĭ întâiŭ am adus pe maĭ sus ḑisul eclesiarh popa Gheorghe, carele din întîmplare aflându-se aci pentru alte trebuinţe ale sale, l'am cercetat pe larg pentru tóte urmările şi viaţa atât a jăluitóreĭ Glicheria cât şi cea d'întâiŭ stariţă fiind din partea loculuĭ şi ḑise, că molifta sa sunt acum 18 ḑile de când aŭ însciinţat în scris preaosfinţieĭ sale părinteluĭ Metropolit pre la g dupĕ datoria ce are de tóte câte aŭ prăpădit, aŭ vîndut, aŭ lăsat de s'aŭ dărăpănat acéstă Glicheria stariţă, cum şi de altele învederate rele năravurĭ ce are, care cerênd-o de la sf. Metropolie, spre maĭ bună şi adeverată pliroforie a Mărieĭ Tale, o alăturaiŭ lângă acéstă anafora, a se vedea de către Inălţimea Ta, şi cu tóte că eŭ după datoria ce am avut şi am, pentru maĭ bună starea şi întregimea stămoşescelor mele mănăstirĭ, nu am lipsit încă de la let 1813 Maiŭ 3, prin anafora a arĕta Mărieĭ Tale şi pentru acest schit Viforîta că fiind unul din zidirile rĕposatuluĭ Constantin Vodă Brâncoveanu strămoşuluĭ meŭ, pentru ca nu cum-vaşĭ din rea neîngrijirea stariţeĭ să se prăpădéscă niscare-va lucrurĭ de ale schituluĭ, séŭ să caḑă la vre o datorie şi ca să nu fie slobode călugăriţele a ămbla la cele din afară treburĭ prin politie şi drumurĭ, iar maĭ vîrtos ca să-şĭ pótă păzi viaţa cea pusnicésca a călugărieĭ, după orînduială, să se orînduiască epitrop Logofĕtul Nicolae al sfinteĭ Metropoliĭ, după care a mea cerere s'aŭ şi dat luminată hotărîrea Mărieĭ Tale prin pecete. Peste puţină vreme după aceea am vĕḑut că se scóte acea Iustina din stăreţie şi se orînduesce acéstă Glicheria, cu ce cuvînt séŭ învinovăţire învederată încă până acum nu am putut afla, fără să mi se facă şi mie de scire, ca unuĭ ctitor; eŭ şi neputênd a maĭ supéra auḑul Mărieĭ Tale, am tăcut, socotind că póte jăluitórea stariţă să aducă acest schit în maĭ bună stare decât cea lipsită, iar de vreme ce acum mi se poruncesce chiar de către Măria Ta, la buiurdizma jălbeĭ eĭ, unde se pomenesce şi de acea întărire a epitropuluĭ Nicolae Logofĕtul, nu lipsiiŭ a face cunoscută Mărieĭ Tale, că proin stariţa Iustina, după ce într'atâţia anĭ a cârmuit acest schit cu bună orînduială, precum este sciută de toţĭ, apoĭ şi biserica ce era căḑută din cutremur aŭ zidit'o din temelie înfrumuseţând-o

www.dacoromanica.ro

cu tóte cele trebuincióse, precum se vede, aŭ făcut un rînd de odăĭ din noŭ împrejurul schituluĭ şi altele ce eraŭ vechĭ, le-aŭ meremetisit, vitele marĭ şi micĭ le aŭ înmulţit, viile ce eraŭ cu totul părăginite le-aŭ adus în stare bună, şi alte multe lucrurĭ aŭ săvîrşit, iar acéstă Glicherie, care când s'aŭ orînduit, fiind străină, s'ar fi căḑut a'şĭ da un chezaş vrednic pentru cele ce i s'aŭ făcut teslim ale schituluĭ, în diiastimă de doĭ anĭ de când este, nu numaĭ că aŭ lăsat de s'aŭ prăpădit din lucrurile schituluĭ, adecă viile le aŭ lăsat de s'aŭ părăginit, vitele cu totul le-aŭ vîndut, odăile le-aŭ lăsat de s'aŭ dărăpănat, băgând schitul şi în datorie, apoĭ şi slujba bisericeĭ aŭ pârăsit'o cu totul fugind şi preoţiĭ ce aŭ fost. De aceea voind Inălţimea Ta binele, întregimea şi folosul acestuĭ schit, găsesc cu cale să se orînduiască Nicolae Logofĕtul sf. Metropoliĭ epitrop, dimpreună cu un om credincios din partea Mărieĭ Tale, ca să mérgă la faţa loculuĭ, să facă scumpă cercetare de tóte câte aŭ primit acéstă stariţă Glicheria, lucrurĭ mişcătóre şi nemişcătóre, când i s'aŭ dat schitul, precum şi de iratul ce aŭ luat de la moşiĭ, viĭ, şi cârciume şi altele în câtă vreme s'aŭ aflat, să se vaḑă şi ce aŭ cheltuit la dregerile şi meremeturile schituluĭ i de aŭ vîndut vitele cu adevĕrat şi cu ce cuvînt? şi de aŭ băgat schitul în vre-o datorie? şi în cele după urmă de se mulţămesc maicile de otcârmuirea eĭ, de tóte se arete curată pliroforie, că dovedindu-se precum scrie eclisiarhul, risipitóre, să se îndatoreze, orĭ ea séŭ ceĭ ce sunt rĕspunḑĕtorĭ în locul eĭ, a pune la loc tóte ce va fi prăpădit şi apoĭ să se orînduiască iarăşĭ Iustina stariţă, care este vrednică şi destoinică şi cercată în diiastima ce aŭ fost, cu folos schituluĭ, iar nu risipitóre; iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.— 1815 Mart 27.

Grigorie Brâncoveanu.

(*Cod. LXXXIV, pag. 73.*)

209. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Prea sfinţia ta părinte Metropolite şi dumné-ta cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Logofete de ţéra de sus, măcar că preaosfinţia sa părintele arhiepiscopul Sicheul, prin înscris rĕspunsurĭ ale preosfinţieĭ sale, ce aŭ trimis aicĭ în trecutele ḑile aŭ primit de a se orîndui egumen la mănăstirea sfinteĭ Ecaterineĭ de aicĭ, cuviosul arhimandrit Meletie, dar fiind-că se urméză o nenădăjduită întărḑiere la trimiterea cărţilor egumenieĭ, care preosfinţia sa cugeta a le trimite cum maĭ în grabă, şi fiind-că acest sfînt locaş stă fără de îngrijire şi se pricinuesce nu puţină pagubă şi atacsie, până vor sosi maĭ sus ḑisele cărţĭ, am găsit Domnia Mea cu cale, ca numitul arhimandrit să facă începere trebiĭ sale, şi de aceea poruncim, ca preaosfinţia ta şi dumné-ta urmând orîndueleĭ şi obiceiul canţelarieĭ Domnesculuĭ Nostru Divan, să orînduiţĭ fără de zăbavă a se face catagrafie tuturor mişcătóre şi nemişcătóre lucrurĭ ale numiteĭ mănăstirĭ a sfinteĭ Ecaterineĭ şi îndată să se teslimatiséscă prin catastih la numitul arhimandrit Meletie, ca să începă lucrarea şi otcârmuirea tuturor mănăstirescilor pricinĭ şi interesurĭ, urmând întru tóte întocmaĭ după po-

www.dacoromanica.ro

vaţa şi datoria egumenieĭ şi după înscrisele simfonieĭ ce s'aŭ trimis de maĭ inainte către preaosfinţia sa părintele Sicheul, după cele de acolo trimise izvóde ale preaosfinţieĭ sale, până când vor sosi de acolo şi obicĭnuitele cărţĭ ale egumenĭeĭ cuvioşieĭ sale, ce se aştéptă. Tolco pisah gpd.—1815 April 23.

Vel Logofĕt

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, pag. 193. b.)

210. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.*

După pliroforia ce ni se dă asupra pricineĭ printr'acéstă anafora, cu cale fiind, o întărim Domnia Mea şi poruncim, ca întocmaĭ să se facă urmare. — 1815 Maiŭ 18.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Ascultând luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă, am făcut cercetare de curgerea acesteĭ pricinĭ asupra cereреĭ de banĭ ce face jăluitorul de la mănăstirea Câmpulung, cusur de talerĭ 400 din cheltuelile ce a făcut asupra unor odăjdiĭ bisericescĭ în vremea rĕposatuluĭ Pimen egumenul Câmpulungeanu şi fiind-că în anul trecut când din luminată porunca Mărieĭ Tale eŭ Sevastis cercetam socotelile acesteĭ mănăstirĭ, ce a dat prin proin egumenul Costandie, s'a arĕtat şi jăluitorul la mine cu acéstă cerere făcênd de la acest de acum proestos al Câmpulunguluĭ, am întrebat pe proin egumenul de are vre o sciinţă de pricina acésta, şi mi-a arĕtat, că îndată după ce s'a lipsit din egumenie, ţine minte, că jăluitorul încă trăind acel rĕposat, cerea aceştĭ banĭ de la mănăstire pentru acele odăjdiĭ ce încă se află la mănăstire, dar fiind-că urma între eĭ prigoniri asupra socotelilor mănăstirescĭ îl mâna de la unul la altul, carĭ socotelĭ neisprăvindu-se, Pimen a şi murit şi jăluitorul a rĕmas răbdător până acum şi fiind-că acel Pimen murind, s'a dovedit că a făcut atât la mănăstire multe încărcăturĭ la venituri şi cheltuelĭ, cât şi pe mulţĭ pe afară a pus în mână cu feluri de mijlóce, luând banĭ şi acele odăjdiĭ la care s'a cheltuit jăluitorul se află în mânăstire şi pentru că este de creḑut, că are cusur baniĭ aceştia, de vreme ce nu cere tótă suma ce a cheltuit, ci numaĭ rĕmăşiţa ce nu a apucat rĕposatul Pimen să-ĭ dea, precum o arată în deosebita socotélă a luĭ, ḑicem, că cu dreptate este acum cu luminată porunca Inălţimeĭ Tale, să i se plătéscă de la mănăstire de cel de acum proestos spre a nu rĕmânea păgubaş la dreptul sĕŭ şi apoĭ mănăstirea prin proestosul sĕŭ unindu-se cu ceĭ-l alţĭ datornicĭ aĭ rĕposatuluĭ Pimen să şi-ĭ iea din avutul aceluĭ mort ce vor dovedi; iar hotărîrea cea desĕvîrşită rĕmâne a se face de Măria Ta.—1815, Aprilie 6.

Al Ungro-Vlahieĭ Nectarie, Sevastis Dionisie.

(Cod. LXXXIV, fila 183.)

www.dacoromanica.ro

211. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.*

Invoiala ce se urméză între uniĭ alţiĭ pe străine lucrurĭ şi dreptăţĭ, nicĭ o tărie neavênd în adevĕr de sinele sunt aneresite, precum asemenea este aneresită şi neprimită Domnieĭ Mele şi acéstă învoială ce a făcut între dînsele aceste douĕ stariţe pe lucrurĭ şi dreptăţĭ ale schituluĭ, iar anaforaoa acésta a dumné-luĭ biv Vel Banul Grigore Brâncoveanu fiind cu cale şi următóre domnesceĭ nóstre poruncĭ, ce s'a dat prin buiurdizmă la anaforaoa d-sale, poruncim Domnia Mea orînduiţilor cercetătorĭ, ca întocmaĭ să faceţĭ urmare precum maĭ jos se arată.—1815, Aprilie 15.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

La trecutul Martie în 17 ḑile, după luminată porunca Mărieĭ Tale, ce mi s'a dat cu buiurdizmă în dosul jalbeĭ Glicherieĭ monaheĭ, ce se află stariţă la schitul Viforîta din sud Dâmboviţa, care este zidire strămoşéscă a familieĭ Mele, la care am şi arĕtat prin anafora Inălţimeĭ Tale chibzuirea ce făcusem şi s'a şi dat luminată poruncă prin pecete, ca să se facă cercetare în faţa loculuĭ prin ciohodarul Dumitrache omul Mărieĭ Tale şi Nicolae Logofĕtul sf. Metropoliĭ epitropul schituluĭ, acea Glicherie se vede că simţind coprinderea anaforaleĭ şi porunca Mărieĭ Tale şi temêndu-se că de se vor pune în lucrare se va dovedi prăpădenia ce a făcut'o la schit, şi despre altă parte găsindu-se cu cea dinainte stariţă Iustina aicĭ în Bucurescĭ, ce a fost venită pentru deosebită trebuinţă a sa, ca nisce femeĭ s'aŭ învoit între dînsele în scris, adică să se tragă Ghicheria din stăreţie şi să se orînduiască Iustina, ca să nu maĭ fie supĕrată în urmă de dînsa cu vre o cerere de ale schituluĭ. ci să priméscă schitul în starea ce se află acum, care cu închipuire de însciinţare către Prea Sfinţia Sa părintele Metropolit a şi dat înscris, că se lépădă de otcârmuirea schituluĭ, adică de stăreţie. Prea Sfinţia Sa socotind că urméză dupĕ orînduială, l'a şi buiurdisit acel înscris sub pecete şi în dos către Nicolae Logofĕtul, epitropul, poruncindu-ĭ ca să facă endafto şi alegere de altă stariţă şi carte că s'a orînduit unde maĭ jos îl îndatoréză ca să fie şi prin scirea mea a ctitoruluĭ, eŭ şi nefiind aicĭ vre-o treĭ ḑile, acum dupĕ ce am venit mi-a arĕtat epitropul acel înscris paretisit către dînsul pe care l'am şi poprit. De aceea dar nu lipsiĭ de iznóvă a le face tóte acestea cunoscute Inălţimeĭ Tale, cum şi chibzuirea ce am făcut a se urma iarăşĭ prin lumnată poruncă a Inălţimeĭ Tale, adecă de vreme ce Glicheria nesilită de nimenĭ, de bună voĭe s'a lepădat de otcârmuirea schituluĭ (cu care faptă măcar că singură se învinovăţéză, dar şi bănuială că sunt adevĕrate tóte câte am ḑis prin cea-l-altă anafora) dar ca una ce a fost orînduită de către Măria Ta, urméză iarăşĭ prin Măria Ta, să se orînduiască şi cea-l-altă stariţă primită fiind de mine, iar nu prin a Prea Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Metropolit şi acel ecsoflisis ce s'a ḑis că s'a făcut între ele fiind fără scirea mea nu póte nicĭ odată a-şĭ avea puterea, iar maĭ vîrtos că cu acésta se dă o pricină fórte rea celor ce sunt dalâpĭ

www.dacoromanica.ro

de acest fel de mansupurĭ bisericescĭ, adică a se învoi dalâpul, cu cel ce este supus cercetăreĭ de vrednic séŭ nevrednic ipochimene cu care nouă izvodire când îşĭ va avea întărirea prea cu înlesnire pot aduce mănăstirile de obşte într'o próstă stare şi desĕvîrşită dărăpănare; de aceea şi ḑic, că acea anafora acum să se şi pue în lucrare, luând orînduiţiĭ cercetătorĭ pe Glicheria de aicĭ să o ducă acolo la schit şi după ce vor face catastih de tótă averea schituluĭ, mutătóre şi stătătóre, să le facă teslim în mâna ceĭ de acum stariţe Iustina, apoĭ să cerceteze şi cum a primit schitul când s'a orînduit şi în ce chip îl dă acum? luându-ĭ şi socotélă în cursul vremeĭ ce a fost stariţă, întocmaĭ după cererea ce fac prin cea-l-altă anafora, ca iarăşĭ prin mine să se facă cunoscută prin anafora Inălţimeĭ Tale, spre a-şĭ putea lua schitul despăgubirea sa la cele ce vor fi rĕspuns şi aniĭ Mărieĭ Tale fie de la Dumneḑeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.—1815 April 11.

Grigore Brâncoveanu.

(*Cod. LXXXIV, fila 116.*)

211. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Citindu-se înaintea Domnieĭ Mele acéstă anafora a dumné-lor boerĭ, am poruncit de s'aŭ arĕtat şi prea sfinţieĭ sale părintelui Metropolit i iubitorilor de Dumneḑeŭ episcopĭ, şi spre respuns, împotriva aceştiĭ anafora a dumnélor veliţilor, ne aŭ făcut prea sfinţia sa anafora iscălind însuşĭ şi ea din partea sfinţilor episcopilor, prin care ne aŭ arătat, că în loc de a maĭ respunde pitarul Velcea încă talerĭ 13.390, ce maĭ este dator din zahereaoa ce i s'aŭ vîndut, pe lângă talerĭ 33.850 ce aŭ plătit, cu mirare vedem a cere împotrivă şi pagube, ca când ar fi fost un . . . . primitor al aceştiĭ zaherele, iar nu cumpĕrător în rizicon-pericolon al sĕŭ, şi cum că fiindcă Metropolia şi episcopiile, ca să se întîmpine plata de talerĭ 16.000 ce s'aŭ cerut de vistierie la let 1812 de la partea biserisésca, aŭ fost silite de s'aŭ împrumutat cu aceştĭ banĭ după la uniĭ alţiĭ cu grele dobîndĭ şi în galbenĭ, când ămbla galbenul câte talerĭ 12, li s'aŭ pricinuit destulă pagubă, atât din plata dobîndilor, cât şi din suirea galbenilor în urmă, şi fiind-că din suma de talerĭ 96.000 maĭ sunt datóre unele mănăstirĭ remăşiţă de talerĭ 20.509, a făcut Preosfinţia Sa cerere, ca atât paguba ce arată pitarul Velcea, cât şi paguba ce s'ar fi pricinuit Metropolieĭ prin maĭ sus arĕtatele condeie, fiind amêndouĕ pricinĭ neguţătorescĭ să se teorisésca în cercetare de neguţătorĭ şi după aceeaşĭ cercetare câtă pagubă se va alege, să se poruncésca atuncĭ egumenilor, ca adunându-se la un loc şi chibzuindu-se să dea fieş carele cât se vor putea întocmi eĭ între dînşiĭ, spre împlinirea pagubelor atât a Metropolieĭ cât şi a pitaruluĭ Velceĭ ce s'a ḑis maĭ sus, fiind-că pricina de nu s'a teslimatisit pitaruluĭ zahereaoa cea tocmită prin contract nu este Metropolia saŭ Episcopiile, ci chiar magazieriĭ ceĭ orînduiţĭ asupra căreia acesteĭ pricinĭ după cercetarea ce am făcut Domnia Mea, am luat pliroforie, că osebit de zahereaoa ce s'a vîndut pitaruluĭ Velceĭ din suma zahereleĭ ce s'a dat asupra părţeĭ bisericescĭ, s'aŭ maĭ vîndut şi altora, pe care acea sumă ce s'a vîndut la ceĭ-lalţĭ nu o vedem

www.dacoromanica.ro

arĕtată în nicĭ o anafora a Preaosfinţieĭ Sale părinteluĭ Metropolit din câte ne-aŭ făcut până acum pentru acéstă madea şi arĕtându-ne însuşĭ Preaosfinţia sa printr'acéstă din urmă anafora, ce s'a ḑis maĭ sus, că din talerĭ 96.000 este rĕmăşiţă numaĭ talerĭ 20.509, se dovedesce că s'a împlinit de la partea bisericéscă talerĭ 75.491, lângă care adăogêndu-se şi suma cea primită de pitarul Velcea talerĭ 33.850, fac amêndouĕ condeiele tal. 109.341, osebit de preţul zahereleĭ ce s'a maĭ vîndut şi altora din suma zahereleĭ părţeĭ bisericescĭ şi nu este arĕtată de Preaosfinţia sa şi osebit de adaosul sumeĭ banilor, ce fără de nicĭ o îndoială urméză a se fi luat maĭ mult de la preoţĭ i diaconĭ peste suma cea orînduită de talerĭ 5 de lude, care numaĭ acel adaos, de s'ar face cercetare, s'ar dovedi fără îndoială o îndestulată sumă de banĭ, dar osebit de aceste cuvinte de maĭ sus arĕtate din care se înţelege, că s'a împlinit atâta sumă de banĭ în cât se pot plăti şi aceĭ talerĭ 96 000 şi pitarul Velcea să se despăgubéscă, ḑicem, că şi de nu s'ar fi împlinit, măcar tot avea dreptate numitul pitar, în puterea contractuluĭ a cere despăgubirea sa chiar de la Metropolie şi de la episcopiĭ şi cu drept cuvînt judecă dumné-lor boeriĭ, pentru că precum Preaosfinţia sa părintele Metropolit, rezemându-se la zapis, ḑice, că pitarul Velcea a fost cumpărător în rizico-pericolon al sĕŭ, aşa şi numitul pitar iarăşĭ în zapis rezemându-se, nu póte cunósce nicĭ pe magazieriĭ, nicĭ pe alt-cinevaşĭ de dator către dînsul, ca să-ĭ fi teslimatisit suma zahereleĭ ce a cumpărat'o decât numaĭ pe ceĭ iscăliţĭ în zapis, adecă pe părinţiĭ arhiereĭ, de la care are şi dreptate a-şĭ cere despăgubirea sa, măcar şi de nu ar fi îndeplinit Sfinţia lor suma banilor acestuĭ proviant de la partea bisericéscă. Drept aceea, hotărîm, ca Sfinţia lor arhiereiĭ de vor avea bănuială şi nu vor da creḑĕmînt la vre-un condeiŭ din cele arĕtate de pitarul Velcea în alăturata socotélă şi nu-l va putea încredinţa pitarul cu mărturiĭ, să aibă voie a cerceta acel condeiŭ şi prin carte de blăstem şi apoĭ suma ce se va alege că are a lua să i-o plătéscă sfinţia lor, fiind însuşĭ datorĭ a împlini paguba pitaruluĭ în puterea contractuluĭ, şi dumnéta Vel Logofete de ţéra de-sus, să facĭ Sfinţieĭ lor cuviincioasul mumbaşiret, spre împlinirea dreptuluĭ numituluĭ pitar. — 1815 Aug. 16.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Pré Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi s'a dat la alăturata anafora a Prea Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Metropolit şi a părinţilor episcopĭ, cum că de vreme ce Sfinţia lor n'aŭ făcut nicĭ o chibzuire spre despăgubirea şi îndestularea pitaruluĭ Velcea, după buiurdizma ce li s'aŭ dat încă de la 11 ale trecutuluĭ Fevruar, la anaforaua d-luĭ Vel Vistieruluĭ, să facem noĭ acéstă chibzuire şi să arĕtăm Mărieĭ Tale, prin anafora, următorĭ fiind porunceĭ, arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că din însăşĭ acéstă anafora a părinţilor arhiereĭ vedem, că contractul ce a încheiat Sfinţia lor cu maĭ sus numitul pitar, în létul 1812 Octombre 20, a fost ca să i se teslimatiséscă acéstă zaherea în soroc de douĕ lunĭ şi aşa să fie dator şi pitarul a le rĕspunde baniĭ după contract şi pitarul le-a şi rĕspuns cea maĭ multă parte de banĭ,

www.dacoromanica.ro

iar zahereaoa, arată însuşĭ părinţiĭ arhiereĭ, că nu i s'a teslimatisit după contract, ci din cetferte 23.936 suma cea orînduită, de abia i s'a dat cetferte 16,738, iar cetferte 7198 nu i s'aŭ dat, iar pitarul, arată dumné-luĭ Vel Vistierul, că aŭ primit maĭ puţină, adecă cet-ferte 14,238, însă şi aceea nu zaherea de rînd, precum era rămasă de la Ruşĭ, ci cea maĭ stricată şi măturătura magaziilor, şi apoĭ nicĭ aceea n'aŭ fost volnic a o rădica şi a o vinde în vreme, când aŭ avut căutare, ci aŭ fost poprită, precum arată părinţiĭ arhereĭ, că se dovedesce din chiar scrisórea armaşuluĭ Filipescu magazierul ot Pietre, prin care ḑice că este poruncit să oprésică, zahereaua pitaruluĭ orĭ unde va fi avênd'o, fără a putea, de va şi voi a vinde dintr'însa, şi aşa ḑic că s'aŭ pricinuit pagubă şi părţiĭ bisericescĭ şi pitaruluĭ Velceĭ. Decĭ nepăzindu-se contractul ce aŭ încheiat părinţiĭ arhereĭ că s'aŭ păgubit numitul pitar, însuşĭ sfinţia lor sunt datorĭ să'l despăgubéscă răspunḑêndu-ĭ aceĭ talerĭ 49,431 parale 30 ce are să iea capete şi dobîndă, după cum se arată în alăturata socotélă şi apoĭ de vor avea şi sfinţia lor a face vre-o davă orĭ asupra magazierilor pentru căcĭ n'aŭ dat pitaruluĭ Velcea tótă zahereaoa la vreme şi de rînd şi din próstă şi din bună când putea să o vînḑă cu preţ bun, saŭ asupra mănăstirilor la ceea ce ḑic că uniĭ din egumenĭ n'aŭ răspuns deplin suma cisleĭ ce aŭ fost puşĭ, vor arĕta Mărieĭ Tale prin deosebită anafora, iar pitarul nu se cuvine a fi prelungit maĭ mult până a şĭ căuta părinţiĭ arhereĭ cu aceia, fiind strîmtorat de datorniciĭ de la carĭ aŭ ridicat banĭ cu dobîndă şi i-aŭ dat la trebuinţă eparhiilor, căcĭ dreptul sĕŭ caută asupra obrazelor celor ce i-aŭ dat contractul şi nu s'aŭ păzit. iar nu asupra altora, nicĭ se cuvine a-ĭ pune părinţiĭ arhereĭ la socotélă zahereaoa cu preţul contractuluĭ, căcĭ acéstă datorie ar fi avut'o pitarul când i s'ar fi dat zahereaoa la vreme, după legătura contractuluĭ, dar fiind-că i s'aŭ dat târḑiŭ, când eşise în ţară zahereaoa nouĕ şi scăḑuse cu totul preţul ceĭ vechĭ, maĭ vîrtos ceĭ próste, stricată şi măturătura magaziilor nu este cu dreptate a o plăti după contract; asemenea nu se invinovăţesce nicĭ pentru căcĭ aŭ luat zahereaoa târḑiŭ şi próstă după cum i s'aŭ dat, în vreme ce arată că, vĕḑênd zăticnirea ce i se face, aŭ vrut să se lepede, şi dumné-lor boeriĭ ce se orînduise atuncĭ asupra aceştiĭ cercetărĭ de lepădarea sa, 'ĭ-aŭ ḑis că, de vreme ce s'aŭ amestecat de aŭ luat zaherea de la Brăila, să iea şi de la cele l alte magaziĭ, şi cu preţul acela ce aŭ putut de aŭ vîndut'o să i se ţie în sémă, după socotéla ce 'şĭ-aŭ dat înaintea dumné-luĭ Vel Vistierul, atât de baniĭ ce aŭ prins pe zahereaoa ce i s'aŭ dat, cât şi de cheltuiala ce aŭ făcut, la care socotélă de nu vor da sfinţia lor creḑĕmînt la vre-un condeiŭ, ce nu-l va putea încredinţa pitarul cu mărturiĭ, pot face cercetare şi prin carte de blăstem, după cum aŭ judecat şi dumné-luĭ Vel Vistierul şi după cum aŭ hotărît şi Măria Ta prin întărire la anaforaoa dumné-luĭ Vel Vistierul. — 1815 Maiŭ 7.

Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantìn Bălăceanu Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Vornic, Teodor Văcărescu Vel Vornic, Scarlat Grădişteanu Vel Logofĕt, Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

(Cod. LXXXII, pag. 256.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate și bine-voitóre Dómne,

Sunt șése anĭ de când prin cerere și rugăminte adresat prin petițiune de precedentul egumen al Cotrocenilor domnul Ignatie și de exarhĭ s'aŭ numit prin prea ilustră poruncă a Inălțimeĭ Tale treĭ eforĭ aĭ mănăstireĭ Cotrocenĭ, prea ilustrul Beizadea George, aci subsemnatul prea plecat servitor al eĭ și boerul Vornic Grigore Băleanu. Actual însă cu absența prea ilustruluĭ Beizadea în capitală și a boeruluĭ Vornic Băleanu la moșia sa tótă sarcina Eforieĭ a rĕmas pe servitorul eĭ, și fiind-că situațiunea încurcată a mănăstireĭ reclamă chibzuirea și ajutorul maĭ multor persóne pentru a se dispune după acum în bună regulă cele privitóre la administrația și îngrijirea eĭ, a se fixa plățile datorieĭ după modul ce se va găsi maĭ de cuviință, și a se termina atâtea alte deferende, lucrurĭ pe carĭ singur eŭ nu pot să le regulez și să le aduc la îndeplinire iar din capul loculuĭ am primit acéstă sarcină bazat pe acordul și concursul prea ilustruluĭ Beizadea, rog pe Inălțimea Ta de Dumnedeŭ păzită să consimță să se complecteze numĕrul celor treĭ eforĭ așa cum aŭ fost orînduițĭ de la început și să încuviințeze Inălțimea Ta, să numéscă oficial prin ordin prea ilustru din boeriĭ fruntașĭ, ca să cerceteze tot împreună afacerile mănăstireĭ spre înlesnirea acesteĭ și óre-care odihnă a servitoruluĭ eĭ supus. — 1815 Maiŭ 15.

(Tradus de D. M. Ghermani)

Grigore Brâncoveanu.

(Cod. LXXXIV, pag. 197.)

212. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstiților și credincioșĭ boerilor Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Vornic de țéra de sus, Barbule Văcărescule și dumné-ta Vel Vornic de țéra de jos Constantine Bălăcene, pentru destoinicele cuvinte ce se arată maĭ jos în tr'acéstă anafora a dumné-luĭ biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu, cuviinciósă fiind cererea dumi-tale, primită este Domnieĭ Mele, după care iată împreună cu dumné-luĭ vĕ orînduim Domnia Mea și pe dumné-vóstră Eforĭ aĭ mănăstireĭ Cotrocenĭ și poruncim, ca cu toțiĭ'împreună să avețĭ a face urmare ntocmaĭ după cuprinderea Domnesculuĭ Nostru pitac, ce s'aŭ dat pentru întocmirea acesteĭ Eforiĭ.—1815 Maiŭ 20.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Cod. LXXXIV, pag. 197.)

213. *Intărirea Domnitoruluĭ ce s'a dat la anaforaoa dumné-luĭ Banuluĭ Brâncoveanu pentru cererea ce a făcut a se orîndui epitropĭ la mănăstirea dintr'un lemn și la schitul Surpatele din sud Vâlcea.*

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.
Cererea ce face dumné-luĭ biv Vel Banul Grigorie Brâncoveanu printr'a-

www.dacoromanica.ro

céstă anafora, ca una ce privesce spre buna stare şi otcârmuirea i întemeiarea acestor două biscricĭ, atât întru cele bisericescĭ, cât şi întru cele politicescĭ fiind cu cale şi cuviinciósă, o întărim Domnia Mea şi orînduind pe maĭ jos arĕtaţiĭ epitropĭ, hotărîm să se facă urmare întru tóte întocmaĭ după mijlocul ce se arată.—1815, Iunie 10.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Intre alte mănăstirĭ şi schiturĭ zidite şi înzestrate într'acest pămînt, ce sunt făcute de către strămoşiĭ meĭ este una şi mănăstirea Dintr'un lemn i schitul Surpatele din sud Vâlcea, care se locuesc amêndouĕ cu călugăriţe şi fiind că aceste două locaşurĭ sfinte s'a ocrotit dintru început de către némul meŭ, acum pentru maĭ bună întemeerea şi starea lor, iar maĭ vêrtos, ca să se pótă păzi apururea orînduiala sfintelor rugăciunĭ, fără să se maĭ amestece stariţele şi călugăriţele la cele politicescĭ în pricinĭ de judecăţĭ şi altele, nu lipsiiŭ printr'acéstă plecată a mea anafora a arĕta Inălţimeĭ Tale, că stariţele ce sunt acum orînduite din pricina robilor şi a altor slugĭ supuşĭ adese se supĕră cu felurimĭ de pricinuirĭ şi pîrĭ deşarte după rĕŭ năravul lor, dintr'acărora pricină nu pot otcârmui precum se cuvine, ci ca să lipséscă de acum înainte unele ca acestea carĭ nu puţină dărăpănare aduc mănăstirilor şi fiind locul depărtat nu pot adesea avea curată pliroforie de alcătuirea i alte pricinĭ ale mănăstirilor şi stareţilor, iar maĭ vêrtos, ca se pótă înfrîna aceĭ rĕĭ rĕzvrătitorĭ şi călugăriţele să-şĭ pótă căuta de rugăciunea lor după cum sunt însărcinate după cinul călugăresc, mĕ rog Inălţimeĭ Tale, să se orînduiască prin luminată poruncă a Mărieĭ Tale maĭ jos numiţiĭ epitropĭ, carĭ să fie îndatoraţĭ a avea purtare de grijă la tóte cele ce privesc spre maĭ bună întemeerea şi folosul acestor locaşurĭ adică pentru cele bisericescĭ şi duhovnicescĭ, ca să se urmeze nestrămutat o bună orînduială plăcută şi luĭ Dumneḑeŭ şi ómenilor, să fie însărcinat Sfinţia Sa părintele arhimandrit şi egumenul mănăstireĭ Hurezénuluĭ chir Ghermanos, carele după ce le va aşeḑa tóte precum se cade, apoĭ să fie îndatorat pe tótă luna a merge câte odată ca să vaḑă de se urméză, precum s'a aşeḑat séŭ nu, iar la cele politicescĭ adică ca să dea nizam robilor şi altor supuşĭ aĭ acestor mănăstirĭ, ca fieş-care să-şĭ urmeze datoria sa cu cele de folos cum şi la niscare-va pricinĭ de judecăţĭ pentru moşiĭ, viĭ şi altele, de se vor întîmpla să fie însărcinat dumné-luĭ biv Vel Pitarul Nica Vlădescu îngrijitor şi rĕspunḑĕtor în locul stareţilor, carĭ epitropĭ prin povĕţuirea Prea Sfinţieĭ Sale părinteluĭ episcopul Râmniculuĭ arhiereul loculuĭ, acum maĭ întâiŭ să fie datorĭ a face catagrafie de tóte lucrurile mişcătóre şi nemişcătóre ale acestor locaşurĭ pe carĭ să fie datorĭ a le trimete la mine a se vedea şi a sta în păstrare, apoĭ pe tot anul să aibă datorie a lua socotéla stareţilor de tóte veniturile ce ieaŭ de la moşiĭ, viĭ şi altele din care scăḑêndu-se cu cele ce vor cheltui iarăşĭ prin scirea numiţilor epitropĭ la trebuinciósele meremeturĭ şi alte cheltuelĭ, să se trimĕţă iarăşĭ la mine a se vedea şi a se însemna cu acele catastişe, iar când vor vedea că stariţele cer îndreptarea cea cuviinciósă cu scirea şi a arhiereuluĭ eparhieĭ asemenea să îngrijéscă epitropiĭ, ca împrumuturĭ de banĭ pe numele acestor două mănăstirĭ séŭ vînḑĕrĭ de moşiĭ cu arendă pe sumă mare de

www.dacoromanica.ro

anĭ i schimburĭ de moşiĭ, viĭ şi ţiganĭ să nu fie volnicĭ, nicĭ numiţiĭ epitropĭ a face fără scirea ctitoruluĭ şi a stăpâniriĭ. Pentru care spre a se urma şi a se păzi acéstă bună orînduială la aceste sfinte lăcaşurĭ nestrămutat, rog pe Inălţimea Ta să bine-voescĭ a se întări acéstă anafora cu luminată pecetea Mărieĭ Tale.—1815 Maiŭ 22.

Grigore Brâncoveanu.

(Cod. LXXXIV, pag. 270).

214. *Porunca ce s'aŭ făcut la anaforaoa dumné-luĭ Vel Banuluĭ Constantin Creţulescu şi a dumnè-luĭ Istrate Creţulescu pentru întărirea epistasieĭ şi purtăriĭ de grijă părinteluĭ Stratonichie chir Ionichie în tótă viaţa la biserica Creţulescĭ de aicĭ şi la altă biserică din sud Olt după moşia Plăviceni.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Primită fiind Domnieĭ Mele rugăciunea ce ne fac printr'acéstă anafora dumnè-lor boeriĭ Creţulescĭ, asupra învoeleĭ ce arată că aŭ făcut cu sfinţia sa arhiereul Stratonichia pentru epistasia acestor douĕ bisericĭ, întărim acéstă învoială spre a fi statornică şi nestrĕmutată şi către acésta poruncim dumi-tale Vel Logofete de ţéra de sus să se facă cartea Domnieĭ Mele pentru aceste douĕ bisericĭ spre a fi slobode şi nesupĕrate de verĭ-ce cererĭ de ajutóre i dărĭ vor eşi după vremĭ asupra celor-l-alte mănăstirĭ în ţéră, după rugăciunea ce ne aŭ făcut dumné-lor numiţiĭ boerĭ prin osebită anafora, şi după pliroforia ce am luat Domnia Mea şi dintr'un engrafon al preaosfinţieĭ sale părinteluĭ Metropolit ce ni s'aŭ arătat de dumné-lor că sunt bisericĭ de mir iar nu în rîndul mănăstirilor.—1815, Măiŭ 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cod. LXXXIV pag. 340.

215. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cu cale fiind anaforaoa acésta a dumné-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus, poruncim dumné-vóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, ca întocmaĭ să faceţĭ urmare.—1815, Iunie 9.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a Sfinţieĭ Sale arhiereuluĭ Apamie chir Filaret năstavnic sfinteĭ mănăstiri Câmpulung, făcênd cercetare, vĕduiŭ, că face arĕtare, că în oraşul Câmpulung

www.dacoromanica.ro

fiind vechiŭ obiceiŭ a se face sbor la ḑioa sf. Ilie Proorocul Iulie 20, pe locul mănăstireĭ şi din vremea când se afla acéstă mănăstire supusă la spital şi mănăstirea era dată la arendaşĭ, uniĭ de la Pitescĭ şi de la alte locurĭ, cu slugile arendaşilor ar fi făcut simfonie de aŭ coprins locurĭ făcênd şandramale în patru furcĭ cu înveliş şi numaĭ la vremea sboruluĭ din an în an vin şi ca desăvîrşiţĭ stăpânĭ pun şi eĭ marfă şi daŭ şi la alţiĭ cu chirie bună şi pe lângă acésta nu aŭ nicĭ îngrijire de ele, ci mănăstirea le-a apărat a nu se strica şi după ce a luat mănăstirea starea cea d'întâiŭ cu egumenat de loc, s'a împotrivit un Pimen ce era egumen neprimind acele aşeḑămînturĭ, dar întêmplându-i-se morte nu s'a pus în lucrare, precum şi Sfinţia Sa năstavnicul pliroforisindu-se de acestea şi cercetând, a găsit că nicĭ acea puţină chirie de treĭ anĭ n'a plătit'o şi cere pentru acéstă îndreptare, ca să se îndatorésca, orĭ să se învoiască cu mănăstirea, séŭ să lase locul mănăstireĭ slobod, a nu fi robit cu acele şandramale próste şi cu acea simfonie de slugĭ, locul ce din vechime l'a avut sf. mănăstire. Decĭ de va fi precum arată năstavnicul, dreptate are mănăstirea, întâiŭ, că acest fel de aşeḑămînt făcut de slugile arendaşilor, fără de scirea celor maĭ marĭ epitropĭ, carĭ avea acéstă putere, nu póte să fie primit; a doua că chiria plătînd'o pe treĭ anĭ şi aşeḑămîntul cel bun se strică cu cât maĭ vêrtos că acelea după cum arată sunt numaĭ nisce şandramale păzite până acum de mănăstire, care nu are nicĭ o îndatorire a le păzi, şi pârâţiĭ nefiind aicĭ, găsesc cu cale să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către dumné-lor Ispravniciĭ judeţuluĭ, ca aducênd şi pe pârâţĭ faţă, să cerceteze şi de va fi precum arată năstavnicul, să-ĭ îndatorésca, ca orĭ să se învoiască cu mănăstirea, séŭ să le preţuiască acele şandramale şi scăḑêndu-se chiria ce n'aŭ plătit, să le plătésca şi cusurul şi să rămâe pe sema mănăstireĭ, séŭ să şi le ridice şi să rămâe locul mănăstireĭ slobod, séŭ fiind pricina într'alt chip, să cerceteze prin judecată şi de nu se vor odihni vre-o parte, să-ĭ sorocéscă la luminat Divanul Mărieĭ Tale.—1814, Decembre 10.

Gheorghe Filipescu, Vel Logofăt.

(*Cod. LXXXIV, pag. 254.*)

216. Ceasornic la Şiştov. Zemle Vlahiscoie. Fiind că la Şiştov, pentru trebuinţa şi podóba oraşuluĭ, s'aŭ făcut un ceasornic mare, care ceasornic avênd trebuinţă şi de alt venit statornic pentru chivernisirea şi dregerea la vreme de a se ţinea tot d'a una în stare bună, după rugăciunea ce neaŭ făcut'o orăşeniĭ de acolo, milostivindu-ne orînduim, ca să aibă de aicĭ din ţéră treĭ miĭ oca sare pe tot anul şi pentru înlesnire să se dea acea sare de la schela Zimnicilor în primirea luĭ Hagi Amiş aga şi Alexe Ciorbagiŭ ot tam, ca să fie pentru cheltuiala meremetuluĭ ceasorniculuĭ, de care poruncim dumi-tale epistatule al cămărăşieĭ ocnelor, să daĭ acea sare de la schela Zimnicilor pe tot anul; i saam receh gpd.—1815 Iunie 30.

(Pecetea gpd.) Vel Logofăt

(*Cod. LXXVII fila 227 v.*)

www.dacoromanica.ro

217. *Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

De vreme ce dumné-lor orînduiţiĭ boerĭ ne daŭ pliroforie printr'acéstă anafora, precum şi înşine chibzuind cele maĭ jos arătate, ne îndestulăm că schimbul acesta este urmat întru tóte spre folosul şi ajutorul mănăstireĭ întocmaĭ după cuprinderea domnescilor hrisóve ce s'aŭ înnoit şi de Domnia Mea, îl întărim dar şi Domnia Mea spre a-şĭ avea fiinţa şi urmarea sa nestrĕmutat, şi poruncim dumi-tale Vel Logofete de ţéra de sus să se dea Domnésca Nóstră întărire şi la zapisele schimbuluĭ.—1815 Iulie 24.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

(Cod. LXXXIV, pag. 413.)

Prea Inălţate Dómne,

Incă de la 4 ale acesteĭ următóre, prin osebită prea plecată a nóstră anafora am făcut arĕtare, că între alte mijlóce ce ne chibzuim a găsi spre ajutor de óreşĭ-care uşurare a mănăstireĭ Raduluĭ Vodă din greutatea datorieĭ întru care se află supusă, am fost găsit cu cale, că de se vor putea găsi niscare-vaşĭ schimbătorĭ, carĭ să priméscă a lua cu schimburĭ câte-vaşĭ moşióre micĭ ce le are mănăstirea, să aibă mănăstirea voie şi sloboḑenie de la Măria Ta de a face aceste schimburĭ cu folosul mănăstireĭ, carĭ după ce vor da mănăstireĭ iarăşĭ moşiĭ la loc aprópe de îndoite şi la stînjenĭ şi la venit decât ale mănăstireĭ, apoĭ să ne silim pe cât vom putea a-ĭ îndupleca, ca să dea şi óreşĭ-care ajutor de banĭ (precum de multe orĭ s'aŭ întîmplat de s'aŭ găsit după vremĭ acest fel de schimbătorĭ, îndemnaţĭ fiind din însuşĭ ale lor în parte interesurĭ şi folosurĭ), care acea anafora găsindu se şi de către Măria Ta cu cale, prin luminata întărire ce s'aŭ dat, de la 5 ale acesteĭ lunĭ, ni se poruncesce, ca găsindu-se acest fel de schimbătorĭ să arĕtăm Mărieĭ Tale; după care luminata poruncă intrând în cercetare şi vĕḑêndu-se între cele-l-alte petice de moşie ale mănăstireĭ ce am găsit cu cale a se face schimb, este una şi moşia Fundul Saculuĭ, ce este dincóce de Argeş şi trecênd peste Argeş cu numire de Bănescĭ, merge la Neajlov, care se alătură şi se vecinesce cu moşia Mihălescĭĭ a dumné-luĭ biv Vel paharnicul Chiriac Hristopolu, 'ĭ-am făcut de scire ca unuĭ vecin: de primesce a o lua în schimb, adecă să dea mănăstireĭ altă moşie şi să dea şi un cuviincios ajutor de banĭ, séŭ de nu primesce să ne arĕte, ca să căutăm a găsi alt schimbător, şi cu tóte că de o cam dată se discolifsea ḑicênd, că acéstă moşie a mănăstireĭ fiind împresurată, de va lua-o urméză a fi silit ca să intre în cheltuială, spre a o alege pe unde este călcată, dar în cele după urmă vĕḑênd, că aceste chibzuirĭ urméză a se săvîrşi negreşit pentru maĭ sus arĕtata trebuinţă de ajutor al mănăstireĭ şi temêndu-se a nu dobîndi vre-un vecin supĕralnic, s'aŭ înduplecat şi aŭ primit a lua dumné-luĭ cu schimb maĭ sus numita moşia şi să dea mănăstireĭ altă moşie a domnieĭ-sale iarăşĭ din sud Vlaşca anume Stănescĭĭ, care este alăturea cu altă moşiă a mănăstireĭ Raduluĭ Vodă, ce se numesce Paraipanul, şi cu tóte că după cercetarea ce am făcut ne-am

www.dacoromanica.ro

pliroforisit, că moşia Stănescĭ a paharniculuĭ, ce o dă mănăstireĭ, este peste 1000 stînjenĭ, iar a mănăstireĭ ce o dă paharniculuĭ nu este maĭ multă de cât 400 saŭ 450 stînjenĭ şi arenda acesteĭ moşiĭ a mănăstireĭ nu s'aŭ vîndut maĭ mult de cât până la talerĭ 250, dar ca să dobîndéscă mănăstirea şi osebitul folos spre scăderea datorieĭ întru care se află cofundată, l-am înduplecat pe paharnic, ca şi spre al domnieĭ sale sufletesc folos, peste moşia ce o dă schimb să maĭ dea mănăstireĭ şi osebit ajutor de talerĭ 7.000 în naht; într'acestaşĭ chip dar săvîrşindu-se învoiala şi facerea acestuĭ schimb, arĕtăm Mărieĭ Tale, că după ce este următor domnesculuĭ hrisov ce s'aŭ înnoit apoĭ se maĭ adaogă mănăstireĭ şi ajutorul banilor a cărora dobîndă se face pe tot anul po talerĭ 840, şi că maĭ pricinuesce mănăstireĭ cu acest schimb şi un alt osebit folos, căcĭ iea moşia alăturea lipită cu a sa, care fără îndoială pricinuesce şi moşieĭ Paraipanul adaos la preţul arendeĭ sale unindu-se cu Stănescĭ şi aşa făcêndu-se şi zapisele schimbuluĭ între paharnic şi între mănăstire, care s'aŭ adeverit şi de către noĭ, nu lipsim cu plecăciune a arĕta Inălţimeĭ Tale; ca să se dea şi luminată întărire asupra acestuĭ schimb, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Măria Ta.—1815 Iulie 14.

Gheorgache Filipescu Vel Logofĕt, Grigorie Romanitis Vistier, Constantin Predescu, Clucer.

(Cod. LXXXIV, pag. 413.)

218. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemlĕ vlahiscoie.*

Dupĕ arĕtarea ce ne face dumné-luĭ Vel Logofĕtul printr'acéstă anafora, poruncim Domnia Mea, să fie aceştĭ preoţĭ scutiţĭ şi apĕraţĭ întocmaĭ dupĕ cuprinderea Domnesculuĭ Nostru hrisov.—1815 Iulie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Dupĕ luminată porunca Inălţimeĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a serdaruluĭ Nicolae Trăsnea epitropul spitaluluĭ ot sf. mănăstire Colţea, făcênd cercetare, m'am pliroforisit din hrisovul ce are acest spital, care s'aŭ înnoit şi de Măria Ta, că din vechime aŭ milă preoţiĭ ce se vor afla în slujba acesteĭ mănăstirĭ, atât la biserica cea mare, cât şi la treĭ paraclise, unde se săvîrşesce sfînta leturghie ne lipsit, ca să fie apĕraţĭ de rîndul dăjdiilor preoţescĭ, cât şi de alte angariĭ ce vor fi pe alţĭ preoţĭ, şi fiind-că arată, că se supĕră şi la spital preoţiĭ sunt îndatoraţĭ a căuta pe bolnavĭ cu ispovedanie i grajaniĭ, a îngropa pe săraciĭ ce vor muri acolo şi a le face pomenirĭ fără de plată, cererea ce fac a fi apĕraţĭ de aceştĭ talerĭ 26 de fieş-care preot, ce li se cere pentru baniĭ proviantuluĭ i ploconul sfîntuluĭ Constantin, rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale.—1815 Iulie 19.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, pag. 407.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Este cunoscut Inălțimeĭ Tale de Dumnedeŭ păzită, că memorabilul domn părintele meŭ, ctitor al sfinteĭ mănăstirĭ Spiridon cel noŭ, în orînduiala ce a făcut a hotărît și dispus să se dea în fie care an moștenitorilor sĕĭ din veniturile acesteĭ mănăstirĭ câte-va trebuincióse, după cum se vĕd în condica mănăstireĭ și într'un pitac particular cu pecete și pe carĭ sluga M. Tale, ca moștenitor legal, le primĭam și le primesc în fie-care an în leĭ albĭ 3000; acestea însă, stăpîne nefiindu mĭ de ajuns iar tóte cele l-alte veniturile mele trecênd în sarcina cheltuelilor mele într'atât în cât dilnic întîmpin dificultățĭ și fiind-că veniturile acesteĭ mănăstirĭ aŭ crescut peste mĕsură, așa că păzindu-se tóte dispositiunile ctitorilor totușĭ covîrșesc; Rog pe Inălțimea Ta de Dumnedeŭ păzită, ca făcênd milostenie pentru ajutorul slugeĭ Tale, să daĭ prea strălucită porunncă domnéscă către epitrop, ca să-mĭ maĭ dea în fie-care an din prisosul veniturilor 2.000 leĭ spre ușurarea întru câtva a greutăților mele; și cum va fi mila M. Tale.—24 Iulie 1819.

A Inălțimeĭ Tale de Dumnedeŭ păzită slugă plecată, Grigorie Ghica.

(Tradus de D. M. Germani).

(*Cod. LXXXV, pag. 193.*)

219. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Vocvod i gospodar zemle vlahiscoc*

Primită fiind Domnieĭ Mele anaforaoa acésta a dumné luĭ Vel Logofĕtuluĭ de țéra de sus, o intărim Domnia Mea și poruncim cuvioșieĭ vóstre egumenilor aĭ mănăstirilor ce sunt arĕtate maĭ jos, să urmațĭ negreșit a da jăluitóreĭ pe tótă luna prin pitarul Giani (ce-l orînduim într'adins epitrop) milostenia de maĭ jos arĕtată câte talerĭ 50, însă fieș-care mănăstire suma ce se vede pusă, fiind datóre mănăstirile a face acest fel de ajutóre și milosteniĭ.—1815, Iulie 26.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd)

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Inălțimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a Maricĭ femeeĭ făcênd cercetare m'am pliroforisit, că este cu adevĕrat săracă vrednică de milă și de ajutor, fiind și bărbatul sĕŭ în desăvîrșită ticăloșie fără de nicĭ o chivernisélă și la un acest fel de loc cu cuviință fiind a fi ajutat din partea sfintelor mănăstirĭ, căcĭ ceĭ ce le-aŭ zidit pentru acest fel de sfîrșit le-aŭ orînduit, a ajuta din venitul mănăstireĭ pe ceĭ vrednicĭ de milă și acésta s'a maĭ întîmplat și la o femee scăpătată de s'a orînduit cu poruncă domnéscă a-ĭ da mertic de la mănăstirea Raduluĭ Vodă, care s'a poruncit și de Măria Ta a se păzi, ci ca să nu fie îngreunere, de va fi primită Mărieĭ Tale, a mea părere este, ca să îndatorez 6 mănăstirĭ, ce maĭ jos se însemnéză, a-ĭ da pe luna talerĭ 50, până când va putea găsi bărbatul sĕŭ vre-un mijloc de chivernisélă după starea lor, la care să se orînduiască și pitarul Giani, ce este mahalagiŭ aprópe de jăluitóre, a fi epi

www.dacoromanica.ro

trop spre a-ĭ strînge pe fieș care lună și să-ĭ dea, de care arĕt Inălțimeĭ Tale și rĕmâne la luminată porunca Mărieĭ Tale.—1815, Iulie 24.

Vel Logofĕt.

Talerĭ	Mănăstirile
10	Radu-Vodă.
10	Sărindarul.
10	Sf. Gheorghe.
10	Sf. Ioan.
5	Mihaiŭ-Vodă.
5	Sfințiĭ Apostolĭ.

(Cod. LXXXIV, pag. 428.)

220. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstiților și credincioșĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele dumné-vóstră eforilor aĭ mănăstireĭ Cotrocenilor, iată vi se trimite alăturata notă a cinstituluĭ gheneral consulat al Rusieĭ, ca să luațĭ pliroforie de cererea ce se face de la acéstă mănăstire, pentru plata datoriilor de maĭ jos arĕtate, însă ca la talerĭ 20.000 ce se cer de excelența sa gheneral și cavalerul Sturza i ca la talerĭ 7000 ce se cer de gheneral și cavalerul Manu, și ca la talerĭ 9,500 ce se cer de polcovnicul și cavaler baron Gaismar; pentru care poruncim dumné-vóstră, că de va fi acéstă datorie bună și netăgăduită, să economisițĭ de a se împlini negreșit arĕtând și Domnieĭ Mele de urmare ce vețĭ face. Tolco pisah gpd.—1815 Iulie 29.

(Pecetea gpd. Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 211.)

221. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstiților și credincioșĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-vóstră eforilor aĭ mănăstireĭ Cotrocenilor, fiind-că dumné-luĭ cinstitul Chesaro-Crăesc aghent prin notă către Domnia Mea face cerere de a i se plăti de mănăstirea Cotrocenĭ talerĭ 36.000 cu dobînda lor i talerĭ 46.000, ce era datóre numita mănăstire cu patru zapise avlicescĭ fiind uniĭ dintr'acestĭ banĭ aĭ domnieĭ-sale, iar alțiĭ aĭ unor sudițĭ austriacescĭ, de aceea poruncim dumné-vóstră, ca negreșit să economisițĭ fără altă zăbavă plata acestor banĭ câtă va fi bună și adevĕrată, arĕtând și Domnieĭ Mele de urmarea ce vețĭ face. Tolco pisah gpd.—1815 Iulie 30.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 211.)

www.dacoromanica.ro

222. *Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Pe acéstă anafora a preaosfinţieĭ sale părinteluĭ Metropolit i a dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de ţéra de jos, amêndouĕ părţile rĕmâind mulţămiţĭ şi odihniţĭ aŭ dat şi adeverinţă în scris sub iscăliturile lor la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele. Drept aceea, după a amêndorura părţilor primire şi mulţămire, o întărim Domnia Mea şi orînduim pe sluga Domnieĭ Mele . . . . . Logofeţel de Divan, ca luând de aicĭ pe amêndouĕ părţile să-ĭ ducă la faţa loculuĭ mergênd i împreună şi cel de maĭ înainte orînduit Logofeţel, unde poruncim sfinţieĭ tale iubitorule de Dumneḑeŭ episcópe al Argeşuluĭ, ca după ce va face teslim orînduitul mumbaşir la cel de acum egumen zestrea mănăstireĭ prin catastih după orînduială, înfăţişând apoĭ pe amêndouĕ părţile înaintea Sfinţieĭ Tale, să facĭ urmare întocmaĭ precum maĭ jos într'acéstă anafora se coprinde.—1815 August 28.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Cuviosul arhimandrit chir Teoclit proinegumenul mănăstireĭ Vieroşuluĭ din sud Muscel prin jalbă arată Inălţimeĭ Tale, că noul egumen, chir Paisie arhimandritul, fără a aştepta să-şĭ paradoséscă socotelile mănăstireĭ, să vaḑă de rĕmâne dator niscare-va banĭ să dea mănăstireĭ séŭ nu, l'aŭ închis în mănăstire cu tóte calabalâcurile sale, stenahorisindu-l câte-va ḑile; până nu i-aŭ dat talerĭ 3800, (carĭ i-aŭ luat cu împrumutare de la neguţătoriĭ ot Pitescĭ) nu l'aŭ sloboḑit, rugându-se Mărieĭ Tale, ca să se orînduiască a-şĭ paradosi socotéla, şi de va rĕmânea dator mănăstireĭ să împlinéscă, asemenea şi mănăstirea de-ĭ va rĕmânea datóre, să-ĭ plătéscă, şi de către Măria Ta ni se poruncesce, ca să cercetăm pricina. Următorĭ fiind luminateĭ Mărieĭ Tale poruncĭ, i-am înfăţişat pe amêndouĕ părţile înaintea nóstră şi intrând în cercetarea catastihuluĭ de socotéla jăluitorilor i-am cerut doveḑĭ, ca să încredinţeze atât cheltuelile cât şi venitul de sunt adevĕrate precum le arată şi ḑise, că ómeniĭ prin carĭ s'aŭ făcut cheltuelile şi s'aŭ luat venitul mănăstireĭ sunt la faţa loculuĭ; rĕspunse şi noul egumen, că se mulţămesce să se facă cercetare la faţa loculuĭ, ci fiind-că amêndouĕ părţile s'aŭ mulţămit pe acésta, găsim cu cale ca cu luminată porunca Inălţimeĭ Tale, să se orînduiască un Logofĕt al Divanuluĭ practicos, să-ĭ iea pe amêndoĭ de aicĭ, să-ĭ ducă la faţa loculuĭ, faţă fiind şi cel maĭ dinainte Logofeţel, ca unul ce s'aŭ aflat la paradositul zestreĭ (fiind-că ḑise noul egumen, că nicĭ zestrea mănăstireĭ nu i-aŭ făcut'o după orînduială teslim de cel maĭ înainte Logofeţel) şi acest de acum mumbaşir maĭ întâiŭ să facă nouluĭ egumen tótă zestrea mănăstireĭ teslim, cu catastih înscris, după orînduială, apoĭ să-ĭ înfăţişeze pe amêndoĭ la iubitorul de Dumneḑeŭ fratele episcop Argeşiŭ, aflându-se cu şederea aprópe de mănăstire şi frăţia sa să cerceteze tóte condeile, atât de venit, cât şi de cheltuială, la care va fi avênd bănuială noul egumen şi aşa lămurind tótă socotéla prin vrednice doveḑĭ să facă arătare prin anafora Inălţimeĭ Tale.—1815 August 14.

Al Ungrovlahieĭ Nictarie, Scarlat Grădişteanu Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXII, pag. 27.*)

www.dacoromanica.ro

223. *Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemlę vlahiscoie.*

Dumné-vóstră orînduiţilor boerĭ, am vĕdut Domnia Mea arĕtarea ce ne faceţĭ printr'acéstă anafora, asupra căreia făcênd şi noĭ chibzuire ḑicem, că părinţiĭ Iviriţĭ, osebit că aŭ greşală la acéstă părere şi pricinuire a lor ḑicênd, că cu facerea schimburilor se dezghină de la mănăstire cele afierosite de uniĭ, şi alţiĭ, (în vremé ce acele schimburĭ făcêndu-se după coprinderea domnescilor hrisóve, pricinuesc maĭ vîrtos adaos de folos la mănăstire, iar nu scădere séŭ dezghinare), dar încă şi cu chipul scrisoreĭ ce aŭ trimis, nepomenind nimic de vre-un mijloc séŭ îngrijire pentru plata datoriilor aceştiĭ mănăstirĭ a Raduluĭ Vodă, însuşĭ mărturisesc pe sinele de împotrivitorĭ voinţeĭ şi cugetuluĭ rĕposaţilor ctitorĭ, carĭ aŭ afierosit mănăstireĭ lucrurĭ şi nămeştiĭ pentrŭ sufleteseul lor folos şi osebite facerĭ de bine şi când chiar aceste mănăstirĭ vor fi pricină de a se păgubi de dreptul lor şi a se sĕrăci ceĭ ce 'şĭ-aŭ încredinţat averea lor la dînsele (precum vedem, că pătimesc mulţime de ómenĭ sĕracĭ şi vĕduve despre mănăstirea Raduluĭ Vodă,) câtuşĭ de puţin nu se potrivesce acéstă urmare cu cuvîntul ce ḑic cuvioşia lor, că li se cuvine a sta şi a se mulţămi numaĭ pe cele afierosite de creştinĭ în coprinsul părintescilor hotare, în vreme ce cu neîngrijirea de plata datoriilor se vĕdesc fórte curat, că aŭ sărit peste hotare, cugetând a hrăpi dreptul unora şi altora şi nemulţămindu-se numaĭ pe ale lor, precum dar cuvioşia lor ḑic, că îngrijesc a nu se face mănăstireĭ scădere şi dezghinare, cu mult maĭ vîrtos stăpînirea este datóre să îngrijéscă pentru dreptul fieş căruia, a nu i se hrăpi de către uniĭ alţiĭ, iar maĭ vîrtos când plata dreptuluĭ lor se póte iconomisi, atât prin alte mijlóce, cât şi prin facere de unele schimburĭ, nu numaĭ fără de scăderea venituluĭ acesteĭ mănăstireĭ, ci încă şi cu adaos; lăsăm a ḑice, că când nu s'ar putea găsi acest fel de mijlóce după tot cuvîntul drept s'ar cuveni şi dezghinare de unele lucrurĭ mănăstirescĭ, să se facă spre împlinirea dreptuluĭ fieş-căruia, căcĭ nicĭ vre-o politicéscă nicĭ vre-o bisericéscă pravilă este, ca să dea un acest fel de pronomion la mănăstirĭ, de a se împrumuta de la uniĭ alţiĭ şi nicĭ o dată să nu le plătéscă dreptul lor, ci maĭ vîrtos sunt datóre, ca cu dintr'al lor să ajute şi să miluiască pre ceĭ neputincioşĭ şi lipsiţĭ, după voinţa şi cugetul acelor rĕposaţĭ ctitorĭ, ce aŭ zidit şi aŭ înzestrat aceste sfinte locaşurĭ. Drept aceea dar, cuvioşia lor părinţiĭ Iviriţĭ neîngrijind câtuşĭ de puţin pentru plata acestor datoriĭ, în zadar cuvintéză lucrurĭ neînfiinţate şi hotărîm, ca prin orĭ câte mijlóce cuviincióse se va putea iconomisi plata datoriilor acesteĭ mănăstirĭ, tóte să se pue în lucrare. 1815 August 14.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXIV, pag. 505.*)

Prea Inălţate, prea Pióse şi prea bine-voitóre Dómne,

Buna ordine a sfintelor biericĭ luĭ Dumneḑeŭ şi administraţia folositóre a sf. mănăstirĭ a parochieĭ, nu maĭ puţin decât veghierea la o purtare

www.dacoromanica.ro

cuviinciósă, decentă, modestă şi virtósă a celor ce fac parte din cler, sunt după credinţa nóstră datoriile orĭ-căruĭ Metropolit. De datoria şi de obligaţiunea de a îndeplini aceste sarcinĭ împins, fac cunoscut Inălţimeĭ Tale de Dumnedeŭ păzită, că un óre care numit arhimandrit Paisios întorcêndu-se prin viclenie şi înşelăciune în administraţia mănăstireĭ domnescĭ Vieroşĭ din Muscel, nu numaĭ că nu s'a purtat după cum trebue, dar scoborîndu-se la fapte şi expresiunĭ necuviincióse şi amportant de caracterul sĕŭ fără frîŭ, nicĭ judecată, calcă peste limitele impuse de sf. Canóne; decĭ şi cu totul impropriŭ se dovedesce la administraţia uneĭ mănăstirĭ, atât prin purtarea cât şi prin limbagiul luĭ; şi cum e voinţa nestrĕmutată a Inălţimeĭ Tale, că ceĭ ce se abat ast-felĭ din calea dréptă să fie înfrînaţĭ, iar sf. mănăstirĭ bine administrate, de aceea ca să nu cum-va să se întîmple şi la acéstă mănăstire neajunsurĭ din causa incapacităţiĭ şi purtăreĭ nechibzuite a acestuĭ individ, s'ar cuvine, dacă ar fi şi cu aprobarea Inălţimeĭ Tale de Dumnedeŭ păzită, că acest om funest să fie isgonit din disa mănăstire, ca să dispară orĭ-ce mijloc de fapte rele şi stricăciune pentru dînsul, iar în locul luĭ să se numéscă orĭ-care altul s'ar încuviinţa de profunda vóstră înţelepciune, cinstit, modest şi vrednic a bine administra mănăstirea, pentru că prin acest exemplu să se reprimeze şi alţĭ, carĭ în asemĕnare cu Paisie aŭ aceleaşĭ pornirĭ şi apucăturĭ. Indeplinindu-mĭ acéstă datorie las hotărîrea în privinţă, la profunda judecată a Inălţimeĭ Tale.—4 Sept. 1815.

Nectarie al Ungrovlahieĭ. *Tradus de D. M. Germani.*

(Cod. LXXXII, pag. 45).

224. Zemle Vlahiscoie. Fiind-că sf. mănăstire Megaspileon de la Moreea, prin hrisóvele fraţilor domnĭ de maĭ înainte, care s'aŭ înnoit şi de Domnia Mea, are milă de vinăriciŭ la sud Vâlcea, câte cincĭ banĭ de vadră, care popóre sunt acestea, adecă plasa Oltuluĭ de sus i de jos, Ursóia, Malul, Stănesciĭ, Istavul, Délul Banuluĭ, Dobraşa, câte viĭ nu sunt pe moşia Schituluĭ Episcopuluĭ, Măgureniĭ, Spărleniĭ, Butariĭ, Dedeţeĭ, Osiceniĭ, Glaviĭ' Amărăsciĭ, Palanga, Scundu, Zăvideniĭ. Câte viĭ nu sunt pe moşia episcopieĭ, Orlesciĭ, Fişcăila, Ionesciĭ Minculuĭ şi din plasa Olteţuluĭ, Igoiul, Turcesciĭ, Bărbesciĭ, Colţesciĭ, Slăvesciĭ, Sinesciĭ, Interenja, Goesciĭ, Roşiia, Zgăbele, Grădiştea, Obicilavia, Ciortesciĭ, Văleniĭ, Căscióra, Crăpăturile, Şerbenesciĭ, Tetoiul, Contea, Pleşoiul, Vărilaţiĭ, Gârloganiĭ, Poenariĭ, Ghioroiul, Horăştiia, Gorunenii, Oculesciĭ, Diculesciĭ, Uşureniĭ, şi din plaiul Hurezuluĭ, Armăşesciĭ, Stroesciĭ, Scădesciĭ, Oteşaniĭ, Mateesciĭ, Cârstienesciĭ, şi din plasa Cerucĭ, Mădulăreĭ, Valea Mare, Botişaniĭ, Rusănesciĭ, Mărgineniĭ, Drăganul, Giulesciĭ, Doxesciĭ, Măciuca, Vărulenii, Zăvoeniĭ, Nisipeniĭ, Dejaiul, Borcănesciĭ, Stănesciĭ, Ciumaţiĭ, Cermeţesciĭ, Lepuşóia, Beresciĭ, Zărănesciĭ, Şerbănesciĭ, Ulmetu, Băltenii, Bojuţeniĭ, Cireşu, iar din plasa Otăsăuluĭ Frîngesciĭ, Ciorăsciĭ, Urşiĭ, Folăsciĭ, Dumbrăvecsiĭ, Tolesciĭ de sus, Mănăilesciĭ, Şerbănesciĭ, Păucesciĭ, Bârlogu, Stoenesciĭ, şi din plaiul Cozieĭ, Tomşaniĭ, Olănesciĭ, Cheia, dintr'aceste popóre ce se numesce maĭ sus, din tóte să iea sf. mănăstire vinăriciul deplin, de vadră câte cincĭ banĭ şi pîrpîrul după obiceiŭ, atât din viile ce se află acum sădite cât şi din cele ce într'aceste popóre după vremĭ se vor maĭ sădi, am dat Domnia

www.dacoromanica.ro

Mea acéstă carte la mâna . . . . . ce s'aŭ orînduit din partea numiteĭ mănăstirĭ, ca după ponturile vinăriciuluĭ de estimp urmând, să âmble împreună cu vinăricerii domnescĭ, la scris, la mĕsurat, şi la luatul banilor şi făcênd douĕ catastişe asemenea iscălite şi de vinăricerii domnescĭ şi de omul mănăstireĭ, partea de banĭ a mănăstireĭ să-ĭ iea orînduitul acesta pe deplin, dimpreună cu un catastih, să-ĭ aducă la epitropiĭ mănăstireĭ, din carĭ banĭ numaĭ ţeciuala cutieĭ podurilor are să se dea, iar alt nimic să nu se oprescă, nicĭ cu nume de ţeciuială, nicĭ cheltuială pentru eĭ, ci toţĭ baniĭ deplin îndată să-i dea la orînduitul mănăstireĭ; i saam receh gpd.—1816.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVII, fila 241. v.)

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că sf. mănăstire Vlah Seraiŭ prin hrisóvele fraţilor domnĭ de maĭ înainte, carĭ s'aŭ înnoit şi de Domnia Mea, are milĭ de vinăriciŭ la sud Gorj din popórele acestea însă: Brătuia, Răşina, Rogojina, Vieroşanĭ, Părăul, Comănesciĭ, Pozaeniĭ, Dogesciĭ, Vătesciĭ, Ciăldanul, Seciul, Surpaţiĭ, Turbaţiĭ, Buzesciĭ, Gruiul. i din plasa Gilortuluĭ, Vladimiriĭ, Hurezaniĭ, de la Amaradia, Piscoiŭ, Busiociĭ, Colţesciĭ, Tăndălesciĭ, Gâlcesciĭ, Negrenĭ, din plasa Amaradieĭ de sus, Serada, Beresciĭ, Popesciĭ, Richita, Seaca Licuriciŭ, Glăvaniĭ, Pojarul, Poiana, Seciurile, Alunul, Roşia de jos, Şitóia, Vălenii, Berceniĭ, Ciocada, Pociovaliştea, Zorilesciĭ, Perescii. Pociórele, Ciupercenĭ, Bumbesciĭ, Bârzoiul, tot din plasa Amărăziĭ, Iuraciĭ, Dâlvelesciĭ, Cormănesciĭ, Piciósa, Pleşóia, Telesciĭ, Dĕlul Maicelor, Dĕlul Luranĭ, Băluta, Izvorna, Dĕlul Costeniĭ, Dĕlul Colţesciĭ, din plasa Tismaneĭ şi la sud Romanaţĭ, din popórele acestea însă, Dobroslăvenĭ, Vălenĭ, Baciul saŭ Balciul, Braneţul, Prăşcovenĭ, Dobrucul, Roşienĭ, Oşica de sus, Cosovenĭ, Viişóra, Popânzălesciĭ, Preajba, Apele Viiĭ, Ghizdăvesciĭ, Mârşaniĭ, Galeşiĭ, Soreniĭ, Pêrscovul, Dobrulesciĭ, Svorcla, Amărăsciĭ de sus, de jos, Celeiul, Băbiciul, Studina, Redea, Gârbovu, Verdea, acestea aŭ câte doĭ banĭ de vadră şi pîrpîrul, cum şi din poporul Leul, Berbicesciĭ saŭ Bobicesciĭ, Grăjdinesciĭ, saŭ Grindinesciĭ, Măgura Găunósă sĕŭ Cinósa, Măgura Veche, Poenile, Gavrilesciĭ, Racoviţa, Izlazul, Verdea, Funduleţu, Moldoveniĭ, Ţânţăreniĭ, acestea aŭ câte treĭ banĭ de vadră, fiind-că ceĭ-l-alţĭ doĭ banĭ de vadră şi pîrpîrul s'aŭ închinat la altă mănăstire. S'aŭ dat acéstă carte a Domnieĭ Mele după coprinderea hrisovuluĭ la mâna . . . . . ce s'aŭ orînduit din partea epitropilor aceştiĭ mănăstirĭ, ca precum aŭ luat maĭ înainte vinăriciŭ, să se iea şi acum, şi după coprinderea ponturilor vinăriciuluĭ de estimp urmând, să âmble împreună cu vinăricerii domnescĭ, la scris, la mĕsurat i la luatul banilor şi partea de banĭ aĭ mănăstireĭ să-ĭ iea orînduitul acesta pe deplin, dimpreună şi cu catastihul iscălit de vinăricerĭ, să-ĭ aducă la epitropiĭ mănăstireĭ, fără de a opri cevaşĭ orĭ cu nume de ţeciuială pentru eĭ, fără de numaĭ ţeciuĭala cutieĭ podurilor să o plătéscă, de care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, i saam receh gpd.—1815 Septembre 3.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXVII, fila 242.)

www.dacoromanica.ro

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că sfînta şi Dumnedeiasca mănăstire ce se numesce Caripi de la Ostrovul Antigon, prin hrisovul Domnieĭ Mele are milă de vinăriciŭ câte doĭ banĭ de vadră din treĭ popore din sud Buzĕŭ anume Viespesciĭ, i Bădeniĭ şi Muscelu, unde are şi mănăstirea Xenofont câte treĭ banĭ de vadră, s'aŭ dat acéstă carte la mâna . . . . . ce s'aŭ orînduit din partea sf. mănăstirĭ, ca dupĕ coprindere aponturilor vinăriciuluĭ de estimp urmând, să âmble împreună cu vinăricerii domnescĭ la scrisul, la mĕsuratul, la luatul banilor şi partea de banĭ aĭ mănăstireĭ să-ĭ iea orînduitul acesta pe deplin dimpreună cu catastihul iscălit de vinăricerĭ, să-ĭ aducă la epitropiĭ mănăstireĭ fără de a opri ceva, orĭ cu nume de deciuială séŭ cheltuială pentru eĭ, fără de numaĭ deciuiala cutieĭ podurilor să plătéscă; de care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, i saam receh gpd.—1815 Septembre 13.

(*Cod. LXXVII, fila 272.*)

225. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Citindu se inaintea Domnieĭ Mele acéstă anafora a dumné-lor orînduiţilor boerĭ teorie a socotelilor celor de aicĭ din Domnésca nóstră ţéră mănăstirĭ ale sfîntuluĭ mormînt şi luând sémă sumeĭ embatichiuluĭ ce s'a fost găsit cu cale de dumné-lor a da pe an fieş-care dintr'aceste mănăstirĭ la sfîntul Mormînt, precum maĭ jos şi în dos se arată, iar pe de altă parte chibzuind marea trebuinţă de ajutor ce are acel sfînt lŏcaş fiindu-ne sciută, n'am găsit cu cuviinţă a rĕmânea numaĭ cu acest mic ajutor, ci într'adins am poruncit dumné-lor orînduiţilor boerĭ . . . . . ca să îndemneze pe egumeniĭ acestor mănăstirĭ de a maĭ adăoga fieş-care un ajutor maĭ simţitor şi ne-a făcut arĕtare, prin a doua anafora, de la 9 ale acesteĭ lunĭ, că dupĕ îndemnarea ce a făcut egumenilor, dându-le a înţelege marea trebuinţă a sfîntuluĭ Mormînt i datoria ce are fieş-care în parte către obştea aceluĭ sfînt locaş, de a lor bună voĭe aŭ primit a maĭ adăoga peste embatichiul ce se vede arĕtat într'acéstă anafora de a da pe tot anul, însă mănăstirea sf. Gheorghe încă talerĭ 2.000, i sf. Sava încă talerĭ 250, i Răzvanul încă talerĭ 50, i Gruiul încă talerĭ 200, i Văcărescĭ încă talerĭ 1.000, i Comana încă talerĭ. 400, i Căluiul încă talerĭ 500, i Ţântărenĭ, i Plătărescĭ încă talerĭ 250, i Negoescĭ încă talerĭ 50, i Stelea ot Têrgovisce încă talerĭ 50 şi Asanachióia încă talerĭ 50. Drept aceea dar, cu acest adaos de maĭ sus arĕtat, întărim Domnia Mea anaforaoa acésta şi împreună cu cuviosul egumen Aghio Gheorghitul Gavriil orînduitul epitrop al preafericituluĭ patriarh orînduim epitropĭ aĭ acestor mănăstirĭ şi pe dumné luĭ bîv Vel Banul Grigore Brâncoveanu ĭ pe dumné luĭ cel după vremĭ Vel Postelnic, cu hotărîre, ca întocmaĭ să se facă urmare întru tóte precum maĭ jos într'acéstă anafora se arată, cu adaosul de maĭ sus arĕtat.—1818 Septembre 17.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXIV, pag. 415.*)

www.dacoromanica.ro

226. *Io Ioan Gheorghe Carageă Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Cu tóte că Nicolae sin Ioan Mărgelarul după deplina putere ce a avut de la ctitora acesteĭ biericĭ, însărcinând maĭ întâiŭ cu epitropia bisericeĭ pe mănăstirea Ivirul prin mănăstirea Raduluĭ Vodă, în urmă tot numitul Nicolae a însărcinat tot cu acéstă epitropie pe Teodor Cincul, iar fiind-că Teodor s'a lepădat de acéstă epitropie şĭ acel Nicolae, carele a avut acea deplină putere de la ctitora, de a orîndui epitrop pe orĭ-cine va găsi cu cale, este mort, urméză orĭ a i se păzi orînduiala epitropieĭ ce însuşĭ acel Nicolae prin zapis ot létul 1794 a făcut'o dând'o asupra mănăstireĭ Ivirul şi asupra mănăstireĭ Raduluĭ Vodă, asupra cărora mănăstirĭ şi chiar numita ctitoră vedem, că prin aşeḑĕmîntul eĭ a fost legat acéstă biserică, séŭ fiind-că şi cel ce a avut acea deplină putere a murit şi Cincul cel orînduit de acela s'a lepĕdat de epitropie, să orînduiască stăpânirea epitrop al acesteĭ biericĭ pe cel ce va găsi cu cale. Drept aceea, pentru amêndouĕ cuvintele de maĭ sus arĕtate, dăm Domnia Mea epitropia acesteĭ biericĭ asupra mănăstireĭ Ivirul şi asupra mănăstireĭ Raduluĭ Vodă cu hotărîre, ca să urmeze orînduelile, ce se coprind în diata ctitoreĭ, care şi acea diată să se iea de unde se va fi aflând, ca să stea în păstrare la mănăstirea Raduluĭ Vodă, iar acéstă Stanca Işlicărésa cu bărbatul eĭ, séŭ orĭ-care alt din nĕmul lor, nicĭ sunt primiţĭ Domnieĭ Mele de a fi epitropiĭ acesteĭ biericĭ, nicĭ aŭ vre-un cuvînt de a cere acéstă epitropie, întâiŭ, căcĭ precum ne-am pliroforisit Domnia Mea din sineturile judecăţilor de maĭ înainte, ce s'a urmat asupra acesteĭ pricinĭ, nicĭ vre-o rudenie nu sunt cu ctitora bisericeĭ şi al doilea, că şi de vor fi măcar rudeniĭ, după diata ctitorieĭ sunt cu totul depărtate de a se amesteca câtuşĭ de puţin măcar la orînduiala şi epitropia acesteĭ biericĭ.—1815, Noembre 28.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale ce mĭ se dă la acéstă alăturată jalbă a cuviosuluĭ arhimandrit Teodosie Raduliotul, făcênd cercetare, vĕḑuiŭ la mănăstire un zapis cu létul 1794 Ianuarie 15 iscălit de Nicolae sin Ioan Mărgelarul cu pecetea pusă ĭ cu mărturia luĭ Neofit duhovnicul scriitor, adeverit şi de doĭ arhiereĭ, cel de la mănăstirea Ivirul cu coprindere cum că l'a lăsat Stanca soţia luĭ Pârvan Boiangiu epitrop pe ale sale prin întărirea Metropolituluĭ şi că acea mórtă afierosise la mănăstirea Ivirul prin osebită carte treĭ prăvăliĭ dimpreună cu pămîntul lor, i o vie pe pămîntul mănăstireĭ Raduluĭ Vodă cu legătură ca să dea câte taleri 50 pe an şi să nu aibă mănăstirea a lua maĭ mult, cum şi pe Nicolae epitropul îl volnicesce rĕposata a lăsa epitrop pe cine va găsi cu cale; arată şi judecata ce a avut în ḑilele dumné luĭ Mavroghene cu rudele şi i s'a întărit epitropia iar după mórtea Stancăĭ necurmat fiind supĕrat de rudele eĭ prin judecăţĭ şi ca să scape a dat epitropia printr'acest zapis (după volnicia ce a avut) asupra mănăstireĭ Ivirul, ca să le urmeze tóte prin mănăstirea Radu

www.dacoromanica.ro

Vodă, cum mórta a lăsat să fie biserica de la Silivestru cu orînduiala eĭ, și să facă pomenire la hram și nisce adeverințe ce a dat la unele din rude de a ținea prăvăliĭ de ale bisericeĭ le anerisesce și prăvăliile le dă fără de nicĭ o datorie, să caute de dînsele mănăstirea Raduluĭ Vodă, am chiămat și pe Stanca i pe bărbatul sĕŭ Ioniță, cărora arĕtându-se acéstă legătură a luĭ Nicolae epitropul, carele a avut putere să lase epitrop pe cine va voi că a lăsat pe mănăstirea Raduluĭ Vodă i pe mănăstirea Ivirul epitrop pe acele prăvăliĭ pe tóte și pe biserică; iar pe pârîta Stanca i pe soțul eĭ și pe alte rude ale ctitoreĭ i-aŭ depărtat prin judecățĭ și printr'acea legătură și-mĭ arĕtară aședămîntul Stancăĭ ctitora, care legase la mănăstirea Ivirul și la mănăstirea Raduluĭ Vodă, a da câte talerĭ 50 pe an, care este pomenit de Nicolae și este maĭ vechiŭ cu dece anĭ decât cel numit maĭ sus, i s'a maĭ dis că Nicolae epitropul dupĕ volnicia ce a avut a putut să dea epitropia unde va găsi cu cale, pe care și dând'o la mănăstirea Ivirul are putere cu acésta maĭ veche să o aneriséscă pe cea nouă care a făcut'o cel ce avea puterea și iarășĭ rĕspunse, că acéstă închinăciune ce-o arată mănăstirea tocmaĭ acum, nu s'a păzit nicĭ cât a maĭ trăit acel Nicolae, nicĭ în urmă, ci s'a păzit cea veche, de a luat mănăstirea numaĭ aceĭ po talerĭ 50 pe anĭ și că de sunt 14 anĭ prin judecată, cu întărire domnéscă, dând iar acel Nicolae epitropia la Teodor Cincul și Teodor tot aceĭ talerĭ 50 a dat la mănăstirea Raduluĭ Vodă și dice, că în urmă vrênd Teodor a înstreina prăvăliile, cum și la biserică nefăcênd nicĭ un fel de dregere, de aceea s'a pornit prin judecată, plătind luĭ Teodor baniĭ ce prin socotélă a avut să iea, cum și biserica ce era să cadă aŭ dres'o eĭ. Decĭ Stanca și cu bărbatul sĕŭ Ioniță, dupĕ judecățile ce aŭ căutat, atât în viață cu chiar ctitora, cât și în urmă cu Nicolae epitropul, a fost depărtată cu totul a nu se amesteca la epitropia bisericeĭ, iar Nicolae epitropul avênd putere a lăsa pe cine va vrea și întâiŭ lăsând pe mănăstirea Ivirul și pe mănăstirea Raduluĭ Vodă, pe urmă tot el a lăsat pe Teodor Cincul, cum și Teodor lepădându-se, că nu maĭ póte să maĭ ție epitropia, rĕmâne cea d'întâiŭ epitropie pe séma mănăstireĭ bună, dupĕ care se cuvine să mérgă acéstă epitropie la mănăstirea Raduluĭ Vodă și mănăstirea plătind Stancăĭ și bărbatuluĭ sĕŭ, atât baniĭ ce a dat Cinculuĭ. cât și cheltuiala ce a făcut dregerea bisericeĭ, să ție prăvăliile și îngrijirea bisericiĭ precum ctitora a orînduit, iar hotărîrea cea desĕvîrșită rĕmâne a se face de către Inălțimea Ta.—1815, Octombre 4.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 198.)

227. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoe.*

Preaosfinția Ta părinto Metropolite, dintr'acéstă embericlisită închipuind jalbă carte ce a dat'o obștea Cernicanilor către dumné-luĭ biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu care se adeveri prin iscălitura dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de țéra de sus, veĭ lua pliroforie pe larg de cele ce jăluesc în potriva cuviosuluĭ stareț de acolo; pentru care vrênd Domnia Mea să ne pliroforisim de adevĕrata ființa acesteĭ pricinĭ, poruncim să se orînduiască într'adins Sfinția Sa arhimandritul pogonianul și cuvioșia sa arhimandritul

www.dacoromanica.ro

Filotie. ca amîndoĭ împreună să mérgă la schitul Cernica, unde aducênd faţă pe toţĭ pârîţiĭ de acolo i pe cuviosul stariţ să facă scumpă şi amăruntă cercetare de tóte câte în maĭ sus numita jalbă se coprind şi descoperind dreptul adevěr, să aducă însciinţare către Domnia Mea însoţită şi cu rěspunsul Prea Sfinţieĭ Tale.—1815, Octombre 11.

Vel Logofět.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXIV, fila 222.*)

228. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie*

Cu cale şi cuviinciósă fiind anaforaoa acésta a dumné-luĭ biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu, primită este Domnieĭ Mele, drept aceea o întărim Domnia Mea şi orînduim epitropĭ şi îngrijitorĭ aĭ acestor douě mănăstirĭ pe cuviosul egumenul Hurezeanul şi pe pitarul Nica Vlădescu, ce ni se arată de dumné-luĭ Banul destoinicĭ la ale economieĭ, temětorĭ de Dumneţeŭ şi cu bun ipolipsis ca să urmeze întru tóte întocmaĭ după orînduiala de maĭ jos arătată, care acéstă orînduială a epitropieĭ pe maĭ jos arětatele douě mănăstirĭ, poruncim, dumi-tale Vel Logofete de ţéra de sus, să o facĭ cunoscută şi iubitoruluĭ de Dumneţeŭ sfinţieĭ Sale episcopuluĭ Râmnic.—1815 Octombre 23.

Vel Logofět.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXII pag. 103.*)

Prea Inălţate Dómne,

Egumenul Hurezeanul şi pitarul Nicu Vlădescu, carĭ din luminată porunca Mărieĭ Tale aŭ fost orînduiţĭ cercetătoriĭ mănăstireĭ dintr'un lemn şi mănăstireĭ Surpatele din sud Vâlcea, săvîrşind cercetarea acestor douě mănăstirĭ mě însciinţéză, trimiţêndu-mĭ şi catagrafiile ce aŭ făcut de tóte lucrurile mişcătóre şi nemişcătóre câte aŭ găsit în pěr la amîndouě mănăstirile, afară din câte alte lucrurĭ vor fi maĭ avut aceste mănăstirĭ maĭ din nainte saŭ în urmă vor fi maĭ agonisit după vremĭ afieronate, şi altele care acelea nu le-aŭ putut dovedi orînduiţiĭ cercetătorĭ, căcĭ pentru mănăstirea dintr'un lemn nu le-aŭ dat stariţa nicĭ un catastih de perilavi a lucrurilor aceştiĭ mănăstirĭ, ḑicênd că nicĭ eĭ nu i s'aŭ dat când aŭ intrat în stăpînirea mănăstireĭ, acum şi pentru mănăstirea Surpatele negăsindu-se acest catastih vechiŭ la mănăstire de cât cel cu care s'aŭ orînduit cea de acum stariţă de vre-o douě lunĭ de ḑile, câte lucrurĭ întru acest catastih se coprind se află tóte în pěr la mănăstire, starea acestor mănăstirĭ arată numiţiĭ cercetătorĭ că este fórte próstă din neîngrijirea stariţelor, ḑidirele înlăuntru şi afară, desvălite, stricate, unele şi dărăpănate la a cărora meremet şi dregere cu puţină cheltuială, urméză a merge moşiile neperipiisite şi împresurate şi date în arendă pe un preţ fórte puţin, în cât

www.dacoromanica.ro

abia din venitul lor se întîmpină cheltuelile mănăstirilor, ar fi înălţat îndoit venitul lor, din care nu numaĭ cele stricate şi dărăpănate zidurĭ şi acareturĭ ale mănăstirilor se putea drege şi meremetisi, ci şi alte clădirĭ din noŭ, atât înlăuntrul mănăstirilor, cât şi afară se fac, spre adaosul venituluĭ, spre podóba şi înfrumuseţarea acestor mănăstirĭ, carĭ sunt înzestrate de rĕposaţiĭ ctitorĭ cu îndestule acareturĭ pentru odihna şi repaosul, atât acelor ce vor locui într'însele, cât şi celor străinĭ călătorĭ, ce vor poposi la aceste mănăstirĭ, şi acum tóte acele acareturĭ, moşiĭ, viĭ, cele-l-alte batalisite, dezghinate şi scăḑute veniturile lor, încă multe din moşiile acestor mănăstirĭ, numaĭ sineturile lor se găsesc la mănăstire în păstrare, iar moşiile înstrăinate în stăpînirea altora şi nicĭ sciute mănăstirilor de către nicĭ una din stariţe, ḑicênd că nicĭ aŭ auḑit de numirile acelor moşiĭ, nicĭ s'aŭ stăpînit vre-o dată aceste de mănăstirĭ; mănăstirile aceste aŭ şi robĭ îndestuĭ de la carĭ pot să se foloséscă nu numaĭ cu baniĭ din birul lor, ci şi cu munca lor, avêndu-ĭ în trebile şi slujbele mănăstirilor, ca să nu plătéscă simbriĭ pe la ómenĭ străinĭ, să slujéscă mănăstireĭ, şi ceĭ maĭ mulţĭ dintr'aceĭ robĭ se află rĕspîndiţĭ şi în stăpînirea altora, fără de a îngriji vre una din stariţele ce aŭ fost după vremĭ a cerceta a-ĭ dovedi şi a-ĭ aduce la urma lor în stăpînirea mănăstirilor; în scurt tóte lucrurile acestor mănăstirĭ, mişcătóre şi nemişcătóre, după pliroforia ce-mĭ daŭ numiţiĭ cercetătorĭ, aŭ ajuns la mare dărăpănare şi scădere şi nu puţină cheltuială trebue a le îndrepta şi a le aduce în stare. Acéstă însă scădere şi dărăpănare a acestor mànăstirĭ nu numaĭ mie ca unuĭ ctitor îndestulă jale şi mâhnire îmĭ pricinuesce, ci şi luminatuluĭ auḑ al Inălţimeĭ Tale póte să fie supĕrător şi nesuferit, ca un oblăduitor cunoscut de tótă obştea, iubitorul dreptăţeĭ şi firesce pornit cu bun cuget spre ajutorul şi îndreptarea sfintelor locaşurĭ, ce cércă asemenea valurĭ şi fiind-că aceste doue mănăstirĭ de vor rĕmânea şi de acum înainte tot în otcârmuire de stariţe, nu numaĭ că nu vor maĭ dobîndi nicĭ odată îndreptare, ci negreşit póte să ajungă şi la maĭ mare dărăpănare, am socotit de se va găsi cu cale şi de către înaltă înţelepciunea Mărieĭ Tale, ca să se orînduiască epitropĭ acestor doue mănăstirĭ, maĭ sus numiţiĭ cercetătorĭ, adecă egumenul Hurezeanul carele este om cu frica luĭ Dumneḑeŭ, cinstit, vrednic şi bun iconom, cunoscut de ceĭ ce-l sciŭ din silinţa cu care s'aŭ arĕtat în otcârmuirea mănăstireĭ Hurezul, aducênd'o în stare lăudată, cu felurĭ de dregerĭ şi sporirĭ, din starea cea de tot próstă în care aŭ găsit'o când s'aŭ orînduit egumen la numita mănăstire, cum şi pitarul Nica Vlădescu carele este iarăşĭ asemenea om cu frica luĭ Dumneḑeŭ, cinstit şi cu bun ipolipsis, cunoscut de toţĭ micĭ şi marĭ aĭ părţeĭ loculuĭ, şi amêndoĭ împreună făcênd zapt aceste mănăstirĭ cu tóte lucrurile mişcătóre şi nemişcătóre, să se osîrguiască dintru tótă virtutea a le îndrepta şi a le pune în bună orînduială, moşiile a le deschide şi a le spori venitul şi câte se vor dovedi înstrăinate în stăpînirea altora a le face zapt, pe ale mănăstirilor acareturile şi zidirile din lăuntru şi de afară cele stricate a le drege, cheltuelile mănăstirilor cele de prisos fără trebuinţă a le micşora, simbriile pe la ómenĭ netrebuincioşĭ a le tăia şi alte asemenea cheltuelĭ câte vor găsi, că sunt netrebuincióse să le embodiséscă cu totul singurĭ, să ţie şi catastişe atât de venitурile mănăstirilor, cât şi de cheltuelile ce vor merge într'un an, cumpănind

www.dacoromanica.ro

ca tot d'a-una să prisoséscă venitul peste cheltuială, ca să pótă agonisi capital pentru dregerea zidirilor celor dărăpănate şi stricate şi pentru alte clădirĭ şi înfrumuseţărĭ la mănăstirĭ ce vor fi de folos şi trebuincióse, şi pe tot anul să aibă a trimite asemenea catastişe şi aicĭ la mine, ca să iea povăţuirile cele cuviincióse, iar starițele să nu maĭ aibă amestec la nicĭ un interes al mănăstirilor de acum înainte, căutându-şĭ dupĕ datoria canónelor călugărescĭ numaĭ de cele spre folosul sufletuluĭ şi de orînduiala slujbelor bisericescĭ şi avêndu-şĭ cele trebuincióse pentru hrana şi odihna lor din iraturile mănăstirilor, mulţămindu-se pe simbria ce se va găsi cu cale, că nicĭ epanghelma cinuluĭ lor nu le slobóde a avea grija cheltuelilor şi a veniturilor, şi a se trepăda prin judecăţĭ dintr'un loc într'altul pentru pricinĭ de moşiĭ şi altele, arĕtând îndestule cheltuelĭ fără de a vedea mănăstirile vre-un folos din trepedile şi cheltuelile lor, aşijderea şi maicelor călugăriţe ce se află în mănăstire locuind, să li se facă cuviinciósa orînduială de a fi ajutate şi odihnite cu ale mâncăreĭ şi alte trebuincióse, dupĕ testamenturile ctitorilor, ca să fie în adevĕr chinovion cu o petrecere liniştită şi frăţéscă între dînsele, dându-li-se de către orînduiţiĭ epitropĭ şi cuviinciósele duhovnicescĭ povĕţuirĭ spre a-şĭ păzi datoria călugăréscă cu smerenie şi necontenită rîvnă în slujbele bisericescĭ; de aceea dar mĕ rog Mărieĭ Tale, să bine-voescĭ asupra acestor douĕ vrednice de jale mănăstirĭ a se orîndui cu luminată poruncă aceste douĕ ipochimene, egumenul Hurezeanul şi pitarul Nica Vlădescu epitropĭ şi îngrijitorĭ şi nădăjduesc, că prin otcîrmuirea şi vrednicia numiţilor, îşĭ vor veni aceste mănăstirĭ în stare, păzindu-li-se şi orînduelile ctitorilor dupĕ cuviinţă întocmaĭ, pentru care şi Inăţimea Ta numindu-te ca un ctitor acestor mănăstirĭ veĭ avea vecinică pomenire, şi aniĭ Mărieĭ Tale de la Dumneḑeŭ fie mulţĭ şi fericiţĭ.—1815 Octombre 18.

Grigorie Brâncoveanu.

(*Cod. LXXXII, pag. 103.*)

229. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachiscoe.*

Dupĕ arĕtarea ce ne face dumné-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus printr'acéstă anafora, poruncim dumné-vóstră Ispravnicilor aĭ Judeţuluĭ, să nu îngăduiţĭ pe slujbaşiĭ vinăricerĭ séŭ pe taxildarĭ de a face câtuşĭ de puţină urmare în potriva Domnesculuĭ nostru hrisov, ce are acéstă mănăstire, ci încă să daţĭ şi cuviosul ajutor orînduiţilor mănăstireĭ, spre a se putea strînge dreptul mănăstireĭ, ce se coprinde în hrisov.—1815, Octombre 27.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Dupĕ luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ Teodosie arhimandritul, egumenul sfinteĭ mănăstirĭ Raduluĭ Vodă,

www.dacoromanica.ro

făcênd cercetare, vĕḑuiŭ coprinḑêndu-se în luminatul hrisovul Mărieĭ Tale, ce s'a înnoit dupĕ cele vechĭ, că lângă mila vinăriciuluĭ ce are în délul Vălenilor sud Muscel câte 4 banĭ de vadră şi părpărul, se coprinde şi acésta, ca să aibă sf. mănăstire şi scaunele de tăiatul cărneĭ câte vor fi într'acel dél al Vălenilor, însă pe moşia mănăstireĭ, venitul lor să fie al mănăstireĭ, aşijderea se coprinde, ca să fie volnic egumenul a orîndui gărdurarĭ precum este în alte délurĭ şi orĭ ale cuĭ vite va prinde prin viĭ făcênd stricăciune să le iea obicinuita glóbă precum şi alţĭ gărdurarĭ. Rĕŭ dar s'a amestecat vinăricerĭ domnescĭ la iratul acestor scaune şi aŭ zăticnit pe gărdurariĭ mănăstireĭ; pentru care găsesc cu cale, să fie luminată porunca Inăţimeĭ Tale către dumné lor Ispravniciĭ judeţuluĭ, să nu îngăduiască pe vinăricerĭ a se amesteca întru nimic la iratul scaunelor şi la gărdurărit precum şi la strînsul otaştineĭ iarăşi să nu fie zăticniţĭ ómeniĭ mănăstireĭ, ci încă să aibă şi ajutorul dumné-lor la strînsul iraturilor mănăstireĭ, ce sunt drepte, luându-şĭ mila de vinăriciŭ pe deplin, dupĕ luminat hrisovul Mărieĭ Tale. 1815, Octombre 24.

(Cod. LXXXII, pag. 114.)

230. Zemle Vlahiscoie. Fiind-că ne-am pliroforisit Domnia Mea că mănăstirea Bistriţa, din sud Vâlcea, din pricina releĭ otcârmuirĭ celuĭ de acum năstavnic, aŭ ajuns la o stare fórte próstă, pentru că numitul năstavnic nu îngrijesce dupĕ cuviinţă, nicĭ de lucrurile mănăstireĭ, care aŭ ajuns la dărăpănare şi scădere, nicĭ de robiĭ mănăstireĭ, carĭ din pricina a multor trebuinţĭ ce pătimesc dărvărindu-se în felurĭ de podveḑĭ, jăfuindu-se, bătêndu-se, şi cu birul peste puterea lor, încărcându-se, multe sălaşe dintr'înşiĭ aŭ şi fugit şi către acésta vitele mănăstireĭ se află vîndute, viile părăginite, moşiile date în arendă pe mulţĭ anĭ şi baniĭ luaţĭ de către numitul, şi osebit de acestea numitul năstavnic aŭ împovărat mănăstirea şi cu o sumă mare de datoriĭ; de aceea orînduim pe credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel şătrarul Petre, să mérgă la numita mănăstire, unde poruncim, ca dimpreună cu cuviosul egumen Hurezeanul, să facă scumpă şi amăruntă cercetare de tóte câte maĭ sus se arată şi să aducă Domnieĭ Mele întrégă pliroforie, i saam receh gpd.—1815 Noembre 6.

(Cod. LXXIV, fila 223.)

231. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie*

Citindu-se înaintea Domnieĭ Mele acéstă alăturată anafora a preaosfinţieĭ sale părinteluĭ Metropolit şi a dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de ţéra de jos, s'aŭ cetit împreună şi apelaţia ce ne-aŭ dat cel de acum egumen Rânca-ciovul, ḑicênd, că osebit din condeile altor cheltuelĭ, ce arată proinegumenul prin catastihul sĕŭ, sunt şi unele condee care acelea nu este trebuinţă a se cerceta la faţa loculuĭ, ci să se hotărască de Domnia Mea, de se cuvine a le plăti şi pe acelea mănăstirea, adecă *ruşfetul ce aŭ dat la proin Metropolit Ignatie i la ómeniĭ preaosfinţieĭ sale şi alte cheltuelĭ* ce aŭ maĭ făcut

www.dacoromanica.ro

atuncĭ ca să iea egumenia, ĭ baniĭ proviiantuluĭ ce-ĭ cere a i se plăti de douĕ orĭ i încă câte talerĭ 200 pe an pentru hainele sale, peste alţĭ talerĭ 200 ce i se ţin în sémă şi talerĭ 351 ce-ĭ arată daţĭ maĭ mult peste talerĭ 100 ce era dator a da după cisla Metropolieĭ banĭ aĭ şcólelor, cu care aceste condeie covîrşesce proinegumenul cheltuiala peste suma venituluĭ şi apoĭ pentru cele-l-alte condeie de cheltuelĭ ḑise egumenul, că maĭ îndeletnicindu-se din trebile mănăstireĭ, însuşĭ va fi davagiŭ a se cerceta, spre a dovedi viclenia proinegumenuluĭ, care acéstă cerere a egumenuluĭ fiind cuviinciósă şi cercetarea maĭ sus arĕtatelor condeie nefiind în adevĕr de nicĭ o trebuinţă a se face la faţa loculuĭ, nefiind nicĭ măcar trebuinţă de cercetare, ci de chibzuire numaĭ de se cuvine adică a le plăti mănăstirea, séŭ nu? şi acéstă chibzuire făcênd'o Domnia Mea, ḑicem, că numaĭ atuncĭ ar fi putut să céră proin egumenul dărĭ de ruşfeturĭ şi alte cheltuelĭ pentru egumenie, când adică ar fi luat egumenia cu soroc orînduit şi l'ar fi lipsit din egumenie înaintea soroculuĭ, iar nu şi când a luat'o fără de soroc, şeḑênd şi maĭ vîrtos şi cincĭ anĭ în egumenie. Drept aceea hotărîm, să nu se ţie în sémă proinegumenuluĭ condeiele acestor dărĭ de ruşfeturĭ şi cheltuelĭ ale egumenieĭ sale, ce le arată în socotélă, precum asemenea, să nu se ţie în sémă nicĭ îndoiala banilor proviantuluĭ, nicĭ baniĭ ce arată că aŭ dat maĭ mult peste cisla Metropolieĭ, nicĭ aceĭ câte talerĭ 200 pe an pentru hainele sale, peste alţĭ talerĭ 200, fiindu-ĭ îndestuĭ numaĭ câte atâţia, adecă câte talerĭ 200 pe an, unuĭ egumen ca acesta, de la o acest fel de mănăstire, care este depărtată şi de politie şi de oraş, unde prea cu înlesnire se póte face economia hainelor.—1815 Noembre 28.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Cuviosul arhimandrit chir Romanos proinegumenul mănăstireĭ Rânca-ciovul prin jalbă arată Inălţimeĭ Tale, ca să se orînduiască a-şĭ paradosi socotéla de venitul i cheltuiala mănăstireĭ în câtă vreme s'a aflat egumen şi de către Inăţimea Ta ni se poruncesce, ca să cercetăm şi să arĕtăm Mărieĭ Tale. Următor fiind luminateĭ poruncĭ, i-am înfăţişat înaintea nóstră pe jăluitor cu cucernicul preot Constantin, cel de acum egumen şi făcênd cercetare catastihuluĭ de socótela ce ne-aŭ arĕtat jăluitorul, la cele maĭ multe condeie de cheltuială se împotrivi noul egumen ḑicênd că sunt cu încărcătură, asemenea şi la condeiele venituluĭ iarăşĭ ḑise, că sunt cu scăḑĕmînt încă unele tăinute cu totul şi neavênd alte doveḑĭ nicĭ jăluitorul a încredinţa arĕtarea socoteliĭ sale de adevĕrată, urméză a se face cercetare la faţa loculuĭ; mulţămindu-se la acésta amêndouĕ părţile, găsim cu cale, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, cu mumbaşir Logofĕt de Divan, să înfăţişeze pe jăluitor cu pîrîtul, la sfinţia Sa episcopul Argeş, aflându-se în partea loculuĭ şi cu sciinţă de socotelĭ mănăstirescĭ, spre a le cerceta socotelile dintre dînşiĭ şi de alegerea ce va face, să însciinţeze Mărieĭ Tale cu anafora pe larg.—1815 Noembrie.

Nectarie Metropolit, Scarlat Grădiştĕnu Vel Logofĕt.

Cod. (LXXXII, pag. 160.)

www.dacoromanica.ro

232. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlachiscoe.*

De vreme ce amêndouĕ părţile prin zapisele lor ce le vĕḑum şi noĭ s'aŭ învoit pentru acéstă pricină, după cum şi dumnė-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus ne dă pliroforie printr'acésta anafora, întărim dar şi Domnia Mea, de a se păzi acéstă învoială între aceste douĕ bisericĭ întocmaĭ şi fără de câtuşĭ de puţină strămutare.—1816, Februarie 23.

Vel Logofĕt.

(pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕt Inălţimeĭ Tale, că sfintele bisericĭ domnescĭ prin hrisóvele luminaţilor domnĭ şi al Mărieĭ Tale, din vechime aŭ milă de vinăriciŭ grădinile din Bucurescĭ şi dėlul Bucurescilor precum şi sfînta biserică-dintr'o-ḑi, dintru întâia domnie a Domnieĭ Sale Alexandru Vodă Ipsilant prin hrisóve de la toţĭ luminaţiĭ domnĭ, carĭ s'aŭ înnoit de Măria Ta, iarăşĭ are milă de vinăriciul din sud Ilfov, ce nu s'a aflat închinat la alte mănăstirĭ şi din pricină că şi dėlul Bucurescilor şi politia s'a lăţit şi s'a înmulţit, era tot-deauna pricinĭ şi gâlcevurĭ între aceste sfinte bisericĭ, de care şi în judecăţĭ a intrat şi mijloc de îndreptare n'a luat, iar acum s'a învoit eclesiarhul bisericilor domnescĭ cu Stanciul biv III Logofĕt epitropul bisericeĭ-dintr'o-ḑi, ca vinăriciul din dealul Bucurescilor până la Cotrocenĭ şi pe apa Dâmboviţeĭ din sus de Cotrocenĭ i spre Mărcuţa şi la vale până la Vitan i până la mănăstirea Văcărescĭ şi la Spirea până ce ese la câmp, adică câte viĭ sunt de Bucurescĭ şi ţin vieriĭ lor de vornicia politieĭ, până unde stăpânesce vornicia politieĭ deosibesce stăpânirea judeţuluĭ, acestea tóte să se numéscă de Bucurescĭ şi de Dėlul Bucurescilor (afară din vinăriciul ce are mănăstirea Raduluĭ-Vodă într'acest cuprins, care are să-şĭ iea după hrisovul ce are, şi afară din dėlul Mărcuţeĭ şi altele carĭ sunt depărtate, ce ţin de Ilfov, unde are numaĭ biserica-Dintr'o-ḑi vinăriciŭ; de la acestea dar ce s'a ḑis maĭ sus Bucurescĭ cu dėlul Bucurescilor, să se împarţă bisericile domnescĭ cu biserica Dintr'o-ḑi şi să iea biserica Dintr'o ḑi treĭ banĭ şi bisericile domnescĭ doĭ banĭ, şi orĭ de-l vor vinde la muşteriĭ, séŭ de l vor căuta pe séma bisericilor, împărţéla tot aşa să fie; pe care învoire aŭ făcut şi zapise şi pentru a se păzi a pururea fac rugăciune Mărieĭ Tale, a se da şi luminată întărirea Mărieĭ Tale la zapise, a cărora cerere părêndu-mi-se a fi cuviinciósă, o arĕt Inălţimeĭ Tale, ca să bine-voescĭ a da luminată întărire.—1816, Ianuarie 11.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 317.)

233. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

După rugăciunea ce ne face printr'acéstă anafora dumnė-lor orînduiţiĭ boerĭ, cuviinciósă fiind, primită este Domnieĭ Mele. Drept aceea, orînduim

www.dacoromanica.ro

împreună cu dumné-lor la acéstă trébă şi pe dumné-luĭ Vel Logofĕtul al străinelor pricini Atanasie Hristopulo.--1816, Martie 6.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

La pricina sfinteĭ mănăstirĭ Radu Vodă, ce din luminată porunca Mărieĭ Tale, se teorisesce de noĭ, aŭ fost împreună rînduit şi clucerul Dinul Predescu, carele fiind că şi-aŭ făcut obştésca datorie, cum este ştiut, ne rugăm să se orînduiască în locul rĕposatuluĭ clucer dumné-luĭ Vel Logofĕtul Atanasie Hristopolu, iar aniĭ Inălţimeĭ Tale să fie de la Dumneḑeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.—1816 Februarie 29.

Constantin Filipescu, Iordache Filipescu, Grigore Romanitis.

(Cod. LXXXII, pag. 233.)

234. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Fiind-că din tóte mijlócele ce se arată într'acéstă obştéscă anafora a părinţilor arhiereĭ şi a dumné-lor boerilor, spre izbăvirea mănăstireĭ Cotrocenilor din greutatea datorieĭ întru care se află supusă, am găsit cu cale Domnia Mea maĭ cuviincios şi maĭ de folos vînḑarea acestor prăvăliĭ ce se arată maĭ jos (de nu se vor trimete baniĭ de la epitropiĭ Sfetagoriţĭ pentru plata acestor datoriĭ), de aceea poruncim, staroste de neguţătorĭ, să le strigĭ la mezat, dupĕ orînduială, şi fără de al doilea poruncă a Domnieĭ Mele să nu le haraciladisescĭ.—1816 Martie 28.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, că chibzuindu-ne în tot felul pentru multa sumă de datorie în care a încăput sfînta mănăstire Cotrocenĭ, din reaua economie şi netrebnica chivernisire a luĭ Visarion proinegumenul, cu ce mijloc s'ar putea izbăvi mănăstirea de acéstă grea sarcină fără a se înstrăina nicĭ un acaret de ale mănăstireĭ, am dat de scire, prin starostea de neguţătorĭ, la toţĭ neguţătoriĭ de aicĭ din Bucurescĭ, ca să se găsésca câţĭ-va dintr'înşiĭ să iea veniturile mănăstireĭ asupra lor, cu un soroc cuviincios, ca să o plătéscă de tótă datoria şi să o ţie şi în stare bună, şi s'a găsit uniĭ dintr'inşiĭ, dar cer a stăpîni veniturile mănăstirieĭ pe 20 de anĭ şi orĭ să plătéscă datoria peste 4 anĭ cu câtă dobândă s'a făcut până la lĕtul 1815, fără de altă dobândă într'aceştĭ 4 anĭ, séŭ de vor vrea creditoriĭ a-şĭ lua baniĭ acum, să se scaḑă dobânḑile pe patru anĭ trecuţĭ făcênd şi trebuinciosul meremet al mănăstireĭ şi al hanuluĭ, iar de se va întîmpla ferésca Dumneḑeŭ vre-o surpare de tot séŭ ardere de foc, eĭ la acelea să nu se amestece; a cărora cerere am socotit'o că nu este de folos, căcĭ în-

www.dacoromanica.ro

tîmplându-se vre-o primejdie din cele ce se feresc eĭ, urméză a se maĭ robi veniturile mănăstireĭ pe alţĭ 5-6 anĭ, séŭ şi pe maĭ mulţĭ, ca să se drégă acea stricăciune la loc şi nicĭ creditoriĭ nu este cu dreptate a se păgubi de dobândĭ pe 4 anĭ, precum cer neguţătoriĭ; am fi ḑis să se vînḑă hanul de aicĭ din Bucurescĭ, căcĭ putea să iasă la preţ de 300 pungĭ, dar am socotit iarăşĭ, că nu este cu cuviinţă să pérḑă mănăstirea un acaret ca acesta, ce este pe numele rĕposatuluĭ ctitor şi maĭ vîrtos cu sfînta biserică într'însul în care se fac sfinte rugăciunĭ pe tótă ḑioa pentru ertarea pĕcatelor ale rĕposaţilor ctitorĭ, ce şi-aŭ vĕrsat tóte ostenelile şi averea lor la acéstă mănăstire pentru acest sfîrşit; ci maĭ cuviincios şi maĭ înlesnit mijloc am găsit a fi acesta, ce-l arĕtăm maĭ jos, adică fiind că datoria mănăstireĭ este talerĭ 355.886 şi dobânda până la létul 1815 talerĭ 133.393 ce fac peste tot capete şi dobândă talerĭ 489.279 din care scăḑêndu-se talerĭ 39.855 ce s'a plătit până acum, rĕmâne datoria talerĭ 449.424, capete şi dobândă, după arĕtarea ce ne făcu cuviosul arhimandrit chir Dionisie epitropul mănăstireĭ, iar veniturile mănăstireĭ după pliroforia ce ne dete iarăşĭ cuvioşia sa în şase anĭ de acum înainte adică până la létul 1822 se adună talerĭ 261.370, din care scăḑêndu-se talerĭ 60.000 cheltuiala mănăstireĭ în 6 anĭ pentru meremeturĭ i alte trebuinţe adică câte talerĭ 10.000 pe an, rĕmâne talerĭ 201.370; să se vînḑă câte-va prăvăliĭ de aicĭ din Bucurescĭ, ce se însemnéză maĭ jos, carĭ pot prinde până la talerĭ 250.000, căcĭ sunt supuse stricăciuniĭ şi de la acele prăvăliĭ iea mănăstirea chirie pe an talerĭ 9.000 iar la 250 000 ce se vor lua pe dînsele şi se vor da în plata datoriilor plătesce dobândă pe an 30.000 şi se păgubesce mănăstirea pe tot anul talerĭ 21.000 şi aşa cu talerĭ 250.000 după prăvăliĭ şi cu talerĭ 201.370 ce prisosesc din veniturĭ fac talerĭ 451,370 şi se plătesce mănăstirea până în 6 anĭ de tótă datoria şi după aceĭ 6 anĭ pot să se adaoge veniturile mănăstireĭ de la 50.000 până la 80.000 de leĭ pe fieş-care an şi în 4 anĭ se pot cumpĕra moşiĭ iar nu prăvăliĭ, fiind-că aŭ pericolon şi cheltuială tot-deauna şi cumpĕrându se moşiĭ se îndoesce venitul şi rĕmâne mănăstirea maĭ mult folosită de la acele moşiĭ decât de la aceste prăvăliĭ, ce ḑicem a se vinde; atâta numaĭ este trebuinţă, să rĕmâe arhimandritul Dionisie nestrămutat din epitropia mănăstireĭ, fiind cercat şi sciut de om cu frica luĭ Dumneḑeŭ, cinstit la urmările sale şi vrednic econom, la care şi dăm credinţă că tóte le va economisi bine şi spre folosul mănăstireĭ, iar la altul nu ne putem încrede. Acest mijloc am chibzuit după tótă nevoinţa ce am pus; pentru care se va scrie de către Inălţimea Ta epitropilor Sfetagoreĭ, ce se află în Ţarigrad, trimiţêndu-li-se şi copie după acéstă anafora, că de vor vrea să trimiţă baniĭ ce fac aceste prăvăliĭ a se da în plata datoriilor, să o facă acésta fără de zăbavă, fiind-că maĭ mult nu se póte suferi mâhnirea datornicilor şi răbdarea de dreptul lor, séŭ să dea un rĕspuns hotărît la acéstă hotărîre ce cu sfat de obşte s'a făcut, fiind-că prăvăliile s'aŭ şi dat în vînḑare la mezat şi de nu vor trimite baniĭ până în soroc de douĕ lunĭ, séŭ rĕspuns, să scie cu hotărîre, că negreşit se vînd prăvăliile; iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta—1816, Martie 21.

Al Ungro-Vlahieĭ Nectarie, Constantie Buzĕŭ, Radu Golescu, Grigorie Brâncoveanu, Constantin Creţulescu Vel Ban, Barbu Văcărescu, Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu,

www.dacoromanica.ro

Vornic, Teodor Văcărescu Vel Vornic, Mihalache Racoviță Vel Logofĕt, Iordache Golescu Vel Logofĕt, Toma Crețulescu Vel Logofĕt.

Prăvăliile mănăstireĭ Cotroceni ce ḑicem a se vinde.

8 prăvăliĭ din Abagiĭ.
4 prăvăliĭ din Șelarĭ.
1 pivniță din dosul Șelarilor.
Hanul cel roșu de lângă Brătășanul.
2 prăvăliĭ din colțul hanuluĭ luĭ Șerban-Vodă jimblărie i cârciumă.
Casele ce șade dumnė-luĭ Doctorul Manolache într'însele.
O prăvălie de la Șerban-Vodă ce este pe ulița ce apucă spre curtea cea veche.

(*Cod. LXXXII, pag. 380.*)

235. *Pitac către boeriĭ epitropĭ aĭ mănăstireĭ Raduluĭ Vodă de acum înainte când se va strînge baniĭ mănăstireĭ să stea de a nu se maĭ da la creditorĭ până nu va face știre domnieĭ și de câțĭ creditorĭ sunt.*

Iω Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie — Cinstiților și credincioșĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumnė-vóstră eforilor aĭ mănăstireĭ Raduluĭ Vodă și Cuvioșia Ta egumene al numiteĭ mănăstirĭ, mulțĭ din creditoriĭ ce aŭ a lua datorie de banĭ de la acéstă mănăstire, aŭ dat jalbă Domnieĭ Mele plângêndu se, că dupė ce sunt prelungițĭ atâta vreme cù plata dreptuluĭ lor, apoĭ și când se întîmplă de intră la mănăstire vre-o sumă de banĭ se plătesce numaĭ datoriile unora, iar alțiĭ staŭ de privesc; care acéstă nedreptate nefiind suferită de auḑul Domnieĭ Mele, iată vė poruncim cu strășnicie, ca de acum înainte orĭ câțĭ banĭ din orĭ ce madea vor intra la mănăstire, să nu se plătéscă nicĭ măcar un ban vre unuia din datornicĭ, ci maĭ întâiŭ să arĕtațĭ Domnieĭ Mele numele tuturor datornicilor ce are a lua fieș-care și suma banilor ce se va întîmpla a avea atuncĭ mănăstirea, ca să luațĭ poruncă cuĭ și în ce chip să plătéscă din datoriĭ, căcĭ de se va maĭ da măcar vre un ban vre-unuĭ din datornicĭ fără de scirea și porunca Domnieĭ Mele, dupė mijlocul ce maĭ sus se arată, să sciți că aceĭ banĭ avețĭ a ĭ rĕspunde de la înșivă. Tolco pisah gpd. — 1816 Mart 31.

Vel Logofĕt.

(pecetea gpd.)

Cod. LXXIV, fila 241.)

236. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe*

Măcar că prin hrisovul ce este întocmit pentru orînduiala mănăstirilor, care s'aŭ întărit și de Domnia Mea se coprinde a nu se vinde pe maĭ

www.dacoromanica.ro

mulţĭ anĭ arenḑile moşiilor mănăstirescĭ decât numaĭ pe câte un an, dar acéstă orînduială fără de îndoială ḑicem că s'aŭ întocmit şi s'aŭ hotărît privind stăpînirea la folosul mănăstirilor, ca cu acest mijloc să nu pótă egumeniĭ a lua deodată baniĭ veniturilor pe mulţĭ anĭ şi cheltuindu-ĭ la ale lor trebuinţe să rĕmâe apoĭ acea mănăstire lipsită de dreptul venit al acaretuluĭ sĕŭ şi dintr'acéstă pricină din an în an să caḑă la datoriĭ; precum dar orînduiala de maĭ sus arĕtată a hrisovululuĭ ce privesce spre ferirea şi ocrotirea mănăstirilor de a nu cădea la datoriĭ se cuvine a se păzi, asemenea şi când vre-o mănăstire din reaoa economie şi alte urmărĭ rele şi necuviincióse ale egumenilor după vremĭ s'ar întîmpla a cădea la grele datoriĭ, precum i s'aŭ întîmplat acesteĭ sfinte mănăstirĭ a Raduluĭ Vodă din relele urmărĭ ale proinegumenuluĭ Ignatie, ce aŭ murit, încăpênd la o aşa mare datorie sciută şi vĕḑută de toţĭ, se cuvine să se ajutoreze iarăşĭ cu din veniturile sale de a se întrema, şi fiind-că de a se vinde veniturile sale numaĭ din an în an, prin neputinţă lucru este de a se întîmpina plata datoriilor sale şi a scăpa de jugul acesteĭ datoriĭ din pricina dobînḑilor, şi aşa urméză la ceĭ ce aŭ a lua de la numita mănăstire să fie răbdătorĭ în vecĭ de dreptul lor, nu rĕmâne alt mijloc pentru a sa dezrobire dintr' acéstă datorie de cât a se înstrăina cu totul în statornicie vre-una din moşiile sale, care acest mijloc este fără de asemănare cu mult maĭ împotrivitor la orînduiala hrisovuluĭ, care în tot chipul privesce la buna stare şi întregimea moşiilor iarăşĭ pe séma mănăstireĭ, şi maĭ vîrtos că iarăşĭ după a acestuĭ hrisov coprindere se dă voe a se vinde arenḑile moşiilor mănăstirescĭ la acest fel de întîmplărĭ şi pe maĭ mulţĭ anĭ, fiind-că tot la acea periodos unde ḑice a se vinde numaĭ pe câte un an, ḑice maĭ jos, afară numaĭ când va fi vre-o cunoscută deosebită trebuinţă; pentru aceste dar destoinice cuvinte de maĭ sus arĕtate cu cuviinţă fiind a se face o ast-fel de osebire la acéstă mănăstire şi chiar după a hrisovuluĭ orînduială, primită este Domnieĭ Mele anaforaoa acésta a dumné-lor orînduiţilor boerĭ, pe care şi întărind-o, dăm Domnia Mea voĭe şi sloboḑenie de a se vinde pe ḑece anĭ arenda venituluĭ a câte moşiĭ se va găsi de dumné-lor cu cale, după mijlocul de maĭ sus arĕtat, (coprinḑêndu-se însă unele şi pentru trebuinciósa cheltuială a mănăstireĭ) şi baniĭ primindu-se să nu fie volnicĭ a-ĭ da în datoriĭ maĭ întâiŭ până a nu arĕta Domnieĭ Mele catastihul de suma datorieĭ ce are a lua de la mănăstire fieş-care datornic, ca înşine Domnia Mea să orînduim cum să plătéscă, precum asemenea am poruncit dumné-lor şi prin osebit pitac în trecutele ḑile.—1816 April 21.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea înălţate Dómne,

Este sciut Inălţimeĭ Tale greutatea datoriilor în care se află cufundată mănăstirea Radul Vodă pentru care punem silinţă a se uşura precât stă prin putinţă, şi fiind-că sunt multe case scăpătate, carĭ aŭ să iea, şi apururea vin cerêndu-şĭ cu plângere dreptul lor şi mănăstirea nu are tacat; spre a-şĭ lua dar şi aceia dreptul lor şi a se scădea şi mănăstirea de în-

www.dacoromanica.ro

greunareá dobînḑilor, care din ḑi în ḑi cresc, îndrăsnim şi ne rugăm Mărieĭ Tale, să se dea voĭe cuviosuluĭ egumen a vinde arenda la câte-va moşiĭ pe ḑece anĭ, numĕrând arendaşul toţĭ baniĭ înainte, prin scirea nóstră a se da acelor ce aŭ să iea, care acésta cu tóte că este împotriva luminatuluĭ hrisov, dar ca un dar, să prisoséscă milostivirea Mărieĭ Tale, asupra acelor scăpătaţĭ, ce aŭ să iea, şi asupra mănăstireĭ, care cu acest chip se uşuréză de datoriĭ şi dobînḑĭ; pentru care vom avea poruncă de urmare, iar aniĭ Inălţimeĭ Tale să fie de la Dumneḑeŭ mulţĭ cu fericire.— 1816 April 14.

Constantin Filipescu, Gheorgache Filipescu, Grigorie Romanitis Vistier, Atanasie Hristopulo.

(Cod. LXXXII fila 413. v.)

237. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.*

Osebit de pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora a preaosfinţieĭ sale părinteluĭ Metropolit şi a dumné-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus, făcênd şi însine Domnia Mea cercetare la faţa loculuĭ prin într'adins orînduit, ne-aŭ adus alăturata adeverinţă din partea tutulor mahalagiilor, coprinḑĕtóre, că sunt mulţumiţĭ pe dania acesteĭ bisericĭ la sfînta mănăstire Mărcuţa. Drept aceea dăm şi Domnésca Nóstră întărire asupra acesteĭ daniĭ ca să fie vecĭnică şi nestrămutată. — 1816, Maiŭ 14.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXV, pag. 30.*)

Prea Inălţate Dómne,

Dupĕ luminata poruncă Inălţimeĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a Sfinţieĭ Sale Dionisie arhiereul Edesa, năstavnicul sfinteĭ mănăstirĭ Mărcuţa, făcênd cercetare vĕḑum, că ctitoriĭ ce se află la sfînta biserică unde este hramul sfîntuluĭ Vasile cel mare, şi se ḑice şi mahalaoa sfîntuluĭ Vasile pe podul Mogoşóeĭ, prin cartea lor scrisă din anul trecut, lét 1815 Noembre 7, închină acéstă sfîntă biserică cu tot coprinsul eĭ, adecă chiliĭ şi prăvălióre ce are a fi metoh sfinteĭ mănăstirĭ Mărcuţa, i alt zapis cu lét 1816 Ianuar 3, iscălit de Ilinca Preoteasa i de fetele eĭ şi de alţĭ martorĭ, adeverit şi de dumné-luĭ biv Vel Vornicu Barbu Văcărescu, prin care ḑice, că din două prăvăliĭ ce aŭ avut bărbatu sĕŭ una aŭ dat'o bisericeĭ sfîntul Vasile, iar una aŭ lăsat'o eĭ cu o chilie în curtea bisericeĭ, aŭ dat şi ea prăvălia eĭ tot bisericeĭ şi aŭ primit de la Sfinţia Sa numitul Arhiereŭ, taleri 400 a fi pentru măritişul uneĭ fete a eĭ, iar în chilie să şeḑă până la sîrşitul vieţeĭ eĭ, şi se légă că atît ea să petrécă bine, dar nicĭ să o supere nimenea, şi ḑice Sfinţia Sa năstavnicul că neavênd mănăstirea Mărcuţeĭ aicĭ în Bucureştĭ vre un conac, aŭ socotit să aibă acéstă sfîntă bisericuţă metoh când vine de la Mărcuţa în Bucureştĭ, unde să facă şi căscióre ca să'şĭ pótă avea odihna, am trimis şi acolo în mahala pe un Gheorghe Logofĕt de Divan

www.dacoromanica.ro

de aŭ cercetat şi n'aŭ găsit nicĭ o pricină împotrivitóre, ci atât ctitorii cât şi preoţiĭ aŭ dis, că cu voia tuturor s'aŭ făcut acéstă închinăciune unde are să petrécă şi eĭ în odihnă nesupĕraţĭ, după engrafon, ce dice că le-aŭ dat Sfinţia Sa Arhiereul. Decĭ nefiind vre-o pricină la mijloc, cu cuviinţă este a se da şi luminată întărirea Mărireĭ Tale, ca să fie biserica acésta cunoscută de metoh al sfinteĭ mănăstirĭ Mărcuţa. — 1818 Martie 8.

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Vel Logofĕt.

238. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoc-*

Pe acéstă anafora a judecăţeĭ departamentuluĭ amêndouĕ părţile rĕmâind mulţămiţĭ şi odihniţĭ, aŭ dat şi adeverinţe în scris sub iscăliturile lor la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele, mărturisită şi de zapciul cel orînduit care s'aŭ vĕdut şi de către noĭ, cu atâta osebire însă, ca ceĭ ce se vor găsi că aŭ coprins locurĭ maĭ multe, să plătéscă şi pe acelea la mănăstire otaştină, câte talerĭ unul de pogon. Drept aceea dar, dupĕ a lor primire şi mulţămire, o-întărim Domnia Mea şi poruncim dumné vóstră veliţilor dvornicĭ, ca întocmaĭ să se facă urmare precum maĭ jos se arată. — 1816 Maiŭ 28.

Vel Logofĕt

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXV pag 68.*)

Prea Inălţate Dómne,

Din luminată porunca Mărieĭ Tale prin zapciŭ vătaf de Divan s'aŭ înfăţişat la judecată Sfinţia Sa părintele Vlădica Edesie năstavnicul sfinteĭ mănăstirĭ Mărcuţa, cu jalba ce aŭ dat Inălţimeĭ Tale, dicênd, că în egumenia luĭ Damian s'aŭ dat maĭ treĭ părţĭ ale moşieĭ la uniĭ alţiĭ, ca să facă viĭ şi câte o cramă, lăsând şi drumurĭ, ca să nu aducă vre o stenahorie la carăle săracilor ómenĭ, dar câţĭ-va dintr'aceia, făr'de voia mănăstirieĭ stricĕ drumurile eşind afară din hotarăle lor, şi acest catahrisis o să aducă pagubă la carăle ce vor trece printr'acele drumurĭ, care mănăstirea milostivindu-se le-aŭ lăsat, iar alţiĭ pentru folosul lor aŭ făcut case ca nişte hanurĭ, urmând cu acéstă nedreptate şi pagubă mănăstireĭ la măsurătóre, căcĭ uniĭ avênd pogóne şése plătesc patru, rugându-sĕ năstavnicul ca cu luminată porunca Mărieĭ Tale să se orînduiască un om domnesc, ca să le măsóre locurile cu prăjina mănăstirésca cu care aŭ primit locul fieş-care de la mănăstire şi să se pedepséscă căcĭ aŭ eşit din hotarele lor.

Faţă fiind şi 14 din pîrîţĭ, anume: Petre Sapunov, i Nedea II Vornicel, i Hristea sin Ruse, i Velico Postelnicul, i Gheorghe Postelnicul, i Constantin Abagiu, i Nicolae II Vornicel, i Enache Cupeţu, i Simeon Olangiu, i Stoian Vărciu, i Stan Găitănarul, i Ilie Bogasierul, i Mircul Unchiaşul şi Tudor Băcanul, ne arată tacrir în scris împotriva jălbeĭ năstavniculuĭ mănăstireĭ, coprindĕtor, că de sunt 12 séŭ 13 anĭ, pe câmpul Mărcuţeĭ între Bucurescĭ

www.dacoromanica.ro

și între mănăstire fiind loc slobod, fără de nicĭ un folos la mănăstire, ci islaz, după îndemnarea ce ne-a făcut proinegumenul Damian s'a pus de și-a sădit viĭ și locurĭ slobode ca să-șĭ pue pomĭ și să-șĭ plătéscă otaștina pămîntuluĭ câte talerĭ unul de pogon, cu blăstem a nu se maĭ ridica chiria în vecĭ și așa în puterea acelor simfoniĭ îndatorindu-se cu banĭ străinĭ i cu munca și sudórea lor, a coprins fie-care locul sĕŭ cú șanț pe care a făcut și namestiĭ la cele trebuincióse după puterea fieș-căruia precum se obicinuesce la tóte pămînturile boerescĭ i mănăstirescĭ care sunt legate cu embatic iar acum năstavnicul mănăstireĭ vĕd că de an ămblă printre dînșiĭ cu felurĭ de nizamurĭ sĕlbatice asupra ómenilor, dicêndu-le unora, că aŭ închis maĭ mult, altora că-șĭ fac șanțurĭ și nu-l întrébă, la alțiĭ că plătesc oteștină pe puține pogóne și are locurĭ maĭ multe . . . . . .ca să facă neoterismos la cele vechĭ simfonisite cu acel egumen al mănăstireĭ care aŭ îndemnat de s'a pus pe acest loc, pentru care nicĭ odată nu suferă eĭ o urmare ca acésta, ci fiind-că fieș-care din eĭ aŭ zapisele egumenescĭ la mânĭ după care este și catastih la mănăstire de suma pogónelor ce a plătit fie care nemernic la mănăstire și a luat egumenul, după vremĭ, chirie, se rógă, ca împotriva acelor simfoniĭ să nu fie purtațĭ prin judecățĭ și divanurĭ domnescĭ, iar cel ce se va găsi că nu are sapis și a sădit vie nesimfonisită cu mănăstirea, afară din cumpĕrătorĭ unul de la mâna altuia, următóre vechilor simfoniĭ pentru aceia ce aŭ sădit făr de scirea mănăstireĭ, dic că are dreptate mănăstirea a-ĭ cerceta, iar nu pe toțĭ ceĭ ce aŭ zapise vechĭ la mânĭ, nicĭ cu pricină că fac șanțurĭ pe din afara șanțuluĭ să-ĭ oprésca și să le pretinderisésca înălțare de chirie cu pricină, că se întinde nemernicul, pentru că aprópe de socotéla omenireĭ este că șanțul se dărapănă, une-orĭ se destupă și nu este putință a nu se năpăstui orĭ o parte, orĭ alta cu două treĭ palme de loc, orĭ afară de ocolul garduluĭ fiecăruia, orĭ dinăuntru pentru că acesta este pămînt iar nu materie, să se mĕsóre cu cotul. De aceea se rógă, ca maĭ multă cercetare fără de cuvînt să nu le îngăduiască judecata a-ĭ supĕra, avênd și alte mănăstirĭ locurĭ și nu pătimesc aicĭ, iar Sfinția Sa după suma pogónelor și a banilor cu care aŭ primit mănăstirea prin alțĭ egumenĭ, așa să urmeze și de aicĭ înainte, după cum se va lua pliroforie din catastihul de perilavi al mănăstireĭ. Decĭ luând noĭ séma atât jălbeĭ năstavniculuĭ mănăstireĭ, care a dat'o către Înălțimea Ta, cât și tacrirulurĭ pîrîților, care l'aŭ dat judecățeĭ, văḑum, că amêndouĕ părțile cer, ca să li se păzéscă simfonia ce aŭ avut'o cu proinegumenul și asemenea și noĭ găsim cu cale și cu dreptate, ca să se păzéscă acele simfoniĭ întocmaĭ; dar fiind-că năstavnicul ḑice în jalba sa, că eĭ nu le-a păzit coprinderea lor, precum vĕḑum că și pîrîțiĭ ameliță la acésta prin tacrirul lor și maĭ vîrtos la mâna luĭ Petre Sapunov vĕḑêndu-se un zapis al luĭ proinegumenul, care coprinde, că s'a mĕsurat locul cu prăjina domnéscă, ce este la mănăstire; de la judecată se găsesce cu cale, cu luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lor veliții dvornicĭ, să orînduiască doĭ vornic dimpreună cu Logofĕtul vornicieĭ, ca să mérgă la fața loculuĭ, fiind aprópe de Bucurescĭ și îndestulându-se bine de prăjina domnéscă, ce este la măĭ năstire, cu care li s'aŭ dat locurile atuncĭ la pîrîțĭ să facă mĕsurătóre cu acea prăjină la a fieș căruia coprins, de față cu amêndouĕ părțile și vĕḑênd simfonia ce a avut cum și acareturile ce vor fi făcut acolo, orĭ câțĭ vor

www.dacoromanica.ro

fi eşit din coprinderea zapisuluĭ, să-ĭ îndatoréscă a se aşeda cu mănăstirea pe cât va fi cu cale şi prin putinţă fieş-căruia, iar care va sta în potrivă să insciinţeze Mărieĭ Tale dumné-lor veliţiĭ dvornicĭ cum vor găsi cu dreptate, pentru unul ca acela ca să se hotărască de către Inălţimea Ta, asemenea şi de va lipsi cevaşĭ din locul ce le coprinde zapisul fieş-căruia, să le împlinéscă mănăstirea din moşia ce maĭ are acolo, urmându-se zapisele mănăstireĭ întocmaĭ după coprinderea lor şi să îndrepteze şi drumurile, după cum se vor dovedi că aŭ fost lăsate dintru început, fără de a fi volnicĭ nicĭ o parte a strica simfonia, iar hotărîrea cea desăvîrşită rămâne a se face de Inălţimea Ta.—1815, Decembre 15.

Constantin Teologu, Stroe Sărdarul, Nicolae Medelniceru, Scarlat Lambrino.

(Cod. LXXXV, fila 197.)

239. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Iubitorule de Dumnedeŭ Sfinţia Ta, episcópe al Râmniculuĭ, veĭ vedea arătarea ce ne face printr'acéstă anafora dumné-luĭ Vel Vistierul, după care poruncim, ca aducênd înaintea Sfinţieĭ Tale pe acel Dumitru sîn Popa Marin să i se facă şi duhovnicésca cercetare după orînduiala şi-nizamul hirotoniilor, şi fiind vrednic de darul preoţieĭ după povĕţuirea apostoliceştilor canóne, să se hirotonisésca.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Dumné-luĭ sărdarul Constantin Borănescul, şi armaşul Anastasie, ispravnicĭ judeţuluĭ Mehedinţĭ, printr'acéstă însciinţare arată Inălţimeĭ Tale, că la satul Rudarĭ dintr'acel judeţ, făcêndu-se biserică din noŭ, unde nefiind nicĭ un preot ca să slujéscă sfintele slujbe, s'aŭ aflat la biserica ot satul Corlatele tot într'acel judeţ, un Dumitru sîn Popa Marin, om fără nicĭ o pricină de dajde, cu sciinţă de cele bisericescĭ ce voesce şi însuşĭ a primi acest sfînt dar şi sătenii ot Corlatele îl slobóde a merge la acea sfîntă biserică, în dosul căreia însciinţărĭ mi se poruncesce de către Inălţimea Ta, ca să cercetez şi să arĕt Inălţimeĭ Tale, prin anafora, şi pentru că altă cercetare asupra aceĭ isprăvnicescĭ nu maĭ încape a se face, s'aŭ căutat la vistierie, ca să se vadă de este trecut cu mâna aceluĭ grămătic la catastihul de târcovnicĭ bisericilor aceluĭ judeţ, fiind-că nu se află în vistierie un acest fel de catastih, nu lipsiiŭ cu plecăciune a arĕta Inălţimeĭ Tale, iar de este a se da numituluĭ ceruta voie de hirotonie, rĕmâne la bună milostivirea Inălţimeĭ Tale. — 1816 Maiŭ 23.

Vel Vistier

Cod. LXXXV, pag. 135.)

www.dacoromanica.ro

240. *Hrisovul bisericeĭ Egricapi, de la Ţarigrad de taleri 250 de la carvasara, i 30 oca céră şi 60 oca unt-de-lemn.*

Proorocul şi împăratul David cu mare glas strigă grăind: «Dómne iubit'am buna cuviinţa caseĭ tale m'a mâncat.» Decĭ acestea saŭ alte multe proorocescĭ cuvinte, dându-ne pildă şi învĕţătură spre a mĕ îndemna către ajutorul lăcaşurilor dumneḑeescĭ şi osebit fiind că întru tóte nevoile nóstre nu avem alt ajutor maĭ grabnic şi fierbinte rugător către milostivul Dumneḑeŭ pentru némul omenesc, decât pre maica luĭ prea curată feciòră. De aceea dar, atât după proorocescile cuvinte, ce ne îndémnă de obşte către ajutorul locaşurilor dumneḑeescĭ, cât şi pentru dragostea şi evlavia ce se cade să avem către icóna prea sfinteĭ stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ născĕtóre, pe care o avem mijlocitóre pentru noĭ, am bine-voit Domnia Mea şi am făcut acest ajutor, din darul ce ni s'a dat şi nouă de la Dumneḑeŭ, la sfînta şi dumneḑeeasca biserică a sfinteĭ stăpâneĭ nóstre ot Egricapi de la împărătésca şi prea vestita cetate a Ţarigraduluĭ, în care se află cinstindu-se icóna maiceĭ sale făcĕtóre de minunĭ, de unde mulţĭ ceĭ ce alérgă cu fierbinţélă câştigă tămăduire. Adică pe tot anul să iea de aicĭ din vama domnéscă de la carvasara câte talerĭ 250 i 30 oca céră şi 60 oca unt-de-lemn, pentru că aceste milĭ le-aŭ avut sf. biserică şi de la alţĭ fraţĭ domnĭ de maĭ înainte, precum din hrisovul Domnieĭ Sale frateluĭ Constantin Vodă Ipsilant, ce-l vĕḑum cu lĕtul 1803 Martie 11, ne-am adeverit. Decĭ învrednicindu-ne domnul Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ creştinescĭ, am bine-voit de i-am înnoit şi i-am întărit mila acésta; pentru care am dat acest domnescul nostru hrisov întărit cu domnésca nóstră iscălitură şi pecete prin care rugăm şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ ce în urma nóstră se vor învrednici cu domnia la acéstă creştinéscă ţéră, să bine-voiască pentru dragostea maiceĭ preciste, a înnoi la numita sf. biserică mila acésta, ca şi ale domniilor sale milĭ şi facerĭ de bine să se păzéscă în urmă de alţĭ fraţĭ Domnĭ; şi am pus martorĭ la acésta pe prea iubiţiĭ noştriĭ Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod i pe dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele; pan Constantin Creţulescu Vel Ban, pan Gheorghe Arghiropol Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Grigore Ghica Vel Vistier, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic de ţéra de sus, pan Grigore Filipescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Teodorache Văcărescu Vel Vornic al treilea, pan . . . . . Vel Vornic al patrulea, pan Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Iordache Golescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Toma Creţulescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Pană Costescu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al streinelor pricinĭ, pan Mateiŭ Cantacuzino Vel Clucer, pan Gheorghe Scanavi Vel Comis şi Ispravnic, pan Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt de ţéra de sus şi s'a scris hrisovul acesta întru al patrulea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1816 Iunie 15. de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(Pecetea gpd.)

(Iscălitura gpd.)

Cod. LXXVII, fila 239 v.)

www.dacoromanica.ro

241. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Atât după alăturatul răspuns ce aŭ dat în scris asupra pricineĭ dumnéluĭ biv Vel Vistierul Ión Moscu epistatul huzmetuluĭ ocnelor, iar maĭ vîrtos după legiuitul obiceiŭ al pămîntuluĭ ce se urméză de a nu fi nimenea volnic de a vinde vin şi rachiŭ pe moşie străină, urmarea cămăraşilor de la acea ocnă Slănicul fiind cu totul împotrivă şi rea, hotărîm şi poruncim dumné-vóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, ca de acum înainte să popriţĭ cu totul pe cămăraşiĭ de la acea ocnă şi pe orĭ-care altul de a maĭ face câtuşĭ de puţină vîndare de vin séŭ rachiŭ, afară numaĭ din stăpînul moşieĭ, fiind acest venit bun şi drept al séŭ.—1816 Iulie 3.

Vel Logofăt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a dumné-luĭ biv Vel Serdarul Nicolae Trăsnea epitropul mănăstireĭ Colţeĭ următor fiind am luat séma arătăreĭ şi pîreĭ ce face asupra boerilor cămăraşĭ de la ocna Slăniculuĭ, că moşia de acolo pe care este ocna de sare fiind a mănăstireĭ, împotriva obiceiuluĭ pămîntuluĭ pun dumné-lor vin şi rachiŭ de vînd pe dînsa, fără de a se folosi la acésta cât de puţin nicĭ boerul cumpărătorul ocnelor, nicĭ mănăstirea, de care acésta intrând sluga Mărieĭ Tale în cercetare spre a vedea cum şi ce fel s'aŭ urmat dintru în vechime, aŭ făcut logofeţia întrebare dumné-luĭ biv Vel Vistierul Ión Moscu cumpărătorul ocnelor de estimp şi aŭ venit de la dumné-luĭ acéstă alăturată pliroforie în scris, că maĭ înainte vreme era obiceiŭ într'acestaşĭ chip: cămăraşiĭ ce se orînduia la acea ocnă de către cumpărător punea câte puţin vin şi rachiŭ de vindea numaĭ pentru trebuinţa locuitorilor ciocănaşĭ, apoĭ din an în an făcându-se catahrisis cu întinderea numiţilor apururea se întîmpla pricinĭ şi gâlcevurĭ cu omul cel orînduit al mănăstireĭ, din care maĭ multă pagubă decât câştig se pricinuesce la cumpărătorul ocnelor; ci de vreme ce însuşĭ dumné luĭ cumpărătorul arată, că de la acésta n'are nicĭ un folos, ci pagubă, maĭ vîrtos şi cămăraşiĭ de acolo îşĭ aŭ simbriile lor cu îndestulare, pentru ca să lipséscă pricinile şi gîlcevurile şi ca să înceteze acest catahrisis, ce se urméză împotriva adetuluĭ moşiilor, bine este Măria Ta milostivindu-te asupra săracilor bolnavĭ de la spitalul mănăstireĭ, să li se să dea o luminată carte, ca de acum înainte cămăraşiĭ ce se orînduesc să nu se maĭ cuteze a pune vin şi rachiul lor de a vinde, nicĭ altul să nu fie slobod, fără decât numaĭ epistatul cel orînduit al mănăstireĭ, acela să aibă a pune vin şi rachiŭ de vîndare acolo în tótă vremea, iar hotărîrea rămâne la Măria Ta.—1716 Maiŭ 30.

Vel Logofăt

Iordache Golescu

(Cod. LXXXV, pag. 161.)

www.dacoromanica.ro

242. *Hrisovul mănăstirei sf. Spiridon vechiŭ pentru talerĭ 500 de la ocne.*

Dat'am acest Domnescul Nostru hrisov sfinteĭ şi dumnedeesceĭ mănăstirĭ a sf. Spiridon vechiŭ de aicĭ din Bucurescĭ, care este închinată la patriarhia Antiohieĭ şi cuviosuluĭ egumen de la acéstă mănăstire Chir Anania, ca să aibă a lua pe fieş-care an milă de la ocne câte talerĭ 500, pentru ca acéstă mănăstire aflându-se săracă şi cu puţin venit, şi fiind aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele în vederea nóstră, s'aŭ arĕtat cu jalbă de rugăciune, numitul egumen arĕtându-ne próstă starea aceştiĭ mănăstirĭ şi că aŭ fost din vechime rînduiţĭ aceştĭ banĭ, pentru care vĕdum la mâna Cuvioşieĭ Sale şi hrisóve şi jalba luĭ rînduind-o la dumné-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus, prin anafora ne-aŭ făcut arĕtare, că mila acésta, din pricina iconomilor ce aŭ fost dupĕ vremĭ la acéstă mănăstire n'aŭ îngrijit să o înnoiască, şi că mănăstirea fiind la próstă stare, fără moşiĭ şi fără alte acareturĭ, are trebuinţă de ajutor şi milă domnéscă; drept aceea, milostivindu-ne Domnia Mea printr'acest hrisov ce-ĭ dăm, înnoim mila de maĭ sus arĕtată pe séma acesteĭ mănăstirĭ, de care poruncim dumi-tale epistatule al cămărăşieĭ ocnelor, ca să daĭ aceştĭ talerĭ 500 pe fieş-care an spre a fi sf. mănăstirĭ de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor Domnieĭ Mele, veciniică pomenire; rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ domnĭ carĭ în urma nóstră se vor învrednici a fi oblăduitoriĭ aceştiĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a a înnoi şi a întări acéstă milă, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, Constantin Creţulescu Vel Ban, Gheorghie Arghiropol Vel Ban epistatul spătărieĭ, pan Grigorie Ghica Vel Vistier, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic de ţéra de sus, pan Grigorie Filipescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Teodorache Văcărescu Vel Vornic al treilea, pan . . . . . Vel Vornic al patrulea, pan Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Iordache Golescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Toma Creţulescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Pană Costescu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Mateiŭ Cantacuzino Vel Clucer, pan Gheorghe Scanavi biv Vel Comis şi Ispravnic, pan Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt de ţéra de sus. şi s'aŭ scris hrisovul acesta întru al patrulea an, dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea domnuluĭ Dumnedeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos, 1816 August 13, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 239 v.)

243. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie*

Preosfinţia Ta părinte Metropolite, iubitorule de Dumnedeŭ episcópe al Buzĕuluĭ şi dumné-ta Vel Logofete de ţéra de sus, dupĕ neadormita îngri-

www.dacoromanica.ro

jire ce avem Domnia Mea pentru tóte câte se află sub domnésca nóstră oblăduire, spre a se păzi întru întregime și în bună ființă, nu contenim priveghind tot-deauna și asupra mănăstirilor câte se află aicĭ în domnésca nóstră țéră, iar maĭ vîrtos ale țĕreĭ, spre a se bine otcârmui și cât este prin putință a se afla în bună stare și întregime. După acéstă dar a nóstră datornică privighere viind la auḑul Domnieĭ Mele óre-care însciințărĭ pentru cel de acum egumen al mănăstireĭ Bistrița, că nu se pórtă după cuviință și că urmările egumenieĭ sale nu privesc spre bună otcârmuire, ci spre dărăpănarea mănăstiriĭ, încă de când se afla dumné-luĭ biv Vel dvornicul Costache Samurcaș vechil căimăcămieĭ Craioveĭ l'am fost orînduit prin porunca Domnieĭ Mele de a făcut acéstă cercetare după care ne-a trimis însciințare de necuviinciósa luĭ petrecere și reaua economie cu care se pórtă asupra lucrurilor mănăstirescĭ, care acest fel de urmare nefiindu-ne suferită într'adins l'am și adus aicĭ pe numitul egumen, ca să dea séma la ceea ce va fi întrebat și să-șĭ paradoséscă socotéla; drept aceea, iată printr'acest domnesc al nostru pitac vĕ orînduim pe preosființa vóstră i pe dumné-ta și poruncim, ca adunându vĕ cu toțiĭ la un loc, unde aducênd fața pe egumen, să-ĭ luațĭ socotéla cu deamĕruntul de tóte veniturile și cheltuelile acesteĭ mănăstirĭ de când s'a făcut egumen și până acum, cercetând și datoriile mănăstireĭ? câte a fost până a se orîndui el egumen și câtă a scăḑut, séŭ a adăogat de când s'a orînduit? ce datorie séŭ scădere a făcut la acareturile mănăstirescĭ precum și ḑestrea mănăstireĭ ce s'a paradosit de se află tótă în ființă? iar către acésta după ce se va arĕta datoriile mănăsireĭ, să-l îndatoraț apoĭ a da înscris sub iscălitura sa, că afară din cele ce va arĕta acum nu maĭ sunt altele și că de vor maĭ fi altele bez acestea să nu fie primite, ci însușĭ el să fie dator a le plăti și de tóte pe larg cu bună deslușire să arĕtațĭ Domnieĭ Mele prin anafora. Tolco pisah gpd.— 1816 August 17.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXIV, pag. 264*)

244. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Preaosfinția Ta părinte Mitropolite, iubitorule de Dumneḑeŭ Sfinția Ta Episcópe al Buzĕuluĭ și dumné-ta Vel logofete de țéra de sus, paratirisind Domnia Mea isvodul de socotéla egumenuluĭ Bistriceanu, i de zestrea mănăstireĭ, ce ni s'a arĕtat de Preaosfinția Ta, o găsim nepotrivită și cu destulă năpăstuire asupră mănăstireĭ, precum am ḑice: 1) că la cheltuială în toțĭ aniĭ trece cheltuiala lucruluĭ viilor și la nicĭ un an nu numaĭ nu vĕḑum trecut vre-un venit de rodul lor, séŭ măcar din tescovină să arĕte vre-un venit, ci încă arată condee de cumpĕrătorĭ de vin și de rachiŭ în vreme ce la însemnarea de perilavi ḑice, că tóte viile sunt bune și lucrate bine; al 2) că în toțĭ aniĭ arată prețul moșiilor tot un fel, încă în anul cel din urmă și maĭ scăḑut, în vreme ce de toțĭ este sciut că prețul veniturilor moșiilor în toțĭ aniĭ se suie iar nu scade; al 3) în însemnarea

www.dacoromanica.ro

de perilavi ḑice că ţiganiĭ mănăstireĭ prin silinţa sa aŭ prisosit aducêndu-ĭ după unde era fugiţĭ, şi la însemnarea de venit în loc să arĕte prisos al venituluĭ lor, arată că e scădere; al 4) că în doĭ anĭ din însemnarea cheltuelelor vedem, că arată şi zaherea agonisită de casă şi la venit nu arată nicĭ un ban măcar dintr'acea zaherea, iar în al doilea an, nu arată nicĭ măcar un bob zaherea de casă; al 5) că arată cheltuială a oilor mănăstireĭ iar vre-un venit de la eĭe nu e arĕtat; al 6) că la însemnarea de perilavi ḑice: că stupiĭ sunt toţĭ, iar rîmătoriĭ aŭ maĭ prisosit şi nicĭ de la acestea vre un venit nu vedem arĕtând; al 7) că pentru cheltuiala sa arată pe tot anul o sumă nepotrivită la trépta şi trebuinţa unuia ca el; al 8) că veniturile anuluĭ acestuia se arată tóte luate şi cheltuite până acum şi încă cheltuelile maĭ mult peste venit, şi până la împlinirea anuluĭ arendiĭ moşiilor maĭ lipsesc . . . . . lunĭ şi alte destule asemenea nepotrivite şi încărcate condeie, carĭ fiind neprimite Domnieĭ Mele de a se face mănăstieĭ acest fel de năpăstuirĭ în felurĭ de chipurĭ şi a se trece cu vederea orĭ ce va voi să arĕte numitul egumen, de aceea poruncim, ca adunându-vĕ la un loc, să-ĭ cereţĭ a paradosi curată socotélă de venit şi cheltuială, pe care parateristind-o cu amăruntul din condeiŭ în condeiŭ şi alegênd cu bună lămurire, atât condeile veniturilor, cât şi ale cheltueleĭ, câte vor fi drepte şi adevĕrate cu urmare întocmaĭ dupĕ Domnescul Nostru pitac, ce vi s'aŭ dat în trecutele ḑile, să ne arĕtaţĭ în scris fără de câtuşĭ de puţină zăbavă. Tolco pisah gpd.—1816 Septembre 18.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 269 verso.)

245. *Pitac către veliţiĭ Logofeţĭ ca să iea socotelile egumenilor de la mănăstirile slobode.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscóe. — Cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-vóstră veliţilor Logofeţĭ de ţéra de sus şi de jos, din cercarea ce în faptă am făcut Domnia Mea asupra iconomieĭ a câte-vaşĭ mănăstirĭ de ale ţĕreĭ din cele neînchinate unde-va (carĭ se numesc slobode domnescĭ), maĭ nicĭ una, putem ḑice, că nu am găsit în bună stare, ci maĭ vîrtos unele din ele, precum mănăstirea Bistriţa şi Snagovul, le-am aflat pornite spre dărăpănare cu sarcina de datoriĭ, din pricină căcĭ egumeniĭ lor din vreme în vreme a ajuns a fi neatêrnaţĭ de cine-vaşĭ, periorisind urmarea ocârmuiriĭ mănăstirilor numaĭ la a lor voinţă şi petrecênd la egumeniĭ întru cea de sinele cugetată desăvîrşită stăpânire, fără de a da sémă cuivaşĭ vre-odată de cele ce urméză, séŭ a arĕta niscare-va rodurĭ închipuitóre de bună otcârmuire a egumenilor, în cât nicĭ a maĭ cunósce cine-vaşĭ nu póte bunul cuget şi sfîrşit al acelor rĕposaţĭ ctitorĭ cu carĭ aŭ zidit, aŭ înzestrat şi aŭ întocmit aceste sfinte locaşurĭ, care acéstă neorânduială şi catahrisis ce din vreme în vreme privesce la o desăvîrşită dărăpănare a acestor mănăstirĭ ne maĭ putênd'o suferi Domnia Mea, dupĕ neapĕrata datorie şi domnésca îngrijire ce avem

www.dacoromanica.ro

şi pentru a lor bună stare şi întregime (din care îndemnaţĭ fiind am şi pus unele din ele la bună orînduială), poruncim dumné-vóstră, ca aducênd faţă pe toţĭ egumeniĭ mănăstirilor celor slobode domnescĭ de aicĭ din ţéră (bez a mănăstirilor la care am orînduit Domnia Mea egumenĭ cu ponturĭ în scris şi cu soróce orînduite i bez ale mănăstirilor ce sunt închinate la cutia obştirilor i la spitalurĭ şi la şcóle), să le cereţĭ a paradosi socotéla curată de venit şi cheltuiala fieş-căruia an din tótă diiastima egumenieĭ lor, a arĕta cu bune doveḑĭ în ce stare aŭ găsit fieş-care mănăstire la care aŭ egumenit şi în ce stare se află acum, adecă de a făcut vre-un spor şi adaos la acareturile i zestrile mănăstirescĭ saŭ vr'o scădere de datoriĭ din cele ce vor fi găsit de la procatohiĭ lor şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora cu bună pliroforie. Tolco pisah gpd.—1816 Decembre 16.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 57. v.)

246. *Hrisovul bisericeĭ de la Arnăut Chioiŭ de mila ce are talerĭ 200 de la Carvasara.*

Zemle Vlahiscoie. Intre tóte alte bune fapte creştinescĭ cea maĭ folositóre fiind dragostea şi ajutorul către întemeerea sfintelor şi dumneḑeescilor locaşurĭ unde neîncetat se cinstesce şi se proslăvesce numele mareluĭ Dumneḑeŭ şi de unde toţĭ aştéptă mila şi ajutorul şi sciind pe sfînta şi dumneḑeeasca biserică de la Arnăut Chioiŭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul marilor Voevoḑĭ şi arhistrateghĭ Mihail şi Gavril, cum că este lipsită de venituri, am bine voit Domnia Mea de am înnoit şi am întărit mila ce aŭ avut prin hrisóvele fraţilor domnĭ de maĭ înainte: de a lua pe tot anul talerĭ 200 de aicĭ de la carvasaraua domnéscă, asemenea şi Domnia Mea rînduim a se lua aceştĭ banĭ de la carvasara, ca să fie sfinteĭ bisericĭ de ajutor şi de întărire iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor părinţilor Domnieĭ Mele vecĭnică pomenire, să fie dar datorĭ de la acéstă biserică de a face rugăciunĭ întru slujbele lor, pentru starea şi viaţa Domnieĭ Mele şi pentru îndestularea pravoslavniceĭ acesteĭ ţĕrĭ; rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ domnĭ, carĭ în urma nóstră se vor învrednici a fi oblăduitoriĭ ţĕríĭ aceştia, să bine-voiască a înnoi şi a întări acéstă milă; şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nostră iscălitură şi pecete, şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţiĭ şi credincioşĭ veliţĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele; pan Radu Golescu Vel Ban, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Grigorie Ghica Vel Vistier, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Toma Creţulescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Pană Costescu Vel Vornic al politieĭ, pan Atanasie Hristopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Mateiŭ Cantacuzino Vel Clucer, pan Gheorghie Scanavi Vel Comis şi Ispravnic pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, şi s'aŭ scris hrisovul acesta întru al cincilea an dintru întâia domnie

www.dacoromanica.ro

a Domnieĭ Mele aicĭ în ssaunul oraşuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea domnuluĭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos. 1816 Decembre 19, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, fila 255 v.*)

247. *Pitac către părintele arhimandritul Teodosie al mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, de a lipsi eforiĭ boerĭ ceĭ sciuţĭ, a rĕmânea numaĭ numitul egumen.*

Iŏ *Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*— Cuvióse arhimandrite Teodosie şi egumene al mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, cu tóte că prin Domnésca Nóstră poruncă aŭ fost orînduiţĭ până acum eforĭ asupra acesteĭ mănăstirĭ dumné-lor boeriĭ aceĭ sciuţĭ, dar fiind-că de la părinţiĭ Sfetagorenĭ unde este închinată acéstă mănăstire, am primit Domnia Mea scrisóre, prin care arĕtându-te de bun iconom şi că sunt mulţămiţĭ de otcârmuirea ce aĭ arĕtat până acum asupra trebilor şi veniturilor mănăstirescĭ, ne fac rugăciune să ridicăm de asuprăţĭ pe dumné-lor boeriĭ eforĭ, ca să rĕmâĕ slobod şi pliriecsusios la căutarea şi otcârmuirea trebilor mănăstireĭ, şi fiind-că avem şi Domnia Mea osebit întrégă pliroforie de bunele şi iscusitele mijlóce ce aĭ arĕtat până acum la otcârmuirea veniturilor mănăstirescĭ, prin carele după ce într'acéstă puţină diiastimă a egumenieĭ Cuvioşieĭ Tale aĭ plătit numaĭ dobîndĭ talerĭ 68.000, apoĭ şi din capetele datoriilor acesteĭ mănăstirĭ de talerĭ 450,500 ce aŭ fost împovorat'o procatohul Cuvioşieĭ Tale aĭ plătit talerĭ 153.530; de aceia iată printr'acest domnesc al nostru pitac, ca pe un bun şi vrednic iconom lăudându te şi desăvîrşit doritor către acest sfînt locaş şi după cuviinţa datorieĭ ce aĭ cunoscêndu-te, ridicăm de asuprăţĭ şi deasupra mănăstireĭ, după cererea şi rugăciunea părinţilor Sfetagorenĭ, eforia de maĭ sus arĕtată a dumné-lor boerilor şi te lăsăm pe Cuvioşia Ta slobod şi cu deplină putere otcârmuitor spre a iconomisi şi a chivernisi însuţĭ Cuvioşia Ta mănăstirea tot cu aceeaşĭ rîvnă, dorire şi vrednicie ce aĭ păzit până acum, ca să te învednicescĭ a te numi fiŭ adevĕrat al acestuĭ sfînt locaş, şi pildă bună şi lăudată către ceĭ-l-alţĭ egumenĭ aĭ mănăstirilor, avênd şi de la Domnia Mea acéstă voĭe, ca pentru orĭ-ce pricinĭ ale numiteĭ mănăstirĭ veĭ avea trebuinţă de Domnescul Nostru ajutor spre a ţi se putea înlesni plata şi cel desăvîrşit istov al rĕmăşiţeĭ datoriilor acesteĭ mănăstirĭ, să nu te sfiescĭ a te arĕta cu rugăciune către înşine Domnia Mea şi veĭ dobîndi cele cuviincióse şi putincióse mijlóce de ajutorurĭ, tolco pisah gpd.—1817 Ianuar 15.

(Pecetea gpd.)

248. *Pitac către metropolitul şi către episcopul Buzĕŭ şi către Vel Logofĕtul de ţĕra de jos, ca să ia séma egumenuluĭ de la mănăstirea Bistriţa şi mănăstirea Câmpu-lung şi să o arĕte în scris prin anafora.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Preaosfinţia Ta părinte Metropolite, iubitorule de Dumnedeŭ Sfinţia Ta e-

www.dacoromanica.ro

piscópe al Buzĕuluĭ şi dumné-ta Vel Logofete de ţéra de jos, rĕposaţiĭ întru fericire şi pururea pomeniţiĭ ctitorĭ ce aŭ zidit sfintele şi dumnezeescile lăcaşurĭ de aicĭ din domnésca nóstră ţéră, din dumneḑeeasca pronie luminaţĭ fiind spre facerĭ de bine şi milostenii, le-aŭ şi înzestrat cu facerĭ de acareturĭ dătătóre de venituri, nu numaĭ după mĕsura trebuinţeĭ cheltuelilor, ci încă şi cu maĭ adaos (precum în fiinţă sunt vĕḑute), cugetând şi orînduind, ca din prisosul veniturilor să se săvîrşéscă facerĭ de bine şi milostenii prin bune ocârmuirĭ şi economie a egumenieĭ ce se vor orîndui după vremĭ, precum este vĕdit din ctitoricescile lor testamenturĭ; pentru care aceste sfinte lăcaşurĭ osebit de îngrijirea ce se cuvine a avea stăpânirea după a sa datorie, atât spre a lor întregime, cât şi pentru a se păzi acele bine primite şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ ctitoricescĭ orînduelĭ, dar maĭ vîrtos pentru mănăstirile câte aceĭ rĕposaţĭ ctitorĭ prin testamenturile lor lăsându-le slobode şi neînchinate unde-vaşĭ precum şi pe egumeniĭ lor singurĭ stăpânĭ şi numaĭ a stăpânireĭ otcârmuire le-aŭ atârnat de privigherea şi îngrijirea Domnieĭ, avem datorie maĭ cu adaos, atât noĭ, cât şi ceĭ după noĭ luminaţĭ fraţĭ Domnĭ ca să îngrijim prin tóte putinciósele mijlóce nu numaĭ pentru a lor bună stare, ci şi pentru paza ctitoriceştilor orînduelĭ cât va fi prin putinţă după ale vremilor întîmplărĭ şi trebuinţe, lăsând nestrămutaţĭ din otcârmuirea egumenilor pe egumeniĭ acelor mănăstirĭ câţĭ se vor arĕta bunĭ şi economĭ cu dovadă în faptă i doritorĭ cu osârdie pentru a lor bună fiinţă şi împotrivă depărtând şi lipsind din egumenie pre câţĭ din eĭ se vor dovedi rĕĭ economĭ şi nedoritorĭ. Drept aceea dar, precum pentru mănăstirea Bistriţa fiind una din cele slobode domnescĭ şi neînchinate nicăerĭ am îngrijit Domnia Mea de am pus la bună orînduială cu ponturĭ orînduite asupra egumenilor, în ce chip să urmeze, ca şi mănăstirea să aducă şi să se ţie întru bună stare şi fiinţă şi un ajutor cuviincios pentru fapte sufletescĭ să rodéscă din veniturile eĭ, spre dovada împlinireĭ bunuluĭ şi sufletesculuĭ cuget aĭ acelor rĕposaţĭ ctitorĭ ziditorĭ acestor sfinte lăcaşurĭ, aşa acum şi pentru mănăstirea Câmpu-lung ce este iarăşĭ slobodă domnéscă tot cu aceeaşĭ rîvnă îngrijind, spre a se pune şi acésta întru asemenea bună orînduială, poruncim ca îndată după primirea acestuĭ domnesc al nostru pitac aducênd aicĭ pe năstavnicul acesteĭ mănăstirĭ, să cereţĭ a arĕta socotélă curată atât de zestrea mănăstireĭ câtă a primit şi câtă se află acum spre a se cunósce ce sporire aŭ făcut în diastima egumenieĭ sale, cât şi de venit i cheltuială pe tótă acéstă diiastimă şi de a făcut mănăstirea datorie când a primit'o, câtă datorie a avut, cu ce fel de zapise, pe la cine anume şi câtă dintr'acea datorie aŭ plătit în diiastima egumenieĭ sale până acum? şi de tóte acestea să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora cu întrégă pliroforie. Tolco pisah gpd.—1817, Ianuarie 27.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

(Cod. LXXXVII, pag. 10 v.)

www.dacoromanica.ro

249. *Hrisovul mănăstireĭ de la muntele ot ostrovul Sifnu pentru milele ce are taleri 250 de la carvasaraoa vămilor i taleri 250 de la ocne.*

Dat'am domnescul nostru hrisov sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ bisericĭ de la muntele ot ostrovul Sifnu, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul intrăreĭ în biserică a prea sfinteĭ născătóre de Dumneḑeŭ şi pururea feciòreĭ Maria, ca să aibă a lua pe tot anul de aicĭ din ţéră milă, însă de la carvasaraoa vămeĭ Bucurescilor talerĭ 150 şi de la ocne alţĭ talerĭ 250, carĭ banĭ să-ĭ dea cumpărătoriĭ acestor huzmeturĭ de la eĭ peste baniĭ cămăreĭ urmându-se darea de la anul viitor înainte, pentru care sf. biserică ne-am însciinţat, că zidire veche fiind şi dărăpănată, cuviosul între ieromonahĭ chir Gherasim Avramopulo cu însuşĭ a sa cheltuială, îndemnându-se din rîvnă dumneḑeiască şi cu óreşĭ-care puţin ajutor ce aŭ putut strînge de la pravoslavniciĭ creştinĭ aŭ zidit'o din noŭ, dar spre sĕvîrşirea eĭ neajungêndu-ĭ nicĭ ceea ce a pus de la sine dând tot ce a avut, nicĭ ceea ce aŭ adunat din mila creştinilor, a fost silit a se supune şi sub grea sarcină de datorie şi cele trebuincióse împrejurul bisericeĭ încă nu le-a putut împlini tóte spre buna cuviinţă şi podòba eĭ. Dupĕ rugăciunea ce ne-a făcut ca precum alte sfinte dumneḑeescĭ locaşurĭ din părţile acelea se află miluite cu ajutor din veniturile domnescĭ ale ţĕreĭ, asemenea să fie împărtăşită şi acéstă biserică cu óre-şĭ care ajutor, spre a se putea înlesni starea cea strâmtorată întru care se află, şi încrediuţându-ne Domnía Mea de acestea că sunt adevĕrate, am bine-voit a face ajutor atât pentru întemeerea sfinteĭ bisericĭ şi a nóstră pomenire, cât şi pentru a pămîntuluĭ patrieĭ acesteia ajutor dumneḑeesc prin rugăciunile lor, de aceea am rînduit mila ce se arată maĭ sus, şi printr'acest hrisov ce dăm, hotărîm, ca să se păzéscă nestămutat; rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ domnĭ, carĭ în urma nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări aceste milĭ, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi faceri de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă; şi am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Spătar, pan Costache Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vistier, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al obştirilor, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Constantin Caliarh Vel Vornic al treilea, pan Nicolae Golescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Alexandru Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Atanasie Hristopolu Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, şi Ispravnic, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'aŭ scris hrisovul acesta întru al cincilea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea luĭ Isus Hristos 1817 Ianuar 24, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, pag. 259 v.)

www.dacoromanica.ro

250. *Cartea bisericeĭ de la satul Fefeleiŭ sud Saac pentru scutéla vinăricinluĭ a uneĭ viĭ ce o are.*

Milostiiu Bojiiu *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*— Dat'am Domnésca Nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ bisericĭ din satul Fefeleiŭ, sud Saac unde se prăznuesce hramul sf. Troiţe, care după jalba ce aŭ dat Domnieĭ Mele Nicolae Polcovnicu Stamboleanu, că el o aŭ făcut acéstă biserică pe moşia sa de acolo şi aŭ înzestrat'o cu moşióră i cu viişóră, ce se află împrejurul eĭ, pentru rîvna ce are de a se adăposti şi câte-vaşĭ călugăriţe la acéstă sf. biserică, fiind-că viia acésta ce o aŭ dat'o aŭ fost a numituluĭ şi după privileghiul ce aŭ avut s'aŭ aflat tot scutită şi apărată de vinăriciŭ, aŭ cerut şi de la Domnia Mea carte de scutéla aceştiĭ viĭ pe numele sf. bisericĭ, ca să fie vinul apărat de vinăriciŭ; a căruia rugăciune primită fiind Domnieĭ Mele, 'ĭ am dat acéstă Domnésca a Nóstră carte, prin care poruncim, ca cât vin va face sf. biserică dintr'acea vie să fie scutit şi apărat de vinăriciŭ; poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, supărare întru nimic să nu se facă, i saam receh gpd.—1817 Fevruar 5.

(Cod. LXXVII, fila, 261.)

251. *Cartea schituluĭ Strîmbenĭ din sud Saac pentru milile ce are*

Milostiiu Bojiiu *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.* — Dat'am Domnésca Nóstră carte schituluĭ Strîmbenĭ din sud Saac, care după arătarea ce aŭ făcut Domnieĭ Mele prin anafora dumnéluĭ Vel Logofătul de ţéra de jos, că acolo se află câţĭ-va călugărĭ cu locuinţa de se chivernisesc cu milă după la ómenĭ, fără de a avea vre-o milă domnéscă, milostivire făcênd Domnia Mea asupră-le, le-am dat acéstă carte cu care să aibă a lua milă pe an câte 20 bolovanĭ sare de la ocna Slăniculuĭ, însă de la anul viitor înainte şi să scutéscă de oerit 150 de oĭ bune şi drepte ale lor,; pentru care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, să li se păzéscă mila acésta întocmaĭ precum maĭ sus se coprinde, fiind-că aşa este porunca Domnieĭ Mele, i saam receh gpd.—1817 Mart 10.

(Cod. LXXVII, pag 263.)

252. *Hrisovul sf. mănăstirĭ Cseropotamul de la sfetagora pentru talerĭ 500 de la ocne să-ĭ iea la ḑioa 40 de mucenicĭ.*

Domnul şi mântuitorul nostru Isus Christos după iubirea sa de ómenĭ spre a nóstră mântuire ne-a lăsat semn şi stég de biruinţă împotriva diavoluluĭ acea de viaţă izbăvitóre sfîntă cruce pe care însuşĭ a fost răstignit pentru păcatele nóstre; din care sfîntă şi dumneḑeiască cruce aflându-se partea cea maĭ mare din câte se află în lume la sfînta mănăstire Cseropotamul de la Sfetagora, unde se cinstesce şi prăznuesce hramul sfinţilor 40 de mucenicĭ, dată danie de pururea pomenitul pravoslavnic Romano împărat, precum se adeveréză dintr'al împărăţieĭ sale hrisov, carele sfînt

www.dacoromanica.ro

lemn aducĕndu-se aicĭ în ţéră când se afla Domn rĕposatul întru fericire Domnia Sa Scarlat Ghica Voevod, după obicinuita evlavie ce avea către sfînta cruce, şi după datoria ce se cuvenea a se face un ajutor acesteĭ sfinte mănăstirĭ dintru acéstă ţéră pentru binele şi folosul ce a pururea a făcut tuturor creştinilor şi face Christos Dumneḑeŭ cel ce pe dînsa s'a rĕstignit. Bine-aŭ voit Domnia Sa de a făcut milă acesteĭ sfinte mănăstirĭ pe an câte talerĭ 500, care milă a fost întărită şi de Domnia Sa rĕposatul Constantin Vodă Mavrocordat iarăşĭ cu hrisov, orînduind Domnia Sa şi epitrop pe Preaosfinţia Sa părintele Metropolitul Chir Grigorie, ca să pórte grija a se lua acéstă milă în toţĭ aniĭ de la cămăraşiĭ de ocne, la luna luĭ Martie 9, în ḑioa prăznuireĭ sfinţilor 40 de mucenicĭ şi a se trimite cu ómenĭ vrednicĭ la mănăstire şi trimişiĭ să aducă adeverinţă la Preosfinţia Sa de acolo de la mănăstire, care milă a întărit'o şi rĕposaţiĭ fraţĭ Domnĭ din urmă, precum din douĕ hrisóve ale Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Alexandru Vodă Ipsilant ce le vĕḑum unul cu létul 1775 Martie 10 şi altul cu létul 1797 Martie 2 ne-am adeverit. Decĭ, învrednicindu-ne domnul Dumneḑeŭ şi pre noĭ cu domnia ţĕreĭ acesteia, după evlavia ce avem către prea sfîntul lemnul sfinteĭ crucĭ, care întru acéstă mănăstire se păzesce, întărim cu acest hrisov al Domnieĭ Mele mila acésta, adecă: să se dea mănăstireĭ Cseropoţam pe an câte talerĭ 500 la ḑioa sfinţilor 40 de mucenicĭ, de la ocnă, carĭ banĭ să se urmeze de la anul viitor înainte a se da şi tot de către Preaosfinţia Sa părintele Metropolit să se iea, ca după orînduiala ce scrie maĭ sus, trimiţêndu-se la părinţiĭ de acolo să le fie de hrană şi ajutor, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor părinţilor Domnieĭ Mele vecinică pomenire. Rugăm dar şi pe alţĭ întru Christos fraţĭ Domnĭ, carĭ după vremĭ în urma nóstră vor fi domnĭ ţĕreĭ aceştia, să întăréscă mila acésta şi cu hrisóvele Domniilor Sale, ca şi ale Domniilor sale milĭ şi daniĭ să fie de alţiĭ păzite şi la Dumneḑeŭ bine primite, i pentru ca să se păzéscă nestrămutat în tótă vremea mila acésta, am întărit Domnia Mea hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele pan Radu Golescu Vel Ban, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vistier, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al obştirilor, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus. pan Grigore Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Caliarh Vel Vornic al treilea, pan Nicolae Golescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Alexandru Filipescu Vel Logofĕt de ţóra de jos, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ şi Ispravnic, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus şi s'a scris hrisovul acesta întru al cincilea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Isus Christos, 1817 Martie 14, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, pag. 263 v.)

www.dacoromanica.ro

253. *Hrisovul pentru patriarşasca şcólă de le sf. biserică din ostrovul Andraş taleri 100 de la ocne şi taleri 100 de la vămi.*

Ceĭ ce sĕvîrşesc bunătăţile cele de suflet folositóre şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ nu numaĭ în viaţa acésta se laudă şi se bine-cuvintéză, ci şi dupĕ petrecania lor le rĕmâne numele nemuritóre întru pomenire vecinică şi sufletele lor în locaşurile drepţilor se învrednicesc. Multe bunătăţĭ sunt dar cu care póte nescine a dobândi mântuinţă, iar cea maĭ mare este milostenia, ce se face nu numaĭ la săracĭ şi la scăpătaţĭ, ci maĭ vîrtos la şcóle, de unde isvorasce rodurile învĕţăturei i a buneĭ credinţe şi cunoscinţeĭ luĭ Dumneḑeŭ, cum şi la sfintele luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ. Drept aceea, însciinţându-ne pentru patrierşasca şcólă de la sf. biserică din ostrovul Andras, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul prea sfinteĭ troiţe, că se află la multă lipsă şi trebuinţă de ajutor, şi dupĕ pilda ce avem pentru multe şcóle în sfinte mănăstirĭ şi bisericĭ, că se ajută de aicĭ din pămîntul ţĕreĭ, nu am trecut cu vederea şi pe acéstă şcólă şi biserică, ci ca să se pótă ajutora, ne-am milostivit şi printr'acest hrisov ce-ĭ dăm, hotărîm, ca să iea acéstă şcólă şi biserică de aicĭ din ţéră, pe fieş-care an, de la ocne, taleri 100 şi de la carvasaraoa vămeĭ Bucurescilor alţĭ taleri 100, carĭ banĭ să se urmeze a se da de către cumpĕrătoriĭ acestor huzmeturĭ de la anul viitor înainte, spre a fi şcóleĭ şi sfinteĭ bisericĭ de ajutor şi de întărire, iar Domnieĭ Mele şi rĕposaţilor Domnieĭ Mele vecinică pomenire. Rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ domnĭ, carĭ în urma nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări acéstă milă, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă; şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Ban, pan Grigorie Brâncovénu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vistier, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al obştirilor, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Constantin Căliarh Vel Vornic al treilea, pan Niculae Golescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Alexandru Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ şi Ispravnic, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus şi s'a scris hrisovul acesta întru al cincilea an dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Isus Christos, 1817, Aprilie 5, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXVII, pag. 265.*)

254. *Hrisovul şcóleĭ Elinescĭ de la Hio, pentru taleri 200 pe an ce are să iea de la carvasara.*

Zemle Vlahiscoie. Tótă facerea de bine şi ajutorul în tot locul şi pretutindenea este bine primită luĭ Dumneḑeŭ, iar cele ce se fac la locurĭ prici-

www.dacoromanica.ro

nuitóre bineluĭ şi folosuluĭ de obşte cum şi şcóle de învĕţăturĭ care împodobesc pe ómenĭ cu inţelepciunea, cu cuvîntul, şi cu luminarea credinţeĭ şi a cunoscinţeĭ de Dumneḑeŭ şi altele asemenea folositóre obşteĭ, acelea cu atât sunt maĭ cuviincióse şi plăcute luĭ Dumneḑeŭ, în cât cu deosebire aŭ datorie domniĭ şi oblăduitoriĭ ce aŭ câştigat de la Dumneḑeŭ puterea de a face bunătăţĭ, a se osîrdui spre întărirea şi întemeerea lor, şi a le ajuta din harurile ce aŭ dobîndit pentru folosul ce ḑicem şi binele ce pricinuesce de obşte, iar nu numaĭ în parte. Drept aceea, fiind-că şcólele elinescĭ sunt izvorul cel dintâiŭ al învĕţăturei grecescĭ şi elinescĭ, de unde se începe şi izvorasce la toţĭ marĭ şi micĭ a némuluĭ nostru cel creştinesc, lumina credinţeĭ, podóba procopsireĭ şi a înţelepciuneĭ şi a cunoscinţeĭ de Dumneḑeŭ; Ci fiind-că în ostrovul Hio, prin osîrdia locuitorile de acolo s'aŭ ridicat şi s'aŭ întemeiat şcóla la care şi de la alte multe locurĭ merg ceĭ ce voesc a se învĕţa, deprinḑêndu-se întru dînsa la gramatica, la retorica, la matematica, la filosofica, la teologhica, care şcólă mergênd spre sporire nu am trecut'o cu vederea, dar fiind-că acéstă şcólă ce s'aŭ întemeiat de locuitoriĭ ceĭ de acolo, şi numaĭ de la aceĭ locuitorĭ, nu are venit destul pentru mulţimea şi a ucenicilor ce vin de aiurea din dragostea învĕţăturei şi a iubitorilor de învĕţătură a întâmpina lipsa trebuinţelor ce aŭ, îndemnându-ne am socotit, precum şi în alte locurĭ ale Eladeĭ, aşa şcóleĭ de acolo să dăm óreş-care ajutor dintr'acéstă ţéră, ce ni s'aŭ dat nouă de la Dumneḑeŭ, ca maĭ cu îndestulare fiind venitul şcóleĭ, maĭ cu deadinsul să se îndeletnicéscă la învĕţătură ceĭ ce locuesc într'însa şi maĭ mult folos să se facă. Drept aceea, printr'acest Domnescul Nostru hrisov hotărîm şi rînduim, ca numita şcólă de la Hio să iea în fieş-care an talerĭ 200 din vămĭ de la carvasara, ca la un loc cuviincios, după cum şi alte şcóle din alte părţĭ aŭ dintr'acéstă ţéră creştinéscă ajutor; şi pentrn ca să se păzéscă acéstă milă, dăm numiteĭ şcóle acest Domnescul Nostru hrisov de întărire adeverit cu Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Ban, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Spătar, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vistier, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al obştirilor, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Alexandru Mavrocordat Vel Postelnic, pan Constantin Caliarh Vel Vornic al treilea, pan Petrache Ristoridis Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nicolae Golescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Alexandru Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, şi Ispravnic pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de jos; şi s'aŭ scris hrisovul acesta întru al cincilea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ nostru Isus Hristos, 1817 Iulie 12, de Nicola Logofĕt de Divan.

(Iscălitura şi pecetea gpd) Mihalache Manu procitoh

(Cod. LXXVII fila 270 v.)

www.dacoromanica.ro

255. *Hrisovul bisericeĭ Pivatele din drumul Ţarigraduluĭ şi al şcóleĭ elinescĭ de acolo, pentrn talerĭ 150 ce are să iea pe tot anul din vama domnéscă a carvasaraleĭ.*

Zemle Vlahiscoie. Dat'am Domnescul Nostru hrisov sfinteĭ şi dumnedeesceĭ bisericĭ din satul Pivatele din drumul Ţarigradùluĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sf. Teodor şi şcóleĭ elinescĭ de acolo, ca să aibă milă a lua pe tot anul, de aicĭ din vama domnéscă a carvasaraleĭ, câte talerĭ una sută cincĭ-decĭ, pentru că după rugăciunea ce ne-aŭ dat locuitoriĭ de obşte de acolo, pliroforisindu-ne din condica Divanuluĭ, că Domnia Sa rĕposatul Alexandru Vodă Moruz, prin hrisovul Domnieĭ Sale ot let 1800 Martie 17, arată, că trecerea fiindu-ĭ pe acolo aŭ vĕdut numita biserică din multa vechime stricată şi maĭ pe jumĕtate fiind căḑută, locuitoriĭ numituluĭ sat prin datorie s'aŭ osîrduit de aŭ prefăcut-o din temelie, lângă care se află şi şcólă elinéscă întocmită pentru învĕţătura şi luminarea ucenicilor pămîntuluĭ de acolo, şi fiind-că nicĭ numitul sat nu este în stare cu putere, nicĭ biserica cu niscare-va alte venituri, din care să plătéscă şi simbriile dascălilor şi datoria care s'aŭ pricinuit la prefacerea şi înnoirea bisericeĭ, cum şi cheltuiala cea curgĕtóre a bisericeĭ, ĭ-aŭ făcut milă, ca să iea pe an talerĭ 100, iar Domnia Sa rĕposatul Constantin Vodă Ipsilant prin hrisovul domnieĭ sale ot let 1804 Septembre 13, nu numaĭ aŭ întărit mila acésta, ci aŭ maĭ adăogat şi alţĭ talerĭ 50, ca să iea talerĭ 150 pe an. Drept aceea şi Domnia Mea bine-voind îĭ întărim mila acésta, ca după cum şi alte bisericĭ şi şcóle de la alte părţĭ aŭ dintr'acéstă ţĕră creştinéscă ajutor, să aibă numita biserică şi şcóla a lua din vama de aicĭ aceĭ talerĭ 150 pe an. Decĭ pentru ca să i se păzéscă şi să i se urmeze acéstă milă, dăm sf. bisericĭ şi şcóleĭ de acolo acest Domnescul Nostru hrisov de întărire, adeverit cu Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumnè-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Ban, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Spătar, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vistier, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al obştirilor, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Alexandru Mavrocordat Vel Postelnic, pan Constantin Caliarh Vel Vornic al treilea. pan Petrache Ritoridis Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nicolae Golescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Alexandru Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, şi Ispravnic pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'aŭ scris hrisovùl acesta întru al cincilea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ, în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruĭ nostru Isus Hristos 1817 Iunie 12, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Iscălitura şi pecet. gpd.) Mihalache Manu Vel Logofĕt procitoh.

(Cod. LXXVII, pag 271.)

www.dacoromanica.ro

256. *Pitac către Metropolit și către episcopĭ cum și către dumné-luĭ Logofĕtul de ţéra de sus, pentru că în locul egumenuluĭ ce aŭ fost până acum la mănăstirea Znagovul s'aŭ rînduit altul, căcĭ s'aŭ purtat rĕŭ și vînḑĕrile moșiilor ce le-aŭ făcut să nu se ţie în sémă*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod. — Preaosfinţia Ta părinte Metropolite, iubiţilor de Dumneḑeŭ Sfinţia Vóstră episcopilor Argeșiŭ și Buzĕŭ și dumné ta Vel Logofete de ţéra de sus, fiind-că atât din arĕtarea ce prin anafora ne-aţĭ făcut asupra socotelilor mănăstireĭ Znagovuluĭ, ce le aţĭ teorisit, cât și din osebita cercetare ce înșine noĭ am făcut, ne-am pliroforisit de reaua economie și de vicleșugul cu care s'aŭ purtat năstavnicul acesteĭ mănăstirĭ, în diastima egumenieĭ sale până acum, pe de-o-parte arĕtând cheltuelĭ zadarnice și netrebuincióse, pe de altă parte vînḑênd arenḑile moșiilor mănăstirescĭ pe câte treĭ, patru și cincĭ anĭ de la anul viitor înainte (póte și pe maĭ mulţĭ) și cu mult maĭ puţin preţ decât preţul ce se găsea și acum și acum se găsesc alţĭ mușteriĭ a da, numaĭ și numaĭ pentru ale sale interesurĭ și săvîrșiturĭ, am intrat și înșine noĭ în teoria socotelilor, ce ne-aţĭ arĕtat, de venit și cheltuială, și scăḑênd veniturile mănăstireĭ luate până la viitorul April 23 din cheltuelile de peste an, socotite numaĭ până la 25 ale trecutuluĭ April i ale meremeturilor după preţuirea maĭ mare-başeĭ, vedem că prisosesce venitul peste cheltuelĭ numaĭ cu talerĭ 25, iar adăogându-se la cheltuelĭ și talerĭ 17.250 datoriĭ cu care lasă numitul năstavnic însărcinată mănăstirea prin zapise avlicescĭ din ḑilele egumenieĭ sale, rĕmâne mănăstirea datóre talerĭ 17 195, bez baniĭ ce 'i-aŭ luat numitul năstavnic din arenḑĭ vîndute pe aniĭ viitorĭ de la lét 1818 înainte și rĕmâne iarășĭ mănăstirea împovorată a-ĭ întórce acelor arendașĭ, i baniĭ ce urméză a se cheltui în trebuinţele mănăstireĭ până la 23 April cu lét 1818, neavênd până atuncĭ nicĭ un venit i bez zestrea ce lipsesce, din care acéstă socotélă rĕmâind bine dovedită reaua economie a acestuĭ năstavnic și nefiind cu cuviinţă a suferi acest sfînt locaș sub ocârmuirea unuĭ acest fel de rĕŭ iconom și prăpăditor al sĕŭ, pe de o parte iată am orînduit în locu-ĭ alt egumen la acéstă mănăstire, dându-ĭ și contract în ponturĭ, sub iscălitura și pecetea Domnieĭ Mele, în ce chip are să urmeze și luându-i-se asemenea altul dé la Cuvioșia Sa, coprinḑĕtóre de mijlóce folositóre către mănăstire și următóre sfîrșituluĭ ctitoricescilor testamenturĭ ale mănăstirilor, iar pentru arenḑile moșiilor mănăstireĭ ce sunt vîndute de la lét 1818 înainte, măcar că vînḑarea lor este făcută prin zapise avlicescĭ, dar fiind-că atât din cercetarea ce aŭ făcut la faţa loculuĭ orînduiţĭ cercetătorĭ, cât și din osebita cercetare ce am făcut și înșine, ne-am pliroforisit, precum maĭ sus ḑicem, că vînḑarea lor aŭ săvîrșit'o prin vicleșug, spre paguba mănăstireĭ, amăgind și pe Preosfinţia Ta asupra preţuluĭ de aĭ adeverit zapisele; de aceea după pravilă aceste vînḑĕrĭ rĕmâind aneresite, hotărîm, ca acest de acum egumen întorcênd arendașilor baniĭ arenḑeĭ pe toţĭ aniĭ de la viitorul lét 1818 înainte, câţĭ însă vor încredinţa prin jurămînt că aŭ dat în adevĕr năstavniculuĭ, fiind la mijloc bănuială de iconomie lucrată între dînșiĭ, să le facă apoĭ zapt vînḑêndu-le la orĭ-cine va găsi preţ maĭ bun, iar năstavnicul ce aŭ fost până acum, să se îndatoreze cu strășnicie de a împlini negreșit zestrea mănăstireĭ, ce aŭ lipsit în ḑilele egumenieĭ

www.dacoromanica.ro

sale, ca să se facă teslim egumenuluĭ ce s'aŭ orînduit, şi măcar că se cuvenea ca şi baniĭ arenḑilor să'ĭ plătéscă tot acest de maĭ înainte năstavnic, dar sciindu-ĭ starea sa, trecem cu vederea acéstă dréptă osîndă ce i se cădea, tolco pisah gpd.—1817 Iunie 20.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXXVII, fila 29.)

257. *Cartea preoţilor de la biserica domnéscă de la Pitescĭ, pentrū scutélă.*

Zemle vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte la treĭ preoţĭ carĭ sunt paznicĭ la sfînta şi dumnezeiască biserică din oraşul Pitescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sf. mucenic Gheorghe, ca să fie aceştĭ treĭ preoţĭ şi casele lor în pace şi ertaţĭ de birul preoţesc şi de tóte altele câte vor eşi de la Visteria Domnieĭ Mele peste an în ţéră şi pe preoţĭ, de nici unele nicĭ o supĕrare să nu aibă; aşijderea şi ale lor drepte bucate să fie scutite şi apĕrate, stupiĭ i râmătoriĭ câţĭ vor avea de dijmărit, şi vinul ce-l vor face în şése pogone de vie oţ sud Muscel i Argeş apĕrat de vinăriciŭ pentru că acéstă milă aŭ avut'o numiţiĭ preoţĭ de la frăţiĭ domnĭ de maĭ înainte, precum din cărţile domniilor sale, ce le vĕḑum, ne-am adeverit. Drept aceea, ne-am milostivit şi Domnia Mea de le-am întărit acéstă milă ca să li se păzéscă nestrămutat; dar fiind-că iubitorul de Dumneḑeŭ Sfinţia Sa episcopul Argeş ne a făcut arĕtare, că după trebuinţa ce are acéstă sf. biserică, am maĭ orînduit acolo încă un preot şi un diacon şi ne a făcut rugăciune a se împărtăşi şi aceştia cu privileghiul ce îl aŭ şi ceĭ-l-alţĭ; am primit Domnia Mea rugăciunea sf. sale şi hotărîm, ca pe lângă aceĭ treĭ preoţĭ, ce se arată maĭ sus, să maĭ ţie biserica încă un preot şi un diacon, carĭ şi aceştia să fie ertaţĭ de birul preoţesc şi de tóte altele câte vor eşi de la Visteria Domnieĭ Mele peste an în ţéră şi pe preoţĭ, aşişderea şi drepte bucatele lor scutite şi apĕrate: stupĭ i rîmătorĭ câţĭ vor avea de dijmărit şi vinul ce-l vor face şi aceştĭ lude doĭ în şése pogóne de vie ca şi ceĭ-lalţĭ treĭ apĕrat de vinăriciŭ; pentru care poruncim dumné vóstră ispravnicilor judeţuluĭ i altor slujbaşĭ ce veţĭ fi orînduiţĭ cu verĭ ce slujbă pe preoţĭ, i dumné-vóstră boerĭ dijmarĭ i vinăricerĭ i ţie, judeţule de acolo, vĕḑênd acéstă carte a Domnieĭ Mele, supĕrare de nimic să nu le faceţĭ, că aşa este porunca Domnieĭ Mele, i saam receh gpd.—1817 Iulie 12.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt, biv Vel Căminar.

(Cod. LXXVII, fila 272.)

258. *Hrisovul schituluĭ maicelor de la Başicov sud Argeş de milele ce are.*

Iō Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe. Dat'am domnescul nostru hrisov Elisabeteĭ stariţeĭ cu cele-l-alte maicĭ călugăriţe de la

www.dacoromanica.ro

schitul Basicovul sud Argeș, ca să aibă milele ce aŭ avut, adică să iea din vinăriciul domnesc dintr'acest județ vin vedre 100, care vin să-l dea cumpĕrătoriĭ acestuĭ județ peste baniĭ cămăreĭ, să scutéscă și de dijmărit 100, să ție și lude șése ómenĭ străinĭ fără de pricină de dajdie, scutițĭ și apĕrațĭ de tóte dajdiile și orînduelile țĕreĭ, cu pecetluiturĭ, după orînduiala visterieĭ cum și adaosul milelor ce s'a făcut de Domnia Mea, însă cincĭ-ḑecĭ bolovanĭ sare în natură de la Ocnele-marĭ să li se dea pe tot anul, ca să aibă pentru trebuința schituluĭ, a nu cumpĕra. Deosebit să li se dea de la vama Pitescilor câte douĕ oca unt de-lemn i douĕ oca cĕră și una oca tămâe pe fieș-care lună, care acestea aŭ să le dea vameșiĭ iarășĭ peste baniĭ cămăriĭ. Pentru că acest schit ne-am pliroforisit Domnia Mea, că se află cu îndestulate maicĭ și cu bună orînduială de ispăsenia sufletéscă, sporind și înflorind bunele fapte, carĭ aflându-se în scăpătăciune și locul fiindu-le cu strîmtóre, de nu pot a-șĭ întîmpina și cea puțină hrană și îmbrăcăminte, fără de care nu póte ținea suflare, cum și pentru podóba sfînteĭ bisericĭ a o ținea în starea ce se cuvine. De aceea cu jalbă de rugăciune și cu zmerenie viind la Domnia Mea, nu le-am trecut cu vederea, ca să nu le scadă dintr'acéstă pricină râvna și sporirea sufletéscă, ci ca unele ce apururea petrec întru neîncetate rugăciunĭ către milostivul Dumneḑeŭ pentru noĭ și pentru îndestularea i binele obștesc al acesteĭ țĕrĭ, chibzuind cele maĭ de lipsă a le ajuta, Am bine-voit de le-am orînduit din veniturile domnescĭ ale acesteĭ țĕrĭ milile ce se arată maĭ sus, spre a fi sfîntuluĭ schit de întărire, iar Domnieĭ Mele vecinică pomenire. Rugăm dar și pe alțiĭ frațĭ domnĭ, carĭ în urma nóstră se vor învrednici a fi oblăduitorĭ acestuĭ pămînt, să bine-voiască a înnoi și a întări aceste milĭ, ca și ale domniilor sale asemenea să se păzéscă de alțiĭ în urmă; și am adeverit hrisovul acesta cu însășĭ credința Domnieĭ Mele Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martoriĭ fiind și dumné-lor cinstițiĭ și credincioșiĭ boerĭ velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Ban, pan Grigorie Brâncovénu Vel Spătar, pan Costache Vlahuț Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de țéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vistier, pan Istrate Crețulescu Vel Vornic al obștirilor, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de țéra de sus, pan Grigore Băleanu Vel Vornic de țéra de jos, pan Constantin Caliarh Vel Vornic al treilea, pan Nicolae Golescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Alexandru Filipescu Vel Logofĕt de țéra de jos, pan Petrache Ritoridis Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ și Ispravnic, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de țéra de sus; și s'a scris hrisovul acesta întru al cincilea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anul de la zidirea lumeĭ 7325, iar de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ și mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1817 Iulie 5, de Chiriță Logofĕt de Divan.

Cod. LXXVII, fila 269.)

www.dacoromanica.ro

259. *Ponturile ce s'aŭ făcut la mănăstirea Bistrița, cum aŭ să urmeze adecă egumenul și părinții chinoviații de acolo.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahscoie.— Fiind-că cuviosul Arhimandrit Samoil egumenul mănăstireĭ Bistrița prin jalbă ne-aŭ făcut arĕtare pentru orînduiala ce aŭ întocmit în ponturĭ adecă cum aŭ a urma chinoviațiĭ acesteĭ mănăstirĭ și cele ce sunt datorĭ să păzéscă ca să nu greșéscă fieș-care împotriva orînduieleĭ cinuluĭ séŭ cerênd ca să se întăréscă și de către Domnia Mea, pe carĭ ponturĭ teorisindu le și înșine le-am găsit cuviincióse și potrivite la cinul și podvigul călugăresc; de acea le întărim Domnia Mea și iată însemnându-le maĭ jos; poruncim ca să se păzéscă și să se urmeze întocmaĭ și fără nicĭ o strămutare, adică:

1. Călugăriĭ chinoviațĭ aĭ acesteĭ mănăstirĭ să se arĕte cu căduta plecăciune și ascultare i supunere la egumen și să-l cunóscă de maĭ marele și proestosul lor, dându-ĭ ascultare la povățuirile ce le va da.

3. Egumenul să cunóscă pe toțĭ chinoviațiĭ frațĭ și prietenĭ arĕtându-le dragoste și cercetându-ĭ pe toțĭ, iar maĭ ales pe ceĭ ce urmézā viața călugărésca cu rîvnă și sporire spré bunătățĭ, ca să fie spre pilda și îndemnarea celor maĭ neosîrduitorĭ și leneșĭ.

3. Câțĭ vor năzui la viața călugărésca să-ĭ primésca egumenul și de va fi bĕtrân cel ce va veni, să nu i se maĭ facă cercetare, iar fiind tînĕr să se catihiséscă în soroc de vreme îndelungată, ea nu cum-vașĭ maĭ în urmă să-ĭ pară rĕŭ și să se căiască.

4. Hrana chinoviaților la masa cea de obște să fie Dumineca, Marția, Joia și Sâmbăta mâncare de pesce, iar Lunea, Miereurea și Vinerea mâncare de semințe și câte un mertic de vin i un pahar de rachiŭ.

5. Nimenea din chinoviațĭ să nu se trimiță la trebĭ de ale mănăstireĭ adecă la săpatul viilor, la arăturĭ, la oĭ i la alte dobitóce și în scurt la cel maĭ mic lucru, ci fieș-care să se odihnéscă în chilia sa.

6. La toțĭ de obște chinoviațĭ, să se orînduiască simbrie dupĕ starea fieș-căruia, cu care să aibă a-șĭ face îmbrăcămintea, iar căruia nu-ĭ va fi de ajuns simbria iarășĭ egumenul să îngrijéscă ca să împlinéscă lipsa.

7. Orĭ-care din chinoviațĭ va avea meșteșug să lucreze nepoprit pe sĕma sa, iar fiindu-ĭ meșteșugul de trebuință spre ajutorul fraților, să săvîrșéscă maĭ întâiŭ trebuințele acelora.

8. In curgere de o ḑi și o nópte de patru orĭ să se adune în biserică spre slovoslovia luĭ Dumneḑeŭ pentru sănătatea stăpînitoruluĭ și a tuturor celor viĭ, pentru ertarea păcatelor morților, spre vecînica pomenire a ctitorilor, adecă la otîrne, la sf. liturghie, la vecernie, și la paveçerniță.

9. Când va începe a toca să alerge în biserică, afară numaĭ din ceĭ ce vor fi pătimașĭ de vre-o neputință trupéscă, cărora se dă sloboḑenie a mânca carne, însă osebit, în chilia sa.

10. Când vre-unul din chinoviațĭ se va duce către Domnul, tóte cele ce i se va găsi, eĭ să le împărțéscă între dînșiĭ, însă fără de vre-o prigonire séŭ cĕrtă.

11. Când vre-unul dintr'înșiĭ va fi defăimat că este pricinuitor de zizăniĭ, să se cerceteze de către egumen, și de se va dovedi într'acest fel de vină, să se scóță din mănăstire, iar fiind pîrît numaĭ din vrăjmășie, să

www.dacoromanica.ro

se mute în cea maĭ din afară împrejmuire a mănăstireĭ, până când îĭ va linişti egumenul.

12. Nimenea din chinoviaţĭ să nu iasă din mănăstire fără sloboḑenie de la egumenul, cu cuvînt ca să mérgă spre cercetarea tată-sĕŭ sĕŭ a mumesĕĭ, sĕŭ a frate-sĕŭ, sĕŭ a rudeniilor, pentru că călugărul lepădând odată tóte aŭ urmat luĭ Hristos, carele ḑice în evanghelia sa: «lasă pre morţĭ să-şĭ ingróp pe morţiĭ sĕĭ.»

13. Şi în scurt viaţa lor să şi-o petrĕscă în ascultarea slujbelor bisericescĭ, întru citirea cărţilor celor sfinte şi întru lucrarea mânilor lor, căcĭ pentru trebuinciósa lor hrană are a îngriji egumenul.

14. Muierĭ de ale locuitorilor ce şed împrejurul mănăstireĭ sĕŭ ale ţiganilor, să nu intre în mănăstire, fără numaĭ la praznicul sfîntuluĭ, sĕŭ când va veni din alt loc maĭ depărtat către sfîntul pentru evanghelie, sĕŭ pentru cântat.

15. Câţĭ din chinoviaţĭ nu vor avea sciinţă de carte, nicĭ vor avea vreun meşteşug, să lucre fieş-care dupĕ puterea sa în grădinile mănăstireĭ, la strîngerea de prune, de nucĭ şi alte roduri, dând ascultare egumenuluĭ la câte vor fi spre folosul mănăstireĭ. 1817 Iulie 11.

Vel Logofĕt

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXVII, fila 37.*)

260. *Pitac prin care se orînduesce episcopul Argeş şi dumnė-luĭ postelnicul Costache Vlahuţ epitropĭ la mănăstirea Cotrocenĭ.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Iubitorule de Dumneḑeŭ Sfinţa Ta episcópe Arpeş şi dumné-ta cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Postelnic Costache Vlahuţ cu tóte că la mănăstirea Cotrocenilor, dupĕ rugăciunea ce prin scrisóre a făcut către Domnia Mea părinţiĭ obşteĭ mănăstirilor ot Sfetagora, am orînduit prin osebit domnesc al nostru pitac epitropĭ pe cuvioşiĭ arhimandriţĭ Teodosie egumen Raduliotul şi Hariton Cutlumusiano şi Dionisie egumen Simopetris, dar pentru ca să se caute trebile şi economia acesteĭ mănăstirĭ maĭ cu îndemânare şi să se otcârmuiască cu cele maĭ bune şi iscusite mijlóce, spre a se putea întâmpina plata datorieĭ întru care se află supusă, iată pe lângă ceĭ maĭ sus numiţĭ orînduim epitropĭ la acéstă mănăstire şi pe Sfinţia Ta i pe dumnė-ta, fiind bine încredinţaţĭ, că apururea veţĭ chibzui cu toţiĭ împreună cele maĭ iscusite şi folositóre mijlóce, spre ajutorul şi întemeiarea acesteĭ mănăstirĭ, arĕtând şi Domnieĭ Mele pentru orĭce veţĭ socoti că este trebuinţă. Tolco pisah gpd.—1817 August 13.

(pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXVII, pag. 42.*)

www.dacoromanica.ro

261, Zemle vlahiscoe. Ingrijire avênd Domnia Mea pentru tóte mănăstirile de aicĭ din Domnésca nóstră ţéră, iar maĭ vîrtos pentru câte dintr'aceste mănăstirĭ rĕposaţiĭ ctitoriĭ lor zidindu-le şi înzestrându-le cu acareturĭ dătătóre de venituri prin testamenturile lor, le-aŭ lăsat slobode şi ne-nchinate unde-vaşĭ precum şi pe egumeniĭ lor singurĭ stăpânĭ şi numaĭ sub a stăpânireĭ otcârmuire atârnându-le de privigherea şi îngrijirea Domnieĭ, maĭ cu adaos avem datorie, atât noĭ, cât şi ceĭ din urma nóstră fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, ca să îngrijim prin tóte putinciósele mijlóce nu numaĭ pentru a lor bună stare, ci şi pentru paza ctitoricescilor orînduelĭ cât va fi prin putinţă, după ale vremilor întîmplărĭ şi trebuinţĭ; după acésta dar a nóstră neapĕrată datorie, precum pentru mănăstirea Bistriţa, i mănăstirea Câmpulunguluĭ şi mănăstirea Snagovuluĭ, chibzuind cele spre folosul lor, am orînduit egumenĭ, prin legăturĭ în scris, în ce chip să urmeze, aşa şi pentru mănăstirea Vieroşuluĭ, unde se află năstavnic arhiereul Tralion ce a murit (fiind şi acésta una din cele ne închinate unde-vaşĭ) chibzuind cele spre folosul eĭ şi găsindu-se acum cuvioşia sa arhimandritul Chiril, carele dând chezaş la cancelaria Domnescùluĭ Nostru Divan pe Panaiot Calutoras, că va fi următor întocmaĭ după maĭ jos arĕtatele ponturĭ, iată printr'acéstă domnésca nóstră carte îl orînduim egumen la numita mănăstire a Vereşuluĭ, cu aceste ponturĭ, adecă:

1 Să fie nestrămutat din egumenia mănăstireĭ în soroc de 10 anĭ.

2. Să dea pe tot anul baniĭ şcólelor după obiceiŭ, precum aŭ fost şĭ maĭ înainte, cum şi câte talerĭ 1.000 la cutia milosteniei, ca să se dea în lefile săracilor, fără a se socoti însă de Vornicia obştirilor, că cu luarea acestor banĭ dobândesce vre-o câtuşĭ de puţină dicheomă asupra acesteĭ mănăstirĭ, a o socoti că este închinată la acéstă epitropie, ci împotrivă, să o cunóscă cu totul slobodă, carĭ banĭ să aibă a-ĭ rĕspunde cu analoghie pe fie-care lună.

3. Fiind-că turlele bisericeĭ sunt crăpate de cutremur în cât meremet nu încape, acelea să le sfărame şi să facă altele la loc, să învelésca biserica cu tinichea, să o zugrăvésca pe unde va fi zugrăvéla căḑută séŭ stricată, să prefacă pardoséla iarăşĭ cu lespeḑĭ de piatră, să facă din noŭ tóte odăile din mănăstire ce sunt dărăpănate şi nu se pot meremetisi, să drégă zidul de prin prejur, să facă şi cele-l-alte morĭ ot Mărăcinenĭ de pe apa rîuluĭ Domneĭ, ce sunt stricaţe, cu cheltuiala sa.

4. Tótă datoria mănăstireĭ ce este cu zapise avlicescĭ, în sorocul de maĭ sus să o plătéscă, ca să rĕmâe mănăstirea slobodă de tótă datoria.

5. Orĭ-ce alte acareturĭ ar face pe moşiile mănăstireĭ i în mănăstire, cum şi tot lucrul viilor i judecăţile ce se vor urma după vremĭ la moşiile mănăstireĭ pentru împresurarea hotarelor de către vecinĭ séŭ pentru vre-o altă pricină, tóte aceste cheltuelĭ ce se va întîmpla, să fie de la cuvioşia sa, afară numaĭ de se va întîmpla (ferésca Dumneḑeŭ) în diiastima acestuĭ soroc a se face vre-o stricăciune i altă pagubă mănăstireĭ, séŭ vre-unuĭ alt acaret al sĕŭ, din vre-o năvălire de vrăjmaşĭ, orĭ de foc, pricinuit de eĭ séŭ de rĕsboiŭ, orĭ de cutremur, atuncĭ să o arĕte la stăpânire acea dovedită stricăciune, ca să se chibzuiască mijlocul cel cuviincios pentru dregerea aceleĭ stricăciunĭ; via ot valea Stefănescilor, ce o are mănăstirea, să o lucreze cu bună orînduială ca să o aducă la bună stare.

www.dacoromanica.ro

6. Orînduelile bisericescĭ i ale mănăstireĭ să le păzéscă după cuviinţă şi după testamentul ctitorilor.

7. Zestrea mănăstireĭ, mişcătóre, nemişcătóre şi de sineşĭ mişcătóre, la împlinirea soroculuĭ, să fie dator a o da deplin după catastih de perilavi cu carĭ aŭ primit'o, afară numaĭ din ţiganĭ carĭ orĭ de vor muri saŭ de vor spori până la împlinirea soroculuĭ de maĭ sus arĕtat, să fie paguba saŭ câştigul în norocul mănăstireĭ, iar când se va dovedi că a fugit nisćare-va ţiganĭ din pricina necăutăreĭ, séŭ a releĭ petrecerĭ ce vor cerca de către cuvioşia sa, atuncĭ să fie dator orĭ a-ĭ aduce la urma lor, saŭ a-ĭ pune la loc, iar din veniturile mănăstireĭ, orĭ pagubă de se va întîmpla, séŭ câştig până la împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ să fie în norocul cuvioşieĭ sale, fără de a i se lua de către cine-vaşĭ nicĭ o socotélă, orĭ cuvioşia sa să céră vre-o pagubă.

8. La împlinirea soroculuĭ de ḑece anĭ, să lase mănăstirea slobodă cu totul de datorie şi cu acareturile eĭ bune, după cum maĭ sus s'a ḑis, precum asemenea să lase slobode şi arenḑile tuturor acareturilor şi moşiilor mănăstireĭ.

9. Chezaşul cuvioşieĭ sale după chezăşia ce a dat la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele, este dator, ca de nu va păzi şi nu va urma cuvioşia sa tóte cele de maĭ sus arĕtate întocmaĭ şi pe deplin, séŭ de nu va da la împlinirea soroculuĭ zestrea mănăstireĭ deplin, cu acareturile eĭ, precum s'a ḑis maĭ sus, să fie însuşĭ chezaşul răspunḑĕtor şi platnic întru tóte, fără de a i se primi vre-un cuvînt de pricinuire.

10. De i se va întîmpla mórte cuvioşieĭ sale maĭ înaintea soroculuĭ de ḑece anĭ. să rĕmâe chezaşul în locu-ĭ şi să se urmeze acéstă simfonie pe chipul chezaşuluĭ, întocmaĭ ca când ar trăi şi cuvioşia sa, fără a se strămuta câtuşĭ de puţin, fără numaĭ stăpînirea să orînduiască atuncĭ un călugăr la mănăstire ,ca să pórte numaĭ închipuirea de egumen şi să fie purtător de grijă a se păzi orînduiala bisericeĭ, i saam receh gpd.—1817 Septembre 29.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce s'a dat la anaforaoa logoteţieĭ cea făcută la jalba epistatuluĭ mănăstireĭ Vieroşuluĭ, unde a fost egumen rĕposatul arhiereŭ Traleon, pentru ca să mérgă orînduitul Mărieĭ Tale Nicolae Săulescu Logofĕt de Divan, să facă cercetare dintr'acea anafora, următor fiind luminateĭ poruncĭ, numitul orînduit de s'a dus, s'a întors acum de acolo cu acésta de maĭ jos arĕtată socotélă, aducênd catastih anume, atât de zestrea mănăstireĭ, lucrurĭ mişcătóre şi nemişcătóre, cât şi pentru datoriĭ câtă sumă de banĭ a fost mănăstirea datóre atuncĭ când s'a orînduit rĕposatul Traleon acolo egumen şi câtă dintr'acea datorie s'a plătit i de venit şi cheltuială, cum şi pentru acareturile ce a făcut la mănăstire i meremetul ce trebue a se face, care cercetare cu tóte că s'a făcut acolo prin carte de blăstem de către orînduitul după poruncă, dar şi sluga Mărieĭ Tale teorisind'o aicĭ, nu se găsi nicĭ un condeiŭ pus cu vre-o încărcătură, decât numaĭ două condeie, ce se arată maĭ jos, fiind puse fără de

www.dacoromanica.ro

orînduială, în talerĭ 180, daţĭ la vizitiŭ rumân avênd mănăstirea ţiganĭ vizitiĭ şi talerĭ 1.466 daţĭ rĕposatuluĭ Tralion de cheltuială în Bucurescĭ, fiind fost făcută şi altă cheltuială la mănăstire nu se ţinură în sémă, iar socotéla de doĭ anĭ cât a fost egumen rĕposatul acolo şi jăluitorul epistat încheindu-se, s'a ales talerĭ 30.849 cheltuiala mănăstireĭ cu plata datoriilor, iar venitul talerĭ 10.863 care scăḑêndu-se din cheltuială, rĕmân cheltuiţĭ maĭ mulţĭ de la epistatul 19.612 banĭ 117; pentru aceştĭ dar banĭ cheltuiţĭ de epistatul i pentru datoriile ce maĭ sunt de talerĭ 4 150 cu zapise avlicescĭ, fiind-că numitul s'a arĕtat bun iconom şi cu cuget curat asupra mănăstireĭ cunoscêndu-se din buna luĭ orînduială cu care a ţinut biserica i cu facerea de acareturĭ şi plată de datoriĭ i cu adăogirea la zestrea mănăstireĭ, de veĭ bine-voi Măria Ta să dea mănăstirea în grija acestuĭ epistat împreună cu tot venitul eĭ în soroc de ḑece anĭ, cu acéstă orînduială însă: fiind-că turlele bisericeĭ sunt crăpate de cutremur în cât meremet nu încape, după arĕtarea trimisuluĭ, acelea să se sfărame şi să facă altele la loc, să înveléscă biserica cu tinichea, să o zugrăvéscă de al doilea pe unde va fi zugrăvéla căḑută, séŭ stricată, să-ĭ prefacă pardoséla iarăşĭ cu lespeḑĭ de peatră, să facă din noŭ tóte odăile din mănăstire, ce sunt dărăpănate şi nu se pot meremetisi, să drégă zidul de prin prejur, să facă şi cele-l-alte morĭ ot Mărăcinenĭ, tot după apa rîuluĭ Dómneĭ, ce sunt stricate, să lucreze şi via ot Valea Ştefănescilor a o aduce în stare precum a fost, să plătéscă tóte datoriile ce maĭ sunt cu zapise avlicescĭ, să ţie cheltuiala mănăstireĭ cu orînduială în tótă vremea acestuĭ soroc, să dea şi pe tot anul câte talerĭ 500 la cutia de milostenie şi la sorocul de 10 anĭ să lase mănăstirea fără de nicĭ o datorie şi cu tóte acareturile eĭ bune şi slobode, adecă nedate în arendă şi cu tótă zestrea pe deplin i cu câte după întîmplare va maĭ face el acolo la mănăstire, orĭ în biserĭcă, séŭ pe moşiile, mănăstireĭ fără de a maĭ fi slobod a maĭ cere atuncĭ vre-un ban cu cuvînt de cheltuială séŭ acaret, iar când darea mănăstireĭ se va chibzui de către înţelepciunea Mărieĭ Tale pe séma altuia, atuncĭ baniĭ ce-ĭ are epistatul cheltuiţĭ maĭ mulţĭ, talerĭ 19.621 banĭ 117, i se va da de către cel ce se va orîndui, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1817 Septembrie 2.

Alexandru Vel Logofĕt.

(Cod. LXXV, fila 184 v.)

262. *Socotéla mănăstireĭ Vieroşul pe doĭ anĭ let 1816 şi 1817 de venit şi cheltuială cu acareturile ce s'aŭ făcut i datoriile ce s'aŭ plătit, cum arĕtăm.*

Talerĭ	Banĭ	
5.171,—		Venitul pe letul 1816 după cum în catastih se arată:
5.692,—		Venitul pe letul 1817 după cum în catastihul zesteĭ mănăstireĭ arată.
10.863,—		tótă suma venituluĭ pe doĭ anĭ.

www.dacoromanica.ro

Cheltuiala ce s'aŭ făcut la mănăstire şi altele cum se arată.

	Talerĭ Banĭ		
	5.556,30	Cheltuială făcută pe anul cu let 1816.	
		Talerĭ Banĭ	
		3.886,54	La ale bisericeĭ şi cele-l alte trebuinţĭ ale mănăstireĭ.
		1.669,96	Simbriĭ şi îmbrăcăminte ómenilor mănăstireĭ
		5.556,30	
	4.297,6	Cheltuiala pe anul cu let 1817.	
		2.427,30	Cheltuiala bisericeĭ i a curţeĭ mănăstireĭ.
		1.869,96	Simbriile şi îmbrăcămintea ómenilor mănăstireĭ, cu un preot grec ce s'aŭ adăogat.
		4.297,6	
	1.146,75	Cheltuiala altor lucrurĭ ce s'aŭ adăogat la zestrea mănăstireĭ.	
	4.839,—	Cheltuiala la făcutul móreĭ ot metoh ce acum s'aŭ isprăvit.	
	2.284,90	Cheltuiala zăgazuluĭ i a iazuluĭ acesteĭ morĭ.	
	203,60	Meremetul morilor i cârciumeĭ ot Mărăcinenĭ.	
	1.026,—	Cheltuiala ce aŭ făcut la o piuă pentru bătutul dimiilor.	
30.484,117	1.708,—	Cheltuială la un han i prăvăliĭ ce s'aŭ făcut din noŭ în gura văeĭ Viereşuluĭ.	
	8.007,96	Datoriĭ plătite însă:	
		5.000,—	La Malidis datorie făcută de proinegumen Paisie şi plătită din poruncă.
		1.000,—	La Delibaşa Ivanciŭ, cu zapis avlicesc ot let 1815 Septembre 2.
		115,—	Dobînda acestor banĭ de la Septembre 2, până la Maiŭ 9 let 1816.
		659,—	La dragomanul englizesc ,cu zapis avlicesc ot let 1815 Septembre 2 însă zapis fără de nume.
		72,96	Dobînda acestor banĭ pe 8 lunĭ.
		700,—	La dumné-luĭ paharnicu Dinul, cu zapis avlicesc ăt let 1801 Iunie 31.
		480,—	Dobînda acestor banĭ pe şépte anĭ pe talerĭ 4 la pungă.
		8.00,96	
	1.416,—	Plătit banĭ cislelor i dobînda la talerĭ 4.150 ce maĭ este datorie.	
		460,—	La şcóle pe doĭ anĭ.
		856,—	Dobînda la arĕtata datorie.
		1.416,—	
	30.484,117		
19.621,117	Adecă nouĕ-spre-ḑece miĭ şése sute douĕ-ḑecĭ şi unul şi banĭ		

www.dacoromanica.ro

o sută şépte-spre-ḑece cheltuiţĭ de epistatul la trebile mănăstireĭ peste suma venituluĭ de doĭ anĭ, iar baniĭ ce maĭ este datóre mănăstirea sunt aceştia, însă:

2.500 La dohtorul Constantin, cu zapis avlicesc vechiŭ.
650 Ipac la dohtorul Constantin, cu alt zapis avlicesc.
1.000 La baş-bulibaşa Ioniţă, iarăşĭ cu zapis avlicesc.
4.150

(Cod. LXXVII, fila 187.)

263. *Mănăstirea Râncăciovul*

Zemle Vlahiscoie. Ingrijire avênd Domnia Mea pentru tóte mănăstirile de aicĭ din Domnésca Nóstră ţéră, iar maĭ vîrtos pentru câte dintr'aceste mănăstirĭ rĕposaţiĭ ctitorĭ zidindu-le şi înzestrându-le cu acareturĭ dătătóre de venitur, prin testamenturile lor le-aŭ lăsat sobode şi neînchinate undevaşĭ, precum şi pe egumeniĭ lor singurĭ stăpînĭl şi numaĭ sub a stăpînireĭ otcârmuire atîrnându-le de privigherea şi îngrijirea Domnieĭ, maĭ cu adaos avem datorie, atât noĭ, cât şi ceĭ din urma nóstră fraţĭ luminaţĭ domnĭ, ca să îngrijim prin tóte putinciósele mijlóce, nu numaĭ pentru a lor bună stare, ci şi pentru paza ctitoricescilor orînduelĭ, cât va fi prin putinţă, după ale vremilor întîmplărĭ şi trebuinţe; după acéstă dar a nóstră neapĕrată datorie, precum pentru mănăstirea Bistriţa, i Câmpu-lungul, i Znagovul, i Vieroşul chibzuind cele spre folosul lor, am orînduit egumenĭ prin legăturĭ în scris în ce chip să urmeze, aşa şi pentru mănăstirea Râncăciovuluĭ chibzuind cele spre folosul eĭ, iată printr'acéstă Domnésca Nóstră carte, orînduim egumen la acéstă mănăstire cu ponturile de maĭ jos arĕtate pe Cuvioşia Sa arhimandritu Vasilie, carele aŭ dat şi chizăşie în scris la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele, că va fi următor întocmaĭ, spre a se păzi şi a se împlini datoriile numituluĭ câte din cele maĭ jos arĕtate privesc asupra sa, păzindu-se însă cu nestrĕmutare, adecă:

1. Să fie nestrĕmutat din egumenia asesteĭ mănăstirĭ în soroc de şése anĭ.
2. Să dea pe tot anul baniĭ şcólelor, după obiceiŭ, precum aŭ fost şi maĭ înainte, cum şi câte talerĭ una mie la cutia milosteniei, ca să se dea în lefile săracilor, fără a se socoti însă dvornicia obştirilor, că cu luarea acestor banĭ dobîndesce vre-o câtu-şĭ de puţină dicheomă asupra acesteĭ mănăstirĭ, scŭ a o socoti că este închinată la acéstă epitropie, ci împotrivă s'o cunóscă cu totul slobodă, care banĭ să aibă a'ĭ rĕspunde cu analoghie pe fieşcare lună.
3. Orĭ-ce meremeturĭ va trebui la numita mănăstire, să fie dator a le face cu cheltuiala sa.
4. Tótă datoria mănăstireĭ câtă va fi avênd, să o plătéscă în sorocul de de maĭ sus.
5. Orĭ-ce acareturĭ ar face pe moşiile mănăstireĭ, în mănăstire cum şi tot lucrul viilor i judecăţĭ, ce se va urma după vremĭ, la moşiile mănăstireĭ, pentru împresurarea hotarelor de către vecinĭ, séŭ pentru vre-o altă pricină, tóte aceste cheltuelĭ ce se va întêmpla, să fiă de la cuvioşia sa a-

www.dacoromanica.ro

fară numaĭ de se va întêmpla (feréscă Dumnedeŭ) în diastima acestuĭ soroc a se face vre-o stricăciune i alta pagubă mănăstireĭ, séŭ vre-unuĭ alt acaret al sĕŭ, din vre-o năvălire de vrăjmaşĭ, orĭ din foc pricinuit de eĭ, séŭ de resboiŭ, orĭ de cutremur, atuncĭ se arĕte la stăpînire acea dovedită stricăciune, ca să se chibzuiască mijlocul cel cuviincios, pentru dregerea aceleĭ stricăciunĭ, viile însă să se lucreze cu bună orînduială ca să le aducă la bună stare.—1817 Septembre 30.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

264. *Hrisovul sfinteĭ mănăstireĭ Rusico de la Sfetagora pentru talerĭ 250 de la ocne.*

Iubitorul de ómenĭ Dumnedeul nostru şi ziditorul a tótă făptura acelor vĕdute, prin scriptura cea cu totul sfîntă şi dumnedeească, prin cea veche şi prin cea nouă, tot-deauna ne îndémnă, ne învaţă şi ne povĕţuesce, ca să călĕtorim pe calea mântuitóre de suflet, măcar că şi prin alte mijlóce de fapte bune şi plăcute luĭ şi ne îndeamnă, iar maĭ vîrtos prin milostenie, pentru că dice: «milă voesc iar nu jertfă» şi iarăşĭ cu miiosteniile se curăţesc pĕcatele şi osebit de acestea şi de altele multe ne îndémnă şi ne poruncesce Domnul Dumnedeŭ prin vechiul testament; iarăşĭ prin cel noŭ însuşĭ stăpânul Christos prin evangelistul Mateiŭ dice: «Fiţĭ milostivĭ precum şi părintele vostru cel din cerurĭ milostiv este» şi iarăşĭ: «Fericiţĭ ceĭ milostivĭ, că aceia se vor milui» şi cu acest cuvînt ne bucură şi ne încredinţéză dicênd: «că de vor da un pahar de apă celuĭ setos, nicĭ acela nu-l va lăsa fără de plată»; decĭ de vreme ce acestea şi altele asemenea sunt plăcute şi bine primite înaintea luĭ Dumnedeŭ şi rĕsplătirile este bunătăţile cele cerescĭ şi vecinice, óre cu cât maĭ vîrtos sunt primite milele şi afieroseniile, ce se daŭ şi se adaogă fa sfintele şi dumnedeescile locaşurĭ şi mănăstirĭ, unde tot-deauna neîncetat se laudă şi se slăvesce numele mareluĭ şi a tot puterniculuĭ Dumnedeŭ; acestea dar şi ca acestea audind din sfintele scripturĭ şi cu inimă sdrobită şi smerită a le urma poruncindu-ne, cade se şi nouă a socoti cele pentru Dumnedeŭ şi pentru suflet, ca să putem a ne învrednici şi noĭ a audi acel dulce şi cu totul plin de bucurie glas al Domnuluĭ Dumnedeŭ «bine, slugă bună şi credinciósă intră întru bucuria Domnuluĭ tĕŭ»; iată şi eŭ robul mareluĭ şi prea înaltuluĭ Dumnedeŭ Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, cu mila şi cu darul luĭ Dumnedeŭ viind domn ţĕreĭ rumânescĭ, ridincându-mĭ mintea şi cugetul la cer şi cu gând curat din inimă voiósă, avênd mare evlavie către sfintele şi dumnedeescile lŏcaşurĭ, socotit'am Domnia Mea şi pentru sfînta mănăstire ce se numesce Rusico, de la Sfetagora, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfîntuluĭ mareluĭ mucenic Pantelemon, la care sf. mănăstire şi sf. móşte capul sfîntuluĭ Pantelemon aflându-se, aŭ nizuit aicĭ la Domnia Mea însuşĭ părinţiĭ călugărĭ de acolo, avênd cu sine acest cinstit şi sfînt odor şi cu mare jale arĕtându-ne slăbiciunea şi multa lipsă din întîmplările vremilor şi maĭ ales şi multa datorie în care se află acéstă

www.dacoromanica.ro

mănăstire, ca o corabie învăluită de furtunurĭ, și cerșind de la Domnia Mea milă și ajutor, rîvnind am rîvnit Domnia Mea, ca cu óre-care adaos de ajutor și întărire spre mângăerea părinților călugărĭ, ce se află la acéstă sf. mănăstire a ajuta și a ne face ctitor noŭ întru pomenirea veciniică, și printr'acest cinstit hrisov al Domnieĭ Mele, am hotărît, ca în toțĭ aniĭ să aibă a lua acéstă sf. mănăstire de la Ocnele marĭ talerĭ 250, carĭ banĭ să se dea nelipsit pe tot anul la mâna călugărilor, ce vor veni de la acéstă sf. mănăstire, la ḑiua sfîntuluĭ mareluĭ mucenic Pantelemon, adecă la 27 ale luĭ Iulie, după cum asemenea milă aŭ avut acéstă sf. mănăstire, atât de la Domnia Sa rĕposatul Constantin Mihaiŭ Racoviță Voevod, și în țéra Moldoveĭ și aicĭ, cât și de la Domnia Sa rĕposatul Ștefan Mihaiŭ Racoviță Voevod, i de la Domnia Sa rĕposatul Alexandru Ipsilant Voevod, precum și de la Domnia Sa rĕposatul Nicolae Constantin Caragea Voevod, prin hrisovul ce vĕḑum cu let 1782 Decembre 8. Dreptaceea și Domnia Mea ne-am milostivit și pritr'acest cinstit hrisov al Domnieĭ Mele am întărit mila acĕsta, ca să se păzéscă și de acum înainte nestrĕmutat, adeverind hrisovul acesta cu însășĭ Domnésca Nóstră iscălitură și pecete, i cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod martorĭ fiind și dumnė-lor cinstițĭ și credincioșĭ boerĭ velițĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Spătar, pan Barbu Văcărescu Vel Vistier, pan Dumitrașco Recoviță, Vel Vornic de țéra de sus; pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de țéra de sus, Grigorie Brâncoveanu Vel Vornic de țéra de jos, pan Alexandru Mavrocordat Vel Postelnic, pan Ioan Știrbeiŭ Vel Vornic al obștirilor, pan Nicolae Golescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Alexandru Filipesou Vel Logofĕt de țéra de jos, și ispravnic pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de țéra de sus; și s'aŭ scris hrisovul acesta întru al șéselea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ și mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos 1617 Octombre 30, de Mihail Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 280 verso.)

265. *Intărirea ce a dat Măria Sa mănăstireĭ Cișmeleĭ metohuluĭ mănăstireĭ Ecaton-Tapiliani din ostrovul Perul, de a i se păzi milele câte a rĕmas până acum bune pe séma sa.*

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că părinții de la sf. mănăstire Ecaton-Tapiliani din ostrovul Peru s'aŭ arĕtat cu jalbă către Domnia Mea pentru sfînta mănăstire ce se ḑice a Cișmeleĭ, de aicĭ din marginea Bucurescilor, ce este în capul poduluĭ Mogoșoieĭ, care este zidire a rĕposatuluĭ Domn Nicolae Mavrogheni, cum că fiind închinată la acéstă sf. mănăstire Ecaton-Tapiliani de rĕposatul ctitorul eĭ, din pricina rĕsvrătireĭ vremilor n'a putut să o iea în purtarea de grijă a părinților de acolo, iar acum o cer, pentru care mănăstire făcênd Domnia Mea cercetare, ne-am pliroforisit că mănăstirea este zidită din temelie și făcută cu casele i cu tóte împrejmuirile eĭ de rĕposatul Domn Mavrogheni ctitorul acesteĭ mănăstirĭ, pe loc cumpĕrat de

www.dacoromanica.ro

Domnia Sa cu banĭ, pentru care vĕḑum din condicele Divanuluĭ şi hrisovul Domnieĭ Sale cu lĕtul 1787 prin care pe lângă alte orînduelĭ lĕgă şi închină acéstă mănăstire a Cişmeleĭ la sf. mănăstire Ecaton-Tapiliani; acea dar închinare a rĕposatuluĭ ctitor, ce se găsesce sĕvîrşită prin numitul hrisov, o întărim şi Domnia Mea a se păzi întocmaĭ şi fiind-că acéstă mănăstire are şi haznaua apelor ce se împart la tóte cişmelele din politia Bucurescilor, a avut de la rĕposatul ctitorul sĕŭ îndestulate dăniĭ de moşiĭ şi acareturĭ, cum şi milĭ domnescĭ, şi în urmă esind cu pricină acareturile s'a isterisit mănăstirea dându-se la ceĭ ce aŭ avut cuvînt şi dreptate, precum şi dintru acele milĭ împuţinându-se iarăşĭ din pricinĭ cuviincióse, câte aŭ rĕmas bune şi i s'a orînduit a le avea şi le aŭ întărit rĕposaţiĭ trecuţĭ Domnĭ, le-am întărit şi Domnia Mea prin cartea ce am dat mănăstireĭ la lĕtul 1813 Maiŭ 28. Drept aceea şi acum printr'acéstă carte, ce dăm mănăstireĭ Cişmeleĭ, întărim închinarea eĭ a se păzi şi egumenul cel orînduit de acolo de jos, să fie dator a păzi rînduiala rĕposatuluĭ ctitor, urmând şi el ca alţĭ egumenĭ, ce se află la mănăstrĭ şi metóşe închinate, să i se păzéscă şi milele ce prin cartea Domnieĭ Mele de la 1813 Maiŭ 29 sunt întărite, i saam receh gpd.—1817 Noembre 23.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd).

Cod. LXXVII, fila 281 verso.)

266. *Cartea arhimandritului Vasilie la mănăstirea Znagovul cu ponturile cum are să fie.*

Zemle Vlahiscoie. Ingrijire avênd Domnia Mea pentru tóte mănăstirile de aicĭ din Domnésca Nóstră ţéră, iar maĭ vîrtos pentru câte dintr'aceste mănăstirĭ, rĕposaţiĭ ctitoriĭ lor, zidindu-le şi înzestrându-le cu acareturĭ dătătóre de venituri prin testamenturile lor, le-aŭ lăsat slobode şi ne-închinate unde-vaşĭ precum şi pe egumeniĭ lor singurĭ stăpînĭ şi numaĭ sub a stăpînireĭ ocârmuire atârnându-le de privigherea şi îngrijirea domnieĭ, maĭ cu adaos avem datorie atât noĭ cât şi ceĭ din urma nóstră fraţĭ luminaţĭ domnĭ, ca să îngrijim prin tóte putinciósele mijlóce nu numaĭ pentru a lor bună stare, ci, şi pentru paza ctitoricescilor orînduelĭ cât va fi prin putinţă, după a vremilor întêmplărĭ şi trebuinţe; după acéstă daŭ a nóstră neapĕrată datorie, precum prentru mănăstirea Bistriţa i Câmpul-lungu, chibzuind cele spre folosul lor, am orînduit egumenĭ prin legătură în scris în ce chip să urmeze, aşa şi pentru mănăstirea Znagovuluĭ (fiind şi acésta una din cele neînchinate unde-vaşĭ) chibzuind cele spre folosul eĭ, şi pliroforisindu-ne prin amăruntele cercetărĭ de reaua economie cu care s'aŭ purtat năstavnicul ce aŭ fost până acum la acéstă mănăstire (precum prin osebit pitac al Domnieĭ Mele ce am dat către preaosfinţia sa părintele Metropolitul i către iubitoriĭ de Dumneḑeŭ episcopĭ şi către dumnéluĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus pe larg se arată) am lipsit din egumenie pe numitul năstavnic şi iată printr'acéstă Domnésca Nóstră carte, am orînduit egumen la acéstă mănăstire cu ponturile de maĭ jos arĕtate, pe cuvioşia

www.dacoromanica.ro

sa arhimandritul Vasile carele, aŭ dat şi chezăşie înscris de neguţător cinstit şi sigur, la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele, că va fi următor întocmaĭ spre a se păzi şi a se împlini datoriile numituluĭ arhimandrit câte din cele de maĭ jos arĕtate privesc asupra sa, păzindu-se însă cu nestrĕmutare şi cele ce iarăşĭ maĭ jos se arată din partea Domnieĭ Mele.

1. Să fie nestrĕmutat din egumenia acesteĭ mănăstirĭ în diastimă de 12 anĭ.

2. Să dea pe tot anul baniĭ şcólelor după obiceiul ce aŭ fost şi maĭ înainte, i câte taleri 2.500 la cutia milosteniei ca să se dea în lefile săracilor, fără de a socoti însă dvornicia obştirilor, că cu luarea acestor banĭ, dobîndesce vre-o câtuşĭ de puţină dicheomă asupra acesteĭ mănăstirĭ séŭ a socoti că este închinată la acéstă epitropie, ci împotrivă să o cunóscă cu totul slobodă, carĭ aceştĭ banĭ să aibă a-ĭ rĕspunde numitul egumen cu analoghie pe fieş-care lună.

3. Arenḑile moşiilor mănăstirescĭ fiind vîndute de cel de maĭ înainte năstavnic, câte treĭ, patru şi cincĭ anĭ orĭ şi maĭ mulţĭ, de la anul viitor létul 1818 înainte, să aibă voie numitul egumen a întórce acelor arendaşĭ baniĭ câţĭ vor încredinţa prin jurămînt că a dat în adevĕr năstavniculuĭ de maĭ înainte şi să le facă apoĭ zapt cuvioşia sa, vînḑêndu-le la or-cine va găsi preţ maĭ bun, iar găsindu-se niscarĭ-va arenḑĭ vîndute de la let viitor înainte, numaĭ cu iscălitura năstavniculuĭ ce aŭ fost, acelea să le facă zapt cuvioşia sa fără de întórcere de banĭ şi aceĭ arendaşĭ să-şĭ céră şi să-şĭ caute baniĭ de unde i aŭ dat.

4. Orĭ-ce meremeturĭ va face cuvioşia sa la acareturile mănăstireĭ cele din năuntru i cele din afară i la lucrul viilor i la iconomia mănăsteĭ i la judecăţĭ ce se vor întîmpla după vremĭ la moşiile mănăstireĭ pentru împresurarea hotarelor de către vecinĭ saŭ pentru vre-o altă pricină, tóte acelea să fie de la cuvioşia sa, afară numaĭ de s'ar întîmpla (feréscă Dumneḑeŭ) în diastima acestuĭ soroc, a se face vre-o stricăciune saŭ altă pagubă mănăstireĭ saŭ vre-unuĭ alt acaret al sĕŭ din vre-o năvălire de vrăjmaşĭ, orĭ din foc pricinuit de eĭ, orĭ de rĕsboiŭ, séŭ de cutremur, atuncĭ să arate la stăpânire acea dovedită stricăciune ca să se chibzuiască mijlocul cel cuviincios pentru dregerea stricăciuneĭ.

5. Orînduelile bisericeĭ i ale mănăstireĭ să le păzéscă după cuviinţă şi după testamentul ctitorilor.

6. Zestrea mănăstireĭ mişcătóre şi nemişcătóre şi de sineşĭ mişcătóre, la împlinirea soroculuĭ, să fie dator a o da deplin după catastih de perilavĭ cu care o primesce acum sub iscălitura sa, afară numaĭ orĭ din ţiganiĭ carĭ orĭ de vor muri saŭ de vor spori până la împlinirea soroculuĭ de maĭ sus arĕtat să fie paguba saŭ câştigul în norocul mănăstireĭ, iar când se va dovedi că aŭ fugit niscare-vaşĭ ţiganĭ din pricina necăutăreĭ séŭ a releĭ petrecerĭ din partea cuvioşieĭ sale, atuncĭ să fie dator cu a sa cheltuială, orĭ a-ĭ aduce la urma lor saŭ a-ĭ pune la loc.

7. Din veniturile mănăstireĭ, orĭ pagubă de se va întêmpla saŭ câştig până la împlinirea soroculuĭ de 12 anĭ, să fie în norocul cuvioşieĭ sale, fără de a i se lua de către cine-vaşĭ nicĭ o socotélă, orĭ cuvioşia sa să céră vre-o pagubă.

8. La împlinirea soroculuĭ de 12 anĭ, să lase mănăstirea slobodă cu to-

www.dacoromanica.ro

tul de datorie, precum asemenea să lase slobode și arenḑile tuturor acareturilor și moșiilor mănăstireĭ.

9. Chezașul cuvioșieĭ sale după chezășia ce aŭ dat înscris la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele, este dator, că de nu va păzi și va urma cuvioșia sa tóte cele de maĭ sus arĕtate întocmaĭ și pe deplin, séŭ de nu va da la împlinirea soroculuĭ zestre mănăstireĭ deplin precum s'a ḑis maĭ sus, să fie însușĭ chezașul rĕspunḑĕtor și platnic întru tóte fără de a i se primi vre-un cuvînt de pricinuire.

10. De se va întîmpla mórtea cuvioșieĭ sale maĭ înaintea soroculuĭ de 12 anĭ, să rĕmâe chezașul în locu-ĭ și să se urmeze acéstă simfonie pe chipul chezașuluĭ întocmaĭ ca și când ar trăi și cuvioșia sa, fără a se strămuta câtușĭ de puţin, fără numaĭ stăpânirea să orînduiască atuncĭ un călugăr la mănăstire ca să pórte numaĭ închipuirea de egumen și să fie și purtător de grijă a se păzi orînduiala bisericeĭ. i saam receh gpd.—1817.

(Iscălitura gpd., pecetea gpd. Vel Logoféť.

(Cod. LXXV, pag. 182. v.)

267. *Cartea arhiereuluĭ Sevastis năstavnicul mănăstireĭ Tismana din sud Gorj.*

Tóte facerile de bine ce săvîrșesc Domniĭ și oblăduitoriĭ ţĕreĭ spre întărirea și ajutorul sfintelor luĭ Dumneḑeŭ lŏcașurĭ, sunt după datoria și evlavia creștinéscă, iar cele ce pricinuesc și deosebit folos și mângâere în partea noroduluĭ politicesc, cu atât sunt maĭ mult vrednice și bine primite luĭ Dumneḑe și ómenilor. Drept aceea, cu tóte că arhiereuluĭ Sevastis prin hrisovul rĕposatuluĭ Alexandru Vodă Ipsilant în let 1797 i s'a fost lăsase mănăstirea Dealuluĭ, cu făgăduială de neschimbare în viaţa sa, în care hrisov rĕzemându-se aŭ și pus în lucrare cele făgăduite spre folosul aceĭ mănăstirĭ, iar la let 1807 Iulie în vreme când se afla aicĭ în ţéră armia ruséscă, luându-i se de sub otcârmuire și maĭ în urmă găsindu-se la mânile numituluĭ arhiereŭ adeverirĭ sub iscălituri de obraze vrednice și cinstite pentru petrecerea sa și urmarea celor cu folos care aŭ făcut aceĭ mănăstirĭ Délululuĭ, s'aŭ găsit cu cale de obștea boerilor Divanuluĭ și i s'aŭ dat mănăstirea Tismana pentru năpăstuirea ce i s'aŭ făcut cu luarea mănăstireĭ Délululuĭ, iar după venirea Domnieĭ Mele cu oblăduirea acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, făcêndu se Domnieĭ Mele cunoscute acestea, prin jalba ce ne-aŭ dat, cu dinadinsul am cercetat prin taină și de faţă, și pliroforisindu-ne de tot adevĕrul, cum și după încredinţarea ce ne-aŭ dat de ipochimenul sĕŭ, nevrênd Domnia Mea a trece cu vederea ticăloșia ce putea a'ĭ veni cu lipsirea și otcârmnirea numiteĭ mănăstireĭ Tismana, am găsit cu cale și prin Domnescul nostru hrisov din let 1814 Noembre 20, și de isnóvă 'ĭ-am dat numita mănăstire în desăvîrșită purtare de grijă, spre a o avea până în sfîrșitul vieţeĭ sale, ca într'acésta rezemându-se, să nu-și împuţineze libovul ce firesce are spre adăogirea lucrurilor mănăstirescĭ, ci maĭ vîrtos să îngrijéscă pururea cu dorinţă de a nu se supune sub

www.dacoromanica.ro

datorii, acéstă dar bună întocmire vrênd Domnia Mea a afla de se păzesce cu deadinsul, prin pitacul Domnieĭ Mele de la 16 ale următoruluĭ Decembre, făcêndu-se cunoscută dumnéluĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus Constantin Bălăceanu spre a se face cercetare de se păzesce în fiinţa eĭ, şi după scumpă şi amăruntă iscodire ce aŭ făcut dumnéluĭ, ne-aŭ dat pliroforie cum că măcar că în diiastima vremeĭ din cea de sus arătată întocmire a hrisovuluĭ Domnieĭ Mele mănăstirea acésta Tismana aŭ pătimit de adalâĭ turcĭ, dar pe lângă tóte cele cercate nevoĭ aŭ găsit făgăduiala arhiereiĭ sale în adevĕr şi întocmaĭ dupĕ voinţa Domnieĭ Mele, adecă mănăstirea în stare bună, dupĕ ctitoricescile testamenturĭ şi cu chinovie de părinţĭ călugărĭ, nesupusă la nicĭ un fel de datorie, care fapte bune şi cu gând creştinesc fiind primite înaintea luĭ Dumneḑeŭ şi lăudate de ómenĭ, pe carĭ nu este cu cale a le zăticni cine-vaşĭ, iar maĭ vîrtos să le adevereze şi să le întemeeze, pentru aceea dar am chibzuit maĭ cu dinadinsul să întocmim cele de maĭ jos arătate ponturĭ, din care nădăjduim să izvorască maĭ cu adaos rîvnă pe lângă alte bune fapte ale arhierieĭ sale, folositóre cu mult din ceea ce pînă acum aŭ curs laude şi vrednicii haractiruluĭ sĕŭ în rămăşiţa ḑilelor sale, adecă sirguinţă a nu supune mănăstirea la datoriĭ pînă la sfîrşitul sĕŭ precum nicĭ pînă acum nu aŭ supus'o; podóba şi orînduiala ctitoricescilor testamenturĭ neîncetat pentru neadormita mângâere a sufletelor acelor rĕposaţĭ ctitorĭ, şi pentru a însăşĭ arhiereiĭ sale cinste în viaţă şi pomenire sufletéscă dupĕ petrecania sa, şi fără de a socoti neşcine că numaĭ pentru al sĕŭ folos în parte ţine mănăstirea acésta, care ponturĭ sunt acestea: adecă:

1. Mănăstirea să o aibă dupĕ puterea hrisovuluĭ Domnieĭ Mele pînă la sfîrşitul vieţeĭ sale, şi nestrĕmutat de nimenea.

2. Să dea pe tot anul baniĭ şcólelor talerĭ 650 dupĕ întocmirea ce s'aŭ făcut de Domnia Mea acum în următorul let . . . . . pentru tóte mănăstirile ţĕreĭ la plata banilor şcólelor, care este vechiŭ şi canonisit obiceiŭ, între care întocmire este şi mănăstirea acésta cu arĕtata sumă, fără de a se maĭ scădea saŭ a se maĭ adăoga, şi osebit să dea şi talerĭ 5.000, care aceştĭ talerĭ 5.000 când se va întîmpla (ferésca Dumneḑeŭ) bólă de ciumă în ţéră, să aibă a'ĭ da la epistaţiĭ caseĭ lazareturilor ce'ĭ va orîndui stăpînirea, ca să fie pentru trebuinciósele cheltuelĭ ale spitalurilor, iar în aniĭ ceĭ din norocire nu va fi în ţéră acest fel de bólă, să dea la cutia milosteniilor ca să se dea în lefile săracilor pentru sufletul acelor rĕposaţĭ ctitorĭ, fără de a socoti însă vornicia obştirilor că cu luarea acestor banĭ dobîndesce vre-o câtuşĭ de puţină dicheomă asupra acesteĭ mănăstirĭ, saŭ a socoti că este închinată sub acéstă epitropie, ci împotrivă să o cunóscă cu totul slobodă, carĭ banĭ să aibă a-ĭ da cu analoghie pe fie care lună de la ḑi-întâiŭ a luneĭ luĭ Ianuar let 1818, iar de alte orĭ ce fel de dărĭ vor eşi peste cele alte mănăstirĭ acéstă mànăstire să fie cu totul apĕrată.

3. Dregerile şi meremeturile ce vor fi trebuincióse atât în mănăstire cât şi la acareturile dupĕ la moşiile mănăstireĭ să le facă, cum şi tóte moşiile i viile mănăstireĭ să le caute şi să le lucreze dupĕ cuviinţă şi buna orînduială precum s'aŭ urmat şi pînă acum, cum şi zestrea mănăstireĭ care aŭ primit'o prin catastihul sĕŭ de perilavĭ să o aibă întrégă şi de faţă şi de va fi în putinţă să o şi sporéscă, ca să aibă cinste şi laudă în viaţă şi

www.dacoromanica.ro

după petrecania sa, iar nu împotrivă cu scădere şi catigoriĭ de rĕŭ iconom care nicĭ odată nu o nădăjduim a lăsa sufletul sĕŭ întru acea sarcină şi categorie, pentru că Domnia Mea nădăjduind dreptuluĭ sĕŭ cuget, nu 'l-am îndatorat la nicĭ un fel de chezăşie precum aŭ dat alţĭ egumenĭ după la alte mănăstirĭ slobode domnescĭ ca Tismana.

4. In tótă viaţa egumenieĭ arhierieĭ sale socotélă să nu i se ceară.

5. De se va întîmpla, feréscă Dumneḑeŭ, a se face stricăciune în oblăduirea egumenieĭ sale, i alte pagube mănăstireĭ saŭ vre-o unuĭ alt acaret al mănăstireĭ de vre-o năvălire de vrăjmaşĭ i de rĕzboiu, orĭ din cutremur saŭ din foc pricinuit de vrăjmaşĭ saŭ hoţĭ, atuncĭ întîmplătórea primejdie să o facă cunoscută stăpînireĭ spre a i se da voie să se împrumute să drégă cele stricate la loc, iar când împotrivă se va găsi datoriĭ orĭ cu zapise avlicescĭ saŭ prosapiches să se plătéscă din perisia sa.

Drept aceea, poruncim Domnia Mea tuturor călugărilor, ómenilor şi robilor de la numita mănăstire, să-l cunósceţĭ pe arhiereul Sevastis stareţ şi egumen şi de acum înnainte în tótă viaţa sa, dându-ĭ supunere şi ascultare la cele ce vĕ va porunci asupra trebilor mănăstirescĭ, căcĭ orĭ-carele se va arĕta împotrivitor, să scie că are voie a ĭ arĕta Domnieĭ Mele ca să se pedepséscă, afară din robiĭ mănăstireĭ cărora în tótă vremea după vina lor are a-ĭ certa, aflându-se cu privighere de a nu se rĕspîndi în ţĕrĭ străine şi dumné-ta Vel Logofete de ţéra de sus să primescĭ asemenea contract de la mâna arhieriĭ sale cu ponturile de maĭ sus arĕtate dat la canţelaria Divanuluĭ, care amêndouĕ aceste aşeḑămînturĭ şi întocmirĭ pentru egumenatul sĕŭ la mănăstirea Tismana, să se trécă şi în condica Dianuluĭ spre a fi sciute.—1817 Decembre 29.

(Iscălitura şi pecetea gpd.)

Cu tóte că mănăstirea Tismana cu a căreia egumenat sunt năstavnic şi însărcinat eŭ prin luminat hrisov Mărieĭ Sale prea înălţatuluĭ domn Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod a o avea pînă la sfîrşitul vieţeĭ mele pentru multe slujbe şi strădaniĭ ce am făcut şi eŭ patrieĭ mele, şi cu îndatorire a păzi podóba şi orînduiala ctitoricescilor testamenturĭ, dar şi acum prin iscodirea ce aŭ făcut Măria Sa aflând nestrĕmutată coprinderea şi puterea luminatuluĭ hrisov, aŭ chibzuit Măria Sa cele maĭ cu cale întocmirĭ vrednice de laudă şi pricinuitóre de folos sufletelor ctitorilor şi ostenelilor mele pomenire, care bun cuget al Mărieĭ Sale cunoscêndu l şi eŭ că 'mĭ este şi mie folositor şi pricinuitor de verĭ-ce odihnă a rĕmăşiţeĭ ḑilelor mele prin cele maĭ jos arĕtate ponturĭ s'aŭ întocmit, adecă:

1. Mănăstirea să o am după puterea hrisovuluĭ Mărieĭ Saie pînă la sfîrşitul vieţeĭ şi nestrĕmutat de nimenea.

2. Să daŭ pe tot anul baniĭ şcólelor talerĭ 650 după întocmirea ce s'aŭ făcut de Măria Sa acum în urmĕtorul an pentru tóte mănăstirile ţĕreĭ la plata banilor şcólelor care este vechiŭ şi canonisit obiceiŭ, între care întocmire este şi mănăstirea acésta cu arĕtata sumă, fără de a se maĭ scădea saŭ a se maĭ adăoga, şi osebit să daŭ şi talerĭ 5.000, care aceştĭ banĭ talerĭ 5.000 când se va întîmpla (feréscă Dumneḑeŭ) bólă de ciumă în ţéră, să am a-ĭ da la epistaţiĭ caseĭ lazareturilor ce-ĭ va orîndui stăpînirea, ca să

www.dacoromanica.ro

fie pentru trebuinciósele cheltuelĭ ale spitalurilor, iar în anii ceĭ din norocire nu va fi în ţéră acest fel de bólă, să-ĭ daŭ la cutia milosteniilor, ca să se dea în lefile săracilor a fi pentru sufletul acelor rĕposaţĭ ctitorĭ, fără de a socoti însă vornicia obştirilor că cu luarea acestor banĭ dobîndesce vre-o câtu-şĭ de puţiuă dicheomă asupra acesteĭ mănăstirĭ, séŭ a socoti că este închinată sub acéstă epitropie, ci împotrivă să o cunóscă cu totul slobodă; carĭ banĭ să am a-ĭ da çu analoghie pe fieş-care lună de la ḑi-întâiŭ a luneĭ luĭ Ianuar let 1818, iar de alte orĭ-ce fel de dărĭ ce vor eşi peste cele-lalte mănăstirĭ, acéstă mănăstire, să fie cu totul apĕrată.

3. Dregerea şi meremeturile ce vor fi trebuincióse atât în mănăstire cât şi la acareturile de pe la moşiile mănăstireĭ să le fac, cum şi tóte moşiile i viile mănăstireĭ să le caut şi să le îngrijesc dupĕ cuviinţă şi bună orînduială precum am urmat şi pînă acum, cum şi zestrea mănăstireĭ care am primit'o prin catastihul meŭ de perilavĭ să o am întrégă şi de faţă şi cât va fi putinţă să o şi sporesc ca să-mĭ fie spre laudă în viaţă şi dupĕ petrecania mea, iar nu împotrivă cu scădere şi categorie de rĕŭ iconom care nicĭ odată nu nădăjduesc a-mĭ lăsa sufletul meŭ într'acea sarcină şi categorie, pentru că Măria Sa prea înălţatul domn, nădăjduind dreptuluĭ meŭ cuget, nu m'aŭ îndatorat la nicĭ un fel de chezăşie, precum aŭ dat alţĭ egumenĭ dupĕ la alte mănăstirĭ slobode domnescĭ ca mănăstirea acésta Tismana.

4. Tótă viaţa egumenieĭ mele socotélă să nu daŭ nimuluĭ.

5. De se va întîmpla, ferésca Dumneḑeŭ, a se face stricăciune în otcârmuirea egumenieĭ mele i alte pagube la mănăstire saŭ vre-uuuĭ alt acaret al mănăstireĭ din vre o năvălire de vrăjmaşĭ i de rĕzboiŭ orĭ din cutremur saŭ din foc pricinuit de vrăjmaşĭ saŭ hoţĭ, atuncĭ întîmplătórea primejdie să o facă cunoscută stăpînireĭ spre a mi se da voe să mĕ împrumut ca să dreg cele stricate la loc, iar mănăstirea nicĭ odată nu sunt volnic a o supune la datorie, nicĭ cu zapise avlicescĭ nicĭ prosapica să nu fiŭ volnic a mĕ împrumuta, iar când împotrivă voiŭ urma orĭ în viaţa saŭ dupĕ mórte şi se vor găsi vre-o datorie să se plătéscă din periasia mea, iar mănăstirea nu are a se îndatora întru nimic. Drept aceea, am dat acest al meŭ contract la canţelaria Divanuluĭ Marieĭ Sale luĭ vodă, spre a se păzi ponturile de maĭ sus arĕtate întocmaĭ şi nestrĕmutat.—1817 Decembre 29

Sevastis Dionisios.

268. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Prea Sfinţia Ta părinte Metropolite, fiind-că în trecutele ḑile aŭ venit însciinţare la auḑul Domnieĭ Mele, că de către protopopiĭ plăşilor s'ar fi urmând, atât în judeţele de peste Olt, cât şi în cele de dincóce, o neorînduială la luarea avaetuluĭ, al *bastonuluĭ protopopesc*, de acéea cerem de la preaosfinţia ta, să ne daĭ plirotorie în scris: cât ecât era legiuit din vechime a se lua acest avaet? de s'aŭ maĭ făcut în urmă vre-un adaos, din ce vreme, cu ce poruncă, şi cum se urmézā acum de către potropopĭ luarea acestuĭ avaet? tolco pisah gpd. 1818 Mart 9.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXVII, pag. 72.*)

www.dacoromanica.ro

269. *Pitac către episcopul Argeşiŭ pentru a arĕta pliroforie curată, cât aŭ fost maĭ înainte avaetul bastonutuĭ potropopesc şi acum cât este.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.—Iubitorule de Dumnedeŭ Sfinţia Ta episcópe Argeşiŭ, fiind-că într'aceste ḑile aŭ venit însciinţare la auḑul Domnieĭ Mele, că de către potropopiĭ plăşilor s'ar fi urmând o neorînduială la luarea avaetuluĭ al bastonuluĭ potropopesc, de acea cerem Domnia Mea, de la sfinţia ta, să ne daĭ pliroforie în scris: câte cât era legiuit din vechime a se lua acest avaet, de s'aŭ maĭ făcut în urmă vre-un adaos, din ce vreme. cu ce poruncă, şi cum se urméză acum de către potropopĭ în eparhia Sfinţieĭ Tale luarea acestuĭ avaet? tolco pisah gpd.—1818 Mart 9.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către episcopul Buzĕŭ.

(*Cod. LXXXVII, pag. 72.*)

270. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

De vreme ce locul acesta pe care cer jăluitoriĭ ovreĭ a-şĭ face sinagoga, este bun şi drept al lor cumpĕrat de la mezat şi vre-o biserică acolo aprópe nu este, după pliroforia ce ne daŭ printr'acéstă anafora dumné-lor veliţiĭ dvornicĭ i dumné-luĭ Vel Cămăraşul, de aceea hotărîm şi poruncim Domnia Mea, să aibă voĭe jăluitoriĭ ovreĭ de a-şĭ face sinagoga pe acel loc, încunjurându-l însă cu zid înalt împrejur după făgăduiala ce aŭ dat înaintea dumné-lor maĭ sus numiţilor boerĭ.—1818 Iunie 7.

Vel Logofĕt

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Dupĕ luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni se dă la acéstă alăturată jalbă a locuitorilor ovreĭ de aicĭ, prin care ḑic, că ne-avênd vre-o sinagogă aicĭ, dupĕ vremĭ, aŭ cercat multe discoliĭ şi pagube; acum de la mezat aŭ cumpĕrat un loc dosnic lângă Dâmboviţa, netrebuincios altora, să facă în faţă case pentru şederea săracilor şi în dos sinagogă, rugând milostivîrea Mărieĭ Tale a avea acéstă voĭe să nu se supere de către cine-vaşĭ; am mers şi înşine la acest loc ce este în mahalaoa Popesculuĭ şi intrând în cercetare maĭ întâiŭ, ne încredinţăm dintr'o anafora a stărostieĭ, care s'aŭ întărit de Măria Ta la trecutul April 10, că locul acesta de la mezat 'l-aŭ cumpĕrat Gavril Coen şi Marcul Arseh ovreĭ, care este în faţă stînjenĭ 12 şi palme 6, la mijloc stînjenĭ 12 şi palme 2 şi la fund stînjenĭ 12 şi palme 5, iar fundul din faţa poduluĭ se pogóră din mahalaoa Popesculuĭ spre Beilic pînă în Dâmboviţa Acest loc se învecinesce cu Magdalina soţia rĕposatuluĭ fereiŭ Ergheliŭ vînḑĕtórea, ce are case între Beilic şi între acest loc; peste uliţă case próste; vre-o sf. biserică aprópe de acest loc al lor nu este, şi peste acestea jăluitoriĭ ovreĭ s'aŭ făgăduit înaintea nóstră, că vor încunjura acest loc cu zid înalt. Decĭ fiind că la nimenĭ nu póte aduce supĕ-

www.dacoromanica.ro

rare facerea sinagogeĭ pe locul lor, ce 'l-aŭ cumpĕrat de la sultan-mezat. găsim cu cale, să aibă acéstă voĭe, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Măria Ta. Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic.—1818 Maiŭ 16.
Iordache Slătineanu Vel Vornic, Vel Cămăraş.

(Cod. LXXXIX, pag. 350.)

271. *Pitac către Metropolit pentru a da nizam preoţilor, ca ce ómenĭ străinĭ şi săracĭ vor muri prin mahala séŭ prin têrg să se îngrópe cu cheltuială de la cutia aceĭ bisericĭ.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Preaosfinţia Ta părinte Metropolite, fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea cum că, mulţĭ din străinĭ şi chiar pămîntenĭ ce sunt bolnavĭ şi li se întîmplă mórte, după ce mor se aruncă pe uliţe şi iĭ ieaŭ alţiĭ de âmblă cu mortul cerênd milostenie, cu cuvînt ca să plătéscă la preoţĭ să-l îngrópe, a cărora urmare şi mijloc soçotind-o domnia Mea de neguţătorie, de aceea straşnic poruncim ca îndată după primirea Domnesculuĭ nostru pitac, să daĭ preaosfinţia ta poruncă tuturor preoţilor din mahalale i têrg, ca de astăḑĭ înainte să aibă îngrijire fieş-care preot, ca câţĭ de aceştĭ nemernicĭ se vor întîmpla să móră, în verĭ-ce mahala, să saie singurĭ şi cu cheltuială de la cutia aceĭ bisericĭ să se îngrópe, însă fără de a sta mortul un cés măcar la uliţă, fără de a pretenderisi să iea şi pentru sinele plată, căcĭ de se va maĭ găsi morţĭ scoşĭ la uliţă séŭ aruncaţĭ, avem să facem Domnia Mea scumpă cercetare şi dovedindu-se din ce mahala va fi acel mort şi nu va fi îngrijit preoţiĭ de a-l îngropa, precum poruncim, să scie că va fi osîndit să plătéscă din casele lor cheltuiala îngropăreĭ şi după canónele bisericescĭ se vor şi pedepsi, tolco pisah gpd.—1818 Ianuar 7.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

(Cod. LXXXVII pag. 58 verso.)

272. *Hrisovul mănăstireĭ Trisfetitele de la Moldova, de taleri 150, milă din vama Focşanilor carĭ să-ĭ dea cu pecetluit.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachiscoie. — Urmat'am întru tóte sfintelor şi dumneḑeescilor scripturĭ, căcĭ facerile de bine curăţesc pĕcatele şi ceĭ milostivĭ aceia se miluesc. Drept aceea. fiind-că sf. mănăstire ce se chiamă Trisfetitele din oraşul Iaşĭ, din ţéra Moldoviĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce ceĭ dintru sfinţĭ părinţiĭ noştriĭ marĭ arhiereĭ şi dascălĭ aĭ lumeĭ Vasile cel Mare, Grigorie Bogoslovul şi Ión Zlataust, la care sf. mănăstire se află şi móştele prea cuvióseĭ maiceĭ nóstre Paraschiveĭ, dând tămăduire necontenit la ceĭ neputincioşĭ, care sf. mănăstire este făcută dintru început de rĕposatul Domnia Sa Vasile Voevod şi după ce o aŭ sĕvîrşit şi o aŭ înfrumuseţat, după cum se vede, aŭ închinat'o la tóte sfintele mănăstirĭ de la sfîntul munte al Anatoluluĭ, de unde şi după

www.dacoromanica.ro

vremĭ se orînduesc năstavnicĭ şi purtătorĭ de grijă acesteĭ sfinte case. Decĭ miluindu-ne Dumnedeŭ şi pe noĭ cu domnía acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ românescĭ şi aflând Domnia Mea de tămăduirile ce se fac necontenit la ceĭ ce vin cu credinţă către móştele cele isbăvitóre şi făcĕtóre de minunĭ, ce se află într'acest sfînt locaş, şi vĕdênd Domnia Mea şi hrisóvele celor maĭ dinainte rĕposaţĭ fraţĭ domnĭ, prin care orînduesc să iea acéstă sf. mănăstire la luna luĭ Septembre întâiŭ de la vama Focşanilor céră oca 200 şi în toţiĭ aniĭ să vie trimisul de la acéstă sf. mănăstire, aicĭ la domnie şi cu pecetluit domnesc să i se dea pentru acéstă sumă de céră banĭ, adică de oca po banĭ 90, care face talerĭ 150 şi cu aceştĭ banĭ vor cumpĕra părinţiĭ de asolo céră pentru tréba sf. mănăstirĭ, care acéstă milă dupĕ ce ne-a învrednicit şi pe noĭ Domnul Dumnedeŭ cu oblăduirea acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ rumânescĭ, am bine-voit Domnia Mea de am înnoit'o ca să aibă în toţĭ aniĭ a veni trimisul de la acéstă sf. mănăstire aicĭ la Domnia Mea şi cu pecetluitul Domnieĭ Mele, sa i se dea aceştĭ banĭ talerĭ 150 de la visteria Domnieĭ Mele cu carĭ banĭ să cumpere părinţiĭ de acolo céră pentru trébă sf. mănăstirĭ şi pentru cinstea şi luminarea sf. móşte şi pentru pomenirea Domnieĭ Mele, şi a părinţilor Domnieĭ Mele. Rugăm şi pe alţĭ fraţĭ întru Christos domnĭ, carĭ dupĕ vremĭ se vor învrednici a fi domnĭ şi stăpânitorĭ ţĕrĭ acesteia să înnoiască şi să întăréscă mila acésta şi cu hrisóvele Domniilor Sale, ca să le fie prea sfinţiĭ Ierarhĭ şi prea cuviósa maica nóstră Paraschiva de ajutor şi de paza Domniilor Sale şi să fie şi lor şi nouă vecinică pomenire; şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Isaac Ralet Vel Ban, pan Gheorghe Arghiropol Vel Spătar, pan Barbu Văcărescu Vel Vistier, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic de ţéra de sus, pan Constantin Bălăceanu, Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Alexandru Mavrocordat Vel Postelnic, pan Constantin Dudescu Vel Vornic al treilea, pan Petrache Ritoridis Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Gheorghe Ralea Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Ion Ştirbeiŭ Vel Vornic al obştirilor, pan Alexandru Ghica Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Dumitrache Hrisoscoleŭ Vel Vornic de politie şi Ispravnic, pan Constantin Bălăcénu Vel Logofĕt de ţéra de sus, şi s'a scris hrisovul acesta întru al şeaselea an dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul Scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Iisus Christos 1818 Maiŭ 4, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Iscălitura şi pecetea gpd.)

Constantin Bălăcénu Vel Logofĕt prociteh.

(*Cod. LXXVII, fila 324.*)

Notă.—Maĭ urméză şi alte anexe în volumul de anexe. Din eróre-s'aŭ pus aci chiar şi aceste 272 de documente, în timpul bóleĭ de care am pătimit în 1897.

V. A. URECHIĂ.

www.dacoromanica.ro

CAP. IV.

Şcóla şi cultura publică sub Caragea.

Una din primele lucrărĭ a luĭ Caragea îndată după sosire la Bucurescĭ fu de a însărcinà pre biv Vel Vornic Grigorie Brâncoveanu şi pre biv Vel Căminar Nestor ca să tocmèscă şi să cerceteze socotelile cutieĭ şcólelor de venitul şi cheltuiala lor şi să propună planul de reorganisare a şcólelor. La 1 Decembre 1812 noul Domnitor, în interesul cercetărilor ordonate luĭ Grigorie Brâncoveanu, dă următorul pitac:

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar.

Fiind-că prin osebit pitac am orînduit Domnia Mea pre D-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Vornicul Grigorie Brâncoveanu, ca să teorisèscă şi să cerceteze socotelile cutieĭ şcólelor de venitul şi cheltuiala lor şi, spre a săvîrşi acéstă cercetare cu bună orînduială şi cu deslușire, este trebuință de a se vedè de D-luĭ numitul boer tóte chrisóvele i sineturile vechĭ şi nouĕ câte sunt coprindĕtóre de adaosul venituri-lor ce s'aŭ făcut după vremĭ, i tóte socotelile i condicile câte privesc la întocmirea şcólelor domnescĭ şi vor avé cuprindere pentru orînduiala didascalilor i a ucenicilor i pentru dreptățile fieş-căruia şi pentru întocmirea veniturilor şcóleĭ; de aceea poruncim Domnia Mea, vechilule al vătăşieĭ de păhărniceĭ, ca îndată după primirea acestuĭ domnesc al nostru pitac, pe de o parte să aducĭ înaintea D-luĭ orînduituluĭ boer pre sameşul vornicieĭ obştirilor i pre Nicolae logofĕtul Metropolieĭ, împreună cu tóte chrisóvele, sineturile i socotelile ce s'aŭ dis maĭ sus, iar pe de altă parte să facĭ de scire şi D-luĭ biv Vel Căminar Nestor, de a merge la orînduita di, să fie cu D-luĭ biv Vel Vornicul Brâncoveanu împreună cercetător al acestor socotelĭ, cu urmare întocmaĭ după cuprinderea osebituluĭ pitac al Domnieĭ Mele, ce s'aŭ dat către D-luĭ Vornicu pentru acéstă pricină.— 1812 Decembre 1. (1)

La 13 Decembre 1812, asupra anaforaleĭ scrisă în limba grécă, Ioan Caragea reînnoesce chrisovul dat de Al. Ipsilant, cât privesce aşedarea veniturilor sĕŭ iraturilor şcólelor, iar în ceea ce privesce organisarea lor, «buna orînduială a dascălilor i ucenicilor», şi pentru maĭ multă întregime a şcóleĭ ca pentru un lucru obştieĭ trebuitor şi folositor, se va da cuviinciósa poruncă a Domnitoruluĭ. (2)

(1) Cod. LXXIV, pag. 3 v.

(2) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Cât pentru iratul şcóleĭ domnescĭ, ce Ni se arată printr'acéstă anaforà că s'aŭ întocmit prin chrisovul Frăţieĭ Sale rĕposatuluĭ luminatuluĭ Domn

www.dacoromanica.ro

Câte-va ḑile după ce Ioan Caragea regulează cercetarea socotelilor cutieĭ şcóḑelor, el înfiinţéză o nouă epitropie a şcóleĭ superióre din Craiova cu următorul pitac:

Iŏ Ioan Caragea Voevod.

Cinstit i credincios boerule al Domnieĭ Mele D-ta biv Vel Bane Gheorghe Afghiropole, Caimacamule al Craioveĭ, i D-vóstre boerilor aĭ divanuluĭ Nostru de acolo, fiind-că aicĭ în Domnescul Nostru oraş al Craioveĭ se află sistisită şcólă elinéscă pentru învĕţătura şi folosul acelor ce rîvnesc de a dobândi rodurile învĕţăturiĭ, precum şi dohtor pentru căutarea obştieĭ oraşuluĭ, şi amîndouĕ aceste facerĭ de bine întocmite cu orînduite iraturĭ ale lor, care vĕ sunt sciute; de aceea vĕ însărcinăm Domnia Mea cu epitropia acestora şi poruncim să îngrijiţĭ cu tótă silinţa de a se păzi orînduiala lor întru întregimea sa şi a se arĕtà în faptă rodurĭ plăcute, făr'de a se primì de către D-vóstre cea maĭ mică catahrisis. Tolco pisah — 1812 Decembre 15.

(Cod. LXXIV, fila 7).

Asupra acesteĭ epitropiĭ va reveni în curînd Domnitorul, dându-ĭ altă întocmíre, de care maĭ departe ne vom ocupà.

In ultimele ḑile ale anuluĭ 1812 Grigorie Brâncoveanu şi Nestor supun luĭ Ioan Caragea, prin anaforà în limba grécă, planul reorganisăriĭ şcólelor din ţéră. Domnitorul aprobă acest plan întocmaĭ după cuprinsul anaforaleĭ la 1 Ianuarie 1813, cu următórea resoluţiune:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele D-ta vel Vistier Grigorie Brâncovene şi D-ta biv Vel Căminare Nistore, am vĕḑut Domnia

---

Alexandru Ipsilant Voevod, întărim şi Domnia Mea a se urmà şi de acum înainte fără câtuşĭ de puţină scădere; iar pentru întocmirea ce se cuvine a se face pentru buna orînduială a dascălilor i ucenicilor şi pentru maĭ multă întregime a şcóleĭ, ca pentru un lucru obştieĭ trebuincios şi folositor, după arĕtarea ce Ni se face prin osebită anaforà de către D-lor orînduiţiĭ boerĭ, se va dà cuviinciósa poruncă a Domnieĭ Mele.—1812 Decembre 13.

(Pecetea gpd.)

Anaforaoa e scrisă grecesce şi, de la un loc, adecă de la finele acesteĭ pagine 14, lipesce şi lipsesc şi fileĭe din condică până la pagina 31.

(Cod. LXXIII, fila 14).

www.dacoromanica.ro

Mea arĕtarea ce Ne faceţĭ printr'acéstă anaforà, care şi priimită fiindu-Ne o întărim întru tóte, ca întocmaĭ să se urmeze, şi pentru ca să se păzéscă cu bună orînduială acéstă întocmire şi şcóla să-şĭ aibă tot-deauna întregimea sa, spre a nasce rodurĭ plăcute şi folositóre, iarăşĭ pre d-vóstrĕ vĕ orînduim şi epitropĭ i purtătorĭ de grijă a veniturilor şi cheltuelilor şcóleĭ, priveghiând tot-deauna pentru cele ce privesce spre folosul şi întregimea sa şi pentru a didascalilor i a ucenicilor şi a dohtoruluĭ şcóleĭ bună întocmire şi orînduială, după mijlocul ce se arată într'acéstă anaforà a d-vóstre.—1813 Ianuarie 1.

(Pecetea gpd.) (1) Vel Logofĕt.

Acéstă nouă organisare a învĕţămîntuluĭ nu va dăinui totuşĭ decât până în Septembre 1814, cum maĭ departe vom vedé.

Prima necesitate de satisfăcut, ca să se pótă aduce la îndeplinire organisaţiunea şcólelor după anaforaoa de maĭ sus, erà adunarea de fondurĭ în cutia şcólelor. (2) De aceea, a doua ḑi după aprobarea dată anaforaleĭ boe-

(1) Cod. LXXIII, pag. 49. (Veḑĭ anaforaoa în anexe.)

(2) Lipsa casseĭ şcólelor de banĭ se póte constată şi din actul următor:

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cât pentru banii ce sunt datorĭ mahalagiiĭ de lângă acest pod după analoghia sumeĭ stînjinilor fieş-căruia, poruncim d tale Vel Spătare să-ĭ împlinescĭ negreşit, făr de altă prelungire; iar pentru talerĭ 615 ce se analoghisesc în partea *şcóleĭ, fiind-că astă una dată cutia şcóleĭ se află în próstă stare* şi nu are mijloc a-ĭ plătì, să arĕţĭ d-ta la epitropia obştirilor acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, ca să se plătéscă de la cutia milosteniilor, şi atât aceştia, cât şi ceĭ ce se vor împlini de la mahalagiĭ să se dea jăluitorilor locuitorĭ, ce aŭ făcut acel pod, ca să nu şédă aicĭ în cheltuială, fiind îndestulă vreme de când se prelungesc. — 1813 Februarie 24.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIII, pag. 224.*)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimiĭ Tale, ce s'aŭ dat prin întărire la anaforaoa departamentuluĭ Spătărieĭ, din alăturata jalbă, cuprindĕtóre porunca fiind, ca toţĭ locuitoriĭ, atât de pe o margine de pod cât şi după alta, să se apuce a plăti fieşcarele analoghia ce-l va ajunge, orînduindu-se stegarul cel mare spătăresc a împlini de la mahalagiĭ datoria lor cu analoghie, uniĭ din mahalagiĭ se împotrivesc a nu plăti, la carĭ nu în puţine rînduri s'aŭ dus stegarul de le-aŭ făcut cerere; deosebit de aceĭ mahalagiĭ, este şi şcóla

www.dacoromanica.ro

rilor Brâncoveanu și Nestor, Caragea maĭ aprobă, la 2 Ianuarie 1813, altă anaforă, prin care se cisluesce asupra mănăstirilor baniĭ dișĭ aĭ școlelor și se ordonă Metropolituluĭ împlinirea sumelor datorite de fie-care mănăstire. (1)

Căminarul Nestor rămâne maĭ cu deosebire însărcinat cu direcțiunea școlelor. Asupra propuneriĭ luĭ Grigorie Brâncoveanu din 11 Ianuarie 1813, Caragea ordonă Metropolituluĭ și Episcopilor, ca, pe viitor, toțĭ baniĭ adunațĭ de pe la mănăstirĭ să se trimiță pe numele Căminaruluĭ Nestor. (2)

---

gospod a plăti 615, partea analoghieĭ sale, care fiind fost metoh al Sfinteĭ Metropoliĭ, s'aŭ dus stegarul la Prea Sfinția Sa Părintele Metropolitul și: făcând cerere, i aŭ dat răspuns, că acel metoh s'aŭ hărăzit Obștirilor zestre, sub îngrijirea gpd. Decĭ cât pentru aceĭ mahalagiĭ ce nu vor să plătéscă, se va da strașnică luminată porunca Inălțimiĭ Tale a plăti ceea ce sunt datorĭ, făr' de altă pricinuire; iar pentru școlă, fiind pe sema obștiriĭ, veĭ hotărî Inălțimea Ta de unde este să se plătească maĭ sus arătațiĭ banĭ, orĭ din venitul școleĭ, de unde se daŭ și lefile dascălilor, séŭ din venitul cutieĭ obștirilor, séŭ de la Sfînta Metropolie, de unde s'aŭ dat și deĭ-l-alțĭ talerĭ 600 pentru acest pod? căcĭ jăluitoriĭ sunt de afară și destulă vreme este de când staŭ aicĭ în cheltuială, făcând strigărĭ peste strigărĭ, de care nu lipsi judecata a încunosciință Inălțimiĭ Tale. — 1813 Februarie 17.

Vel Spătar.

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Prea sfinția ta părinte Metropolite, trebuința acestor banĭ ce s'aŭ cisluit pe mănăstirĭ fiind grabnică, precum și însuțĭ preaosfinția Ta arețĭ printr'acéstă anaforă, nu rămâne mijloc de adăstare séŭ de vre-un soroc pentru împlinirea lor, ci poruncim Domnia Mea, să se împlinéscă făr de zăbavă. — 1813 Ianuarie 2.

(Pecetea gpd.) Vel Logofăt.

(Cod. LXXIII, pag. 53.)

(2) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Prea Sfinția Ta Părinte Metropolite și Sfinția Vóstre iubitorilor de Dumnedeŭ Episcopĭ, cererea ce face printr'acéstă anafora D-luĭ cinstit și credincios boerul Domnieĭ Mele Vel Vistier Grigorie Brâncoveanu fiind primită și cuviinciósă, poruncim Domnia Mea, ca baniĭ iratuluĭ școlelor, ce se strîng din madelele de maĭ jos arătate, să-ĭ facĭ teslim de acum înainte la D-luĭ Căminaru Nestor, ca să urmeze după întocmirea ce s'aŭ făcut de Domnia Mea pentru orînduiala școlelor.— 1813 Ianuarie 13.

(Pecetea gpd.) Vel Logofăt.

(Cod. LXXIII, fila 73.)

www.dacoromanica.ro

Greutatea incassăriĭ dăriĭ scolastice de pe la mănăstirĭ, în 1814, se constată din diverse acte. Metropolia, la Februarie 1814, încă nu plătise talerĭ 8446, rămăşiţă datorită din 1813, sub pretext că din acéstă sumă este a se scădé 5.000 talerĭ simbriile dascălilor din eparchiĭ. (1)

Prea Inălţate Dómne,

Fiind-că din luminată porunca Mărieĭ Tale sunt orînduit nazir asupra şcólelor domnescĭ de aicĭ, dimpreună cu D-luĭ Căminaru Nestor, ca să îngrijim pentru buna orînduială şi întocmirea cea cuviinciósă a şcólelor şi pentru plata lefilor dascalilor şi odihna ucenicilor şi altele câte urméză în trebuinţa acestor şcóle, şi fiind-că cu tótă acéstă îngrijire a şcólelor este însărcinat D-luĭ Căminarul Nestor şi D-luĭ are să priméscă şi toţĭ baniĭ din iratul şcólelor şi să rĕspunḑă lefile cele întocmite pentru dascălĭ şi ceĭ-l-alţĭ orînduiţĭ, ţiind catastih curat de primirĭ şi datoriĭ, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către Prea Sfinţia Sa Părintele Metropolit şi către iubitoriĭ de Dumneḑeŭ Părinţĭ Episcopĭ, ca toţĭ baniĭ iratuluĭ şcólelor, care se strînge de la preoţĭ, diaconĭ şi mănăstirĭ, să aibă a-ĭ face teslim la D-luĭ Căminarul Nestor, ca şi D-luĭ să urmeze cu rĕspunderea lefilor în vreme, după întocmirea ce este făcută, care tot-deauna se va orîndui prin scirea şi povăţuirea Mea.— 1813 Ianuarie 11.

Grigorie Brâncoveanu.

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Poruncim d-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus să împlinescĭ negreşit de la Sfînta Metropolie baniĭ ce este datóre la cutia milosteniilor din iraturile şcólelor, dupĕ osebită poruncă a Domnieĭ Mele ce este dată.— 1814 Februarie 23.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 838).

Prea Inălţate Dómne,

Arĕtăm Inălţimeĭ Tale, pentru talerĭ 8446, ce sunt rĕmăşiţă la Sfînta Metropolie din baniĭ şcólelor şfertuluĭ Sfîntul Gheorghe ot lét 1813, că nu ĭ plătesce, cerênd a se scădé dintr'înşiĭ cu peste talerĭ 5.000, simbriile dascălilor de prin eparchiĭ, pentru care acésta este dată întărirea Mărieĭ Tale la anaforaoa nóstră încă de la Maiŭ al anuluĭ trecut, ca dascălilor şi dohtorilor de prin eparchiĭ să li se plătéscă chiar din venitul eparchiilor Preaosfinţiilor Sale, iar să nu-ĭ seaḑă din baniĭ şcólelor de aicĭ, de care şi în ḑilele trecute s'aŭ maĭ făcut arĕtare Inălţimiĭ Tale, cu anafora, prin d-luĭ Vel Vornicul al Obştirilor, poruncindu-se vătafuluĭ de visterie, ca negreşit să împlinéscă acéstă rĕmăşiţă de talerĭ 8446, şi aŭ dat rĕspuns că nu póte face împlinire de la Sfînta Metropolie; cĭ *fiind-că dascălii îşĭ cer lefile pe*

www.dacoromanica.ro

În primele dile din anul 1813, Căminarul Nestor și colegul său Grigorie Brâncoveanu dobândesc de la Ioan Caragea un chrisov deosebit, relativ la școlele din Craiova și în deosebi referitor la fundațiunea Obedeanu.

Iată chrisovul în cestiune:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Fiind-că întemeiarea școlelor de învățătură este în adevăr cea dintâiu pricină folositore unei patrii, pentru că învățătura împodobesce pre omenĭ cu înțelepciunea, cu cuvîntul, cu luminarea credinței și a cunoscinței de Dumnedeŭ, de aceea dar, fiind-că după cum aicĭ lângă scaunul Domniei Mele Bucurescĭ, așà și politia Nóstră ot Craiova, voim Domnia Mea a avé mijlocul înlesniriĭ de învățătură, atât fiiĭ D-lor boerilor Noștri, cât și alțĭ din *scăpătate obraze*, câțĭ aŭ rîvnă și iubesc învățătura, carĭ sunt depărtațĭ de școlile de aicĭ. Cercetat-am dar Domnia Mea ce orînduială aŭ fost maĭ înainte pentru acésta? și din chrisovul d sale Constantin Vodă Ipsilant, ce-l vĕdum din condica Divanuluĭ, cu lét 1803 Octombrie 17, Ne-am adeverit că mănăstirea ce se numesce a Obedeanuluĭ în Craiova, a fost loc orînduit pentru școla obștiriĭ de învățătură, care mănăstire după ctitoricescile orînduelĭ fiind slobodă spre a se chivernisi de epitropĭ și a se face din veniturile eĭ ajutor la lucrurĭ de obștie ale politieĭ trebuincios, de suflet folositor, s'aŭ fost făcut într'însa douĕ decĭ odăĭ pentru șederea unuĭ dascăl dintâiŭ și al doilea i douĕ-decĭ ucenicĭ i a unuĭ doctor al politieĭ și a slugilor mănăstirescĭ, și să se iconomisésca numita mănăstire de epitropiĭ pămîntenĭ pre carĭ Divanul Craioveĭ i aŭ ales, fără a se amestecà nemul ctitoresc. Eĭ epitropiĭ să-și dea socotélă de veniturile i cheltuelile mănăstiriĭ pe tot anul la D-luĭ Caimacamul i la ceĭ-l-alțĭ epitropĭ marĭ, fiind față și din nemul ctitorilor. Iar școla a avut acéstă întocmire de venit orînduit, adecă talerĭ 2 240 pe an de la cutia banilor școlelor, talerĭ 400 din vama Craioveĭ, peste baniĭ Cămăriĭ, i talerĭ 300 din venitul mănăstiriĭ Obedeanuluĭ, i talerĭ 150 de la epitropia Rîmniculuĭ și talerĭ 150 dela D-luĭ Caimacamul Craioveĭ, din care acéstă sumă de talerĭ 3.240 erà orînduit dascăluluĭ celuĭ

---

lunile trecute și când nu se va împlini rĕmășița acésta nu este de unde să li se plătéscă dreptul, să fie strașnică luminată porunca Mărieĭ Tale, cu orĭ-ce mijloc se va socotì de către Inălțimea Ta, că vătaful de vistierie nu póte nicĭ de cum a împlini, ca să împlinéscă negrșit acéstă rĕmășiță de banĭ de la Sfînta Metropolie, după luminată întărirea Mărieĭ Tale, ce s'aŭ dat la anaforaoa d-luĭ Vel Vorniculuĭ al Obștirilor și să ĭ facă teslim la Epitropie, spre împlinirea maĭ sus numitelor trebuințe, că de nu se vor împlini atât acestia cât și alțiĭ, carĭ cu deosebite anaforale am arĕtat Mărieĭ Tale și vom maĭ arĕtà, nu se póte să se dea lefile bietelor sărace, că va rĕmâné multe neluate lefĭ, după cum în anul trecut s'aŭ urmat; și cum va fi bună hotărîrea Mărieĭ Tale.— 1814 Februarie 19.

Radu Golescu Vel Ban. Barbu Văcărescu Vel Vornic. Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

dintâiŭ, talerĭ 1.200 cu mâncarea sa, dascăluluĭ al doilea talerĭ 500, i la 12 ucenicĭ talerĭ 1.000 pentru mâncarea i îmbrăcămintea lor; iar ceĭ-l-alţĭ 8 ucenicĭ până la No. de 20, îşĭ aveà învĕţătura numaĭ făr de plată de la acéstă şcólă; i talerĭ 120 la un epistat, i talerĭ 120 pentru un dascăl românesc al Craioveĭ; iar Domnia Mea pentru maĭ mult folos al învĕţăturiĭ am maĭ adăogat la irat, peste cele ce se arată maĭ sus că a avut până acum, talerĭ 150 precum de la Polcovnicĭ i al 2-lea Armaş şi trete Logofĕţ al Divanuluĭ de acolo de la Craiova, cum şi talerĭ 300 din iratul podurilor, care se face tótă suma veniturilor pe un an talerĭ 3690, din carĭ orînduim: talerĭ 1.750 pe an dascăluluĭ celuĭ mare, i talerĭ 600 dascăluluĭ al 2-lea, i talerĭ 240 la 2 dascălĭ românescĭ, i talerĭ 800 la 10 feciorĭ de boerĭ scăpătaţĭ, de om câte talerĭ 80, carĭ să-şĭ aibă mâncarea şi ajutorul la îmbrăcăminte dintr'acéstă léfă, i talerĭ 3.000 la 5 dascălĭ românĭ din 5 judeţe, de unul po talerĭ 60 pe an, ca să şĭ aibă şi ceĭ depărtaţĭ din Craiova aprópe câte un dascăl. Cu care acéstă îndestulată léfă ce orînduim Domnia Mea mulţămindu-se dascălilĭ, să se-orînduiască întru învĕţătura şi procopsala ucenicilor, ca să iea din silinţa şi osîrdia lor un rod de învĕţătură şi de folos cunoscut. Pentru care orînduim Domnia Mea epitropĭ pre Sfinţia Sa iubitor de Dumnedeŭ Episcopul Rîmniculuĭ, pre D-luĭ Caimacamul Craioveĭ şi pre D-lor boeriĭ Divanuluĭ, şi D-lor să orînduiască al doilea epitropĭ pre ceĭ ce vor găsi cu cale, carĭ aceştĭ al doilea epitropĭ, ca uniĭ ce sunt încărcaţĭ cu veniturile i cheltuelile, să fie neschimbaţĭ pe cât se vor purtà bine şi să fie datorĭ epitropiĭ şi ceĭ al 2-lea ca să paradosésca şocotéla la epitropiĭ ceĭ marĭ, fiind la şocotelĭ al Post. Constantin Oteteleşanu, ca unul ce soţia sa se trage din ctitoriĭ mănăstiriĭ Obedeanuluĭ, şi cu acest mijloc în tótă vremea să pórte grijă şi să se iea aminte de a şĭ avé mila, bună orînduiala eĭ, cum şi mănăstirea a se aflà în starea şi buna chivernisélă a eĭ, ca unul ce este şi sufletesc şi folositor de obştie; şi maĭ întâiŭ acum la aşezarea şcóleĭ să facă alegerea cu scumpĕtate de dascălĭ procopsiţĭ, cu mintea învĕţăturiĭ desăvîrşite, cu ipolipsis şi vrednicĭ, iar nu fie cum, să se orînduiască vre-unul fără învĕţătură, orĭ pentru chivernisélă saŭ pentru vre-un hatîr, ci Sfinţia Sa Episcopul şi cu D-lor boeriĭ ce sunt epitropĭ, să aibă tótă îngrijirea de a nu intrà adecă la numĕrul acestor 10 ucenicĭ orĭ vre-uniĭ ce aŭ stare şi putere de hrană şi îmbrăcămintea lor, orĭ vre-uniĭ din ceĭ ce se numĕr ca să ieae léfă şi să aibă hrana şi îmbrăcămintea lor, orĭ caută a intrà la No. acesta, fără de avea scopos de învĕţătură şi de procopsélă, şi cu drĕptă chibzuire să facă alegere şi orînduială de a intrà câţĭ cu adevĕrat sunt cu cuviinţă, săracĭ, făr de putere şi iubesc învĕţătura. Carĭ intrând în orînduiala lor la şcólă, când peste un an şi peste doĭ anĭ se va vedé că nu aŭ nicĭ o silinţă de învĕţătură şi de procopsélă şi se va cunósce că numaĭ pentru interesul lor de îmbrăcăminte şi de mâncare aŭ intrat la şcólă, făr de a nu se arătà cu nicĭ un rod de procopsélă, să se isgonéscă şi să se pue alţiĭ, carĭ iubesc în adevĕr învĕţătura. Aşişderea dicem că epitropiĭ, iconomiĭ ce se vor orînduì prin alegerea Sf. Sale Episcopuluĭ i a D-lor boeriĭ epitropĭ la numita mănăstire, făcĕnd zapt tóte ale mănăstiriĭ cu catastih, dând şi socotélă pe tot anul la epitropiĭ marĭ ceĭ orînduim, din venitul mănăstiriĭ, ce va prisosì peste aceĭ talerĭ 300 ai şcóleĭ, să se facă cheltuiala bisericeĭ, meremetul şcóleĭ, ce va trebuì după vremĭ, şi a celor împrejurimĭ, din carĭ venituri aŭ a-şĭ luà numiţiĭ economĭ de-

www.dacoromanica.ro

ciuiala, precum aŭ fost întocmită, şi ce va prisosì din venituri pe tot anul, peste cheltuelele ce am dis, să se păstreze cu bună socotélă, pentru vre-o altă trebuinţă de ajutor. Să fie şi treĭ preoţĭ şi un diacon aĭ bisericeĭ, scutiţĭ de dăjdiile preoţescĭ, cum şi drepte bucatele bisericeĭ de vinăriciurĭ, dijmărit, oerit şi de vamă; să fie scutiţĭ şi apĕraţĭ să fie şi lude 16 scutelnicĭ, însă 10 ce i-aŭ avut şcóla prin chrisóve şi 6 ce s'aŭ adăogat de Domnia Mea acum, ca să fie pentru adusul lemnelor de foc la şcólă şi de alte trebuinţe. Decĭ, pentru ca să fie bine păzită atât acéstă orînduială a şcóleĭ, ce am întocmit-o Domnia Mea, cu a se da adecă orînduiala lefilor nestrămutat acum şi tot-deauna, cât şi a mănăstiriĭ întocmire şi a economieĭ orînduélă să se păzéscă precum se arată maĭ sus, am bine-voit Domnia Mea de am întărit-o acésta prin chrisovul Domnieĭ Mele, adeverit cu însăşĭ domnésca Nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Isac Ralet Vel Dvornic de Ţéra-de-sus, pan Barbu Văcărescu Vel Dvornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Dvornic al patrulea, pan Grigorie Băleanul Vel Logofĕt de Ţéra de-sus, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Spătar, pan Grigorie Ralet Vel Hatman, pan Michaiŭ Manu Vèl Dvornic de politie, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinilor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, şi isprăvnic pan Grigorie Băleanul Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus. Şi s'a scris chrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicea în oraşul scaunul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1813, de Nicolae Logofĕt de Divan.

Asupra acesteĭ anaforale Domnitorul pune resoluţiunea:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlachscoe.

D-ta Vel Logofete de Ţéra de-sus, de vreme ce aceştĭ talerĭ 2.240 s'aŭ proprit pentru şcóla Craioveĭ din iraturile cutieĭ în puterea chrisovuluĭ Domnieĭ Mele, ce s'aŭ dat pentru orînduiala aceĭ şcóle, şi fiind-că chrisovul este în urma hotărîriĭ ce am dat Domnia Mea la anaforaua D-lor orînduiţilor boerĭ de a se plăti lefile dascălilor şi ale doctorilor de prin eparchiĭ din iraturile eparchiilor, precum Ne-am pliroforisit Domnia Mea din condica Divanuluĭ, are dar a se urmà cuprinderea şi orînduiala chrisovuluĭ, şi bine s'aŭ proprit aceştĭ talerĭ 2.240 pe séma şcólelor ot Craiova din baniĭ cutieĭ. — 1814 Martie 16.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX pag. 10.)

Din 6 Martie 1813 avem de la Ioan Caragea un alt chrisov cu referinţă la şcóla romăno-slavonă de la Sf. Gheorghe. Domnitorul constată, că la

www.dacoromanica.ro

acéstă şcólă sunt veniţĭ *ucenicĭ şi din ţĕrĭ străine* şi că acéstă şcólă «*este fórte trebuinciósă la tótă obştea acesteĭ ţĕrĭ.*» Se maĭ constată, că la acéstă şcólă funcţionéză vestitul dascăl Chiriţă (scriitorul chrisóvelor domnescĭ) şi un «*ipodidascăl*» al sĕŭ. Acestor învĕţătorĭ Domnitorul le acordà scutirĭ şi privilegiĭ dîverse. (1)

(1) *Cartea şcóleĭ slovenescĭ ot Sf. Gheorghe de aicĭ din Bucurescĭ.*

De vreme ce şcóla slovenéscă, ce este aşezată aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la Sfîntul Gheorghe cel vechiŭ, care este de învĕţătura cărţiĭ slovenescĭ, unde nu numaĭ din copiiĭ pămîntenilor se află la acéstă şcólă, ci şi alţĭ străinĭ dintr'alte ţĕrĭ sunt veniţĭ, care şcólă este fórte trebuinciósă la tótă obştea acesteĭ ţĕrĭ pentru învĕţătură, fiind metahirisit tot norodul cu acéstă învĕţătură la tóte trebuinţele, spre a cărora dare de învĕţătură de vechiĭ şi bĕtrâniĭ rĕposaţĭ Domnĭ sunt orînduiţĭ cu plată domnéscă şi dascălĭ, ca să se afle în tótă vremea să înveţe copiĭ, la care şcólă se află Chiriţă dascălul slovenesc cu un ipodidascăl al sĕŭ, carĭ fiind pămîntenĭ, socotitu le-am Domnia Mea trebuinţa ce ar avé şi nu i-am lăsat să fie de tot lipsiţĭ, a nu fi atinşĭ de óreşĭ-ce milĭ domnescĭ, maĭ vîrtos ca, fiind în linişte, pururea să fie cu mintea slobodă şi să pótă pune tótă nevoinţa a se sîrgui şi a stà napristan spre învĕţătura şi procopséla copiilor şcolaşnicĭ şi pentru străinĭ şi pentru pămîntenĭ, a cărora dar nevoinţă şi strădanie nu le-am trecut nicĭ Domnia Mea cu vederea, ci printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele hotărîm: ca eĭ şi tótă casa lor în tótă vremea să fie apĕrată de tot felul de dăjdiĭ, de nimic nicĭ odinióră val şi supĕrare să nu aibă; aşijderea şi drepte bucatele lor încă să fie scutite şi nedajnice: stupiĭ şi rîmătoriĭ de dijmărit şi vinul de vinăriciŭ şi să ţie şi câte o pivniţă aicĭ în Bucurescĭ apĕrată de fumărit, de căminărit, de vamă, de vin domnesc i agiesc, de ortul vătafuluĭ de cârciumarĭ şi de tóte orĭ-ce alte angariĭ vor eşi pe pivniţe, orĭ în credinţă de va fi vinăriciul, orĭ dijmăritul saŭ dările pivniţilor, orĭ de se vor vinde, saŭ măcar vre-o dată de s'ar întîmplà ca să plătéscă şi ceĭ ce vor avé cărţĭ şi chrisóve domnescĭ, iar maĭ sus numiţiĭ dascălĭ nicĭ atuncĭ să nu dea, ci tot-deauna să fie scutiţĭ; asemenea pentru ajutorul caseĭ lor să aibă şi lude 5 străinĭ scutiţĭ şi apĕraţĭ de tot felul de dăjdiĭ şi orînduelĭ ce vor eşi pe ceĭ-lalţĭ scutelnicĭ de la Vistieria Domnieĭ Mele peste an în ţéră, de nicĭ unele nicĭ un val şi supĕrare să nu aibă; cum şi la vremea oerituluĭ să aibă a scutì oĭ una sută cincĭ-decĭ; încă să aibă pe tot anul a luà numitul dascăl cu ipodidascălul sĕŭ 2.000 oca sare de la ocna Slăniculuĭ, sud Saac; deosebit să fie casa numituluĭ dascăl apĕrată de orĭ-ce mosafirĭ şi de tóte alte beilicurĭ, orĭ vel portar ar fi, saŭ alt din boerĭ şi slujbaşĭ, de către nimenea supĕrare să nu aibă; pentru care poruncim Domnia Mea şi d-vóstre ispravnicilor i d-vóstre boerĭ saŭ slugĭ, de tóte câte scrie maĭ sus să aveţĭ a vĕ feri şi nimenea întru nimic val sĕŭ supĕrare să nu le facă, pentru că dascăliĭ de la numita şcólă pururea aŭ avut aceste milĭ şi de maĭ înainte de la alţĭ fraţĭ pravoslavnicĭ Domnĭ, ce aŭ stătut obláduitorĭ crestinesciĭ aceştia ţĕrĭ, precum

www.dacoromanica.ro

Existența orfanotropieĭ în Bucurescĭ se constată din chrisovul luĭ Ioan Caragea de la 30 Martie 1813, prin care întăresce din noŭ chrisovul luĭ Hangerlîul Voevod din 1798, dispunênd, ca veniturile mănăstiriĭ Strehaia să se verse în cutia scólelor, spre a servì la întreținerea diseĭ orfanotrofiĭ. (1)

Ne-am adeverit Domnia Mea din chrisóvele i cărțile Domniilor Sale, ce se vědură de Noĭ; decĭ și Domnia Mea întărim și înnoim printr'acéstă carte a Domnieĭ Mele, ca să se păzéscă acéstă milă neclintită și nestrămutată; i saam receh gpd. — 1813 Martie 6.

(Cod. LXXVII, fila 55.)

(1) *Chrisov pentru mănăstirea Strehaia a fi la orfanotrofie.*

Cutia milosteniilor, fiind întocmită într'adins pentru facerĭ de bine, se asémănă întocmaĭ ca o jicniță de făină și vas de unt-de-lemn, din carele ceĭ săracĭ, sărmanĭ și věduve îșĭ mângâie flămândirea, de a nu-șĭ da sufletul ca aceą věduvă din vremea prooroculuĭ Ilie Tesviteanul; după acésta dar asemănare bună și luĭ Dumnedeŭ plăcută faptă aŭ săvîrșit răposatul Constantin Vodă Hangearlîul, în lét 1798, prin chrisovul Domnieĭ Sale, abătênd întru acest rîŭ (din care se adapă viile și țarinele săracilor) curgerea veniturilor mănăstiriĭ Strehaia din sud Mehedinți, care acéstă bună întocmire măcăr deși n'aŭ întărit-o în scris ceĭ din urma Domnieĭ Sale frațĭ luminațĭ Domnĭ, vědênd-o însă urmându-se fără câtușĭ de puțină strămutare și priimind urmarea eĭ în vremea domniilor Luminăților Sale, acea primire este chiar întărire săvîrșită maĭ mult prin fapte decât prin cuvinte; iar la trecuta schimbare aceĭ de aicĭ oblăduirĭ desputernicindu-se și acéstă bună întocmire ca și altele, aŭ catandisit ca veniturile acestuĭ sfînt lăcaș să curgă și să se adune în punga numaĭ a unuĭ om, parte preoțéscă, în loc să se mângâie cu acésta mulțĭ săracĭ la nevoile lor. Acestea făcêndu-Ni-se cunoscute prin anafora de către D-luĭ cinstit și credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Vistierul Ioan Moscu, epistatul Epitropieĭ cutieĭ Obștirilor, n'am găsit cu cuviință a suferì de a se urmà maĭ mult acest catahrisis și maĭ ales nefiind închinată acéstă mănăstire la vre-un alt sfînt lăcaș, ca din evlavia aceluia să fie popriți a o dezghină de acolo, de aceea printr'acest cinstit al Nostru chrisov întărim aceeașĭ întocmire și hotărîm a fi mănăstirea Strehaia și de acum înainte afierosită la cutia orfanotrofieĭ și tóte veniturile eĭ să se adune și să se iea pe séma cutieĭ obștirilor, ca în loc de a se folosì dintr'aceste venituri numaĭ unul, precum s'aŭ urmat până acum, să se folosésca mulțĭ, și aceștia săracĭ, sărmanĭ și věduve. Rugăm dar și pre ceĭ din urma nóstră luminațĭ frațĭ Domnĭ, carĭ se vor învrednicì a oblădui acéstă creștinéscă țéră, să bine-voiască a întărì prin chrisóvele Domniilor Sale acéstă de suflet folositóre bună întocmire, ca și ale D-Sale bune întocmirĭ și facerĭ de bine să fie de alțiĭ întărite și în sémă ținute; adeverind chrisovul acesta cu însășĭ domnésca Nóstră iscălitură și pecete și cu credința prea iubiților Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Con-

www.dacoromanica.ro

In Maiŭ 1813 Caragea sporesce léfa dascălilor românĭ de la şcóla Sf. Gheorghe. (1)

---

stantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi D-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerii veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Kretzulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Michalache Manu Vel Vornic za politie, pan Michalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţă Vel Postelnic, pan Athanasie Christopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manu Vel Comis, şi ispravnic pan Michalache Hina Vel Grămătic; şi s'aŭ scris chrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la Nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ şi Mântuitorul Nostru Isus Christos 1813 Martie 30, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

D-ta biv Vel Vistiere Ioane Moscu, epistatule al epitropieĭ obştirilor, primită fiind Domnieĭ Mele arĕtarea ce Ne facĭ printr'acéstă anafora, poruncim să se aşede în catastihul lefilor aceştĭ treĭ dascălĭ ot şcóla românéscă şi slovenéscă, de a li se da pentru toţĭ de acum înainte talerĭ 100 léfă pe lună.— 1813 Maiŭ 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 115.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată poruncă, am cercetat plângerea ce fac jăluitoriĭ dascălĭ, şi întru adevĕr că acéstă şcólă în limba patrieĭ, *cu care se urméză slujba ţĕriĭ*, sunt cu totul năpăstuiţĭ dascăliĭ pe léfa de talerĭ 40 pe lună ce li se urméză din vechime de la cutia şcólelor, după vremea când erà tóte întru îmbilşugare cu eftinătate. Ci precum din vremĭ în vremĭ s'aŭ prostisit lefile dascălilor elinescĭ, cu dreptate dar este a se maĭ prostisi şi léfa acestorĭ dascălĭ slovenescĭ şi rumânescĭ. Drept aceea, după starea vremiĭ întru care se află i după silinţa şi ostenéla învĕţăturii ucenicilor dintr'acea şcólă, găsesc cu cale să li se urmeze şi léfa lor pe câte talerĭ 100 pe lună de la cutia şcólelor; şi cum va fi bună hotărîrea Inălţimiĭ Tale, adecă pentru câte treĭ dascăliĭ să se urmeze aceştĭ talerĭ pe lună.—1813 Aprilie 29.

Ioan Moscu.

www.dacoromanica.ro

In anul 1814 Caragea, după recomendaţiunea Eforiilor şcólelor, numesce «*dascăl al limbiĭ franţusescĭ*» pe Lorenson, cu léfă de 150 talerĭ pe lună. Se dispune a se aflà şi un profesor de limba latină. (1)

Tot în 1814 aflăm acordându-se o bursă la un şcolar cu nume străin, de la şcóla din strada Măgurénu:

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă, am făcut cercetare jăluitoruluĭ şi ne pliroforim că în adevĕr are *mare rîvnă spre învĕţătură,* dar starea scăpătăciuniĭ în carĭ se află, nu-l ajută a întîmpinà cheltuiala ce urméză a o avé spre săvîrşirea rîvneĭ sale, şi face rugăciune

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Cu cale şi cuviinciósă fiind anaforaua acésta a D-lor orînduiţilor boerĭ eforĭ aĭ şcóleĭ elinescĭ, o întărim Domnia Mea şi orînduim didascăl al limbeĭ franţusescĭ pre ..... *Lorenson* cu léfă câte talerĭ 150 pe lună, ca să fie dator a paradosì maĭ jos arĕtatele matemata; iar pentru didascălul latin, poruncim D-tale Vel Vornice al obştirilor, să îngrijescĭ, ca când se va găsì altul destoinic, să arĕţĭ Domnieĭ Mele, spre a se face şi pentru acela cuviinciósa orînduială. — 1814 Iulie 15.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 291.)

Prea Inălţate Dómne,

Potrivit cu prea strălucita poruncă a Inălţimiĭ Tale de Dumneḑeŭ păzită, cetind cu atenţiune petiţiunea mareluĭ boer Vornic al Obştirilor şi cercetând cu de amănuntul cele coprinse în privinţa profesorilor latin şi frances aĭ şcóleĭ elene din Bucurescĭ, unul negligiându-şĭ datoria, în limba latină nicĭ format şi perfecţionat fiind, iar celă l-alt plecând la Viena îndată ce s'a întins în oraşul Bucurescĭ epidemia bóleĭ de ciumă, în înţelegere comună am aprobat şi noĭ să se concedieze amîndoĭ şi, când se va găsi alt profesor în posesiunea limbeĭ latine şi profesând sciinţa dreptuluĭ, să se facă cunoscut . . . . prin anafora şi să se numéscă cu aprobare stăpânéscă, ca să se păstreze spiritul prescripţiunilor stăpâniriĭ în privinţa şcólelor. Să se numéscă Siniorul Lorenson, ca persónă distinsă şi cu sciinţă, cu o léfă fixă de leĭ 150 pe lună şi cu ordin al Inălţimiĭ Tale să predeà istoria morală a filosofieĭ şi geografia, ca lecţiunĭ cu totul necesare la împodobirea caracteruluĭ celor sub învĕţămînt. Iar hotărîrea definitivă rĕmâne la Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită. — 1814 Iunie 30. *(Traducere din grecesce de d-l Germani.)*

www.dacoromanica.ro

Mărieĭ Tale a fi ajutat cu vre-o milă, spre a-şĭ înlesni trebuinţa; pentru care chibzuind şi noĭ rîvna acestuĭ jăluitor şi starea scăpătăciuniĭ sale, nu lipsim a arătà Mărieĭ Tale, ca să fie luminată poruncă către D-luĭ Vel Vornic al obştirilor a i se orînduì de la cutia milostenieĭ câte taleri 15 pe lună, ajutor la trebuinţa cheltuelilor sale, şi iarăşĭ D-luĭ Vel Vornic al obştirilor să-ĭ dea şi o odae în şcólă pentru şedere, ca să şĭ aibă odihna şi ca să fie şi aprópe de dascălĭ, spre a putè cu înlesnire a-şĭ urmà învĕţătura. — 1814 Iulie 15.

Grigorie Brâncoveanu. Constantin Vardalah.

Porunca ce s'aŭ făcut în dosul jalbeĭ luĭ Constantin Cordilas după anaforaoa Eforilor şcólelor de a i se da de la cutie câte taleri 15 pe lună.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

După arĕtarea ce Ne fac printr'acéstă anaforà D-lor boeriĭ eforĭ aĭ şcólelor, milostivire făcênd Domnia Mea asupra jăluitoruluĭ, poruncim D-tale Vel Vornice al obştirilor, să i se orînduiască de la cutia milosteniilor câte taleri 15 léfă pe lună, dându-ĭ şi o odae la şcólă pentru şederea sa. — 1814 Iulie 24.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIX, pag. 98*).

In anul 1814 luna Septembre, se dă un noŭ chrisov de reorganisarea învĕţămîntuluĭ. (1) Se institue o nouă Eforie administratóre a şcólelor, com-

(1) *Copie după traducţiunea chrisovuluĭ luĭ Ioan G. Caragea Voevod pentru organisarea şcóleĭ din Bucurescĭ, din anul 1814 luna Septembre.*

(După condica No. 122)

Cu mila luĭ Dumnedeŭ Domn al Ungro-Vlachieĭ.

Urîtă cu totul şi brutală a fost viéţa ómenilor celor maĭ anticĭ şi nu maĭ puţin în asemĕnare cu acea a animalelor fără judecată, cu tóte darurile sufletescĭ şi trupescĭ cu carĭ natura sacră împodobindu-ĭ îĭ făceà să se deosebéscă de ele, pentru că în desăvîrşită creaţiune a acestora vremĭ trăiaŭ în singurătate şi acì colo ca şi animalele, mulţămindu-se numaĭ la cele trebuincióse pentru vieţuire; iar după puţin îşĭ însuşiră principiile următóre: locuiră oraşe şi comune, născociră meseriĭ, carĭ prepară o viéţă maĭ folositóre, şi spre a păstrà în linişte o viéţă comună şi civilă, adoptară tot de-odată şi legĭ de la diferite naţiunĭ, şi tot ce este maĭ bun, introduseră sciinţele, carĭ îndreptéză şi prepară spiritul şi înaintéză pe om

www.dacoromanica.ro

pusă din Episcopul de Buzău Constantin și din boerii Rasti, Clucerul

din cele materialicescĭ și pămîntescĭ spre cele înalte și nematerialicescĭ. Aceste iară tóte, cu timpul. aducêndu-le într'o așà ameliorațiune și perfecțiune, în cât obiceiul vechiŭ și sĕlbatec lepădându-l, ajunse omul a fi un animal civile după părerea filosofică și a se insinui maĭ pre sus de mintea omenéscă în secretele natureĭ. Nu este dar mincinósă fabula, care numesce de muse pre fetele luĭ Joe. Așà dar darul înțelepciuniĭ, de la care tóte meseriile și sciințele îșĭ aŭ începutul lor, este divin, care se cuvine numaĭ animaluluĭ cu judecată și națiunilor vechĭ și celor de astădĭ, care într'un grad mare a îmbrățișat-o; acéstă înțelepciune făcù pre om a se deosebi dintre ceĭ vechĭ muritorĭ și de animalele sĕlbatice, de la carĭ lipsesce cu totul cuvîntul.

Pe lângă tóte națiunile bine constituite, conservarea instrucțiuniĭ se socotesce cea întâia și după urmă datorie a unuĭ guvern bine întemeiat. In tóte părțile, șefiĭ popórelor, cu marĭ cheltuelĭ și pensiunĭ, întrețin gimnasiurile publice, din carĭ toțĭ discipoliĭ sîrguitorĭ culeg fructele învĕțăturii. Acésta și Noĭ bine cunoscênd și dorind din tótă inima progresul la învĕțătură supușilor Noștri, îndată ce luarăm cârma acestuĭ Principat și venirăm în capitala Bucurescĭ, țintirăm privirea Nóstră seriósă asupra lucrurilor gimnasiuluĭ public și domnesc de aicĭ și asupra celor ce contribuesc la întreținerea luĭ, care sunt de neapărată și urgentă trebuință și care, pentru maĭ multe alte motive de atuncĭ, din causa răsboiuluĭ ce se ivise de curînd, stătură în nelucrare, și n'am tolerat nicĭ cum a le trece cu vederea Acum iar gîndindu-Ne cu mare băgare de sémă, maĭ ales aceste de al doilea proiecte maĭ bune fiind decât cele dintâĭ, chibzuirăm a organisà alt-fel citatul gimnasiŭ, a-l aduce într'o stare maĭ bună și a-l institui maĭ regulat. Către aceea am și ordonat din noŭ cele ce privesc inspecțiunea și maĭ solidă conservarea luĭ.

1. Ordonăm dar, ca să fie Eforĭ și Epitropĭ aĭ gimnasiuluĭ pentru totdeauna patru: iubitorul de Dumnedeŭ Prea Sfîntul Episcop al Buzăuluĭ Constantie și prea cinstițiĭ boerĭ Rasti și fostul marele Clucer Nestor, conlucrând tot-deauna la aceste, și orĭ-cine după timp ar fi mare Postelnic al Nostru.

2. Ordonăm a se luà de la Vornicia Obștirilor veniturile școleĭ (câte dintru început și până acum sunt aședate), iar împlinirea acestora să se încredințeze Eforilor.

3. A se luà de la mănăstirĭ, preoțĭ și ierodiaconĭ destinatele dintru început pentru școle venituri; iar adaosurile ce, în urmă, prin confirmarea Nóstră domnéscă, s'aŭ făcut, considerându-se ca sacre, ordonăm a fi neatinse și tóte carĭ însuméză până acum suma de douĕ decĭ și sése miĭ cincĭ sute douĕ decĭ leĭ, să se predeà pe dintreg către cassa școlelor privitóre la folosul public; iar acela ce le ar sfeterisi séŭ pentru alte motive le ar cheltui, fără a fi trebuință, să fie trecut în șirul făptuitorilor de sacrilegiŭ și să i se aplice penalitatea prevĕdută de legĭ într'acésta. Repetând dar, propunem că numaĭ eforiĭ gimnasiuluĭ vor fi în drept d'a împlini veniturile și cele împlinite a le păstrà, și păstrându-le a le cheltui numaĭ

www.dacoromanica.ro

Nestor și Marele Postelnic. Acéstă Eforie va avé un secretar deosebit. Eforia va presentà Domnitorului compturĭ din 6 în 6 lunĭ. Acĭ este originea vecheĭ Eforiĭ conservată și de Regulamentul Organic.

în trebuințele școlelor, adecă: pentru onorariile profesorilor, pentru îmbunătățirile trebuinciose și pentru reparațiunile încăperilor gimnasiuluĭ, întrebuințând într'acésta un Secretar, ca să ție registru cuprinḑĕtor de primirĭ și dărĭ; iar cheltuiala ce s'ar face se va controlà curat pe fie-care semestru de eforĭ, spre a fi supusă vederiĭ Nóstre. Pe lângă aceste, eforiĭ gimnasiuluĭ vor îngriji pentru profesorĭ de litere, sciințe și de limbĭ străine; aceștia din urmă vor predà geografia și istoria; și, prin chibzuirea comună cu profesoriĭ, vor fixà trebuinciósele lecțiunĭ și clase pentru elevĭ. Unul dintre eforĭ va merge odată saŭ de douĕ orĭ pé sĕptĕmână la școlă spre cercetarea buneĭ ordine.

4. Ordonăm a se face vacanție pentru lecțiunĭ odată pe an, cu începere de la 15 Iulie și până la 15 August, în care timp, ocupându-se eleviĭ cu ale lor meditațiĭ, să dea examen, și ceĭ ce se vor arătà că aŭ progresat în realitate la ale lor lecțiunĭ, să trécă în clasele sus citate.

5. Douĕ alte examene pentru elevĭ ordonăm: cel întâiŭ la 1 Decembre, iar cel d'al doilea la 1 Aprilie, la care înfățișându se, de vor rĕspunde cu bravură la cel din urmă concurs din luna luĭ August, să li se dea premiurile ce ar găsì cu cale Eforiĭ și profesoriĭ.

6. Așeḑăm un doctor care va primì salariul sĕŭ de la cassieria gimnasiuluĭ, spre a căutà gratis pre îmbolnăviții dintr'însul, profesorĭ și elevĭ.

Aceste tóte ast-fel administrându-se și instalându se, ordonăm persónelor însărcinate cu administrarea gimnasiuluĭ din Bucurescĭ a depune tótă îngrijirea lor și pentru școlele publice din Craiova și din cele-l-alte județe, procurându-le profesorĭ încercațĭ și cu experiență, ca junimea, învĕțând și formându-sĭ crescerea într'însele, să pótă predà folosul ce aŭ primit spre a resultà dintr'însul ceea ce ne este de orĭ ce alt lucru maĭ dorit învĕțătura supușilor Noștri, ca din nisce isvóre abondente de carĭ tot Principatul este adăpat. Cele înființate de Noĭ pentru școlele din Ungro-Vlachia așeḑându-le și ordonându-le, spre întărirea și conservarea lor și asigurarea acestor tóte, am dat la lumină acest al Nostru chrisov, mângâindu-Ne de speranțe bune, că dispositiunile aceste și fraţiĭ Noștri ce vor domnì în țéra Nóstră pe acest tron strălucit, le vor păstrà nepreschimbate, ca unele ce privesc folosul și gloria viitóre a acestuĭ bine îngrijit și credincios Principat, sigilându-l cu propria Nóstră pecete și iscălindu-l cu mâna Nóstră, punem martorĭ pre Luminățiile Lor prea iubițiĭ Noștri fiĭ: Gheorghe Voevod și Constantin Voevod și pe prea onorabiliĭ și nobilisimiĭ bine credincioșĭ boeriĭ Nostri: Radu Golescu Mare Vistier, Gheorghe Argiropolu Mare Spătar, Constantin Kretzulescu Ban, Barbu Văcărescu Vornic al Țĕriĭ-de-sus, Constantin Bălăceanu Vornic al Țĕriĭ-de jos, Gheorghe Slătineanu Vornic al politieĭ, Grigorie Băleanu Vornic al treilea, Dimitrie Racoviță Vornic al patrulea, Gheorghe Filipescu Logofĕt Mare al Țĕriĭ-de-sus, Constantin Filipescu Logofĕt Mare al Țĕriĭ de-jos, Fotache Știrbeĭ Logofĕt Mare al Obiceiurilor, Iacov Rizu Postelnic Mare, Alexandru Nenciulescu Vornic al politieĭ, Atanasiu Christopolu

www.dacoromanica.ro

Şcóla cea mare grecéscă se reorganiséză. (1) Ea va avé şi profesorĭ pentru limbĭ, sciinţe şi studiĭ literare. Programele şi orariile le vor stabili eforiĭ în înţelegere cu profesoriĭ.

Unul din eforĭ va inspectà şcóla pe fie-ce săptămână; şcóla va avé un doctor plătit din veniturile cutieĭ şcólelor.

Eforia are grija şi de inspecţiunea tutor şcólelor din ţéră, d'acì şi din Craiova.

Logofĕt mare . . . . Alexandru Ghica Clucer mare, Ioan Ralet Paharnic, Stolnicul Nicolae Suţu Comis mare.

Datu-s'a acest al Nostru domnesc chrisov în al treilea an al Domnieĭ Nóstre, în capitala Nóstră domnéscă în Bucurescĭ, prin îngrijirea prea onorabileluĭ şi nobilisimuluĭ boer al Nostru fostul Ban Grigorie Brâncovénu, anul mâutuireĭ una mie opt sute patru-spre-ḑece, luna Decembre, care trecêndu se în condica Divanuluĭ, ordonăm a se păstrà în asigurare de către numiţiĭ Eforĭ.

(semnat) Ioan Gheorghe Caragea.
George Filipescu Vel Logofet procitoh.

(*Cod. LXXVII, pag. 210 v., tradus de D. Ghermani.*)

(1) Numele bun al rĕposatuluĭ profesor Lambru încă nu e uitat. Caragea rĕsplătesce meritele aceluia, dând miluirĭ nepóteĭ luĭ Elisaveta, în 12 Septembre 1814 şi unuĭ alt nepot, doctoruluĭ Nicolaid.

Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachiscoe.

D-ta Vel Vistiere, am vĕḑut aretarea ce ne facĭ printr'acéstă anaforà, ci pentru scăpătăciunea jăluitoruluĭ şi de rodurile ce aŭ eşit din osirdia şi silinţa sa, bine-voind poruncim să i se facă jăluitoruluĭ adaos de scutelnicĭ cu din catastih şi cu din carte, de a avé şi el tot atâţia câţĭ aŭ adecă şi ceĭ-l-alţĭ doctorĭ aĭ politieĭ.—1813 Aprilie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXVI, pag. 3.*)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi s'aŭ dat la acéstă jalbă a *doctoruluĭ Panait Nicolaide*, am cercetat şi am găsit adevĕrate arĕtările câte printr'acéstă jalbă a sa le face, că atât răposatu unchiu-sĕŭ *Lambru, ce aŭ fost întâiul dascăl* al şcólei elinescĭ de aici din politia Bucurescilor, s'aŭ arĕtat cu tótă vrednicia, osirdia, şi buna silinţă către ucenicĭĭ sĕĭ, şi nu numaĭ pre ceĭ pămêntenĭ, ci şi din streiniĭ ce i-aŭ avut la învĕţătură, se

www.dacoromanica.ro

Vor fi două examene pe an, la 1 Decembrie şi la 1 Aprilie. Şcolarilor bunĭ li se vor da premiĭ.

Părtaşĭ cu Domnitorul Caragea la reorganisarea şcólelor, socotim a fi şi uniĭ din boieriĭ din Divan, ca Radu Golescu Mare Vistier, Banul C. Kretzulescu Vornic, Barbu Văcărescu.... Cel puţin aceştia sunt dintre boeriĭ a căror mărturie e adusă în josul chrisóvelor relative la învĕţămênt.

Pentru ca să se pótă continuà şcóla superióră în localul de la Măgurénu (1)

vĕd acum în fiinţă cu cea deşĕvârşită procopsélă, cât şi jăluitorul doctor să află cu casă grea însărcinată de copiĭ şi cu nicĭ un ajutor; decĭ şi pentru rodurile ostenelilor unchiu-sĕŭ Lambru Dascălu, ce aŭ cheltuit într'acéstă Ţéră, cum şi pentru neajungerea sa, cu cuviinţă este a se împărtăşì din mila Mărieĭ Tale ca să i se facă un prostichiŭ scutelnicĭ peste ceĭ orînduiţĭ din catastihul visteriei, seaŭ să i se orînduiască cu luminată cartea Mărieĭ Tale lude 10 ómenĭ făr de pricină de dajdie, ca să-ĭ fie pentru cele de trebuinţă ale caseĭ, după cum şi ceĭ-l-alţĭ doctorĭ aĭ politieĭ aŭ, fiind-că din cercetările ce am făcut catastihelor vistierieĭ mĕ adeveriiŭ, că ceĭ-l-alţĭ doctorĭ cu din catastih cu dupĕ cărţĭ gpd. aŭ a ţiné câte 30 de scutelnicĭ, ci pentru cererea ce face jăluitorul doctor, rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale.— 1813 Aprilie 9.

Vel Logofĕt.

Fiind-că Elisaveta Filip Dascălu nepóta dascăluluĭ Lambru, *ce aŭ murit*, care dupĕ slujba şi strădania tată-sĕŭ întru care s'aŭ aflat aicĭ în politia Bucurescilor dascăl cu învĕţătură şi procopsélă copiilor, şi dupĕ scăpătăciunea eĭ întru care se află aŭ avut milă atât prin cărţile altor fraţĭ Domnĭ de maĭ nainte, cât şi prin cartea Domnieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant ce o vĕdum cu lét 1804 Iulie 3, a ţiné lude patru ómenĭ străinĭ şi fără pricină de dajdie pentru ajutorul caseĭ eĭ; drept aceea dar şi Domnia Mea, pentru slujba tată sĕŭ i sărăcia eĭ, şi strădania unchiu-sĕŭ, carele s'aŭ aflat dascăl mare la şcóla politieĭ Bucurescilor, milostivindu-Ne şi Domnia Mea i-am înnoit şi i-am întărit mila ce se arată maĭ sus, ca să i se păzéscă nestrămutat, că aşà este porunca Domnieĭ Mele.—1814 Septembre 12.

(Cod. LXXVII pag. 169.)

(1) Şcóla se redeschide în localul de la Măgurénu, cum dovedesce documentul acesta:

Iω Ión Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cu cale fiind chibzuirea D-lor veliţilor boerĭ, ce ni se arată printr'acéstă anaforà, primită este Domnieĭ Mele, pe care şi întărindu-o, hotărîm, ca atât şcóla să fie nestrămutată de la aceste case pânĕ se va îndeletnicì dregerea

www.dacoromanica.ro

se otăresce, în 1814, odată cu promulgarea chrisovuluĭ reorganisând acea

şcóleĭ ot Sf. Sava (făr de a avé însă Sfînta Metropolie vre-o altă dicheomă până atuncĭ asupra numitelor case, decât numaĭ să-şĭ aibă numirea lor că sunt metoh al Sfinteĭ Metropoliĭ) cât şi pentru baniĭ ce maĭ lipsesc spre împlinirea sumeĭ ceĭ trebuincióse pentru meremetul acesteĭ şcóle, să se facă urmare întru tóte întocmaĭ precum maĭ jos se arată prin îngrijirea D-lor boerilor epitropĭ aĭ şcóleĭ, şi de se va întârdià strîngerea sumeĭ banilor ce trebuesce pentru mijlocul de maĭ jos arĕtat, atuncĭ câţĭ vor maĭ lipsì, poruncim să-ĭ dea eparhiile cu împrumutare făr de dobândă şi apoĭ îĭ vor trage din baniĭ şcóleĭ aĭ anilor viitorĭ.— 1815 Aprilie 3.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXIV, pag. 82.*)

Prea Inălţate Dómne,

Dupĕ luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă anaforà a D-luĭ biv Vel Banuluĭ Grigorie Brâncoveanu, am făcut chibzuire pentru amîndouĕ madelile ce se coprind în anaforà, faţă fiind şi Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit, şi cât pentru cea dîntâĭ madea a caselor unde se află şcóla domnéscă, care încă de la încheierea păceĭ ceĭ dintâĭ răzmeriţe a ruşilor s'aŭ fost dat de rĕposatul boer Vornicul Theodorache Baloşĭ prin afieromă şi vîndare la Sfînta Metropolie, împreună cu biserica Măgurenilor, ce este împotrivă şi de atuncĭ şi pânĕ acum se numesce metoh al Metropolieĭ, iar în dilele Mărieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant prin obştéscă chibzuire găsindu-se cu cale a se face şcólă domnéscă, s'aŭ unit la acea chibzuire şi Preaosfinţia Sa Părintele Dositeiŭ proin Metropolit, dise Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit, că şi acum de se va găsì cu cale de către Noĭ a se drege aceste case şi a fi tot acolo domnésca şcólă, nicĭ Preaosfiinţia Sa nu se împotrivesce fiind acest lucru pentru obştesc folos, atâta numaĭ dise, ca nu cu pricina şcóleĭ să se desghine metohul de la Metropolie, ci să rĕmâie nestrămutat, care acéstă provlimă a Preaosfinţieĭ Sale fiind cu cale, rĕmâne ca şi de acum înainte să fie cunoscute aceste case de metoh al Metropolieĭ, dar şcóla domnéscă să rĕmâe tot într'însele *pânĕ când va fi îndeletnicire a se drege şcóla ot Sf. Sava*, iar pentru cheltuiala meremeturluĭ ce trebuesce, peste taleri 30.000, căcĭ unele din materialurĭ sunt puse de D-luĭ Banul Brâncoveanu cu preţ scăḑut, după care nu se pot cumpĕra cu rizapazar, se făcu acéstă chibzuire, adecă: fiind-că din ajutorul ce se strînge de la preoţĭ şi diaconĭ de lude po parale 60 póte să iasă ca la talerĭ 9.000, din prisosul venituluĭ şcólelor alţĭ talerĭ şease séŭ şeapte miĭ, i ca la talerĭ 2 000 din lefĭ şi emeclicul dascăluluĭ Vardalah, ce însuşĭ s'a paratesit, de aceea şi léfa numaĭ pânĕ la sfîrşitul luĭ Aprilie să se dé şi pânĕ a se aduce altul póte să se facă zăbavă de cincĭ, şease lunĭ, nu sunt de ajuns aceştĭ banĭ pentru meremetul şcóleĭ spre a se face cu temeiŭ ca să fie pentru bun repaosul şi odihna dascălilor, maĭ ales socotindu-se pe lângă meremeturile cele de sus şi de jos câte trebuesc şi aşternuturĭ, scaune,

www.dacoromanica.ro

şcólă, să se restaure acest local. Cu acest scop se aruncă o nouă dare de câte 60 parale ce se vor percepe de la fie-care preot şi diacon. (1) Dăm

mese, care cu totul lipsesc, se cuvine să se chibzuiască o sumă de banĭ până la talerĭ 18.000 pentru care să se facă un catastih de tóte obrazele a părinţilor arhiereĭ i a tuturor D-lor boerilor din Bucurescĭ, ca să dé fieş-care ceea-ce se va proerişi, fiind obştesc folos al tuturor, iar de se va întărdia strîngerea ceĭ maĭ sus dise şi se va dà cheder la lucrul şcóleĭ şi la prochitimia materialurilor, atuncĭ banii ce vor lipsì şi nu se vor puté împlinì dintr'acest ajutor să-ĭ dea eparhiile cu împrumutare fără dobândă şi îĭ vor trage din banii şcóleĭ anilor viitorĭ; iar hotărîrea cea desăvîrşită rămâne a se face de către Măria Ta.— 1815 Martie 29.

Semnaţĭ: *Barbu Văcărescu, Constantin Bălăceanu, Mihalache Manu, Scarlat Grădişteanu, Nestor Clucer.*

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe*

Intru tóte cele-l-alte primită fiindu-Ne anaforaoa acésta a D-lor veliţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea, şi hotărîm ca întocmaĭ să se urmeze, afară numaĭ din îndatorirea mănăstirilor de a da şi ele sineforaoa ce se arată maĭ jos, care acésta nu o găsim cu cale, de vreme ce destulă sineforă aŭ făcut mănăstirile, precum este sciut, pentru trebuinţa spitaluluĭ, şi nu este cu cuviinţă a se împovărà şi cu acest dar, ci hotărîm ca acéstă sineforă să se facă numaĭ de către preoţĭ i diaconĭ din tóta téra, dând fieş-care din cap în cap câte parale 60, iar nu numaĭ suma cea orînduită a 3.500 preoţĭ pentru a căror banĭ tacsil poruncim D-tale Vel Logofĕt de Téra de-sus, să se facă domnescul Nostru pitac către Preaosfinţia Sa Părintele Metropolitul, ca să scrie protopopilor de prin judeţe de tótă téra, spre a strînge împreună cu ispravnicii judeţuluĭ de la preoţiĭ i diaconiĭ fieş-căruia judeţ aceste câte 60 de parale din cap în cap i de la fieş-care, ferindu-se însă protopopiĭ a nu îndrăzni să ia măcar un ban maĭ mult şi osebit să se facă domnescile Nóstre porunci judeţelor, ca împreună cu protopopiĭ să urmeze a face împlinirea de maĭ sus arĕtată, priveghind însuşĭ ispravniciĭ a nu face câtuşĭ de puţin catahrisis séŭ încărcătură peste acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, orĭ să se tăinuiască niscare-vaşĭ preoţĭ séŭ diaconĭ; şi împlinindu-se de la preoţiĭ séŭ diaconiĭ fieş-căruia judeţ pentru orînduitul ajutor al banilor, să se trimiţă aicĭ la D-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu Eforul şi cu ale D-sale cărţĭ, să se dea şi să se cheltuiască prin D-luĭ în trebuinţa meremetuluĭ şcóleĭ; şi osebit să se facă domnescul Nostru pitac către Preaosfiinţia Sa, Părintele Metropolit, pentru trebuinciósele lefĭ şi alte cheltuelĭ ale şcólelor de la viitorul Ianuarie înainte, ca să le iconomisésca Preaosfinţia Sa a le întîmpina până când vor începe a venì la Sfînta Metropolie orînduiţiĭ banĭ aĭ şcólelor.—1814 Septembrie 29.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIX, pag. 337.*)

www.dacoromanica.ro

în note actele relative la acéstă reparaţiune a şcóleĭ. Vechiul local de şcólă de la St. Sava, numaĭ după venirea luĭ Lazăr va fi redat şcóleĭ.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale ce prin pitac mi s'aŭ dat ca să cercetez câtă cheltuială trebuesce pentru dresul şcóleĭ domnescĭ, câtă sermaia aŭ acum şcólele şi de vor maĭ lipsì şi vor maĭ trebuì niscaĭ-va banĭ peste sermaiaoa ce vor fi maĭ avênd, să chibzuim de unde să se iconomiséscă aceĭ banĭ, şi să arĕtăm Inălţimeĭ Tale prin anaforà, cu vătaf de Divan; am orînduit pre maĭ mare-başa împreună cu alţĭ meşterĭ lemnarĭ şi zidarĭ, ca să facă preţuire stricăciunilor ce are şcóla *cea mare ot metohul Măgurénuluĭ*, şi ne-aŭ arĕtat în scris fieş-care felurime de material cu preţul eĭ, adunat în sumă de talerĭ 24.895. După acésta adunându-ne la un loc, unde viind şi D-luĭ Vel Vornic al obştirilor, i-am cerut de ne-aŭ arĕtat socotéla de venitul şcólelor pe doĭ anĭ, ce se închee la sfîrşitul viitoruluĭ Decembrie, din care peste cheltuelile şcólelor prisosesc talerĭ 8 687 banĭ 60, cu talerĭ 1.250 léfa dascăluluĭ musicos pe cincĭ lunĭ, de la August până la sfîrşitul luĭ Decembre, şi maĭ lipsind până la trebuinciósa sumă a dregereĭ talerĭ 16.208, am făcut chibzuire de unde să se dea aceştĭ banĭ, şi cu sfat de obşte se găsì cu cale, ca să se dea numaĭ acum un ajutor la acéstă trebuinţă de la mănăstirĭ şi de la preoţĭ aceştĭ banĭ, însă de la mănăstirĭ talerĭ 10 550 după suma de banĭ a şcólelor ce daŭ pre tot anul, iar de la 3.500 preoţĭ po talerĭ 2 haraciŭ talerĭ 7.000, şi se adună cu aĭ mănăstirilor talerĭ 17.550, iar cu maĭ sus prisosul numit se fac peste tot talerĭ 26.237 banĭ 60; însă aceştĭ banĭ de la mănăstirĭ i preoţĭ să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit, ca să se cisluiască cu bună şi dréptă analoghie pe tóte mănăstirile marĭ şi micĭ i pe preoţĭ asemenea şi să se strîngă făr de zăbavă prin protopopiĭ judeţelor şi să se dea la deosebită casă unde se va socotì de către Măria Ta, spre a se cheltuì la dregerea şcóleĭ, dând Preaosfinţia Sa straşnice poruncĭ protopopilor, ca să nu se îndrăznéscă a luà maĭ mulţĭ banĭ de la vre-o mănăstire seaŭ de la preoţĭ peste ceea ce se va cisluì şi a le dà să înţelégă, că acéstă dare este numaĭ acum pentru cunoscuta trebuinţă a dregereĭ şcóleĭ; iar şi între altele acì către acésta arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că dascălul Musicos, ce printr'o anaforà a unora din D-lor boeriĭ, ot lét 1813, întărită de Inălţimea Ta, s'aŭ orînduit a deschide şcólă şi a paradosì meşteşugul cântărilor bisericescĭ, luând din cutia şcólelor léfă pe lună po talerĭ 250, până la sîrşitul luĭ Iulie, nu este de nicĭ o trebuinţă, fiind îndestuĭ cântăreţiĭ curţilor domnescĭ, adecă protopsaltul şi deftereul, carĭ fiind căcĭ iaŭ simbriile lor cu îndestulare din venituríle bisericilor domnescĭ, sunt însărcinaţĭ şi aŭ datorie neapĕrată a ţiné şcólă şi a paradosì meşteşugul cântărilor. iar acel cântăreţ să lipséscă; a căruia léfă pe 5 lunĭ de la August până la sîrşitul luĭ Decembrie s'aŭ şi adaos între aceĭ talerĭ 8.687 ce prisosesc din venitul şcólelor, iar pentru acea-ce ne arată D-luĭ Vel Vornic al obştirilor, că de la începutul viitoruluĭ Ianuarie ot lét 1815, înainte n'are de unde să plătéscă lefile şi cele-l-alte următóre cheltuelĭ ale

www.dacoromanica.ro

Cu pitacele din 8 Octobre şi 13 Decembrie 1814 se ordonă perceperea acesteĭ dărĭ, şi până la încasarea eĭ Domnitorul ordonă Metropolitului, ca de 1 Ianuarie 1815, să iconomiséscă lefile şi cheltuelile şcóleĭ a se da. (1)

şcólelor, căcĭ tocmaĭ la Sfîntul Gheorghe încep a venì banĭ de la Metropolie, de . . . . . se va da luminată porunca Mărieĭ Tale către Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit, ca să întîmpine acéstă trebuinţă pănĕ la vremea când încep a venì baniĭ spre a nu rĕmâné şcóla lipsită; aşijderea arĕtăm Mărieĭ Tale, că dupĕ îngrijirea ce aĭ Măria Ta pentru cele folositóre patrieĭ, s'aŭ adăogat irat noŭ de la suma preoţilor cea hotărîtă, ca peste talerĭ 5 de preot ce da maĭ înainte pe an, să dea alţĭ treĭ la cutia şcólelor şi a milosteniilor şi din talerĭ 10.500 ce se adună acest venit pe an se cuvine să iea şi cutia şcólelor pe jumĕtate, talerĭ 5.250, dar n'aŭ luat nimic pe doĭ anĭ trecuţĭ; ci tot acel adaos de la preoţĭ s'aŭ luat pe séma cutieĭ milosteniei de s'aŭ dat şi s'aŭ cheltuit în trebuinţele eĭ, iar de acum înainte să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, ca baniĭ acestuĭ venit pe jumătate, ce sunt aĭ şcólelor, să nu se maĭ dea în cheltuelĭ ale cutieĭ milosteniei, ci împreunându-se cu celălalt irat al cutieĭ şcólelor, care este talerĭ 21.050 şi cu acest adaos se fac peste tot talerĭ 26.300, prisosul ce va rĕmâné peste lefĭ şi alte cheltuelĭ să se dea în dobîndă la loc sigur, ca altă dată când va avea trebuinţă şcóla de meremet să se cheltuiască dintr'aceĭ banĭ; iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.— 1814, August 27.

Grigorie Brâncoveanu, Constantin Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Grigorie Vel Logofĕt, Constantin Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

De unde sunt să se dea baniĭ ce trebuesc pentru dregerea şcólelor.

Talerĭ	Banĭ	
8.687,	60.	Ce prisosesc din doĭ anĭ ce se închee la sfârşitul luĭ Decembre cu talerĭ 1.250 léta dascăluluĭ musicos pe 5 lunĭ, de la August pănĕ la sfîrşitul luĭ Decembre, ce se opresc a nu se da fiind însuşĭ şi protopsaltis.
10.550,	—	Baniĭ mănăstirilor
7.000,	—	De la preoţĭ 3.500 po talerĭ 2 de lude, ce se orînduesc acum să dea.
26.237,	60	

(1) S'aŭ făcut pitac catre Preaosfinţia Sa Părintele Metropolit cu asemenea cuprindere, cum şi deosebit pitac iarăşĭ după cuprinderea anaforaleĭ ceĭ întărite, ca de la ḑi întâĭ de Ianuarie viitor să iconomiséscă lefile şi cheltuelile şcóleĭ a se da până vor venì baniĭ de afară.—1814 Octombrie 8.

(Cod. LXXIV, fila 148.)

www.dacoromanica.ro

Cu începere de la Ianuarie 1815 Grigorie Brâncoveanu este din noŭ însărcinat cu ţinerea caseĭ veniturilor şcóleĭ domnescĭ. La 17 Ianuarie 1815 Domnitorul scrie Mitropolituluĭ, ca ceĭ 26.520 talerĭ cât urcă suma dăreĭ

Cărţĭ deschise pe la tóte judeţele de a da fie-care preot i diacon câte parale 60.

D-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . sănătate, vĕ facem în scire, că prin întărirea ce am dat Domnia Mea la obştească anaforà a D lor boerilor, de la trecutul Septembrie 29, pentru cheltuiala ce trebue la dresul şcóleĭ domnescĭ de aicĭ din Bucurescĭ, am hotărît, ca toţĭ preoţiĭ i diaconiĭ din tótă Ţéra Domnieĭ Mele, să dea fieş care din cap în cap, câte parale 60, pentru al cărora banĭ taxil cu tóte că am poruncit Domnia Mea Preaosfinţieĭ Sale Părinteluĭ Metropolitul, prin pitac, ca să scrie protopopilor de prin judeţe din tótă Ţéra, spre a strînge dimpreună cu ispravniciĭ fieş-căruĭ judeţ, de la toţĭ preoţiĭ i diaconiĭ, aceste câte 60 de parale din cap în cap, ferindu-se însă protopopiĭ a nu îndrăsni să iea măcar un ban maĭ mult. Deosebit poruncim Domnia Mea şi D-vóstră, ispravnicilor, ca împreună cu protopopiĭ să urmaţĭ a se face împlinirea de maĭ sus arĕtată, priveghiând înşivĕ D-vóstră a nu se face câtuşĭ de puţin catahrisis séŭ încărcătură peste acéstă poruncă a Domnieĭ mele, orĭ să se tăinuiască niscaĭ-va preoţĭ séŭ diaconĭ, şi împlinindu-se de la preoţĭ şi diaconĭ, acest orînduit ajutor al banilor, să se trimiţă aicĭ la D-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel banul Grigorie Brâncoveanu, eforul şcólelor domnescĭ. ca să se dea şi să se cheltuiască prin D-luĭ în trebuinţa meremetuluĭ şcólelor. I saam receh gpd. — 1814 Octobre 8.

(Cod. LXXIV, fila 147 v.)

A doua publicaţie pentru câte doĭ zloţĭ de preot i diacon ca să trimiţă făr de zăbavă banii, şi cu catastih şi numaĭ la Dîmboviţa şi Olt nu s'aŭ făcut.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

D-vóstră ispravnicilor ot sud. . . . . sănătate, încă de la Octobre 8 s'aŭ dat porunca Domnieĭ Mele către D-vóstră, după obştésca hotărîre, ce s'aŭ făcut, pentru cheltuiala cea trebuinciósă a dresuluĭ şcóleĭ domnescĭ de aicĭ din Bucurescĭ, ca de la toţĭ preoţiĭ i diaconiĭ ce se află într'acest judeţ să strîngeţĭ împreună cu protopopiĭ de la fieş care, din cap în cap, câte parale 60, ferindu se însă protopopiĭ a nu îndrăznì să iea măcar un ban maĭ mult, precum şi D-vóstră aţĭ fost îndatoraţĭ, ca împlinirea să se facă făr de zăbavă, priveghind a nu se face cât de puţin catahrisis séŭ încărcăturĭ, orĭ să se tăinuiască niscaĭ preoţĭ séŭ diaconĭ, ci de la toţĭ câţĭ se afla într'acel judeţ să se împlinéscă acest orînduit ajutor al banilor,

www.dacoromanica.ro

ştcólare a clerului din Eparchia Sa, să aibă a-i trimite lui Grigore Brâncoveanu. De sigur pitace analóge s'aŭ trimis şi Episcopilor. (1)

Cu greŭ se strîngeaŭ baniĭ şcólelor. Şi maĭ greŭ strînseră cele-l-alte 60 parale de preot şi diacon pentru repararea şcólelor din Bucuresoĭ, cum probéză actele de la 5, 11 şi 26 Februarie 1815, ce dăm în notă. (2)

şi să se trimiţă la D-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu etorul şcólelor domnescĭ, ca prin D-luĭ să se cheltuiască în trebuinţa meremetuluĭ şcóleĭ; acum D-luĭ Banul ne făcŭ arĕtare, că de la D-vóstră n'aŭ venit nicĭ un ban dintr'acéstă orînduială, şi cu mirare ne-aŭ fost: de ce să amelisiţĭ şi să nu săvîrşiţĭ porunca ce vi se dă odată, ci aţĭ lăsat-o la prelungirĭ? pentru care sunteţĭ vinovaţĭ şi erà să vi se trimiţă şi mumbaşir, dar de acéstă dată vi se trece cu vederea, şi iată vĕ poruncim straşnic, ca cum maĭ făr de zăbavă să trimiteţĭ baniĭ cu catastih anume de toţĭ preoţiĭ seaŭ diaconiĭ şi din ce sat s'aŭ împlinit aceştĭ banĭ, şi de primirea porunceĭ şi că aţĭ trimis baniĭ cu catastih curat să avem rĕspuns, care îl aşteptăm, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1814 Decembre 13.

(*Cod. LXXIV fila 162.*)

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Preaosfinţia Ta Părinte Metropolite, fiind-că pre D-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Ban Grigore Brâncoveanu l'am însărcinat Domnia Mea cu ţinerea caseĭ venituluĭ şcóleĭ domnescĭ, poruncim ca baniĭ acestuĭ venit ce se aduc la sfînta metropolie peste an din suma a treĭ miĭ cincĭ sute preoţĭ, după domnésca Nóstră hotărîre, adecă talerĭ 3 din talerĭ 5 ce eraŭ orînduiţĭ maĭ dinainte pe fieş-care preot din maĭ sus arĕtatul numĕr şi talerĭ unul şi jumĕtate din talerĭ 3 ce am maĭ adăogat Domnia Mea, în urmă şi se strîng în douĕ câşturĭ pe an, adecă jumătate la sf. Dimitrie şi jumătate la sf. Gheorghie, carĭ fac talerĭ 15 750 pe an de la preoţĭ i talerĭ 10.770 de la mănăstirĭ, carĭ fac peste tot talerĭ 26.520, să aibĭ aĭ da Preaosfinţia Ta de la viitorul Aprilie înainte la d-luĭ maĭ sus numitul boer, luând adeverinţă de primirea lor. Tolco pisah gpd. — 1815 Ianuarie 17.

(2) La 2 Februarie 1815 Grigorie Brâncoveanu biv Vel Ban supune luĭ Ion Caragea o anaforà prin care arată, că Domnitorul a hotărît ca cele 3 mănănăstirĭ ce eraŭ date pentru întreţinerea spitalelor şi a orfanotrofieĭ, să nu maĭ fie afectate la acéstă trébă. Acum Metropolitul, la darea socotelelor banilor şcólelor, scade «*fără nicĭ o orînduială*» baniĭ ce apucaseră a da acele mănăstirĭ, din aceştĭ banĭ, spre dauna şcólelor. Brâncoveanu cere luĭ Caragea să ordone Metropolituluĭ« ca aceĭ banĭ aĭ şcólelor, care este o prea puţină sumă şi s'aŭ ĭertat acele mănăstirĭ a nu plăti nimica de acum inainte, ca să se pótă ajută locurile unde sunt închinate, — să-ĭ analoghisésca Preaosfinţia Sa pe cele-l-alte mănăstirĭ cu drĕptă cumpănire . . . . . ca iratul şcólelor să rĕmână tot-deauna întreg şi neîmpuţinat, şi fiind că aceste iraturĭ sunt de mare ajutor şcólelor întru întîmpinarea trebuinţelor cheltuelelor şi dregereĭ

www.dacoromanica.ro

Dificultăţĭ financiare întîmpină şcolile în 1814 şi 1815 şi din alte privinţĭ, cum probéză actele din note:

---

care urméză a se face, pentru odihna dascălilor şi a ucenicilor, şi nu se cuvine a se împuţinà, ci incă a se maĭ sporì, spre obştesc folos . . .»

(Cod. LVIII, pag. 316.)

La 5 Februarie 1815 Domnitorul aprobă.

Numaĭ după ce Ioan Caragea va destina veniturile mănăstireĭ Glavacioc la şcóle, ele vor avea un budget maĭ asigurat. Dăm în anexe un «*perelips*» de toate moşiile şcólelor, aşa cum le aflăm nu târdiŭ după Ioan Caragea

In 11 Februarie 1815 Grigorie Brâncoveanu Nazîrul şcólelor se jăluesce luĭ Vodă, cu anafora, că din taleri 8.625 ce la socotelĭ resultă că e dator Vornicul Obştirilor la cutia şcólelor, nu i se daŭ decât taleri 2.607, sub cuvênt că de la Metropolie nu s'aŭ primit tótă suma iratuluĭ. Vodă ordonă Metropolituluĭ, la 24 Februarie, să plătéscă iratul datorat şi un mumbaşir să împlinéscă baniĭ de la Vornicia obştirilor.

(Cod. LVIII, pag. 407.)

14 poruncĭ la 14 judeţe, ca să trimiţă ispravniciĭ rĕmăşiţa celor câte parale 60 pentru meremetul şcólelor şi că nu aŭ a se scădeà la socotélă cu nicĭ un fel de numire adecă: scutiţĭ, clericĭ şi zapciĭ, ci să plătéscă toţĭ de rînd.

D-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Fiind-că D-luĭ biv Vel Ban Grigore Brâncoveanu nazîrul şcólelor domnescĭ prin anaforaoa ce ne-aŭ dat, de la 18 ale aceştiĭ lunĭ, face arĕtare, că sunt peste cincĭ lunĭ trecute de când vi s'aŭ trimis în douĕ rîndurĭ prin poruncile Domnieĭ Mele, ca să împliniţĭ de la fieş-care preot şi diacon po parale 60 de lude, pentru meremetul şcólelor ot Bucurescĭ şi până acum o prea puţină sumă de banĭ aţĭ trimes; vi s'aŭ scris şi din partea D-luĭ în patru rîndurĭ până acum şi urmare cu istovirea banilor nu aţĭ făcut, pentru care ne îngrijire a d-vóstră erà a vi se trimite şi mumbaşir cu greŭ trépăd, dar trecêndu-vĕ şi de astă unà dată cu vederea, iată şi acum a treia óră straşnic vĕ poruncim, ca când şi acum în soroc de cincĭ, mult ḑece ḑile, nu veţĭ proftacsì cusurul de banĭ ce maĭ jos se însemnéză, nu numaĭ vi se va trimite mumbaşir, ci încă şi lipsiţĭ din isprăvnicie veţĭ fi, ca nisce neascultătorĭ şi nebăgătorĭ de sémă la poruncile Domnieĭ mele; deosebit de acésta, fiind-că uniĭ din protopopĭ pricinuesc de acest obştesc ajutor a se scădea din socotélă cu uniĭ din preoţĭ cu nume de clericĭ scutiţĭ şi zapciĭ, poruncim şi pentru acésta că, ca la un lucru ce este pentru binele şi folosul obştieĭ, să împliniţĭ de la fieş-care, din cap în cap, fără deosebire şi îndată să-ĭ proftacsiţĭ la D-luĭ maĭ sus numitul boer, de unde să luaţĭ şi cfitanţie că aţĭ istovit. I saam receh gpd. — 1815 Februarie 26.

www.dacoromanica.ro

Cu tóte pitacele şi chrisóvele date pentru reorganisarea şcólelor, localul şcóleĭ vechĭ maĭ era, în Ianuarie 1815, ocupat de fel-de-fel de ómenĭ străinĭ învĕţămîntuluĭ. Caragea primind la 14 Decembrie 1814 anaforaoa de la Vel Logofĕt Gheorgache Filipescu cu listă de persónele carĭ locuesc pe nedrept în acea şcólă, ordonă dar, să fie datóre aceste persóne, cele cu avere, de a plăti chirie bisericeĭ, afară de câte-va vĕduve sărace, dar nu se pare preocupat cu nevoia deşertăriĭ caselor vechĭ de la Sf. Sava în favórea şcóleĭ. (1)

Asemenea s'aŭ făcut şi la isprăvnicatul de Argeş, ce n'aŭ trimes nicĭ o para dintr'aceştĭ banĭ.

Cum şi la D-luĭ Vornic al obştirilor, cu asemenea cuprindere: să rĕspunḑă toţĭ de obşte.

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

D-ta Vel Logofĕt de Ţéra-de sus, am vĕḑut Domnia Mea aretarea ce ne facĭ printr'acéstă anaforà şi chibzuind şi înşi-ne cererea jăluitoruluĭ, ḑicem că nu este cu cuviinţă ajutorul şi folosul care este trebuincios altuia să-l dobândéscă alţiĭ carĭ n'aŭ trebuinţă de ajutor, ci se cuvine a se face către ceĭ ce sunt în adevĕr săracĭ şi lipsiţĭ. Drept aceea şi poruncim, ca toţĭ aceia ce ţin odăĭ la aceste case ot mănăstirea *Sf. Sava, ce aŭ fost* şcólă şi aŭ mijloc a plăti chirie, să fie datorĭ a plăti aşeḑându-ĭ cu egumenul la o cuviincióşă tocmélă, iar ceĭ ce n'aŭ mijloc a plăti chirie, fiind săracĭ, aceştia să nu se supere, dar însă să ţie numaĭ atâtea odăĭ câte adecă se cuvine a avé un sărac ca aceştia, iar nu câte 4, 5, 6, 8 şi maĭ multe. — 1815 Ianuarie 21.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, pag. 255.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ Ignatie egumenul mănăstireĭ Sf. Sava, făcênd cercetare, mĕ pliroforisiĭ, *că în casele ce a fost şcólă, se află mulţi* şeḑênd însă făr de vre-un aşeḑămînt cu mănăstirea şi nu daŭ la mănăstire nimic, ci pentru zidirea acestor case am arĕtat Mărieĭ Tale prin osebită anaforà şi uniĭ dintr'aceştia fiind cu stare, cu dreptate este de a da chirie, maĭ vêrtos aceia carĭ ţin odăĭ bune şi multe, iar alţiĭ fiind săracĭ, aceia se cuvine să fie apĕraţĭ şi iată arĕt maĭ jos cine anume sunt şi câte odăĭ ţine fieş-care şi care se cuvine a dà chirie şi care nu, ca aceia ce se cuvine a da chirie, prin luminată porunca Mărieĭ Tale, să se îndatoreze a se aşeḑà cu mănăstirea şi a plăti chirie, cum şi alţiĭ ce vor veni să şéḑă, întâĭ să se aşeḑe şi aşĭa să intre a şedé, ca cu acésta să-şĭ aibă şi mănăstirea folosul eĭ, iar hotărîrea rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.— 1814 Decembrie 14.

Gheorgache Filipescu Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

După o ulterióră *întêmplătóre* trecere a luĭ Vodă pe la localul şcóleĭ din Măgurénu, găsind că şcóla nu funcţionéză, şi că nu se repară, cu tóte anteriórele ordine date, Caragia cu un noŭ ordin cere activarea lucruluĭ.

La 9 Maiŭ 1815, Domnitorul, constată că localul şcóleĭ nu era încă gata, sub pretext că nu ajunseseră baniĭ aruncaţĭ din noŭ asupra clericilor. Ca-

---

Ceĭ ce ţin odăĭ la Sf. Sava

9 terzibaşa, însă:
3 în care şéde el cu nevasta.
1 boltă mare, ţine lucrătorĭ croitorĭ.
1 ţine cărbunărie.
1 ţine cuhnie.
} sus
tot terzibaşa, însă:
1 mare în care lucréză călfile croitorĭ.
1 şéde vizitiul.
1 ţine caĭ.
} jos
9

6 becerul curţeĭ gospod, însă:
4 ţine în rînd pentru el cu soţia luĭ i cu slugile, ţine şi sala jumătate închisă cu clucer, sus.
tot becerul, însă:
1 băcănie.
1 zarzavaturĭ
} jos
6

6 Maria medelnicerésa, sócra medelniceruluĭ Manole, însă:
3 pentru sine.
2 pentru slujnice şi cămară.
1 bucătărie.
} sus
6

7 Medelnicerul Manole, însă:
3 pentru el cu mumă-sa, care o aştéptă.
1 1 mare bucătărie pentru slugĭ.
} sus
Tot medelnicerul, însă:
1 magazie cu lemne.
1 grajd de caĭ.
1 butcile.
} jos
7

13 Costache Filopopolitu, ce este căpucheháia la Nicopol, însă:
3 le ţine el cu slugile luĭ.
3 ţine mumă-sa cu soţia sa; foişorul îl are bucătărie.
2 iar lângă acestea le ţine tot d-luĭ. Costache Filopopolitu
} sus
5 le ţine închise cu lăcăte, jos.
13

www.dacoromanica.ro

ragea ordonă activarea reparațiunilor, de óre-ce a dispus ca sumele necesare spre acest scop, să se împrumute caseĭ șcólelor de la Eparhiĭ, fără dobândă. (1)

La începerea nouluĭ anĭ școlar, în Septembre, localul șcóleĭ fiind res-

2 Costea petraru.
1 Antonie cârciumaru.
1 Mateĭ zugravu.
2 Zisu ce a fost cotar.
1 Safta văduva, săracă.
1 Raicu arnăutu.
2 Maria văduva.
1 Sterie petraru.
1 Aspra văduva.
1 Nicolae petraru, ce se află la Iașĭ acum dus și-a lăsat acea odae la doĭ feciorĭ aĭ luĭ să șédă până când va venì.
3 Nicolae Iuzbașa.
16

Ceĭ scăpătațĭ din odăile de jos, carĭ se arată și maĭ sus și nu aŭ să se supere la plată de chirie, însă:
Safta văduva.
Maria văduva.
Aspra văduva.
Nicola iuzbașa de harem

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscóe.*

D-vóstră orînduiților boerĭ eforĭ aĭ șcólelor elinescĭ, cu mirare am vĕdut Domnia Mea trecênd pe la șcólă o mare neîngrijire și negătire a celor trebuincióse pentru dregerea și meremetul șcóleĭ, în vreme ce tóte înlesnirile câte privesc spre săvîrșirea acestuĭ meremet vi s'aŭ făcut din parte Domnieĭ Mele, căcĭ iratul șcólelor s'aŭ maĭ adăogat cu ajutorul ce am hotărît a se face de la preoțĭ, venitul șcóleĭ cel canonisit ce este orînduit a se dà de douĕ orĭ pe an am poruncit să se rĕspundă tot-de-odată acum la trecutul Sf. Gheorghe, lipsa cheltueleĭ ce nu se ajunge spre săvîrșirea meremetuluĭ după anaforaoa D-lor veliților boerĭ, am poruncit a se dà la casa șcóleĭ cu împrumutare de la eparhiĭ făr de dobândă și eparhiile să-șĭ tragă apoĭ din viitórele iraturĭ ale șcóleĭ; când dar prin mijlócele de maĭ sus arĕtate s'aŭ făcut cuviinciósa înlesnire, cerem și poruncim, să arĕtațĭ Domnieĭ Mele: care este cuvîntul și pricina neîngrijireĭ și întârdiereĭ ce vedem că se face la începerea și săvîrșirea meremetuluĭ? care acéstă arĕtare o și așteptăm făr de zăbavă. Tolco pisah gpd.— 1815 Maiŭ 9.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 198 v.)

www.dacoromanica.ro

taurat, Eforiĭ presintă luĭ Caragea anaforaoa, recomandând la întărire (1) noul personal didactic adaos. La 14 Septembre sunt numiţĭ didascalĭ cunoscuţiĭ

(1) Eforiĭ şcólelor, la 10 Septembre 1815, supun luĭ Caragea anaforaoa pentru întocmirea dascalilor şcóleĭ de la Măgurénu. Anaforaoa e scrisă în limba grécă, ca şi resoluţiunea dată de Vodă la 14 Septembre acelaşĭ an. *Neofit Duca* şi *Ştefan Comito* sunt întăriţĭ dascalĭ.

(*Cod. LXXXII, fila 64.*)

Dăm acì în notă aceste acte după traducerea D-luĭ Germani:

Prea Inălţate şi prea bine-voitóre Nóstre Dómne,

Gimnasiul Capitaleĭ Bucurescĭ avênd nevoĭe de un om de litere cu merit şi perfecţionat în limba elenă, ca să o predeà după regulele gramaticeĭ elene şi filosofia antică, carĭ contribuesc la dorita rodnicie a celor ce învaţă şi la propăşirea lor atât în cursurile de literatură elenă, cât şi în cele de sciinţe folositóre lor, aşà cum eraŭ metodic orînduite şi pe timpul fostuluĭ director al liceuluĭ din Bucurescĭ, Lambru Fotiadi de fericită memorie, acel bărbat cu multă sciinţă şi de folos obştesc şi care a insuflat nobleţea la ceĭ maĭ mulţĭ pămîntenĭ şi streinĭ, carĭ îĭ datoresc cuvenita recunoscinţă pe viaţă. Şi consfătuindu-ne în privinţa atareluĭ profesor, ce ne trebue, n'am găsit altul posedênd o lungă practică, dovedit folositor naţiuniĭ, presintând credinţa unuĭ caracter pios şi modest şi a căruĭ cultură practică a limbeĭ elene şi de compositiune este demonstrată până la evidenţă prin atâtea diferite scrierĭ, decât pre doctul şi eruditul arhimandrit d-nu Neofit Duca, care va succede rĕposatuluĭ Lambru, urmaş al luĭ şi în metod şi în sistemă, procedênd cu multă sciinţă şi care va folosì póte şi maĭ mult şi maĭ metodic pre elevĭ ca unul ce s'a format îndestul şi a progresat în instrucţiunea elenă, înzestrîndu-se cu cunoscinţe maĭ generale, prin lung exerciţiŭ la Viena, prin studiul maĭ multor sciinţe şi prin comerţul continuŭ cu bărbaţĭ culţĭ şi eruditĭ. Pre acesta din nobil consimţimênt al nostru tutulor am ales ca să fie invitat ca Director al şcóleĭ din Bucurescĭ, sus ḑisul Domn Neofit Duca şi rugăm pre Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită, să se emită şi o confirmare Domnéscă a Inălţimeĭ Tale, atât spre deplina nóstră linişte precum şi spre siguranţa însuşĭ profesoruluĭ D-nu Neofit, căcĭ pre acesta îl cunóscem personal şi-l preferim orĭ căruĭ altu şi-l cerem de comun acord şi în unanimitate, ca să dirigeze şcóla publică elenă din patria nóstră şi să soséscă cu bine acì Prea Cuvioşia Sa şi să se stabiléscă ca de drept. Atuncĭ epitropiĭ numiţĭ consfătuindu-se cu Cuvioşia Sa şi despre un profesor de filosofie şi votând în comun acord, îl vor învitá şi stabilì, ca să predea în regulă cursurile sciinţifice precum: logica, fisica, matafisica, aritmetica, matematica şi geografia. Avem dar deplina convingere în bine, voitórele dispositiunĭ ale Inălţimeĭ Tale că va consimţì şi va primì cu înăscuta-I indulgenţă acésta drĕptă a nóstră rugăminte. — 1815 Aprilie 30.

www.dacoromanica.ro

Neofit Duca și Ștefan Comito. Dar deja în Aprilie 1815 Duca e recomandat la confirmarea luĭ Vodă.

Nectarie al Ungro-Vlahieĭ, Iosif Argeș, Costantios Buzĕŭ, Constantin Filipescu Vistier, Radu Golescu Vistier, Grigorie Brâncoveanu, Constantin Crețulescu Mare Ban, Barbu Văcărescu Mare Vornic, Constantin Bălăceanu Vornic, Theodor Văcărescu Vornic, Scarlat Grădișteanu Mare Logofĕt, Fotache Stirbey Mare Logofĕt, Nestor Cluciar.

(Cod. LXXXIV, fila 150.)

Ioan George Caragea prin Grația luĭ Dumnedeŭ Domn și Stăpânitor a întregeĭ Ungro-Vlahieĭ.

Prea Sfințite Sf. Metropolit al Ungro-Vlahieĭ, prea iubitorĭ de Dumnedeŭ Episcopĭ și voĭ prea iubițiĭ noștri și prea nobilĭ boerĭ halia și manzilĭ cercetând în tot cuprinsul eĭ anaforaua ce ne-ațĭ adresat în comun în privința viitoruluĭ Director al Gimnasiuluĭ din acéstă Capitală Domnéscă și vĕdênd comuna și unanima alegere la acéstă Direcțiune a Arhimandrituluĭ Neofit Duca, de și persóna fiindu-ne necunoscută și ca cultură și ca moralitate, nicĭ putêndu-ne da sémă de ele din operele ce a scris, căcĭ nu s'a întîmplat nicĭ odată să le percurgem, ținênd însă de demne de credință mărturiile D-vóstră comune în favórea Sa, aprobăm că rugămintea ce ne faceți în comun și cu atâta insistență să primésca îndeplinirea reclamată și fie că direcțiunea bărbatuluĭ cerut să aducă Patrieĭ nóstre róde în raport cu bunele speranțe ce aveți în el și să reușésca viitorul acest Director al Scóleĭ, conform cu mărturiile comune ce ne dațĭ despre cultura luĭ universală, pe care cu atâta convingere detaliându-ne-o cereți să-l numim ca Director. — 1815 Maiŭ 2.

Sigiliul Domnesc. Vel-Vornic.

(Cod. LXXXIV, fila 149. Tradus de D. Ghermani.)

Neofit Duca nu era în țéră și sosesce numaĭ la începutul luĭ Septembre, când atuncĭ se fac actele următóre cu referință la Comito:

Prea Inalte și Prea Nobile al Nostru Stăpân,

De óre-ce cu domnésca și părintésca învoire a Inălțimeĭ Sale de Dumnedeŭ păzită Ne-am învrednicit și cu presența personală a Eminentuluĭ profesor D-nu Neofit Duca, care în curînd va luà direcțiunea gimnasiuluĭ din scaunul domnesc din Bucurescĭ, Ne-am îngrijit și de prevederea unuĭ profesor de filosofie și consfătuindu-Ne în acéstă privință. în sensul indicat în prima nóstră anaforà și cu Eminența Sa D nu Neofit Duca pentru a face o cuvenită alegere și de o atare persónă, destoinică și prin

www.dacoromanica.ro

La finea anuluĭ 1815, Caragea este nevoit să se ocupe din noŭ cu venitul caseĭ şcólelor, care nu ajungea după nevoile şcóleĭ grecescĭ şi ale şcólelor din judeţe cu dascalĭ românĭ. Cu pitacul sĕŭ din Decembre 1815 Caragea aprobă aruncarea asupra părţeĭ bisericescĭ a sumeĭ de talerĭ 54.931 (din care 12.250 sunt a se dà la cutia şcólelor) şi talerĭ 12.000 aŭ să-ĭ dea cu cislă mănăstirile, precum am vĕdut. Pe lângă acest venit, Caragea adaogă şi venitul mănăstireĭ Glavacioc, «spre maĭ mult ajutor şi întemeiere a şcólelor şi spre odihna i repaosul dascalilor.»

La acéstă ocasiune sunt numiţĭ din noŭ Eforĭ aĭ şcólelor: Metropolitul, biv Vel Vistier Constantin Filipescu, biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu,

---

profesiune special formată pentru cursurile de filosofie, ca să ţină în neîntreruptă armonie, înţelegere şi buna ordine pre profesorĭ, carĭ să-şĭ îndeplinéscă datoria fără preget şi cu tragere de inimă şi căldurósă rîvnă avênd ca ţintă binele comun şi progresul elevilor şi silindu-se prin o procedare dibace să aducă róde folositóre, am încuviinţat în comun acord pre Eminentul profesor d-nu Ştefan Comito pentru clasa de filosofie şi ca codirector al şcóleĭ cu prea Cuvioşia Sa, Eminentul D-nu Neofit Duca; ast-fel că ambiĭ însufleţiţĭ de aceeaşĭ râvnă şi amor propriŭ şi de o potrivă ascultaţĭ, să stabiléscă în comun cea maĭ bună dispositiune a şcóleĭ, aducênd şi ordinea în lecţiunĭ şi adevĕrate róde, carĭ vor resultà cu abundenţă din îngrijirea lor şi din silinţele active ce vor depune. De aceea cu umilinţă comunicând Inălţimeĭ Tale de Dumneḑeŭ păzită comuna nóstră cerere şi votare a eruditului şi distinsuluĭ filosof D-nu Ştefan Comito, rugăm şi pre Inălţimea Vóstră, să o agreeze cu obicĭnuita-I părintéscă bună-voinţă şi să ne acorde şi stăpânésca-I aprobare, pentru că, asigurându-ne de primirea oficială ce i se va face, să grăbim fericita venire a Eminentuluĭ profesor în Bucurescĭ.— 1815 Septembre 10.

Neofit Duca, Constantie din Buzeŭ, Grigore Brâncoveanu, (2 nedisci-frabilĭ), Nestor Cluciar.

(Cod. LXXXII, fila 65.)

Ioan Gheorghe Caragea

Concordia între învĕţătorĭ fiind absolut necesară, căcĭ ea produce materie bogată pentru învĕţătură, iar acésta a nóstră afirmare comună fiind dovedită, suntem convinşĭ că Prea Cuviosul Neofit Duca şi Ştefan Comito rivalisând de zel între dînşiĭ şi amêndoĭ fiind de aceleaşĭ părerĭ şi de o potrivă ascultaţĭ, ródele ce vor aduce vor fi abundente. De aceea prin presenta nóstră domnéscă sancţionare ordonăm, că după înalta nóstră aprobare şi alegere să fie chiemat Ştefan Comito ca profesor la cursurile de filosofie la gimnasiul din Scaunul nostru Domnesc din Bucurescĭ.— 1815 Septembrie 14.

(Sigiliul.)

(Cod. LXXXII, fila 64.)

www.dacoromanica.ro

cel după vreme Vel Post. şi D. biv Vel Vornic C. Bălăceanu. Grigorie Brâncoveanu este special însărcinat a ţine casa şcolelor. (1)

(1) *Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoe.*

Cetindu-se înaintea Domnieĭ Mele acéstă obştéscă anaforà a D-lor boerilor, ne îndestulăm că sfîrşitul acestuĭ nizam ce aŭ găsit D-lor cu cale a se întocmì pentru a şcolelor orînduială şi bună stare, privesce numaĭ spre a se împlinì trebuinciósele cheltuelĭ, ca să se păzéscă nestrămutată şi întrégă întocmirea şi buna fiinţă a şcolelor acestea. Dar fiind sfîrşitul chibzuireĭ D-lor boerilor, orĭ în ce chip se va face împlinirea acestor talerĭ 54.931 de la preoţĭ i diaconĭ şi acelor talerĭ 12.000 de la mănăstirĭ, câtuşĭ de puţin nu zăticnesce trebuinţa şcolelor, a cărora sumă de se şi vede cu adăogire peste ceea-ce se rĕspundea până acum de la preoţĭ i diaconĭ şi de la mănăstirĭ, fiind însă că şi cheltuelile şcolelor sunt adăogate, după trebuinţă şi datorie maĭ vîrtos a părţeĭ bisericescĭ este de a se arĕtà totdeauna cu rîvnă şi ajutor, spre întregimea unuĭ acest fel de obştesc folos, isvoritor al roduluĭ învĕţătureĭ, care este cea maĭ de trebuinţă la bisericescul podvighiŭ, spre povăţuirea purtătorilor acestuĭ cin la cunoscinţa fiinţeĭ şi a datorieĭ podviguluĭ bisericesc; de aceea este primită Domnieĭ Mele şi hotărîm, ca de acum înainte pe tot anul să fie datóre partea bisericéscă a respunde, însă: preoţiĭ i diaconiĭ dintr'acéstă Ţĕră câte talerĭ 54.931 (din carĭ aŭ a se da la cutia milosteniilor talerĭ 12.250) şi talerĭ 12.000 mănăstirilor, carĭ aceştĭ banĭ împlinindu-se de către Preaosfinţia Sa Părintele Metropolitul, atât dintru a prea sfiinţieĭ sale eparchie, cât şi din judeţele episcopilor, prin sfinţia lor episcopiĭ, să-ĭ rĕspundă la casa şcolelor în douĕ câştiurĭ, însă jumătate la începutul anuluĭ viitor lĕt 1816, April 23 şi ceĭ-l-alţĭ jumătete la sfîntul Dumitru, fără de a se supĕrà câtuşĭ de puţin cu acéstă pricinuire a adăugireĭ, preoţiĭ ce vor avé la mânele lor sineturĭ domnescĭ de apĕrare şi scutire i câţĭ vor fi sacaţĭ, saŭ de la ceĭ dajnicĭ preoţĭ şi diaconĭ i de la mănastirĭ, a se strînge un ban măcar maĭ mult peste împlinirea sumeĭ de maĭ sus arĕtată, ci atât Preaosfinţia Sa Părinţele Metropolitul, cât şi sfinţia lor Episcopiĭ, să îngrijéscă cu priveghere de a se strînge aceştĭ banĭ cu bună şi drĕptă cumpănire, neîngăduind după a duhovnicesceĭ păstorie rîvnă şi neapĕrată datorie, a se năpăstui preoţiĭ i diaconiĭ cu încărcăturĭ neprimite stăpânireĭ; pe lângă care acest venit al şcolelor, bine voim Domnia Mea, să primim, după cum D-lor boeriĭ aŭ găsit cu cale, de a se adăogà şi mănăstirea Glavaciogul din sud. Vlaşca, cu tóte veniturile eĭ, spre maĭ mult ajutor i întemeere a şcolelor şi spre odihna i repaosul dascălilor; şi către acésta orînduim eforĭ aĭ şcolelor pre Preaosfinţia Sa Părintele Metropolitul i pre D-luĭ biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu, i pre cel după vreme Vel Post. şi pre D-luĭ biv Vel Vornic Constantin Bălăceanu, iar cu casa şcolelor însărcinăm a o ţine unul din D-lor, adecă D-luĭ biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu, şi D luĭ de douĕ orĭ pe an să arĕte către ceĭ l-alţĭ sin Eforĭ socotelile şcolelor, ca cu toţĭ împreună, să le teoriséscă şi să le închee, chibzuindu-se însă adeşea, că pe cât va fi cu putinţă să se scadă cheltuelele cele de prisos şi să se pótà

www.dacoromanica.ro

Sporirea venituluĭ caseĭ şcólelor se legitimă şi prin nevoia salarelor dascalilor românĭ de prin judeţe.

Iacă budgetul şcólelor în 1815 Noembrie:

Talerĭ								
4.000	Dascălul Neofit, ...	pe lună	po	talerĭ	333	banĭ	36
4.000	Filosoful, ...	»	»	»	»	333	»	36
4.000	Alt filosof, ...	»	»	»	»	333	»	36
2.500	Al doilea dascăl, Hristodoru, ...	»	»	»	»	208	»	36
2.000	Al treilea dascăl, Gheorghe, ...	»	»	»	»	166	»	72
1.200	Dascălul Vasile, ...	»	»	»	»	100	»	—
1.500	Dascălul Grămaticu, ...	pe lună	po	talerĭ	125	banĭ		
1.800	Doftorul Panaiotache, ...	»	»	»	»	150	»	—
1.200	Dascălul slovan ot Sf. Gheorghe vechiŭ,	»	»	»	»	100	»	—
1.800	Sameşul, ...	»	»	»	»	150	»	
300	Bucătarul, ...	»	»	»	»	25	»	—
7.200	Emeclicul pe un an.	»	»	»	»	600	»	—
2.400	Dascălul franţez, ...	»	»	»	»	200	»	—
2.400	Dascălul latin şi *nomicos*, ...	»	»	»	»	200	»	—

2.000 Cheltuelĭ întêmplătóre la meremetul de peste an.
7.200 La 20 ucenicĭ sĕrmanĭ pe lună po talerĭ 30 fieş-care.
2.500 Pentru darurĭ a se dà ucenicilor când li se va face examen.
7.000 Pentru a se cumpĕra cărţĭ şi ergaliĭ, ale epistimiilor trebuincióse şi pentru sporirea lefilor dascălilor de la ecsiminie înainte nefiind mulţămiţĭ să rămâe pe ceea-ce s'aŭ aşedat până la viitorul Aprilie lĕt 1816 şi pentru a se *aşedà şcóle rumânescĭ pe la oraşele judeţelor unde va fi trebuinţă.* (1)

---

pazĭ întocmirea şi fiinţa şcóleĭ cu cheltuială maĭ puţină şi acel prisos al banilor să se păstreze fórte bine pentru întâmplătóre trebuinţe ale şcólelor. Cu aceste dar osebirĭ ce se arată maĭ sus, întărim Domnia Mea acéstă obştéscă anaforà a D-lor boerilor şi întocmaĭ poruncim D-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să se facă şi chrisovul Domnieĭ Mele. — 1815 Decembrie.

(L. S.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXII, fila 227.*)

(1) *Prea Inălţate Domne,*

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce mi s'aŭ dat la anaforaoa D-luĭ biv Vel Banuluĭ Grigorie Brâncoveanu, cum că s'aŭ primit de către Inălţimea Ta dreptele provlimata, ce face D-luĭ pentru sporirea veniturilor şcóleĭ, cu analoghia cea cuviinciósă după vremea de acum şi scumpetea lucrurilor şi plata grelelor simbriĭ, ca să se găséscă mijlócele cele cu cale spre împlinirea lipseĭ ce se va dovedì că are casa şcóleĭ estimp, a se îndestulà dascăliĭ i ucenicĭ ceĭ săracĭ şi a se întâmpinà şi alte cheltuelĭ trebuincióse, cum şi veniturile şcóleĭ să se tocméscă de acum înainte a fi de

www.dacoromanica.ro

Din anul 1815 posedem un act din care se vede, că pentru internarea de

---

ajuns, cu adăogire peste ceea-ce aŭ fost până acum şi să se chibzuiască de unde sunt să se împlinéscă pe fieş-care an fără strămutare, ca să se păzéscă şi orînduelile ce prin luminat chrisovul Mărieĭ Tale aĭ aşeḍat pentru acéstă şcólă, să fie şi dascălii odihniţĭ şi să vaḍă spor în faptă, şi să pótă şi D-lor Eforiĭ cu înlesnire a chivernisì şcóla; pentru care tóte aceste mijlóce ne poruncesce Măria Ta, ca împreună cu D-lor boeriĭ eforĭ aĭ şcóleĭ chibzuindu-ne, cum şi orĭ-ce dreptăţĭ va maĭ arĕtà Casa şcóleĭ şi catastişe de tótă lepsodosia cercetându-le, să facem Mărieĭ Tale anaforà fără zăbavă, prin epistasia D-luĭ Vel Logoféţtuluĭ de Ţéra-de-sus, arĕtătóre de tóte pe larg şi chibzuirea ce vom găsì cu cale pentru sporirea veniturilor şcóleĭ, ca să se puie negreşit în bună şi temeinică orînduială, ca un lucru ce este de obşte folositor, ne-am adunat aicĭ la domnésca Mărieĭ Tale curte, dimpreună cu D-lor boeriĭ Eforĭ aĭ şcóleĭ, unde am cercetat maĭ întâiŭ socotéla lipsodosieĭ şi din catastihul ce ni s'aŭ arĕtat de către sameşul Caseĭ şcóleĭ, vĕḍum, că de la trecutul Ianuarie, de când s'aŭ dat de către Măria Ta chivernisirea caseĭ şcóleĭ asupra D-luĭ biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu, s'aŭ primit la Casa şcóleĭ până acum taleri 51.007 din ajutorul ce aĭ orînduit Măria Ta de s'aŭ luat de la preoţĭ i diaconĭ din tótă Ţéra, i din ajutorul ce aŭ dat uniĭ din patrioţĭ, şi cea maĭ multă parte din iratul şcóleĭ, din care s'aŭ cheltuit taleri 45.335, însă taleri 36.065 la dregerea şcóleĭ şi taleri 9.270 ce s'aŭ dat în lefile dascălilor şi alte cheltueli ale şcóleĭ, afară din îmbrăcămintea a şepte odăĭ de la şcólă, însà macaturĭ, perne, perdele, ciucurĭ şi lucrul lor, i 12 scaune îmbrăcate cu pele verde cu canapeaoa lor, asemenea i treĭ scaune marĭ de nuc îmbrăcate cu postav verde, i peatra ce s'aŭ săpat şi s'aŭ pus *pe mormîntul raposatuluĭ dascaluluĭ* Lambru, cum şi ceea-ce s'aŭ cheltuit la facerea pomenireĭ desgropăriĭ, care acestea tóte nu s'aŭ trecut într'acest catastih plătindu-se de însuşĭ D-luĭ Banul Brâncoveanu şi aŭ prisosit din primire peste cheltuială taleri 5.672, carĭ se află gata la Casă, dar are şi Casa să plătéscă următórele lefĭ şi cheltuielĭ până la viitorul Aprilie, taleri 8.886, însă după întocmirea ce aŭ fost până acum, din care scăḍêndu-se aceĭ taleri 5.672 ce-ĭ are Casa, îĭ maĭ lipsesc taleri 3.214; am făcut chibzuire pentru iratul şcóleĭ şi spre a se putea ţiné în cuviinciósa stare, după bună râvnă ce aĭ Măria Ta asupra acestuĭ vrednic de laudă lucru, ce este spre podóba Ţĕriĭ, spre fericirea nĕmuluĭ şi spre obştescul folos, trebuesce să aibă pe an irat taleri 55.000, ca şi numĕrul dascălilor să se maĭ înmulţéscă, după înmulţirea ucenicilor şi cheltuelile să se maĭ adaogă peste ceea-ce aŭ fost, după preţul lucrurilor ce curge acum la tóte, cu mult adaos din cât erà maĭ înainte, când s'aŭ făcut întocmirea şcóleĭ, a căreia irat vechiŭ fiind-că este taleri 15.750 de la preoţĭ i diaconĭ şi taleri 10.770 de la mănăstirĭ, din carĭ se scad taleri 2.240, carĭ se daŭ pentru şcóla Craioveĭ, şi rĕmân taleri 24.280, maĭ trebuesc taleri 28.700 până la trebuinciósa sumă ce arătăm maĭ sus de taleri 55.000; acest dar adaos de taleri 28.700, am chibzuit ca să se împlinéscă dintr'aceĭ taleri opt ce-ĭ rĕspund şi acum preoţiĭ i diaconiĭ din tótă Ţéra, din cap în cap, pe fieş-care an, fiind-că aceştĭ banĭ

www.dacoromanica.ro

elevĭ aĭ şcóleĭ de la Măgurénu, se dispune, ca Egumeniĭ de la mănăstirile

se strîng tot cu numire pentru ajutorul şcóleĭ şi al cutieĭ milostenieĭ, şi, cu cuviinţă şi dreptate este, ca numaĭ casa şcóleĭ să se împărtăşéscă de la aceĭ banĭ spre întîmpinarea neapăratelor cheltuelĭ i simbriĭ ale dascălilor, sĕrmanilor ucenicĭ, i plata cărţilor şi trebuinciósele instrumenturĭ la învĕţăturile epistimiilor, căcĭ şi de plătea până acum eparchiile numaĭ pe lude 3.500 preoţĭ i diaconĭ, după catagrafia ce se făcuse în dilele rĕposatuluĭ domn Alexandru Vodă Ipsilant, dar pe acel numĕr al preoţilor ce atuncĭ se dovedise se făcuse şi întocmirea cu analogon după trebuinţa cheltuelilor ce avea şcóla pe acea vreme, când şi lucrurile eraŭ maĭ eftine şi plata dascălilor maĭ uşóră, şi tóte cele-l-alte preţurĭ maĭ scădute, iar acum, după cum este cunoscut că şi cheltuelile şcóleĭ s'aŭ sporit şi preţul lucrurilor s'aŭ înălţat şi simbriile s'aŭ maĭ mărit, cum şi numĕrul preoţilor i diaconilor s'aŭ descoperit atât din catagrafiile judeţelor ce sunt în domnésca vistierie şi se vĕd peste 9.000 de preoţĭ i diaconĭ, cât şi acum pe urmă împlinindu-se de ispravnicĭĭ şi protopopiĭ judeţelor aceĭ câte talerĭ unul şi jumĕtate pentru meremetul şcóleĭ din chiar catastişele cele- iscălite de protopopĭ ce s'aŭ trimis la casa şcóleĭ se dovedesc că se adună în numĕr de lude 8.138 afară din ceĭ tăinuiţĭ de protopopĭ, încă şi de la aceĭ cunoscuţĭ preoţĭ i diaconĭ tot maĭ este rĕmăşiţă de talerĭ 848 neîmplinită dintr'acest ajutor câte talerĭ unul şi jumĕtate. De aceea noĭ cu sfat de obşte socotindu-Ne, şi ne maĭ făcênd vre-o altă chinotomie saŭ adaos peste ceea-ce rĕspundea până acum preoţiĭ i diaconiĭ eparchiilor, ci încă pentru ca să maĭ şi uşurăm pe preoţĭ i diaconĭ a cunósce milă şi ajutor de acum înainte, am găsit cu cale ca din talerĭ 8 ce da fieş care într'un an să plătéscă numaĭ câte talerĭ 6 şi un zlot banĭ noĭ din cap în cap, fără a se scădeà vre-un preot saŭ diacon cu nume de scutit, ci toţĭ de obşte să rĕspundă acest ajutor al şcóleĭ verĭ al cuĭ va fi, cu care acest mijloc cuviincios şi preoţiĭ se uşuréză cu scăderea ce li se face şi casa şcóleĭ se îndestulĕză cu o sumă de banĭ întîmpinătóre cheltuelilor şi simbriilor ce am întocmit de acum înainte să se păzéscă nestrămutat, ca să pótă şi D-lor orînduiţiĭ eforĭ să aducă şcóla elinéscă din politia Bucurescilor să o împodobéscă cu dascălĭ şi cele-l-alte trebuincióse cărţĭ şi instrumenturĭ, să îndestuleze pre dascălĭ i ucenicĭ la vreme, spre mulţumirea lor şi cele-l-alte cheltuelĭ i meremeturĭ de peste an să le săvîrşéscă după cuviinţă *cum şi dascălĭ rumânĭ să se aşeḑe cu plată, pe la oraşele judeţelor unde va fi trebuinţă*, ţiind catastişe curate de tótă lipsodosia şi paradosind şi socotélă curată pe fieş-care an la obştea bisericéscă şi boerésca, care aceştĭ banĭ de la 8 138 preoţĭ i diaconĭ câte talerĭ şése şi un zlot din cap în cap se adună pe an în sumă de talerĭ 54.931 banĭ 60, pe câţĭ sunt până acum sciuţĭ la Casa şcóleĭ, iar dovedindu-se maĭ mulţĭ se va maĭ spori suma banilor, care spor să se iea tot de casa şcóleĭ, după cum luà şi până acum, şi ceĭ-l-alţĭ talerĭ 42.681 să rĕmâe pe séma Caseĭ şcóleĭ dimpreună şi cu prisosul ce se va maĭ descoperi şi cu talerĭ 12.000 de la mănăstirĭ după cisla ce am întocmit acum sub iscăliturile nóstre cu adaos de talerĭ 1.230 peste ceea-ce aŭ fost cunoscut Caseĭ că se împlineà după cisla ce se da

www.dacoromanica.ro

marĭ din Bucurescĭ să destine câte o cameră unde să se pótă internà cât

---

de la Sf. Metropolie face peste tot talerĭ 54.681; care aceştĭ banĭ împlinindu-se de către protopopiĭ judeţelor, să fie datorĭ aĭ trimite la casa şcóleĭ, unde să-şĭ închee şi socotéla lămurită şi drèptă sub iscăliturile eforilor, iar protopopiĭ după socotéla lor să nu îndrăsnéscă a luà maĭ mult de cât 10 parale de un răvaş numaĭ ce vor da pe obrazul fieş-căruia preot i diacon, cuprindĕtor de plata acelor talerĭ 6 şi un zlot ce s'aŭ aşedat de acum înainte să rĕspundă fără strămutare, ca să se facă peste tot talerĭ 7 de un preot séŭ diacon cu baniĭ şcóleĭ şi cu plata răvaşelor; cum şi de la mănăstirĭ iarăşĭ protopopiĭ să strîngă baniĭ şi să dea răvaşe pe tótă suma banilor, luând pentru ostenéla sa de un răvaş câte talerĭ 5 de la mănăstirile cele marĭ şi de la cele maĭ micĭ câte talerĭ 2 şi să teslimatisésca şi aceştĭ banĭ aĭ mănăstirilor iarăşĭ la casa şcóleĭ; iar pentru lipsa iratuluĭ şcóleĭ până la suma ce s'aŭ întocmit, de talerĭ 55.000, am chibzuit să se deà mănăstirea Glavaciocul cu tóte veniturile eĭ sub epitropia Eforilor şcóleĭ, precum din douĕ chrisóve ale rĕposaţilor întru fericire Domnĭ Constantin Vodă Gehan cu lét 1763 Iunie 27 şĭ Ştefan Vodă Racoviţă cu lét 1764 Maiŭ 30, luarăm pliroforie, că a fost acéstă mănăstire închinată metoh şcóleĭ, ca să se înlesnéscă plata dascălilor, care şi acum puindu-se în orînduială şi luându-se socotélă drèptă până acum de tóte veniturile şi cheltuelile, să orînduiască D-lor epistat, ca să chivernisésca mănăstirea cu bună ìconomie, să se drégă cele dărăpănate şi să se păzéscă orînduiala bisericeĭ cu tótă eftacsia şi slujbele bisericesoĭ nelipsit, unde să se ţie şi *şcólă cu dascăl rumânesc* a învĕţà copiiĭ ce vor venì spre învĕţătură, să aducă apoĭ mănăstirea şi oreşĭ-ce folos şcóleĭ la economia caseĭ, cu îndestulare de vin, pâne, legumĭ, pesce şi alte trebuincióse şi din prisosul veniturilor să se împlinéscă şi lipsa până la suma iratuluĭ şcóleĭ de talerĭ 55.000, cum şi talerĭ 3.214 ce are lipsă spre împlinirea lefilor până la viitorul Aprilie lét 1816 şi să aibă şi dascălĭĭ un loc de rĕsuflare în vreme *diacopi* pentru petrecerea cu odihnă şi repaos şi pentru întremarea sănătăţiĭ D lor, ca să pótă rădicà ostenelile învĕţăturii, cum şi pentru un catafighion la vre-o întâmplătóre primejdióşă epidemie, care acestea, atât împlinirea banilor ca să se facă după cum aretăm maĭ sus şi orînduiala şcóleĭ să se păzéscă cu plata lefilor şi îngrijirea celor trebuincióse, precum le-am aşedat maĭ jos anume, şi pentru ca să se chivernisésca după cuviinţă şi mănăstirea Glavaciocul, de veĭ bine-voì şi Măria Ta a se închinà la şcólă pentru folosul obştesc, să se dea straşnică luminată întărirea Mărieĭ Tale, ca să se păzéscă în tótă vremea, fără strămutare şi aceste legăturĭ să se întăréscă şi prin deosebit luminat chrisov al Mărieĭ Tale, poruncindu-se şi D-lor boerilor Eforĭ, ca să privigheze asupra dreptăţilor şcóleĭ şi întocmaĭ să le săvîrşéscă după hotărîrea Mărieĭ Tale, ce acum se va dà prin întărire la acéstă anaforà, şi prin luminat chrisovul Mărieĭ Tale, însă cu deosebire pentru aceĭ preoţĭ i diaconĭ, carĭ vor avé cărţĭ i chrisóve domnescĭ de a fi scutiţĭ, arĕtându-şĭ sineturile la D lor boeriĭ Eforĭ.— 1815 Noembre 20.

Constantin Filipescu, Isaac Ralet, Grigorie Brâncoveanu, Constantin Vla-

www.dacoromanica.ro

2—4 şcolarĭ, dându-le tóte cele necesariĭ de întreţinere. (1)

---

huţ Postelnic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Vornic, Iordache Slătineanu Vornic, Grigorie Filipescu, Teodor Văcărescu Vel Vornic, Gheorghe Filipescu Vel Logofĕt, Istrate Creţulescu, Constantin Filipescu Logofĕt, Ioan Ştirbeiŭ Logofĕt, Grigore Ralea Vel Hatman, Alexandru Filipescu Vel Vornic, Costache Rasti, Grigorie Romanitis Vistier, Nestor Clucer.

Copie scósă din cuvînt în cuvînt după cea adevĕrată anaforà, care fiind întocmaĭ, pentru a fi crediută am adeverit'o cu iscălitura. — 1815 Decembre 31.

Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt. Răducanu Sĕrdaru.

(Cod. LXXXII, fila 228.)

(1) *Prea Inălţate Dómne,*

Conformându-mĕ prea strălucitelĭ poruncĭ a Inălţimelĭ Tale de Dumneḑeŭ păzită, am luat în cercetare apelul adresat de semnatariĭ petiţiuniĭ de faţă şi întrebându-ĭ şi pe eĭ înşişĭ, am aflat că într'adevĕr zelul şi dorinţa de învĕţătură i-aŭ îndemnat să recurgă la gimnasiul public Ellen instituit de Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită în oraşul Bucurescĭ cu intenţia de a se perfecţiona în studiĭ, părăsindu-şĭ în acest scop şi patria şi alte şcolĭ nesocotind, cu convingerea că vor găsì acì maĭ mare folos şi ajutor în starea lor miserabilă, căcĭ şi de locuinţă şi de hrană chiar ḑilnică sunt lipsiţĭ, fiind întru cât-va întreţinuţĭ şi consolaţĭ până acuma de eminentul profesor Dl. Neofit, care apreciând înclinaţiunea lor pentru învĕţătură, le dă óre-care îngrijire cu propriu-ĭ sacrificiŭ. Declarăm decĭ Inălţimelĭ Tale, că aceştĭ nefericiţĭ aŭ într'adevĕr trebuinţă de ajutor şi dacă Inălţimea Ta încuviinţéză la întocmirea veniturilor anuale ale şcólelĭ, să fie cuprinşĭ şi dînşiĭ în numĕrul lefegiilor (Bursierĭ). Iar cât privesce locuinţa, de óre-ce la şcólă nu sunt destule odăĭ, afară de acele carĭ se pregătesc pentru profesorul de literatură şi francezul şi latinul, profesor de drept, am socotit că este fórte nemerit şi drept să remedieze la acéstă necesitate unele din marĭ mănăstirĭ din Bucurescĭ, ca acea a Sf. George, Radu-Vodă, Sf. Apostolĭ, mănăstirea luĭ Mihaiŭ-Vodă, Sărindarĭ şi Sf. Ion, carĭ sunt chiar în acéstă intenţiune zidite de domniĭ şi ctitoriĭ lor de eternă memorie, pentru făptuirea de acţiunĭ umanitare şi milostivnice. Aceste mănăstirĭ avĕnd câte o odae gata de locuit pentru iarnă, să primésca, după încăperea odăilor şi starea mănăstirelĭ, de la doĭ până la patru şcolarĭ, procurându-le lemnele necesare şi cuvenita hrană, ca să póată sărmaniĭ elevĭ refugiaţĭ în ţeara domnéscă a Inălţimelĭ Tale şi scăpaţĭ de acéstă grije a trebuincióselor pentru hrană şi locuinţă, să se aplice cu dragoste de muncă la învĕţătură şi să se perfecţioneze după dorinţă, păstrând recunoscinţă eternă şi de tot momentul către Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită şi către şcóla de acì şi grăind

www.dacoromanica.ro

Reorganisarea şcóleĭ de la Măgurénu, din 1814, este din noŭ făcută în 1816 luna Februarie.

Dăm în notă acest chrisov noŭ (1).

---

a pururea de bine despre bine-facerea făcută lor. Iar hotărîrea definitivă..... — 1815 Noembrie 28.

Gr. Brâncovianu.

Tradus de D. Germani. Profit de ocasiune pentru a exprima harniculuĭ şi iubitoruluĭ de cultură june, tótă recunoscinţa mea pentru desinteresatul sĕŭ concurs.

(1) (După Cod. 77 fila 210 v. în grecesce, din Anuarul Instrucţiuniĭ publice de V. A. U. pag. 263.)

Copie după traducţiunea chrisovuluĭ luĭ Ioan Caragea Voevod, pentru organizarea şcólelor şi regularea veniturilor din anul 1816, Februarie.

(După originalul scris pe chârtie.)

Lumea şi tot universul, după cum se vede, arată că este o zidire, care trece peste tótă sciinţa şi inteligenţa unuĭ architect. Este sciut că: din tóte fiinţele aflătóre în lume, cea maĭ pre sus este omul; pre dînsul Creatorul nu numaĭ l-a dotat cu suflare, dar l-a împărtăşit chiar cu propria sa natură. Fiind însă că pĕcatul s'a introdus pe furiş în viéţă şi rĕul s'a întins maĭ mult decât binele prin vătămarea produsă acesteĭ simple şi nevinovate fiinţe de Hydra cu şépte capete, prin călcarea porunceĭ Dumneḑeescĭ, a devenit îndată acest om blăstemat şi supus chiar patimelor, pentru că n'a putut nicĭ a rĕspunde după buna cuviinţă, nicĭ a respinge acea fiară spurcată printr'ò lovitură. Ca o sĕmînţă bună şi seriósă căḑută într'un isvor sec şi în chipul acesta înnecat în pĕcatele vieţeĭ, nu numaĭ de sineşĭ a rĕmas sterp şi incomplet, ci tot-deodată pornindu-se spre rĕŭ, puţin rĕmase şi natura să i se schimbe. Ce maĭ avem să ḑicem? óre câte patimĭ isbucnite dintr'altele nu s'aŭ renăscut în viéţă? Singura isbândă ce făcurăm este, că nu fratele îşĭ întinde săgéta sa mortală asupra celuĭ-l-alt frate al sĕŭ, ci un prieten dă cu suliţa în prietenul sĕŭ, şi tótă natura revoltându-se, făcù viaţa sĕlbatecă pe un şir de obiceiurĭ rele după Iliadele (poemă epică a luĭ Omer).

Spre a lipsì una şi alta ar fi trebuit să se scobóre din cer sciinţa, ca să póte concurà cu Hercul, ca un alt Eol, ca să aducă într'un chip iscusit focul în crestăturĭ şi ca un plugar bun să scótă răḑĕcinele ghimpilor şi să dea, fără ajutorul sapeĭ, putere la plantaţia cuvîntuluĭ. Din acestea este de creḑut, că grandiósa şi făcĕtórea de bine filosofie póte reuşi, în fine prin acésta dobêndind peste orĭ-ce alt lucru sciinţa adevĕruluĭ, iar din sciinţă lucrarea şi din lucrare curăţenia sufletuluĭ, care şi-aŭ în cer rĕsplată sigură, iar pe pămênt elogiul integru, singurul dar ce se cuvine bărbaţilor bunĭ. Vedem că unele din naţiĭ s'aŭ silit dintr'un început ca s'o introducă, spre a putea criticà câtuşĭ de puţin faptele rele şi virtuţile, şi a învĕţà pe unele să respingă, iar pe cele-l-alte să îmbrăţişeze; ceea-ce este singurul

www.dacoromanica.ro

După noul chrisov, budgetul şcóleĭ marĭ are la venitурĭ:

54.931 leĭ de la preoţĭ;
12 000 » de la mănăstirĭ;
Total 66 931 » şi în plus veniturile mănăstireĭ Glavaciocul din Vlaşca.

mijloc resonabil de a face pe cine và să se ocupe cu învĕţătura şi să îmbrăţişeze fericirea. Aşà dar şi noĭ nemerind prin ajutorul providenţiĭ acest Principat ilustru al Dacieĭ şi cunoscênd pe cât este de folositóre învĕţătura în viéţă ĭ, tot deodată chibzuind asupra datorielor ce aŭ Domnitoriĭ către supuşiĭ lor, pe lângă alte lucrărĭ făcute pe negândite, am şĭ sĕvîrşit dintr'un început numaĭ puţin îngrijirĭ pentru gimnasiul din capitala nóstră Bucurescĭ şi acum nu maĭ puţin bine voirăm să-ĭ înfrumuseţăm maĭ mult întrebuinţând întru acéstă propria nóstră voinţă şi ordonând ceĭe următóre:

1. Veniturile gimnasiuluĭ provenite de la preoţĭ, ierodiaconĭ şi mănăstirĭ sunt: de la preoţĭ suma de leĭ 54 931, adecă cincĭ-decĭ şi patru miĭ nouĕ sute treĭ-decĭ şi unu, iar de la mănăstirĭ 12.000, adecă douĕ-spre decе miĭ leĭ. Se vor escepţionà din bir preoţiĭ infirmĭ şi câţĭ dintr'înşiĭ se bucură de scutirea acestuia séŭ de vr'o altă iertare, dobândită prin privileghiurĭ domnescĭ; asemenea şi aceĭ carĭ dintr'înşiĭ aŭ fost supuşĭ la bir, nu vor plăti chiar un obol din cele ordonate de noĭ.

2. Mănăstirea Glavacioc din Vlaşca, în întregimea sa, şi în fine tóte veniturile sale adăogându-le pentru maĭ multă îndestulare a celor neapĕrate trebuincióse, o ataşăm la acest gimnasiŭ, ordonând, ca să rĕmână scutită pentru tot-deauna, de tóte şi de orĭ-ce alte contribuţiĭ şi obligaţiĭ locale.

3. Din citata sumă de leĭ 54.931 să se dea leĭ 12.250, adecă douĕ-spre-decе miĭ douĕ sute cincĭ-decĭ leĭ, de către Eforiĭ caseĭ publice a Vornicieĭ.

4. Veniturile citate ale gimnasiuluĭ de la preoţĭ şi mănăstirĭ se vor primì de Prea Sfinţia Sa Metropolitul şi de iubitoriĭ de Dumnedeŭ Episcopĭ, potrivit sumeĭ banilor şĭ se vor predà Eforuluĭ, căruĭ este încredinţat casa, de douĕ orĭ pe an, jumĕtate la 23 Aprilie, iară cea l altă jumĕtate la 23 Octombre, cu începere de la anul curent una mie opt sute şése-spre decе; se va escepţionà însă mănăstirea Glavacioc, ca una ce se va administrà într'un chip absolut de aceiaşĭ Eforĭ permanenţĭ.

5. Numim eforĭ aĭ gimnasiuluĭ pe Pré Sfinţia Sa Metropolitul Nectarie, pe fostul marele Ban Constantin Filipescu, pe boerul fostul marele Ban Grigorie Brâncoveanu, pe boerul fostul marele Vornic Constantin Bălăceanu şi pe boerul marele Postelnic în activitate.

6. Aretatele maĭ sus tóte venituri după cum am ordonat, boerul Ban Grigorie Brâncoveanu, le va primì la timpul prescris şi le va depune în Casa gimnasiuluĭ (către care persónă, pe lângă menţionata sarcină îĭ acordăm şi administrarea cu de aprópe priveghere a Glavaciocului.) Pe lângă acésta administraţiunea este însărcinată, să plătéscă la timp pe fie-care trimestru, onorariele profesorilor. După ce va trece tóte pe hârtie şi le va înregistrà în condică, se va justifià şi către ceĭ-lalţĭ Eforĭ şi-şĭ va dà cuvîntul fie-căruia spre a nì se supune şi Nouă acéstă lucrare. Prin urmare, toţĭ d'împreună deliberând asupra acesteĭ operaţiunĭ, adecă décă s'ar fi ivit vr'o cheltuială cu iconomie şi cruţare, séŭ fără regulă şi cuvînt probabil, pri-

www.dacoromanica.ro

Acéstă sumă a venituluĭ se împuţinéză însă prin înscrierea în budgetul

---

sósele gimnasiuluĭ le veţĭ întrebuinţà pentru reparaţiĭ, îmbunătăţirĭ şi cresceri. Prisosul din economie se va socotì ca sacru şi va rĕmânĕ depus şi neatins pentru viitor până ce s'ar ivì vre-o trebuinţă pentru gimnasiŭ. Afară de acésta nimenĭ nu va îndrăsnì să cheltuiască pentru óre-care alt lucru, nicĭ îşĭ va permite a sfeterisì lucrurile neatinse, căcĭ acest fapt socotindu-se nelegiuit, făptuitorul va fi supus la penalitatea prevĕdută de legĭ pentru sacrilegiŭ.

7. Eforiĭ vor îngriji prè mult pentru profesoriĭ de litere, de umanităţĭ, de filosofie şi de limbĭ străine, dècă trebuinţa va cere. ca să fie de o conduită bună şi nebânuită, să aibă credinţă în religie şi să fie ceĭ maĭ bunĭ în felul lor; aceştia introducêndu-se, să li se încredinţeze crescerea elevilor. Pentru acest cuvînt, unul din aceştĭ Eforĭ, orĭ-cine va fi, să se presinte odată pe sĕptĕmână la acest gimnasiŭ, spre a inspectà tóte şi a ordona profesorilor să păstreze cu esactitate între dînşiĭ pudórea şi onórea ce se cere de la dînşiĭ

8. Examenele şi încercările elevilor în privinţa progresuluĭ se vor face douĕ, faţă cu toţĭ Eforiĭ şi cu ceĭ ce ar voi să se afle acolo, cel dîntâiŭ examen se va face în Mercurea mare a patimilor Mântuitoruluĭ, iar cel de al doilea la 15 Septembre şi d'acì încolo repausul şi recreaţiunea urmèză pentru profesorĭ şi elevĭ în tot cursul luneĭ culesuluĭ viilor, până la 15 Octombre.

9. Gramatica împărţindu se în patru părţĭ adecă: în formule, etimologie, sintaxă şi compunere, trebue a fi sĕvîrşită de tóte clasele în cursul fiecăruĭ semestru, şi ast-fel după o încercare, ceĭ ce aŭ progresat vor trece în altă clasă; iar cu predarea acestora vor fi însărcinaţĭ dintr'un început profesoriĭ, şi după chipul acesta din tóte clasele se vor ţiné în şcólă în curs de treĭ anĭ numaĭ eleviĭ, carĭ vor probà maĭ multă inteligenţă şi silinţă. Preferarea şi aplicaţiunea lecţiunilor eline pentru orĭ-ce clasă şi modul cu carĭ se vor predà precum şi examinarea şi buna ordine şi îmbunătăţire a gimnasiuluĭ se dă în sarcina rectoruluĭ, ca unul de la care se va cere cuvînt despre tóte.

10. Fiind-că sciinţa dreptuluĭ, atât pentru judecătorĭ, cât şi pentru ceĭ ce sunt daţĭ în judecată şi în fine pentru toţĭ óminiĭ în genere este trebuinciósă, ca una ce, după un principiŭ firesc, se mărturisesce ca cel maĭ sănătos sprijin pentru omenire, găsirăm cu cale într'o conglăşuire cu boeriĭ a introduce şi profesóre de drept ca să predea aceste sciinţe către aceĭ ce ar voì s'o învețe. Insă spre a reuşì la acésta după speranţa şi voinţa nóstră socotirăm că orĭ-ce lucrare la început trebue să-şĭ aibă îngrijitorul sĕŭ esperimentat; aşà dar bine-voim a numì şi pre marele Clucer Nestor de profesore apreţuind talentul sciinţelor sale în drept.

11. Va fi şi un medic permanent pentru a căutà pre ceĭ ce s'ar îmbolnăvì dintre învĕţătorĭ şi elevĭ, primindu-şĭ salariul din veniturile gimnasiuluĭ.

Prin urmare fiind-că gimnasiul din Bucurescĭ, prin îmbunătăţirea şi buna ordine s'a întocmit ast-fel, precum cere sfîrşitul, pentru care s'a

www.dacoromanica.ro

cheltuielilor eforieĭ şcólelor a sumeĭ de 12.250 leĭ, suvbenţiune acordată de Domnitor Vornicieĭ obştirilor (cutia milelor).

Venitul şcólelor îl va încasà banul Grigorie Brâncoveanu şi-l va depune în casa şcóleĭ. Tot acest boer va face şi cheltuelile în regulă prin înţelegere cu ceĭ-l-alţĭ eforĭ.

Unul din eforĭ continuă a avé inspecţiunea săptămânală a şcóleĭ.

Profesoriĭ vor fi: de litere, de umanităţĭ, de filosofie şi de limbĭ străine. Eĭ vor trebui «să fie de o conduită bună şi nebănuită şi să aibă credinţă în religie . . . .»

Singura innovaţiune adusă de acest chrisov, asupra celuĭ din 1814 este aceea de la punctul 10, prin care, recunoscêndu-se importanţa studiuluĭ *dreptuluĭ*, se decide continuarea acestuĭ studiŭ în şcólă, prevĕdut prin budgetul de la Octombre 1815.

Marele Clucer Nestor este numit *primul profesor de drept de la Bucurescĭ*. Se vede că din causă că trece profesor, încetéză de a fi şi Efor şcólelor

---

făcut, ordonăm eforilor să îngrijéscă şi pentru cele-l-alte institute de instrucţiune publică din Craiova şi de prin cele-l-alte judeţe şi comune, ca prin virtutea şi silinţa lor şi a învĕţătorilor să renască pretudindenea şi să reverse din maĭ multe părţĭ isvóre de sciinţă, după dorinţa nóstră, în tot setosul Principat pentru fericirea credincioşilor noştri supuşĭ. Acéstea dar atât pentru întâiul gimnasiŭ din Ungro-Vlachia, cât şi pentru institutele de prin tóte cele-l-alte judeţe, ce dejà se află şi s'a aflat, cum ni s'a părut maĭ bine le-am hotărît. De aceea spre încredinţarea şi asigurarea acestora, scoţênd la lumină acest al nostru Domnesc chrisov, ale căruia disposiţiunĭ voim să se păzéscă întocmaĭ şi de către luminaţiĭ noştri fraţĭ, carĭ după noĭ vor domnì în vecĭ pe acest strălucit tron, sigilându-le, şi cu propria nóstră mână iscălindu-le, punem martorĭ pe pré luminaţiĭ adevĕraţiĭ noştri fiĭ: George Voevod şi Constantin Voevod şi pe pré onor. nobilisimiĭ şi voitorĭ de binele nostru credincioşĭ boerĭ, pe Constantin Creţulescu Marele Ban, pe George Arghiropulo Mare Spătar, pe Constantin Vlahuţă Marele Postelnic, pe Dimitrie Racoviţă Vornic al Ţĕriĭ-de-sus, pe Grigorie Filipescu Vornic al Ţĕriĭ-de-jos pe Teodor Văcărescu al treilea Vornic, pe Mihaiŭ Racoviţă Mare Logofĕt al Ţĕriĭ-de-jos, pe Toma Creţulescu Mare Logofĕt al Obiceiurilor, pe Banul Costescu Vórnic al politieĭ, pe Atanasie Hristopulo Mare Logofĕt al Afacerilor străine, pe Mateĭ Cantacuzino Mare Clucer, Pe George Scanavi Mare Comis.

Datu-s'a presentul nostru chrisov Princiar în al patrulea an al Domnieĭ Nóstre în catedrala Nóstră Domnéscă din Bucurescĭ, prin îngrijirea pré cinstituluĭ şi nobilisimuluĭ nostru boer fostul Ban Grigorie Brâncoveanu, anul mântuireĭ 1816 luna Februarie 23, trecêndu-se în condica Divanuluĭ, ordonăm a se păzì într'un loc sigur de către numiţiĭ eforĭ.

(Cod. LXXVII, fila 231 v.)

www.dacoromanica.ro

In August 1816 se numesce alt profesor de limba franceză la Scóla mare. Este numitul Munier. El este însărcinat şi cu limba latină. (1)

In urma chrisovuluĭ de la 1816, avem budgetul general al şcólelor de peste Olt şi al bisericeĭ Obedeanu.

Iată acest budget, care ne dă o lumină deplină asupra organisăriĭ şcólelor în Oltenia a acelor şcóle carĭ pregătiră mişcarea naţională de la 1821.

Venituri:

2.240	talerĭ	de la casa şcólelor ot Bucurescĭ (*va să dică subvenţiune*).
400	»	din vama Craioveĭ.
300	»	din venitul mănăstireĭ Obedeanu.
150	»	de la episcopul Rîmniculuĭ.
150	»	de la D-luĭ Caimacamul. (2)
150	»	de la zapciiĭ Divanuluĭ pe 50 talerĭ.
300	»	de la eratul podurilor Craioveĭ.
Total 3.690	»	venitul şcólelor din Oltenia.

Cheltuelĭ:

1.750	talerĭ	dascăluluĭ întâiŭ. (3)
600	»	dascăluluĭ al doilea.

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoe.*

Preaosfinţia Ta Părinte Metropolit i ceĭ-l-alţĭ D vóstră boerĭ Eforĭ aĭ şcólelor, fiind-că avem Domnia Mea pliroforie pentru D-luĭ Miunier, care are destulă sciinţă a limbeĭ franţuzescĭ, avênd şi la limba latinéscă nu puţină destoinicie, de aceea dar unul ca acesta cu cuviinţă fiind a se sistisi între dascăliĭ ceĭ trebuincioşĭ aĭ şcóleĭ, între carĭ aŭ a fi şi dascălul franţez i latin, după cuprinderea obştesciĭ anaforà, care este întărită de Domnia Mea, poruncim, ca pre maĭ sus numitul Miunier să-l orînduiţĭ a fi la acéstă şcólă dascăl franţez cu léfa cea orînduită şi fiind trebuinţă a se orînduì tot însuşĭ de a fi şi dascăl latin, atuncĭ îĭ veţĭ maĭ adăogà léfa după cuviinţă. Tolco pisah gpd.— 1816 August 9.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 262 v.)

(2) Venturile până la acesta le-aŭ stabilit chrisovul luĭ Ipsilante, iar cele următóre chrisovul luĭ Caragea 1812.

(3) Acéstă cifră a stabilit'o Ipsilante; cele ce urméză sunt dispositiunĭ ale luĭ Caragia din 1816.

www.dacoromanica.ro

240 taleri la doui dascăli români în Craiova.
800 » la dece ucenici sărmani.
300 » la cinci dascăli români în 5 judeţe.
Total 3.690 »

Budgetul cheltuelilor după chrisovul lui Caragea din 1816:
2.000 taleri dascăluluĭ întâiŭ
1.000 » » al douilea } elini.
500 » » al treilea
1.000 » » frances
300 » la doui dascăli români din Craiova, câte 150.
500 lei la 5 dascăli români din judeţe.
800 » la 10 ucenici sărmani.
Total 6.100 lei.

Neajunsul din veniturile hotărîte mai sus pentru asemenea cheltueli s'a acoperit cu o nouă taxă de câte 2 parale la leŭ de la lefile judecătorilor din Craiova.

Organisarea doctorilor din timpul lui Ipsilante se desvoltă sub Caragea. Existenţa doctorilor în ţéră, după cum mai sus am arĕtat, este profitabilă, nu numai din respect higienic, dar şi din respectul culturei generale.

Iată deci budgetul doctorilor după Ipsilante, cu modificaţiunile lui Caragea:
1.750 lei de la 5 huzmeturi: ocna, vadra, oerit, dijmărit şi vinăriciŭ po 350 tl.
250 lei de la Episcopia Rîmniculuĭ.
250 » de la (loc rĕmas liber).
2.000 » din lefile judecătorilor Craioveĭ, câte 2 parale la leŭ.
1.250 » adous făcut de Caragea la cele 5 huzmeturi.
Total 5.950 lei.

Cu adunarea banilor impuşi mănăstirilor pentru şcóle, repetim că mergea greŭ. Mulţi egumeni se declarară nemulţămiţi cu *cisla* otărîtă de Eforia şcólelor. In Maiŭ 1816 se dispune a se face o nouă *cislă* de către chiar egumenii nemulţămiţi cu vechia cislă, cum probéză actul din notă (1).

(1) *Prea Inlţate Dómne,*

După luminată porunca Mărieĭ Tale am cercetat acéstă jalbă ce aŭ dat egumenii mănăstirilor de aici din Bucurescĭ, cum că pentru banii şcólelor domnescĭ ce-i rĕspund mănăstirile pe tot anul, a fost obiceiŭ a se adună

www.dacoromanica.ro

Şcóla de la Măgureanu ia în 1816 un bun avênt: peste 320 de şcolarĭ o frecuentă, aşa că localul nu maĭ este încăpĕtor. Constatându-se acéstă insuficienţă de local, Caragea aprobă, în Iulie 1816 adăogirea de camere noue. (1)

egumeniĭ şi a face cislă păzind pe fieş-care mănăstire cât să dea, iar în anul trecut s'a făcut cisla de către noĭ, fără de a aveà cuvioşia lor scire, care cislă nu li s'a arĕtat ca s'o vadă, de sunt puse tóte mănăstirile câte se află în domnésca ţĕră a Mărieĭ Tale cu egumenĭ rînduiţĭ de domnie, ci vĕd altă cislă în care nu se vĕd puse unele mănăstirĭ ce aŭ egumenĭ orînduiţĭ cu cărţĭ domnescĭ şi nu sunt mitoace, cerênd ca din porunca Mărieĭ Tale către egumeniĭ ceĭ practicoşĭ să se facă de isnóvă cislă pentru baniĭ şcólelor, ce li se cer, în sumă de talerĭ 12.000, păzind orînduiala cea veche, cu analoghie drĕptă, după starea şi puterea fieş-căria mănăstirĭ şi să se pue la cislă tóte mănăstirile câte se cuvin, afară numaĭ din câte mănăstirĭ s'aŭ dat anume chrisóve domnescĭ a fi nesupĕrate. Decĭ cât pentru cisla pe acest an următor, fiind întocmită după o cislă ce s'a găsit la Sf. Metropolie, cu adăugire de talerĭ 1.230 peste talerĭ 10.770 ce aŭ fost maĭ înainte, ca să împlinéscă suma de talerĭ 12.000. de vreme ce nu se mulţămesc părinţiĭ egumenĭ, să fie luminată porunca Mărei Tale, că după praznicul sf. Impĕraţi Constantin şi Elena, să se adune egumeniĭ la sf. Metropolie, ca să-şĭ facă cisla între dînşiĭ, cu drĕptă chibzuire punind pe fieş-care mănăstire din câte 4 eparchiĭ, ca să dea cea ce este cu cale, după starea şi puterea sa păzind orînduiala şi vechiul obiceiŭ, afară din mănăstirile ce sunt apĕrate prin luminate chrisóvele Înălţimeĭ tale. — 1816 Maiŭ 16.

Semnaţĭ: Nectarie Mitropolit, C. Filipescu, Gr. Brâncoveanu, Const. Bălăceanu.

Domnitorul aprobă acéstă nouă cislă prin resoluţiunea pusă pe acéstă anatora în 25 Maiŭ 1816.

(*Cod. LXXXV, fila 54 v. şi 55*).

(1) *Prea Inălţate Dómne,*

Ascultând porunca Mărieĭ Tale la acéstă jalbă a dascalilor şcóleĭ elinescĭ, am făcut cercetare la tóte câte aŭ arĕtat Inălţimeĭ Tale şi după pliroforia ce am luat întru adevĕr de mulţimea ucenicilor ce s'aŭ adunat de la o vreme încóce la învĕţătură de aŭ ajuns la numĕr până acum peste 320 şi maĭ vîrtos că după cum vedem din ḑi în ḑi vin din tóte părţile la învaţătură, şi ca să nu pătiméscă atât ucenicii cât şi dascălii cu stenahoria caselor când şeḑ la paradosis, găsim cu cuviinţă a se maĭ mări acele patru odăĭ de la pórtă, precum şi pentru aşeḑarea a opt dascălĭ grămăticĭ, de vreme că se pot găsi tot pe suma lefilor ce s'aŭ urmat şi până acum. De aceea după datorie nu lipsim a arĕtà Inălţimeĭ Tale, ca să se dea luminată

www.dacoromanica.ro

In 1817 se face nouă cislă de baniĭ datoriţĭ şcólelor de către mănăstirĭ. Egumeniĭ nu eraŭ mulţămiţĭ cu cisla din 1816. Caragia ordonă să se întórcă la mănăstirĭ baniĭ luaţĭ maĭ mult peste ceea-ce aveaŭ să dea după regulata cislă. Ultima *cislă* o stabilesce însuşĭ Caragia, căcĭ egumeniĭ nu se înţeleseră între eĭ să facă o dréptă repartiţiune. (1)

---

poruncă, atât pentru meremet a-l pune în lucrare, cât şi pentru dascălĭ a-ĭ aşeḑà. Iară aniĭ Mărieĭ Tale, fie de la milostivul Dumneḑeŭ mulţĭ şi fericiţĭ. — 1816 Iulie 25.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Dumné-vóstră boerilor Eforĭ aĭ şcólelor, de vreme ce şi mărirea acelor patru odăĭ de la pórtă şi aşeḑarea a opt dascălĭ grămăticĭ, după cuprinderea de maĭ jos arĕtată sunt de trebuinţă, după pliroforia ce ne daţĭ printr'acéstă anaforà, poruncim Domnia Mea, ca amêndouĕ acestea să se pue şi în lucrare. — 1816 Iulie 27.

(L. S.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXV, fila 197.*)

(1) *Cisla mănăstirilor ce s'aŭ făcut în lĕt 1817 Maiŭ 19.*

Talerĭ	
600	Radu-Vodă.
550	Sf. Gheorghe.
550	Cotroceniĭ.
330	Văcăresciĭ.
350	Mihaiŭ-Vodă.
320	Sf. Ioan.
120	Zlătariĭ.
120	Sf. Ecaterina.
170	Mărcuţa.
120	Sf. Apostolĭ.
70	Stavropolios.
70	Plumbuita.
350	Znagovul.
60	Codreniĭ.
550	Mărgineniĭ.
250	Mislea.
100	Comana.
420	Délul
250	Nucetul.
130	Butoiul.
90	Golgota.
450	Câmpu-Lung.
200	Viereşul.
130	Valea.
130	Rîncăciovul.
350	Sloboḑia.
650	Tismana.
550	Cozia.
60	Baia de aramă.
400	Hurezul cu metóşele luĭ.
280	Motrul.
255	Sadova.
370	Jitiia.
130	Bucovĕţul.
180	Brâncoveniĭ.
280	Căluiul.
60	Hotăraniĭ.
390	Sf. Ión ot Focşanĭ
80	Băbeniĭ.
350	Rîmnic.

www.dacoromanica.ro

Din istoria şcóleĭ marĭ elene, din anul 1817, amintim, că la Octombrie acel an, Caragea numesce pe Ladislas Erdelion dascăl de l. lătinéscă. Acéstă limbă e de mare trebuinţă, ḑice anaforaoa Eforilor, a se alăturà la cea elinéscă, pentru maĭ buna înlesnire ucenicilor la tălmăcire, iar maĭ vîrtos, că acest dascăl fiind din părţile Transilvanieĭ are sciinţă şi de limba românéscă, cu care nu puţin ajutor póte a da ucenicilor . . . . a putea maĭ în grabă a face orĭ-ce tălmăcire spre înţelegere, precum şi la limba franţuzéscă, de vreme ce celă-lalt dascăl frances, ce se află, nu póte să tălmăcéscă la uceniciĭ ceĭ *arharĭ* (sic) nesciind altă limbă.

Noul dascăl va paradosì şi limba francesă dar numaĭ la uceniciĭ ceĭ micĭ şi va avé léfă 100 tal. pe lună.

40	Dedulesciĭ.	40	Gruiu.
100	Bradul.	65	Răzvanul.
90	Clocociov.	65	Sf. Sava.
600	Bistriţa.	80	Căsciórele.
70	Plătăresciĭ.	12.000	adică talerĭ două-spre-ḑece miĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlaschoe.

Cu tóte că încă din lét 1816 Maiŭ s'a dat porunca Domnieĭ Mele la anaforaoa preasfinţieĭ sale părinteluĭ mitropolitul şi a d lor orînduiţilor boerĭ pentru baniĭ şcólelor ce sunt datóre mănăstirile a da pe tot anul, ca adunându se egumeniĭ mănăstirilor la un loc să facă cislă între dênşiĭ cu drèptă cumpănire, dar fiind-că din pricina neunireĭ ce s'a ivit între uniĭ din egumenĭ nu s'a săvîrşit cisla nicĭ până acum; de aceea pentru ca să lipséscă tóte prelungirile şi pricinuirile egumenilor înşine Domnia Mea am întocmit cisla pentru baniĭ şcólelor pe tóte mănăstirile dajnice precum se arată maĭ sus, după care şi poruncim să se facă urmare cu împlinirea banilor întocmaĭ, iar de la care dintr'aceste maĭ sus arĕtate mănăstirĭ se vor fi împlinit de atuncĭ până acum în diastima prigonireĭ egumenilor banĭ maĭ mulţĭ decât sunt aşeḑate într'acéstă fóie, poruncim, să li se întórcă înapoĭ ceea ce li se va fi luat maĭ mult precum şi mănăstirile ce vor fi rĕspuns într'acéstă diastimă banĭ maĭ puţinĭ decât se vĕd aşeḑaţĭ într'acéstă fóie, să rĕspunḑă şi cusurul, ca cu dintr'acelea să se împlinéscă ceea ce aŭ dat maĭ mult cele-l-alte mănăstirĭ. Tolco pisah. gpd.—1817 Maiŭ 19.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Două asemenea foĭ de cislă s'aŭ făcut şi s'aŭ dat una la Casa şcólelor spre a sta în păstrare şi alta la egumenĭ, ca după analoghia acesteĭ cisle să se cisluiască şi de acum înainte orĭ-ce dărĭ vor eşì pe mănăstirĭ.

(Cod. LXXV, fila 180 verso.)

www.dacoromanica.ro

Va maĭ paradosi în *latinesce* şi «cărţile împărătescĭ pravelnice, când ucenicĭĭ vor venì la starea de a învăţà *nomicà*, iar maĭ vîrtos din feciorĭĭ de boierĭ când vor voì a învăţà pravilele. Atuncĭ i se va adăogì 100 talerĭ léfa, (1)

---

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea i gospodar zemle vlahiscoie.*

Preaosfinţia Ta părinte Metropolite i ceĭ-lalţĭ dumnè-vòstră boerĭ Eforĭ aĭ şcòleĭ, după arătarea ce ne faceţĭ print'acéstă anafora, poruncìm să se orînduiască jăluitorul dascăl al limbeĭ lătinescĭ cu léfa ce se arată maĭ jos de talerĭ 100 pe lună, iar de a paradosi şi în limba franţozéscă, acésta fiindcă este îngrijire a datorieĭ dascăluluĭ franţez ce este orînduit la acéstă şcòlă, precum şi ceĭ-l-alţĭ dascălĭ fiind însărcinaţĭ fieş-care cu datoriile epanghelmeĭ sale, rămâne a se chibzui de însuşĭ dascălul franţez, după cum îl va povăţui trebuinţa celor ce se cuvine a urma spre împlinirea datorieĭ sale.—1817 Octombre 23.

(Pecetea gpd.) Vel Logofăt

Prea înălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce se dă acéstă jalbă a luĭ Ladislav Edeliot dascălul de limba lătinéscă prin care cere a se orîndui la şcòla cea elinéscă spre a paradosi învăţătura cărţeĭ letinescĭ, următor fiind luminateĭ poruncĭ am cercetat de este cu adevărat arătarea ce face şi neam pliroforisit că acéstă limbă este de mare trebuinţă a se alătura pe lângă elinéscă, pentru maĭ bnnă înlesnirea ucenicilor la tălmăcire, iar maĭ vîrtos că acest dascăl fiind din părţile Transilvanieĭ are sciinţă şi de limba cea rumânéscă; cu care nu puţin ajutor pòte a da ucenicilor ce sunt arharĭĭ la acéstă şcòlă, a putea maĭ în grabă a le face orĭ-ce tălmăcire spre înţelegere, precum şi la limba franţuzéscă, de vreme că ceĭ-l alt dascăl franţez ce se află nu pòte să tălmăcéscă la ucenicĭĭ arharĭĭ, nesciind altă limbă, ce numaĭ la ceĭ ce aŭ ściinţă în ....., să fie dator a paradosi şi la limba franţuzéscă, însă numaĭ pe ucenicĭĭ ceĭ micĭ; pentru care aceste două osteneli ale sale, ce are să facă, adecă atât al limbeĭ latinescĭ, cât şi al limbeĭ franţuzescĭ, să i se orînduiască a ĭ se da pe tòtă luna câte talerĭ 100; dar fiind-că numitul dascăl ne încredinţéză că pòte să paradoséscă în limba latinéscă şi cărţile împărătescĭ pravilnice, care iarăşĭ nu puţin folos pòte să aducă celor ce vor voi să învete fiind destoinicĭ (ḑicem) când vom cunòsce că aŭ venit vre o unĭĭ din ucenicĭ în vrednicie ca să pòtă învăţa şi nomicà, iar maĭ vîrtos, din feciorĭĭ de boerĭ carĭ vor voi a învăţa pravilele avênd trebuinţă, atuncĭ peste aceştĭ talerĭ 100 ce am găsit cu cale a i se da pe lună cu mulţămita sa, se va maĭ adăoga ceea ce va fi cu cuviinţă; ci pentru ca să se pue acéstă învăţătură în lucrare şi numitul dascăl să

www.dacoromanica.ro

Semnaţĭ: Nectarie Mitropolitul, Gregorie Brâncoveanu, Constantin Bălăceanu Vornic.

Din Noembrie 1817 posedem actul următor referitoriŭ la numirea dascăluluĭ Veniamin şi la înlocuirea ca Etorĭ a boerilor Banu Filipescu repaosat şi Banu Gr. Brâncoveanu retras (1).

Prea Inălţate şĭ prea bine-voitóre nóstre Domn.

Conform prea strălucituluĭ pitac domnesc al Inălţimiĭ Tale ne-am întrunit servitoriĭ M. Tale, pentru a ne consfătui despre îmbunătăţirea şi maĭ perfecţionată întocmire a şcóleĭ înfiinţate acĭ prin prevedere Domnéscă şi am

---

se scie hotărît, ne rugăm a se da şi luminată hotărîrea Mărieĭ Tale. 1817 Octombre 17.

Nectarie Metropolit. Grigorie Brâncoveanu.
Constantin Bălăceanu Vornic.

(*Cod. LXXXIX, pag. 49.*)

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Preaosfinţia Ta părinte Metropolite, iubitorilor de Dumnezeŭ episcopĭ i dumné-ta Vel bana Grigorie Ghica i dumné-ta Vel Vornice Constantine Bălăcene i dumné-ta Vel Logofete de ţéra de sus, i dumné-ta Vel Vornice de ţéra de jos Grigorie Bălene, i dumné-ta Vel Postelnice, i dumné-ta biv Vel Vornice Iordache Slătinene i dumné-ta biv Vel Logofete de ţéra de jos Iordache Golescule şi dumné-ta Vel Logofete de ţéra de jos Alexandre Filipescule, precum dintr'nceput dorind Domnia Mea de întocmirea şcóleĭ, ca pentru un lucru obştesc folositor şi de mare trebuinţă n'am încetat a îngriji de tóte câte privesc spre a sa bună fiinţă şi întregime, tot de aceeaşĭ rivnă şi dorire porniţĭ fiind şi acum, primim cererea ce ni se face printr'acéstă anafora, şĭ poruncîm Domnia Mea, ca adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc şi urmând coprindereĭ Domnescului Nostru pitac, ce este dat de la 19 ale acesteĭ lunĭ, să faceţĭ apoĭ şi chibzuirea ce tot printr'acelaşĭ pitac poruncim şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora. — 1817 Noembre 24.

Velĭ Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXIX, pag. 114.*)

www.dacoromanica.ro

desbătuť în destul despre stabilirea mijlócelor celor maĭ eficace spre acest scop. Şi fiind-că, după cum şi Inălţimea Sa de Dumneḑeŭ păzită are acéstă grijă, principalul şi cel maĭ necesar lucru este numirea de bunĭ şi destoinicĭ profesorĭ, urméză să chibzuim despre alegerea acestora dintre ceĭ maĭ bine reputaţĭ printre ceĭ ce locuesc acì, între carĭ este prin urmare eruditul domn Veniamin, bărbat şi cu multă sciinţă şi de toţĭ lăudat, cât şi din ceĭ aflătorĭ în alte părţĭ. Şi pe uniĭ îĭ vom chiămà şi îĭ vom îndupleca prin viŭ graiŭ, să întreprinḑă cu dragoste acéstă operă, iar pe ceĭ-l-alţĭ îĭ vom invità prin scrisorĭ fórte amabile şi sperăm că scopul urmărit să iea forma cerută, potrivit cu sentimentele Inălţimiĭ Tale iubitóre de litere şi de frumos şi cu dorinţa generală; fiind însă că lucrul despre care suntem poruncitĭ să deliberăm, este de domeniŭ public şi reclamă multă şi importantă chibzuire, iar din prea nobiliĭ boerĭ Eforĭ, boerul Banu Filipescu, după voinţa cerésca şi a plătit dejà datoria comună, iar boeru Banu Brâncovénu, retrăgêndu-se din Eforie a încetat să conlucreze şi să iea parte la consiliŭ, rugăm pe Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită, să numéscă şi alţĭ câţĭ-va boerĭ pe carĭ ar încuviinţà, ca să ne consfătuim împreună şi cu nobleţa lor despre acest lucru comun şi să raportăm în urmă opinia nóstră către Inălţimea Ta prea mărită, care să dea definitivă hotărîre.—1817, Noembre.

Nectarie al Ungro-Vlahieĭ, Ioseĭ Argeş, Constantin al Buzĕuluĭ, Const. Bălăceanu, Vornic, Mavrocordat (1).

La finea anuluĭ 1817 se agită din noŭ întrebarea reorgănisăreĭ şcóleĭ elene. In 19 Noembre Caragea provócă Éforiĭ să reorganiseze şcóla elenă. Din 24 Noembre este noul pitac al luĭ Vodă cu acéstă cestiune.

Noua eforie propune în Decembre 17 luĭ Caragia un noŭ nizam de organisare a şcóleĭ, în cuprinderea următóre:

«*Prea Inălţate şi prea bine-voitóre al nostru Domn.*

«Conform prea strălucitoĭ poruncĭ ce am primit de la Inălţimea Ta de Dumneḑeŭ păzită, de a ne întrunì şi consfătuì despre modul cu care s'ar puté ameliorà şi reformà în maĭ bine scóla domnéscă din Bucurescĭ, nei am întrunit întâia şi a doua óră consfătuindu-ne despre tóte cele ce n-s'aŭ poruncit. Şi în cât privesce alegerea şi chiămarea de profesorĭ, Vĕ raportăm, prin o altă anafora a nóstră. Iar pentru constituirea şcóleĭ pe baze maĭ solide, făcênd cunoscute regulele generale şi legile, carĭ hotăresc propriile datoriĭ fie-căruĭ elev şi profesor, supunem în proiect adînceĭ jude-

(1) Cod. LXXXIX, pag. 115.

www.dacoromanica.ro

căţĭ a Inălţimeĭ Tale de Dumneḑeŭ păzită opiniunile nóstre emise în privinţa lor şi décă se va aproba de Inălţimea Ta, rugăm să se sigileze cu sigiliul Sĕŭ domnesc şi ast-fel să ia forţa de lege. După sosirea profesorilor chiămaţĭ, décă se va presintà necesitatea să se facă şi ceva alte orînduelĭ, le vom expune şi pre aceste, prin o altă anafora a nóstră către Inălţimea Vóstră de Dumneḑeŭ păzită.—1817, Decembre 10 (1).

Nectarie al Ungro-Vlahieĭ, Iosef al Argeşuluĭ, Constantin al Buzĕuluĭ Grigorie Ghica, Constantin Bălăceanu, Grigore Băleanu, Alexandru Mavrocordat, Gheorghe Golescu, Alexandru Filipescu, Mihail Manu.»

Asupra acesteĭ anaforale, din 10 Decembre 1817, domnitorul dă întărirea următóre nouluĭ Nizam întocmit pentru şcóle:

Legĭ şi regulamente pentru şcóla universală.

Despre profesorĭ.

I. Profesoriĭ nu vor predà lecţiunĭ contrariĭ credinţeĭ ortodoxe séŭ autorităţiĭ politice constituite.

2. Fie-care profesor se va considera personal independent de ceĭ-l-alţĭ.

3. Orĭ-ce profesor va voi să se retragă va trebuì să aviseze pe Eforĭ şi décă se va găsì imediat altul care să se numéscă în locul luĭ, el se va putea retrage, în cas contrariŭ însă va trebuì să-şĭ urmeze datoriile pe şése lunĭ ca să pótă în intervalul acesta Eforiĭ să chiăme un altul în locul luĭ.

4. La alegerea unuĭ noŭ profesor, Eforiĭ întrunindu-se şi chiămând şi uniĭ din profesorĭ la consfătuire, vor raportà prea Inălţaltuluĭ Domn de alegerea făcută şi ast-fel prin autorisarea şi aprobarea stăpânireĭ se va chiămà profesorul ales.

5. Profesoriĭ gramaticĭ vor urma de acord acelaşĭ metod de gramatică predând fie-care lecţiile ce se vor determinà în comun cu profesoriĭ de poetică şi retorică.

6. Profesoriĭ vor da ceĭ d'întâiŭ elevilor exemplul buneĭ ordine, moralităţiĭ şi respectuluĭ către cele sfinte (pietăţeĭ) asistând în tóte duminicile şi sĕrbătorile la sfînta leturghie în paraclisul şcóleĭ.

II. Despre supraveghetor.

1. Se va numì un supraveghetor, avênd grija buneĭ ordine interne a şcóleĭ.

(1) Cod. LXXXIX, pag. 144.

www.dacoromanica.ro

2. Supraveghetorul se va alege de către eforĭ şi va sta cu locuinţa în şcólă.

3. El va asiste şi veghià la stricta păstrare a legilor şi regulamentelor şcóleĭ.

4. Va mustrà şi pedepsì eleviĭ, carĭ vor face neorînduelĭ în şcólă, când greşala reclamă o pedépsă moderată, iar pentru o pedépsă maĭ severă va raportà eforilor.

5. Toţĭ servitoriĭ şcóleĭ vor depinde de supraveghetor.

6. Supraveghetorul va ţine un catalog exact al tuturor elevilor din fie-care clasă a şcóleĭ.

III. Despre eleví.

1. Toţĭ eleviĭ în genere vor considerà ca sacră persóna profesoruluĭ

2. Elevul, fie din cler de felul luĭ, fie din boerĭ, séŭ din neguţătorĭ, séŭ din orĭ-ce altă clasă, va fi supus legilor şi regulamentelor şcóleĭ.

3. Elev străin fără garanţie admisă de Eforĭ, nu va intra în şcólă.

4. Orĭ ce elev, înainte de a intra în şcólă, e dator să înscrie cu propria-ĭ mână numele séŭ în catalogul elevilor şcóleĭ, iar décă e străin, sub numele séŭ va arătà şi patria sa şi prin ce garanţie a venit la şcólă.

5. Orĭ-căreĭ puterĭ va fi supus elevul, el va fi astrîns legilor şi regulamentelor şcóleĭ, fără să se pótă reclamà de protecţiunea uneĭ autorităţĭ străine. Acésta o va garantà expres prin scris înaintea intrăreĭ sale la şcólă şi aşa se va înscrie şi în catalogul elevilor şcóleĭ.

6. Toţĭ eleviĭ în genere de orĭ-ce clasă socială ar fi, se vor considera ca egalĭ.

7. Toţĭ eleviĭ vor aduce respectul cuvenit supraveghetoruluĭ şcóleĭ.

8. Eleviĭ negligenţĭ şi ceĭ neastîmpăraţĭ în clasă se vor mustrà şi pedepsì de către profesorĭ. Iar când felul desordineĭ va reclamà o maĭ mare pedépsă, se va raportà de către aceştia către Eforĭ şi Eforiĭ vor decide pedépsa cuvenită.

9. Elevul care va comite neorînduelĭ afară din şcólă nu se va închide în nicĭ un arest, ci se va preda în mânile supraveghetoruluĭ şi cercetându-se vina de către Eforĭ, de se va găsì de caracter penal se va raportà autorităţiĭ şi se va pedepsì după legile penale, de unde nu, se va pedepsì de către Eforĭ.

10. Inaintea intrăreĭ orĭ-căruĭ elev la şcólă, supraveghetorul e dator să-ĭ citéscă regulamentele şcóleĭ, la carĭ va fi ţinut să se supună de aci înainte.

11. Toţĭ eleviĭ internĭ sunt datorĭ Duminecele şi în ḑile de sĕrbătorĭ să asiste la sf. liturghie în paraclisul şcóleĭ.

www.dacoromanica.ro

12. Orĭ-ce elev se va arĕta la treĭ examene fără isbândă şi nedemn a fi înaintat în cursurĭ la o clasă superióră, se va depărtà din şcólă.

13. Eleviĭ carĭ terminându-şĭ cursurile, séŭ şi înaintea loĭ, ar dori să se retragă din şcólă, vor primi atestate a profesorilor şi a Eforilor, arĕtând cursurile la carĭ aŭ asistat şi la carĭ din ele aŭ reuşit.

14. Elev în vîrstă de douĕ-ḑecĭ şi doĭ anĭ trecuţĭ, nu póte să intre la şcólă ca să urmeze cursurile gramaticale; se póte înscrie ca elev la Retorică, Poetică, Filologie, Sciinţe şi filosofie.

15. Eleviĭ sunt datorĭ să se se supue ordinelor particulare întocmite de profesorĭ despre modul de audiţiune şi urmare a cursurilor.

16. Toţĭ eleviĭ de tóte clasele şi de tóte cursurile sunt datorĭ să asiste la examenele generale.

17. Eleviĭ internĭ nu vor putea eşi fără permisiunea supraveghetoruluĭ séŭ aprobarea unuĭ profesor.

IV. Despre auditorĭ.

1. Auditorĭ, se numesc aceĭ carĭ fără a fi înscrişĭ în catalogul elevilor, ascult regulat cursurile predate în şcólă.

2 Auditoriĭ vor purta acelaşĭ respect ca şi eleviĭ.

3. Décă vre unul din auditorĭ face desordinĭ în clasă, séŭ séměnă discordie între elevĭ, se va depărtà din şcólă, prin avis al Eforilor.

4. Auditoriĭ nu pot fi internĭ.

5. Orĭ-cine de orĭ-ce vîrstă póte veni ca auditor în tóte clasele şi tóte cursurile.

V. Despre examenele elevilor.

1. In cursul anuluĭ se vor face examenele generale a elevilor de tóte clasele.

2. Examenele nu se vor face prin profesoriĭ şcóleĭ, ci se vor chiamà de către Eforĭ examinatorĭ imparţialĭ şi numaĭ aceştia vor avea dreptul să examineze pe elevĭ asupra celor învĕţate.

3. Eleviĭ carĭ vor reuşi la examen vor fi recompensaţĭ de Eforĭ primind, cu darurĭ relative şi atestate din partea examinatorilor, certificate de Eforĭ, spre dovadă că aŭ reuşit.

S'a scris regulamentul de faţă la 1 Decembre 1817.

Nectarie al Ungro-Vlahieĭ, Iosif al Argeşuluĭ, Constantin al Buzĕuluĭ, Grigore Ghica, Constantin Bălăceanu, Mihail Manu, Grigore Băleanu, Alexandru Mavrocordat, George Slătineanu, George Golescu, Alexandru Filipescu.

Caragea aprobă în 12 Decembre 1817 acest regulament şi anafora cu actul următor:

www.dacoromanica.ro

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Impreună cu acéstă întocmire a orînduelilĭ şi pravilelor şcóleĭ ce se vĕd arĕtate maĭ jos, de părinţilĭ arhiereĭ i de dumné-lor orînduiţilĭ boerĭ, citindu-se înaintea Domnieĭ Mele şi anaforaoa ce ne a făcut Sfinţia lor şi dumné-lor, arĕtătóre acesteĭ întocmirĭ, ale căreia ponturĭ ce se arată maĭ jos câte unul, unul, chibzuindu-le şi înşi-ne noĭ şi găsindu-le pe tóte a fi din cele fără de carĭ nu se póte fiinţa şcóleĭ întru întregime şi fără de prihană, le întărim Domnia Mea şi hotărîm, ca întru tóte întocmaĭ să se urmeze şi să se păzéscă acéstă întocmire fără câtuşĭ de puţină strămutare, trecêndu-se şi în condica şcóleĭ spre a fi sciut.—1817, Decembre 12. (1)

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

In 1817, aflăm următórele acte relative la sporirea leleĭ dascăluluĭ elin de la Buzĕŭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

Măcar că Preaosfinţia sa părintele Metropolit i ceĭ-l-alţĭ dumné-lor Eforĭ aĭ şcólelor, găsesc cu cale a se face adăogirea lefeĭ dascăluluĭ elin din eparhia Sfinţieĭ Sale episcopul Buzĕŭ, numaĭ până la talerĭ 1.200 pe an, şi Domnia Mea însă, pentru ca să însufleţim şi maĭ mult rîvna şi silinţa aceluĭ dascăl, spre a se arĕta fără câtuşĭ de puţină pregetare la învĕţătura ucenicilor, bine-voind, pe lângă aceĭ talerĭ 1.200 îĭ maĭ adăogăm alţĭ talerĭ 300, ca să i se dea adecă pe an léfă câte talerĭ 1.500 din baniĭ ce rĕspunde pe fieş-care an pentru şcóle eparhia Buzĕluĭ de la preoţĭ i diaconĭ, carĭ aŭ a se ţinea în séma Sf. Sale episcopuluĭ de către Preaosfinţia Sa părintele Metropolit. Drept aceea dar, cu osebirea adaosuluĭ de talerĭ 300 ce se arată maĭ sus, întărim Domnia Mea anaforaoa acésta şi poruncim ca întocmaĭ să se facă urmare.—1817, Martie 8.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Domne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni se dă la acéstă anafora a iubitoruluĭ de Dumnedeŭ Preaosfinţieĭ Sale părinteluĭ episcopuluĭ Buzĕŭ, următorĭ aflându-ne, ne-am adunat împreună şi maĭ întâiŭ am cerut să ne arĕte acel hrisov al Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ întru fericire domn Alexandru Ipsilant, care l-am şi vĕdut, cu létul 1776 Ianuarie. coprindĕtor: că orînduesce a fi şcólă elinéscă şi la oraşul Buzĕuluĭ cu talerĭ 500 simbria unuĭ dascăl, care să se dea pe tot anul de la Casa şcólelor de aicĭ, în care şcólă, dupĕ pliroforia ce am luat de la Preaosfinţia sa părintele episcop, nelipsit s'a urmat paradosis al limbeĭ elinescĭ ucenicilor aceleĭ părţĭ de loc, cu îngrijirea Preaosfinţieĭ Sale, până acum. De aceea dicem, că de trebuinţă este a fi şi acolo la oraşul Buzĕuluĭ o şcólă elinéscă maĭ mult pentru ucenicilĭ, carĭ pe de o parte aŭ râvnă a se adăpa de roduril învĕţăturilĭ, iar pe de

(1) *(Cod. LXXXIX, pag. 144.)*

www.dacoromanica.ro

alta, ca să nu cum-vaşĭ din pricina depărtăriĭ loculuĭ, neavênd mijlóce a veni aicĭ la şcóla cea din politie, să rĕmâe fără învĕţătură şi sub întunerecul necunoscinţeĭ, după datoria îngrijireĭ ce are Casa şcólelor nu numaĭ pentru acéstă şcólă, ci şi pentru tóte cele-l-alte de prin eparhiĭ, unde va fi de trebuinţă, să primèscă Preaosfinţia Sa părintele episcop acéstă sarcină cu îngrijirea acesteĭ şcóle, adecă să găsèscă un dascăl elin (de nu va fi destoinic cel ce se află acum) carele să fie cu sciinţă bună, cunoscut şi celor de aicĭ dascălĭ şi vrednic de acéstă epanghelmă şi să se orînduiască păzind însă acéstă datorie, adecă maĭ întâiŭ să iea povăţuire de la ceĭ de aicĭ dascălĭ în ce chip să urmeze cu paradosis al matimelor după puterea fieşcăruia selen al ucenicilor, să aibă şi adese corespondenţiĭ trimiţênd temate şi ecsighesis ale ucenicilor sĕĭ, ca să se vadă de către ceĭ de aicĭ dascălĭ, precum şi la două ezamene ce sunt orînduite de se fac pe tot anul ucenicilor de aicĭ, să fie dator şi acest dascăl a veni şi el de va fi prin putinţă cu ucenicii sĕĭ ceĭ maĭ de frunte, ca să se cerceteze, spre a se cunósce în faptă sirguinţa ce are către ucenicĭ, pentru care dascăl, după scumpetea tuturor lucrurilor şi grelele cheltuelĭ ce se urmèză acum de obşte, găsesc cu cuviinţă a se adăoga lèfa pe an talerĭ 1.200, precum s'aŭ adăogat şi la ceĭ de aicĭ dascălĭ, carĭ banĭ, de se va găsi cu cale şi de către înalta înţelepciunea Mărieĭ Tale a se da, se va da luminată poruncă către Preaosfinţia sa părintele Metropolit, ca din suma banilor ce rĕspunde estimp acéstă eparhie a Buzĕuluĭ, de la preoţĭ şi diaconĭ, pe tot anul, pentru şcólă, să i se ţie în sémă aceştĭ talerĭ 1.200, însă cu adeverinţă chiar a orînduituluĭ dascăl, coprindĕtóre, că şi 'ĭ-aŭ primit deplin, care adeverinţă să se vadă şi de către noĭ. Drept aceea, să fie dator Preaosfinţia sa, acum maĭ întâiŭ a publicarisi în tótă eparhia alcătuirea acesteĭ şcóle, chiamând pre toţĭ ceĭ însetaţĭ, ca să se adape de rodul învĕţăturilor, îngrijind sf. episcopiea pururea pentru maĭ bună întemeerea acesteĭ şcóle şi înlesnind cu orĭ-ce mijlóce ajutóre şi povĕţuirĭ părintescĭ, spre folosul obşteĭ, ca din vreme în vreme să sporèscă învĕţăturile, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta, pentru urmarea de acum înainte.

Nectarie Metropolit, Constantin Filipescu, Grigorie Brâncoveanu, Constantin Bălăceanu.—1817 Februar 13. (1)

Deşi curentul naţional, care împingea la crearea de şcóle cu limba română, se manifestă neîndoios în aniĭ 1817—1818, nu maĭ puţin Episcopul de Râmnicul Vălceĭ solicită şi dobîndesce de la Eforiĭ şcólelor din Bucurescĭ şi de la Caragia reorganisarea uneĭ şcóle grecescĭ şi lângă eparhia acésta.

Să luăm în detaliŭ principalele şcóle despre existenţa cărora, în domnia luĭ Caragia, posedem acte.

(1) *(Cod. LXXXIX fila 144. v.)*

www.dacoromanica.ro

Têrgoviştea. In Martie 1815 eforii Gr. Brâncoveanu, Iacob Rizu Postelnic, Const. Rosetti şi Clucerul Nestor, aprobă cererea unor têrgovişteni de a li se reînfiinţa şcólă cu spesele Metropoliei şi în casele ei de acolo. In şcólă se va preda nu numai limba română, ci şi cea elină, se va mai învěţa cânturile bisericesci. Profesorul de cântări bisericesci are şi sarcina de predicator al bisericei. La 7 April 1815 Caragia aprobă anaforaoa (1).

---

(1) *Pré înălţate Dómne,*

Vre-o câţi-va boeri din oraşul Têrgovişteĭ printr'acéstă jalbă ce a dat Inălţimeĭ Tale, fac rugăciune a te milostivi, ca să li se sistiséscă acolo o şcólă cu un dascăl elin i altul românesc şi unul ca să paradoséscă meşteşugul cântărilor bisericesci pentru copiii dumné-lor şi celor sêrmani ce se află acolo şi că s'ar fi şi găsit un Macarie Ieromonah ce se află însărcinat cu schitul Golgoteĭ, om cu sciinţă la meşteşugul cântăreĭ, s'ar fi şi multămind a i se da pe tótă luna câte taleri 200 pentru câte trele aceste învěţături i să i se facă şi opt dârvari pentru adusul lemnelor, adică singuri să plătéscă dintr'aceşti bani şi dascăluluĭ elin şi celuĭ românesc, iar ceea ce va mai prisosi să fie pentru a sa ostenélă fiind îndatorat a face şi *logos în anvonul bisericeĭ la tóte ḑilele cele mari*, arětând şi acésta, că acolo la sf. mănăstire *dintru început a fost şcólă pentru învěţătura copiilor*, iar acum de sunt peste doĭ anĭ, a lipsit cu totul, printr'acărora jalbă ni se poruncesce de către Măria Ta, ca să cercetăm, şi de chibzuirea ce vom face să arětăm Inălţimeĭ Tale; următori fiind luminateĭ porunci, am socotit că a se deschide şi acolo o şcólă cu acest fel de dascăli cu sciinţă de învěţătură, precum se rógă Mărieĭ Tale aceĭ boeri, este prea cu cuviinţă şi maĭ vîrtos aci, la acest oraş, unde a fost scaunul cel vechiŭ al sfinteĭ Metropoliĭ, că se află boerinaşi cu locuinţă şi ómeni de cinste, neguţători, este şi tahtul isprăvnicieĭ acolo, avênd sf. Metropolie şi odăĭ îndestule spre odihna dascălilor şi a ucenicilor şi tóte înlesnirile, iar maĭ vîrtos întru acest fel de lăudat şi vechiŭ oraş se cuvine să se cinstéscă musele cu rodurile învěţătureĭ, împărtăşind pe ceĭ ce aŭ trebuinţă de podóba cea adevărată a procopseleĭ şi de luminarea credinţeĭ, prin care aceste mijlóce îşĭ arată chiar în faptă filotimia, rîvna şi datoria păstoréscă spre cele de folos obştieĭ şi plăcute fapte şi înaintea luĭ Dumneḑeŭ şi socotim, că este şi cu dreptate şi cu cuviinţă, de a se ţinea o asemenea şcólă cu cheltuiala Metropolieĭ, din iraturile eparhieĭ ce are, *cum şi ori unde s'ar maĭ cuveni şcóle în parte* să le întocméscă şi să le orînduiască temeinic, spre pomenire, căcĭ şi maĭ înainte de doĭ anĭ a fost acolea şcólă, iar acum s'a părăsit cu totul; pentru care este şi dată hotărîrea Inălţimeĭ Tale, de la lét 1813 Maiŭ 17, la anaforaoa boerilor, ce s'a făcut atuncĭ, ca tuturor dascălilor de prin eparhiĭ să nu li se maĭ plătéscă léfa de la Casa şcólelor, ci să-şĭ aibă plata de către părinţiĭ arhiereĭ din deosebit iratul eparhiilor, avênd din destule venituri, de carĭ şi noĭ de opotrivă cugetând, ḑicem, că se cuvine să-şĭ aibă urmarea întocmaĭ, căcĭ de la Casa şcólelor a se prosforisi cât de puţin ajutor nu este mijloc, avênd îndestulă cheltuială cu meremeturile ce

www.dacoromanica.ro

Rîmnicul-Vâlceĭ. In 1815 reclamă obștea din acest oraș să li se continue

urméză, i cu plata lefilor și la acestă vreme chiar acéstă șcólă din scaunul Bucurescilor cere ajutor, nefiind îndestul irat cât este hotărît; părerea nóstră, într'acest chip este, iar cea desĕvîrșită hotărîre rĕmâne a se face de către Măria Ta.—1815, Martie 24.

Grigore Brâncovénu, Iacov Rizu Postelnic, Constantin Rasti, Nestor Clucer.

(*Cod. LXXXIV, pag. 415.*)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Chibzuind și Domnia Mea cât sunt de trebuinciòse și folositóre obșteĭ rodurile învĕțătureĭ ce odrăslesc din ființa șcólelor, tot atâta dicem că este și obștea datóre a îngriji și a se sili spre întocmirea acestor fel de lucrurĭ; când dar fieș-care după o facere de bine datorie se cuvine a se arĕta cu rîvnă și ajutor către acest fel de fapte, nu rĕmâne îndoială, că maĭ vîrtos partea cea bisericéscă, care nu este împovorată cu sarcină de familie, ca partea mirinéscă, se cuvine a arĕta maĭ cu adaos rîvnă și osîrdie, pentru șcóla înființată cu din veniturile ce sunt afierosite la sfintele locașurĭ de rĕposațiĭ ctitorĭ chiar pentru asemenea facerĭ de bine, iar maĭ ales sf. Metropolie, care se împârlejasce deosebit și cu iratul eparhieĭ sale ca o obștéscă mumă celor ce se păstoresc de dînsa, cu cuviință este, nu numaĭ făcĕtóre de bine către dînșiĭ a se arĕta, ci și pildă de asemenea bune fapte să se facă către ceĭ ce pórtă cinul și podvigul bisericesc, sub păstoria prea sfințieĭ sale. De aceea dar, primită fiind Domnieĭ Mele anaforaoa acésta, o întărim și hotărîm, ca iarășĭ prin a dumné lor îngrijire chibzuindu-se împreună și cu Preaosființa Sa părintele Metropolit, să se întocméscă și șcóla de la domnescul nostru oraș al Têrgovișteĭ și să se ție tot-deauna întru a sa bună ființă cu cheltuiala cea trebuinciósă, din iratul eparhieĭ sfinteĭ Metropoliĭ, care acéstă hotărîre a Domnieĭ Mele, poruncim dumi-tale Vel Logofete de țéra de sus, ca prin osebit domnesc al nostru pitac, să se facă sciută și Preaosfințieĭ sale părinteluĭ Metropolit, ca să se înțelégă tot-deauna cu dumné-lor boeriĭ Epitropĭ pentru rînduiala trebuinciòselor cheltuelĭ.—1815 Aprilie 7.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Preaosfinția Ta părinte Metropolite, dintr'acéstă alăturată copie după anaforaoa a dumné-lor boerilor ce sunt orînduițĭ Epitropĭ aĭ șcóle elinescĭ carĭ s'a întărit și de către Domnia Mea, se va da Preaosfințieĭ Tale pe larg pliroforie, cum are a se întocmi șcóla de la domnescul nostru oraș al Têrgovișteĭ, ci dar spre a se păzi și a se urma întocmaĭ hotărîrea Domnieĭ Mele ce s'a dat asupra acesteĭ pricinĭ, iată printr'acest domnescul nostru pitac, facem cunoscută Preosfințieĭ Tale. Tolco pisah gpd. —1815, Aprilie 29.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIV, pag. 196.*)

www.dacoromanica.ro

şcóla de la eparhia de acolo (1). Eforiĭ aprobă să fie şcóla cu dascăl român

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Nu numaĭ pentru căcĭ partea cea bisericéscă cu osebire şi maĭ cu adaos de cât partea cea mirenéscă este datóre a fi de sine şĭ pornită spre acest fel de ajutóre şi facerĭ de bine, (iar maĭ vîrtos când are şi îndestulate iraturĭ, precum este acéstă sfîntă episcopie), ci şi pentru căcĭ léfa dascălilor i a doftorilor de prin eparhiĭ, prin întărirea ce am dat Domnia Mea, încă de la leat 1813, la anaforaoa dumné-lor orînduiţilor boerĭ, am hotărît a se da din iratul eparhiilor, iar nu din baniĭ cutieĭ milosteniilor, ce se daŭ de la eparhiĭ, primită este Domnieĭ Mele anaforaoa acésta a dumné-lor boerilor Eforĭ aĭ şcóleĭ elinescĭ, pe care întărind-o, orînduim pe dumné-luĭ biv Vel Clucerul Constantin Socoteanu îngrijitor spre aflarea şi aşeḍarea dascălilor celor trebuincioşĭ i a doftoruluĭ la oraşul Râmniculuĭ, prin povaţa dumné-lor numiţilor boerĭ Eforĭ aĭ şcóleĭ a căror plată să li se dea de iubitorul de Dumneḍeŭ Sfinţia Sa episcopul Râmniculuĭ din iraturile eparhieĭ, către carele poruncim şi dumi-tale Vel Logofete de ţéra de sus, să se facă osebită porunca Domnieĭ Mele, ca să urmeze negreşit a se pune şi în faptă fără de zăbavă acéstă bună şi luĭ Dumneḍeŭ plăcută orînduială, înţelegêndu-se şi însuşĭ Sfinţia Sa cu dumné-lor boeriĭ Eforĭ de aicĭ, pentru orĭ-ce trebuinţă şi chibzuire va privi spre buna starea şi întregimea şcóleĭ şi nu numaĭ la acea şcólă ot oraşul Râmnicul să se păzéscă acéstă orînduială, ci încă şi pe la tóte cele-l-alte oraşe din numita eparhie să se orînduiască dascălĭ bunĭ şi procopsiţĭ, fiind acésta spre folosul, podóba, i lauda şi chiar părţeĭ bisericescĭ, adecă celor ce se preoţesc la acéstă eparhie, ca să aibă cuviinciósa sciinţă a citănieĭ şi să fie destoinicĭ şi înşile a înţelege şi ascultătorilor să tălmăcéscă cele ce citesc la bisericescile slujbe.— 1815, Maiŭ 24.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Toţĭ boerinaşiĭ şi tótă obştea ce sunt şeḍĕtorĭ în oraşul Râmnicul-Vâlceĭ ot peste Olt, prin acéstă jalbă ce aŭ dat Inălţimeĭ Tale arată, că la acest oraş dintru început aŭ avut şcólă în sfînta episcopie de acolo, cu dascălĭ procopsiţĭ, a căror plată li se urma prin ceĭ după vremĭ episcopĭ şi se scădea de la cutia banilor preoţilor, şi hrana i cele-l-alte trebuincióse li se da de la episcopie, iar acum aŭ rĕmas numaĭ cu un dascăl elin şi altul rumânesc, care se plătesc numaĭ de către sfînta episcopie împreună cu tóte cele-l-alte trebuincióse; asemenea arată, că încă în ḍilele rĕposatuluĭ Alexandru Vodă Ipsilant, li s'aŭ orînduit şi un dohtor cu plată câte talerĭ 50 pe lună, de la cutia milosteniei, iar acum, de sunt peste doĭ anĭ, aŭ rĕmas isterisiţĭ şi de dascălĭ şi de dohtor, cerênd a te milostivi Măria Ta, să li se orînduiască iarăşĭ léfă ca şi maĭ înainte, de unde se va chibzui de în-

www.dacoromanica.ro

și elin și să se plătéscă și un doctor, dar se apără că nu din veniturile

---

altă înțelepciunea Inălțimeĭ Tale, spre a putea fi îndatorațĭ atât dascălii a le învăța copiiĭ fără plată, cât și dohtorul să caute pe ceĭ săracĭ și lipsițĭ, fără interes; a cărora jalbă, din luminată poruncă a Inălțimeĭ Tale orînduindu se la noĭ, ni se poruncesce, ca să cercetăm dimpreună cu dumnélui Vel Vornicul al Obștirilor și să arătăm Inălțimeĭ Tale prin anafora. Următorĭ fiind luminateĭ Mărieĭ Tale poruncĭ, maĭ întâiŭ am pus de am căutat în tóte condicile ce sunt pentru școle, încă de când s'aŭ făcut cea d'ntâiŭ aședare a lor, și vre-o hotărîre domnéscă a li se plăti lefile dascălilor și a dohtoruluĭ ot Râmnicul-Vălceĭ de la cutia milostenieĭ și a școleĭ, nu s'aŭ putut găsi, fără numaĭ la socotelile ce încheiaŭ părințiĭ episcopĭ ceĭ după vremĭ cu cutia Obșteĭ la baniĭ preoților, se vede că se scădea de sinesĭ cu talerĭ 480 pentru dascăliĭ ot Râmnicul Vălceĭ și cu talerĭ 240 pentru dohtor, nevrând Vornicia Obșteĭ să se împotrivéscă, iar de la let 1813 nicĭ cu acéstia nu se maĭ scade; 'ĭ-am făcut întrebare și Preaosfințieĭ sale părinteluĭ Metropolitul, că de scie să se fi făcut vre-un sinet domnesc în diiastimă de 22 anĭ, cât s'aŭ aflat episcop Râmniculuĭ, pentru acéstă pricină, să ni se arăte, ca să-l vedem; și aŭ răspuns, că vre-o hotărîre domnéscă n'aŭ văḑut, dar urmarea se făcea de a se scădea sfînta episcopie cu acești banĭ pe toțĭ aniĭ; se vede dar că după ce s'aŭ dat hotărîrea Inălțimeĭ Tale, la let 1813, la anaforaoa dumnélor boerilor, ca dascălĭ și dohtorĭ după în eparhiĭ să nu se maĭ plătéscă de la cutia Obșteĭ și a școlelor, ci să se iconomiséscă plata lor din deosebitele iraturĭ ale eparhieĭ, părințiĭ arhiereĭ cu totul aŭ încontenit plata dascălilor, nevrând să se îndatoreze la acéstă plăcută și sfîntă sinesfora; de aceea cât pentru a fi la acest oraș școlă cu dascălĭ elin, rumânesc și doftor cu sciință bună, fiind tactul cel vechiŭ al sfinteĭ episcopiĭ și scaunul isprăvnicatuluĭ, tórte de trebuință este, și nu s'ar fi cuvenit Prea sfinția sa ca să împuțineze rodurile învățăturilor, ci maĭ vîrtos a le spori cu adaos pentru eparhie podóbă și folosul obșteĭ, iar maĭ vîrtos că se cade și în faptă a-șĭ arăta rîvna și filotimia către ceĭ săracĭ străinĭ și lipsițĭ, împlinindu-șĭ cu acésta și datoria cea păstoréscă, cu îngrijirea ce se cuvine a o avea pentru binele noroduluĭ și cinstea Eparhieĭ, când va fi împodobită cu acest fel de îmfrumusețărĭ folositóre obșteĭ Decĭ acéstă eparhie a Preasfinției sale părinteluĭ episcopul Râmniculuĭ, fiind cu venit îndestulat, iar iratul școleĭ elinescĭ aicĭ nefiind de ajuns atât pentru plata orînduitelor lefĭ ale dascălilor i a ucenicilor, cât și pentru trebuinciósele meremeturĭ, nu are mijloc de a se împuțina cu asemenea scădere, găsim cu cale, ca din iraturile episcopieĭ să se îndatoreze nu numaĭ acéstă școlă din orașul Râmniculuĭ să o ție cu dascăliĭ ceĭ trebuincioșĭ și dohtorul, precum cer și se rógă Mărieĭ Tale orășaniĭ boerĭ, ci încă și pe la tóte orașele celel-alte din eparhie, să fie datorĭ a ținea dascălĭ procopsițĭ, cu plată din venitul eparhieĭ și ajutorul eparhioților orășenĭ, precum este și dată hotărîrea Mărieĭ Tale la acésta, căcĭ asemenea se urméză și în orașul Pitesciĭ sud Argeș, avênd și școlă și dohtor din ajutorul eparhieĭ și a orășanilor, ca să fie spre îngrijirea pătimașilor bolnavĭ și pentru învățătura i procopséla celor sărmanĭ și lipsițĭ, carĭ aŭ rîvnă la învățătură, și ca să se urmeze

www.dacoromanica.ro

şcólelor se póte plăţi acest budget, ci să facă spesele din deosebitele iraturĭ ale eparhieĭ. Eforiĭ rînduesc Efor şcólelor de acolo pe Vel Clucerul Socoténu şi eparhia să întreţină şcolĭ şi în cele-l-alte oraşe din coprinsul eĭ şi în primul loc la Pitescĭ.

Têrgu-Jiuluĭ. Am arĕtat aiurea cine era *stolnicul Dumitrache*, autorul croniceĭ ce am publicat pentru prima dată în analele Academieĭ, în anul 1888. Stolnicul Dumitrache ajuns sub domnia luĭ Mihaĭ Vodă Suţul (secolul XVIII) Ispravnic de Jiŭ, a înfiinţat acolo biserică şi şcólă.

Insemnătatea şcóleĭ de la Jiul-de-sus e mare în istoria mişcăreĭ de sub Caragea şi de la 1821.

Acéstă şcólă o recunósce din noŭ Caragea cu un pitac din 6 Aprilie 1813, adresat Ispravniculuĭ judeţuluĭ (2).

---

séŭ să se pótă păzi acéstă bună faptă nestrĕmutat, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ biv Vel Clucerul Constantin Socoténu, ce se află cu şederea la acest oraş Râmnicul, să aibă îngrijirea acésta prin povaţa nóstră a Epitropilor, spre a le pune tóte în lucrare precum maĭ sus ḑicem, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. –1815 April 25.

Grigorie Brâncoveanu, Constantin Nestor Clucer.

Iacă hotărîrea luĭ Vodă:

Iubitorule de Dumneḑeŭ Sfinţia Ta episcópe al sfinteĭ episcopiĭ Rîmnic chir Galaction sănătate; fiind-că pentru şcólă ot Rîmnicul-Vâlceĭ, i a dohtoruluĭ de acolo, cum şi pentru tóte cele-l-alte şcóle dintr'acea eparhie s'a dat hotărîrea Domnieĭ Mele, ca de acum înainte, ca un lucru ce privesce pentru folosul obştieĭ şi lauda şi podóba eparhieĭ, să se plătéscă lefile a tuturor dascălilor, cât şi a dohtoruluĭ, din veniturile episcopieĭ aceea, fiind de îndestule, asupra cărora am orînduit Domnia Mea îngrijitor de a se pune în faptă aceea la oraşul Rîmniculuĭ pe dumné-luĭ biv Vel Clucer Constantin Socoténu, adică ca să aşeze atât dascălĭ, cât şi dohtor cu sciinţe bune şi procopsiţĭ, spre a se putea folosi copiiĭ boerilor orăşenĭ cu rodurile învĕţătureĭ, cum şi ceĭ sĕracĭ şi lipsiţĭ să se pótă căuta la bólele şi neputinţele lor, precum maĭ pe larg se cuprinde în hotărîrea Domnieĭ Mele, ce am dat în parte pentru acest oraş al Rîmniculuĭ, la anaforaua dumnélor boerilor eforĭ aĭ şcólelor, după jalba orăşenilor de acolo, încă de la 24 ale trecuteĭ lunĭ Maiŭ, care ca un lucru ce privesce spre cele plăcute şi luĭ Dumneḑeŭ şi ómenilor, i cu maĭ sus ḑisul boer negreşit să se pue şi în lucrare acéstă şcólă i dohtorul, şi fiĭ Sfinţia Ta sănătos.—1815, August 5

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIV, fila 213 v.*)

(2) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel paharnice Iordache Ispravnice ot sud Gorj sănătate. Facem dumi-tale în scire,

www.dacoromanica.ro

La 25 Maiŭ 1813, Caragea dă special hrisov în favórea bisericeĭ şi şcóleĭ înfiinţată în secolul XVIII de acum bine lăudatul stolnic Dumitrache. (1).

---

că la înnoirea hrisovuluĭ de milele şi orînduelile ce are sfinta biserică domnéscă şi *şcóla* de la biserica din tîrgul Jiuluĭ, s'a făcut cerere şi pentru nisce locurĭ ale sfinteĭ bisericĭ ce s'a pus uniĭ de aŭ făcut nămestiĭ fără de a se învoi cu biserica, cum şi alte locurĭ pe carĭ a avut biserica acareturile sale şi ..... unul dintr'înşiĭ fără de învoire, a făcut nămestiĭ, cerênd, ca locurile bisericeĭ, unde a avut nămestiĭ, fiind-că are să le facă biserica la loc când îĭ va da îndemână, să li se arate acelora, ca să nu facă nămestiĭ statornice şi pe câtă vreme le-a ţinut şi le va ţinea să plătéscă chiria ce se va întocmi de către dumnéta, din pricină că epitropiĭ i ctitoriĭ şi alţiĭ din pămîntenĭ, ce se va socoti de dumné-ta, că se silesc pentru întemeerea şcóleĭ şi aŭ bisericeĭ deosebit aŭ făcut cerere, ca locurile pe carĭ aŭ fost făcute case isprăvnicescĭ şi din răzmeriţă s'aŭ ars, ne maĭ făcênd isprăvnicia case nicĭ fiind pentru altă trebuinţă obştéscă şi fiind slobod domnesc, s'a pus uniĭ-alţiĭ de aŭ făcut nămestiĭ pe dînsele, cerênd ca să se hărăzéscă şi aceste locurĭ a fi de ajutorul bisericeĭ şi a şcóleĭ, şi aceea ce şi a făcut nămestiĭ să plătéscă chirie ceea ce se va întocmi de dumné-ta i de epitropĭ; poruncim dar dumitale, să facĭ amĕnuntă cercetare atât pentru aceia ce şi-aŭ făcut nămestiĭ pe locul bisericeĭ, fără de în voială, cu ce cuvînt le-aŭ făcut şi de aŭ fost şi acest loc cu adevĕrat al bisericeĭ şi al şcóleĭ? şi de aŭ cuvînt epitropiĭ i ceĭ-l-alţĭ la cererea lor, să-ĭ şi întocmescĭ la plată de chirie, cum şi acolo unde are să-şĭ facă biserica acaret când îĭ va da îndemână, să ne arĕţĭ cum are să se urmeze? cât şi pentru locurile pe carĭ aŭ fost casele isprăvnicescĭ, să cercetezĭ de maĭ sunt trebuincióse a se face case isprăvnicescĭ, cum şi de nu este locul trebuincios pentru alt folos obştesc? Aşijderea să cercetezĭ de cine anume s'a coprins şi a făcut nămestiĭ? de le-a făcut de sineşĭ ca cât s'ar cuveni să dea chirie? drept adevĕr şi cu întrégă pliroforie să însciinţezĭ Domnieĭ Mele.—1813, Aprilie 6.

(*Cod. LXXIV, pag. 40.*)

(1) *Hrisovul bisericeĭ şi al şcóleĭ din Têrgul-Jiuluĭ sud Gorj.*

Tóte facerile de bine ce săvîrşesc Domniĭ şi Oblăduitoriĭ ţĕreĭ spre întărirea şi ajutorul sfintelor luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ, sunt după datoria şi evlavia creştinéscă, iar cele ce pricinuesc şi deosebit folos şi mângâere în partea norodului politicesc, cu atâta sunt maĭ mult vrednice şi bine primite luĭ Dumneḑeŭ şi ómenilor. Drept aceea, fiind-că în oraşul Têrgul-Jiuluĭ, sud Gorj, s'aŭ aflat o sfîntă biserică domnéscă, întru care se cinstesce şi se prăznuesce hramul sfinţilor cereştilor voevoḑĭ aĭ cetelor îngerescĭ Mihail şi Gavril, pustie şi dărimată, lipsită şi de tóte cele trebuincióse, la care încă dintru a doua domnie a Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Mihail Vodă Suţul, prin cheltuiala *unuĭ stolnic Dumitrache, ce se afla atuncĭ ispravnic* al acestuĭ

www.dacoromanica.ro

Din acéstă şcólă de la Têrgul-Jiŭ aŭ eşit în trecut mulţĭ dintre panduriĭ

---

judeţ, zidindu-ĭ şi întocmindu-ĭ şcólă cu dascăl rumânesc şi grecesc, pentru a se putea ţine biserica şi scóla în starea şi podóba lor, 'ĭ-aŭ făcut şi Domnia Sa aceste orînduelĭ ce maĭ jos se arată, carĭ s'aŭ întărit în urmă şi de către toţĭ fraţiĭ Domnĭ, precum din hrisóvele Domnieĭ Sale ne-am adeverit, adecă: treĭ preoţĭ scutiţĭ i un grămătic cântăreţ, nedajnic, aşijderea aŭ orînduit bisericeĭ şi şcóleĭ vinăriciŭ la maĭ sus numitul judeţ de la popórele ce s'aŭ găsit neînchinate la alte mănăstirĭ séŭ bisericĭ, câte doĭ banĭ de vadră şi pîrpîrul; aşijderea aŭ orînduit şcóleĭ de la bâlciurile ce se fac de douĕ orĭ într'un an la Cărbunescĭ şi la Têrgul-Jiuluĭ, ca să iea de prăvălia d'întâiŭ câte un leŭ, de prăvălia al doilea, câte 20 parale şi de prăvălia al treilea, câte ḑece parale. Aşijderea aŭ orînduit la şcólă şi ḑece lude scutelnicĭ, ca dintr'acest venit să se facă cheltuelile cele trebuincióse ale bisericeĭ i şcóleĭ, să se plătéscă şi simbriĭ dascălilor, şi fiind-că în casele ce deosebit de odăile şcóleĭ eraŭ făcute prin silinţa maĭ sus numituluĭ boer, pot găsi odihnă de şedere şi ceĭ dupĕ vremĭ ispravnicĭ, aŭ hotărît Domnia Sa, ca boeriĭ Ispravnicĭ ce vor avea trebuinţă şi vor avea a şedea într'însele, să nu păgubéscă sf. biserică şi şcóla de folosul şi venitul chirieĭ ce se cade a avea de la dînsele, ca de la un acaret al bisericeĭ şi al şcóleĭ; care acéstă sfîntă biserică ca o slobodă ce aŭ fost din început, asemenea slobodă aŭ făcut'o şi Domnia Sa dimpreună cu şcóla neînchinată, şi nelegată nicăiurea, ca să se iconomiséscă şi să se chivernisésca veniturile şi bună orînduiala lor prin epitropĭ mirenĭ, adecă doĭ din neguţătoriĭ şi orăşaniĭ ceĭ maĭ de frunte şi cu maĭ bună stare aĭ Têrguluĭ-Jiuluĭ, prin naziretu şi al dumnélor dregĕtorilor ispravnicĭ, ce vor fi dupĕ vremĭ judeţuluĭ acestuia, ca prin aceştĭ epitropĭ şi prin purtarea de grijă şi epistasia lor, să se strîngă veniturile bisericeĭ şi ale şcóleĭ, să se dea tóte cele trebuincióse bisericeĭ, să ţie pururea treĭ preoţĭ i un grămătic cântăreţ la biserică, un *dascăl grecesc şi rumânesc cu ucenicĭ îndestuĭ la scólă pentru învĕţătura cărţeĭ*, dupĕ starea şi mĕsura venituluĭ celuĭ orînduit, *de la carĭ copiĭ şi ucenicĭ să nu se cĕră nicĭ o plată şi aceĭ doĭ epitropĭ* dintre neguţătorĭ să aibă a fi epitropĭ nelipsiţĭ în cât se vor purta cu orînduială, iar murind aceştia, séŭ găsindu-se în vină, că nu iconomisesc bine, să se alégă de către obştea neguţătorilor i orăşanilor de acolo iarăşĭ dintre pămîntenĭ, ca cu sfat de obşte, prin naziret şi al Ispravnicilor judeţuluĭ, să se orînduiască alţiĭ, carĭ epitropĭ pe fieş-care an să-şĭ dea séma la neguţătoriĭ şi orăşaniĭ ceĭ maĭ de frunte de acolo, înaintea Ispravnicilor judeţuluĭ; acum viind cu jalbă şi ceĭ ce aŭ ajutat în loc de ctitorĭ bisericeĭ şi şcóleĭ, aŭ arĕtat Domnieĭ Mele, patimile ce aŭ tras din trecuta rĕzmeriţă şi cum că se află şcóla şi odăile arse, cum şi tóte odórele bisericeĭ prăpădite, de când s'aŭ călcat oraşul de ostaşĭ şi s'aŭ ars, cerênd ajutorul Domnieĭ Mele, spre a se putea face cele stricate şi prăpădite la loc; a cărora jalbă orînduind-o la dumnéluĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus de aŭ cercetat şi prin anaforaoa de la patru ale trecutuluĭ Aprilie ne aŭ făcut arĕtare, că este trebuincios ajutorul şi aŭ cerut atât la popórele de vinăriciŭ pentru nisce numirĭ nouĕ ce s'aŭ scornit şi încă de la let 1805 Octombre 25, prin anaforaoa rĕpo-

www.dacoromanica.ro

carĭ apoĭ, sub Tudor Vladimirescu, la 1821, vor face marea mişcare, în urma căreia va înceta domnia fanarioţilor în patria română.

---

satuluĭ Banuluĭ Dumitraşco Racoviţă, fiind fost Vel Vistier, i a dumnéluĭ Vel Logofĕtuluĭ Isaac Ralet, ce se vĕḑu şi acum cu coprindere, că din porunca domnéscă s'aŭ cercetat atât la faţa loculuĭ, cât şi aicĭ şi s'aŭ îndreptat şi aicĭ, arĕtându-se şi prin fóie popórele de vinăriciŭ, cu suma banilor ce aŭ prins în let 1804, care sunt la numĕr 50, şi banĭ aŭ prins talerĭ 573, precum acea fóie iscălită chiar de tacsildarĭ i de slujbaşiĭ vinăriciuluĭ, adeverită şi de ispravniciĭ de atuncĭ pe anume arată şi s'aŭ dat dreptate bisericeĭ şi şcóleĭ a lua vinăriciŭ şi din numirile cele nouĕ după acea fóie, precum luase şi pînă atuncĭ. Aşijderea aŭ cerut şi pentru nisce locurĭ ale bisericeĭ, pe care aŭ zidit uniĭ alţiĭ prăvăliĭ şi cârciume de lemn, próste, în locul acareturilor bisericeĭ ce s'aŭ ars, pînă a le face biserica la loc cum aŭ fost, să se învoiască cu epitropiĭ bisericeĭ pentru chirie, cum şi pentru locul pe carele aŭ fost casele isprăvnicescĭ şi s'aŭ pus uniĭ de aŭ coprins dintr'însul făcênd şi namestiĭ, aŭ cerut a se hărăzi de Domnia Mea bisericeĭ; de aceea şi Domnia mea, după rîvna ce avem către sfintele luĭ Dumneḑeŭ bisericĭ, cum maĭ vîrtos şi la folosul obştesc, le-am primit cererea, dar maĭ întâiŭ din porunca Domnieĭ Mele am orînduit, să se facă cercetare la faţa loculuĭ, de către dumnéluĭ biv Vel Paharnicul Gheorghie, Ispravnicul de la acel judeţ, şi de la 28 ale trecutuluĭ Aprilie însciinţéză Domnieĭ Mele, cum că pe ceĭ ce 'şĭ-aŭ făcut namestiĭ pe locul bisericeĭ 'ĭ-aŭ aşeḑat a da chirie pe an câte talerĭ 15, iar pentru locurile pe care aŭ fost case isprăvnicescĭ, s'aŭ găsit douĕ case a douĕ jupănese: Manda Brăilóica şi Manda Politimóia, cum şi cel-l-alt loc s'aŭ coprins de rĕposatul sluger Gheorghe Crăsnaru, cu chip de grădină şi s'aŭ găsit cu cuviinţă a da câte 5 oca céră la biserică, ne maĭ fiind locul trebuincios de case isprăvnicescĭ, fiind la o margine. Drept aceea, bine-voind şi Domnia Mea, am dat hrisovul acesta bisericeĭ şi şcóleĭ, prin care nu numaĭ întărim orînduelile şi întocmirile ce se arată maĭ sus că aŭ avut de la fraţiĭ Domnĭ, ci şi vinăriciŭ poruncim ca să şi-l iea pe deplin şi din numirile cele nouĕ, precum aŭ luat în toţĭ aniĭ de rînd. Hărăzim bisericeĭ şi scóleĭ şi locurile ce aŭ fost case isprăvnicescĭ, ca să iea chirie de la dînsele precum s'aŭ întocmit; deosebit ca să se pótă drege cele stricate şi să se ţie biserica şi şcóla în stare bună, pe lângă lude 10 scutelnicĭ ce aŭ avut, îĭ maĭ adăogăm Domnia Mea şi alţĭ lude 10, ca să ţie de acum înainte lude 20, străinĭ şi fără de pricină de dajdie, cu pecetluirĭ după orînduiala Visterieĭ şi după cererea epitropilor şi acelor ce s'a arĕtat cu ajutor ctitorĭ, orînduim Domnia Mea pe dumnéta cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel paharnice Gheorghe, ca în câtă vreme te veĭ afla Ispravnic, să fiĭ epitrop maĭ mare a pune treaba bisericeĭ şi a şcóleĭ la orînduială, spre a înlesni atât facerea celor stricate cu venitul şi cu ajutorul ce se va face de la ceĭ ce aŭ maĭ ajutat, în loc de ctitorĭ, cât şi de la alţiĭ şi dumné-ta să alegĭ Epitropĭ pe carĭ să însciinţezĭ Domnieĭ Mele, de a li se da şi domnésca nóstră carte la mânĭ, a fi nestrămutaţĭ în cât se vor purta bine; şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe

www.dacoromanica.ro

Un mic act din 1814 Aprilie, ne dă ocasiune să constatăm existența de școlă și la Cerneți (1).

Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind și dumnė-lor cinstiți și credincioșĭ boerĭ veliți aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele; pan Const. Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de țéra de sus, pan Grigorie Brâncovénu Vel Vistier, pan Ghrigore Ghica Vel Logofĕt de țéra de sus, pan Radu Slătinénu Vel Vornic de țéra de jos, pan Dumitrașcu Racoviță Vel Vornic al treilea, pan Istrate Crețulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătinénu Vel Logofĕt de țéra de jos, pan Constantin Suțu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suțu Vel Spătar, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar. pan Dimitrie Manu Vel Comis, și Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de țéra de sus; și s'a scris hrisovul acesta în anul d'întâiŭ dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în orașul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ și mântuitorul nostru Isus Cristos 1813 Maiŭ 25, de Chiriță Logofĕt de Divan.

(*Cod. LXXIV, fila 105.*)

(1) Iacă actul:

Anafora în dosul jălbeĭ a Ilincăĭ Hagiica protopopița de la Cerneți sud Mehedinți.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Cu cale fiind anaforaoa acésta a dumné-luĭ Vel Logofĕtul de țéra de sus, poruncim dumi tale cinstite și credincios boerule al Domnieĭ Mele, biv Vel Postelnice Nicolae Scanavi caimacamule al Craioveĭ și dumnė-vóstră boerilor divaniți de acolo ca, întocmaĭ să faceți urmare.—1814 April 19.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea înălțate Dómne,

După luminată porunca Inălțmeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a Ilincăĭ Hagiica protopopița de la Cerneți, sud Mehedinți, făcênd cercetare mĕ pliroforisiiŭ, că pentru școla i biserica de la Cerneți, care s'aŭ făcut din rĕmasul unchiuluĭ jăluitóreĭ Hagi Iordache Medelniceru, este hrisov de la Măria Sa Constantin Vodă Ipsilant, cum are să se urmeze și să se păzéscă și la crisologhiile ce s'aŭ maĭ întîmplat între rude judecăți, dar fiind-că nicĭ jăluitórea nicĭ pîrîțiĭ eĭ nu sunt aicĭ, și cererea eĭ este de a se cerceta pricina la Divanul Craioveĭ, găsesc cu cale să fie luminată porunca Inălțimeĭ Tale către dumnė-luĭ caimacamul i către dumnė-lor ceĭ-l-alți boerĭ divaniți, ca cu amêndouĕ părțile față să cerceteze jalba eĭ, și păzind orînduiala hrisovuluĭ domnesc, de nu va fi cererea jăluitóreĭ împotrivitóre, să-ĭ facă îndestulare, séŭ să însciințeze Mărieĭ Tale.—1814 April 17.

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXX pag. 74.*)

www.dacoromanica.ro

Slatina. Şcóla Ionaşcu din Slatina continuă a prospera sub epitropia luĭ Vel Vornic Radu Golescu şi a luĭ Vel Ban C. Filipescu.

In Iunie 1813 se dau Eforilor lemne rĕmase de la podurile rusescĭ, ca din ele să repare *chiliile şcóleĭ* (1) şi tot atuncĭ Caragea întăresce din noŭ dreptul şcóleĭ la 16 scutelnicĭ, fiind-că în ea frecuentă 80 de şcolarĭ. Epistat séŭ direct îngrijitor peste acéstă şcólă aŭ rînduit ceĭ doĭ Epitropĭ pe Medelnicerul Nicolae Gigârtul. In şcólă se predă şi limba grécă pe lângă cea română (2).

---

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Vistiere, să cercetezĭ, şi când acea cherestea nu va fi trebuinciósă pentru vre-o trebuinţă a Domnieĭ, să se facă porunca Domnieĭ Mele, către ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să o dea pentru trebuinţa şcóleĭ.—1813, Iunie 10.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, că după rugăciunea ce am dat Mărieĭ Tale, s'a făcut luminată poruncă către dumné-lor ispravnicĭ ot sud Olt, ca nisce cherestea ce a rĕmas de la podurile rusescĭ, să se dea pentru facerea chiliilor şcóleĭ de acolo, nefiind de ajuns cele ce sunt pentru încăperea copiilor ce învaţă carte, fiind doĭ dascălĭ, unul elinesc şi altul românesc, unde sunt 80 de copiĭ la învĕţătură; acum ne scrie Medelnicerul Nicolae Gigârtul, ce-l avem orînduit epistat asupra şcóleĭ, că dumné-lor ispravniciĭ 'i-aŭ dat numaĭ 50 de grindĭ şi douĕ scândurĭ, iar 90 de lemne s'aŭ poprit de către dumné-lor, care lemne de vre-o altă trebuinţă nu sunt, iar la chiliĭ sunt trebuincióse a se pune grindĭ, ci ne rugăm Mărieĭ Tale, să bine-voiescĭ a porunci dumné-lor ispravnicilor ca să dea epistatuluĭ şi acele 90 de lemne, spre a se săvîrşi chiliile şcóleĭ, fiind trebuincióse, de unde veĭ avea şi Măria Ta mare pomenire, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1813, Iunie 6.

Constantin Filipescu Vel Ban, Radu Golescu Vel Vornic.

(Cod. LXXVI, fila 345.)

(2) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Dumné-ta Vel Vistiere, de vreme ce şcóla de la Slatina a avut până acum aceştĭ 16 ómenĭ, poruncim să i se facă cartea Domnieĭ Mele, de a-ĭ avea şi de acum înainte.—1813 Iunie 10.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

Continuă de a existe şcóle în Focşanĭ, Ploescĭ, Pitescĭ, etc.

Pe la unele sate încă continuă a existe şcóle române, sub Caragia. Asemenea şcóle sunt alipite de bisericĭ şi în favórea lor Caragia reînnoesce vechĭ chrisóve de la anteriorii Domnĭ, acordând diverse *iraturĭ* şi *scutirĭ pentru* întreţinerea lor. (1)

Pe lângă unele bisericĭ şi mănăstirĭ încă funcţionéză şcóle românescĭ sub Caragia.

La biserica Bălinesciĭ din Muscel exista şcólă publică şi Vodă dă în favórea eĭ şi a bisericeĭ act noŭ. (2) Dăm în note acte şi despre alte asemenea.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale că dumné-luĭ Vel Vistierul ḑice, că numaĭ ḑece scutelnicĭ se cuvine să aibă şcóla ot Slatina sud Olt, unde suntem noĭ slugile Marieĭ Tale epitropĭ, iar nu 16 câţĭ aŭ avut până acum, adecă şése ce i aŭ hărăzit întâiŭ Măria Sa Alexandru Vodă Moruz şi a fost întărit acel har şi de Măria Sa Constantin Vodă Ipsilant şi alţĭ ḑece ce în urmă a maĭ adaos Măria Sa Constantin Vodă Ipsilant, ḑicênd dumné-luĭ, că adaosul Mărieĭ Sale Constantin Vodă n'ar fi de ḑece ómenĭ, ci cu aceĭ şése de maĭ înainte a rînduit să aibă şi şcóla peste tot ḑece ómenĭ scutiţĭ; aşa ar fi Măria Ta când n'ar avea şcóla 16 ómenĭ de când a făcut Măria Sa Constantin Vodă adaos până în ḑioa de astăḑĭ, ci fiind-că Visteria Mărieĭ Tale nu are nicĭ o pagubă, căcĭ nu sunt a se da aceştĭ ómenĭ acum, ci îĭ are daţĭ de maĭ înainte şi ajutorul ce se face la acéstă şcólă este spre o mare facere de bine şi pomenire sufletéscă, fiind mult trebuinciósă şi şcóla pentru obştea norodului de acolo, unde este şi sfînta biserică, ne rugăm să bine-voiescĭ Măria Ta, a da luminată poruncă ca să rĕmâe nesupăraţĭ aceştĭ 16 ómenĭ aĭ şcóleĭ după cum aŭ fost şi până acum, iar hotărârea rĕmâne la Măria Ta.—1813, lunie 6.

Constantin Filipescu Vel Ban, Radu Golescu Vel Vornic.

(*Cod. LXXVI, pag 346.*)

(1) Veḑĭ anexele la acest § în volumul respectiv de anexe.

(2) *Cartea preoţilor de la biserica Bălinescĭ de la sud Muscel, pentru milele ce are.*

Zemle Vlahiscoie. Lude treĭ preoţĭ de la Biserica Bălinescĭ, ot sud Muscel ca să fie în pace şi ĭertaţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile verĭ-câte ar eşi de la visteria şi de la cămara Domnieĭ Mele peste an în ţéră, de nicĭ unele val şi supĕrare să nu aibă, aşijderea şi ale lor drepte bucate să fie în pace şi scutite: stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit, i vinul ce-l va face în viile lor de vinăriciŭ, şi oile de oerit, pentru că ne însciinţăm Domnia Mea, că la acéstă sfîntă biserică, din vechime este *şcólă de învĕţat copiiĭ carte cu cheltuiala*

www.dacoromanica.ro

Am trecut deja de ḑioa cea mare, scrisă cu litere de aur în istoria cul-

---

preoţilor, care este de trebuinţă spre folosul obşteĭ, şi pentru acéstă cheltuială ce fac preoţiĭ aŭ avut privileghiul şi de la alţĭ fraţĭ Domnĭ a scuti vinăriciŭ, dijmărit şi oerit, precum ne adeverim din cartea Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Domn Mihaiŭ Suţu Voevod, ce o vĕḑum, cu let 1784 Iulie 18 ne-am milostivit dar şi Domnia Mea de am înnoit şi am întărit mila acésta, ce se coprinde maĭ sus, ca să se păzéscă nestrĕmutat de a fi pentru ajutorul şcóleĭ; poruncim Domnia Mea dumné-vóstră Ispravnicilor i altor zapciĭ şi slujbaşĭ. ce veţĭ fi orînduiţĭ cu ast-fel de slujbe, nimenĭ întru nimic supĕrare să nu le faceţĭ, într'alt chip să nu fie, că aşa este porunca Domnieĭ Mele, i saam receh gpd.—1813 Iunie 4.

(Cod. LXXVII, fila 128. v.)

Cartea bisericeĭ Şunţa ot sud Dâmboviţa de milele ce are.

Milostiiŭ Bojiŭ *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.* Fiind-că rĕposatul sluger Mateiŭ Lăcusténul, avênd o moşie ce se numesce Şunţa în sud Dâmboviţa, pe care moşie fiind şi biserică unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul adormirea sfinteĭ stăpîneĭ nóstre şi pururea fecióreĭ Marieĭ, dupĕ ce aŭ înzestrat'o cu odăjdiĭ i cu odórele câte sunt trebuincióse, aŭ aşeḑat şi preot, carele a pururea slujesce sfânta leturghie; osebit de acésta aŭ maĭ împodobit acéstă sfântă biserică şi cu dascăl, făcênd orînduială de învaţă copiiĭ sĕrmanĭ şi săracĭ fără de plată, care preot şi dascăl plata ostenelilor 'şĭ-o iaŭ de la numitul boer, care boer fiind fost făcut rugăciune Domnieĭ Sale frateluĭ nostru Domn rĕposatuluĭ Mihail Vodă Suţul, ca să facă un ajutor şi milă acesteĭ sfinte bisericĭ de a se ajuta atât la trebuinţele sale, cât şi la aceĭ copiĭ sĕrmanĭ şi săracĭ, la îmbrăcămintea şi cheltuiala ce vor avea trebuinţă, Domnia Sa prin hrisovul Domnieĭ Sale aŭ făcut o orînduială de milă sfinteĭ bisericĭ, ca acel preot să fie scutit de tóte dăjdiile şi angaralele orĭ câte vor eşi pe alţĭ preoţĭ dajnicĭ, cum şi de ploconul vlădicesc, de nicĭ unele val şi supĕrare să nu aibă, precum şi acel dascăl să fie scutit şi apĕrat de tóte dăjdiile şi angaralele, orĭ câte vor eşi pe ţéră de la Visterie; aşijderea să iea şi de la ocna Telega, pe tot anul, câte una sută bolovanĭ sare; asemenea să ţie şi lude şase ómenĭ străinĭ fără de pricină pe carĭ găsindu-ĭ şi cercetându-ĭ dumné-lor Ispravniciĭ dupĕ adeverinţele ce va aduce de la Ispravnicĭ, să li se dea şi pecetluirĭ de la Visterie, spre a fi în pace şi nesupĕraţĭ precum şi stupiĭ şi rîmătoriĭ ce va avea sfînta biserică să fie scutiţĭ şi apĕraţĭ de dijmărit i vinul de vinăriciŭ, şi de oerit oĭ 300, care aceste milĭ ale sfinteĭ bisericĭ s'aŭ înnoit în urmă atât de fraţiĭ noştri Domnĭ Alexandru Moruz Voevod, cât şi ceĭ-l-alţĭ, precum şi din hrisovul frateluĭ Constatin Vodă Ipsilant ce l vĕḑum, scris din let 1803 Iulie 14, ne-am adeverit. Decĭ învrednicindu-ne Domnul Dumneḑeŭ şi pe noĭ cu Domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, ne-am milostivit asupra acesteĭ sfinte bisericĭ dupĕ evlavia ce avem asupra sfintelor luĭ Dumneḑeŭ locaşurĭ şi printr'acéstă

www.dacoromanica.ro

tureĭ naţionale; am numit aşa timpul sosireĭ în Bucurescĭ a luĭ G. Lazăr la 1816.

Domnésca Nóstră carte 'ĭ-am înnoit şi 'ĭ-am întărit tóte aceste milĭ câte maĭ sus se coprinde, ca să i se păzéscă nestrĕmutat, ca să fie sfînteĭ bisericĭ de ajutor şi întărire, iar Domnieĭ Mele vecinică pomenire; rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, ce în urma nóstră se vor învrednici cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări milile acestea ale sfînteĭ bisericĭ, ca să se pótă ţinea şcóla cu orînduiala ei ce se arată maĭ sus, i saam receh gpd. 1813 Februarie 1.

(*Cod. LXXVII, fila 8.*)

Hrisovul bisericeĭ ce aŭ făcut'o Ghinea Speteanul în valea Scheilor, sud Saac.

Fiind-că boerul Domnieĭ Mele Ghinea Speteanul biv Ceauş Agiesc, prin jalbă de rugăciune către Domnia Mea, aŭ arĕtat cum că din mică vîrsta sa s'aŭ aflat slujind Divanuluĭ şi Vistierieĭ ţĕreĭ, apoĭ trăgêndu-se de la slujbă s'aŭ chivernisit cu viile şi moşiórele ce aŭ avut cu munca pămîntuluĭ, căruia netrăindu-ĭ copiiĭ, din strădania chiverniseleĭ luĭ s'aŭ îndemnat împreună cu soţia sa Paraschiva şi uniţĭ într'un cuget aŭ zidit din temelie o sfântă biserică pe moşia lor după valea Scheilor sud Saac, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul sf. erarh Nicolae, i înălţarea Domnuluĭ nostru Isus Hristos şi cuviósa Maica nóstră Paraschiva, aŭ înconjurat'o cu zid, aŭ făcut şi câte-va odăĭ, împodobind'o precum se vede, aŭ înzestrat'o şi cu cărţĭ, odăjdiĭ, argintăriĭ, şi alte trebuincióse, unde are doĭ preoţĭ i un paracliser, aŭ întocmit şi şcólă de învaţă copiĭ de pomană, fiind cântăreţul şi dascăl, căruia dascăl i se plătesce simbria de jăluitorul, iar în odăiţele ce prisosesc peste şcólă, aŭ orînduit a se primi femeĭ vĕduve, sărace carĭ n'aŭ alt mijloc de chivernisélă, a se hrăni de la jăluitor şi în câtă vreme vor avea viaţă jăluitorul cu soţia luĭ se făgăduesc a ţinea şcólă i hrana vĕduvelor sărace şi rînduiala sf. bisericĭ cu cheltuiala lor, iar după mórte temêndu-se că se va strica acéstă pomenire şi vĕdêndu-se la starea bĕtrăneţelor şi rodurile ostenelilor lor fără de nicĭ o aşedare de întocmire, aŭ hotărît să se înzestreze acest sf. locaş şi să pue la orînduială căutarea sufletelor lor i chivernisirea biserieeĭ ce aŭ făcut, ca după petrecania lor să se ţină în starea ce aŭ aşedat'o acum din viaţă, pe care aŭ făcut şi diată, cerênd că acéstă a lor înzestrare şi întocmire să se întăréscă şi de către Domnia Mea prin hrisov, a căruĭ jalbă rînduindu-se de către Domnia Mea în cercetarea dumné-luĭ cinstituluĭ şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele Vel Logofĕt de ţéra de sus Grigorie Ghica, de la 6 ale acesteĭ lunĭ Februarie, prin anafora face arĕtare Domnieĭ Mele, că făcênd cercetare aŭ vĕdut şi diiata cu let de acum Ianuar 30 iscălită de numitul Ghinea i de soţia sa, cu alte mărturiĭ, adeverită fiind şi de boeriĭ depertamentuluĭ de opt, trecută şi în condică, prin care după ce împărtăşesce pe tóte rudele, împărtăşesce şi pe sfînta biserică cu acestea: moşia pe care este zidită bise-

www.dacoromanica.ro

Décă istoricesce este necontestabil, că limba românéscă n'a fost nicĭ o-

---

rica şi partea de moşie din Dăneasa i Bĕtrâna şi Budureasca, ce se va alege prin hotărnicie, stînjenĭ 60 de moşie ot Podenĭ, însă douĕ părţĭ sunt cumpĕrate de ceauşul Ghinea şi o parte de zestre, pe care este vad de móră i de cârciumă, are şi otaştină, i stînjenĭ 60 din hotarul Blândeasca, unde ḑice că are să ridice şi scaun de carne tot pe séma bisericeĭ, pogóne 25 vie cu acareturile i cu vasele eĭ, pe lângă biserică, pînă în apa Scheilor, otaştina ce se iea de la viĭ şi altele ce va maĭ semna în condica bisericeĭ dupĕ petrecania lor, lasă epitrop din némul lor pe cel ce va arĕta anume la sfîrşitul vieţeĭ, căruia epitrop îĭ orînduesce o vie de la Dumbravă cu tot tacâmul lor, pogóne ca să o lucreze, să iea rodul drept plată osteneleĭ sale şi când epitropul va muri, să se alégă iarăşĭ din némul sĕŭ de către părinţiĭ Cernicanĭ şi de către rudele luĭ, care va fi maĭ vrednice şi cu ipolipsis şi epitropiĭ să chivernisésică lucrurile a nu se rĕpune vre-o una sĕŭ a se strĕmuta, nicĭ din cele mişcătóre, care sunt scrise şi arĕtate anume în condica bisericeĭ, precum nicĭ veniturile moşiilor să nu le lase la lenevire, ci să le caute cu silinţă şi viile să le lucreze bine, iar vinul să-l vînḑă, din care venit să plătéscă léfa dascăluluĭ, care învaţă copiiĭ de pomană, să ţie cheltuiala sfinteĭ bisericĭ i a săracelor vĕduve, să facă praznice şi hramurĭ cu mese şi a doua ḑi parastas cu chirodosie de făcliĭ i cu mese; din prisosul ce va fi, să se păstreze pentru vre-un meremet al bisericeĭ şi pentru căcĭ îndatoresce pe părinţiĭ cernicanĭ a fi îngrijitorĭ la punerea de epitropĭ, rînduesce ca din venitul acareturilor bisericeĭ, să dea pe fieş-care an câte talerĭ 50 în cât va fi chinovie, spre a se pomeni şi acolo némul sĕŭ, iar alt amestec să nu aibă nimenĭ verĭ de ce trĕptă ar fi. Drept aceea, vĕḑênd şi Domnia Mea bun cugetul şi sufltésca pomenire ce face, i-am primit rugăciunea şi printr'acest Domnescul nostru hrisov ce-l dăm, nu numaĭ întărim acéstă orînduială a sa, spr a se păzi întocmaĭ şi întru tóte precum maĭ sus se coprinde, nefiind nimenĭ volnicĭ orĭ din rude séŭ din alţiĭ a face câtuşĭ de puţină strămutare, séŭ dezghinare; ci încă şi din partea Domnieĭ Nóstre, hărăzim pe séma bisericeĭ ajutorul acesta, adică: aceĭ doĭ preoţĭ şi un dascăl şi un paracliser, în câtă vreme se vor afla în slujba bisericeĭ să fie scutiţĭ de orĭ-ce dăjdiĭ şi angariĭ vor eşi peste an, să scutéscă şi ale lor drepte bucate de dijmărit i vinăriciŭ, cum şi biserica ale sale drepte bucate iarăşĭ să le scutéscă de vinăriciŭ i dijmărit, precum şi scaunul de carne ce are să rădice pe moşia bisericeĭ, să fie scutit de tóte; cum sunt scutite şi alte scaune boerescĭ şi mănăstirescĭ, să ţie şi lude patru ómenĭ fără pricină de dajdie, argaţĭ pentru adusul lemnelor la şcólă, carĭ şi aceia să fie apĕraţĭ de rîndul dăjdiilor Visterieĭ i de alte podveḑĭ şi angariĭ, cu care aceste ajutorurĭ să se pótă ţinea biserica tot-d'a-una în starea eĭ cea bună, să se ajute preoţiĭ i şcóla şi săracele vĕduve, spre a fi Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecinică pomenire. Rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ ce în urma nóstră se vor învrednici cu oblăduirea acesteĭ ţĕrĭ, ca să bine voiască a întări acéstă milă, ca şi ale Domniilor Sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ păzite şi în sémă ţinute, şi am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa

www.dacoromanica.ro

dată înlăturată din şcólele din principatele române şi décă, precum spunea

---

prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ veliţiĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Const. Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de ţéra de sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al 3-lea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al 4-lea, pan Iordache Slătinénu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Costache Suţul Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic za politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manul Vel Comis, pan Mihail Vel Pitar şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'aŭ scris hrisovul acesta, la let 1813 Fevruar 10, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.
(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXV, fila 197.)

Cartea rĕposatuluĭ sluger Dumitrache Lăcusténu

Zemle Vlahiscoie. De vreme ce rĕposatul Dumitrache Lăcusteanu, în viaţă fiind, din rîvnă creştinéscă, aŭ pus cheltuială şi ostenélă de aŭ preînnoit şi aŭ dres o sfîntă biserică de la moşia sa, ce se numesce Grecĭ ot sud Ilfov, la care dupĕ ce aŭ dat zestrea eĭ cea trebuinciósă şi aŭ pus preot de slujbă, aŭ aşeḑat şi dascăl de învĕţătura sărmanilor copiĭ, fără de plată, cu simbrie de la sineşĭ, de aceea dar şi Domnia Sa rĕposatul Mihaiŭ Vodă Suţul vĕḑênd buna fapta sa, aŭ bine-voit şi prin hrisovul Domnieĭ Sale aŭ făcut milă sf. bisericĭ, pentru a putea ţinea orînduiala ce aŭ izvodit la acéstă biserică i şcólă, ca să iea de la ocna Telega pe an 100 bolovanĭ sare, i lude 10 ómenĭ străinĭ fără de nicĭ o pricină, făcênd nedajnic şi pe acel dascăl, i preotul scutit de tóte dăjdiile şi orînduelile domnescĭ, arhierescĭ, stupiĭ şi vinul din drepte viile bisericeĭ de dijmărit şi vinăriciŭ, şi oĭ 400 de oerit i un sălaş de ţiganĭ anume Gaviţa aŭ închinat Domnia Sa danie bisericeĭ dintre ţiganiĭ domnescĭ, care aceste milĭ s'aŭ înnoit şi de frăţiĭ Domnĭ din urmă, precum ne pliroforisim Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale rĕposatuluĭ Alexandru Vodă Ipsilant, ce o vĕḑum, cu let 1797 Septembre 13. Decĭ învrednicindu-ne şi pe noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu întâia domnie acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, am bine-voit Domnia Mea şi întărim tóte aceste maĭ sus arĕtate milĭ, cu care să se pótă ţinea rînduiala sf. bisericĭ, şi a şcóleĭ de acolo, de care poruncim Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, să le păzéscă şi să le urmeze tóte aceste, i saam receh gpd.—1813 Mart 28.

Vel Logofĕt

(Cod. LXXVII, pag. 60 v.)

www.dacoromanica.ro

cu atâta *humur* I. Ghica, «la biserică la Udricanĭ, la S-tul Gheorghe şi

---

Cartea bisericeĭ de la Florescĭ sud Ilfov.

Milostiiŭ Bojiiŭ. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.* Dat'am Domnésca Nóstră carte sfinteĭ şi dumneḑeesceĭ bisericĭ de la Florescii din Dél, sud Ilfov, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul adormireĭ prea sfinteĭ stăpâneĭ nóstre de Dumneḑeŭ născătóre şi pururea fecióreĭ Marieĭ, ca să aibă milă de la Domnia Mea a lua pe tot anul sare de la ocne câte bolovanĭ 100, aşijderea să ţie şi lude 15 străinĭ, fără de pricină de dajdie, carĭ după cercetarea ce li se va face şi după pecetluirile ce li se vor da, să fie scutiţĭ şi nedajnicĭ de orĭ-ce orînduelĭ şi podvezĭ ar eşi pe ţéră; să aibă şi doĭ preoţĭ scutiţĭ de dăjdiile preoţescĭ, cum şi vinăriciŭ i dijmărit să scutéscă unul din preoţĭ ce va avea vie şi stupĭ séŭ rîmătorĭ drepte bucatele luĭ, să fie şi un grămătic scutit, ca cu acéstă domnéscă milă să pótă ţinea acéstă sf. biserică şi şcólă de învĕţătura săracilor copiĭ fără de plată, pentru că acéstă milă aŭ avut'o şi de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte, precum ne adeverim din cărţile Domniilor Sale ce le vĕḑum Domnia Mea. Drept aceea învrednicindu-ne Domnul Dumneḑeŭ cu Domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, ne-am milostivit şi Domnia Mea de 'ĭ-am înnoit şi 'ĭ-am întărit acéstă milă ca să se păzéscă nestrĕmutat; pentru care rugăm şi pe fraţiĭ Domnĭ din urma nóstră, să bine voiască a întări acest privileghiŭ în rîvna aceea ce am avut'o şi noĭ spre întărirea privileghiurilor altor fraţĭ Domnĭ ce aŭ făcut la asemenea sfinte locaşurĭ, ca şi ale Domniilor Sale să fie în urmă păzite, i saam receh gpd.—1813 April 2.

(Cod. XIX, pag. 82.)

Cartea bisericeĭ de la satul Furduescĭ sud Vlaşca pentru milele ce are.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că sf. biserică de la satul Furduescĭ sud Vlaşca este şcólă de învĕţătura copiilor, aflându-se fórte săracă şi scăpătată, are milă de la fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte: a ţinea lude 6 ómenĭ străinĭ, fără de pricină, cum şi drepte bucatele sale scutite, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit şi vinul de vinăriciŭ, precum ne pliroforisim Domnia Mea din cărţile Domniilor Sale, ce le vĕḑum; pentru care pliroforisindu-ne şi Domnia Mea de halul şi sărăcia întru care se află acéstă sf. biserică, ne-am milostivit asupră ĭ şi printr'acéstă Domnésca Nóstră carte înnoim şi întărim mila acésta, de care poruncim şi dumné-vóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ supĕrare ómenilor acestora să nu faceţĭ, ca să ĭ pótă avea sf. biserică pentru folosul şi ajutorul séŭ, i saam receh gpd.—1813 Maiŭ 29.

(Cod. LXXVII, pag. 128 v.)

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că pe moşia Tărtăşescĭ din sud Ilfov, a boeruluĭ Domnieĭ Mele Grigore Bujorénu biv Vel Medelnicer, unde este biserică de

www.dacoromanica.ro

la Colţea se auḑia (şi înainte de 1816) glasul ascuţit al câtor-va copiĭ, carĭ

---

piatră şi şcólă întocmită pentru învĕţătura copiilor fără de plată, prin sineturile domnescĭ este sloboḑenie şi voie dată de a se face tîrg pe tótă sĕptămâna odata în ḑioa Dumineceĭ şi bâlciurile ce aŭ fost obicinuite, precum vĕḑum Domnia Mea la mânile numituluĭ boer două anaforale buiurdisite de Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, una cu létul 1793 Maiŭ 24, a ispravnicilor judeţuluĭ de cercetarea ce a făcut, în care se arată, că este cu priinţă tuturor locuitorilor părţiĭ loculuĭ a se face tîrg pe acéstă moşie şi cum că nu aduce nicĭ o vătămare la alte tîrgurĭ fiind depărtate şi alta tot de la acel lét Septembre 4 a dumnė-lor Veliţilor boerĭ pentru ḑioa Dumineceĭ, cum şi cartea rĕposatuluĭ Domn Alexandru Vodă Ipsilant, din létul 1797 Martie 17, după care sineturĭ domnescĭ se şi urméză facerea tîrguluĭ şi a bâlciurilor până acum, decĭ prin jalbă făcênd rugăciune Domnieĭ Mele numitul boer, ca să înnoim şi să întărim şi Domnia Mea sloboḑenia acésta, fiind-că cu venitul ce se strînge de la tîrg pentru adetul moşieĭ se ajută biserica şi şcóla la cele trebuincióse, ne-am milostivit Domnia Mea şi printr'acéstă domnésca nóstră carte, îĭ înnoim facerea tîrguluĭ Dumineca şi a bâlciurilor ce sunt obicinuite, la care tîrg să se vînḑă numaĭ vinul şi rachiul stăpînuluĭ moşieĭ, după obiceiul ce se urméză de obşte; aşijderea şi un scaun de carne ce se află la numitul tîrg, să fie scutit şi apĕrat de tóte dările ce sunt pe alte scaune, ca cu venitul luĭ să se ajute biserica şi şcóla, i saam receh gpd.—1813, Iunie 28. *(Cod. LXXVII, pag. 169.)*

Cartea bisericeĭ ot Tărtăşescĭ din sud Ilfov. Aci este o sfîntă biserică de peatră unde se prăznuesce hramul sfinteĭ şi de Dumneḑeŭ născĕtóre şi sfîntul erarhul Nicolae, la care biserică şi şcólă s'a întocmit de ctitoriĭ numiteĭ bisericĭ cu dascăl pentru învĕţătura sĕrmanilor copiĭ, fără de plată, şi pentru ca să se pótă ţinea orînduiala ce aŭ făcut'o ctitoriĭ, s'aŭ milostivit fraţiĭ Domnĭ de maĭ înainte şi aŭ orînduit milă la numita biserică i şcólă, unde se află 32 copiĭ sĕrmanĭ învĕţênd de pomană, ca să aibă a ţinea doĭ preoţĭ scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dările ce va eşi pe preoţĭ şi de ploconul vlădicesc i alte angariĭ; asemenea să aibă a ţinea pentru ajutorul bisericeĭ i orînduelile ce s'aŭ întocmit şi lude ḑece ómenĭ străinĭ, fără pricină de dajdie; să scutéscă şi drepte bucate ale bisericeĭ, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit şi de vinăriciŭ; să scutéscă şi oĭ 100 de oerit, cum şi dascălul de la acea şcólă i grămăticul bisericeĭ, fiind fără de nicĭ o pricină, sà fie în pace şi ertaţĭ de tóte dăjdiile i angariile, ca să pótă sluji nesupĕraţĭ, după cum ne plirofosirim Domnia Mea din cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Constantin Vodă Ipsilant, ce o vĕḑum cu létul 1803, Maiŭ 27. Drept aceea şi Domnia Mea ca un lucru cuviincios milostivindu-ne, îĭ înnoim şi întărim milele acestea ca să se păzéscă nestrămutat; pentru care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine nimenĭ nicĭ un fel de supĕrare să nu le facă, că aşa este porunca Domnieĭ Mele. i saam receh gpd.—1813, Iunie 27. *(Cod. LXXVII, fila 169 v.)*

www.dacoromanica.ro

strigaŭ cu gălăgie, «*on mislete, ucu: omu; pocoiŭ, on mislete, ucu:* pomu.»; dècă

Cartea bisericeĭ dupĕ moşia luĭ Dolete de din jos de Tohanĭ, pentru milele ce are.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că boerul Domnieĭ Mele Mateiŭ Dolete postelnicel. a zidit o sfîntă biserică din noŭ cu a sa cheltuială şi strădanie pe moşia luĭ, sud . . . . . unde se prăznuesce hramul . . . . . împodobind'o cu odăjdiĭ i alte trebuinciòse, la care biserică a întocmit şi *şcólă cu dascăl rumânesc pentru învĕţătura copiilor* şi pentru a se ţinea tot deauna şcóla în stare bună, cum şi sfînta biserică, cu podòba eĭ, a inzestrat'o cu patru pogòne de vie lucrătòre pe pămîntul lor şi cu venitul unuĭ scaun ce are să se rădice pe moşia luĭ, să fie tot pe sèma şcóleĭ şi a bisericeĭ, pentru care scaun vĕḍum, că din porunca Divanuluĭ, prin dumnè-lor Ispravnicii judeţuluĭ, s'a găsit că este trebuinţă a se ridica scaun pe pămîntul luĭ Dolete, între douĕ hotare ce se numesc Vidislăvesc i Leghea, unde are şi sat şi este şi dèl cu viĭ făcute nouĕ, unde fiind depărtat de alte scaune vechĭ nu aduce nicĭ o supĕrare, ci încă este cerut de toţĭ poporăniĭ şi locuitoriĭ părţiĭ loculuĭ a se ridica scaun într'acel loc, precum se vĕḍu adeverinţa lor, cu lètul 1812, Maiŭ 7, i deosebit însciinţare a orînduituluĭ boer Enache Dâmbovicènu polcovnic, cu lètul 1812 August 24; dăm dar Domnia Mea voĭe şi sloboḍenie a se face scaun într'acel loc şi fiind-că numitul Dolete a cerut şi milă domnèscă de ajutor spre întemeiarea şcóleĭ şi podòba sfinteĭ bisericĭ a se ţinea tot-deauna în stare bună, ne-am milostivit Domnia Mea şi printr'acèstă carte ce-ĭ dăm, poruncim, că doĭ preoţĭ ce vor sluji la sf. biserică i un grămătic şi dascălul ce-l va fi orînduit pentru învĕţătura copiilor, să fie apĕraţĭ de rîndul dăjdiilor, ce sunt pe tagma preoţècă; să fie scutit şi dascălul i grămăticul de rîndul dăjdiilor Visterieĭ i de alte orînduelĭ, să scutèscă şi drepte bucatele bisericeĭ i ale şcóleĭ i ale preoţilor i ale dăscăluluĭ şi a grămăticuluĭ, de vinăriciŭ i dijmărit; hărăzim şi apĕrarea scaunuluĭ de carne, de vameşĭ, de vinăricerĭ şi de orĭ-ce alte orînduelĭ şi dècă vor fi pe alte scaune, obicinuite şi neobicinuite, ca şi scutirea scaunuluĭ să fie tot pe sèma bisericeĭ şi a şcóleĭ. Să ţie şi un vier la vie i un poslušnic la şcólă, scutiţĭ şi apĕraţĭ de dăjdiĭ i de alte angariĭ. Drept aceea, ca să se păzéscă aceste orînduelĭ şi milĭ, spre a se ţinea tot-deauna şcóla şi biserica în stare bună, am dat acest domnescul nostru sinet, întărit cu iscălitura şi pecetea Domnieĭ Mele, spre a fi Domnieĭ Mele şi părinţilor Domnieĭ Mele vecinică pomenire. Rugăm dar şi pe alţĭ fraţĭ Domnĭ, carĭ în urma nóstră vor fi oblăduitorĭ, să bine-voiască a înnoi şi a întări acèstă milă, ca şi ale domnescilor sale milĭ şi facerĭ de bine să fie în urmă de alţiĭ ţinute în sémă, de care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, întocmaĭ să fiţĭ următorĭ. i saam receh gpd.—1813, Aprilie 6. (*Cod. LXXVII, fila 186 v.*)

www.dacoromanica.ro

la aceste şcóle aŭ învĕţat numeroşiĭ dieci de Visterie şi calemgiĭ; dĕcă la

---

Hrisovul caseĭ Ageştilor al Luminatuluĭ beizadea Grigorie Suţu, i a bisericeĭ şi şcóleĭ de acolo, de milele ce are.

Precum dragostea ziditoruluĭ a tóte, firéscă este spre zidirile sale cuvîntătóre şi de obşte, spre tóte se revarsă, cresce în acésta şi se îmulţesce, când nu numaĭ acea după datorie dragoste o aŭ zidirile sale spre el, ci când aceste zidirĭ şi cu fapte plăcute se arată către ziditorul lor (aşa dar şi părinţiĭ ceĭ iubitorĭ de fiĭ, de obşte iubesc pe toţĭ fiiĭ lor, cu deosebire însă pre aceĭ ce 'ĭ-aŭ mulţămit în faptă şi cu cuvîntul şi s'aŭ arĕtat vrednicĭ dragosteĭ şi iubireĭ părintescĭ.) Decĭ de vreme ce Domnia Sa rĕposatul Domn Mihaiŭ Vodă Suţul, prin ajutorul şi darul luĭ Dumneḑeŭ nu numaĭ părinte, şi părinte iubitor de fiĭ, ci şi Domn al acesteĭ de Dumneḑeŭ păzite ţĕrĭ, învrednicindu-se a fi şi fiŭ vrednic dragosteĭ părintescĭ, dobîndind pe Luminăţia sa beizadea Grigorie Suţul încă din domnia cea d'întâiŭ, cu hotărîre l-aŭ făcut pămîntean al acesteĭ ţĕrĭ, împreunându-l după lege cu fiică pămîntéscă de bun nĕm şi părinţĭ aĭ patrieĭ aceştia şi de atuncĭ 'ĭ-aŭ hărăzit şi caseĭ Luminăţieĭ sale ca unuĭ pămîntén, prin domnesc hrisov, privileghiurile acelea cu carĭ sunt împărtăşiţĭ pămînteniĭ la moşiĭ, viĭ, case, morĭ, vite şi alte namestiĭ. Apoĭ încredinţându-i se iarăşĭ, a doua óră şi a trera óră, otcârmuirea şi oblăduirea acesteĭ de Dumneḑeŭ pazite ţĕrĭ, şi vĕḑênd că nu numaĭ prea Luminaţiĭ fraţĭ Domnĭ din urmă aŭ întărit domnescile sale hrisóve tóte câte s'aŭ hărăzit de Domnia Sa atuncĭ luminăţieĭ Sale, ca nisce cuviincióse la obrazul sĕŭ, de aceea şi atuncĭ i-aŭ întărit şi tóte acele pronomiĭ şi harurĭ domnescĭ câte întâiŭ de către Domnia Sa i s'aŭ hărăzit, şi de fraţiĭ Domnĭ din urmă i s'aŭ întărit şi după pilda ce avem de la ceĭ maĭ d'înainte luminaţĭ Domnĭ, carĭ după volnicia ce aŭ avut, aŭ făcut ajutorurĭ şi facerĭ de bine, hărăzind atât la obraze în parte, cât şi la sfinte şi dumneḑeescĭ locaşurĭ şi după vremĭ încă le-aŭ maĭ adogat şi le-aŭ înmulţit, care tóte de către Domnia Sa s'aŭ păzit nestrĕmutat şi s'aŭ întărit cu acest cuvînt dar şi volnicie, aŭ bine-voit Domnia Sa de i-aŭ maĭ făcut şi óreşĭ-care adaos la vinăriciŭ, hotărînd ca să aibă casa Luminăţieĭ Sale, adecă 120 lude scutelnicĭ în catastihul Visterieĭ, cu pecetluirĭ domnescĭ, 30 lude osebiţĭ pogonaşĭ pentru lucrul viilor de la Sărata sud Buzĕŭ, iarăşĭ din pămîntenĭ cu pecetluiturĭ 150 ómenĭ fără pricină de dajdie, ca toţĭ aceia să fie şi uniĭ şi alţiĭ nedajnicĭ întru tóte şi să-ĭ aibă scutiţĭ; treĭ miĭ de oĭ să aibă ridicătură din oerit din Visteria domnéscă; cincĭ vătăşiĭ de ţiganĭ, carĭ prin osebit catastih sunt arĕtaţĭ să şi le aibă şi să şi le stăpînéscă; vama de la douĕ bâlciurĭ într'un an şi de la un tîrg pe tótă sĕptĕmînă, ce este orînduit a se face la moşia Luminăţieĭ sale Ageştiĭ, sud Ilfov, să o iea şcóla şi biserica Luminăţieĭ sale de la Ageştĭ, care şcólă şi biserică să aibă a lua pe tot anul şi mila vinăriciuluĭ ce a avut de la Slam-Rîmnic, poporul Putreda din dél i din vale, Hărăscĭ, Zăplaşĭ, Rădăcescĭ, Belciugata şi Măcsinenĭ, din care aceste popóre să iea tot vinăriciul de vadră câte 5 banĭ şi părpărul după obiceiŭ de la

www.dacoromanica.ro

dascălii Chiosea, Chiriță, Stan, aŭ învĕțat să scrie românesce Logofĕtul

câte dintr'aceste popóre nu vor fi ale luĭ II spătar i din sud Saac poporul Arva, Ursóia, Valea Humeĭ, Valea Urloĭ, Tocilele, Valea Dobroteniĭ, Valea Ceptura, fața Ceptureĭ peste apă, Valea Meghiriĭ, Valea Mănăstireĭ și Valea luĭ Stan, din care aceste popóre să iea vinăriceriĭ po banĭ treĭ de vadră fără de pârpâr, i de la sud Dâmbovița poporul Cârcinóvele, Bucșanĭ, Gura Ocnițeĭ, Gorgoteniĭ, Răzvadul de jos, Sărăfóia, Doiceșciĭ, Lăculețile, Viia Bĕtrână, din care aceste popóre să iea vinăriciŭ po banĭ doĭ de vadră i din Olt, poporul Rogózele, Ostra, Năneasa, Slăvitescĭ, Berceșcĭ, Crăceșcĭ, Crângenĭ, Oltul de sus și Vedea, de la aceste popóre să iea câte banĭ 5 de vadră și părpărul dupĕ obiceiŭ, însă din poporul Crăceșcĭ și Slăvitescĭ dintr'acest județ Olt, să se iea pe sĕma caseĭ Ageștilor numaĭ câte treĭ banĭ de vadră, fiind-că doĭ banĭ și pârpârul sunt aĭ mănăstireĭ Mărcuța, dațĭ prin hrisóve domnescĭ de maĭ înainte și are să-șĭ iea mănăstirea Mărcuța; așijderea să iea biserica și șcóla de la Ageșcĭ și adaosul ce a făcut Domnia Sa în urmă, de dă un ban de vadră din maĭ jos numitele popóre ot sud Slam-Rîmnic, adică Judeniĭ și Oratia, în care are mănăstirea Rîmnìculuĭ milă de vinăriciŭ câte 2 banĭ de vadră i din Gârbov, i din Fâmboescĭ, i Bordescĭ, i Cândescĭ i Dragoslavenĭ, din Urechescĭ și Tărchilescĭ, în care are mănăstirea sf. Iòn de la Focșanĭ, iarășĭ câte doĭ banĭ de vadră, i din Curăturĭ, Bledarĭ și Bonțescĭ, în care are episcopia Buzĕuluĭ iarășĭ câte doĭ banĭ de vadră, i din Popescĭ, i Palanga și Urichescĭ, în care are mănăstirea Aninósa iarășĭ câte doĭ banĭ de vadră, i din Calicul, i Golescĭ, i Slugĭ, i Cârceĭ și Cotescĭ ot Cotescĭ, i din Oltenĭ, i Broscenĭ, i Pituluş̦a, i Vârtișcoiu, i Faraónele, i Dălhăuțul și Cârligele ot Vârtișcoiu are în care, mănăstirea sfîntuluĭ Panteleimon iarășĭ câte doĭ banĭ de vadră, din tóte aceste popóre să iea Ageștiĭ câte un ban de vadră din treĭ banĭ ce sunt domnescĭ, ca să fie pentru cheltuiala bisericeĭ și a șcóleĭ; așijderea să ție un isprăvnicel scutit el și drepte bucatele luĭ, de dijmărit i vinăriciŭ, doĭ preoțĭ și un diacon și doĭ grămăticĭ și un dascăl, să ție biserica și șcóla de la Agieșcĭ scutițĭ, 150 bolovanĭ sare să iea de la ocne biserica și șcóla de la Ageșcĭ pe tot anul, să scutéscă și patru scaune de carne, 5 cârciume în Bucurescĭ. Așijderea și din venitul slujbeĭ goștinăriturluĭ, să iea și șcóla și biserica ot Ageștĭ talerĭ 1.500 pe an, dupĕ întocmirea ce a făcut Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, pe care aceste milĭ, întocmirĭ și orînduelĭ, tóte câte se coprinde maĭ sus, a dat Domnia Sa rĕposatul Domn hrisovul Domnieĭ Mele, ce-l vĕdum și Domnia Mea, scris cu lĕtul 1802, Aprilie 15.

Drept aceea, învrednicindu-ne și pe Noĭ Domnul Dumnedeŭ cu oblăduirea acesteĭ pravoslavnice țĕrĭ românescĭ, am bine-voit de am înnoit și am întărit tóte aceste milĭ și orînduelĭ câte se coprinde maĭ sus, și spre nestrămutata pază a tuturor celor maĭ sus numite, am dat acest domnescul nostru hrisov, nădăjduițĭ fiind că și ceĭ ce se vor învrednici în urma nóstră a fi Domnĭ și oblăduitorĭ acesteĭ țĕrĭ, socotind cu înțepciunea Domniilor Sale cuvîntul acesta al dreptățiĭ, vor păzi nestrămutat tóte acestea, de carĭ îĭ și rugăm frățesce dupĕ datoria omenireĭ să bine-voiască a le întări și cu hri-

www.dacoromanica.ro

Greceanul, Văcărescii, Anton Pan, Paris Momuleanu, etc.; nu e maĭ puţin adevĕrat, că cum sosi G. Lazăr, limba românéscă dobîndi un loc cu totul altul în învĕţămînt, dobîndi locul de onóre, care deja îl avea în Moldova, în şcóle, altmintrelea organisate de cum eraŭ şcólele de la Udricanĭ, S-tul Gheorghe Vechiŭ, Colţea şi de sigur aprópe în tóte judeţele Munteniei,

---

sóvele Domniilor Sale, ca şi alţiĭ în urmă să păzéscă aşeḑĕmînturile şi facerile de bine ale Domniilor Sale, ce vor face, şi am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Grigore Ghica Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătinénu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vei Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel Comis şi Ispravnic, pan Grigore Ghica Vel Logofĕt de ţéra de sus, şi s'a scris hrisovul acesta în anul dintâiŭ dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Christos, 1813, Iunie 15, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXXIV, pag. 270).

Cartea bisericeĭ de pe moşia Odorescĭ sud Dâmboviţa, ca să fie preoţiĭ i un dascăl i ţîrcovnicul apĕraţĭ de rîndul dajdieĭ.

Zemle Vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte sfinteĭ bisericĭ de pe moşia Odoreştĭ, sud Dâmboviţa, a dumné-luĭ cinstituluĭ şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele biv Vel Stolnicul Ioan Cătunénu, ca preoţiĭ ce se află slujitorĭ la acéstă stîntă biserică i un dascăl al bisericeĭ, ce se află şi cu învĕţătura copiilor şi un ţircovnic slujitor bisericeĭ, să fie scutiţĭ de rîndul dăjdiilor i de alte podvóde şi angariĭ, ca să fie nelipsiţĭ din slujba bisericeĭ, pentru că dupĕ cererea şi rugăciunea stăpânuluĭ moşieĭ, ne-am milostivit Domnia Mea de am făcut acéstă milă sf. bisericeĭ, pentru care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, întocmaĭ să fiţĭ următorĭ şi nimenĭ întru nimic supĕrare împotrivă să nu le faceţĭ, i saam receh gpd. 1817, August 30.

(pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Cod. LXXVII pag. 274.

www.dacoromanica.ro

Nu suntem din aceĭ, carĭ punem începutul existenţeĭ în şcólă a limbeĭ române de la întrebuinţarea eĭ prin G. Lazăr în predarea artimeticeĭ şi a geometrieĭ, sciinţe predate în limba românéscă cu 3 anĭ maĭ înainte în Moldova (1813); dar aducem tributul nostru de laude şi de glorificare acestuĭ bărbat, care avu buna sórtă de a sosi în Bucurescĭ la momentul psichologic al lupteĭ românismuluĭ contra fanarioţilor; carele înţelese acest moment psichologic şi se puse, inteligent şi cu devotament, în fruntea mişcăriĭ; carele avu sciinţa necesară şi arta de a aduna în jurul sĕŭ tinerimea Bucurescianămă, din prima ḑi când apăru în capitala Munteniei şi în puţiniĭ anĭ în câţĭ a putut sta în mijlocul eĭ, o învaţă, póte carte maĭ puţină, dar o exaltă prin farmecul simţimintelor naţionale.

Istoria luĭ G. Lazăr nu maĭ este de făcut astăḑĭ, după ce P. Poenaru ne-a dat'o la 1871, în Analele Academieĭ Române şi după câte ne-aŭ scris de dînsul I. Eliade, ilustrul sĕŭ şcolar şi I. Ghica. «Când a venit în Bucurescĭ dascălul Lazăr, scrie I. Ghica (1), băeţiĭ de la Udricanĭ, de la S-tul Gheorghe, de la Colţea şi de la tóte bisericile aŭ golit acele şcóle şi aŭ alergat la S-tul Sava, cu Petrache Poenaru, cu Efrosin Poteca, cu Simion Marcovicĭ, cu Pandele, cu Costache Moroiŭ şi cu mulţĭ alţĭ tinerĭ din şcóla grecéscă.»

In însuşĭ faptul acesta al alergăreĭ uneĭ întregĭ generaţiunĭ la prima sosire a luĭ Lazăr, care de la Avrigul Transilvanieĭ nu aducea un nume deja ilustru şi cunoscut Românilor, trebue să vedem confirmarea aserţiuneĭ nóstre, că Lazăr ajunsese la momentul psichologic al redeşteptăreĭ naţionale. In Martie 2 anul 1818 se preface şi eforia şcólelor prin actul următor:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta bív Vel Bane Grigorie Ghica i dumné-ta biv Vel Logofete Iordache Golescule şi dumné-ta biv Vel Logofete Alexandre Filipescule, fiind-că uniĭ din dumnélor boeriĭ Eforĭ, ce prin hrisovul Domnieĭ Mele aŭ fost orînduiţĭ asupra şcólelor, aŭ lipsit, însă rĕposatul Banul Constantin Filipescu dându-şĭ obştésca datorie, iar dumné-luĭ Banul Grigorie Brâncoveanu paritisindu-se de de acéstă Eforie; de aceea iată printr'acest domnesc al nostru pitac, vĕ orînduim pe dumné-vóstră în locul maĭ sus numiţilor doĭ boerĭ, ca dimpreună cu Preaosfinţia sa părintele Metropolitul i cu dumné-luĭ Vel Logofĕtul Constantin Bălăceanu şi cu cel după vremĭ dumné-luĭ Vel Postelnicul, ce din începtut aŭ fost orinduiţĭ sineforĭ, îmbrăţişând tréba Eforieĭ cu osîrdie să vĕ siliţĭ a se păzi în fiinţă buna orînduială şi nizamul şcólelor ce este întocmit, tolco pisah gpd.—1818 Mart 2. (1) (*Cod. LXXXVII, pag. 27 v.*)

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(1) Scrisorĭ către V. Alexandri de I. Ghica, Bucurescĭ 1887, pag. 57.

www.dacoromanica.ro

Acestaşĭ lucru probéză şi buna primire ce Lazăr avu pe lângă Eforiĭ şcólelor: Metropolitul Nectarie şi apoĭ succesorul sĕŭ Dionisie Lupul, Banul C. Bălăceanul, Vornicul G. Golescul şi jurisconsultul Logofĕt Nestor. Numele acestor bărbaţĭ, istoricul nu le va despărţi nicĭ odată de al luĭ George Lazăr. Eĭ învoiră luĭ Lazăr deschiderea, chiar în localul vecheĭ şcóle *eline*, a uneĭ şcóle *românescĭ* «*de deosebite învĕţăturĭ şi sciinţe predate românilor în limba lor.*» Legenda despre înfiinţarea acestor şcóle lăsăm să se citéscă în lucrarea luĭ P. Poenaru.

Conclusiunea nóstră este, că nu G. Lazăr a putut să facă inutilĭ pentru românĭ profesorĭ renumiţĭ ca Lambru, Comito, Vardalach, Neofit Duca, etc. ci situaţiunea la care ajunsese cultura şi deşteptăciunea naţională. Deja în primiĭ anĭ aĭ secoluluĭ al XIX, boerul Bogdan îşĭ trămisese pe fiul sĕŭ la studiĭ în Franţa; un altul studia la Viena, un al 3-lea la Berlin. Profesorul Furnarachi, tatăl d-luĭ Furnarachi, fost senator de Bacăŭ, a condus la studiĭ în Paris pe ceĭ întâĭ feciorĭ de boerĭ din Moldova, in primiĭ anĭ aĭ secoluluĭ al XIX. Metropolitul Dositeiŭ, donând averĭ pentru acésta, îndreptase pe românĭ să-şĭ facă studiile, nu maĭ mult la şcóle grecescĭ din Orient, ci în Europa apuseană; înşiĭ Eforiĭ maĭ sus citaţĭ, cu puţin înainte de sosirea luĭ Lazăr, chibzuiseră să trimiţă la învĕţătură, în Austria, în Italia şi în Franţa, pe călugărul Eufrosin Poteca, pe Pandele Stamate (care nu târdiŭ muri), pre C. Moroiŭ, pre S. Marcovicĭ şi ceva maĭ în urmă pe Petru Poenaru. Când G. Lazăr organiza în Bucurescĭ şcóla sa memorabilă, la care în curînd va fi ajutat de I. Eliad Rădulescu, deja dintre ceĭ maĭ sus numiţĭ tinerĭ se găsiaŭ la învĕţătură în străinătate.

In organizarea şcóleĭ române din Bucurescĭ, G. Lazăr urmăresce aceeaşĭ cale ce apucase la Iaşĭ G Asaki, cum maĭ departe vom vedea. Numerósele procese pentru moşiĭ făcuseră de mult timp simţita trebuinţă de inginerĭ topografĭ. Ambele şcóle superióre grecescĭ, din Bucurescĭ şi Iaşĭ, posedaŭ cursurĭ de matematicĭ, dar nu era de ajuns pentru un inginer român să fie un învĕţat matematic, ci trebuia să scie bine ceti, descifra documentele vechĭ ale proprietăţilor. G Asaki susţinu acéstă teză şi convinse pre conducĕtoriĭ şcólelor din Moldova despre necesitatea predăriĭ matematicelor în limba românéscă, aşa că deja la 1813 putu Asaki înaugura, cursul sĕŭ de matematică şi inginerie, chiar în şcóla elenă de la Metropolie. E probabil că de cele întîmplate la Iaşĭ aveaŭ sciinţă la Bucurescĭ şi de sigur lucrul era vestit şi în Ardeal.

G. Lazăr tot ca inginer român bătu în pórta cetăţiĭ grecescĭ din Bucurescĭ. El supuse planul sĕŭ de organizarea uneĭ şcóle române în Bucurescĭ Eforilor şcólelor în 1816, dar planul sĕŭ nu isbuti. cu tótă primirea favorabilă ce îĭ acordară Vornicul G. Golescu şi Logofĕtul Ştefan Nestor, decât

www.dacoromanica.ro

după ce ca inginer, Lazăr convinse şi pe cel-l-alt efor Banul C. Bălăceanul.

«Bălăceanul, ḑice P. Poenaru, nu avea învĕţătură, dar era un om de inimă şi de pătrundere în trebile ţĕriĭ; era din aceĭ boerĭ cerbicoşĭ, carĭ când era cestiunea de vre-o greutate, punea peptul cu tótă puterea şi chiar cu pericolul vieţeĭ, pentru binele public.»

Bălăceanul luând cunoscinţă de proiectul ce presintase Lazăr Eforieĭ şcólelor, nu creḑu de o cam dată, că s'ar putea învĕţa în limba română sciinţele filosofice şi matematice, ce propunea el să predea în acea şcólă; dar vĕḑând stăruinţele luĭ Lazăr, de a încredinţa prin diferite demonstraţiunĭ, că sciinţă este, ca adevĕrul, una şi aceeaşĭ, în orĭ-ce limbă se arată, numaĭ să scie cine-va a o expune pre înţeles, boerul bănuitor voi să se încredinţeze maĭ întâiŭ despre sciinţa luĭ Lazăr şi îĭ ḑise: «Auḑi-mĕ dascăle» deacă este adevĕrat că dumné-ta (deşi român? V. A. U.) aĭ sciinţa de care vorbescĭ, iacă eŭ am o grădină aicĭ în oraş şi voiŭ să cumpĕr un loc alăturea ca s'o măresc. Am mĕsurat'o cu un inginer némţ şi aşĭ vrea să mĕ încredinţez décă locul e de întinderea ce el îmĭ arată pe planul sĕŭ. Mĕsóră şi dumné-ta acel loc şi voiŭ vedea décă se potrivesce planul dumitale cu al némţuluĭ.

Lazăr mĕsură locul cu dificultăţĭ marĭ, că trebui singur să-şĭ fabrice maĭ întâiŭ instrumentele de inginer. Boerul dete lucrarea luĭ Lazăr în controlarea luĭ Golescu, care avea óre-carĭ noţiunĭ de matematică. Acesta aprobă lucrarea luĭ Lazăr şi resultatul fu, că Eforiĭ în unanimitate semnară o anafora către Caragea cerênd înfiinţarea şcóleĭ române propusă de G. Lazăr.

Acéstă şcólă nu se substitue, cum uniĭ cred, immediat şcóleĭ superióre grecescĭ. Aceea continuă la Măgureanu, iar noua şcólă, cu mare greutate îşĭ dobîndi câte-va camere în vastul local de la sf. Sava. Acest local destinat încă de la C. Brâncoveanu, ca în el să fie şcólă şi în care Al. Ipsilant îşĭ aşeḑă şcóla elină altă dată, acum era ocupat, în peste 50 de camere, numaĭ de străinĭ: grecĭ, arnăuţĭ, sêrbĭ, cu familiile lor, uniĭ pentru că făceaŭ parte din garda domnéscă, alţiĭ fiind-că eraŭ rude cu aceia şi cu idiclĭĭ, servitoriĭ domnescĭ, *copiiĭ de casă*, etc. (1).

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Dumné-ta Vel Logofete de ţéra de sus Constantine Bălăcene îţĭ facem în scire, că dumné-lor boeriĭ Eforĭ aĭ şcólelor ne-aŭ făcut arĕtare, cum că casele de la sf. Sava, unde aŭ fost şcóla veche făcêndu-le zapt egumenul acesteĭ mănăstirĭ, fără de a avea vre-o voie dată în scris de la stăpînire, ci de sine-şĭ făcêndu-se stăpîn, nu aŭ urmat încaĭ a pune în sălăşluire cântăreţĭ, preoţĭ aĭ bisericeĭ, ci aŭ cu-

www.dacoromanica.ro

«Câte sudorĭ trebui să verse Bălăceanu pînă să pótă dispune de o parte din acele încăperĭ!» exlamă P. Poenaru.

Şcóla fu redeschisă fără sgomot, fără reclame.... Reclamă îĭ făcea dór numaĭ un român negutător numit Tell, (tatăl cunoscutuluĭ regretat bărbat de stat Christian Tell). Acel negutător trămise la şcóla luĭ Lazăr câţĭ-va băeţĭ de prăvălie. Boerimea tot nu credea în sciinţa luĭ G. Lazăr! De aceea discipoliĭ luĭ Lazăr nu fură din fiĭ de boerĭ, ci din treptele maĭ de jos. Şi tot din acelaş motiv nu găsim boerime, din protipendadă, în fruntea mişcăreĭ naţionale. care îşĭ are apogeul în micul boerinaş Tudor Vladimirescu. Treptele de jos aŭ dat pre ceĭ maĭ mulţĭ prelaţĭ bisericeĭ române» treptele de jos aŭ conservat în decursul secolilor limba română; trépta de jos a înţeles la 1816 pre Lazăr şi la 1821 pre Tudor Vladimirescu.

Că G. Lazăr nu a fost numaĭ un dascăl, ci însuşĭ drapelul naţional român, o vedem şi dintr'acea împrejurare, că pe dată ce isbucnesce mişcarea grecéscă, şi dascălĭ şi ucenicĭ de la şcóla luĭ Lazăr merg să se pună în şirurile luĭ Tudor Vladimirescu. De aci şcóla devine ţinta gónelor fanarioticescĭ.

Câţĭ-va anĭ cât ţinu şcóla luĭ Lazăr, ea produse un numĕr de inginerĭ hotarnicĭ, şi câţĭ-va profesorĭ, între carĭ la locul întâiŭ va sta tot-d'a-una I. Eliad. Intre aceştia însă nu trebue uitat de a se numi cu recunoscinţă, pe T. Paladi, cel care, introduse cel d'întâiŭ metoda lancastriană în şcóla primară.

La 1821, ḑice P. Poenaru, şcóla luĭ Lazăr fu închisă şi marele dascăl isgonit: «*Intru ale sale aŭ venit, şi aĭ sĕĭ nu l'aŭ cunoscut*», esclamă cu indignare Eliad; noĭ din contră vom ḑice că: *Aĭ sĕĭ l'aŭ cunoscut şi l'aŭ urmat.*

---

tezat de le-aŭ închiriat la uniĭ alţiĭ şi la herarĭ nemţĭ, carĭ nu numaĭ că n'aŭ îngrijit, ca din chirie să le fi meremetisit, ci aŭ şi stricat din ceea ce aŭ făcut, aducêndu-le la próstă stare. De aceea poruncim dumi-tale, ca aducênd pe numitul egumen faţă, să-l îndatorezĭ, nu numaĭ a scóte pe aceĭ sudiţĭ herarĭ, plătindu le dreptul ce li se va cuveni, şi pe de altă parte să supuĭ pe egumen, ca să le drégă, să le meremetiséscă, de a le face cum aŭ fost starea lor când le-aŭ făcut zapt, cu cheltuiala din chiria ce aŭ luat egumenul de când le-aŭ închiriat şi pînă acum, îngrijind dumné-ta a se pune în faptă porunca acésta a Domnieĭ Mele fără de zăbavă, tolco pisah gpd. 1818 Mart 24.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXVII, fila 79.*)

Am adus aiurea chiar şi lista celor carĭ locuiaŭ abusiv în localul vechiŭ al şcóleĭ de la sf. Sava.

www.dacoromanica.ro

Continuat-a a existe şcóla luĭ Lazăr, sub Al. Suţu, după Caragea? Se pare că da, deşi se întrerumpe la 1821. Sub domnia luĭ Gr. Ghica în 1822, aflăm numit *dascăl* şi pe Gh. Lazăr, cum maĭ departe vom arĕta.

Lazăr, abia în vîrstă de 44 anĭ, a murit în cea maĭ négră sărăcie, la Avrigu, în Transilvania, la 1823, dar memoria luĭ, eternă a rĕmas şi va rĕmânea între Românĭ, de şi nu (s'o mărturisim în trécăt) sub aspectul puţin simpatic al statueĭ ce i s'a ridicat în Bucurescĭ.

*

Din documente inedite descoperite de mine, resultă, că Lazăr n'a putut deschide şcóla în 1816, ci maĭ târdiŭ. Abia la 10 Decembre 1817, Eforiĭ intră cu anafora la Domnitorul Caragea şi îĭ supune planul înfiinţăreĭ uneĭ şcolĭ românescĭ în localul bisericeĭ sf. Gheorghe. Eforiĭ alegeaŭ acest local ca şi când ar fi avut în gând să transforme şcóla vechiă română slavonă de acolo. Şcóla cea nouă de la sf. Gheorghe va primi douĕ direcţiunĭ diverse: va fi şcóla românéscă în care Lazăr va preda matematicile cu agrimensura şi tot aci se vor forma pe viitor candidaţiĭ de preoţĭ.

Iacă propunerile făcute la 10 Decembre 1817 de Eforiĭ şcólelor către Domnitorul Caragea:

Prea înălte şi prea nobile stăpâne,

Cunoscênd rîvna Mărieĭ Tale cea vie pentru luminarea poporuluĭ supus Mărieĭ Tale, prin învĕţătură, şi pentru care scop sfînt privesce şi pitacul dat în ultimul timp, ca să ne întrunim şi să ne consfătuim despre alegerea profesorilor spre maĭ bună orînduire a şcóleĭ domnescĭ din Bucurescĭ, care va fi de maĭ mare folos, décă în acéstă şcólă se va preda atât studiile gramaticale cât şi catechismul sfinteĭ nóstre religiunĭ şi câte-va din cele maĭ de trebuinţă sciinţe, ca să pótă din acéstă şcólă să se formeze bunĭ impiegaţĭ pentru cancelariĭ şi judecătoriĭ. Ucenicii pe lângă acésta să fie deprinşĭ şi cu mĕsurarea moşiilor şi locurilor, ceea ce este fórte de folos pentru inginerĭ. Ne-am întrunit dar şi consfătuindu-ne am convenit asupra moduluĭ organizăriĭ uneĭ asemenea şcóle şi am proiectat următórele puncte: 1) să se institue o şcólă în Bucurescĭ de învĕţămînt românesc în sf. mănăstire sf. Gheorghe, orînduindu-se numĕrul trebuincios de odăĭ pentru clase şi locuinţe dascălilor, 2) să se orînduiască în acéstă şcólă 3 dascălĭ, din carĭ unul să se ocupe cu ucenicii cu totul începĕtorĭ, spre a-ĭ învĕţa să citéscă şi să scrie cât se póte de lămurit şi de curată scrisóre, iar celalt să predea gramatica şi ortografia şi sintaxa în modul cel maĭ metodic. Tot el să predea şi sf. Catechism în fie-care ḑi după amiaḑi. Iar al 3-lea să predea aritmetica şi geometria înainte de amiaḑi şi un mic curs de geografie după amiaḑĭ. Tot acest profesor să fie însărcinat cu exercitarea ucenicilor la mĕsurarea pămîntuluĭ eşind cu eĭ şi în oraş, când timpul va permite, pentru mĕsurarea a diverse locurĭ de forme neregulate. Al

www.dacoromanica.ro

3) Afară de dascălul hotărît pentru ucenicii începători, cei-l-alți doi vor fi însărcinați și cu conducerea ucenicilor la școla cea mare pentru a fi supuși unui examen, spre a se constata progresul făcut de ei. 4) Să se orînduiască învățătorii români la tóte orașele celor 12 județe și să li se dea léfă fie-căruia cu 250 talerĭ pe an și la cele 7 orașe, adică Tîrgoviște, Câmpulung, Ploescĭ, Câmpina, Urzicenĭ, Găescĭ și Roșiorii-de vede, aflătóre în eparhia sf. Metropoliĭ, P. Sa Metropolitul să fie insărcinat cu aședarea unor profesorĭ capabilĭ. Și dacă în douĕ din aceste orașe léfa orînduită ar fi nesuficientă, să apeleze la locuitorĭ, să contribue fie-care dupĕ putere cu o mică sumă. Asemenea Pr. S. Sa să aibă grijă să orînduiască asupra fie-căreĭ din școlele marĭ sus arĕtate câte doĭ și chiar treĭ epitropĭ dintre ceĭ maĭ în vadă și maĭ de folos și maĭ cu deosebire să fie rînduiți aceĭ carĭ vor trămite și copiiĭ lor la școlă, ca să se îngrijéscă de bună rînduiala școleĭ. Să fie obligat asemenea P. S. Sa la fie-care examen ce se va face la adunarea obștéscă a eforilor, să aducă și catalogul școlarilor frecuentând fie-ce școlă, catalog care va purta și semnătura fie căruĭ dascăl în deosebĭ, cât și acea a epistaților orînduiți, cu arĕtare lămurită carĭ școlarĭ aŭ terminat și aceștia să declare în deosebĭ de aŭ fost mulțămiți de învĕțătura tuturor materiilor ce li s'a predat și că s'a dus a casă cu dorința exprimată de a veni la scóla din Bucurescĭ, spre a urma maĭ departe învĕțătura. Ceĭ carĭ vor fi doritorĭ să vie la acéstă școlă din Bucurescĭ, să aducă certificat de buna lor purtare și învĕțătură din partea dascălilor și epitropilor școleĭ unde aŭ învĕțat. Școlele din cele treĭ orașe, Curtea-de-Argeș, Pitescĭ și Slatina vor fi sub îngrijirea P. S. Episcopul de Argeș, păstrându-se aceleașĭ regule și dispositiunĭ arĕtate maĭ sus. Iar cele-l-alte 5 orașe, Focșanĭ, Rîmnicul (sarat), Mizilul, Urlațĭ și Văleniĭ de munte să fie sub privigherea P. S. Episcopul (Buzĕŭ?) tot în aceleașĭ condițiunĭ.

Aceste sunt cele proiectate de noĭ și le supunem la adînca judecată a Mărieĭ Tale de Dumnedeŭ păzite, rugând umilit, că décă vor fi primite, să fie întărite și cu pecetea domnéscă spre a se pune în lucrare și să rĕmâe pe viitor nestrămutate. Acésta este plecata nóstră rugăminte, iar primirea eĭ rĕmâne la voia și hotărârea Mărieĭ Tale de Dumnedeŭ păzite.—10 Decembrie 1817.

Semnațĭ: Al Ungro-Vlahieĭ Nectarie, Iosif Argeș, Constantie al Buzĕuluĭ, Gr. Ghica, Constantin...., Mihail Manu, Gr. Băleanu, Gh. Slătinénu, Alexandru Mavrocordat, G. Golescu și Alexandru Filipescu (1).

Iŭ Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Privind Domnia Mea la podóba și rodul ce urméză a se pricinui, atât politicescilor cât și bisericescilor slujbe din luminarea învĕțătur-ĭ, ce aŭ a dobândi ceĭ ce vor avea rîvnă a se face ucenicĭ la acéstă școlă, ce are a se întocmi dupĕ chipul de maĭ jos arĕtat, precum pentru școla elinéscă am îngrijit a se întocmi cu cele maĭ bune chipurĭ și mijlóce, asemenea întocmirea acesteĭ școle românescĭ, ce ni se arată printr'acéstă anafora a părinților arhiereĭ și a dumné-lor orînduiților boerĭ, fiind primită Domnieĭ Mele,

(1) *Cod. LXXXIX, pag. 152.*

www.dacoromanica.ro

o întărim şi hotărîm, să se pue în lucrare, cu urmare întru tóte întocmaĭ; pe lângă care acéstă orînduială de maĭ jos arĕtată, dupĕ chibzuirea ce am făcut Domnia Mea, spre podóba sfintelor bisericĭ şi a pravoslavniceĭ nóstre credinţe laudă, hotărîm, să se urmeze şi acéstă osebită orînduială, adică cel ce va voi a se hirotonisi preot séŭ diacon, dupĕ trebuinţa ce va fi, orĭ la vre-un sat, séŭ la vre-un oraş dintr'acéstă de Dumneḑeŭ păzită domnéscă a nóstră ţéră, să nu fie primit a se învrednici acestuĭ dar, de nu va avea la mânile luĭ dovadă în scris de la dumné-lor Eforiĭ şcólelor i de la dascăliĭ acesteĭ şcóle rumânescĭ ce acum se întocmesce, că a ascultat şi el bisericésca învĕţătură, ce este orînduită a se paradosi în tóte ḑilele la acéstă şcólă şi a învĕţat'o cu destoinicie, ca cu acel mijloc cel ce se va hirotonisi, să fie destoinic a-şĭ împlini neapĕratele datoriĭ ale daruluĭ preoţesc dupĕ povaţa bisericescilor, dogme a pravoslavniceĭ nóstre credinţĭ şi toţĭ ceĭ ce vor cugeta de acum înainte a se hirotonisi, să fie datorĭ a veni cel puţin măcar cu 6 lunĭ înainte la acéstă şcólă, ca să asculte bisericésca învĕţătură şi pe câţĭ dintr'aceia îĭ vor cunósce dumné-lor Eforiĭ că sunt săracĭ şi se discolifsesc pentru hrana lor într'acea diiastimă ce vor şedea aicĭ, spre ascultarea învĕţătureĭ, să le orînduiască a li se da pe tótă ḑioa din venitul şcólelor ceea ce vor găsi cu cale pentru hrana lor, care acest nizam pentru întocmirea acestor şcóle rumânescĭ i pentru hirotoniĭ, poruncim dumi-tale Vel Logofete de ţéra de sus, să se facă cunoscut în tóte judeţele prin osebitele cărţĭ de publicaţiĭ.—1817 Decembre 15 (1).

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

E de observat că nincaiure nu se vorbesce în actele de sus despre G. Lazăr, deşi pare, că introducerea agrimensureĭ în programul şcóleĭ se referă la el. Eŭ bănuesc că Eforiĭ aŭ isbutit să capete aprobarea domnéscă maĭ mult asigurând pe Caragea, că şcóla cu deosebire va avea caracterul de seminariŭ.

Imediat după aprobarea Domnitoruluĭ, se expediază cărţĭ domnescĭ deschise la tóte isprăvniciile de judeţe, dându-le pe larg informaţiunĭ despre organizarea *şcólelor rumânescĭ* şi a celeĭ de la S-tul Gheorghe, cu scop de seminariŭ şi de inginerie.

Iacă acéstă importantă circulare:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Dumné-vóstră Ispravnicilor ot sud sănătate. Vĕ facem Domnia Mea în scire, că precum pentru şcóla elinéscă de aicĭ din politia Bucurescilor, am îngrijit Domnia Mea de a se întocmi cu cele maĭ bune chipurĭ şi mijlóce, aşa şi *întocmirea şcólelor rumânescĭ*, ce prin anaforaoa părinţilor arhiereĭ i a dumné-lor veliţilor boerĭ ni s'aŭ arĕtat, primită fiind Domnieĭ Mele, o

(1) *Cod. LXXXIX, pag. 79.*

www.dacoromanica.ro

am întărit acea anafora, şi am hotărît ca să se pue în lucrare cu urmare întocmaĭ, după chipul de maĭ jos arĕtat, care întocmire, ca să vĕ fie sciută atât dumné-vóstră, cât şi tuturor celor ce locuesc într'acel judeţ, iată vi se face cunoscut, că aicĭ în oraşul Bucurescilor, este a se sistisi o şcólă pentru învĕţăturĭ rumânescĭ, la mănăstirea sf. Gheorghe, cu odăĭ rînduite pentru paradosis şi şederea dascălilor, la care şcólă sunt să se orînduiască treĭ dascălĭ, unul să înveţe pe ucenicĭĭ ceĭ micĭ şi arhariĭ, de a se obĭcĭnui să citéscă slovele şi a le scrie curat, cel de al doilea, să paradoséscă bisericésca învĕţătură a pravoslavniceĭ nóstre credinţe, iar cel de al treilea, de diminĕţă să paradoséscă aritmetichi i gheometrie şi dupĕ prînz, o parte din gheografie şi acest dascăl să fie dator tot-d'a-una când îl va îndemna vremea, a-şĭ ghimnasi ucenicĭĭ la mĕsurătóre de pămînt, în felurimĭ de locurĭ nepotrivite, pe marginea politieĭ Bucurescilor, din carĭ dascălĭ, afară din cel cu ucenicĭĭ arhariĭ (începĕtorĭ) ceĭ-l-alţĭ doĭ să fie datorĭ a-şĭ aduce ucenicĭĭ la ghimnasis ce se face în şcóla cea mare; ca să se cerceteze de vrednicĭ cercetătorĭ, spre a se vedea izbutirea lor ce fac spre învĕţătură, iar pe la oraşele din 12 judeţe, să se orînduiască alţĭ dascălĭ rumânescĭ, fieş-care cu plată câte talerĭ 250 pe an, însă la 7 oraşe, adecă Têrgovişcea, Câmpu-lung, Ploescĭ, Câmpina, Urzicenĭ, Găescĭ şi Ruşiĭ-de vede, ce se află în eparhia Preaosfinţieĭ Sale părinteluĭ Metropolit, să pórte Preaosfinţia Sa grijă de a se orîndui vrednicĭ dascălĭ şi când la unul douĕ dintre aceste oraşe, orînduita plată va fi puţină, atuncea să îndemneze şi pe uniĭ din ceĭ şeḑĕtorĭ acolo, a da şi eĭ fieş-care câte o sumă după puterea luĭ, şi tot prea sfinţia sa să îngrijască a orîndui şi la fieş-care şcólă, câte doĭ séŭ treĭ epitropĭ din ceĭ maĭ aleşĭ şi maĭ de ispravă aĭ aceluĭ oraş, maĭ vêrtos din ceia ce-şĭ trimit copiĭ la acea şcólă, ca să îngrijască eĭ pentru buna orînduială a şcóleĭ aceluĭ oraş, iar prea sfinţia sa să fie dator la fieş-care şcólă, când se va face obştésca adunare a Eforilor, să aducă catalogul de ucenicĭĭ ce se află în fieş-care de maĭ sus arĕtată şcólă, cu iscălitura dascăluluĭ aceĭ şcolĭ i a orînduiţilor Epitropĭ, şi deosebită însemnare de ucenicĭĭ ce merg spre procopsélă la învĕţăturĭ, şi orĭ că s'aŭ mulţămit pe ceea ce aŭ învĕţat şi s'aŭ dus de la acea şcólă, séŭ că voiesc a veni şi la şcóla din Bucurescĭ ca să auḑă şi alte învĕţăturĭ, şi aşa, ceia ce vor vrea să vie la şcóla din Bucurescĭ, să vie cu mărturiĭ în scris de la dascălul lor şi de la epitropul aceĭ şcóle, pentru isbutirea şi buna petrecere a lor, iar cele-l-alte treĭ oraşe, Curtea de Argeş, Pitescĭ şi Slatina, să fie sub grija iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ episcop Argeş, tot cu acest mijloc şi orînduială, precum şi cele de maĭ sus arĕtate oraşe, iar cele-l-alte cincĭ oraşe, Focşaniĭ, Râmnicul, Buzĕŭ, Urlaţĭ şi Vălenii de munte, să fie sub luarea de sémă a iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ episcopul Buzĕuluĭ, asemenea tot cu aceiaşĭ întocmire; iar pe lângă acéstă orînduială de maĭ sus, dupĕ chibzuirea ce am făcut Domnia Mea spre podóba sfintelor bisericĭ şi a pravoslavniceĭ nóstre credinţe laudă, am hotărît să se urmeze şi acéstă osebită orînduială, adică cel ce va vrea a se hirotonisi preot séŭ diacon, după trebuinţa ce va fi, orĭ la vre-un oraş séŭ la vre un sat, dintr'acéstă de Dumneḑeŭ păzită domnéscă a nóstră ţéră, să nu fie primit a se învrednici acestuĭ dar, de nu va avea la mânile luĭ dovadă în scris, de la dumnélor Eforiĭ şcólelor, i de la dăscăliĭ acesteĭ şcolĭ rumânescĭ ce acum se întocmesce, că aŭ ascultat şi el bisericésca învĕţă-

www.dacoromanica.ro

tură ce este orînduită a se paradosi în tóte ḑilele la acéstă şcólă şi aŭ învĕţat'o cu destoinicie, ca cu acest mijloc, cel ce se va hirotonisi să fie destoinic a-şĭ împlini neapĕratele datoriĭ ale daruluĭ preoţesc, după povaţa bisericescilor dogme a pravoslavniceĭ nóstre credinţe şi toţĭ ceĭ ce vor cugeta de acum înainte a se hirotonisi, să fie datorĭ a veni cel puţin măcar cu 6 lunĭ înainte la acestă şcólă, ca să asculte bisericésca învĕţătură, şi pe câţĭ dintr'aceia îĭ vor cunósce dumné-lor Eforiĭ, că sunt sĕracĭ şi se discolipsesc pentru hrana lor într'acea diastimă ce vor şedea aicĭ spre ascultarea învĕţătureĭ, să li se orînduiască a li se da pe tótă ḑioa, din venitul şcólelor, ceea ce vor găsi cu cale, pentru hrana lor; care acest nizam, pentru întocmirea acesteĭ şcóle rumânescĭ şi pentru hirotoniĭ, am poruncit Domnia Mea dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de ţéra de sus, ca să se facă cunoscută în tóte judeţele prin deosebite asemenea cărţĭ de publicaţiĭ, după care scoţênd d-vóstră copiĭ, să trimeteţĭ să se citéscă prin tóte satele aceluĭ judeţ, ca să le fie şciut şi cunoscut tuturora nizamul pentru întocmirea acestor şcóle românescĭ i pentru hirotoniĭ, i saam receh gpd. 1817 Dec.

Numaĭ din Martie 1818 sunt actele oficiale relative la înfiinţarea şcóleĭ luĭ G. Lazăr, nu la sf. Gheorghe, ci în localul de la sf. Sava. Aceste acte rĕmase până astăḑĭ necunoscute, aŭ coprinderea următóre:

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce s'a dat la anaforaoa dumné-lor boerilor orînduiţĭ a face alegerea dascălilor încă de la 15 ale trecuteĭ lunĭ Decembre cu létul 817 prin care aŭ fost rugat pe Inălţimea Ta, ca pe lângă cele-l-alte să i se dea voíe să întocméscă şcóla românéscă cu dascălĭ iscusiţĭ şi epitimoniki, spre a se putea îndeletnici şi acéstă învĕţătură, atât la cele bisericescĭ, cât şi la cele filosoficescĭ, precum aŭ şi cele-l alte limbĭ, la care următorĭ aflându-ne, n'am încetat, cercetând, ca să găsim pe vreuniĭ din dascăliĭ românĭ, carĭ să aibă acéstă sciinţă şi să póta învĕţa pre ucenicĭ chiar în limba nóstră cea românéscă şi altul maĭ destoinic n'am putut găsi fără *pe un Lazăr inginer*, ce a venit acum de curînd din părţile Transilvanieĭ aicĭ într'acest pămînt, pe carele maĭ întâiŭ l'am cercat ca să vedem la carĭ învĕţăturĭ póte fi destoinic a le învĕţa şi măcar că numitul dede făgăduială că la orĭ-ce meşteşug filosoficesc este destoinic, dar maĭ întâiŭ ḑice, ca să le tălmăcéscă din limba latinéscă pe cea românéscă şi apoĭ să le paradoséscă ucenicilor; ci fiind-că acum maĭ întâiŭ neavênd nicĭ ucenicĭ destoinicĭ de aceste meşteşugurĭ, am chibzuit, ca de o-cam-dată să se orînduiască numitul dascăl a paradosi aritmetica cu geografia istoricéscă pe harte şi apoĭ geometria teorică şi geometria practică, dimpreună cu gheomesia practică, cu care intrând în tocmélă s'a mulţămit pe an cu talerĭ 3.500, fără să i se maĭ dea alt-cevaş pentru ale mâncăreĭ séŭ altele i talerĭ 1.200 unuĭ popă Pavel ce-l cere numitul, ajutor pe lângă dînsul, la ale gramaticeĭ, care măcar că acest popă Pavel a fost şi maĭ înainte orînduit de învĕţa gramatica românéscă şi altele maĭ micĭ învĕţăturĭ po talerĭ 70 pe lună, dar i s'a maĭ adăogat şi acestuia încă talerĭ

www.dacoromanica.ro

30 pe lună peste ceea ce a fost spre a pune tótă silinţa a face rodul în faptă. Şi fiind-că pentru acéstă şcólă am găsit cu cale să se aşeḑe în mănăstirea sf. Sava în nisce odăĭ ce sunt la altarul bisericeĭ unde a fost maĭ înainte şcóla elinéscă, în carĭ odăĭ fiind-că se află nisce carătaşĭ nemţĭ, cu ordinul egumenuluĭ mănăstireĭ, care fiind supuse şi la óre-care stricăciune, rugăm pe Inălţimea Ta, ca despre o parte să se dea luminată poruncă a Inălţimeĭ Tale, maĭ întâiŭ a se pune acéstă învĕţătură în lucrare, făcêndu-se şi într'adins pitacul Mărieĭ Tale către egumenul mănăstireĭ a scóte pe aceĭ nemţĭ din acele odăĭ şi apoĭ să avem luminată poruncă, ca maĭ în vreme să putem pune a le meremetisi spre a aşeḑa şi a pune la orînduială acéstă şcólă românéscă.—1818,Martie 6.

(Iscăliţĭ:) Nectarie Metropolit, Gr. Ghica, Constantin Bălăceanu, Alexandru Mavrocordat, Iordache Golescu.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Preaosfinţia Ta părinte Metropolit i ceĭ l alţĭ dumné-vóstră boerĭ Eforĭ aĭ şcólelor, primită fiind chibzuirea ce se arată maĭ jos printr'acéstă anafora pentru întocmirea acesteĭ şcóle, o întărim Domnia Mea şi poruncim, să se pue şi în lucrare cu urmare întocmaĭ, precum şi pentru deşertarea acelor odăĭ poruncim dumi-tale Vel Logofete de ţéra de sus, să se facă pitac din partea Logofeţieĭ către egumenul mănăstireĭ sf. Sava de a le deşerta, împăcând însuşĭ egumenul pe aceĭ nemţĭ chiriaşĭ cu orĭ-ce mijloc va sci, ca să se facă apoĭ începere şi a meremeturilor cu din chiria cu care s'a folosit mănăstirea de la acele odăĭ de când a lipsit şcóla de acolo şi până acum, de nu va fi avut poruncă domnéscă prin care să se fi dat voĭe spre a face zapt acele odăĭ.—1817, Martie 24.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXXIX, pag. 302.)

De scurtă durată a fost şcóla luĭ Lazăr aşeḑată la Bucurescĭ, dar doctrina luĭ nu maĭ putu fu rĕpusă de neamicĭ, căcĭ doctrina luĭ era maĭ presus de tóte: *să facă rominĭ bunĭ, fiĭ devotaţĭ patrieĭ, românismuluĭ.*

Ce frumos studiŭ s'ar putea face din cercetarea aceea care ar urmări *substituirea* neprecurmată a bărbaţilor eşiţĭ din şcóla română, la vechile nume de boerĭ din oligarchia trecutuluĭ. Treptat, treptat, am vedea filiaţiunea societăţiĭ nóstre moderne compusă din neguţătorĭ, meseriaşĭ, ómenĭ de carte, micĭ funcţionarĭ, treptat împingênd la o parte pe vechiĭ privilegiaţĭ, necunoscĕtorĭ de patrie şi de naţionalism şi pregătind triumful acelor cete de pionĭ aĭ revoluţiuneĭ române, carĭ aduc în fruntea ţĕriĭ: sciinţa,

www.dacoromanica.ro

cultura europeană, consciositatea de naţionalism, în locul ignoranţeĭ privilegiate (1).

In locul formulelor sec bizantine, în locul alipireĭ de budget iar nu de ţéră. Se pot numěra pe degete familiile boerescĭ carĭ în secolul al XVIII îşĭ disputaŭ puterea, scaunele din Divanurĭ. De la 1816 încóce vedeţĭ familiile care se ridică «*homines novi*» şi carĭ s'aŭ substituit fie pe cale pacinică, fie pe cale revoluţionară, vechilor familiĭ boerescĭ. La noĭ opera şcóleĭ a fost ceea ce în Franţa a fost opera revoluţiuneĭ: rěsturnarea oligarchieĭ, cu acea deosebire, că din revoluţiunea francesă eşia «le tiers état» pe când la noĭ tiers état» nu exista, ci s'a creat treptat şi mereŭ se crează şi aţĭ prin şcólă.

Acésta aŭ înţeles'o nu târţiŭ clasa oligarchică. Un membru din ea cutéză în plină adunare, sub domnia regulamentară, să céră deosebite şcolĭ pentru popor decât acele ale boerimeĭ. Daţĭ boilor fîn şi ómenilor hrana ce se cuvine, ţicea boerul. Nu maĭ învěţaţĭ mult pe ţěran, pe cel din trépta de jos. Invěţătura este pentru boerime.

Atâta numaĭ, că boerimea, cu rare escepţiunĭ n'a învěţat şi că a învěţat cel din trépta de jos... şi aşĭa *şcóla* a fost «*arietele*» cu care nouele generaţiunĭ de la 1800 încóce aŭ tot isbit în zidul oligarchieĭ, până ce l'aŭ spart şi a redus cetatea eĭ la starea cunoscută (2).

---

(1) «L'éducation des boiards se borne ordinairement à apprendre à lire et a écrire la langue du pays et le grec moderne. Quelques uns, mais en petit nombre, joignent à ce fonds si léger d'instruction, les éléments de langue française», scrie Wilkinson pag. 116.

Un alt scriitor adaogă: «Boerii moldovenĭ (şi muntenĭ) sunt maĭ în totalitate *profund ignoranţĭ*, superstiţioşĭ, vanĭ şi ostentatorĭ, dedaţĭ la o indolenţă şi la o moliciune excesivă. (P. A. Dufa. «Du partage de la Turquie», 1 vol. 8°, Paris 1822.

.... L'education des femmes n'est pas plus longue que celle des hommes. Wilk. pag. 18).

(2) *Wilkinson* amintesce şi el că nu boiariĭ frequentară şcólele publice din 1816—1821, ci copiĭ din clasele maĭ de jos, fiĭ de boerinaşĭ şi de negutătorĭ.

«Il a été établi depuis quelques années des écoles publiques à Bucarest et à Jassy. Elles sont entre tenues aux dépens du public, et il y a des maîtres pour la langue Valaque, le grec ancien, le grec moderne, l'écriture et l'arithmétique. Le nombre des étudiants de chacune de ces écoles est en ce moment d'environ 200, presque tous enfants de boïars inférieurs et de marchands. Les enfants des principaux boïards sont élevés chez eux par des instituteurs, qui sont ordinairements des prêtres grecs nés dans ces Principautés.

«Tableau historiqne de la Moldavie et de la Valachie», pag. 117—118.

www.dacoromanica.ro

Dar să închidem acéstă parantesă prea lungă..... E lungă, căcĭ lung a fost şi timpul cât obligarchia fanarioto-boerésca a înghenuchiat ţéra şi némul românesc!

Nu numaĭ de şcólele din ţéră aflăm óre-care îngrijire în anii 1812—1821, ci şi de şcólele grecescĭ din Turcia. In anexele acestuĭ volum al nostru şi la capitolul Bisericeĭ lectorele póte afla destul de numeróse hrisóve din acest an, acordând ajutorurĭ la şcolĭ din Orient (1).

Să reintrăm «*in templa serena*» ale cultureĭ naţionale.

Din sfera *sciinţifică* înregistrăm numele unuĭ Nicolae Castrianul, care se ocupă cu *chimia*. In 1815 Februarie, acest N. Castrianul este acuzat, că face monedă falşă, cu ajutorul argintaruluĭ Gheorghe de la Zlătarĭ. Urméză ancheta şi nu se probéză că aceştĭ doĭ cetăţenĭ eraŭ calpuzanĭ, ci numaĭ din «felurimele ape chimice ce s'aŭ găsit la eĭ, fac dovadă că Castrianul ar fi *alhimista*.»

Himist séŭ *alhimist*, Castrianu o păţi. Marele Spătar îl acuză că amăgesce pe ceĭ săracĭ şi proştĭ şi decĭ, ca să apere pe aceştia de amăgelile alhimistuluĭ, propuse luĭ Caragea să fie isgonit din ţéră.

Noroc că nu l'aŭ ars, cum se ardeaŭ altă dată alhimiştiĭ! (2)

---

(1) Veḑĭ în volumul de anexe şi la Cap. Bisericeĭ, actele de care e vorba.

(2) Iacă documentul relativ:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoe.

Dumné-ta Vel Spătare, cu cale şi primită fiind Domnieĭ Mele acésta anafora a dumi-tale, poruncim ca întocmaĭ să se facă urmare.—1815, Februarie 24.

Vel Logofĕt

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Cinstit consulat al Rusieĭ, de la 19 ale luneĭ luĭ Ianuarie, a trimes aicĭ la spătărie doĭ sudiţĭ rusescĭ, însă Nicola Castrianu ce se pórtă cu nume de doctor şi Gheorghe Argintarul, cu arĕtare, că fiind calpuzanĭ, i-aŭ lepădat de la protecţia ruséscă, spătăria, spre descoperirea adevĕruluĭ, făcênd tóte cercetările câte se cuvin la o faptă ca acésta, nicĭ ergaliĭ s'a găsit la dînşiĭ, nicĭ vre-un om din casa unde locuia eĭ, nicĭ vre-un vecin de afară, aprópe séŭ maĭ departe nu s'a găsit, ca să arĕte că a vĕḑut vre-un semn séŭ faptă de calpuzanlâc, iar felurimile apelor himice ce s'a găsit la dînşiĭ fac dovadă, că unul dintr'înşiĭ ar fi alhimistĭ şi cel-l-alt ucenic lângă dînsul, amăgit şi înşelat, însă învinovăţire la dînşiĭ nu se găsesce, dar fiind-că acest fel de alhimist silindu se de neavere şi scăpătăciune năzuesc

www.dacoromanica.ro

In Feb. 1818 domnitorul trimite şcóleĭ elene douĕ machine pentru predarea fisiceĭ; credem că e vorba de o maşină pneumatică şi una electrică (1).

Nu numaĭ prin şcóla luĭ G. Lazăr, care nu va întîrdia a se substitui pe deplin şcóleĭ grecescĭ, evoluţiunea culturală se manifestă în aniĭ aceştia, ci şi prin alte direcţiunĭ, aşa prin diverse lucrărĭ din sfera artelor.

Pictura, sculptura, arhitectura

Bucurescii în urma foculuĭ şi a cutremuruluĭ de la începutul secoluluĭ. daŭ ocasiune să se construiască o serie de case nouĕ de o valóre arhitectonică maĭ deosebită. Câţĭ-va arhitecţĭ străinĭ, ca Hartler, Giulini, etc. (2) vor construi casele desfiiinţateĭ curţĭ de apel (înlocuită astă-dĭ cu palatul justiţieĭ), palatul Brâncoveanu, apoĭ palatul Ghica (astă-dĭ proprietate a familieĭ Al. Lahovary:) etc. Interiorul acestor case une-orĭ fu adornat cu picture datorite la obscure penele italiene şi române, dar de óre care valóre. (3)

---

tot-deauna la înşelăciunĭ, amăgind pe ceĭ săracĭ şi proştĭ ómenĭ, ca să-ĭ păgubéscă, şi pentru ca să se păzéscă supuşiĭ Mărieĭ Tale a nu se maĭ înşela de uniĭ ca aceştia, se găsesce cu cale, ca alhimista să lipséscă din domnésca Mărieĭ Tale ţéră şi să se izgonéscă peste Dunăre, iar Gheorghe Argintarul să se dojenéscă de către spătărie şi să se slobódă, nefiind vinovat; iar cea desăvîrşită hotărîre rĕmâne la Inălţimea Ta.—1815 Fevruar 14.

Vel Spătar.

(Cod. LXXVIII fila 418 v.)

(1) *Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Preaosfinţia Ta părinte Metropolite şi ceĭ-l-alţĭ dumné-vóstră boerilor Eforĭ aĭ şcólelor, iată se trimite din partea Domnieĭ Mele aceste pnevmatichi andliia şi ilectrichi, cu tóte cele trebuincióse ale lor, ca să fie pentru trebuinţa învĕţătureĭ ucenicilor, care şi poruncim ca primindu-se de dumné-vóstră, să se facă teslim cu tóte cele trebuincióse ale lor pe deplin precum se află, dându-se în mâna dascăluluĭ filosof, trecêndu-se aceste instrumenturĭ între lucrurile şcóleĭ la catastih. tolco pisah gpd.— 1818 Februar 24.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 66. v)

(2) Ni se spune că arhitectul Burelly, care sunt numaĭ puţine lunĭ dispăru dintre ceĭ viĭ in virstă fórte înaintată, a fost discipol luĭ Giulini.

(3) Se zugrăviră în aniĭ aceştia biserica de la Balaciţa a luĭ Clucerul Dumitrache, (vedĭ la Academie, portof. 39 actul 98) de către zugravul român *Ion.*

Biserica sf. Dumitru, mitoh episcopeĭ de Buzĕŭ, unde astă-dĭ se adună Sinodul, a fost zugrăvită in 1819 de zugravĭ românĭ. (*vedĭ la Academie actul No. 158 din portof. cu* No. 43.)

www.dacoromanica.ro

La exterior asemenea case manifestă óre-care încercărĭ de sculptură, fie prin porţĭ monumentale de pétră, (casa Lahovary şi casa Vernescu,) fie prin baso-reliefurĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin reuşite (casa Lahovary.)

O perdere însemnată avu Bucurescĭ în érna anuluĭ 1812, pe la luna luĭ Decembre, (1) Curtea cea nouă domnéscă, cea zidită de Alex. Ipsilant în viiile de la Mihaiŭ Vodă, fu prada unuĭ incendiŭ.

Şcólă de musică. Un Petre Efesiul veni în Bucurescĭ la 1816 şi la biserica sf. Nicolae din Şelarĭ deschise o nouă şcólă de musică bisericéscă, introducênd în ea metoda luĭ cea nouă de transcriere a notelor. In acéstă şcólă învĕţară musica bisericéscă maĭ mulţĭ românĭ, cum amintesce Anton Pann (2).

Curînd apoĭ, în Iunie 1813, musica bisericéscă dobândi de la Ioan Caragea, după stăruinţele Metropolituluĭ Nectarie, o şcólă reînfiinţată cu baniĭ Cutieĭ şcólelor (3). Ieromonahul Gherasie fu numit dascăl musicos cu 250 ta-

(1) Veḑĭ Dionisie Fotino I p. 126.

(1) Veḑĭ Viaţa şi Activitatea luĭ Anton Pann de G. D. Teodorescu. 8°, Bucurescĭ 1893.

(3) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Primită fiindu-ne arĕtarea ce ne fac dumné-lor orînduiţiĭ boeriĭ printr'acéstă anafora, o întărim Domnia Mea şi orînduim dascăl musicos pe acest Gherasie Ieromonachul, căruia, poruncim dumi-tale Vel Agă, să-ĭ facĭ teslim două odăĭ dintr'ale şcóleĭ ot sfeti Sava, ca să se aşeḑe acolo şi să încépă a paradosi meşteşugul musiciĭ, la ceĭ ce vor voi a-l învĕţa, fără de a le lua vre-o plată şi dumné-ta biv Vel Vistiere Ioan Moscu, epistatule al epitropieĭ obştirilor, să-l aşeḑĭ la catastihul lefilor epitropieĭ cu câte talerĭ 250 pe lună, de a i se da din venitul şcólelor.—1813, Iunie 16.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

Prea Inălţate Dómne,

Dupĕ luminată porunca Mărieĭ Tale ce ni s'a dat, că aĭ hotărît Măria Ta a se întocmi aicĭ în politia Bucurescilor şcólă de musică, a slujbeĭ sfintelor bisericĭ, fiind lipsă de cântăreţĭ şi trebuincioşĭ pentru aceleaşĭ dumneḑeescĭ slujbe, adunându-ne la un loc, am făcut chibzuire şi se găsi cu cale să se orînduiască dascăl musicos, Gherasie Ieromonachul, cu léfă din venitul şcólelor, pe lună po talerĭ 250 căruia să i se dea şi două odăĭ dintr'ale şcóleĭ ot sfeti Sava, ca acolo să aibă şcólă a paradosi meşteşugul musiciĭ, fără a lua plată de la ucenicĭĭ ce-ĭ va învĕţa, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1813, Iunie 3.

Constantin Filipescu Vel Ban, Vel Postelnic, Ioan Moscu.

Cod. LXXVI, fila 411.)

www.dacoromanica.ro

lerĭ pe lună. Cu eróre a susţinut D. G. Teodorescu, că înfiinţarea acesteĭ şcolĭ se datoresce Metropolituluĭ Dionisie Lupul, care va succede luĭ Nectarie; acesta nu este decât continuatorul şcóleĭ *reînfiinţate* de Caragea şi de Metropolitul Nectarie. Ḑicem reînfiinţată, căcĭ şcóla de musică am arĕtat că a existat încă în secolul al XVIII (1).

In 16 Iunie 1817, Caragea numi un Efor special pentru acéstă şcólă de musică, în persóna luĭ biv Vel Vornicul Grigore Băleanul, cu următorul pitac:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Vornice Grigore Bălene, fiind-că s'a întocmit acum aicĭ în politia Domnieĭ Mele Bucurescĭ şi o şcólă nouă de musichie, ca prin învĕţătura cântărilor să se pricinuiască o osebită podóbă la sfintele bisericĭ, de aceea iată printr'acest domnesc al nostru pitac, te orînduim pe dumné-ta Efor al acesteĭ şcóle, asupra căreia şi poruncim să aibĭ tótă îngrijirea, atât pentru întocmirea acesteĭ şcóle de a se păzi în bună fiinţă şi orînduială, cât şi pentru datoriile dascăluluĭ musicos, ce s'a orînduit i pentru dreptăţile sale, ce iarăşĭ sunt orînduite prin contractul ce s'a făcut, de a se urma în vreme şi pe deplin, ca să-şĭ aibă tot-deauna fiinţa sa întru întregime acéstă bună şi folositóre întocmire; tolco pisah gpd.—1817, Iunie 16 (2).

Vel Logofĕt.

In favórea acesteĭ şcolĭ, Caragea dă în 28 August 1817, următorul pitac:

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că dupĕ rugăciunea ce ne-aŭ făcut dumné-lor bocriĭ Eforĭ aĭ şcóleĭ de musichie, ce s'a sistisit aicĭ în politia Bucurescilor, am bine-voit Domnia Mea şi printr'acéstă domnésca nóstră carte am orînduit la numita şcólă patru scutelnicĭ, carĭ aŭ a fi dârvarĭ de a aduce lemne pentru trebuinţa şcóliĭ. Drept aceea, poruncim dumi-tale Vel Vistiere, că găsindu-se de către dumné luĭ Vel Vornic al politieĭ scutelnicĭ de maĭ sus arĕtaţĭ dintre birniciĭ politieĭ şi făcêndu-se cunoscuţĭ la Visterie, să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi apĕraţĭ şi nesupĕraţĭ; i saam receh gpd.—1817, August 28 (3).

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(1) In acel sens totuşĭ are dreptate d-l G. D. Teodorescu, că Eforia şcólelor, care dădea cu neplăcere léfă *dascăluluĭ musicos*, din baniĭ şcólelor, s'a manifestat la diverse ocasiunĭ puţin simpatică acesteĭ şcolĭ şi finalmente aŭ cerut, ca în locul dascăluluĭ plătit, să fie obligaţĭ a face şcólă de musică *protopsalţiĭ* de la bisericile domnescĭ. (*Veḑĭ actul ce am dat în urmă, dupĕ Cod. LXXIX pag. 337.*) In Cod. LXXIV, fila 42, este aşeḑămîntul cel noŭ al şcóleĭ de musică.

(2) Cod. LXXXVII, fila 28.

(3) Cod. LXXVII fila 273.

www.dacoromanica.ro

Părintele Macarie, după Ieromonahul Gherasie, apoĭ Dionisie Fotino şi în urmă Anton Pann, vor ilustra şcóla de musichie din Bucurescĭ, între 1818—1820.

Ión Caragea a ajutat şi şcóla de musică bisericéscă din Constantinopole, ba se póte ḑice, că ea era considerată ca o fundaţiune a ţĕriĭ românescĭ, de óre-ce Caragea o pune sub administraţiunea uneĭ Epitropiĭ de Episcopul de Argeş şi de doĭ boerĭ din ţéră: biv Vel Vistier Ión Moscu şi Polizache Dumitriu (1).

Lăutariĭ continuă a fi alcătuiţĭ în bréslă sub câte un vătaĭ. Vătafĭ de lăutarĭ nu sunt de cât la oraşele *domnescĭ* marĭ, slobode. In 9 Maiŭ 1818, Caragea dă o resoluţiune pe anaforaoa Divanuluĭ domnesc cu referinţă la unele drepturĭ ale vătafilor de lăutarĭ. (2)

---

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Iubitorule de Dumneḑeŭ Sfinţia Ta episcópe Argeşiŭ i dumné-ta cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Vistier Ióne Moscu şi dumné-ta chir Polizache Dimitriu, fiind-că şcóla de musichie ce s'aŭ întocmit acum în Ţarigrad este una din cele ce trebuesc spre podóba sfintelor bisericĭ şi se cuvine de a fi apururea sub o cuviinciósă îngrijire, de aceea iată printr'acest domnescul nostru pitac, precum şi de către Eforiĭ ceĭ din Ţarigrad aĭ acesteĭ şcóle ni se scrie şi nouă deosebit de către preaosfinţitul patriarh, vĕ orînduim Epitropĭ aĭ acesteĭ şcóle de musică de acolo, ca să aveţĭ îngrijire şi privighere, spre a se afla tot-d'a-una în bună fiinţă şi a fi în bună stare şi orînduială, spre a putea cunósce rodurile sale, pentru care şi suntem bine încredinţaţĭ, că veţĭ pune tótă silinţa şi osîrdia; tolco pisah gpd.—1816 Maiŭ 15.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 247.)

(2) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Primită fiind Domnieĭ Mele rugăciunea ce ne fac părinţiĭ arhiereĭ şi dumné-lor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă obştéscă anafora, de a fi adecă vătaşĭ de lăutarĭ numaĭ pe la oraşele cele marĭ domnescĭ slobode şi aceĭ vătaşĭ să şĭ iea avaetul nunţilor şi ploconul numaĭ de la lăutariĭ ce vor fi locuitorĭ chiar într'acel oraş, o întărim Domnia Mea rugăciunea de maĭ sus arĕtată şi hotărîm, ca apururea şi aşa să se urmeze. Fiind încă că vătăşiile de lăutarĭ aŭ apucat de s'aŭ vîndut pe anul următor însă de la trecutul Ianuar şi de se va face vre-o strămutare acelor vînḑărĭ urméză a se pricinui nu puţine judecăţĭ şi prigonirĭ, de aceea poruncim dumi tale epi-

www.dacoromanica.ro

Numaĭ musica instrumentală nemţéscă nu este protegiată de Domnitor, prin faptul, că în 19 Ianuarie 1813 desfiinţéză banda Musicanţilor nemţĭ,

---

statule al armăşieĭ ca nizamul de maĭ sus arĕtat, să se pue în lucrare de la ţintâiŭ a viitoruluĭ Ianuar cu let 1819.—1818 Maiŭ 9.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(*Cod. LXXXIX, pag. 186.*)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, că maĭ înainte în vechime vătaşiĭ de lăutarĭ pe la alte orşe de prin judeţe de margine, care pentru ostenéla ce făceaŭ cu cântare fără plată, ceĭ de aicĭ la curtea domnéscă i ce-ĭ de la Craiova la caimăcămie şi ceĭ de la Focşanĭ la isprăvnicat, avea obiceiŭ de lua vătaíul, de nuntă câte talerĭ unul şi de la lăutariĭ ce se afla într'-acest oraş plocon de la fieş-care, pe an po banĭ 33, după cum se face dovadă din alăturata copie de cartea domnéscă, ce s'aŭ scos din condica Divanuluĭ ot lĕt 1775, de sunt anĭ 43, iar altă maĭ mult supĕrare nu aveaŭ locuitoriĭ de către armăşie câtuşĭ de puţin, nicĭ vătăşiĭ de lăutarĭ în alte oraşe nu eraŭ, apoĭ după vremĭ s'aŭ tot întins câte puţin-puţin în ţéră acéstă rînduială de vătaşĭ de lăutarĭ, pînă aŭ ajuns la tóte judeţele şi la o mare catahrisis, de vinde armăşia judeţele precum se vînd huzmeturile domnescĭ şi aceĭ cumpĕrătorĭ âmblă din sat în sat i 'pe la tóte cârciumile de pe la drumurĭ i pe la morĭ mănăstirescĭ şi boerescĭ şi orĭ unde găsesc lăutar cât de prost, măcar să nu fi cântat la nicĭ o nuntă şi chiar în cârciuma stăpînuluĭ lor séŭ la móra sa, încă şi pe băeţiĭ ceĭ micĭ, carĭ atuncĭ se învaţă la lăutărie, nu numaĭ ţiganiĭ de vatră, ci şi lăeţiĭ îĭ pradă şi îĭ jăfuesc aceĭ cumpĕrătorĭ, cu nume de avaet al vătăşieĭ, luându-le cât pot hrăpi de la dînşiĭ. de la uniĭ şi pînă la talerĭ 30, luând acest avaet şi chiar de la copiĭ micĭ, din care acéstă pricină rĕmân ţiganiĭ mănăstirescĭ şi boerescĭ în lipsă şi sărăcie, de nu pot să-şĭ plătéscă birul stăpînuluĭ lor séŭ să-ĭ facă posluşania.

Prea Inălţate Dómne,

Ţiganiĭ mănăstirescĭ şi boerescĭ *de la începutul ţĕreĭ* n'aŭ fost supĕraţĭ întru nimic de către armăşie, ce 'şĭ-aŭ căutat numaĭ de posluşania şi birul stăpînuluĭ lor, şi pe dînsul l'aŭ cunoscut stăpîn desăvîrşit al lor, iar cu acéstă urmare a armăşieĭ în nume de avaet al vătăşieĭ de lăutarĭ, se ridică cu totul dreptatea stăpînuluĭ lor de asupră-le şi se face armăşia stăpînă pe dînşiĭ, căcĭ pentru ca să agonisésca avaetul armăşieĭ, lasă jos lucrul stăpînuluĭ lor şi se duc de muncesc la altă parte şi ce câştigă de abia plătesc avaetul armăşieĭ, iar stăpînul rĕmâne lipsit de dreptul folos ce se cuvine să aibă de la robul séŭ după cum din vechime aŭ avut, neavênd ce să iea de la dînsul şi nicĭ rĕmâindu ĭ vreme aceluĭ ţigan a căpui de birul séŭ de posluşania stăpînuluĭ séŭ; pentru care cu toţiĭ de obşte ne

www.dacoromanica.ro

cea reorganisată sub Constantin Vodă Ipsilant și menținută în timpul muscalilor, în interesul balurilor și a petrecerilor muscalo-boerescĭ. Domnitorul desființéză acéstă musică, dicênd că «*nu ne maĭ sunt trebuincióse.*» (1)

---

rugăm milostivireĭ Mărieĭ Tale, să se dea luminată hotărîre, ca numaĭ pe la orașele cele marĭ domnescĭ slobode să fie vătașĭ de lăutarĭ și aceĭ vătașĭ să iea de la lăutariĭ ce vor fi locuitorĭ chiar într'acel oraș, avaetul nunților i ploconul, care avaet și plocon, măcar că în vechime era talerĭ unul de nuntă și plocon pe an banĭ 33, dupĕ cum se dovedesce din maĭ sus numita domnéscă carte, ce se află trecută în condica Divanuluĭ, dar fiind-că acum sunt înălțate tóte prețurile, să se adaoge și la acestea spre a se lua avaetul nunțeĭ întreit, adecă talerĭ 3, care avaet să-l iea vătaful de la tótă céta lăutarilor ce se vor tocmi ca să cânte la acea nuntă, iar nu de fieș-care lăutar câte talerĭ 3; așijderea și plocon să iea de fieș-care lăutar pe an talerĭ unul, iar nu maĭ mult, însă acest avaet și plocon să-l iea vătașiĭ numaĭ de la lăutariĭ de vatră ce locuesc în orașe marĭ domnescĭ slobode, iar de la alțĭ lăutarĭ de prin orașe micĭ i de prin sate, de la moșiĭ mănăstirescĭ, boerescĭ séŭ țĕrănescĭ și de la lăutariĭ lăețĭ, ce sunt âmblătorĭ din loc în loc i de la copiĭ micĭ ce învață lăutăria să nu aibă voie a lua nicĭ un avaet de nuntă, nicĭ plocon, nicĭ alt nimic cu nicĭ un fel de numire, ca să pótă fi destoinicĭ țiganiĭ mănăstirescĭ și boerescĭ cu agonisita ce vor putea dobîndi să-șĭ plătéscă birul stăpînuluĭ lor, séŭ să le muncéscă la trebuința ce aŭ ca nisce robĭ ce sunt, spre a cunósce și robul că are stăpîn, cum și stăpînul că are rob și a nu fi robul tras în douĕ părțĭ. — 1818 April 28.

Al Ungrovlahieĭ Nictarie, Iosif Argeșiŭ, Costandie Buzĕŭ, Radu Golescu, Grigorie Brâncoveanu, Constantin Crețulescu, Barbu Văcărescu, Dumitrache Racoviță Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Logofĕt, Mihalache Manu Vel Logofĕt, Grigorie Filipescu Vornic, Grigorie Băleanu, Teodor Văcărescu, Constantin Caliarh Vel Vornic, Constantin Dudescu Vel Vornic, Dumitrache Racoviță, Mihalache Racoviță, Ioan Știrbeiŭ Vel Vornic, Constantin Filipescu, Iordache Golescu, Alexandru Ghica Vel Logofĕt, Grigorie Ralea Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

(Cod. LXXXIX, fila 386.)

(1) *Anaforaoa pentru ca să se plătéscă baniĭ pe cât aŭ cântat musicanții la curtea gpd.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoe.—Poruncim Domnia Mea dumi-tale Vel Cămăraș să plătescĭ jăluitorilor ceea ce va fi cu cuviință pe vremea ce aŭ slujit, că nu ne maĭ sunt trebuincioșĭ.—1813, Ianuarie 19.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

Importantul factor al cultureĭ, tipografia, încă are o bună pagină în istoria acesteĭ culturĭ, pentru aniĭ 1812—1821. Tipografia Metropolieĭ era în rea stare, aşa că nu maĭ servia pentru tipărire de cărţĭ bisericescĭ, de eraŭ nevoite bisericile din ţéră să aducă cărţile necesare din Transilvania.

La 1817, doctorul Constantin Caracaş, Stolnicul Răducanu Clinceanu şi Slugerul Dumitrache Topliceanu «cu buna rîvnă spre folosul obştesc» cer luĭ Caragea învoire, să deschidă o tipografie privilegiată pentru limbile românéscă şi grecéscă. Eĭ se légă pînă în timp de 6 lunĭ să organiseze asemenea tipografie «cu tóte cele trebuincióse ergaliĭ şi cu ómenĭ meşterĭ, trebnicĭ şi învĕţaţĭ la acest lucru. Tipografia o vor aşeḑa în casele domnescĭ la cişmeaua luĭ Mavrogheni, plătind talerĭ 100 anual chirie la Biserică. Cerură Domnitoruluĭ să le acorde monopolul tipografic pe 20 de anĭ, în tótă ţéra, afară de cea de la Rîmnicul-Vâlceĭ să rĕmână liberă, lucrăróre.

Ca rĕsplată pentru dreptul de monopol, asociaţiĭ se obligă: *a)* să dea, din vreme în vreme, fără de plată filade şi alte micĭ cărţĭ celor sĕracĭ copiĭ de la şcólă.

b) Din câştigul tipografieĭ să dea un ajutor la spitalul Iubireĭ de ómenĭ (Filantropieĭ), câte talerĭ 5 la sută.

c) Să îngrijéscă a nu se strica haznaoa cişmelelor politieĭ.

d) Să rînduiască stăpînirea un Efor dintre boieriĭ de starea acesteia, care să îngrijéscă şi să apere la orĭ-ce împrejurare dreptăţile şi privilegiul acordate tipografieĭ.

Carageà dă cererea asociaţilor în cercetarea Divanuluĭ. Aceştia constată maĭ întâiŭ, că nicĭ odată n'a existat în ţéră monopolul tipografic, dar încă de la Mihaiŭ Racoviţă s'a hotărît, că Metropolitul singur are controlul imprimatelor bisericescĭ şi că nicĭ particulariĭ, arhiereiĭ şi boeriĭ nu puteaŭ tipări nimic, fără de voia şi blagoslovenia Metropolituluĭ. Totuşĭ stabilirea uneĭ asemenea censure nu insémnă, că numaĭ tipografia Metropolieĭ

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale făcênd cercetare, m'am pliroforisit de la sameşul Visterieĭ, că în ḑilele altor luminaţĭ Domnĭ nu este cunoscut în Visterie să fi fost muzicanţĭ nemţĭ, cărora să li se plătéscă léfă de la Visterie de cât în ḑilele Mărieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant s'a urmat acest obiceiŭ şi li se plătea léfa de la Cămara domnéscă nefiind aşeḑaţĭ în catastihul Visterieĭ, de care nu lipsim a arĕta Mărieĭ Tale, rĕmâind cea desĕvîrşită hotărîre a se face de către Inălţimea Ta.—1813, Ianuarie 14.

Vel Vistier.

(Cod. LXXIII, pag. 88.)

www.dacoromanica.ro

(strămutată aicĭ de la Colţea) are monopolul imprimăreĭ. Apoĭ constatând, că de vre-o ḑece anĭ tipografia Metropolieĭ s'a părăsit şi aŭ ajuns cărţieĭ bisericescĭ la lipsă, de sunt nevoiţĭ preoţiĭ a cumpěra cărţĭ din alte părţĭ străine, în care se găsesce multe cuvinte vătămătóre şi împotriva pravoslavniceĭ credinţe, Divanul află bună propunerea asociaţilor boerĭ, fiind de folosul şi trebuinţa obştéscă, atât spre cele bisericescĭ cum şi spre cele politicescĭ, totuşĭ menţine Metropolieĭ dreptul de a avea tipografie, décă ar vrea. Metropolitul însă nu primesce să întocméscă tipografia Metropolieĭ şi decĭ nefiind poprit prin hrisóve de a se deschide aicĭ în ţéră altă tipografie, Divanul aprobă cererea asociaţilor boerĭ, prin anafora către Domnitor, cu privilegiile şi obligaţiunile de eĭ cerute. Prin punctul 9 din hrisov se decide despre censură: cărţile bisericescĭ, fie românescĭ, fie grecescĭ, din tóte trele tipografiile din ţéră (când va fi una şi la Metropolie) să fie prealabil cercetate şi aprobate de Metropolit. Acéstă censură nu va avea loc de cât pentru cărţile bisericescĭ din noŭ tipărite şi nu şi pentru nouele ediţiunĭ de cărţĭ deja aprobate şi anterior tipărite.

Pentru censurarea cărţilor bisericescĭ, Metropolitul póte a-şĭ delega dreptul la episcopĭ, ca să nu se întârḑie tipografia când Metropolitul n'are timp, saŭ la alte obraze bisericescĭ destoinice.

Prin punctul 10 se acordă tipografieĭ voie a tipări şi *filologhică* adecă scrierĭ de celea ce privesc asupra iubireĭ de învěţătură. Acestea se vor censura de către dumné-luĭ Vel Postelnic.

Acéstă tipografie a avut o meritósă activitate. In anl al 2-lea al existenţel eĭ s'a tipărit la ea condica de lege a luĭ Ion Caragea. Aci s'a tipărit şi poesiile dintâiŭ ale luĭ Paris Momulénu. (1)

*

(1) *Hrisovul tipografieĭ de aicĭ din Bucurescĭ.*

Fiind că între alte lucrurĭ trebuincióse, de folos patrieĭ, este una şi tipografia, ca să se tipăréscă cărţĭ pentru sfintele bisericĭ, prin care se laudă şi se proslăvesce numele mareluĭ Dumneḑeuluĭ nostru, i cărţĭ de învěţătura copiilor, atât la şcólele elinescĭ, i la cele românescĭ, cât şi la alte trebuincióse spre luminarea credinţeĭ, spre deschiderea minţiĭ şi a învěţătureĭ, atât în limba românéscă, cât şi în limba grecéscă, care tipografie aŭ avut ţéra acésta din vechime pusă în lucrare, iar de o vreme încóce, amelisindu se, se afla ţéra în lipsă, nu numaĭ de alte cărţĭ trebuincióse, ci maĭ vîrtos de cărţĭ bisericescĭ, încă aŭ catacdsit să se aducă în ţéră din locurĭ străine, avênd pe alocurea şi dogme neprimite pravoslavniceĭ maiceĭ nóstre bisericĭ a rěsărituluĭ; De aceea găsindu-se dumné-luĭ dohtorul Constantin Caracaş, i dumné-luĭ stolnicul Răducanu Clincénu şi slugerul Dumitrache Toplicénu cu bună rîvnă spre folosul obştesc al patrieĭ, şi spre ajutorul

www.dacoromanica.ro

Cea-l-altă tipografie, de la Rîmnicul Vâlciĭ, încă funcţionéză şi se tipăresc

---

spitaluluĭ Iubiriĭ de ómenĭ, i a şcóleĭ elinescĭ, şi al celor-l-alte şcóle românescĭ iar maĭ vîrtos pentru sfintele bisericĭ a nu avea lipsă şi trebuinţă, ca să se maĭ aducă de la alte locurĭ străine cărţĭ tipărite, cuprinḑênd unele dintr'însele şi învĕţăturĭ neprimite, precum maĭ sus s'aŭ ḑis, s'aŭ arĕtat cu jalbă către Domnia Mea, făcênd cerere, cu rugăciune a li se da voie să întocméscă aicĭ în politie tipografie grecéscă şi românéscă cu a dumnélor cheltuială, spre a nu maĭ avea trebuinţă ceĭ ce voiesc a tipări cărţĭ să trimiţă la depărtate locurĭ cu grea cheltuială a se tipări, precum şi spre a se găsi de cumpĕrat, cu maĭ multă înlesnire, aicĭ în Domnésca Nóstră ţéră cărţile cele trebuincióse, făgăduindu-se numiţiĭ, ca în soroc de 6 lunĭ să întocméscă acéstă tipografie cu tóte cele trebuincióse ergaliĭ, şi cu ómenĭ meşterĭ trebnicĭ şi învĕţaţĭ a acestuĭ lucru, să o întocméscă şi cu adăogirea tiparurilor şi să dea din vreme în vreme fără de plată filade şi alte micĭ cărţĭ celor săracĭ copiĭ dela şcólă. Osebit, din câştigul acesteĭ tipografiĭ ce vor dobâdi să dea ajutor şi la spitalul Iubiriĭ de ómenĭ, câte tal. 5 la sută, dar să aibăş i eĭ soroc de 20 anĭ, în care acest soroc să nu aibă nicĭ dec um voie alt-cinevaşĭ a maĭ deschide tipografie în tótă ţéra, fără numaĭ o tipografie ce este la Râmnic sud. Vâlcea, să se aşeḑe după cum aŭ fost, tipărind numaĭ cărţĭ rumânescĭ, şi să li se orînduiască locaş de aşeḑare şi lucrarea tipografieĭ, casele numaĭ cele domnescĭ de la cişmeaoa rĕposatuluĭ Domn Mavrogheni, pe care se făgăduesc să le drégă cu chieltuiala lor, îngrădind cele de jos, şi se dea chirie bisericeĭ de acolo, câte tal. una sută pe an, şi către acestea să îngrijéscă a nu se strica hasnaoa cişmelelor politieĭ; să se orînduiască şi un Efor tipografieĭ dintre boĭeriĭ din starea d'întâiŭ, obrazul ce se va socoti de către Domnia Mea, spre a fi sprijinite şi apĕrate la orĭ-ce întimplare dreptăţile şi privileghiurile ce se vor da tipografieĭ; a cărora jalbă orânduind-o Domnia Mea în teoria iubitorilor de Dumneḑeŭ Episcopĭ, i a dumné-lor veliţilor boĭerĭ, am poruncit, să cerceteze de este vre-un hrisov domnesc pentru tipografie, orĭ la sfînta Metropolie, seaŭ alt unde-vaşĭ, şi prin anaforaua de la 14 a trecutuluĭ Septembre, saŭ făcut arătare că s'aŭ găsit la sfînta Metropolie cartea rĕposatuluĭ Domn Mihaiŭ Racoviţă, de anĭ 70, cuprinḑĕtóre, ca să nu aibă voie nimenea a tipări cărţĭ bisericescĭ fără de scirea şi blagoslvenia Metropolituluĭ ţĕriĭ, i hrisov al numituluĭ Domn ca să aibă dicheoma tipografieĭ cărţilor bisericescĭ Metropolitul ţĕriĭ, şi celea ce se vor da în tipar întîĭ să se cerceteze a fi după canónele bisericescĭ, şi aşa să se tipăréscă, şi tipografia să fie în lăuntru în mitropolie, cum şi cărţile ce să vor tipări la episcopie să nu se dea în tipar pînă nu se vor cerceta de numitul Metropolit; alt hrisov al rĕposatuluĭ Ghica Vodă, de anĭ 60, cum că a lucra tipografia şi a se tipări cărţĭ aŭ fost numaĭ cu voia şi blagoslovenia Metropolituluĭ ţĕriĭ, încă şi din arhiereĭ şi din Domnĭ, şi din boĭerĭ, carĭ aŭ vrut a tipări cu cheltuiala lor, nu s'aŭ putut tipări fără de voia şi blagoslovenia Metropolituluĭ ţĕriĭ. De acea volnicesce pe Neofit Metropolitul ţĕriĭ să rădice tipografia de la mănăstirea Colţeĭ, şi să o ia-e în stăpînirea prea sfinţiĭ sale ca să tipăréscă orĭ-ce fel de cărţĭ va voi, spre mărirea şi lauda luĭ D-ḑeŭ, şi spre învĕţătura clirosuluĭ bisericesc şi luminarea norodului

www.dacoromanica.ro

la ea cărţĭ de trĕba şi slujba sfintelor bisericĭ. Ion Caragea a reîn-

---

întru buna credinţă, după care aceste sineturĭ Ne-aŭ făcut arĕtare, că Metropolîa are două privileghiurĭ, unul de a ţinea tipografia chiar în Metropolie, iar altul de a nu putea să tipărĕscă alt cine-va cărţĭ bisericescĭ, făr de blagoslovenia şi cercetarea celuĭ după vremĭ Metropolitul ţĕreĭ, care acestea privileghiurĭ, fiind-că privivesc spre ţinerea credinţeĭ, ḑic părinţiĭ arhiereĭ şi dumné-lor boerĭ ca să se păzĕscă, adecă să nu se poprĕscă a fi tipografia în sfînta Metropolie, după cum a fost, şi să lucreze pe séma Metropolieĭ fără a o da, séŭ a o vinde la alt obraz, cum şi carte bisericĕscă să nu se dea în tipar fără blagoslovenia şi cercetarea celuĭ după vremĭ Metropolit, şi de vreme ce în numitele sineturĭ nu se cuprinde vre-un cuvînt a se opri alţiĭ de a nu deschide tipografie aicĭ în ţĕră, afară din sfînta Mitropolie, ci încă pomenesc că aŭ fost tipografiĭ şi pe la Episcopiĭ, orînduind ca cărţile ce se vor tipări la Episcopiĭ să se teorisĕscă maĭ întâiŭ de prĕosfinţia Sa părintele Metropolit, şi fiind-că tipografia Metropolieĭ s'aŭ părăsit de *vre-o 10* anĭ, şi aŭ ajuns cărţile bisericescĭ la lipsă, din care pricinĭ sunt siliţĭ preoţii de cumpĕră cărţĭ tipărite de la alte părţĭ străine, în carĭ să găsesc multe cuvinte vătămătóre şi împotriva pravoslavniceĭ nóstre credinţe, care cetindu-se la sfintele bisericĭ, în loc de laudă Dumneḑeiriĭ, se aduce hulă, iar tiparul grecesc aŭ lipsit cu totul de maĭ nainte, pentru aceea aŭ găsit cu cale părinţiĭ arhiereĭ, şi dumnélor boeriĭ, făcêndu-ne şi rugăciune a da hrisovul Domnieĭ Mele de întărire pentru întocmirea acesteĭ tipografiĭ grecĕscă şi rumânĕscă de către maĭ sus numiţĭ tovarăşĭ, fiind de folosul şi trebuinţa obştĕscă, atât spre cele bisericescĭ, cum şi spre cele politicescĭ, care aceste cercetându-le şi chibzuindu-le Domnia Mea, le-am găsit că sunt în tocmaĭ precum le arată părinţiĭ arhiereĭ şi dumné-lor boeriĭ, dară cu tóte acestea nu ne-am grăbit a da hotărîre, ci am poruncit de s'a făcut întrebare prĕosfinţieĭ Sale părinteluĭ Metropolit, de primesce a se încărca prĕosfinţia Sa cu tipografia acĕsta, şi cu şarturile ce cere acĕstă tovărăşie, şi aŭ dat prĕosfinţia Sa rĕspuns în scris către Domnia Mea, că nicĭ starea Metropolieĭ, nicĭ arhiereticescul haractir, nu slobóde a ţinea ast-fel de tipografie, fără numaĭ se făgăduesce, ca orĭcând vor trebui cărţĭ bisericescĭ în limba rumânĕscă pentru trebuinţa bisericilor din tótă ţĕra, să se tipărĕscă, atât aicĭ la Metropolie, cât şi la Episcopia Râmniculuĭ; decĭ neprimind prĕoSfinţia Sa a se însărcina cu întocmirea tipografieĭ, şi ne fiind popriţĭ prin hrisóve precum s'aŭ ḑis maĭ sus de a se deschide aicĭ în ţĕră altă tipografie, şi pe lângă acĕsta fiind lucru de trebuinţă şi tolos întocmirea acesteĭ tipografiĭ, din care urmĕză a isvorî atât înmulţirea cărţilor bisericescĭ, (carĭ sunt de trebuinţă spre lauda luĭ Dumneḑeŭ şi spre a dăpărea întru ale pravoslavniceĭ credinţe), cât şi óreş-care raze de luminare ale norodulŭ acesteĭ dumneḑeescĭ a Domnieĭ Mele ţĕră, şi maĭ vîrtos spre curăţirea în neghinatele cărţĭ; Drept aceea dăm Domnia Mea voie şi sloboḑenie maĭ sus numiţilor tovarăşĭ a întocmi tipografia ce cer, cu orînduială şi ponturile de maĭ jos arĕtate:

1. Să întocmĕscă acĕstă Tipografie în soroc de 6 lunĭ, cu tóte ergaliile,

www.dacoromanica.ro

noit anteriórele hrisóve ale tipografieĭ încă în 13 Decembre 1813 şi-'ĭ

---

cu ómenĭ învĕţaţĭ meşterĭ, ce se cuvine a avea spre a o aduce în stare, încât să nu maĭ aibă trebuinţă ceĭ ce vor trebui să tipăréscă cărţĭ grecescĭ şi rumânescĭ, să le trimită la locurĭ depărtate cu grea cheltuială a le tipări, carĭ tóte acestea să le facă, şi să le cumpere cu a lor cheltuială, fără de a cere de la nimenea nicĭ un ban.

2. Să înmulţéscă şi să adauge tot d'auna spre înlesnirea tipăririĭ cărţilor,

3. Să dea fără de plată filădĭ şi alte micĭ cărţĭ celor săracĭ copiĭ de la şcólă, din vreme în vreme.

4. Din câştigul acesteĭ tipografiĭ ce vor dobândi să dea ajutor la spitalul Iubireĭ de ómenĭ câte tal: cincĭ la sută.

5. Să aibă privilegiŭ a nu avea voie şi sloboḍenie nimenea altul a deschide tipografie în ţéra Domnieĭ Mele, în soroc de anĭ 20. Afară numaĭ tipografia de la Râmnic sud Vâlcea, să fie precum aŭ fost slobodă, tipărind numaĭ cărţĭ românescĭ, şi altă tipografie să fie în sfînta Mitropolie, după privileghiurile ce s'aŭ ḍis maĭ sus că are.

6. Aşeḍarea tipografiieĭ cea nouă să fie numaĭ în casele celea Domnescĭ la cişméoa rĕposatuluĭ Domn Mavroghenie, carele să le drégă numiţiĭ cu cheltuiala lor, îngrădind calea de jos, şi îngrijind a nu se strica hasnaoa cişmelelor politieĭ şi să dea chirie bisericiĭ de acolo pe an câte tal: una sută, făcênd şi aşeḍămînt în scris cu egumenul bisericeĭ, care egumen prin jalbă aŭ făcut arĕtare din partea sa, şi din partea epitropilor acelor Mănăstiriĭ Ecatonta pilieni, că primesc închirierea binaliĭ cişmeleĭ pentru aşeḍarea tipografieĭ, cu acéstă chirie de tal: una sută pe an, şi la împlinirea soroculuĭ să nu aibă a cere de la numita biserică, nicĭ o para pentru meremeturile, séŭ orĭ-ce alte vor face acolo, şi din noŭ măcar.

7. Eforos al acesteĭ tipografiĭ, orînduim Domnia Mea să fie cel după vreme Dumnéluĭ vel. Post.

8. Sfînta Mitropolie să fie volnică a tipări numaĭ cărţĭ bisericeşcĭ rumânescĭ, cum şi tipografia de la Râmnic a Episcopieĭ Râmniculuĭ, iarăşĭ are să fie slobodă precum aŭ fost, a tipări numaĭ cărţĭ bisericescĭ rumâneşcĭ.

9. Tóte cărţile bisericeşcĭ, orĭ greceşcĭ séŭ rumânescĭ ce se vor tipări, orĭ la acéstă nouă tipografie, séŭ la Râmnic sud Vâlcea, maĭ întâiŭ să se teorisésca de către Prea Sfinţia sa părintele Metropolit, şi găsindu se Dogmele după pravoslavnicie, ne avênd într'însele vre-un cuvînt vătămător, să se şi dea în tipar, însă acéstă orînduială, pe cât privesce spre acéstă tipografie, să se urmeze numaĭ pentru cărţile bisericesĭ celea carĭ nu aŭ fost tipărite, ci din noŭ întâiaşĭ dată la acéstă tipografie se vor tipări, iar carĭ s'aŭ aflat tipărite şi va face trebuinţa a se tipări de isnóvă, acelea, de vreme ce s'a fost teorisit când întâiaşĭ dată s'a tipărit, de nu vor avea vre-o schimbare, la cel de isnóvă întru acéstă tipografie tipar, nu este trebuinţă a le maĭ teorisi, ca să nu se dea zăticnire lucrăriĭ tipografieĭ; iar când Preaosfinţia Sa părintele Metropolit nu va avea îndeletnicire să le teorisésca, ca să nu se întârḍie, căcĭ tipografia ţine ómenĭ cu cheltuială, să orînduiască orĭ pe iubitoriĭ de Dumneḍeŭ părinţĭ episcopĭ, séŭ alte obraze bisericescĭ destoinice, ce va socoti

www.dacoromanica.ro

acordâ 6 liuḑĭ (1). Asemenea liuḑĭ eraŭ dóră utilizaţĭ la róta machineĭ.

Preaosfinţia Sa ca să le teorisésică şi să dea sloboḑenie a tipări, fiind îndatoraţĭ şi aceĭ pe carĭ va orîndui Prea Sfinţia Sa, spre a nu zăbovi teorisul prin stricarea de ḑile, în aducerea de pagubĭ şi smintirea tipografieĭ.

10. Să aibă voĭe a tipări şi *filologica* adecă scrierĭ de celea ce privesc asupra iubiriĭ de învĕţătură, care atât acestea, cât şi alte cărţĭ de învĕţătură grecescĭ, întâĭ să se teorisésică de dumné-luĭ Vel Postelnic şi apoĭ să se dea la tipar. Drept acesta, spre a se păzi orînduelile ce maĭ sus se cuprinde întocmaĭ, am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete, cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: Radu Golescu Vel Ban, Grigorie Brâncovénu Vel Spătar, Barbu Văcărescu Vel Vistier, Dumitraşcu Racoviţă Vel Vornic de ţéra de sus, Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus; Grigore Băleanu Vel Vornic de ţéra de jos, Alexandru Mavrocordat Vel Postelnic, Constantin Dudescu Vel Vornic al treilea, Petrache Ritorides Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, Ioan Ştirbeiŭ Vel Vornic al obştirilor, Nicolae Golescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, Alexandru Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de sus, şi Ispravnic Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus; şi s'aŭ scris hrisovul acesta întru al 6-lea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ dela nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1817 Noembre 3. de Mihalache Logofĕt za Divan, Mihalache Manu Vel Logofĕt procit.

(Cod. LXXVII, fila, 277.)

(1) *Cartea tipografieĭ de la Rîmnic sud Vâlcea pentru şase lude scutiţĭ*

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că tipografia de la Râmnic sud Vâlcea, la care se lucréză şi se tipăresc necurmat cărţĭ de tréba şi slujba sfintelor bisericĭ, prin cărţile fraţilor Domnĭ de maĭ înainte a avut privileghiŭ, ca să ţie lude şése scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dările şi orînduelile ţĕreĭ, a fi pentru căratul lemnelor i alte trebuinţe, spre înlesnirea şi ajutorul tipografieĭ, ne-am milostivit şi Domnia Mea de am înnoit şi am întărit acest privileghiŭ, cu acéstă orînduială ca câţĭ dintr'aceştĭ lude şase se vor fi aflând făcuţĭ, să şi-ĭ aibă şi de acum înainte nesupĕraţĭ, iar câţĭ dintr'aceştia va avea lipsă, la vremea aşeḑĕmîntuluĭ să i se împlinéscă, ca să aibă aceştĭ lude şése tot-d'auna pentru tréba tipografieĭ; de care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ; i saam receh gpd.—1813, Dec. 13.

(Cod. LXXVII fila 168)

Pitac pentru tipografia ce este a se face.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Iubitorilor de Dumneḑeŭ sfinţia vóstră Episcopilor i d-vóstră Veliţilor boerĭ,

www.dacoromanica.ro

O ultimă privire ne rămâne să aruncăm asupra mişcăriĭ literare, sciinţifice şi artistice din aniĭ ce studiem.

D. Gaster în «Chrestomaţia română» nu înregistréză pentru aniĭ 1813—1821 decât următórele cărţĭ:

1. **ЦІКІНДѢЛ. Фнлософичеціи шн политичеціи прин фабꙋле морáлниче дѣзцѣтꙋрй... Бꙋда — 1814.**

2. **Ашѣзѣмѣнтꙋль Образовáніей Областей Басарáбіей — Кишинѣꙋ** Anul 1818.

3. **КОНСТАНТІН ДІАКÓНОВІЧ ЛОГА. Кїемаре ла типѣрирѣ кѣрцилор Ромѣнéціи шн версꙋри пентрꙋ дрептáрѣ тинерилор фѣкꙋте де... ф Бꙋда кꙋ типáрюл крѣецїй Оуніверсїтѣцй а Оунгарїей — 1821.**

4. **ІОАННЪ БАРАК. Рнсипирѣ чѣ де пре ꙋрмѣ а Іерꙋсалимꙋаꙋй... Бꙋкꙋрéціи 1821.**

împreună şi d-ta biv Vel Bane Grigorie Brâncovene, Epistatule al Spătărieĭ, i dumné-ta Vel Vistiere Barbule Văcărescule, fiind-că prin anaforaoa ce aţĭ făcut Domnieĭ Mele pentru tipografia ce se cere de uniĭ de alţiĭ a se sistisi acum din noŭ, ne-aţĭ dat pliroforie, că făcênd cercetare, atât la sfânta mitropolie, cât şi în condicile Divanuluĭ nu s'aŭ găsit nicĭ un hrisov de oprire, iar acum ne-aŭ făcut arĕtare Preasfinţia Sa părintele Mitropolitul, că aŭ găsit la mitropolie sineturile de maĭ jos arĕtate, însă un hrisov cu lét 7257 al rĕposatuluĭ Grigorie Ghica Voevod pentru rădicarea tipografieĭ de la Colţea şi să rĕmâie pe séma sfinteĭ Mitropoliĭ i o carte cu lét 7250 tot pentru acéstă tipografie, a rĕposatuluĭ Mihaĭ Vodă Racoviţă şi alt hrisov din lét 1742 al rĕposatuluĭ Domn Mihaiŭ Vodă Racoviţă, grecesc, tot pentru tipografie, s'aŭ urmat până în vremea ciumeĭ ce a trecut. De aceea poruncim, ca luând de la sfânta Mitropolie sineturile de maĭ sus arĕtate; să vedeţĭ coprinderea lor, cum şi pentru lucrarea tipografieĭ să cercetaţĭ pînă când s'aŭ urmat? şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin osebită anafora; tolco pisah gpd.— 1817, August 18.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Cod. LXXXVII, fila 42 v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Citindu-se înaintea Domnieĭ Mele acéstă anafora cu tóte că din coprinderea hrisóvelor şi cărţilor domnescĭ ce sunt arĕtate maĭ jos, am luat şi noĭ pliroforie, că în adevĕr aceste sineturĭ nu sunt popritóre de a nu maĭ avea alt cine-vaşĭ voĭe a ţinea şi a lucra tipografie afară din sf. Metropolie de cât numaĭ cărţile bisericescĭ ce vor fi a se tipări, să se tipăréscă prin cercetarea celuĭ după vremĭ Metropolit, am poruncit însă de s'aŭ făcut întrebare Preaosfinţieĭ Sale părinteluĭ Metropolit de primesce a întocmi Preaosfinţia Sa cu cheltuiala sfinteĭ Metropoliĭ, acéstă tipografie ce cer uniĭ alţiĭ

www.dacoromanica.ro

Maĭ cunósce D. Gaster câte-va manuscrise din 1815 şi anume:

a). Кѹвѣнт пéнтрѹ вїнтѡаре цѹдекáтъ шй пентрѹ сфършйтѹл лѹмїй, дин скриптѹра чѣ вѣки ши чѣ ноаѡ іар май алéс дин апóкалиѱйсѹл сфънтѹлѹй Іѡан Богослóвѹлѹи ши а алтѡр сфинцй пъринцй, дѹпъ кѹвѣнтѹл Домнѹлѹй Нострѹ Іс̃ Хс̃, кáреле арáтъ ши пентрѹ вениіре лѹй Йнтехрист.

Pare a fi o copie după un manuscript anterior, din 1799 *(vedĭ Codex mis cel. la Acad.-Română.)*

b) Versurĭ de *Petru Furduĭ* de la Abrudfalva, din 18 Decembre anul 1818 publicate în «Columna luĭ Traian» *(an VIII 1878, pag. 185—187.)*

c) Diverse colinde adunate în un manuscris posedat de D. A. Densuşianu şi căruia se pune data de 1820.

Numaĭ la atâta nu se mărginesce activitatea literară şi culturală a întreguluĭ neam românesc. Maĭ departe vom studia mişcarea culturală în genere şi sub direcţiunea luĭ Veniamin, dar maĭ ales sub acea a gloriosuluĭ G. Asaki.

Să ḑicem aci însă câte-va cuvinte asupra mişcăriĭ culturale de peste munţĭ, căcĭ este necontestat că acéstă mişcare are influenţă asupra celeĭ din ţéră. Comerciul de librărie între Ardél şi ţéra românéscă şi Moldova

---

a o întocmi în soroc de şase lunĭ şi a o ţinea de a pururea sf. Metropolie cu şarturĭ maĭ jos arĕtate deplin şi ne-aŭ dat rĕspuns în scris, că nicĭ starea Metropolieĭ, nicĭ arhieraticescul haractir nu-l slobóde a ţinea acest fel de tipografie, fără numaĭ se făgăduesce ca orĭ când vor trebui cărţĭ bisericescĭ în limba românéscă pentru trebuinţile bisericilor din tótă ţéra, să se tipăréscă atât aicĭ la Metropolie cât şi la episcopia de la Rîmnic. Decĭ primind Sfinţia Sa a se însărcina cu a întocmi acéstă tipografie, ce prin jalbă aŭ cerut uniĭ alţiĭ să o întocméscă cu şarturile de maĭ jos arĕtate, şi prin hrisóvele i cele-l-alte cărţĭ domnescĭ ce are sf. Metropolie pentru orînduiala tipografieĭ nefiind tocmit de a se întocmi aicĭ în ţéră altă tipografie, poruncim Domnia Mea Vel Logofete de ţéra de sus, să se pue în lucrare facerea domnesculuĭ nostru hrisov după porunca ce am dat dumitale la acea de maĭ înainte anafora încă de la 14 ale trecutuluĭ August, cu aceste osebirĭ însă: întâiŭ să fie volnică şi sf. Metropolie a tipări cărţĭ bisericescĭ; al 2-lea, tóte cărţile bisericescĭ câte se vor tipări de acéstă nouă tipoprafie maĭ întâiŭ să se teorisésca de Preaosfinţia Sa părintele Metropolit, şi găsindu-se curate adecă fără de a fi într'însele vre-un cuvînt vătămător împotriva legeĭ şi a pravoslavnicelor dogme, să se dea apoĭ în tipar; al 3-lea gazeturĭ nu sloboḑim Domnia Mea a se tipări precum cer întocmitoriĭ acesteĭ tipografiĭ fără numaĭ «Filologhica ispomnimata», adecă însciinţărĭ de cele ce privesc asupra iubireĭ de învĕţăturĭ; al 4-lea, efor al acesteĭ tipografiĭ să fie cel după vremĭ dumné-luĭ Vel Postelnic.—1817, Octombre 12.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXIX, pag. 39.*)

www.dacoromanica.ro

este destul de activ sub Caragia şi Calimach şi sub următorii Domnĭ Suţescĭ. Cunóscem, între alţĭ importatorĭ, la Bucurescĭ, de cărţĭ din Transilvania pre un Ene Scarlat. Acesta, la 1820 va avé proces cu vama, care voia să impună taxă pe cărţile importate şi va dobîndi de la Suţul Vodă scutirea de vamă a cărţilor «ca *în trecut*». Şi să ḑicĭ că astaḑĭ cărţile românescĭ din Ardeal plătesc vamă ca să intre în ţéra Românéscă!

Acéstă mişcare, din respectul şcóleĭ, este de o mare consecinţă. E momentul când s'aŭ introdus în Banat institute nouĭ şcolare la tóte naţiunile: română, sêrbă, ba chiar şi pentru colonia gréca din Pesta.

Cea maĭ importantă «*noua introducere*» în Banat din acestea a fost:

Organisarea de scóle pedagogice adecă preparandele, menite a da, în scurt timp, acea filiaţiune de învĕţătorĭ, carĭ vor lucra şi carĭ pînă astăḑĭ lucréză cu atâta devotament la deşteptarea românismuluĭ.

«Aşa fel de sholĭ, ḑice-se în broşura tipărită la Buda în 1813, sunt aceste, unde preparanḑiĭ, carĭ se mărginesc spre educaţia cea de lipsă tinerimeĭ şi deregătoria dăscăléscă asupră-şĭ a primi voiesc....

«Aşa sholĭ a se introduce cu adevĕrat aŭ fost de mare lipsă....»

La organisarea preparandelor a contribuit consilierul împĕrătesc Uroş Ştefan Nestorovicĭ, inspectorul tuturor şcólelor române, sêrbescĭ, grecescĭ din Ungaria.

Preparandele s'aŭ regulat în 9 Februar 1811, să fie cu 4 profesorĭ, dintre carĭ unul va preda religiunea. Aradul fu ales pentru instalarea şcóleĭ preparande românescĭ. Studiile aŭ să fie făcute în 15 lunĭ, câte 5 lunĭ pe fie-care an, reservându-se timp şi pentru practica pedagogică.

La 10 Noembre 1812 s'aŭ deschis preparanda din Arad «*cu osebită prăznuire*», sub direcţiunea luĭ Nestorovicĭ.

Programul studiilor este cel următor:

1. Catihetica adecă învĕţătura credinţeĭ, cu împreună tălcuirea sf. Scripturĭ a legeĭ cea nouĕ şi a celeĭ vechĭ, adăogând şi învĕţătura morală.
2. Cântarea bisericéscă.
3. Tipicul, adecă îndreptarea pravileĭ şi a ceremoniilor bisericescĭ.
4. Pedagoghia, adecă învĕţătura pentru buna educaţie a pruncilor.
5. Methodica, adecă modul învĕţătureĭ.
6. Istoria ţĕriĭ Unguresci.
7. Gramatica românéscă.
8. Conceptul, adecă în limbĭ de multe felurĭ de scrisorĭ ce sunt de lipsă în viaţa omenéscă.
9. Matezisul, adecă învĕţătura care cércă suptile gheometricescĭ adevĕrurĭ. La acésta se adaogă îndoită artimetica, şi cea cu numere şi cea din cap.

www.dacoromanica.ro

10. Geografia ţĕriĭ Unguresci, cu producţiunile natureĭ şi a manufacturilor; către aceea, geografia a tótă Europa.

11. Limba Nemţéscă.

Profesoriĭ numiţĭ la acest important institut fură:

1. *Dimitrie Ţikindeal*, profesor de religiune, «carele cuvîntul luĭ D ḑeŭ precum în şcólă, aşa şi de faţă în biserică propovĕduesce.»

2. *Ión Mihuţ*, profesor de pedagoghie, methodica şi de istoria ţĕriĭ Unguresci.

3. *Iosif Iorgovici*, doctor filologiae, profesor de geografie şi *matezie*. şi

4. *Constantin Diaconovici Loga*, profesor de gramatica românéscă şi de conceptul (концептѹл) românesc.

Loga, la nevoie predă şi cântările bisericesci şi tipicul. (1)

Acţiunea luĭ Loga (2) ca şi a luĭ Ţichindeal, nu puteaŭ să aţîţe energic curentul naţional în Banat. Acel curent va face posibile subscrierea de cler şi popor a uneĭ petiţiunĭ, în Iulie 1814, către împĕratul, cerênd ca la mórtea Episcopuluĭ Paul Avacumovicĭ, să se dea bisericeĭ române la Arad un Episcop român (3).

Acţiunea luĭ Loga şi Ţichindeal displace de sigur Metropolituluĭ Stratimirovicĭ din Carlovăţ. Ceea ce aŭ fost Petru Major, Şincaĭ, Samoil Clein, pentru Ardeal, aŭ fost pentru Banat Loga şi Cichindeal.

Loga rĕmâne profesor la preparandă până la 28 Ianuarie 1831, când apoĭ va fi numit în acelaşĭ an (luna Iulie 11), ca director al şcólelor naţionale din regimentul Bănaţian şi din districtul sêrbesc bănaţian până la Dunăre (4).

In Ardeal tot Blajul păşesce în fruntea mişcăriĭ culturale şi naţionale.

In 1812 Petru Major publică Istoria *pentru începutul Românilor în Dacia* şi este censor cărţilor românescĭ.

In 1811 G. Şincaĭ a terminat cronica sa cu anul 1739. In 1812 Şincaĭ cercă inutil să-şĭ trécă la Alba-Iulia cartea la censură. De atuncĭ încep nenorocirile acestuĭ glorios bărbat (5).

Loga, este naţionalistul, care înlocui cu româna limba grecéscă în biserica din Pesta, şi acelaşĭ care organiză o asociaţiune de femeĭ române în

(1) Veḑĭ Epistolariul sĕŭ p. 381 apud Iuliu Vuia «Scólele românescĭ Bănăţene», Orestia 8' 1896.

(2) Veḑĭ Biogr. luĭ C. Diaconovicĭ Loga în «Familia» No. 31 din 1895. Despre Cichindeal veḑĭ studiul meŭ despre *fabuliştĭ* în «Ateneul Român» din 1861 şi conferinţa despre acestaşĭ subiect.

(3) Veḑĭ în anexe petiţiunea după copia sub No. 238 din portofoliul 47 de la Biblioteca Academieĭ Române.

(4) Veḑĭ pag. 126 a opereĭ d-luĭ Iuliu Vuia.

(5) Veḑĭ Papiŭ Ilarian. Discursul sĕŭ de intrare la Academie 1869. 8°, pag. 26.

www.dacoromanica.ro

Pesta, la 1815, cu scopul de a lucra pentru propășirea cultureĭ naționale era emulul luĭ Țichindeal.

Puține se sciŭ de Șincaĭ după 1812 până la mórtea luĭ templată în 2 Decembre 1816, la satul Scrinea din comitatul Abavivar lângă Casovia.

Décă Șincaĭ n'a scris nicĭ publicat nimica în aniĭ aceștia, totușĭ el cu Episcopul Vulcan, chiar și cu Bob, cu Petru Major (+ 1821) cu Vasile Aron (1770+1822), cu Ioan Barac, etc., formaseră un mediŭ noŭ ambiant, în urma mareĭ generațiunĭ a luĭ Samuil Clein, mort la 17 Maiŭ 1807 la Buda (1), în care mediŭ evoluțiunea culturală și maĭ ales națională a Românilor Ardelenĭ este asigurată. Cum să te îndoescĭ de acésta, pe cât timp sciĭ, că între 1812—1821, trăesc, care maĭ mult, care maĭ puțin, bărbațĭ de aceia despre opera cărora, ca și de ale luĭ Șincaĭ, censorele ungur putea ḑice: «*opus igne, author patibulus dignus?*»

*

Necontestat, repetim și aci, că mișcarea culturală și națională din Ardeal și Banat nu e cu totul străină la mișcarea culturală și națională din Principate. Insășĭ venirea luĭ G. Lazăr la Bucurescĭ probéză acéstă legătură de mișcare între Principate și Ardeal. Acestașĭ lucru probéză și aducerea de G. Asaki de profesorĭ ardelenĭ la seminarul din Socola în 1820.

Mișcarea culturală în ṭéra muntenéscă se manifestă prin lucrărĭ literare mult maĭ numeróse de cât cele ce—cum vĕḑurăm—le-a cunoscut și înregistrat d-l Gaster în Crestomatia sa.

Să amintim că Iosif Episcopul de Argeș (1793—1820) om cult, a stat în corespondență cu maĭ mulțĭ bărbațĭ ardelenĭ și că ne-a lăsat destule publicațiunĭ, maĭ ales eclesiastice. Să ținem sémă de lucrărĭ tipografice săvîrșite sub Metropolitul Dionisie Filite; să nu uităm pe Nicodin Greceanu de la Căldărușanĭ; pe Efrosin Poteca cunoscutul profesor și egumen de la Motru; să lăudăm numele Văcărescilor în persónă luĭ Iancu Văcărescu, fiul luĭ Alecu Văcărescu, care—scrie Al. Odobescu—îșĭ inaugura nemuritórea sa muză, încă maĭ înainte de 1821. Să aducem deosebite omagiĭ cronicaruluĭ excelinte Dionisie Eclesiarhul, cel care ne lasă «Cronograful» publicat de Papiu Ilarian în *Tesaurul* sĕŭ de monumente (T-II). De la Dionisie avem numeróse codice de documente copiate de el. Despre el am vorbit deja în un tom anterior.

Un loc de onóre va merita în istoria literatureĭ, Naum istoric și poet, ale căruia scrierĭ staŭ și până astăḑĭ în manuscript în bilioteca Academieĭ și pe aiurea (2).

(1) Veḑĭ discursul luĭ Papiŭ Ilarian pag. 119.

(2) D-l Erbiceanu a publicat din ele o mică culegere de versurĭ patriotice.

www.dacoromanica.ro

Rĕŭ am face de am neglige să memorăm despre boerul român Iordache Slătineanu, ale căruia case veniaŭ în strada ḑisă aḑĭ *nouă* şi în care apoĭ nu târḑiŭ se deschise primul teatru naţional. Crearea teatruluĭ naţional a preocupat pe Ioan Văcărescu. Acesta pe la 1818 vĕḑênd cum o societate de amatorĭ grecĭ puneaŭ în limba grécă piese germane şi francese, nu întîrḑie să traducă şi el pre Regulus, Hermiona, Grădinarul orb, din limba germană şi pe Britanicus al luĭ Racine, încuragiând traducerea Avaruluĭ de Molier. In 1818 pentru prima dată se şi represintă acéstă piesă cu junĭ elevĭ de la st. Sava. Iordache Slătineanu încă în 1795 imprimase la Sibiiŭ o traducere în versurĭ a tragedieĭ luĭ Metastasio: «*Achileus in Schiros.*»

Vom încheia acéstă listă sumară prin Paris Momuleanu.

Paris Momuleanu. Рóст | де | поезїй | ѿдекѫ | стихѹрй | акѹм ѧнтѫй алкѫтѹйте ѧ лймба рѡмѫнѣскѫ, un vol. de 66 pagine, 8° mic.

Tipărit la tipografia de la Cişméua luĭ Mavroghene 1817. (1)

Volumul începe cu:

Oda rîvnitóre spre învĕţătură.

Fraţilor simpatrioţĭ
Un veac noŭ ni s'aŭ ivit,
Cu bune luminĭ spre toţĭ,
Sciinţe aŭ înflorit.
Musicesc glas auḑim,
Chiamă, ne strigă pe toţĭ
Câţĭ în prostie dormim:
— Ce facem ca nisce morţĭ?

Ce ruşine să vedem
Alte limbĭ cum se slăvesc,
Iar noĭ încă nu putem
Să dăm rod gramaticesc,
Neam cu schiptru ce ne-aflăm
N'am putea 'n stare să fim
Limba nóstră s'o 'nvĕţăm
Cu ea să filosofim?

Nu am de a maĭ face biografia luĭ Paris Momuleanu: Eliad a scris'o şi tipărit'o, publicând, în tipografia sa, la 1837, ediţiunea «poesiilor» aceluia. Nu vom maĭ urmări pre acest vrednic scriitor petrecênd cu slujbă mică

(1) Veḑĭ Eliad, în prefaţa poesiilor luĭ Paris Mom., publicat de el la 1837.

www.dacoromanica.ro

de sigur, în casa boeruluĭ C. Filipescu. Scim că Iancu Văcărescu nu puţin a îndemnat şi inspirat muza timidă a luĭ Momuleanu. Cu bună sémă că şi poesiile luĭ Enache Văcărescu i-aŭ fost şcólă. In tótă vremea — ḑice Eliad — vedeam pe Paris Momuleanu ocupându se cu lucrările celor treĭ Văcărescĭ (1).

Intemeerea şcóleĭ române a luĭ G. Lazăr îĭ dete, maĭ ḑice Eliad, pricină să compună oda din care am adus câte-va versurĭ maĭ sus.

Paris cetia mult. El ceti nopţile luĭ Yung, meditaţiile luĭ Lamartin, diverşĭ filosofĭ. Aceste lecturĭ deteră condeiuluĭ sĕŭ astă melancolie, care cum afirmă Eliad, îl împinse spre óre-ce pesimisim. Acest pesimisim născu satira seaŭ cel puţin Portretul, Caracterul: «*Indignatio fecit versus.*»

Din volumul de *poesiĭ*, deosebim: Primăveara, Nóptea, Miezul nopţeĭ, Cocoşul, Clopotul.

Versificaţiunea luĭ Paris Momuleanu este, relativă cu timpul în care scrie destul de liberă şi adese chiar reuşită.

Despre *om* ḑice:

Tu eşcĭ dar fără de mórte,
Nu te teme de mormînt!
Nu se stinge-a ta fiinţă,
Ci te muţĭ de pe pămînt!

Un om care crede aicea în nemurire, cum să nu cânte *patria* şi să ḑică:

Dator e orĭ-care om
Patrieĭ unde a născut,
Sub orizonul în care
Sórele întâiŭ a vĕḑut...

Voĭ ceĭ născuţĭ, spre acésta
Sciţĭ cât sunteţĭ eĭ datorĭ,
Impliniţĭ dar datoria
Ca eroĭ triumfătorĭ!

Nu e locul să urmărim analisa poesiilor luĭ fugitive: epitafe, epigrafe, bilete, fabule. (2) Să nu uităm a menţiona versurile ceĭ-i-a inspirat deschiderea teatruluĭ naţional (pag. 111). La 1822 va cânta avenirea la tron a luĭ Ioniţă Sturdza Domnul Moldoveĭ (pag. 113).

Alt volum este cel cu titlul:

(1) Pag. II, edit. 1897.

(2) Compară *greerul şi furnica luĭ* cu cele ce pe atuncĭ şi de atuncĭ s'aŭ versificat în românesce pe aceste teme «Iată, jócă ne'ncetat dacă atuncĭ aĭ tot cântat! ḑice furnica către greer.

www.dacoromanica.ro

«Карактерꙋри»
Компꙋс де Парис Мꙋмꙋлѣнꙋ

Bucurescĭ. Tipografia de la Cişmeaua luĭ Mavrogheni 1825.

Ca publicaţiune, acéstă carte trece peste ţinuta de anĭ la care întindem studiul nostru actual, dar e probabil că multe din aceste «карактерꙋри» el le-a scris maĭ înainte de data publicaţiuniĭ cărţeĭ.

Acest volum de proză e caracterizat prin tendinţa luĭ Momuleanu de a băga în limba română o mulţime de vorbe nouĕ, de sigur maĭ mult din limba francesă împrumutate. Aşa aflăm vorbele: ambiţie, amic, bufon, venerat, voală (vual), graţie, a despera, desperat, definiţie, disputa, entusiasm, elocuenţie, jaluzie, jurnal, capriţiŭ, caracter, *consert* (ad. concert), onor, onest, superstiţie, etc.

Aci ne rĕmâne să probăm afirmaţiunea nóstră, că în adevĕr, nu numaĭ atâtea opere literare avem între 1812—1821, câte a cunoscut d-l Gaster. Din literatura anilor acestora vom cita următórele opere fără a le maĭ clasifica pe provinciĭ:

a). I. Chrisostomul. Apologie adecă cuvînt séŭ rĕspuns împotriva socoteliĭ celor fără de Dumneḑeŭ. Bucurescĭ, 1812 (1).

b). O psaltire din 1812 (2).

c). Aghiazmatar mic, Iaşĭ 1813.

d). Indreptărĭ moralicescĭ tinerilor fórte folositóre, cu cheltuiala jupânuluĭ Ioan Logofĕt neguţătorul şi cetăţénul din Temişóra, tipărite în Buda 1813, 8°.

e). Macarie Erom. Infruntarea Jidovilor, Iaşĭ 1813.

f). Moralicescĭ sentenţe séŭ folositóre pilde, traducere de Ioan Theodoroviciĭ românescul paroh în Pesta, Buda 1813, 8°.

Prof. M. Boiadji. Gramatica Macedo-Vlahică, 1813.

P. Major. Istoria bisericeĭ Românilor. Acéstă publicaţiune succede Istorieĭ pentru începutul Românilor.

P. Major este din mişcarea naţionalistă, romanistă până la exagerare. El afirmă, de exemplu, în istoria sa, că *toţĭ Daciĭ aŭ perit* sub urmărirea oştirilor luĭ Traian. Se explică asemenea exagerărĭ prin lupta nedréptă, neistorică, întreprinsă de uniĭ Ungurĭ şi Germanĭ, în solda Ungarieĭ, contra originelor latine ale naţiuneĭ române (3).

(1) Acéstă carte a fost tipărită din noŭ la mănăstirea Némţuluĭ 1816 prin Veniamin Costache. (Veḑĭ No. 5.787 de la Bibl. Urechiă şi No. 10.601 de la Bibl. Urechiă din Galaţĭ.)

(2) Veḑĭ cartea No. 11.307 de la bibl. Urechiă.

(3) Veḑĭ ce am ḑis noĭ înşi-ne despre aceste lupte în discursul de rĕspuns la acel de intrare în Academie a d-luĭ Vulcan.

www.dacoromanica.ro

g). *Anonim.* Gheografie séŭ scrierea pămêntuluĭ cu tótă cheltuiala luĭ Nicolau Nicola din Brașov 2 vol. Buda, 1814.

h). Calendar pe 1814. Buda.

i). Trista întêmplare a cetățeĭ Dresda de la spargerea podului încóce. Buda 1814.

k). Scurtă arĕtare despre luarea Parisuluĭ. Buda 1814.

l). *Andronake Donicĭ.* Adunare coprinḑĕtóre în scurt din cărțile împĕrătescelor pravile. 4 Iașĭ 1814. E dedicată Metropol. Veniamin Costache.

m). *Evghenie Bulgarul.* Adoleschiatiloteos, adecă îndeletnicirĭ iubitóre de D-ḑeŭ. Iașĭ 1814, tom. III este tot din Iașĭ de la 1819, traducere de Ieromonahul Antonie M. (1)

n). *Metrop. Veniamin.* Carte folositóre de suflet, despărțită în micĭ părțĭ, dintre care cea d'întâiŭ coprinde învĕțătura către duhovnic, a doua canónele sf. Ioan Pusnicul, care se sfătuesce către cel ce se mărturisesce, tălmăcită din limba grécă (2) Iașĭ 1814. O a 2-a edițiune sub Iω Mih. Gr. Suțul Vv. Iașĭ 1819.

o). *Alexie Lazăr*, publică în crăiasca tipografie de la Buda, în 1814, cunoscutul sĕŭ apel pentru publicarea uneĭ gazete românescĭ. Acest *apel* se află alipit la următórea publicațiune:

p). *Alexe Lazăr*, Intêmplările rĕsboiuluĭ Franțozilor și întórcerea de la Moscova . . . . tălmăcită de pre nemție de un iubitor de neamul românesc. Buda 1814 (3).

r). *Rumpf.* I. D. F. Arĕtarea stăpînireĭ | și a caracteruluĭ | luĭ Alexandru I Impĕrat a tótă Rusia. Intocmită prin . . . . iar acum pe românesce prefăcută și tipărită cu chipu împĕratuluĭ. 8° Buda 1815 (4).

s). Viața sf. Vasile cel noŭ și înfricoșatele vămĭ ale vĕzduhuluĭ și drépta judecată pe care le-aŭ vĕḑut Grigorie . . . . traducere tipărită sub episcopul Galaction la Râmnicul-Vâlceĭ în 1816.

t). Calendar pe lét 1816 Iașĭ. (?)

u). *Arĕtare* | despre starea | acestor nouă | introducere sholasticescĭ insti-

(1) Veḑĭ No. 8.885 Galațĭ.

(2) Veḑĭ No. 6.051 din Biblioteca Urechiă, Galațĭ.

(3) Am publicat deja aiurea *apelul* întreg al luĭ Alexe Lazăr.

(4) La finea cărțeĭ este o listă de abonațĭ interesantă:

Naționalul românesc din principatul Moldoveĭ (s'a abonat la exemplare) 415
Naționalul românesc din marele principat al țĕreĭ românescĭ 374
Național românesc din Craiova și Valahia mică 112
Național românesc din Ardealul vechiŭ și Ungaria 104

Cifrele acestea sunt elocinte: ele arată că relațiunile literare sunt perfect stabilite între toțĭ Românii.

www.dacoromanica.ro

tuturĭ | ale | ţĕreĭ românescĭ | sêrbescĭ şi grecescĭ | 8° Buda cu tipariul crăesceĭ tipografiĭ a Univesităţeĭ Ungurescĭ din Pesta, 1813.

Este o broşură de 62 paginĭ.

La pagina 42 sunt versurĭ dedicate preoţilor românĭ aceĭ factorĭ nedeajuns lăudaţĭ aĭ Românismuluĭ. Versurile aceste — dealtmintrelea nu prea recomendabile,—le credem de Ţikindeal scrise. Numele luĭ este aparent din literele iniţiale băgate une-orĭ chiar în corpul unor vorbe din primele treĭ strofe:

Чи́не по́ате мꙋлЦемИ
Пентрꙋ ѡ̂стен-ѣ́леле во́астре,
Кѫт сѫнт де ѡ̂би́цй а̂ грѫ̀й,
ИНимнлѡр но́астре
Бой протопресві́тери.

Орй ѧ̂ че а̂м вой кꙋ йнима,
Се вѫ а̂рѫтѣ́м а̂ но́астре рекꙋноцінце,
Ѧ̂се нꙋ ціи́м во́аѡ кꙋм кѫнта́
Кѫнтѣ́рй ДЄ бирꙋи́нце,
Лѫꙋдѫ́ндꙋвѫ

Нꙋмѧ́й ѻ̂ꙋнꙋл Дмнезе́ꙋ,
Л-а то́цй сѫ вѫ плѫтѣ́скѫ,
Нꙋ вѫ фіе ні́чй ѻ̂ꙋн рѫꙋ́,
Би́неле сѫ вил дѫрꙋѫ́скѫ:
Кѫ мꙋлт вѫ ѡстени́цй...

Maĭ urméză 5 strofe, apoĭ un apel, în prosă, la Românĭ, «млѫди́це но́бниле а́ле ве́кнлѡр рѡма́нй» din Banat, ţéra Ungurésca şi «*orĭ-unde vĕ aflaţĭ*» ca să ajute fondul şcólelor bănăţene.

Cartea se termină cu versurĭ la adresa împĕratuluĭ Francisc I:

Mulţĭ anĭ Francisc I-ul să trăiască,
Casa Austrieĭ să se măréscă,
Să pótă pe Românii toţĭ (?)
Şi pe aĭ lor nepoţĭ
Să-ĭ împĕrăţéscă
Ca să-ĭ fericéscă!

Aceste versurĭ apoĭ continuă a apela la toţĭ ca să dea care ce póte... Poetul ḑice;

www.dacoromanica.ro

Am nădejde că nu cer în deşert,
Nicĭ cu aceea ceva perd,
Că Românul va asculta
Şi ce va putea el va da.
Că la mulţĭ Românii daŭ
De la carĭ frăţĭ folosiaŭ.
Dar în aşa sfîntă fundaţie
Din inimă va ajuta,
Cu mână întinsă el va da.

Numaĭ să vadă el odată
Ce el de mult aştéptă
Preoţĭ şi dascălĭ luminaţĭ
Şi prunciĭ săracĭ ajutaţĭ...

Şi trecênd la o altă ordine de ideĭ, poetul face propagandă pentru episcop românesc. El cere:

«... Preoţilor stăpîn maĭ mare
La carele se închină norodul tare,
Din al lor ném şi viţă,
Cu el de o viţă şi sĕmînţă
Nu străin să-ĭ tălmăcéscă,
Ci românesce cu el să vorbéscă.

Şi apoĭ ca o marsilieză, versul chiamă pe toţĭ la lucru:

Din somn sculaţi-vĕ
Odată deşteptaţi-vĕ!
Póte că nu de mult dormiţĭ
Din nesciinţă necăjiţĭ?
De pe ochiĭ voştri lepĕdaţĭ negria,
Că acuma a sosit orgia:
Aŭ nu milostivul împĕrat
Scólă pedagogicéscă aŭ ridicat,
Care în vechiul Arad aşeḑată,
Românuluĭ să se înveţe e dată.
Multe vécurĭ aŭ trecut
Şi încă aşa scólă Românul n'a avut.

Cărticica se termină cu un epilog în prosă adresat «*iubiţilor cititorĭ.*»

www.dacoromanica.ro

Este un noŭ şi ultim apel la publicul român să dea darurĭ pentru şcólele înfiinţânde.

v). Datorinţile prebisterilor parohialnicĭ, din cuvîntul luĭ Dumneḑeŭ, a îndreptărilor sobornicescĭ şi a învĕţătorilor bisericescĭ, alcătuită întâia óră în Sant-Petersburg la anul Domnuluĭ 1776, după aceea cu blagoslovenia excelenţeĭ sale a Preaosfinţituluĭ şi prea vredniculuĭ arhiepiscop şi Metropolit al Carlovĕţuluĭ domnuluĭ Stefan, pe limba slavonă-sêrbéscă, pentru părţile cele chesaro-crăescĭ s'a tipărit în Buda cu tiparul crăesceĭ tipografiiĭ a Universităţiĭ din Pesta, la anul 1798 şi acuma din cuvînt în cuvînt în limba românéscă, cu acelaşĭ tipar, iarăşĭ în Buda s'a tipărit, la anul de la zidirea lumiĭ 7325, iar de la întruparea cuvîntuluĭ luĭ Dumneḑeŭ 1816, 1 vol. 4°.

x) Jucăria noroculuĭ séŭ istorisirea pentru principiul Меншчиков, carele pe vremea luĭ Petru cel mare aŭ fost slăvit în Europa.

Acum s'aŭ tălmăcit pe limba românéscă cu óre-care adăogite cuvinte, spre podóba limbeĭ şi a buneĭ înţelegerĭ, prin prea cucernicul Protoiereŭ a tótă Moldavia Lazăr Asaki, în oraşul Iaşuluĭ la anul 1816, in 8° mijlociŭ, fără nume de tipografie.

Dedicată luĭ Veniamin Metropolit.

«Mĕ rog să bine voiţĭ a-mĭ da cutezare către maĭ multe ostenele a tălmăcireĭ ithicescilor cărţĭ, cu care îndeletnicindu-se iubitoriĭ de cetire patrioţiĭ limbeĭ românescĭ, să se îndemne a fi următorĭ strămoşilor sĕĭ Romanĭ, a cărora măritele fapte pînă astăḑĭ de tótă lumea în dreptate sunt lăudate.—125 paginĭ.

y) Regulele scolastice care sunt orînduite şi aşeḑate pentru ţinerea şi procopséla şcólelor românescĭ din ţéra Unguréscă. — Buda 1816.

z) Esop. Viaţa şi pildele prea înţeleptuluĭ Esop I vol. 8° Sibiŭ 1816.

aa) Gavril Exarh, Metropolit de Kişinĕŭ. *Molebnic* tipărit în eparhicésca Metropolie a Basarabieĭ în sf. Metropolie a Chişeneuluĭ şi Hotinuluĭ. 1 vol. in 4° Octombre 1816.

bb) Kampe I. H. Descoperirea Americeĭ 1-iŭ vol. in-8° Buda 1816.

cc) Montan G. Strĕinul în Pesta; aduce o vorbire între un strĕin din ţéra turcéscă şi un cetăţén din Pesta.—Buda 1816.

dd) Бѹковнѫ, pentru învĕţătura pruncilor de a se deprinde atât cu cunóscerea slovelor la slovenire şi la cetanie, cât şi la rînduiala vecernieĭ, intrăreĭ şi sf. leturghie. S'aŭ tipărit (in-8°) în privigheliata tipografie a domnuluĭ Franţ de Ţobeln din Braşov, prin tipograful Frederic Herfurt, 1817.

ee) Sfintele şi dumneḑeescile leturghiĭ acelor dintru sfinţiĭ părinţilor noştrĭ, a luĭ Vasile celŭ mare, a luĭ Іωаннъ Zlatoustъ şi a Преждеѡсвѧщенніи.

Acum într'acestaşĭ chipŭ tipărită întru дѣнтѫ domnie a Prea Lumina-

www.dacoromanica.ro

tuluĭ Domn Іѡ Іѡаннъ Gheorghe Caragea Voevod, cu blagslovenia Prea osfinţituluĭ Mitropolit a tótă Ѹнѝровлахіа Кіриѡ Кѵръ Нектáріє ѧ сфнта Єпископіє ѡ Рж҃ Лѣт ,аѡзї de d-l Dumitru Michailo tip. Ры҃. Un volum In-4° La fine, pe verso fileĭ ѣд Michailo Popovicĭ tipograful cere iertare de greşelele strecurate în cuvintele slave.

ff) Noul testament tipărit cu cheltuiala rosienesceĭ însoţirĭ a Biblieĭ, Sant Petersburg 1817.

gg) *Silvestru Stareţ de Neamţu şi Gregorie*: Tălmăcire pe scurt din cea pre larg a luĭ Nichifor Calist. Xantopolul la axifonele celor 8 glasurĭ, care cu blagoslovenia prea sf. Metropolit al Moldoveĭ Veniamin.... 8° Mănăstirea Némţu, 1817.

hh) Invĕţătura complectă şi sistematică a întregeĭ sciinţe comerciale, pentru usul comercianţilor, cu deosebire a şcólelor comerciale. Tradusă din originalul german şi înavuţită cu multe adaose şi editată în tipografie la Iaşĭ 1817 1 vol. in-4°.

ii) П Є Д Я Г О Г І Я
ШИ
МЄѲОДІКЯ
ПЕНТРѸ
ѧвѫцѫторій
СКОАЛЕЛѡР ѿрѫшенеіцій ШИ СѫТЕІЦІЙ
Дє
ВІЛЛОМ,
АКѸМ
ѧтѫю пре лимба Дакѡ-Ромѫнѣскѫ
традѸсѫ ШИ префѫкѸтѫ
Дє
Наѹм Петрович
âл фѸндѸсѸрилѡр СКОАЛЕЛѡР Дє лѣцѣ гречѣскѫ
неѹнитѫ націѡнале ѧ крѫимѣ Оѹнгаріей
крѫеск перцептор.
Ла Бѹда
ѧ крѫѧскѫ тіпографіє â Оѹніверсітáтей
Оѹнгаріен.
1818.

Fila 2. Dedicaţiune: Mult onoratuluĭ domn Nicolae Popovicĭ al şcólelor naţionale de l. g. n. pe tractul Cianaduluĭ localnic Director, ca unuĭ ade-

www.dacoromanica.ro

vĕrat patron şi necontenit rîvnitor al bunuluĭ de comun, se dediéză (дєдїазꙁ) acéstă carte ca un semn al preţuiriĭ ceĭ (чєїй) adevĕrate, cu care îl întêmpinéză prefăcĕtorul.

Domnule,

Incă în anul 1816 am lăsat naţieĭ Mele o însciinţare, prin care am arĕtat, că am tălmăcit Pedagogia şi Metodica luĭ Vilom pre limba românéscă, precum nu mĕ îndoesc că ţĭ-aŭ fost cunoscut. De mult aşĭ fi dat eŭ acea carte la tipar, dară se poftea mare cheltuială spre tipărirea eĭ şi mie acea cu adevĕrat îmĭ lipsea; şi pentru aceea perdusem tótă nădejdea, ba neputênd eŭ afla de acea óră pe nimenea, căruia fiindu-ĭ cultura iubiteĭ naţieĭ românescĭ de inimă lipită, să-mĭ dea mână de ajutor, ca să plătesc tipografieĭ, coprinḑêndu-mĕ o nespusă întristare şi vĕḑêndu-mĕ pre mine cufundat într'un ocean de grijă, a căruia cumplite valurĭ se îmbărbătasc a mĕ înghiţi, mĕ luptam cu desperaţia. ¡Decĭ supĕrat fiind eŭ şi scârbit întru acest chip, începuĭ a cumpăni pe toţĭ iubitoriĭ de cultură naţională, nădăjduind fórte că voiŭ da de unul, care descoperindu-ĭ maĭ sus ḑisa lipsă a mea să alerge a mĕ ajutora întru acest lucru; şi cu adevĕrat nădejdea mea, nu fu deşartă, căcĭ aflaĭ pe unul. Dară pre cine? Pre Domnia Ta! Domnule! Pre mine nu dóră dobînda seaŭ altă óre-care urîtă patimă m'aŭ îndemnat ca să cercetez întru acéstă păşire a mea, ci tocmaĭ meritele cele multe şi marĭ ale Mărieĭ Tale, care maĭ de mulţĭ anĭ prin ostenele întru plămădirea bunuluĭ de comun şi al patrieĭ mărturisite şi publicumuluĭ prea bine cunoscute, ţi le-aĭ sciut agonisi; apoĭ mărimea sufletuluĭ cu care în anul 1816 întru crescerea fundusuluĭ şcólelor legeĭ nóstre naţionale generalnic o mie de florinţĭ în banĭ gata a cinsti te-aĭ învoit, aşeḑarea şcólelor din tractul Cianaduluĭ ocârmuireĭ d-tale de la Inălţatul Concilium locumtenenţiale al Ungarieĭ milostivesce încredinţate ca un adevĕrat rîvnitor al cultureĭ, înţelepţesce le ocârmuescĭ, şi pre tinerimea scolastică română a aceluiaş district, ca un bun părinte, o ducĭ de mână la învĕţătură, o îmbrăţişezĭ, o miluescĭ şi cu cărţĭ scolastice, cu fórte mic preţ, ba şi în cinste o mângâezĭ; aceste virtute şi mărime a sufletuluĭ, ḑiseiŭ, m'aŭ îndemnat a te cerceta, ca să cer şi eŭ ajutor de la Domnia Ta întru tipărirea opusuluĭ acesta. Şi de aşĭ scri eŭ cu condeiul de fier pre o tablă de aramă, încă nu aşĭ putea însemna din destul blândeţele şi mărimea sufletuluĭ a d-tale, cu care fiind aicĭ la mine în Buda şi descoperindu-ţĭ eŭ grija şi scopul meŭ, ca un adevĕrat patron îmĭ rĕspunseşĭ; «Domnule, scopul d-tale cunoscut îmĭ este, şi de cartea care voescĭ să o daĭ la lumină sciŭ prea bine; pentru aceea tocmeşce-te maĭ înainte cu tipografia pentru preţul tiparuluĭ,

www.dacoromanica.ro

că eŭ nu voĭ fi strĕin a-ţĭ da ajutor la cheltuială şi mĕ bucur că îţĭ pot fi întru ajutor la un lucru ca acesta.» O de veşnică laudă, veşnic exemplu! O preţuită raritate a vĕcului acestuia!

La nisce cuvinte dulcĭ şi mărite ca acestea, care pre însuşĭ Democrita Atineanul îl ruşinĕză, tocmaĭ împietrită mi-ar fi inima, dacă nu ar juca de bucurie; şi pentru aceea eŭ, domnule, şi făcĕtorule de bine, dedicându-ţĭ acéstă carte cu cuviinciósă reverinţă, de tot te încredinţez, cum că Domnia Ta, după vrednicia duhuluĭ celuĭ mare, de tótă naţia tot-d'a-una şi pururea lăudat veĭ fi. Acéstă carte e întâiul rod al ostenelelor mele, apoĭ şi dumnĕ-ta eştĭ cel d'întâiŭ, carele a alergat gata fiind, a da ajutor unuĭ naţionalist; mĕ rog dar să primescĭ acéstă dedicaţie ca un semn al veneraţieĭ mele, care d-tale ca unuĭ patron al sciinţeĭ lor şi al tinerimeĭ românescĭ, a-ţĭ mărturisi dator sunt. Prin acéstă nobilă păşire de noŭ mărturisişĭ, lăudate domnule, înaintea luĭ D ḑeŭ şi a naţieĭ, cât de adînc zace luminarea neamuluĭ meŭ românesc la inima Domnieĭ Tale şi pentru aceea fiĭ încredinţat, cum că acéstă faptă vrednică de laudă, cu cununĭ de dafin neveştejite următorilor noştri spre pomenire, se va încorona. Domnule, mulţĭ sunt chiemaţĭ iară puţinĭ aleşĭ. Apoĭ iată că iubitul nume al Domnieĭ Tale nicĭ o rugină a timpurilor nu-l róde, ci cu cântarea luĭ Amfion va fi mărit. Maĭ încolo, ca să-ţĭ arĕt şi maĭ apriat simţirile cele din lăuntru ale inimeĭ mele, ḑic: că nu vor sci nicĭ chiedriĭ Libanuluĭ bătênd cu ramurile, nicĭ Appollo bătênd în strună şi alăuta sa, a se trufi aşa, cât mĕ voiŭ sci eŭ, avênd aşa duh mare şi nepreţuit, cum e al d-tale, ca pe un patron al bunuluĭ de comun şi al fericireĭ naţionale de a-l mări. Rog, întru altele, pre milostivul Dumneḑeŭ, ca să se îndure cu mila sa cea bogată a te dărui cu aniĭ luĭ Nestor, să-ĭ petrecĭ sănătos şi întru destulare în sînul familieĭ, spre folosul de comun şi spre mângâerea mea, precum şi spre ajutarea celor-l-alţĭ, carĭ asudă scriind pentru luminarea neamuluĭ, una poftind, ca şi mult doritul fiŭ al d tale Georgie, care de astă dată, pentru luminarea şi procopsirea luĭ, se află în Viena *custându-l* Dumneḑeŭ îndelungat, să urmeze virtuóselor fapte a d-tale; şi îmĭ pare rĕŭ că nu pot scrie maĭ încolo, de óre-ce tocmaĭ în ceasul acesta mĕ coprinse o céţă de bucurie, care îmĭ răpi condeiul din mână şi o săgĕtă ascuţită de dulcéţa reverinţeĭ către persóna d-tale îmĭ pătrunse inima. Scris'am la Buda în 1 Iunie 1817.

Al d-tale adevĕrat preţuitor H. Petrovicĭ.

Către cititorĭ,

Iată iar o carte! Acum aŭ năvălit toţĭ din tóte laturile a scrie cărţĭ, ca

www.dacoromanica.ro

și când noĭ nu am avea alte grijĭ, pe vremile acestea slabe, ci să cumpĕrăm cărțĭ.

Așa ḑic și eŭ iubite cititorule. Insă ia în socotință vremile cele de demult și le cércă, apoĭ veĭ afla că de când s'a făcult lumea acésta, aŭ fost anĭ și bunĭ și rĕĭ, precum și pe vremile nóstre și toțĭ scriitoriĭ altor némurĭ, precum sunt Nemțiĭ și a., nu aŭ încetat a scrie încă din an în an, ba din zi în zi s'aŭ înmulțit și se înmulțesc; apoĭ poporul nicĭ odată nu se vaeră că sunt anĭ slabĭ și nu póte cumpĕra cărțĭ. Nu socoțĭ, iubite cetitorule, precum nicĭ eŭ nu pot crede, cum că frațiĭ noștri Nemțiĭ, Unguriĭ și Sêrbiĭ sunt toțĭ cu mic, cu mare, avuțĭ și bogațĭ și pentru aceea ușor pot cumpĕra cărțĭ de citit, iar Românii ar fi cu mic, cu mare, neavuțĭ și săracĭ și pentru aceea cu nevoĭe pot cumpĕra cărțĭ; nicĭ de cum: Nemțiĭ, Unguriĭ și Sêrbiĭ aŭ în mijlocul lor fețe vĕḑute în tot felul de caractere, aŭ preoțĭ, învĕțătorĭ, negustorĭ, maisterĭ, și lucrătorĭ de pământ bogațĭ și săracĭ; apoĭ cum că și nația românéscă are tóte aceste trepte între mădularele eĭ, cine cutéză a ḑice ba? Unde zace dară vermele? Vermele zace în neiubirea de cetire, adecă ceia ce citesc bărbătesce la cărțĭ, pentru ca să se lumineze, iară aceștia încă nu 'șĭ-aŭ luat rostul către cetire, și pentru aceea sunt cam recĭ la cumpĕrarea cărților. Óre este acéstă carte, care eŭ acum o trimit în mijlocul publiculuĭ, spre vr'un folos, seaŭ dóră de prisosit, aceea va judeca cititorul; eŭ cu aceea mĕ mângâiŭ, că am scris'o. Sciŭ că multora va plăcea, iar unora nu. Insă și aceea caută să luăm în socotință, -că mulțĭ sunt pentru carĭ nicĭ o carte nu e de folos! oh jale! Mulțĭ se află, carĭ rĕmân lipițĭ de metodul lor măcar că acela nu se póte ḑice metod. Mulțĭ socotesc cum că o întocmire nouă a școlelor ar fi păgânatăte și blăstem pe capul lor. Eŭ pentru toțĭ aceia nu scriŭ, și nicĭ va putea cine-va scrie pentru dînșiĭ.

Spre învĕțătoriĭ ceĭ tinerĭ și spre aceia, carĭ maĭ înainte de a păși la trépta învĕțătorieĭ, aŭ gustat învĕțăturĭ pe la scólele cele marĭ, și carĭ iubesc pe tinerimea și e spre crescere încredințată, precum și spre D. D. Catiheți, carĭ sunt îndatorațĭ a adăpa pre pruncĭ cu laptele creștinătățiĭ și a da sfat și mână de ajutor învĕțătorilor întru crescerea tinerimiĭ, spre acestia, ḑiseĭ, am aruncat eŭ ochiĭ meĭ, voind a le împărtăși lor prin acéstă carte sfat și nište mijlocirĭ, după carea s'ar putea îmbunătăți întocmirea cea din lăuntru a școlelor prin orașe și prin sate. Când voim să îmbunătățim starea scólelor prin orașe și prin sate, lipsesce să ne întórcem către D. D. Parochĭ și Catiheți, cerênd de la dînșiĭ ajutor, pentru că eĭ, ca nisce părinți duhovnicescĭ, aŭ mare încurgerĭ la părințiĭ pruncilor și a comunitățiĭ și apoĭ mult vor putea face alăturea cu învĕțătorul și tocmaĭ pentru aceea am îndrăsnit, și în prefața acésta, dară și în carte, la maĭ multe

www.dacoromanica.ro

locurĭ, a vorbì despre dînşiĭ; cred că cu acésta nu i-am vătĕmat şi uşor mĕ vor ertà.

Dară pentru cine scriĭ tu cartea ta? Şi cum se chémă? Pentru cine scriŭ eŭ cartea mea, ţi-am arătat maĭ sus. Iară cum se chémă, aĭ vĕdut din titula la început, adecă: Pedagogia şi Metodica.

Ce este pedagogia? Este o măestrie, care ne învaţă a cresce pruncul, saŭ să grăesc maĭ desvĕlit, care ne învaţă a cresce în prunc inima curată şi sufletul bun şi înţelept, pre amîndouĕ acestea a cunósce şi pre ele întru prietenie a le aduce. Iată-ţĭ pedagogia. A cresce inima curată şi nestricată în prunc, apoĭ a hrănì sufletul bine şi înţelepţesce, nu e lucru aşà uşor, precum se vorbesce cu gura. Acì se cere învĕţătură, acì lipsesce înţelepţie şi băgare de sémă, acì trebue să fie regule, peste carĭ nicĭ odinióră să nu se păşéscă, şi tóte aceste se cuprind în pedagogie. Acéstă învĕţătură, adecă pedagogia, în vremile cele vechĭ, ba până la anul 1812 nouĕ necunoscută ne-aŭ fost. Maĭ întâiŭ aŭ scris pedagogia pentru învĕţătorĭ românescĭ şi sêrbescĭ cel de veşnică pomenire vrednic Inalt Consiliar şi al şcólelor naţionale de L. G. I. în crăimea Ungarieĭ maĭ marele inspector, precum şi la M. deputaţie, care ocârmuesce fundurile aceloraşĭ şcóle, purtătorul de preindium D. Uroşie Ştefan Nestorovicĭ, care acuma se predă ascultătorilor întru amîndouĕ şcóle preparande.

Ce este metodica? Moşul Dositeiŭ, al căruia nume neuitat va rĕmâné, ḑice într'un loc: «Ce folos am eŭ că m'a învĕţat tatăl meŭ ca să nu înşel pe nimenea, dacă nu m'aŭ învĕţat ca pre mine nimenea să nu mĕ pótă înşelà.»

Aşà dară nu este destul aceea numaĭ să crescĭ pruncul, ci trebue să-l şi înveţĭ, şi atuncea va fi deplin crescut. Apoĭ acésta ne învaţă metodica. Ne învaţă a cetì, a scrì, a cunósce sfînta lege şi limba maiceĭ, a cunósce lumea şi ómeniĭ şi înţelepţesce a gândì şi a judecà. Carele va sci acestea, pre acela nimenĭ nu-l va puté înşelà. Şi cine se va nevoì a înrădăcinà tóte acestea la inima pruncilor sĕĭ, acela e norocos şi prea norocos.

Decĭ Pedagogia şi Metodica e pentru toţĭ, şi pentru tată şi pentru mamă, iară maĭ vîrtos pentru învĕţător scrisă, că nicĭ învĕţătoriĭ nu sunt vitregĭ învĕţăceilor lor, ci adevĕraţĭ părinţĭ, altmintrelea rĕŭ! O iubiţilor învĕţătorĭ, să aveţĭ cartea acésta tot-deauna în mână, şi folosiţi-vĕ dintr'însa în cât puteţĭ; apoĭ folosul, crescerea, luminarea şi procopsirea învĕţăceilor voştri tot-deauna înaintea ochilor să vĕ fie, socotind că prunciĭ sunt podóba şi nădejdea naţieĭ şi a ţĕriĭ. Fiţĭ bărbaţĭ şi sîrguitorĭ, faceţĭ, lucraţĭ, în cât puteţĭ, apoĭ şi D-ḑeŭ va da vouĕ binecuvîntarea sa cea cerésca!

Acéstă carte este întâiul rod al ostenelelor mele, care eŭ pentru naţia mea cu bucurie le-am vĕrsat, şi pentru aceea te rog, iubite cetitorule, ca

www.dacoromanica.ro

să o primescĭ cu bucurie; póte că nu va fi scrisă după gustul tău, încă şi greşale multe veĭ aflà într'însa, însă gândesce-te că şi eŭ sunt om, carele nu pot face tuturora pe plăcere şi pot adesea-orĭ greşì (ca omul!); apoĭ fă bine şi mĕ iartă; când scriiam la Buda în 1 Iulie 1817.

Al tĕŭ preţuitor fierbinte, I. Petrovicĭ, K. Preceptor.

ee) Manuductor pentru дѣцѣторїй сколастїчешй саѹ дрептáрѣ кѣтрѣ дѣплинѝре â дирегѣторíей дѣцѣторешй, in-8° Buda 1818. Cartea cuprinde neologisme ca: a продѹче, континѹйре, regretă, lipsa de cunoscinţă a pedagoghieĭ şi aduce мотйве, metodiceĭ precum şi a *drepteĭ gândirĭ*, факѹлтате de a cunósce, negative, посїтиве . . . . . *cultivirea* omuluĭ — бѹнѣ кѹлтивàре, *clasificaţii*, натѹрѣ, cultura maĭ înaltă, modestie, delineaţie (desemn), objecturile învĕţăturiĭ, condiţia boneĭ stărĭ, cultivirea intelectuluĭ, mapa—globul, potea=puté, потерилор есенциалѣ, scote=scóte, lontru=lăuntru, проспект, pote=póte, медод, серноситàте, інкоче=încóce, специàлѣ старе, a luà séma, бон-спорю, конспект, че, mod, окасїе, ideile, капацїтàте, скоалѣ de індѹстріе, ефект, коноскѹт, формалѣ, caracter, дисциплинѣ. E o compilaţie după educatorul *Nimaer*, ḑice însuşĭ anonimul compilator în prefaţa sa:

«O de-ar lucrà fiesce-carele în sfera sa în acésta atâta cât şi ce el póte şi decât să pérdă timpul cu nădejde spre ajutor străin, maĭ bine ale sale poterĭ să le întrebuinţeze.»

Vĕḑuta cărţeĭ.

Comune observaţiĭ despre cultivarea învĕţătoruluĭ poporalnic şi naţionalnic de legea grecéscă neunită şi despre preţuirea hărnicieĭ luĭ către cuviinciósa împlinire a dregătorieĭ sale.

ff) Л Є Ц Ю Й Р Є

à пр·к дѣлцàтѹлѹй ши пр·к православникѹлѹй
дóмн ши ѡвлѣдѹитóрю à тоатѣ Оѹгровлахїѧ
Ї҃ѡ Ї҃ѡан Геѡргїе
Караѹ҃к вв.
кѹ тóатѣ келтѹѧла дѹмн·клѡр
Константин Каракáш, Дохтор,
ши
Дѹмнѣлѹй Рѣдѹкáнѹл Клничѣнѹл,
бив вел стóлник, ши
Дѹмнѣлѹн Дѹмитрáке Топличáнѹл,
бив вел слѹцéр,
типѣрйтѣ ѧ привилегїѧта типогрáфїе а дѹмн·клор,
чишм·коа рѣпосáтѹлѹй ѯтрѹ фернчѝре

www.dacoromanica.ro

Домн МАВРОГЕНИ
дни Бѹкѹрѣщи
1818.

Pe contra-pagină gravura cu marele sigiliŭ, încunjurat cu mărcile judeţelor. Acest sigiliŭ este cel următor:

Sub sigiliŭ, întărirea de mână din 1819 Ghen. 1 a Mareluĭ Logofĕt în cuprindere:

«Acéstă pravilă a pămîntuluĭ, întocmaĭ după cea grecească, s'aŭ dat a fi la logofeţia departamenţuluĭ străinelor priciní, ca să fie în păstrare deapururea în mânile celor după vremĭ condicarĭ, împreună cu cea grecéscă, ca să se mărturiséscă şi pricinile de judecăţĭ ce se vor întîmplà.»

Urméză fila cu chrisovul de promulgare a pravilelor luĭ Caragea din 1817,

hh) Manuductor pentru învĕţătoriĭ scolasticĭ, Buda 1818.

ii) Al. Beldiman, Mórtea luĭ Abel, tălmăcită din l. francesă, 1 vol. in-8°. Buda 1818.

Vorbind de Marele Postelnic Alex Beldiman, e locul să amintim iar că în 1820 el a dotat limba românéscă cu încă douĕ cărţĭ:

Istoria luĭ Numa Pompiliu, tradusă din francesă în ţilele prea luminatuluĭ Domn al Moldoveĭ M. G. Suţul VV., 2 tomurĭ in 8°, 1820; şi

Tragedia luĭ Orest, traducere imprimată la Buda în 1820 «*spre procopsirea némuluĭ românesc*». Acéstă traducere, cum dejà acum am arătat, erà gata încă cu treĭ anĭ înainte şi a fost încredinţată luĭ Zacharia Carcalechi, care o tipărì numaĭ la 1820.

De la Alex. Beldiman avem şi «*Alexie saŭ Căsuţa din Codru.*»

www.dacoromanica.ro

kk) Agapie Criteanul Aghioritul, traducere de Sofronie Episcopul Huşilor, slujba S-tuluĭ mucenic Modest, arch. Ierusalimuluĭ, mănăstirea Némţu 1818.

ll) Const. Diaconovicĭ (Loga) Ortografia saŭ drépta scrisóre pentru îndreptarea scriitorilor românescĭ, 1 vol. in-8°, Buda 1818.

mm) Efrem Surul, Cuvintele şi învĕţăturile prea cuviosuluĭ părinteluĭ nostru Efrem Surul, care se cuprinde întru întâia carte, tălmăcite adică maĭ înainte, dar urmate şi tipărite în ḑilele bine credinciosuluĭ şi de Hristos iubitoruluĭ Domn Scarlat Alex. Calimach V. V., cu blagoslovenia şi îndemnarea P. S. S. Archiepiscop şi Mitropolit al Moldoveĭ Kiriŭ Kir Veniamin. După ale căruia întocmirĭ greco-latine s'aŭ şi urmat şi s'aŭ îndreptat spre folosul de obşte, pe vremea prea cuvioşieĭ sale Kir Ilarie. In tipografia sf. mănăstirĭ Némţul la 1818, 1 vol. in-4°.

nn) Blaichard (C.), Plutarchion ream. pe scurt scrierea celor marĭ vestiţĭ bărbaţĭ, etc. Buda 1819.

oo) Cărticica năravurilor bune pentru tinerime, tălmăcită din nemţesce, 1 vol. in 8°, Sibiiŭ 1819 (1).

(1) Se maĭ pot cita aci şi alte opere române saŭ şi grecescĭ în legătură cu Românii, tipărite între aniĭ 1813 până la 1821 după catalogul Academieĭ Române şi anume:

Bobb I. Cuvîntărĭ (1813), Ceĭ de obşte articulĭ pentru toţĭ (Buda 1813), Invĕţătura pentru ispovedaniĭ (Rîmnic 1813) Invĕţătură pentru agonisirea vieţeĭ de vĕc (Buda 1813). Liturghie de Rîmnic (1813). Asemenea de Têrgovişte (1813). Σύνοψις μεγάλη (Iaşĭ 1813). Catechismul cel mic (Buda 1814). Versurĭ la nascerea Domnuluĭ (Buda 1813). Kekagarion (M-rea Némţu 1813). Scara prea Cuviosuluĭ Ioan (M-rea Némţu 1814). Polileul (Buda 1814). Urmarea întru Dumineca Pascelor (M-rea Neamţu 1814). Catechismul cel mare (Blaj 1815). Cel mic şi cel mare îngeresc chip (M rea Némţu 1815). Cele 9 cântărĭ din Psaltire (Iaşĭ 1815). Evhologhion (Blaj 1815). Cinst. Paraclis al sf. Haralambie (1815). Istoria Biblicéscă (Buda 1815). Napoleon Bonaparte (Buda 1815). Naum Petrovicĭ, versurĭ (Buda 1815), Ponturĭ alcătuite (1815). Alezandru I. (Buda 1815). Séraphin, Dissertation sur les fièvres (Paris 1815). Sfatul maiceĭ (Buda 1515). Slujbă la pomenirea sf. Prooroc Isaia (1815). Tincovicĭ, cântărĭ dumneḑeescĭ (Buda 1815). Tincovicĭ. Inţelepte învĕţăturĭ Buda (1815). Vrednică de pomenire biruinţă (Buda 1815). Acathist (Blaj 1816). Apocalipsul (Buda 1816). Ἐπιτομή, adică arĕtare (M-rea Némţu 1816). Hrysun engolpion (1816). Intrebătóre rĕspunsurĭ (M-rea Némţu 1816). Invĕţătură pentru ferirea bólelor (Buda 1816). Octoih (M-rea Neamţu 1816). Rînduiala sfinţireĭ apeĭ ceĭ micĭ (Buda 1816). Typicon (Iaşĭ 1816). Triodion (Buda 1816). Κυριακοδρόμιον (Iaşĭ 1816). Κώδιξ πολιτικός, I III (Iaşĭ 1816). Adunarea cuvintelor (M-rea Némţu 1817). Bene, Scurtă învĕţătură pentru vĕrsatul cel mânt. (Buda 1817). Calendar (Buda 1817). Calendar (Sibiŭ 1817). Catavasier (Sibiŭ 1817). Ciasoslov (Iaşĭ 1817). Datorinţele presbyteriler (Buda 1817). Evanghelie Blaj 1817). Gromovnic (1817). Psaltire (Iaşĭ 1817). Psaltire (M-rea Némţu 1817). Strastnic Blaj 1817). A. Sturza, Betrachtung (Leipzig 1817). Ἀκολου-

www.dacoromanica.ro

Trebue să înregistrăm din manuscripte unul care arată preocupaţiunea unor scriitorĭ de sciinţa versificăreĭ române. Mihalache Părtrescu Paharnic prescrie «*Meşteşugul stihurilor*» la 1816 (1).

Am adus maĭ sus un bogat *elenc* de bibliografiĭ, în care se cuprinde o bună parte din producerile literare ale naţiuniĭ române până la 1821. Nu vom esita de a amintì acum şi acésta, că primul *sonet* al limbeĭ române în Moldova este din anul 1821 şi că e datorit tot luĭ Gheorghe Asaki şi că tot simţirea naţională îl inspiră.

Prea puţin cunoscut fiind acest sonet patriotic, credem util a-l reproduce aci:

θία τῆς Παρασκευῆς (Iaşĭ 1817). Διδασκαλία ἐντελὴς συστηματικὴ (Iaşĭ 1817). Catihisis (Iaşĭ 1818). Catavasiariŭ (Buda 1818). Hrismos adică Proorocie (1818). Intrebătóre rĕspunsurĭ (M rea Némţu 1818). Invĕţătură pentru facerea pâneĭ (Iaşĭ 1818). Liturghiile (Iaşĭ 1818). Maĭ înainte gătire spre cunósterea de Dumnedeŭ (Buda 1818). Noul Testament (M-rea Némţu 1818). Psaltirea (Buda 1818). Octoih (Iaşĭ 1818). Psaltirea (Chişănăŭ 1818). Psaltirea (Iaşĭ 1818). Acathist (Buda 1819). Adunare de câte-va rugăciunĭ (1819). Apologhia (Bucurescĭ 1819). Cărticică îndemânatecă (Iaşĭ 1819). Molitvénic bogat (Bucurescĭ 1818). Om de lume (Viena 1819). Psaltire (M-rea Némţu 1819). Scurtă russască gramatică (Chişinăŭ 1819). Calendar (Sibiŭ 1820). Cărticică ce coprinde rînduiala sânţireĭ bisericiĭ (Chişinăŭ 1820). Invĕţătura theologhicéscă (Sibiŭ 1820). Ioan Gură de aur, Cuvînt (Bucurescĭ 1820). Molitvenic (Chişinăŭ 1820). Prale Mold., urmărĭ pe mormînt (1820). Psaltire (Bucurescĭ 1820). Γενικὴ ἱστορία, (Iaşĭ 1820). Πολυζώη Κόντου, Ἠθικαὶ φαντασίαι, (Bucurescĭ 1820). Τὸ Ψαλτήριον, (Bucurescĭ 1820). Πολυαίνου Διατριβή, (Iaşĭ 1820). Ἀλφιέρου Φίλιππος, (Bucurescĭ 1820). Ἀλφιέρου Ὀρέστης, (Bucurescĭ 1820). Βολταίρου Βροῦτος, (Bucurescĭ 1820). Μερόπη (Bucurescĭ 1820). Barac, Risipirea Frusalimuluĭ (Bucurescĭ 1821). Athanasie cel mare, întrebărĭ şi rĕspunsurĭ theologice (Bucurescĭ 1821). Bordeiul indienesc (Iaşĭ 1821). Calendar (1821). Carcalechi biblioteca românéscă I (Buda 1821). Culegere a multor rugăciunĭ (Buda 1821). Cuvînt pentru preoţie (Bucurescĭ 1821). Istorie biblicéscă (Buda 1821). Evanghelie (M-rea Némţu 1821). Sfătuirea de la comitetul bibliceştiĭ rosienescĭ societăţiĭ (Chişinăŭ 1821). Ukazul împărăteşciĭ sale mărirĭ (1821).

Διάλογοι Φωκίωνος ὅτι | οἰκειότατον τὸ ἠθικὸν πρὸς τὸ | πολιτικὸν | ὑπὸ *Μάδλη* μεταφρασθέντες δὲ | ὑπὸ τῆς νεάνιδος | *Αἰκατερίννης Σούτζης*, || Καὶ | ἐκδοθέντες ὑπὸ | Θεοδώρου Νέτρη. |

4° Ἐν Ἰασσίῳ, 1819.

Dedicată Dómneĭ Eufrosina Kalimah Σούτζου β. 6. a Ungro-Vlahieĭ.

Τῇ | ἐκλαμπροτάτῃ καὶ θεοσεβηστάτῃ.

Δόμνῃ.

Μεγαλοπρεπεστάτῃ πάσσης Οὐγγροβλαχίας Κυρία, Κυρία | Εὐφροσύνῃ Καλλιμάχῃ. | Σούτζου β. 6. ἀρετώσῃ. γυναικὴ. | τὴν παρούσαν βίβλον. | μετὰ. τῶν. κατ' αὐτὴν. | προσάγει. | ἡ μεταφραστής.

Urméză dedicaţia Ecaterineĭ Sutzo. Catalogul de sus este după al Academieĭ.

(1) Vedĭ la Academie Codex 39.

www.dacoromanica.ro

Cele negurĭ, ce's în rîpa Flaghetonuluĭ născute,
A lor aripĭ întinsese peste-a Dakieĭ câmpie,
Iar fantomĭ aĭ rătăciriĭ, prin un somn de trândăvie,
Ţineà mult timp îngânată a Românilor virtute.

Musele 'n nemernicie spăimântat umblà şi mute,
Ne 'ndrăsnind Idioma Patrieĭ din cenuşa eĭ s'învie.
Numaĭ zefirul şi vînt cu 'ntristată armonie
Tînguià, gemênd, a Patrieĭ strălucirile perdute.

Insă Roma 'ndurată ne-aŭ sfărâmat fatale fiare
Şi în zare-acum rĕsare dulcea zorilor schintee,
Ce pre sórele vestesce de la depărtate sfere.

Ş'aşteptând Moldova ḑiua, când vĕḑù raza înteia,
Inălţând spre stele ochiĭ, cu suspin de mângâere:
A învieriĭ mele, ḑis aŭ, ḑiua 'ntăĭ va fi acea.

CAP. V.

Administraţiunea sub Ioan Caragea.

Am arĕtat cum avenirea la tronul ţĕreĭ munteneschĭ a luĭ Ioan Caragea a fost ocasiunea revenireĭ la putere, în Divan, a luĭ Const. Filipescu şi a maĭ multor din boerĭ vechiĭ luĭ partizanĭ, pe lângă câte-va din chiar rudele luĭ.

Incă din 25 Novembre 1812, Ioan Caragea adresează ţĕriĭ obicinuitul manifest de domnie nouă. Acéstă «carte deschisă» e adresată nu numaĭ către ţĕră, ci şi către toţĭ ispravniciĭ de judeţe, vătaşiĭ de plaiurĭ zapciiĭ de plasă şi celor-l-alţĭ dregĕtorĭ, pârcalabĭ... Noul Domnitor asigură ţĕra, că nu numaĭ vorbe deşearte, după obiceiul noilor Domnĭ, sunt acele ce el grăesce, de astă-dată, ci «să fiţĭ încredinţaţĭ, fără de îndoială, că cele ce poruncim sunt *înfiinţate* (reale), iar nu numaĭ cuvîntate; şi temeiŭ neclătit al acestora fie-vĕ sciut, că avem *urmarea dreptăţiĭ*. Caragea se jură pe «*viaţa fiilor seĭ* că deacă, după primirea cărţeĭ acesteia se va maĭ aduce supĕrare orĭ vătămare seaŭ necuviósă smăciuare a raelelor, nu o să trécă fapta cu vederea nicĭ odinióră. «Hrăpirea şi nedreptatea a cărora nu numaĭ fapta, ci şi singura numire glăsuindu-se în ḑilele Domnieĭ Mele, esclamă domnitorul, atâta ne sălbătăcesce, în cât milostivirea o socotim drept greşală, şi pe cât avem

www.dacoromanica.ro

rîvnă să fim blânḑĭ şi milostivĭ, într'atât nu putem tăgăduì, că în putinţa nóstră nu este de a nu fi straşnicĭ şi nemilostivĭ, în cât mărturisim, că făr' de saţiŭ vom adaogà cea maĭ straşnică pedépsă. Să se siléscă toţĭ a nu aduce pe Vodă la necesitatea de a pedepsì. Domnitorul se adreséză apoĭ la popor, la locuitorĭ de obşte şi-ĭ îndémnă, ca «pentru cea maĭ mică năpăstuire şi cel maĭ uşor jaf, ce veţĭ cercà, să veniţĭ făr' de sfială şi făr' de învoială a vĕ jăluì către înşi-ne noĭ, găsind tot d'auna uşĭ deschise şi auḑul Domnieĭ Mele de a pururea gata de a da ascultare jălirilor vóstre. Manifestul se termină recomandând şi locuitorilor «*maĭ cu prisos* să păzéscă şi din parte-le datoriile lor şi nu cumva comptând pe părintésca dorinţă a luĭ Vodă, să-ĭ supere auḑul *alcătuind cele ce nu vor fi în fiinţă şi jăluindu-se fără de cuvînt* , sub ameninţare de pedépsă. (1)

(1) Écă actul în întregimea luĭ :

Publicaţiĭ ce s'aŭ făcut la tóte judeţele după buna venire a Mărieĭ sale luĭ Vodă, pentru buna petrecere a locuitorilor a fi feriţĭ de jafurĭ.

Dumnea-vóstră ispravnicilor ot sud....., vătaşilor de plaiŭ, zapciilor plăşilor i celor-l-alţĭ dregĕtorĭ, i vouă părcălabilor, şi vouă supuşilor locuitorĭ aĭ domnesceĭ nóstre ţĕrĭ, de orĭ ce tréptă mare şi mică, sănătate.

Printr'acéstă a nóstră domnéscă carte (a căreia asemenea prin tóte judeţele s'aŭ trimis), vi se fac sciute tóte cele de maĭ jos arĕtate, adecă vĕ este sciut că îndată ce se ivesce aicĭ în ţéră domnie nouă, este obiceiŭ a se trimite prin tótă ţéra cărţĭ însciinţătóre de cugetările Domnuluĭ, cum că adecă îngrijirea domnieĭ privesce de a se păzì întru tótă dreptatea şi precurmarea a tot felul de năpăstuirĭ şi nedreptate. Aceste însă însciinţărĭ ca unele ce sunt obicĭnuite a se face, póte să socotiţĭ iarăşĭ ca nisce obicĭnuite cuvinte şi de aceea acest fel de chibzuire făcênd Domnia Mea, iată într'adins scriem acéstă hotărîtă poruncă a nóstră, ca să fiţĭ încredinţaţĭ făr' de îndoială, că cele ce poruncim sunt înfiinţate iar nu numaĭ cuvîntate; şi temeiŭ neclătit al acestora fie-vĕ sciut că avem urmarea dreptăţeĭ, şi orĭ ce vrednicie saŭ cea maĭ mare destoinicie veţĭ arĕtà spre săvêrşirea poruncilor nóstre nu ne va fi plăcută când se va urmà cu supĕrarea orĭ vătămarea saŭ necuviósă zmăcinare a raelelor; pe viaţa prea iubiţilor noştri fiĭ vĕ încredinţăm pe toţĭ dregĕtoriĭ, că după trimiterea acesteia domnescĭ poruncĭ, de vĕ veţĭ abate câtuşĭ de puţin din cele poruncite şi cele de maĭ jos arĕtate..... nicĭ odinióră nu vom trece cu vederea. Fie-vĕ sciut că, cunoscênd Domnia Mea cât de lesne alunecă abătênd din calea cuviinţeĭ şi se înşală toţĭ ómeniĭ de obşte, suntem şi porniţĭ după cuviinţă spre ertare a fie-căreia alteĭ greşelĭ, afară nu-

www.dacoromanica.ro

Primul Divan al luĭ Ioan Caragea este ast-fel compus:

Mare Ban Dinu Filipescu, Radu Golescu Vel Vornic al ţĕreĭ de sus, Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, Grigorie Ghica Vel Logofĕt de ţéra de sus, Iordan Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, Radu Slatineanu Vel Vornic de ţéra de jos, Costache Suţu mare Hatman, Dumitrascu Racoviţă Vornic al 3-lea, Istrati Creţulescu al 4-lea Vornic, Vornic al obştirilor ceva maĭ apoĭ (1814) Iordache Slătineanu, Mihalache Manul Vornic de politie, Mare Căminar este Alex. Mavrocordat, Dumitrache Manu e mare Comis, Ştefan Nestor este mare Clucer cu drept de scaun în Divan imediat înainte de Vel Căminarul Mavrocordat, Iordache Tufeanu mare Stolnic, Mare Postelnic Vlahuţ.

---

maĭ din învinovăţirea hrăpireĭ şi a nedreptăţiĭ, cărora nu numaĭ fapta ci şi singura numire glăsuindu-se în ḑilele Domnieĭ mele, într'atâta ne sĕlbătăcesce, în cât milostivirea o socoţim drept greşală şi pe cât avem rîvnă să fim blânḑĭ şi milostivĭ, într'atât nu putem tăgădui că în putinţa nóstră nu este de a nu fi straşnicĭ şi nemilostivĭ, în cât mărturisim că făr' de saţiŭ vom adăogà cea maĭ straşnică pedépsă, întru care poftim a nu fi siliţĭ să ajungem şi pentru ca să nu ne mustre cugetul că pedepsim maĭ înainte până a nu face cunoscută domnésca nóstră voinţă şi hotărîre, iată într'adins vĕ poruncim cu străşnicie cele maĭ sus arĕtate: îngrijiţĭ dar cu bună luare aminte a nu ne aduce în stare ca aceea de a nu puté să ertăm pe ceĭ ce se vor abate şi nu vor urmà hotărîta şi nestrămutata domnésca nóstră poruncă, care acum urméză a se pune în faptă de înşi-vĕ după daţorie; fiind însă că acésta voim a se face cunoscută şi către toţĭ locuitoriĭ de obşte, vĕ poruncim Domnia Mea, ca să orînduiţĭ într'adins o ḑi întru care să adunaţĭ într'un loc pe toţĭ bĕtrâniĭ şi fruntaşiĭ de la fieş-care sat, şi întru auḑul tuturora să se citéscă acéstă carte a Domnieĭ mele, ca să le fie şi lor sciută porunca nóstră, adecă vouĕ tuturor de obşte supuşilor locuitorĭ, şi să nu se tăinuiască voinţa ce avem că, pentru cea maĭ mică năpăstuire şi cel maĭ uşor jaf ce veţĭ cercà, să veniţĭ fără de sfială şi fără de îndoială a vĕ jăluì către înşine noĭ, găsind tot-deauna uşĭ deschise, şi auḑul Domnieĭ Mele a pururea gata de a da ascultare jăluirilor vóstre, şi fiind încredinţaţĭ că atuncĭ domnim cu mulţămire, când suntem către voĭ ca nisce firescĭ părinţĭ. Acest cuget al nostru carele este înfiinţat, se cuvine negreşit a vĕ îndemnà maĭ cu prisos ca să păziţĭ şi din parte-vĕ maĭ cu osîrdie datoriile vóstre, ferindu-vĕ însă nu care-cumvaşĭ avênd pricină domnésca nóstră îngrijire şi părintésca dorire, să supĕraţĭ în zadar auḑul nostru, alcătuind cele ce nu vor fi în fiinţă şi jăluindu-vĕ fără de cuvînt, pentru că de o veţĭ dovedì prin amĕnuntă cercetare că aţĭ arĕtat lucrurĭ neadevĕrate, atuncĭ negreşit şi după dreptate, vĕ veţĭ luà cuviinciósa rĕsplătire. In tocmaĭ dar pe cele maĭ sus arĕtate se aştéptă şi cea din parte-vĕ cuviinciósă urmare şi fiţĭ sănătoşĭ. 1812 Noembre 25.

(Cod. LXXIV, fila 1.)

www.dacoromanica.ro

Abià este instalat acest prim Divan şi Ioan Caragea nu întârdie, ca maĭ înainte de finea anuluĭ 1813 să introducă în el schimbărĭ. Aşà Grigorie Brâncoveanu care fusese chiamat de Vodă ca mare vistier şi carele erà — după arĕtarea croniceĭ luĭ Zilot — ales ca cel de la care ţéra aşteptà maĭ cu încredere *îndreptare*,(1) nu împlinesce nicĭ jumătate de an de vistiernicie şi este înlocuit prin marele Ban Const. Filipescu, pentru că Brâncoveanu «ţineà domnia în frîŭ de nu se puté mişcà la rele». (2) Constantin Filipescu devenit vistier, în 15 Iunie 1813, este înlocuit în Bănie de Radu Golescu. In locul acestuia, ca mare Vorn. de ţéra de sus, aflăm pe Isac Ralet, vechiŭ partisan al luĭ Dinu Filipescu. In locul luĭ Radu Slăniceanu ca Vorn. de ţéra de jos, vine îndată C. Filipescu, ruda mareluĭ Vistier şi apoĭ în 1814, găsim pe Barbu Văcărescu, iar C. Filipescu trece Logof. de ţéra de jos, în locul luĭ Iordache Slatineanu, care acesta va trece apoĭ Vorn. al obştirilor (Iunie 1814). Grig. Băleanu ieà locul luĭ Grig. Ghica ca Logofĕt de ţéra de sus însă în anul 1813. Costache Suţu cedéză marea hătmănie luĭ Gr. Ralea şi se mulţămesce a fi spătar, căcĭ postul erà maĭ bogat în havaeturĭ (3).

In Aprilie 1814, C. Vlahuţ semnéză ca Postelnic îndată după marele Ban Radu Golescu, care acesta ţine al 2-lea rang după C. Filipescu.

In 1814 Februarie, Fotache Stirbeiŭ este numit Vel Logofĕt de obiceiurĭ. In locul luĭ Mihalache Manu se face Vornic de politie Alex. Nenciulescu. N. Şuţu este în 1814 Vel Comis. Alex. Ghica e Vel Clucer în locul luĭ Nestor legistul (4).

In 15 Iulie 1814, în urma neînţelegerilor dintre C. Filipescu şi Domnitor, Radu Golescu trece Vistiernic şi Bănia mare este dată luĭ C. Creţulescu. Băleanu devine Vornic al 3-lea, Iordache Filipescu ocupă postul de Logofĕt de ţéra de sus. Ceĭ-lalţĭ rĕmân neschimbaţĭ în 1814 afară de Mavrocordat, în locul căruia vine un Bibică Constantin. Ce s'a întîmplat cu Vlahuţ nu putem spune, dar îl aflăm în Iulie 1814 în locuit prin Iacovache Rizu.

Iacă Divanul în 28 Ianuarie 1815:

---

(1) Grigorie Brâncoveanu, scrie Fănuţă, erà pe vremea aceea cel maĭ numit şi ales boier al patrieĭ despre tóte, adecă împodobit cu înaltă învĕţătură, firesce blajin şi ticnit, bogat fórte şi dupăném maĭ slăvit dé cât toţĭ, carele şi îmbrăţişà tréba visterieĭ şi a ţĕreĭ cu bune întocmirĭ şi rostirĭ *(pag. 109)*.

(2) Idem pag. 109. C. Filipescu se dedulcise la visterie din timpul muscalilor. Acésta o ḑice şi Fănuţă, *loco citato*.

(3) Cod. LXXVII, fila 28.

(4) Cod. LXXVII, fila 175.

www.dacoromanica.ro

R. Golescu Vel Vistier, C. Creţulescu Vel Ban, Părintele Gh. Arghiropulo biv Vel epistat, spătar, Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de sus, C. Băleanu Vel Vornic de ţéra de jos, Mihalache Manu biv Vel Vornic de ţéra de jos nazirul (epistat) Vornicieĭ obştirilor, Gr. Băleanu Vel Vornic al 3-lea. Teodorache Văcărescu Vel Vornic al 4-lea, Iordache Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de sus, Scarlat Grădişte Vel Logofĕt de ţéra de jos, Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt al obiceiurilor, Iacovache Rizu Vel Postelnic, Grigore Ralea Vel Hatman, Alex. Filipescu Vel Vornic al politieĭ, Atanasie Hristopol Vel Vornic al străinelor pricinĭ, Al. Ghica Vel Clucer, Bibică Vel Cam., N. Suţu Vel Comis. (1).

In Iulie 1815 se schimbă Vistierul: în locul luĭ Radu Golescu aflăm pe Grigore Ghica. Asemenea pe D. Racoviţă la Vornicia ţĕreĭ de sus în locul luĭ Barbu Văcărescu.

In anul 1816 (5 Ianuarie) sunt schimbaţĭ în Divan următoriĭ boerĭ: C. Vlahuţ redevine mare Post. în locul luĭ Iacovache Rizu. D. Racoviţă e Vornic de ţéra de sus. M. Manu ieà Vornicia obştirilor. Gr. Filipescu devine Vornic de ţéra de jos. Teodor Văcărescu din al 3-lea Vornic se face al 4-lea. Mihaĭ Racoviţă e Vel Logofĕt de ţéra de sus. Toma Creţulescu e numit Vel Logofĕt de obiceiurĭ. In luna Aprilie 1816 Arghiropulo este întărit titular al Spătărieĭ. La 28 Aprilie Iordache Golescu succede luĭ Sc. Grădişteanu ca Vel Logofĕt de ţéra de jos, iar Pană Costescu înlocuesce pe Al. Filipescu în Vornicia politieĭ. Mateĭ Cantacuzino devine Vel Clucer, iar Scanavi ruda luĭ Vodă, după nevastă, este Vel Comis.

In 1817 Noembrie, găsim Divanul compus din Radu Golescu Vel Ban, Grigore Brâncoveanu Vel Spătar, Barbu Văcărescu Vel Vistier, D. Racoviţă Vel Vornic de ţéra de sus, M. Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, Gr. Băleanu Vel Vornic de ţéra de jos, Alex. Mavrocordat Vel Postelnic, Const. Dudescu Vel Vornic al 3-lea, Petrache Retorides Vel Logofĕt al strĕinelor pricinĭ, Ion Stirbeiŭ Vel Vornic al obştirilor. N. Golescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, Al. Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de sus.

Divanul la 1818 Maiŭ 4.

Isac Ralet Vel Ban, Gheorghe Arghiropol Vel Spătar, Barbu Văcărescu Vel Vistier, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic de ţéra de sus, Constantin Bălăceanu Vel Logofĕt de ţéra de sus, Iordache Slătineanu Vel Vornic de ţéra de jos, Alex. Mavrocordat Vel Postelnic, Const.

(1) Cod. LXXVII, fila 220. Verso.

www.dacoromanica.ro

Dudescu Vel Vornic al 3-lea, Petrache Retorides Vel Logofĕt al strĕinelor pricinĭ, Grigore Ralea Vel Logofĕt de obiceiurĭ, Ioan Stirbeiŭ Vel Vornic al obştirilor, Alex. Ghica Vel Logofĕt de ţéra de jos, Dumitrache Hrisoscoleo Vel Vornic de politie.

Treĭ lunĭ aproape după aceea iarăşĭ schimbărĭ, la 1818 August 28. Eacă noua compunere în parte a Divanuluĭ:

Radu Golescu Vel Ban, Arghiropol rĕmâne ca Spătar, Grigorie Ghica Vel Vistier, D. Racoviţă rĕmâne Vel Vornic de ţéra de sus, Const. Bălăceanu Vel Logefĕt de ţéra de sus. In locul luĭ P. Retorides este Nestor, Vel Logofĕt al strĕinelor pricinĭ. Mih. Cornescu este Vel Vornic de politie.

La 1 Septembrie 1818 Istrate Creţulescu e Vel Vornic de ţéra de sus, Ştefan Bălăceanu Vel Hatman.

Cu referinţă la administraţiunea ţĕreĭ sub Ion Caragea posedem documente inedite carĭ se pot clasificà ast-fel:

I. Relativ la Divanul Domnesc:

a) Pitac din 5 Martie 1813 adresat Mitropolituluĭ şi Episcopilor, ca să nu maĭ lipséscă de a asiste la şedinţele Divanuluĭ în ḑilele hotărîte (1). Cu pitacul din 14 Noembre, Domnitorul provócă pe toţĭ boerii Divaniţĭ să-şĭ facă maĭ bine datoria, să vină regulat la Divan (2).

---

(1) *Pitac către Mitropolit şi către Episcopĭ pentru ca să vie la Divan în ḑilele cele orînduite.*

Prea Sfinţia Ta părinte Mitropolite şi Sfinţiilor Vóstre iubitorilor de Dumneḑeŭ episcopĭ şi orînduiala domnescluĭ Divan când se face la ḑilele cele orînduite şi datoria obrazelor ce se cuvine a se aflà în Divan într'aceleaşĭ ḑile, fiindu-vĕ bine sciute, mirare avênd Domnia Mea vĕḑênd din partea Preaosfinţieĭ Tale şi a Sfinţiilor Vóstre ne-urmare la acéstă netăgăduită datorie, lipsind maĭ în tóte acele ḑile de la domnescul nostru Divan; de aceea iată printr'acest domnesc al nostru pitac, scriem Preaosfinţieĭ Tale şi Sfinţiilor vóstre poruncim, ca de astăḑĭ înainte în tóte ḑilele cele orînduite ale sĕptămâneĭ când facem Domnia Mea Divan, urmând datorieĭ ce aveţĭ către haractirul Domnieĭ, să îngrijiţĭ a venì negreşit, ca să vĕ aflaţĭ faţă, după cum s'a urmat din vechime şi aşà este şi voinţa i porunca Domnieĭ Mele. Tolco pisah gpd. – 1813, Mart. 5.

(Cod. LXXIV, fila 31 v.)

(2) *Pitac a se strînge boeriĭ veliţĭ ca să facă judecăţile.*

Cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Logofĕte de

www.dacoromanica.ro

b) Introducerea între Divaniţĭ, fără funcţiune activă, de membrĭ dintre foştiĭ Divaniţĭ, cu misiunea de a luà şi eĭ parte la judecată. Aşà fură boieriĭ: Biv Vel Banul Radu Golescu (1), Vornicul Barbu Văcărescu şi logofĕtul ţĕreĭ de sus Constantin Dudescu. (2)

ţéra de sus Iordache Filipescule, am luat Domnia Mea însciinţare, că dumné-lor veliţiĭ boerĭ nu urméză datoria dumné-lor a se strînge la lòcul cel orînduit în tóte cele-lalte ḑile afară din Duminecĭ şi sĕrbătorĭ şi ḑilele în carĭ facem noĭ Divan, ca să caute pricinele de judecăţĭ ale norodului, din carĭ pricinĭ se prăpădesc sĕraciĭ şi alţiĭ ce aŭ judecăţĭ în cheltuelĭ, perḑênd vremea în zadar, precum am luat Domnia Mea pliroforie din multele jălbĭ ce ni se daŭ, şi zapciiĭ se îndreptéză cu dumné-lor boeriĭ, că nu se strîng, şi dumné-ta ca un îndatorat ce eştĭ a grijì de acestea, ca să nu vie tréba a auḑì de la alţiĭ, o cunóscem cusur al dumi-tale; ci dar poruncim straşnic, ca să arĕţĭ porunca acéstă a Domnieĭ Mele la toţĭ dumné-lor veliţiĭ boerĭ, ca de acum înainte, în tóte ḑilele cele orînduite pentru căutarea pricinelor să vie des de diminéţă la locul cel orînduit şi să steà până la prînz a se căutà pricinele şi să nu maĭ auḑim de acum înainte că staŭ ómeniĭ perḑêndu-şĭ vremea în zadar din pricina nestrîngereĭ dumné-lor, şi carĭ din dumné-lor boerĭ nu vor urmà a venì, te îndatorăm pe dumné-ta să viĭ să ne arĕţĭ, deosebit să daĭ straşnică poruncă şi zapciilor ca să aducă şi pe ipotesiarĭ cu tóte sineturile, ca să nu facă vre-o zăticnire şi din pricina lor, că se vor pedepsì straşnic. Tolco pisah gpd. 1814, Noembre 14.

(Cod. LXXIV, fila 155.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie*

Cinstit şi credincios boierule al Domnieĭ Mele, d-ta Biv Vel Bane Radule Golescule, pentru bun ipolipsis ce avem asupra d-tale ca un boier bĕtrân şi cu sciinţă de pricinĭ şi obiceiurĭ de ale pămîntuluĭ şi cu pracsis îndestulă asupra judecăţilor, spre a se descoperì dreptul fieş-cărnia, ca pe un boier destoinic întru acestea, iată printr'acest domnesc al nostru pitac te orânduim între d-lor veliţiĭ boerĭ împreună judecător, şi ca un boier Divănit, poruncim a te aflà tot-d'auna şi la domnescul nostru Divan, în ḑilele cele orînduite, când se cauţă pricinĭ de judecăţĭ înaintea nóstră. Tolco pisah gpd. — 1816, Fevruar 3.

Asemenea pitac s'aŭ făcut orînduindu-se şi d-luĭ Vornicu Barbu Văcărescu. — Fevruar 6.

(Cod. LXXIV, fila 237 v.)

(2) Cinstit şi credincios boierule al Domnieĭ Mele, d-ta biv Vel Logofete de ţéra de sus Constantine Dudescule, fiind-că şi d-ta ca boier

www.dacoromanica.ro

Acestor divanițĭ suplimentarĭ Ioan Caragea le fixéză anumită léfă neavênd *iraturĭ* ca boieriĭ divanițĭ *halea*, adecă în activitate.(1) Cu acest scop Domnitorul ordonă Nazirului Caseĭ lefelor să servéscă léfă ḑișilor judecătorĭ divanițĭ suplimentarĭ.

b) La 1 Iulie 1814, Ioan Caragea adaogă lefile și fixéză, prin un noŭ chrisov sporite *havaeturile* logofeților marĭ și unora din velițiĭ Vornicĭ. Catalogul sumelor de perceput este destul de mare și se póte vedé în notă. Cum să fie stabilitate în funcțiunĭ, când de la schimbarea funcționarilor eșià căștigul marilor logofețĭ? (2)

patriot ce eștĭ, se cuvine a te arětà cu slujbe în trebuințele patrieĭ, dintre carĭ una fiind și tréba judecăților norodului, ce se caută de către d-lor velițiĭ boerĭ, iată printr'acest domnescul nostru pitac iată te orînduim împreună divanit și judecător la Divanul d-lor veliților unde să urmezĭ a te aflà tot-deauna la orînduitele ḑile, ca cu toțiĭ împreună să căutațĭ după cuviință și după dreptate pricinile de judecățĭ ce se orânduesc de către Domnia Mea la acest Divan, precum și la domnescul nostru Divan să te afli iarășĭ împreună cu d-lor ceĭ lalțĭ boierĭ velițĭ în ḑilele cele orînduite. Tolco pisah gpd. — 1816, August 20.

(Cod. LXXIV, fila 265.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(1) *Iω Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstit și credincios boierule al Domnieĭ Mele, dumné-ta biv Vel Bane Grigorie Brâncovene Nazârule al caseĭ lefilor, fiind-că pe dumnéluĭ Logofĕtul Constantin Dudescu 'l-am orînduit Domnia mea boier divanit între ceĭ-lalțĭ dumné-lor velițĭ boierĭ, de aceea poruncim d-tale ca léfa ce se dà de la acéstă casă dumné-luĭ Vorniculuĭ, maĭ înainte până a nu se cinstì cu cinul vornicieĭ al treilea, să se dea de acum înainte dumné-luĭ Logofĕtuluĭ Dudescu începêndu-se de la 20 ale acestiĭ lunĭ. Tolco pisah gpd. — 1816, August 21.

(Cod. LXXIV, fila 265 v.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(2) *Orînduiala avaeturilor logofețiilor marĭ de țĕra de sus și de jos precum s'aŭ întocmit acum de către Domnia Mea.*

tal. banĭ

28,— de la cărțile de judecătoriile Divanuluĭ și de la departamenturile Craioveĭ.

28,— de la cărțile judecătorilor de prin județe.

www.dacoromanica.ro

Din «*Orînduiala avaeturiler Logofeţilor*» adusă în notă, se póte

tal. banĭ

28,— de la cărţile condicarilor de prin judeţe.
3,75 d-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus } de la cărţile de căpitănii
3,75 » » » » » » jos } spătărescĭ.
8,90 » » » » » » sus } de la cărţile de polcovnicĭ
8,90 » » » » » » jos } de judeţe.
34,— de la cărţile vătăşeilor de plaiŭ.
De la cărţile de egumenie de cele d'întâiŭ, al doilea şi al treilea, să se iea după puterea mănăstirilor.
14,— de la cartea de huzmet boeresc grecĭ;
de la chrisóvele isnafurilor celor de frunte;
asemenea de al doilea mână,
asemenea de al treilea mână.
34,— de la cărţile stărostieĭ cavafilor, i a cuingiilor, i a telalilor şi a bragagiilor.
28,— de la cărţile de al III-lea Logofĕt de Craiova.
28,— asemenea de la cărţile de al III-lea Logofeţĭ aĭ departamenturilor Craioveĭ.
28,— de la cartea de polcovnicie de Craiova.
28,— de la cartea polcovniculuĭ de Cerneţĭ.
28,— de la cartea luĭ al II-lea armaş de la Craiova.
28,— de la cartea luĭ al II-lea portar de la Craiova.
10,— de la cărţile Logofeţilor Divanuluĭ Craioveĭ.
10,— de la cărţile Logofeţilor mitropolieĭ, i aĭ episcopiilor şi a scuteleĭ scaunelor.
5,— de la cărţile pentru obiceiurile moşiilor fiind-că se fac în dosul jălbilor aŭ rĕmas.
3,60 de la cărţile vătaşilor de ţiganĭ.
26,— de la cărţile protopopilor.
4.— de la cărţile vorniceilor.
78,— de la cartea starosteĭ de neguţătorĭ.
34,— de la cărţile de tîrg.
11,— de la cărţile de cercătură, dijmărit i oerit.
32,— de la cărţile Ispravnicilor.
5,— de la cartea de postelnicel, ce se înnoesce.
15,— » » » » ce se face noŭ.
1,— de la fieş-care jalbă cu pecete.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoic.

Poruncim Domnia Mea ca avaeturile ce se arată maĭ sus la fie-care madea să se urmeze a se luà de acum înainte după mijlocul ce s'a întocmit acum de către Domnia Mea şi dumné-vóstră veliţilor Logofeţĭ să îngrijiţĭ a se pune în orînduială.—1814, Iulie 9.
(*Cod. LXXV pag. 26.*)

www.dacoromanica.ro

vedea cum n'a rĕmas serviciŭ de orĭ ce specie, de la care mariĭ dem-

---

Hrisovul de iraturile noue ce s'aŭ întocmit a luà logofeţiĭ ceĭ marĭ, i vorniciĭ al 3-lea şi al 4-lea.

Domniĭ şi oblăduitoriĭ cărora de la Dumneḑeŭ li se încredinţéză stăpânirĭ de ţĕrĭ şi popóre, datorie netăgăduită aŭ, ca prin dréptă chibzuire să cumpănéscă, şi cu cât este de grea sarcina slujbeĭ ce se săvîrşesce de către cea dintâiŭ stare de boierĭ dregĕtorĭ aĭ lor, cum şi de către toţĭ ceĭ-lalţĭ de obşte slujbaşĭ aĭ Domnieĭ şi aĭ ţĕreĭ, cu atâta şi dregĕtoriĭ pentru dreptele slujbe şi strădăniĭ ale lor să dobândéscă cuviinciósa rĕsplătire, spre a-şĭ aveà adecă fieş-carele folosul sĕŭ potrivit cu sarcina şi greutatea slujbeĭ şi spre a simţì o analogă mângâere din rodurile ostenelilor sale; după ce dar dumnezeésca providenţă ne-aŭ învrednicit şi ne-aŭ miluit cu Domnia şi oblăduirea acestiĭ de Dumneḑeŭ păzită ţéră a Valahieĭ şi am sosit aicĭ în domnescul nostru scaun, între alte nepotrivite întocmirĭ ce le-am găsit trecute cu vederea şi ne îndreptate, găsit'am şi câtevaşĭ din dregĕtoriile cele maĭ dintâiŭ ale ţĕreĭ curgênd întru o învederată năpăstuire, adecă cu totul nepotrivite la venituri cu alte asemenea dregĕtoriĭ marĭ ce sunt de aceeaşĭ stare, căcĭ douĕ din vorniciile cele marĭ adecă Vel Vornicul al treilea şi Vel Vornicul al patrulea, tot venitul şi folosul ce aŭ nu privesce la alt, decât numaĭ la léfa ce li se dă po câte talerĭ 500 pe lună, iar greutatea slujbeĭ şi a strădanieĭ merge înjugată şi de o potrivă ca şi cele-l-alte dregĕtoriĭ marĭ care se folosesc şi se dobîndesc cu îndestulate venituri. Aşijderea şi treĭ din logofeţiile cele marĭ, adecă Vel Logofĕt de ţéra de sus, i Vel Logofĕt de ţéra de jos şi Vel Logofĕt de obiceiurĭ, tot venitul şi folosul ce aŭ iarăşĭ nu privesce la alt decât la léfa ce li se dă po câte talerĭ 350 pe lună şi la nu prea puţin folos al înnoireĭ chrisóvelor ce se urméză numaĭ la Domnie nouă, cum şi la altele ce se apropie a se socotì drept nimica. Acéstă dar vĕḑută năpăstuire ce cércă aceste maĭ sus numite dregĕtoriĭ, luându-o întru bună cunoscinţa nóstră, şi vĕḑênd că aceste dregĕtoriĭ sunt marĭ numaĭ cu numele şi cu greutatea slujbeĭ, ci de o potrivă fac la trebile Divanuluĭ gpd şi ale maslahatuluĭ ţĕreĭ, iar la folos nu numaĭ neasemĕnate cu cele-l-alte, ci încă cu mult maĭ puţin şi de cât chiar unele din cele maĭ micĭ dregĕtoriĭ, care aceste dregĕtoriĭ fiind-că sunt de starea cea d'întâiŭ deopotrivă cu cele-l-alte judecând dimpreună tóte pricinile ce se orînduesc de Domnĭ în cercetarea dumné-lor veliţilor boerĭ şi şeḑĕtorĭ iarăşĭ împreună la tóte judecăţile pricinilor câte se înfăţişéză la Divan înaintea Domnuluĭ, cu iubire de dreptate judecând Domnia Mea şi vĕḑênd că nu este cu cale a se lăsà acest fel de marĭ dregĕtoriĭ ale Domnieĭ şi ale ţĕreĭ întru o aşa mică şi próstă rĕsplătire a slujbelor sale cu a se folosi adecă numaĭ cu o puţină léfă ce li se dă, find maĭ vîrtos sciut că eftinătatea lucrurilor vremeĭ întru care s'a făcut rînduelile acestor lefĭ. n'are întru nimic asemĕnare cu cumplita scumpete ce curge acum întru tóte

www.dacoromanica.ro

nitarĭ aĭ Dvanuluĭ să nu culégă beneficiĭ: administraţiunea, justiţia,

felurimele de lucrurĭ, precum de faţă este vĕdut; iată printr'acest domnescul nostru chrisov, hotărîm şi rînduim la aceste maĭ sus numite dregĕtoriĭ acéstă adăogare de venituri care maĭ jos pe anume le arĕtăm şi maĭ întâiŭ pentru doĭ veliţĭ dvornicĭ al treilea şi al patrulea, rînduim ca de acum înainte peste léfa de talerĭ 500 pe lună ce li se dă de la visteria Domnieĭ Mele, adăogăm să li se dea alţĭ talerĭ 250 ca să aibă fieş-carele lèfă pe lună po talerĭ 750 şi osebit de acéstă léfă să aibă a lua şi de la tóte povernile saŭ velniţele *neguţătorescĭ* verĭ câte cazane se vor afla făcênd rachiŭ de neguţătorie în tótă ţèra, de fieş-care cazan po talerĭ 15, din care talerĭ 7 banĭ 60 să-ĭ iea Vel Dvornicul al treilea, iar ceĭ-lalţĭ talerĭ 7 banĭ 60 să-ĭ iea Vel Dvornicul al patrulea, iar velniţele i povernile saŭ cazanele verĭ câte vor fi în tótă ţéra orĭ mănăstirescĭ, orĭ boerescĭ până la Clucer de arie, acelea tóte să fie cu totul apĕrate şi nedajnice întru nimic, iar când se vor da în arendă să plătéscă arendaşul aceĭ talerĭ 15 de cazan, ca unul ce se neguţătoresce cu povarna, precum se urméză şi la vama grîuluĭ; cazanele cele micĭ însă ale locuitorilor ţĕranĭ ce le aŭ pentru folosul şi negoţul lor, să fie cu totul apărate de acéstă rĕspundere. Al doilea pentru logofeţia cea mare de ţéra de sus, acéstă dregătorie fiind-că este însărcinată cu tótă trĕba Divanuluĭ, protocolind atât tóte hotărârile câte se săvîrşesc prin înfăţişare la Divan înaintea d-luĭ, cum şi altele câte sunt în partea acesteĭ dregĕtoriĭ, bez din cele ce se cuvin în partea Logofeţieĭ de ţéra de jos, maĭ ales avênd şi osebire la greutatea maslahatuluĭ mulţimeĭ pricinelor, ce osebit în tóte i se orînduesc de la Domnie în cercetare, încă şi îndatorată fiind a avea îngrijire de a nu se face cel maĭ puţin cusur la eftacsia Divanuluĭ domnesc, i la judecătoria dumné-lor veliţilor boerĭ, i la Divanul de la Craiova cum şi de a-şĭ urma şi a şĭ păzi toţĭ calemgiiĭ Divanuluĭ i zapciiĭ, cum şi toţĭ slujbaşiĭ acestor maĭ sus numite judecătoriĭ, datornica slujbă a lor în tótă vremea, cu cuviinţă şi cu dreptate este dar a avea şi la venitul eĭ óre-care deosebire, pentru aceea şi rînduim, ca de acum înainte, peste léfa de talerĭ 350 pe lună ce i se dă de la vistieria Domnieĭ Mele adăogăm să i se dea alţĭ talerĭ 150, ca să aibă léfă pe lună po talerĭ 500; să aibă a lua încă câte talerĭ unul la pungă de la tóte huzmeturile, peste talerĭ 2 ce lua până acum, ca să fie de acum înainte po talerĭ 3 la pungă, cum şi de la ale cutieĭ să aibă a lua iarăşĭ câte alţĭ talerĭ unul la pungă, să aibă a lua şi havaet de la pricinele câte se hotărăsc prin judecată la Divan înaintea Domnuluĭ, însă de la pricinile ce vor fi pentru împliniri de banĭ saŭ pentru lucrurĭ mişcătóre să se iea avaet pentru întărirea anaforaleĭ în treĭ stărĭ după cum va fi şi puterea pricineĭ, adică de la starea d'întâiŭ să ieà talerĭ 150 şi de la starea al doilea să ieà talerĭ 75, iar de la al treilea să se ieà de la talerĭ 35 şi până la talerĭ 15, şi acest havaet să-l iea jumĕtate Vel Logofĕtul de ţéra de sus, iar jumĕtate să se iea de cel după vremĭ care se va afla însărcinat şi orînduit ostenitorul, cel care citesce înain-

www.dacoromanica.ro

biserica, breslele, comerciul, financele, sunt contribuabilĭ marilor Logofeţĭ şi aĭ marilor Vornicĭ.

---

tea Domnuluĭ, fiindu-ĭ trépta sa în numirea loculuĭ logofeţieĭ al doilea, ca unul ce slujesce năpristan în faţa Domnuluĭ şi se ostenesce de citesce, sintesesce şi scrie domnescile hotărîrĭ; asemenea să se urmeze şi la pricinile ce se vor întêmpla pentru lucrurĭ stătătóre, cum moşiĭ, hanurĭ, prăvăliĭ, viĭ, pămînturĭ, iarăşĭ după starea ce vor fi, să se îndoiască havaetul ce maĭ sus se arată, adică de la starea întâiŭ să se iea talerĭ 300 şi de la starea al doilea să se ieà talerĭ 150, iar de la al treilea să se ieà de la talerĭ 75 până la talerĭ 30, şi să se împarţă: jumĕtate să se iea de Vel Logofĕt pentru protocolit şi jumĕtate orînduitul ostenitor, iar câte vor fi de preţ puţine, cum: delniţe de moşie, bucăţĭ de loc, pogon de vie şi alte asemenea lucrurĭ stătóre micĭ, de la acestea să nu ieà maĭ mult de cât talerĭ ḑece şi să se împarţă: pe din douĕ· jumĕtate adică Vel Logofĕtul şi jumĕtate orînduitul ostenitor, şi aceste havaeturĭ orînduim să se ieà numaĭ când se împlinesc banĭ séŭ lucrurĭ, orĭ acaret şi nu-l va câştiga, ci se va judeca că fără dreptate îl cere, şi se va hotărî a rĕmânea cel părît nesupĕrat de cererea banilor séŭ lucrurilor mişcătóre şi nemişcătóre, dându-se hotărîre a rĕmânea în stăpânirea celuĭ pârît, atuncĭ să nu se urmeze acestea de maĭ sus cererĭ de havaeturĭ, ci numaĭ un puţin filotimos să fie dator a da acel pârît, pentru că şi-aŭ câştigat judecata şi i se dă domnésca hotărîre la mână întru apĕrare de către pârîtul sĕŭ; al treilea pentru Vel Logofĕtul de ţéra de jos asemenea rînduim, ca de acum înainte peste léfa de talerĭ 350 pe lună ce i se da de la visteria Domnieĭ Mele, adăogăm să i se dea alţĭ talerĭ 150, ca să aibă de acum, înainte léfă pe lună po talerĭ 500; să aibă a lua şi din tóte huzmeturile încă câte talerĭ unul la pungă peste talerĭ doĭ ce lua până acum ca să fie de acum înainte po talerĭ 3 la pungă, cum se urma un irat al logofeţiilor celor marĭ după cum cum s'a vĕḑut din condicele Divanuluĭ, care de la o vreme încóce s'aŭ acoperit trecêndu-se cu vederea, cum de la cărţile domnescĭ ce se daŭ judecătorilor Craioveĭ, adică divaniţiĭ, departamentariĭ, i judecătoriĭ de pe la judeţe şi condicariĭ, i de la cărţile polcovnicilor şi ale căpitanilor, i de la cărţile vătaşilor de plaiurĭ, i de la cărţile egumenilor şi de la cărţile huzmeturilor boerilor grecĭ, i chrisóvele isnafurilor, i de la cărţile logofeţilor Craioveĭ, aĭ mitropolieĭ, aĭ episcopiilor şi a scaunelor celor scutite, i pentru cărţile scutinţeĭ moşiilor şi pentru altele tóte câte se vor coprinde în deosebită fóie, ce se va da pecetluită de Domnia Mea, prin care se arată anume, orinduim să se iea havaetul după tot cuvîntul dreptăţiĭ, după cum s'a urmat din vechime, şi aceste havaeturĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus să le ieà de la aceĭ ce vor cădea în partea judeţelor ce se numesc ale ţĕriĭ de sus, şi Vel Logofĕtul de ţéra de jos, iarăşĭ de la judeţele ce cad în partea ţĕriĭ de jos; al patrulea pentru Vel Logofĕtul de obiceiurĭ, asemenea rânduim, ca de acum înainte peste léfa de talerĭ 350 pe lună, ce i se da de la visteria Domnieĭ Mele, adăogăm

www.dacoromanica.ro

Aducem în note şi diverse acte de rînduire în slujbe subalterne ale Divanuluĭ: *a)* postelniceĭ, *b)* logofeţeĭ de Divan, Iuz-başa de Divan, Vornicĭ al 2-lea. (1)

---

să i se dea alţĭ talerĭ 150 ca să aibă de acum înainte léfă pe lună po talerĭ 500; să aibă a lua încă câte talarĭ unul la pungă de la huzmeturĭ peste talerĭ 2 ce lua până acum, adică la pungă po talerĭ 3, cum şi de la ale cutieĭ precum s'a dis maĭ sus la Vel Logofĕtul de ţéra de sus, i de ţéra de jos; să aibă a luà pentru fóia mehterhaneleĭ de la Vel Ban până la Vel Logofĕt al departamentuluĭ strĕinelor, po talerĭ 50, de la Vel Clucer po talerĭ 40, de la Vel paharnic până la Vel Comis po talerĭ 30, de la Vel Serdar şi până la Vel Sluger po talerĭ 20, de la Vel Pitar până la Vel Clucer de arie po talerĭ 15, şi de la cele-l-alte po talerĭ 10, căcĭ de la acéstă dregĕtorie se cuvine a se da fóie pentru mehterhanea boeruluĭ ce va îmbrăca caftan, ca de la un Vel Logofĕt al obiceiurilor, iar nu de la ecstractarul visterieĭ precum fără orînduială s'a urmat până acum; aceste maĭ sus arĕtate adăogirĭ de venituri ce orînduim Domnia Mea, la maĭ sus numitele cincĭ dregătoriĭ, poruncim ca să se urmeze şi să se păzéscă cu nestrămutare. Rugăm dar şi pe ceĭ din urma nóstră fraţĭ Domnĭ să binevoiască a întări şi Domnia Lor aceste rînduelĭ de venituri ca nisce cuviincióse şi după dreptate adăogate la aceste dregĕtoriĭ; şi am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod şi cu sfatul dumné-lor cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Isac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Iordache Slătineanu Vel Vornic al obştirilor, pan Dumitrache Racoviţă Vel Voroic al patrulea, pan Grigore Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Constantin Suţu Vel Spătar, pan Grigore Ralea Vel Hatman, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al strĕinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Nicolae Suţul Vel Comis şi Ispravnic, pan Grigore Băleanu Vel Logofĕt de ţéra de sus şi s'a scris chrisovul acesta la anul al doilea dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anul de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Christos, 1814 Iulie 1, de Chiriţă Logofĕt de Divan.
(Cod. LXXVII, fila 187.

(1) *Carte de postelnicel.*

Milostiio Bojiio Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie. — Fiind-că am miluit Domnia Mea şi l'a făcut pos-

www.dacoromanica.ro

d) Am arĕtat în urmă importanţa ce ieà afacerea supuşilor strĕinĭ în Principate. Orĭ cât, după pacea de la 1812, din Bucurescĭ, Pórta

---

telnicel, 'i-am dat la mânile luĭ acéstă domnéscă a nóstră carte ca să fie sciut şi cunoscut că este în orînduiala postelniceilor şi să aibă privileghiul cel obicĭnuit. — 1814, Martie 20.
(Cod. LXVII, pag. 303.)

(Pecetea gpd.)

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că am miluit Domnia Mea pe . . . . . şi l'am făcut postelnicel, i-am dat la mâinile luĭ acéstă domnésca nóstră carte, ca să fie sciut şi cunoscut că este în orînduiala postelniceilor şi să aibă privileghiul cel obicĭnuit al scuteleĭ pe drepte vitele sale de dijmărit şi vinăriciŭ, după orînduiala ce aŭ şi alţĭ postelniceĭ. Drept aceea poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine ca să cunóscă pe maĭ sus numitul boerul Domnieĭ Mele de postelnicel, i saam receh gpd. — 1814, August.
(Cod. LXXV, fila 129 v.)

12 cărţĭ la 12 postelniceĭ ce se află slujind.

Zemle Vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte boeruluĭ Domnieĭ Mele . . . . . ce se afla slujind postelnicel, ca să aibă privilegiul ce din vechime aŭ avut postelniceiĭ, adecă să fie apĕrat el şi casa luĭ de rîndul dăjdiilor vistierieĭ şi de alte orînduelĭ şi podveḑĭ ce vor eşĭ pe ţéră şi pe tîrg, de nicĭ unele supĕrat să nu fie, aşijderea şi ale luĭ drepte bucate să scutéscă de vinăriciŭ i dijmărit, ca unul ce Ne slujesce; ne-am milostivit asupra-ĭ ca să aibă şi osebită milă, adecă să scutéscă şi o cârciumă aicĭ în Bucurescĭ de fumărit, de căminărit, de vamă şi de alte angariĭ ce vor fi pe alte cârciumĭ, să ţie şi lude doĭ ómenĭ streinĭ şi fără de pricină de dajdie, scutiţĭ cu pecetluiturĭ după orînduiala visterieĭ, ca să fie de posluşania caseĭ sale. De care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ şi supĕrare împotrivă să nu faceţĭ, i saam receh gpd.—1814, Decembre 10.
Ilie Pruţescu din mahalaua Verguluĭ.
Gheorghe Puhos tot de acolo.
Dinul sin Ión din Scaunele (aŭ murit Iulie 26 let 1818 şi s'aŭ orînduit în loc Gheorghe sin Iorga Polcovnic, 1818 Iulie 27.)
Grigorie de la Sărindar sin Armaşu.
Diamandi Angri din mahalaoa Fântâna Bouluĭ.
Gheorghe Didiţă de la biserica Amzeĭ.
Teodor Vătafu din mahalaoa Mihaiŭ-Vodă.
Mihale Călăfiteanul din mahalaoa Antimuluĭ.
Iosif de la Mihaiŭ-Vodă.
Costi sin Ion din hanul luĭ Constantin-Vodă.
Gheorghe Dudaş Tîrgoveşténul.
12 adecă doĭ-spre-ḑece postelniceĭ.

www.dacoromanica.ro

autoriză pe Domnĭ să nu recunóscă de bunĭ sudiţĭ pe aceĭ făcuţĭ dintre locuitoriĭ ţĕrilor, tot rĕmân un numĕr fórte mare de sudiţĭ. Eacă

Impreună cu acestea s'a maĭ făcut încă o carte cu numele Gheorghe Logofeţel că s'aŭ făcut postelnicel cu acest privileghiŭ de cârciumă i scutelnicĭ, lipsind că se află în slujbă.

(*Cod. LXXV, fila 116 v.*)

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că am miluit Domnia Mea şi l'am făcut postelnicel pe Constantin sin Andronache ot sud Dâmboviţa ot satu Tărâcenĭ, i-am dat la mânile luĭ acéstă domnésca nóstră carte, ca să fie sciut şi cunoscut, că este în orînduiala postelniceilor şi să aibă privileghiul cel obicĭnuit a scuteleĭ pe drepte bucatele sale, de dijmărit şi vinăriciŭ, după orînduiala ce aŭ şi aţĭ postelniceĭ, să ţie o pivniţă i o prăvălie aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, scutită şi apĕrată de tóte dările ce daŭ alte pivniţe şi prăvăliĭ, cum şi pentru ajutorul posluşanieĭ caseĭ sale să ţie şi lude doĭ ómenĭ strĕinĭ şi fără de pricină de dajdie, scutiţĭ şi apĕraţĭ de rîndul dàjdiilor i de alte podveḑĭ, cărora să li se dea şi pecetluiturĭ de la vistierie după orînduială. Drept aceea, poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, ca să cunóscă pe maĭ sus numitul boerul Domnieĭ Mele de postelnicel, i saam receh gpd.—1815, Ianuar 30.

(*Cod. LXXV, fila 117.*)

Carte de logofeţel de Divan.

Zemle Vlahiscoie. S'aŭ dat acéstă domnésca nóstră carte . . . . . pe carele după alegerea d-luĭ Vel Logofĕt de ţéra de sus Grigorie Ghica, l'am făcut Domnia Mea Logofĕt de Divan, decĭ să aibă privilegiul carele aŭ şi ceĭ-lalţĭ logofeţĭ de Divan, adecă să fie apĕrat atât el cât şi tótă casa luĭ de rîndul dăjdiilor visterieĭ i de alte angariĭ şi podveḑĭ, cum şi drepte bucatele luĭ scutite şi apĕrate, stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmărit şi vinul ce'l face în viile luĭ de vinăriciŭ, precum şi o cârciumă să ţie în oraşul Bucurescilor scutită şi apĕrată de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc, i de ortul vătăşesc şi de tóte angariile şi dările ce vor eşì pe pivniţe i cârciume, urmându-se scutéla cârciumilor logofeţilor precum din vechime s'aŭ urmat până acum. Asemenea să ţie şi lude un om fără pricină de dajdie, pentru posluşania caseĭ sale, care şi acela să fie apĕrat de rîndul dăjdiilor visterieĭ, asemenea să ţie şi lude doĭ după catastihul visterieĭ, precum aŭ şi ceĭ-lalţĭ logofeţĭ, pentru care şi poruncim Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, ca pentru tóte câte se coprinde maĭ sus întocmaĭ să fiţĭ următorĭ că aşa este porunca Domnieĭ Mele. — 1813, Fevruar 11.

(*Cod. LXXV, fila 64.*

www.dacoromanica.ro

pitacul cu care, în 27 Ianuar 1813, Ioan Caragea V. V. ordonà Vistieruluĭ anchetă asupra sudiţilor şi trecerea între birniciĭ ţĕreĭ a acelor cu nedreptul sudeţiţĭ:

Pitac către dumné-luĭ Vel Vistier pentru sudiţĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vistier fiind-că prea înălţatul Devlet s'aŭ însciinţat, că aicĭ în ţéră se urmèză o mare catahrisis cu facerea sudiţilor de către consulaturile strĕinelor Curţĭ ce se află aicĭ, într'adins Ni s'aŭ trimis prea înalt împĕrătesc firman coprinḑĕtor şi poruncitor de nizamul ce urméză a se pune în lucrare de acum înainte pentru sudiţĭ, adecă: câţĭ vor fi locuitorĭ aĭ ţĕreĭ de la strămoşiĭ lor séŭ vor fi supuşĭ aĭ prea puterniceĭ împĕrăţiĭ şi avêndu-şĭ locuinţa lor la alte părţĭ se întâmplă de vin aicĭ în ţéră, pentru vre-o vremelnică trebuinţă a neguţătorieĭ lor, (afară din ceĭ carĭ în curgĕtóre diastimă de opt-spre-ḑece lunĭ ale soroculuĭ ce se coprinde în al şéptelea cap al celor din urmă încheate tractaturĭ ale păceĭ între prea puternica împĕrăţie cu împĕrăţia Rusieĭ, lăsându-şĭ patria lor, vînḑêndu-şĭ averea şi precurmându-şĭ orĭ-ce înclinare vor fi avut cu patria lor se vor înstrĕina la Rusia şi de acolo vor venì aicĭ în ţéră ca nisce strĕinĭ cu neguţătoria lor) toţĭ, ḑicem, ceĭ-l-alţĭ afară din ceĭ maĭ sus arĕtaţĭ prin osebire, să se dea în dajdie spre a rĕmâneà iarăşĭ aĭ prea puterniceĭ împĕrăţiĭ şi a se urmà orînduiala cea veche. Drept aceea poruncim Domnia Mea, ca îndată ce veĭ primì acest domnesc al nostru pitac, care este următor coprindereĭ prea înăl-

---

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

După pliroforia ce ni se dă printr'acéstă jalbă de către dumné-luĭ Vel Vistier, poruncim dumné-tale Vel Ispravnice za curte, să i se dea de acum înainte jăluitoruluĭ iuz-başăĭ acest tainat de bucate şi de lumînărĭ ce se arată maĭ jos. — 1813, Martie 10

Prea Inalţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă, făcênd cercetare, m'am pliroforit că în ḑilele celor maĭ dinainte luminaţĭ Domnĭ iuz-başa de Divan avea tain câte treĭ patru felurĭ de bucate pe ḑi, de la cuhnia gpd, şi câte treĭ ocà de lumînărĭ de seŭ pe lună, pentru care nu lipsiiŭ a arĕtà Mărieĭ Tale. — 1813, Martie 4.

Vel Vistier.

www.dacoromanica.ro

tuluĭ firman, numaĭ decât să se facă poruncile Domnieĭ Mele către ispravniciĭ judeţelor din tótă ţéra i către dumné-luĭ Vel Dvornic al politieĭ, ca să cerceteze cu scumpătate şi pe câţĭ îĭ vor găsì că nu se cuvine a fi sudiţĭ, după noima ce s'aŭ ḑis maĭ sus, şi vor aveà patente, fără de a ţineà în sémă acele patente, îndată să-ĭ şi aşeḑĭ la dajdie, ca şi pe ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ aĭ ţĕreĭ şi supuşĭ aĭ prea puterniceĭ împĕrăţiĭ şi să trimiţi aicĭ însciinţare de numele fieş-căruia câţĭ se vor găsì la fieş-care judeţ, sa să se trécă la catastihul Visterieĭ între ceĭ-l-alţĭ birnicĭ, ferindu-se însă ispravniciĭ fórte, ca nu care cumvaşĭ cu pricinuirea aceştiĭ poruncĭ să facă cea maĭ mică catahrisis a supĕrà şi pe vre-un sudit din ceĭ adevĕraţĭ, căcĭ cuvînt de îndreptare nu le va rĕmâneà. Tolco pisah.—1813, Ianuar 27 (1).

In favórea sudiţilor fórte mulţĭ rĕmaşĭ, Ioan Caragea înfiinţéză o autoritate judecătoréscă *ad-hoc*, sub nume de: *Departamentul strĕinelor pricinĭ.* Căpetenie acestuĭ departament numesce, în 30 Noembre 1812, pe boerul căminar Atanasie .Hristopolo. Acest demnitar noŭ ieà loc în Divanul domnesc în urma luĭ Vel Vornic al politieĭ. Până în 1817 Hristopolo nu este schimbat. In acel an îĭ succede Petru Retoride şi în August 1818 este Ştefan Nestor.

Noul acest tribunal are a judecà afacerile dintre sudiţĭ şi raele, dar şi dintre sudiţĭ şi sudiţĭ, carĭ vor voì să cĕră judecata noueĭ autorităţĭ (2).

(1) Cod. LXXIV, fila 14 v.

(2) *Poruncĭ pe la ispravnicĭ pentru înlesnirea judecăţilor acelor strĕinĭ de alte curţĭ.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Dumné-vóstră ispravnicilor din sud..... sănătate, fiind-că pentru înlesnirea căutăreĭ trebilor şi pricinelor celor adevĕraţĭ sudiţĭ ale strĕinelor curţĭ câţĭ se află aicĭ în tot ţinutul domnesceĭ nóstre ţĕrĭ, *am întocmit Domnia Mea un osebit departament, numindu-se al strĕinilor*, şi căpetenie al acestuĭ departament am orînduit pe dumné-luĭ cinstitul şi credinciosul boer al Domnieĭ Mele Biv Vel căminar Atanasie Hristopolo, de aceea iată într'adins vi se face cunoscută acéstă întocmire şi vĕ poruncim Domnia Mea, ca de astăḑĭ înainte pentru verĭ ce pricină va aveà sudit cu raia, dintr'acest judeţ, orĭ sudit cu sudit de sub altă protecţie şi vor alergà la judecătoria pămîntéscă, şi în scurt pentru orĭ-ce pricină ce privesce asupra sudiţilor dintr'acest judeţ, să aveţi a corespondarisì cu dumné-luĭ maĭ sus numitul boer, şi iarăşi prin dumné-luĭ veţĭ luà cuviinciósele rĕspunsurĭ şi poveţuirĭ, după voinţa şi porunca Domnieĭ Mele; ci dar într'acestaşĭ chip să urmaţĭ negreşit.—1812, Neombre 30.

(Cod. LXXIV, fila 30.)

www.dacoromanica.ro

Acest Departement al strĕinilor priciniĭ a fost mutat în 1815 August 14, în camerile ce ocupà înainte Doctorul Hristache, în mănăstirea Sf. Ioan, cea desfiinţată în 1895, de lângă Casa de deposite. (1)

e) Décă Hătmănia nu e o nouĕ slujbă, cel puţin ea dobândesce un adaos de atribute şi iea şi adaosul de numire: *de Hătmănia Divanuluĭ*, în 26 Decembre 1812. Domnitorul Ioan Caragea ḑice chiar, că a întocmit *o nouĕ dregĕtorie* numind-o *Hătmănia Divanuluĭ*, la care «am şi orînduit acum pe dumné-luĭ cinstitul şi credinciosul boerul Domnieĭ Mele Hatmanul Costache Suţul Hatman al Divanuluĭ şi căpitenie al zapciilor Divanuluĭ (bez vătafuluĭ de Visterie) iar datoria acestiĭ dregĕtoriĭ să fie acésta, adecă: în ḑilele ce se vor căută judecăţĭ la domnescul nostru Divan, să se afle numitul boer faţă în Divan stând în picióre cu băţul în mână, şi orĭ câte pricinĭ de judecăţĭ se vor ivì prin jălbĭ date către Domnia Mea, de la talerĭ una mie cincĭ sute în sus, tóte acelea să se orînduiască la judecată prin dumné-luĭ maĭ sus numitul boer Hatmanul al Divanuluĭ, şi hotărîndu-se de Domnia Mea, iarăşĭ prin dumné-luĭ să se facă şi împlinirea lor, iar cele-l-alte madele câte adecă vor fi până la talerĭ 1,500 să-ĭ orînduiască după obiceiŭ prin zapciĭ Divanuluĭ şi prin eĭ să se şi împlinéscă, care acest nizam poruncim dumné-ta Vel Logofĕt de ţéra de sus, să se trécă în condica Divanuluĭ, ca să se urmeze întocmaĭ de acum înainte.—1812, Decembre 26 (2).

Am vĕḑut cum încă în secolul al XVIII-lea, s'a creat şi în Muntenia demnitatea de *Vel Hatman*, de şi nu cu atribuţiunile ce eraŭ date în Moldova la acéstă funcţiune. Caragea maĭ dă, în Ianuarie 1813, mareluĭ Hatman atribute noue, cu totul strĕine hătmănieĭ moldovene. Prin hrisovul de la 8 Decembre 1816, Caragea fixă din noŭ atributele *hătmănieĭ de Divan* (3).

(1) Veḑĭ cod. LXXIV, fila 214.
(2) Pecetea gpd. Cod. LXXIV, fila 9.

(3) Iacă chrisovul de ficsare a atribuţiunilor Hatmanuluĭ de Divan:

Chrisovul de orînduelile şi iratul hătmănieĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Sfînt şi dorit lucru ar fi fost când s'ar fi putut păzi între omenire obştéscă frăţie şi unire şi ar lipsì cu totul zăvistiile, turburările, patimile şi prigonirile, care acestea aduc împreună mulţime de alte rĕutăţĭ şi mâhnesc necontenit pe ticălósa omenire, dar fiind-că o acest fel de fericită petrecere, ce se povestesce din vécul cel aurit, nicĭ aŭ

www.dacoromanica.ro

f) Dintre logofeţiĭ II aĭ Divanuluĭ se rînduesce unul însărcinat spe-

---

fost vre-odinióră, nicĭ este de creḑut că va puteà fi vre-o dată de acum înainte, de aceea datorie mare şi neapărată aŭ toţĭ aceia cărora de către Dumneḑeeasca pronie li s'aŭ încredinţat domnia şi oblăduirea de noróde, ca să se osârduiască din tótă vîrtutea întru cât privesc spre potolirea prigonirilor ce se ivesc pe tóte ḑilele, spre aflarea şi descoperirea dreptăţiĭ, spre împotrivirea celor ce voesc a năpăstuì şi spre îndestularea celor năpăstuiţĭ, pentru care judecătoriĭ, s'aŭ întocmit, orînduindu-se la dînsele din partea stăpânireĭ judecătorĭ, ca să descopere şi să hotărască dreptatea după pravilĭ şi zapciĭ, ca să pue în lucrare hotărîrile judecătorilor şi să supue pe ceĭ ce năpăstuesc, ca să întórcă înapoĭ la ceĭ năpăstuiţĭ cele luate fără de dreptate. Dintr'acéstă dar pricină îndemnându-ne şi Noĭ îndată ce am sosit într'acéstă creştinéscă şi domnéscă a nóstră ţéră (întru a căruia otcârmuire suntem orînduiţĭ după Dumneḑeeasca voinţă), am orînduit pe unul din dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ Domnieĭ Mele epistat asupra împlinirilor şi dărilor dreptuluĭ fieş-căruia, după ce se hotărĕsce, numind pe acest boer Vel Hatman al domnesculuĭ nostru Divan, iar sfîrşitul acesteĭ orînduelĭ a fost, ca să dăm tărie şi putere acestuĭ sĕvîrşitor al pravilnicelor hotărîrĭ, spre a puteà face căḑutul mumbaşiret asupra năpăstuitorilor şi spre a-ĭ face cu maĭ multă înlesnire şi maĭ mare străjnicie pre ceĭ năpăstuiţĭ stăpânĭ asupra dreptuluĭ lor, şi tot către acest sfîrşit privind şi voind ca să dăm la cel după vremĭ Vel Hatman al domnesculuĭ nostru Divan trebuinciósele mijlóce spre înlesnirea săvîrşireĭ pravilnicelor hotărîrĭ şi tot-de-odată să legiuim şi cât se cuvine a luà pentru ale d-sale ostenelĭ şi să-ĭ poruncim cu deslușire câte se cuvine a se păzì pentru buna orînduială a domnesculuĭ nostru Divan, iată întocmim şi legiuim printr'acest domnesc al nostru hrisov orînduelile de maĭ jos arĕtate:

1. Zapciiĭ domnesculuĭ nostru Divan, ce aŭ fost până acum, să fie supuşĭ de acum înainte la dumné-luĭ Vel Hatman, numindu-se *zapciĭ aĭ hătmănieĭ*, alegêndu-se de către dumné-luĭ şi iarăşĭ prin dumné-luĭ să se arĕte la Domnia Mea, spre a se îmbrăcà cu caftane, când atuncĭ aŭ a li se da de către noĭ şi pitacurĭ.

2. Numiţiĭ zapciĭ să fie şése la numĕr, adică vătaf de aproḑĭ, vătaf de păhàrniceĭ, vătaf de Divan, Ceauş de aproḑĭ, Ceauş de păhărniceĭ şi Ceauş al hătmănieĭ.

3. Tóte jălbile de obşte câte sunt pentru pricinĭ de judecăţĭ şi se orînduesc la departamenturĭ, la veliţiĭ vornicĭ, la veliţiĭ logofeţĭ şi la domnescul nostru Divan, să se buiurdiséscă de acum înainte la dumné-luĭ Vel Hatmanul Divanuluĭ, ca să le înfăţişeze la acele judecătoriĭ prin zapciiĭ ce sunt sub dumné-luĭ.

4. Zapciiĭ hătmănieĭ să aibă venit ḑeciuiala acelor pricinĭ câte nu vor trece peste talerĭ 2.000, iar la pricinile câte vor trece peste talerĭ 2.000, ḑeciulala să o iea dumné-luĭ Vel Hatmanul.

5. Fieş carele zapciŭ când îşĭ va luà ḑeciuiala de la vre-o pricină din cele până la talerĭ 2.000, să aducă acea ḑeciuială a o pune la obştésca

www.dacoromanica.ro

cial cu afacerile vorniciilor de sus şi de jos. Divanul, la 27 Ia-

cutie, ce are a se păstra la hătmănie şi la fieş-care două lunĭ deschiţêndu-se acea cutie, să împartă baniĭ ce vor fi strîns toţĭ zapciiĭ de o potrivă.

6. Toţĭ aproţiĭ, păhărniceiĭ şi copiiĭ din casă de Divan să fie supuşĭ la hătmănie şi dumné-luĭ Vel Hatmanul să aibă a da dintr'înşiĭ câţi va voi fieş-căruia zapciŭ, ca să se slujască cu eĭ la pricinile ce se vor orîndui la fieş-care.

7. Dumné-luĭ Vel Hatmanul, jălbile ce se buiurdisesc la dumné-lui să le orînduiască cu pitacele d-sale către zapciiĭ, ce sunt sub dumné-lui şi zapciiĭ înfăţişându se la judecătorĭ să fie datorĭ a arĕtà pitacul dumné-luĭ Hatmanuluĭ, spre încredinţare că acea pricină s'aŭ orînduit la acel zapciŭ.

8. Hătmănia să aibă un logofĕt cu caftan, carele să fie dator a ţineà condică cu bună desluşire de tóte jălbile câte se orînduesc la hătmănie, cu numerele lor de tóte buiurdismele şi hotărîrile lor.

9. Când se va face împlinire de dumné-luĭ Vel Hatmanul i de zapciiĭ ce sunt sub dumné-luĭ, de banĭ i de lucrurĭ mişcătóre, să ieà ţeciuială pe deplin, făcêndu-se preţuire acestor lucrurĭ cât va fi prin putinţă maĭ adevĕrat.

10. Când vor fi pricinĭ de lucrurĭ nemişcătóre, cum am ţice case, prăvăliĭ, locurĭ, morĭ şi moşiĭ, atuncĭ pentru tóte cele d'întâiŭ patru felurimĭ de lucrurĭ să se facă cea adevĕrată preţuire a lor şi să ieà dumné-luĭ Vel Hatmanul a treia parte din ţeciuială, iar pentru moşiĭ să ieà drept ţeciuială talerĭ treĭ de stînjen, însă numaĭ când se va face mutare de stăpânire a acestor nemişcătóre lucrurĭ, de la unul din prigonitele părţĭ la cel-l-alt, iar când va rĕmâneà stăpânirea tot la acelaşĭ obraz, atuncĭ de la acele dintâiŭ felurimĭ de lucrurĭ să ieà aplos filotimon iar de la moşie drept filotimon să ieà talerĭ unul de stânjen.

11. Când se va dovedì prin judecată, că unul din prigonitele părţĭ din rĕul sĕŭ cuget şi în pizmă munceà să năpăstuiască pe cel-l-alt, după pravila ce s'a întocmit de Domnia Mea maĭ dinainte se va îndatorà acel cu rĕŭ cuget de a plătì pagubele şi cheltuelile părţeĭ ceĭ năpăstuite, atuncĭ de va fi acea pricină pentru banĭ, seŭ pentru lucrurĭ mişcătóre şi nu se vor împlinì ca unele ce fără dreptate se cer de către cel ce s'a arĕtat pârîş fără de cuvînt, acel mincinos şi cu rĕŭ cuget, să plătéscă, spre osânda sa, jumĕtate ţeciuială, iar de va fi pricina pentru lucrurĭ nemişcătóre, cu tóte că nu se face mutare la stăpânire, să se osândéscă a plătì, însă pentru case, prăvăliĭ, locurĭ şi morĭ a treea parte din ţeciuiala preţuluĭ lucrurilor ce cerea, iar de va fi pentru moşiĭ să plătéscă talerĭ treĭ de stânjen.

12. Să fie dator dumné-luĭ Vel Hatman, a păzì căţuta orînduială asupra înfăţişăreĭ pricinelor la domnescul nostru Divan i la cele l-alte judecătoriĭ, adecă să înfăţişeze tot-d'auna pricinile cele maĭ vechĭ, iar maĭ vîrtos ale locuitorilor ţĕranĭ, ca să nu-şĭ piarţă vremea şi să se păgubéscă lipsindu-se de trebile lor şi cheltuindu-se.

13. Dumné-luĭ Vel Hatman să facă cuviinciósa străşnicie, ca să aducă

www.dacoromanica.ro

nuar 1813 cere domnitoruluĭ spor de léfă şi de scutelnicĭ pentru

---

înaintea judecătoriilor pe tóte părţile şi când vre-unul din prigonitele părţĭ se arată cu îndărătnicie să prelungéscă înfăţişarea lor la judecatĭ, să-l îndatoreze pe acela, ca orĭ însuşĭ să se înfăţişeze, séŭ vechil să-şĭ orînduiască, spre a luà sfîrşit pricinile. Către acésta să fie dator a trimite aproḑĭ cu ale domnieĭ-sale volniciĭ, ca să aducă pe aceia ale cărora priciuĭ vor fi orînduite la judecătoriĭ şi eĭ îndărătnicindu-se zăbovesc pe afară şi dosesc de judecată; precum asemenea şi după hotărîrea judecăţeĭ să fie dator a arĕtà îndată anaforaoa la amêndouĕ părţile şi când unul din eĭ nu va fi mulţămit să-l îndatoreze a-şĭ da apelaţie în vreme, ca să înfăţişeze pricina la cele maĭ marĭ judecătoriĭ.

14. Dumné-luĭ Vel Hatmanul aflându-se faţă la judecăţile dumné-lor veliţilor boerĭ, să îngrijéscă a se păzì căḑuta bună orînduială prin zapciiĭ ce sunt sub dumné-luĭ şi când va fi a se face domnesc al nostru Divan, să dea de scire maĭ înainte dumné-lor boerilor, ca să vie a se aflà la Divan, după obiceiŭ, precum şi dumné-luĭ să se afle tot-d'auna la domnescul nostru Divan şi să aibă gata pe amêndouĕ părţile prigonite, ca să nu se întêmple hazmodiĭ.

Poruncim încă şi domnieĭ-tale Vel Hatmane al Divanuluĭ, să aibĭ a urma întru tóte întocmaĭ precum maĭ sus se arată.

Drept aceea am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Ban, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Spătar, pan Constantin Vlahuţă Vel Postelnic, pan Grigorie Ghica Vel Vistier, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Constantin Caliarh Vel vornic al treilea, pan Iordache Golescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Toma Creţulescu Vel Logofĕt de obiceiurĭ, pan Pană Costescu Vel Vornic al politieĭ, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al strĕinelor pricinĭ, pan Mateiŭ Cantacuzino, Vel Clucer, pan Gheorghe Scanavi Vel Comis şi ispravnic, pan Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, şi s'aŭ scris hrisovul acesta întru al cincilea an dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în scaunul oraşuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Christos, 1816 Decembre 8, de Chiriţă dascălul slovenesc.

Mihalache Manu Vel Logofĕt de ţéra de sus, procitoh.

(Pecetea gpd.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Cinstit şi credincios boer al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Vistier, fiind-că dumné-luĭ Hatmanul Costache Suţul, ce prin osebit pitac al

www.dacoromanica.ro

acest slujbaş. (1) Adevĕrat e, că acest funcţionar avea de lucru.

Domnieĭ Mele s'aŭ orînduit Vel Hatman al Divanuluĭ şi căpetenie al zapciilor Divanuluĭ, precum este sciut, urméză dar ca spre împlinirea datorieĭ acesteĭ dregĕtoriĭ cu care s'aŭ însărcinat, să aibă şi trebuincioşiĭ slujbaşĭ, spre sĕvêrşirea pricinelor câte prin zapcilâcul domnieĭsale se orînduesc în cercetare de judecată; de aceea poruncim domnieĭ-tale, ca din ómeniĭ fără pricină de dajdie să i se dea ómenĭ cincĭ-ḑecĭ numindu-se aĭ Hătmănieĭ Divanuluĭ, carĭ găsindu-se să li se dea şi pecetluiturile Domnieĭ Mele, iar pe lângă ceĭ-l-alţĭ cincĭ zapciĭ aĭ Divanuluĭ (bez Vătaf de Divan) să rĕmâie numaĭ câte 20 ómenĭ la fieşcare din suma ce erà sciută Visterieĭ. Tolco pisah.—1813, Ianuarie.
(Cod. LXXIV, fila 13.)

(1) Eacă actul relativ :

Anaforaoa veliţilor Vornicĭ de a se orînduì Logofĕt Vornicieĭ Gheorghe Logofĕtul.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Cât pentru adaosul lefeĭ de taleri 30 pe lună de a se face acestuĭ Gheorghe Logofĕt al dumné-lor veliţilor Vornicĭ, peste ceĭ-l-alţĭ taleri 20 ce aŭ ceĭ-l-alţĭ logofeţĭ aĭ Divanuluĭ, i câte taleri 30 a luà de la fieşcare Vĕtaf de plaiŭ când se orînduesce, priimită fiindu-ne arĕtarea dumné-lor veliţilor vornicĭ, o întărim Domnia Mea, şi ea întocmaĭ să se urmeze precum s'aŭ ḑis maĭ sus; iar pentru scutelnicĭ, poruncim ca numaĭ lude doĭ să se maĭ adaoge pe lângă ceĭ-l-alţĭ treĭ ce sunt orînduiţĭ la fieş-care logofeţel de Divan, şi orînduiala ce maĭ sus se arată hotărîm să fie nestrămutat dintr'acéstă slujbă a logofeţieĭ dumné-lor veliţilor dvornicĭ în câtă vreme se va purtà cu destoinicie şi cu credinţă, spre împlinirea datorieĭ slujbeĭ luĭ.—1813, Ianuar 30.
(Cod. LXXIV, pag. 119.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Ca plecată anafora arĕtăm înălţimeĭ Tale că la dregĕtoriile vorniciilor iar maĭ vîrtos a ţĕreĭ de sus şi de jos erà orînduit şi un Logofĕt dintre Logofeţiĭ Divanuluĭ, cel care erà maĭ practicos şi păzeà napristan la Vornicie nu numaĭ la pricinile ce se orînduià de luminaţii Domnĭ în cercetare, ci şi pentru nizamul plaiurilor erà îndatorat a face obicĕnuitele poruncĭ la vremea lor, ţineà şi condică pentru orĭ-ce pricinĭ ale vătăşeilor, cât şi ale hotărniciilor ce se făceà i tragerĭ cu îndreptărĭ la împresurărĭ de locurĭ i de uliţe şi la facerĭ de binale aicĭ în politie şi din pricină că acest Logofĕt aveà lefşóra şi scutelniciĭ aceia ce are un Logofeţel de Divan, după scumpetea vremeĭ neputênd să-şĭ urnéscă greutăţile, cel vrednic şi practicos Logofĕt s'aŭ

www.dacoromanica.ro

g) Ioan Caragea amintind vechiul obiceiŭ de a se *buiurdisì* jalbele noroduluĭ fără ca acele jalbe să fie cetite în faţa luĭ Vodă, numaĭ de calemgiul Divanuluĭ în unire cu un boier rînduit *ad-hoc* de Domnitor, rînduesce pe biv Vel Post. Constantin Suţul cu acéstă funcţiune, hotărînd, ca *buiurdizmele* să fie pe viitor semnate de acest funcţionar şi contra-semnate de calemgiul Divanuluĭ, medelnicerul Chiriac (1).

tras după alte chiverniselĭ şi s'aŭ orînduit altul iarăşĭ vrednic, care şi acela fiind un an de ḑile s'aŭ tras şi une-orĭ rĕmân vorniciile fără de nicĭ un Logofĕt, alte orĭ şi de are câte un prost Logofĕt şi într'acéstă ne-orînduială aŭ fost vorniciile de câtă-va vreme şi se află şi acum şi pătimesc discoliĭ la sĕvîrşirea poruncilor Mărieĭ Tale, ci fiind-că bună voinţa Inălţimeĭ Tale o cunoşcém că este spre tóte a se păzì întru înfiinţarea ce se cuvine şi este cu cale a fi şi la acéstă dregĕtorie un Logofĕt practicos, am ales de vrednic pe Gheorghe Logofĕtul ce a maĭ fost, ne rugăm Mărieĭ Tale, ca pentru o bună orînduială ce se cuvine a se ţineà, să bine-voescĭ Inălţimea Ta a se prostichi lefuşórea acestuĭ Logofĕt peste talerĭ 20 ce iea Logofeţiĭ de Divan încă talerĭ 30 precum şi peste orînduiţiĭ scutelnicĭ alţi lude patru saŭ pe cât Inăţimea Ta te veĭ milostivì, să iea şi de la fieş-care vătaf când se face talerĭ 30 spre a fi pentru ostenelile şi ajutorul caseĭ sale şi de a fi îndatorat cu paza înfiinţăreĭ slujbeĭ acestuĭ Logofĕt să i se dea şi luminat sinet spre a fi nestrămutat. 1813, Ianuarie 27.

Radu Golescu Vel Vornic, Dumitrache Racoviţă Vel Vornic, Istrate Creţulescu Vel Vornic.

Cod. LXXIII, pag. 119.

Tagma Logofeţilor Divanuluĭ al ţĕreĭ de jos ce li s'aŭ înoit cărţile.

Biv Vel Pitarul Ioniţă Rafailă, Constantin David III Logofĕt, Manolache Constantinescu, Ioniţă zet Niţul, Constantin Drăghicĭ, Gheorghe sin Clucer Gheorghe, Costea Agiescu, Stanciu Popescul, Alecu Mateescul, Nicolae Şoimescul, Sava Perieţeanu, Constantin Brăileanu, Toma Petrescu, Dumitrache Priotescu, Nicolae Diculescu, Costache Daftulescu, Neagu Vrăbiescu, Dumitrache. Mihalache sin medelnicerul Gheorghe Marinţeanu este Logofĕt de taină fără caftan. Marin sin Constantin Corceanu ot Grigorie, e numit condicar în locul luĭ Arghirie.— 1817, Iunie 1.

Cod. LXXV, fila 269 v.

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Postelnice Costache Suţu, fiind-că cele maĭ multe din jălbile noroduluĭ ce s'aŭ dat către Domnia Mea, obiceiŭ este de se buiurdisesc după condica şi caidul Divanuluĭ, fără a se cetì înaintea nóstră şi fiind-că este şciut

www.dacoromanica.ro

h) Marea preocupare a luĭ Ioan Caragea, venind după administraţiunea ruséscă, fu de a da şi Craioveĭ şi celor 5 judeţe o maĭ bună administraţiune. Nu credem că a rĕuşit în acéstă dorinţă, căcĭ prea dese sunt schimbările Caimacamilor Oltenieĭ şi a Banilor eĭ.

Iacă principalele schimbărĭ:

a) La 19 Decembre 1812, I Caragea Voevod numesce Ban al Craioveĭ pe Vistierul Filipescu Constantin, «ca pe un boer bĕtrân al ţĕriĭ, pămîntén dintru ceĭ d'întâiŭ prahticos, cu ipolipsis la domnia luĭ Vodă Caragea.

Incă din primele ḑile ale noueĭ Domniĭ, Caimacam fusese rînduit cunoscutul boer Gheorghe Arghiropol. Acestuia se vestesce noua Bănie a luĭ C. Filipescu.

b) Bănia luĭ C. Filipescu dură până la 1814.

c Succede Radu Golescu în Aprilie 1814.

d) La 1 Iulie 1815, aflăm mare Ban pe C. Creţulescu.

e) In 1817 iarăşĭ e Ban Radu Golescu.

f) Succede luĭ Golescu, Isaac Ralet în Maiŭ 1818.

g) Scurtă fu şi acéstă Bănie. La 12 Iulie 1818, Ralet este iar înlocuit în Bănie prin Radu Golescu (1).

Domnieĭ Mele că ceĭ după vremĭ fraţĭ domnĭ orînduià câte un boer al domniilor-sale carele împreună cu calemgiul Divanuluĭ, ceteà, teoriseà şi buiurdiseà jălbile noroduluĭ, de aceea iată te orînduim şi Domnia Mea pe dumné-ta cu acéstă epistasie, şi îţĭ poruncim, că pe tóte ḑilele avênd împreună şi pe medelnicerul Chiriac, calemgiul Divanuluĭ, să teorisiţĭ şi să buiurdisiţĭ tóte acele jălbĭ după orînduiala şi caidul Divanuluĭ, care buiurdizmale protocolindu-se maĭ întâiŭ de dumné-ta, să le iscăléscă apoĭ şi numitul calemgiŭ medelnicerul Chiriac, îngrijind însă dumné-ta de a nu se întârḑià jălbile noroduluĭ, ca să nu şéḑă aicĭ să cheltuiască.—1813, Ianuarie 13.

(Cod. LXXIV, fila 11.)

(1) *Cărţĭ pentru vestirea bănieĭ a dumné-luĭ Vistieruluĭ Filipescu.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Gheorghe Arghiropule biv Vel Bane, caimacamule, i dumné-vóstră boerilor de la Craiova, sănătate. Vĕ facem în scire, că la 18 ale acesteĭ lunĭ, am cinstit Domnia Mea pe dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Constantin Filipescu biv Vel Vistier, făcêndu-l halea Vel Ban ca pe un boier bĕtrân al ţĕreĭ, pămîntén dintre ceĭ d'întâiŭ (prahticos, cu ipolipsis la Domnia Mea), decĭ nu lipsim a însciinţa pe dumné-vóstră, ca să-l sciţĭ şi să-l cunósceţĭ pe dumné-luĭ halea Vel Ban şi pen-

www.dacoromanica.ro

Caimacam al Oltenicĭ este reîntărit la 1 Ianuarie 1813 tot G. Arghiropulo ca un boier înţelept, cu bun ipolipsis şi cercat în slujbele domnescĭ (1).

---

tru tóte pricinile părţeĭ loculuĭ câte după obiceiŭ se cuvin la dregătoria Bănieĭ, să aveţĭ a însciinţa pentru tóte acelea pe dumné-luĭ, şi dumné-luĭ va arĕta Domnieĭ Mele ca să se dea poruncile cele cuviincióse de urmare (†) de care suntem nădăjduiţĭ la silinţa şi vrednicia dumné-luĭ, că va odihni pe Domnia Mea şi veţĭ fi şi dumné-vóstră mulţămiţĭ pentru curgerea şi urmarea pricinelor părţeĭ loculuĭ cu bună orînduială, după dreptate şi după însuşĭ scoposul şi voinţa Domnieĭ Mele.—1812, Decembre 19.

(†) Până la semnul acesteĭ crucĭ ce este arĕtată maĭ sus în carte, s'a făcut cărţile cele către ispravniciĭ.

Asemenea cincĭ cărţĭ s'a făcut la cincĭ judeţe ot peste Olt de vestirea Bănieĭ, scrise până la semnul cruciĭ.

1817, Decembrie 5. După acest ifos s'a făcut cărţile de vestirea Bănieĭ dumné-luĭ Vorniculuĭ Isaac Ralet încă la 12 s'a făcut ban.

1818, Iulie 15. După ifosul acesteĭ cărţĭ dinapoĭ s'a făcut cărţile la 5 judeţe ot peste Olt de vestirea Bănieĭ dumné-luĭ biv Vel Banuluĭ Radu Golescu, încă la 12 s'a făcut Ban.

(1) *Carte de Căimăcămie a dumné-luĭ Banul Gheorghe Arghiropol.*

Zemle Vlahiscoie. Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele i dumné-vóstră Divaniţilor şi tuturor boerilor de la Craiova, sănătate. Facem d-vóstră în scire, că am orînduit Domnia Mea caimacam aci la Craiova i la 5 judeţe ot peste Olt pe dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Ban Gheorghe Arghiropol (boer înţelept şi cu bun ipolipsis către Domnia Mea) fiind cercat în slujbele Domnieĭ Mele, căruia i-am dat pe larg domnescile nóstre învĕţăturĭ şi cuviincióselе poruncĭ, după care şi suntem nădăjduiţĭ pentru ocârmuirea trebilor din partea loculuĭ, că prin silinţa şi sirguinţa dumné-luĭ se va urma întru tóte întocmaĭ după voinţa şi bun cugetul Domnieĭ Mele, care asemenea privesce şi asupra dumné-vóstră i a obştieĭ celor credincioşĭ locuitorĭ. Drept aceea vĕ poruncim Domnia Mea, ca să-l cunósceţĭ pe dumné-luĭ maĭ sus numitul boer de caimacam, dându-ĭ căḑuta cinste şi ascultare ca unuĭ epitrop al Domnieĭ Mele şi sirguindu-vĕ împreună cu dumné-luĭ de a se păzi buna orînduială la căutarea trebilor de judecăţĭ ale Divanuluĭ nostru de acolo, ca prin silinţa dumné-luĭ şi a dumné-vóstră Divaniţilor cu unirea cea cuviincióşă să se urmeze dreptatea noroduluĭ întru tóte cu durere către locuitoriĭ ceĭ năpăstuiţĭ şi fără de întârḑiere, ca să nu se zăbovéscă cheltuindu-se şi perḑându-se vremea muncilor, i saam receh gpd.—1813, Ianuarie 1.

(Cod. LXXV, fila 21 v.)

www.dacoromanica.ro

La 7 Ianuarie 1813, Ion Caragea ordonă luĭ Vel Vistier să înscrie pe Caimacamul Arghiropol cu léfa de leĭ 1000 pe lună (1).

Cincĭ cărţĭ la cincĭ judeţe de vestirea caimacamuluĭ.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Vĕ facem Domnia Mea în scire că am orînduit Domnia Mea caimacam la Craiova i la cele cincĭ judeţe ot peste Olt pe dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Ban Gheorghe Arghiropol (ca un boer înţelept cu bun ipolipsis şi cercat în slujbele Domnieĭ Mele), căruia i-am dat pe larg domnescile nóstre învĕţăturĭ şi cuviinciósele poruncĭ, după care şi suntem nădăjduiţĭ pentru ocârmuirea trebilor din partea loculuĭ, că prin silinţa şi sîrguinţa dumné-luĭ se va urma întru tóte întocmaĭ după voinţa şi bun cugetul Domnieĭ Mele, ca şi dreptatea locuitorilor să se păzéscă întru tóte; drept aceea vĕ poruncim Domnia Mea, ca să sciţĭ şi să-l cunósceţĭ pe dumné-luĭ maĭ sus numitul boer de caimacam şi epitrop al nostru, dându-ĭ cuviinciósa ascultare şi supunere, spre sĕvîrşirea trebilor şi poruncilor Domnieĭ Mele, care prin dumné-luĭ se vor da dumné-vóstră.—1813, Ianuarie 7.

(1) *Pitac la dumné-luĭ Vel Vistier a da taleri 1000 léfa caimacamuluĭ*

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Vistiere fiind-că pe dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Ban Gheorghe Arghiropol l'am orînduit Domnia Mea caimacam al Craioveĭ cu talerĭ 1.000, adecă una mie pe lună, să aibĭ dar a-l aşeda pe dumné-luĭ în catastihul lefilor Visterieĭ cu suma acésta.—1813, Ianuarie 7.

(Cod. LXXV, fila 22).

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce dumné-luĭ Vel Vornic de de ţéra de sus ne dă pliroforie printr'acéstă anafora pentru jăluitorul Negoiţă că a slujit multă vreme între aĭ doilea vornicĭ aĭ ţĕreĭ de sus, avênd şi atâtea sineturĭ domnescĭ, poruncim dumi-tale Vel Logofete de ţéra de sus să-ĭ facă jăluitoruluĭ cartea Domnieĭ Mele de a se orînduì iarăşĭ II Vornic precum a fost, şi acel Bănică, ce erà orînduit până acum în locul sĕŭ, să lipséscă din slujbă.—1813, Ianuarie 29.

Vel Logofĕt

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a luĭ Negoiţă Goran II Dvornic făcênd cercetare arĕt Mărieĭ Tale, că în douĕ rîn-

www.dacoromanica.ro

h) G. Arghiropolu se îmbolnăvesce «din pricina aeruluĭ (!) şi cere să fie înlocuit, ca venind la Bucurescĭ să-şĭ caute de sănătate. Domnitorul numesce Caimacam pe biv Vel Postelnicul Nicolae Scanavi

---

durĭ ale Dvornicieĭ mele l-am şciut şi l-am avut pe numitul II Dvornic de ţéra de sus, are şi cincĭ sineturĭ domnescĭ la mână, carĭ îl mărturisesc II Vornic de ţéra de sus de anĭ 20, însă 1793 Martie 6 cartea Mărieĭ Sale Alexandru Moruz, i 1797 Februarie 2, cartea Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ domn Alexandru Vodă Ipsilant, i 1798 Iulie 29, carte a Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Domn Constantin Vodă Hangiarlâu, i 1799 Maiŭ 14, cartea Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Moruz întru a doua domnie, i 1803 Iulie 29, Cartea Mărieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant; destule dovedĭ sunt sineturile ce se arată maĭ sus; acum jăluitorul ḑice, că în létul 1811 avênd epistasia Dvornicieĭ de ţéra de sus dumné-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de jos Slătineanu, din ce pricină s'a mâhnit asupră-ĭ nu scie, că s'a pomenit scos şi s'a orînduit în locu-ĭ un Bănică de aicĭ. Ci fiind-că jăluitorul la acéstă trébă este şi cu óre-şi ce pracsis, osebit din ceĭ-l-alţĭ, găsesc cu cale, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, să se orînduiască a fi în locul sĕŭ cum a fost şi să i se facă şi luminată cartea Mărieĭ Tale, séŭ cum va fi luminată porunca Mărieĭ Tale.—1813, Ianuarie 20.

Radu Golescu, Vel Vornic.

(Cod. LXXV, pag. 117).

Ertare din slujba slujitorieĭ.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— După pliroforia ce mi se dă printr'acéstă anafora de către dumnéluĭ Vel Agă, milostivire făcênd Domnia Mea asupra jăluitoruluĭ Stan, poruncim să fie ertat de slujbă.—1813, Februarie 8.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, cercetând pricina jălbiĭ acestuia însciinţăm Inălţimeĭ Tale că acest jăluitor Stan slujitorul aflându-se neputincios şi pentru bĕtrâneţele luĭ de la o vreme încóce a fost nesupĕrat de slujbă şi la cercetarea ce se face bresleĭ agieĭ spre a se împlinĭ lipsa slujitorilor găsindu se şi acesta l'a trimis Vornicia politieĭ la Agie, ca să se pue iarăşĭ în slujbă şi fiind bĕtrân şi neputincios nu este de nicĭ o slujbă, am cercetat de are vre-un fecior de vîrstă şi mĕ adeveriĭ, că parte bărbătéscă nu are nicĭ de cum şi rĕmâne precum va fi porunca Inălţimeĭ Tale.—1813, Februarie 1.

Grigore Filipescu Vel Agă.

(Cod. LXXIII, pag. 155).

www.dacoromanica.ro

«boer înţelept şi cu bun ipolipsis către Domnie, fiind cercat în slujbele Domnieĭ.»

Acéstă înlocuire se face în 5 Iulie 1813. (1)

(1) *Carte de căimăcămie la Craiova.*

Zemle Vlahscoie. Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele dumné-vóstră divaniţilor şi tuturor boerilor de la Craiova sănătate. Facem dumné-vóstră în scire, că dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Ban Gheorghe Arghiropulo pătimind întru ale sănătăţeĭ din pricina aeruluĭ din partea loculuĭ şi ne-îndeletnicindu-se a se căutà acolo din pricina trebilor dregătorieĭ căimăcămieĭ cu care erà însărcinat în multe rîndurĭ, ne-aŭ făcut rugăciune, ca să-ĭ ridicăm acéstă sarcină dându-ĭ voĭe de a venì aicĭ, decĭ priimind Domnia Mea acéstă cerere şi rugăciune a dumné-luĭ iată că am orînduit în locul Domnieĭ-Sale caimacam acì la Craiova i la cincĭ judeţe ot peste Olt pe dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Postelnicul Nicolae Scanavi, boer înţelept şi cu bun ipolipsis către Domnia Mea fiind cercat în slujbele Domnieĭ Mele, căruia i-am dat pe larg domnescile nóstre învĕţăturĭ şi cuviinciósele poruncĭ, după care şi suntem nădăjduiţĭ pentru otcârmuirea trebilor din partea loculuĭ, că prin silinţa şi sîrguinţa dumné-luĭ, se va urmà întru tóte întocmaĭ după voinţa şi bun cugetul Domnieĭ Mele care asemenea privesce şi asupra dumné-vóstră i a obştieĭ celor credincioşĭ locuitorĭ; drept aceea vĕ poruncim Domnia Mea ca să-l cunósceţĭ pe dumné-luĭ maĭ sus numitul boer de caimacam, dându-ĭ căḑută cinste şi ascultare, ca unuĭ epitrop al Domnieĭ Mele şi sirguindu-vĕ împreună cu dumné-luĭ de a se păzì buna orînduială la căutarea trebilor de judecăţĭ ale Divanuluĭ nostru de acolo, ca prin silinţa dumné-lui şi a dumné-vóstră divaniţilor cu unirea cea cuviinciósă să se urmeze dreptatea norodului întru tóte cu durere către locuitoriĭ ceĭ năpăstuiţĭ şi fără de întîrḑiere, ca să nu se zăbovéscă cheltuindu-se şi perḑêndu-se vremea munceĭ lor, i saam receh gpd. — 1813 Iunie 5.

(Cod. LXXV, fila 69.)

Cincĭ cărţĭ la cincĭ judeţe de vestirea căimăcămieĭ.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . sănătate. Vĕ facem Domnia Mea în scire, că dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Banul Gheorghie Arghiropulo, pătimind întru ale sănătăţeĭ din pricina aeruluì din partea loculuĭ şi neîndeletnicindu-se a se căutà acolo din pricina mulţimeĭ trebilor dregătorieĭ căimăcămieĭ cu care erà însărcinat în multe rîndurĭ ne-aŭ făcut rugăciune, ca să-ĭ ridicăm acéstă sarcină, dându-ĭ voĭe de a venì aicĭ; decĭ priimind Domnia Mea acéstă cerere şi rugăciune a dumné-luĭ, iată că am orînduit Domnia Mea caimacam la Craiova i la acele cincĭ judeţe ot peste Olt pre dumné-

www.dacoromanica.ro

Noul caimacam rămâne în post — mirabile dictu! — de la 5 Iulie 1813 până la 17 Marte 1815. Tot din causa de trupéscă slăbiciune, în douĕ treĭ rînduri a cerut Scanavi să fie descărcat de căimăcămie.

De o cam dată domnitorul numesce numaĭ ca vechil, orĭ epistat ad. locotenent, pre Vorn. C. Samurcaş conservând şi serviciul «memurietuluĭ» oştireĭ. (1)

---

luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Postelnic Nicolae Scanavi, ca un boer înţelept şi cu bun ipolipsis şi cercat în slujbele Domnieĭ Mele, căruia i-am dat pe larg Domnescile Nóstre învĕţăturĭ şi cuviinciósele poruncĭ după care şi suntem nădăjduiţĭ pentru cârmuirea trebilor din partea loculuĭ, că prin silinţa şi sirguinţa dumné-luĭ se va urmà întru tóte întocmaĭ după voinţa şi bun cugetul Domnieĭ Mele, ca şi dreptatea locuitorilor să se păzéscă întru tóte. Drept aceea vĕ poruncim Domnia Mea, ca să sciţĭ şi să cunósceţĭ pe maĭ sus numitul boer de caimacam şi epitrop al nostru, dându-ĭ cuviinciósă ascultare şi supunere, spre săvîrşirea trebilor şi poruncilor Domnieĭ Mele, care prin dumné-luĭ se va da dumné-vóstră şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1813 Iulie 5.

(Cod. LXXV, fila 69.)

(1) *Carte de vechiletul căimăcămieĭ Craioveĭ al dumné-luĭ biv Vel Dvornic Costache Samurcaş.*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel dvornice Costache Samurcaş sănătate. Fiind-că dumné-luĭ biv Vel dvornicu Nicolae Scanavi, pentru trupésca slăbiciune a domnieĭ-sale sănătate de câtă-va vreme, în douĕ treĭ rînduri, aŭ scris către Domnia Mea, rugându-se a i se da voie a venì aicĭ la Bucurescĭ spre a se căutà, iată acum primindu-i-se rugăciunea 'i-am dat ceruta voie, depărtându-l din trĕba căimăcămieĭ precum prin deosebita Domnésca Nóstră carte se face cunoscut; iar pe dumné-ta printr'acéstă Domnéscă a Nóstră carte te însărcinăm cu vechiletu căimăcămieĭ Craioveĭ i acele cincĭ judeţe ot peste Olt şi îţĭ poruncim, ca împreună cu meemuritul oştirilor asupra căreia estĭ orînduit de noĭ, să aibĭ de acum înainte epistasia şi asupra meemurietuluĭ căimăcămieĭ, pentru care şi suntem nădăjduiţĭ că tótă otcârmuirea trebilor din partea loculuĭ prin silinţa şi sirguinţa domnieĭ-tale se va urmà întru tóte după voinţa şi bun cugetul Domnieĭ Mele, care asemenea privesce şi către toţĭ credincioşiĭ supuşĭ aĭ noştrĭ şi locuitorĭ aĭ părţeĭ loculuĭ. Drept aceea poruncim Domnia Mea şi dumné-vóstră cinstiţitor şi credincioşĭ boerilor divaniţĭ aĭ Divanuluĭ nostru de acolo, ca să cunósceţĭ pe dumné-luĭ maĭ sus numitul boer de vechil al căimăcămieĭ, dându-ĭ căduta cinste şi ascultare, ca unuĭ epitrop al Domnieĭ Mele şi sirguindu-vĕ împreună cu dumné-luĭ de a păzì buna orînduială la căutarea trebilor de judecăţĭ ale Divanuluĭ nostru de acolo, ca prin silinţa dumné-luĭ şi a dumné

www.dacoromanica.ro

i) Biv vel Vornicul Samurcaşĭ succede epistasieĭ luĭ Scanavi. Şi el —minune!—se îmbolnăvesce şi la 24 Maiŭ 1816 este înlocuit prin biv Vel Spătar Costache Suţu a 20 Noember 1818 alt caimacam: biv vel vist Gr. Romanitis (1).

---

vóstră, cu unirea cea cuviinciósă să se urmeze dreptatea norodului întru tóte cu durere către locuitoriĭ ceĭ năpăstuiţĭ şi fără de întîrdiere, ca să nu se zăbovéscă cheltuindu-se şi perdêndu-şĭ vremea munceĭ lor, i saam receh gpd. -1815 Mart 17.

Cod. LXXV, fila 120.)

Carte legată ce s'aŭ scris către proin caimacam Scanavi.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Postelnice Nicolae Scanavi, caimacamule al Craioveĭ, sănătate. Fiindcă în donĕ rînduri aĭ scris către Domnia Mea plângêndu-te că pentru trupésca slăbiciune ce pătimesce numaĭ poţĭ dăinnĭ spre urmarea acestuĭ meemuriet şi spre săvîrşirea domnescĭlor nóstre poruncĭ şi pentru acéstă pricină cu deadinsul ceri domnésca nóstră voie, ca să viĭ la Bucurescĭ de a te căutâ la ale sănătăţeĭ; iată după a dumné-tale cerere printr'acéstă domnésca nóstră carte ţi să dă ceruta voie, ca după treĭ ḑile gătindu-te să şi plecĭ a venĭ aicĭ la Bucurescĭ spre a te căntâ, făcênd însă maĭ întâiŭ tezlim tótă trébą căimăcămieĭ la dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Vornic Costache Samurcaş pe carele prin osebită carte a Domnieĭ Mele 'l-am orînduit vechil al căimăcămieĭ, şi fiĭ sănătos.—1815 Mart 17.

(1) *Carte legată de căimăcămie a dumné-luĭ biv vel spătaruluĭ Costache Suţu.*

Cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele dumné-vóstră divaniţilor aĭ Divanuluĭ nostru ot Craiova, sănătate. Cu tóte că dumné-luĭ biv Vel dvornicul Costache Samurcaş în diastima căimăcămieĭ domnieĭ-sale s'a arĕtat cu credincióse şi osîrdnice slujbe plăcute Domnieĭ Mele, dar fiind-că starea sănătăţeĭ domnieĭ-sale îl silesce de a venĭ aicĭ, ca să se caute, neîndeletnicindu-se acolo a se căuta din pricina necontenireĭ trebilor dregĕtorieĭ cu care erâ însărcinat şi ne-a făcut rugăcinne ca să-ĭ dăm voie a venĭ spre răsplătirea slujbelor domnieĭ-sale, i-am primit acéstă rugăcinne şi iată în locul dumné-luĭ am orînduit caimacam pe dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Spătarul Costache Suţu, dându-ĭ şi domnescile nóstre povĕţuirĭ şi poruncĭ asupra acesteĭ dregĕtoriĭ care i s'a încredinţat de Domnia Mea. Drept aceea poruncim dumné-vóstră, să-l cunóscetĭ de orînduit într'acéstă dregĕtorie şi dându-ĭ cuviinciosul sevas şi ascultare să îmbrăţişaţĭ cu toţiĭ pricinile şi trebile norodului ce se cercetéză aicĭ la acest al nostru Divan, căutându-le cu osîrdie şi cu drep-

www.dacoromanica.ro

j) La 19 Sept. 1817, *fără să se maĭ îmbolnăvéscă, după obiceiŭ, Caimacamul* Const. Suţul e înlocuit la căimăcămie prin biv. Vel Spătar N. Suţu, fiind cercat în slujbele Domnieĭ luĭ Ion Caragea. Nu se maĭ spune că e boer înţelept şi cu ipolipsis! (1).

---

tate şi fară de zabavă, ca să nu pătimésca ipotesiarii in vre-un fel de chip, ci fieş-care să-şĭ afle cuviinciósa mângâere cu îndestularea dreptului sĕŭ şi fiţi sanatoşĭ. 1816, Maiŭ 24.

1816, Maiu 24. S'a făcut şi cincĭ cărţĭ legate catre Ispravniciĭ judeţelor ot peste Olt, scriindu-se asemenea ca cea de sus, până la drept aceea, iar de acolea înainte s'aŭ scris cum se arată mai jos:

Drept aceea poruncim dumné-vóstră să-l sciţĭ şi să-l cunósceţĭ pe maĭ sus numitul boer de caimacam, dându-i cuviinciósa ascultare spre savîrşirea trebilor şi poruncilor Domnieĭ Mele, care prin dumné-lui se vor da, şi fiţi săănătoşi. 1816, Maiŭ 24 .
(*Cod. LXXV, fila 184)*

(1) *Carte de cămăcămie a dumné-luĭ biv Vel Spătarul Nicolae Suţu.*

Zemle Vlahiscoie. Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele dumné-vóstră divaniţilor şi tuturor boerilor de la Craíova săănătate. Ve facem dumné-vóstră în scire, ca am orînduit Domnia Mea caimacam aicĭ la Craiova, i la cincĭ judeţe ot peste Olt, pe dumné-lui cinstitul şi credinciosul boerul Domnieĭ Mele biv Vel spătarul Nicolae Suţul, fiind cercat în slujbele Domnieĭ Mele, căruia i-am dat pe larg domnescile nóstre invĕţăturĭ şi cuviinciósele poruncĭ, după care şi suntem nădăjduiţi pentru ocârmuirea trebilor din partea locului, că prin silinţa şi sîrguinţa dumné-luĭ, se va urma întru tóte întocmaĭ după voinţa şi bun cugetul Domnieĭ Mele, care asemenea privesce şi asupra dumné-vóstra i a obştieĭ celor credincioşĭ locuitorĭ. Drept aceea ve poruncim Domnia Mea ca sa-l cunósceţĭ pe dumné-luĭ maĭ sus numitul boer de caimacam, dându-ĭ căḑută cinste şi ascultare, ca unu epitrop al Domnieĭ Mele şi sirguindu-vĕ împreună cu dumné-luĭ de a se păzĭ buna orînduială la căutarea trebilor judecăţeĭ ale Divanului nostru de acolo, ca prin silinţa dumné-luĭ şi a dumné-vóstră divaniţilor, cu unirea cea cuviinciósa să se urmeze dreptatea norodului întru tóte, cu durere catre locuitorii ceĭ napăstuiţĭ şi fară de întârḑiere, ca să nu se zăbovésca, cheltuindu-se si perḑându-se vremea muncei lor, păzindu-se şi poturile Domnieĭ Mele, care s'aŭ trimes de s'aŭ cetit acĭ în Divan, fără de strĕmutare, i saam receli gpd. 1817 Septembre 19.
Cod. LXXV fila 184.

www.dacoromanica.ro

k) Abia 15 luni împlinesce acest noŭ caimacam şi la 18 August 1818 este înlocuit prin Lucache Arghiropulo, «ca un boer practicos şi vechiŭ în slujbele altor fraţĭ Domnĭ, petrecênd cu bun ipolipsis, cercat şi de însuşĭ Caragea în Domnia Sa (1).

Cincĭ cărţĭ legate la cincĭ judeţe de peste Olt, de vestirea căimăcămieĭ dumné-luĭ biv Vel Spătaruluĭ Nicolae Suţul.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . sănătate. Vĕ facem Domnia Mea în scire, că am orînduit Domnia Mea caimacam la Craiova i la cele cincĭ judeţe ot peste Olt pe dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Spătarul Nicolae Suţul căruia i-am dat pe larg domnescile nóstre învĕţăturĭ şi cuviinciósele poruncĭ după care şi suntem nădăjduiţĭ pentru otcârmuirea trebilor din partea loculuĭ, că prin silinţa şi sirguinţa dumné-luĭ se va urmà întru tóte întocmaĭ după voinţa şi bun cugetul Domnieĭ Mele, ca şi dreptatea locuitorilor să se păzéscă întru tóte şi poruncile Domnieĭ Mele să le împlinéscă. Drept aceea vĕ poruncim Domnia Mea, ca să-l sciţĭ şi să-l cunósceţĭ pe dumné-luĭ maĭ sus numitul boer de caimacam şi epitrop al nostru, dându-ĭ cuviinciósa ascultare şi supunere, spre săvîrşirea trebilor şi poruncilor Domnieĭ, care prin dumné-luĭ se vor da dumné-vóstră. — 1817 Septembre 19.

Cod. LXXV, fila 184.

(1) *Carte de Căimăcămia dumné-luĭ biv Vel Postelnicul Lucache Arghiropolu.*

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele dumné-vóstră divaniţilor şi tuturor boerilor de la Craiova, sănătate. Vĕ facem dumné-vóstră în scire, că am orînduit Domnia Mea caimacam acì la Craiova i la cincĭ judeţe ot peste Olt pe dumné-luĭ cinstitul şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Postelnicul Lucache Arghiropolu, ca un boer practicos şi vechiŭ în slujbele altor fraţĭ domnĭ petrecênd cu bun ipolipsis, cercat şi de înşine Domnia Mea, căruia i-am dat pe larg domnescile nóstre învĕţăturĭ şi cuviinciósele poruncĭ, după care şi suntem nădăjduiţĭ pentru otcârmuirea trebilor din partea loculuĭ, că prin silinţa şi sîrguinţa dumné-luĭ, se va urmà întru tóte întocmaĭ după voinţa şi bun cugetul Domnieĭ Mele, care asemenea privesce şi asupra dumné-vóstră i a obştieĭ celor credincioşĭ locuitorĭ. Drept aceea, poruncim Domnia Mea ca să-l cunósceţĭ pe maĭ sus numitul boer de caimacam, dându-ĭ căduta cinste şi ascultare ca unuĭ epitrop al Domnieĭ Mele, sirguindu-vĕ împreună cu dumné-luĭ de a se păzì buna orînduială la căutarea trebilor judecăţeĭ ale Divanuluĭ nostru de acolo ca prin silinţa dumné-luĭ şi a dumné-vóstră divaniţilor, cu unirea cea cuviinciósă, să se urmeze dreptatea norodului întru tóte, cu durere către locuitorii ceĭ năpăstuiţĭ şi fără de întărdiere, ca să nu se zăbo-

www.dacoromanica.ro

Avem de notat, că sub Caragea caimacamiĭ Craioveĭ aŭ perceput din noŭ un havaet important, dis: *al undiţeĭ*». Tot individele care cu undiţe prindeà pesce la ţĕrmiĭ Dunăreĭ, din Otarul Ruşaveĭ la Calafat, era dator să plătéscă o dare de un galben pe an. (1)

---

véscă cheltuindu-se şi pierdêndu-şĭ vremea munciĭ lor, păzindu-se şi ponturile Domnieĭ Mele, carĭ s'aŭ trimes de s'aŭ cetit aicĭ în Divan fără de strĕmutare, i saam receh gpd. 1818 August 18.

(Cod. LXXV, fila 220.)

Cincĭ cărţĭ legate la cincĭ judeţe ot peste Olt de vestirea căimăcămieĭ dumné-luĭ biv Vel Postelnic Lucache Arghiropulo.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . sănătate. Vĕ facem Domnia Mea în scire, că am orînduit Domnia Mea caimacam la Craiova, i la cele cincĭ judeţe ot peste Olt, pe dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Postelnicul Lucache Arghiropulo, ca un boer practicos şi vechiŭ în slujbele altor fraţĭ domnĭ, petrecênd cu bun ipolipsis, cercat şi de înşine Domnia Mea, căruia i-am dat pe larg domnescile nóstre învĕţăturĭ şi cuviinciósele poruncĭ, după care şi suntem nădăjduiţĭ pentru otcârmuirea trebilor din partea loculuĭ, că prin silinţa şi sîrguinţa dumné-luĭ, se va urmà întru tóte întocmaĭ după voinţa şi bun cugetul Domnieĭ Mele, ca şi dreptatea locuitorilor să se păzéscă întru tóte şi poruncile Domnieĭ Mele să se împlinéscă. Drept aceea vĕ poruncim Domnia Mea, ca să-l sciţĭ şi să-l cunósceţĭ pe dumné-luĭ maĭ sus numitul boer de caimacam şi epitrop al nostru, dându-ĭ cuviinciósa ascultare şi supunere, spre săvîrşirea trebilor şi poruncilor Domnieĭ Mele, carĭ prin dumné-luĭ se vor da dumné-vóstră.—1818 August 18.

1818 Novembre 20, s'aŭ orînduit vechil de caimacam biv Vel Vistier Grigorie Romanitis.

(Cod. LXXV, fila 220.)

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Cu cale fiind anaforaoa acésta a cinstiteĭ visteriĭ, poruncim dumnétale cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Postelnice Nicolae Scanavi, caimacamule al Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo, ca întocmaĭ să faceţĭ urmare.—1813 Iunie 17.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

l) Schimbărĭ însemnate în Divanul Craioveĭ nu aflăm în domnia luĭ Ión Caragea. In 18 Iulie 1816 Domnitorul acordă luĭ Const. Oteteleşanu «protia de a iscălì şi de a şedeà înaintea Cluceruluĭ Dincă Oteteleleşanu şi a Cluceruluĭ Ión Gănescu». Acéstă protie o acordă în acelaş timp când numesce pe Const. Oteteleşanu ca judecător în Divanul Craioveĭ (1).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale intrând în cercetarea jalbeĭ, am cerut maĭ întâiŭ de la jăluitor acea poruncă, ce ḑice că aŭ avut înscris de la dumné-luĭ Logofĕtul Dudescu, când se aflà caimacam al Craioveĭ, ca să strîngă acel havaet al undiţilor, şi o vĕḑuiŭ scrisă din let 1812 Martie 18, iscălită de dumné-luĭ Logofĕtul Dudescu şi cu pecetea căimăcămieĭ, prin care orînduesce pe jăluitor ca de la toţĭ locuitoriĭ ce vînéză cu undiţa pesce în apa Dunăreĭ pe marginea ţĕreĭ, din hotarul Ruşaveĭ şi până la Calafat în dreptul Vidinuluĭ, să ieà avaetul căimăcămieĭ, de tótă undiţa câte un galben; după acésta vrênd să mĕ pliroforisesc şi de curgerea pricineĭ în ce chip s'aŭ întîmplat între jăluitor cu acel Ioniţă Burileanul, carele lipsesce peste Olt, şi aflându-se aicĭ atât Constantin Alecu Bengescu carele erà atuncĭ ispravnic aceluĭ judeţ, cât şi şătrarul Calistrat, ce aŭ fost orînduit cercetător pricineĭ aceştia, am cerut de la amêndoĭ să-mĭ dea acéstă pliroforie care prin acest alăturat tacrir sub iscăliturile amêndurora fac arătare pe larg de tótă curgerea pricineĭ cum aŭ fost dintru întâiŭ până în sfîrşit; ci fiind-că acéstă pricină de aicĭ nu se póte precurmà, neaflându-se nicĭ părţile faţă şi pentru ca şi adevĕrul să se descopere maĭ cu deslușire, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ caimacamul Craioveĭ, ca înaintea domnieĭ-sale aducêndu-se tóte părţile faţă, unde citindu-se maĭ întâiŭ acest tacrir al sĕrdaruluĭ Bengescu şi şătraruluĭ Calistrat, carĭ aŭ fost faţă la acea întîmplare, şi aŭ sciinţă de tótă curgerea pricineĭ, de care luând pliroforie să facă dumné-luĭ cercetare cu tótă scumpĕtatea şi pliroforisindu-se de dreptul adevĕr orĭ să facă îndreptarea cea cuviinciósă, cu îndestularea jăluitoruluĭ la dreptul ce va fi avênd, séŭ neodihnindu-se vre-o parte de acolo, cu alegerea dumné-luĭ, în scris să-ĭ sorocéscă aicĭ la luminat Divanul Mărieĭ Tale, ca să se dea cea desăvîrşită hotărîre de către Inălţimea Ta. — 1813 Iunie 5.

(Cod. 76, pag. 388).

Vel Vistier

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.*

Cinstit şi credincios boerul al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Spătare Costache Suţu caimacame al Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor

www.dacoromanica.ro

Dăm încă în anexe o serie de acte relative la logofeţii II şi III aĭ Divanuluĭ Craioveĭ şi la alte serviciĭ: Armaş, polcovnicĭ diverşĭ. (1)

---

divaniţĭ de acolo sănătate. Vĕ facem Domnia Mea în scire că pe Constantin Oteteleşanu (pe care l'am orînduit acum la Divanul nostru de acolo judecător divanit după ce l'am cinstit cu cinul clucerieĭ ceĭ marĭ, ca pe unul ce s'aŭ aflat vreme îndelungată în cinul păhărnicieĭ am găsit cu cuviinţă de am hărăzit şi protia de a iscălì şi a şedeà înaintea clucerului Dincă Oteteleşanu şi a clucerului Ión Gănescu, ci spre a fi acéstă sciută şi dumné-vóstră, iată vĕ o facem cunoscută, ca să se urmeze şi să se păzéscă întru acestaşĭ chip şi fiţĭ sănătoşĭ.— 1816 Iulie 18.

(Cod. LXXIV, fila 258.)

(1) *Patru cărţĭ la patru logofeţeĭ ot Divanul Craioveĭ.*

Zemle Vlahiscoie. S'a dat acéstă carte a Domnieĭ Mele . . . . . ce se află slujind la Divanul Craioveĭ Domnieĭ Mele Logofeţĭ, ca să aibă privileghiul ce a avut şi maĭ înainte, adecă să fie în pace şi ertat de tóte dăjdiile şi orînduelile verĭ câte ar eşi de la Visterie, şi de la cămara domnieĭ Mele peste an în ţéră, aşijderea şi ale luĭ drepte bucate, să fie în pace şi ertate, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit, şi vinul ce va face în viile luĭ de vinăriciŭ şi o pivniţă în oraşul Craioveĭ, apréată de fumărit, de căminărit şi de tóte dările ce sunt pe alte pivniţe, asemenea să aibă a ţineà şi un lude scutit, om străin fără de pricină, ca să fie de posluşania caseĭ luĭ, pentru care poruncim Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine să fiţĭ următorĭ de a păzì privileghiul acesta întocmaĭ. I saam receh.—1813, Ianuarie 13.

(Cod. LXXIV, fila 12).

Numele Logofeţilor ot Craiova.

Petrică Logofĕt, condicar al Divanuluĭ Craioveĭ.
Ioan Bulgarul, Postelnic.
Ioan Stârcioagă } Logofeţĭ aĭ Divanuluĭ
Dinul
Iordache

S'aŭ maĭ făcut patru Logofeţĭ la Divanul Craioveĭ, însă
Constantin sin Radu
Niculae Bulgaru
Ion
Stan

Asemenea douĕ cărţĭ ca acestea s'a făcut şi pentru doĭ Logofeţĭ la departamentul de patru şi de criminalion ot Craiova, care cu loc deschis s'a trimis la dumné-luĭ caimacamul a le pune numele acolo.

www.dacoromanica.ro

m) Numirea luĭ Const. Filipescu ca Ban al Craioveĭ nu întîrdie a

---

Carte de condicar la Craiova.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachiscoe. — Dat'am cartea Domnieĭ Mele luĭ Petrică Logofĕtul pe carele l'am făcut Domnia Mea condicar la Craiova, ca să aibă a ţineà condică şi a trece într'însa tóte poruncile ce se trimit de la Domnia Mea la Divanul Craioveĭ i cărţile de judecată i anaforalele şi orĭ-ce trebĭ se caută, atât carĭ intră cât şi cele carĭ es din Divanul Craioveĭ, ca să se afle în tótă vremea sciut spre a se păzì bună orînduială întru tóte şi pentru a luĭ slujbă şi ostenélă, ne-am milostivit Domnia Mea asupră-ĭ de l'am miluit cu milele ce se arată maĭ jos, adecă să fie în pace şi ertat de rîndurile dăjdiilor ţĕriĭ, să scutéscă de dijmărit şi vinăriciŭ, drepte bucatele luĭ, i o pivniţă să fie în oraşul Craioveĭ scutită şi apĕrată de fumărit, de vamă şi de alte angariĭ ce sunt pe pivniţe, cum şi lude treĭ să aibă a-şĭ găsì ómenĭ străinĭ fără pricină de dajdie, pe carĭ să-ĭ aibă pentru posluşania caseĭ luĭ cu pecetluiturĭ de la Visteria Domnieĭ Mele cu adeverinţa dumné-luĭ Caimacamuluĭ s'aŭ a ispravnicilor, că sunt străinĭ cu adevĕrat, pentru care poruncim Domnia Mea tuturor celor ce li se cuvine să aveţĭ a da bună pace la tóte câte se coprinde maĭ sus, nefăcêndu-ĭ nimenĭ nicĭ un fel de supĕrare. I saam receh.— 1813, Ianuarie 19.

(Cod. LXXV, fila 12).

Carte de condicar la Divanul Craioveĭ.

Zemle Vlahiscoie. Dat'am cartea Domnieĭ Mele . . . . . pe carele l'am făcut Domnia Mea condicar al Divanuluĭ Craioveĭ, ca să aibă a ţineà condică şi a trece într'însa tóte poruncile ce se trimit de la Domnia Mea la Divanul Craioveĭ, i cărţile de judecată i anaforalele şi orĭ-ce trebĭ se caută atât carĭ intră cât şi cele carĭ es în Divanul Craioveĭ, ca să se afle în tótă vremea ştiute spre a se păzì buna orînduială întru tóte şi pentru a luĭ slujbă şi ostenélă ne-am milostivit Domnia Mea asupră-ĭ de l'am miluit cu milele ce se arată maĭ jos, adică să fie în pace şi ertat de rîndul dăjdiiior ţĕreĭ, să scutéscă vinăriciŭ şi dijmărit pe drepte bucatele luĭ i o pivniţă să ţie în oraşul Craioveĭ, scutită şi apărată de fumărit, de căminărit, de vamă şi de alte angariĭ ce sunt pe pivniţe şi lude treĭ să aibă a-şĭ găsì ómenĭ străinĭ fără de pricină de dajdie pe carĭ să aibă aĭ ţineà pentru posluşania caseĭ sale sale cu pecetluiturĭ de la Visteria Domnieĭ Mele după adeverinţa dumné-luĭ Caimacamuluĭ saŭ a ispravnicilor că sunt străinĭ cu adevĕrat. Pentru care poruncim Domnia Mea tuturor celor ce se cuvine să aveţĭ a-ĭ da bună pace la tóte cum se coprinde maĭ sus, nefăcêndu-ĭ nimenĭ nicĭ un fel de supĕrare, i saam receh gpd.— 1813, August 31.

(Cod. LXXV, fila 73 verso).

www.dacoromanica.ro

nasce óre-care neînţelegere. Boerul acesta ţine să fie Ban cu óre-carĭ

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că după înscinţarea dumné-luĭ cinstituluĭ şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Spătar Nicolae Suţul Caimacamul Craioveĭ, am orînduit Domnia Mea Logofeţel condicar la departamentul de patru ot Craiova, sub III Logofĕt al aceluĭ departament pe Drăghichĭ Broscarul, în locul luĭ Tudorache ce a fost până acum; i am dat dar Domnésca Nóstră carte la mânĭ, ca să aibă privileghiul ce a avut şi ĕl dinaintea luĭ, adică să ţie lude unul pentru poslușania caseĭ luĭ, străin şi fără de nicĭ o pricină, pe carele acum să-l aducă din străinătate. Aşijderea să scutéscă şi drepte bucatele luĭ, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit şi vinul de vinăriciŭ, pentru care poruncim Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine: nimenĭ nicĭ un fel de supĕrare să nu-ĭ facă, i saam receh gpd.—1818, Iunie 8.

(Cod. LXXV, fila 209).

1818, Iunie 9. Carte domnéscă prin care s'aŭ orînduit condicar la Divanul Craioveĭ Ioan Pleşoianu, ce a fost între Logofeţiĭ Divanuluĭ, în locul luĭ Petre celuĭ ce a fost până acum condicar, făcută după condică care este trecută înapoĭ.

Altă carte de Logofeţel de Divan al Craioveĭ cu loc deschis, de numele celuĭ orînduit în locul luĭ Constantin ce a fost până acum. — 1818, Iunie 8.

(Cod. LXXV, fila 209).

Carte de III Logofĕt ot Divanul Craioveĭ.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că după alegerea dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Vel Ban, am făcut Domnia Mea III Logofĕt la Divanul Craioveĭ pe . . . . . i s'a dat după obiceiŭ acéstă Domnéscă a nóstră carte la mâinĭ ca sĕ aibă a căutà trĕba ce se cuvine cinuluĭ acestuia al Logofeţieĭ purtând grija şi silindu-se a slujì cu dreptate şi credinţă la tóte după cum se va povĕţuì de către dumné-luĭ Caimacamul Craioveĭ i de către dumné-lor boeriĭ divanţĭ de acolo şi slujind bine, păzind datoria ce i se cuvine la tóte, va fi, miluit de către Domnia Me, iar neurmând celor cu cale şi cu dreptate şi venindu-ne vre-o jalbă de niscare-va nedreptăţĭ séŭ jafurĭ şi asuprele la judecăţĭ, cercetându-se şi găsindu-se în vină, nu numaĭ va fi lipsit, ci încă se va şi pedepsì; pentru care scriem şi dumi-tale cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Bane Gheorghe Arghiropule, caimacamule al Craioveĭ, să-l sciĭ de III Logofĕt dându-ĭ trĕba Logofeţieĭ asupră-ĭ şi povĕţuindu-l dumné-ta la tóte celo ce sunt după obiceiŭ ale slujbeĭ luĭ de a le urmà după scoposul Domnieĭ Mele, i saam receh gpd.—1812, Decembre 28.

Asemenea douĕ cărţĭ s'a făcut şi la departamentul de patru şi la criminalion ot Craiova.

(Cod. LXXV, fila 18).

www.dacoromanica.ro

puterĭ maĭ marĭ decât alţĭ banĭ. Domnitorul spune că nu admite

Carte de polcovnic ot Cerneţĭ.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că după alegerea dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Vel Ban, am făcut polcovnic ot Cerneţĭ pe . . . . . i s'a dat după obiceiŭ acéstă carte la mânĭ, ca să aibă a face zapt trebile polcovnicieĭ şi pe toţĭ slujitoriĭ polcovnicescĭ de la Cerneţĭ cu carĭ să slujéscă spre săvîrşirea şi urmarea obicinuitelor trebĭ ale polcovnicieĭ, silindu-se pentru nizamul oraşuluĭ şi pentru tóte cele ce sunt după obiceiŭ la datoria şi purtarea de grijă a slujbeĭ luĭ după buna orînduială ce i se va da prin dumné-luĭ caimacamul Craioveĭ şi prin Ispravniciĭ judeţuluĭ, pentru care scriem şi dumi-tale cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele caimacamule al Craioveĭ şi dumné-vóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să-l sciţĭ de polcovnic al Cerneţuluĭ, dându-ĭ slujitorĭ în zaptul séŭ şi povĕţuindu-l la trebile ce sunt după obiceiŭ ale slujbeĭ luĭ de a le urmà după scoposul Domnieĭ Mele, păzind întru tóte dreptatea şi ferindu-se de orĭ-ce lucrurĭ împotriva voinţeĭ Domnieĭ Mele; poruncim Domnia Mea şi voně slujitorilor de la acéstă polcovnicie, să cunósceţĭ pe maĭ sus numitul boerul Domnieĭ Mele de polcovnic, dându-ĭ supunerea şi ascultarea cuviinciósă, i saam receh gpd.—1812, Decembre 28.

(Cod. LXXV, fila 18 v.)

Carte de polcovnic de Craiova.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că după alegerea dumné-luĭ cinstitului şi credincios boeruluĭ Dumnieĭ Mele Vel Ban, am făcut Domnia Mea polcovnic pe . . . . . i s'a dat după obiceiŭ acéstă domnésca nóstră carte la mânĭ ca să aibă a face zapt trebile polcovnicieĭ şi pe toţĭ călăraşiĭ Craioveĭ, cu carĭ să slujéscă spre săvîrşirea şi urmare obicinuitelor trebĭ ale polcovnicieĭ, silindu-se pentru nizamul oraşuluĭ şi pentru tóte cele ce sunt după obiceiŭ la datoria şi purtarea de grijă slujbeĭ luĭ după buna orînduială şi povĕţuirea ce i se va da de către dumné-luĭ Caimacamul Craioveĭ, pentru care scrim şi dumné-vóstră cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele dumi-tale Caimacamule al Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de la Divanul nostru ot Craiova, să-l sciţĭ de polcovnic, dându-ĭ călăraşĭ în zaptul sĕŭ şi povĕţuindu-l dumné-vóstră la tóte trebile ce sunt după obiceiŭ ale slujbeĭ, luĭ de a le urmà după scoposul Domnieĭ Mele, păzind întru tóte dreptatea şi ferindu-se de orĭ-ce lucru împotriva dorinţeĭ Domnieĭ Mele. Poruncim Domnia Mea şi voně călăraşilor de la acéstă polcovnicie, să cunósceţĭ pe maĭ sus numitul boerul Domnieĭ Mele de polcovnic, dându-ĭ supunerea şi ascultarea cea cuviinciósă, i saam receh gpd.—1812 Decembre 28.

(Cod. LXXV. fila 19 v.)

www.dacoromanica.ro

acésta şi, încă din Decembrie 1812, se grăbesce a pune pe marele Ban

---

Carte de Vel armaş la scaunul Craioveĭ.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că după alegerea dumné-luĭ cinstituluĭ şi credincios boerul Domnieĭ Mele Vel Banul, am făcut Domnia Mea armaş la scaunul Craioveĭ pe . . . . . i s'a dat după obiceiŭ acésta Domnésca Nóstră carte, ca să aibă a face zapt tóte trebile armaşieĭ şi pe toţĭ armaşiĭ şi zapciiĭ câţĭ sunt la acéstă bréslă cu carĭ să slujéscă spre săvîrşirea şi urmarea obicinuitelor trebĭ ale armăşieĭ, silindu-se pentru tóte cele ce sunt după obiceiŭ la datoria slujbeĭ luĭ, după orînduială şi după povĕţuirea ce i se va da atât de către dumné-luĭ Caimacamul Craioveĭ, cum şi de către dumné-lor boeriĭ divaniţĭ; pentru care scriem şi dumi-tale Caimacamule al Craioveĭ, i dumnea-vóstră boerilor aĭ Divanuluĭ nostru de acolo. să-l sciţĭ de Vel Armaş, dându-ĭ zapciĭ i armaşĭ asupră-ĭ spre a-ĭ aveá în zaptul sĕŭ şi povĕţuindu-l dumné-vóstră la tóte trebile ce sunt după obiceiŭ ale slujbeĭ luĭ, spre a le urmà după scoposul Domnieĭ Mele, poruncim Domnia Mea şi vouĕ zapciilor i armăşăilor câţĭ sunteţĭ la acéstă bréslă, să cunósceţĭ pe maĭ sus numitul boerul Domnieĭ Mele de armaş, dându-ĭ supunerea şi ascultarea cea cuviinciósă, i saam receh gpd.—1812, Decembre 28.

(Cod. LXXV, fila 19).

Carte de Vel portar ot Craiova.

Zemle Vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte . . . . . pe carele l'am făcut Domnia MeaVel portar la Craiova, ca să aibă a face zapt trebile portărieĭ şi cu toţĭ portăreiĭ cu carĭ să slujéscă spre săvîrşirea şi urmarea obicinuitelor trebĭ ale portărieĭ, după poruncile Domnieĭ Mele şi după povĕţuirea ce i se va da de. către dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Banul Gheorghe Arghiropol, Caimacamul Craioveĭ şi dumné-lor boeriĭ divaniţĭ de acolo, de carĭ scriem dumi-tale, să-l sciĭ de Vel Portar dându-ĭ portăreiĭ în zaptul sĕŭ şi să-l povĕţuescì la tóte trebile portărieĭ câte sunt obicinuite ca să le urmeze după scoposul Domnieĭ Mele. Poruncim Domnia Mea şi vouĕ portăreilor, să daţĭ supunere şi ascultare maĭ sus numituluĭ boer Vel Portar, ca să pótă sĕvîrşi trebile fără de cusur, i saam receh gpd.—1812, Decembre 28.

(Cod. LXXV, fila 19)

Patru cărţĭ la patru Logofeţĭ ce slujesc la Divanul Craioveĭ.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că . . . . . se află slujind la Divanul Domnieĭ Mele ot Craiova Logofeţel, s'a dat acéstă domnésca nóstră carte, ca să aibă privileghiul ce a avut şi maĭ înainte, adică să fie în pace şi ertat de tóte dăjdiile verĭ câte ar eşi de la Visterie şi de la

www.dacoromanica.ro

sub mâna Domnieĭ, ba chiar întru cât-va şi a Caimacamului, pe care Ión Caragea îl declară *vechil chiar al Domnuluĭ* corespondênd în tóte pricinele direct cu Domnitorul «*fără de mijlociea altuia însuşĭ*. Ion Caragea deşì recunoscênd că dregătoria Bănieĭ este căpetenia Olteniei şi a Craioveĭ, totuşĭ reservă Domnieĭ dreptul de a pronunţà în ultima instanţă asupra anaforalelor de judecăţi încheiate de Divanul Craioveĭ. (1)

VIII. Administraţiunea în judeţe continuă a fi după vechea organizare

---

Cămara Domnieĭ Mele peste an în Ţéră, aşijderea şi ale luĭ drepte bucate să fie în pace şi ertate, stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit şi vinul cel va face în viile luĭ de vinăriciĭ şi o pivniţă în oraşul Craioveĭ apărată de fumărit, de căminărit şi de tóte dăjdiile ce sunt pe alte pivniţĭ; asemenea să aibă a ţineà şi un lude scutit, om străin, fără de pricină, ca să-ĭ fie de posluşanie caseĭ luĭ; pentru care poruncim Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, să fiţĭ următorĭ de a se păzì privileghiul acesta întocmaĭ, i saam receh gpd.—1813, August 31.

(*Cod. LXXV, fila 73 v.*)

(1) Iacă acest act important, menit a potolì a tot puternicia luĭ Dincă Filipescu

Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoe.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Logofĕt de ţéra de sus, cu tóte că dregătoria Bănieĭ este căpetenia tuturor celor-l-alte dregătoriĭ, atât ot Craiova, cât şi de la tóte acele judeţe ot peste Olt, dar iarăşĭ nu este îndoială, ci de toţĭ sciut, că Caimacamul ce se orînduesce la Craiova de către Domnie este vechil chiar al Domnuluĭ şi precum întru tóte cele-l-alte pricinĭ corespondarisesce cu Domnia fără de mijlocirea altuĭ cuivaşĭ, şi iarăşĭ de la Domnie tot fără de mijlocirea altuia se daŭ cuviinciósele poruncĭ şi povĕţuirĭ, asemenea urméză şi se cuvine, ca şi pricinile de judecăţĭ ce se caută la Divanul ot Craiova de către dumné-luĭ caimacamul dimpreună cu dumné-lor boeriĭ divaniţĭ de acolo, să se cerceteze iarăşĭ de către Domnie, ca orĭ să le aneriséscă, séŭ să întăréscă, fără de a maĭ da în cercetarea alteĭ judecăţĭ de aicĭ. Drept aceea poruncim dumné-tale, ca de acum înainte orĭ-câte pricinĭ de judecăţĭ vor venì aicĭ teorisite şi cercetate de dumnéluĭ Caimacamul Craioveĭ, dimpreună cu dumné-lor boerii Divanului nostru de acolo, şi una din prigonitórele părţĭ va avé apelaţie împotrivă, acea apelaţie a părţeĭ ceĭ neodihnite să se buiurdiséscă a se înfăţişà drept la Divanul Domnieĭ Mele, cu anaforaoa Divanului ot Craiova care acéstă poruncă a Domnieĭ Mele să o facĭ dumné-ta cunoscută atât calemgiilor cât şi zapciilor domnescului nostru Divan, ca să fie întocmai următorĭ. Tolco pisah. 1812 Decembre.

(*Cod. LXXIV fila 6.*

www.dacoromanica.ro

a lui Alex. Ipsilant; al 3-lea ispravnic, înfiinţat sub muscali, nu dămnesce. Dam în note un hrisov prin care se stabilesce reşedinţa judeţului Vlaşca la moşia Michăilesci, în primele ţile din Septembre 1817. Cu întórcerea la Turcĭ a Giurgiului şi Brăileĭ, prin pacea de la 1812, acele teritorii încetéza de a fi administrate de statul român.

Câmpu-lung şi Ocnele-Marĭ continua şi ele a fi administrate de judeţ şi pîrgari, sub controlul Epistatului guvernului central. (1 Câmpulungului se reînoiesce hrisovul de privilegiĭ *ab antiquo.*

---

(1) *Carte de judeţie la oraşul Câmpulung sud Muscel.*

Zemle Vlahiscoie Dat'am Domnia Mea acéstă domnésca nóstră carte . . . . . pre carele după cererea şi după alegerea orăşenilor ce au facut de la Câmpu-lung, sud Muscel, în scris, sub iscălitnrile lor, pecetluita şi cu pecetea oraşului, şi prin scirea dumné-luĭ Vel Postelnicului, l'am făcut jedeţ oraşului Câmpulunĭ-lung, ca sa aibă a fi judecator şi purtător de grija la tóte trebile oraşuluĭ care se va porunci de catre Domnia Mea şi care se va scrie de dumné-lui Vel Postelnic, să le savîrşéscă la vreme, fără de cusur, cum şi ale orăşenilor pricini şi judecăţi să le caute după obiceiu şi după coprindere a domnescului nostru hrisov, care aŭ orăşeniĭ, şi fiind-că pentru ajutor şi pentru buna paza a orînduieleĭ oraşuluĭ este orînduit de catre Domnia Mea şi deosebit epistat, sa aibă numitul judeţ la tóte trebile oraşuluĭ şi la pricinele judecaţilor i la cisle şi la orĭ-ce alte pricini a se mui întru tóte poveţuirilor epistatuluĭ şi în mâinele Judeţuluĭ poruncim să se păstreze şi domnescul nostru chrisov de obiceiurile şi privileghiurile lor, atât cel nou, cât şi tóte cele vechĭ chrisóve, aşeḑate sub pecetea Epistatuluĭ judeţuluĭ şi a trei patru din fruntaşiĭ mahalalelor, cât şi pecetea oraşului asemenea să se ţie de judeţ, care pecete fiind-că este, cum ḑicem, a oraşuluĭ, ce se metahirisesce la pricini şi tréba obştiei oraşului, pentru aceea poruncim, ca să nu aibă voie judeţul de sineşi numai a o metahirisi, ci la trebile şi pricinele obştei oraşuluĭ, când va fi trebuinţa, atuncea cu scirea epistatului i a pârgarilor şi câte un fruntaş din tóte mahalalele oraşului faţă, fiind cu toţiĭ strînşi, să se pecetluiască cartea cu scrisórea aceea în vederea lor. Decĭ să se ferésca orînduitul judeţ de jafurĭ şi nedreptaţĭ, atât el cât şi orăşaniĭ, carĭ vor căutà a face niscare-va încurcăturĭ în cisle şi în orînduelĭ să nu se cuteze a îngadui, ci la tóte cislele să se facă dréptă cumpănire la toţĭ după puterea şi starea fieş cărnia; pentru care poruncim Domnia Mea şi voně tuturor pargarilor şi orăşenilor de obşte, să sciţi şi să cunósceţĭ pe numitul judeţ a oraşului orînduit de Domnia Mea, i saam receli gpd. — 1814 Martie 1.

(Cod. LXXV, fila 820).

www.dacoromanica.ro

Prin hrisovul din 23 Iunie, 1814 se păstréză neatinse vechile drep-

Carte de Epistasie ot oraşul Câmpu-lung.

Dat'am domnésca nóstră carte . . . . pre carele 'l-am făcut Domnia Mea Epistat la oraşul Câmpu-lung, prin alegerea dumné-luĭ Vel Postelniculuĭ, ca împreună cu judeţul oraşuluĭ i cu pârgariĭ să păzéscă orînduiala oraşuluĭ după vechiul obiceiŭ, precum prin chrisovul Domnieĭ Mele ce am dat se coprinde, să păzéscă să petrécă orăşeniĭ şi toţĭ locuitoriĭ feriţĭ de orĭ-ce nedreptate şi jafurĭ precum şi pricinile ce vor avé orăşaniĭ, care nu le va puté îndreptà judeţul cu pârgariĭ, să le îndrepteze maĭ sus numitul boer Epistat şi aşà luând de la cel din înainte Epistat poruncile i ponturile, întocmirĭ şi orînduelile, să îngrijască de a le urmà şi a le păzì întocmaĭ, să se feréscă atât pe sine cât şi pe alţĭ să nu-ĭ îngăduiască a face jafurĭ şi mâncătoriĭ, că însuşĭ va avé a da séină şi când se va găsì cu cât de puţin în vină, nu numaĭ va fi lipsit din Epistasie, ci se va şi pedepsì. De care poruncim, judeţule i pârgarilor şi tuturor orăşenilor ot câmpu-lung, să cunósceţĭ pe maĭ sus numitul boerul Domnieĭ Mele de Epistat al vostru, dându-ĭ supunerea şi ascultarea cea cuviinciósă la cele cu cale, ca să se pótă păzì dreptatea i ponturile şi săvîrşirea poruncilor Domnieĭ Mele fără de cusur i saam receh gpd.—1817 Martie 15.

(Cod. LXXV, fila 179).

(Pecetea gpd.)

Chrisovul orăşanilor de la Câmpu-Lung sud Muscel.

Judeţuluĭ cu doĭ-spre-ḑece pârgarĭ şi cu toţĭ orăşaniĭ câţĭ sunt din oraşul Domnieĭ Mele din Câmpu-Lung ca să fie în pace şi ertaţĭ de lucrul domnesc şi de vama mănăstireĭ din oraş, şi de vama pitarilor de la zborul sfântuluĭ Ilie Proorocul, verĭ ce vor vinde séŭ cine ce va cumpĕrà, aŭ cal, aŭ boŭ, aŭ păturĭ, aŭ pesce, aŭ verĭ-ce, să nu aibă a luà de la dênşiĭ vamă, după cum aŭ avut obiceiŭ de n'aĭ dat vamă acest oraş nicĭ odinióră, şi să nu aibă nimenĭ voĭe a cumpĕrà loc de casă în oraş nicĭ boer mare, nicĭ slugă domnéscă, nicĭ slugă boeréscă, séŭ să céră loc de la Domnia Mea în oraş, séŭ vad de móră, séŭ delniţă în câmp, séŭ niscare-vaşĭ moşiĭ, séŭ viĭ, séŭ verĭ ce de ale acestor orăşanĭ, ci numaĭ orăşaniĭ să fie volnicĭ a cumpĕrà uniĭ de la alţiĭ, şi de vor fi şi datorĭ niscare-va orăşanĭ, aŭ pe la boerĭ aŭ pe la alţĭ ómenĭ de ţéră şi li se va întîmplà acelor orăşanĭ mórte şi nu vor aveà cu ce plătì, să nu fie volnicĭ aceĭ datornicĭ să vîndă la altă parte, orĭ-ce ar rĕmâneá după mórtea acelor orăşanĭ, ci numaĭ iar la orăşanĭ să aibă a vinde; aşijderea şi pentru rîndul judecăţilor oraşuluĭ numaĭ judeţul cu pârgariĭ să aibă a judecà pe orăşanĭ, iar ispravnicul judeţuluĭ séŭ alt cine-vaşĭ să nu aibă voĭe a se amestecà în judecăţile lor şi să fie în pace şi ertaţĭ de fumărit, verĭ carele din

www.dacoromanica.ro

turĭ şi privileghiĭ ale orăşenilor din Câmpulung, privileghiĭ altă dată

orăşanĭ ar merge cu carele lor să încarce pesce de la baltă, să nu dea fumărit, fără numaĭ să aibă a da la sf. mănăstire din Câmpul-Lung de la un car de pesce oca 5, după cum le-aŭ fost obiceiul şi maĭ înainte vreme. Aşijderea şi pentru erbărit încă să fie orăşaniĭ în pace şi nesupĕraţĭ pentru vitele ce vor tăiá la scaunele de carne din Câmpu-Lung, şi pentru vitele ce vor tăià la scaunele de carne, care fac tómna prin Deal la viĭ şi pentru alte vite ce vor strînge pentru hrana lor, nici de cum erbărit să nu dea, precum n'aŭ maĭ dat nicĭ odinióră. Carĭ din orăşenĭ se vor hrănì cu meşteşugul cismărieĭ, să nu dea ciohodărit, şi pentru gostinărit încă să aibă a scutì orăşaniĭ, rîmătorĭ una mie pe an; vrênd să-ĭ ducă să-ĭ vînḑă la Braşov să nu dea gostinărit pe acéstă sumă de rîmătorĭ, ce scrie maĭ sus, şi orĭ-carĭ din oraşanĭ se va hrănì cu neguţătorie, vînḑênd mătase şi alte mărunţişurĭ pe la tîrgurĭ nicĭ de cum să nu aibă supĕrare de cotărit după cum nicĭ alte dăţĭ n'aŭ maĭ dat. Aşijderea să nu fie nimenĭ volnici să aducă vin să vînḑă în oraş, nicĭ din boerĭ, nicĭ slugĭ domnescĭ, nicĭ boerescĭ, nicĭ ţĕranĭ séŭ măcar ver-ce fel de om ar fi, fără numaĭ înşişĭ orăşaniĭ să vînḑă vin într'acest oraş, iar alt nimenĭ, şi nicĭ din ţĕranĭ să nu fie volnicĭ a încărcà verĭ-ce povară din oraş până se vor încărcà întâiŭ orăşaniĭ, atât pentru tótă vremea, cât şi la zborul sfântuluĭ Ilie Proorocul. Aşijderea şi pentru rîndul dijmărituluĭ şi al oeritului, verĭ-care boer ar merge cu aceste slujbe la acest judeţ al Muscelului, să aibă a le da orăşaniĭ pentru cheltuiala lor numaĭ un prânz de bucate, şi care din orăşanĭ ar aveá să plătéscă oerit séŭ dijmărit, să dea de nume numaĭ po banĭ 30, iar alt nimic maĭ mult supĕrare să nu le facă, după cum aŭ avut obiceiŭ şi maĭ dinainte vreme şi să aibă volnicie orăşaniĭ din Câmpu-Lung să nu îngăduiască pe nimenĭ din ceĭ streinĭ a se hrănì în oraş, cu nicĭ un fel de neguţătorie, ci numaĭ orăşaniĭ să se hrănéscă într'acel tîrg. Aşijderea şi pentru orăşaniĭ carĭ aŭ viĭ în délul Pitescilor pe moşia Radului-Vodă i pe moşia mănăstireĭ Nucetuluĭ în délul Ciocănescilor, să nu aibă voie egumeniĭ nicĭ odinióră a le face alte obiceiurĭ nouĕ, fără numaĭ să aibă a plătì orăşaniĭ vinăriciŭ domnesc din ḑece vedre o vadră şi otaştina pămîntuluĭ după obiceiŭ, şi după ce va scóte vinăriciul domnesc afară, apoĭ să le ia otaştina, şi pentru pârpâr să aibă a da de cramă po banĭ 12, iar pentru putinele cu strugurĭ ce vor face pentru tréba caselor lor să nu-ĭ supere, nicĭ alte ḑecinelĭ din liveḑile de pomĭ ce vor aveá pe la viile lor să nu le ia şi să nu aibă voe slugile séŭ ţiganii acestor mănăstirĭ să mĕsóre vinul ce vor luà din vinăriciŭ şi de otaştină cu mâna lor, fără numaĭ acela cu bucatele să aibă aşĭ mĕsurá vinul ce vor fi să dea cu mâna lor şi cu vadră dréptă de ḑecinială, şi să aibă volnicie orăşaniĭ să-şĭ vînḑă vinurile în dél pe la crămile lor, precum aŭ avut obiceiŭ şi maĭ nainte; şi iar să aibă oraşaniĭ din Câmpu-Lung a stăpânì nisce munţĭ, ce sunt aĭ oraşuluĭ, după cum 'ĭ-aŭ stăpânit şi până acum. Aşijderea şi pentru verĭ-carĭ din boieriĭ Domnieĭ Mele vor merge să fie ispravnicĭ acolo la acel

www.dacoromanica.ro

motivate pe amintirea că acel oraş fusese când-va capitala ţĕriĭ. Am vĕḑut că în maĭ tóte hrisóvele de acéstă natură, din secolul al XVIII, se amintesce de descălecătórea a doua a ţĕreĭ muntenescĭ la Câmpulung de Negru Vodă. In hrisóvele maĭ noue se omite acéstă amintire.

judeţ al Muscelului, să nu aibă voe a supĕrà pe orăşanĭ pentru fîn séŭ pentru lemne, séŭ pentru cal de olac, séŭ pentru alte clăcĭ, pentru că fiind acest oraş la loc de munte şi cu anevoïe a se hrăni, nefiind loc de arătură, aŭ fost ertaţĭ de tóte aceste câte scriŭ maĭ sus încă maĭ din nainte vreme, după cum am vĕḑut Domnia Mea, atât alte chrisóve domnescĭ de maĭ nainte, cât şi chrisovul Domnieĭ Sele fratelui Alexandru Vodă Moruz cu lét 1794, Mart 20, întărit şi întru a douadomnie, lét 1799 Octombre 7, pentru aceste milĭ şi obiceiurĭ ce se arată maĭ sus; de aceea dar şi Domnia Mea m'am milostivit de 'ĭ-am ertat, ca să fie de acésta în pace şi ne supĕraţĭ, întărind chrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ión Gheorghe Caragea Voevod şi cu a prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, şi cu tot sfatul cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic din ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Iordache Slătinénu Vel Vornic al obştirilor, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Grigorie Bălénu Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt za obiceiurĭ, pan Constantin Suţul Vel Spătar, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Nenciulescu Vel Vornic de poliţie, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al streinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Nicolae Suţu Vel Comis, şi ispravnic, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de ţéra de jos; şi s'aŭ scris chrisovul acesta în anul al doilea dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele, Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1814 Iunie 23, de Chiriţă Logofĕt de Divan.

(*Cond. LXXVII, fila 183 v).*

Carte de judeţenie la oraşul vel Ocnă sud Vâlcea.

Milostiiŭ Bojiiŭ Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie . . . . . pre carele 'l-aŭ făcut dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Constantin Filipescu biv Vel Ban, judeţ la oraşul Domnieĭ Mele Vel Ocnă, sud Vălcea, ca să aibă a fi judeţ şi purtător de grijă la tóte trebile oraşuluĭ câte sunt orînduite la datoria judeţuluĭ, să aibă a judecà şi pe toţĭ orăşaniĭ de la Ocnele Marĭ de pricinele ce se cuvin după obiceiŭ a le căutà judeţul. Pentru care poruncim Domnia Mea şi vouĕ tuturor orăşanilor, vĕḑênd cartea Domnieĭ Mele, toţĭ să aveţĭ a-l scì de judeţ şi a-ĭ da ascultare la cele ce vĕ va

www.dacoromanica.ro

Condicarii sunt mereŭ împiegaţĭ fórte utilĭ şi în judeţe. (1) Dăm în note instrucţiunile lor. (2) şi un act din 31 Maiŭ 1813, relativ la a-

---

da învĕţătură. Poruncim Domnia Mea şi dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să aveţĭ a-l scì de judeţ păzind orînduiala luĭ, i saam receh gpd.—1812 Decembre 26.
(Cod. LXXV, fila 18).

(1) *Condicariĭ de prin judeţe şi condicariĭ ce s'aŭ făcut la let 1817 Decembrie 5, în logofeţia Logofetuluĭ Constantin Bălăceanu.*

Vâlcea. Armaşu Constantin Boerescu.	Fără nume arĕtat dumné-luĭ biv Postelnicu condicar.
Gorj. Barbu Polcovnicu.	Sărban Manolescu, vechiŭ, reînoit la Fevruar 23 let 1818.
Dolj. Nicolae Oteteleşanu.	Ioniţă cel vechiŭ
Mehedinţĭ. Sătraru Răducanu Sefendache	Raicu Logofĕt.
Romanaţĭ. Alexandru Palada.	Constantin Varlaam cel vechiŭ
Argeş. II Portar.	Ilie biv III Logofĕt.
Ilfov. Nicolae Bujoreanu.	Ioniţă cel vechiŭ.

(Cod. LXXV fila 267 v.)

Condicariĭ din let 1816 Ianuar.

Muscel. Ilie biv III Logofĕt.
Slam Râmnic. Ioniţă Şonţu.
Saac. Gheorghe Logofĕt Bilciurescu.
Teleorman. III Logofĕt Sandul.
Prahova. II Vistier Barbu.
Olt. Nicolae Logofĕt.
Vlaşca. Tănase Nanoveanu.
Ialomiţa. . . . . .
Dâmboviţa. Postelnicelul Chivu.
Buzĕŭ. Ioniţă Budişteanu.
Buzĕŭ Constantin sîn Sĕrdarul Nicolae.
Vlaşca. Iancu Bădulescu.
(Cod. LXXV, fila 263.)

(2) *Carte de condicărie de judeţ.*

Zemle Vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte . . . . . pre carele după alegerea dumné-luĭ cinstituluĭ şi credincios boerul Domnieĭ Mele Vel Logofĕt de ţéra de . . . . . 'l-am orînduit condicar la sud . . . . decĭ mergênd la numitul judeţ, să aibă a luà în zaptul sĕŭ, de la acel ce pânŭ acum aŭ fost condicar, tóte condicile judeţuluĭ i orĭ-ce alte scrisorĭ, sineturĭ şi zapise ale celor ce vor fi avut pricinĭ de judecăţĭ la acel isprăvnicat şi se vor fi aflând la proin condicar, însă prin fóie anume, sub iscălitura numitulnĭ şi apoĭ să aibă a ţinĕ condicele jude-

www.dacoromanica.ro

vaetul ce sunt datorĭ condicariĭ a da marilor logofeţĭ. Nu erà d'ajuns

ţuluĭ şi a urmà la tóte întocmaĭ după coprinderea acestor de maĭ jos arĕtăte ponturĭ.

1. Tóte poruncile Domnieĭ Mele câte se trimit şi se vor trimite către ispravnicĭ séŭ către judecător, pentru chivernisirea locuitorilor, pentru paza şi buna orînduială a judeţuluĭ, pentru judecăţĭ i orĭ-ce pricinĭ de trébă ale Divanuluĭ, cu povăţuirĭ şi învĕţăturĭ, maĭ vîrtos cele ce sunt următóre în tótă vremea i pentru orĭ-ce dărĭ i zaherele vor eşì pe ţéră de la Divan şi de la visterie, să aibă a le trece tóte de rînd în condică cu vremea lor, ca şi schimbându-se ispravnicĭĭ séŭ judecătorul, viind alţiĭ să găséscă acele poruncĭ în condică, să le energhiséscă şĭ să le păzéscă şi Logofĕtul acesta să fie dator la schimbarea boerilor ispravnicĭ, séŭ a judecătoruluĭ, a arĕtà celor ce vin, câte poruncĭ sunt de maĭ înainte date, iar să nu fie uitată porunca ce se dă şi să nu se scie în urmă de cel ce vine în urmă ispravnic, cu pricină că aŭ rĕmas cărţile de acele poruncĭ la boeriĭ ispravnicĭ ce aŭ fost maĭ înainte.

2. Aşijderea şi urmarea ce va face ispravnicĭĭ după poruncile Domnieĭ Melé, cărţile ce va scrie în judeţ, de obşte prin plăşĭ şi acelea tóte să le trécă în condică; să se păzéscă în mâna acestuĭ orînduit Logofĕt şi prăvilnicésca condică, întru care este povĕţuirile pe larg cum să urmeze ispravnicĭĭ şi judecătorul la pricinĭ de judecăţĭ i de cele obicĭnuite ale moşiilor.

3. La judecăţile ce se vor căutà de către judecător séŭ de către boeriĭ ispravnicĭ, să se afle orînduitul Logofĕt de faţă, cetind şi ascultând, ca să facă practicà de pricină întru care să se scrie atât cisele unuia i rĕspunsurile altuia, cât şi hotărîrea ce s'aŭ făcut de la judecată, după aceea să facă anaforaoa séŭ carte de judecată, iar de nu se va precurmà pricina şi va rĕmâneà a aduce mărturiĭ séŭ alte doveḑĭ, iarăşĭ să aibă a face *practicà* şi a o trece în condică, ca să fie pururea sciut ce aŭ rĕspuns fieş-carele din ceĭ ce s'aŭ judecat? ce doveḑĭ aŭ arĕtat şi la ce aŭ rĕmas pricina? care la acestea să fie fórte cu luare aminte ca să înţelégă şi să facă zapt cum se cade pricina, cercetarea, şi hotărîrea judeăţiĭ, spre a scrie în condică însuşĭ acelea ce se vorbesc şi se hotărĕsc la judecată iar nu altele şi să adevereze în fieş-care carte séŭ anafora, că sunt trecute în condică, după care dându-se celuĭ ce aŭ câştigat dreptatea anafora séŭ carte de judecată, să dea şi la mâna celuĭ ce n'aŭ rĕmas odihnit, adeverinţă iscălită de ispravnicĭ séŭ de judecător, prin care să arate anume sorocul ce s'aŭ pus în faţa acelora, ca să vie la Divan de a-şĭ face apelaţia lor; să dea şi ceĭ cu pricina adeverinţă sub iscăliturile lor întru care să arĕte ḑiua ce şi-aŭ pus soroc a venì la Divan, iar ceĭ ce aŭ rĕmas mulţămiţĭ şi odihniţĭ de hotărîrea de acolo, pentru aceia să scrie în carte că s'aŭ mulţămit şi s'aŭ odihnit.

4. Să aibă datorie orînduitul Logofĕt, ca pe tótă luna să trimiţă prin dumné-lor ispravnicĭĭ la logofeţia Divanuluĭ condică de câte judecăţĭ şi pricinĭ s'aŭ căutat de judecător şi de ispravnicĭĭ judeţuluĭ, care în

www.dacoromanica.ro

ca bietul condicar să fie *destoinic*, priceput, *practicos*, harnic, maĭ tre-

---

ce chip s'aŭ hotărît saŭ la ce aŭ rĕmas, de s'aŭ mulţămit séŭ nu? ca, când vor venì cu apelaţie vre unul şi va cere ca să aducă pe pîrîtul sĕŭ aicĭ, să i se céră adeverinţa soroculuĭ şi să se caute în condică pricina, acelnia ca să se vadă la ce aŭ rĕmas.

5. Lângă acésta, fiind-că s'aŭ întîmplat şi se întîmplă necurmate gâlcevurĭ şi pricinĭ pentru foĭ de zestre, precum diete, pentru aşeḑĕmînturĭ, pentru zălogirĭ şi vînḑĕrĭ de moşiĭ, pentru venituri de moşiĭ şi alte lucrurĭ, că s'ar fi făcut prin taină şi cu economie, séŭ că s'aŭ vîndut la ómenĭ străinĭ, carĭ sunt opriţĭ a cumpĕrà; spre a lipsì dar acestea, să aibă a trece în condica judeţuluĭ tóte foile de zestre, i dietele, i zapisele de orĭ-ce aşeḑĕmînturĭ, i de vînḑĕrĭ de moşiĭ; i de venituri de moşiĭ şi de verĭ-ce, cum şi de zălogirĭ, de vor fi cu orînduială făcute după cercetarea ispravnicilor şi să se adevereze de dînsul că sunt trecute în condică, ca la orĭ-ce judecată să se créḑă de adevĕrat acel sinet, iar fără a se trece în condică să nu aibă statornicie nicĭ un fel de vînḑare séŭ zălogire, nicĭ foile de zestre, nicĭ dieţile, care pentru acésta să aibă datorie maĭ întâiŭ a da în scire la tot judeţul, ca toţĭ să scie a venì la condică să le arate acestea, ca să se trécă tóte în condica judeţuluĭ şi să se adevereze de ispravnicĭ şi de orînduitul Logofĕt, ca să fie temeinice şi cu credinţă de adevĕrate.

6. Aşijderea să se trécă şi examenele de cercetările fieş-căruia vinovat şi căḑut în hoţie, ca să se afle trecute şi când ar aveà trebuinţă numitul Logofĕt de vre-o povĕţuire şi învĕţătură, să aibă prin dumné-lor Ispravniciĭ judeţuluĭ a însciinţà la dumné-luĭ Vel Logofĕt şi dumné-luĭ să arĕte Domnieĭ Mele şi porunca ce se va primì iarăşĭ prin Ispravnicĭ să o trimiţĭ la orînduitul Logofĕt.

7. Pentru slujba şi oboséla ce va face acest Logofĕt să aibă a luà léfa ce-ĭ este orînduită, adecă talerĭ 20 pe lună, aşijderea să aibă a ţineà şi treĭ lude scutiţĭ, ómenĭ fără de pricină, cărora după cercetarea ce li se va face de către dumné-lor Ispravniciĭ, de vor fi cu adevĕrat fără de pricină, să le dea adeverinţe de numele şi chipul lor, spre a li se da şi de la Visterie pecetluiturĭ, ca să fie apĕraţĭ, să scutéscă de dijmărit şi vinăriciŭ drepte bucatele lor.

8. Şi deosebit să ieà şi havaet de la cărţile de judecată séŭ anaforale ce se vor face de către Ispravnicĭ, séŭ de către Judecător, însă la pricină hotărîtă de acolo, pentru scris i trecut în condică de la 40 parale până la talerĭ 2.20 şi Ispravniciĭ séŭ Judecătorul să aibă a însemnà în carte acel havaet, ca să nu se îndrăsnéscă a luà maĭ mult; de la răvaşele ce se fac de soróce de către Ispravnicĭ, să ieà de la 3 parale până la 6 parale i de zălogirĭ, viĭ, ţiganĭ saŭ alte aşeḑămînturĭ, cum şi de la vînḑarea de venituri de moşiĭ să ieà pentru scris în condică de moşie mare, talerĭ 5, iar de moşie mică, talerĭ 2,20 şi de ţiganĭ de un suflet 10 parale.

9. La tóte aceste trebĭ câte maĭ sus s'aŭ arĕtat, dumné-vóstră Ispravnicilor pe alţĭ Logofeţeĭ séŭ ómenĭ de aĭ dumné-vóstră să nu amestecaţĭ, ci tóte să se caute de către dumné-vóstră şi de judecător numaĭ

www.dacoromanica.ro

buea să aibă de unde să plătéscă *havaetul* marilor Logofeţĭ. Apoĭ ce să l pótă plătì, de sigur că la rîndul lor, condicariĭ «*sfănţuiaŭ*» cât maĭ mult pe bieţiĭ «împricinaţĭ» (1).

---

printr'acest orînduit Logofĕt ca să nu ajungă tréba la vre-un catahrisis. Către acésta să aibă a se ferì orînduitul acesta Logofĕt a nu face niscare-va jafurĭ celor ce vor aveà pricinĭ de judecăţĭ, séŭ a cere rușfeturĭ și mită, că pentru aceea li s'aŭ orînduit léfă și ómenĭ scutiţĭ, nicĭ să zăbovéscă cu scrisul cărţeĭ séŭ trecutul în condică pe locuitoriĭ ce vor avea pricinĭ de judecăţĭ, ci cu grabă să le săvârșască tréba fieș-căruia și să le dea drumul, ca să nu li se pricinuiască periciune, cheltuială și perdere de vreme, pentru că de se va face vre-un cusur la vre-una din câte s'a ḑis maĭ sus, nu numaĭ va fi lipsit și altă dată nu se va maĭ învrednicì la acéstă slujbă, ci se va și pedepsì.

10. Poruncim Domnia Mea și dumné-vóstră boerilor Ispravnicĭ i Judecătorule al judeţuluĭ, vĕḑênd acéstă carte a Domnieĭ Mele, să sciţĭ și să cunósceţĭ pe maĭ sus numitul de condicar și Logofĕt al judeţuluĭ și să-l metahirisiţĭ în tóte trebile acestea, dându-ĭ asupră-ĭ tóte condicile judeţuluĭ, i saam receh gpd.—1813, Ianuarie 1.

(Cod. LXXV, fila 51).

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

După anaforaoa dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de ţéra de jos, porun, cim dumné-vóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să faceţĭ urmare întocmaĭ iar neodihnindu-se de acolo vre-o parte, cu însciinţarea dumné-vóstră în scris să-ĭ sorociţĭ la Divanul Domnieĭ Mele.—1813, Iunie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a luĭ III Logofĕt Ilie condicarul din sud Muscel, următor fiind, am luat séma arĕtăreĭ ce face, că în anul cu lét 1812, când s'a aflat vechil Logofeţieĭ marĭ de ţéra de jos, dumné-luĭ Căminarul Alexandru Ghica, orînduindu-se jăluitorul condicar la numitul judeţ și în urmă tot atuncĭ peste treĭ lunĭ făcêndu-se dumné-luĭ Căminarul Iordache Golescu vechil Logofeţieĭ marĭ, pentru că n'a vrut a se desface între dumné-lor despre rîndul havaeturilor condicăriilor, i s'a cerut numituluĭ al doilea havaet, după care nedându-ĭ mâna a maĭ da și alţĭ banĭ, s'aŭ scris de la Logofeţia mare către dumné-lor Ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să nu îngăduiască pe Ilie a se amesteca la tréba condicărieĭ și viind acì spre a-și cere dreptul sĕŭ, tréba condicărieĭ s'a căutat de un Gheorghe Logofeţelul ot Câmpu-Lung, neorînduit fiind de stăpânire, iar maĭ în urmă arĕtându-și dreptăţile luĭ către dumné-luĭ căminarul Iordache Golescu vechilul Logofeţieĭ marĭ de atuncĭ, i-a dat carte către dumné-lor Ispravniciĭ de a-l cunósce tot pe numitul de Condicar, care carte o vĕḑuiŭ și eŭ, cu lét. 1812, Dechembre 5, coprinḑĕtóre chiar așà: fiind-că

www.dacoromanica.ro

IX. Numeróse sunt abuzurile impiegaţilor în genere şi ale celor din judeţe şi plăşĭ maĭ cu sémă. In anexele la acest capitol aducem amintire de câte-và din ele.

Cercetărĭ rînduite de Domnitor sunt destule. Dar ce resultate aveaŭ acele cercetărĭ? Maĭ adesea nicĭ unele, ba póte pedepsirea grea a jăluitorilor, căcĭ aŭ calomniat pe un *cinstit* slujbaş!

In maĭ fie-ce an Ion Caragea a dat circulărĭ către Ispravnicĭ în genere, orĭ către anumiţĭ Ispravnicĭ, ordonându-le să fie ómenĭ de trébă. (1)

---

aicĭ la acel judeţ s'a aflat condicar Ilie biv III Logofĕt şi de acum înainte tot numitul are să fie condicar, după care, fiind-că jăluitorul se cunósce de condicar, luĭ i se cuvine şi iratul acesteĭ trebĭ, maĭ ales orînduita léfă; dar fiind-că acel Gheorghe Logofeţelul a ostenit şi nu de sineşĭ s'a amestecat la tréba condicărieĭ, după dreptate se cuvine să-şĭ ieà léfa pe tot anul deplin, iar pîrîtul cel-lalt, folos pe câtă vreme s'a aflat slujind, ci de se va găsì cu cale de către Măria Ta, să fie luminată porunca către dumné-lor Ispravnicii judeţuluĭ, să facă cercetare şi pe câte lunĭ vor dovedì că a luat acel Gheorghe Logofeţelul léfa condicăríeĭ să-l apuce a o întórce jăluitorului înapoĭ, iar hotărîrea cea desĕvârşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.— 1813, Maiŭ 31.

Iordache Slătineanu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 489).

(1) *Carţĭ deschise la tóte judeţele a se da nizam slujbaşilor a nu maĭ jăfuì pe locuitorì.*

Zemle Vlahiscoie. Dumné-vóstă ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate Măcar că Domnia Mea cea maĭ întâe datorie a nóstră socotind ocrotirea şi repaosul locuitorilor domnesciĭ nóstre ţĕrĭ de către ceĭ năravitĭ jăfuitorĭ şi jacăşĭ, nu contenim prin felurĭ de mijlóce spre a desrĕdăcinà cu totul urmările lor, ca să dăbîndéscă locuitoriĭ o desăvîrşită liniştită petrecere şi a se bucurà folosindu-se însuşĭ eĭ cu rodurile munceĭ şi strădanieĭ lor; dar fiind-că dumné-lor cinstiţiĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, pentru odihna şi buna petrecere a locuitorilor ne-aŭ făcut acum rugăciune prin obştésca anafora, ca să pue în lucrare acest de maĭ jos arĕtat înlesnitor mijloc spre a se urmà acestaşĭ bun cuget şi voinţă a Domnieĭ Mele, de aceea iată printr'acéstă domnésca nóstră poruncă vĕ însciinţăm, că de acum înainte ca uniĭ ce sunteţĭ otcârmuitorĭ aĭ judeţuluĭ orînduiţĭ de Domnia Mea, sunteţĭ datorĭ a da séma pentru orĭ-ce jaf şi năpăstuire se va face locuitorilor de către verĭ-cine, şi într'adins vĕ poruncim, să fiţĭ napristan cu mare privighere şi neadormită îngrijire asupra tutulor slujbaşilor, judeţuluĭ precum sameşiĭ, vătaşiĭ de plaiŭ, polcovniciĭ, căpitaniĭ, dijmariĭ, oeriĭ, vinăricerii, zapciiĭ de plasă, şi ceĭ-l-alţĭ slujbaşĭ de pe afară de a se părăsì cu totul şi a nu îndrăznì să facă locuitorĭ-

www.dacoromanica.ro

Vătaşilor de plaiurĭ le scrie Vodă, că pentru abusurĭ o *să-ĭ spînzure.* Zadarnicĭ formalităţĭ! Cu cât erà óre maĭ onest Domnul, ca să céră slujbaşilor sĕĭ a fi oneştĭ? Vătaşiĭ de plaiŭ eraŭ cu deosebire jăfuitorĭ aĭ satelor, cu tóte că li se reînoise nizamul la 1 Ianuarie 1813 (1).

---

lor cel maĭ mic jaf séŭ luare nedréptă peste domnescile nóstre ponturĭ şi poruncĭ, şi pe orĭ care din eĭ îl veţĭ simţì cu vre-o urmare împotrivá în vre-un fel de chip, să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele, ca să-şĭ ieà căduta pedépsă, bez însă de zapciiĭ plăşilor, pentru care fiind-că înşivĕ sunteţĭ rĕspundĕtorĭ, aveţĭ tótă voia când îĭ veţĭ dovedì într'acest fel de urmărĭ, că după ce veţĭ împlinì de la dînşiĭ tóte jafurile celor năpăstuiţĭ, să-ĭ şi lipsiţĭ apoĭ din trébă, şi să orînduiţĭ în locul-e pe alţiĭ cinstiţĭ şi vrednicĭ; iar când vom aflà că vĕ purtaţĭ cu neîngrijire la acésta să sciţĭ cu hotărîre că veţĭ rĕspunde chiar din casele dumné-vóstră tótă paguba acelor jefuiţĭ locuitorĭ şi veţĭ cădeà şi în urgia Domnieĭ Mele, care acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, să o faceţĭ cunoscută tuturor maĭ sus arĕtaţilor slujbaşĭ, ca să nu le rĕmâe cuvînt de pricinuire, că doar nu le-aŭ fost sciută, şi de primirea şi înţelegerea acesteĭ domnesciĭ nóstre poruncĭ, să aveţĭ a însciinţà Domnieĭ Mele, i saam receh gpd.— 1815 Martie 25.

(Cod. LXXIV, fila 190 v.)

Vel Logofĕt

(1) *Ponturile vătăşieĭ de plaiŭ.*

Iŏ Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Sluga Domnieĭ Mele, vătaşe de plaiŭ . . . . . sud . . . . fiind-că mulţĭ sunt în firésca rĕutate şi pururea le este gândul la tâlhăriĭ, ca să se întovărăşéscă şi cu alţiĭ din Ardél, iată de acum dintâiŭ îţĭ poruncim Domnia Mea, ca să puĭ paznicĭ la drumurile plaiurilor şi potecĭ şi să nu îngăduescĭ ómenĭ din vale a âmblà prin plaiŭ, séŭ a trece înăuntru peste hotar, fără de adeverinţa dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ, că veĭ fi în primejdie, şi prin tóte satele plăesescĭ să ămbli singur ca să te chezăşuescĭ cu părcălabiĭ a nu se întîmplà vre-un om de la vre-un sat din plaiŭ, să se adape cu gândul spre tâlhăriĭ, cum şi pentru ceĭ ce vor venì din lăuntru, orĭ cu paşuşurĭ séŭ fără paşuşurĭ, în grabă să însciinţezĭ la dumné-luĭ Vel Spătarul şi pe ceĭ ce vor fi cu paşuşurĭ să-ĭ laşĭ să trécă, iar pe ceĭ fără de paşuşurĭ să-ĭ poprescĭ acolea şi să însciinţezĭ dumné-luĭ Vel Spătarul şi veĭ avé rĕspuns în ce chip să urmezĭ, căcĭ de se va întîmplà a se sfetì hoţiĭ de dincolo cu ceĭ de aicĭ, séŭ de aicĭ dincolo, în plaiŭ te vom spânzurà şi pe tine şi pe câţĭva din plăeşĭ şi potecaşĭ. Urmând precum într'acéste ponturĭ de maĭ jos se arată:

1. Vătaful de plaiŭ să aibă a păzì drumurile şi potecile plaiuluĭ, ca să nu pótă nimenĭ fără de scirea luĭ a merge înlăuntru în Transilvania pe drumurĭ séŭ pe niscare-và potecĭ, nicĭ prin satele plaiuluĭ a âmblà fără de scirea luĭ.

www.dacoromanica.ro

Regulamentul acesta al Vătaşilor de plaiŭ nu diferă mult de cel dat

2. Inlăuntru în Ardél să nu lase vătaful pe nimenea să trécă fără de răvaş de la dumné-luĭ Vel Spătarul, care răvaşe să le strîngă şi la sfîrşitul fieş-căreia lunĭ să le trimiţă la dumné-luĭ Vel Spătarul ca cu catastih să le arěte la Domnia Mea.

3. Om din Ardél ce va venì aicĭ cu trebuinţă séŭ cu neguţătorie şi va avé paşuşurĭ de la excelenţa sa gheneralul, să aibă voie a venì, prin scirea vătafuluĭ, pověţuindu-se a merge la ispravniciĭ judeţuluĭ, ca prin scirea dumné-lor să mérgă unde vreà, şi vătaful de plaiŭ în grabă să facă douě însciinţărĭ una la dumné-luĭ Vel Spătarul şi alta la ispravniciĭ judeţuluĭ, iar pe care va găsì trecut peste plaiŭ fără de paşuş prindêndu-l să-l ţie acolea poprit, şi numaĭ de cât să însciinţeze la dumné-luĭ Vel Spătarul, ca dumné-luĭ să arěte Domnieĭ Mele, cum şi pe ceĭ ce se vor cercà a trece fără de răvaş de drum, de vor fi dintr'acel judeţ să-l trimiţă la dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ, iar de va fi din alt judeţ să-l trimiţă prin ispravnicĭ la dumné-luĭ Vel Spătarul.

4. Prin tóte satele plăesescĭ să mergĭ însuţĭ tu vătaşe şi aducênd pe părcălabĭ şi pe preoţiĭ satuluĭ, să le arăţĭ că este straşnică poruncă de la Domnia Mea, cu înfricoşare de mórte, pentru rîndul înţercăreĭ hoţilor şi a tâlharilor, cerêndu-le chezăşie, că nimenĭ din acel sat nu vor eşì în hoţie şi pentru verĭ-care se va simţì hoţĭ, séŭ gazdă, să rěspundă părcălabiĭ şi aceĭ chezaşĭ, şi sătenii când vor merge unde-vaşĭ la vre-o trebuinţă a lor, să aibă datorie a arětà părcălabuluĭ şi chezaşilor, ca prin scirea lor să mérgă, şi aşà încunjurând tu vătafe tóte satele plaiuluĭ o dată pentru acéstă trébă, apoĭ tu să te aşedĭ la locurile de pază, fără de a lipsi de acolea, iar pentru strînsul banilor dăjdieĭ să orînduescĭ plaeşĭ a âmblà prin sate.

5. Nicĭ un om din satele judeţuluĭ de la vale să nu aibă voie a merge măcar cu tréba lor pe la satele din plaiŭ, fără de scirea ta, vătaşe, iar pe care veĭ găsì âmblând prin plaiŭ fără de scirea ta, să-l trimiţĭ la ispravniciĭ judeţuluĭ ca să şi ieà căduta certare.

6. In fie-care douě sěptămânĭ odată să însciinţezĭ dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ de orĭ-ce se va întîmplà în plaiŭ, precum şi când nu se va întîmplà nimic, iarăşĭ să însciinţezĭ. Aşijderea şi pentru orĭ-ce veste veĭ audì de aiurea din vecinătate, iarăşĭ să însciinţezĭ după datorie-ţĭ, căcĭ de nu veĭ păzì aceste poruncĭ, hotărît să sciĭ că veĭ fi spânzurat.

7. Către acésta poruncim Domnia Mea, maĭ sus numitule vătaşe, să aibĭ purtare de grije pentru câţĭ vor venì a se aşedà cu locuinţa în ţéra Domnieĭ Mele să facĭ fóie de numele lor, câte familiĭ sunt, care fóie pe fieş-care douě sěptemânĭ odată să o trimiţĭ cu însciinţare la dumné-luĭ Vel Spătarul ca să arěte Domnieĭ Mele.—1812 Decembre 18.

(Cod. LXXV, fila 48.)

Carte de vătăşie de plaiŭ.

Zemle Vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstre carte slugeĭ Domnieĭ Mele . . . . pre carele l'am orînduit Domnia Mea vătaf de plaiul . . .

www.dacoromanica.ro

lor încă de sub Alexandru Ipsilante. Este de notat latitudinea jude-

---

sud . . . . ca să aibă volnicie a face trebile vătăşieĭ zapt. Să fie cu privighere şi cu luare aminte ḑioa şi nóptea şi în tótă vremea, ca să păzéscă plaiul şi potecile cu plăiaşĭ şi potecaşĭ, ómenĭ vredinicĭ de slujbă şi de bună pază de hoţĭ, de tâlharĭ, de furt de dobitóce şi de cele ce sunt oprite a nu eşì din ţéră afară, şi orĭ când se va întîmplà hoţie séŭ tâlhărie, aŭ prin potecĭ, aŭ prin drumurile plaiurilor, îndată să sară cu plăiaşiĭ să-ĭ prindă şi băgându-ĭ în butucĭ, cu bună pază să-ĭ trimiţă la dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ cu tóte pricinele hoţiilor în scris, şi dumné-lor să-ĭ trimiţă cu bună pază la Domnia Mea că să şĭ ieà căḑuta pedépsă; iar pentru cele ce se vor găsì asupra hoţilor când îĭ vor prinde, orĭ cal, arme, séŭ alt-cevaşĭ borfe, câte dintr'acelea vor cunósce păgubaşiĭ şi le vor dovedì cu bună dovadă înaintea ispravnicilor că sunt drepte ale lor, să 'şi le ieà, iar câteva rĕmâneà ale hoţilor, acelea după obiceiŭ să le ieà vătafu împreună cu plăiaşii ce-ĭ vor prinde, pentru ostenéla lor, iar de vor aveà hoţiĭ case şi alte bucate afară din ceea ce s'aŭ găsit asupra hoţilor, pentru acelea să nu aibă a se amestecà vătafu de plaiŭ, ci ispravniciĭ să le ieà în zapt, să plătéscă păgubaşuluĭ şi pentru cele ce vor rĕmâneà să însciinţeze cu fóie Domnieĭ Mele şi Domnia Mea vom hotărî. Să păzéscă şi satele plăesescĭ ca să nu fugă, séŭ să trécă peste plaiŭ, şi aşà să fie plaiul păzit nu numaĭ de altele ce sunt a se păzì, ci nicĭ om, nicĭ muere fără de răvaş să nu se slobóḑă, după cum prin deosebite ponturĭ este poruncit. Când se va întîmplà plăiaş de sub vătăşia luĭ să aibă niscare-và pricinĭ de gâlcevurĭ maĭ micĭ, şi curviĭ cu plăiaşĭ iar din vătăşia, luĭ să-ĭ judece vătaful de plaiŭ şi măcar că la unele pricinĭ ca acestea de vinĭ urmà de luà vătaşiĭ glóbă, dar fiind-că aceea s'aŭ ridicat ca să nu maĭ fie glóbă, nicĭ să se maĭ pomenéscă ca un lucru fără de cale ce se urmà rĕŭ, care nu erà pentru vre-o înfrînare a acelor ce făceà necuviincióse făpte, ci numaĭ o pricină de jaf, am hotărit, ca aceĭ ce vor cădeà în vină dovediţĭ cu bună cercetare, să-ĭ certe vătaful cu bătaie după mĕsura vineĭ, lor ca să se înfrîneze; însă să nu se cuteze a face cine-vaşĭ pentru vre o pismă saŭ interes ci să fie vina aceluia în faptă de faţă şi aşà să-ĭ certe, însă fiind-că ne-am insciinţat Domnia Mea cum că vătaşiĭ plaiurilor cu acéstă puţină sloboḑenie ce aŭ de a face óreşĭ-care certare spre îndreptarea şi înfrînarea celor ce cad în greşelĭ şi în vinĭ micĭ dintre locuitoriĭ satelor plaiurilor, se întind a pedepsì pe ómenĭ cu bătăĭ straşnice şi cu cazne nesuferite, care eĭ nu sunt volnicĭ şi sloboḑĭ a le face acestea, iată cu hotărîre poruncim straşnic, ca de acum înainte fórte să se feréscă vătaful plaiuluĭ de nisce urmărĭ ca acestea, să nu fie volnic vătaful de plaiŭ a certà pe locuitoriĭ satelor plaiuluĭ ce vor cădeà în pricinĭ de vinĭ micĭ maĭ mult de cât cu 20 séŭ 30 beţe, care şi acéstă certare să nu se cuteze a o face cumvaşĭ fără de vină de faptă dovedită, pentru vre-o pişmă séŭ interes, că aflându-se în urmă apoĭ se va pedepsì îndoit; iar pricinĭ de vinovăţiĭ marĭ pentru care li se cade pedépsă

www.dacoromanica.ro

cătorescă ce nizamul lasă Vătafuluĭ. El este oprit de a aplica pedepse

---

nieĭ Mele în scris, a face cisle pe sate în plaiŭ, ci la vremea aceea după ce se trimit şoimiĭ, orĭ la vremea vînaturilor, vătaful făcênd fóie de cheltuială cu arĕtare anume la ce şi câte cât s'a cheltuit şi printr'acuĭ mână, să se cerceteze de către Ispravniciĭ judeţuluĭ şi pe câtă se va dovedì drĕptă vĕdută de tóte satele, fără de altă încărcătură maĭ mult, să se adevereze şi de către Ispravniciĭ judeţuluĭ şi aşà cu poruncă de la Domnia Mea se va face cislă pe sate şi acea cislă, ce cu porunca Domnieĭ Mele va face, să aibă a da vătaful răvaşul luĭ iscălit la fieş-care sat de câţĭ banĭ a ajuns şi a plătit satul acela cutăreia cheltuelĭ, după care acest răvaş să putem luà séma vătafuluĭ la cercetărĭ de jafurĭ. Poruncim ca vătaful să nu lase locurile de pază şi să lipséscă àmblând după strînsul banilor dajdieĭ din sat în sat, ci strînsul banilor să-l facă el însă cu plăiaşĭ orînduiţĭ de la dînsul, carĭ aceĭa să aibă a âmblà prin sate după banĭ, iar vătaful să străjuiască locurile de pază. Orînduim Domnia Mea şi venitul vătafuluĭ, anume: de la toţĭ casniciĭ câţĭ se află locuitorĭ în plaiŭ să aibă a luà clacă câte o ḑi pe an, aşijderea să ieà şi de la turmele de oĭ ce vin în ţéră, de turmă câte un miel mic dintr'acea primă-veră; aşijderea să ieà şi câte un caş de stână; să fie şi de tóte dăjdiile şi angariile apărat. Aşijderea orînduim Domnia Mea şi poclonul dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ talerĭ . . . . . care aceştĭ banĭ dându-ĭ, de maĭ mult să nu fie supĕrat, ca să nu aibă vătaful în pricina acésta cuvînt a face vre-un jaf; drept aceea poruncim, orînduitule vătaf, mergênd la numitul plaiŭ şi arĕtând porunca Domnieĭ Mele locuitorilor plăiaşĭ, să cauţĭ să păzescĭ tóte acestea de maĭ sus arătate poruncĭ, în tótă vremea a te ferì de jafurĭ şi de mâncătoriĭ, de încărcăturĭ maĭ mult la cislele satelor, de glóbe, de cisle, de cheltuelĭ fără de scirea şi porunca Domnieĭ Mele, de cazne, de bătăĭ fără de vină dovedită şi fără de mĕsură, de la nimenĭ maĭ mult să nu te cutezĭ a luà ceva-şĭ cu nume de venit al tĕŭ, peste cele ce-ţĭ orînduim maĭ sus, séŭ cu pricină că aĭ dat havaet maĭ mult la dumné-luĭ Vel Vornic şi că aĭ cautat să scoţĭ havaetul din spinarea săracilor, ci încă şi pe vătaşiĭ satelor şi pe pârcălabĭ să nu-ĭ îngăduescĭ, ca să petrécă locuitoriĭ cu dreptate după cum este vrerea Domnieĭ Mele, pentru că Domnia Mea după acésta avem a face cercărĭ în plaiŭ peste tótă vremea cu felurĭ de mijlóce şi când te vom găsì cu cât de puţin cu vre-o luare maĭ mult hotărîre avem a te pedepsì în plaiŭ cu bătaĭe acolo la vederea tuturor şi apoĭ cu têrgul şi cu ocna, întorcênd şi jafurile acelea îndoit. Poruncim Domnia Mea şi vouĕ tuturor locuitorilor acestuĭ plaiŭ, să aveţĭ al scì şi al cunósce de vătaf, să-ĭ daţĭ tótă supunerea şi ascultarea la trebile plaiuluĭ şi la împlinirea poruncilor Domnieĭ Mele, care se vor da printr'însul, cu silinţă şi cu supunere să le urmaţĭ, pentru că cine se va maĭ mare, aŭ a le cercetà ispravniciĭ judeţuluĭ, cariĭ aŭ voĭe a judecà şi pe vătaful de plaiŭ.

Cheltuelĭ orĭ pentru vînaturĭ, orĭ pentru şoimĭ, orĭ pentru altă verĭce, să nu fie volnic vătaful de sineşĭ fără de scirea şi porunca Dom-

www.dacoromanica.ro

corporalĭ maĭ marĭ decât 20 până la 30 beţe, care şi acéstă pedépsă să nu se cuteze a o face cuĭ-vaşĭ fără vină de faptă dovedită pentru vre-o pismă saŭ interes, că aflându-se în urmă, se va pedepsi îndoit.

Din câte-và numirĭ de Ispravnicĭ se póte vedeà că aprópe în unanimitate nu Grecĭ ci Românì trămite domnitorul la administraţiunea judeţelor, ceea ce nu va împedicà continuarea jafurilor, a abusurilor şi a nelegiuirilor. (1)

---

arĕtà cu nesupunere, împotrivitor la trebile plaiuluĭ şi la împlinirea poruncilor Domnieĭ Mele, să sciţĭ că unul ca acela se va pedepsì, i saam receh gpd.—1813, Ianuarie I.

(Cod. LXXV, fila 49).

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Vistiere, am vĕḑut Domnia Mea arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, ci dar de vreme ce aceştĭ banĭ aĭ jăluitoruluĭ se dovedesc asupra celor doĭ de maĭ jos arĕtaţĭ ce se află Ispravnicĭ, poruncim ca fără de altă prelungire să-ĭ împlinescĭ negreşit prin zapciŭ vătaf de visterie.—1813, Maiŭ 22.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, am cercetat acéstă jalbă a locuitorilor din plaiul Prahova, sud Prahova şi din cercetările ce cu scumpătate s'a făcut, s'a dovedit aceştĭ taleri 1.215 asupra postelniculuĭ Costache Cozone şi Costache Filipescu, ce atuncea se aflà Ispravnicĭ numituluĭ judeţ şi aducêndu-se la Visterie, arĕtaţiĭ Ispravnicĭ ca să dea baniĭ jăluitorilor, a dat pricinuire. Ci pentru aceĭ banĭ spre a se despăgubi locuitoriĭ rĕmâne a se da hotărîrea Mărieĭ Tale.—1813, Maiŭ 20.

(Cod. LXXVI, fila 224). Vel Vistier.

(1) *Isprăvniciile ce s'a făcut, 1814, Iulie 16.*

Slam Râmnic	Paharnicul Cerchez, 1814, Iulie 16. Paharnicul Iordache Simu, 1814, Iulie 16.
Buzĕŭ	
Saac	Căminarul Mihalache Cornescu, 1814, Iulie 16. Căminarul Iancu Cocorăscu, 1814, Iulie 16.
Prahova	Paharnicul Dumitrache Slătineanu, 1814, Iulie 16. Comis Mihalache Ghica, 1814, Iulie 16.

www.dacoromanica.ro

Când Ispravniciĭ nu maĭ avură alt mijloc de a jăfui pe bieţiĭ locuitorĭ, eĭ născociră o ciudată dare: *grosăritul.*

Ialomiţa	Paharnicul Matache Niculescu, 1814, Iulie 16.
Ilfov	Căminarul Iancu Filipescu, 1814, Iulie 16. Paharnicul Costache Ralet, 1814, Iulie 16.
Dâmboviţa	Clucerul Scarlat Mihăilescu în loc. Cost. 1814, Iulie 16.
Muscel	Serdarul Pavalache, Iulie 16. Serdarul Iancu Scordilie, Iulie 16.
Teleorman	Stolnicul Grigore Grădişteanul, Iulie 16. Sărdarul Cantacuzino, Iulie 16.
Vlaşca	Sărdarul Olănescu, Iulie 16,
Olt	Clucerul Scarlat Ruset, Iulie 16 în loc Grădişteanu.
Argeş	
Gorj	Stolnicul Andronache, Iulie 16, în loc Grădişteanu.
Romanaţĭ	Clucerul Haralambie în locul luĭ Brăiloiu.

(Cod. LXXVII).

Chrisovul aşeḑăreĭ scaunuluĭ isprăvnicieĭ Vlaşceĭ la moşia dumné-luĭ Căminaruluĭ Chiriac ot Mihălescĭ. (Veḑĭ la pag. 494).

Tótă lucrarea pricinelor şi trebuinţelor ce privesc atât la cele în parte dreptăţĭ ale fieş-căruia din locuitoriĭ uneĭ ţĕrĭ, cât şi la ale otcârmuireĭ stăpânitorilor aceleĭ părţĭ de loc, cum că se urméză şi se sĕvîrşesce în vreme cuviinciósă şi cu îndeletnicire, atât maĭ mult şi otcârmuirea şi ceĭ ce se otcârmuesc sunt apururea întru fericire, repaos şi laudă şi oblăduitoriĭ datorie neapĕrată avênd a întocmì fiinţa acestor bunătăţĭ, se cuvine a nu trece cu vederea orĭ-câte mijlóce va cunósce că privesc spre întocmire, ci maĭ vîrtos prin dregĕtoriĭ lor a le pune în lucrare; uniĭ din dregĕtoriĭ domnesceĭ nóstre oblăduirĭ fiind şi Ispravniciĭ judeţelor, prin carĭ Domnia se slujasce nu numaĭ la ale norodului pricinĭ, ci şi la ale Visterieĭ necontenite trebuinţe, cu cât se vor îndeletnicì a primì maĭ adesea domnescile nóstre porunci şi povĕţuirĭ, atât maĭ mult se caută şi se sĕvîrşesc trebile aceluĭ judeţ, cu maĭ bună cumpănire şi orînduială, iar maĭ ales când şi locuinţa acelor Ispravnicĭ va fi aşeḑată în loc cuviincios al judeţuluĭ, de unde maĭ cu înlesnire pot să coprinḑă cu îngrijirea şi privigherea tóte curgĕtórele trebĭ ale judeţuluĭ, precum vedem la ispravnicatul judeţuluĭ

www.dacoromanica.ro

Acest *grosărit* erà o dare de 4—5 talerĭ de fie-ce om, ca să fie scut de *gros*, de închisóre adică!

Vlăsceĭ, că fiind aşeḑat maĭ înainte la Găescĭ, unde este cu depărtare şi de Bucurescĭ şi de serhatul Giurgiuvuluĭ, siliţĭ aŭ fost din neîndeletnicirea ce aveà spre căutatul trebilor judeţuluĭ, iar maĭ vîrtos spre întîmpinarea trebuinţelor numituluĭ serhat, s'aŭ mutat de acolo din loc în loc prin plasa Ograḑenilor, ca să fie cu apropiere de Bucurescĭ, iar în cele de pe urmă în ḑilele trecuteĭ răzmeriţe s'a mutat la Mihălescĭ unde se află şi acum, căutând şi săvîrşind tóte trebile judeţuluĭ şi ale serhatuluĭ în vreme cuviinciósă şi cu maĭ multă îndeletnicire şi îndemânare, din pricină căcĭ are fórte multă înlesnire a se corespondarisì şi cu Domnésca nóstră Visterie, prin care li se trimite Ispravnicilor domnescile nóstre porunci şi povăţuirĭ şi cu serhatul unde este şi corespondenţa şi săvîrşirea trebuinţelor maĭ cu grabnică cerere, precum şi dumné-luĭ Vel Vistierul, ne-a dat pliroforie prin anafora şi însăne Domnia Mea prin cercare am cunoscut acéstă înlesnire; fiind însă că casele unde se află acum locuind Ispravnicii acestui judeţ sunt străine şi stăpânul lor nu îngăduesce a maĭ fi ispravnicatul într'însele s'a arĕtat cu jalbă către Domnia Mea dumné-luĭ biv Vel Căminarul Chiriac Christopolu, cu făgăduială, că cu a sa cheltuială va face casă, se deà ispravnicat pe chiar moşia domnieĭ-sale Michăilescii-de-sus, de care s'a şi apucat după îndemnarea şi chiar a Ispravnicilor şi în scurtă vreme le şi isprăvesce şi le va da spre locuinţa isprăvnicatuluĭ în tótă vremea, fără de a cere vre-o câtuşĭ de puţină chirie, făcĕnd'o acésta numaĭ pentru a Visterieĭ înlesnire şi pentru ca să-şĭ aibă şi însuşĭ óreşĭ-care siguranţă şi netemere despre făcĕtoriĭ de rele, când se va întîmplà a şedeà acolo la moşia sa, fiind isprăvnicat acolo cum şi un puţin folos la venitul moşieĭ; fără numaĭ, fiind-că face atâta cheltuială cu zidirea binaleĭ ispravnicatuluĭ şi avĕnd şi pod stătător pe vase acolo peste Argeş, tocmaĭ în dreptul ispravnicatuluĭ, pe unde aŭ a trece adesea Ispravniciĭ i slujitoriĭ ispravnicescĭ călărĭ pentru trebuinţele isprăvnicatuluĭ i ómenĭ domnescĭ pentru trebuinţele ce se trimit în judeţ, fără de a le luà câtuşĭ de puţin avaet pentru trecĕtóre, cerù maĭ sus numitul boer de a rĕmâneà acest isprăvnicat în vecĭ nestrĕmutat de acolo de pe moşia domnieĭ-sale, şi al doilea: Ispravniciĭ să se îngrijéscă de a înfrînà pe slujitorĭ şi alţĭ ómenĭ aĭ ispravnicatuluĭ, ca să nu facă nicĭ un fel de stricăciune atât zidirilor i îngrădişuluĭ isprăvnicatuluĭ, cât şi semĕnăturile i împrejmuirile locuitorilor şi altora ce vor fi pe acea moşie şi spre óreşĭ-care ajutor la dregerea şi meremetul podului de peste Argeş, iar maĭ vîrtos spre ferirea sa când se întâmplă de vine apa Argeşuluĭ mare şi se revarsă, să i se dea şi cevà ómenĭ podarĭ; decĭ chibzuind Domnia Mea îndeletnicirea şi a Visterieĭ şi a ispravnicătuluĭ ce i se pricinuesce la căutarea tuturor trebilor, aflându-se Ispravniciĭ cu şederea pe maĭ sus numita moşie Mihăilescii-de-sus şi că lipsesce şi prigonirea dintre Ispravnicĭ cu stăpâniĭ caselor, precum din jălbile ce adesea vin către

www.dacoromanica.ro

In 4 Martie 1814, Ion Caragea ordonă, nu încetarea acestuĭ *catahri-*

Domnia Mea de prin orașele altor județe, vedem că se ațîță nemulțămirĭ și davagealâcurĭ despre stăpâniĭ caselor, unde se află ispravnicaturile asupra Ispravnicilor, uniĭ din eĭ nemulțămindu-se a-șĭ da casele la Ispravnicĭ, alțiu din eĭ cerênd a li se plătì chirie, de aceea dar, iată printr'acest domnesc al Nostru chrisov hotărîm și legiuim întâiu ca, ispravnicatul acestuĭ județ al Vlasceĭ aședêndu-se după săvîrșirea zidireĭ ispravnicatuluĭ la acea casă într'adins făcută de maĭ sus numitul boer biv Vel Căminarul pe moșia sa Mihălesciĭ-de-sus, să fie nestrĕmutat de acolo în tótă vremea, îngrijind însă și ispravniciĭ ce vor fi după vremĭ a meremetisì după cuviință pentru ale lor odihne acele case ale isprăvnicatuluĭ, ca să nu ajungă din vreme în vreme la dărăpănare; al doilea, pe slujitorĭ și pe toțĭ ómeniĭ isprăvnicescĭ să-ĭ înfrîneze cu strășnicie a nu face câtu-șĭ de puțină supĕrare locuitorilor de acolo, orĭ stricându-le împrejmuirile i semĕnăturile lor, sĕŭ luându-le de la casele lor cel maĭ puțin lucru fără de plată, iar orĭcare din eĭ se va dovedì în vre-o acest fel de împotrivă faptă, de o cam dată să se îndatoreze a plătì tótă acea stricăciune și pagubă, iar dovedindu-se și al doilea întru acest fel de faptă, atuncĭ după ce se va îndatorà unul ca acela la plata pagubeĭ ce va face, apoĭ să se și pedepséscă spre pilda i înfrînarea și a celor-l-alțĭ; al treilea hărăzim și numituluĭ boer șease podarĭ pentru trebuința poduluĭ sĕŭ de peste Argeș, cu scăděmînt de lude treĭ, cărora să li se dea de la visterie și pecetluiturile Domnieĭ Mele, spre a fi apĕrațĭ de rîndul dăjdiilor și de orĭ-ce podveděĭ și angariĭ; al patrulea, nicĭ numitul să nu ieà vre-un avaet pentru trecĕtórea poduluĭ, nicĭ de la ispravnicĭ, nicĭ de la slujitorĭ, nicĭ de la ómeniĭ domnescĭ ce va trece pe la acel pod pentru trebuințele județului și ale ispravniciilor, și pentru ca să se păzéscă nestrĕmutat tóte cele de maĭ sus arĕtate, am întărit, chrisovul acesta cu însășĭ pecetea și iscălitura nóstră i cu credința prea iubiților noștri fiĭ . . . . . martorĭ și dumné-lor cinstițĭ și credincioșĭ boeriĭ veliți aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele pan . . . . . și ispravnic pan Barbu Văcărescu Vel Vistier, care acest chrisov poruncim dumné-tale Vel Vistiere, ca trecêndu-se în condica visterieĭ, să se trimiță apoĭ copie de pe dînsul și la ispravniciĭ județuluĭ, spre a se face cunoscut și a se trece și în condica isprăvnicatuluĭ.

(Cod. LXXVII fila 274.)

Milostiiu Bojiiu Io Ioan Gheorghe Caragea voevod. — După necontenitele jălbĭ ce aŭ venit la auďul Domnieĭ Mele de la locuitorii județuluĭ Săcuenĭ, arĕtătóre de multe jafurĭ ce în felurĭ de chipurĭ ar fi pătimind, ne maĭ putênd suferì Domnia Mea plângerile lor, nicĭ a-ĭ lăsà năpăstuițĭ și după neapĕrata datorie ce avem, apururea cugetând buna petrecere și repaosul domnesciĭ nóstre țĕrĭ, de aceea, iată, printr' acéstă domnéscă a nóstră carte orînduim pe dumné-luĭ cinstit și credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Logofĕtul Costache Caliarhi, să mérgă la numitul județ și cu deplină voie i putere să aibă a face

www.dacoromanica.ro

sis, ci reducerea dăreĭ la 1 leŭ de om! «De acum înainte să se facă

---

scumpă cercetare de orĭ-ce catahrisis, năpăstuirĭ şi luărĭ nedrepte se vor fi urmat asupra locuitorilor acestuĭ judeţ în diastima trecută, de la Iunie din anul trecut cu let 1813 şi până acum, peste poruncile Domnieĭ Mele şi să facă despăgubire fieş-căruia locuitor năpăstuit până la un ban, de la însuşĭ aceĭ năpăstuitorĭ şi hrăpitorĭ şi spre înlesnirea săvîrşireĭ acesteĭ domnescĭĭ nóstre porincĭ, să aibă voïe dumné-luĭ orînduitul boer a schimbà şi din zapciĭ unde va sococì că este trebuinţă de schimbare asupra cercetăreĭ, cum şi orĭ-ce alte cuviincióse mijlóce va socotì a metaherisì spre descoperirea adevĕruluĭ, îndatorim pe toţĭ aceia ce vor fi fost în trébă într'acéstă diastimă ca să dea de faţă şi să paradoséscă la dumné luĭ şi tóte catastişele de orînduelile ce s'aŭ făcut asupra locuitorilor şi de împlinirile ce vor fi făcut, pentru care poruncim şi dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să daţĭ negreşit dumné-luĭ orînduituluĭ boer tot felul mână de ajutor, prin óменĭ şi slujitoriĭ ceĭ trebuincioşĭ, de a nu cercà cea maĭ puţină discolie, séŭ împotrivire la săvîrşirea porunceĭ, căcĭ însciinţându-ne Domnia Mea de vre-o împotrivă urmare din parte-vĕ, nu veţĭ avé cuvînt vrednic de îndreptare. Tolco pisah gpd. — 1814 Iunie 13.

(Cod. LXXIV, fila 128 v.)

Carte legată la ispravniciĭ ot sud Prahova pentru supĕrarea ce face polcovnicul la tîrg.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar żemle vlahiscoie.— Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud Prahova, sănătate. Vameşiĭ de aicĭ din Ploescĭ, prin jalbă către Domnia Mea aŭ făcut mare plângere asupra polcovniculuĭ de tîrg, ce este orînduit acolo în oraş, pentru urmările luĭ cu care se pŏrtă, luând de la locuitoriĭ ce aduc acolo lucrurĭ spre vîndare vamă maĭ multă de cât ceea ce este orînduită în ponturĭ şi în catalog de a luà vameşiĭ, şi cu acésta nu numaĭ aceĭ locuitorĭ pătimesc, ci şi chiar vameşiĭ se păgubesc de dreptul ce li se cuvine a luà; după a căror jalbă mirarea ne-aŭ coprins de acéstă nebăgare de sémă ce aveţĭ la datoria vóstră, de vreme ce în ponturile vămeĭ se coprinde ritos, că pe locuitoriĭ ce merg afară pe la tîrgurĭ de prin judeţe cu lucrurĭ de vîndare, nicĭ polcovniciĭ judeţuluĭ, nicĭ căpitaniĭ, nicĭ zapciiĭ, întru nimic supĕrare să nu le facă, precum nicĭ beşliĭ să nu-ĭ supere pe ceĭ ce vin la tîrg, orĭ călare séŭ cu carul cu mărfurĭ de vîndare, iar celor împotrivă următorĭ, să li se facă căduta pedépsă; după care acest pont, iată vĕ încredinţăm maĭ întâiŭ pe înşivĕ, că de vor maĭ veni de acum înainte la audul Domnieĭ Mele unele urmărĭ ca acestea, să sciţĭ că *dracul vĕ va luà*, iar p de altă parte vĕ poruncim, că de vor fi adevĕrate arĕtările jăluitorilor vameşĭ, numaĭ decât ridicând pe acel polcovnic în fiare să-l trimete-ţĭ fără zăbavă aicĭ la Domnia Mea. — 1818 Fevruar 17.

(Cod. LXXIV, fila 28.)

www.dacoromanica.ro

cuviinciósa îndreptare la acéstă madea a *grosărituluĭ* fie măcar pri-

---

Milostiiu Bojiiu Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar, Zemle Vlahiscoie fiind-că ne-am pliroforisit Domnia Mea pentru un polcovnic Costache, că aflându-se zapciŭ în judeţul Vlăsceĭ, aŭ făcut multe jafurĭ şi mâncătoriĭ locuitorilor, carele fiind-că acum se află la sud Vâlcea, se dă volnicie . . . . . să mérgă acolo la sud Vâlcea, de unde prin scirea ispravnicilor judeţuluĭ ridicând pe numitul Costache polcovnicul, să-l ducă la judeţul Vlăsceĭ, unde făcêndu-i-se cercetare de către ispravnicĭ, de faţă cu ceĭ năpăstuiţĭ de el păgubaşĭ, să le şi împlinéscă tóte jafurile ce se vor dovedì asupra luĭ, şi apoĭ chiar acolo în faţa loculuĭ să-l certe prin bătae în falangă cu una sută toege în vederea acelor locuitorĭ spre a se face pildă şi altora asemenea luĭ, i saam receh. — 1813 Ianuar 27.

(Cod. LXXIV, fila 19.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

După arĕtarea ce ni se face printr'acéstă anafora a judecăţeĭ Departamentuluĭ străinelor pricinĭ de urmarea pîrîtuluĭ, volnicim Domnia Mea pe . . . . . de la zapciul cel orînduit, să mérgă şi verĭ-unde va găsì pe pîrîtul, prin scirea şi marifetul ispravnicilnr judeţuluĭ luându-l, să-l aducă aicĭ.—1813 Ianuar 15.

(Cod. LXXIII, pag. 74.)

(Pecetea gpd.)

Prea înălţate Dómne,

Ioniţă Olănescu, vătaful plaiuluĭ Argeşuluĭ, în judecata Departamentuluĭ aflându-se, după luminată porunca Mărieĭ Tale, ce s'aŭ dat în dosul jălbeĭ sudiţilor ardelenĭ, pentru nedreptăţile ce le-a făcut în diastima vătăşieĭ sale, s'aŭ sculat şi prin taină s'aŭ dus de aicĭ dosind de judecată; ci fiind-că face trebuinţă a se aflà aicĭ spre a se da izbăvire pricineĭ de la judecată; se găsesce cu cale, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale cu mumbaşir, să mérgă acolo unde se va fi aflând pîrîtul Olănescu şi prin ajutorul dumné-lor boerilor ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ ridicându-l, să-l aducă aicĭ, spre a se da hotărîrea asupra pricineĭ. — 1813 Ianuar 13.

Vel Logofĕt, Constantin căminar, Vasile dvornic.

Carte legată la ispravniciĭ din sud Saac.

După jalba locuitorilor din tóte satele plaiuluĭ despre Buzĕŭ, carĭ cereaŭ a se schimbă vătaful ce este acum şi a li se orînduì altul ce va fi credincios şi cu ipolipsis, cum că Mărieĭ Sale fiindu-ĭ sciut, că vătaful ce se află acum este primit de tot plaiul, spre a se dovedì

www.dacoromanica.ro

gonirea pentru orĭ-ce fel de pricină, la gros nu are să se pună fie-ce

---

dar de este jalba numiţilor prin scirea sătenilor din tóte satele plaiuluĭ, orĭ este numaĭ din partea unora carĭ vor să se schimbe vătaful şi să se orînduiască altul, pentru vre-o pizmă seaŭ interes al lor, să cerceteze dar cu deamĕruntul şi cu scumpătate pe tóte satele acestuĭ plaiŭ şi să însciinţeze Mărieĭ sale câţĭ sunt la numĕr ceĭ carĭ primesc de vătaf pe cel ce se află acum şi câţi se află la numĕr ceĭ carĭ cer alt vătaf, şi pe cine anume cer a le fi vătaf?.—1813 Ianuar 13.
(Cod. LXXIV, fila 11 v.)

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Volnicim Domnia Mea tot pe acelaş mumbaşir ce am orînduit la jalba locuitorilor ot plaiul Cozieĭ după osebită anafora a dumné-luĭ Vel Vornicu de Ţéra-de-sus, ca luând de aicĭ pe pîrîtul, după ce va săvîrşì cercetarea de la plaiul Lovisceĭ, să mérgă împreună cu jăluitoriĭ cu pîrîtul şi la plaiul Cozieĭ din sud Vâlcea, unde prin scirea dumnéluĭ Caimacamuluĭ Craioveĭ, să facă scumpă cercetare de tóte câte areată jăluitoriĭ printr'acéstă jalbă şi prin ajutorul ispravnicilor judeţuluĭ, orĭ să le facă îndestulare la dreptatea ce vor aveà, seaŭ neodihnindu-se vre-o parte de acolo cu aceeaşĭ cercetare în scris şi cu însciinţarea ispravnicilor să se aducă aicĭ la Divanul Domnieĭ Mele. 1813 Ianuar 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ tale ce mi se dă la aceste douĕ jălbĭ ale locuitorilor ot plaiul Cozieĭ sud Vâlcea, făcênd cercetare arĕt Mărieĭ tale, că pîrîtul Alexandru Olănescu de carele se jăluesc, lipsesce din vătăşie de este aprópe de un an, şi douĕ cererĭ fac locuitoriĭ, una ca să nu se maĭ rînduiască pîrîtul vătaf, iar alta ca să se cerceteze la faţa loculuĭ jafurile ce le-aŭ făcut pîrîtul Alexandru în vătăşia sa, şi să li să întórcă înapoĭ ceea ce le va fi luat rĕŭ, cum şi dreptate cer pentru bătăile şi casnele ce aŭ pătimit în vătăşia sa; decĭ cât pentru vătaf a nu se rînduì pîrîtul, după luminată porunca Mărieĭ tale le-am primit cererea, iar pentru ceea ce dic că i-aŭ năpăstuit seaŭ i-aŭ bătut atuncĭ în vremea răzmeriţeĭ Ruşilor, de va fi luminată porunca mărieĭ tale a se cercetà şi acelea se va orînduì cercetător la faţa locului, seaŭ cum va fi luminată poruncă. 1813 Ianuar 3.
Radu Golescu Vel Vornic.
(Cod. LXXIII, pag. 55).

Zemle Vlahiscoie. Dumné ta Vel Vistier. vĕdênd arĕtarea ce ne face printr'acéstă anafora dumné-luĭ Vel Dvornicu de Ţéra-de-sus, să se orînduiască mumbaşir . . . . . şi cu acéstă poruncă a Domnieĭ

www.dacoromanica.ro

om ce va avea judecată seaŭ altă pricină, ci numaĭ pentru învinovă-

---

Mele, mergênd la faţa loculuĭ, să aibă a face cercetare, cu urmare întocmaĭ precum maĭ jos se coprinde. — 1813 Ianuar 3.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ tale de la acéstă jalbă, ce este din partea plaiuluĭ Lovisceĭ sud Argeş, făcênd cercetare, arĕt Mărieĭ tale, că jalba lor este pentru Ioniţă Olănescu ce le-aŭ fost vătaf, carele acum s'aŭ scos şi s'aŭ orînduit altul, însă ḑic că le aŭ făcut pîrîtul multe jafurĭ şi luărĭ neobicĭnuite, carĭ le areată în jalba acésta, şi cer a se orînduì cercetător la faţa loculuĭ, a le întórce înapoĭ ceea ce le va fi luat rĕŭ, pentru care de se va găsì cu cale de măria ta să se orînduiască un credincios al mărieĭ tale cu carte de blestem să mérgă la faţa loculuĭ să cerceteze de faţă cu pîrîtul şi ceea ce va dovedì că aŭ luat maĭ mult peste ponturile Divanuluĭ şi peste obiceiŭ să-l supue a le întórce înapoĭ seaŭ fiind pricină de neodihnă la vre-o parte cu cercetarea din faţa loculuĭ să-ĭ aducă la luminatul Divan, iar pentru zahereaua ruséscă, care ḑic că aŭ plătit câte talerĭ 52 de lude şi orînduesce să o ieà de la Dunăre iar nu de la Pitescĭ unde le vine maĭ cu aprópe, să se cerceteze la cinstita Visterie şi precum vor fi orînduiţĭ se va da, poruncă de urmare, iar hotărîrea . . . . — 1813 Ianuar 2.

Radu Golescu Vel Dvornic.

(Cod. LXXIII, pag. 56.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

După pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora de către dumnéluĭ epistatul Visterieĭ, volnicim Domnia Mea pe . . . . . copil din casă de Visterie, să mérgă şi luând pe Scarlat Zapciul, să-l aducă aicĭ spre a-l înfăţişà cel d'întâiŭ al nostru orînduit înaintea dumnéluĭ epistatuluĭ Visterieĭ.—1812, Decembre 7.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă, am adus pe dumné-luĭ clucerul Glogoveanu ce a fost Ispravnic la acest judeţ Ilfov, faţă su jăluitorul şi pentru tóte cercetând, cât pentru madeaua fînuluĭ ce în natură este făcut cu salahorĭ după poruncile ce aŭ fost, din care s'aŭ dat la bună-venirea Mărieĭ Tale la conac cara 47; acest fîn nu l'aŭ dat de la eĭ, ci din fînul împĕrătesc, după cum nu o tăgăduiră, iar fînul ce l'a plătit cu banĭ la extractul vătafuluĭ,

www.dacoromanica.ro

ţire şi datorie când nu are chezaş. Şi om necercetat şi nejudecat să nu

---

se găsesce satul Hotar daţĭ talerĭ 500, iar talerĭ 80 ce ḑic că aŭ dat maĭ mult clucerului Glogoveanu îĭ tăgăduesce că Scarlat Zapciul nu i-a rĕspuns la zărăfia judeţuluĭ, asemenea şi alţĭ talerĭ 80 ce ḑic că li s'aŭ luat acum pe urmă de numitul Scarlat Zapciul. iarăşĭ nu sunt sciuţĭ de clucerul Glogoveanu: ci să fie porunca Măriei Tale, ca să se aducă acest Zapciŭ, ca să stea faţă cu jălnitoriĭ şi dovedindu-se asupra luĭ baniĭ să-ĭ întórcă jătuitorilor înapoĭ, iar pentru oĭ 6 ce ḑice că li s'aŭ luat, se vĕḑù poruncă isprăvnicéscă la mâna Stoicăĭ Zapciul, în care satul acesta este pus a da 10 oĭ pentru conacul turcilor robĭ de la Afumaţĭ; decĭ încă nu şi-a rĕspuns deplin orînduiala lor, cum şi cele-l-alte păsurĭ sunt sciute Visterieĭ, că după trebuinţă li s'a cerut.—1812, Decembre.

Constantin Filipescu.

(Cod. LXXIII, pag. 10.

S'a făcut poruncă pentru Niţu proin vătaf de plaiŭ de la Pârscov sud. Buzĕŭ: pentru amestecăturile ce face în plaiŭ, se face surghium la mănăstirea Sinaia din sud Prahova. 1813, Octombre 16.

(Cod. LXXIV, fila 91).

Prea Inălţate Dómne.

După luminată porunca Măriei Tale ce ni se dă la acéstă jalbă, am trimes om credincios în faţa locului de a cercetat arĕtările jălnitorilor şi mi-a adus tacrir în scris, că Zapciul plăşeĭ anume Constantin Baltag a luat câte talerĭ 38 în luna luĭ Maiŭ de la scutiţiĭ ce se află într'acel sat, cu cuvînt ca să-ĭ diiafendipséscă de podveḑĭ de care, apoĭ în urmă neţiindu-se de făgăduială, i-a luat şi cu carele în podvadă, osebit de acésta iarăşĭ numitul Zapciŭ a luat talerĭ 50 de la birniciĭ numitului sat. cu cuvînt de care de lună, neavênd sătenii a da carul în natură, apoĭ în urmă apucêndu-ĭ cu strînsóre le-aŭ luat şi cară de lună, fară a le maĭ întórce baniĭ înapoĭ; într'acestaşĭ chip mi-a adus tacrir şi după poruncă nu lipsim a arĕta Mărieĭ Tale. 1812, Noembre 30.

Vel Spătar.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

După pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora de către dumnélui Vel Spătarul, poruncim Domnia Mea dumi-tale epistatule al Visterieĭ, ca fără de altă prelungire să împlinescĭ negreşit prin vetaf de Visterie de la pâratul Zapciŭ tóte aceste jafurĭ ce sunt arĕtate într'acéstă anafora şi să se facă tezlim în mânile jălnitorilor păgubaşi, ca altă asemenea jalbă să nu ne maĭ dea. 1812, Decembre 2.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

se pună în gros». (1) Ast-feliŭ «*Grosăvitul*» rĕmasă în vigore!

Dar ce puteaŭ «cărţile deschise» orĭ pitacele cerênd încetarea abusurilor! se găsiaŭ une-orĭ Ispravnicĭ, carĭ nu numaĭ nu băgaŭ în sémă asemenea ordine, dar încă le şi rumpeaŭ cu dispreţ.

Aşà fu casul luĭ Iancu Cocorescu Sĕrdarul, Ispravnic de Buzĕŭ. El rumpse ordinul luĭ Vodă dat asupra jălbeĭ unor mazîlĭ din judeţul administrat de el. Domnitorul trimite anume mumbaşir, care să ridice *în fére* pe Ispravnic şi să-l ducă surghiun la mănăstirea Mărginenii, unde în fére să fie ţinut până la alt ordin. (2)

---

(1) *Cărţĭ legate către Ispravnicĭ pentru calahrisis ce se urméză de la grosărit.*

Dumné-vóstre Ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate, din multele jălbĭ ce aŭ venit la auḑul Domnieĭ Mele, din partea a multor locuitorĭ dintr'acest judet, ne-am însciinţat Domnia Mea, că încă n'a contenit de asupra lor unele catahrisis şi hrăpirĭ izvodite din vremea trecuteĭ răzmeriţe, precum este şi grosăritul acestuĭ ispravnicat, carele să iea câte talerĭ patru şi până la cincĭ de om fără deosebire, şi pentru orĭce fel de pricină, fie măcar madea şi de talerĭ treĭ, care acéstă urmare hrăpitóre cu totul fiind nesuferită la domnescul nostru auḑ, în vreme ce cugetul şi voinţa Domnieĭ Mele de la începutul domnesceĭ nóstre oblăduirĭ, am făcut'o de obşte cunoscută, că privesce maĭ întâiŭ la izbăvirea locuitorilor, de asemenea urmărĭ şi rele năravurĭ, ce se obicĭnuià în vremea trecută a rĕsboiuluĭ; de aceea iată cu străşnicie vĕ poruncim Domnia Mea, ca de acum înainte să se facă cuviinciósa îndreptare la acéstă madea a grosărituluĭ şi maĭ mult de un leŭ să nu se iea de om, fie măcar prigonirea pentru orĭ-ce fel de pricină, şi la gros nu are să se pue fieş-ce om ce va avea judecată séŭ altă pricină, ci numaĭ pentru învinovăţire şi pentru datorie, când nu are chezaş şi om necercetat şi nejudecat să nu se pue în gros, căcĭ de ne va maĭ venì vre-o jalbă arĕtătóre de vre-o urmare împotriva acesteĭ domnesceĭ nóstre poruncĭ, să ştiţĭ că ca nisce împotrivitorĭ veţĭ fi judecaţĭ, care acéstă poruncă a Domnieĭ Mele să se tréca şi în condica isprăvnicatuluĭ ca să fie ştiută şi fiţĭ sănătoşĭ.—1814, Martie 4.

(Cod. LXXIV, fila 106 v.)

(2) Fiind-că Iancul Cocorăscu Sĕrdarul, ce se află Ispravnic la sud Buzĕŭ, aŭ îndrăznit de aŭ rupt porunca Domnieĭ Mele ce s'aŭ fost dat la jalba unor mazîlĭ de acolo, rumpênd împreună cu acea poruncă a nóstră, după tot cuvîntul drept i se cuveneà maĭ straşnică pedépsă dar cu milostivire şi cu blândeţe arĕtându-ne către el, după mĕsura pedepseĭ ce i cuveneà, volnicim pe . . . . . ca luându-l de aicĭ *în fére* să-l ducă surghiun la Mărginenĭ, unde poruncim Cuvioşieĭ tale egumene de acolo, să-l ţiĭ înăuntru în mănăstire în fiară şi bună pază

www.dacoromanica.ro

Graţiarea luĭ Vodă erà alt mijloc prin care ceĭ vinovaţı rĕmâneau în slujba în care făcuseră catahrise . Aşà fu casul Cluceruluĭ Vladoianul, care pedepsit maĭ întâiŭ ca *jacaş*, peste puţin este graţiat de Vodă, sub pretext că dator este Domnul a pedepsì, dar iarăşı datorie are de a fi milostiv şi de a iertà. Decĭ ridică de-asupra-ĭ pedépsa, care consistà maĭ ales în a nu maĭ fi primit în funcţiune. (1)

Cunóscem încă un cas, când un impiegat inferior, un al 2-lea armaş din Craiova, fu pedepsit cu degradarea în haine ţerănescĭ şi cu baterea prin oraş pentru *catahrisis*. (2)

şi fără de al doilea poruncă a Domnieı Mele să nu fie slobod nicĭ din fiară, nicĭ din mănăstire a eşì, şi de primirea luĭ să daĭ adeverinţă în mâna orînduituluĭ mumbaşir subt iscălitura Cuvioşieĭ tale. 1813 Maiŭ 10.
(Cod. LXXIV, fila 46.)

(Pecetea gospod.)

(1) *Carte legată către Divanul Craioveĭ pentru greşala cluceruluĭ Vlădoianu ce făcuse şi acum s'aŭ ertat de acea greşală.*

Iѡ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Dvornice Costache Samurcaş, vechiule al Căimăcămieĭ Craioveĭ şi dumnévóstră boerilor divaniţĭ de acolo, sănătate. Datorie neapĕrată a stăpînireı, este de a pedepsì greşalile fieş-căruia, dar iarăşĭ a stăpînireĭ ceĭ cu milosîrdie închipuire este de a-ĭ ertà pe ceĭ greşiţĭ; drept aceea Domnia Mea milostivindu-ne către Clucerul Vlădoianu pentru sciuta vina şi greşala sa, hărăzind domnésca nóstră ertăciune, ridicându-ĭ de-asupră-ĭ pedépsa întru care l'am fost osîndit, de a nu maĭ fi adecă orînduit la nicı o trĕbă de ale ţĕreĭ, pentru care am poruncit şi dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de Ţéra-de-sus de aŭ şters din condica domnescului nostru Divan acea osîndă a numituluĭ Clucer a căruia urmare iată şi dumnévóstră o facem cunoscută. 1816 Ianuar 15.
Cod. LXXIV, fila 23.)

(2) *Doc. 170, Pach. XLVI, Academia Română.*

Милостію Божіею. Їѡ Іѡан Геѡргіѹ Караѱ'к Воевод господар земле Влахіскоіе. Fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea că.... Vtore Armaş ot Craiova, în urmă după ce s'a cetit domnescile nóstre ponturĭ în Divanul de acolo, pentru noul nizam ce am dat încă de la trecutul Iulie, spre poprirea şi contenirea catahrisuluĭ ce urmà în părţile loculuĭ, aŭ îndrăznit şi fără câtuşĭ de puţină sfială şi temere de stăpînire, şi cu nebăgare de sémă a domnescilor nóstre poruncĭ, aŭ trimis la sud Gorjiŭ volnicie fără scirea Căimăcămieĭ şi a Isprăvnicatuluĭ, a ridicà ómenĭ; de

www.dacoromanica.ro

IX. Concurenţă mare fac împiegaţilor de tótă mâna în jăfuirĭ, bandele de hoţĭ. Nizamurĭ pentru prinderea şi stârpirea hoţilor, destule sunt şi de la Ioan Caragea! Actele se pot cetì în anexele la acest paragraf. (1)

---

aceea ne maĭ putênd suferì Domnia Mea aceste obraznice urmărĭ a unora reĭ nărăviţĭ ca acesta, şi ca să cunóscă atât el cât şi alţiĭ asemenea luĭ, sfîrşiturile celor neascultătorĭ şi nesupuşi la poruncile stăpînireĭ, şi cât sunt datorĭ să le cinstéscă şi să le păzéscă fără de strĕmutare, volnicim pe credincios boerul Domniei Mele biv Vel Sĕrdar Răducanul Dâmboviceanul să mérgă la Craiova, unde poruncim domnieĭ-tale cinstit credincios boerule al Domniei Mele biv Vel Spătar Nicolache Suţul Caimacamule al Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo, ca aducênd orînduitul mumbaşir în Divan pe acel netrebnic Armaş, după ce se va cetì în Divan acéstă poruncă a Domnieì Mele, să-l *rumâniţĭ întâiiŭ*, înbrăcându-l în haine albe rumânescĭ, şi apoĭ luându-l de acolo orînduitul mumbaşir şi scoţêndu-l din curtea Căimăcămieĭ să-l dea prin târg batêndu-l ca pre un vinovat, ca să strige arĕtându-şĭ vina pentru care i se face acéstă osîndă, şi apoĭ după săvîrşirea poruncii să aducă Domnieĭ Mele orînduitul boer mumbaşir, rĕspuns în scris de la dumné-ta Caimacamule şi de la dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo. 1817 Octombrie 8.

L. S.

Vel Logofet

Biv Vel Căminar.

(1) *Publicaţiĭ la tóte judeţele pentru nizamul hoţilor ce se dă primăvara.*

Zemle Vlahiscoie. Dumné-vóstră Ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate, i polcovnicilor, i vătaşilor de plaiŭ, i căpitanilor, i zapciilor şi altor slujbaşĭ şi tuturor locuitorilor de obşte; fiind-că acum a sosit vremea primă-vereì în care póte a se ivì hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele din care pricină pătimesce obştea şi toţĭ locuitoriĭ şi alţiĭ carĭ ămblá cu trebile lor şi acésta fiind una din cele marĭ şi delicată supărătóre şi vătămătóre, nu o putem suferì să o auḑim Domnia Mea, pentru că uniĭ din Ispravnicĭ neavênd îngrijirea ce li se cuvine, nicĭ băgênd în sémă primejdia ce se întîmplă acelor ticăloşĭ de ómenĭ carĭ cad în mâna făcĕtorilor de rele, se amelisesc; de aceea vĕ poruncim straşnic, ca să fiţi cu mare privighere, şi orĭ unde se vor ivì făcĕtorĭ de rele, numaĭ decât să porniţĭ îndestule poterĭ după dînşiĭ, ca viĭ seaŭ morţĭ să nu

www.dacoromanica.ro

S'aŭ înfiinţat diverse căpitănii noue în interesul stârpirei, orĭ a

scape, şi când vor venì făcĕtoriĭ de rele în préjma vre-unuĭ sat, să săriţĭ şi voĭ locuitorilor cu toţiĭ împreună cu poterile, să nu scape, şi orĭ-ce se va găsì asupra hoţilor, să fie ale acelor prinḑetorĭ, iar aicĭ numaĭ hoţiĭ saŭ capetele lor să le trimiţĭ. Deosebit, poruncim Domnia Mea dumné-vóstră Ispravnicilor, ca pe toţĭ locuitoriĭ din fieş-care sat să-ĭ îndatoraţi cu straşnice legăturĭ ca nu numaĭ pe locuitoriĭ carĭ vor fi în vre-un chip de bănuială, să-ĭ aibă pe chezăşie, ci şi orĭ-ce om se va vedeà că este cu pricină de bănuială, să nu-l lase slobod, ci să-l arĕte la zapciĭ seaŭ la căpitaniĭ ce vor fi maĭ aprópe de sat a se cercetà; şi când vor venì făcĕtoriĭ de rele în préjma satuluĭ, să sară cu toţiĭ împreună cu poterile şi, orĭ viĭ seaŭ morţĭ. să-ĭ prinḑă negreşit ca să nu scape şi orĭ-ce se vor găsì asupra hoţilor, afară de cele ce se vor dovedi ale păgubaşilor, să fie ale acelor prinḑĕtorĭ, şi când locuitoriĭ de prin sate vor fi cu acest fel de privighere, ferindu-se fórte a nu se arĕtà vre-unul din eĭ în faptă de hoţie, seaŭ a fi gazdă de hoţĭ, atuncĭ urméză a se rĕspîndì negreşit şi a se împuţinà făcĕtoriĭ de rele, căcĭ tâlhariĭ când nu vor aveà gazdă, nu póte urmà nicĭ tâlhăria, neavênd prin cine să-şĭ agoniséscă cele trebuincióse; iar când se va dovedì vre-unul diu locuitorĭ gazdă de hoţĭ în vre-un fel de lucru, acela să scie negreşit, că va fi socotit şi pedepsit întocmai ca un tâlhar, şi din casa luĭ se va împlinì tótă paguba celuĭ jăfuit; asemenea şi orĭ câtă iarbă de puşcă şi glónţe se va găsì la ceĭ ce vînd să se popréscă şi să se pecetluiască şi la cine va fi cunoscută trebuinţa prin buna chezăşie şi ştirea dumné-vóstră să se slobóḑă după trebuinţă câte puţin a vinde, precum şi la alţiĭ carĭ vor fi avênd de prisos cu nume de trebuinţă a lor, iarăşĭ acel prisos să se pecetluiască şi să se pue la siguranţă, iar de la ómeniĭ cu bănuială, să se ieà cu totul şi să se deà cu scirea dumné-vóstră în păstrarea celor ce o vinde, ca cu acest mijloc să se zăticnéscă înlesnirea făcĕtorilor de rele, spre a nu puteà cu înlesnire a găsì iarbă de puşcă şi glónţe. Publicarisindu-se acésta tuturor ca să fie sciută, fiind-că orĭ-care se vor dovedì vînḑênd saŭ metahirisind acest fel de lucru, sá scie că se va pedepsì întocmaĭ ca un hoţ; care acéstă poruncă a Domnieĭ Mele în grabă şi îndată să o faceţĭ publică la toţĭ de obşte din judeţ şi să o puneţĭ în faptă îngrijind a se urmà şi a se păzì cu tótă straşnicia tot-deauna şi de primirea porunceĭ să avem Domnia Mea însciinţare, i saam receh gpd. 1816, Martie 16.

(Cod. LXXIV, fila 241).

Milostiŭ Bojiŭ. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.—Fiind-că hoţiĭ şi făcĕtoriĭ de rele ce aŭ tâlhărit în cele cincĭ judeţe ot peste Olt, a făcut multe prăḑĭ şi jafurĭ locuitorilor de tot felul de tréptă, care păgubaşĭ jăfuiţĭ necontenit, fac cerere pentru despăgubirea de dreptul lor, şi fiind-că hoţiĭ fără a aveà gazde, nu pot să tâlhăréscă, pentru că prin mijlocul gazdelor se hrăpesc, se tăi-

www.dacoromanica.ro

apĕrărei de hoţi a unor judeţe. Aşà fu căpitania de 30 de slujitorĭ

nuesc şi se ocrotesc, căci eĭ le fac scire de tóte cele ce se întêmplă şi le dă cele trebuincióse ale hraneĭ, carĭ gazde după dreptate şi după pravilă sunt sub învinovăţire de o potrivă cu tâlhariĭ şi se socotesc împreună lucrătorĭ faptelor, de aceea volnicim pe sluga Domnieĭ Mele ..... Logofĕt de Divan, să mérgă şi prin marafetul dumné-lui Caimacamului Craioveĭ i prin ajutorul dumné-lor Ispravnicilor judeţuluĭ, apucând pe toţĭ ceĭ ce până acum s'aŭ dovedit gazde de hoţi-cărora facêndu-le catagrafie de tótă periusia ce vor fi avênd mişca, tóre şi nemişcătóre atât prin alte doveḑĭ, cât şi prin carte de blestem, în care periusie de va fi niscare-vaşĭ lucrurĭ de zestre ale femeilor lor, cu bună dovadă, seaŭ vor aveà lipsă de zestre, încredinţându-le prin jurămînt, acele lucrurĭ să se deosibéscă şi să se dea pe séma femeeĭ ca unele ce ele nu se învinovăţesc a-şi perde zestrea pentru relele urmărĭ ale bărbaţilor lor, iar cea-laltă tótă periusie să se vînḑă prin mezat şi să se plătésca pagubele celor jăfuiţĭ câte se vor puté dovedì, prin încredinţare de blestem, că sunt bune şi adevĕrate şi acele gazde de vor scì niscare-vaşĭ lucrurĭ de ale păgubaşilor la hoţĭ, saŭ vor fi avênd aceĭ hoţĭ periusia lor, să dea jalbă şi să-şĭ caute cu hoţii, precum asemenea sá se urmeze şi cu ceĭ ce se vor maĭ dovedì şi de acum înainte gazde de hoţĭ, i saam receh gpd.—1816, Iulie 7.

(Cod. LXXIV, fila 256 v.)

Pentru hoţĭ.

S'a scris poruncı către Ispravnicii din tóte judeţele şi catre Divanul Craioveĭ pentru hoţĭ, să-ĭ prinḑă orĭ viĭ saŭ morţı, întocmaĭ după poruncile ce s'a trimis şi în anul trecut tot pentru hoţĭ, maĭ pruntisindu-se şi aceste pentru carĭ s'a dat poruncile Domnieĭ Mele şi în anul trecut Ispravnicilor judeţelor, dar iată şi acum cu străşnicie vĕ poruncim Domnia Mea să fiţĭ cu multă privighere şi osârdie la acésta de a se face urmare întocmaĭ, precum maĭ sus poruncim.—1814, Maiŭ 22.

(Cod. LXXIV, fila 129 v.)

Cărţì legate la tóte judeţele pentru nizamul hoţilor.

Asemenea cărţĭ deschise s'aŭ făcut şi către locuitorĭ. Dumné-vóstră Ispravnicilor ot sud sănătate. Fiind-că a venit la auḑul Domnieĭ Mele cum că la unele din judeţe s'a ivit tâlharĭ şi făcĕtorĭ de rele, din care pricină pătimesc locuitoriĭ şi alţiĭ carĭ âmblă cu trebile lor şi Ispravniciĭ neavênd îngrijirea ce se cuvine, nicĭ băgând în sémă primejdia ce se întêmplă acelor ticăloşĭ de ómenĭ carĭ cad în mâna făcĕtorilor de rele, care acésta fiind una din cele marĭ şi delicate supĕrărĭ şi vătămărĭ, nu o putem suferì Domnia Mea, pentru care am dat Domnia Mea poruncă într'adins şi la cinstita spătărie, de s'a trimis poterĭ, cum şi căpitanilor li s'a poruncit că unde se vor ivì făcĕtorĭ de rele, să

www.dacoromanica.ro

ce ordonă să se organizeze, prin decretul sĕu de la 18 August

---

alerge în grabă să-ĭ prinḑa orĭ viĭ saŭ morţĭ, dar şi dumné-vóstră straşnic vĕ poruncim ca să fiţĭ cu mare priveghere şi orĭ unde se vor ivì făcĕtorĭ de rele, numaĭ de cât să porniţĭ poterĭ îndestule după dânşiĭ, ca viĭ saŭ morţĭ să nu scape; deosebit vĕ poruncim ca pe toţĭ locuitoriĭ din fieş-care sat, să-ĭ îndatoraţĭ cu straşnică legătură ca nu numaĭ pe locuitoriĭ din sat carĭ vor fi în vre-un chip de bănuială să nu-ĭ lase sloboḑı, ci să-ĭ arate la zapciĭ saŭ la căpitanul ce va fi mai aprópe de sat a se cercetà, şi când vor venì facĕtoriĭ de rele în préjma satului, să sară cu toţiĭ împreună cu poterile şi orĭ viĭ saŭ morţĭ să-ĭ prinḑă negreşit ca să nu scape, şi orĭ-ce se vor găsì asupra hoţilor, afară din cele ce se vor dovedì ale păgubaşilor, să fie ale acelor prinḑetorĭ, iar acì numaĭ capetele hoţilor să se trimiţă, şi când locuitoriĭ de prin sate, vor fi cu acest fel de privighere, ferindu-se fórte a nu se arată vre-unul din eĭ, saŭ a fi gazdă de hoţĭ, atuncĭ urméză negreşit a se rĕspândì şi a se împuţinà, fiind-că tâlhariĭ când nu vor aveà gazde nu-şĭ pot aveà nicĭ fiinţa tâlhărieĭ, neavênd prin cine a-şĭ agonisì cele trebuincióse, iar când se va dovedì vre-unul din locuitorĭ gazdă de hoţĭ în vre-un fel de chip, acela să ştie negreşit, că va fi socotit şi pedepsit întocmaĭ ca un tâlhar şi din casa luĭ se va împlinì tótă paguba celuĭ jăfuit şi fiţĭ sănătoşĭ.—1813, Maiŭ 18.

(Cod. LXXIV, fila 46 v.)

Poruncă la sud Vlaşca pentru hoţiĭ ce s'a ivit.

Milostiŭ Bojiŭ. Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.—Fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea că în judeţul Vlăşceĭ s'a ivit o cétă de hoţĭ, tâlharĭ, carĭ de faţă se înconjóră prin judeţ, prădând şi jăfuind pe cine găsesc, volnicim printr'acéstă domnéscă a nóstră carte pe . . . . . polcovnic de poteră, ca luând de la Spătărie poteraşiĭ ceĭ trebuincioşĭ, numaĭ de cât să mérgă la numitul judeţ ca să le ieà urma şi cu orĭ-ce fel de mijloc să se siléscă ca să-ĭ prinḑă, iar când numiţiĭ tâlharĭ vor sta împotrivă cu arme, atuncĭ volnic să fie şi orînduitul acesta cu potera a aruncà cu arme într'înşiĭ, ci orĭ viĭ saŭ morţĭ să-ĭ prinḑă negreşit, pentru care poruncim şi dumné-vóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ ca să-ĭ daţĭ orînduituluĭ acestuia tot felul mână de ajutor cu căpitanĭ şi poteraşĭ de aĭ judeţuluĭ ca sa pótă săvîrşì porunca acésta a Domnieĭ Mele. Saam receh gpd.—1813, Martie 7.

(Cod. LXXIV, fila 32).

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Publicaţie la tóte judeţele pentru hoţĭ.

Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.—Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Fiind-că pentru

www.dacoromanica.ro

anul 1816, ca fiind unul din judeţele de margine, în judeţul Mehe-

---

a se poprì mijlócele făcĕtorilor de rele cu care se pornesc la tîlhărie, cu trebuinţă este a se da nizam şi la vîndarea glónţelor i a ierbeĭ de puşcă, cum şi pentru ceĭ ce nu li se cuvin a purtà arme fără de scirea şi porunca dregĕtorilor părţiĭ loculuĭ, de aceea straşnic poruncim Domnia Mea, ca să faceţi sciută şi cunoscută în tot judeţul dumné-vóstră prin într'adins pristav, atât pe la tîrgurĭ, cât şi băcăniile oraşurilor, ca orĭcine va avé iarbă de puşcă seaŭ glónţe, să nu care cum-vaşĭ să îndrăz néscă a vinde la fieş-cine om nesciut, fără numaĭ celor ce vor avé lamânĭ orı teşchereaoa spătaruluĭ seaŭ a isprăvnicatuluĭ, cum şi arme nimenea să nu fie volnic a purtà până nu va da chezăşie la isprăvnicat, căcĭ cel împotrivă următor se va socotì întocmaĭ ca un tîlhar, iar de primirea şi punerea în lucrare a acesteĭ poruncĭ, să trimiteţĭ Domnieĭ Mele rĕspuns; către acésta poruncim Domnia Mea, ca să aduceţĭ înaintea dumné-vóstră la isprăvnicat pe preoţiĭ i părcălabiĭ şi fruntaşiĭ fieş-căruia sat şi pentru câţĭ din locuitoriĭ aceluĭ sat întrebându-se vor ḑice că sunt bine încredinţaţĭ cum că nu sunt nărăviţĭ şi obicinuiţĭ spre fapte de hoţiĭ i tîlhăriĭ şi nicĭ că se vor abate la acest fel de urmărĭ, să deà chezăşie în scris sub iscăliturile lor la isprăvnicat şi eĭ să ieà apoĭ osebită chezăşie de la aceia, că nu se vor abate în fapte rele, iar pentru câţĭ din locuitorĭ îĭ vor fi sciind că sunt nărăviţĭ spre fapte hoţescĭ i tîlhărescĭ seaŭ vor avé bănuială măcar asupra lor, pe toţĭ aceia numaĭ de cât să-ĭ arate pe nume la dumné-vóstră, după care îndată să orînduiţĭ a li se luà orĭ-ce fel de arme se vor găsì la dînşiĭ şi să le puneţĭ în păstrare la isprăvnicat, cu fóie anume, de la cine ce felurimĭ de arme aţĭ luat, iar pe de altă parte să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele de numele acelora şi felurimea armelor şi apoĭ aceĭ ipopti de vor găsì în urmă chezaşĭ vrednicĭ de a siguripsì isprăvnicatul, atuncĭ li se vor sloboḑì acele arme, i saam receh gpd.—1813 Fevruar 23.

(Cod. LXXIV, fila 29 v.)

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta biv Vel Bane Gheorghe Arghiropole caimacamule al Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo, sănătate. Aŭ venit la Domnia Mea însciinţarea ce ne-aŭ trimis-o de la 5 ale luneĭ asesteĭ dumné-luĭ vechilul de caimacam ce aŭ fost şi cu dumné-lor boeriĭ, pentru douĕ cete de hoţĭ tîlharĭ ce s'aŭ aflat într'acele cincĭ judeţe, însă o cétă a luĭ Păun hoţul de opt inşĭ şi alta a luĭ Ioniţă Hórcă de alţĭ ḑece ce s'aŭ fost prĕdaţĭ şi trimişĭ fiind de aicĭ de stăpînirea de maĭ înainte acum aŭ venit înapoĭ pe la casele lor, dar se sfiesc a ămblà pe faţă temêndu-se a nu maĭ pătimì cevaşĭ şi cere de la Domnia Mea ca să le trimitem hărăzire de ertăciune, ca să se apuce fieş-care cu silinţă de muncă, făgăduindu-se că nu se vor maĭ abate la niscaĭ-va fapte necuviincióse; după a căror rugăciune, milostivire făcênd Domnia Mea asupra lor, iată că printr'acéstă domnésca nóstră carte le trimitem hărăzirea ertăciuneĭ cu acéstă hotărîre însă că de nu se vor părăsì de fapte hoţescĭ

www.dacoromanica.ro

dinţĭ (1)... Altă căpitănie se făcu în judeţ. Vâlceĭ de 20 de slujitorĭ dintre

---

i tîlhărescĭ seaŭ de cele maĭ micĭ urmărĭ necuvióse şi în urmă se vor prinde de Domnia Mea, atuncĭ să scie, că fără de nicĭ o altă milostivire, pedépsa lor va fi cu rĕpunerea vieţeĭ lor, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1813 Ianuar 10.

Cod. LXXIV, fila 10.)

(1) Zemle Vlahiscoie. Fiind-că judeţul Mehedinţilor după ce este judeţ de margine şi are felurimĭ de vecinătăţĭ apoĭ este şi mare, şi are trecerĭ şi locurĭ prea îndemânatice spre a se tăinuì şi a se încuibà acolo tot-deauna hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele, dintr'acărora urmărĭ nu puţine prăḑĭ şi cazne se pricinuesc locuitorilor şi călĕtorilor drumaşi, de aceea îngrijind Domnia Mea pentru a tuturor odihnă şi liniştită petrecere, iar maĭ vêrtos pentru apĕrarea şi ocrotirea locuitorilor şi călĕtorilor drumaşĭ despre relele şi tălhărescile urmărĭ ale hoţilor, iată printr'acéstă Domnéscă a Nóstră carte am întocmit acum o nouă căpitănie la maĭ sus numitul judeţ, care să fie alcătuită de 30 slujitorĭ poteraşĭ din panduriĭ ceĭ prĕdaţĭ, asupra cărora după alegerea dumné-luĭ Vel Spătaru am orînduit şi căpitan pe . . . . . cu acéstă orînduială însă, că acéstă căpitănie cu ómeniĭ eĭ, să nu fie supusă la nicĭ un fel de dare cu numire de havaet seaŭ de alt cevaşĭ către nimenĭ nicĭ odinióră, ci să fie cu totul apĕrată de orĭ ce dare, spre a nu găsì căpitanul cu ómeniĭ sĕĭ câtuşĭ de puţină pricinuire de zăticnire la datoria slujbeĭ lor, ci tot-deauna să fie cu neadormită privighere şi încunjurându-se prin tot judeţul, orĭ unde şi orĭ în ce vreme vor sunţi şi vor aflà că s'aŭ ivit niscare-va hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele, numaĭ decât să se ia după dênşiĭ şi să-ĭ vîneze, şi orĭ viĭ séŭ morţĭ prinḑêndu-ĭ, numaĭ decât să-ĭ ducă la ispravnicatul judeţuluĭ ca şi ispravniciĭ să urmeze datoria lor după poruncile ce aŭ, precum nicĭ căpitanu să nu supere pe aceştĭ poteraşĭ cu nicĭ un fel de cerere de vre-un avaet, ca să se afle totdeauna nelipsiţĭ din slujbă; iar când orĭ căpitanul orĭ vre-o unul din poteraşiĭ sĕĭ se vor abate din datoria slujbeĭ lor şi vor urma niscare-va fapte împotrivitóre şi netrebnice, atuncĭ numaĭ decât ispravniciĭ numituluĭ judeţ să însciinţeze Domnieĭ Mele prin dumné-luĭ Vel Spătarul, ca nu numaĭ să se lipséscă din slujbă unul ca acela, ci încă să-şĭ ia cuviinciósa pedépsă după mĕsura vineĭ luĭ.

Poruncim dar şi dumné-vóstră ispravnicilor aĭ numituluĭ judeţ, să cunósceţĭ pe maĭ sus numitul căpitan de orînduit într'acéstă slujbă, dându-ĭ şi tot felul mână de ajutor la cele ce va arĕta, după cuviinţă, spre a fi următoriŭ întocmaĭ după acéstă poruncă a Domnieĭ Mele şi după povăţuirile ce i se vor trimite după vremĭ de către dumné-luĭ Vel Spătarul, i saam receh gpd.—1816, August 18.

(Cod. LXXV, fila 163 v.)

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

pandurii ce slujiau la Căimăcămia Craioveĭ (1); alta la Petroşani, la margine, în Maiu 1813, (2). La Vlaşca se menţine *Polcovnicia* înfiinţată

(1) *Carte ce s'aŭ făcut pentru de a fi o polcovnicie în judeţul Vâlceĭ.*

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că după jalba locuitorilor de la judeţul Vâlceĭ şi după însciinţarea dumné-lui vechiului Căimăcămieĭ Craioveĭ i după anaforaoa dumné-lui Vel Spătarului, trebuinţă fiind a se aşeḑà o polcovnicie la acel judeţ, ca să fie îndatorată a priveghià numaĭ pentru paza judeţului de hoţi şi de facĕtorĭ de rele, iar ispravniciĭ să nu aibă voie a-l ridica de la acésta trébă şi a-l încărcà cu altele, căcĭ îndestul sunt cele-lalte căpitaniĭ ale judeţului pentru străjuirea satelor, la care urméză a le porunci ispravnicii, careia polcovnicii să i se deà şi lude doně-ḑeci slujitori dintre pandurĭ ai acelui judeţ, carĭ slujesc la căimăCcămie; deci cu acéstă orînduială am făcut Domnia Mea polcovnic de judeţ pe. . . . . şi deosebit poruncim şi dumné-vóstră ispravnicilor ai judeţului să daţi done-ḑeci de slujitorĭ dintre pandurii ce slujesc la Căimăcămie, sa fie statornici ai polcovnicieĭ, cu carĭ în tótă vremea să fie gata, cu sirguinţă pentru străjuirea judeţuluĭ i apĕrarea locuitorilor şi a căletorilor de tîlhari, de ómeni reĭ şi de ori-ce alte pricini împotriva nizamuluĭ şi a bunei orînduelĭ, după povăţuirea ce i se va da de dumnélui Vel Spatar i de la dumné-luĭ Caimacamul Craioveĭ; poruncim Domnia Mea şi voně slujitorilor numitei polcovnicii, sa daţĭ supunere şi ascultare, căci ori carele se va arĕtà cu împotrivire, are voie a-l trimite cu însciinţare către dumné-luĭ Vel Spătarul, ca să-şĭ ieà căḑuta pedépsă, însă fiind-că polcovniciĭ sunt orînduiţĭ după cum am ḑis maĭ sus pentru paza şi străjuirea locuitorilor judeţuluĭ şi a călteorilor de a petrece odihniţi şi fără de grijă de către hoţi şi făcĕtorĭ de rele şi pentru alte treb de paza nizamuluĭ, iar nu pentru a aduce greutate şi supĕrare locuitorilor, poruncim dar, ca nicĭ ómeniĭ lui nicĭ polcovnicul să nu aibă a cere conace şi a face cheltueli locuitorilor prin sate, precum nicĭ cai de călarie, că pentru aceea îşĭ are polcovnicul léfa iar slujitoriĭ sunt scutiţĭ. Fórte să se feréscă polcovnicul cu ómeniĭ luĭ a nu prepune pe cine-vaşi cu pricină de hoţie fără de a fi adevĕrat, pentru vre-o pizmă veche séŭ pentru vre-un interes de dobîndă nedréptă, ca să-ĭ ridice şi să-i pórte de colo până colo, precum şi la ămbletele lor să se pórte cu bună orînduială printre locuitorĭ şi cu cuvinte de omenie, fără de a ocărî séŭ a înjurà séŭ a bate şi a căznì, că împotrivă dovedindu-se se va pedepsì cumplit şi polcovnicul şi slujitoriĭ luĭ, i saam receh gpd. 1815, August 20.

(Cod. LXXV, fila 137 v.)

(2) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Vistiere, de trebuinţă find a se sistisi la acel loc acéstă nouă căpitănie, după pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora de

www.dacoromanica.ro

la Paşcanĭ, de Al. Moruzi, din 40 ómenĭ (1). Asemenea se menţine cápi-

---

către dumné-luĭ Vel Spătarul, poruncim, că de nu se va putea face cu alt mijloc aceştĭ lude ḑece spre a fi slujitorĭ, să se facă cu scăḑământ de lude spre a se întocmì acéstă căpitănie.—1813, Maiŭ 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După acéstă însciinţare a capuchehaeleĭ de la Giurgiu, ce ni s'aŭ dat de către Înălţimea Ta, poruncindu-mi-se a face cercetarea cea cuviinciósă, am scris de atuncĭ boerilor ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ Teleorman, unde se află acéstă gură a margineĭ deschisă, adică Pietroşanii, ca să facă cercetare şi după trebuinţa ce vor socotì că este, să însciinţeze câţĭ slujitorĭ póte să ajungă la acéstă căpitănie, ce se va aşeḑà acum nouă pentru paza aceştiĭ gurĭ a mărginiĭ şi cu ce mijloc se pot face aceĭ slujitorĭ? de carĭ luaiŭ acum însciinţarea dumné-lor boerilor ispravnicĭ aĭ numituluĭ judeţ, cum că după cercetarea ce aŭ, póte fi îndestuĭ lude ḑece slujitorĭ a se aşeḑà la acéstă nouă căpitănie, şi cu alt mijloc putinţă nu este a se face aceştĭ slujitorĭ, fără numaĭ cu scăḑĕmênt de lude. Ci după datorie nu lipsiiŭ şi eŭ a face arĕtare Înălţimeĭ Tale, ca de se va găsì cu cale a se aşeḑà acéstă căpitănie după trebuinţa ce este, să se dea luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Vistierul a se pune în lucrare.—1813, Maiŭ 3.

(Cod. LXXVI, pag. 100). Vel Spătar.

(1) *Carte de polcovnic de Vlăsia.*

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că pentru odihna i buna petrecere a locuitorilor ţĕreĭ Domnieĭ Mele de către hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele s'aŭ fost întocmit de Domnia Sa Alexandru vodă Moruz osebită polcovnicie nouă cu 40 de ómenĭ de slujbă, ca să fie stătătóre şi nestrĕmutată de marginea pădureĭ la podul la Păşcanĭ în drumul cel mare şi să se numéscă polcovnicia de la Vlăsia, carele cu slujitoriĭ ce i s'aŭ dat îndestuĭ aşeḑând străjĭ pe la drumurĭ în 5 locurĭ adecă la Ferbinţĭ, la Ţurlóia, la Móra Săracă, la Căldăruşanĭ, la Balotescĭ, să păzéscă şi să încunjóre nelipsit ḑiua şi nóptea tóte locurile, ca să nu găséscă făcĕtoriĭ de rĕŭ mijloc a se pripăşì şi a se încuibà în pădure, ci pricepênd şi dovedind pe uniĭ ca aceia într'acest fel de urmărĭ, să-ĭ prinḑă şi în bună pază să se trimiţă la dumné-luĭ Vel Spătarul, şi fiind-că acéstă polcovnicie s'aŭ întocmit a fi fără de nicĭ o dare de plocon la spătărie şi nicĭ să se strĕmute întru cât-va sluji bine, de aceea dar nicĭ numitul polcovnic să nu se cuteze a luà banĭ de la slujitorĭ, nicĭ cu nume de poclonul sĕŭ, nicĭ parale de sĕptămână ca să nu bage pe vre-unul de rînd, ci toţĭ slujitoriĭ deplin să-ĭ aibă nelipsiţĭ din slujbă, şi pentru ostenéla luĭ i s'aŭ orînduit léfă de câte talerĭ 20 pe lună, carele de se va dovedì în urmă cu

www.dacoromanica.ro

tănia de la Pasĕrea (act din 15 Iulie 1813, (1). Se maĭ sporesce numĕrul

---

cât de puţină urmare împotrivă, séŭ cu nesilinţă şi cu nevrednicie la slujbă, nu numaĭ va fi lipsit ci se va şi pedepsì straşnic. Drept aceea s'aŭ dat acéstă carte a Domnieĭ Mele ..... carele după alegerea dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ, prin scirea Domnieĭ Mele, s'aŭ orînduit polcovnic la Vlăsia, prin care poruncim atât polcovniculuĭ, cât şi ómenilor sĕĭ, să fie cu tótă sirguinţa spre acestea ce veţĭ orînduì şi să întâmpinaţĭ tot rĕul, priveghiând ḑioa şi nóptea cu nepregetare şi neadormire, a nu trece prin ocolul acesteĭ căpităniĭ om cu bănuială neîntrebat şi necercetat, ca să nu scape hoţiĭ séŭ făcĕtoriĭ de rĕŭ neprinşĭ. Către acésta să se feréscă şi polcovnicul şi ómeniĭ acesteĭ polcovniciĭ a nu cere conace şi a face cheltuelĭ locuitorilor prin sate séŭ caĭ de călăriĭ, că pentru aceea are polcovnicul léfă iar slujitoriĭ sunt scutiţĭ, ferindu-se iarăşĭ polcovnicul şi ómeniĭ sĕĭ a nu prepune pe cinevaşĭ cu pricină de hoţĭ séŭ gazdă de hoţĭ făr'de a fi adevĕrat, pentru vre-o pizmă veche, séŭ pentru vre un interes de dobândă nedreaptă, ca să-l ridice şi să-l pórte de colo până colo, precum şi la ămbletele lor să se pórte cu bună orînduială printre locuitorĭ şi cu cuvînt de omenie, fără de a ocărî orĭ a înjurà séŭ bate şi a căznì, i saam receh gpd. 1812, Decembre 12.

Cod. LXXV, fila 5. v.)

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Pentru evlavia ce avem Domnia Mea către obştea părinţilor Cernicanĭ, carĭ sihăstresc la acest sfânt schit Cernica, fiind rugătorĭ a pururea pentru sufletésca mântuire a obştieĭ pravoslavnicilor creştinĭ şi pentru ca să-şĭ pótă avea aceştĭ sihastri petrecerea lor acolo în liniste despre făcĕtoriĭ de rele, primim cererea şi rugăciunea ce Ni fac şi poruncim cu hotărîre ca acel om al schituluĭ ce se află căpitan la Pasĕrea să fie nestrămutat dintr'acea căpitănie şi cu totul apĕrat de avaetul căpitănieĭ, şi poruncim dar şi dumné-tale Vel Spătare, ca nicĭ o supĕrare să nu-ĭ facĭ cu cerere de vre-un avaet.—1813, Iulie 15.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Înălţimeĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă am cercetat pricina şi m'am pliroforisit, că în adevĕr acéstă căpitănie ce se numesce Pasĕrea, din vremea rezvrătirilor trecute, făcênd cerere jăluitoriĭ cu rugăciune către cinstitul Divan s'aŭ aşeḑat, cunoscêndu-se a fi de mare trebuinţă şi de atuncĭ s'aŭ hărăzit schituluĭ Cernicăĭ, cu acéstă alăturată carte a cinstituluĭ Divan, orînduindu-se căpitan omul numituluĭ schit, carele să fie în tótă vremea nestrămutat

www.dacoromanica.ro

slujitorilor la unele căpitănii, ca la Tismana cu act. din Aprilie 1813. (1).

Ca mijloc de stârpire a hoţilor se iaŭ nisce curióse mĕsurĭ: *a)* se ordonă ca la urmărirea hoţilor să sară nu numaĭ slujbaşiĭ, dar şi toţĭ

---

fără a se supĕra de vre-un avaet, precum s'aŭ şi urmat până acum, şi fac rugăciune cerênd a li se întărì acest privileghiŭ de către Înălţimea Ta, pentru care după datorie nu lipsiiŭ a face arĕtare Înălţimeĭ Tale. 1813 Iunie 29.

(Cad. LXXVI, pag. 583.) Vel Spătar.

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Vistiere, am vĕḑut Domnia Mea arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora. Ci cât pentru adaosul ce cer ispravniciĭ de a se face slujitorilor isprăvnicatuluĭ din sud Gorj pe lângă aceĭ 70 ce sunt acum, acésta nu este primită Domnieĭ Mele, ci precum dintru-început aŭ fost numaĭ lude 70 şi cu aceia s'aŭ slujit isprăvnicatul, asemenea se póte slujì şi de acum înainte tot cu aceeaşĭ sumă a slujitorilor, iar la căpitănia ot Tismana, fiind-că maĭ înainte aŭ fost lude 30, precum ne daĭ pliroforie, şi loc de munte i lângă margine fiind sunt în adevĕr trebuincioşĭ a se află pe deplin acéstă sumă pentru pază, poruncim să se facă acest adaos la numita căpitănie de alte lude 15, din ómenĭ fără de pricină, ca să fie de acum înainte acolo iarăşĭ 30 slujitorĭ.— 1813 Aprilie 26.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale am teorisit arĕtarea şi cererea ce face printr'acéstă anafora dumné-luĭ Vel Spătar, şi cât pentru 15 slujitorĭ ce se cere la căpitănia Tismana peste alţĭ 15 ce-ĭ are cu a se orînduì din ómenĭ fără de pricină de dajdie, din condicile Visterieĭ m'am pliroforisit că la acéstă căpitănie şi maĭ din nainte vreme aŭ fost orînduială de lude 30 slujitorĭ şi de la Domnul Hangearlâŭ la let 1797 s'aŭ fost dat la dajdie aceĭ 15 slujitorĭ şi acum sunt lipsă, iar pentru 30 de slujitorĭ, ce se maĭ cere peste lude 70 slujitorĭ, tot din ómenĭ fără de pricină la isprăvnicatul judeţuluĭ, orînduiala Vistierieĭ aŭ fost şi este de lude 70, şi cu a se protimisi atât aceştĭ 30 la ispravnicat, cât şi 15 la căpitănia Tismanei, după trebuinţa ce arată dumné-luĭ Vel Spătarul că este, rĕmâne la hotărîrea Mărieĭ Tale. 1813 Aprilie 24.

(Cod. LXXVI, pag. 43.) Vel Vistier.

www.dacoromanica.ro

locuitorii, ba şi arendaşii de moşii (1); *b)* se prohibă vînḑarea de iarbă de puşcă şi glónţe în tótă ţéra. (2)

(1) Zemle Vlahiscoie. Costo, arendaşule al moşieĭ Ulcenĭ a sfinteĭ mitropoliĭ, din sud. Dâmboviţa, fiind că am orînduit Domnia Mea pe căpitanul Vasile gonaciŭ asupra tălharilor ce se înconjură pe afară prin judeţe, iată îţĭ poruncim, ca îndată ce va sosì acì numitul căpitan, numaĭ decât să te scolĭ a ămblà împreună cu el orĭ unde va fi trebuinţă, spre góna, prinderea şi dezrădăcinarea hoţilor dîndu-ĭ cuviinciósa ascultare şi ajutor la cele ce te va orînduì armaşiĭ a face orĭ când şi orĭ unde va fi trebuinţă, spre săvêrşirea aceştiĭ Domnesciĭ nóstre poruncĭ. I saam receh gpd.— 1815 Iunie 12.

(Cod. LXXIV, fila 203.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(2) *17 Cărţĭ pentru hoţĭ s'aŭ făcut la tóte isprăvnicaturile i polcovnicĭ, vătaşĭ de plaiŭ, căpitanĭ, zapciĭ i alţĭ slujbaşĭ, şi către toţĭ locuitoriĭ, ca cu toţiĭ să sară şi orĭ viĭ séŭ morţĭ să nu scape, în coprinderea ce se arată.*

Zemle Vlahiscoie. Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud. . . . . sănătate, i polcovnicilor, i vătaşilor de plaiŭ, i căpitanilor, i zapciilor şi altor slujbaşĭ şi tuturor locuitorilor de obşte dintr'acest judeţ, fiind-că aŭ venit la auḑul Domnieĭ Mele, cum că la unele din judeţe s'aŭ ivit tâlharĭ şi făcĕtorĭ de rele, din care pricină pătimesc locuitoriĭ şi alţiĭ carĭ ămblă cu trebile lor, şi ispravniciĭ ne-avênd îngrijirea ce lĭ se cuvine, căcĭ băgând în sémă primejdia ce se întâmplă acelor ticăloşĭ de ómenĭ, cariĭ cad în mâna făcĕtorilor de rele, care acésta fiind una din cele marĭ şi delicată supărĕtóre şi vătămătóre nu o putem suferì să o auḑim Domnia Mea, de aceea vĕ poruncim straşnic, ca să fiţĭ cu mare privighere şi orĭ unde se vor ivì făcĕtorĭ de rele numaĭ decât să porniţĭ îndestule poterĭ după dênşiĭ, ca viĭ seaŭ morţĭ să nu scape, şi când vor venì făcĕtoriĭ de rele în préjma vre-unuĭ sat, să săriţĭ şi voĭ locuitorilor cu toţiĭ împreună cu poterile, să nu scape şi orĭ ce vor găsì asupra hoţilor să fie ale acelor prinḑĕtorĭ, iar acì numaĭ hoţiĭ seaŭ capetele lor să se trimiţă; deosebit poruncim Domnia Mea dumné-vóstră ispravnicilor, ca pe toţĭ locuitoriĭ din fieş-care sat să-ĭ îndatoraţĭ cu straşnice legăturĭ, ca nu numaĭ locuitorĭ cariĭ vor fi în vre-un chip de bănuială să-ĭ aibă pe chezăşie, ci şi orĭ ce om se va vedea că este cu pricină de bănuială, să nu-l lase slobod, ci să-l arĕte la zapciĭ séŭ la părcălabĭ ce vor fi maĭ aprópe de sat, a se cercetà, şi când locuitoriĭ de prin sate vor fi cu acest fel de privighere ferindu-se fórte a nu se arĕta vre-o unul din eĭ în faptă de hoţie, séŭ a fi gazdă de hoţĭ, atuncĭ urméză a se rĕspândì negreşit şi a se împuţină făcĕtoriĭ de rele, căcĭ tălhariĭ când nu vor avea gazdă, nu póte urma nicĭ tălhăria ne-avênd prin cine să-şĭ agoniséscă cele trebuincióse, iar când

www.dacoromanica.ro

Căpităniile de margine aŭ un rol important în góna întreprinsă contra hoţilor. Paza marginei aŭ s'o facă în vedere şi cu împedicarea

---

se va dovedì vre-unul din locuitorĭ gazdă de hoţĭ în vre-un fel de lucru acela să scie negreşit, că va fi socotit şi pedepsit întocmaĭ ca un tâlhar şi din casa luĭ se va împlinî tótă paguba celuĭ jăfuit, care acéstă poruncă a Domnieĭ Mele în grabă şi îndată să o faceţĭ publică la toţĭ de obşte din judeţ, şi să o puneţĭ în faptă, îngrijind de a se urma şi a se păzî cu tótă străşnicia tot-deauna, şi de primirea puruncei să avem Domnia mea însciinţare. I saam receh gpd. — 1815 Iunie 7.

(Cod. LXXIV, fila 203.)

Publicaţiĭ la tóte judeţele pentru a se pecetluì iarba de puşcă şi glónţele de prin tóte târgurile şi oraşele judeţelor pentru făcĕtoriĭ de rele.

Zemle Vlahiscoie. Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Fiind-că acum aŭ sosit vremea primăvereĭ în care obicĭnuesc a se ivî şi a se pornì hoţiĭ şi făcĕtoriĭ de rele, de aceea deosebit de îngrijirea ce sunteţĭ datorĭ a avé pentru străjuirea judeţuluĭ, iată într'adins şi cu străşnicie vĕ poruncim Domnia Mea, ca îndată să se pue în fapt şi să se urmeze nizamul de maĭ jos arĕtat; întâiŭ, orĭ câtă iarbă de puşcă şi glónţe, şi la verĭ-cine, din tot judeţul, orĭ din ceĭ ce le vînd, séŭ din ceĭ ce aŭ pentru trebuinţa lor, să le popriţĭ cu totul sub pecete, nefiind slobod nimănuĭ, nicĭ a vinde nicĭ a metahrisi şi deosebit să o publicarisiţĭ acéstă poprire, ca să fie tuturor sciută, fiind-că orĭ-care se va dovedì vîndênd séŭ metahirisind acest fel de lucrurĭ, să scie că se va pedepsî întocmaĭ ca un hoţ; al doilea să se deà de către dumné-vóstră pe chezăşie câţi din locuitoriĭ judeţuluĭ vor fi sciuţĭ că după vremĭ s'aŭ aflat în fapte de hoţie, orĭ înclinaţĭ în vre-un fel de chip cu hoţiĭ, cum şi pe ceĭ ce aŭ fost cu ipopsie de gazdă; al treilea tóte armele din tóte satele judeţuluĭ să se strîngă şi să se deâ în păstrarea părcălabuluĭ fieş-căruia sat, cu straşnică legătură, din care fără de scirea isprăvnicatuluĭ să nu se deà la nimenĭ, fiind-că de acum inainte s'aŭ ridicat zăpada şi se începe lucrul câmpuluĭ; al patrulea, să publicarisiţĭ în tot judeţul, cum că orĭ-care din locuitorĭ va avé ca să mérgă orĭ în ce parte de loc pentru trebuinţa sa, să aibă răvaş de drum, orĭ de la isprăvnicat, saŭ de la zapciiĭ plăşeĭ, cu chezăşie şi aşà să aibă voie a ămblà în trebuinţele lor, căci intr'al chip găsindu-se, se va pedepsî întocmaĭ ca un hoţ; după care acéstă poruncă a Domnieĭ Mele scoţêndu-se copiĭ şi citindu-se prin tóte satele i târgurile în audul tuturor, să le iscăléscă în dos atât preoţiĭ i părcălabiĭ şi doĭ treĭ din caimacamiĭ fieş-căruia sat, că aŭ înţeles şi aŭ ascultat cele poruncite, care acele copiĭ să se trimiţă aicĭ la Divan, cu însciinţarea dumné-vóstră de urmarea porunceĭ, i saam receh gpd —.1816 Martie 5.

Cod. LXXIV fila 184.)

www.dacoromanica.ro

intrăreĭ orĭ a eşireĭ de hoţĭ din ţéră. (1) Dăm în notă instrucţiunile

(1) *Carte de căpitănie din marginea dincóce de Olt.*

Zemle Vlahiscoie. Slugeĭ Domnieĭ Mele ..... pre carele prin alegerea dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ l'am făcut Domnia Mea căpitan de margine la căpitănia..... sud.... ... ca să aibă volnicie cu acéstă carte a Domnieĭ Mele de a face maĭ sus ḑisa căpitănie zapt şi pe toţĭ slujitoriĭ acesteĭ căpitănii, şi să fie următorĭ cu tótă siliţna şi privigherea cea cuviinciósă la săvîşirea trebilor acesteĭ căpitănii, adecă să aibă datorie a strájuì în tot poporul căpitănieĭ sale de ómenĭ rĕĭ, de hoţĭ, de tîlharĭ, de borfaşĭ şi de toţĭ aceia ce vor pricinuì pagube locuitorilor din satele ce se află în poporul căpitănieĭ sale, şi verĭ-când va simţì că s'aŭ ivit uniĭ ca aceia, numaĭ decât să sară cu slujitoriĭ acesteĭ căpitănii, să-ĭ prinḑă cu orĭ-ce mijloc va puté şi să-ĭ arĕte la dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ ca să le facă egzamene şi după orînduială să-ĭ trimiţă la dumné-luĭ Vel Spătarul, spre a se da în judecată la departamentul de criminalion; aşijderea să aibă purtare de grijă şi pentru tóte trebile margineĭ din poporul căpitănieĭ sale, de a se păzì nizamul cel bine întocmit după orînduială şi după cuviinţă precum şi prin ponturile ce osebit îĭ sunt date de la dumnéluĭ Vel Spătarul se povăţuesce; asemenea să aĭbă a urmà şi după poruncile ce i se vor da de acum înainte în tótă vremea pentru orĭce pricină, şi maĭ sus ḑisul căpitan osebit de acésta să fie cu privighere şi cu multă luare aminte de toţĭ ceĭ ce trec prin poporul şi schela căpitănieĭ sale, ca să nu-ĭ îngăduiască a trece, de nu vor avé, orĭ porunca Domnieĭ Mele séŭ răvaşul dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ de trecĕtóre, după obiceiul cel vechiŭ şi de orĭ-ce tréptă şi orînduială va fi acel trecĕtor numaĭ decât să-l oprésca şi cu bună pază să-l trimiţă aicĭ cu însciinţare către dumné-luĭ Vel Spătarul, pe ceĭ ce vor venì de decindea de peste Dunăre cercetându-ĭ de unde sunt şi unde merg? să le deà teşcherele, după obiceiŭ, de trecĕtóre şi pe tótă sĕptămâna să însciinţeze la dumné-luĭ Vel Spătarul de câţĭ aŭ trecut prin schela căpitănieĭ sale, atât mergĕtor cât şi viitor, trimiţênd şi răvaşele acelora ce aŭ trecut de decindea la dumné-luĭ Vel Spătarul, ca să-şĭ dea séma, după obiceiŭ; către acésta să se feréscă de jafurĭ, de mâncătoriĭ, de prăḑĭ, ca nicĭ el nicĭ slujitoriĭ căpitănieĭ sale, să pricinuiască la vre-un locuitor din poporul căpitănieĭ sale, nicĭ să céră căpitanul séŭ slujitoriĭ luĭ conace, şi să facă cheltuelĭ locuitorilor prin sate, precum nicĭ caĭ de călărie că pentru aceea căpitanul îşĭ are avaetul luĭ, iar slujitoriĭ sunt scutiţĭ; asemenea să se feréscă căpitanul şi slujitoriĭ luĭ a nu prepune pe cinevaşĭ cu pricină de hoţie séŭ gazdă de hoţĭ fără de a fi adevĕrat, făcênd-o într'adins pentru vre-o pizmă veche séŭ pentru vre-un interes de dobîndă nedrĕptă, ca să-ĭ ridice şi să-ĭ pórte de colo până colo, precum şi la ămbletele lor, să se pórte cu bună orînduială printre locuitorĭ şi cu cuvinte de omenie fără de a ocărì şi a înjurà séŭ a-ĭ bate şi a-ĭ căznì, căcĭ când se va dovedì că aŭ urmat împotrivă, se va pedepsì

www.dacoromanica.ro

reînoite de Domnitor către vataşiĭ de plaiurĭ după marginea despre

---

cu grea pedépsă; de aceea să însciinţeze la dumné-luĭ Vel Spătarul de verĭ-ce s'ar întêmplà şi s'ar simţì în partea loculuĭ, aflându-se cu tótă purtarea de grijă următor şi săvîrşitor fără de cusur la tóte poruncile Domnieĭ Mele, ce i se vor da, orĭ prin cărţĭ domnescĭ séŭ prin dumné-luĭ Vel Spătarul, şi pe slujitoriĭ căpitănieĭ sale să-ĭ aibă după orînduială nelipsiţĭ din slujbă, cu caĭ, cu arme şi cu portul lor după poruncile Domnieĭ Mele, căcĭ de nu va urmà aşà, va fi lipsit din mila Domnieĭ Mele, şi pentru slujba luĭ să aibă a luà adetul căpitănieĭ de la slujitorĭ, care din vechime este obicinuit, adecă câte 22 de parale poclon, ce se numesce al băltaguluĭ şi câte treĭ ḑile clacă pe an iar nu maĭ mult. Poruncim şi vouĕ slujitorilor numiteĭ căpităniĭ, să faceţĭ supunere şi ascultare căpitanuluĭ Vostru, ca să pótă săvîrşì poruncile Domnieĭ Mele şi trebile căpitănieĭ şi povăţuirile dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ, căcĭ verĭ-carele se va arĕtà cu nesupunere se va pedepsì spre pilda şi altora, i saam receli gpd.—1812, Decembre 4.

(Cod. LXXV, fila 2 v.)

Carte de căpitănie de poteră ot preste Olt.

Zemle Vlahiscoie. Sluga Domnieĭ Mele . . . . . pe carele prin alegerea dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ l'am orînduit Domnia Mea căpitan de poteră de sud . . . . ca să aibă volnicie cu acéstă carte a Domnieĭ Mele, să facă slujitoriĭ de poteră aĭ aceştiĭ căpităniĭ zapt şi avêndu-ĭ după orînduială de a pururea după dênsul, să fie nelipsiţĭ de lângă dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să pótă a-ĭ trimite cu grabă verĭ în ce parte de loc într'acel judeţ se va simţì făcĕtorĭ de rele şi tâlharĭ, pentru ca să-ĭ prinḑă cu verĭ ce mijloc de înlesnire va aflà, să-ĭ ducă la dumné-lor ispravniciĭ, ca să le facă egzamenul şi după orînduială să-ĭ trimiţĭ la Divanul Craioveĭ, ca să se dea la departamentul de criminalion; către acésta să se feréscă de jafurĭ şi mâncătoriĭ, de prăḑĭ, ca nicĭ el nicĭ slujitoriĭ căpitănieĭ să nu pricinuiasă la vre-un locuitor dintr'acel judeţ, nicĭ să céră căpitanul séŭ slujitoriĭ luĭ conace şi să facă cheltuelĭ locuitorilor prin sate, precum nicĭ caĭ de călărie că pentru aceea căpitanul îşĭ are avaetul luĭ, iar slujitoriĭ sunt scutiţĭ, aşijderea să se feréscă căpitaniĭ şi slujitoriĭ luĭ a nu prepune pe cĭnevaşĭ cu pricină de hoţie séŭ gazdă de hoţĭ fără de a fi adevĕrat, făcêndu-o într'adins pentru vre-o pizmă veche séŭ pentru vre-un interes de dobêndă nedréptă, ca să-ĭ rădice şi să-ĭ pórte de colo până colo precum şi la ămbletele lor să se pórte cu bună orînduială printre locuitorĭ şi cu cuvinte de omenie, fără de a ocărâ şt a înjură séŭ a bate şi a căznì, că verĭ când se va dovedì că aŭ urmat în potrivă, se va pedepsì cu grea pedépsă. De apururea să însciinţeze la caimacamul Craioveĭ şi la dumné-luĭ Vel Spătarul de verĭ ce s'ar întêmplà şi se va simţì în partea loculuĭ, aflându-se cu tótă purtarea de grijă următor şi săvîrşitor fără de cusur la tóte poruncile Dom-

www.dacoromanica.ro

Ardeal, instrucţiuni date în Sept. 1813 pentru ca în mod riguros să se opréscă intrarea şi eşirea din ţéră de individĭ fără de păşuş în regulă. (1)

---

nieĭ Mele, ce i se va da, séŭ prin cărţile domnescĭ, séŭ prin Divanul Craioveı, orĭ prin dumné-luĭ Vel Spătarul; pe slujitorii căpitănieĭ sale să-ĭ aibă nelipsiţi după orînduiala cu caĭ, cu arme şi cu portul lor, după poruncile ce sunt date, iar să nu-ĭ mituiască séŭ să-ĭ facă . . . şi cu acest mijloc să-ĭ lipséscă din slujba Domnieĭ Mele, căcĭ de va urma aşà va fi lipsit din mila Domnieĭ Mele, şi pentru slujba luĭ să aibă a lua adet căpitanul de la slujitorĭ, care din vechime este obicinuit adecă câte 22 de parale poclon ce se numesce al baltaguluĭ şi câte treĭ ḑile clacă pe an iar nu maĭ mult; poruncim şi vouĕ slujitorilor numiteĭ căpitănii, să fiţĭ cu supunere şi a ascultare căpitanuluĭ vostru, ca să pótă săvîrşì poruncile Domnieĭ Mele şi trebile căpitănieĭ şi povăţuirile Căimacanuluĭ Craioveĭ şi ale dumné-luĭ Vel Spătarului, căcĭ verĭ carele se va arĕta cu nesupunere, se va pedepsi spre pilda şi altora; într'alt chip sa nu fie, căcĭ aşà este porunca Domnieĭ Mele, i saam receh gpd. 1812, Noembre 27.

Cod. LXXV, fila 4).

Carte de căpitănie de scaune.

Zemle Vlahiscoie. Slugeĭ Domnieĭ Mele . . . . pre carele după alegerea dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ l'am făcut căpitan de scaune la sud. . . . . ca să se afle cu purtare de grijă la trebile acestiĭ căpităniĭ să fie nelipsit de lângă dumné-lor boeriĭ ispravniciĭ aĭ judeţuluĭ, a-ĭ da tot felul de ascultare la trebile căpitanieĭ ce-l va orînduì, după obiceiŭ, cum şi osebit să fie dator a însciinţà la dumné-luĭ Vel Spătar adesea verĭ de ce s'ar întâmplà şi va simţi în judeţ şi ferindu-se a face niscare-va jafurĭ séŭ supĕrărĭ locuitorilor cu cheltuelĭ şi altele fără poruncă, că se va învinovăţì nu numaĭ a se lipsì din căpitănie, ci şi a se şi pedepsì; şi pentru slujba luĭ să aibă a lua obicinuitul avaet de la slujitorĭ câte 22 de parale baniĭ baltacului şi câte treı ḑile clacă pe an. Poruncim drept aceea şi vouă slujitorilor, să daţĭ supunere şi ascultare căpitanuluĭ nostru pentru verı ce pricină i se va orîndui de catre dumnélor ispravniciı judeţuluı, ca şi el să pótă săvîrşi tóte la vreme, căcı carele se va areta cu nesupunere, să scie ca se va pedepsi spre pilda şi celor-lalţĭ, i saam receh gpd. 1812.

Cod. LXXV. fila 5 v .

(1) *Publicaţiĭ la toţĭ vătaşiĭ plaiurilor.*

Sluga Domnieĭ Mele vătaşe de la plaiul . . . . . sud . . . . . Fiindcă pentru paza buneı orînduelĭ şi ferire de cele împotrivitóre la nizamul marginei eştı poruncit şi povăţuit pe larg din ponturile Domnieĭ Mele ce ţi s'aŭ dat la mânĭ, când te-aı orînduit vătaf, în care ponturĭ se coprinde, ca pentru ceı ce vor venì din lăuntru orĭ cu paşuşurĭ séŭ fără de paşuşurı în grabă să-ı trimiţĭ la dumné-luĭ Vel Spătarul. In-

www.dacoromanica.ro

Căpităniile de mijloc sunt şi ele însărcinate cu prinderea hoţilor. (1)

---

lăuntru în Ardél să nu laşĭ pe nimenĭ să trécă fără de răvaşul dumnéluĭ Vel Spătaruluĭ care răvaşe să le strîngĭ şi la sfîrşitul fie-căreĭ lunĭ să le trimiţĭ la dumné-luĭ Vel Spătarul. Om din Ardél ce va venì aicı cu trebuinţă şi va avé paşuşurĭ să aibă voie a venì prin scirea ta povĕţuindu-se a merge la ispravniciĭ judeţuluĭ, ca prin scirea ispravnicilor să mérgă unde va vré, iar tu în grabă să facĭ douĕ însciinţărĭ: una la dumné-luĭ Vel Spătarul, şi alta la ispravnicĭ; iar pe care îl veĭ găsì trecut peste plaiŭ fără de paşuş, prinḑêndu-l să-lţiĭ acolo poprit şi numaĭ decât să însciinţezĭ la dumné-luĭ Vel Spătarul. In fieş-care douĕ sĕptĕmânĭ odată eşcĭ dator să însciinţezı la dumné-luĭ Vel Spătarul de orĭce se va întîmplà în plaiŭ, precum şi când nu se va întîmplà nimic iarăşĭ să însciinţezĭ. Acum ne făcù arĕtare dumné-luĭ Vel Spătarul că încă de când s'aŭ orînduit dumné-luĭ cu dregătoria Spătărieĭ, tu nu ţi-aĭ păzit acéstă datorie, arĕtându-te cu totul neurmător poruncilor şi nizamuluĭ acestuia pentru care erà a ţi se face căzuta pedépsă. Dar iată astă una dată trecênd-o cu vederea, cu străşnicie îţĭ poruncim, că de acum înainte când nu veĭ fi următor întocmaĭ ponturilor şi nizamuluĭ acestuia, să sciĭ cu hotărîre, că nu numaĭ te voiŭ pedepsì ci veĭ fi şi lipsit din vătăşie.—1813, Septembre 14.

(Cod. LXXIV, fila 86.)

(1) *Carte de căpitănie de mijloc dincóce de Olt.*

Zemle Vlahiscoie. Slugeĭ Domnieĭ Mele, pre carele prin alegerea dumnéluĭ Vel Spătaruluĭ l'am făcut Domnia Mea căpitan la căpitănia ..... sud. . . . . .ca să aibă volnicie cu acéstă carte a Domnieĭ Mele de a face maĭ sus ḑisa căpitánie şi pe toţĭ slujitoriĭ acesteı căpităniĭ zapt şi să fie următor cu tótă silinţa şi privigherea cuviinciósă la săvîrşirea trebilor acesteĭ căpităniĭ, adecă să aibă datorie a străjuì în poporul căpitănieĭ sale, de ómenĭ rĕĭ, de hoţĭ, de tîlharĭ, de borfaşĭ şi de toţĭ aceia ce vor pricinuì pagube locuitorilor din satele ce se află în poporul căpitănieĭ sale şi verĭ-când va simţì că s'aŭ ivit uniĭ ca aceştia, numaĭ decât să sară cu slujitoriĭ acesteĭ căpităniĭ să-ĭ prinḑă orĭ cu ce mijloc va puté şi să-ĭ arate la dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ ca să li se facă examen şi după orînduială să-ĭ trimiţă la dumné-luĭ Vel Spătarul, ca să-ĭ dea la departamentul de criminalion; maĭ sus ḑisul căpitan să fie cu privighere şi cu multă luare aminte de toţĭ ceĭ ce trec prin poporul acesteĭ căpităniĭ, mergênd şi viind, spre a-ĭ scì cine sunt şi de unde vin şi unde merg, îngrijind ca să le fie căltĕoria cu linişte şi nebântuită de către făcĕtoriĭ de rele, şi pe toţĭ ceĭ ce vor venì de la Bucurescĭ călĕtorĭ strĕinĭ şi pe carele este orînduiala din început de a trece cu răvaşe de drum de la dumné-luĭ Vel Spătarul, să-ĭ cerceteze după vechiul obiceiŭ şi pe care nu vor avé răvaşe să-ĭ popréscă şi să-ĭ trimiţă la dumné-luĭ Vel Spătarul, cu însciinţare; către acésta să se feréscă de jafurĭ, de mâncătoriĭ, de prăḑĭ, ca nicĭ el, nicĭ sluji-

www.dacoromanica.ro

Pe lângă poterele căpitanilor şi ale polcovnicilor, Domnitorul maĭ *volnicia* şi diverse persóne de încredere, care cu panduri, neferĭ, eraŭ însărcinate a urmărì anumite cete de hoţĭ. (1)

---

torii căpitănieĭ sale să nu pricinuiască supărare la un locuitor din poporul căpitănieĭ sale, nicĭ să céră căpitanul séŭ slujitoriĭ conace şi să facă cheltuelĭ locuitorilor prin sate, precum nicĭ caĭ de călărie, că pentru aceea căpitanul îşĭ are avaetul sĕŭ, iar slujitoriĭ sunt scutiţĭ; aşijderea să se feréscă căpitanul şi slujitoriĭ luĭ a nu prepune pe cine-vaşĭ cu pricină de hoţie séŭ gazdă de hoţĭ fără de a nu fi adevĕrat, făcênd-o într'adins pentru vre-o pizmă veche séŭ pentru vre-un interes de dobêndă nedréptă, ca să-ĭ ridice şi să-ĭ pórte de colo până colo; precum şi la âmbletele lor să se pórte cu bună orînduială printre locuitorĭ şi cu cuvinte de omenie, fără a ocărî şi a înjurà séŭ a bate şi a căznì, că verĭ-când se va dovedì că aŭ urmat împotrivă, se va pedepsì cu grea pedépsă. De apururea să însciinţeze la dumné-luĭ Vel Spătarul de verĭ-ce s'ar întêmplà şi s'ar simţì în partea loculuĭ, aflându-se cu tótă purtarea de grijă următor şi săvîrşilor fără de cusur la tóte poruncile Domnieĭ Mele, ce se va da séŭ prin cărţĭ domnescĭ séŭ prin dumné-luĭ Vel Spătarul şi pe slujitoriĭ căpitănieĭ sale să-ĭ aibă nelipsiţĭ din slujbă după orînduiaiă, cu caĭ, cu arme şi cu portul după poruncile ce sunt date, iar să nu-ĭ mituiască seaŭ să-ĭ facă locurĭ, şi cu acest mijloc să-ĭ lipséscă din slujba Domnieĭ Mele, căcĭ de va urmà aşà va fi lipsit din slujba Domnieĭ Mele, şi pentru slujba luĭ să aibă a luà adetul căpitănieĭ de la slujitorĭ, care din vechime este obicĭnuit, adecă câte 22 de parale plocon ce se numesce al băltaguluĭ şi câte treĭ ḑile clacă pe an iar nu maĭ mult. Poruncim şi vouĕ slujitorilor numiteĭ căpităniĭ să fiţĭ cu supunere şi ascultare căpitanuluĭ vostru, ca să pótă săvîrşì poruncile Domnieĭ Mele şi trebile căpitănieĭ şi povăţuirile dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ, căcĭ verĭ-carele se va arĕtà cu nesupunere, se va pedepsì spre pilda şi altora; într'alt chip să nu fie, că aşà este porunca Domnieĭ Mele, i saam receh gpd.—1812 Decembre 3.
(Cod. LXXV, fila 1 v.)

(1) Dintre cetele maĭ răpede prinse în 1812, a fost aceea a luĭ Jianu. La 30 Decembre 1812 Jianul cu 7 din aĭ luĭ eraŭ în grosul din Romanaţĭ; domnitorul trimite pre polcovnicul Gheorghe «*Credincios boerul domnieĭ*» să urmăréscă şi să prinḑă restul bandeĭ.
Iacă acest act:

Carte prin care se orînduesce un polcovnic pentru hoţĭ.

Milostiiŭ bojiiŭ. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie. Fiind-că dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Vel Spătar aŭ făcut arĕtare Domnieĭ Mele, că la judeţul Romanaţĭ s'aŭ dovedit câţĭ-vaşĭ dintre locuitorĭ, carĭ făcêndu-se cete meta-

www.dacoromanica.ro

O măsură repeţită şi sub Ioan Caragea este aceea că ispravnicii

---

hirisesc fapte tîlhărescĭ de vre-o câţĭ-va anĭ încóce, căznind, prădând, şi arḑând lumea, dintre carĭ tîlharĭ s'ar fi prins acum un *Iancul Jii-anul* cu alţĭ şépte ómenĭ aĭ luĭ făcênd un iaman de căpitan unul dintre davagiiĭ pe carĭ i-aŭ dat la isprăvnicatul judeţuluĭ, drept aceea prin-tr'acéstă volnicie a Domnieĭ Mele se orînduesce credincios boerul Domnieĭ Mele Gheorghe polcovnic za poteră, să mérgă la isprăvnicatul numituluĭ judeţ, ca atât pe tîlhariĭ ce se află prinşĭ la închisórea isprăvni-catuluĭ să-ĭ ieà cu tóte ale lor, cât şi pe alţiĭ ce-ĭ va arĕtà tîlhariĭ de tovarăşĭ aĭ lor, să caute ca să-ĭ prinḑă cu orĭ-ce mijloc cnviincios va puté, însă fără a face omor şi pe toţĭ în bună pază cu tóte ale lor să-ĭ aducă la Spătărie spre a se cercetà, dându-se în scire şi davagiilor ce vor fi ca să vie la Spătărie spre a-şĭ aflà îndestulare; poruncim Domnia Mea dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să faceţĭ teslim în mâna orînduituluĭ Domnieĭ Mele pe tîlhariĭ de maĭ sus, cu tóte ale lor dimpreună, cu tacrir şi egzamenele lor, ce li se va fi făcut acolea la isprăvnicat, a-ĭ aduce la Spătărie; asemenea să daĭ şi tot ajutorul orînduituluĭ polcovnic, ce are trebuinţă pentru prinderea celor-l-alţĭ tovarăşĭ aĭ acestor tîlharĭ, ca să nu se cacirdiséscă vre-unul, că apoĭ veţĭ cădeà la învinovăţire. Tolco pisah.—1812 Decembre 30.

(Pecetea gpd.) Vel Logofet.

Carte deschisă.

Zemle Vlahiscoie. Dăm acéstă domnéscă a nóstră carte luĭ Vasile Căpi-tanul prin care îl orînduim şi-l volnicim, ca împreună cu ómeniĭ ce i s'aŭ dat, să iasă pe afară prin judeţe şi orĭ în ce parte de loc va simţi niscare-va hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele, să se ieà după dînşiĭ să-ĭ isgonéscă, orĭ să-ĭ prinḑă viĭ séŭ morţĭ, precum va puté, de care poruncim Domnia Mea dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţelor, să-l cunósceţĭ pe numitul Vasile de orînduit într'acéstă trébă, cum şi vouĕ tuturor căpitanilor de poterĭ i poteraşilor ce sunteţĭ orînduiţĭ pe afară, să-ĭ daţĭ cuviiinciósa ascul-tare şi ajutor la cele ce va avé trebuinţă, silindu-vĕ cu toţiĭ împreună cu mare osîrdie spre isgonirea şi desrădăcinarea hoţilor şi făcĕtorilor de rele; aşijderea poruncim Domnia Mea şi vouĕ părcălabilor din satele unde va avé trebuinţă numitul căpitan Vasile, să-ĭ daţĭ din sat în sat câte şépte caĭ de călărie, ca să încalece şépte panduri ce are împreună cu dînsul i câte o căruţă cu caĭ unde va avé iarăşĭ trebuinţă, ca să i se înlesnéscă săvîrşirea acesteĭ slujbe, cu care este însărcinat şi orînduit de Domnia Mea. I saam receh gpd.—1815, Iunie 11.

(Cod. LXXIV, fila 244.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

să nu ţină hoţii prinşi maĭ mult de cât o ḑi mult douĕ şi immediat cu

Milostiiu Bojiiu Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar Zemle Vlahiscoie. Fiind-că acest . . . . . s'aŭ orînduit de Domnia Mea ca împreună cu . . . . . pandurĭ ce s'au orînduit să iasă afară prin ţéră orĭ unde va auḑì că s'aŭ ivit niscaĭ-va hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele să se ieà după dînşiĭ şi orĭ viĭ séŭ morţĭ prinḑêndu-ĭ să-ĭ trimiţă aicĭ, de aceea i s'aŭ dat acéstă domnéscă a nóstră volnicie la mâinele luĭ, prin care poruncim şi dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţelor, orĭ unde se va întêmplà a se aflà numitul orînduit cu potera sa, să-ĭ daţĭ tot felul de ajutor la orĭ-ce discolie vĕ va arétà că are spre săvîrşirea porunceĭ, precum şi vre-un cal orĭ-când se va întêmplà a-ĭ trebui ca să-ĭ trimiţă unde-vaşĭ vre-o vestire, să i se deà fără zăbavă, asemenea poruncim şi vouĕ polcovnicilor, zapciilor şi căpitanilor de prin judeţe, ca orĭ-când vi se va face scire de către acest orînduit pentru vre-o întêmplare şi trebuinţă asupra acesteĭ madele, îndată să săriţĭ împreună cu ómeniĭ voştri spre ajutorul sĕŭ. I saam receh gpd.—1814 Iunie 7.

(Cod. LXXIV, fila 126 v.)

Volnicie deschisă prin care se orînduesce Vasilie Ghiulerea să intre în judeţ după hoţĭ.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că am luat Domnia Mea în scire că pe afara s'aŭ ivit hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele, de aceea dam acéstă domnéscă a nóstră volnicie luĭ Vasilie Ghiulerea aga, pe carele îl orînduim şi îĭ poruncim ca împreună cu neferiĭ sĕĭ să iasă în judeţul Ilfov, Vlaşca şi în sud Ialomiţa şi verĭ-unde va simţì că s'aŭ ivit prin numitele judeţe cevà hoţĭ, numaĭ decât să se ieà după dînşiĭ, să-ĭ isgonéscă, séŭ să-ĭ prinḑă orĭ viĭ séŭ morţĭ de se vor împotrivì şi să-ĭ trimiţă aicĭ împreună cu tóte ale lor; pentru care poruncim Domnia Mea dumné-vóstră ispravnicilor aĭ numitelor judeţe, să cunósceţĭ pe numitul Ghiulerea agă de orînduit într'acéstă trébă, precum şi vouĕ tuturor căpeteniilor de poterĭ i poteraşilor ce sunteţĭ orînduiţĭ prin numitele judeţe, să-ĭ daţĭ cuviinciosul ajutor la cele ce va avé trebuinţă, silindu-vĕ cu toţiĭ dimpreună cu mare osîrdie, spre isgonirea şi desrădăcinarea hoţilor şi făcĕtorilor de rele; aşijderea poruncim Domnia Mea şi vouĕ părcălabilor i sătenilor din satele acestor judeţe, unde va avé trebuinţă numitul Ghiulerea agă, să-ĭ daţĭ câte o căruţă cu caĭ ca să i se înlesnéscă săvîrşirea acesteĭ slujbe cu care este însărcinat şi orînduit de Domnia Mea, i saam receh gpd.—1816 Aprilie 15.

(Cod LXXIV, fila 244.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachiscoe.

După pliroforia ce ni se dă asupra pricineĭ, cu cale fiind anaforaoa acésta a cinstiteĭ Spătăriĭ, o întărim Domnia Mea, cu hotărîre ca în-

www.dacoromanica.ro

«*egzamenul*» adecă cu ceea-ce maĭ apoĭ în Muntenia se ḑicea *tacrir*,

---

tocmaĭ să se urmeze, şi poruncim dumné-tale Vel Spătare cu câtă pagubă vor încredinţă, atât Serdarul Fărcăşanu cât şi aceĭ ḑece locuitorĭ, prin blăstem, că i-aŭ pricinuit tîlhariĭ ce i-aŭ călcat, să le-o împlinescĭ orĭ de la însuşĭ pîrîtul căpitan, séŭ (neavênd el stare) de la chezaşul sĕŭ, ca să fie şi spre pilda altor asemenea următorĭ.— 1813, Maiŭ 18.

(Cod. LXXVI, pag. 202).

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Dumné-luĭ Serdarul Răducanul Fărcăşanul aŭ facut aretare la Spătărie că la moşia dumné-sale Coeniĭ sud Vlaşca aflându-se la 25 Aprilie într'o Vineri nóptea spre Sâmbătă, s'aŭ vĕḑut împresurat de lude 8 tîlharĭ, carĭ atât pe dumné-luĭ, cât şi pe din ómeniĭ dumné-sale puindu-i în cazná în patru rîndurĭ, a trimis la Nicolae căpitanul de la Feleştióca ca sá vie cu catanele pe de-o parte adecă să scape pe dumné-luĭ şi pe de alta să prinḑă pe tîlharĭ şi până nu l'aŭ pornit şi cu sila dumné-luĭ Serdarul Iancul Călinescul ispravnicul judeţului ce se întêmplase atuncĭ la Feleştióca, el nu s'aŭ arădicat de sineşĭ să vie, când tocmaĭ după ce îl lăsaseră hoţiĭ abia aŭ venit şi numitul căpitan, avênd cu sine şépte catane numaĭ, fără de fisicurĭ şi fără a avea vre-o gătire, ca un căpitan, în care vreme aflându-se hoţiĭ înca în sat la o casă şi mijloc de a-ĭ prinde fiind, l'aŭ silit destul ómenii Serdarului arĕtându-ĭ şi locurĭ pe unde să-ĭ împresóre şi numitul ne dând ascultare aŭ început a arunca focurĭ în văzduh şi hoţiĭ auḑind sloboḑire de focurĭ şi-aŭ lăsat şi mâncarea ce gătiseră şi fugind aŭ scăpat, carĭ i-aŭ luat tot cu ce s'aŭ aflat pe lângă dumné-lui abia lăsându-l cu viaţă, şi afară din cele cu care aŭ jăfuit pe dumné-lui aŭ maĭ jăfuit atuncĭ încă ḑece case din sat, cerênd despăgubire de la însuşĭ căpitanul ca unul ce nu s'aŭ aflat sîrguitor la paza datorieĭ sale. Aducêndu-se apoĭ şi căpitanul cu volnicie, şi la judecată înfăţişându-se s'aŭ întrebat căcĭ n'aŭ sărit de loc cum aŭ luat scire şi de ce nu'şi are catanele în tótă vremea gata, cum şi căcĭ nu aŭ iconomisit să prinḑă pe hoţĭ în vreme când şi înlesnitórele mijlóce i s'aŭ arĕtat aflându-se hoţiĭ încă în sat? şi aŭ rĕspuns că pe loc cum l'aŭ înscinţat cu câte catane s'aŭ găsit, zăbovind numaĭ până a se gătì, aŭ şi venit la Coenĭ, când aŭ găsit pe dumné-luĭ Serdarul slobod şi în adevĕr cu tertipurĭ muncind a-ĭ prinde, aŭ luat hoţiĭ de scire şi aŭ scăpat şi cu tóte că s'aŭ pornit după dênşiĭ aruncând şi focurĭ, dar nóptea fiind s'aŭ cacirdisit, iar căcĭ să pîrăsce că n'aŭ avut nicĭ o gătire pentru acésta de se va şi învinovăţì, dar până atuncĭ ne maĭ ivindu-se hoţĭ nicăirĭ, cum şi catanele ca nisce ţĕranĭ, aflându-se în munca câmpuluĭ, vremea i-aŭ întêmpinat fără a putea să aibă gă-

www.dacoromanica.ro

iar în Moldova *dopros*, să se trămiţă hoţul prins la Bucurescĭ, respective la Craiova, unde să fie iarăşĭ neîntârdiat judecat de Depart. Criminalilor.

In 1813, Sept. 13, Domnitorul îngăduesce arestul preventiv în judeţ până cel mult treĭ dile. (1)

---

tire şi că de-ĭ va silì maĭ mult decât le este lor cu puterea şi voia, numaĭ decât fug în hazul turcesc (fiind aprópe) precum aŭ fugit şi alţiĭ, apoĭ el singur numaĭ ce póte face, datoria şi-aŭ făcut-o că cum aŭ luat scire de loc însciinţând şi pe dumné-lor ispravniciĭ aŭ şi venit la Coenĭ, unde după ce din sat aŭ scăpat hoţiĭ şi vrênd să se ia după dênşiĭ, nu l'aŭ lăsat dumné-luĭ Serdarul ce l'aŭ oprit lângă dumné-luĭ până a doua di, temêndu-se să nu se întórcă hoţiĭ să-l omóre. Decĭ căpitaniĭ séŭ polcovniciĭ datorie avênd pururea să-şĭ străjuéscă popórele despre rîndul făcĕtorilor de rele, ca uniĭ ce pentru acéstă trébă numaĭ sunt orînduiţĭ, şi maĭ vîrtos numitul, că aŭ ajuns la vreme când puté să prindă hoţiĭ de pune silinţă şi aveà ómenĭ destuĭ cu gătire de cele trebuincióse la o pricină ca acésta, maĭ ales fiind hoţiĭ încă în sat şi arĕtându-ĭ şi mijlócele cu care puté să-ĭ prindă şi el împotrivă prin urmărĭ de nedestoinicie ca un nedestoinic purtându-se s'aŭ cacirdisit hoţiĭ, judecata găsesce cu cale să plătéscă numitul căpitan de la sineşĭ tótă paguba atât a dumné-luĭ Serdaruluĭ, cât şi acelor dece locuitorĭ pe cât vor încredinţà cu blăstem la sfînta mitropolie că de către aceĭ hoţĭ prin jăfuire li s'aŭ făcut, iar ne-avênd căpitanul mijloc de plată să se apuce chezaşul luĭ a plătì; părerea judecăţiĭ este aşà, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Înălţimea Ta.—1813, Maiŭ 10.

(Cod. LXXVI, pag. 202.

Vel Spătar, Constantin Calistrat.

(1) *Publicaţiĭ la tóte judeţele pentru hoţĭ să nu-ĭ ţie la isprăvnicaturĭ ci să-ĭ trimiţă aicĭ.*

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Am luat Domnia Mea în scire că pentru tîlhariĭ hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele, carĭ se prind pe afară pe la judeţe, cum şi pentru gazdele lor, că dumné-vóstră nu păziţĭ datoria ce aveţĭ, că după ce se prind acest fel de ómenĭ în faptă de hoţie, séŭ gazdă să le faceţĭ egzamenul lor şi să-ĭ trimiteţĭ aicĭ la d-luĭ Spătar, cu însciinţare către Domnia Mea, ci îĭ ţineţĭ la închisóre acolea la isprăvnicat dile multe, aşijderea aţĭ fi obicinuind şi altă urmare, adecă de globiţĭ pe uniĭ ca aceştia şi-ĭ sloboḑiţĭ fără de a-ĭ trimite aicĭ; pentru care acestea fiind-că sunt nesuferite la audul Domnieĭ Mele, iată vĕ poruncim straşnic, ca de acum înainte când se prind hoţĭ şi făcĕtorĭ de rĕŭ, cum şi gazde să nu se ţie acolo la judeţ maĭ *mult de cât treĭ dile* până să li se facă cercetarea şi examenul lor după orînduială şi apoĭ cu acel examen şi

www.dacoromanica.ro

Vornicia obştirilor. Caragia întăresce din noŭ, la 18 Iunie 1813, an-

---

cu fóie de tot avutul lor, cu bună pază să-ĭ trimiteţĭ aicĭ la Spătărie, cu însciinţare către dumné-luĭ Vel Spătarul, iar maĭ mult să nu se ţie acolea închişĭ, nicĭ să se facă risipă avutuluĭ lor, luându-se de uniĭ alţĭ, căcĭ împotrivă de se va face urmare, nu numaĭ de către dumné-vóstră şi de ómeniĭ ce-ĭ aveţĭ, să sciţĭ cu hotărîre că aveţĭ a da séma, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1813, Septembre 13.

(Cod. LXXIV, fila 85 v.

Publicaţiĭ în 12 judeţe de dincóce de Olt către ispravnicĭ, pentru hoţiĭ ce-ĭ vor prinde să-ĭ trimiţă cu grabă aicĭ la spătărie.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud. . . . . sănătate. Cea maĭ întâiŭ silinţă şi îngrijirea domnesceĭ nóstre oblăduirĭ, fiind-că privesce spre liniştita petrecere şi ocrotirea locuitorilor de obşte despre orĭ-ce supĕrărĭ de hrăpitorĭ şi făcĕtorĭ de rele, urméză după cuviinţă a se pune în lucrare şi tóte mijlócele cele putincióse, spre a se ivì rodurile acesteĭ bune-voinţe a Domnieĭ Mele; una din cele simţitóre supĕrărĭ a obşteĭ locuitorilor, fiind şi urmările hoţilor i ale tîlharilor, ce se ivesc şi se în-cunjură prin judeţe, nu puţină îngrijire trebuesce şi pentru a lor în-frînare şi desrădăcinare, de aceea dar pe lângă cele-l-alte privigherĭ ce urméză a se face napristan, spre paza acestuĭ nizam al înfrînăreĭ şi desrădăcinăreĭ tîlharilor şi făcĕtorilor de rele, straşnic vĕ poruncim Domnia Mea, ca de acum înainte orĭ-când se va prinde vre-un hoţ prin judeţe, să vĕ feriţĭ a nu-l ţine acì *maĭ mult de cât o ḑi şi a doua ḑi îndată* fără de zăbavă cu egzamenul luĭ să-l trimiteţĭ aicĭ la Spătărie ca de acolo să se deà după orînduială în cercetarea de-partamentuluĭ criminalion, căcĭ de vom aflà Domnia Mea, că l'aţí ţinut maĭ mult *decât o ḑi, să sciţĭ* cu hotărîre, că fără de milostivire vĕ vom pedepsì pe înşi-vĕ tot cu pedépsa la care s'ar osîndì acel hoţ, fără de a vĕ fi primit nicĭ un cuvînt de îndreptare séŭ pricinuire.— 1812 Decembre 3.

(Cod. LXXIV, fila 4 v.)

Şése cărţi, una către caimacamul Craioveĭ şi către dumné-lor boeriĭ divaniţĭ de acolo şi cincĭ cărţĭ către ispravnicĭĭ dintr'acele cincĭ judeţe ot peste Olt pentru hoţĭ.

Iŏ Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, al Căimăcămieĭ Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo, sănătate. Cea maĭ întâiŭ silinţă şi îngrijire a domnesceĭ nóstre oblăduirĭ fiind-că privesce spre liniştita petrecere şi ocrotirea locuitorilor de obşte despre orĭ-ce supĕ-rărĭ de hrăpitorĭ şi făcĕtorĭ de rele, urméză după cuviinţă a se pune în lucrare şi tóte mijlócele cele putincióse spre a se ivì rodurile acesteĭ

www.dacoromanica.ro

terióra otărîre a primuluĭ Divan din 1811, prin care se dispune că Calemul condicaruluĭ şi al sameşuluĭ obştirilor» să rĕmână neschim-

bune-voinţe a Domnieĭ Mele, una din cele maĭ simţitóre supĕrărĭ a obşteĭ locuitorilor fiind şi urmările hoţilor i ale tîlharilor, ce se ivesc şi se încunjură prin judeţe, nu puţină îngrijire trebuesce şi pentru a lor înfrînare şi desrădăcinare. de aceea dar pe lângă cele-l-alte privigherĭ ce urméză a se face napristan spre paza acestuĭ nizam al înfrînăreĭ şi desradăcinăreĭ tîlharilor şi făcĕtorilor de rele, voim Domnia Mea de a se păzì şi acest nizam de acum înainte, adecă orĭ-când se va prinde vre-un hoţ prin judeţe să nu se ţie maĭ *mult de o ḑi orĭ la isprăvnicăturĭ* séŭ la Caimăcămie, şi a doua ḑi îndată, fără de zabavă, cu egzamenul luĭ să se trimiţă în cercetarea departamentuluĭ criminalion de aicĭ, pentru care şi poruncim ca îndată să trimiteţĭ embereclisitele domnescile nóstre cărţi către ispravnicii acelor judeţe, ca să le fie sciut, că de se va face urmare împotriva acesteĭ domnescei nóstre poruncĭ, însuşĭ aceĭ împotrivă următorĭ vor fi căḑuţĭ în pedépsa aceea cu care s'ar osîndì aceĭ hoţĭ, fără de a le fi primit vre-un cuvînt de îndreptare séu pricinuire.—1812, Decembre 3.

Cod. LXXIV, fila 5.

Siguranţa de hoţi pare ca nu erà maĭ mare în Bucurescĭ, maĭ ales în mahalale. Dovadă la acésta póte fi următorul act:

Pitac la dumné-luĭ Vel Spătar de a străjuì cu străşnicie nóptea prin mahalale.

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Dumné-ta Vel Spătare, cum că cea dintâiŭ datorie a dregĕtorieĭ Spătărieĭ este de a străjuì atât aicĭ mahalalele politieĭ, cât şi pe afară de către ceĭ netrebnicĭ, şi făcĕtorĭ de rele, acésta îţi este fórte bine sciuta şi Domnia Mea pentru aceea te-am orînduit într'acéstă dregĕtorie, dar în potrivă auḑim, că la mahalale pătimesc nóptea făcêndu-se hoţiĭ, spargerĭ de case şi de biericĭ şi făcĕtoriĭ de rele carĭ se înconjură nóptea spre săvêrşirea rĕuluĭ lor cuget fără de nicĭ o sfială, vĕḑênd că nu-ĭ întîmpină nicĭ un zabit prin căile lor; de aceea iată cu deadinsul şi cu străşnicie poruncim dumné-tale, ca de astăḑĭ înainte să împănezĭ nóptea tóte mahalalele cu străjĭ vrednice de zapciiĭ şi neferiiĭ Spătărieĭ de a se înconjurà tótă nóptea spre pază, precum şi însuţĭ dumné-ta să te înconjurĭ, după datorie-ţĭ, iar străjile să înconjure până la ḑiuă şi să aibĭ negreşit mare privighere de a nu maĭ venì la auḑul Domnieĭ Mele că s'aŭ maĭ întêmplat undevaşĭ vre-o hoţie, séŭ altă asemenea faptă prin mahalale, căcĭ se va socotì neîngrijire şi nedestoinicie a dumné-tale.—1813 August 9.

Cod. LXXIV, fila 79).

www.dacoromanica.ro

bate, adecă Caragea face aceste funcţiunĭ inamovibile, cel puţin în persóna celor carĭ la 1813 Iulie, ocupaŭ asemenea slujbe. (1)

---

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachscoie.*

Cât pentru condicarul şi sameşul obştirilor hotărîm Domnia Mea, ca în câtă vreme se vor aflà slujind cu osîrdie şi cu credinţă fără de a se abate în vre-o urmare împotrivă, amêndoĭ să rĕmână nestrĕmutaţĭ dintr'aceste slujbe, iar pentru banĭ ce se strîng la cutia obştirilor, atât din iraturile cutieĭ, cât şi de aĭ clironomiilor, întru tóte întărim anaforaoa acésta a dumné-luĭ biv Vel Vistieruluĭ Ión Moscu, epistatul epitropieĭ obştirilor şi poruncim sameşule i condicarule al epitropieĭ obştirilor, ca întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, căcĭ împotrivă urmând, de se vor perde cevaşĭ banĭ de la cutiĭ, veţĭ fi îndatoriţĭ de a-ĭ plătì înşi-vĕ chiar din casele vóstre. 1813, Iulie 3.

Vel Logofĕt

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale ce ni se dă la acéstă jalbă a luĭ Mihaiŭ biv III Logofĕt condicarul Epitropieĭ obştirilor, făcênd cercetare, cu tóte că vĕḑuiŭ anaforaoa Vornicieĭ obştirilor din lét 1811, Mart 8, după ce 'şĭ-aŭ dat obştésca datorie Anton biv III Logofĕt za taină, ce aŭ fost într'acéstă slujbă multă sumă de anĭ, şi se întăresce a fi numitul Mihaiŭ într'acéstă slujbă, vĕḑuiŭ şi altă carte a Divanuluĭ ţĕreĭ cu lét 1812 Iulie 28, prin care areată, că pliroforisindu-se de acest calem a fi din cele ce nu se pot schimbà, pentru că se păstrézĕ condicile şi hrisóvele şi clironomiile copiilor sĕrmanĭ, că schimbându-se se face încurcătură la acest fel de pricinĭ zmăcinându-se din mână în mână, pentru care şi hotărăsce, ca să fie Mihaiŭ jăluitorul neschimbat de la acéstă slujbă, maĭ vĕḑuiŭ şi altă poruncă a dumné lor boerilor caimacamĭ, ce erà orînduiţĭ la Inălţimea Ta de la Octombre 6, prin care asemenea întăresce pe jăluitor să fie neschimbat la acéstă trébă. După acestea tóte, atât dumné-lor boeriĭ ce se aflaŭ epistaţiĭ epitropieĭ îl areată de vrednic, cât şi însumĭ cercetându-l m'am îndestulat că se pórtă cinstit, vrednic, cu pracsis, atât cât aŭ fost după vremĭ Logofĕt la departament, cât şi la calemul acesta, în diastimă de doi anĭ de când se află într'acéstă slujbă şi până acum, de când m'am orînduit de către Inălţimea Ta la acéstă dregĕtorie, nicĭ un cusur la datoria slujbeĭ sale n'aŭ făcut. De aceea dar, în adeyĕr este că acest calem de se va schimbà pe tot anul zmăcinându-se chrisóvele, condicile, clironomiile copiilor sĕrmanĭ, din mână în mână, se face încurcăturĭ de nu se póte luà pliroforie de vechile pricinĭ, maĭ vîrtos şi pagubă clironomiilor ce cu poruncĭ şi fără poruncĭ se pun depoziton la epitropie şi urmézĕ ca să fie Logofĕtul calemuluĭ acestuia nestrĕmutat.

www.dacoromanica.ro

Numeróse orînduelĭ, întocmirĭ cu pitace şi chrisóve avem de la Caragia cu referinţa la *iraturile* administrative, la veniturile «*Vornicieĭ obştirilor.*» Acestea le vom aduce la capitolul *edilitaţeĭ.*

Dăm aicĭ o serie de acte relative la postelniceĭ şi diverşĭ slujbaşĭ subalternĭ aĭ Divanuluĭ. (1) Sunt numele acestor micĭ funcţionarĭ şi scu-

---

Drept aceea, găsesc cu cale ca nu numaĭ pentru numitul să se deà întărire a fi neschimbat din tréba condicărieĭ, ci încă nicĭ sameşul epitropieĭ să nu fie strĕmutat a nu se întêmplà catahrisis din pricina schimbărilor, fără numaĭ când se vor găsì învinovăţiţĭ la tréba datorieĭ lor, atuncĭ chiar de Inălţimea Ta, cercetându-se, de vor fi în vină să fie lipsiţĭ. Osebit de acésta, fiind-că am vĕdut că dumné-lor Vornicii ce după vremĭ s'aŭ aflat la acéstă dregĕtorie, aŭ pus mâna şi aŭ luat banĭ din Epitropie şi acum nu se pot împlinì, să li se poruncéscă atât sameşuluĭ cât şi condicaruluĭ ca nicĭ o-dinióră să nu cuteze a da banĭ vornicilor după vremĭ din clironomiĭ seaŭ din iraturile cutiilor, nicĭ cu nume de împrumutare, nicĭ măcar cu orĭ-ce cuvênt fără de porunca Inălţimeĭ Tale, căcĭ de vor cuteză a da într'acest chip banĭ, să se îndatoreze a plătì sameşul şi condicarul din casele lor, afară când vor prisosì banĭ orĭ din clironomie seaŭ din aĭ cutiilor, prin sciinţa Vorniculuĭ se vor da în dobêndă la locurĭ sigure, şi la trebuinţă când se vor cere, să-ĭ rĕspundă cu dobênda prin logofétul calemuluĭ de unde s'aŭ dat. De aceea dar, arĕt Inălţimeĭ Tale ca să se facă cea desăvîrşită hotărîre de către Măria Ta.—1813, Iunie 18.
(Cod. LXXVI, pag. 507).

Ión Moscu.

(1) Eacă din ce felurĭ de ómenĭ se făceaŭ Postelniceiĭ:

Cărţile postelnicilor ce se înoesc de Măria Sa pré Inălţatul nostru domn Io Ión Gheorghe Caragea voevod. 1813 Februarie.

» Asanache Vornic sărdar Costi Neculescu, după cartea Mărieĭ Sale Constantin Ipsilant 1813 Februar 26.
» Vlad sin Dinul ot Bucurescĭ asemenea, 1813 Februar 26.
» Bobe sin Gheorghe Bobu ot sud Slam-Râmnic asemenea, 1813 Februar 23.
» Alexandru sin Constantin 2-lea grămătic Notara din Focşanĭ sud Slam-Râmnic, 1813 Februar 23.
» Manole sin Andreiŭ ot Focşanĭ sud Slam-Râmnic ipac, 1813 Februar 23.
» Petre sin Vasile din Focşanĭ, sud Slam-Râmnic ipac, 1813 Februar 23.
» Andreiŭ Botin . . . ipac, 1813 Februarie 23.
» Toma sin Ión Paraschivescul, sud Slam-Râmnic ipac, 1813 Febrar 23.
» Ivan Măcşinoiŭ . . . ipac, 1813 Februar 23.

www.dacoromanica.ro

tiţĭ, minunate elemente din care maĭ târdiŭ se va formà mica boerime

» Simion Ţigănescul, sud Slam-Râmnic ipac, 1813 Februar 23.
» Sandul Munteanu ipac, 1813 Februar 23.
» Neculaĭ sin Constantin ipac, 1813 Februar 23.
» Băjanu sin Dumitraşco ipac, 1813 Februar 23.
» Călin sin Ión ot sud Slam-Râmnic ipac, 1813 Februar 23.
» Răducanu Jarca ot sud Slam-Râmnic, 1813 Februar 23.
» Ianco Ianaşco Bagdaltăŭ, sud Slam-Râmnic, 1813 Februar 23.
» Mihaiŭ zet Pastia ot Focşanĭ sud Slam-Râmnic, 1813 Februar 23.
» Zisul Goronescul sud Slam-Râmnic, 1813 Februar 23.
» Alexandru Podean sud Slam-Râmnic ipac, 1813 Februar 23.
» Teodorescu sin Băban sud Slam Râmnic, cu sinet de la lét 1811 Februar 26.
» Dumitru ot sud Slam-Râmnic, cu dovedĭ isprăvnicescĭ vechĭ că a fost postelnicel, 1813 Februar 26.
(*Cod. XXXIV, pag. 168.*)

Tot postelniceĭ de la sud Saac 1813.

» Constantin sin Ión Carpenişanu, după cartea Mărieĭ Sale Ipsilant 1813 Februar 23.
» Dumitrache Slăniceanu sud Saac ipac, 23, Februarie.
» Vasile sin Dumitru ot Vălenĭ sud Saac, Februar 23.
» Dragomir sin Constantin Bucsascĭ ipac, Februar 23.
» Dumitru Hristea sud Saac ipac, Februar 23.
» Gheorghe Bozianu sud saac ipac, Februar 23.
Ión Păltineanu sud Saac ipac, Februar 23.
» Voicilă sin Stanco ot sud Ialomiţa ipac, Februar 23.
» Sava Logofeţel ot Bucurescĭ ipac, Februar 23.
Dumitrache sin Teodor Ursoianu sud Saac ipac, Februar 23.
» Nicolae sin Gheorghe Boeroiŭ ipac, Februar 23.
» Gheorghe Dragocin ipac, Februar 23.
Vasile sin Mareş Mitcărescu ipac, Februar 23.
» Cu sineturile Divanuluĭ { Gavrilă sin Marin ipac, Februar 26. Gherghe sin Popa Anghel din Bucurescĭ ipac, Februar 26.
» Aŭ şi câte lude doĭ { Gheorghe Ţerculescu Sălceanu ipac, Februar 26. Gheorghe sin Diaconu Ión Domnescu ipac, Februar 26.
» Mateiŭ Dulet ot sud Saac cu lude doĭ.

188
34 Cărţĭ nouă deschise date dumné-luĭ Vel Logofĕtul, însă 30 la Maiŭ 16, şi patru maĭ înainte.
50 Cărţĭ nouă făcute cu locul deschis la April 21, date la 1813.
12 Cărţĭ de postelniceĭ nouĭ s'aŭ făcut la Decembre 15 şi s'aŭ luat de grămăticul *postelniculuĭ.*

www.dacoromanica.ro

care la noĭ va ţine loc de *tiers état* şi se ve substituì maĭ târdiŭ

12 Ipac s'aŭ făcut la Februar 25 anul 1813 şi iscălit de dumné-luĭ Vel Logofĕt, s'aŭ luat de grămătic post.
5 Ipac s'aŭ făcut la 19 Martie 1813, şi iscălit de Vel Logofĕt, s'aŭ dat Beizadelelor.
20 Ipac s'aŭ făcut tot la 19 Martie 1813, iscălit de dumné-luĭ Vel Logofĕt, s'aŭ luat de Vel Logofĕtul.
4 Cărţĭ nouă a luat Belu, 1813 Martie 20.
2 Ipac cu loc deschis, la Vel Postelnic, 1813 Maiŭ 8.
10 Iapc la Meşteru Chiriac, 1813 Maiŭ 18,
Ioniţă sin Niţă Ilarion sud Saac ipac, Februar 23.
Costea Buzun, Februar 23.
Stăncilă Oniţelescu ipac, Februar 23, cu sinetul Divanuluĭ.
Dinul Vornic, Drăghiceanu Polcovnic sud Ialomiţa, Februar 26.
Michalache sin Ianco, căpitan din Bucurescĭ ipac, Februar 23.
Răducanu Cruţescu Brat Nicola, postelnicel Ialomiţa ipac, Februar 16.
Dragu sin Grigorie biv Vel Pitar Ialomiţa ipac, Februar 16.
Stan sin Negoiţă Logofĕt din sud Ialomiţa ipac, Februar 21
Stoian sin Niţu din Bucurescĭ ipac, Februar 21.
Şerban sin Popa Şerban ot sud Prahova ipac, Februar 25.
Ioniţă sin Gheorghe din Bucurescĭ, Februar 25.
Ión sin Nicolae Piţiligă cu cartea Divanuluĭ, Februar 25.
11 Nicolae Bersoianu.
18 . . . . . .
(Cod. XXXIV, pag. 169.)

Trimese de la sud Saac.

Lupul sin Grigorie sud Ialomiţa, bez acésta ce este de Ialomiţa după a Măreĭ Sale Ipsilant, 1813 Februar 27.
Panait sin Popa Voinea sud Saac ipac, 1813 Februar 28.
Dinul sin Stan Tohonénul din sud Saac ipac, 1813 Februar 28.
Dimache Logofeţel Hurduescu sud Saac ipac, 1813 Februar 28.
Mareş sin Iordache sud Saac ipac, 1813 Februar 28.
Minea ot sud Saac ipac, 1813 Februar 27.
Efrem Hordăescu sud Saac ipac, 1813 Februar 28.
39 Ştefan sin Baltea Căpitan Hordăescu din sud Saac, 1813 Februar 28.
Ión Fendul ot sud Saac ipac, după a luĭ Ipsilant, 1813 Februar 28.
Petrache sin Dolet ot sud Saac ipac, 1813 Februar 28.
Oprea sin Stan Măgureanu ot sud Saac, 1813 Februar 28.
Stefan sin Dolet ot sud Saac ipac, 1812 Februar 28.
Andreiŭ sin Dedul Vrăbiescu Vornic, Pitar Dumitrache din sud Saac, după sinetul tatăluĭ sĕŭ, făcut pe numele fiuluĭ sĕŭ şi de aceea s'aŭ şters de sus, 1813 Februar 28.
Iorga Postelnicel din Bucurescĭ după cartea Divanuluĭ, 1813 Martie 4 s'aŭ trecut.

www.dacoromanica.ro

claseĭ boerescĭ şi-ĭ va aduce disolvarea. Mulţimea numelor de postel-

---

» Oprea din Craiova postelnicel ipac după cartea Divanuluĭ, 1813 Martie 4.
» Gheorghe sin Dumitru ot sud Vlaşca, după a luĭ Ipsilant, 1813 Februar 23.
» Stan sin Polcovnic Şerban ot sud Vlaşca, după a luĭ Ipsilant, 1813 Februar 23.
» Mihalache Plopeanul ot sud Prahova ipac, 1813 Februar 23.
Panait sin Mărgărit ot sud Prahova ipac, 1813 Februar 26.
» Dobre sin Radu Vătavu ot sud Olt ipac, 1813 Februar 23.
» Ştefan sin Ilie Totescu ot sud Olt ipac, 1813 Februar 23.
» Ioniţă . . . . 1813 Martie 1.
» Dinul Odobescu din Bucurescĭ, după cartea luĭ Moruzi ot lét 800 Aprilie 25, 1813 Martie 9.
» Ioniţă Boşogescu ot sud Teleorman, de la Moruzi i Constantin Vodă Ipsilant, 1813 Martie 9.
» Nicolae sin Preda ot sud Saac, prin cartea luĭ Alexandru şi Constantin, domnĭ Ipsilanţĭ, ot lét 804 Iunie 25, 1813 Martie 9.
» Dinul vnuc Iordache Homorăceanu ot sud Saac, cu cartea luĭ Ipsilant, 1813 Martie 9.
Apostol sin Tănase ot sud Teleorman, prin cartea luĭ Moruzi, a luĭ Ipsilant, 1813 Martie 9.
» Radu sin Stoica ot sud Saac, după cartea luĭ Moruzi i a luĭ Ipsilant, ot lét 804 Iulie 25, care fiind perdută, s'a făcut după condică, 1813 Martie 9.
» Constantin de la sud Teleorman, după a luĭ Ipsilant, 1813 Martie 11.
» Ioniţă sin Mitul sud Teleorman, după a luĭ Moruzi şi Ipsilant, 1813 Martie 10.
» Gheorghe sin Cârstea sud Teleorman, după a luĭ Ipsilant, 1813 Martie 11.
Vasile ot oraşul Câmpu-lung, după a luĭ Ipsilant, 1813 Martie 11.
Gheorghe Coşoreanu din Bucurescĭ, după a Divanuluĭ, 1813 Martie 11.
» Neagul sin . . . ot sud Teleorman, după a luĭ Moruzi şi Ipsilant, 1813 Martie 11.
» Nicolae sin Ioniţă Stălpénu sud Muscel în locul tatăluĭ sĕŭ, 1813 Martie 14.
» Mateiŭ sin Sandul din sud Ilfov asemenea în locul tatăluĭ sĕŭ însă pre numele părinţilor lor aŭ făcut cărţĭ domnescĭ, 1813 Martie 14.
Pană Conţescu . . . . 1813 Martie 18.
» Constantin Oresteanul ot sud Saac-Noŭ, 1813 Martie 20.
» Sterie sin Atanasie ot sud Saac, de la Moruzi şi Ipsilant, 1813 Martie 21.
» Lazăr Polcovnic ot sud Muscel, de la Moruzi şi Ipsilant, 1813 Martie 16.
» Andronache Hăbudeanu din sud Prahova, Ipsilant, 1813 Martie 22.

www.dacoromanica.ro

niceĭ, din notă, arată încă şi *bunul câştig* al luĭ Vodă şi al mareluĭ

Gheorghe Nicolau vnuc Vistier, Mateiŭ Sălceanu ot Craiova, Ipsilant, 1813 Martie 16.
Tudorache sin Dumitrache Condeiescu sud Ilfov, cu a Divanuluĭ, 1813 Martie 23.
Ioniţă Teişanu, ovnuc Iordache Paropa din sud Saac, cu doveḑĭ de la Mănăstire, 1813 Martie 23.
» Dumitrache Zadăriceanu sin Ignat ot sud Ilfov, Ipsilant, 1813 Martie 23.
» Alexandru Zaharia ot sud Dâmboviţa, Ipsilant, 1813 Martie 23.
» Stancul zet Decul Căpitan, ot sud Ilfov, Ipsilant, 1813 Martie 21.
» Tudorache ovnuc, Gheorghe biv Ceauş . . . . . ot sud Saac, Mihaiŭ Suţu i Ipsilant, 1813 Martie 21.
» Dumitrache Giugescu cu lude doĭ strĕinĭ, Ipsilant, 1813 Martie 23.
» Stroe sin Cernea din Bucurescĭ, de la Moruzi şi Ipsilant, iară acum i s'a adăogat şi scutéla uneĭ pivniţe, 1813 Martie 23.
» Ivan sin Vasile Condeiescu din Bucurescĭ, noŭ, 1813 Martie 19.
Şerban sin Neagul Potropop ot sud Buzĕŭ, după a luĭ Ipsilant, 1813 Martie 27.
Christea sin Ión Ciupitu, a luĭ Moruzi, 1813 Martie 27.
Dinul sin Potropop Stroe de la Gălisescĭ, după doveḑĭ, 1813 Martie 27.
Dumitru Constantin ot Focşanĭ, Ipsilant, 1813 Martie 27.
» Mateiŭ sin Mateiŭ Prisiceanu Bucurescĭ, cu doĭ scutelnicĭ, Ipsilant 1813 Martie 27.
» Constantin sin Crăci Berleciu din Bucurescĭ, după a luĭ Moruzi i Ipsilant, 1813 Martie 28.
Ioniţă sin Ioniţă Sălceanu din sud Saac, după Moruzi i Ipsilant, 1813 Martie 28.
Iordache Borcea ot sud Prahova-noŭ (Belu), 1813 Martie19.
» Toma Penescu din Bucurescĭ, după Ipsilant, 1813 Martie 31.
» Constantin din sud Ilfov, după a luĭ Moruzi, 1813 Aprilie 1.
Radu Avram Islescul ot sud Saac-noŭ (Belu), 1813 Martie 19.
Constantin Beşca ot sud Gorjiŭ noŭ, (Belu), 1813 Martie 19.
» Gheorghiţă sin Ceauş Badea, ot sud Ilfov-noŭ (Belu), 1813 Martie 20.
Stan Iordănescu din sud Saac, să fie apĕrat de orĭ-ce dare şi angarie ce va fi după vremĭ pe alţĭ postelniceĭ, după a luĭ Ipsilant, 1813 April 3.
Grigorie şi Oprea din Bucurescĭ, după a luĭ Ipsilant, 1813 Maiŭ 28.
Dumitrache sin Nicolae, cupeţ din Bucurescĭ, după a luĭ Ipsilant 1813 Aprilie 3.
» Ioniţă sin Ene din sud Saac noŭ, 18 3 Martie 19.
Petre sin Dinul ot sud Saac-noŭ, 1813 Martie 19.
Tudose Chiriac din Bucurescĭ-noŭ, 1813 Martie 19.
Stancul sin Dănăilă ot Olteniţa, după cartea Divanuluĭ, că aŭ avut şi carte Domnéscă, 1813 Aprilie 9.

www.dacoromanica.ro

Postelnic şi din taxa actelor de recunóscere a acestor postelniceĭ. Nu

---

Anton sin Petre Dedulescu ot sud Saac, după Moruzi i Ipsilant, 1813 Aprilie 8.
Radu sin Stoica s'a găsit în condică de la Moruzi şi Ipsilant, 1813 Aprilie 8.
Nicolae Popovicĭ ot sud Muscel, de la Aleco Şuţu, 1813 Aprilie 5.
Nicolae Ciocanistea sud Ilfov, noŭ (Belu) 1813 Martie 19.
Nécşu Ciocanişténu (Ilfov) noŭ Belu 1813 Martie 19.
» Nicolae Hristu din Bucurescĭ noŭ, 1813 Martie 19.
Barbul sin Nicolae ot sud Muşcel, după condică Moruzi, Ipsilant, 1813 Aprilie 21.
Mateiŭ sin Grigorie ot sud Muscel asemenea, 1813 Aprilie 21.
Ianache Găgescu din sud Saac, după a luĭ Ipsilant, Aprilie 21.
Constandin Stefulescu ot sud Vîlcea noŭ, 1813 Martie 19.
Dumitru sin Dedu sud Saac noŭ, dumné-luĭ Vel Logofĕt, 1813 Martie 19.
Ioan sin Oprea Şătrar ot sud Ilfov, Ipsilant, 1813 April 24.
» Decul ot Ulmeni sud Ilfov, Ipsilant, 1814 Aprilie 23.
Nicolae sin Constandin Iordănescu ot sud Prahova, noŭ, b. 1813 Martie 19.
» Gheorghe sin Vasile din Bucurescii-noŭ, 1813 Martie 19.
Anastase sin Constandin din Bucurescĭ, cu doĭ ómenĭ şi o cârciumă (o vorbă nedescifrabilă), 1813 Aprilie 25.
(Idem apoĭ vorba «Ipsilant .)
Gheorghe Dimitriu după a luĭ Moruzi, 1813 Maiŭ 6.
» Radu Poenariu după a luĭ Moruzi, 1813 Maiŭ 6.
» Mateiŭ . . . . ot sud Mehedinţiĭ noŭ, 1813 Maiŭ 8.
Apostol sin Vel Vameş Mihail din Bucurescĭ, de la Ipsilant, 1813 Aprilie 29.
Lupul ot sud Prahova noŭ, 1813 Maiŭ 8.
Mateiŭ Băluţă Argeş, cu 4 ómenĭ cu cartea Domnuluĭ Ipsilant, 1813 Maiŭ 10.
Niţul Budişténu Argeş, cu cartea luĭ Ipsilant, 1813 Maiŭ 10.
Niţu sin Popa Stan Argeş, cu cartea luĭ Ipsilant, 1813 Maiŭ 10.
Gheorghe Duşescu Bucurescii-noŭ, 1813 Maiŭ 8.
Nicolae Rusin sin Argeş, noŭ, 1813 Maiŭ 8.
Ilie şi Popescu din Bucurescĭ, după cartea Divanuluĭ că a avut Sineturĭ Domnescĭ, 1813 Maiŭ 15.
Gheorghe Cojorénul din Bucurescĭ, după cartea Divanuluĭ Ţĕreĭ, 1813 Martie 13.
Preda i Stănescu sud Saac noŭ (Belu,) 1813 Maiŭ 8.
Mateiŭ sin Ştefan, căpitan Bucurescĭ (Belu), 1813 Maiŭ 8.
Manole Gheorghiu din Bucurescii noŭ, 1813 Maiŭ 15.
Mateiŭ sin Enache, căpitan noŭ, 1813 Maiŭ 15.
Stancu Grecu noŭ, (pahar. Belu), 1813 Martie 19.
Nicolae Străulescu, noŭ, păhar., 1813 Martie 19.

www.dacoromanica.ro

maĭ puţin de 313 postelniceĭ, cu noĭ, cu vechĭ, sunt recunoscuţĭ de către

---

Radu Dobrescu sud Prahova, Moruzi i Ipsilant, 1813 Maiŭ 29.
Vasile Tocilescu zet Manole Vernescu ot sud Buzĕŭ, Moruzi-Ipsilant, 1813 Maiŭ 29.
Nicolae logofĕt sin Popa Ioan ot Muscel, Moruzi-Ipsilant, 1813 Maiŭ 28.
Barbul sin Cârstianu ot Condeiescĭ sud Ialomiţa, noŭ, 1813 Martie 15.
Stanciu Cordescu ot sud Buzĕŭ, noŭ, după mijlocirea paharniculuĭ Belu, 1813 Maiŭ 8.
Petru sin Ianuş (paharnic Belu), 1813 Maiŭ 8.
Gheorghe Mihail ot sud Muscel, cu sinet Ipsilant, 1813 Maiŭ 30.
Mihaiu Nepotul Ursianu sud Vălcea. Ipsilant 1813 Maiŭ 30.
Gheorghe Copăcescu cu sinet Alexandru-Vodă Suţu, 1813 Maiŭ 30.
Ioan sin Ştefan Pitişténu, Argeş noŭ, (Pah. Belu), 1813 Maiŭ 8.
Nicolae sin Anghel din sud Muscel, 1813 Maiŭ 30.
Oprea sin Stanciul sud Vlaşca, cu cartea Domnului Ipsilant, 1813 Aprilie . . . . .
Gheorghe Bacioiŭ, după doveḑi că este postelnicel, 1813 Aprilie 8.
Badea Ioniţă, asemenea, 1813 Aprilie 8.
Nicolae Produlescu, după a luĭ Moruzi ot lét 1800 Noembre 30, 1813 Maiŭ 30.
Gheorghe sin Mihalcea Mazîl ot sud Slam-Rîmnic, noŭ, 1813 Maiŭ 15.
Ioniţă Chicoş ot sud Slam-Rîmnic, nou, 1813 Maiŭ 15.
Mateiŭ Doicescu din Bucurescĭ, noŭ, 1813 Maiŭ 8.
Gheorghe Haţiniţ, noŭ, 1813 Maiŭ 25.
Pârvu sin Ioan Cumpumiţi, sud Saac, noŭ, 1813 Iunie 11.
Iorga Marcociŭ, 1813 Maiŭ 15.
Ioan sin Dima diacon Domnesc noŭ, 1813 Maiŭ 15.
Panait sin Popa Iordache ot sud Ialomiţa, noŭ, 1813 Maiŭ 15.
Manole sin Gheorghe Sîrbul, ot sud Ilfov noŭ, 1813 Iunie 13.
Şerban Varsăescu, Ipsilant . . . . . Iunie 12.
Chivul Logf. Bucurescĭ Ipsilant, Iunie 12.
Radu Poenar, sud Ialomiţa, Ipsilant, Iunie 7.
Nicolae Vătav din sud Argeş după adeverinţă, estract i însciinţarea ispravnicĭ, Iunie 7.
Stan sin Popa Tudor od sud Saac, noŭ, Maiŭ 15.
Iordache Papurescu ot sud Ilfov, noŭ, Maiŭ 15.
Oprea Clăbescu sud Muscel, noŭ, Iulie 25.
Nicolae sin Popa Tudor ot Ulmenĭ, sud Ilfov, noŭ, Maiŭ 15.
Anghel sin Popa Tudor ot Ulmenĭ, sud Ilfov, noŭ, Maiŭ 15.
Constandin sin Paraschiva Grecu, ot sud Saac, noŭ, prin vel log. Maiŭ 15.
Constandin sin Răducan zugravu, Maiŭ 18.
Gheorghe Butculescu, Teoleorman, cu cartea Domnuluĭ Ipsilant. . . . Iunie 21.

www.dacoromanica.ro

Caragea. Câte din familiile actuale maĭ cunoscute aŭ originea din

---

» Gheorghe sin Hagi din Bucurescĭ, noĭ, Iunie 13.
Ioniţă sin Gheorghe stol. Teleorman, cu cărţĭ vechĭ, Iunie 21.
› Drăghicĭ sin Gligore, cu cărţĭ vechĭ, Aprilie 17.
Dimitrie Ioan din sud Ilfov, după a luĭ Ipsilant, 1813 Iunie 23.
» Sterie Gheorghiu din Bucurescĭ, 1813 Aprilie 26.
Ilie sin Hagi ot mahalaoa Delea-nouă, noŭ, 1813 Aprilie 21.
Ioniţă sin Protopop Radu, Slam Rîmnic Ipsilant, 1813 Iunie 24.
Lupul Proşcan, Bucurescĭ, noŭ, dumné-luĭ Vel logf., 1813 Maiŭ 25.
» Ioan sin Pârvan din Bucurescĭ, cu lude patru, Ipsilant, 1813 Iunie 27.
» Atanasie ot sud Ilfov, noŭ, 1813 Maiŭ 15.
Stoian sin Gheorghe, Bucurescĭ, după a luĭ Ipsilant, 1813 Iunie 21.
» Badea Ghisdeviţ, cu treĭ ómenĭ, Bucuresci, cu cărţĭ vechĭ, 1813 Iunie 28.
Radu Scânteie ot sud Ialomiţa, după a lui Moruzi şi Ipsilant, 1813 Maiŭ 23.
» Dimitrie ot Slăvesci, sud Teleorman, cu adeverinţa comisului Rasti că este vechiŭ, 1813 Iunie 28.
Iordache ot sud Teleorman, Alexandru Suţu, 1813 Iunie 28.
Dinul sin Ioniţă din sud Saac, noŭ, 1813 Maiŭ 15.
Iamandi Ioan din Bucurescĭ, după a luĭ Ipsilant, lude douĕ şi o cârciumă, 1813 Iulie 4.
Dimitrie sin Alexe ot sud Slam-Rîmnic, noŭ, 1813 Aprilie 21.
Moisi Dăncinlescu din sud Saac, noŭ, 1813 Maiŭ 15.
Dumitrache sin Negoiţă Ţuguiu, din sud Saac, noŭ, 1813 Maiŭ 15.
» Neagul sin Stan ot sud Buzĕu, noŭ, 1813 Maiŭ 15 . . . . . din Bucurescĭ, lude doĭ i o cârciumă, după a luĭ Ipsilant, 1813 Iulie 4.
Dumitrache sin Radu Podeanul ot sud Saac, după a luĭ Ipsilant, 1813 Iulie 13.
Bănică sin Constantin Berlescu din Bucurescĭ, în locul tatăluĭ sĕŭ. Pitar Dumitrache aŭ luat-o, 1813 Iunie 28.
Ión Bălăteanu, Gorjiŭ, vechiŭ, 1813 Iulie 12.
» Răducanu Fendu, Saac, noŭ, 1813 Iunie 12.
Nicolae sin Brat, Muscel, vechiŭ, 1813 Iunie 13.
Ilie sin Dima, noŭ, 1813 Iunie 13.
» Nicolae sin Gheorghe . . . . . .
» Badea Ghizdăvĕţu, Bucurescĭ, cu cartea luĭ Ipsitant, cu lude 3, 1813 Iunie 28.
Radu sin Mirica, noŭ, 1813 April 12.
13 cărţĭ de postelniceĭ s'aŭ făcut nouĕ şi s'aŭ luat de dumné-luĭ Postelnicul cu locul deschis din care s'aŭ trimis la Craiova, 1813 Septembre 20.
Mateiŭ sin Ştefan Ziceanu Postelnicel, sud Prahova s'aŭ aşeḑat Mateiŭ în locul tatăluĭ sĕŭ, 1813 Octombre 16.

www.dacoromanica.ro

aceste 313 de micĭ scutiţĭ aĭ Visterieĭ? E destul să cităm numele:

» Pantazi Zorilescu din sud Gorjiŭ după a lui Moruzi şi Ipsilant, 1813 Octombre 13.
» Vladuţ Burdiharu din sud Gorjiŭ, după a luĭ Moruzi şi Ipsilant, 1813 Octombre 13.
» Alexandru Roşianu ot sud Gorjiŭ, după a luĭ Moruzi şi Ipsilant, 1813 Octombre 13.
Nicolae Teodor după a luĭ Moruzi, 1813 Octombre 21.
Dima din sud Saac, noŭ, prin grămătic Post., 1813 Octombre 22.
» Petrache sin Ioniţă Răşniţă, noŭ, 1813 April 19.
Ştefan Cocoş din Bucurescĭ, noŭ, 1813 April 23.
Paraschiva sin Radu Pleşoianu ot sud Mehedinţĭ, noŭ, 1813 Martie 19.
» Constantin sin Michaiŭ din sud Ilfov, după a luĭ Moruzi şi Ipsilant, 1814 Ghenarie 28.
» Nicola i Nicolae Muşat, noŭ sud Saac, 1813 April 21, de Matache Logofĕt s'aŭ trecut.
» Alexe sin Coman din sud Prahova, noŭ, 1814 April . .
Dimitrie Ión Caciupul, noŭ, 1813 April 23.
» Stan sin Adreiŭ Ciocan ot sud Saac, de la Moruzi i Ipsilant, 1814 Maiŭ 14.
Ioniţă sin Frăţilă zet Stâlpeanu, sud Muscel, Moruz, Ipsilant, 1814 Maiŭ 14.
» Sandul sin Gheorghe Cinciulescu ot Sud Gorjiŭ, Moruz şi Ipsilant, 1814 Maiŭ 14.
Dinul Măican ot sud Romanaţĭ, Ipsilant, 1814 April 25.
Oprea sin Trizan sud Ilfov noŭ, 1814 Maiŭ 16.
Christea din Bucurescĭ după a luĭ Ipsilant, 1814 Iulie 21.
Stroie sin Radul Moiseanu din Bucurescĭ, după Moruz şi Ipsilant 1814 Iulie 21.
» Vasilache sin Polcovnic Michaiŭ Corlătescu, ot sud Teleorman noŭ, 1814 August 6.
Sterie Dorobanţul ot Craiova, noŭ, 1814 August 6.
» Gheorghe sin Vladu Sătulul, sud Prahova, noŭ, 1814 August 18.
» Nicolae vnuc Şătrar, Tărtăşescu, noŭ, 1814 August 6.
» Slavu sin Gheorghe, ot mahalaoa Agiu, noŭ, 1814 August 6.
Ilie sin Năstase de aicĭ din Bucurescĭ, noŭ, 1813 April 21.
Dumitru sin Staicul, ot Bucurescĭ, noŭ, 1814 August 29.
» Năstase Postelnic ot Bucurescĭ, noŭ, 1814 Septembre 23.
» Chiriţă sin Dumitru din Bucurescĭ, noŭ, 1814 Septembre 29.
» Paraschiva sin Anastasiu din Bucurescĭ, noŭ, 1814 Noembre 29.
» Gheorghe sin Tănase Bilviu din Bucurescĭ, noŭ, 1814 Noembre 29.
» Nica sin Popa Ilie ot Crăngură, din sud Vlaşca, noŭ, 1814 Noembre 29.
Dumitrache Razu sin Grigorie, noŭ, 1814 Decembre 15.
» Ştefan sin Alexandru Gemeanu, noŭ, 1814 Decembre 22.

www.dacoromanica.ro

Niculescu, Iarca, Slăniceanu, Bozianu, Vrăbiescu, Odobescu, Homori-

---

Nicolae sin Vasile Cruţescu, sud Ialomiţa după a luĭ Moruz şi Ipsilant, 1815 Ianuarie 15.
» Stan sin Vasile Piscupescu sud Ialomiţa, după a luĭ Moruz şi Ipsilant, 1815 Ghenar 28.
Ioniţă Cosâmbescu sud Ialomiţa dupa a lui Moruz şi Ipsilant, 1815 Ghenarie 28.
Oprea Maltezan, sud Ilfov după a luĭ Ipsilant, 1815 Ghenar 28.
Gheorghe . . . . după a luĭ Ipsilant cu o cârciumă i cu doi ómenĭ strĕinĭ 1815 Ghenar 28.
» Mitul sin David Ghizdăvescu, după a luĭ Mihaiŭ Suţul şi Ipsilant, 1815 Ghenar 28.
Ioniţă Ursescu, sud Slam-Râmnic, după a luĭ Moruz, 1815 Ghenar 28.
Michaiŭ ot sud Ialomiţa după a luĭ Ipsilant, 1815 Ghenarie 28.
S'aŭ făcut la Decembre 10, trei-spre-ḑece cărţĭ de postelniceĭ ce se află slujind, şi la Ghenarie 31, 1815, cu osebit privilegiŭ şi s'aŭ trecut în condica de obiceiurĭ.
Ioniţă Vornic Pitar Vâlcea din Bucurescĭ, după a luĭ Moruz şi Ipsilant, 1815 Februar 25.
Radu Logofĕt, ot sud Ilfov după a luĭ Moruz şi Ipsilant 1815, Februar 25.
Ioniţă Pârvuleţ de la Caracal, sud Romanaţĭ, noŭ, 1815 Februar 10.
Anton Vistier Hristodul, noŭ, 1814, Noembre 10.
» Iane sin Teodor Bĕlteanu ot sud Dâmboviţa, noŭ, cu doĭ ómenĭ strĕinĭ, 1815 Mart, 6.
» Ioniţă sin Constantin Rizu, ot sud Muscel, noŭ, cu doĭ ómenĭ strĕinĭ, 1815 Martie 6.
Preda sin Ioniţă Coşocu, din sud Vlaşca, noŭ, 1815 Martie 30.
» Toncea Strĕinu sin Sandul Gârbul, noŭ, 1815 Martie 25.
Iordache sin Protopopu Ión, noŭ, 1815 April 15.
Avram sin Vlad Izbăşescu ot Drăgănescĭ, 1815 Maiŭ 2.
Ştefan sin Ión de aicĭ, noŭ, 1815 Maiŭ 25.
Michalache sin Manole, din Bucurescĭ, noŭ, 1815 Martie 20.
Christea sin Harisis din Bucurescĭ, noŭ, 1815 Maiŭ 2.
Neagul Rădulescu din Bucurescĭ, noŭ, 1815 Maiŭ 2.
Iene Ţilea din Bucurescĭ, sin Hristul Zagurianos, noŭ, 1815 Noembre 16.
Badea sin Petre din mahalaoa Oţetaruluĭ, Bucurescĭ, noŭ, 1815 Iulie 24.
Constandin Boşotă, noŭ, 1815 Ilie 27.
Răducan sin Protopop Tănase din Bucurescĭ, noŭ, 1815 Iulie 1.
Filimon sin Iene din Bucurescĭ, noŭ, 1815 Iulie 1,
Ioniţă sin Tudori Şoimărénu, noŭ, 1815 Iunie 15.
Ioniţă Rădulescu noŭ, 1814 August 23.
› Marin sin Protopopul Hristea, sud Teleorman, noŭ, 1815 Iulie 15.

www.dacoromanica.ro

ceanu, Stâlpeanu, Conţescu, Habudeanu, Condeescu, Teişanu, Zădări-

---

Radul sin Boteanul, sud Dolj, noŭ, 1815 Iunie 15.
» Dumitru sin Tudor din Bucurescĭ, noŭ, 1815 August 16.
» Profir sin Hristea, din Bucurescĭ, nou, 1815 Septembre 12.
» Manolache sin Preda Ciocărdie, din Bucurescĭ, noŭ, 1815 Maiŭ 4.
» Ştefan Albén sud Gorj, noŭ, 1815 Septembre 12.
» Marin sin Popa Hristea ot satul Dég sud Teleorman, 1815 August 1.
» Alexandru sin Diacon, noŭ, 1816 Ghenarie 1.
» Anastasie Papazoglu din sud Saac, noŭ, 1816 Ghenarie 31.
» Alecul Speténu, din sud Ialomiţa, noŭ, 1816 Ghenarie 31.
» Mitrea sin Vladul Covrig, sud Saac, noŭ, 1816 Februarie 1.
» Ioniţă sin Mihaiŭ, din oraşul Craiova, ce-ĭ dic Cerşotescul, noŭ, 1815 Septembre 4.
» Ianache sin Iordache, din oraşul Bucurescĭ, noŭ, 1816 Iunie 7.
» Răducan sin Protopopul Tănase, din Bucurescĭ, noŭ, 1815 Iunie 1.
» Preda Borducea, Bucurescĭ, noŭ, 1816 Iunie 13.
» Mateiŭ Postelnicul i s'a făcut carte nouă, dară are şi de la Ipsilant, noŭ, 1816 Octombre 10.
Petre Postelnicel de aicĭ, noŭ, 1816 Octombre 15.
Ionaşcu Rătescu din Slatina, sud Olt noŭ, 1817 Ghenarie 19.
» Ioan sin Anton Diaconescu, noŭ, 1817 Decembre 8.
» Ioniţă sin Gheorghe Scheianu. noŭ, 1817 Decembre 4.
» Chiriac sin Nicoli Grecu, noŭ, 1817 Ghenarie.
» Petre Tudorescu, din sud Dâmboviţa, de la Moruzi şi Ipsilant, 1817 Aprilie 22.
» Dimitrie Petrescu ot Bucurescĭ, 1817 Februarie 27.
» Teodor Pavlu de aicĭ, noŭ, 1817 Maiŭ 12.
» Lefter sin Aldea, noŭ, 1817 Februarie 27.
» Gheorghe sin Ioan Sparilescu, din Bucurescĭ, mahalaoa Bărbătesculuĭ, 1817 Aprilie 7.
» Radu Pârvulescu din sud Romanaţĭ, noŭ, 1817 Iunie 1.
Radu Zota, ot Cărbunescĭ, sud Saac, noŭ, 1817 Aprilie 7.
» Barbul Portărescul ot Craiova, noŭ, 1817 Iunie 24.
» Gheorghe sin Stroe Berlescu ot Bucurescĭ, noŭ, Septembre 16.
» Constantin Sterie de aicĭ din Bucurescĭ, noŭ, 1817 Septembre 20.
» Pascale sin Stoian ot Bucurescĭ, noŭ, 1817 Octombre 10.
Teodor sin Ştefan Burducea, noŭ, 1817 August 27.
» Preda sin Răducanu Gocea, ot sud Ialomiţa, noŭ, 1817 Octombre 15.
» Călin sin Călin de aicĭ, noŭ, 1817 Decembre 26.
» Gheorghe sin Postelnic, Avram Şitoianu din sud Gorjiŭ, noŭ, 1818 Ghenar 1.
» Dumitru Băndănescu, ot sud Dâmboviţa, noŭ, 1818 April 20.
» Mirea sin Popa Gheorghe ot Cioranĭ, sud Prahova, noŭ, 1818.
» Nicolae Nenciulescu sin Popa Andreiŭ, ot Bucurescĭ, noŭ, 1818 Ghenar 7.

www.dacoromanica.ro

ceanu, Prisiceanu, Penescu, Ştefulescu, Stănescu, Tocilescu, Cordescu, Ursianu, Poenar, Merlescu, Pleşoianu, Corlătescu, Razu, Bălteanu, Rizu, Rădulescu, Ciocărdie, Papazolu, Nenciulescu etc.

» Dobre sin Ión Creţul ot Ciorogârla, sud Ilfov, noŭ, 1818 Maiŭ 28.
« Stan sin Ioan Obélă din Bucurescĭ, noŭ, 1818 Martie 15.
» Marin sin Stavru, ot sud Doljiŭ, noŭ, 1818 August 9.
» Alexandru sin Nicolae ot Bucurescĭ, noŭ, 1818 August 21.
» Ilie sin Radu ot Bucurescĭ, noŭ, 1818 Maiŭ 27.
» Dumitrache sin Nicolae de aicĭ din Bucurescĭ, noŭ, 1818 August 6.
(Cod. XXXIV, pag. 175.)

Cartea luĭ Dumitrache Datco Brat Ianache Postelnicul.

» Zemle vlahiscoie. Fiind-că am miluit Domnia Mea pe Dumitrache Datco Brat Ianache Postelnic, şi l'am făcut postelnicel, i-am dat dară la mânele luĭ acéstă domnésca nóstre carte ca să fie sciut că este în orînduiala postelniceilor, şi să aibă privileghiul cel obicĭnuit al scuteleĭ pre drepte bucatele sale, de dijmărit şi vinăriciŭ, precum aŭ şi ceĭ-l-alţĭ postelniceĭ, drept aceea dară poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, ca să cunósceţĭ pre maĭ sus numitul boer al Domnieĭ Mele de postelnicel, i saam receh gosp. 1815 Iulie 2.

Cartea de postelnicel ce s'aŭ înnoit după rugăciunea Marieĭ i Vasilichieĭ şi Elenchiĭ fetele Danciuluĭ postelnicel ce aŭ murit, pe chipul luĭ Nicolae logofeţelul vĕrul lor.

Zemle Vlahiscoie. După rugăciunea ce prin jalbă aŭ făcut către Domnia Mea Maria i Vasilica şi Elenca fetele Danciuluĭ postelnicel ce aŭ murit, ca să înoim sinetul tatălui lor pe numele luĭ Nicolae Logofĕtul vĕrul lor, sub a căruĭ îngrijire şi căutare se află, fiind fete sĕrmăne, milostivindu-ne asupră-le, facem pe numitul Nicolae vĕrul lor Postelnicel, şi spre a fi cunoscut de Postelnicel, i-am dat acéstă domnésca nóstră carte prin care să aibă privileghiul cel obicĭnuit al scuteleĭ pe drepte bucatele sale de dijmărit şi vinăriciŭ, dupa orînduiala ce aŭ şi ceĭ-lalţĭ Postelniceĭ; pentru care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine să cunóscă pe numitul boer de Postelnicel, i saam receh gpd.—1817 Noembre 8.
(Cod. LXXVII, fila 281).

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

In notă aducem de model un act de liberare din slujbe unor bătrânĭ şi infirmĭ. Ceĭ liberaţĭ beneficiaŭ de scutire de dărĭ. (1)

In note maĭ dăm unele acte de natură admnistrativă. De Vornicia Obştirilor fiind pendinte măsurile privitóre la *igiena* publică, tot aicĭ aducem şi acte relative la doctoriĭ carĭ sunt chiamaţĭ a combate epidemia şi bólele din oraş (2)

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlachiscoie.*

Dumné-ta Vel Vistier, după pliroforia ce ne daĭ printr'acéstă anafora, milostivire făcênd Domnia Mea asupra jăluitoruluĭ, poruncim să fie ertat şi apărat de slujbă. 1813 Maĭ 24.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După orînduiala vistierieĭ s'aŭ scris la isprăvnicatul Săcuenilor, care şi însciinţéză precum se va vedé de próstă starea şi bătrâneţele jăluitoruluĭ Şerban copil din casă de Divan; decĭ pentru a se ertà de slujbă rămâne la milostivirea Mărieĭ Tale.--1813 Maiŭ 5.

(Cod. LXXVI, fila 271 v.)

Vel Vistier.

Cartea luĭ Stefan ce s'aŭ orînduit ceauş de Divan.

Zemle Vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte luĭ Ştefan, carele s'aŭ aşeḑat ceauş la Vătaşia vătafuluĭ Divanuluĭ, în locul luĭ Mateiŭ ce aŭ fost până acum, ca să aibă privileghiul ce din vechime aŭ fost hărăzit zapciilor Divanuluĭ Domnieĭ Mele, adecă să fie apărat atât de rîndul dăjdiilor visterieĭ, cum şi de alte orînduelĭ, să scutéscă şi drepte bucatele luĭ stupĭ i rîmătorĭ de dijmărit şi vinul de vinăriciŭ, să ţie şi o prăvălie dréptă a sa aicĭ în Bucurescĭ scutită şi apărată de fumărit, de căminărit, de vamă şi de alte dărĭ ce vor fi pe alte cârciume; aşijderea să ţie şi lude unul străin şi fără pricină de dajdie, carele şi acela să fie apărat de rîndul dăjdiilor visterieĭ şi de alte orînduelĭ. Drept aceea poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine nimenĭ întru nimic supărare să nu-ĭ facă, ci să i se păzéscă privileghiul şi mila acésta întocmaĭ şi fără strămutare, i saam receh gpd.—1816 Iulie 1.

(Cod. LXXVII, fila 243 .

(2) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlachiscoie.* — Dumné-ta Vel vistiere, de vreme ce printr'acéstă anafora ne arĕţĭ că

www.dacoromanica.ro

Cutia milostenieĭ alipită la *Vornicia Obştirilor* , este pururea în de-

jăluitorul are să ia léfă aceĭ talerĭ 150 de la Visteria Domnieĭ Mele, de aceea poruncim ca din sfertul viitoruluĭ Octombre să se plătéscă jăluitoruluĭ baniĭ aceştia. 1816 Septembre 18.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Intrând în cercetarea jălbeĭ ce aŭ dat Mărieĭ Tale Grigorie Bulucbaşa m'am pliroforisit, că numitul are cu adevĕrat să ia de la Visterie léfă pe cincĭ lunĭ de la Iunie 1814 adecă până la sfârşitul luĭ Octombre, talerĭ 150 po talerĭ 30 pe lună din rĕmăşiţa lefilor ce mai este Vistieria datóre, până la sfârşitul luneĭ luĭ Ianuarie cu lét 1815 când atuncĭ s'aŭ întocmit Casa lefilor, pentru care nu lipsiiŭ cu plecăciune a arĕta Înălţimeĭ Tale, iar de este a se sloboḑì acésta rĕmâne la bună milostivirea Mărieĭ Tale în ce chip veĭ voì a arĕta asupră-ĭ.—1816 August 10.

Vel Vistier.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Postelnice, fiind că sfîrşitul şi pricina pentru care s'aŭ dat de la cutia epitropieĭ obştirilor lefĭ la ceĭ în dos arĕtaţĭ doctorĭ şi pentru care se numesc doctorĭ aĭ politieĭ în adevĕr este numaĭ ca să fie datorĭ a căuta la bóle pe ceĭ sĕracĭ şi scăpătaţĭ fără de nicĭ o plată, ne fiind cu îndoială că de la ceĭ ce aŭ stare îşĭ iaŭ fieş-care plata osteneleĭ sale. De aceea primim Domnia Mea acéstă anafora a dumné-luĭ Vel Vornicul al Obştilor, ca o dréptă şi cu cale, ca împreună cu dumné-luĭ Vel Vornicul să chemaţĭ pe toţĭ dumné-lor numiţiĭ doctorĭ, cărora să le arĕtaţĭ că îndată fără de nicĭ o prelungire să-şì împarţă între dumné-lor tóte mahalalele politieĭ şi verĭ unde li se vor face prin raport de la Casa de privighere cunoscut, că s'aŭ bolnăvit vre-un sĕrac. numaĭ decât să alerge acolo ca să-l caute fără de nicĭ o plată, fiind lucru împotriva omenireĭ ca dumné-lor să ia léfă cu numire de doctorĭ aĭ politieĭ şi aceĭ sĕracĭ să se tiranisésca la bólele lor fără de nicĭ o căutare şi mângâere din partea doctorilor şi doctoriile să se plătéscă de la cutia Epitropieĭ obştirilor după reţetele doctorilor, cărora să li se dea a înţelege că de ne vom maĭ pliroforisì Domnia Mea cum că nicĭ de acum înainte nu s'aŭ pus din partea dumné-lor în lucrare acéstă orînduială a datorieĭ, care aŭ precum maĭ sus se areată, să scie că li se vor rădica cu hotărîre lefile ce iaŭ de la Cutia Epitropieĭ, iar de va pricinuì vre-o unul din numiţiĭ doctorĭ că este însărcinat cu căutarea vre-unuĭ spital, acéstă pricinuire nu-ĭ este de

www.dacoromanica.ro

ficit. In 1817, domnitorul face catastih noŭ de împărţirea milelor. (1)

---

nicĭ un ajutor, în vreme ce pentru căutarea bolnavilor de la spitalurĭ li se dă acelor doctorĭ osebită léfă din iraturile al acelor spitalurĭ, iar lefile ce aŭ de la Cutia Epitropieĭ sunt chiar pentru căutarea acestor fel de sĕracĭ bolnavĭ.—1816 Septembre 18.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Înălţimeĭ Tale, ca aici în politia Bucurescilor s'aŭ înmulţit firescile bóle adecă de răcélă, friguri şi altele pe la sĕracĭ, carĭ nu aŭ putere şi mijloc a se căuta cu doctorĭ, pe tóte ḑilele vin la Epitropie cerênd milă şi ajutor pentru bóla întru care se află, şi fiind-că aicĭ în politie din porunca Mărieĭ Tale se află ceĭ maĭ jos numiţĭ doctorĭ cu léfă de la Cutia milostenieĭ, să li se poruncéscă prin dumné-luĭ doctorul cel mare, ca fieş-care să-şĭ alégă parte din sempturĭ ale politieĭ, să cerceteze pe la ceĭ bolnavĭ sĕracĭ, prin raporturile ce se aduce de către vătăşeiĭ mahalalelor la Casa depo, de acolo făcêndu-li-se sciut prin raport la fieş-care doctor semptul ce-şĭ va alege să alerge, la aceĭ sĕracĭ bolnavĭ, să le cerceteze bóla, orînduindu-le doctoriĭ pentru întregimea sănătăţeĭ lor şi cum va fi bună hotărîrea Înălţimeĭ Tale.—1816 Septembre 14.

(*Cod. LXXXV pag. 341.*) Vel Vornic.

Dumné-lor doctoriĭ ce sunt cu léfă la epitropie.

Doctorul Silivestru.
Constantin Darvari.
Caracaş.
Ioan Pascal.
Oler.
Filitis.
Raiter.
Zosim Storer.
Gearahul Mesiţ.
Ceprieciŭ Filip Zorotarahu.

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoie.*

Intărim Domnia Mea întocmirea acestuĭ catastih al lefilor şi poruncim dumné-tale Vel Vornice al obştirilor ca să se urmeze întocmaĭ darea lor pe acest următor an, atâta numaĭ osebire facem, ca din talerĭ 28 ce vĕḑum în osebit perilipsis ce ni s'aŭ citit, că prisosesc pe tótă luna din lefile acestuĭ an peste suma lefilor din anul trecut, să se adaoge

www.dacoromanica.ro

Ca să se echilibreze budgetul cutieĭ, se dispune a se cheltuì în 1817, suma cuvenită pe 1818 din venitul vorniciilor, pripasurĭ.

O mĕsură poliţienéscă energică se ieà în 1817.(1) Marele Spătar tri-

---

talerĭ 20 pe lângă talerĭ 80 cu care se vede trecută într'acest catastih Elena soţia paharnicului Costache Teologul, ca să i se dea adecă pe tótă luna câte talerĭ 100 precum aŭ avut şi maĭ înainte. 1817 Mart 8.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată poruncă andunându-ne la un loc şi privind la iratuţile cutieĭ milostenieĭ cele canonisite i cele întêmplătóre care am socotit că se pot împlinì prin ajutorul Inălţimeĭ Tale, alăturând şi vorniciile de pripasurĭ ale anuluĭ viitor a se lua pentru următorul an, precum am vĕḑut cà s'aŭ urmat de vre-o doĭ treĭ anĭ încóce, din pricina a multor sĕracĭ ce s'aŭ adăogat i dohtorĭ şi alte cheltuelĭ, cu chibzuire am alcătuit lefile sĕracilor i dohtorilor şi ale epitropilor precum într'acest catastih se coprinde, căte cât este a li se plătì pe lună, însă cu scăḑĕmînt la vre-o câte-va nume câte puţin şi alte nume din ceĭ morţĭ i parte femeiască măritate, într'al căror loc puindu-se alţĭ milaşĭ ce după jălbĭ s'aŭ găsit cu cale să facă a se rĕspunde pe tótă, luna adecă sĕraciĭ lefaşĭ talerĭ 3.595 şi talerĭ 1.620 dohtoriĭ i gerahiĭ politieĭ, i talerĭ 1.810 tagma Vornicieĭ obştirilor, cu talerĭ 100 Petrache Logofĕtul ot dumné-lor boeriĭ Epitropĭ aĭ sĕrmanilor evgheniţĭ, cu deosebită poruncă; care acest catastih iscălindu-se şi de către noĭ, se va da luminată întărire cu hotărîre, ca până la anul să nu se maĭ adaoge alţĭ miluiaşĭ lefaşĭ, spre a se puté Epitropia cu puţin irat ce s'aŭ vĕḑut să întêmpine alcătuitele lefĭ de la trecutul Ianuar până la sfîrşitul anuluĭ cu urmare întocmaĭ.—1817 Februar 20.

Al Ungrovlahieĭ Nictarie, Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Istrate Creţulescu Vel Vornic, Michalache Manu Vel Logofĕt, Grigorie Băleanu Vel Vornic, Constantin Caliarh Vel Vornic, Constantin Dudescu biv Vel Logofĕt, Nicolae Golescu Vel Logofĕt, Alexandru Filipescu Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, fila 117.)

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Cu cale fiind anaforaoa acésta a dumné-luĭ biv Vel Banul epistatul Spătărieĭ, primită este Domnieĭ Mele, pe care şi întărind-o poruncim atât dumné-tale epistatule al Armăşieĭ i dumné-vóstră judecătorilor aĭ departamentuluĭ criminalion, cât şi voně tuturor slujbaşilor aĭ armăşieĭ să aveţĭ neadormită privighere de a se urmà de acum înainte întocmaĭ nizamului de maĭ jos arĕtat.—1817 Mart 9.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

mite la pușcărie pre toți cei carĭ ar pută fi bănuiți că aŭ să se facă hoți.

CAP. VI

Justiția sub Ioan Caragea.

Nicĭ o prefacere în organele judecătorescĭ nu se întâmplă sub Domnia luĭ Ioan Caragea. Continuă:

a Divanul Domnesc, ca ultimă instanță de judecată.
b) Departamentul de opt
c) de șépte } în Bucurescĭ.
d) de criminalion
e) Divanul Oltenieĭ sub prețedința Caimacamuluĭ.
f Departamentele de 4 și de Criminalion în Craiova.
g) Spataria.
h Agia și
i Judecătorĭ speciali în județe.

Prea Inălțate Dómne,

Fiind-că dregĕtoria Spătărieĭ se silesce cu tóte mijlócele de a întêmpinà pornirile făcĕtorilor de rele, ce maĭ fără sfială urméză asupra primăvereĭ și a cercetà pe ceĭ bănuiți în netrebniciĭ și a iscodì pe ceĭ dovediți și mărturisiți hoți, face trebuință a se ridicà toți aceștia la grosul Spătărieĭ din carĭ ceĭ ce se vor îndreptà și vor da chezășiĭ vrednice vor rĕmâneà sloboḑĭ, iar ceĭ după învinovățirea lor și cuviincióselе bănuelĭ ce va avé Spătăria asupră-le se va cuvenì a stà la închisóre vremelnică și pentru înfrînarea lor și pentru ca să dea vrednice chezășiĭ, pe uniĭ ca aceia învinovățiți neavênd Spătăria gros cu tărie de ziduri este silită a-ĭ trimite la pășcărie cu tacrir arĕtator de urmările fieș-cărnia, pentru carĭ să se poruncéscă straşnic de către Măria Ta epistatuluĭ și slujbașilor pușcărieĭ, ca să-ĭ aibă în bună pază fără a sloboḑì de la închisóre, până când maĭ întâiŭ se vor arĕtà și chezașiĭ lor la spătărie, pentru care și cercetând Spătăria și dovedindu-ĭ de chezașĭ cinstiți și destoinicĭ și cu cuprins, rĕspunḑĕtorĭ pentru orĭ-ce nărăvire a celor ce sloboḑindu-se se va dovedì în urmă și dând asemenea chezășie la Spătărie se va face anafora către Măria Ta, ca să se slobóḑă și întărirea Inălțimeĭ Tale, va rĕmâneà sinet la departamentul pușcărieĭ; părerea slugeĭ Mărieĭ Tale este într'acestaș chip, iar Măria Ta ve poruncì ceea ce veĭ chibzuì cu cale. 1817 Mart 7.

Vel Spătar.

www.dacoromanica.ro

Pe lângă aceste instanţe se maĭ creéză nouă una specială, numită *Departamentul străinelor pricinĭ* , instanţă menită a judecà procese dintre pământenĭ şi sudiţĭ. (1)

Maĭ există, sub Caragea, şi o Epitropie obştéscă a Evgheniţilor. Acésta are misiunea de a privighià şi oprì risipirea averilor de evgheniţĭ , de fiiĭ boerilor, carĭ încă n'aŭ 25 de anĭ împliniţĭ. Un moment în fruntea acesteĭ instanţe se află Gr. Brâncovénu, căruia îĭ succede Racoviţă.

Câte-va săptămânĭ după sosirea în ţéră a luĭ Caragea în Bucurescĭ nu face nicĭ o schimbare radicală în personalul «Departamentelor . Abia aflăm câte-va numirĭ noue de la noul Domnitor, din 7 Decembre 1812. Slugerul Nicolae(?) înlocuesce la data acésta pe Slugerul G. Artino la judecătoria Spatarieĭ. (2)

La 23 Decembre 1813 s'aŭ orînduit cu pitac păharnicul Costache Fotino judecător dimpreună cu slugerul Constantin Otopénu la Departamentul Agieĭ. (3)

În cod. LXXV (la fila 17) există minutele pregătite pentru reînoirea personaluluĭ ambelor departamente (de patru şi criminal), şi a Divanuluĭ din Craiova, cu data de 26 Decembre 1812. Totuşĭ numirile se fac numaĭ pe ziua de 1 Ianuarie 1813, când se fac şi numirile la tóte instanţele judecătorescĭ din Bucurescĭ.

---

(1) Acéstă instanţă a fost aşeḑată în 1814 în casele Stolniceseĭ Manda Costésca, care primia o chirie de 5,000 talerĭ pe an. Din acéstă cifră se póte vedé, că acea casă erà din cele maĭ marĭ din Bucurescĭ. In acéstă casă a ţinut şi Divanul şedinţele sale de judecăţĭ, căcĭ curtea Domnéscă fiind arsă, nu maĭ află loc în noua reşedinţă a Domnitoruluĭ.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Vistier, fiind-că dumné-luĭ Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus din porunca Domnieĭ Mele aŭ făcut învoire cu stolnicésca Manda Costésca pentru caselе sale, unde se caută pricinile de judecăţĭ, atât de dumné-lor veliţiĭ boerĭ, cât şi de Departamentul străinilor, ca să i se dea pe an chirie 5.000, de aceea poruncim dumné-tale, ca de la începutul viitoruluĭ Octombre, să se dea numiteĭ stolniceseĭ de la domnésca nóstră visterie aceştĭ talerĭ cincĭ miĭ chiria caseĭ. Tolco pisah gpd.—1814 Sept. 23.

(Cod. LXXIV, fila 143 v.)

(2) Veḑĭ actul la anexe după cod. LXXIV fila 5 v.

(3) Cod. LXXIV fila 97.

www.dacoromanica.ro

Dăm în notă lista şi decretul de numire a noilor judecătorĭ din Bucurescĭ. (1)

(1) Iaca aceste acte:

Judecătoriĭ ce s'aŭ orînduit de către Domnia Mea la departamenturile de maĭ jos arătate. La departamentul de opt:

Paharnicul Ioniţă Creţulescu.
Serdarul Nicolae Cuza
Serdarul Vasile Izvoranu.
Medelnicerul Alexandru Cală.
Medelnicerul Nicolae Roşca.
Medelnicerul Dumitrache Broşteanu.
Şătrarul Stavri.
Vătaful Mateiŭ Lambrino.

La departamentul de şeapte.

Stolnicul Nicolae Creţeanul.
Stolnicul Dumitrache Ştefăniu, 1813 Februar 13, în locul Vătafuluĭ Nicolae.
Slugerul Gheorghe Artino, prin pitac s'aŭ lipsit, 1813 Mart 1, la 23 s'aŭ ertat.
Pitarul Nicolae Lambrino.
Nicolae biv căpitan za dorobanţĭ.
Serdarul Dimitrie Filodor, prostichiŭ, 1813 Ianuar 11.
Serdarul Ión Politimos, Ianuar 12.
Serdarul Constantin Greceanu Mart 15.

La departamentul criminalion.

Dumné-luĭ Stolnicul Constantin Caragea.
Medelnicerul Caclica.
Medelnicerul Mateiŭ Greceanul.
Serdarul Atanasie.
Slugerul Teodor Comino.
Medelnicerul Costacopol, 1813 Ianuar 12.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie.

Dumné-vóstră boerilor cinstiţĭ maĭ sus numiţĭ, fiind-că v'am orînduit Domnia Mea judecătorĭ la numitele departamenturĭ, să aveţĭ dar a vĕ adunà fieş-carele la departamentul unde sunteţĭ orînduiţĭ şi să urmaţĭ pururea a căutà trebile judecăţilor, ce vi se orînduesc de către Domnia Mea, cu silinţă păzind dreptatea cu tótă scumpătatea, şi dumné-ta cin-

www.dacoromanica.ro

La aceeaşĭ dată de 1 Ianuarie 1813 sunt numiţĭ şi judecătorĭ la Craiova (4 la Dep. civil şi 4 la cel penal), cum şi câte un al 3-lea Logofĕt de fie-care departament», şi un al 3-lea Logofĕt şi Logo-

---

stite şi credincios boerul Domnieĭ Mele, Vel Logofete de ţéra-de-sus, după ce se va trece în condica Divanuluĭ, fóia acésta să o faceţĭ apoĭ cunoscută şi dumné-luĭ Vel Vistieruluĭ, spre a se aşezà în catastihul lefilor. Tolco pisah gpd.—1813 Ianuarie 1.
(Cod. LXXV, fila 20 v.)

Pitac prin carele s'aŭ ertat slugerul Artino de greşéla ce aŭ făcut şi iarăşĭ s'aŭ orînduit judecător la departamentul de şcapte, unde aŭ fost maĭ înainte.

Fiind-că după rugăciunea ce aŭ făcut'o Domnieĭ Mele unii din dumnélor boeriĭ pentru slugerul Gheorghe Artino, ca să-l ertăm de greşéla ce aŭ făcut-o, dând făgăduiala şi prin scrisóre că se va purtà cinstit în tréba judecătorieĭ şi nu va maĭ face cel maĭ mic cusur, ne-am milostivit Domnia Mea asupră-ĭ şi îl ertăm, cu acéstă hotărîre însă, că de acum înainte de se va dovedì cu cât de puţină rea urmare şi catahrisis, nu numaĭ că se va lipsì, ci încă se va pedepsì straşnic; cu acest mijloc dar, ca unul ce aŭ dobîndit ertăciune greşeleĭ ce aŭ făcut îl orînduim iarăşĭ la tréba judecătorieĭ departamentuluĭ de şépte, unde aŭ fost maĭ înainte, în locul sĕŭ, de care şi poruncim dumi-tale cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Vel Logofete de ţéra-de-sus, să-l facĭ cunoscut la ceĭ-l-alţĭ boerĭ departamentarĭ, ca să urmeze a păzì la Departament pentru căutarea pricinilor de judecăţĭ. Tolco pisah gpd.—1813 Mart 22.
(Cod. LXXVI, fila 36.)

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Logofĕt de ţéra-de-sus, fiind-că la departamentul de şépte a orînduit Domnia Mea judecător pe biv Vel Vameşul Nicolae în locul Stolniculuĭ Dumitrache Ştefăniu, să aibă dar de astădĭ înainte a merge la acest departament, ca dimpreună cu ceĭ-lalţĭ boerĭ judecătorĭ, să urmeze a căutà şi a cercetà pricinele de judecăţĭ şi a nu zăbovì pe ipotesiarĭ; pentru care se face cunoscut şi la visterie, a se aşedà la catastihul lefurilor. Tolco pisah gpd.—1813 Februar 13.
(Cod. LXXIV, fila 27.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

feţii trebuincioşi la Divanul Craioveĭ şi tot acolo şi un al 2-lea portar. (1)

Indată după constituirea Divanului domnesc în Bucurescĭ, şi după trecerea sĕrbătorilor Bobotezeĭ, Domnitorul adreséză membrilor luĭ următórea carte deschisă:

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşi dumné-vóstră boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, vĕ însciinţăm, că cea întâiŭ datorie netăgăduită este a căutà pricinile norodului şi a îndreptà pe ceĭ năpăstuiţĭ, ci fiind că vedem din jălbile ce ni se daŭ multe pricinĭ de judecăţĭ, de aceea

(1) *Pitac pentru léfa judecătorilor i III logofeţilor şi II portar de la Craiova.*

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vistier, fiind-că s'aŭ orînduit ot judecătorĭ la departamentul ot Craiova, însă la cel de patru şi la cel de criminalion i câte un III Logofĕt la fieşcare departament şi un III Logofĕt şi trebuincioşiĭ Logofeţeĭ la Divanul Craioveĭ, cum şi II portar; de aceea poruncim dumné-tale ca pe toţĭ ceĭ arĕtaţĭ maĭ sus să-i aşeḑà la catastihul lefilor Visterieĭ cu aceeaşĭ léfă ce aveaŭ şi maĭ înainte. Tolco pisah gpd.—1813 Ianuarie 1.

(Cod. LXXV, fila 22 v.)

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vistier, fiind-că la Divanul Craioveĭ s'aŭ orînduit de către Domnia Mea judecătorĭ dumné-lor boeriĭ ce mai jos s'aŭ însemnat, cariĭ sunt la numer cincĭ, să aibĭ dar a-ĭ aşeḑà dumné-ta la catastihul lefilor Visterieĭ cu léfa ce au avut şi maĭ înainte. Tolco pisah. 1813 Ianuarie 5.

Dumné-luĭ biv Vel logofĕtul Dumitrache Bibescu.
biv Vel clucerul Cornea Brăiloiŭ.
biv Vel clucerul Dumitrache Brăiloiŭ, s'aŭ orînduit în locul clucerului Gănescu, 1813 Septembre 8.
Dumné-luĭ biv Vel clucerul Haralambie.
biv Vel pitarul Constantin Oteteleşanu.
1813 Ianuarie 5. Pitac către Vel Vistier, ca peste léfa ce aŭ avut'o mai înainte clucerul Cornea Brăiloiŭ, unul din maĭ sus numiţii judecătorĭ, să i se maĭ adauge alţĭ talerĭ 300.

(Cod. LXXV, fila 21.)

www.dacoromanica.ro

am hotărît, ca de adĭ înainte să facem şi noĭ Divan Lunea şi Vinerea, când vor fi pricinĭ de a se înfăţişà înaintea nóstră; dar şi dumnévóstră să vĕ strîngeţĭ în tóte ḑilele a căuta pricinele de judecăţĭ ce se orînduesc de Domnia Mea, afară din sĕrbătorile marĭ i Duminicile, la care să fiţĭ cu silinţă ale cerceta cu scumpătate spre descoperirea adevĕrului, ca ceĭ năpăstuiţĭ să-şĭ afle îndreptarea lor, şi în tóte ḑilele să vĕ adunaţĭ la locul cel orînduit în domnésca nóstră curte la treĭ césurĭ din ḑi, stând până la vremea prânḑului a căuta tóte pricinile ce vor fi gata; de care poruncim şi dumné-tale cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, Vel logofete de Ţéra-de-sus să daĭ nizam zapciilor şi logofeţeilor a se afla maĭ de diminéţă cu tóte pricinile şi hărtiile ce vor fi trebuincióse gata; iar cel ce nu va fi următor să ni-l arăţĭ spre a i se face căḑuta osîndă. Tolco pisah. — 1813 Ianuarie 9.

(Cod. LXXIV, fila 13 v.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

In 20 Ianuarie 1813, Ión Caragea numesce pre judecătoriĭ de judeţ, cu decrete, în cuprindere ce ne probéză că încă nu s'a făcut despărţirea definitivă a puterei judecătorescĭ de cea administrativă. In adevĕr, decretul de numire a judecătoruluĭ de judeţ pe de o parte stabilesce ca «judecătorul să caute judecăţile şi să facă hotărîrea în scris, iar împlinirea după hotărîre să se facă de ispravniciĭ judeţuluĭ «la care împlinire să nu se amestece judecătorul şi pe de altă parte adăogà a ḑice că» judecătorul să fie nelipsit de la judeţ, lângă scaunul isprăvnicesc, ca să *caute pricinile judecăţilor necontenit, dimpreună cu ispravniciĭ*, decĭ, repetim, încă principiul despărţireĭ celor doue marĭ puterĭ în stat, nu este deplin. (1)

(1) *Carte de judecător de judeţ.*

Zemle vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte . . . . pre carele l'am orînduit Domnia Mea judecător la sud..., ca să aibă a căutà tóte pricinile de judecăţĭ ale locuitorilor cu bună cercetare ca să le hotărască cu dreptate şi pentru fieş-care pricină ce va judecà, să facă hotărîre în scris la mâna cuĭ se va căḑé, ferindu-se de hatîr şi voie veghiată, iar pe ceĭ ce nu se vor odihnì de acolo, să le dea la mână soroc în scris, cu ḑi orînduită, spre a venì la Divan, şi pentru tóte pricinile ce va căutà, să aibă a ţiné condică deosebită, întru care să trécă tóte cu bună orînduială, şi aşà judecătorul să caute judecăţile şi să facă hotărîre în scris, iar împlinirea după hotărîre să se facă de ispravniciĭ

www.dacoromanica.ro

In anul 1813-1814 ca dispositiuni mai însemnate în sfera justiției, aflăm:

I. Relative la *protimisis*:

Hrisovul din 12 Iunie 1813, dispune, că de acum înainte ori cine va vinde vre-un lucru nemișcător fără de mezat, să fie datoriu, ca după ce va face zapisul vînderii, să-l facă cunoscut tuturor rudelor și vecinilor lui, la câți după pravilnicésca condică li se cuvine *protimisis*, ca ori să-l iscăléscă de nu vor să cumpere ei acel lucru, séu vrênd a-l cumpěrà, să numere banii. Când vînderorul își va face acéstă datorie, și vre-unul din cei cari au *protimisis* nu va voi nici zapisul să-l iscăléscă, nici banii să-i numere, atunci vînderorul să chiame în judecată la stăpînire pre un asemenea, ca să-l oblige la una din două. Refuzând și atunci, vînderea va fi declarată bună. (1) Cu afacerea *protimisisului* urméză și alte *dispositiuni* mai departe, în 1814.

Mereu cestiunea «*protimisului*» revine la ordinea dilei:

Am arătat aiurea însemnătatea acestei dispositiuni intrată în obiceiul pămêntului, cum împedică pe Grecĭ de a se face proprietari în pămêntul ţerii. De acĭ un rĕsboiŭ surd făcut «*protimisului*» și numeróse explicatiuni și interpretatiuni ce i se aduc, cu diverse cărți domnescĭ.

Așà în 18 Iunie 1814 Ioan Caragea interpretă capul din legea lui Ipsilante, dicênd că rĕŭ și fără de cale judecătorii acordă protimisul mai întâiŭ rudelor de aprópe, căcĭ după interpretarea lui, acest protimis se cade să-l aibă mai înainte de toți «*rezorașii* de moșii» adecă

---

județului, la care împlinire să nu se amestece judecătorul. Pentru care poruncim Domnia Mea și dumné-vóstră isprăvnicilor ai judeluluĭ, să-l cunóscetĭ de judecător și să-i dați mână de ajutor cu ómenii de slujbe pentru ceĭ ce vor fi a se aduce și a se scóte în judecată, care judecător să fie nelipsit de la județ, lângă scaunul isprăvnicesc, ca să caute pricinele *judecăților necontenit, dimpreună cu ispravnicii*, seaŭ când ispravnicii vor fi încărcați cu alte trebĭ ale județului, judecătorul nelipsit să caute judecățile în tótă vremea fără de a lipsì în cóce și în colo, de a se chiamà numai cu numele judecător, că acésta nu este suferită Domnieĭ Mele. Drept aceea poruncim și mazîlilor i breslașilor și tuturor locuitorilor de obște să fiți însciințați de acésta și fieș-care patru pricinele ce vor avé, sá mérgă să se judece la orînduitul de Domnia Mea boer judecător, că pentru aceea am orînduit deosebit de ispravnicĭ și judecător să se caute mai cu înlesnire și fără de zăbavă în tótă vremea pricinile judecăților ce veți avé. I saăm receh gpd.— 1813 Ianuar 20.

(Cod. LXXV, fila 47 v)

(1) Vedĭ actul cu anexe.

www.dacoromanica.ro

veciniĭ immediaţĭ, fie eĭ rude seaŭ nu. Cu diverse mijlóce, între carĭ prin simulata *adopţiune*, mulţĭ Grecĭ deveniaŭ proprietarĭ de imobile şi acum în favórea acelora se interpretă protimisul, ca să aibă eĭ beneficiul luĭ cu precădere asupra rudelor maĭ de aprópe, carĭ nu eraŭ şi proprietarĭ vecinĭ cu imobilul pus în vînḑare. (1)

Afacerea «*protimisuluĭ* preocupă pe Divan şi în urma acesteĭ *deslegărĭ domnescĭ* . Biv Vel căminarul Nestor, (2) legistul ilustru al timpuluĭ, presintă luĭ Vodă un proiect de noua legiuire asupra materieĭ. Vodă îl dă în cercetarea Divanuluĭ la 29 Iulie 1814 cu următorul pitac:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Prea sfinţia ta părinte metropolit, iubitorule de Dumneḑeŭ sfinţite episcope Buzĕŭ i dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, împreună şi dumné-ta biv Vel bane Grigorie Brâncovene, iată se însemnéză maĭ jos într'acest domnesc al nostru pitac teoria ce aŭ făcut dumné-luĭ biv Vel clucerul Nestor la capul pentru protimisis, carele pentru ca să se întocméscă după cuviinţă prin sfat de obşte şi cu domnésca nóstră hotărîre, poruncim ca adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc de obşte şi teorisind cu luare aminte să faceţĭ cuviinciósa chibzuire

(1) Veḑi actul la anexe.

(2) Nestor a fost conservat membru al Divanuluĭ de către Caragea. deşi nu erà boer cu serviciŭ efectiv, ci numaĭ biv Căminar. Iată actul de numire:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel căminare Nestore, fiind că ne-am pliroforisit Domnia Mea, că aĭ fost orînduit judecător între dumné-lor veliţiĭ boerĭ, ca unul ce aĭ sciinţă şi praxis a pravilelor, de aceea iată printr'acest domnesc al nostru pitac te orînduim Domnia Mea de a fi şi de acum înainte tot întru acéstă trébă, silindu-te de a te arĕta cu slujbă plăcută, după datoria ce are fieş-care, nefăţarnic judecător, poruncim Domnia Mea şi dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşilor boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, să cunósceţĭ pe maĭ sus numitul boer, că este orînduit judecător împreună cu dumné-vóstră.—1814 Decembre 30.

(Cod. LXXIV, fila 9.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora cu zapciŭ de Divan. Tolco pisah gpd.—1814 Iulie 29.

(Cod. LXXIV fila 135.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Proiectul luĭ Nestor este aprobat de Divan şi acesta, cu anaforaoa sa din 8 Septembre 1814, supune lucrarea luĭ Nestor la aprobarea luĭ Vodă. Caragea o aprobă modificând-o în sensul circulăreĭ sale de maı sus. Nestor dădea preferinţă la cumpĕrare de imobile *rudelor* maĭ de aprópe, iar Vodă, în interesul maĭ sus esplicat, acordă protimisul, în prima linie rudelor, orĭ şi strĕinilor, carĭ sunt vecinĭ cu imobilul de vînḑare. (1)

In urma pitaculu domnesc de sus, urméză anaforaoa următóre a boerilor întărită de Domnitor?

Asemenea publicaţiĭ s'aŭ făcut la tóte judeţele şi la caimacam trămiţîndu-se şi copiĭ după anafora i după hotărîrea din anul trecut, şi s'aŭ trecut şi aicì copia de anafora. (2)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Intru tóte cele-l-alte primită fiindu-ne anaforaoa acésta, o întarim Domnia Mea, afară numaĭ dintr'al treilea felurime a protimisisuluĭ ce

(1) Aducem chiar acì aceste acte importante:

Douĕ pitace la departamentul de opt şi la departamentul de şépte pentru pricinile de protimisis cum aŭ să urmeze.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Dumné-vóstră boerilor judecătorĭ de la departamentul de opt, vĕ facem în scire, că pentru pontul de protimisis la lucrurĭ nemişcătóre, prin obştéscă anaforà a dumné-lor boerilor şi prin întărirea, ce am dat Domnia Mea la acea anaforà s'aŭ dat hotărîre, cum aŭ să urmeze tóte judecătoriile a judeca pricinile, ce se vor întêmplà de protimisis; după care scoţêndu-se copie şi alăturându-se şi hotărîrea cea din anul trecut tot pentru protimisis, iată se trimise dumné-vóstră adeverită de către dumné-luĭ Vel Logofĕt; ci dar vĕ poruncim ca de acum înainte să urmaţĭ întocmaĭ la pricinile ce se vor întêmplà de protimisis, care copie să se trécă şi în condica departamentuluĭ şi şi să se păstreze, spre a fi tot-deauna sciută şi păzită întocmaĭ. Tolco pisah gpd.—1814 Octombre 16.

(Cod. LXXIV, fila 148 v.)

(2) Hotărîrea ce s'aŭ făcut în anul trecut lét 1813 Iunie 12 pentru ceĭ ce aŭ protimisis când se vinde lucru nemişcător, care hotărîre prin

www.dacoromanica.ro

se cuprinde maĭ jos, artĕatul al treilea pont, care împotrivă hotarîm a se urma, adecă cel ce va fi şi rudă şi părtaş seaŭ vecin fie măcar şi maĭ depărtat (însă numaĭ până la acea spiţă din care nu se pot lua în căsătorie) acela să se protimiséscă decât altă rudă maĭ de aprópe, care nu va fi şi vecin seaŭ părtaş, de vreme ce pravilnicésca condică la titlul pentru protimisis chiamă întâiŭ pe rudele care vor fi părtaşe seaŭ răzoraşe, fără de a ḑice cele de aprópe orĭ de departe, şi apoĭ ḑice să se cheme rudele cele maĭ de aprópe, şi într'acest chip vorbind, se înţelege curat că chemarea de al doilea este pentru rudele cele maĭ de aprópe decât cele dintâiŭ care vor fi şi părtaşe seaŭ răzoraşe, bez părintele la lucrul fiului sĕŭ, şi fiul la lucrul tatăsĕŭ, aceştia şi de nu vor fi părtaşĭ seaŭ vecinĭ să se protimisésca decât rudele maĭ depărtate ce vor fi şi vecinĭ seaŭ părtaşĭ; drept aceea cu osebirea ce s'aĭ ḑis maĭ sus, poruncim dumné-tale Vel logofete de Ţéra-de-sus, ca trecêndu-se anaforaoa acésta în condica domnescului nostru Divan, să se trimiţă asemenea copii însoţite cu osebite poruncĭ ale Domnieĭ Mele la judecătoriile de aici, i la ale Divanuluĭ cât şi la tóte isprăvnicaturile, în care copiĭ să se adaoge şi nizamul ce-am dat Domnia Mea în anul trecut tot asupra protimisi-

publicaţie s'aŭ făcut cunoscută la toţĭ de obşte şi acum după poruncă se maĭ trece şi aicĭ într'acéstă copie.

Hotărîm ca de acum înainte orĭ-cine va vinde vre-un lucru nemişcător fără de mezat, să fie dator, ca după ce va face zapisul vînḑeriĭ să-l facă cunoscut tuturor rudelor i vecinilor luĭ la câţĭ după pravilnicésca condică li se cuvine protimisis, ca orĭ să-l iscăléscă de nu vor vrea să-l cumpere acel lucru, seaŭ vrênd a-l cumpĕrà, să numere baniĭ, şi când vînḑĕtorul îşĭ va face acéstă datorie şi vre-unul din ceĭ ce aŭ protimisis îndărătnicindu-se nu va voì nicĭ zapisul să-l iscăléscă nicĭ baniĭ să-ĭ numere, atuncĭ acel vînḑĕtor să se arĕte cu jalbă către stăpânire, ca stăpânirea să-l îndatoréscă pe acel îndărătnic la una din douĕ, şi orĭ ce cheltuială şi ḑeciuială se va întêmplà să le plătéscă acel îndărătnic, fără de a i se primì vre-un cuvênt de pricinuire, iar când vînḑĕtorul împotrivă nu-şĭ va urma acésta datorie, să scie atât el, cât şi cumpĕrătorul, că acea vînḑare nu va fi temeinică, şi ori când va pornì jalbă vre-unul din ceĭ cariĭ aŭ protimisis şi nu va fi iscălit în zapis, i se va da dreptate de va lua acel lucru cu întórcere de baniĭ preţuluĭ ce se va dovedì adevĕrat, fară de a se maĭ cercetà, de şi-aŭ pornit jalbă de protimisis în vreme seau fără de vreme, iar cele-lalte capete din pravilnicésca condică ce sunt întocmite asupra titluluĭ de protimisis, poruncim să nu se maĭ metahiséscă de nicĭ o judecătorie.

(Cod. LXXIV, fila 149.)

www.dacoromanica.ro

suluĭ, pentru cele ce este dator a păzĭ vînḑătorul şĭ ceĭ ce aŭ protimisis când se vinde lucru nemişcător, şi apoĭ anaforaoa acésta să se dea a sta în păstrare la sfînta mitropolie.—1814 Octombre 5.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce prin pitac ni s'aŭ dat, adunându-ne cu toţiĭ la un loc, am vĕḑut teoria ce aŭ făcut dumné-luĭ biv Vel clucerul Nestor la capul pentru protimisis, care teorie cercetând-o şi noĭ cu luare aminte, am găsit-o cu bună orînduială alcătuită şi arĕtăm şi noĭ maĭ jos prin ponturĭ cu desluşire, în ce chip să se urmeze la felurimile priciniĭor:

1) Când se vinde lucru nemişcător, întâiŭ să se cheme la protimisis pe rudele, al doilea părtaşiĭ, şi al treilea vecініĭ.

2) Rudele de sus şi de jos aŭ protimisis la rĕscumpĕrătórea lucruluĭ nemişcător până la spiţa ce póte a cere şi clironomie, iar cele de alăturea aŭ protimisis numaĭ până la al patrulea spiţă, cariĭ sunt veriĭ primarĭ iar nu maĭ mult.

3) Aceste rude de vor fi şi părtaşe seaŭ vecinĭ aŭ îndoit protimisis, şi câţĭ vor avé îndoit protimisis, adecă fie şi rudă şi părtaşĭ seaŭ şi rude şi vecinĭ de o potrivă unul cu altul, toţĭ împreună să chiamă şi să împărtăşéscă acea protimisis, iar când este cinevaşĭ rudă tot de o spiţă ca altul, dar nu este şi părtaş seaŭ vecin ca acela, se protimisesce cel ce este şi rudă şi părtaş seaŭ vecin, iar când este rudă şi părtaş seaŭ vecin, şi altul nu este nicĭ părtaş nicĭ vecin, dar este rudă maĭ de aprópe decât acela, atuncĭ se protimisesce acea rudă maĭ de aprópe, măcar deşĭ nu este părtaş seaŭ vecin.

4) Părtaşĭ sunt ceĭ ce stăpânesc lucrul acela d'avalma, şi fieş-care dintr'înşiĭ are dreptate de protimisis, după analoghia părţeĭ ce stăpânesce într'acea moşie seaŭ acaret.

5) Vecініĭ sunt de treĭ trepte: tréptá dintâiŭ sunt ceĭ ce se vecinesc în lung, şi trépta de al doilea ceĭ ce se vecinesc în cap, iar partea al treilea sunt ceĭ ce se vecinesc la vre-o parte, şi când se va vinde acea moşie seaŭ loc, se protimisesc întâiŭ vecініĭ din lung, şi apoĭ vecініĭ din cap, apoĭ vecініĭ de la vre-o parte.

Acésta este desluşirea pravilniceşciĭ condicĭ ce s'aŭ legiuit cu sfat de obşte şi s'aŭ şi urmat la pricinile de judecăţĭ, de care ne rugăm să se întăréscă cu luminată pecetea Mărieĭ Tale acéstă plecată a nós-

www.dacoromanica.ro

stră anafora, şi după ce se va trece în condica Divanuluĭ, să se scóţă copiĭ asemenea şi să se trimiţă de către dumné-luĭ Vel Logofĕt cu luminate poruncile Mărieĭ Tale, atât pe la judecătoriile de aicĭ din Bucurescĭ cât şi la Divanul Craioveĭ i la tóte isprăvnicaturile judeţelor, spre a se face cunoscut tuturor de obşte deslușirea acésta a pravilniceşciĭ condicĭ, iar anaforaoa acésta se va da în păstrare la sfînta metropolie, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1814 Sept, 8.

Grigorie Brâncovénu biv Vel ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălénu Vel Vornic, Grigorie Filipescu Vel Logofĕt, Constantin Filipescu Vel Logofĕt, Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 148 v.)

II. Relative la taxe de justiţie.

La 10 Februar, şi la 22 şi 23 Martie 1813 Divanul a propus şi Domnitorul a aprobat nouĕ instrucţiune fixând suma ce are a se percepe de la procese,—deciuiala—şi modalitatea de percepere. Se făcé un mare abuz la perceperea deciueleĭ cuvenită justiţieĭ, prin faptul că ea erà percepută imediat după pronunţarea sentinţeĭ de la câşcigătoriul procesuluĭ, orĭ puté acesta seaŭ nu a vedé efectuată aducerea la împlinire a otărîreĭ. Ba adesea maĭ plătià nouĕ deciuială când se aduceà la împlinire, seaŭ când procesul mergeà în apel la instanţă superióră. Se ordonă stârpirea acestuĭ «catahrisis» şi pentru acésta se dispune cetirea prin tóte satele a nouĕlor cărţĭ deschise cu datele maĭ sus indicate. (1)

In 23 Ianuarie 1813, Ión Caragea suprimă taxa de o para la leŭ, ce se percepeà în folosul Vornicieĭ Obştirilor, de la vînzarea lucrurilor nemişcătóre «*ce se vînd cu rizapazar*». (2) Curênd se restabilesce taxa acésta şi iarăşĭ la 27 Ianuar 1815, se desfiinţéză.

In 20 Septembre 1814, Caragea modifică taxa ce se plătià luĭ Vel Portar când acesta hotărnicia o moşie, fixând-o la câte şése parale de stînjen, făcênd tot-de-odată obligatorie taxa la hotărniciĭ, chiar deacă se face acésta fără de presenţa luĭ Vel Portariŭ (3)

III. Cel maĭ important act, din sfera justiţieĭ, din 1813, de la Ión Caragea este cel următor, prin care se reînnoesce prohibiţiunea pentru

(1) Vedĭ actele din anexă.
(2) Vedĭ actul din anexe.
(3) Vedĭ anexele din 1813 şi 1815, (Cod. 74, fila 173), din 1817 Septembre 20. (Cod. LXXVII, fila 275 v.)

www.dacoromanica.ro

sudiţiĭ a orĭ-ce putere de a cumpĕrà şi posede bunurĭ nemişcătóre în Muntenia. Iacă acest act:

Publicaţiĭ la tóte judeţele pentru sudiţiĭ ce cumpĕră acareturĭ nemişcătóre, să le poprésică zapisele cumpĕrătóreĭ.

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Fiind-că sudiţiĭ nu încetéză cumpĕrând lucrurĭ nemişcătóre aicĭ în pămêntul domnesceĭ nóstre ţĕrĭ, care acéstă urmare este împotriva împĕrătescilor tractaturĭ, de aceea vĕ poruncim Domnia Mea, ca de va venì vre-unul din sudiţĭ seaŭ vînḑetorul la isprăvnicat cu zapisul vînḑĕriĭ vre unuĭ acaret, ca să-l adeveriţi după orînduiala pravilnicesceĭ condicĭ şi după osebitul nizam ce am dat Domnia Mea, prin domnescile nóstre poruncĭ, care s'aŭ trimis către tóte isprăvnicaturile încă de la 28 ale trecutuluĭ Iunie pentru avaetul Cutieĭ milosteniilor ce s'aŭ orînduit a se da de cumpĕrătorii acareturilor, ce se vor vinde prin rizapazar, dumné-vóstră nu numaĭ să nu adeveriţĭ acel zapis, ci încă poprindu-l la isprăvnicat să înscinţaţĭ Domnieĭ Mele numele vînḑetoruluĭ i al cumpĕrătoruluĭ sudit, cu arĕtarea protecţieĭ sale i suma preţuluĭ vînḑĕriĭ şi felurimea acaretuluĭ, iar de primirea acesteĭ poruncĭ să trimiteţĭ Domnieĭ Mele rĕspuns.— 1813 Decembre 27. (1)

IV. In anul 1814 (la 26 Ianuarie şi în 30 Noembre), Ión Caragea trimite carte deschisă la ispravnicĭ, prin care hotărăsce, că arestul preventiv al prinşilor în fapte de hoţiĭ să nu fie maĭ lung de treĭ ḑile şi imediat să fie trămişĭ la spătărie, cu tacrirul adecă cu disposiţiunea lui, dând de scire şi păgubaşilor să vină după eĭ. (2)

V. La 25 Martie 1814, Ión Caragea adreséză boerilor divaniţĭ o carte deschisă, pentru a-ĭ îndemnà să fie judecătorĭ harnicĭ, *uniţĭ*, drepţĭ, şi le cere să caute negreşit numaĭ câte treĭ mult patru procese, afară din ḑilele când prevede Domnitorul, ca nu cum-va, din causa repeḑi-

(1) Iar la caimacamul s'aŭ scris, ca şi la acest mezat, să nu fie primiţi sudiţiĭ a da şi a lua acaret.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către starostea de neguţătorĭ, să nu priméscă pe sudiţi.

Asemenea pitacurĭ s'aŭ făcut şi pe la departamenturĭ i la Agie şi la Spătărie, precum şi la departamentul pricinilor strĕine i la dumnélor veliţiĭ boerĭ.

Cod. LXXIV, fila 97.

(2) Veḑĭ anexa.

www.dacoromanica.ro

ciunii, spre a cercetà maĭ multe procese, din nebăgare de sémă, să rĕmână învăluită dreptatea vre-unuia». (1)

Maĭ puţin de douĕ lunĭ după aceea, în contraḑicere cu acéstă circulară, I. Caragea, vĕḑênd că procesele s'aŭ înmulţit, provocă pe boerii

---

(1) *Pitac pentru nizamul judecăţilor.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Cinstiţilor şi crediincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanului Domnieĭ Mele, fieş-care se cuvine a înţelege cât este de sfîntă tréba judecăţilor, şi cu câtă luare aminte şi cu ce fel de orînduială sunt datorĭ judecatoriĭ a căutà pricinile de judecăţĭ şi a fi cu toţiĭ întru o unire, precum pe larg se cuprinde de acéstă bună orînduială şi în pravilnicésca condică la titlu ce este alcătuit pentru judecătorĭ, al căruĭ sfîrşit privesce negreşit spre a se puté descoperì dreptul fieş-cărnia prin unita cercetare a tuturor obrazelor, ce sunt orînduiţĭ jădecătorĭ, cărora fiind-că li se încredinţéză de către ipotesiarĭ ce se judecă şi cinstea şi averea şi viaţa lor, nu puţină luare aminte urméză a avé asupra cercetarei fieş-căreia pricinĭ, pentru că pămîntescile judecăţĭ sunt a însuşĭ lui Dumneḑeŭ judecată, şi judecătoriĭ ceĭ pămîntesci vor avé a da sémă la aceeaşĭ nefăţarnică judecată, care nu numaĭ acéstă temere îndestulă este a povăţuì pe fieş-care de a nu se abate din calea dreptăţeĭ, lăsând a ḑice când aceştĭ judecătorĭ vor bine chibzuì întru sinele, că neabătêndu-se dintr'acéstă cale, pricinuesc şi norodulnĭ ce-l judecă o bună şi mulţămită petrecere şi patrieĭ laudă şi la sinele osebită în parte cinste şi bun ipolipsis, precum şi împotrivă urmând pricinuesc obidă către norod, hulă către sinele şi mâhnire stăpînireĭ. Mijlocul dar cu care se pot dobîndì cele dintâiŭ şi a lipsì cele din urmă fiind silinţa, nepregetarea spre descoperirea dreptuluĭ şi unirea judecătorilor, precum maĭ sus am ḑis, suntem bine încredinţaţĭ, că de către dumné-vóstra se va vînà maĭ cu deosebire acest mijloc, ca uniĭ ce firesce urméză să fiţĭ doritorĭ de câte privesc, atât spre lauda şi podóba patrieĭ, cât şi al dumné-vóstră în parte bun ipolipsis, de aceea şi poruncim Domnia Mea cu deadinsul, ca de astăḑĭ înainte, să urmaţĭ a vĕ adunà cu toţiĭ fără de pregetare la locul cel orînduit şi a căutà într'o unire pricinile ce se orînduesc în cercetarea dumné-vóstră, ascultând cu luare aminte şi cu bună înţelegere provlimile şi rĕspunsurile prigonitelor părţĭ ca nu cum-vaşĭ din vre-o nebăgare de sémă să rĕmâe învăluită dreptatea vre-unuia şi din întîrḑire să se pricinuiască ipotesiarilor perdere de vreme şi cheltuelĭ zadarnice, şi ca să aveţĭ vreme să vĕ îndeletniciţĭ a chibzuì cu deamăruntul pricinile ce le veţĭ căutà, nu cerem să căutaţĭ maĭ mult de cât câte treĭ mult patru pe fieş-care ḑi, afară din ḑilele întru care facem Domnia Mea Divan. Tolco pisah gpd.—1814 Maiŭ 25.

(Cod. LXXIV, fila 123.).

www.dacoromanica.ro

divanitĭ să se adune şi după prînd, ca să dé curs tutulor pricinelor, ca să nu întârdie. (1)

VI. Prin o carte către marele Logofĕt al Ţĕriĭ-de-sus, care avé direcţiunea cancelarieĭ Divanuluĭ, I. Caragea se areată grijiliv de dreptatea ţĕranilor, recomandându-ĭ să-ĭ *protimiséscă* în căutarea proceselor. Caragea, ca să se convingă de activitatea Divanuluĭ cere, în 4 August 1814, a i se aduce în fie-care di de marele Logofĕt *report* de judecăţile ce se caută la Divan. (2)

Trebue să recunóscem, că Ión Caragea şi-a arĕtat buna-voinţa sa către ţĕranĭ şi la altă ocasiune, în 24 August 1814, când prin publicaţiunĭ în tóte judeţele provócă pe ţĕranĭ să denunţe jafurile şi răpirile de

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind-că pricinile de judecăţĭ s'aŭ înmulţit şi pe tóte dilele se adaogă, după jălbile ce vedem că se daŭ către Domnia Mea, ca să nu se zăbovéscă dar ipotesiariĭ ceĭ de afară şedênd aicĭ în grea cheltuială i ceĭ de aicĭ să nu se prelungéscă perdênd trebile şi interesurile lor, poruncim dumné-vóstră ca în tóte dilele să vĕ adunaţĭ cu toţiĭ de a căutà pricinile judecăţilor ce vi se orînduesc de către Domnia Mea, silindu-vĕ de a le căutà cu bună orînduială şi după dreptate, căcĭ judecata este a luĭ Dumnedeŭ şi nu numaĭ diminéţa ci şi încă după prînd să urmaţĭ a vĕ adunà spre cercetarea pricinelor, ca să ieà sfîrşit fără de zăbavă, şi dumné-ta Vel Hatmane al Divanuluĭ să daĭ poruncă şi celor-lalţĭ zapciĭ, ca să urmeze a aduce şi a înfăţişà fără de prelungire pricinile ce vor fi orînduite la fieş-care, căcĭ de ne vom însciinţà că din amelia vre-unuia din eĭ, seaŭ de vre-un interes se zăbovesce înfăţişarea pricinelor, acela nu numaĭ că va fi lipsit din trébă, ci încă se va şi pedepsì. Tolco pisah gpd.—1814 Iulie 13.

(Cod. LXXIV, fila 132.) Vel Logofĕt.

(2) *Iŏ Ión Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus, fiind-că atât cu tréba şi buna eftacsie a Divanuluĭ Domnieĭ Mele i cu nizamul calemgiilor i a Logofeţilor ce se află în slujbă, i cu nizamul zapciilor, de a curge trebile şi pricinele judecăţilor cu bună orînduială şi zapciiĭ să aducă pricinile de diminéţă înaintea dumné-lor veliţilor, cu tóte hîrtiile cele trebuincióse gata a se căutà, să nu se zăbovéscă ipotesiariĭ cu aşĭ perde vremea în zadar, iar *maĭ vîrtos ţĕraniĭ să se protimiséscă*, cu tóte acestea eştĭ însărcinat dumné-ta a le duce la bună orînduială şi a da cuviincios nizam, căcĭ de la dumné-ta se cere bună eftacsie a tuturor şi pe tóte dilele să ne aducĭ raport de judecăţile ce se caută la dumné-lor veliţiĭ boerĭ; ci dar poruncim ca cu tótă străşnicia să daĭ nizamul acesta şi să îngrijescĭ tot-deauna,

www.dacoromanica.ro

averĭ şi de moşie, ce li se vor fi făcut în timpul ocupaţiuniĭ rusescĭ de aceia ce pe atuncĭ eraŭ slujbaşĭ, ca să facă Domnitorul a li se întórce cele hrăpite. E probabil că acéstă bună intenţiune ascundeà numaĭ scopul de a *stórce*, ca bărbierul, *lipitórea* plină de sânge. (1)

Tot în favórea ţĕranuluĭ sunt menţinute vacanţele judecătoriilor în Iuliŭ, de Pascĭ şi de Crăciun.

VII. O vacanţă neobicinuită iea Divanul în 22 Februar 1865, de prima sĕptĕmână a postuluĭ mare. (2)

VIII. O mare mişcare în personalul justiţieĭ se face la 1 Aprilie 1814. Dăm în anexe întréga listă a noilor judecătorĭ şi cu unele schimbărĭ ulterióre. In acéstă listă se póte vedea şi onorariile ce primià fie-care. Aceste onorariĭ eraŭ între 250 tal. pe lună maximul şi 80 minimum, afară de Logofĕt III şi condicarĭ carĭ eraŭ plătiţĭ până la 45 talerĭ mensual. (3)

IX. Dintre disposiţiunile din sfera justiţieĭ de la anul 1814 să maĭ luăm cunoscinţă şi despre acea relativă la feciorii de boerĭ risipitorĭ de avere. «*Spre a nu se stinge casele boerescĭ*», Caragea, la 2 Septembre 1814, dispune că, până la vîrsta de 25 de anĭ, fiiĭ de boerĭ, măcar de vor fi căsătoriţĭ, orĭ în serviciul Statuluĭ *cu cin de boerie* , să nu fie volnic nimenĭ a le da câtuşĭ de puţină marfă, seaŭ banĭ, seaŭ a face verĭ-ce alişveriş cu dênşiĭ, ci numaĭ cu porunca arhiereilor. (4)

---

spre a se păzì şi a nu se face cel maĭ mic cusur; poruncim dar şi dumné-vóstră veliţilor boerĭ, ca în ḑilele cele sciute să vĕ adunaţĭ maĭ de diminéţă la locul cel orînduit, a căutà pricinele, ce se orînduesc în cercetarea dumné-vóstră, spre a nu se zăbovì ipotesiariĭ. Tolco pisalı gpd.—1814 August 4.

(Cod. LXXIV, fila 137 v.)

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(1) Veḑĭ actul la capitolul *Ţĕraniĭ*.

(2) Cod. LXXIV, fila 178.

(3) Veḑĭ actul în anexe.

(4) Iată acest act:

Publicaţiile ce s'aŭ făcut către dumné-lor ispravniciĭ judeţelor i la Divanul Craiovcĭ i la departamentul de opt şi de şépte i la dumné-luĭ Vel Spătar şi dumné-luĭ Vel agă, i la starostea de negu-ţătorĭ şi la consulaturĭ s'aŭ trimis numaĭ copiĭ, pentru feciorii de boerĭ răsipitorĭ, după anaforaoa obştéscă cu întărîre şi hotărîre gpd,

Fiind-că prin anafora obştéscă a prea sfinţieĭ sale părinteluĭ mitropolit şi a dumné lor boerilor, care s'aŭ întărit şi de Domnia Mea, spre a nu se stinge casele boerescĭ de copiĭ ce rĕmân răsipitorĭ şi nevîrstnicĭ, precum s'aŭ întâmplat de s'aŭ stins unele din casele cele marĭ,

www.dacoromanica.ro

Pentru protegerea tagmeĭ boerescĭ şi a feciorilor de boerĭ orĭ Evgheniştiĭ cum li se ḑiceà, Caragea organiză chiar o anume Epitropie în care intraŭ, archierenl şi câţĭ-va boerĭ, dintre carĭ biv Vel Ban Gr. Brâncoveanu. La 15 April 1815, demisionând acest boer, Caragea chiamă la *Epitropia Evgheniştilor* pre Vel Logofĕtul de obiceiurĭ Fotache Stirbeiŭ. (1)

X. *Epitropia Evgheniţilor.*

Campania întreprinsă de presa Bucurescénă în 1897, contra cămătarilor şi în favorul feciorilor de banĭ-gata, carĭ risipesc averea părintéscă chiar maĭ înainte de a intra în posesiunea eĭ, aŭ adus la ordinea ḑileĭ amintirile istorice din trecut cu referinţă la risipitoriĭ de averĭ.

Nu de ierĭ, nicĭ de astăḑĭ aŭ eşit céta cea lacomă şi necinstită a cămătarilor.

Nu de ierĭ, nicĭ de astăḑĭ numaĭ aŭ existat în societatea română risipitorĭ de averĭ, feciorĭ de banĭ-gata, carĭ nesciind cu ce greutate se înnódă doĭ banĭ în ciorap de bunică, daŭ sbrania în *rĕmasul* de la bunică, de la bun şi de la părinţĭ.

Nihil novi sub sole al psalmistuluĭ se aplică şi aci, ca peste tot. Aşa a fost, aşa este şi . . . . şi fără a fi proroc după Christos; *aşa va fi!* . .

Ca să nu fie aşa s'aŭ inventat une-orĭ aşa ḑisele *legĭ somptuariĭ.*

S'a dovedit însă neputinţa legilor de a împedica risipa caselor fruntaşe, ba chiar a unor întregĭ popóre.

---

s'aŭ făcut hotărîre ca de acum înainte feciorii de boerĭ ceĭ răsipitorĭ şi fără de epitropĭ şi neajunşĭ în vîrstă de anĭ 25 (afară din ceĭ ce sunt sub epitropĭ) măcar fie şi căsătorit seaŭ cu cin de boerie, să nu fie volnic, atât alţiĭ, cât maĭ vîrtos negutatoriĭ a le da împrumut câtuşi de puţin marfă seaŭ banĭ seaŭ a face verĭ ce alişveriş cu dînşiĭ, ci când vor avea trebuinţă aceĭ feciorĭ de boerĭ pentru hrana şi îmbrăcămintea lor seaŭ pentru economia caseĭ să mérgă să se arete la sfinţia lor părinţiĭ arhiereĭ şi cu iscălitura prea osfinţiilor sale să aibă voie să se împrumute; de care maĭ pe larg pliroforie veţĭ lua dumnévóstră din copia de anafora cu acéstă hotărîre ce vi se trimite, ci dar să puneţĭ a se publicarisì acésta îngrijind de a se urma şi a se păzì acum şi tot-deauna în pricinile ce se vor întêmpla, şi de primire să avem rĕspuns.—1814 Septembre 1.

Cod. LXXIV, fila 139.)

(1) Veḑĭ anexa dupa cod. LXXIV, fila 193.

www.dacoromanica.ro

In cele nouĕ volume, ce până acum aŭ vĕḑut lumina ḑileĭ, din «*Istoria Românilor* de mine, am adus diverse *nizamurĭ*, seaŭ regulamente şi *pitace* orĭ poruncĭ ţintind a împedicà luxul ruinătoriŭ din clasa boerésca.

Cu deosebire boerimea cheltuià, la finea secoluluĭ trecut, pe blănĭ, stofe şi carete. Alexandru Moruzi, la 11 Martie 1794, ordonă lipscanilor, să înceteze de a maĭ importa «*flude, linaz, sadedică, cusăturĭ şi basmale ce sunt lucrurĭ carĭ pricinuesc o cheltuială zadarnică şi o stîngere de obşte*...» (1)

In 8 August 1796 acelaşĭ Domnitor reînoesce prohibiţiunea importăreĭ de *butce* seaŭ *carete*, sub aspre pedepse. (2)

Mĕsurile luate sub Domnia luĭ Ioan Caragea (1812—1818) sunt cu mult maĭ energice, ba şi maĭ originale decât tóte cele de la anteriórele domniĭ.

In contra luxuluĭ cere Divanul de la Caragea legĭ somptuare în 13 Februarie 1815 în următórea anafora ce o dám în traducere după originalu Grecesc:

Prea Inalte Stăpâne,

Privind ḑilnic la risipa averilor familiale şi a caselor de boerĭ produsă de luxul nefolositor şi de cheltuelĭ fără judecată şi prevĕḑênd cu durere întinderea catastrofeĭ, am fost mişcaţĭ cu toţiĭ, şi conduşĭ de un sentiment de compasiune, ne-am decis în comun a pune stavilă acestuĭ rĕŭ distrugĕtor. Spre acest sfirşit ne-am luat libertatea să ne adresăm prin umilita nóstră petiţiune către stăpânul şi tatăl nostru, de milă-iubitor, cunoscênd bine, că Înălţimea Vóstră în bunătatea eĭ va opri aceste desordinĭ, necuviinţe şi prejudiciĭ, aducênd decenţă, modestia şi cumpătatea, virtuţĭ într'adevĕr mântuitóre pentru binele public şi pentru averile supuşilor voştri. Să înfrânaţĭ asemenea luxul îmbrăcămintelor şi numeróselor echipaje pentru a se putea împedica cu efect delapidarea avereĭ fie-căruĭ, a aduce pe toţĭ la buna cuviinţă, a reduce cheltuelele nesocotite la o mĕsură cuvenită şi *în raport cu condiţiunea, familia şi rangul fie-căruĭ*, uşurând pe toţĭ de prea mărele datoriĭ ce aŭ, şi pentru a'ĭ deprinde în fine după cum se cuvine în modestie şi decenţă.

Pentru a se aduce cuvenitul ordin urméză că atât luxul îmbrăcă-

(1) Veḑĭ «Istoria Românilor» de V. A. Urechiă, tom. V, pag. 806.
(2) Veḑĭ actul în cod. domnesc XXIX, fila 218 la Arḥiva Statuluĭ.

www.dacoromanica.ro

mintelor, cât şi somptuositatea echipajelor să se înfrâne *în raport cu fie-care clasă, rang şi posiţiune.* Vĕ rugăm deci să ordonaţi, să se numéscă boerĭ, carĭ să se întrunéscă şi pentru una şi pentru cea-laltă clasă şi să cerceteze în comun şi să afle ce e regulat şi resonabil şi folositor? şi pronunţându-se în unanimitate, să raporteze Înălţimeĭ Vóstre mĕsurile luate asupra pricineĭ, prin un raport special, care să fie sancţionat şi de autorităţĭ.

Convinşĭ că Înălţimea Vóstră va primi cele de faţă, de cuviincióse, şi sperând că rugămintea ne va fi ascultată, ne subscriem:

Mitropolit Nectarie, Iosef Argeşiŭ, Const. Buzĕŭ, Const. Filipescu Vistier, Grigorie Brâncovénu, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Const. Bălăcénu Vel Vornic, Mihalache Mano Vel Vornic, Theodor Văcărescu Vel Vornic, Gheorghe Filipescu Vel Logofĕt, Scarlat Grădişténu Vel Logofĕt, Filipache Ştirbeĭ Vel Logofĕt (1).—1815 Februarie 13.

Incă în 1814 se luase o mĕsură maĭ eficace decât legile somptuare.

Pentru întâiaşĭ dată facem cunoscută înfiinţarea, sub Ioan Caragea, a uneĭ ciudate instituţiunĭ, numită *Epitropia Evgheniţilor»* adecă a nobililor.

La 1 Septembre 1814 Ioan Caragea, după mijlocirea Divanuluĭ sĕŭ, adreséză *către dumné-lor ispravniciĭ judeţelor, i la Divanul Craioveĭ, i la Departamentul de opt şi de şépte, i la dumné-luĭ Vel Spătar şi dumné-luĭ Vel Aga, i la Starostea de neguţătorĭ şi la Consulaturĭ* următórea carte deschisă, adecă circulară:

Fiind-că prin anafora obştéscă a prea osfinţieĭ tale părinteluĭ metropolit şi a dumné-lor boerilor, care s'aŭ întărit şi de Domnia Mea, *spre a nu se stinge casele boerescĭ,* de copiiĭ ce rĕmân risipitorĭ şi nevêrstnicĭ, precum s'aŭ întêmplat de s'aŭ stins unele din casele cele marĭ, s'aŭ făcut hotărîre, ca de acum înainte feciorii de boerĭ ceĭ risipitorĭ şi fără de epitropĭ şi neajunşĭ în vêrsta de 25 de anĭ (afară din ceĭ ce sunt sub epitropĭ), măcar fie şi căsătoriţĭ, séŭ cu cin de boerie, să nu fie volnicĭ, atât alţiĭ, cât maĭ vêrtos neguţătoriĭ, a le da împrumut câtuşĭ de puţină marfă, séŭ banĭ, séŭ a face verĭ-ce alişveriş cu dênşiĭ, ci când vor avé trebuinţă aceĭ feciorĭ de boerĭ pentru hrană şi îmbrăcămintea lor, séŭ pentru economia caseĭ, să mérgă să se arĕte la sfinţia lor părinţiĭ arhierieĭ şi cu iscălitura prea sfinţiilor sale, să aibă voe să se împrumute. De care maĭ pe larg pliroforie veţĭ lua dumné-vóstră din copia de anafora cu acéstă hotărîre ce vi se

(1) Pag. 401, condica LXXVIII.

www.dacoromanica.ro

trimite. Ci dar să puneţĭ a publicarisi acésta, îngrijind de a se urma şi a se păzì acum şi tot-deauna în pricinile ce se vor întêmplà. Şi de pricinuire să avem rĕspuns». —1814 Septembrie 1.

Curând însă, tot după stăruinţa Divanuluĭ, Ioan Caragea înfiinţéză noua instituţiune menită a protege pe fiiĭ risipitorĭ în contra cămătarilor.

Acéstă instituţiune pórtă numele de *Epitropia Evgheniţilor.*

In acéstă epitropie intră prelaţiĭ ţĕriĭ şi un numĕr de boerĭ, între carĭ aflăm pe fostul mare Ban Grigorie Brâncovénu.

Iată anaforaoa prin care boeriĭ, la 15 August 1814, mijlocesc la Ioan Caragea înfiinţarea epitropieĭ evgheniţilor seaŭ cel puţin publicaţiunea ca neguţătoriĭ să nu dea banĭ cu împrumut nicĭ să vîndă nimic la feciorii de boerĭ risipitorĭ:

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, că din viclenele urmărı ale unora din neguţătoriĭ de aicĭ din Bucurescĭ, s'aŭ stins şi s'aŭ prăpădit câte-va case de boerĭ marĭ, de starea dintâiŭ, ajungênd la lipsă şi sĕrăcie vrednică de jale, căcĭ din lăcomia lor, dând clironomilor acelor case sciuţĭ de risipitorĭ, marfă cu preţ încărcat şi împrumutărĭ de banĭ cu grele dobânḑĭ, drept care luându-le zălog moşiile şi alte acareturĭ şi silindu-ĭ spre plată, după ce i-aŭ făcut de şi-aŭ vîndut lucrurile, putem ḑice şi fără preţul cel cuviincios şi aŭ rĕmas ca nisce nemernicĭ în patria lor, tot nu s'aŭ putut plătì de dînşiĭ, ci aŭ ajuns şi la scăpătăciune şi aŭ rĕmas şi datorĭ din pricina lor, pentru care fiind-că Inălţimea Ta ne eştĭ dăruit din pronia cea de sus părinte al patrieĭ cu rîvnă şi dorire spre fericirĭ şi binele tuturor supuşilor Mărieĭ Tale de obşte, iar maĭ ales spre întregimea némuluĭ boeresc, îndrăsnim a face Inălţimeĭ Tale obştéscă şi plecată rugăciune ca să bine-voescĭ a da luminată întărire la acéstă anafora a nóstră, ca de acum înainte feciorii de boerĭ ceĭ risipitorĭ şi fără de epitropĭ şi neajunşĭ în vîrstă de anĭ 25 (afară din ceĭ ce sunt sub epitropì) măcar fie şi căsătorit saŭ cu cin de boerie, să se dea sub epitropia preaosfinţieĭ sale părinteluĭ Metropolit şi a unuia din părinţiĭ episcopĭ şi nimenĭ din neguţătorĭ să nu fie volnicĭ a le da cu împrumut câtuşĭ de puţină marfă séŭ banĭ, séŭ a face verĭ-ce aliş-veriş cu dînşiĭ, ci când va avé trebuinţă acel fecior de boer pentru hrana şi îmbrăcămintea luĭ, séŭ pentru iconomia caseĭ, să mérgă să arĕte preaosfinţiilor sale părinţilor arhiereĭ şi pliroforisindu-se preaosfinţia lor, că acea trebuinţă este neapĕrată

www.dacoromanica.ro

şi cu cale, prin scirea şi iscălitura preaosfiinţieĭ sale să aibă voĭe a se imprumutà, iar fără de acéstă orînduială făcêndu-se vre-o împrumutare, să scie acel neguţător, cu hotărîre, că se va osîndì după pravilele împĕrătescĭ a rĕmâneà păgubaş, cum nicĭ mumele a celor risipitorĭ ca aceia să nu fie volnice a face datorie pe numele acestor fel de copiĭ şi a le supune lucrurile sub zălogire, căcĭ se vor osîndi a rĕspunde acea datorie chiar din zestrile dumné-lor; care acéstă hotărîre după ce se va trece în condica Divanuluĭ, să se scóţă copiĭ asemenea şi să se trimiţă la tóte cinstitele consulaturĭ şi la starostea de neguţătorĭ, ca să se facă cunoscut tuturor de obşte, şi apoĭ să se dea la sfînta Metropolie în păstrare, spre a nu găsì vre-unul pricină că n'aŭ sciut, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1814 August 15.

Metropolit Nectarie, Radu Golescu Vel Vistier, Constantin Filipescu Vistier, Grigorie Brâncoveanu biv Vel Ban, Const. Creţulescu Vel Ban, Radu Slătineanu Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Const. Bălăceanu Vel Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Iordache Slătineanu Vornic, Grigore Filipescu, Dumitrache Racoviţă, Iordache Filipescu Vel Logofĕt, Const. Filipescu Vel Logofĕt, Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

Domnitorul aprobă anaforaoa, cu următorul pitac din 23 August:

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voĕvod i gospodar zemle vlahiscoie.

Fiind-că mijlocul acesta ce se areată maĭ jos într'acéstă obştéscă anafora, privesce spre bună fiinţă şi întregimea caselor boerescĭ celor ce din nenorocire se întêmplă de rĕmân la acest fel de fiĭ, o întărim Domnia Mea, cu hotărîre, ca întru tóte întocmaĭ să se urmeze şi poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus ca nu numaĭ la cinstitele consulaturĭ şi la starostea de neguţătorĭ să se trimiţă copiĭ după acéstă hotărîre, ci încă şi la Divanul Craioveĭ şi pe la tóte isprăvnicaturile, însoţite şi cu osebite poruncĭ ale Domnieĭ Mele, spre a se publicarisì în auḑul tuturor, şi apoĭ trecêndu-se în condica domnescului nostru Divan, să se trimiţă a stà în păstrare la sf. Metropolie, iar pe de altă parte, preaosfinţia sa părintele Metropolitul împreună cu unul din sfinţia lor episcopiĭ, îndată să se însărcineze cu îngrijirea acesteĭ Epitropiĭ cu urmare întocmaĭ precum se cuprinde maĭ jos, iar când vre-unul din feciorii de boerĭ ce sunt supuşĭ la acéstă Epitropie, se vor arĕtà neînţelegĕtorĭ la acest folositor mijloc atuncĭ preaosfinţia lor pentru unul ca acela să facă arĕtare către stăpânire, cu care acéstă îngrijire însărcinăm împreună şi pe dumné-luĭ biv Vel Banul Grigorie

www.dacoromanica.ro

Brâncoveanu i pe dumné-luĭ Vel Vornicul Const. Bălăceanu. —1814 August 23.

(Cod. LXXIX, fila 232.)

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Actul acesta al boerimeĭ urmăresce, ḑicem, douĕ scopurĭ: pe de-o parte boerimea îşĭ apără averile prin înfiinţarea Epitropieĭ evgheniţilor, pe de altă parte împedică pe ceĭ ne-boerĭ de a purta haine ca şi boerimea. . . . .

Pe când Enache Vărărescu, cu puţinĭ anĭ maĭ înainte:

. . . . . şedea 'n pórtă la Dudescu
cu antereŭ de atlas,
móre dómna de necaz!

Adecă pe când boeriĭ din protipendadă îşĭ permit de a rivalizà în lux cu Domnia, neguţătorimeĭ şi celor de trepte maĭ de jos, Divanul cere ca Ioan Caragea să nu le permiţá a se întrece cu boerimea în lux, în port, în butce.

Cartea deschisă din 1 Septembre 1814 adusă la pagina 576 este consecinţa anaforaleĭ de la 15 August 1814.

Epitropia evgheniţilor nu are de a protege numaĭ pe feciorii de boerĭ nevrîsnicĭ în contra cămătarilor şi de a-ĭ împedicà să-şĭ risipéscă averile. Acéstă instituţiune a pus de multe orĭ sub interdicţiune boerĭ în vîrstă. Aşà bună óră la Iulie 1816, aŭ pus sub tutela sa, cu decret domnesc de la Ión Caragea, pe vĕtaful de curte Costachi Alexandri. (1)

---

(1) *Iω Ión Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Preaosfinţia ta părinte Metropolite, iubitorule de Dumneḑeŭ sfinţia ta Episcópe şi ceĭ-lalţĭ dumné-vóstră boerilor sin epitropĭ aĭ sĕrmanilor evgheniţĭ, am luat Domnia Mea pliroforie, că vătaful Costache sin rĕposatul paharnic Alexandri, de la o vreme încóce, se află cam smintit de minte şi póte dintr'acésta să i se pricinuiască şi caseĭ séle dărăpănare neavênd cine să îngrijéscă atât de ele, cât şi de casa şi maĭ vîrtos fiind dator pe la uniĭ, alţiĭ carĭ prin jalbă către Domnia Mea îşĭ cer dreptul lor, de aceea poruncim ca după datoria acesteĭ epitropiĭ să intraţĭ în cercetarea stăriĭ luĭ şi a caseĭ sale şi să se însarcineze epitropia cu îngrijirea cea cuviinciósă asupra numituluĭ şi a caseĭ sale, ca şi casa să nu i se dărapene şi creditorilor luĭ să li se plătéscă dreptul ce vor fi avênd a luà. Tolco pisah gpd. 1816 Iulie 31.

(Cod. LXXIV, fila 261.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

In 16 Fevruarie 1815, Epitropia evgheniţilor amintesce din noŭ neguţătorilor, că nu li e slobod să deà banĭ cu împrumut şi nicĭ să vînḑă marfă la feciorii de boerĭ şi de altă parte pune sub interdicţiune pe Dumitrache Hrisoscoleŭ, care venind în vîrstă de a-şĭ administrà averea, Epitropia îl vede cu totul risipitor şi prăpăditor caseĭ.(1)

Acéstă carte deschisă séŭ circulară către neguţătorĭ a fost motivată de o anafora, adecă raport, a epitropilor specialĭ, ce la mórtea sa lăsase mama luĭ Dumitru Hrisoscoleŭ, în persóna episcopuluĭ de Buzĕŭ Constandie şi a vistieruluĭ Constantin Filipescu.

Epitropiĭ aceştia cer interḑicerea luĭ Hrisoscoleŭ, pentru că-l vĕd *urmând unora din tineriĭ vĕcului acestuia* (2) şi risipindu-şĭ averea.

---

(1) *Pitac către starostea de neguţătorĭ pentru a nu împrumutà nimenĭ pe Dumitrache Hrisoscoleŭ şi pe alţĭ feciorĭ de boerĭ.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie.— Staroste de neguţătorĭ încă din anul trecut prin hotărîre obştéscă s'aŭ dat nizam pentru feciorii de boerĭ, carĭ sunt în vîrsta tinereţelor risipitorĭ şi prăpăditorĭ caselor părintescĭ, ca să nu-ĭ împrumute nimenĭ cu banĭ, séŭ să le deà lucrurĭ séŭ marfă pe datorie şi s'aŭ şi publicarisit acésta că, cine împotrivă le va da, să scie că va perde, iar pentru neapĕrată trebuinţă ce li se va întêmplà de cheltuială, s'aŭ orînduit epitropĭ obştescĭ, ca prin scirea acelor epitropĭ să împrumute cât le va fi trebuinţa; acum iubitorul de Dumneḑeŭ sfinţia sa episcopul Buzĕŭ şi dumné-luĭ Banul Const. Filipescu aŭ făcut Domnieĭ Mele arĕtare prin anafora, cum că rĕposata Clucereasa Maria Hrisoscoloaĭca i-aŭ însărcinat a fi epitropĭ, precum şi prin poruncă domnéscă aŭ fost orînduiţĭ şi aŭ şi avut chivernisirea caseĭ până la o vreme, apoĭ luând Dumitrache Hrisoscoleŭ casa în stăpînire-şĭ, îl vede cu totul risipitor şi prăpăditor caseĭ. De aceea, despre o parte s'aŭ pus în orînduială nizamul Epitropieĭ aceĭ case, iar despre alta îţĭ poruncim, ca să publicarisescĭ către toţĭ neguţătoriĭ, de a nu maĭ împrumutà pre numitul Dumitrache în nicĭ un fel de chip, că cel ce va face urmare împotrivă, să scie că îşĭ va perde baniĭ împrumutăriĭ ce-ĭ va da acestuia şi altora asemenea luĭ. Tolco pisah gpd.—1815 Februar 16.

Asemenea treĭ note s'aŭ maĭ făcut către consulaturĭ.

(*Cod. LXXIV, fila 174 v.*) Vel Logofĕt.

(2) Eacă acéstă anafora:

Prea Inălţate Dómne,

Arĕtăm Mărieĭ Tale, că rêposata clucerésa Hrisoscolóica, la sfîrşitul vieţeĭ sale, prin graiŭ ne-aŭ însărcinat a fi epitropĭ asupra caseĭ dumné-sale, şi după mórtea-ĭ am fost orînduiţĭ cu în scris porunca Mărieĭ Sale domnuluĭ Constantin Vodă Ipsilant, fiind Domn al ţĕreĭ

www.dacoromanica.ro

‹Tinerii véculuĭ acestuia ! Cum séméně de bine aceşta-l-alţĭ tinerĭ din secolul nostru cu ceĭ din timpul luĭ Caragea!

---

pe acea vreme, spre a chivernisì casa, şi aşa am avut acéstă îngrijire a epitropieĭ până la o vreme, apoĭ Dumitrache fiul dumneeĭ luând casa în stăpânire şi chivernisélă, auḑim şi îl vedem cu totul risipitor *(urmând unora din tinerii véculuĭ acestuia* pentru că anţerţ aŭ vîndut o moşie ce se numesce Măicănescii, ce este aicĭ aprópe, estimp aŭ vîndut casele ce le-aŭ avut aicĭ în Bucurescĭ, şi acum auḑirăm că ămblă a vinde şi munţiĭ. Noĭ după datorie facem cunoscut Mărieĭ Tale rugându-ne, ca să bine voescĭ Măria Ta, ca pe de-o parte prin luminată poruncă iarăşĭ să se dea casa sa cea părintéscă sub epitropia unuĭ ipochimen, şi pe de alta, după obştésca hotărîre, să se porunceścă neguţătorilor a nu-l maĭ înprumuta cu nicĭ un chip, căcĭ orĭcarele ar voi a-l maĭ înprumuta de acum înainte, împotriva luminateĭ poruncĭ urmând, îşĭ va perde baniĭ, pentru că de-a maĭ rĕmânea casa tot sub a sa rea iconomie, negreşit va rĕmânea la cea maĭ próstă stare, orĭ maĭ bine să ḑicem că se va stinge cu totul, şi rĕmâne la luminată poruncă şi bună voinţa Mărieĭ Tale.— 1814 Decembrie 7.

Constandie episcop Buzĕŭ, Constantin Filipescu Vistier.

Eată rezoluţiunea dată de Domnitor:

Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Prea sfinţia ta părinte metropolite, iubitorule de Dumneḑeŭ episcope i dumné-vóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, ce prin domnésca nóstră hotărîre sunteţĭ orînduiţĭ epitropĭ asupra sĕrmanilor evgheniţĭ, veţĭ vedé arĕtarea ce ne fac printr'acéstă anafora sfinţia sa iubitorul de Dumneḑeŭ episcopul al Buzĕuluĭ, i dumnéluĭ biv Vel Vistierul Constantin Filipescu, după care fiindu-le şi cererea cu cale şi cuviinciósă, primită este Domnieĭ Mele şi poruncim, ca pentru acest Dumitrache fiul rĕposateĭ cluceresei Hrisoscolóeĭ, să aveţĭ asemenea îngrijire cu urmare întocmaĭ precum în maĭ sus ḑisa domnésca nóstră hotărîre se cuprinde, ca nisce obştescĭ epitropĭ ce sunteţĭ orînduiţĭ, fiind însă că sfinţia sa episcopul şi dumné-luĭ biv Vel Vistierul Filipescu aŭ fost orînduiţĭ epitropĭ asupra acesteĭ case precum maĭ jos se areată şi aŭ şi maĭ întrégă sciinţă şi pliroforie de starea eĭ, de aceea la orĭ câte veţĭ chibzui pentru economia acesteĭ case, să vĕ sfătuiţĭ împreună şi cu sfinţia sa şi cu dumné-luĭ numitul boer, iar pe de altă parte, poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să se facă porunca Domnieĭ Mele către starostea de neguţătorĭ, ca să publicarisésca cátre toţĭ neguţătoriĭ, de a nu maĭ împrumuta pe numitul Dumitrache în nicĭ un fel de chip, căcĭ cel ce va face urmare împotrivă, să scie că îşĭ va perde baniĭ împrumutaţĭ. — 1814 Decembre 14.

(Cod. LXXVIII, fila 156.)

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

Epitropia evgheniţilor a funcţionat maĭ mult timp şi şĭ-aŭ întins mereŭ dreptul de a protege *cinul* boeresc contra creditorilor, maĭ

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cu cale fiind anaforaoa acésta primită este Domnieĭ Mele, după care şi poruncim dumné-vóstră maĭ jos arĕtaţilor boerĭ, ca adunându-vĕ câte-şĭ treĭ la un loc, să faceţĭ urmare întocmaĭ, prin zapciŭ vătaf de visterie.—1815 Martie 11.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce s'aŭ dat la anaforaoa mea smerituluĭ episcop al Buzĕuluĭ şi al slugeĭ Mărieĭ Tale Vistierul Constantin Filipescu, am vĕḑut arĕtarea ce s'aŭ făcut Mărieĭ Tale, prin anafora pentru Dumitrache fiul rĕposateĭ cluceresei Marieĭ Hrisoscoleŭ, cum că este fórte risipitor, căcĭ maĭ anţerţ aŭ vîndut o moşie ce se numesce Măicănescĭĭ aprópe de Bucurescĭ, în anul trecut aŭ vîndut casele ce le avé aicĭ şi acum ămblă să vîndă şi munţiĭ şi de va maĭ fi casa părintéscă în mâna sa, póte să rĕmâe la cea maĭ próstă stare saŭ să se stingă cu totul; decĭ pentru ca să se întîmpine acéstă netrebnică urmare a numituluĭ Dumitrache, carele deşì este trecut peste vîrsta de 25 anĭ, dar mintea este tot de nevîrstnic, necunoscêndu-şĭ binele şi folosul sĕŭ, şi făcênd urmărĭ, carele sunt spre dărăpănarea i prăpădenia sa; de aceea noĭ slugile Mărieĭ Tale, obştescĭĭ epitropĭ chibzuindu-ne împreună cu mine smerit episcop i cu mine sluga Mărieĭ Tale Vistierul Filipescu, ce am fost maĭ înainte epitropĭ acestuĭ copil, am găsit cu cale, ca cu luminat pitacul Mărieĭ Tale, să se orînduiască dumné-luĭ paharnicul Manolache Hrisoscoleŭ şi dumné-luĭ Costache Hrisoscoleŭ, fiind rude de aprópe şi ómenĭ înţelepţĭ, însă unul unchiŭ, frate cu taică-sĕŭ şi altul vĕr primar, ca adunându-se la un loc şi aducênd faţă pe Dumitrache Hrisoscoleŭ, să vaḑă catagrafia ce s'aŭ făcut după mórtea rĕposateĭ mume-seĭ de tótă starea caseĭ, să ceară şi luĭ Dumitrache ca să-şĭ dea séma ce venit aŭ luat de la casă de când este în zaptul sĕŭ, pentru ce pas şi trebuinţă mare aŭ vîndut moşia şi casele şi baniĭ pe ce i-aŭ cheltuit? cum şi câţĭ banĭ se află dator acum, la cine anume? să arete înscris sub iscălitura sa, şi pentru ce sfîrşit aŭ făcut acea datorie, şi acum ce venit póte să aducă pe an casa sa ce aŭ maĭ rĕmas? chibzuind dumné-lor cu ce mijloc s'ar puté plătì acea datorie? ca să nu se înstrăineze cu vînḑare din acareturile caseĭ ce maĭ sunt; şi din tóte pe larg să ne arĕte în scris şi vom arĕtă şi noĭ Mărieĭ Tale prin anafora la ce orînduială se cuvine a se pune acéstă casă, la care să se orînduiască zapciĭ de aĭ Divanuluĭ spre a strînge pe numiţiĭ doĭ boerĭ la un loc şi a duce şi pe Dumitrache acolo

www.dacoromanica.ro

adesea cu pagnba nu numaĭ a cămătarilor, dar şi a neguţătorilor cinstiţĭ. Grigorie Brâncoveanu boer recunoscut de o onestitate perfectă, vĕḑênd

---

la cercetare, ca să-şĭ dea séma după cum ḑicem maĭ sus; iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta, rînduindu-se cu ceĭ maĭ sus ḑişĭ boerĭ şi dumnélui Vel Logofĕtul Grădişteanu, fiind rudă.—1815 Mart 4.

Metropolit, Constandie Buzĕŭ, Constantin Filipescu Vel Vistier, Grigorie Brâncoveanu, Const. Bălăceanu.

(Cod. LXXXIV, pag. 23.)

Tot ca să ajute o casă boerésca sunt următórele acte:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlachiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele rugăciunea dumné-lor boerilor epitropĭ ce ne fac printr'acéstă anafora, pentru scăpătăciunea şi réua datorie întru care se află cufundată acéstă casă, hotărîm, ca din talerĭ 15 530 ce se arată maĭ jos că face havaetul stărostieĭ de neguţătorĭ şi al cutieĭ milosteniilor a lua din telalâc, să dea casa răposatuluĭ paharnicul Răducan Herăscu numaĭ talerĭ 6.000, din care aceştia să ia talerĭ 3.000 cutia milosteniilor şi talerĭ 3.000 starostea de neguţătorĭ.—1815 Maiŭ 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, că casa răposatuluĭ paharniculuĭ Răducanul Herăscul fiind cufundată sub grele datoriĭ şi după datoria nóstră ca nisce obştescĭ epitropĭ rînduiţĭ în locul Înălţimeĭ Tale asupra sărmanilor evgheniştĭ, avênd îngrijire spre a nu se stinge cu totul îngreuindu-se din vreme în vreme cu dobânḑile, după arĕtarea ce am făcut Înălţimeĭ Tale, din douĕ moşiĭ ce are casa, una adecă Bragadirul s'aŭ vêndut cu mezat eşind la preţ de talerĭ 155.300, însă acest preţ aŭ eşit căcĭ am dat cuvênt muşteriilor cum că cel ce o va cumpĕrà nu are a da avaetul stărostieĭ şi al cutieĭ de milostenie, care avaet coprinde talerĭ 15.530, şi când va rĕmânea a'ĭ rĕspunde casa îĭ vine cu mare greutate după ticăloşia întru care se află, fiind-că deosebit de acéstă moşie s'aŭ maĭ vêndut douĕ viĭ i nisce prăvăliĭ care de la aceste fiind sume maĭ micĭ nu am supĕrat pe Măria Ta. Decĭ după nemărginita milostivirea Mărieĭ Tale şi părintésca dragoste ce aĭ arĕtat şi arĕţĭ cu durere asupra acestor case scăpătate, facem plecată rugăciune ca să se uşureze acéstă plată a se da dintrênsa o a treia parte din care să se împărtăşască atât starostea de neguţătorĭ cât şi cutia de milostenie, spre a se ajutora ticălósa casă la plata datoriilor şi a nu fi silită, ca să maĭ facă dezghinare şi din cealaltă moşie în care rézimă tótă nădejdea chiverniseleĭ clironomuluĭ şi a maiceĭ dumné-sale, care acest ajutor hotărîndu-se şi cu întărirea

www.dacoromanica.ro

nedreptatea ce se făceà negutătorilor prin mĕsurile luate de Epitropia evgheniţilor, demisionéză de la acéstă epitropie în 15 Aprilie 1815, şi este înlocuit prin marele Logofĕt de Obiceiurĭ Fotache Ştirbeiŭ. (1)

Intre mĕsurile excepţionale şi *arbritare* luate de Epitropia evgheniţilor a fost şi următórea: Vestitul boer Constantin Dudescu petrecea în 1814, la Viena, unde cu titlul de conte, risipià averea sa. Dejà în 1813, creditoriĭ, mulţĭ la numĕr, urmăriaŭ în ţĕră averea lucsosuluĭ boier.

Surorile Logofĕtuluĭ Constantin Dudescu daŭ jalbă luĭ vodă, cerĕnd ca din periusia, adecă clironomia luĭ Dudescu, să li se facă parte. Domnitorul trimite jalba în cercetarea veliţilor boerĭ, iar aceştia propun, că din clironomia boeruluĭ cheltuitor, negreşit cu paguba creditorilor, să se retragă câte 100,000 de leĭ de fie-care din cele douĕ fete «pentru zestrea lor . . . «după starea familieĭ acestor copile».

Mărieĭ Tate se săvîrşesce chipul şi sfîrşitul milosteniei pentru care este întocmită şi cutia milosteniei.

Grigorie Brâncovénu, Constantin Bălăcénu Vel Vornic, Fotache Ştirbeiŭ Vel Vornic.—1815 Aprilie 25.

(Cod. LXXXIV, pag. 147.)

(1) Cod. LXXIV, fila 193.

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Bane Grigorie Brâncoveanu, măcar că destoinicia şi caracterul dumnétale nu ne-ar fi slobodit a ridicà acéstă îngrijire de asupra dumné-tale, dar fiind-că şi înşine Domnia Mea cunóscem, că în adevĕr te afli insărcinat cu destule epistasiĭ şi îngrijirĭ, carĭ tóte acestea cer necontenită silinţă şi privighere, ca să se pótă îndeplini în vreme şi după cuviinţă, primim rugăciunea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, şi iată ridicăm de asupra dumné-tale sarcina Epitropieĭ sĕrmanilor evgheniţĭ, la care eraĭ până acum orînduit.—1816 Martie 24.

(Cod. LXXXIV, fila 57.)

Vel Logofĕt.

(Peceteą gpd.)

www.dacoromanica.ro

Ión Caragea în hotărîrea, ce pune pe anafora, ridică cifra acésta până la 200,000 de taleri de fie-care fată.

Sic volo, sic jubeo. (1)

In 1813 nu se liquidară datoriile boeruluĭ Const. C. Dudescu. In 1814 el este, repeţim, la Viena. De acolo trămite plenipotenţă întărită de «privileghiatul împĕrătesc notar şi de către *împĕrătésca canţelarie ruséscă ot Viena* pe numele luĭ Ioan Scufa, cunoscut întreprindĕtoriŭ de «*iraturĭ*» ale ţĕreĭ, ca acesta să-ĭ vîndă acareturile seale: moşiĭ, viĭ, ţiganĭ, casele cu grădină etc. şi să-ĭ plătéscă datoriile. Scufa cere voïe luĭ Ioan Caragia să-şĭ îndeplinéscă mandatul acesta. Domnitorul trimite cererea luĭ Scufa în chibzuirea veliţilor boerĭ. Aceştia propun să se dea

(1) Iată aceste acte:

Prea Inălţate Dómne,

Ascultând luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă anafora a nóstră, arĕtăm Inălţimeĭ tale, că după starea familieĭ acestor copile a dumné-luĭ biv Vel Logofĕtuluĭ Dudescu a se deosebì de la periusia dumné-luĭ pentru zestrea copilelor cel puţin de copilă câte talerĭ 100,000, iar cea deplină chibzuire rĕmâne la Măria Ta. semnaţĭ: Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic.—1813 Iulie 13.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

După cererea ce aŭ făcut dumné-lor surorile Logofĕtuluĭ Const. Dudescu prin acéstă alăturată jalbă; după acéstă din dos anafora a dumné-lor veliţilor boerì şi după datoria ce are stăpînirea de a îngrijì cu iubire de ómenĭ pentru acest fel de copiĭ, maĭ vîrtos parte femeiască, fiind-că să nu rĕmâe isterisiţĭ de împărtăşirea, ce li se cuvine de a avé din periusia părintéscă, pentru a lor chivernisélă şi măritiş, primim Domnia Mea arĕtarea ce ne fac dumné-lor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă de al doilea anafora şi orînduim epitropĭ şi purtătorĭ de grijă a acostor fete pre iubitorul de Dumnedeŭ sfinţia sa părintele episcopul Argeş şi pe dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ Domnieĭ Mele: Vel Banul Radu Golescu, i biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu şi poruncim staroste de negutătorĭ, ca din vîndarea periuseĭ dumné-luĭ Logofĕtuluĭ Dudescu, să poprescì talerĭ 200,000 adecă câte talerĭ 100,000 pentru fie-care fată, care banì să se deà la orînduiţiĭ epitropĭ, ca să-ĭ iconomiséscă precum vor găsì cu cale pentru folosul fetelor până vor venì în vîrsta măritişuluĭ, de a se înzestrà.—1813 Iulie 20.

(Cod. LXXVI, fila 558.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

voia cerută de Scufa, cu acésta însă, ca să se opréscă din baniĭ prinşĭ la vînḑare, ceĭ câte 200.000 talerĭ aĭ fie-căreia din cele douĕ surorĭ. (1)

Epitropia Evgheniţilor pare că nu este destul de puternică ca să puo stavilă risipeĭ averilor. In adevĕr, cum maĭ sus vĕḑurăm, Diva-

(1) Eacă actele relative:

Prea Inălţate Dómne,

Cu acéstă luminată porunca Mărieĭ Tale venind înaintea nóstră jăluitorul Ioan Scufa, ne arĕtă cartea de la 9 ale trecutuluĭ Octombre iscălită de dumné-luĭ *Conte* Constantin Dudescu şi întărită şi de împĕrătescul pivileghiatul notariŭ i de împĕrătésca canţelarie ruséscă ot Viena, prin care orînduesce dumné-luĭ numitul *Conte* pe jăluitorul Scufa epitrop, cu putere pe deplin, ca să vînḑă prin mezat tóte acareturile séle, ce are aicĭ în ţéră adecă: moşiĭ, viĭ, ţiganĭ şi altele, şi să-ĭ plătéscă datoriile ce este dator pe la uniĭ alţiĭ şi numaĭ pentru moşia Dudescĭ să'l însciinţeze de preţul cel dupĕ urmă, ca să-ĭ dea deosebită voĭe a o haraciladisì, iar cele-l-alte lucrurĭ să fie volnic a le vinde cu preţul ce va eşì la mezat, între carĭ lucrurĭ fiind şi casa dumné-luĭ cu grădina eĭ, urméză după cuprinderea maĭ sus numiteĭ cărţĭ de epitropie a se da luminată porunca Mărieĭ tale către starostea de neguţătorĭ, ca să strige la mezat şi cu preţul ce se va mulţămì Scufa epitropul să se vînḑă, şi baniĭ să se dea la mâna sa, ca să urmeze cu dînşiĭ dupĕ cartea de epitropie; însă din vînḑarea tuturor acareturilor d-luĭ Constantin Dudescul să se scóţă câte talerĭ 200,000 pentru înzestrarea fiicelor dumné-luĭ, după hotărîrea ce este făcută de Măria Ta.

Radu Golescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic.

Asemenea douĕ anaforale cu întăririĭ s'aŭ făcut a se vinde la mezat şi via ot Sêrbenĭ sud Saac, dimpreună cu acel loc din potriva eĭ i ţiganiĭ de vatră ce se află la Dudescĭ i la Vitan şi aicĭ în Bucurescĭ, mai mult de 12 sălaşe.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie.

Dupĕ pliroforia ce ne daŭ dumné-lor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă anafora, poruncim, staroste de neguţătorĭ, să vinḑĭ prin mezat, după orînduială acéstă casă, împreună cu împrejurimea i grădina eĭ, urmându-se şi pentru baniĭ înzestrăreĭ fetelor întocmaĭ dupĕ porunca domnieĭ mele ce este dată la altă anafora de maĭ nainte a d-lor veliţilor boerĭ. — 1814 Ianuar 7.

(Cod. LXXVI, pag. 768).

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

nul, la 13 Februar 1815 adreséză, din noŭ, luĭ Ioan Caragia, o «*anafora*» adecă un raport, scris în l. gréică, prin care-ĭ cere stavilirea lucsuluĭ în casele boerescĭ, ba şi deobşte. Divanul cere de astă-dată, legĭ somtuare şi, negreşit, urmăresce şi acel scop, de a împedica clasele de jos să concureze cu boerimea în fast, în lucs.

Codul noŭ de legĭ.

Lucrarea cea maĭ importantă din Domnia luĭ Ioan Caragea, cu referinţă la justiţie, este *Codicele*, care e cunoscut cu numele acestuĭ Domnitor:

Eacă pitacul prin care, la 2 Octombre 1816, a fost constituită o comisiune cu însărcinarea de a întocmì un proiect de codice de *pravilă*.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Logofete al strĕinilor pricinĭ, *Atanasie Hristopolu*, şi dumné-ta biv Vel Clucere *Nistore*, sciută vĕ este dumné-vóstră râvna ce avem Domnia Mea şi trebuinţa ce este de a se întocmì aicĭ în pămîntul Domnesceĭ Nóstre ţĕrĭ, o pravilă coprinḑĕtóre desăvîrşit de tóte pricinile câte privesc la chinonia noroduluĭ, ca nicĭ judecătoriĭ să nu cerce discolie la hotărîrile ce aŭ a face, nicĭ ipotesiariĭ să nu cerce năpăstuirĭ la dreptul lor, din vre-o întunecare seaŭ nedesluşire a pravilelor, după care acéstă trebuinţă măcar că dumné-ta Vel Logofete al strĕinelor pricinĭ precum şi dumné-ta biv Vel Clucere Nistore, aţĭ făcut în scris câte o întocmire de pravilă, care s'aŭ vĕḑut şi de noĭ, dar pentru ca să se facă cu desăvîrşită întregime şi cu bună desluşire întru tóte, spre a se sci legiuit apoĭ prin Domnésca Nóstră întărire şi hotărîre, poruncim dumné-vóstră, ca orînduind într'adins un loc de adunare şi luând împreună cu dumné-vóstră, şi pe dumné-luĭ stolnicul Constantin i pe dumné-luĭ *stolnicul Ioniţă Bălăcénul*, să începeţĭ a vĕ şi aduna cu toţiĭ la locul cel orînduit şi puind înainte-vĕ aceste nouă de maĭ sus arĕtate ale dumné-vóstră întocmirĭ de pravilă, să urmaţĭ fără de contenire şi pregetare a găsì prin adunare şi din alte pravilĭ şi a chibzuì orĭ câte veţĭ socotì că sunt trebuincióse şi destoinice, spre a aduce acéstă nouă întomire întru întregime şi bună fiinţă, adăogênd adecă, câte vor fi lipsind şi scoţênd câte vor fi de prisos; după care acéstă a dumné-vóstră chibzuire şi întocmire în scădere seaŭ adăogire, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele rîndurĭ, rîndurĭ, practicalele ce

www.dacoromanica.ro

veţĭ face în scris, ca să le teorisim şi să le chibzuim şi înşine tóte până la sfîrşit. Cerem însă de la dumné-vóstră, cu deadinsul, ca să arĕtaţĭ tótă râvna şi silinţa spre a săvîrşì, fără câtu-şĭ de puţină zăbavă acest lucru obştieĭ folositor, care privesce şi spre a dumné-vóstră laudă. Tolco pisah gpd.—1816 Octombre 2.

(Cod. LXXIV, fila 272.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Din actul de sus se vede, că bărbaţiĭ însărcinaţĭ cu redacţiunea codiceluĭ aŭ fost: Atanasie Hristopolu, biv Vel Clucerul Nistor, ilustrul jurisconsult, Stoln. Constantin şi Stoln. Ioniţă Bălăcénul.

Acéstă comisiune are de a studia de aprópe proiectul de codice întocmit de Hristopolu şi de Nistor.

Până în Februarie anul următor 1817 lucrarea comisiuneĭ e gata. Atuncĭ Domnitorul convócă o Adunare obştéscă, din toţĭ boeriĭ halea şi mazîlĭ şi episcopiĭ, ca să cerceteze lucrarea comisiuneĭ, adunându-se în fie ce Marţĭ şi Sâmbătă.

Eacă actul de convocare din 15 Februarie 1817:

Pitac pentru a se strînge toţĭ boeriĭ halea şi mazîlì şi episcopiĭ la un loc, de a întocmì pravila cea nouă.

Iŭ Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Prea sfinţia ta părinte metropolite, iubitorilor de Dumnedeŭ episcopĭ şi dumné-vóstră cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele halea şi mazîlĭ, din rîvna ce avem de a se păzì întru tóte o bună cumpănire şi dreptate şi maĭ vêrtos asupra pricinilor de judecăţĭ (din a cărora hotărîrĭ este atârnată fericirea seaŭ ticăloşia fieş-căruia), îndemnaţĭ fiind Domnia Mea ca să întregim cât va fi prin putinţă aicĭ în pămêntul Domnesceĭ Nóstre ţĕrĭ, mijlocul cel povăţuitor la calea dreptăţeĭ, adecă pravila coprindĕtóre desăvêrşită şi cu întréga deslușire de tóte pricinile câte privesc la chinonia noroduluĭ, ca nicĭ judecătoriĭ să nu cerce discoliĭ la hotărîrile ce aŭ a face, nicĭ ipotesiariĭ la drepturile lor să nu sufere năpăstuirĭ din vre-o întunecare seaŭ nedeslușire a pravilelor; de aceea încă din anul trecut, prin Pitacul Domnieĭ Mele, am orînduit într'adins pe dumné-luĭ Vel Logofĕtul al strĕinilor pricinĭ Atanasie Hristopolu şi pe dumné-luĭ biv Vel Clucerul Nistor, boerĭ cu sciinţă şi praxis la ale pravilelor, de aŭ întocmit acéstă pravilă, ce vi se va arĕta de către dumné-luĭ Vel Logo-

www.dacoromanica.ro

fĕtul de Ţéra-de-sus, care şi de Domnia Mea s'aŭ teorisit, s'aŭ chibzuit după cuviinţă cu deamănuntul şi s'aŭ întocmit tótă coprinderea eĭ cu cea maĭ cuviinciósă orînduială şi întrégă fiinţă a dreptăţeĭ, dar pentru ca nu cumvaşĭ să fi rĕmas cevaşĭ nepomenit într'acéstă pravilnicéscă întocmire, dându-se uĭtăreĭ, orĭ de către noĭ, seaŭ de către întocmitoriĭ sĕĭ, iată prin acest Domnesc al Nostru Pitac orînduim pe prea sfinţia Vóstră şi pe dumné-vóstră şi cu deadinsul poruncim, ca pe tótă sĕptĕmâna adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc, Marţea şi Sâmbăta, fără câtuşĭ de puţină pregetare seaŭ prelungire, să urmaţĭ a o teorisì cu bună luare aminte şi adăogênd verĭ-ce veţĭ găsi lipsă şi de trebuinţă a se maĭ întocmi, prin bună şi cuviinciósă chibzuire, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele, prin obştéscă anafora, ca chibzuindu-se şi de către Noĭ acele adăogirĭ, să dăm apoĭ cuviinciósa întărire şi hotărîre, spre cea desăvêrşită legiuire a aceştiĭ pravilnicescĭ întocmire, fără de întărdiere, ca să o trimitem de a se şi tipărì. Tolco pisah gpd. — 1817 Febriarie 15.

(Cod. LXXXVII, fila 15 v.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

In 16 Aprilie 1817 Domnitorul scrie din noŭ să se grăbéscă lucrarea, prin un Pitac către toţĭ boeriĭ halea şi mazîlĭ: a da sfîrşit toerieĭ Pravileĭ.»

Se adreséză spre acésta către: prea sfinţia ta părinte metropolite, iubitorilor de Dumnedeŭ sfinţia vóstră episcopilor şi dumné-vóstră cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele halea şi mazîlĭ:

Dumné-luĭ Vel Banul Radu Golescu.
» biv Vel Banul Grigorie Brâncovénu, epistatul Spătărieĭ.
Constantin Creţulescu.
Grigorie Ghica.
» Isaac Ralet.
Vel Vistier Barbu Văcărescu.
Vornic Istrate Creţulescu.
biv Vel Vornic Constantin Bălăcénu.
Vel Logofĕt Mihalache Manu.
Vornic Grigorie Bălénu.
biv Vel Vornic Constantin Samurcaş.
» Iordache Slătinénu.
» Teodorache Văcărescu.

www.dacoromanica.ro

Dumné-luĭ biv Vel Vornic Constantin Caliarh.
» Logofĕt Constantin Dudescu.
» » Vornic Dumitrache Racoviţă.
» » Logofĕt Mihalache Racoviţă.
» Logofĕt Ştefan Belu.
» » Vornic Petrache Ritoridis.
» » Logofĕt Constantin Filipescu.
» » » Scarlat Grădişténu.
» » » Ioan Ştirbeiŭ.
» » » » Nicolae Golescu.
» » » » Iordache Golescu.
Vel Logofĕt Alexandru Filipescu.
» biv Vel Logofĕt Fotache Ştirbeiŭ.
» » » » Toma Creţulescu.
» Spătarul Nicolescu.
Hatman Grigorie Ralea.
» Vistierul Ioan Moscu.
» » Grigorie Romanitis.
» Vornic Pană Costescu.
» » Dumitrache Hrisoscoleŭ.
» Vel Logofĕt Atanasie Hristopulo.
biv Vel Agă Costache Rasti.
Clucerul Nistor.

Acest apel nominal al acestuĭ «*sfat de obşte*». Eată cum este imprimat în josul anaforaleĭ séle, propunênd, la 9 Iunie 1818, tipărirea codiceluĭ: al Ungro-Vlachieĭ Nectarie, Iosif Argeş, Constandie Buzĕŭ, Radu Golescu Vel Ban, Grigorie Brâncovénul biv Vel Ban, Constantin Creţulescu biv Vel Ban, Grigorie Ghica biv Vel Ban, Barbu Văcărescu biv Vel Dvornic, Dumitraşco Racoviţă biv Vel Dvornic, Istrate Creţulescu biv Vel Dvornic, Constantin Bălăcénu Vel Logofĕt, Mihalache Manu biv Vel Logofĕt, Grigorie Filipescu biv Vel Dvornic, Grigorie Bălénu biv Vel Dvornic, Iordache Slătinénu Vel Dvornic, Constantin Caliarh biv Vel Dvornic, Constantin Dudescu Vel Dvornic, Dumitraşco Racoviţă biv Vel Dvornic, Constantin Filipescu biv Vel Logofĕt, Mihalache Racoviţă biv Vel Logofĕt, Ioan Ştirbeiŭ Vel Dvornic, Petrache Ritoridis biv Vel Dvornic, Constantin Filipescu Vel Logofĕt, Iordache Golescu biv Vel Logofĕt, Alexandru Filipescu biv Vel Logofĕt, Alexandru Ghica Vel Logofĕt, Atanasie Hristopulo biv Vel Logofĕt, Nicolae Văcărescu Vel Logofĕt, Grigorie Ralea Vel Logofĕt,

www.dacoromanica.ro

Constantin Golescu Vel Hatman, Grigorie Romanitis biv Vel Vistier, Pană Costescu biv Vel Dvornic, Mihalache Cornescu Vel Dvornic şi Costache Rasti biv Vel Agă.

Adunarea convocată cercetéză proectatul codice.

Acì o întrebare care s'a agitat de multe orĭ în faţa trebunalelor nóstre: Când a fost promulgat codicele Caragea?

Din pitacul domnesc tipărit în fruntea codiceluĭ românesc ar urma să ḑicem, că încă în 1817 a fost promulgat acest codice.

Adevĕrat că lucrarea este aprópe terminată în Aprilie 1817, din următorul pitac se vede însă că Adunarea maĭ are încă de a desbate asupra proiectuluĭ.

«Fiind-că de la dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus am luat Domnia Mea pliroforie, că teoria pravilelor s'aŭ săvîrşit, rĕmâind a se maĭ face chibzuire la vre-o câte-va însemnărĭ de adaosurĭ, ce osebit aţĭ maĭ făcut prea sfinţia vóstră şi dumné-vóstră, şi fiind-că în porunca Domnieĭ Mele, ce este dată prin Pitac de maĭ înainte, se coprinde. ca cât maĭ în grabă să se dea sfîrşit teorieĭ pravilelor, ca unuĭ lucru folositor obştieĭ, şi împotrivă vedem, că s'aŭ făcut prea multă întârḑiere până acum, de aceea poruncim, ca negreşit să începeţĭ a vĕ aduna cu toţiĭ Marţea seaŭ Sâmbăta, la douĕ césurĭ din ḑi, la Domnésca Nóstră curte şi puind tótă silinţa, fără maĭ multă zăbavă, să daţĭ sfîrşit şi chibzuireĭ ce este să maĭ faceţĭ asupra acelor însemnărĭ de adaosurĭ, căcĭ îndestulă vreme este de când se prelungesce. Tolco pisah gpd.—1817 Aprilie 16.

(Cod. LXXXVII, fila 21.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

La conclusiunea că încă în 1817 lucrarea fu gata şi codul promulgat staŭ împotrivă diverse acte.

Maĭ întâiŭ Adunarea convocată pentru cercetarea codiceluĭ nu presintă anaforaoa lucrăriĭ sale decât în 9 Iunie 1818. Acéstă anaforà este cea următóre, publicată la finea codiceluĭ imprimat.

Pitac la dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus, ca obştésca anafora cea pentru pravilĭ, în pravilele ce s'aŭ întocmit.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus, fiind-că pentru pravilile ce prin sfat de obşte al pă-

www.dacoromanica.ro

rinţilor arhiereĭ şi al dumné-lor boerilor s'aŭ întocmit de Domnia Mea, ni s'aŭ făcut rugăciune prin obştéscă anafora a preaosfinţiţilor şi a dumné-lor, de la 9 ale acesteĭ lunĭ, ca să se tipăréscă; de aceea poruncim dumné-tale, ca tipărindu-se trupurile pravilelor ce sunt scrise în limba românéscă să se trécă la sfîrşitul fie-căruia trup în parte şi maĭ sus arĕtata obştésca anafora din cuvînt în cuvînt împreună cu tóte iscăliturile ce se vĕd într'însa, apoĭ să se dea maĭ sus numita anafora la sfînta Metropolie, ca să steà acolo în păstrare dimpreună şi cu acest domnesc al nostru pitac, tolco pisah gpd.—1818 Iunie 22.

(*Cod. LXXXVII, pag. 78.*)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Nu puteà fi promulgat codicele în 1817 pentru că el fu imprimat numaĭ în 1818, la tipografia de la Cişmeaoa Mavrogheni. (1)

Numaĭ la 28 Iunie, acelaş an, marele Logofĕt C. Bălăceanu dă exemplarul pregătit de tipar şi ḑice că, «am protocolit tóte aceste pravilĭ după isvódele ce prin sfat de obşte s'aŭ alcătuit şi găsindu-le întocmaĭ aşeḑate din cuvînt în cuvînt şi fără câtuşĭ de puţină schimbare, le-am adeverit şi însumĭ cu iscălitura în tóte foile, precum se vede în dos, punêndu-se şi luminată pecetea Mărieĭ Sale la fie-care fóie.—1818 Iunie 28.»

După acest exemplar protocolit de marele Logofĕt se face tipărirea. Acésta nu e gata decât în August 1818.

---

(1) *Iacă titlul condiceĭ luĭ Caragea.*

Леꙋиꙋрѥ а прѣ ѧнѣлцатꙋлꙋи шѝ прѣ православникꙋлꙋи Домн шѝ облѧдꙋиторю а тоатѣ Оꙋгровлахїѧ Іѡ Іѡан Геѡргїе Карацѣ ВВ.

Cu tóte cheltuelile d-luĭ Constantin Caracaş doftor şi d-luĭ Răducanul Clincénu Biv Vel Stolnic şi d-luĭ Dumitru Toplicénul Biv Vel Sluger.

Tipărită în privileghiata tipografie a dumné-lor, ot Cişmeaua reposatuluĭ întru fericire Domn Mavrogheni, din Bucurescĭ, 1818.

Apoĭ urméză legea.

La urma volumluĭ este anaforaoa obştéscă a părinţilor arhiereĭ şi a dumné-lor veliţiĭ boerĭ din 9 Iunie 1818.

In prefaţă cetim: «Ţara Românéscă avênd din vechime canóne pentru cele în partea dreptăţeĭ ale locuitorilor sĕĭ, ale séle nescrise şi nedesluşite obiceiurĭ şi ale condiceĭ séle puţine şi aŭ desăvîrşit pravile în scris.... De aceea era siliţĭ a năzui la pravilele Impĕrătescĭ ale Romanilor şi a se slujì cu tóte aceste pravile fără deosebire; aşa dar uluindu-se cu treĭ tocmirĭ de pravile adecă a obiceiurilor, a condiceĭ şi a Romanilor, urmà a nu avea nicĭ o pravilă.

www.dacoromanica.ro

La 9 August 1818 pentru 1 Sept. 1818, Caragea VV. promulgă noul seŭ codice de lege, prin următorul sĕŭ pitac rĕmas inedit până la aflarea luĭ de noĭ, ca şi multe alte relative la domnia luĭ:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Prea sfinţia ta părinte Metropolite, iubitorilor de Dumneḑeŭ episcopĭ, şi dumné-vóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele halea şi mazilĭ, precum din începutul domnesceĭ nóstre oblăduirĭ, ce din dumneḑeeasca pronie ni s'aŭ încredinţat asupra acesteĭ de Dumneḑeŭ păzită ţeară, n'-am contenit de apururea nu numaĭ de a cugetà, ci şi în faptă de a pune orĭ-ce am chibzuit că privesce şi în parte şi de obşte, spre buna petrecere şi fericire tuturor celor ce sunt sub a nóstră oblăduire. Aşijderea ne-am silit după cuviinţă din tótă vîrtutea (precum este sciut tuturor de obşte), ca şi la pricinele de judecăţĭ să se păzéscă dreptatea întru a sa întregime, vĕnându-se şi deslu-şindu-se fără de părtinire cea adevĕrată fiinţă a fieş-căreia pricinĭ, din învăluirea a orĭ-ce fel de întêmplare ce ar puteà ca să acopere adevĕrul şi dreptatea, ca una ce numaĭ printr'a sa neschimbată şi neschimonosită fiinţă se póte păzì datoria buneĭ cuviinţe a fieş-căruia către altul, din care se alcătuesce întru norod o fericită chinonie şi petrecere, acéstă dar obştieĭ dorită şi folositóre alcătuire, maĭ cu adaos dorind-o Domnia Mea, după a oblăduiriĭ datorie, am întocmit prin Sfat de obşte, (precum este sciut) cu destulă ostenélă, pravila ce este adunată din împĕrătescile pravilĭ i din pravilnicésca condică şi din obiceiurile pămîntuluĭ, ce s'aŭ urmat până acum, alcătuind-o şi deslușind-o după povăţuirea dreptuluĭ cuvînt şi cu bună orînduială, în cât aŭ fost prin putinţă, care pravilă s'aŭ şi dat în tipar, atât în limba românéscă, cât şi în limba grecéscă, şi fiind-că acéstă bună întocmire urméză după cuviinţă a se pune şi în lucrare, *de aceea hotărîm, ca de la ḑi întâiŭ a viitoruluĭ Septembre să se pue în lucrare şi să începă tóte judecătoriile ţĕrcĭ* a judecà pricinele după acéstă pravilă, de ale căreia trupurĭ tipărite poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să se şi împarţă după însemnarea de maĭ jos arĕtată, însă astă una dată din cele grecescĭ, până vor sosì de la tipografia Rîmniculuĭ din sud Vîlcea şi cele românescĭ şi atuncĭ se vor împărţì şi dintr'acelea tot după acéstă însemnare. Iar pe de altă parte, să se facă acum şi domnescile nóstre publicaţiĭ, atât aicĭ în politie, cât şi prin tótă domnésca nóstră ţeară, după coprinderea de maĭ sus arĕtată, iar prototipa ale acesteĭ pravilĭ, adecă cele douĕ trupurĭ scrise de mână în limba gre-

www.dacoromanica.ro

céscă şi altul în limba românéscă, care sunt adeverite cu însăşĭ iscălitura şi pecetea Domnieĭ Mele, să se dea a stà în păstrare la sf. Metropolie. *Tolco pisah gpd.* 1818 August 9.

(Cod. LXXVII, fila 340 v.)

Vel Logofĕt. (1)

(Pecetea gpd.)

(1) Trupurĭ

4 la sf. Metropolie i la treĭ episcopiĭ.
1 la Divanul dumné-lor velitilor
1 la visterie.
5 la cincĭ departamenturĭ de aicĭ, însă de 7, de 8 şi Criminalion, spătăria şi agia.
1 la departamentul străinilor.
3 la Divanul Craioveĭ i departamentul de 4 şi Criminalion de acolo.
100 la sfînta Metropolie, ca să se afle.
17 la 17 judeţe.
132

Cărţĭ legate ce s'aŭ trimes cu pravilele pămîntuluĭ la tóte judeţele; s'aŭ trimis şi la Craiova, iar la episcopiĭ i la departamenturĭ şi la Metropolie s'aŭ trimes cu pitacele dumné-luĭ Vel Logofĕtul i cu copie după pitacul domnesc.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud ..... sănătate. Fiind-că din începutul domnesceĭ nóstre oblăduirĭ, ce din dumneḑeeasca pronie ni s'aŭ încredinţat, asupra acesteĭ de Dumneḑeŭ păzită ţeară, n'am contenit de apururea, nu numaĭ de a cugetà, ci şi în faptă de a pune orĭce am chibzuit că privesce în parte şi de obşte spre bună petrecere şi fericire tuturor celor ce sunt sub a nóstră oblăduire, aşijderea ne-am silit după cuviinţă din tótă virtutea (precum este sciut tuturor de obşte), ca şi la pricinele de judecăţĭ să se păzéscă dreptatea întru a sa întregime, vĕnându-se şi desluşindu-se fără de părtinire cea adevĕrată fiinţă a fie-căreia pricinĭ din învăluirea a orĭ-ce fel de întîmplare, ce ar puté ca să acopere dreptatea şi adevĕrul, ca una ce numaĭ printr'a sa neschimbată şi neschimonosită fiinţă se póte păzì datoria buneĭ cunoscinţe a fieş-căruia către altul, din care se alcătuesce între norod o feficită chinonie şi petrecere. Acéstă dar obştieĭ de folos şi dorită folositóre alcătuire maĭ cu adaos dorind-o Domnia Mea, după a oblăduireĭ datorie, am întocmit prin Sfat de obşte (precum este sciut) cu destulă ostenélă Pravila ce este adunată din împĕrătescile pravilì i din pravilnicésca condică şi obiceiurile pămîntuluĭ, ce s'aŭ urmat până acum, alcătuindu-o şi desluşind-o după povăţuirea dreptuluĭ cuvînt şi cu bună orînduială in cât aŭ fost prin putinţă, care pravilă s'aŭ şi dat în tipar atât în limba românéscă cât şi în limba grecéscă şi

www.dacoromanica.ro

Decĭ pe viitor se va sci de ceĭ interesaţĭ, că data de la care codicele Caragea s'a aplicat în ţéră, fu cea de 1 Septembre 1818. (1)

In vedere cu acéstă punere în vigóre a codiceluĭ, Caragea dispune, cu pitacul domnesc ce dăm în notă:

a) Impărţirea la locurile arĕtate în lista din notă a câte un exemplar din pravilă, «însă astăună dată din cele grecescĭ, până vor sosi *de la tipografia Rîmniculuĭ din sud Vâlcea* (2) şi cele românescĭ şi atuncĭ se vor împărţi şi dintr'acelea tot după acéstă însemnare.

b) «Să se facă acum şi domnescile nóstre publicaţiĭ, atât aicĭ în politie, cât şi prin tótă domnésca nóstră ţéră, după coprinderea de maĭ sus.»

c) «*Prototipa*» acesteĭ pravile, adecă cele douĕ scrise de mână în limba grecéscă şi altul în limba românéscă, carĭ sunt adeverite cu însăşĭ iscălitura şi pecetea Domnieĭ Mele, să se dea a sta în păstrare la sf. Metropolie. (3)

---

fiind-că acéstă bună întocmire urméză după cuviinţă a se pune şi în lucrare, de aceea hotărîm, ca de la ḑintâiŭ a viitoruluĭ Septembre să se pue în lucrare şi să încépă judecătoriile ţĕreĭ a judecà pricinele după acéstă pravilă a pămîntuluĭ, din ale căruia trupurĭ tipărite să se împarţă, însă astă una dată din cele grecescĭ, până vor sosì de la tipografia Rîmniculuĭ şi cele românescĭ; iată se trimite şi dumné-vóstră una, după care întocmaĭ să aveţĭ a fi următorĭ la pricinele de judecaţĭ ce veţĭ căutà de la ḑintîiŭ a viitoruluĭ Septembre, precum poruncim maĭ sus, care pravilă dându-se sub îngrijirea şi păstrarea condicaruluĭ judeţuluĭ, să nu fie volnicĭ, nicĭ ispravnicĭĭ, nicĭ judecătoriĭ, nicĭ alţiĭ nimenĭ a i-o luà de la mânĭ, ci unde va fi trebuinţă să se aducă do condicar şi iarăşĭ de către el să se ieà, şi condicarul dând adeverinţă de primire, să trimiteţĭ acea adeverinţă la logofeţia Divanuluĭ, a stà în păstrare; cum şi când se va întîmplà a se schimbà condicarul să se facă teslim la cel noŭ condicar, asemenea cu adeverinţă; de care să avem Domnia Mea însciinţare şi fiţĭ sănătoşĭ.—1818 August 12.

Iar la Divanul Craioveĭ, s'aŭ făcut cu acéstă deosebire adecă: ca la acele 5 judeţe i la departamenturĭ şi la episcopie să se împarţă de către dumné-luĭ Caimacamul.

(Cod. LXXXVII, fila 85 v.)

(1) On. d-l avocat Crătunescu a câştigat un frumos proces, cu documentul meŭ fixând data esactă a promulgăreĭ codului Caragea.

(2) Se pare că ediţiunea Codiceĭ dela tipografia ot Cişmeaoa luĭ Mavrogheni a fost pusă în lucrare numaĭ după ce se vĕḑu că ediţiunea dela Râmnic nu era posibilă.

(3) Eacă pitacul domnesc şi socotéla exemplarelor împărţite în ţéră, orĭ date în păstrarea metropolieĭ:

www.dacoromanica.ro

Nu este locul de a studia maĭ de aprópe noul codice, care pórtă numele luĭ Ioan Caragea. Operă a oligarchieĭ boerescĭ, ea a asigurat ţĕranuluĭ numaĭ atâta dreptate, cât cu ea nu se aducea ştirbire privilegiateĭ clase boerescĭ. Din capul loculuĭ, codicele stabilesce clasificaţiunea naţiuneĭ după *noroc*, iar nu după *drept*, în «*sloboḑĭ. robĭ şi sloboḑiţĭ*» (pag. 1). Femeeĭ, din capul loculuĭ, i se négă orĭ-ce părtăşie la interesele publice:

Numaĭ bărbaţiĭ se fac boerĭ, judecătorĭ şi ocîrmuitorĭ obstescĭ.
Numaĭ bărbaţiĭ se fac archiereĭ, preoţĭ şi diaconĭ.»

Femeile sunt depărtate de tóte cinurile politicesceĭ stăpînirĭ şi slujbe publice *(cap. a pag. 1.)*

Cu deosebire este a se inferà din acest noŭ codice unele disposiţiunĭ

---

trupurĭ

4 la sf. metropolie i la treĭ episcopiĭ.
1 la Divanul dumné-lor veliţilor boerĭ.
1 la Visterie.
5 la cincĭ departamenturĭ, însă de 7, de 8, de Criminalion. Spătărie şi Agie.
1 la Departamentul strĕinilor.
3 la Divanul Craioveĭ, la departamentul de 4 şi Criminalion de acolo.
17 la 17 judeţe.
100 la sf. metropolie.
132

1 pravilă grecéscă scrisă de mână şi întărită cu luminată pecetea şi iscălitura Mărieĭ sale prea Înălţatuluĭ nostru Domn.
1 pravilă grecéscă tipărită.
1 anaforà obştéscă prin care se rógă Mărieĭ sale a se tipărì pravila scrisă, în lét 1818 Iunie 9.
1 luminat pitac cu lét 1817 Iunie 22, poruncitor către dumné-luĭ Vel logofĕtul de Ţéra-de-sus, ca aceeaşí obştéscă anaforà să se tipăréscă la sfîrşitul pravileĭ cu tóte iscăliturile ce sunt în anaforà, împreună cu pitacul şi să se dea în păstrare la sf. metropolie.
Acéstă maĭ sus arĕtată după luminată poruncă s'aŭ primit în păstrare la sf. metropolie.
Ioan Laţcov Pitar.
80 adecă opt-ḑecĭ pravilĭ grecescĭ legate.
1 pravilă rumânéscă scrisă cu mâna şi pecetluită în tóte foile cu pecetea gpd.

Aceste maĭ sus arĕtate, după luminat pitac gpd. s'aŭ primit în păstrare la sf. metropolie împreună şi cu pitacul domnesca. — 1818 Noembre 29.

Ioan Laţcov.

www.dacoromanica.ro

de la cap. 6, unde se tratéză despre *clacă*. art. 1, ḑice tendenţios, că claca este o *tocmélă* între stăpânul moşieĭ şi ţĕranul, care *e primit* de stăpîn să şédă pe moşie. Cu asemenea disposiţiune ţeranul nu maĭ are drept la *pămînt*, ci numaĭ *suferit* de proprietarul adeverat.

Duşmănósă pentru ţĕran este şi disposiţiunea de la art. 2 care declară *nul* şi *neadmis* de lege acordul ce un proprietar de moşie maĭ omenos ar face de acum înainte cu ţĕraniĭ sĕĭ, reducêndu-le din cele 12 ḑile de clacă, cum s'aŭ redus pe la mănăstirĭ în domnia luĭ Mavrogheni şi de atuncĭ încóce. Noua legiuire are aerul de a nu încărcà maĭ mult pe ţĕran decum s'a stabilit *pontul* prin urbariul luĭ Mavrocordat, căcĭ art. 2 mânţine claca de 12 ḑile. Imediat însă, în alţĭ articolĭ, o adaogă sub diverse forme. Aşà la art. 4 maĭ încarcă pe ţĕran cu câte o ḑi de arătură, primăveara, séŭ tómna. Apoĭ ţĕranul va da un car cu lemne la Crăciun, cărându-l orĭ la moşia boeruluĭ, séŭ anume la un loc cu depărtarea de 6 césurĭ.

Prin art. 5 legea nouĕ transformă după bunul plac al moşierului, claca în banĭ, socotind ḑioa câte 1 leŭ.

Prin art. 10 se desproprietăresce ţĕranul de via luĭ, dacă n'o lucréză 4 anĭ.

Prin art. 11 şi 12 se menţine monopolul spirtóselor şi al băcănicĭ pe séma boeruluĭ moşier.

Art. 13 stabilesce monopolul morilor în favórea moşierilor.

Art. 14 ridică ţĕranuluĭ dreptul de a vînà pesce în Dunăre, dacă nu va da ḑeciuială proprietaruluĭ riveran. Numaĭ în gârlele ce trec pe moşie póte pescuì ţĕranul fără ḑeciuială.

In art. 16 se dispune, că ţĕranul care móre fără de moştenitorĭ este clironomisit, nu de stat, ci de stăpînul moşieĭ.

Dar apoĭ câte nu se ieà de la ţĕran, după glasuirea art. 16 –19! Din 20 vedre de vin ale ţĕranuluĭ, moşierul îĭ ieà una *domnéscă*. Din 10 clăĭ de grâŭ, orz, meiŭ, i se ieà una de moşier. Asemene din 10 clăĭ de fîn. Din tot pogonul de porumb, ţĕranul e dator să aducă 4 baniţe de porumb bătut iar 8 cocoloşĭ, cu baniţa de 22 oca! Şi în genere, va da ḑeciuială din tóte cele-l-alte producerĭ ale munceĭ luĭ, ne maĭ exceptând acum noua lege nicĭ produsele grădineĭ, orĭ a vieĭ ţĕranuluĭ. Ba ce e maĭ mult: tóte acestea ţĕranul e dator să le care cu carul, sĕŭ la casa boerésca de pe moşie. Şi încă tot nu ajunge: ţĕranul va maĭ fi obligat, ca să plătéscă câte 3 banĭ de fie-care stup de albine, câte 2 banĭ de fie-ce capră, iarna şi veara, şi câte un miel şi un leu de fie-ce turmă de oĭ, între Buna-Vestire şi sf. Gheorghe, şi de fie-care stână, brânḑă séŭ banĭ, după tocmélă, adecă la discreţiunea moşieruluĭ.

www.dacoromanica.ro

Un articol final asupra căruia atragem atenţiunea lectorilor noştri este acela prin care se face iarăşĭ neterminabile procesele, putênd apelà cel care perde un proces, casarea sentinţeĭ judecătorescĭ «la trcĭ domniĭ . Acéstă revenire la o vechiă şi rea procedere, care fusese înlăturată sub regimul muscălesc, va fi şi ea o causă de stîngere, prin cheltuelile de judecăţĭ, a multor sate de moşnenĭ.

Urmărind acum deosebĭ actele din aniĭ 1817—1819 referitóre la justiţie, înregistrăm pe cele următóre :

1) Pitacul din 27 Martie 1818 prin care Domnitorul îndemnă din noŭ la lucru harnic pre boeriĭ divaniţĭ, hotărîndu-le orele de lucru şi cum că să nu se permiţă intrarea în tribunal de ómenĭ strĕinĭ proceselor «*ca să nu se facă hazmodie* şi să deà precădere proceselor locuitorilor de pe afară, ca să nu şédă aicĭ perind în cheltuială.» Domnitorul ordonă, că procesele celor din Bucurescĭ să se caute în ordine cronologică. (1)

2) O importantă dispositiune se ieà în 8 Iulie 1815: Domnitorul otărăsce inamovibilitatea logofeţilor al III-lea de la Departamenturĭ din Bucurescĭ. Désa schimbare a judecătorilor de la aceste instanţe, făcù necesară permanerea la ele a logofĕtuluĭ al III-lea, care aşà represintà continuitatea la judecătorie şi erà singurul în stare să scie când şi ce s'a hotărît în anumite cause? (2)

3) Nemoralitatea se întinsese tot maĭ mare în societate. Sub înrîurirea fatală a ocupaţiuneĭ rusescĭ, legăturile familieĭ eraŭ pe ḑi ce treceà tot maĭ relaxate.

Ión Ghica ne spune, că însuşĭ domnitorul nu prea ţiné sémă de cinstea căsătorieĭ. Deşì însurat, luĭ îĭ plăcé femeile tot aşà de mult, cât şi fiuluĭ sĕŭ, luĭ Beizadea Costache Caragea. Şi acesta va fi căsătorit cu domniţa Ralu Moruzi, ceea ce nu-l va împedicà să-şĭ urmeze înainte cu vechia deprindere de a duce scandalul în casele boerescĭ, ba şi neguţătorescĭ. Caragea vodă, după cum ne spune I. Ghica, când puneà ochiul pe câte o nevastă, trimitea pe bărbatul eĭ într'o slujbă depărtată, la trebuinţă îl surghiuneà şi apoĭ . . . . restul se înţelege.

De altă parte Beizadea Costache, tînĕr frumos», nu avé altă ocupaţiune decât a cătà să scótă din fire cucónele cele tinere şi plăcute. El se înhăitase cu câţĭ-va feciorĭ de boerĭ şi băteaŭ mahalalele ḑioa şi nóptea. O dată, fiind urmărit de bărbatul uneia din conchistele sale, cu care

(1) Veḑĭ actul în anexe după *cod. LXXV, fila 179.*
(2) Veḑĭ anexa după cod. LXXVII, fila 219.

www.dacoromanica.ro

se preâmblà în trăsură, şi vĕḑêndu-se strimtorat ḑe aprópe, scóte pistolul şi trage să împusce pe soţul trădat. Glonţul însă înnemeresce în unul din caiĭ luĭ. Calul cade din ham şi beizadéoa scapă cu chica topor. A doua ḑi femeea adulteră era isgonită de sub stréşina conjugală şi locuitoriĭ improvizară cântecul:

C.... aĭ fost, c.... să fiĭ,
La mine să nu maĭ viĭ!

E de mirare, că după ce spiritualul autor al *Scrisorilor* amintesce asemene fapte, adaogă a ḑice, că: «pe vremea aceea nu era lucru lesne de a fi galant şi nu fie cine îndrăznià a face curte . (1)

Deacă protopopiĭ nu maĭ puteaŭ ştrăfuì pe femeĭ, ca pedépsă după păcătuire, Ioan Caragea creḑu util — spre moralizarea familieĭ, — să dea un decret prin care să reguleze pedépsa pentru femeea seaŭ bărbatul abătut de la datoriile conjugale. Nu atât pedepse personale, cât perderĭ materiale, din zestre, — prevede noua disposiţiune contra femeilor necinstite. (2)

(1) *Scrisorĭ* de I. Ghica, Bucurescĭ 1884, pag. 35.

(2) Eacă chiar aci acéstă disposiţiune:

Proces de căsnicie pentru nevastă şi bărbat care nu petrec cinstit şi căsnicesce.

Preaosfinţia ta părinte Metropolite, iubitorilor de Dumneḑeŭ episcopi, cinstiţilor şi credincioşĭ veliţĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, că sunt datorĭ ceĭ după lege luaţĭ în căsătorie a avé unul către altul de o potrivă dragoste şi credinţă şi între dînşiĭ, însă bărbatul a fi cu otcârmuirea şi muĭerea cu supunerea, acésta şi firea o învaţă, şi legea îĭ povăţuesce şi însăşĭ adevĕrata credinţă după dumneḑeeasca poruncă ne învaţă, ca nisce lucrurĭ sfinte şi de folos la ceĭ însoţiţĭ şi că de o potrivă dreptate dobândesce bărbatul, cât şi muĭerea pentru legiuita lor însoţire, şi preaosfinţia ta şi dumné-vóstră o sciţĭ fórte bine în tóte ḑilele judecând, cum şi Domnia Mea în domnescul nostru Divan, fieşcăruia dându-ĭ dreptăţile legiuteĭ însoţirĭ, avênd povaţă pravilele împĕrătescĭ şi întocmirile pravilnicesceĭ condicĭ, dar că pravila care şi dumné-vóstră o sciţĭ precum îndreptéză pe ceĭ ce veţuesc în tótă viaţa lor cinstit şi cu credinţă şi fie-căruia îi dă folosul legiuiteĭ însoţirĭ, aşà îĭ şi lipsesce de acele folosurĭ şi maĭ vîrtos îĭ supune la învinovăţirĭ, când nu-şĭ vor păzì îndatorata lor cinste şi credinţă unul către altul, abătêndu-se fără de mustrarea cugetuluĭ la fapte necuvióse, după cum vedem pravila acésta şi la alte rele urmărĭ păzindu-se şi urmându-se asupra muĭerilor şi maĭ vîrtos asupra celor ce merg spre al doilea căsătorie până a nu-şĭ împlinì anul jăleĭ, păgubindu-le

www.dacoromanica.ro

4. In 23 Decembre 1815, Ioan Caragea dă un noŭ nizam fixând cine are de a plătì spesele de judecată «*dani-spesele*». Nizamul dispune:

1) «Orĭ-ce judecător la hotărîrea sa, să poruncéscă celuĭ ce aŭ rĕmas de judecată, ca să plătéscă toate cheltuelile, ce s'aŭ făcut în judecată. (leg. împĕrătéscă, cap. 9).

«Aceste sunt cele ce se ḑic *nemţesce* (?!) *dani-spese.*»

---

de tot folosul celor lăsate cu diată; numaĭ pentru o necuviinciósă faptă a curvieĭ muerilor celor cu bărbaţĭ, nicĭ păzindu-se vedem, nicĭ urmându-se după tótă putinţa, ci încă unele dintr'însele vrednice fiind de osîndă pentru că nu păzesc cele cuviincióse ale cununieĭ, socotind că aŭ tot acele drepturĭ ca şi cele ce păzesc şi cinstesc înţelepciunea, fără de sfială aŭ îndrăsnit a se ivì şi cu jălbĭ, cerênd folosurile cununieĭ, lipsă de zestre şi cheltuială de hrană, în vreme ce pravila, ca pe nisce preacurve le depărtéză nu numaĭ de tot folosul cununieĭ, ci însuşĭ de zestrea lor, supuindu-le şi la alte maĭ marĭ învinovăţirĭ, care a lor împotrivă şi fără de ruşine urmare ne maĭ putêndu-se suferì de acum înainte, ca a nu se pedepsì acest fel de muĭerĭ preacurve, ci precum la cele-l-alte rele urmărĭ ale lor se păzesce pravila şi lì se pune în faptă osînda, aşà ca un lucru trebuincios judecăm osînda şi pedépsa, ce este orînduită împotriva preacurvieĭ; drept aceea legiuim, şi măcar deşì este maĭ cu scădere acésta din cât poruncesc pravilele, dar maĭ cu drept şi maĭ cu folos fiind către neînfrînarea şi nepedeapsa acestor fel de muĭerĭ, hotărîm, ca de acum înainte trăgêndu-şĭ bărbatul soţia luĭ în judecată cu nume de curvă şi o va dovedì într'acest chip, acea muĭere, spre pedépsa vineĭ eĭ, să se trimiţă la mănăstire de călugăriţe în soroc de un an, iar nu de doĭ, precum poruncesc pravilele, şi bărbatul într'acéstă vreme de va vreà să-şĭ maĭ ieà muĭerea, ca un bărbat pe soţia luĭ, slobod este, dar de nu va vreà, şi cu cuvînt drept va cere carte de despărţire, să nu aibă a câştigà tótă zestrea precum poruncesc pravilele, ci numaĭ lipsa, care se înţelege a-ĭ da zestrea numaĭ câtă se află şi după cum se va fi aflând, iar pentru lipsa zestreĭ şi exoprica să nu se îndatoreze bărbatul la plată, ci acea lipsă să o plătéscă muĭerea spre osîndă, şi să fie câştig bărbatuluĭ de nu vor avé copiĭ, iar avênd copiĭ să se păstreze ca un amanet pe numele copiilor, iar osînda bărbaţilor când vre-o muĭere va trage în judecată pe vre-unul, după cum coprinde pravilele, să fie tot aceea precum poruncesc şi s'aŭ urmat până acum; pentru aceea poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, după ce se va trece în condica Divanuluĭ acéstă întocmită poruncă a Domnieĭ Mele, să o citescĭ întru auḑire la dumné-lor veliţiĭ boerĭ, apoĭ să se trimiţă copiĭ după dînsa la departamenturĭ şi la isprăvnicaturĭ i la Divanul Domnieĭ Mele din Craiova, spre a se face cunoscută la tóte judecăţile, ca după acésta de acum înainte să îndrepteze judecăţile şi anaforalele de câte orĭ se va întîmplà acest fel de pricinĭ între bărbat cu muĭere.—1815 Septembre 25.

(Cod. LXXIV, fila 225)

www.dacoromanica.ro

2) Judecătorul de va găsì pe pîrît, nu ca un minciunos judecându-se, ci ca pentru lucru de care are îndoială în adevĕr, acela scapă de osînda cheltueleĭ judecăţeĭ.

3) Când cinevaşĭ se va duce la altă judecătorie, afară din eparhia sa, şi pîrîşul nu va da sfîrşit judecăţeĭ, seaŭ nu va putea dovedì pîrile ce aŭ făcut, acela se cuvine, ca un pîrîş minciunos, sa cerce pedépsa fiscală şi să plătéscă tóte cheltuelile ce aŭ făcut pîrîtul în judecata seaŭ pe drum. (1)

5. In anul 1816 Ioan Caragea reînnoesce, la 5 Febr. circularea catre veliţiĭ boerĭ, îndemnându-ĭ, să vină regulat la Divan. Deacă ved că aŭ de căutat prea multe procese, să vină eĭ şi după amiaḑı, nu numaĭ în órele matinale.

Câte-va lunĭ după acésta, la 22 Aprilie 1816, Ioan Caragea ordonă să se încépă Divanul la 1 oră din ḑi (6 ore de diminéţă).

6. In anul acesta, cu maĭ multă stăruinţă, se aplică în justiţie fatala intervenire a dragomanilor consulaţilor în judecarea proceselor dintre pămîntenĭ şi sudiţĭ. Deja sub administraţiunea rusésca, la 1808 Ianuar, se recunoscuse consulilor dreptul de a asiste cu un staroste la procesele supuşilor lor. La 12 Maiŭ 1816 Domnitorul scrie luĭ Aga, Spătaruluĭ şi la Criminalion, că deapururea să vestéscă pe consulul respectiv, de câte orĭ are a judeca un supus strĕin cu un pămîntean. (2)

Cunoscute sunt gravele consecinţĭ ce aŭ suferit ambele principate, din asemene aplicare în ele a convenţiunilor consulare ale Turcieĭ cu

(1) Veḑĭ actul la anexe după cod. LXXIV, fila 233.

(2) Iată acest act fatal :

Pitac la Spătar, ca când va avea vre-un sudit judecată, să dea de scire şi la consulatul sĕŭ.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Poruncim Domnia Mea dumné-talo Vel Spătare, ca de acum înainte când veĭ prinde vre-unul din sudiţĭ, verĭ al căruia consulat de aicĭ, la vre-o faptă netrebnică şi se va aduce la judecata Departamentului Spătărieĭ, spre a i se cerceta pricina şi a se judeca, îndată să se dea de scire la consulatul sĕŭ, ca să se orînduiasca om şi din partea aceluĭ consulat de a veni să fie faţă la acea cercetare a judecăţeĭ. Tolco pisah gpd.—1816 Maiŭ 12.

(Cod. LXXIV fila 246.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi la Agie şi la Criminalion.

www.dacoromanica.ro

puterile Europene Numaĭ sub Cuza Vodă putu scăpă ţéra de asemene situaţiune detestabilă.

7. O altă disposiţiune din 1816 este acea relativă la *falimente*. Se înmulţiseră falimentele fraudulóse într'un mod care ameninţa piaţa şi îngreuia relaţiunile ţĕreĭ cu strĕinătatea. Ioan Caragea, de sigur provocat de legiştiĭ ţĕreĭ, institui, la 23 Maiŭ 1816, o Comisiune compusă din starostele de neguţitorĭ şi din 5 comercianţĭ, cu îndatorirea, ca eĭ să cerceteze în frica luĭ Dumneḑeŭ, fără câtuşĭ de puţină *voie veghiată* după canónele orînduleĭ neguţitorieĭ, din ce pricină şi ce pagubă mare, aŭ cercat de aŭ mofluzit» individele care prin jalbă la Vodă se declară falit? Cu acest mijloc Caragea crede, că va împedica fraudulósele falimente. (1)

8. Din 10 Iulie 1816 avem, de la Ioan Caragea, o disposiţiune cu referinţă la dote. Fiind-că s'a întêmplat adese că bărbatul înstreinând din averea imobiliară a soţieĭ sale şi în urmă ea şi-a revendicat acea avere, de aŭ rĕmas păgubaşĭ cumpĕrătoriĭ, Caragea otăresce, că pe viitor, vînḑarea din dotă făcută cu consimţimêntul soţieĭ, şi sub iscălitura ambilor soţĭ pe zapisul vînḑĕriĭ, înaintea vre uneia din jude-

(1) *Ĩω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlachscoie.*

Fiind-că uniĭ din ceĭ ce metahirisesc neguţătoriĭ rĕŭ nărăviţĭ fiind, şi cu cuget viclean asupra creditorilor se arată de faliţĭ fără a dovedì vre-o pricină destoinică şi priimită dreptăţeĭ, cu care acest mijloc păgubesc pe o mulţime de ómenĭ de dreptul ce aŭ a lua de la dênşiĭ care acéstă vicléná şi păgubitóre urmare a unora ca aceştia ne maĭ putêndu-o suferi Domnia Mea a rĕmânea şi de acum înainte ne pusă la nizam şi buna orînduială, iată orînduim pe dumné-ta Staroste de neguţătorĭ i dumné-ta chir Ioane Scufa, i dumné-ta chir Gheorghie Sachelarie, i dumné-ta chir Teodosie Vrana, i dumné-ta chir Răducane Nicolaŭ şi dumné-ta chir Andreĭ Papazoglu, ca de acum înainte verĭ care va da jalbă de mofluzlâc către Domnia Mea, fiind-că că aŭ a se orîndui acele jălbĭ în cercetare-vĕ, să aveţĭ a vĕ aduna cu toţiĭ şi a face scumpă cercetare în frica luĭ Dumneḑeŭ, fără câtuşĭ de puţină voie veghiată după canónele orînduleĭ neguţătoreşcĭ, din ce pricină şi ce pagubă mare aŭ cercat de aŭ mufluzit, ca să se dovedéscă şi să se alégă ceĭ ce cu cuviincióse pricinĭ şi primite dreptăţeĭ se areată de mufluzĭ şi ceĭ cariĭ numaĭ din rĕutatea lor cugetând viclenia spre paguba creditorilor, şi făcêndu-ne arĕtare în scris, să dăm apoĭ Domnia Mea cuviinciósa hotărîre. Tolco pisah gpd.—1816 Maiŭ 23.
(Cod. LXXIV, fila 249.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

cătoriile pămîntuluĭ, orĭ la isprăvnicatul judeţuluĭ de reşedinţă a vîndĕtorilor, nu maĭ póte fi stricată de soţie sub cuvînt că lucrul vîndut i-a fost dotal. (1)

9. *O specie de moratorium în favórea uneĭ cocóne.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie.— Măcar că dreptatea nu caută la sărac şi la bogat, dar după pliroforia ce ne daŭ dumné-lor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă anaforà, că jăluitórea se află într'acest fel de sărăcie, în cât de se va îndatorà a-ĭ plătì şi dobânda i se face o lipsă simţitóre, ne maĭ avênd altă nădejde de a-şĭ agonisì hrana vieţeĭ, şi creditorilor un prea puţin folos, iar ertându-i-se dobânda eĭ i se face un simţitor ajutor, şi creditorilor prea puţină pagubă. Drept aceea, milostivire făcênd Domnia mea asupra jăluitóreĭ, poruncim şi hotărîm, ca numaĭ capetele să plătéscă creditorilor sĕĭ, iar de dobândă să fie apĕrată.—1813 Iulie 15.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă alăturată jalbă a d-neĭ Zoiţeĭ Brezoiancăĭ, am făcut cercetare şi precum jăluesce aşa este adevĕrul, că se află la multă scăpătăciune, ne maĭ avênd alt nimic decât o casă aicĭ lângă biserica sf. Ilie, pe locul Mitropolieĭ, cum şi datóre este talerĭ 11410 capete, ci pentru sărăcia eĭ, *fiind jupunésă evghenită* şi căḑută la atâta scăpătăciune, să te milostivescĭ Măria Ta asupra sa, a da luminată poruncă, ca de dobîndă să nu o supere creditoriĭ, ci să se mulţăméscă aşĭ lua numaĭ capetele, spre a-ĭ rĕmâné şi dumné-eĭ óreşĭ-ce din preţul vînḑăreĭ caseĭ ajutor la sărăcia sa, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1813 Iunie 23.

Radu Golescu Vel Ban, Dumitrache Racoviţă Vel Vornic, Istrate Creţulescu Vel Vornic, Iordache Slătinénu Vel Logofĕt.

10. Diverse acte posedem, începênd de la luna Decembrie 1812, pentru numirea de judecătorĭ la diverse departamente şi de condicarĭ, cum şi de diverşĭ logofeţeĭ. Aceste acte, ce le dăm în note, pot arĕtà, că în genere personalul judecătoresc erà ales maĭ mult dintre pă-

(1) Veḑĭ actele la anexa, după cod. LXXIV, fila 257 şi 262.

www.dacoromanica.ro

mînteni şi anume din boerii de clasa a II-a. Intre condicari găsim numit şi un Ghica, ceea ce probéză importanţa acestui post. (1)

---

(1) *Carte de judecător la departamentul de criminalion ot Craiova.*

Milostiiŭ Bojiiŭ. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte ..... pre carele l'am orînduit Domnia Mea judecător la Departamentul Criminalion ot Craiova, ca dimpreună cu cei-lalţi boeri judecători de la acest Departament să aibă a căutà trebile de judecăţi ale vinovaţilor de acolo cu sirguială, nelipsind, dela Departament, silindu-se pentru dreptate a face hotărîrile după pravilă, cu arĕtarea capetelor, spre a-şi aflà fieş-care năpăstuit îndestularea sa, fără de a se zăbovì şi a-şi perde vremea lor cu îndelungată aşteptare păgubaşii la Departament, urmând după bună-voinţa Domnieĭ Mele întru tot fără de cusur şi arĕtându-se cu slujbă vrednică va dobîndì milă şi cinste de la Domnia Mea, cum în potrivă, când se va arĕtà nedrept judecător, ori lenevindu-se la datoria slujbeĭ sale, ori făcênd hatîruri, séŭ voie veghiată séŭ la alt interes amăgindu-se, va fi scăḑut şi osîndit după pravilă; poruncim Domnia Mea cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Bane Gheorghe Arghiropule, caimacamule al Craioveĭ i dumné-vóstră boerilor divaniţi de acolo, să sciţi pe maĭ sus numitul boerul Domnieĭ Mele de judecător la acest Departament, i saam receh gpd.—1812 Decembre 26.
(Cod. LXXV, fila 17 v.)

Carte de judecător la Divanul Craioveĭ.

Milostiiŭ Bojiiŭ Iŏ Ión Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte ..... pre carele l'am orînduit Domnia Mea judecător la Divanul Craioveĭ, ca dimpreună cu dumné-luĭ caimacamul şi cu dumné-lor boerii judecători aĭ Divanuluĭ de acolo să aibă a căutà pricinele de judecăţi ale norodului, atât cele ce sunt orînduite de aicĭ cu porunca Domnieĭ Mele cât şi cele ce vor venì cu jalbă la Divanul de acolo, cu sirguială nelipsit păzind la Divan, silindu-se pentru dreptate a face hotărîrile după pravilă spre a-şi aflà fieş-care năpăstuit îndestularea sa, fără de a se zăbovì şi a-şi perde vremea lor cu îndelungată aşteptare la Divan, urmând după bună voinţa Domnieĭ Mele întru tóte fără de cusur şi arĕtându-se cu slujbă vrednică va dobîndì milĭ şi cinste de la Domnia Mea, cum împotrivă, când se va arĕtà nedrept judecător orĭ lenevindu-se la datoria slujbeĭ sale, orĭ făcênd hatîruri séŭ voie veghiată; séŭ la alt interes amăgindu-se, va fi scăḑut şi osîndit după pravilă. Poruncim Domnia Mea şi dumné-tale cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Vistier Gheorghe Arghiropule, caimacamule al Craioveĭ, să sciţi pe maĭ sus numitul Domnieĭ Mele de judecător aicĭ la Divanul Craioveĭ, i saam receh gpd.—1812 Decembre 26.
(Cod. LXXV, fila 17.)

www.dacoromanica.ro

11. Importanţa Logofeţilor de al III-lea se póte vedé din treĭ hrisóve

Carte de judecător la departamentul de 4 ot Craiova.

Milostiiŭ Bojiiŭ. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe. Dat'am domnésca nóstră carte ..... pre carele l'am orînduit Domnia Mea judecător la Departamentul de patru ot Craiova, ca împreună cu ceĭ-lalţĭ boerĭ judecătorĭ de la acest Departament, să aibă a căută pricinele de judecăţĭ ale noroduluĭ câte li se se va orînduì în scris de către dumné-luĭ caimacamul Craioveĭ i de către dumné-lor boeriĭ divaniţĭ, cu sîrguială, nelipsit păzind la Departament silindu-se pentru dreptate a face hotărîrile după pravilă spre a-şĭ aflà fieş-care năpăstuit îndestularea sa fără de a se zăbovì şi a-şĭ perde vremea lor, cu îndelungată aşteptare la Departament, urmând după bună-voinţa Domnieĭ Mele întru tóte fără de cusur, şi arătându-se cu slujbă vrednică va dobîndì milă, şi cinste de la Domnia Mea, cum împotrivă când se va arĕtà nedrept judecător, orĭ lenevindu-se la datoria slujbeĭ sale, orĭ făcênd hatîruri, séŭ voie veghiată, séŭ la alt interes amăgindu-se, va fi scăḑut şi osîndit după pravilĭ. Poruncim Domnia Mea şi dumné-tale cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Bane Gheorghe Arghiropule, caimacamule al Craioveı i dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo, să sciţĭ pe maĭ sus numitul boer al Domnieĭ Mele de judecător la acest Departament, i saam receli gpd.—1812 Decembre 26.

(Cod. LXXV, fila 17.)

Pitac prin care s'aŭ orînduit judecător slugerul Nicolae la Departamentul (sic) Spătărieĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.— Printr'acest domnesc al nostru pitac orînduim Domnia Mea, după alegerea dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ, judecător la Departamentul Spătărieĭ pe slugerul Nicolae, în locul slugeruluĭ Gheorghe Artino, ce aŭ fost până acum; drept aceea îţĭ poruncim maĭ sus numitule judecător, să îmbrăţişezĭ împreună cu cel-lalt judecător tréba judecăţilor, ce se orînduesc la acest Departament, căutându-se cu bună orînduială, cu dreptate şi fără de zăbavă, prin scirea dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ, ca să vĕ fie slujba plăcută, căcĭ împotrivă urmând, nu veţĭ avé cuvînt vrednic de îndreptare înaintea Domnieĭ Mele.—1812 Decembre 7.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi pentru cel-l-alt boer, de la Măria Sa vodă.

(Cod. LXXIV, fila 7 v.)

Pitar Costache Calistrat.

(Pecetea gpd.)

Pitac ca să se lipséscă din judecătorie slugerul Artino, ca un nevrednic

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.— Dumné-ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus, fiind-că slugerul Gheorghe

www.dacoromanica.ro

ce s'aŭ făcut pe la Departamentele din Bucurescĭ, sub iscălitura Domni-

---

Artino, ce erà orînduit judecător la Departamentul Spătărie s'aŭ arĕtat şi s'aŭ dovedit nevrednic şi nedestoinic la datoria slujbeĭ sale, neavênd cuviinciósa sciinţă la trebile judecăţilor, carĭ urméză a se teorisì de un judecător, fără de câtuşĭ de puţină părtinire şi cu deplină sciinţă. De aceea poruncim Domnia Mea, ca negreşit să se lipsésca numitul de la acel Departament. Tolco pisah gpd.—1813 Martie 1.

(Cod. LXXIV, fila 13.)

Vel Logofĕt.

Carte legată la ispravnicii din sud Teleorman de a scóte din condicărie pe Sandul III Logofĕt şi în loc să pue pe Ioan Florul.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe,— Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud Teleorman, sănătate. Fiind-că după arĕtarea ce ne-aŭ făcut cinstit şi credinciosul boerul Domnieĭ Mele dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-jos i din însciinţarea ce ne-aţĭ trimis dumné-vóstră şi din jalba ce ne-aŭ dat Ioan Florul ne-am pliroforisit Domnia Mea, că cu adevĕrat acel Sandul III Logofĕt a ţinut şi judecătoria şi condicăria aceluĭ judeţ pe acest următor an, de la Ianuarie şi până acum, înşelând pe jăluitor, pentru aceea dar poruncim Domnia Mea să i se ieà acum, cartea de condicărie de la mână şi să se dea la mâna luĭ Ioan Florul, rĕmâind pîrîtul numaĭ cu judecătoria, care şi aceea cu milostivire i s'aŭ lăsat de către Domnia Mea, ci aşà veţĭ urmà dumné-vóstră cu dînşiĭ de acum înainte, metahirisind pe unul condicar şi pe altul judecător, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1813 August 5.

(Cod. LXXIV, fila 79 v.)

1813 Noembre 3. Pitac către dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus prin care se orînduesce judecător la Departamentul de şépte, Teodorache Cloşcă biv III Logofĕt în locul slugeruluĭ Constantin Grecénu ce aŭ murit.

(Cod. LXXIV, fila 92 v.)

Iŭ Ioan Georghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.

Fiind-că judecătorul la Departamentul de opt în locul paharniculuĭ Fotino am orînduit Domnia Mea pe Ioan Macri, cu léfă pe lună talerĭ patru şute, să aibă dar numitul a urmă cu pază la Departament, ca împreună cu ceĭ-l-alţĭ boerĭ judecătorĭ, să caute pricinile judecăţeĭ ce se vor orînduì de către Domnia Mea şi să le facă alegere după dreptate; prin care poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să-ĭ daĭ povăţuirile cele cuviincióse, făcêndu-l cunoscut şi la Visterie, spre a se aşedà la catastihul lefilor. Tolco pişah gpd.—1815 Iulie 8.

(Cod. LXXIV fila 208.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

toruluĭ şi a tuturor boerilor, hrisóve prin care aceştĭ funcţionarĭ din

---

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, fiind-că la Departamentul de opt am orînduit Domnia Mea judecător pe vătaful Scarlat Lambrino, ce aŭ fost tot la acest Departament în locul medelnicerului Caclica ce aŭ murit, care are să aibă şi îngrijirea Departamentuluĭ, precum erà şi rĕposatul medelnicer încărcat şi să urmeze căutarea judecăţilor, ce se orînduesc de către Domnia Mea, fără de pregetare, dându-ĭ şi dumné-ta povăţuirile cele cuviincióse şi să facĭ cunoscut la Visterie a se aşeḑà la catastihul lefilor.—1814 Iulie 10.

(Cod. LXXIV, fila 131 v.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Asemenea pitac s'aŭ făcut tot la Departamentul de opt, că s'aŭ orînduit judecător în locul vătafuluĭ Lambrino, Aleco Muhurdar.

Iŏ Ioan Gheorghe Coragea Voevod.

Fiind-că la Departamentul Criminalion am orînduit Domnia Mea judecător pe medelnicerul Constantin Oţel în locul medelnicerului Mateiŭ Greceanu, cu léfă pe lună 130, i-am dat dar la mânile luĭ acest domnesc al nostru pitac, ca să fie cunoscut de judecător la acest departament şi dumné-ta cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să-ĭ daĭ cuviincióselе povĕţuirĭ, făcêndu-l cunoscut şi la Visterie, ca să se aşeḑe în catastihul lefilor. Tolco pisah gpd.—1815 Iulie 30.

(Cod. LXXIV, fila 212.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Pitac prin care s'aŭ orînduit acum judecătoriĭ la Departamentul de opt i de şépte, făcêndu-se pe al fieş-căruia nume pitac cu léfa ce este orînduit.

Fiind-că la Departamentul de . . . . am orînduit Domnia Mea judecător pe . . . . . cu léfă pe lună talerĭ . . . i s'aŭ dat acest domnescul nostru pitac spre a fi sciut şi cunoscut de judecător la acest departament, ca dimpreună cu dumné-lor ceĭ-lalţĭ boerĭ judecătorĭ, să urmeze cu pază la Departament pentru căutarea pricinilor de judecăţĭ, ce se orînduesc de către Domnia Mea, a se cerceta cu scumpătate şi a le face alegere după dreptate, ca să-şĭ dobéndéscă cel năpăstuit îndreptarea sa, fără de a se zăbovì ceĭ cu pricinile spre a-şĭ pierde vremea în zădar, şi dumné-tá cinstite şi credincios boerule

www.dacoromanica.ro

magistratură urméză să fie înamovibilĭ, «statornicĭ în tótă viaţa lor,

---

al Domnieĭ Mele Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să-ĭ daĭ povăţuirile cele cuviincióse, îngrijind de a nu se face vre un cusur, şi să-l facĭ cunoscut şi la Visterie de a se aşeda la catastihul lefilor. Tolco pisah gpd.—1814 August 1.

Departamentariĭ de opt cu lefile lor.

talerĭ	
150	Serdarul Nicolae Serenli.
150	Medelniceru Costacopulo.
100	» Nicolae Roşca (Piţarul Andonache 1815 Maiŭ 1).
100	» Broşténu.
120	II Postelnic Cozonea.
100	Aleco Muhurdaru (în locu-ĭ s'aŭ rînduit paharnicul Fotino cu pitacul dumné-luĭ Vel Logofĕt).
90	Vătaful Scarlat Lambrino.
80	Şătraru Stavri (s'aŭ rînduit Aleco Figa vătaf 1814 Octombre cu léfă talerĭ 100 pe lună).
45	III Logofĕt Ghica şi condicar.
935	
150	Stolnicul Dumitrache Stefan, (1814 Decembre 1, Paharnicul Nicolae Scopelitis).
1085	
	Stolnicul Dumitrache iar s'aŭ rînduit prostichiu cu léfa cè aŭ avut. 1814 Octombre 30.

Departamentul de şépte.

talerĭ	
150	Stolnicul Nicolae Creţénu (1815 Decemvre 1, s'aŭ orînduit în locu-ĭ Panaiot Capu Oglanu cu talerĭ 150 léfă pe lună).
120	Slugerul Gheorghe Artino.
100	Teodorache Cloşcă.
100	Serdarul Stroie.
80	Constandin Dănciulescu.
80	Dumitrache Halepliu zet Medelniceru Prala.
80	Toma Sefendache.
45	III Logofĕt Ioniţă şi Condicar.
735	
100	Serdarul Ianache Politimos 1814 August 8 prostichiu.

Departamentarĭ cu lefile lor, de la Criminalion.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoieĭ. Fiind-că la Departamentul de Criminalion am orînduit Domnia Mea judecător pe . . . . . cu léfă de talerĭ . . . . pe lună, i s'aŭ dat acest domnescul nostru pitac, spre a fi sciut şi cunoscut de jude-

www.dacoromanica.ro

neschimbându-se nicĭ odată fără de vină cercetată şi dovedită. Pe

---

cător la acest Departament, ca dimpreună cu dumné-lor ceĭ-l-alţĭ boerĭ judecătorĭ, să urmeze cu paza la Departament pentru căutatul pricinelor de *englimatica* şi altele ce se orînduesc de către Domnia Mea, făcêndu-le hotărîrile dupăp ravilă şi să nu zăbovéscă cercetările, spre a-şĭ dobândì cel năpăstuit îndreptarea sa, iar cel vinovat osînda, şi dumné-ta cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să-ĭ daĭ povăţuirile cele cuviincióse, îngrijind de a nu se face vre-un cusur, şi să-l facĭ cunoscut şi la Vistierie, de a se aşeda la catastihul lefilor.—1814 August 1.

talerĭ	
200	Stolnicul Costache Pripiţoiŭ.
150	Medelniceru Ianache Sterian.
130	» Mateiŭ Grecénu.
150	Slugerul Toma Comino.
150	Gheorghe Lehliu (Şătraru Stavri Iulie 1, cu léfă de talerĭ 90 pe lună).
90	Slugerul Nicolae Antoniu (în locul luĭ Antoniu s'aŭ orînduit Serdarul Atanasie cu léfă talerĭ 100 pe lună, August 1).
915	împreună cu talerĭ 45 aĭ Logofĕtuluĭ.

Departamentariĭ Spătărieĭ şi Agieĭ, tot asemenea.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie.— Fiind-că la departamentul Spătărieĭ am orînduit Domnia Mea judecător pe dumné-luĭ paharnicul Nicolae Scopolitis cu léfă pe lună talerĭ 200, i s'aŭ dat acest domnescul nostru pitac, spre a fi sciut şi cunoscut de judecător la acest Departament ca, împreună cu celălalt judecător, să caute pricinile ce urméză după orînduială a se căută la acest Departament, silindu-se de a face cercetările cu scumpĕtate, spre a-şĭ dobândì cel năpăstuit îndestularea, nezăbovindu-se ipotesiariĭ, spre a-şĭ perde vremea lor în zadar, şi dumné-ta cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să daĭ povăţuirile cele cuviincióse, îngrijind de a nu se face vre-un cusur şi să-l faceţĭ cunoscut şi la Visterie de a se aşedà la catastihul lefilor.—1814 August 1.

talerĭ	
200	Paharnicul Nicolae Scopolitis (1814 Decembre 1, în loc s'aŭ rînduit Stolnicul Ioan, cu léfă de talerĭ 200).
100	Proin céuş Gheorghe al Agieĭ.

La Agie.

250	Paharnicul Fotino (în locu-ĭ s'aŭ rînduit Aleco muhurdaru, 1815 Ianuarie 1, cu pitacul dumné-luĭ Vel Logofĕt).
150	Slugerul Constantin Otopénu.

(Cod. LXXV, fila 112 v.)

www.dacoromanica.ro

lângă inamovibilitatea acestor impiegaţĭ se scutesc de havaeturĭ că-

S'aŭ dat acéstă domnéscă a nóstră carte luĭ Constantin Dărăscu, pe carele după alegerea dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de Ţéra-de-sus Mihalache Racoviţă, l'am făcut Domnia Mea condicar Departamentuluĭ de şépte, decĭ să aibă şi el privileghiul carele aŭ şi ceĭ-lalţĭ Logofeţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, adecă să fie apĕrat, atât el, cât şi tótă casa luĭ, de rîndul dăjdiilor Vistierieĭ i de alte angariĭ şi podveḑĭ cum şi drepte bucatele luĭ scutite şi apĕrate, stupi i rîmătorĭ de dijmărit şi vinul ce-l va face în viile luĭ de vinăriciŭ, precum şi o cârciumă să ţie în oraşul Bucurescilor, scutită şi apĕrată de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul domnesc i de ortul vătăşesc şi de tóte angariile şi dările ce vor eşi pe pivniţe şi cârciumĭ, asemenea să ţie lude unul om, fără pricină de dajdie, pentru posluşania caseĭ sale care şi acela să fie apĕrat de rîndul dăjdiilor Vistierieĭ, pentru care şi poruncim Domnia Mea la toţĭ câţĭ se cuvine, ca pentru tóte câte se coprind maĭ sus întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, că aşa este porunca Domnieĭ Mele; i saam receh gpd.—1816.

(Cod. LXXV fila 163.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Fiind-că la Departamentul de şépte am orînduit Domnia Mea judecător pe dumné-luĭ Căminarul Costache Manu, în locul rĕposatuluĭ sluger Gheorghe Artino, s'aŭ dat dar la mânele sale acest domnesc al nostru pitac, spre a fi sciut şi cunoscut de judecător la acest Departament, unde să urmeze atât după datorie-şĭ, ca împreună cu ceĭ-l-alţĭ boerĭ judecătorĭ, să caute pricinile de judecăţĭ, ce se orînduesc de la Divanul Domnieĭ Mele, cercetându-le cu scumpĕtate, făcându-le alegere după dreptate, ferindu-se de cea maĭ puţină voie veghiată a nu face către ipotesiarĭ şi silindu-se în tot chipul a se da săvîrşire judecăţilor fără zăbavă, ca să nu chelţuiască ipotesiariĭ aicĭ cu prelungirea; de aceea poruncim Domnia Mea dumné-tale, cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să daĭ povĕţuirile cele cuviincióse, îngrijind de a nu se face vre-un cusur, şi să-l facĭ cunoscut şi la Visteria Domnieĭ Mele, spre a se aşeḑà la catastihul lefilor. Tolco pisah gpd.—1816.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 263.)

Pitac către dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus, ca să orînduiască un logofeţel dintr'aĭ Divanuluĭ, a fi la Departamentul strĕinelor pricinĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe. — Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus, fiind-că de la dumné-luĭ Vel Logofĕtul al strĕinelor

www.dacoromanica.ro

tre mariĭ Logofeţĭ. Se reguléză şi taxa condicarului de la anaforalele de judecăţĭ. (1)

---

pricinĭ am luat Domnia Mea pliroforie, că la acel departament s'aŭ înmulţit pricinele de judecăţĭ i alte trebĭ, ce se maĭ caută acolo şi nu póte să le apandiséscă pe tóte şi să le săvîrşéscă numaĭ Logofĕtul ce este orînduit, de aceea poruncim dumné-tale, ca din logofeţiĭ Divanuluĭ să se dea unul ajutor pe lângă Logofĕtul numituluĭ Departament, dându-i-se poruncă, ca să urmeze acolo napristan, spre săvîrşirea următórelor trebĭ, tolco pisah gpd.—1817 April 25.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 21 v.)

(1) Vaḑă-se cuprinsul acestor hrisóve în notele de jos:

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele anaforaoa acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să se pue în lucrare orînduiala de maĭ jos arĕtată cu urmare întocmaĭ şi cu acest adaos încă, ca nicĭ judecătoriĭ să nu îndrăznéscă a luà măcar un ban mită asupra judecăţilor, căcĭ dovedindu-se întru acest fel de faptă, nu numaĭ vor fi lipsiţĭ din trébă, ci încă se vor şi pedepsì după mĕsura vineĭ lor.—1815 Maiŭ 28.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, de la acéstă anafora a dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus Gheorghe Filipescul, am făcut chibzuire pentru Logofeţiì al treilea de la Departamenturile de şépte şi de opt şi se vĕḑù cu bună orînduială chibzuirea dumné-luì spre a se alege adecă ómenĭ vrednicĭ şi a se orînduì la aceste Departamenturĭ, statornicĭ în tótă viéţa lor, neschimbându-se nicĭ odată fără de vină cercetată şi dovedită, cărora să li se deà şi luminate hrisóvele Mărieĭ Tale pentru nestrămutarea lor şi spre a nu fi supĕraţĭ de către Veliţiĭ Logofeţĭ după vremĭ, cu cererĭ de avaet, dar şi eĭ să slujéscă cu tragere de inimă şi cu credinţă, purtându-se cu bună orînduială la tóte şi ţiind condică curată de tóte pricinile ce se caută în Departament, şi pentru ca să lipséscă catahrisisul ce se urmà la avaeturile anaforalelor, luându-se peste orînduială cu pricină căcĭ da şi eĭ avaet la dumné-lor Veliţiĭ Logofeţĭ, cel dintâiŭ boer judecător să însemneze din josul anaforaleĭ avaetul ce se cuvine să ia III Logofĕt de la fieşcare anafora, după starea madeleĭ, precum din vechime aşà se urmà până la trecuta răzmeriţă, care avaet mai nainte erà de la talerĭ unul

www.dacoromanica.ro

12. Urméză în note şi anexe o serie de cărţĭ deschise ale Domnito-

---

până la talerĭ 11, iar acum după scumpetea ce este la tóte, să se îndoiască puindu-se de la talerĭ douĭ până la talerĭ 22, aşijderea să se deà luminată porunca Mărieĭ Tale ca nicĭ de la boeriĭ judecătorĭ ce se orînduesc atât aicĭ la Departamenturĭ cât şi pe la judeţele de pe afară, să nu ia dumné-lor Veliţiĭ Logofeţĭ avaet, ne-fiind cu cuviinţă a se luà avaet de la judecătoriĭ ce nu aŭ alte venitur̆ĭ fără numaĭ léfa ce li se orînduesce din mila Mărieĭ Tale, iar hotărîrea rămâne la Măria Ta.—1815 Maiŭ 24.

Iosif Argeşiu, Constandie Buzĕŭ, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Scarlat Grădişteanu Vel Logofĕt, Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt, Nistor Clucer.

(Cod. LXXXIV, pag. 221.)

Treĭ hrisóve ce s'aŭ făcut pentru logofeţiĭ al treilea, ce s'aŭ făcut pe la Departamenturile din Bucurescĭ, a nu se maĭ scóte în viaţa lor fără de vină.

Râvnă desăvîrşită avênd Domnia Mea de a pune în faptă tóte câte sunt de folos şi de trebuinţă pentru buna petrecere a tuturor supuşilor noştri şi între altele fiind şi tréba judecăţilor norodului, una din cele maĭ întâiŭ datoriĭ a obłăduireĭ, de aceea pentru maĭ multa înlesnire a căutatuluĭ pricinilor de judecăţĭ, spre a nu se zăbovì întru prelungire ceĭ ce se judecă, cheltuindu-se şi perdêndu-şĭ vremea agoniselelor lor, avem Domnia Mea *treĭ Departamenturĭ politicescĭ, unul de opt, altul de şépte, cum şi unul de Criminalion*, unde se caută pricinile de învinovăţire, afară din două Departamenturĭ a Spătărieĭ şi al Agieĭ, unde se caută pricinĭ maĭ micĭ, la care avem rînduiţĭ judecătorĭ îndestuĭ, cu osebite lefĭ, care aceste maĭ sus arĕtate treĭ Departamenturĭ politicescĭ, *pentru a se păzì o bună eftaxie, spre a nu se face cusururĭ şi a se păzì dreptatea întru tóte, fiind legate sub îngrijirea logofeţieĭ ceĭ marĭ de Ţéra-de-sus*, prin anaforaoa ce ne-aŭ făcut dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Vel logofĕtul Grigorie Filipescu, scrisă de la August 28, ne-aŭ arĕtat, că logofeţiĭ al treilea de la departamenturĭ, din pricină căcĭ a pururea se schimbă şi când se orîndusc de dumné-lor veliţiĭ boerĭ li se ia avaeturĭ, se urméză o rea rînduială şi mare catahrisis cu cerere de avaeturĭ grele pentru scrisul anaforalelor, ca să-şĭ póată scóte avaetul ce aŭ dat şi eĭ la ceĭ după vremĭ Logofeţĭ marĭ, şi cu tóte că la tréba logofeţieĭ al treilea a acestor departamenturĭ intră şi ómenĭ nepractisiţĭ şi nevrednicĭ de acéstă slujbă, dar şi ceĭ vrednicĭ sciindu-se că nu sunt statornicĭ, nu aŭ nicĭ o tragere de inimă, nicĭ îngrijire de a ţinea condicĭ curate, şi dintr'acéstă pricină nu póte fi sciut la cel ce intră în urmă cele urmate şi hotărîrile judecăţilor, ce sunt date maĭ dinainte, din care pricină nu puţine cusururĭ s'aŭ găsit, pătimind prelungirĭ ipotesiariĭ ce aŭ pricinĭ de judecăţĭ şi cu tóte că dumné-luĭ

www.dacoromanica.ro

ruluĭ Caragea relative la adunarea şi ţinerea de şedinţe a Divanuluĭ

---

n'aŭ luat avaet de la slujba acestor logofeţĭ al treilea aĭ departamenturilor, dar fiind că nu sunt statornicĭ, tot n'aŭ fost putinţă a-ĭ pune la orînduială ce se cuvine şi spre a se putea îndreptà şi-aŭ dat părerea dumné-sale, găsind cu cale, ca să se alégă ómenĭ vrednicĭ a se orînduĭ III logofeţĭ pe la Departamenturĭ, statornicĭ, fără de dare de avaet, cărora să li se dea şi hrisóvele Domnieĭ Mele de a fi nestrămutaţĭ şi nesupĕraţĭ de către nimenĭ cu nicĭ un fel de cerere de vre-uu avaet, şi fără de vină cercetată şi dovedită să nu se lipséscă din slujbă, care anaforà a dumné-sale rînduindu-o Domnia Mea în cercetarea şi chibzuirea dumné-lor veliţilor boierĭ, prin anaforaoa de la 24 ale trecuteĭ lunĭ luĭ Maiŭ, iscălită de părinţiĭ episcopĭ şi de dumné-lor veliţiĭ boerĭ, fac arĕtare Domnieĭ Mele pentru logofeţiile al treilea ale acestor Departamenturĭ, că aŭ găsit cu bună orînduială chibzuirea dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ, spre a se alege adecă ómenĭ vrednicĭ, statornicĭ în tótă viaţa lor, neschimbându-se nicĭ odată fără de vină cercetată şi dovedită, cărora să li se dea şi hrisóvele Domnieĭ Mele pentru nestrămutarea lor şi apĕrarea de avaet, dar şi eĭ să slujéscă cu credinţă, purtându-se cu bună orînduială la tóte, ţiind condicĭ curate de tóte pricinile, ce se caută în Departament, şi pentru ca să lipséscă catahrisisul ce urma la avaetul anaforalelor luându-se peste orînduială cu pricină căcĭ da şi eĭ avaet la dumné-luĭ Vel Logofĕtul, cel dintâiŭ boer judecător să însemneze în josul anaforaleĭ avaetul ce se cuvine să ia III logofeţĭ de la fieş-care anaforà după starea madeleĭ, după cum din vechime aşa se urma până la trecuta răzmeriţă, care avaet măcar că maĭ înainte era de la talerĭ unul până la talerĭ un-spre-ḑece, dar acum după scumpetea ce este la tóte, să se îndoiască, puindu-se de la talerĭ 2 până la talerĭ 22, precum şi de la boeriĭ judecătorĭ ce se numesc la Departamenturĭ şi pe la judeţe să nu ia dumné-lor veliţiĭ Logofeţĭ avaet; la care anaforà pentru întărirea ce am dat Domnia Mea de a se urma întocmaĭ am poruncit, ca nicĭ judecătoriĭ să nu se îndrăznéscă a lua măcar un ban mită asupra judecăţilor, căcĭ dovedindu-se întru-o acest fel de faptă, nu numaĭ vor fi lipsiţĭ din trébă, ci încă se vor şi pedepsì după mĕsura vinieĭ lor. Decĭ după acéstă hotărîre a Domnieĭ Mele dăm acest domnescul nostru hrisov la mâna . . . . . carele după alegerea dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus, îl orînduim Domnia Mea cu tréba logofeţieĭ al treilea la Departamentul de . . . . . prin care îl hotărîm a fi statornic în tótă viaţa luĭ, neschimbându-se nicĭ odată, fără de vină cercetată şi hotărîtă, precum şi de către dumné-lor veliţiĭ Logofeţĭ după vremĭ să fie nesupĕraţĭ cu cerere de avaet, dar şi orînduitul Logofĕt să'şĭ păzéscă datoria sa cu a ţineà condicĭ curate şi a păzì rînduiala avaeturilor, cu a se însemnà de către cel dintâiŭ boer judecător la fieş-care anafora, păziud întru tóte buna orînduială precum maĭ sus este îndatorat, fără de cel maĭ mic cusur, căcĭ găsindu-se în vină nu numaĭ se va lipsì, ci se va şi pedepsì; pentru care şi poruncim dumné-

www.dacoromanica.ro

în interesul grăbireĭ resolvireĭ proceselor, cum şi o alta relativă la vacanţele tribunalelor însărcinate cu justiţia. (1)

---

tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să facĭ cunoscută hotărîrea acésta a Domnieĭ Mele şi la dumné-lor boeriĭ judecătorĭ aĭ Departamenturilor, ca şi dumné-lor să'şĭ păzéscă datoria, ferindu-se cu totul de a nu lua de la cinevaşĭ milă câtuşĭ de puţină, căcĭ pe cel ce se va găsì că aŭ îndrăznit la o acest fel de nevrednică urmare, nu numaĭ va fi lipsit din slujba judecătorieĭ, ci încă şi straşnic îl vom pedepsì Domnia Mea; şi am adeverit hrisovul acesta cu însuşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumnélor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Vistier, pan Constantin Creţulescu Vel Ban, pan Gheorghe Arghiropulu Vel Ban, epistatul Spătărieĭ, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Constantin Bălăceanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Mihalache Manu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, epistatul Vornicieĭ Obştirilor, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic al treilea, pan Teodorache Văcărescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Scarlat Grădişteanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt za Obiceĭurĭ, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alecsandru Filipescu Vel Vornic al politieĭ, pan Iacovache Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al streinelor pricinĭ, pan Alecsandru Ghica Vel Clucer, pan Dumitrache Hrisoscoleŭ Vel Căminar, pan Nicolae Suţul Vel Comis, şi Ispravnic pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus; şi s'aŭ scris hrisovul acesta întru al treilea an dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ la aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumnedeŭ şi mîntuitoruluĭ nostru Isus Hristos 1815 Iulie 6, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 219.)

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, din jălbile ce pe tóte dilele ni se daŭ, vedem, că totdeauna se ivesc pricinĭ de judecăţĭ, care se orînduesc în cercetarea dumné-vóstră, după a căror mulţime urméză ca şi dumné-vóstră să nu pregetaţĭ a le căută, silindu-vĕ cu toţiĭ împreună spre descoperirea adevĕruluĭ şi a dreptăţeĭ fieş-căruia, care şi acésta este una din fericirile ce póte avé un norod bine otcârmuit; de aceea dar poruncim dumné-vóstră, ca în tóte dilele ce sunt orînduite a se căută pricinĭ de judecăţĭ la Divanul dumné-vóstră, să vĕ adunaţĭ cu toţiĭ aicĭ la domnésca nóstră curte, fără nicĭ o pricinuire, (afară numaĭ din vre-o pricină adevĕrată de zaiflâc séŭ alta destoinică spre a zăticnĭ venirea vre-unuia din dumné-vóstră) şi căutaţĭ pricinile de judecăţĭ ale noroduluĭ privind cu totul întru unire asupra dreptăţiĭ şi când veţĭ vedé că prea

www.dacoromanica.ro

13. Un cas curios. Aceeaşĭ persónă, prin abus, se face judecător

---

se înmulţesc pricinile, să vĕ adunaţĭ şi după prânz către séră, la casa unuia din dumné-vóstră, a le căută, ca să nu se zăbovéscă şi să şédă ipotesiariĭ cheltuindu-se şi vremea lor perdêndu-şĭ care acéstă silinţă şi nepregetare va fi şi pentru cunoscinţa patriotismosuluĭ dumné-vóstră şi spre a Nóstră mulţămire, precum şi împotrivă urmare a verĭ-căruia din dumné-vóstră la cele maĭ sus poruncite, va fi iarăşĭ spre împotrivă cunoscinţă şi spre măhnirea Nóstră, care siliţĭ vom fi în urmă, după a oblăduiriĭ datorie, a arĕtà şi în faptă către acel pricinuitor.—Tolco pisah gpd.—1816 Februarie 5.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 238.)

Pitac la dumné-lor Veliţiĭ boerĭ ca să caute judecăţile de la un ceas din ḑi.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe, — Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, pricinile şi prigonirile noroduluĭ din jălbile ce pe tóte ḑilele ni se daŭ, vedem că se înmulţesc, după care se cuvine, ca şi judecătoriile să nu pregete la căutarea lor, pricinile ce li se orînduesc, precum asemenea şi dumné-vóstră, atât ca nisce boerĭ patrioţĭ, cât şi ca uniĭ ce într'adinsul sunteţĭ orînduiţĭ, se cuvine să vĕ arĕtaţĭ cu maĭ multă nepregetare şi osârdie la căutarea pricinilor noroduluĭ ce se orînduesc în cercetarea dumné-vóstră socotind-o acésta ca o sfîntă şi ne apĕrată datorie; şi fiind-că acum ḑioa s'a mărit, iată printr'acest domnesc al nostru Pitac, cu deadinsul poruncim dumné-vóstră, ca de acum înainte în ḑilele ce sunt orînduite pentru căutarea judecăţilor să vĕ aflaţĭ negreşit cu toţiĭ adunaţĭ diminéţa la un ceas din ḑi, aicĭ la domnésca nóstră curte şi să începeţĭ a căută pricinile de judecăţĭ, după datoria ce aveţĭ, atât dumné-vóstră, cât şi înşine Domnia Mea la acésta, căcĭ împotrivă urmând, nu numaĭ că în hula noroduluĭ cădeţĭ, ci şi Domnia Mea cu drept cuvînt ne vom mâhnì. Tolco pisah gpd.—1816 Aprilie 22.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV fila 445 v.)

Pitac pentru judecăţĭ de a se strînge dumné-lor veliţiĭ boerĭ la un ceas din ḑi.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe. — Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind-că din necontenitele jălbĭ ce ni se daŭ de către ceĭ ce aŭ pricinĭ de judecăţĭ plângêndu-se pentru zăbava ce se ur-

www.dacoromanica.ro

fiind deja în funcţiunea de condicariŭ. Este destituit din condicărie şi

méză până a li se cercetà pricinile de către dumné-vóstră, după tot cuvîntul drept ni s'aŭ dat mare bănuială, că dumné-vóstră nu puneţĭ epimelie cu dinadinsul la căutarea judecăţilor noroduluĭ, după netăgăduita datorie ce aveţĭ, iar celor ce se întîmplă de aŭ pricinĭ de judecăţĭ li se pricinuesce tuturor nu puţină pagubă, perdere de vreme şi cheltuială zădarnică; care acésta nicĭ cum nu póte fi suferită Domnieĭ Mele, după râvna şi buna voinţă ce avem, ca toţĭ de obşte să petreacă întru tóte bine ocîrmuiţĭ şi liniştiţĭ; acum dar fiind-că şi ḑioa s'aŭ mărit şi madeaua acésta a căutăreĭ judecăţilor noroduluĭ din fiinţa eĭ fiind delicată, iată printr'acest domnescul nostru Pitac cu deadinsul poruncim dumné-vóstră, ca de acum înainte în ḑilele ce sunt orînduite pentru căutarea judecăţilor să vĕ aflaţĭ negreşit cu toţiĭ adunaţĭ aicĭ la domnésca nóstră curte urmând cu tréba căutăreĭ judecăţilor într'acestaşĭ chip adecă: în curgerea viitoruluĭ April să începeţĭ a căutà tréba de la douĕ ceasurĭ din ḑi şi până la şése ceasurĭ, iar în luna Maiŭ de la 1 din ḑi şi până la 5, şi de la Iunie înainte de la 12 ceasurĭ, cercetând pricinile ce se orînduesc la dumné-vóstră de la domnescul nostru Divan, cu mare scumpătate şi luare aminte, după buna orînduială, aflându-se în casă înaintea judecăţeĭ numaĭ ceĭ ce se prigonesc, iar nu şi alţiĭ streinĭ ce nu vor fi trebuincioşĭ ca să nu se facă hazmodiĭ, ce sunt necuviincióse, ci tot-deauna să protimisiţĭ dumné-vóstră a se căutà *întâiŭ judecăţile cele ce vor fi avênd locuitoriĭ de pe afară, ca să nu şéḑă aicea perind în cheltuială şi apoĭ* cele de aicĭ care vor fi maĭ vechĭ. Pentru care poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să îngrijescĭ a se păzì întocmaĭ acest nizam, fără câtuşĭ de puţină strămutare, precum asemenea şi dumné-ta Vel Hatmane să daĭ poruncă tuturor zapciilor, spre a aveà gata judecăţile ce vor fi a se înfăţişà, care judecăţĭ să fie orînduite prin fóia anume cu o ḑi maĭ înainte de înfăţişare. Iar când şi după acéstă poruncă a Domnieĭ Mele se va face vre-o urmare împotrivă, atuncĭ cu drept cuvênt ne vom mâhnì asupra dumné-vóstră. Tolco pisah gpd.—1817 Mart 27.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXV, fila 179.

Cartea dumné-luĭ biv Vel Clucerului Constantin Haralambie prin care se orînduesce divanit la Divanul Craioveĭ, în locul Cluceruluĭ Dumitrache Brăiloiu.

Zemle Vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte cinstituluĭ şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele biv Vel Clucerul Constantin Haralambie pre carele l'am orînduit Domnia Mea judecător la Divanul Craioveĭ în locul cluceruluĭ Dumitrache Brăiloiu, ca dimpreună cu dumné-luĭ Caimacamul şi cu dumné-lor boeriĭ judecătorĭ aĭ Divanuluĭ de acolo, să aibă a căutà pricinele de judecăţĭ ale noroduluĭ, atât cele ce sunt orînduite de aicĭ

www.dacoromanica.ro

din judecător, fiind-că destul *s'a chivernisit* în ambele funcţiunĭ şése lunĭ de ḑile. (1)

---

cu porunca Domnieĭ Mele, cât şi cele ce vor veni cu jalbă la Divanul de acolo, cu sirguială, nelipsit păzind la Divan, silindu-se pentru dreptate a face hotărîrile după pravilă, spre a-şĭ aflà fieş-care năpăstuit îndestularea sa, fără de a se zăbovì şi a-şĭ perde vremea lor cu îndelungată aşteptare la Divan, urmând după bună voinţa Domnieĭ Mele întru tóte fără de cusur, şi arĕtându-se cu slujbă vrednică va dobîndì milă şi cinste de la Domnia Mea, cum împotrivă când se va arĕtà nedrept judecător, orĭ lenevindu-se la datoria slujbeĭ sale, orì făcênd hatîrurĭ séŭ voie veghiată, séŭ la alt interes amăgindu-se, va fi scăḑut şi osîndit după pravilă. Poruncim Domnia Mea şi dumné-tale cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta biv Vel Spătare Costache Suţu, caimacamule al Craioveĭ, să sciĭ pe maĭ sus numitul boerul Domnieĭ Mele de judecător aicĭ la Divanul Craioveĭ, i saam receh gpd.—1817 Iulie 7.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXV, fila 183 v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind-că căutarea pricinilor de judecăţĭ ale noroduluĭ spre a-şĭ aflà ceĭ năpăstuiţĭ îndreptarea lor, este una din cele maĭ delicate madele, care se şi cuvine a o socoti dumné-vóstră ca o sfîntă şi neapĕrată datorie, atât ca nisce boerĭ patrioţĭ, cât şi ca uniĭ ce într'adins sunteţĭ orînduiţĭ, şi să vĕ arĕtaţĭ cu nepregetare şi osîrdie, şi fiind-că acum ḑioa s'aŭ mărit, iată printr'acest domnesc al nostru pitac, poruncim dumné-vóstră, ca de acum înainte în ḑilele ce sunt orînduite pentru căutarea judecăţilor să vĕ aflaţĭ negreşit cu toţiĭ adunaţĭ diminéţa la 12 césurĭ aicĭ la Domnésca nóstră curte şi să căutaţĭ pricinile de judecăţĭ până la vremea prînzuluĭ, după datoria ce aveţĭ, căcĭ împotrivă urmând cu drept cuvînt ne vom mâhni asupra dumné-vóstră, tolco pisah gpd.—1818 Aprilie 22.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 70.)

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Fiind-că pîrîtul lipsesce de aicĭ, poruncim Domnia Mea dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, ca faţă cu amêndouĕ părţile, să cercetaţĭ şi dovedindu-se curgerea pricineĭ într'acestaşĭ chip, precum ni se arată printr'acéstă anafora să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele, ca să dăm cuviinciósa poruncă.—1813 Iulie 3.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

14. Este demnă de atenţiune porunca dată de domnitor la 19 Febru-

---

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a luĭ Ioan Floru, următor fiind am luat séma arĕtăreĭ şi cereреĭ ce face pentru Sandul III Logofĕt din sud Teleorman, că în iarna trecută, avênd vorbă unul cu altul, după ce va luà sfîrşit dregĕtoriile cele marĭ, să ămble jăluitorul pentru condicăria i judecătoria aceluĭ judeţ şi de se va puté luà amêndouĕ, numitul să caute una şi pîrîtul alta; după care şi viind aicĭ, cu silinţa ce aŭ pus, luând maĭ întâiŭ una din douĕ, adecă condicăria pe numele Sanduluĭ, i-aŭ şi trimis carte la judeţ, rĕmâind jăluitorul pentru judecătorie, iar până a nu luà sfîrşit şi acésta întîmplându-i-se trebuinţă de aŭ plecat înapoĭ la judeţ, dice, că în urma luĭ, după câte-và dile ar fi venit numitul Sandul şi luând cartea judecătorieĭ de la omul ce o dedese Voinescu ca să o aducă jăluitoruluĭ, după ce aŭ mers la judeţ pîrîtul Sandul aŭ păstrat şi una şi alta pe séma luĭ de atuncĭ şi până acum, lucru neobicinuit şi neprimit stăpînireĭ şi orînduieleĭ pămîntuluĭ. Decĭ cât pentru condicărie, fiind-că apucase de se orînduise nu trebuià a se amestecà şi la judecătorie. Dar se vede că aŭ înşelat stăpînirea nefiind şi eŭ amestecat, când s'aŭ orînduit judecătoriĭ pe la judecăţile Ţĕreĭ-de-jos, ci de vreme ce pîrîtul pentru lăcomie aŭ ămblat cu vicleşug de a ţiné şi condicăria şi judecătoria, pentru înşelăciunea ce aŭ făcut găsesc cu cale cu luminată porunca Mărieĭ Tale, din amêndouĕ aceste dregĕtoriĭ Sandul să se lipséscă, fiindu-ĭ îndestul chiverniséla ce aŭ avut de la douĕ dregĕtoriĭ până acum în 6 lunĭ ce aŭ trecut, şi jăluitorul condicar la acel judeţ cu luminată cartea Mărieĭ Tale să se orînduiască, iar pentru judecător care de Măria Ta se va socotì acela se va orînduì, ca să fie împărtăşit de mila Mărieĭ Tale şi alt boer pămîntén ca dînsul, şi cea desăvîrşită hotărîre rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1813 Iunie 29.

Iordache Slătineanu.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, fila 500.)

Cinstiţĭ şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind-că se apropie sfintele Paştĭ, când în sĕptĕmâna patimilor şi în sĕptĕmâna cea luminată, judecăţĭ nu se caută şi judecăţĭ sunt multe, de aceea, ca să nu se zăbovéscă ómeniĭ cu perdere de vreme în judecăţĭ, poruncim Domnia Mea, ca de astăzĭ înainte să vĕ adunaţĭ dumné-vóstră şi după prînz, la vre-o una din casele dumné-vóstră, ca să se caute tóte judecăţile a nu rĕmânea nicĭ una din cele ce sunt orînduite şi din cele ce se vor maĭ orînduì, necăutate, până vom intra în sĕptĕmâna sfintelor patimĭ, spre a'şĭ aflà ceĭ năpăstuiţĭ îndreptarea lor. Tolco pisah gpd.

(Cod. LXXIV, fila 34.)

www.dacoromanica.ro

arie 1817, oprind pe jălbarĭ de a întrebuinţà cuvinte ofensătóre la

---

Publicaţiĭ la tóte judeţele şi la Caimacam pentru contenirea judecăţilor pe tótă luna luĭ Iulie.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot . . . . . sănătate. Vĕ facem în scire că după obiceiul ce se urméză în toţĭ aniĭ şi după cuprinderea condiceĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, sunt a fi oprite judecăţile în tótă acéstă viitóre lună a luĭ Iulie, fiind vremea a tot lucrul pămîntuluĭ, pentru ca să-şĭ pótă fieş-care locuitor a-şĭ căutà de seceriş şi de cósă; decĭ iată maĭ dinainte vĕ poruncim, să însciinţaţĭ la toţĭ de obşte, ca întru acéstă lună nimenĭ să nu se pornéscă cu jălbĭ pentru pricinĭ de judecăţĭ că om de afară am poruncit Domnia Mea să nu se aducă pentru judecăţĭ, fără de numaĭ pentru pricinĭ de *englimatica*, acelea nu sunt oprite în nicĭ o vreme, nicĭ dumné-vóstră să nu aveţĭ a trage pe nimenĭ pentru pricină de judecată până după sfîrşitul luĭ Iulie, încă şi pe ceĭ ce aŭ apucat şi aŭ intrat şi sunt în judecată, să vĕ siliţĭ a le isprăvì trĕba şi să le daţĭ drumul a nu-ĭ ţineà opriţĭ, şi fieş-care într'acéstă vreme de soroc să fie nesupĕrat de judecăţĭ, după cum asemenea poruncĭ avem date Domnia Mea şi aicĭ pe la Departamenturĭ; ci dar aşà să urmaţĭ negreşit, însciinţând şi la toţĭ locuitoriĭ de obşte, să scie fieş-care, că nicĭ de aicĭ nu se va trimite să se aducă nimenĭ de la alte pricinĭ, fără de numaĭ pricinile de tâlhăriĭ şi de eglimatica se vor aduce, şi dumné-vóstră ispravnicilor pe acelea să fiţĭ datorĭ a le căutà şi să daţĭ poruncă tuturor a se strîmtorà acum şi a se apucà fieş-carele de lucrul câmpuluĭ cu silinţă şi fără de pregetare. Tolco pisah gpd.—1813 Iunie 28.

(Cod. LXXIV, fila 65 v.)

Publicaţiĭ la tóte judeţele pentru contenirea judecăţilor până la 15 ale luneĭ Maiŭ.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.— Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Fiind-că de la 15 ale viitóreĭ lunĭ acesteĭ Aprilie până la 15 ale luĭ Maiŭ sunt a fi locuitoriĭ de obşte nesupĕraţĭ în pricinĭ de judecăţĭ după obiceiul ce s'aŭ urmat în toţĭ aniĭ pentru trebuinţa arăturilor de porumb, de meiŭ, de lucrul viilor şi altele ce sunt acum de cu primăveară, care este hrana cea de peste tot anul locuitorilor de obşte, vĕ poruncim să însciinţaţĭ la toţĭ, ca într'acest orînduit soroc fieş-carele să scie, că nu se aduc nicĭ se trag pentru pricinĭ de judecăţĭ afară numaĭ din pricinile de învinovăţire, adecă de *englimatica* care se caută în tótă vremea şi fieş-care să urmeze într'acéstă vreme, atât pîrîşiĭ cât şi pîrîţiĭ a căutà lucrul pămîntuluĭ, silindu-se la arăturile bucatelor, fără de a-ĭ ridicà dumné-vóstră şi fără de a-ĭ trage în pricină de judecăţĭ, după cum şi

www.dacoromanica.ro

adresa judecătorilor, sub pedépsă de spargere a jălbeĭ, deosebĭ de pedepsirea scriitoruluĭ. Iacă actul:

Pitac către dumnéluĭ Vel logofĕtul de Ţéra-de-sus, de a da poruncă pe la logofeţĭ de a nu maĭ face jalbă seaŭ tacrirurĭ cu atingerĭ de judecătorĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlachiscoe.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel logofete de Ţéra-de sus, fiind-că din felurimea jălbilor şi a tacrirurilor ce ni aicĭ la Divan nu vor fi aduşĭ. Drept aceea să urmaţĭ precum poruncim, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1816 Martie 29.

(Cod. LXXIV, fila 242.)

Publicaţiĭ la tóte judeţele şi la caimacamul pentru curmarea judecăţilor în vremea culesuluĭ viilor.

Dumné-vóstră ispravnicilor of sud . . . . . sănătate. Vĕ facem în ścire că într'acéstă vreme când sunt culesul viilor, culesul porumburilor şi arăturilor, obicĭnuit şi de trebuinţă este a se precurmà pricinile de judecăţĭ până la sfîrşitul luĭ Octombre, după cum ne pliroforisirăm şi din condicile Divanuluĭ, de acésta, pentru ca să-şĭ póta căutà fieş-care de aceste agoniselĭ; decĭ vĕ poruncim Domnia Mea, ca să însciinţaţĭ la toţĭ de obşte, ca să scie fieş-care că într'acest soroc, nimenĭ nu are a trage în judecăţĭ, spre a nu se trepădà în zadar cu venirea pe la Divan şi aşà să urmaţĭ şi dumné-vóstră, ca să nu ridicaţĭ pe nimenĭ de la tréba lor într'acest soroc, afară numaĭ din pricinile de *englimatica*, care în tótă vremea aŭ a se căutà, pentru care am dat poruncile Domnieĭ Mele şi aicĭ la tóte judecătoriile. — 1814 Septembre 18.

Asemenea s'aŭ făcut şi la let 1815.

Asemenea s'aŭ făcut şi la let 1816.

(Cod. LXXIV, fila 143.)

1814 Iulie 6. S'aŭ făcut poruncĭ de contenirea judecăţilor cu soroc până la 15 August.

1815 Iunie 27. Asemenea publicaţiĭ s'aŭ făcut cu soroc până la August 15.

(Cod. LXXIV, fila 65 v.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemte vlahiscoe.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus, cu tóte că pentru judecăţile ce se caută la domneseul nostru Divan am poruncit ca să conteneze până la a doua sĕptĕmână

www.dacoromanica.ro

se dă pe tóte ḑilele vedem că mulţĭ din scriitoriĭ acelor jălbĭ şi tacrirurĭ obicinuesc şi nu scriŭ numaĭ cuvintele cele trebuincióse la pricina pentru care se prigonesc ceĭ ce se judecă şi abătêndu-se din noima pricineĭ se întind de scriŭ şi cuvinte atingĕtóre asupra judecătorilor, în felurĭ de chipurĭ, care acéstă obrăznicie a lor nefiind suferită Domnieĭ Mele, poruncim dumné-tale, să se facă cunoscută către toţĭ de obşte aceĭ scriitorĭ ce obicĭnuesc de scriŭ jălbĭ şi tacrirurĭ, ca de acum înainte nimenĭ să nu se maĭ îndrăznéscă a maĭ pune vre-un cuvênt în vre-un fel de chip asupra judecătorilor atingĕtor, în jălbile şi tacrirurile ce vor face, orĭ pentru ale lor pricinĭ seaŭ pentru ale altora, ci să-şĭ arĕte numaĭ pricina pentru care se prigonesc şi dreptăţile sale ce se socotesce că ar avea la aceeaşĭ pricină, căcĭ orĭ carele se vor îndrăznì de acum înainte a urma împotrivă după acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, să scie cu hotărîre că nu numaĭ se va sparge acea jalbă seaŭ tacrir, ci încă se va şi pedepsì cu străşnicie scriitorul aceluĭ engrafon spre pilda şi altora; către acésta poruncim tale, ca şi din jălbile ce se scrie şi se trimit de afară de prin judeţe aicĭ la canţelaria domnescului nostru Divan, de se va vedea vre unul cu acest fel de vorbe atingĕtóre, acea jalbă rumpêndu-se de către dumné-ta să se trimiţă înapoĭ la ispravniciĭ aceluĭ judeţ arĕtânduli-se pricina spargereĭ, şi porunca ce este dată. Tolco pisah gpd.— 1817 Februarie 19.

(Cod. LXXXVII, fila 14.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Dăm în notă *statul* judecătorilor de pe la tóte instanţele, în let 1818 şi 1819 Februarie 1. (1)

---

a viitoruluĭ s-tulnĭ post, nu am poruncit însă ca şi judecătoriile celelalte să conteneze, şi ca nu cum-vaşĭ să se facă vre-o ast fel de urmare, poruncim dumné-tale, ca atât dumné-lor veliţilor boerĭ să le arĕţĭ, cât şi către tóte departamenturile să se facă pitace din partea logofeţieĭ, ca numaĭ în viitórea sĕptĕmână cea curată să conteneze judecăţile, iar într'acéstă următóre sĕptĕmână să urmeze negreşit a căutà pricinile de judecăţĭ, ce sunt orînduite la fieş-care judecătorie, ca să nu se zăbovéscă ipotesiariĭ aicĭ în cheltuială. Tolco pisah gpd. 1815 Februarie 22.

(Cod. LXXIV, fila 178.) Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(1) In ce chip se găsesc aşeḑaţĭ în catastihul lefilor acum la Febr. dumné-lor boeriĭ judecătorĭ după departamenturĭ. 1819 Februarie 1.

www.dacoromanica.ro

Acest stat aduce, pe de o parte, la cunoscinţă, numele tuturor per-

Departamentul de opt.

2 judecătorĭ po talerĭ 150 pe lună.
6 judecătorĭ po talerĭ 90.

Departamentul de şépte.

2 judecătorĭ po talerĭ 150.
5 judecătorĭ po talerĭ 90.

Departamentul Criminalion.

Stolnicul Caragea po talerĭ 200 pe lună.
1 judecător po talerĭ 150.
3 judecătorĭ po talerĭ 90.
(Cod. LXXV, fila 254 v.)

Dumné-lor boeriĭ judecătorĭ în ce chip s'aŭ întocmit acum la 1818 August 1.

Departamentul de opt.

200 Paharnicul Răducanu Fărcăşanu.
150 Serdarul Ioan Politimos înlocuit cu Paharnicul Nicolaescu 150, 1818 Decembre 1.
100 Serdarul Nicolae Serezli.
100 Medelnicerul Mateiŭ Grecénu.
100 Pitarul Nicolae Lambrino înlocuit cu Teodorache Cloşcă, Noembre 1, 1818.
100 Gheorghe Fărcăşanu.
100 II Logofĕt Constantin Cozone.
100 Vătaf Scarlat Lambrino prin Sĕrdarul Stroie, Octombre 15, 1818.
1000

Ceĭ ce aŭ eşit de la acest departament.

Medelnicerul Dimitrie Costacopol.
Ioan Macris.

Departamentul de şépte.

talerĭ
200 Stolnicul Grigorie Asan.
100 Serdarul Dimitrache Drugănescu.

www.dacoromanica.ro

sónelor în serviciŭ, la autorităţile judecătorescĭ, iar pe de alta arată

100 Serdarul Colfescu.
100 Medelnicerul Nicolae Roşca.
100 Panait Capiolan prin Mirea Perioţénu, căpitan za lefegiĭ.—1818 Noembre 1.
100 Vătaful Costachi Filipopoli, i s'aŭ adăogat talerĭ 50 de la Politimos. — 1818 Decembre 1.
100 Slugerul Mehtupciu.
900 De la acest Departament n'aŭ eşit nicĭ unul.

Departamentul Criminalion.

200 Stolnicul Costache Pripiţoiŭ.
200 Sărdarul Răducanu, sîn Clucerul Dumitrache.
100 Şătrarul Constantin Băjăscu.
100 Slugerul Toma Comino.
100 Slugerul Gheorghe Lehliu.
700

Ceĭ ce aŭ eşit de la acest departament.

Medelniceru Nicola.
III Logofĕt Teodorache Cloşcă.
Şătrarul Stavri.
Vătaful Aleco Figa.
Portarul Anastasie ot Radu-Vodă.

De la departamentul Spătărieĭ.

250 Paharnicu Vasile.
150 Serdarul Petrache, înlocuit cu Slugerul Grigorie Stoenescu Octomb. 5, 1818.

Departamentul Agieĭ.

100 Paharnicu Constantin Fotino, înlocuit cu Şătraru Constantin, Calistrat 1818 Septembre 22.
100 Pitaru Ioniţă Jianu.

Cu frăţéscă dragoste mĕ închin dumné-tale arhon. Vornice Samurcaş.

Fiind-că într'acelaşĭ chip s'aŭ întocmit judecătoriĭ Departamenturilor cum se vede arĕtaţĭ într'acéstă fóie a li se urma léfa de la ţintâiŭ a acesteĭ următóre lunĭ August, dumné-ta să poruncescĭ paharniculuĭ

www.dacoromanica.ro

şi budgetul acestor judecătorĭ. Lefile variaŭ de la 70 la 400 talerĭ. Cea

---

Dinul Sameşul, ca întocmaĭ să urmeze la datul lefilor. - 1818 August 25.

al dumné-tale ca un frate,
Constantin Bălăceanu Vel Logofĕt.

Judecătoriĭ ce se află acum cu léfa lor cum s'aŭ găsit la casa lefilor.

Departamentul de opt.

talerĭ	
120	Clucerul Nicolae Creţeanu 1817 Maiŭ 16, înlocuit cu pah. Răducanu Fărcăşanu cu léfa celuĭ-l'alt.
200	Ion Retoridis, 1817 Aprilie 30. 1818 Aprilie 1, Sĕrdarul Ion Politimos cu talerĭ 120 pe lună.
100	Medelnicerul Dimitrie Costacopolu, 1817 August 7. La 1818 Aprilie 1, Sĕrdarul Nicolae Serezli prostichiŭ *(adaos)* cu talerĭ 80 din léfa luĭ Ritoridis.
80	Medelnicerul Manole, 1817 Decembre 1.
80	Pitarul Nicolae Lambrino, 1816 Decembre 1.
150	Vĕtaful Scarlat Lambrino, 1815 Decembre 1.
190	II portar Constantin Cozone, vechiŭ.
400	Ión Macri, 1815 Iulie 8.
150	Vĕtaful Scarlat Lambrino, prostichiŭ cu léfa de talerĭ 150, dela 1818 Ianuarie 8; înlocuit cu Sĕrdarul Stroie, 1818 Octombre 15.

Departamentul de şepte.

250	Căminarul Costache Manu, 1816 August 10.
100	Serdarul Atanasie, 1815 Decembre 4.
150	Serdarul Colfescul, 1817 Februarie 16.
150	Medelnicerul Alexandru Drupală, 1817 August 12.
150	Panait Capiolan, 1815 Decembre 1.
150	Vĕtaful Costache Filipopolitu, 1816 Decembre 1.
70	Polcovnicul Costache Dănciulescu, 1816 Decembre 1.

Departamentul Spătărieĭ.

400	Paharnicul Vasile, 1817 Decembre 4.
150	Sărdarul Petrache, 1817 Aprilie 8.

Departamentul Agieĭ.

100	Slugerul Stavri, 1817 Ianuarie.
100	Pitarul Ioniţă Jianul, 1817 Ianuarie.

(Cod. LXXV, fila 254.)

www.dacoromanica.ro

'maĭ mică léfă erà a Polcovniculuĭ C. Danciulescu membru la depar-

---

1817 Decembre 8. Judecătoriĭ ce s'aŭ hotarît a fi, adecă ceĭ ce s'aŭ pus noĭ, cum şi celor vechĭ li s'aŭ făcut pitace.

Departamentul de opt.

150 Clucerul Nicolae Creţeanu, 1817 Maiŭ 16, înlocuit cu păh. Răducanu Fărcăşanu cu aceeaşĭ léfă, 1818 Ianuarie 8.
200 Căminarul Ión Ritoridis, 1817 Aprilie 30; apoĭ 120 Ión Politimos, serdar şi iarăşĭ 80 Sărdarul Nicolae Cerezli, 1818 Aprilie.
100 Medelnicerul Dimitrie Costacopol, 1817 August 7.
80 Medelnicerul Mateĭ Creţeanu, 1817 Decembre 7.
80 Pitarul Nicolae Lambrino, 1816 Decembre 1.
150 Gheorghe Fărcăşanu, 1817 Decembre 8.
160 II postelnic Constantin Cozone, vechiŭ.
400 Ioan Macri, 1815 Iulie 8.
150 Vĕtaful Scarlat Lambrino, prostichiŭ, 1818 Ianuarie 8; înlocuit Serdaruluĭ Stroe, 1818 Octombre 15.

Departamentul de şepte.

200 Stolnicul Grigorie Asan, 1817 Decembre 8.
200 Serdarul Dumitrache Drugănescu, 1817 Decembre 8.
150 Serdarul Colfescu, 1817 Februarie 16.
100 Medelnicerul Nicolae Roşca, 1817 Decembre 8.
150 Panait Capiolan, 1815 Decembre 1.
150 Vĕtaful Costache Filipopolitu, 1816 Decembre 1.
70 Slugerul Gheorghe Mehtupciŭ, 1817 Decembre 8.

Departamentul de Criminalion.

200 Stolnicul Costache Caragea, vechiŭ.
80 Slugerul Maimaroglu, 1817 Decembre 8 înlocuit cu Medelnicerul Nicolae cu léfă taleri 70 pe lună, 1818 Ianuarie 15.
100 Serdarul Constantin Băjăscu, 1817 Decembre 8.
80 Slugerul Toma Comino, 1815 Septembre 25.
100 Slugerul Gheorghe Lehliu, 1817 Aprilie 7.
150 III logofĕt Răducanu sîn clucerul Dumitrache, 1817 Decembre 8.
100 III logofĕt, Tudorache.
50 Medelnicerul Nicoli, 1817 Noembre 22 înlocuit cu şătrarul Stavri cu taleri 60 pe lună, 1818 Ianuarie 15.
80 Vătaful Aleco Figa, 1816 Decembre 1.
70 II portar Atanasie ot Radu-Vodă, 1816 Decembre 1.

www.dacoromanica.ro

tamentul de şépte din Bucurescĭ, iar cea maĭ mare, de 400 leĭ a luĭ

Departamentul Spătărieĭ.

400 Paharnicul Vasile, 1816 Decembre 4.
150 Serdarul Petrache, 1817 Aprilie 8

Departamentul Agieĭ.

100 Pitarul Ioniţă Jianu, 1817 Ianuar 1.
100 Paharnicul Constantin Fotino, 1817 Decembre 8.

Mehedinţĭ. Stolnicul Costache Bălе în locul Postelniculuĭ Vasilache 1817 August 21.
Gorj. Căminarul Alexandru Vilara în locul Clucerului Dincă Brăiloiŭ 1817 August 21.
Vâlcea. Stolnicul Iancu Mavrodoglu, în locul Cluceruluĭ Ioan Gănescul, 1817 August 21.
Slam-Râmnic. Comisul Mihalache Ghica în locul căminaruluĭ Costache Suţu 1818 Iulie 7.

Judecătorii ce s'aŭ întocmit acum, 1816 Decembre. Departamentul de opt.

150 Stolnicul Dumitrache Ştefani, înlocuit cu căminarul Ioan Ritoridis, 1817 Aprilie 30 cu léfa celuĭ-lalt.
100 Serdarul Stroe înloc cu Medelnicerul Dimitrie Costacopol, 1817 August 7.
150 Vătaful Scarlat Lambrino.
150 II Postelnic Constantin Cozone; i s'aŭ maĭ adăogat şi alţĭ talerĭ opt-decĭ aĭ luĭ Manolache ce aŭ fost la departamentul de şépte, care s'aŭ lipsit din numĕr.
150 Serdarul Asanache în locul Cluceruluĭ Nicolae Creţeanu, 1817 Maiŭ 16 cu talerĭ 150 léfă.

Departamentul de şépte.

120 Căminarul Costache Manu.
100 Serdarul Atanasie.
200 Medelnicerul Alexandru Palea.
150 Paharnicul Ioan Capiolanu.
150 Vătaful Costache Filipopolitu.
80 Polcovnicul Constantin Hănciulescu în locul Paharniculuĭ Andonache, tatăl Serdaruluĭ Mihalache Grămăticul dumné-luĭ Vel Postelnicul, care acum se află Capuchehaia la Silistra.
180 III Postelnic Mavriche în locul luĭ III Logofĕt Alexandru

www.dacoromanica.ro

Ioan Macri membru la departamentul de opt şi aĭ judecătoruluĭ Pa-

---

Andronescul, ce aŭ lipsit din departamentul acesta. Léfa acestuia s'aŭ adăogat luĭ II Postelnic Cozone de la ţiîntâiŭ ale viitoruluĭ Dechembre, 1817 Noembre 23.
Serdarul Colfescu, prostichiŭ, 1817 Februarie 16.

Departamentul Criminalion.

200 Stolnicul Costache Caragea.
100 (Polcovnicul Barbu Bucşanul în locul Slugeruluĭ Constantin Otopénul, cu talerĭ 150 pe lună, 1817 Iulie 4.)
în locul slugeruluĭ Otopénu ce aŭ murit, Teodorache Cloşcă biv III Logofĕt, 1817 Septembre 7.
100 Slugerul Comino.
150 Şătrarul Constantin Calistrat.
110 Medelnicerul Constantin Oţelu.
100 Serdarul Serezli.
70 Aleco II portar în locul Medelniceruluĭ Dumitrache Costacopolu ce s'aŭ scos de la departamentul de opt.
100 Vătaful Aleco Figa, în locul Paharniculuĭ Nicolae ginerile luĭ Ştefani ce aŭ lipsit de la departamentul de opt.
100 Serdarul Nicolae Cuzi, la 1827 Aprilie 7, în locul Serdarului Cuzi s'aŭ rînduit slugerul Ghiţă Lehliu cu aceeaşĭ léfă.
70 II portar Atanasie ot Radu-Vodă.

Departamentul Spătărieĭ.

200 Stolnicul Ioniţă în locul Medelniceruluĭ Grigorie Merişescu, 1817 Februarie 4; în locul Merişesculuĭ, Paharnicul Vasile, cu léfă ce aŭ avut-o Merişescu, talerĭ 400 léfă, 1817 Decembre 4.
150 Medelnicerul Boténu în locul luĭ Mateiŭ Grecénu; Paharnicul Grigore, 1817 Aprilie 8; în locul Boténuluĭ, s'aŭ rînduit Serdarul Petrache ce aŭ fost la puşcărie cu talerĭ 150.

La Departamentul Agieĭ.

120 { 150 Serdarul Iancu Politimos, în locul Slugeruluĭ Stavri, 1817 Ianurie, cu talerĭ 120 pe lună.
120 { 90 Pitarul Ioniţă Jianul în locul luĭ Mateiŭ Grecénu iarăşĭ talerĭ 120 pe lună.

Judecătoriĭ şi Condicariĭ Ţĕriĭ-de-jos pe acest următor lét 1817 Ianuarie 21.

	Condicariĭ	Judecătoriĭ
Ialomiţa.	Ştefan Doicescu.	Ioniţă Rudeanu.
Prahova.	Grigorie Ştefănescu.	Antonie Gheorghiu.

www.dacoromanica.ro

harnicul Vasile de la «*Departamentul Spătăriei*». Vom observă că la

Saac. Pandele III Logofĕt.	Paharnicul Caribol.
Olt. Firică Perieţĕnu.	Antonache Polcovnic.
Teleorman. Sandu III Logofĕt.	Stolnicul Nicoli.
Dâmboviţa. Chivu Postelnicel.	Cluceru Iancu Glava.
Slam-Râmnic. Ioniţă Şonţu.	Grigore Topliceanu.
Buzĕŭ. Ioniţă Budişteanu.	Petre biv căpitan za dorobanţĭ.
Muşcel. Ilie III Logofĕt.	Iliiat.
Vlaşca. Iancu Rădulescu.	Slugerul Dumitrache Becearu.

1816 August 30.—*Judecătorii ce se află acum pe la departamenturĭ.*

La departamentul de opt.

100	Sĕrdarul Stroe, 1815 Decembre 3.
100	Medelnicerul Nicoli Roşca, 1815 Decembre 3.
150	Stolnicu Dumitrache Ştefani, 1814 Decembre.
150	Medelnicerul Dumitrache Costacopol, 1814 August 1.
100	Vistierul Stoica Urlăţeanu, 1815 Septembre 23.
150	Vătaful Scarlat Lambrino, 1815 Decembre 1.
120	Postelnicul Constantin Cozone, 1813.
100	Pitarul Andonache, 1815 Maiŭ 1.
150	Serdarul Asanache, 1816 Martie.
400	Ioan Lungul, 1815 Iulie 8.
1.520	

La departamentul de şépte.

150	Panait Capiolan, 1815 Decembre 1.
120	Căminarul Constantin Manul, 1816 August 10.
100	Sĕrdarul Atanasie, 1815 Decembre 4.
100	Paharnicul Nicolae ginere luĭ Ştefani, 1815 Februarie 27.
80	Logofĕtul Alexandru Andronescu, 1815 Noembre 12.
100	Sĕrdarul Dumitrache Ruset, 1815 Septembre 1.
200	Medelnicerul Alexandru Pală, în locul Sĕrdaruluĭ Dumitrache, în locul slugeruluĭ Stavri cu léfa lor talerĭ 180 şi talerĭ 20 de la Medelnicerul Constantin Oţel, 1816 August 12.

La departamentul de Criminalion.

200	Stolnicul Constantin Pripiţioiŭ, 1813.
100	Polcovnicul Barbul Bucşanu, 1816 Iunie 14.
100	Slugerul . . . . . Comino, 1815 Septembrie 25.
150	Şetrarul Constantin Calistrat, 1816 Februarie 27.
110	Medelnicerul Constantin Oţel, 1815 Iunie 19.
100	Serdarul Serezli, 1815 Septembre 24.
760	

www.dacoromanica.ro

departamentul de opt, eraŭ în realitate nouĕ membri, de óre-ce domnia

La Spătărie.

200 Stolnicul Ioan, 1815 Ianuarie 1.
100 Paharnicul Grigorie, 1816 Maiŭ.
300

La Agie.

150 Sĕrdarul Iancu Politimos, 1815 Decembre 9.
90 . . . . . în locul medelniceruluĭ Mateiŭ Greceanu, 1816 August 12.
240

1817 Aprilie 30. S'aŭ rînduit Vornicul Ritoridis Petrache, Logofĕt streinelor pricinĭ.

1818 Aprilie 30. Stolnicul Dumitrache Ştefani, în locul luĭ Ritoridis la Departamentul strĕinelor pricinĭ.

(Cod. LXXV, fila 256 v.)

Din logofeţia Logofĕtuluĭ Manul, judecătoriĭ, Condicariĭ ce s'aŭ făcut, 1816 Noembre 26.

La sud Mehedinţĭ, Matache sin Grigore Asan biv III Logofĕt.
La sud Argeş, Costache Furcă cel ce aŭ fost.
La sud Ilfov, Ioniţă cel ce aŭ fost şi până acum.
La Romanaţĭ, Constantin Orăşanu.
Gorj, Petre.
Dolj, Ioniţă, cirac Piciuluĭ; 1817 Decembre 2, tot acesta.

Judecătoriĭ ce s'aŭ orînduit, 1816 Decembre 1.

Ilfov, Clucerul Enache.
Argeş, Portarul care a fost.
Gorj, Ioniţă Sefendache.
Vâlcea, Armaş Dincă Borănescu.
Mehedinţĭ, Ştefănică Miculescu biv Cluceru za arie.
Dolj, Dimitrache Pâslaru.
Romanaţĭ, Pitarul Costache Voinescu.

Ceĭ din Departamentul ot Craiova.—Departamentul Criminalion.

II vistier Ioniţă sân Tănoiŭ în locul luĭ Panait Brădescu, ce aŭ murit, 1817 Ianuarie 19.
Sĕrdarul Hristodor.
Polcovnicu.

www.dacoromanica.ro

adaosese «*prostichiu* încă pre unul în persóna luĭ *Scarlat Lambrino*. Acesta va fi înlocuit în Octombrie 1818, cu Serdarul Stroe.

Departamentul de patru.

1817 Februarie 8, Medelnicerul Gheorghe Măcescu, în locul Portăresculuĭ.
1817 Februarie 8, Pitarul Michaiŭ Alboteanu, în locul slugeruluĭ Urdăreanu.
(Cod. LXXV, fila 259.)

1815 Iulie 8. Judecătoriĭ ce se află acum la departamenturĭ precum sunt aşeḑaţĭ cu léfa lor.

La Departamentul de opt.

200 Paharnicul Nicolae Scopelitis, (1814 Decembre); la 1815 Decembre 3, s'aŭ orînduit doĭ cu léfa acestuĭ boer, adecă Serdarul Stroe cu léfa pe lună cu talerĭ o sută, şi Serdarul Nicoli Roşca cu altă sută, cuprinḑênd aceştĭ doĭ léfa paharn. Nicolae Scopelitis.
150 Stolnicul Dumitrache Ştef, 1814 Decembre.
150 Medelnicerul Dumitrache Costacopulo. 1814 August 1.
100 (Medelnicerul. . . . . Broşteanul, 1814 Ianuarie 1); înlocuit cu Vist. Stoica Urlăţeanu, Septembre 23, 1815 tot cu talerĭ 100.
150 Pitarul Nicolae Lambrino, 1815 Februarie 27, înlocuit la 1815 Decembre 1, s'aŭ orînduit în locu-ĭ Scarlat Lambrino cu léfă talerĭ 150 pe lună.
120 II postelnic, Constantin Cozone, 1813.
100 Pitarul Atanasie, 1815 Maiŭ 1.
100 Vĕtaful Scarlat Lambrino, 1814 Ianuarie 1, înlocuit cu paharnicul Teodosie Costache, Septembre 24 cu talerĭ 150.
400 Ioan Macri, 1815 Iulie 8.

La departamentul de şépte.

150 Stolnicul Nicolae Creţeanu 1813 1815 Decembre 1, s'aŭ orînduit în locu-ĭ Panait Capiolanul cu talerĭ 150 léfă pe lună.
120 Slugerul Gheorge Artino, 1813; murind Slugerul Gheorghe Artino, s'aŭ orînduit căminarul Constantin Manu ce-ĭ ḑice Pondi în locu-ĭ, 1816 August 10.
100 Vĕtaful Dimancea 1815 Iunie 10 1815 Decembre 4, s'aŭ orînduit în loc Serdaru Atanasie cu léfă pe lună 100.
100 Paharnicul Nicolae zet Ştefane, 1815 Februarie 27.
100 Serdarul Dumitrache, 1815 Iunie 1
80 Medelnicerul Ianache, 1815 Februarie 27; III Logofĕt Alexandru Andronescu, 1815 Noembre 12.

www.dacoromanica.ro

15. O dispositiune luată de Caragea în interesul justiţieĭ a fost acea prin care obligă pe judecătoriĭ, carĭ aŭ procese, să nu refuse de

---

80 Slugerul Stavri, 1815 Februarie 27.
80 Constantin Dănciulescu, 1814 August 1, înlocuit cu Serdarul Dumitrache Ruset cu talerĭ 100 léfă, 1815 Septembre 1.

La departamentul de Criminalion.

200 Stolnicul Costache Pripiţoiŭ, 1813.
150 Medelnicerul Sterian înlocuit cu Barbu Bucşanu.
150 Serdarul Atanasie, 1814 August 1. Slugerul Comino cu talerĭ 100 léfă, Septembre 25, 1815.
150 Şătrarul Constantin Calistrat, 1815 Februarie 27.
130 Medelnicerul Mateiŭ Greceanu 1814 Ianuarie 1. înlocuit cu Medelnicerul Constantin Oţel, 1815 Iulie 19.
90 Şătrarul Stavri, 1814 Noembre 1,) Serdarul Serezli, înlocuit cu talerĭ 100, 1815 Septembre 24.

La Spătărie.

200 Stolnicul Ioan, 1815 Ianuarie 1.
100 Gheorghe Proin Ceauş agiesc, 1814 August 1; în locul acestuia s'aŭ orînduit Paharnicul Grigorie, 1816 Maiŭ.

La Agie.

100 Alecu Muhurdaru, 1815 Ianuarie 1; Serdaru Răducanu Orăşanu talerĭ 100 Noembre 1,) 1816 August, s'aŭ rînduit Costache Proin Capuchehae în locul Greceanuluĭ la agie.
100 Aleco Figa Vătaf, 1815 Iulie 8; Medelnicerul Mateiŭ Greceanu talerĭ 90, Septembre 24, 1815.

La Agie noĭ 1816 Decembre.

1816 Decembre 9. Serdarul Iancu Politimos în locul Serdaruluĭ Răducanu Orăşanu, cu léfă talerĭ de una sută cincĭ-decĭ, adecă talerĭ 100 ce aŭ avut Serdarul Răducanu la departamentul Agieĭ, iar talerĭ 50 prostichiŭ din léfa Medelniceruluĭ Sterian ot departamentul Criminalion.

1816 Iunie 14. Barbu Bucşanu Polcovnic, la departamentul Criminalion în locul mortuluĭ Sterian talerĭ 100 léfă.

1816 August. S'aŭ orînduit Medelnicerul Palea judecător la.....

www.dacoromanica.ro

a merge înşiĭ, séŭ prin vechil, când sunt chemaţĭ în vre-un proces contra lor căcĭ, ḑice Vodă, pravila nu are a deosebì boerii dintre ţĕ-

---

Condicariĭ ce s'aŭ făcut în logofeţia dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ Mihalache Racoviţă, 1815 Noembre 25.

Vâlcea. Iordache Capeleanu.
Ilfov. Ioniţă Mitescu.
Argeş. Costache Furcă.
Gorj. Dinu Hurezeanu.
Dâmboviţa. . . . . asupra slugerul Nicolae Chiţescu.
Mehedinţĭ.
Dolj.

Judecătoriĭ Divanuluĭ Craioveĭ iarăşĭ din logofeţia dumné-luĭ Clucerului Ioan Vlădoianu. 1816 Ianuarie 16.

S'aŭ făcut Oteteleşanu în locul luĭ Haralamb şi a luat cartea cea trecută din porunca dumné-luĭ Paharniculuĭ Chiriac.

Judecătoria judeţelor iarăşĭ din logofeţia dumné-luĭ:
1816 Ianuarie 16, II Comisu Leonade, la Dolj.
1816 Ianuarie 15, Mihalache biv III Logofĕt sin protopop Voicu, la Vâlcea.
1816 Ianuarie 15, Ştefan Miculescu, biv Clucer za arie la Mehedinţĭ.
1816 Ianuarie 15, Vasile Murzescu biv III Logofĕt, la sud Gorj.

La departamenturile Craioveĭ.

1814 Septembre 15, Dumitrache Urdăreanu Sluger la departamentul de patru, în locul medelnicerului Ghiţă Socoteanu.

Boeriĭ ce se află acum divaniţĭ la Craiova, 1816 Iulie s'aŭ îndreptat însciinţarea de la Craiova.—1818 Maiŭ 30.

Dumné-luĭ Logofĕtul Cornea Brăiloiŭ.

Dumné-luĭ Logofĕtul Dumitrache Bibescu.

Dumné-luĭ Postelnicul Arghiropolo.

Dumné-luĭ Clucerul Dumitrache Brăiloiŭ; în locu'ĭ s'aŭ orînduit Clucerul Constantin Haralambie, 1817 Iulie 7.

Dumné-luĭ Clucerul Ioan Vlădoianu.

(Dumné-luĭ Clucerul Constantin Oteteleşanu Şchiopu), înlocuit cu Clucerul Constantin Haralambie, 1817 Iulie 7.

(Cu rang a iscălì înaintea Cluceruluĭ Dincă Oteteleşanu şi a Cluceruluì Ion Gănescu, 1816 Iulie 18.)

Dumitrache Brăiloiŭ, a rĕmas tot bun.

Departamentul de patru.

3 (Medelnicerul Petrache Portărescu), 1817 Februarie 8, biv II vist. Teodoranu Sofian, 1817 Octombre 15.

www.dacoromanica.ro

ranĭ şi pe ceĭ săracĭ dintre ceĭ bogaţĭ. Egalitatea înaintea legeĭ erà proclamată în asemenea cuvinte frumóse, dar de la cuvînt la faptă ce distanţă!

Domnitorul maĭ ordonă să nu maĭ să trimiţă cercetarea proceselor contra unuĭ divanit tot la acela. Acéstă cercetare exclamă Vodă este «*vrednică de mare mirare şi neghiobie* . (1)

---

1 (Medelnicerul Constantin Zătreanul), Serdarul Hristodor 1817 Octombre 15, în locul Zătreanuluĭ.
2 (Slugerul Dumitrache Urdăreanul), (Pitarul Mihaiŭ Albăteanu, 1815 Februarie 8), Medelnicerul Constantin Zătreanu în locul Pitaruluĭ Mihaiŭ Albăteanu, 1818 Maiŭ 22.
4 (Pitarul Ioan Ghimpeţeanu), (Constantin Brătăşanu, 1817 Aprilie 10), Pitarul Ioniţă Ghimpeţeanu, 1818 Maiŭ 22, în locul Ghimpeţeanuluĭ.

Criminalion.

(Serdarul Hristodor).
3 Polcovnicul Bălcineanu Dumitrache.
(Armaşul Panait II vist. Ioniţă Sultănescu, 1817 Ianuarie 18)
2 Iordache Oteteleşanu i Benescu.
(III Logofĕt Ión Renghea în locul Vistieruluĭ Ioniţă Sultănescu ce s'au orînduit).
(II Armaş al dumné-luĭ caimacam după arĕtarea medelniceruluĭ Petrache Portărescu, cel ce n'aŭ primit judecătoria Criminalion).
1 Medelnicerul Scarlat Mănescu, 1817 Octombre 15 în locul medelniceruluĭ Petre Portărescu.
4 II Armaş Teodoran Podbăniceanu, în locul luĭ III Logofĕt Ioan Renghea, 1817 Octombre 15.
(Cod. LXXV, fila 259 v.)

(1) *Poruncă legată către caimacamul Craioveĭ pentru boeriĭ divaniţĭ când îĭ pîrăsce cineva-şĭ prin jălbĭ, să-ĭ îndatoreze a merge orĭ înşiĭ seaŭ vechil din parte-le la judecată şi să nu orînduiască pricina aceea la acel pîrît.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie. Cinstite şi credincios boerule Domnieĭ Mele, dumné-ta biv Vel Spătare Nicolae Suţu caimacamule al Craioveĭ, sănătate. Din câte-va jălbĭ ce aŭ venit la auḑul Domnieĭ Mele, de la uniĭ alţiĭ din locuitoriĭ acelor cincĭ judeţe, cu mare durere şi cu destulă măhnire ne-am însciinţat, că deacă se întêmplă a avea cineva-şĭ prigonire cu vre-unul din boeriĭ divaniţĭ, de aicĭ din Craiova, nu numaĭ că nu primesc a se înfăţişà la judecată cu aceĭ davagiĭ aĭ dumné-lor, ci încă ar fi făcênd pretenţie, ca jălbile acelor davagiĭ să se orînduiască în parte chiar la acel boer

www.dacoromanica.ro

16. Sub rară domnie ca sub acésta aŭ băntuit ţéra cete de hoţĭ vestiţĭ şi încă şi maĭ rarĭ Domnĭ ca acesta a graţiat hoţĭ maĭ vestiţĭ, carĭ *se închinară* Domnieĭ spre a fi ĭertaţĭ şi consideraţĭ apoĭ ca ómenĭ de trébă.

Din decursul anilor 1813 1818 avem de amintit pe Grigorie Mănoiu (din Gorj), Buşa şi céta luĭ, Ilie Haită, Căpăţină Păun şi tovarăşiĭ luĭ, Mateiŭ şi Taba şi maĭ ales pe Ion Jianul cu céta luĭ vestită. Acest haiduc legendar este ĭertat, «se împacă cu Vodă» la ruga luĭ biv Vel Vorn. C. Samurcaş vechilul de Caimacam din Craiova, la 1 Iulie 1815, se însóră şi trăesce liniştit la moşia femeeĭ luĭ, până sub domnia luĭ Gr. Ghica, care-l face Cârc-Serdar în Oltenia.

Căpitan Buşa şi céta luĭ sunt graţiaţĭ în 11 Iunie anul 1816. Graţiaţiĭ se légă sub pedépsă de mórte, că nu vor maĭ exercità *meseria* lor. (1)

---

de care se jăluesce pîrîtul sĕŭ, care şi una şi alta sunt cu totul împotrivitóre la buna orînduială şi la pravilele politicesceĭ oblăduirĭ, în vreme ce orĭ-care, de verĭ ce tréptă va fi, este dator a merge la judecata, unde se orînduesce pricina, cu davagiul sĕŭ, neputênd a cunósce pravilele asupra judecăţilor, nicĭ a deosebi boeriĭ din ţĕranĭ şi sĕraciĭ din ceĭ bogaţĭ; iar de aceea un pîrît ca să fie judecător al pîrîşuluĭ sĕŭ, acéstă pretenţie este vrednică de mare mirare şi neghiobie, şi încă nu maĭ puţină mirare avem Domnia Mea, cum dumné-ta privind la asemenea cererĭ petrecĭ în tăcere şi nu-ţĭ urmezĭ datoria de a însciinţa Domnieĭ Mele pentru unele ca acestea. De aceea, iată cu deadinsul poruncim dumné-tale, ca în deplină adunare a Divanuluĭ nostru de acolea, să se citéscă acéstă domnéscă a nóstră poruncă, spre a înţelege fieş care, că este dator a urma precum maĭ sus ḑicem, adecă a merge şi a se înfăţişa cu pîrîşul sĕŭ, orĭ însuşĭ seaŭ prin vechil din parte-şĭ, la aceeaşĭ judecată, unde se orînduesce pricina de către dumné-ta, când se daŭ jălbĭ către căimăcămie, şi că acel neurmător, de acum înainte socotindu-se ca un turburător şi nesupus oblăduireĭ sale, îşĭ va lua după cuviinţă căḑuta certare şi resplătire; şi că s'aŭ cetit şi s'aŭ înţeles acéstă poruncă a Domnieĭ Mele precum maĭ sus ḑicem, să avem rĕspunsul dumné-tale în scris şi iscălit împreună şi de dumné-lor boeriĭ divaniţĭ, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1818 Maiŭ 23. *(Cod. LXXXVII. fila 73 v.)*

(1) Zemle Vlahiscoe. Fiind-că Grigorie Mănoiu mazil ot Rosova sud Gorj, prin jalbă către Domnia Mea, şi-aŭ mărturisit tótă greşala ce aŭ făcut cu pornire tâlhăréscă şi cele ce aŭ pătimit în urma căpătuireĭ pentru bănuiala ce aŭ dat la faptele altora, fără de a fi vinovat şi pentru căcĭ, după patimile sale iarăşĭ nu are odihnă când de către ispravnicĭĭ, către alţĭ zabiţĭ şi de către armaşiĭ Divanuluĭ Craioveĭ, cerênd la Domnia Mea milostivire, ca pentru cele trecute să nu maĭ fie supĕrat şi tras, ca să pótă a-şĭ căutà de hrana vieţeĭ; decĭ după chezăşia ce aŭ dat la

www.dacoromanica.ro

Ilie Haita cu céta luĭ se închină luì Vodă. Biv Serdarul C. Borănescu ispravnic de Mehedinţĭ, negociază graţiarea lor. Caragea li-o acordă cu condiţiune, să despăgubéscă pe ceĭ jăfuiţĭ şi în cas de recidivă, să fie pedepsiţĭ cu mórte. Slujbaşiĭ carĭ aŭ prins pre hoţĭ sunt rĕsplătiţĭ. Vodă îmbracă cu caftan pre Polcovnicul Crăiniceanu şi pe Polcovnicul Niţu, pe Comisul N. Bobacşi căpitan Anghel.

Asemenea, în 4 Octombre 1816, sunt graţiaţĭ Mateiŭ, Taba şi céta luĭ Căpăţână Păun. (1)

Divanul Domnieĭ Mele, cum că de aicĭ înainte, va face părăsire de asemenea urmare, ne-am milostivit asupră-ĭ şi printr'acéstă carte, ce-ĭ dăm, poruncim atât dumné-tale vechilule Căimăcămieĭ Craioveì şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ ot Craiova, cum şi dumné-vóstră ispravnicilor judeţuluĭ i altor slujbaşĭ, supĕrare întru nimic să nu se facă, iar de se va maĭ aduce şi de acum înainte vre-o asemenea pîră de hoţie asupră-ĭ, fără de scumpă cercetare şi fără de dovadă bună să nu se osîndéscă, nicĭ să se jăfuiască, căcĭ el aŭ dat chezăşie vrednică la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele, i saam receh gpd. - -1815 Iunie 22.

Chezăşia ce aŭ dat.

Fiind-că Grigorie Mănoiu mazîl din sud Gorj, ce aŭ fost pornit în vina hoţieĭ, care viind la mine m'aŭ rugat că se va părăsì la tóte năravurile luĭ, pentru care daŭ acéstă chezăşie a mea la canţelaria Divanuluĭ, cum că orĭ când se va dovedì în vină de hoţie, eŭ să fiŭ rĕspuḑĕtor pentru dînsul.—1815 Iunie 22.

Gheorghe Bălteanu

Adeverinţa s'aŭ dat la Matache odăiaşul spre a se pune la păstrare.
(Cod. LXXIV, fila 206 v.)

(1) Zemle Vlahiscoie. Cu tóte că Ilie Haita cu ceĭ de maĭ jos arĕtaţĭ tovarăşĭ aĭ luĭ s'aŭ arĕtat cu fapte netrebnice, ămblând în urmărĭ tâlhărescĭ, jăfuind şi prădând pe locuitoriĭ ţĕriĭ aceştia şi simpatrioţilor, pentru care li se cuvenea pedépsă după mĕsura vineĭ lor, dar căḑênd la Domnia Mea cu rugăciune, ca să le ertăm greşalele şi să le dăm sloboḑenie a petrece nesupĕraţĭ, făgăduindu-ne că se vor abate din calea faptelor celor rele şi osebit făcêndu-ne rugăciune şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Sĕrdarul Constantin Borănescu, ispravnic ot sud Mehedinţĭ, pentru a li se ĭerta greşalele, ne-am milostivit asupră-le, şi atât după a lor rugăciune, cât şi după rugăciunea Serdaruluĭ Borănescu, îĭ ertăm de tóte greşalele trecute, dându-le şi sloboḑenie a petrece în pace, cu acéstă hotărîre şi legătură însă, ca să fie datorĭ a face îndestulare cu despăgubire tuturor celor ce se vor arĕta şi vor dovedì că s'aŭ prădat şi s'aŭ jăfuit de către dênşiĭ, dându-le înapoĭ tóte cele ce se va dovedì că le-aŭ luat. Drept aceea poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, ca nimenĭ nicĭ o supĕrare să nu le facă pentru trecutele lor

www.dacoromanica.ro

Amintind de hoţĭ se cade să înregistrăm şi două ordine domnescĭ,

învinovăţirĭ şi spre dovadă ĭertăreĭ lor, li s'aŭ dat acéstă domnésca nóstră carte de ertăciune, iar de acum înainte care dintr'înşiĭ se va dovedì cât de puţin într'acest fel de fapte, milă nu va maĭ putę dobândì de la Domnia Mea, ci se va pedepsì cu perderea vieţeĭ sale, i saam receh gpd.—1816 Iunie 15.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 252 verso.)

1816 Iunie 15. Carte legată către Constantin Borănescu ispravnic ot sud Mehedinţĭ, rĕspuns la însciinţările ce aŭ trimis cu venirea luĭ Ilie Haita, prin care îĭ face sciut, că după a sa rugăciune i s'aŭ dat luĭ Ilie cartea domnéscă de ertăciune şi osebit s'aŭ cinstit cu caftan polcovnicul Constantin Crăiniceanu i polcovnicul Niţu, ce aŭ venit împreună cu Ilie Haita, poruncind Măria Sa, ca să se trimiţă aicĭ Comisul Nicolae Boboc i căpitanul Anghel, ca să se cinstéscă şi aceia cu caftane.

(Cod. LXXIV, fila 253.)

Iată în ce mod acordă Caragea graţiarea luĭ Jianu:

Fiind-că după rugăciunea ce ne-aŭ făcut atât dumné-lor ispravniciĭ din sud Romanaţĭ, cât şi dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Vornic Costache Samurcaş, vechilul Căimăcămieĭ Craioveĭ, pentru Ioan Jianul, de a-l ertà de relele urmărĭ şi netrebnice ce până acum aŭ făcut, precum şi însuşĭ prin scrisórea sa către frate-sĕŭ Mihalache Jianul, face rugăciune de a mijlocì pentru ertăciunea sa, arĕtând că şi-aŭ venit în cunoscinţă şi în pocăinţă, dând făgăduială, că de acum înainte se va părăsì cu totul de necuviósele fapte ce le-aŭ avut, ne-am milostivit Domnia Mea şi l'am ĭertat de tóte greşalele trecute, şi are voie de a se întórce la casa sa fără a fi supĕrat de către nimenĭ; iar când şi de acum înainte nu se va părăsì de netrebniciile sale şi se va dovedì în vre-o vină, se va pedepsì straşnic. I saam receh gpd.—1815 Iulie 1.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, pag. 558.)

Carte deschisă către caimacamul Craioveĭ prin care se iartă Iancu Jianul de faptele luĭ cele tâlhărescĭ, prin chezăşia Sĕrdaruluĭ Iamandi.

Zemle vlahiscoie. Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel spătare Costache Suţule, Caimacamule al Craioveĭ şi dumnévóstră boerilor divaniţĭ de acolo, sănătate. Cu tóte că Iancu Jianu după ale sale netrebnice şi tâlhărescĭ fapte, întru care nu numaĭ odată, ci în

www.dacoromanica.ro

prin care, în 1814, Domnitorul ordonă ca arestul preventiv la judeţe

---

nenumĕrate rîndurĭ s'aŭ dovedit, se cuvenea după pravilĭ a se osîndì la mórte, dar după rugăciunea ce ne-aŭ făcut prea-osfinţia sa părintele metropolit, împreună cu dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerii veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, provalisindu-ne din partea luĭ părăsire de acum înainte de acest fel de fapte, milostivire făcênd Domnia Mea asupra luĭ şi luându-l şi Sĕrdarul Iamandi în chezăşia sa, îĭ hărăzim viaţa luĭ, trecêndu-ĭ cu vederea şi ertându-ĭ tóte cele trecute greşelĭ de până acum; poruncim încă dumné-vóstră, ca aducêndu-se numitul Jianu de către Şerdarul Iamandi aicĭ în Divan faţă, să se citéscă acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, în auḑul, sĕŭ ca să o înţelégă şi să scie cu hotărîre, că de acum înainte de-l vom maĭ simţì cu cea maĭ mică netrebnică faptă de hoţie, (fie măcar şi din cele ce nu se osîndesc făcĕtoriĭ lor la mórte), acolo unde se va găsì că aŭ săvîrşit acea faptă, îl vom spânzurà negreşit, fără câtuşĭ de puţină milostivire şi după ce va auḑì şi va înţelege acéstă poruncă şi hotărîre a Domnieĭ Mele, să se facă apoĭ teslim dându-se numitul Jianu în mâna Sĕrdaruluĭ Iamandi chezaşuluĭ sĕŭ, care acéstă poruncă să se trécă şi în condica Divanuluĭ de aicĭ spre a fi sciută, i saam receh gpd.—1817 Aprilie 10.

(Cod. LXXXVII, fila 19 v.)

Iată fóia de zestre a Sultaneĭ luĭ Iancu Jianu:

Fóia de zestre ce s'aŭ dat aparacorieĭ nóstre Sultaneĭ, soţia Ianculuĭ Jianu şătraru.

taleri	
2.500	Adecă două miĭ cincĭ sute banĭ gata.
1.000	O scurteică de pambriu cu samur muscălesc.
150	O rochie pambriu galbenă cu olamale.
120	O rochie de croazea.
120	ipac rochie de croazea.
80	ipac rochie de croazea albă.
100	ipac rochie albă de ripsi.
45	ipac rochie de stambă nouă.
40	ipac rochie de stambă.
150	O scurteică de pambriu cu cacom.
200	Patru şimizeturĭ.
200	Tacâmul aşternutuluĭ.
50	Legăturĭ de cap.
18	Treĭ părechĭ pantofĭ.
25	Cincĭ părechĭ calţĭ.
1.000	Un şal; este pus în fóie după condeiul de talerĭ 2.500.
200	Pentru cheltuiala nunţeĭ.
5.990	

(Cod. LXXIV pag. 47.)

Geani vornic.

www.dacoromanica.ro

să nu trécă peste 3 ḑile. (1) Asemene disposiţiune nu era nouă.

Intărirea ce s'aŭ făcut de logofeţia mare fóeĭ de zestre a Sultaneĭ soţia şătraruluĭ Iancu Jianul, precum în fóia dinapoĭ se vede.

De la logofeţia mare.

Din poruncă, teorisindu-se de către logofeţie acéstă fóie de zestre a Sultaneĭ Găleşascăĭ, spre a fi creḑută de adevĕrată după vremĭ că s'aŭ primit aceste lucrurĭ de soţul numiteĭ, s'aŭ adeverit şi de logofeţie, trecêndu-se şi în condică după orînduială.—1817 Octombre 21.

Mihalache Manu Vel Logofĕt. Răducanu Sărdar.

(Cod. LXXXVII, fila 47 v.)

Douĕ sute stânjenĭ moşie din partea mea ce am în hotarul Leul, daŭ dar dinaintea nunţeĭ prea iubiteĭ mele soţiĭ Sultana Găleşasca, să-ĭ fie ohavnică şi stătătore.—1817 Octombre 21.

Iancu Jianul.

De la logofeţia mare.

Acest dar fiind adevĕrat şi dat înaintea cununieĭ Sultaneĭ Găleşascăĭ soţieĭ sale, de Iancu Jianul, spre a-şĭ avé puterea şi paza, l'am adeverit să-ĭ fie ohavnică şi stătătóre.—1817 Octombre 21.

Mihalache Manu Vel Logofĕt.

(1) *Poruncĭ la 12 judeţe pentru hoţiĭ care se prind, să nu-ĭ ţie maĭ mult la isprăvnicat de cât treĭ ḑile şi peste treĭ ḑile să-ĭ trimĕţă la Spătărie împreună cu examenul lor, dând de scire şi păgubaşilor ca să vie după eĭ la Spătărie.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ.... vĕ facem în scire, că pentru hoţiĭ şi făcĕtoriĭ de rele obiceiŭ vechiŭ aŭ fost, care prin poruncĭ domnescĭ aŭ fost dat nizam, precum şi de către Domnia Mea s'aŭ poruncit a se păzi, ca făcĕtoriĭ de rele ce se prind în vinovăţie, să nu se ţie maĭ mult la isprăvnicat de cât numaĭ treĭ ḑile, până să i se facă cercetarea şi egzamenul şi apoĭ cu acel egzamen şi cu averea lor, să-ĭ trimiteţĭ la Spătărie, ca câte dintrênsele se vor dovedì ale păgubaşilor şi se vor cunósce de eĭ cu dovadă, aŭ să se dea lor, cărora păgubaşĭ să le daţĭ de scire a venì îndată, ca să-şĭ ia ceea ce vor fi ale lor şi vedem că acea orînduială nu se păzesce. Ci dar şi acum de iznóvă vĕ poruncim straşnic, ca acest obiceiŭ ce cu porunca Domnieĭ Mele s'aŭ întărit, să-l păziţĭ cu tótă străşnicia, fără de cea maĭ mică împotrivire, că veţĭ cădea la învinovăţire.—1814 Ianuarie 26.

(Cod. LXXIV, fila 100 v.)

www.dacoromanica.ro

17. Pe lângă nizamurile şi dispositiunile maĭ sus numĕrate, din sfera administraţieĭ şi justiţieĭ, să notăm încă câte-va şi anume:

Unul dintre condicariĭ dela Divanul Craioveĭ este însărcinat cu *buiurdizmele jălbilor norodului de acolo.*» (1)

Douĕ-spre-ḑece porunciĭ la ispravniciĭ de dincóce de Olt, pentru hoţĭ, a nu-ĭ ţinea maĭ mult de treĭ ḑile la închisóre.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . sănătate. Am luat Domnia Mea în scire, că pentru tâlhariĭ hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele, cariĭ se prind pe afară pe la judeţe, cum şi pentru gazdele lor, că dumné-vóstră nu păziţĭ datoria ce aveţĭ, după cum şi de către Domnia Mea vi s'aŭ poruncit în anul trecut, că după ce se prind acest fel de ómenĭ în faptă de hoţie saŭ gazdă, să le faceţĭ egzamenul lor şi să-ĭ trimiteţĭ aicĭ la dumné-luĭ Vel Spătarul, cu însciinţare către Domniă Mea, ci îĭ ţineţĭ la închisóre acolo la isprăvnicat ḑile multe; aşijderea aţĭ obicinuit şi altă urmare, adecă de globiţĭ pe uniĭ ca aceştia şi îĭ sloboḑiţĭ fără de a-ĭ trimite aicĭ; care acestea ne-fiind suferite la auḑul Domnieĭ Mele, iată şi acum vi se poruncesce straşnic, ca de astăḑĭ înainte când se va prinde hoţĭ şi făcĕtorĭ de rele, cum şi gazde, să nu se ţie acolo la judeţ maĭ mult decât treĭ ḑile, până să li se facă cercetarea şi egzamenul lor după orînduială şi apoĭ cu acel egzamen şi cu fóia de tot avutul lor, ce va fi de hoţie, cu bună pază să-ĭ trimiteţĭ aicĭ la Spătărie, cu însciinţare către dumné-luĭ Vel Spătarul, iar maĭ mult să nu se ţie acolea închişĭ, nicĭ să se facă răsipă avutuluĭ lor, luându-se de uniĭ alţiĭ, căcĭ împotrivă de se va face urmare, nu numaĭ de către dumné-vóstră, ci şi de ómeniĭ ce-ĭ aveţĭ, să sciţĭ cu hotărîre că veţĭ avea a da sémă, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1814 Noembre 30.

(Cod. LXXIV, fila 160.)

(1) *Cartea ce s'aŭ dat luĭ Constandin Condicarul de la Divanul Craioveĭ pentru a fi de buiurdizmele jălbilor norodului de acolo, precum este şi aicĭ.*

Zemle Vlahiscoie. Dat-am domnésca nóstră carte luĭ Constandin sin Radu, ce se află slujind la Divanul nostru ot Craiova logofeţel, pe carele l'am făcut Domnia Mea condicar de jălbĭ la Divanul de acolo, după însciinţarea ce aŭ făcut Domnieĭ Mele dumné-luĭ Caimacamul Craioveĭ, că este trebuinţă a fi un condicar de jălbĭ dintre logofeţeiĭ Divanuluĭ, cum este aicĭ, arĕtându-ne pe numitul Constandin sin Radul vrednic la acéstă trébă, să aibă dar a ţinea condică curată de tóte jălbile norodului, ce se daŭ acolea la Divan, i de poruncile ce se daŭ din partea Divanuluĭ, cu luna şi ḑioa lor puindu-se şi numĕr al condiceĭ, precum se urméză şi la Divanul Domnieĭ Mele, ca să curgă tréba jălbilor cu bună orînduială ne zăbovindu-se jălbile norodului, ci îndată să-şĭ ia fieşcare rĕspunsul sĕŭ fără de zăbavă, ne-amestecându-se alţiĭ la tréba

www.dacoromanica.ro

18. Pitac pentru regularea speselor procesuale din 23 Decembrie 1815. După acest nizam orînduitul în judecată plătesce cheltuiala judecăţeĭ şi paguba întîmplată lucruluĭ de prigonire. La pronunţarea sentinţeĭ justiţia determină şi spesele procesuale. Deacă un pîrîş aduce afacerea la altă judecătorie decât acea a foruluĭ sĕŭ şi apoĭ nu va da sfîrşit judecăţeĭ, sĕŭ nu va puté dovedì pîrile făcute, acela urméză să fie pedepsit ca un pîrîş minciunos. (1).

---

luĭ, dar nicĭ să céră saŭ să ia parale maĭ mult din parale 20, cât sunt rînduite prin ponturite Domnieĭ Mele a se lua, saŭ să se zăbovéscă pe ómenĭ pentru acest interes al sĕŭ, că se va pedepsì straşnic, care condicar să fie supus şi ascultător de tóte Logofĕt al Divanuluĭ şi pentru ostenéla luĭ să i se dea ceea ce va fi cu cuviinţă din parale doue ḑecĭ ce sunt orînduite de Domnia Mea prin ponturĭ de se ia, iar adăogirea de parale cu pricina condicaruluĭ, să nu se céră de la jăluitorĭ, şi peste léfa şi scutelnicĭ ce are de logofeţel, i se maĭ orînduesce şi lude treĭ ómenĭ strĕinĭ fără de pricinĭ de dajdie, să-ĭ ţie scutiţĭ, cu pecetluiturĭ după orînduiala Visterieĭ, ca să fie de ajutorul şi posluşania caseĭ sale, de care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ; i saam receh gpd.—1819 Martie 29.

(Cod. LXXV, fila 203.)

(Pecea gpd.)

(1) *Pitac pentru ipotesiariĭ ceĭ ce se judecă, în ce chip aŭ a se osîndì la plata cheltueleĭ părţeĭ ce va avé dreptate.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachiscoe. — Preaosfinţia ta părinte Mitropolite, iubitorilor de Dumneḑeŭ episcopĭ, cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, totdeauna iar maĭ vîrtos la pricinile de judecăţĭ este cu anevoie a se găsì şi a se vînà adevĕrul, pentru că şi căutându-se, de multe orĭ nu se póte aflà, şi după ce se află nu se póte osebì cu înlesnire din minciună, că şi minciuna se areată la judecată în chipul adevĕruluĭ şi întru tóte ale luĭ, adecă şi la glas şi la chip atât se asémĕnă, în cât de multe orĭ şi de ceĭ maĭ cu sciinţă şi cu iscusinţă judecătorĭ nu se cunósce, ci se schimonesce séŭ se dărapănă cu totul adevĕrul, pentru că aflarea adevĕruluĭ după cuviinţă cerêndu-se şi de la ceĭ ce se prigonesc şi de la însuşĭ ale lor pîrĭ séŭ rĕspunsurĭ aşteptându-se, ce nu pot eĭ să meşteşugéscă spre tăinuirea şi dărăpănarea adevĕruluĭ, când nu le este de folos a se descoperì? şi maĭ vîrtos când că descoperindu-se, se dojenesc ca nisce minciunoşĭ şi înşelătorĭ, séŭ maĭ bine să ḑicem nedrepţĭ şi hrăpitorĭ; iar când (precum ca un obiceiŭ se urméză) şi acest fel dovedindu-se nu aŭ frică de vre-o pedépsă pentru înşelăciunea séŭ lăcomia lor, atuncĭ fără sfială se rĕsboesc împotriva adevĕruluĭ şi cu vrăjmăşie se pornesc în potriva dreptăţiĭ, fiind-că de vor câştigà judecata prea mult se folosesc, iar de o vor pierde cu nimic dintr'ale

www.dacoromanica.ro

19. Importante sunt instrucţiunile date de Caragea, în 1817, pen-

---

lor nu se păgubesc; de aceea şi când sunt buni datori se împotrivesc la plată şi făcênd simfonie séŭ desfăcêndu-se ămblă cu înşelăciuni în potriva simfonieĭ séŭ desfacereĭ şi vînḑênd orĭ cumpĕrênd, se pórtă cu înşelăciunĭ şi cu totul, orĭ prin silnicie, séŭ prin viclenie făcênd nedreptatea fără ruşine, se înfăţişéză până şi la domnescul nostru Divan şi fiind-că de la multe pricinĭ de judecăţĭ avem sciinţă şi din cercetare, cum am ḑice, ne-am încredinţat, că uniĭ ca aceia se judecă nu pentru că n'aŭ sciinţa pravilelor, nicĭ pentru căcĭ nu înţeleg dreptatea fac apelaţiĭ cerênd a se judecà şi la maĭ marĭ judecătoriĭ, fără numaĭ porniţĭ fiind, orĭ din îndărătnicire spre îndelungarea judecăţeĭ şi zăticnirea dreptăţeĭ, séŭ din lăcomie spre paguba celor năpăstuiţĭ, bizuindu-se meşteşugirilor lor şi altor ficlene şi înşelătóre cuvinte; de aceea nicĭ cum nu maĭ putem suferì de acum înainte a rĕmâneà nepedepsită acéstă rĕutate, nicĭ a se păgubì cel ce va câştigà dreptatea de cele ce aŭ cheltuit ămblând prin judecăţĭ din pricina îndărătnicieĭ şi ficlenieĭ acelora, fiind lucrul cu totul necuviincios şi împotriva dreptăţeĭ ca cel ce-şĭ cere al sĕŭ şi prin alt mijloc nu póte să-l dobîndéscă fără numaĭ prin judecată şi prin multe ostenelĭ şi cheltuelĭ, să se păgubéscă de cele ce din pricina acelora aŭ cheltuit, iar cel ce ţine lucrul fără de dreptate să iasă de la judecată fără a se păgubì cu nimic dintr'ale sale şi cel ce urméză nedreptatea să nu se osîndéscă maĭ mult decât a perde ceea ce ţine fără dreptate, iar cel ce este năpăstuit şi după ce-şĭ va aflà dreptatea, iarăşĭ să fie năpăstuit cu ceea ce aŭ cheltuit ămblând prin judecăţĭ; pentru aceea dar de trebuinţă am socotit a fi, ca şi pentru cheltuiala judecăţeĭ să punem în orînduială, nu vre-o pravilă nouă făcênd, ci pravila împĕrătéscă întemeind, care după cum se vede maĭ înainte aŭ fost trecută cu vederea, cu scădere către ceĭ ce se judecă, din nesciinţa dreptuluĭ şi pentru lucrurĭ de care în adevĕr aŭ îndoială, iar în urmă din pricina acesteĭ pilde s'aŭ dat uităreĭ pentru ceĭ îndărătnicĭ şi înrĕutăţiţĭ, şi măcar că noĭ de multe orĭ am şi pedepsit pe uniĭ ca aceştia şi la plata a tótă cheltuiala judecăţeĭ i-am osîndit, ne maĭ găsind nicĭ socotind altă pedépsă maĭ potrivită spre înfrênarea unuĭ acest fel de rĕutate, séŭ maĭ cu dreptate spre despăgubirea celor năpăstuiţĭ; de aceea legiuind hotărîm: de acum înainte verĭ-când se va întîmplà pricină de judecată şi pîrîtul se va dovedì, cum că orĭ din rĕutate, séŭ din lăcomie şi nedreptate, séŭ cu pîră neadevĕrată se împotrivesce a îndestulà pe pîrîş, unul ca acela negreşit să plătéscă şi cheltuiala judecăţeĭ şi paguba ce se va întêmplà la lucrul cel de prigonire de se va maĭ strica, seaŭ se va maĭ împuţina din starea seaŭ suma ce era maĭ înainte, precum am ḑice din pricina ḑeciueleĭ, seaŭ altă stricăciune, iar pagubile saŭ câştigul ce se cere de către pîrîş, adecă ceea ce ar fi putut să câştige de ar fi avut lucrul cel de prigonire şi neavêndu-l s'aŭ păgubit, acestea ca nisce lepădate de către ceĭ maĭ dinaintea nóstră fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, nicĭ noĭ nu le găsim cu cale, pentru că în locul acelora, ia cela ce aŭ câştigat dreptatea rodul seaŭ dobânda

www.dacoromanica.ro

tru Caimacam, Divan, Armaş, Polcovnic şi în genere pentru tóte

---

lucruluĭ de prigonire şi cheltuiala judecăţiĭ după acéstă hotărîre a nóstră, iar de se va întîmpla la judecată pentru lucruri ce sunt în adevĕr; cu îndoială şi pîrîtul nu din îndărătnicie seaŭ din înşelăciune, ci îndoindu-se şi nesciind dreptul nu va primi cererea pîrîşuluĭ şi înfăţişându-se la judecată se va osîndì, pe unul ca acela bine-voind îl ĭertăm, ca pe unul ce încă aŭ fost în îndoială, şi de va da apelaţie ca să se judece la Divanul Domnieĭ Mele, să nu se îndatoreze şi la cheltuiala judecăţeĭ, ci acésta să se socotéscă ca o datorie a pîrîşuluĭ spre a-şĭ dobândì dreptul sĕŭ, seaŭ lucrul ce era cu îndoială, pentru că în adevĕr la cele ce sunt cu îndoială, cea adevĕrată pricină a judecăţeĭ nu se socotesce a fi pîrîtul, ci îndoiala care este pentru acel lucru, iar când şi după acésta se va maĭ înnoì acéstă judecată, atuncĭ nicĭ pe acela nu-l ĭertăm de plata cheltueleĭ şi de nu se va lăsa, îl vom pedepsì ca pe un îndărătnic; asemenea şi pîrîşul de va trage pe cinevaşĭ la judecată de tot fără cuvênt, să plătéscă şi acesta cheltuiala judecăţeĭ, precum şi cheltuiala drumuluĭ, când pîrîtul va fi şedĕtor într'alt judeţ seaŭ şi într'acelaşĭ, şi aŭ fost silit să vie cu trépăd la judecată; iar de va pornì asupra pîrîtuluĭ şi defaimărĭ şi nu va puté să le dovedéscă, să se pedepséscă ca un pîrîş minciunos.

Intr'acesta-şĭ chip dar orînduimu-le acestea cât aŭ fost prin putinţă unite şi cu cuvêntul drept şi cu pravilele împĕrătescĭ:

1. Orĭ-ce judecător la hotărîrea sa, să poruncéscă celuĭ ce aŭ rĕmas de judecată, ca să plătéscă tóte cheltuelile ce s'aŭ făcut în judecată. *Împĕrătescĭ: cap. 9.*

2. Acestea sunt cele ce se dic nemţesce: *d ani-speze* interese.

3. Judecătorul de va găsì pe pîrît, nu ca un minciunos judecându-se, ci ca pentru lucru de care are îndoială în adevĕr, acela scapă de osînda cheltueleĭ judecăţeĭ. *Împĕrătescĭ.*

4. Când cinevaşĭ se va aduce la altă judecătorie afară din eparhia sa, şi pîrîşul nu va da sfîrşit judecăţeĭ seaŭ nu va putea dovedì pîrile ce aŭ făcut, acela se cuvine, ca un pîrîş minciunos, să cerce pedépsa pravileĭ şi să plătéscă tóte cheltuelile ce aŭ făcut pîrîtul în judecată, seaŭ pe drum. *Împĕrătescĭ.*

Poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, ca după ce veĭ trece acéstă întocmire a Domnieĭ Mele în condica domnescului nostru Divan şi o veĭ citi de faţă înaintea dumné-lor veliţilor boerĭ, să trimiţĭ apoĭ copiĭ după dênsa şi la Divanul nostru ot Craiova i la tóte departamenturile şi isprăvnicaturile, ca de acum înainte să o aibă ca o pravilă, şi după acésta să urmeze cu hotărîrile când se vor cere cheltuelile judecăţeĭ, orĭ de pîrîşul seaŭ de pîrîtul. Tolco pisah gpd. — 1815 Decembre 23.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 233.)

www.dacoromanica.ro

autorităţile din Oltenia, administrative şi judecătoresci. (1)

(1) *Ponturile ce s'aŭ făcut la Divanul Craioveĭ, cum aŭ să urmeze Caimacamul i boeriĭ divaniţĭ şi III Logofĕt i armăşia şi polcovnicia la judecăţĭ şi la avaeturĭ, care s'aŭ trimis de s'aŭ citit în Divanul Craioveĭ, de Serdarul Răducan Poenaru condicarul domnescului Divan.*

Iŭ Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Dintru'nceput de când din dumnedeésca pronie ni s'aŭ încredinţat oblăduirea acesteĭ creştinescĭ ţĕrĭ n'am contenit de a avea mare privighere şi părintéscă îngrijire pentru a supuşilor noştri locuitorĭ bună şi liniştită petrecere, puind în lucrare tot felul de mijlóce, spre a fi ocrotiţĭ şi feriţĭ de orĭ-ce nedreptăţĭ şi năpăstuirĭ, între altele dar ce am chibzuit şi am întocmit până acum, nu am putut Domnia Mea a trece cu vederea nicĭ catahrisisul ce am luat pliroforie că s'aŭ găsit urmându-se asupra locuitorilor din părţile Craioveĭ i din cele-l-alte cincĭ judeţe ot preste Olt întru cele de maĭ sus arĕtate madele, ci pentru a se păzì de acum înainte o bună orînduială şi întru acestea atât laDivanul Craioveĭ, cât şi cele-l-alte dregĕtoriĭ ale sale şi spre a se dezrădăcina cu totul catahrisisul ce se urma până acum, iată întocmim şi ponturile de maĭ jos arĕtate, şi orînduim pe . . . . . ca luându-le de aicĭ să mérgă la Craiova, unde poruncim dumné-tale cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Spătare Costache Suţu Caimacamule al Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo, ca întru deplină adunare a Divanuluĭ, faţă fiind orînduitul mumbaşir, să se citéscă în vileag din cuvênt în cuvênt, spre a tuturor înţelegere, că într'acestaşĭ chip voim şi poruncim Domnia Mea de a se urma de acum înainte întru tóte în tocmaĭ precum maĭ jos se coprinde, fără câtuşĭ de puţină strămutare seaŭ schimbare, trecêndu-se şi în condica Divanuluĭ; pentru care acest nizam, avem a face Domnia Mea în urmă felurĭ de cercetărĭ pe sub cumpăt şi de se va dovedì cine-va împotrivă următor, să scie că-şĭ va lua rĕsplătirea după mĕsura vineĭ sale, şi cum că s'aŭ citit şi s'aŭ înţeles tóte aceste ponturĭ să aducă Domnieĭ Mele orînduitul mumbaşir rĕspunsul dumnévóstre în scris.

Căimăcămia să nu aibă voie ca să trimiţă volnicie cu arnăuţĭ pe la satele judeţelor saŭ pe la oraşe pentru pricinĭ de ale jăluitorilor, pentru că aceĭ arnăuţĭ fac multe hrăpirĭ şi jafurĭ acolo unde merg, fără numaĭ să se trimiţă catane ale Căimăcămieĭ şi prin scirea ispravnicilor judeţuluĭ, să se facă urmare pentru fieş-care madea, iar de va fi să ia şi trépăd să li se orînduiască de la Căimăcămie cuviinciosul trépăd, iar întêmplându-se a nu se supune cinevaşĭ la porunca Căimăcămieĭ, seaŭ vre-o altă osebită trebuinţă, atuncĭ să se trimiţă arnăuţĭ cu volnicie, şi prin scirea ispravnicilor judeţuluĭ să facă săvîrşire.

Pentru datoriile de banĭ ale locuitorilor birnicĭ să nu se orînduiască mumbaşirĭ de aĭ Căimăcămieĭ spre împlinire, ce numaĭ jălbile să se

www.dacoromanica.ro

20. Să maĭ dăm în cunoscinţă disposiţiunea prin care Domnitorul

---

buiurdiséscă către ispravniciĭ judeţelor, ca să se facă acolo cercetarea şi cuviinciósa îndestulare.

Aşijderea şi pentru a altor bresle datoriĭ ce cer unul de la altul, de va fi madeaua de sumă mică de banĭ iarăşĭ să nu se trimiţă volniciĭ de la Căimăcămie, fiind-că dintr'acésta urméză zadarnice ostenelĭ şi trepede, şi către acestea şi cheltuelĭ maĭ multe de cât ceea ce aŭ să ia, ci să se orînduiască jalba iarăşĭ la ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să se cerceteze acolo şi să se facă săvîrşirea.

Să nu se rădice ómenĭ de pe la sate şi de pe la oraşe fără scirea ispravnicilor judeţuluĭ, aplos, pentru verĭ-ce pricină, ci pentru fieş-care pricină să se cerceteze întâiŭ de ispravnicĭ şi cu cercetarea în scris să se arădice şi să se aducă la Căimăcămie.

Căimăcămia să nu trimiţă ómenĭ pe la bâlciurile ce se fac prin judeţe cu cuvînt că se cerceteze pricinile ce se vor întîmplà între locuitorĭ, căcĭ dintr'acésta se pricinuesc cheltuelĭ satelor, nicĭ cu cuvînt ca să strîngă obicĭnuitul avaet de la neguţătoriĭ ceĭ ce strîng vite şi le trec dincolo peste Dunăre, pentru că aceĭ ómenĭ ce se trimit de căimăcămie, se întind şi la alte pricinĭ şi dintr'acésta se pricinuesc gâlcevurĭ şi cheltuelĭ, ce pentru obicĭnuitul avaet al căimăcămieĭ, ce este câte parale 60 de fieş-care vită, după poruncă, să se îndatoreze vameşiĭ, ca să-l strîngă, séŭ vechilul ispravnicilor, ce va fi orînduit acolo, orĭ vechilul vameşuluĭ şi să-l trimiţă la căimăcămie.

Cumpĕrătoriĭ caprelor să nu fie supĕraţĭ de către căimăcămie cu a le cere câte patru parale de fieş-care vită, cum se urmà de vre-o doĭ anĭ, nicĭ să fie supĕraţĭ de către calemgiul neguţătorilor cu cererea de 5 parale la fieş-care vită, cum urmà în anul trecut, căcĭ dintr'acésta mulţĭ din neguţătorĭ aŭ făcut părăsire de a maĭ strînge capre, care sunt trebuincióse pentru seul Vidinuluĭ, ci să rĕmâe nesupĕraţĭ la negoţul lor.

Asemenea să nu se supere nicĭ neguţătoriĭ, ce strîng vite pentru zalhanale, cu luarea seuluĭ cu cuvînt că lĭ se ieà pentru trebuinţa Bucurescilor, căcĭ din pricina acésta se face catahrisis.

Lumînărariĭ Craioveĭ să se îndatoreze a cumpérà seul cel trebuincios pentru politie în vremea zalhanalelor, ca să nu se întîmple lipsă, iar nu după ce se vor împrăştià seurile pentru trebuinţa capanuluĭ, şi neguţătoriĭ să se îndatoreze a da lumînărarilor seul cel trebuincios.

Orînduială de seŭ ca să se dea lumînărarilor pentru trebuinţa politieĭ Craioveĭ să nu facă, fără numaĭ să aibă voie lumînărariĭ să cumpere şi să arădice seŭ atâta cât va fi de trebuinţă pentru politie, iar nu maĭ mult, fără de a metahirisi însă câtuşĭ de puţin ficleşug, pentru că cu pricina orînduieleĭ să urmeze catahrisis şi apoĭ să pricinuesc şi cheltuelĭ neguţătorilor.

Căimăcămia să nu aibă voie a face orînduială prin judeţe fără poruncă domnéscă; aşijderea să nu facă Căimăcămia orînduială pe la isprăvnicaturĭ, nicĭ pentru fîn, nicĭ pentru lemne, nicĭ pentru zaherele, ci orĭ-ce

www.dacoromanica.ro

în 1817 caséză testamentul luĭ Tomița Crețulescu. Acesta lăsase moșia

---

va fi trebuință, să se cumpere cu banĭ (precum și înșine Domnia Mea asemenea urmare facem), căcĭ pentru acésta sunt orînduițĭ posluș nicĭĭ aĭ Căimăcămieĭ.

Buluc-basa Căimăcămieĭ să nu aibă voie a ține ómenĭ de pe la orașe și sate, cu cuvînt de iamacĭ, fără numaĭ să aibă arnăuțĭ cu léfă orînduită de la Visterie, carĭ să fie fără pricină de dajdie.

Fiind-că s'aŭ făcut rĕŭ obiceiŭ de la o vreme încóce de se înconjură Stolnicul Căimăcămieĭ în tóte dilele prin têrg, și cu cuvĕnt de avaet supĕră pe toțĭ de obște vîndĕtoriĭ, luând de la dênșiĭ atât din felurimea lucrurilor celor de mâncare, cât și din altele, asemenea supĕrare face și grădinarilor ce aŭ grădinĭ în orașul Craioveĭ, luând de la dênșiĭ zarzavaturĭ fără plată, numaĭ cu cuvênt că este obiceiŭ, ci fiind-că se pricinuesce catahrisis, să lipséscă cu totul urmarea acésta.

Ceĭ ce se vor închide la grosul Căimăcămieĭ, să dea pentru grosărit numaĭ câte parale 60, și acestea să se ia de la ceĭ ce se vor închide pentru vre-o deosebită învinovățire, iar ceĭ ce se vor închide pentru datoriĭ, să nu dea nimic cu cuvênt de grosărit, pentru că se închide după hotărîrea Divanuluĭ și daŭ deciuiala Căimăcămieĭ.

Căimăcămia să ia deciuială numaĭ de la baniĭ ce se vor împlinì de la ceĭ ce vor fi bunĭ datorĭ, după hotărîrile ce se vor face de la Divan, făr de a se îndrăznì vătaful Căimăcămieĭ să ia deciuială până a nu împlinì baniĭ.

Pentru chezășiile ce se trec în condica vătășieĭ Căimăcămieĭ de fieș-care pricină, să iea Logofĕtul vătășieĭ câte parale 20, iar nu maĭ mult.

Pentru răvașele de drum ce se daŭ de la Căimăcămie la călĕtorĭ, să iea Logofĕtul numaĭ câte dece parale de fieș-care om, iar nu maĭ mult.

Căimăcămia să nu siléscă isnafurile cerênd de la dênșiĭ vre-un rușfet, cu cuvînt de avaet, ci să se păzéscă atât Căimăcămia, cât și alțiĭ de a nu cere rușfeturĭ, când se va hotărî vre-un nart de la Divan pentru lucru de mâncare, căcĭ cu acéstă pricină este silită sărăcimea a cumpĕrà orĭ-ce lucru cu preț fórte scump.

Căimăcămia, precum și ceĭ-l-alțĭ boerĭ Divaniți, să nu siléscă pe măcelarĭ, pe brutarĭ, pe pescarĭ, pe lumînărarĭ, séŭ și pe alțiĭ asemenea lor, ca să le iea lucrurile fără plată, ci fieș-care să plătéscă dreptul fieș-căruia, pentru că dintr'acésta se pricinuesce supĕrare la isnafurĭ, și urméză lipsă și scumpete în politie.

Pentru Logofețiĭ al treilea aĭ Craioveĭ.

La pricinile de judecățĭ, ce se vor hotărî de la Divanul Craioveĭ, să se îndatoreze III Logofĕt, ca în soroc de douĕ dile să se facă anafora și să se iscăléscă, atât de Caimacamul, cât și de către ceĭ-l-alțĭ boerĭ aĭ Divanuluĭ și să nu se facă zăbavă, căcĭ dintr'acésta se pricinuesc cheltuelĭ jăluitorilor și sunt silițĭ să alerge la rușfeturĭ, ca să li se facă anafora fără întârdiere.

www.dacoromanica.ro

Creţulescii pentru biserica de acolo. Caragea caséză testamentul dicênd

---

III Logofĕt să nu aibă voie să céră pentru scrisul anaforaleĭ decât de la taleri 5 şi până la taleri 50 pentru cea maĭ mare pricină, iar nu maĭ mult şi acest avaet după cum va fi anaforaoa şi după cum va fi pricina, să se hotărască de către Caimacam şi de către boeriĭ divaniţĭ, însemnând din josul anaforaleĭ ceea ce are să iea, dar însă nu maĭ mult din ceea ce se areată maĭ sus.

Pentru răvaşele căimăcămieĭ ce se daŭ pe la scăunaşĭ neguţătorilor ce strîng vite, atât marĭ, cât şi micĭ, prin voie dată de la Domnie, să nu iea maĭ mult decât dece parale.

III Logofĕt să îngrijéscă a se păzì orînduiala, ce se coprinde în ponturile Căimăcămieĭ asupra volniciilor ce se vor face, şi să nu metahirisésca nicĭ o viclenie ca să înşale Căimăcămia şi să facă volniciĭ şi poruncĭ împotriva acelor ponturĭ, căcĭ de se va dovedì, se pedepsesce.

III Logofĕt încă se îndatoréză, ca tóte pricinile ce vor fi să iasă la Divan, să le facă cu o di maĭ înainte Caimacamuluĭ, ca să se deà poruncă vătafuluĭ Căimăcămieĭ, spre a strînge pe toţĭ ipotesiariĭ, ca să se gătéscă de a eşì la Divan, iar să nu-ĭ străgăneze pentru al sĕŭ interes.

Aşijderea să se îndatoreze şi III Logofeţiĭ aĭ tuturor departamenturilor Craioveĭ, ca tot asemenea urmare să facă, şi către acésta să fie orînduit havaetul anaforalelor ce aŭ a luà treti Logofeţiĭ de la departamenturĭ şi acéstă orînduială să se facă de către Caimacamul şi de către boeriĭ divaniţĭ.

De la jălbile ce se daŭ la Căimăcămie să ieà III Logofĕtùl pentru buiurdizmă câte parale douĕ-decĭ, iar nu maĭ mult.

Pentru Armăşia Craioveĭ.

II Armaş al Craioveĭ să se îndatoreze ca să scóţă pe tâlhariĭ ceĭ în'vinovăţiţĭ, înaintea boerilor judecătorĭ aĭ criminaluluĭ, spre cercetare fără de a-ĭ ţiné la închisóre vreme îndelungată, şi cu acéstă cercetare să-ĭ înfăţişeze iarăşĭ fără zăbavă înaintea boerilor divaniţĭ, ca să li se dea cea după pravilĭ cuviinciósă hotărîre.

Câţĭ din vinovaţĭ i tâlharĭ se va hotărî de Divan, ca să se slobódă pe chezăşie, să ieà armaşul de fieş-care om câte taleri 20 şi dintr'aceştĭ taleri 20 are să ieà şi Zapciul şi Logofĕtul puşcărieĭ fieş-care analogon al sĕŭ, iar maĭ mult decât atâta să nu se îndrăznéscă să ieà că se va pedepsì.

Armaşul să nu aibă voie a sloboḍì tâlhariĭ învinovăţiţĭ fără scirea şi porunca în scris a Divanuluĭ, cu pricină că s'aŭ dat pe chezăşie, séŭ cu alt-fel de pricină.

Pentru vre-o pricină de tâlhărie, ce s'aŭ cercetat şi şĭ-aŭ luat sfîrşitul, orĭ de la isprăvnicat, séŭ de la Căimăcămie, după trecere de şése lunĭ, să nu maĭ aibă voie Armaşul să trimiţă volnicia Căimăcămieĭ şi să-ĭ aducă iarăşĭ pe aceia, cu cuvînt ca să le cerceteze de iznóvă pricina şi aşà să-ĭ jăfuiască.

www.dacoromanica.ro

că «părintele care are copiĭ, e *sălbatec* lucru să-şĭ desmoştenésca

---

La ceĭ ce vor fi numaĭ în bănuială de tâlhărie, şi nu vor fi davagiiĭ de faţă, să nu se trimiţă armăşeĭ cu volnicie, ca să-ĭ aducă la puşcărie numaĭ pentru bănuială, fără de a fi dovediţĭ, căcĭ dintr'acésta se pricinuesce multe jafurĭ.

Armaşu să nu aibă voie a eşì afară din Craiova pe la bâlciurĭ, séŭ prin sate, nicĭ vechil să-şĭ trimiţă, precum erà obiceiul pânà acum, adecă spre paza bâlciuluĭ şi cercetarea tâlharilor, fiind îndestul ispravnicul judeţululuĭ să îngrijéscă pentru bâlciurĭ dimpreună cu poteraşiĭ şi slujitoriĭ judeţuluĭ, căcĭ cu acéstă eşire a Armaşuluĭ se fac jafurı nesuferite, care nicĭ nu se povestesc.

De se va arĕtà vre-un davagiŭ categorisind pe cine-vaşĭ în bănuială de tâlhărie, întâiŭ să se cerceteze acel davagiŭ de către dumné-luĭ Caimacamul şi de către boeriĭ divaniţĭ şi de se va dovedì că este cu adevĕrat davagiŭ, atuncĭ să se trimiţă Armăşel cu volnicia Căimăcămieĭ prin scirea i cercetarea ispravnicilor aceluĭ judeţ, ca să ridice pe acel cu bănuială tâlhar şi să se îndatoreze Armaşul, ca să-ĭ scótă la Divan cu cercetarea ispravnicilor şi cercetându-se la Divan, să se dea hotărîre, iar fără scirea i cercetarea ispravnicilor, să nu se facă nicĭ o urmare de a se ridicà aceştĭ cu bănuială tâlharĭ.

Când vre-un davagiŭ va pîrî pe cine-vaşĭ din tâlharĭ, şi după cercetarea ce i se va face aceluĭ pîrît, se va dovedì nevinovat, să fie dator acel davagiŭ să plătéscă tótă cheltuiala pîrîtuluĭ.

Când cine-vaşĭ va pîrî pe vre-unul de tâlhar, de va fi neadevĕrată dovada aceluĭ pîrîş, să se îndatoreze a plătì tótă cheltuiala celuĭ ce rĕŭ aŭ fost pîrît i ḑilele ce l-aŭ zăticnit din lucrul luĭ.

Pentru Polcovnicia politieĭ Craioveĭ.

Polcovnicul să nu aibă voie să se amestece la têrgul de afară, ce se face pe tótă sĕptĕmâna la marginea politieĭ Craioveĭ, cerênd avaet de la carele ce vin la tîrg cu lucrurĭ de vînḑare, nicĭ să supere pe vre-o unul din locuitorĭ cu vre-o altă pricină, precum obicĭnuià pânà acum, ci numaĭ vameşul să iea vama de la obor, după ponturile domnescĭ; precum nicĭ zabitul judeţuluĭ să nu se amestece, dar să fie îndatorat polcovnicul, ca să trimită în ḑiua têrguluĭ un céuş cu cincĭ şése călăraşĭ, ca să se afle la gâlcevurile ce se vor întîmplà.

Locuitoriĭ ce vor venì în politie, de vor avé intre dînşiı vre-o pricină, să nu se amestece Polcovnicul, ca să le cerceteze prigonirea lor, nicĭ să aibă voie să-ĭ pue la închisóre, ci tóte prigonirile lor să le cerceteze ispravnicĭĭ judeţuluĭ aceluia unde îşĭ va fi avênd locuinţa lor.

Polcovnicia să se amestece a căutà prigonirile acelora numaı ce locuesc în politia Craioveĭ.

De se va întîmplà să închiḑă Polcovnicia pe vre-o unul din locuitoriĭ Craioveĭ, pentru vre-o osebită pricină, să plătéscă grosărit numaı 60 de parale, iar nu maĭ mult.

www.dacoromanica.ro

copiiĭ» fie şi în favórea vre uneĭ facerĭ de bine, orĭ pentru ajutora-

De se vor închide pentru datorie, Polcovnicia să nu iée grosărit de la dînşiĭ pentru că aceia plătesc ḑeciuială la împlinirea banilor.

Norodul politieĭ să aibă voie până la douĕ césurĭ din nópte să ămble fără de felinar şi fără de a se supĕrà întru nimic de stréja Polcovnicieĭ, iar de la douĕ césurĭ înainte să fie dator fieş-care a ămblà la trebuinţa lor cu felinar, ca să fie cunoscut, iar când peste acest soroc va găsì vre-un necunoscut fără felinar, pe acela să-l ridice stréja Polcovnicieĭ la închisóre, şi cercetându-se, de se va găsì că a călcat acéstă poruncă, să se pedepséscă, plătind însă şi maĭ sus ḑisul grosărit; de se va prinde însă vre-un om necunoscut, să se dea de scire la Căimăcămie, iar când vre-o unul dintr'aĭ tîrguluĭ va merge la vecinul sĕŭ fără felinar şi-l va prinde stréja, pe acela ca pe un om ce este cunoscut să nu-l închiḑă.

Polcovnicul să nu aibă voie a trimite călăraşĭ pe la satele judeţuluĭ, ca să ridice pe cine-vaşĭ, séŭ să facă împlinire, dar de se va întîmplà a se trimite vre-un călăraş cu volnicia Căimăcămieĭ, să fie dator, ca prin mijlocul isprăvnicatuluĭ să i se facă urmarea.

De la isnafurile politieĭ să ieà Polcovnicul cele maĭ jos însemnate avaeturĭ de la fieş-care, fără de a se îndrăznì ca să céră maĭ mult. Dator este însă, să îngrijéscă pentru narturile ce se vor pune la lucrurile cele de mâncare prin hotărîrea Divanuluĭ şi să cerceteze, şi pe care-l va găsì vînḑênd peste nart, séŭ cu lipsă, pe unul ca acela să-l pedepséscă dinaintea prăvălieĭ luĭ, fără de a se îndrăznì să-l geremetiséscă cât de puţin.

Afară dintr'acest avaet să nu se îndrăznéscă nicĭ Polcovnicul nicĭ ómeniĭ Polcovnicieĭ, să iea de la pescarĭ, măcelarĭ şi brutarĭ, vre-un lucru de mâncare fără plată, cu nume de avaet.

Narturile ce se vor pune la lucrurĭ de mâncare, să se hotărască de către Divan, iar nu de Polcovnicul, ca să lipséscă catahrisisul.

De la ceĭ ce vor avé vre-o pricină de datorie şi împlinire a banilor se va face prin Polcovnicie, să aibă Polcovnicul ḑeciuială din câţĭ banĭ se va împlinì, fără de a pretendirisì ḑeciuială maĭ înainte de împlinirea banilor.

Vătaful de arabagiĭ, ce este supus la Polcovnicie, să ieà avaet de la carele cu boĭ şi cu caĭ, precum urmà până acum, numaĭ adecă de la chirigiiĭ ceĭ carĭ îĭ va tocmì acest arabagi-başa şi le va încărcà carele cu marfă din politia Craioveĭ, ca să o ducă prin altă parte, iar pe chirigiiĭ ceĭ ce se vor tocmì pe afară, séŭ prin mahalalele oraşuluĭ, să nu-ĭ supere întru nimic arabagi-başa.

Chirigiiĭ ce vor venì de afară cu marfă, să fie nesupĕraţĭ, adecă să nu plătéscă avaet la arabagi-paşa, nicĭ să le pretenderiséscă şi de se va îndrăznì să le céră şi să iea avaet, să se pedepséscă.

Vătaful de brutarĭ şi vătaful de măcelarĭ, aceştia să fie nesupĕraţĭ de Polcovnic pentru avaetul vătăşiilor; să iea însă Polcovnicul şi de la aceştia precum în dos se areată, de fieş-care prăvălie orînduitul avaet peste an.

www.dacoromanica.ro

rea a uneĭ bisericĭ, seaŭ a orĭ-ce instituţiune de bine-facere. E maı

Bacal-başa să fie nesupĕrat de Polcovnic, fără de a pretinderisì adecă de la dînsul avaet.

Pentru vătăşia de arabagiĭ să se tocméscă Polcovnicia pentru avaetul ce are la ce va voi să iea vătăşia şi numaĭ după tocmélă, iar vătaful de arabagiĭ să iea avaet numaĭ de la cele maĭ sus ḑise cară şi maĭ întâiŭ să se facă cunoscut celuĭ ce va fi muşteriŭ de vătăşia de arabagiĭ mijlocul cu care are să se urmeze, şi apoĭ să se tocméscă ca să nu pricinuiască în urmă că n'aŭ sciut.

Pe lăptărese, pe ..... şi pe grădinărese să nu le supere Polcovnicul cerênd de la dênsele avaet.

Avaetul ce are să-l ia Polcovnicul într'un an de la cele maĭ jos arĕtate isnafurĭ.

talerĭ	
500	isnaful băcanilor, făcênd însuşĭ eĭ cisla între dênşiĭ, după starea fieş-căria prăvăliĭ.
14	măcelăriĭ, adecă câte un galben olandez de fieş-care scaun.
14	brutăriĭ, adecă câte un galben olandez de fieş-care brutărie.
14	lumînărăriĭ, adecă câte un galben olandez de fieş-care prăvălie.
10	de la cherhanéua tabacilor, ce se află în Craiova.
3	de la prăvălia de cizmarĭ ce lucréză căvăfie.
7	de la fieş-care olar ce lucréză în Craiova.
7	de la prăvălia de bragagerie, adecă şépte.
14	de la prăvălia de simigerie, adecă un galben olandez.
7	de la prăvălia ce vinde opincĭ.
14	de la prăvălia de bucătărie, adecă un galben olandez.
14	de la prăvălia de căldărărie, adecă un galben olandez.
5	de la peptĕnarĭ.
14	de la fieş-care pescar din ceĭ ce locuesc în Craiova şi fac alişveriş cu pesce şi cu racĭ, să iea acel avaet pentru un an întreg, iar să nu ia avaet Polcovnicul de la fieş-care car cu pesce ce vine la têrg spre vênḑare, precum urma până acum.
3	de la fieş-care căruţă ce vine la têrg cu pesce sărat, seaŭ próspĕt, însă de la strĕiniĭ ce vin câte odată să vênḑă, iar maı mult de aceştĭ talerĭ 3, să nu îndrăznéscă să iea, cà se va pedepsì.—1817 Iulie 1.

Vel Logofĕt

(Pecetea gpd.)

Un pont ce s'aŭ maĭ adăogat lângă cele-l-alte ponturĭ pentru nizamul Craioveĭ.

Pe lângă aceste maĭ sus arĕtate ponturĭ, maĭ adăogăm Domnia Mea şi acésta, ca nicĭ dumné-luĭ Caimacamul, nicĭ ómeniĭ dumné-sale, să nu céră, saŭ să iea de la isnafuzĭ, măcar un ban, cu nicĭ un fel de numire,

www.dacoromanica.ro

natural, ḑice Domnitorul, ca un tată să lase a sa avere la copiiĭ sĕĭ.

---

avaet saŭ filodorimă, orĭ ca obiceiŭ urmat, seaŭ cu orĭ-ce altă pricinuire, căcĭ iraturile cele canonisite şi slobode a se lua, sunt orînduite prin poruncile Domnieĭ Mele şi printr'aceste ponturĭ; de aceea cu hotărîre poruncim: a se feri cu toţiĭ de obşte, ca să nu facă cea maĭ mică urmare împotriva acestor ponturĭ de maĭ sus arĕtate, care voim a se păzì în tótă vremea cu nestrămutare.—1817 August 5.
(Cod. LXXXVII, fila 32 v.)

Carte legată la Divanul Craioveĭ pentru lipsirea clucerului Dumitrache Brăiloiŭ dintre judecătoriĭ divaniţĭ de acolo.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta biv Vel Spătare Costache Suţu Caimacamule al Craioveĭ, sănătate. Fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea, că în trecutele ḑile, cercetându-se aci la domnescul nostru Divan o pricină de judecată între un Ioniţă Buluc-başa cu un Anşo Polcovnicul, s'aŭ arĕtat cu obrăznicie unul din boeriĭ divaniţĭ, adecă Clucerul Dumitrache Brăiloiŭ, nu numaĭ înjurând cu vorbe próste şi de necinste pe unul din ipotesiarĭ de faţă în Divan, ci încă şi pe unul din cinovniciĭ Divanuluĭ înfruntându-l şi necinstindu-l fără câtuşĭ de puţină sfială, nu puţină turburare şi măhnire ni s'aŭ pricinuit dintr'acéstă netrebnică urmare a numituluĭ Clucer, carele cu totul s'aŭ abătut nu numaĭ din datoria dregătorieĭ sale, ci încă şi din datoria cunoscinţeĭ ce se cuvine a avea un boer divanit de haractirul Caimacamuluĭ, carele pórtă şi închipuesce la acest Divan chiar obrazul Domnieĭ nóstre, ca un epitrop al nostru ce-l avem aci orînduit, şi ḑicem, că s'aŭ abătut numitul Clucer din datoria dregătorieĭ sale, căcĭ ca un judecător ce era într'acel ceas, nu putea să înfrunteze, necum să înjure pe ipotesiar, iar din datoria cunoscinţeĭ sale căcĭ tot-deauna iar maĭ vêrtos în Divan, datorie neapĕrată are a cunósce pe Caimacam, întocmaĭ precum s'aŭ ḑis maĭ sus şi a se purta cu sevas ce i se cuvine, iar nu cu acest fel de obrăznicie şi ne-băgare de sémă. De aceea iată spre rĕsplătire acesteĭ netrebnice fapte a numituluĭ Clucer, nu numaĭ l-am lipsit dintre boeriĭ divaniţĭ, ci încă poruncim dumnétale, ca îndată să-l şi rădicĭ la Căimăcămie şi să-l ţiĭ acolo până veĭ lua al doilea poruncă a Domnieĭ Mele, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1817 Iulie 10.
(Cod. LXXXVII, fila 36 v.)

Poruncĭ la 5 judeţe ot peste Olt, ce s'aŭ trimis cu copiĭ de ponturĭ.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud ..... sănătate. Vĕ facem în scire că pentru catahrisisul ce am luat Domnia Mea însciinţare că se urmà în părţile Craioveĭ, am întocmit cu bună chibzuire ponturile, sub pecetea Domnieĭ Mele, coprinḑétóre de nizamul ce voim a se urmà şi a se păzì de acum înainte, precum veţĭ vedé coprinderea lor pe larg

www.dacoromanica.ro

21. Maĭ e vrednic de notat disposiţiunea luată de Domnitor în pri-

---

dintr'acéstă embericlisită copie, ce vi se trimite, adeverită de dumnéluĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus, cu care am trimis într'adins boer din ceĭ ce slujesc Divanuluĭ Domnieĭ Mele, de s'aŭ cetit acolo în Divanul Craioveĭ, pe lângă care am maĭ făcut în urmă adaos încă de un pont, ce se vede trecut din jos, pentru ferirea avaeturilor de pe la isnafurĭ, de aceea vĕ poruncim Domnia Mea, ca cetindu-le din cuvînt în cuvînt, cu bună înţelegere şi publicarisindu-le şi prin tot judeţul, să îngrijiţĭ apoĭ ca câte dintr'însele priveşc asupra meemurietuluĭ isprăvnicesc, să se urmeze cu nestrămutare şi la acest judeţ, căcĭ însuşĭ dumné-vóstră veţĭ cădeà la învinovăţire; şi de primire să avem Domnia Mea însciinţare.—1817 August 5.

Cod. LXXXVII, fila 41.)

Carte către dumné-luĭ Caimacamul i către ceĭ-l-alţĭ boerĭ divaniţĭ aĭ Craioveĭ, tot pentru acéstă pricină.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.— Cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta biv Vel Spătare Costache Suţu Caimacamule al Craioveĭ i dumné-vóstră boerilor divaniţĭ, sănătate. Vĕ facem în scire, că lângă ponturile ce am trimis Domnia Mea în trecutele ḑile, cu credincios boerul Domnieĭ Mele Răducanu Poenaru biv Vel Serdarul de s'aŭ cetit aicĭ în Divan, maĭ adăogăm Domnia Mea şi acésta: ca nicĭ dumné-luĭ Caimacamul, nicĭ ómeniĭ domnieĭ-sale, să nu cĕră, séŭ să ieà de la isnafurĭ măcar un ban, cu nicĭ un fel de numire: avaet séŭ filodorimă, séŭ cu altă pricinuire, căcĭ iraturile cele canonisite şi slobode a se luà sunt orînduite prin poruncile Domnieĭ Mele şi printr'acele ponturĭ; de aceea cu hotărîre poruncim: a se ferì cu toţiĭ de obşte, ca să nu facă cea maĭ mică luare séŭ urmare împotriva acestor ponturĭ de maĭ sus arĕtate, care voim a se păzì în tótă vremea cu nestrămutare, de care poruncim, ca şi acest pont din urmă să se adaoge lângă cele-l-alte trecêndu-se în condica Divanuluĭ, spre a nu fi uitat în urmă şi trecut cu vederea. — 1817 August 5.

(Cod. LXXXVII, fila 41.)

(1) *Pitac la veliţiĭ boerĭ pentru a chibzuì dania rĕposatuluĭ Tomiţeĭ Creţulescu pe moşia sa, ce aŭ afierosit-o la bîserica de la moşia sa Creţulescĭĭ, fiind fără cuviinţă când i-aŭ rĕmas fete şi copiĭ nevîrstnicĭ, maĭ vîrtos fiind poprit a nu afierosì cinevaşĭ lucrurĭ nemişcătóre la bisericĭ.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe. Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ

www.dacoromanica.ro

vinţa înstrĕinăreĭ imobilelor dotale. Acéstă dispositiune se póte vedea în actele ce dăm în notă. (1)

Domnieĭ Mele, din câte-vaşĭ anaforale, ce ni s'aŭ făcut după vremĭ de către dumné-vostră, asupra unor pricinĭ de judecăţĭ, avem Domnia Mea sciinţă că este poprit a nu afierosì cine-vaşĭ lucrurĭ nemişcătóre pe la bisericĭ, iar acum am aflat că rĕposatul Tomiţa Creţulescu (căruia i-aŭ rĕmas fete şi copiĭ nevîrstnicĭ) aŭ afierosit la o biserică moşia sa Creţulesciĭ, în vreme ce chiar aceştia nevîrstnicĭ clironomĭ aĭ numituluĭ rĕposat boer se află în lipsă şi trebuinţă de facere de bine şi ajutor, şi socotim că este sĕlbatic lucru a depărtà un părinte pe nevîrstniciĭ şi nevinovaţiĭ fiĭ aĭ sĕĭ şi clironomĭ de părintésca mângâere, ca să facă ajutor către cele sfinte, care nu numaĭ că nu aŭ acéstă trebuinţă, ci încă povăţuesc pe pravoslavniciĭ creştinĭ a face ajutóre şi milosteniĭ către ceĭ săracĭ ómenĭ, cu cât maĭ vîrtos pe un părinte către fiiĭ sĕĭ. De aceea poruncim dumné-vóstră, ca cercetând în ce chip este pricina de maĭ sus arĕtată, şi chibzuind cele după cuviinţă, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora, tolco pisah gpd.—1817 Noembrie 7.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 50 v.)

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Preaosfinţia ta părinte Mitropolite, iubitorilor de Dumnedeŭ sfinţia vóstră episcopilor şi dumné-vóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind-că multe prigonirĭ se întêmplă celor ce se întêmplă de cumpĕră lucrurĭ de zestre cu zapise iscălite de amêndoĭ casniciĭ, adecă şi de bărbat şi de muere (fără de a pune bărbatul în locul aceluĭ lucru *andropicon* de o potrivă) din pricina obiceiuluĭ ce s'aŭ urmat aicĭ în ţéră de a se strica acest fel de vîndĕrĭ de către judecată, când muerea va provalisì, că vîndarea s'aŭ făcut fără voĭa eĭ şi s'aŭ iscălit silită fiind de bărbatul sĕŭ şi va cere a-şĭ lua acel lucru de zestre înapoĭ; din care acésta se pricinuesce nu puţină zmăcinare prin judecăţĭ şi pagubă cumpĕrătorilor acelor lucrurĭ, care aceste vîndĕrĭ de lucrurĭ de zestre nu este îndoială, că atuncĭ se fac şi se săvîrşesc cu voia şi primirea amêndurora casnicilor, după trebuinţele ce se întêmplă să aibă după vremĭ şi apoĭ în urmă unindu-se casniciĭ amêndoĭ metahirisesc ficlenie şi cŭ pricinuire că vîndarea s'aŭ făcut fără voia muĭereĭ, cere muĭerea de-şĭ ia înapoĭ acel lucru de zestre al sĕŭ vîndut iscălită în zapisul vîndĕreĭ şi se păgubesce cumpĕrătorul; de aceea dar, ne maĭ putênd suferì Domnia Mea acest catahrisis şi simţitóre pagubă a cumpĕrătorilor de acest fel de lucrurĭ de zestre, ce se pricinuesce din ficleşugul ce metahirisesc muĭerile unite fiind cu bărbaţiĭ lor, hotărîm, ca de acum înainte

www.dacoromanica.ro

Dăm în anexe actele a câtor-va procese mai interesante din domnia luĭ Ioan Caragea. Semnalăm atenţiuneĭ lectoruluĭ pre cele următóre:

---

când vre-un bărbat unit cu soţia sa va voi ca să vînḑă vre-un lucru de zestre şi vor iscăli amêndoĭ casniciĭ zapisul vînḑăreĭ, să fie dator cumpărătorul a-ĭ aduce pe amêndoĭ, adecă şi pe bărbat şi pe muĭere la vre-o una din judecătoriile pămîntuluĭ, orĭ la isprăvnicatul judeţuluĭ, unde se vor afla locuind, ca să se întrebe şi de vor mărturisì amêndoĭ, că vînḑarea este făcută cu voia şi primirea lor, să se adevereze zapisul vînḑăreĭ, şi făcêndu-se acest fel de adeveriri în dosul aceluĭ zapis, atuncĭ să nu maĭ pótă muĭerea a maĭ lua înapoĭ nicĭ odată acel vîndut lucru de zestre, cu nicĭ un fel de pricinuire, ci să rămâe bine vîndut şi muĭerea păgubaşă de acel lucru, iar ne-adeverindu-se zapisul de vre-o judecătorie după mijlocul ce se areată maĭ sus, acea vînḑare să nu fie temeinică; care acéstă hotărîre a Domnieĭ Mele poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, ca după ce se va trece în condica domnesculuĭ nostru Divan, să se publicarisésca apoĭ prin tótă domnésca nóstră ţéră cu osebite poruncĭ ale Domnieĭ Mele, spre a fi sciută de pravilă întocmită şi legiuită de acum înainte. Tolco pisah gpd.—1816 Iulie 10.

(Cod. LXXIV, fila 257.)

Publicaţiĭ la tóte judeţele, către ispravnicaturĭ i la Caimacam, i pitace la Mitropolit, i la episcopĭ, i la Spătărie, i Agie şi la tóte Departamenturile, pravilă pentru vînḑările lucrurilor de zestre, ca când va cumpăra cine-vaşĭ să ducă la vre-o judecătorie şi pe bărbat şi pe muĭere spre a se adeveri şi a fi temeinic acel lucru.

Zemle Vlahiscoe. Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Fiind-că multe prigoniri se întêmplă celor ce cumpără lucruri de zestre cu zapise iscălite de amêndoĭ casniciĭ, adecă şi de bărbat şi de muĭere (fără de a pune bărbatul în locul aceluĭ lucru andipricon de o potrivă) din pricina obiceiuluĭ ce s'aŭ urmat aicĭ în ţéră de a se strica adecă acest fel de vînḑare de către judecetă, când muĭerea va provalisi că vênḑarea s'aŭ făcut fără voia eĭ, şi s'aŭ iscălit silită fiind de bărbatuşĕŭ şi va cere a-şĭ lua acel lucru de zestre înapoĭ, de care multă zmăcinare prin judecăţĭ şi pagubă cumpărătorilor acelor lucruri se pricinuesce, care aceste vînḑărĭ de lucruri de zestre nu este îndoială că atuncĭ se fac şi se săvîrşesc cu voia şi primirea amênduror casnicilor, după trebuinţele ce se întêmplă să aibă, după vremĭ, şi apoĭ în urmă unindu-se casniciĭ amêndoĭ metahirisesc viclenie şi cu pricinuire că vînḑarea s'aŭ făcut fără voia muĭereĭ, cere muerea de-şĭ iea înapoi lucru de zestre al sĕŭ vêndut şi fiind iscălită în zapisul vînḑăreĭ şi se păgubesce cumpărătorul; de aceea dar, ne maĭ putênd suferì Domnia Mea acéstă catahrisis şi simţitóre pagubă a cumpărătorilor de acest fel de lucruri de zestre, ce se pricinuesce din vicleşugul ce me-

www.dacoromanica.ro

a) Procesul Spătaruluĭ Şerban Negel, boer din Moldova, care deşì despărţit de Catinca Văcărescu, reclamă la mórtea eĭ clironomia eĭ, pe numele unuĭ copil de 14 anĭ. Deacă băiatul nu avé acéstă vîrstă, tatăl luĭ nu maĭ putea clironomisi, ci rudele după mama luĭ mórtă. *(29 lanuarie 1813).*

b Urmărirea unuĭ falş Grigorie Ghica, în 5 Martie 1813.

c Epitropia luĭ Iancu Văcărescu fiul Banuluĭ Enache Văcărescu. Beizadea Caragea, intrat în familia Văcărescu, ţiné socotelile. Băiatul ămblà vagabond icĭ-colea. Epitropiĭ îl daŭ la fratele sĕŭ Comisul N. Văcărescu *de a se aşezà nevîrstnicul pe învĕţătură şi a se părăsì de ămblete»* (7 Maiŭ 1813).

d Protimis cerut de locuitoriĭ după moşia Zimnicea a fostuluĭ Domn Const. A. Ipsilant. Locuitoriĭ neuniţĭ între eĭ, se concuréză o cétă pe alta. Consulul rusesc de Chiricov, ca *«le troisieme laron»* al fabuleĭ, nu maĭ arendéză moşia la nimenĭ, ci o caută el în regie. (cod. LXXIV fila 34 v.)

e) Proces dintre fiiĭ Banuluĭ D. Ghica cu vitrega lor mamă Băneasa Elena Ghica. Prima soţie a luĭ D. Ghica fusese Maria Văcărescu.

f) Vînḑarea avereĭ imobile a fostuluĭ mare Vist. Const. Varlaam, care a emigrat în Rusia, unde a devenit general. Vînḑarea e cerută prin agentul rusesc Luca de Chiricov.

g) Surghinirea la mănăstirea Ţigănescĭ a soţieĭ luĭ Rahtivan, considerată ca nebună, la 3 Februarie 1814. *(Cod. XXLIII f. 531).*

---

tahirisesc muĭerile unite fiind cu bărbaţiĭ lor, hotărîm, ca de acum înainte, când vre-un bărbat unit cu soţia, va voi ca să vînḑă vre-un lucru de zestre, şi vor iscăli amêndoĭ casniciĭ zapisul vînḑĕreĭ, să fie datorĭ cumpĕrătoriĭ a-ĭ duce pe amêndoĭ, adecă şi pe bărbat şi pe muĭere, la vre-o una din judecătoriile pămîntuluĭ orĭ la isprăvnicatul judeţuluĭ, de vor fi locuind afară, ca să se întrebe, şi de vor mărturisi amêndoĭ că vînḑarea este făcută cu voĭa şi priimirea lor, să se adevereze zapisul vînḑĕreĭ de acea judecătorie, şi făcêndu-se acest fel de adeveririĭ în dosul aceluĭ zapis, atuncĭ să nu maĭ pótă muĭerea a maĭ lua înapoĭ nicĭ odată acel vîndut lucru de zestre, cu nicĭ un fel de pricinuire, ci să rĕmâe bine vîndut şi muĭerea păgubaşă de acel lucru, iar ne-adeverindu-se zapisul de vre-o judecătorie, după mijlocul ce se arcată maĭ sus, acea vînḑare să nu fie temeinică; care acéstă hotărîre a Domnieĭ Mele, după ce se va trece în condica judeţuluĭ, spre a fi sciută de pravilă întocmită şi legiuită, de acum înainte să o urmeze toţĭ ceĭ ce vor face acest fel de vînḑĕrĭ, precum şi de către dumné-vóstră întocmaĭ; i saam receh gpd.—1816 August 1.

(Cod. LXXIV, fila 262.)

www.dacoromanica.ro

h) Surghiunirea la mănăstirea Ezeruluĭ (Vălcea) a unuĭ Theodorache Eliad, ca un aţîţator de gîlcévă şi atingĕtor căsnicieĭ paharniculuĭ Scarlat . . . (27 Februarie 1814).

i) Epitropia minorilor copiĭ aĭ luĭ M. Lahovary, la 12 Martie 1814. Intre epitropiĭ acestor copiĭ era Vel Ban Radu Golescu. Acesta cere să fie dispensat de la epitropie, sub cuvênt că e bĕtrân.

j) Surghiunul la mănăstirea Znagov a unuĭ fiŭ, care ameninţa cu bătaie pe mama sa. 23 Martie anul 1814. (Cod. LXXVI fila 111 v.).

La 27 Maiŭ 1814 este surghiunit la mănăstirea Bistriţa (Vălcea) un alt fiŭ, după cererea mameĭ luĭ.

k) Un zapciŭ bănuit că din bătaia luĭ s'a tras mórtea celuĭ bătut, Şerban din Brabet, este obligat să doteze şi să mărite pe fiica mortuluĭ. O specie decĭ de deşugubină; din 24 Maiŭ 1814.

l) Escepţionala învoire dată de Domnitor luĭ *Munsiu* Franţ de Flaişhakel agentuluĭ austriac, de a cumpĕra casele biv Vel Vornic. Al. Nenciulescu, din mahalaoa Sf. Vinerĭ. Se scie că în regulă generală, străinĭĭ nu puteaŭ cumpĕra imobile. Se făcu decĭ o escepţiune în favórea representantuluĭ austriac, cu respectarea însă a drepturilor de «*protimisis*» (25 Iulie 1815).

m) Beizadea Costache Caragea era dator cu 1.000 talerĭ unuĭ doctor Reiter, care-l căutase la bólă. Agentul austriac plăti baniĭ datoriţĭ şi acum (29 Iulie 1815) reclamă baniĭ de la Beizadea. Vodă ordonă luĭ biv Vel Ban, Nazirul Caseĭ răsurilor (de unde se plăteaŭ lefile), să reţină suma datorită din léfa Luminăţieĭ sale, cu dobânda lor, în soroc de 6 lunĭ.

n) O mamă bună rescumpĕrând o faptă rea a fiuluĭ eĭ, în 5 Septembre 1814.

o) Procesul luĭ Sava şi a luĭ Marcu, carĭ aŭ fost osîndiţĭ căcĭ s'aŭ arĕtat cu împotrivire la nisce ómenĭ domnescĭ şi nu i-aŭ lăsat a săvîrşi porunca, sărind cu arme. (20 Februarie 1816).

p) O curióză «*cacerdisire*» (sequestrare) rĕmasă neesplicată, a luĭ Isvoranu, în 25 August 1816.

q) Diverse procese de hotărniciĭ de moşiĭ, între care moşia Braţiĭ a Domniţeĭ luĭ Vodă, Ralu, etc.

Dăm în note acte relative la numirea unuĭ Logofeţel la Epitropia Evgheniţilor. (1)

---

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Primită fiind Domnieĭ Mele anaforaoa acésta a epitropilor sĕrmani-

www.dacoromanica.ro

Cu leafa de una sută talerĭ pe lună este plătită acéstă funcţiune.

---

lor evgheniţĭ, orînduim logofĕt al acesteĭ epitropiĭ pe maĭ jos arĕtatul Petrache Grigorescu cu léfa de maĭ jos arĕtată câte talerĭ 100 pe lună, pe care poruncim dumi-tale Vel Vornice al Obştirilor, să-l aşeḑĭ la catastihul lefilor, fiind şi acéstă orînduială una din cele obştescĭ trebĭ.— 1815 Iunie 20.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că la Epitropia sĕrmanilor evgheniţĭ, ce suntem orînduiţĭ de Măria Ta, este trebuinţă de Logofĕt practicos, ca să facă anaforale, catagrafiĭ şi orĭ-ce alte sunt următóre asupra acesteĭ trebĭ şi a ţiné şi condica de urmările ce se fac de către noĭ la orĭ-ce pricinĭ, şi găseşc pe acest Petrache Grigorescu destoinic de acéstă trébă; să bine-voescĭ Măria Ta a se orînduì Logofĕt al acesteĭ Epitropiĭ, cu léfă pe lună câte talerĭ 100 de la Cutia milostenieĭ milostivindu-te Măria Ta a i se hărăzì şi o luminată carte de treĭ ómenĭ strĕinĭ fără de pricină, ca să-ĭ aibă de posluşanie spre ajutorul caseĭ luĭ, fiind léfa puţină după ostenéla ce are a face, căcĭ nu numaĭ cu condeiul este trebuincios a slujì, ci şi vechil din partea Epitropieĭ pentru trebile evgheniţilor prin judecăţĭ.—1815 Iunie 13.

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Costandie Buzĕŭ, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, pag. 283.)

Pitac către năstavnicul mănăstireĭ Sărindarul ca numaĭ de cât să scóţă din mănăstire pe Theodorache medelnicerul, într'al căruia loc să se mute Departamentul Strĕinilor.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Sfinţia ta năstavnice al mănăstireĭ Sărindarul, fiind-că odăile din mănăstirea Zlătariĭ, unde se căuta trebile Departamentuluĭ pricinilor strĕine, ne-am pliroforisit că sunt stricate, pentru care silit este egumenul aceĭ mănăstirĭ a le drege, şi apucându-se de lucru, Departamentul urméză a nu avea unde căuta trebĭ, şi fiind-că am luat pliroforie că odăile dintr'acéstă mănăstire unde maĭ înainte era acest, Departament, se află stând un medelnicer Theodorache, care ar fi avênd casă a mume-sĕĭ afară, de aceea îţĭ poruncim, ca îndată după primirea acestuĭ domnesc al nostru pitac, numaĭ decât să deşerţĭ acele odăĭ, spre a se muta Departamentul într'însele, iar acel Theodorache medelnicerul, va merge de va locuì afară din mănăstire. Tolco pisah gpd.— 1817 Aprilie 10.

(Cod. LXXXVII, fila 20.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

I se maĭ dă de Vodă şi carte de treĭ scutelnicĭ din ómenĭ nesupuşĭ la dărĭ.

Pitac prin care se orînduesce nazîr al Caseĭ lefilor Banul Ghica.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Bane Grigorie Ghica, pentru că te cunóscem Domnia Mea doritor de cele ce privesc spre folosul patrieĭ dumné-tale şi boer cu bun cuget întru orĭ-ce dregĕtorie s'aŭ încredinţat dumné-tale, de aceea iată te orînduim pe dumné-ta nazîr al Caseĭ lefilor, şi poruncim dumné-tale, ca primind acest domnesc al nostru pitac, să o facĭ zapt, îngrijind de a se căuta şi a se otcârmuì trebile acesteĭ Case cu bună orînduială, precum suntem bine încredinţaţĭ. Tolco pisah gpd.—1818 Ianuarie 9.
(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 59.)

ANEXE RELATIVE LA ADMINISTRAŢIE ŞI JUSTITIE.

Mĕsurĭ relative la siguranţa publică.

Publicaţiĭ la tóte judeţele pentru arme i iarbă de puşcă a nu fi sloboḑĭ nimenĭ a ţinea, decât numaĭ ceĭ cu teşcherele.

Zemle Vlahiscoie. Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud. . . . sĕnătate; Vĕ facem în scire, că pentru buna petrecere a locuitorilor ţĕreĭ Domnieĭ Mele, ca să fie ocrotiţĭ de orĭ-ce lucru împotrivitor şi nedrept, neadormită îngrijire avem, iar maĭ vêrtos pentru tâlhariĭ şi făcĕtoriĭ de rele, cariĭ găsesc mijlóce înlesnitóre de se însoţesc cu alţiĭ, îşĭ prind gazde, găsesc înlesnire de arme, găsesc de cumpĕră iarbă de puşcă şi glónţe şi acésta avênd-o înlesnitóre, nicĭ odată nu lipsesc tîlhariĭ şi făcĕtoriĭ de rele, pentru care a pururea în feluri de chipurĭ s'aŭ dat nizamurĭ prin poruncile Domnieĭ Mele către dumné-vóstră, spre zăticnirea acestuĭ rĕŭ şi din neîngrijirea dumné-vóstră nu se păzesce; iată dar şi acum din vreme vĕ poruncim, ca să puneţĭ în orînduială nizamul acesta, ce maĭ jos vi-l arĕtăm, adecă întâiŭ pentru portul armelor: de acum înainte nimenĭ să nu fie slobod în judeţ a purtà arme fără numaĭ ceĭ ce vor da chezăşie vrednică orĭ la Spătărie, că fiind om cinstit să i se dea teşcherea la mână a fi slobod să pórte arme la drum pentru paza sa, séŭ la isprăvnicat să dea chezăşie, că fiind de acolo din judeţ cunoscut să i se dea teşcherea coprinḑĕtóre, că are voe să pórte arme, la care dare de teşcherea să faceţĭ înşi-vĕ dumné-vóstră cercetare, ca să nu se dea la cine-va unde nu se cuvine cu mijloc de interes séŭ de înşelăciune, şi pentru toţĭ aceia ce li se vor da acest fel de teşcherele, dumné-vóstră să fiţĭ datorĭ să se trécă în condică şi pe tótă luna să

www.dacoromanica.ro

Maĭ daŭ în note şi alte câte-va, precum: acela al numiriĭ la Nazina

---

trimiteţĭ cntastih la Spătărie de numele, sinul, satul, oraşul unde locuesc aceia ce aŭ luat sloboḑenie de a lua arme, cu arĕtare şi de numele chezaşilor spre a fi sciuţĭ, ca când se va nărăvi în fapte netrebnice de hoţie să se pótă prinde cu înlesnire; al doilea, pentru iarbă de puşcă i glónţe, să o publicuiţĭ în tot judeţul, că nimenĭ nu sunt sloboḑĭ de a vinde cu orĭ-ce mijloc măcar, şi la cine se va aflà de vînḑare, pecetluindu-se de dumné-vóstră, să steà poprită, şi la ceĭ ce sunt sloboḑĭ de ţin arme pe cât va fi trebuinţă, să sloboḑiţĭ cu teşchereaoa dumné-vóstră a cumpĕrà, asemenea cum s'aŭ ḑis maĭ sus, cu cercetare ca şi la darea teşchereleĭ de arme, iar care se va găsi orĭ că aŭ tăinuit iarba de puşcă şi glónţele, séŭ că aŭ vîndut fără de scirea dumné-vóstră, pentru unul ca acela să fiţĭ datorĭ îndată a însciinţà la Spătărie, pentru că ceĭ nărăviţĭ la tîlhăriĭ carĭ din vreme îşĭ fac gătirea lor, de vor găsì zăticnirile acestea, nu este îndoială că se vor lăsà de acest rĕŭ cuget şi se vor apucà de altă hrană precum sunt şi ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ de obşte. De aceea dar din vreme vĕ poruncim straşnic şi vĕ îndatorim, ca să puneţĭ la bună orînduială nizamul acesta ce vĕ arĕtăm maĭ sus, îngrijind fórte pentru ceĭ ce veţĭ da răvaşe de a purtà arme cum şi a cumpĕrà iarbă şi glónţe, ca să nu facă vre-un mijloc de înşelăciune şi apoĭ după ce veţĭ publicuì acest nizam, ca să se facă tuturor sciut, precum şi de dumné-luĭ epistatul Spătărieĭ s'aŭ făcut cunoscut şi la polcovniciĭ i căpitaniĭ judeţelor, să aveţĭ tótă îngrijirea ca cine se va găsì cu arme séŭ cu iarbă de puşcă fără de chezăşie şi fără de răvaş, de va fi om din ceĭ cu bănuială, să se cerceteze după orînduială şi pe de altă parte îndată să însciinţaţĭ la Spătărie, şi acest nizam păzindu-se cu nestrămutare, nu suntem la îndoială că şi făcĕtoriĭ de rele vor lipsì şi petrecerea trecĕtorilor i a locuitorilor ţĕriĭ Domnieĭ Mele va fi liniscită, care poruncă după ce se va pune în orînduială, să nu o daţĭ uităreĭ, ci apururea să îngrijiţĭ de a se păzì, căcĭ în urmă avem Dnmnia Mea a face cercetare pe sub ascuns, şi când vĕ vom dovedì că v'aţĭ amelisit şi nu îngrijiţĭ, să sciţĭ că veţĭ fi osîndiţĭ întocmaĭ ca ceĭ vinovaţĭ; pentru că a-ţĭ pus în lucrare porunca acésta a Domnieĭ Mele să avem însciinţare, i saam receh gpd.— 1816 Decembre 21.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXXVII, fila 6. v.)

Treĭ pitace tot pentru acéstă pricină la Spătar, la Aga şi la dumnéluĭ Vel Cămăraşul a se păzì nizamul şi în Bucurescĭ.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele . . . . . , îţĭ facem însciinţare, că pentru buna orînduială şi paza de către ceĭ nărăviţĭ la fapte rele i pentru zăticnirea tâlharilor, s'aŭ dat de către Domnia Mea îndestule nizamurĭ, de aceea şi acum de isnóvă înoind nizamul, s'aŭ dat

www.dacoromanica.ro

caseì Iefilor a Banuluĭ Gregore Ghica, cel care patru anĭ maĭ apoĭ

---

nizamul Domnieĭ Mele atât pe afară pe la judeţe, cât şi aicĭ în politie la . . . . . care îl facem cunoscut dumné-tale, ca la ceea ce se cuvine, şi ca din partea dumné-tale să îngrijescĭ cu tótă străşnicia de a se păzì rînduiala ce se areată maĭ jos, adecă: pentru arme, nu este slobod nimenĭ a purtà la brîŭ arme, nicĭ pistóle, nicĭ puşcă, nicĭ iatagan, afară de zabiţiĭ ogécurilor i tufecciĭ ceĭ îmbrăcaţĭ în roşu aĭ domnesceĭ nóstre curţĭ i bulucbaşiĭ spătărescĭ şi agiescĭ, carĭ aceştia numaĭ aŭ voe a purtà la brîŭ iatagan, iar ceĭ-l-alţĭ ogeacliĭ i neferiĭ spătărescĭ şi agiescĭ, să pórte numaĭ câte o sopă în mânile lor şi afară din maĭ sus numiţiĭ purtătorĭ aĭ iataganelor, pe orĭ-care vor găsì purtând măcar iatagan de vor fi dintre ogeacliĭ curţeĭ séŭ din neferiĭ spătărescĭ şi agiescĭ, numaĭ decât prinḑêndu-l să-l trimiteţĭ aicĭ la domnésca nóstră curte, ca să-şĭ ieà căḑuta pedépsă, iar nefiind din nicĭ unul de maĭ sus numitele ogécurĭ, pe acela ridicându-l orĭ Spătăria séŭ Agia să-l pedepséscă după cuviinţă, care acest nizam poruncim să se facă cunoscut într'adins cu pristavul prin tótă politia Bucurescilor, precum şi pentru vînḑarea erbeĭ de puşcă i a glónţelor are să fie poprită să nu se vînḑă la nimenĭ, ci cel ce va avé trebuinţă orĭ din călătorĭ séŭ din alţiĭ i din ogeaclâĭ cu răvaşul Spătărieĭ i cu răvaşul dumné-luĭ Vel Cămăraşul prin chezăşie să aibă voe a cumpĕrà pe cât va fi trebuinţă şi va coprinde răvaşul de sloboḑenie, care şi aceste iarăşĭ să le publicuiască în tótă politia Bucurescilor, iar prinḑêndu-se cine-vaşĭ împotrivă urmând, să se pedepséscă cu străşnicie; aşijderea şi pentru ceĭ ce vor fi a plecà de aicĭ afară, dumnéluĭ biv Vel epistatul Spătărie, să dea poruncă căpitanilor de pe la străjĭ a nu îngăduì să iasă cu arme de nu vor avé răvaş al Spătărieĭ de sloboḑenia purtăreĭ armelor, tolco pisah gpd.—1816 Decembre 23
(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXXVII, fila 7.)

Publicaţiĭ la tóte judeţele, pentru nizamul a lipsi gazdele hoţilor.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sĕnătate. Vĕ facem în scire, că pe lângă cele-l-alte nizamurĭ ce s'aŭ dat şi necontenit se daŭ pentru rîndul făcĕtorilor de rele, i altele ce privesc spre odihna locuitorilor, trebuinţa este a se da un bun nizam şi pentru gazdele celor făcĕtorĭ de rele, pentru că sciut lucru este, că ceĭ rĕŭ nărăviţĭ spre fapta hoţieĭ şi a tâlhărieĭ, până nu-şĭ aşéḑă întâiŭ gazdele lor nu fac netrebnica pornire, şi fiind-că ceĭ maĭ mulţĭ cariĭ se fac gazde se găsesc dintre cârciumariĭ de prin oraşe, de pe la cârciumile din drumurĭ şi din păduri, de aceea dar poruncim cu străşnicie dumné-vóstră, ca pe deoparte să se aducă la isprăvnicat orĭ stăpâniĭ moşiilor seaŭ arendaşiĭ, cariĭ să se îndatoreze a lua chezăşiĭ vrednice de pe la cîr-

www.dacoromanica.ro

va fi Domnul Ţĕreĭ-Românescĭ, cu încetarea Domnieĭ fanarioţilor.

---

ciumarĭ, cu legătuiă că nu se vor abate la acest fel de netrebnice urmărĭ, ci orĭ când vor vedé câte un om strĕin, fără de nicĭ un căpătâiŭ, cu bănuială, să fie dator cârciumarul a-l arĕta satuluĭ, seaŭ la vre-un slujbaş ce se va afla în partea loculuĭ, ca să-l prinḑă, care chezăşiĭ să le adevereze şi stăpâniĭ orì arendaşiĭ moşiilor şi să stea tóte în păstrare la isprăvnicat, după care făcênd condică, sub iscălitura dumné-vóstră ispravnicilor judeţuluĭ, coprinḑĕtóre de numele i cinul cârciumaruluĭ i de moşia unde este aşeḑat, de numele chezaşuluĭ, şi cu adeverirea stăpânuluĭ moşieĭ orĭ arendaşilor, să se trimiţă la Spătărie ca să aibă întrégă sciinţă şi cu înlesnire să dovedéscă pe însuşĭ făcĕtoriĭ de rele, arĕtându-le stăpânilor de moşie şi arendaşilor a fi cu mare privighere la acésta, că vor fi respunḑĕtorĭ şi pentru cârciumariĭ lor, iar pe de altă parte, să daţĭ poruncĭ straşnice pe la zapciiĭ plăşilor, ca să îndatoreze şi pe caimacamiĭ satelor a fi cu mare luare aminte şi cu îngrijire pentru locuitoriĭ satuluĭ lor, spre a nu se face vre-o unul gazdă de hoţĭ, că vor fi cu toţiĭ la osândă şi la rĕspundere, ci dovedindu-se între dênşiĭ vre-o unul că s'aŭ apucat la netrebnice urmărĭ ca acestea, să fie datorĭ pe dată a-l arĕta la slujbaşĭ, spre a-ĭ face căḑuta cercetare, iar când îl vor tăinuì şi cu felurĭ de mijlóce îl vor ocrotì, şi se va dovedì la urmă în vre-o faptă de hoţie, séŭ în vre-o tovărăşie tâlhăréscă, să scie cu hotărîre, că se vor învinovăţì toţĭ sătenii de către stăpânire la grea pedépsă; la care acest nizam sunteţĭ îndatoraţĭ dumné-vóstră ispravnicilor maĭ cu osebire de a privighia, ca să se păzéscă tótă vremea nestrămutat, fără a se lăsa la amelie şi nebăgare de sémă, căcĭ temeiul dezrădăcinăreĭ făcĕtorilor de rele este acesta, adecă spărgăluirea gazdelor şi privigherea de obşte, ci dar aşa să urmaţĭ negreşit, şi de primirea porunceĭ să avem Domnia Mea însciinţare şi fiţĭ sănătoşĭ.— 1817 Ianuarie 27.

(Cod. LXXXVII, fila 12.)

Pitac către Vel Spătarul prin care se dă voe a călca străjile nóptea pentru ómenĭ reĭ şi gâlcevitorĭ şi cârciumile ómenilor curţeĭ gpd.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Bane epistatule al Spătărieĭ, fiind-că am luat pliroforie că uniĭ din zabiţiĭ ogécurilor domnesceĭ nóstre curţĭ, ţin cârciume prin têrg şi prin mahalale, şi cu acest cuvênt, că sunt cârciume ale lor staŭ cu înpotrivire şi nu îngăduesc pe zapciĭ spătărescĭ a le călca când se întêmplă printr'ênsele gâlcevurĭ i adunărĭ de ómenĭ nesciuţĭ şi alte netrebniciĭ, şi fiind-că acéstă urmare a lor este cu totul împotriva bunuluĭ nizam ce se cuvine a se păzì, iată cu străşnicie poruncim dumné-tale, ca de acum înainte verĭ câte de acest fel de cârciumĭ ocrotite până acum de numiţiĭ zabiţĭ se vor afla în semptul Spătărieĭ, să daĭ straşnică poruncă zapciilor dumné-tale a nu le socotì cu nicĭ o deosebire din cele

www.dacoromanica.ro

lalte, ci verĭ în care vor găsì ómenĭ netrebnicĭ şi gâlcevurĭ să intre să le calce şi să rădice pe ceĭ ce vor fi într'ênsele, urmând gâlcevurĭ şi netrebniciĭ înpotriva nizamuluĭ, pentru care asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel Agă; tolco pisah gpd.—1817 Februarie 2.
(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVII pag. 14.)

Cartea prin care s'aŭ orînduit tot Serdarul Iamandi străjuitor şi gonaciŭ în 5 judeţe ot peste Olt, asupra hoţilor şi făcĕtorilor de rele.

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că şi pe acest următor an s'aŭ orînduit străjuitor şi gonaciŭ tot Serdarul Iamandi, iată dar printr'acéstă domnéscă a nóstră carte ce i se dă la mânile sale, se face cunoscut nizamul ce s'aŭ dat pentru hoţĭ i lucrurile ce se vor găsi asupra hoţilor şi asupra gazdelor, adecă orĭ câţĭ hoţĭ şi gazde ale lor se vor prinde de către numitul, pe dînşiĭ numaĭ decât cu tacrirul de faptele şi vina lor să-ĭ trimiţă la Căimăcămie a se da în judecată de criminalion şi pe de altă parte să trimiţă asemenea tacrir şi aicĭ la Spătărie, iar la lucrurile ce se vor găsi asupra acelor hoţĭ şi asupra gazdelor, nimenea altul adecă nicĭ căimăcămia, nicĭ isprăvnicaturile, nicĭ alt cine-vaşĭ din ceĭ micĭ zabiţĭ aĭ judeţelor să nu se amestece câtuşĭ de puţin, ci tóte acelea să se priméscă de către numitul Serdar şi făcênd însuşĭ el fóie curată sub iscălitura sa, arĕtătóre de tóte acele lucrurĭ pe anume ce şi la cine s'aŭ găsit, să o trimiţĭ aicĭ la Domnia Mea, ca împreună cu omul ce vom orîndui atuncĭ, să despăgubéscă numitul Serdar cu dintr'acele lucrurĭ pe păgubaşiĭ ce se vor dovedi jăfuiţĭ de către aceĭ făcĕtorĭ de rele, şi apoĭ de vor maĭ prisosi cevaşĭ lucrurĭ, acel prisos are a rĕmânea al sĕŭ întru desăvîrşită stăpânire, spre rĕsplătirea ostenelilor şi cheltuelelor sale, care nizam, poruncim dumné-tale cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Spătare Nicolae Suţu Caimacamul Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo, i dumné-vóstră ispravnicilor dintr'acele cincĭ judeţe, precum şi tuturor celor-l'alţĭ zabiţĭ aĭ judeţuluĭ să aveţĭ a păzì întocmaĭ fără câtuşĭ de puţină strămutare; i saam receh gpd. –1818 Maiŭ 31.
(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 75 v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Dumné-ta Vel Spătare, cu cale fiind anaforaoa acésta a dumné-tale, primită este Domnieĭ Mele, după care şi poruncim să se facă urmare întocmaĭ.—1818 Maiŭ 23.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Sâmbătă la un-spre-ḑece al următóreĭ, séra, la 2 césurĭ din nópte, s'aŭ arĕtat la Spătărie un Nicolae Blănarul carele întâlnind pe stegarul spătăresc i-aŭ spus cum că vreo câțĭ-va berbanțĭ s'aŭ fost vorbit ca într'acea nópte să bastorisésică două femeĭ Arghira și soră-sa Catinca, ca să le tae nasurile și urechile, rugând din parte-ĭ ca să mérgă cu stréja întru paza lor despre acești făcĕtorĭ de rele, adăogênd și acésta, că cu o sĕptămână maĭ înainte (de către cine nu se scie) s'aŭ fost maĭ bastorisit și altă femee Elenca vecina maĭ sns numitelor, ar fi căznit-o în felurĭ de chipurĭ, ar fi vrut să-ĭ tae și capul cu cuțitele ce purtaŭ la brâŭ și abia maĭ mórtă aŭ scăpat din mâinile lor; după a căruia blănar arĕtare dinporuncă s'aŭ dus stegarul cu stréja ca să se apere maĭ sus numitele și să afle cine sunt aceia carĭ îndrăznesc la nisce săvîrșirĭ ca acestea și cu mijloc cuviincios coprinḑêndu-ĭ, să-ĭ aducă la Spătărie pentru cercetare, îndată dar ce aŭ sosit stegarul la casa Elencăĭ femeeĭ ceĭ maĭ dinainte bastorisită unde și Arghira se afla sub tăinuire de frica acelora, aŭ intrat stegarul în casă, aŭ cerut de i-aŭ dat un pahar de apă și până a nu apuca să bea apa aŭ auḑit de departe fluerând óre-cine, și pornind în eșire afară să vaḑă cine fluerĕ, aŭ întêmpinat intrând în casă pe un Mihalache brat Tănase Boiangiu la sosirea căruia stingêndu-se lumînarea care era pe sfîrșit și numitul spuindu-și numele că este Mihalache, pe carele cunoscêndu-l stréja, l-aŭ poprit înlăuntru până să aprinḑă lumînarea să iasă afară să vaḑă de maĭ sunt și alțĭ veniți împreună, când fără de zăbavă aŭ auḑit afară zgomot, strigărĭ și țipete, aŭ eșit și stegarul afară și întunerec fiind, nu aŭ vĕḑut cine să fi maĭ fost împreună cu Mihalache; s'aŭ bătut stréja de către aceia. s'aŭ rănit treĭ căpitanĭ de agie și un slujitor, orĭ cu cuțitele seaŭ cu șișurile ce s'aŭ fost purtat de către aceĭ netrebnicĭ, din cariĭ numaĭ pe Mihalache avêndu-l prins, l-aŭ adus la Spătărie împreună cu un baston cu șiș la vârf, rĕmas în mânile slujitorilor i o técă de cuțit ce s'aŭ găsit prin iarbă în urma acelor rebeliștĭ, și întrebându-se Mihalache cine aŭ fost tovarășiĭ luĭ? aŭ mărturisit că aŭ fost un Buga Doctorul și un Spirul Chirchireĭ de felul lor sudițĭ Bretaniceștĭ. Mihalache mărturisindu-se de către stréjă că el nu aŭ arădicat mâna asupra strejeĭ și nu aŭ stătut întru ajutorul acelora, s'aŭ lăsat a fi slobod, iar ceĭ-l'alțĭ doĭ de maĭ sus arĕtațĭ abia prinḑêndu-se de către consulatul lor s'aŭ adus la Spătărie (spre óreșĭ-care cercetare) carĭ cereaŭ a se îndrepta ḑicênd, cum că eĭ nu aŭ sciut de aŭ fost stréja, ci aŭ socotit că vor fi niscare-va ómenĭ rĕĭ, pentru că în minutul ce aŭ sosit eĭ la casa aceĭ femeĭ Ilinca până a nu intra înlăuntru de odată s'aŭ vĕḑut coprinșĭ (de cine nu sciŭ) și fără a-ĭ întreba cevașĭ aŭ început să-ĭ bată și să-ĭ trântéscă, și eĭ ca să se apere de lovitu-rile acelora, aŭ lovit prin întunerec pre ceĭ ce îĭ bătea, carele cu ce s'aŭ întêmplat să fie pe amâna și abia aŭ scăpat. Decĭ a ḑice numițiĭ că nu aŭ cunoscut să fie stréjă, ce aŭ socotit să fie niscare-vașĭ ómenĭ rĕĭ pe cariĭ i-aŭ rănit ca să scape din mânile lor, nu-ĭ póte ajuta nimic

www.dacoromanica.ro

şi în deşert cércă eĭ a se apĕra cu cuvêntul acesta, căcĭ şi de nu vor fi niscare-va ómenĭ netrebnicĭ, eraŭ datorĭ numiţiĭ ca cum s'aŭ vĕḑut scăpaţĭ din mânile acelora, îndată să năvăléscă la Spătărie a vesti şi a cere ajutor, iar să nu doséscă sub tăinuire şi abia să rĕspunḑă şi aduşĭ să vie la Spătărie, iar nu de voia lor, seaŭ măcar şi stréjă de nu ar fi fost, ce alţĭ ómenĭ, precum eĭ ḑic că aŭ socotit, iarăşĭ nu eraŭ volnicĭ să se apere cu arme, ce cu alte mijlóce nedătătóre de rane, că la ceĭ ce locuesc aicĭ în politie armele ce vor vrea să pórte sunt cu totul netrebnice, fără de numaĭ în călĕtorie, când cine-vaşĭ se va întîmpina de către tâlharĭ, numaĭ atuncĭ este trebuinciósă arma, fiind sprijinitóre, ca să se scape o viaţă din mână unuĭ vrăjmaş perḑĕtor de viéţă, că stréja Spătărieĭ nu aŭ avut cu dînşiĭ arme, fără de numaĭ câte un toegel pe amână, după obiceiul slujitorilor, cu care toege nu aŭ fost stréja destoinică, nicĭ a răni pe cine-vaşĭ, nicĭ a se apĕra despre loviturile şi ranele ce li s'aŭ făcut slujitorilor de către numiţiĭ *rebeliştĭ*, şi de vreme ce maĭ sus numiţiĭ Buga Doctorul şi tovarăşul sĕŭ Spirul, aŭ îndrăznit de aŭ rădicat arma dătătóre de rane asupra strejeĭ Spătărieĭ, ce înconjóră nóptea prin politie pentru un repaos şi trebuinţă obştéscă şi aŭ rănit pe supuşiĭ Înălţimiĭ Tale, găsim cu cale, ca maĭ întâiŭ să se îndatoreze a plăti cheltuiala celor răniţĭ, ce încă pătimea bolind şi apoĭ să se scóţă aiurea din ţeară acésta, nefiind de nicĭ o trebuinţă uniĭ ca aceştia aicĭ, ce nicĭ vre-o meserie aŭ, nicĭ vre-un negoţ metahirisesc, că de se vor lăsa numiţiĭ în voia lor trecuţĭ cu vederea despre fapta acésta, pot lua îndrăznélă a săvîrşi în cele de pe urmă şi alte netrebniciĭ pricinuitóre de maĭ mare stricăciune obştieĭ, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne la Înălţimea Ta.—1818 Maiŭ 22.

Vel Spătar, Vasile C. Paharnic, Petrache Sĕrdaru.

(Cod. LXXXIX, pag. 435.)

Pitac către Vel Vistierul pentru nizamul ce s'aŭ dat matrapazilor, spre a nu se cacirdisì de aicĭ din ţéră caĭ şi catârĭ.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vistiere, fiind-că cu voia ce se dă unora altora prin cărţile Domnieĭ Mele de a cumpăra caĭ şi catârĭ de prin ţéră, meşteşugesc aceĭ cumpărătorĭ felurĭ de vicleşugurĭ de cacirdisesc afară din ţéră şi caĭ de furat, orĭ cumpărându-ĭ de la aceĭ hoţĭ i ţiganĭ furĭ de caĭ séŭ întovărăşindu-se cu eĭ, ci dintr'acésta se pricinuesce o pagubă, care nu este nădejde a se maĭ întórce înapoĭ acelor păgubaşĭ; de aceea s'aŭ făcut domnescile nóstre poruncĭ către ispravniciĭ tutulor judeţelor, ca orĭ câte cărţĭ de voie dată pentru cumpărătóre de caĭ orĭ de catârĭ vor găsi prin judeţ pe la orĭ-cine din pămîntenĭ séŭ şi strĕinĭ (bez turcĭ), tóte acele cărţĭ strîngêndu-le să le trimiţă aicĭ la Domnia Mea, şi aceia vor avea acéstă voie de a cumpĕra caĭ şi catârĭ de ţéră şi fără de a avea cărţĭ la mânile lor, nefiind acele vite din cele ce sunt poprite a nu eşi din ţĕră, iar pentru turciĭ câţĭ vor fi avênd acest fel de cărţĭ li s'aŭ po-

www.dacoromanica.ro

runcit să se lase la mânile lor, cu acéstă orînduială însă, ca după ce va cumpĕra fie-care suma de caĭ séŭ de catârĭ ce le va fi trebuinciósă, de vor fi vînḑĕtoriĭ acelor vite aprópe de isprăvnicat, aducêndu-ĭ faţă ispravniciĭ, să cerceteze cu deamăruntul, atât prin eĭ cât şi prin alţiĭ ce vor avea sciinţă de acele vite vîndute, şi câte dintr'acele vite va dovedi că aŭ fost orĭ prăsite şi crescute chiar de aceĭ vînḑĕtorĭ, séŭ cumpĕrate şi de eĭ de la alţiĭ, carĭ şi aceia le avea iarăşĭ bune şi drepte ale lor, pe acele vite numaĭ să li să dea acelor turcĭ adeverinţe ale Spătărieĭ, ce se vor trimite cu loc deschis pe la tóte isprăvnicaturile, trecênd însă ispravniciĭ într'acele adeverinţe suma şi felurimea vitelor şi cu acele adeverinţe însoţite şi cu cartea Domnieĭ Mele, ce vor avea pe la mânile lor aceĭ turcĭ de voie dată pentru cumpĕrătórea acelor vite, vor avea voie la margine de a le trece, iar de vor fi departe de isprăvnicat vînḑĕtoriĭ acelor vite, să facă ispravniciĭ cercetarea şi urmarea de maĭ sus ḑisă prin vătaşiĭ plaiurilor i zapciĭ plăşilor, precum asemenea orînduială şi nizam să se păzéscă şi la ceĭ ce vor cumpĕra acest fel de vite fără de cărţile Domnieĭ Mele, când vor fi ca să le scótă din ţéră afară; ci dar poruncim dumné-tale ca de acum înainte să nu se maĭ dea acest fel de cărţĭ de caĭ şi de catârĭ la nimenea altul bez la turcĭ. Tolco pisah gpd.— 1817 Maiŭ 1.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 23.)

Asemĕnat cu acest pitac s'aŭ trimis circulară la toţĭ ispravniciĭ în 2 Maiŭ 1817.

Carte gospod prin care se orînduesce străjuitor şi gonaciŭ asupra hoţilor din cincĭ judeţe ot peste Olt, Serdarul Iamandi, şi cum are să urmeze.

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că şi pe acest următor an s'aŭ orînduit străjuitor şi gonaciŭ asupra făcĕtorilor de rele ce se vor ivì într'acele cincĭ judeţe ot peste Olt, tot Serdarul Iamandi, iată dar printr'acéstă domnéscă a nóstră carte, ce i se dă la mânile sale, se face cunoscut nizamul ce s'aŭ dat pentru hoţĭ i lucrurile ce vor găsì asupra hoţilor şi asupra gazdelor, adecă orĭ-câţĭ hoţĭ şi gazdele lor se vor prinde de către numitul, pe dînşiĭ numaĭ decât, cu egzamene de faptele şi vina lor, să-ĭ trimiţă la căimăcămie a se da în judecată de criminalion şi pe de altă parte, să trimiţă asemenea egzamene şi aicĭ la Spătărie, iar la lucrurile ce se vor găsì asupra hoţilor şi asupra gazdelor, nimenea altul, adecă nicĭ căimăcămia, nicĭ isprăvnicaturile, nicĭ alt cine-vaşĭ din ceĭ maĭ micĭ zabiţĭ aĭ judeţelor, să nu se amestece câtuşĭ de puţin, ci tóte acelea să se priméscă de către numitul Serdar, şi făcênd însuşĭ el fóie curată sub iscălitura sa, arĕtătóre de tóte acele lucrurĭ pe anume ce şi la cine

www.dacoromanica.ro

s'aŭ găsit, să o trimiţă aicĭ la Domnia Mea, ca împreună cu omul ce vom orînduì atuncĭ, să despăgubéscă numitul Serdar cu dintr'acele lucrurĭ pe păgubaşiĭ ce se vor dovedì jefuiţĭ şi prădaţĭ de către aceĭ făcĕtorĭ de rele şi apoĭ de vor maĭ prisosì cevà lucrurĭ, acel prisos are a rĕmâneà al sĕŭ, întru desevîrşită stăpânire, spre rĕsplătirea ostenelelor şi cheltuelelor sale; care acest nizam poruncim dumné-tale cinstite şi credincios boer al Domnieĭ Mele biv Vel Spătare Costache Şuţule, caimacamule al Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo i dumné-vóstră ispravnicilor dintr'acele cincĭ judeţe, precum şi tuturor celor alţĭ zabiţĭ aĭ judeţelor, să aveţĭ a păzì întocmaĭ fără câtuşĭ de puţină strămutare; i saam receh gpd. 1817 Aprilie 16.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 20 v.)

Iω Ioan Georghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.

D-ta Vel Vist. după pliroforia ce ne daĭ printr acéstă anaforâ, milostivire făcênd Domnia-mea, poruncim dumi-tale să rĕmâe jăluitórea apĕrata de cerere şi plata acestor banĭ.—1813 Maiŭ 24.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, cercetând rugăciunea ce face jăluitórea printr'acéstă jalbă vedem, că face cunoscut Inălţimeĭ Tale, curgerea pricine: după cercetarea ce s'a făcut, la sud Slam-Rîmnic, la împlinirea banilor ajutoruluĭ breslelor ce s'aŭ urmat la luna luĭ Maiŭ a trecutuluĭ let 1812, dovedindu-se o sumă de banĭ sfeterisiţĭ, s'aŭ apucat ispravniicĭ ce aŭ fost pe acea vreme ca să-ĭ rĕspunḑă la visterie din care rĕspunḑêndu-se uniĭ, şi făcêndu-se cerere de tótă suma, aŭ arĕtat unul din ispravnicĭ talerĭ 2500 asupra sameşuluĭ de atuncĭ, fiul jăluitóreĭ, ce aŭ murit, chiar prin socotélă sub a sa iscălitură, după care iscălitură apucându-se casa răposatuluĭ, adică jăluitórea ca să rĕspunḑă aceştĭ banĭ la visterie aŭ pricinuit feluri de arĕtărĭ, apărându-se cu totul de acéstă sciinţă; ci fiind că arătarea ce face jăluitórea că nu 'ĭa rĕmas nimic după urma fiuluĭ sĕŭ, cum şi că se află cu casă grea după sciinţa ce am este adevĕrată, socotesc că s'ar cuvenì să rĕmâe ne supĕrată de acéstă cerere, ca una ce nu aŭ avut nicĭ un fel de împărtăşire, pentru care şi rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale a se da acest fel de hotărîre.—1813 Mai 22.

Cod. LXXVI, pag. 241.

Vel Vistier.

www.dacoromanica.ro

Moratorium în favórea ţĕranilor.

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele chibzuirea dumné-luĭ Vel Vistieruluĭ ce face printr'acéstă anaforà întru tóte o întărim Domnia Mea şi poruncim dumi-tale biv Vel comise Gheorghie Drăgănescule, ispravnice din sud Saac, să mergĭ la faţa loculuĭ şi făcênd cercetare cu urmare întocmaĭ, să însciinţezĭ Domnieĭ Mele.—1813 Septembre 20.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

La patru jalbe ale locuitorilor ot plaiul despre Buzĕŭ din sud Saac, ce jăluesc pentru un Petcu logofeţelul, ce este de către ispravnicĭ orînduit mumbaşir pentru împlinire de banĭ, că le-ar fi făcênd felurĭ de jafurĭ i pentru nisce cherestea a dumné-luĭ căminaruluĭ Golescu ispravnic aceluĭ judeţ, pentru care îĭ siluesce fórte, i pentru 5000 dóge ce s'aŭ orînduit a face acel plaiŭ, precum şi că baniĭ ce-ĭ împlinesc mumbaşiriĭ isprăvnicescĭ aĭ Vistierieĭ îĭ trag aceĭ mumbaşirĭ şi plătesc datoriile unora din neguţătorĭ i boerănaşĭ, ce din al lor negoţ aŭ să ia de la dînşiĭ şi baniĭ Vistierieĭ cu acest mijloc nu se pot împlinì nicĭ o dată, ale cărora jălbĭ fiind orînduite la mine spre cercetare, arĕt Mărieĭ Tale: cât pentru aceste pricinĭ este trebuinţă a se cerceta la faţa loculuĭ, ci de se va găsì cu cale de către Măria Ta, să se facă luminată poruncă către dumné-luĭ biv Vel comisul Gheorghe Drăgănescu, ispravnicul aceluĭ judeţ, să se scóle într'adins să mérgă la faţa loculuĭ, unde să facă scumpă cercetare tuturor pricinelor, după jălbile lor, şi la pricinile ce trebuinţa va urma, să le facă îndreptare de acolo, cu mulţămita şi odihna locuitorilor, iar celor care nu vor puteà a se îndrepta de acolo, să însciinţeze Mărieĭ Tale, precum pentru câţĭ locuitorĭ arată că li s'ar fi luat din ceĭ maĭ fruntaşĭ şi s'aŭ dat scutelnicĭ, să cerceteze şi câţĭ dintr'aceia vor fi întru adevĕr fruntaşĭ, să aibă voïe a-ĭ da la dajdie satelor înapoĭ încărcându-ĭ pe fieşĭ-care cu ceea-ce s'aŭ scăḑut şi persónelor aĭ cărora vor fi fost scutelniciĭ li se vor da la urmă alţĭ ómenĭ, după ponturile gpd ce sunt date pentru rîndul scutelnicilor; să maĭ cerceteze şi pentru câte datoriĭ sunt locuitoriĭ datorĭ pe la uniĭ alţiĭ din boerinaşĭ i neguţătorĭ, pentru care datoriĭ să-ĭ păsuiască datorniciĭ lor prin sorócele ce li se va pune de către boerul cercetător, iar să nu li se vînḑă dobitócele în silnicie şi fără de preţ pentru ca să-şĭ săvîrşască al lor rĕŭ scop, care privesce numaĭ spre paguba locuitorilor, părerea mea într'acestaşĭ chip este, iar hotărîrea rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1813 Septembre 19.

(Cod. LXXVI, pag. 674.)

Vel Vistier.

www.dacoromanica.ro

Lipsă de agenţĭ în judeţe pentru executarea ordinelor de la centru

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahscoie.
Poruncim Domnia Mea d-tale Vel Spătare, să se dea orânduiţilor de prin judeţe epistaţĭ cuviinciosul ajutor de către polcovnicii i căpitaniĭ judeţelor prin slujitoriĭ ceĭ trebuincioşĭ spre săvêrşirea şi paza nizamuluĭ pentru care sunt orînduiţĭ din porunca Domnieĭ Mele. — 1814 Aprilie 2.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Arĕtăm, Inălţimeĭ Tale, că după luminatele Inălţimeĭ Tale poruncĭ, ce s'aŭ dat la mânile orânduiţilor prin judeţe epistaţĭ, în carele se coprinde, ca din slujitoriĭ polcovnicescĭ şi căpitănescĭ, să se dea în slujba acesteĭ orânduelĭ câţĭ va arĕtà epistatul că are trebuinţă, acum mergênd vătaful Anagnosti epistatul judeţuluĭ Ilfovuluĭ şi făcênd cerere la cinstita Spătărie de a dà porùncĭ pe la polcovnicĭ şi căpitanĭ a urmà cu darea slujitorilor, d-luĭ Vel Spătarul aŭ dat rĕspuns, că pe la polcovniciĭ şi căpităniĭ sunt slujitorĭ puţinĭ, carĭ sunt trebuincioşĭ pentru canónele polcovnicescĭ şi căpităneşcĭ şi că fără luminata Inălţimeĭ Tale poruncă, nu póte a da acest fel de poruncă, care însciinţare a epistatuluĭ, iată o alăturăm lângă acésta plecata a nóstră anafora, a se vedé şi de către Inălţimea Ta; decĭ dar în ce chip se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta, se va şi da luminata Inălţimeĭ Tale hotărîre, căcĭ noĭ după a supunereĭ nóstre datorĭi nu lipsim a arĕtà Inălţimeĭ Tale. Barbu Văcărescu Vel Vornic, Mihalache Clucer. — 1814 Martie 3.

(Cod. LXXX, pag. 45.)

Prin mĕsura administraţiuneĭ se îndepărtéză dintre viĭ nisce mazilĭ şi scutelnicĭ, sub cuvînt că vitele şi pasĕrile lor fac stricăcinĭ.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahscoie.
Cu cale fiind anaforaoa acésta a D-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra de sus, poruncim Domnia Mea d-vóstră ispravnicilor aĭ iudeţuluĭ, ca întocmaĭ să faceţĭ urmare. — 1815 Iulie 27.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Domne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a boerilor i boernaşilor şi alţiĭ ce aŭ viĭ în poporul Zorescĭĭ sud Buzĕŭ, care daŭ pentru patru mazilĭ i treĭ scutelnicĭ şi alţiĭ ce sunt printre eĭ, ḑicênd că din vremea răzmiriţeĭ s'aŭ încuibat cu şederea în mijlocul viilor, cu vite i râmătorĭ şi păsĕrĭ, cu care multă stricăciune şi

www.dacoromanica.ro

pagubă le face la viĭ, precum şi alăturea la poporul Vâieĭ Ténculuĭ asemenea urmare s'aŭ făcut, şi cer porunca Mărieĭ Tale a-ĭ scóte dintre viĭ şi a'ĭ muta la satele de la vale, ce sunt aprópe ca o jumĕtate de ceas şi de va fi aşà, dreptate aŭ la cererea ce fac; pentru care găsesc, cu cale, să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către d-lor ispravniciĭ judeţuluĭ, să cerceteze jalba acésta faţă cu pîrîţiĭ şi găsindu-se jalba adevĕrată, orĭ să-ĭ mute dintre viĭ, séŭ să însciinţeze Mărieĭ Tale pricina. — 1815 Iulie 20.

(Cod. LXXXIV, pag. 454.)

Vel Logofĕt.

Conflict între vataşiĭ de plaiŭ şi Vameşiĭ.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoie.—

După arĕtarea ce ne fac printr'acéstă anaforà dumné-luĭ Vel Vornicul de Ţéra-de-sus, cuviinciósă fiind cererea domnieĭ-sale, poruncim Domnia Mea, dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să aibă voie vătaful acestuĭ plaiŭ de a orînduì păzitorĭ, nu numaĭ la locul de jos arătat adecă la gura plaiuluĭ în Nămăescĭ, ci şi în orĭ-ce altă parte de loc a plaiuluĭ va fi trebuinţă spre a se păzì nestrămutat, şi întocmaĭ după nizamul plaiuluĭ ce este dat prin poruncile Domnieĭ Mele, precum şi pîrîtuluĭ vameş să-ĭ daţĭ cuviinciosul nizam de a nu îngăduì pe nimenea a trece peste plaiŭ, nicĭ un fel de lucrurĭ, fără răvaşul vătafuluĭ, iar de se va arĕtà de acum înainte împotrivitor numiĭul vameş şi neurmător acesteĭ poruncĭ, să-l ridicaţĭ şi să-l trimiteţĭ aicĭ la Domnia Mea.—1815 August 20.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anaforà arĕt Mărieĭ Tale, că la plaiul Dâmboviţeĭ din sud Muscel am orînduit vătaf acum pe Anastasie Polcovnicul, om din ceĭ vrednicĭ şi cercat într'acest fel de slujbe, carele mĕ însciinţéză cum că prin contract s'aŭ dat voie la patru obraze a trece porumb înlăuntru şi vameşiĭ de la Rucăr aŭ găsit mijloc de fac trecerile fără de scirea vătafuluĭ, mergênd trecĕtoriĭ pe la Nămăescĭ în gura plaiuluĭ la Rucăr, nu se supun vătafuluĭ a-ĭ cercetà, cu pricină că-ĭ cercetéză vameşiĭ la Rucăr, vameşiĭ nu-ĭ întrébă de răvaşul vătafuluĭ şi cu acésta pot trece din cele poprite, fără a puté să le ieà séma, cerênd a avé voie să pue străjĭ la Mănăescĭ şi în gura plaiuluĭ, ca fară răvaşul sĕŭ nimenĭ să nu pótă a trece prin schelă; ci find-că vameşiĭ pentru interesul lor pot să trécă din cele poprite, cu mijlocul acesta, şi vătaful prin luminatele poruncĭ este fórte legat a nu lăsà să tréce cel maĭ mic lucru din cele poprite fără de voie dată de la Inălţimea Ta, cererea ce o face este cuviinciósă. De aceea mĕ rog Mărieĭ Tale, să se deà luminată

www.dacoromanica.ro

poruncă către dumné-lor ispravnciĭ să îndatoreze pe vameşiĭ a nu trece nicĭ un fel de lucru fără de răvaşul vătafuluĭ de plaiŭ, nicĭ om, şi vătaful după datoria sa să aibă stréjă atât la Mănăescĭ în gura plaiuluĭ, cât şi orĭ-unde va vedé că face trebuinţă, căcĭ de nu se va face acésta, atuncĭ vătaful nu rămâne în vină de răspundere pentru catahrisul al vameşilor; de aceea nu lipsiiŭ după datorie a face plecată arătare.—1815 August 7.

(Cod. LXXXIV, fila 524.)

Dumitrache Racoviţă Vel Vornic.

Numire de judeţ la Târgovişte.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Vistiere, am văḑut arătarea ce ne facĭ printr'acéstă anaforà şi pentru a rămâné jăluitoriĭ mulţămiţĭ, primim cererea şi rugăciunea lor şi poruncim să li se orânduiască judeţ la oraşul Târgovişteĭ acel cerut de dînşiĭ Nicolae Logofătul în locul celuĭ ce s'aŭ aflat până acum, pe numele căruia să ne facă şi cartea Domnieĭ Mele de judeţie după orînduială.—1815 Aprilie 13.

Vel Logofăt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După acéstă jalbă a ruptaşilor ot oraşul Târgovişteĭ intrând în cercetare pentru câte pîrĭ aretă pentru judeţul Constantin logofătul, i-am întrebat pe cine ar fi mulţămiţĭ să se orînduiască din boerinaşiĭ pământenĭ de acolo, şi arătară pe un logofătul Nicolae, carele şi maĭ înainte aŭ fost judeţ vechiŭ al lor, ḑicând că acela le scie starea şi puterea, şi ca un om cu sciinţă şi ajuns de minte la tóte pricinile lor, îi îndreptéză şi îĭ chivernisesce de rămân tótă obştea mulţămită şi odihnită, iar pe acel Costache nicĭ într'un chip nu-l vor să le fie judeţ ca unul ce nu este ajuns de minte şi le face multe amestecăturĭ şi învăluirĭ; am întrebat şi pe dumné-luĭ III postelnic Pandeli, ce aŭ fost cu cercetarea într'acel judeţ, pentru acest Nicolae Logofătul care se cere de jăluitorĭ şi arată că este ipochimen de ispravă, vrednic şi destoinic a fi la tréba judeţieĭ, maĭ ales că aŭ fost şi altă dată vechiŭ judeţ al oraşuluĭ. Decĭ ca să lipséscă strigările lor, şi ca să nu le maĭ rămâe cuvênt de a se maĭ jăluì şi a supărà auḑul Mărieĭ Tale, de se va găsì cu cale, să se orînduiască judeţ al oraşuluĭ Târgovişteĭ acel Nicolae Logofătul, căruia să i se facă şi luminată carte, după întocmirea ce de la Măria Ta poruncă s'aŭ făcut pentru rînduiala oraşelor.—1815 Aprile 4.

(Cod. LXXXIV, pag. 108.)

Vel Vistier.

www.dacoromanica.ro

Anexe relative la abusurĭ ale administraţiuneĭ în generĕ şi a zabiţilor turcĭ i beşlegĭ din judeţe.

Importantă mĕsură este desfiinţarea de zabiţĭ şi beşliĭ din şépte judeţe, mĕsură propusă ear rĕmasă neaprobată de Vodă.

Iŵ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cât pentru urmările beşliilor de prin judeţe ce ni se arată printr'acéstă obştéscă anaforà că fac, avem a da Domnia Mea osebit cuviinciosul nizam, iar pentru cele-lalte madele ce se arată maĭ jos poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să se facă cuviinciósele poruncĭ ale Domnieĭ Mele şi maĭ întâiŭ pentru slujbaşiĭ după afară, cum sameşĭ, vătaşĭ de plaiŭ, polcovnicĭ i căpitanĭ, dijmarĭ, oerĭ vameşĭ şi zapciĭ de plasă, să se facă poruncĭ către ispravniciĭ judeţelor coprindĕtóre, ca în tótă vremea să fie cu mare privighere şi luare aminte, spre a nu se urma în judeţ, de către numiţiĭ slujbaşĭ cel maĭ puţin catahrisis cu jafurĭ şi luărĭ nedrepte asupra locuitorilor împotriva celor poruncite şi legiuite, sciindu-o acésta netăgăduită a lor datorie, şi pe orĭ care din eĭ îl vor dovedì că nu urméză după ponturile şi poruncile Domnieĭ Mele, numaĭ decât să ne însciinţeze, ca să-şĭ iea căduta pedépsă, iar când ispravniciĭ nu vor urma a avea privigherea şi purtarea de grijă ce se arată maĭ jos, să scie cu hotărîre, că vor rĕspunde tótă paguba locuitorilor celor jăfuiţĭ, chiar din casele lor şi vor cădea şi în urgie; aşijderea şi pentru luările ce fac căpitaniĭ de la străjile după marginea Bucurescilor, i căpitaniĭ de la străjile din lăuntrul politieĭ de pe la ómeniĭ ce vin de afară cu lucrurĭ de trebuinţa obştieĭ politieĭ, cum fên, lemne, vin, rachiŭ, bucate, cherestele şi altele ca acestea (a cărora vamă este cu totul rădicată, pentru îndestularea norodului) cum şi pentru paralele de răvaş ce ia ciauşul spătăresc de la fênul ce intră în politie, poruncim dumné-tale, să se facă domnescile nóstre pitace către dumné-luĭ Vel Spătarul şi către dumné-luĭ Vel Agă, poruncitóre, ca să dea cuviinciosul nizam întocmaĭ precum maĭ jos se coprinde, iar pentru răvaşele de drum i grosăritul Spătărieĭ, al Agieĭ, al căpitanuluĭ de lefegiĭ şi al căpitanuluĭ de dorobanţĭ, vom da Domnia Mea în urmă cuviinciósa hotărîre.—1815 Martie 24.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anaforà arĕtăm Mărieĭ Tale, că zabiţiĭ turcĭ de pe la judeţele ţĕreĭ, dintru'nceput aŭ fost şi sunt orînduiţĭ de către luminaţi-Domnĭ cum şi chiar de către Inălţimea Ta, ca să străjuiască şi să oì crotéscă pe săraciĭ locuitorĭ de supĕrărĭ şi băntuelĭ, ce s'ar obrăznica le face neguţătoriĭ turcĭ, ce ămblă prin ţéră pentru tréba neguţăto-

www.dacoromanica.ro

rieĭ lor, şi alţĭ turcĭ călĕtorĭ, carĭ zabiţĭ şi beşliĭ aŭ avut şi aŭ şi acum poruncĭ date de la Domnie, ca tóte câte le trebuesc pentru hrana lor să le cumpere cu tocmélă bună şi cu banĭ gata, căcĭ pentru aceea li se daŭ lefĭ îndestulate, iar eĭ, vedem că de la o vreme încóce nărăvindu-se rĕŭ, însuşĭ pe sine s'aŭ făcut supĕrătorĭ şi păgubitorĭ locuitorilor, căcĭ nu numaĭ de la sate iaŭ conace grele, ci s'aŭ făcut şi vameşĭ, păzind la calea drumeţilor ce vin cu care încărcate cu vin, lemne, fîn, bucate, cărbunĭ, cherestele, care cu sare, turme de oĭ mocănescĭ, şĭ orĭ-ce altele, luându-le tuturor pradă, de care spre pliroforia Mărieĭ Tale am însemnat maĭ jos atât ce taie conacul unuĭ beşliŭ pe ḑi, cât şi vama, seaŭ maĭ bine să ḑicem jaful ce iaŭ de la drumeţĭ. Decĭ am socotit, de se va găsi cu cale şi de către Măria Ta, ca de la şépte judeţe de munte, adecă Gorjul, Vâlcea, Argeşul, Muscelul, Dâmboviţa, Prahova şi Saac să lipséscă zabiţiĭ cu totul şi să fie la fieş-care isprăvnicat numaĭ câte doĭ neferĭ turcĭ, sub ascultarea şi supunerea boerilor ispravnicĭ, prin chezăşie bună ce-şĭ vor da aicĭ la dumné-luĭ baş-beşlégasâ, ca să nu se îndrăznéscă a lua de la nimenĭ fără plată măcar lucru de un ban, nicĭ cu nume de conacul luĭ, nicĭ cu nume de avaet, nicĭ cu verĭ-ce fel de pricinĭ, ci să se mulţăméscă numaĭ pe léfa lor ce aŭ, şi când se va dovedi că aŭ făcut vre-o urmare împotrivă, să aibă voie boeriĭ ispravnicĭ ca să-l ridice, să-l triméţă aicĭ la dumné-luĭ baş-beşligasâ spre a se izgoni şi a se orîndui altul în locul luĭ, iar la celelalte judeţe de margine să fie zabiţĭ cu beşliĭ lor, ce sunt orînduiţĭ de Măria Ta, de vor da însă şi aceştia chezăşie şi legătură tare, că se vor părăsì de relele năravurĭ şi nu vor maĭ lua de la nimenĭ nimic, cu pricinuirile ce arĕtăm maĭ sus, seaŭ cu verĭ-ce alt nume, de cât să se mulţăméscă şi eĭ numaĭ pe léfa ce aŭ şi să fie sub ascultarea ispravnicilor, iar nemulţămindu-se, să se izgonéscă şi să se puie alţiĭ în locul lor, ce vor fi supuşĭ la acest nizam, însă şi la acele judeţe să se rînduiască beşliĭ a şedea numaĭ pe la satele de margine, aprópe de Dunăre, spre paza nizamuluĭ, iar la satele de dél, ce sunt maĭ înăuntru judeţuluĭ nicĭ de cum să nu şaḑă; arĕtăm Mărieĭ Tale că pentru îndestularea şi eftinătatea lucrurilor ce sunt trebuincióse pentru hrana politieĭ, prin hotărîrea cu sfat de obşte s'aŭ ridicat vama oboruluĭ de la acele lucrurĭ şi s'aŭ rînduit a se lua de la altele, iar acum, împotrivă vedem, că s'a izvodit alte vămĭ nouĕ fără de nicĭ o poruncă şi hotărîre, cu care se pricinuesce şi nedreptate săracilor locuitorĭ şi scumpete politieĭ, adecă căpitaniĭ de la străjile după marginea Bucurescilor şi căpitaniĭ de la străjile dinlăuntrul politieĭ, când vin ómenĭ după afară cu acest fel de lucrurĭ, cum: fîn, lemne, vin, rachiŭ, bucate, cherestele, şi altele ca acestea, pun mâna de iaŭ din tóte după cum pot rupe şi deosebit de iaŭ şi parale ca o vamă, de care şi pentru aceştia ne rugăm, să se dea luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel Spătarul şi către dumné-luĭ Vel Agă, ca să facă cercetare pe sub cumpăt şi pe carĭ din căpitanĭ îĭ vor dovedi, că fac acest fel de netrebniciĭ, nu numaĭ să le vie de hac, făcêndu-le cuviinciósa pedépsă, ci să-ĭ şi lipséscă din slujbă, ca pe nisce hrăpitorĭ, căcĭ în vreme ce chiar de la vameşiĭ domnescĭ s'aŭ ridicat aceste vămuirĭ, pentru

www.dacoromanica.ro

belşugul obştieĭ, apoĭ cu ce cuvînt îndrăsnesc căpitaniĭ de izvodesc de sineşĭ avaeturĭ şi vămĭ noue, carĭ nefiind legiuite şi nesciute stăpânireĭ, sunt hrăpirĭ şi luărĭ nedrepte, şi stăpînirea unora ca acestora se cuvine după dreptate a le face straşnică pedépsă; cum şi céuşul spătăresc pentru fînul ce intră în Bucurescĭ să ia de răvaş numaĭ câte douĕ parale, precum aŭ fost obiceiul, iar maĭ mult să nu îngăduiască dumné-luĭ Vel spătarul a lua; aşijderea şi pentru răvaşele de drum i grosurile, al Spătărieĭ, al Agieĭ, al căpitanuluĭ de lefegiĭ şi al căpitanuluĭ za dorobanţĭ, fiind-că se urméză catahrisis se va lua de către Măria ta pliroforie în ce chip se obicinuia maĭ înainte, şi hotărîndu-se acum, ce se cuvine a se urma, se va da luminată poruncă iarăşĭ către dumné-lor zabiţiĭ ceĭ marĭ Vel Spătar şi Vel Agă, ca să se urmeze după hotărîrea ce veĭ da Măria Ta.

Prea Înălţate Dómne, zabiţiĭ sameşĭ, vătaşĭ de plaiŭ, polcovnicĭ, căpitanĭ, dijmarĭ, oerĭ, vinăricerĭ, vameşĭ, zapciĭ de plasă, şi orĭ-ce alţĭ slujbaşĭ după afară, toţĭ aŭ a fi supuşĭ la boeriĭ ispravnicĭ, ca nisce ot. cârmuitorĭ aĭ judeţelor rînduiţĭ de Măria Ta, de către carĭ temêndu-se se sfia de a face jafurĭ, căcĭ cu lesnire afla urmările lor, şi însciinţând ispravniciĭ la Spătărie, numaĭ de cât se ridică acel zabit seaŭ slujbaş din mansup şi i să făcea cuviinciósa pedépsă, rînduindu-se alţiĭ în locul lor, şi ispravniciĭ avea îngrijirea acésta cu tótă silinţa, şi de aceea putea sărmaniĭ locuitorĭ să pórte suma ludelor Vistierieĭ fiind ocrotiţĭ de alte jafurĭ şi mâncătoriĭ, iar de când aŭ slăbit acéstă îngrijire a dumné-lor ispravnicilor s'aŭ desfrânat cu totul şi aŭ eşit din căduta supunere maĭ sus numiţiĭ slujbaşĭ, abătêndu-se cu toţiĭ din obrăznicie la jafurĭ şi hrăpirĭ, dintr'a cărora pricină nu se póte întremà ţéra a venì în stare bună şi a se face destoìnică la respunderea datornicilor cererĭ ale Vistierieĭ domnescĭ. De aceea, noĭ plecatele slugĭ, ca nisce pămîntenĭ avênd milă de sĕrmaniĭ locuitorì, cum şi pe Măria Ta sciindu-te cu dorire de dênşiĭ, întocmaĭ ca pe un părinte, facem acéstă plecată rugăciune, ca să se întăréscă maĭ sus numita îngrijire a ispravnicilor pentru slujbaşiĭ de pe afară, carĭ cu toţiĭ să fie supuşĭ la boeriĭ ispravnicĭ, ca la nisce dregătorĭ aĭ judeţuluĭ, făcêndu-se luminatele poruncile Mărieĭ Tale către ispravniciĭ după la tóte judeţele cu tot felul de mijlóce, şi pe orĭ-care din slujbaşĭ, îl va dovedì că nu urméză după ponturile şi poruncile domnescĭ, numaĭ decât să-l rădice şi cu însciinţare să-l trimiţă la Măria Ta, ca să-şĭ iea cuviinciósa pedépsă, iar când ispravniciĭ nu vor urma acéstă poruncă şi datorie a dumnélor, să scie cu hotărîre, că vor rĕspunde paguba locuitorilor celor jăfuiţĭ din casele dumné-lor, şi li se va face şi straşnică pedépsă ca uniĭ ce judeţele sunt spânzurate în grumazul dnmné-lor, şi aŭ a fi rĕspundĕtorĭ pentru orĭ-ce jafurĭ şi catahrisis se va face în judeţ de către verĭ cine, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Iosif Argeşiu, Costandie Buzĕŭ, Constantin Filipescu Vistier, Grigorie Brâncovénu, Constantin Creţulescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vel Vornic,

www.dacoromanica.ro

Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Scarlat Grădişténu Vel Logofět.—1815 Martie 16.

(Cod. LXXXIV, pag. 53.)

Conacele beşliilor.

2 găinĭ. 2 jimble. ½ ocă prune. 8 ocă porumb. 1 litră unt pe ḑi. 1 lumînare. 2 maldăre fîn.	pe ḑi.

parale

20 de carul de cărbunĭ.
20 de carul cu fîn.
20 de la carul cu sacĭ de mălaiŭ.
20 de la carul cu cherestea.
2 de sania cu lemne.
2 de o găină.
5 de o curcă.
10 de un rîmător.
10 de o vită, orĭ trecětóre saŭ vînḑêndu-te prin sate.
40 de butea cu vin.
100 de butea cu rachiŭ.
120 de butea cu spirt.
10 de carul cu sare.

Abusurĭ de Vătaf.

Iŭ Ioan Gheorghe Carage Voevod i Gospodar, zemle vlahiscoe.—Întrebându-se din porunca Domnieĭ Mele, cel de maĭ jos iscălit Alexandru Olănescu şi mărturind, că acest zapis este bun şi adevěrat al luĭ, dat de a sa bună voie, îl întărim şi Domnia Mea, spre a-şĭ avé tăria şi urmarea sa întocmaĭ, fără câtuşĭ de puţină strěmutare.—1815, Maiŭ 17.

Vel Logofět.

(Pecetea gpd.)

Adecă eŭ cel maĭ jos iscălit daŭ acest zapis al meŭ la mâna tuturor locuitorilor satelor plaiuluĭ Cozieĭ, precum să se scie, că la pricina de judecată ce am avut cu dînşiĭ, pentru tóte condeile ce prin jălbĭ aŭ arětat la Măria Sa vodă li s'ar fi făcut de către mine asupriri în câtă vreme m'am aflat acestuĭ plaiŭ vătaf atât la baniĭ domnesceĭ visteriĭ precum şi la altele, ci pentru ca să nu maĭ perdem vreme amêndouě părţile pe aicĭ a cheltuì acum la acéstă vreme, m'am învoit şi m'am

www.dacoromanica.ro

împăcat cu dînşiĭ precum ḑic cu a lor mulţămire, iar nu cu vre-o pagubă, şi de aicĭ înainte să nu maĭ aibă vre-o davă cu mine, fiind-că ne-am împăcat şi ne-am învoit, după zapisul ce mi-aŭ dat şi locuitoriĭ la mâna mea, aflându-se şi alţĭ ómenĭ cinstiţĭ martorĭ, şi pentru ca să fie de încredinţare acest zapis ce-l daŭ la mâna lor, după împăcăciunea ce aŭ făcut, m'am iscălit maĭ jos spre încredinţare.—1815 Maiŭ 13.

Alexandru Olănescu.

Eŭ *Chiriac Ciohodaru* fiind faţă la învoirea şi acestuĭ zapis, sunt martor. Eŭ *Iamandi Postelnicel* martor.

In dos numitul vătaf aŭ cerut să adeverim învoiala acésta, ce aŭ făcut locuitoriĭ acestuĭ plaiŭ împăciuindu-se cu eĭ pentru pîrele ce făceà asupră-ĭ şi fiind-că şi locuitoriĭ s'aŭ arĕtat cu toţiĭ la noĭ, cerênd a adeverì şi zapisul ce daŭ eĭ vătafuluĭ, am cercetat şi o parte şi alta şi ne-aŭ adeverit cu toţiĭ, că între dînşiĭ s'aŭ împăcat pentru tóte prigonirile ce aŭ avut, de care adeverim acest zapis cu iscălitura nóstră, spre sciinţă. 1815 Maiŭ 16.

Barbu Văcărescu Vel Vornic.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoe.

Adunându-se faţă înaintea Domnieĭ Mele însuşĭ locuitoriĭ ce se vĕd iscăliţĭ maĭ jos şi mărturisind însuşĭ eĭ înaintea nóstră, că zapisul acesta este bun şi adevĕrat al lor, dat de dînşiĭ de bună voie şi nesiliţĭ de nimenea, îl întărim spre a-şĭ avé tăria şi urmarea sa fără câtuşĭ de puţină strămutare.--1815 Maiŭ 17.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Adecă noĭ toţĭ locuitoriĭ plaiuluĭ Cozieĭ sud Vălcea, carĭ maĭ jos ne vom iscălì şi ne vom pune şi degetele în loc de pecete ca să se créḑă dăm acest credincios zapis al nostru la mâna dumné-luĭ biv III Logofĕt Alexandru Olănescu, precum să se scie, că la pricina de judecată ce am avut cu dumné-luĭ pentru tóte condeile ce am arătat prin jălbĭ la Măria Sa vodă, că ni s'ar fi făcut de către dumné-luĭ asupriri în câtă vreme s'aŭ aflat vătaf plaiuluĭ nostru, atât la baniĭ domnesceĭ Visteriĭ, cât şi la altele, ci pentru ca să nu maĭ perdem vreme aicĭ a ne chetuì şi a ne isterisì de hrana munceĭ agoniseleĭ caselor nóstre acum la acéstă vreme, ne-am învoit şi ne-am împăcat cu dumné-luĭ, precum ḑicem, pentru tóte cu a nóstră mulţămire, iar nu cu vre-o pagubă, şi de aicĭ înainte nu maĭ avem nicĭ o davà cu cerere de vre-un ban măcar asupra dumné-luĭ fiind-că ne-am împăcat şi ne-am învoit nesiliţĭ de nimenea şi de a nóstră bună-voie, ci şi acésta o ḑicem şi ne legăm, că orĭ-care din noĭ se va maĭ sculà cu orĭ-ce numire de aicĭ înainte asupra dumné-luĭ, nicĭ o ascultare să nu i se deà, şi pentru ca să fie de încredinţare acest al nostru zapis ce-ĭ dăm, am rugat şi pe alţĭ ómenĭ cinstiţĭ, ce s'aŭ aflat faţă la facerea acestuĭ zapis şi la îm-

www.dacoromanica.ro

păcăciunea ce am făcut cu maĭ sus numitul, de s'aŭ iscălit drept mărturiĭ.—1815 Maiŭ 13.

Eŭ Dinul Boldu ot Cacova sătean, adeverez.
Eŭ Vasile Părcălabu ot satul Costescĭ, adeverez.
Eŭ Dinul sin Cosma ot tam, adeverez.
Eŭ Andreiŭ ot Văratenĭ, adeverez.
Eŭ Dinul Veliceaşu ot Petrenĭ, adeverez.
Eŭ Simeon Părcălabu ot Tomşanĭ, adeverez.
Eŭ Bunduc ot tam, adeverez.
Eŭ Tudor ot Dobricenĭ, adeverez.
Eŭ Dinu Vilăŭ ot Bărbătescĭ, adeverez.
Eŭ Petru Părcălabu ot Bodescĭ, adeverez.
Eŭ Tudor Busuruiŭ ot Petrariĭ-de-jos, adeverez.
Eŭ Ioan Angelache, adeverez.
Eŭ Dumitru Căprescu sătean ot Muereasca, adeverez.
Eŭ Toma Mămulariŭ ot satul Călimănesciĭ, adeverez.
Eŭ Gheorghie sin popa Ion ot satul Muerésca-de-sus, adeverez.
Eŭ Stan Ploscarul ot Gura-Văiĭ, adeverez.
Eŭ Ion sin Mareş ot tam, adeverez.
Eŭ Dinu ot tam.
Eŭ Chiriac Ciohodarul am fost faţă la acéstă împăcăciune.
Eŭ Iamandi Postelnic, martor.

Şi am scris eŭ Hristea Logofĕtul Visterieĭ şi martor cu ḑisa numiţilor.

In dos arĕtaţiĭ viind înaintea nóstră, ne-aŭ rugat să adeverim zapisul acesta, pe carĭ i-am întrebat de aŭ făcut de a lor bună-voie acéstă învoială, seaŭ de sila şi îndemnarea cuĭ-vaşĭ şi ne rĕspunseră toţĭ cu un cuvînt, că nesiliţĭ de nimenĭ s'aŭ învoit cu numitul vătaf şi s'aŭ împăcat şi că nu maĭ aŭ nicĭ o strigare séŭ davà cu nicĭ o pricinuire asupra luĭ, cum şi că orĭ-cine din alţĭ locuitorĭ aĭ plaiuluĭ se va maĭ sculà cu vre-o pîră asupră-ĭ să fie neascultaţĭ de acum înainte; într'acest chip dar întărim şi adeverim şi noĭ împăciuirea acésta, ca să fie sciută.—1815 Maiŭ 15.

Barbu Văcărescu Vel Vornic.

Hotărîrea ce aŭ dat la anaforaoa dumné-luĭ Vel Vistieruluĭ şi a dumné-luĭ Vel Vornicul de Ţĕra-de-sus, în pricina ce aŭ locuitoriĭ satelor plaiuluĭ Cozieĭ sud Vălcea cu Alexandru Olănescu ce aŭ fost vătaf, pentru jafurile ce le aŭ făcut.

Iŭ *Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoe.*— In urma înfăţişăriĭ ce aŭ avut la Divan înaintea Domnieĭ Mele jăluitoriĭ locuitorĭ, cu pîrîtul lor Alexandru Olănescu, ce aŭ fost vătaf la acest plaiŭ al Cozieĭ, din sud Vîlcea, viind înaintea nóstră însuşĭ numiţiĭ locuitorĭ ne-aŭ făcut arĕtare, că pentru tóte aceste luărĭ ce li s'aŭ făcut de pîrîtul şi pentru orĭ-ce prigonirĭ aŭ avut cu dînsul s'aŭ împăcat şi s'aŭ învoit prin zapise, unul la mâna altuia, care ni s'aŭ şi arĕtat de le-am vĕḑut, atât cel din partea lor dat la mâna pîrîtuluĭ

www.dacoromanica.ro

cât şi cel din partea pîrîtuluĭ dat la mâna lor şi amêndouĕ adeverite de dumné-luĭ Vel Vornicul de Ţéra-de-sus Barbu Văcărescu care s'aŭ întărit şi de Domnia Mea şi s'aŭ dat la mâna fieş-căruia. Drept aceea dar, după a lor învoire şi împăciuire hotărîm, să rĕmâe izbrăniţĭ uniĭ de către alţiĭ, pentru tóte aceste prigoniri şi condee de pricină, ne maĭ avênd nicĭ o davă pentru acésta de acum înainte unul asupra altuia, iar pîrîtul Alexandru Olănescu pentru doveditele rele fapte ale sale, care şi altă dată întru asemenea fapte de jafurĭ dovedindu-se în aniĭ trecuţĭ de Divanul ţĕriĭ, s'aŭ hotărît a nu se maĭ orînduì nicĭ o dată vătaf la vre-un plaiŭ; hotărîm ca de acum înainte să nu se maĭ orînduiască nicĭ o dată nicĭ la un plaiŭ, şi poruncim dumné-tale Vel Vornice de Ţéra-de-sus, ca numaĭ decât să-l lipsescĭ din tréba vătăşieĭ şi să orînduescĭ alt vătaf, iar acéstă poruncă şi hotărîre a Domnieĭ Mele poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, ca după ce se va trece în condica domnescului nostru Divan să se dea apoĭ la mânile jăluitorilor, ca să steà la dînşiĭ spre a-şĭ avé apĕrarea de către numitul vătaf, ca unul ce prin cercetarea ce am făcut Domnia Mea cu Divan, s'aŭ dovedit învinovăţit maĭ la tóte aceste pîrĭ, ce pe anume sunt arătate asupra luĭ într'acéstă anafora.—1815 Maiŭ 16.

(Cod. LXXXIV, fila 184.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Cetindu-se înaintea Domnieĭ Mele acéstă anafora a dumné-lor orînduiţilor boerĭ, s'aŭ cetit împreună şi apelaţia, ce ne-aŭ dat dumné-luĭ Vel Vornicul Teodorache Văcărescu, prin care cereà a nu împărtăşì pe dumné-luĭ Vornicul Băleanu câtuşĭ de puţin din preţul vînderĕieĭ acestuĭ huzmet din dioa ce s'aŭ lipsit din dregĕtoria Vornicieĭ, ci să rĕmâe toţĭ baniĭ dintr'acea di, până la împlinirea anuluĭ, numaĭ pe séma domnieĭ-sale, cu cuvînt că acest huzmet ar fi din cele *hronică*, şi că făcêndu-se urmare după anaforà, se socotesce că dumné-luĭ Vornicul Băleanu numaĭ pentru 16 lunĭ ce aŭ stătut în dregătoria Vornicieĭ ieà iratul acesteĭ dregĕtoriĭ pe doĭ anĭ întregĭ. Decĭ cu tóte că acest huzmet şi după fiinţa sa şi după domnescile nóstre poruncĭ, ce se pomenesc maĭ jos în anaforà, fiind din cele vremelnice, iar nu din cele *hronică*, se cuvenià să se facă urmarea ce aŭ găsit dumné-lor cu cale, dar fiind-că l'am ridicat Domnia Mea cu totul de a nu maĭ fi huzmetul acesta, şi lipsind nu póte nădăjduì dumné-luĭ Vornicul Văcărescu că se va întîmplà şi în diastima dregĕtorieĭ domnieĭ-sale ceea ce s'aŭ întîmplat în dregĕtoria dumné-luĭ Vorniculuĭ Băleanu. De aceea musaadea făcênd către dumné-luĭ Vornicul Văcărescu, hotărîm, ca din suma vînderiĭ acestuĭ huzmet, după ce îşĭ va luà fieş-care din dumné-lor partea de o potrivă pe câtă vreme s'aŭ aflat dumné-luĭ Vornicul Băleanu în dregĕtoria Vornicieĭ, din al doilea an, câţĭ vor maĭ rĕmâneà, făcêndu-ĭ patru părţĭ, să ieà dumné-luĭ Vornicul Văcărescu treĭ părţĭ şi dumné-luĭ Vornicul Băleanu a patra parte, şi într'acest chip poruncim

www.dacoromanica.ro

dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să împlinescı de la dumné-luı Vornicul Văcărescu dreptul dumné-luĭ Vorniculuĭ Baleanu. — 1816 Martie 4.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a dumné-luĭ biv Vel Vornicul Grigorie Băleanu, adunându-ne cu toţiĭ aicĭ la domnésca Mărieĭ Tale curte, unde faţă fiind atât dumné-luĭ Vornicul Băleanu, cât şi dumné-luĭ Vel Vornicul Teodorache Văcărescu, am intrat în cercetarea pricineĭ, şi vĕḑum, că cererea dumné-luĭ Vorniculuĭ Băleanu este ca să fie împărtăşit pe jumĕtate din tótă suma vînḑĕreĭ huzmetuluĭ cazanelor, ce s'aŭ făcut în vremea Vornicieĭ dumné-luĭ, ca dintr'un venit al acestor dregĕtoriĭ adecă al vornicieĭ al treilea şi al patrulea orînduit de Măria Ta, în vreme ce din mila Mărieĭ Tale aŭ fost dumné-luĭ Vornic al treilea până la trecutul Noembre 25, când s'aŭ orînduit în locul domnieĭ-sale dumné-luĭ Vornicul Văcărescu, şi acest huzmet este vremelnic ca şi dijmăritul, vinăriciul şi oeritul, care huzmet se vinde pe la luna luĭ August, şi din pricina dumné-luĭ Vorniculuĭ Văcărescu, s'aŭ întêrḑiat vînḑarea până la luna luĭ Octombre, iar dumné-luĭ Vornicul Văcărescu rĕspunse, că acest huzmet al cazanelor nu ar fi vremelnic ca cele de maĭ sus numite, ci se caută peste tot anul, şi că măcar că nu se săvîrşise vînḑarea acestuĭ huzmet până la vremea când aŭ lipsit dumné-luĭ Vornicul Băleanu din dregĕtoria Vornicieĭ al treilea, socotindu-se adecă începutul anuluĭ de la luna luĭ Iulie din ḑioa când s'aŭ întocmit luminat hrisovul Mărieĭ Tale şi s'aŭ hotărît a se urmà acest huzmet; am cerut să ni se arĕte când s'aŭ făcut luminate poruncile Mărieĭ Tale pentru căutatul acestuĭ huzmet şi ne pliroforisim din condica Divanuluĭ, că poruncile s'aŭ făcut la Octombre; vĕḑum din condica Divanuluĭ şi luminat pitacul Mărieĭ Tale ce s'au dat la 26 ale trecutuluĭ Ianuar pentru ridicarea acestuĭ huzmet al cazanelor, ca să nu se maĭ urmeze de acum înainte pentru cuviinciósele pricinĭ ce sunt arĕtate, şi spre a nu se păgubì cumpĕrătoriĭ de estimp aĭ acestuĭ huzmet, orînduesce Măria Ta soroc hotărît până la sfîrşitul viitoruluĭ Fevruar, ca până atuncĭ să îngrijéscă a strînge şi a istovì, fiind-că de la vînḑare până acum aŭ trecut îndestulă vreme în care aŭ avut cumpĕrătoriĭ pas a strînge şi a istovì acest huzmet, ca unul ce se strînge de la velniţe i cazane ce nu se pot tăinuì, şi nu este îndoială că nu trebuesc multe lunĭ spre a le puteà face catagrafie şi a strînge venitul lor, a căruia strîngere şi căutare se póte ḑice că se asĕmĕnă cu căutatul dijmărituluĭ, vinăriciuluĭ şi oerituluĭ. Decĭ, precum avaeturile Logofeţiilor marĭ ce se iaŭ de la huzmeturĭ, din vechime, este obiceiŭ ca boeriĭ ce se vor aflà în dregĕtoriile acestea ale Logofeţieĭ la vremea huzmetuluĭ, aceiaşĭ boerĭ iaŭ şi tot havaetul huzmetuluĭ, fără de a puteà ceĭ ce se orînduesc în locul dumné-lor să ceară vre-un ànalogon în vreme ce nu sunt huzmeturĭ peste tot anul

www.dacoromanica.ro

ci vremelnice, asemenea dar este şi acest huzmet al cazanelor, vremelnic ca şi cele-l-alte huzmeturĭ, după cum se coprinde şi în luminat pitacul Măriei Tale, asemĕnându-l cu maĭ sus numitele huzmeturĭ, şi de vreme ce dumné-luĭ Vornicul Băleanu s'aŭ aflat halea Vornic la vremea vînḑĕreĭ acestuĭ huzmet a dregĕtorieĭ domnieĭ-sale, şi fiind o vînḑare a acestuĭ huzmet la amêndoĭ dumné-lor Vornicii, are dreptate să-şĭ ieà partea de banĭ pe deplin, adecă din tótă suma huzmetuluĭ pe jumĕtate şi cu luminată porunca Măriei Tale i se va face împlinire, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1816 Fevruar 6.

Constantin Filipescu, Radu Golescu, Grigorie Brâncoveanu, Constantin Filipescu Vel Ban.

(Cod. LXXXII, fila 324.)

Vornicia Obştirilor

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voieovod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Intru tóte cele-l-alte primită fiind Domnieĭ Mele anaforaoa acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ, o întărim şi poruncim dumné-tale Vel Vistiere să se facă cuviinciósele porunciĭ spre împlinirea celor-l-alte condeie, cu urmare întocmaĭ precum maĭ jos se areată, iar pentru treĭ condeie, însă, al scutelnicilor, al posluşnicilor şi al slujitorilor de la 5 judeţe ot peste Olt, fiind că nu găsim Domnia Mea cu cale a se pune şi numitele bresle la acest ajutor, şi urméză a se scădea suma acestor treĭ condeie din suma ce în dos se areată, poruncim ca iarăşĭ dumnévóstră veliţilor boerĭ să faceţĭ cuviinciósa chibzuire, de unde să se împlinéscă suma banilor acestor treĭ condeie spre a se putea întîmpina acéstă trebuinţă a podurilor şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anaforà. 1816 Iunie 7.

Vel Logofĕt,

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anaforà arĕtăm Măriei Tale, că Cutia podurilor din Bucurescĭ este datóre talerĭ 92.148 parale 23 capete, afară din dobînda lor de la începutul trecutuluĭ Ianuarie încóce şi afară din alte cheltuelĭ mărunte ale podurilor ce se fac pe acest următor an, cu care acestea tóte să se adune tótă datoria, peste talerĭ 100.000, pentru care în trecutele ḑile am fost făcut Măriei Tale anaforà, ce s'aŭ întărit şi cu luminată pecetea Măriei Tale, ca să se vînḑă iraturile podurilor pe treĭ anĭ cu banĭ pe şin spre uşurarea datorieĭ şi orînduind pe starostea de neguţătorĭ de le-aŭ strigat la stărostie în treĭ rîndurĭ, ne-aŭ însciinţat că aŭ eşit la al treilea strigare talerĭ 37.000' iar la strigarea cea de pe urmă, ce se va face înaintea nóstră, póte să iasă talerĭ 40.000, şi vine pe an câte talerĭ 13,333 banĭ 40, iar pe câte un an vînḑêndu-se, se pot vinde peste talerĭ 20.000 şi perde Casa pe an câte

www.dacoromanica.ro

talerĭ 6.000 şi maĭ bine, carĭ şi aceştĭ banĭ talerı 40.000 dându-se în plata datorieĭ, tot maĭ rĕmâne Casa datóre alţĭ talerĭ 60.000 şi maĭ bine, cum şi lipsită rĕmâne până în treĭ anĭ de trebuinciósele cheltuelĭ, adecă lefile celor ce slujesc Caseĭ, emeclicul podarilor i meremetul podurilor ce apururea se face, la care aceste cheltuelĭ de peste an trebuesc ca la talerĭ 14.000.

Decĭ, pentru ca să scape Casa de tótă datoria, să nu se tot încarce cu dobîndă, şi să aibă de unde întêmpina şi cheltuelile de peste an i lipsa de banĭ ce maĭ trebuesc la facerea podurilor după anaforaoa ce am făcut Mărieĭ Tale de la 5 ale trecutuluĭ Aprilie, am socotit, de se va găsì cu cale şi de către Măria Ta, ca iraturile poduluĭ să se vinḑă numaĭ pe un an, căcĭ vînḑêndu-se numaĭ pe câte un an, se vînd cu preţul lor nescăḑut, iar vînḑêndu-se pe maĭ mulţĭ anĭ cu banĭ pe şin daţĭ înainte li se scade preţul, socotindu-şĭ cumpĕrătorul dobînda banilor şi deosebit să se împlinéscă la Casa podurilor şi condeile ce le arĕtăm maĭ jos:

însă talerĭ:

15.234 să dea 2.539 ruptaşĭ noĭ de pe la oraşele de afară, po talerĭ 6 i de pe la judeţe tot po talerĭ 6.
15.132 să dea 2.522 scutelnicĭ de la 5 judeţe ot peste Olt, po talerĭ 6.
5.160 să dea 1.290 slujitorĭ tot din aceleaşĭ judeţe, po talerĭ 4.
10.000 să dea 2.500 posluşnicĭ tot de acolo po talerĭ 4.
13.000 să dea Visteria, ce i-aŭ luat împrumut de la Casa podurilor prin zapis.
7.935 să-ĭ dea ipac Vistieria dobînda acestor banĭ după zapis pe lunĭ 23.
2.000 să-ĭ dea ipac Vistieria, ce sunt rĕmăşiţă din paraoa lefilor ot lét 1814.
50.000 să dea orăşeniĭ Bucurescenĭ, după cum s'aŭ fost găsit cu cale
130.961 şi prin anaforaoa dumné-lor veliţilor boerĭ din anul trecut de a da Bucurescenii ajutor pentru poduri talerĭ 35.000, dar

după suma trebuinţeĭ se găsì acum cu cale să dea talerĭ 50.000, însă acest ajutor să-l dea toţĭ câţĭ aŭ case şi prăvăliĭ seaŭ ţin odăĭ pe la mănăstirĭ, hanurĭ, adecă némurĭ, mazîlĭ, postelniceĭ, cumpănişti, ruptaşı, strĕinĭ, preoţĭ, diaconĭ, scutelnicĭ şi posluşnicĭ, slujitorĭ i sudiţĭ de sub tóte protecţiile să aibă a da ajutor spre plata datorieĭ Caseĭ, neavênd nicĭ ceĭ-lalţĭ nimenĭ nicĭ sudiţiĭ cuvênt de împotrivire, în vreme ce acest ajutor nu este vre-o dajdie, ci pentru cheltuiala ce s'aŭ făcut la pod, care le este şi însuşĭ lor trebuincios; pentru care din luminată porunca Mărieĭ Tale să se orînduiască dumné-luĭ Vornic Bălăcénu, ca unul ce aŭ fost orînduit la aşeḑămêntul Bucurescilor şi are sciinţă de starea orăşănilor, ca dimpreună cu dumné-luĭ Vel Vornic al politieĭ, să analoghiséscă acéstă sumă de banĭ pe tóte breslele ce s'aŭ numit maĭ sus, cu bună cumpănire, după starea fieş-căruia şi făcênd foĭ pe plăşĭ iscălite de dumné-lor cu arĕtare de câţĭ banĭ are să dea fieş-care anume, să rînduiască pe zapciiĭ plăşilor, ca dimpreună cu omul Caseĭ podurilor să strîngă acest ajutor şi să facă baniĭ teslim la Casa po-

www.dacoromanica.ro

durilor, afară numaĭ din sfînta metropolie i din episcopiĭ şi din dumnélor boeriĭ de la Vel Ban până la boeria cea maĭ mică, ce se face cu caftan şi jupănesele cele vĕduve, aceştia să nu se supere ca uniĭ ce fac deosebit ajutor poduluĭ, adecă ceĭ ce aŭ lefĭ de la talerĭ 50 în sus daŭ la leŭ o para, i de la vinurile ce aduc în Bucurescĭ daŭ orînduitul avaet al podurilor. cum şi pe scutelnicĭ i poslušnicĭ îĭ daŭ la căratul podinelor i la ajutorul de banĭ, şi afară din egumeniĭ mănăstirilor cu călugăriĭ şi ómeniĭ lor, iar când alţiĭ vor fi locuind înlăuntru în odăile mănăstirilor seaŭ vor fi ţiind marfă şi alte lucrurĭ într'ênsele, orĭ sudiţĭ, seaŭ orĭ-cine ar fi, aceia să plătéscă ajutorul ce se va pune, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1816 Maiŭ 5.

Al Ungrovlahieĭ Nictarie, Radu Golescu biv Vel Ban, Barbu Văcărescu, Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt, Iordache Golescu Vel Logofĕt.

Pitac către Brâncovénu de a nu maĭ fi la Casa lefilor.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Bane Grigorie Brâncovene epistatule al Spătărieĭ, fiind-că te afli însărcinat cu necontenitele trebĭ şi îngrijirĭ ce privesc la dregĕtoria Spătărieĭ, avênd maĭ vêrtos şi osebita îngrijire a Caseĭ şcólelor, din care pricină urméză de a nu te puté îndeletnici şi spre căutarea trebilor Caseĭ lefilor cu care aĭ fost însărcinat până acum, de a căria sarcină însuşĭ dumné-ta în trecutele ḑile ne-aĭ arĕtat prin graiŭ că te paritisescĭ; de aceea dar am orînduit Domnia Mea prin deosebit domnesc al nostru Pitac nazîr al caseĭ lefilor în locul dumné-tale pe dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul al Domnieĭ Mele biv Vel Vornicul Costache Samurcaş şi poruncim dumné-tale să facĭ teslim dumné-luĭ numituluĭ boer tóte catastişele de socotelĭ împreună cu tótă tréba şi casa lefilor ca să urmeze a o căuta întocmaĭ după coprinderea domnescului nostru hrisov; tolco pisah gpd.—1816 Noembre 29.

(Cod. LXXXVII, fila 4 v.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Iω̃ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel Vornic de Ţéra-de-jos Costache Samurcaş fiind-că dumné-luĭ biv Vel Banul Grigorie Brâncovénu epistatul Spătărieĭ, ce aŭ fost însărcinat până acum cu epistăsia Caseĭ lefilor se află însărcinat cu trebile dregĕtorieĭ Spătărieĭ, osebit de epistăsia ce are asupra Caseĭ şcólelor, şi fiind-că avem Domnia Mea încredinţare pentru a domnieĭ-tale destoinicie întru a căuta şi a bine otcârmuĭ trebile ce ţi se încredinţéză, de aceea iată printr'acest domnesc al nostru pitac te orînduim pe dumné-ta *nazir al Caseĭ lefilor* şi poruncim domnieĭ-tale, ca îndată primind de la dumné-luĭ maĭ sus numitul boer tóte catastişele de socotelĭ, împreună

www.dacoromanica.ro

cu tótă tréba şi Casa lefilor după osebit pitacul Domnieĭ Mele ce s'aŭ făcut către dumné-luĭ, să urmeze a o căta întru tóte întocmaĭ după coprinderea domnesculuĭ nostru hrisov, ce este întocmit pentru acéstă Casă; i tolco pisah gpd.—1816 Noembre.

(Cod. LXXXVII, fila 3.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Vĕ facem în scire, fiind-că mulţĭ din străinĭ ce se adună dintr'alte părţĭ atât în oraşul Bucurescilor, cât şi prin alte politiĭ ale judeţelor ţĕreĭ acesteia, precum şi chiar din pămînteniĭ ce aicĭ pretutindenea locuesc, adecă aceia ce din multe întâmplàrĭ cad la dăsnădăjduire, sunt porniţĭ şi cugetă a face tot felul de netrebniciĭ, săvîrşesc uciderĭ, fură banĭ, saŭ lucrurĭ, orĭ metahirisesc alte înşelătoriĭ cu banĭ, păgubind pe câte cine-vaşĭ din nesciinţă, pentru a-şĭ înlesnì vieţuirea, saŭ a-şĭ izbândì împotriva vre-unuĭ supĕrător, şi nicĭ aŭ rávaş de drum de la Spătărie, după orînduială, orĭ de la dumné-vóstră ispravnicilor, nepopriţĭ de către cine-vaşĭ, prin taină saŭ de faţă se cacirdisesc pe la locurĭ nesciute, şi pătimaşiĭ rĕmân întru întristare şi isterisiţĭ de dreptatea lor; ne avênd în mână pre cel ce i-aŭ pricinuit orĭ pagubă, saŭ supĕrare şi ca să lipséscă un herechet ca acesta, din tóte părţile, ca nimenĭ să nu cerce nicĭ un fel de pagubă cu vre-un chip din cele maĭ sus arĕtate; de aceea poruncim Domnia Mea, ca toţĭ ceĭ ce vor vrea să se călĕtoréscă pentru al lor interes, orĭ unde, să nu fie volnicĭ a purcede nicăerĭ până nu va da de scire maĭ întâiŭ la isprăvnicat, de unde prin chezăşie să ieà şi răvaş de drum şi dumné-vóstră să ţineţĭ şi condică în care să se trécă chezăşiile, pentru multe întâmplărĭ, precum se urméză şi la Spătărie şi aşà fieş-care să pótă merge orĭ-unde va voì fără a se poprì de către cine-vaşĭ, iar ceĭ ce se vor găsì călĕtorind fără a aveà dovadă în scris de cinstea sa, adecă de unde aŭ plecat şi unde merge, şi cu ce trébă? saŭ şi de vor aveà răvaş şi va aveà arme şi armele nu vor fi coprinse în răvaşul de drum, unul ca acela să se trămiţă la Spătărie, spre îndreptare, iar câţĭ călĕtorĭ vor aveà trebuinţă a merge pe la satele judeţuluĭ iar nu la oraş unde este isprăvnicat şi va aveà răvaş de drum de la Spătărie, uniĭ ca aceia să nu fie îndatoraţĭ a merge la isprăvnicat, ca să nu li se pricinuiască zăticnire trebeĭ lor; precum şi în răvaşele de drum ce se vor da călĕtorilor de către isprăvnicat să se coprindă şi armele ce va aveà asupră-şĭ verice călĕtor şi către acésta să daţĭ poruncă tuturor hangiilor şi gazdelor câte se află în fieş-care oraş dintr'acel judeţ, a fi datorĭ hangiĭ şi găzdaşiĭ cu nestrămutare, ca orĭ în ce cés va sosì vre-un călĕtor în gazdă la orĭ-cine să-l ieà hangiul saŭ găzdaşul să-l aducă a l înfăţişà la dumné-vóstră pentru care să dea chezăşie că nu va plecà înapoĭ la urma luĭ fără de scirea dumné-vóstră; dintre carĭ vre-uniĭ dând bănuială de ómenĭ netrebnicĭ saŭ nicĭ hangiul, nicĭ alţiĭ nu se va face

www.dacoromanica.ro

chezaş pentru dînşiĭ, pe unul ca acela să-l trimiteţĭ la Spătărie, a se cerceta şi a se siguripsì precum urméză aicĭ şi Casa privighereĭ, şi cu acéstă orînduială nădăjduim că nu vor pătimì nimenĭ despre făcetoriĭ de rele, petrecênd fieş-care în odihna lor; ci dar aşà întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, avênd însciinţarea dumné-vóstră, că aţĭ primit porunca acésta şi a-ţĭ pus-o în lucrare şi fiţĭ sănătoşĭ.—1818 Ianuarie 25.

Şi cu pricina cercetăreĭ călĕtorilor i cu darea răvaşelor de drum, să nu o aduceţĭ la catahrisis, saŭ la pricină de interes, orĭ al dumné-vóstră saŭ al altora în parte, ci pe ómenĭ să nu-ĭ zăboviţĭ din tréba lor, cercetându-ĭ îndată şi avênd îndreptare să li se dea drumul şi cuĭ va fi a se da răvaş să nu se prelungéscă, că dór nu are isprăvnicatul vreme, saŭ că nu are Logofĕtul răvaşe gata; pentru care avem a face cercetare pe sub cumpĕt, şi de vom găsì vre-o urmare împotrivă făcêndu-se, să sciţĭ că a dumné-vóstră învinovăţire se socotesce şi nu veţĭ aveà cuvînt de îndreptare, că s'aŭ făcut fără de scirea dumné-vóstră, ci veţĭ fi dumné-vóstră osîndiţĭ în locul acelora.

(Cod. LXXXVII, fila 61.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Dumné-vóstră veliţilor boerĭ, am vĕḑut Domnia Mea arĕtarea ce ne faceţĭ printr'acéstă anafora, cerem însă să chibzuiţĭ şi acésta, ca câtă sumă de banĭ se cuvine a se deosebi din periusia logofĕtuluĭ Dudescu pentru măritişul celor douĕ fiicĭ ale dumné-sale şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin osebită anafora.—1813 Iulie 1.

Biv Vel Medelnicer.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a dumneiĭ cocóneĭ Safteĭ Dudéscăĭ şi a dumneiĭ cocóneĭ Elencăĭ Dudéscăĭ, prin care ḑic, că dumné-luĭ biv Vel Logofĕtul Constatin Dudescul fratele dumné-lor vinde tóte acareturile caseĭ părintescĭ şi că avênd douĕ fiice în vîrstă, de nu se va osebi din periusia caseĭ o analoghisita sumă, pentru trebuinţa copilelor, puindu-se depoziton, urméză a rĕmânea în mare lipsă, după atâta strămoşéscă clironomie; arĕtăm Înălţimeĭ Tale, că acéstă arĕtare a dumné-lor este cu iubire de ómenĭ şi se cuvine a fi primită, căcĭ este sciut, că într'acéstă vreme fetele se mărită cu zestre marĭ, maĭ vîrtos de o familie ca acésta de starea dintâiŭ, când la o fată de boer de al doilea stare trece zestrea peste 200 de pungĭ, cu moşiĭ, vie, ţiganĭ, scule şi haine; ci de se va găsì şi de către Înălţimea Ta cu cale, să bine-voescĭ a porunci, ca din periusia caseĭ dumné-luĭ Logofĕtuluĭ Dudescul să se deosebéscă o cuviinciósă sumă pentru chiverniséla copilelor dumné-luĭ şi pentru măritişul lor, dându-se sub mână de epitrop, ce se va socoti vrednic, ca

www.dacoromanica.ro

să îngrijéscă de acea parte a copilelor, iconomisindu-o bine şi spre folos, până când se vor căsători; iar hotărîrea rămâne la Măria Ta. — 1813 Iunie 6.

Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vornic, Barbu Văcărescu Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vornic, Istrate Creţulescu Vornic.
(Cod. LXXVI, pag. 497.)

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Intărim Domnia Mea ca să stăpânéscă Spirea Gazoti acest loc ot mahalaua Archimandrituluĭ în bună pace ca un cumpărător de la mezat.—1814 Noembre 28.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Dintre lucrurile nemişcătóre ale dumné-lui biv Vel Logofĕtuluĭ Constantin Dudescul, care din luminată porunca Inălţimeĭ Tale s'aŭ dat la mezat spre vînḑare, după cererea ce prin jalbă aŭ făcut Mărieĭ Tale dumné-luĭ numitul Logofĕt, ca să le vînḑă spre a-şĭ plătî datoria şi să sigurifséscă şi cea prin jalbă cerută de către sócra dumné-lui zestre a soţieĭ domnieĭ-sale, s'aŭ scos la mezat şi un loc moştenesc dîn mahalaua Arhimandrituluĭ, ce caută faţa spre Dâmboviţa, însă în faţă stânjenĭ 14 până în colţul odăeĭ ce este lângă pórta caselor boerescĭ şi fundul lăţimeĭ despre pórtă stânjenĭ 8 adecă opt, cum şi fundul lăţimeĭ despre colţul ziduluĭ stânjenĭ 9 adecă nouĕ, care strîgându-se la mezat întru auḑul tuturor de obşte, în soroc maĭ bine de un an, şi artârdisind muşteriĭ după obiceiŭ, la preţul cel din urmă aŭ rĕmas asupra luĭ chir Spirea Gazote stânjenul po taleri 116, peste care preţ ne maĭ eşind alt muşteriŭ ca să maĭ înalţe, nicĭ din ceĭ ce li se cuvin protimisis, nicĭ din alţiĭ străinĭ şi fiind-că s'aŭ mulţămit şi chiar Ión Scufa epitropul caseĭ dumné-lui biv Vel Logofĕtuluĭ Dudescu a da locul cu acest preţ, s'aŭ şi haraciladisit mezatul pe séma numituluĭ muşteriŭ, stânjenul po taleri 115, dar fiind-că odaia ce este lângă pórta caselor boerescĭ până unde vine acest loc, uşa acesteĭ odăĭ este scósa despre acest loc, care uşă are a o închide epitropul caseĭ, şi să deschiḑă altă uşă în faţa poduluĭ, unde sunt ferestrele, şi lumina locului ce este dinaintea acesteĭ odăĭ să nu fie slobod stăpînul odăeĭ a-l închide nicĭ a-l îngrădi, ci să sĕmâe deschis, fiind-că muşteriul are a face prăvălie în colţul loculuĭ acesteĭ odăĭ, căcĭ într'acestaşĭ chip s'aŭ învoit cu epitropul caseĭ la haraciladiseala mezatuluĭ şi aŭ artârdisit numitul preţ, care socotindu-se suma stânjenilor feţeĭ acestuĭ loc fac pe stânjenĭ 14 taleri 1.600 adecă una mie şése sute ḑece carĭ banĭ 'ĭ-aŭ înumĕrat deplin la stărostie, care s'aŭ dat epitropuluĭ caseĭ dumné-luĭ biv Vel Logofĕtului Dudescu. Ci fiind-că numitul muşteriŭ aŭ cumpărat acest

www.dacoromanica.ro

loc de la mezat, numĕrând şi taleri 80 bani 60, să i se dea şi luminată întărire Mărieĭ Tale, spre maĭ buna stăpînire cu linişte.—1814 August 26.

(*Cod. LXXVIII pag. 121.*)
Vel Vornic, Diamadi Starostea

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele rugăciunea dumné-lor boerilor epitropĭ ce ne fac printr'acéstă anafora pentru scăpătăciunea şi reaua datorie întru care se află cufundată acéstă casă, hotărîm ca din taleri 15.530 ce se arată maĭ jos că face avaetul stărostieĭ de neguţătorĭ şi al Cutieĭ milosteniilor a luà din telalâc, să dea casa rĕposatuluĭ Paharnicul Răducanu Herăscă numaĭ taleri 6.000, din care aceştia să ieà taleri 3.000 Cutia milosteniilor şi taleri 3.000 starostea de neguţătorĭ.—1815 Maiŭ 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arătăm Mărieĭ Tale, că casa rĕposatuluĭ paharniculuĭ Răducanul Herĕscul fiind cufundată sub grele datoriĭ şi după datoria nóstră ca nisce obştescĭ epitropĭ rînduiţĭ în locul Inălţimeĭ Tale asupra sĕrmanilor evgheniţĭ, avênd îngrijire spre a nu se stinge cu totul, îngreuindu-se din vreme în vreme cu dobîndile, după arĕtarea ce am făcut Inălţimeĭ Tale din douĕ moşiĭ ce are casa, una adecă Bragadiruĭ s'aŭ vîndut cu mezat eşind la preţ de taleri 155.300 însă acest preţ aŭ eşit căcĭ am dat cuvînt muşteriilor cum că cel ce o va cumpĕrà nu are a da avaetul stărostieĭ şi al Cutieĭ de milostenie, care avaet coprinde taleri 15.530, şi când va rĕmâneà a-ĭ rĕspunde casa îĭ vine cu mare greutate dupĕ ticăloşia întru care se află, fiind-că deosebit de acéstă moşie s'aŭ maĭ vîndut douĕ viĭ i nişte prăvăliĭ care de la acesta fiind sume maĭ micĭ nu am supĕrat pe Măria Ta. Decĭ după nemărginita milostivirea Mărieĭ Tale şi părintésca dragoste ce aĭ arĕtat şi arĕţĭ cu dorire asupra acestor case scăpătate, facem plecată rugăciune, ca să se uşureze acéstă plată a se da dintr'însa o a treia parte, din care să se împărtăşască atât starostea de neguţătorĭ cât şi Cutia de milostenie, spre a se ajutorà ticălósa casă la plata datoriilor şi a nu fi silită ca să maĭ facă dezghinare şi din cea-l-altă moşie în care se rĕzemă tótă nădejdea chiverniseleĭ clironomuluĭ şi a maiceĭ domnieĭ-sale, care acest ajutor hotărîndu-se şi cu întărirea Mărieĭ Tale, se săvîrşesce chipul şi sfîrşitul milostenieĭ pentru care este întocmită şi Cutia milostenieĭ

Grigorie Brâncoveanu, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Fotache Ştirbeiŭ Vel Vornic.—1815 Aprilie 25.

(*Cod. LXXXIV, fila 147 v.*)

www.dacoromanica.ro

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Primită fiind Domnieĭ Mele anaforaua acésta a epitropilor sĕrmanilor evgheniţĭ, orînduim Logofĕt al acesteĭ Epitropiĭ pe maĭ jos arĕtatul Petrache Grigorescu cu léfa de maĭ jos arĕtată, câte talerĭ 100 pe lună, pe care poruncim dumné-tale Vel Vornice al obştirilor, să-l aşeḑi la catastihul lefilor, fiind şi acéstă orînduială una din cele obştescĭ trebĭ.— 1815 Iunie 20.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Inălţimeĭ Tale că la Epitropia sĕrmanilor evgheniţĭ ce suntem orînduiţĭ de Măria Ta, este trebuinţă de Logofĕt practicos, ca să facă anaforale, catagrafiĭ şi orĭ-ce alte sunt următóre asupra acesteĭ trebĭ şi a ţiné şi condică de urmările ce se fac de către noĭ la orĭ-ce pricinĭ, şi găsesc pe acest Petrache Grigorescu de acéstă trébă; să bine-voescĭ Măria Ta a se orînduì Logofĕt al acesteĭ epitropiĭ, cu léfă pe lună câte talerĭ 100 de la Cutia milostenieĭ, milostivindu-te Măria Ta a i se hărăzi şi o luminată carte de treĭ ómenì străinĭ fără de pricină ca să-ĭ aibă de posluşanie spre ajutorul caseĭ luĭ, fiind léfa puţină după ostenéla ce are a face căcĭ nu numaĭ cu condeiul este trebuincios a slujì, ci şi vechil din partea epitropieĭ pentru trebile evgheniţilor prin judecăţĭ.—1815 Iunie 13.

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Costandie Buzĕŭ, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, pag. 283.)

Iω Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.—

Cu cale fiind anaforaoa acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ, după pliroforia ce ne daŭ asupra pricineĭ, poruncim dumné-vóstră boerilor epitropĭ aĭ sĕrmanilor evgheniţĭ, că baniĭ ce aŭ prisosit jăluitoruluĭ şi se află la acéstă Epitropie, să se dea în mâna sa, ca să-ĭ fie pentru trebuinciósa cheltuială a caseĭ sale. 1816 Decembre 22.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a serdaruluĭ Nicolae Serezli i-am cerut fóie de câţĭ banĭ este dator şi la cine anume? şi ne arată prin graiŭ, că este dator ca la talerĭ 13,000 şi fiind de faţă înaintea nóstră şi starostea de neguţătorĭ ne arĕtă, că maĭ înainte până

www.dacoromanica.ro

a se da luminată întărirea Mărieĭ Tale la anaforaoa nóstră. ca să se dea la dumné-lor boeriĭ epitropĭ aĭ sărmanilor evgheniţĭ aceĭ talerĭ 8.000, ce aŭ maĭ dat dumné-luĭ Vornicul Tudorache Văcărescu din preţul moşieĭ Belciugata a luĭ Serezli, aŭ dat jăluitorul Serezli răvaşe ale sale la mânele creditorilor săĭ, către starostea, ca să le plătéscă dintr'aceĭ banĭ, fiind-că îĭ numărase dumné-luĭ Vornicul Văcărescu la starostie, cărora le-aŭ şi plătit, şi maĭ rămânând peste talerĭ 1.000 aceĭ banĭ i-aŭ dat starostea la dumné-lor boeriĭ epitropĭ. Decĭ fiind-că jăluitorul Serezli s'aŭ arătat către creditoriĭ săĭ cu bun proeresis şi fără a nu-l silì judecata, de a sa bună voie aŭ voit a le plătì, făcându-le răvaşe către starostea de şĭ-aŭ luat baniĭ şi se află şi în scăpătăciune, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lor boerĭ epitropĭ, ca aceĭ banĭ ce aŭ prisosit şi se află la dumné-lor să ĭ dea jăluitoruluĭ, spre a-şĭ întîmpinà trebuinţele ce are, ale chiverniseleĭ sale, iar hotărîrea rămâne la Măria Ta.—1816 Decembre 10.

Radu Golescu Vel Ban, Ralet Vel Vornic, Grigorie Băleanu Vel Vornic, Constantin Caliarh Vel Vernic, Iordache Golescu Vel Logofăt.

Cod. LXXXV, fila 543.)

Iŭ Ioan Gheorghe Carayea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Logofete za obiceiurĭ Fotache Ştirbeiŭ, fiind-că după rugăciunea ce prin anafora aŭ făcut Domnieĭ Mele dumné-luĭ biv Vel Banul Grigorie Brâncovénu, a se ridica de asupra-ĭ Epitropia sărmanilor evgheniştĭ cu care aŭ fost până acum însărcinat, aflându-se îngreuiat cu alte destule epistasiĭ şi îngrijirĭ, s'aŭ ridicat de Domnia Mea acéstă Epitropie, de aceea iată printr'acest domnescul nostru pitac te orînduim pe dumné-ta epitrop, împreună cu ceĭ-l-alţĭ dumné-lor boeriĭ i părinţiĭ archiereĭ, ce sunt însărcinaţĭ cu acéstă Epitropie şi poruncim ca şi dumné-ta să urmezĭ întocmaĭ după obştésca anafora ce vi s'aŭ făcut pentru Epitropia sărmanilor evgheniştĭ şi s'aŭ întărit de Domnia Mea. Tolco pisah gpd.—1815 Aprilie 15.

(Cod. LXXIV, fila 193.)

Vel Logofăt.

(Pecetea gpd.)

17 publicaţiĭ la 17 judeţe către ispravnicĭ cu a da nizam vătaşilor de plaiŭ şi beşliilor, ca să nu maĭ supere pe sudiţĭ cu cererĭ de avaet al lor.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Vé facem în scire că cinstita aghenţie chesaro-crăiască, prin nota de la 19 ale acesteĭ lunĭ, aŭ făcut arătare Domnieĭ Mele, cum că uniĭ din vătaşiĭ de plaiŭ şi uniĭ din zabiţiĭ beşlegĭ de prin judeţe iarăşĭ aŭ început la catahrisisul ce s'aŭ urmat maĭ înainte asupra sudiţilor chesaro-

www.dacoromanica.ro

crăescĭ, carĭ îşĭ aduc oile lor spre păşune în ţara Domnieĭ Mele, luându-le banĭ cu nume de havaet al lor, împotriva nizamuluĭ ce prin ponturĭ l-am dat Domnia Mea, adecă vătaşiĭ de plaiŭ iaŭ de la turmele de oĭ câte un galben şi câte doĭ, când se suie cu oile în munte un havaet şi când se scobóră alt avaet, şi de fieş-care om şi de fieş-care cal câte parale 10 când se duce şi se întórce pentru trebile lor şi deosebit şi beşlegiĭ de prin judeţe le-ar fi luând şi eĭ de fieş-care turmă câte talerĭ 10 cu cuvênt iarăşĭ de avaet al lor, în vreme ce vătaşiĭ de plaiŭ aŭ orînduială să ia câte un caş şi câte un miel de turmă numaĭ când se sue cu oile la munte iar de la vitele marĭ n'are nicĭ un avaet rînduit, ci de la ómenĭ trecătorĭ călărĭ dându-le răvaş de drum are să ia câte parale patru; pentru care vĕ poruncim Domnia Mea, să daţĭ straşnică poruncă vătaşilor de plaiŭ i zabiţilor şi neferilor dintr'acel judeţ, ca ponturile ce sunt date de către Domnia Mea să se păzéscă cu tótă străşnicia şi să nu se îndrăznéscă a cere şi a lua ceva de la sudiţĭ, nicĭ cu nume de avaet, nicĭ cu altă numire, împotriva ponturilor ce sunt date de către Domnia Mea, că avem să facem cercetare pe sub cumpăt şi pe care din vătaşiĭ de plaiŭ saŭ din zabiţiĭ beşlegĭ saŭ neferĭ îl vom dovedi că s'aŭ întins de aŭ supărat pe sudiţĭ cu orĭ-ce luare împotriva ponturilor, îl vom pune nu numaĭ a plăti îndoit ce aŭ luat şi se va şi pedepsi straşnic, nicĭ că vor avea îndreptare vătaşiĭ de plaiŭ saŭ zabiţiĭ, că aŭ fost ómenii lor fără de scirea lor, ci aŭ să se pedepséscă însuşĭ şi dumné-vóstră asemenea pentru neîngrijire veţĭ cădea la învinovăţire, şi de primirea acesteĭ poruncĭ să avem Domnia Mea rĕspuns şi fiţi sănătoşĭ. — 1817 Octombre 21.

(Cod. LXXXVII, fila 47 v.)

Publicaţiĭ pentru de a nu maĭ supĕra vătaşiĭ de plaiŭ i alţĭ slujbaşĭ pe sudiţĭ de avaeturĭ peste ponturĭ i poruncile ce sunt date.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe. — Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Vĕ facem în scire că de la chesaro-crăiasca gubernie ni s'aŭ trimis aicĭ prin cinstita chesaro-crăiască aghenţie, plângerea ce aŭ făcut acolo mocaniĭ ungurenĭ sudiţĭ chesaro-crăescĭ, carĭ se hrănesc cu oile lor aicĭ în ţeară, că de către vătaşiĭ plaiurilor li se ia de tot omul pe jos, cât şi de tótă vita mare câte parale ḑece, cât şi de la călĕtorii sudiţĭ asemenea luare face; al doilea, ḑice că în pricina rîmătorilor care cumpără de aicĭ din ţéră şi trec înlăuntru, li se ia de perechea mascurĭ de către vătaşĭ parale 20, i de orînduitul cu sloboḑenia trecĕtóreĭ talerĭ 4 parale 10, i de vameşiĭ scheleĭ parale 30 de rîmător, şi alt vameş ce se numesce al pămîntuluĭ po parale 30 şi osebit la pogorâtul şi suitul oilor la munte vătaşiĭ de plaiŭ le fac zmăcinărĭ ne-urmând a le lua numaĭ la suitul oilor câte un miel de turmă dintr'acea primăvară şi de stână câte un caş, ci le ia câte talerĭ ḑece, şi până la talerĭ 14; ci fiind că vătaşiĭ plaiurilor nu aŭ a lua de la călĕtorĭ maĭ mult de

www.dacoromanica.ro

cât aŭ fost vechiul obiceiŭ, po parale patru de răvaşul trecêtóreĭ, nu aŭ să ia nimic cu nicĭ un fel de numire. Aşijderea şi orînduitul cu trecătórea rîmătorilor nu are să ia maĭ mult de cât talerĭ patru de perechea de rîmătorĭ, cum şi vameşul de la schelă aŭ să ia vamă la sută treĭ după ponturĭ, iar nu maĭ mult, cu vre-o câtuşĭ de puţină încărcătură, socotindu-se preţul rîmătorilor după starea în care se vor afla la trecerea lor, iar vameşul ce se numesce al pămîntuluĭ, are să ia vamă de la vînḑĕtor, iar nu de la cumpărătorĭ ce-ĭ duc în ţéra nemţéscă, séŭ.când şi eĭ vor face vînḑare în coprinsul pămîntuluĭ ţĕreĭ, atuncĭ ca nisce vînḑĕtorĭ vor plăti şi eĭ vama vînḑĕreĭ şi cumpărătorul va plăti la sută la schelă precum s'aŭ ḑis maĭ sus, cum şi pentru avaetul sloboḑenieĭ să plătéscă câte talerĭ 4 de pereche, iar de alt nimic nu are a fi supĕraţĭ, iar de la turmele de oĭ (ce este întocmit a se socoti turma până la 700 oĭ saŭ şi de la 700 în jos) are a lua vătaful, de turmă câte un miel dintr'aceeaşĭ primăvară, şi câte un caş de stână, iar maĭ mult alt nimic să nu ia; de care şi poruncim dumné-vóstră, să daţĭ nizam cu tótă străşnicia vătaşilor de plaiŭ, i vameşilor şi acelor orînduiţĭ cu sloboḑenia rîmătorilor, ca să urmeze întocmaĭ precum maĭ sus ḑicem, şi să nu se îndrăznéscă a lua maĭ mult măcar o para nimenea din eĭ, căcĭ cel ce va fi îndrăznit de aŭ luat cevaşĭ maĭ mult peste ponturile şi poruncile Domnieĭ Mele ce sunt date, nu numaĭ că va întórce îndoit, ci să scie cu hotărîre acel împotrivă următor, că va plăti şi tótă cheltuiala i paguba ce se va întêmpla celuĭ năpăstuit şi se va şi pedepsi straşnic; care acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, să îngrijiţĭ a se păzi tot-deauna, ca să nu maĭ vie sudiţiĭ cu jălbĭ că s'aŭ năpăstuit, căcĭ şi dumné-vóstră veţĭ cădea la osîndă; şi de primirea acesteĭ poruncĭ şi că aţĭ dat nizam de îndreptare să avem Domnia Mea însciinţare, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1818 Maiŭ 29.

Asemenea s'aŭ făcut şi preste Olt la treĭ judeţe cu plaiurĭ, dar însă cu acest prostichiŭ: să dea de fieş-care rîmător câte parale opt ale Caimacamuluĭ Craioveĭ i parale patru ale ispravnicilor judeţuluĭ.

(Cod. LXXXVII, fila 77.)

Volnicie de mumbaşir Serdaruluĭ Răducanu Dâmboviceanu, ca să mérgă la Craiova şi găsind pe vătaful plaiuluĭ Vulcanul din sud Gorj, să-l ieă să mérgă la faţa loculuĭ să-ĭ facă cercetare pentru năpăstuirile ce aŭ făcut locuitorilor din plaiŭ.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea pentru vătaful plaiuluĭ Vâlcanul din sud Gorj, că s'ar fi purtând cu fapte netrebnice asupra locuitorilor aceluĭ plaiŭ, bătêndu-ĭ, căsnindu-ĭ, şi în feluri de chipurĭ globindu-ĭ şi jăfuindu-ĭ, de aceea orînduim pe credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Sărdarul Răducanu Dâmbovicénu, căruia îĭ poruncim, să mérgă de aicĭ la Craiova şi găsind acolo pe maĭ sus numitul vătaf, prin marifetul şi ajutorul dumné-luĭ Caimacamuluĭ nostru, să-l ridice şi ducêndu-l chiar acolo în plaiŭ, să facă

www.dacoromanica.ro

scumpă şi amănuntă cercetare de tóte urmările luĭ şi să însciinţeze Domnieĭ Mele pentru tóte pe larg, aşteptând şi al doilea poruncă de urmare; căruia poruncim şi dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să-ĭ daţĭ cuviinciosul ajutor, spre săvîrşirea porunceĭ, iar de nu-l va găsì pe numitul vătaf nicĭ în Craiova, nicĭ în plaiul luĭ, iarăşĭ să ne însciinţeze orînduitul cercetător, ca să i se trimiţă poruncă de urmare, i saam receh gpd.—1818 Maiŭ 23.

(Cod. LXXXVII, fila 74.)

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud ..... sănătate. Vĕ facem Domnia Mea în scire, că dumnĕ-lor boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele halea şi mazilĭ, prin obştéscă anafora ne-aŭ făcut arĕtare cum că ispravniciĭ din unele judeţe, de la o vreme încóce aŭ izvodit obiceiŭ noŭ, care maĭ înainte n'aŭ fost, adecă pun nart la brutăriĭ, măcelăriĭ şi băcăniĭ, ce sunt în judeţe pe la moşiile mănăstirescĭ şi boerescĭ şi cu acéstă pricină a nartuluĭ îĭ pradă cu grea luare de banĭ şi din pricina acésta speriindu-se aceĭ prăvăliaşı, lasă prăvăliile pustiĭ şi se păgubesc stăpînĭĭ moşiilor de dreptul venit ce ar fi putut luà de la dînsele, şi cum că numaĭ pe la oraşele cele marĭ domnescĭ slobode se da după vremĭ nart la pâne şi la carne, iar la cele-l-alte târguleţe micĭ ce sunt în rîndul satelor şi la sate nicĭ odată n'aŭ fost obiceiŭ a se pune nart şi a luà ispravniciĭ avaet; asupra căreia anafora făcênd Domnia Mea chibzuire, am vĕdut în adevĕr, că cele ce se vînd de stăpâniĭ moşiilor, saŭ de arendaşiĭ lor la târgurĭ i sate, după moşiile mănăstirescĭ, boerescĭ saŭ ţĕrănescĭ, nu este cu cuviinţă a fi supus la vre-un nart, în vreme ce stăpînĭĭ moşiilor saŭ arendaşiĭ lor nu fac vîndare acelor lucrurĭ pe la moşiile lor din vre-o datorie către locuitoriĭ acelor moşiĭ saŭ către călĕtorĭ, ci de bună voie, numaĭ pentru folosul şi alişverişul lor, şi precum neavênd a face acest alişveriş nu pot fi siliţı la acésta, aşà şi făcênd nu se pot îndatorà a face vîndare cu preţ. hotărît, căcĭ într'acest chip urmându-se li se ridică dreptatea stapînirei ce se cuvine a avé la drepte moşiile lor; de aceea am întărit anaforaoa dumné-lor, cu hotărîre, ca să nu fie nicĭ de cum ispravniciĭ volnicĭ a puné nart pe la târgurĭ i sate ce sunt pe moşiĭ mănăstirescĭ i boerescĭ şi megieşescĭ, la brutariĭ i măcelariĭ şi băcaniĭ şi la verĭ-ce alt, ci acésta să rĕmâe la îngrijirea stăpînuluĭ moşieĭ, spre a vinde cu preţ cuviincios şi după cum îĭ va da mâna, şi a nu se izvodì obiceiŭ noŭ ce altă dată n'aŭ fost şi numaĭ la oraşe maĭ slobode, cu porunca ce vi se va da de la Domnia Mea, veţĭ întocmi nart cuviincios şi drept pentru vîndĕtorĭ; pentru care vĕ poruncim, ca întocmaĭ după acéstă hotărîre a Domnieĭ Mele să fiţĭ următorì pentru vîndĕtorĭ cum să urmeze, îngrijind cu privighere, ca nicĭ zapciiĭ şi ómeniĭ dumné-vóstră polcovnicĭ, căpitanĭ şi orĭ-care alţĭ slujbaşı domnescĭ să nu facă împotrivă urmare, şi după vre-o poruncă ce se va fi dat maĭ înainte împotrivă şi să avem rĕspuns de primirea acesteĭ poruncĭ, care poruncă să pu-

www.dacoromanica.ro

neţĭ pe condicar să o trĕcă şi în condica judeţuluĭ, puind a se publicarisì prin tóte oraşele şi satele şi fiţĭ sănătorĭ.—1818 Maiŭ 1.
(Cod. LXXXVII, fila 70 v.)

Carte gospod. pentru rădicarea polcovnicieĭ de la Têrgovişte.

Zemle Vlahiscoie. Dumné-vóstră ispravnicĭ ot sud Dâmboviţa, fiind-că ne-am pliroforisit Domnia Mea, cum că polcovnicul de acolo, din oraşul Têrgovişteĭ, urméză multe felurĭ de catahrisis, nepăzind orînduiala polcovnicieĭ acesteia, ce este întocmită din vechime şi nu numaĭ aicĭ în oraş pricinuesce supĕrărĭ locuitorilor, ci încă obrăznicindu-se trece şi peste hotarele oraşuluĭ de face catahrisis şi jafurĭ locuitorilor; de aceea dar, pentru buna petrecere şi odihna locuitorilor, ardicăm Domnia Mea de acum înainte acéstă polcovnicie a oraşuluĭ Têrgovişteĭ, cu acéstă hotărîre însă, ca polcovnicul de acum să aibă a căuta tréba polcovnicieĭ până la luna viitoruluĭ Decembre, cu bună orînduială, după vechiul obiceiŭ, fără de a se abate câtuşĭ de puţin la vre-un catahrisis, saŭ să se maĭ îndrăznéscă a călca hotarele oraşuluĭ, cu a trimite adecă cazacĭ de aĭ sĕĭ să ridice ómenĭ după afară, ci numaĭ înlăuntru în oraş să-şĭ urmeze zabitlâcul, îngrijind dumné-vóstră a nu-l îngădui până atuncĭ la vre-o urmare împotrivă iar de la numitul soroc are a lipsi cu totul acéstă polcovnicie a oraşuluĭ; care acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, poruncim să se citéscă în auḋul tuturor locuitorilor de obşte, spre a le fi sciută, i saam receh gpd.—1817 Iunie 6.
(Cod. LXXXVII, fila 27.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Carte gospod. către stolnicul Răducan Voinescu ispravnicul ot sud Teleorman, prin care ĭ trimite laudă căcĭ s'aŭ aflat cu slujbă plăcută.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlachiscoe.— Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta biv Vel stolnice Răducane Voinescule, ispravnice din sud Teleorman, sănătate. Din cele ce ne-aŭ arĕtat prin graiŭ slugerul Ioniţă Chiriţescu, ce aŭ fost trimes de Domnia Mea în trecutele ḋile aci în judeţ cu cercetarea prigonireĭ ce are Sĕrdarul Marin Butculescu pentru casa sa de pe moşia Călărăşanca cu epitropia mănăstireĭ sf. Spiridon noŭ, pliroforisindu-ne de bunele mijlóce cu care te porţĭ la dregătoria ispravnicieĭ, căutând dreptul fieş-căruia, dorind de buna petrecere şi mulţămirea locuitorilor şi ne-îngăduind a se năpăstui cine-vaşĭ în potriva dreptăţeĭ şi tóte aceste urmărĭ ale dumné-tale fiind închipuitóre a osîrdieĭ ce aĭ pentru blagoslovenie şi laudă ca unuĭ vrednic şi iscusit ispravnic, şi suntem bine încredinţaţĭ, că nu veĭ înceta şi de acum înainte de a te purta cu asemeneą bune urmărĭ şi mijlóce în cât te veĭ afla însărcinat cu dregătoria ispravnicieĭ acestuĭ judeţ, ca să te învredniceştĭ a dobîndi şi a te împărtăşì de domnescile nóstre milĭ spre rĕsplătire şi fiĭ sănătos.—1818 Februarie 3.

www.dacoromanica.ro

CAP. VIII.

Edilitatea sub G. Caragea.

Sub domnia luĭ Caragea Vornicia Obştirilor continuă a se ocupà de interesele orăşănescĭ, ca şi în trecut. La 7 Ianuar 1813 Domnitorul numesce pe Biv Vel Vist. Ioan Moscu Nazir al Caseĭ podurilor, iar la 28 Iunie 1813 medelnicerul Manole şi Neculaĭ Trăsnea sunt rînduiţĭ epistaţĭ aĭ aceleaşĭ case (1).

Cele maĭ importante atribuţiunĭ ale Vornicieĭ Obştirilor sunt cele cunoscute dejà din lucrările nóstre anterióre şi anume:

a) Grija podurilor, adecă a pavelelor şi a podurilor dupe ape.

b) A şcólelor, care nu tîrdiŭ rĕmâne ca o cancelarie osebită sub Eforĭ specialĭ, precum dejà am arĕtat la capitolul şcólelor şi al cultureĭ publice.

c) Apele, adecă cişmelele din Bucurescĭ şi în unele oraşe judeţene.

d) Narturile.

e) Tutelele, când nu sunt înfiinţate în mod special pentru anume clironomiĭ şi întru cât nu rĕmîn ca atribut al Epitropieĭ Evgheniţilor.

f) Grija de Cutia milelor.

Să studiăm pe rînd actele Epitropieĭ Obştirilor din tóte aceste ramure, afară de şcolĭ, de care dejà ne-am ocupat.

Vornicia Obştirilor. Dăm în anexele IV—XVII o serie de acte din care se póte vedea, că marea preocupaţiune a guvernuluĭ a fost de a crea venituri şi de a sporì pre cele dejà cunoscute, pentru ca să se pótă urmărì îndeplinirea serviciilor încredinţate Vornicieĭ Obştirilor. Documentul (2) ne arată de unde se scoteà venitul podurilor adecă acel destinat pentru pavarea stradelor din Bucurescĭ, la 1813 Februar. Acest venit erà din taxe impuse mărfiĭ care se aducea în Bucurescĭ, fie de import saŭ din ţéră. Se impuneaŭ taxe şi la eşirea din Bucurescĭ, pe vin şi pe rachiŭ de negoţ în ţeară, saŭ peste hotar.

Acest venit e cunoscut sub nume de *podărit* şi se percepea fără osebire de la sudiţĭ ca şi de la pămîntenĭ.

Eraŭ scutite de taxa de intrare în oraş carăle aducênd zaherele, seurĭ, cherestele, lemne de foc, cărbunĭ, legume şi alte asemenea objecte de îndestulare publică.

(1) Veḑĭ anexele I, II, III de la acest cap.
(2) Veḑĭ anexa No. IV.

www.dacoromanica.ro

Nu târdiŭ după promulgarea acestor taxe, maĭ mulţĭ neguţătorĭ sudiţĭ austriacĭ şi rusescĭ se împotriviră de a plătì *podăritul*. La 28 Iunie 1813, Domnitorul întrebat ce e de făcut cu sudiţiĭ? rĕspunde că «de va fi cărăuşul sudet şi stăpînul marfeĭ raià, să plătéscă cărăuşul aceĭ câte 2 taleri, ce eraŭ rînduiţĭ din vechime şi stăpînul marfeĭ numaĭ adaosul de taleri 8, iar fiind cărăuşul raia şi stăpînul mărfeĭ sudit, să se urmeze în potrivă; iar când amîndoĭ vor fi sudiţĭ, atuncĭ nu are a li se cere şi a plătì maĭ mult de cât aceĭ câte taleri 2 ce eraŭ canonisiţĭ de maĭ înainte. (1)

Pe lângă acest *irat* de la aşà ḑicênd accisele oraşuluĭ, în profitul Caseĭ podurilor, se urmà a se percepe câte 2 par. la leŭ de la vînḑĕrile silnice de nemişcătóre. Caragea adaogă şi câte o para la leŭ de la vînḑĕrile cu *rizabazar, ad. prin bună învoială*. Acest venit erà destinat a intrà în Casa milelor. (2)

Asemenea continuă a se percepe câte 5 taleri la punga de 500 din totalul preţ cu care se arendâ dijmăritul şi vinăriciul pe anul 1813.

(1) Veḑi anexa V.
(2) Veḑi anexa No. VI.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.—

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud, sănătate. Vĕ facem în scire că prin hotărîrea Domnieĭ Mele, ce s'aŭ dat cu întărire la anaforaua dumné-lor orînduiţilor boerĭ, încă de la trecuta lună a luĭ Februar 16, s'aŭ făcut irat noŭ la Cutia milostenieĭ câte o para la leŭ a da ceĭ ce cumpără acareturĭ nemişcătóre făr' de mezat cu riza-pazar prin zapise, care acest irat de când s'aŭ orînduit până acum ne-aŭ arĕtat dumné-luĭ Vistierul Ioan Moscu epistat Epitropieĭ Obştirilor prin anaforà, că de nicăerĭ nu s'aŭ strîns nimic, nefiind următorĭ ceĭ ce vînd şi cumpĕră a se arĕtà cu zapisul la Epitropie; de aceea vĕ poruncim, ca să o publicuiţĭ acésta în tot judeţul, spre a fi sciută tuturor, că orĭ-cine de acum înainte vor face acest fel de vînḑărĭ şi cumpărăturĭ, să aibă netăgăduita datorie a venì la isprăvnicat, să se arate cu zapisul şi să dea cumpĕrătorul câte o para la leŭ iratul ce s'aŭ orînduit al Cutieĭ milostenieĭ, însemnându-se în dosul zapisuluĭ, că s'aŭ primit avaetul, cu care acest irat să se însărcineze condicarul judeţuluĭ, unde este obicĭnuit ceĭ cu zapisele de vînḑĕrĭ a venì să se adevereze şi să se trécă şi în condică şi pe tótă luna să trimiţă condicarul la Epitropia Obştirilor cu însciinţarea dumné-vóstră, catastih de numele vînḑĕtoruluĭ şi al cumpĕrătoruluĭ i ce acaret este şi drept câtă sumă este vînḑarea? cum şi baniĭ ce se vor strînge, dând însă tuturor să înţelégă, că orĭ-care din vînḑĕtorĭ va tăinuì vînḑarea şi în urmă se va dovedì, acela se va îndatorì a plătì avaetul îndoit, iar la pricinile de protimisis are să se urmeze hotărîrea Domnieĭ Mele, ce prin publicaţie

www.dacoromanica.ro

Acéstă dare a dijmărituluĭ erà arendată cu 42 pungĭ, adecă pe 21.000 talerĭ.

De la cumpĕrătorul dăreĭ oerituluĭ încă se percepeà câte 5 talerĭ de pungă din totalul preţ al arendăriĭ.

Egalmente cumpĕrătoriĭ arendeĭ Ocnelor eraŭ obligaţĭ a dà Vornicieĭ Obştirilor câte 5 talerĭ de fie-ce pungă din preţul arendeĭ. (1)

Havaetul Caftanelor boerilor intraţĭ în funcţiuni se menţine şi sub Caragea. Tot pentru Cutia milosteniilor erà destinat şi acest havaet (2).

In 1813 se constată insuficienţa veniturilor Vornicieĭ obştirilor din următorul act:

Preaosfiinţia ta părinte Mitropolit, iubitorĭ de Dumneḑeŭ, părinţilor episcopĭ i dumnéta Vel Bane Constantine Filipescule şi dumnéta Vel Vornice de Ţéra-de-sus Radu Golescule, fiind că după perierghiea ce am facut Domnia Mea asupra iraturilor de câteşĭ patru Cutiĭ, însă a milosteniilor, a orfanatrofieĭ a şcólelor i a cişmelelor, vedem că nu sunt destoinice de a întâmpinà cheltuelile lor; de aceea poruncim, ca adunându-vĕ la un loc, să paratirisiţĭ cu luare aminte iraturile maĭ

---

s'aŭ dat în tótă ţéra şi că aţĭ primit porunca şi aţĭ pus-o în faptă, să avem Domnia Mea în scire.—1813 Iunie 28.

Iar la cincĭ judeţe ot preste Olt s'aŭ scris, ca condicariĭ să trimiţă catagrafia pe fieş-care lună cu însciinţarea dumné-lor ispravnicilor la dumné-luĭ Caimacamul Craioveĭ, ca dumné-luĭ Caimacamu să le trimiţă la Epitropia Obştirilor.

(Cod. LXXIV, fila 59.)

(1) Veḑi anexa VII.
(2) Veḑĭ anexa VIII.

Pitac către dumnélor veliţiĭ boerĭ pentru întocmirea caftanelor.

Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind că între alte iraturĭ ale Cutieĭ milostenieĭ, care prin hrisóve domnescĭ se află întocmite, este întocmit şi de la ceĭ ce îmbrac domnescile nóstre caftane cu cinurĭ de boerĭ, după starea boerilor, de la cel dintâiŭ până la cel maĭ mic, dar vĕḑêndu-se că în acéstă întocmire nu se osebesce ceĭ ce se orînduesc într'acele cinurĭ de boeriĭ halea cariĭ aŭ şi venituri de ceĭ ce îmbracă caftane de boerii paialâcurĭ, de aceea poruncim dumné-vóstră ca adunându-vĕ la un loc, să faceţĭ chibzuire pentru acésta şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele mijlocul îndreptăreĭ în ce chip veţĭ găsì cu cale, ca teorisindu-se de către Domnia Mea, să dăm nizamul îndreptăriĭ. Tolco pisah gpd.—1814 Iulie 29.

(Cod. LXXIV, fila 137.)

www.dacoromanica.ro

sus numitelor Cutiĭ, chibzuind ce adaos s'ar putea face la aceste iraturĭ? precum şi nădăjduim că se va putea găsì (făr' de a se supĕrà însă vre-un venit al Domnesceĭ Nóstre Visterii) şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anaforà cu Zapciu vătaf de Divan. 1813 Ianuar 11.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 10 v.)

Pentru îmbunătăţirea venituluĭ caseı Vorniciei Obştirilor se menţine sub Caragea, taxa de la cununiĭ şi anume câte 20 talerĭ de la fieş-care cununie de boer mare, 10 talerĭ de la cununia de boer de al 2-lea, 5 talerĭ de la al treilea mâna şi de la neguţătorĭ şi câte 1 taler de la cununia de ţĕran din oraş. (1)

In 1814, în vedere că deficitul Caselor Vornicieĭ Obştirilor, se maĭ adaog veniturile cu noue havaeturĭ.

Intre acestea numĕrăm:

a) Câte 10 talerĭ de fie-care polcovnic de judeţ (de la 17 judeţe), şi câte 5 talerĭ de tot căpitanul de la căpităniĭ de frunte, iar de la căpitaniĭ de căpităniĭ de mâna a doua câte 2 talerĭ şi 60 banĭ.

Acest venit se percepe prin marele Spătar. (2)

Tot prin marele Spătar se percepe şi taxa de 3 talerĭ—venit noŭ—aşeḑat în 1814, de la fie-ce vătăjie de ţiganĭ domnescĭ

b) De la hirotoniĭ din tus-patru Eparhiĭ câte 5 talerĭ de preot şi 2 talerı 60 banĭ de diacon.

Acéstă dare se percepe prin Episcopĭ. (3)

c) De la peile de iepure ce se exportă, câte 6 banĭ de fie-care.

d) Asemenea câte 45 de banĭ de la fieş-care şoc de sticlă importată. Acéstă dare era maĭ înainte numaĭ de un taler de carul cu sticle importate. Se vede că adăogirea din 1814 are în vedere şi protegerea fabricaţiuneĭ sticleĭ în ţéră.

e) De la tótă oca de céră exportată se decide a se percepe câte 9 banĭ. Asemenea câte 6 banĭ de la tot cotul de postav de ţéră exportat. (4)

f) De la tóte cărţile ce se daŭ de la Visterie neguţătorilor pămîntenĭ, câte un taler de carte;

(1) Veḑĭ anexa No. IX.
(2) Veḑĭ anexa X.
(3) Veḑĭ anexa XI.
(4) Veḑĭ anexa XII.

www.dacoromanica.ro

g) De la toţĭ neguţătoriĭ pămîntenĭ capanliĭ, irat noŭ, înfiinţat în 1813. (1) Maĭ apoĭ capanlàiĭ plăteaŭ în total 600 talerĭ.

h) De la egumeniĭ ce se rînduesc la mŏnăstirile ţerii şi anume: câte 40 talerĭ de tot egumenul rînduit la mŏnăstire mare şi câte 20 de la cel de mŏnăstire mică.

i) Toţĭ judecătoriĭ departamenturilor din Bucurescĭ avênd léfă de la 50 talerĭ în sus pe lună, aŭ să dea la Vornicia Obştirilor câte 20 talerĭ pe an, iar ceĭ cu léfă maĭ mică de cât 50 talerĭ pe lună, numaĭ câte 10 talerĭ. Judecătoriĭ judeţelor celor 17, aĭ Spătariei şi aĭ Agieĭ iarăşĭ numaĭ câte 10 talerĭ aŭ de a plătì pe an. (2)

j) In 1814 August după anaforaoa Divanuluĭ, Caragea hotărăsce, că de óre-ce acum se fac douĕ felurĭ de boerĭ *halea* şi *paia*, adică unii cu funcţiunĭ şi ceĭ-l-alţĭ numaĭ *ad honorem*, aceştĭ din urmă să nu plătéscă caftanul de cât pe jumătate. (3)

Cu mare anevoinţă se fac încasările diverselor venituri. Pentru a se putea strînge venitul fórte important din vîndările de imobile, marele Vornic al Obştirilor, la 19 Ianuar 1814 propune Domnitoruluĭ numirea prin judeţe a câte un boer, cu care să se urmăréscă de aprópe perceperea taxelor, ceea ce Domnitorul aprobă în 22 Ianuar 1814. (4)

Aceştĭ boerĭ vor primì ca léfă deciuélă de la sumele încasate.

In acecaşĭ lună şi an marele Vornic al Obştirilor propune Domnitoruluĭ mijlocul prin care se pot percepe maĭ cu înlesnire şi diversele cele-l-alte taxe şi iraturĭ.

Incă din 28 Decembrie 1813 se iaŭ dispositiunile acestea. (5)

Cu tóte mĕsurile luate pentru perceperea la timp a taxelor, tot nu isbutesce Vornicia obştirilor a fi în fondurĭ. Visteria este îndatorită să dea şi ea câte 500 talerĭ pe fie-ce lună. (6)

---

(1) Veḑĭ anexa XIII.
(2) Anexa XIV.
(3) Veḑĭ anexa XV.
(4) Veḑĭ anexa XVI.

(5) Veḑĭ anexa XVII. Anexele următóre XVIII, XIX sunt de aceeaşĭ natură, adecă probéză dificultăţile ce se întâmpină la adunarea veniturilor Vornicieĭ Obştirilor. Anexa XX aduce aprobarea Domnitoruluĭ de a se dà în fie-care judeţ câte doĭ slujitorĭ pe sĕptĕmînă, carĭ să fie însărcinaţĭ cu strîngerea veniturilor Vornicieĭ. Anexa XXI arată neputinţa de a se percepe taxele impuse polcovnicilor şi căpitanilor din judeţe şi în fine anexa XXII este un pitac domnesc din 11 Decembrie 1815, oprind abuziva percepere de accize de la carele cu marfă intrând în oraş şi maĭ cu sémă opresce perceperea de taxe de la carele cu provisiunĭ pentru îndestularea publică.

(6) Veḑĭ anexa XXIII.

www.dacoromanica.ro

Un condeiŭ important intră de la vornicie de la vitele de pripasurĭ. (1)

Incă de sub muscalĭ acest irat s'a dat la vornicia obştirilor. Pentru anul 1813 venitul acesta a fost arendat cu talerĭ 28.500.

Se căpătă óre-care venit şi de la scosul buţilor din pivniţe şi descărcatul lor pe la pivniţe şi magazii. (2)

Profită Vornicia Obştirilor şi de venitul poduluĭ de la Călugărenĭ şi de la Fălăştoaca. (3).

Asemenea se adaogă veniturile acesteĭ instituţiunĭ cu deciuala milelor mŏnăstirescĭ (4) şi maĭ ales din perceperea a câte o pară la leŭ din tóte lefile plătite de la Casa Răsurilor.

In fine un venit important este şi acela ce resultă din deciuiala de la cărămidĭ, olane, nisip intrate în oraş, materiale carĭ aveaŭ deosebită căutare pentru construcţiunile de case, ce se făceaŭ destul de numeróse în urma cutremuruluĭ şi a incendiuluĭ mare din primiĭ anĭ aĭ secoluluĭ şi a numeróselor arderĭ parţiale ce mereŭ se întâmplaŭ din causa construcţiunilor de lemn din oraş. (5)

Să ne ocupăm acum *separatim* de diversele secţiunĭ ale Vornicieĭ Obştirilor, afară de şcolĭ, de care am vorbit dejà.

Casa Podurilor

In Iunie 1813 Domnitorul Caragea dă un noŭ chrisov pentru Casa podurilor. Prin acest act Domnitorul amintesce, că serviciul podurilor este dat pe séma a doĭ ómenĭ aleşi, din care unul ţine casa şi este încărcat cu tóte veniturile şi cu *dosolipsia*, iar cel-l-alt cu îngrijirea, facerea, dregerea şi curăţitul podurilor. Domnitorul întăresce din nou veniturile Cutieĭ podurilor şi scutirea de angăriĭ a cincĭ sate de podinarĭ, Cutia fiind ţinută a plătì numai dajdia lor, fie-care podinar fiind obligat să aducă pe fie-ce an câte 100 de podine bune şi 30 de urşi. Pe lângă podarĭ chrisovul orînduesce şi un meşter dulgher cu 80 alţĭ dulgherĭ carĭ sunt posluşnicĭ pe la boerĭ, orĭ iamacĭ, saŭ din birnicĭ, carĭ vor fi apĕraţĭ de dajdie şi de angariĭ, cum şi de taxa către brésla dulgherilor. Se fac diverse avantaje acestor dulgherĭ prin chrisovul ce analizăm pentru că eĭ sunt trebuincioşĭ la facerea din noŭ a pavelelor

(1) Vedĭ anexa XXIV.
(2) Vedĭ anexa No. XXVIII.
(3) Vedĭ anexa XXX.
(4) Vedĭ anexele XXVI—XXVII.
(5) Vedĭ anexa XXIX.

www.dacoromanica.ro

din cele patru strade principale ale Bucurescilor, după sistemul de pavare uzitat în Iaşĭ. Acest sistem constà în aceea, că grinḑile se puneaŭ de-alungul iar nu de-a curmezişul stradeĭ. La asemenea pavare nu eraŭ de ajuns podinariĭ vechĭ, ci trebuiaŭ dulgherĭ. (1) Dăm în actele de la anexă lista dulgherilor rînduiţĭ la 28 Iunie 1813.

In fórte próstă stare ajunseseră pavelele oraşuluĭ chiar şi în cele patru principale căĭ de comunicaţiune. Acésta o constată şi însuşĭ Domnitorul prin următorul Pitac domnesc:

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.—

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-tale Vel Bane Constantine Filipescule şi dumné-tale Vel Dvornice Radule Golescule, fiind-că podurile cele marĭ ale politieĭ aŭ ajuns la o stare fórte próstă precum şi înşi-vĕ dumné-vóstră este vĕḑut, iar maĭ vîrtos podul Mogoşóeĭ, carele este cel maĭ trebuincios; de aceea cu deadinsul poruncim dumné-vóstră, ca împreună cu dumné-luĭ Vel Vistier Ioan Moscu Nazârul caseĭ podurilor, să chibzuiţĭ orĭ-ce mijloc veţĭ socotì a fi destoinic şi înlesnitor de a se face negreşit estimp podul Mogoşóeĭ şi făr' de zăbavă să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anaforà. Tolco pisah gpd.—1813 Maiŭ 7.

(Pecetea gdp.) (2)

In interesul îmbunătăţireĭ pavelelor sunt date aceste acte:

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahscoie.

Dumnéta Vel Vistiere, să se facă poruncile Domnieĭ Mele către dumné-lor ispravniciĭ din sud Ilfov şi din sud Vlaşca, spre a păzì întocmirea chrisovuluĭ Domnieĭ Mele, şi împotrivă să nu se faca supĕrare podarilor, ca uniĭ ce în adevĕr sunt trebuincioşĭ pentru lucrul podurilor politieĭ.—1815 Mart 18.

(Pecetea gpd.) (3)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anaforà arĕt Mărieĭ Tale, că Casa podurilor este întocmită de are Polcovnic de pod cu podarĭ orînduiţi pentru trebuinţa podurilor marĭ şi orînduiala este ca să fie 150 de podarĭ, bez câte cincĭ locurĭ la treĭ căpitanĭ la fieş-care şi câte un loc la trei ciauşĭ la fieş-care, carĭ numaĭ pentru aceste locurĭ slujesc, neavênd plată, nicĭ

(1) Vedĭ anexa XXV.
(2) Cod. LXXIV fila 45 v.
(3) Cod. LXXXIV pag. 30.

www.dacoromanica.ro

leafă, nicĭ nimic, şi din trecuta năprasnica bóla ciumei ce aŭ fost aŭ rĕmas numaĭ lude 80 de podarĭ în sud Ilfov şi în sud Vlaşca. După trebuinţă şi după lipsa podarilor acum la aşeḑĕmîntul Bucurescilor ce s'aŭ făcut s'aŭ mai adăogat încă 100 de podarĭ însă holteĭ şi ómenĭ cu meşteşug, băcanĭ, croitorĭ, grădinarĭ, cei maĭ mulţĭ carĭ nu sciŭ ce va să ḑică lucrul podăriei, şi cum aŭ auḑit de podărie uniĭ aŭ şi fugit rĕmâind greutatea lucruluĭ tot la podarii ceĭ vechĭ, carĭ după poruncile prea cinstiteĭ Visterii ce s'aŭ dat pentru ceĭ ce sunt pe afară, a se da la bir, cu acest cuvînt se supĕră şi podariĭ la bir, ci fiind că eĭ nu sunt ca alte bresle, aflându-se cu deosebire, ca uniĭ ce slujesc şi ḑiua şi nóptea în tréba podurilor, se cuvine ca podariĭ să fie nestrămutaţĭ din orînduiala lor şi apĕraţĭ de tóte cererile şi podveḑile, acum după trebuinţa ce este, polcovnicul de pod de-o parte îĭ supĕră şi îĭ aduce la rînd la lucrul podurilor şi pe de altă parte zapciiĭ pe afară îĭ supĕră de banĭ de bir şi la podveḑĭ, şi mare chedez şi zmintélă se dă la tot lucrul poduluĭ, căcĭ cu supĕrarea acestor podarĭ vechĭ ce sciŭ din mica lor copilărie meşteşugul podăriei, neviind la lucru maĭ alaltăeri, după trebuinţă, aŭ fost silită Casa podurilor de aŭ pus dulgherĭ cu plată de banĭ de aŭ lucrat podinĭ şi aŭ astupat găurile după podul Mogoşóeĭ. Luminate Dómne, acéstă trébă a podurilor este cea mai mare trébă şi obştéscă trebuinţă; când nu va fi podarĭ din destuĭ şi cu meşteşug, nicĭ odinióră nu se póte păzì nizamul podurilor cu orînduială bună; care pentru acésta maĭ în trecutele ḑile şi toţĭ dumné-lor veliţiĭ boerĭ aŭ făcut arĕtare prin anaforà la schepsisul poduluĭ tîrguluĭ de afară, ḑic şi pentru podarĭ a fi nestrămutaţĭ din orînduiala lor şi apĕraţĭ de podveḑĭ şi angariĭ, întocmaĭ după cuprinderea luminatuluĭ chrisov al Inălţimiĭ Tale şi pentru acésta şi dumné-luĭ Biv-vel Vornicul Iordache Slătinénu prin anaforà aŭ făcut arĕtare trebuinţa podarilor ce are Casa podurilor, de aceea mĕ rog Mărieĭ Tale, să se socotéscă de către înalta înţelepciune Inălţimeĭ Tale acéstă trebuinţă câtă este de mare, şi să se reverse milostivirea Mărieĭ Tale cu a se da luminată poruncă ca şi podariĭ din sud Ilfov şi din sud Vlaşca, după luminat chrisovul Inălţimeĭ Tale să fie nestrămutaţĭ din orînduiala lor şi apĕraţi de podveḑĭ, precum aŭ fost şi până acum, ca uniĭ ce sunt podarĭ vechĭ şi sciŭ meşteşugul podărieĭ, căcĭ când vor rĕmânea aceştĭ podarĭ la bir, atuncĭ nicĭ un lucru saŭ meremet nu se póte a se maĭ face la poduri; apoĭ cum va fi buna milostivire a Inălţimeĭ Tale.—1815 Martie 18.

Nicolae Trăsnea de la Casa Podurilor.

www.dacoromanica.ro

La 2 Iulie 1813 Domnitorul scrie din noŭ luĭ Ioan Moscu Nazîrul Caseĭ podurilor, despre prósta stare a poduluĭ Mogoşóeĭ şi-ı cere, ca *cu un cés înainte*, să facă cuviinciósa silinţă a înoireĭ podului Mogoşóeĭ, ca cu acest mijloc să se înlesnésca şi dregerea celor-l-alte poduri (1).

Cele douĕ poduri carĭ maĭ urgent se reclamă a fi reînnoite sunt: podul Mogoşóeĭ şi podul Tîrguluĭ-de-afară.

Cu tótă sporirea de taxe în favórea Caseĭ podurilor nu se ajung banĭ pentru facerea din noŭ a acestor poduri. Divanul domnesc prin anaforaua de la 11 Iulie 1814, arată Domnitorului, că pentru singur podul Mogoşóeĭ trebuesc 109.700 de talerĭ şi că veniturile Caseĭ podurilor sunt numaĭ de 96.500 talerĭ cu tóte că s'aŭ maĭ impus o dare ad-hoc pe scutelnicĭ şi posluşnicĭ. Deficitul de 13.200 talerĭ Domnitorul încuviinţéză să fie acoperit prin un împrumut al Caseı podurilor (2).

(1) Veḑĭ anexa XXVI.

(2) Anexa XXVII. Iacă acte relative la acésta pavare:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

După arĕtarea ce ne fac printr'acéstă anafora dumné-lor veliţiĭ boerĭ, dăm Domnia Mea voĭe de a se vinde iraturile Caseĭ podurilor pe alţı treĭ anĭ viitorĭ, şi poruncim dumné-tale Epistatule al acesteĭ Case, să mergĭ la faţa locului, unde faţă cu vecinii răzăşĭ i cu vînḑĕtorul şi cu cumpĕrătorul saŭ cu vechil din partele, sa faceţĭ urmare întocmaı precum maĭ jos se arată, pentru care orînduim şi mumbaşir pe sluga Domnieĭ Mele . . . . . portărel. 1815 Iulie 16.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, fila 497)

Prea Inălţate Domne,

După luminata porunca Mărieĭ Tale ce mi se dă la anaforaua Sărdaruluĭ Nicolae Trăsnea epistatul Caseĭ podurilor, am vĕḑut aretarea ce face, cum că, după luminata porunca Măriei Tale, dându-şĭ socotéla înaintea nóstră pentru cheltuelile ce aŭ curs în anul trecut la facerea poduluĭ Mogoşóeĭ şi la alte trebuincióse lucrurĭ aŭ rĕmas casa datóre talerĭ 56.494, precum se arată în anaforaua nóstră ce am facut Mărieĭ Tale la 6 ale trecutuluĭ Fevruar, iar cu plata maĭ mare-băşeı ce-ı poruncit de Măria Ta, să-ĭ plătésa de podină po talerĭ 3 după contract, s'aŭ făcut datoria 63.316 talerĭ bez dobânda lor i cheltuiala ce aŭ curs de la Ianuar întâiŭ şi cum că acum când s'aŭ început lucrul podului Mogoşóeĭ spre săvîrşire i s'aŭ poruncit de catre Măria Ta ca să se împrumute Casa şi cu alţĭ banĭ cu dobândă spre a se ispravì podul negreşit, dar n'aŭ stătut mijloc a găsì banĭ împrumut, de cât ḑice, că

www.dacoromanica.ro

In anul următor luna Martie pentru facerea poduluĭ Tîrguluĭ-de-afară se recurge la o dare extraordinară, ce se impune tuturor orăşenilor: «câţĭ aŭ case şi prăvăliĭ, saŭ ţin odăĭ pe la mŏnăstirĭ şi hanurĭ, adecă: némurĭ, mazilĭ, postelniceĭ, cumpaniştĭ, ruptaşĭ, străinĭ, preoţĭ, diaconĭ, scutelnicĭ, poslušnicĭ, slujitorĭ, i sudiţĭ, toţĭ de obşte (afară de boerĭ?) să dea ajutor la facerea acestuĭ pod de la talerĭ 5 până la talerĭ 3, după starea fieş-căruia.» Asemenea se percepe 8.000 de talerĭ de la neguţitoriĭ din Curtea veche, «ca să se facă din noŭ podul de acolo de la pórta din sus până la pórta din jos, cu şanţul». (1)

Ciudată este procedarea boerilor de a aruncà, încă în 1814, o altă dare asupra tuturor neguţătorilor, cu care să se ajute Casa podurilor la prefacerea poduluĭ Mogoşóeĭ şi a Tîrguluĭ-de-afară. Divanul propune luĭ Caragea, fiind-că nu se ajung banĭ pentru aceste lucrărĭ, cu tóte că s'a pus darea ad-hoc şi pre scutelnicĭ şi pre poslušnicĭ, ca să fie obligaţĭ neguţitoriĭ din Bucurescĭ a cumperà şi plati 5.000 de podine, care prisosesc din cele tăiate pentru repararea celor douĕ strade. Boeriĭ ḑic, că neguţitoriĭ să plătéscă câte 6 talerĭ de podină, care pe Vornicie o costă numaĭ 2 talerĭ, aşà că să ramână un câştig de 4 talerĭ la podină. Scuza uneĭ asemenea ciudate afacerĭ o daŭ boeriĭ ḑicênd, că acele 5.000 de podine se vor întrebuinţà la repararea de strade lăuntrice din oraş. (2)

---

de se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta, să se vînḑă tóte iraturile Caseĭ pe alţĭ treĭ anĭ viitorĭ cu toţĭ banii pe şin, spre a se maĭ uşurà casa de datoriĭ să nu se maĭ însărcineze cu dobîndă.

Decĭ fiind, că prin maĭ sus numita anafora ce am făcut Mărieĭ Tale la 6 ale trecutuluĭ Februar, este chibzuire făcută de talerĭ 107.744 a se împlinì de la ceĭ ce-ĭ arĕtam printr'aceeaşĭ anafora, din care scăḑêndu-se talerĭ 31.192 pentru facerea poduluĭ Târguluĭ-de-afară, ce erà să se facă est-timp, i talerĭ 56.494 datoria caseĭ după socotéla ce şi-aŭ dat epistatul, a cheltueleĭ poduluĭ Mogoşóeĭ şi altele, maĭ prisosesc talerĭ 20.058, carĭ banĭ ḑicem într'acea anaforà să fie pentru emeclicul podarilor i alte întâmplătóre cheltueli de peste an şi lefile celor ce slujesc Caseĭ, iar ceea ce va prisosì să stea în păstrare la Epistatul Caseĭ podurilor; de va fi plăcută Mărieĭ Tale acéstă chibzuire a nóstră de atuncĭ se va dà luminată poruncă de a se pune în lucrare, iar nefiind plăcută şi se va găsì de catre Măria Ta de a se vinde iraturile podurilor pe alţĭ treĭ anĭ viitorĭ, precum cere epistatul, se va dà luminată poruncă, ca să se vînḑă, însă vînḑarea să se facă la cochiivechĭ chiar înaintea nóstră, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. 1815 Iulie 30.

Dumitru Racoviţă, Const. Bălăceanu Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Vornic.

(1) Vedĭ anexa XXVIII.
(2) Veḑĭ anexa XXIX.

www.dacoromanica.ro

Vom vedé maĭ la vale cum se transformă acéstă propunere în una şi maĭ grea pentru neguţătorĭ.

Numaĭ în 1816 aflăm pregătirĭ maĭ serióse pentru refacerea poduluĭ Mogoşóeĭ şi a Tîrguluĭ-de-afară. (1)

O dificultate destul de mare se nasce din întrerumperea comunicaţiuniĭ pe cele douĕ strade, carĭ aŭ a fi reparate. Pentru înlăturarea acesteĭ dificultăţĭ Caragea ordonă, la 29 Iunie 1816, dregerea drumurilor, ce sunt cu apropiere de aceste donĕ podurĭ, pentru neîntreruperea comunicaţiuniĭ, cum şi alte drumurĭ laterale în comunicaţiune cu podul Tîrguluĭ-de-afară şi cu al Mogoşóeĭ. La reparaţiunea şi îmbunătăţirea unor asemenea drumurĭ laterale şi astuparea băltăcurilor după ele cu lemne şi gunoiŭ, Domnitorul ordonă să fie întrebuinţaţĭ scutelnicii şi poslușniciĭ. (2)

In Maiŭ 1813 aŭ început a se agită întrebarea reparăriĭ poduluĭ Mogoşóeĭ ca unul ce este maĭ trebuincios, cacĭ urdină maĭ toţĭ trecĕtoriĭ pre dînsul şi s'a hotărît să se facă după făptura podurilor din Iaşĭ La data acésta s'aŭ prezintat Domnitoruluĭ devizul de materialul de lemn ce urmà să se tae din pădurile maĭ multor judeţe (3). Dar vĕdurăm câţĭ anĭ trebuì pentru realizarea lucruluĭ !

Podul Mogoşóeĭ refăcêndu-se cu podine nouĭ şi anume după modul cum eraŭ podurile la Iaşĭ, ca o covată cu scurgerile la mijloc, este considerabil înălţat pe marginĭ, aşà că pe alocurea erà pericol să nu se rĕstórne trăsurile peste marginile podului. Caragea Vodă, în 6 Iunie,

---

(1) *Socotéla podinilor.*

(Podul Mogoşóeĭ)

1.400 este podul
9 podinĭ intră într'un stînjin
14.000 atâta cherestea trebuesce pentru acest pod.

Podul Tîrguluĭ-de-afară

837 este podul
9 podinĭ intră într'un stînjen.
8.543 { 7.533 / 1.000 urşĭ trebuesc
8.533 atâta cherestea trebuesce la aceste podurĭ.
22.533

(2) Veḑĭ anexa XXX.
(3) Veḑĭ anexa XXXI.

www.dacoromanica.ro

semnalând acéstă împrejurare Vorn. Iordache Slătinénu Nazîrul Caseĭ podurilor, îĭ ordonă, «ca din podinele cele noĭ, carĭ sunt próste şi nu intră la pod, să-ĭ facă parmaclîcurĭ şi pe de o parte şi pe de alta a aceluĭ pod, numaĭ pe la acele locurĭ unde nu vor fi case pe lângă pod, ci vor fi maidanurĭ deschise, ca să nu se primejduéscă butcile şi caretele ce trec.

Pentru scurgerea apeĭ eraŭ făcute un numĕr considerabil de puţurĭ.

In acelaşĭ pitac Caragea ordonă şi oprirea de aruncărĭ de gunóie pe pod, saŭ depozite de lemne, cherestele.

Acelaşĭ pitac arată şi grósnica stare în care, la 6 Iunie 1814, erà podul Tîrguluĭ-de-afară. Insuşĭ Vodă l'a vĕḑut, trecênd pe la acel pod fórte stricat la câte-va locurĭ, încă şi boĭ de aĭ locuitorilor căḑuţĭ printre podine şi piciórele lor frânte. (1)

Dintre boeriĭ carĭ aŭ lucrat la prefacerea paveleĭ poduluĭ Mogoşóeĭ, saŭ cel puţin carĭ aŭ pregătit lucrările necesare, putem cità pentru anul 1815 pe Iordache Slătinénu. Acesta este numit, când Vornic al Obştirilor, când Efor al podurilor politieĭ. Titlul acesta de altmintrelea este indiferent.

Acest boer găsi un mijloc minunat de a câştigà cevà banĭ cu maĭ uşurinţă. Când Caragea aprobă precum maĭ sus arĕtăm, că neguţătoriĭ din Bucurescĭ să fie obligaţĭ a cumpĕrà cele 5,000 de podine plătind caseĭ podurilor un beneficiŭ de 4 talerĭ de fie-care podină, Slătinénu oferì un leŭ maĭ mult de podină, în aparenţă pentru a scutì pe neguţitorĭ de asemenea havalea, dar în realitate pentru de a vinde maĭ apoĭ aceloraşĭ neguţitorĭ podinile cu preţ mult maĭ mare. Neguţitoriĭ n'avură în cotro când Vornicia obştirilor adică tot Slătinénu îĭ obligà să repare pe contul lor, stradele din oraş. De unde podine de nu de la boierul Slătinénu.

In anexele ce se raportă la edilitate, lectorele póte urmărì diverse reparărĭ de strade, precum podul Calicilor, podul de la Hanul Zlătarĭ la Curtea domnéscă cea arsă, podul din colţul ziduluĭ hanuluĭ Golescu până la Crucea de peatră din zidul caselor Brâncovénu, adecă în josul dealuluĭ Mitropolieĭ, podul Şerban Vodă, astuparea de băltîcurĭ, (2)

(1) Veḑĭ anexa sub XXXII după Cod. LXXIV fila 125 v.

(2) *Pitac către dumné-luĭ Vel Vornic al politieĭ pentru ca să îndatorésca pe mahalagiĭ aceleĭ părţĭ, ca să se astupe o grópă de la capătul poduluĭ Mogoşóeĭ,*

Poruncim Domnia Mea, dumné-tale Vel Vornice al politieĭ, ca îndată ce veĭ primì acest domnescul Nostru pitac, făr' de altă zăbavă să o-

www.dacoromanica.ro

scurgerea apelor care se îngrămădesc de la Herĕstrŭ la cişméua luĭ Mavrogheni, de caşunéză marĭ noróie etc. (1)

Incă în August 1813 Domnitorul ordonasă luĭ Moscu, să însărcineze pe Nicolae Trăsnea, să inspecteze tóte stradele din mahalale a căror podurĭ eraŭ întreţinute de proprietariĭ din acele strade şi să se oblige aceia de a le reparà pe contul lor. (2)

---

rînduiţĭ a se astupà de către mahalagiiĭ părţiĭ loculuĭ o grópă care s'aŭ făcut la capul poduluĭ Mogoşóeĭ, tocmaĭ acolo unde se sfîrşesce podul şi se începe câmpul; zăbavă însă să nu se facà câtuşĭ de puţin. Tolco pisah gpd.—1813 Iulie 8.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 66.)

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.* Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice al Obştirilor, fiind-că în capul poduluĭ Mogoşóeĭ este loc jos, unde se strînge apă după muchia despre Herĕstrăŭ şi se face un noroiŭ fórte mare, care zăticnesce şi dă cheder trecĕtorilor, poruncim dumitale, ca luând împreună atât pe inginerul, cât şi pe suiulgiĭ, să mergeţĭ la faţa loculuĭ, spre a face chibzuire, prin ce parte de loc s'ar putea scurge maĭ cu înlesnire? cu ce mijloc şi câtă cheltuială trebuesce? şi să arĕţĭ Domnieĭ Mele prin anafora, ca să dăm apoĭ cuviinciósa poruncă. Tolco pisah gpd.—1815 Martie 22.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Cod LXXIV, fila 189 v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahscoie.— Dumné-ta Vel agă, fiind-că podurile de prin têrg (care sunt datorĭ ca să le facă ceĭ ce aŭ prăvăliĭ şi case alăturea cu ele) aŭ ajuns în próstă stare sfărîmându-se cu totul, în cât aŭ ajuns a rĕmânea neămblate, de aceea poruncim Domnia Mea, să îndatorezĭ cu străşnicie pe toţĭ aceia, ca făr de altă zăbavă să facă tóte acele podurĭ de prin têrg şi până în ḑece ḑile să aducĭ Domnieĭ Mele respuns, că aŭ şi început a le face, făr' de a le primi nicĭ un cuvînt de pricinuire. Tolco pisah gpd.—1813 Decembre 13.

(Cod. LXXIV, fila 93.)

(2) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*—

Dumné-ta Biv vel vist. Ióne Moscule epistatule al Epitropieĭ Obştirilor, fiind-că cele maĭ multe podurĭ de prin uliţele têrguluĭ şi a mahalalelor (bez podurile marĭ) sunt fórte stricate şi fiind-că de acum înainte când se apropie iarna urméză a începe şi ploĭ, când nu va fi

www.dacoromanica.ro

In anexele XXXIV—LIII se póte vedea şi acte arĕtând abuzurĭ săvîrşite de impiegaţiĭ carĭ priméŭ podinele de la podinarĭ. Se vede că uniĭ din aceştĭ impiegaţĭ nu prea eraŭ de bună credinţă în păstrarea acestuĭ material, ba chiar aŭ vîndut din el.

Sunt în acestea anexe şi câte-va acte cu referinţă la tăĭerea podinelor şi transportul lor, cum şi la reclamaţiunea unora din ţĕranĭ, carĭ aŭ tăiat şi transportat podine în contul neguţatorilor din strada Scorţarilor etc. că n'aŭ fost îndestulaţĭ cu plata cuvenită. (1).

Curăţirea stradelor.

In privinţa *curăţireĭ* stradelor nu aflăm sub Caragea mĕsurĭ speciale noue. In timpul când se lucrà podul Mogoşóeĭ din noŭ, după sistemul Iaşilor, Caragea dete următorul pitac:

Pitac către vornicul de politie.

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe. Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel dvornice al politieĭ, până a se face orînduială de podariĭ ceĭ trebuincioşĭ pentru curăţitul şi măturatul poduluĭ Mogoşóeĭ, poruncim dumné-tale, să orînduescĭ câţi-vaşĭ dintre ómeniĭ politieĭ, pe tótă ḑiua, ca să cureţe şi să mature surcelile ce se fac din lucrarea poduluĭ, precum şi surcelile ce vor fi pe podul ce s'aŭ săvîrşit, căcĭ stând acele surcele saŭ alte gunóie asupra poduluĭ şi ploând, ţin revenélă şi umezélă şi se putrezesce podul. Tolco pisah gpd.—1814 Iunie 7.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 125.)

Dejà în 6 Iunie 1814 Caragea ordonasă cele următóre:

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie. Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel agă, primind acest domnesc al nostru pitac, poruncim dumné-tale, să publica-

podurile drese va pătimì norodul de obşte; de aceea să orînduescĭ dumné-ta pe vistierul Nicolae Trăsnea să se încungiure prin tóte uliţele şi unde va găsì podurile stricate, să îndatoreze negreşit pe împrejuraşiĭ şi mahalagiĭ, ca făr' de zăbavă să drégă şi să-şĭ meremetiséscă podul, iar când vre-o uniĭ nu se vor supune să mérgă, să arĕte la dumné-luĭ Vel agă, ca să orînduiască un zapciŭ cu slujitorĭ a silì pe uniĭ ca aceia şi făr' de voie a-şĭ drege podul. Tolco pisah gpd.—1813 August 5.

(Cod. LXXIV, fila 89.)

(1) Veḑi anexele LIV.

www.dacoromanica.ro

risescĭ către toţĭ locuitorĭ prăvăliaşĭ i ceĭ-l-alţĭ, ce aŭ case pe lângă linia poduluĭ Mogoşóeĭ, din semptul Agieĭ, ca nimenea alte murdalîcurĭ să nu îndrăsnéscă a maĭ aruncà pe pod, lăturĭ, orĭ gunóie, saŭ asupra poduluĭ să ţie cherestele, orĭ lemne pentru trebuinţa caseĭ sale, ci să-şĭ facă înlăuntru în curtea sa, iar orĭ-care se va dovedì şi se va găsì urmând împotrivă, pe unul ca acela să-l cerţĭ cu bătaĭe chiar acolo în faţa loculuĭ; pentru care acéstă curăţenie a poduluĭ, s'aŭ poruncit şi polcovniculuĭ de pod, ca să aibă îngrijire şi când va vedea pe cinevaşĭ urmând în potrivă să vie să-l arĕte la Agie. Tolco pisah gpd. — 1814 Iunie 6.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt (1)

Tot în acéstă ḑi Domnitorul, apropozit de podul Tîrguluĭ-de-afară, ordonă Naziruluĭ podurilor, ca prin polcovnicul de podurĭ să dea de scire locuitorilor prăvăliaşĭ şi celor ce aŭ case pe lângă pod, ca nimenĭ de acum înainte să nu îndrăsnéscă a maĭ aruncà pe pod lăturĭ, saŭ gunóe, saŭ alte murdalâcurĭ, orĭ cherestele, saŭ lemne să ţie pe pod.... căcĭ orĭ-care se va dovedì urmând în potrivă s'aŭ poruncit luĭ Vel Spătar şi luĭ Vel aga, ca să'l pedepséscă pe acela chiar acolo în faţa loculuĭ. (2)

Se iaŭ cevà mĕsurĭ de curăţire în oraş şi din ocasiunea tristă a ciumeĭ. Acelea cu următorul pitac:

1813 Iulie 18. Pitac la Vel agă, cum că pentru năprasnica bólă a ciumeĭ Măria Sa aŭ pus şi pune tot felul de silinţe pentru desrădăcinarea şi curăţenia eĭ, poruncim, ca dumné-luĭ Vel aga mergênd prin têrg, să pue a se cetì pitacul acesta întru auḑul tuturor ca fieş-care neguţător, saŭ neguţătoraşĭ, să'şĭ facă şi din partea lor cuviinciósa curăţenie şi pazà, metahirisindu-şĭ neguţătoria lor făr' de nicĭ o sfială, iar feréscă Dumneḑeŭ maĭ înteţindu-se bóla, vom face deosebit schepsis. (3)

Un ciudat mijloc de a se ţine curată strada Mogoşóeĭ fu oprirea carelor încărcate de a circulà pe el tótă veara. Acela fu pitacul din 6 Iunie 1814.

(1) Cod. LXXIV, fila 126.
(2) Veḑĭ anexa XXXII.
(3) Cod. LXXVI, fila 50. Maĭ dăm în anexele capitoluluĭ şi alte pitace de acest fel, din 1814 (veḑĭ anexele relative).

www.dacoromanica.ro

Prin acelaşĭ pitac să prohibă sub pedépsă de bătaĭe (dar nu se spune că şi pentru boerime) aruncarea pe podul Mogoşóeĭ de gunóie seaŭ alte murdalîcurĭ, orĭ cherestele, seaŭ lemne să ţie pe pod, orĭ var. Eaca şi acest ordin:

Pitac către dumné-luĭ Vel spătarul ca să dea poruncă la ómeniĭ domnieĭ-sale de a nu lăsà să intre pe podul Mogoşóeĭ cară cu lemne, cherestele şi nicĭ altele nimic, ci prin cele-l-alte poduri şi mahalale.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel spătare, fiind că acum uliţele din mahalalele ce cad în prejurul poduluĭ Mogoşóeĭ sunt drese, poruncim dumné-tale, ca căpitanuluĭ străjeĭ ot capuluĭ poduluĭ Mogoşóeĭ, să i se dea straşnică poruncă, ca de acum înainte până la viitórea tómnă când începe ploile şi noróele, să nu maĭ lase a intrà pe pod cară cu lemne, cherestele, fînurĭ, buţĭ, şi cu orĭ-ce alte poverĭ, ci să le abată a intrà prin uliţele acelor mahalale şi osebit de acésta să publicarisescĭ către toţĭ locuitoriĭ prăvăliaşĭ i ceĭ-l-alţi, ce aŭ case pe lângă linia poduluĭ Mogoşóeĭ, din semptul Spătărieĭ, ca nimenea de acum înainte să nu îndrăznéscă a maĭ aruncà pe pod lăturĭ, orĭ gunóe, saŭ alte murdalîcurĭ, orĭ cherestele, saŭ lemne să ţie pe pod, orĭ var să facă asupra poduluĭ pentru trebuinţa caseĭ sale, ci sà şi-l facă înlăuntru în curtea sa, iar orĭ carĭ se va dovedì şi se va găsì urmând împotrivă pe unul ca acela să-l certe cu bătaĭe chiar acolo în faţa loculuĭ pentru care acéstă curăţenia a poduluĭ s'aŭ poruncit şi polcovniculuĭ de pod, ca să aibă îngrijire şi când va vedea pe cinevaşĭ urmând impotrivă să vie să-l arĕte la Spătărie. Tolco pisah gpd. 1814 Iunie 6.

(Cod. LXXIV, fila 26 v.)

In 1814 Caragea revine pentru un moment, la sistemul de curăţire a poduluĭ Mogoşóeĭ, dejà încercată, maĭ ales sub Muscalĭ: curăţirea prin cară făcute special pentru acest scop. Deosebirea este, că aceste care aŭ a fi a unor scutelnicĭ, făcuţĭ cu pecetluiturĭ domnescĭ anume pentru curăţirea ḑiseĭ strade. Divanul propune luĭ Vodă, în 6 Iunie 1814, facerea acestor 16 scutelnicĭ cu cară cu boĭ, avênd târnurĭ şi lopeţĭ. Aceştia vor fi *legaţĭ*, adecă alipiţĭ la casa podurilor şi vor intrà la trébă câte 8 pe sĕptĕmână, spre a măturà şi curăţì podul şi gunoiul ce va eşì să-l încarce în carĕ şi să-l scóţă afară din politia Bucurescilor.

Divanul promite că după ce se vor reînoì podurile şi pe alte strade *rĕmâne să chibzuim şi pentru acelea.*

Cu acéstă ocasiune Divanul cere reînoirea oprireĭ aruncareĭ de gu-

www.dacoromanica.ro

nóie pe podul Mogoşóeĭ, a tăiereĭ de lemne şi a depunereĭ de materiale de zidărie.

In fine Divanul revine şi asupra mijloculuĭ de a se lumină podul noŭ al Mogoşóeĭ prin felinare aşeḑate din 7 în 7 case, pe stîlpĭ înalţĭ de $1^1/_2$ stînjenĭ (1).

(1) Iacă aceste acte:

Iω Ioan Georghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.

Primită fiindu-Ne anaforaoa acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea şi poruncim, atât dumnétale Vel vistiere, de a se face aceĭ 16 scutelnicĭ curăţitorĭ aĭ poduluĭ cu urmarea de maĭ jos arĕtată, cât şi dumné-tale Vel logofete de Ţéra-de-sus, ca pentru tóte cele-l-alte să se facă domnescile nóstre pitace întocmaĭ poruncitóre către dumné-luĭ Vel spătarul i către dumné-luĭ Vel agă şi către epistatul podurilor, pentru facerea stîlpilor, care să se facă din podinĭ vechĭ, iar nu din cele nouĭ.—1814 Iulie 12.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, pag. 58.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu prea plecată anaforà arĕtăm Mărieĭ Tale, că pentru podul Mogoşóeĭ, ce s'aŭ făcut din noŭ, trebuinţă este a pururea să fie curat şi măturat şi la acésta ni se pare că ar trebuì acest pod să aibă 19 carĕ cu boĭ şi cu târnurĭ i lopeţĭ, însă opt carĕ să intre de rînd la o septĕmênă şi alte 8 carĕ în altă sĕptĕmână, şi fiind buna rîvnă a Inălţimeĭ Tale ce este asupra lucrurilor celor de folos, ne rugăm Mărieĭ Tale, ca să te milostivescĭ şi prin luminată poruncă, de aci din politia Bucurescilor să se orînduiască a se face aceştĭ 16 scutelnicĭ cu pecetluiturĭ, carĭ să aibă carĕ cu boĭ, tîrnurĭ şi lopeţĭ şi să fie legaţĭ la casa podurilor a intrà pe tótă sĕptĕmâna câte opt cară a măturà şi a curăţì podul şi gunoiul ce va eşì să-l încarce în carĕ şi să-l scótă afară din politia Bucurescilor şi aceştĭ scutelnicĭ să fie apĕraţĭ de orĭ-ce angarale i podveḑĭ şi alte cererĭ ce va eşì, spre a nu se întâmplà vre-o pricinuire la curăţenia poduluĭ, apoĭ rĕmâne iarăşĭ când se va săvîrşì facerea celor-l-alte podurĭ, să chibzuim şi pentru acelea şi atuncĭ prin anaforà vom arĕtà Inălţimiĭ Tale; asemenea maĭ arĕtăm, că prăvăliaşiĭ ceĭ ce locuesc pe podul Mogoşóeĭ şi pe de o parte şi pe de alta, după rĕul năravul lor, obicĭnuesc înaintea prăvăliilor de aruncă lăturĭ şi gunoiurĭ, cum şi când aŭ trebuinţă de lemne de foc le descarcă pe pod şi acolo le taĭe, aşijderea şi când fac meremet prăvăliilor saŭ la case, aduc de descarcă nisip, var, cărămidă pe pod şi după pod îşĭ fac gătirea materieĭ şi se apucă de lucrărĭ, care tóte acestea nu puţină

www.dacoromanica.ro

Evreiĭ sunt acuzaţĭ adese că nu sunt ómenĭ iubitorĭ de curăţenie. Aducem aci, ca note, nisce acte din care se vede cum o mănăstire din Bucurescĭ cere ca un creştin care are casa pe locul Mănăstireĭ şi lângă ea să nu le pótă vinde la Evreĭ, căcĭ eĭ îşĭ aruncă murdalîcul lor în curtea bisericeĭ. (1)

---

putrediciune se pricinuesce poduluĭ; de aceea, prin luminatele pitace să se dea poruncă către dumné-luĭ Vel spătarul şi către dumné-luĭ Vel agă, ca întâiŭ prin pristav să se facă sciută şi cunoscută la toţĭ ceĭ ce locuesc pe acel pod, a se părăsì de aceste rele năravurĭ, cu a se maĭ cuteză a urma din unele ce maĭ sus arĕtăm, şi în urmă pe orĭ-care va găsì cu nesupunere şi cu urmare înpotrivă, pe uniĭ ca aceia acolo în faţa loculuĭ să-ĭ şi pedepséscă, a fi pildă şi altora. 1814 Iulie 6.

Semnaţĭ Nectarie Mitropolit, Radu Golescu Vel Ban, Isac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic,... Vel Logofĕt,... Vel Logofĕt,... Vel Logofĕt.

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe*

Cu tóte că pârâtul Teodosie ne-aŭ dat apelaţie rugându-se a nu fi poprit de a-şĭ vinde casele la verĭ-ce muşteriŭ va găsì preţ maĭ bun, dar fiind că dosul acestor case caută în curtea mănăstireĭ şi este necuvios lucru a se *vĕrsà murdalâcurĭ de către ovreĭ* şi a se scurge în curtea bisericeĭ, osebit de acésta, fiind-că şi ceĭ maĭ dintâiŭ stăpânĭ aĭ caseĭ ce aŭ fost pe acest loc aŭ fost popriţĭ prin domnésca hotărîre a Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Vodă Moruz, ce o vĕdum şi Domnia Mea, de a nu o închirià la ovreĭ precum şi însuşĭ acest Teodosie prin zapisul sĕŭ ce aŭ dat la mănăstire, care s'aŭ vĕdut iarăşĭ de către noĭ, asemenea este poprit a nu le închiria la ovreĭ, cu cât maĭ vîrtos a le vinde la eĭ; de aceea cererea luĭ fiind înpotriva domnesceĭ hotărîrĭ şi chiar a zapisuluĭ sĕŭ, hotărîm, ca nu numaĭ aşĭ vinde casele la ovreĭ volnic să nu fie, ci nicĭ măcar să le închirieze la eĭ, şi de va fi avênd acum chiriaşĭ ovreĭ într'însele, poruncim dumné-tale Vel Agă, să-l îndatorezĭ de a-ĭ scóte din casă, întorcêndu-le analogon chirieĭ ce va fi apucat de aŭ luat de la eĭ maĭ mult de acum până la împlinirea soroculuĭ. 1815 Februarie 2.

Cod. LXXVIII, pag. 331.

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi s'aŭ dat la jalba cuviosuluĭ Calinic, egumen sfinteĭ mănăstireĭ Răzvanul prin care dice, că Teodosie neguţătorul avênd prăvălie i case deasupra pe pămîntul mănăstireĭ, cu faţa la pod, iar cu dosul în curtea mănăstireĭ şi pentru

www.dacoromanica.ro

Nu se maĭ ridică gunóele prin carĕ anume tocmite spre acest scop în timpul regimuluĭ rusesc. In 1816 Octobre 4, Domnitorul recunoscênd, cu pitacul seŭ către Aga şi către Spatar, cere, sa se cureţe gunóele şi noroiul dupa stradele Mogoşóeĭ şi a Tîrgului-de-afară, căcı în timp de ploĭ, din cauza noroiuluĭ putrezesc podinile şi în timpul

---

că sunt aprópe de sf. biserică aŭ fost opriţĭ, atât el cât şi alţii şi prin hotărîrĭ domnescĭ şi prin zapisele lor, ca să nu pue chiriaşı ovreĭ nicı plimbărĭ să nu pue acolo unde aduce supĕrare, nicı gunoiu să nu arunce şi acum numitul Teodosie după ce aŭ pus chiriaşı ovreĭ âmblă să vînḑă şi *casele statornice la ovreĭ*, cerînd a se pazì hotarîrea domnéscă i zapisul ce are de la numitul Teodosie; faţa fiind şi numitul Teodosie arată egumenul maĭ întâiŭ anaforaua veliţilor dvornicĭ cu létul 1799 August 16, întărit de Măria Sa Alexandru Vodă Moruz când s'a judecat mănastirea cu un Călin Vornicelu cel ce avea casa într'acea vreme în locul aceĭ case unde are Teodosie şi între altele ce avea prigonire pentru împrejmuire, se coprinde şi pentru chiriaşĭ că nu este cu cuviinţă a se afla acolea aprópe de sf biserică ovreı în sălăşluire şi se hotărasce, ca Călin Vornicelul să scóţă pe chiriaşiĭ ovrei ce-ı avea puşĭ în casa luĭ şi să nu o maı dea la alţı ovreı altă dată ci să pue alţĭ chiriaşĭ; vĕḑuĭ la mâna jăluitorului şi un zapis cu let 1809 Aprilie 22 iscălit de un Bănică oprind a închirià acéstă pravălie la ovreĭ, nicĭ odinióră şi plimbătórea sa şi o pue în colţul celalalt, iar nu despre mănăstire, cum şi nicĭ murdalîc să nu facă, nicĭ gunoiu să nu arunce în dosul căruia zapis la let 1811 Iulie 19, luând Teodosie acea casă, face şi Teodosie asemenea legătură cu mănăstirea precum au fost legat şi Bănică, ca să le păzéscă şi el întocmaı şi ḑise egumenul că Teodosie nu păzesce nicı hotărîrea domnéscă, nicĭ legătura zapisuluĭ sĕŭ, pentru că aŭ pus chiriaşĭ ovreĭ; s'aŭ întrebat Teodosie: ce rĕspunde la acésta? şi ḑise, că are chiriaşĭ ovreĭ şi îĭ va scóte aşiḑerea şi pentru vînḑare, că casa şi prăvăliile îĭ sunt de vînḑare şi că găsind ovreĭ aĭ da preţ bun, s'aŭ dus la egumen de au cerut voıe, şi deacă egumenul n'a vrut sa-ĭ dea acéstă sloboḑenie şi el s'au tras de a le vinde la ovreı, şi caută muşteriŭ ca să le vînḑă la creştin, căcı luĭ îĭ sunt de vînḑare. Decĭ în prăvăliile şi casele ce sunt cu dosurile lor în curtea mŏnăstireĭ, aprópe de sf. biserică, atât acésta a lui Teodosie, cât şi altele asemenea ce sunt pe pămîntul sfinteĭ mŏnăstirı cu cuviinţă este a fi lăcuitoriĭ dintr'însele creştinı şi urméză, ca nicı ovreı, nicĭ armenĭ, nicı să cumpere statornic, nicĭ să ţie în chirie, ca să nu aibă după vremĭ sf biserică supĕrare, pentru care găsesc cu cale, să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale, către dumné-lui Vel agă, ca atât pe Teodosie să-l îndatoreze a scóte pe ovreiı chiriaşĭ, cât şi alţı ovreĭ ce vor maĭ fi chiriaşĭ acolo asemenea să urmeze, dând tot-d'a-una nizam, cu a nu se pune chiriaşĭ ovreĭ, nicĭ armenĭ, nicĭ a cumpĕrà statornic decât numaĭ creştinĭ, iar hotărîrea . . . 1814 Septembre 25.

Gheorghe Filipescu Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

vereĭ *pricinuesc putóre.* Caragea obligă de astă-dată şi pe boeriĭ proprietarĭ de case pe aceste strade să pue pe chelariĭ lor să cureţe noroiul în fie-care Sâmbătă şi să-l ducă afară din oraş, orĭ cu carĕle ce vin cu unele-altele de la moşiĭ, seaŭ cu căruţele ce vor avea prin curţile d-lor. Iar ceĭ-l-alţĭ mărginaşi aĭ podurilor, ceĭ ce aŭ case şi prăvăliĭ pe amîndouĕ părţile, curăţind şi măturând fieş-care podul cât cade în dreptul locului seŭ, înşişĭ vor fi datorĭ a ridică acel gunoiŭ şi să-l ducă iarăşĭ afară din politie a-l descărcà. Domnitorul opresce tot odată, de a se maĭ luà de beilic, pentru scóterea din oraş a gunóelor, de carĕ ale ţeranilor carĭ vin cu lucrurĭ de vînţare în oraş. (1)

Luminatul stradelor nu face progres. La 6 Iulie 1814 se dă primul pitac relativ la iluminatul Bucurescilor:

... deosebit de acésta maĭ arĕtăm Măriei Tale, că pentru podóba acestuĭ pod Mogoşóeĭ, ni se pare că bine ar fi, ca din Capul poduluĭ şi până la Curtea veche şi pe de o margine şi pe de alta, la fieş-care 7 case sa se facă câte un stîlp lung de un stînjin şi jumĕtate şi în capul stîlpuluĭ să aibă câte un felinar şi pe tótă séra să se pue şi câte o lumînare, care şi pentru acésta iarăşi să se poruncéscă dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ şi dumné-luĭ Vel Agă, a îngriji şi a pune în lucrare după hotărîrea ce se va dà de către Inălţimea Ta, iar stîlpiĭ să se poruncéscă Epistatuluĭ Caseĭ podurilor să-ĭ facă din podinĭ, cu podarĭ şi să-ĭ aşeze şi cum va fi bună hotărîrea Mărieĭ Tale.—1814 Iulie 6.
Al Ungro-Vlahieĭ Nectarie. Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Dvornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Dumitrache Racoviţă Vel Vornic, Vel Vornic,... Vel Logofĕt,... Vel Logofĕt,... Vel Logofĕt.

In 25 Iulie 1814 Caragea ordonă luĭ Aga şi Spătaruluĭ, cu referinţă la curăţenia stradelor şi în acelaşĭ pitac adaogă, că «am poruncit Domnia Mea epistaţilor podurilor marĭ aĭ politieĭ aceştia, *ca să pună la 7 case de la capul poduluĭ Mogoşóeĭ şi pànă la Curtea Veche, câte un stîlp lung, în care să fie felinariŭ şi acele 7 case să îngrijéscă pentru acel felinariŭ, ca pe tótă séra să pună câte* o *lumînare.* Poruncim Domnia Mea şi pentru acésta să îngrijéscă, a se pune în lucrare şi a se păzì felinarete cu lumînărĭ séra. (2)

(1) Veţĭ actul sub No. LV.

(2) *Iŏ Ioan Gheorghe Carage Voevod i Gospodar, zemle vlahiscoe.*—

Fiindcă pentru podóba poduluĭ Mogoşóeĭ trebuinţă este ca din Capul poduluĭ şi până la Curtea Veche, pe de o parte şi pe de alta, la fieş-care şépte case să *se facă câte un stîlp lung de un stînjen şi jumĕ-*

www.dacoromanica.ro

Cu anevoie se supuneaŭ prăvăliaşiĭ să pună regulat, când le venià

tate şi în capul stîlpuluĭ să aibă câte un felinar şi pe tótă séra să puie şi câte o lumînare, ci cât pentru felinar i lumînărĭ s'aŭ dat poruncile Domnieĭ Mele către dumné-luĭ Vel Spătar i dumné-luĭ Vel Agă a îngrijì, iar pentru stîlpĭ poruncim Domnia Mea epistaţilor aĭ Caseĭ podurilor marĭ din politia Bucurescilor, să puneţĭ podarĭ de a se face din podinile vechĭ aceĭ stîlpĭ, iar nu din cele nouĕ. Tolco pisah gp.—1814 Iulie 25.

(Cod. LXXIV, fila 134 v.)

Pitac la dumné-luĭ Vel Spătar, ca să dea nizam a nu maĭ arunca prăvăliaşiĭ după podul Mogoşóeĭ lăturĭ pe pod şi altele, să puie şi la fieş-care şépte case un felinar.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahscoie.

Cinstite dumné-ta Vel Spătare, fiind-că prăvăliaşiĭ ceĭ ce locuesc pe podul Mogoşóeĭ şi pe o parte şi pre alta, după rĕŭ năravul lor obicinuesc înaintea prăvăliilor de aruncă lăturĭ şi gunoiurĭ cum şi când aŭ trebuinţă de lemne de foc le descarcă pe pod şi le taie, aşijderea şi când fac meremet prăvăliilor seaŭ la case, adecă de descarcă nisip, var, cărămidă, pe pod, şi după pod îşĭ fac gătirea materieĭ şi se apucă de lucru, care tóte acestea nu puţină putreḑiciune se pricinuesce poduluĭ; pentru acésta poruncim Domnia Mea dumné-tale, ca maĭ întâiŭ prin pristav să se facă sciinţă şi cunoscută la toţĭ ceĭ ce locuesc pe acel pod în semptul Spătărieĭ, spre a se părăsì de aceste rele năravurĭ, dând dumné-ta cuviosul nizam, că de va maĭ cutezà a maĭ urmà într'acest fel, se va pedepsì spre pilda altora; deosebit de acésta fiind-că am poruncit Domnia Mea epistaţilor podurilor marĭ aĭ politieĭ aceştia, ca *să puie la 7 case de la Capul poduluĭ Mogoşóeĭ şi până la Curtea veche câte un stîlp lung în care să fie felinar şi aceste 7 case să îngrijéscă pentru acel felinar, ca pe tótă séra să pue câte o lumînare,* poruncim Domnia Mea şi pentru acésta, să îngrijescĭ a se pune în lucrare şi a se păzi felinarele cu lumînărĭ séra. Tolco pisah gpd. 1814 Iulie 25.

(Cod. LXXIV, fila 134 v.)

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel agă.

Pitac către epistatul armăşieĭ, să orînduiască 40 vinovaţĭ să mature podul Mogoşóeĭ pe fieş-care sĕptĕmână de două orĭ Mercurea şi Sâmbăta.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta epistatule al Armăşieĭ, fiind-că pe podul Mogoşóeĭ din necurmarea âmbletelor i din trecerea carelor se face praf şi gunoiŭ, şi pentru ca să fie a pururea măturat şi curăţit, poruncim, să orînduescĭ pe tótă sĕptĕmâna

www.dacoromanica.ro

rîndul, lumînările în felinare. Se hotărî atuncĭ ca în loc de lumînare

de douĕ orĭ, adecă Mercurea şi Sâmbăta, câte 40 vinovaţĭ de la puşcărie, ca să mature praful şi să cureţe gunoiul dupe acest pod, asupra căror vinovaţĭ osebit de armăşeĭ pazniciĭ lcr am poruncit Domnia Mea şi dumné-luĭ Biv Vel Banul epistatul Spătărieĭ şi dumné-luĭ Vel Agă, ca să dea fieş-care câte 4 slujitorĭ, să fie năpristan pe lângă dînşiĭ într'aceste orînduite ḑile, ca să nu se cacirdiséscă vre-o unul dintr'aceĭ vinovaţĭ, tolco pisah gpd. 1817 Iulie 1.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 31 v.)

Pitac către Spătarul, ca să îndatoreze pe mahalagiĭ ot Capul poduluĭ Tîrguluĭ-de-afară, ca să astupe un batac, ce este la Capul poduluĭ.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Biv vel Bane Grigorie Brâncovene, epistatule al Spătărieĭ, fiind că la Capul poduluĭ Tîrguluĭ-de-afară este un batac fórte rĕŭ în cât nu pot trece carĕ împovărate, şi fiind-că acum este vremea de a venĭ în politie mulţime de carĕ cu buţĭ de la Dél şi din pricina aceluĭ batac urméză ca tóte acele carĕ să vie a intrà pe la podul Mogoşóeĭ şi să pricinuiască nu numaĭ îmbulzélă a nu puté âmblà butcĭ seaŭ carĕ cu alt fel de lucrurĭ trebuincióse pe acel pod, ci şi poduluĭ prăpădenie; de aceea dar poruncim dumné-tale, să îndatorezĭ pe toţĭ mahalagiiĭ parţiĭ loculuĭ ot Tîrguluĭ-de-afară, ca cu tufe şi cu moloz, să astupe negreşit fără de zăbavă acel batac de acolo, spre a putea trece carĕle. Tolco pisah gpd. 1817 Noembre 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 50.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Dumné-ta Vel Vornice al politieĭ, fiind că din pricina bătacurilor ce sunt prin mahalale se fac grele şi marĭ noróe de nu pot trece ómeniĭ cu carĕle a răzbì ca să intre în politie, şi de aceea năvălesc toţĭ de intră pe podurile cele marĭ, din care pricină nu puţină prăpădenie se aduce acestor douĕ podurĭ marĭ; de aceea poruncim dumné-tale, ca fără de altă zăbavă să îndatorezĭ pe aceĭ mahalagiĭ ce sunt pe uliţele care rĕspund şi es în podurile cele marĭ, de a astupà în soroc de ḑece ḑile acele batacurĭ, bine şi cu temeiŭ, iar nu precum obicinuesc de aruncă de o cam dată óreşĭ-ce tufă seaŭ gunoiŭ şi apoĭ după ce încep ploĭ şi se calca acele dresurĭ de carĕle trecĕtorilor rĕmân iarăşĭ găurĭ şi batacurĭ, cărora mahalagiĭ să li se facă cunoscută şi acésta, că de nu vor urma a le astupà bine şi cu temeiŭ în sorocul ce

www.dacoromanica.ro

să deà prăvăliașiĭ «*paralele felinarelor* , adecă o sumă fixă de bani,

s'aŭ dis maĭ sus, să scie că vom dà poruncă de li se vor taià curțile și grădinile pentru deschiderea drumurilor. Tolco pisah gpd. — 1816 Octombre 16.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 1 v.)

Pitac către Vornicul de politie de a dà poruncă să cureţe zăpada dupe poduri.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Cinstit și credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice al politieĭ, fiind-că din pricina zăpeḑeĭ ce s'aŭ gramădit pe la unele locurĭ pe uliţele politieĭ Bucurescilor se dă multă zăticnélă celor ce trec cu butcĭ i cară și sănii și încă póte să se întîmple și primejdiĭ de a se resturnà; de aceea poruncim dumné-tale, să se dea de scire tuturor mahalagiilor, ca fieș-care să orînduiască ómenĭ cu lopeţi și să îndrepteze zăpada ce astupă uliţa în dreptul locului cât îĭ va ţinea casa, ca să-și aibă trecĕtoriĭ âmbletul cu înlesnire și făr' de primejdie, tolco pisah gpd.—1816 Noembrie.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXXVII, fila 4.)

Iω Ioan Gheorge Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.—

Ca pentru obștésca trebuinţă a locuitorilor politieĭ ce se socotesce astuparea acestor bătacuri, dăm Domnia Mea voĭe și sloboḑenie acestor mahalagiĭ, ca la verĭ-care din moșiile cele maĭ apropiate de politie vor găsì tufă măruntă, să aibă voĭe a tăià, însă numaĭ cât va fi trebuinciósă, iar nu și de prisos și poruncim dumné-vóstră Ispravnicilor din sud Ilfov, să-ĭ apĕraţĭ de către stăpânĭ, îngrijind însă iară-și dumné-vóstră, ca nu care cumvașĭ cu acéstă pricinuire să se atinga acești mahalagiĭ câtușĭ de puţin, orĭ de tufe poprite într'adins și curăţite, seaŭ de vre-o pădure, căcĭ, înși-vĕ apoĭ veţi fi respunḑĕtorĭ. 1815 Iulie 26.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, pag. 433.)

Prea Inălţate Dómne,

Dumné-luĭ Vel Spătarul prin pitacul dumné-lui alaturând și un pitac al dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ de politie, face arĕtare, că pentru batacurile câte sunt prin mahalalele politiei Bucurescilor, după porunca ce este dată, ca să îndatoreze mahalagiĭ a se astupà, s'ar fi aretat de uniĭ

www.dacoromanica.ro

câte pe 3 lunĭ înainte. Acestă contribuţiune aveà să se păstreze de unul dintre neguţătorii pieţeĭ, ceĭ maĭ cinstiţĭ şi cu mustrare de cuget, ca să deà suma necesară pentru cumpĕrarea lumînărilor.

Darea felinarelor în 1814, fu du 32 parale de casă pe lună. Aga cere în 15 Decembre 1814 luĭ Vodă, ca darea să se iea pe câte 3 luni înainte, de la toţi ceĭ carĭ aŭ case dealungul poduluĭ Mogoşóeĭ, iar nu numaĭ de la prăvăliaşul din cele 7 case, al căruia este rîndul de a pune lumînare. Aga cere generalisarea dăreĭ, fiind-că acele 32 parale nu are ca să plătéscă numaĭ lumînarea, ci şi «meremetul» stîlpilor şi al felinarelor. (1)

---

din eĭ că nu s'ar fi îngăduind de către stăpînii moşiilor ca să taĭe tufe pentru acéstă trébă, şi dumné-luĭ Vel Spătarul ḑice, ca să se dea poruncă la dumné-lor ispravniciĭ de Ilfov ca să fie sloboḑĭ mahalagiĭ a tăià tufă unde vor găsì maĭ cu apropiere de Bucurescĭ, care voĭe prin răvaşele ce se va dà la mâna mahalagiilor să fie sciută şi dvornicieĭ politieĭ; ci eŭ, după datorie, nu lipsiiŭ a arĕtà Mărieĭ Tale şi rĕmâne a se da hotărîre de către Măria Ta. 1815 Iulie 24.

Vel Vistier.

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.* Dumné-ta Vel Agă chibzuirea ce ne arĕţĭ printr'acéstă anafora primită fiind Domnieĭ Mele, poruncim dumné-tale, să o şi puĭ în lucrare, îndatorând adecă prin zapciŭ agiesc pre toţĭ aceia ce erà datorĭ a da paralele felinarelor, ca să le rĕspunză odată pentru treĭ lunĭ şi să dea în păstrare la unul din neguţătoriĭ pieţiĭ ceĭ maĭ cinstiţĭ şi cu mustrare de cuget, ca să le dea cu bună orânduială în trebuinţa pentru care se adună, iar pentru felinarele ce sunt în semptul Spătărieĭ, poruncim dumné-tale Vel Logofete de Ţéra-de-Sus, să se facă pitac din partea Domnieĭ Mele către dumné-luĭ Vel Spătarul, ca Spătăria să aibă îngrijirea lor cu asemenea urmare precum maĭ sus se arată. — 1814 Decembre 24.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt,

(Cod. LXXVIII, pag. 172.)

Prea Inălţate Dómne,

Sciut fie Mărieĭ Tale, că orânduiala felinarelor ce sunt aşezate prin uliţele poliţieĭ din semptul Agieĭ spre podóbă, clădirea şi începutul aŭ fost cu o bună orânduială, dar din nesupunerea unora din prăvăliaşĭ şi boerĭ şi sudiţĭ, aŭ ajuns să se dea Agieĭ nu numaĭ zăticnire, ci şi pagubă, căcĭ ceĭ maĭ mulţĭ cu totul nu plătesc, precum şi ceĭ care daŭ treapăd după întocmirea ce este de prăvălie po parale 32 pentru lumînarea şi meremetul felinarelor, şi aşà cu totul perde Agia un zapciŭ

www.dacoromanica.ro

Tărăbile. Ceĭ maĭ în vêrstă îşĭ aduc aminte de aspectul Bucurescilor şi al Iaşilor, când aprópe fie ce magasin — afară doară de aşà ḑisele bolţĭ,—încălcaŭ asupra stradeĭ prin *tărăbĭ* marĭ, pe care se înşirà într'o rînduială de bazar, felurite mărfurĭ, pe când, sus, de grinḑĭ,

---

neputênd căutà altă trébă, fiind-că pe fieş-care lună dintru început şi până în sfîrşit âmblă şi iarăşĭ nu póte sevărşì tótă adunarea; ci spre înlesnirea aceştiĭ orânduelĭ, ce este de podóba obştieĭ şi de a se puteà păzì fără pagubă şi óreşĭ-ce odihnă la necontenite alergărĭ a zapciuluĭ, de se va găsì cu cale de către Măria Ta să se dea luminată poruncă a plătì toţĭ de obşte câţĭ sunt cu casele pe linia uliţelor ce sunt aşezate felinarele şi pe treĭ lunĭ odată, iar nu pe fieş-care lună, carĭ banĭ adunându-se să se pue sub păstrare de neguţător, ca să fie pentru plata lumînărilor şi meremetul felinarelor, iar felinarele ce sunt pe podul Mogoşóeĭ, fiind în semptul Spătăriei, peste mână este îngrijirea Agieĭ şi de se va bine socotì, să se rădice acéstă sarcină, saŭ cum se va găsì cu cale de către Măria Ta. — 1814 Decembre 14.

Vel Agă.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie. Dumné-tale Vel Agă, după aretarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora primită fiind Domnieĭ Mele, poruncim, să facĭ de scire dumné-luĭ biv Vel Agă Constantin Golescu, ca-să orânduiască pe chiar acel om al domnieĭ-sale ce l-aŭ avut orânduit maĭ dinainte pentru strîngerea acestor banĭ, cu care împreună să orânduescĭ dumné-ta un zapciŭ hagiesc, ca să urmeze a strînge acéstă rĕmăşiţă de banĭ aĭ felinarelor de la ceĭ ce vor fi datorĭ spre a se plătì dreptul celor ce aŭ a luà.—1815 Martie 18.
(Cod. LXXXIV, pag 34.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminata porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă însciinţându-se dumné-luĭ biv Vel Aga Constantin Golescu, aŭ dat rĕspuns, că cu adevĕrat are să iea jăluitorul talerĭ 100, după cum ḑice, rĕmăşiţă din baniĭ felinarelor, ce s'aŭ aşeḑat prin uliţele politieĭ, spre podóbă iar nu de la dumné-luĭ şi că aceştĭ banĭ sunt rĕmăşiţă împreună şi cu alţiĭ maĭ mulţĭ pe la ceĭ ce n'aŭ avut să plătéscă, care adunându-se să póte rĕspunde atuncĭ jăluitoruluĭ cât şi lumînărarilor, ce aŭ să iea maĭ mare sumă, dar de a se strînge acéstă rĕmăşiţă a banilor, iarăşĭ de omul dumné-sale, ce l-aŭ avut orânduit asupra aceştiĭ trebĭ, ca prin ajutorul Agieĭ de acum să se facă cuviinciósă împlinire a se da acelor ce aŭ să ia, spre a nu se maĭ supĕrà auḑul Mărieĭ Tale, saŭ cum se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta. — 1815 Martie 10.

Vel Agă.

www.dacoromanica.ro

atârnau cercurĭ cu luminărĭ de seŭ, căpăţînĭ de zahăr, ramure de cositor, curele, brâne viu colorate. In faţa tărăbiĭ, nu arare orĭ te isbiaĭ de putinĭ cu păcură, împrăştiind un miros înnecătoriŭ şi lângă cane cu pămătuful de cârpă, îşĭ ungeaŭ osia carelor şi cismele ţăraniĭ şi cărăuşiĭ, plătind câte o leţcaie doue turcescĭ. Rĕsboiul contra tărăbilor început în ultimii anĭ aĭ secoluluĭ XVIII lea, continuă şi în secolul al XIX-lea până dincóce de Regulamentul Organic.

Din aniĭ de domnie aĭ luĭ Caragea amintim aci un pitac de la 4 Iunie 1814, ordonând luĭ Vel Aga să oblige pre toţĭ ceĭ ce vor aveà tărăbĭ seaŭ alte asemenea *scosurĭ* înaintea prăvăliilor, orĭ a caselor lor, ca să şi le ridice, iar când de a lor bună voie nu şi le vor ridicà, atuncĭ să urmezĭ dumné-ta a le sfărîmà.» (1)

---

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Pitac către Vel Agă,

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Agă, pentru ca să fie lumina poguluĭ Mogoşóeĭ tot-deauna slobodă spre înlesnirea trecĕtorilor, când se întêmplă de se înghesuesc carele şi butcile, poruncim, ca luând împreună şi pe polcovnicu de pod, să mergĭ prin tótă linia aceluĭ pod şi să îndatorezĭ pe toţĭ ceĭ ce vor aveà tărăbĭ seaŭ alte asemenea scosurĭ înaintea prăvăliilor, orĭ a caselor lor, ca să şi le rădice, iar când de a lor bună voie nu şi le vor rădicà atuncĭ să urmezĭ dumné-ta a le sfărîmà. Tolca pisah gpd.—1814 Iunie 4.
(Cod. LXXIV, fila 125.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.— Dumné-ta Vel Agă, fiind-că acum au început gerurĭ şi póte să se întâmple a îngheţà şi morile ce sunt pe apa Dâmboviţeĭ şi să pătiméscă norodul din politie lipsă de pâne; de aceea poruncim dumné-tale, să îndatoraţĭ pe egumeniĭ mânăstirilor unde aŭ fost morile de caĭ, ca făr de zăbavă să le drégă şi să le aducă în stare de a ămblà, şi de nu vor fi destule acele morĭ, să îndatorezĭ şi pe egumeniĭ celor-l-alte mănăstirĭ, ca să facă şi eĭ fără de zăbavă asemenea morĭ de caĭ, şi către acésta fiind-că prăvăliaşiĭ din târg cu şandramalele i tărăbile şi alte scosurĭ ce aŭ obicĭnuit de fac dinaintea prăvăliilor lor, îngustéză şi astupă lumina uliţelor, poruncim dumné-tale, ca tóte acele scosurĭ (bez scara fieş-căreia prăvăliĭ şi ştreaşina ce urméză linieĭ învălitóreĭ) să orânduescĭ dumné-ta a le rădicà negreşit, dându-le tuturor poruncă, ca de acum înainte nimenĭ din eĭ să nu maĭ îndrăznéscă a maĭ face vre-un acest fel de scos, căcĭ nu numaĭ vor perde acea cheltuială, ci încă

www.dacoromanica.ro

Inchideri şi subpresiuni de strade. Formalităţile după carĭ în domnia luĭ Caragea se închideà o stradă, se pot vedeà în actele ce dăm în anexe. E vorba de o stradă saŭ stradelă de lângă biserica Eneĭ, care se cedéză luĭ Alecu Palada, sub cuvênt că servă numaĭ ca loc de aruncat gunóe, ceea-ce căşunéză infecţiunea aeruluĭ, pe lângă că, fiind dosnică, înlesnesce *întâmplărĭ de hoţie.* (1)

In 1814 Iulie se cere închiderea uneĭ alte ulicióre dintre casele Vorniculuĭ Bălăceanu, despre pescărie şi ale Slugeruluĭ Neculaĭ Chiţescu ca fiind netrebuincióse fiind-că sunt dejà douĕ strade pentru comunicaţiunea între podul Têrguluĭ de afară şi Scaunele vechĭ şi fiind-că acéstă ulicióră servă numaĭ ca loc de deposit pentru gunóe. (2)

In acelaşĭ an 1814, Caragea dă voĭe eclesiarchuluĭ bisericeĭ domnescĭ, să facă prăvăliĭ pe o uliţă părăsită, care începe de lângă pórta puşcărieĭ în sus şi ese în podul Têrguluĭ de afară. Se învoĭesce şi se dispune, ca între prăvăliile noue ce se vor face lângă zidul curţiĭ puşcărieĭ şi între prăvăliile vechĭ, să facă eclesiarchul pod cu cheltuiala bisericeĭ, prin care mijloc se crează un venit bisericeĭ şi se înlătură gunóele, care vatămă săănătatea norodului. (3)

Un proces a urmat în Iunie 1813 pentru o împresurare de stradă, după o reclamaţiune, între Vornicul Radu Slătineanu şi Căminarul Ioan Retoride. E vorba de o stradă închisă, care duceà la şcóla de la sf. Sava. Retoride o închide pentru că nu erà acea stradă în trebuinţa publică, ci pentru trebuinţa copiilor luĭ, pentru ca să pótă merge la şcólă. Se fac cercetărĭ la faţa loculuĭ. (4)

Un caz cu referinţe la o stradă din Pitescĭ aflătóre prin mijlocul têrguluĭ şi pe care însă vor s'o închidă, se póte vedeà în anexa No. LX. Caragea ordonă să rĕmână uliţa neîmpresurată şi neînchisă, în lărgime de treĭ stânjenĭ. (5)

---

se va şi pedepsì, precum şi scările să le facă cât vor fi destoinice spre a împlinì trebuinţa intrăriĭ în prăvălie, iar să nu se întindă cu ele pe lumina uliţeĭ; aşijderea să îndatorezĭ dumné-ta pe toţĭ prăvăliaşii, ca să ţie fieş-care dinaintea prăvălieĭ luĭ câte o cange, câte un topor, şi câte o putină cu apă tot-deauna plină, i câte o scară, ca să fie gata spre întêmplarea şi potolirea vre-unuĭ iangăn, orĭ când se va întêmplà feréscă Dumnedeŭ, iar cel ne următor aceştiĭ poruncĭ să scie, că se va pedepsì. Tolco pisah gpd. — 1812 Decembre 21.

(Cod. LXXIV, fila 97).

(1) Vedĭ anexa LVI.
(2) Vedĭ anexa LVII.
(3) Vedĭ anexa LVIII.
(4) Vedĭ anexa LIX.
(5) Vedĭ anexa LX.

www.dacoromanica.ro

Piață. La 12 Maĭ 1814 Caragea reînnoesce hrisovul luĭ Const. Vodă Ipsilant, din 1804, ca să rĕmână piață locul domnesc de lângă fósta pórtă de sus a curțiĭ vechĭ în răspintea din treĭ podurĭ marĭ vechĭ. (4)

(4) Veḑĭ anexa LXI.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.— Primită fiind Domnieĭ Mele chibzuirea dumné-lor boerilor, ce ni se arată printr'acéstă anafora, poruncim dumné-tale Vel Agă, să daĭ cuviinciosul nizam, spre a se pune în lucrare și a se urmà întocmaĭ.— 1815 Iulie 18.

(Cod. LXXXIV, pag. 400.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălțate Dómne,

Am vĕḑut acéstă anafora ce face către Măria Ta dumné-luĭ Vel Agă acum că din pricina copăerilor, ce vênd zarzavaturĭ și alte lucrurĭ de ale mâncăreĭ, căcĭ pun copăile pe podurĭ, ceĭ maĭ mulțĭ în semptul pușcărieĭ, strâmtorind podul cu copăile, în cât de abià rĕmâne loc de a trece omul cu piciorul, când trec butcĭ și carĕ, se întêmplă multe hatale și gâlcevurĭ, une-orĭ călcând pe vînḑĕtorĭ și pe cumpĕrătorĭ, alte orĭ speriindu-se caiĭ de mult glotiș al norodului îĭ sfărîmă, și pentru ca să nu se maĭ întêmple hatale și feréscă Dumneḑeŭ și omorurĭ, aŭ chibzuit dumné-luĭ a se găsì în semptul loculuĭ vre-o viranea, unde să se strîngă toțĭ aceĭ vînḑĕtorĭ după podurĭ, ca să-șĭ facă alișverișul lor acolo, învoindu-se însă cu stăpâniĭ loculuĭ pentru chirie, fiindcă și pe pod unde vînd acum tot plătesc chirie prăváliașilor dinaintea cărora staŭ cu copăile; pentru care am ḑis dumné-luĭ Vel Agă, ca să cerceteze de a găsì la câte patru podurile cele marĭ câte un acest fel de loc viranea pentru copăerĭ și ne aducă rĕspuns, că la douĕ podurĭ se găsesc acest fel de locurĭ slobode, adecă pe podul luĭ Șerban Vodă, de la Butuc din jos, locul dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ Scarlat Grădișteanu, și pe podul Mogoșóeĭ împotriva caselor dumné-luĭ Cluceruluĭ Deșliu, dincolo de cișmea locul dumné-luĭ Căminaruluĭ Alexandru Comăneanu, și că aŭ primit și dumné-lor numițiĭ boerĭ de a se muta copăeriĭ la aceste locurĭ ale dumné-lor, numaĭ să se învoiască de a le plătì chirie, iar la cele-l-alte douĕ podurĭ nu se găsesc acest fel de locurĭ deschise.

Decĭ chibzuirea ce face la acésta dumné-luĭ Vel Agă, o vĕḑum și noĭ bună după cuvintele ce se arată maĭ sus, pentru căcĭ se strîng ceĭ maĭ mulțĭ copăerĭ în semptul pușcărieĭ, și strâmtorându-se podul cu copăile și cu îmbulḑirea a multuluĭ norod, póte să se întêmple hata la trecerea butcelor și a carĕlor; ci de se va găsì și de către Măria Ta acéstă chibzuire cu cale, se va da luminată poruncă către dumnéluĭ Vel Agă, ca pe toțĭ copăeriĭ ce vênd zarzavaturĭ, póme și legumĭ,

www.dacoromanica.ro

Poduri. Pe Dâmboviţa nu aflăm făcêndu-se poduri noue, ci numaĭ reparaţiunĭ la poduri existente. Aşà s'a reparat podul de la Sf. Ion, de sub Zlătarĭ. Aşà, în Iulie 1816, Domnitorul ordonă repararea poduluĭ de la morile de la Grozăvescĭ. In 1816 Novembre se repară podul de la strada Calicilor 277. (1)

---

să nu-ĭ îngăduiască a se maĭ pune în nicĭ o uliţă pe pod, ci uniĭ să mérgă la locul dumné-luĭ Logofătuluĭ Grădişteanu şi alţiĭ la locul dumné-luĭ Căminaruluĭ Comăneanu, ce este la spatele cişmeleĭ (afară din locul acesteĭ cişmelĭ ce este domnesc), ca acolo la aceste locurĭ al dumné-luĭ Logofătuluĭ Grădişteanu şi al dumné-luĭ Căminaruluĭ Comăneanu să facă vînḑarea, dându-se pentru acéstă straşnică luminată porunca Mărieĭ Tale de a se pune în lucrare şi a se urmà negreşit, fiind-că de multe orĭ s'aŭ făcut de către noĭ acest fel de anaforale şi urmare nu s'aŭ făcut, iar hotărârea rămâne la Măria Ta. 1815 Iulie 16.

Barbu Văcărescu Vel Vornic, Const. Bălăceanu Vel Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Gheorghe Filipescu Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

Prea Inălţate Stăpâne,

Inchinaţĭ comunicăm Inălţimeĭ Sale de Dumneḑeŭ păzită că lângă zidul puşcărieĭ, de la pórtă până la capătul acestuĭ zid, există un drum comun unde se afla altă dată şi un pod al stăpâniriĭ. Pe drumul acesta, după un vechiŭ obiceiŭ se trag în ţépă uniĭ criminalĭ condamnaţĭ, iar altor asemenea condamnaţĭ, aduşĭ de afară se expun capetele la vederea publiculuĭ. Acum vedem că eclesiarhul vecheĭ Curţĭ a Stăpânireĭ a început să facă pe acest drum nisce clădirĭ de prăvăliĭ, carĭ se ridic spre zidul puşcărieĭ, unde nicĭ o dată n'a existat nicĭ o clădire. Şi fiind-că din acéstă nechibzuită şi contrară obiceiuluĭ urmare a eclesiarhuluĭ, se produc tot felul de fapte în puşcărie, iar zidul aceştia, pentrŭ maĭ multe eventualităţĭ, este de tótă necesitatea să rămâe liber precum şi drumul pomenit cum erà din capul loculuĭ, ne facem datoria nóstră plecată să insciinţăm pe Inălţimea Sa de Dumneḑeŭ păzită.—1814 Iunie 3.

Const. Stolnic, Atanase Sărdar, (Nedescifrabil). Tradus din grecesc.

(Cod. LXXX.)

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.* Dumné-ta biv Vel Sărdare Nicolae Trăsneo, epistatule al Caseĭ podurilor, fiind-că parmaclâcurile de lemn ce aŭ fost pe marginele poduluĭ de peste gârlă, ce merge la podul Calicilor, aŭ lipsit de acolo cu totul, din care pricină póte să se întêmple vre-o primijdie trecĕtorilor pe la acel pod, de aceea îţĭ poruncim, ca îndată ce veĭ primì acest domnesc al nostru pitac, numaĭ decât, fără câtu-şĭ de puţină zăbavă să puĭ să facă la loc acele parmaclâcurĭ pe de amêndouĕ părţile ale poduluĭ. — 1816 Noembre 24.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXXVII, fila 2.)

www.dacoromanica.ro

Podurile pe căile de comunicaţiune cu judeţele se întreţin de Vornicul Obştirilor, în calea spre Ardél, la Câinenĭ pe Olt, la Colentina, la Buzĕŭ, la *băltacul* din capul poduluĭ Calicilor în drumul Giurgiuluĭ şi al Olteniţeĭ etc., la Călugărenĭ, la Folostóca în calea Giurgiuluĭ; alt pod în drumul Herestrăuluĭ. (1)

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoe.— Dumné-ta biv Vel Sărdare Nicolae Trăsneo, fiind-că înşi-ne Domnia Mea trecênd pe la podul ce este peste apa Dâmboviţeĭ, de la morile ot Grozăvescĭ, ce sunt ale mănăstiriĭ sf. Ioan şi Mihaiŭ Vodă, l'am vĕdut cu totul prăpădit şi sfărîmat, în cât prin neputinţă este a trece cine-vaşĭ fără de pericolon; de aceea poruncim dumné-tale, ca să orîndueschĭ a se drege şi a se meremetisi acel pod, spre a nu se întêmplă călĕtorilor vre-o primejdie, însă meremetul să nu se facă vremelnic, ci să se facă bun, ca să ţie multă vreme şi după ce se va isprăvì să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele câtă cheltuială aŭ mers, ca să chibzuim apoĭ şi să dăm poruncă de unde are a ţi se plătì cheltuiala acestuĭ meremet. Tolco pisah gpd. — 1816 Iulie 19.

(Cod. LXXIV, fila 260.)

(1) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.* — Credincios boerule al Domnieĭ Mele bĭv Vel Sărdare Nicolae Trăsnea, epistatule al Caseĭ podurilor, ne-am însciinţat Domnia Mea, că podul de la Colentina abià aŭ apucat de s'aŭ isprăvit şi îndată s'aŭ stricat, din care pricină se face zăticnire călĕtorilor ce voesc a merge încolo şi încóce, de aceea iată printr'acest domnesc al nostru pitac îţĭ poruncim, ca fără de altă zăbavă să puĭ negreşit să drégă acea stricăciune, făcênd lucru bun şi temeinic, căcĭ apoĭ însuşĭ veĭ fi rĕspunzĕtor. Tolco pisah gpd. 1816 August 27.

(Cod. LXXIV, fila 266.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

Pitac la ispravniciĭ de Ilfov pentru un pod pe lac ce este pe drumul ce urdină călĕtoriĭ la Giurgiu şi la Olteniţa aprópe de viia Giurgiuluĭ din deal de la Capul poduluĭ Calicilor ce s'aŭ făgăduit dumné-luĭ Vel Ban Radu Golescu a ajută la făcutul luĭ cu talerĭ 400 şi ispravniciĭ să aibă a ţineà catastih de cheltuiala ce se va face.

(Cod. LXXIV, fila 84 v.)

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.— Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud Ilfov, fiind-că pe drumul ce urdină călĕtoriĭ la Giurgiu şi la Olteniţa aprópe de viia Giurgiuluĭ din deal de la Capul poduluĭ Calicilor, este un baltac unde urméză a se face pod şi pentru făcutul aceluĭ pod aŭ făgăduit de a da talerĭ 400 dumnéluĭ Vel Ban Radu Golescu, vĕ poruncim Domnia Mea, ca îndată ce

www.dacoromanica.ro

In Septembre noŭ 1813 aflăm dată de Caragea o poruncă, ca să se suprime de către ispravnicĭ tóte podurile de peste apa Ialomiţeĭ, lăsând să subsiste numaĭ podul de la fundul Danciuluĭ. Acéstă mĕsură se pare a fi luată pentru a asigurà Bucurescĭĭ de vre-o invasiune a unor rebelĭ Turcĭ, care ameninţă ţéra, precum la cap. istorieĭ domnieĭ luĭ Caragea vom avea ocasiune de a arĕtà. (1)

Autorizărĭ de construcţiunĭ de podurĭ de către particularĭ sunt puţine date de Caragea. In 1813 Radu Golescu vĕḑênd că podul stătătător de pe apa Dîmboviţeĭ de la morile de la Vitan, pe moşia logofĕtuluĭ Dudescu, la Dudescĭ, este stricat şi proprietarul nu-l repară, tocmesce un sat să-l facă pe cheltuiala sa. Radu Golescu cere Domnitoruluĭ voĭe de a reintrà în fondul cheltuit, punênd brudină, de vita care va trece pe pod câte o para. Dar acéstă brudină să se plătéscă

veţĭ primì acest domnesc al nostru pitac, să orînduiţĭ a se face fără de zăbavă acel pod, orînduind şi om într'adins, ca să ţie catastih de cheltuiala ce are a se face şi veţĭ primì de la dumné-luĭ aceĭ talerĭ 400, iar de se va cheltuì maĭ mulţĭ, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele, ca să dăm poruncă de unde să se plătéscă acel prisos al cheltueleĭ şi către acésta fiind-că tot în linia aceluĭ drum maĭ sunt douĕ podurĭ şi la căpătâile lor s'aŭ mâncat locul făcêndu-se găurĭ, vĕ poruncim ca şi acele mâncăturĭ să puneţĭ a le astupà cu tufă fără de zăbavă. Tolco pisah gpd.— 1813 Septembre 1.

Milostiiŭ Bojiiŭ Iω Ioan Gh. Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.

De vreme ce aşeḑarea poduluĭ âmblător pe apa Buzĕuluĭ, ce curge printre moşia dumné-luĭ biv Vel Căminaruluĭ Costache Suţul, ce o are de zestre, după însciinţarea dumné-lor ispravnicilor judeţuluĭ de la 14 ale următóreĭ lunĭ, ce aŭ trimis către Domnia Mea, coprinḑĕtóre că făcênd cercetare s'aŭ pliroforisit de la satele de prin prejur, că supĕrarea ce ar fi putut aveà când acest pod se aşezà lângă satul Racoviţa iar acum fiind-că este a se face pod maĭ delăturĭ, iar nu lângă satul Racoviţa, unde nu numaĭ că orĭ-ce supĕrare nu pricinuesce, ci maĭ vêrtos folos satelor de prin prejur, cu înlesnirea trecĕtorilor peste apa Buzĕuluĭ; de aceea dar primită fiindu-ne rugăciunea ce ne-aŭ făcut dumné-luĭ biv Vel Căminarul, i s'aŭ dat acéstă carte a Domnieĭ Mele de sloboḑenie, ca să aibă voĭe aşĭ face acest pod, însă maĭ pe alăturea, pe moşia sa, iar nu lângă satul Racoviţa, unde şi-aŭ fost dus cheresteaua maĭ dinainte; acésta. i saam receh gpd. —1816 Noembre 21.

(Cod. LXXXVII, fila 4.)

Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(1) Cod. 74 fila 85 verso.

www.dacoromanica.ro

numaĭ pâna 'şĭ va întórce baniĭ cheltuiţĭ, după care podul să rĕmână liber de brudină (1)

Dăm în anexă procesul urmat între doĭ proprietarĭ de poduri de pe apa Jiuluĭ în anul 1814. (2).

Dâmboviţa. Incă din primele lunĭ ale anuluĭ 1813 Divanul cere Domnitoruluĭ Caragea, să se ordone mareluĭ Spătar şi luĭ marele Aga să scóţă ómenĭ cu sape şi cu lopeţĭ, să cureţe gunoiul aruncat din curţile boerescĭ, peste care gunoiŭ, aducênd apa nămol peste el, s'aŭ înălţat apa Dâmboviţeĭ atât de mult, în cât ameninţă cu înnecăciunea la orĭ-ce sporire a apeĭ. Curăţirea se va face «*de la morile Mitropolieĭ ot sf. Elefterie până la morile Raduluĭ Vodă ot foişor.*» Ómeniĭ salahorĭ vor fi plătiţĭ de proprietariĭ mărginaşĭ şi decă nu vor face acésta, boeriĭ zabiţĭ vor plătì eĭ salahoriĭ şi vor împlinì baniĭ de la mărginaşĭ. Domnitorul aprobă în 3 Martie 1813 acéstă dispoziţiune. (3)

(1) Veḑĭ anexa LXV.
(2) Veḑĭ anexa LXVI.

(3) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Primită fiind Domnieĭ Mele arĕtarea ce ne fac dumné-lor veliţiĭ boerĭ pintr'acéstă anafora, poruncim dumné-tale Vel Spătare şi dumnétale Vel Agá, ca întocmaĭ să faceţĭ urmare. 1813 Martie 6.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, căcĭ ceĭ ce şed pe marginile Dâmboviţeĭ de o parte şi de alta, aicĭ în Bucurescĭ, aruncând gunoiul ce-l scot după curţile lor în apă şi peste acel gunoiŭ aducând apa nămol s'aŭ înălţat apa Dâmboviţeĭ atât de mult în cât la vre-o viitură cu înmulţire de apă, urméză a se face înecăciune şi pagubă; ci să fie luminată poruncă Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel Spătarul şi către dumné-luĭ Vel Agă, ca să îndatoreze pe toţĭ aceĭ mărginaşĭ, de la morile Mitropolieĭ ot Sf. Elefterie până la morile Raduluĭ-Vodă ot Foişor, să pue ómenĭ cu sape i cu lopeţĭ să curăţe acea nămolélă ce s'aŭ făcut din pricina aruncăreĭ gunoiuluĭ şi să adînceze matca Dâmboviţeĭ bine, spre a încăpeà apa şi a avea loc îndestul de curgere înlesnită şi a nu putea eşì afară din matcă când vine mare, iar care dintr'înşiĭ nu va fi următor, să pue dumné-lor boeriĭ zabiţĭ, salahorĭ cu plată, spre săvîrşirea lucruluĭ şi plata să o ia de la mărginaşiĭ aceia. 1813 Fevruar 26.

Constantin Filipescu, Radu Golescu, Vornic,... Vel Logofĕt,... Vel Vistier,... Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXIII pag. 340.*)

www.dacoromanica.ro

Acea mĕsură se repetă în 26 Aprilie 1813, ceea ce arĕtă că ordinile din 26 Februarie 1813 nu se putuse executà, póte din cauza greleĭ iernĭ ce fu în acest an. (1)

In Maiŭ 1813 ambiĭ Vornicĭ Radu Golescu şi Dumitraşco Racoviţă raportéză Domnitoruluĭ, că uniĭ din mărginaşiĭ Dâmboviţeĭ—de sigur boeriĭ—nu vor să se supună a curăţì gunoiul aruncat în dreptul loculuĭ lor şi cer luĭ Vodă voie de a-ĭ pedepsì cu închisórea. In 22 Maiŭ Caragea aprobă. (2)

---

(1) *Pitac ce s'aŭ făcut către dumné-lor dvornicii.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-vóstră Veliţilor Dvornicĭ, fiind că ne-am pliroforisit Domnia Mea, ca ceĭ ce aŭ case şi alte nămestiĭ pe marginea Dâmboviţeĭ, din lăcomia lor ca să apuce să ia loc din pămîntuĭ apeĭ Dâmboviţa aŭ aruncat atât gunoiŭ cât şi pămînt de la nămestiile lor pe matca Dâmboviţeĭ, ca să le rĕmâe lor acel pămînt al apeĭ. Invederat lucru este, că de se va trece cu vederea acéstă urmare a lor, în scurtă vreme viind Dâmboviţa mare în cincĭ şase rîndurĭ şi aruncênd nămol şi de o parte şi de alta, după cum se vede că aŭ aruncat, póte să iasă Dâmboviţa din matca eĭ făcêndu-se fórte strimtă şi pe urmă se va face un potop fórte mare; de aceea trebuinţă fiind, ca maĭ din vreme să chibzuim cum ar fi cu cale, ca să nu se maĭ întâmple un lucru ca acesta, poruncim dumné-vóstră, să mergeţĭ înşi-vĕ peste tótă Dâmboviţa şi pe de o parte şi pe de alta şi maĭ întâiŭ să vedeţĭ ce nomol aŭ aruncat Dâmboviţa din pricina acestuĭ gunoiŭ ce l'aŭ aruncat uniĭ alţiĭ şi să-ĭ supuneţĭ pe aceia numaĭ de cât ca tot acel gunoiŭ şi acel nămol să-l scóţă afară departe cât îĭ ţine cuprinsul fieş-căruia, dar să nu-l arunce iarăşĭ în Dâmboviţa şi să puneţĭ mumbaşir pe II-lea Vornic, ca cu soroc de douĕ sĕptĕmânĭ să scóţă tot acel gunoiŭ şi nămol afară ca să se lărgéscă Dâmboviţa cum aŭ fost din început şi către acésta ne-am însciinţat Domnia Mea că uniĭ din ceĭ ce aŭ binale pe marginea Dâmboviţeĭ aŭ bătut parĭ pentru prelungirea lor, intrând în matca Dâmboviţeĭ din care pricină asemenea strîmtorare se fac mătciĭ; poruncim dumné-vóstră, ca câţĭ dintr'aceia veţĭ vedea că aŭ bătut parĭ şi bat eşind din pariĭ ceĭ vechĭ în Dâmboviţa şi pe toţĭ aceia să-ĭ puneţĭ să-ĭ taĭe şi de acum înainte orĭ-cine vor vrea să bată parĭ în Dâmboviţa făr' de scire să nu aibă voie a maĭ bate. Tolco pisah gpd. — 1813 Aprilie 26.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 43.)

(2) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Agă, după arĕtarea ce ne face printr'acéstă anafora a dumné-lor veliţilor Vornicĭ, pentru nesupunerea celor maĭ jos arĕ-

www.dacoromanica.ro

De cunoscutele şanţurĭ ale Dâmboviţeĭ aflăm acte carĭ arată, că Vornicia Obştirilor avea grijă. Marele Spătar este îngrijitorul direct. După denunţarea luĭ Constantin Pastia postelnicelul însărcinatul cu grija şi curăţenia şanţuluĭ, este înlăturat din funcţiune pentru că «*pre şănţarĭ îĭ metahirisesce în trebile caseĭ sale*» şi lasă şanţurile necurăţate (2)

---

taţĭ, poruncim dumné-tale, ca făr' pe a-ĭ rădicà la închisóre să orînduiţĭ într'adins zapciĭ agiescĭ de a le face straşnic mumbaşiret, spre a fi următorĭ făr' de zăbavă întocmaĭ, precum în jos se arată. 1813 Maiŭ 22.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 427.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale ce ni s'aŭ dat prin pitacul de la 26 ale trecutuluĭ April, ca să silim prin mumbaşirĭ rînduiţĭ al II-lea vornicĭ pe toţĭ aceia ce aŭ case şi namestiĭ pe marginea Dâmboviţeĭ a scóte gunoiul, nămol şi alte havaiele ce le-aŭ pus, cu lăcomie ca să le rĕmâe lor acel loc al apeĭ, următorĭ fiind îndată atuncĭ am şi orînduit aĭ II-lea vornicĭ şi pe o margine a Dâmboviţeĭ şi pe alta, ca pe de o parte să le mĕsóre şi să le însemneze gunoiŭ saŭ nămol şi ce cade în partea fieş-căruia, iar pe de alta să le stea mumbaşirĭ, în soroc ce se orînduesce de Inălţimea Ta, a scóte tot acel gunoiŭ şi nămol afară, iar să nu-l arunce în Dâmboviţa; vedem că uniĭ deşì s'aŭ apucat a scóte, să pórtă cu óreşĭ-care amalie, iar aceştĭ de maĭ jos arĕtaţĭ se arată cu o mare nebăgare de sémă la mumbaşirlâcul al II-lea vornicĭ; de aceea să se dea luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel Agă, ca pe toţĭ aceia să-ĭ ridice la închisóre şi de acolo să se siléscă a scóte gunoiŭ, nămol şi alte havalele, după însemnarea stînjinilor ce maĭ jos se arată, ca vĕḑênd pilda acestora şi ceĭ ce cu amelie aŭ început şi ceĭ ce n'aŭ început prin semptul mahalalelor negreşit să pună silinţa ce se cuvine de a se curăţà marginea Dâmboviţeĭ. 1813 Maiŭ.

Radu Golescu Vel Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic.

(Cod. LXXVI, pag. 427.)

(2) *Carte prin care se orînduesce Andreiŭ postelnicelu purtător de grijă şanţurilor din gura Dâmboviţeĭ, în locul luĭ Constantin Pastia.*

Zemle Vlahiscoie. Fiind că Constantin Pastia postelnicel ce aŭ fost până acum purtător de grijă la şanţurile Dâmboviţeĭ, din pricină că se află de multă vreme la acéstă slujbă, înlenevind îngrijirea cea cu-

www.dacoromanica.ro

In Octobre 1813 Andreĭ este din noŭ confirmat în acéstă slujbă, pe garanţia recomandăriĭ mareluĭ Spătar, cum probéză următorul act:

S'aŭ arĕtat Domnieĭ Mele arĕtarea ce facĭ pentru şanţul Dâmboviţeĭ că se află în stare bună cum şi încredinţarea ce daĭ pentru Andreiŭ postelnicelu epistatul, că este vrednic şi cu sciinţă bună la tréba şanţuluĭ, după care însciinţare dând Domnia Mea tot creḑĕmîntul şi bine nădăjduind, că arĕtările dumné-tale sunt adevĕrate, am rĕmas întru odihnă; de aceea şi tótă tréba şi îngrijirea o încredinţăm Domnia Mea asupra dumné-tale, cum şi pe postelnicelul Andreiŭ epistatul prin chezăşiea dumné-tale îl hotărîm Domnia Mea a fi nestrămutat dintr'acéstă slujbă, pentru care îţĭ poruncim să te afli în tótă vremea cu pe deplină îngrijire, spre a fi şanţul curăţit bine şi drept, cu tótă orînduiala, fără de cusur şi numitul epistat să se afle nelipsit de lângă şanţ spre a otcârmuì cele după trebuinţă fără cusur şi când acestea se vor împlinì în tótă vremea întocmaĭ după voinţa Domnieĭ Mele şi cusur nu se va întâmplà, atuncĭ numitul epistat va fi împărtăşit şi de alte milĭ ale Domnieĭ Mele, pentru ajutorul caseĭ sale, iar când împotrivă se va întâmplà vre-un cusur, atuncĭ însuşĭ dumné-ta veĭ avea a dà respuns înaintea Domnieĭ Mele şi te vom supune la cele după dreptate şi cuviinţă şi se va orînduì alt epistat în loc. 1813 Octombrie 15.

(Cod. LXXIV, fila 91.)

In Februare 1814 Dâmboviţa a înnecat unele părţĭ din Bucurescĭ, din causa răpedeĭ topirĭ a mareĭ cantităţĭ de zăpadă. La 7 Martie acelaşĭ an Divanul rînduesce pe Vel Logofĕtul de Obiceiurĭ Fotache Ştirbeĭ, să facă anchetă, la faţa loculuĭ, la şanţurĭ, să constate dacă înnecul s'a întêmplat din neîngrijirea epistaţilor şi a şanţarilor.

viinciósă după trebuinţă a şanţuluĭ în tótă vremea stă şanţul necurăţit şi pe şănţarĭ îĭ metahirisesce în trebile caseĭ sale, lucru cu totul nesuferit la auḑul Domnieĭ Mele, căcĭ şănţariĭ sunt orînduiţĭ într'acéstă trebuinţă numaĭ a şanţuluĭ iar nu după cum numitul se pórtă. Drept aceea dar după arĕtarea ce aŭ făcut Domnieĭ Mele dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Mihalache Suţu Vel Spătar, pentru ca nu care cumvaşĭ să catandiséscă îngrijirea curăţireĭ şanţuluĭ la maĭ rea şi próstă stare, iată după alegerea dumné-luĭ Vel Spătaru orînduim Domnia Mea pe Andreiŭ postelnicelu a fi purtător de grija numitelor şanţurĭ, ca tot deauna şanţurile să le cureţe, să se afle nelipsit de la gura şanţurilor dimpreună cu şănţariĭ, păzind şi străjuind a nu se face înecăciune pe matca Dâmboviţeĭ şi pe şănţarĭ să aibă a-ĭ metahirisì numaĭ în trebile şanţuluĭ, iar nu şi în slujbele sale, căcĭ când se va dovedì întru o urmare ca acésta, nu numaĭ se va lipsì, ci se va şi pedepsì, i saam receh gpd.—1813 Aprilie 3.

Vel Logofĕt.

(Cod. XIX, fila 61 v.)

www.dacoromanica.ro

Fotache Ştirbeĭ cere îndată schimbarea epistatuluĭ şanţurilor Andreĭ. Noul epistat rînduit în Martie 1814 primesce următórele instrucţiunĭ prin chiar pitacul de rînduire: «*l'am făcut Domnia-Mé epistat asupra şanţurilor ce sunt care se abat din apa Dâmboviţeĭ pentru paza şi ferirea de a nu se face înnecăciune la poliţia Bucurescilor când sunt ploĭ multe saŭ când se topesce zăpada, carele să aibă în zaptul sĕŭ pe toţĭ şănţariĭ cu doĭ vătaşĭ aĭ lor, şi cu aceştia să se siléscă în tótă vremea a fi a pururea şanţul curăţit, zăgazul şi stăvilile temeinice şi la vreme de înmulţirea apeĭ, să stea cu toţĭ ómeniĭ gata pentru apărare, să nu se strice, nicĭ să se facă vre-un mijloc de răutate din pricina neîngrijireĭ sale, că se va pedepsì, şi când va vedé că se înmulţesce apa şi biruesce, îngrabă să insciinţeze spre a eşì toţĭ ceĭ ce sunt pe luncĭ cu case, că apoĭ neînsciinţând în grabă şi se va pricinuì vre-o pagubă locuitorilor, se va îndatorà însuşĭ ca să împlinéscă tótă acea pagubă; asupra căreia trebĭ, pentru maĭ bună pază ceea-ce se va socotì de dumné-luĭ orânduitul boer, să dea în scris la mâna epistatuluĭ ca să le urmeze şi acelea.* (1)

Logof. Fotache Ştirbeĭ nu termină ancheta şi cu ea sunt îndată însărcinaţĭ Vorniciĭ Bălăceanu şi Băleanu, împreună cu Episcopul de Buzĕŭ, căcĭ.e vorba ca prin carte de blăstem să se descopere un culpabilĭ, din neîngrijirea cărora la şanţurĭ s'aŭ întêmplat înnecul. (2)

Comisiunea nu află vinovaţĭ, dar presintă un devis pentru repararea stăvilarelor şi a şanţurilor. Se ordonă facerea speselor din Cutia Vornicieĭ Obştirilor. (3)

---

(1) Cod. LXXVII fila 173.

(2) 1814. S'aŭ făcut carte deschisă ca să rĕmâe Logofĕtul Fotache Ştirbeiŭ de a merge la gura şanţuluĭ în locul luĭ să mérgă Sfinţia Sa Episcopul Buzĕŭ cu dumné-luĭ Vornicul Bălăceanu i cu dumné-luĭ Vornicul Băleanu spre chibzuirea dregereĭ şanţurilor.

(Cod. LXXIV, fila 132 v.)

(3) Iŏ *Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoe.* Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice al Obştirilor, fiind-că după chibzuirea ce s'aŭ făcut prin meşteriĭ morarĭ pentru dresul gureĭ şanţuluĭ Dâmvoviţeĭ şi pentru stăvilĭ de acolo trebuesc a se cheltuì talerĭ 1.502 la cheresteaua cea trebuinciósă şi la lucrul morarilor; ca o trébă dar ce este spre obştesc folos al politieĭ Bucurescilor, precum şi Cutia milosteniilor fiind întocmită iarăşĭ pentru obştescĭ facerĭ de bine, poruncim dumné-tale, ca aceştĭ banĭ să se dea la Vistierie de la Cutia Obştirilor, spre a se trimite la ispravniciĭ judeţuluĭ, de a se pune în lucrare fără de zăbavă dresul gureĭ şanţuluĭ, după chibzuirea ce s'aŭ făcut. Tolco pisah gpd.—1814 Iunie 3.

(Cod. LXXIV, fila 124 v.)

www.dacoromanica.ro

Acéstă lucrare nu s'a terminat în 1814 cu tóte ordinile date. (1)

In Iulie 1814 Divanul arată Domnitoruluĭ, că aŭ chibzuit asupra raportuluĭ Cluceruluĭ Deşliu şi a colegilor luĭ, carĭ aŭ fost orînduiţĭ să cerceteze şi să vadă ce e de făcut pentru a împedică nouĕ inundaţiunĭ ale Dâmboviţeĭ. Divanul află propunerile luĭ Deşliu relative la şanţurile din susul morilor Cluceruluĭ Deşliu potrivite şi este, ca cele cincĭ morĭ să se scobóre la mĕsura şi cumpăna vadurilor ca să nu pótă apa prisosì şi a eşì din malurĭ să facă înecăciune. Divanul propune să se trimiţă la faţa loculuĭ doĭ boerĭ marĭ împreună cu inginerul politieĭ şi cu Constantin Pastia epistatul şanţurilor. Domnitorul însărcinéză iar cu acéstă regulare pe marele Vornic Constantin Bălăceanu şi pe marele Logofĕt de obiceiurĭ Fotache Ştirbeĭ. (2)

Din actele ce dăm în anexe se póte vedeà împotrivirea ce lung timp opun proprietariĭ de morĭ din susul Dâmboviţeĭ de a şi le regulà aşà, încât să nu maĭ producă inundaţiunĭ, fie în Bucurescĭ, fie pe moşiile particulare din aproprierea rîuluĭ. (3)

Din anul 1815 Februarie dăm douĕ pitace domnescĭ, prin care Caragea reînoesce oprirea de a se aruncà gunóe în Dâmboviţă, atât spre a nu se înămolì matca rîuluĭ, cât şi pentru interesul de a păstrà apa bună de bĕut (4)

In 18 Martie 1815 aflăm însărcinat un inginer şi architect al politieĭ, *Fainvrach (?)*, credem *Fraivald*, de a pune în lucrare după raportul boerilor carĭ aŭ fost făcut ancheta, adîncirea Dâmboviţeĭ şi curăţirea eĭ de gunóe. (5)

---

(1) 1814 Octombre 1. Carte legată la ispravniciĭ Dâmboviţeĭ, cu copie după anaforaua boerilor ce aŭ fost la şanţ, ca să pue în faptă şi în lucrare coprinderea aceĭ anaforale.

(Cod. LXXIV, fila 145.)

(2) Veḑĭ anexa LXX.

(3) Veḑĭ anexele LXXI—LXXIV.

(4) Veḑĭ anexele LXXV—LXXVI şi LXXVII.

(5) *Iõ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie.* Dumné-ta Fainvrah, înginerule şi architectone, fiind-că acum este vremea de a se pune în lucrare chibzuirea ce aŭ făcut dumné-lor Veliţiĭ boerĭ, prin anafora, pentru matca Dâmboviţeĭ, care s'aŭ întărit şi de către Domnia Mea, de aceea iată te orânduim şi pe dumné-ta ca împreună cu ceĭ-l-alţĭ boerĭ orânduiţĭ de Domnia Mea, să mergeţĭ pe matca Dâmboviţeĭ, făcênd urmare întru tóte întocmaĭ precum dumnélor boeriĭ aŭ găsit cu cale prin maĭ sus numita anafora. Tolco pisah gpd.—1815 Martie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 187 v..)

www.dacoromanica.ro

Inginerul constată, că înnecurile provin în mare parte de la zăgazurile morilor după Dâmboviţă. Caragea, la 28 Iunie 1815, ordonă luĭ Vel Aga, ca pe de oparte să oblige brutariĭ a face proviziune de făină pe 40 50 ḑile, şi pe de alta să taie zăgazele şi să se facă la loc stavilele de nevoie. Se taie de asemenea pilastre vechĭ de la vechĭ podurĭ, ca să nu ajute aceştia la deposit de nămol. (1)

(1) *Iѡ Ión Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.* Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Agă, fiind-că zăgazurile morilor ce sunt pe apa Dâmboviţeĭ încóce aŭ a se tăià pe la mijloc într'aceste ḑile, din porunca Domnieĭ Mele, după planul ce aŭ dat în scris inginerul i după chibzuirea ce aŭ făcut în scris şi dumné-lor Veliţiĭ boerĭ, pentru izbăvirea politieĭ Bucurescilor de înnecăciune, ca până acum din apa Dâmboviţeĭ şi ca să nu pricinuiască brutariĭ până se vor face stavile la tăetura zăgazurilor, că pătimesc lipsă de făină, poruncim dumné-vóstră, ca îndată să daĭ straşnică poruncă îndatorându-ĭ ca să se căpătuiască şi să aibă grâŭ măcinat pentru trebuinţa politieĭ, patru-ḑecĭ saŭ cincĭ-ḑecĭ de ḑile, spre a nu pătimì politia Bucurescĭ lipsă de pâne până se vor face stăvilele, căcĭ straşnic se vor pedepsì, fără de a li se primì vre-un cuvênt de pricinuire. Tolco pisah gpd.—1815 Iunie 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

(Cod. LXXIV, fila 205 v.)

Iѡ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie. Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice al politieĭ Bucurescilor, de înnecăciunea apeĭ Dâmboviţeĭ trebuinţă fiind a se pune în lucrare mijlócele ce maĭ jos se arată, poruncim dumnétale, întâiŭ, pariĭ ceĭ vechĭ ce aŭ rĕmas bătuţĭ în apă de la podurile de maĭ înainte, aicĭ în politie lângă cariĭ s'aŭ băgat alţĭ parĭ noĭ pentru podurile de acum, aceĭ parĭ vechĭ să puĭ dumné-ta salahorĭ ca să-ĭ scóţă pe toţĭ din locul lor a nu rĕmânea nicĭ un par vechiŭ, căcĭ zăticnesc curgerea apeĭ; al doilea, fiind-că la Gorganĭ, unde aŭ fost morile Raduluĭ Vodă şi ale luĭ Michaiŭ Vodă, după stricarea lor zăgazul s'aŭ cufundat în apă şi aŭ înălţat matca şi nu este mijloc a se săpà acel zăgaz fiind cufundat în apă, să îndatorezĭ dumné-ta pe mahalagiiĭ părţeĭ loculuĭ de acolo, ca uniĭ ce pătimesc de înnecăciune, să sape şanţul în matca Dâmboviţeĭ pe alăturea cu zăgazul, de aşĭ face apa repeḑiciune şi a curăţà nămolul şi pămîntul ce se va scóte din şanţ să se arunce din afară pe mal despre Michaiŭ Vodă; al treilea, zăgazul Dâmboviţeĭ, ce se abate din potriva caselor dumné-luĭ banuluĭ Brâncoveanu, care se numesce Dâmbovicióra, să se deschiḑă începêndu-se gura maĭ din sus, adecă din dreptul caselor Stolniculuĭ Guliano, ca să pótă abate apa Dâmboviţeĭ drept, la venire de apă multă destupându-se şi cea-l-altă matcă a luĭ, iar pentru lărgimea şanţuluĭ se va urmà după mĕsura ce va da Medelniceru Grigorie Bujoreanu, îndatorind dumné-

www.dacoromanica.ro

In anul 1815 se maĭ proectéză adîncirea mătceĭ, Dâmboviţeĭ în oraş şi lărgirea eĭ până la şase stînjenĭ de la Roşu până la Vitan. (1)

Pentru asigurarea Bucuresciuluĭ contra înneculuĭ, după planul inginerului, se hotărăsce, ca zagazul Dâmboviţeĭ să se mute din susul satuluĭ Racariĭ, unde dă Ilfovul în Dâmboviţa şi acolo să se facă şanţ noŭ şi stăvilar, iar gura şanţuluĭ vechiŭ s'o astupe. Cu acéstă afacere Domnitorul însărcinéză pe fostul mare Medelnicer Grigorie Bujorénu în 28 Iunie 1815 (2).

---

luĭ pentru deschisul şanţuluĭ şi destupatul mătciĭ Dâmboviţeĭ iarăşĭ pe mahalagiiĭ din partea loculuĭ, ce pătimesc de înnecăciunea apeĭ, ca uniĭ ce maĭ mult lor le este de folos acel şanţ spre a se isbăvì de înnecăciune; aşijderea şi pentru acea abătătură Dâmboviţeĭ ce este din dosul mŏnăstireĭ Raduluĭ Vodă, unde are mŏnăstirea, stăvilele, să îndatoreze dumné-luĭ pe cuviosul egumen al mŏnăstireĭ să maĭ lărgéscă la gură acea abătătură, cum şi stavila să o facă maĭ adâncă în fundul apeĭ ca să pótă rĕsuflà apa şi pe acolo, cu îndestulare, la vreme de potop, iar nu precum aŭ fost până acum acea stavilă, făcută numaĭ în faţa apeĭ, îngrijind egumenul, ca la viitură de apă multă şi primă-veara la ruptul gheţeĭ, să puie să rădice stavila, ca să rĕsufle Dâmboviţa cu îndestulare. Tolco pisah gpd.—1815 Iulie 6.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 209.)

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoe.*

Cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ Domnieĭ Mele dumné-vóstră veliţilor Dvornicĭ i dumné-ta Vel Dvornice al Obştirilor, fiind că după izbăvirea politieĭ Bucurescilor de înecăciunea apeĭ Dâmboviţeĭ atât după planul inginerului cât şi după chibzuirea dumné-vóstră veliţilor boerĭ trebuinţă fiind ca să se lărgéscă apa Dâmboviţeĭ pe undc va fi maĭ strîmtă ca să fie de stînjenĭ 6 aicĭ în politie, de aceea poruncim dumné-vóstră, ca să mergeţĭ însuşĭ pe matca Dâmboviţeĭ de la Roşu şi până la Vitan şi să puneţĭ vorniceĭ să măsóre şi pe unde va fi matca maĭ strîmtă de cât 6 stînjenĭ să facă semne pe unde are a se taià malul spre a se lărgì matca; şi de urmarea ce veţĭ face să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora. Tolco pisah gpd.—1815 Iulie 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 208 v.)

(2) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel hatmane al Divanuluĭ, fiind că după chibzuirea ce aŭ făcut dumné-lor veliţiĭ

www.dacoromanica.ro

Pentru lucrările de realizat la şanţurĭ se impune o taxă pe pro-

---

boerĭ pentru izbăvirea politieĭ Bucurescilor de înnecăciune, ce pătimea până acum de apa Dâmboviţeĭ, s'aŭ găsit cu cale şi s'aŭ hotărît şi de Domnia Mea, ca şi zăgazul Dâmboviţeĭ, să se mute maĭ încóce la vale, din susul satuluĭ Răcarĭĭ, unde dă Ilfovul în Dâmboviţa şi este trebuinţă a se face acolo şanţul noŭ şi stavile, după mijlocul ce este arĕtat în anaforaua dumné-lor boerilor i gura şanţuluĭ celuĭ vechiŭ să o astupe, şi cu acest mijloc al mutăreĭ şanţuluĭ la maĭ sus arĕtatul loc să isbăvéscă de înnecăciunea ce pătimea până acum moşiile ce cad pe linia apeĭ Ilfovuluĭ, iarăşĭ de către dumné-lor veliţiĭ boerĭ cu drept cuvînt s'aŭ găsit cu cale şi s'aŭ hotărît şi de către Domnia Mea, ca stăpînii acelor moşiĭ se dea ajutor după analoghia stînjenilor ce aŭ fieş-care, la cheltuiala ce s'aŭ chibzuit că trebuesce pentru facerea şanţuluĭ noŭ i a stavileĭ; de aceea iată şi poruncim Domnia Mea, ca după deosebita fóie ce ţi se dă, supt pecetea Domnieĭ Mele, să împlinescĭ de la fieş-care din stăpînii acelor moşiĭ suma banilor ce este arĕtată, de stânjin câte parale 20 şi să o facĭ teslim rîndurĭ rîndurĭ în mâna orînduiţilor, pe cariĭ prin întărirea ce am dat Domnia Mea la anaforaua dumné-lor veliţilor boerĭ, i-am însărcinat cu facerea acestuĭ şanţ noŭ i al stăvileĭ, iar care dintr'aceste moşiĭ va fi megieşască adecă ţĕrănéscă şi vor ḑice că n'aŭ mijloc a rĕspunde baniĭ ce se analoghisesc pe suma stînjinilor ce aŭ, pentru aceĭa să facĭ arĕtare ispravnicilor judeţuluĭ ca să îndatoreze pe aceĭ lăcuitorĭ de a lucrà la şanţ până se vor plătì de suma banilor ce vor fi datorĭ după analoghia stînjinilor ce aŭ; zăbavă însă să nu se facă la împlinirea banilor, ci să se împlinéscă făr' de zăbavă până este vremea de vară de a se putea lucrà şanţul. Tolco pisah gpd.– 1815 Iunie 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, pag. 206.)

Carte deschisă.

Zemle Vlahiscoe. Fiind-că pentru izbăvirea politieĭ Bucurescilor de înnecăciunea ce pătimea de apa Dâmboviţeĭ, *atât după planul ingineruluĭ*, cât şi după chibzuire ce aŭ făcut-o dumné-lor veliţiĭ boerĭ, am hotărit Domnia Mea, ca să se taie zăgazurile morilor, începênd de la morile ot Bucurescĭ în sus, însă zăgazurile să se taĭe la mijloc, la nivelul apeĭ până în fund la pămînt viŭ, de câte 4 stînjenĭ în lat, unde are să se facă de către stăpînii morilor stăvilĭ după mĕsura ce li se va dà; de aceea, spre săvîrşirea acestiĭ trebĭ, orînduim pe credincios boerul Domnieĭ Mele Biv Vel Medelnicerul Grigorie Bujorénul căruia poruncim dumné-vóstră ispravnicilor ot sud Ilfov, ca duprin satele ce sunt pe marginea Dâmboviţeĭ, aprópe de morĭ, să-ĭ daţĭ 30 salahorĭ cu topóre şi alte trebuincióse ca să lucreze la tăiatul zăgazurilor dându-ĭ şi patru slujitorĭ de aĭ judeţuluĭ, ca să-ĭ aibă atât asupra sa-

www.dacoromanica.ro

prietariĭ de moşiĭ de pe apa Ilfovuluĭ, care aŭ a se folosì şi eĭ de facerea nouluĭ şanţ şi a stăvilarilor nouĕ de la Răcarĭ. O asemenea taxă se cisluesce şi pre 9 mahalale din Bucurescĭ, care şi ele se vor folosì de împedicarea inundărilor. (1)

In Iulie 1815 e vorba iar de a se curăţì şi adîncì fundul Dâmboviţeĭ. Nostimă este porunca luĭ Vodă Caragea de a se întrebuinţà o *mihani* (mecanică, mehanică saŭ machină) ca să sape şi să curăţe tot-d'auna matca Dâmboviţeĭ cu înlesnire şi cu prea puţină cheltuială. Caragea, ḑice că a vĕḑut el însuşĭ asemenea mehani la Ţarigrad. E vorba de sigur de o *dragă*. Domnitorul însărcinéză pe egumenul de la Radu Vodă, «care are deplină sciinţă şi închipuire a acesteĭ mehaniĭ» să facă una în trebuinţa Dâmboviţeĭ (2).

---

lahorilor, spre a-ĭ indemnà la lucru cât şi spre pazà de a nu fugì salahoriĭ, spre a se dà săvîrşire tăiatuluĭ zăgazurilor cât maĭ fără zăbavă, i saam receh gpd.—1815 Iunie 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

(Cod. LXXIV, fila 206.)

(1) Veḑĭ anexele LXXVIII, LXXIX şi LXXX.

(2) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, fiind-că s'aŭ găsit o mihani *(machină)* ca să sape şi să cureţe tot-deauna matca Dâmboviţeĭ cu înlesnire şi cu prea puţină cheltuială, care şi înşine nouĕ este sciută de la Ţarigrad, prin chiar vederea nóstră, de aceea poruncim dumné-vóstră, ca adunêndu-vĕ la un loc, să aduceţĭ faţă pe cuviosul egumen al mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă carele are deplina sciinţă şi închipuire a aceştiĭ *mihani* şi a energhieĭ i a folosuluĭ ce póte face făr' de discolie şi dându-vĕ tótă pliroforia, făr' de zăbavă să o chibzuiţĭ şi dumné-vóstră şi să ne faceţĭ anafora, ca să poruncim a se pune în lucrare, tolco pisah gpd.—1815 Iulie 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 207 v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Fiind că acest mihani se face pentru izbăvirea politieĭ de înnecăciune, şi fiind că tot pentru acest sfîrşit se cisluesc o sumă de banĭ pe mahalagiiĭ politieĭ, după lunca Dâmboviţeĭ, prin osebită poruncă a Domnieĭ Mele, pentru isbăvirea caselor lor de înnecăciune, poruncim dumné-tale Vel Vornice al politieĭ, ca dintr'aceĭ banĭ ce se împlinesc

www.dacoromanica.ro

La începutul anuluĭ 1816 lucrările pentru abaterea Ilfovuluĭ de la

de dumné-ta, să se cheltuiască şi pentru facerea acesteĭ mihani cu tóte cele trebuincióse ale eĭ, la a căreia facere de la început până la isprăvit să epistaséscă napristan cuviosul egumen al mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă ca unul ce are deplină sciinţă în ce chip să se facă şi cum să se metahirisésca în urmă. 1815 Iulie 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, pag. 450.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, cum că s'aŭ găsit o mihani ca să sape şi să cureţe tot-deauna matca Dâmboviţeĭ cu înlesnire şi cu prea puţină cheltuială, care şi însuşĭ Mărieĭ Tale este sciută de la Ţarigrad prin chiar vederea Inălţimeĭ Tale, adunându-ne la un loc, unde aducênd faţă pe cuviosul arhimandrit chir Teodosie, egumenul mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, ce ni se arată că are deplina sciinţă a închipuireĭ acesteĭ mihani, după pliroforia ce ne dete luarăm însciinţare, că cu acéstă mihani se póte săpà şi a se curăţì matca Dâmboviţeĭ, ci să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către dumné-luĭ Vel Vornicul al Obştirilor, ca dinpreună cu numitul arhimandrit să epistaséscă a se face acéstă mihani cu tóte cele trebuincióse, şi a se şi pune în lucrare, dându-se cheltuiala cea trebuinciósă de la Cutie, de care va arĕtà Mărieĭ Tale dumné-luĭ Vel Vornicul socotélă de câtă cheltuială va merge, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. 1815 Iulie 27.

Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vel Vornic, ... Vel Logofĕt, Scarlat Grădişténu Vel Logofĕt, Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Cu cale fiind anaforaua acésta a părinţilor archiereĭ şi a dumné-lor veliţilor boerĭ, primită este Domnieĭ Mele, pe carea şi întărindu-o, pe de o parte poruncim dumné-tale Vel Logofete de ţéra de sus, să facĭ domnescul nostru pitac către dumné-luĭ Vel hatman al divanuluĭ, poruncitor de a îndeplinì făr' de zăbavă suma banilor de maĭ jos arĕtată de la stăpînii acestor moşiĭ, după analoghia stînjinilor fieş-căruia, iar care dintr'aceste moşiĭ va fi megieşască adecă ţĕrănéscă şi vor ḑice aceĭ locuitorĭ stăpînĭ aĭ moşieĭ că nu le dă mâna a dà banĭ, pe aceia să-ĭ îndatoreze, prin ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să lucreze la *şanţul cel noŭ, până când* se vor plătì de baniĭ ce vor fi datorĭ, iar pe de altă parte orînduim pe credincioşĭ boeriĭ Domnieĭ Mele Biv Vel medelnicerul Grigorie Bujoreanul şi Biv Vel medelnicerul Constantin Pastia, cărora şi vĕ poruncim ca luând împreună şi pe suiulgi-başă

www.dacoromanica.ro

Răcarĭ sunt departe de a fi terminate. Un şanţ s'aŭ făcut sub epis-

---

să mergeţĭ la faţa loculuĭ şi făr' de zăbavă să faceţĭ urmare întocmaĭ precum maĭ jos se arată. 1815 Iunie 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, pag. 308.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce prin graiŭ ni s'aŭ dat, am făcut chibzuire pentru cheltuiala ce merge la facerea şanţuluĭ, ce trebue a se deschide de la satul Răcariĭ, din sus de móra Brăiloiuluĭ, unde daŭ în Ilfov câte-va apuşóre micĭ, ca printr'acest şanţ să se abată apa Ilfovuluĭ a intrà în apa Dâmboviţeĭ, i alt şanţ să se deschidă tot acolo maĭ la vale din apa Dâmboviţeĭ până în şanţul cel vechĭ ce dă în Ciorogârla, ca să ia prisosul apeĭ, atât al Ilfovuluĭ, cât şi al Dâmboviţeĭ când vine mare, unde acolo să se mute şi stăvilele şi să păzéscă epistatul cu şanţariĭ, iar gura şanţuluĭ celuĭ vechiŭ ce este maĭ din sus, să se astupe, care sumă a cheltueleĭ socotindu-se talerĭ 12.135, se găsì cu cale să se analoghiséscă pe moşiile ce se înnécă de apa Ilfovuluĭ, cu óreş-ce adaos, adecă să dea stăpâniĭ moşiilor de stînjinul de moşie po parale 20, pe care stăpânĭ îĭ însemnăm maĭ jos fieş-care cu stînjiniĭ luĭ de moşie, după tahminul ce arată medelnicerul Bujorénul că aŭ făcut al stânjinilor fieş-căria moşiĭ, ca cu aceĭ banĭ ce prisosesc, care prisos este talerĭ 15.665, după cum se vede în socotéla ce am aşternut maĭ jos i cu talerĭ 2.500 ce-ĭ hărăzescĭ Măria Ta la acest obştesc folos, să se mute stăvilele la şanţul cel noŭ ce dicem a se face acum, şi să se cumpere şi cheresteaua ce va maĭ lipsì; ci să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel hatmanul al Divanuluĭ, ca atât de la stăpîniĭ moşieĭ ce se află aicĭ în Bucurescĭ să împlinéscă aceste câte 20 de parale de stînjin, cât şi de la ceĭ de afară să trimită mumbaşir, ca să facă asemenea împlinire, rînduindu-se de către Măria Ta medelnicerul Grigorie Bujoreanul, din preună cu Dima Suiulgi-başa, ca să mérgă la maĭ sus numitul loc, unde îndată să pue salahorĭ cu plată din maĭ sus numiţiĭ banĭ, ca să deschidă amîndouĕ şanţurile şi isprăvindu-se şanţurile să se rădice şi stăvilele de la şanţul cel vechiŭ şi să se aşede la gura şanţuluĭ celuĭ noŭ, însă acestea să se săvîrşéscă fără zăbavă, acum în vreme de vară, când este cu înlesnire a se lucrà; iar pentru cele-l-alte provlime ce maĭ arată medelnicerul Bujorénu în tacrirul sĕŭ, se cuprinde în cea dintêiŭ anaforaua nóstră de la Iunie 13, chibzuirea ce am făcut la acele provlime ale Bujorénuluĭ, cât şi la provlimele inginerului, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. 1815 Iunie 27.

Iosif Argeşiŭ, Constandie Buzĕŭ, Constantin Creţulescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vel Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Scarlat Grădişteanu Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

tăsia medelniceruluĭ Grig. Bujoreanu ca să se dea pe dînsul apa Il-

Moşiile ce se înneacă de apa Ilfovuluĭ după arĕtarea Bujoreanuluĭ.

Stânjenĭ	
500	Răcărenĭ.
1.500	Băldănenĭ cu moşia cea boerĕscă.
400	Fundata Herutăilor.
400	Fundăţenĭ aĭ pitaruluĭ Matache de la puşcărie.
350	Moşia Medelniceruluĭ Constantin Bujorénu ot Tărtăşeşcĭ.
350	aĭ dumnéluĭ Căminaruluĭ Ştefan Bujoreanul ot tam.
300	aĭ medelniceruluĭ Grigorie Bujorénul ot tam.
300	aĭ sfinteĭ episcopiĭ Buzĕŭ.
1.000	Sf. episcopie Argeş, moşiile ot Roibu.
300	Sf. episcopie Râmnic.
500	Şătrarul Ştefan Tărtăşescu, moşia ceĭ dic Cojocu.
300	Brazoia Brăiloiuluĭ.
2.000	Două Brazoae ale caseĭ rĕposatuluĭ Vorniculuĭ Constantin Ştirbeiŭ,
1.000	Brazoia dumné-luĭ spătaruluĭ Ruset.
1,000	Postăvariĭ i Trestieniĭ dumné-eĭ Vorniceseĭ Ecaterineĭ Ştirbóicăĭ.
1.000	Cosova dumné-lor boerilor Creţulescĭ,
1.000	Cosova dumné-luĭ Vel Banuluĭ Constantin Creţulescu.
800	Popesciĭ şi Zoiţa ipac ale dumné-luĭ.
300	Medelnicerul Arcuda.
1.000	Popesciĭ mŏnăstireĭ Michaiŭ-Vodă.
2.000	Popesciĭ mŏnăstireĭ Sf. Ecaterineĭ.
4.800	Dragomirescĭĭ slăvituluĭ Dragoman Manuc.
2.000	Ciocănescĭĭ dumné-luĭ Vorniculuĭ Istrate Creţulescu.
2.500	Creţulescĭ şi Flămânţeniĭ ale mŏnăstireĭ Raduluĭ-Vodă.
400	Moşneniĭ Tărtăşescĭ.
400	Şetrarul Ştefan Tărtăşescu, moşie la Tărtăsescĭ.
30.400	

Socotéla de baniĭ ce trebuesc pentru deschiderea şanţurilor nouĕ.

talerĭ	
12.135	fac pe stînjinĭ 2.427 ce arată Bujoreanul că vor fi acele douĕ şanţurĭ, însă stînjinĭ aĭ lunguluĭ i adîncul iar un stînjin, iar latul doĭ stânjinĭ, socotit stânjinul lunguluĭ po talerĭ cincĭ.
15.200	fac analoghie pe stânjinĭ 30.400 ce cu tahmis îĭ arată Bujoreanul că se înneacă de apa Ilfovuluĭ.
3.065	se cisluesc maĭ mulţĭ, pentru că póte să fie tahmisul stînjinilor greşit.
2.500	se alătură ce'ĭ hărăzesce Măria Sa prea înălţatul nostru domn
5.565	aceştĭ banĭ să fie pentru mutarea stăvilelor şanţuluĭ.

www.dacoromanica.ro

fovuluĭ, dar când s'aŭ dat drumul apeĭ în acest şanţ ea nu a putut merge pe dînsul, fiind şanţul maĭ înalt în spre Dâmboviţa. Domnitorul, la 4 Februarie 1816, rânduesce un inginer ca să vadă de nu se póte a se face să mérgă apa Ilfovuluĭ pe şanţul cel noŭ ca să se dea în Dâmboviţa. (1)

O ultimă mĕsură aflăm luată în 1816 relativ la Dâmboviţa:

Caragea Vodă ordonă, în 11 Iunie 1816, luĭ Vel Aga, să orînduiască paznicĭ ómenĭ de aĭ Agieĭ, pe la tóte vadurile şi podurile de peste apa Dâmboviţeĭ, «*carĭ să privigheze diua şi nóptea şi să nu lase pre nimene a aruncà în apă, cât de puţin murdalîc saŭ gunoiŭ, de acum înainte.* (2)

In Iunie 1816 a fost vorba de a săpà şi o a doua matcă pentru Dâmboviţa, în Bucurescĭ, cu scop ca atuncĭ când vine prea multă apă să pótă fi dată pe ambele matce anume adîncite. Matca apeĭ va fi nu numaĭ adîncită dar şi lărgită până la 6 stânjenĭ. (3)

---

(1) Veḑĭ anexa LXXXI.

(2) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie.*

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta vel Agă, fiind că din pricina murdalâculuĭ şi a gunoiuluĭ ce se aruncă în apa Dâmboviţeĭ, se pricinuesce şi vĕtămare la sănătatea ómenilor şi se închide şi matca apeĭ, de nu-şĭ póte avea apa curgerea eĭ slobodă, şi când vine apa mare se face înnecăciune de pătimesce politia; de aceea poruncim dumné-tale, primind acest domnescul nostru pitac, să orînduescĭ paznicĭ ómenĭ de aĭ agieĭ pe la tóte vadurile i podurile de peste apa Dâmboviţeĭ, care să privigheze diua şi nóptea şi să nu lase pe nimenĭ a aruncà în apă cât de puţin murdalâc saŭ gunoiŭ de acum înainte. Tolco pisah gpd.—1816 Iunie 11.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

(Cod. LXXIV, fila 253 v.)

(3) Spre a se vedea că ómeniĭ specialiştĭ în sciinţa apelor şi a morilor se bucuraŭ de óre-care apreciere, dăm acì actul următor:

Cartea luĭ Nicolae postelnicelu meşter de morĭ.

Zemle Vlascoie. Dat'am Domnésca nóstră carte luĭ Nicolae Postelnicelu, meşter de morĭ, ca să aibă a ţineà o cârciumă aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, scutită şi apĕrată de tóte dările ce vor fi pe alte cârciumĭ, pentru că numitul prin jalba ce aŭ dat-o Domnieĭ Mele arĕtând că se află scăpătat, însărcinat cu douĕ fete de vîrstă şi o soră văduvă, şi pentru că are sciinţa meşteşuguluĭ morilor i a zăga-

www.dacoromanica.ro

Tot din Iunie 1816 maĭ aflăm un pitac cu referinţă la lucrările pentru asigurarea de inundare. Prima, însărcinéză pe Spătarul şi pe Vornicul politieĭ, ca prin zapciiĭ lor să îndatoreze pe toţĭ ceĭ ce aŭ case îngrădite pe lângă matca Dâmboviţeĭ şi de o parte şi de alta a rîuluĭ, să-ĭ oblige a pune ómenĭ cu a lor cheltuială să sape matca Dâmboviţeĭ pe margine ca să se lărgéscă până şase stînjenĭ lumina apeĭ, însă unde nu maĭ va fi loc slobod, iar de se va întâmplà să fie niscaĭ-va ziduri de binale pe lângă matca apeĭ, acelea să nu se vateme, ci să rămâe lumina apeĭ pe acolo numaĭ cât va fi loc slobod. Tot odată ordonă Domnitorul, să se oblige pe stăpînul celor opt morĭ, ce sunt pe apa Dâmboviţeĭ, începênd de la Roşu până la Vitan, ca să facă stavile pe la morile lor cum şi egumenul mŏnăstireĭ Raduluĭ Vodă şi să se desgrópe toţĭ pariĭ marĭ de la vechile zăgazurĭ şi de la vechĭ poduri, ca să aibă apa curgere maĭ lesne. (1)

---

zurilor şi a cumpenireĭ apelor apururea este dus la cercetărĭ, precum şi acum a fost rădicat cu porunca Domnieĭ Mele de la tréba sa din sud Ialomiţa şi s'aŭ trimes la şanţurĭ, care sunt făcute pentru ferirea de primejdiĭ a nu se face în politia Bucurescilor când vin apele marĭ, ne-am milostivit Domnia Mea de l-am miluit cu scutirea aceĭ cârciume, de care poruncim la toţĭ câţĭ se cuvine, supĕrare împotrivă să nu se facă la cârciuma sa, i saam receh gpd.—1814 April 10.

(Cod. XIX, fila 109 v.)

(1) Veḑĭ anexa LXXXII.

Pitac către dumné-luĭ Biv Vel Banul epistatul spătărieĭ ca să se pornéscă un zapciŭ spătăresc să poruncéscă epistatuluĭ de la şanţurĭ să slobóḑă apă pe Dâmboviţa.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.

Cinstite şi credincios boer al Domnieĭ Mele, dumné-ta Biv Vel bane epistatule al spătărieĭ, fiind-că apa Dâmboviţeĭ aŭ scăḑut într'atâta în cât tóte morile de pe dînsa s'aŭ oprit de nu maĭ pot măcinà brutariĭ politieĭ, din care pricină póte să pătiméscă obştea lipsă de pâine, de aceea poruncim ca îndată după primirea acestuĭ domnesc al nostru pitac să pornescĭ făr' de zăbavă un zapciŭ spătăresc la epistatul de la şanţurĭ scriindu-i-se din parte dumné-tale ca să facă tot felul de mijloc a pornì apă îndestulată pe matca apeĭ Dâmboviţeĭ spre a puté umbla morile să nu pătiméscă politia de vre-o lipsă, tolco pisah gpd.—1817 Iunie 9.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII. fila 27 v.)

www.dacoromanica.ro

Indestularea cu apă. Cestiunea îndestulăreĭ cu apă, în oraşele Bucurescĭ, Focşanĭ, Craiova, a dat loc la diverse acte, sub domnia luĭ Caragea. Din 29 Iunie 1815 este cartea fântânelor de la Craiova, prin care se constitue unele iraturĭ, ca să servéscă la întreţinerea lor. Caragea întăresce din noŭ mila de 12 lude fântânarĭ, puşĭ sub ocrotirea Episcopuluĭ de Râmnic. Asemenea se acordă douĕ pivniţe în Craiova şi douĕ scaune de carne scutite de tóte dările, ca să servéscă venitul lor la întreţinerea fântânelor în bună stare. (1)

Pentru întretinerea cişmelelor din Focşaniĭ muntenĭ, Caragea aprobă aruncarea uneĭ dărĭ de 1°/₀ din tăerile de carne pe la scaunele din oraş, peste 200 talerĭ anualĭ de la Epitropia Obştirilor.

Episcopul de Buzĕŭ este instituit Epitrop asupra cişmelelor din Focşanĭ. (2)

La 1811 Dima Suilgiul s'a legat către Divan, ca pentru talerĭ 25.000 şi diverse privilegiĭ, să aducă în bună stare 18 cismele ce eraŭ părăsite aicĭ în politie şi în soroc de 16 anĭ, cu léfă de talerĭ 400 pe lună de la Cutia milostenieĭ, să ţină acele cismele în bună stare. In 1814 Februar Dima cere concediŭ până la Sf. Dumitru, să se ducă în patria sa să'şĭ vaḑă copiiĭ, lasă chezaş pe tovarăzul sĕŭ Stoica, care va avea grijă de cişmele în lipsa luĭ Dima. Caragea acordă congediul cerut. (3)

Inainte de Dima a fost Suilgiiŭ-Başa Stroe, care ajungênd bĕtrân şi neputincios, i se daŭ unele privilegiĭ ca rĕsplătire. (4)

O inspecţiune făcută în Iulie 1813 la diversele cişmele concedate la particularĭ, le află în próstă stare. Domnitorul, la 23 Iulie 1813, ordonă ca toţĭ aceĭ carĭ se bucură de cişmele din casa apelor, să fie obligaţĭ a le ţine în bună stare, a le reparà (5)

(1) Veḑĭ anexa LXXXIII, LXXXIV, LXXXV.
(2) Veḑĭ anexele LXXXVI, LXXXVII, LXXXVIII şi LXXXIX. Veḑĭ şi obligaţiunea ce ia asupraşĭ G. Sârbul ca Suilgiŭ la Focşanĭ, în anexă.
(3) Veḑĭ anexa XC.
(4) Veḑĭ anexa XCI
(5) Veḑĭ anexele XCII după Cod. LXXVI pag. 616.

Iõ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele acéstă obştéscă anafora a părinţilor archiereĭ şi a dumné-lor boerilor, iată de orînduim pe dumné-ta Biv Vel clucere Iordache Deşliule, ca prin scirea dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de ţeara de sus s'a pus în lucrare cercetarea de maĭ sus arĕtată cu urmare întocmaĭ, după care să facĭ apoĭ arĕtare prin anafora părinţilor arhiereĭ şi dumné-lor boerilor. 1815 Mart. 27

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

Cod. LXXXIV, pag 67.)

www.dacoromanica.ro

Domnitorul Caragea, deşì n'a maĭ înmulţit cu nouĕ isvoare casa apelor din Bucurescĭ, a dat, cu un curent orĭ altul, mĕsurĭ din noŭ de apă la uniĭ şi alţiĭ. Aşa a recunoscut: 1) dreptul la $^1/_2$ mĕsură de apă Ecaterineĭ Athanasiu la 30 Iulie 1813; 2) $^1/_2$ mĕsură din isvorul de la Creţulescĭ luĭ biv Vel Vistier Gr. Romanitis la casele luĭ din podul Mogoşóeĭ, înlăuntru curţeĭ dumné-sale şi afară la pod, pentru îndestularea noroduluĭ (2 Maiŭ 1814). 3) una mĕsură de apă din aeelaşĭ isvor luĭ Vel Hatman Gr. Ralea, în 18 Martie 1814 (1). 4) luĭ Vel Stolnicul Alex. Vilara, luând apa ce dejà se acordasă luĭ Romanitis în 1814 26 Ianuarie 1816. 5) una mĕsură apă din cişmeaua luĭ Mavrogheni, acordată Caminariuluĭ Toma. în 29 Martie 1817. 6) Reînoire de chrisov pentru o $^1/_2$ mĕsura şi adăogire de alta jumĕtate mĕsură luĭ biv Vel Ban Gr. Brancoveanu, cu obligaţiune să facă cişmea şi afară din curte. 1 Maiŭ 1818. (2)

Cu o singură ḑi înainte de a fugì din Bucurescĭ, Caragea dă la 28 Septembre 1818 o jumĕtate mĕsură apă, de la cişmeauna luĭ Mavrogheni, luĭ Căminarul Mihalache (?) (3)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anaforà arĕt mărieĭ Tale, că cişméua de la capul poduluĭ Mogoşóeĭ, care s'aŭ făcut cu cheltuiala obştieĭ, pentru podóba politieĭ, neavênd purtător de grijă, s'aŭ dărăpănat şi maĭ trecênd vreme cu nebăgare de sémă se strică de tot şi pentru ca să nu se prăpădéscă o frumósă podóbă ca acésta, găsim cu cale, ca prin scirea dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ, să se orînduiască dumné-luĭ Biv Vel Clucerul Iordache Deşliu, ca să ia séma egumenaşuluĭ, ce este acolo, ce venit aŭ luat acesteĭ mănăstirĭ de când egumenesce şi la ce s'aŭ cheltuit acel venit? aşijderea să aducă faţă clucerul acolo pe maĭ maĭ mare-başa cu doĭ treĭ meşterĭ lemnarĭ şi zidarĭ i pe suilgiŭ, ca să iea în scris tóte acele ce sunt stricate, chibzuind şi baniĭ ce trebuesc spre a se drege şi a se aduce la starea eĭ după cum aŭ fost, şi să facă arĕtare în scris, atât de venitul cişmeleĭ, cât este pe an, cât şi de cheltuiala bisericeĭ i de meremetul stricăciuneĭ cişmeleĭ şi vom chibzuì apoĭ de unde să se dea baniĭ ce vor maĭ trebuì, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. 1815 Mart 15.

Mitropolit, Iosif Argeş, Constandie Buzĕŭ, Constantin Filipescu, Grigorie Brâncovénu, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Iordache Filipescu Vel Vornic.

(1) Veḑĭ anexele sub CXII, NN XCIV, OO XCV şi PP XCVI QQ, XCVII, RR XCVIII.

(2) Veḑĭ anexa XCIX.

(3) Veḑĭ anexa C.

www.dacoromanica.ro

Dăm acì în notă actele unuĭ proces dintre mahalagiĭ de la Popa Dârvaş şi pentru neînchiderea unuĭ puţ de către boerul D. Slătineanu. (1)

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie.*

Pe acéstă alăturată anafora a dumné-lor veliţilor Vornicĭ nerĕmânênd odihniţĭ mahalagiiĭ din două mahalale Popa Dârvaş şi Vişan de aicĭ din Bucurescĭ, zapciul cel orînduit vătaf de păhărniceĭ 'i-aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ Mele cu paharnicul Dumitrache Slătineanu, prin vechilul Ioniţă Racotă Logofeţelul, cerênd numiţiĭ mahalagiĭ prin apelaţia ce aŭ dat, a nu li se închide de paharnicul puţul i vadul puţuluĭ ce este trebuincios pentru adăparea acestor mahalale, fiind maĭ vêrtos făcut de moşiĭ şi părinţiĭ lor, de sunt aprópe de 100 de anĭ precum se dovedesce din veleatul ce este scris pe crucea de piatră cea de lângă puţ, fiind de 80 de anĭ, iar puţul şi maĭ vechiŭ şi paharnicul de îĭ trebuesce puţ să-şĭ facă pe locul dumné-luĭ, iar vechilul paharniculuĭ împotrivă cere, ca după zapisele de cumpărătórea loculuĭ caseĭ sale pe care este acest puţ, să aibă voie a şi-l închide până la pod, care zapise arĕtându-le le vĕḑum şi înşine Domnia Mea, însă unul cu lét 1796 Ianuarie 18 al unuĭ Predeĭ, care vinde la un Mateiŭ, Polcovnicul un loc moştenesc în mahalaua Popeĭ Dârvaş în podul Mogoşóeĭ drept talerĭ 220, care loc arată că se hotărasce despre rĕsărit cu Pătraşco portărelul, despre miaḑă-ḑi cu un loc al Postelniculuĭ Mateiŭ Rătescu, despre miaḑă-nópte cu uliţa şi despre apus cu podul, după cum se vĕd semnele loculuĭ, i alt zapis al numituluĭ Mateiŭ Polcovnicul cumpĕrătorul, ot lét 1804 Ianuarie 10, prin care vinde Slugeruluĭ Tomeĭ Caragea acel loc împreună cu casele ce aŭ fost făcute de el, dându-ĭ şi zapisul cel vechiŭ, în care se coprinde şi hotarăle loculuĭ maĭ pe larg, i alt zapis al numituluĭ Sluger Toma cumpĕrătorul ot lét 1804 Februarie 27, prin care vinde acéstă casă cu locul eĭ luĭ Constantin Vulturescu, dându-ĭ şi zapisele cele vechĭ şi alt zapis din lét 1804 Martie al numituluĭ Vulturescu cumpĕrătorul, prin care face schimb cu Dumitrache Slătineanu acéstă casă cu coprinsul eĭ, drept o moşie şi banĭ, dându-ĭ şi zapisele cele vechĭ; din care acéstă coprindere a celuĭ dintâiŭ zapis al Predeĭ făcêndu-se curată dovadă, că locul acesta al Paharniculuĭ merge până la pod, am întrebat pe numiţiĭ mahalagiĭ de aŭ vre-un sînet împotriva acestuĭ zapis? şi rĕspunseră că nu aŭ, fără numaĭ ḑiseră, că şi în aniĭ trecuţĭ s'aŭ ispitit Paharnicul ca să împresóre acest loc al puţuluĭ, dar după cercetarea ce în faţa loculuĭ s'aŭ făcut atuncĭ de către dumné-luĭ Vel Banul Radu Golescu, aflându-se pe acea vreme Vel Vornic, nu numaĭ că n'aŭ avut Paharnicul nicĭ un cuvênt, ci încă s'aŭ dovedit împresuraţĭ de dênsul şi din locul puţuluĭ patru stânjenĭ şi s'aŭ fost găsit cu cale de dumné-luĭ Banul ca să rĕmâe puţul slobod şi aceĭ stânjenĭ iarăşĭ pe séma puţuluĭ, la care acéstă a lor ḑisă, nu numaĭ că nu avură să arĕte vre-o anafora de atuncĭ a dumné-luĭ Banuluĭ, ci încă şi pe dumné-luĭ însuşĭ întrebându-l Domnia Mea în Divan, rĕspunse că nu ţine minte. După acésta

www.dacoromanica.ro

Iangane. Incendiile sunt tot numeróse în Bucurescĭ, din causa con-

---

am maĭ întrebat pe numiţiĭ mahalagiĭ, să arĕte pentru apă le este davaua saŭ pentru loc? şi rĕspunseră că pentru apă, fiindu-le trebuinciósă pentru adăparea lor şi a dobitócelor lor, şi cum că de se va închide acest puţ şi se va deschide cel-l-alt unde aŭ găsit dumné-lor veliţiĭ Vornicĭ cu cale, când va secà şi acesta nu aŭ unde să maĭ facă alt puţ la loc; a cărora pricinuire se cunoscù deşartă, pentru că şi puţul ce este acum póte să sece după vremĭ şi făcêndu-se altul să sece şi acela şi altul asemenea şi iarăşĭ după vremí să rĕmâe fără de puţ. Decĭ Paharnicu Dumitrache Slătineanu, avênd sineturĭ pentru locul caseĭ sale, doveditóre că lungimea loculuĭ îĭ merge până la pod, iar jăluitoriĭ mahalagiĭ ne avênd nicĭ un sinet împotrivitor, nu se póte după dreptate a fi poprit Paharnicul de aşĭ luà locul sĕŭ în stăpânire precum asemenea nu se póte poprì nicĭ cu pricinuirea mahalagiilor că le este trebuincios acel puţ pentru adăparea lor şi a vitelor lor şi că ar fi făcut de moşiĭ lor de sunt aprópe 100 de anĭ, pentru că pe acea vreme nu este îndoială că erà câmp acolo unde se află puţul iar nu loc de curte cu case precum este acum, şi se socotesce ca un puţ făcut pe câmp precum sunt şi altele, iar nu chiar pentru trebuinţa aceştiĭ mahalale care nu erà acolo pe acea vreme; cu tóte acestea am făcut Domnia Mea al doilea cercetare şi cercare prin dumné-lor veliţiĭ Vornicĭ la faţa loculuĭ, ca să ne pliroforisim de este prin putinţă să-şĭ ia şi Paharnicul locul în stăpânire şi să se mute şi acel puţ la un colţ din locul Paharniculuĭ şi ni s'aŭ dat pliroforie că la colţul de lângă uliţa ce cobóră în mahala, unde printr'acéstă anafora a dumné-lor s'aŭ fost găsit cu cale a se mutà puţul fiind locul înalt, s'aŭ arătat cu jalbă mahalagiiĭ ce-şĭ aŭ casele pe acea uliţă, plângêndu-se că de se va mutà puţul acolo, fiind locul la vale spre casele lor se va face noroiŭ prea mare din scurgerea apeĭ puţuluĭ în cât nu vor maĭ puté eşì din casele lor mahalagiiĭ, o adeveréză şi dumné-lor veliţiĭ Vornicĭ că aşà urméză a fi după starea aceluĭ loc, şi către acésta ne-aŭ dat pliroforie, că acea mahala este îndestulată din tóte părţile de puţurĭ, osebit din douĕ cişmele ce sunt maĭ sus în linia poduluĭ, din mâna stângă, însă una la pórta caseĭ rĕposatuluĭ Cluceruluĭ Faca, şi alta în dreptul caseĭ Cluceruluĭ Deşliu; după care acéstă arătare a dumné-lor veliţilor Vornicĭ şi după plângerea celor-l-alţĭ mahalagiĭ puţul acesta de prigonire fiind nu numaĭ netrebuincios acolo, ci încă şi supĕrător atât mahalagiilor ce-şĭ aŭ casele pe linia aceleĭ uliţe, ce cobóră în mahala, cât şi Paharniculuĭ Slătineanu, pricinuindu-ĭ douĕ pagube şi stricăciunĭ, una cu îngustarea dreptuluĭ loc al sĕŭ, şi alta cu supĕrarea şi stricăciunea ce pătimesce casa sa din curgerea apeĭ puţuluĭ, fiindu-ĭ casa la vale. Drept aceea hotărîm, ca puţul acela să lipséscă cu totul de acolo, şi Paharnicul să-şĭ îngrădéscă şi să-şĭ facă zapt locul până la pod, precum asemenea am dat Domnia Mea dreptate şi luĭ II Postelnic Constantin Cozone în trecutele ḑile prin judecată cu Divan la prigonirea ce aŭ avut cu uniĭ tot dintr'aceştĭ mahalagiĭ pentru locul sĕŭ ce-l are ală-

www.dacoromanica.ro

structiunilor de lemn şi acoperămintelor de şindrilă. Slujitorii din brésla de foc (pompierii) de pe lângă Agie aŭ adese de lucru. (1)

Pentru apĕrarea de incendiŭ, în Novembre 1813 Caragea ordonă completarea Coşarilor şi a Sacagilor politieĭ până la numĕr de 80, căcĭ din carĭ eraŭ aŭ fost murit maĭ multĭ de ciumă. (2)

---

turea cu locul Paharniculuĭ, ca să şi-l ia în zapt şi stăpânirea sa. — 1814 Octombre 10.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXVIII, pag. 2).

(1) Eacă modul cum unul din slujitorĭ este liberat din serviciŭ:

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

După pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora a dumné-luĭ Vel Agă, de próstă stare şi sacatlâcul jăluitoruluĭ Iane, milostivire făcênd Domnia Mea asupra luĭ, poruncim să fie ertat şi apĕrat de slujbă.— 1814 Februarie 26.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXVI, pag. 848.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată buiurdizma Mărieĭ Tale, ce se dă în dosul aceştiĭ jalbea luĭ Ene slujitorul de foc din brésla agieĭ, poruncitóre ca să cercetez de este sacat cu adevĕrat din pricina năprasniceĭ bóle, l'am adus înaintea mea şi cercetându-l dacă dintr'acéstă năprasnică bólă aŭ rĕmas sacat, mĕ pliroforisiiŭ cu adevĕrat că sacat de mijloc aŭ rĕmas dintr'acea bólă, şi mijloc de a maĭ ţiné slujba luĭ nu este, pentru care şi nu lipsiĭ după datorie a arĕtà Mărieĭ Tale, iar hotărîrea rĕmâne a se da de către Inălţimea Ta.—1814 Februarie 10.

(Vel Agă).

(Cod. LXXVI, pag. 848).

(2) *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel dvornice al politieĭ, fiind-că multĭ din sacagiĭ i coşariĭ politieĭ au murit, poruncim Domnia Mea ca din ómeniĭ politieĭ să se găséscă a face patru-ḑecĭ sacagiĭ i coşarĭ, să se împlinéscă a fi optḑecĭ la numĕr şi osebit pentru trebuinţa domnesceĭ nóstre curţĭ să se împlinéscă a fi alţĭ şase coşarĭ; zăbavă însă câtu-şĭ de puţină să nu se facă, fiind-că pătimesce politia, şi iarăşĭ îţĭ poruncim zăbavă să nu se facă fiind-că aŭ început a se întêmplà iangane. Tolco pisah gpd.— 1813 Noembre 14.

(Cod. LXXIV fila, 92.)

www.dacoromanica.ro

In 1815 se simte nevoia refacereĭ din noŭ a foĭşoruluĭ de foc. Până la terminarea acestuia se aşază alt punct de observare de incendiŭ, din doĭ paznicĭ, unul în campanarul sf. Gheorghe noŭ şi altul jos la pórtă, care să alerge pe dată ce se vede un foc unde-va să se dea de scire zabiţilor. (1)

---

(1) *Prea Inălţate Dómne,*

După luminată porunca Mărieĭ tale, ce mi s'aŭ dat la alăturata anafora a dumné-luĭ Vel Agă, am făcut chibzuire pentru foişorul de foc ce arată dumné-luĭ că aŭ putreḑit la rădăcină şi face trebuinţa a se preface din noŭ, şi găsim cu cale, ca acum de o cam dată să se dea luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Agă, spre a îndatorà pe mai-mare-başa să-l strice fără de zăbavă, a nu se întâmplà, feréscă Dumneḑeŭ să caḑă din vre-o furtună mare şi să facă primejdie, pentru a căruia stricare să aibă voĭe maĭ-mare-başa să strîngă câţĭ dulgherĭ vor trebui cum şi salahoriĭ ce vor fi trebuincioşĭ să se poruncéscă dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ al politieĭ ca să-ĭ dea din mahalale şi stricându-se să se adune tótă cheresteaua la un loc şi să fie la păstrare bună şi la pază a nu se furà; aşijderea şi pentru aceĭ patru stâlpĭ marĭ pe care este a se clădì tótă binaua foişoruluĭ după mĕsura ce arată maĭ-mare-başa, lungul stânjinĭ 9 însă stânjinĭ 7 şi jumĕtate de sus până în faţa pămîntuluĭ şi tulpină stânjinĭ unul şi jumĕtate care vine tot lungul tot stânjinĭ 9 şi de la tulpină în sus, până la doĭ stânjinĭ, latul-grosul 2 palme domnescĭ în tóte muchile iar de la doĭ stânjinĭ în sus până la vîrf, latul-grosul o palmă şi jumĕtate în tóte muchile, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel Vistierul, ca să se orânduiască judeţul Dâmboviţeĭ a'ĭ face şi aĭ aduce aicĭ, plătindu-li-se stâlpul po talerĭ 50 şi apoĭ pentru cheltuiala facereĭ foişoruluĭ maĭ pe urmă vom chibzuì de unde să se dea şi vom arătà Mărieĭ Tale, şi până a se face acest foişor noŭ să rânduiască dumné-luĭ Vel Aga doĭ paznicĭ, să păzéscă ḑiua şi nóptea nelipsiţĭ, unul sus în clopotniţa sfîntuluĭ Gheorghe cel noŭ şi altul jos la pórtă, ca luând veste cel de jos de la cel de sus de vre-o întêmplare de foc, să alerge îndată să dea de scire dumné-lor zabiţilor, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1815 Maiŭ 17.

Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constandin Bălăceanu Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Vornic, Grădişteanu Vel Logofĕt, Néstor Clucer.

Domnitorul dă următórea resoluţiune:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Cât pentru stricarea acestuĭ foişor poruncim dumné-tale Vel Agă, să îngrijescĭ a se pune în lucrare prin maĭ-mare-başa cu urmare întoc-

www.dacoromanica.ro

In 1816 Noembre Domnitorul dă următorul pitac relativ la mĕsurile de apĕrare de incendiŭ:

Pitac către Agă, de a fi cu topóră tot tacâmul agieĭ de a întêmplà orĭ foc saŭ alte primejdiĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Agă, fiind-că pentru a nu se întêmplà primejdiĭ la vreme de iangănurĭ am chibzuit Domnia Mea, ca împreună cu tacâmul Agieĭ să fie de acum înainte şi maĭ-mar-başa împreună cu 40 dulgherĭ cu topóre, de aceea poruncim dumné-tale, ca îndată după primirea acestuĭ domnesc al nostru pitac, aducênd pe maĭ-mare-başa, să facĭ cunoscut, că la orĭ-ce întâmplare de iangăn, să se afle şi el nelipsit cu patru-decĭ de dulgherĭ cu topóre şi împreună cu ceĭ-l-alţĭ salahorĭ aĭ Agieĭ să poprésca şi să întâmpine acea primejdie de foc, tolco pisah gpd.—1816 Noembre 29.

(Pecetea gpd.)

(Vel Logofĕt)

(Cod. LXXXVII, fila 4 v.)

La fie ce început de iarnă Stăpânirea, Domnia chiar, dădeà pitace în coprinderea următóre:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel agă, fiind-că acum aŭ început şi urméză să se încépă a se face focurĭ prin case, pentru ca să nu se întêmple dar feréscă Dumnedeŭ iangane din nemăturarea coşurilor şi din neîngrijirea stăpânilor caselor, poruncim dumné-tale, ca îndată după primirea acestuĭ Domnesculuĭ Nostru pitac să publicarisescĭ prin tot semptul agieĭ, ca toţĭ de obşte stăpâniĭ caselor să îngrijéscă a-şĭ măturà coşurile adesea şi osebit să privighezĭ ca nu care cum-vaşĭ şi din nebăgare de sémă a ómenilor caseĭ să se întêmple vre-o primejdie de foc, orĭ din lumînare, saŭ din ciubuce, iar pe de altă parte să daĭ straşnică poruncă şi coşarilor, ca să umble tot-deauna prin tótă politia pentru măturatul coşurilor, şi osebit să

---

maĭ precum maĭ jos se arată, îngrijind apoĭ de a orânduì şi paznicĭ iangănuluĭ la locurile de maĭ jos arĕtate, pentru care stricare poruncim dumné-tale Vel Vistiere, să se facă porunca Domnieĭ Mele către ispravniciĭ din sud Dâmboviţa, ca să orânduiască de a se face aicĭ după mĕsura şi cu plata ce maĭ jos se arată.—1815 Maiŭ 18.

(Pecetea gpd.)

(Vel Logofĕt).

(Cod. LXXXIV, pag. 194.)

www.dacoromanica.ro

daĭ poruncă şi tuturor têrgoveţilor, mahalagiilor, prăvăliaşilor şi stăpânĭ aĭ caselor, ca să ţie tot-deauna fieş-care câte un hârdăŭ saŭ putină mare plină de apă i câte un topor şi câte o scară, precum şi dumné-ta să îngrijescĭ a fi tot-deauna şi în tot césul sacalele i tot tacâmul focului zdravene, gata şi în bună fiinţă, ca nu cum-vaşĭ la vre-o primejdie de foc să se întêmple vre-o zăticnire, că însuşĭ veĭ fi răspunḑetor. Tolco pisah gpd.—1814 Octombre 20.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 152).

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi la Spătărie.

Sub pretext de a se evità incendiile, dar maĭ în realitate ca să nu se afle de vênḑare la îndemâna orĭ şi cuĭ—şi maĭ ales a hoţilor, Caragea reînoesce în 1813, decretul luĭ C. Ipsilant, ca nime să nu aibă voie a ţine iarbă de puşcă prin prăvăliĭ, ci, declarându-se monopol, să se dea de vênḑare numaĭ la o singură prăvălie, afară din oraş, cu obligaţiune, ca beneficiul din acest *apalt* să se dea la Cutia podurilor. La sf. Gheorghe va fi depositul ierbeĭ de puşcă. (1)

(1) Veḑĭ anexa, actul de la 30 Ianuarie 1813. Anexa CI.

Pitac pentru iarba de puşcă, la aga, ca să se păstreze în mônăstirea sf. Gheorghe.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel agă, cu tóte că am luat Domnia Mea pliroforie, că încă din lét 1804 s'aŭ făcut obştésca hotărîre, pentru ceĭ ce se neguţătoresc cu iarbă de puşcă, ca să nu o maĭ ţie aicĭ în politie în buróe şi în alte vase sumă multă de ocă, ci afară, la margine, spre a nu se întêmplà vre-o primejdie de iangăn, dar fiind-că acest nizam nicĭ până acuma nu s'a pus în lucrare şi fiind-că acum de o cam dată pe la margine în preajma politieĭ nu este vre-un loc îndemănatec şi destoinic spre acéstă trébă, de a se puté adică a ţineà iarbă de puşcă, am găsit Domnia Mea cu cuviinţă, de a se pune iarba de puşcă în mânăstirea sf. Gheorghe noŭ, unde sunt odăile sigure cu bolţĭ şi uşĭ de fier şi póte a fi iarba ferită de primejdia focului; de aceea poruncim dumné-tale, să îndatorezĭ pe toţĭ ceĭ ce aŭ iarbă de puşcă, să mérgă să se învoiască cu egumenul mănăstireĭ, ca fieş-care să ducă acolo tótă iarba ce va fi avênd şi să o pue în bolţĭ, poprind pe la prăvăliile lor numaĭ câte o ocă şi douĕ spre vênḑare, şi sfârşindu-o pe aceea iară-şĭ vor luà din boltă tot câte atâta sumă pentru aliş-veriş, tolco pisah gpd.—1817 Februarie 11.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 15 v.)

www.dacoromanica.ro

O curiósă disposiţiune iea Caragea, chiar în 17 Decembre 1812, câteva ḑile după solemna luĭ intrare în Bucurescĭ: el obligă pe Aga să se mute maĭ în centrul tîrguluĭ, că şade prea departe şi din causa depărtăreĭ nu se îndemănéză a căutà cu *înlesnire trebile câte privesc la meimurietul agieĭ, iar maĭ vêrtos când se întâmplă (ferêscă Dumneḑeŭ) prin tîrg vre-un iangăn.* Şi maĭ ciudată este porunca, ca spre a se mutà în centru, să dea afară din casele luĭ Păun Işlicarul pe podul tîrguluĭ de afară pe chiriaşul luĭ, grijind să-ĭ găséscă alt conac şi să se strămute acolo cu tot tacâmul agieĭ. (1)

Ingineri. Vornicia Obştirilor a dispus încă din secolul trecut de câte un inginer, maĭ mult saŭ maĭ puţin architect. In 1814 Aprilie 11, Marele Vornic al Obştirelor recomandă Domnitoruluĭ un noŭ inginer, în persóna luĭ Ernest Maer, prin următórea anafora:

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕt Inălţimeĭ Tale că din vechime aŭ fost necontenit un inginer al politieĭ Bucurescilor care avêndu-şĭ léfa sa de la stăpânire se orânduià la cele după vremĭ trebuinţe ale ţĕreĭ, ce privesc la meşteşugul inginerieĭ, adecă la mĕsurĭ i trageri de moşiĭ, la facerea şanţurilor Dâmboviţeĭ, la aducerea de ape, la zidirĭ de curţĭ domnescĭ i la facerĭ de podurĭ; dar acel inginer de vre-o câtă-va vreme întêmplându-i-se mórte cu totul se isterisesce politia de acest fel de om trebuincios; pentru care acum la facerea podurilor Bucurescilor cercetând, am găsit pe un *Ernest Maer inginer*, care mĕ pliroforisiiŭ că este cu îndestulată sciinţă de inginerie şi maĭ vêrtos *idravlicos* bun, adecă avênd bună sciinţă de mĕsurătórea apelor, care *se şi făgăduesce de a aduce ape cu îndestulare şi fără multă cheltuială* când va fi poruncit. Drept aceea, de se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta, să i se orânduiască léfă de talerĭ 150 pe lună, adecă talerĭ 75 de la Cutia cişmelelor i talerĭ 75 de la Cutia podurilor, la care aceste douĕ póte fi trebuincios, va bine-voì Inălţimea Ta a da şi luminată întărire la acéstă plecată a Mea anafora, iar hotărîrea cea desăvêrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.—1814 Aprilie 11.

Vel Vornic.

Domnitorul asupra acesteĭ anaforale, dă următórea rezoluţiune:

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Vornice al Obştirilor, şi de către înşi-ne Domnia Mea găsindu-se de trebuinţă a aveà politia un inginer, şi acest *Ernest Maer* fiind destoinic la acest meşteşug, după pliroforia ce ne daĭ printr'acéstă

(1) Veḑĭ anexa CII după cod. LXXIV fila 70.

www.dacoromanica.ro

anafora, iată îl orânduim Domnia Mea inginer al politieĭ şi poruncim, să i se dea léfă pe lună câte taleri 150, însă taleri 75 de la Casa podurilor şi alţĭ atâţia de la Cutia cişmelelor, precum maĭ jos se arată. 1814 Aprilie 12.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt. (1)

De la Octombre 1816 găsim în serviciul Vornicieĭ Obştirilor pe architectul Hartler, însărcinat atât cu privigherea construcţiunelor noue din oraş, cât şi cu şanţurile Dâmboviţeĭ, ba şi cu pavarea celor patru strade principale. Hartler a construit maĭ multe case importante din Bucurescĭ. (2)

Se maĭ pomenesce şi de un constructor saŭ architect Italian numit Giulini. Maĭ găsim menţionându-se un alt architect al căruia nume, e stălcit rĕŭ de diacul divanuluĭ: Faivrat, în care bănuim că este numele luĭ Fraiwalt. (3)

Indestularea publică. Vornicia Obştirilor, după ce cu ridicarea Ruşilor dispărù instituţiunea poliţieĭ şi rĕmase iar Agia, continue tot ea însărcinată cu o parte din privigherea asupra îndestulăriĭ publice, iar Aga este principalul veghetor şi factor administrativ în acéstă afacere.

Dăm în anexele capitoluluĭ câte-va acte privitóre la întrebarea îndestulăriĭ publice şi notăm aci pe următórele:

a) In Decembre 1812 Aga este însărcinat, cu pitac domnesc, să oblige

---

(1) *(Cod. LXXX, pag. 58.)*

(2) Ni se spune că casa luĭ Grigorie Ghika Vodă (astă-ḑĭ a d-luĭ A. Lahovary, din strada Victoria) şi porţile monumentale ale acesteĭ case şi cele acum dărîmate de la casa Lench (a d-luĭ G. Vernescu) aŭ fost construite de Hartller.

(3) Veḑĭ cod. 74 fila 174 verso. Iată pitacul de numire ca architect a luĭ Hartler:

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel dvornice al Obştirilor, fiind-că Hartler architecton, ce se află aicĭ e trebuincios pentru politie, de aceea poruncim dumné-tale, ca de la ḑi întâiŭ a aceştiĭ următóre lunĭ, să orânduescĭ a i se da léfă de la Cutia Epitropieĭ pe tótă luna câte taleri 100, aşeḑêndu-l şi în catastihul lefilor. Tolco pisah gpd.—1816 Octombre 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 273.)

www.dacoromanica.ro

pe egumeniĭ de mŏnăstirĭ, care aŭ fost îndatorite şi în trecut a avea morĭ de caĭ, ca să le drégă, pentru ca să nu ducă brutariĭ lipsă de făină când Dâmboviţa va îngheţà şi morile după ea nu vor maĭ putea lucrà. (1)

b) Nicĭ că întârdie a fi brutariĭ în lipsă de făină din neprevederea greleĭ ierne dintre 1812—13. Acéstă lipsă e constatată prin actul ce dăm în anexa CIV. Brutariĭ în vedere cu lipsa acésta, cer să li se dea făină de la magaziile rusescĭ. Se încuviinţéză acéstă cerere şi tot odată ispravniciĭ din Ilfov şi Dâmbobiţa sunt însărcinaţĭ de a cercetà la tóte morile după ape «şi câtă făină se va găsì, ven a cuĭ, pecetluind-o, s'o trimiţă la Agie în Bucurescĭ, ca dînsa s'o împarţă pe la brutarĭ, carĭ s'o plătéscă cu preţul dileĭ. Tot odată, Vornicul politieĭ este însărcinat, ca prin zapciĭ şi salahorĭ să sfărime ghiaţa pe la morĭ în fie-ce di spre a înlesnì âmblatul morilor până se va muià gerul.»

c) Din cauza greutăţilor din iarna dela 1812—13 nu se face *cişniŭ*, ca să se fixeze nart la pâne de cât după noua recoltă din 1814. Acest cişniŭ este ordonat să-l facă, nu Vornicia Obştirilor ci o comisiune compusă din Banu Grigorie Brâncoveanu, Marele Vornic de Ţéra-de-jos Barbu Văcărescu, Marele Vornic al Obştirilor Iordache Slătinénu şi Marele Logofĕt de Ţéra-de-sus Grigore Băleanu. (2)

(1) Veḑĭ cod. LXXIV fila 97 şi anexa CIII care este identică cu actul din Decembre 1812.
(2) Veḑĭ anexa CV.

In 1817 se face alt cişniŭ:

Pitac către dumné-lor veliţiĭ boerĭ i către dumné-luĭ Banul Brâncoveanul şi către dumné-luĭ Banul Grigorie Ghica i către dumné-luĭ Vornicul Constantin Bălăceanu, ca să se strîngă la un loc să facă cişniŭ pentru grâŭ cum să se vînḑă pânea.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-vóstră veliţilor, împreună şi dumné-ta biv Vel Bane Grigorie Brâncovene, i dumné-ta biv Vel Bane Grigorie Ghica şi dumné-ta biv Vel Vornice Constantine Bălăcene, fiind că acum aŭ eşit grâul cel noŭ şi aŭ început a veni la obor mult, maĭ cu osebire de către cel ce âmblà maĭ nainte, adecă maĭ cu scădere, de aceea dar, ca pentru un lucru ce este hrana noroduluĭ, poruncim dumné-vóstră ca adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc, să faceţĭ cişni, de preţul cu care se cuvine a se vinde pânea, cumpănindu-l însă cu bună şi drĕptă chibzuire, ca nicĭ norodul să nu sufere discolie şi scumpete la cumpĕrătórea hraneĭ sale, nicĭ brutariĭ să nu fie sîliţĭ a ne da pricină să-ĭ pedepsim, ci şi norodul să fie mulţămit şi brutariĭ să nu cerce pagubă şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora cu dumné-luĭ Vel agă, tolco pisah gpd. — 1817 Iulie 30.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXXVII, fila 39 v.)

www.dacoromanica.ro

In 27 Decembre 1814 acești boerĭ maĭ sus arĕtaţĭ reguléză cu isnapul brutarilor preţul pâneĭ fixând nartul eĭ la 8 parale de oca de pâne. In In 1897 Iulie, se face cişniŭ pentru fixarea nartuluĭ pâneĭ. Brutariĭ primesc acest preţ şi condiţiunea, ca să nu maĭ céră câte douĕ treĭ cişniurĭ pe fie-ce an. Preţul jimbleĭ se fixéză la cincĭ parale jumĕtate de oca. Tot odată boeriĭ arată, că nu aŭ putut stabili nartul băcăniilor ne avênd idee cum se cumpĕră de băcanĭ asemenea marfă. După propunerea lor Domnitorul însărcinéză pre marele Postelnic, ca prin capuchihaelele ţĕriĭ de pe la serhaturĭ, să afle adevĕratele preţurĭ ale băcăniilor şi apoĭ să se facă nartul cuvenit. (1)

d) In 1814 luna Maiŭ, Aga arată Domnitoruluĭ, că de când s'aŭ ertat vama bucatelor ce se vînd la obor «s'aŭ împuţinat şi s'aŭ prăpădit tóte baniţele cele vechĭ ce eraŭ date de stăpânire pentru mĕsurătórea bucatelor şi de atuncĭ urméză de a se face felurimĭ de mĕsurătorĭ la bucate, fiind-că fieş-ce móră îşĭ are baniţă deosebită» Domnitorul ordonă să se facă baniţe înfierate la fieş-ce móră. (2)

e) Măcelăriile continuă a fi puse sub o specială epistasie. In 1813 este epistat paharnicul Grigorie Romanitis, iar în 1814 sunt epistaţĭ Biv Vel Clucerul C. Predescu şi Aretino Costa Petru. Era acéstă epistăsie un adevĕrat monopol ascuns. Se limită numĕrul de scaune de măcelărie la 15. Consulilor străinĭ li se lasă însă dreptul de a avea scaune de măcelărĭĭ, dar n'aŭ voĭe să vîndă carnea cu preţ maĭ mare, pentru că ast-fel se scumpesc vitele, ce le cumpĕră cele 15 scaune autorizate. Ciudată teză economică!

Epistaţiĭ de măcelarĭ eraŭ datorĭ să menţină la cele 15 scaune «*tot pre aceia carĭ aŭ fost până acuma măcelarĭ.*»

Se impune nart: de la Pascĭ carnea de vacă se va vinde ocaoa pe parale 14, cea de óe pe parale 16, iar cea de miel cu ciotvârta, iar de la Sf. Gheorghe până la Duminica mare şi înainte, ocaoa de carne de vacă va fi tot ca cea de oae, adică 16 parale. In câte patru posturĭ se va vinde ocaoa de carne de vacă câte 15 parale, iar cea de oae 17. Carnea de rîmător se va vinde după preţul dileĭ.

Sunt pline de învĕţăminte unele din *ponturile* cu carĭ s'aŭ organisat *epistasia* carneĭ. Ce se póte dice de disposiţiunile de la art. 18, unde se citesce, că ispravnicul de Curte saŭ becerul palatuluĭ, să nu fie volnic a ridică carne de la vre-un scaun *fără de tescherea* arĕtătóre sumeĭ de carne ce este să se ia? şi maĭ ales ce palmă dată Dom-

(1) Vedĭ anexa CVI.
(2) Vedĭ anexa CVII.

www.dacoromanica.ro

nieĭ prin art. 19, care cere cum că ómeniĭ sĕĭ să fie îndatoraţĭ a plătì măcelarilor *toţĭ baniĭ deplin,* verĭ pe câtă carne se va ridicà în fie-ce lună, ... iar când nu se vor plătì baniĭ măcelarilor la ḑiua sfîrşituluĭ luneĭ, a 3-a ḑi să fie sloboḑĭ măcelariĭ să închiḑă scaunele şi să fie nevinovaţĭ?

Dar încă articolul al 20-lea!

«De se va întîmplà să aibă Domnia Mea trebuinţă pentru tulumurĭ, să se chiame epistaţiĭ, să le tocméscă şi după tocmélă să li se *plătéscă baniĭ peşin,* adecă: **cu o mână să plătéscă baniĭ şi cu alta să ridice tulumurile.**

De frumos credit se bucura Domnia! (1)

Pe aniĭ următorĭ din domnia luĭ Caragea nu se schimbă regulamentul măcelăriilor. Contractul fie-căruĭ an începe de la Pascĭ. Cu câte-va ḑile înainte de fie-ce Pasce Domnitorul ordonă Divanuluĭ — la care maĭ chiamă şi pre câţĭ-va din boeriĭ «paia» — să chibzuiască «pentru vînḑarea *cărneĭ* pe anul acesta». (2)

---

(1) Veḑi anexele CVIII şi CIX.

(2) Eată pitace de aşia natură:

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţĭ boerĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele, dimpreună şi dumné-ta Biv Vel Vist. Constantine Filipescule i cu dumné-ta Biv Vel Bane Grigorie Brâncovene, fiind că se apropie sfiintele Paşcĭ şi sorocul contractuluĭ cărneĭ din anul trecut se împlinesce, poruncim ca adunându-vĕ cu toţiĭ aicĭ la domnésca nóstră curte, să faceţĭ cuviinciósă chibzuire pentru vînḑarea cărneĭ pe anul acesta şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora. Tolco pisah gpd. — 1815 Mart 26.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 190 v.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.

S'aŭ citit înaintea Domnieĭ Mele acéstă anafora ce ne face dumné-lor boeriĭ şi făcênd şi Domnia Mea chibzuire la fieş-care pont al cerereĭ lor, cât pentru pontul cel dintâiŭ al epistăsieĭ, i pontul cel de al doilea al teşcherelelor i cel de al treilea pentru scaunele cinstitelor consulaturĭ i cel de al şeselea pentru baniĭ ce aŭ să se iea i cel de al şeptelea şi al optulea, hotărîm Domnia Mea, ca să se urmeze întocmaĭ după cum se coprinde maĭ jos; de care poruncim dumné-tale cinstite şi credincios boerule Domnieĭ Mele Vel Logofete de Ţéra de sus, să se facă

www.dacoromanica.ro

Monopolul scaunelor de măcelărie în favórea boerimeĭ şi a unor

note din partea logofeţieĭ către cinstitele patru consulaturĭ pentru nizamul ce se dă asupra scaunelor de carne ale consulaturilor, iar pentru pontul al patrulea, a cărneĭ de bărbecĭ bătuţĭ, ce are a se dă la domnésca nóstră curte i la luminăţia lor domniţele nóstre, i la beilic, i la conacul dumné-luĭ Ivan-efendisâ şi la dumné-luĭ baş-beşleagasâ, am adaos Domnia Mea alte două parale la ocă la acéstă carne, adecă de berbecĭ bătuţĭ ca să se vînḑă ocaua po parale 20, însă cu scaunul ce este dator a dà acéstà carne de berbecĭ bătuţĭ să fie încărcaţĭ măcelariĭ politieĭ, ca orĭ însuşĭ unul din eĭ să-l ţie, saŭ pe altul să găséscă şi să-l pue la acel scaun cu aşeḑĕmîntul ce vor face între dînşiĭ, carele să fie supus la breaslă, la care acest adaos s'aŭ mulţămit şi numiţiĭ amîndoĭ epistaţĭ, adecă clucerul Predescu şi Gheorghe Ceacâroglu; aşijderea şi pentru cărţile Domnieĭ Mele ce aŭ unele obraze întărite după alte domnescĭ cărţĭ vechĭ, fiind-că într'acele cărţĭ vechĭ, care se citiră înaintea Domnieĭ Mele din condicile Divanuluĭ scrie numaĭ ca să fie scutite de fumărit, erbărit şi de vamă i de alte angariĭ, iar nu ḑice, ca să fie nesupĕraţĭ la brésla măcelarilor politieĭ şi la întâmplătórele cheltuelĭ ale bresleĭ, pentru că Domnia Mea numaĭ dintr'ale sale drepte venituri cum este erbăritul şi vama póte să le hărăzéscă la obrazele ce găsesce cu cale, iar nu şi privilegiurĭ, carĭ sunt cu paguba altora, şi maĭ vîrtos că şi de s'ar socotì că vorba care se coprinde în cărţile acelor scaune, ca să fie scutite şi de alte angariĭ, este pentru apĕrarea acelor măcelarĭ de către bréslă, dar de vreme ce însişĭ dumné-lor boeriĭ ce aŭ aceste cărţĭ domnescĭ aŭ găsit cu cale a se primi cererea măcelarilor politieĭ, adecă orĭ să fie măcelariĭ acelor scaune supuşĭ la tóte cheltuelile bresleĭ, ca fieş-care dintr'aĭ acestuĭ isnaf, saŭ să lipséscă cu totul a nu maĭ fi măcelarĭ şi a ţinea scaune, întărim şi noĭ acéstă găsire cu cale a dumné-lor şi poruncim, să'şĭ aibă urmare pontul al cincilea al cereresĭ măcelarilor politieĭ întocmaĭ cum se coprinde maĭ jos. Drept aceea, cu aceste întocmirĭ ce se arată maĭ sus, sunt datorĭ măcelariĭ să facă vînḑarea cărneĭ, cu îndestularea obştieĭ, până la sân Petru ot let 1816.—1815 April 11.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, pag. 105.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, aducênd înaintea nóstră pe vĕtaful de măcelarĭ de aicĭ din Bucurescĭ, cu câţĭ-va de aĭ bresleĭ lor, am făcut chibzuire cu ce preţ s'ar cuvenì să se vînḑă carnea de la Paşcĭ înainte pe următorul an, şi măcar că cererea lor fu, ca să se făcă cişniŭ atât acum la Paşcĭ, cât şi la Sîmpetru i la Sântămărie şi la Crăciun, saŭ la fieş-care două lunĭ odată şi după cişni să se întocméscă şi preţul, dar fiind-că acum sunt vitele fórte slabe şi după cişni să sue mult preţul cărneĭ, pe dulcele Pasceluĭ şi

www.dacoromanica.ro

mănăstiri este în sporire, în judeţe. La Focşani Caragea obligă pe

nesuferit la sărăcime, şi mai vîrtos că mergênd vremea spre vară nu staŭ vitele la starea ce sunt acum, ci să întremează, iar măcelariĭ vîndênd carnea după cişni de acum se face obştieĭ nedreptate; de aceea li se dise, să se maĭ adaoge o para la ocă peste preţul de an şi să se vîndă carnea de vacă parale 15 şi carnea de oaie parale 17 şi respunseră, că nicĭ cu douĕ parale adaos la ocă nu le dă mâna după scumpetea de estimp a vitelor, iar primindu-li-se cererile ce făcură, care s'aŭ însemnat maĭ jos, se încărcară, că vor vinde carnea cu acest adaos de douĕ parale la ocă, însă de acum de la Paşcĭ până la Sânpetru ot let 1816, adecă:

1) Să le fie epistat tot dumné-luĭ clucerul Constantin Predescu, după cum aŭ fost şi în anul trecut, însă dimpreună cu Gheorghe Ciacâroglu nepotul rĕposatuluĭ Astrino.

2) La pontul al 14-lea din contractul anuluĭ trecut scrie, ca ómenilor ce-ĭ vor orînduì epistaţiĭ a se încungiurà prin ţeră pentru cumpĕrătórea vitelor, să li se dea la mânĭ poruncĭ ale dumné-luĭ baş-beşleagasâ către beşliĭ de prin judeţe, de a nu-ĭ supĕrà cu nicĭ un fel de luărĭ saŭ numirĭ de avaeturĭ, arată măcelariĭ, că le cere dumné-luĭ baş-beşleagasâ de tótă teşchereaua câte talerĭ 25 şi cer a i se porunci, ca să li se dea teşcherele făr' de plată, dând numaĭ câte talerĭ 1 de teşcherea, pentru ostenéla scrisuluĭ, a căror cerere fiind cu cale, se cuvine a fi primită.

3) Pentru scaunele cinstitelor patru consulaturĭ în contractul de anul trecut la la pontul 15, coprinde, să nu aibă voe a vinde carne cu preţ maĭ mare de cât nartul cel hotărît de obşte, căcĭ dintr'acéstă pricină se dă zăticnire la cumpĕrătórea vitelor, pentru că măcelariĭ consulaturilor în puterea slobodenieĭ de a vinde carnea cu preţ maĭ mare, sue preţul vitelor; pentru care arĕtară măcelariĭ politieĭ, că măcelariĭ consulaturilor nu s'aŭ supus a păzì acéstă poruncă, ci aŭ urmat împotrivă, vîndênd carnea cu preţ maĭ sus şi cer de a se îndatorà aceştĭ măcelarĭ, cu însuşĭ iscăliturile cinstitelor consulaturĭ ca să păzéscă negreşit maĭ sus numita poruncă a nartuluĭ, iar găsindu-ĭ epistaţiĭ vîndênd carne cu preţ maĭ mare decât al nartuluĭ, să aibă volnicie şi putere să li se iea carnea controbond şi să le închidă scaunele; a căror cerere fiind drĕptă, se cuvine a fi primită, pentru că suditiĭ ceĭ ce voesc să facă aicĭ în ţară negoţ cu vîndare măruntă sunt datorĭ să fie supuşĭ la canónele şi pravila pămîntuluĭ unde se neguţătoresc, cum şi pentru ceea ce se coprinde în contractul anuluĭ trecut la pontul 16, ca nicĭ unul din rufetul măcelarilor să nu facă tovărăşie cu măcelariĭ de la scaunele consulaturilor, nicĭ slugele lor să nu fugă a merge să slujască la aceia, iar pe orĭ-care dintre eĭ îĭ vor dovedì urmând împotrivă, să-ĭ arate la orînduiţiĭ epistaţĭ, ca să li se facă căduta pedépsă; acest pont găsim cu cale să se urmeze întocmaĭ şi să fie volnicĭ epistaţiĭ, ca pe unul ca acela să-l iea făr' de voie de la acel scaun şi să-l dea în zamptul măcelarilor politieĭ.

4. Scaunul Beiliculuĭ să nu fie încărcat asupra lor, ci să se încarce

www.dacoromanica.ro

toţĭ măcelariĭ să-şĭ mute scaunele la hanul luĭ Biv Vel Banu Const. Filipescu, «*unde să fie statornice tot-deauna* . (1)

---

cu acel scaun altul orĭ carele va vrea să-l ţie, după contractul ce va întocmi cu visteria.

5. Pentru scaunele câte vor fi scutite cu cărţĭ domnescĭ, scrie în contractul din anul trecut la pontul 21, ca să fie măcelăriĭ acelor scaune supuşĭ la epistaţĭ, avênd numaĭ scutéla şi apĕrarea lor, după coprinderea cărţilor ce vor avea; acum arată măcelariĭ, că coprinderea cărţilor domnescĭ ce aŭ vre-o câte-va obraze, nu este numaĭ pe scutélă de vamă şi de erbărit, precum era obiceiul din vechime, ci îĭ apĕră să nu fie amestecaţĭ, nicĭ supăraţĭ la cheltuelile bresleĭ măcelarilor politieĭ şi cer, ca orĭ să fie supuşĭ şi aceĭ măcelarĭ la tóte cheltuelile bresleĭ, ca fie-care dintr'aĭ acestuĭ isnaf, saŭ să lipséscă cu totul a nu maĭ fi măcelarĭ şi a ţinea scaune şi să aibă volnicie epistaţiĭ, ca să-ĭ chiăme să le arĕte acéstă hotărîre, şi de vor da legătură şi prinsóre prin zapis, ca să intre şi eĭ la tóte chelţuelile bresleĭ, aşà să fie sloboḑĭ iar de nu îndată să li se închiḑă scaunele şi de vor obrăsnici a maĭ vinde, să li se dea iama la tótă caarne a căror cerere fiind cu cale se cuvine să fie primită.

6) Taleri 10.000 ce are să ia de la curtea gospod după carnea ce aŭ dat între numitul an, cer să li se plătéscă pe şin, pentru că şi eĭ aŭ rădicaţĭ banĭ cu dobândă câte taleri 7 şi jumĕtate la pungă şi nicĭ aşà nu pot găsì, şi aŭ şi neapĕrată trebuinţă de banĭ, ca să pótă învârtì treaba pe anul viitor.

7) Iar cele-l'alte ponturĭ să se urmeze estimp tot după cum aŭ fost întocmite la contractul din anul trecut, lipsind numaĭ coprinderea din pontul al 3-lea pentru preţul cărneĭ de vacă i de óe, i pontul al 18-lea şi al 19-lea care sunt pentru carnea ce se dă de la scaunul de Beilic, fiind-că precum s'aŭ ḑis maĭ sus, cu acel scaun rĕmâne a se încărcà contracciul ce se va aşeḑà cu vistieria şi acela are a dà tótă trebuinciósa de peste an carne, atât la domnésca curte, cât şi la Beilic i la dumné-luĭ Divan Efendisâ şi la dumné-luĭ Baş-beşleagasâ.

8) Aşijderea cer măcelariĭ, ca nimenea să nu fie slobod a vinde carne nicĭ de vacă, nicĭ de óie, nicĭ de rîmător, în tot coprinsul cât ţine Vornicia politieĭ, ci orĭ pe marginea politieĭ, saŭ în oborul târguluĭ de afară, de va fi trebuinţă a se vinde carne, să fie datorĭ măcelariĭ politieĭ a pune scaun acolo şi a vinde carne după nart; a căror cerere fiind cu cale se cuvine a fi primită, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. 1815 April 7.

Const. Filipescu Vel Vistier, Grigorie Brâncoveanu, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Vornic, Gheorgache Filipescu Vel Logofĕt, Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt.

(1) 1815 Ianuar 19. S'aŭ făcut carte legată la ispravniciĭ din Sud Slam. Râmnic pentru scaunele de carne din oraşul Focşanilor că ne avênd statornicie la un loc şi mutându-se prin multe locurĭ se face

www.dacoromanica.ro

Cu tóte că, după cum vĕḑurăm, se hotărîse desfiinţarea *narturilor* pe unele mărfurĭ, Caragea ordonă, în 3 Ianuarie 1813, întrunirea uneĭ comisiunĭ, care să aşeḑe nart nu numaĭ pentru lucrurile cele de mâncare, ci şi pentru muncă, adecă să se pue tarif de plată pentru dulgherĭ, zidarĭ, salahorĭ, ba şi pe marfa de căvăfie, blane şi postav de ţéră (1)

Articolul lumînărilor de seŭ încă aŭ preocupat tot-deauna guvernele. In 1814 Domnitorul dă obişnuitele poruncĭ pentru adunarea de seŭ din ţeară în trebuinţa lumînărarilor din Bucurescĭ. In 1815 se fixéză preţul de vînḑare al lumînărilor pe 54 de parale ocaua şi se prohibă exportarea de lumînărĭ în Ardeal şi la Serhaturĭ. Asemenea se prohibă facerea de săpun din seul dat orĭ-care se va maĭ dà lumînărarilor. (2)

O ciudată mĕsură se iea atingênd îndestularea publică în 1814. La bâlciul de la Moşĭ se vindea bucate gata în locante şi cârciume şi negreşit se vindea şi bĕuturĭ spirtóse. La 11 Maiŭ 1814 Domnitorul ordonă, după propunerea luĭ Barbu Văcărescu Marele Vornic, să se opréscă asemenea comerţ la Moşĭ, pentru a se evità «amestecătura noroduluĭ, ce se pricinuesce la acest fel de bâlciurĭ, din bĕuturile şi mâncările ce se fac acolo. (3)

La vênḑarea de legume în Bucurescĭ nu se pune nart. Dăm în note acte relative (4).

---

putóre şi pricinuesc bóle, de aceea aŭ hotărît Măria Sa, ca scaunele din oraşul Focşanĭ, să se mute la hanul dumné-luĭ Biv Vel Ban Constantin Filipescu, unde să fie statornice tot-dea-una.

(Cod. LXXIV, fila 170 v.)

(1) Veḑĭ anexa sub No. CX şi CXI.

(2) Veḑĭ anexele CXII şi CXIII.

(3) Veḑĭ anexa CXIV.

(4) *Anaforaua ce s'aŭ făcut în dosul jălbeĭ grădinarilor zarzavagiĭ din Bucurescĭ pentru privileghiul lor.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Intocmaĭ după orânduiala ce se vede întocmită prin maĭ jos arĕtatele domnescĭ sineturĭ, poruncim Domnia Mea dumné-tale Vel agă, să se facă urmare şi de acum înainte.—1815 Maiŭ 12.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV pag. 190.)

www.dacoromanica.ro

Anaforaoa prin care Marele Logofăt cere nepunerea de nart la legume este din 1815.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a grădinarilor zarzavagiĭ de aicĭ din Bucurescĭ, făcênd cercetare vĕḑuiŭ la mâna lor douĕ anaforale, una a Agieĭ cu lét 1799 August 12, întărită de Măria Sa Alexandru Vodă Moruz, alta a Logofeţieĭ, cu lét 1803 Aprilie 26, întărită de Măria Sa Constantin Vodă Ipsilant, în care se arată, că aŭ vĕḑut şi alte anaforale întărite de luminaţiĭ domnĭ la mâna lor, cu coprinderea ce se arată maĭ jos:

1782 Maiŭ. Anaforaua dumné-lor boerilor Epitropĭ în dosul jalbeĭ grădinarilor zarzavagiĭ, întărită de Măria Sa rĕposatul Nicolae Vodă Caragea, cu coprindere, că zarzavaturile ne-avênd statornicie nu se póte urmà nartul ce li se pune, flind-că cele cele ce se pun la nart în numĕr de fire, cu crescerea făcêndu-se căpăţînă, se păgubesc, iar alte zarzavaturĭ înmulţindu-se se eftinesc de ajung la jumătatea preţuluĭ nartuluĭ; de aceea s'aŭ găsit cu cale, ca grădinariĭ zarzavagiĭ să vînḑă zarzavaturile fără de nart precum şi vătăşie de precupeţĭ să nu fie nicĭ de cum ne fiind trebuinciósă, cum şi pentru vamă să fie apăraţĭ, aducênd cu spinarea, iar cu carul aducênd zarzavaturile să plătéscă vamă.

1796 Decembre 9. Anaforaua dumné-luĭ Vel Logofĕtul întărită de Măria Sa Alexandru Vodă Ipsilant, iarăşĭ în dosul jălbeĭ grădinarilor zarzavagiĭ, prin care arată obiceiul ce aŭ avut, după maĭ sus numita anafora a Epitropieĭ, şi se întăresce a se urmà, dar se îndatoresc şi jăluitoriĭ să fie următorĭ a vinde zarzavaturile şi legumele cu preţ cuviincios, făr' de a nu face precupie şi scumpătate.

1799 August 2. Anaforaua dumné-luĭ Vel agă în dosul jălbeĭ grădinarilor zarzavagiĭ, unde se vĕd amestecaţĭ şi precupeţĭ, prin care se coprinde, că aŭ vĕḑut şi altă anafora întărită de Măria Sa Alexandru Vodă Moruz cu lét 1795, a nu aveà grădinariĭ nart la zarzavaturĭ, însă când însuşĭ grădinariĭ le vor duce în têrg şi se vor vinde, iar precupeţiĭ să fie următorĭ nartuluĭ, şi arată, că s'aŭ fost orânduit şi vătaf numaĭ asupra precupeţilor, după cererea precupeţilor, şi la întărirea ce face Măria Sa Alexandru Vodă Moruz, ḑice, că numaĭ grădinarilor le dă întărire după sineturile ce aŭ avut, cum şi cu vre-un nume de vătaf de precupeţĭ să nu fie supĕraţĭ.

1803 Aprile 16. Anaforaua Logofeţiĭ întărită de Măria Sa Constantin Vodă Ipsilant prin care arată tóte aceste de maĭ sus şi le întăresce obiceiul, ca numaĭ grădinariĭ zarzavagiĭ să nu fie legaţĭ şi supuşĭ nartuluĭ, vênḑênd cu mărunţişul, păzind şi eĭ dreptatea de a nu se face scumpătate, precum şi pentru vamă să li se urmeze obiceiul ce aŭ avut, spre a fi apĕraţĭ.

1805 Iunie 12. Hrisov al Mărieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant; se găsesce în condică, prin care pune la orânduială breasla precupeţilor

www.dacoromanica.ro

Şi de îndestularea publică din unele oraşe marĭ se preocupă Caragia. Aşia dăm în note acte relative la îndestularea publică din Craiova (1).

---

să aibă şi vătaf, dar îĭ légă ca să nu easă înaintea ómenilor ce vin cu lucrurĭ de vînḑare, ci în urmă să cumpere eĭ şi nartul să păzéscă, la carĭ precupeţĭ fiind legată şi vînḑarea zarzavaturilor, apĕră pe jăluitoriĭ grădinarĭ şi pe muĭerile ce vin cu lucrurĭ de vînḑare ca să nu fie oprite nicĭ supuse la nart.

1809 Ianuarie. Hotărârea Obştéscă când s'aŭ rădicat vama din Bucurescĭ în care se coprinde ca vătaf de precupeţĭ să nu fie, decĭ după orânduiala ce aŭ avut din vechime, ca grădinariĭ zarzavagiĭ să fie sloboḑĭ şi nesupuşĭ la nart, saŭ la vătăşie, iar precupeţiĭ aŭ să fie supuşĭ nartuluĭ, dar şi grădinariĭ zarzavagiĭ să păzéscă dreptatea, iar să nu pricinuiască scumpătate la obşte precum sunt îndatoraţĭ şi prin hotărârile domnescĭ, de care arat Inălţimeĭ Tale.—1815 Maiŭ 7.

Gheorghe Filipescu, Vel Logofĕt.

(1) *Iŏ Ioan Gheorghe Caraga Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie*

Anaforaua acésta a dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus, ca o următóre ponturilor şi catalogului vămilor, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumné-tale cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele biv Vel Vornice Constantine Samurcaş, vechilule al Căimăcămieĭ Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor Divaniţĭ de acolo, cum şi dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, ca întomaĭ să faceţĭ urmare precum în jos se cuprinde.—1815 Iulie 19.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofăt.

(Cod. LXXXIV pag. 466.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a măcelarilor de la Craiova, făcênd cercetare şi cetind ponturile i catalogul vămilor, vĕḑuiŭ orânduit la vitele micĭ: oĭ, capre, să dea vînḑĕtorul de una 30 banĭ i mielul ce se vinde de la Pascĭ până la Iulie întâiŭ să dea de miel 6 banĭ, i de vitele marĭ să plătéscă vînḑĕtorul be o vită doĭ leĭ, iar măcelarul tăindu-le la scaune nu are să dea pentru nicĭ un fel de vită nimic, ci numaĭ pentru peĭ când le va vinde, pentru pielea de óie i de capră să dea câte 9 banĭ, pentru pielea du ḑoŭ să dea banĭ 45, pentru pielea de vacă să dea banĭ 30, pentre pielea de miel i de eḑĭ până la Iulie 1 are să dea câte 6 banĭ, iar de acolea înainte are să plătéscă ca de óia saŭ de capra mare; pentru rîmătorĭ este rânduit să dea vînḑĕtorul de unul 90 banĭ şi măcelarul ce-l taĭe la scaun numaĭ de la rîmătorĭ este îndatorat să de de unul 30 de banĭ; şi acéstă rânduială de vamă se păzesce în tótă ţéra Mărieĭ Tale, nu numaĭ la măcelarĭ, ci şi la toţĭ neguţătoriĭ de Obşte, ce taĭe la

www.dacoromanica.ro

Pentru ca să nu se scumpéscă articolele de îndestularea publică Caragia scutesce de vamă aceste articole la intrarea lor în oraş (1). Asemene scutire a fost acordată în 1809, sub Ocupaţiunea muscăléscă.

---

alte têrgurĭ şi bâlciurĭ cum şi la zalhanale şi de li se ieà maĭ mult peste acéstă rânduială este catahrisis al vameşilor şi luare nepréptă cu care pricinuesc scumpătate la obşte; găsesc cu cale să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către dumné-luĭ vechilul Căimăcămieĭ Craioveĭ, i către dumné-lor ceĭ-l-alţĭ boerĭ divaniţĭ, cum şi de către dumné-lor ispravniciĭ dintr'acele 5 judeţe ot preste Olt, ca păzind orânduiala ponturilor i a catalogului vămiĭ, să cerceteze şi nu numaĭ să-ĭ apere de urmărĭ împotrivitóre, dându-le nizam a se ferì de catahrisis, ci şi ceea ce le va fi luat rĕŭ să le întórcă înapoĭ; de care arĕt Mărieĭ Tale.—1815 Iulie 1.

Vel Logofĕt.

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Pitac către dumné-luĭ Vel Spătarul i Vel agă, ca să se păzéscă hotărârea ce este dată, de a da poruncă să nu iea vameşiĭ, după la capul podurilor parale de vamă la cele ce vin în Bucurescĭ.

Cinstit şi credincios boerule Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Spătare, fiind-că de la lét 1809, prin Obştésca hotărîre, s'aŭ rădicat vama şi orĭ-ce alte luărĭ cu catahrisis de la lucrurile ce vin şi vênd aicĭ în politia Bucurescilor, adecă de la zaherele i orĭ-ce alte de mâncare ale pămîntuluĭ, cum şi de la cherestelele i lemne de foc şi orĭ-ce lucrurĭ care sunt pentru îndestularea obştieĭ Bucurescilor, spre a nu pătimì lipsă şi scumpete (afară din peşcele i icrele ce vin din ţeara turcéscă de peste Dunărea, acele pentru catahrisis ce făceà pescariĭ s'aŭ supus la vamă încă de atuncĭ); care hotărîre obştéscă s'aŭ întărit şi de către Domnia Mea, atât prin ponturile i catalógele vămilor ce s'aŭ dat la tóte vămiie ţĕreĭ, cât şi prin osebit hrisov ce am dat Domnia Mea şi fiind-că venise la auḑul Domnieĭ, cum că uniĭ ce ţin venitul podurilor şi alţiĭ asemenea lor, se întind a luà şi acele parale de la acest fel de lucrurĭ, care prin obştéscă hotărîre sunt popriţĭ cu totul, pentru care însă din anul trecut la Iulie 21 s'aŭ dat porunca Domnieĭ Mele prin pitac către dumné-ta, trimeţêndu-se şi copie după acea hotărâre, a se pune pe la capul podurilor, şi s'aŭ poruncit de Domnia Mea, ca să îngrijiţĭ tot-deauna de a se urmà şi a se păzì spre a nu se face în potrivă vre-un fel de cererĭ saŭ supĕrărĭ lăcuitorilor ce vin cu orĭ-ce fel de vînḑare şi altora ce sunt legaţĭ a nu se supĕrà, ca să fie îmbelşugare şi eftinătate obştieĭ aceştiĭ politiĭ; acum dar ne-am însciinţat Domnia Mea, că uniĭ din zapciĭ şi căpitaniĭ după la capul podurilor, de sine-şĭ iaŭ parale în natură şi de la legumĭ i de la carăle cu fân, cum şi de la lemne, pentru care straşnic poruncim dumné-tale, ca nu numaĭ să nu îngăduescĭ a se maĭ face vre-o acest fel de urmare împotrivitóre nizamuluĭ ce este dat, ci încă să cercetezĭ cine fac acele jafurĭ şi să

www.dacoromanica.ro

Tot în interesul nescumpireĭ produselor de îndestulare ce ţĕraniĭ, aduceaŭ de vênḑare, Vodă maĭ dă şi următorul pitac;

Publicaţiĭ de a lipsi jafurile ce făcea zapciiĭ în politie, care s'aŭ citit şi s'aŭ pus în Têrgul de afară i în Têrgul Cuculuĭ i pe la capul podurilor, cât şi prin rĕspântiĭ.

Milostiiŭ Bojiiŭ Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie. — Tóte ţĕrile şi locurile ce sunt locuite de noróde, atuncĭ se socotesc maĭ fericite când vor avé aceĭ lŏcuitorĭ cu îmbelsugare cele ce privesc spre hrana, acoperămîntul şi încălḑirea lor, de aceea şi oblăduitoriĭ noródelor, datorie neapĕrată avênd întocmaĭ ca nisce părinţĭ pentru fiiĭ lor de a îngrijì cu orĭ-ce mijlóce vor socotì înlesnitóre şi pricinuitóre de acéstă trupéscă mângâere, nu numaĭ

---

ni-ĭ arĕtaţĭ ca să-ĭ pedepsim spre pilda şi altora. Tolco pisah gpd. — 1814 Decembre 2.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel agă, însă cu acéstă deosebire adecă cum că aŭ ajuns la maĭ mare catahrisis îndrăznind a lua şi de la legumĭ i păserĭ ḑeciuială.

(Cod. LXXIV fila 161.)

Pitac către Vel agă, ca să pue în lucrare hotărîrea Măriei Sale ce s'aŭ dat pentru a nu se superà lăcuitorĭĭ ce vin cu bucate şi altele la têrg, de vamă şi altele cu nume de havaet.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel agă, că pentru ca să se eftinéscă lucrurile de hrană şi alte trebuinţe ale noroduluĭ, ce vin din ţeară aicĭ şi să fie tot-d'auna îndestulare şi eftinătate, este dată hotărîrea Domnieĭ Mele, ca nicĭ de cum vamà de la acest fel de lucrurĭ să nu se ia, şi fiind că ne-am pliroforisit Domnia Mea cum că de la o vreme încóce uniĭ din ceĭ rĕŭ nărăviţĭ în hrăpirĭ şi luărĭ nedrepte, de capul lor, făr' de nicĭ o poruncă şi hotărîre domnéscă, păzesc têrgurile şi capetele podurilor şi uliţele, de pradă şi jăfuesc pe lăcuitoriĭ ce vin cu lucrurĭ de hrana noroduluĭ şi de alte trebuinţe, cu cât pot să-ĭ înşale şi să le hrăpéscă, adecă zapciĭ agiescĭ păzesc tot-deauna la ḑilele têrguluĭ-de-afară şi cu nume de avaet al lor. izvodit de dînşiĭ, le ieaŭ şi parale şi din lucrurĭ cât pot apucà, cât şi Căpitaniĭ atât de pe la mărginĭ cât şi de prin têrg iarăşĭ asemenea îĭ jăfuesc pe la verĭ-care stréjă trec, din care pricină zăticnindu-se lŏcuitoriĭ şi netrăgêndu-ĭ inima a venì la têrg, nu numaĭ lor li se face cheder şi neînlesnire alişverişuluĭ de nu vin spre întimpinarea pĕsuluĭ şi trebuinţeĭ ce aŭ, ci noroduluĭ se pricinuesce lipsă şi scumpete, căcĭ şi ceĭ carĭ vin, urméză a-şĭ vinde lucrurile scumpe ca să-şĭ întîmpine acele hrăpirĭ ce li se fac de către zapciĭ şi căpitanĭ; pentru

www.dacoromanica.ro

se cuvine de a le pune şi în faptă, ci încă şi pe ceĭ carĭ se vor vĕdì în vre-un fel de chip zăticnitorĭ acestuĭ obştesc folos, să-ĭ abată cu totul dintr'acel al lor rĕŭ cuget. Hrana, acoperemîntul şi încălḑirea norodului ce lŏcuesce într'acéstă de Dumnedeŭ păzită politie a Bucurescilor este zahereaua din semĕnăturĭ i de îndulcire, cum brânḑa în orĭ-ce felurimĭ, i untul şi de tot felul zarzavaturile, legumile, pómele, şi orĭ-ce alt lucru de mâncare, ce ese de aicĭ din pămêntul ţĕriĭ, i cherestelile de tótă felurimea, i lemnele de foc, cărbuniĭ şi fênul care câteşĭ trele aceste de maĭ sus arĕtate trebuincióse spre trupésca mângâere şi îndestulare a obştieĭ norodului, vedem că încă din vremea trecuteĭ răzmeriţe, prin sfat de obşte chibzuind Divanul ţĕriĭ de atuncĭ aŭ ridicat vama cu totul a fi slobode şi apĕrate, orĭ la oborul Têrguluĭ de afară, de se vor aduce spre vênḑare, orĭ aicĭ înlăuntrul politieĭ (bez vite i haine i bez altele ce se aduc din alt pămînt) supuind şi la mare blăstem i la vecĭnică anatemă pe cel împotrivă următor; care acel nizam al ridicăriĭ vămeĭ acestora, ca un obştesc folos şi bine l-am întărit şi înşine Domnia Mea prin ponturile vămilor ce am dat în toţĭ aniĭ de la a nóstră bună venire până acum şi osebit şi prin pitace poruncitóre într'adins, de a se păzì acel nizam nestrămutat din fiinţa luĭ; dar fiind că din multele jălbĭ ce ni s'aŭ dat din partea norodului, ne-am pliroforisit, că zapciiĭ orĭ ageştĭ saŭ spătărescii ce sunt orânduiţĭ pentru nizam la oborul Têrguluĭ de afară, cum şi ceĭ de prin politie i căpitaniĭ ce sunt orânduiţĭ pe la străjile din capul poduluĭ politieĭ, nesfiindu-se nicĭ de a stăpânireĭ temere, nicĭ de a blăstemuluĭ gróză, aŭ început a se întinde, luând de la vînḑătoriĭ maĭ sus arĕtatelor lucrurĭ, şi banĭ şi lucrurĭ cu numire de avaeturĭ, în cât aŭ ajuns a le luà la unele lucrurĭ preţ maĭ mare şi peste vama ce era orînduită maĭ nainte (din care acéstă a lor rea urmare se

---

care am maĭ dat Domnia Mea într'atâtea rândurĭ, îndestule poruncĭ prin domnescile nóstre pitace de a lipsì acest fel de jafurĭ, pentru poprirea acestuĭ catahrisis, ce sunt nesuferite la auḑul Domnieĭ Mele, şi de-o-camdată contenind, iarăşĭ aŭ început a face acele netrebnice urmărĭ, şi maĭ cu asupră; care acésta nefiind suferită la auḑul Domnieĭ Mele, iată poruncim dumné-tale ca cu tótă străşnicia să înfrânezĭ cu totul pe zapciĭ şi căpitaniĭ agiescĭ de a se părăsì de aceste jafurĭ făcêndu-le cunoscut porunca Domnieĭ Mele, căcĭ de la treĭ ḑile în urma primireĭ domnesceĭ nóstre poruncĭ, avem a face adese cercetărĭ şi pe orĭ-care dintre aceştĭ rĕŭ nărăviţi îl vom găsì urmând împotrivă cu câtuşĭ de puţină luare în vre-un fel de chip, să sciţĭ că-l vom pedepsì făr' de milostivire, i saam receh gpd.—1817 August 25.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII. fila 43.)

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel Banu Grigorie Brâncoveanu epistatul Spătărieĭ.

www.dacoromanica.ro

nasce făr de îndoială o nesuferită scumpete la cele trebuincióse obştieĭ şi o simţitóre ticăloşie săracilor) şi ne maĭ putênd suferì Domnia Mea de a vedeà aceste obraznice hrăpirĭ, din care se pedepsesce omenirea, iată printr'acéstă Domnéscă a nóstră carte şi poruncă, orânduim pe sluga Domnieĭ Mele . . . . . Logofĕt de Divan, ca mâne Lunĭ, luând împreună de la preaosfinţia sa părintele mitropolitul şi o carte de afurisenie i un cleric al sfinteĭ mitropoliĭ, să mérgă la têrgul Cuculuĭ când va fi .adunarea norodului, unde să citéscă maĭ întêiŭ în auḑul tuturor acéstă poruncă a Domnieĭ Mele spre a înţelege toţĭ de obşte că de acum înainte zapciiĭ agiescĭ saŭ spătărescĭ, atât ceĭ ce vor fi orînduiţĭ acolo la obor, i pe la străjile de pe la capul podurilor politieĭ i în lăuntru în politie, nu aŭ a se socotì alt-cevaşĭ maĭ mult decât ca nisce orînduiţĭ pentru nizamul de gâlcevurĭ şi de pază, iar orĭ-care din eĭ saŭ şi orĭ-cine altul va îndrăznì a luà de la ceĭ ce vor venì spre vînḑare cu lucrurile de maĭ sus arĕtate, măcar un ban, saŭ măcar câtuşĭ de puţin lucru de la eĭ, cu verĭ ce fel de numire, atuncĭ acel jăfuit împotriva aceştiĭ domnesciĭ nóstre poruncĭ, numaĭ de cât să alerge însuşĭ aicĭ la domnésca nóstră curte, fără câtuşĭ de puţină sfială, ca să-şĭ arĕte plângerea sa şi pe acel jăfuitor, căruia numaĭ de cât i se va face o pildă învederată şi nepomenită către alţiĭ asemenea ca el, şi după ce vor auḑì toţĭ de obşte acéstă poruncă şi hotărîre a Domnieĭ Mele, să se citéscă apoĭ de către orînduitul cliric iarăşĭ în auḑul obştieĭ şi cartea de afurisenie spre aducere aminte a fieş-căruia de gróznicul blăstem ce s'aŭ întocmit pentru acest nizam în lét 1809, şi apoĭ făcêndu-se asemenea poruncĭ după acésta, să se lipéscă atât acolo la obor i la têrgul Cuculuĭ, cât şi pe la străjile de pe la capul podurilor (unde poruncim să se facă asemenea urmare ca şi la obor cu citirea acesteĭ cărţĭ i a cărţeĭ de afurisenie), i prin rĕspântiile de prin têrgul politieĭ, ca să nu pricinuiască în urmă cine-vaşĭ, că n'aŭ sciut saŭ că n'aŭ auḑit acéstă poruncă, iar de la carul de fên ce întră în politie să se ia câte douĕ parale avaet al ciauşuluĭ spătăresc, i saam receh gpd.—1817 Decembre 2.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Grija de bune recolte erà, de sigur, în legătură cu îndestularea publică. De aceea Domnitorul, când vede că nu merg bine semănăturile din lipsă de plóie, cere Bisericeĭ să facă rugăciunĭ, ca să trămită Dumneḑeŭ plóie. (1)

---

(1) *Pitac către Mitropolit să facă litaniĭ pentru plóe.*

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospoḑar zemle Vlahiscoie.

Prea Osfinţia Ta Părinte Mitropolite al Ungro-Vlahieĭ, te însciinţăm că rugăciunile către Milostivul Dumneḑeŭ pururea şi în tótă vremea

www.dacoromanica.ro

Epidemia. Incă din 1811 August, téma de stârnirea ciumeĭ în ţéră se manifestă prin certe mĕsurĭ luate de apĕrare contra eĭ.

---

sunt cuviincióse, cu cât maĭ vêrtos acum într'acéstă vreme de trebuinţă pentru ploĭ, se cade, maĭ cu deosebire, ca cu osârdie să se facă de către norod de obşte, fiind că acesta este mijlocul cel adevĕrat cu care îmblânḑind şi întorcênd pre Dumneḑeŭ, să nădăjduim milostivireĭ Dumneḑeireĭ Sale; nu lipsim dar a scrie Prea Osfinţieĭ Tale şi a poruncì într'adins, ca să îndatorezĭ pe tótă céta bisericéscă, adecă pe egumeniĭ de pe la sfintele mŏnăstirĭ de aicĭ din Bucurescĭ, i pe protopopĭ şi preoţĭ, ca să se osârduiască cu durere şi făr'de lenevire întru slujbe şi rugăciunĭ către milostivul Dumneḑeŭ, făcêndu-se osfeştaniĭ şi litaniĭ cu adunare de norod, atât în sfintele bisericĭ, cât şi dinaintea sfintelor bisericĭ, cu sfintele icóne i cu sfintele móşte, unde se vor afla; de care asemenea am dat Domnia Mea poruncĭ şi pe afară prin judeţe, făcêndu-se acésta şi acì la sfînta Mitropolie; de care toţĭ de obşte, marĭ şi micĭ, parte bisericéscă şi mirenéscă, să se facă cu durere rugăciunĭ fierbinţĭ şi cu acestea şi cu credinţă nădăjduim a se întórce milostivul Dumneḑeŭ şi a câştiga milă de plóie, ca de la un iubitor de ómenĭ şi mult milostiv, tolco pisah gpd.—1817 August 2.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXXVII fila 40.)

Publicaţiĭ la tóte judeţele şi la Caimacam a face litaniĭ pentru plóie.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Vĕ facem în scire că rugăciunile către milostivul Dumneḑeŭ, pururea şi în tótă vremea sunt cuviincióse, cu cât maĭ vêrtos acum într'acéstă vreme de trebuinţă pentru ploĭ, se cade maĭ cu deosebire şi cu osîrdie a se face de către norod de obşte, fiind-că acésta este mijlocul cel adevĕrat cu care îmblânḑind şi întorcênd pre Dumneḑeŭ, să nădăjduim milostivirea Dumnezeireĭ Sale; nu lipsim dar a vĕ scrie şi a vĕ poruncì într'adins, ca să îndatoraţĭ pe tótă céta bisericéscă, adecă pe egumeniĭ după la sfintele mănăstirĭ, pe potropopĭ, pe preoţĭ, ca să se osârduiască cu durere şi făr' de lenevire întru slujbe şi rugăciunĭ către milostivul Dumneḑeŭ, făcêndu-se litanie cu adunare de norod afară cu sfintele bisericĭ, cu sfintele móşte pe la tóte oraşele şi satele, la care şi însuşĭ dumné-vóstră dinpreună şi cu boeriĭ i boerinaşiĭ judeţuluĭ să vĕ aflaţĭ, cu a da la toţĭ de obşte marĭ şi micĭ parte bisericéscă şi mirenéscă să se facă cu durere rugăciunĭ fierbinţĭ şi cu acestea şi cu credinţă nădăjduim a se întórce milostivul Dumneḑeŭ şi a câştiga milă de plóe, ca de la un iubitor de ómenĭ şi mult milostivul, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1817 August 4.

(Cod. LXXXVII fila 40.)

www.dacoromanica.ro

Una din cele maĭ dintâiŭ măsurĭ a fost neîngăduirea să se aducă în Bucurescĭ zarzavaturĭ. Acestea nu se maĭ pot vinde în tîrg, ci la loc depărtat, în marginea oraşuluĭ. Caragea înnoesce asemenea măsurĭ în aniĭ următorĭ. (1)

Incă înainte de sosirea luĭ Caragea la Bucurescĭ, Căimacamiĭ luĭ aŭ rînduit boerinaşĭ, carĭ să steà pe la schele, să privigheze, să nu se introducă prin călătorĭ şi marfă bóla ciumeĭ. Acestor boerinaşĭ li să dă o léfă între 200 până la 350 talerĭ. Punctele de privighere sunt, Brăila, Silistra, Giurgiu şi Zimnicea. (2)

Incă din vremea Muscalilor existaŭ lazarete pe marginea Dunăreĭ, ceea ce n'a împedicat întinderea bóleĭ aşà că la începutul luĭ Septembre 1812, ea isbucnesce cu violenţă în Teleorman. Mor aşà de mulţĭ locuitorĭ în acéstă parte a ţăreĭ, că nu maĭ se pridideşce cu îngroparea şi cer să li se trimiţă ciocli din Bucurescĭ. La 10 Decembre 1812 Caragea Vodă ordonă ispravnicilor de Teleorman «numaĭ de cât să puneţĭ să se facă o grópă mare şi să orînduiţĭ ómenĭ cu căngĭ de a trage pe toţĭ aceĭ morţĭ în acea grópă şi apoĭ să se astupe iarăşĭ la loc dându-se pămînt peste eĭ». (3)

In 13 Ianuarie 1813 Caragea rînduesce pe fostul mare Postelnic Costachi Suţu asupra lazareturilor de la marginea ţăriĭ, în locul luĭ Aga anteriormente însărcinat cu acésta, fiind-că Aga este ocupat în oraş cu afacerile postuluĭ săŭ. (4)

La 1 August maĭ 1813 adaoge ca Epistat, pe Vornicul Barbu Văcărescu şi Logofătul Grigore Băleanu.

In privinţa lazareturilor de la Dunăre, Domnitorul dă, la 11 Iunie 1813, un noŭ nizam. Unul din ispravniciĭ de Vlaşca este obligat să se mute la satul Măgura, între judeţul Vlaşca şi Teleorman. La cele patru căpităniĭ de margine (Cacaliţiĭ, Odivóea, Daia şi Zimnicea) să se rînduéscă căpitanĭ ómenĭ vrednicĭ, împlinindu-se şi numărul slujitorilor de fie-care căpitănie. Să se mute căpitănia de la Fălăgĭónca la Petre. La fie-care căpitănie să fie *năpristan* câte patru ómenĭ paznicĭ şi să se întăréscă căpităniile cu cătane de la polcovniciile de Vlaşca şi Teleorman, puse sub comanda Cluceruluĭ Urlăţeanu. Să maĭ dă acestuia şi un număr de seimenĭ şi de ómenĭ de slujbă, toţĭ plătiţĭ cu léfă şi avênd tain. Urlăţénu se va aşeḑà la Daia şi va împedicà trecerea

(1) Veḑĭ anexele respective la acéstă pagină.
(2) Veḑĭ anexa la acéstă pagină.
(3) Veḑĭ anexa.
(4) Veḑĭ anexele la acéstă pagină

www.dacoromanica.ro

peste cordon, cu saŭ fără marfă, nicĭ din ţéră în Turcia, nicĭ din Turcia în ţéră.

Ispravnicul de Vlaşca mutat la Măgura, va inspectà căpităniile şi lazareturile, dând raport luĭ Costache Suţu. Un ispravnic din aĭ Teleormanuluĭ se va mutà la Zimnicea şi va urmà şi el ca cel de la Măgura, stabilindu-se cordon, adecă strajă désă de la o căpitănie până la alta, privighind drumurile marĭ şi micĭ cu catane şi slujitorĭ ḑi şi nópte. Diverse pedepse se prevĕd pentru deliquenţĭ. Spesele pentru asemenea pază se vor da de la Visterie. (1)

In Aprilie 1813 se pare că ciuma a izbucnit şi în Bucurescĭ, dar de acésta încă nu-şĭ dă sémă regimul. Pe strade sunt numeroşĭ ómenĭ şi copiĭ bolnavĭ. Domnitorul la 6 Maiŭ 1813 scrie luĭ Archi-Iatros (primul medic): «fiind-că înşine Domnia Mea am vĕḑut pe mulţĭ din *copiĭ şi ómenĭ stând pe podurĭ bolnavĭ*, uniĭ avênd pe trupul lor multe bube, de aceea poruncim Domnia Mea, să orînduiţĭ a cercetà pe uniĭ ca aceia: ce bolĭ aŭ şi ce bube sunt acelea? şi să ni se arete. (2)

Curênd apoĭ bóla se manifestă în préjma mănăstireĭ Văcărescilor. Domnitorul ordonă Spătaruluĭ, să orînduéscă un zapciŭ Spătăresc cu 15 ómenĭ să nu maĭ pótă intrà despre Văcărescĭ nimenea în Bucurescĭ fără de scirea Spătărieĭ şi a ipistăsieĭ Caseĭ Lazareturilor. (3)

Acum la 1 Iulie se organiséză întregul sistem de combatere al boleĭ în Bucurescĭ. Se rînduesc Epistaţĭ pe la mahalale carĭ, împreună cu preoţiĭ şi vătăşeiĭ mahalaleĭ să întrebe de sănătate pe la tóte casele şi nu numaĭ să întrebe, ci să inspecteze însuşĭ de aprópe în fie-care ḑi raportând boerilor ipistaţĭ Marele Ban Radu Golescu şi fostul Mare Postelnic Costache Suţu. Pe dată ce se va aflà un bolnav de ciumă, acesta să fie ridicat, după povăţuirea boerilor ipistaţĭ. Ipistaţiĭ din mahalale să dea povăţuirĭ tuturor, să facă fumurĭ îndestulate în tot locul. (4)

In acelaş timp Marele Spătar, prin Muhur dagi Başa şi un stegar Spătăresc să âmble necontenit pe la marginele oraşuluĭ şi să nu lese decât opt strade de întrare în el, îngrădindu-se tóte cele-lalte căĭ. Chiar şi la acele opt drumurĭ lăsate să se facă porţĭ, carĭ să se închiḑă şi să se deschiḑă după trebuinţă. (5)

Până în patru ḑile să fie gata aceste îngrăduturĭ şi porţĭ. In aceiaşĭ

(1) Veḑĭ anexele.
(2) *Cod. LXXIV, fila 45.*
(3) Veḑĭ anexa.
(4) Veḑĭ anexele.
(5) Veḑĭ anexele.

www.dacoromanica.ro

ḑi 1 Iulie 1813 Domnitorul scrie Mitropolituluì să ordone preoţilor de prin tóte mahalalele oraşuluĭ ca în tóte ḑilele să citéscă paraclise şi molifte rugênd pe Dumneḑeŭ să înceteze bóla. (1)

Tot la 1 Iulie 1813 Domnitorul ordonă Mareluĭ Armaş să isgonéscă din Bucurescĭ şi din jurul Bucuresciuluĭ pe toţĭ ţiganiĭ lăeşĭ ordonându-le să se ducă în judeţele de munte. (2)

Imediat Domnitorul se preocupă de spitale şi în special de cel de la Dudescĭ. Domnitorul amintesce Mitropolituluĭ, că atuncĭ când s'aŭ luat de la acest spital veniturile celor 3 mănăstirĭ Tismana, Cozia şi Câmpu-Lung, s'aŭ hotărît să dea tóte mŏnăstirile cu analogie cuviinciosul ajutor pentru spitale. Prin urmare Domnitorul, avênd trebuinţă spitalul de la Dudescĭ de 3.030 de leĭ pentru reparaţiunĭ şi de 2.000 pentru cheltuelĭ, ordonă că acéstă sumă să se împlinéscă de la mŏnăstirĭ, iar până la împlinire să o dea Mitropolitul, ca să nu se întârḑie reparaţiunea şi pregătirea spitaluluĭ. (3)

Altă mĕsură în interesul igieniĭ publice este îndepărtarea cerşitorilor din oraş, după o prealabilă catagrafie. (4)

In 2 Iulie 1813 Domnitorul ordonă Vistieruluĭ, să facă poruncĭ la Sameşiĭ din judeţele contaminate Ilfov, Vlaşca, Teleorman şi Olt, că baniĭ ce se strîng la zărăfia judeţuluĭ să-ĭ spele în oţet. (5)

In Septembre 1813 lazareturile de la marginea oraşuluĭ încetéză de a maĭ fi sub privigherea unor specialĭ ipistaţĭ şi se pun sub directa îngrijire şi pază sub căpitaniĭ de margine aĭ Spătărieĭ. Acestor căpitanĭ de marginĭ ispravniciĭ aŭ de a trimite ómeniĭ de serviciŭ hotărîţĭ maĭ dinainte. (6)

---

(1) Veḑĭ anexa.

(2) Veḑĭ anexele.

(3) Veḑĭ anexa.

(4) Veḑĭ anexa.

1813 Iulie 12. Pitac către preasfinţia sa părintele mitropolitul pentru opt-ḑecĭ cerşetorĭ de aicĭ din politie a se trimite afară pe la mŏnăstirĭ dându-li-se şi hrana lor cea trebuinciósă.

(Cod. LXXIV pag. 68.)

(5) Veḑĭ anexa.

(6) Eată actele relative la tóte aceste dispositiunĭ:

Pitac la Spătaru.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Spătare, sciut este că orĭ-ce felurime de pază a tuturor mărginilor aŭ fost şi

www.dacoromanica.ro

Gróza de lazareturĭ erà mare, maĭ cu sémă din causa cioclilor, de acee mulţĭ din locuitoriĭ bucurescenĭ contaminaţĭ de bólă, fugeaŭ

---

este datornică trébă a Spătărieĭ; fiind dar că acum s'aŭ găsit cu cale de a se rădica de la tóte marginile ceĭ-ce aŭ fost până acum, ceĭ-ce aŭ fost într'adins orînduiţĭ cu epistasia lăzăreturilor, şi voim şi de acum înainte să se urmeze lăzăreturile, însă nu printr'adins orînduiţĭ epistaţĭ, ci prin óre-care alt mijloc, şi acésta fiind-că se cuvine la a Spătărieĭ dregătorie, de aceea poruncim dumné-tale, ca după a aceştiĭ dregătoriĭ datorie, să te însărcinezĭ şi cu acéstă pază, care voim a se urma într'acest fel de chip, ca şi lipsind epistaţiĭ ceĭ orînduiţĭ, nicĭ să se numéscă măcar că aŭ contenit lăzăretul, ci să se urmeze printr'aĭ mărginilor căpitanĭ aĭ spătărieĭ; ca să nu pricinuiască însă că din lipsa ómenilor celor trebuincioşĭ se stânjinesce lucrarea aceştiĭ datoriĭ, să-ţĭ fie sciut, că s'aŭ trimis poruncile Domnieĭ Mele către ispravniciĭ acelor judeţe, unde aŭ a se face lăzăreturĭ, ca să trimiţă căpitanilor tot pe aceiaşĭ ómenĭ ce-ĭ trimetea şi până acum la epistaţiĭ lăzăreturilor şi osebit s'aŭ trimis poruncĭ şi către beslegiĭ acelor locurĭ, ca să deà şi eĭ după trebuinţă, câte un nefer doĭ, prin carĭ să se facă întîmpinarea Turcilor ce vor venì, carĭ şi aceia aŭ a face lăzăretŭ, ca şi până acum. Bordeile şi coşarele cele trebuinciose ca să se pue mărfurile ce se dà maĭ înainte epistaţilor şi acum din porunca nóstră se fac, remâne dar la a dumné-luĭ epistasie şi îngrijire ca căpitaniĭ să fie cu neadormire de a nu se abate câtuşĭ de puţin din datoria lor, saŭ cu pricina aceştiĭ epistasiĭ să facă niscare-va catahrisis, orĭ luând mită să slobódă mărfurĭ făr' de vreme; iar către acésta lăzăretul Turcilor să-l iconomiséscă într'acestaşĭ chip, ca să nu se nască pricinuirĭ şi sfădirĭ şi scârbirĭ despre serhatlâĭ, care nicĭ odată nu le suferim Domnia Mea, ci dar cu mare silinţă să îngrijescĭ a se păzì acest nizam după cuviinţă, de a nu se face cel maĭ mic cusur. Tolco pisah gpd.—1813 Septembre 20.

(Cod. LXXIV fila 87 v.)

Poruncĭ la 6 judeţe, ca să se ridice epistaţiĭ de pe la lăzăreturile de prin judeţe şi să fie căpitaniĭ mărginilor cu paza lăzăreturilor.

Dumné-vóstră ispravnicilor din sud . . . . . sănătate. Fiind-că epistaţiĭ lăzăreturilor ce sunt întocmite pe la mărginĭ pentru năprasnica bólă a ciumeĭ, din porunca Domnieĭ Mele aŭ lipsit şi aŭ remas a se urma nizamul acelor lăzăreturĭ de către căpitaniĭ mărginilor (cărora li s'aŭ şi trimis prin dumné-luĭ Vel Spătarul cuviinciósele poruncĭ), de aceea vĕ poruncim Domnia Mea ca ómeniĭ ce până acum îĭ trimeteaţĭ epistaţilor să-ĭ trimiteţĭ şi de acum înainte la căpitanul mărgineĭ a acestuĭ judeţ, tot cu acelaşĭ mijloc şi rînduială, ce sunteţĭ porunciţĭ, ca să nu se întêmple vre-un cusur din pricina ne îngrijireĭ dumné-vóstă, că nu veţĭ avea cuvînt de îndreptare.—1813 Septembre 20.

(Cod. LXXIV fila 87 v.)

www.dacoromanica.ro

într'ascuns de la casele lor afară din Bucurescĭ şi se ascundeaŭ prin crânguri, porumburĭ şi câmpiĭ, făcêndu-şĭ colibĭ pe acolo. Ceĭ morţĭ rĕmâneaŭ neîngropaţĭ de-ĭ mâncaŭ câniĭ, iar ceĭ carĭ aveaŭ norocul să se însănătoşeze întorcêndu-se în Bucurescĭ contaminaŭ pre alţiĭ. La 6 Octobre Caragea ordonă mareluĭ Spătar, să cerceteze prin tóte împrejurimele Bucurescilor împreună cu doctorĭ şi găsindu-se bolnavĭ saŭ contaminaţĭ, să fie ridicaţĭ la lazareturĭ. (1)

In aceeaşĭ ḑi prin Aga se face publicaţiune, că nu maĭ este permis nimĕnuĭ, privat saŭ hangiŭ, să priméscă în gasdă ómenĭ străinĭ făr, de învoirea epistasieĭ a lazareturilor. (2)

Se întrerumpe comunicaţiunea cu judeţele de peste Argeş din sus de Ogrăzenĭ până la Olteniţa. Agenţiĭ administrativĭ, carĭ vor trece acest cordon, să-şĭ spele hainele şi pe eĭ şi apoĭ să trécă. Tot asemenea cărăuşiĭ carĭ duc sare la schele şi se întorc cu carele înapoĭ, să-ĭ propéscă dincolo de malul Argeşuluĭ, pentru a se spăla şi afuma şi dacă

---

(1) *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Veĭ Spătare, fiind-că ne-am înştiinţat Domnia Mea, că mulţĭ dintre locuitoriĭ Bucurescenĭ molefsindu-se de năprasnica bólă a ciumeĭ aŭ eşit printr'ascuns pe la marginea Bucurescilor, prin crânguri, prin porumburĭ şi peste câmpurĭ şi făcêndu-şĭ colibĭ acolo, pe la care locurĭ se afla şi mulţĭ bolnavĭ de naprasnica bólă şi pe ceĭ ce se întâmplă de mor de acéstă bólă, saŭ îĭ îngrópă pe acolo, saŭ îĭ năpustesce de-ĭ mănâncă câniĭ, iar ceĭ molefşiţĭ sănătoşĭ în câtă vreme eşiaŭ cu colibele pe acolo, vin necontenit prin Bucurescĭ şi iarăşi se întorc molefsind lumea, saŭ maĭ murindu-le vre-unul dintr'înşiĭ, aceĭ sănătoşĭ fug prin alte părţĭ saŭ pe la sate, saŭ în Bucurescĭ, întorcêndu-se pe la casele lor şi aşà făcênduse amestecătură, necunoscêndu-se de molefsiţĭ şi se molefsesc cu toţĭ de obşte. Decĭ poruncim dumné-tale, ca maĭ întâiŭ luând dumné-ta bună pliroforie pentru acésta de la casa lăzăretuluĭ năprasniceĭ bóle să orînduescĭ zapciĭ luând şi un doftor de la casa lăzăretuluĭ să mérgă pe la tóte împrejmuirile Bucurescilor, şi verĭ unde se va găsì acest fel de colibĭ să se cerceteze de doftor şi de orînduiţiĭ dumné-tale şi orĭ-care se va dovedì bolnav saŭ molefsit cu adevărat să se rădice la locul unde se vor orînduì de dumné-luĭ medelnicerul Clinceanu; în scurt dumné-ta orînduind zapciĭ cu ómenĭ îndestulând, pliroforie pentru urmareà ce este să se facă de la medelnicerul Clinceanu, să se rădice negreşit toţĭ aceĭ bolnavĭ saŭ molefşiţĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele. Tolco pisah gpd.—1813 Octobre 6.

(Cod. LXXIV fila 89 v.)

(2) Veḑĭ anexa dela acéstă pagină.

www.dacoromanica.ro

până în treĭ ḑile nu se vor bolnăvì să li se dea drumul. Asemenea pentru ceĭ ce vin cu marfă, nu vor puté trece decât dacă aŭ răvaşe de la ipistaţiĭ lazareturilor că aŭ făcut ḑilele de carantină şi totuşĭ să-ĭ maĭ ţină pe malul Argeşuluĭ treĭ ḑile pentru desinfectarea lor şi a mărfeĭ. (1)

La 12 Iulie 1813 se opresc adunările de ómenĭ prin cărciume şi cântecul de lăutarĭ. (2)

La 13 Iulie 1813 se fac prin Aga şi Spătarul publicaţiunĭ, că de se va bolnăvì cine-va-şĭ în vre-o casă, să fie dator a da de scire numaĭ de cât preotuluĭ mahalaleĭ şi preotul la ipistăsie ca să se trimiţă un doctor împreună cu unul din cercetătoriĭ despre bólă şi deacă bolnavul nu va fi de bóla ciumeĭ va fi lăsat în casa luĭ şi de se va întâmpla să móră îngroparea să i se facă fără de pompă, iar de se va dovedì că este bolnav de năprasnica bólă, îndată să se ridice bolnaviĭ cât şi veciniĭ de prin prejur câţĭ vor fi fost avut amestec cu bolnavul şi să se trimită la spitalul de la Dudescĭ. Ceĭ care vor ascunde bolnavĭ vor fi isgoniţĭ din politie şi tóte lucrurile luĭ se vor arde şi se va şi pedepsì.

Celetnicele *(prostituitele)* de pe la cârciume din raionul Spătărieĭ să se isgonéscă.

Ovreiĭ ce âmblă cu boccele prin mahalale, ovreiĭ zarafĭ, telelóicele, ovreicele şi creştine cu totul să se oprésca.

Noróele din mahalale să le scurgă mahalagiiĭ cu şanţurĭ şi toţĭ de obşte să fie datorĭ a păzì curăţenie în casele lor. Să se facă fumegaţiunĭ de gunóe aprinse. Indată ce móre vre-o vită s'o îngrópe adânc. Crişmariĭ să nu vînḑă de cât ḑiua şi numaĭ pe la uşă. Lăutariĭ sunt opriţĭ.

In acesta-şĭ sens se ordonă şi luĭ Aga, cu adăugire, să se ordone luĭ Telal-Başa, de a nu maĭ îndrăsnì nicĭ un telal să priméscă haine de la orĭ-ce om, care n'ar avea ravaş de la casa lazaretuluĭ, că este curat şi el şi haina.

Têrgul Cuculuĭ şi adunarea tabacilor pentru alişveriş, din fie-ce lune, să fie cu totul oprite. La dispositiunea Postelniculuĭ Clinceanu, unde este casa ipistăsieĭ, să se deà o tulumbă şi douĕ sacale pentru desinfectarea caselor contaminate. (3) Asemenea sunt oprite dulapurile (scrîncioburile) şi Geamala.

(1) Veḑĭ anexa.
(2) Veḑĭ anexele respective.
(3) Veḑĭ anexele respective.

www.dacoromanica.ro

Vedênd că poporul de jos nu ascultă de povăţuirile date, ca să se feréscă de epidemie, Caragea, la 18 August 1813, publică din noŭ *ponturĭ*, adecă diverse articole de pază pentru a nu se molipsì. Dăm în anexă aceste ponturĭ (1). Pentru ca aceste instrucţiunĭ să fie maĭ bine

(1) *Ponturĭ după care să fie dator tot norodul din politia Bucurescilor de orĭ-ce trĕptă, ca să urmeze fieş-care spre a fi păziţĭ şi feriţĭ de zmreduiala bóleĭ a ciumeĭ ce se urméză.*

1). Când se vor întâlnì pentru vre-o trebuinţă ca să vorbéscă, să stea departe unul de altul de treĭ paşĭ, ferindu-se de a nu merge duhul unuia în gura altuia, saŭ a se atinge unul de altul, precum şi la biserică când vor merge i pe drum când vor âmbla, asemenea să se feréscă.

2). Nimenea să nu îndrăznéscă a intrà în vre-o casă molipsită, orĭ a se atinge de vre un lucru dintr'acea casă, saŭ a stà prin préjma eĭ.

3). Orĭ-cine va avea trebuinţă ca să cumpere saŭ să ia din mâna altuia vre-un lucru orĭ-de mâncare, orĭ de îmbrăcăminte saŭ de orĭ-ce altă trebuinţă, să nu-l ia în mână numaĭ de cât, ci prin mijloc orĭ de lemn, saŭ de fier, în chip de cleşte, saŭ de vas, luând acel lucru făr' de a-l atinge de sineşĭ să-l ducă la casa luĭ şi de va fi acel lucru de spĕlat să-l spele în douĕ treĭ ape, iar de nu va fi de spĕlat să-l afume fórte bine desfăcêndu-l, deschiḑêndu-l de tot făr'de a-l pipăì cu mânile şi apoĭ puindu-l la un loc curat să stea cât-va, ca să se aerisésca, aşà să-l ia în mână să-l metahirisésca.

4) Asemenea şi ceĭ ce vînd orĭ-ce fel de lucru, să se feréscă de cumpĕrător şi cumpĕrătorul de el, de treĭ paşĭ, şi luând cumpĕrătorul lucrul după mijlocul ce s'aŭ ḑis maĭ sus, să priméscă şi vînḑĕtorul preţul aceluĭ lucru în vas cu oţet, de va fi preţ în banĭ, iar de va fi schimb, să priméssă şi vînḑĕtorul acel lucru ca şi cumpĕrătorul.

5). Aşijderea să urmeze şi ceĭ ce schimbă vre-un ban de iaŭ parale, să le ia puindu-le iarăşĭ în oţet, pentru care pricină să fie dator orĭ-ce prăvăliaşĭ saŭ vînḑĕtor de lucrurĭ a ţiné câte un vas de oţet, ca şi vînḑĕtorul şi muşteriul cel ce schimbă banul, să ia paralele spălate în oţet, iar de se va întîmplà undevaşĭ să nu fie oţet, cel ce va da parale să le spele în apă şi aşa să le priméscă cel ce are a lua.

6). Rachieriile şi cârciumile cu tóte că din porunca domnéscă sunt poprite a nu primì să se adune într'însele ómenĭ spre bĕutură, ci cel ce va avea trebuinţă de vin saŭ rachiŭ, să mérgă să cumpere cu vas şi să-l ducă la casa sa ca să-l bea, dar de se va întîmplà vre-un călĕtor a trece pe la vre-o cârciumă, saŭ rachierie, şi va vrea ca să bea vin saŭ rachiŭ, să fie dator acel cârciumar saŭ rachier ca vasul cu care va fi să dea călĕtoruluĭ ca să bea, maĭ întâiŭ să-l spele bine cu apă şi aşa să pue într'însul vin saŭ rachiŭ şi să priméscă paralele după mijlocul ce s'aŭ ḑis maĭ sus, precum asemenea şi după ce va bea călĕtorul, acel vas spĕlându-l iară să-l pue la loc, iar uşa cârciu-

www.dacoromanica.ro

păzite Domnitorul cere Mitropolituluĭ în aceeaşĭ ḑi de 18 August să comunice el mĕsurile profilactice contra ciumeĭ la toţĭ preoţiĭ însoţite de carte de blestem, ca aşà doară să se hotărască poporul a le urmà, sub autoritatea bisericéscă. (1)

---

meĭ saŭ a rachierieĭ să stea închisă, lăsând numaĭ o feréstră cu chepeng la drum saŭ la uliţă, ca să nu se facă nicĭ cum întâlnire saŭ să se atingă vînḑĕtorul cu muşteriul.

7). Ceĭ ce vor avea prin casele lor copiĭ maĭ micĭ, saŭ şi maĭ marĭ, carĭ se află încă în cruḑimea minţeĭ de nu sunt destoĭnicĭ a înţelege binele din rĕŭ, să îngrijască a-ĭ ţiné popriţĭ, orĭ prin case, saŭ prin curţile caselor de a nu eşì afară din curte saŭ din casă, ca uniĭ ce nu sciŭ cu cine se întâlnesc şi cum să se întîlnéscă.

8). Pisicĭ nimenĭ să nu ţie prin casele lor, fiind-că intră prin casele vecinilor şi prin pânzeturĭ făr' de a putea să le păzéscă cinevaşĭ.

9). Toţĭ de obşte să aibă prin casele lor vase marĭ cu apă schimbând-o adesea şi fum de gunoiŭ ca să spele şi să afume tóte lucrurile ce vor aduce la casele lor precum s'aŭ ḑis maĭ sus.

10) La verĭ care casă de orĭ-ce tréptă va fi, îndată ce se va bolnăvì cinevaşĭ de orĭ-ce bólă, să fie dator stăpînul aceĭ case a da de scire numaĭ de cât vătăşeluluĭ i preotuluĭ aceĭ mahalale, iar neîntâmplându-se într'acea undă vătăşelul acolo, orĭ preotul, să caute să-l afle unde va fi şi să-ĭ arĕte, iar pe de altă parte stăpânul caseĭ să depărteze pe acel bolnav la un loc ferit de al caseĭ, făr' de a lăsà pe nimenĭ dintr'aĭ caseĭ să se întâlnéscă cu dînsul, saŭ a se atinge de el orĭ de lucrurile aceluĭ bolnav, până se va cercetà acea bólă.

11). Preoţiĭ de la fieş-care mahala saŭ biserică, orĭ mănăstirĭ, să fie datorĭ, nu numĭ a urmà şi eĭ asemenea întru tóte câte s'aŭ ḑis maĭ sus, ci să şi privigheze pentru toţĭ enoriaşiĭ lor, şi în tóte ḑilele să âmble, orĭ împreună cu vătăşelul, saŭ singur, pe la tóte casele enorieĭ sale, de a cercetà şi a îndemnà pe toţĭ enoriaşiĭ sĕĭ de orĭ-ce tréptă şi lege vor fi, ca să fie fieş-care întocmaĭ următorĭ.—1813 August 18.

Cod. LXXIV, fila 83.

(1) Preosfinţia ta părinte mitropolit, cu tóte vĕḑutele mijlóce omenescĭ câte le-am pus în lucrare, spre contenirea, saŭ măcar scăderea năprasniceĭ bóle ce se urméză şi cu tóte că şi locuitoriĭ politieĭ s'aŭ maĭ rărit, cu eşirea maĭ multora familiĭ afară, vedem însă, că zmreduiala din ḑi în ḑi se înmulţesce şi pricina întindereĭ acestuĭ rĕŭ teorisindu-o cu bună chibzuire, se cunósce făr' de îndoială că este din próstă socotinţă a noroduluĭ şi din nepaza care o urméză, amestecêndu-se în tot chipul uniĭ cu alţiĭ făr' de nicĭ o sfială, pentru o idee ce aŭ în gândurile lor, care mulţĭ o şi spun, că nimenĭ nu póte ajunge dinaintea luĭ Dumneḑeŭ nesciind (precum se vede) dumnezeeasca sa poruncă care ḑice: «ascunde-te puţintel într'aceeaşĭ undă, până când va trece urgia Domnuluĭ», acésta dar sfîntă poruncă şi dumneḑeească povaţă

www.dacoromanica.ro

In interesul încetăreĭ întindereĭ bóleĭ, Domnitorul opresce bâlciurile din Teleorman şi Vlaşca. (1) Asemenea de la Rîurenĭ. (2) Nu maĭ puţin şi oborul din Bucurescĭ.

---

datorĭ suntem cu toţiĭ câţĭ purtăm nume de creştinĭ, nu numaĭ să o credem, ci credinţa să o arĕtăm şi în faptă, căcĭ neurmând-o atuncĭ în adevĕr suntem supuşĭ urgieĭ sale; datorie însă avem şi maĭ vîrtos bisericésca păstorie a o face sciută şi celor ce nu o sciŭ, adecă la prostimea noroduluĭ, carĭ pe de o parte voesc a avea ferbinte credinţă către dumnezeire, iar pe de altă parte nesciind tălmăcirea po runcilor sale, alunecă prin nesciinţă la osânda necredinţeĭ, vatĕmându-se nu numaĭ sufletesce, ci şi trupesce, precum în faptă se vede că pătimesc la întâmplarea aceştiĭ bóle. De aceea dar de trebuinţă am socotit Domnia Mea ca să se facă tuturor de obştie şi o povĕţuire, ca din partea bisericéscă, în ce chip să se feréscă şi să se păzéscă, spre a fi ocrotiţĭ, precum stă în putinţa omenéscă, cu urmare întocmaĭ după coprinderea acestor ponturĭ, ce se trimit prea sfinţieĭ tale şi nu care cumvaşĭ norodu iarăşĭ după a prostimeĭ nărăvirĭ să socotéscă că acéstă povĕţuire este numaĭ o mângâere cuvîntată, iar nu folos şi altor înfiinţat, şi ca să scuture odată din mintea lor acéstă greşală şi vătĕmătóre idee, ce s'aŭ ḑis maĭ sus şi scuturându-o să nu o socotéscă că doar greşesc către Dumneḑeŭ şi împotriva credinţeĭ, trebuinţă neapărată este, ca iarăşĭ prin mijlóce bisericescĭ şi ale creştineşteĭ credinţe să se depărteze de acéstă greşită şi primejdiósă a lor socotinţă, căcĭ tot-deauna acela este mijlocul cel maĭ înlesnitor spre a-ĭ desghinà şi cinevaşĭ dintr'o acest fel de rătăcire, când i se va da să înţelégă, că aceea este cea maĭ mare greşală şi păcătuire de a nu cunósce adevĕratele voinţe şi poruncĭ ale credinţeĭ şi legiĭ sale şi apoĭ să nu se abată dintr'acea bună cunoscinţă, se cuvine ca iarăşĭ prin mijlócele credinţeĭ sale să se îngrozéscă, că abătêndu-se atuncĭ va fi căḑut în adevĕr la urgia aceea şi nu va putea fugì dinaintea luĭ Dumneḑeŭ. Mijlocul dar al îngrozireĭ, la creştinésca nóstră credinţă şi lege, fiind puterea blăstemuluĭ, să orînduescĭ preosfinţia ta, maĭ întâiŭ a se scóte după aceste ponturĭ atâtea copiĭ câte bisericĭ sunt în politie atât prin têrg, cât şi prin mahalale şi apoĭ însoţind fieş-care copie cu câte o carte de blăstem şi de afurisenie din partea preosfinţieĭ tale (însă nu din cele obicĭnuite, ci cu cât se va putea maĭ cu osebire şi maĭ grózniсă). să trimiţĭ pe la preoţiĭ de la tóte bisericile, cu osebite poruncĭ ale preosfinţieĭ tale ca cetind maĭ întâiŭ ponturile atât pe la bisericĭ cât şi prin uliţele fieş-căreia enoriĭ în auḑul enoriaşilor lor cu bună înţelegere să le citéscă apoĭ şi cartea de blăstem, ca cel ce nu va fi următor întocmaĭ povăţuireĭ acestor ponturĭ, (orĭ mirean saŭ însuşĭ preoţiĭ) să fie căḑuţĭ sub osânda acestuĭ blăstem, ca un voitor de rĕŭ şi luişĭ şi obştieĭ şi împotrivitor chiar poruncilor dumnezeireĭ; în

(1) Veḑĭ anexa de la acéstă pagină.

(2) Anexa respectivă.

www.dacoromanica.ro

In Martie 1814 stinchind ceva bóla, Caragea redeschide bâlciurile. (Anexa respectivă). Clinceanu în Iulie 1813 devine unul din ceĭ maĭ importanţĭ agenţĭ aĭ stărpireĭ bóleĭ. Dăm în anexă actul de numire al acestuia. In acest act notăm, că pentru a se puté ferì cetăţeniĭ de contact cu cioclii, carĭ îngrópă pe ceĭ morţĭ de ciumă, Clinceanu le pune semn o bucată de postav roş pecetluit. (1)

Gróznici agenţĭ aĭ morţiĭ era ceata cioclilor. Eĭ amintiaŭ pre confraţiĭ lor din vremea epidemiilor anterióre, cum sĕmâneaŭ deplin, ba şi întreceaŭ pre cioclii descrişĭ de *Manzoni* în *Promesi sposi.*

Iată ce ḑice despre eĭ Ion Ghica:

Spaima intrase în tóte inimile şi făcuse să dispară orĭ-ce simţemînt de iubire şi de devotament. Muma îşĭ părăsià copiiĭ şi bărbatul soţia pe mănele cioclilor, nisce ómenĭ fără cuget şi fără frică de Dumneḑeŭ. Toţĭ beţiviĭ, toţĭ destrămaţiĭ 'şĭ atârnaŭ un şervet roş de gât, se urcaŭ într'un car cu boĭ, şi porniaŭ pe hoţie din casă în casă, din curte în curte. Eĭ se introduceaŭ ḑiua şi nópte, prin locuinţele ómenilor şi punéŭ mâna pe ce găsiaŭ, luaŭ banĭ, argintăriĭ, ciasornice, scule, şalurĭ etc., fără ca nimenĭ să îndrăznéscă a li se împotrivì. Fugea lumea de dînşiĭ ca de mórte, căcĭ eĭ luaŭ pe bolnavĭ saŭ pre morţĭ în spinare, îĭ trânteaŭ în car, clae peste grămadă şi plecaŭ cu carul plin spre Dudescĭ saŭ spre Cioplea unde eraŭ ordiile ciumaţilor. Se încreţià carnea pe trup, auḑindu-se grozăviile şi cruḑimile făcute de aceştĭ tâlharĭ asupra bieţilor creştinĭ căḑuţĭ în ghiarele lor.

Rare orĭ bolnavul ajungea cu viaţă la câmpul ciumaţilor. De multe orĭ o măciucă peste cap făcea într'o clipă ceea ce era să facă bóla în douĕ treĭ ḑile!... Şi póte că aceĭ ucişĭ ast-fel eraŭ maĭ puţin de plâns, căcĭ maĭ mult eraŭ de jale aceĭ aruncaţĭ viĭ în câmp fără aşternut şi fără acoperĕmânt pe pămîntul ud şi îngheţat. Cale de jumĕtate de ceas se auḑiaŭ ţipetele şi vaetele nenorociţilor din câmpul Dudescilor!...,.

In urma maĭ multor scene oribile, neomenóse şi bestiale petrecute la ordie, unde unul din aceştĭ mizerabilĭ fusese rupt cu dinţiĭ de un tînĕr care apĕrà cinstea soţieĭ sale lovită de ciumă chiar în ḑiua

---

cărţile însă de blăstem să se cuprindă şi noima acestuĭ domnesc al nostru pitac, a dà bună desluşire, spre a înţelege ceĭ ce vor auḑi-o, că sfîrşitul şi cugetul bisericeĭ privesce în adevĕr spre isbăvirea lor din osîndă şi trupéscă şi sufletéscă. Tolco pisah gpd.—1813 August 18.

(Cod. LXXIV, fila 82.)

(1) Veḑĭ anexa respectivă.

www.dacoromanica.ro

nunţeĭ şi în urma revolteĭ ciumaţilor, carĭ aŭ sărit cu parul şi aŭ omorît ḑece ciocli, autoritatea în sfîrşit a luat mĕsură de a organizà un fel de serviciu sanitar. Ea înfiinţase câţĭ-va vătăşeĭ însărcinaţĭ de a întovărăşì pe ciocli, din casă în casă şi aceştia strigaŭ de la pórtă: *Sănătoşĭ copiĭ!* Unul din eĭ într'un raport către şeful sĕŭ, ḑicea:

«Aḑĭ am adunat 15 morţĭ, dar n'am putut îngropà de cât 14, fiind-că unul a fugit şi nu l'am putut prinde.»

Deasupra oraşuluĭ se ridicà un fum galben şi acru, fumul băligaruluĭ, care ardea în curţile boerescĭ şi oraşul rĕsunà de urletul jalnic al cânilor rĕmaşĭ fără stăpân.

La fie-care pórtă erà câte o şandramà, un fel de gheretă, în care se adăpostià câte un servitor pus acole *pazarghidan* (comisionar) pentru târguelele de pâne, de carne şi de zarzavaturĭ. Nimic nu intrà în curte de cât după ce se purificà la fum şi treceà prin hârdăul cu apă saŭ prin strachina cu oţet.

Ciocliĭ, când treceaŭ pre lângă o casă bogată nu lipsiaŭ de a aruncà sdrenţe rupte de la ciumaţĭ, ca să rĕspândéscă contagiunea. Eĭ nu se temeaŭ de molipsirea bóleĭ, căcĭ maĭ toţĭ eraŭ dintre aceĭ carĭ zăcuseră de câte douĕ, treĭ orĭ de acea grozavă epidemie. Ciuma ca tóte bólele mortale şi lipicióse, ca vĕrsatul, ca tifosul, ca lingórea négră, fórte pericolóse întâia óră, devine puţin violentă la aceĭ carĭ aŭ maĭ fost loviţĭ de ea.»

Nimic exagerat nu este în naraţiunea acésta a d-luĭ Ioan Ghica, precum pot dovedì şi următórele acte din anul 1813.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlachiscoie

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Spătare, ne-am însciinţat Domnia Mea, că aicĭ în politie se încungiură unul numindu-se pe sineşĭ *polcovnic de ciocli*, şi după ce intră molefsit, apoĭ se amestecă cu toţĭ prin tóte locurile de molipsesce şi locurĭ curate şi osebit pradă şi jăfuesce pe mulţĭ din locuitoriĭ politieĭ în felurĭ de chipurĭ; de aceea poruncim dumné-tale, să cercetezĭ cu scumpătate de a aflà cine este acesta? şi prinḑêndu-l împreună cu aĭ luĭ, să-l aibĭ în bună pază şi să arĕţĭ Domnieĭ Mele. Tolco pisah gpd. — 1813 Octombre 27. (1)

1813 Noembre 1.—S'aŭ făcut poruncĭ de volnicie cu mumbaşir orînduit să mérgă la sud Prahova de unde ridicând pe un diacon Marin brat protopop Nicolae Trăznea i pe un State zidar, să-ĭ aducă aicĭ ca uniĭ ce şi cu alţĭ doĭ tovarăşĭ aĭ sĕĭ aŭ îngropat morţĭ de bóla

(1) *Cod. LXXIV, fila 92.*

www.dacoromanica.ro

ciumeĭ şi aŭ luat multe lucrurĭ precum şi de la un Gheorghe băcan aŭ luat marfă de băcănie şi tótă averea luĭ, buţĭ cu vin, banĭ şi arme.
Cod. LXXIV, fila 92.

Ciocliĭ devin totuşĭ agenţĭ tot maĭ indispensabilĭ aĭ boerilor Epistaţĭ amĕsurat cum bóla se întinde. La 18 Iulie 1813 céta lor fu completată până la numĕrul de şése-ḑecĭ, adecă cu 36 peste 24 câţĭ eraŭ până la acéstă dată. (1)

Ciocliĭ mergeaŭ pe la casele smreduite cu care cu câte doĭ caĭ saŭ cu câte doĭ boĭ. La începutul epidemieĭ Nazîriĭ lazereturilor aŭ făcut treĭ care cu câte doĭ caĭ «*pentru căratul celor morţĭ şi smreduiţĭ* , la olaltă morţĭ cu viĭ! Imulţindu-se epidemia, Caragea ordona să se maĭ cumpere 9 care cu câte 2 boĭ. să fie de tóte 12. Profită Domnitoriul de ocasiune, ca să maĭ ordone, ca doctoriĭ orînduiţĭ pentru bóla ciumeĭ să se afle «nepristan la casa epistăsieĭ şi pe tóte ḑilele, unul din eĭ împreună cu unul din ceĭ doĭ cercetătorĭ aĭ bóleĭ, orĭ Pitarul Iane saŭ Vataful de aproḑĭ, să mérgă pe unde va auḑì vre un bolnav». (2).

Profită de epidemie Stolnicul Alex. Paleologu, ca să dobândéscă strămutarea oboruluĭ de vite de la Urzicenĭ în altă margine a moşieĭ sale. Nu ne putem explicà, mărturisim, ce interes îşĭ făcea ḑisul boier, cu acéstă strămutare. (3)

Polcovnicia cioclilor aŭ fost organizată din noŭ la 16 Maiŭ 1815 prin hrisov domnesc, prin care a fost numit Iordache Chebaccea ipistat acesteĭ polcovniciĭ, după ostoirea bóleĭ. Acéstă polcovnicie are jurisdicţiune peste ciocliĭ din tótă ţéra şi a fost ridicată la rang de

---

(1) Veḑĭ anexele de la acéstă pagină.

(2) Eaca acest pitac.

Pitac către dumné-lor boeriĭ naziri aĭ lăzăreturilor, ca pe lângă treĭ cară cu câte doĭ caĭ ce sunt pentru căratul celor morţĭ şi zmreduiţĭ să maĭ cumpere alte nouĕ care- cu câte doĭ boĭ, să fie 12, şi dohtorilor ce sunt orînduiţĭ, să li se poruncéscă a se aflà napristan la casa epistasieĭ şi pe tóte ḑilele unul din eĭ împreună şi cu unul din ceĭ doĭ, cercetătorĭ aĭ bóleĭ, orĭ pitarul Iane, saŭ vătavul de aproḑĭ, să mérgă pe unde se va auḑì vre un bolnav, şi făcêndu-ĭ cercetare cu scumpătate să reportuiască către dumné-vóstră şi dumné-vóstră să reportuiţĭ séra către Domnia Mea.

Pitac la Vel vist ca să împlinéscă negreşit lipsa cioclilor făr' de altă prelungire.
(Cod. LXXIV fila 70.)

(3) Veḑĭ anexa.

www.dacoromanica.ro

boerie cu caftan. Hrisovul pune polcovnicia de cioclĭ sub Marele Aga. El reduce steagul cioclilor la 50 din câţĭ erà din vremea bóleĭ. Toţĭ ciocliĭ sunt scutiţĭ de dările către visterie şi de angarale. Epistatul polcovnicieĭ plătit cu talerĭ 100 pe lună e declarat inamovibil pe tótă viéţa, afară de vină dovedită. (1)

Necurăţenia obişnuită în casele Evreilor face că bóla se întinde maĭ cu furie între dînşiĭ. Domnitorul nu vrea să scóţă pre Evreĭ din oraş, din pornire umanitară, dar scrie hahamilor şi starosteluĭ de evreĭ, să oblige pe administraţiunea lor să ţină curăţenie în case şi după cererea lor li se destine un loc deosebit pentru ceĭ contaminaţĭ dintre dînşiĭ (2).

In 1813 sbucnesce bóla în maĭ multe judeţe. Caragea ordonă Căimăcămieĭ de Craiova şi la tóte judeţele ce mĕsurĭ profilactice să se iea. Aceste mĕsurĭ se pot vedé în anexe (3). In Septembre 1813 se iea mesurĭ speciale pentru judeţul Ilfov. (4)

Atât de mult se întinsese gróznica bólă în cea maĭ mare parte a ţĕriĭ, în cât nu maĭ pridideaŭ să îngrópe morţiĭ, nu numaĭ căḑuţĭ pe drumurĭ, dar şi prin sate. Insuşĭ Domnitorul în circulara de la 9 Octombre 1813 spuse că staŭ morţiĭ năpustiţĭ cu ḑilele «şi pe ceĭ maĭ mulţĭ îĭ mănâncă câiniĭ şi alte jigăniĭ.» Domnitorul ordonă că pe viitor să nu se îngădue nicĭ o oră măcar neîngropaţĭ morţiĭ ci să se facă câte o grópă mare şi cu cângile să se tragă în ea cadavrele. (5)

Ca mĕsură profilactică domnitorul ordonă în 5 August 1813 închiderea tuturor judecătoriilor, maĭ ales pricinĭ de datoriĭ să nu se maĭ caute la departamentul Spătărieĭ şi la alte autorităţĭ. Numaĭ causele criminale se vor căuta la criminalion. Să se libereze din temniţa Spătărieĭ toţĭ închişiĭ pentru datoriĭ şi alţiĭ să nu se maĭ aducă la închisóre. (6)

La 4 Ianuarie 1814 însă domnitorul vĕḑênd că bóla continuă şi că nu se póte împedicà mersul justiţieĭ, domnitorul ordonă să se ţină tribunale câte douĕ ḑile pe sĕptĕmână, îngrijind judecătoriĭ, ca în casa Tribunaluluĭ, orĭ a Departamentuluĭ, să nu intre lume multă, ci numaĭ ceĭ cu procesele. (7)

In interesul rărireĭ populaţiuniĭ din Bucurescĭ, Caragea învoise

(1) Veḑĭ anexa relativă.
(2) Veḑĭ anexa.
(3) Veḑĭ anexa respectivă.
(4) Veḑĭ anexa.
(5) Veḑĭ anexa.
(6) Veḑĭ anexa.
(7) Veḑĭ anexa.

www.dacoromanica.ro

eşirea din oraş, la ţéră, în August 1813, a familiilor, nevestile şi copiĭ, dar nu şi bărbaţiĭ. Cu tóte acestea se daŭ ordine şi la Ispravniciĭ din judeţe, ca să vegheze de aprópe prin zapciĭ, preoţĭ, părcalabĭ şi Caimacamĭ de sate asupra celor carĭ prin sate vor merge din Bucurescĭ orĭ de pe aiurea, de sunt cu toţiĭ sănătoşĭ şi să nu-ĭ lase a intrà în sat de cât după o carantină de o ḑi, douĕ, pentru desinfectare; iar, în cas când ar fi bolnavĭ de ciumă, orĭ bănuială de acésta, să fie îndepărtaţĭ din tóte satele . . . . Numaĭ atuncĭ unde să fie primiţĭ aceştĭ nenorociţĭ? (1)

Infama purtare a cioclilor şi, după cât se vede puţina îngrijire ce primiaŭ bolnaviĭ infectaţĭ de ciumă la Dudescĭ, îndémnă pre supuşiĭ austriacĭ, ca prin agentul lor să céră luĭ Caragea permisiune de a-şĭ crea un lazaret propriŭ cu spesele lor şi o ceată de ciocli de asemenea a lor. Acésta li-se învoesce la 4 Septembre 1813. (2)

Ca şi în secolul trecut, la ocasiunea alteĭ epidemiĭ, în 19 Septembre 1813 Domnitorul ordonă Mitropolituluĭ, să facă aghiasmă la Mitropolie în douĕ, treĭ tocitorĭ, care aghiasmă să se 'mparţă prin preoţiĭ din mahalale la toţĭ locuitoriĭ, ca cu dînsa să se stropéscă stăpâniĭ de case din acele mahalale. (3)

In anul 1813, când ciuma erà în toiul eĭ, se maĭ ieaŭ de către autorităţile bucurescene diverse mĕsurĭ. Să memorăm acì pre cele următóre:

a) Desinfectarea caselor prin îngrijirea mareluĭ Spătar şi a luĭ Aga, prin spălare, afumare şi aerare, cu ajutorul caseĭ lazaretuluĭ, ămblând din mahala în mahala şi din casă în casă. Din casele boerescĭ se vor desinfectà numaĭ cele în carĭ s'a întâmplat bóla. Domnitorul cere Mitropolituluĭ cărţĭ de blăstem în contra *proştilor*, carĭ vor tăinuì vreun lucru molipsit.

Gara ce ridică asemenea inspectare a tuturor caselor, face că Domnitorul revine asupra dispositiunii, limitând inspecţiunea numaĭ la casele contaminate. (4)

b) La 9 Septembre 1813 Domnitorul scrie nazirilor lazareturilor să îndoiască zelul în urmărirea afacerilor lor. (5)

c) La 5 Novembre 1813 sosind în Bucurescĭ patru individĭ veniţĭ

(1) Veḑĭ anexele.
(2) Veḑĭ anexa.
(3) Veḑĭ anexa.
(4) Veḑĭ anexa.
(5) Veḑĭ anexa relativă.

www.dacoromanica.ro

din locurĭ suspecte, Domnitorul însuşĭ ordonă Medelniceruluĭ Clinceanu, ca pe un Ivan Sêrbul şi Radul Ciobanul şi Nicolae, tovarăşĭ luĭ Stan Zidarul şi luĭ Diaconul Marin, să-ĭ desbrace de hainele lor şi să-ĭ îmbrace cu câte o cămaşe curată şi hainele lor să le spele *patru, cincĭ ḑile.* (1)

d) La 25 Novembre 1813 Caragea convócă o adevĕrată adunare obştéscă, compusă din boerĭ halea şi mazilĭ, şi în deosebit local pre neguţitoriĭ ceĭ maĭ bĕtrânĭ şi maĭ importanţĭ, ca să se chibzuéscă mijlócele după carĭ s'ar puté combate bóla, orĭ cel puţin să fie înputinată şi să aibă şi bolnaviĭ din spitale îngrijirea cuvenită. (2)

e) Acéstă adunare saŭ *sfat obştesc,* propune un noŭ nizam pentru combaterea bóleĭ care se va aplicà de la 1 Ianuar 1814. Asemenea se aplică noŭ nizam şi la lazareturĭ. Se rînduesce Barbu Văcărescu şi Vornicul politieĭ Alexandru Niculescu îngrijitorĭ lazareturilor. (3)

Prin noul nizam Bucurescĭĭ sunt închişĭ de la 1 Ianuar 1814. Nimenĭ nu póte intrà în Bucurescĭ de cât după ce a făcut carantină la marginea oraşuluĭ 12 ḑile. Nicĭ marfa nu intră în Bucurescĭ de cât după o desinfectare de 15 ḑile când este marfă din ţéra Turcéscă, iar marfa din *Europa* va venì în *cufere* înfăşurate în păturĭ şi rogojinĭ. Cuferile se vor desfăşura de învelitóre la lazaretul exterior şi apoĭ vor putea fi introduse în oraş prin cele 9 drumurĭ ce rĕmân slobode (Têrgul de afară, Cherăstrĕŭ, Podul Mogoşóeĭ, Têrgoviştea, Podul de Pămînt, Antim, Podul Calicilor, Drumul Cişmigiuluĭ, Filaret şi Podul Şerban Vodă). Se opresce vînḑarea de pânzeturĭ, haine, in, cânepă sub pedépsă de ardere a lucrurilor acestora ce s'ar aduce la obor. Tîrgul Cuculuĭ, care se ţineà Lunea este oprit cu totul. Ceĭ atinşĭ de bólă să se declare singurĭ la ipistaţiĭ mahalaleĭ, spre fi duşĭ la spital. Ceĭ-l-alţĭ din aceeaşĭ casă, vor rĕmâné acolo fără să aibă voĭe de a âmblà pe afară. De vor aveà stare «li se va orînduì de către ipistaţĭ *pazarghidenĭ,* ca să le cumpere cele trebuincióse ale mâncăriĭ cu plata lor; iar când vor fi adevĕrat neputincioşĭ şi scăpătaţĭ, acelora li se va orînduì mâncarea de la casa lazaretuluĭ, socotindu-se întocmaĭ ca nisce bolnavĭ aĭ spitaluluĭ». Dacă se va tăinuì vre-un bolnav, merg la spital toţĭ ceĭ din casa luĭ. Ceĭ rĕmaşĭ în casele contaminate sunt datorĭ înşiĭ să şi le spele, să şi le desinfecteze. Când un bolnav n'are cuĭ să-şĭ lase în păstrare lucrurile, acelea se primesc în

Cod. LXXIV, fila 92.

(2) Veḑĭ anexa.

(3) Veḑĭ anexa relativă.

www.dacoromanica.ro

păstrare la casa de deposit (la lazaret) iară casa se dă în séma vecinilor şi a preotuluĭ mahalaleĭ. Vînḑarea obiectelor de mâncare se va face nu la anumit loc saŭ pe la tărăbĭ, ci purtându-se vînḑătoriĭ prin mahalale, numaĭ baniĭ să-ĭ priméscă într'un vas cu oţet. Cafenelele, cârciumele, rachigeriile, tutungeriile, se închid sub pecetea caseĭ lazareturilor. Prăvăliile şi spiţeriile sunt libere de a vinde numaĭ pe câte o feréstră. Cine va vinde vin şi rachiŭ va fi spânzurat la uşa prăvălieĭ. Bărbieriile să lipséscă şi adunare de ómenĭ pe la prăvăliĭ să nu fie permisă.

Ceĭ carĭ vin cu afacerĭ la guvern să conăcéscă la casele de la Beilic, iar nu prin case străine. Neguţătoriĭ Turcĭ venind cu mărfurĭ să facă carantină. Inchisorile Agieĭ să se desfiinţeze afară de puşcăria criminalionuluĭ. Strejele care ămblă pentru siguranţa publică, să nu între prin casele locuitorilor. Servitoriĭ bisericescĭ să-şĭ urmeze datoria lor la biserică, dar să nu se admită în biserică ómenĭ din mahalale străine. In fine ceĭ morţĭ de altă bólă de cât ciuma, să pótă fi îngropaţĭ pe la bisericĭ, dar fără pompă. (1)

In conformitate cu o disposiţiune din nizamul de sus, care s'a publicat şi afişat la respintine, în 16 Decembre 1813 Domnitorul a ordonat ca peste 5 ḑile să se pecetluéscă tóte cârciumele şi rachigeriile. (2)

La 24 Decembre 1813 Domnitorul ordonă publicarea în judeţe, că săteniĭ carĭ vin cu jalbe la domnie, să nu fie ţinuţĭ să facă 12 ḑile de carantină, ceea ce le-ar pricinuĭ întârḑiere şi cheltuélă, ci să aibă cale deschisă la domnie. (3)

In Decembre 1813 un preot care a îngropat pe un alt preot mort de ciumă în contra nizamuluĭ, maĭ sus adus, fiind mituit de cumnatul mortuluĭ, care a conrupt şi pre ipistatul mahalaleĭ, aŭ ocasionat aplicare de grele pedepse: Ipistatul a fost bătut la falangă înaintea celor alţĭ ipistaţĭ spre pildă şi isgonit din slujbă, iar pe preoţĭ i-aŭ dat Mitropolitul sub chezăşia mahalagiilor, urmând să-şĭ iea pedépsă de la Mitropolie. Chiru, cumnatu mortuluĭ şi ceĭ ce l-aŭ ajutat la îngropare, după ce se vor pedepsì la faţa loculuĭ vor fi trimişĭ la spital împreună cu preotésa mortuluĭ, ca nisce contaminaţĭ.

Pentru a se ajutorà lazareturile, epistăsia lor cere domnitoruluĭ, în Octobre 1813 şi domnitorul încuviinţéză, ca averea mortuluĭ de ciumă

(1) Veḑĭ anexa de la acéstă pagină.
(3) Veḑĭ anexa.
(2) Veḑĭ anexa.

www.dacoromanica.ro

Vlădica Stavropoleos, să fie lăsată în folosul spitalelor, conform hatişerifului de la leat 1712. (1)

Este de amintit vorbind de lazareturĭ că uniĭ din doctoriĭ oraşuluĭ aŭ fost ceĭ dintăĭ carĭ la isbucnirea bóleĭ s'aŭ făcut nevĕḑuţĭ din Bucurescĭ. De aceea Domnitorul încă la 24 Septembre 1813, dă următorul pitac:

Pitac către vistierul Moscu, a se poprì lefile doftorilor, carĭ aŭ lipsit din politie afară.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumnéta Biv Vel vist. Ioane Moscule, epistatule al Epitropieĭ Obştirilor, Domnia Mea am orînduit lefĭ doftorilor politieĭ, nu dór să aibă acéstă numire, ci ca să o arĕte în faptă şi să fie nelipsit din politie pentru întâmplătórele trebuinţe de patimĭ şi bóle; împotrivă însă suntem pliroforisiţĭ că este destulă vreme de când maĭ cu toţiĭ lipsesc din politie, arĕtându-se cu totul adiaforĭ către a lor datorie şi ceĭ ce aŭ trebuinţă pătimesc; de aceea, după tótă dreptatea, poruncim dumné-tale, ca din ḑiua ce aŭ lipsit fieş-care din eĭ de aicĭ din politie (bez doftorul Constantin Caracaş şi doftorul Constantin Filipescu, cu voie dată de Domnia Mea) să li se popréscă leafa, a nu li se maĭ dà, făcêndu-se şi lor sciută acéstă poruncă a Domnieĭ Mele. Tolco pisah gpd.—1813 Septembre 24.

Maĭ dăm în anexe, pentru anul 1813, diverse acte cu referinţă la organizarea pazeĭ, la transferarea lazareturilor sub căpitaniĭ de marginĭ (12 Septembre 1813); la aprobareas ocotelilor lazareturilor pe 16 ḑile din luna Iulie 1813; la rînduirea pitaruluĭ Iane, ca cercetător bolnavilor din Bucurescĭ; la aşezarea cancelarieĭ epistăţieĭ lazareturilor în 2 case din mahalaua Dudesculuĭ (18 Octobre 1813); la darea de câte unul saŭ doĭ neferĭ pe lângă boeriĭ nazîrĭ aĭ lazareturilor (5 Novembre 1813). La schimbarea caseĭ pentru epistăsia lazareturilor, fiind-că casa unde s'aŭ căutat tréba acésta până acum s'a molipsit (21 Novembre 1813); anaforaoa epistaţilor lazareturilor şi aprobarea luĭ Caragea de a se plătì léfă la 4 tulumbagiĭ daţĭ pe lângă epistaţĭ, ca să servéscă la desinfectărĭ. (2)

i) In 15 Decembre 1813 Domnitorul pune la disposiţiunea caseĭ lazareturilor moşia Bănésa luĭ Văcărescu, Colentina Floréscăĭ şi Mŏnăstirea Văcărescĭĭ. (3)

j) In anexe aducem o circulară din 30 Iulie 1813, prin care se or-

(1) Veḑĭ anexa.
(2) Veḑĭ anexele relative.
(3) Cod. 74, fila 95 verso.

www.dacoromanica.ro

donă ispravnicilor mĕsurile de luat spre a împedicà lăţirea bóleĭ în sate. Vaĭ de casa unde sbucnià bóla! Bolnavul erà perdut înainte de a fi mort, prin izolare cu cordon de pază; membriĭ din familia luĭ scoşĭ din casele lor, puşĭ sub alt cordon, iar casa cu tot avutul prefăcut în cenuşă până la pămînt! Nu maĭ bună sórtă aşteptà şi pre tot satul în care se *însemnà* bóla: el era ţăpuit de nu maĭ intrà nicĭ eşì nimenĭ din el. Da, cărţile deschise către ispravnicĭ însărcinaŭ pre aceştĭ agenţĭ, ca să îngrijască de hrana satelor ţăpuite. Dar cu ce fondurĭ? cu ce mijlóc? De aceea vaĭ! de satul ţăpuit! Fómetea se întrecea cu ciuma în a secerà pe nenorociţiĭ locuitorĭ. Un sat ţăpuit era un gróznic mormînt din carĭ se ridicà norĭ de fum înecăcios de gunóe aprinse în tóte drumurile şi bătăturile caselor din ordinul Cârmuireĭ, care credeà că fumul de gunóe erà un desinfectant sigur.

In Septembre Caragea rînduesce un anume epistat pentru judeţul Ilfov cu anume nizam.

In anul 1814, în primele lunĭ, bóla maĭ scade. La 7 Ianuar boerilor naziri le ordonă Caragea:

Dumné-vóstră boerilor naziri aĭ lazareturilor, pentru douĕ pricinĭ cuviincióse este primită Domnieĭ Mele arĕtarea ce ne faceţĭ printr'acéstă anafora, întâia, adecă pentru căcĭ lŏcuitoriĭ politieĭ s'aŭ arĕtat nemulţămitorĭ milostivireĭ Domnieĭ Mele de a nu se rădicà la spital şi ceĭ ce erà împreună şeḑĕtorĭ cu ceĭ bolnavĭ, şi al doilea că cele maĭ multe case sunt micĭ şi póte unele să nu fi avênd maĭ mult de cât o odae ca să se mute, urméză negreşit a se bolnăvì şi aceia, şi în loc de pază şi curăţenie, să se întêmple maĭ multă zmreduială; de aceea poruncim, să puneţĭ în lucrare chibzuirea ce ne faceţĭ printr'a céstă anafora, afară numaĭ de a se face lazaret mŏnăstirea Raduluĭ-Vodă, acésta nu este primită Domnieĭ Mele, pentru că atuncĭ urméză negreşit să catandiséscă a fi spital numita mŏnăstire înăuntru în politie, ci dumné-vóstră veţĭ chibzuì de a se găsì vre-un asemenea loc cu împrejmuire afară din politie şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele. — 1814 Ianuare 7.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofăt.

(Cod. LXXVI, pag. 761.)

In 17 Martie 1814 Domnitorul dă un noŭ nizam în 11 ponturĭ, prin cărţĭ deschise către ispravnicĭĭ de judeţe. Se ordonă rînduirea a câte un boer judeţean, ca epistat în judeţele molipsite şi se pune la dispoziţiunea luĭ pre polcovnicĭĭ şi căpitanĭ cu slujitoriĭ lor. Se ordonă facerea de bordee afară din sate pentru isolarea celor molipsiţĭ, obligându-se sătenĭĭ a le înlesnì hrana.

www.dacoromanica.ro

Se pun la dispoziţiunea epistatuluĭ de judeţ câte 4 ciocli, din care 2 curaţĭ pentru morţiĭ de alte bóle, ca să nu maĭ stea neîngropaţĭ morţiĭ prin sate şi pre drumurĭ (1)

La 17 April se daŭ ponturĭ noue la 12 judeţe de dincóce de Olt, prin care se hotărasce, ca casele molipsite din sate de o valóre de 50 talerĭ să se arḑă, iar cele de o valóre maĭ mare să se desinfecteze. Cioclul molipsit se intre singur în casă să scóţă rufele la marginea satuluĭ, să le spele şi să le aerisésca bine şi apoĭ să le dea stăpânilor lor. Zapciiĭ plăşilor şi orĭ-ce slujbaş să aibă în fie-ce sat câte o casă spălată şi spoită, ca să nu tragă pe la gazde. La acea casă să aducă pe părcalab să-ĭ comunice cele poruncite. Răvaşele de banĭ ce se daŭ de zapciĭ părcalabilor, să le iea aceştia în băţ şi să le afume şi numaĭ apoĭ să le iea în mână. Neguţătoriĭ Turcĭ venind cu cărţĭ domnescĭ vor trage şi eĭ numaĭ la casa, zapciilor, aducêndu-le acolo pârcălabul de ale mâncăriĭ. Trecătoriĭ pe drum nu sunt primiţĭ în sat, ci numaĭ la margine. Mămulariĭ, colportatoriĭ de marfă prin sate vor încetà de a cutreera satele, afară numaĭ când vînd de ale mâncăriĭ. Cărciumariĭ şi băcaniĭ din sate să nu vîndă de cât pe oblónele ferestrelor şi pe afară, dar nu şi în prăvălie. Baniĭ să fie ţinuţĭ în oţet. Să se desinfecteze marfa. (2)

La 17 Maiŭ 1814 se ieaŭ mĕsurĭ nouĕ pentru a se evità sbucnirea din noŭ cu violenţă a bóleĭ în Bucurescĭ. Nimenĭ nu póte intrà în Bucurescĭ de cât după prealabilă inspecţiune la margine: de unde vine şi de este curat? După inspecţiune, dacă e curat, i se dă bilet cu care să pótă intrà în oraş, iar de este bolnav saŭ bănuit, *fie măcar de orĭ-ce tréptă*, să-l întórcă înapoĭ. Marfa nu intră fără prealabilă desinfectare. Pentru cercetarea de sănătate prin mahalale se rînduesc iarăşĭ vătăjeiĭ mahalalelor împreună cu preoţiĭ respectivĭ. Funcţionarul care nu va păzì nizamul va fi vinovat de ocnă. (3)

In primele lunĭ din 1814 bóla sbucnesce în maĭ multe judeţe. In Maiŭ 1814 s'aŭ molipsit 9 case şi se rînduesce paharnicul Costache Teologu ca epistat pentru bóla ciumeĭ. (4)

In satul Liţa din judeţul Olt, la finea luĭ Maiŭ, isbucnesce ciuma. Al doilea pitar Iane, este însărcinat să mérgă în judeţul Olt pentru combaterea bóleĭ. (5)

(1) Veḑĭ anexa.
(2) Veḑĭ anexa.
(3) Veḑĭ anexa.
(4) Veḑĭ anexa.
(5) Veḑĭ anexa.

www.dacoromanica.ro

Se daŭ poruncĭ la tóte judeţele pentru nizamul năprasniceĭ bolĭ a ciumeĭ şi se ordonă cetirea instrucţiunilor prin tóte satele în faţa locuitorilor. Tot-odată locuitoriĭ sunt îndemnaţĭ de a aduce de vînḑare de ale mâncăriĭ la Bucurescĭ, conform anexatelor instrucţiunĭ. (1)

In 16 Septembre 1814 bóla seceră în judeţele Râmnicu-Sărat, Buzĕŭ, Ialomiţa, Ilfov, Vlaşca, Secuenĭ, Prahova, Teleorman şi Argeş. Şi pe acì cadavrele zac pe drumurĭ. Domnitorul ordonă îngroparea cadavrelor şi desinfectarea caselor. (2)

Un focar pestilenţial erà fie-care cetate ocupată de Turcĭ în ţéră şi în Moldova. Ambele principate obligate, fiind să trimiţă la aceste cetăţĭ salahorĭ, aceştia când se întorceaŭ, dacă se întorceaŭ, eraŭ neîndoioşĭ factorĭ rĕspânditorĭ aĭ epidemieĭ. Divanul domnesc la 3 Iulie 1814, rógă pe Domnitor să intervină la Constantinopole, ca în loc de a maĭ trimite ţéra salahorĭ şi care, măcar pentru un numĕr din aceştia să priméscă pórta banĭ. Domnitorul aprobă şi ordonă totuşĭ, ca Ispravniciĭ să aibă grijă de a desinfectà pe salahoriĭ şi carĕle întórse de la cetăţĭ. (3)

Se pare că în anul 1815 se maĭ ostoesce epidemia, dar pe la finea luĭ Novembre isbucnesce din noŭ. Caragea la 4 Decembre 1815 institue o comisiune, compusă din Postelnicul Lucache Arghiropol, Marele Spătar Gh. Arghiropol, fostul Mare Vornic Barbu Văcărescu şi mare Logofĕt al străinelor pricinĭ, Atanasie Hristopol, «ca să întocméscă aicĭ în ţeară îngrijirea sănătăţiĭ «şi vĕ însărcinăm cu purtare de grijà a isbăviriĭ rĕuluĭ ce a intrat în ţéră». Domnitorul acordă depline puterĭ acesteĭ comisiunĭ, sub grele pedepse pentru neascultătoriĭ de dînsa. (4).

In urma ivireĭ din noŭ a bóleĭ, Caragea dispune ca la mŏnăstirea Plumbuita să se stabiléscă loc de desinfectare pentru călĕtoriĭ şi neguţătoriĭ ce vin la Bucurescĭ cu marfă. (5)

Dăm în anexe diverse acte relative la sumele de banĭ de încasat în favórea lazareturilor, în parte mare de la monastirĭ, cum şi o dare de sémă de cheltuelile ocazionate. Asemenea lectorele va aflà diverse acte de alegerĭ de case pentru aşeḑarea cancelarieĭ ipistaţilor rînduiţĭ pentru combaterea bóleĭ şi grija lazareturilor. Este de notat

(1) Veḑĭ anexele.
(2) Veḑĭ anexa.
(3) Veḑĭ anexa.
(4) Veḑĭ anexa.
(5) Veḑĭ anexa.

www.dacoromanica.ro

pitacul din 5 August 1813, prin care stăpânii de ţigani sunt obligaţi de a da hrană pentru robii lor bolnavi din lazareturi. (1)

Din causa sbucnirei din noŭ a bóleĭ în Bucurescĭ, se opresc iarăşĭ îngropările pe la biericĭ, fără de prealabilă constatare a bóleĭ de care a pătimit mortul. (2)

Se opresce din noŭ vinderea la tîrgul de afară a mărfurilor de bogasierie şi de cojocărie grósă, a hainelor şi pânzeturilor, cum şi aducerea de către locuitorĭ pentru vînḑare de cânepă, lână şi pânzeturĭ. (3)

In 9 Decembre 1815 Caragea provócă din noŭ pe Mitropolitul, ca să ordone preoţilor din mahalale, de a nu tăinui ómeniĭ molipsiţĭ, saŭ morţĭ de bólă, saŭ niscaĭ-va lucrurĭ molipsite, ci îndată să dea de scire la ipistaţiĭ mahalaleĭ, căcĭ alt-mintrelea în locul preotuluĭ, Mitropolitul va fi rĕspunḑĕtor. (4)

Mĕsurile luate în pripă şi cu óre-care energie aŭ dat finalmente bun resultat, căcĭ epidemia n'a persistat, «bóla a început a se domolì, scrie I. Ghica, şi lumea s'a readunat încet cu încetul în oraş. Aceĭ carĭ se regăsiaŭ se îmbrăţişaŭ, dedeaŭ o lacrimă celor perduţĭ pe câmpia de la Dudescĭ şi porniaŭ cu viéţa înainte, uitând suferinţele şi însetaţĭ de plăcerĭ». (5)

In 1816 luna Maiŭ, se constată în Bucurescĭ, că la Galaţĭ s'aŭ ivit din noŭ bóla ciumeĭ. Caragea ordonă nazirilor caseĭ de priveghere să iea mĕsurĭ pentru a se evità întinderea din noŭ a bóleĭ. (6)

Tot în 1816 Maiŭ, doctorul Const. Samurcaş descopere în Bucurescĭ douĭ indiviḑĭ cu patima de *lof* (lepră). Caragea arĕtând că bóla este fórte lipiciósă, ordonă să fie isolaţĭ lângă Sf. Elefterie spre a nu ocasionà întinderea bóleĭ amestecându-se cu alţĭ ómenĭ. Li se face câte 20 leĭ pe lună de fie-care, din cutia milosteniilor, pentru ca să aibă cu ce să-şĭ ţină ḑilele. (7)

Spitale. Primul act ce întâlnim în domnia luĭ Caragea încă din 7 Decembre 1812 este cu referinţă la spitalul Filantropia. Domnitorul acesta reînoesce milele şi ajutorul anteriormente acordat acestuĭ spital şi maĭ adaugă câte ceva. (8)

(1) Veḑĭ anexele.
(2) Veḑĭ anexa.
(3) Veḑĭ anexa.
(4) Veḑĭ anexa.
(5) Scrisorĭ pag. 27.
(6) Veḑĭ anecsa.
(7) Veḑĭ anexele respective.
(8) Veḑĭ anexa I.

www.dacoromanica.ro

La 6 Februar 1813 Caragea reînnoesce hrisovul pe numele logofĕtuluĭ Grigore Ghica, în favórea spitaluluĭ Pantelimon. Acest boer e recunoscut protector şi Efor al acestuĭ spital, cu dreptul «de a chibzuì şi de a pune în bună urmare cele câte va cunósce d-luĭ că privesc spre folosul şi întemeerea caseĭ aceştia . . . . şi cu un cuvênt făr de iscălitura şi sciinţa d-sale nicĭ-o mişcare saŭ urmare să nu se facă.» (1)

In 14 Martie 1815, Mitropolitul Ignatie cu Episcopiĭ de Rîmnic, de Argeş şi de Buzeŭ şi toţĭ boeriĭ Divanuluĭ recunosc prin cartea lor de epitrop al bisericeĭ spitaluluĭ Pantelimon, pre biv vel spatarul Grigorie Ghica, tot aşà precum la 16 Fevruar 1813 recunosceà mareluĭ logofĕt Grigore Ghica titlul de protector şi Efor acestuiaşĭ spital. (2)

La 10 Fevruar 1813, Caragea acordă spitaluluĭ de la Sf. Vinerĭ dreptul de a ţine un brutar scutit de dărĭ înpreună cu casa de pitărie. (3)

In Martie 1814, Caragea reînoesce în favórea spitaluluĭ de la Pantelimon dreptul de a încasà fumăritul oraşuluĭ Têrgoviştea din Dâmboviţa şi din têrgurile şi bâlciurile din acel judeţ. Acest fumărit constà din o taxă ce se prelevà pentru pivniţe şi cârciume de vîndarea vinuluĭ şi în genere de la orĭ-ce prăvăliĭ cu marfă. Taxa erà de talerĭ 2, banĭ 96, de prăvălia saŭ cârciuma mare şi de la prăvălia şi cârciuma maĭ mică talerĭ 1 şi banĭ 48.

Sudiţiĭ carĭ ţin cu chirie prăvăliĭ nu plătesc eĭ direct acéstă dare, care se prelevă de la stăpânul prăvălieĭ. (4)

Spitalul Pantelimon ţinea 12 paturĭ cu bolnavĭ de bóle cronice, iar lângă bisericuţa aprópe de monastirea Pantelimonuluĭ, cu hramul Sf. Erarch Visarion, ctitoriĭ Pantelimonuluĭ aŭ destinat douĕ chiliĭ pentru bólele lipicióse lingóre şi ciumă. Alexandru Moruz Vodă aŭ maĭ adăugat 18 paturĭ, iar Caragea Vodă la 12 Marte 1813 dă un noŭ hrisov, dispunênd, ca biserica şi nosocomionul adică spitalul Sf. Pantelimon, să fie slobod şi în pace de tóte dăjdiile obişnuite şi neobişnuite, să-ĭ fie scutite tóte bucatele; să aibă a ţiné 2 preoţĭ, 1 diacon şi 2 grămăticĭ la biserica de sus şi 2 preoţĭ jos la biserica Sf. Visarion, scutiţĭ de tóte dăjdiile aruncate pe céta preoţéscă; să maĭ ţină un doctor şi un spiţer cu léfă; douĕ muĭerĭ pentru spălatul bolnavilor şi un om de strînsul buruenilor de tréba doctoriilor, cum şi un chelar, un jimblar, un bucătar şi şése slugĭ, cum şi 40 dărvarĭ pentru

(1) Veḑĭ anexa II.
(2) Veḑĭ anexele III şi IV.
(3) Veḑĭ anexa V.
(4) Veḑĭ anexa VI.

www.dacoromanica.ro

căratul lemnelor pe lângă 11 rândaşĭ în serviciul bolnavilor, toţĭ aceştia luaţĭ din *ludele* visterieĭ cu pecetluiturĭ domnescĭ de scutélă şi de apĕrare de orĭ-ce dăjdiĭ şi angarale. Caragea maĭ acordă acesteĭ instituţiunĭ Balta Greaca din Vlaşca şi Balta Zimnicea din Teleorman cu tot venitul lor de pesce, cu vama cu scaunele şi cu tóte alte obiceiurĭ ale acestor bălţĭ. Nu maĭ puţin fumăritul din Têrgovişteа din Craiova şi din 5 judeţe de peste Olt, din tóte têrgurile şi oraşele de acolo. Asemenea vama têrguluĭ de la Valea Ténculuĭ şi a têrguluĭ ce se face tómna sub délul Pitescilor şi vinăriciul din tóte viile de pe moşia Clătesciĭ din judeţul Ilfov, a mŏnăstiriĭ. Asemenea vînăriciul din maĭ multe popóre de la Râmnicu-Sărat. Asemenea să percépă mŏnăstirea Pantelimonul şi spitalul câte 2 banĭ de jug de la Odivaea, milă ce i s'aŭ dat de Constantin Vodă Mavrocordat. Asemenea să priméscă câte 2.500 de talerĭ pe fie-ce an de la Ocnele-Marĭ, după hrisovul luĭ Mateiŭ Ghica Vodă, fiind Ocnele deschise pe moşia mŏnăstireĭ. (1)

Spitalul *nemernicilor* (Filantropia) capătă şi el în 1814 venitul din vinăriciŭ. (2)

In favórea acestuiaşĭ spital al nemernicilor străinĭ, Caragea acordă milă baniĭ ce se vor strînge din pripasurile vitelor, carĭ fac stricăciunĭ prin délurile din judeţul Saac, câte talerĭ 5 de vită. (3)

In 1 Iulie 1813 Caragea acordă mŏnăstiriĭ Colţea reînoirea anteriórelor hrisóve cu referinţă la milele bisericeĭ şi ale spitaluluĭ. (4)

Spitalul Filantropia în 1813 se ţiné în case cu chirie, dar sub Caragea s'a zidit anume local şi atuncĭ, la 26 Iulie 1813, orânduiţiĭ boerĭ epitropĭ aĭ acestuĭ spital Radu Golescu vel Ban şi Grigore Brâncoveanu biv vel Ban, cer Domnitoruluĭ acordare de milĭ, fiind-că în noul local construit lângă cişméoa luĭ Mavrogheni pot încăpeà la 200 de paturĭ. Caragea acordă vinăriciŭ din popórele mŏnăstiriĭ Mărcuţa şi mŏnăstirile Arnota şi Govora le ofierosesce cu tot venitul lor pentru ţinerea nouluĭ spital. Asemenea maĭ înzestréză acest spital cu 10 sălaşe de ţiganĭ din ceĭ domnescĭ, aleşĭ din ceĭ cu meşteşug. (5)

Spitalul acesta dis al nemernicilor şi apoĭ al iubireĭ de omenire saŭ al Filantropieĭ, s'a început maĭ întâiŭ prin osîrdia şi cheltuiala

(1) Veḑĭ anexa VII.
(2) Veḑĭ anexa VIII.
(3) Veḑĭ anexa IX şi X.
(4) Veḑĭ anexa XI.
(5) Veḑĭ anexa XII.

www.dacoromanica.ro

mareluĭ Logofĕt de ţéra-de-sus Grigore Bălénu şi d-r politieĭ Constantin Caracaş. Spitalul deschis maĭ întâiŭ în oraş a fost apoĭ mutat «la zidirea unde se chiamă fabrica de postav, afară din Bucurescĭ, îndemnând şi pre uniĭ din neguţitoriĭ epitropĭ aĭ bisericeĭ Sf. Neculaĭ din Şelarĭ, să se facă şi eĭ epitropĭ aĭ acestuĭ spital. După cât-va timp înmulţindu-se paturile bolnavilor şi ne maĭ fiind loc de ajuns în zidirea fabriceĭ de postav, Caragea a hotărît să se construiască o zidire anume la loc larg şi cu aer curat pe locul mareluĭ Logofĕt Grigore Băleanu, lângă cişméoa luĭ Mavrogheni. Ajutând şi alţĭ boerĭ: Banul Radu Golescu, biv vel Banul Grigore Brâncoveanu, Clucerul Constantin Golescu, Căminarul Neculaĭ Văcărescu, biv vel paharnic Costachi Cornescu, Pitarul Giani şi Dumitrache Văleanu, s'aŭ început zidirea spitaluluĭ, dar nu avéŭ cu ce s'o termine. Caragea atuncĭ vine în ajutorul boerilor epitropĭ şi preste milele dejà acordate în 7 Decembre 1812, iĭ maĭ acordă mile noue, numind epitropĭ spitaluluĭ pe marele Logofĕt Grigore Băleanu şi pre Dr. Const. Caracaş. Acestor epitropĭ Domnitorul le acordă dreptul de a fi urmaţĭ în epitropie de clironomiĭ lor, prin hrisovul de la 30 Iulie 1813. (1)

In folosul acestuiaş spital al Filantropieĭ, la 1815 epitropiĭ cer voïe Domnitoruluĭ să ămble odată saŭ de douĕ orĭ pe lună, disc în bisericile din Bucurescĭ, ca să pótă procurà hrana bolnavilor. Domnitorul aprobă. In unele biserici preoţiĭ negligéză de a face să circule asemenea disc şi în 2 Fevruar 1815 epitropiĭ spitaluluĭ reclamà la Domnitor, care ordonă din noŭ ămblarea regulată cu discul în folosul spitaluluĭ. (2)

Maĭ aducem douĕ acte cu referinţă la spitalul noŭ, din Fevruarie şi August 1816, unul relativ la ţiganiĭ Domnescĭ dăruiţĭ spitaluluĭ şi al doilea pentru iratul vitelor, care fac stricăciune în viile de la Délurĭ.

Asemenea aducem în anecse pitacul din 18 Septembre 1815 prin care Serdarul Nicolae Trăsnea este numit epitrop la Pantelimon în locu rĕposatuluĭ Clucer Dinu Predescu. Câte-và ţile după acésta, la 3 Octobre 1813, Caragea pentru a remunerà serviciile Dr. Constantin Caracaş, medicul spitaluluĭ Pantelimon, dispune, ca din léfa ce primià rĕposatut epitrop Predescu, de 2.000 talerĭ pe an, să se dea 1.000 doctouuluĭ Caracaş pe fie-care an, cât-va fi medic al spitaluluĭ, peste léfa de 120 de talerĭ pe lună. (3)

(1) Veţĭ anexa XIII.
(2) Veţĭ anexa XIV.
(3) Veţĭ anecsa XVIII.

www.dacoromanica.ro

Maĭ există în ţéră spitalul de la Craiova, cel de la Slatina şi cel înînfiinţat de păhărnicésa Maria Mihăileasca din Buzĕŭ, pe moşia sa. In favórea acestuia din urmă spital, Domnitorul Caragea reînnoesce milele şi organizaţiunea anteriormente acordată prin hrisovul sĕŭ din 10 Maiŭ 1813. (1)

In 1813 stârnindu-se ciuma ,Domnitorul ordonă de a nu se maĭ primì bolnavĭ la Pantelimon, fără de prealabila teşcherea a epistaţilor lazaretuluĭ, pentru-ca nu cum-và să se întroduca acolo bolnavĭ de ciumă. (2)

Acĕstă mĕsură s'aŭ întins şi la spitalele Colţea şi Filantropia. (3)

Epidemia gróznică a ciumeĭ aŭ necesitat reorganizarea spitaluluĭ celuĭ mare de la Dudescĭ şi a diverselor lazareturĭ. Pentru acésta s'aŭ impus mŏnăstirilor diverse dărĭ, li s'aŭ luat venitul vinăriciuluĭ, deciuéla milelor din acest venit, diverse clironomiĭ, s'aŭ acordat posluşnicĭ scutiţĭ de dărĭ; s'aŭ luat pe séma lazareturilor venitul hanuluĭ Filaret aflător atuncea pe locul unde se află acuma Téatrul Naţional, S'aŭ impus tot în profitul spitaluluĭ câte 10 talerĭ de postelnicel de la némurĭ, asemenea şi de la mazilĭ şi companist câte 3, de la breslaşĭ câte 2, de la scutelnicĭ câte 1½, de la posluşnicĭ câte 60 banĭ iar de la preoţĭ din tóte eparhiile 15.000 talerĭ. (4)

Pe lângă lazareturile întocmite la Dudescĭ, la Colentina, la Plumbuita etc. s'aŭ făcut sute de bordee pentru adăpostirea bolnavilor deciumă. (5)

Evreiĭ şi sudiţiĭ austriacĭ aŭ căpătat voĭe de lazarete deosebite, precum în studiul nostru relativ la pestilenţă se póte vedea.

Spital special pentru nebunĭ nu aflăm sub Caragea. Nenorociţiĭ aceştia eraŭ însă ţinuţĭ pe la mănăstirĭ, maĭ ales unde se cinsteà vre o icóně făcĕtóre de minuniĭ. La Sf. Gheorghe noŭ se credea că se póte cura bóla nebunieĭ, prin rugăciunile bisericiĭ. (6)

Doctorĭ. In 1813 esistà în Bucurescĭ 10 doctorĭ, o móşă şi o doctorésă (?) şi pe lângă aceştia şi un doctor empiric iscusit în meşteşugul tămăduiriĭ «celor sacatifsiţĭ de mânĭ şi de óse». Acestuia, la 12 Maiŭ 1813, Caragea, ca rĕsplătire, îĭ reînnoesce dreptul de scutélă de dăjdiĭ ca mazil, de dijmărit, vinăriciŭ, potvezĭ şi angăriĭ, şi-ĭ acordă şi un scutelnic. (7)

(1) Veḑĭ anexa XIX.
(2) Veḑĭ anexa XX.
(3) Veḑĭ anesa XXI.
(4) Veḑĭ anexa XXII, XXIII — XXXIII.
(5) Veḑĭ anexa XXXIV.
(6) Veḑĭ anexa XXXV.
(7) Veḑĭ anexa XXXVI.

www.dacoromanica.ro

Celor ḑece doctorĭ, doctoreseĭ şi móşeĭ, li se dedéaŭ lefile de la Epitropia Obştirilor, ca şi învĕţătorilor. La 20 Maiŭ 1813 Domnitorul dispune, ca aceste lefĭ să se plătéscă din iraturile Eparchiilor, iar nu dintr'ale Epitropieĭ. (1)

Principaliĭ doctorĭ cunoscuţĭ din acte publice sunt: dr. Silivestru, dr. Constantin Darvaris, dr. Pascali, dr. Constantin Filipescu, dr. Stavrache Moscu, dr. Sior Meschitz chirurgul, dr. Constantin Caracaş, dr. Constantin Filiti, dr. Nicolae Gavala, dr. Reider.

Epitropia Obştirilor plătià din cutia milosteniilor lefĭ la doctorĭ şi chirurgĭ în sumă de 10.113 talerĭ pe lună. In acéstă cifră intrà cişmelele, orfanotrofia şi milosteniile. Pe un an budgetul acesta tăià suma de 121.356 talerĭ pe când ca venit nu aveà de cât 79.715 talerĭ, decĭ erà un deficit de 41.641 talerĭ, pe lângă că nicĭ veniturile acestea nu se încasaŭ cu înlesnire. La 1814 Epitropia voì să lasă numaĭ 4 doctorĭ plătiţĭ din cutia milelor, anume: Silivestru, Stavrache Moscu, Constantin Filiti şi Ión Pascale, iar léfa luĭ Constantin Darvari şi Constantin Caracaş, Divanul Domnesc propune luĭ Vodă, să li se plătéscă lefile de la spitalul Pantelimon, unde servesc şi pentru funcţiunea de doctorĭ al politieĭ. Domnitorul nu încuviinţéză şi decĭ pe anul 1814 rĕmân şi aceştia între doctoriĭ politieĭ pe lângă ceĭ 4. Se reînoesce tot o dată hrisovul pentru diversele venituri ale cutieĭ milelor. (2)

La 1815 Aprilie Caragea numesce doctor pe Reider în locul doctoruluĭ Moscu, care plécă din Bucurescĭ. (3)

Cu înfiinţarea lazareturilor se înmulţesc doctoriĭ (4), iar cu sbucnirea ciumeĭ unia din ceĭ vechĭ fug din Bucurescĭ. Domnitorul ordonă, să nu se plătéscă léfa acelor doctorĭ, carĭ aŭ părăsit oraşul în vremea epidemieĭ. Intre aceia eraŭ şi doctoriĭ Silivestru, Const. Darvari şi

(1) Veḑĭ anexele XXXVII, XXXVIII şi XXXIX.
(2) Veḑĭ anexa XL.
(3) Veḑĭ anexa XLI şi XLII.

(4) *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Dumné-vóstră boerilor naziri aĭ lazareturilor, primită fiind Domnieĭ Mele arĕtarea ce ne faceţĭ printr'acéstă anafora, poruncim ca pe lângă aceştĭ doĭ doftorĭ ce se aflá acum, să se maĭ orânduiască alţĭ doĭ, ca să fie peste toţĭ 4 şi să urmeze întocmaĭ după orânduiala ce se arată maĭ jos. 1813 Iulie 2.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

Cod. 76, pag. 561.

www.dacoromanica.ro

Filipescu. După ce în urma ostoireĭ bóleĭ se întorc în Bucurescĭ, Domnitorul ordonă să li se plătéscă lefile (1); asemenea se plătesce şi léfa luĭ St. Moscu şi a luĭ Sior Meschitz. (2)

Intre doctoriĭ carĭ aŭ dosit când a sbucnit ciuma a fost şi Krauss. Marele Vornic al obştirilor, Barbu Văcărescu, propune Domnitoruluĭ, la 14 Iulie 1814, numirea în locul luĭ Krauss şi a luĭ Meschitz, a gerahilor Wieler şi Gebauer. Domnitorul aprobă înlocuirea numaĭ a luĭ Krauss. (3).

Doctorul Meschitz erà protejat de beizadea G. Caragea. In 3 August 1814, după cererea acestuia, Meschitz este numit doctor şi chirurg al puşcărieĭ, cu talerĭ 150 pe lună. (4)

In judeţe sunt trimişĭ în misiunĭ doctorĭ din capitală la ocasiunĭ de epidemie. Aşà doctorul Nicolae Gavala a funcţionat şése lunĭ ca doctor în Teleorman, cu căutarea satelor bolnave, unde se încuibase bóla lingórea.» (5) In 1815 Ianuarie, Domnitorul dispune, să i se plătéscă léfă pentru asemenea serviciŭ. In Craiova sunt doctorĭ stătătorĭ şi anume un doctor maĭ mare plătit cu léfa de talerĭ 3.000 şi un doctor al doilea plătit cu 1.200 talerĭ. Pentru plata acestor lefĭ şi altor spese se institue iraturĭ, saŭ venituri, prin hrisovul de la 29 Iunie 1813. Aceste iraturĭ se administréză de o anume Epitropie. (6)

La Craiova stă deosebit ca doctor Petre Ferarul, locuitor acolo de

---

Prea Inălţate Dómne,

Fiind-că doĭ doftorĭ ce sunt orânduiţĭ la casă pentru cercetarea bolnavilor din politie ce se reportuesc de vătăşeiĭ mahalalelor cu bănuială, ne făcù arĕtare că nu pot întâmpină prin tóte părţile şi cer ca să se maĭ orânduiască încă doĭ cu dînşiĭ împreună, ca să fie patru, a cărora cerere cunoscênd-o şi noĭ a fi cu cale, nu lipsim a o face cunoscută Mărieĭ Tale, rugându-ne, ca de va fi primită şi Mărieĭ Tale, să se deà luminată poruncă de a se orânduì şi alţĭ doĭ, şi tóte mahalalele din politie să se facă patru părţĭ şi pe fieş-care parte să se orânduiască câte un doftor îndatorindu-ĭ fieş-carele să îngrijască pentru semptul luĭ; când va venì la casă vre un vătăşel raportând vre-o bănuială, să mérgă spre cercetare, şi cum va fi mila Mărieĭ Tale. 1813 Iulie 20.

Radu Golescu vel ban, postelnic Şuţul.

(1) Veḑĭ anexele XLIII şi XLIV.
(2) Veḑĭ anexele XLV şi XLVI.
(3) Anexa XLVII.
(4) Veḑĭ anexa XLVIII.
(5) Anexa XLIX.
(6) Veḑĭ anexa L.

www.dacoromanica.ro

maĭ mulţĭ anĭ, precum se constată acésta prin atestatul ce i se dă de Domnitor la 3 Iulie 1816. (1)

In Craiova a maĭ funcţionat şi un chirurg numit Andreĭ. (2)

La 26 Noembre 1815 Domnitorul constatând, că veniturile aşeḑate pentru medicii din Craiova la 29 Iunie 1813, nu sunt suficiente, maĭ adauge aceste venituri prin noŭ hrisov. (3)

Doctorul Ioan Pascali din Bucurescĭ dobîndesce de la Caragea, ca dar şi recompensă pentru serviciile sale, o casă cu locul eĭ, proprietate Domnéscă. (4)

Orĭ-cât de puţin îşĭ vor fi făcut datoria, toţĭ aceştĭ doctorĭ, eĭ sunt nu maĭ puţinĭ factorĭ culturalĭ, ȯmenĭ carĭ represintă sciinţa şi carĭ, conscienţĭ orĭ inconscienţĭ, contribue la propăsirea naţiuniĭ. Intre aceştĭ doctorĭ cu deosebire cităm pre Caracaş despre care şi la alte ocasiunĭ am avut a grăĭ.

Deschiderea de farmacie se face nu fie-cum, ci cu pitac Domnesc. In 1813 Caragea, asupra anaforaleĭ Divanuluĭ, autorisă pe Lavrentie să deschidă o farmacie în Podul Mogoşóeĭ «pentru trebuinţa boerilor şi a celor-l-alţĭ locuitorĭ, carĭ îşĭ aŭ casele într'acel ţinut, cu acest şart, ca în soroc de 6 anĭ nime altul să nu fie volnic a deschide prăvălie de spiţerie pe Podul Mogoşóeĭ».

Iω Ioan Gheorghe Caragea voivod i gospodar zemle vlahiscoe.

De vreme ce nicĭ unul din ceĭ-l-alţĭ spiţerĭ n'aŭ primit a deschide prăvălie de spiţerie în partea loculuĭ pe Podul Mogoşóeĭ, după pliroforia ce ne daŭ dumnélor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă anaforă, dăm Domnia Mea voïe şi sloboḑenie jăluitoruluĭ Lavrentie, ca să deschiḑă însuşĭ în partea loculuĭ pe acest Pod al Mogoşóeĭ prăvălie de spiţerie, pentru maĭ jos arĕtata trebuinţă a boerilor şi ceĭ-l-alţĭ locuitorĭ, carĭ îşĭ aŭ casele într'acel sempt, cu acest şart însă şi legătură, ca în soroc de 6 anĭ nimenĭ altul afară de jăluitorul să nu fie volnic a deschide prăvălie de spiţerie pe Podul Mogoşóeĭ. 1813 Iulie 14.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

Cod. 76, pag. 550.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a luĭ Lavrentie Dampner, am făcut întrebare dumné-lor boerilor ce şed pe Podul

(1) Veḑi anexa LI.
(2) Veḑi anexa LII.
(3) Veḑi anexa LIII.
(4) Veḑi anexa LIV.

www.dacoromanica.ro

Mogoşóeĭ şi ne arătară, că viindu-le cu anevoïe şi peste mână a trimite la spiţeriĭ în têrg când aŭ trebuinţă de doftoriĭ, am ḑis spiţerilor ca să deschiḑă cine-vaşĭ dintr'înşiĭ spiţerie acolo în partea loculuĭ şi nicĭ unul n'aŭ vrut, ci s'aŭ găsit acest jăluitor Lavrentie, carele fiind-că are a intrà în cheltuială grea cu deschiderea spiţerieĭ, cerù ca în soroc de 10 anĭ să nu aibă nimenĭ altul voïe a deschide spiţerie pe acel Pod al Mogoşóieĭ, ca într'acéstă curgere de vreme să pótă a-şĭ scóte cheltuiala şi a se folosì şi el cu cevaşĭ, dar noĭ am găsit cu cale să fie acel soroc de 6 anĭ, ca până atuncĭ nimenĭ altul spiţerie pe acel Pod al Mogoşóeĭ să nu deschiḑă, iar de la împlinirea acestuĭ soroc înainte, aŭ a rĕmâneà sloboḑĭ şi ne propriţĭ orĭ-cine va vreà să deschiḑă spiţerie; la care acésta se mulţămì şi jăluitorul; şi de se va găsì şi de către înălţimea Ta cu cale, i se va da luminată întărire la mână, iar hotărîrea rĕmâne la Mărirea Ta. 1813 Iulie 7.

Radu Golescu Vel ban, Isac Ralet Vel vornic, Barbu Vâcărescu Vel vornic, Istrate Creţulescu Vel vornic, Iordache Slătineanu Vel Logofĕt, Nestor Vel clucer.

Diverse mĕsurĭ. Intereséză desvoltarea oraşuluĭ, siguranţa lui şi alte diverse mĕsurĭ luate între 1813—1819. Aducem acì dar pre cele maĭ de căpetenie.

a) Se opri din noŭ, cu pitac Domnesc, din 8 Decembre 1812, expunerea pe strade a celor morţĭ. Sub pretext că n'are familia cu ce să-l îngrópe, expuneaŭ cadavrele şi cerşetoriaŭ. Acéstă oribilă speculă a maĭ fost împedicată şi altă-dată. Caragea ordonă ca morţiĭ săracĭ să fie îngropaţĭ de Vornicia Obştirilor. (1)

b) Nu numaĭ în stradele dosnice se făceaŭ hoţiĭ şi ucideri, ci şi prin cele principale, maĭ ales în mahalale, cum probéză şi următorul pitac:

Porunca ce s'a făcut la anaforaua boerilor naziri pentru omorîrea unuĭ om.

Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Poruncim Domia Mea, dumné-tale Vel Spătare şi dumné-tale Vel Agă, să faceţĭ cercetare cu scumpătate, de a se găsì negreşit acel ucigaş şi de acum înainte să daţĭ straşnice poruncĭ străjilor, ce se încungiură nóptea prin politie, ca să privigheze cu mare luare aminte, şi să ămble nóptea necontenit prin *tóte uliţele* politieĭ, de a nu se maĭ întêmpla asemenea hatale saŭ hoţiĭ, şi pe ómeniĭ caseĭ lăzareturilor pe carĭ îĭ vor găsì ămblând prin politie numaĭ pentru cercetarea bóleĭ, saŭ a îngropăreĭ celor ce mor de bóla ciumeĭ, iar nu pentru vre-un alt sfîrşit, care pri-

(1) Veḑĭ anexa a).

www.dacoromanica.ro

vesce la dregătoria Spătărieĭ, saŭ a Agieĭ, să nu'ĭ supere, iar când îĭ vor vedé amestecându-se la vre-una din datoriile acesteĭ dregătoriĭ, nu numaĭ să nu-ĭ îngăduiască, ci să şi arĕtaţĭ Domnieĭ Mele. 1814 Ianuarie 7.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cod. LXXVI, pag. 761.

Pentru pază de hoţĭ, continuă a se cere orĭ-căruia care ămblă nóptea pe strade, să aibă felinar. Pare-că hoţul nu putea împlinì scrupulos acest ordin! (1)

c) Oprirea de a sloboḑì puşce şi pistóle la ocasiunea sĕrbătorilor ba şi în genere, se reînnoesce de Caragea. Acesta în Maiŭ 1815, merge şi maĭ departe: opresce vinderea de glónţe şi iarbă de puşcă, decât cu anume teşcherea de la Aga orĭ Spătarul. Cu acest scop, Caragea ordonă sigilarea acestor materiale la tóte prăvăliile. Numaĭ în presenţa unuĭ funcţionar al Agieĭ — respectiv al Spătărieĭ — va puté neguţătoriul âmblà la asemenea marfă şi a vinde din ea! (2)

d) La ocasiunea alaiuluĭ de la 12 Septembre 1812, s'aŭ întêmplat maĭ multe accidente de trăsurĭ boerescĭ, din causa desfrênateĭ alergăturĭ a vizitiilor. Domnitorul la 19 Decembre 1812, reînnoesce nizamul existent, prin care vizitiĭ eraŭ opriţĭ de a mâna răpede. In anul 1815 la 30 Iulie, Caragea reînoesce asemenea ordin. (3)

e) In apropiere de puşcăria de la Curtea Veche Domnéscă, era o piaţetă, în care se executaŭ osîndele orînduite la criminalĭ. Preoţiĭ de la biserica Domnéscă de la Curtea Veche, cerură luĭ Caragea voĭe, să zidéscă pe acel loc una prăvălie, ca să aducă venit Bisericeĭ. Domni-

---

(1) *Pitac către Agie i Spătărie, pentru ca să nu maĭ âmble nimenĭ pe pod de la un cés înainte, făr de felinar.*

Poruncim Domnia Mea, dumné-tale Vechilule al Agieĭ, ca de astăḑĭ înainte să publicarisescĭ prin tot semptul Agieĭ, a nu maĭ îndrăsnì nimenĭ să ămble nóptea pe jos, făr'de felinar, de la un cés din nópte înainte şi după ce veĭ publicarisì acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, să daĭ poruncă ómenilor Agieĭ, ce sunt orânduţĭ de se încungiură nóptea în strajă, ca pe orĭ-cine va găsì după un cés din nópte ămblând pe jos făr'de felinar, (fie măcar de orĭ-ce tréptă) să-l rădice negreşit la închisóre, Tolco Pisah .... 1812 Decembre 1.

(Cod. LXXIV, fila 4.)

(2) Veḑĭ anexa: b), c), d), e).

(3) Veḑĭ anexa: f), g).

www.dacoromanica.ro

torul acordă învoirea, dar «Criminalionul» aduce anafora luĭ Caragea, cerêndu-ĭ să nu se coprindă cu binale acel loc al *osândeĭ*. Acéstă cerere face că Vodâ revócă permisiunea ce acordase preoţilor, în 6 Iunie 1814. (1)

f) In 1814, Hanul luĭ Şerban-Vodă ameninţà ruină. Negustoriĭ carĭ aŭ locuinţe în jurul hanuluĭ acestuia, reclamă la Aga. Acesta, denunţă lucrul Domnitoruluĭ, care, la 15 Iunie, scrie Epitropilor Cotrocenilor, că luând împreună pre Mai-Mare Başa, să mérgă înseşĭ la faţa loculuĭ, unde «paretirisând şi luând séma tuturor acelor lucrurĭ, căte vor fi slabe şi cu bănuială **de periculon**», să îngrijéscă «când se va face cuviinciósa dregere şi întărire, de a nu se întêmpla vre-o primejdie...» (2)

g) Pentru *strajeriĭ* Agieĭ se luaŭ arbitrar case şi locurĭ particulare, cum probéză jalba dată în 1814 de Teodor Triandafil, în urma căreia, la 3 Maiŭ 1814, Caragea ordonă să se mute *straja* aiurea, în alte, case. (3)

h) In un document de la 1813 constatăm că Nicolae Alex. Mavrocordat V. V. a făcut cu 90 de anĭ înainte de Caragea pentru preâmblarea Mărieĭ Sale şi a altor Domnĭ, o păreche de case domnescĭ, cu curte împrejur şi cu grădină, pe un loc al Mŏnăstireĭ Radu-Vodă. Pentru despăgubirea Mŏnăstireĭ, Nicolae Mavrocordat i-acordă 60 talerĭ anual de la Visteria ţĕriĭ. Ba încă prîn o altă carte a sa, Nicolae-Vodă declară că, «casele i biserica şi cu satul ce sunt pe moşia acesteĭ numite mŏnăstirĭ, *din josul oraşuluĭ Bucurescĭ*, unde se numesce *Foişoru*, case care le arată că sunt făcute de părintele Mărieĭ sale Nicolae-Vodă, iar biserica e zidită din temelie şi înfrumuseţată de Dómna Smaranda mama Mărieĭ Sale, unde se prăznuesce hramul Nascereĭ preasfinteĭ născĕtóreĭ de D-ḑeŭ, şi le închină casele cu biserica şi cu satul, să fie metoh al Mŏnăsireĭ Raduluĭ-Vodă. (4)

i) O ultimă cestiune, interesând oraşul Bucurescĭ, ne rĕmâne a amintì. Procesul dintre mahalagiĭ, de la Tirchilescĭ, Precupeţiĭ vechĭ, St. Ioan şi Pantelimon, cu proprietariĭ moşiilor pe carĭ şi-aŭ făcut case.

Aceştĭ proprietarĭ cer, să nu aibă mahalagiiĭ aceştia dreptul de a vinde bĕuturĭ spirtóse, fiind acéstă vînḑare monopol al proprietăţeĭ. Procesul cu familia Ghica, proprietara Colintineĭ, pentru acest privi-

(1) Veḑĭ anexa h)
(2) Veḑĭ anexele j, k, l,
(3) Veḑĭ anexele m, n
(4) Veḑĭ anexa o)

www.dacoromanica.ro

legiŭ şi pentru ca tîrgoveţiĭ carĭ aŭ case pe moşia acésta să fie consideraţĭ ca clăcaşĭ (1), primesce deslegare de la Caragea, în 20 Martie 1814, recunoscênd dreptul proprietaruluĭ şi decĭ obligă pe tîrgoveţiĭ din ambele mahalale a se considerà de *clăcaşĭ* aĭ Colintineĭ, deacă nu cum-va, rugându-se eĭ de boerul proprietar, acesta se va învoì alt-fel cu eĭ!... (1)

Cele urmate în procesul cu familia Ghica, de la Colintina, se repetă pentru mahalalele care veniaŭ pe moşia Fundeniĭ a Vorniceseĭ Catinca Balş. Acésta chiar cere să se aplice şi pe moşia eĭ otărirea. dată în favórea logofĕtuluĭ Gr. Ghica proprietarul Colintineĭ.

Treĭ mahalale: Pantelimon, Iancu şi Oborul vechiŭ, probéză că aŭ avut învoială cu proprietatea Fundenilor de a da numaĭ câte 15 parale de casă anual pentru chiria loculuĭ. De bună-voie însă primesce acum — fiind-că tóte s'aŭ scumpit — să dée pe fie-ce an câte 2 talerĭ de casă. Divanul însă, firesce, compus din boerĭ, nu primesce propunerea mahalagiilor şi cere luĭ Caragea să decidă el. Acesta dă remaşĭ pre bieţiĭ mahalagiĭ şi-ĭ obligă la clacă şi să închidă cărciumile dacă nu se vor învoì cu Vornicésa Ecaterina Balş! (2)

(1) Veḑĭ anexa P.
(2) Veḑĭ anexa Q.

Iŭ Ioan Gh. Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoie.

Fiind-că asupra aceştiĭ pricinĭ am vĕḑut domnésca anaforaua d-lor veliţilor boerĭ de la 6 ale trecutuluĭ Fevruar prin care după încredinţarea ce în urmă aŭ făcut prin blăstem marturiĭ de maĭ sus biv vel logofetuluĭ Grigorie Ghica, i se dă d-sale dreptate şi de vreme ce jăluitoriĭ aŭ dosit făr' de a sta să li se izbrănéscă pricina după arĕtarea ce ne face printr'acéstă anafora d-luĭ vel hatmanul al Divanuluĭ, de aceea poruncim d-vóstre ispr. aĭ judeţuluĭ, ca aducênd faţă pe jăluitorĭ la isprăvnicat, să le faceţĭ întrebare şi de s'aŭ lăsat de dava, să dea adeverinţă de mulţămire pe anafora (după care iată vi se trimite copie), care adeverinţă încredinţându-o şi d-vóstră, să o trimiteţĭ aicĭ, iar de vor ḑice că cer a se judecà, să urmeze a venì aicĭ, căçĭ de nu vor venì până la implinirea soroculuĭ de ḑile 60 de la anafora, să scie că o întărim Domnia Mea; şi de urmarea aceştiĭ poruncĭ să trimiţĭ Domnieĭ Mele respuns. 1815, Mart 21.

(Pecetea gpd.)

Vel logofet.

Prea înălţate Dómne

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi se dă la acéstă jalbă a jăluitoruluĭ următor fiind eram a face urmare întocmaĭ cu a înfăţişà

www.dacoromanica.ro

Urméză apoĭ anaforaoa din 18 Ianuarie 1883 a Divanuluĭ ce dăm în anexa integrală.

k) 3 Februarie 1813. Resoluţiunea luĭ Caragea şi anaforaoa luĭ Tresnia epistatul caseĭ podurilor, care pe podinariĭ din 5 sate (Dâmboviţa), i-aŭ silit zapciiĭ să descarce podinele ce aduceaŭ la Bucureşcĭ şi s'aŭ obligat să încarce şi să aducă lemne la Curtea Domnéscă. Epistatul se rógă să nu maĭ fie supĕraţĭ podinariĭ în aşà mod. (1)

l) In 3 Aprilie 1813. Caragea acordă lude 4 pentru întreţinerea în bună stare a poduluĭ din drumul Herestreuluĭ.

m) In 23 Aprilie 1813, Caragea ordonâ împlinirea banilor după cele patru uliţe «ce vine din *Tabacĭ, în mahalaoa de la Biserica protopopuluĭ*».

n) La 3 Maiŭ 1813 Caragea ordonâ să fie obligaţĭ proprietariĭ de la capul poduluĭ Tîrguluĭ de afară, să astupe băltacurile de acolo cu tufă şi vlajar, în interesul tîrguluĭ «Moşilor» ce se apropie. (2)

o) La 4 Martie este rînduit polcovnic de poduri Slugerul Constantin.(3)

p) Pentru facerea din noŭ a poduluĭ Mogoşóeĭ, se ordonă, în 11 Maiŭ 1813, adoptarea sistemuluĭ de pavare ce se uzită la Iaşĭ.

Se ordonă adunarea materialuluĭ, cisluit pe maĭ multe judeţe.

q) Pitacul luĭ Caragea, din 13 Ianuarie 1814, către Vel Vistier, spunêndu-ĭ că Vel Vornic G. Slătinénu nazirul Caseĭ podurilor a cerut, la 2 Ianuarie, să plătéscă Visteria o rĕmăşiţă de banĭ, ce se cuvine Caseĭ podurilor din resura lefilor şi din plata lemnuluĭ făcut la ju-

---

pe jăluitorĭ înaintea luminatuluĭ Divan al Mărieĭ Tale cu vechil din partea d-luĭ biv vel Logofĕtuluĭ Grigorie Ghica, saŭ avênd jăluitoriĭ orânduit vechil cu plirexiotită din partea tuturor, iarăşĭ să urmez porunciĭ Mărieĭ Tale cu a-ĭ înfăţişà la luminat Divan, dar nu aŭ stătut mijloc, căcĭ cercetând pentru jăluitorĭ în tóte părţile, nicĭ unul nu s'aŭ găsit, care dosire a lor socotind'o că póte să o fi făcut din pricină că apropiindu-se ḑilele septĕmâneĭ ceĭ marĭ trecute, când judecăţĭ nu s'aŭ căutat, se vor fi dus şi ceĭ-l-alţĭ pe la casele lor şi am adăstat, ca dor după septĕmâna mare eĭ va să vie, dar nicĭ până acum nu s'aŭ vĕḑut, trecênd de la septĕmâna mare şi până acum alte opt ḑile, şi se vede că acéstă jalbă aŭ fost dată iarăşĭ de acel popa Ioan de acolo, carele şi întâiŭ aŭ fost vechil din partea lor, fără a avea în scris vechilimea; ci nu lipsesc a face arĕtare Mărieĭ Tale şi rĕmâne a se da luminată porunca înălţimeĭ Tale, orĭ şi în ce chip se va găsì cu cale de către Măria Ta. 1815 Martie 16.

Grigorie Ralea hatman.

(1) Veḑĭ anexa.

(2) Cod. LXVII pag. 98.

(3) Cod. LXXIV fila 45.

www.dacoromanica.ro

deţe pentru pavare. Slătînénu cereà, să nu se plătéscă direct în judeţe baniĭ datoriţĭ sătenilor pentru facerea lemnuluĭ, ci eĭ să-şĭ trimiţă la Bucurescĭ 2—3 vechilĭ şi aceştia să priméscă baniĭ. Caragea cu drept cuvênt nu aprobă acéstă părere, 'ḑicênd, că «de nu se vor încredinţà aceĭ locuitorĭ chiar acolo, la satele lor, (unde s'aŭ orînduit a se face podinile) cu plata banilor pe amână, urméză să socotéscă că aducerea podinelor le este podvadă, iar nu cu plată. De aceea, ca să nu aibă locuitoriĭ vre-o acest fel de temere, poruncim, ca baniĭ să se trămiţă acolo de a le plăti, nu *însă prin ispravniciĭ judeţuluĭ* (scià Caragea ce pómă eraŭ aceştia), ci să se orînduéscă de acì un om într'adins, credincios şi cu frica luĭ Dumneḑeŭ, ca însuşĭ să le plătéscă. (1)

r) In 12 Maiŭ 1814 Caragea ordonă Vor. Slătineanu nazirul podurilor să pue bine podinele vechĭ, ce se scot din podul Mogoşóieĭ şi capetele ce se taie de la podinele noue, că aŭ auḑit că *se sfeterisesc de către uniĭ şi alţiĭ.* «Pre *reŭ voitorĭ* să-ĭ facĭ cunoscuţĭ la spătărie, ca să se pedepséscă.» (2)

s) Pitac din 19 Maiŭ 1814 ordonând luĭ Trăsnea, să facă podul pe uliţa din colţul hanuluĭ Golescu până la Crucea de pétră, ce este în zidul curţeĭ caselor Dómneĭ Bănuleasa Brancoveanu, fiind fórte stricat.

Pe acéstă stradă se aflaŭ: Metropolia şi casele Banul Golescu (Hanul) Băneasa Brancoveanu, casa Consilieruluĭ (rus) Varlam şi casa Vorniculuĭ Samurcaş.

Aceştia toţĭ plătesc 6.500 leĭ numaĭ pentru facerea poduluĭ.

t) Cu din podinele vechĭ scóse din podul Mogoşóieĭ se repară uliţa de pe lângă Sf.-Spiridon vechiŭ. (3)

u) Se pare că nu numaĭ podine vechiŭ şi capete tăiate de la cele nouĕ se *sfiterisiaŭ*, ci chiar podine noue, ba încă chiar de unul din epistaţĭ aĭ podurilor, cum resultă din pitacul luĭ Caragea, de la 13 Iunie 1814. Ce e ciudat, e că Domnitorul, după ce a aflat că Trăsnea a vîndut din podinele nouĕ, se mulţămesce numaĭ al- oprì de a maĭ vinde pe viitor, că să scie că nu va aveà (atuncĭ) cuvînt de îndreptare. (4)

v) In *14 Iunie 1814* Caragea ordonă repararea cu din podinile vechĭ de pe strada Mogoşóieĭ, a uliţeĭ ce pogóră de la capul poduluĭ gârleĭ până la pórta caseĭ repos. Banuluĭ Scarlat Ghica.

(1) Anexa.
(2) Anexa.
(3) Anexa din 13 Iunie 1814.
(4) Cod. LXXIV (pag. 127).

www.dacoromanica.ro

Asemenea pe uliţa ce merge de la casa d-luĭ Vorn. Ralet până la pórta luĭ Iord. Slătineanu, 14 Iunie 1814.

w) In 10 April 1815 Caragea ordonă luĭ Biv vel Vornic Iord. Slătineanu «*efor al podurilor politieĭ*, să repare strada Mogoşóieĭ, Domnésca Curte, până la Curtea-Veche în podul Calicilor, căcĭ sunt stricate pe la multe locurĭ. (1)

x) Iarăşĭ ordonă în 3 Iulie 1815 repararea poduluĭ Târgu-de-afară cu din podinile vechĭ de pe podul Mogoşóeĭ.

y) Asemenea în 16 Iunie 1816, cu din veche podine de la podul dintre Sf. Dumitru şi Curtea cea veche Caragea ordonă a se reparà podul Calicilor, de la Curtea cea veche şi până la Dâmboviţa, curăţind şi şanţul bine, cum se cade, ca să se pótă scurge apa cu murdalîcul în Dâmboviţa. (2)

z) In 1816 Iunie abià se reface podul Târguluĭ de afară. Din podinile vechĭ de la acesta se repară podul Şerban-Vodă, din ordinul luĭ Caragea. (3)

Tot în 1816 Sept. 11 Caragea ordonă să se repare şi podul ce urméză de la hanul Zlătarilor şi până la Curtea Domnéscă cea arsă, (Délul Spireĭ). Domnitorul ordonă încă şi repararea poduluĭ pe apa Dâmboviţeĭ, care venià în dreptul caseĭ apelor, în vale de actualul Hotel de France. (4)

Hotarile Bucurescilor. Inregistrăm aci scire de noua dis posiţiune luată în 1816 Decembrie relativă la mărginirea întindereĭ Bucurescilor. Domnitorul ordonă, după propunerea Divanuluĭ, să se facă movilĭ la locul unde Const. Vodă Ipsilante aŭ fost pus crucĭ de hotar oraşuluĭ şi să se taĭe drumurĭ de 20 stânjenĭ lărgime. Iată acest act:

Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cu cale fiind acéstă obştéscă anafora a Părinţilor arhiereĭ şi a dumné-lor boerilor, primită este Domnieĭ Mele după care şi poruncim credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mel biv Vel Sărdare Ianache Hafta şi biv Vel Ianache Stănescule să faceţĭ urmare întocmaĭ precum maĭ jos se cuprinde, şi dumné-tale Vel Vornic al politieĭ să daĭ orînduiţilor boerĭĭ cuviinciosul ajutor, ca să pue în lucrare acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, şi de urmacea ce vor face să ne facă arĕtare în scris. 1816 Decembre 11.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(1) Cod. 74 fila 1920.
(2) Cod. 74 fila 255 v,
(3) Veḑĭ anexa după Cod. LXXIV fila 252 v.
(4) Veḑĭ anexa după Cod. LXXIV, fila 267 v.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, că în douĕ treĭ rîndurĭ aŭ rînduit luminațiĭ Domnĭ ce aŭ stătut după vremĭ de s'aŭ pus hotare crucĭ pe marginea politieĭ Bucurescilor, cu hotărîre ca să nu se maĭ întindă nicĭ vre-o unul din Bucurescĭ a-șĭ face case afară din crucile hotarelor, nicĭ de la țéră să vie și să se așeḑe pe marginĭ, precum s'aŭ nărăvit țĕraniĭ ca să scape de angariĭ și părăsire n'aŭ făcut, ce necontenit fac case și se întind până în cât se apropie să ajungă la Colintina și la Herăstrăŭ, cum și la cele-l-alte marginĭ de către podul Calicilor și de către podul luĭ Șerban Vodă iarășĭ asemenea s'aŭ întins și se întind, unde strâmtorînd drumurile cu gardurĭ și grădinĭ se fac marĭ noróe și găurĭ de nu póte cinevașĭ să trécă, și fiind-că acéstă întindere este pentru paguba Vistierieĭ Domnescĭ, și spre stricăciunea politieĭ, neputênd să-ĭ maĭ ajungă nicĭ cu podurile nicĭ cu zaheréua și făcêndu-se și grele noróe de la capetele podurilor înainte până a eșĭ din rîndul acelor case și coprinsurĭ și scumpindu-se și zahereaua ce vine în politie din pricina acelor ómenĭ ce s'aŭ adaos împrejur, din carĭ ceĭ de la țéră îșĭ lasă siliștele lor și vârîndu-se aicĭ se păgubesce Vistieria; de trebuință am socotit a fi, ca să se dea la acésta un cuviincios nizam statornic și cu întemeiere de a se păzĭ în tot-deauna, și pentru ca să se iea acum maĭ întâiŭ o bună pliroforie, găsim cu cale să se orînduiască de către Măria Ta doĭ boerĭ, însă sârdarul Hafta și pitarul Ianache Stănescu, ca să mérgă de jur împrejurul Politieĭ, să cerceteze cu scumpătate, ca să afle și să dovedéscă unde s'aŭ pus hotarele cele maĭ din urmă din domnia rĕposatuluĭ Domn Constantin Vodă Ipsilant, la care acele lucrurĭ să și facă moviliți cu salahorĭ de la Dumnéluĭ Vel Vornicul al politieĭ, apoĭ să cerceteze dintr'acele hotare înainte spre câmp, câte case, coprinsurĭ și viĭ s'aŭ făcut de la hotărîre încóce și câte aŭ fost de la hotărîre înainte, ale cuĭ nume, ca de ce stare sunt acele case și namestiĭ? așijderea să chibzuiască pe unde vine drumul dupĕ starea loculuĭ, să se deschidă uliți largĭ îndestul, ca de 20 de stînjenĭ, fără a socotì să se apere curțĭ, grădinĭ și alte coprinsurĭ, căcĭ acelea ce cad în linia drumuluĭ aŭ a se tăià ca să se lărgéscă ulița a nu se face noróe și a pătimì norodul; iar hotărîrea rĕmîne la Măria Ta. — 1816 Decembre 7.

Costandie Buzĕŭ, Radu Golescu Vel Ban, Grigore Brâncovénu, Isac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vornic, Constantin Bălăcénu Vornic, Mihalache Manu Vel Logofĕt, Grigorie Bălénu Vel Vornic, Constantin Caliarh Vel Vornic, Constantin Dudescu biv Vel Logofĕt, Iordache Golescu Vel Logofĕt.

---

www.dacoromanica.ro

ANEXE

LA

CAP. EDILITĂŢEI SUB CARAGEA

Pitac prin care se orânduesce d-luĭ Vistierul Ioan Moscu nazâr asupra epistaţilor podurilor.

Anexa I. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Biv Vel Vist. Ioane Moscu, fiind-că buna stare a podurilor marĭ de aicĭ din domnésca nóstră politie a Bucurescilor este trebuinciósă tuturor de obşte, pentru care pricină este întocmită şi Casa podurilor însărcinată cu iraturile şi cheltuelile lor, de aceea voind Domnia Mea, ca şi podurile să se păzéscă în bună stare şi Casa podurilor să se iconomiséscă cu bună cumpănire, nu numaĭ ca să nu se sfeterisésca, ci încă să se şi sporéscă; de aceea iată printr'acest al nostru domnesc pitac te orânduim Nazir al Caseĭ podurilor asupra epistaţilor ce sunt orânduiţĭ ca tot-deauna să îngrijescĭ şi să privighezĭ pentru téte câte privesc spre folosul Caseĭ şi spre a podurilor întregime, precum şi la socotelile sale a nu se face vre-un sfeterismos, ci adesea să le eĭ séma şi să le teorisescĭ; poruncim dar şi vouĕ epistaţilor să cunósceţĭ pe d-luĭ maĭ sus numitul boer de Nazir asupra Caseĭ podurilor. Tolco pisah gpd.—1813 Ianuar 7.

Cod. LXXV, fila 21 v.

II. *Pitac prin care se orânduesce medelnicerul Manole în locul Clinceanuluĭ, epistat podurilor.*

Fiind-că în locul Răducanuluĭ Clincénuluĭ, ce a fost până acum epistat al Caseĭ podurilor, împreună cu Nicolae Trăsnea, am orînduit Domnia Mea pe medelnicerul Manole, de aceea i-am dat acest domnescul nostru pitac. prin care poruncim dumi-tale, cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, biv Vel Vist. Ioane Moscu Nazîrule al Caseĭ podurilor, să cunoscĭ pe numitul medelnicer orînduit într'acéstă trébă împreună cu numitul Neculae Trăsnea. 1813 Ianuarie 13. (Cod LXV. fila 21 v.)

www.dacoromanica.ro

Anexa III. *Pitac cu care se orânduesce cu Epistăsia podurilor marĭ Manole Medelniceru şi Nicolae Trăsnea.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Fiine-că în hrisovul Domnieĭ Mele, ce s'a dat pentru buna orânduială şi întocmire a podurilor marĭ de aicĭ din Bucurescĭ, se cuprinde că cu Epistăsia Caseĭ podurilor să fie însărcinaţĭ douĭ ómenĭ aleşĭ, cercaţĭ, şi cu bun ipolipsis, din carĭ unul să ţie Casa şi să fie încărcat cu tóte veniturile i cu dosolepsia, iar altul cu îngrijirea i facerea i dregerea şi curăţitul podurilor; pentru acésta dar s'aŭ ales de vrednicĭ Manole Medelniceru i Nicolae Trăsnea, ce aŭ fost şi până acum, ca Nicolae să ţie casa i tóte veniturile i dosolepsia, iar Manole să aibă îngrijirea dregereĭ, facereĭ i curăţitul podurilor, care maĭ sus numitul casier să-şĭ paradoséscă socotéla pe fie-care an la boeriĭ ce se vor orânduì de Domnia Mea; ci dar spre a fi cunoscuţĭ că s'aŭ orânduit de Domnia Mea, maĭ sus numiţiĭ asupra acesteĭ trebĭ şi ca să pótă căutà tóte veniturile a se strînge în vreme, i a ingrijì pentru bunătăţirea podurilor, după Hrisovul Domnieĭ Mele, li s'aŭ dat acest Domnescul nostru pitac. Tolco pisah gpd. 1813 Iunie 28.

(Cod. LXXIV fila 60.)

IV. *Prea Inălţate Dómne,*

După luminată poruncă a Mărieĭ Tale de la alăturata anafora a dumnéluĭ Vistierul Moscu, am vĕḑut arĕtarea ce face dumnéluĭ pentru facerea celor patru podurĭ domnescĭ marĭ şi pentru adaosul ce aŭ chibzuit a se face la veniturile lor şi de cele ce am chibzuit şi noĭ că sunt trebuincióse, arĕtăm Mărieĭ Tale, adecă la podărit să se facă adaosul ce am însemnat maĭ jos cum şi la butărit i trecerea podurilor ot Călugărenĭ şi Fălăstóca şi altele ce arĕtăm la vale.

Cât da până acum tal. banĭ	Adaosul ce se face tal. banĭ	Cât să dea de acum înainte tal. banĭ	
2.—	8.—	10.—	Carele cu marfă de Lipsca şi Turcĭ.
1.60	4.60	6.—	Carele de marfă de ţera leşască.
—. 6	—. 3	—. 9	Vadra de rachiŭ de aicĭ de ţeră.
2.—	6.—	8.—	Carele cu marfă din ţara Căzăcéscă.
—.12	—.18	—.30	Vadra de rachiŭ strein.
—.30	—.90	1.—	De la carele cu marfă ce vin în Bucurescĭ şi nu sunt numite la fóia podărituluĭ. Asemenea şi când vor scóte neguţătoriĭ din Bucurescĭ vin şi rachiŭ afară la ţeră saŭ la alt loc strein pentru neguţătoria lor, să dea tot aşà strein pentru de car câte talerĭ 1.
2.60	1.—	3.60	Descărcatul uneĭ buţĭ marĭ cu vin în pivniţă mare.

www.dacoromanica.ro

Cât da până, acum tal. banĭ	Adaosul ce se face tal. banĭ	Cât să dea de acum înainte tal. banĭ	
3.60	1.—	4.60	Scosul uneĭ asemenea buţĭ din asemenea pivniţă.
2.—	1.—	3.	Descărcatul uneĭ buţĭ marĭ cu vin la pivniţă mică.
2.60	1.—	3.60	Scosul uneĭ asemenea buţĭ din asemenea pivniţă.
1.60	1.	2.60	Descărcatul uneĭ butĭ marĭ cu vin în magazie.
2.—	1.—	3.—	Scosul uneĭ asemenea buţĭ din magazie.
—. 2	—. 1	—. 3	Pentru vite, bivolĭ, catârĭ ce trec pe podul ot Folostóca şi Călugărenĭ.

Pentru care pod al Călugărenilor fiind din nelipsita trecere a armiilor rusescĭ s'aŭ prăpădit de tot, şi când se strică numitul pod se înnoesce de către stăpînire prin îngrijirea şi silinţa ispravnicilor de Vlaşca şi de Ilfov de către satele cele maĭ de aprópe ale acestor judeţe, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumnélor ispravnicii numitelor judeţe, să-l facă din noŭ, ca o datorie a dumné-lor şi venit al caseĭ podurilor, căcĭ acum când sunt să se vîndă la cochiivechi huzmeturile Caseĭ, nefiind acest pod n'are ce să se vîndă şi se pagubesce Casa.

Vama cărămidilor i a olanelor şi a nisipuluĭ ce intră în Bucurescĭ, de la care se luà până acum din dece banĭ unul, fiind că s'a întâmplat tot-deauna gâlcevurĭ între cărămidarĭ şi nisiparĭ cu cumpărătorul acestuĭ huzmet, pricinuid că n'aŭ venit pe pod, ci prin mahalale, de acum să se ia deciuiala cărămideĭ din locul unde se fac, adecă de la tóte cărămidăriile din prejurul Bucurescilor, ce se fac atât de pămînteniĭ cărămidarĭ, cât şi de sudiţĭ, cum la Giulescĭ, Colentina, Cotrocenĭ. Livedea Vlădicheĭ, Dudeşcĭ şi Văcărescĭ şi se aduce în Bucurescĭ, orĭ pe podurĭ, saŭ prin mahalale.

Fiind că acele patru podurĭ domnescĭ sunt să se facă după făptura podurilor Iaşilor, adică să se pue podinile în lung iar nu de-a curmezişul după cum sunt acum, căcĭ trăesc maĭ mult, de trebuinţă este să se orînduiască la Casă un om cu ştiinţă de meşteşugul dulgherieĭ, pentru facerea podurilor şi buna aşedare a podinilor, care să aibă lângă dînsul şi 80 de dulgherĭ din dulgheriĭ ce sunt posluşnicĭ pe la boerĭ orĭ iamacĭ, saŭ din birnicĭ, din care să intre câte 20 pe săptămână la lucru podurilor şi a fi apăraţĭ adecă nedajnicĭ, cum şi scutiţĭ şi de podvedĭ şi angariĭ, dându-li-se de la Casă şi emeclic când vor fi la lucrul podurilor, pe di câte dece parale, cu care aceştĭ dulgherĭ să nu aibă amestec maĭ-mare-başa nicĭ să le ia aceĭ câte talerĭ 3 şi parale 20 pe an pentru isnafurĭ, ci să fie sub ascultarea celuĭ orânduit asupra lor, căruia orânduit să i se dea de la Casă leafă pe lună câte talerĭ 30, pentru osteneala şi slujba luĭ: asemenea şi podariĭ să fie nedajnicĭ, după cum şi sunt, şi apăraţĭ de angariĭ, cărora să li se ĭerte şi aceĭ câte talerĭ 13 aĭ proviantuluĭ, ca uniĭ ce sunt trebuincioşĭ şi slujesc pururea la podurĭ.

5 sate ce sunt aşedate cu Casa podurilor a fi podinarĭ, fiindcă a-

www.dacoromanica.ro

aşeḑămîntul de anţĕrţ aŭ fost aşeḑaţĭ lude 43, iar în urmă s'aŭ încărcat cu alte lude 20, să se scadă cu acea încărcătură, ca să rémâe iarăşĭ lude 43, fiind-că este peste putinţa lor acea încărcătură, ce li s'aŭ făcut şi nu pot să facă podinile ce sunt tocmiţĭ a face şi a aduce şi să se maĭ dea la Casă alte şepte sate ce se va găsì podinarĭ ca să facă şi aceste sate după aşeḑămîntul ce se va întocmì cu dînsele, precum sunt şi cele-l-alte cincĭ sate, câte 100 de podinĭ şi 30 de urşĭ pe anul acesta, ca nisce trebuincióse ce sunt pentru facerea din noŭ a celor patru podurĭ Domnescĭ, căcĭ de va plătì Casa dajdia şi a celor 20 de lude i se pricinuesce scădere. De la fieş-care huzmet Domnesc, cé se va vinde să se adaoge venit la Casa podurilor de acum înainte, ca să dea cumpĕrătoriĭ de pungă câte talerĭ 5.

Pentru aceste tóte să se facă luminat hrisovul Mărieĭ Tale şi să se dea la Casa podurilor, arĕtător atât de cele-l-alte venituri, ce rĕmân după cum aŭ fost, cât şi de adaosul ce se face acum, iar hotărîrea . . . . 1813 Ianuarie 18.

Constandin Filipescu Vel ban, Radu Golescu, Radu Slătineanu Vel Vornic, Iordache Slătineanu Vel Logofĕt, Nestor Căminar.

Venitul podurilor din Bucurescĭ:

tal.	banĭ	
10	—	adică ḑece de la carul cu marfă de Lipsca.
10	—	» » de fieş-care butcă i carâtă.
6	—	şase de la carul cu blane de ţera Leşască.
8	—	opt de la carul cu marfă căzăcéscă.
—	9	» nouĕ banĭ de la vadra de rachiŭ de ţeră.
—	30	» treĭ-ḑecĭ banĭ de la vadra de rachŭ străin.
1	—	» un leŭ de la carul cu postav românesc.
1	—	» » » » » » » pieĭ de miel.
1	—	» » » » » vacă.
1	—	» » » bogasie, astar şi testemelurĭ.
1	—	» » » » » » pieĭ de ĭepurĭ.
1	—	» » » cóse.
1	—	» » » » braşovenie.
1	—	» » » » » bogaserie, însă astarurĭ, musuluri saŭ marfă de Rumelia.
1	—	adică un leŭ de la carul cu arniciŭ.
1	—	» » » » » abale de Dolin.
1	—	» » » » abale de Tuzluc.
1	—	» » » » » sticle ce vin din ḑăuntru.
1	—	» » » » » sticle ce vin din ţera leşéscă.
1	—	» » » » postaf leşesc.
1	—	» » » » lână pentru neguţătorie.
1	—	» » » » pĕr de capră.
1	—	» » » aramă lucrată.
1	—	» » » » fier.
1	—	» » » » butia cu vin orĭ mŏnăstiresc, saŭ boeresc, saŭ ţĕrănesc.

www.dacoromanica.ro

Aşijderea şi de la alte care ce vor venì în Bucurescĭ cu alt-fel de mărfurĭ care nu sunt numite, să dea de tot carul po talerĭ unul, cum şi când va scóte din Bucurescĭ neguţătoriĭ vin şi rachiŭ pentru neguţătorie, ca să-l ducă în ţéră, saŭ la altă parte străină, să plătéscă asemenea podărit, cum se cuprinde maĭ sus, când îl aduce în Bucurescĭ.

Adăogirea ce s'aŭ făcut la podărit în let. 1816 Ianuarie 1.

Fiind-că uniĭ din cumpĕrătoriĭ venituluĭ podărituluĭ se uniseră cu căpitaniĭ de la marginile poduluĭ şi lua parale cu nume de podărit pe cât puté, de la carele ce vin în politia Bucurescilor cu zaherele, cu seurĭ, cu cherestele, cu lemne de foc, cu cărbunĭ, cu legumĭ şi alte asemenea; de aceea am poruncit Domnia Mea, ca de la unele ca acestea să se feréscă cumpĕrătorul poduluĭ a nu cere nimic, ci să iea de la acelea ce se orânduesce maĭ sus şi de la alte mărfurĭ care nu vor fi numite, iar acestea dintru început erà, şi la dare n'aŭ fost supuse, asemenea are să urmeze şi cumpĕrătărul poduluĭ de acum.

(Cod. LXXV, fila 55 v.)

V. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

S'aŭ dat acéstă poruncă a Domnieĭ Mele . . . . . carele pe anul acesta cu let 1813, aŭ cumpĕrat venitul podurilor din Bucurescĭ, ca să aibă a lua de la toţĭ acest venit întocmaĭ după cum se cuprinde maĭ sus; pentru care poruncim Domnia Mea dumné-vóstră zabiţilor politieĭ, să aveţĭ a-ĭ da ajutorul cel cuviincios, şi aceste de maĭ sus arĕtate avaeturĭ aŭ să se iea de obşte de la toţĭ fără osebire de sudit, saŭ pămîntén, dar nicĭ cumpĕrătorul să nu se îndrăznéscă a lua avaet maĭ mult peste cele de maĭ sus arĕtate, că se va pedepsì. Tolco pisah gpd. 1813 Februarie 10.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, fila 849).

Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Biv Vel Vist. Ioane Moscu, nazirule al Caseĭ podurilor, pentru ca să lipséscă de acuma înainte prigonirea sudiţilor, pentru acéstă madea a podărituluĭ, poruncim, ca podăritul să se iea într'acelaşĭ chip: adecă, de va fi cărăuşul sudit şi stăpânul marfeĭ raia, să plătéscă cărăuşul aceĭ câte talerĭ 2 ce erà orânduiţĭ din vechime şi stăpânul mărfeĭ adaosul de talerĭ 8; iar fiind cărăuşul raia şi stăpânul mărfeĭ sudit, să se urmeze împotrivă; iar când amêndoĭ vor fi sudiţĭ, atuncĭ nu are a li se cere şi a plătì maĭ mult de cât aceĭ câte talerĭ douĭ ce erà canonisiţĭ de maĭ înainte. 1813 Iunie 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI pag. 489)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

După anaforaua dumné-lor cinstiților boerĭ veliți, ce chibzuind aŭ făcut atât pentru cele ce sunt trebuincióse la Casa podurilor marĭ, cât și spre a avea irat maĭ mult, ca să pótă săvêrși maĭ cu lesnire trebile podurilor, aŭ adăogat să iea de la carele ce vin din lăuntru cu marfă lipscănie i de la butcĭ și carâte, saŭ de la orĭ-ce fel de sudit, fiind stăpânul mărfeĭ saŭ raia, fără deosebire, câte talerĭ 10, care chibzuire a dumné-lor cu cale găsindu-se, s'aŭ întărit acéstă anafora de către Măria Ta, dându-se după dênsul și luminate ponturĭ în mâna cumpĕrătorilor huzmetuluĭ podărituluĭ, de a strînge iratul podărituluĭ, întocmaĭ decĭ eŭ după cuprinderea ponturilor urmând a strînge iratul, după ce nelipsite gâlcevurĭ avênd cu ceĭ ce până acuma aŭ adus ast-fel de mărfurĭ (carĭ? cine sunt? și câte carĕ și de felurimĭ de marfă este? însemnarăm maĭ jos) împotrivindu-se de a plătì fiind sudiți și dicênd că porunca Mărieĭ Tale este, ca neguțătoriĭ sudiți, să nu se supere întru nimic de plata podărituluĭ, dar cumpĕrătoriĭ aŭ cumpĕrat acest huzmet cu prostichiul acela, ce chibzuindu-se de dumné-lor boeriĭ veliți, s'aŭ găsit cu cale și după acela li s'aŭ dat la mână și luminate ponturĭ și nu numaĭ lor se pricinuesce îndestulată pagubă, ci și Caseĭ podurilor că eĭ opresc baniĭ ce aŭ să iea de la numițiĭ ce aŭ adus ast-fel de marfă, din câștiul de banĭ ce sunt datorĭ după contract să dea la Casa podurilor. Ci Măria Ta ne rugăm privind paguba ce se pricinuesce, atât uneĭ părți cât și alteia și chibzuind să dea hotărîre în ce chip să se urmeze strîngerea iratuluĭ huzmetuluĭ podărituluĭ, că neguțătoriĭ sudiți se impotrivesc și nicĭ într'un chip nu vor să plătéscă după datele luminate ponturĭ, și cumpĕrătoriĭ după cuprinderea lor aŭ cumpĕrat și se păgubesc și eĭ și Casa podurilor.

Manole Medelniceru, Nicolae Trăsnea 1813 Iunie 19.

Carĕ cu marfă lipțănie:

5 Ioan Bacaloglu.
10 Monsu Barbau.
2 Costaforu.
1 Bogos Davidoglu.
4 Letu Lipscanu.
7 Constantin Sachelarie.
3 Sazanie.
1 2 Isaac Coen ovreiul.
4 Maro Arcalaitu (?).
1 Monsu de Jan.
4 Hunțur Carabet.
1 (2 Chiriac Hristodulu.
56 (2

www.dacoromanica.ro

Carĕ cu marfă Căzăcească.

1 Hristodulu la Hanul luĭ Zamfir.
2 Gheorghe Delihaşa.
4 Chiriac Hristodulu.
2 Hristofor Manoil,
9
5 carĕ cu marfă leşască Marcu Petcioru .ovreiu

VI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Anaforaua acésta a dumnéluĭ Vel Vorniculuĭ al obştirilor întru tóte fiindu-ne primită, o întărim Domnia Mea şi pe de oparte orânduim pe . . . . . II epitrop al Cutieĭ să mérgă la Craiova, unde poruncim ca prin ajutorul dumné-luĭ Caimacamuluĭ nostru de acolo, să urmeze a împlinì dreptele avaeturĭ ale cutieĭ milosteniilor de la lucrurile nemişcătóre cele vêndute prin mezat, şi prin riza—pazar, precum maĭ jos se arată, iar pe de altă parte orânduim şi însărcinăm pe Dumné-ta biv Vel Paharnice Constantine Oteteleşane, cu îngrijirea strângereĭ acestor havaeturĭ de acum înainte, după mijlocul ce se arată maĭ jos, şi Dumné-ta Caimacamule al Craioveĭ să daĭ orândui. tuluĭ boer cuviinciosul ajutor spre săvîrşirea şi împlinirea aceştiĭ poruncĭ. 1814 Ianuarie 5.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofet.

Prea înălţate Dómne

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că Epitropia a luat curată sciinţă, că la Craiova, prin mezatul stărostieĭ de acolo, a cumpĕrat Dumné-luĭ clucerul Haralambie de la paharnicul Stănuţă Jiianul, moşiĭ, acareturĭ drept talerĭ 120,000, asemenea şi un Mihale Goga a cumpĕrat un han de la clucerul Dincă Brailoiŭ, drept talerĭ 100,000, şi nu numaĭ că dintr'aceste douĕ mezaturĭ nu s'aŭ trimis la Epitropie cătuşĭ de puţin, care póte să facă peste talerĭ 10,000 ce sunt aĭ dà cumpĕrătoriĭ, poparale 2 la leŭ, ci încă nicĭ de la alţĭ cumpĕrătorĭ, ce se va fi sevîrşit acolo, maĭ vîrtos nicĭ din cele câte o para la leŭ de la vînḑĕrile nemişcătóre prin riza-pazar de la cumpĕrătorĭ, care în anul trecut s'aŭ dat irat noŭ de Inălţimea Ta, nu s'aŭ trimis la Epitropie câtuşĭ de puţin de acolo; ci fiind-că starea Cutieĭ milostenieĭ este sciută Inălţimeĭ Tale multele cheltuelĭ lefile ce se daŭ pe la săracĭ şi iraturĭ ca deal de acestea nu se pot împlinì, maĭ virtos că încă de la Maiŭ let trecut s'aŭ făcut poruncile Inălţimeĭ Tale pe la tóte judeţele de obşte, ca să aibă la acéstă îngrijire Dumné-lor ispravniciĭ, ca de la tóte vînḑĕrile *achinita* prin riza—pazar să aibă a împlinì de la cumpĕrător pe câte una para la leŭ şi se vede că nicĭ-o urmare n'aŭ făcut, fără numaĭ de la sud Olt şi Slam Râmnic óreşĭ-ce să bine-voiască Inalta Inţelepciunea Mărieĭ Tale, să se deà luminată

www.dacoromanica.ro

poruncă, prin II epitropĭ, ce se va orînduì de la epitropie mergênd acolo, prin caimacamul Craioveĭ, să se împlinéscă atât havaetul de la aceste douĕ vînḑĕrĭ, pe câte douĕ parale la leŭ de la cumpĕrătorĭ, cât şi cele-l-alte vînḑărĭ, ce prin scumpă cercetare se va maĭ dovedì că s'aŭ făcut prin mezat, de la bună venirea Mărieĭ Tale încóce, pe câte douĕ parale la leŭ, şi cele prin riza-pazar pe câte-o para la leŭ, de la cumpĕrătorĭ să-ĭ apuce să împlinéscă şi cu însciinţare i cu fóie anume iscălită de Dumné-luĭ caimacamul prin II epitropĭ să se trimiţă la epitropie, şi pentru ca să nu se maĭ facă catahrisis acolo la acest fel de madele ale Epitropieĭ de la care se ajutoréză hrănindu-se săraciĭ, péte uniĭ din Dregătoriiĭ părţiĭ loculuĭ, orĭ împovăraţĭ fiind cu multe trebĭ, saŭ din amelie trece cu vederea acest fel de iraturĭ, de se va socotì şi de câtre Inălţimea Ta, să se orînduéscă asupra acestuĭ irat îngrijitor Dumné-luĭ clucerul Dinul Oteteleşanu ce este cunoscut boer cu vază şi suflet curat, ca orĭ-ce mezat se va face într'acele judeţe saŭ în oraşul Craioveĭ de acareturĭ . . . . să iea de la cumpĕrător pe câte douĕ parale la leŭ, asemenea şi de la ceĭ ce vor cumpĕrà prin riza-pazar, după coprinderea poruncilor, ce maĭ nainte s'aŭ trimis de Inălţimea Ta, să dea la leŭ pe câte o parà, carĭ prin ajutorul căimăcămieĭ strîngêndu-ĭ, să-ĭ trimiţă la Epitropie însciinţând pe tótă lună urmarea ce se va face acolo asupra acestor madele, ca pentru ceĭ ce se vor îndărătnicì la, plată prin anaforaua Epitropieĭ către Inălţimea Ta să i se înlesnéscă strîngerea acestuĭ irat de la ceĭ ce se vor împotrivì la plată; către acésta orĭ la anaforalele mezaturilor, saŭ la zapisele ce se vor vinde prin riza-pazar peste cercetarea vînḑĕrilor după orînduiala pravileĭ, Divanul Craioveĭ saŭ Dumné-lor judecătoriĭ şi ispravniciĭ, unde se va întîmplà să nu întăréscă, saŭ să adevereze sineturile stăpîniriĭ acelor acareturĭ până nu se va vedé iscălitura dumné-luĭ cluceruluĭ Oteteleşanu, că aŭ plătit acest havaet al milostenieĭ, iar carì vor face vînḑĕrĭ şi cumpĕrătorĭ tainice făr' de cercetare şi adeverire de judecată şi făr' de a plătì acest havaet, să li se deà spre înţelegere că sunt . . . . şi neţinute în sémă la orĭ-ce pricină de judecată li se vor întîmplà, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a ce fase de câtre Inălţimea Ta. 1814 Ianuarie 4.

Vel Vornic.

Cod. LXXVI, pag. 758.

VII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Avaeturile de maĭ jos, ca unele ce sunt iraturĭ ale Cutieĭ milosteniilor, spre ajutorul şi mângăerea săracilor, poruncim dumi-tale Vel Vistiere şi dumi-tale Vel Logofete de ţeara de sus, să se deà fóie vătafuluĭ de visterie de suma banilor avaeturilor ce vor fi datorĭ cumpĕrătoriĭ rusumaturilor de maĭ jos arĕtate căruia şi poruncim să urmeze a le împlinì negreşit şi a le face teslim la Epitropia obştirilor. 1814 Fevruar 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

Prea înălțate Dómne,

Insciinţăm Inălţimeĭ Tale, că între alte cercetărĭ ce am făcut Epitropieĭ obştirilor se vĕḑù şi acéstă remăşiţă din anul trecut let 1813, neîmplinită până acum din pricina vremeĭ, care se înseamnă maĭ jos de unde şi cu ce mijloc chibzuirăm de a se împlinì, ca să pótă şi Epitropia a întîmpinà, atât lefile săracilor după catastihul ce s'aŭ aşeḑat, precum s'aŭ găsit cu cale, cum şi lefile dohtorilor şi ale altora, i alte cheltuelĭ ce se urméză peste an, din porunca gospod şi cum va fi bună hotărîrea Mărieĭ Tale.

Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Iordache Slătinénu Vel Vornic, Vel Logofet . . . Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt. 1814 Ianuarie 29.

Talerĭ 2,110 din dijmărit la pungĭ 422 po talerĭ 5 de pungă să se céră de la casa rĕposatuluĭ Serdaruluĭ Dinu Cernăvodénu cumpérătorul acestuĭ huzmet. saŭ de la cel ce va fi luat aceştĭ banĭ.

Din vinăriciŭ din câtă sumă se va fi vîndut la cochivechĭ după sciinţa canţelarieĭ Divanuluĭ, de la cumpĕrătorul acestuĭ huzmet, po talerĭ 5 la pungă, să se împlinéscă prin porunca gpd.

Din oerit asemenea după cum se va fi vîndut la cochivechĭ, de la cumpĕrătorul acestuĭ huzmet, iarăşĭ după sciinţa canţelarieĭ Divanuluĭ, pe câtă sumă s'aŭ vîndut, po talerĭ 5 la pungă să se împlinéscă.

Din ocne asemenea după cum se va fi vîndut la cochivechĭ, de la cumpărătorul acestuĭ hurmet, iarăşĭ după sciinţa canţelarieĭ Divanuluĭ, pe câtă sumă s'aŭ vîndut po talerĭ 5 la pungă să se împlinéscă.

Anaforaua ce s'aŭ făcut la catastihul Epitropieĭ de a se împlinì talerĭ 10.155 prin dumné-luĭ Vel Postelnicul de la boeriĭ ceĭ ce aŭ îmbrăcat caftane i de la ispravniciĭ judeţelor de la venirea Mărieĭ Sale luĭ Vodă până acum, ce aŭ rĕmas ne împliniţĭ rĕmăşiţe.

(Cod. LXXVI, pag. 850).

VIII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Poruncim Domnia Mea dumné-tale Vel Postelnic, să se facă cuviinciósa împlinire a acestor avaeturĭ a Cutieĭ milosteniilor de la ceĭ arĕtaţĭ în alăturatul catastih, ca nisce iraturĭ ce sunt orinduite şi canonisite pentru ajutorul săracilor.—1814 Martie 1.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că între alte rĕmăşiţurĭ ce are să iea Cutia milostenieĭ din anul trecut, sunt rĕmăşiţă şi dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ, ce aŭ fost orînduiţĭ pe la judeţe. de la let 1812 Decembre 30, şi până acum, la fieş-care boer pentru un judeţ po talerĭ 50 cum şi dumnélor boeriĭ ce s'aŭ cinstit cu caftane gpd., avaet după hrisov, iar alţiĭ nu-s şi atât pentru dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ, cât şi pentru dumné-lor boeriĭ ce s'aŭ cinstit cu caftane şi n'aŭ plătit obicĭnuitul avaet, iată se

www.dacoromanica.ro

însemnéză într'aceste foĭ anume; de la care fiind-că alt mijloc de împlinire nu este, am socotit (de se va găsì cu cale şi de către Inlţimea Ta), să fie luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Postelnic, ca de la boeriĭ ce se vor fi aflând aicĭ în Bucurescĭ, să se împlinéscă cu într'adins mumbaşir, iar de la ceĭ ce lipsec pe afară în Englichia cu scrisorĭ ale dumné-luĭ Vel Postelnic către dumné-lor ispravniciĭ judeţelor să se facă împlinire de către dumné-lor saŭ de la însuşĭ dumné-lor aceĭ boerĭ, saŭ de se vor împotrivi să împlinéscă al fieş-căruia datorie din acest avaet întocmaĭ după aceste foĭ de la scutelniciĭ dumné-lor şi trimiţêndu-se boeriĭ cu fóie la epitropia obşteĭ se va da adeverinţă de primire la fieş-care judeţ saŭ cum se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta.—1814 Februarie 22.

Vel Vornic.

IX. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite, avaeturile de maĭ jos arĕtate ca unele ce sunt iraturĭ ale Cutieĭ milosteniilor spre ajutorul şi mângâerea săracilor, poruncim, ca negreşit să se facă teslim la Epitropia Obştirilor fără de altă zăbavă, cu urmare întocmaĭ precum maĭ jos se arată.—1814 Februarie 4.

(Cond. 76, pag. 810).

(Vel Vornic).

(Pecetea gdp.)

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţăm Inălţimeĭ Tale, că între alte cercetărĭ ce am făcut Epitropieĭ Obştirilor, se vĕḑù şi acéstă rĕmăşiţă din anul trecut let 1813 neîmplinită până acum din pricina vremeĭ, care se însémnă maĭ jos, de unde şi cu ce mijloc chibzuirăm de a se împlinì ca să pótă şi epitropia a întimpinà lefile săracilor după catastihul ce s'aŭ aşeḑat, precum s'aŭ găsit cu cale, cum şi lefile dohtorilor şi ale altora i alte cheltuelĭ ce se urméză peste an, din porunca gospod, şi cum va fi bună hotărîrea Mărieĭ Tale.—1814 Ianuarie 29.

Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Iordache Slătinénu Vel Vornic, Vel Logofĕt, Vel Logofĕt, Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt.

De la tóte cununiile din Bucurescl, însă

Talerĭ			
20	de la	fieş-care boer mare	să dea Sf. Mitropolie după foile potropopilor de la mahala banĭ la Epitropie cât s'aŭ strîns pe anul trecut, cum şi de acum înainte asemenea urmare să se facă.
10	»	al 2-lea mână	
5	»	» » 3 lea mână şi neguţătorĭ	
1		tot ţĕranul din oraş	

www.dacoromanica.ro

X. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie.*

Havaeturile de maĭ jos arĕtate ca unele ce sunt iraturĭ ale cutieĭ milosteniilor spre ajutorul şi mângâerea săracilor, poruncim Domnia Mea dumné-tale Vel Spătar, ca făcênd cerecetarea da maĭ jos arĕtată, să le şi împlinescĭ fără de zăbavă şi să le facĭ teslim la Epitropia obştirilor.—1814 Februare 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inalţate Dómne

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că între alte cercetărĭ ce am făcut Epitropieĭ Obştirilor se vĕḑù şi acéstă rĕmăşiţă din anul trecut let 1813 neîmplinită până acum din pricina vremeĭ, care se însémnă maĭ jos, de unde şi cu ce mijloc chibzuirăm de a se împlinì ca să pótă şi epitropia a îmtâmpina atât lefile săracilor după catastihul ce s'aŭ aşeḑat, precum s'aŭ găsit cu cale., cum şi lefile dohtorilor şi ale altora i alte cheltuelĭ ce se urméză peste an, din porunca gospod şi cum va fi bună hotărîrea Inălţimeĭ Tale.—1814 Ianuarie 29.

Radu Golescu etc,

Talerĭ 170 de la 17 polcovnicĭ de judeţe po talerĭ 10, din porunca Inălţimeĭ Tale către dumné-luĭ Spătarul, să cerceteze câţĭ aŭ fost orînduiţĭ pe la judeţe până la sfîrşitul trecutuluĭ Decembre cu fóie anume după care să se împlinéscă acest havaet prin dumné-luĭ să se deà la Epitropie, care este irat vechiŭ după hrisovul gpd.

De la tot căpitanul de căpitănie de frunte de pe afară pe talerĭ 5.
De la tot căpitanul de al doilea mână de pe afară po talerĭ 2 banĭ 60.

Asemenea să se plătéscă acest avaet prin dumné-luĭ Vel Spătarul şi cu fóie anume să'ĭ dea la Epitropie.

XI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Avaeturile de maĭ jos arĕtate ca unele ce sunt iraturĭ ale Cutieĭ milosteniilor, spre ajutorul şi mângăerea săracilor, poruncim dumnévóstră veliţilor Logofeţĭ, să se facă poruncile Domnieĭ Mele către ispravnicĭĭ judeţelor, ca să trimiţă catastihul pentru tóte hirotoniile spre a se face apoĭ şi împlinirea acestor avaeturĭ, după mijlócele ce se arată maĭ jos. 1814 Februarie 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea înălţate Dómne,

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că între alte cercetărĭ ce am făcut Epitropieĭ obştirilor se vĕḑù şi acéstă rĕmăşiţă din anul trecut let 1813 neîmplinită până acum din pricina vremeĭ, care se însémnă maĭ jos,

www.dacoromanica.ro

precum s'aŭ găsit cu cale, cum şi lefile dohtorilor şi ale altora i alte cheltuelĭ ce se urméză peste an din porunca gpd., şi cum va fi bună hotărîrea Inălţimeĭ Tale. 1814 Ianuarie 29.

Radu Golescu etc.

De la hirotoniile tuturor preoţilor şi diaconilor ce se hirotonisesc la 4 eparhiĭ, de la sfinţiĭ arhiereĭ, însă.

5 de tot preotul 2.60 de tot diaconul	Să se facă luminată poruncă gdp. pe la toţĭ boerĭĭ ispravnicĭ din 17 judeţe ca să facă cercetare după catagrafia ce s'aŭ făcut, câţĭ preoţĭ şi diaconĭ s'aŭ hirotonisit până la sfârşitul luĭ Decembre trecut şi făcêndu-se fóie de la tóte judeţele să se trimiţă la Epitropie ca după acele foĭ să se apuce iarăşĭ cu poruncă gpd. părinţiĭ arhiereĭ ale câte 4 eparhiĭ, ca să împlinéscă baniĭ.

XII. *Iŭ Ión Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoe.*

Avaeturile de maĭ jos arĕtate ca unele ce sunt iraturĭ ale Cutieĭ milosteniilor, spre ajutorul şi mângâerea săracilor, poruncim dumnévóstră veliţilor logofeţĭ, să se facă poruncile Domnieĭ Mele către aceĭ orânduiţĭ meemurĭ cu asemenea coprindere precum maĭ jos se arată. 1814 Februarie 4.

(Pecetea gpd). Vel Logofĕt.

Prea înălţate Dómne,

Insciiţăm Inălţimeĭ Tale, că între alte cercetărĭ ce am făcut Epitropieĭ obştirilor, se vĕḑù şi acéstă rĕmăşiţă din iraturile anuluĭ trecut ce s'aŭ făcut de către înălţimea ta, şi pentru a se împlinì şi cu ce mijloc însemnarăm maĭ jos, ca să pótă şi Epitropia întîmpina, atât lefile sĕracilor după catastihul ce s'aŭ aşeḑat, precum s'aŭ găsit cu cale, cum şi lefile dohtorilor şi ale altora i alte cheltuelĭ ce se urméză peste an din porunca gospod. şi cum va fi bună hotărîrea Inălţimeĭ tale.

Radu Golescu etc.

1814 Ianuarie 29.

bani		
6	De la tótă pielea de ĭepure ce ese afară din ţéră să deà cumpĕrătorul.	Să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către orânduiţiĭ meemurĭ, ce s'aŭ orînduit de către Inălţimea Ta, pentru vînḑĕrile cele cu riza-pazar prin altă anafora maĭ nainte, ca să îngrijéscă şi pentru aceste iraturĭ de a le împlinì şi a le trimite cu catastih la Epitropie.
45	De la fieş-care şoc de sticlă ce vin din ţéră strĕină, de la cumpĕrător.	
9	De la tótă oca de céră ce ese afară din ţeară, de la cumpĕrător.	
6	De la tot cotul de poştăv de ţéră ce ese afară din ţéră, de la cumpĕrător.	

www.dacoromanica.ro

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Avaeturile de maĭ jos arĕtate, ca unele ce sunt iraturĭ ale cutieĭ milosteniilor, spre ajutorul şi mângâerea săracilor, orânduim Domnia Mea pe vătaful de Visterie prin care le poruncim dumi-tale Vel Vistiere să se împlinéscă negreşit cu urmare întocmaĭ precum maĭ jos se arată şi să facă teslim la Epitropia obştirilor. 1814 Februarie 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

XIII. *Prea Inălţate Dómne,*

Insciinţăm Inălţimeĭ Tale, că între alte cercetărĭ ce am făcut Epitropieĭ obştirilor, se vĕḑù şi acéstă rĕmăşiţă din anul trecut let 1813 neîmplinită până acum din pricina vremeĭ care se îmsémnă maĭ jos, de unde şi cu ce mijloc chibzuirăm de a se împlinì, ca să pótă şi Epitropia a întîmpinà atât lefile săracilor după catastihul ce s'aŭ aşeḑat, precum s'aŭ găsit cu cale, cum şi lefile dohtorilor şi ale altora i alte cheltuelĭ ce se urméză peste an din porunca gpd. şi cum va fi bună hotărîrea Inălţimeĭ Tale. — 1814 Ianuar 29.

Radu Golescu etc.

Talerĭ 1.700 de la 34 Ispravnicĭ din 17 judeţe, po talerĭ 50 de unul, câţĭ vor fi fost pe anul trecut până la sfârşitul luĭ Decembre trecut dupe sciinţa canţelarieĭ Vistierieĭ, să dea fóie ecstractarul de câţĭ anume aŭ fost şi la ce judeţe, şi prin dumné-luĭ Vel Vistierul, cu mumbaşir gpd să se împlinéscă şi să se dea la Fpitropie.

De la tóte caftanele boerilor ce s'aŭ făcut de la bună venirea Mărieĭ Tale şi până la sfârşitul luneĭ luĭ Decembre trecut, iarăşĭ după fóia ce va da ecstractarul după arhondologhie, prin dumné-luĭ Vel Vistierul cu mumbaşir gpd să se împlinéscă şi să se dea la Epitropie.

De la tóte cărţile ce se daŭ de la Vistieria gpd neguţătorilor pămêntenĭ pentru iznea-zaherea po talerĭ 1 de tótă cartea. Calemul capanuluĭ să de fóie după condica Vistierieĭ câte cărţĭ s'aŭ dat până la sfârşitul luneĭ luĭ Decembrie trecut şi să dea şi baniĭ la Epitropie prin scirea dumné-luĭ Vel Vistieruluĭ.

Talerĭ 600 de la toţĭ neguţătoriĭ pămîntenĭ capanlăĭ, irat noŭ, ce s'aŭ făcut de către Măria Ta în anul trecut. Calemgiiĭ capanuluĭ asemenea să dea fóie de câţĭ sunt şi cu porunca gpd să se împlinésca de la aceia.

XIV. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoe.*

Avaeturile de maĭ jos arĕtate, ca unele ce sunt iraturĭ ale Cutieĭ milosteniilor, spre ajutorul şi mângâierea săracilor, volnicim pe . . . . . şi poruncim, ca luând de la dumné-lor veliţiĭ logofeţĭ foĭ de numele egumenilor i ale judecătorilor acelora ce n'aŭ respuns canonisitul

www.dacoromanica.ro

havaet al Cutieĭ, să urmeze negreşit a face împlinire, după cuprinderea ce se arată maĭ jos, de la fieş-care şi să le facă teslim acele havaeturĭ ale Epitropieĭ Obştirilor. — 1814 Fevruar 4.

(pecetea gpd) Vel Logofĕt.

De la toţĭ egumeniĭ ce se orânduesc la mŏnăstirile ţĕriĭ.

Talerĭ		
40	de la tot egumenul ce se orânduesce la mŏnăstire mare.	Dumné-lor veliţĭ logofeţĭ să dea fóie anume de câţĭ egumenĭ s'aŭ făcut în anul trecut până la sfârşitul trecutuluĭ Decembre şi să împlinéscă cu mumbaşir.
20	de la tot egumenul ce se orânduesce la mănăstire mică.	

De la toţĭ judecătoriĭ departamenturilor de aicĭ din Bucurescĭ, adecă câţı vor avea léfă pe lună de la talerĭ 50 în sus, să dea câte talerĭ 20 pe an la cutie, iar câţĭ aŭ numaĭ până la talerĭ 50 léfă, să dea la cutie po talerĭ 10; asemenea şi judecătoriĭ judeţelor de pe afară şi aĭ spătărieĭ i aĭ agieĭ de aicĭ, asemenea dumné-lor veliţiĭ logofeţĭ să poruncéscă a scóte fóie după condica divanuluĭ şi să o dea la Epitropie de numele fieş-căruia judecător şi dupa acea fóie prin mumbaşir gpd să împlinéscă de la fieş-care numitul havaet.

XV. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

După cum aŭ găsit cu cale dumné-lor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă anafora, primită fiindu-ne, o întărim Domnia Mea, şi hotărîm ca întocmaĭ să se urmeze. 1814 August 26.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce prin pitac ni s'aŭ dat, că între alte venituri ale Cutieĭ milostenieĭ este orânduit a se luà şi de la ceĭ ce îmbracă domnescile Mărieĭ Tale caftane, după starea boerieĭ de la cel dintêiŭ până la cel maĭ mic, dar vĕḑêndu-se de Măria Ta, că nu se osebesc ceĭ halea din ceĭ paialâcurĭ, ni se poruncesce, ca să facem chibzuire şi să arĕtăm Mărieĭ Tale mijlocul îndreptăriĭ în ce chip vom găsì cu cale, ca teorisindu-se de către Măria Ta, să se deà nizamul îndreptăriĭ; arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că am făcut chibzuire şi găsimcu, cale ca ceĭ ce îmbracă caftane de boeriĭ halea, să dea orânduitul irat deplin, după cum este întocmit, iar ceĭ ce se cinstesc cu paialâcurĭ, să dea pe jumĕtate, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. 1814 August.

Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vel Vornic, Constantin Filipeseu Vel Logofĕt, Nistor Clucer.

Cond. 79, pag. 215.

www.dacoromanica.ro

XVI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Priimită fiind Domnieĭ Mele anaforaua acésta a dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ al Obştirilor, poruncim dumné-vóstră veliţilor Logofeţĭ, să se facă cerutele porunciĭ întru tóte cele-l-alte cu asemenea cuprinderea precum maĭ jos se arată, osebit numaĭ plata osteneleĭ celor orânduiţĭ, ca să le fie ḑeciuiala din ḑeciuiala avaeturilor ce se va strînge la fiieş-care judeţ, iar nu ḑeciuiala din tótă suma. 1814 Ianuarie 22.
(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Inălţimeĭ tale, că din luminată întărirea Mărieĭ Tale, ce s'aŭ dat încă de la cincĭ ale următóreĭ lunĭ la anaforaua Epitropieĭ pentru vênḑările acareturilor nemişcătóre ce s'aŭ făcut şi se fac în cincĭ judeţe ot preste Olt prin mezat şi riza-pazar, orânduindu-se îngrijitor la aceste iraturĭ acolo în partea loculuĭ dumné-luĭ paharnicul Constantin Oteteleşanu, care poruncă primindu-se acolo aŭ şi primit numitul boer îngrijirea acésta făr' de vre-o plată a osteneleĭ asupra dumné-luĭ numaĭ şi numaĭ pentru folosul săracilor ce se hrănesc de la Cutia milostenieĭ, fără numaĭ găsesce cu cale a se orânduì ceĭ maĭ jos arĕtaţĭ boerĭ în 4 judeţe de acolo (afară numaĭ din Dolj unde este a fi sub îngrijirea domnieĭ-sale), să se orânduiască aceştı numiţĭ boerĭ, cu osebite luminate cărţĭ ale Inălţimeĭ Tale, pe numele dumné-lor, a priveghià fieş-care în partea judeţuluĭ sĕŭ pentru orĭ-ce vînḑare se va face prin mezaturĭ saŭ prin riza-pazar la acele judeţe, cu cuprinderea ce a fost maĭ sus arĕtata poruncă, adecă să împlinéscă de la vînḑĕrile cu mezat pe câte parale douĕ la leŭ şi de la ceĭ cu riza-pazar câte o para la leŭ de la cumpĕrător, poruncindu-li-se ca fără de a nu vedeà iscălitura numituluĭ boer, că s'aŭ primit pentru milostenie iratul ce se arată maĭ sus, nicĭ dumné-lor ispravniciĭ, nicĭ vre-o uniĭ din judecătorĭ, să nu adevereze sinetul vênḑĕriĭ, dându-li-se spre înţelegere de obşte, că de nu vor plătì acest havaet, orĭ-ce vênḑărĭ şi cumpĕrăturĭ *achineta* se vor face sunt să fie neţinute în sémă, însă cercetând mezaturile pe câte douĕ parale la leŭ de la bună venirea Mărieĭ Tale, iar paraua la leŭ de la trecutul Maiŭ încóce de când s'aŭ făcut irat noŭ, şi fieş-care boer în partea sa, pe suma banilor ce vor strînge anume, de la cine, cu catastih, apururea să se corespondariséscă cu dumné-luĭ paharnicul Constantin Oteteleşanu ca şi dumné-luĭ iarăşĭ asemenea cu catastih de la fieş-care judeţ ceea-ce se va strînge să se corespondariséscă cu Epitropia, trimiţênd suma ce se va adunà şi să li se plătéscă fieş-căruia ţiindu-li-se în sémă drépta acéstă ostenélă şi drept léfă ḑeciuiala din ceea-ce se va adunà pe séma Epitropieĭ; pentru care să bine-voiască Inalta Inţelepciunea Inălţimeĭ Tale, cu a se face patru luminate cărţĭ atât pe numele aleşilor numiţilor boerĭ ot preste Olt, ce sunt a fi sub *corespondenţia* paharniculuĭ Oteteleşanu, cât şi în 12 judeţe dincóce de Olt pe numele boerilor ce

www.dacoromanica.ro

osebĭ s'aŭ ales de însumĭ la fieş-care judeţ, corespondarisindu-se aicĭ cu Epitropia, cu chipul ce maĭ sus se cuprinde, poruncindu-se şi dumné-lor ispravnicilor, să li se deà tot felul mână de ajutor la tóte cele ce se vor arĕtà că aŭ trebuinţă, făcêndu-li-se înlesnire la strîngerea acestuĭ havaet, ca dór cu acest mijloc se va pune în orînduială iratul acesta a nu se păgubì Cutia milostenieĭ de unde se hrănesc sumă de sărăcime cu prisosul lefilor ce li se dă, şi cum va fi bună hotărîrea Inălţimieĭ Tale. 1814 Ianuarie 19. Vel Vornic.

Boeriĭ ce sunt orînduiţĭ ot preste Olt.

S'am-Râmnic.	Pitarul Nica Vlădescu.
Gorj.	III Logofĕt Vasile Moncescu.
Mehedinţĭ.	Polcovnicu Zamfirache.
Romanaţĭ	Pitarul Dumitrache Berendeiŭ,

Boeriĭ ce sunt orînduiţĭ în 12 judeţe dincóce de Olt.

Slam-Râmnic.	Slugerul Dumitrache Borănescu.
Buzĕŭ.	Săndulache Musceleanu, ce aŭ fost sameş.
Ialomiţa.	II Vornic Marinache Orăşanu.
Saac.	Anghelache Logofĕtul.
Prahova.	Paharnicul Boiarol.
Dâmboviţa.	Răducan Greceanu
Argeş.	Medelniceru Ioniţă vnuc părinteluĭ Argeşiŭ.
Muscel.	Dumitrache II comis sin Arion.
Vlaşca	Vistierul Hristache.
Teleorman.	Slugerul Marin sameş.
Olt.	Medelnicerul Nicolae Gigârtul.
Ilfov.	cu loc deschis.

XVI—IX. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie.*

Afară din condeiul mŏnăstireĭ Strihăeĭ (pentru care s'aŭ dat poruncă a Domnieĭ Mele) întru tóte cele-l-alte întărim Domnia Mea anaforaua acésta a dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ al Obştirilor. bez condeiul de maĭ jos arĕtat al huzmeturilor, ce se vênd de la Divan prin Cochivechĭ, ne fiind obicĭnuit din vechime, după care Prea Sfinţia Ta părinte i dumné-ta Vel Vistiere şi dumné-ta Vel Logofete de ţeara de sus, să daţĭ cuviinciosul nizam şi să îngrijiţĭ de a se face urmare întocmaĭ pentru tóte câte privesc în parte la îngrijirea sfinteĭ mitropolieĭ şi la a dumné-vóstră, şi către acésta poruncim, Vătaşe de Visterie, să împlinescĭ şi de la sf. mitropolie rĕmăşiţa banilor ce se arată maĭ jos că este datóre la Cutie şi să facĭ teslim la Epitropia Obştirilor, ca să se întimpine trebuinciósele cheltuelĭ.—1814 Ianuarie 5.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cond. LVXXII, pag. 752).

www.dacoromanica.ro

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că întrând în cercetarea 'iraturilor cutieĭ Obştirilor ce sunt canonisite a se primì peste an vĕḑ că unele dintrênseel nu se pot împlinì precum se arată maĭ jos anume, cum şi unele din iraturĭ ce s'aŭ adăogat de Inălţimea Ta anul acesta irat noŭ la cutia milosteinilor, neputându-de împlinì cu alte mjilóce, după chibzuirea ce făcuiŭ se însemnară maĭ jos, cum să se urmeze, de se va găsì însă cu cale şi de către Inălţimea Ta, pentru lefile ce săracilor sunt adăogate anul acesta maĭ mult decât în aniĭ trecuţĭ şi iraturile şi din câte sunt nu se pot împlinì, de care nu lipsiiŭ a face Mărieĭ Tale arătare, şi cum se găsì cu cale de către Măria Ta. 1813 Decembre 28.

Vel Vornic.

Din iraturile vechĭ ce nu se pot împlinì.

Talerĭ

1.700 de la 34 boerĭ ce se află rânduiţĭ prin judeţe, până nu va aduce adeverinţa epitropieĭ fieş-care de plata havaetuluì po talerĭ 50 de un ispravnic, să fie poprit din plecare, nicĭ să i se dea de la Vistierie şi de la Divan cărţie de isprăvnicie.

Să fie straşnică luminată poruncă să-ĭ rĕspunḑă la epitropie cumpĕrătoriĭ huzmeturilor la vremea când rĕspund şi cele-l-alte havaeturĭ; nicĭ să le dea cărţile până nu vor plătì, căcĭ urmând împotrivă, dumné-lor veliţiĭ logofeţĭ să plătésca de la dumné-lor aceştĭ banĭ.

De la tótă cartea ce se dă de la vistieria gpd. neguţătorilor pămîntenĭ po talerĭ 1 pentru iznea-zaherea, calemgiu capanuluĭ să fie dator să'ĭ rĕspunḑă la Epitropie, cu catastih de la cine anume.

De la tóte hirotoniile preoţilor şi diaconilor ce se hirotonisesc la câte patru eparhiĭ ale părinţilor archiereĭ, să se strîngă prin sfînta mitropolie (după cum aŭ fost obiciŭ) şi să'ĭ dea la Epitropie cu catastih anume, însă de tot preotul po talerĭ 5 şi diaconul po talerĭ 2 şi banĭ 60, după hrisov.

De la tóte cununiile din politia Bucurescilor, însă:

Talerĭ	
20 de la boeriĭ ceĭ marĭ. 10 de la al doilea mână. 5 de la al treilea şi de la neguţătorĭ 1 de la prostime.	asemenea să se strîngă prin sfînta mitropolie să se dea la Epitropie cu catastih.

De la toţĭ egumeniĭ ce se orânduesc pe la mănăstirĭ marĭ şi micĭ.

40 de la mănăstirĭ marĭ. 20 de la mănăstirĭ micĭ.	să nu li se dea cărţile de egumenie până nu va aduce de la Epitropie adeverinţă că şi-aŭ rĕspuns havactul.

De la tóte caftanele ce se cinstesc cu ofichion halea şi paele să se orânduiască mumbaşir ca să împlinéscă fiind-că ceĭ maĭ mulţĭ nu şi-aŭ rĕspuns havaetul.

De la toţĭ boeriĭ judecătorĭ aĭ departamenturilor de aicĭ şi judecătoriĭ agieĭ şi aĭ spătărieĭ i ceĭ de prin judeţe, însă ceĭ carĭ aŭ léfă până

www.dacoromanica.ro

la talerĭ 50, să dea po talerĭ 10 şi ceĭ de la talerĭ 50 în sus să dea po talerĭ 20, să li se poprească din lefĭ de către zarafiĭ vistierieĭ la darea lefilor şi să-ĭ răspundă la Epitropie cu catastih.

Iraturĭ nouĕ date în anul acesta de către Inălţimea Ta, care nu se pot împlinì.

Tot venitul mănăstireĭ Strihăeĭ care aŭ fost vechiŭ irat al Cutieĭ şi se luase şi acum prin hrisovul Inălţimeĭ Sale în anul acesta s'aŭ dat iar la epitropie, cu luminată porunca Inălţimeĭ Tale să se ia de sub stăpânirea egumenuluĭ, care se află şi să se vîndă veniturile pe séma epitropieĭ.

Talerĭ	bani		
	6	De tótă pielea de ĭepure ce ese din ţeară.	acum la vîndarea vămilor să se strige şi acestea a se cumpĕrà de către vameşĭ cu deosebit preţ, care să se dea la epitropie, fiind-că într'alt chip nu se pót împlinì.
—	6	De la tot cotul postav de ţéră ce se lucréză aicĭ.	
	45	De la tot şocul de sticle ce vine din ţéră streină.	
—	9	De la tótă ocaua de céră ce ese din ţéră.	
600.		De la neguţătoriĭ capanlâĭ pamîntenĭ. Calemgiul capanuluĭ să-ĭ oprésca de la aceĭ neguţătorĭ fără de-altă zmintélă şi să-ĭ respundă la Epitropie.	
5.	—	de la căpetenia de frunte de afară	să nu li se dea de la divan cărţile, până nu va aduce de la Epitropie o adeverinţă că aŭ plătit acest havaet.
2.	60	de la tótă căpetenia de a 2-a mână de afară.	
2.	—	de la tótă cartea de vătăşie de ţiganĭ.	

Din iraturile şcólelor.

8.446. — Ce sunt rĕmăşiţe de la Sf. Mitropolie din cĭfertul Sf. Gheorghe trecut, care îĭ opresce parte dintr'înşiĭ pentru dascălĭ şi doftoriĭ de prin eparhiĭ şi că alţiĭ sunt rĕmăşiţă pe la mănăstirĭ; pentru dascăliĭ de prin eparhiĭ este luminată întărirea Mărieĭ Tale la anaforaua dumné-luĭ Vel Ban Radu Golescu şi dumné-luĭ Vel Vistierul Constantin Filipescu, ca să se plătéscă din chiar veniturile eparhiilor, iar nu din cĭfertul Epitropieĭ, să se orânduiască mumbaşir spre împlinire.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele anaforaua acésta a dumné-luĭ Vel Dvornicul al obştirilor, ponuncim Dumné-tale Vel logofete de ţeara de sus, ca de nu vor cumpăra vameşiĭ de la cochi vechĭ şi acele iraturĭ ale

www.dacoromanica.ro

Cutieĭ, să se facă osebite poruncĭ ale Domnieĭ Mele de a se însărcinà ca să le caute şi să le strîngă în credinţă pe séma Cutieĭ cu urmare întocmaĭ precum maĭ jos se arată. — 1814 Ianuarie 15.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că între iraturile de maĭ jos arĕtate ce s'aŭ dat la Cutia milosteniei de la Inălţimea Ta în anul trecut, cu tóte-că în trecutele ḑile prin anaforua Epitropieĭ s'aŭ chibzuit a se strigà osebĭ la strigarea vămilor, ca să le cumpere vameşiĭ, la care cea dintâiŭ strigare toţĭ din muşteriiĭ vameşĭ să depărtéză cu cuvînt că nu pot să scie care schelă de vamă va rĕmâné asupră-ĭ, ca să atirdiséscă şi la iraturile acestea ale milosteniei, pentru care iarăşĭ ḑic, că de se va socotì de către înăltă înţelepciunea Inălţimeĭ Tale, când în acea după urmă nu le vor luà şi acesta în parte osebĭ prin cochi-vechĭ, să se însărcineze tot asupra vameşilor, cu osebite luminate poruncĭ la fieşcare schelă şi vamă, adecă pieile de epure şi céra asupra vameşilor celor de pe la schelă pe unde ese afară din ţeară, şi şocurile de sticlă, i pentru cotul de postav ce se lucréză în ţeară asupra carvasaraleĭ din politie, şi toţĭ, pe tótă luna, orĭ prin isprăvnicaturĭ saŭ prin sineşĭ să se corespondariséscă cu Epitropia dându-şĭ socotéla osebĭ pe ceea ce aŭ strîns dintr'aceste iraturĭ, şi să le rĕspunḑă la Epitropie cu socotélă în frica luĭ D-ḑeŭ, căcĭ în urmă li se vor face şi osebite cercetărĭ, şi de se vor găsì cu sfeterismos, vor plătì îndoit; apoĭ rĕmâne cum va fi bună hotărârea Inălţimeĭ Tale. — 1814 Ianuarie 13.

Vel Vornic.

Iraturile ce s'aŭ dat noue la Cutia milosteniei.

Parale.		
2	De tótă pielea de epure ce ese din ţeară afară să plătéscă cumpĕrătorul.	la vameşiĭ de prin schele
3	De tótă oca de céră ce ese afară din ţeară, să plătéscă cumpĕrătorul.	
15	De tot şocul de sticlă ce vine din ţară străină să plătéscă neguţătorul ce le va aduce.	la carvasaraua politieĭ
2	De tot cotul de postav ce se lucréză aicĭ în ţeară să plătéscă cumpĕrătorul.	

Iŏ *Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie*

Cât pentru ceĭ ce se află aicĭ, orînduim pe al nostru . . . . . căruia şi poruncim, ca după fóia ce i se va da de la Epitropia Obşti-

www.dacoromanica.ro

rilor, să împlinéscă negreşit orânduitele avaeturĭ de la ceĭ ce sunt dator' şi să'ĭ facă teslim la Epitropie, iar pentru ceĭ ce se vor fi aflând pe afară poruncim dumné-vóstră Veliţilor Logofeţi de ţeara de sus şi de jos, să se facă straşnice poruncĭ ale Domnieĭ Mele către ispravnicĭĭ judeţelor, iarăşĭ după fóia ce se va da de la Epitropie, ca să împlinéscă negreşit avaeturile ce vor fi datorĭ şi să le trimiţă aicĭ la Epitropie, cărora să le dea isprăvnicĭĭ a înţelege, că de nu vor plătì nicĭ acum, să scie că li se trimite mumbaşir cu greŭ treapăd.—1814 Iulie 21.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt,

(Cond. LXXIX pag. 85.

Prea Inălţate Dómne,

Cu al doilea plecată anafora însciinţez Inălţimeĭ Tale, că Epitropia este fórte stenahorisită la rĕspunderea lefilor săracilor şi dohtorilor politieĭ i cişmigiilor şi altora, din pricină că are să iea rĕmăşiţă din avaeturĭ peste talerĭ 3.500 şi nu se pot împlinì, care rĕmăşiţurĭ cu catastih curat, anume în trecutele ḑile, s'aŭ dat dumné-lor Veliţilor boerĭ, de s'aŭ teorisit, şi dumné-lor făcênd Inălţimeĭ Tale anafora, cu arătare, că de nu se vor împlinì acele rĕmăşiţurĭ nu are Epitropia de unde a rĕspunde lefile săracilor, până acum nu s'aŭ făcut nicĭ o energhie de împlinire; pe trecuta lună luĭ Iunie, (din neajungerea banilor) lefile nu s'aŭ dat, fără numaĭ la prea puţinĭ. Iată se apropie şi sfârşitul luneĭ aceştia luĭ Iulie pe care aceste douĕ lunĭ este datóre Epitropia să rĕspundă aprópe de talerĭ 1.400 şi Epitropia alţĭ banĭ nu are, fără numaĭ aceea ce se adună din ḑi în ḑi şi din avaeturile caftanelor, care pe de o parte se strîng şi pe de o parte se daŭ iarăş lefaşilor celor ce n'aŭ apucat să-şĭ iea léfa pe trecutele lunĭ a luĭ Aprilie şi Maiŭ. Ci se bine-voiască milostivirea Mărieĭ Tale, de a se orînduì mumbaşir pentru împlinirea acelor rĕmăşiţurĭ, după catastihul anume ce va da de la Epitropie, ca să se facă împlinire prin straşnice luminate poruncĭ cât maĭ în grabă, căcĭ de nu se va face împlinirea acestor rĕmăşiţurĭ Epitropia nu are alt tacat de rĕspundere, în vreme ce se află şi datóre, atât cu zapis de la trecutul Martie, cât şi alte datoriĭ ce este datóre din baniĭ clironomilor ce sunt depoziton la Epitropie, şi din baniĭ Cutieĭ şcólelor, cu carĭ s'aŭ împrumutat pentru darea lefilor lunelor trecute, după cum s'aŭ vĕḑut şi de către dumné-lor Veliţiĭ boerĭ, socotéla ce aŭ dat Epitropia în trecutele ḑile, şi cum va fi bună hotărârea.— 1814 Iulie.

Vel Vornic.

XX *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoe.*

După aretarea ce ne face printr'acéstă anafora dumné luĭ vel vornicul al Obştirilor, poruncim dumné-tale vel Vistiere, să se facă poruncile Domnieĭ Mele către ispravnicĭĭ judeţelor, ca să dea orânduiţilor meemurĭ aĭ Epitropieĭ, de la fieş-care judeţ câte douĭ slujitorĭ pe sĕp-

www.dacoromanica.ro

tămână de a se slujì cu eĭ la strîngerea orânduitelor iraturĭ ale Epitropieĭ; către acésta poruncim şi dumné-vóstră veliţilor logofeţĭ, să se facă osebite poruncĭ ale Domnieĭ Mele către numiţiĭ meemurĭ, ca orĭ-câţĭ banĭ vor fi avênd strînşĭ până acum din iraturile Epitropieĭ, să-ĭ trimiţă făr'de zabavă cu fóie anume la Vornicie. — 1815 Ianuar 6.

(pecetea gpd) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că încărcându-mĕ cu dregătoria Vornicieĭ obştirilor, am şi intrat cu perierghie în cercetarea a tuturor iraturilor şi cheltuelilor Cutieĭ milosteniilor şi vĕḑuiŭ că din vreme în vreme cu nestatornicia lefilor întru cerere cum şi veniturile puţine câte sunt ne strîngêndu-se tóte la vreme, nu este cu cuviinţă a se tăcea, şi din partea mea, sluga Mărieĭ-Tale, cela ce din râvnă şi din tótă vîrtutea voiesc a se pune în bună stare acéstă dregĕtorie, ce din vechime este alcătuită spre mîngâierea săracilor, căcĭ afară din cele-l-alte la care am privit, precum şi dumné-lor veliţiĭ boerĭ de obşte prin anafora în trecutele ḑile aŭ arĕtat Inălţimeĭ Tale pe larg la tóte, dar am vĕḑut că de la ceĭ maĭ jos arĕtaţĭ boerĭ, ce încă din anul trecut sunt orânduiţĭ cu cărţĭ gpd, ca să adune tóte întêmplătórele iraturĭ ale Cutieĭ, precum sunt porunciţĭ şi să le trimiţă la Epitropie, cariĭ s'ar şi mulţămì pentru slujbă cu ḑeciuiala din ḑece ce i s'ar adunà, dar s'aŭ vĕḑut prea puţin folos după la dênşiĭ, din pricină, că apururea face însciinţărĭ, că făr'de ómenĭ trepădătorĭ într'acéstă trébă nu se póte adunà, căcĭ de la dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ nu vĕd nicĭ-un ajutor; pentru care să bine-voiescĭ Inălţimea Ta a se face luminate poruncĭ către dumné-lor ispravniciĭ judeţelor şi orĭ să le facă câte şase ómeniĭ din ceĭ făr'de paguba Vistierieĭ a fi în posluşania strîngereĭ acestuĭ irat, pe lângă orânduiţiĭ boerĭ, saŭ negreşit să li se orânduiască pe tótă sĕptemâna câte douĭ slujitorĭ de aĭ judeţuluĭ, făcêndu-se şi către orânduiţiĭ meemurĭ osebite luminate cărţĭ poruncitóre, ca să trimiţă ceea-ce va fi avênd adunaţĭ până acum, cum şi de acum înainte darea ómenilor spre ajutorul posluşanieĭ în partea Epitropieĭ, către acésta să se dea şi luminată hotărîre la anaforaua dumné-lor veliţilor boerĭ în ce chip este a se face urmare, după cum aŭ găsit dumné-lor cu cale, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. — 1815 Decembre 12.

Vel Vornic.

(Cod. VXXVIII pag. 233).

XXI. *Iω Ioan Cheorghe Caragea voevod i gospodar zemle vlahiscoi.*

Poruncim Domnia Mea dumné-tale Vel Spătare, să facĭ scumpă cercetare pentru acest avaet din anul trecut al Cutieĭ milosteniilor şi de se va dovedì că aŭ luat acel Niţul Logofĕtul trecuteĭ spătăriĭ numaĭ de la doĭ treĭ măcar căpitanĭ saŭ polcovnicĭ, atuncĭ să împlinescĭ de la dînsul avaetul pentru tóte căpităniile şi polcovniciile din anul trecut şi să le facĭ teslim la dumné-luĭ Vel Vornic al Obştirilor, iar dove-

www.dacoromanica.ro

dindu-se că n'aŭ luat numitul Nițul acest avaet de la nicĭ unul din polcovnicĭ, saŭ căpitaniĭ anuluĭ trecut, atuncĭ prin mumbașirul spătăresc să-ĭ împlinescĭ dumné-ta de la însușĭ aceĭ polcovnicĭ și căpitanĭ, după suma de maĭ jos arătată și să-ı facĭ teslim la vornicia obștirilor. 1815 Ianuarie 21.

(Pecetea gsp.)

Cod. LXXVIII, p. 246.

Prea Inălțate Dómne,

Insciințez Inălțimeĭ Tale, că între condeile rĕmășițelor Epitropieĭ obștirilor, ce prin zapcilâcul céușuluĭ de aproḑĭ, cu luminat pitac este mumbașir a le împlinì se află și condeiŭ de rămĕșiță al polcovniciilor și căpităniilor din anul trecut, însă de polcovnic po talerĭ 10 și de tótă căpitănia de frunte po talerĭ 5, iar căpitănia cea mică po talerĭ 2,60 banĭ, în tot chipul s'aŭ făcut mumbașirlâc dumné-luĭ Vel Spătaruluĭ, ce aŭ fost în anul trecut, și mijloc nu este de a se împlinì nicĭ un ban de la polcovnicĭ i căpitanĭ drept avaetul Epitropieĭ, fără numaĭ aŭ dat alăturata fóie pentru toțĭ polcovniciĭ și căpitaniĭ ce aŭ fost în anul trecut; osebit am adus înainte și pe Nițul, Logofĕt în anul trecut la calemul Spătărieĭ, și iarăși asemenea arĕtare făcù că n'aŭ fost împlinite nicĭ un ban pentru Cutie. Drept aceea ca să nu maĭ rĕmâe Cutia săracilor isterisită de acest avaet de se va socotì și de către Inalțimea Ta să se facă luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Spătarul îndatorindu-se și Nițul Logofĕt a merge la Spătărie și îndreptând pe unde se află acești polcovnicĭ și căpitanĭ, prin poruncĭ și mumbașirlâcul dumné-luĭ Vel Spătarul să împlinéscă de la toțĭ aceĭ polcovnicĭ și căpitanì, ce aŭ fost în anul trecut suma banilor datoriilor și fără zăbavă să-ĭ teslimatiséscă la Epitropie în trebuința lefilor săracilor, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. — 1815 Ianuarie 18.

Mihalache Manu Vel dvornic.

XXII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Poruncim Domnia Mea, serdare Nicolae Trăsnea, epistatule al Caseĭ podurilor, să daı nizam cumpĕrătoruluĭ de venitul podurilor din Bucurescĭ ca să nu se îndrăznéscă de acum înainte de a maĭ luà parale de la carăle cu lemne saŭ cărbunı, i de la zaherele, saŭ de la mălaiŭ i făină saŭ de la varză, legumĭ și de la alte asemenea lor ce vin aicĭ în politia Bucurescilor pentru hrana și îndestularea obștieĭ, fiind-că dintr'un început acestea nu au fost supuse la dare pentru venitul poduluĭ, precum se vede în catalogul sĕŭ ce'l are, pentru că de s'ar fi îndatorat și acestea la plată precum sunt cele-l-alte puse, urmà să fie și acestea, nicĭ în cuvîntul ce ḑice de la sfîrșit, că și de la carăle ce vor venì cu alt-fel de marfurĭ care nu sunt numite să iea de tot carul po talerĭ unul, iarăși nu se potrivesce căcĭ el se îndrăznesce de iea de la acest fel de lucrurĭ de la parale opt până la parale 20, vrênd cu acésta să facă obiceiŭ de dare, iar maı vîrtos în

www.dacoromanica.ro

hotărîrea obştéscă ot let 1809, care s'aŭ întărit de Domnia Mea, apărătóre unele ca acestea a nu se luà cu nicĭ un fel de numire parale saŭ lucrurĭ, precum şi la cele ce sunt orânduite la dare să nu céră şi să iea maĭ mult de cât este orânduit, căcĭ dovedindu-se cu cât de puţină urmare în potrivă, straşnic se va pedepsì. 1815 Decembrie 11.
(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cond. LXXIV, fila 23 i. v.

XXIII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie.*

Poruncim Domnia Mea dumi-tale Vel Vistiere, ca de nu va fi avênd acum Visteria mijloc de a plătì la Cutia milosteniilor aceştĭ banĭ în natură să i se deà pecetluiturĭ. 1813 Martie 25.
(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că după hrisóvele Epitropieĭ este de se dă de la Visterie po câte talerĭ 500 pe tótă luna la Cutia milosteniei, care este irat vechiŭ legat de câtre luminaţiĭ Domnĭ ce aŭ stătut după vremĭ, pentru lefile săracilor, ce s'aŭ urmat şi se urméză şi acum din porunca Iuălţimeĭ Tale la ceĭ scăpătaţĭ. După datorie nu lipsesc cu aducere aminte, ca să se reverse mila Inălţimeĭ Tale câtre scăpătaţiĭ ce se hrănesc din Cutie, spre a se da luminată poruncă către dumnéluĭ Vel Vistierul, să rĕspunḑă aceştĭ câte talerĭ cincĭ sute pe cincĭ lunĭ, *de la Octombrie*, din ḑiua luminateĭ stăpânireĭ Inălţimeĭ Tale, urmându-se pe tótă luna, ca să se întîmpine (precum am ḑis) lefile săracilor şi a altor multe curgătóre cheltuelĭ ale Epitropieĭ, iar hotărîrea rĕmâne la milostivirea Inălţimeĭ Tale. 1813 Martie 25.

Ioan Moscu

Cond. LXXIII, pag. 370.

XXIV. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Intărim Domnia Mea vînḑarea acestuĭ irat al vorniciilor de pripasurĭ cu preţul ce se arată maĭ jos, de talerĭ 28,500 şi poruncim dumitale Vel Logofete de Ţeară de sus, să se facă cărţile Domnieĭ Mele după condica Divanuluĭ, pe numele cumpĕrătoruluĭ, pentru căutatul acestuĭ huzmet. 1813 Martie 30.
(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne

Insciinţez Inălţimeĭ Tale pentru vorniciile de pripasurĭ din 17 judeţe, că după luminata poruncă ce mi s'aŭ dat a se vinde prin cochiĭ

www.dacoromanica.ro

vechĭ, aŭ eşit muşteriŭ de cât toţĭ cu preţ maĭ mare, prin ţidulă dumné-luĭ Bimbaşa Taca cu talerĭ 28,500, carele are şi chezaş gazdă cu destoinicie spre respunderea cĭferturilor de banĭ la vreme, care acest preţ găsindu'l şi însu'mĭ cu cale, să bine-voĭescĭ Inălţimea Ta, spre a se dà poruncă, să se facă cărţĭ pe 17 judeţe după obiceiŭ cu loc deschis de numele slujbaşilor ce se vor orânduì de câtre numitul cumpĕrător la căutarea acesteĭ slujbe şi cum va fi bună hotărîrea Inălţimeı Tale. 1813 Martie 28.

Ioan Moscu.

Cond. LXXIII, pag. 441.

XXV. *Hrisovul Caseì podurilor.*

Rîvnă desăvârşită avênd Domnia Mea de a pune în faptă câte sunt de folos, de trebuinţă şi podóbă aceştiĭ de Dumne-ḑeŭ păzită politie a Bucurescilor, unde este şi scaunul Domnieĭ Nóstre, drept aceea fiind că tréba podurilor marĭ a aceştiĭ politiĭ este una din cele maĭ marĭ şi delicate, care din vechime se află sub zaptul şi îngrijirea Epitropieĭ Obştirilor şi iraturile podurilor fiind amestecate cu ale Cutieĭ de milostenie, se cheltuià veniturile în alte trebuinţe ale Cutieĭ, şi aşa la facerile podurilor din noŭ i la alte meremeturĭ lipsià cheltuiala cea trebuinciósă, din care pricină în let 1801 şi 1802 ajunseseră podurile la próstă stare şi derepănare, când atuncĭ, cu sfat de obşte şi prin hotărîre domnéscă, s'aŭ deosebit Cutia podurilor cu iraturile eĭ, făcêndu-se Casă osebită şi cu obraze rânduite osebiţĭ epistaţĭ şi purtătorĭ de grijă, ca să strîngă iraturile şi să cheltuiască numaĭ la trebuinţele podurilor marĭ carĭ sunt sciute şi să ţie catastih curat, a da socotélă; care iraturĭ sunt acestea: venitul poduluĭ din Bucurescĭ i încărcatul şi descărcatul buţilor din Bucurescĭ, venitul podurilor de la Călugărenĭ i Falaştoaca; ḑeciuiala milelor mŏnăstirescĭ câte o para de leŭ la lefĭ, ḑeciuiala cărămiḑilor i a olanelor şi a nisipuluĭ talerĭ 750 de la Maĭ-mare başa, şi cincĭ sate scutite de angariĭ, numaĭ birul lor să'l plătéscă casa podurilor' şi acesta s'aŭ păzit până acum, aflându-se cu acéstă epistasie însărcinaţĭ doĭ ómenĭ aleşĭ, cercaţĭ şi cu bun ipolipsis, din carĭ unul ţine Casa şi este încărcat cu tóte veniturile i cu dosolipsia, iar altul cu îngrijirea, facerea i dregerea şi curăţitul podurilor. Acum fiind că cheltuiala lucruluĭ i cumpĕratul cheresteleĭ s'aŭ scumpit şi nu se ajunge iraturile ce aŭ fost până acum, vrênd dar Domnia Mea ca pentru un folos obştesc, să facem un ajutor la irat, şi să se găséscă un mijloc pentru maĭ bună întemeere la facerea podurilor; de aceea am orânduit domnia mea la dumné-lor veliţiĭ boerĭ, şi prin anafora de la 13 ale luneĭ luĭ Ianuarie, ne-aŭ făcut arĕtare, şi maĭ întâiŭ de la carăle cu marfă i de alt alişveriş i de la încărcatul şi descărcatul buţilor i de la vitele ce trec pe podul ot Feleştóca şi Călugărenii, s'aŭ făcut prostichiŭ, care l-am primit Domnia Mea şi l-am întărit a se urmà, trecêndu-se în dosul acectuĭ hrisov pe anume. Asemenea şi la vama cărămiḑilor i a olanelor şi a nisiparilor ce întră în Bucurescĭ şi erà orânduit de se luà din ḑece banĭ unul, se întâmplà gâlceviri şi pricinĭ, ḑicênd că cum aŭ călcat

www.dacoromanica.ro

pe podul Bucurescilor, de aceea s'aŭ hotărît ca de acum înainte să se iea ḑeciuială cărămiḑeĭ din locul unde se face, după preţul Bucurescilor şi de la pămînteni şi de la sudiţi, atât din prejurul Bucurescilor i de la Giulescĭ, i Colentina, i Cotrocenĭ, i Livedea Vlădicăĭ, i Dudesciĭ şi Văcărescii, care se aduce în Bucurescĭ orĭ pe podurĭ saŭ prin mahalale. Cincĭ sate ce sunt aşeḑate cu casa podurilor a fi podinarĭ să rămâe iarăşi pe lude 43 şi jumătate şi atâta să plătéscă Casa podurilor la Vistierie; dările ce vor fi după vremĭ pe alte lude în ţeară, iar ludele ce s'aŭ maĭ sporit după vremĭ să se maĭ ridice, cum şi de alte podveḑĭ au să fie apĕraţĭ şi fieş-care lude să aducă pe an câte 100 podinĭ bune şi 30 urşi, fiind-că pentru maĭ bună întemeere a patru podurĭ marĭ domne cĭ, care s'aŭ găsit cu cuviinţă a se face după făptura podurilor Iaşuluĭ, adecă să se pue podinile în lung iar nu de-a curmezişul precum sunt acum, căcĭ trăesc maĭ mult; pentru acésta dar după trebuinţa ce este, ca peste polcovnicu de pod cu podariĭ să se orânduiască şi un om cu sciinţă de meşteşugul dulgherieĭ, pentru facerea podurilor şi bună aşeḑarea podinilor, carele să aibă lângă dînsul şi 80 de dulgherĭ din dulgheriĭ ce sunt poslusnicĭ pe la boerĭ, orĭ iamacĭ, saŭ din birnicĭ, din carĭ să intre câte 20 pe sĕptĕmână la lucrul podurilor, şi să fie apĕraţĭ, adecă nedajnicĭ, cum şi scutiţĭ de podvóde şi angariĭ, dându-li-se de la Casă şi emeclic când vor fi la lucrul podurilor pe ḑi câte 10 parale, cu carĭ aceştĭ dulgherĭ să nu aibă amestec Maĭ-mare-başa, nicĭ să le céră aceĭ câte talerĭ 3 parale 20 pe an pentru isnaf, ci să fie sub ascultarea celuĭ orânduit asupra lor; la care trébă s'aŭ ales de vrednic şi s'aŭ orânduit Paraschiva proin Maĭ-mare-başa, căruia să i se dea de la Casa podurilor şi léfă pe lună câte talerĭ 30 pentru ostenéla şi slujba luĭ; asemenea şi podariĭ cariĭ sunt nedajnicĭ, să fie apĕraţĭ de orĭ-ce fel de angariĭ, cărora să li se erte şi aceĭ câte talerĭ 13 aĭ proviantuluĭ, ca uniĭ ce sunt trebuincioşĭ şi scutesc apururea la podurĭ; şi pentru alegerea i aşeḑarea acelor 80 de dulgherĭ s'aŭ făcut osebit pitacul Domnieĭ Mele de unde anume şi cât să se iea? Şi pentru a se păzĭ tot-deauna acéstă orânduială şi a se pune podurile la maĭ bună întocmire, am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea voevod, Constantin Caragea voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ veliţĭ aĭ divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu vel vistier, pan Radu Golescu vel ban, pan Isaac Ralet vel vornic de ţeara de sus, pan Grigorie Ghica vel logofet de ţeara de sus, pan Barbu Văcărescu, vel vornic de ţara de jos, pan Dumitraşco Racoviţă vel vornic al 3-lea, pan Istrate Creţulescu vel vornic al 4-lea, pan Iordache Slătineanu vel logofĕt de ţara de jos, pan Constantin Suţu vel hatman, pan Mihalache Manu vel vornic de politie, pan Mihalache Şuţu vel spătar, pan Constantin Vlăhuţă vel postélnic, pan Atanasie Hristopol vel logofĕt al străinilor pricinĭ, pan Nestor vel clucer, pan Aleco Mavrocordat vel căminar, pan Iordache Scanavi vel comis şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica vel logofĕt de ţara de sus, şi s'aŭ scris hrisovul acesta în anul întâiŭ dintru întâia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de

www.dacoromanica.ro

la zidirea lumeĭ 7321, iar de la nascerea Domnuluĭ D-ḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos 1813 Iunie 22, de Chiriţă logofĕt de divan.

Cât da până acuma		Adaosul ce se face		Cât să dea de acum înainte		
talerĭ	banĭ	talerĭ	banĭ	talerĭ	banĭ	
2.	—	8.	—	10.	—	Carul cu marfă de Lipsca şi butcĭ.
1.	60	4.	60	6.	—	Carul cu marfă de ţéră Leşéscă.
2.	—	6.	—	8.	—	Carul cu marfă de ţéră Căzăcéscă.
—	6	—.	3	—.	9	Vadra de rachiu de aicĭ de ţéră.
—	12	—.	18	—.	30	Vadra de rachiu strein.
—.	30	—.	90	1.	—	De la carele ce vin în Bucurescĭ şi nu sunt numite la fóia. podurilor, asemenea şi când vor scóte neguţătoriĭ din Bucurescĭ vin şi rachiŭ afară la ţéră, saŭ la alt loc strein, pentru neguţătoria lor, să dea tot aşà, de car talerĭ unul.
2.	60	1.	—	3.	60	Descărcatul uneĭ buţĭ marĭ cu vin în pivniţă mare.
3.	60	1.	—	4.	60	Scosul uneĭ asemenea buţĭ, din asemenea pivniţă.
2.	—	1.	—	3.	—	Descărcatul uneĭ buţĭ marĭ cu vin la pivniţă mică.
2.	60	1.	—	3.	60	Scosul uneĭ asemenea buţĭ, din asemenea pivniţă.
1.	50	1.	—	2.	60	Descărcatul uneĭ buţĭ marĭ cu vin în magasie.
2.	—	1.	—	3.	—	Scosul uneĭ asemenea buţĭ din magasie.
—.	2	—.	1	—.	2	De vită, pentru vacĭ, bivolĭ şi catârĭ, ce trec pe podul ot Feleştóca şi Călugărenĭ.

Pitac prin care se însărcinéză Paraschiva proin maĭ-mare-başa cu 80 dulgherĭ dintre scutelnicii boerescĭ, pentru lucrul podurilor.

Fiind-că prin hotărîrea Domnieĭ Mele, ce s'aŭ dat la anafora dumné-lor veliţilor boerĭ după care s'aŭ dat şi hrisovul Domnieĭ Mele de întărire pentru buna întocmire a podurilor marĭ din Bucurescĭ şi pentru iraturile ce s'aŭ maĭ adăogat, între alte se cuprinde şi acesta, ca Paraschiva proin-maĭ-mare başa, ce s'aŭ ales de vrednic, să fie asupra lucruluĭ podurilor, cu opt-ḑecĭ de dulgherĭ, ce i s'aŭ orânduit dintre dulgheriĭ ce sunt posluşnicĭ pe la boerĭ, orĭ iamacĭ, saŭ din birnicĭ, din care să intre câte 20 pe septemână la lucrul podurilor, care să fie nedajnicĭ cum şi scutiţĭ de podvódă şi angariĭ, dându-li-se de la Casă şi emeclic când vor fi la lucrul podurilor, pe ḑi câte ḑece parale

www.dacoromanica.ro

care aceşti dulgherĭ să nu aibă amestec Maĭ-mare-basa nici să le céra aceĭ câte taleri treĭ, parale douĕ-ḑecĭ pe an pentru isnaf,ci să fie sub ascultarea celuĭ orânduit asupra lor, şi pentru alegerea i împlinirea acestor dulgheri am orânduit Domnia Mea pe dumné-lui biv vel Vistier Ioan Moscu nazirul Casei podurilor, care alegênd din posluşnicii boerescĭ i din alte bresle, ne-au şi arĕtat cu anafora, precum să însemnéza mai jos; de aceea poruncim dumné-tale vel dvornice al politiei, ca cei ce se vĕd însemnaţi mai jos din posluşnicii boerescĭ şi din orĭ-ce alte tagme, luându-se, să se facă teslim la numitul proin-maĭmare başa Paraschiva, cu care are să urmeze datoria sa precum se cuprinde maĭ sus. Tolco pisah .gpd. 1813 Iunie 28.

Dulgherii ce se daŭ la slujba podurilor.

1 al luminatului beizadea Caragea.
4 din opt ai Mitropoliei.
1 din treĭ ai episcopiei Râmnic.
2 din 12 ai dumné-lui ban Filipescu.
5 din 22 ai dumné-lui Vistierul Brâncovénu.
4 ai dumné-lui Vistierului Varlaam.
2 din 7 aĭ dumné-luĭ Paharniculuĭ Mihăiţă Filipescu.
1 din 4 ai Banuluĭ Scarlat Ghica.
1 din 3 ai dumné-lui Vistierului Samurcaş.
2 din 6 aĭ dumné-lui Logofĕtului Constantin Bălăceanu.
2 din 4 aĭ dumné-luĭ clucerului Deşliu.
2 din 4 aĭ dumné-lui logofĕtul Tudorache Văcărescu.
1 din 3 ai Paharnicesei Hierascai.
1 din 3 ai Medelnicereseĭ Brăiloacii.
2 din 5 ai Slugeruluĭ Drăghiceanu.
2 ce s'au făcut calăreţĭ.
5 ce s'au facut lipscanĭ.
2 ce s'au făcut fustaşĭ.
3 din ḑece aĭ dumné-lui Vorniculuĭ Filipescu.
3 ce s'aŭ facut comişĭ.
1 ce s'au făcut aprod.
1 ce s'au făcut portărel.
3 ce s'au făcut slujitori spătăreşci.
1 ce s'aŭ făcut armăşel.
3 ce s'au facut slujitori de politie.
12 iamaci ai tufecci-başăĭ.
12 ipac aĭ bim-başaĭ Taca.
1 al dumné-luĭ Ştefănică Văcarescu.
80 adică opt-ḑecĭ.

Pitac către vornicul de politie ca să nu supere 17 dulgherĭ şi 20 zidarĭ aĭ dumné-luĭ Biv Vel Banuluĭ Grigorie Brancovcanu.

Dumné-ta Vel Vornic al politieĭ, cu tóte că prin pitacul Domniei Mele de la 28 ale trecutuluĭ Iunie s'aŭ poruncit dumné-tale, ca pe aceĭ

www.dacoromanica.ro

opt-deci dulgheri ce am hotarît a se da la Casa podurilor să-ĭ împliniţĭ ori dintre posluşnici boerescĭ, sau iamacĭ, orĭ birnicĭ; dar fiind-că dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu ne-aŭ făcut rugăciune pentru 17 dulgherĭ şi 20 zidarĭ ce are aici în politia Bucurescilor, pentru trebuinţa caseĭ dumné-luĭ de a nu i se supĕrà, primind Domnia Mea rugăciunea domnieĭ-sale, îţĭ poruncim, că aceştia să nu se supere. Tolco pisah gpd. 1813 Iulie 27.
(Cod. XXIV, fila 71).

XXVI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Biv Vel Vist. Ioan Moscule, nazirule al Caseĭ podurilor, vedut este că tóte podurile marĭ ale politieĭ aŭ ajuns la o fórte próstă stare şi dărăpanare, iar maĭ vêrtos podul Mogoşóeĭ, carele este cel maĭ trebuincios, de aceea poruncim Domnia Mea ca pentru acest pod să se facă cuviinciósa silinţă, de a se face cu un ceas maĭ nainte ca un acest mijloc să se înlesnéscă şi dregerea celor-l-alte poduri. Tolco pisah gpd.—1813 Iulie 2.
(Cod. XXIV, fila 62 v.)

Anexa XXVII.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiindu-ne anaforaua acésta a dumné-lor Veliţilor boerĭ, poruncim dumné-tale Vel Vornice al Obştirilor să se împrumute vornicia. cu aceştĭ de maĭ jos arătaţĭ banĭ talerĭ 13.200 însă pe séma caseĭ podurilor ca să cheltuiască spre săvêrşirea poduluĭ Mogoşóeĭ.—1814 Iulie 20
(Pecetea gpd.)
(Cod. *LXXIX pag. 85*).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce ni s'aŭ dat la anaforaua dumné-luĭ Vel Vornicu al Obştirilor, ca podul Têrguluĭ-de-afară să rĕmâe astaună dată, fiind-că s'aŭ întêmplat cererea cheresteleĭ pentru trebuinţele împĕrătescĭ, şi numaĭ pentru podul Mogoşóeĭ să facem chibzuire a se săvîrşì; arĕtăm Inălţimeĭ Tale că pentru facerea acestuĭ pod i a 14 puţurĭ ce sunt să se facă trebuesc talerĭ 109.700 din care scăděndu-se talerĭ 96.500 banĭ ce s'aŭ luat după huzmeturile podurilor i de la scutelnicĭ şi posluşnicĭ, maĭ lipsesc până la suma trebuinţeĭ talerĭ 13 200 după cum se arată în socotéla ce am aşternut maĭ jos, cariĭ banĭ să-ĭ iea Vornicia împrumut cu dobândă şi să-ĭ dea în trebuinţa săvîrşireĭ numituluĭ pod al Mogoşóeĭ şi la viitorul Decembre vom face chibzuire de unde să se plătéscă, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1814 Iulie 11.
Radu Golescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Dumitraşcu Racoviţă Vel Vornic.

www.dacoromanica.ro

Socotéla de baniĭ ce maĭ trebuesc la podul Mogoşóeĭ.

Talerĭ	parale	
106.900	—	plata a 21.380 podini, de podina po taleri 5 cu tótă cheltuiala
2.800		făcutul a 14 puţurĭ, puţul po taleri 200.
109.700	—	din carĭ se scad, însă:

Talerĭ	parale	
96,500	—	23.000 — venitul podurilor pe anul acesta 1814.
		20.000 ipac venitul podurilor pe anul viitor 1815.
		53.500 baniĭ ce s'aŭ luat de la scutelnicĭ i posluşnici.
	96.500 —	

13.200 — adecă treĭ-spre-ḑece miĭ douĕ sute mai trebuesc să maĭ iea casa împrumut.

Anexa XXVIII

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornic de ţeara de jos Constandine Bălăcene şi dumnéta Vel Vornice de politie, fiind-că prin obştésca anafora ce ne-aŭ făcut părinţiĭ archiereĭ şi dumné-lor veliţiĭ boerĭ arĕtătóre de chibzuirea ce aŭ făcut pentru cheltuiala ce este trebuinciósă la facerea poduluĭ Têrguluĭ-de-afară, între alte condeĭe de banĭ ce se arată în numita anafora, de unde să se dea împlinirea aceştiĭ trebuinţe, s'aŭ găsit cu cale, ca şi orăşeniĭ Bucurescenĭ câţĭ aŭ case şi prăvăliĭ, saŭ ţin odăĭ pe la mŏnăstirĭ şi hanurĭ, adecă: némurĭ, mazilĭ, postelniceĭ, companiştĭ, ruptaşĭ, streinĭ, preoţĭ, diaconĭ, scutelnicĭ, posluşnicĭ, slujitorĭ i sudiţĭ, toţĭ de obşte să dea ajutor la facerea acestuĭ pod, (de la talerĭ 5 până la talerĭ 3 dudpă starea fieş-căruia), şi deosebit de acest ajutor să dea talerĭ 8.000 şi toţĭ neguţătoriĭ din Curtea-Veche, ca să se facă din noŭ şi podul de acolo, de la pórta din sus până la pórta din jos, cu şanţul, fiind înşişĭ eĭ datorĭ a-l face acest pod; de aceea iată printr'acest Domnescul Nostru pitac vĕ orînduim pe dumné-vóstră şi vĕ poruncim, că atât aceştĭ talerĭ 8.000 să-ĭ împliniţĭ de la aceĭ din Curtea-Veche pentru podul cel de acolo, cât şi osebitul ajutor pentru facerea poduluĭ Têrguluĭ-de-afară de la maĭ sus arĕtatele bresle de la talerĭ 5 până la talerĭ 3, precum s'aŭ ḑis, cu dréptă cumpănire după starea fieş-căruia, la care acest ajutor al poduluĭ Têrguluĭ-de-afară n'aŭ a intrà şi ceĭ din Curtea-Veche, ca uniĭ ce aŭ a rĕspunde suma de maĭ sus arĕtată de talerĭ 8.000 pentru facerea poduluĭ de acolo; poruncim încă, ca pentru strîngerea banilor acestuĭ ajutor de la maĭ sus arĕtatele bresle după mijlocul ce s'aŭ ḑis maĭ sus, să chibzuiţĭ cele maĭ iscusite şi cuviincióse mijlóce câte veţĭ socotì, spre a nu se încăpea saŭ a se urma cea maĭ mică catahrisis în vre-un fel de chip împotriva aceştiĭ poruncĭ a Domnieĭ Mele, căcĭ ceĭ

www.dacoromanica.ro

ce se va dovedì câtuşĭ de puţin înpotrivă următorĭ, să scie că se va pedepsì cu străşnicie, Tolco pisah gpd. 1815 Martie 17.

(Pecetea gdp.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 188 v.)

Anexa XXIX

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Priimită fiind Domniei Mele chibzuirea ce ni se arată printr'acésta anafora a dumné-lor veliţilor boerı, ca una ce privesce spre ajutorul Caseĭ podurilor, poruncim Domniei-tale Vel dvornice Iordache Slătinene, nazirule al acesteı Case, ca prin dumné-luĭ Vel Agă să se dea neguţătorilor târgoveţĭ aceste 5.000 podinĭ cu preţul ce se arată maı jos, de talerı 6 podina, spre a se folosì Casa cu prisosul de talerĭ patru de la fieş-care podină. 1814 Martie 9.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 859).

Pred Înălţate Dómne,

Vedem la Cutia podurilor un irat fórte mare de tot, şi fiind-că acum este să se facă douĕ podurı, adeca podul Mogoşóeı şi podul Târgului de afară şi banı nu se ajung a se isprăvì aceste doue podurĭ, cu tóte că s'au pus banı a da şi scutelnicĭ şi poslusnicii, dar tot se nu ajung, ci noı făcênd o socotélă de podinile ce s'aŭ hotărît a se aduce, care se va vedé de către Inălţimea Ta, prisosesce o sumă de podinĭ, din care prisos dicem, să se dea 5.000 podinĭ pentru podurile din launtrul târguluĭ, şi să le plătéscă neguţătoriĭ câte talerĭ 6 podina, din care talerı 2 să se platéscă o podină şi talerĭ 4 rĕmân câştig la o podină, care fac talerĭ 20,0000 la 5000 podinĭ şi rĕmân irat aceştı banĭ la cutia podului pe acest an, ci de se va socotì de către Inălţimea Ta că este cu cale, se va da luminată poruncă de urmare.

Radu Golescu vel ban, Barbu Văcărescu vel dvornic, Dumitrache Racoviţă vel dvornic, Ştefan Belu vel Logofĕt.—1814 Martie 1.

Ce avem în mână

23403	este cisla judeţelor să aducă.
5250	este rămăşiţă la judeţe din anul trecut, 11000 podinĭ, dar fiind că nu este latul şi grosul ca cele-l-alte, de aceea punem douĕ drept una.
28653	acestea le avem în mână.
22533	avem trebuinţă pentru douĕ podurĭ şi se scad.
6120	

www.dacoromanica.ro

Dintr'acest prisos ḑicem slugile Măriei Tale, ca să dea 5000 pentrn podul Târguluĭ-de-afară şi să le plătéscă neguţătoriĭ una talerĭ 6 şi talerĭ 2 să se dea unde s'aŭ făcut cisla şi talerĭ 4 rĕmân câştig la fieş-care podină, care fac toţĭ talerĭ 20,000, carĭ banĭ întră la Cutia poduluĭ.

(Anexa XXX.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornico. Politieĭ, fiind-că acum într'aceste ḑile este a începe facerea podurilor, atât a poduluĭ Mogoşóeĭ, cât şi a Târguluĭ-de-afară, şi de trebuinţă fiind a se drege drumurile ce sunt cu apropiere de aceste poduri, spre a puté intrà şi eşì călĕtoriĭ şi alte douĕ drumurĭ, unul ce se începe de la uliţa Herestrăuluĭ până la metohul episcopieĭ Râmniculuĭ, unde dă în podul Mogoşóeĭ şi altul de la grădina luĭ Scufa şi până la casele cluceruluĭ Deşliu, iar la podul Târguluĭ-de-afară găsindu-se de către zapciiĭ plăşilor politieĭ vre-o uliţă maĭ cu apropiere de pod, să se drégă şi aceea, din capăt, mergênd până la medelnicerul Lamotescu, să dea în podul Târguluĭ de afară, la pescărie, cum şi pe partea cealaltă să se găséscă drum, carele să se dea pe la biserica armenilor, ca să iasă în pod, care aceste uliţe poruncim, Dumné-tale, să îndatorescĭ pe aceste de maĭ jos arĕtate bresle, ce lŏcuesc într'acéstă politie (care nu s'a supĕrat câtuşĭ de puţin cu vr'o dare de ajutor la cheltuiala facerii acestor poduri marĭ), adecă brésla ruptaşilor i a slujitorilor i a scutelnicilor şi a poslusnicilor, ca fără cea maĭ puţină zăbavă să încépă a astupa tóte acele băltacurĭ ce vor fi pe aceste uliţe, cu pădure şi gunoiŭ spre a nu cercà politia discolie. Tolco pisah gpd. 1816 Iunie 29.

(Pecetea gpd). Vel Logofĕt

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné lui biv Vel dvornic Barbu Văcărescu i către dumné-luĭ biv Vel dvornic Constantin Bălăceanu.

(Anexa XXXI.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiindu-ne chibzuirea ce fac printr'acéstă anafora dumné-lor orânduiţiĭ boerĭ, întru tóte o întărim Domnia Mea, maĭ adăogând însă şi aceste douĕ lucrurĭ pentru maĭ multă ferire şi paza poduluĭ întru bună stare. Adică, podul să se facă óreşĭ-ce ca povârnit spre mijloc şi despre o parte şi despre alta, şi la fieşce 70 stânjinĭ să facă şi câte un puţ. Drept aceea poruncim dumné-tale Vel Vistiere, ca fără câtuşĭ de puţină zăbavă să se facă cuviinciósele poruncĭ cu mumbaşirĭ către ispravniciĭ acestor judeţe, coprindĕtóre întocmaĭ precum într'acéstă anafora se arată. 1813 Maiŭ 11.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Cod. LXXVI pag. 127.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne

După luminată porunca Innălțimii Tale adunându-ne la un loc și făcênd schepsis pentru podurile mari din Bucurescĭ în bună starc, acum de o camdată am găsit cu cale, *ca numai podul Mogoșóei ca unul ce este mai trebuincios, căcĭ urdină mai toți trecătorii pe dînsul, să se facă tot din noŭ după făptura podurilor din* Iași *și fiind-că* la facerea acestuĭ pod după chibzuirea ce am făcut trebuesc 13,000 podinĭ lungĭ de stânjinĭ patru, latul gróse de o palmă domnéscă i 1200 urșĭ asemenea lungĭ, lațĭ și groșĭ, ca și podinile și 500 scaune lungĭ de stânjinĭ patru, latu douĕ schiópe domnescĭ și groșĭ o palmă domnéscă, care se adună peste tot în sumă de 14,700 de bucățĭ, din carele 5.450 podinĭ sunt să se aducă de așeḑămênt la Casa podurilor de cincĭ sate, iar cele-l-alte podinĭ și felurimĭ de cherestea ce maĭ fac trebuință așternurăm socotélă maĭ jos cu cislă de la ce județe să se aducă, însă numaĭ județul Mușcel s'aŭ pus să facă și să aducă acele 500 de scaune, iar podinĭ și urșĭ nu; pentru care podinĭ aducêndu-se aicĭ, să fie datóre Casa podurilor a plătì locuitorilor de o podină și de un urs câte talerĭ 4, iar scaunile fiind-că este maĭ gros să le plătéscă câte talerĭ 5 de unul. Ci ca un lucru dar ce este în grabă trebuincios și spre folosul obștesc, să se facă luminată poruncă a Măriei Tale către dumné-lor boerii ispravnicĭ județelor, ce se arată, orânduindu se și câte un mumbașir la fieș-care județ să mérgă și să facă strașnic mumbașirlîc dumné-lor boerilor ispravnicĭ, ca pe de-o parte numaĭ decât să pornéscă pe unele sate în pădurĭ a tăià și a face podinile și trebuinciósele cele-l-alte întocmaĭ după mĕsura ce se arată și din lemn sănătos, drept și netede, iar nu de lemn zăcut și putred, și pe de altă parte să pornéscă pe altele cu carăle, să le încarce și să le aducă aicĭ, ca până la sfîrșitul luĭ Iunie să'șĭ facă istovul, ca să rĕmâe vreme de a se pune facerea poduluĭ în lucrare, iar hotărârea cea desăvîrșită rĕmâne a se da de către Innălțimea Ta. 1813 Maiŭ 10.

Constantin Filipescu Vel Ban, Radu Golescu Vel Vornic, Ioan Moscu.

13,000	podinĭ trebuesc la facerea poduluĭ Mogoșóeĭ din noŭ, stânjenĭ 1,340, însă din capul poduluĭ Mogoșóeĭ până la pórta din sus, lungĭ de stânjinĭ patru, latul o palmă domnéscă și gróse asemenea,
5,450	ipac se scad ce sunt să aducă la casa podurilor așeḑĕmîntul pe acest următor an let 1813, cincĭ sate din sud Dâmboviița lude 54 (2 câte o sută podinĭ de lude,
7,550	
1,200	urșĭ lungĭ de stânjinĭ 4, lațĭ o palmă domnéscă și groșĭ asemenea,
500	scaune lungĭ de stânjinĭ 4, latu douĕ schiópe domnescĭ și groșĭ o palmă domnéscă,
9,250	adecă nouĕ miĭ douĕ sute cincĭ ḑecĭ bucățĭ.

www.dacoromanica.ro

Lude	Podinĭ	Urşĭ	
817.12	1,060	180	Saac
717.—	883	120	Prahova
413.—	450	60	Ilfov
1,289.—	1,600	309	Dâmboviţa, bez 5 sate podarĭ aĭ caseĭ [podurilor
407.—	450	60	Vlaşca
937.12	1,160	220	Teleorman
850.6	1,120	160	Argeş
613.—	827	100	Olt
4,042.12	7,550	1,200	
588.—	—	—	500 scaune Muşcel
6,630.12	750	1,200	500

(Anexa XXXII.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, Dumné-ta Vel Vornic Iordachie Slătinene, nazîrule al Caseĭ podurilor, fiind-că înşine domnia Mea trecênd pe la podul Târguluĭ-de-afară l'am vĕḑut stricat la câte-va locurĭ încă şi boĭ de aĭ locuitorilor căḑuţĭ printre podinĭ şi piciórele lor sfrînte; de aceea poruncim Domnieĭ-tale, să orânduescĭ pe polcovnicu de pod, ca cu din podinĭ vechĭ ce se scot de la podul Mogoşóeĭ să drégă podul Têrguluĭ-de-afară pe unde va fi stricat, ca să fie până se va începe a se face şi acela din noŭ; osebit de acestea, fiind-că cu facerea de acum s'aŭ maĭ înălţat podul Mogoşóeĭ poruncim, că din podinile cele maĭ nouă care sunt próste şi nu intră la pod să-ĭ facă parmaclîcurĭ şi pe deoparte şi pe de alta a aceluĭ pod, numaĭ pe la acele locurĭ unde nu vor fi case pe lângă pod, ci vor fi maĭdanurĭ deşchise ca să nu se primejduiască butcile şi carâtele ce trec şi prin polcovnicul de pod să li se dea de scire locuitorilor prăvăliaşĭ celor ce aŭ case pe lângă linia poduluĭ, ca nimenea de acum înainte să nu îndrăznéscă a maĭ arunca pre pod lăturĭ orĭ gunóie, saŭ alte murdalâcurĭ, orĭ cherestele, saŭ lemne să ţie pe pod, orĭ vor să taie cinevaşĭ asupra poduluĭ pentru trebuinţa caseĭ sale, ci să şi le facă înăuntrul caseĭ sale, căcĭ orĭ care se va devedì urmând în potrivă, s'aŭ poruncit dumné-luĭ Vel Spătar şi dumné-luĭ Vel Agă, ca să'l pedepséscă pe acela chiar acolea în faţa loculuĭ, care acéstă priveghere a curăţenieĭ poduluĭ, să o aibă şi însuşĭ polcovnicu de pod, şi când va vedea pe cinevaşĭ făcênd murdalâc asupra poduluĭ să dea de scire Spătărieĭ şi Agieĭ. Tolco pisah gpd. 1814 Iunie 6.

(Pecetea gpd.) Vel logofĕt

(Cod. LXXIV, fila 125).

Anexa XXXIII.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Fiind-că după acest mijloc se maĭ folosesce Cutia podurilor încă cu

www.dacoromanica.ro

câte talerĭ unul de podină, iar peste tot cu talerĭ 5, primită este Domnieĭ Mele cererea dumné-luĭ vel dvorniculuĭ Iordache Slătineanu şi poruncim epistaţilor Casseĭ podurilor, ca plătind dumné-luĭ peşin aceste cincĭ miĭ podinĭ câte talerĭ şapte-una, să le iea pe séma domnieĭ-sale, însă să nu le iea pe ales, ci de rînd. 1814 Martie 21.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

Cod. LXXX, pag. 10.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă anafora, am vĕdut arĕtarea ce ne face dumné-luĭ Vel dvornic al Obştirilor, pentru acele 5.000 podinĭ ce am fost arĕtat Inălţimeĭ Tale, prin anafora, că prisosesc peste suma de podinĭ cea trebuinciósă spre facerea a douĕ poduri marĭ al Mogoşóeĭ şi al Târguluĭ-de-afară şi disesem, să se dea neguţătorilor pentru podul Târguluĭ, plătind podina câte talerĭ 6, din care dându-se talerĭ 2 însă 20 parale stăpânuluĭ cu pădurea şi talerĭ 1, parale 20 făcutul, ceĭ-l-alţĭ talerĭ 4 să se facă venit la Cutia podurilor, iar dumné-luĭ vornicul dice, că primesce a plătì aceste podinĭ la Cutie podina po talerĭ 7, bună este cererea dumné-luĭ de vreme ce se folosesce Cutia podurilor, cu talerĭ unul la podină peste ceea ce daŭ neguţătoriĭ, şi neguţătoriĭ de vor vrea vor merge la dumné-luĭ şi vor cumpărà podinĭ, iar de nu, vor cumpĕrà de la altă parte, care aceştĭ talerĭ 7 de podină are să-ĭ plătéscă dumné-luĭ Vornicul de la dumné luĭ iar nu de la Cutia podurilor, însă aceste 5.000 podine să nu se iea de dumné-luĭ într'ales ci de rînd. 1814 Martie 17.

Radu Golescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic..., Vel Logofĕt..., Vel Voznic.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Poruncim Domnia Mea încă vel dvornice Iordache Slătinene nazârule al Casseĭ podurilor, după nizamul ce este dat pentru plata acestor podinĭ făcêndu-se urmare, să se plătéscă de la Casă şi cusurul banilor la vremea cea orînduită. 1814 Martie 17.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

(Cod. LXXX, pag. 14).

Prea Inălţate Dómne,

Pentru suma podinilor ce s'aŭ orânduit a se face de către locuitoriĭ birnicĭ, spre facerea podurilor celor marĭ din politia Bucurescilor, fiindcă după orânduiala ce s'aŭ făcut pe la judeţe de 23.403 podinĭ, săvêrşindu-se de tăiat de către locuitorĭ s'aŭ început acum de se şi cară şi se aduc aici în Bucurescĭ, şi fiind că numaĭ câte talerĭ 1 de

www.dacoromanica.ro

podină s'aŭ dat întâiŭ, adecă pe jumătate banĭ din plata cea hotărîtă, de s'aŭ dat celor ce aŭ tăiat şi stăpânilor cu moşiile, trebuinţă este să se dea acum şi ceĭ-lalţĭ banĭ pe jumătate ca să se plătéscă de tot, de vreme că podina s'aŭ făcut şi să şi cară, cu plecăciune nu lipsesc a arătà Mărieĭ Tale ca să se dea poruncă la dumné-luĭ vel dvornicul al Obştirilor, ca să plătéscă şi cusurul banilor ce maĭ rămân, spre a se plătì locuitorilor şi stăpânilor cu moşiile. 1814 Martie 15.

Vel Vistier.

Anexa XXXIV.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gosp. zeml Vlahisecoie.

Dumné ta Vel agă, am vĕdut arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, ci dar de se va fi făcut între aceĭ mahalagiĭ cisla facereĭ acestui pod prin scirea şi porunca stăpânirii de atuncĭ, poruncim să împlinescĭ şi de la aceştĭ doĭ mahalagiĭ medehricerésa Răhtivănóia şi Dima neguţătorul baniĭ ce se arată asupra lor, după cisla ce s'aŭ făcut.—1812 Decembre 30.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cond. LXXII, pag. 47,

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, înfăţişându-se amîndouĕ părţile înaintea judecăţiĭ, s'aŭ întrebat pârâtul postelnic ce are să rĕspundă şi dice, că el nu este dator să rĕspundă aceştĭ banĭ, care se cere de jăluitorĭ, ci douĕ case carĭ îşĭ aŭ curţile pe podul acesta însă dumné-eĭ medelnicerésa Balaşa Răhtivănóia talerĭ 247 banĭ 60, cum şi un Dima neguţătoru, care lipsesce la Craiova, talerĭ 309 banĭ 90 şi spre maĭ bună pliroforie ne arată şi acéstă anafora a dumné-luĭ biv Vel căminar Nicolae Filipescu, ce era vechil al Agieĭ, de la 4 al trecutuluĭ Noembre întărită şi de dumné-lor boeriĭ de caimacanĭ în care îndatoréză pe medelnicerésa să rĕspundă aceştbanĭ talerĭ 247 banĭ 60, cum şi pentru casa Dimeĭ ce este închiriată unuĭ Polozache neguţătoru să dea talerĭ 309 banĭ 90, care chiriaş luându-şĭ soroc de dece dile până va lua rĕspuns de la stăpânul caseĭ şi îĭ va rĕspunde, cu care anafora trimiţându-se zapciĭ a Agieĭ la dumné-eĭ medelnicerésa, ca să dea baniĭ, aŭ dat rĕspuns, că dumné-eĭ nu dă nicĭ un ban, pentru că pórta curţeĭ caselor 'şĭ-o are pe alt pod, iar chiriaşul caselor Dimeĭ aŭ dat făgăduială orânduituluĭ zapciŭ, că în soroc de treĭ dile îĭ va rĕspunde; decĭ nicĭ un cuvênt al dreptăţiĭ nu are medelnicerésa a se împotrivì pentru rĕspunderea banilor, ci găsim cu cale, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale a fi silită numita a-şĭ rĕspunde analoghisţiĭ banĭ, ca să dea ticăloşilor lŏcuitorĭ, să nu'şĭ maĭ piardă vremea cheltuindu-se pe aicĭ, saŭ cum va fi mila Mărieĭ Tale.—1812 Decembre 20.

Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

XXXV Anafora pentru ca să li se plătéscă baniĭ lŏcuitorilor ot Bolintin din sud Dâmboviţa, pentru podul ce l'aŭ făcut pe uliţa Scorţarilor, ce de mahalagiĭ cu zapis s'aŭ fost tocmit.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce jăluitoriĭ aŭ săvîrşit acest pod şi părâţiĭ nu tăgăduesc aşedămîntul tocmeleĭ, poruncim Domnia Mea dumi-tale Vel Spătare, să orânduescĭ într'adins un zapciŭ spătăresc, ca de iznóvă să mĕsóre acel pod şi să împlinéscă făr' de zăbavă dreptul lŏcuitorilor de la toţĭ mahalagiiĭ ce sunt pe de amîndouĕ părţile ale poduluĭ, însă de la fieş-care după analoghia sumeĭ stânjinilor ce vor cădé în partea lor. 1813 Ianuarie 20.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimiĭ Tale, ce s'aŭ dat la acéstă jalbă a luĭ Mihaiŭ Tăbârcă i cu tovarăşiĭ sĕĭ ot Bolentin sud Dâmboviţa, aducêndu-se în judecată Toma Argintarul şi Mihalache Căpitan, s'aŭ întrebat ce aŭ a rĕspunde? şi n'aŭ tăgăduit tocméla poduluĭ împreună şi cu Iorgache Florescul, dar aŭ dis, că zapisul jăluitorilor este dat de către toţĭ mahalagiiĭ şi toţĭ iarăşĭ sunt datorĭ a'şĭ plăti părţile lor după analoghia ce de către epistaţiĭ podurilor s'aŭ făcut, arĕtând judecăţiĭ şi alăturata anafora a epistaţilor podurilor în care se vĕdù analoghisită suma stânjinilor acestuĭ pod al uliţeĭ Scorţarilor câţĭ stânjinĭ cade în partea fieş-căruia, la care se împotriviră jăluitoriĭ dicênd, că nu sunt mulţămiţĭ, fiind stânjinĭ maĭ mulţĭ de cât se vĕd analoghisiţĭ; părîţiĭ însă arĕtând judecăţiĭ zapisul tocmeleĭ poduluĭ se vĕdù cu let 1811 Septembrie 3 coprindĕtor, că îl daŭ jăluitoriĭ la mânile tuturor mahalagiilor din mahalaua Scorţarilor şi cu ritos numaĭ pe chipul acestor treĭ şi maĭ vîrtos făcut zapisul prin scirea Agieĭ, dicêndu-se dar jăluitorilor, că de vreme ce zapisul este dat la toţĭ mahalagiĭ iarăşĭ toţĭ sunt datorĭ a le plătì baniĭ; aŭ rĕspuns că eĭ fiind ómenĭ de afară nu pot adăstà până se vor împlinì baniĭ de la toţĭ căcĭ podul îl'aŭ sĕvîrşit de atâta vreme şi nu sunt datorĭ a maĭ îngăduì, ci eì i-aŭ tocmit şi pe dînşiĭ îĭ cunosc a cărora cerere fiind peste orânduială, nu fu primită judecăţiĭ; decĭ dând jăluitoriĭ zapisul tocmeleĭ poduluĭ pe chipul acestor treĭ din jalbă părâţĭ, iarăşĭ de către toţĭ se cuvine a li se plătì după analoghia stânjinilor ce se cădeà în partea fieş-căruia (măcar de ar fi vorbit numaĭ cu aceştĭ treĭ) de aceea de la judecată se găsesce cu cale, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale a se mĕsurà podul de iznóvă, faţă şi cu jăluitoriĭ, şi făcêndu-se analoghie curată de suma stânjinilor, să se supue mahalagiĭ a se cisluì după partea fieş-căruia şi îndată cu mumbaşir să se apuce toţĭ a'şĭ plătì datoria lor; iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. 1813 Ianuarie 16.

Nicolae Sluger. Constantin Calistrat şătrar.

Cod. LXXIII fila 93.

www.dacoromanica.ro

XXXVI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gosp.*

Dumné-ta Vel Spătare, am vĕdut arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora şi fiind-că după pliroforia ce ni se dă, acel pod este trebuincios, atât pentru a mahalagiilor trebuinţă şi înlesnire la cele trebuincióse pentru casele lor, cât şi pentru a obştieĭ trecere, poruncim să orânduiţĭ zapciŭ spătăresc de a împlinì de la toţĭ aceĭ mahalagiĭ ce'şĭ aŭ casele şi alte binale pe de-o parte şi pe de alta a poduluĭ, suma banilor ce va fi dator fieş-care după analoghia sumeĭ stânjinilor ce cade în partea fieş-căruia, făr' de a priimì de la ceĭ împotritorĭ, nicĭ un cuvênt de pricinuire. 1813 Aprilie 23.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimiĭ Tale, ce s'aŭ dat la alăturata jalbă a mahalagiilor de la biserica protopopuluĭ şi aĭ uliţeĭ ce vine din tabacĭ, pentru facerea poduluĭ aceĭ uliţe, că uniĭ se supun a face podul pe partea analoghieĭ ce-ĭ va ajunge, iar alţiĭ se împotrivesc, din care pricină uliţă mare fiind aŭ ajuns a se părăsì, aducênd stricăciune obştesculuĭ folos, orânduind spătăria pe Vel Stegar aŭ făcut mĕsurătóre uliţeĭ, cât trebue să se facă podul; după care aŭ adus alăturatul sĕŭ raport, cu analoghie câte câţĭ stânjinĭ vine în partea fieşcăruia lŏcuitor după marginile poduluĭ şi pentru căcĭ podariĭ s'aŭ tocmit cerênd şi arvună înainte după obiceiŭ şi uniĭ din mahalagiĭ nu se supun a se însoţì cu plată la facerea acestuĭ pod ce este obştesc folos şi maĭ vîrtos de a lor trebuinţă, ceĭ cariĭ numaĭ sunt uniţĭ şi cu bun proerisis fac rugăciune Inălţimiĭ Tale, să fie straşnică luminată poruncă, ca aceĭ uniţĭ să facă după acéstă alăturată analoghie cislă drĕptă şi fără năpăstuire alegênd puterea fieş-căruia şi apoĭ să orânduiască îndată mumbaşir un zapciŭ spătăresc a face împlinire de banĭ şi să se pue podul în lucrare, iar hotărîrea cea desăvîrşită se va face de către Innălţimea Ta. 1813 Martie 28.

Vel Spătar. *Nicoloe Sluger.*

Cod, LXXVI fila 23.

XXXVII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gosp.*

Dumné-ta Vel Vornic al poliţieĭ, arĕtarea ce face printr'acéstă anafora dumné-luĭ Biv Vel Vistierul Ioan Moscu nazirul Caseĭ podurilor fiind adevĕr de trebuinţă a se pune în lucrare pentru înlesnirea obştieĭ trecĕtorilor pe la acel drum, cum şi pentru a însăşĭ lăcuitorilor ce-şĭ aŭ casele prin prejurul mărgineĭ acestuĭ pod, este primită Domnieĭ Mele, şi poruncim dumi-tale, să îndatorezĭ pe aceĭ împrejuraşĭ lŏcuitorĭ, ca atât astuparea acelor baltacurĭ cât, şi aşedatul podinilor la acea poduşcă, să se facă negreşit fără altă prelungire.—1813 Maiŭ 3.

(Pecetea gdp.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI pag. 98.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Podul Țêrguluĭ-de-afară, cu tóte *că se meremetisesce* pe tóte sĕptămânile, dar pentru că afară la marginea acestuĭ pod se face têrg pe sĕptemână de douĕ orĭ și din pricina mulțimeĭ carĕlor ce intră înlăuntru în politie cu zaherea i cu cherestea Marțea și Vinerea și la capul acestuĭ pod se află nisce batacurĭ, carele fiind jos stă apa întrânsele, și noroiŭ pururea prin carele trecênd carĕle aduc până și noroiŭ pe pod și se pricinuesce putrediciunea poduluĭ, de aceea fiind-că și acum la viitorul Maiŭ este să facă la marginea poduluĭ acestuia Têrguluĭ-de-afară têrg ce să dice «Moșiĭ», să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel dovornicul de politie, să dea poruncă de prin prejurul capuluĭ acestuĭ pod lŏcuitoriĭ ca să aducă tufă și vlăjar și să astupe acele bătace ce sunt pricinuitóre de discolie trecereĭ carĕlor, și celor ce vin de afară și celor ce es din Bucurescĭ, ca o treabă obicĭnuită ce este a dumné-luĭ, iar Casa podurilor îngrijesce, ca o datorie a sa, să meremetiséscă podul pe unde se va cuvenì, spre înlesnirea trecereĭ carĕlor și a noroduluĭ la acest têrg moșiĭ, ci după cum arĕt se face acum la Maiŭ să se îndatoreze lŏcuitoriĭ de acolo la poduşca ce este stricată de a pune podina, și să se dreagă, că sunt podinile aduse gata.—1813 Arilie 29.

Ioan Moscu.

Anexa XXXVIII.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle vlahiscoie.

Poruncim Domnia Mea dumné-vóstră ispravnicilor aĭ județuluĭ, să cercetațĭ și de se va dovedì că aceste 200 podinĭ le-aŭ tăiat și le-aŭ făcut lŏcuitoriĭ ot Vălenĭ pentru trebuința Caseĭ poduluĭ, din pădurea mŏnăstireĭ Déluluĭ maĭ nainte până a nu se da porunca Domnieĭ Mele către dumné-vostră pentru apĕrarea aceștiĭ pădurĭ, atuncĭ să fie sloboḑĭ numițiĭ lŏcuitorĭ a le rădică și a le aduce aicĭ, dând mŏnăsireĭ dijma din 10 podinĭ una după obiceiŭ.—1813 Maiŭ 28.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXVI, pag. 267).

Prea Inălțate Dómne,

După arĕtarea ce la ḑece ale trecutuluĭ Martie am făcut Mărieĭ Tale, că așeḑatele cincĭ sate la Casa podurilor marĭ, podariĭ făcêndu-mĭ plângere că stăpâniĭ cu pădurile la carele eĭ merg de a face după legăturĭ, podinĭ, le iaŭ câte talerĭ 2 de un copac, pentru care acésta privind Inălțimea Ta cuget de milostivire asupră-le vĕḑênd stîngerea și sărăcia ce dintr'acésta li se pricinuesce, s'aŭ dat întărirea Mărieĭ Tale la acea plecată-mĭ arĕtare, ca stăpâniĭ cu pădurile să iea dijmă după vechiul obiceiŭ, din ḑece podinĭ una, ca un lucru ce este pentru

www.dacoromanica.ro

obştesc folos, care şi s'aŭ trimis de atuncĭ la dumné-lor boerii ispravniciĭ judeţuluĭ Dâmboviţa, de a o face cunoscută stăpânilor cu pădurile şi se urmeze să le iea după obiceiŭ şi după porunca Mărieĭ Tale dijmă din dece podinĭ una; acum Băleniĭ unul din acele sate venind aicĭ face plângere, că avênd făcute ca la douĕ sute podinĭ în pădurea mŏnăstiriĭ Délu şi unde se gătià să le încarce să le aducă aicĭ pentru trebuinţa podurilor şi spre ajutorinţa lor, s'aŭ pomenit, că podinile acelea fiind din pădurea numiteĭ mŏnăstirĭ, făcute, să rĕmâe pe sémă-ĭ ne fiind volnicĭ a rădicà măcar una dintr'însele. Decĭ socotéscă Inalta înţelepciune a Mărieĭ Tale, câtă întârdiere şi pagubă se va pricinuì bieţilor sătenĭ până ce de acum înainte să facă alte podinĭ, când într'acéstă vreme căznindu-se şi trudă aŭ pus la facerea lor să le aducă aicĭ spre a se scădea din suma podinilor ce după legătură le sunt datorĭ să aducă, ci Măria Ta, mĕ rog şi acum privind cuget de milostivire asupră-le, să fie luminata porunca Inălţimiĭ Tale, de a-şi lua podinile şi să'şĭ dea dijma după obiceiŭ, una ca să nu rĕmâe păgubiţĭ şi mâhniţĭ de muncà lor, şi alta ca să nu se scóle şi ceĭ-l-alţĭ stăpânĭ cu păduri în a cărora fac cele-lalte sate podinĭ, să facă şi eĭ asemenea şi atuncĭ fiind pădurile oprite nu vor maĭ avea unde a maĭ face podinĭ şi se va pricinuì mare stânjinire la facerea podurilor ce este un obştesc folos, şi de trebuinţa tuturor.—1813 Maiŭ 27.

Ioan Moscu

XXXIX.

1813 Iulie 2. Poruncă la anafora dumné-luĭ vel Vistieruluĭ pentru cererea ce aŭ făcut epitropul poduluĭ ot Craiova, ca să i se dea ajutor la tăiatul podinilor i la căratul lor i pentru salahoriĭ ceĭ trebuincioşi la facerea poduluĭ, care ajutor s'aŭ orânduit a se da de la judeţul Doljiuluĭ 50 salahorĭ şi 200 care, care are să li se plătéscă chirie câte parale 60 cu tăiatul şi cu căratul, de numitul epitrop a numituluĭ pod ot Craiova.

(Cod. LXXVI, pag. 499).

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce cisla acestuĭ pod s'aŭ făcut de pârâţiĭ împreună şi cu alţĭ 14 din mahalagiĭ, nicĭ un cuvînt nu aŭ jăluitoriĭ la cererea ce fac şi anaforaua acésta a cinstiteĭ Spătăriĭ fiind cu cale o întărim Domnia Mea şi poruncim ca întocmaĭ să se facă urmare. 1813 Iulie 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

(Cod. LXXVI, pag. 497).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce s'aŭ dat la acéstă jalbă a epitropilor bisericeĭ-cu-bradul aducêndu-se şi pârâtul şătrar State la

www.dacoromanica.ro

judecată fiind împreună şi II armaş Ianache unul dim mahalagiĭ, nu după suma stânjinilor ce ar fi venit în parte ci după starea şi puterea fieş-căruia mahalagiŭ pentru ca să se săvîrşéscă podul maĭ cu înlesnire, căcĭ de se analoghisià după suma stânjenilor uniĭ din locuitorĭ sunt datorĭ, sunt săracĭ şi neputincioşĭ şi stânjenĭ maĭ mulţĭ avênd, nicĭ odată podul nu se puté isprăvì şi cum că când s'aŭ făcut acea cislă nu se scià prăvăliile Veliculuĭ afierosite bisericeĭ, cum nicĭ jăluitoriĭ epitropĭ orânduiţĭ, ci cu un cuvînt s'aŭ pus cassa Veliculuĭ cu totul talerĭ 750, iar pentru îngustarea poduluĭ dise Şetrarul, că acele podinĭ ce li se pare jăluitorilor înguste sunt puse de-ocam-dată până vor venì cele catranite podinĭ, când atuncĭ se va face podul maĭ lat, precum se cuvine, şi aceste podinĭ ridicându-se se vor pune unde se vor potrivì, cum şi pentru a li se da baniĭ înapoĭ şi să facă eĭ podul în partea lor cu preţ maĭ eftin; aŭ răspuns Şetrarul că baniĭ aceştia scoţêndu-ĭ din punga sa i-aŭ dat podarilor, fiind podul în lucrare, de la carĭ, nu se pot luà înapoĭ, ca să se dea jăluitorilor înapoĭ. Decĭ dicênd la judecată chiar jupânésa Anastasia a răposatuluĭ Velicul cum că ea plătesce baniĭ ce o ajunge şi pentru ca să se tragă la judecată cu mambuşir, cum asemenea şi jăluitoriĭ epitropĭ aŭ dis că de vreme ce i-aŭ tras la Spătărie, vor şi eĭ să se strice cisla şi să facă alta după analoghia stânjenilor; cunoscênd dar judecata, că acest davagélâc îl fac jăluitoriĭ numaĭ şi numaĭ pentru o filotimie şi *punctodenora* (1) (adecă că s'aŭ silit prin mumbaşirì) găsesce cu cale să plătéscă casa veliculuĭ împreună şi cu biserica talerĭ 750 după cislă, şi bine i-aŭ împlinit orânduitul mumbaşir de la Spătărie, care să se dea în mâna Şetraruluĭ State îngrijitorul facereĭ acestuĭ pod ca unul ce dice că i-aŭ plătit din punga sa, căcĭ nu pot doĭ inşĭ să strice ceea ce aŭ făcut 14 din ceĭ maĭ aleşĭ mahalagiĭ şi să zmintéscă o obştéscă facere de bine ce s'aŭ chibzuit a se săvîrşì maĭ cu înlesnire, iar când vor vedé că nu se face podul bun şi potrivit, atuncĭ aŭ cuvînt să jăluiască şi să se osândéscă cu judecata ceĭ însărcinaţĭ a-l îndreptà; părerea judecăţiĭ este într'acestaşĭ chip, iar hotărîrea rămâne la Măria Ta. 1813 Maiŭ 24.

Vel Spătar. Nicolae paharnic, Constantin Calistrat Şetrar.

XL. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Dumnéta Vel Vist. dumné-luĭ Vel Dvornic Gheorghe Slătineanu nazirul Caseĭ podurilor prin anaforaua dela 2 ale aceştiĭ lunĭ aŭ făcut Domnieĭ Mele arătare, că Casa podurilor are a lua de la Visterie rămăşiţă talerĭ 4312 banĭ 90 din răsura lefilor bez talerĭ 993 banĭ 90 ce dice Vistieria că nu s'aŭ proprit din lefĭ fiind date cu orânduiala pe la judeţe; al doilea pentru suma podinilor 23,000 ce s'aŭ analoghisit prin judeţe a se face pentru trebuinţa podurilor politieĭ şi a se plătì podina talerĭ doĭ, că ar fi cu cuviinţă să vie aicĭ câte doĭ treĭ din locuitoriĭ acelor sate, ca să priméscă baniĭ de la Casa podurilor, iar nu să trimiţă a li se plătì acolo. Al 3-lea pentru 11,288 podinĭ ce sunt

(1) *Punct de onóre.* Prima dată când în limba română întâlnim acéstă vorbă.

www.dacoromanica.ro

datóre aşeḑatele cincĭ sate, podinarĭ la Casa podurilor, să nu le aduca în natură, ci să le plătéscă în banĭ la Casa podurilor, pe câte talerĭ 2. ci cât pentru rĕmăşiţa banilor ce este datóre Vistieria din răsura lefilor, poruncim ca negresit să'ĭ plătéscă la Casa podurilor, iar a venì aicĭ din lŏcuitoriĭ satelor (unde s'aŭ orânduit a se face podinile) ca să priméscă baniĭ de la Casa podurilor nu primim Domnia Mea, pentru că de nu se vor încredinţà aceĭ lŏcuitorĭ chiar acolo pe la satele lor cu plata banilor pe amână, urméză să socotéscă, că aducerea podinilor le este podvadă, iar nu cu plată; de aceea ca să nu aibă lŏcuitoriĭ vre-o acest fel de temere, poruncim, ca baniĭ să se trimiţă acolo de a le plăti, nu însă prin ispravniciĭ judeţuluĭ, ci să se orânduiască de aicĭ un om într'adins credincios şi cu frica luĭ Dumneḑeŭ, ca însuşi acela să le plătéscă, precum şi pentru rĕmăşiţa podinilor ce sunt datóre aşeḑatele cincĭ sate, asemenea nu priimim Domnia Mea a le plătì în banĭ, fiindu-le fórte cu greŭ după socotéla ce am făcut Domnia Mea, ci să se facă poruncĭ către ispravniciĭ judeţuluì, ca să-ĭ îndatoreze a le aduce în natură, şi unde erà a face podina de 4 stânjenĭ lungă să se facă numaĭ de câte treĭ stânjenĭ şi să fie latul 1 grosul de câte o palmă domnéscă, îngrijind însă ispravniciĭ a nu se face întârḑiere la pornirea şi aducerea lor. Tolco pisah gpd. 1814 Ianuar 13.

Cod. LXXIX, fila 99.

XLI. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea.*

Cinstite şi credincios boerul Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Vornic Iordache Slătinene, nazîrule al podurilor, fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea, că podinile vechĭ ce se scot de la podul Mogoşóeĭ i căpătâile ce se tae de la podinile cele nouĕ s'ar fi sfeterisind de către uniĭ alţiĭ ci poruncim Domnia Mea, că atât acele podine vechĭ şi căpătâile verĭ unde le veĭ dovedì tăinuite, rădicându-le cu carele ce sunt orânduite pentru tréba poduluĭ, să se pue tóte în bună păstrare, şi pe aceĭ tăinuitorĭ să-ĭ facĭ cunoscuţĭ la Spătărie, ca să lĭ se facă căḑuta înfrênare. Tolco pisah gpd. 1815 Maiŭ 12.

Cod. 74, fila 120.

XLII. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod.*

Fiind-că podul ce urméză din colţul ziduluĭ hanuluĭ dumné-luĭ banuluĭ Golescu până la crucea de pétră ce este în zidul curţiĭ caselor dumné-eĭ bănuleseĭ Brâncovenceĭ aflându-se cu totul stricat, este trebuinţă de a se face negreşit, am însărcinat Domnia Mea cu facerea acestuĭ pod pe Nicolae Trăsnea epistatul Caseĭ podurilor, pentru care făcênd chibzuire ca câtă cheltuială pótă să mérgă până se va isprăvì podul cu şanţu ghizduit, ni s'aŭ dat pliroforie că merg talerĭ 6,500, carĭ banĭ analoghisindu-se pe obrazele de maĭ jos însemnate ce se află pe linia acestuĭ pod, poruncim vătaş de . . . . să împlinescĭ de la fiesce-care suma banilor ce se vede însemnată, pe cariĭ să-ĭ facĭ

www.dacoromanica.ro

teslim orânduituluĭ Nicolae Trăsnea, ca fără de zăbavă să pue în lucrare facerea şi săvârşirea acestuĭ pod, fiind pentru folosul atât al dumné-lor, cât şi pentru înlesnirea trecereĭ norodului. Tolco pisah gpd.—1814 Maiŭ 19.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 122 v.)

Taleri	
2.500	sfînta Mitropolie
1.000	dumné-luĭ Banul Golescu
1.000	dómnéeĭ Bănésa Brâncovénca
1.000	casa Consilieruluĭ Varlaam.
1.000	dumné-luĭ Vornicu Samurcaş.
6.500	

XLIII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod.*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel vornice Iordache Slătinene, nazîrule al Caseĭ podurilor, fiind-că podul dintre casele stolniculuĭ Dumianu şi dintre sf. Spiridon cel vechiŭ, ce urméză spre podul gârleĭ, este fórte ştricat, după cum şi înşine Domnia Mea trecênd pe acolo ne-am pliroforisit prin chiar vederea nóstră, de aceea poruncim domnieĭ-tale, ca ducênd podurile vechĭ ce se scot de la podul Mogoşóeĭ, să orânduescĭ făr' de zăbavă a se drege negreşit acel pod. Tolco pisah gpd.—1814 Iunie 13.

(Cod. LXXIV, pag. 128.)

XLIV. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Vornic Iordache Slătinene, nazirule al Caseĭ podurilor, fiind-că am luat Domnia Mea pliroforie cum că Nicolae Trăsnea epistatul Caseĭ podurilor ar fi vîndut din podinile cele nouĕ ce se aduc pentru facerea poduluĭ Mogoşóeĭ, de aceea poruncim dumné-tale, să i se poruncéscă cu străşnicie numituluĭ Trăsnea, de a nu maĭ îndrăznì să maĭ facă vre-o urmare ca acésta, care privesce spre zăticnirea săvîrşireĭ poduluĭ Mogoşóeĭ căcĭ de vom maĭ aflà Domnia Mea că aŭ maĭ vêndut vre-o podină, să scie că nu va avea cuvînt de îndreptare. Tolco pisah gpd.—1814 Iunie 13.

Cod. 74, pag. 127.

XLV. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Cinsitit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Vornic Iordache Slătinene nazîrule, al Caseĭ podurilor, fiind-că podul ce pogóră de la capul poduluĭ gârleĭ până la pórta caseĭ rĕposatuluĭ banuluĭ Scarlat Ghica este stricat la câte-va locurĭ, fiind găurĭ, de a-

www.dacoromanica.ro

ceea poruncim dumi-tale, ca cu din podinile vechĭ de la podul Mogoşóeĭ să rânduescĭ a se drege şi a se astupà acele găurĭ pe unde vor fi lipsind podinĭ. Tolco pisah gpd. 1814 Iunie 13.
(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cod. LXXIV, pag. 128.

XLVI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Poruncim dumitale Vel Dvornice Iordache Slătinene nazirule al Caseĭ podurilor ca după ce se va isprăvì cu din podinele vechĭ ot podul Mogosóieĭ meremetul podurilor pentru care ţi s'aŭ trimis până acum domnescile nóstre pitace, să orânduescĭ apoĭ a se face tot cu dintr'acele podinĭ vechĭ ce vor remânea şi podul ce se urméză pe la uliţa care merge de la casa dumnéluĭ Vorniculuĭ Ralet până la pórta domnieĭ-sale. Tolco pisah gpd. — 1814 Iunie 14.
(Pecetea gpd).

Vel Logofĕt.

Cod. LXXIV, pag. 128

XLVII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoe.*

Cu cale fiind anaforaua acésta a Spătărieĭ, orînduim şi volnicim pe sluga Domnieĭ Mele . . . . zapciŭ spătăresc, prin carele poruncim că atât pentru împlinirea cisluiţilor banĭ, cât pentru aducerea acelor podarĭ saŭ a chezaşuluĭ lor, să se facă urmare întocmaĭ.—1814 Iunie 20.
(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 319).

Prea Inălţate Dómne,

Mahalagiiĭ locuitorĭ din mahalaua sf. Vinerĭ, printr'acéstă jalbă se plâng Inălţimeĭ Tale, că într'acea mahalà aflându-se o uliţă cu noroiŭ fórte mare, şi doĭ anĭ sunt de când aŭ pus în orânduială a se face un trebuincios pod cu mijlocul din jalbă cuprinḑĕtor, şi cum că din pricină că uniĭ din cisluiţiĭ mahalagiĭ aŭ dat numaĭ câtvaşĭ din banĭ, iar alţiĭ nicĭ de cum, aşişderea şi numiţiĭ podarĭ se află lŏcuitorĭ afară, nu se póte da poduluĭ săvîrşire, rugându-se pe de o parte să se împlinéscă baniĭ, iar pe de alta să se aducă tocmiţiĭ podarĭ a se pune în lucrareà şi săvîrşirea acestuĭ pod; după luminată poruncă a Inălţimiĭ Tale ce se vede dată în dosul acesteĭ jălbĭ, se face arĕtare că orânduind Spătăria pe stegarul cel mare unul dintre zapciĭ a merge în faţa loculuĭ şi după făcuta între mahalagiĭ cislă să apuce atât pe aceĭ cu rĕmăşiţa a îndeplinì, cât şi pe ceĭ ce nu aŭ dat nicı de cum, unde şi ducêndu-se numitul zapciŭ, s'aŭ intors cu rĕspuns cum că uniĭ din mahalagiĭ aŭ murit de bóla ciumeĭ, alţiĭ lipsesc pe afară, într'ale cărora case şed ómenĭ streinĭ cu chirie, şi cum că

www.dacoromanica.ro

din pricina acésta nu se póte pune săvîrşirea podului în lucrare; la care acésta se găsesce cu cuviinţă a fi luminată porunca Inălţimii Tale cu întărire la cea anaforà, ca pentru casele celor morţi mahalagii să se apuce clironomii lor a plătì, iar pentru cele închiriate să se apuce însuşi chiriaşii a rĕspunde banii dupe analoghie şi ei apoi se vor scădea din plata chiriei la stăpânii caselor, că făr de mijlocul acesta şi cererea jăluitorilor mahalagii rĕmâne zădarnică şi podul nu se mai póte săvîrşì (care este obştesc repaos la vremi de slótă şi noróie, cum şi o nemărginită pomenire celor ce cu bun proeresis aŭ înţocmit facerea acestui pod) şi să aducă apoi şi tocmiţii podari saŭ Vlad Polcovnicul chezaşul lor, ca să îndatoreze după tocmélă ce prin zapis dic că au a săvîrşi podul, până este vremea bună; iar hotarîrea rĕmâne la Inăţimea Ta.—1814, Mai 28.

Constantin Suţul, Vel Spătar.

XLVIII. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemlĕ Vlahiscoie.*

Dumnéta Vel Aga, primită fiind Domnieĭ Mele arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, poruncim dumitale, să îndatorezĭ negreşit pe toţi ceĭ ce'şĭ aŭ prăvăliile în linia acestor uliţĭ ale têrguluĭ maĭ jos arĕtate, ca din vreme să îngrijéscă cu toţiĭ de a-şĭ face fieş-care făr de altă zăbavă podul cât ţine pe dinaintea prăvălieĭ sale fiind acésta a lor netăgăduită datorie. — 1814 Decembre 24.

(Pecetea gpd).

Vel Logofĕt.

Cod. LXXVIII, pag. 172.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Mărieĭ Tale, că podurile ce sunt prin uliţele cele maĭ multe cu totul sunt dărăpânate în cât putinţă nu e de a-şĭ urmà trecătoriĭ ămbletele printr'însele, maĭ ales uliţa Têrguluĭ dinlăuntru ce merge de la hanul luĭ Şerban-Vodă spre mănăstirea sfîntuluĭ Gheorghe noŭ şi la Bărăţie, din care pricină se dă o mare zăticnire atât la alişvelişul neguţătorilor, *cât şi la trecerea boerilor*, ci să fie luminată poruncă Mărieĭ Tale, a se îndatorà fieş-cara neguţător să'şĭ facă podul cât îĭ ţine prăvălia pe dinainte cu orĭ-ce mijloc va fi, fără a arĕtà cea maĭ mică pricinuire, căcĭ într'alt chip mijloc nu e de a se înlesnì a obşteĭ trecere, neprimind vre-un meremet, saŭ cum se va găsì cu cale de către Măria Ta. -- 1814 Decembre 14.

Vel Agă.

XLIX. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voievod i gospodar zemle Vlahiscoie*

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumnéta bil Vel Vornic Iordache Slătinene efore al podurilor politieĭ, fiind că podul Mogoşóeĭ de la Domnésca curte până la Curtea veche i podul Calicilor sunt stricate pe la multe locurĭ, din care se dă cheder trecĕtorilor

www.dacoromanica.ro

cum şi hata póte să se întêmple, îţĭ poruncim Domnia Mea să orânduescĭ pe polcovnicul de podurĭ dimpreună cu trebuincioşiĭ podarĭ, ca amîndouĕ aceste podurĭ să le meremetiséscă pe unde vor fi stricate Tolco pisah gpd. — 1815 April 10.

(Pecetea gpd).

Vel Logofet.

Cod. 74, fila 192 v.

L. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Poruncim Domnia Mea, dumi-tale epistatule al Caseı podurilor, ca din podinele cele ce se vor scóte acum la facerea poduluĭ Mogoşóieı, să iea dintr'acelea câte vor fi trebuincióse şi să care pe podul Têrguluĭ-de-afară, spre a se meremetisì. Tolco pisach gpd. 1815 Iulie 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 208).

LI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Poruncim Domnia Mea dumi-tale epistatule al Caseı podurilor ca din podinele vechı ce se scot de la podul care urméză pe la sf. Dimitrie spre Curtea cea veche, să alegĭ câte vor fi maı bune, cu care să meremetisescĭ podul Calicilor de la Curtea cea veche şi până la Dâmboviţa, curăţind şi şantrul bine, cum se cade, ca să se pótă scurge apa cu murdalâcul în Dâmbovicióra. Tolco pisah gpd. 1816 Iunie 16.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 254 v.)

LII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Poruncim Domnia Mea, dumné-tale epistatule al Caseĭ podurilor, ca acum la facerea poduluĭ Têrguluĭ-de-afară să îngrijescĭ ca din podinile vechĭ ce vor eşì de la acel pod, să orânduescĭ câte va fi de trebuinţă pentru a meremetisì podul luĭ Şerban Vodă. Tolco pisah gpd. 1816 Iunie 13.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 152 v.)

LIII, *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Biv Vel Serdare Nicolae Trăsnea, epistatule al podurilor din podinele vechĭ care se scot de la podul Têrguluĭ-de-afară, poruncim să orânduescĭ câte va fi de trebuinţă spre a se face podul pe sub foişorul de foc. 1816 Septembre 11.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 267 v.)

www.dacoromanica.ro

LIV *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie*

Dumné-ta Biv Vel Serdare Nicolae Trăsnea epistatule al Caseĭ podurilor, fiind-că podul ce urméză de la hanul Zlătarilor şi până la Curtea Domnéscă cea arsă, este cu totul dĕrăpănat şi maĭ vêrtos podul de peste apa Dâmboviţeĭ, care este pe acea linie şi póte să se întâmple şi vre-o hata, de aceea poruncim, ca din podinile vechĭ ce se scot de la podul Têrguluĭ-de-afară, să orânduiască câte va fi de trebuinţă, ca să se drégă şi să se meremetiséscă şi acel pod, făcêndu-se cu şanţ. Tolco pisah gpd. 1816 Septembre 11.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 267 v.)

LV. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle vlahiscoie.*

Dumné-ta vel vistiere, primită fiind cererea epistaţilor Caseĭ podurilor ce se arată maĭ jos, poruncim ca acele cincĭ sate podinarĭ ce sunt legate la Casa podurilor, să fie apĕrate de podveḑĭ şi angarale ca să pótă de-aşĭ împlinì datoria lor către Casă după cum sunt legaţĭ prin zapise. 1813 Februarie 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Arĕtăm Mărieĭ Tale, că ludele birnicĭ de la cincĭ sate din sud Dâmboviţa, ce prin zapise sunt tocmite la Casa podurilor, adecă să facă, podine şi să le aducă, se coprinde în zapise să fie ocrotiţĭ de podveḑĭ, carĕ şi angariĭ; acum aŭ venit şi arĕtară că s'aŭ pus de dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ în orânduială de a aduce lemne la curtea gpd., şi că plecând cu podinĭ să aducă, pe drum unde i-aŭ găsit zapciĭ acolo le-aŭ dat podinile din carĕ jos şi i-aŭ luat de aŭ adus lemne; de aceea şi nu lipsim a arĕtà Mărieĭ Tale şi ne rugăm, privind stânjinéla ce se pricinuesce la aşeḑământul ce s'aŭ făcut pentru aducerea podurilor în bună stare, să se facă luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ de la numitul judeţ, de a nu maĭ supĕrà acele lude birnicĭ la podveḑĭ ca să pótă face şi a se aduce podinile după legătura ce sunt datorĭ. 1813 Februarie 1.

Nicolae Trăsnea.

(Cod. LXXIII, pag. 133).

Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boer al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Spătare, fiind-că podurile al Mogoşóeĭ şi al Târguluĭ-de-afară se apropie de, isprăvit, carĭ poduri fiind-că cu noróele ce se fac pe dînsele la vreme de ploĭ putrezesc şi se strică, cum şi la vreme de uscăciune fiind

www.dacoromanica.ro

pline de gunoiŭ şi de murdalâc pricinuesce putóre, de aceea poruncim Domnia Mea dumi-tale, ca să îngrijescĭ a da de scire la toţĭ de obşte locuitorĭ, ce aŭ case saŭ prăvăliĭ pe amîndouĕ părţile ale acestor podurĭ, ca de acum înainte *Sâmbetele, la fieş-care sĕptĕmână* o *dată*, boeriĭ şi mŏnăstirile să orânduiască pe chelariĭ ce aŭ, a curăţì podurile în dreptul locurilor, caselor ce vor avé şi adunând noroiul saŭ gunoiul la un loc, orĭ cu carĕle ce le vin cu unele-altele de pe la moşiĭ, saŭ cu căruţele ce vor avé prin curţile dumné-lor, încărcându-l să-l ducă afară din politie a-l descărcà, iar ceĭ-l-alţĭ mărginaşĭ aĭ podurilor ce îşĭ aŭ case şi prăvăliĭ pe amîndouĕ părţile, curăţind şi măturând fieş-care podul cât cade îndreptul loculuĭ sĕŭ, înseşĭ eĭ să fie datorĭ a ridicà acel noroiŭ saŭ gunoiŭ şi să-l ducă iarăşĭ afară din politie a l descărcà. Iar carĕle locuitorilor ce vin aicĭ cu lucrurĭ de vîndare şi es afară departe, să nu se supere nicĭ într'un chip de către nimenĭ. Tolco pisah gpd. 1816 Octombre 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel Agă, tot pentru acéstă pricină.

LVI. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie*

De vreme ce dumné-lor veliţĭ Vornicĭ ne daŭ phiroforie printr'acéstă anaforà, că acea uliţă după ce este cu totul netrebuinciósă a fi deschisă, apoĭ este şi pricinuitóre de putorĭ i de întîmplărĭ de hoţie fiind dosnică, ca un lucru dar netrebuincios mahalagiilor părţiĭ loculuĭ şi pentru care nimenea din eĭ nu se arată davagiŭ împotriva aceştii jălbĭ, bine-voind Domnia Mea o hărăzim jăluitoruluĭ, ca să o închidă pe séma şi trebuinţa caseĭ sale. — 1813 Noembre 6.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 718).

Prea Înălţate Dómne,

După luminată porunică a Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a luĭ Aleco Palada biv Vătaf za Vistierie, făcênd cercetare prin înşine la faţa loculuĭ, vĕdum acea uliţă ce o cere jăluitorul a o închide, că întru adevĕr este domnéscă şi netrebuinciósă la nimenĭ, pentru că pe o parte rĕspunde în podul ce urméză *la biserica Eniĭ*, iar pe de alta într'o rĕspântie de treĭ uliţe şi ceĭ din faţă îşĭ aŭ porţile şi âmblarea pe pod, şi ceĭ din dos într'acele treĭ uliţe, rĕmâind acésta uliţă numai de aruncare a multor felurĭ de murdalîcurĭ cu carele s'aŭ făcut un batac de noroiŭ fórte mare şi o putóre nesuferită, de nicĭ noi n'am putut să şedem în casa jăluitoruluĭ, şi pe de o parte a linieĭ învecinirea o are numaĭ jăluitorul, iar pe de altă parte a linieĭ, învecinarea o are soţia rĕposatuluĭ Petrică, logofĕt spătăresc şi un Theodosie neguţătorul. Lăţimea uliţeĭ nu este maĭ mult decât în faţă 2 stînjenĭ fară o palmă, iar maĭ înainte se strîmtéză cu totul, iar lungimea va fi ca de 12 stîn-

www.dacoromanica.ro

jeni neputêndu-se mesură din pricina noroiului. Decĭ când o uliţă ce este înfiinţată de dosnică, netrebuinciósă la nimenĭ, de nicĭ cu piciorul nu se póte âmblà pe dinsa, ci mai vîrtos vătămătóre cu aducere de bólă şi pricină de faptă de hoţie, cu cuviinţă am găsit cererea jălnitorului de închiderea aceştii uliţĭ, pentru că şi scire s'aŭ făcut mahalagiilor prin doi vornici şi nimeni nu s'aŭ arĕtat cu vre-o davà, şi suntem fără îndoială că nici se va arĕtà, care loc al uliţeĭ fiind asemenea precum sunt tóte uliţele, domnescĭ, şi jălnitorul s'aŭ aflat slujind şi se afla, şi este fecior de boer cu casă grea, să te milostivescĭ Măria Ta a i se face har acéstă puţină bucăţică de uliţă, spre a se mângâià la greutatea întru care se află. Drept aceea de urmarea ce am făcut după porunca nu lipsim a aretà Înălţimeĭ Tale.—1813, Iulie 6.

Isac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic.

Io Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Osebit de aretarea ce ne fac dumné-lor Veliţiĭ Dvornicĭ printr'acéstă anafora, fiind-că vĕdum şi adeverinţă iscălitură de câţĭ-va dintre ceĭ maĭ fruntaşĭ mahalagiĭ de acolo arĕtând, că după ce nu este trebuinciósă acéstă ulicióră, apoĭ este şi pricinuitóre de multă putóre, de murdalâcurile ce necurmat se aruncă într'însa, de aceea întărim Domnia Mea anaforaua acésta, ca să aibă voe slugerul Chiţescu de a închide cu zid acea ulicióră în curtea sa.—1814 August 8.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Măriei Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a dumné-lui slugerul Nicolae Chiţescu, pentru o ulicióră ce este între casele numitului şi între casele ce le avea dumné-luĭ Dvornicu Bălăcénu despre pescărie, care le-aŭ vîndut, am mers însuşĭ eŭ plecată sluga Mărieĭ Tale cu Vornicu Văcărescu la faţa locului unde fiind şi alţĭ mahalagiĭ, ne-am pliroforisit că acea ulicióră aŭ fost lăsată de mergea ómenĭ pe jos din podul tîrguluĭ de afară la Scaunele vechĭ, şi locul fiind jos, băltos, apururea se strînge nesuferit murdalâc, care pricinuesce vătămare la sănătatea vecinilor şi nu este de nicĭ o trebuinţă, fiind din podul cel mare două uliţe, una ce trece prin pescărie şi alta ce trece prin ţigănia gpd. de ese la scaune, din care se maĭ face şi alta de ese tot la scaune maĭ spre têrg, de aceea cererea ce face dumné-luĭ slugerul, unită şi cu voinţa şi primirea celor-l-alţĭ mahalagiĭ, fiind cuviinciósă, găsim cu cale a i se da voĭe, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, să închiză acea ulicióră cu zid în curtea domnieĭ-sale cu care lipsesce murdalâcul şi locul scăpareĭ făcĕtorilor de rĕŭ; iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1814 Iulie 4.

Isac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic.

www.dacoromanica.ro

LVIII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

De vreme ce cu facerea acestor nouĕ prăvăliĭ ce are a sădì biserica a Curţeĭ vechĭ, pe acea părăsită uliţă, nu se pricinuesce nicĭ o smintélă la chinonia poduluĭ Têrguluĭ de afară i a luĭ Şerban-Vodă cu podul uliţeĭ dinăuntru Curţiĭ vechĭ, fiind slobodă uliţa cea mare a poduluĭ de lângă hanul luĭ Manuc, care ese la amîndouĕ maĭ sus numitele poduri, după cum şi înşine Domnia Mea din vedere avem acéstă sciinţă şi maĭ vîrtos că şi uliţă largă de un stânjin Domnesc are a se lăsà între cele nouĕ şi între cele vechĭ prăvăliĭ, pentru trebuinţa eşireĭ celor ce şed într'acele vechĭ prăvăliĭ şi îşĭ aŭ uşile spre acea părăsită uliţă, şi pentru trecerea norodului cu piciorul, făcêndu-se şi pod pe uliţa cea nouĕ cu cheltuiala bisericeĭ; într'acestaşĭ chip dar dăm Domnia Mea voïe bisericeĭ să-şi facă prăvăliĭ pe acea părăsită uliţă. 1814 Martie 19.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 5.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ dat la jalba cuviosuluĭ eclesiarh al bisericeĭ Domnescĭ, chir popa Hrisu, prin care face rugăciune a i se da voïe să facă prăvăliĭ bisericeĭ gospod, *pe o uliţă părăsită, care uliţă se începe de lângă pórta puşcărieĭ în sus şi ese în podul Têrguluĭ de afară*, am mers înşine la faţa loculuĭ şi am vĕḑut în adevĕr acea uliţă cu totul părăsită, cu nămol şi cu gunoiŭ puturos, de nu póte nimenĭ trece pe acolo; care uliţă fiind-că este a bisericeĭ şi înăuntrul curţeĭ gpd, cererea cuviosuluĭ eclisiarh ni s'aŭ părut cuviinciósă şi făr de supĕrare, căcĭ pe lângă hanul luĭ Manuc este uliţă mare care ese şi în podul luĭ Şerban-Vodă şi în podul têrguluĭ de afară, dar fiind-că în uliţa acésta părăsită es câte-va uşĭ dosnice ale prăvăliilor ce sunt cu tărăbile lor în podul Tîrguluĭ de afară şi în podul cel mare ce ese în podul luĭ Şerban-Vodă, ca să aibă şi aceĭ prăvăliaşĭ înlesnirea lor, şi prăvăliile nouĕ ce se vor face lângă zidul curţiĭ puşcărieĭ, am găsit cu cale ca între prăvăliile vechĭ şi între prăvăliile nouĕ să se lase ulicióră de un stînjin domnesc pe care să facă eclisiarhul pod cu cheltuiala bisericeĭ şi cu mijlocul acesta făcêndu-se prăvăliile nouă şi pod lipşesce şi putórea, care vatămă sănătatea norodului, se face şi folos sf. bisericĭ gpd; iar hotărîrea cea desăîvrşită remâne a se face de către înălţimea Ta. — 1814 Martie 14.

Isac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic.

LIX. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahscoie.*

Dumné-luĭ Vornicul Radu Slătinénu nerĕmânênd odihnit la acéstă alăturată anafora a Vornicieĭ de ţéră de sus, orînduitul zapciŭ vătaf de Divan l'aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ Mele cu cămi-

www.dacoromanica.ro

narul Ioan Ritoridis, ḑicênd dumné-luĭ Vornicul, prin apelaţia ce aŭ dat, *că uliţa aceea ce era prin grădina dumné-luĭ nu era pentru trebuinţa plimbăriĭ, ci pentru trebuinţa copiilor dumné-luĭ de mergea la şcólă ot sf. Sava* şi că prigonirea ce aŭ avut'o în let 1782 cu paharnicul Anastasie, aŭ fost numaĭ pentru locul grădineĭ, căcĭ pe locul uliţeĭ cel de prigonire din fundul grădineĭ dumné-luĭ, era stăpână mŏnăstirea Znagovul, de la care în urmă 'l-aŭ luat dumné-luĭ cu schimb împreună cu casa ce este pe el care se află şi acum, şi de i se va lua locul de patru palme afară de plimbare, precum în anaforua Vornicieĭ se cuprinde, cu acéstă linie i se taĭe casa pe din douĕ; după care acéstă arĕtare a dumné-lui aŭ cerut de ne-aŭ arĕtat dumné-luĭ Vornicul, atât cartea de danie a acestuĭ hagi Stoian, ce se arată în anafora că aŭ dat'o la monăstirea Znagovul, cât şi zapisul de schimb al mŏnăstiriĭ Znagovul, în care măcar de se şi vorbesce pentru nisce case, dar nearătând unde sunt acele case, precum nicĭ suma de stânjinĭ aĭ loculuĭ neavênd, nu am putut luà Domnia Mea nicĭ o pliroforie, iar dumné-luĭ Vornicul cerù să se cerceteze condica mŏnăstirea Znagovul, căcĭ acolo urméză a fi trecuţĭ stânjeniĭ, care acéstă urmare, s'aŭ ḑis dumné-luĭ că este de prisos a se face şi nicĭ o pliroforie nu se póte da din condica mŏnăstirii, în vreme ce condicile se face după zapise, iar nu zapisele după condicĭ, şi necoprinḑêndu-se în numitele zapise suma de stânjini, făr' de îndoială este cà nicĭ în condică nu se cuprinde, şi aşà neputêndu-se face dovadă de stînjiniĭ loculuĭ ce aŭ luat dumné-luĭ de la mŏnăstirea Znagovul, urmà după tot cuvîntul drept a se pune în lucrare cuprinderea anaforaleĭ din let 1782, cu domnésca întărire, ce se află la mâna Căminaruluĭ, dar fiind-că însuşĭ dumné-luĭ Vornicul aŭ cerut înaintea Domnieĭ Mele, de a se face cercetare la faţa loculuĭ, să se sape, şi pe unde se vor găsì bulamacĭ vechĭ pe acolo să se tragă linia ulucilor, după însuşĭ a dumné-luĭ cerere şi primire, am orînduit Domnia Mea prin pitac pe dumné-lor veliţiĭ Vornicĭ, de a face acéstă cercetare şi prin osebita alăturată anafora de la 22 ale trecutuluĭ Maiŭ, ne-aŭ făcut arĕtare că săpând tótă acea linie prin sempturile ce le-aŭ arătat Căminarul, s'aŭ găsit atât vre-o câţĭ-va bulamacĭ vechĭ cât şi locul în dreptul plimbăreĭ ceĭ de sus a căminaruluĭ, care s'aŭ cu noscut din putórea murdalâculuĭ şi osebit de la plimbare către apus spre colţul zidireĭ şopronuluĭ i a grajduluĭ dumné-luĭ Vorniculuĭ, iarăşĭ s'aŭ gasit bulamacĭ vechĭ, din carĭ bulamacĭ până în ulucile ce se află până acum despărţitóre s'aŭ găsit stânjinĭ 2, iar la colţul zidireĭ despre apus din colţul zidireĭ până iarăşĭ în uluce un stânjin din care se înţelege, că linia ulucilor celor vechĭ din colţ şi până la aceĭ bulamacĭ vechĭ ce s'aŭ găsit, aŭ mers cam piezişat, iar de aicĭ adecă tot din bulamaciĭ aceia merge dréptă pe alăturea, cu óreşĭ-care depărtare de locul plimbăriĭ ce s'aŭ găsit până în pod, şi taĭe şi cât-va dintr'o căscióră învelită cu paĭe ce este aprópe de pod, adecă acea ce ḑice dumné-luĭ dvornicul că a luat'o schimb de la mŏnăstirea Znagovul, şi că pe acea linie a bulamacilor ce s'aŭ găsit, urméză a se pune ulucile, tăindu-se şi acea căscióră pe unde va venì linia dréptă. Decĭ pricinuirea dumné-luĭ Vorniculuĭ ce arată în apelaţia domnieĭ-sale, că ur-

www.dacoromanica.ro

mându-se acéstă linie i se taïe casa ce aŭ luat'o schimb de la mŏnăstirea Znagovul, nu-ĭ este de nicĭ un ajutor, pentru că în sineturile domnieĭ-sale ne-arĕtându-se unde este acea casă, nu putem ḑice că este acésta, pentru că de ar fi acésta şi în starea ce se află acum, urma ca şi în let. 1782 când s'aŭ cercetat linia ulucilor celor vechĭ de către ceĭ de atuncĭ orînduiţĭ boerĭ, să se fi vorbit în aceeaşĭ anaforà că cu punerea ulucilor printr'acea linie se taïe casa, saŭ măcar în vre-un alt-fel de chip să se fi pomenit, pentru acéstă casă în fiinţă, dar împotrivă şi de am ḑice măcar că aŭ fost, iarăşĭ din arĕtarea dumnéluĭ Vorniculuĭ ce tot în apelaţia domnieĭ-sale se cuprinde, se face dovadă că aŭ fost maĭ mică, şi pe urmă aŭ maĭ mărit'o intrând în uliţa plimbăriĭ, în vreme ce ḑice dumné-luĭ în apelaţie, că acea uliţă o avea de mergea copiiĭ domnieĭ-sale la şcóla ot sf. Sava, apoĭ de ar fi fost atuncĭ Casa în fiinţă, ce se află acum, adecă întinsă şi clădită pe locul uliţeĭ pe unde eşiaŭ copiiĭ la pod, fiind uliţa înfundată, dintr'acésta dar se face curată dovadă că casa (de va fi fost) erà maĭ mică, şi dumné-luĭ aŭ maĭ mărit'o împresurând din locul uliţeĭ, şi împresurarea ne avênd paragrafie de nicĭ un ajutor nu-ĭ este, şi în cele după urmă, că însuşĭ dumné-luĭ la Divan înaintea Domnieĭ Mele, au cerut şi aŭ primit, ca pe unde se vor găsì bulamacĭ vechĭ, pe acolo să se pue linia ulucilor. Drept aceea, şi după a dreptăţiĭ fiinţă, şi după a însuşĭ dumné-luĭ Vorniculuĭ cerere şi primire, hotărîm Domnia Mea ca pe unde s'aŭ găsit bulamaciĭ ceĭ vechĭ şi grópa plimbăriĭ, chiar pe acolo să se tragă linia ulucilor, şi dumné-vóstră veliţilor vornicĭ să puneţĭ în faptă acéstă hotărîre a Domnieĭ Mele prin zapciul cel orînduit, tăind şi acea căsciórà până acolo pe unde va venì linia drĕptă.—1813 Iunie 25.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Cond. LXXVI, pag. 463.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a dumnéluĭ căminaruluĭ Ión Ritoridis, făcênd cercetarea, arĕt Mărieĭ Tale, că dumné-luĭ căminarul aŭ cumpĕrat case cu locul lor de la Nica, ginerile dohtoruluĭ Caracaş, ce şi el le-aŭ avut de la Sĕrdarul Iancul Cocorăscul şi Sărdarul le-aŭ avut de la rĕposatul Paharnic Anastase; prigonirea dumné-luĭ Căminaruluĭ este cu Dumné-luĭ Vornicul Radu Slătinénu încă de când stăpânià casele rĕposatuluĭ paharnic Anastase.

I-aŭ împresurat Vornicul sfóră de loc; am cerut de la dumné-luĭ Vornicul să-mĭ arĕte de are sineturĭ ale loculuĭ grădineĭ dumné-luĭ şi alt sinet n'aŭ avut decât un zapis al egumenuluĭ mŏnăstiriĭ Dositie, cuprinḑĕtor, că avênd sf. mŏnăstire Znagovul un loc în fundul grădineĭ Domnieĭ-sale Vorniculuĭ danie de la Hagi Stoian, se vecinesce pe de o parte cu casele Sĕrdaruluĭ Alecu Cocorĕscu, iar pe de altă parte cu locul caselor... Brezoianu ce-l are dumné-luĭ Vornicul, în lung din hotarul grădineĭ dumné-luĭ şi până în pod, aŭ făcut schimb acest loc, luând o casă a dumné-luĭ Vorniculuĭ, iar suma de stînjenĭ nu arată; cu acest zapis,

www.dacoromanica.ro

ḑice dumnéluĭ Vornicul, că locul plimbăriĭ de jos ar fi pe locul dumnéluĭ, şi ca dumné-luĭl' aŭ făcut dar paharniculuĭ, dar însă împotrivă la dumné-luĭ căminarul vĕḑuiŭ o anaforà a rĕposaţilor veliţĭ boerĭ cu let 1782, Maiŭ 25, peste 30 de anĭ trecuţĭ, cu 17 înaintea zapisuluĭ întărit de rĕposatul întru fericire Domu Nicolae Caragea Voevod, când s'aŭ fost jăluit rĕposatul Paharnic Anastase pentru dumné-luĭ Vornicul Slătinénu, fiind atuncĭ Clucer, că prin facerĭ de mŏnăstirĭ (în vreme ce lipsià Paharnicul) i-ar fi împresurat locul din grădina domnieĭ-sale, din care dovedesce acea plimbare ce este cu uşa către amiaḑă-nópte, bună a Căminaruluĭ şi aveà loc slobod despre ulucile dumné-luĭ Vorniculuĭ, de urdinà ómeniĭ într'însa, după care s'aŭ dat bănuială atuncĭ de împresurarea a tótă linia ulucilor, din care pentru cât ţine plimbarea, hotărîse să-şĭ mute dumné-luĭ vornicul ulucile, lăsând locul după starea d'întâiŭ, iar pentru cea-l-altă parte de uluce rĕmâne către apus până în zidurile Vorniculuĭ, dumné-lor veliţĭ Vornicĭ să pue vornicĭ să sape să cerce linia şi de se vor găsì niscare-va tulpinĭ de bulamacĭ pe acolo, să-şĭ mute dumné-luĭ Vornicul ulucile, iar de nu vor găsì acele semne, să stea ulucile pe unde aŭ fost puse. Decĭ cât pentru plimbare, din sinetul de maĭ sus, rĕmâne dovedit, că este pe locul dumnéluĭ Căminaruluĭ şi acel loc slobod despre ulucile dumné-luĭ Vorniculuĭ de urdinà ómenĭ, care trebue să fi fost de cel puţin patru palme domnescĭ, găsesc cu cale, să fie luminată poruncă către dumné-luĭ Vornicul, să lase patru palme de plimbare, spre grădina dumné-luĭ pentru a urdinà ómenĭ căminaruluĭ cum s'aŭ hotărît atuncĭ, iar pentru ceea-l-altă perdeà de uluce rĕmase către apus, până în zidurile dumné-luĭ Vorniculuĭ, ce s'aŭ fost dat bănuială de întindere, fiind-că se vede că nu s'aŭ făcut cercetare să se facă acum, căcĭ hrăpirea paragrafie n'are, şi de se va găsì bulamacĭ vechĭ pe acolo, se va pune ulucile, iar de nu se va găsì, vor rĕmâne unde sunt, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1813, Ianuarie 18.

Radu Golescu, Vel Vornic.

LX. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Cu cale fiind anaforaua acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ, poruncim dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, ca întocmaĭ să faceţĭ urmare. 1814 Maiŭ 16.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

(Cod. LXXX, pag. 174).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale am vĕḑut arĕtarea ce fac Dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ aĭ sud Argeş printr'acéstă însciinţare pentru o uliţă ot oraşul Pitescĭ, ce este cea prin mijlocul tîrguluĭ şi umblă uniĭ de acolo să o închiḑă, din care închidere nu numaĭ mahalagiiĭ rĕmân în lipsă, ne avênd pe unde îşĭ aduce cele trebuincióse pentru

www.dacoromanica.ro

hrana caselor lor, ci încă şi tîrgoveţilor, li se face cheder, de care după arĕtarea ce fac dumné-lor ispravniciĭ acest loc pe unde urmà uliţa aŭ fost slobod cu îndelungată vreme de sunt vreme peste 50 de anĭ, se cuvine ca tot pe acolo să rĕmâe uliţa ca într'un oraş Domnesc unde şi uliţa fiind Domnéscă şi a obştieĭ şi nimenĭ nu póte să o închidă, dar fiind-că aŭ găsit ispravniciĭ înlesnitul acela mijloc ce-l arată, ca nicĭ aceĭ pârîţĭ să-şĭ păgubéscă locul, nicĭ uliţa să se închidă, ci dintr'acele locurĭ ale luĭ Stănică Logofĕtul, i a luĭ Constantin Bucşănescu şi a luĭ Grigorie s'aŭ luat câte un stânjen şi s'aŭ lăsat pentru uliţă, a fi uliţa de treĭ stânjenĭ, cum şi din locul luĭ Popovicĭ, la un colţ, pe unde s'a îndreptat linia a se pune podul, s'aŭ luat 4 stânjenĭ, bună este urmarea dumné-lor şi se va da luminată porunca Mărieĭ Tale de a o urmà şi a o săvîrşì în faptă, căcĭ şi maĭ puţinĭ anĭ de va fi fost acea uliţă slobodă pentru oraş iarăşĭ nu aŭ cuvînt aceĭ pârîţĭ să o închidă, iar de vor pricinuì pârîţiĭ, că că nu o închide eĭ uliţa ci alţiĭ şi vor avé împotrivă a rĕspunde, să trimiţă dumné-lor ispravniciĭ pe amîndouĕ prigonitele părţĭ, aicĭ, la Divanul Mărieĭ Tale. 1814 Aprilie 23.

Radu Golescu vel Ban, Isac Ralet vel Vornic, Barbu Văcărescu vel Vornic.

LXI. *Carte pentru locul Domnesc de la pórta din sus din naintea cafeneleĭ, a fi tot-deauna slobod.*

Milostiu-Bojiŭ Iŏ Ioan Gheorghe Caragea. Fiind-că la locul unde aŭ fost pórta de sus a curţiĭ Domnescĭ ceĭ vechĭ, în rĕspântia din treĭ poduri marĭ vechĭ s'aŭ aflat o bucată de loc Domnesc deschis slobod, a căruia loc periferie din poruncă Domnéscă mĕsurându-se, aŭ eşit despre foişorul luĭ Hagi Teodoric stânjenĭ treĭ, palme patru, i despre cafeneaua luĭ Altântop stânjenĭ cincĭ, palme cincĭ, i pe faţă pe lângă podul cel mare al luĭ Şerban Vodă stânjenĭ patru, palme şése, care acéstă bucată de loc aŭ hărăzit'o făcându-o danie, Domnia sa Constantin Vodă Ipsilant, prin cartea Domnieĭ Sale, ce o vĕdum cu let 1804 Iulie 24, la toţĭ câţĭ sunt vecinĭ împrejurul acestuĭ loc, adecă nu numaĭ celor ce se află alăturea cu locul acesta ci şi celor dimpotrivă de peste poduri, dându-le Domnesc sinet la mânile tuturor acestor împrejuraşĭ, ca să fie bucata acésta de loc a lor ohavnică şi nestrămutat în vecĭ, fără de a fi volnicĭ nimenĭ după vremĭ a face vre-o bină pe dînsul, ci să fie a pururea deschis şi slobod. Drept aceea şi Domnia Mea înoim şi întărim acésta, ca să ne păzéscă întocmaĭ şi nestrămutat în vecĭ, precum maĭ sus se cuprinde, i saam receh gpd. 1814 Maiŭ 12.

(Cod. LXXVII, fila 182).

LXII. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cât pentru podul Călugărenĭ de a se drege acum în vreme ce cel de la Falastóca este bun i pentru acele 7 sate de a se maĭ dà la Casa podurilor, pe lîngă cele-l-alte cincĭ, ce sunt date de maĭ nainte, acum

www.dacoromanica.ro

fiind asidosie, nu este vreme de a se pune în lucrare, precum nicĭ pentru câte talerĭ 5 la pungă de a plătì cumpĕrătoriĭ rusumeturilor la Casa podurilor nu este primită Domnieĭ Mele, iar cele-l-alte tóte câte se cuprinde într'acéstă anafora a dumné-lor Veliţilor boerĭ, bez cele maĭ sus arĕtate, fiind cuviincióse şi priimite Domnieĭ Mele, le întărim Domnia mea, şi poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să se facă hrisovul Domnieĭ Mele, cuprindĕtor atât de cele-l-alte venituri ale Caseĭ podurilor, ce aŭ fost până acum, cât şi de acest de acum adaos, cu acéstă osebire însă, că aceĭ 80 dulgherĭ să se dea la Casa podurilor din posluşnicĭ, orĭ din iamacĭ, iar nu din birnicĭ, care hrisov trecêndu-se în condica Divanuluĭ Domnieĭ Mele, să se dea apoĭ a stà în păstrare la Casa podurilor. 1813 Ianuarie 30.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cod. LXXIII, pag. 139.

LXIII. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Vistier, de vreme ce în anaforaua dumné-lor boerilor veliţĭ, care s'aŭ întărit de Domnia Mea, cu osebirele ce sunt arĕtate într'aceeaşĭ întărire ce cuprinde, ca podariĭ să fie apĕraţĭ de baniĭ proviantuluĭ. Poruncim dar ca întocmaĭ după aceeaşĭ întărire să se facă urmare, de a li se ertà aceştĭ banĭ şi a rĕmâneà nesupĕraţĭ. 1813 Martie 15.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne

In porunca Mărieĭ Tale, ce se dă întărire la anaforaua dumné-lor veliţilor boerĭ, ce aŭ făcut către Măria Ta, pentru pricina tuturor celor arĕtate ale podurilor Bucurescilor, am vĕdut că hotărĕşcĭ Măria Ta, că afară de facerea poduluĭ ot Călugărenĭ i şapte sate, ca să se maĭ dea la Casa podurilor peste cincĭ ce sunt de maĭ nainte şi câte talerĭ cincĭ la pungă, a plăti cumpĕrătoriĭ rusumaturilor, tóte cele-l-alte s'aŭ priimit şi s'aŭ întărit, dar fiind-că dumné-lor veliţiĭ boerĭ dice şi pentru podarĭ a fi nedajnicĭ, cum sunt şi apĕraţĭ de angariĭ şi să li se erte şi aceĭ câte talerĭ 13 aĭ proviantuluĭ şi nefiindu-le sciută câţĭ podarĭ sunt ca să facă arĕtare, nicĭ ln hotărîrea Mărieĭ Tale nu se vorbesce deosebit pentru dînşiĭ, ca să fie apĕraţĭ de cererea banilor proviantuluĭ, şi fiind-că după poruncile ce sunt date, ispravniciĭ judeţuluĭ pe unde sunt podarĭ, trebue să facă cerere de la dînşiĭ, am cercetat la Visterie şi se găsesc în pĕr acum 112 podarĭ din 150 ce este orînduială să fie, căcĭ ceĭ-l-alţĭ se află lipsă şi aceştĭ podarĭ sunt a plătì talerĭ 1.120 adecă de fieş-care câte talerĭ 10 iar nu câte talerĭ 13 precum s'aŭ arĕtat în anafora; pentru care nu lipsesc a face arĕtare Mărieĭ Tale, ca de va fi a nu se supĕrà podariĭ la acéstă cerere şi

www.dacoromanica.ro

va fi voinţa Mărieĭ Tale a fi apĕraţĭ, se va da poruncă pe suma acestor banĭ, ca să se rădice deasupra lor, care rĕmâne la bună hotărîrea Mărieĭ Tale. 1813 Martie 8.

Vel Vistier.

Cod. LXXIII pag. 298.

LXIV. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Vistiere, după arĕtarea ce ne face printr'acéstă anafora, priimită fiind Domnieĭ Mele rugăciunea jăluitorilor, poruncim să se facă cartea Domnieĭ Mele pentru aceştĭ lude patru scutelnicĭ, ca să fie pentru trebuinţa aceluĭ pod. 1813 Aprilie 3.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Cercetând după luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a Epitropilor poduluĭ din drumul Herĕstrăuluĭ, am cercetat şi m'am adeverit, că în vremea armieĭ, după cererea ce aŭ făcut jăluitoriĭ, fiind trebuinţă pentru îngrijirea din tótă vremea a dregereĭ arĕtatuluĭ pod, s'aŭ dat alăturata carte a Divanuluĭ, ca să aibă lude patru scutelnicĭ, ómenĭ făr' de pricină de dajdie, să fie pentru ajutorul acestuĭ pod, de a duce podine, urşĭ, şi alte trebuincióse lemne şi să'l drégă totdea-una când se va stricà, carĭ scutelnicĭ făcêndu-ĭ îĭ are şi până acum; decĭ la cererea ce fac Epitropiĭ cu a se înnoì acéstă milă şi de către Inălţimea Ta, rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale a se da hotărîrea după cum se va găsì cu cale. 1813 Martie 29.

Vel Vistier.

Cod. LXXIII pag. 415.

LXV. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Urmarea acésta a dumné-luĭ Vel Dvovniculuĭ Radu Golescu fiind-că privesce spre folosul şi înlesnirea obştieĭ trecĕtorilor pe la acel drum, este bună şi primită Domnieĭ Mele; drept aceea printr'acest domnesc sinet dăm voie dumi-sale numituluĭ boer, de a săvîrşì acel pod, şi spre a nu rĕmâne păgubaş de aceştĭ talerĭ 1.300 cheltuiala facereĭ poduluĭ, să aibă a lua de tóte vitele marĭ ce va trece pe acel pod, orĭ cu carul saŭ slobod, câte o para de vită, iar de vita măruntă nu are a lua nimic. Luarea însă acestuĭ avaet să se urmeze într'acestaşĭ chip şi să facă Domnieĭ Mele arĕtare de preţul vînderiĭ a fieş-căruia an, ca după ce se vor împliniì şi-şĭ va lua dumné-luĭ aceştĭ talerĭ 1.300 al cheltueleĭ, să conteneze luarea acestuĭ avaet şi să rĕmâie apoĭ trecĕtórea acestuĭ pod slobodă de avaet, iar de va voì stăpânul moşieĭ a întórce la dumné-luĭ Vornicul baniĭ aceştiĭ cheltuelĭ, să fie dator dumné-luĭ a şi-ĭ priimi, scăderndu-se însă cu baniĭ ce va apuca să iea până atuncĭ din vînderea venituluĭ şi apoĭ să vînderă venitul trecĕtóreĭ, şi stăpânul

www.dacoromanica.ro

moşieĭ tot cu mijiocul ce s'aŭ ḑis maĭ sus prin arĕtarea către Domnia Mea, de preţul fieş-căruia an numaĭ până când îşĭ va lua baniĭ ce va da la dumné-luĭ Vornicul.—1713 Maiŭ 1.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXVI, fila 101).

Prea Inălţate Dómne,

Pe moşia dumné-luĭ Logofĕtuluĭ Dudescul, la Dudescĭ, este un pod stătător, pe apa Dâmboviţeĭ, la morĭ, la Vitan, care pod de tot s'aŭ prăpădit şi s'aŭ făcut hatac şi de ómenĭ şi de vite, şi vĕḑênd că dumné-luĭ Logofĕtul Dudescu nu va să-l facă, şi ca să nu se maĭ întîmple hatac, am adus un sat şi am tocmit ca să-l facă, în talerĭ 1.300, care le-am şi dat înainte talerĭ 500 şi acum aŭ venit rumâniĭ, ca să le daŭ şi ceĭ-l-alţĭ banĭ; eŭ nu voiŭ vre-un câştig de la acest pod, ci până voiŭ scóte baniĭ, să mi se facă o poruncă a Mărieĭ Tale, ca să iaŭ de vită câte o para, care va trece pe pod până voiŭ scóte baniĭ, şi scoţênd baniĭ iarăşĭ să fie slobod; şi cum se va hotărî de Inălţimea Ta.—1813 Aprilie 25.

Radu Golescu.

LXVI. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoic.*

Pe acéstă alăturată carte de judecată a Divanuluĭ Craioveĭ neremâind odihnit Serdarul Petrache Obedeanul, zapciul cel orînduit vătaf de Visterie, l'aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ Mele cu Clucerul Ioan Vlădoianul, ḑicênd Obedeanu, prin apelaţia sa, că clucerul Vlădăianul, avênd peste apa Jiuluĭ împotriva moşieĭ domnieĭ-sale Tróca numaĭ 12 stânjenĭ de moşie, care şi aceĭ stânjinĭ este îndoială că nu vor fi aĭ dumnéluĭ, şi-aŭ făcut pod âmblător şi drum noŭ, unde nicĭ o dinióră n'aŭ maĭ fost pod, cu *depărtare numaĭ de 90 de stânjinĭ de podul sĕŭ ce'l are din vechime, cu sineturĭ domnescĭ, cu care* îl păgubesce la venitul poduluĭ sĕŭ, şi cum că acel pod al Cluceruluĭ nu póte să âmble până nu'l va trage edec în susul apeĭ pe moşia mŏnăstireĭ Obedeanuluĭ (la care este el ctitor, fiind acea mŏnăstire făcută şi înzestrată de moşul sĕŭ) spre a'l putea îndreptà să iasă la vadul sĕŭ cerênd Obedeanul, atât în puterea sineturilor sale, cât şi pentru apropierea ce este de la podul sĕŭ până la al Cluceruluĭ, ca să-şĭ rădice Clucerul Vlădăianul acel pod ce l'aŭ făcut acum, rĕmâind ca să âmble numaĭ podul sĕŭ ce este vechiŭ, fiind-că de i se va da voĭe Cluceruluĭ a aveà şi dumné-luĭ pod, nu numaĭ că-ĭ pricinuesce pagubă la venitul poduluĭ sĕŭ, ci i se pricinuesce şi la moşie osebită pagubă de către călĕtoriĭ drumaşĭ ce vor trece pela podul Cluceruluĭ eşind dincolo de Jiŭ spre apus pe moşia sa; iar clucerul Vlădăianul împotrivă rĕspunse, că în adevĕr după cum curgeà Jiul maĭ nainte nu aveà moşie şi dincolo de Jiŭ, iar acum schimbându-şĭ Jiul drumul sĕŭ cu ruptura ce aŭ făcut, aŭ rupt un petic din moşia sa Tróca, care petic rĕmâind de ceea parte a Jiuluĭ, aŭ dobândit cu acel mijloc moşie şi peste

www.dacoromanica.ro

Jiŭ înpotriva celuĭ mare trup al moşieĭ sale Tróca, ce este dincóce de Jiŭ şi acolo 'şĭ-aŭ făcut şi podul, iar alătŭrea cu acél petic de moşie al dumi-sale are şi monăstirea Obedeanuluĭ şi dincolo şi dincóce, un petic de moşie şi apoĭ se începe moşia Serdaruluĭ Obedeanul dincolo de Jiŭ, prin care âmblă drumul cel mare al Ruşaveĭ, care este vechiu şi se împreună cu drumul cel mare ce curge de la Craiova spre Jiŭ, tocmaĭ acolo unde 'şi-aŭ făcut dumné-luĭ podul şi cum că împotrivă Serdarul Obedeanul pricinuesce stricăciune moşieĭ dumi-sale, căcĭ călĕtoriĭ ceĭ ce trec cu podul Serdaruluĭ de dincolo dincóce, eşind pe moşia mŏnăstireĭ Obedeanul, ce este pe malul Jiuluĭ, trec apoĭ prin liveḑile moşieĭ dumi-sale şi pe acolo mergênd, se îndreptéză de es la drumul cel mare şi osebit de acésta s'aŭ pus de aŭ închis şi drumul cel mare cel peste Jiŭ, care trece pe moşia sa, fiind în dreptul podului dumi-sale, unde 'l-aŭ făcut acum, ca cu acest mijloc să nu aibă drum ceĭ ce vor trece pe la acel pod, din care pricină ḑise Clucerul, silit fiind aŭ dat trecĕtorilor drum noŭ, prin moşia rĕposatuluĭ Vorniculuĭ Ştirbeiŭ şi, şi acel drum noŭ iarăşĭ i l'aŭ închis Serdarul Odeanul făcênd şanţurĭ acolo unde se alătură moşia rĕposatuluĭ Vorniculuĭ Ştirbeiŭ cu moşia sa Obedenul, iar Serdarul Obedeanul împotrivă rĕspunse, că adevĕrat aŭ închis acel drum vechiŭ ne fiind dator să dea Cluceruluĭ Vlădăianul drum prin moşia sa pentru trecĕtoriĭ poduluĭ celuĭ noŭ al Cluceruluĭ, în vreme ce aceĭ trecĕtorĭ se cuvine a trece numaĭ pe la podul sĕŭ, de unde îşĭ aŭ şi drumul slobod prin moşia sa, şi cum că închiderea drumuluĭ aŭ făcut'o cu zăgazul ce 'şĭ-aŭ făcut în matca Jiuluĭ, pe unde curge acum, ca să abată apa iarăşĭ pe matca cea veche, cu care zagaz eşind puţintel şi pe uscat aŭ închis şi drumul făcênd alăturea cu matca Jiuluĭ; asupra căreia acesteĭ pricinĭ întrând Domnia Mea, în cercetare, am cerut maĭ întâiŭ de la Obedeanul de ne-aŭ arĕtat acele sinetŭrĭ domnescĭ, ce ḑice că are pentru acest pod, şi ne arĕtă un hrisov cu let 7178, al luĭ Antonie Vodă, prin care se porunceşce, ca să fie apĕrat satul Tihomeresciĭ de podveḑĭ şi alte angarale, fiind însărcinat cu îngrijirea poduluĭ de la Obedin, i o carte a luĭ Grigore Ghica Vodă din let 7180 asemenea cuprinḑĕtóre, şi o carte a luĭ Grigorie Ghica Vodă cu let 7258, prin care se poruncesce a fi apĕrat acest pod de către un Ioniţă III Logofĕt, şi de altă parte să vie numitul la Divan să se judece de are cevaşĭ a rĕspunde, fiind-că acest pod eşià dincóce pe moşia numituluĭ Ioniţă şi se gâlcevea cu stăpânul moşieĭ Obedinul. După ce am teorisit aceste sinetŭrĭ, am cerut apoĭ de ni s'aŭ arĕtat şi hartă de topotesia moşiilor i curgerea Jiuluĭ şi starea drumuluĭ celuĭ vechiŭ, care hartă aŭ iscălit'o amêndouĕ părţile, spre încredinţare că este întocmaĭ închipuitóre, după care măcar că vede că după cea de acum curgerea Jiuluĭ are Clucerul Vlădăianul şi peste Jiŭ un petic de moşie, dar fiind-că Serdarul Obedeanul în cele după urmă tăgăduì că nu ar fi avênd nicĭ de cum moşie peste Jiu şi cerură amêndouĕ părţile a se face cercetare la faţa locului, poruncim dumné-tale cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele Biv Vel Postelnice Nicolae Scanavi, Caimacamule al Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo, ca

www.dacoromanica.ro

împreună şi cu iubitorul de Dumneḑeŭ sfinţia sa Episcopul Râmniculuĭ mergênd la faţa loculuĭ, să cercetaţĭ cu scumpătate, faţă cu prigonitele părţĭ şi de se va dovedì că acolo unde şi-aŭ făcut Clucerul Vlădăianul podul are şi dincóce şi dincolo de Jiŭ moşie, să aibă tótă voia de a-şĭ ţinea şi a-şĭ avea podul acolo nestrămutat, neavênd Serdarul Obedeanul nicĭ un cuvînt a cere să-l poprească, fiind-că după obiceiul pămîntuluĭ, cel ce are pe moşia sa apă şi moşie pe de amândouĕ părţile este volnic să-şĭ facă pod, şi nicĭ cu sineturile domnescĭ ce are Obedeanul vre-un ajutor nu debândesce, nicĭ póte a aveà asupra acesteĭ prigoniri de cât numaĭ o dovadă, că podul sĕŭ este vechiŭ şi numaĭ cu acésta nu póte a aveà privileghiŭ, ca să poprească pe veciniĭ din sus şi din jos de a nu aveà şi eĭ pod pe moşiile lor, fără numaĭ când podariĭ Cluceruluĭ vor trage acel pod la edec şi vor călcà pe moşia mŏnăstireĭ Obedeanul (la care se protimisesce a o luà Serdarul în arendă de la mŏnăstire, ca un titor) atuncĭ să aibă Serdarul voie a tăià şi a sfărmà podul Cluceruluĭ, precum şi înşuşĭ Clucerul se mulţămì, şi către acésta să aibă voĭe Serdarul, cu orĭ-ce mijloc va puteà, de a bate curgerea Jiuluĭ pe matca cea veche, iar drumul cel mare de pe moşia sa care se ţine de drumul cel mare ce este pe moşia Cluceruluĭ fiind drum vechiŭ, iar nu noŭ deschis acum de Clucerul nu póte să-l poprească, ci îl îndatorăm, ca acolo unde l'aŭ închis, orĭ să-l deschiḑă tot printr'aceeaşĭ linie, saŭ de-ĭ este trebuinciósă acea închidere, să fie dator a da pe alăturea alt drum, ca să urdine făr de popreală călĕtoriĭ ceĭ ce trec pe la podul Cluceruluĭ şi es în drumul cel mare, iar împotrivă dovedindu-se că nu are Clucerul moşie şi dincolo de Jiŭ, saŭ că acea moşie de dincolo de malul Jiuluĭ pe care se slujesce podul Cluceruluĭ este a mŏnăstireĭ Obedeanul, la care se protimisesce Serdarul ca un ctitor, precum s'aŭ ḑis maĭ sus, atuncĭ să nu fie volnic Clucerul Vlădăianul a ţinea acolo pod.—1814 Noembrie 26.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, pag. 115).

Anexa LXVII.

1814 Mart 16. S'aŭ făcut carte deschisă la dumné-luĭ logofĕt za Obiceiurĭ Tache Ştirbeiŭ, să facă cercetare la gura şanţuluĭ, prin carte de blăstem, cu ómeniĭ orânduiţĭ, să vaḑă dintr'a-cuĭ pricină aŭ fost potop ce s'aŭ întêmplat prin Bucureştĭ.

Altă carte de epistat cu loc deschis s'aŭ dat în mâna luĭ Fotache Ştirbeiŭ care s'aŭ trecut în condica de hrisóve.

Cod. LXXIV, fila 112, v.

Anexa LXVIII.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ dat prin dumnéluĭ Vel Poştelnicu, adunându-ne cu toţiĭ la un, loc, am vĕḑut atât înscin-

www.dacoromanica.ro

ţarea ce aŭ trimis către Inălţimea Ta dumnéluĭ Căminarul Nicolae Văcărescu, ispravnicul Dâmboviţeĭ, cât şi tacrirul luĭ Ilie Postelnicelu, ce aŭ fost trimis la gura şanţuluĭ Dâmboviţeĭ, spre întimpinarea înnecăciuniĭ ce făcuse acea apă pe mărginile sale, aicĭ în politia Bucurescilor şi se găsì cu cale: a se orînduì de către Măria Ta spre cercetarea acesteĭ pricinĭ dumnéluĭ Vel logofĕtul de obicieiurĭ Fotache Ştirbeiŭ, de care ḑice şi dumnéluĭ, că este gata a urma luminateĭ poruncĭ, ci se va face luminată poruncă către dumné-luĭ numitul boer, ca să mérgă la faţa loculuĭ, unde să se adune şi toţĭ alţiĭ ce sunt trebuincioşĭ, însă dumnéluĭ Clucerul Deşliŭ i Ilie Postelnicelul, ce-aŭ maĭ fost trimis i inginerul, i Stroe ce aŭ fost suiulgi-başa i patru morarĭ meşterĭ de frunte aĭ apeĭ Dâmboviţeĭ, pe care îĭ va arĕta dumnéluĭ logofĕtul, i Constantin Pastia, ce aŭ fost multă vreme epistat şanţuluĭ i Angreĭ Postelnicelul epistatul de acum i aceĭ doĭ vătaşĭ vechĭ aĭ şanţurilor şi şănţariĭ, să facă dumné-luĭ logofĕtul cercetare cu scumpătate şi prin carte de blăstem, spre a descoperì şi a aflà adevĕrul, maĭ întâiŭ din ce pricină s'aŭ făcut înnecăciunea şi de aŭ fost la şanţ epistatul şi şănţariĭ cu vătaşiĭ lor spre pază după datoria lor, când s'aŭ vĕḑut ca va să vie apa mare? al doilea să chibzuiască cu luare aminte, ce îndreptare se cuvine a se face, spre a nu se maĭ întêmplà altă dată înnecăciune şi ce cheltuială merge la acea îndreptare? să facă fóie anume şi să aducă Inălţimeĭ Tale de tóte pliroforie pe larg; pentru care să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, ca să mérgă şi unul din dumné-lor isprav niciĭ judeţuluĭ acolo, ce'l va cere dumné-luĭ logofĕtul şi ce urmare îĭ va arĕta dumné-luĭ că este trebuinciósă, să aibă a o face; iar hotarîrea remâne la Măria Ta. — 1814 Mart 7.

Vistier, Radu Golescu Ban, Isac Ralet Vel Vornic, i procĭ.

LXIX. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cu cale şi cuviinciósă fiind anaforaua acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ întru tóte o întărim Domnia Mea şi poruncim dumi-tale cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele vel Logofete za obiceiurĭ Fotache Ştirbeiŭ, să mergĭ la faţa loculuĭ şi făcênd cuviinciósa cercetare şi chibzuire asupra aceştiĭ madea, să aducĭ Domnieĭ Mele întréga pliroforie şi pentru ca să se afle la faţa loculuĭ împreună cu dumnéluĭ vel Logofĕtul toţĭ ceĭ ce sunt arĕtaţĭ într'acea anafora i câţĭ-va maĭ arĕtà dumnéluĭ şi să se pue în lucrare tóte de maĭ jos arĕtate, poruncim dumné-vóstră, veliţilor Logofeţĭ de ţeara de sus şi de jos, să se facă cuviinciósele poruncĭ ale Domnieĭ Mele făr' de zăbavă. 1814 Martie 9.

(Cod. LXXIII, pag. 530).

LXX. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voivod i gospodar zemle Vlahiscoe.*

Primită fiind Domnieĭ Mele chibzuirea ce aŭ făcut preaosfinţia sa Părintele Mitropolit şi dumné-lor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă anafora o întărim Domnia Mea şi orînduim pe dumné-vóstră cinstiţilor şi cre-

www.dacoromanica.ro

dincioşĭ boerĭ aĭ Domnieĭ Mele, vel Dvornice Constantin Bălăcene şi vel Logofete de Obiceiurĭ Fotache Ştirbeiŭ, luând pe inginerul politieĭ, să mergeţĭ făr' de zăbavă la faţa loculuĭ, împreună cu Clucerul Scarlat Mihălescu, ispravnic judeţuluĭ, unde aducênd şi pe aceĭ morarĭ, să puneţĭ negreşit în lucrare îndreptarea de maĭ jos arĕtată cu urmare întocmaĭ. 1814 Iulie 17.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

(Cod. LXXIX pag. 81).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale adunându-ne cu toţiĭ la un loc, am vĕdut arĕtarea în scris, ce face dumné-luĭ Clucerul Deşliu i cu ceĭ-l-alţĭ ce aŭ fost orînduiţĭ, arĕtând că sunt trebuincióse douĕ mijlóce spre a se întâmpinà înnecăciunea, să nu se maĭ facă nicĭ Bucurescilor, nicĭ moşiilor de afară, adecă orĭ să se facă şanţ din susul morilor Cluceruluĭ Deşliu, ca să se dea în şanţul cel vechiŭ al stăvililor, saŭ să se scobóre cincĭ morĭ, treĭ din josul stăvililor şi douĕ din susul stăvililor lăsându-se la mĕsura ce aŭ găsit Nicolae postelnicelul morarul ot Uluiţĭ cu cale, la care după chibzuirea ce am făcut arĕtăm Inălţimiĭ Tale, că amendouĕ aceste mijlóce sunt trebuincióse de odată să se facă unul şi altul, adecă şi aceste cincĭ morĭ să se scobóre, nu cu palme rânduite, ci chiar la mĕsura şi cumpăna vadurilor lor, cu acest şart şi chibzuire bună, ca să nu pótă apa prisosì şi a eşì din malurĭ afară să facă înnecăciune şi spre îndreptarea acésta găsim cu cale, să se orînduiască doĭ boerĭ marĭ, ce se vor socotì de către Măria Ta, carĭ să mérgă însuşĭ dumné-lor la faţa loculuĭ dimpreună cu dumnéluĭ clucerul Mihalache isprăvnicelul judeţuluĭ şi cu inginerul politieĭ, şi aducênd şi pe acel Nicolae postelnicelu şi pe alţĭ meşterĭ morarĭ, să pue îndată în lucrare îndreptarea acésta, cu scoborîrea morilor şi cu săpatul şanţuluĭ, făr' de a se face câtuşĭ de puţină zăbavă, căcĭ cum ne arată însuşĭ Clucerul Deşliu, de se va maĭ prelungì se póte întâmplà primejdie şi plata săpatuluĭ şanţuluĭ aŭ să o dea stăpâniĭ acelor cincĭ morĭ, după analoghie; unde la acéstă îndreptare să fie nelipsit şi Constantin Pastia epistatul şanţurilor, iar care dintr'aceĭ stăpânĭ nu va avé vad, după cum se cade, nicĭ malurĭ îndestule, să n'aibă, nicĭ móră, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. 1814 Iulie 17.

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Barbu Văcărescu vel Dvornic, Constantin Bălăceanu vel Dvornic, ... vel Dvornic, ... vel Logofĕt, ... vel Logofĕt, ... vel Logofĕt, Nestor Clucer.

LXXI. *Porunca ce s'aŭ făcut la însciinţarea Cluceruluĭ Scarlat Mihălescu pentru înnecăciunea şanţurilor.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme-ce acéstă cercetare s'aŭ făcut prin carte de blăstem, chiar în faţa loculuĭ, cu câteşĭ treĭ părîţiĭ, adecă Clucerul Deşliu i Constantin

www.dacoromanica.ro

Pastia Postelnicel şi cu Andreiŭ Postelnicelu şi în puterea cărţii blastemuluĭ s'aŭ dovedit numiţiĭ pricinuitorĭ înnecăciuniĭ moşieĭ dumnéluĭ Banuluĭ, cum şi paguba ce s'aŭ pricinuit moşieĭ domnieĭ-sele dintr'acea înnecăciune, cu cale este dar arĕtarea ce ne face printr'acéstă însciinţare dumné-luĭ biv vel Clucerul Scarlat Mihălescul, ispravnicul din sud Dâmboviţa, ce prin osebită poruncă a Domnieĭ Mele aŭ fost orînduit a face acéstă cercetare şi pe de o parte poruncim, dumi-tale maĭ sus numitule boer ispravnice al numituluĭ judeţ, să îndatorezĭ atât pe Pastia, căt şi pe Clucerul Deşliu, de a'şĭ astupà făr' de zăbavă acel şanţ de pricină, precum şi satul Cluceruluĭ Deşliu de lîngă hotarul moşieĭ dumnéluĭ Banuluĭ, de nu se va fi rădicat până acum, să urmeze a'l ridicà de acolo şi să'l aşedĭ pe moşia Cluceruluĭ, la loc cuviincios, spre a nu maĭ pricinuì stricăciune moşieĭ dumné-luĭ Banuluĭ, iar pentru paguba fînuluĭ de 290 carĕ, orînduim şi volnicim pe sluga Domnieĭ Mele, ca să o împlinéscă dumné-luĭ Banuluĭ, întocmaĭ după preţul şi după mijlocul ce se arată maĭ jos într'acéstă însciinţare, însă pentru cară 140 să facă împlinirea de la Clucerul Deşliu i Pastia, iar pentru carĕ 150 de la Andreiŭ Postelnicelu. 1814 Iulie 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cod. LXXIX pag. 115.

LXXII. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Orînduim Domnia Mea pe . . . . . să mérgă acolo unde se va fi aflând Nicolae Postelnicu, şi prin marifetul dumné-lor ispravnicilor judeţuluĭ luându'l, să'l aducă aicĭ, ca să stea napristan a învĕţà pe meşteriĭ pentru facerea aceluĭ stăvilar cu urmare ce se coprinde într'acéstă anafora. 1814 August 13.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce mi s'aŭ dat la jalba cuviosuluĭ arhimandrit egumen mŏnăstiriĭ Raduluĭ-Vodă din ţigănie, dimpreună cu sfinţia sa părintele episcop Buzĕuluĭ de am vĕdut locul unde se cuvine a se face acéstă stavilă, dar fiind-că sfinţia sa aŭ plecat astădĭ la episcopie, cum şi dumné-luĭ Bălénu ce este împreună cu noĭ orînduit la acéstă trébă lipsesce afară, după datorie, arĕt Inălţimeĭ Tale, că este trebuinţă a se aduce aicĭ Nicolae Postelnicu avênd idee la acest fel de lucru i sciinţă de mĕsurile morilor din sus, ca să şadă napristan douĕ treĭ dile, a învĕţà pe meşterĭ la ce mĕsură şi cu ce orînduială să se facă acéstă stavilă; ci să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, ca să se aducă acest Nicolae de afară. 1814 August 10.

Constantin Bălăcénu.

Vel Vornic.

Cod. LXXIX, pag. 173.

www.dacoromanica.ro

LXXIII. *Cheresteaua ce face trebuinţă pentru 5 stăvilĭ.*

1 stăvilar lung stânjinĭ 4, grosul în tótă muchea o palmă.
1 nămolitor lung stânjinĭ 5, grosul în tótă muchea palme 2.
4 grătare lungul stânjlnĭ 4, latul palme 2, grosul o palmă şi 4 degete
10 parĭ lungul stânjinĭ $2^1/_2$ grosul în créstă palme $1^1/_2$.
6 parĭ lungul $3^1/_2$, grosul în créstă palme 2.
25 scândurĭ, lungul stânjinĭ 1, latul palme 2, grosul o jumătate palmă.
35 scândurĭ lungul stânjinĭ 14 latul palme 2, grosul pe muche un lat de mână.
6 bogdane, lungul palme 10, latul palme 14, grosul o palmă.
5 códe de stăvilĭ, lung. palme 12, grosul în créstă o schiópă.
20 scândurĭ de stăvilĭ lungul palme 8, latul palme 2, grosul 3 degete.
40 tarăşĭ lungul palme 12, grosul în créstă o palmă.

LXXIV. *Io Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlascoie.*

Cu cale şi primită fiind Domnieĭ Mele acéstă obştéscă anafora, orînduim şi volnicim pe al nostru buhurdangiŭ, să mérgă şi luând atât pe clucerul Fălcoianu ispravnic din sud Dâmboviţa, cât şi pe Medelnicerul Pastia, epistatul şanţurilor, cu cariĭ amêndoĭ împreună ducêndu-se la acele douĕ morĭ a Vistieruluĭ Moscu şi a vorniceseĭ Ştirbóicăĭ, numaĭ de cât făr' de altă zăbavă să taie zăgazurile lor, cu urmare întocmaĭ precum maĭ jos se arată şi de săvîrşirea aceştiĭ poruncĭ să aducă Domnieĭ Mele rĕspuns.—1815 Ianuarie 22.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cod. LXXVIII, pag. 245.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anaforă arĕt Mărieĭ Tale, că la certarea ce din luminată poruncă facem jălboĭ ce aŭ dat la Măria Ta dumné-luĭ Clucerul Deşliu, pentru şanţul ce ḑice că este de trebuinţă a se face, spre a lipsì înnecăciunea, ce se pricinuesce la viitura de apă mare, atât la multe moşiĭ după afară, cât şi Bucurescilor, fiind trebuinţă de s'aŭ adus aicĭ şi Medelnicerul Constantin Pastia, epistatul şanţuluĭ, ne făcù arĕtare, că la întrebarea ce s'aŭ găsit cu cale de către dumnélor orînduiţiĭ boerĭ, ce aŭ fost trimişĭ de către Măria Ta astă vară la faţa loculuĭ, aŭ dumné-lor cărar la ce mĕsură să se scobóre şi să se aşeḑe fieş-care móră, între care morĭ este şi móra dumné-luĭ Vistieruluĭ Moscu i a dumné-eĭ Vorniceseĭ Ştirbóicăĭ şi nu s'aŭ făcut urmare după acéstă chibzuire a dumnélor, ci numiţiĭ stăpânĭ de morĭ 'şĭ-aŭ lăsat morile tot în starea ce aŭ fost; pentru care fiind-că acum suntem asupra primăvereĭ, zăpadă este multă acum şi ghiaţa urméză a se rupe şi a se zătonì şi dintr'acésta este cunoscută primejdia înnecăciuniĭ ce póte să se întîmple ne rugăm Mărieĭ Tale să se orînduiască mumbaşir harnic ca să mérgă şi luând pe dumnéluĭ Medel-

www.dacoromanica.ro

nicerul Fălcoianu ispravnicul judeţuluĭ, i pe Medelnicerul Pastia epistatul şanţuluĭ, să mérgă la amîndouĕ maĭ sus numitele morĭ şi cu mare grabă să pue să le taĭe zăgazurile lăsându-se chiar la mĕsurile ce aŭ dat dumné-lor orînduiţiĭ boerĭ împreună cu părintele episcopul Buzĕuluĭ la mâna Pastieĭ, ca să rĕsufle apa, a urma pe matca eĭ şi a nu se pricinuì pagubă şi stricăciune noroduluĭ, iar planul ce ḑice dumné-luĭ clucerul Deşliu, fiind-că şi însuşĭ ne arată, că acum nu se póte face acéstă cercetare, ca să se vaḑă de este trebuincios saŭ nu, ci acesta rĕmâne de primăvară, la luna luĭ April vom face maĭ pe urmă chibzuire de mijlocul cercetăriĭ şi vom arĕtà Mărieĭ Tale prin deosebită anafora.—1815 Ianuarie 22.

Iosif Argeş, Constandie Buzĕŭ, Constantin Filipescu Vistier, Grigorie Brâncovénu, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Vornic, Nestor Clucer.

LXXV. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voivod i gospodar zemle Vlahiscoe.*

Poruncim Domnia Mea polcovnice de pod, primind Domnescul nostru pitac să aibĭ îngrijire de acum înainte, ca să nu îngăduescĭ pe nimenĭ, măcar de orĭ-ce tréptă ar fi, ca să arunce gunóie saŭ alte murdalâcurĭ, orĭ cu căruţe saŭ cu alt mijloc, după podurile gârleĭ în Dâmboviţa, fiind acésta de stricăciune, atât la curgerea apeĭ că se înămolesce şi se astupă matca apeĭ, cât şi la curăţenie, căcĭ apa este trebuinciósă a se păzì să fie curată ca una ce este pentru trebuinţa obşteĭ noroduluĭ de bĕut i de altele. Tolco pisah gpd. 1815 Februarie 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 174).

LXXVI. *Pitac către vel spătaru pentru nizamul gunoiuluĭ şi a gheţeĭ a nu se maĭ aruncà în apa Dâmboviţeĭ.*

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voivod i gospodar zemle Vlahiscoe.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta vel Spătare, primind acel Domnescul nostru pitac, numaĭ decât să puĭ pristav în tot semptul spătărieĭ, ca să facă sciut şi cunoscut tuturor de obşte, că de astăḑĭ înainte nimenĭ să nu se îndrăsnéscă a aruncà gunoiŭ după poduri saŭ ghiaţă în apa Dâmboviţeĭ, ci fieş-care să fie dator a o scóte afară din politie, pentru că verĭ carĭ se va dovedì următor împotriva Domnesciĭ nóstre poruncĭ, se va pedepsì; şi pentru bunul nizam a pururea să privighezĭ dumné-ta pe linia apeĭ Dâmboviţeĭ şi pe verĭ-care îl veĭ dovedì împotrivă urmând, nu numaĭ să-ĭ facĭ certarea cea cuviinciósă, ci încă să-l arĕţĭ şi Domnieĭ Mele. Tolco pisah gpd. 1815 Februarie 5.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 174).

www.dacoromanica.ro

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ vel Agă.

LXXVII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voivod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta vel Agă, fiind-că din pricina gunoiuluĭ şi a pămîntuluĭ ce se aruncă în apa Dâmboviţeĭ de către uniĭ alţĭ se înalţă matca şi se băltéză apa în sus, de nu-şĭ póte avé curgerea cu răpedĭciune, a spălà nămolul şi a-l duce din oraş la vale, din care se pricinuesce înnecăciunea politieĭ Bucurescilor la venitul de ape marĭ. De aceea poruncim dumi-tale, ca să daĭ maĭ întâiŭ de scire tuturor de obşte, cu pristav, în tot semptul agieĭ, ca să scie, că sunt popriţĭ a nu aruncà nimenĭ gunoiŭ saŭ pămînt în apa Dâmboviţeĭ şi apoĭ să îngrijescĭ dumné-ta cu paznicĭ nelipsiţĭ dĭua şi nóptea şi de se va găsì cine-vaşĭ cărând gunoiŭ saŭ pămînt la Dâmboviţă, să se facă cuviinciósă certare cu bătaĭe de către dumné-ta; asemenea să fie popriţĭ toţĭ de obşte a nu maĭ aruncà nimenĭ de acum înainte în apă mortăciunĭ i stârvurĭ, căcĭ pricinuesc scârbă şi bólă ómenilor şi cel ce va aruncà mortăciunĭ şi stârvurĭ, se va pedepsì şi acele scârbe să le scóţă afară din politie şi mult în lăturĭ de drum la loc dosnic; aşijderea să îndatorezĭ dumné-ta şi pe ceia ce aŭ grajdurĭ şi ămblătorĭ făcute pe marginea apeĭ Dâmboviţeĭ, de curg spurcăciunile într'însa şi pângăresc apa, ca ămblătorile să le ridice cu totul, iar grajdurile să le astupe ferestrele despre apă ca să nu maĭ arunce gunoiŭ în apă de acum înainte şi când stăpâniĭ grajdurilor i aĭ ámblătorilor nu vor fi următorĭ, atuncĭ să orînduescĭ dumné-ta pe maĭ-mare-başa cu dulgherĭ, ca să le taie şi să le strice ămblătorile şi grajdurile să le astupe după mijlocul ce se arată maĭ sus, făcêndu-se cunoscut tuturor de obşte, că nimenĭ de acum înainte nu maĭ este slobod să maĭ facă grajdurĭ saŭ ămblătorĭ asupra apeĭ şi cine se va îndrăznì a face, nu numaĭ i se va stricà binaua, ci încă va fi dator a da şi ştréf talerĭ 500 la *Cutie.* Tolco pisah gpd. 1815 Iulie 5.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, fila 208).

Asemenea pitac şi către dumné-luĭ vel spătar.

LXXVIII.—Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Logofete de Ţéra de jos, Scarlate Grădiştene şi dumné-ta Vel hatmane al Divanuluĭ, fiind-că uniĭ din stăpâniĭ moşiilor ce cad pe linia apeĭ Ilfovuluĭ şi pătimesc înnecăciune (pentru care s'aŭ îndatorat a da de stânjinĭ câte douĕ-dečĭ de parale spre ajutorul şanţuluĭ celuĭ noŭ) prin jălbĭ aŭ făcut arĕtare Domnieĭ Mele, că medelnicerul Bujorénu i-aŭ arĕtat cu stînjinĭ maĭ mulţĭ şi de cât are fieş-care, de aceea dar, pentru ca să nu li se facă năpăstuirĭ stăpânilor acelor moşiĭ, poruncim dumné-vóstră, să cercetaţĭ sineturile ce are fieş-care, şi pe câtă sumă

www.dacoromanica.ro

de stânjinĭ se va dovedì că aŭ bunĭ, după sineturĭ, pe atâtea să-şĭ facĭ, dumné-ta Vel hatmane, împlinire de la fieş-care stânjin, câte parale douĕ-ḑecĭ, după anaforaua dumné-lor veliţilor boerĭ, cu întărirea Domnieĭ Mele, care împlinire să o facĭ făr' de zăbavă, spre a se începe şi a se sĕvîrşì lucrul şanţuluĭ până este vreme bună, de vară. Tolco pisalı gpd. 1815 Iulie 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Cod. LXXIV fila 207 v.

LXXIX. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel dvornice al politieĭ, fiind-că pentru izbăvirea politieĭ Bucurescilor de înnecăcimea apeĭ Dâmboviţeĭ este trebuinţă ca să se maĭ deschidă un şanţ din Dâmboviţa până în şanţul cel vechiŭ, afară din şanţul Ilfovuluĭ, zăgaz de stânjinĭ 60 cu şarampoĭ bătuţĭ pe douĕ rândurĭ şi să se îngrădéscă, şi să se âmple cu pămînt şi cu gunoiŭ ca să nu trécă apa printr'însul, şi fiind-că medelnicerul Grigorie Bujorénul epistat facereĭ şanţurilor, ne-aŭ făcut însciinţare, că are lipsă de cheltuială şi nu are cu ce săvîrşì nicĭ şanţul ce este să se facă, nicĭ zăgazul, de aceea poruncim dumitale, să împlinescĭ, negreşit făr' de zăbavă toţĭ baniĭ cisleĭ ce s'aŭ făcut pe nouĕ mahalale de aicĭ din Bucurescĭ pentru şanţul ce erá să se facă împotriva mŏnăstiriĭ Mihaiŭ-Vodă, i pentru destupatul Dâmbovicióreĭ şi să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele. Tolco pisah gpd. 1815 Noembrie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Cod. LXXIV, fila 224 v.

LXXX. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Straşnic poruncim Domnia Mea, Vel Vornice al politieĭ, ca fără altă zăbavă să împlinescĭ de la lŏcuitoriĭ acelor nouĕ mahalale de aicĭ din politia Bucurescilor, ce este să maĭ facă pentru apa Ilfovuluĭ prin cislă făcută cu dréptă cumpănire din porunca Domnieĭ Mele, ce este dată de maĭ nainte către Vornicie pentru înlesnirea acestor banĭ, şi săvîrşind împlinirea să arĕţĭ Domnieĭ Mele, ca să ieĭ poruncă unde să daĭ aceştĭ banĭ. Tolco pisah gpd. 1816 Ianuarie 16.

Cod. LXXIV, fila 234 v.

LXXXI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Fiind-că am luat Domnia Mea pliroforie, că din douĕ şanţurĭ ce sunt să se facă, sus la Racărĭ, pe apa Dâmboviţeĭ, pentru a se abate apa Ilfovuluĭ şi a se da pe şanţul cel vechiŭ, s'aŭ săvîrşit unul prin

www.dacoromanica.ro

epistasia Medelniceruluĭ Grigorie Bujorénul, care se începe din apa Ilfovuluĭ şi până în apa Dâmboviţeĭ şi s'aŭ şi dat apa pe dînsul, dar viind până la un loc aŭ stătut din pricină căcĭ este locul maĭ nalt spre Dâmboviţa, de aceea orînduim pe . . . . . inginer cu mumbaşir sluga Domnieĭ Mele, ca luând împreună pe Medelniceru Bujorénu i pe Medelniceru Pastia epistat şanţurilor, să mérgă la faţa loculuĭ, să facă chibzuire de se póte găsì vre-un mijloc, ca să mérgă apa Ilfovuluĭ pe şanţul ce este făcut şi să dea în Dâmboviţa, şi de se póte face celă-l-alt şanţ din Dâmboviţa şi până în şanţul cel vechiŭ, după hotărîrea ce este dată, saŭ să chibzuiască în alt loc maĭ sus pe apa Dâmboviţeĭ, unde s'ar puté să se facă aceste şanţurĭ şi să aducă Domnieĭ Mele curată pliroforie. Isaam receh gpd. 1816 Fevruarie 4.

Cod. LXXIV, fila 238.

LXXXII. Iω *Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Cinstiţĭ şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Spătare şi dumné-ta Vel Dvornice al politieĭ, fiind-că pentru izbăvirea politieĭ Bucurescilor de înnecăciunea apeĭ Dîmboviţeĭ este trebuinţă de a pune în lucrare planul ce aŭ dat inginerul, de aceea poruncim, ca îndată după primirea acestuĭ domnesc al nostru pitac, să orînduescĭ ómenĭ vrednicĭ dintre zapciiĭ dumné-vóstră, carĭ să îndatoreze pe toţĭ ceĭ ce aŭ case şi grădinĭ pe lîngă matca Dîmboviţeĭ şi de o parte şi de alta şi să le facă mumbaşirlîc, ca să puie ómenĭ cu a lor cheltuială să sape matca Dîmboviţeĭ, pe margine, ca să se lărgéscă de şése stînjenĭ lumina apeĭ, însă pe unde va fi loc slobod, iar de se va întîmplà să fie niscareva ziduri de binale pe lîngă matca apeĭ, acele binale nu aŭ a se vătămà, ci are a rămâné lumina apeĭ pe acolo numaĭ cât va fi loc slobod; aşijderea să îndatoreze şi pe stăpâniĭ acelor opt morĭ, ce sunt pe apa Dîmboviţeĭ, începênd de la Roşul şi până la Vitan, ca să facă stavilele pe la morile lor, cum şi egumenul mŏnăstiriĭ Raduluĭ-Vodă să o facă la gura cea veche a matceĭ Dîmboviţeĭ. Asemenea să puneţĭ dumné-vóstră, salahorĭ, ca să desgrópe zăgazul şi pariĭ moriĭ mŏnăstiriĭ Mihaiŭ-Vodă şi apoĭ aceĭ parĭ să-ĭ taĭe din pămînt, cât va fi cu putinţă maĭ adînc, precum şi pariĭ vechĭ carĭ sunt netăiaţĭ la podurile de peste apa Dîmboviţeĭ să se desgrópe şi să se taĭe spre a-'şĭ avé apa curgerea slobodă. Şanţul cel noŭ ce este să se facă pentru matca Dîmboviţeĭ, cum şi matca cea veche, să puneţĭ dumné-vóstră să se sape şi să se deschidă, după porunca ce este dată maĭ dinainte, şi plata salahorilor lucrătorĭ, ce vor desgropà pariĭ şi vor deşchide matca Dîmbovicióreĭ, se va da de către dumné-vóstră din baniĭ ce s'aŭ strîns de pe la mahalale, după cisla ce este făcută, făcêndu-se împlinire de la acele mahalale şi de baniĭ ce nu vor fi apucat să-ĭ dea până acum, tolco pisah gpd. — 1816, Iunie 11.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Veḑĭ şi cod. LXXIV fila 254.

www.dacoromanica.ro

LXXXIII. *Cartea fôntânelor ce sunt la Craiova, de milele ce aŭ.*

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că pentru fôntânele ce sunt la Craiova, adecă una în drumul Bucurescilor în marginea oraşuluĭ cu o ţévă al doilea la Têrgul de afară cu douĕ ţevĭ largĭ, a treia la Têrgul din vale lângă Sf. Arhanghel, cu treĭ ţevĭ, de doĭ stânjinĭ de sus, al patrulea în drumul Orevĭĭ, în marginea oraşuluĭ Craioveĭ, care fac patru fôntânĭ bune nestricate, osebĭ dintru-o fôntână ce maĭ este sub délul Vâlcănescilor, pe drumul Caracaluluĭ, cu o ţévă, ce se numesce a episcopuluĭ, i altă fôntână ce se orînduesce ca să se facă de neguţătorĭ la Ştirbóica, în mijlocul oraşuluĭ, unde aŭ fost şi maĭ nainte fôntână cu douĕ ţevĭ micĭ şi altă fôntână ce iarăşĭ se orînduise să se facă în lăuntrul metohuluĭ sfinteĭ Episcopiĭ Râmnic, care s'aŭ şi făcut, şi după trebuinţa ce urméză a aveà pentru dregerea acestor fôntânĭ când s'ar întêmplà a se stricà, spre a fi tot-deauna în fiinţa lor, prin cărţile trecuţilor fraţilor Domnĭ, ce le vĕḑum, aŭ avut milă de 12 lude fôntânarĭ nedajnicĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile şi orînduelile câte vor eşì peste an în ţeară, ca tótă tréba acestor fôntânarĭ să fie numaĭ şi numaı pentru aceste maĭ sus arĕtate fôntânĭ, să le drégă, să le pórte grija, să le păzéscă în tótă vremea, dându-li-se la mânĭ şi adeverinţele dumnéluĭ caimacamuluĭ de numele şi chipul lor şi să fie sub ocrotirea sfinţieĭ sale părinteluĭ episcop, ce va fi dupe vremĭ la sfânta Episcopie Râmnic, cum şi grija fôntânelor o dă iarăşĭ asupra Sfinţieĭ sale. Asemenea să aibă în oraşul Craioveĭ milă de douĕ pivniţe şi douĕ scaune de carne scutite de fumărit, de căminărit, i de către polcovnic şi alţĭ zapciĭ, i de tóte dările ce daŭ alte prăvăliĭ şi scaune, de nimic supĕrare să nu le facă, că cu venitul acestora, care să se stringă iarăşĭ de către Sfinţia sa iubitorul de Dumneḑeŭ părintele episcop, ce va fi după vremurĭ la Sf. episcopie a Râmniculuĭ, să se cheltuiască la dregerea fôntânelor, când se vor stricà. Decĭ întărim şi Domnia Mea aceste milĭ, ca să se păzéscă întocmaĭ şi întru tóte nestrămutat precum maĭ sus se cuprinde. i sa am receh gpd. — 1813 Iulie 29.

(Cod. LXXVII fila 152. v.)

LXXXIV. *Intărirea privileghiuluĭ de scaune şi cârciume ale cişmelelor Craiovcĭ asemenea s'aŭ trecut şi în condica de Obiceiurĭ.*

Zemle Vlaschoie. Fiind-că cişmelele de la oraşul Domnieĭ Mele ot Craiova, pentru a se ţinea tot-deauna în stare bună, pe lângă fôntânariĭ ceĭ orînduiţĭ scutiţĭ aŭ şi osebite milĭ, adecă să ţie în oraşul Craioveĭ douĕ pivniţe cu vîndare de vin i rachiŭ, i douĕ scaune de carne scutite de tóte dările ce daŭ alte prăvăliĭ şi scaune, de nimic supĕrate să nu fie, ca cu venitul acestora să se facă ajutorul dregereĭ fôntânilor când se vor stricà; care acéstă milă veche fiind, prin sineturĭ încă de la let 1813, am întărit-o Domnia mea; iar acum am luat Domnia Mea însciinţare, cum că până la let 1814 s'aŭ păzit scutéla scaunelor şi ale cârciumelor, iar de atuncĭ încóce luându-le vameşiĭ

www.dacoromanica.ro

în zapt, se află cişmelile lipsite de acest irat. Decĭ, fiind-că prin ponturile vămeĭ se coprinde, ca numaĭ la pieĭ să plătéscă vamă şi scaunele scutite, care şi acéstă rînduială de plată la pieĭ este maĭ dinainte veche, dar nu de la acel let; dar ca să nu pricinuiască vameşiĭ, hotărîm, ca numaĭ pe acest an să se urmeze a luà vama de la pieĭ, iar la sfîrşitul anuluĭ, poruncim dumi-tale Vel Logofete de ţeara de sus, ca la ponturile vămiĭ viitoruluĭ an să intre şi acésta, ca scaunele acestea să fie apĕrate şi de vama peilor, să nu se supere nicĭ scaunele, nicĭ cârciumele, nicĭ cu nume de prostichiŭ, nicĭ cu altă numire, ci cu totul să fie apĕrate; de care poruncim dumi-tale Caimacamule al Craioveĭ i dumné-vóstră boerilor divaniţĭ, să daţĭ nizam vameşilor i altor slujbaşĭ, ca afară din vama pieilor, orĭ ce alt va fi supĕrat şi va fi luat de la scaunele i de la cârciumile cişmelelor, împotriva ponturilor acelor slujbe, care cuprind a se păzì milile şi orînduelile de privileghiurĭ, ce sunt date prin hrisóve i cărţĭ domnescĭ, să-ĭ puneţĭ să întórcă înapoĭ, şi de acum înainte să li se păzéscă apĕrarea după cum maĭ sus se cuprinde.—1817 Septembre 5.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVII, fila 274.)

1817 Septembre 5. — Asemenea s'aŭ făcut şi pentru scaunele episcopieĭ Rimnic.

LXXXV. *Intărirea privileghiuluĭ cişmelelor ot Craiova asemenea s'aŭ trecut şi în condica de hrisóve.*

Zemle Vlahiscoie. Find-că cişmelele de la oraşul Domnief Mele ot Craiova, pentru e se ţiné tot-deauna în stare bună, pe lângă fântânariĭ ceĭ orînduiţĭ scutiţĭ aŭ şi osebite milĭ, adecă să ţie în oraşul Craioveĭ douĕ pivniţe cu vîndare de vin i rachiŭ, i douĕ scaune de carne scutite de tóte dările ce daŭ alte pivniţe şi scaune de nimic supĕrate să nu fie, ca cu venitul acestora să se facă ajutorul dregereĭ fântânilor când se vor strica, care acéstă milă veche fiind, prin sineturĭ încă de la let 1813 am întărit'o şi Domnia Mea, iar acum am luat Domnia Mea însciinţare cum că până la let 1814 s'aŭ păzit scutéla scaunelor şi ale cârciumelor iar de atuncĭ încóce luându-le vameşiĭ în zapt se află cişmelele lipsite de acest irat, decĭ fiind-că prin ponturile vămeĭ se cuprinde ca numaĭ la pieĭ să plătéscă vamă şi scaunele scutite, care şi acéstă rînduială de plată la pieĭ este maĭ dinainte, veche, iar nu de la acel let, dar ca să nu pricinuiască vameşiĭ, hotărîm, ca numaĭ pe acest an să se urmeze a luà vama de la pieĭ, iar la sfîrşitul anuluĭ poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţéra de sus ca la ponturile vămeĭ viitoruluĭ an să intre şi acésta ca scaunele acestea să fie apĕrate şi de vama pieilor să nu se supere nicĭ scaunele nicĭ cârciumile nicĭ nume de prostichiŭ nicĭ cu altă numire ci cu totul să fie apĕrate, de care poruncim dumi tale caimacamule al Craioveĭ i dumné-vóstră boerilor divaniţĭ să daţĭ nizam vameşilor şi altor slujbaşĭ

www.dacoromanica.ro

ca afară din vama pieilor orĭ-ce alt va fi supĕrat şi va fi luat de la scaunele i de la cârciumile cişmelelor în potriva ponturilor acelor slujbe carĭ coprind a se păzì milile şi orînduelile de privileghiurĭ ce sunt date prin hrisóve i cărţĭ domnescĭ să-ĭ puneţĭ să intórcă înapoĭ şi de acum înainte să li se păzéscă apărarea după cum maĭ sus se coprinde i saam receh gpd. — 1817 Septembre 5.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. 75, fila 187 v.)

Anexa LXXXVI.

Io Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Logofĕt de ţéra de sus, am vĕḑut Domnia Mea, arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora şi ca pentru un lucru ce este trebuincios obştieĭ locuitorilor din Focşanĭ, adăparea dintr'acele cişmele, poruncim să se înnoiască şi din partea Domnieĭ Mele acel hrisov al Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Vodă Moruz, făcêndu-se însă şi acest adaos, ca încărcatul şi descărcatul buţilor din Focşanĭ să fie irat al acelor cişmele precum şi ceĭ ce vor fi însărcinaţĭ cu tăĭerea cărneĭ pe la scaunile din Focşanĭ, să dea pe an la cişmele câte talerĭ unul la sută, orînduindu-se şi epitrop maĭ mare al acelor cişmele Sfinţia Sa Părintele Episcopul Buzĕŭ, ca să îngrijască pentru a lor bună stare; către acésta poruncim şi dumi-tale Biv Vel Vistier Ioan Moscu, epistatule al Epitropieĭ obştirilor, ca aceĭ talerĭ 200 pe an ce aŭ fost orînduiţĭ a se da pentru aceste cişmele de la Cutia milosteniilor şi nu s'aŭ dat pe şapte anĭ, să se dea acum toţĭ, prin scirea Sfinţieĭ Sale numituluĭ Episcop. — 1813 Iunie 16.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXVI, fila 376).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi s'aŭ dat la însciinţarea dumné-lor ispravnicilor din sud Slam Râmnic, făcênd cercetare, s'aŭ arĕtat înaintea Mea, ... ce este încărcat cu cişmelile din Focşanĭ, la mâna căruia vĕḑuiŭ hrisovul Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Moruz cu let 1793 Iunie 16, prin care se cuprinde, că pentru multa lipsă şi mare trebuinţă de apă ce este la Focşanĭ, aŭ fost orînduit prin hrisóve domnescĭ maĭ din nainte talerĭ 200 pe an de la Epitropia obştieĭ şi 12 fôntânarĭ scutiţĭ pentru plata suiulgiuluĭ şi a meremetuluĭ a le ţine tot-deauna în stare bună, care acea orînduială o întăresce şi Măria Sa, iar pentru alţĭ ḑece scutelnicĭ, ce ḑice că aŭ maĭ avut cu alt sinet domnesc, care s'aŭ rĕpus, nu s'aŭ găsit în condică şi osebit de acésta fiind-că partea Focşanilor din Moldova n'aŭ avut apă, şi în vreme când se afla Măria Sa Alexandru Vodă Moruz Domn la Moldova, în let 1806, aŭ pohtit pe Măria Sa Constantin Vodă Ipsilante de

www.dacoromanica.ro

aŭ dat voie şi aŭ luat apă din izvórele ce sunt în pămîntul ţĕriĭ aceştia, pentru care facere de bine arată, că s'aŭ dat voie ca din apa cea adusă cu cheltuiala Moldoveĭ, să iea de la hotar 6 mĕsurĭ de apă şi cu cheltuiala părţilor de aicĭ să se aducă în oraş, şi să maĭ adaoge în oraşul Focşanĭ dar dincóce alte douĕ cişmele peste una ce aŭ fost veche şi din pricina rĕzmeriţeĭ nu s'aŭ pus în lucrare; acum arătă că de 7 anĭ în cóce baniĭ de la Cutia milostenieĭ nu s'aŭ maĭ dat, cişméua aŭ ajuns la dărapănare, şi oraşul se află în lipsă de apă şi cum că are trebuinţă de cheltuială a se drege şi a se aduce în stare bună cişméua cea veche, cum şi aceste douĕ cişmele să se maĭ prostiséscă, la care trebuesce cheltuială, după socotéla ce aŭ făcut, talerĭ 4.625 şi orăşaniĭ de acolo pre cât le-aŭ fost puterea daŭ talerĭ 1.500, iar pentru ceĭ-l-alţĭ banĭ ce lipsesc talerĭ 3.125 cer mila Mărieĭ Tale, că de unde se va socotì a se da, să se ajute, ca să nu rĕmâie oraşul fără de apă; aşijderea, maĭ cer ca să se orînduéscă un irat statornic a se puteà ţineà tot-deauna cişmelile în stare bună, care îndestulare de apă nu este îndoială că póte să tragă şi norodul cel maĭ mult acolo şi dincóce să se împuţineze; de aceea trebuincios este ajutorul care ajutor măcar de se va şi da de la Cutia milostenieĭ aceĭ talerĭ câte 200 pe 7 anĭ ce nu s'aŭ dat, iarăşĭ nu se împlinesce trebuinţa, căcĭ maĭ lipsesc încă talerĭ 1.725; ci pentru acéstă lipsă rĕmâne, ca precum se va chibzuì de către înaltă milostivirea Mărieĭ Tale, iar pentru a se ţinea în stare bună de acolea înainte, de se va găsì cu cale de Măria Ta, să se orînduéscă Sfinţa Sa Episcopul Buzĕŭ epitrop maĭ mare, a îngrijì ca un părinte duhovnicesc, fiind în eparhia Sfinţieĭ Sale, ca atât pentru facerea şi dresul de acum a se săvîrşì cu temeiŭ, cât şi pentru aceĭ talerĭ 200 a-ĭ siguripsi din iratul Cutieĭ, ce dă pe an eparhia aceea la Cutie şi pentru căcĭ acum s'aŭ maĭ scumpit lucrurile şi cişmelile, să se maĭ adaoge şi acest ajutor pe an, pe cât de Măria Ta se va găsì cu cuviinţă, şi după hotărîrea ce se face se va da şi luminat hrisovul Mărieĭ Tale a se păzì, — 1813 Maiŭ 27.

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 376).

LXXXVII.—*Hrisovul Focşanilor pentru apă.*

Creştinéscă datorie aŭ Domniĭ şi Oblăduitoriĭ, cărora li s'aŭ încredinţat de la Dumneḑeŭ stăpânirea de ţĕrĭ şi de noróde, a nu trece cu vederea lucrurile ce sunt de folosul şi de mare trebuinţă lŏcuitorilor ce li s'aŭ încredinţat sub a lor oblăduire, ci maĭ vîrtos a le întemeià, spre maĭ buna îndreptare, ca să fie bine păzite; drept aceea însciiţându-ne Domnia Mea, că în oraşul Focşanĭ se află lipsă de apă, şi din vechime cu ajutor Domnesc s'aŭ întocmit o cişmea de s'aŭ adus apă pe olane de la loc depărtat, cu care apă se îndestulà atât têrgoveţiĭ din Focşanĭ, cât şi alţĭ trecătorĭ, şi une-orĭ din vechime alte orĭ dintr'ale răzmeriţeĭ întâmplărĭ când s'aŭ stricat, iarăşĭ cu ajutor Domnesc s'aŭ dres şi s'aŭ făcut la loc; la care cişmea spre a se ţiné

www.dacoromanica.ro

în stare bună tot-deauna aŭ făcut rînduială fraţiĭ Domnĭ dinaintea Nóstră prin hrisóvele Domniilor Sale, carĭ le-am vĕḑut, a se da pe tot anul de la Epitropia obştirilor câte talerĭ 200 pentru cheltuiala şi pentru plata orînduituluĭ suiulgiŭ, avênd şi 12 lude fôntânarĭ scutiţĭ, şi într'acéstă răzmeriţă trecută, din pricină că nicĭ orînduiţiĭ banĭ de la Cutia milostenieĭ nu s'aŭ dat lăsându-se făr' de îngrijire s'aŭ stricat, iar în partea oraşuluĭ Focşanĭ din ţinutul Moldoveĭ se află cişmele cu apă luată din pămîntul aceştiĭ ţĕrĭ, nu de maĭ nainte, ci din vremea Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Vodă Moruz, când se află la Moldova, după cererea ce aŭ făcut-o la Domnia Sa Constantin Vodă Ipsilant şi prin sloboḑenie Domnéscă s'aŭ dat voie de aŭ luat apă din pămîntul ţĕriĭ făcênd cişmele îndestulate nu numaĭ în oraş ci şi în alte locurĭ maĭ depărtate. Pentru acésta dar aŭ trimis Domnieĭ Mele boeriĭ i boernaşiĭ de la Focşanĭ, cum şi dumné lor ispravniciĭ însciinţéză Domnieĭ Mele cum că cişméua din Focşanĭ se află stricată şi pătimesc marĭ discoliĭ pentru lipsa apeĭ, fiind siliţĭ de trec dincolo în Moldova de iaŭ apă, şi cum că când s'aŭ dat sloboḑenie de s'aŭ luat apă din pămîntul ţĕriĭ aŭ făcut legătură, ca din apa aceea ce se ia din pămîntul ţĕriĭ de aicĭ, să dea 6 mĕsurĭ de apă aduse la hotar cu cheltuiala părţiĭ Moldoveĭ şi de la hotar cu cheltuiala părţeĭ de dincóce să se împartă în oraşul Focşanilor de dincóce, a se maĭ deschide alte 4 cişmele, unde se va socotì că sunt maĭ trebnuicióse, şi atât pentru cheltuiala cişmeleĭ vechĭ, cât şi pentru acele patru ce sunt a se aduce din noŭ, făcênd chibzuire de cheltuiala ce trebue, cu tóte că aŭ maĭ ajutat şi pămînteniĭ de acolo, dar aŭ cerut şi ajutorul Domnieĭ Mele, atât pentru dregerea cişmeleĭ ceĭ vechĭ, şi facerea celor patru de acum, cât şi pentru cheltuiala lor în vremea viitóre să se maĭ adaoge irat spre a se ţineà tot-deauna în stare bună ca şi când se va stricà undevaşĭ, dintr'acel irat să se drégă. Am orînduit Domnia Mea la dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus de aŭ cercetat şi prin anafora de la Maiŭ 27, ne-aŭ făcut arĕtare, că este prea mult trebuinciósă facerea acestor cişmele şi trebuinţă are de ajutor pentru următórele cheltuelĭ, atât de a face acum, cât şi de a se ţiné în stare bună tot deauna; chibzuindu-le dar Domnia Mea acestea şi iubind facerea de bine şi obştescul folos, am primit cererea ce fac şi maĭ întâiŭ pentru Epitrop însărcinăm Domnia Mea pe iubitorul de Dumneḑeŭ Sfinţia sa Părintele episcopul Buzĕŭ chir Costandie, ca pe un arhiereŭ al eparhieĭ aceea, şi deosebit am poruncit la dumné-luĭ vel Dvornicul al Obştirilor, epistatul Cutieĭ de milostenie, ca să dea acum talerĭ 1.400 pentru şapte anĭ trecuţĭ, ce nu s'aŭ dat acest irat, după cuprinderea hrisóvelor Domnescĭ şi spre a se urmà ca să se dea tot-deauna aceĭ câte talerĭ 200 pe tot anul de la Cutia milostenieĭ însărcinăm pe Sfinţia sa episcopul ca de baniĭ eparhieĭ ce dă la Cutia milostenieĭ, să se ţie în sémă, care acest venit ne fiind îndestoinic pentru facerea cişmelelor de acum şi dregerea lor după vremĭ, după arĕtarea şi rugăciunea ce aŭ făcut Domnieĭ Mele iubitorul de Dumneḑeŭ Sfinţia sa Părintele episcopul, maĭ facem Domnia Mea aceste iraturĭ adică: încărcatul şi descărcatul buţilor din Focşanĭ, ca să fie al cişmelelor

www.dacoromanica.ro

melelor, precum se urméză aicĭ în Bucurescĭ (care este venit al podurilor) însă plata să se iea după starea pivniţelor şi după cum se urméză şi în Focşaniĭ de dincolo, şi dumné-lor ispravniciĭ judeţului să îngrijéscă a se păzì acéstă rînduială cu dréptă cumpănire, ca să nu pătiméscă ceĭ ce aŭ trebuinţă de încărcat şi descărcat, după care orînduială şi obiceiŭ ce se urméză dincolo, să facă dumné-lor fóie arĕtătóre de tóte felurile de pivniţe, în care să arate anume ce are să iea de descărcat şi ce are să iea de încărcat? să facă osebire la buţĭ marĭ şi la buţĭ micĭ; care fóie sub iscăliturile dumné-lor să o dea în păstrare la Sfinţia sa Părintele episcopul şi altă asemenea fóie iscălită să se dea la mâna suiulgiuluĭ, ce este purtător de grijă al cişmelelor, spre a se căutà venitul acesta pe séma cişmelelor, saŭ să se vîndă pe an după cum se vînd şi alte huzmeturĭ. Orînduim să iea şi milă de vinăriciŭ câte doĭ banĭ de vadră, din poporul Jideniĭ şi Oraţiia, în care are mŏnăstirea Rîmniculuĭ câte doĭ banĭ de milă veche, şi biserica cu şcóla ot Agiescĭ câte un ban, şi din poporul Gârbovul, Timbovescĭ, Bordescĭ, Cândescĭ, Dragoslovenĭ, Urichescĭ şi Tărchescĭ, iarăşĭ câte doĭ banĭ de vadră, în care are mŏnăstirea sf. Ión din Focşanĭ a luà câte alţĭ doĭ banĭ milă veche, şi biserica cu şcóla ot Agiescĭ câte un ban, i din Curăturĭ, Blidariĭ şi Bonţesciĭ iarăşĭ câte doĭ banĭ de vadră, în care are sf. Episcopie a Buzĕuluĭ a luà câte alţĭ doĭ banĭ, şi biserica cu şcóla ot Agiescĭ câte un ban. Osebit maĭ rînduim, ca să iea pe tot anul de la ceĭ ce vor fi încărcaţĭ cu tăerea cărneĭ, la scaunele din Focşanĭ, câte talerĭ 100, când să facă şi un tîrg noŭ tómna la Vîrtişcoiŭ, care tîrg fiind spre folosul Delenilor de acolo cu a-şĭ înlesnì cele trebuincióse, am găsit Domnia Mea cu cale a se începe de la 15 ḑile ale luĭ August, şi să ţie până la 15 ḑile ale luĭ Noemvre, după cum se urméză şi la tîrgul Valea-Ténculuĭ din sud Buzĕŭ, al spitaluluĭ sf. Pantelimon, unde şi la acest tîrg să nu se amestece nicĭ ispravniciĭ, saŭ alţĭ ómenĭ domnescĭ, cu nume de niscarevaşĭ havaeturĭ, nicĭ vameşiĭ cu nume de prostichiurĭ de vamă, fără numaĭ ómeniĭ ceĭ orînduiţĭ de iubitorul de Dumneḑeŭ Părintele Episcopul, Epitropul cişmelelor din Focşanĭ, să aibă a luà tótă vama împreună şi cu tot cel-l-alt obicĭnuit venit al tîrguluĭ pe séma cişmelelor, iar havaetul loculuĭ să se ia pe séma moşieĭ, pentru călcarea pămîntuluĭ; să aibă şi aceĭ 12 fôntânarĭ scutiţĭ, cu carĭ aceste iraturĭ de acum şi cu numiţiĭ fôntânarĭ, să pue Sf. Sa Părintele Episcopul la bună orînduială dregerea cişmeleĭ vechĭ, şi facerea acestor din noŭ patru cişmele, de a se face temeinice şi să aibă îngrijire a pururea de a fi aceste cincĭ cişmele în lucrare cu apă tot-deauna în stare bună şi drese, după vremĭ spre adăparea noroduluĭ de acolo, ca un lucru ce este obştesc folos. Şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele; fiĭ Gheorghe Caragea voevod, Constantin Caragea voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ Boerĭ Veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele; pan Constantin Filipescu, Vel Vistier, pan Radu Golescu, Vel Ban, pan Constantin Vlahuţ Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra-de-sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de Ţéra-de jos, pan Dumitraşcu Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Iordache

www.dacoromanica.ro

Slătinénu Vel Vornic al Obştirilor, pan Dumitrache Racoviţă Vel Vornic al patrulea, pan Grigore Bălénul Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt za Obiceiurĭ, pan Constantin Suţul Vel Spătar, pan Grigore Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Nenciulescu Vel Vornic de politie, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Nicolae Suţul Vel Comis şi ispravnic, pan Constantin Filipescu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos; şi s'aŭ scris hrisovul acesta la anul al doilea dintru întîia domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Meleĭ Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos 1814 April 30, de Chiriţă Logofĕt de Divan. — 1814 April 30.

(Iscălitura gpd).

procitoh Const. Filipescu Vel Logofĕt.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXVII, fila 175.)

LXXXVIII. *Cartea ce s'aŭ făcut luĭ Gheorghe Sârbul de cişmegiŭ la cişmelile ot Focşanĭ, cu privileghiul ce se arată.*

Zemle Vlahiscoie. Dat'am Donésca nóstră carte luĭ Gheorghe Sârbul, carele dupe alegerea iubitoruluĭ de Dumneḑeŭ sf. sa părintele episcopul Buzĕŭ, epitrop cişmelelor din Focşanĭ, s'aŭ aşeḑat cişmegiŭ la acele cişmele ce sunt a se face, pe carele ni l'aŭ arătat că are sciintă pe deplin şi este iscusit la acest meşteşug al cişmelelor; de aceea ca să fie cu silinţă atât pentru făcutul din noŭ cişmelelor, cât şi cu tragere de inimă, pentru trebuinciósele meremeturĭ dupe vremĭ, spre a ţineà cişmelele tot-déuna în stare bună cu îndestulare de apă, după orînduiala hrisovuluĭ Domnieĭ Mele şi după povăţuirea episcopuluĭ ce i se va da şi spre a fi statornic în tótă viéţa luĭ cum şi clironomiĭ saŭ ucenicii sĕĭ, carĭ vor avé sciinţă bună în câtă vreme se va purtà bine, 'i-am dat acest sinet al Domnieĭ Mele cu aceste privilegiurĭ, adică acest Gheorgie Cişmegiŭ să fie apĕrat de rândul dăjdiilor Vistierieĭ i de alte orînduelĭ, să scutéscă şi ale luĭ drepte bucate de vinăriciŭ i dijmărit, aşijderea să ţie numitul cijmegiŭ şi doĭ ómenĭ ucenicĭ aĭ sĕĭ pe carĭ are să-ĭ metaherisască în slujba cişmelelor, apĕraţĭ şi aceia de rândul dăjdiilor vistierieĭ i de alte angariĭ, ca avênd sciinţă să rĕmâe aceia după vremĭ în locul sĕŭ asemenea cum maĭ sus cuprinde. Drept aceea poruncim şi la toţĭ câţĭ se cuvine întocmaĭ să fiţĭ următorĭ, şi împotrivă supĕrare să nu faceţĭ. — 1815 Maiŭ 1.

Cod. LXXVII fila 215.

LXXXIX. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlachiscoie.*

Cinstite şi credincios boerule Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice al Obştirilor, fiind-că prin hrisovul Domnieĭ Mele, de anul trecut, ce s'aŭ

www.dacoromanica.ro

întocmit pentra orînduiala cişmelelor ot Focşanĭ (asupra cărora s'aŭ orînduit epitrop sfinţia sa părintele episcop Buzĕŭ), este hotărît de a se da pe tot anul ajutor de la Cutia milosteniilor câte talerĭ 200, care banĭ să-ĭ dea numitul arhiereŭ din baniĭ eparhieĭ, ci de la Cutia milosteniilor şi Epitropia Obştirilor să'ĭ ţie în sémă şi osebit de aceştĭ 200 am fost poruncit Domnia Mea dumnéluĭ biv vel Vist. Ioan Moscu, ce se află epistat al Epitropieĭ Obştirilor, ca să deà de la Cutie alţĭ talerĭ 1.400 ce nu s'ar fi dat cişmelelor pe şapte anĭ trecuţĭ, aceĭ câte talerĭ 200 după coprinderea celor de maĭ nainte hrisóve domnescĭ şi fiind-că sfinţia sa părintele episcop aŭ arĕtat domnieĭ mele că dintr'aceĭ talerĭ 1.400 numaĭ talerĭ 500 aŭ primit de la Cutie rĕmâind a i se maĭ da încă talerĭ 900; de aceea poruncim dumi-tale, ca orĭ să i se dea şi cusurul ce i-a maĭ fost datóre Cutia, saŭ de nu i se vor da, arè voĭe printr'acest domnesc al nostru pitac să-ĭ popréscă sfinţia sa din baniĭ sfertuluĭ sfîntuluĭ Gheorghie viitor, ce este datóre Eparhia Buzĕuluĭ a da la Cutia milosteniilor. Tolco pisah gpd. — 1814 Mart. 20.

Cod. LXXIV, fila 108. v.

XC. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

După pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anaforă a dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ al Obştirilor, poruncim dumi-tale Vel Spătare, ca după ce va da jăluitorul chezăşia ce este arĕtată în anafora cu asemenea cuprindere să aibă voĭe a pleca la patria sa.—1814 Februarie 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cod. LXXVI, pag. 637.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată poruncă înfăţişându-se juluitorul Dima suiulgiul, m'am pliroforisit, că din contractul ce aŭ legat numiţiĭ cu divanul ot let 1811, afară din alte privileghiurĭ i prin talerĭ 25.000 ce lĭ s'aŭ dat atuncĭ ca să aducă cu aceştia în stare 18 cişmele ce eraŭ părăsite aicĭ în politie, şi în soroc de 15 anĭ, prin léfă şi alţĭ câte talerĭ 400 pe lună de la Cutia milostenieĭ, să le ţie aceste cişmele cu orĭ-ce meremet ar trebuì, lucrând în curgere de apă până la sorocul ce s'aŭ dis, şi fiind-că cere jăluitorul a merge la patria luĭ să'şĭ vadă copiiĭ în soroc până la sf. Dimitrie viitor, aŭ dat zapis în Epitropie Stoica tovarăşul sĕŭ, scriind de la 17 ale următóreĭ, cum că el nu numaĭ că este chezaş asupra jăluitoruluĭ tovarăşuluĭ sĕŭ că la sorocul ce cere va venì, ci că încă va drege şi va ţine stricăciunea ce se va întîmplà pe la cişmele din partea tovarăşuluĭ sĕŭ, când se va urmà şi darea lefeĭ pe tótă luna după contract. Carĭ aceştĭ cişmegiĭ fiind-că şi întâiŭ la contract numaĭ singurĭ unul pe altul s'aŭ făcut chezaşĭ, şi acum dar fiind-că prin arĕtatul zapis ce aŭ dat tovarăşul sĕŭ, se face

www.dacoromanica.ro

chezaş asupra venireĭ la soroc şi asupra stricăciuniĭ în locul sĕŭ, la orĭ-ce se va întîmplà, prin luminată poruncă va avea jăluitorul sloboḑenie în sorocul cel ceruť, ca să'şĭ vaḑă copiiĭ, când atuncĭ s ăse afle negreşit în lucrul şi tréba, după contract apoĭ iarăşĭ rĕmâne la bună hotărîrea Inălţimiĭ Tale.—1814 Ianuarie 22.

Vel Vornic.

XCI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahscoie.*

Dumné-ta Vel logofete de Ţéra-de-sus, de vreme ce jăluitorul s'aŭ lăsat de a-şĭ cere aceĭ talerĭ 11,600 dreptul ce are să iea de la Cutia milosteniilor şi s'aŭ aflat în slujba suiulgilâculuĭ atâţia anĭ, după pliroforia ce ne daĭ printr'acéstă anafora, primim Domnia Mea rugăciunea luĭ şi poruncim, să i se facă sinetul Domnieĭ Mele, cuprinḑĕtor de milele ce sunt arĕtate într'acéstă anaforă a domnieĭ-sale. — 1813 Aprilie 22.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Cod. LXXIV, pag, 24.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimiĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a luĭ Stroe proin suiulgibaşa, făcênd cercetare, mĕ pliroforisiŭ, că încă dintru întâia Domnie a Mărieĭ Sale rĕposatuluĭ Alecsandru Vodă Ipsilant, *de când s'aŭ izvodit cişmelile aicĭ în politia* Bucurescilor, aŭ fost tatăl luĭ, Dumitru, suiulgi-başă şi murind tată-sĕŭ a rĕmas jăluitorul iarăşĭ suiulgi-başă, care aŭ avut milĭ prin hrisóvele luminaţilor Domnĭ, atât pe obrazul sĕŭ, cât şi léfă orînduită i ómenĭ de slujbă pentru dregerea şi starea bună a cişmelelor, la care epistăsie aŭ slujit şi jăluitorul până de sunt acum doĭ treĭ anĭ, când ajungênd la neputinţă de bólă şi bĕtrâneţe, singur aŭ cerut ca să se slobóḑă dintr'acéstă slujbă şi s'aŭ primit cererea rânduindu-se alţiĭ în locul luĭ, şi din léfa i cheltuiala cea orînduită prin hrisóve domnescĭ, carĭ prin Cutia milostenieĭ se luà din iraturĭ şi i se da, şi Cutia neavênd stare, cheltuia şi baniĭ iratuluĭ cişmelilor în alte rânduelĭ şi milĭ, şi pe câţĭ-va anĭ i se da dintr'înşiĭ, alte-orĭ nu i se da nimic, şi când aŭ eşit jăluitorul din epistasia cişmelilor aveà să iea talerĭ 11.700, şi pentru căcĭ Cutia nu aveà stare să-ĭ plătéscă, singur jăluitorul cerênd de la Divanul ţĕriĭ un ajutor şi să lase aceĭ banĭ de a maĭ cere, aşà dar i'aŭ dat şi Divanul, ca să aibă aceste privileghiurĭ, adecă, să fie apĕrat de dăjdiĭ, să scutéscă şi dijmărit i vinăriciŭ, cum şi 150 oĭ de oerit drepte bucatele luĭ, să scutéscă şi o prăvălie şi o cârciumă drepte ale sale de fumărit, de vamă, i de alte dărĭ ce vor fi pe cârciume şi prăvăliĭ, să ţie şi lude ḑece, ómenĭ făr' de pricină de dajdie. Acum jăluitorul cere mila Mărieĭ Tale de a i se înnoì şi de Măria Ta, ca să păzéscă milele ce are, a căruia cerere rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale.—1813 Aprilie 8.

Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

XLII. *Iω lón Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cu cale fiind anaforaua acésta a dumnélor veliţilor boerĭ, primită este Domnieĭ Mele şi poruncim, vătaşe de aproḑĭ, să îndatorezĭ negreşit pe toţĭ aceia la a cărora porţĭ sunt aduse cişmele, ca făr' de altă zăbavă să'şĭ drégă fieş-care şurupurile i haznaua cişmeleĭ. 1813 Iulie 23.
(pecetea gpd). Vel Logofĕt.

Cod. LXXVI, pag. 616.

Prea Inălţate Dómne

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, că după cercetarea ce am făcut prin vătaful de aproḑĭ tuturor cişmelelor politieĭ, de starea întru care se află, luarăm pliroforie că cişmelele ce se însemnară maĭ jos sunt stricate, la unele şurupurile, la altele haznalele. Ci fiind-că datoria acésta de a drege haznalele şi şurupurile este a obrazelor la ale cărora porţĭ sunt aduse cişmelile, găsim cu cale, să se dea luminată porunca Mărieĭ Tale, către acele obraze şi cu zapciŭ vătaf de aproḑĭ, ca să drégă negreşit stricăciunea ce aŭ acele cişmele, atât la haznale cât şi şurupurile să le pue, spre a nu se perde apa în zadar, şi a fi pentru îndestularea norodului, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. — 1813 Iulie 21.

Radu Golescu Vel ban, Isac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Vel Vornic, Vel Logofĕt.

Cişmeaua ot vorniceasa Greceanca nu are şurup.
Cea de la Dumnéluĭ vornicu Isac asemenea.
Cea de la Sfete Sava este stricată şi haznaua şi şurupul.
Cea de la luminăţia sa beizadea Constantin Caragea de şi are apă dar haznaua este stricată şi curge apa pe olan.
Cea de la Dumnéeĭ vornicésa Smaranda Filipeasca iarăşĭ stricată.
Cea de la metohul Râmniculuĭ, nu este cişmea nicĭ de cum şi apa curge în grădină.
Cea de la Biserica Albă este aprópe să se dărîme.
Cea de la Dumnéluĭ Logofĕtul Ghica este haznaua stricată.
Cea de la Dumnéluĭ Banul Constantin Ghica nu este nicĭ de cum.
Cea de la târgul de afară învelişurile stricate.
Cea de la chioşcul luĭ Mavrogheni iarăşĭ stricată

XCIII. *Cartea Ecaterineĭ Atanasiu.*

Zemle Vlahiscoie. Dat'am domnésca nóstră carte Ecaterineĭ Atanasiu, ca să aibă o jumătate mĕsură de apă, în Bucurescĭ, la casa sa, din cişmelele apelor ce sunt aduse în politia Bucurescilor pentru a obştieĭ trebuinţă, care pururea şi în tótă vremea, să nu i se iea, nicĭ să i se împuţineze, pentru că acéstă jumătate mĕsură de apă aŭ avut'o

www.dacoromanica.ro

casa acésta maĭ dinainte, prin cartea Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Moruz Voevod, ce o vĕḑum cu let 1796 Fevruar 4, dată pe numele rĕposateĭ Vorniceseĭ Ţinţeniĭ, ce se aflà atuncĭ stăpâna acestor case, iar acum sunt cumpĕrătóre numiteĭ, unde s'aŭ aflat şi până acum acéstă apă nelipsită. Şi după rugăciunea ce ne-aŭ făcut Domnieĭ Mele, ne-am milostivit de îĭ înoim harul acesta, ce s'aŭ aflat la aceste case, ca să-l aibă şi de acum înainte numita, nestrămutat; pentru care poruncim şi ţie Suiulgi-başa, ca să păzescĭ acéstă orînduială, ce se află întocmită; spre a nu lipsì apa de la acéstă cişmea, urmându-se după orînduiala ce s'aŭ urmat şi până acum. i saam receh gpd. -- 1813, Iulie 30.

(Cod. LXXVII, fila 192 v.)

XCIV. *Pitacul ce s'aŭ scris către Dvornicul Obştirilor.*

Iω Ioan Gheorghe Caragea

Cinstit şi credincios Boerule al Domnieĭ Mele, dumné-vóstră Vel Dvornice al Obştirilor, fiind-că prin cartea Domnieĭ Mele am hărăzit dumné-luĭ biv Vel Vist. Grigore Romanitis jumătate mĕsură de apă din isvorul ot Creţulescĭ, ca cu a domnieĭ-sale cheltuială aducêndu-o, să-şĭ facă cişmea la casa-şĭ ot podul Mogoşóeĭ, avênd însă cişméua curgerea şi înăuntrul curţiĭ domnieĭ-sale şi afară la pod pentru îndestularea norodului; poruncim dar, să i se înlesnéscă aducerea aceştiĭ ape prin suiulgiĭ politieĭ, cu a dumnieĭ-sale cheltuială, cărora suiulgi le-aŭ dat şi banĭ a . . . . . după arĕtarea ce-aŭ făcut'o Domnieĭ Mele; ci dar aducêndu-se numiţiĭ suiulgiĭ la Epitropie, să li se poruncéscă a începe şi a săvîrşì fără de zăbzvă aducerea aceştiĭ ape. Tolco pisah gpd. — 1814, Maiŭ 2.

(Cod. LXXVII, fila 119.)

XCV. *Cartea biv Vel Vistierului Grigore Romanitis pentru hărăzirea de o jumătate mĕsură de apă.*

Zemle Vlahiscoie. Harurile şi facerile de bine când se săvîrşesc, cu cât vor fi la maĭ mulţĭ pricinuitóre de folos şi ajutor, atât maĭ mult sunt cunoscute şi lăudate; pildă aducem pentru acésta rugăciunea ce ne-aŭ făcut dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele biv vel vistierul Grigorie Romanitis ca să-ĭ hărăzim jumătate de mĕsură de apă din matca isvoruluĭ ot Creţulescĭ, ce vine şi se împarte la cişmelile de aicĭ din Domnésca nóstră politie a Bucurescilor, spre a o aduce cu a sa cheltuială la casa dumi-sale după podul Mogoşóeĭ şi a face acolo o cişmea, care acéstă rugăciune a dumnéluĭ numituluĭ boer, chibzuind-o Domnia Mea, şi cunoscênd că este folositóre nu numaĭ caseĭ dumi-sale în parte, ci şi obşteĭ celor ce lŏcuesc într'acéstă

www.dacoromanica.ro

parte de loc, dobândind înlesnire la adăparea caselor lor, am binevoit şi printr'acéstă Domnésca nóstră carte, am hărăzit dumné-luĭ jumătate mĕsură de apă de la maĭ sus numitul isvor Creţulescĭ, ca cu a dumi-sale cheltuială aducêndu-o, să-şĭ facă cişmea la casă de a avé curgerea eĭ, atât în curtea caseĭ, cât şi afară la pod, pe care îl şi îndatorăm a o ţineà tot-deauna cu apă şi în stare bună, ca să fie şi alţiĭ împărtăşiţĭ de acest har al Domnieĭ Mele; i saam receh. gpd.— 1814 Martie 16.

(Cod. LXXVII fila 172).

XCVI. 1814 Aprilie 15. Asemenea carte s'aŭ dat cu o mĕsură de apă tot din matca Isvoruluĭ ot Creţulescĭ şi dumné-luĭ vel hatman Grigorie Ralea.

Zemle Vlahischoie. Fiind-că din cartea Domnieĭ Sale frateluĭ Alexandru Vodă Moruz, ce o vĕḑum Domnia Mea, din let 1795 Octombre 27, ne-am pliroforisit, că încă de când s'aŭ izvodit aducerea în Bucurescĭ a apelor de la Creţulescĭ s'aŭ fost împărtăşit de o mĕsură de apă şi rĕposatul banul Ianache Moruz, de aceea la casa dumnésale de aicĭ din Bucurescĭ, iar în urmă de maĭ sus arĕtată s'aŭ maĭ adăogat de Măria Sa încă o mĕsură de apă, din numitele ape vechĭ şi nouĕ din Creţulescĭ pentru îndestularea caseĭ şi a ómenilor caseĭ dumnéluĭ; de aceea după rugăciunea ce ne-aŭ făcut Luminaţia sa beizadea Costache Caragea, ginerile numituluĭ rĕposat boer pentru înnoirea şi întărirea acestuĭ har, îĭ dăm acéstă Domnésca nóstră carte, prin care întărim Domnia Mea harul de maĭ sus arĕtat, a douĕ mĕsurĭ de apă, şi hotărîm, ca nicĭ o dinióră să nu i se împuţineze, nicĭ să i se iea aceste douĕ mĕsurĭ de apă, care le are şi acum, ci tot-deauna să le aibă întregĭ, făr' de nicĭ o scădere, atât Luminăţia sa, cât şi după săvîrşirea Luminăţieĭ sale să rĕmâe tot la casă nestrămutate; drept aceea poruncim Domnia Mea şi dumné-vóstră epitropilor ce veţĭ fi după vremĭ asupra haznaleĭ apelor i ţie şuiulgi-başă i vouĕ meşterilor suiulgiĭ i vouĕ lucrătorilor ce veţĭ fi orînduiţĭ pentru şanţul cişmelelor, să vĕ feriţĭ a nu face vre-o scădere la aceste douĕ mĕsurĭ de apă ale Luminăţieĭ Sale, ci încă şi ajutorul cel cuviincios să aveţĭ a da, la trebuinţă de vre-un meremet şi de curăţenie.—1814 Martie 18.

(Cod. LXVII, fila 172 v.)

XCVII. Zemle Vlahiscoie. Dumnéluĭ biv vel Stolnicul Alexandru Vilara făcêndu-ne rugăciune prin jalba ce ne-aŭ dat, ca să-ĭ hărăzim o mĕsură de apă pe chipul caseĭ domnieĭ-sale, din apa politieĭ, ce se aduce de la Creţulescĭ, ne-aŭ arĕtat acéstă mĕsură fiind hărăzită de maĭ nainte, prin cărţĭ domnescĭ, caseĭ Vistieruluĭ Romanitis ce se vecinesce cu casa sa, şi nicĭ numitul boer nefăcêndu-şĭ cişmea pentru acéstá mĕsură de apă, nicĭ cumpĕrătorul aceĭ case nevîndênḑu-o dumné-luĭ

www.dacoromanica.ro

Vistierul, cu acest fel de apă slobodă, a căruia arĕtare după cercetarea ce aŭ făcut pronomion, aŭ rĕmas acéstă mĕsură de făcut Domnia Mea, pliroforisindu-ne că este adevĕrată, chiar din cartea Domnéscă de hărăzirea aceştiĭ mĕsurĭ de apă, ce o vĕḑum la mânile sale pe numele dumnéluĭ Vistieruluĭ Romanitis, fiind fost atuncĭ Serdar, am bine-voit şi atât pentru trebuinţa caseĭ sale, cât şi pentru trebuinţa norodului ce locuesce în partea locului, şi i-am hărăzit domnieĭ-sale Stolniculuĭ pe chipul caseĭ sale acéstă mĕsură de apă din apa politieĭ, ot Creţulescĭ, că să'şĭ facă cişmea la casă-şĭ, însă atât pe din lăuntrul curţeĭ sale, cât şi pe dinafară, de a fi pentru trebuinţa norodului, precum s'aŭ ḑis maĭ sus, şi atât cheltuiala cişmeleĭ, cât şi a aducereĭ apeĭ, să fie de la sineşĭ. Drept aceea i-am dat acésta domnésca nóstră carte, prin care poruncim şi dumné-vóstră Epitropilor, ce veţĭ fi după vremĭ supra cişmeleleor din Bucurescĭ, i ţie suiulgi-başa şi meşterilor suiulgiĭ, să nu faceţĭ vre-o scădere la acéstă mĕsură de apă, ci în tótă vremea să şĭ-o aibă nestrămutată i saam receh gpd. — 1816 Ianuar 26.

(Pecetea gpd).

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVII, fila 231).

Cartea Căminaruluĭ Toma pentru hărăzirea unei mĕsurĭ de apă de la cişméua domnuluĭ Mavroghenie.

Zemle Vlahiscoie. S'aŭ dat acéstă carte a Domnieĭ Mele dumné-luĭ Biv Vel Căminaruluĭ Toma, carele prin jalba ce ne-aŭ dat aŭ făcut rugăciune de a i se hărăzì o mĕsură de apă din apa ce vine la cişmeaua Domnuluĭ Mavroghenie, spre a o abate prin osebit drum, ca să o aducă la o grădină a sa, ce o are acolo aprópe lângă capul poduluĭ Mogoşóeĭ, a căruia jalbă orînduindu-o Domnia Mea în cercetarea dumné-luĭ Vel Dvornic al Obştirilor, ne-aŭ făcut arĕtare, prin anafora, încă de la 11 ale următoruluĭ Martie, cum că aducênd pe suiulgiiĭ politieĭ, ce sunt legaţĭ prin contract a ţineà 18 cişmele aicĭ în politie cu dare de apă îmbelşugate, aŭ dat rĕspuns, că póte iconomisi de a da şi numituluĭ căminar o mĕsură de apă din apa celor 18 cişmele, fără a se zminti vre-o cişmea dintr'acest numĕr, care acéstă a lor făgăduială am poruncit iarăşĭ dumné-luĭ Vel Dvornicu, ca să o céră de la numiţiĭ suiulgiĭ a o da şi în scris la condica Epitropieĭ, că nu se va zminti adecă nicĭ una din numĕrul cişmelilor şi ne-aŭ facut arĕtare prin osebită anafora, că de iznóvă aducêndu-se numiţiĭ suiulgiĭ la Epitropie, aŭ dat zapis sub iscăliturile lor, că se póte iconomisì acéstă mĕsură de apă fără a se zmintì numĕrul acelor 18 cişmele, însă cheltuiala adusuluĭ apeĭ i a . . . . . cu altele i meremetul când se va strica după vremĭ, să fie a căminaruluĭ. Drept aceea, după pliroforia ce ne-aŭ dat dumné-luĭ Vel Vornicul al Obştirilor, bine-voind hărăzim Domnia Mea acéstă mĕsură de apă dumné-luĭ numituluĭ boer, ca să-şĭ facă cişmea la locul de maĭ sus arĕtat, care mĕsură să fie dator Căminarul a o aduce prin suiulgiĭ, cu a sa cheltuială, de la cişmeaua Domnuluĭ Mavroghenie,

www.dacoromanica.ro

cum şi a o ţineà apururea în fiinţă, cu cheltuiala dresuluĭ iarăşĭ de la sineşĭ, fără a se smintì câtuşĭ de puţin acele 18 cişmele ce sunt orînduite pentru politie, i sam receh gpd.—1817 Martie 29.

(Iscălitura gpd.)

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXVII, fila 254*).

XCIX. *Zemle Vlahiscoie.* Fiind-că casa dumné-luĭ cinstituluĭ şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele Biv Vel Ban Grigore Brâncovénu aŭ avut hărăzită prin carte gpd. o mĕsură de apă din apele ot Creţulescĭ, ce vin aicĭ în politia Bucurescilor, după cum ne-am pliroforisit din condicile Divanuluĭ, de aceea bine-voind Domnia Mea, nu numaĭ îĭ înnoim şi îĭ întărim acest har către casa dumi-sale ci, încă după rugăciunea ce ne-aŭ făcut, îĭ maĭ adăogăm hărăzindu-ĭ încă o jumătate de mĕsură, spre a aveà o mĕsură şi jumătate, ca cu acest mijloc să fie şi ómeniĭ caseĭ dumi-sale şi mahalagiiĭ împrejurişĭ îndestulaţĭ de adăpare, făcênd dumné-luĭ osebită cişmea şi afară din curtea dumi-sale, tot cu cheltuiala dumné-luĭ; pentru cere am dat dumné-luĭ acéstă carte a Domnieĭ Mele, spre întărirea şi nestrămutarea acestuĭ har, de al avea casa dumi-sale tot-deauna şi poruncim dumi-tale Vel Vornic al obştirilor i ţie suiulgi-başa şi meşterĭ suiulgiĭ, de a nu se face după vremĭ câtuşĭ de puţină scădere aceştiĭ ape dintr'o mĕsură şi jumĕtate ce este a caseĭ dumné-luĭ numituluĭ boer; i saam receh gpd. 1818 Maiŭ 1.

(Pecetea gpd.)

Procitoh Vel Logofĕt.

Cod. LXXVII, fila, 323.

XXC. *Zemle Vlahiscoie.* Dat-am cartea Domnieĭ Mele cinstituluĭ şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele biv Vel Căminaruluĭ Mihalache, ca să aibă cu acéstă carte a Domnieĭ Mele a luà o jumătate măsură de apă, din acele ce aŭ hazneaua lor la cişméua rĕposatuluĭ Domn Mavroghene şi a o duce la casa luĭ ce o are aprópe de podul Mogoşóeĭ, pentru că numitul aflându-se în slujbele Domnieĭ Mele, cu credinţă, şi fiindu-ĭ slujbele cunoscute, ne-am milostivit de i-am făcut acest har pe o jumĕtate mĕsură de apă, de care poruncim ţie suiulgi-başa, să daĭ acéstă jumĕtate de mĕsură de apă, care cu cheltuiala maĭ sus numituluĭ boer să se ducă la casa luĭ, iconomisind a nu se smintì cele-l-alte cişmele vechĭ ce sunt orînduite pentru politia Bucurescilor şi la osebite obraze în parte, i saam receh gpd.—1818 Septembre 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, fila 342.)

CI. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemli Vlahscoie.*

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele, am luat Domnia Mea pliroforie, că în prăvălia ot hanul Popazol, care

www.dacoromanica.ro

maĭ alaltăieri s'aŭ întîmplat de s'aŭ aprins, aŭ fost şi un buriŭ cu iarbă de puşcă, care de s'ar fi aprins şi acela nu puţină primejdie s'ar fi pricinuit tîrguluĭ; şi ca să fie păzit tîrgul de acest fel de primejdiĭ, care prea cu înlesnire pot a se întâmplà,v edem din condicele Divanuluĭ, că şi în let 1804, după arderea tîrguluĭ, între alte nizamurĭ ce s'aŭ întocmit prin obştéscă chibzuire, de către Domnia-Sa Constantin-Vodă Ipsilant, s'aŭ fost hotărît şi pentru iarba de puşcă, ca nimenea să nu aibă voie a ţinea prin prăvăliĭ, ci să fie numaĭ o prăvălie, adecă apaltu, la un loc deosebit, departe de tîrg, ca numaĭ într'acea prăvălie să se ţie şi să se vînḑă iarbă de puşcă, iar nu şi la alt loc şi pentru folosul ce are a face acel prăvăliaşĭ cu acel alijveriş ce are a-l avea numaĭ el, să aibă a da la Cutia podurilor pe tot anul cele ce se va găsì cu cale. Se vede însă, că acest nizam în urmă din întîmplările vremilor s'aŭ amelisit, de aceea dar nizamul acesta în treĭ chipurĭ fiind trebuincios a se pune în lucrare, adecă şi ca să lipséscă din tîrg o acest fel de primejdiósă materie, şi ca să se folosésca Cutia podurilor, făcêndu-se apalt vînḑarea aceştiĭ materiĭ şi printr'acest mijloc să se înfrâneze şi să lipséscă şi cetele tâlharilor, fiind silit fieş-care a cumpĕrà iarbă de puşcă numaĭ de la un loc şi iarăşĭ acel vînḑĕtor avênd înlesnire a se sigurifsi de la cumpĕrător prin mijlocul ce se va hotărî, poruncim Domnia Mea, ca adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc, când va fi să faceţĭ schepsis pentru iraturile podurilor, după osebită buiurdizmă a Domnieĭ Mele, ce s'aŭ dat către dumné-vóstră, la anaforaua dumné-luĭ Biv Vel Vist. Ioan Moscu Nazirul Caseĭ podurilor, să chibzuiţĭ cuviinciosul nizam şi pentru iarba de puşcă şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora, cu zapciŭ vătaf de Divan.—1813 Ianuarie 20.

CII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Dumné-ta Vel Agă, fiind că semptul caselor dumi-tale este depărtat de tîrg şi dintr'acéstă pricină a depărtăriĭ nu te îndemănezĭ a căutà cu înlesnire trebile câte privesc la *meimurietul* Agieĭ, iar maĭ vîrtos când se întîmplă (feréscă Dumneḑeŭ) prin tîrg vre-un *iangăn.* de aceea îţĭ poruncim dumi-tale, ca îndată după primirea acestuĭ domnescul Nostru pitac, numaĭ de cât să te aşeḑĭ în casele luĭ Păun Işlicarul ot Podul Tîrguluĭ-de-afară, mutând acolo şi tot tacâmul Agieĭ, iar pentru chiriaşul ce se află acum într'însele să îngrijescĭ a-ĭ găsì alt conac. — 1812 Decembrie 17.

CIII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemli Vlahscoie*

Dumné-ta Vel Agă, am luat Domnia Mea pliroforie, că de sunt câţĭva anĭ, din porunca stăpîniriĭ s'aŭ fost îndatorat câte-va mŏnăstirĭ de aicĭ din politie şi după împrejur, ca fieş-care să facă câte o móră de caĭ şi să o aibă gata spre a se puté slujì la măcinişul bucatelor brutăreĭ politieĭ la vre-o întîmplare de mare frig şi ger când înghéţă morile şi la întîmplare de secetă când scade gârla. Nu scim însă de sunt acele morĭ în fiinţa lor, şi fiind că acum din pricina friguluĭ şi

www.dacoromanica.ro

a îngheţuluĭ ne-am însciinţat că morile ce sunt pe apa Dâmboviţeĭ cele maĭ multe aŭ îngheţat de nu pot fi destoinice de trebuinţa măcinişuluĭ, din care pricină urméză a pătimì norodul lipsă de pâne; de aceea straşnic poruncim dumi-tale, să îndatorezĭ prin mumbaşirĭ într'adins pe egumeniĭ acelor mŏnăstirĭ, ca până în soroc de cincĭ ḑile negreşit fieş-care să gătéscă móra de caĭ la mŏnăstirea sa, fără de a i se primì câtuşĭ de puţin cuvînt de pricinuire. Tolco pisah. — 1813 Ianuarie 23.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 14.)

CIV. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Primită fiind Domnieĭ Mele aretarea ce ne fac dumnélor orânduiţiĭ boerĭ printr'acéstă anafora, poruncim dumi-tale Vel Vistiere, să li se deà brutarilor politieĭ de la magazie făina ce le va trebuì, dupe mijlocul şi preţul ce se arĕtă maĭ jos, precum şi poruncĭ către ispravniciĭ din sud Ilfov i sud Dâmboviţa, să se facă din partea Domnieĭ Mele, pentru făina ce vor găsì pe la morile ce sunt pe apa Dâmboviţeĭ, ca să urmeze întocmaĭ după cuprinderea acesteĭ anaforale şi să o trimiţă aicĭ, spre a se împărţĭ brutarilor, cu preţul ce se politifsesce, ferindu-se însă a nu face vre-o câtuşĭ de puţină năpăstuire în vre-un fel de chip stăpânilor aceĭ făine şi către acésta să se facă osebită porunca Domnieĭ Mele şi către dumné-luĭ Vel Vornicu al politieĭ pentru sfărîmare gheţeĭ de pe la morĭ cu mijlocul ce maĭ jos se arată. — 1813 Ianuar. 24.

(Pecetea ţĕreĭ gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIII, pag. 99.)

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce prin pitac ni se dă de la 23 ale aceştiĭ lunĭ, strîngêndu-ne la un loc, am adus înaintea nóstră pe isnaful brutarilor, cărora făcêndu-le maĭ întâiŭ cunoscută porunca şi datoria lor, ce aŭ, cum şi învinovăţirea lor când va fi lipsă de pâne în politie, şi ne-aŭ rĕspuns, că îndelungarea a multuluĭ ger i-aŭ adus la stenahorie şi pentru a nu fi lipsă de pâne în politie, aŭ cerut a li se da făină de la magazie într'ales şi să o plătéscă cu preţ de talerĭ 8 *cetferul* şi cu acea făină de la magazie amestecând şi de a lor, aŭ dat legătură prin zapis la cinstita Agie, că vor ţiné politia cu îndestulare, pe aiarul ce se urméză acum, iar să nu o scóţă négră. Acéstă întocmire s'aŭ făcut cu brutariĭ.

Dar de se va întêmpla acest ger mare maĭ multă vreme, temêndu-ne că şi cu legătura lor se va întêmpla a se scóte pânea négră, de va fi primită Mărieĭ Tale, să se poruncéscă dumné-lor ispravnicilor din sud Ilfov i Dâmboviţa, să mérgă unul din dumné-lor pe la tóte morile ce vor fi pe apa Dâmboviţeĭ, saŭ şi pe alte ape şi câtă făină se va găsì, verĭ a cuĭ, pecetluindu-o, să o trimită aicĭ la cinstita Agie, ca şi

www.dacoromanica.ro

Agia să o împarță la brutarĭ și brutarĭĭ să o plătéscă cu prețul ce se politifsesce; de osebit să se dea și aicĭ poruncă la cinstita Dvornicie a politieĭ, ca cu zapciĭ i cu salahorĭ să fărîme ghiața pe la morĭ în fieș-care ḑi, spre a înlesnì âmblatul morilor până se va muia gerul. — 1813 Ianuar. 24.

Vel Ban, Vel Logofĕt, Vel Agă.

CV. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod*

Cinstiților și credincioșĭ boerilor Domnieĭ Mele, dumné-ta Biv Vel Bane Grigore Brâncovene, dumné-ta Vel Vornic de țeara de jos, Barbule Văcărescule i dumné-ta Vel Vornic al Obștirilor Iordache Slătinene și dumné-ta Vel logofete de țeara de sus Grigorie Bălene, fiindcă se apropie secerișul bucatelor celor nouĕ, poruncim dumné-vóstră, ca adunându-vĕ la un loc, să faceți cișniŭ grâuluĭ de întăia mână, a doua și al treilea, după prețul cu care se urméză acum vînḑarea luĭ la Tîrgul-de-afară, după care acel cișniŭ chibzuind și prețul pâneĭ cu care se vinde acum în politie, de are cuviinciósă analoghie și cumpănire saŭ nu, să arĕtați Domnieĭ Mele prin anaforà, cu dumné-luĭ Vel Aga. Tolco pisah gpd.—1814 Iunie 30.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXVIV, pag. 30.)

CVI. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zeml Vlahiscoie.*

De vreme ce brutariĭ aŭ dat făgăduială și prinsóre înaintea dumné-lor orînduiților boerĭ, că vor fi următorĭ a scóte pânea cu îndestularea politieĭ, bună, albă și cóptă, primim Domnia Mea nartul acesta de a vinde adecă pânea po parale opt ocaua, iar jimbla po parale ḑece, scoțênd atât pânea cât și jimbla, câte jumĕtate oca una, și poruncim dumné-tale Vel Agă, ca cu acest preț să îngrijescĭ a se vinde pânea și jimbla, îndatorind însă pe brutarĭ de a o scóte bună, albă, curată, și cu îmbelșugare în tóte ḑilele, căcĭ dovedindu-se vre unul din eĭ cu vre-o urmare împotrivă, nu numaĭ că se va pedepsì cu strășnicie, ci încă și tótă acea marfă a luĭ se va iagmaladisì; iar pentru prețul băcăniilor, am dat Domnia Mea cuviinciósă poruncă către dumné-luĭ Vel postelnicul.—1814 Decembre 27.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, pag. 174.)

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ dat în dosul anaforaleĭ dumné-luĭ Vel Agă, ca să chbzuim un cuviincios nart al lucrurilor celor de mâncare, spre maĭ multa îmbelșugare a politieĭ, adunându-ne la un loc, împreună cu dumné-luĭ Vel Agă, maĭ întâiŭ ni s'aŭ adus isnaful brutarilor, unde făcênd socotélă de prețul grâuluĭ

www.dacoromanica.ro

mâna întêiŭ şi a doua, după preţul ce s'aŭ urmat în luna luĭ August, Septembre şi Octombre, când sunt datorĭ brutariĭ a'şĭ adună zaheréua pentru tot anul, am chibzuit de a se vinde ocaua de pâne po parale şépte, puindu-le şi a lor cheltuială, la chilă câte talerĭ 15, cu drépta chibzuire, dar eĭ plângêndu-se că nu le dă îndemână a face vînḑarea cu acest preţ, maĭ ales la acest fel de împotrivitóre vreme, ca să lipséscă dar tóte aceste pricinuirĭ 'ĭ-am înduplecat, cu a lor mulţămită, să facă vînḑarea de pâne ocaua po parale opt, făcênd pânea jumĕtate oca, po patru parale, iar nu de câte şése, după cum se obicĭnuia, însă ne maĭ fiind volnicĭ ca peste an să maĭ céră de câte douĕ şi treĭ orĭ cişniŭ, după cum obicĭnuesc, nărăviţĭ fiind în lăcomie, ci cu acest preţ să urmeze până la săvîrşirea anuluĭ, avênd şi tótă îngrijirea a scóte pâne cu îndestularea politieĭ, bună, albă, şi cóptă, dând şi tare prinsóre înaintea nóstră, că vor păzì făr' zmintélă, iar împotrivă urmând să se pedepséscă; asemenea şi jimbla să se urmeze câte 5 parale jumĕtate de oca; dar pentru lucrurile de băcănie, carĭ se aduc din ţeara turcéscă neavênd idee cum se cumpără de băcanĭ, nu am intrat în cercetare temêndu-ne a nu-ĭ nepăstuì, şi ḑicem ca de se va bine socotì de către Inălţimea Ta, să se poruncéscă prin dumné-luĭ Vel postelnicul capu chehaelelor de pe la sĕrhaturĭ, a face scumpă cercetare de preţul a fieş-căruia lucru cum se vinde, şi prin catastih să trimiţă Mărieĭ Tale, când atuncĭ vom puté şi noĭ face chibzuirea cuviinciosuluĭ preţ al vînḑĕriĭ; iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. 1814 Decembre 21.

Grigore Brâncovénu, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vel Vornic.

Vel Logofĕt

CVII. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Agă, primită fiind acéstă anafora a dumi-tale, dăm Domnia Mea voĭe şi poruncim să se facă aceste băniţĭ.—1814 Maiŭ 26.
(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 204.)

Prea Inălţate Dómne,

Fiind-că de la o vreme încóce de când s'aŭ ĭertat vama bucatelor ce obicĭnuia de luà vameşul de la obor şi din pricina acésta s'aŭ împuţinat şi s'aŭ prăpădit tóte băniţele cele vechĭ, ce eraŭ date de stăpânire pentru mĕsurătórea bucatelor şi de atuncĭ urméză de se face felurimĭ de mĕsurătorĭ la bucate, fiind-că fieş-ce móră îşĭ are baniţa fără de a fi tóte la o mĕsură, ci la fieş-ce móră şi baniţa este deosebită, adecă la unele morĭ sunt baniţe maĭ micĭ, la altele maĭ marĭ, la altele şi maĭ marĭ, pentru aceea se pricinuesce scumpătatea bucatelor la chilă fiind-că aceĭ ce aŭ baniţe maĭ micĭ după suma ce întră în baniţa le dă mâna să dea şi maĭ mult preţ şi din pricina acésta măcar de

www.dacoromanica.ro

ar fi fórte belşug de bucate nu se maĭ scobóră din preţ. Mi se pare că cu cuviinţă ar fi ca din luminată porunca Măriei Tale, să se facă băniţĭ înfierate la fieş-care móră, după mĕsura cişniuluĭ ce s'aŭ făcut în trecutele ḑile, iar hotărîrea rĕmâne a se da de către Iuţimea Ta. 1814 Maiŭ 23.

Vel Agă.

CVIII. *Contractul carneĭ pe let 1813 cum să se urmeze.*

Milostiiŭ Bojiiŭ Iω Ioan Gh. Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Fiind-că pe acest următor an cu let 1813, Epistasia cărnurilor de hrana obştieĭ politieĭ s'aŭ dat de către Domnia Mea, asupra dumné-luĭ cinstituluĭ şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele, Biv Vel Paharnic Grigorie Romanitis, cu ponturlie ce maĭ jos sunt arĕtate, am dat la mânile sale acéstă domnéscă a nóstră carte, prin care să facă zapt tótă trĕba precum şi pe măcelarĭ şi să urmeze întru tóte ponturile acestea adecă:

1). Să aibă a ţinea în tótă politia Bucurescilor 15 scaune pe la locurile unde se află şi astăḑĭ, metahirisind la trĕba tăiatuluĭ şi a vînḑĕriĭ de carne pe la scaune tot pe aceiaşĭ ce aŭ fost şi până acum măcelarĭ.

2). Să aibă purtare de grijă a aveà carne îndestulă, bună şi grasă peste tot anul pe la scaune, căcĭ nefiind următor i se va strica acest contract.

3). Preţul cărneĭ să urmeze într'acestaşĭ chip, adecă de acum de la viitórele Sf. Pascĭ să vînḑă carnea de vacă ocaua po parale 14 şi cea de óie po parale 16, iar cea de miel cu ciozvârta de la Sf. Gheorghe şi până la Duminica-cea-Mare şi de atuncĭ înainte să se vîndă tot ca cea de óie, câte parale 16, precum asemenea să vînḑă şi în postul cel mare al Sf. Pascĭ cu let 1814.

4). Să fie apĕrat epistatul saŭ măcelariĭ de a da carne la niscaĭ-va tainaturĭ de va fi trebuinţă, cum şi stolniciĭ boerescĭ să nu facă măcelarilor supĕrărĭ, orĭ a cumpĕrà carne în veresie, orĭ a-ĭ îndatorà să ducă carnea pe la curţile boerescĭ, saŭ a alege vitele de prin obóră, ci se cumpere carne cu banĭ pe şin şi să o ducă însuşĭ eĭ la curţile stăpânilor lor, iar care din stolnicĭ va urma împotrivă pe acela să-l artĕe măcelariĭ la boerul epistat şi epistatul să arĕte Domnieĭ Mele spre a i se face căḑuta pedépsă; dar nicĭ iarăşĭ cu pricinuirea nealegeriĭ vitelor de prin obóră, să găséscă pârlej epistatul a ţinea spre vînḑare pe la scaune carne próstă şi slabă.

5). Nimenea altul, orĭ cine ar fi, afară din orînduitele 15 scaune ale epistatuluĭ să nu fie volnic a vinde carne cu ocaua prin politie, nicĭ prin têrg, nicĭ prin mahalale, afară numaĭ de va avé cineva-şĭ vre un miel, saŭ rîmător, orĭ óie saŭ viţel, şi tăindu-l pentru trebuinţa caseĭ sale îĭ va prisosì dintr'însul şi va voì să deà acel prisos la vre-o rudă, orĭ vecin, orĭ prietin al sĕŭ, saŭ de pomană la locurile scăpătate, acela volnic este şi nu are a fi poprit de nimenĭ, iar împotrivă dovedindu-se cineva-şĭ vînḑênd carne pe scaun, saŭ pe tarabă, osebit din

www.dacoromanica.ro

cele orînduite saune, acela să-l arěte Epistatul către Domnia Mea, ca să se pedepséscă şi să i se ia vitele controbont.

6). Carnea de rîmător să se vinḑă după preţul ce se va politipsi atuncĭ vînḑarea rîmătorilor.

7). Orĭ-cine va vrea şi va aveà trebuinţă de viţeĭ saŭ de mieĭ în vreme de iarnă, să nu facă zor măcelarilor sau epistatuluĭ, ca şi neavênd să dea, saŭ şi de vor avé să se învoiască prin bună tocmélă şi plătind preţul să-l iea.

8). Să i se facă cărţile Domnieĭ Mele, la orĭ-care judeţ va cere, ca să strîngă vite pentru trebuinţa politieĭ cu riza-pazar şi bună tocmélă, care acele vite să fie scutite de erbărit şi fînul ce-l va face pentru ernaticul acelor vite să nu se supere a se luà de vre-un beilic.

9). Plata oerituluĭ vitelor ce va strînge pentru trebuinţa scaunelor politieĭ, să se încépă la 26 ale viitoruluĭ Octombre i suhaturile ce le va fi avênd pentru vitele cele de trebuinţa politieĭ, carĭ le-aŭ avut măcelariĭ şi în aniĭ trecuţĭ, să le aibă şi într'acest an, învoindu-se cu stăpâniĭ moşiilor şi dând preţul care vor da alţĭ muşteriĭ, să se protimiséscă a le ţiné epistatul.

10). Vitele ce va aduce aicĭ spre junghere, de trebuinţa politieĭ, să se taie de diminéţă, ca până în ḑiuă să cureţe şi grijască măcelariĭ împrejurul scaunelor de a nu se pricinuì putóre.

11). Cojocariĭ saŭ alţiĭ ce obicĭnuesc de cumpĕră mieĭ cu cârdul pentru matrapazlâcul peilor şi carnea o vînd, uniĭ ca aceia să nu fie sloboḑĭ nicĭ a cumpĕrà cu cârdul, nicĭ a vinde, afară numaĭ câte unul mult doĭ pentru mâncare.

12). Oile ce se strîng de lăptarĭ cu cuvînt de tamazlâc, să nu fie sloboḑĭ aceĭ lăptarĭ a le tăià nicĭ în politie, nicĭ afară la zalhanale, ci să le ţie pentru tamazlâc, iar dovedindu-se că le taie, să se pedepséscă, căcĭ din pricina lor se pricinuesce scumpĕtate oilor.

13). Măcelariĭ la tréba căsápiilor să nu cunóscă pe altul de zabit al lor fără numaĭ pe orînduitul boer epistat.

14). Ómenilor ce-ĭ va orînduì epistatul a se încunjurà prin ţéră pentru cumpĕrătórea vitelor, să li se deà la mânĭ poruncĭ ale dumnéluĭ beşli-agasă către beşliiĭ de prin judeţe de a nu-ĭ supĕrà cu luărĭ de avaeturĭ.

15). Scaunele cinstitelor consulaturĭ să nu aibă voie a vinde carnea cu preţ maĭ mare de cât al orînduitelor scaune ale epistatatuluĭ, căcĭ într'acéstă pricină i se dă zăticnire la cumpărătórea vitelor, fiind-că măcelariĭ consulaturilor, în puterea sloboḑenieĭ de a vinde carnea cu preţ maĭ mare, sue preţul vitelor.

16). Nicĭ unul din rufetul măcelarilor să nu se facă tovarăş cu măcelariĭ de la scaunele consulaturilor (carĭ aŭ a fi numaĭ treĭ) nicĭ slugile lor să nu fugă a merge să slujască la aceia, iar pe orĭ-care dintre eĭ îl vor dovedì urmând împotrivă, să'l arěte la boerul epistat, ca să i se facă căḑută înfrênare.

17). Indatorim Domnia Mea pe dumné-ta boerule Epistat, ca pururea şi în tótă vremea nu numaĭ nartul ce s'aŭ ḑis maĭ sus să se păzéscă i carne să se afle tot-deauna bună, grasă, şi cu îndestulare, ci

www.dacoromanica.ro

să îngrijescĭ ca şi la cântar să se păzéscă dreptate, de a nu vinde lipsă şi a se năpăstuì obştea norodului, căcĭ pentru acésta avem a face Domniea Mea adese cercăturĭ pe sub cumpĕt, i saam recelı gpd. — 1813 Aprilie 9.

CIX. *Contractul cărnii pe let 1814 cum să se urmeze.*

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că pe acest următor an cu let 1814 epistasia cărnurilor de hrana obştieĭ politieĭ s'aŭ dat de către Domnia Mea asupra dumné-luĭ cinstituluĭ şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele biv Vel clucer Constantin Predescu şi Artino Costa Petru cu ponturile ce maĭ jos sunt arătate, am dat la màinile numiţilor epistaţĭ acéstă domnéscă a nóstră carte prin care să facă zapt tótă tréba precum şi pentru măcelarĭ şi să urmeze întru tóte ponturile acestea adecă:

(Art. I şi II ca şi în 1813). Suprimăm ponturile identice cu cele din 1813.

3). Preţul cărniĭ să se urmeze într'acestaşĭ chip adecă de acum de la sf. viitorul Pascĭ să vînḑă carnea de vacă po parale 14 şi cea de óie po parale 16, iar cea de miel cu ciozvârta de la Sf. Gheorghe şi până la Duminica-cea-mare, şi de atuncĭ înainte să se urmeze tot ca cea de óie oca câte parale 16, iar în câte 4 posturile de peste an, să vînḑă carnea de vacă, oca po parale 15, iar cea de óie po parale 17.

8). Să se facă cărţile Domnieĭ Mele la orĭ-care judeţ vor cere ca să strângă vite pentru trebuinţa politieĭ cu rizapazar şi cu bună tocmélă, unde să nu se supere măcelariĭ pentru acele vite nicĭ de ispravnicĭ, nicĭ de polcovniciĭ judeţelor, nicĭ de zapciiĭ plăşilor, nicĭ de alţĭ dregĕtorĭ cu nicĭ un fel de cerere saŭ dare cu numire de avaeturĭ, care acele vite să fie scutite de erbărit, şi fînul ce-l va face pentru ernatecul acelor vite să nu se supere a se luà de beilic.

9) Plata oerituluĭ vitelor ce va strâinge pentru trebuinţa scaunelor politieĭ şi se vor găsì viĭ netăete, să se încépă de la 26 ale viitoruluĭ Octombre, iar câte oĭ va cumpĕrà măcelariĭ de pe la lŏcuitorĭ şi vor fi plătite de oerit, sunt datóre acele oĭ să plătéscă odată, iar nu douĕ, precum şi suhaturile ce le va fi avênd pentru vitele cele de trebuinţa politieĭ, carĭ le-aŭ avut măcelariĭ şi în aniĭ trecuţĭ, să le aibă şi întru acest an, învoindu-se cu stăpâniĭ moşiilor şi dând ce vor da alţĭ muşteriĭ să se protimiséscă a le ţineà epistaţiĭ.

17). Matrapaziĭ să fie popriţĭ cu totul a nu cumpĕrà vite şi a le face matrapazlâc, iar orĭ-care se va găsì cumpĕrând vite făr' de carte Domnéscă, să se facă tóte acele cumpĕrate vite controbont de către orînduiţiĭ epistaţĭ.

18). Ispravnicul de Curte, saŭ becerul, să trimiţă pe stolnicelul lor să iea de la scaun carnea ce va fi pentru trebuinţa Curţiĭ gpd., iar să nu fie datorĭ măcelariĭ să o ducă la curte, şi acest orînduit stolnicel până nu va da teşcheréua sa pe câtă sumă de oca carne primesce, să nu ridice carnea de la scaun.

www.dacoromanica.ro

19). Ispravnicul de curte saŭ boerul, să nu fie sloboḑĭ să popréscă nicĭ măcar un ban cu cuvînt de ḑeciuială, pentru carnea ce se iea de la curtea gpd. şi în ḑiua ce se va sfîrşì luna să plătéscă măcelarilor toţĭ baniĭ deplin verĭ pe câtă carne se va ridicà într'acea lună pentru trebuinţă, iar când nu se vor plătì baniĭ măcelarilor la ḑiua sfîrşituluĭ luneĭ, a treia ḑi să fie sloboḑĭ măcelariĭ să închiḑă scaunele şi să fie nevinovaţĭ.

20). De se va întâmplà să aibă Domnia Mea trebuinţă pentru tulumurĭ, să se chiăme epistaţiĭ să le tocméscă şi după tocmélă să li se plătéscă baniĭ pe şin, adică cu o mână să plătéscă baniĭ şi cu alta să ridice tulumurile, iar când nu se va puté învoì la preţ, atuncĭ silă să nu li se facă pentru tulumurĭ nicĭ epistaţilor nicĭ măcelarilor.

21). Tóte scaunele câte vor fi scutite cu cărţĭ Domnescĭ, să fie supuse la maĭ sus numiţiĭ epistaţĭ, avêndu-şĭ scutéla şi apĕrarea lor, după cuprinderea cărţilor ce vor aveà.

22). Canaraleḑe de vite carĭ se duc spre junghere aicĭ la scaunele politieĭ, să nu se supere de către stăpâniĭ moşiilor de prin prejur cu vre-o cerere, ci să fie slobode să se pască pe unde se pasc şi vitele orăşanilor; să se feréscă însă măcelariĭ a nu pricinuì vre-o stricăciune la liveḑĭ de fîn saŭ la bucate, dar făcênd vre-o stricăciune nu numaĭ să plătéscă tótă acea pagubă, ci. să se şi pedepséscă.

23). Pentru vitele ce cumpĕră măcelariĭ de prin judeţe, să fie datorĭ să arate scăunaşuluĭ celor rînduiţĭ de vameşĭ în adevĕr câte vite aŭ cumpĕrat şi de la cine, ca să-şĭ pótă şi vameşiĭ lua vama lor de la vînḑĕtorĭ, iar când se va găsì vre-un măcelar că n'aŭ arĕtat tótă suma vitelor la scăunaş, atuncĭ acel măcelar să plătéscă vama îndoită şi să se pedepséscă.

24). Indatorim Domnia Mea pe orînduiţiĭ epistaţĭ ca apururea şi în tótă vremea nu numaĭ nartul ce s'aŭ ḑis maĭ sus să se păzéscă i carne să se afle tot-deauna bună, grasă şi cu îndestulare, ci să îngrijéscă, ca şi la cântar să se păzéscă dreptatea de a nu vinde lipsă şi a se năpăstuì obştea noroduluĭ, căcĭ pentru acésta am poruncit Domnia Mea dumné-luĭ Vel Agă, ca să facă adesea cercăturĭ şi orĭ pe care din măcelarĭ îl va găsì lipsă să-ĭ facă cuviinciósa pedépsă; i saam receh gpd. 1814 Martie 1.

(Cod. LXXV, fila 66.)

CX. *Iŏ Ioan Gheorhge Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Primită fiind Domnieĭ Mele anaforaua acésta a dumné-lor Veliţilor boerĭ, poruncim dumi-tale Biv Vel Serdare Constandine, i dumné-tale Biv Vel Medelnicere Arbut, şi Mihale Bălăcene, ca adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc, să faceţĭ acéstă chibzuire cu urmare întocmaĭ precum maĭ jos se arată, pentru care orânduim şi zapciŭ pe vătaful de Divan. — 1813 Februar. 5.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIII, fila 147.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Cu plecată anaforaua arĕtăm Mărieĭ Tale, că dupe osârdia cu care te sârguescĭ Măria Ta a se pune tóte trebile țĕreĭ la bună orânduială și a se întocmì și narturĭ la lucrurile ce aŭ fost obicinuite a se vinde cu preț hotărât și rînduit de la domnie, dupe cum s'aŭ pus nart la lucrurile cele de mâncare, urméză să se pue și la lucrătoriĭ ce lucréză cu ḑiua, adecă dulgherĭ, zidarĭ și salahorĭ, i la căvăfie, și la blane i postav de țară. Ci cu luminată porunca Mărieĭ Tale să se rînduiască dumné-luĭ Sărdarul Dinul Cernovodeanul i dumné-luĭ Medelnicerul Hagi Chiriac Arbut și Chir Mihale Bălăceanu fiind practicoșĭ, ca adunându-se câte treĭ la un loc, să chibzuiască și la acéstă maĭ sus arĕtată un nart cuviincios și cu dréptă cumpănire, spre amîndouĕ părțile, dupe cursul vremeĭ de acum și să ne arĕte în scris chibzuirea dumné-lor ca chibzuindu-o și noĭ, după cum vom găsì cu cale să arĕtám Mărieĭ Tale.— 1813 Ianuar 29.

Vel Ban, Radu Golescu Vel Vornic, Iordache Slătinénu Vel Logofĕt.

CXI. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahscoie.*

Intărim Domnia Mea nartul acestor lucrărĭ, spre a se urma întocmaĭ, adecă atât plata lemnarilor, zidarilor și salahorilor i a postavurilor de țéră și al hainelor gata de postavurile ce fac șalvaragiiĭ, precum într'acéstă anaforà se arată, așijderea și marfa de cojocărie grósă, să se vînḑă după prețul ce se arată în alăturata anaforà și fóia orînduiților cercetătorĭ, care s'aŭ pecetluit de Domnia Mea, și poruncim dumné-tale Vel Agă, ca prețul lucrurilor ce s'aŭ ḑis maĭ sus, să'l facĭ dumné-ta cunoscut prin foĭ lipite pe la rĕspântiĭ, după obiceiŭ, iar pe de altă parte poruncim iarășĭ dumné-vóstră orînduiților cercetătorĭ, să chibzuițĭ și pentru căvăfie, atât cea din țeara turcéscă, cât și cea de aicĭ, după coprinderea aceștiĭ anaforà, cu ce preț se cuvine a se vinde și să arĕtațĭ dumné-lor veliților boerĭ, ca chibzuindu-se și de către dumné-lor, să arĕte Domnieĭ Mele prin osebita anaforà. — 1813 Aprilie 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, fila 7.)

Prea Inălțate Dómne,

După luminata poruncă Mărieĭ Tale, ce s'aŭ fost dat la anaforua nóstră, către dumné-luĭ Sărdarul Dinul i Medelnicerul Chiriac Arbut și Mihaiŭ Bălcénu, ca să chibzuiască ce plată se cuvine a *lua pe ḑi lemnariĭ*, zidariĭ și salahoriĭ, cum și cojocăria grósă i șalvaragiia și cavăfia ì cu ce preț să se vînḑă, aŭ făcut alăturata arĕtare, ca plata lemnarilor și a zidarilor, adecă aceluĭ ce este meșter, pe ḑi po parale 90 iar călfile ḑiua po parale 70 i ucenicĭi ḑiua po parale 50, și salahoriĭ ḑiua po parale 35; aŭ pus preț și la cojocăria grósă, ce vînd pe la

www.dacoromanica.ro

prăvăliile lor, aşijderea şi pentru postavul de ţéră făcênd socotélă arată, că cel albastru ţine cotul parale 59, iar postavul vînět închis ţine parale 70, însă la unele cazurĭ încărcând vopsea maĭ multă, ca să se dea faţă maĭ bună şi bătênd bătătura maĭ désă în rěsboiŭ, şi făcêndu'l maĭ bine la piuă, se vinde 4—5 parale şi până la ḑece cotul maĭ mult, iar şalvaragiilor la hainele ce fac gata şi le vînd nu li s'aŭ putut pune preţ hotărît, căcĭ eĭ fac haine, boiul, unele cu găitanurĭ maĭ multe, altele cu maĭ puţine, ci cumpărătorul cel ce va voì să cumpere haină albastră saŭ vânětă va chibzuì câţĭ coţĭ va fi în haina aceea, şi socotind coturile îĭ va plătì şi lucrul i cheltuiala; asemenea şi la cavafĭ ḑic că n'aŭ putut face deslușire a pune preţ la încălţăminte, căcĭ eĭ lucréză saftiene şi de ţéră turcéscă şi de aicĭ de ţéră, şi la unele încălţăminte aŭ meşterĭ maĭ bunĭ, cu plată maĭ multă, punind şi cherestea maĭ bună, iar la altele este şi meşteşugul şi cherestéua maĭ próstă. Decĭ plata ḑileĭ a lemnarilor, zidarilor şi salahorilor găsim cu cale să se urmeze după cum aŭ chibzuit maĭ sus numiţiĭ orînduiţĭ, i preţul cojocărieĭ gróse şi vînḑarea hainelor de postav gata ce vînd postăvăriĭ asemenea, iar la vînḑarea postavurilor de ţéră ce se fac şi se vînd de către postăvarĭ cu cotul să li se adauge şi câştg la ḑece unul şi jumětate, cum şi cojocarilor drepţĭ asemenea, către acestea să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, către maĭ sus numiţiĭ orînduiţĭ, ca să chibzuiască şi pentru cavăfie cu ce preţ să se vînḑă, adecă încălţămintele ce se fac din saftiene de ţéra turcéscă, cu cherestea şi lucru bun, să se vînḑă cu preţul ce se cade, ca să nu se năpăstuiască nicĭ eĭ nicĭ norodul, iar încălţămintele ce se fac tot din saftiene din ţéra turcéscă, dar cu cherestea şi cu lucru maĭ prost, să fie în preţul lor maĭ jos, precum şi încălţămintele ce se fac din saftiene de aicĭ din ţéra, să se întocméscă iarăşĭ cu acest mijloc, adecă cele maĭ bune să se vînḑă cu preţ maĭ sus, iar cele maĭ próste cu preţ maĭ jos, dar să aibă preţ hotărît, ca să nu se înşele norodul; iar hotărîrea rěmâne la Măria Ta.—1813 Martie 5.

Radu Golescu Vel Vornic, Dumitrache Golescu Vel Vornic.

Vel Logofět.

CXII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Pentru ca să nu pătiméscă lipsă de lumînărĭ obştea lăcuitorilor politieĭ, precum aŭ pătimit într'aceste ḑile, din pricina neîngrijireĭ lumînărarilor, căcĭ n'aŭ luat din vreme trebuinciósa sumă a seuluĭ, primită este Domnieĭ Mele anaforaua acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ şi volnicim pe sluga Domnieĭ Mele . . . . . să mérgă la sud Ialomiţa, de unde prin marifetul şi ajutorul ispravnicilor judeţuluĭ rědicând cirěda de vite a lumînărarilor de maĭ jos arătaţĭ, să o ducă până în douě ḑile negreşit la zalhanalele de prin prejurul Bucurescilor, şi să se facă mumbaşiret de a tăià făr' de zăbavă, şi seul ce va eşì dintr'aceste vite să se împartă pe la lumînărariĭ politieĭ, de către dumné-luĭ Vel Agă, spre întimpinarea trebuinţeĭ ce este. 1818 August 11.

(Pecetea gpd.) Vel Logofět.

(Cod. LXXIV, pag. 167.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ dat pentru lipsa de lumînărĭ ce pătimesce orașul Busurescilor ca să chibzuim cuviinciosul mijloc spre întimpinarea acesteĭ trebuințe și să arĕtăm Mărieĭ Tale prin anafora, aducênd înaintea nóstră atât pe calemgiul capanuluĭ, cât și pe lumînărariĭ de aicĭ, am făcut cercetare și ne pliroforisim, că astă tómnă, la vremea cea orînduită, s'aŭ făcut lumînărarilor orînduială prin poruncĭ, ca să mérgă să-șĭ iea suma de seŭ cea trebuinciósă de peste tot anul și eĭ n'aŭ îngrijit a-șĭ lua tótă acea sumă și de aceea este acum lipsă de lumînărĭ, și fiind-că ne arĕtară însușĭ eĭ, că doĭ dintr'înșiĭ anume Gheorghe și Prețea Arnăuțénu aŭ cireadă de vite, de vacĭ la sud Ialomița, cum și vremea zalhanalelor s'aŭ apropiat, căcĭ după Sînta Măria Mare începe a se tăià vitele, găsim cu cale să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, cu mumbașir ca să mérgă la sud Ialomița, să rădice ciréda acelor douĭ lumînărarĭ, să o tragă aicĭ la zalhanalele din prejurul Bucurescilor, unde îndată să se și taie și cât seŭ va eșì de la dînsa să se dea lumînărarilor a se întimpinà de o camdată trebuința politieĭ, să nu fie lipsită de lumînărĭ; iar hotărârea la Măria Ta.—1814 August 11.

Constantin Crețulescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Constantin Filipescu Vel Logofĕt, Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt.

CXIII. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

După arĕtarea ce ne fac dumné-lor orînduițiĭ boerĭ printr'acéstă anafora, primită fiindu-ne, o întărim Domnia Mea întru tóte și poruncim dumi-tale Vel Agă, ca cu acest preț de parale 54 oca să indatorezĭ pe lumînărariĭ politieĭ ca să vînḑă lumînările de seŭ, dând însă și zapis la canțelaria Domnieĭ Mele, cu coprinderea și legătura de maĭ jos arĕtată, și osebit avênd și dumné-ta cuviinciósa privighere, de a nu urmà lumînărariĭ obicinuitele lor vicleșugurĭ, cu a scóte adecă lumînărĭ în țéra nemțéscă și pe la serchaturĭ, saŭ a face săpun din seul ce li s'aŭ dat și li se va maĭ da pentru lumînărĭ pe séma politieĭ; pentru care poruncim dumi-tale Vel Logofete de țéra de sus, să se facă domnescile nóstre poruncĭ, atât către vătașiĭ plaiurilor, cât și către dumné-luĭ Vel Spătarul, pentru Căpitaniĭ mărginilor ca să facă acéstă străjuire cu bună privighere, precum și osebite poruncĭ către ispravniciĭ judeților, ca și prin județe cu asemenea preț să se vînḑă lumînările. — 1815 Ianuarie 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cod. LXXVIII, pag. 195.

www.dacoromanica.ro

Prea Inălţate Dómne

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a lumînărarilor de seŭ, de aicĭ din Bucurescĭ, am făcut cercetare la ceea ce se jăluesc, cum că nu le dă mâna să vîndă lumînările de seŭ în anul acesta oca po parale 52, după cum le-aŭ vîndut în trecutul an, şi precum le-aŭ dat poruncă acum dumné luĭ Vel aga, căcĭ estimp şi seul l-aŭ cumpĕrat maĭ scump şi tóte cele-l-alte sunt cu preţ suit, şi făcênd chibzuire după preţul seuluĭ de estimp şi după cheltuelile ce aŭ, am găsit cu cale, ca într'acest următor an să li se maĭ adaoge peste preţul ce s'aŭ urmat în trecutul an de parale 52, alte 2 parale la oca, ca să vîndă adecă ocaua po parale 54, până la sfîrşitul anuluĭ; de care fiind-că ne arată logofĕtul capanuluĭ, că într'alţĭ li se făcé orînduială, pentru tot anul de 120.000 mult 130.000 oca de seŭ, iar estimp li s'aŭ făcut orînduială de 225.000 oca de seŭ din care aŭ şi luat 180.000 şi maĭ bine, să aibă a da zapis la Divan, ca peste tot anul să fie politia Bucurescilor îndestulată de trebuinciósele lumînărĭ şi să facă lumînărĭ bune şi de seŭ curat, părăsindu-se de relele lor urmărĭ, ce făcé în alţĭ anĭ, de trimeteà sumă de lăḑĭ cu lumînărĭ la Braşov şi la serhaturĭ şi făcênd şi săpun, ci să se lase de aceste viclenii şi seul să'l aĭbă numaĭ pentru lumînărĭ de trebuinţa politieĭ, de care să îngrijască dumné-luĭ Vel agă apururea cu privighere, şi dovedind vre o unul dintr'înşiĭ urmând vre-o acest fel de viclenie, să-ĭ facă căḑuta certare; iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. — 1814 Decembre 19.

Grigorie Brâncovénu, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vel Vornic, Vel Agă.

CXIV *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Fiind-că maĭ multă amestecătură a noroduluĭ se pricinuesce la acest fel de bîlciurĭ din bĕuturile şi mâncările ce se fac acolo, de aceea poruncim Domnia Mea, dumi-tale Vel Spătare şi dumi-tale Vel Agă, să fie poprit, ca nicĭ vinurĭ saŭ rachiurĭ să ducă nimenea spre vîndare la târgul Moşilor, nicĭ bucătarĭ să nu fie sloboḑĭ a face acolo bucate, iar cele-l-alte alişverişĭ să se urmeze întocmaĭ ca şi maĭ 'nainte vreme, care acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, să o şi publicarisiţĭ dumné-vóstră, spre a fi sciută tuturor, iar pe de altă parte să îngrijiţĭ de a fi poprite cele de maĭ sus arĕtate. — 1814 Maiŭ 11.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 149).

Prea Inălţate Dómne,

Arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că de mâne se începe obicĭnuitul târgul Moşilor, ce se face la capul podului Târguluĭ-de-afară, la carele se strînge

www.dacoromanica.ro

mult norod, vîndĕtorĭ şi cumpĕrătorĭ de prin judeţe; merg cârciumarĭ, rachierĭ, băcanĭ, braşovenĭ, bucătarĭ, simigiĭ, cojocarĭ şi alţiĭ cu felurinĭ de neguţătoriĭ şi cu pricina acésta făcênd amestecăturĭ negreşit va pricinuì zădărîre molevmiĭ, pentru aceea bine ar fi ca aceştia din politie să fie cu totul popriţĭ a nu merge nimenĭ cu nicĭ un fel de negoţ, cum şi carele ce vin cu vase să se pue risipite pe câmp, ci găsindu-se cu cale şi de Inălţimea Ta, se va da luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Spătarul şi Vel Agă, ca maĭ întâiŭ să pue a strigà pristav douĕ şi treĭ ḑile, arĕtând poprirea acésta şi al doilea să pue ómenĭ paznicĭ a nu îngădui pe nimenĭ cu cel maĭ mic lucru de alişveriş a merge la acest têrg, făr' de numaĭ va fi sloboḑĭ a merge aceĭ cărora le va face trebuinţa de vase; şi cum se va găsì cu cale de Inălţimea Ta, aşà se va urmà. — 1814 Maiŭ 9.

Barbu Văcărescu Vel Dvornic.

Anexe la paginele 718—736.

Piaţa desfiinţată. Dăm acì unele acte relative la pieţele publice:

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Chibzuind şi Domnia Mea cererea jăluitoruluĭ egumen, ce ni se arată printr'acéstă anafora a dumné-lor veliţilor boerĭ, nu găsim cu cuviinţă să silim pe vîndĕtoriĭ acestor lucrurĭ de a merge să-şĭ facă vînḑarea lor la acel loc ot Têrgul Cuculuĭ, căcĭ din mergerea lor acolo se înţelege că le este peste mână şi spre pagubă de a se aduna la numitul loc şi de -ĭ vom sili, ca să se adune iarăşĭ acolo, urméză a se pricinui scumpătate la preţul acestor lucrurĭ, care pricinuesce discolie la hrana noroduluĭ, ci de vreme ce prin hotărîrea ce s'aŭ făcut în Domnia Domnieĭ sale Constantin Vodă Ipsilant, acel loc s'aŭ lăsat slobod cu şartul ce se arată maĭ jos, adecă în locul chirieĭ ce puteà să ia mŏnăstirea de la prăvăliile ce s'aŭ poprit atuncĭ a nu se face acolo, să se folosésca cu avaetul pămîntuluĭ ce va lua de la lucrurile ce se vor vinde pe numitul loc şi silindu-se acum precum maĭ sus ḑicem de a se aduna acolo vîndĕtoriĭ acestor lucrurĭ se pricinuesce scumpătate la preţul lor, maĭ cu cuviinţă socotim şi hotărîm, să aibă voie mŏnăstirea de a-şĭ face prăvăliĭ pe acel loc; maĭ întêiŭ însă poruncim dumné-vóstră veliţilor dvornicĭ, să mergeţĭ acolo în faţa loculuĭ şi să deosebiţĭ prin mijlocul aceĭ pieţĭ loc în lat de stânjinĭ treĭ şi jumătate, ca să rĕmâe slobod pentru uliţă, puind şi semne ca să nu se pótă întinde nimenea din ceĭ ce vor face binale câtuşĭ de puţin, saŭ a călcà loc dintr'acea uliţă.— 1816 Iulie 11.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXV, pag. 209.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, am cercetat acéstă jalbă ce aŭ dat la Inălţimea Ta cuviosul arhimandrit chir Gavril egumenul mŏ-

www.dacoromanica.ro

năstireĭ Sf. Gheorghe noŭ, prin care arată, că la Têrgul Cuculuĭ fiind loc deschis, aŭ orînduit luminaţiĭ Domnĭ să se facă Lunĭa pe tótă săptămâna adunare de têrg: precupeţĭ, zarzavagiĭ, telalĭ, cară cu varză şi altele, pentru care într'adins aŭ fost dat poruncă Măria Sa Domnul Constantin Vodă Ipsilant, să rămâe acest loc larg ca o piaţă şi drumul ca de stânjenĭ şase, şi mănăstirea în loc de chiria ce puteà să iea de la prăvăliile ce s'aŭ poprit a nu se face, să iea avaetul pămîntuluĭ de la lucrurile ce se vor vinde, dar din vreme în vreme cele maĭ bune alişverişurĭ adecă ale precupeţilor, zarzavagiĭ, pâne şi altele, s'aŭ mutat la puşcărie, rămâind acea piaţă numaĭ cu têrgul de lunĭa, însă şi acela cu scădere, unde aŭ rămas acum de aruncă împrejuraşiĭ gunóiele caselor şi ale prăvăliilor şi alte putorĭ ce se întâmplă, şi aşà mănăstirea a rămas numaĭ cu puţin venit al Têrguluĭ de lunĭa şi gunóiele vecinilor ce sunt supărătóre, rugându-se a se da luminată poruncă, ca orĭ să se adune tot alişverişul precupeţilor la Têrgul Cuculuĭ, precum într'adins pentru acésta aŭ lăsat loc îndestul deschis, să aibă voie mănăstirea a face prăvăliĭ, ca să pótă lua venit de la dinsele şi să lipsească şi nesuferită supărare a gunóelor.

Decĭ făcând chibzuire după cum ni se poruncesce de către Măria Ta la acéstă jalbă, am văḑut că este cu cale cererea jăluitoruluĭ egumen, şi se va da luminată porunca Mărieĭ Tale, către dumné-luĭ Vel Agă, ca să dea poruncă tuturor precupeţilor, zarzavagiilor, telalilor, cară cu varză, vînḑătorĭ de jimblă i de pâne şi altor asemenea, ca aceştia să se adune toţĭ pe tótă ḑiua la acea piaţă, să'şĭ facă alişverişul lor acolo, fiind loc larg îndestul şi să se pótă folosì şi mănăstirea cu avaetul pămîntuluĭ ce va luà de la dînşiĭ, cum şi uliţa puşcărieĭ i a curteĭ vechĭ şi altele, unde vedem că staŭ precupeţiĭ să rămâe slobode de dînşiĭ, a nu stîrmtora cu acest fel de havalele, ca să pótă ómeniĭ trece cu înlesnire, iar nefiind următorĭ să se dea luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-lor veliţiĭ dvornicĭ, ca să mérgă la Têrgul Cuculuĭ să deosebiască prin mijlocul pieţeĭ numai cât loc trebue pentru uliţa de treĭ stânjinĭ a rămânea deşchis, iar pe cel-l-alt prisos de loc să aibă voie egumenul Aghiorghitul a face prăvăliĭ, ca să se pótă folosì cu dreptul săŭ venit şi să lipséscă şi supărarea putóreĭ gunóielor, iar hotărîrea rămâne la Măria Ta.— 1816 Aprilie 16.

Padu Golescu Biv Vel han, Barbu Văcărescu Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Grigore Filipescu Vel Vornic, Mihalache Racoviţă Vel Logofăt, Iordache Golescu Vel Logofăt, Toma Creţulescu Vel Logofăt, Nestor Clucer.

Iŭ Ioan Cheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce pentru locul acesteĭ pieţe ce aŭ rămas a fi deschis, după obştésca hotărîre ce s'aŭ făcut în let 1804, cu nicĭ un cuvînt nu se cuvine a se face pe dînsul vre orĭ-ce bina saŭ vre-o altă clădire, căcĭ urmându-se una ca acésta, atuncĭ nu se póte numì acel loc că este slobod şi deschis. De aceea poruncim Domnia Mea, dumné-vóstră

www.dacoromanica.ro

Veliţilor boerĭ, să mergeţĭ la faţa loculuĭ şi să faceţĭ cercetare de aŭ maĭ fost într'acel drept de loc străjarĭ orînduiţĭ spre pază, unde şedeà de păzĭà maĭ 'nainte până a nu se face acea îngrădire de uluce, şi acolo unde se va dovedì că şedeà până atuncĭ de păzĭà, tot acolo să şaḑă şi de acum înainte, iar de nu va fi fost într'acea parte de loc străjar paznic până la clădirea acesteĭ îngrădirĭ, să chibzuiţĭ a găsì tot acolo aprópe vre-un colţ de loc la vre-o parte, unde nu aduce nicĭ o zăticnire, ca acolo să i se facă adăpostirea, iar acea îngrădire cu ulucĭ din mijlocul pieţeĭ să se ridice cu totul, fiind în potriva domneşceĭ nóstre hotărîrĭ şi spre zăticnirea obştesceĭ trebuinţe şi să rămâe locul acela slobod şi deschis.—1816 Maiŭ 14.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXV, pag. 222.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi se dă la acéstă alăturată jalbă a luĭ Ilie Postelnicelu, făcênd cercetare, arĕt Inălţimeĭ Tale că piaţa acésta prin obştéscă hotărîre încă de la arderea foculuĭ aŭ rĕmas să fie slobodă pentru obştesc folos, fiind în mijlocul politieĭ, de se póte întórce şi carul şi la vreme de îmbulzire este rĕsuflare avênd patru uliţe, rĕspundere şi întâlnire într'însa, afară din ceea ce iese din mŏnăstirea Sfîntuluĭ Gheorghe, pentru care jăluitorul s'aŭ judecat înaintea Mărieĭ Tale şi cu egumenul mŏnăstireĭ Sf. Gheorghe, cerênd a-ĭ da alt loc să-şĭ facă prăvălie, căcĭ într'acéstă piaţă înaintea foculuĭ avusese şi jăluitorul prăvălióră numaĭ tărăbĭ pe loc mŏnăstiresc şi s'aŭ dat apĕrare mŏnastireĭ prin hotărîrea Mărieĭ Tale, ce s'aŭ făcut cu Divan; aŭ cerut jăluitorul în multe rîndurĭ, ca să i se dea voie să facă în piaţă tărăbile precum le-aŭ avut, şi ca pentru un lucru trebuincios obştieĭ nu i s'aŭ dat acéstă voie, hotărîndu-se ca să fie tot piaţă, precum se face îndestulare din alăturata copie de anafora a dumné-lor Veliţilor boerĭ, ce este făcută din let 1814 Aprilie 22; şi pornirea acésta a jăluitoruluĭ de acum nu este din alt, de cât numaĭ că zapciul agiesc, ce este orînduit de pază la acéstă piaţă, cu pricină de a se face adăpostire străjeĭ, aŭ făcut o îngrădire de uluce în mijlocul pieţeĭ, de lungă ca de un stînjen şi jumătate şi de lată ca de un stînjen, şi făcênd despărţitóre aŭ pus un săpunar într'însa făcêndu-o prăvălie de săpunărie. Decĭ într'acel semt fiind prăvălie cu streşinĭ late unde se póte adăpostì străjariĭ de plóe, precum din vechime şi până acum aŭ petrecut fără de odae, care este maĭ de folos, căcĭ străjariĭ nu trebue să şaḑă în odae la odihnă să dórmă, ce apururea să fie afară deştept să privigheze. Urmarea zapciuluĭ ce aŭ îndrăznit a face acest fel de bina cu prăvălie în piaţă, ce prin hotărîrea de maĭ înainte şi a Mărieĭ Tale erà de a fi slobodă, este rea, ci pentru ca să nu se dea pricină de zmintélă a se închide acéstă piaţă, care este şi folos obştesc de rĕsuflare şi podóba politieĭ, găsesc cu cale să se dea

www.dacoromanica.ro

luminată poruncă a se ridică cu totul de acolo; iar hotărîrea cea desăvîrşită rămâne a se face de către Inălţimea Ta.—1816 Aprilie 10.
Mihalache Racoviţă Vel Logofăt.

Anexa la pag. 719. (Poduri).

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Pe acésta anafora a dumné-lor Veliţilor boerĭ nerămâind odihnit dumné-luĭ biv Vel Vistierul Ioan Moscu, zapciul cel orînduit vătaf de păhărniceĭ, 'l-aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ Mele, prin vechil Manolache Ruţŭ, cu dumné-luĭ biv vel Clucerul Constantin Predescu epitropul spitaluluĭ sf. Pantelimon, ḑicênd Vistierul Moscu, prin apelaţia sa, că dupe ce aŭ cumpărat moşia Dudescĭ, care se vecinesce cu moşia spitaluluĭ, fiind hotar al acestor douĕ moşiĭ matca Colentineĭ, unde avênd drum mare al Bucurescilor şi vrênd să facă pe moşia sa acaret, han la drumul cel mare, numitul Clucer epitropul spitaluluĭ nu 'l-ar fi îngăduind, cu cuvînt că acel drum se ţine în fiinţă cu podul ce se ţine cu cheltuiala spitaluluĭ, pe apa Colentineĭ, în vreme ce şi însuşĭ nu dosesce, ci primesce a respunde cheltuiala jumătate, când va fi trebuinţă a se meremetisi saŭ de iznóvă a se face podul, cu cât maĭ vĕrtos că în urma judecăţiĭ dumné-lor veliţilor boerĭ, vĕḑênd că judecata pune temeiŭ la privileghiul vaduluĭ vechiŭ i al satuluĭ i al drumuluĭ şi al moreĭ, ḑicênd că una dintr'acestea de nu va avé stăpânul de moşie nu póté să ţie cârciumă în spinarea alteĭ moşiĭ, s'aŭ silit de aŭ strîns acolo sat de vre-o nouă familiĭ, din care 7 s'aŭ aşeḑat făcêndu-şĭ casele, iar cele-l-alte douĕ acum şi le fac; după care acéstă arĕtare a dumné-luĭ Vistieruluĭ întrebând Domnia Mea pe Clucerul Constantin Predescu epitropul spitaluluĭ, ce respunde? nu tăgăduĭ nicĭ însuşĭ, că Vistierul Moscu nu 'şĭ-aŭ strîns acolo sat acum, făr' de numaĭ ḑise, să chibzuiască judecata de este acolo loc de sat, şi de se póte să fie sat făr' de a strica aceĭ sătenĭ cu vitele lor moşiile vecinilor, precum şi a stăpânuluĭ, ce cad aprópe şi când se va puté să ţie acolo sat, atuncĭ póte să'şĭ facă şi acel han cu cârciuma; la care acéstă provlimă a Cluceruluĭ respunse vechilul Vistieruluĭ, că moşia Dudescĭ fiind mare, precum este vĕḑută, aŭ loc îndestul şi vitele acestuĭ sat a se pasce pe moşia lor, şi nu aŭ trebuinţă a merge la moşiĭ streine spre păşune. Decĭ după obiceiul pămîntuluĭ făcêndu-şĭ dumné-luĭ Vistierul sat acolo unde îşĭ face hanul, cu acésta aŭ câştigat dicheoma ţinereĭ hanuluĭ şi al cârciumeĭ şi hotărîm să le facă şi să le aibă acolo, cârciuma şi hanul ne băntuit de către spital, îndatorînd însă pe sătenii aceluĭ noŭ sat de a păzì vitele, ca să nu trécă pe moşia spitaluluĭ, precum şi vitele spitaluluĭ i s'aŭ ḑis Cluceruluĭ, să nu trécă pe moşia dumné-luĭ Vistieruluĭ şi către acésta volnic să fie dumné-luĭ Vistierul a vinde vinul şi rachiul la acel han cu cârciumă, cu preţ deosebit din preţul cu care se vinde la cârciuma spitaluluĭ, ce o are acolo aprópe, iar pentru podul ce este pe apa Colentineĭ şi se făcé până acum numaĭ cu cheltuiala spitaluluĭ, de vreme ce singur dumné-lul Vistierul s'aŭ

www.dacoromanica.ro

mulţămit a trage cheltuiala jumĕtate la facerea meremetuluĭ, maĭ ales fiind şi apa Colentineĭ jumĕtate a moşieĭ Dudesciĭ, hotărîm Domnia Mea, ca de acum înainte întocmaĭ să aibă a se urma şi a se păzì acest pod, adecă atât la facerea din noŭ, cât şi la dregerea luĭ în tótă vremea, jumĕtate cheltuiala să fie de la spital şi jumĕtate de la stăpânul moşieĭ Dudescilor. — 1815 Iunie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXI, pag. 194.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, de la acéstă jalbă a Dumnéluĭ Cluceruluĭ Constantin Predescul epitropul spitaluluĭ ot Sf. Panteleimon, orînduitul zapciŭ vătaf de păhărniceĭ, înfăţişându-l înaintea nóstră cu Dumné-luĭ biv Vel Vistierul Ioan Moscu, prin vechil Manolache Ruţul, am făcut cercetare pentru ceea ce se jăluesce Clucerul, cum că aprópe de podul ce are spitalul peste apa Colentineĭ, ămblă Dumné-luĭ Vistierul Moscu să facă han, fără de a nu avé acolo nicì móră, nicĭ cătun, nicì vad vechiŭ, şi cere să fie oprit dumné-luĭ Vistierul a nu face han, căcĭ aduce mare pagubă şi scăḑĕmênt la puţinul folos ce are spitalul de la cârciuma şi băcănia sa; am întrebat pe vechil: cu ce cuvînt ămblă să facă han? şi ḑise, că moşia Dudesciĭ a dumnéluĭ Vistieruluĭ Moscu, merge până în apa Colentineĭ fiind şi apa jumătate a moşieĭ Dudescĭ şi jumătate a moşieĭ spitaluluĭ, arĕtând spre dovadă la acésta o carte de hotărnicie cu let 1780 Septembre, de sunt anĭ 34 trecuţĭ, şi deosebit ḑise vechilul, că este drum mare acolea, şi ca la un drum mare ar avé voie să facă vîndare de vin şi de alt alişveriş; împotriva căruia rĕspunse Clucerul, că ţinerea în fiinţă a acestuĭ drum este podul spitaluluĭ de peste apa Colentineĭ, pe care pod apururea îl face şi îl ţine spitalul cu grea cheltuială şi că încă din vremea când se aflà moşia Dudesciĭ în stăpânirea dumnéluĭ Logofĕtuluĭ Dudescu, aŭ cercat şi dumnéluĭ să facă cârciumă acolo unde vrea să facă dumné-luĭ Vistierul han, şi eŭ sluga Mărieĭ Tale Clucerul Nestor ce mĕ aflam atuncĭ Epitrop al spitaluluĭ nu 'l-am îngăduit, după cum şi însuşĭ dumnéluĭ Logofĕtul Dudescu, cunoscênd dreptatea spitaluluĭ aŭ contenit a face cârciuma într'acel loc. Decĭ cârciumă nu póte nimenĭ să facă, de nu va avé din patru privileghiurĭ unul, adecă orĭ vad vechiŭ, orĭ sat cel puţin până la cincĭ case, orĭ móră saŭ drum mare, dumnéluĭ Vistierul Moscu nicĭ unul dintr'aceste privileghiurĭ nu are, pentru că de şi trece pe moşia dumnéluĭ, drumul ce urméză pe podul spitaluluĭ de peste Colentina, dar acel drum se înfiinţéză cu podul ce'l face tot-deauna şi îl ţine spitalul cu grea cheltuială; pentru aceea după dreptate nu are dumnéluĭ vistierul cuvînt a face han acolo în spinarea poduluĭ spitaluluĭ şi a păgubì spitalul săracilor de puţinul folos ce are de la cârciuma, băcănia i móra şi satul sĕŭ, precum nicĭ la ceea ce provalisì vechilul dumné-luĭ Vistieruluĭ cerênd, ca de acum înainte să intre şi dumnéluĭ părtaş la cheltuiala

www.dacoromanica.ro

facereĭ poduluĭ şi să aibă voie a face acolo han, nu are cuvînt, pentru că podul acesta avêndu-l numaĭ singur spitalul în sumă de anĭ nepomeniţĭ, până acum fără a avé stăpânul de peste apă cât de puţină împărtăşire nicĭ odată, nu póte acum peste atâta sumă de anĭ a face acéstă cerere şi a strămută pronomion ce câştigà spitalul prin veche stăpânire cu a avé numaĭ moşia sa facerea acestuĭ pod şi a se folosì prin el cu cârciuma, i băcănia, i móra şi satul sĕŭ, maĭ vîrtos că acéstă moşie Dudesciĭ n'aŭ avut'o vre-un stăpân neputincios, ca să pótă găsì pricinuire că aŭ fost mŏnăstirea maĭ puternică şi dintr'acea putere s'a sfiit stăpânul Dudescilor a face cârciumă, ci stăpâniĭ aceştiĭ moşiĭ Dudesciĭ aŭ fost tot-déuna în putere şi în stare şi acéstă urmare n'aŭ făcut'o ; iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1815 Aprilie 26.

Nectarie Mitropolit, Iosif Argeş, Costandie Buzĕŭ, Grigorie Brâncovénu, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiindu-ne anaforaua acésta a dumné-lor Veliţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea şi volnicim pe . . . . să mérgă la sud Dâmboviţa, unde prin ajutorul ispravnicilor judeţuluĭ, să facă urmare întocmaĭ precum maĭ jos se arată.—1815 Noembre 9.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXII, pag. 130.*)

Prea Inălţate Dómne,

Am vĕḑut arĕtarea ce aŭ făcut Mărieĭ Tale, dumné-luĭ Serdarul Nicolae Trăsnea Epistatul podurilor, pentru *podul Colentineì* că aŭ ajuns la o stare fórte próstă în cât nimenea nu póte să trécă pe dînsul şi că după luminată porunca Inălţimeĭ Tale, s'aŭ dus dimpreună cu maĭ-mare-başa în faţa loculuĭ şi făcênd chibzuire, arată, că spre a se face acest pod din noŭ trebuesce cheresteaua ce o însemnéză pe anume în anaforaua sa, iar de a se drege acum de-o cam-dată trebuesc cel puţin 700 de podinĭ, căcĭ de a se face pleter nu se póte; aşijderea am vĕḑut şi luminată porunca Mărieĭ Tale, ce se dă la arĕtarea sa, ca să facem cuviinciósa chibzuire şi să arĕtăm Mărieĭ Tale în scris; după care şi urmând, arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că satul Băleniĭ din sud Dâmboviţa este rĕmăşiţă 1070 de podinĭ, însă 930 birnicĭ şi 140 breslele pentru dăjdiile ce le-aŭ plătit Cutia podurilor la Vistierie, după aşeḑămîntul ce aŭ avut cu dînşiĭ, şi fiind-că acest pod este fórte trebuincios, atât pentru zaherelele ce se cară din patru judeţe pentru hrana politieĭ, aflându-se şi drum mare a olaculuĭ, ajungênd la desăvirşită dărăpănare, în cât póte să se întîmple şi primejdie, şi mumbaşiriĭ ce s'aŭ dus, ciohodarul şi alţiĭ, n'aŭ făcut nicĭ o ispravă; de se va socotì de către Inălţimea Ta, să se trimită unul din zapciiĭ divanuluĭ, ca să facă straşnic năpristan acolo până va trimite aicĭ tóte aceste podinĭ însă făr' zăbavă

www.dacoromanica.ro

din care podinĭ 700 să se ducă la Colentina, ca să se meremetiséscă podul, iar 370 să se aducă aicĭ pentru alte trebuinţe a podurilor; iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta, iar pentru a se face din noŭ acest pod, maĭ pe urmă prin deosebită anafora vom arĕta Mărieĭ Tale. — 1815 Noembre 3.

Constantin Bălcénu Vel Vornic, Mihalache Manu, Vel Vornic, Scarlat Grădiştènu Vel Logofĕt, Fotache Stirbeiŭ.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Vel Vistierul Barbu Văcărescu, prin anafora aŭ făcut arĕtare către Domnia Mea, că pe moşia dumné-luĭ Clinceniĭ sud Iflov, în drumul cel mare al Craioveĭ, fiind pod peste apa Ciorogârleĭ, făcut de dumné-luĭ, şi de multa trecere a călĕtorilor şi a olacelor s'aŭ stricat, pe care meremetisindu'l cu cheltuiala dumné-luĭ nu se póte ţiné în stare bună făr' de osebit ajutor, şi acum ajungênd podul la maĭ mare dărăpănare, sunt siliţĭ călĕtoriĭ i olaciĭ şi lŏcuitoriĭ din Vlaşca şi din alte părţĭ, ce vin pe acest drum cu cele trebuincióse la politia Bucurescilor, a ocolì prin alte părţĭ, şi ca să nu cerce discolie nimenĭ, aŭ cerut ca să orânduim Domnia Mea vre-un ajutor. Decĭ fiind-că podurile trecereĭ peste ape sunt trebuincióse a se ţiné tot-deauna în stare bună, ca să nu se întêmple vre-o zăticnire saŭ primejdie drumaşilor, iar maĭ vêrtos olacilor carĭ merg cu grabnice trebuinţe şi vĕdênd şi râvna dumné-luĭ Vel Vistieruluĭ, ce are pentru ţinerea acestuĭ pod în stare bună, orânduim, ca să ţie lude ḑece ómenĭ străinĭ făr de pricină de dajdie, cu numire de podarĭ, scutiţĭ şi apĕraţĭ de rîndul dăjdiilor vistierieĭ şi de alte orânduelĭ, cu care însărcinăm pe dumné-luĭ Vel Vistierul stăpânul moşieĭ, ca cu aceĭ ómenĭ să ţie podul tot-deauna în stare bună, iar trecĕtoriĭ să nu se supere cu nicĭ un fel de dare la trecere, precum nicĭ până acum n'aŭ fost supĕraţĭ, i saam receh gpd. — 1818 Februar 8.

(Cod. LXXVII, fila 314).

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce obiceiul acesta se urméză de se iea havaiet pentru trecĕtorile de peste apă de către stăpâniĭ podurilor i zăgazurilor, dupe pliroforia ce ne-aŭ dat dumné-lor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă anafora, primită este Domnieĭ Mele rugăciunea jăluitóreĭ şi hotărîm: să aibă voĭe a luà de la carĕle i călăreţiĭ ce vor trece pe acel zăgaz al sĕŭ, numaĭ câte o para de vită, şi ea să fie îndatorată, ca să ţie tot-d'auna acel zăgaz în bună stare şi dres cu a eĭ cheltuială, iar ómenilor ce vor trece pe jos, nicĭ o supĕrare de vre-un havaet să nu-le facă. — 1814 Septembre 27.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, fila 342.)

Prea Înălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a dumné-eĭ Bălaşeĭ Bărbătéscăĭ, am făcut cercetare şi arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că

www.dacoromanica.ro

pentru trecĕtorile de peste apă este obiceiŭ de iea stăpânul poduluĭ saŭ al zăgazuluĭ, la unele locurĭ, câte o para de vită, iar la alte locurĭ câte douĕ parale de vită pentru cheltuiala cu care să ţie acele podurĭ şi zăgazurĭ; şi fiind-că jăluitórea se află vĕduvă şi săracă. şi ţine acel zăgaz maĭ cu greŭ de cum 'l-ar ţiné un bărbat, găsim cu cale, să iea de la ceĭ ce trec pe zăgazul sĕŭ, de vită câte douĕ parale, iar de la ómeniĭ ce trec pe jos să nu iea nimic, căcĭ nu fac nicĭ o stricăciune; iar hotărîrea remâne la Măria Ta. 1814 Iulie 1.

Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, ... Vel Logofĕt.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Intocmaĭ precum se coprinde maĭ jos, într'acéstă anafora a dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de Ţeara de-sus, poruncim Domnia Mea, dumné-vóstră Ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să se facă urmare.—1815 Decembre 17.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a dumné-eĭ Ecaterineĭ Fărcăşóeĭ, făcênd cercetare, m'am pliroforisit, că moşia dumné-eĭ Slătiórele, cu adevĕrat se desparte de moşia oraşuluĭ Slatineĭ, ce este domnéscă (cu apa Oltuluĭ) i la trecerea apeĭ stăpânul moşieĭ are dreptate să ţie pod, dar fiind-că dincóce nu este moşia dumné-eĭ, se vede că ceĭ-l-alţĭ ce aŭ poduri şi dincolo calcă moşia dumné-eĭ, se socotesce a fi cu dreptatea moşieĭ de dincóce, aceeaşĭ dreptate are şi dumné-eĭ să ţie pod, ca să calce dincóce de moşia oraşuluĭ, după cum urméză şi alţiĭ ce aŭ asemenea moşiĭ, că orĭ se învoesc de ţin podul în tovărăşie, saŭ fac amîndouĕ părţile poduri, iar maĭ vîrtos că podurile nu aŭ vre-un pronomion, nicĭ zăticnire a fi cât de multe şi de dese la ceĭ ce aŭ loc şi moşie, atâta numaĭ că se face un obştesc folos la trecĕtorĭ, avênd înlesnire cu înmulţirea podurilor şi cu scăḑămînt de voie la plată uşóră; de aceea a mea părere este a fi primită cererea dumné-eĭ; pentru care să se dea şi luminată poruncă către dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ, a avea acéstă voĭe să facă pod, iar fiind vre-o pricină cuviinciósă de împotrivire, să însciinţeze Mărieĭ Tale.—1815 Noembrie 28. Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 209.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahscoie.

Dumné-ta Vel Vistiere, după arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, milostivire făcênd Domnia Mea asupra jăluitorilor, poruncim, să li se facă cartea Domnieĭ Mele, de a ţinea aceştĭ 5 ómenĭ, aducêndu-ĭ însă însuşĭ eĭ din ţéra turcéscă, iar nu din ceĭ veniţĭ până acuma aicĭ în ţéră.—1817 Noembre 17.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

Prea Înălțate Dómne,

Mahalagiiĭ dintre mahalalele ce sunt cu lŏcuința în préjma loculuĭ ot Fôntâna Bouluĭ din Bucurescĭ, printr'acéstă jalbă arată, că încă din ḑilele Mărieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant, arĕtând că atât când se face înnecătură, pătimesc înnecându-se casele și grădinile, iar maĭ vîrtos când scade acea înnecătură, pentru că firesce este luncă, îndestulă putóre pricinuindu-se pătimesc copiiĭ de bóle, care milostivindu-se aŭ hărăzit cincĭ ómenĭ chip de posluș nicĭ, cu carĭ aŭ făcut un șanț de la acel sempt al laculuĭ până la matca Dâmboviț eĭ, prin care șanț se scurge în Dâmboviț a tótă apa și mocirla ce se făcea din pricina înnecăturei și aceĭ cincĭ ómenĭ îngrijaŭ pe tot anul de destupà acel șanț când la vremea năprasniceĭ bóle molefsindu-se aŭ murit numițiĭ, de atuncĭ și până acum astupându-se șanțul pătimesc ticăloșiĭ mahalagiĭ fórte; în dosul căreia jălbĭ mi se poruncește de către Înălțimea Ta, ca să cercetez; întocmaĭ luminateĭ poruncĭ fiind următor, am cercetat și m'am pliroforisit, că cu adevĕrat aŭ fost dată voie mahalagiilor, ca dintre streiniĭ ce vin din părțile țereĭ turcescĭ cincĭ ómenĭ să aibă spre curățirea aceluĭ șanț în chip de posluș nicĭ nedajnicĭ, pe cariĭ adevĕrat i-aŭ și avut până în vremea ciumeĭ. Curgerea pricineĭ într'acestașĭ chip fiind, nu lipsiŭ cu plecăciune a arĕtà Inalțimeĭ Tale, iar de a li se hărăzi și de către Înălțimea Ta acéstă milă cu a avea voĭe dintre streiniĭ ce vin din părțile țereĭ turcescĭ, să găséscă aceĭ ómenĭ 5 și să-ĭ aibă tot cu acel chip, pentru curățirea șanțuluĭ; acésta rĕmâne la bună milostivirea Mărieĭ Tale.—1817 Octombre 15,

Vel Vistier.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voivod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce aceste huzmeturĭ ale Caseĭ podurilor de la cochivechĭ aŭ rĕmas asupra dumné-luĭ Biv Vel Banul Grigorie Ghica, pe treĭ anĭ viitorĭ let 1818, 1819, 1820, cu prețul de talerĭ 17.000 pe fieș-care an și cu orînduiala ce se arată maĭ jos, pentru podul ot Falaștóca, întărim Domnia Mea vînḑarea lor, pe aniĭ de maĭ sus arĕtațĭ, și poruncim, Vel Logofete de țara-de-sus, să i se dea dumné-luĭ numituluĭ boer cumpĕrător și Domnescele nóstre poruncĭ.—1817 Octombre 30.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIX, fila 57.)

Prea Înălțate Dómne,

Sĕrdarul Nicolae Trăsnea aŭ arĕtat Inălțimeĭ Tale, prin anafora de la 17 ale trecutuluĭ Aprilie, cum că Casa acésta maĭ 'nainte până a se face podul Mogoșóeĭ în douĕ rînduri i al Târguluĭ-de-afară, nu numaĭ nicĭ o para nu erà datóre, ce încă aveà și capital, iar cu facerea acestor poduri aŭ încăput la o mare datorie, se tot încarcă din ḑi în

www.dacoromanica.ro

ḑi cu dobânda şi nicĭ credinţă are a se maĭ împrumutà, cerênd ca să se teorisésckă socotelile acesteĭ case, spre a se vedeà suma de banĭ ce este datóre şi orĭ iraturile podurilor să se vînḑă pe anĭ maĭ mulţĭ, saŭ să se facă altă chibzuire de împlinire, spre a se mântuì Casa de greutatea datoriilor; la care anafora ni se poruncesce de către Măria Ta, că pentru vînḑarea iraturilor Caseĭ podurilor are a se face urmare după buiurdizma Mărieĭ Tale, ce s'aŭ dat prin întărire la anaforaua nóstră, iar pentru cusurul ce va maĭ rĕmâneà datóre Casa podurilor peste suma banilor, ce vor eşì din vînḑarea iraturilor, să chibzuim cu ce mijloc să se iconomisésckă plata lor şi să arĕtăm Mărieĭ Tale prin anafora; am vĕḑut şi acea luminată buiurdizmă a Mărieĭ Tale, ce s'aŭ dat la anaforaua nóstră, la 4 ale trecutuluĭ Februarie, cuprinḑênd, că pentru ca să-şĭ întâmpine plata datoriilor Casa podurilor poruncescĭ Măria Ta, să se vînḑă iraturile podurilor pe treĭ anĭ, precum şi pentru baniĭ ce are a lua Casa podurilor de la Vistierie, poruncescĭ Măria Ta, ca când se va îndeletnicì Vistieria, să-ĭ plătésckă la numita Casă, împreună cu dobânda lor; după care poruncă urmând noĭ, s'aŭ strigat tóte iraturile Caseĭ în treĭ rîndurĭ, prin cochivechĭ, înaintea nóstră, pe treĭ anĭ, adică let 1818 i 1819 şi 1820, cu toţĭ baniĭ înainte numĕraţĭ pe şin şi acel din urmă preţ peste care n'aŭ maĭ atirdisit nimenĭ, aŭ eşit aceste huzmeturĭ talerĭ 48.000, rĕmâind cu acest preţ asupra dumné-luĭ Biv Vel Banuluĭ Grigorie Ghica, care vine pe an po talerĭ 16.000, însă cu acéstă hotărîre s'aŭ strigat, ca pentru podul ot Răstóca, ce este unul din iraturile Caseĭ şi se află stricat de nu póte trece nimenĭ pe dînsul, de se va drege spre a fi bun de trecere, aşà să aibă cumpĕrătorul a rĕspunde la Casă deplin suma cumpĕrătóreĭ talerĭ 48.000, iar nedregêndu-se să se scaḑă din baniĭ cumpĕrătóreĭ pe fieş-care an câte talerĭ 1.200, care fac în treĭ anĭ talerĭ 3.600, rĕmâind baniĭ din iraturĭ talerĭ 44.400 carĭ aceştĭ banĭ scăḑêndu-se din talerĭ 86.840 parale 26, ce este Casa datóre, precum se arată în catastihul încheereĭ socotelelor, ce s'aŭ teorisit şi s'aŭ iscălit de către noĭ, maĭ rĕmâne Casa datóre talerĭ 42.440, parale 26 bez dobânda banilor i cheltuiala Caseĭ pe acest următor an let 1817; ci de va fi primit Mărieĭ Tale acest preţ, ce aŭ eşit iraturile la strigarea cea de al treilea, se va da luminată întărire cumpĕrătoruluĭ, ca numĕrând toţĭ baniĭ acum pe şin la Casă, să-şĭ caute la vreme iraturile după Domnescile ponturĭ; iar pentru talerĭ 42.440, parale 26 ce maĭ rĕmâne Casa datóre alt mijloc de economie n'am putut găsì, făr' de cât numaĭ după maĭ sus numita hotărîre a Mărieĭ Tale, ce s'aŭ dat la trecutul Februar, să se poruncéscă dumné-luĭ Vel Vistierul, ca să plătéscă Vistieria baniĭ ce este datóre la Casa podurilor cu zapis, carĭ póte să se adune cu dobânda lor peste talerĭ 40.000, însă jumătate să-ĭ plătéscă din diminia luĭ August şi Septembre şi jumătate din cea-l-altă diminie dinainte a luĭ Octombre şi Noembre, căcĭ neplătindu-se aceştĭ banĭ aĭ datorieĭ şi rĕmâind Casa făr' de nicĭ un venit, de vreme ce iraturile pe acest următor an sunt vîndute şi intrate în cheltuelile Caseĭ, cum şi pe alţĭ treĭ anĭ, după sfertul anuluĭ acestuia se vînd acum, se încarcă iarăşĭ datoria la loc tot cum aŭ fost, cu plată de dobânḑĭ şi necurmatele

www.dacoromanica.ro

cheltuielĭ ce se fac peste an i cu plata lefilor celor ce slujesc la tréba podurilor, şi cu meremetul lor, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Măria Ta. — 1817 Iunie 22.

Isac Ralet Vel Logofĕt, Grigore Băleanu Vel Vornic, Constantin Caliarh Vel Vornic, Alexandru Filipescu Vel Logofĕt, Nestor Cluceru.

Intărirea ce s'aŭ dat la anaforaua dumnéluĭ Vel Spătarul cu cisla mahalagiilor pentru destuparea gârliţeĭ şi a şanţuluĭ din mahalaua Dudescului.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta biv Vel Bane, epistatule al Spătărieĭ, fiind-că destupara mătceĭ Dâmboviciórei şi a osebituluĭ şanţ este pricinuitóre de folosul şi odihna tuturor lŏcuitorilor, carĭ îşĭ aŭ casele lor în préjma loculuĭ într'acele mahalale, după pliroforia ce ne daĭ dumné-ta printr'acéstă anafora, de aceea primim Domnia Mea, cisla de maĭ sus şi în dos arĕtată şi poruncim, ca prin orînduitul zapciŭ spătăresc, să se împlinéscă de la fieş-care baniĭ ce se vĕd însemnaţĭ şi să se pue în lucrare destuparea aceluĭ şanţ şi a mătceĭ Dâmboviciórei. — 1817 Octombre 22

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt. (1)

(Cod. LXXXIX, pag. 51.)

Prea Inălţate Dómne,

In mahalalele Antimul şi Dudescul, din vechime se vede că aŭ fost un şanţ pe care se scurgea adunarea apelor din ploĭ ce se face, care şanţ dă în matca gârliţeĭ ce merge pe sub délul Mitropolieĭ i pe lângă grădina dumné-eĭ Băneseĭ Brâncovenceĭ şi a dumné-luĭ Cluceruluĭ Alecu Ghica. Acest şanţ şi cu acéstă gârliţă sunt acum peste 15 anĭ de când batelisindu-se s'aŭ astupat cu totul şi apururea stă apa ce se adună din ploĭ într'aceste douĕ mahalale, ne avênd unde să'şĭ facă scurgerea, iar maĭ vîrtos că şi apa Dâmboviţeĭ când se revarsă neavênd pe unde să se scurgă din pricina astupăriĭ acesteĭ gârliţe şi a şanţuluĭ şi rĕmâind baltă nemişcată, aduce nu numaĭ stricăciune caselor şi grădinelor, ce din şedere şi împuţindu-se, pricinuesce multe bóle la ceĭ de prin prejur. Astă primă-vară când sluga Mărieĭ Tale am arĕtat Inălţimiĭ Tale prin anafora chibzuirile pentru întâmpinarea înnecăturilor ce face apa Dâmboviţeĭ, pomeneam acolo şi pentru destuparea acesteĭ gârliţe, că ar fi de mult folos, când anaforaua orînduindu-se de către Inălţimea Ta, în cercetarea dumné-lor boerilor, n'am vĕdut să se fi dat vre-un *carar;* acum viind la Spătărie uniĭ din ceĭ maĭ de cinste mahalagiĭ aĭ acestor douĕ mahalale şi spuindu-mĭ stricăciunea şi a namestiilor şi a semĕnăturilor ce din poprirea apelor din ploĭ şi vĕrsături ale Dâmboviţeĭ li se pricinuesce neavênd, pe unde să se scurgă, apoĭ arĕtându-mĭ şi acéstă cislă ce aŭ făcut'o între dînşiĭ (în care se vĕd câţĭ-va iscăliţĭ) pentru baniĭ ce trebuesc la destu-

www.dacoromanica.ro

parea şanţuluĭ până în gârliţă şi prin gârliţă până în Dâmboviţă. ceĭ rênd a li se şi da ajutor, şi cunoscênd a fi acésta o pornire a lor folositóre obştieĭ, nu lipsiiŭ a o face Mărieĭ Tale cunoscută, ca de veĭ găsì Măria Ta cu cale, să se deà luminata Inălţimiĭ Tale întărire, orînduindu-se şi mumbaşir, ca să siléscă pe ceĭ ce vor arĕtà împotrivitorĭ să'şĭ plătéscă dreptul după cislă, pentru ca să se pótă a se face acéstă destupare acum până nu începe vremile împotrivitóre ale tómneĭ şi ale erneĭ. — 1817 Septembre 10.

Vel Spătar.

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele acéstă obştéscă anafora a părinţilor arhiereĭ şi a dumné-lor Veliţilor boerĭ, poruncim, credincios boerule al Domnieĭ Mele Biv Vel Serdare Ianache Hafta, ca împreună şi cu inginerul, să mergeţĭ la faţa loculuĭ şi să faceţĭ urmare întocmaĭ precum maĭ jos se arată, şi dumné-ta Vel Vornice, să daĭ maĭ sus numiţilor orînduiţĭ din iraturile Cutieĭ talerĭ 1.500 pentru ostenéla şi cheltuiala lor, însă talerĭ 1.000 inginerului şi talerĭ 500 Sĕrdaruluĭ Hafta, carĭ aceştĭ orînduiţĭ poruncim dumné-tale Biv Vel Bane epistatule al Spătărieĭ, să îngrijescĭ de a şi pleca făr' de zăbavă, dându-li-se de aicĭ şi caĭ de poştă pentru plecarea lor, iar pentru încungiurarea lor pe afară pe unde va fi trebuinţă, poruncim dumné-tale Vel Vistiere, să se facă cuviinciósa poruncă către ispravniciĭ judeţuluĭ, de a li-se da caiĭ ceĭ trebuincioşĭ.—1817 Maiŭ 29.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXXVI, pag. 292.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ dat la anaforua dumné-luĭ Biv Vel Banul Grigore Brâncovénu, epistatul Spătărieĭ, adunându-ne la un loc dinpreună cu dumné-luĭ, am vĕḑut însciinţările ce aŭ venit de la sud Dâmboviţa, a dumné-luĭ Stolniculuĭ Petrache ispravnicul judeţuluĭ şi a Medelniceruluĭ Constantin Pastia, epistatul şanţuluĭ Dâmboviţeĭ, de ruptura ce s'aŭ făcut la gura şanţuluĭ şi de prăpădenia stavilelor, şi făcênd chibzuire acum de o cam-dată, se găsì cu cale ca să se orînduiască de către Măria Ta dumné-luĭ Sĕrdarul Ianache Hafta dinpreună cu . . . . inginer, să mérgă pe marginea despre rĕsărit a Dâmboviţeĭ de unde dă Ilfovul în Dâmboviţa, în sus, până la gura şanţuluĭ, să vaḑă în ce loc se pot abate acele apuşóre micĭ în Ilfov, însă nu unde da până acum, ce cât se va puté maĭ din sus, ca după ce se va abate tóte acele apuşóre în Ilfov, să vaḑă cu cumpănire şi mĕsurătóre bună, după meşteşugul inginerului, unde se cuvine a se face cheie, adecă să se deschiḑă şanţul şi să se facă zăgazul cel trebuincios şi stăvilele în gura matciĭ Dâmboviţeĭ, spre împărţéla apeĭ, câtă adecă să se slobóḑă pe matcă şi câtă să mérgă pe şanţul cel noŭ, care este să dea tot în şanţul cel vechiŭ, luând séma bine pe unde

www.dacoromanica.ro

este maĭ cu înlesnire a se face acest şanţ noŭ până să dea în cel vechiŭ şi de póte să aducă vătămare şi stricăciune moşiilor acolo, şi aducêndu-ni-se şi acéstă pliroforie atuncea vom face Mărieĭ Tale anafora pe larg de chibzuirea îndreptăriĭ ce se va găsì cu cale şi pentru ostenéla lor şi cheltuiala inginerului să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel Vornicul al Obştirilor, ca să i se dea cât i se va cuvenì, dându-li-se şi caiĭ ceĭ trebuincioşĭ de poştă, saŭ şi de prin sate, cu porunca gospod, să se înlesnéscă după trebuinţa ce vor avea a încungiura tóte acele sempturĭ, de a face o dréptă cumpănire şi cercetare pentru tóte cu desluşire şi cu bună credinţă, pentru a cărora orînduiţilor pornire să facă dumné-luĭ Vel Spătarul cuviinciosul mumbaşiret, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1817 Maiŭ 28.

Nictarie Mitropolit, Iosif Argeş, Constandie Buzĕŭ, Grigorie Brâncovénu, Constantin Creţulescu, Barbu Văcărescu, Dumitraşco Racoviţă, Biv Vel Vornic, Istrate Creţulescu Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Biv Vel Vornic, Mihalache Manul Vel Logofĕt, Grigorie Bălénu Vel Vornic, Constantin Caliarh Vornic, Nicolae Golescu Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiindu-ne anaforaua acésta a veliţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumi-tale Biv Vel clucere Ioane Fălcoene, ispravnice de sud Ilfov, că împreună cu ceĭ de maĭ jos arĕtaţĭ i cu dumnéluĭ inginerul Fraival, să mergeţĭ la faţa loculuĭ, spre a se face şi acéstă cercetare după mijlocul ce se arată maĭ jos, după care să ni se facă arĕtare în scris prin orînduitul mumbaşir sluga Domnieĭ Mele . . . . aprod vătăşesc de la zapciul cel orînduit.—1816 Aprilie 26.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag 411.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă a dumnéluĭ paharniculuĭ Polizu, înfăţişând orânduitul zapciŭ vătaf de aproḑi înaintea nóstră pe chir Polizache, fiiul şi vechilul sĕŭ, cu Vasile Jupaniotul, epistatul moşieĭ Ciorogârleĭ, am vĕḑut însciinţarea ce face către Măria Ta dumné-luĭ Clucerul Ioan Fălcoianu. ispravnicul din sud Ilfov, ce aŭ fost orînduit cercetător la faţa loculuĭ şi scrie, că fiind faţă atât vechilul prea luminateĭ Domniĭ, cât şi Polizache, unde luând séma la viitura apeĭ şi cumpĕnindu-se amîndouĕ morile de către Dima suiulgibaş împreună cu polcovnicul Panait i cu Tănase Agrefiotul şi alţĭ 11 practicoşĭ meşterĭ, în ce chip s'aŭ adeverit, aŭ dat în scris sub iscăliturile lor, de unde se dă curată înţelegere, din care pricină se aduce înnecăciune morilor ot Ciorogârla; aşişderea scrie, că aŭ cercetat şi pentru facerea morilor, care este făcută maĭ întâiŭ, şi cât pentru a luĭ chir Polizache s'aŭ adeverit din chiar veleatul ce s'a vĕḑut pus la casa morilor deasupra uşeĭ că este din anul 1812, iar pentru ale Ciorogâr-

www.dacoromanica.ro

leĭ, neavênd let, s'aŭ adeverit dintr'o adeverinţă a dumné-luĭ cluceruluĭ Filipescu, ce o dă în scris, care s'aŭ vĕḑut şi de către noĭ, cu cuprinderea, că la let 1810 Martie 20, aŭ început de aŭ făcut móra Cirogârleĭ i din altă adeverinţă ce dă popa Marin ot Ciorogârla, cu alţĭ şése sătenĭ, ce o vĕḑum şi pe aceea, de care ḑice dumné-luĭ Clucerul, că pentru ca să se precurmeze înnecăciunea de la morile Ciorogârleĭ, cu cuviinţă este a se pogorî morile luĭ chir Polizache, cu ceea ce se arată în arĕtarea orînduiţilor prahticoşĭ de morĭ şi morarĭ la mĕsurătórea ce aŭ făcut, că sunt maĭ nalte morile luĭ chir Polizache; am vĕḑut şi acea arĕtare, ce face Panait polcovnicul i Atanase Agrefiotul şi Dima suiulgi-başa, cum că după mĕsurătórea ce aŭ făcut eĭ împreună cu aceĭ 11 morarĭ, ce 'ĭ arată pe anume şi la o móră şi la alta, se vede înălţime la morile luĭ chir Polizache o palmă domnéscă şi un lat de mână, şi îmflarea apeĭ o palmă próstă şi un deget, iar viitura apeĭ de acum este cât la o móră şi la alta, iar dumné-luĭ paharnicul Polizul printr'acéstă jalbă ce aŭ dat Mărieĭ Tale ḑice, că în vreme ce s'aŭ făcut aceste morĭ, atât a sa, cât şi a Cluceruluĭ, apa Ciorogârleĭ era fórte mică şi în curgere de patru anĭ nicĭ o prigonire între dumné-lor nu s'a întâmplat, ci aŭ ămblat morile cum se cade, iar de an încóce aŭ început a se înnecà de multă apă a Dâmboviţeĭ, ce se abate pe Ciorogârlă şi cum că móra sa a făcut'o un morar din ceĭ de aprópe de şanţul Dâmboviţeĭ şi socotind că póte să deà tótă apa din Dâmboviţa pe Ciorogârla aŭ pus móra de margine, ca viind Ciorogârla mare să curgă pe alăturea, şi cum că fiind că acum vine apa mare şi înécă morile este trebuinţă de un om meşter, ca să cumpănéscă bine morile, nevoind nicĭ însuşĭ dumné-luĭ paguba vecinuluĭ sĕŭ, şi fiind-că acum din bună norocire s'aŭ întâmplat să fie aicĭ Fraival inginerul, carele socotesce să fie maĭ meşter la cumpĕnirea apeĭ, de cât meşteriĭ de aicĭ, cere să se orînduiască acest inginer, ca să mérgă numaĭ singur fără de a nu fi nicĭ o parte, nicĭ alta, să facă chibzuire după meşteşugul sĕŭ, şi când se va dovedì că din pricina moreĭ sale curge înnecarea moreĭ ceĭ din sus, atuncĭ însuşĭ dumné-luĭ va urmà după povaţa unuia ca acestuia destoinic meşter. Decĭ după cercetarea ce s'a făcut la faţa loculuĭ, cu ómenĭ practicoşĭ i morarĭ meşterĭ i cu suiulgi-başa şi cu alţĭ 11 meşterĭ morarĭ, nu era trebuinţă a se maĭ face altă cercetare; dar pentru ca să nu maĭ rĕmâe paharniculuĭ Polizul nicĭ un cuvînt de pricinuire, găsim cu cale, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, către dumné-luĭ Biv Vel Clucerul Ioan Fălcoianu, ispravnicul din sud Ilfov, ca de isnóvă să mérgă la faţa loculuĭ, cu toţĭ ceĭ maĭ sus numiţĭ practicoşĭ şi morarĭ, ce aŭ fost întâiŭ, luând împreună şi pe inginerul Fraival spre a face şi el cumpănire şi chibzuire în vederea celor d'intâĭ, faţă fiind cu toţiĭ, cum şi amîndouĕ prigonitórele părţĭ şi să arĕte Mărieĭ Tale în scris, şi apoĭ se va da izbrănire pricineĭ, însă cheltuiala acesteĭ cercetărĭ de acum să o plătéscà paharnicul Polizul, ca unul ce n'aŭ cerut pe Fraival atuncĭ la vreme, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.— 1816 Aprilie 24.

Radu Golescu biv Vel Ban, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Grigore Filipescu Vel Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Mihalache Racoviţă Vel Logofét.

www.dacoromanica.ro

Anexe la pag. 554. Veḑĭ şi pagina 691.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

După arĕtarea ce ne face dumné-luĭ Vel Vornicul al Obştirilor printr'acéstă anafora, de vreme ce ce sunt arĕtaţĭ în alăturatul catastih, nu şi-aŭ rĕspuns canonisitul avaet al Cutieĭ milosteniilor, volnicim pe . . . . . să mérgă la fieş-care din maĭ sus numiţiĭ, şi făr' de altă zăbavă, împlinind dreptul avaet, ce se arată asupra fieş-căruia, făr'de altă zăbavă să-ĭ aducă şi să-ĭ facă teslim la Vornicia obştirilor. — 1816 Mart 30,

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, fila 373.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecăciune arĕt Inălţimiĭ Tale, că cu amăruntul intrând în cercetarea iraturilor Cutieĭ milostenieĭ, carĭ sunt canonisite şi nu s'aŭ putut împlinì, protocolind după catastihul Vistieriei numaĭ din let 1814 şi cu condicile Epitropieĭ lămurindu-se; Am vĕḑut şi alăturatele rĕmăşiţurĭ ce sunt a rĕspunde dumné-lor boeriĭ, ce s'aŭ cinstit cu caftane în diastima vremeĭ, cât şi uniĭ din ispravniciĭ şi sameşiĭ ce aŭ fost pe la judeţe, n'aŭ plătit obicĭnuitul avaet, după hrisóve, adunându-se de la câte trele madelile suma de talerĭ 8.705 rĕmăşiţă, precum la vale se arată, să bine-voiască înalta înţelepciune a Mărieĭ Tale, cu mumbaşir, prin luminată straşnică poruncă, cu orĭ-ce mijloc se va chibzuì, ca să se împlinéscă negreşit şi să se dea la Epitropie, spre întâmpinarea lefilor săracilor; şi cum va fi bună hotărîrea Inălţimeĭ Tale.—1816 Martie.

Vel Vornic.

Adunarea sumelor rĕmăşiţelor.

Talerĭ	
4.985	de la ceĭ ce s'aŭ cinstit cu caftane de către Inălţimea Ta.
2.800	ispravniciĭ ce aŭ stătut pe la judeţe.
920	sameşiĭ ce n'aŭ dat din doĭ anĭ.
8.705	

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dupa arĕtarea ce ni se face printr'acéstă Obştéscă anafora a părinţilor arhiereĭ şi a dumné-lor boerilor, întărim Domnia Mea, atât încheerea acestor socotelĭ, cât şi ertarea acestor douĕ condeie de maĭ jos arĕtate, însă talerĭ 6.000 aĭ pagubeĭ dumné-luĭ Vorniculuĭ Manul şi talerĭ 1.070 ceĭ luaţĭ de reposatul Nĭţul sameşul Cutieĭ.—1816 Mart. 25.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 370.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne.

După luminata porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ dat la anaforaua dumné-luĭ Vel Dvorniculuĭ al Obștirilor, adunându-ne cu toțiĭ la un loc, am cercetat socotelile anuluĭ trecut lét 1815 la treĭ Cutiĭ, adecă milostenia, cismelile, și orfanotrofia, s'aŭ vĕḑut întru tóte cu bună orânduială, adecă și iraturile cele canonisite i cele întêmplătóre așeḑate în condică, cum și tóte cheltuielile lefașilor milașĭ i altele cu sineturĭ vĕḑute de noĭ s'aŭ și ținut în sémă. Asemenea și un condeiŭ de talerĭ 6.000, ce din vorniciile de pripasurĭ de se păgubià dumné-luĭ Biv Vel Vornicul Mihalache Manu, neputênd să prinḑă suma pre cât aŭ sporit la cochi-vechĭ, s'aŭ scăḑut, cum și alțĭ talerĭ 1.070 banĭ 12, cu talerĭ 500, ce se vede luațĭ cu împrumutare de la starostea, pentru simbria doicelor, de către reposatul Nițul Logofĕtul, ce aŭ fost sameșĭ, cu pricina morțiĭ și a bóleĭ sale, negăsindu-se căpătâiŭ, iarășĭ s'aŭ scăḑut pentru sărăcia aceluĭ reposat, avênd copiĭ și fete în vârstă și slujba luĭ cu îndelungațĭ anĭ Divanuluĭ țĕriĭ, și ceĭ de la starostea se vor plătì din iraturile Cutieĭ, care se împlinesc prin starostea. De va bine-voì și de către bunătatea înălțimiĭ Tale cu a fi scăḑut atât dumné-luĭ Vornicul Manu de aceĭ talerĭ 6.000 cât și casa rĕposatuluĭ sameș cu aceĭ talerĭ 1.070 banĭ 12, căcĭ din tóte acestea rĕmâind la condică asupra dumné-luĭ Vorniculuĭ Manu din vorniciile de pripasurĭ ale următoruluĭ an talerĭ 17.978 banĭ 90, să și făgăduesce, prin iscălitură, că până la sfîrșitul următoruluĭ Mart. îĭ va respunde la Epitropie, în cheltuelile curgătoruluĭ an. Asupra cărora acestea s'aŭ și adeverit condica de către noĭ, și cum va fi bună hotărîrea Înălțimeĭ Tale — 1816 Mart.

Mitropolitul Ungrovlahieĭ Nictarie, Episcopul Buzĕŭ, Constantin Filipescu, Radu Golescu, Grigorie Brâncovénu, Barbul Văcărescu, Dumitrache Racoviță, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Iordache Golescu Vel Logofĕt, Tomița Crețulescu Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

Anexă la pag. 697.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Poruncim Domnia Mea dumné-tale Vel Agă, ca întêiŭ să se mĕsóre aceste podurĭ de către Serdarul Trăsnea epistatul Caseĭ podurilor, să facă socotéla câtă cheltuială trebuesce să se analoghiséscă? câte câțĭ banĭ se cuvine a plătì fieș-care din mărginașiĭ acelor podurĭ? să și împlinéscă prin dumné-ta acestĭ banĭ, și apoĭ să se pue în lucrare dregerea și meremetul lor.— 1816 Martie 30.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 372.)

Prea Inălțate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale că podul ce abate din podul cel mare al Mogoșóeĭ și merge printre hanul Grecilor și printre

www.dacoromanica.ro

hanul luĭ Şerban Vodă, până în podul cel noŭ, ce se începe de la rĕspântie înainte, este fórte stricat cum şi podul ce cobóră dintr'acest pod al tîrguluĭ la vale pe lângă casele dohtoruluĭ Caracaş, până în podul Mogoşóeĭ, la pórta curţeĭ ceĭ vechĭ, iarăşĭ este asemenea stricat şi fiind-că aceste douĕ podurĭ sunt trebuincióse noroduluĭ, pentru douĕ pricinĭ: una pentru ca să aibă ómeniĭ pe unde merge la tîrg, şi alta că începêndu-se lucrul poduluĭ Mogoşóeĭ, unde este nesăvîrşit, la vale spre curtea veche, n'aŭ pe unde să vie la domnésca Mărieĭ Tale curte ceĭ ce se află în slujbă, de trebuinţă este a se da luminată porunca Mărieĭ Tale către Sĕrdarul Trăsnea, epistatul Caseĭ podurilor, ca negreşit şi fără zăbavă să pue pe polcovnicul de pod cu ómeniĭ ceĭ trebuincioşĭ şi cu podinile ce vor trebui, ca să drégă amîndouĕ aceste podurĭ, pe la tóte locurile sunt stricate, şi după ce se va isprăvì lucrul să facă Sĕrdarul Trăsnea fóie de cheltuiala ce va merge şi apoĭ să se dea luminată poruncą Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel Agă, ca acea cheltuială să o analoghiséscă pe toţĭ mărginaşiĭ acestuĭ pod, ce aŭ case şi prăvăliĭ, cu drépta analoghie, şi împlinindu-se baniĭ să se dea la Serdarul Trăsnea, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. — 1816 Martie 28.

Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Grigorie Filipescu Vel Vornic, Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt, Iordache Golescu Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

Anexă la pag. 696.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

Dumné-vóstră Veliţilor boerĭ am vĕḑut Domnia Mea arĕtarea ce ne faceţĭ printr'acésta anafora, la care şi rĕspundem dumné-vóstră că nicĭ unul dintr'aceste douĕ mijlóce ce sunt arĕtate maĭ jos nu este primit Domnieĭ Mele, ci ca să se întâmpine plata datoriilor Caseĭ podurilor, poruncim, să se vînḑă iraturile eĭ pe treĭ anĭ, în vreme ce astă unădată nu maĭ este trebuinţă de a se face alte podurĭ, iar când va fi trebuinţă a se maĭ face vre-un pod, atuncea se va chibzuì şi pentru cheltuiala ce va trebuì la acel pod, iar pentru rĕmăşiţa din orînduiala ḑeciueleĭ lefilor ce s'aŭ făcut la sud Teleorman şi la sud Prahova, poruncim dumnétale Vel Vistier, să se trimită mumbaşirĭ pe la ispravniciĭ numitelor judeţe, de a proftacsi baniĭ acesteĭ rĕmăşiţe fără zăbavă, precum şi pentru baniĭ ce are a lua de la Vistierie Casa podurilor, poruncim, când se va îndeletnicì, Vistieria să-ĭ plătéscă la numita Casă împreună cu dobânda lor — 1817 Februarie 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVI, pag. 49.)

Prea Inălţate Dómne,

Am vĕḑut anaforaua ce aŭ făcut către Măria Ta, Serdarul Nicolae Trăsnea epistatul Caseĭ podurilor de la 16 ale trecutuluĭ Septembre,

www.dacoromanica.ro

cum că pentru tot lucrul a treĭ poduri al Mogoşóeĭ, al Tĕrguluĭ-de afară şi al Colentineĭ i pentru plata datorieĭ Caseĭ şi altor cheltuelĭ ale Caseĭ pe acest următor an 1816, trebuesc talerĭ 205.170 şi că din orînduelile ce i s'aŭ făcut póte să se împlinéscă ca la talerĭ 124.400 şi maĭ lipsesc talerĭ 80.970, cerênd a se face de către noĭ chibzuire, de unde să se împlinéscă acéstă lipsă de banĭ? iar acum ne arată numitul Sĕrdar, că nicĭ aceĭ talerĭ 124.400 ce erà nădejde că se vor împlinì nu se pot strînge, nicĭ din talerĭ 53.344 ce s'aŭ fost pus a da scutelniciĭ, posluşniciĭ şi slujitoriĭ de pe afară şi mărginaşiĭ poduluĭ din Curtea veche s'aŭ împlinit numaĭ talerĭ 46.968, iar talerĭ 6.376 aŭ eşit pricinĭ, după arĕtarea ce ne-aŭ făcut în scris Sĕrdarul Carabulea calemgiul havalelelor, din însciinţările ce aŭ venit de la dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ, cum şi ceĭ din Curtea veche i analogul rĕspântiilor i biserica gospod nu aŭ plătit, i din talerĭ 15.234, ce s'aŭ fost pus a da ruptaşiĭ noĭ de la oraşele de pe afară şi de la judeţe, arată Carabulea, că s'aŭ împlinit numaĭ talerĭ 6.203, iar talerĭ 9031 sunt rĕmăşiţă morţĭ, fugiţĭ şi neputincioşĭ, din care póte să se împlinéscă ca la talerĭ 3.000, iar talerĭ 631 nu este putinţă a se împlinì, i din talerĭ 50.000 ce s'aŭ fost orînduit a da orăşaniĭ Bucurescenĭ raele şi sudiţĭ (bez boeriĭ) de casă, de la talerĭ 3 şi până la talerĭ 5, pentru care sudiţiĭ aŭ venit la Măria Ta şi notele cinstitelor consulaturĭ, că primesc să dea acest ajutor şi urmare nu s'aŭ făcut după anaforaua nóstră de la trecutul Iunie 7, ce este întărită şi de către Măria Ta, ci vedem că dumné-luĭ Vornicul Bălăceanu şi cu dumné-luĭ Vel Vornic al politieĭ, ce aŭ fost orînduiţĭ de către Măria Ta, ca să analoghiséscă aceştĭ banĭ pe orăşanĭ, aŭ cisluit numaĭ talerĭ 16.488 pe isnafurĭ şi talerĭ 3.252 pe alte obraze, i talerĭ 22.110 ce s'aŭ orînduit de Măria Ta, a se poprì ḑeciuială din léfa boerilor pe trecuta diminie August şi Septembre, care fac aceste treĭ condeie talerĭ 34.474, din care arată Sĕrdarul Carabulea, că aŭ dat Vornicia politieĭ numaĭ talerĭ 7.140; s'aŭ făcut şi pentru ḑeciuiala lefilor orînduială de la casa lefilor la sud Teleorman şi la sud Prahova, de maĭ sus numita sumă a ḑeciueleĭ şi ne arată Serdarul Trăsnea, că până acum aŭ primit numaĭ talerĭ 3.000. Decĭ, după chibzuirea ce am făcut, nu putem găsì alt mijloc de a se întâmpinà lipsa acesteĭ trebuinţe a Caseĭ podurilor, ca să scape odată de datorie, a nu se maĭ însărcinà cu plată de dobânḑĭ, de cât să se dea luminată porunca Mărieĭ Tale, către dumné-luĭ Vel Spătarul şi către dumné-luĭ Vel Agă, ca să se împlinéscă de la orăşanĭ aceĭ talerĭ 50.000, cu mijlocul şi cu orînduiala ce se cuprinde în anaforaua, ce este întărită şi de către Măria Ta, scăḑêndu-se cu ceea ce aŭ dat; aşijḑerea şi pentru rĕmăşiţa din orînduiala de ḑeciuială a lefilor ce s'aŭ făcut la sud Teleorman şi la sud Prahova, să fie luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Vistierul, ca să se trimită mumbaşirĭ cu luminată poruncă a se împlinì negreşit, iar negăsind Măria Ta cu cale a se împlini orînduiala de baniĭ de la orăşaniĭ Bucurescениĭ, să se facă împlinire de la scutelnicĭ i posluşnicĭ şi slujitoriĭ de la cincĭ judeţe de peste Olt, după anaforaua nóstră, unde sunt puşĭ şi eĭ să dea talerĭ 3.292, pe care îĭ apĕraseşĭ atuncĭ Măria Ta, de a nu da şi orĭ-care dintr'aceste douĕ mij-

www.dacoromanica.ro

lóce se va găsì de către Măria Ta cu cale, se va da luminată poruncă a se pune în lucrare; aşijderea să te milostivescĭ Măria Ta, a poruncì către dumné-luĭ Vel Vistierul, ca spre ajutorul greleĭ datoriĭ la care aŭ încăput Casa podurilor să plătéscă baniĭ ce este datóre Vistieria cu zapis la Casa acésta pentru taleri 36.000, ce are a lua, capete şi dobândă, fiind-că aceştĭ banĭ sunt intraţĭ în suma trebuinţeĭ Caseĭ ce arĕtăm maĭ sus, căcĭ de nu i se vor plătì baniĭ, rĕmâne Casa nemântuită de datorie şi a maĭ pune pe alte dărĭ mijioc nu este, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. — 1816 Decembre 30.

Radu Golescu Vel Ban, Isac Ralet Vel Vornic, Mihalache Manu Vel. Vornic, Grigorie Bălăceanu Vel Vornic, Constantin Caliarh Vel Vornic, Constantin Dudescu Biv Vel Logofĕt, Iordache Golescu Vel Vornic.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele, anaforaua acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumné-tale Vel Logofĕt de ţéra-de sus, să se facă domneşcile nóstre poruncĭ, atât către dumné-luĭ Vel Vornicul al politieĭ, cât şi către Medelnicerul Bujorénul i către epistatul şanţurilor, spre a fi întocmaĭ următorĭ. — 1815 Noembre 16.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 139.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, de la acéstă însciinţare a Medelniceruluĭ Grigorie Bujoreanul, prin care arată, că şanţul abătutuluĭ apeĭ Ilfovuluĭ s'aŭ săvêrşit şi aŭ dat şi apă pe dînsul, dar este trebuinţă a se face în gura apeĭ Ilfovuluĭ zăgaz de stânjenĭ 60 cu şarampoĭ, să se bată douĕ rîndurĭ şi să se îngrădéscă şi să se împle cu pămînt şi cu gunoiŭ, iar nu cu pădure, pentru că trece apa printre dînsa, şi până a se săvîrşì şi cel-l-alt şanţ, să se deà poruncă la epistatul şanţuluĭ vechiŭ, ca să lase apă pe Dâmboviţa numaĭ pe treĭ ochiurĭ, căcĭ cu apa Ilfovuluĭ este îndestul a venì prin Bucurescĭ după cum ni se poruncesce arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că este trebuinţă a se face zăgaz în gura Ilfovuluĭ, pentru că tótă acéstă apă să se abată pe şanţul cel noŭ ce s'a făcut acum, căcĭ nefiind zăgaz, vine câte puţintică apă pe şanţ, lină şi fără iuţélă şi se astupă şanţul cu nămol şi este munca în zadar, şi se va dà luminată porunca Mărieĭ Tale, către epistatul şanţuluĭ vechiŭ, ca să îngrijéscă a lăsà apă pe matca Dâmboviţeĭ numaĭ pe câte ochiurĭ va fi de ajuns dimpreună cu apa Ilfovuluĭ pentru trebuinţa morilor, a putea să âmble şi a nu prisosì ca să facă înnecăciune; de altă parte se va dà poruncă Medelniceruluì Bujorénul, ca să se deschidă şanţul ce este să se facă maĭ din jos de unde dă gura şanţuluĭ Ilfovuluĭ în Dâmboviţa, începêndu-l iar din Dâmboviţa până în şanţul cel vechiŭ, unde în gura de la Dâmboviţa

www.dacoromanica.ro

a acestuĭ şanţ să se mute şi stăvilele şanţuluĭ celuĭ vechiŭ şi să se aşeḑe cu temeiŭ bun, şi fiind-că arată Bujorénul, că i s'aŭ dat numaĭ talerĭ 1.500 de hătmănie, şi nu numaĭ şanţul ce este să se deshiḑă din Dâmboviţa până în şanţul cel vechiŭ n'are cu ce îl lucrà, ci nicĭ pentru şanţul a bătătureĭ Ilfovuluĭ n'aŭ dat ómenilor plata deplin şi iarna se apropie şi căḑênd zăpadă şi iuţindu-se vremea nu se póte lucrà, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, către dumné-luĭ Vel Vornicul al politieĭ, ca cisla ce din porunca Mărieĭ Tale s'aŭ făcut pe noue mahalale de aicĭ din Bucurescĭ, pentru şanţul ce are să se facă împotriva mŏnăstireĭ Mihaiŭ-Vodă i pentru destupatul Dâmboviciórei, să o împlinéscă fără de zăbavă, şi toţĭ aceĭ banĭ aĭ cisleĭ să se trimiţă la Medelnicerul Bujorénul, ca să aibă cu ce plătì ómenilor, căcĭ făcêndu-se zăgaz în gura Ilfovuluĭ, se opresce cu totul acéstă apă, care dă în Dămboviţa, din susul Bucurescilor la Dragomirescĭ şi făcĕndu-se şi şanţul cel din Dâmboviţă până în şanţul cel vechiŭ, cum şi stăvilele aşeḑându-se în gura luĭ, atuncĭ rĕmâne cumpĕna în mâna epistatuluĭ şi póte de a lăsà pe matca Dâmboviţeĭ numaĭ câtă apă este trebuinciósă, care să nu pótă face înnecăciune, cu tóte acestea de vom vedé pe urmă că este trebuinţă şi de şanţul din potriva mŏnăstireĭ Mihaiŭ-Vodă i de destupatul Dâmboviciórei, vom face altă chibzuire pentru cheltuiala acestor lucrurĭ; iar baniĭ cisleĭ acelor nouĕ mahalale, să se strîngă fără de zăbavă şi să se trimiţă la Bujorénul până este vremea bună de lucru; aşijderea să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, către dumnéluĭ Vel hatmanul al Divanuluĭ, ca să facă tot felul de silinţă a împlinì baniĭ ce sunt rânduiţĭ a-ĭ dà stăpâniĭ moşiilor, după porunca Mărieĭ Tale ce este dată, ca să se deà în trebuinţa cheltuelelor şanţurilor; iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. — 1815 Octombre 30.

Constantin Bălăcénu Vel Vornic, Teodor Văcărescu, Vel Vornic, Vel Logofĕt, Scarlat Grădişténu Vel Logofĕt, Nistor Clucer.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele, anaforaua acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ, orînduim pe dumné-vóstră credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, Biv Vel Sĕrdare Ianache Hafta i biv Vel Medelnicere Grigorie Mirişescule şi biv Vel Medelnicere Bujorene, şi poruncim Domnia Mea, cà împreună şi cu inginerul, fără câtuşĭ de puţină zăbavă (ca pentru obştésca trebuinţă), să faceţĭ cercetarea de maĭ jos arĕtată cu urmare întru tóte întocmaĭ şi să ne aduceţĭ pliroforie în scris pe larg şi cu bună desluşire împreună şi cu hartă închipuitóre de starea morilor i locurilor de maĭ jos arĕtate.—1815 Februarie 22.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, pag. 400.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, am vĕḑut jalba ce aŭ dat la Inălţimea Ta, mahalagiiĭ din nouĕ mahalale de aicĭ din politia Bucu-

www.dacoromanica.ro

rescilor: Broscenii, podul Calicilor, Antimul, Dudescul, Biserica Albă, Mihaiŭ Vodă, Sfete Lefterie, Isvorul şi Gorganĭ, carĭ lŏcuesc pe albia Dâmboviţeĭ despre apus, cerênd a se ridică havalelele ce aŭ strîmtorat matca apeĭ, ca să scape de înnecăciunea ce li se pricinuesce la viitura apeĭ; aşijderea am vĕḑut şi jalba i tacrirul, ce aŭ dat egumenul mŏnăstireĭ Raduluĭ Vodă, cum că înnecăciunea acestor mahalale nu se pricinuesce din îmflătura morilor mônăstireĭ, ci din strîmtorile ce aŭ făcut uniĭ alţiĭ Dâmboviţeĭ maĭ din sus, de care, pentru diiafendepsis a politieĭ, ca să nu se maĭ întâmple vre-o primejdie de înnecăciune, găsim cu cale să se orânduiască de către Măria Ta doĭ boerĭ, însă dumné-luĭ biv Vel Clucerul Nistor şi dumné-luĭ biv Vel Clucerul Constantin Predescul, carĭ acum fără zăbavă dimpreună cu inginerul să încépă de la móra ot Roşul, a mŏnăstireĭ Sf. Ioan, ce este din sus de Cotrocenĭ şi să mérgă de rînd pe matca Dâmboviţeĭ, pe la morile ot Budeşcĭ, luând séma şi vĕḑênd însuşĭ dumné-lor tóte strîmtorile ce s'aŭ făcut mătceĭ Dâmboviţeĭ cu verĭ-ce havalea, care opresce şi băltéză apa de nu-şĭ póte avea repeḑiciunea eĭ a spĕlà nomolul şi a se adîncì matca, cumpĕnind inginerul tóte morile ca să vaḑă la ce mĕsură se află fieş-care móră acum şi la ce mĕsură se cuvine a se coborâ ca şi morile să pótă âmbla după starea vadurilor ce aŭ şi mahalalele să nu se înnece la viitură de apă mare, însă aicĭ în Bucurescĭ să aducă dumné-lor orînduiţiĭ boerĭ, la cercetare şi câte doĭ mahalagiĭ de fieş-care mahala, din ceĭ maĭ de ispravă, ca să le arĕte până unde se sue apa Dâmboviţeĭ la viitură mare, când ese din matcă afară şi face înnecăciune, spre a se îndestulà atât dumné-lor, cât şi inginerul cu cât se cuvine a se lărgì şi a se adâncì matca Dâmboviţeĭ, ca la acest fel de viitură de apă mare să nu pótă eşì din matcă afară, şi întorcêndu-se de acolo, să mérgă apoĭ iarăşĭ orînduiţiĭ boerĭ împreună cu inginerul, să facă asemenea cumpănire morilor şi cercetare mătceĭ de la Roşu în sus până la şanţ; aşijderea să mérgă şi pe apa Ilfovuluĭ cu bună luare aminte, ca să vaḑă de se póte da în matca Dâmboviţeĭ, din sus de şanţ, cum şi pe şanţ să mérgă spre a vedé de se póte da în Argeş, ca să lipséscă înnecăciunea ce se face moşiilor şi săvîrşindu-se tóte aceste cercetărĭ, să arĕte Mărieĭ Tale, prin anafora, pe larg şi cu bună deslușire, cum şi prin hartă făcută de inginer, ca să se dea de aicĭ cararul îndreptării; iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1815 Februarie 18.

Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Scarlat Grădişténu Vel Logofĕt.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cât pentru avaetul pieilor de epurĭ poruncim dumi-tale Vel Logofete, de Ţéra-de-sus, să se facă domnescile nóstre poruncĭ către meemuriĭ Epitropieĭ Obştirilor, ce sunt orînduiţĭ prin judeţe, ca însuşĭ eĭ să îngrijéscă de a'l strînge şi a'l trimite la Epitropie, ferindu-se însă de a nu face câtuşĭ de puţină catahrisis, iar pentru avaetul de la oca de céră i de la şocul de sticlă şi de la postavul ce se lucréză în

www.dacoromanica.ro

ţéră, de vreme ce găzdia vămilor se însărcinéză de a se căutà şi a se strînge de către vameşĭ, fiindu-le şi lor maĭ îndămână ca să nu se amestece şi alţiĭ la dosolipsia iratuluĭ vămilor, de a însărcinà cu strîngerea acestor avaeturĭ i cu trimiterea lor la Epitropie pe vameşiĭ de prin judeţe, iar pentru avaetul de la postavul ce se lucréză aicĭ în politie, să se facă osebite pitace ale Domnieĭ Mele, către dumne-luĭ Vel Spătarul şi către dumné-luĭ Vel Agă, ca să dea mână de ajutor orînduiţilor Epitropĭ, de a'l strînge întocmaĭ precum s'aŭ orînduit prin domnésca nóstră hotărîre.—1815 Februarie 13.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că cu patru madele din cele nouĕ iraturĭ ce s'aŭ orînduit acum de către Măria Ta la Cutia milostenieĭ, adecă douĕ parale pielea de epure, treĭ parale oca de céră de la cumpĕrătorĭ, că es afară din ţéră şi 15 parale de şocul de sticlă ce vine din ţĕrĭ streine i douĕ parale de cotul de postav, ce se lucréză aicĭ în ţéră, să dea cumpĕrătoriĭ, să încarcă găzdia vămilor cu poruncile Mărieĭ Tale să se caute de către vameşĭ, iar pentru madeaua postavuluĭ ce se lucréză numaĭ aicĭ în politie, n'aŭ putut a se încărcà, care rĕmâne a se căutà chiar de Epitropie prin al II Epitrop, ce se va orînduì; de aceea dar, să se facă luminată poruncă, poruncitóre tuturor de obşte ceĭ ce lucréză acest postav şi ceĭ ce îl cumpĕră, să nu se împotrivéscă la plata acestuĭ avaet de douĕ parale la cot, poruncindu-se şi dumné-lor zabiţilor Tîrguluĭ, ca să dea mână de ajutor, îndatorind pe ceĭ ce nu se va supune a'şĭ plătì orînduitul avaet, şi cum va fi bună hotărîrea Mărieĭ Tale.—1815 Ianuarie 30.

(Cod. LXXXVII, pag. 372.) Vel Vornic.

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce sf. mitropolie este datóre acéstă remăşiţă de banĭ talerĭ 4.045, carĭ nu aŭ nicĭ o pricină, poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţeara de sus, să-ĭ facĭ teslim de la prea sfinţia sa părintele mitropolitul şi să se dea la Epitropia Obştirilor, precum şi baniĭ ce 'ĭ aŭ poprit sfinţia sa părintele Episcopul Buzĕŭ, pe séma cişmelelor ot Focşanĭ, cu pitacul Domnieĭ Mele, să se ţie în sémă, scăcĕndu-se din suma de talerĭ 6.745, iar pentru talerĭ 1.600, poruncim dumné-vóstră veliţilor boerĭ, să cercetaţĭ şi de-ĭ va fi dat sfinţia sa Episcopul în lefile dohtorilor politieĭ făr' de porunca Domnieĭ Mele, saŭ făr' de pitacul Vornicieĭ Obştirilor, să-ĭ împliniţĭ de la sf. sa, prin zapciul cel orînduit asupra rĕmăşiţurilor Cutieĭ Obştirilor. — 1815 Ianuar 31.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, fila 284.)

Prea Inălţate Dómne,

Dupe luminată porunca Înălţimeĭ Tale, ce prin pitac s'aŭ dat, ca dumné-lor Veliţiĭ boerĭ adunându-se la un loc, să încheĕ socotelile

www.dacoromanica.ro

Epitropieĭ pe anul trecut, după care am şi pus Logofeţiĭ în scris de aşterne curate socotelĭ de iraturĭ şi de cheltuelĭ, după carĭ iraturĭ se află şi la sf. mitropolie remăşiţă talerĭ 6.745 din sfertul sf. Dimitrie trecut, unde trimeţênd într'atâtea rînduri, ca să rĕspunḑă suma banilor acestora, spre a se pune în socotelĭ, ca să nu zăbovéscă Logofeţiĭ cu scrisul din pricina nedăreĭ banilor, maĭ vîrtos că este a respunde o sumă de banĭ în socotéla şcólelor la dumné-luĭ Banul Brâncovénul, sf. mitropolie pune la mijloc felurĭ de pricinuirĭ; întîiŭ aŭ ḑis că sunt gata, să se respunḑă acum talerĭ 4.045 iar talerĭ 2.700, că sunt remăşiţă la părintele Episcopul Buzĕuluĭ, cu cuvênt să se încarce Epitropia cu acea remăşiţă şi aşà să se numere aceĭ talerĭ 4.045, la care dându-i-se să înţelégă, cum că Epitropia nicĭ odată aŭ avut aface cu Episcopiile în socotelĭ, ci chiar cu sf. mitropolie îşĭ încheie socotelile, s'aŭ întors pricinuind într'alt chip, cum că aceĭ talerĭ 2.700 de la părintele Episcopul Buzĕŭ îĭ popresce talerĭ 900, cu un luminat pitac, încă de la Mart. 20 al anuluĭ trecut, în datoria uneĭ cişmelĭ de la Focşanĭ, din eparhia părinteluĭ Episcop Buzĕŭ şi alţĭ talerĭ 1.600 că aŭ plătit părintele Buzĕŭ lefĭ la treĭ din dumné-lor dohtoriĭ aĭ politieĭ, pe lunĭ de ale anuluĭ trecut, şi cu aceste pricinuirĭ popresce aceĭ talerĭ 4.045, ce ḑice că îĭ are gata, cu cuvîntul acela, ca să iscăléscă socotéla, fiind în séma părinteluĭ Episcop Buzĕŭ baniĭ cişmelelor şi baniĭ lefilor dohtorilor.

Prea înălţate dómne, în anul trecut când s'aŭ dat acel luminat pitac cu socotélă că Cutia se află în bilşugare, iar acum te-aĭ pliroforisit chiar Înălţimea Ta de halul şi starea Cutieĭ, şi precum aĭ orînduit Înălţimea Ta boer spre îndreptarea Cutieĭ, va luà séma şi la cererea ce face părintele Episcop Buzĕŭ cu a se scădé cu baniĭ aceĭ cişmelĭ i cu baniĭ dohtorilor, ce ḑice că aŭ plătit, şi în ce chip vor găsì cu cale vor arĕta Mărieĭ Tale în scris, iar până atuncĭ, fiind a se numĕrà, precum am ḑis, o sumă de banĭ la dumné-luĭ Banu Brâncoveanu, să fie luminată poruncă asupra sfinteĭ Mitropoliĭ, ca să respunḑă negreşit aceĭ talerĭ 4.045 ce-ĭ popresce, ca să se aştérnă în socotelĭ şi spre plinirea trebuinţeĭ ce are Epitropia, iar baniĭ lefilor ar fi cu cuviinţă să nu se plătéscă prin mânile unora şi altora, ci chiar de către Epitropie, urmându-ne luminateĭ întăririĭ, ce s'aŭ dat în trecutele ḑile la anaforaua dumné-lor Veliţilor boerĭ, iar hotărîrea cea desăvîrşită remâne a se face de către Înălţimea Ta.—1815 Ianuar 29.

Vel Vornic.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voivod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Vornice al Obştirilor, după pliroforia ce ne daĭ printr'acéstă anafora, de vreme ce dumné-luĭ Vistierul Moscu aŭ dat fĕgăduiala de maĭ jos arĕtată, poruncim, ca maĭ întêiŭ să drégă dumné-luĭ drumul apeĭ ce urméză la casa rĕposatuluĭ Banuluĭ Ianache Văcărescu, precum şi haznaua apeĭ, şi apoĭ după ce le va gătì acestea desăvîrşit, atuncĭ să se slobóḑă prin suiulgi-başa pentru cişmeaua de la maĭ sus numita casă, o mĕsură de apă maĭ jos arĕtatelor

www.dacoromanica.ro

douĕ cişmele şi tot atuncĭ să i se facă şi osebită carte a Domnieĭ Mele de hărăzirea acesteĭ mĕsurĭ de apă.—1816 August 7.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Cod. LXXXV, pag. 219.)

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că făcênd cercetare pentru 18 cişmele ce prin contract în 15 anĭ sunt legaţĭ cişmegiĭ politieĭ, ca să le ţie cu apă nezmintit cu meremetul haznalelor, de către dumné-lor boeriĭ la curţile unde se află curgerea apeĭ, douĕ dintr'însele adecă cişméua ce se află în curtea caseĭ dumné-eĭ Vorniceseĭ Smarandeĭ Filipeascăĭ, i cea din curtea dumné-eĭ Vorniceseĭ Câmpinenceĭ de multă vreme se află uscate, dărăpănate, făr' de a lucrà apa cu curgerea dintr'însele, ne voind a cheltuì să-şĭ facă haznelele, din care pricină se isterisesc părţile politieĭ de pe la acele locurĭ de podóba şi trebuinţa apeĭ, după datorie, în douĕ treĭ rîndurĭ maĭ din vreme, cu II epitropĭ şi cu cişmegiĭ li s'aŭ făcut sciut prin pitac, că în soroc de 40 de ḑile de nu vor drege haznelele li se iea apa şi se va da la alte curţĭ, se va îngrijì pentru facerea haznelelor, şi aŭ dat rĕspuns prin II epitrop, că orĭ când le va da mâna atuncĭ şi de atuncĭ trecênd diastimă peste douĕ lunĭ, nu se vede nicĭ o urmare saŭ îngrijire pentru dregerea haznelelor; ci vĕḑênd că nu este cu cuviinţă a sta poprite douĕ mĕsurĭ de apă, pentru folosul noroduluĭ am provalisit dumné-luĭ Vistieruluĭ Ioan Moscu, cumpĕrătorul caselor dumné-luĭ Banuluĭ Văcărescu de voesce a drege cişméua ce se află la acele case i drumul apeĭ cu a dumné-luĭ cheltuială, fiind şi acea una dintr'acelea vechĭ cişmele tot în linia izvoruluĭ cişmeleĭ Domnuluĭ Mavrogheni şi aŭ dat rĕspuns dumné-luĭ Vistieruluĭ Moscu, că de i se va da o mĕsură de apă dintr'aceste douĕ, primesce să cheltuiască, atât la drumul apeĭ, cât şi pentru haznéua prin care urméză curgerea apeĭ, avêndu-ĭ îngrijirea meremetuluĭ nestrămutat a fi în curgere pentru folosul noroduluĭ; de aceea dar să bine-voiască înalta înţelepciunea Mărieĭ Tale, a se da luminată poruncă de sloboḑenie cu a se da o mĕsură de apă din apa maĭ sus numitelor douĕ cişmele, spre folosul Obştieĭ şi cum va fi bună hotărîrea Mărieĭ Tale.—1815 August 2.

Vel Vornic.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Fiind-că de la însuşĭ suiulgi-başa am luat Domnia Mea pliroforie, că pe lângă cişmelele ce sunt acum în fiinţă de aŭ apă, i pe lângă o mĕsură şi jumĕtate de apă ce s'aŭ hărăzit caseĭ dumné-luĭ Biv Vel Banul Grigorie Brâncovénu, se póte economisì a se da apă şi la acéstă cişmea ce cer dumné-lor ceĭ în dos iscăliţĭ boerĭ a se face acum din noŭ pe acel local al bisericeĭ Sf. Nicolae ot Podul Mogoşóeĭ, de aceea primită este Domnieĭ Mele, rugăciunea dumné-lor şi poruncim dumné-

www.dacoromanica.ro

tale Vel Vornic al Obştirilor, ca săvêrşindu-se acea cişmea i drumul apeĭ cu cheltuiala dumné-luĭ Banuluĭ Golescu, să orînduescĭ pe suiulgibaşa de a-ĭ da şi apa pe câtă va socotì însuşĭ că se póte iconomisì.—1818 Maiŭ 15.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Înălţate Dómne,

Ascultând luminată porunca ce ni se dă la alăturata anafora, ce fac dumné-lor 5 boerĭ ce'şĭ aŭ lŏcuinţă pe podul Mogoşóeĭ, cerênd a face cişmea în semptul 'părţeĭ loculuĭ, în faţa poduluĭ, la mahalaua Tabaculuĭ, pe locul bisericeĭ Sf. Nicolae, cu cheltuiala de la dumné-luĭ Biv Vel Banul Radu Golescu, de pomană, pentru care cunoscut fac Inălţimeĭ Tale, că numĕrul cişmelelor sunt 18 mĕsurĭ, după contractul ce am legat cu cişmegiiĭ politieĭ, pe la locurĭ hotărîte, care unde sunt să fie, din care măcar că 4 din cişmelele contractuluĭ nu sunt întru curgerea şi lucrarea lor, adecă cea de la dumné-eĭ dvornicésa Câmpinénca, i cea de la dumné-eĭ dvornicésa Zmaranda Filipésca şi douĕ cele de la Tîrgul-de-afară, din pricină că nu li s'aŭ făcut haznelile, apoĭ cea de la dumné-eĭ dvornicésa trimeţênd rĕspuns că aŭ isprăvit haznaua, cere a i se da apă, cum şi cele de la Tîrgul-de-afară în mare folos al noroduluĭ fiind acolo, póte să se meremetiséscă şi să li se dea apă; asemenea şi dumné-eĭ dvornicésa Zmaranda Filipésca póte să'şĭ drégă hazneaua şi să'şĭ céră apă fiind acéstea din 18 numĕrul contractuluĭ, peste care tot din matca şi mĕsura acesteĭ ape s'aŭ maĭ făcut treĭ cişmele afară din contract, adecă la dumné-luĭ Biv Vel Banul Iordache Arghiropol, i la dumné-luĭ Clucerul Aleco Vilara, cum şi la dumné-luĭ biv Vel Vistierul Grigorie Romanitis, care acéstă cişmea veche a dumné-luĭ Vistieruluĭ Romanitis îndestul este pe partea loculuĭ, fiind aprópe de semptul unde cer dumné-lor numiţiĭ boerĭ a se face cişmea, maĭ vêrtos că cu înmulţirea ce se va face de cişmele póte să se împuţineze şi curgerea apei împărţindu-se pe la multe sempturĭ şi vor rĕmânea cele din contract fără apă; de aceea după poruncă nu lipsesc a însciinţa Inălţimeĭ Tale.—1818 Aprilie 26.

Ioan Ştirbeiŭ Vel Vornic.

Numĕrul a 18 cişmele ce sunt legate prin contract la cişmegiĭ cu Divanul, din oblăduirea Ruşilor, cu hotărîrĭ care unde sunt să fie.

1 cişmeaua cea de sub chioşcul Domnuluĭ Mavroghene.
1 în dreptul Cluceruluĭ Deşliu, curgerea apeĭ cu împuţinare din pricina stricăreĭ haznaleĭ, âmblă să cadă.
1 la metohul rĕposatuluĭ mitropolit. Filaret.
1 la Rĕposatul Ban Constantin Filipescu.
1 la dumné-luĭ Banul Costache Ghica } s'aŭ împreunat amêndouĕ în-
1 la dumné-luĭ Banul Grigorie Ghica } tr'una în curtea gospod.
1 la dumné-eĭ Vornicésa Cornésca.
1 la dumné-luĭ Banul Isac Ralet.

www.dacoromanica.ro

1 la dumné-luĭ Viestierul Hagi Moscu.
1 la dumné-eĭ Vornicésa Câmpinénca; nu i s'aŭ dat apă, căcĭ nu făcuse haznaua, iar acum aŭ isprăvit haznaua.
1 în mŏnăstirea Colţeĭ.
1 în sfîntul Sava.
1 la bezdadea Costache zet bănésa Moruzóia.
1 la Vornicul Ştefan Văcărescu unde acum şade Iordache Sachelarie.
1 la dumné-eĭ Vornicésa Zmaranda Filipescu, nu'şĭ aŭ dres cişméua, curge printr'un mesor fără orînduială.
1 la dumné-luĭ rĕposatul Ban Racoviţă.
2 la Tîrgul-de-afară, nu aŭ apă din pricina nefacereĭ haznalelor şi acoperiş furându-i-se şi petrele.

18

Aceste sunt în contractul oblăduireĭ, din care cele carĭ sunt cu hasnalele bune 2—3 dile n'aŭ avut apă, stricându-se olanele de la Mavroghene înainte; iar de erĭ încóce li s'aŭ dat apă unde sunt haznalele bune, căcĭ în contract este legat ca fie-care stăpân de casă să'şĭ facă hazna.

Cişmele din porunca Inălţimiĭ Tale s'aŭ maĭ prostisit la câte-va locurĭ, tot din mĕsura apeĭ ot Crevedia.

1 cişmea la dumné-luĭ Banul Arghiropol.
1 la dumné-luĭ Clucerul Aleco Vilara.
1 la dumné-luĭ Vistierul Grigorie Romanitis.
} sunt cu apă întru curgere.
1 la Grădina dumné-luĭ Căminaruluĭ Toma; nu este sciut de i s'aŭ dat apă.

4

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cu cale fiind anaforaua acésta a dumné-luĭ Vel Vornic al obştirilor, poruncim dumi-tale Biv Vel Clucere Gheorghe Deşliu i dumi-tale Biv Vel Paharnice Răducane Caramanlîŭ, ca împreună şi cu Şătrarul Constantin Vieroşanu adunându-vĕ la un loc şi maĭ întêiŭ alcătuind prin maĭ-mare-başa schepsis de câtă cheltuială trebuesce spre a se face zidirea aceĭ cişmea, să faceţĭ apoĭ o drĕptă cislă de baniĭ aceĭ cheltuelĭ pe toţĭ mahalagii de acolo cu bună cumpănire şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora.—1818 Iunie 1.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod LXXXIX, pag. 380.)

Prea înălţate Dómne,

Insciinţez Mărieĭ Tale, că cişméua de lângă clubul cel mare pe podul Mogoşóeĭ în dreptul Cluceruluĭ Deşliu dărăpănându-se haznéua pre-

www.dacoromanica.ro

cum este vĕdut, din care pricină nu numaĭ că s'aŭ împuţinat apa cu totul neavênd prin ce să curgă, ce încă póte să şi cadă să se facă vre-un omor, pentru care prin altă însciinţare ce s'aŭ făcut din partea Dvornicieĭ Obştirilor către Măria Ta, găsindu-se cu cale de a se cisluì o sumă de banĭ pe mahalagiiĭ semptuluĭ aceluia, spre a se face hazneaua de iznóvă, s'aŭ dat luminată porunca Mărieĭ Tale, ca să se facă o preţuire cu cât s'ar isprăvì acéstă zidire şi nu s'a pus în lucrare pânĕ acum, pentru care să bine-voescĭ Măria Ta spre a se da luminată poruncă pe numele dumné-luĭ Clucerul Deşliu, unul din mahalagiĭ, ca după ce prin maĭ-mare-başa va preţuì cu cât preţ póte să se facă acea cişmea, apoĭ să se cisluiască suma banilor între boeriĭ toţĭ mahalagiĭ, ca să se facă acéstă cişmea negreşit întru folosul tuturor no roduluĭ de acolo din partea loculuĭ. 1818 April 24.

Ioan Ştirbeiŭ Vel Dvornic.

Ĭ ŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiindu-ne anaforaua acésta a dumnélor veliţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea cu acéstă osebire însă, ca analoghia acesteĭ cheltuelĭ să se facă pe isnafurĭ chiar de către proestoşiĭ isnafurilor adunându-se cu toţiĭ împreună la agie, şi apoĭ suma ce va cădé pe fieşcare isnaf să o cisluiască acel isnaf ei între dînşiĭ, împreună cu proestoşiĭ săĭ şi pentru preţul celor patru stâlpĭ, măcar că prin întărirea ce am dat Domnia Mea, încă de la 18 ale trecutuluĭ Maiŭ, am hotărît a se plătì unul câte talerĭ 50; dar fiind-că acum urméză a se face şi a se aduce cu îndoită discolie, de aceea maĭ adăogăm la preţul fieş-căruia încă câte talerĭ 50, ca să se plătéscă, adecă stâlpul câte talerĭ 100, să nu se năpăstuiască lŏcuitoriĭ, care şi acest adaos de talerĭ 200 aĭ stîlpilor, să se analoghiséscă iarăşĭ pe isnafurĭ. Drept aceea, cu osebirile de maĭ sus arĕtate, poruncim dumi-tale Vel Vistiere şi dumi-tale Vel Agă, să puneţĭ în lucrare coprinderea acesteĭ anafora. —1815 Decembre 20.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 215.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale de la acéstă anafora a dumnéluĭ Vel Agă, am făcut chibzuire pentru cheltuelile de talerĭ 6.556, ce arată dumnéluĭ că este trebuinciósă pentru *facerea foişoruluĭ de foc*, după preţuirea ce s'aŭ făcut de maĭ-mare-başa, afară însă de patru stâlpĭ marĭ ce n'aŭ intrat în maĭ sus numita preţuire, lungul stânjenĭ 9, însă stânjenĭ 7 şi jumĕtate de sus până în faţa pămêntuluĭ şi tulpina ce intră în pămênt lungul stânjenĭ unul şi jumătate, iar de la tulpină în sus, până la doĭ stânjenĭ latul, grosul douĕ palme domnescĭ în tóte muchiile şi de la doĭ stînjenĭ în sus până la vîrf latul, grosul o palmă şi jumĕtate în tóte muchiile, carĭ aceştĭ stâlpĭ s'aŭ chibzuit de

www.dacoromanica.ro

către dumné-lor veliţiĭ boerĭ, prin anaforaua ce aŭ făcut Mărieĭ Tale la trecutul Maiŭ şi s'aŭ întărit şi de către Măria Ta, ca să se facă la judeţul Dâmboviţeĭ şi să se aducă aicĭ, plătindu-se stâlpul po talerĭ 50 şi nu s'aŭ adus, şi împreunându-se baniĭ stâlpilor cu ceĭ de sus numiţĭ, fac peste tot talerĭ 6.756 ce sunt trebuincioşĭ pentru facerea acestuĭ foişor, la care . . . . chibzuirea ce aŭ făcut dumné-luĭ Vel Agă, că aceştĭ banĭ să se analoghiséscă pe tóte isnafurile între dînşiĭ, să se cisluiască, pentru care despre o parte se va da luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel Agă, ca să analoghiséscă acéstă trebuinciósă cheltuială pentru facerea foişoruluĭ de talerĭ 6.556 pe tóte isnafurile de aicĭ din politia Bucurescilor după starea şi puterea lor, cum şi eĭ între dînşiĭ să epistaséscă iarăşĭ dumné-luĭ de a-şĭ face cisla cu dréptă cumpănire după puterea fieş-căruia şi să se împlinéscă baniĭ prin epistasia dumné-luĭ; iar despre altă parte să se poruncéscă de către Măria Ta, dumnéluĭ Vel Vistieruluĭ, spre a se face ceĭ patru stâlpĭ la judeţul Dâmboviţa şi a se aduce aicĭ, şi plata să şi-o iea ómeniĭ de la dumné-luĭ Vel agă din baniĭ cisleĭ câte talerĭ 50, iar ceĭ-l-alţĭ banĭ se vor cheltui la cele-l-alte trebuinţe ale facereĭ foişoruluĭ, a căruia facere să nu se zăbovéscă, fiind fórte trebuincios pentru întâmplărĭ feréscă Dumnedeŭ de foc; iar hotărîrea rămâne la Măria Ta. — 1815 Decembr 19.

Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Vornic, Grigorie Filipescu Vel Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Scarlat Grădişténu Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Agă, cererea ce facĭ printr'acéstă anafora, de a da adică şi isnafurile ajutorul de maĭ jos aretat la întâmplărĭ de iangănurĭ, fiind primită Domnieĭ Mele, poruncim să şi îndatorezĭ pe tóte isnafurile de a ţineà tot isnaful câte 5 ómenĭ cu cângĭ şi cu topóre, pe care să-ĭ facă sciuţĭ şi agieĭ, ca orĭ când li se va da de scire pentru vre-o întâmplare de iangăn, să fie gata a merge cu cângile şi cu topórele, precum şi pe prăvăliaşiĭ toţĭ să-ĭ îndatorezĭ a aveà în totdeauna înaintea prăvăliilor câte o putină cu apă i câte două cofe.— 1813 Decembre 29.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 222.)

Prea Inălţate Dómne,

Ingrijirea dregătorieĭ cu care mĕ afiu însărcinat prea plecată sluga Mărieĭ Tale, apururea priveghind la lucrurile vătămătóre şi maĭ ales primejdióse obşteĭ şi pentru întîmpinarea aceluĭ rĕŭ, întâmplător lucru, după netăgăduita datorie printr'acéstă prea plecată anafora, fac cunoscut Inălţimeĭ Tale, că slujitoriĭ bresleĭ agieĭ câţĭ aŭ fost vechĭ şedĕtorĭ aicĭ în politie, ceĭ maĭ mulţĭ s'aŭ prăpădit de năprasnica bólă,

www.dacoromanica.ro

ceĭ după afară la vremea aşeḑămîntuluĭ s'aŭ dat în dajdie şi măcar că s'aŭ dat alţiĭ de aicĭ din politie în locul acelora, dar nu cu îndestulare, carĭ şi dintr'aceea fiind uniĭ alţiĭ şi făr' de nicĭ un căpătâiŭ, aŭ dosit, şi Agia aŭ rămas făr' de a aveà trebuincioşiĭ ómenĭ pentru slujbă, maĭ vîrtos (feréscă Dumneḑeŭ) întâmplându-se vre-un iangăn n'are cine să rădice cängile şi cine să mérgă împreună cu tulumba; ci pentru ca să nu se întâmple vre-un cusur la acéstă primejdióşă madea a foculuĭ, maĭ vîrtos acum fiind vreme de iarnă, când toţĭ fac focurĭ şi cu prisos, de se va găsì cu cale de către Măria Ta, să se îndatoreze isnafurile din târgul politieĭ, să se facă acest ajutor, care este şi spre al lor folos, adecá tot isnaful să aibă câte 5 ómenĭ cu cängĭ şi cu topóre şi la vremea când (feréscă Dumneḑeŭ) se va întâmplà iangăn, numaĭ de cât să alerge acolo pentru ajutor, carĭ ómenĭ să fie sciuţĭ şi sub zaptul Agieĭ, deosebit şi toţĭ prăvăliaşiĭ să fie datorĭ ca fiesce-care să ţie câte o putină cu apă dinaintea prăvălieĭ sale precum aŭ fost obiceiŭ din vechime; de acésta nu lipsiiŭ a face arătare Inălţimeĭ Tale. — 1815 Decembre 28.

Vel Agă.

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Agă, întocmaĭ după nizamul ce ne arăţĭ că este întocmit maĭ dinainte, poruncim ca să îndatorezĭ pe toţĭ rachieriĭ din tîrgul politieĭ a fi următorĭ, ca un lucru ce este de folosul politieĭ şi spre paza şi ocrotirea tîrguluĭ.—1816 Ianuar 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofăt.

(Cod. LXXXII, fila 234.)

Prea Înălţate Dómne,

Rachieriĭ ce aŭ prăvăliĭ aicĭ în politia Bucurescilor după vechiul de maĭ înainte întocmit nizam, aŭ fost îndatoraţĭ, ca maĭ mult de cât până la 10 vedre rachiŭ să nu ţie nimenea prin prăvăliele lor, fiind lucru lesne întîmplător de foc şi primejdios la întinderea uneĭ aces tfel de rele primejdiĭ, feréscă Dumneḑeŭ, dar eĭ ţin câte 10 şi până la 15 buţĭ marĭ cu rachiurĭ, care fiind una dintre cele vătămătóre pricinĭ ce aduc primejdie de foc, după datoria îngrijireĭ cu care mă aflu însărcinat, nu lipsesc a arătà Inălţimeĭ Tale, că de se va găsì cu cale şi de către Măria Ta, să fie luminată poruncă a nu maĭ avea voïe nimenĭ de acum înainte, să ţie prin prăvăliile lor buţĭ cu rachiurĭ mulţime precum urméză, ci fieş-carele maĭ mult de cât până la 10 vedre să nu fie volnic a ţinea, după vechiul nizam, ce aŭ fost dat, iar rachiurile ce le aŭ cu buţĭ prin prăvăliile lor să le ridice şi să le scóţă la locurĭ depărtate de tîrg, unde nu va fi bănuială şi temere de primejdie de foc,—1815 Decembrie 30,

Vel Agă.

www.dacoromanica.ro

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

De vreme ce aceste isnafurĭ n'aŭ intrat la cisla ajutorului facereĭ foişorului de foc, după pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora, poruncim, maĭ-mar-başo ,ca să-ĭ îndatorezi a ridica stâlpiĭ acestui foişor în gropĭ când va fi trebuinţă. — 1816 Iunie 6.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXV, pag. 83.*)

Prea Inălţate Dómne,

Isnafurile ce sunt sub epistasia maĭ-mar-başaĭ nu au întrat la cisla ajutorului facereĭ foişorului de foc, lăsându-se pentru rădicarea stâlpilor de la pămînt în gropĭ, şi fiind-că acum s'au adus stâlpiĭ şi se face gătire pentru începerea lucrului, arĕt Înălţimei Tale, să se dea luminată poruncă către maĭ-mar-başa, a ridica stâlpiĭ de la pămînt cu ajutorul acelor isnafurĭ când i se va arĕta că face trebuinţă, acésta fiind ajutorul lor. — 1816 Iunie 4.

Vel Agă.

Io Ioan etc.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Spătare, fiind-că ne-am pliroforisit Domnia Mea, că înăuntru, prin mahalalele politiei, ar fi lucrând uniĭ meşteşugul cărămidăriei, cu care acéstă urmare a lor póte (feréscă Dumneḑeŭ) să pricinuiască vre-o primejdie de foc, de aceea poruncim dumi-tale, să orînduescĭ zapciĭ spătărescĭ, să caute prin mahalale şi verĭ unde vor găsì lucrând cărămidă, sa le dărîme cuptórele, şi să izgonéscă pe aceĭ lucrătorĭ, tolco pisah gpd. — 1818 August 30.

Io Ioan etc.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Agă, fiind-că ne-am pliroforisit Domnia Mea că din vechime erà obiceiŭ de alergà maĭ-mare-Başa cu ḑece, cinsprĭ ḑece dulgherĭ când se întâmplà vre-o primejdie de foc, de aceea poruncim dumi-tale, ca îndată după primirea acestuĭ domnesc al nostru pitac să daĭ poruncă maĭ-mare-Başăĭ, ca orĭ când va auḑì, saŭ i se va da de scire, că s'aŭ întâmplat unde-vaşĭ iangăn, numaĭ de cât să sară cu aceĭ dulgherĭ, avêndu-şĭ cu eĭ şi topóră, spre a se întimpina trebuinţa la vre-o întîmplare de iangăn, şi către acésta să îndatoreze Maĭ-mare-Başa pe ceĭ-l-alţĭ dulgherĭ câţĭ se află sub acest iznaf, ca când vor auḑì de iangăn să sară şi aceia şi fără a le da de scire, spre a se întimpinà maĭ în grabă şi maĭ cu înlesnire acea primejdiósă întâmplare de iangăn, tolco pisah gpd.—1818 Septembre 5.

(Pecetea gpd.) Vel Logofet.

(*Cod. LXXXVII, fila 88 v.*)

www.dacoromanica.ro

Anexele la pag. 745—746.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Vornice al Obştirilor, léfa ce se dă săracilor nu are asemănare cu léfa inginerului, fiind-că aceea este milă iar a inginerului este simbrie, fiind-că nu este el dator a fi răbdător de dreptul sĕŭ; de aceea poruncim dumi-tale, ca negreşit să i se plătéscă cusurul lefeĭ ce are a lua până când s'aŭ scos din catastih.—1815 Noembre 9.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 131.)

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţez Inălţimeĭ Tale, că la let trecut 1814 de la Maiŭ 1, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, s'aŭ orînduit cu léfă de la Cutia milosteniei Dum. Ernesti Maer inginer, cu talerĭ 75 pe lună (bez alţĭ câte talerĭ 75 pe lună ce i se orînduise de la Casa poduluĭ), care aŭ şi luat de la epitropie léfă pe treĭ lunĭ numaĭ, însă pe Maiŭ, Iunie şi Iulie talerĭ 225, iar pe 5 lunĭ de la August 1 şi până la sfîrşitul luĭ Decembre aceluĭ let, talerĭ 375, pentru multa lipsă de banĭ ce aveà Epitropia, după cum nu s'aŭ rĕspuns nicĭ celor-l-alţĭ lefaşĭ pe let acesta, iarăşĭ dumné-lor boeriĭ ce aŭ fost orînduiţĭ pentru îndreptarea lefilor ne avênd mijloc, vĕḑênd că lefile cele orînduite covîrşesc iraturile Epitropieĭ, l'aŭ scos cu totul din catastihul lefilor milosteniei; acum vĕḑ, că dumné-luĭ Aga Rasti, din luminată porunca Mărieĭ Tale scrie Epitropieĭ, ca negreşit să i se dea acel cusur de léfă; halul Epitropieĭ este sciut Inălţimeĭ Tale, că nu are putere a rĕspunde rĕmăşiţurile lefilor anuluĭ trecut; ci după datorie nu lipsiiŭ a arĕtà Inălţimeĭ Tale, şi cum va fi luminată porunca Mărieĭ Tale.—1815 Noembre 3.

Vel Logofĕt.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce jăluitorul are a lua rĕmăşiţă de léfă de la Casa podurilor, după pliroforia ce ne dă printr'acéstă anafora dumné-luĭ Vel Vornicul al Obştirilor, poruncim dumi-tale Biv Vel Sĕrdare Nicolae Trăsnea, epistatule al acesteĭ Case, să se plătéscă jăluitoruluĭ tótă acea rĕmăşiţă de léfă până când s'aŭ scos din catastihul lefilor. — 1816 Maiŭ 2.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXV, pag 11.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălţate Dómne,

După luminată poruncă am cercetat cererea ce face jăluitorul Maer inginerul şi curgerea pricineĭ luĭ este într'acestaşĭ chip: adecă în let 1814 Maiŭ întêiŭ prin anafora la jalba sa, cu luminată întărire i s'aŭ aşezat a aveà po câte talerĭ 150 pe lună, însă câte talerĭ 75 de la Cutia milostenieĭ şi alţĭ talerĭ 75 de la Casa podurilor, în care diastimă aŭ apucat de aŭ luat de la epitropie talerĭ 225 pe treĭ lunĭ, de la Maiŭ şi până la sfîrşitul luĭ Iulie; apoĭ dumné-lor orînduiţiĭ boerĭ la îndreptarea catastihuluĭ lefilor, la let 1815, l'aŭ scos din catastih pentru próstă starea cutieĭ nefiind şi trebuincios, carele iarăşĭ prin jalbă cerêndu-şĭ rĕmăşiţa lefeĭ pe acele lunĭ trecute şi arĕtându-se Mărieĭ Tale, curgerea pricineĭ încă din anul trecut, s'aŭ dat luminată buiurdizmă că în vreme ce s'aŭ scos din catastih să i se plătéscă încaĭ rĕmăşiţa lefeĭ ce aveà să iea de la epitropie şi Casa podurilor, după care luminată poruncă de la Cutia milostenieĭ i s'aŭ şi rĕspuns tótă rĕmăşiţa de léfă până la sfîrşitul trecutuluĭ Decembre şi iarăşĭ nu l-aŭ maĭ pus dumné-lor orînduiţiĭ boerĭ în catastihul lefilor, pentru próstă starea epitropieĭ, iar de la Casa podurilor, după cum atuncĭ aŭ fost luminată poruncă ḑice jăluitorul, că apururea cerênd nu i s'aŭ plătit câtuşĭ de puţin de către epistaţiĭ caseĭ; drept aceea de curgerea pricineĭ nu lipsesc a arătà Înălţimeĭ Tale, ca să se dea cea desăvîrşită hotărîre cum duhul Sfînt te va luminà.—1816 Aprilie 22.

Vel Vornic.

Anexele pag. 746—757.

Indestulare.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele dumné-ta Vel Agă, o mare plângere auḑim Domnia Mea că se face de norodul politieĭ, nu numaĭ că pătimesc lipsă de pâne, ci şi aceea ce se scóte, după ce este négră şi ne cóptă, apoĭ este şi lipsă la dramurĭ; pentru care nu numaĭ măhnire ni s'aŭ pricinuit, ci şi la mare mirare suntem, pentru ce una ca acésta să nu fie sub cea maĭ mare grijă şi priveghere a Agieĭ, în vreme ca nu numaĭ că vre-o lipsă de bucate vechĭ din anul trecut este, ci încă şi cele nouĕ ce s'aŭ secerat aŭ început a se şi treerà şi putem ḑice şi maĭ vêrtos, că este îmbelşugare iar nu lipsă; de aceea poruncim dumi-tale într'adins şi cu străşnicie, ca făr' câtuşĭ de puţină întârḑiere, socotind-o acésta cea maĭ întêiŭ trébă şi datorie a Agieĭ, să îngrijescĭ şi să daĭ nizamul brutarilor nu numaĭ de a scóte pânea cu îmbelşugare, ci şi cóptă bine, i curată şi la dramurĭ deplin făr' câtuşĭ de puţină lipsă, căcĭ într'adins avem a eşì Domnia Mea în tîrg şi de nu vom găsi pânea într'acestaşĭ chip, nu numaĭ pe acel brutar după ce i se va da iagma tótă marfa sa îl vom şi pedepsì straşnic, ci şi dumné-ta nu veĭ avea cuvînt vrednic de îndreptare. Osebit

www.dacoromanica.ro

de acésta ne-am înşciinţat, că şi la zarzavaturĭ, i legume şi altele de ale mâncăreĭ se urméză un mare şi nesuferit preţ pricinuitor de mare lipsă şi discolie săracilor, iar la auḑul Domnieĭ Mele fórte împotrivitor, şi acéstă scumpete nu curge din alt nimic făr' numai din pricina precupeţilor carĭ eşind la margine întîmpină pe lŏcuitorĭ ceĭ ce aduc şi cumpărându-le de la eĭ, le vênd cu acest fel de nesuferit preţ; de aceea şi pentru acésta poruncim cu străşnicie, ca precupeţiĭ să fie cu totul popriţĭ de a le maĭ cumpĕrà şi lŏcuitoriĭ să fie sloboḑi a venì eĭ însuşĭ înlăuntru în politie, ca să le vînḑă, spre îmbelşugarea săracilor. Tolco pisah gpd.—1814 August 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofet.

(Cod. LXXIV, fila 136 v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiindu-ne şi nouă simfonia ce aŭ făcut isnaful lumînărarilor înaintea dumné-lor Veliţilor boerĭ, prin zapisul care s'aŭ vĕḑut şi de către noĭ, o întărim Domnia Mea, ca să'şĭ aibă urmare întocmaĭ; de care poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, ca maĭ sus ḑisul zapis să se poprésică a stà în păstrare la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele.—1815. Decembre 13.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofet.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce ni s'aŭ dat prin dumné-luĭ Vel Postelnicul, s'aŭ adus înaintea nóstră isnaful lumînărarilor de aicĭ din politia Bucurescilor, cariĭ se legară prin alăturatele ponturĭ, sub iscăliturile lor, ca de astăḑĭ de la Decembre 1, pe următorul an, să vînḑă ocaua de lumînărĭ de seŭ po parale 52, păzindu-se întocmirile ce sunt arĕtate prin ponturĭ, carĭ de vor fi primite Mărieĭ Tale, se va da luminată întărire de a se urmà.—1815 Decembre 1.

Constantin Creţulescu Vel Ban, Vlahuţ Vel Postelnic, Dumitraşcu Racoviţă Vel Vornic, Grigorie Filipescu Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Vornic, Teodor Văcărescu Vel Vornic, Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt, Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Poruncim dumi-tale Vel Agă, i staroste de neguţătorĭ, să daţĭ de scire celor ce vor voì a fi muşteriĭ pentru măcelăriile de carne de aicĭ din politia Bucurescilor pe anul viitor, ca să se arĕte înaintea dumné-lor Veliţilor boerĭ.—1816 Mart. 11.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 339.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, că din pricină căcĭ nartul cărnaĭ ce se tae la scaunele din politia Bucurescilor, se întocmià într'alțĭ anĭ aprópe de Pașcĭ, s'aŭ suit prețul la atâta scumpete, găsind pricină măcelariĭ că vitele aŭ a le cumpĕrà atuncĭ, și fiind slabe nu le dă mâna a vinde cu preț maĭ jos, în anul trecut s'aŭ întocmit nartul cu soroc până la viitorul Sân-Pietru, dar pentru ca să nu găséscă și atuncĭ pricină, că n'aŭ avut scire maĭ'nainte ca să-șĭ cumpere acum în primăvară vitele cele trebuincióse, când este vreme de a se strînge ca să le aibă atuncĭ gata puse la suhaturĭ și hrănite, găsim cu cale, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, către dumné-luĭ Vel Agă și către starostea de neguțătorĭ, să dea de scire la toțĭ de obște aicĭ în Bucurescĭ, ca ceĭ ce vor fi mușteriĭ la acéstă trébă, să se arĕte înaintea nóstră, ca să se facă întocmire și să-șĭ iea grija asupră'ĭ spre a-șĭ cumpĕrà vitele cele trebuincióse, cărora mușteriĭ, să li se arĕte că prețul ce are a se orînduì la carne este acésta adecă, cea de óie ocaua po parale ḑece, și cea de vacă po parale opt, saŭ cel mult cea de óie parale 12 și cea de vacă parale 10, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1816 Mart. 7.

Constantin Bălăcénu, Grigorie Filipescu Vel Vornic, Teodor Văcărescu Vel Vornic, Iordache Filipescu, Mihalache Racoviță Vel Logofĕt, Iordache Golescu Vel Logofĕt, Toma Crețulescu Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

Al Ungrovlahieĭ Nictarie, Costandie Buzĕŭ, Radu Golescu, Constantin Crețulescu Vel Ban, Barbu Văcărescu, Dumitrașco Racoviță Vel Vornic.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiindu-ne, anaforaua acésta a dumné-lor Veliților boerĭ, o întărim Domnia Mea și poruncim dumné-vóstră ispravnicilor aĭ județuluĭ ca întocmaĭ să facețĭ urmare, precum maĭ jos se cuprinde.—1816 Mart 21.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 355.)

Prea Inălțate Dómne,

După luminată poruncă am cercetat acéstă jalbă ce aŭ dat Inălțimeĭ Tale, lŏcuitoriĭ sărăcimea din orașul Pìtescĭ sud Argeș și plângerea lor este acésta: că la vîndarea cărneĭ i a pâneĭ și a lumînărilor de seŭ li se face nedreptate, căcĭ carnea, la boerĭ, se vinde ocaua po parale *10* iar la dînșiĭ parale *12*, însă și aceea próstă și slabă, ne putênd de boerĭ să apuce maĭ bună, i pânea se vinde ocaua 14 parale

www.dacoromanica.ro

şi nicĭ aceea nu este lucrată bine, după cum spre pliroforie aŭ trimis aicĭ, prin Şĕtrarul Stamate o pâine care s'aŭ vĕḑut de către Măria Ta, i o vĕḑum şi noĭ, şi care ḑic că se vinde patru parale şi vine ocaua 15 parale, cum şi lumînările de seŭ se numesce ocaua 60 de parale, dar vénḑarea este peste doĭ leĭ ocaua, i la cele-l-alte tóte tot asemenea nedreptate li se urméză; decĭ pentru carne, după cum se cuprinde şi în luminată buiurdizma Mărieĭ Tale, pe la acest fel de oraşe după afară firesce urméză să fie maĭ eftin de cât aicĭ în politia Bucurescilor, atât pentru înlesnirea aducerilor vitelor, cât şi pentru căcĭ îşĭ aŭ hrana lor cu îndestulare şi apropiere prin prejur, de aceea dar găsim cu cale, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, către dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ judeţuluĭ, ca să întocméscă nartul cărneĭ cu preţul drept şi bine cumpĕnit, dând şi cuviinciosul nizam, şi îngrijind însuşĭ dumné-lor de a se şi păzì,ca să se tae carne grasă, bună şi să se vînḑă tot cu acel preţ al nartuluĭ la toţĭ de obşte şi boer şi bogat şi sărac făr' de osebire, iar nu unora să vînḑă carne şi maı bună şi maĭ eftină, şi altora şi maĭ próstă şi maĭ scumpă, fiind acésta o nesuferită mâhnire la norod şi neprimită Mărieĭ Tale, iar nartul pâneĭ şi a lumînărilor de seŭ să-l întocméscă dumné-lor ispravniciĭ, întocmaĭ după preţul ce urméză aicea în politia Bucurescilor, adecă ocaua de pâne cóptă bine po parale 7 şi ocaua de lumînărĭ de seŭ parale 52, îndatorind pe brutarĭ şi pe lumînărarĭ şi făr' de voia lor a fi tot-de-a-una oraşul îndestulat de pâne şi de lumînărĭ şi vinde la toţĭ de obşte, tot după acest hotărît 'nart cum şi la alte lucrurĭ ce sunt pentru hrana oraşuluĭ, să aibă iarăşĭ îngrijire a se vinde cu preţ cuviincios; însă la acest nart ce este să se facă al cărneĭ şi al altor lucrurĭ ce sunt pentru hrana oraşuluĭ, să cheme dumné-lor ispravniciĭ şi boeriĭ pămîntenĭ şi sărăcimea ca să fie împreună la întocmirea nartuluĭ, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1816 Martie 13.

Radu Golescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Dumitraşcu Racoviţă Vornic, Teodorache Văcărescu Vel Vornic, Nestor Clucer.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele acéstă anafora a dumné-lor Veliţilor boerĭ, şi poruncim dumi-tale Vel Vistiere, să facĭ cuviinciósele poruncĭ ale Domnieĭ mele către dumné-lor ispravniciĭ judeţelor, ca la tómnă când se lămuresce céra, să îndatoreze pe neguţătoriĭ mierarĭ, ca cu preţul ce se va rumpe între dînşiĭ, maĭ întêiŭ să dea lumînărarilor suma de 22.000 ocă céră ce este trebuinciósă pentru politie şi apoĭ să aibă voie a vinde céră şi la alţiĭ streinĭ; de care preţ să ne facĭ dumné-ta arĕtare în scris ca să dăm cuviinciósa poruncă.—1816 Iulie 9.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXV, pag 202.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieı Tale, că făcêndu-se pitacul nostru către dumné-lul Vel Agă, ca să cerceteze prin ceĭ ce lucréză lumînărĭ

www.dacoromanica.ro

de céră albă şi galbenă, câtă sumă de oca céră trebuesce într'un an pentru politia Bucurescilor ne-aŭ însciinţat în scris, că chiamând pe fabricantul de lumînărĭ de céră albă i pe ceĭ maĭ fruntaşĭ lucrătorĭ de céră galbenă, s'aŭ pliroforisit că trebuesc oca 22.000 însă 10.000 oca pentru a se face albă şi 12.000 galbenă. Decĭ, pentru ca să nu pătiméscă norodul lipsa de lumînărĭ şi scumpete, să bine-voescĭ Măria Ta. a da luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Vistierul, ca la tómnă când se lămuresce céra să îndatoreze pe neguţătoriĭ mierarĭ a da lumînărarilor maĭ sus numita sumă oca céră 22.000 cu preţul ce se va rumpe, de care preţ să ni se facă scire, ca să întocmim cu ce preţ să vînḑă lumînărariĭ lumînările la norod, atât cele albe cât şi cele galbene, iar hotărîrea remâne la Măria Ta. 1816 Iunie 14.

Radu Golescu Bib Vel Ban, Barbu Văcărescu Vornic, Teodor Văcărescu Vel Vornic, Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt, Iordache Golescu Vel Logofĕt, Toma Creţulescu Vel Logofĕt.

Iŭ Ioan Gh. Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiindu-ne acéstă anafora a dumné-lor orînduiţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumi-tale Vel Agă, să se îndatoreze isnaful brutarilor de a fi următorĭ cu vînḑarea pâneĭ şi a jimbleĭ întocmaĭ după preţul de maĭ jos arĕtat, ce aŭ găsit cu cale dumné-lor orînduiţiĭ boerĭ. — 1816 August 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce prin pitac ni s'aŭ dat, că acum fiind-că aŭ eşit bucatele cele nouĕ, pe când urméză a se chibzuĭ şi a se pune la orînduială preţul pâneĭ, să facem cişnĭ prin cuviinciósa chibzuire şi să arĕtăm Mărieĭ Tale prin anafora ne-am adunat cu toţiĭ la un loc, unde aducênd şi pe fruntaşiĭ isnafuluĭ brutarilor ne-arĕtară jalba ce aŭ dat la Măria Ta, în care ḑic, că la suma ocalelor ce am socotit noĭ a fi chila de grâŭ oca 300, s'aŭ mulţămit iar la cheltuială ar fi năpăstuiţĭ, căcĭ le merge cheltuiala pe ḑi maĭ mult de talerĭ 15, cum şi la preţul grâuluĭ ḑic că-l cumpĕră maĭ scump; aşijderea ḑic, că cheltuiala pâneĭ nu li s'aŭ pus la socotélă, nicĭ cea din tóte ḑilele cheltuială a caselor lor. Decĭ, arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că cişnĭ nicĭ altă dată nu s'aŭ făcut de cât tot-deauna s'aŭ pus nartul pâneĭ după preţul grâuluĭ şi după cheltuiala ce o aŭ a făcutuluĭ pâneĭ nici ḑeciuială nu li s'aŭ scos, căcĭ trebuinţa este să fie politia îndestulată de pâne şi nu face trebuinţă a o cără pe la băcăniĭ şi pe la alte prăvalii, ce să o vînḑă chiar la brutăriile lor unde nu daŭ nicĭ o ḑeciuială, căcĭ o vinde ómenii lor ale cărora simbriĭ sunt intrate în cheltuiala de talerĭ 15 pe ḑi. cum şi a prăvălieĭ, aşà şi noĭ acum, după pliroforia ce aŭ luat acum sluga Mărieĭ Tale Vel Agă, de preţul grâuluĭ ce se vinde la Tîrg, cel de frunte chila po talerĭ 40, cel de códă

www.dacoromanica.ro

chila po talerĭ 30, şi atât după sciinţa ce avem noĭ de întocmirea nartuluĭ dintr'alţĭ anĭ cât şi după arĕtarea lor, am găsit cu cale, ca să se vînḑă ocaua de pâne albă şi cóptă bine po parale 8 şi ocaua de jimblă parale 9 după preţul grâuluĭ ce se politifsesce acum, măcar că eĭ pricinuesc că grâul de estimp este uşure, cu miez puţin iar nu ca în trecuţiĭ anĭ, dar de aceea şi noĭ am socotit chila de oca 300, iar nu de 360 pâne făcută într'o chilă, căcĭ când este grâul mare la bob şi plin la miez este maĭ multe oca în chilă, cum şi cheltuiala ce s'aŭ pus talerĭ 15 la o chilă póte să se maĭ scaḑă, fiind lemnele estimp maĭ eftine şi de se va găsì şi de către Măria Ta cu cale acest nart, se va da luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Agă ca să pue în lucrare însă pânea frumósă, albă, cóptă bine, asemenea şi jimbla că de aceea li s'aŭ făcut prostichiŭ de o para maĭ mult ca să aibă deosebire jimbla din pâne, iar cea desăvîrşită hotărîre rĕmâne la Măria Ta. — 1816 August 27.

Constantin Vlahuţ, Barbu Văcărescu Dvornic, Iordache Golescu Vel Logofĕt, Nicolae Vel Agă.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce isnaful lumînărarilor n'aŭ primit a se însărcinà cu vînḑarea lumînărilor în preţul de parale 12 la oca pentru cheltuială, pe lângă preţul fiiatuluĭ cumpărătoreĭ seuluĭ, cerênd a li se maĭ adăoga încă câte douĕ parale la oca, iar obrazul ce s'aŭ găsit a lua vînḑarea lumînărilor numaĭ câte 12 parale la oca pentru cheltuială, pe lângă preţul fiiatuluĭ cumpĕrăturei seuluĭ şi contractul cu care cerù maĭ sus numiţiĭ doĭ tovarăşĭ, a li se da asupră-le vînḑarea lumînărilor se găsesce maĭ cuviincios şi spre folosul obştiei precum s'aŭ vĕḑut şi de înşi-ne noĭ, întărim Domnia Mea acest nart al vînḑĕriĭ lumînărilor cu preţul cheltueleĭ ce se arată maĭ sus la una oca, pe lângă preţul fiiatuluĭ cumpĕrăturei seuluĭ şi hotărîm vînḑarea să se urmeze în soroc de treĭ anĭ de acum întocmaĭ, după cuprinderea ponturilor ce se dau la mâinele lor sub pecetea Domnieĭ Mele, la care numaĭ atâta osebire facem adecă, să li se dea acelor contracciĭ numaĭ 230.000 oca seu pe an, iar nu 250.000 precum cerea, şi lumînările să le facă tot de atâtea felurimĭ precum s'aŭ urmat în anul trecut spre a se face, adecă lumînările de 10 mâinĭ; ci dar într'acestaşĭ chip, poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţeara-de-sus, să li se facă cartea Domniei Mele maĭ sus numiţilor contracciĭ, luându-se şi de la eĭ asemenea contract sub iscăliturile lor, tot cu aceleaşĭ ponturĭ, carĭ să stea în păstrare la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele.—1816 Octombre 21.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni se dă la acéstă anafora, adunându-ne la un loc, am făcut chibzuire pentru nartul ce s'ar cuvenì

www.dacoromanica.ro

a se pune lumînărilor de seŭ pe anul viitor, adecă de la viitorul Decembre întêiŭ înainte, şi măcar că an la Decembre, când li s'aŭ pus nart s'aŭ socotit cheltuelile la oca parale 9 şi cu parale 43 seul cu de vacă cu de capră şi s'aŭ îndatorit să vînḑă ocaua de lumînărĭ lucrate po parale 52, dar fiind-că estimp preţul seuluĭ s'aŭ maĭ suit, cum şi bumbacul s'a maĭ scumpit şi deosebit vedem, jăluindu-se că li s'aŭ maĭ întîmplat în anul acesta şi pagubă, de aceea li s'aŭ adaos alte treĭ parale la oca şi se face cheltuiala parale 12, după cum se însémnă maĭ jos în conde e anume bez vamă fiind rădicată prin luminate ponturile Mărieĭ Tale i alte supĕrărĭ de către verĭ-ce trecă. torĭ, i preţul seuluĭ parale 25 după fiiatul ce s'aŭ tăiat cel de vacă 44 şi cel de capră 46 şi vine ocaua unul cu altul parale45 şi cu chel tuiala parale 12 fac parale 57, cu care acest preţ li s'aŭ şi ḑis să vînḑă lumînările pe anul viitor let 1817 şi eĭ vedem că ne mulţumindu-se aŭ dat jalbă Mărieĭ Tale, cerênd nazâr cu capital de banĭ, ḑicênd că eĭ nu sunt destoinicĭ a maĭ învârtì acéstă trébă, cum şi prin altă jalbă aŭ maĭ supĕrat auḑul Mărieĭ Tale, cerênd adaos de alte douĕ parale, ca să se facă ocaua 59 de parale, în dosul căreia jalbă ni se poruncesce de către Măria Ta, ca să vedem şi izvodul de contract cu care se însărcinéza un obraz cinstit a lua vînḑarea lumînărilor asupra sa, şi după chibzuirea ce făcurăm, contractul ce cere acel obraz se găsì maĭ cuviincios şi spre folosul obştieĭ, afară numaĭ din pontul al 2-lea şi al 12-lea, care acele ponturĭ rĕmân la însăşĭ luminată hotărîrea Mărieĭ Tale, iar pentru pontul al 17-lea ce ḑice să se hotărască de câte felurĭ să se facă lumînările, la acésta se va urmà tot după contractul din anul trecut spre a se face lumînările de 10 mânĭ, şi apoĭ ni se va poruncì ca să li se iea contractul de la mână pentru ponturile acestea, legându-se în contract, ca pentru 30.000 oca ce cere a i se da maĭ mult de cât suma de aniĭ trecuţĭ de va prisosì în anul viitor să nu-l vînḑă într'altă parte, ci să-l păstreze tot pentru trebuinţa politieĭ, ca unul ce se légă să ţie trébа acésta asupra sa pe treĭ anĭ, şi póte în anul al doilea saŭ al treilea să se întîmple vre-o lipsă, iar când şi după anul al treilea tot va prisosì, îl va da celor ce va lua trébа acésta asupra lor de atuncĭ înainte, fiind-că acest seŭ se dă cu hotărîre de a fi numaĭ pentru îmbelşugarea şi trebuinţa politieĭ, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1816 Octombre 17.

Constantin Bălăceanu Vornic, Iordache Golescu Vel Logofĕt, Nicolae Vel Agă.

Cheltuelile lumînărarilor ce merg la una oca de lumînărĭ.

Talerĭ	banĭ	
4	1	bumbacul socotindu-se ocaua po talerĭ 8 banĭ 60, ghem de lucru.
—	$2^1/_2$	chiria prăvălieĭ socotindu-se câte talerĭ 625 pe an.
1	2	simbriile pentru slugĭ ce lucréză pe tótă ḑiua în prăvălie.
—	1	pentru lemne.
1	—	scăḑĕmîntul sĕuluĭ.
8	$—^1/_2$	

www.dacoromanica.ro

Fiind-că isnaful lumînărarilor de sĕŭ prin jalba ce aŭ dat către Domnia Mea, aŭ făcut plângere, că nu le dă mâna a maĭ vinde lumînările cu preţul ce aŭ urmat până acum şi aŭ cerut a li se face adaos încă 7 parale la oca peste 52 de parale ce se urmà până acum spre a le vinde, adecă ocaua po parale 59, într'adins am orînduit pe uniĭ din dumné-lor veliţiĭ boerĭ spre cercetarea jalbilor şi ne-au făcut anafora de la 17 ale aceştiĭ lunĭ, că jăluitoriĭ lumînărarĭ neprimind a se însărcinà cu vîndarea lumînărilor în preţ maĭ puţin de cât 59 de parale ocaua, şi găsindu-se alţiĭ (adecă vătaful Constantin Buri i Gheorghe Ciacâroglu) de a se însărcinà cu vîndarea lor în preţ maĭ puţin, adecă numaĭ cu câte parale 12 la oca pentru cheltuială peste preţul fiatuluĭ cumpĕrătóreĭ seuluĭ (iar nu câte parale 14 precum cere lumînărarii) şi cu ponturile de maĭ jos arĕtate, care acest preţ, fiind maĭ cuviincios şi spre folosul obştieĭ fu primit şi Domnieĭ Mele. Drept aceea, li s'aŭ dat la mânile lor acéstă domnéscă a nóstră carte cu ponturile de maĭ jos arĕtate, care şi hotărîm să se urmeze întocmaĭ fără câtuşĭ de puţină strămutare, adecă:

1). Să li se dea de la Vistieria Domnieĭ Mele orînduială de 230.000 oca sĕŭ pe an de capre i de vite marĭ şi eĭ să-l plătéscă, dupe preţul fiatuluĭ ce se va tăià pentru seul cel de vite marĭ i de capre.

2). Câte vite vor strînge aceşti contracciĭ pentru trebuinţa lumînărilor, să nu se supere de către capanlâĭ, saŭ de către al cine-vaşĭ cu nicĭ un fel de pricinuire, şi seul i cervişul ce vor scóte de la acele vite să se ţie în sémă la suma seuluĭ de maĭ sus arĕtată.

3). Pentru seul ce vor aduce aicĭ în politie, fiind-că este pentru trebuinţa obştieĭ, de vamă să nu se supere.

4). Să li se dea cară de către stăpânire pentru aducerea seuluĭ de la judeţe aicĭ în politie şi eĭ să plătéscă chirie, câte 2 banĭ la oca, după vechiul obiceiŭ.

5). Baniĭ preţuluĭ seuluĭ să-ĭ plătéscă neguţătorilor cu soróce, precum s'aŭ urmat şi până acum.

6). Să aibă voie numiţiĭ contracciĭ; a deschide orĭ câte prăvăliĭ de lumînărĭ vor vrea pe alocurea aicĭ în politie, spre înlesnirea trebuinţeĭ obştescĭ, şi dintre lumînărariĭ ceĭ vechĭ să priméscă în tréba lumînărieĭ numaĭ pe câţĭ vor fi cu adevĕrat ómenĭ cinstiţĭ şi siguri, precum asemenea şi dintre săpunarĭ.

7). Sorocul acestuĭ contract să fie de treĭ anĭ, începêndu se de acum de la 20 ale aceştiĭ lunĭ, în care acéstă diastimă să fie datorĭ atâteĭ al urma, cât şi de către stăpânire să li se păzéscă făr' câtuşĭ de puţină strămutare, spre a fi îndestulată de lumînărĭ politia făr' de a se întîmpla câtuşĭ de puţină lipsă.

8). Lumînările de seŭ ce se vor lua pentru trebuinţa curţeĭ domnescĭ, să li se plătéscă pe tótă luna de către ispravnicul de curte, făr' de altă prelungire şi făr' de a li se poprì nicĭ un ban măcar cu nume de deciuială saŭ de alt cevaşĭ.

9). Toţĭ de obşte ceĭ ce vor cumpĕrà lumînărĭ să le plătéscă cu banĭ peşin. şi iarăşĭ cumpĕrătoriĭ să fie datorĭ aşĭ rădicà acele cumpĕrate

www.dacoromanica.ro

lumînărĭ de la lumînărĭĭ, iar să nu siléscă pe lumînărarĭ de a le duce eĭ pe la casele cumpĕrătorilor.

10) Căpitaniĭ de pe la străjĭ să nu supere carele ce vor venì încărcate cu seŭ pentru politie, cu nume de vre-un avaet saŭ de podărit.

11) Nimenea altul să nu fie volnic a deschide prăvălie de lumînărie de seŭ, orĭ sudit saŭ raia de va fi, ci orĭ-care va voì să deschidă acest fel de prăvălie, maĭ întêiŭ să se ajungă şi să se maĭ înţelégă cu maı sus numiţiĭ contracciĭ şi să se supue acela la tóte orînduelile şi cheltuelile isnafuluĭ lumînărarilor.

12) Să li se dea miziluri cu inam când vor aveà trebuinţă ca să trimiţă ómenĭ pe afară prin judeţe pentru seurĭ.

13). Cheltuiala la una oca lumînărĭ este hotărîtă şi întocmită a li se socotì în câteşĭ treĭ anĭ tot câte parale 12, pe lângă preţul fiatuluĭ cu care vor plătì seul pe fieş-care an, precum am ḑice estimp, fiind fiatul seuluı câte parale 45 ocaua, adică al caprelor 46 şi al vitelor marĭ parale 44, care vine unul cu altul parale 45, să aibă a vinde ocaua (de lumînărĭ câte parale 57 ocaua) într'acest an, precum asemenea şi săpunul.

14). Să fie datorĭ a vinde lumînărĭ bune şi curate cu preţul cel hotărît, după mijlocul ce s'aŭ ḑis maĭ sus, adică cu adaus de 12 parale la oca pentru preţul fiatuluĭ cumpĕrătóreĭ seuluĭ, iar săpunul de ţéră să-l vînḑă ocaua 4 parale maı jos de cât preţul lumînărilor, după obiceiul ce s'aŭ urmat.

15). Ceĭ ce lucréză lumînările de seŭ i săpunul, să nu cunóscă pe altul de zabit asupra aceştiĭ trebĭ, fără numaĭ pe maĭ sus numiţiĭ contracciĭ, iar agia să nu se amestece câtuşĭ de puţin şi de se va întâmplà a vinde vre-unul din lumînărarĭ lipsă, saŭ vor face vre-o altă netrebuinţă asupra acestuĭ meşteşug să-ĭ pedepséscă maĭ sus numiţiĭ contracciĭ, după mĕsura vineĭ lor ca nisce epistaţĭ ce sunt.

16). Măcelariĭ politieĭ să fie datorĭ a le da tot seul după obiceiŭ, fără de a îndrăznì să vînḑă la alt cinevaşĭ măcar vre-o oca.

17). Lumînările să le facă de 10 mânĭ, precum s'aŭ urmat şi în anul trecut, ca să fie spre înlesnirea norodului după trebuinţa ce va aveà fieş-care — 1816 Octombre 23.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Milostiiŭ Bojiiŭ Iω Ioan Gh. Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Fiind-că şi pe acest următor an cu let 1816, ce se începe de la viitorul Sânt Petru şi se sfîrşesce iarăşĭ la Sînt Petru de la viitorul an let 1817, cum şi de acolo înainte până la Sfintele Pascĭ cu let 1818, s'aŭ dat de către Domnia Mea, epistasia cărnurilor de hrana obştieĭ politieĭ, asupra vătafuluĭ Constantin Buri şi a luĭ Gheorghe Ciacâroglu cu ponturile ce maĭ jos sunt arĕtate, am dat la mânile numiţilor epistaţĭ acésta domnésca nóstră carte, prin care să facă zapt de atuncĭ înainte până la Sfintele Pascĭ cu let 1818 tótă tréba, precum şi pe măceları şi să urmeze întru tóte ponturilor acestea, adecă:

1). Să aibă a ţinea în tótă politia Bucurescilor 15 scaune, pe la lo-

www.dacoromanica.ro

curile unde se află şi acum metahirisind la tréba tăiatuluĭ şi a vînḑăreĭ de carne, tot pe aceiaşĭ ce aŭ fost şi până acum măcelarĭ.

2). Să aibă purtare de grijă a aveà carne îndestulă, bună şi grasă peste tot anul pe la scaune, căcĭ nefiind următorĭ, li se va stricà acest contract.

3). Preţul cărniĭ să se urmeze precum şi în anul trecut, adecă cea de óie ocaua po parale 18, iar cea de vacă po parale 16, iar cea de miel cu ciosvârta de la Sântul Gheorghe anuluĭ viitor let 1817 şì până la Dumineca cea mare, şi de atuncĭ înainte să se urmeze tot ca cea de óie, ocaua po parale 18, iar câte patru posturĭ de peste an să se vînḑă carne de vacă, ocaua po parale 17, iar cea de óie, oca po parale 19.

4). Să fie apĕraţĭ epistaţiĭ saŭ măcelariĭ de a nu da carne la niscare-vaşĭ tăinaturĭ de va fi trebuinţă, cum şi stolniciĭ boerescĭ să nu facă măcelarilor supĕrărĭ orĭ a cumpĕrà carne în veresie, orĭ a-ĭ îndatorà să ducă carne pe la curţile boerescĭ, saŭ a le alege vitele de prin obóră, ci să cumpere carne cu banĭ pe şin şi să o ducă însuşĭ eĭ pe la curţile stăpânilor lor, iar carĭ din stolniceĭ va urmà împotrivă, pe acela să-l arate măcelariĭ la orînduiţiĭ epistaţĭ şi epistaţiĭ să-l arĕte Domnieĭ Mele, spre a i se face căḑuta pedépsă, dar nicĭ iarăşĭ cu pricinuirea nealegereĭ vitelor de prin obóră să găséscă pârlej epistaţiĭ a ţineà spre vinḑare pe la scaune, carne próstă şi slabă, iar carnea de berbecĭ bătuţĭ, ce are a se da la domnésca nóstră curte, i la Luminăţia lor Domniţile nóstre, i la beilic, i la conacul dumné-luĭ Divan efendisi, şi la al dumné-luĭ baş-beşlégă, să o vînḑă ocaua po parale 20, însă cu scaunul ce este dator a da acéstă carne de berbecĭ bătuţĭ, să fie încărcaţĭ măcelariĭ politieĭ, ca, orĭ însuşĭ unul din eĭ să-l ţie, saŭ pe altul să găséscă şi să-l pue la acel scaun cu aşeḑĕmîntul ce vor face între dînşiĭ, şi cel ce se va încărcà cu acel scaun, să-l ţie după contractul ce va întocmì cu vistieria cu maĭ sus arĕtatul preţ, de parale 20 ocaua.

5) Nimenea altul, orĭ-cine ar fi, afară din orînduitele 15 scaune ale epistaţilor, să nu fie volnic a vinde nicĭ un fel de carne cu ocaua prin politie, nicĭ prin tîrg, nicĭ prin mahalale, adecă în tot cuprinsul cât ţine vornicia politieĭ, ci orì pe marginea politieĭ, saŭ în oborul Tîrguluĭ-de-afară de va fi trebuinţă a se vinde carne, să fie datorĭ măcelariĭ politieĭ a pune scaun acolo şi a vinde carne după nart.

6). Orĭ-cine va vré şi va avé trebuinţă de viţeĭ saŭ de mieĭ, în vreme de iarnă, să nu facă zor măcelarilor, saŭ epistaţilor, ca şi ne avênd să dea, saŭ de şi vor aveà să se învoiască prin bună tocmélă şi întêiŭ să dea preţul şi apoĭ să iea mielul saŭ viţelul, precum să le plătéscă asemenea şi Curtea, carnea cu preţul deplin făr' de nicĭ un cuvînt de ḑeciuială.

7). Carnea de rîmător să se vînḑă, după preţul ce se va politifsì atuncĭ vînḑarea rîmătorilor.

8). Să se facă cărţile Domnieĭ Mele, la orĭ-care judeţ vor cere, ca să strîngă vite pentru trebuinţa politieĭ cu riza-pazar şi cu bună tocmélă, unde să nu se supere măcelariĭ pentru acele vite nicĭ de ispravniciĭ, nicĭ de polcovniciĭ judeţuluĭ, nicĭ de zapciiĭ plăşilor, nicĭ de

www.dacoromanica.ro

alţĭ dregĕtorĭ, cu nicĭ un fel de cerere saŭ dare cu numirĭ de avaeturĭ, care acele vite să fie scutite de erbărit, şi fînul ce-l va face pentru ernaticul acelor vite, să nu se supere a se luà de vre-un beilic.

9). Plata oerituluĭ vitelor ce va strînge pentru trebuinţa scaunelor politieĭ şi se vor găsì viĭ netăete, să se începă de la 26 ale viitoruluĭ Octombre, iar câte oĭ vor cumpĕrà măcelariĭ după la lŏcuitorĭ şi vor fi plătite de oerit de către vînḑĕtorĭ, de acelea să nu fie măcelariĭ supĕraţĭ a maĭ plătì oerit, fiind-că un oerit sunt datóre acele oĭ să plătéscă, iar nu douĕ, precum şi suhaturile ce le va fi avênd pentru cele de trebuinţa politieĭ, care le-aŭ avut măcelariĭ şi în aniĭ trecuţĭ, să le aibă şi într'ast an, învoindu-se cu stăpâniĭ moşiilor şi dând ce vor da alţĭ muşteriĭ, să se protimiséscă a le ţineà epistaţiĭ.

10). Vitele ce va aduce aicĭ spre junghiere, de trebuinţa politieĭ, să se taie de diminéţă, ca până în ḑiuă să cureţe şi să grijască măcelariĭ împrejurul scaunelor de a nu se pricinuì putóre, căcĭ de nu vor păzì acéstă orînduială, vor fi îndatoraţĭ apoĭ a le aduce de a le junghià la loc depărtat de scaune.

11). Cojocariĭ saŭ alţiĭ, ce obicĭnuesc de cumpĕră mieĭ cu cârdul pentru matrapazlâcul pieilor şi carnea o vînd, uniĭ ca aceia să nu fie volnicĭ, nicĭ a cumpĕrà cu cârdul, nicĭ a vinde, afară numaĭ câte un miel mult doĭ pentru mâncare.

12). Oile ce se cumpĕră de lăptarĭ cu cuvînt de tamazlâc, să nu fie sloboḑĭ aceĭ lăptarĭ a le tăià, nicĭ în politie nicĭ afară la zalhanale, ci să le ţie pentru tamazlâc; dovedindu-se că le taie, să se pedepséscă, căcĭ din pricina lor se pricinuesce scumpĕtate oilor.

13). Măcelariĭ la tréba Măcelăriilor să nu cunóscă pe altul de zabit al lor, făr' numaĭ singur pe numiţiĭ orînduiţĭ epistaţĭ.

14). Ómenilor ce-ĭ vor orînduì epistaţiĭ a se încunjurà prin ţéră pentru cumpĕrătórea vitelor, să li se dea la mânĭ teşcherele ale dumné-luĭ baş-beşlégă, către beşliiĭ de prin judeţe, de a nu-ĭ supĕrà cu nicĭ un fel de luărĭ saŭ numirĭ de avaeturĭ, şi pentru ostenéla scrisuluĭ acelor teşcherele, să dea la dumné-luĭ baş-beşlégasâ de teşchereà, numaĭ câte talerĭ unul iar nu maĭ mult.

15). Scaunele cinstitelor consulaturĭ să nu aibă voĭe a vinde carnea cu preţ maĭ mare, de cât al orînduitelor scaune ale epistaţilor, căcĭ dintr'acéstă pricină se dă zăticnire la cumpĕrătórea vitelor, pentru că măcerii consulaţilor, în puterea sloboḑenieĭ de a vinde carne cu preţ maĭ mare, sue preţul vitelor, pentru care poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să facĭ note către cinstitele consulaturĭ de a-şĭ îndatorà pe numiţiĭ lŏcuitorĭ, de a fi următorĭ întocmaĭ, iar găsindu-ĭ epistaţiĭ vînḑênd carne cu preţ maĭ mare de cât al nartuluĭ, să le iea carnea controbont şi să le închiḑă scaunele.

16). Nicĭ unul din rufetul măcelarilor, să nu se facă tovarăş cu măcelariĭ de la scaunile consulaturilor (care se află treĭ), nicĭ slugile lor să nu fugă, să mérgă la aceia ca să slujască, iar pe orĭ-carĭ din eĭ vor dovedì urmând împotrivă, să-l arĕte la orînduiţiĭ epistaţĭ ca să-l ia făr' de voie ca să slujéscă, şi făcêndu-ĭ cuviinciósa pedépsă, să-l dea în zaptul măcelarilor politieĭ.

www.dacoromanica.ro

17). Matrapaziĭ să fie popriţĭ cu totul a nu cumpĕrà vite şi a le face matrapazlâc, iar orĭ-care se va găsì cumpĕrând vite făr' de carte domnéscă, să se facă tóte acele cumpĕrate vite controbont de către orînduiţiĭ epistaţĭ.

18). De se va întêmpla să aibă Domnia trebuinţă de tulumurĭ, să se cheme epistaţiĭ să le tocméscă şi după tocmélă să li-se plătéscă baniĭ pe şin, adecă, cu o mână să plătéscă baniĭ şi cu alta să ridice tulumurile, iar când nu se va puté învoì la preţ, atuncĭ silă să nu li se facă pentru tulumurĭ, nicĭ epistaţilor, nicĭ măcelarilor.

19). Tóte scaunele câte vor fi scutite cu cărţĭ Domnescĭ, să fie supuse la maĭ sus numiţiĭ epistaţĭ, avêndu-şĭ numaĭ scutéla şi apĕrarea lor, după cuprinderea cărţilor ce vor avea şi măcelariĭ acelor scaune să fie supuşĭ şi eĭ la tóte cheltuelile bresleĭ, ca fieş-care dintr'aĭ acestuĭ isnaf, saŭ să lipséscă cu totul a nu maĭ fi măcelarĭ şi a ţinea scaune, şi să aibă volnicie epistaţiĭ, ca să-ĭ chiame să le arĕte acéstă hotărîre, şi de vor da legătură şi prinsóre prin zapis, ca să intre şi eĭ la tóte cheltuelile bresleĭ, aşà să fie sloboḑĭ, iar de nu, îndată să li se închiḑă scaunele şi de vor mai obrăznicì a maĭ vinde, să li se dea iagma la tótă carnea, pentru că în cărţile Domnieĭ Mele, ce aŭ unele obraze, întărite dupĕ alte Domnescĭ cărţĭ, scris numaĭ, ca să fie scutite de erbărit, fumărit şi de vamă i de alte angarale, iar nu ḑice ca să fie nesupuşĭ măcelariĭ lor la brésla măcelarilor politieĭ, şi la întêmplătórele cheltuelĭ ale bresleĭ, pentru că Domnia numaĭ dintr'ale sale drepte venituri (cum este fumăritul, erbăritul şi vama) póte să le hărăzéscă la obrazele ce se găsesce cu cale, iar nu şi privileghiurĭ carĭ sunt cu paguba altora şi maĭ vîrtos, că şi de s'ar socoti, că vorba care se cuprinde în cărţile acelor scaune, ca să fie scutite şi de alte angarale este pentru apĕrarea acelor măcelarĭ de către bréslă, dar de vreme ce însuşĭ dumné-lor boeriĭ, ce aŭ aceste cărţĭ Domnescĭ, prin anaforaua ce ne-aŭ făcut, aŭ găsit cu cale a se face urmarea de maĭ sus arĕtată, are a se urmà dupĕ chiar a dumné-lor găsire cu cale.

20). Canaralele de vite carĭ se aduc spre junghiere aicĭ la scaunele politieĭ, să nu se supere de către stăpîniĭ moşiilor de prin prejur cu vre-o cerere, ci să fie slobode să se pască pe unde se pasc şi vitele orăşenilor, să se feréscă însă măcelariĭ de a nu pricinuì vre-o stricăciune la liveḑĭ de fên, saŭ la bucate, iar făcênd vre-o stricăciune, nu numaĭ să plătéscă tótă acea pagubă, ci încă să se şi pedepséscă.

21). Pentru vitele ce le cumpĕră măcelariĭ de prin judeţe, să fie datorĭ măcelariĭ să arĕte scăunaşilor celor rînduiţĭ de vameşĭ prin foĭ iscălite în adevĕr, de la cine aŭ cumpĕrat şi câte vite? ca după acele foĭ să'şĭ pótă luà şi vameşiĭ dréptă vama lor de la vîndĕtor; să fie însă şi scăunaşiĭ datorĭ, ca îndată ce vor primì foile iscălite de la măcelarĭ, numaĭ de cât să le dea teşcherelile, ca să'şĭ pornéscă vitele la drum, iar când se va găsì vre-un măcelar, că n'aŭ arĕtat la scăunaş tótă suma vitelor ce aŭ cumpĕrat de plin, atuncĭ nu numaĭ să plătéscă acel măcelor vama îndoită, ci încă să se şi pedepséscă.

22). Oile ce vor strînge măcelariĭ să nu se supere în nicĭ un fel de chip, cu nicĭ un cuvînt de către beiliciĭ, precum şi maĭ nainte aŭ

www.dacoromanica.ro

fost nesupĕrate, însă numaĭ câte vor fi peste trebuinţa scaunelor politieĭ.

23). Indatorăm Domnia Mea pe orînduţiĭ epistaţĭ, ca apururea şi în tótă vremea, nu numaĭ nartul ce s'aŭ ḑis maĭ sus să se păzéscă, i carne să se afle tot deauna bună, grasă şi cu îndestulare, ci să îngrijască ca şi la cântar să se păzéscă dreptatea de a nu vinde lipsă şi a se năpăstuì obştea norodului, căcĭ pentru acésta am poruncit Domnia Mea Dumné-luĭ Vel Agă, ca să facă adesea cercăturĭ, şi verĭ pe carĭ din măcelarĭ îl va găsì vînḑênd lipsă, să-l trimiţă cu om al Agieĭ la orînduiţiĭ epistaţĭ, de către cariĭ, făcêndu-se scumpă cercetare, de faţă cu orînduitul din partea Agieĭ, şi găsindu-se vinovat, să se pedepséscă de către epistaţi, i saam receh gpd.

(Pecetea gpd).

Vel Logofĕt.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce dumné-lor veliţiĭ boerĭ, după cercetarea ce aŭ făcut, aŭ găsit cu cale şi cu cuviinţă, de a se urma pe acest an vînḑarea lumînărilor de céră galbenă ocaua po talerĭ opt şi s'aŭ mulţămit şi lumînărariĭ pe acest preţ, dând şi zapis cu legătura de maĭ jos arĕtată, întărim Domnia Mea anaforaua acésta a dumné-lor veliţilor boerĭ şi poruncim Dumi-tale Vel Agă, să îngrijescĭ cu priveghere a fi următorĭ numiţiĭ lumînărarĭ de céră galbenă peste tot anul, fără câtuşĭ de puţină strĕmutare legătureĭ zapisuluĭ lor, căcĭ de se va abate vre-o unul câtuşĭ de puţin, se va pedepsì straşnic.—1817 Februar 18.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVI, pag. 77)

Prea Inălţate Domne,

«După anaforaua nóstră ce am făcut Mărieĭ Tale la trecutul Iunie 14, după pitacul nostru, chiămând dumné-luĭ Vel Agă pe lumînărariĭ de céră de aicĭ din Bucurescĭ şi întrebându-ĭ câtă céră trebuesce pe un an pentru politie, aŭ arĕtat că trebuesc oca 22.000 însă 10.000 pentru lumînărĭ de céră albă şi 12.000 pentru lumînărĭ de céră galbenă, s'aŭ dat luminată porunca Mărieĭ Tale, către dumné-luĭ Vel Vistierul să facă poruncile Mărieĭ Tale către dumné-lor ispravniciĭ judeţelor, că la vremea lămurireĭ cereĭ să îndatoreze pe neguţătoriĭ mierarĭ ca cu preţul ce se va pune între dînşiĭ, să dea lumănîrarilor sume trebuincióse».

Maĭ departe Veliţiĭ boerĭ propun luĭ Vodă Caragea nartul după care este să se vînḑă ocaoa de lumînărĭ de céră galbenă (po parale opt). La lumînările de céră albă, ca cele ce nu eraŭ căutate maĭ ales de popor, Domnitorul în înţelesul anaforaleĭ Veliţilor boerĭ, nu pune nart.

www.dacoromanica.ro

O curiósă afacere se întîmplă în 1818 în brésla măcelarilor. Pentru Turcĭ şi maĭ ales pentru aceĭ ospeţĭ turcĭ, carĭ eraŭ găzduiţĭ în Casa ḑisa de Beilic, după podul Şerban-Vodă, era anume scaun de măcelărie chiar în faţa acelui *Conac»* turcesc. Intr'o diminéţă ospeţiĭ turcĭ věd atîrnaţĭ de cârligile măcelarului lor, nu numaĭ buturĭ de vită mare şi de berbecĭ, ci şi mascurĭ întregĭ. *Ide irae!* Se scie că Turciĭ ca şi Evreiĭ nu mănâncă carne de porc. Reclamaţiunĭ violente din partea «*drept credincioşilor mahometanĭ* fac ca Domnitorul Caragea, după anaforaua Veliţilor boerĭ, adreséză Epistatului rînduit peste macelariĭ următorul pitac domnesc:

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ-Mele, Dumné-ta Biv Vel Stolnice Constantine Buris, epistatule al cărnurilor politieĭ, sciut îţĭ este că scaunul de carne ot Beilic este orînduit a se tăià pe dînsul carne pentru trebuinţa mosafirilor turcĭ ce vin la beilic, i altora care conăcesc prin hanurĭ, iar într'aceste ḑile ne-am însciinţat, că măcelariĭ de la acel scaun ar fi tăind acolo împotriva buneĭ orînduelĭ şi carne de rîmător care este nu puţină supĕrare la vederea numiţilor mosafirĭ, de aceea iată cu deadinsul îţĭ poruncim Domnia-Mea, să daĭ nizamul cu străşnicie, ca de astăḑĭ înainte să nu se cuteze a maĭ tăià aceĭ măcelarĭ saŭ a maĭ ţine la acel scaun carne de râmător, fiind îndestule cele-l-alte scaune a se tăià pe la dînsele acest fel de carne, căcĭ avem a trece înşine noĭ pe la Beilic, şi de vom vedé măcar un dram de carne de rîmător pe scaunul de acolo, îĭ vom pedepsì pe aceĭ măcelarĭ cu străşnicie chiar, acolo în faţa locului; tolco pisah gpd. 1818 Ianuar 26.

(Pecetea gpd).

Vel Logofet.

(Cod. LXXXVII, pag. 62.)

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumnévóstră ispravnicilor ot sud . . . . sănătate. Fiind că am luat Domnia-Mea pliroforie, că într'aceste de maĭ jos arĕtate oraşe din acel judeţ, la facerea şi vînḑarea pâneĭ se urméză de către brutarĭ un mare catahrisis, adecă după ce o fac négră şi necóptă, apoĭ o vînd şi fórte scump, cu preţ ocaua po parale 15 şi 16, cu care preţ vine chila de grâŭ la talerĭ 130 şi maĭ bine, a cărora urmare o socotim Domnia Mea învinovăţirea Dumnévóstră şi neîngrijirea datorieĭ ce aveţĭ,

www.dacoromanica.ro

spre a privighia pururea pentru buna petrecere şi fericireă norodului şi s'ar fi căḑut a vi se face cuviinciósă dojană, dar de o cam dată trecênd cu vedereà acest cusur, vĕ poruncim straşnic, că de aicĭ înainte să îndatoraţĭ pe toţĭ brutariĭ ce se află în oraşele aceluĭ judeţ, că de nu este mijloc a vinde ocaua de pâne o para saŭ donĕ maĭ jos de cât preţul cu care se vinde acì ocaua, po parale opt, dar cu acest preţ de opt parale ocaua negreşit să li se hotărască, că aŭ şi eĭ a vinde făr' de câtuşĭ de puţin adaos, în vreme ce este sciut, că aicĭ în politia Bucurescilor, atât grâul cât şi tóte următórele cheltuelĭ la făcutul pâneĭ sunt maĭ scumpe de cât la ţară, cu multă osebire, şi să nu vĕ odihniţĭ numaĭ pe nizamul ce veţĭ da acum întêiŭ, ci adesea-orĭ să cercetaţĭ ceva şi pe sub cumpăt de urméză brutariĭ a vinde pânea cu preţul cel hotărît, şi când îĭ veţĭ dovedì cu urmare împotrivă, sâ nu-ĭ geremetisiţĭ cu banĭ, ci să-ĭ pedepsiţĭ cu bătăĭ, căci avem a face Domnia-Mea cercetare prin om credincios, şi de vom afla că n'aţĭ pus acéstă poruncă în lucrare saŭ aţĭ lăsat'o în slab şi vînḑarea pâneĭ se vinde împotrivă, să sciţĭ cu hotărîre, că veţĭ fi căḑuţĭ în urgia Domnieĭ-Mele, făr' de a nu puteà a vĕ îndreptà cu nicĭ un cuvînt, ca pentru un lucru obştesc şi de hrana norodului, care fieş-care dregĕtor este dator a îngrijì şi a se depărta de verĭ-ce fel de interes; după netăgăduita datorie ce aveţĭ ca nisce dregĕtorĭ ce sunteţĭ, de apărarea îndatoriţĭ pentru folosul obştieĭ; pentru care am poruncit şi Dumnélor Veliţilor Logofeţĭ, ca să scrie condicarilor de pe la judeţe, îndatorându-ĭ nu numaĭ de a trece acéstă poruncă în condica isprăvnicatuluĭ şi a o face cunoscută la toţĭ ispravniciĭ când se vor schimbà, ci încă pe tótă luna să trimiţă câte o pâne la Dumnélor Veliţiĭ Logofeţĭ, înseminând pe dînsa şi numele oraşuluĭ, i al brutaruluĭ, i preţul aceĭ pânĭ, ca şi dumné-lor să o arĕte Domnieĭ-Mele, şi de primirea porunceĭ că aţĭ înţeles'o şi s'aŭ pus în faptă după mijlocul ce maĭ sus ḑicem, să trimiteţĭ Domnieĭ-Mele rĕspuns, şi fiţĭ sănătoşĭ.— 1818 Februnr. 18

(Cod. LXXXVII, pag. 370.)

Pitac către Stolnicul Buris, epistatul scaunelor, spre a da poruncă la măcelarĭ, pentru a îndestula politia cu carne bună şi grasă

Iω Ioan Cheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Biv Vel Stolnice Constantine Buris, epistatule al scaunelor de carne de aicĭ din politie, nu puţină măhnire ni s'aŭ pricinuit, pliroforisindu-ne de marea catahrisis ce se urméză la vînḑarea cărneĭ, în cât după ce este lipsă de carne în politie, apoĭ şi ceea ce se află este fórte slabă şi se vinde cu mult maĭ mare preţ peste orînduitul nart, ajungênd a se vinde şi căpăţinele de óie, câte parale 20 una; de aceea iată cu străşnicie îţĭ poruncim Domnia Mea, să daĭ nizam numaĭ de cât a fi carne destulă şi bună în politie, maĭ vîrtos acum că se apropie lăsatul seculuĭ şi să nu îndrăznéscă nimenea din măcelarĭ a vinde carnea, nicĭ măcar cu

www.dacoromanica.ro

un ban maĭ mult peste orînduitul nart, căcĭ avem Domnia Mea a face adesea cercetărĭ şi pe orĭ-care din măcelarĭ îl vom găsi împotrivă urmând, îl vom pedepsì cu mare şi grea pedépsă, tolco pisah gpd. — 1818 Februarie 10.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXVII, fila 63 v.*)

Pitac la dumné-lor veliţiĭ boerĭ spre a chibzuì pentru carne aicĭ în politie să fie bună, şi multă.

Iŵ *Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cinstiţilor şi credincioşĭ dumné-vóstră veliţilor boerĭ aĭ Divanului Domnieĭ Mele, fiind-că la madeana cărnurilor politieĭ, după pliroforia ce avem din vremea câşligelor trecute, se urméză o mare neorînduială, vînḑêndu-se cu preţ maĭ mare de cât al nartuluĭ, şi, şi aceea próstă şi nu îndestulă pentru trebuinţa hraneĭ norodului politieĭ, de aceea poruncim dumné-vóstră ca, adunându-vĕ la un loc, să chibzuiţĭ acum din vreme, a se pune acéstă madea la o bună orînduială, adeca orĭ apalt rĕmâind iarăşĭ vînḑarea cărneĭ, orĭ în sloboḑenie de a vinde fieş-care, saŭ găsind vre-un al treilea chip maĭ bun şi folositor, ca să nu se maĭ urmeze acest fel de orînduelĭ şi discoliĭ la acéstă obştésca trebuinţă şi să arĕtaţĭ Domnieĭ-Mele prin anafora, talco pisah gpd. — 1818 Februar 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXVII, fila 66 v.*)

Pitac la starostea de brutarĭ, pentru a chibzuì la morile din prejurul politieĭ, ca câtă sumă de zaherea s'aŭ măcinat pe an, în ḑilele armieĭ rusescĭ.

Iŵ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Poruncim Domnia-Mea staroste de brutarĭ, ca din-preună cu doĭ treĭ din brutariĭ ceĭ maĭ de frunte şi cu sciinţă, să faceţĭ chibzuire, ca câtă sumă de zaherea de a brutarilor se măcinà pe an în vremea armieĭ rusescĭ la fieş-care móră din cele ce sunt pe apa Dâmboviţeĭ, împrejurul politieĭ Bucurescilor, cum am ḑice la morile mŏnăstireĭ Raduluĭ-Vodă şi să arĕtaţĭ Domnieĭ-Mele în scris cu intrégă pliroforie, tolco pisah gpd. — 1818 Mart 22.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXVII, pag. 68*)

www.dacoromanica.ro

Io Ioan Gheorghe Caragea Voivod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumnévóstră Veliţilor Boerĭ, am vĕḑut Domnia-Mea şi arĕtarea ce ne faceţĭ printr'acéstă anafora, la care şi rĕspundem, că de vreme ce ceĭ vechĭ epistaţĭ aĭ cărnurilor, de nu se vor păzì maĭ jos arĕtatele cererĭ, să însărcinéză cu tăerea cărneĭ numaĭ până la viitorul Sâm-Petru, tot cu preţul ce se urmà până acuma, adecă câte parale 16 oca de vaca şi cea de óie 18, să începă a face gătirea şi a urmà apoĭ tăerea cărneĭ până la maĭ sus arĕtatul soroc şi până atuncĭ se va face cuviinciósa chibzuire pentru nizamul col desĕvârşit a acesteĭ madea, iar pentru baniĭ ce a luat de la becerul, am dat Domnia-Mea poruncă de a li se plăti.—1818 April 9.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofet.

(Cod. LXXXIX, pag. 336.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce s'au dat la anaforaua nóstră, am întrebat pe paharnicul Andonache Hagi Teohari, i pe paharnicul Scarlat Stoenescul, de primesc a se însărcinà cu epistăsia cărnurilor de aicĭ din politia Bucurescilor şi rĕspunseră că nu pot; aducênd apoĭ brésla măcelarilor înaintea nóstră 'i-am îndatorat după cum ni se poruncesce, ca să îndatoreze eĭ cu tăerea cărneĭ a vinde de acum până la Sân Petru, ocaua de vacă po parale 16 şi cea de óie po parale 18, precum o vindeà şi până acum, şi eĭ vedem că aŭ dat jalbă Mărieĭ Tale, că sunt cu totul neputincioşĭ în cât abià îşĭ chivernisesc viaţa şi casele şi că sunt însărcinaţĭ cu grele datoriĭ şi nu aŭ de unde să pue atâta sumă de banĭ pentru cumpĕrătórea vitelor şi alte trebuincióse cheltuelĭ, nicĭ îĭ crede cine-vaşĭ la acest fel de sumă, fiind-sciuţĭ de săracĭ şi datorĭ, la care de vor fi siliţĭ necum până la Sâm-Petru, ce nicĭ o sĕptĕmână nu sunt destoinicĭ a chivernisì politia de carne, rugându-se să li se orînduiască obrazul ce se va găsì cu cale, ca să împlinéscă trebuinţa de banĭ şi eĭ să lucreze ca şi maĭ nainte meşteşugul lor ca nisce slugĭ cu simbrie; am adus înaintea nóstră şi pe epistaţiĭ ce aŭ fost până acum, dumné-luĭ Stolnicul Constantin Buris şi Chir Gheorghe Ceacâroglu şi Stolnicul ḑise: că dumné-luĭ nicĭ o tovărăşie cu măcelariĭ nu are, de cât le-aŭ făcut bine cu banĭ, din carĭ are şi acum la dînşiĭ talerĭ 100.000 şi nu pot să'ĭ plătéscă avênd peile nevîndute; atâta numaĭ facere de bine şi ajutor póte să le facă acéstă trébă pentru binele şi folosul obştieĭ şi pentru ca să aibă blagoslovenia Mărieĭ Tale şi să'ĭ cunóscem şi noĭ harul, le va lăsa aceĭ talerĭ 100.000 ce are la dînşiĭ, ca să'ĭ plătéscă după 6 lunĭ scăḑêndu-ĭ şi din dobândă, adecă unde erà până acum câte talerĭ 7 şi jumătate la pungă să'ĭ dea numaĭ câte talerĭ 5 la pungă şi deosebit va pune silinţă ca să le găséscă şi alţĭ banĭ în credinţa dumné-luĭ, cu câtă dobândă va puté, fiind-că la acéstă trébă trebuesc talerĭ 300.000, iar pentru de le dă mâna măcelarilor a se însărcina cu acéstă trébă a cărneĭ, să se

www.dacoromanica.ro

întrebe însuşĭ eĭ, ca să dea răspuns; am adus pe măcelarĭ înaintea nóstră şi se plânseră, că în anul trecut aŭ păgubit talerĭ 40.000 de s'aŭ stîns cu totul rămâind în desăvîrşită sărăcie, dar pentru ca sa nu cadă în urgia Mărieĭ Tale, se încércă a ţineà tréba cărneĭ până la viitorul Sân-Petru, cu tóte că le este scintă paguba ce aŭ cercat până acum, numaĭ cer să li se facă aceste îndreptărĭ, adecă talerĭ 50.000 ce aŭ să iea de la Becerul gospod să li se plătéscă acum pe şin, şi de acum înainte până la Sân-Petru să le plătéscă Becerul pe tótă ḑiua carnea ce cumpără cu banĭ pe şin; să rămâe apăraţĭ de scaunul beilicului, unde da celuĭ ce se invoia cu dînsul a ţineà acest scaun câte 800 de berbecĭ pe an, carĭ îĭ cumpărà eĭ câte talerĭ 15 şi 16 şi lor li se plătià po talerĭ 10 şi deosebit îĭ da plată acelnia de la dînşiĭ câte talerĭ 15.000 pe an, i alţĭ talerĭ 20.000 îĭ da pe an epistaţiĭ fără dobândă; acestea tóte cer să lipséscă şi carnea pentru trebuinţa curţei gospod şi pentru trebuinţa beilicului să se iea de la scaunele lor cu bani pe şin; scaunele de carne ale cinstitelor consulaturĭ maĭ nainte eraŭ numaĭ douĕ, unul al cinstitului Consulat Rusesc şi altul al cinstitei Aghenţiĭ, iar de la o vreme încóce s'aŭ adaos alte douĕ de s'au facut patru; acele douĕ ce s'aŭ adăogat cer să lipséscă şi să rămâie numaĭ douĕ, unul al Consulatului Rusesc şi altul al Aghenţieĭ, îndatorindu-se şi măcelariĭ aceia după pontul al 15-lea al contractului ce 'l-aŭ avut epistaţiĭ până acum, ca să nu aibă voie a vinde carnea cu preţ maĭ mult de cât preţul cu care vînd breasla măcelarilor pămîntenĭ, iar îndrăsnind a vinde, să i se închidă scaunul; să li se dea luminate cărţile Mărieĭ Tale la mână, ca să mérgă pe la têrgurĭ să cumpere vite pentru trebuinţa scaunelor politieĭ făr' de a se zăticnì de către surecciĭ, cu pricinuire ca să se protimiséscă întèiŭ eĭ a cumpărà şi apoĭ măcelariĭ, căcĭ avênd surecciĭ acest fel de protimisis, se zăticnesc măcelariĭ de nu pot cumpărà vite îndestule şi rămâne politia în lipsă şi păzindu-li-se aceste cererĭ ale lor, se legară că vor ţiné tréba cărneĭ asupra lor şi până la celă-l-alt Sân-Petru din let 1819, tot cu preţul de maĭ sus numit; acestea sunt cererile ce făcură măcelariĭ, şi nu lipsim a le arătà Mărieĭ Tale, fiind-că noĭ nu le putem face nicĭ o îndestulare, ce numaĭ de la domnésca Mărieĭ Tale putere li se póte face îndreptare; atâta numaĭ ne rugăm, să se dea straşnică luminată poruncă, ca să nu se îndrăznéscă măcelariĭ a vinde carnea maĭ scumpă, ce întocmaĭ după nartul cel hotărît, cu care aceste cererĭ ale măcelarilor ce se arată maĭ sus, ḑice chiar şi Gheorghe Ciacâroglu, că avênd şi ajutorul de banĭ de la dumné-luĭ Stolnicul Constantin Buri se însărcinéză a purtà grija, atât pentru carnea obştieĭ politieĭ Bucurescilor, cât şi pentru mutpaeul gospod, dând berbeciĭ ceĭ trebuincioşĭ însă numaĭ pentru mutpaeul domnesc, iar cele-l-alte tainaturĭ să se dea din carnea ce mănâncă obştea şi se făgăduì înaintea nóstră, că cu acéstă legătură va ţiné epistasia cărnurilor până la cel-ă-lalt Sân-Petru ot let 1819, iar când nu se vor păzì aceste cererĭ ale lor, atuncĭ se silesce cum va puteà şi cu orĭ-ce pagubă va suferì a ţineà tréba cărneĭ până acum la viitorul Sân-Petru al acestuĭ let 1818, ne putênd ca să maĭ lupte întîmplătórele pagube, ci de acolea înainte să rămâe

www.dacoromanica.ro

sloboḑĭ de sarcina acesteĭ trebĭ, pe lângă care acestea, adăogăm şi noĭ plecată rugăciune, pentru ca să nu se întâmple lipsă de carne la obşte, să se dea dréptă hotărîrea Mărieĭ Tale, spre înlesnirea acesteĭ trebuinţe. 1818 Aprilie 7.

Grigore Brâncoveanu, Grigore Ghica Ban, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Istrate Creţulescu, Constantin Bălăceanu, Mihalache Manu Vornic, Grigorie Filipescu Vornic, Grigorie Băleanu, Iordache Slătineanu Vel Vornic, Ioan Ştirbeiŭ Vel Vornic, Alexandru Ghica Vel Logofĕt, Grigorie Ralea Vel Logofĕt.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar semle Vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor Domnieĭ Mele, dumné-ta Biv Vel Bane Radule Golescule, i dumné-ta Biv Vel Bane Grigorie Brâncovene, i dumné-ta Biv Vel bane Grigorie Ghica şi dumné-vóstră Veliţilor boerĭ halea şi mazîlĭ, fiind-că cea maĭ trebuinciósă şi maĭ întêiŭ este a se pune la bună orînduială hrana şi cele multe trebuincióse la toţĭ de obşte spre folos şi eftinătate cum şi îndestulare, la care madele ni s'aŭ dat în parte şi un plan, poruncim dar dumné-tale ca făr' de zăbavă să vĕ adunaţĭ cu toţiĭ la un loc, şi citind cu luare aminte acel plan ce se trimise, să chibzuiţĭ cele de folosul obşteĭ, cum ar fi mai bine a se pune în orînduială şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele cu anafora, şi între altele fiind una şi vînḑarea cărneĭ care nu póte a se zăbovì, să nu pătiméscă obştia vre-o lipsă, de aceea dumné-vóstră mâne să vĕ adunaţĭ şi să ne faceţĭ şi anafora. Tolco pisah gpd.—1818 Aprilie 15.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 69 v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Biv Vel Bane Grigorie Brâncovene, i dumné-ta Vel Vistiere şi dumné-vóstră Veliţilor boerĭ, fiind că epistaţiĭ cărnurilor politieĭ Bucurescilor din anul trecut, sunt îndatoriţĭ prin porunca Domnieĭ Mele ce s'aŭ dat prin întărire la anaforua dumné-vóstră, ce ne-aţĭ făcut la trecutul Aprilie în 7, ca să taĭe carne numaĭ până la viitorul Sân-Petru cu preţul ce s'aŭ urmat şi în anul trecut, adecă câte 16 parale oca de vacă şi cea de óie 18, şi fiind-că numitul soroc s'aŭ apropiat şi urméză a se da un desăvîrşit nizam asupra acesteĭ madea, ca să nu se întêmple vre-o lipsă de carne în politie, de aceea poruncim dumné-vóstră ca, adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc, să faceţĭ cuviinciósa chibzuire asupra acesteĭ madea şi să ne arĕtaţĭ în scris prin anafora. Tolco pisah gpd.—1818 Maiŭ 22.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 73 v.)

www.dacoromanica.ro

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Spătare, fiind-că pentru politia Bucurescilor este orînduială de câtă sumă de seŭ să se dea la lumînărarĭ, ca să fie îndestulare peste tot anul, precum s'aŭ dat şi într'acest următor an, dar fiind-că din seul ce au fost pentru politia Bucurescilor s'aŭ cacirdisit orĭ de însişĭ lumînărarii saŭ de alţiĭ, atât prin judeţele ţĕreĭ cât şi afară din ţară la alte părţĭ, din care pricină s'aŭ întîmplat lipsă de lumînărĭ de seŭ în politia Bucurescilor, precum este vĕdută, şi ca să nu se maĭ întîmple de acum înainte acest fel de lipsă, am dat Domnia Mea hotărîre la obştésca anafora a dumné-lor Veliţilor boerĭ, ca să fie oprit a nu scóte nimenĭ lumînărĭ de seŭ afară din politie; de aceea poruncim dumi-tale, să daĭ straşnică poruncă, atât căpitanilor de la străjile după marginea Bucurescilor, cât şi la mărginile ţĕreĭ, spre a nu îngăduì pe nimenĭ să scóţa lumînărĭ de seŭ afară din politie, însă numaĭ de la o oca în sus, iar până la o oca aŭ voie de a scóte ceĭ ce locuesc pe afară pentru trebuinţa caselor lor, cum şi ceĭ de aicĭ carĭ merg afară pentru trebuinţa lor asemenea aŭ voie, iar sumă maĭ multă sunt popriţĭ toţĭ şi pe orĭ carele îl va prinde scoţênd lumînărĭ peste suma de maĭ sus arĕtată, sa-l aducă la Spătărie ca lumînările să se ia controbont şi acelnia să i se facă căduta pedépsă, iar afară pe la măginĭ, este oprit cu totul nu numaĭ lumînările, ci şi seul a nu eşì nicĭ de cum (afară din cel ce va merge la ţara turcéscă dus de capaulâĭ şi de alţiĭ carĭ vor avé slobodenie de la Domnia Mea) Tolco pisalı gpd.—1818 August 19.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 87.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-vóstră orînduiţilor boerĭ, primită fiindu-ne rugăciunea ce ne faceţĭ printr'acéstă anafora, vom aveà Domnia Mea îngrijire de a se face jăluitorilor la anul viitor o cuviinciósă ajutorinţă, asupra fiatului seuluĭ i al cervişuluĭ, iar pentru aceste câte 20 de parale ce li s'aŭ luat maĭ mult la o vită, de către vameşĭ în anul trecut, poruncim dumi-tale Vel Vistiere, să se orînduiască mumbaşir cu domnésca nóstră volnicie, spre a le împlinì jăluitorilor până la un ban, de la ceĭ ce le vor fi luat.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. 82, pag. 369.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ dat la anaforana d-luĭ Vel Vistierului, am cercetat acéstă jalbă ce aŭ dat la Inălţimea Ta, neguţătoriĭ sureccii pămîntenĭ, cum că nu le dă mâna să vîndă seul tot cu preţul cel de an, precum aud că s'aŭ tăiat fiiatul şi estimp,

www.dacoromanica.ro

căcĭ într'acest an aŭ cumpĕrat vitele maĭ scumpe de cât în anul trecut, cărora li s'aŭ ḑis de către noĭ, că acéstă arĕtare trebuià să o facă maĭ nainte până a se tăià preţul şi a se hotărî de către Măria Ta, şi a se arĕtà capanlâilor, căcĭ atuncĭ puteà să li se facă îndreptare, iar acum după ce li s'aŭ tăiat preţul şi s'aŭ făcut cunoscut capanlâilor, nu se póte a se maĭ face schimbare şi adăogire la preţ, ci în anul acesta aŭ să urmeze după preţul ceĭ hotărât, iar la anul viitor ne rugăm Mărieĭ Tale să te milostivescĭ asupra lor ca să fie ajutoraţĭ la dreptatea ce se va cunósce că aŭ, spre a se face silinţă să se pue fiiatul seuluĭ şi al cervişuluĭ cu preţ cuviincios, a nu se păgubì, ci a rĕmânea şi eĭ óreşĭ ce folosiţĭ din munca şi strădania ce fac, spre a-ĭ trage inima şi a se silì maĭ cu asupră şi cu îndestulare la acéstă trebuinţă ce este pentru capanul împărătesc, din care adăogire ce se va face a fiiatuluĭ, izvorăsc treĭ bunătăţĭ: una că se îndestuléză capanul împĕrătesc de acéstă trebuinciósă zaherea; alta, că rĕmân şi surecciiĭ folosiţĭ după dreptate din ostenelile şi sudorile lor, şi alta că aŭ de unde să adaoge şi surecciĭ cu preţul cumpĕrăreĭ vitelor, şi rĕmân lŏcuitoriĭ ţĕreĭ folosiţĭ, iar pentru vama pieilor i a păstrămeĭ şi a miereĭ, nu aŭ surecciiĭ nicĭ un cuvînt, căcĭ acea vamă o iaŭ vamişii după ponturile domnescĭ şi după catalog, cum şi pentru seul ce intră aicĭ în politie iarăşĭ nu aŭ surecciiĭ cuvînt, fiind-că şi acea samă o iaŭ bine vameşiĭ, şi maĭ vîrtos că vama seuluĭ ce intră în politie nu o plătesc surecciiĭ ci lumînărariĭ ce aduc acel seŭ, carĭ lumînărarĭ, asupra tuturor cheltuelilor ce aŭ, sunt legaţĭ prin zapisul lor să vînḑă lumînările cu preţul cel hotărît şi de aceea nicĭ lumînărariĭ nu aŭ cuvînt a nu da acéstă vamă a seuluĭ, iar pentru vama seuluĭ ce ḑic că aŭ dat câte talerĭ 2 şi parale 22 de vită, aceĭ talerĭ 2 de vită sunt rînduiţĭ a-ĭ da vînḑĕtoriĭ şi încărcându-se surecciĭ de 'ĭ-aŭ oprit de la vînḑĕtorĭ bine 'ĭ-aŭ rĕspuns şi eĭ vameşilor după catalog, cum şi câte 2 parale de vită iarăşĭ bine s'aŭ luat, fiind avaetul loculuĭ al stăpânuluĭ moşieĭ, unde se face têrg, iar cele-lalte câte 20 de parale de vită, sunt rĕŭ luate făr' de nicĭ un cuvînt şi se cuvine a li se întórce înapoĭ, iar hotărârea rĕmâne la Măria Ta.—1815 Decembre 30.

Constantin Vlahuţă Vel Postelnic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Grigorie Filipescu Vel Vornic, Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

Anexe la pagina 760.

Moniteur Universel.

No. 121. Samedi, 1-er Mai 1813.

Valachie, Bucarest, le 4 Avril.

Suivant une lettre de commerce en date d'Odessa le 3 mars, il ne s'était manifesté depuis 46 jours dans cette ville et aux environs, aucune maladie pestilentielle, de sorte qu'on avait lieu de se croire

www.dacoromanica.ro

entièrement délivré de ce fléau. En conséquence, on avait, par ordre du gouvernement, fait des prières publiques en actions de graces dans toutes les églises.

(Allgemaine Zeitung)

Pitac către dumné-luĭ Vel Spătarul de a da poruncă căpitanilor după la străjĭ de a nu maĭ intra orĭ ce fel de zarzavaturĭ.

Anexe la pag. 761.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Spătare, fiind-că din porunca Domnieĭ Mele este poprit într'acéstă vreme ca zarzavaturile, bolbotinele şi orĭ-ce alte legume se vor aduce aicĭ în politie, spre vînḑare, să nu se vînḑă înăuntru în tîrg, ci la loc depărtat, în marginea politieĭ, unde am poruncit dumnéluĭ Vel Agă, de aceea îndată ce veĭ primì acest al nostru domnesc pitac, să daĭ poruncă la căpitaniĭ străjilor de prin marginea politieĭ, i de prin respintinele ce sunt în semptul Spătărieĭ, ca de astă-ḑĭ înainte, pe toţĭ ceĭ ce vor fi să intre în politie cu acest fel de lucru de vînḑare, orĭ în casă saŭ prin coşurĭ, să'ĭ popréscă la margine, şi îndată, făr' de altă zăbavă, să dea de şcire la dumné-luĭ Vel Agă, ca să'ĭ trimită la locul cel orînduit, făr' de a zăbăvì însă căpitanii câtuşĭ de puţin ca să le găséscă pricină să le iea cevaşĭ mită, saŭ a poprì alte lucrurĭ afară din cele maĭ sus arĕtate de a nu intra în politie, căcĭ avem Domnia Mea a face cercărĭ pe sub cumpĕt şi de se vor dovedì întru acest fel de, urmare se vor pedepsì cu străşnicie. Tolco pisah gpd. 1813 August 12.

(Cod. LXXIV, fila 80 v.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta epistatule al Vistierieĭ, de vreme ce jăluitoriĭ aceştĭ patru aŭ slujit o lună de ḑile la tréba întru care aŭ fost orînduiţĭ, dânduli-se numaĭ câte taleri 50 de cheltuială, poruncim Domnia Mea să li se plătéscă şi lor léfa deplin întocmaĭ, precum s'aŭ plătit şi slujbaşilor ce s'aŭ orînduit în trecuta lună a luĭ Noembrie.—1812 Decembrie 10.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, pag. 9.)

Prea Inălţate Dómne,

După buiurdizma Mărieĭ Tale de la acéstă jalbă, făcênd cercetare, am luat pliroforie că aceştĭ patru jăluitorĭ, boerinaşĭ, fiind orînduiţĭ de dumné-lor boeriĭ caimacamiĭ Mărieĭ Tale, pe la schelile ce se arată prin jalba lor, spre paza bóleĭ ciumeĭ, aŭ slujit cu adevĕrat o lună întrégă, adecă pe trecuta luna luĭ Octombrie, cărora léfă nu li s'aŭ dat, ci numaĭ câte taleri 50 de cheltuială când s'aŭ pornit, iar pe urmă pe luna

www.dacoromanica.ro

ce aŭ trecut a luĭ Noembrie s'aŭ orînduit alţiĭ la acéstă slujbă în locul lor, care maĭ jos se arată şi li s'aŭ orînduit léfa fieş-cărnia, după cum se vede însemnat, care aŭ şi luat'o. Ci la rugăciunea ce fac jăluitoriĭ de a li se plătì şi lor léfa pe luna ce se arată maĭ sus, că aŭ slujit, rămîne la hotărîrea Măricĭ Tale.—1812 Decembrie 9.

Constantin Filipescu.

Talerĭ	
200	Slugerul Paraschivescu la Brăila în locul Vătafulnĭ Ionache.
350	Logofĕtul Dumitrache Boicescu la Silistra în locul Logofĕtuluĭ Vasile.
300	Pitarul Ionache la Giurgiu în locul Şĕtraruluĭ Enciul.
250	Logofĕtulnĭ Grigore Mereş la Zimnicea în locul luĭ Nicolae Cotopulea

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-vóstră Ispravnicilor din sud. Teleorman sănătate, am luat Domnia Mea înscinţare, că ómeniĭ ce aŭ murit în trecutele ḑile cu băumiala de năprasnică bólă, încă nicĭ până acuma nu s'ar fi îngropat (lucru cu totul împotriva omenireĭ) aşteptând a vi se trimite de aicĭ ciocli într'adins pentru îngroparea acelor morţĭ, ci fiind-că astă una dată nu sunt întocmiţĭ şi orînduiţĭ ciocli, de aceea straşnic vĕ poruncim Domnià Mea, ca îndată după primirea acesteĭ Domnesciĭ Nóstre cărţĭ, numaĭ decât să puneţĭ a face o grópă mare şi să orînduiţĭ ómenĭ cu căngĭ de a trage pe toţĭ aceĭ morţĭ într'acea grópă şi apoĭ să se astupe iarăşĭ la loc, dându-se pămînt peste eĭ, ci dar zăbavă câtuşĭ de puţină să nu faceţĭ, că în urmă nu veţĭ avé cuvînt vrednic de îndreptare. Tolco pisalı. — 1812, Decembre 10.

(Cond. LXXIV, fila 6).

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Biv Vel Postelnic Costache Şuţu, fiind-că dumné-luĭ Vel Agă ce erà însărcinat cu îngrijirea nizamulnĭ lazareturilor celor orînduite pe la marginea Domnescii Nóstre Ţĕrĭ, din pricina mulţimeĭ trebilor dregĕtorieĭ Agieĭ nu se îndeletnicesce a căutà şi trebile lăzăreturilor, de aceea iată printr'acest pitac, te însărcinăm pe dumné-ta cu îngrijirea nizamulnĭ lăzăreturilor şi poruncim, ca numaĭ decât să facĭ zapis şi să îmbrăţişezĭ acéstă trébă, cerènd de la dumné-luĭ Vel Agă, ca să-ţĭ paradoréscă tóte hârtiile ce se vor fi aflând până acum, atât a întocmireĭ lazareturilor cât şi a corespondenţiilor ce s'aŭ urmat asupra acesteĭ trebĭ într'acéstă diastimă de când s'aŭ întocmit, precum şi logofeţiĭ i ómeniĭ ce sunt orînduiţĭ slujbaşĭ pentru săvîrşirea trebilor acesteĭ epistasiĭ, însă privigheaţĭ dumné-vóstre cu luare aminte de a se urmà şi a se păzì acest nizam întru a sa întregime, cât va fi prin putinţă. — 1813, Ianuar 13.

(Cod. LXXIV, fila 11).

www.dacoromanica.ro

Cinstiţilor şi credincioşĭ boeriler Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice de Ţéra-de-jos Barbule Văcărescule şi dumné-ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus Grigorie Bălene, zmredniala năprasniceĭ bóle în multe chipurĭ vedem că se întinde, cu atât dar se cuvine a se întinde şi îngrijirea spre întîmpinarea şi desrădăcinarea eĭ, îngrijirea ce pe tóte ḑilele făr'de pregetare se face din partea Domnieĭ Mele este vĕḑută necontenit, de a pune în lucrare nu numaĭ câte de înşiine se chibzuesc, ci şi orĭ câte maĭ aflăm cuviincióse şi de trebuinţă, şi precum datoria obştéscă se socotesce şi este de a se face într'acéstă vreme îngrijirea şi ostenéla din partea tuturora spre contenirea acestuĭ rĕŭ, iar maĭ vêrtos din partea boerilor patrioţĭ, aşà împotrivă se socotesce greşală neîngrijirea şi trecerea cu vederea a întindereĭ acestuĭ rĕŭ şi cu tóte că precum vĕ este scint, Domnia Mea priveghiând pentru întîmpinarea rĕuluĭ, am orînduit şi nazirĭ asupra trebuinţelor lazaretürilor pe dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boerĭ aĭ Domnieĭ Mele, Vel Ban Radul Golescu şi Biv Vel Postelnicu Costache Şuţu, dar fiind-că din raporturile ce ne daŭ dumné-lor, vedem pe tóte ḑilele întinderea zmredneleĭ precum maĭ sus ḑicem şi în cele după urmă ne-aŭ arĕtat, că numaĭ dumné-lor nu pot prolitasi de a împlinì cuviinciósele nizamurĭ şi trebuinţe, şi la acéstă întîmplare vedem că în adevĕr trebuesce vînare, cercetare şi lucrare de maĭ multe obraze, de aceea alegênd Domnia Mea pe dumné-vóstră de vrednicĭ şi cu cuviinciósă iscusinţă, iată vĕ orînduim împreună nazir cu dumné-lor numiţĭ doĭ boerĭ, ca cu toţiĭ împreună să chibzuiţĭ, să vĕ siliţĭ şi să vĕ osîrduiţĭ de a urmà şi a pune în lucrare tóte câte privesc spre întîmpinarea acestuĭ rĕŭ cu ajutorul milostivuluĭ Dumnezeŭ. Tolco pisalı gpd. — 1813, August 1.

(Cod. LXXIV, fila 76 v.)

Pitac la dumné-luĭ Vel Vistier pentru nizamul lazaretürilor de năprasnica bólă a ciumeĭ.

Cinstit şi credincios Boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vistier, pentru ca să se întăréscă nizamul lazaretüriĭor, ce se cuvine a se păzì într'acéstă vreme despre marginea Dunăriĭ, pentru ferirea şi ocrotirea lŏcuitorilor de năprasnica bólă a ciumeĭ ce s'aŭ ivit întraceste ḑile la Giurgiu, după chibzuirea ce am făcut Domnia Mea, am găsit cu cale de a se face acéstă întocmire, adică unul dintre ispravnicii Vlaşceĭ, carele va avea sciinţă şi de limba turcéscă şi va fi vrednic, isteţ şi făr'de pregetare, să se mute la satul Măgura între judeţul Vlaşceĭ şi al Teleormanuluĭ, al doilea la acele patru căpităniĭ ale mărgineĭ însă Cacaleţiĭ, Odivóia şi Daia din judeţul Vlaşceĭ i Zimnicea din judeţul Teleorman, să se orînduiască căpitanĭ, ómenĭ vrednicĭ, împlininduse şi suma slujitorilor a fieş-căreia dintre căpităniĭ, iar căpitănia de la Fălăştioca să se mute la Pietre, şi la fie-care dintre aceste căpităniĭ să se orînduiască câte patru-cincĭ paznicĭ de a slujì na-pristan, făr'de a se schimba în diastimă de şase lunĭ, şi pe lângă aceştia să se orînduiască şi tóte catanele de la donĕ polcovniciĭ, însă de la palcovnicia Vlasceĭ şi a Teleormanuluĭ, carii se găsesc acum în pĕr, însă 29 aĭ polcovnicieĭ Te-

www.dacoromanica.ro

leormanuluĭ şi 17 aĭ polcovnicieĭ Vlaşceĭ, pe lângă carĭ aceştia să maĭ găsésică Slugerul Nicolae Urlăţénu, ce s'aŭ orînduit de către Domnia Mea epistat, asupra acestor catane încă 20 de ómenĭ a-ĭ aşedà într'acéstă slujbă, carĭ ómenĭ să nu fie dintre panduri, şi 16 ómenĭ ce i se daŭ de la Spătărie, se adună suma acestor ómenĭ 82, carĭ aceştia aŭ a slujì asemenea făr' de a se schimba, adică din acéstă diastimă, pentru a căror hrană să li se orînduiască în ḑile de dulce câte o jumĕtate ocà carne de om, iar ḑilele de post câte o jumĕtate ocà pesce saŭ fasole şi câte una ocà mălaiŭ pe ḑi; iar să nu se iea cu cislă de prin judeţ pentru că se pricinuesce catalirisis, şi în locul catanelor ce se iea de la aceste douĕ polcovniciĭ să se dea alţĭ atâţĭ panduri a nu rĕmânea polcovniciile făr'de ómenĭ de pază; şi tuturor acestor ómenĭ are să li se dé şi léfa ce li se va orînduì, şi numitul epistat are a şedé la Daia şi a fi căpetenie catanelor, i căpitanilor, i slujitorilor şi seimenilor păzind cu străşnicie marginea, ca nimenea din lŏcuitoriĭ ţĕriĭ să nu trécă peste orînduitul Cordon spre părţile ţĕriĭ turcescĭ nici cu cherestele, nicĭ cu zaherele, nicĭ cu lemne de foc spre vînḑare, şĭ nicĭ cu vre-o altă felurime de neguţitorie, precum nicĭ ómenĭ pe jos să nu trécă înainte de lazareturĭ, făcêndu-se asemenea pază şi despre părţile ţĕriĭ turcescĭ, de a se contenì şi a se poprì pentru câtă-va vreme comunicaţia, ca să nu aducă neguţătoriĭ în ţară nicĭ turcĭ, nicĭ creştinĭ neguţătorĭ, precum nicĭ raelele ce lŏcuesc în Hasurĭ să nu fie sloboḑĭ a eşì în ţară; iar pe ceĭ ce vor îndrăsnì a se arĕtà cu vre-o silnicie împotriva acestuĭ nizam iarăşĭ prin silnicie să-ĭ pedepsésică, şi să-ĭ întórcă înapoĭ, şi ispravnicul Vlaşceĭ cel ce va şedé la Măgura să fie dator a se încunjurà pe fie-care sĕptĕmână asupra margineĭ unde se va face stréja lazaretuluĭ, adecă de la Cacaleţĭ până la Gréca, şi făcênd scumpă cercetare a lazareturilor, să reportuiască pentru fieş-care lazaret, către dumné-luĭ Biv Vel Postelnicul Costache Şuţul. Aşijderea şi unul dintre ispravniciĭ Teleormanuluĭ să se mute a lŏcuì la Zimnicea, şi să facă asemenea urmare pe la marginea judeţuluĭ sĕŭ ca şi cel de la Vlaşca, ispravnicul şi epistatul lazaretuluĭ să întocméscă pe margine Cordon, adecă strajă désă de la o căpetenie până la alta la drumurile cele marĭ şi cele micĭ cu catane şi slujitoriĭ ceĭ trebuincioşĭ, cariĭ să aĭbă a păzì napristan în ḑi şi în nópte, şi pe verĭ-cine vor găsì orĭ din ţara turcéscă viind aicĭ în ţară, saŭ din ţară mergênd în ţara turcéscă, să-l iea cu orĭ-ce vor găsì asupra luĭ şi să-l ducă înaintea Epistatuluĭ ca să-l orînduiască a-şĭ face lazaretul. Ispravniciĭ judeţelor mărginei, să poruncéscă zapciilor de prin plăşĭ ca să dea de scire, către lŏcuitoriĭ tuturor satelor de obşte, cum că marginea despre ţeara turcéscă s'aŭ închis cu lăzăreturĭ şi străjĭ prin tóte drumurile, ca să nu li se pară acésta tot-de-odată făr'de veste, şi să publicariséscă fieşcare că este poprit a merge spre partea ţĕriĭ turcescĭ orĭ cu cherestele, orĭ cu zaherele, orĭ cu lemne de foc, saŭ cu orĭ-ce felurime de neguţătorie şi pentru verĭ-ce trebuinţă a lor, căcĭ cel ce se va dovedì împotrivă urmând, după ce vor păgubì tóte câte se vor găsì asupra luĭ, se va şi pedepsì cu străşnicie, şi către acésta atât ispravniciĭ cât şi zapciiĭ să aibă mare priveghere, ca nu care cumvaşĭ să se cacerdiséscă

www.dacoromanica.ro

în vre-un sat vre-un venetic din ţéra turcéscă, orĭ neguţător turc saŭ creştin, orĭ vre-unul dintre raelele hasurilor şi să se tăinuiască de vre-un lŏcuitor, căcĭ dovedindu-se una ca acésta, ispravnicul se va dojenĭ cu scârbire, zapciul îşĭ va lua căḑută pedépsă, iar părcălabul aceluĭ sat se va bate în vileag purtându-se prin tîrg. Drept aceea poruncim dumi-tale, ca numaĭ decât prin osebite poruncĭ ale Domnieĭ Mele să se scrie ispravnicilor maĭsus numitelor judeţe, făcându-li-se cunoscut acest nizam, după care întocmaĭ să aibă a face urmare precum şi pentru plata catanelor, slujitorilor, seimenilor, să se facă cuviinciósă îngrijire de la Vistierie precum s'aŭ ḑis maĭ sus, împlinindu se şi lipsa slujitorilor de la maĭ sus arĕtatele patru căpitănii. Tolco pisah gpd.—1813, Iunie 11.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

An. pag. 762. Pitac la Vel Spătarul pentru ca să întăréscă nizamul lăzăreturilor de ciumă.

Cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Spătare, pentru ca să se întăréscă nizamul lăzăreturilor ce se cuvine a se păzì într'acéstă vreme, spre marginea Dunăreĭ, pentru ferirea şi ocrotirea locuitorilor ţĕreĭ de năpraznica bólă a ciumeĭ ce s'aŭ ivit într'aceste ḑile la Giurgiu. După chibzuirea ce am făcut Domnia Mea am găsit cu cale, de a se face acéstă întocmire: adecă întêiŭ unul dintre ispravniciĭ judeţuluĭ Vlaşceĭ carele va avea sciinţă de limba turcéscă, să se mute a locuì la satul Măgura într'acel judeţ al Vlaşceĭ şi al Teleormanuluĭ, precum asemenea şi unul din ispravniciĭ de la Teleorman, să se mute la Zimnicea şi să aibă a urmà după povĕţuirea ce printr'adins poruncĭ ale Domnieĭ Mele s'aŭ dat, precum şi toţĭ ceĭ-l-alţĭ ispravnicĭ aĭ mărginilor să urmeze iarăşĭ, după osebitele poruncĭ ce li s'aŭ dat, spre paza mărgineĭ şi ferirea ţĕreĭ; al doilea, la cele patru căpităniĭ ale mărgineĭ însă *Cacaleţi, Odivóia, şi Daia din sud Vlaşca* i Zimnicea din sud Teleorman, să se orînduiască căpitanĭ, ómenĭ vrednicĭ împlinindu-se şi suma slujitorilor a fieş-căreia căpităniĭ după osebita poruncă ce am dat Domnia Mea, către dumné-luĭ Vel Vistierul, care lipsă se va face cunoscută de către dumné-ta la Vistierie, iar căpitănia de la Fălăştióca să se mute la Pietre, şi la fie-care dintr'aceste căpităniĭ să se orînduiască câte patru seimenĭ paznicĭ de a slujì napristan, făr' de a se schimba în diastimă de şése lunĭ, şi pe lângă aceştia să se orînduiască şi tóte catanele de la douĕ polcovniciĭ, însă de la polcovnicia Vlăsceĭ şi Teleorman cariĭ se află acum în pĕr, însă douĕ-ḑecĭ şi nouĕ aĭ polcovnicieĭ Teleorman şi 17 aĭ polcovnicieĭ Vlăşceĭ, pe lângă cariĭ aceştia să maĭ găséscă Slugerul Nicolae Urlăţeanu, ce se orînduesce de către Domnia Mea epistat asupra acestor catane, încă 20 de ómenĭ a-ĭ aşeḑa într'acéstă trébă, care ómenĭ să nu fie dintre paznicĭ, şi cu 16 seimenĭ ce se daŭ la Spătărie, adecă ceĭ câte patru seimenĭ de o căpitănie, se adună suma acestor ómenĭ 82, cariĭ aceştia aŭ a slujì făr' a se schimba, adecă într'acéstă diastimă, a căror hrană are a li se orînduì de la Spătărie, după porunca ce am dat Domnia Mea

www.dacoromanica.ro

către dumné-luĭ Vel Vistierul, cărora are a li se da léfa ce li se va orînduì, iar în locul catanelor ce se ia de la aceste douĕ polcovniciĭ să se dea dintre panduri, a nu rĕmâné polcovniciile fără ómenĭ, şi numitul epistat are a şedea la Daia şi a fi căpetenie tuturor acestor catane i capitanilor, slujitorilor şi seimenilor păzind, cu străşnicie marginea, ca nimenea din lŏcuitoriĭ ţĕreĭ să nu trécă peste orînduitul cordon spre părţile ţĕreĭ turcescĭ, nicĭ cu cherestele, nicĭ cu zaherele, nicĭ cu lemne de foc spre vînḑare, şi nicĭ cu vre-o altă felurime de neguţătorie, precum nicĭ ómenĭ pe jos să nu trécă înainte de lăzăret, făcêndu-se asemenea pază şi despre părţile ţĕreĭ turcescĭ, de a se contenì şi a se popri pentru câtă-va vreme comunicaţia, ca să nu aducă neguţătoriĭ în ţeară nicĭ Turcĭ nicĭ creştiniĭ neguţătorĭ, precum nicĭ raelile ce lŏcuesc în hasurĭ să nu fie sloboḑĭ a eşì în ţeară, iar pe ceĭ ce vor îndrăznì a se arĕta cu vre-o silnicie împotriva acestuĭ nizam, iarăşĭ prin silnicie să-ĭ popréscă şi să-ĭ întórcă înapoĭ. Drept aceea poruncim dumi-tale, ca făcênd teşlim catanele numitelor douĕ polcovniciĭ, i pe seimenı la numitul epistat, să scriĭ cu străşnicie şi căpitanilor de la maĭ sus arĕtatele căpităniĭ, făcêndu-le cunoscut acest nizam, ca să fie întocmaĭ următorĭ, şi către acésta dând straşnică poruncă atât epistatuluĭ, i căpitanilor, i seimenilor, ca să se feréscă de mituirĭ şi urmărĭ împotriva acestuì nizam, căcĭ cel ce se va dovedì că s'aŭ abătut câtuşĭ de puţin împotrivă, greşéla luĭ se va socotì edglimatichĭ, şi se va pedepsì cu străşnicie după mĕsura greşeleĭ luĭ. Tolco pisah gospod. vami.—1813 Iunie 11.

(Cod LXXIV, fila 50).

An. pag. 762.—Dumnéta Vel spătare. Fiind că în préjma mŏnăstireĭ Văcărescilor s'aŭ dat o bănuială de bólă, din grabnica mórte a unor ómenĭ, de aceea poruncim Dumitale, că îndată ce veĭ primì acest Domnescul nostru pitac, numaĭ de cât să orânduescĭ într'adins un zapciu spătăresc cu vre-o cincĭ-spre-ḑece ómenĭ, ca să păzéscă napristan tóte drumurile de la Văcărescĭ până în dél la Spirea, prin care pot intra ómenĭ în politie, de a nu lăsa pe nimenea, ori pe jos saŭ călare, saŭ cu carul, să între înlăuntru în politie, făr' de a da şcire la Spătărie şi Spătări a la epistasia Caseĭ lazaretuluĭ, ca să se facă cuviinciósă cercetare. Tolco pisah gpd.—1813 Iunie 30

(Pecetea gpd.)

Biv Vel Medelnier

(Cod. LXXIV, fila 61.)

An. pag. 762. — Pitac pentru bóla ciumeĭ, a se orînduì epistaţĭ pe la mahalale

Fiind-că pentru năprasnica bólă, trebuinţă este a se face îngrijirea de pazà cea cuviinciósă în tótă politia Bucurescilor, iată orânduim Domnia Mea epistat pe . . . . . la mahalua . . . . . căruia îĭ poruncim ca în tóte dimineţele luând pe preoţiĭ mahalaleĭ i pe vătăşel, să încunjóre tóte casele i prăvăliile de rând, âmblând din casă

www.dacoromanica.ro

în casă, ca să cerceteze din afara caseĭ pentru fieş-care de sănătate cum se află, şi pliroforisindu-se bine, nu numaĭ din întrebare, ci să şi vadă pe fieş-care, orĭ bărbat saŭ femeie, saŭ copiĭ, saŭ slugĭ, până la cel maĭ mic, că sunt sănătoşĭ toţĭ din mahala, să răportuiască la dumnélor boeriĭ epistaţĭ marĭ aĭ trebiĭ aceştia, iar fiind vre-unul bolnav orĭ de ce, iarăşĭ să reportuiască numaĭ de cât, spre a se face cercetare bóleĭ aceluia, ca fiind de acéstă năprasnică, numaĭ de cât să se ridice, dupe povăţuirea dumnélor boerilor epistaţĭ; deosebit să dea fieş-căruia învĕţătură şi povăţuirea de a nu ascunde orĭ ce-bólă ar fi, ci să arĕte întru adevĕr pe fieş-care bolnav, că cu acest mijloc vor fi feriţĭ ceĭ-lalţĭ aĭ caseĭ şi nu se vor primejduì toţĭ; aşijdera să îndatorească pe toţĭ aĭ mahalaleĭ, marĭ şi micĭ, ca să facă fieş-care fumurĭ îndestulate în tot locul; ca să fie nelipsit de-a pururea, avênd la acéstă epistasie osârdie făr de pregetare, ca o trébă obştéscă la care fieş-care este dator, urmând întocmaĭ după povăţuirile ce i se va da de către dumnéluĭ Vel Banul Radu Golescu şi dumnéluĭ biv Vel postelnicul Costache Suţul, iar purtându-se cu amelie şi nu va face acéstă cercetare cu scumpătate, se va pedepsi. Tolco pisah gpd.—1813 Iulie 1

(Cod. LXXIV, fila 63.)

An. la pag. X. Pitac prin care se orînduesce dumné-luĭ vel Banul Radul Golescu şi dumné-luĭ vel Postelnicul Costache Suţu epistaţĭ de îngrijirea şi cu orĭ-ce mijlóce vor găsì cu cale că sunt cuvincióse pentru năprasnica bólă a ciumeĭ.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Bane Radule Golescule i dumné-ta Biv Vel Postelnice Costache Suţule, datorie pentru obştescul ajutor şi ocrotire neapĕrată avênd ca să *întănăm (sic)* năprasnica bólă a ciumeĭ ce s'aŭ ivit pe la unele din sate, ca atât de acolo să se dezrădăcineze, cât şi politia Bucurescilor să se feréscă în cât va fi putinţă omenéscă, ca să nu se întîmple vre-o molipsélă, iată dar prin acest domnesc al nostru pitac, ca pe nisce boerĭ bĕtrânĭ şi cu întrégă iscusinţă, vĕ însărcinăm pe dumné-vóstră cu acéstă îngrijire, ca orĭ câte mijlóce veţĭ socotì şi veţĭ găsì cu cale că sunt trebuincióse pentru dezrădăcinarea năprasniceĭ bóle, i pentru ferirea şi apĕrarea politieĭ de molipsélă, tóte acestea să le puneţĭ în lucrare; poruncim Domnia Mea şi tuturor slujitorilor, ce veţĭ fi orînduiţĭ în trebile epistăsieĭ lăzăreturilor, să daţĭ cuviinciósa supunere şi ascultare la dumné-lor maĭ sus numiţiĭ boerĭ. Tolco plsah gpd.—1813 Iulie 1.

(Cod. LXXIV, fila 62.)

Idem. Pitac prin care se orînduesce buhurdagi-başa Răducanul şi un stegar spătăresc, ca să âmble prin tóte marginile Bucurescilor şi numaĭ opt drumurĭ să fie deschise, iar cele-l-alte să se facă mumbaşirlâc vameşuluĭ politieĭ de a le îngrădì.

Printr'acest domnescul nostru pitac, volnicim pe al nostru buhurdagi-başa Răducanu, căruia poruncim dumi-tale Vel spătar, să âmble

www.dacoromanica.ro

prin tótă marginea politieĭ de jur împrejur şi osebit numaĭ opt locurĭ ce vom socotì a fi îndemânatice pentru intrarea şi eşirea din politie, pentru tóte cele-l-alte drumurĭ şi locurĭ câte vor fi deschise şi desgrădite să facă mumbaşirlâc vameşuluĭ de politie, ca până în patru ḑile negreşit, prin mahalagiiĭ politieĭ, să le îngrijéscă într'acest fel de chip, de a nu puteà niminea să trécă pe acolea, însă ceĭ ce vor aveà carĕ (fie măcar de orĭ ce bresle şi verĭ aĭ căruia posluşnicĭ şi scutelnicĭ) să se îndatoreze a aduce pariĭ, nuelele şi mărăciniĭ ce vor fi trebuincioşĭ, iar ceĭ ce nu vor aveà carĕ, să se îndatoreze a lucrà la îngrădiş şi la acele opt locurĭ (unde aŭ a se orînduì paznicĭ într'adins) să facă porţĭ, ca să închiḑă şi să se deschiḑă. Poruncim Domnia Mea şi vouĕ orînduiţilor mumbaşirĭ, să faceţĭ numituluĭ vameş cuviinciosul mumbaşiret cu străşnicie, ca până la maĭ sus arĕtatul soroc de patru ḑile să se isprăvéscă negreşit îngrădişul acelor locurĭ, căcĭ întîmplîndu-se vre-o zăbăvă, înşivĕ aveţĭ a fi rĕspunḑĕtorĭ. Tolco pisalı. gospod.—1813 Iulie 1.

(Cod. LXXIV, fila 61 v.)

Porunca ce s'aŭ făcut la anaforaua Caseĭ lăzăreturilor de a închide câte-vaşĭ uliţe din politia Bucurescilor, pentru ferirea bóleĭ, scăḑêndu-se şi epistaţĭ 7 cu arnăuţiĭ lor ce sunt paznicĭ la acele uliţe, şi pentru închiderea lor să se aducă 2500 parĭ obli i 40 carĕ nuele şi 60 carĕ cu mărăcinĭ.

Priimită fiindu-ne anaforaua acésta a dumné-lor boerilor nazârĭ aĭ Caseĭ lazareturilor, o întărim Domnia Mea, ca întocmaĭ să se urmeze şi pentru închiderea acestor drumurĭ, poruncim dumi-tale Vel Vornic al politieĭ, să îndatorezĭ pe mahalagiiĭ politieĭ, ca cu carĕle lor să aducă maĭ jos arĕtatele materialurĭ, de a se pune în lucrare îngrădirea acestor drumurĭ.—1814 Iulie 9.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, pag. 44.)

An. pag. 763. Pitac la mitropolitul de a da poruncă la toţĭ preoţiĭ mahalalelor de a face rugăciunĭ pentru năprasnica bólă

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite, fiind-că cea maĭ dintâiŭ scăpare de orĭ-ce primejdie după a creştinătăţiĭ nădejde şi datorie, ne este năzuirea către milostivul Dumneḑeŭ în tótă vremea prin cuviinciósele rugăciunĭ, asemenea datorie avem şi acum a urma, ca să ne feréscă Milostivirea sa de năprasnica bólă a ciumeĭ, ce s'aŭ ivit prin unele sate; de aceea prea sfinţia ta, îndată ce veĭ primì acest domnescul nostru pitac, numaĭ de cât să daĭ poruncă către preoţiĭ de prin tóte mahalalelc politieĭ ca în tóte ḑilele să citéscă pe la sfintele bisericĭ paraclise şi molitfele ce sunt orînduite pentru acéstă bólă, ca să'şĭ reverse milostivul Dumneḑeŭ bogata mila sa; de a ne apĕrà şi a ne mântuì de una ca acésta. Tolco pisah gpd. 1813 Iulie 1.

(Cod. LXXIV, fila 61 v.)

www.dacoromanica.ro

Pitac către slugerul Nicolae Nițescu, ca pentru câți țigani netoți se vor afla, atât aici în politia Bucurescilor cât și pe la margini, să-i depărteze pe la județele de prin munți.

An. pag. 763. Dumnéta biv Vel Sluger Nicolae Nițescu, îngrijitorule trebilor Armășieĭ, fiind-că pentru ferirea și nizamul de năprasnica bólă a ciumeĭ, este trebuință, a nu se aflà aicĭ în politie și prin prejurul Bucurescilor țiganĭ lăeșĭ și cu corturĭ, poruncim dar, îndată după primirea acestui pitac, să orânduescĭ zapciĭ armășescĭ, ca pe verĭ câțĭ țiganĭ lăeșĭ și netoțĭ se vor afla în Bucurescĭ, cum și prin prejurul Bucurescilor, cu corturĭ, pe toțĭ să-ĭ rădice și să-ĭ izgonéscă, a merge cu locuința prin județele de munte, iar nu prin acele de la vale, ca de astădĭ să nu se maĭ afle pe aicĭ acest fel de țiganĭ. Tolco pisah gpd.—1813 Iulie 1.
(Cod. LXXIV, fila 62 v.)

Pitac de a scóte pe țiganĭ afară din politie.

Iω Ioan Gheorghe Caragea.

Cinstițĭ și credincioșĭ boerilor aĭ Domnieĭ-Mele, dumnévóstră nazîrilor aĭ lăzăreturilor, atâtea dile sunt de când am poruncit Domnia Mea de a rădica țiganiĭ, și audim că nicĭ o urmare nu s'aŭ făcut, de aceea iată poruncim unuia din Dumnévóstră, adecă dumitale Grigorie Bălene, că în puterea acestuĭ domnescul nostru pitac, să cerĭ atât de la Dumnéluĭ Vel Spătar i de la dumné-luĭ Vel Agă, cât și de la dumnéluĭ Vel Vornic al politieĭ, cu ómeniĭ și zapciĭ ceĭ trebuincioșĭ orĭ în ce cés va fi trebuință și eșind prin tótă politia, orĭ unde veĭ gasì țiganĭ prin țigăniĭ în târg, saŭ prin mahalale, numaĭ de cât să'ĭ rădicĭ a eșì cu tot calabalâcul lor afară din politie, însă atât pe țiganiĭ pământescĭ, cât și pe ceĭ strĕinĭ și să paratirisescĭ dumnéta asupra rădicăriĭ, de a nu fi vre unul-din eĭ molipsit. Tolco pisah pgd. — 1813 August 15.
(Cod. LXXIV, fila 81 v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Poruncim Domnia Mea dumitale Vel Spătar și dumitale Vel Agă, ca fără câtușĭ de puțină zăbavă să faceți urmare întocmai precum maĭ jos se arată, spre izgonirea de aicĭ din politie a acestor țiganĭ și spre a nu maĭ fi sloboḑĭ de a maĭ intra în politie.—1814 Iunie 5.

Prea Inălțate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Inălțimeĭ Tale, că năprasnica bólă vedem că din ḑi în ḑi se înmulțesce și nu puțină amestecătură și necurățenie aduc politieĭ țiganiĭ lăețĭ ce sunt veniți împrejurul Bucurescilor cu corturile și familiile lor, intrând și în oraș de lucréză la ziduri și la altele, ci să fie luminată porunca Inălțimeĭ Tale către dumnéluĭ Vel

www.dacoromanica.ro

Spătarul şi către dumnéluĭ Vel Agă, ca să izgonéscă pe aceştĭ ţiganĭ de pretutindenea după împrejurul Bucurescilor, cum şi la tóte străjile de la marginea oraşuluĭ, să dea straşnică poruncă, că nicĭ de cum acest fel de ţiganĭ să nu'ĭ îngăduiască a intra în Bucurescĭ a puté păzì şi noĭ nizamul pentru curăţenia politieĭ.- -1814 Iunie 5.

Barbu Văcărescu Vel Vornic.

(Cod. LXXX, pag. 139.)

Anexa la pap. 763. Iω Ioan Gheorghe Caragea

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite, sciut este Prea Sfinţieĭ Tale, că pentru trebuinciósa cheltuélă a spitalurilor ot Dudescĭ, când se întêmplà primejdie de năprasnică bólă, anume erà afierosit veniturile celor treĭ mănăstirĭ Tismana, Cozia şi Câmpu-Lung, cu metócele lor, iar când s'aŭ desghinat în aniĭ trecuţĭ, prin obştésca hotărîre, aceste mŏnăstirĭ de la spitalurĭ, s'aŭ făcut şi acéstă întocmire, ca întêmplându-se după vremĭ a se ivi în ţara acésta năprasnica bólă, să fie datóre tóte mŏnăstirile a da *analogon* cuviinciosul ajutor de banĭ pentru trebuinciósele cheltuelĭ ale spitalurilor, şi fiind-că acum din réua norocire s'aŭ ivit la câte-vaşĭ sate acéstă bólă şi avem neapĕrată datorie ca să metahirisim orĭ ce mijlóce vor fi prin putinţă spre dezrădăcinarea eĭ şi ocrotirea noroduluĭ (cu care acéstă îngrijire am şi însărcinat Domnia Mea pe dumné-luĭ Vel Banul Radul Golescu şi pe dumné-luĭ Biv Vel Postelnicul Costache Suţul) este trebuinţă a se afla acum, îndată şi o sumă de banĭ pentru cheltuelile ce sunt trebuincióse acum, a se face la spital, care atât aceştĭ banĭ ce trebuesc acum cât şi ceĭ ce vor maĭ trebuì maĭ în urmă, de se va întâmpla feréscă Dumneḑeŭ a nu conteni bóla, urméză a se împlinì de pe la tóte mŏnăstirile ţĕreĭ ca unele ce tóte sunt datóre omenireĭ ajutorurĭ la acest fel de primejdióse întêmplărĭ, dar până a se pune în lucrare acéstă orînduială, fiind-că urméză a se face zăbavă şi grabnica trebuinţă a spitalurilor nu se póte împlinì într'alt chip, fiind trebuincioşĭ acum de o cam dată talerĭ 5.030, însă talerĭ 2.000 pentru cheltuelile spitaluluĭ şi talerĭ 3.030 pentru meremetul spitalurilor ce trebuesc a se face acum, după osebită fóie a materialuluĭ, iscălit de dumné-lor boeriĭ epistaţĭ, ce se trimite Prea Sfinţieĭ Tale; de aceea poruncim, ca Prea Sfinţia Ta, să daĭ talerĭ cincĭ miĭ treĭ-ḑecĭ la dumnélor orînduiţiĭ boerĭ şi din baniĭ ce vor începe a se împlinì de la mănăstirĭ pentru acéstă trebuinţă, după orînduiala ce se va face şi veĭ poprì Sfinţia Ta Mitropolite şi de primirea lor, adecă acestor talerĭ cincĭ miĭ treĭ ḑecĭ, veĭ luà Prea Sfinţia Ta adeverinţă de la dumné-lor orînduiţiĭ boerĭ.—1813 Inlie 1.

(Cond. LXXIV, fila 61.)

Anexa la pag. 763.—Pitac la Vel Agă, să facă catagrafie de câţĭ cerşetorĭ se află aicĭ în politie.

Dumné-ta Vel Agă, primind acest domnescul nostru pitac, numaĭ de cât să orînduescĭ a se face catagrafie de câţĭ cerşetorĭ se află aicĭ în

www.dacoromanica.ro

politie, care catagrafie până diséră să ni se aducă a se vedea. I saam receh gpd.—1813 Iulie 1.

(Cod. LXXIV, fila 61 v.)

An. pag. 763.—Dumné-ta Vel Vistier, primind acest domnescul nostru pitac, să se facă poruncă la sameşiĭ din patru judeţe Ilfov, Vlaşca, Teleorman şi Olt, ca baniĭ ce se strîng din judeţe la zărăfia judeţuluĭ, să'ĭ pue a-ĭ spălà în oţet; aşijderea să daĭ dumné-ta poruncă şi zarafilor de la Vistierie să urmeze asemenea, ca verĭ ce banı va venì de la aceste judeţe spălându-ĭ în oţet aşa să'ĭ priméscă. Tolco pisah gpd.—1813 Iulie 2.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 65.)

An. la pag. 765.—Pitac la Vel Agă ca să pue telal să strige în tot semptul Agieĭ, să scie fieş-care de a nu maĭ primì nicĭ prin hanurĭ nicĭ princase, ómenĭ veneticĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Agă, primind acest domnescul nostru pitac, să puĭ telal să strige în tot semptul Agieĭ, ca de acum înainte nimenĭ să nu se maĭ îndrăznéscă a primì prin hanurĭ saŭ prin case ómenĭ veneticı şi strĕinĭ, făr' de teşcheréua dumné-lor boerilor epistaţĭ aĭ lăzăreturilor, adecă dumné-luĭ Vel Banul Radu Golescu şi dumné-luĭ biv Vel postelnicul Costache Şuţul, căcĭ carele se va dovedì împotrivă următor, orı din hangiĭ, saŭ din stăpâniĭ caselor, straşnic vor fi pedepsiţı. Tolco pisah gpd.—1813 Iulie 2.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 64.)

Pitac către Spătărie ca să pue telal să strige în tot semptul Spătărieĭ, să scie fieş-care de a nu maĭ primì nicĭ prin hanurĭ, nicĭ prin case ómenĭ veneticĭ, fără teşcheréua dumné-lor boerilor epitropĭ,

Poruncim Domnia Mea, dumné-tale Vel Spătare, ca îndată ce veĭ primì acest domnescul nostru pitac, numaĭ de cât să trimiţı straşnice poruncĭ către căpitaniĭ ce sunt orînduiţĭ spre pază pe matca Argeşuluĭ, de din sus de Ogrăzenĭ şi până lângă Oltelniţa, ca pe nimenĭ din ceı ce vor venì de dincolo, să nu'ĭ îngăduiască nicı într-un chip a trece Argeşul, dincóce, afară numaĭ din slujitoriĭ isprăvnicescĭ ce vor venì aicĭ la Vistierie cu cărţĭ după la isprăvnicaturĭ i de alţĭ trimişĭ ce se vor întîmpla să vie de olac, cu cărţĭ, orĭ către Domnia Mea, saŭ către Vistierie; însă atât pe slujitorĭ cât şi pe ceĭ-l-alţĭ ce s'aŭ ḑis maĭ sus, întâiŭ să'ĭ afume bine spălându'ĭ atât pe eì cât şi hainele lor şi apoĭ

www.dacoromanica.ro

să le dea voie a trece, precum şi pe cărăuşiĭ ce duc sare la schele şi se întorc înapoĭ cu carĕle sĕcĭ, să'ĭ popréscă dincolo în malul Argeşuluĭ două şi treĭ ḑile asemenea, spălându'ĭ şi afumându'ĭ şi când până în treĭ ḑile nu se va întîmpla a se bolnăvì vre-unul, atuncĭ să le dea voie. Aşijderea şi pentru ceĭ ce vor venì cu marfă, să'ĭ cerceteze şi de vor avea la mânile lor răvaşe de la epistaţiĭ lăzăreturilor, ce sunt orînduite, maĭ 'nainte doveditóre că şi-aŭ împlinit orînduitele ḑile ale lăzăretuluĭ, să'ĭ maĭ ţie şi pe aceia dincolo pe malul Argeşuluĭ iarăşĭ treĭ ḑile, aierisindu-le marfa, spălându'ĭ şi pe dînşiĭ şi când nu se va întîmpla a se înbolnăvì cine-vaşĭ, atuncĭ poprind acel răvaş al epistatuluĭ lăzăretuluĭ de maĭ 'nainte, să le dea căpitaniĭ răvaşe ale lor spre dovadă şi să aibă voie a venì dincóce; iar pentru Turcĭ am poruncit Domnia Mea beşliilor în ce chip să urmeze; iar câţĭ din ceĭ ce vor venì cu marfă nu vor avea răvaşe de la epistaţĭ de maĭ 'nainte, pe aceia să'ĭ întórcă înapoĭ. Tolco pisah gpd.—1813 Iulie 8.

(Cod. LXXIV, fila 66.)

An. pag. 766.—Douĕ pitace, unul la Spătar şi altul la Agă, pentru cârciumarĭ a nu maĭ primì adunare de ómenĭ prin cârciume, şi cuĭ va trebuì vin să'şĭ cumpere cu vasul a casă; aşijderea şi lăutariĭ să se popréscă a nu maĭ âmbla pe la cârciume a cânta.—1813 Iulie 12.

(Cod. LXXIV, pag. 68.)

An. pag. 766. Pitac la Vel Spătarul şi Vel Agă să dea 60 panduri la postelnicul Răducan Clincénu, ce este însărcinat cu îngrijirea nizamuluĭ şi cercetărilor a Caseĭ lăzăreturilor, însă 10 din eĭ să fie călărĭ, ca să'ĭ metahirisésca pe toţĭ aceştĭ panduri în trebuinţele ce aŭ arĕtat numitul Clincénu prin tacrirul sĕŭ; către acésta să publicarisésca prin tot semptul Spătărieĭ, că de se va bolnăvì cine-vaşĭ în vre-o casă, orĭ din stăpâniĭ caseĭ, saŭ din slugĭ, de orĭ-ce bólă, să fie datorĭ a da de scire numaĭ de cât preotuluĭ mahalaleĭ şi preotul să dea de scire la Casa epistasieĭ, de a se orînduì unul din doftorĭ împreună şi cu unul din orînduiţiĭ cercetătorĭ aĭ năprasniceĭ bóle, adică orĭ pitarul Iane, orĭ vătaful de aproḑĭ, ca să cerceteze bóla prin mahalale cu scumpătate şi când cu bună încredinţare şi cu pliroforie pe deplin se va vedea că este bolnav, de altă bólă, nu are a se supĕra de a se scóte din casa luĭ şi de se va întîmpla să móră, să se îngrópe la biserică cu răvaş al Caseĭ însă nu cu pompă, ci maĭ cu puţinĭ ómenĭ, câţĭ va fi trebuincioşĭ, iar de se va dovedì că este bolnav de năprasnica bólă, îndată să se ridice atât bolnaviĭ, ceĭ zmreduiţĭ dintr'acea casă, cât şi veciniĭ de prin prejur câţĭ-va fi în bănuială că aŭ avut amestec, de a se trimite la spitalul ot Dudescĭ unde aŭ a să pune fieş-care la locurile cele orînduite. Iar împotrivă, când vre-o unul din ceĭ ce se vor bolnăvì, nu vor urmà a da de scire după cum maĭ sus se arată şi se va dovedì că aŭ tăinuit bóla cuĭ-vaşĭ, acela să scie că se va izgonì din politie şi tóte lucrurile ce va aveà i se vor arde şi se va şi pedepsì. Aşijderea şi celetnicele de la cârciumĭ din semptul Spătărieĭ, să se izgonéscă de a nu maĭ fi, i ovreĭ ce âmblă cu bohcele prin mahalale, să

www.dacoromanica.ro

se poprésică, i ovreĭ zarafĭ, i teleleicele ovreice i creştine, iarăşĭ cu tot să se poprésică. Noróiele de prin mahalale care acum din căldurĭ se împut şi pricinuesc bólă, să se îndatoreze mahalagiiĭ de a le scurge cu şanţurĭ, şi toţĭ de obşte să fie datorĭ a păzì curăţenia prin casele lor, avênd şi gunóie aprinse, precum şi afară pe uliţe să nu cuteze cine-vaşĭ a face putorĭ, orĭ murdalâcurĭ şi maĭ ales de va murì vreun dobitoc îndată să'ĭ facă grópă adâncă şi să'l îngrópe. Cârciumile din semptul Spătărieĭ să facă vînḑare numaĭ pe uşă, însă ḑiua până la 12 césurĭ către séră şi băutorĭ să nu priméscă în cârciumă, nicĭ lăutarĭ, ci cel ce va voì să bea, să cumpere cu vasul şi să'l ducă la casa sa.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi la Agă pentru pandurĭ, adăogându-se însă pentru telal-başa, ca să'ĭ dea poruncă de a nu maĭ îndrăznì nicĭ un telal să priméscă haine de la fieş-ce om, până nu'ĭ va aduce acel stăpân răvaş de la Casa lăzăretuluĭ, că este curat şi el şi haina, precum şi Tîrgul Cuculuĭ i adunarea tabacilor de alişveriş ce se face lunea, să se poprésică cu totul.

Să se dea şi o tulumbă şi cu douĕ sacale a stà napristan la postelnicul Clincénu, unde este Casa epistasieĭ, ca să fie pentru casele cele zmreduite.—1813 Iulie 13.

(Cod. LXXIV, fila 69 v.)

1813 Iulie 13. Pitac către pitarul Iane şi vătaful de aproḑĭ orânduindu-ĭ ca să fie cercetătorĭ aĭ năprasniceĭ bóle, aflându-se napristan la casa Epistasieĭ şi în tóte ḑilele să mérgă unul din eĭ împreună şi cu unul din doctoriĭ ceĭ orînduiţĭ pe unde vor auḑì că s'aŭ bolnăvit cinevaşĭ, să cerceteze cu scumpătate şi să reportuiască către dumnélor boeriĭ nazârĭ, ca şi dumnélor să reportuiască către Domnia Mea.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Dumnéta Vel agă. Când Spătăria poruncesce dregĕtorilor sĕĭ şi poruncile nu se pun în lucrare, aceĭ dregĕtorĭ se numesc neurmătorĭ datorieĭ lor. Domnia Mea, într'atâtea rîndurĭ ţi-am poruncit şi prin graiŭ şi în scris, ca cârciumile să se poprésică de a nu se adună întrînsele ómenĭ spre băutură, ci să închiḑă şi să vînḑă fieş-căruia prin vase, ca să ducă vinul la case şi să'l beà; cafenelele asemenea să se închiḑă bez a beiliculuĭ, Tĕrgul Cuculuĭ să se poprésică a nu se maĭ face şi zarzavagiĭ a nu se maĭ aduna în têrg, precum şi ovreiĭ bohcengiĭ să se poprească de a nu maĭ âmbla cu marfă; împotrivă însă auḑim, că cârciumile sunt deschise, făcêndu-se fără de sfială într'însele adunărĭ de ómenĭ, Târgul Cuculuĭ şi zarzavagiiĭ se urméză şi staŭ pe loc precum şi din ovreiĭ bohcengiĭ se încungiură vînḑênd marfă, care tóte aceste fiind urmărĭ împotriva domnesculuĭ nostru cuget ce avem, silindu-ne în tot chipul pentru ocrotirea omenireĭ şi a obştieĭ norodului de năprasnica bólă, mare mâhnire ne-aŭ pricinuit şi cu mare turburare iată şi acum în cele după urmă îţĭ poruncim, să puĭ negreşit în lucrare cele poruncite, căcĭ înşine Domnia mea de astăḑi înainte avem

www.dacoromanica.ro

a face cercetare, şi când şi după acéstă poruncă de acum, vom vedé câtuşĭ de puţină împotrivă urmare, nu veĭ avé cuvînt vrednic de îndreptare.—Tolco pisah gpd. 1813 August 11.

(Cod. LXXIV, fila 80 v.)

An. pag 766. Pitac ca să popréscă cârciumile şi cafenelele.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod

Dumné-ta Vel Spătare, atâtea ḑile sunt de când am poruncit Domnia-Mea, ca tóte cârciumile şi cafenelele (bez a beiliculuĭ) să se popréscă a nu se face într'însele adunare de ómenĭ spre băutură şi cel ce va voì să beà vin să mérgă să'şĭ cumpere cu vasul şi să-l ducă la casă-şì, ca să'l beà acolo, şi împotrivă auḑim că cele maĭ multe cârciumĭ sunt deschise făcêndu-se într'însele adunare de ómenĭ spre băutură; de aceea dar iată cu străşnicie poruncim dumi-tale, ca numaĭ de cât să poprescĭ tóte cârciumile din semptul Spătărieĭ de a nu se maĭ aduna întrînsele ómenĭ spre băutură, ci să le vînḑă vin prin vase ca să'l ducă la casele lor după cum s'a ḑis maĭ sus.

Tolco pisah gpd.--1813 August 15.

(Cod. LXXIV, fila 82.)

An. p. 766. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ-Mele, dumné-ta Vel Agă, fiind-că bóla ciumeĭ din mila luĭ Dumneḑeŭ merge spre scădere şi împuţinare, urméză după cuviinţă ca şi nizamrile câte privesc spre contenirea şi dezrădăcinarea bóleĭ să se pue în lucrare şi tóte urmările câte se socotesc pricinuitóre de crescerea şi îmulţirea bóleĭ, să se popréscă, dar unele dintr'acestea fiind şi *dulapurile*, ce se obicĭnuesc a se face la sfintele paştĭ i în săptemâna cea luminată şi *gémala*, i adunarea unora altora ce se face prin grădinĭ şi prin mahala cu băuturĭ şi mâncărĭ, tóte le poprim Domnia Mea de a nu se face, pentru care s'aŭ şi făcut pitacul Domnieĭ Mele către dumné-luĭ Vel Spătarul, ca să aibă îngrijire a fi poprite; poruncim însă ca şi dumné-ta să îngrijescĭ a lipsì acele adunăturĭ şi orĭ-ce fel de jocurĭ, precum şi ţiganiĭ i ţigancele lăeţĭ câţĭ se vor găsì încungiurându-se prin tîrg din ceĭ ce obicĭnuesc de cer milostenie şi âmblă prin tîrg haimanale, să se izgonéscă afară din politie, fiind-că asemenea poruncă am dat către Spătărie, ca să'ĭ izgonéscă de prin mahalale şi să dea poruncă căpitanilor după la străjĭ a nu maĭ lăsà pe uniĭ ca aceştia să intre în politie. Tolco pisah gpd.—1814 Martie 15.

Asemenea douĕ pitace s'aŭ făcut unul către Spătar şi unul către Cămăraş.

(Cod. LXXIV, fila 108.)

www.dacoromanica.ro

Anexa pag. 766.—*Pitac pentru poprirea Tîrgu-Cuculuĭ.*

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Agă, fiind-că din pricina Tîrgu-Cuculuĭ ce se face pe tótă sĕptămâna, se adună acolo mulţime de ómenĭ dintr'a cărora adunare negreşit că se pricinuesc multe zmreduelĭ, de aceea poruncim dumi-tale cu străşnicie, ca de astă-ḑĭ înainte să se poprésică cu totul Tîrgul-Cuculuĭ a nu se maĭ face, orînduind dumnéta într'adins acolo ómenĭ aĭ Agieĭ păzitorĭ, ca să nu îngăduiască adunarea ómenilor nicĭ într'un chip, căcĭ avem Domnia Mea a face cercetărĭ pe supt cumpĕt şi de vom aflà cà se urméză *Tîrgul-Cuculuĭ* şi să adună ómenĭ acolo, să sciĭ că nu veĭ avé cuvînt vrednic de îndreptare.—1814 Ianuar 7.
(Cod. LXXIV, fila 98 v.)

Anexa pag. 769.—*Cărţĭ legate la tóte judeţele de a nu merge nimenĭ la bâlciurile ce se fac la judeţul Teleorman şi Vlaşca.*

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . sănătate. Fiind-că pentru molipséla de năprasnica bólă a ciumeĭ ce s'aŭ întîmplat la Giurgiuv, trebuinţa urméză a se proprì est timp facerea bâlciurilor din judeţul Teleorman i Vlaşca, spre a nu se face amestecăturĭ de ómenĭ, din care pricină să se întîmple vre-o molipsélă în ţéră. De aceea iată vĕ poruncim, îndată să publicarisiţĭ în tot judeţul, ca să scie fieş-care neguţător şi toţĭ lŏcuitoriĭ, a nu merge nimenea la bâlciurile ce se fac în judeţul Vlăsceĭ şi Teleormanuluĭ şi să scie că aceste bâlciurĭ sunt poprite şi nu are a se face, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1813 Iulie 13.
(Cod. LXXIV, pag. 67.)

Pitac către dumné-luĭ Vel Agă.

Dumné-ta Vel Agă, fiind-că într'acéstă vreme a năprasnicieĭ bóle ce se află aicĭ în Bucurescĭ s'aŭ dat poruncile Domnieĭ Mele, a se poprì şi facera bâlciuluĭ de la Râurenĭ sud. Vâlcea, publicarisindu-se în tóte judeţele pe la neguţătorĭ, ca să scie fieş-care, că Tîrgul Rîurenilor estimp nu se face; de aceea dar poruncim, ca să daĭ dumné-ta de scire şi la toţĭ neguţătoriĭ de aicĭ din politie, ca să scie să nu mérgă. I saam receh gpd. — 1813 August 12.
(Cod. LXXIV, fila 89.)

Pitac pentru închiderea Tîrguluĭ-de-afară.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Agă, fiind-că din adunarea ce se face la oborul Tîrguluĭ-de-afară se întîmplă smreduelĭ şi molevmă după paratirisis ce

www.dacoromanica.ro

am făcut până acum, de aceea cu străşnicie poruncim dumi-tale, ca negreşit să se puie pristav a strigà prin tóte rĕspântiile Bucurescilor, că de astă-ḑĭ înainte nicĭ într'un fel de chip să nu se facă adunare la obor, până nu se va da al doilea poruncă a Domnieĭ Mele, şi ceĭ ce se vor îndrăznì a merge, orĭ cu mărfurĭ, sacĭ, zaherele i altele spre adunare împotriva poruncii Domnieĭ Mele, să scie că nu numaĭ li se va da iagma, ci încă se vor şi pedepsì cu străşnicie. Tolco pisah gpd, 1814 Februarie 7.

(Cod. LXXIV, fila 101.)

An. p. 770. Cărţi deschise către ispravniciĭ judeţelor ca să se deschidă tóte tîrgurile.

Zemle Vlahiscoie. Dnmné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . cu tóte că în trecutele ḑile s'aŭ dat poruncile Domnieĭ Mele, către dumné-vóstră, pentru tîrgurĭ i bâlciurĭ ca să fie slobode a se face, dar iată şi acum de iznóvă vĕ poruncim, ca să nu se zăticnéscă nicĭ într'un chip facerea tîrgurilor şi a bâlciurilor ca să-şĭ pótă fieş-care să-şĭ facă alişverişurile lor nepopriţĭ, de vreme ce acum din mila luĭ Dumneḑeŭ năprasnica bólă aŭ contenit. I saam receh gpd. — 1814 Martie 2.

(Cod. LXXIV, fila 106).

An. p. 772. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlachiscoie.

Dumné-ta Vel Logofete de ţéra de jos, cererea Stolniculuĭ Fălcoianu ce ni se arată printr'acéstă anafora fiind obşteĭ folositóre şi făr'de nicĭ o pagubă vameşilor, primită este Domnieĭ Mele şi poruncim dumitale, să se facă porunca Domnieĭ Mele către ispravniciĭ judeţuluĭ, ca să mute acel obor al vitelor la marginea oraşuluì.—1814 Maiŭ 1.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Arĕtăm înălţimeĭ Tale, că dumné-luĭ Stolnicul Alexandru Fălcoianu aŭ făcut arĕtare la noĭ, că pe moşia Domnieĭ sale Urziceni din sud Ialomiţa, se face vînḑare de vite la un loc vârât în sat unde este şi lipit oborul de nisce case molefsite, şi că între luminatele ponturĭ ce sunt date pentru vamă ar fi şi pontul acesta: *ca oborul să nu se facă în sate ca la unul ce se strânge mulţime de norod vînḑătorĭ şi cumpĕrătorĭ de prin alte locurĭ şi póte să se întinḑă molefma* în satul acela, ci să se facă la vre-o margine afară şi dintr'acel pont s'aŭ silit dumné-luĭ Stolnicul de aŭ făcut alt obor tot pe moşia domnieĭ sale la o margine, unde arĕtând şi dumné-lor boerilor ispravnicĭ locul facereĭ oboruluĭ şi dumné-lor ar fi găsit cu cuviinţă, iar vameşul nicĭ într'un chip nu primesce mutarea oboruluĭ, dar fiind-că acum cu milostivirea luĭ Dumneḑeŭ şi cu a Inălţimeĭ Tale blagoslovenie *s'aŭ ostiiat năprasnica bólă şi pe acolo*, şi póte cu venirea mulţimeĭ ómenilor vînḑĕtorĭ

www.dacoromanica.ro

şi cumpărătorĭ de pe la alte sate molefsite, iarăşĭ să se aprindă satul dumi-sale, se rógă a se îndatora numitul vameş, a se mută la noul obor, a căruia arĕtare o alăturăm lângă acéstă plecată a nóstră anafora, a se vedeà de Inălţimea Ta, iar cererea ce face dumné-luĭ Stolnicul nouĕ ni se pare a fi cu cuviinţă, şi pentru a se păstrà curăţenia satuluĭ bine ar fi a se mută oborul la acea margine, ci cum se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta, aşà se va urmà. 1814 Aprilie 18.

Barbu Văcărescu Vel Vornic, Scarlat Mihăilescu, Gheorghe Paharnicul.

(Cod. LXXX, pag. 116.)

—1813 Iulie 13. Pitac către Clincénul cum că orĭ câte aŭ cerut şi aŭ arĕtat prin tacrirul sĕŭ, ce aŭ dat către Măria sa, chibzuindu-se şi găsindu-se cu cale, tot s'aŭ împlinit şi iată să trimite şi cuviinciósele poruncĭ către cine se cuvine, ca să se pue şi în lucrare, de aceea şi el urméză a se arĕta cu osîrdie şi silinţă de a nu se face cel maĭ puţin cusur, ci să se păzéscă tóte cu străşnicie atât nizamurile ce până acum s'aŭ întocmit, cât şi cele ce veĭ maĭ sncóte de acum înainte că sunt de trebuinţă să le arăţĭ către Dumnélor boerĭ nazâri aĭ lăzăreturilor, ca de către Dumnélor să se arate Domnieĭ mele, şĭ precum când slujba ce veĭ arĕtà va fi plăcută, veĭ dobândì milă de la Domnia Mea. Aşijderea şi orĭ ce se va întêmpla se va socotì a ta vină şi neîngrijire, şi pe tótă sĕptămâna să fiĭ dator a merge la spitalul ot Dudescĭ împreună cu unul din dohtoriĭ, i unul din ceĭ orînduiţĭ cercetătorĭ aĭ bóleĭ, adecă Iane şi vătaful de aproţĭ, ca să cercetezĭ de păzesce cel de acolo epistat cuviinciosul nizam, după povaţa şi poruncile ce'ĭ sunt date de către boeriĭ nazârĭ, pe carele de'l veĭ găsì împotrivă, urmând, numaĭ de cât să'l lipsescĭ din trébă şi să orînduescĭ pre altul pre care îl veĭ socoti destoinic, făcênd asemenea urmare şi pentru toţĭ ceĭ-l-alţĭ slujbaşĭ aĭ lăzăreturilor, iar panduriĭ ce ţi se va trimete, îĭ veĭ orînduĭ însuţĭ în trebuinţele cele arĕtate în tacrirul ce ne-aĭ dat, şi pentru câţĭ aŭ a se orânduì dintr'aceştĭ panduri şi paznicĭ la spital, arnăuţiĭ ce sunt acolo să lipséscă, precum şi cioclilor o să rînduescĭ a li se pune petec roş de postav pecetluit. Aşijderea să alégă şi pe aceĭ opt boerinaşĭ carĭ aŭ a se orânduì prin plăşile politieĭ peste epistaţĭ şi vătăşeĭ, pe care să'ĭ arate pe anume fiind boerinaşĭ ca să se orînduiască, poruncim şi vouĕ polcovnicilor de cioclĭ i tuturor cioclilor şi tuturor celor-l-alţĭ slujbaşĭ câţĭ vĕ veţĭ afla într'acéstă trébă a lăzăreturilor, să daţĭ supunere şi ascultare la numitul boer Vel Postelnicul Radu Clincénu la orĭ ce vĕ va poruncì pentru nizamul trebeĭ, pentru că orĭ care din voĭ se va arĕta cu nesupunere, are voie orînduitul epistat nu numaĭ a'l lipsì din trébă, ci să'l şi pedepséscă după mĕsura vineĭ luĭ, orînduind pe altul care va găsì vrednic.

(Cod. LXXIV, fila 70.)

www.dacoromanica.ro

Anexa pag. 772.—Pitac la dumnéluĭ Vel Vist. ca să împlinéscă suma cioclilor, adecă 34 până la 60 şi aceştia să se împlinéscă în soroc de o săptămână.

Dumnéta Vel Vist., fiind că în stégul polcovnicieĭ de cioclĭ din vechime aŭ fost 60 de ómenĭ, iar acum se află în pĕr numaĭ 27, poruncim Domnia Mea, ca lipsa de treĭ-ḑecĭ-şi-patru ciocli până într'o săptămână, să se facă negreşit a se împlinì stégul acesta de 60 de ómenĭ Talco pisah gpd.—1813 Iulie 1.

(Cod. LXXIV, fila, 62. v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele anaforaua acésta a dumné-lor Boerilor Naziri aĭ lazareturilor, poruncim dumi-tale Vel Vistiere, ca din orĭcare breaslă să se împlinéscă făr'de altă zăbavă aceştĭ lude treĭ-ḑecĭşi-şace ciocliĭ, însă silă să nu li se facă, ci din ceĭ ce vor voì de bună voie a se aşeḑà la acest stég. — 1813, Iulie 18.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXVI, pag. 553.*)

Prea Inălţate Dómne,

Fiind-că pentru lude 36 ciocliĭ ce sunt lipsă din suma de 60 ce este orînduită a fi, în douĕ rînduri s'aŭ dat luminată poruncă Mărieĭ Tale, ca să se dé spre împlinirea sumeĭ, fiind cea maĭ mare trebuinţă, căcĭ făr'de ciocliĭ nicĭ o trébă nu se póte întîmpinà, pentru care fiind că ne-aŭ arĕtat uniĭ alţiĭ că într'alt chip nu se póte găsì, fără numaĭ făcênd luminată porunca Mărieĭ Tale; decĭ orĭ-ce bréslă va fi adecă (sutelnicĭ, posluşnicĭ şi slujitorĭ, să-ĭ iea să-ĭ facă ciocliĭ. De aceea, ne rugăm Măriaĭ Tale, de se va găsì cu cale de către Măria Ta, să fie straşnică luminată porunca Mărieĭ Tale de a ni se da aceştĭ 36 de ciocliĭ ce sunt lipsă, din orĭ-ce bréslă va găsì saŭ din bir, căcĭ cum ḑicem, fără dĭnşiĭ nicĭ o trébă nu putem căutà, şi cum va fi luminată porunca Măreĭ Tale.

Radu Golescu Vel Ban, Biv Vel Postelnic Şuţu.

Anexa pag. 772.—Hrisovul Epistatuluĭ Polcovnicieĭ za ciocliĭ, Ionache Chembacce.

Datoria Domnilor şi a oblăduitorilor stăpânitorĭ de noróde, este a se arĕtà cu rîvnă, a ajutà şi a miluì pe supuşiĭ săĭ ce se pórtă cu dreptate la slujbă şi cu credinţă, ca şi alţiĭ să se îndemne a fi cu osîrdie şi cu vrednicie spre a dobîndì milă şi darurĭ. Drept aceea dar, fiind-că credinciosul boerul Domnieĭ Mele, Biv Clucerul za Arie, Ionache Cambaccea, epistatul polcovnicieĭ za ciocliĭ, în vremea trecuteĭ

www.dacoromanica.ro

năprasniceĭ bóle a ciumeĭ ce aŭ fost în let 1813, atât aicĭ în politia Bucurescilor cât prin judeţele ţĕreĭ, aflându-se orînduit polcovnic al cioclilor, s'aŭ arĕtat cu slujbă bună, plăcută, a căruia slujbă nu am trecut'o cu vederea, ci l'am miluit cu cinul caftanuluĭ ce s'aŭ ḑis maĭ sus, şi l'am hotărît ca în câtă vreme se va purtà bine să aibă Epistasia polcovnicieĭ de ciocliĭ statornic, căruia îĭ dăm şi acest Domnescul Nostru hrisov de întărire, de care şi poruncim a i se păzì ponturile acestea:

1) Acéstă polcovnicie de acum înainte să fie supusă dumné-luĭ Vel Agă, şi nicĭ odată să nu se schimbe în tótă viaţa sa, făr'de vină vrednică şi dovedită prin cercetare.

2). Stégul cioclilor tot-deauna să fie de plin lude 50, după întocmirea ce este făcută din vechime, şi lipsa ce va avé să împlinéscă şi toţĭ ciocliĭ să fie supuşĭ epistatuluĭ polcovnicieĭ, şi unde se va auḑì de năprasnica bólă (de care să feréscă Dumneḑeŭ) saŭ va fi bănuială unde-vaşĭ, polcovnicul împreună cu ciocliĭ să vaḑă cu grabă şi să mérgă acolo să caute, să cerceteze şi până se va alege, să păzéscă a nu se întinde molepsirea; iar găsindu-se adevĕrat, să arate Domnieĭ Mele, a spune în faptă nizamurile şi mijlócele cele cuviincióse de paza şi curăţenia şi toţĭ ciocliĭ aceştia pururea şi în tótă vremea să fie nesupĕraţĭ atât de rîndul dăjdiilor vistierieĭ cât şi verĭ de alte angarale vor eşì pe an de la vistieria Domnieĭ Mele, atât în ţară cât şi aicĭ în politie.

3). Toţĭ vătăşeiĭ mahalalelor să fie datorĭ a face cercetare în tóte ḑilele prin tóte casele şi când se va întîmpla bólă bănuitóre, cu grabă să reportuiască la Epistatul aceştiĭ polcovniciĭ, şi Epistatul îndată să mérgă, să cerceteze după orînduiala şi povaţa ce are, şi aceştĭ vătăşeĭ să fie datorĭ a'şĭ păzì slujba lor, de a da raportul şi de alte întîmplărĭ la zabiţiĭ politieĭ după orînduiala lor.

4). Epistatul polcovnicieĭ întru slujba sa, să aibă în tótă vremea léfă orînduită pe lună câte talerĭ 100, după cum aŭ avut şi până acum, care acéstă léfă să i se păzéscă şi să i se dea tot-deauna nelipsit, de la . . . . .

Poruncim Domnia Mea, şi ţie orînduitule Epistat, ca după cum te-aĭ purtat până acum, asemenea şi de acum înnainte să te porţĭ cu credinţă şi silinţă şi făr' de cusur întru tóte, căcĭ de te veĭ arĕta împotrivă următor şi te vom dovedì că aĭ făcut un catahrisis, nu numaĭ că veĭ fi lipsit dintr'acéstă slujbă, şi altă dată nu te veĭ maĭ învrednicĭ, ci încă te veĭ şi pedepsì după mĕsura vineĭ tale; şi pentru a se păzì acésta tot-deauna ca un lucru folositor obştesc, am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Radu Golescu Vel Vistier, pan Constantin Creţulescu Vel Ban, pan Gheorghe Arghiropol Vel Ban Epistatul Spătărieĭ, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de ţéra-de-sus, pan Constantin Bălăceanu Vel Vornic de ţéra-de-jos, pan Mihalache Manul Vel Vornic de ţéra-de-jos, epistatul Vornicieĭ Obştirilor, pan Grigorie Băleanu Vel Vornic al treilea, pan Teo-

www.dacoromanica.ro

dorache Văcărescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de ţéra-de-sus, pan Scarlat Grădişténu Vel Logofĕt de ţéra-de-jos, pan Fotache Ştirbeiŭ Vel Logofĕt za obiceiurĭ, pan Grigorie Ralea Vel Hatman, pan Alexandru Filipescu Vel Vornic al politieĭ, pan Iacovache Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopolu Vel Logofĕt al streinelor pricinĭ, pan Alexandru Ghica Vel Clucer, pan Costache Bibica Vel Căminar, pan Nicolae Şuţul Vel Comis şi ispravnic, pan Iordache Filipescu Vel Logofĕt de ţéra-de-sus, şi s'aŭ scris hrisovul acesta întru al treilea an dintru întîia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, în aniĭ de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos,—1815 Maiŭ 16, de Nicolae Logofĕt de divan.

(Cod. LXXVIII, fila 215 v.)

An. pag. 773.—Pitac la Vel Postelnic epistatul cămărăşieĭ, ca să dea poruncă starostea de ovreĭ şi hahamiĭ tuturor ovreilor, ca să facă şi eĭ pază fereireĭ şi curăţenieĭ pentru bóla ciumeĭ.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Biv Vel Postelnice epistatule al Cămărăşieĭ, paza şi curăţenia a pururea este folositóre celor ce o metahirisesc, iar maĭ vîrtos într'acéstă vreme a zmreduireĭ de năpraznica bólă, cea maĭ întîiŭ nădejde după Dumneḑeŭ numaĭ acesta este mijlocul cel trebuincios spre întâmpinarea şi dezrădăcinarea acestuĭ rĕŭ, precum şi Domnia Mea cea maĭ întîiŭ îngrijire acésta o avem ca să se păzéscă, adecă curăţenie şi ferire între toţĭ ceĭ ce lŏcuesc aci în politie ca cu toţiĭ să fie apĕraţĭ de zmreduiala aceşteĭ bóle, fie măcar de orĭ-ce ném şi tréptă, şi precum Domnia Mea după a stăpânireĭ şi a oblăduireĭ datorie, avem acéstă îngrijire şi dorim fericirea tuturor de obşte, asemenea şi maĭ cu adaos încă se cuvine şi este dator fieş-care înparte de a avea paza cea putinciósă pentru întregîmea sănătăţeĭ sale, vedem însă atât din auḑire cât şi din raporturile ce ne vin pe tóte ḑilele de la orînduiţiĭ epistaţĭ aĭ lăzăreturilor, că cea maĭ *multă zmreduire se întîmplă între ovreĭ şi pricina negreşit se cunósce că nu este alta de cât numaĭ necurăţenia*, nepaza, şi unele obiceiurĭ, ale legeĭ lor, care pricinuesc amestecare între ceĭ sănătoşĭ cu ceĭ bolnavĭ, şi neferirea unora de către alţiĭ şi cu acésta, făr' de nicĭ un cuvînt părerĭ ale lor, pricinuesc nu numaĭ vieţeĭ lor primejdie, ci şi obştieĭ celor-l-alţĭ lŏcuitorĭ aĭ politieĭ, în cât póte să se încuibeze şi să se înmulţéscă (feréscă Dumneḑeŭ) acest rĕŭ al zmredueleĭ şi că măcar că Domnia Mea, am puteà face prea cu înţesnire îndreptarea şi cuviinciósa tămăduire al acestuĭ rĕŭ, ce se pricinuesce din nepaza şi necurăţenia lor, scoţêndu-ĭ afară pe toţĭ din politie, dar pentru căcĭ şi pentru a lor bună petrecere şi stare asemenea îngrijim şi dorim, ca şi pentru a celor-l-alţĭ *supuşĭ aĭ noştri, fără câtuşi de puţină osebire,* nu voim a-ĭ obidi întru nimic, ci încă pohtim ca şi eĭ să fie mângâiaţĭ la o aşà întîmplare şi ajutoraţĭ la cele ce sunt prin putinţă, precum şi rugăciunea lor ce ne-aŭ făcut de a li se face covergĭ osebite, pentru ceĭ ce sunt zmreduiţĭ, priimindu-o Domnia Mea

www.dacoromanica.ro

am şi poruncit de s'aŭ făcut la locul orînduit precum dar noĭ nu'ĭ osebim din ceĭ-l-alţĭ supuşĭ aĭ noştri, asemenea şi eĭ sunt datorĭ a fi următorĭ la acéstă întîmplare a nizamurilor, ce sunt date întocmaĭ ca şi ceĭ-l-alţĭ, adecă, îndată ce se va bolnăvì vre unul din eĭ, (măcar de orĭ ce bólă... să fie dator prin vătăşelul aceĭ mahalale a da de scire numaĭ de cât la Epistasia Caseĭ lăzăretuluĭ, ca să'ĭ facă cuviinciósa cercetare cu urmarea ce este dată şi ceĭ sănătoşĭ cu cel bolnav nicĭ într'un chip amesticare să nu aibă, nicĭ trăind nicĭ de va murì de năprasnica bólă *(lacuă)* fumurĭ şi altele, asemenea tot-deauna prin casele lor spălându-se şi curăţindu-se adesea; de aceea poruncim dumi-tale ca prin starostea ovreéscă şi prin hahamiĭ lor, să li se poruncéscă cu străşnicie tuturor ovreilor, ca de acum înainte să urmeze şi eĭ a face pază, fericire, şi curăţenie în cât le va fi prin putinţă, precum maĭ sus am ḑis, lăsând de o parte acele ale lor părerĭ ca unele ce sunt făr' de cuvînt şi obştieĭ vătămătóre, căcĭ împotrivă urmând şi de acum înainte, siliţĭ vom fi de a-ĭ scóte pe toţĭ afară din politie.—1813 Iulie 29.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 74.)

An. p. 773. Cărţĭ legate la tóte judeţele şi la caimacam pentru nizamul de bóla ciumeĭ.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Cât este de trebuinciósă într'acéstă vreme paza şi curăţenia înşi-vĕ o puteţĭ cunósce, pentru că puteţĭ ḑice, că asésta este după Dumneḑeŭ singura scăpare şi mântuire a noroduluĭ de primejdia năprasniceĭ bóle a ciumeĭ şi măcar că firesc lucru este la omenire tot-deauna a se ferì şi a se păzì de primejdie, dar fiind-că prostimea noroduluĭ, nesocotind că paza cea bună póte să întîmpine primejdia, din uşurinţa minţeĭ lor *a lipseĭ*, făcênd saŭ neşciind cât este de iute năprăsnicia aceşteĭ bóle, póte să nu facă paza şi feréla ce se cuvine, şi dintru a unora ca acestora pricinĭ să se întinḑă rĕul acesta maĭ mult. De aceea dar iată printr'acésta, straşnic vĕ poruncim Domnia Mea, ca în minutul ce veţĭ simţì vre-o acest fel de întîmplare a molifseleĭ de ciumă, verĭ la ce sat saŭ parte de loc a judeţuluĭ dumné-vóstră, numaĭ de cât făr' de a pregeta câtuşĭ de puţin, să vĕ sculaţĭ înşi-vĕ unul din dumné-vóstră să mergeţĭ acolo în faţa loculuĭ, unde îndată scoţênd pe cel bolnav, cum şi pe ceĭ dintru o casă cu dînsul, să'ĭ puneţĭ în locurĭ curate, nu lipiţĭ, ci departe unul de altul; aşijderea şi pre ceĭ ce veţĭ dovedì că sunt cu adevĕrat molipsiţĭ saŭ supt bănuială de molefsélă, să'ĭ aşeḑaţĭ iarăşĭ la locurĭ curate şi iarăşĭ asemenea ne lipiţĭ unul de altul, iar caseĭ aceea îndată *să'ĭ daţĭ foc să arḑă* până în pămînt cu tóte verĭ ce vor fi într'însa şi apoĭ să orînduiţĭ treĭ cordóne, unul adecă să încungiure pe cel bolnav şi pe ceĭ cu dînsul dimpricină, altul să înconjure pe ceĭ molipsiţĭ, iar altul să înconjure tot satul acela unde (feréscă Dumneḑeŭ) se va întîmpla molefsélă, ca să nu se lase nicĭ de cum a face adunare şi lipiciune nicĭ bolnavul şi aĭ sĕĭ cu ceĭ-l-alţĭ molefsiţĭ, cu ceĭ-

www.dacoromanica.ro

l-alţĭ sătenĭ ce vor fi curaţĭ, nicĭ pe aceĭ sătenĭ să nu'ĭ lase a intra acolo într'acel sat, şi pe lângă acestea, să daţĭ straşnică poruncă atât sătenilor cum şi păzitorilor, ca necontenit să facă fumurĭ de gunóie în tóte părţile cum şi adese scăldăturĭ şi spălăturĭ şi priminele, îngrijind dumné-vóstră de a le înlesnì şi cele de trebuinţa hraneĭ lor. Deschide-vĕ-ţĭ ochiĭ, nu cum-vaşĭ din amelia dumné-vóstră să se întindă rĕul acesta mai mult, căcĭ atuncĭ încredinţaţĭ să fiţĭ, că aveţĭ a cerca o neobicĭnuită pedépsă, care nu o nădăjduiţĭ, pentru că acest fel de vinovăţie se póte socotì asemenea cu uciderea de ómenĭ; şi fiţĭ sănătoşĭ.—1813 Iulie 30.

Carte de nizam pentru ciumă.

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că Domnia Mea a pururea avênd purtare de grijă pentru bună starea şi petrecerea a tuturor lŏcuitorilor de obşte, n'am lipsit a pune în faptă tóte ce s'aŭ cuvenit spre odihna lor, dar cu multă durere de inimă vĕdênd Domnia Mea, că năprasnica bólă ce s'aŭ încuibat se împrăsciază prin sate, molefsindu-se uniĭ de la alţiĭ făr'de nicĭ o pază, iar maĭ vîrtos molefsindu-se vre-o câte-và sate, nu s'aŭ pus în lucrare câte se cuvin spre paza şi curăţenia celor-l-alte, găsindu-se maĭ vîrtos şi ómenĭ morţĭ pe la drumurĭ, cariĭ cu multă discolie şi cu trecere de vremĭ, abia s'aŭ îngropat, asupra căreia pricinĭ, chibzuind Domnia Mea a pune în bună orînduială, şi socotindu-o cea maĭ întîiŭ trébă, până se va milostivì Dumnedeŭ să o rădice de-asupra noroduluĭ acéstă năprasnică bólă, orînduim în judeţul Ilfovuluĭ pe sluga Domnieĭ Mele Ioniţă, polcovnicul de judeţ, a căreia datorie este acésta, adecă maĭ întîiŭ să iea tóte povăţuirile şi pliroforia de la dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ, şi după acésta la tóte satele câte sunt molefsite, să mérgă însuşĭ să dea nizamul cel cuviincios, osebind pe ceĭ bolnavĭ la loc ferit şi puindu-le paznicĭ a nu se amestecà cu ceĭ curaţĭ şi avênd doĭ ciocliĭ sub zaptul sĕŭ, ca orĭcâţĭ se va întîmplà a murì de acéstă năpraznică bólă să puie să-ĭ îngrópe, spre a nu se face maĭ multă amestecătură. Aşijderea orĭ în ce cés va luà scire, orĭ de la dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ saŭ de la zapciiĭ plăşilor, că s'aŭ maĭ întîmplat vre-o zmreduire la vre-o parte de loc, să alerge numaĭ decât să dea nizamul cel cuviincos, şi când se va întîmplà acest fel de primejduirĭ în poporul vre-uneĭ căpităniĭ, să aibă voie a luà de la acea căpitănie câte un slujitor saŭ doĭ, ca să-ĭ orînduiască paznicĭ asupra celor molefsiţĭ, pentru care poruncim Domnia Mea vouĕ slujitorilor polcovnicescĭ, ca să daţĭ tótă supunerea şi ascultarea numituluĭ polcovnic, cât şi vouĕ căpitanilor de pe la căpităniĭ, să fiţĭ întocmaĭ următorĭ a da slujitorĭ de pază unde va fi de trebuinţă, căcĭ într'alt chip urmând, vĕ veţĭ pedepsì straşnic de către Domnia Mea. Poruncim Domnia Mea şi ţie orînduitule polcovnic, să te porţĭ cu tótă osîrdia asupra asesteĭ trebĭ şi când se va cunósce nizamul, că se face cu bună orînduială spre paza şi curăţenia judeţuluĭ veĭ fi împărtăşit cu mila Domnieĭ Mele, iar într'alt chip urmând şi ne-împlinind tóte datoriile tale, să sciĭ cu hotărîre că de pedépsă nu veĭ scăpà — 1813, Septembre 17.

www.dacoromanica.ro

Anexa pag. 737 Publicaţiĭ la tóte judeţele pentru nizamul bóleĭ de a se îngropa morţiĭ ce mor pe drumurĭ i câmpurĭ.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . sănătate. Cu mirare ne fu a auḑì Domnia Mea de la multe obraze cinstite, că aicia în judeţul dumné-vóstră mor mulţĭ ómenĭ de năprasnica bólă a ciumeĭ, uniĭ prin sate alţiĭ preste câmpurĭ i drumurĭ şi prin alte locurĭ, cariĭ făr'de nicĭ o cercetare saŭ îngrijire din partea isprăvnicatuluì staŭ năpustiţĭ morţĭ, câte patru cincĭ ḑile şi pe ceĭ maĭ mulţĭ îĭ mânâncă câniĭ şi alte jigăniĭ, (lucru cu totul împotriva omenireĭ şi nesuferit la auḑul Domnieĭ Mele) căcĭ după ce printr'atâtea poruncĭ ale Domnieĭ Mele ce vi s'aŭ trimis sunteţĭ povăţuiţĭ pentru îngrijirea ce se cuvine a aveà spre paza i ferirea satelor şi curăţenia lor câţĭ se vor întâmplà a se zmreduì. In potrivă vedem, că cu totul aţĭ lăsat acéstă trébă la amelie şi nebăgare de sémă (care într'acéstă vreme este cea maĭ delicată), făr'de a socotì că cea maĭ dîn'tâiŭ datorie a unuĭ dregător este a se osîrduì şi a îngrijì de cât tóte altele spre cele ce privesc paza sănătăţeĭ lŏcuitorilor, pentru care şi nu puţin ne-am turburat Domnia Mea asupră-vĕ. De aceea şi acum cu străşnicie vĕ poruncim ca îndată ce veţĭ primì acéstă domnéscă a nóstră poruncă, numaĭ de cât să daţĭ straşnice poruncĭ şi povăţuirĭ la toţĭ zapciiĭ şi alţĭ sluşbaşĭ, unde trebuinţa fiind să orînduiţĭ intr'adins şi din boerinaşiĭ judeţuluĭ prin tóte plăşile, pe la verĭ ce sate molefsite şi făcênd amărunte cercetărĭ, pe ceĭ ce vor găsì zmreduiţĭ de acéstă năprasnică bólă, îndată pe toţĭ aceia cu câţĭ se vor aflà împreună amestecaţĭ, să'ĭ deosebéscă adecă din sat la o parte, supt pază, cu urmare întocmaĭ, după cuprinderea Domnescilor nóstre poruncĭ, ce vi s'aŭ trimis, iar unde se va întâmplà a se găsì ómenĭ morţĭ, nicĭ de cum să nu şéḑă neîngropaţĭ, ci verĭ prin sate, orĭ pe câmpurĭ, saŭ pe drumurĭ de se vor aflà, să daţĭ straşnice poruncĭ ca un cés măcar să nu rĕmâe, ci făcêndu-se gropĭ, să tragă pe ceĭ morţĭ cu căngile de a'ĭ aruncà întrênsele şi să dea apoĭ pămînt peste eĭ; ci dar de acum înainte făr' de a maĭ aştepta altă poruncă a Domnieĭ Mele, pentru acésta să fiţĭ întocmaĭ următorĭ, căcĭ de va maĭ venì la auḑul Domnieĭ Mele vre-o împotrivă urmare şi întâmplare, una ca aceea socotindu-se amelia dumné-vóstră, să sciţĭ cu hotărîre, că atuncĭ ca nisce vrăşmaşĭ omenireĭ şi neînţelegĕtorĭ poruncilor şi povăţuirilor stăpânirilor, veţĭ cădé în mare osândă şi pedépsă, urmând către acésta şi povăţuirilor ce vi se va da de către dumné-lor boeriĭ nazirĭ aĭ lazaretuluĭ, şi fiţĭ sănătoşĭ. — 1813 Octombre 9.

(Cod. LXXIV, fila 89 v.)

Idem.—Pitac la Vel Spătar şi la Vel Agă ca să nu maĭ caute judecăţĭ de acum înainte.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumnéta Vel Spătare, adunarea de norod mult la un loc într'acéstă vreme a întêmplăriĭ de năprasnică bólă fiind cel maĭ primejdios lucru, se cuvine a fi poprită, pentru care pricină şi judecăţile din porunca nóstră s'aŭ poprit de a

www.dacoromanica.ro

nu se căuta; de aceea dar poruncim şi dumitale, că de acum înainte pricinĭ de datoriĭ să nu se maĭ caute la Departamentul Spătărieĭ, i la ceĭ-l-alţĭ zapciĭ ce sunt supuşĭ Spătărieĭ, afară numaĭ de pricinĭ englimatică, care şi acelea numaĭ de cât să se trimiţă la departamentul de criminalion, ca acolo să se caute şi să se ţie la închisóre, iar la grosul Spătărieĭ orĭ datoriĭ şi altele câţĭ se vor fi aflând acum închişĭ pentru pricinĭ de.asemenea, bez englimatică, să se slobóză numaĭ de cât dându-se în chezăşie şi alţĭ să nu se maĭ aducă la închisóre pentru pricinĭ care nu vor fi englimatică, până când va da Dumneḑeŭ să ostie acéstă bólă, Tolco pisah gpd. 1813 August 5.
(Cod. LXXIV, pag. 78 v.)

Asemenea s'aŭ făcut şi către Dumnéluĭ Vel Agă.

Idem.— Pitac către Vel Agă ca dupe Botezu Domnuluĭ să se începă a se căuta judecăţile.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Dumnéta Vel Agă, pricina pentru care încă de la Iulie trecut am poruncit Domnia Mea judecătorilor de a nu maĭ căuta judecăţĭ, este următórea bólă a ciumeĭ, precum tuturor este sciut, avênd nădejde că doar va ostia, ca să nu se întêmple zmreduelĭ din adunarea celor ce aŭ pricinĭ de judecăţĭ, dar fiind-că vedem că bóla nu ostiază şi pricinile de judecăţĭ se înmulţesc, nu găsim cu cuvinţă a se maĭ prelungì apraxia, ca să nu pătiméscă norodul şi dintr'acésta. i de aceea poruncim dumitale, ca după următórele sfinte sĕrbătorĭ, să începă şi acest depertament al Agieĭ să caute pricinele de judecăţĭ, adecă douĕ ḑile pe sĕptĕmână, îngrijind ca înăuntru în casă unde aŭ a se căutà judecăţile să nu se facă maĭ multă adunare, nicĭ să fie alţiĭ, fără numaĭ ipotesiariĭ ceĭ ce se judecă. Tolco pisah gpd.—1814 Ianuarie 4.
(*Cod. LXXIV, fila 98*).

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi la Spătar şi la tóte depertamenturile, de a căutà judecăţĭ.

An. p. 774.—1813 August. 2—Pitac către dumné-luĭ Vel Spătar, că pentru pricina molifseleĭ cerênd norodul a eşì afară pentru curăţenie, şi cu răvaşele ce se daŭ de drum aŭ luat Măria Sa pliroforie că se face maĭ multă amestecătură, de aceea aŭ poruncit Măria Sa, *ca să fie sloboḑĭ ómeniĭ a'şi scóte familiile şi calabalâcurile afară fără răvaş, însă nevestile şi copiĭ*, iar stăpâniĭ să nu iasă, şi pe la străjĭ să orînduiască ómenĭ cinstiţĭ şi credincioşĭ, ca să iea numaĭ în scris cine este? şi cine ese? şi să aducă raport la Spătărie pe fieş-care ḑi, să se feréscă dar de a nu cere cu vre-un cuvînt parale saŭ alt ceva.
(Cod. LXXIV, fila 78.)

www.dacoromanica.ro

An. p. 774.—Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Fiindcă acum am dat Domnia Mea voie familiilor de aicĭ din domnésca nóstră politie a Bucurescilor, de a eşì pe afară prin ţéră spre ferirea şi paza de următórea năprasnică bólă a ciumeĭ spre a se maĭ rărì din suma norodului din politie, iată într'adins vi se dă de scire şi vĕ poruncim, atât înşi-vĕ să fiţĭ cu mare priveghere, cât şi zapciilor de prin plăşĭ, să le daţĭ straşnică poruncă, ca asemenea să privegheze şi eĭ precum şi preoţilor, părcălabilor i caimacamilor de prin tóte satele, să li se poruncéscă a fi şi eĭ cu toţiĭ deştepţĭ, ca orĭ cine se va întîmplà, orĭ din Bucurescĭ, saŭ din altă parte să mérgă la vre-un sat, spre şedere, numaĭ de cât să dea scire zapciilor, ca să vie acolo în sat, şi maĭ întîiŭ să cerceteze pe ceĭ veniţĭ de sunt cu toţiĭ sănătoşĭ, şi apoĭ descărcându-şĭ şi tóte calabalâcurile să le pue de o parte afară din sat, ca să le aerisésca o ḑi două şi aşa să intre să se aşeḑe într'acel sat, saŭ de va lipsì zapciul departe de acel sat, să aibă a face acéstă urmare însuşĭ preotul cu părcălabul i căimăcamiĭ, iar întîmplându-se, feréscă Dumneḑeŭ, a fi vre-o unul dintr'aceia bolnavĭ, pe de o parte să nu'ĭ îngăduiască a intrà nicĭ de cum, nicĭ unul din eĭ în sat, şi pe de altă parte să le puie paznicĭ, slujitorĭ, orĭ din sătenĭ. pe împrejur, de a nu lăsà să aibă vre-un amestec cu cine-vaşĭ, saŭ a merge la alt sat şi îndată să dea de scire la isprăvnicat, ca să trimiţă a le face amăruntă cercetare de ce bólă pătimesce acel bolnav şi când se va dovedì, făr' de câtuşĭ de puţină bănuială, că este altă bólă, atuncĭ să aibă voie a intra să şéḑă într'acel sat, iar dovedindu-se că acel bolnav pătimesce de acéstă năprasnică bólă, orĭ că este măcar bănuială, atuncĭ să'ĭ depărtaţĭ cu totul la acel sat, şi să urmaţĭ întocmaĭ după povăţuirea ce vi s'aŭ dat prin osebită poruncă a Domnieĭ Mele, ce vi s'aŭ trimis maĭ deunăzĭ, pentru cuviinciósa pază, ferire şi curăţenie a judeţuluĭ; deschide-vĕţĭ însă ochiĭ, şi făr' de pregetare, să aveţĭ neadormită privighere, în ḑi şi în nópte, pentru acéstă rĕutate ca nu care cum-vaşĭ întîmplându-se (feréscă Dumneḑeŭ) la vre-un loc, să o lăsaţĭ a se încuiba şi a se înrădăcinà în judeţ, căcĭ atuncĭ să sciţĭ că veţĭ fi supuşĭ la grea rĕspundere, întocmaĭ ca nisce voitorĭ aĭ obştesceĭ primejdiĭ, şi fiţĭ sănătoşĭ.—1813 August 2.

(Cod. LXXIV, fila 77 v.)

Idem.—Iω lón Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-vóstră boerilor nazârĭ aĭ Caseĭ lăzăretuluĭ, fiind-că sudiţiĭ chesarocrăescii curţi ce se află lŏcuind aicĭ în politie aŭ făcut rugăciune Domnieĭ Mele, ca să aibă voie de a'şĭ face pentru eĭ osebit lazaret de năprasnica bólă a ciumeĭ, între schitul Cernica şi între sf. Panteleimon, unde aŭ fost maĭ nainte lăzăretul aceşteĭ bóle, avîndu-şĭ ciocli aĭ lor şi iarăşĭ cu a lor cheltuială să împlinéscă tóte trebuinţele aceluĭ lazaret, am primit Domnia Mea rugăciunea lor şi le dăm acéstă voie, după mijlocul ce se arată maĭ sus de a'şĭ face lazaretul, însă nu la acel loc, ci decindea peste apa Colentineĭ împotriva Filaretilor, ca să fie maĭ departe de spitalul Sf. Pantileimon; poruncim însă să aveţĭ

www.dacoromanica.ro

şi dumné-vóstră îngrijire de a nu se tăĭnuì vre unul din eĭ zmreduit aicĭ în politie, ci orĭ în ce parte de loc se va întîmplà a se zmreduì vre-o unul dintr'aceştĭ sudiţĭ aicĭ în politie, îndată să se dea de scire cinstiteĭ agenţiĭ, ca să deà nizam orînduiţilor ce vor fi asupra lazaretuluĭ, ca numaĭ de cât să-l rădice spălând şi afumând acea casă, după poruncile ce sunt date. Tolco pisah gpd. — 1813 Septembre 4.
(Cod. LXXIV, fila 85).

Idem.—Pitac către mitropolitul de a face osfeştanie.

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolite, după creştinésca nóstră datorie fiind povĕţuiţĭ a pururea să năzuim către cele sfinte spre isbăvirea de orĭ ce primejdie, de aceea să îngrijiţĭ Prea Sfinţia Ta, ca poimâne Duminica viitóre, să se facă osfeştanie la sfînta mitropolie cu sfîntul lemn şi cu sfinte móşte în vase marĭ, cum ar fi douĕ treĭ tocitorĭ şi apoĭ să se aducă preoţiĭ de prin tóte mahalalele. ca tuturor să li se dea în câte un vas mare dintr'acea aiazmă, dându-li-se şi poruncă ca să o împarţă fieş-care prin tóte casele enorieĭ sale de a le stropì tot-deauna stăpâniĭ lor. Tolco pisah gpd. — 1813 Septembre 19.
(Cod. LXXIV, pag. 87.)

Idem. — Douĕ pitace asemenea, unul către dumné-luĭ Vel Spătar şi altul către Vel Agă pentru curăţitul caselor celor molifsite numaĭ, iar nu după cum scrie pitacele, fiind-că aceste pitace s'aŭ prefăcut şi în urmă s'aŭ făcut altele, însă casele boerescĭ ce vor fi molifsite şi acelea să se spele.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Spătare, fiind-că cu mila luĭ Dumnedeŭ aŭ început a merge spre scădere bóla ciumeĭ şi nădăjduim cu ajutornl sĕŭ a lipsì cu totul, de trebuinţă şi folositor lucru este ca tóte casele să se spele, să se afume, să se aeriséscă, şi să se cureţe precum şi lucrurile ce vor fi într'însele, de aceea şi poruncim, ca împreună cu ómeniĭ Caseĭ lăzăretuluĭ, ce într'adins sunt orînduiţĭ pentru acest sfîrşit, să orînduescĭ şi dumné-ta zapciĭ spătărescĭ, ca cu toţiĭ să âmble din mahala în mahala şi din casă în casă, *(bez casele boerescĭ)* şi să îndemneze pe toţĭ stăpâniĭ aceia îndatorându-ĭ, ca cu voie şi făr' de voie să-şĭ cureţe casele i lucrurile din casă spălându-le, afumându-le şi aerisindu-le până la cel maĭ mic lucru, iar casele acelea carele vor fi lipsind stăpâniĭ şi vor fi închise să se deschidă de către orînduiţiĭ ómenĭ aĭ caseĭ, faţă cu zapciiĭ dumi-tale i zapciĭ agiescĭ, fiind-că asemenea poruncă s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel Agă şi maĭ întêiŭ făcêndu-se catagrafie de tóte lucrurile ce vor fi într'însele, să se cureţe şi acelea cu asemena urmare precum maĭ sus se arată şi apoĭ puindu-se la loc prin case să se pecetluiască acele case cu pecetea Caseĭ, i a spătărieĭ şi Agieĭ; la care acéstă urmare a curăţenieĭ caselor s'aŭ scris osebit şi prea sfinţieĭ sale Părinteluĭ Mitropolit, ca să orînduiască şi prea sfin-

www.dacoromanica.ro

ţia sa pe protopopiĭ plăşilor politieĭ de a âmblà împreună, duhovnicesce sfătuind pe toţĭ aceĭ stăpânĭ aĭ caselor şi avênd lângă sinele şi cărţĭ de blăstem, ca unde va fi trebuinţă să se cetéscă într'audul proştilor dintre lŏcuitoriĭ mahalalelor, de a fi următorĭ cu toţiĭ să-şĭ cureţe casele şi să nu tăĭnuiască cine-vaşĭ vre-un lucru molefsit, carĭ protopopĭ să fie faţă şi la deschiderea caselor, i la catagrafia lucrurilor acelora ce lipsesc stăpâniĭ, ca să nu rĕmâie câtuşĭ de puţină bănuială de vre-un sfeterismos despre nimenea. Tolco pisah gpd.»

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către mitropolit, ca să orînduiască şi pe protopopiĭ plăşilor a fi de faţă la deschiderea caselor, avênd în mânĭ şi carte de blăstem asupra acelor proştĭ.

Acest pitac s'aŭ prefăcut şi s'aŭ făcut ca numaĭ casele cele molefsite să se cureţe şi să se spele, cum şi casele boerescĭ cele molefsite arĕtându-le acest pitac asemenea să fie următorĭ.

(Cod. LXXIV fila 101 v.)

Idem. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar.

Cinstiţĭ şi crepincioşĭ boerilor ai Domnieĭ Mele, dumné-vóstră Nazirilor aĭ lazareturilor în faptă vă este cunoscut cu câtă fierbinţială suntem porniţĭ şi cât ne osîrduim (avênd cea maĭ întîiŭ nădejde de la Dumnedeeasca milostivire) spre a desrădăcinà, sau măcar a împuţinà după a omenireĭ putinţă, acéstă primejdióşă bólă, ce din reà norocire s'aŭ ivit şi s'aŭ încuibat nu numaĭ aicĭ în politie, ci şi afară prin ţéră; nu vĕ rĕmâne nicĭ o îndoială, că Domnia Mea acéstă îngrijire o socotim (precum se şi cuvine) una din cele maĭ întîĭ datoriĭ ale Domnesciĭ Nóstre oblăduirĭ, în cât cu deplină încredinţare, de asemenea fierbinte osîrdie am ales pe dumné-vóstră ca pe nisce boerĭ bĕtrânĭ iscusiţĭ şi făr'de pregetare, mulţămiţĭ fiind alegereĭ ce am făcut şi v'am însărcinat cu priveghierea şi îngrijirea săvîrşireĭ tuturor mijlócelor, ce sunt de trebuinţă şi folositóre pentru desrădăcinarea rĕuluĭ, atât cele ce înşine nouĕ ni s'aŭ părut a fi trebuincióse, cât şi cele ce de dumné-vóstră s'aŭ chibzuit şi se vor maĭ chibzuì, precum şi slujbaşiĭ ceĭ trebuincioşĭ sub ascultarea şi otcârmuirea dumné-vóstră, s'aŭ orînduit şi în scurt tóte chibzuirile dumné-vóstră carĭ privesc asupra aceşteĭ trebĭ, aŭ fost şi vor fi primite la audul Domnieĭ Mele, suntem şi Domnia Mea bine încredinţaţĭ că tóte acelea ce le-aţĭ pus şi le veţĭ pune în lucrare, cu deplină silinţă, fiind de sine îndemnaţĭ, ca pentru un sfîrşit şi obştieĭ în parte fórte folositor şi în potrivă fórte cumplit şi vătĕmător: dar scim iarăşĭ, că firesc este la omenire a i se împuţinà silinţa şi cu destulă mâhnire a sufletuluĭ a contenì de ostenelĭ, când sfîrşitul pentru care se silesce şi se orînduesce vede că nu-l dobîndesce şi nu este de mirare să fi pătimit dumné-vóstră vre-o acest fel de ostenire a silinţeĭ, vĕdênd că bóla nu numaĭ nu ostiază, ci încă merge spre crescere şi că ostenelile vĕ sunt zadarnice; vrednică este în adevĕr o acest fel de nenorocire de a pricinuì mâhnire la orĭ-ce inimă simţitóre; iar maĭ vrednic este de laudă, când nescine într'o ast-fel de întîmplare aflându-se, nu va cădé la desnădăjduire, căcĭ cu acésta nu

www.dacoromanica.ro

numaĭ luĭ îşĭ pricinuesce scârbire, ci şi fierbinţială slujbaşilor celor ce aştéptă a avé pildă şi îndemnare a sa nepregetare din ḑi în ḑi se stinge şi se rĕcesce, de aceea şi suntem bine nădăjduiţĭ, că maĭ cu deadinsul veţĭ îmbrăţişà de acum înainte silinţa şi osîrdia, avênd şi pe înşine Domnia Mea întru tóte ajutor şi că făr de pregetare nu veţĭ contenì împreună de a vĕ chibzuì şi a lucrà din tótă vîrtutea, tóte cuviinciósele mijlóce câte sunt putincióse la omenire, lăsând pe cele peste putinţă la Dumneḑeiasca pronie, ca să le împlinéscă orĭ-cum va voì a sa iubire de ómenĭ şi părintésca milostivire. — 1813, Septembre 9. *(Cod. LXXIV, pag. 86 v.).*

An, p. 775. Pitac la mitropolit şi la boeriĭ halea şi mazilĭ pentru a pune la orînduială vre-un mijloc de năprasnica bólă a ciumeĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolit şi dumné-vóstră Veliţilor boerĭ halea şi mazîlĭ, prisos socotim a fi ca să vĕ arĕtăm câtă rîvnă şi cât de mult dorim, de a vedeà izbăvirea noroduluĭ domnesceĭ nóstre ţĕrĭ de următórea năprasnică bólă, fiind obştéscă acéstă rîvnă şi durere; lăsăm iarăşĭ a ḑice mĕsura silinţeĭ ce dintr'un început am arĕtat şi arĕtăm, nu numaĭ după a domnesceĭ nóstre oblăduirĭ, ci şi după a iubireĭ de ómenĭ datorie spre dezrădăcinarea acesteĭ bóle şi spre mângâerea, i căutarea acelor ticăloşĭ bolnavĭ de la spitalurile ot Dudescĭ, fiind şi acésta de toţĭ vĕḑută şi netăgăduită în vreme ce tóte mijlócele câte înşine le-am socotit şi câte orĭ carele din dumné-vóstră ne-aţĭ arĕtat a fi cuviincióse şi trebuincióse, n'am încetat de a le pune în lucrare; cu destulă însă întristare a inimeĭ vedem, că nicĭ bóla nu continéză şi bolnaviĭ pătimesc în douĕ chipurĭ: fiind lipsiţĭ de îndestularea celor trebuincióse spre căutarea şi mângâerea lor, după adesele cercetărĭ care necontenit facem Domnia Mea în felurĭ de chipurĭ la spitalurĭ. Acéstă dar selbatecă ticăloşie şi cumplită primejdie a omenireĭ şi maĭ vîrtos a celor ce pătimesc, ne maĭ putênd a maĭ fi suferite tuturor de obşte fieş-căruia în parte şi necuviindu-se în cât este la putinţa omenéscă a fi trecută cu vederea, nu este îndoială că toţĭ suntem datorĭ a face cuviinciósa îngrijire a chibzuì cele folositóre, şi a arĕtà putinciósa silinţă cu orĭ-ce mijloc cuviincios, mustrându-se fieş-care de al iubireĭ de ómenĭ cuget va socotì. Drept aceea poruncim Domnia Mea, ca făr' de zăbavă adunându-vĕ cu toţiĭ la un loc, pe de-o parte să daţĭ de scire şi ceteĭ neguţitorescĭ, ca uniĭ ce şi eĭ sunt împreună cu obştea pătimaşă a se adunà şi eĭ între dînşiĭ din ceĭ maĭ bĕtrânĭ i polipticoşĭ cu bună chibzuire şi cu temere de Dumneḑeŭ şi chibzuind ce mijlóce metahirisindu-se şi ce orînduială păzindu-se s'ar puté şi bóla să conteneze, orĭ să se împuţineze, după a omenireĭ putinţă şi aceĭ pătimaşĭ bolnavĭ ot spitalurĭ să-şĭ aibă cuviinciósa căutare şi mângâere, să vĕ dea părerea lor în scris, şi pe de altă parte făcênd osebit şi prea sfinţia ta i dumné-vóstră asemenea chibzuire, pentru orĭ-câte

www.dacoromanica.ro

veţĭ socotì a fi cuviincióse la acest creştinesc şi omenireĭ folosit scopos, să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele în scris prin anafora, cu vătaf de Visternicie. 1813 Noembre 25.

(Cod. LXXV, fila 74 v.)

An. pag. 775. — Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice de Ţéra-de-jos Barbule Văcărescule şi dumné-ta Vel Vornice al politieĭ, Alexandre Niculescule, fiind-că prin sfat de obşte precum vĕ este sciut s'aŭ făcut chibzuire înaintea Domnieĭ Mele, şi s'aŭ găsit cu cale de a se schimbà tertipul şi orînduiala nizamuluĭ ce se urmà până acum de către Casa lazareturilor (asupra căreia erà orînduiţĭ împreună cu dumné-ta Vel Vornice Văcărescule Naziri şi dumné-luĭ Vel Banu Radu Golescu, dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus Grigorie Băleanul, şi dumné-luĭ Vel Postelnicu Costache (Suţu), după care acea chibzuire s'aŭ şi întocmit ponturĭ de iznóvă primite şi de domnia Mea. Iată dar printr'acest Domnescul Nostru pitac, însărcinându-vĕ cu acest noŭ nizam al trebiĭ lazareturilor, vĕ poruncim, ca precum dumné-lor maĭ sus numiţiĭ treĭ boerĭ în-cât aŭ fost orînduiţĭ dimpreună cu dumné-ta Vel Vornice Văcărescule, aŭ arĕtat osîrdie şi silinţă la căutarea aceşteĭ trebĭ, asemenea şi dumné-vóstră amêndoĭ îmbrăţişându-o de acum înainte, să îngrijiţĭ a se căutà cu bună orînduială şi silinţă, urmând întocmaĭ după cele de acum întocmite poruncĭ şi silindu-vĕ din tótă vîrtutea spre contenirea şi desrădăcinarea aceşteĭ următóreĭ bóleĭ, care pricinuesce o obştéscă primejdie, precum şi Casa veniturilor şi cheltuelilor aceşteĭ trebĭ să se ţie iarăşĭ de dumné-vóstră, pentru care să aveţĭ a arĕtà Domnieĭ Mele, socotélă curată la fieş-care *deminie.* Tolco pisah gpd. — 1813, Decembre 12.

(Cod. LXXIV, fila 95.)

Idem.—Nizamul tîrgului şi al mahalalelor politieĭ Bucurescilor pentru paza năprasniceĭ bóle a ciumeĭ după noul tertip ce s'aŭ dat acum cu ponturĭ.

1). Sciut să fie la toţĭ de obşte, că politia Bucurescilor are să se închidă de la ḑi-'ntîiŭ Ianuar anuluĭ viitor let 1814, şi de la acel soroc înainte nu este maĭ mult slobod ca să intre în politie nicĭ om, nicĭ marfă făr'de lazaret, ci ceĭ carĭ vor venì să facă lazaret la margine la orînduitele lazareturĭ ḑile 12 şi mărfurile ce vor venì după afară i din ţéra turcéscă ḑile 15; iar mărfurile din lăuntru din Europa fiind legate şi înfăşurate cu păturĭ şi rogojinĭ, să le scóţă acele legăturĭ şi lăsându-le afară la lazaret, să intre în politie marfa acea numaĭ cu *cuferele.*

Verĭ-cine va indrăsnì împotriva aceşteĭ poruncĭ a Domnieĭ Mele, ca orĭ să intre, orĭ marfă să aducă în politie pe furiş şi făr'de lazaret, să scie că nu numaĭ acel se va pedepsì straşnic, ci încă şi gazda ce'l

www.dacoromanica.ro

va primi; de aceea fieş-care să se păzéscă şi să nu primiască nicĭ marfă nicĭ om streiu în gazdă, ci maĭ ales când va vedé şi va aflà că aŭ venit cinevaşĭ, saŭ marfă aŭ adus pe ascuns şi făr'de bilet al Caseĭ de sloboḑenie, pe loc să arete la casă *depo*, spre a se pune nizamul cuviincios. Locurile cele orînduite pentru lazareturĭ sunt acestea, adecă...

Nouĕ drumurĭ sunt numaĭ slobode pe la carĭ aŭ să intre şi să iasă ómenĭ. Mărfurile şi cele ce vor venì de afară de prin judeţe, de trebuinţa lŏcuitorilor politieĭ în podul Tîrguluĭ-de-afară, drumul Fierĕstrĕuluĭ, Podul Mogoşóeĭ, drumul Têrgovişteĭ, Podul de Pămînt, drumul de la Antim, Podul Calicilor, drumul Cismegiuluĭ, Filaret şi Podul luĭ Şerban-Vodă; şi fiind-că tóte câte sunt să vie de trebuinţa lŏcuitorilor politieĭ sunt să se strîngă la marginile acestor drumurĭ, acolo să mérgă fieş-care din lŏcuitoriĭ politieĭ ca să-şĭ cumpere cele trebuincióse, şi cumpĕrătorul după ce va descărcà carul de cele ce va cumpĕrà, făr'de zăbavă să plătéscă şi să deà drumul lŏcuitorilor cu carul să iasă afară din politie făr'de a se zăbovì maĭ mult. La oborul Tîrguluĭ-d-afară să vie spre vînḑare numaĭ lucrurĭ carĭ plătesc vamă, iar cele-l-alte să sté în câmp şi nu tóte la un loc şi ómeniĭ amestecaţĭ, ci fieş-care cu felurimea să sté deosebit; pînzeturĭ, haine, in, cânepă şi altele asemenea nimenea cu un cuvînt să nu îndrăsnéscă să aducă de vînḑare, fiind-că nu numaĭ că se va pedepsì, ci încă şi lucrurile luĭ se vor arde; de aceea vameşul oboruluĭ să fie cu mare îngrijire şi luare aminte, ca nu numaĭ pînzeturĭ, haine, in, cânepă şi altele asemenea să nu primiască în obor, dar nicĭ lucrurile care nu plătesc vama, căcĭ împotrivă urmând, straşnic se va pedepsì la faţa loculuĭ. Tîrgul Cuculuĭ, care pe sĕpţĕmână se face odată în ḑi de Lunĭ, să lipséscă cu totul, căcĭ orĭ-care de acum înainte va duce acolo lucrurĭ de vînḑare, se va pedepsì şi marfa se va face iama.

2). Care din lŏcuitorĭ se va zmreduì, să nu ascunḑă, nicĭ să tăĭnuiassă zmreduirea luĭ, ci pe şin şi făr'de perdere de vreme, el însuşĭ să deà de scire orînduiţilor Epistaţĭ de prin mahalale, şi atuncĭ numaĭ cel lovit de ciumă se va scóte din casă şi se va trimite la spital, iar ceĭlalţĭ vor rĕmâné pe loc făr'de a fi volnicĭ să iasă din casă şi să âmble pe afară şi câţĭ dintr'înşiĭ vor avé stare li se va orînduì de către Epistaţĭ pazarghidenĭ, ca să le cumpere cele trebuincióse ale mâncăriĭ cu plata lor, iar când vor fi adevĕrat neputincioşĭ şi scăpĕtaţĭ, acelora li se va orînduì mâncarea lor de la Casă, socotindu-se întocmaĭ ca nisce bolnavĭ aĭ spitaluluĭ, iar când vor tăĭnuì zmreduirea şi nu vor arĕtà dreptul adevĕr, atuncĭ toţĭ câţĭ se vor aflà într'acea casă, se vor trimite la spital, şi la acésta să fie toţĭ cu privighere şi să îngrijască şi de vecinul sĕŭ, şi când vor pricepe, că orĭ s'aŭ zmreduit şi tăĭnuiesce, saŭ că după ce l'aŭ lăsat în casă nu-şĭ curăţă casa, nu-şĭ spală lucrurile ce are în casă, să deà în grabă de scire Epistaţilor, spre a se da nizamul cuviincios, şi fiind-că numaĭ zmreduiţiĭ să lasă prin casele lor, datorĭ să fie, ca eĭ singurĭ să-şĭ spele casele, să-şĭ cureţe şi să-şĭ aerisésca tóte lucrurile ce vor avé în casă.

3). Câţĭ din bolnavĭ se vor trimite la spital şi nu vor avé chip şi mijloc pentru ale lor lucrurĭ, ca să le puie la păstrare, şi pentru ca

www.dacoromanica.ro

să nu se răpue tóte acele lucrurĭ, să le priméscă Casa *depo* cu catastih anume, iscălit de vecinĭ i de preotul mahalaleĭ, şi asemenea catastih să deà şi Casa la mâna vecinilor şi a preotuluĭ, după care, când se vor întórce bolnaviĭ sănătoşĭ de la spital să le céră de la Casa depo.

4). Toţĭ brutariĭ, măcelariĭ, mălăieriĭ, precupeţiĭ, lumînărariĭ şi simigii, nu numaĭ să fie sloboḑĭ a vinde marfa lor pe la prăvăliĭ, magaziĭ şi casele lor ce vor avé în lăuntru în politie, ci făr'de poprire să âmble şi prin mahalale cu carĕ şi cu caĭ, încărcaţĭ cu pâne, malaiŭ, carne, cărbunĭ, orz, lumînărĭ şi să vînḑă la obşte, precum şi zarzavagiĭ şi femeile ce se neguţătoresc cu felurĭ de zarzavaturi i cu găinĭ, ouĕ, unt, lăpturĭ şi alte asemenea, sloboḑĭ sunt ca sa vînḑă şi de acum înainte, însă să nu şază la un loc i să facă vînḑarea pe la tărăbĭ, ci să âmble pe pod şi prin mahalale şi să strige felurimea mărfiĭ ce vor fi avênd de vînḑare, ca să auḑă ómeniĭ de prin case şi să cumpere fieşcarele ceea ce va avé de trebuinţă. Aşijderea şi sacagiiĭ politieĭ sunt sloboḑĭ să âmble prin tóte părţile cu apă de vînḑare şi toţĭ aceştia să aibă câte un vas de oţet în care să pue baniĭ ce vor primì după vînḑare.

5). Tóte prăvăliile şi spiţeriile sunt slobode a fi deschise într'acest chip, adecă numaĭ câte o feréstră i un chepeng să aibă deschis şi pe acolo să-şĭ facă neguţătoriĭ alişverişul lor, iar nu cu uşa prăvălieĭ deschisă, şi să aibă şi eĭ câte un vas de oţet în care să-şĭ pue baniĭ după vînḑare; cafenelele, cârciumile, rachigiriile, tutungeriile, şi telalîcurile să se închiḑă, să se pecetluiască cu pecetea Caseĭ şi să lipséscă cu totul, fiind lucru cunoscut şi învederat, că de la acestea se înmulţesce înmulţirea zmreduieleĭ, şi de se va dovedì cinevaşĭ, că orĭ cafenea i bucătărie şi telalîc aŭ deschis, saŭ vin, saŭ rachiŭ aŭ vîndut, cu hotărîre se scie, că acela se va pânzura la uşa prăvălieĭ luĭ; asemenea şi telaliĭ ce obicĭnuesc de âmblă pe podurĭ şi uliţe cu lucrurĭ de vînḑare, să lipséscă cu totul; cârciumile, rachigiriile să se pecetluiască cu cincĭ ḑile în urmă, după ce se va arĕtà acéstă poruncă a Domnieĭ Mele. buluc de ómenĭ pe la prăvăliĭ să nu fie, precum şi bărbieriile să lipséscă.

6). Câţĭ vor venì cu memorieturĭ către stăpânire, să mérgă drept la casele de la Beilic şi acolo să conăcéscă. Toţĭ neguţătoriĭ capanlîĭ ce vor venì, aceia să conăcéscă la hanul Beiliculuĭ, iar nu prin alte hanurĭ i case streine. Neguţătoriĭ turcĭ ce vor veni cu mărfurĭ de vînḑare să facă şi eĭ mărfurile lor lazaret, făr'de osebire, precum la pont . . . . . arată.

7). Închisorile Spătărieĭ, ale Agieĭ, şi altor zabiţĭ aŭ lipsit cu totul (afară din puşcărie, fiind criminalion) şi când cine-va va face vre-un lucru netrebnic şi necuviincios, după a luĭ vină se va pepepsì la faţa loculuĭ; stréja Spătărieĭ şi a Agieĭ să se urmeze şi de acum înainte după cum s'aŭ urmat şi până acum, atât numaĭ când vor âmblà prin politie şi mahalale pentru nizamul făcĕtorilor de rele, să nu intre prin casele lŏcuitorilor, cu cuvînt orĭ ca să se odihnéscă, saŭ să mănânce, că straşnić se va pedepsì.

www.dacoromanica.ro

8). Toţĭ preoţiĭ şi cântăreţiĭ ce şed prin chiliile curţilor bisericilor, să-şĭ urmeze după orînduială slujba bisericeĭ diminéţa şi séra, făcênd şi denie pe săptămână de douĕ orĭ, iar pe alţiĭ din mahalale streine să nu-ĭ priméscă în biserică.

9). Câţĭ din lŏcuitorĭ vor murì de altă bólă dovedită, aceia să se îngrópe pe la bisericĭ, însă nu cu calabalîc şi adunare de ómenĭ.

Asupra acestuĭ nizam am orînduit Domnia Mea, pe . . . . şi prin maĭ sus numiţiĭ boerĭ are a se urmà şi săvîrşì tóte acestea, iar ceĭlalţĭ Epistaţĭ după la lazareturĭ, i după la marginĭ şi după la spital aŭ să urmeze întocmaĭ după *instrucţia* ce se va da fieş-căruia.—1813, Decembre 16.

(Cod. LXXIV, fila 95 v.).

An. p. 776.—1813 Decembre 16.—S'aŭ făcut pitac către dumné-luĭ Vel Spătaru i către dumné-luĭ Vel Agă, ca aceste poruncĭ să le publicuiască la toţĭ şi să le puie la rĕspintenĭ şi peste cincĭ ḑile să pecetluiască tóte cârciumile i rachigiriile, la carĭ cârciumĭ i rachigeriĭ să pue peceţĭ şi dumné-lor boeriĭ Epistaţĭ, şi să îngrijéscă de a se păzì nizamul acesta tot-deauna făr' de nicĭ o strămutare.

(Cod. LXXIV, fila 96 v.)

An. p. 776.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Dumné-vóstră boerilor nazîrĭ aĭ lăzăretuluĭ, cu tóte că în ponturile acestuĭ noŭ nizam ce s'aŭ întocmit se cuprinde, ca ceĭ ce vor venì de afară spre a intrà în politie să facă 12 ḑile lazaret la locurile cele orînduite, dar fiind-că nu s'aŭ desluşit care felurĭ de ómenĭ aŭ a face acest lazaret, iată acum într'adins facem Domnia Mea acea deslușire şi deosebim pe lŏcuitoriĭ ceĭ ce vor aveà trebuinţă a venì aicĭ cu jălbĭ către Domnia Mea, ca să nu se pricĭnuiască întârḑiere şi cheltuială făcênd atâta vreme lazaret şi dintr'acésta să se zăticnéscă venirea lor şi să pătiméscă ne putênd venì să-şĭ arĕte păsurile către Domnia Mea, la care pururea urméză după a oblăduireĭ părintéscă datorie de a aveà deschis domnescul nostru auḑ, spre a auḑì păsurile şi plângerile lor şi a face îndestulare şi mângâere celor năpăstuiţĭ, care acéstă deosebire şi deslușire s'aŭ făcut cunoscută şi ispravnicilor de pe la tóte judeţele printr'adins poruncĭ ale Domnieĭ Mele ce li s'aŭ trimis acum, ca să o publicariséscă în auḑul tuturor lŏcuitorilor. Ci dar aşa poruncim să se urmeze la lăzăreturile cele orînduite. Tolco pisah gpd. — 1813 Decembre 24.

(Cod. LXXIV, fila 97.)

Asemenea poruncĭ s'aŭ făcut pe la tóte judeţele de acest nizam.

Pitac către boeriĭ nazîrĭ ca lŏcuitoriĭ ceĭ ce vor venì cu jalba să nu facă lazaret maĭ mult de cât o ḑi.

www.dacoromanica.ro

An. la pag. 776.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Anaforaua acésta a dumné-lor boerilor naziri aĭ lăzăreturilor următóre fiind nouluĭ nizam ce s'aŭ hotărît de Domnia Mea pentru paza politieĭ, o întărim întru tóte ca întocmaĭ să se urmeze, după care şi prea Sfinţia Ta părinte Mitropolite, făcênd urmare, să pedepsescĭ negreşit pe aceĭ preoţĭ, ca să se facă pildă şi altora.—1813 Decembre 26.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţăm Mărieĭ Tale, că la 15 ale următóreĭ la mahalaua cărămidarilor murind de năprasnica bólă a ciumeĭ un popa Sava de la biserica Heresculuĭ, preotésa luĭ aŭ dat de scire cumnatuluĭ eĭ anume Chiru ot mahalaua Ceauş-Radu şi viind s'aŭ găsit cu ceĭ-l-alţĭ preoţĭ tovarăşiĭ mortuluĭ, cariĭ 'l-âŭ povăţuit ca să dea ceva-şĭ Epistatuluĭ mahalaleĭ de a nu'l trimite la spital, ci să'ĭ dea voie să'l îngrópe pe ascuns; decĭ numitul Chiru urmând povăţuirilor preoţilor s'aŭ găsit cu Epistatul şi faţă cu aceştĭ preoţĭ aŭ dat Epistatuluĭ talerĭ 16 şi luând voie aŭ plătit la nisce ómenĭ de 'l-aŭ îngropat primind şi preoţiĭ talerĭ 6, ca să'l pomenéscă, după cum ḑic. După scumpă cercetare dar ce li s'aŭ făcut de către noĭ, pe Epistatul pentru căcĭ aŭ făcut o faptă ca acésta împotriva nizamuluĭ şi poruncile Mărieĭ Tale, 'l-am bătut la falangă înaintea celor-l-alţĭ Epistaţĭ, spre pildă şi 'l-am lipsit din slujbă, iar pe preoţiĭ povăţuitorĭ spre rele şi pricinuitorĭ molefselelor, fiind-că cum se vede acésta aŭ avut de meşteşug şi maĭ 'nainte şi de folosul lor de a se unì cu Epistaţiĭ şi cu vătăşeiĭ mahalalelor, dând voie să se îngrópe prin taină ómenĭ ciumaţĭ, iar nu să dea de scire după cum sunt poruncile prea Inălţimeĭ Tale, după care s'aŭ scris şi domnesc pitacul Mărieĭ Tale, către prea Sfiinţia Sa părintele Mitropolit, 'i-am dat sub chezăşia mahalagiilor de acolo, iar pe numitul Chiru, împreună cu ceĭ ce aŭ îngropat pe mort 'i-am orînduit la Casă depo şi găsim cu cale ca preoţiĭ să fie trimişĭ la sf mitropolie, ca să ia căḑuta pedépsă spre pildă şi altora, iar Chiru cumnatul mortuluĭ, împreună şi cu ceĭ ce aŭ îngropat pe mort după ce se vor pedepsì la faţa loculuĭ, să se trimiţă şi la spital împreună cu preotésa mortuluĭ, ca nisce zmreduiţĭ ce sunt cu totul, ca să se săvîrşéscă şi porunca Mărieĭ Tale, cum că ceĭ ce vor ascunde pe bolnav saŭ mort, să fie trimişĭ toţĭ la spital, şi cum va fi porunca Mărieĭ Tale.—1813 Decembre 3.

(Cod. LXXVI, pag. 743).

An. p. 777. —Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Păzind Domnia Mea cuprinderea acestuĭ Prea Inălţat împĕrătesc hatişerif sfânta şi fără de strămutare, după deplina putere ce avem

www.dacoromanica.ro

asupra averilor acestor fel de obraze, după mórte-le de a le face zapt şi a le metahirisì în fapte bune, şi în adevĕr cea maĭ bună şi plăcută luĭ Dumneḑeŭ faptă fiind căutarea şi mângâerea acestor fel de ticăloşĭ bolnavĭ, cu iubire de ómenĭ şi cu milostivire, primim rugăciunea dumné-lor boerilor nazîrĭ aĭ lăzăreturilor ce ne fac printr'acéstă anafora şi poruncim dumné-tale Vel Logofete de ţéra-de-sus, ca tótă periusia acestuĭ rĕposat arhiereŭ, după fóia catagrafieĭ ce din porunca Domnieĭ Mele aĭ făcut, să o facĭ teslim la locurile de maĭ jos arĕtate, cu urmare întocmaĭ, spre a se cheltuì în trebuinţele bolnavilor ot spitalul Dudescilor.—1813 Octombre 12.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne

Sciut este Mărieĭ Tale, că într'aceste ḑile s'aŭ întîmplat de aŭ murit de năprasnica bólă a ciumeĭ *rĕposatul Vlădică Stavropoleos* ce se afià în cuprinsul Curţeĭ Bisericeĭ ot Stelea, a căruia periusie făcêndu-se catagrafie din porunca Inălţimeĭ Tale de către dumné-luĭ Vel Logofĕtul de ţéra-de sus, între alte lucrurĭ şi haine s'aŭ găsit şi banĭ în naht în zapise şi talerĭ 21303 banĭ 90, precum te veĭ pliroforisì Măria Ta din alăturata fóie iscălită de dumné-luĭ Vel Logofĕtul, bez odăjdiile arhierescĭ, care nu sunt trecute pe anume la catagrafie, fiind maĭ molefsite şi neîndrăsnind a le deschide şi a âmblà cu dînsele ceĭ ce aŭ făcut catagrafia; fiind dar că pentru acest fel de obraze parte bisericéscă când vor murì aicĭ în ţéră este dat prea Inalt Impărătesc sfînt hatişerif, scris de la *let 1712 în luna* luĭ Gematiŭ ahir, care se află trecut în condicile Divanuluĭ Mărieĭ Tale, coprinḑĕtor şi poruncitor, ca prin marafetul dumné-lor Domnilor după vremĭ să facă tacsil avuţia lor ca un venit Caseĭ ce se cuvine la săracĭ i la sărmanĭ şi alte fapte bune, şi fiind-că spitalul ot Dudescĭ (unde se află într'acéstă vreme mulţime de ticăloşĭ ómenĭ zmreduiţĭ de năprasnica bólă a ciumeĭ) este în mare lipsă şi trebuinţă de cheltuială spre căutarea şi mângâerea acestor pătimaşĭ săracĭ, nu socotim a fi altă maĭ mare facere de bine decât când aceĭ ticăloşĭ îşĭ vor câştiga mângâerea şi trebuinciósa lor căutare. Acésta dar putere şi dreptate de a face tacsil pentru milostenie şi fapte bune, averile acestor fel de obraze când mor aicĭ, fiind dată Mărieĭ Tale, ca unuĭ Domn şi stăpânitor al ţĕreĭ prin maĭ sus arĕtatul Impĕrătesc sfînt hatişerif, de aceea ne rugăm Mărieĭ Tale, să bine-voescĭ şi cu ochĭ de milostivire privind asupra acestor ticăloşĭ bolnavĭ, să daĭ luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Legofĕtul, ca tótă periusia numituluĭ arhiereŭ să o dea a se cheltuì pentru trebuinţa spitalurilor, însă banĭ în naht şi zapisele ce se adună suma ce s'aŭ ḑis maĭ sus, să se facă teslim acum peşin la Casa lazareturilor, ca să îngrijéscă Casa a i se împlinì şi baniĭ zapiselor împreună cu dobânda lor de la ceĭ ce sunt datorĭ, iar hainele i odăjdiile (făcêndu-se şi acele catagrafiĭ) cum şi orĭ-ce alte lucrurĭ, să

www.dacoromanica.ro

le facă teslim la medelnicerul Clincénu Epistat lazareturilor, ca după ce le va spăla bine şi le va aerisì îndestule ḑile, să se vînḑă apoĭ şi baniĭ preţurilor să se dea iarăşĭ la Casa lazareturilor, spre a se cheltuì şi aceia tot în trebuinţa bolnavilor ot spital, iar aniĭ Mărieĭ Tale fie de la Dumneḑeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.—1813 Octombre 12.

Radu Golescu Vel Ban, Biv Postelnic Şuţu.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Poruncim Domnia Mea, Dumi-tale Vel Logofete de ţéra-de-sus, ca tótă acéstă periusie să o facĭ teslim la locurile cele arĕtate în anaforaua dumné-lor boerilor nazìrĭ aĭ Caseĭ lazareturilor, după osebita poruncă Domnieĭ Mele, ce-ţĭ este dată prin întărire la acéstă anafora.—1813 Octombre 12.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 695.)

Pag. 777.—Zemle Vlahiscoie. Ţie polcovnice şi vouĕ tuturor căpitanilor din sud Ialomiţa, fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea, că într'acest judeţ s'aŭ zmreduit pe câţĭ-va ómenĭ şi urméză a se face cuviinciósă pază şi ferire lŏcuitorilor după domnescile nóstre poruncĭ şi povăţuirĭ ce s'aŭ trimis către ispravniciĭ judeţuluĭ, de aceea iată vĕ poruncim Domnia Mea cu străşnicie, ca la orĭ-ce şi la orĭ în ce cés vi se va poruncì de către dumné-lor pentru a puteà împlinì tóte trebuinţele acestuĭ nizam cu care sunt însărcinaţĭ să, le daţĭ negreşit tótă ascultarea şi supunerea, căcĭ de va venì la auḑul Domnieĭ Mele câtuşĭ de puţină împotrivă urmare din parte-vĕ, să sciţĭ negreşit că straşnic vĕ veţĭ pedepsì. Tolco pisalı gpd.—1813 Septembre 9.

(Cod. LXXIV, fila 85. v.)

Idem. Fiind-că Epistaţiĭ lăzăreturilor ce sunt întocmiţĭ pe la mărginĭ pentru năprasnica bólă a ciumeĭ, din porunca Domnieĭ Mele aŭ lipsit, şi aŭ rĕmas a se urmà nizamul acelor lăzăreturĭ de către căpitaniĭ mărginilor, cărora li s'aŭ trimes prin dumné-luĭ Vel Spătarul cuviinciósele poruncĭ şi povăţuirĭ. De aceea vĕ poruncim Domnia Mea, ca ómeniĭ ce până acum îĭ trimeteaţĭ epistaţilor să-ĭ trimeteţĭ şi de acum înainte la Căpitanul mărgineĭ acestuĭ judeţ tot cu acelaş mijloc şi orînduială ce sunteţĭ poruncitĭ şi să nu se întîmple vre-un cusur în pricina neîngrijireĭ dumné-vóstră, că nu veţĭ aveà cuvînt de îndreptare.— 1813 Septembre 12.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 88.)

www.dacoromanica.ro

Pag. 777.—Pitac către boerii nazâri ai Caseĭ lăzăreturilor de cheltuelile spitalelor.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele dumné-vóstră nazârilor aĭ Caseĭ lăzăreturilor, am vĕḑut Domnia Mea catastihul de cheltuială ce s'aŭ făcut de la 14 ale acestei lunĭ luĭ Iulie, până astă-ḑĭ la sfârşitul luneĭ, pe ḑile 17, talerĭ ḑece-miĭ-şése sute patru-spre-ḑece şi banĭ 30 la cheltuiala trebuincióselor spitalurĭ ot Dudescĭ, i la meremetul lor şi la lăzăreturile de afară şi la alte trebuinţe ale următóreĭ bóle de ciumă, care cheltuială fiind cu cale urmată şi primită Domnieĭ Mele, are a se ţine în sémă şi vĕ veţĭ scădea din socotéla banilor celor primiţĭ de la mŏnăstirĭ. Tolco pisah gpd.—1813 Iulie 31.

(Cod. LXXIV, fila 90 v.)

Pag. 777.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar.

Poruncim Domnia Mea dumné-vóstră boerilor naziri aĭ lăzăreturilor, ca pitaruluĭ Iane ce este orînduit în politie unul din cecertătoriĭ bolnavilor de năprasnica bólă a ciumeĭ, să i se dea léfa pe lună câte talerĭ 100, atât pentru lunile care aŭ slujit până acum cât şi de acum, înainte în câtă vreme s'a maĭ slujit la acéstă trébă. Tolco pisah gpd.—1813 Septembre 20.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 88 v.)

Pag. 777.—1813 Octombre 18. S'aŭ făcut pitac la Spătar ca să facă teslim la medelnicerul Clincénu douĕ case din mahalaua Dudesculuĭ, însă una a unuĭ Hriste postelnicelu, ca să stea într'însa canţelaria Epistasieĭ lăzăreturilor de la casa Clincénuluĭ şi a nu se maĭ căută acolo acéstă trébă şi altă casă a uneĭ Bălaşăĭ Izbăşóeĭ, ca să mute într'însa pe panduriĭ ce sunt orînduiţĭ spre pază la acéstă Epistasie.

(Cod. LXXIV, fila 91 v.)

Idem.—1813 Noembre 5. S'aŭ făcut pitac către deli-başa ca să dea la boeriĭ nazârĭ aĭ lăzăreturilor câte un nefer doĭ.

(Cod. LXXIV, fila 92.)

Idem.—1813 Noembre 21. S'aŭ făcut pitac către dumné-luĭ Vel Spătarul ca să facă teslim Medelniceruluĭ Clincénu casele luĭ Hagi Gheorghe Brutarul şi casele luĭ Hagi Gheorghe *Man* ot livedea gospod, fiind-că casa unde aŭ căutat tréba până acum s'aŭ molefsit.

(Cod. LXXIV, fila 93.)

www.dacoromanica.ro

An. la pag. 777. — Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

Dumné-vóstră boerilor nazârĭ aĭ Çaseĭ lăzăreturilor, fiind-că întru adevĕr aceştĭ patru tulumbagiĭ după slujba cu care sunt însărcinaţĭ tot deauna îşĭ aŭ viaţa lor în primejdie, poruncim Domnia Mea să li se plătéscă léfa ce o vor fi avênd a luà. — 1813 Decembre 23.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 774.)

Prea Inălţate Dómne,

Vĕdênd acéstă alăturată jalbă ce aŭ dat Mărieĭ Tale Gheorghe Politis tulumbagi-başa, cerênd de la Iulie 14 până la sfîrşitul luĭ Noembre 4 când s aŭ început năprasnica bólă pe patru ómenĭ câte talerĭ 15 de om pe lună, fiind tocmiţĭ din porunca dumné-luĭ Vel Logofătuluĭ Grigorie Băleanu şi prin luminată buiurdizmă ni se poruncesce ca să le plătim, pentru care sciut fie Mărieĭ Tale, că de 'i-aŭ poruncit dumné-luĭ Vel Logofĕtul, nouă nu ne-aŭ făcut nicĭ o arĕtare şi nicĭ vre-o scire am avut, şi deosebit în luna luĭ Octombre aŭ făcut jăluitorul iarăşĭ cerere de acéstă léfă, prin dumné luĭ Biv Vel Agă Grigorie Filipescu, şi chemat fiind eŭ sluga Mărieĭ Tale Postelnicu Suţul m'aĭ întrebat de ce nu li se plătesce léfa? eŭ am rĕspuns Mărieĭ Tale, că nu sciŭ, dar să întreb, şi aşà chiamând pe sameşul nostru şi întrebându'l, mĭ-aŭ arĕtat că léfa de la Casă nu aŭ, nicĭ vre-o poruncă aŭ avut să dea, fără numaĭ emeclic câte ḑece parale de om pe ḑi, fiind că aŭ léfă dela Vistierie; am cercetat şi la Vistierie şi am găsit că li se plătesce câte talerĭ 250 léfa pe lună cu numire de tulumbagi-başa cu neferĭ, aşà dar am venit la Măria Ta şi arĕt tóte acestea. Mĭ-aŭ poruncit Măria Ta, că de vreme ce li se urméză léfa de la Vistierie, Casa să îngrijéscă a le dà numaĭ emeclic câte ḑece parale de om, după cum li s'aŭ urmat până la sfîrşitul luĭ Octombre, iar pe Noembre li s'aŭ trecut şi léfa şi emeclic la patru ómenĭ, încă pentru maĭ bună încredinţare am căutat şi tóte catastişele de la 14 Iulie şi până la sfîrşitul luĭ Noembre, ce le are date sameşul nostru şi nu găsim léfă trecută tulumbagiilor pe nicĭ o lună fără numaĭ pe Noembre, ci numaĭ emeclic, iar de se va găsì cu cale de Măria Ta a li se plătì acéstă léfă de la Iulie în 14 până la sfîrşitul luĭ Octombre, şi acésta o facem sciută Mărieĭ Tale, că din luminată porunca Mărieĭ Tale, fiind eŭ sluga Mărieĭ Tale Radu Golescu Vel Ban, poruncit de am luat séma sameşuluĭ de baniĭ ce aŭ avut Casa rînduială a primì pentru cheltuielile spitaluluĭ. nu are nicĭ un ban asupră-ĭ, căruia i-am şi încheiat socotéla, încă atât cheltuielile de Octombre cât şi cele de Noembre s'aŭ plătit cu zapise din periusia Vlădicăĭ Stavropoleos, iar nu cu banĭ naht, ci de unde va socotì Inaltă Inţelepciunea Mărieĭ Tale, se va da luminată

www.dacoromanica.ro

poruncă, ca uniĭ ce şi eĭ cércă şi aŭ cercat nevoĭ şi primejdie de molevmă spălând tóte casele molefsite din politie, iar hotărîrea cea desavîrşită rĕmâne a se dà de Măria Ta. — 1813 Decmbre 10.

Radu Golescu Vel Ban, Biv Postelnic Suţul.

Anexa la pag. 788. — Cărţĭ deschise la tóte judeţele pentru nizamul la năpraznica bólă a ciumeĭ cum să se urmeze.

Zemle Vlahiscoie. Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate. Fiind-că din mila luĭ Dumneḑeŭ bóla năprasnică a ciumeĭ în tóte părţile s'aŭ împuţinat, dar cu totul n'aŭ lipsit, ci acum fiind-că merge înspre primăvară, ca nu care cumvaşĭ dintr'acea puţină molefsélă ce va fi rĕmas pe alocurea, să se înmulţéscă iarăşĭ bóla, de aceea pentru îngrijirea ce avem pentru toţĭ de obşte de a petrece în linişte feriţĭ de tot rĕul, şi acésta fiind cea maĭ mare rĕutate care este vĕḑută şi cunoscută la toţĭ, după chibzuirea ce am făcut pentru dezrădăcinarea de tot a aceşteĭ bolĭ, iată s'aŭ întocmit acest nizam care maĭ jos se arată:

1) Prin tóte judeţele cele molefsite să se orînduiască câte un boer al aceluĭ judeţ, carele să slujéscă fără plată.

2) Polcovniciĭ şi căpitaniĭ fieş-căruia judeţ molefsit apururea să dea mână de ajutor aceluĭ orînduit boer, dimpreună cu slujitoriĭ lor la acéstă madea.

3) Pe la tóte satele cele molefsite să se facă bordeie de către însuşĭ aceĭ molefsiţĭ locuitorĭ, ca când se va bolnăvì cinevaşĭ îndată să se mute într'acele bordeie şi sătenii să aibă datoria a le înlesnì hrana cea trebuinciósă a molefsiţilor, iar casele cele molefsite după mutarea bolnavilor, orînduitul epistat să le cureţe şi să le spele bine, dar de va fi bordee să se arḑă.

4) Pe sătenii fieş-căruia sat molefsit să'ĭ dea epistatul în chezăşia părcălabuluĭ, care părcălab să nu lase pe nicĭ unul să iasă afară din sat, până când nu se va curăţì nicĭ să se încungiure prin alte sate nicĭ la Bucurescĭ, căcĭ într'alt chip urmând însuşĭ părcălabul are să-şĭ dea séma.

5) Zapciiĭ de prin plăşĭ să fie îndatoraţĭ unde şi în ce cés se va întîmplà molefséla la vre-un sat din plasa fieş-căruia, îndată să dea de scire Epistatuluĭ, însemnând şi ḑiua molefseleĭ, cum şi când i-aŭ dat de scire şi Epistatul tot într'acelaşĭ minut ce va luà scire, să trimiţă să arĕdice pe molefsit şi să-l pue la locul orînduit al bolnavilor.

6) Epistatul să aibă patru ciocli însă doĭ curaţĭ şi doĭ molefsiţĭ, cărora să li se plătéscă léfă de la Casă.

7) Epistatul să fie îndatorat ca să cerceteze tot-deauna satele, de îşĭ păzesc părcălabiĭ cele poruncite.

8) Boeriĭ ispravnicĭ să fie datorĭ să dea tótă mâna de ajutor epistatuluĭ al acesteĭ madele.

9) Epistatul este dator să rĕportuiască de douĕ orĭ pe septĕmână cu expediţie la Casă, arĕtând satele care s'aŭ molefsit, câţĭ la care sat sunt bolnavĭ, şi câţĭ aŭ murit.

www.dacoromanica.ro

10) Măruntele cheltuelĭ pentru cernélă, hârtie şi altele trebuincióse ale lăzăreturilor, plata acésta să se urmeze precum şi până acum şi să se dea epistaţilor dela.....

11) Acest nizam, poruncim să se păzéscă cu tótă străşnicia şi pe însuşĭ dumné-vóstră vĕ îndatorăm, ca să privighieţĭ şi să îngrijiţĭ de a se păzì cu nestrămutare, căcĭ orĭ-ce cusur se va întîmplà, a dumné-vóstră învinovăţire; se socotesce, precum şi altele ce veţĭ socotì maĭ bine şi maĭ lesniciósă spre pază şi fericire, să puneţĭ în faptă. I saam receh gpd. — 1814 Martie 17.

Slam-Rîmnic Buzĕŭ Saac Prahova Teleorman Muscel Argeş 7	să se dea epistaţilor de la ispravniciĭ judeţelor.
Ialomiţa Ilfov Vlaşca Oltul Dâmboviţa 5	să se dea epistaţilor dela casa de poduri.

Iar la cincĭ judeţe preste Olt al ḑecelea nu s'aŭ scris nicĭ de cum lipsind pontul acesta.

(Cod. LXXIV, fila 109).

Anexa la pag. 779.—Ponturile ce s'aŭ făcut pe urmă pe la ispravnicĭ pentru bóla ciumeĭ la 12 judeţe numaĭ.

Zemle Vlahscoie. Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud . . . . . Cu tóte că în trecutele ḑile pentru curăţenia molefseliĭ de bólă s'aŭ trimis dumné-vóstră poruncĭ cum aveţĭ să urmaţĭ, dar după chibzuirea ce s'a maĭ făcut s'aŭ găsit cu cuviinţă ca şi ponturile ce maĭ jos se arată să se pue în urmare; ci dar primind porunca acésta după ce le veţĭ cetì maĭ întâiŭ dumné-vóstră să le daţĭ la epistat şi să îngrijiţĭ de a se pune în faptă şi în lucrare, carĭ ponturĭ sunt acestea:

1) Toţĭ locuitoriĭ ce vor merge din satul lor în alte sate, orĭ la tîrg, la móră, din poruncă la vre-o podvadă saŭ verĭ unde se va călătorì, afară numaĭ la plug şi la lemne ce va fi pe însuşĭ moşia lor, să fie eşirea a fieş-căruia din sat cu scirea stăpânuluĭ moşieĭ unde şi cînd s'aŭ dus, ca după ce se va întórce de unde aŭ fost să facă acel om două ḑile lăzăret şi iarăşĭ prin vederea ochilor stăpânuluĭ moşieĭ să se afume, să se spele şi să se primenească, şi apoĭ să-l lase în sat, ferindu-se orĭ isprăvnicel saŭ arendaş a nu se abate la vre-un catahrisis, căcĭ, dovedindu-se se va pedepsì straşnic, precum şi epistatul

www.dacoromanica.ro

să fie dator osebit a privighea pentru acésta şi îndată ce va aflà o acest fel de urmare, să însciinţeze la casa depo.

2) Orĭ-care lŏcuitor din sat se va bolnăvì câtuşĭ de puţin, să fie acel bolnav dator a spune şi părcălabuluĭ ca şi părcălabul să mérgă să spuie stăpînuluĭ moşieĭ, ca însuşĭ să mérgă şi vĕḑênd că este de năprasnica bólă, cu toţĭ cu ceĭ ce lŏcuesc într'acea casă să ĭ scóţă la locul cel orînduit de lăzăret bolnavilor, iar pe ceĭ sănătoşĭ molefsiţĭ să-ĭ deosebéscă de alte sovetgĭ, spălându-ĭ şi premenindu-ĭ până la 40 de ḑile şi împlinind lăzăretu să facă de scire Epistatuluĭ, ca epistatul să-ĭ dea voie să se mute în sat, şi hrana bolnavilor şi a molefsiţilor să i-o împlinéscă părcălabul şi satu acela.

3) Lăzăreturile să se facă în patru locurĭ, adecă unul de ceĭ loviţĭ, unul de ceĭ molefsiţĭ, unul de ceĭ bolnavĭ cu bănuială şi unul de ceĭ ce se vor întórce din călĕtorie.

4) Stăpînul moşieĭ pe de o parte să urmeze cele maĭ sus arĕtate pentru ceĭ ce se vor bolnăvì şi se vor zmreduì, iar pe de altă parte să scrie cu deslușire epistatuluĭ cine anume s'aŭ bolnăvit, în ce ḑi şi ce urmare s'aŭ făcut şi acea însciinţare prin părcălabiĭ satelor să o trimiţă la zapciiĭ plăşilor deşchisă, ca şi zapciiĭ să o trimiţă cu slujitor de plasă după epistat orì unde-l va găsì, ca şi epistatul să reportuiască la casa depo.

5) Fiind-că cele maĭ multe sate aŭ fost molefsite şi aŭ rĕmas prea multe case pustiĭ, murind stăpînii caselor prin care se află multe borfe într'însele, şi dintr'acele borfe se molefsesc de iznóvă ceĭ ce merg de fură dintr'însele saŭ din ceĭ ce va fi scăpat vre-unul sănătos şi s'aŭ întors la casa sa saŭ la a nému luĭ sĕŭ se lovesce, acele case care vor fi ca de preţ de talerĭ 50 să se arḑă, iar fiind de talerĭ 50 în sus să nu se arḑă, ci să se afume bine cu fumurĭ şi pe urmă să le spele maĭ întêiŭ, însă să între într'însa cioclu să caute şi orĭ câte borfe va găsì să le scóţă la marginea satuluĭ, să le spele şi să le aerisésca bine şi aşà să se dea la stăpîniĭ lor.

6) Zapciiĭ plăşilor şi ceĭ-l-alţĭ slujbaşĭ să aĭbă câte o casă singură la fieş-care sat spălată şi spoită, ca când va merge în sat să şéḑă într'acea casă şi slujitoriĭ să şéḑă pe afară pe lângă casa zapciuluĭ, iar nu la gazdă la vre-un sătean, şi la acea casă să aducă pe părcălab şi să-ĭ spuie cele poruncite de dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ, cum şi rĕvaşele de banĭ ce se dă de la zapciĭ la părcălabĭ, să le iea din mâna zapciilor în băţ şi să le afume şi după afumare să le iea în mână.

7) Asemenea casă singură va fi şi pentru neguţătoriĭ Turcĭ ce vin cu cărţĭ domnescĭ cum şi pentru beşliĭ, aducêndu-le părcălabul de ale mâncăreĭ acolo.

8) Lŏcuitoriĭ ce vor fi trecĕtorĭ pe drum să nu-ĭ priméscă în sat ci numaĭ la marginea satuluĭ, cum şi căruţaşiĭ mămularĭ ce âmblă prin sate, vînḑênd mult pe la lŏcuitorĭ, aceĭ căruţaşĭ cu totul să se popréscă a nu maĭ âmblà cu cel maĭ mic lucru de vînḑare bez ale mâncăreĭ.

9) Cârciumariĭ şi băcaniĭ satelor să facă vînḑare prin oblóne şi pe afară, iar în prăvălie şi în cârciumă să nu priméscă pe nicĭ unul şi paralele ce va luà de la cumpĕrătorĭ să le arunce în oţet, cum şi cum-

www.dacoromanica.ro

pĕrătorul de va luà vin saŭ rachiŭ să mérgă cu vasul lor, iar de vor tîrguì de la prăvălie cele ce se spală să le spele, iar cele ce nu se spală, să le afume.

10) Lŏcuitoriĭ ce vor merge cu chirie s'aŭ cu bucate la tîrg, aceĭ banĭ ce va luà după vîndare să aibă un vas cu oţet şi să-ĭ arunce cumpĕrătorul într'însul, şi clătindu-ĭ în oţet saŭ de nu va avé oţet în treĭ ape, apoĭ să pue mâna pe dînşiĭ.

11) Zapciiĭ plăşilor să fie datorĭ ca în césul ce vor ajunge prin sate să întrebe pe stăpîniĭ moşiilor de se urméză cele date în scris pentru curăţenia bóleĭ şi de se va face cea maĭ puţină zmintélă, să facă îndată de scire Epistatuluĭ, ca de va fi pricina zminteleĭ din lŏcuitorĭ, să arĕte epistatu boerilor ispravnicĭ ca să-ĭ pedepséscă, iar de va fi acea zmintélă din stăpîniĭ moşiilor, să arĕte Epistatu Caseĭ depo, ca Casa să arĕte unde se cuvine, a se pedepsì, pentru căcĭ stăpîniĭ moşiilor saŭ arendaşiĭ sunt datorĭ pentru satele lor ca uniĭ ce se folosesc după la ele, că făcênd cusur vor cădé la învinovĕţire. I saam receh gpd. — 1814 April 7.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXIV, fila 113 v.).

LXV.—Porunca ce s'aŭ făcut la anaforaua Caseĭ depo.

Dumné-vóstră boerilor naziri aĭ Caseĭ lăzăretuluĭ, cu cale şi cuviinciósă fiind arĕtarea ce faceţĭ printr'acéstă anafora, o întărim Domnia Mea, cu acéstă osebire însă, ca epistaţiĭ mahalalelor să se încunjóre fieş-care pe la mărginile acelor uliţe ce vor fi la fieş-care mahala, ca orĭ-care din ceĭ ce vor venì de afară ca să intre în politie, ţĕranĭ saŭ neguţătorĭ, să-ĭ întîmpine chiar de la marginea uliţeĭ, ca să facă cercetare: de unde vine şi de este curat? şi pliroforisindu-se că este curat şi făr' de nicĭ o bănuială, aşa să'ĭ dea bilet de a intra în politie iar dovedindu-se bolnav, saŭ cu vre-o bănuială, fie măcar de orĭ-ce, tréptă, să'l întórcă înapoĭ; precum asemenea şi ceĭ ce vor venì cu marfă de verĭ unde, să-ĭ poprésca la margine, trimeţêndu-ĭ împreună cu acea marfă afară la lăzăretul din partea loculuĭ, spre a se aerisì după orînduială şi nizamul ce este dat; să li se dea însă straşnică poruncă epistaţilor, ca nu cum-vaşĭ cu acéstă pricinuire să poprésca şi pe ceĭ vor fi sănătoşĭ şi curaţĭ, ca să-ĭ siléscă să le dea mită, căcĭ dovedindu-se vre-o unul din eĭ în vre o acest fel de urmare, să scie, făr' îndoială, că i se va rĕsplătì cu osînda ocnei; şi fiind-că cu urmarea acestuĭ nizam nu vor puté epistaţiĭ a îngrijì şi pentru cercetarea mahalalelor cu care aŭ fost însărcinaţi şi a răportuì la Casă, de aceea poruncim, ca de acum înainte să se însărcineze cu îngrijirea cercetăreĭ, i a raporturilor vătăşeiĭ mahalalelor împreună cu preoţii aĭ fieş-care mahala. Poruncim dar şi dumi-tale Vel Spătare, ca pe de o parte să publicarisescĭ prin într'adins telalĭ în tótă politia, ca nimenĭ de acum înainte să nu fie volnic a primì în gazdă vre-un om din ceĭ ce vor venì de afară, fără de biletul epistaţilor, saŭ a capitanilor de la străjĭ, iar pe de altă parte să se dea straşnică poruncă şi

www.dacoromanica.ro

căpitanilor de la străjile podurilor celor marĭ, i a celor-l-alte uliţe unde vor fi străjĭ, asemenea şi eĭ cercetare şi urmare să facă pentru ceĭ ce vin de afară ca şi epistaţiĭ, şi carele ce vor venì să intre în politie cu orĭ-ce fel de lucrărĭ spre vînḑare de vor fi aceĭ lŏcuitorĭ curaţĭ şi fără de vre-o bănuială, aşa să se slobóḑă în politie, iar fiind vre-o unul bolnav saŭ cu bănuială, să se întórcă înapoĭ împreună cu carul, afară numaĭ din ceĭ ce vin cu podinĭ pentru trebuinţa poduluĭ de se va întîmpla să fie vre-o unul dintr'aceĭ lŏcuitorĭ orĭ bolnav saŭ cu bănuială, pe acela să'l popréscă la margine şi carul luĭ cu podine să'l trimiţă cu unul din străjarĭ la locul cel orînduit de a o descărcà şi iarăşĭ acel străjar să ducă înapoĭ acel car cu boĭ lŏcuitoruluĭ şi să'l facă teslim ca să mérgă la casa sa. Asupra acestuĭ nizam să aibă mare privighere căpitaniĭ acelor străjĭ de a nu face vre-un catahrisis, saŭ din neîngrijirea lor să se întîmple vre-o molefsélă în politie, că întîmplîndu-se feréscă Dumneḑeŭ, cel vinovat cu ocna se va pedepsì, însă ceĭ ce vor intrà pe la podurile uliţelor la care sunt străjĭ şi pe aceia să-ĭ trimiţă căpitaniĭ străjilor tot la epistaţiĭ ce sunt la mărginile celor-l-alte uliţe, că iarăşĭ epistaţiĭ să-ĭ cerceteze şi fiind curaţĭ şi fără de bănuială, să le dea bileturĭ ale lor, pentru sloboḑenia intrăreĭ în politie.—1814 Maiŭ 17.

(Cod. LXXIV, fila 121 v.)

Anexa p. 779. — Milostiiu Bojiĭ. Iω oan Gheorghe Caragea Voevod.

Fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea, că la oraşul Ploesciĭ din sud. Prahova s'aŭ molefsit nouĕ case de bóla ciumeĭ, de aceea orînduim printr'acéstă Domnésca nóstră carte pe dumné-luĭ Paharnicu Costache Teologu să mérgă la maĭ sus numitul judeţ, dândui-se de aicĭ de la canţelaria Divanuluĭ Domnieĭ Mele copie adeverită de dumné-luĭ Vel Logofĕt, după ponturile nizamuluĭ ce s'aŭ întocmit pentru paza şi curăţirea satelor ot judeţe, şi îndată ce va sosì acolo orînduitul boer, urmând după nizamul ce este dat să puie tot felul de silinţă spre curăţenia, atât acelor nouĕ case zmreduite, cât şi a altora, de se va fi întîmplat feréscă Dumneḑeŭ a se maĭ zmreduì, orĭ înăuntru în oraş, saŭ la vre-un alt sat de ale judeţuluĭ, pentru care poruncim Domnia Mea şi dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să daţĭ tot felul mână de ajutor orînduituluĭ boer, spre săvîrşirea acesteĭ poruncĭ. I saam receh gpd.—1814 Maiŭ 17.

(Cod. LXXIV, fila 121.)

An. p. 779.—Zemle Vlahiscoie. Fiind-că ne-am însciinţat Domnia Mea, că satul Liţa din sud Olt s'aŭ molefsit de bóla ciumeĭ, murind până acum 46 de lŏcuitorĭ, de aceea orînduim pe al II Pitar Iane să mérgă în sud Olt, la maĭ sus numitul sat, saŭ şi la vre-un alt sat de se va fi întîmplat (feréscă Dumneḑeŭ) să se fi maĭ zmreduit până acum, unde să urmeze a da cuviinciosul nizam cu tóte trebuinciósele mijlóce spre întîmpinarea întindereĭ acestuĭ rĕŭ şi spre curăţirea acelor sate, şeḑênd acolo până când va da sfîrşit acestuĭ nizam, căruia orînduit porun-

www.dacoromanica.ro

cim dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să-ĭ daţĭ tot felul mână de ajutor înlesnindu-ĭ tóte mijlócele câte vĕ va arĕta, că sunt trebuincióse spre a pune în lucrare nizamul cel cuviincios. I saam receh gpd.—1814 Iunie 3.

(Cod. LXXIV, fila 124 v.)

An. p. 780. — Poruncĭ la tóte judeţele pentru nizamul năprasniceĭ bóle a ciumeĭ.

Dumné-vóstră Ispravnicilor ot sud . . . . . sănătate; după noul nizam ce am dat Domnìa Mea politieĭ Bucurescilor, pentru paza năprasniceĭ bóle a ciumeĭ, scoţêndu-se ponturile câte se cuvine a se urmà şi a se păzì de către dumné-vóstră, i de către lŏcuitoriĭ judeţelor se însemnéză maĭ jos. Decĭ cu străşnicie poruncim, îndată după primirea porunceĭ, scoţênd copie întocmaĭ să le trimiteţĭ într'adins logofeţĭ aĭ ispravniculuĭ ca să le citéscă prin bisericĭ şi prin tóte satele judeţuluĭ în auḑul tuturor lŏcuitorilor ca să nu pricinuiască cine-vaşĭ la urmă, ḑicênd că n'aŭ vĕḑut saŭ n'aŭ auḑit porunca, că apoĭ tótă învinovăţirea rĕmâne asupra dumné-vóstră şi cuvînt de îndreptare nu veţĭ avé. (1) Către acésta să îndemnaţĭ cu tot dinadinsul pe lŏcuitorĭ ca să aducă de vînḑare făr'de încontenire zaherele, fîn, lemne şi alte de trebuinţa politieĭ, după cum în pontul al doilea arată spre a nu se pricinuì lipsă, căcĭ nu la puţină învinovăţire veţĭ fi şi atuncĭ de ameliă şi neîngrijirea cu care vĕ veţĭ arĕtà la acéstă madea, întocmaĭ şi nestrămutat să păziţì porunca Domnieĭ Mele, şi de urmare în grabă să avem rĕspunsu-ĭ. Către acéstă vĕ maĭ poruncim, că făr'de zăbavă să trimiteţĭ catagrafia de toţĭ câţĭ aŭ murit de năprasnica bólă a ciumeĭ într'acest judeţ, de care şi maĭ înainte vi s'aŭ poruncit şi urmare nu s'aŭ vĕḑut, ci acum se aştéptă catagrafia negreşit.

Ponturile ce s'aŭ trimis cu aceste poruncĭ:

Politia Bucurescilor are a se închide de la ḑi'ntîiŭ a viitóreĭ lunĭ luĭ Ianuar cu let 1814, şi nu este slobod a maĭ intrà nicĭ om nicĭ neguţătoriĭ făr'de lăzăret, şi ceĭ ce vor venì singurĭ aŭ să facă lazaret douĕ-spre-ḑece ḑile afară pe la marginile orînduitelor lazareturĭ, iar mărfurile de ţéră şi de ţéra turcéscă ḑile 15, şi carele va îndrăsnì a intrà pe furiş, saŭ a băgà marfă în politie făr'de lazaret, nu numaĭ acela va fi pedepsit cu străşnicie, ci şi gazda care îl va primì; dar drumurile pe care aŭ a intrà şi a eşì, este podul Tîrguluĭ-de-afară, uliţa Herĕstrĕuluĭ, Podul Mogoşóeĭ, uliţa Tîrgovişteĭ, podul de Pămînt, drumul Antimuluĭ, podul Calicilor, drumul de la cişméua luĭ Filaret şi podul luĭ Şerban-Vodă.

2. Sloboḑĭ sunt lŏcuîtoriĭ să aducă şi trebuinciósa zaherea, lemne fîn, orz, legume, păsĕrĭ, lăpturĭ şi alte asemenea, spre hrana orăşeni, lor, dar nu aŭ a intrà îndată drept în politie şi să se încunjure cu cereale pe poduri, ci să steà afară la numitele orînduite mărginĭ ale

(1) Iar peste Olt s'aŭ trimis numaĭ până la vorba «*Cătră acésta* ; împreună cu prostichiul la tóte judeţele.

www.dacoromanica.ro

drumurilor, şi acolo să mérgă orăşeniĭ să cumpere cele trebuiocióse care cumpĕrătóre şi vînḑare are a se urmà, după instrucţia care aŭ aceĭ de acolo orînduiţĭ epistaţĭ aĭ caseĭ, iar lŏcuitoriĭ vînḑînd şi descărcând marfa lor la casa cumpĕrătoruluĭ, plătindu-se îndată să se întórcă făr'de a se maĭ încunjurà pe aiurea, orĭ pe podurĭ saŭ prin uliţe, dar pînzĕturĭ, inurĭ şi de-ale îmbrăcăminteĭ, nimenea să nu îndrăsnéscă ca să aducă de vînḑare, pentru că nu numaĭ se va pedepsì, ci şi marfa luĭ se va arde.

3. Slujitoriĭ carĭ se trimit cu banĭ şi cu cărţĭ, să vie şi să stea numaĭ pe la marginile drumurilor şi pentru ca să fie vreme să se deà de scire celora către carĭ sunt adresarisiţĭ să nu vie nóptea la mărginĭ, ci să cumpĕnéscă vreme ca să vie diminéţa (1), iar pentru ca să nu se întîmple lipsă la trebuinciósa hrană a orăşenilor, ispravniciĭ judeţelor să nu înceteze cu a îndemnà pe lŏcuitorĭ să vie afară pe la mărginĭ ne încontenit cu zaherele, lemne, fîn, orz, şi altele asemenea, carĭ cu acestea rizapazar să le vînḑă la orăşenĭ.

(Cod. LXXIV, fila 94.)

Idem — Nouĕ porunciĭ deschise pentru bóla ciumeĭ, la Slam-Rîmnic, la Buzĕŭ, la Ialomiţa, la Ilfov, la Vlaşca, la Saac, la Prahova, Teleorman, la Argeş.

Zemle Vlahiscoie. Dumné-vóstră Ipravnicilor ot sud . . . . . încă până acum năprasnica bólă nu s'aŭ maĭ încontenit, fiind vre-o câtevaşĭ sate pline de rĕŭ, socotindu-se acéstă necontenire numaĭ din neîngrijirea cu care urmaţĭ la acésta, întêiŭ că zmreduiţilor de prin sate, din pricină că nu li se daŭ hrana trebuinciósă, ĭes pe la drumurĭ şi prin sănătóse sate căutându-şĭ hrana; şi al doilea, zmreduiţilor nu le faceţĭ deosebire dintre ceĭ sănătoşĭ, şi dintr'aceste douĕ pricinĭ curge lăţimile rĕuluĭ cum şi ceĭ morţĭ rĕmân pe câmpurĭ, drumurĭ şi sate neîngropaţĭ; mirare are Domnia Mea, pentru acéstă rea neîngrijire cu care vĕ purtaţĭ, straşnic vĕ poruncim, ca la acéstă madeà să vĕ cheltuiţĭ tótă osîrdia spre curăţirea rĕuluĭ, ne maĭ lăsând pe ceĭ morţĭ neîngropaţĭ, pe ceĭ zmreduiţĭ i molefsiţĭ făr'de hrană şi făr'de osebire unul de către altul, cum şi casele făr'de afumărĭ şi spălărĭ, şi pe tótă sĕptĕmâna, de verĭ-ce întîmplare la acéstă madeà, sunteţĭ datorĭ a răportuì Caseĭ depo, iar pentru cele-l-alte ce se cade a se urmà la zmreduiţĭ veţĭ urmà după ponturile Domnieĭ Mele, ce sunt date încă de la începerea rĕuluĭ, iar împotrivă urmând nu numaĭ că veţĭ fi lipsiţĭ din dregătorie, dar veţĭ rĕmâné şi în grea rĕspundere. I saam receh gpd. — 1814, Septembre 16.

(Cod. LXXIV, fila 141 v.)

Idem. Iω *Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodr zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Vistiere, după cum aŭ găsit cu cale dumné-lor veliţiĭ

(1) Iar peste Olt s'aŭ trimis numaĭ pontul dintîiŭ şi al treilea până la semn.

www.dacoromanica.ro

boerĭ printr'acéstă anafora, primită fiindu-ne, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumi-tale, să se facă cuviinciósele poruncĭ pentru împlinirea banilor aceştiĭ bitirmele, cu urmare intocmaĭ precum maĭ jos se arată, precum şi pentru salahorĭ i carĕle ce se întorc de la cetăţĭ să se facă osebite poruncĭ către ispravnicii judeţelor ca se urmeze a face lazaret, după mijlocul ce iarăşĭ maĭ jos se arată. — 1814 Iulie 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, pag. 14.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce s'aŭ dat la anaforaua dumné-luĭ Vel Vistieruluĭ, pricinele aşà sunt, adecă uniĭ ómenĭ de pe la carĕ, i salahorĭ s'aŭ zmreduit de năprasnica bólă, alţiĭ aŭ murit şi alţiĭ se află şi acum bolnavĭ, făcêndu-se şi pe la satele judeţelor amestecăturĭ, după cum aĭ luat şi Mărìa Ta însciinţărĭ de la capuchehaele, dar iarăşĭ a lipsì cu totul salahoriĭ nu este cu putinţă, *fiind neapĕrată trebuinţă de lucru pe la cetăţĭ* şi mijlocul care s'ar puté catortosì spre óreşĭ-care uşurinţă este şi veĭ face Mărìa Ta silinţă de a se puteà bitirdisi cel mult douĕ părţĭ din tótă suma salahorilor i a carĕlor, iar a treia parte urméză negreşit a se trimite ómenĭ, de aceea ne poruncesce Mărìa Ta, ca împreună cu dumné-luĭ Vel Vistierul, adunându-ne la un loc, să facem cuviinciósa chibzuire pentru acele doue părţĭ de salahorĭ i carĕ ce aŭ a se bitirdisì şi să arĕtăm Mărieĭ Tale prin anafora cu vătaf de Visterie; următor fiind luminateĭ poruncĭ ne-am adunat la un loc şi făcênd chibzuire, vĕdum că acéstă bitirmea de se va puté catortosi prin cele pline de înţelepciune mijlócele Inălţimeĭ Tale este spre uşurinţa şi folosul ţĕreĭ, nu numaĭ pentru ferélă de năprasnica bólă, ci şi spre scădere de simbriile salahorilor i a carĕlor, de care sciind pe Inălţimea Ta părinte doritor al patrieĭ şi milostiv asupra săracilor lŏcuitorĭ, ne rugăm, să puĭ Mărìa Ta, silinţă de a se catortosi, ca să se bitirdiséscă cu banĭ douĕ părţĭ din salahorĭ i din carĕ şi să se dea numaĭ o parte în natură, însă şi pentru acea a treia parte ce este a se da în natură să fie luminate poruncile Mărieĭ Tale către dumné-lor ispravniciĭ judeţelor, ca la întórcerea lor de la cetăţĭ să nu aibă voie a întrà de odată în sate, ci să fie opriţĭ la locurĭ de marginea satelor, unde să steà în pază 10 ḑile, ca să se aerisésca, spălându-şĭ trupurile şi tóte hainele după dînşiĭ şi apoĭ să intre în sate, iar pentru acele douĕ părţĭ de se vor puté bitirdisi în banĭ făcênd socotelă de baniĭ ce trebuesc, adecă pentru salahor po talerĭ 30 pe lună şi pentru carĕ po talerĭ 40 pe lună, fac talerĭ 49.270 şi îmbrăcându-ĭ pe 13.000 lude birnicĭ aĭ Visterieĭ, vine să dea de lude po talerĭ 4 pe lună, de la începutul aceşteĭ lunĭ Iulie pe 4 lunĭ până la sfîrşitul luĭ Octombre şi după poruncă nu lipsim a arĕtà Mărieĭ Tale.—1814 Iulie 3.

Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Dumitrache Racoviţă Vel Vornic, Iordache Slătineanu Vel Vornic, Constantin Filipescu Vel Logofĕt.

www.dacoromanica.ro

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

După arĕtarea ce ne face printr'acéstă anafora dumné-luĭ Vel Vornicul al Obştirilor, poruncim Domnia Mea dumné-vóstră boerilor naziri aĭ Caseĭ depo, să orînduiţĭ a se vinde tóte aceste lucrurĭ îngrijindu-se cu mare privighere de a nu îndrăznì cine-vaşĭ a lua dintr'însele măcar un fir de aţă.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

(*Cod. LXXIX, pag. 370.*)

Prea Inălţate Dómne,

In anul trecut de năprasnica bólă a ciumeĭ murind Filodor în curtea unuĭ Nedelcu Logofĕt ot mahalaua Colţeĭ, aŭ fost închisă odaia sa de epistaţiĭ Caseĭ depo, şi tocmaĭ acum, făcênd de scire polcovnicul de ciocli cu II epitropĭ împreună aducênd şi un cioclu de la lăzăret, s'aŭ luat în scris acele lucrurĭ ce în jos se însemnară, adecă lucrurĭ din carĭ aŭ zăcut într'însele putrede vechĭ, preţul nicĭ de talerĭ 100, care lucrurĭ nicĭ de a se păstrà nicĭ de a se vinde nu sunt destoinice şi ca să nu se întîmple vre-o molevmă, de se va socotì de Inălţimea Ta se va da luminată poruncă ca să ardă în foc, şi pentru că póte va fi avênd vre-o rudă în Ţarigrad, o facem sciinţă Inălţimeĭ Tale.— 1814 Septembre 28.

Vel Vornic.

Lucrurile ce s'aŭ găsit.

1 saltea cu lână	2 perdele
1 ilic vechiŭ	1 pânqă muscăleascā
1 bichim	1 pereche mătăniĭ
1 pereche nădragĭ	1 pereche nădragĭ
1 faţă de ghermesit	1 batistă de gât
1 giubea dezblănită	1 peşchir vechiŭ
1 camaşă veche	1 astar de antereŭ
1 antereŭ de	1 bucăţĭ de cărţĭ
1 pereche papucĭ	10 pereche ciorapĭ
nisce hârtiĭ	1 oglindă
1 sinet vechiŭ	2 mototóle de bumbac

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dăm Domnia Mea voie şi sloboqenie de a se urmà estimp facerea acestuĭ tîrg, poruncim însă dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ să îngrijiţĭ cu mare privighere de a străjuì prin într'adins orînduiţiĭ

www.dacoromanica.ro

paznicĭ cu venirea ómenilor la acest tîrg cu bună şi amăruntă cercetare, ca să nu fie cum-va din sate molefsite, saŭ a aduce ceva lucrurĭ molefsite. — 1814 Octombre 2.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, pag. 340).

Prea Inălţate Dómne,

La acéstă jalbă ce aŭ dat Inălţimeĭ Tale neguţătoriĭ şi lŏcuitoriĭ din sud Muscel prin care jăluesc că acum la culesul viilor se face tîrg, şi an aŭ fost acel tîrg poprit din pricina molefseleĭ şi se rógă de a nu fi poprit, şi acum pentru a-şĭ puté a-şĭ face alişveriş ni se poruncesce a cercetà şi în scris a arĕtà Inălţimeĭ Tale; următor fiind luminateĭ Inălţimeĭ Tale poruncĭ, nu lipsim a arĕtà, ca cu mila luĭ Dumneḑeŭ şi cu a Inălţimeĭ Tale blagoslovenie, rĕul de prin împrejurimele acestuĭ tîrg i judeţ (după sciinţa ce avem) este contenit de ḑile 25, dar fiind-că de la contenire este puţină vreme, cu cuviinţa ar fi de a se poprì acest tîrg, dar poprindu-se se păgubesce maĭ întêiŭ sămeşul şi al doilea jăluitoriĭ de alişverişul lor, de aceea cu dreptate este a se face acest tîrg, şi pentru pază să se dea luminată poruncă către dumné-lor ispravnicĭ, ca să aibă îngrijire spre a nu venì la aceste tîrgurĭ ómenĭ de prin satele judeţelor cele molefsite, şi cum de Inălţimea Ta se va găsì cu cale aşà se va şi urmà. — 1814 Septembre 29.

Barbu Văcărescu Vel Vornic.

An. p. 777. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce jăluitorul aŭ slujit în vremea mulţimeĭ bóleĭ cu jertfirea vieţeĭ sale, iar celă-l-alt gearah Craos lăsând tréba s'aŭ sculat atuncĭ de aŭ fugit de aicĭ, poruncim dumi-tale Vel Dvornice al Obştirilor cá negreşit fără de altă prelungire să urmeḑĭ a aşeḑà pe jăluitor la catastihul lefilor, după osebita poruncă a Domnieĭ Mele ce s'aŭ maĭ dat dumi-tale în trecutele ḑile. — 1814 Octombre 5.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, pag. 355).

Prea Inălţate Dómne,

La acéstă jalbă ce s'aŭ dat Inălţimeĭ Tale Viral gearahul prin care jălusece că s'aŭ aflat slujind dohtor la Casa depo, şi că la plecata nóstră anafora s'aŭ dat luminată Inălţimeĭ Tale întărire poruncitóre către dumné-luĭ Dvornicul al Obştirilor ca să-l aşeḑe la catastihul lefegiilor gearahĭ în locul luĭ Craus şi mergênd cu acea poruncă la dumné-luĭ Vornicul i s'ar fi ḑis, că sunt îndestuĭ dohtorĭ care iaŭ léfă

www.dacoromanica.ro

de la cutie şi aşà aŭ rĕmas în adăstare, ni se porunceşce a se face cercetare şi în scris a arĕta Inălţimeĭ Tale; următor fiind luminateĭ poruncĭ am cercetat şi întru tóte s'aŭ dovedit jalba sa adevĕrată; fiind că numitul s'aŭ aflat slujind în tótă vremea rĕuluĭ aducêndu-şĭ şi familia din ţéra nemţéscă, cu dreptate să-l ţie a rĕmânea în locul luĭ Craus, carele s'aŭ aflat dosind în tótă vremea rĕuluĭ, dar cum se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta, aşà se va urmà. — 1814 Septembre 15.

Barbu Văcărescu Vel Vornic.

An. p. 780. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

In tóte părţile la orĭ-ce ţară bine otcîrmuită stăpînirea socotesco ca o datorie neapĕrata de a se păzì sănătatea de obşte, avênd pentru acésta orînduiţĭ ómenĭ cu sciinţă cu frica luĭ Dumneḑeŭ şĭ osârduitorĭ spre paza sănătăţeĭ care este cea maĭ dintêiŭ bunătate, şi Domnia Mea de când din Mila luĭ Dumneḑeŭ ni s'aŭ încredinţat oblăduirea aceşteĭ ţĕrĭ cu felurĭ de mijlóce ne-am silit ca să se păzéscă sănătatea de obşte şi maĭ vîrtos în vremea năprasniceĭ bóle a ciumeĭ nu ne-am sfiit nicĭ de ostenelĭ, nicĭ de cheltuelĭ ca să putem izbăvì norodul de acea nevoie; acum dar, flind-că iarăşĭ aŭ început a se înmulţì prin prejur bóla năprasnică a ciumeĭ şi din nepaza, i din neîngrijirea ispravnicilor şi celor-l-alţĭ dregătorĭ aĭ judeţuluĭ s'aŭ întins şi aicĭ în ţéră la douĕ treĭ locurĭ, domnia pentru ca să apucăm maĭ nainte şi să nu lăsăm a se întinde rĕul, ci să-l dezrădăcinăm cu totul ca maĭ mult să nu se întîmple de acum înainte nicĭ de cum, ales'am patru dintre dumné-lor veliţiĭ boerĭ carĭ sunt cu sciinţă, cu frica luĭ Dumneḑeŭ şi vrednicĭ de a puteà chibzuì mijlócele cuviincióse spre a se păzì sănătatea şi spre izbăvirea rĕuluĭ şi orînduim pe dumnévóstră cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor a Domnieĭ Mele dumné-ta Biv Vel Postelnice Lucache Arghiropole, i dumné-ta Vel Spătare Gheorghie Arghiropole, i dumné-ta Biv Vel Dvornice Barbule Văcărescule şi dumné-ta Vel Logofete al streinilor pricinĭ Atanasie Hristopole, ca să întocmiţĭ aicĭ în ţéra Domnieĭ Mele îngrijirea sănătăţeĭ şi vĕ însărcinăm cu purtarea de grijă izbăvireĭ rĕuluĭ ce aŭ intrat în ţéră, chibzuindu-vĕ şi hotărind verĭ-ce va fi de trebuinţă la acéstă madea şi cele ce veţĭ găsì cu cale să le şi puneţĭ în lucrare, fără cea maĭ puţină întîrḑiere; pentru care îndată să scrieţĭ dumné-lor ispravnicilor i celor-l-alţĭ dregătorĭ aĭ judeţelor, făcêndu-le cunoscută acéstă întocmire şi dându-le povăţuirile cele cuviincióse, şi pe verĭ-care dintr'înşiĭ îl veţĭ aflà în potrivă următor povăţuirilor dumné-vóstră să ni-l arĕtaţĭ ca să se pedepséscă straşnic şi fără nicĭ o ertare, căcĭ toţĭ ceĭ ce vor urmà în potriva povăţuitorilor dumné-vóstră se vor socotì de către noĭ, ca ceĭ ce pentru rĕul lor câştig voesc să vîndă viaţa ómenilor şi cărora li se cuvine pentru acésta orĭ-ce straşnică pedépsă, ca uniĭ ce întru adevĕr se fac vrăjmaşĭ şi pierḑĕtorĭ omenireĭ de care poruncim şi dumi-tale Vel Vistier, ca fără cea maĭ puţină zăbavă să se facă poruncile Domnieĭ Mele pe la tóte isprăvnicaturile i la ceĭ-l-alţĭ dre-

www.dacoromanica.ro

gătorĭ aĭ Domnesceĭ nóstre ţĕrĭ, prin care să li se facă cunoscut, că de acum înainte aŭ să se corespondariséscă cu dumné-lor maĭ sus numiţiĭ boerĭ, carĭ sunt orînduiţĭ pentru îngrijirea sănătăţeĭ de obşte şi de tóte câte privesc la ale sănătăţeĭ numaı de cât să însciinţeze pe dumné-lor, săvîrşind fără de strămutare tóte câte li se vor scrie de către maĭ sus numiţiĭ boerĭ şi vor fi privitóre acestuĭ memuriet şi să fie fórte încredinţaţĭ, că verı carĭ dintr'înşiĭ va urmà în potrivă saŭ se va lenevì la săvîrşirea povăţuirilor ce li se vor dà, se va pedepsì cu străşnicie fără să nădăjduiască că va puteà dobîndì vre-o ertare. măcar de verĭ-ce tréptă va fi. Tolco pisah gpd. — 1815 Decembre 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, pag. 227 v.).

An. p. 780. Iω Ioan Gh. Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cuvióse Egumene al mŏnăstireĭ Plumbuiteĭ, fiind-că face trebuinţă ca toţĭ călĕtoriĭ şi neguţătoriĭ ce vin cu mărfurĭ carĭ vor a intrà aicĭ în politie să se poprésică maĭ întêiŭ afară a se aerisì, de aceea dar îţĭ poruncim, ca îndată după primirea acestuĭ domnescul nostru pitac, numaĭ decât să facĭ teslim acéstă mŏnăstire la ómeniĭ dumné-lor boerilor ce sunt orînduiţĭ pentru îngrijirea de Epistasia acestuĭ nizam, ca să urmeze cu aeresirea şi facerea lăzăretuluĭ celor ce vin de pe afară precum sunt porunciţĭ. Tolco pisah gpd.—1815 Decembre 9.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 230).

An. p. 781.—1813 August 5. S'aŭ făcut poruncă legată către ispravniciĭ din sud. Saac că aŭ luat Măria Sa scire pentru ţiganiĭ ceĭ molefsiţĭ ce sunt la lăzăret, că nu vrea stăpânul să le dea hrana şi Măria Sa poruncesce a îndatora şi a pune pe arendaşĭ să le dea hrana cea trebuinciósă.

(Cod. LXXIV, fila 78 v.)

Iω Ioan Gh. Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Poruncim Domnia Mea dumi-tale Vel Vornice al politieĭ, să împlinescĭ negreşit de la pârâtul vameş baniĭ câţĭ se vor dovedì popriţĭ de el din baniĭ Caseĭ depo, şi să-ĭ facı teslim la boeriĭ epistaţĭ aĭ aceşteĭ case.—1814 Aprilie 2.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt

(Cod. LXXX, pag. 46.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Arĕtăm Inălțimeĭ Tale, că casa de la 15 ale trecutuluĭ Decembre aŭ plătit léfa vătășeilor de prin mahalale prin Sameșul Vornicieĭ de politie pe lude 96 și la 15 ale următoruluĭ Martie s'aŭ dovedit numaĭ pe lude 76 plătindu-se léfă, iar léfa la lude 20 se poprea de către Sameșĭ. Ci fiind-că pe aceste treĭ lunĭ s'aŭ hrăpit de la casă acești talerĭ 600, socotindu-se câte talerĭ 10 pe lună léfa fieș-căruia vătășel, de aceea de se va găsì cu cale de către Inălțimea Ta, se va și da luminata Inălțimeĭ Tale poruncă, către dumné-luĭ Dvornicul Nenciulescu a face împlinire de la numitul de acești banĭ și a se trimite de a se da în trebuințele ce casa are, și cum se va găsì cu cale de către Inălțimea Ta așa se va urma.—1814 Martie 31.

Barbu Văcărescu Vel Vornic, Mihalache Clucer.

An. p. 780.—Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Prea Sfinția Ta Părinte Mitropolite și dumné-vóstră veliților boerĭ, am vĕḑut Domnia Mea arĕtarea ce ne faceți printr'acéstă anafora, ci de vreme că tóte mŏnăstirile de aicĭ din țéră închinate și ne închinate se află sub acéstă îndatorire a întimpinăreĭ trebuincióselor cheltuelĭ ale spitatuluĭ la acest fel de întimpinare de bóla ciumeĭ (de care vedem că încă nu este țéra cu totul curățită și isbăvită), trebuință neapĕrată este a-șĭ urma aceșteĭ datorĭ și măcar că suma acestor cheltuelĭ se adună pe lună peste talerĭ 12.000 după socotéla ce ni s'aŭ arĕtat de către dumné-luĭ Vel Vistierul, Domnia Mea însă cu musaadea hotărîm, ca numaĭ câte talerĭ 10.000 pe lună să se împlinéscă și numaĭ pentru douĕ lunĭ, rugându-ne la milostivul Dumneḑeŭ de a ne izbăvì cu totul până atuncĭ de acéstă urgie. Drept aceea poruncim, ca adunându-vĕ cu toțiĭ la un loc să faceți cuviinciósa cislă, cu bună și dréptă cumpĕnire, pe tóte mŏnăstirile, pentru suma ce s'aŭ ḑis maĭ sus. de talerĭ 20.000 și să arĕtați Domnieĭ Mele prin anafora, ca să se dea apoĭ de către Domnia Mea cuviinciósa poruncă de împlinire. — 1814 Iulie 5.

Peceetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, pag. 15.)

Prea Inălțate Dómne,

La anaforaua ce aŭ făcut Mărieĭ Tale, dumné-luĭ Vel Vistierul, cum că pe când se urméză năprasnica bólă, s'aŭ luat de la țéră îndestulă sumă de banĭ pentru trebuincósele cheltuelĭ, dar a se împlinì de la maĭ sus numitele bresle este cu mare greutate, de cât arată Mărieĭ Tale, că pentru acest fel de întîmplare în vremea Mărieĭ Sale Domnuluĭ Moruz, s'aŭ fost orînduit irat al spitalurilor de ciumă treĭ mŏnăstirĭ, adecă Câmpu-Lung, Tismana și Cozia, iar în vrĕmea oblădu-

www.dacoromanica.ro

ireĭ Ruşilor, cu sfat de obşte s'aŭ făcut hotărîre ca la o asemenea întîmplare să se întîmpineze tóte cheltuelile spitalelor de ciumă de la partea bisericéscă adecă mŏnăstirĭ, preoţĭ şi diiaconĭ, ni se poruncesce de către Inălţimea Ta, ca să arĕtăm prin anafora s'aŭ sloboḑit acele treĭ mŏnăstirĭ ce eraŭ legate la spitalul ot Dudescĭ şi cu ce întocmire şi aşeḑămînt este făcută şi apoĭ se va da hotărîrea Mărieĭ Tale; următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ am cerut să vedem acea anafora şi ni s'aŭ trimis copie de la sf. mitropolie, după obştésca carte ce s'aŭ făcut în let 1808 Iulie 20 prin care s'aŭ sloboḑit acele treĭ mŏnăstirĭ a fi după cum fusese maĭ nainte, hotărîndu-se ca pentru trebuinţa spitaluluĭ, când se va întîmplà ciumă, cu sfat de obşte să se facă cuvinciosul ajutor din partea tuturor mŏnăstirilor câte sunt în tótă ţéra închinate şi neînchinate dând fieş-care mŏnăstire analogon de cât se va cuvenì după starea şi puterea sa, cum şi pentru dregerea spitaluluĭ şi cheltuala bisericeĭ de acolo chibzuindu-se câţĭ banĭ trebuesc să se adaoge la cisla ce este pusă pe mŏnăstirĭ de daŭ pentru şcolĭ şi să se dea în trebuinţele spitaluluĭ prin părinţiĭ arhiereĭ; acésta este cuprinderea aceĭ obşteştĭ cărţĭ, şi după poruncă nu lipsim a arĕtà Mărieĭ Tale, iar pentru condeiul ce scrie printr'acea obştéscă carte, cum că la o acest fel de întîmplare este datorie a ajutà şi obştea, îndestul ajutor aŭ făcut maĭ sus numitele bresle în douĕ rîndurĭ. 1814, Iunie 26.

Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Dumitrache Racoviţă Vel Vornic, Constantin Filipescu Vel Logofĕt, Fotache Stirbeiŭ Vel Logofĕt.

Iŏ Ioan Gh. Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Intocmaĭ după cisla ce ni se arată maĭ jos îutr'acéstă anafora a prea osfinţieĭ sale părinteluluĭ Mitropolit şi a dumné-lor Veliţilor boerĭ, hotărîm: să se împlinéscă suma acestor banĭ talerĭ 20000 de la mŏnăstirile de maĭ jos arĕtate şi poruncim, vătaşe de Vistierie, ca împreună cu om din partea Sf. Mitropoliĭ âmblând, să împlinescĭ de la mŏnăstirile cele de aicĭ din politie suma banilor ce se vede pusă fieş-care şi să-ĭ facĭ teslim la dumné-lor boeriĭ naziri aĭ Caseĭ lăzăreturilor, iar pentru mŏnăstirile cele de afară poruncim, dumné-vóstră Veliţilor Logofeţĭ, să se facă domnescile nóstre volniciĭ cu mum-başir, ca iarăşĭ cu om din partea Sf. Mitropoliĭ mergênd să împlinéscă şi de la celel-alte baniĭ din maĭ jos arĕtata cislă şi să-ĭ aducă a-ĭ face teslim la Casa lăzăreturilor.—1814 Iulie 16.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX pag. 70.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce s'aŭ dat la anaforaua nóstră, ca să se cisluiască talerĭ 20000 pe tóte mŏnăstirile la trebuinţa

www.dacoromanica.ro

spitaluluĭ năprasniceĭ bolĭ pe două lunĭ, s'aŭ făcut de către mine Smeritul Mitropolit acéstă cislă, ce se însémnă maĭ jos şi fiind-că bóla nu s'aŭ curăţit şi trebuinţa este grabnică pentru cuviinciósa *ocază* ca să se pótă întîmpina a nu se întinde rĕutatea, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale a se împlinì baniĭ cu grabă de la fieş-care mŏnăstire precum s'aŭ cisluit. 1814 Iulie 15.

Veliţĭ boerĭ

20000 adecă două-ḑecĭ de miĭ de la tóte mŏnăstirile.

1814 Martie 23. S'aŭ făcut pitac către ispravniciĭ Ilfovuluĭ, care coprinde să se orînduiască epistat în judeţul Ilfovuluĭ Vătaful Gheorghe Anagnost, carele să aibă a fi următor întocmaĭ după ponturile nizamuluĭ ce s'aŭ dat pentru molefsélă.

(Cod. LXXIV, fila 112).

Iŏ Ioan Gh. Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud Ilfov, fiind-că Gheorghe Anagnoste ce aŭ fost Epistat la acel judeţ pentru nizamul pazeĭ de năprasnica bólă a ciumeĭ, se trimite la sud Ialomiţa, pentru *zahareua sursatuluĭ*, de aceea dar în locul luĭ orînduim Domnia Mea pe Medelnicerul Alexandru Lămotescu, căruia poruncim, să-ĭ daţĭ ponturile acestuĭ nizam, precum şi cuviinciosul ajutor la cele ce va aveà trebuinţă spre a-şĭ urma datoria sa făr' de cusur. Tolco pisah gpd.—1814 Aprilie 20

(Cod. LXXIV, fila 116.)

An. pag. 781.—Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Prea Sfinţia Ta părinte Mitropolite, îndată după primirea Domnesculuĭ nostru pitac, numaĭ de cât să daĭ straşnică poruncă la toţĭ preoţiĭ mahalalelor Bucurescilor, ca de astăḑĭ înainte verĭ-cine se va întîmplà să móră de orĭ-ce bólă, să nu fie sloboḑĭ a-ĭ îngropà la biserică, până va raportui prin vătăşelul mahalaleĭ către dumné-luĭ Vel Spătarul şi după voia şi sloboḑenia ce va luà de la dumné-luĭ Vel Spătarul atuncĭ să fie volnicĭ a-ĭ îngropà, căcĭ verĭ-care din preoţĭ va îndrăsnì de a face urmare împotriva porunceĭ Domnieĭ Mele să scie că se va pedepsì. Tolco pisah gpd.—1815 Decembre 6.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 229.)

Au. p. 781.—Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Agă, fiind-că mulţĭ din neguţătorĭ bogasierĭ, carĭ vînd mărfurĭ de mătase şi bumbac i cojocariĭ groşĭ, precum şi telaliĭ, i te-

www.dacoromanica.ro

leleicile cu haine şi pînzĕturĭ obicĭnuesc de merg la oboru Tîrgulŭi-de-afară pentru a face alişveriş, care mărfurĭ ale lor fiind din cele ce se pipăe şi se îmbracă de către muşteri şi apoĭ uniĭ le cumpĕră iar alţiĭ le lasă, cu care vin înapoĭ aicĭ neguţătoriĭ saŭ telaliĭ pe la prăvăliile lor, de aceea dar poruncim ca prin telal să se publicarisĕscă a scì fieş-care, că de astă-dĭ înainte nimenĭ din eĭ nu este sloboḑĭ a maĭ merge din politie la Tîrgul-de-afară cu marfă şi deosebit să orînduescĭ dumné ta zapciiĭ agiescĭ, ca să privigheze şi pe care va vedé mergênd cu acest fel de lucrurĭ, nu numaĭ să nu-l îngăduiască a deschide, ci îndată să-l şi gonéscă înapoĭ făr' de a stà câtuşĭ de puţin şi către acésta să nu îngăduiască nicĭ pe lŏcuitoriĭ ce vin de prin sate a aduce să vînḑă cânipă i lână, pînzĕturĭ şi alte lucrurĭ ce sunt pentru purtare. Tolco pisah gpd. 1815 Decembre 9.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofet.

(Cod. LXXIV, fila 229.)

An. g. 781.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Preaosfinţia Ta părinte mitropolite, fiind-că în vremea năprasniceĭ bóle a ciumeĭ ce aŭ fost antărţĭ, preoţiĭ mahalalelor politieĭ Bucurescilor cu iubire de rĕŭ câştig tăinuia pe bolnavĭ, îngropà pe morţĭ pe ascuns şi trecea cu vederea neîngrijirea vătăşeilor saŭ maĭ bine să ḑicem se uniaŭ cu dînşiĭ de ascundea pe ceĭ molefsiţĭ viĭ şi morţĭ, cum şi lucrurile molefsite şi fiind-că nu este îndoială că preoţiĭ aŭ sciinţă de tóte cele ce se întîmplă şi se urméză prin mahalale, de aceea dar poruncim Preaosfinţieĭ Tale să puĭ tot felul de îngrijire. dând straşnice poruncĭ ale Preaosfinţieĭ Tale de obşte către toţĭ preoţiĭ mahalalelor, ca de acum înainte nimenĭ să nu se îndrăznéscă a se abate din datoria sa, adecă a tăinuì ómenĭ molefsiţĭ, orĭ morţĭ saŭ viĭ, saŭ niscarĭ-va lucrurĭ molefsite ci înpotrivă să privegheże cu toţiĭ, ca orĭ în ce mahala se va simţì cinevaşĭ bolnav, îndată să dea de scire preotul aceĭ mahalale la epistaţĭ cu care acéstă responsabilitate însărcinăm Domnia Mea pe însuşĭ Preaosfinţia Ta, ca să fiĭ rĕspunḑĕtor în locul preoţilor când se va întîmplà vre-un cusur. Tolco pisah gpd. — 1815 Decembre 9.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 229.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Primită fiind Domnieĭ Mele acéstă anafora a dumné-lor orînduiţilor boerĭ, poruncim dumi-tale Vel Vornice al politieĭ, ca întocmaĭ să se facă urmare precum maĭ jos se coprinde.—1815 Decembre 12.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 184.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

Insciinţăm Inălţimeĭ Tale, că pentru maĭ bună pază de năprasnica bólă am găsit cu cale şi cu orînduială fiind-că ómenĭ de ajuns nu sunt pentru a păzì în tóte părţile, să se închidă vre-o câte-va uliţe ce sunt de prisos, ne rugăm Mărieĭ Tale a poruncì dumné-luĭ Vorniculuĭ de politie să îndatoreze mahalagiĭ ca orĭ-ce uliţă îĭ vom arĕtà că este netrebnică să o închiză cu gard; iar aniĭ Mărieĭ Tale de la Dumnedeŭ mulţĭ şi fericiţĭ.—1815 Desembrie 11.

Lucache Arghiropol, Gheorghe Arghiropol, Atanasie Hristopol.

An. pag. 781. — Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-vóstră Nazirilor aĭ *Caseĭ* de priveghere, fiind-că nu ne-am însciinţat Domnia Mea, că la Galaţĭ s'aŭ aţîţat şi s'aŭ încins bóla ciumeĭ şi póte (feréscă Dumnedeŭ) din chimonia ce aŭ lŏcuitoriĭ de acolo cu ceĭ de aicea din Domnésca Nóstră ţéră s'aŭ întins rĕul şi aicĭ în ţară, trebuinţă neapĕrată este de a se face paza cea cuviinciósă, şi precum până acum s'aŭ cunoscut rodul privegherei şi al îngrijireĭ dumné-vóstră, ce aţĭ arĕtat cu orînduială asupra acestuĭ nizam, asemenea şi de acum înnainte poruncim dumné-vóstră, să îngrijiţĭ prin tóte putinciósele mijlóce după tertip ce aveţĭ făcut, ca să se întîmpine acest rĕŭ, de a nu se aduce şi aicĭ în ţéră şi a se întîmpla (feréscă Dumnedeŭ) vre-o primejdie de zmreduială. Tolco pisah gpd.—1816, Maiŭ 15.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 246 v.)

An. pag. 781. — Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Dohtore Constantine Samurcaş, fiind-că pentru aceştĭ doĭ ómenĭ ce s'aŭ găsit aice în politie cu patimĭ de *lof* asupra trupuluĭ lor, am hotărît Domnia Mea, a li se face o adăpostire spre sălăşluirea la Sf. Elefterie, din vale de lîngă Cotrocenĭ, ca şadă acolo spre a nu avé *chimonie* cu nimenea, poruncim Dumi-tale, ca să te însărcinezĭ cu acéstă îngrijire, adecă cu ducerea lor acolo, cu paza lor de a nu se amestecà cu nicĭ un om şi cu îngrijirea hraneĭ lor, pentru care prin deosebit pitac am poruncit şi dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ al Obştirilor ca să dea dumné-luĭ câte talerĭ 40 pentru amêndoĭ pe fieşcare lună, ca să fie pentru trebuinciósă hrana lor. Tolco pisah gpd. — 1816, Maiŭ 15.

(Pecetea gpd.)

Vel Logăfĕt.

Cod. LXXIV, fila 247).

www.dacoromanica.ro

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Dvornice al Obştirilor, fiind-că aicĭ în politie s'aŭ găsit doĭ ómenĭ cu patimă de lof asupra trupuluĭ lor, care osebit că nu are léc, dar este şi fórte lipiciósă, de aceea am poruncit Domnia Mea dohtoruluĭ Constandinache de a osebì aceştĭ ómenĭ ca să nu aibă *chimonie* cu nimenea şi li s'aŭ făcut şi o adăpostire spre sălăşluirea lor aprópe lîngă Sf. Elefterie din vale de lîngă Cotrocenĭ, unde acolo să îngrijască dumné-luĭ de a li se trimite cele trebuincióse ale hraneĭ lor, pentru a căror hrană poruncim dumi-tale să li se orînduiască de fieş-care câte talerĭ 20 pe lună, de la Cutia milosteniilor, şi să-ĭ daĭ aceşt banĭ dumi-sale dohtoruluĭ a le avé îngrijirea ce s'aŭ dis maĭ sus. Tolco pisah gpd — 1816, Maiŭ 15.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 247.)

Diverse mĕsurĭ relative la Casa de privighere, la ciumă şi spitale.

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiindu-ne anaforaua acésta a părinţilor arhiereì şi a dumné-lor boerilor o întărim Domnia Mea spre a se face urmare întru tóte întocmaĭ, după care poruncim dumi-tale Vel Vistiere să se facă făr'de zăbavă şi cuviinciósele poruncĭ. — 1816, Decembre 8.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXV, pag. 503.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată poruncą Mărieĭ Tale ce ni se dă de la alăturata anafora a dumné-luĭ Vel Spatarul şi a dumné-lui Vel Vorniculuĭ Barbu Văcărescu, adunându-ne cu toţiĭ la Sf. Mitropolie, am vĕdut arĕtarea ce fac dumné-lor pentru jalnica vestire ce aŭ venit de la Focşanĭ şi de la Polcovnicul de ciocliĭ, ce se află acolo, cum că năprasnica bólă a ciumeĭ s'aŭ întins la 15 sate ale aceluĭ judeţ şi grabnica mórte aŭ ajuns până acum la 63 de lŏcuitorĭ, iar 12 sunt bolnavı şi 47 zmreduiţĭ, din care acéstă mare frică este a nu se întinde şi maĭ mult şi póte să rĕsbéscà şi la cele maĭ din lăuntru judeţe, pentru care făcênd chibzuire cu tótă silinţa spre întîmpinarea acésteĭ primejduitóre întîmplărĭ, am găsit cu cale să se facă urmările ce arĕtăm Mărieĭ Tale maĭ jos, la judeţe ce sunt de la Focşanĭ până aicĭ, adecă să se orînduiască de către Măria Ta, dumné-luĭ Căminarul Iancul, ca îndată să

www.dacoromanica.ro

mérgă la judeţul Focşanilor, unde tótă trébă judeţuluĭ să rĕmâe asupra celuĭ-l-alt ispravnic, iar cu îngrijirea năprasniceĭ bóle să se însărcineze dumné-luĭ Paharnicul Sima, carele pe orĭ-care din boerĭ saŭ boerinaşiĭ judeţuluĭ să aibă voie a-'ĭ orînduì la epistasiile ce va găsì cu cale şi îmbrăţişând tréba Căminaru Iancul, îndată să facă lazaret la Rîmnic pentru ceĭ ce vin de la Focşanĭ şi de la locurile zmreduite, cum şi unde într'acea linie póte să maĭ fie trebuinţă să orînduiascâ iarăşĭ lazareturĭ în ḑile opt.

La Focşanĭ din satele cele zmreduite douĕ sate carĭ vor fi maĭ micĭ şi maĭ în apropiere să le deşarte cu cuviinciósa curăţenie întru unul unde va fi ceĭ maĭ mulţĭ bolnavĭ, va aduce spre lŏcuinţă tot în acel sat şi pe ceĭ-l-alţĭ bolnavĭ de prin cele-l-alte sate zmreduite şi va fi acel sat ca un spital de bolnavĭ şi în cel-l-alt sat unde vor fi zmreduiţĭ se vor aduce şi ceĭ-l-alţĭ zmreduiţĭ de prin cele-l-alte, ca să fie la un loc tot într'un sat şi va fi spitalul zmreduiţilor, unde la amêndouĕ aceste sate va fi paznicĭ şi povĕţuitorĭ cum să se cureţe, şi îngrijitorĭ pentru hrana lor cele trebuincióse ca să nu se risipească pe la alte sate, iar cele-l-alte 13 sate ce sunt zmreduite, cu orĭ-ce mijlóce de curăţenie să se cureţe casele zmreduite, cât se va puté şi vor avé cuprinsurĭ, iar cele próste să se arḑă, şi pe ceĭ sănătoşĭ dintr'acele sate iarăşĭ să-'ĭ povăţuiască, cum să se păzéscă şi să-'ĭ popréscă de a se întêlnì cu ceĭ zmreduiţĭ.

Al doilea lăzăret să se orînduiască la apa Buzĕuluĭ unde se va socotì, în linia apeĭ; la ceva sate orĭ cârciumĭ, sá se deosibéscă vre-o câte-va case numaĭ pentru călĕtorĭ a fi spre lăzăret, căcĭ acum vreme de iarnă fiind nu se pot face coşare, unde să fie şi paznicĭ credincioşĭ de la ispravnic orînduiţĭ şi să îngrijască a face drumeţiĭ şi curăţenia cuviinciósă şi ḑile 6 de lazaret să împlinéscă, cu care trébă a acestor lazareturĭ de Buzĕŭ să se însărcineze dumné-luĭ Slugerul Nicolae Grecénu unul din boeriĭ ispravnicĭ i cu tótă îngrijirea şi nizamul a tot judeţul, ca orĭ-unde va socotì de trebuinţă să orînduiască paznicĭ şi să urmeze poruncilor din anul trecut, corespondarisind apururea cu Casa privigherei, pentru orĭ-ce trebuinţă a acestuĭ nizam şi fiind-că este judeţul curat, de aceea se însărcinéză maĭ din vreme, căcĭ feréscă Dumneḑeŭ de se va întîmplà zmreduire unde vaşĭ, va fi supus la grea respundere pentru neîngrijire.

Al treilea lăzăret să se facă la podurile ce sunt peste Ialomiţa, adecă la tóte aceste podurĭ să fie paznicĭ şi să popréscă pe călĕtorĭ în casele ce se vor orînduì spre lazaret, unde curăţindu-se şi aerisind tóte lucrurile, să împlinéscă ḑile 4, şi cu tréba acésta să se însărcineze dumné-luĭ Stolnicul Grigore Grădişteanu ispravnic, ca să urmeze tot după cum am ḑis maì sus pentru Buzĕŭ, cum şi la sud Saac să se însărcineze dumné-luĭ Căminarul Gheorghe Drăgănescu ispravnic, i la Prahova Stolnicul Cătunénu, făcênd asemenea urmare după cum maĭ sus se arată.

Al patrulea lăzăret să fie la Plumbuita, la Fundenĭ, la Pantelimon, la Podul Pitaruluĭ şi unde se va maĭ socotì de ispravnicul judeţuluĭ, ce este însărcinat cu acéstă îngrijire, la care aceste lazareturĭ ce ḑi-

www.dacoromanica.ro

cem a se face la sud Ilfov să fie însărcinat dumné-luĭ Căminarul Filip ispravnic a străjuì judeţul sĕŭ, cu tótă sîrguinţa ca să nu se întâmple vre-o vătămare de zmreduială, păzind ponturile ce sunt date întocmaĭ şi povĕţuirile Caseĭ privighereĭ; pentru Turciĭ ce vin de la serhaturĭ să se orînduiască lazaret mŏnăstirea Văcărescii, unde Casa privighereĭ va deosebì vre-o câte-va odăĭ şi le va îngrijì spre odihna musafirilor şi va orînduì şi un epistat, om cinstit cu vre-o doĭ, treĭ ómenĭ paznicĭ şi îngrijitorĭ la cele trebuincióse musafirilor şi după orînduiala ce se păzesce la Beilic, şi să facă şi eĭ lazaret după trebuinţă şi dupe ipochimenĭ, precum veĭ orînduì Măria Ta.

La mŏnăstirea Cotrocenĭ să se deosebéscă vre-o câte-va odăĭ şi jos şi sus pentru deosebite stărĭ şi să se îngrijască pentru lŏcuit prin epistasia Caseĭ privighereĭ, ca să aibă din vreme un catafighion când se va întîmplà, feréscă Dumnedeŭ în Bucurescĭ vre-o zmreduire, şi la spitalul de la Dudescĭ nu numaĭ hanul pe cât se va puté să se drégă pentru lŏcuinţa cioclilor şi închiderea lor acolo, ca să nu se împrăştieze prin mahalale şi să se înmulţéscă zmreduirea, şi în han dinnadins Epistatul să-ĭ păzéscă, şi fiind-că acéstă iute şi răzbitóre bólă este grabnică, ne rugăm Mărieĭ Tale să se pue în lucrare nizamul acesta cu un cés maĭ înainte, iar pentru cheltuiala ce este trebuinciósă vom arĕtà Mărieĭ Tale cu osebită anafora, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1816 Decembre 5.

Al Ungrovlahieĭ Nictarie, Constandie Buzĕŭ, Radu Golescu, Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Vel Vistier, Istrate Creţulescu Vel Vornic, Iordache Golescu Vel Logofĕt.

An. p. 780. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Intărim Domnia Mea anaforaua acésta a părinţilor arhiereĭ şi a dumné-lor boerilor întru tóte cele-l-alte, făcênd numaĭ osebirile de maĭ jos arĕtate, întêiŭ adecă adaosul câte o para la leŭ din lefĭ să se încépă de la d'intêiŭ a viitoruluĭ Ianuar, precum asemenea şi la cele câte 20 parale de scutelnic, pe lângă care aceste ajutóre adăogăm şi noĭ câte talerĭ 1000 pe lună de la Domnésca Nóstră Cămară la acéstă trebuinţă iarăşĭ de la dintâiŭ a viitoruluĭ Ianuar. Al 2-lea, la cisla mŏnăstirilor, pe lângă schiturĭ i spitalurĭ să se osebéscă şi Mŏnăstirea Bistriţa, ca una ce prin hotărîrea Domnieĭ Mele este legată de a da în dece anĭ pe tot anul ajutor talerĭ 5,000, însă când va fi în ţéră acest fel de bólă să-ĭ dea la Casa privegheregĭ, iar nefiind să-ĭ dea la Cutia milosteniilor, după care acéstă hotărîre este datóre să dea numita mŏnăstire pe lună talerĭ 416 banĭ 80. Al 3-lea, condeele ajutórelor ce se arată în anafora, că prin hrisovul Domnieĭ Sale răposatuluĭ Domnuluĭ Moruz era orînduite a se da spitaluluĭ ot Dudescĭ, să se urmeze de acum înainte iar pe vremea trecută să rămâe apĕraţĭ ceĭ de la carĭ era orînduite a se da, pentru că prin obştésca hotărîre ot let 1809 schimbându-se orînduiala aceluĭ hrisov domnesc şi nepomenindu-se nimic într'aceeaşĭ hotărîre de aceste ajutóre, aŭ rĕmas sloboḍĭ de darea lor ceĭ ce era datorĭ până atuncĭ a le respunde, precum şi mila vinăriciluĭ

www.dacoromanica.ro

de la popórele de maĭ jos arĕtate, ne-fiind pomenită în numita hotărîre, aŭ rĕmas a fi pe séma stăpânireĭ şi cu acest cuvînt s'aŭ cuvenit a lua până acum şi mila vinăriciuluĭ acestuia de la acele popóre tot cumpĕrătoriĭ vinăriciuluĭ domnesc. Al 4-lea, dumné-lor boeriĭ eforĭ aĭ Caseĭ privighereĭ, adecă dumné-luĭ biv Vel Banul Grigorie Brâncovénu epistatul Spătărieĭ şi dumné-luĭ Biv Vel Vornicu Barbu Văcărescu, să fie numaĭ îngrijitorĭ pentru a se strînge veniturile Caseĭ şi pentru a se păzì orînduiala privegheregeĭ după nizamul ce este întocmit, iar capzimanĭ aĭ Caseĭ veniturilor şi cheltuelilor să fie tot ceĭ de maĭ naintе orînduiţĭ doĭ neguţătorĭ, adecă Mihaiŭ Chiriţă şi Răducanu Nicolaŭ ca să ţie Casa banilor şi după pitacele ce li se vor trimite de dumnélor boeriĭ Eforĭ să cheltuiască la tóte cele trebuincióse, precum şi la meremetul spitaluluĭ, ca printr'acele pitace să-şĭ parastiséscă şi eĭ socotéla. Drept aceea poruncim dumné-vóstră boerilor Eforĭ, să îngrijiţĭ a se pune în lucrare acéstă anafora, cu osebirile de maĭ sus arĕtate, corespondarisindu-vĕ în puterea aceşteĭ Domnesceĭ Nóstre poruncĭ cu toţĭ câţĭ se cuvine, spre săvîrşirea tuturor madelelor, precum şi dumitale Vel Logofete de ţéra-de-sus, poruncim Domnia Mea, să facĭ hrisovul Domnieĭ Mele pentru milele de maĭ jos arĕtate, cu acéstă coprindere însă, ca când se va întîmpla a fi bólă de ciumă în ţéră aceste milĭ să se dea la Casa privegheregeĭ, iar când va fi linişte despre acest fel de bólă, să se dea la Cutia de milostenie, bez aceĭ 4 zidarĭ şi patru dulgherĭ, carĭ aŭ a fi tot-deauna în slujba spitaluluĭ pentru trebuinţa meremeturilor celor mărunte.—1816 Decembre 21.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXV, pag. 533.)

Pera Înălţate Dómne,

Pentru cheltuelile ce urméză a se face la orînduiala nizamuluĭ pazeĭ spre ferirea politieĭ Bucurescilor şi a ţĕreĭ de năprasnica bólă a ciumeĭ, ce s'aŭ încuibat la 15 sate ale judeţuluĭ Focşanilor, cu simbriile sluşbaşilor şi alte trebuinţe, ne-aŭ arĕtat dumné-lor boeriĭ Eforĭ aĭ Caseĭ privighereĭ alăturata fóie, din care vedem că numaĭ pentru străjuirea Bucurescilor trebuesc pe lună câte talerĭ 2330 banĭ 60, afară din lefile a treĭ dohtorĭ ce sunt trebuincioşĭ, ca să mérgă la orĭ-ce om se va bolnăvì să-l cerceteze ce patimă şi bólă are, şi fiind-că politia are dohtorĭ îndestuĭ cu lefĭ orînduite de la Cutia milosteniei, dintr'aceĭ dohtorĭ să alégă dumné-lor boeriĭ Eforĭ doĭ, treĭ, cu sciinţă şi pracsis bun şi să-ĭ orînduiască ca să fie ne lipsiţĭ la acéstă trébă a cercetăreĭ celor ce se vor bolnăvì, că pentru aceea li se dă leafa spre a slujì politieĭ şi care dintr'înşiĭ nu vor primì ca să slujască, să fie lipsit de leafă rînduind dumné-lor boeriĭ Eforĭ pe alţĭ dohtorĭ în locul lor, iar pentru cele-l-alte cheltuelĭ ale lazareturilor de pe afară cu tóte că n'am luat până acum pliroforie câţĭ banĭ pot să se cheltuiacă pe lună şi nu scim ce întindere va face rĕutatea aceşteĭ bóle, dar pentru ca să aibă Casa privighereĭ gătire de banĭ maĭ nainte din vreme şi maĭ

www.dacoromanica.ro

cu prisos spre a puteà să întimpine rĕutatea bóleĭ la orĭ-ce trebuinţă se va întîmplà, am socotit ca peste o para de leŭ ce daŭ dumné-lor boeriĭ carĭ aŭ lefĭ de la talerĭ 50 pe lună în sus, ajutor pentru podurile politieĭ Bucurescilor, să maĭ dea încă câte o para la leŭ ajutor la Casa privighereĭ, după cum s'aŭ fost chibzuit şi prin alte anaforale ale nóstre de maĭ nainte, însă acest ajutor să-l dea nu numaĭ boeriĭ pămîntenĭ, ci şi boeriĭ grecĭ i dumné-lor boeriĭ capuchehaele din Ţarigrad şi cu un cuvînt toţĭ de obşte făr' de osebire, afară numaĭ din zabiţiĭ Turcĭ aĭ ţĕreĭ i din ogeacurĭ, aceştia să nu se supere, iar de la ceĭ-l-alţĭ de la toţĭ câţĭ aŭ lefĭ de la talerĭ 50 în sus să se oprésca acéstă para la Casa lefilor şi dumné-luĭ boerul Epistat al acesteĭ Case să o dea la Casa privighereĭ, care acest venit socotindu l noĭ după catastihul lefilor se adună pe lună talerĭ 2577 bani 42, şi deosebit să dea ajutor la Casa privighereĭ şi scutelniciĭ boerescĭ şi mŏnăstirescĭ din 12 judeţe de dincóce de Olt, pe 6 lunĭ câte parale 20 pe lună şi după arĕtarea ce ne-aŭ făcut Vistieria de sama scutelnicilor ce este la aceste judeţe lude 13.453 fac pe lună talerĭ 8.726 banĭ 60 şi cu talerĭ 2577 banĭ 42 ce taĭe paraua leuluĭ lefilor, fac amîndouĕ sumele împreună pe lună talerĭ 9303 banĭ 102, însă acum să dea pe treĭ lunĭ de scutelnic po talerĭ unul parale 20 şi apoĭ de va fi trebuinţă vor maĭ da pe alte treĭ lunĭ tot câte 20, care acest ajutor să-l dea stăpâniĭ scutelnicilor la Casa privighereĭ şi să ia adeverinţă de primire, care adeverinţă să o trimiţă la scutelnicĭ afară ca să nu se supere şi eĭ, iar nerĕspunḑêndu-l stăpâniĭ, să se împlinéscă de las cutelnic prin dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ şi să se trimiţă la Casa privighereĭ şi le vor ţiné stăpâniĭ scutelnicilor în sémă la posluşania ce daŭ, dând dumné-lor ispravniciĭ poruncă zapciilor, ca să nu se îndrăznéscă a lua maĭ mult de la scutelnici de cât acele 60 de parale, ce se orînduesc a da acum şi miluindu-ne milostivul Dumneḑeŭ cu curăţenia bóleĭ, saŭ eu împuţinarea eĭ, şi împuţinându-se cheltuiala, baniĭ ce vor prisosì din venitul ce arĕtăm maĭ sus îl va aveà Casa privighereĭ sermaia pentru nizamul cercetăreĭ politieĭ Bucurescilor ce tot-deauna ne lipsit se cuvine să fie ca un lucru mult trebuincios a sci Casa peste tótă vremea ce patimĭ şi bóle sunt în Bucurescĭ şi a face şi meremetul cel de peste an al spitaluluĭ, iar pentru cheltuiala ce trebuesce acum în primăveară ca să se învelésca şi să se drégă spitalul ot Dudescĭ, fiind fórte rĕŭ stricat, la care trebuesc talerĭ 26.000, după cum am arĕtat Mărieĭ Tale şi prin alte anaforale, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către prea Sfinţia Sa Părintele Mitropolit, ca de acum sa se cisluiască aceştĭ banĭ pe tóte mŏnăstirile ţĕreĭ închinate şi neînchinate bez schiturĭ şi spitalurĭ şi până la Fevruarie să se şi împlinéscă toţĭ aceştĭ banĭ şi să se dea la Casa privighereĭ, ca să se încépă a se cumpĕrà cherestea şi altele trebuincióse şi cum se va dezvĕra vremea, îndată să se încépă lucrul. Către acestea arĕtăm Mărieĭ Tale, că spitaluluĭ ot Dudescĭ i s'aŭ fost făcut milă prin hrisovul reposatuluĭ Domn Alexandru Vodă Moruz, ca să iea pe tot anul câte talerĭ 500 de la mŏnăstirea Sf. Pantelimon, pentru căcĭ s'aŭ rĕdicat spitalul ciumeĭ de acolo, i vinăriciŭ de la câte-và popóră din judeţele ot preste Olt

www.dacoromanica.ro

ce se arată maĭ jos pe anume câte doĭ banĭ de vadră cu pârpârul lor însă nu numaĭ din viile ce erà până atuncĭ, ci şi din acele ce se vor maĭ face de atuncĭ înainte, i câte talerĭ 600 să iea în toţĭ aniĭ de la ceĭ ce cumpĕră ocnele şi vămile i patru lemnarĭ şi patru zidarĭ să aibă apĕraţĭ de dajdie cu pecetluiturĭ domnescĭ şi când va murì vre-o unul dintr'înşiĭ să se dea alţul în loc, din care aceste milĭ nicĭ una nu o are spitalul; ci de va bine-voì milostivirea Mărieĭ Tale a se înoì şi prin luminat hrisovul Inălţimieĭ Tale, se va da poruncă Epitropuluĭ Sf. Pantelimon, ca pe aniĭ ce sunt trecuţĭ de la buna venirea Mărieĭ Tale până acum să dea din veniturile mŏnăstireĭ aceĭ câte talerĭ 500 pe an, care fac talerĭ 2500 cu anul acesta, i pentru aceĭ câte talerĭ 600 pe an de la cumpĕrătoriĭ ocnelor i a vămilor se va poruncì, ca să se dea spitaluluĭ i aceĭ patru lemnarĭ şi patru zidarĭ de aicĭ din Bucurescĭ se va da poruncă dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ al politieĭ ca să dea aceştĭ ómenĭ spitaluluĭ fiind trebuincioşĭ pentru dregerile mărunte ce se fac tot-dé-una peste an, cum şi pentru mila de vinăriciŭ, se va poruncì dumné-lor boerilor Eforĭ, ca să cerceteze cine aŭ fost vinăriceri la partea loculuĭ în aniĭ trecuţĭ, de la buna venirea Mărieĭ Tale până acum? câţĭ banĭ aŭ prins mila spitaluluĭ pe fieş-care an? şi prin luminată porunca Mărieĭ Tale să-ĭ apuce vinăricerii ca să împlinéscă acea milă şi să se deà la Casa privighereĭ, care milă ne făcù arĕtare dumné-luĭ Logofĕtul Bibescu, că póte să prindă pe an talerĭ 300, iar în aniĭ maì roditorĭ şi până la talerĭ 500, spre a fi aceste milĭ de ajutorul spitaluluĭ şi de vecĭnica pomenirea Mărieĭ Tale. — 1816 Decembre 13.

Al Ungrovlahieĭ Nictarie, Radu Golescu Vel Ban, Grigorie Brâncoveanu, Constantin Creţulescu, Isaac Ralet Vornic, Barbu Văcărescu Vornic, Vel Vistier, Istrate Creţulescu Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vornic, Mihalache Manu Vel Logofĕt, Grigorie Băleanu Vel Vornic, Constantin Samurcaş Vornic, Teodor Văcărescu Vornic, Constantin Caliiarh Vel Vornic, Constantin Dudescu Biv Vel Logofĕt, Dumitraşcu Pacoviţă, Mihalache Racoviţă Logofĕt, Iordache Golescu Vel Lăgofĕt.

Popórele ce se coprind în hrisovul rĕposatuluĭ Domn Alecsandru Vodă Moruz ca să iea spitalul ot Dudescĭ, din vinăriciul Domnesc câte doĭ banĭ de vadră i părpariile lor.

Muerenĭ din Negoescĭ
Gâdenĭ
Groşarea
Gropşanĭ
Tărăŭ
Cruşuţul
Gherghesciĭ
} din plasa Hamărăţiĭ sud Gorj.

Zevalul
Gabrul
Palelula
} plaiul Cruşovuluĭ.

www.dacoromanica.ro

Sârbiĭ ot Jătiianu i plaiul Crușovuluĭ.

Ciungurenii
Padea
Dealul Belcinul
Creţescĭ
Bârna
Perişorul
} ot plasa Câmpuluĭ.

Panta
Jiiŭ
} ot sud Dolj.

Plopiĭ de Sus
Plopiĭ de Jos
Giormaniĭ
Bratovoescĭi din Mălăraşĭ
} ot plasa Dumbrăvenilor sud Dolj.

Fóie de lefile tugmeĭ Departamentuluĭ privighereĭ.

Talerĭ B.

1004.— 28 neferĭ, însă

Talerĭ B.

720.— 18 neferĭ aĭ marginilor po talerĭ 40 călărĭ.
234.— 9 ipac aĭ caseĭ departamentuluĭ potal, 26 pe jos.
50.— 1 odobăş al lor.
1004.— 28

260.— epistatul Plumbuiteĭ, însă:

100.— léfa sa.
80.— doĭ neferĭ călărĭ.
60.— doĭ ipac pe jos.
20.— un beşliŭ.
260.—

310.— epistatul Văcărescilor, însă:

150.— léfa sa.
80.— doĭ neferĭ călărĭ.
60.— doĭ ipac pe jos.
20.— un beşliŭ.
310.—

330.— patru logofeţĭ, însă:

250.— doĭ de sus.
80.— doĭ jos.
330.—

60.— un spion pentru ceĭ ce întră strecuraţĭ prin paznicĭ.
30.— un odagiŭ.
1994.—

www.dacoromanica.ro

Talerĭ B.	
160.—	40 cară lemne po talerĭ 4.
28.—	un top hârtie.
3.—	o sticlă cernélă.
19.60	15 oca lumînărĭ.
15.—	emeclic unuĭ napristan cioclu.
30.—	treĭ care fân.
18.—	o chilă orz.
3.—	potcovitul.
5.—	chiria caseĭ.
11.—	râşâna şi puciósa.
2330.60	

Anexa la pag. 777.—*Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-vóstră boerilor eforĭ aĭ Caseĭ privighereĭ, de óre-ce ne daţĭ pliroforie printr'acéstă anafora, cum că acel dohtor s'aŭ aflat slujind într'acéstă diiastimă de vreme, de aceea poruncim dumné-vóstră, ca din iraturile Caseĭ privighereĭ să se plătéscă léfa ce va fi cu cale şi cuviinciósă. — 1817, Ianuar 19.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVI, pag. 29.)

Prea Inălţate Dómne,

Prin prea plecata nóstră anafora arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că Depertamentul privighereĭ încă de la alcătuirea sa avênd dohtorĭ orînduiţĭ cu léfă de la Casa departamentuluĭ, carĭ în tótă vremea străgănireĭ spaimeĭ năprasniceĭ bóle slujind şi-aŭ luat léfa pe deplin, iar de când din pămîntul Inălţimeĭ Tale s'aŭ stins (rĕmânênd numaĭ prin ţéra turcéscă) acéstă bólă, adecă de la trecutul Maiŭ şi până acum la următorul Ianuar isprăvindu-se de la Casă darea lefilor aŭ lipsit şi aceĭ dohtorĭ, poprindu-se în natura datorieĭ Depertamentuluĭ numaĭ dohtorul Oler, pentru căcĭ se află cu sciinţă şi bună cunoscinţă la acest fel de bólă, carele în tótă acéstă vreme nicĭ o ḑi nu s'aŭ intîlmplat a fi lipsă de la Depertament, urmând în tóte ḑilele cu alergăturĭ prin mahalalele politieĭ, spre cercetarea bolnavilor acelora ce se înbolnăvia şi muria cu grabnice morţĭ şi de bóla ce cunosceà cu iscălit raportul sĕŭ încredinţà pe Departament; acum vĕḑênd, că iarăşĭ se mişcă darea de simbriĭ, face cerere a i se plătì acele lunĭ pentru carele aŭ slujit, când Casa Depertamentuluĭ se aflà în lipsă, a căruia cerere găsindu-se şi de către noĭ cu cuviinţă, ḑicem, că din venitul acestuĭ Depertament să i se plătéscă acéstă simbrie ce are a lua, dar hotărîrea cea desăvîrşită se va da de către Inălţimea ta. — 1817, Ianuar 15.

Vel Spătar, Barbu Văcărescu, Aga Suţul Nicolae.

www.dacoromanica.ro

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

După arĕtarea ce ne face printr'acéstă anafora dumné-luĭ Biv Vel Banul Grigorie Ghica Nazirul Caseĭ privighereĭ, poruncim Domnia Mea dumi-tale Vel Vistiere să se facă cuviinciósa poruncă către ispravniciĭ din sud Ilfov, ca să pue în lucrare fără zăbavă facerea acestor bordee cu urmare întocmaĭ precum maĭ jos se arată—1817 Maiŭ 17

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Pentru adăpostirea călĕtorilor ce vin în lazareturile ce din luminată porunca Mărieĭ Tale s'aŭ aşeḑat la Văcărescĭ şi la Colentina, fiind-că este trebuinţă mare a se face şi bordee cu împrejuriş de curte, căcĭ călĕtoriĭ din pricină că nu aŭ unde şedeà fac marĭ strigărĭ, iar maĭ vîrtos când se întîmplă ploĭ, ne-avênd unde a-'şĭ întinde mărfurile pentru aerisélă apucêndu le ploile se face destulă pagubă, după orînduială arĕtăm Inăiţimeĭ Tale, ca să se dea luminată poruncă către ispravniciĭ Ilfovuluĭ, atât pentru lazaretul de la Colentina, cât şi pentru cel de la Văcărescĭ, a se face câte 12 bordee la fieş-care cât maĭ în grabă, cu împrejuriş de curte, spre a nu puté avé călĕtoriĭ vre-un câtuşĭ de puţin amestec cu alţĭ ómenĭ, căcĭ într'alt chip nu se póte păzì străjuirea acestuĭ nizam precum se cuvine. — 1817, Maiŭ 16.

Grigorie Ghica.

(Cod. LXXXVI, pag. 271.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Vistiere, am vĕḑut Domnia Mea arĕtarea ce ni se face printr'acéstă anafora; ce cât pentru iraturile ce are a maĭ lua Casa privegheregĭ de la scutelnicĭ, i din paraua lefilor, până la sfîrşitul trecutuluĭ April şi de la cumpĕrătoriĭ ocnelor i aĭ vămilor pe acest an, poruncim să se facă cuviinciósa împlinire şi să se dea la Casa privegheregĭ, iar pentru talerĭ 4000 ce maĭ este datóre Mŏnăstirea Bistriţa, bez talerĭ 1000 ce aŭ maĭ rĕspuns la Casa privegheregĭ, fiind-că aceştĭ banĭ sunt orînduiţĭ a se da la acéstă Casă când va fi feréscă Dumneḑeŭ, molevmă în ţéră, iar în vreme liniştită să se dea la Cutia milosteniilor, de aceea nu se cuvine a-ĭ da toţĭ de odată orĭ la Casa privegheregĭ saŭ la Cutie, ci după analoghia vremeĭ în cât va fi molevmă şi iarăşĭ după analoghia vremeĭ în cât va fi linişte în ţéră de acest rĕŭ.—1817 Maiŭ 17.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVI, pag. 269.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce prin pitac ni s'aŭ dat, adunându-ne la un loc, am cerut de la dumné-luĭ Biv Vel Spătarul Nicolae Suțul de ne-aŭ arĕtat socotéla de veniturile ce s'aŭ orînduit a se strînge la Casa privighereĭ i cheltuelile ce s'aŭ făcut și făcênd cercetare vĕḑum, că dumné-luĭ Spătarul a arĕtat vrednică slujbă cu sirguință și cuviinciósă îngrijire la acéstă trébă ce aŭ avut-o până acum asupră-ĭ, cum și socotéla ce îșĭ dete este cu bună orînduială, care socotélă se și așternu maĭ jos spre a se vedeà de către Măria Ta și a se da luminată poruncă să se împlinéscă și rĕmășița ce maĭ este strînsă și să se dea la Casa privighereĭ a iconomisì cu siguranție, ca la vreme de trebuință, feréscă Dumneḑeŭ, să aibă Casa de unde cheltuì spre întemeerea nizamuluĭ și oprirea năprasniceĭ rĕutățĭ, avênd și ajutor de la paraua lefilor pe viitórele lunĭ ce s'aŭ întocmit statornic irat al Caseĭ, cum și cele-l-alte după hrisov și întăririĭ domnescĭ puindu-se la o bună orînduială, ca în vremea lipsireĭ acesteĭ bóle adăogându-se veniturile cu bunele și folositórele economiĭ, să aibă acéstă Casă a privighereĭ un capital spre a puté întâmpina fără prelungire furiile acesteĭ bóle și a peripisì pe ticăloșiĭ bolnăvĭ.

Socotélă de veniturile Caseĭ privighereĭ ce s'aŭ orînduit prin luminată întărirea Mărieĭ Tale la acéstă Casă.

talerĭ	
3000	darul de la Măria Ta pe treĭ lunĭ Ianuarie, Februarie și Martie
21132	de la 14088 scutelnicĭ po talerĭ unul parale 20, pe treĭ lunĭ, pe lună po parale 20.
10308	paraua lefilor pe 4 lunĭ Ianuarie, Februarie, Martie și Aprilie let 1817.
1200	de la cumpĕrătoriĭ ocnelor și aĭ vămilor, tot pe acest let.
5000	de la Mŏnăstirea Bistrița.
40640	

15300 se scade ce i-aŭ primit casa din maĭ sus numitele venituri, însă:

talerĭ	
3000	ceĭ hărăziții de Măria Ta pe treĭ lunĭ.
8125	de la stăpâniĭ scutelnicilor.
2000	de la vistierie tot din baniĭ scutelnicilor.
1005	din paraua lefilor pe luna luĭ Ianuarie de la Casa lefilor.
1000	din talerĭ 5000 aĭ Bistrițeĭ.

25510 rĕmâne să maĭ iea casa, însă:

talerĭ	
11007	de la scutelnicĭ
9303	din paraua lefilor până la sfîrșitul luĭ Aprilie.
1200	de la cumpărătoriĭ ocnelor și aĭ vămilor.
4000	de la Mŏnăstirea Bistrița.
25510	

www.dacoromanica.ro

Socotélă de cheltuelile ce aŭ făcut Casa.

15130 este primirea Caseĭ după cum se arată maĭ sus.
11455 sunt cheltuelile ce aŭ făcut casa de la Decembre 20 până la sfîrşitul luĭ Aprilie, după cum se arată anume în catastihul luĭ chir Răducanu Nicolaŭ Casierul.
3675 aceştĭ banĭ se află gata la Casa privighereĭ, adică, talerĭ 3675.

Al Ungrovlahieĭ Nictdrie, Iosif Argeş, Costandie Buzĕŭ, Grigorie Brâncoveauu, Grigorie Ghica, Barbu Văcărescu.

Iω Ioan George Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice al Obştirilor, fiind-că Sfinţia Sa archiereul Iacov Cerveno, năstavnicul mŏnăstireĭ Dealuluĭ, din sud Dâmboviţa, este îndatorat să dea pe tot anul câte talerĭ 3000 cu analoghie pe lună, de la ḑi întâiŭ a viitoruluĭ Fevruar lĕt 1818, carĭ banĭ, când se va întîmplà (feréscă Dumneḑeŭ) a fi în ţéră bóla ciumeĭ, să-ĭ rĕspundă analogos pe acea vreme la Casa privighereĭ spitalurilor, iar când va lipsì acéstă bólă, să-ĭ rĕspunḑă analogos la Cutia milosteniilor, făr' de a se socotì însă Epitropia Obştirilor, că cu luarea acestor banĭ dobândesce vre-o câtuşĭ de puţină dicheomă asupra acesteĭ mŏnăstirĭ, drept aceea dar iată, printr'acest domnesc al nostru pitac, se face cunoscut dumi-tale orînduiala de maĭ sus arĕtată. Tolco pisah gpd. — 1818 Ianuar 26.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 62.)

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi pentru mŏnăstirea Motru.

Iω Ioan George Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice al Obştirilor, fiind-că mŏnăstirea Cozia din sud Vălcea a căreia năstavnic şi purtător de grijă este Sfinţia Sa iubitorul de Dumneḑeŭ Episcopul Iosif Argeşiŭ, s'aŭ îndatorat să dea pe tot anul câte talerĭ 1200 cu analoghie pe lună, de la ḑi'ntâiŭ a luneĭ luĭ Mart, let 1818, carĭ banĭ, când se va întîmplà (feréscă Dumneḑeŭ) a fi în ţéră bóla ciumeĭ, să-ĭ rĕspunḑă analogos pe acea vreme la Casa privighereĭ spitalurilor, făr'de a socotì însă Epitropia obştirilor, că cu luarea acestor banĭ dobîndesce vre-o câtuşĭ de puţină dicheomă asupra aceştiĭ mŏnăstirĭ; drept aceea dar, iată printr'acest Domnesc al Nostru pitac se face dumi-tale cunoscută orînduiala de maĭ sus arĕtată. Tolco pisah gpd. — 1818, Mart. 1.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 66 v.)

www.dacoromanica.ro

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahscoie.

După arĕtarea ce ne fac printr'acéstă anafora, părinţiĭ archiereĭ şi dumné-lor orînduiţiĭ boerĭ, întărim Domnia Mea încheerea acestor socotelĭ şi poruncim dumi-tale Vel Vistiere, ca împlinindu-se şi condeele rĕmăşiţurilor de maĭ jos arĕtate, să se facă teslim la Casa privighereĭ. — 1818, Mart 21.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIX, pag. 296).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ dat la anaforaua dumné-luĭ Biv Vel Banul Grigorie Ghica, Nazirul Caseĭ privighereĭ, am teorisit socotéla acesteĭ Case, de banĭ ce s'aŭ strîns din iraturile eĭ, şi de cheltuelile ce s'aŭ făcut pe opt lunĭ, de la Maiŭ ot let 1817 când aŭ eşit dintr'acéstă trébă dumné-luĭ Biv Vel Spătarul Nicolae Suţul şi s'aŭ însărcinat dumné-luĭ Biv Vel Banul Grigorie Ghica, până la sfîrşitul luĭ Decembre, şi am aşternut maĭ jos spre se a vedeà de Măria Ta, de care se va da luminată poruncă, ca să se împlinéscă rĕmăşiţa ce are să iea Casa spre a avé sermaia destulă, ca feréscä Dumnedeŭ, la vre-o întîmplare de bólă, să pótă întîmpinà trebuinciósele cheltuelĭ, căcĭ dumné-luĭ Banul, după rîvna ce are, îndestulă silinţă aŭ pus spre strîngerea veniturilor, dar tot maĭ sunt rĕmăşiţurĭ neîmplinite, carĭ se cuvin negreşit să se împlinéscă şi să se aducă la Casă, ca nisce iraturĭ drepte ale Caseĭ, ce sunt datorĭ fieş-case a le da pe deplin, fiind orînduite prin obştéscă anafora întărită de către Măria Ta.

Socotéla iraturilor Caseĭ privighereĭ.

talerĭ	banĭ	
3.675	—	s'aŭ aflat gata la Casă când s'aŭ încheiat socotéla dumnéluĭ Spătarul Suţul.
25.510	—	rĕmăşiţa ce aŭ rĕmas neîmplinită din vremea dumnéluĭ Spătaruluĭ Suţu.
45.762	105	suma ce aŭ fost a primì Casa în Eforia dumné-luĭ Banuluĭ Ghica, cu talerĭ 6.000 ce aŭ primit din baniĭ meremetuluĭ spitaluluĭ ot Dudescĭ.
74.947	—	
30.417	—	se scade cheltuelile, însă:

talerĭ	parale	
11.845	30	se află gata la Casă.
32.685	75	sunt rĕmăşiţurĭ ne-împlinite, însă:

www.dacoromanica.ro

talerĭ	parale	
7.377	—	din 2 triminiĭ ale Scutelnicilor.
18.108	75	din parana lefilor.
1.200	—	de la cumpĕrătoriĭ ocnelor i aĭ vămilor, ot lét 1817.
6.000	—	prisosul meremetuluĭ spitaluluĭ ot Dudescĭ.
32.685	75	

1818, Mart 13.

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Iosif Argeş, Costandie Buzĕŭ, Radu Golescu, Grigorie Brâncovénu.

(Cod. LXXXIX, pag. 296.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cât pentru talerĭ 10.000 ce se află acum adunaţĭ la Casa privighereĭ şi ceĭ carĭ de acum înainte se vor maĭ adunà, poruncim dumi-tale Biv Vel Bane Grigore Ghica, nazirule al acesteĭ Case, să se dea cu dobândă la dumné-luĭ Biv Vel Vistier Ioan Moscu, precum şi lefile ce în dos se areată a doftoruluĭ Craos i al Logofĕtuluĭ Caseĭ şi a patru neferĭ, care se adună în talerĭ 360 pe lună, să se urmeze a li se da, iar pentru paza acelor douĕ lazareturĭ ot Plumbuita şi Văcărescĭ, poruncim dumi-tale Vel Vistiere, să se orînduiască doĭ ómenĭ din ceĭ ce sunt scutiţĭ de bir, ca să şadă câte unul la fieş-care lazaret, însărcinându-ĭ de a aveà cuviinciósa pază şi îngrijire, ca să nu plătéscă Casa lefĭ şi pentru acésta.—1818 Aprilie 20.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIX, pag. 343).

Prea Inălţate Dómne,

Fiind-că din mila luĭ Dumneḑeŭ aŭ lipsit tótă bănuiala năprasniceĭ bóle, atât prin judeţe cât şi de prin locurile céle maĭ depărtate şi lazareturile ot Plumbuita şi Văcărescĭ s'aŭ închis, cum şi curgătórele lefĭ ale Caseĭ s'aŭ tăiat ca lucru de prisos, rĕmâind a se cheltuì numaĭ pe lună talerĭ 360, cum în jos anume se arată, atât de a nu se strica acéstă bună orînduială, ce cu osteneli îndestule s'aŭ întocmit, cât şi pentru o puţină îngrijire şi înţelegere de urmarea întîmplătórelor bóle din politie la Casă şi se află adunaţĭ talerĭ 10.000 stând în păstrare fără nicĭ un folos; spre óreşĭ-care dar adăogare iratuluĭ Caseĭ, de se va găsì cu cale de cătră Măria Ta să se dea cu dobândă la locul şi obrazul care se va chibzuì de către Inălţimea Ta, atât aceştia cât şi ceĭ carĭ de acum înainte se vor adunà din orînduitele de Măria Ta iraturĭ, a cărora îngrijire trebue a fi păzite, ca să nu ajungă la dărăpănare, face trebuinţa a se orînduì doĭ ómeneĭ ca să şadă acolo napristan, spre pază, care de se va găsì cu cale de către Măria Ta, să se poruncéscă dumné-luĭ Vel Vistierul a orînduì doĭ ómenĭ scutiţĭ de bir să şadă la numitele lazareturĭ, însărcinaţĭ cu acéstă îngri-

www.dacoromanica.ro

jire, dar până a pune în lucrare dumné-luĭ Vel Vistierul aşeḑarea acestor paznicĭ, după trebuinţă, s'aŭ orînduit cu plată de la Casă; pentru tóte dar acestea ni se va da luminata Mărieĭ Tale hotărîre de urmare.—1818 Aprilie 17.

Grigore Ghica.

talerĭ	
100	dohtoruluĭ Craos cu scădere de talerĭ 50, după cum s'aŭ urmat până acum.
100	Logofĕtul Caseĭ, hârtie şi alte cheltuelĭ.
160	patru neferĭ, doĭ la Casă şi doĭ la lazareturĭ spre pază.

talerĭ	banĭ	
250,	—	Dumné-luĭ Biv Vel Spătarul Costache Suţu aĭ dohtorilor pe lét 1816 de la Maiŭ, până la lét 1817 Maiŭ.
87,	40	ipac la dohtorĭ pe patru lunĭ ce aŭ maĭ fost caimacam peste un an de la Maiŭ şi până la Septembre.
150,	—	ipac aĭ şcólelor pe patru lunĭ peste un an, de la Maiŭ până la Septembre.
50,	—	ipac la şcóle pe patru lunĭ peste un an, de la Maiŭ până la Septembre.
600,	—	ipac dumné-luĭ Biv Vel spătarul Costache Suţu, la şcóle, acele câte 2 parale la leŭ, care s'aŭ pus în orînduială a se da, după luminată poruncă, încă din anul trecut Octombre, care vine aceştĭ banĭ pe un an.
1133,	40	
600,	—	epistaţiĭ ocnelor pe let 1816 aĭ dohtorilor.
600,	—	epistaţiĭ ocnelor pe let 1817 aĭ dohtorllor.
600,	—	ipac epistaţiĭ ocnelor pe let 1818.
2933,	40	

Pitac la starostea pentru poprirea Tîrguluĭ Buzĕŭ de la Drăgaica spre a nu se face, din pricina bóleĭ ciumeĭ ce este la Brăila.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Staroste de neguţătorĭ, fiind-că Tîrgul Buzĕuluĭ ce se face la Drăgaica s'aŭ oprit cu porunca Domnieĭ Mele, ce s'aŭ dat cu întărirea la anaforaua dumné-lor Veliţilor boerĭ, din pricina bóleĭ ciumeĭ ce este la Brăila, cum şi afară în ţéră, îţĭ poruncim ca cu telal într'adins să o publicarisiţĭ la toţĭ neguţătoriĭ de obşte, cum că Tîrgul Buzĕuluĭ este oprit şi nu se face. Tolco pisah gpd.—1818 Iunie 10.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 76 v.)

www.dacoromanica.ro

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Grigorie Ghica, nazîrule al Caseĭ privighereĭ, fiind-că pentru de a nu se maĭ tăinuì de către nimenĭ bolnaviĭ ce se întîmplă prin casele lor, măcar de ce bólă va fi, s'aŭ făcut pitacul Domnieĭ Mele către dumné-luĭ Vel Spătarul şi către dumné-luĭ Vel Agă, să o publicariséscă tuturor spre a le fi sciut, că îndată ce se va întîmpla a se bolnăvì cine-vaşĭ, numaĭ decât să dea de scire la acéstă Casă, spre a se face cuviinciósa cercetare, căcĭ cel ce se va dovedì că aŭ avut bolnav orĭ de ce bólă şi nu 'l-aŭ arĕtat, să scie că se va pedepsì cu arderea caseĭ şi verĭ ce va aveà într'însa, iar acela, cu familia sa, se va trimite la spitalul ot Dudescĭ, măcar de ce bólă va fi fost bolnavul, care pitace iată se trimiseră dumi-tale ca vĕḑêndu-le cuprinderea, să le trimiţĭ la dumné-luĭ Vel Spătarul şi Vel Agă, poruncind şi dumné-ta cu străşnicie tuturor vătăşeilor de prin mahalale, ca în tóte dimineţile făcênd cercetare cu scumpătate prin tóte casele, să aducă raport la acéstă Casă. Tolco pisah gpd.—1818 Septembre 26.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 93 v.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Spătare, fiind-că din tăinuirea ce fac uniĭ alţiĭ din lŏcuitoriĭ politieĭ, bolnavilor ce se întîmplă a se bolnăvì prin casele lor, se pricinuesce un mare rĕŭ de obşte, precum s'aŭ întîmplat şi într'aceste ḑile de s'aŭ găsit nisce ovreĭ bolnavĭ de năprasnica bólă şi tăinuiţĭ, cărora li s'aŭ făcut cuviinciósa rĕsplătire după orînduiala ce se cuvine la acest nizam, arḑêndu-li-se casele cu tóte ale lor, iar pe dînşiĭ rădicêndu-ĭ s'aŭ trimis la spitalul ot Dudescĭ. De aceea poruncim dumi-tale, să orînduescĭ într'adins telal cu acest pitac al Domnieĭ Mele, a âmblà prin tóte mahalalele şi a publicarisì tuturor lŏcuitorilor de aicĭ din politie, spre a le fi sciut, ca de acum înainte verĭ la cine se va întîmplà a se bolnăvì cine-vaşĭ, verĭ de ce bólă, numaĭ decât să dea de scire la Casa privigherilor, spre a se face cercetarea cea cuviinciósă, căcĭ orĭ carele se va dovedì că aŭ avut bolnav în casa sa şi l'aŭ tăinuit, unul ca acela să scie hotărît, că se va osândì cu asemenea pedépsă, arḑêndu-ĭ casa cu verĭ ce va avea, şi el cu familia sa, va fi rădicat la spitalul ot Dudescĭ, măcar de ce bólă va fi. Tolco pisah gpd.—1818 Septembre 28.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 93.)

www.dacoromanica.ro

Spitale.

Anexa I, pag. 781. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Tótă facerea de bine, iar maĭ ales care privesce spre a omenire mângàiere şi a nemernicilor săracĭ adăpostire şi ómenilor fiind dorită şi Dumneḑeireĭ plăcută, precum şi întocmirea acestuĭ spital fiind o asemenea facere de bine şi obştireĭ folositóre, primită este Domnieĭ Mele cererea şi rugăciunea jăluitorilor epitropĭ aĭ spitaluluĭ, după care cu tóte că ne-am pliroforit Domnia Mea, din cartea ce o vĕḑum scrisă de la ḑi'ntîiŭ a trecutuluĭ April, dintr'acest următor an, că milele şi ajutorul ce s'aŭ fost orînduit pentru acest spital, sunt acestea, însă : talerĭ unul de pungă, de la vînḑarea fieş-căruia huzmet, adecă de la vămĭ, de la Ocne, de la Oerit, de la Dijmărit şi de la Vinariciŭ, i câte talerĭ 20 de la fieş-care ispravnic ce se va orînduì prin judeţe şi câte talerĭ 10 de la sameşul fieş-căruia judeţ, când se orînduesce; dar pentru a nóstră sufletéscă folosinţă şi pentru al acelor sĕracĭ nemernicĭ, maĭ simţitor ajutor, întărind milele de maĭ sus arĕtate, ce se cuprind în cartea Divanuluĭ, adăogăm Domnia Mea încă câte talerĭ unul la pungă de la tóte rusumeturile, i câte ţalerĭc incĭ de la fieş-care ispravnic, când se orînduesce la judeţ şi poruncim dumi-tale Epistatule al Vistierieì, să îngrijescĭ tot-deauna în vreme cuviinciósă, a se strînge aceştĭ banĭ la Vistierie şi să se dea la Cutia acestuĭ spital, ce este în păstrarea jăluitorilor epitropĭ. — 1812, Decembre 7.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIII, pag. 1.)

Idem. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

Prea Sfinţia Ta Părinte Mitropolit, fiind-că dumné-lor boeriĭ Epitropĭ aĭ spitaluluĭ strĕinilor, ne-aŭ făcut arĕtare, că cutiile acestuĭ spital, ce sunt împărţite pe la bisericĭ, nu le scot preoţiĭ Dumineca a âmblà cu dînsele pentru ajutor de milă la trebuinţele sĕrmanilor bolnavĭ, lăcomindu-se la ale lor interesurĭ în parte, din care acéstă împotrivă urmare a lor, la trebuinţele spitaluluĭ, de aceea dar poruncim, să daĭ poruncă tuturor preoţilor din politie, egumenilor de pe la mŏnăstirĭ şi epitropilor de pe la bisericĭ, ca de astă-ḑĭ înainte în tóte Duminicile să âmble cu cutiile spitaluluĭ prin biserică, a cere milostenie de lă norod, căcĭ orĭ-carele din egumenĭ i din preoţĭ i epitropĭ saŭ mahalagiĭ, va ebondisì în vre-o Duminecă a nu âmblà Cutia spitaluluĭ, să scie cu hotărîre că se va îndatorà pe acea lună a plăti talerĭ 10 la spital pentru pini, tolco pisah gpd. — 1816, Noembre 9.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 2.)

www.dacoromanica.ro

Anexa la pag. 782. Iω Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce acéstă copie, după pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora a dumné-luĭ Vel Legofĕtul de ţéra-de-sus, este cea adevĕrată diiată a mortuluĭ (care s'aŭ întărit şi de Domnia Mea cu osebirea de maĭ jos arĕtată) o adeverim şi cu Domnésca Nóstră pecete, iar osebirea ce s'aŭ ḑis maĭ sus, este acésta adecă, orînduind mortul a se adăogà la spitalul sf. Panteleimon ḑece paturĭ de bolnavĭ peste cele orînduite ale spitaluluĭ, făr 'de a sci şi a arĕtà câtă cheltuială trebuesce la pat pe fieş-care an, nu se cuvenià a orînduì şi numĕr hotărît de paturĭ, căcĭ póte cheltuiala lor fiind maĭ multă de cât venitul băeĭ ce aŭ afierosit-o la acest spital, în loc să facă ajutor spitaluluĭ cu afieroma sa, să-l păgubéscă din alte venituri ale sale, spre a puteà împlinì trebuinciósa cheltuială a celor ḑece paturĭ ce sunt orînduite în diiată, ci ca şi sfîrşitul acesteĭ afierome, adecă mângâerea săracilor bolnavĭ, să se săvîrşéscă pe deplin cu venitul acesteĭ băĭ şi spitalul să nu cerce vre-o pagubă din pricina hotărîtuluĭ numĕr al paturilor, de aceea îndreptând Domnia Mea acéstă greşală a nesciinţeĭ mortuluĭ, hotărîm, ca adaosul paturilor de bolnavĭ, să îngrijéscă atât dumné-lor epitropiĭ mortuluĭ, cât şi aĭ spitaluluĭ, de a se face pe fieş-care an după analoghia sumeĭ venituluĭ ce se va agonisì de la acéstă afieromă a mortuluĭ, adecă să se adaoge paturile peste paturile spitaluluĭ, câte atâtea pe fieş-care an, câte adecă se vor puté ţiné cu tot venitul acesteĭ băĭ, a fieş-căruia an, scăḑêndu-se însă maĭ întâiŭ din suma acestuĭ venit pe tot anul, aceĭ câte taleri 200 ce sunt orînduiţĭ de mortul a se da la locurile ce sunt în diiată.—1817 Martie 2.

(Pecetea gpd.) Vel Logofet.

(Cod. LXXXVI, fila 151.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni se dă la anaforaua dumné-luĭ Biv Vel banul Grigorie Ghica, de la 21 ale trecutuluĭ Februar, următor fiind, am cerut de la Prea Sfinţia Sa părintele Mitropolitul diiata mortuluĭ Panait Polcovnicul, după care şi scoţênd acéstă copie, care şi protocolindu-se cu cea adevĕrată, s'aŭ găsit la tóte din cuvînt în cuvînt întocmaĭ, asupra căreia se va da şi luminată întărirea Mărieĭ Tale după cererea dumné-luĭ banuluĭ, iar la cea adevĕrată diiată a mortuluĭ, făcênd sluga Mărieĭ Tale perierghie, am găsit greşală strîngerea sumeĭ banilor la condeile ce le lasă mortul a se da legăturĭ pentru sufletul sĕŭ, cu talerĭ 1005 maĭ jos decât suma ce se cuvenià a fi talerĭ 66110 tótă suma legăturilor, după coprinderea dieteĭ se vede suma numaĭ talerĭ 65105, de care şi nu lipsiiŭ a arĕtà Inălţimeĭ Tale; iar osebita cerere ce maĭ făcù dumné-luĭ banul de a se întărì de către Inălţimea Ta şi cea adevĕrată diiată a mortuluĭ, rĕmâne la luminată porunca Mărieĭ Tale.—1817 Martie 5.

Vel Logofet.

www.dacoromanica.ro

An. II pag. 782 Hrisovul dumnéluĭ Vel Logofĕtuluĭ Grigorie Ghica, pentru spitalul Panteleimon.

După ce Dumnedeeasca providenţă ne-aŭ milostivit cu Domnia aceştiĭ creştinescĭ ţérĭ a Valahieĭ şi am sosit aicĭ în Domnescul Nostru scaun, neadormită priveghere avênd pentru tóte cele câte privesc spre binele şi folosul Obştieĭ, ca o încredinţată ce ne este oblăduirea Obştirilor nu am pregetat, nicĭ am contenit a ne silì cu multă osîrdie, ca pentru cele bine întocmite, care curg întru bună orînduială, nu numaĭ să nu le lăsăm a se băntuì în vre-un fel de chip cu ticăloşie, de urmările cele rele şi dărăpănătóre, ci încă pre acelea să le şi întărim şi să le întemeiem, ca şi de acum înainte să se pótă păzì urmarea şi lucrarea lor, cu necontenire. Intre alte dar trebuincióse folosurĭ şi hairaturĭ obştescĭ, ce am găsit întru acéstă blagocestivă ţéră, fiind una şi spitalul nemernicilor săracilor bolnavĭ ot Mŏnăstirea sf. Panteleimon, care este zidită şi înzestrată de cel întru fericire rĕposat Domn al doilea Grigorie Ghica Voevod. Adeveritu-ne-am Domnia Mea, că acest spital şi casă a săracilor, încă de la pristăvirea fericituluĭ ctitor, fără contenire aŭ fost tot sub protecţia şi purtarea de grijă a rĕposatuluĭ boer Biv Vel ban Dumitrache Ghica, nepot de frate fiind numituluĭ (rĕposat domn ctitoruluĭ) precum şi de la pristăvirea rĕposatuluĭ banuluĭ Ghicăĭ şi până acum, aŭ fost sub îngrijirea fiuluĭ domnieĭ-sale adecă, a dumné-luĭ cinstituluĭ şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele, Vel Logofĕtul Grigorie Ghica, şi fiind-că ne-am pliroforisit Domnia Mea cu deplină încredinţare, că în diastima anilor ce se află mŏnăstirea şi spitalul acesta sub îngrijirea domnieĭ-sale, nu numaĭ că se păzesce şi se urméză ctitoricescile orînduelĭ, ci încă şi pentru tóte acele nevoĭ ce năzuesc acolo, se urcă suma paturilor cu bolnaviĭ şi până la 36, adecă întreit, ţiindu-se spitalul în necontenită lucrare cu împlinirea a tóte cele trebuincióse bolnavilor pe deplin cum şi cu tótă cuviinciósa şi buna căutare a lor, fără cusur, şi pe lângă acestea multe şi din cele ce aŭ fost stricate din peristasis al vremilor, prin silinţa domnieĭ-sale s'aŭ preînoit şi cu her s'aŭ învelit, precum de faţă se vĕd, adecă biserica fiind căḑută din cutremur, din iznóvă din temelie s'aŭ făcut, clopotniţa iarăşĭ dintru aceeaşĭ pricină fiind căḑută, asemenea de iznóvă s'aŭ făcut, încă şi o mare sumă de banĭ datorie a spitaluluĭ s'aŭ plătit, din care acestea fiind vĕḑut, că acest spital şi casă a săracilor, prin silinţa şi osîrdia domnieĭ-sale înfloresce cu bună sporire şi adăogire întru tóte, de aceea dar, pentru înlesnirea căutăreĭ a tot felul de trebuinţe, ce sunt ale aceştiĭ case, iată printr'acest Domnescul Nostru hrisov, hotărîm şi însărcinăm pe dumné-luĭ maĭ sus numitul boer, ca şi de acum înainte să fie tot dumné-luĭ protector şi efor al acestuĭ spital şi casă a săracilor, adecă să privigheze apururea pentru paza testamentuluĭ ctitoricesc, care şi de toţĭ fraţiĭ domnĭ de maĭ în urmă este întărit prin hrisóvele Domniilor Sale, să chibzuiască a pune în bună urmare cele câte va cunósce dumné-luĭ, că privesc spre folosul şi întemeerea caseĭ aceştia şi a metóşelor sale, să se facă şi tóte altele câte vor fi de lipsă şi trebuincióse; să aibă epitropul acestuĭ spi-

www.dacoromanica.ro

tal sub ocârmuirea şi povaţa domnieĭ-sale, şi cu un cuvînt făr' de iscălitura şi sciinţa domnieĭ-sale, nicĭ o mişcare saŭ urmare să nu se facă, întru orĭ-ce fel de lucrărĭ i pricinĭ şi trebuinţe ale aceştiĭ case a săracilor şi a metóşelor sale, căcĭ tóte acelea vor fi achera şi neţinute în sémă.

Intărim hrisovul acesta cu însăşĭ Domnésca Nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţiĭ şi credincioşĭ boeriĭ Veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Dvornic de ţéra-de-sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de ţéra-de sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Dvornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Dvornic za politie, pan Mihalache Suţu, Vel Spătar, pan Costache Vlahuţ Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopolu Vel Logofĕt al strĕinelor pricinĭ, pan Aleco Mavrocordat Vel Căminar, pan Dumitrache Manul Vel Comis, pan Mihail Vel pitar, şi s'aŭ scris hrisovul acesta din anul dintâiŭ dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, le aniĭ de la zidirea lumeĭ 7321, iar de la nascerea Domnulnĭ Dumnedeu şi Mântuitorulnĭ Nostru Isus Hristos.—1813 Februarie 6, de către Logofĕtul de Divan.

(Cod. XIX, fila 7.)

An. II p. 782 Cartea obştească a prea sfinţilor părinţilor arhierei şi a dumné-lor veliţilor boerĭ, prin care se însărcinéză a fi protector şi eforos spitatuluĭ săracilor ot mŏnăstirea Sf. Pantelimon, dumné-luĭ Biv Vel Spătarul Grigore Ghica, ctitorul.

Ungrovlahias Ignatios. Către dumné-luĭ Biv Vel Spătarul Grigore Ghica.

Find-că spitalul sĕracilor ot mŏnăstirea Sf. Pantelimon, este făcut şi înzestrat de rĕposatul domn al doilea Grigore Ghica voevod, strămoşul dumi-tale, care acest spital şi casă a sĕracilor, în tótă viéţa rĕposatuluĭ banuluĭ Dumitrache Ghica părintele dumi-tale, aŭ fost fără contenire tot sub protecţia şi purtarea de grijă a dumi-sale, precum şi de la pristăvirea rĕposatuluĭ părinteluĭ dumné-tale şi până acum, aŭ fost sub a dumné-tale îngrijire, şi fiind-că pentru înlesnirea căutăriĭ a tot felul de trebuinţe ce sunt ale aceştiĭ case, se cuvine ca şi Divanul şi Epitropia acestuĭ spital în tótă vremea să se înţelégă cu unul din dumné-vóstră. De aceea dar, printr'acésta noĭ toţĭ pohtim şi însărcinăm pe dumné-ta, ca să fiĭ însuşĭ dumné-ta eforos al acestuĭ spital şi casă a sĕracilor, adecă să privighezĭ de-a pururea pentru paza testamentuluĭ ctitoricesc, care şi de toţĭ luminaţiĭ domnĭ de maĭ în urmă este întărit, prin hrisóvele domniilor sale, să chibzuescĭ a pune în urmare cele câte veĭ cunósce dumné-ta că privesc spre în-

www.dacoromanica.ro

temeerea şi folosul caseĭ, să aibĭ pe epitropiĭ acestuĭ spital sub ocârmuirea şi povaţa dumi-tale, şi cu un cuvînt, făr' de iscălitură şi sciinţă dumi-tale nicĭ o mişcare saŭ urmare să nu se facă întru orĭ-ce fel de lucrărĭ i pricinĭ şi trebuinţe ale aceşteĭ case a săracilor, căcĭ tóte acele vor fi achira şi neţînute în sémă.—1815 Martie 24.

Iω Rimnicu Nictario, Iosef Argeş, Costandie Buzĕŭ, Manolache Creţulescu Ban, Ştefan Văcărescu, Constantin Creţulescu, Isaac Ralet, Barbu Văcărescu, Radu Slătineanu. Barbul Ştirbeiŭ Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Vistier, Dimitrie Bibescu, Dumitrache Racoviţă.
(Cod. LXXVII, fila 234 v).

An. la pag. 782. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahscoie.

Dumné-vóstră boerilor Epitropĭ aĭ spitaluluĭ sĕracilor nemernicĭ, de vreme ce din nepurtarea de grijă şi din lenevirea preoţilor se zăticnesce strîngerea acestuĭ ajutor al spitaluluĭ, ce s'aŭ orînduit pentru mângâierea sĕracilor bolnavĭ de acolo, iată se dă dumné-vóstră voie printr'acéstă Domnésca Nóstră poruncă, în puterea căreia să aveţĭ a orînduì la fieş-care biserică pe orĭ-care din ctitoriĭ lor îl veţĭ alege şi-'l veţĭ socotì maĭ vrednic şi cu temere de Dumnedeŭ, însărcinându-l ca în tóte Duminecile şi sĕrbătorile să âmble cu cutiile spitalului după orînduiala ce este hotărîtă şi orĭ la împlinirea fieş-căreia lunĭ, saŭ când vor fi chiamaţĭ de dumné-vóstră, să fie datorĭ a aduce cutiile la Casa spitaluluĭ, spre a se deschide şi a se lua la Casă ajutorul ce se va strînge, carĭ aceĭ Epitropĭ de vor vedé vre-o împotrivire din partea preoţilor aceleĭ bisericĭ, să arĕte dumné-vóstră, şi dumné-vóstră sa faceţĭ cunoscut Prea Sfinţieĭ Sale Părintelui Mitropolit, ca să-şĭ iea acel preot căduta certare. — 1815, Februar 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.
(Cod. LXXVIII, pag. 328.)

(Anaforaua scrisă grecesce.)

An. pag. 783. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Măcar ca spitalul ot mŏnăstirea Colţeĭ, unde este dată danie acéstă casă, are deplină putere a o închirià verĭ la cine ar fi găsit să deà chirie maĭ multă, ca pentru un lucru bun şi drept al sĕŭ, dar fiind-că dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Vel Vornicul Constantin Caliiarh, în adevĕr s'aŭ aflat nu numaĭ în vremĭ liniştite ci şi în vremĭ primejdióse, slujind ţĕriĭ cu osîrdie (precum este sciut şi înşi-ne Domnieĭ Mele) şi încă şi acum se află slujind cu osîrdie şi cu credinţă şi maĭ vîrtos că este împovărat şi cu grea familie, de aceea bine voind, după rugăciunea ce ne face şi prea osfinţia lor părinţiĭ arhiereĭ i dumné-lor veliţiĭ boerĭ printr'acéstă anafora, îĭ facem acéstă musaadea şi hotărîm, ca în cât va trăì dumné-luĭ să aibă a lŏcuì în-

www.dacoromanica.ro

tr'acéstă casă cu nestrămutare, plătind însă chirie la luminatul spital pe lîngă talerĭ 750 încă talerĭ câte 250, ca să fie chiria câte talerĭ 1.000 pe an, şi orĭ-ce meremeturĭ vor fi trebuincióse la acéstă casă, să le facă cu cheltuiala dumi-sale, iar nu cu a spitaluluĭ, precum şi la podul uliţeĭ de dinaintea acesteĭ case când se va întîmpla să se facă, să fie dator şi dumné-luĭ a rĕspunde tot de la sineşĭ analogon al cheltueleĭ ce va cădé înaintea acesteĭ case, care acéstă simfonie şi legătură are a se urmà nestrămutată, numaĭ pe chipul şi până la sfîrşitul vieţeĭ dumi-sale. — 1817, April 16.

(Pecetea gpd.) Vel Logoféť.

(Cod. LXXXVI, pag. 194.)

Prea Inălţate Dómne,

Fiind-că zidirĭ a sfintelor mŏnăstirĭ înzestrate fiind cu felurĭ de dăni[1] şi venituri, s'aŭ rădicat din temelie şi s'aŭ întocmit de rĕposaţiĭ întru fericire prea Inălţaţiĭ Domnĭ şi pravoslavnicĭ ctitorĭ cu sfîrşit bun şi cuget creştinesc, de a se ajutorà ceĭ nemernicĭ strĕinĭ şi scăpătaţĭ, de aceea şi îndrăsnim încredinţându-ne în douĕ temeiurĭ şi a datoriilor ce se cuvin a păzì mŏnăstirile ajutătóre şi înlesnitóre, către ceĭ ce se află în trebuinţă şi a facerilor de bine ce fieş-care din creştinésca rîvnă se cuvine a fi povĕţuit, ca să arate pe ceĭ scăpĕtaţĭ şi maĭ ales către ceĭ strĕinĭ, ce năzuind aicĭ, nădăjduesc din ajutórele pămîntuluĭ ţĕriĭ, facem rugăciune, cu plecată anafora, pentru dumné-luĭ Vel Vornicul Constantin Caliiarh, fiind boer strĕin aicĭ în ţéră, împovărat cu grea familie, maĭ vârtos cu copile în vîrstă de măritat şi neavênd casă de lŏcuinţă, nicĭ dându-ĭ mâna ca să cumpere saŭ să-şĭ facă, deacă locuesce în nisce case ale monăstriĭ Colţeĭ, ce le are danie de la Brătăşanca, după cum este sciută şi Mărieĭ Tale starea dumi-sale, şi aflându-se slujind ţĕriĭ nu numaĭ în linişte, ci şi în vremĭ delicate şi nevoiaşe, ca să i se facă o siguranţie a lŏcuinţeĭ şi a odihneĭ dumi-sale, ca să nu âmble din casă în casă, strămutându-se şi zmăcinându-se, fiindu-ĭ acésta de multă supĕrare; pentru care bine-voiescĭ Măria Ta a i se da luminată întărire la mână, ca să şadă într'acéstă casá a mŏnăstirii Colţeĭ, nestrămutat, până la sfîrşitul vieţeĭ dumi-sale, platind la mŏnăstire chirie pe tot anul câte talerĭ 750, care este şi cu primirea dumné-luĭ şi făr'de paguba mŏnăstireĭ, căcĭ sfintele mŏnăstirĭ chiar pentru acest sfîrşit s'aŭ zidit şi s'aŭ înzestrat de către rĕposaţiĭ ctitorĭ, ca să ajute obraze scăpĕtate, spre veciniica lor pomenire şi maĭ ales că şi până acum tot acéstă chirie aŭ plătit la mŏnăstire pe an, câte talerĭ 750, avênd tocmélă cu mŏnăstirea prin zapis; de aceea dicem că acéstă chirie nicĭ să se maĭ adaoge, nicĭ să se maĭ scadă, ci să se urmeze tot acéstă sumă până la sfîrşitul vieţeĭ dumi-sale, iar bună voinţa Mărieĭ Tale va da hotărîre precum va găsì cu cale. — 1817, April 10.

Nectarie Mitropolit, Iosif Argeş, Costandie Buzĕŭ, Radu Golescu Vel Ban, Grigorie Brâncovénu, Istrate Creţulescu Vel Vornic, Michalache Manu Vel Logofĕt, Grigorie Bălăcénu Vel Vornic, Constantin Dudescu Biv Vel Logofĕt, Nicolae Golescu Vel Logofĕt, Dumitrache Hrisoscoleu Vel Vornic.

www.dacoromanica.ro

An. la pag. 783. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

După arĕtarea ce ni se face de către dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus, cu cale fiind anaforaua acésta, orînduim pe sluga Domnieĭ Mele . . . . . să mérgă la sud Gorj, unde se află pîrîtul clucer ispravnic, şi prin ajutorul dumné-luĭ caimacamuluĭ Craioveĭ, orĭ să împlinéscă de la pîrîtul baniĭ ce are a luâ spitalul din mila vinăriciuluĭ ot sud Mehedinţĭ, saŭ avênd a rĕspunde împotrivă, să ia vechil din parte-ĭ plirecsusios şi să-l aducă aicĭ.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXXV, pag. 449.*)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a dumnélor Epitropilor spitaluluĭ noŭ al sărmanilor străinĭ, fâcênd cercetare arĕt Inălţimeĭ Tale, că prin luminat hrisovul Mărieĭ Tale are milă de vinăriciŭ la sud Mehedinţĭ câte treĭ banĭ de vadră din plăşile unde are mŏnăsirea Mărcuţa vinăriciŭ câte doĭ banĭ de vadră şi pârpârul şi pe let 1814 fiind capziman vinăriciuluĭ domnesc de la acel judeţ dumné-luĭ Clucerul Dincă Brăiloiu aŭ strîns împreună şi mila căcĭ aşà are rînduială vinăriciul a mĕsurà, a luà şi baniĭ toţĭ de plin vinăricerii domnescĭ şi prin ponturile vinăriciuluĭ sunt îndatoraţĭ a da milile mŏnăstirescĭ cu catastih; şi după pliroforia ce luaiŭ de la dumné-lor boeriĭ Epitropĭ aĭ spitaluluĭ i s'aŭ fost făcut cunoscut de atuncĭ că mila acestuĭ spital să o trimiţă la Casa spitaluluĭ, iar dumné-luĭ clucerul n'aŭ fost trimis baniĭ, şi după cererea ce aŭ făcut în multe rîndurĭ dumné-lor jăluitoriĭ, fiind prelungiţĭ, s'aŭ dat şi luminate poruncĭ ale Mărieĭ Tale către dumné-luĭ caimacamul, să împlinéscă dreptul spitaluluĭ de la dumné-luĭ Clucerul şi nicĭ după aceea nu s'aŭ făcut împlinire, ce aŭ rĕspuns, că baniĭ s'aŭ trimis la dunmé-luĭ banul Golescu, precum şi dumné-luĭ banul Golescu cu socotelile şi scrisorile dumné-luĭ Cluceruluĭ, aŭ arĕtat că numaĭ banĭ de aĭ vinăriciuluĭ domnesc aŭ primit şi încă maĭ are să maĭ iea, iar vre-un ban de aĭ spitaluluĭ nu i s'aŭ trimis. Decĭ cu acest mijloc se învăluesc baniĭ spitaluluĭ a se perde, şi învinovăţirea este a dumné-luĭ Cluceruluĭ Brăiloiu măcar de vor fi şi amesticaţĭ în socotelile banilor ceĭ trimişĭ la dumné-luĭ banul Golescu (precum dumnéluĭ Clucerul ḑice) de ce să nu-ĭ deosebéscă şi să-ĭ trimiţă după cum erà porunca şi într'un alt chip nefiind mijloc a se împlinì dreptul spitaluluĭ, să fie luminată poruncă cu mumbaşir harnic, ca prin ajutorul dumné-luĭ Caimacamuluĭ, să-ĭ împlinéscă de la dumné-luĭ Clucerul şi dumné-luĭ de-ĭ va fi dat cu adevĕrat, să-şĭ caute, saŭ să aducă aicĭ vechil plirecsusios şi la plată din partea dumné-luĭ Cluceruluĭ ca să se pótă izbrănì.—1816 Octombre 30.

Vel Logofĕt

www.dacoromanica.ro

Anexa IV. Cartea a doĭ boerĭ veliţĭ ce se unesc la obştésca găsire cu cale a fi protector şi eforos spitaluluĭ ot mănăstirea Sf. Panteleimon dumné-luĭ Vel Logefĕt Grigorie Ghica ctitorul.

Fiind-că spitalul săracilor ot mănăstirea Sf. Panteleimon este zidit şi înzestrat de rĕposatul domn al doilea Grigore Ghica Voevod, şi fiind-că acest spital şi casă a săracilor în tótă viaţa rĕposatului boer, Biv Vel Banul Dumitrache Ghica, aŭ fost fără contenire tot sub protecţia şi purtarea de grijă a dumi-sale (nepot de frate fiind fericituluĭ ctitor, adecă maĭ sus pomenitului rĕposat Domn), precum şi de la pristăvirea numitului rĕposat boer şi până acum aŭ fost sub îngrijirea fiului dumi-sale, adecă a dumné-luĭ Vel Logofĕtului Grigorie Ghica, din a cărnia silinţă şi osârdie înflorind bunele rodirĭ şi întemeerĭ ale folosului aceşteĭ case precum de faţă se vĕd, de aceea atât prea sfinţia lor părinţiĭ arhereĭ, cât şi tótă obştea dumné-lor celor-l-alţĭ fraţĭ veliţĭ boerĭ, prin carte obştească ce o vĕdum scrisă din anul trecut 1812 Martie 14, aŭ pohtit şi aŭ însărcinat iarăşĭ pe dumné-luĭ fratele Vel Logofĕt, ca tot dumné-luĭ să fie protector şi eforos al acestuĭ ctitoricesc al némuluĭ dumisale spital şi Casă a săracilor, adecă să privigheze de a pururea pentru paza testamentuluĭ ctitoricesc, care şi de toţĭ luminaţiĭ domnĭ de maĭ în urmă este întărit prin hrisóvele domniilor sale, să chibzuiască a pune în bună urmare cele câte va cunósce dumné-luĭ că privesc spre întemeerea şi folosul caseĭ aceştia şi a metóşelor sale să aibă pe epitropiĭ acestuĭ spital sub ot cârmuirea şi povaţa dumi-sale, şi cu un cuvînt făr' de iscălitura şi sciinţa dumi-sale nici o mişcare saŭ urmare să nu se facă întru orĭ-ce fel de lucrurĭ i pricinĭ şi trebuinţe ale aceşteĭ Case a săracilor şi a metóşelor sale, iar câte se vor face împotrivă adecă fără iscălitura şi sciinţa dumi-sale, tóte acelea să fie achira şi neţinute în sémă. Acéstă dar obştéscă chibzuire şi găsire cu cale a părinţilor archiereĭ şi a dumné-lor fraţilor boerĭ, fiind urmată în vremea când noĭ ceĭ maĭ jos iscăliţĭ lipsiam de aicĭ, şi asupra aceştia făcêndu-se acum şi de către noĭ osebită chibzuire în parte, şi găsind-o că în adevĕr după tot cuvîntul drept este cuviinciósă, printr'acest al nostru osebit engrafon, facem dovedire, că şi noĭ suntem uniţĭ la acéstă maĭ sus arĕtată obştéscă găsire cu cale şi iscălim şi înşi-ne, spre urmare la tóte întocmaĭ precum maĭ sus se cuprinde,—1813 Februarie 16.

Constantin Filipescu Vel Ban, Radu Golescu Vel Vornic.
(Cod. LXXVII, fila 225).

Anexa V la pag. 782 Cartea bolnavilor de la schitul Sf. Vinerĭ din Bucurescĭ.

Zemle Vlahiscoie. Bolnavilor sĕracĭ ce se află la spitalul de la Sf. Vinerĭ din oraşul Bucurescĭ, să aibă volnicie printr'acéstă carte a Domniei Mele, să ţie un brutar anume Nicolae sîn Adam la pităria ce aŭ sĕracii acolo la Sf. Vinerĭ, care om să fie în pace şi iertat de dăjdiile ceĭ es

www.dacoromanica.ro

de la Vistierie, peste an în ţară şi pe tîrg, de nicĭ unele supĕrat să nu fie, aşijderea să fie apĕrat şi de fumărit şi de alte angariĭ ce daŭ alţĭ brutarĭ şi de ploconul vátafuluĭ, pentru-că acéstă milă aŭ avut'o sĕracii din vechime, precum ne-am adeverit din cărţile fraţilor Domnĭ de maĭ inainte ce le vĕḑum, drept aceea ne-am milostivit şi Domnia Mea de am înoit acéstă milă ca să fie iertat acest om de tóte câte scriem maĭ sus şi să nu se supere nicĭ omul nicĭ casa de pitărie a sĕracilor unde va lucrà, ca să pótă să facă pâne pentru sĕracĭ să-şĭ ţie viaţa din grîul ce vor câştiga; poruncim Domnia Mea, dumi-tale Vel Agă i Vel Căpitan za dorobanţĭ i altor slugĭ domnescĭ i boerescĭ şi ţie Vătaşe de brutarĭ, şi vouĕ Fumarilor, toţĭ să aveţĭ a vĕ ferì de acest om şi să-ĭ daţĭ bună pace, de nimic să nu-l supĕraţĭ, că aşà este porunca Domnieĭ Mele, i saam recech gpd. — 1813 Fevruar 10.

(Cod. LXXIX, filа 43).

Anexa VI pag. 782. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

De vreme ce acest venit al fumărituluĭ este venit al spitaluluĭ sĕracilor Sf. Pantelimon, după pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora de către dumné-luĭ Vel Logofĕtul, poruncim dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, să daţĭ tot felul mână de ajutor orînduituluĭ om al spitaluluĭ, ca să strîngă acest venit, atât anul trecut cât şi acest an, cu urmare întocmaĭ precum în jos se arată. — 1814, Mart 15.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 1.)

Prea Inălţate Dómne,

D-luĭ Clucerul Constantin Predescu, după o jalbă ce aŭ dat Inălţimeĭ Tale, arată că fumăritul oraşuluĭ Tîrgovişte din sud Dîmboviţa fiind venit al spitaluluĭ sĕracilor ot mŏnăstirea Sf. Pantelimon, pe anul trecut, aŭ fost orînduit om ca să-l caute şi că din pricină că celuĭ orînduit i s'aŭ întîmplat molefsélă, aŭ rĕmas de nu s'aŭ strîns, la a căruia jalbă mi se poruncesce ca să cerceteze cererea ce face dumné-luĭ Clucerul ca să arĕt Mărieĭ Tale; următor fiind luminateĭ Inălţimeĭ Tale poruncĭ, am făcut cercetare jălbeĭ şi cereреĭ dumi-sale, şi din condica Divanuluĭ pliroforisindu-mĕ, vĕḑuiŭ, cuprinḑêndu-se . . . fumăritu oraşuluĭ Tîrgovişteĭ din sud Dîmboviţa fiind venit al spitaluluĭ sĕracilor ot mŏnăstirea St. Pantelimon, i din tîrgurile şi bîlciurile ce vor fi şi se vor face într'acest judeţ să aibă a lua fumărit de la toţĭ ceĭ ce vor avé pivniţe i cârciume de vînḑarea vinuluĭ i prăvăliĭ cu marfă de vînḑare şi magaziĭ şi alte dughene cu orĭ ce fel de marfă saŭ de bucate ar vinde, de la tóte să iea fumărit după vechiul obiceiŭ, afară din Sf. Mitropolie, episcopiile, mŏnăstirile cele marĭ, şi afară din ceĭ ce vor avé cărţĭ Domnescĭ cu scutélă, iar de la ceĭ--l-aţĭ ce vor avé prăvăliĭ saŭ cârciume să aibă a lua fumărit, însă de prăvălie saŭ cârciumă maĭ

www.dacoromanica.ro

mare po talerĭ doĭ, banĭ 96, şi de prăvălie saŭ cârciumă maĭ mică po talerĭ unul şi banĭ 48 după obiceiŭ, iar câţĭ sudiţĭ aĭ streinilor curţĭ ţin cu chirie prăvăliĭ, fumătoriĭ acelor prăvăliĭ să şi-l iea fumăritul de la stăpânul prăvăliilor. Ci de vreme ce din pricină că celuĭ orînduit i s'aŭ întîmplat molefsélă, din carĭ aŭ rămas de nu s'aŭ strîns şi ca să nu se păgubéscă Casa săracilor de acest puţin venit al săŭ, primită este cererea ce face dumné-luĭ Clucerul şi găsesce cu cale să fie luminată porunca Înălţimeĭ Tala, către dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ ca să deà tot felul mână de ajutor omuluĭ ce-l va orînduì dumné-luĭ Clucerul, spre a face împlinire de acest drept legiuit şi canonisit venit al săracilor, iar desăvîrşită rămâne a se face de Măria Ta. — 1814, Mart 7.

Constantin Filipescu Vel Logofăt.

Anexa VII la pag. 783. Hrisovul Sfinteĭ Mănăstirĭ Panteleimon.

Faptele cele bune carĭ se fac cu gând creştinesc pentru folosul sufletuluĭ maĭ ales la sfintele luĭ Dumneḑeŭ lăcaşurĭ, sunt priimite înaintea luĭ Dumneḑeŭ şi lăudate de ómenĭ pre care nu este cu cale a le zăticnì cine-vaşĭ verĭ cu ce mijlocire, ci maĭ vîrtos ca unele ce sunt cunoscute de toţĭ că sunt bune şi cu dreptate, făcênd maĭ bine să le adevereze şi să le întemeeze, ca să aibă lucrul acela întemeere şi statornicie de apururea. Drept aceea dar socotind Domnia Mea şi pentru sfânta mănăstire şi nosocomion al sfîntuluĭ mareluĭ Mucenic Panteleimon ce este aprópe de oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, zidită din temelie de fericitul întru pomenire Grigorie Ghica Voevod şi hotărîtă de a fi nosocomion. Adică orînduind a ţiné înăutru în sfînta mănăstire douĕ-spre-ḑece paturĭ cu bolnavĭ de ceĭ cu bóle îndelungate şi deosebit aŭ maĭ zidit acest răposat ctitor şi altă bisericuţă aprópe de acéstă monăstire întru slava sfîntuluĭ Ierarc Visarion cu douĕ chiliĭ spre a fi de bolnavĭ ce vor pătimì de bóle lipicióse adecă lingóre şi ciumă, pentru carĭ aceste douĕ *nosocomion* aŭ aşeḑat Domnia Sa Dohtor, gearah, ómeniĭ ceĭ trebuincioşĭ spre chivernisirea celor bolnavĭ preoţĭ, diaconĭ i grămăticĭ, pentru slujba la sfintele ierurghiĭ, înzestrând-o cu moşiĭ, viĭ, milĭ Domnescĭ, i cu metóşe cu carĭ să pótă a se ţineà şi a se hrănì aceĭ ticăloşĭ bolnavĭ, după cum maĭ pe larg în hrisovul Domnieĭ Sale tóte se arată; de vreme dar ce din mulţimea păcatelor acestuĭ creştinesc norod într'aceste vremĭ de apoĭ s'au fost înmulţit năprasnica bólă a ciumeĭ, în cât deosebit de ajutorul cheltuelilor ce aŭ făcut la aceĭ pătimaşĭ de năprasnica bólă ceĭ după vremĭ fraţĭ Domnĭ aŭ fost încăput şi numita mănăstire şi nosocomionul la datorie nefiind vrednică întru ale sale de a ţiné şi a hrănì nicĭ pe aceĭ bolnavĭ ce erà orînduiţĭ; acésta dar văḑênd-o Domnia Sa Alexandru Moruz Voevod s'aŭ îndemnat din pronie Dumneḑeiască de aŭ zidit din temelie deosebit spitalurĭ pentru ceĭ pătimaşĭ de acéstă năprasnică bólă a ciumeĭ, vrênd a izbăvì cu totul acéstă sfîntă mănăstire a sfântuluĭ Pantelimon de cheltuelile ce aveà cu aceĭ ce pătimiaŭ cu acéstă bólă, ca să rămâe a fi spitalul numaĭ pentru ceĭ pătimaşĭ de

www.dacoromanica.ro

patimĭ îndelungate, maĭ adaogând pentru a Domnieĭ Sale vecĭnică pomenire a se ţineà şi a se hrănì la acest nosocomion încă şi 18 bolnavĭ peste aceĭ 12 orînduiţĭ de rĕposatul ctitor carĭ se fac peste tot paturĭ 30, la carĭ acest lucru de suflet folositor ca să ne împărtăşim şi Domnia Mea din veşnica pomenire la acest sfînt lăcaş şi nosocomion, am dat acest hrisov al Domnieĭ Mele sfinteĭ mŏnăstirĭ şi nosocomion cu săracĭ bolnavĭ, ce maĭ sus se arată, a mareluĭ mucenic Pantelimon, i cinstit şi credincios boeruluĭ Domnieĭ Mele Constantin Predescu Biv Vel Stolnic Epitropul acestuĭ nosocomion cu care să aibă a ţineà şi a luà tóte milile ce maĭ jos se coprinde şi maĭ întêiŭ de tóte hotărîm, ca sfîntul acesta lăcaş şi nosocomion al Sf. Pantelimon să fie de tot slobod şi în pace de tóte dăjdiile Domnieĭ, carĭ de la Vistierie se orînduesc şi s'ar orânduì, adecă: de sfertul sf. Gheorghe şi a sf. Dimitrie, de împrumutărĭ şi de ajutorinţe, de mucarerurĭ, de poclonul stéguluĭ, de podvóde, de conace, de caĭ de olac, de caĭ împĕrătescĭ, de zaherele şĭ de tóte alte felurĭ de dăjdiĭ din obicinuite, şi neobicinuite, carĭ după vremĭ pentru vre-un păs ar eşì pe cele-l-alte mŏnăstirĭ, cum şi de cheltuelile ce s'ar întâmplà a se face de acum înainte la vremĭ de ciumă cu ceĭ ce vor pătimì de acéstă năprasnică bólă, pentru că de aceea s'aŭ făcut osebite spitalurĭ întocmite cu veniturile lor, ca să rĕmâe acest nosocomion slobod, atât de ceĭ ce vor pătimì de năprasnica bólă a ciumeĭ, cât şi de cheltuelile, lor spre a puteà ţineà înăuntru acele 30 paturĭ de bolnavĭ; încă şi bucatele acestuĭ sfînt lăcaş să fie scutite şi ertate, adecă stupiĭ i rîmătoriĭ de dijmărit şi oile de oerit, atât în cât să nu fie supuse la nicĭ un fel de dajdie, ci apĕrată şi slobodă de tóte; şi să aibă a ţineà doĭ preoţĭ, un diacon şi doĭ grămăticĭ, sus la sobornica biserică a sf. Pantelimon, şi să aibă a maĭ ţineà încă doĭ preoţĭ jos la biserica sf. Visarion, carĭ aceştia toţĭ să fie scutiţĭ de tóte dăjdiile, zaherelele şi orĭ-ce altă dare va eşì pe céta preoţéscă, cum şi de plocon; şi iar să aibă a maĭ ţineà un dohtor şi un spiţer pentru căutatul bolnavilor cu léfă după cum în hrisovul rĕposatuluĭ ctitor maĭ pe larg se coprinde i două mueri pentru spălatul bolnavilor, aşijderea şi un om pentru strînsul buruenilor de tréba dohtorilor, cum şi un chelar, i un jimblar, i un bucătar pentru trebuinţa bolnavilor, i şase slugĭ pentru căutatul trebilor de pe afară ce se vor orînduì de către ispravnicul sf. mŏnăstirĭ, i 40 dârvarĭ pentru căratul lemnelor la trebuinţa spitalurilor, cum şi un-spre-ḑece rândaşĭ, carĭ să fie de tréba şi posluşania bolnavilor, carĭ pe toţĭ aceştia să aibă a-ĭ ţineà din ludele Vistierieĭ cu pecetluiturĭ Domnescĭ pentru ca să fie scutiţĭ şi apĕraţĭ de tóte dăjdiile, zaherelile şi de orĭ-ce altă dare va eşì de la Vistierie pe dajniciĭ ţĕreĭ. Aşijderea să fie sfinteĭ mŏnăstirĭ Pantelimon şi spitalurilor cu săraciĭ bolnavi i balta ce se chiémă Greaca din sud Vlaşca, i balta ce se numesce Zimnicea din sud Teleorman cu tot venitul lor de pretudindenea, cu vĕnătórea şi vînḑarea pesceluĭ, cu vamă, cu scăunile şi cu tóte alte obiceiurĭ de venituri ale acestor bălţĭ, iar alt nimenĭ din vameşĭ amestec să nu aibă făr' numaĭ omul ce se va orînduì de către ispravnicul mŏnăstireĭ; şi iar să fie sf. mŏnăstirĭ cu spitalurile

www.dacoromanica.ro

săracilor bolnavĭ, fumăritul din orașul Tîrgovișteĭ sud Dâmboviţa, fumăritul orașuluĭ Craioveĭ și din cincĭ județe ot preste Olt, din tîrgurile și orașele ce vor fi și ce vor face într'aceste cincĭ județe să aibă a luà fumăritul de la toţĭ ceĭ ce vor avé pivniţe și cârciume de vîndarea vinuluĭ i prăvăliĭ cu mărfĭ de vîndare și magaziĭ și alte dughenĭ cu orĭ-ce fel de marfă saŭ de bucate ar vinde, de la toţĭ să iea fumărit, după vechiul obiceiŭ, afară din sf. Mitropolie, episcopiile, mŏnăstirile cele marĭ și afară din dumné-lor Veliţiĭ boerĭ, care este vechiŭ obiceiŭ, și afară din ceĭ ce vor aveà cărţĭ domnescĭ de scutélă, iar de la ceĭ-l-alţĭ toţĭ ce vor aveà prăvăliĭ saŭ cârciume să aibă a luà fumărit, însă de prăvălie saŭ cârciuma mare po talerĭ 5 și jumetate banĭ 6 i de prăvălie saŭ cârciumă de a doua mână po talerĭ 2, banĭ 96 și de prăvălie saŭ cârciumă maĭ mică po talerĭ 1 și banĭ 48, după obiceiŭ; iar câţĭ sudiţĭ aĭ streinilor curţĭ ţin cu chirie prăvăliĭ, fumăritul acelor prăvăliĭ să-l iea fumarul de la stăpâniĭ prăvăliilor. Și iar să fie sf. Panteleimon și spitalurilor cu bolnavĭ tot venitul ce se va analoghisì după vama tîrguluĭ care aŭ aședat Domnia Sa rĕposatul ctitor ca să se facă la sf. Panteleimon, pe moșia bisericéscă, în toţĭ aniĭ la dina Sfânteĭ Mărieĭ micĭ, a căruia tîrg să ţie aliș-veriș până la opt dile și tótă vama orĭ câtă s'ar face să o strîngă Epitropul sf. Panteleimon, după orînduiala catalogului ce s'aŭ întocmit de la let 1809 încóce și să o iea pe séma spitaluluĭ aceea ce se luà și maĭ 'nainte, ca să fie spre ajutor și chiverniséla bolnavilor, iar vameșiĭ să iea prostichiul ce s'aŭ făcut, la care nu are a se amésteca Epitropul. Și iar să fie sf. mŏnăstirĭ și spitalurilor cu săracĭ bolnavĭ vama tîrgului de la Valea Ténculuĭ, ce se face tómna, i vama de la tîrgul ce se face, iar tómna, sub délul Pitescilor, câte dile vor ţiné tîrgurile tot venitul să se iea pe séma sf. lŏcaș, iarăși cu orînduiala ce se coprinde maĭ sus. Și iar să fie sf. mŏnăstirĭ vinăriciul din tóte viile ce sunt pe moșia Clătesciĭ din sud Ilfov a sf. Mŏnăstirĭ și din câte se vor face de acum înainte, ca să iea din dece vedre vin o vadră și otaștina după obiceiŭ, iar vinăricerii Domnescĭ să nu aibă nicĭ o trébă. Și iar să fie sf. Mŏnăstirĭ și spitalurilor cu săracĭ bolnavĭ vinăriciul dintr'aceste popóre ce se arată maĭ jos din sud Slamu-Rîmnic, adecă poporul Cotesciĭ care se începe din Valea Cârceiuluĭ, unde se hotărasce cu Urechesciĭ până în Blidăria în drumul unde se hotăresce cu Bonţesciĭ întru care se coprinde poporul Golesciĭ-de-sus, Calicul, Valea Cârceiuluĭ și Sluţiĭ, poporul Cârligele care se începe din hotarul Cotescilor până la hotarul Bonţescilor și al Dălhăușuluĭ, poporul Dălhăușuluĭ se începe din hotarul Cârligele i al Bonţescilor până în hotarul Doneĭ în care popor se coprinde și poporul malul Corbuluĭ, poporul Curăturile, poporul Pustiĭ, poporul Vaĭ de eĭ, iar poporul Pustiĭ poporul Olteni se începe din Pânticescĭ și merge până în hotarul Vârtișcoiuluĭ, poporul Vârtișcoiŭ se începe din Oltenĭ și ţine până în Broscenĭ, poporul Broscenĭ se începe din Vârtișcoiŭ până în apa Milcovuluĭ întru care se coprinde și poporul Pituluşa i Faraónele, de unde să aibă a lua Sf. Mŏnăstire vinăriciŭ, și la vreme orînduindu-se de către Epitropĭ omul mŏnăstireĭ, să aibă a âmblà

www.dacoromanica.ro

cu vinăricerii domnescĭ, ca să scrie tot vinăriciul dintr'aceste numite popóre şi făcênd catastih după obiceiŭ din baniĭ vinăriciuluĭ ce sunt datorĭ de plătesc dajniciĭ, să aibă a lua orînduitul epistatuluĭ câte doĭ banĭ de vadră, la care întru nimic să nu se amestece vinăricerii domnescĭ, nicĭ cu pricină de ḑeciuială, nicĭ de cheltuială, ci toţĭ baniĭ de plin să se dea în mâna orînduituluĭ. Şi iar să fie sfîntuluĭ lŏcaş nosocomion câte doĭ banĭ de jug de la Odivaie, care iaŭ afierosit la sf. lŏcaş Domnia sa Constandin Vodă Mavrocordat. Şi iar să fie Sf. Panteleimon şi spitalurilor cu săraciĭ bolnavĭ milă ca să aibă a lua de la Ocnele Marĭ pe tot anul po talerĭ 2.500, carĭ banĭ să-ĭ rĕspunḑă cămarașul ocnelor la dumné-luĭ Epitropul sf. mŏnăstirĭ făr de nicĭ un cuvînt de pricinuire, *pentru că aceste ocne fiind deschise pe moşia sf. mŏnăstirĭ*, după cum hrisovul Domnieĭ Sale Mateiŭ Ghica Voevod care aŭ cumpĕrat-o şi aŭ afierosit-o danie la acest sf. lŏcaş i hrisovul Domnieĭ Sale Alexandru Ghica Voevod ot let 1767, adeveritor că să iea de la acéstă ocnă din douĕ-ḑecĭ de bolovanĭ un bolovan, dar de la o vreme încóce nepăzindu-se acéstă hotărîre, rĕmăsese de lua numaĭ câte talerĭ 500 care acésta vĕḑêndu-o Domnia Sa Alexandru Vodă Ipsilant că nu este cu dreptate fiind cu paguba mŏnăstireĭ, prin hrisovul Domnieĭ Sale de la let 1797, 'ĭ-aŭ maĭ adogat încă talerĭ 2.000 care se fac talerĭ 2500, pe cariĭ de atuncĭ încóce a pururea şi 'ĭ-aŭ luat sf. mŏnăstire pe tot anul; pentru care şi Domnia Mea poruncim cămăraşilor de la aceste ocne, ca şi de acum înainte pe tot anul să aveţĭ a da aceştĭ banĭ la dumné-luĭ Epistatul sf. mŏnăstirĭ, făr' de nicĭ un cuvînt; şi am adeverit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod, şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod i cu mărturia dumné-lor cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de Ţéra-de sus, pan Grigore Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigore Ghica Vel Logofĕt de Ţéra.de-sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Dvornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Gheorghie Slătineanu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Constandin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Dvornic de politie, pan Mihalache Şuţul Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopulo Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Dimitrie Manul Vel Comis, pan Mihail Vel Spătar şi Ispravnic, pan Grigorie Ghica Vel Logofêt de Ţéra-de-sus, şi s'aŭ scris hrisovul acesta la anul dintêiŭ dintru întêia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la anul de la zidirea lumeĭ 7321, iar de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitorul nostru 1813 Martie în 12, de Chiriţă Logofĕt de divan, şi de Costache Logofĕtul: Ttrecut în condică.

(Cod. XIX, fila 47 v.)

www.dacoromanica.ro

Anexa VIII. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Pe însu-ţĭ dumné-ta Vel Bane Golescule te orînduim Domnia Mea, şi-ţĭ poruncim să îndeplinescĭ de la pârâtul sluger aceştĭ banĭ aĭ mileĭ vinăriciuluĭ spitaluluĭ nemernicilor, iar când nicĭ acum nu vor fi următor să ne arĕţĭ.—1814. Martie 20.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 11.)

Prea Înălţate Dómne,

Prin luminat hrisovul Mărieĭ Tale, întru alte milĭ de ce aŭ bine-voit mila Înălţimeĭ Tale de aŭ hărăzit la spitalul nemernicilor este şi milă de vinăriciŭ din sud Mehedinţĭ, după luminate porincĭ ce s'aŭ dat către tacsildariĭ de vinăriciŭ gpd de a strênge şi milele vinăriciuluĭ mŏnăstirilor, măcar că spitalul aŭ fost prin poruncă cu deosebire de Înălţimea Ta de a nu se luà, dar dumné-luĭ Slugerul Grigore Brăiloiu, ce se află acum aicĭ şi s'aŭ aflat tacsildar la acest judeţ Mehedinţĭ, aŭ luat şi acest vinăriciŭ al spitaluluĭ, şi cerêndu-i-se de multe orĭ de către noĭ Epitropiĭ, pricinuesce, că mergênd la Craiova îĭ va trimite. Ci fiind-că dumné-luĭ acum se află aicĭ şi spitalul are mare trebuinţă, ne rugăm Înălţimeĭ Tale, a se da poruncă către cine bine va voì Înălţimea Ta, a împlinì aceĭ banĭ de la numitul tacsildar, fără de a se opri ḑeciuiala, carĭ banĭ sunt talerĭ 4.500.—1814 Mart.

Radu Golescu Vel Ban şi alţĭ treĭ.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Poruncim Domnia Mea cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, Biv Vel Vornice Constantine Sarmucaş, vechilule al Căimăcămieĭ Craioveĭ şi dumné-vóstră boerilor divaniţĭ de acolo, ca întocmaĭ să faceţĭ urmare precum maĭ jos se coprinde, iar de vor ḑice că aŭ cevaşĭ împotrivă a respunde orĭ dumné-luĭ Logofĕtul Cornea saŭ tacsildariĭ anuluĭ trecut să însciinţaţĭ Domnieĭ Mele.—1815 Iulie 19.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVI, pag 407.)

Prea Înălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale ce ni se dă la acéstă jalbă a dumné-lor Epitropilor spitaluluĭ de străinĭ, făcênd cercetare, vĕḑuiŭ că le este că aŭ să ia de la dumné-luĭ Biv Vel logofĕtuluĭ Cornea Brăiloiu talerĭ 392 banĭ 90 cusur din mila vinăriciuluĭ acestuĭ spital, din let 1813, aşijderea maĭ aŭ şi tótă mila vinăriciuluĭ din tómna trecută let 1814 neluată şi cer împlinire; găsesc cu cale să fie luminată po-

www.dacoromanica.ro

runca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ vechilul Căimăcămieĭ Craioveĭ, i către dumné-lor ceĭ-l-alţĭ boerĭ divaniţĭ împlinindu-ĭ să-ĭ triméţă aicĭ la Casa acestuĭ spital, deosebit să apuce şi pe cel ce aŭ fost tacsildar în anul trecut la acel loc unde este mila spitaluluĭ, ca să dea catastih împreună cu baniĭ şi să-ĭ trimiţĭ iarăşĭ la Casa spitaluluĭ, de care arĕt Inălţimeĭ Tale. — 1815 Iulie 10.

Vel Logofĕt.

Anexa IX. Cartea spitaluluĭ noŭ pentru iratul ce s'aŭ făcut a lua câte talerĭ 5 de vită, care se va prinde în viile de prin dealul cel mare din sud Saac.

Zemle Vlahiscoie. Dat'am Domnésca Nóstră carte spitaluluĭ noŭ ce s'aŭ făcut în marginea Bucurescilor pentru *nemernicii streinĭ* ca să aibă milă de la Domnia Mea, iratul ce va strînge de la vitele cele marĭ ce se vor găsì prin viĭ, slobode, făcênd stricăciunĭ în délurile cele marĭ din sud Saac, po talerĭ 5 de vită, pentru care prin anaforaua ce ne-aŭ făcut dumné-lor Veliţiĭ Boerĭ, de la ḑece ale acesteĭ lunĭ Maiŭ, la jalba boerinaşilor i lŏcuitorilor pămîntenĭ ce aŭ viĭ în délurile ot sud Saac ne-aŭ făcut arĕtare, că din vechime şedeaŭ pe la viĭ numaĭ vieriĭ făr'de vite, iar de la o vreme încóce s'aŭ făcut în pólele viilor sate întregĭ cu mulţime de vite, pe carĭ le daŭ la văcar numaĭ de la Sf. Gheorghe până la Sf. Dimitrie, iar pe vreme de iarnă lăsându-le slobode, iaŭ viile de-a rîndul roḑênd viţa până în pămînt frîngênd şi rupênd araciĭ, din care pricină nu puţină pagubă este celor cu viile, cum şi Vistierieĭ domnescĭ şi găsindu-se de trebuinţă cererea lŏcuitorilor părţeĭ loculuĭ a se îndatorà ceĭ ce-şĭ lasă vitele făr'de văcar şi se vor găsì în viĭ făcênd stricăciunĭ, orĭ de ce tréptă va fi stăpânul viteĭ, să plătéscă de vita mare talerĭ 5 spre înfrînare şi să facă aceştĭ banĭ venit spitaluluĭ celuĭ noŭ al sĕracilor nemernicĭ, care arĕtare a dumné-lor boerilor cunoscêndu-se şi de noĭ că se cuvine a se da acest nizam pentru paza şi ferirea viilor ot délurile cele marĭ şi pentru ajutorul spitaluluĭ cu venitul ce se va aduce, am hotărît să se pue acest nizam în faptă şi să se strîngă venitul pe séma spitaluluĭ, şi dumné-ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus Grigorie Bălene, să facĭ porunca Domnieĭ Mele la mâna omuluĭ ce se va orînduì de dumné-ta ca un Epitrop dimpreună cu ceĭ-l-alţĭ dumné-lor Epitropĭ, la care să găsiţĭ un om vrednic şi cinstit de-a'l rînduì purtător de grijă asupra acestuĭ nizam de a strînge acest avaet pe séma nemernicilor, care să-l îndatoraţĭ cu străşnicie de a nu cuteza cumvaşĭ să facă cel maĭ puţin catahrisis, căcĭ dovedindu-se întru acest fel de urmare, nu numaĭ se va îndatorà de a plătì pentru un ban ḑece, ci încă se va şi pedepsì straşnic. Drept aceea am dat Domnescul Nostru sinet spitaluluĭ, ca să aibă acum şi tot-deauna iratul acesta nestrămutat, i saam receh gpd.

1814, Maiŭ 28.

(Cod. LXXVII, fila 179 v.)

www.dacoromanica.ro

Anexa X. — Carte de volnicie la mâna celuĭ orînduit pentru acest irat

Milostiŭ Bojiiŭ. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dat-am Domnésca Nóstră carte . . . . . carele prin alegerea dumné-lor boerilor epitropiĭ ceĭ marĭ aĭ spitaluluĭ nemernicilor strĕinĭ ce s'aŭ făcut noŭ aicĭ în marginea Bucurescilor, s'aŭ orînduit ca să strîngă iratul ce s'aŭ întocmit acum pe séma acestuĭ spital de la vitele marĭ ce se vor găsì făcênd stricăciunĭ prin viĭ, făr' de păstor în délurile cele marĭ din sud Saac po talerĭ 5, după jalba boerinaşilor i a lŏcuitorilor părţeĭ loculuĭ, i după anaforaua dumné-lor Veliţilor boerĭ, precum s'aŭ dat şi osebit sinet al Domnieĭ Mele spitaluluĭ, adecă să aibă a âmblà prin délul cel mare cu viĭ din sud Saac, unde să orînduiască pe la locurĭ trebuincióse şi ómenĭ aĭ sĕĭ, îngrijitorĭ ca să pue în orînduială nizamul ce s'aŭ dat pentru vitele marĭ ce fac stricăciunĭ prin viĭ şi maĭ întêiŭ prin ajutorul dumné-lor ispravnicilor să se publicuiască la toţĭ de obşte, ca nimenĭ să nu lase vitele slobode prin dél nicĭ vara nicĭ iarna, iar după aceea care din vite se vor găsì în vii, făcênd stricăciunĭ, orĭ de ce tréptă va fi stăpânul viteĭ să plătéscă de vita mare câte talerĭ 5 spre înfrânare. Ci dar orînduitul maĭ sus strîngênd venitul acesta prin catastih, să-l aducă la dumné-lor Epitropiĭ spitaluluĭ, să fie îndatorat însă cu străşnicie de a nu cutezà să facă cel maĭ puţin catahrisis, căcĭ dovedindu-se într'acest fel de urmare, nu numĭ se va îndatorà a plătì pentru un ban dece, ci încă se va şi pedepsì straşnic; de care poruncim şi dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ i zapciilor şi altor slujbaşĭ, să-ĭ daţĭ ajutorul cel cuviincios, ca să pótă da nizamul acesta şi a strînge venitul. I saam receh gpd.— 1814 Maiŭ 28.

(Cod. LXXVII, fila 180.)

Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Anaforaua acésta a dumné-luĭ Vel Logofĕtul de Ţéra-de-sus următóre fiind Domnesceĭ nóstre hotărîrĭ ce s'aŭ dat pentru acest irat al spitaluluĭ streinilor primită este Domnieĭ Mele, pe care şi întărind-o, dăm acésta domnéscă a nóstră poruncă la mâna orînduituluĭ spitaluluĭ, ca să urmeze întocmaĭ şi spre a fi cu totul nebântuit de către tacsildar i slujbaşiĭ vinăriciluluĭ aceluĭ judeţ, făr' de a se amestecà eĭ câtuşĭ de puţin la acest irat, ci încă să-ĭ dea şi mână de ajutor, precum şi dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, vĕ poruncim asemenea, să daţĭ orînduituluĭ spitaluluĭ ajutorul cel cuviincios.—1815 Iulie 8.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale ce ni se dă la acéstă jalbă a dumné-lor Epitropilor spitaluluĭ celuĭ noŭ, făcênd cercetare arĕt Inăl-

www.dacoromanica.ro

ţimeĭ Tale că din anul trecut, după jălbile unora din lŏcuitoriĭ ceĭ ce aŭ în dealul cel mare ot sud Saac, că de la o vreme încóce s'aŭ făcut şi în pólele viilor sate cu mulţime de vite şi le daŭ la văcar numaĭ de la sf Gheorghe până la sf. Dumitru, iar pe vreme de iarnă lăsându-le slobode fac mare stricăciune la viĭ, care jalbă cercetându-se de dumné-lor veliţiĭ boerĭ s'aŭ găsit cu cale şi s'aŭ îndatorat ceĭ ce-şĭ lasă vitele fără de văcar şi se vor găsì în viĭ făcênd stricăciune, orĭ de ce tréptă va fi stăpânul viteĭ să plătéscă de vita mare câte talerĭ 5 spre înfrânare, şi acéstă dare prin luminată hotărîrea Mărieĭ Tale ce s'aŭ dat s'aŭ făcut irat spitaluluĭ noŭ, şi s'aŭ dat poruncĭ ale Mărieĭ Tale la mâna orînduituluĭ din partea spitaluluĭ; acum dumné-lor epitropiĭ arată că la vremea culesuluĭ Déluluĭ este cel maĭ bun irat al acesteĭ slujbe şi vinăriceriĭ s'aŭ amestecat de aŭ luat eĭ iratul, cu cuvînt că li se cade lor; s'aŭ căutat în ponturile vinăriciuluĭ şi la capul al 9-lea se coprinde, că pricinile de judecăţĭ ale podgorenilor ce vor avea între eĭ să le caute tacsildarul iar ispravniciĭ să nu se amestece, saŭ când vor face tacsildarul şi slujbaşiĭ năpăstuirĭ şi jafurĭ, ispravniciĭ să însciinţeze. Decĭ acest irat nu are a face cu slujba vinăriciuluĭ, ci tacsildarul şi vinăriceriĭ aŭ să urmeze orînduiala după ponturile vinăriciuluĭ şi să-şĭ caute huzmetul după orînduiala sa, iar slujba acésta ca un irat noŭ şi osebit are să caute numaĭ de cel orînduit din partea spitaluluĭ şi vinăriceriĭ saŭ alţĭ slujbaşĭ isprăvnicescĭ, nu numaĭ să nu se amestece întru nimic la luare, ci să dea şi mână de ajutor; pentru care să se dea luminată poruncă la mâna orînduituluĭ din partea spitaluluĭ, ca să fie volnic a căuta acéstă slujbă în Délul cel mare din sud Saac în tot judeţul, fără a se deosebì popórele din sud Saac la vinăriciŭ în judeţul Buzĕuluĭ, ci în tot coprinsul judeţuluĭ Săcuenilor, numaĭ în délurile cele marĭ şi peste tot anul are să se caute slujba, ferindu-se a face cel maĭ puţin catahrisis şi dumné-lor ispravniciĭ cum şi vinăriceriĭ să se îndatoreze a-ĭ da mână de ajutor, de care arĕt Inălţimeĭ Tale.—1815 Iunie 26.

Vel Logofĕt.

Anexa XI. — Hrisovul Mŏnăstireĭ Colţeĭ.

Sfinteĭ şi Dumnedeesceĭ mŏnăstirĭ de aicĭ din oraşul scaunuluĭ domnieĭ mele Bucurescĭ, unde se cinstesce şi se prăznuesce hramul Tresfetitele ce se numesce Colţea, unde sunt şi spitalurĭ pentru odihna bolnavilor streinĭ care este făcută şi înălţată din temelie de rĕposatul boer Mihaiŭ Cantacuzino Biv Vel Spătar, ca să aibă a lua sfînta mŏnăstire în toţĭ aniĭ de la ocna Slănicu ot sud Saac tótă dijma de sare din dece bolovanĭ un bolovan, după cum aŭ luat, să fie pentru cheltuĭala şi căutarea bolnavilor streinĭ, carĭ se vor odihnì în spitalurile ce aŭ făcut la acéstă mŏnăstire, pentru că după ce aŭ făcut şi aŭ înălţat numitul boer Mihaiŭ Cantacuzino Biv Vel Spătar acéstă sf. mŏnăstire şi aŭ înfrumuseţat'o şi aŭ dăruit'o cu sfinte odóre câte trebuesc, aŭ făcut împrejurul mŏnăstireĭ zidurí şi şcólă şi chiliĭ de ajuns pentru odihna a multor streinĭ, şi pe lângă acestea tóte aŭ maĭ făcut

www.dacoromanica.ro

şi ospitaluri, ca să se odihnéscă bolnaviĭ streinĭ, precum tóte tocmite şi iscusite se věd. Decĭ pentru cheltuiala şi căutarea bolnavilor ce se vor odihnì în spital, ca să aibă să nu lipsiască la cele ce vor trebuì, să se caute la bóla lor cu dohtoriĭ şi cu altele, cum din dumnedeiască îndemânare şi din bun gând ce aŭ fost pus în inima sa, aşà aŭ socotit şi aŭ închinat sfinteĭ mŏnăstirĭ să iea tótă dijma de sare de la Ocna Slănic, după cum s'aŭ dis maĭ sus, fiind acea Ocnă domnéscă pe moşia d-luĭ, ca să fie numaĭ pentru căutarea bolnavilor, iar nu şi pentru alte cheltuelĭ, urmând sfinteĭ scripturĭ ce grăesce la sf. evanghelie, că «bolnav şi strein am fost şi m'aţĭ căutat , ca să se învredniciască a audì glasul cel dumnedeesc, când va dice «veniţĭ, blaglosoviţiĭ părinteluĭ meŭ, de moşteniţĭ împĕrăţia ceruluĭ, care este gătită vouĕ de la întemeierea lumeĭ , de care şi Domnia Mea după dania şi închinăciunea D-sale fiind tóte ocnele ţĕreĭ rumânescĭ sub stăpânirea Domnieĭ, am bine-voit într'acestaşĭ chip şi am aşedat, adecă ca să ĭea sf. mŏnăstire acea dijmă de sare şi de acum înainte de la Ocna Slănicu în toţĭ aniĭ, după cum aŭ orînduit boerul ce scrie maĭ sus, însă de vor vrea cămăraşiĭ să se învoiască cu ispravniciĭ mŏnăstireĭ ca să iea dijma de sare şi să dea taleri 2.500 pe an banĭ vechĭ, iar de nu vor vrea cămăraşiĭ să dea acea sumă de banĭ ce scrie maĭ sus, să fie volnicĭ ispravniciĭ Mŏnăstireĭ ca să ridice acea sare de la Ocnă în tóte lunile, să o aducă la orĭ-ce vad să o vîndă cu orĭ-ce preţ va puté, saŭ deşì vor găsì muşteriĭ să o vîndă şi aceĭ muşteriĭ încă să o ducă pe la vaduri, să o vîndă cum s'aŭ dis maĭ sus şi să nu aibă nicĭ o oprélă de nimenĭ, însă de vor da cămăraşiĭ preţul ce'l vor da alţiĭ pe sare, să aibă a luà eĭ; iar când se va îatâmplà a nu se vinde Ocnele, ci ar rĕmâne pe séma Domnieĭ, de s'ar pune cămăraşĭ în credinţă, mŏnăstirea tot să aibă a'şĭ luà acea milă de la Ocnă, precum scrie maĭ sus, iar nicĭ cum să fie lipsită de acea milă, iar când se va învechì şi nu se va puté a se maĭ scóte sare pe acea gură de Ocnă, să aibă a se face alte gurĭ de Ocne noue tot acolo pe acea moşie la Slănic şi tot să iea sf. mŏnăstire dijmă; să fie sfinteĭ mŏnăstirĭ dijma acésta stătătóre şi neschimbată în vecĭ' iar pentru purtarea de grijă a cheltueleĭ ce va să se cheltuiască la căutarea bolnavilor streinĭ, aŭ fost pus maĭ sus numitul ctitor patru ispravnicĭ, ca eĭ să aibă a luà baniĭ de la sf. mŏnăstire după dijma de sare de la ocna Slănic, să-ĭ cheltuiască la dohtoriĭ şi la altele ce vor trebuì la căutarea bolnavilor şi pentru câţĭ vor fi ostenitorĭ de vor purtà grija la acele cheltuelĭ, Domnia Mea încă 'ĭ-am iertat să aibă pace de tóte dăjdiile orĭ câte ar eşi peste an, de nicĭ unele nicĭ un val şi nicĭ o băntuială să nu aibă. Aşijderea aŭ fost pus şi patru neguţătorĭ juraţĭ împreună cu starostea, ca să aibă a luà în toţĭ aniĭ sama acestor ce s'aŭ dis maĭ sus ispravnicĭ, de tot venitul şi de tótă cheltuiala câtă se va face pe an la trebuinţa acelor bolnavĭ, iar de se va întâmplà mórte acelor ce s'aŭ dis maĭ sus ispravnicĭ, să aibă a pune ispravnicĭ dintr'aceĭ patru neguţătorĭ juraţĭ, iar nu dintre alţiĭ străinĭ; aşijderea şi când va murì vre-o unul dintr'aceĭ patru neguţătorĭ juraţĭ iarăşĭ să'şĭ pue altul în loc, pe carĭ vor socotì asemenea lor, să fie tot deplin patru şi pe dania dijmeĭ de sare ce aŭ închinat

www.dacoromanica.ro

acel rĕposat boer, ce s'aŭ ḑis maĭ sus, şi pe tóte aşeḑămîntuiile ce aŭ făcut la acéstă sf. mŏnăstire. Aşijderea să aibă a ţinó sf. mŏnăstire lude 20 scutelnicĭ streinĭ şi lude 20 dîrvarĭ, carĭ să fie scutiţĭ de tóte angariile ce es peste an în ţéră, i patru lemnarĭ, şi şi aceştia să fie scutiţĭ de tóte podvódele ca să fie pentru posluşania sf. mŏnăstirĭ, numaĭ să dea într'un an . . . *doĭ*. Incă să aibă sf. mŏnăstire douĕ pivniţe a le scutì de fumărit i de alte angariĭ; şi iar să aibă a lua de la tîrgul ce se face la Lichirescĭ, din ḑiua de Duminica Mare până în cea-l-altă Duminică, vama ce se va face de la fie-care neguţător, după vechiul obiceĭ, din tóte să iea ómeniĭ mŏnăstireĭ Colţeĭ, iar vameşiĭ amestec să nu aibă; şi iar să aibă sf. mŏnăstire ca să iea vinăriciul de la toţĭ ce aŭ viĭ pe moşia Bucovul şi plătesce vinăriciŭ cine coprinde din hotar până în hotar, după cum şi alte cărţĭ asemenea acésta arată, însă partea jumĕtate cu gărdurărit i pârpârul afară din popórele d-luĭ Vel Armaşul, iar cea-l-altă parte să o dea la Cămara Domnieĭ Mele; şi să scutéscă pe tot anul de oerit oĭ 500 cu pecetluit Domnesc i dijmăritul i vinăriciul pe drepte bucatele mŏnăstireĭ; şi în toţĭ aniĭ să aibă a luà aceştĭ talerĭ 2500 în locul dijmeĭ de sare ce s'aŭ numit maĭ sus de la ocna Slănic. Aşijderea şi preoţiĭ de la acéstă sf. mŏnăstire să fie scutiţĭ de orĭ-ce vor da alţĭ preoţĭ, şi să scutéscă şi vinăriciŭ i dijmărit pe drepte bucatele lor i câte o pivniţă aicĭ în Bucurescĭ, apĕrată de fumărit, de căminărit, de vamă, de vinul Domnesc şi de alte angariĭ, numaĭ şi preoţiĭ năpristan şi necurmat să păzéscă slujbele sfintelor bisericĭ, atât la biserica cea mare cât şi la paraclise, şi orînduiala săracilor bolnavĭ după la spitalurĭ, iar de nu vor păzì, ci din lenevire se vor zăticnì la orĭ-ce, mila acésta să nu o ţie în sémă. Osebit de acestea să aibă a lua sf. mŏnăstire de la Vel Vameş pe tot anul câte talerĭ 500 pentru casele ce sunt carvasara, urmându-se întocmaĭ după cum s'a aşeḑat şi s'aŭ urmat pânŭ acum; care tóte aceste milĭ şi privileghiurĭ câte sunt numite maĭ sus, le-aŭ avut sf. mŏnăstire de la toţĭ fraţiĭ Domnĭ de maĭ nainte, dar pentru maĭ bună căutare, hrana şi folosirea săracilor bolnavĭ ce se află la spitalurile aceşteĭ mŏnăstirĭ, Domnia Sa fratele Alexandru Vodă Moruz, aŭ maĭ adaos milă de la Domnia Sa şi alţĭ talerĭ 500 pe an din venitul Ocnelor lângă aceĭ talerĭ 2.500 ce luà maĭ nainte, ca pe tot anul să iea talerĭ 3000 tocmaĭ la fieş-care trilunie, câte talerĭ 750 tocmaĭ, şi aŭ înlesnit Domnia Sa şi darea acestor banĭ prin deosebită porunca Domnieĭ Sale, ca la vremea cea orînduită, făr' de pricină să i se dea orînduiţiĭ banĭ, spre a nu aveà Epitropia lipsă de trebuinciósa cheltuială a spitalurilor, la care spitalurĭ vĕḑênd Domnia Sa stinahoria bolnavilor, că neavênd o deosebită odae pentru ceĭ cariĭ încep a se sculà din bólă, maĭ vîrtos ceĭ în patima lîngóreĭ, cariĭ nedeosebindu-se dintre ceĭ-l-alţĭ la un loc maĭ curat se póte a-ĭ întórce bóla, precum şi alţiĭ din alte patimĭ asemena neavênd rĕsuflarea şi mutarea lor la un loc maĭ curat, pentru aceea aŭ socotit Domnia Sa de trebuinţă şi aŭ poruncit Epitropuluĭ, ca lângă acele douĕ odăĭ marĭ spitalurĭ de jos, să aibă a ţineà şi altreilea odaie curată cu câte-và paturĭ şi cu cele trebuincióse, ca din ceĭ ce se maĭ rădică spre sănătate din spitalurile marĭ, să-ĭ mute în-

www.dacoromanica.ro

tr'acea deosebită, unde să-şĭ aibă iarăşĭ căutarea lor şi curăţenia precum în spitalurĭ vechĭ asemenea să fie curăţenie. Aşijderea să maĭ aibă sf. mŏnăstire lude 15 după catastihul Vistierieĭ, pentru căratul lemnelor, pentru încălḑitul spitaluluĭ săracilor bolnavĭ, (afară din scutelniciĭ ce'ĭ are mŏnăstirea deosebiţĭ, carĭ sunt numiţĭ maĭ sus), talerĭ 750 pe an de la compania neguţătorilor, carĭ banĭ să se dea cu treĭ sferturĭ într'un an la fiteş-care patru lunĭ câte talerĭ 250, carĭ milĭ s'aŭ adaos iarăşi de Domnia Sa fratele Alexandru Moruz Voevod, pentru alt spital cu treĭ odăĭ, ce s'aŭ maĭ zidit din noŭ de luminăţia Sa Dómna Domnieĭ Sale încă dintru întêia domnie, de muĭerĭ bolnave sărace de a fi deosebite din partea bărbătéscă şi de a-şĭ avé căutarea şi odihna lor făr de stinahorie, întărindu-se acest adaos şi cu deosebit hrisovul Domnieĭ Sale. Decĭ învrednicindu-ne şi pe noĭ Domnul Dumneḑeŭ cu domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ rumânescĭ, am bine-voit de am înnoit şi am întărit tóte milele câte se cuprind maĭ sus, atât cele maĭ dinainte, cât şi cele ce în urmă s'aŭ maĭ făcut, ca să se păzéscă nestrămutat, adeverind hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete, i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţiĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanului Domnieĭ mele: pan Constantin Filipescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Isaac Ralet Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de Ţéra-de sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşcu Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Suţul Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţă Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al streinilor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alecu Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel Comis şi Ispravnic, şi s'aŭ scris hrisovul acesta în anul dintêiŭ dintru întêia domnie a Domnieĭ Mele, aicĭ în oraşul saunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la nascerea domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mîntuitoruluĭ nostru Isus Hristos 1813 Iulie 1, de Nicolae Logofĕt de divan.

Anexa XII. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar [illegible] le Vlahscoie.

Dumné-ta Vel Logofete de Ţéra-de-sus, primită fiind Domnieĭ Mele acéstă anafora a dumné-lor orînduiţilor boerĭ, întărim tóte aceste milĭ a le avé acest spital al nemernicilor sĕracĭ, pentru care şi poruncim, să se facă hrisovul Domnieĭ Mele, după orînduiala ce se cuvine. — 1813, Iulie 27.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 653).

www.dacoromanica.ro

Prea Inălţate Dómne,

Pentru noul spital ce s'aŭ întocmit, a căreia energhie, din mila Mărieĭ Tale şi a unora din *creştiniĭ ce se îndură a da câte puţin ajutor se urméză până acum în streine case, iar lucrarea zidireĭ sale, precum este sciut Mărieĭ Tale, s'aŭ început acum din temelie în fericitele ḑilele Inălţimeĭ Tale,* făcêndu-se afară din politie *lângă cişmea, spital noŭ,* în care póte să încapă aprópe ca 200 paturĭ de bolnavĭ, osebĭ din cele dimprejur cuviincióse şi trebuincióse namestii ale sale, prin altă pré plecată a nóstră anafora, am fost făcut Inălţimeĭ Tale fierbinte rugăciune să te milostivescĭ Măria Ta, ca din domnescile bogate milile Mărieĭ Tale, să se ajute acéstă Casă a săracilor, atât spre săvîrşirea zidirilor sale (carĭ zidirĭ fiind până la un loc, urméză să facă contenire din pricina neajungereĭ şi a lipseĭ), cât şi spre a se puté ţiné după vremĭ spitalul acesta în fiinţă şi lucrarea sa, la care anafora se dă luminată porunca Mărieĭ Tale, coprinḑătóre, că de vreme ce Inălţimea Ta, din singură firésca Mărieĭ Tale voinţă şi cugetare, eştĭ pornit la acest fel de ajutóre şi facerĭ de bine, carĭ privesc spre mângâierea nemernicilor săracĭ bolnavĭ şi spre sufletésca pomenire a Mărieĭ Tale, de aceea dar ni se poruncesce, să chibzuim ca ce fel de ajutor s'ar venì a se face din partea Domnieĭ, care să fie cuviincios şi potrivĭt la aşà facere de bine şi cu ce mijloc, şi să arătăm Mărieĭ Tale prin anafora. Următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ, am făcut îndestulă chibzuire şi aflăm aceste mijlóce, ce pre larg le arătăm Mărieĭ Tale maĭ jos, carĭ mijlóce socotim nu numaĭ că sunt cuviincióse, ci şi fórte potrivite şi lipite la acest fel de mare facere de bine.

1). Pildă avem dintru început de la moşiĭ ceĭ până acum trecuţĭ pré fericiţĭ şi pré Luminaţĭ Domnĭ, cariĭ aŭ afierosit la Sf. Mitropolie, la Sf. Episcopiĭ şi la cele maĭ multe din mănăstirĭ şi schiturĭ milĭ din vinăriciul domnesc, uniĭ afierosind, alţiĭ şi maĭ adăogând, iar alţiĭ numaĭ întărind acele de maĭ înainte afierosite; aceeaşĭ dar domnéscă putere şi sloboḑenie fiind dată şi Inălţimeĭ Tale de la Dumneḑeŭ, fie mila Mărieĭ Tale a se afierosì şi acesteĭ Casă a săracilor o acest fel de milă, adică din tóte popórele judeţelor unde are mănăstirea Mărcuţa milă de vinăriciŭ, prisosul ce va fi peste mila Mărcuţeĭ, adică ceĭ-l-alţĭ banĭ până la cincĭ câţĭ nu vor fi afierosiţĭ, să se afieroséscă la acest spital.

2) Douĕ din mănăstirile cele slobode ale ţării ce nu sunt închinate nicăierĭ, adecă mănăstirea Govora şi mănăstirea Arnota ot sud Vălcea, să bine-voescĭ Măria Ta a se afierosì, ca să fie de acum înainte metóşe la acest spital al săracilor, precum are şi spitalul ot sf. Panteleimon, asemenea metóşe afierosite, pentru care să se dea luminată porunca Mărieĭ Tale cu maĭ întâiŭ adevăr şi apoĭ să vie egumeniĭ acestor douĕ mănăstirĭ aicĭ la noĭ, ca să le facem aşeḑămînt, câtă vreme aŭ să egumenéscă, cu soroc rînduit şi ce ajutor hotărît aŭ să deà la spital pe fieş-care an, după ce vor scóte trebuincióselе cheltuelĭ cu care se pot ţiné mănăstirile în bună starea lor, după cuviinţă păzin-

www.dacoromanica.ro

du-se şi ctitoricescile aşeḑămînturĭ întru tóte întocmaĭ şi făr' de strămutare.

3). Să fie mila Mărieĭ Tale, ca de ceĭ din vatră ţiganĭ Domnescĭ, să hărăzescĭ Măria Ta vre-o ḑece sălaşe saŭ câţĭ Dumneḑeŭ va luminà năstavul Mărieĭ Tale, ca să fie spre posluşanie la acéstă casă, între carii de s'ar puté să fie şi din ceĭ cu meşteşug, cum jimblarĭ, bucătarĭ, zidarĭ, lemnarĭ, dogarĭ, fiind fórte mult trebuinciósă posluşania acestor fel de ómenĭ la acest fel de Casă.

Pea Inălţate Dómne, aceste câte arĕtăm Mărieĭ Tale maĭ sus socotim că sunt vrednice şi cuviincióse a se afierosì la acéstă Casă, de care şi ca nisce vechilĭ din partea obştieĭ săracilor dimpreună cu oĭ cădem şi ne rugăm să bine-voiască milostivirea şi iubirea de ómenĭ a Mărieĭ Tale, ca prin luminat hrisovul Mărieĭ Tale să se întăréscă darea acestor spre ajutor la greutatea cheltuelilor facereĭ şi ţinereĭ acestuĭ spital, şi printr'acéstă făcêndu-te Măria Ta cu adevĕrat cel maĭ întêiŭ şi desăvêrşit ctitor sprijinitor şi folositor aceşteĭ Case, vecĭnică pomenire va fi Mărieĭ Tale şi la tot némul Mărieĭ Tale, în care luminat hrisov al Mărieĭ Tale să se coprinḑă şi aceĭ 25 scutelnicĭ, i aceĭ câte talerĭ doĭ la pungă de la tóte huzmeturile precum s'aŭ şi urmat mila acéstă la acest spital, atât maĭ nainte cât şi acum în prea luminate şi fericite ḑilele Mărieĭ Tale.—1813 Iulie 26.

Radu Golescu Vel Ban, Grigorie Brâncoveanu Biv Vel Ban.

Hrisovul spitalurilor celor nouĕ de milĭ i de întocmirea şi rînduiala epitropilor.

Fiiul şi cuvîntul luĭ Dumneḑeŭ prin sfînta şi dumneḑeésca sa noua scriptură fraţì aĭ sĕĭ numind pre săraciĭ nemernicĭ, chiamă spre moştenirea părintesceĭ sale împĕrăţiĭ pe miluitoriĭ şi făcĕtoriĭ lor de bine, ḑicênd chiar aşà că precât aţĭ făcut bine unuia din eĭ, mie aţĭ făcut, căcĭ flămând am fost şi m'aţĭ hrănit, setos şi m'aţĭ adăpat, strein, şi m'aţĭ luat într'ale vóstre, gol şi m'aţĭ imbrăcat, bolnav şi m'aţĭ căutat, la închisóre şi aţĭ venit la mine spre cercetare»; atât este de plăcut dumneḑeireĭ acéstă faptă, în cât şi moştenitorĭ aĭ împĕrăţieĭ sale îĭ numesce pe ceĭ ce o săvîrşesc. Cu cât dar bunătăţile şi darurile cele dumneḑeescĭ şi nemuritóre aŭ deosebire şi covîrşesc pre cele lumescĭ şi vremelnice, atât suntem datorĭ şi se cuvine a le vâna, osirduindu-ne prin tóte mijlócele facereĭ de bine, şi a milostivireĭ către omenire de a dobândì acea dumneḑeéscă moştenire întru o acest fel de osîrdie cu iubire de ómenĭ, găsit'am Domnia Mea încă de la a nóstră bună venire aicĭ la Domnescul Nostru scaun, pe uniĭ din dumné-lor boeriĭ patrioţĭ împreună şi cu uniĭ din neguţătorĭ silindu-se de a aduce la întregimea fiinţeĭ sale spitalul nemernicilor săracĭ, carele, încă de la let 181.... prin osîrdia i cheltuiala dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ de ţéra de sus Grigorie Bălénu, i a dumné-luĭ dohtoruluĭ *al politieĭ Constantin Caracaş*, s'aŭ fost început şi s'aŭ pus în lucrare maĭ întêiŭ aicĭ în lăuntru în politie spre priimirea şi căutarea acestor fel de săracĭ bolnavĭ, apoĭ vĕḑênd că aici în politie nu este loc îndămănatec spre

www.dacoromanica.ro

a se urmà fiinţa şi lucrarea acestuĭ spital, fiind trebuinţă de lŏcaş maĭ larg, aŭ mutat pe bolnavĭ la zidirea unde *se chiamă fabrica de postav, afară din Bucurescĭ*, îndemnând însă şi pe uniĭ din neguţătoriĭ ceĭ ce sunt Epitropĭ aĭ bisericeĭ sf. Nicolae din Şelarĭ, de s'aŭ făcut şi eĭ împreună Epitropĭ aĭ acestuĭ spital ce s'aŭ vĕḑut şi de Domnia Mea, iar după câtă-va trecere de vreme înmulţindu-se paturile bolnavilor şi vĕḑênd că nicĭ acolo nu este loc îndemănatec,, nefiind nicĭ loc îndemănatic, ne-fiind nicĭ casele într'adins zidite pentru acest fel de trebuinţă şi loc depărtat de politie, iar maĭ vîrtos şi zidirea făbriceĭ fiind strĕină, cugetat-am a face şi a zidì într'adins o zidire de spital noŭ pentru aceştĭ bolnavĭ, un loc larg şi cu aer curat al dumné-luĭ maĭ sus numituluĭ boer Vel Logofĕt *Grigorie Băleanu* aprópe de politie, lângă cişméua rĕposatuluĭ Mavroghene, îndemnând şi rugând şi pe alţiĭ din boerĭ de aŭ ajutat la acest lucru şi s'aŭ făcut împreună epitropĭ, cariĭ pe anume se arată maĭ jos, însă dumné-luĭ Vel Banul Răducanu Golescu, dumné-luĭ Biv Vel Ban Grigorie Brâncoveanu, i dumné-luĭ Clucerul Constantin Brăiloiu, dumné-luĭ Biv Vel Clucerul Constantin Golescu, dumné-luĭ Căminarul Nicolae Văcărescu, dumné-luĭ Biv Vel Postelnicu Costache Cornescu, i Pitarul Geani şi Dumitrache Văleanu, şi măcar că s'aŭ şi făcut începerea aceşteĭ zidirĭ la maĭ sus numitul loc, dar vĕḑênd dumné-lor că nu numaĭ zidirea este cu greŭ a se săvîrşì, ci şi lucrarea spitalului este cu discolie a se maĭ urmà, din pricina lipsireĭ trebuincióselor cheltuelĭ, făcut-aŭ cu toţiĭ arĕtare şi rugăciune Domnieĭ Mele, ca să miluim acest lŏcaş al săracilor cu un Domnesc al Nostru ajutor, nu numaĭ spre a se puté săvîrşì zidirea spitaluluĭ, ci şi lucrarea luĭ să se pótă urmà a pururea; după a cărora rugăciune privind Domnia Mea la a omenireĭ ticăloşie şi vĕḑênd că norodul s'aŭ înmulţit aicĭ în politia Bucurescilor şi din ḑi în ḑi se adună mulţime de strĕinătate, în cât nu era destul numaĭ acele douĕ spitalurĭ ot mŏnăstirea Colţeĭ şi sf. Panteleimon, ce sunt întocmite de maĭ nainte de rĕposaţiĭ ctitorĭ aĭ lor, ca să coprinḑă şi să priméscă mulţimea bolnavilor celor strĕinĭ şi nemernicĭ, cariĭ ajunseseră de zăcea pe podurĭ şi pe la adăpóste făr' de nicĭ o căutare şi mângâere, lucru cu totul împotriva omenireĭ şi a Dumneḑeescilor poruncĭ, aflându-se sĕracii năpustiţĭ de omenire părăsiţĭ de norocire, şi înfăşuraţĭ în desnădăjduire, n'am trecut Domnia Mea cu vederea acéstă rugăciune a dumné-lor, ci prin iubirea de ómenĭ şi cu milostivire privind la acelaşĭ Dumneḑeesc cuvînt, care ḑice: «fericiţĭ sunt ceĭ milostivĭ cariĭ miluesc, că aceia se vor miluì», şi pe lângă alte milĭ ce am fost făcut acestuĭ spital maĭ dinainte încă de la bună venirea Nóstră din anul trecut 1812 Decembre 7, adecă câte talerĭ doĭ la pungă pe tótă suma vînḑĕreĭ la huzmeturile acestea, însă de la vămĭ, de la ocne, de la dijmărit, de la vinăriciŭ şi de la oerit i câte talerĭ 25 de la toţĭ ispravniciĭ când orînduesc la judeţe, şi câte talerĭ 10 de la sameşul fieş-căruia judeţ când se orînduesce; să ţie spitalul şi lude 25 scutiţĭ dintre pâmîntenii dajnicĭ, cu pecetluiturĭ, după orînduiala Vistierieĭ, a fi pentru cărat de lemne la spital, saŭ la alte trebuinţe, precum se vor orîndui de dumné-lor boeriĭ Epitropĭ, am adăogat şi acum după ana-

www.dacoromanica.ro

forana ce încă de la 26 ale aceşteĭ lunĭ ne-aŭ făcut uniĭ din dumnélor boeriĭ Epitropĭ şi am întărit şi Domnia Mea de la 27 tot ale aceşteĭ lunĭ, milele ce maĭ jos se arată, adecă: ca din popórele unde are mŏnăstirea Mărcuţa milă de vinăriciŭ câte doĭ banĭ de vadră şi pârpârul, să iea acest spital câte treĭ banĭ de vadră, ce eraŭ până acum Domnescĭ, din cincĭ banĭ aĭ vinăriciuluĭ ce aŭ fost vechiŭ, însă la sud Mehedinţĭ din plasa Blagniţeĭ, i plasa Dumbrăvilor, i plasa Jâlţurilor, i plasa Munteluĭ, i plasa Ocoluluĭ ot Halănga, i plasa Ocolul ot Hinova, i plasa Câmpuluĭ, i la sud Buzĕŭ poporul Ghindita, poporul Sorăsciĭ, poporul Săpăuca, jumĕtate poporul Pleşcoiul, poporul Cârlomănesciĭ, poporul Săsenilor, poporul Valea Teanculuĭ, poporul Zorecsilor, i la sud Saac peste Cricov poporul ce se chiamă al Dobrotenilor, care se împarte cu treĭ nume, Ceptura, Dobroteniĭ, şi despre rĕsărit partea Văigardului i Valea Nucetuluĭ şi iar peste Cricov în dosurĭ poporul Gorănetu i Muscelu, şi Piscul luĭ Epure din plasa Mărunţişuluĭ şi în plasa de sus a dosurilor Gorănetu i Pelinu i Sărăştiĭ, şi la sud Olt treĭ popóre ce sunt pe moşiĭ megieşăscĭ, anume Zănóga, Creţesciĭ şi Slăvitesciĭ, însă la popórele de la sud Saac şi la sud Olt, fiind-că şi dintr'aceĭ treĭ banĭ s'aŭ fost maĭ închinat maĭ înainte la unele din mŏnăstirĭ, de aceea câte din popóre şi câţĭ banĭ se vor găsì sloboḑĭ domnescĭ până la 5 banĭ de vadră să se iea pe séma acestuĭ spital cu orînduiala ce se ieaŭ şi cele-l-alte milĭ mŏnăstirescĭ, care vinăriciŭ al spitaluluĭ să fie apĕrat şi de ḑeciuiala Cutieĭ podurilor. Deosebit afierosim Domnia Mea şi douĕ mŏnăstirĭ de la sud Vâlcea anume Govora şi Arnota, ca să fie de acum înainte metóşe la acest spital al săracilor, precum şi metóşele Sf. Pantelimon, de care poruncim ca prin nazîretul D-lor Epitropilor să se facă catagrafie de tóte veniturile în adevĕr, cum şi osebit catastih de tótă zestrea mŏnăstirilor ce aŭ, până la orĭ-ce, şi apoĭ să vie egumeniĭ acelor douĕ mŏnăstirĭ aicĭ la D-lor Epitropiĭ, ca să le facă aşeḑemînt, câtă vreme aŭ să egumeniască, cu soroc rînduit şi ce ajutor hotărît aŭ să dea la spital pe fie-care an, după ce vor scóte trebuinciósele cheltuelĭ ale acelor mŏnăstirĭ, cu care să se pótă ţineà mŏnăstirile în bună starea lor, după cuviinţă păzindu-se şi ctitorescile aşeḑĕmînturĭ întru tóte întocmaĭ şi fără strămutare, păzind şi monăstirile a li se face meremeturĭ, ca să nu vie la dărăpănare, precum şi zestrea mŏnăstireĭ să se păstreze a o da iarăşĭ deplin precum o priimesc; iar care din egumenĭ va vedé D-lor Epitropiĭ că nu sunt bunĭ iconomi, să'ĭ schimbe şi să pue alţiĭ vrednicĭ şi cu frica luĭ Dumneḑeu. Ḑece sălaşe de ţiganĭ dintre ţiganiĭ Domnescĭ, hărăzim Domnia Mea la acest spital, şi fiind-că spitalul are trebuinţă de ómenĭ cu meşteşug, poruncim Domnia Mea D-tale Epistatule al Armăşieĭ, să cauţĭ dintre ţiganiĭ Domnescĭ acest fel de ómenĭ şi făr'de zăbavă să'ĭ facĭ teslim la D-lor Epitropiĭ acestuĭ spital, pe cariĭ să niĭ arĕţĭ prin catastih anume bărbaţiĭ, muerile şi copiiĭ lor, ca să dăm Domnia Mea şi osebită carte pe numele lor, iar pentru Epitropĭ acestuĭ spital cuvîntăm şi hotărîm pre dumné-luĭ Vel Logofĕtul Grigorie Băleanu, i dumné-luĭ doftorul Constantin Caracaş, ca nisce începetorĭ, pricinuitorĭ, şi îndemnătorĭ de facerea acestuĭ bine (după cum ne-am pliroforisit din testa-

www.dacoromanica.ro

mentul ce s'aŭ întocmit de dumné-lor la începutul acestuĭ spital, pe care întru tóte îl întărim Domnia Mea), însă dumné-luĭ Logofĕtul ca unul ce s'aŭ arĕtat ctitor cu osîrdie şi cu destulă cheltuială pentru materialurile şi facerea acestuĭ spital *fiind al dumné-luĭ şi locul de sub acéstă clădire* i doftorul Constantin, şi ca un îndemnător şi însuşĭ ostenitor spre căutarea bolnavilor până când s'aŭ orînduit dohtor şi gerah într'adins, să fie Epitropĭ nestrămutaţĭ în tótă viaţa dumné-lor, şi aşà să se pogóre acéstă epitropie în vecĭ, după mórtea însă a doftoruluĭ Constantin Caracaş, să fie dator unul din ceĭ după vremĭ doftorĭ aĭ politieĭ, ca să îngrijiască a cercetà adesea pe doftorul, i pe gerahul spitaluluĭ de a urmà darea dohtoriilor şi căutarea bolnavilor cu epimelie şi cu bună orînduială şi împreună cu numiţiĭ doĭ epitropĭ să fie dumné-lor boeriĭ ce s'aŭ arĕtat maĭ sus pe anume, Epitropĭ acestuĭ spital iarăşĭ în tótă viaţa dumné-lor, precum asemenea să fie şi neguţătoriĭ Epitropĭ aĭ bisericeĭ Sf. Nicolae din Şelarĭ, ceĭ ce vor fi după vremĭ, şi după mórtea vre-o unuia din ceştĭ-l-alţĭ Epitropĭ să rĕmâe în locurile epitropilor clironomiĭ dumné-lor, iar când vre-o unul dintr'aceĭ clironomĭ se va cunósce de către toţĭ ceĭ-l-alţĭ epitropĭ, că nu este destoinic de a fi Epitrop la acest spital, atuncĭ de va fi trebuinţă şi vor voì toţĭ Epitopiĭ a orînduì în locul aceluia pe altul, care va fi destoinic, să-l şi orînduiască, iar Casa de venituri şi cheltuiala acestuĭ spital în cât vor trăì numiţiĭ doĭ epitropĭ, dumné-luĭ Vel Logofĕtul Băleanul i dohtorul Constantin să o ţie orĭ unul orí altul, pecetluită fiind şi de ceĭ-l-alţĭ epitropĭ câţĭ se vor întîmplà a fi faţă orĭ la deschiderea saŭ la închiderea eĭ, iar până la mórtele să rĕmâe la clironomiĭ dumné-lor tot cu acéstă orînduială, de vor fi însă dintre ceĭ clironomĭ cinstiţĭ, temătorĭ de Dumneḑeŭ şi iubitorĭ de ómenĭ. Iară ne fiind nicĭ unul destoinic, atuncì toţĭ Epitropiĭ să alégă pe altul dintre dînşiĭ ce-l vor socotì maĭ destoinic şi cu frica luĭ Dumneḑeŭ de a-l însărcinà cu Casa. Cu acest fel de legătură, şi încredinţare însă, orĭ acel casier saŭ măcar vre-o unul dintr'aceĭ-l-alţĭ Epitropĭ de se va arĕtà cu vre-o viclenie spre paguba caseĭ săracilor acestuĭ spital, acela şi clironomiĭ să fie osîndiţĭ întru aceeaşi ticăloşie întru care erà supuşĭ a fi săraciĭ maĭ nainte până a nu se întocmì acest spital. Decĭ ca să se urmeze şi milele şi orînduiala acestuĭ spital tot-deauna întru întregimea lor şi să nu se conteneze lucrarea luĭ, ci să sporéscă şi să se înmulţéscă, spre a omenireĭ mângâere, pomenirea atât a nóstră i a celor din urma nóstră fraţĭ luminaţĭ Domnĭ, ce vor întărì aceste milĭ ale spitaluluĭ şi vor maĭ adăogà după trebuinţa ce va fi, cum şi spre lauda dumné-lor Epitropilor, întărim printr'acest domnescul nostru hrisov, atât milile ce maĭ sus se arată, cât şi rânduiala Epitropilor, ca să se păzéscă făr' de nicĭ o strămutare, precum maĭ sus se arată, rugând şi pe ceĭ din urma nóstră luminaţĭ domnĭ, cărora din dumneḑească pronie li se va încredinţà stăpânirea şi oblăduirea acesteĭ ţĕrĭ, ca să le întăréscă şi să le păzéscă nestrămutat; şi adeverim hrisovul acesta cu însăşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ; Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele

www.dacoromanica.ro

pan Constantin Filpescu Vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Constantin Vlahuţă Vel Postelnic, pan Isaac Ralet Vel Vornic de Ţéra-de-sus, pan Barbu Văcărescu Vel Vornic de Ţéra-de-jos, pan Dumitraşcu Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescu Vel Vornic al patrulea, pan Grigorie Băleanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de Ţéra-de-jos, pan Constantin Şuţu Vel Spătar, pan Mihalache Manu Vel Vornic al politieĭ, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al streinilor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocodat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel Comis şi Ispravnic, pan Grigorie Balénu Vel Logofĕt de Ţéra-de-sus, şi s'aŭ scris hrisovul acesta la aniĭ de la Christos 1813 Iulie 30, de Chiriţă dascălul Slavonesc.

Anexa XIV. Anaforaua prin care scrie luĭ Vodă, că pentru spitalul Filantropieĭ, numaĭ o dată saŭ de 2 orĭ pe lună âmblă cu discul în biserică, ca să procure hrană bolnavilor. In Biserica sf. George şi în aceea sf. Nicolae din Şelarĭ, cum şi la cele-l-alte bisericĭ, Epitropiĭ şi preoţiĭ nu permit discul Duminicele, sĕrbătorile, cum s'a ordonat de la început, unia din negligenţă, iar alţiĭ cu dinadinsul. De aceea în cutiile lor nu se găsesc decât unul saŭ 2 talerĭ. Pentru acésta s'a dispus ca pe viitor preoţiĭ să céră cu discul, ca să nu se negligeze tréba. Am luat informaţiunĭ că aşà procede însă tot cu aceeaşĭ negligenţă, din carĭ causaţĭ multe stenahorinţe spitaluluĭ de hrana bolnavilor. Rugăm dar cu evlavie sfinţieĭ Tale, să daĭ cuvenitele poruncĭ P. S. Mitropolituluĭ, să ordone preoţilor tuturor bisericelor de a eşì în fie-ce duminică cu discul spre a se ajutà spitalul.—

Semnaţĭ: Radu Golescu, Gr. Brâncovénu, (nedescifrabil) şi C. Carenaĭ.

(Cod LXXVIII) pag. 328 verso).

(Trad. din Grecesce)

Anexa XVIII pag. 784.

Zemle Vlahiscoie. La Domnia Mea aŭ dat jalbă d-lor boeriĭ Epitropĭ aĭ spitaluluĭ celuĭ noŭ de străinĭ de aicĭ din Bucurescĭ, cum că s-ta mŏnăstire Govora din sud Vâlcea, ce este mitoh acestuĭ spital, are douĕ vătăşiĭ de ţiganĭ şedĕtorĭ în sud Slăm-Râmnic, carĭ îşĭ plătesc birul lor la mŏnăstire şi aŭ avut obiceiŭ a li se da şi cărţĭ Domnescĭ, iar acum ne avînd cărţĭ Domnescĭ la mânĭ se supĕră de către uniĭ alţiĭ în felurimĭ de chipurĭ şi eĭ se rĕspândesc, şi spitalul se păgubesce de folosul ce are de la eĭ; cerênd poruncile Domnieĭ Mele la mâna vătafilor, după orânduiala ce aŭ avut, ca plătindu-şĭ dajdia lor la spital, de alţiĭ să nu fie supĕraţĭ; decĭ după cererea d-lor boerilor epitropĭ aĭ spitaluluĭ, dăm acéstă Domnésca nóstră carte la mâna luĭ Ión Mecul vătaf de ţiganĭ aĭ mŏnăstiriĭ Govora, de la Bordescĭ sud Slam-Râmnic, prin care poruncim dumnévóstră ispravnicilor judeţuluĭ, i căpitanilor, i vătaşilor de plaiŭ şi altor slujbaşı Domnescĭ şi boerescĭ, ca să fie slobod numitul vătaf cu céta luĭ a se hrănì în ţéra Domnieĭ Mele cu muncă dréptă făr de vre-o supĕrare de către cinevaşĭ, dar şi eĭ

www.dacoromanica.ro

să se pórte cu rînduială bună, ferindu-se de hoţiĭ şi de alte fapte rele, căcĭ la fapte de hoţiĭ sunt datorĭ dumné-lor Ispravniciĭ a-ĭ judecà şi cu egzamen a-ĭ trimite la Domnia Mea, iar cu alte pricinĭ ce se va întâmplà a avea judecăţĭ să-ĭ cereţĭ dumnévóstră ispravnicilor şi orĭ să-ĭ îndreptaţĭ de acolo saŭ cu ceĭ ce nu se vor odihnì să-ĭ soroci ţĭ la divanul Domnieĭ Mele; şi aşà cu dréptă muncă purtându-se, să aibă ajutorul dumnévóstră ca să pótă şi eĭ a-şĭ rĕspunde dajdia lor la vreme, Isaam receh gpd.—1816 Fevruar.

Asemenea carte s'aŭ făcut şi luĭ Nedelcu Onca, vĕtaf de ţiganĭ aĭ mănăstireĭ Govoreĭ de la Costandoĭ sud Slam-Râmnic.

(Cod. LXXV, fila 154 v).

Idem. Milostiiŭ Bojiiŭ Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar semle Vlahiscoie. Fiind-că pentru înfrânarea lŏcuitorilor celor ce aŭ vite în préjma déluluĭ cel mare în sud Saac cariĭ nu îngrijesc a şi le păzì şi fac stricăciunĭ pe la viĭ în Dél s'aŭ dat hotărîrea Domnieĭ Mele încă din aniĭ trecuţĭ, că pentru acest fel de vite, ce din negrija şi paza stăpânilor fac stricăciunĭ pe la viĭ, când se vor prinde în adevĕr prin viĭ să plătéscă stăpâniĭ acelor vite po talerĭ 5 spre înfrânarea orĭ de ce tréptă va fi, care acest nizam are a se urmà peste tot anul şi vara şi iarna, care s'aŭ făcut irat al spitaluluĭ cel noŭ de aicĭ şi fiind-că dumnĕ-lor boeriĭ epitropĭ aĭ acestuĭ spital aŭ orînduit pe . . . . . pentru strîngerea aceluĭ irat, îĭ dăm şi Domnia Mea acéstă Domnésca Nóstră carte spre a fi sciut şi cunoscut; pentru care şi poruncim dumné-vóstră ispravnicilor aĭ judeţuluĭ, ca să'ĭ daţĭ tot felul de mână de ajutor la căutatul acestuĭ irat, fără a se amestecà tacsildarul, saŭ slujbaşiĭ vinăriciluluĭ domnesc, saŭ alţiĭ la acest irat întru nimic, dar să se feréscă şi numitul a nu băgà singur vitele ómenilor prin viĭ cu cuvînt că sunt intrate de sineşĭ, ca cu acest mijloc să păgubéscă pe stăpâniĭ lor cu luarea acestuĭ avaet, căcĭ de se va găsì într'o vină ca acésta, nepedepsit nu va scăpà, i saam receh gpd. — 1816 August 25.

(Cod. LXXV, fila 164).

Idem. Pitac prin care se însărcinéză cu Epitropia spitaluluĭ sf. Panteleimon sĕrdarul Nicolae Trăsnea în locul rĕposatuluĭ clucerului Dinu Predescu.

Io Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Fiind-că Biv Vel clucerul Constantin Predescul ce aŭ fost însărcinat cu epitropia spitaluluĭ sf. Panteleimon, şi-aŭ dat obştésca datorie şi fiind-că după alegerea ce s'aŭ făcut de către cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele dumné-luĭ Vel Vistierul Grigorie Ghica, fiind şi firesc epitrop şi ctitor şi cu luminat hrisov orînduit la acest spital, şi de către Prea Sfinţia Sa părintele Mitropolit, ce este orînduit prin diata rĕposaţilor ctitorĭ Epitrop, cum şi după chiar a rĕposatuluĭ de maĭ suş diata ce prin graiŭ chibzuesce cine s'ar cuvenì de a se în-

www.dacoromanica.ro

sărcină cu acéstă Epitropie, se găsesce cu cale de amîndoĭ, ca să se orînduiască dumné-luĭ credincios boerul Domnieĭ Mele Nicolae Trăsnea Biv Vel Sărdar; drept aceea dar, după alegerea Prea Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Mitropolit şi a dumné-luĭ cinstit şi credincios boerul Domnieĭ Mele Grigorie Ghica Vel Vistier, îl orînduim Domnia Mea Epitrop la numitul spital, în locul rĕposatuluĭ Cluceruluĭ, şi poruncim ca nu numaĭ socotelile ce până acum s'aŭ urmat să teorisésca cu bună orînduială, ci şi cele de acum înainte întocmaĭ după coprinderea hrisóvelor a rĕposaţilor ctitorĭ; pentru care poruncim, orînduitule de acum Epitrop, urmând întocmaĭ hotărîrilor ctitorilor, precum şi oblăduireĭ şi otcârmuireĭ aceluĭ rĕposat de maĭ 'nainte Epitrop, cu care s'aŭ bine purtat, să îngrijescĭ şi să te silescĭ a căută de spital cu bună întocmire şi orînduială spre întemeerea sa, maĭ vîrtos fiind şi spre obştescul folos, i saam receh gpd. — 1815 Septembre 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cond. 74, fila 218).

Idem. Iŏ Ioan Gh. Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

Fiind-că dumné-luĭ dohtorul Constandinache Caracaş, ce este orînduit asupra căutăriĭ săracilor bolnavĭ de la spitalul ot mŏnăstirea sf. Panteleimon, s'aŭ arĕtat şi se arată cu multă silinţă şi osîrdie la dohtoria sa, precum este sciut de obşte şi după cum ne-am pliroforisit Domnia Mea prin însăşĭ vederea nóstră, de aceea spre rĕsplătirea ostenelelor sale şi pentru ca şi alţiĭ asemenea să se îndemneze a urmà după pilda sa, poruncim, ca din *talerĭ douĕ miĭ ce luà léfa pe an rĕposatul clucer* Constantin Predescu de la numita mŏnăstire, să i se deà dohtoruluĭ Constandinache câte talerĭ una mie pe fieş-care an în câtă vreme se va afla slujind cu căutarea bolnavilor la acest spital, însă acest prostichiŭ de talerĭ una mie îl orînduim Domnia Mea numaĭ pe obrazul dohtoruluĭ Constandinache. pentru multă silinţă şi rîvna ce aŭ arĕtat asupra căutăriĭ nemernicilor bolnavĭ, iar nu şi la alţĭ dohtorĭ ce vor fi după vremĭ, afară din una sută-douĕ-ḑecĭ léfa ce este canonisită de se dă dohtoruluĭ, pe fieş-care lună, de la spital, care are a se urmà făr' zmintélă: poruncim şi dumi-tale credincios boerule al Domnieĭ Mele Biv Vel Serdare Nicolae Trăsnea, la povĕţuirile ce se va da de către numitul dohtorul asupra următórelor trebuinţe ale săracilor bolnavĭ de la acest spital, să aibĭ a fi următor întocmaĭ. Tolco pisah gpd.—1815 Octombre 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 221.)

Anexa pag. 785 Hrisovul spitaluluĭ din oraşul Buzĕŭ de milele ce are.

Fiind-că păhărnicésa Maria Mănăilésca din sud Buzĕŭ, ce aŭ murit făr de copiĭ moştenitorĭ, din îndrumarea sufletéscă aŭ fost hotărît prin

www.dacoromanica.ro

diata sa, de a se face un spital de săracĭ bolnavĭ la Buzĕŭ pe moşia sa, asupra căruia s'aŭ fost orînduit Epitrop rĕposatul paharnic Grigorie Hrisoscoleu nepotu sĕŭ, şi epistat Prea Sfinţia Sa proin Mitropolitul Dositeiŭ, încă fiind Episcop Buzĕuluĭ, ca din averea rĕposateĭ ce prin adiiată s'aŭ orînduit să se săvîrşéscă spitalul, care spital, dându-se pliroforie Domnieĭ Sale Alexandru Constantin Moruz Voevod, cum că s'aŭ isprăvit tóte cele trebuincióse după rugăciunea ce aŭ fost făcut atuncĭ, pentru o faptă bună ca acésta, spre adăpostirea şi sprijinirea celor săracĭ, carĭ n'aŭ putinţă a se căutà la neputinţele şi bólele lor, ca să aibă la acest loc odihnă ticăloşiĭ, spre a se căutà cu dohtor, cu gerah, cu dohtoriĭ, cu hrană, cu ómenĭ, cu muĭerĭ slujnice, cu lemne pentru încălḑitul caselor lor şi cu tótă posluşania cea trebuincĭósă, prin hrisovul Mărieĭ-Sale aŭ hotărît şi aŭ orînduit, ca să iea spitalul pe tot anul de la Ocnă bolovanĭ sare 250; Aşijderea şi de la epitropia Domnéscă să se deà la spitalul acesta pe tótă luna câte talerĭ 20 din baniĭ preoţilor eparhieĭ Buzĕuluĭ, ce se adună la Cutia Epitropieĭ, care să fie de ajutor de léfa dohtoruluĭ şi a gérahuluĭ; şi osebit să aibă spitalul şi 25 lude scutelnicĭ pentru lemnele de încălḑitul săracilor bolnavĭ şi alte posluşaniĭ ale spitaluluĭ, pe cariĭ găsindu-ĭ orînduiţiĭ Epitropĭ ómenĭ streinĭ şi fără nicĭ o pricină de dajdie, să li se facă de către ispravnicĭ cercetare, după orînduială, şi cu adeverinţele isprăvnicescĭ viind la domnésca Vistierie, să li se deà pecetluiturĭ domnescĭ pe numele şi chipul lor, ca să fie nedajnicĭ şi apĕraţi de tóte orînduelile ţĕreĭ, care hrisov vĕḑêndu-se şi de către Domnia Mea, cu lét 1793 Octombre 30, ca un lucru sufletesc ce este acest spital, spre mângâerea şi ajutorul săracilor bolnavĭ, pentru ca să se păzéscă aceste milĭ de maĭ sus arĕtate, fiind-că ne-aŭ învrednicit Domnul Dumeḑeŭ cu Domnia acesteĭ pravoslavnice ţĕrĭ, am bine-voit Domnia Mea de am întărit hrisovul acesta şi l-am adeverit cu însăşĭ pecetea Domnieĭ Mele, dar şi orînduiţiĭ epitropĭ de acum să fie datorĭ de a se urmà acéstă bună faptă cu a fi dohtor şi giarah nelipsit acolo la spital, cu tótă orînduiala cea trebuincĭósă, spre căutarea şi odihna bolnavilor, întocmaĭ după orînduiala dieteĭ aceĭ rĕposate ce o face pentru acest spital; drept aceea am întărit hrisovul acesta cu însăşĭ credinţa Domnieĭ Mele. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod, şi cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea V. V., Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincĭoşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu Vel Ban, pan Radu Golescu Vel Vornic de ţéra de sus, pan Grigorie Brâncoveanu Vel Vistier, pan Grigorie Ghica Vel Logofĕt de ţéra de sus, pan Radu Slătineanu Vel Vornic de ţéra de jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Istrate Creţulescŭ Vel Vornic al patrulea, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, pan Constantin Suţu Vel Hatman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Mihalache Suţu Vel Spătar, pan Constantin Vlăhuţ Vel Postelnic, pan Atauasie Hristopol Vel Logofĕt al streinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alecu Mavrocordat Vel Căminar, pan Const. Creţulescu Vel Paharnic, pan Iordache Tufeanu Vel Stolnic, pan Dumitrache Manu Vel Comis, pan

www.dacoromanica.ro

Costache Caracaş Vel Clucer, pan Mihail Vel Pitar şi Ispravnic, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra de jos, scriindu-se hrisovul acesta la întâiul an dintru întâia domnie a nóstră, aicĭ în oraşul scaunuluĭ Domnieĭ Mele Bucurescĭ la anul de la zidirea lumiĭ . . . . iar de la nascerea Domnuluĭ Dumneḑeŭ şi Mântuitoruluĭ nostru Isus Hristos let 1813 Maiŭ 10, de Constandin Logofĕt de divan.

(Cod. LXXVII, fila 131 v.)

Anexa la pag. 785. Pitac la Epistaţii Mŏnăstireĭ Sf. Pantelimon de a nu maĭ primì la acel spital nicĭ un bolnav făr'de teşchereaua dumné-lor boerilor epistaţĭ.

Dumnéta Epitrópe al spitaluluĭ de la Mŏnăstirea Sf. Pantelimon, primind acest domnescul nostru pitac, să aibĭ de acum înainte a nu maĭ primì nicĭ un bolnav acì la spital făr'de teşcheréua dumné-lor boerilor Epistaţĭ aĭ lazaretuluĭ, adecă dumné-luĭ Vel Banul Radu Golescu şi dumné-luĭ Biv Vel Postelnicul Costache Suţu. Tolco pisah gpd. 1813, Iunie 2.

(Pecetea gpd.)

(Cod. LXXIV, fila 65).)

An. XXI. Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către Epitropul spitaluluĭ de la Mŏnăstirea Colţea.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către Epitropul spitaluluĭ streinilor.

(Cod. LXXIV, fila 65).

An. XXII — XXXIII p. 785. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce coprinderea ponturilor vinăriciuluĭ este într'acestaşĭ chip precum mi se arată de către dumné-luĭ Vel Logofĕtul printr'acéstă anafora poruncim Domnia Mea orînduitule taxildar al vinăriciuluĭ din sud Saac, să fie apărată de plata vinăriciuluĭ viia acestuĭ mitoh. — 1814 Noembre 17.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Dumné-luĭ Vel Clucerul Constantin Predescul printr'acéstă jalbă ce aŭ dat Inălţimeĭ Tale arată că Mŏnăstirea Poiana din sud Prahova, metohul spitaluluĭ săracilor ot Mŏnăstirea Pantelimon are o viişóră în sud Saac, şi ca un metoh ce este vinăriciŭ n'aŭ plătit de când este Mŏnăstirea şi până acum, iar dumné-lor vinăricieriĭ de estimp fac supĕrare Epistatuluĭ, pentru plata vinăriciuluĭ, la a căruia jalbă mi se poruncesce de către Inălţimea Ta, ca să cercetez şi să arĕt în scris. Următor fiind, am făcut cercetare şi din condica Divanuluĭ pliroforisindu-

www.dacoromanica.ro

mĕ, vĕḑuiŭ coprinḑêndu-se la ponturile vinăriciuluĭ cum că Mŏnăstirile cele marĭ cu metóşele lor să nu plătéscă vinăriciŭ; decĭ urmarea slujbaşilor vinăricierĭ find cu totul necuviinciósă, găsesc cu cale să fie luminată porunca Inălţimeĭ Tale către taxildarul vinăriciuluĭ acestuĭ judeţ, ca întru nimic supĕrare să nu facă Epistatuluĭ acestuĭ metoh de plata vinăriciuluĭ, ci după cum acéstă Sf. Mŏnăstire n'aŭ fost supĕrată de vinăriciŭ nicĭ odinióră până acum aşijderea şi de acum înainte să fie apărată, precum sunt şi alte asemenea Mŏnăstirĭ ca acésta, iar hotărârea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta.

Constantin Filipescu, Vel Logofĕt.

Idem. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Neapĕrata şi trebuinciósa cheltuială a spitalurilor ot Dudescĭ fiind pentru oştescul folos şi ajutor, primită este Domnieĭ Mele chibzuirea ce ni se arată printr'acéstă anafora a prea sfinţieĭ sale părinteluĭ mitropolitul şi a dumné-lor boerilor pe care şi întărindu-o poruncim dumi-tale Vel Vistier, să se facă cuviinciósele poruncĭ de a se împlinì făr' de întărḑiere aceştĭ banĭ de la maĭ jos arĕtatele locurĭ cu urmare întocmaĭ. 1813 Noembre 26.

(Pecetea gpd.)

Prea Inălţate Dómne,

Din luminată porunca Inălţimeĭ Tale adunându-ne cu toţiĭ la un loc am făcut chibzuire pentru orînduiala de a se pune în lucrare spre tăĭerea năprasniceĭ bóle a ciumeĭ, şi fiind-că cel dintâiŭ temeiŭ este neapĕrata cheltuială a spitaluluĭ al acesteĭ bóle de ciumă, ne-am chibzuit şi pentru acésta şi cu sfat de obşte al nostru tuturor s'aŭ găsit cu cale, ca pentru acest sfîrşit să se împlinéscă, însă de la postelniceĭ po talerĭ ḑece, de la neamurĭ pe talerĭ ḑece, de la mazâlĭ i companistĭ po talerĭ treĭ, de la breslaşĭ po talerĭ doĭ, de la scutelnicĭ po talerĭ unul şi jumătate, de posluşnicĭ po banĭ 60 şi de la sf. mitropolie cu episcopiile împreună talerĭ 15.000, pentru preoţĭ, pentru care cu plecăciuarĕtăm Inălţimeĭ Tale, că de se va găsì cu cale şi de către Inălţimea Ta, să se dea luminată întărire, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne la Inălţimea Ta. 1813 Noembre 26.

Nectarie Mitropolit, ... vel vistier, Radu Golescu vel ban,, Barbu Văcărescu vel vornic, Grigorie Bălăceanu, Scarlat Romanis. Mihalache Manu, Ioan Moscu vel vornic za politie

XXIII. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie

Prea Sfinţia Ta Părnite Mitropolite şi sfinţia vóstră iubitorilor de Dumneḑeŭ episcopĭ, neapărată trebuinţă fiind pentru ajutorinţa ce se cuvine a face într'acéstă vreme mŏnăstirilor spre întimpinarea trebuincióselor cheltuelĭ ale spitalurilor ot Dudescĭ, ca unele ce şi după ctitorices-

www.dacoromanica.ro

cele testamenturĭ şi după rînduiala ce s'aŭ întocmit, când s'aŭ dezghiant cele treĭ mónăstirĭ de la numitele spitalurĭ, sunt îndatorite a săvîrşì acest fel de bune fapte spre mângâerea omenireĭ, de aceea întărim Domnia Mea anaforaua acésta a dumné-lor boerilor epistaţĭ aĭ lăzăretuluĭ şi orînduim pe prea osfinţia ta i pe sfinţia vóstră, de a face tacsil suma banilor de talerĭ 50 000 cum se arată maĭ jos, socotindu-se însă de prisos a vi se face vre-o îndemnare din partea Domnieĭ Mele, ca şi sfînta mitropolie, episcopiile să se arĕte cu asemenea rîvnă de facere de bine către omenire la o acest fel de vreme şi întîmplare, în vreme ce suntem bine încredinţaţĭ, că înşivă veţĭ fi aceia, carĭ cunoscênd cât este trebuinciósă şi sfîntă acéstă ajutorinţă, de sine-vĕ veţĭ fi porniţĭ de a vĕ arĕtà pilda faceriĭ de bine, şi lucrătorĭ faptelor celor ce se propovĕduesc din partea podviguluĭ bisericesc, la care urméză a privì toţĭ câţĭ se află sub acéstă păstorie şi că nu veţĭ suferì de a se arĕtâ numaĭ sf. mitropolie şi episcopiile depărtate de numirea facereĭ de bine şi a mângâereĭ către omenire; ci dar cu acest mijloc făcênd prea sfinţia ta şi sfinţia vóstră împlinire acestor banĭ după la mŏnăstirile ce sunt arĕtate pe anume în alăturata fóie ce este iscălită de dumné-lor boeriĭ epistaţĭ, adecă cu scăderea sumeĭ ce veţĭ analoghisi-o i pe episcopiĭ (de veţĭ arĕtà cu acéstă râvnă) să-ĭ şi faceţĭ teslim la dumné-lor numiţiĭ boerĭ epistaţĭ, în treĭ câştiurĭ, precum maĭ jos se arată, şi să luaţĭ de la dumné-lor adeverinţă de primire; însă Casa de primirea banilor să se ţie de dumné-luĭ postelnicul Suţu. — 1813 Iulie 11.

(Pcetea gpd.)

(Cod. LXXIV, pag. 533.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu tóte că făcusem arĕtare şi Inălţimeĭ Tale, că pentru trebuinţa spitalurilor ot Dudescĭ acum de ocamdată să se dea pe lună talerĭ 5.030 însă talerĭ 3.030 pentru meremetul spitaluluĭ şi talerĭ 2.000 pentru lefile i pentru mâncarea ómenilor ce se va duce la spital, atât la bolnavĭ, cât şi la ceĭ-l-alţĭ, după cum aŭ fost obiceiŭ şi pe urmă să se facă socotélă pe fieş-care lună ce merge cheltuială şi să arĕtăm şi apoĭ să se facă cislă pe mŏnăstirĭ, de care s'aŭ făcut şi un pitac al Inălţimeĭ Tale, ca să se dea talerĭ 5.030 de la sf. Mitropolie, dar făcură socotéla că pe tótă luna să se facă cislă pe mŏnăstirĭ este cu discolie, ci noĭ am socotit că maĭ bine odată să se facă cislă de talerĭ 50.000 şi să se facă o Casă să se strîngă baniĭ la dumné-luĭ postelnicul Suţul şi să se dea unde va trebui, cu ravaşele nóstre amîndurora epistaţilor şi pe fieş-care lună să se facă socotélă unde şi unde s'aŭ dat şi acea socotélă să se arĕte Inălţimeĭ Tale, şi baniĭ să se aducă la Casă în treĭ câşturĭ, la sfîrşitul luneĭ aceştia un rînd de banĭ, şi la 20 de ḑile ale luneĭ luĭ August şi la Septembre 10 al treilea banĭ; ci s'aŭ găsit o cislă din ḑilele muscalilor ce se cisluisă nisce banĭ iarăşĭ pe mŏnăstirĭ pentru altă trebuinţă delicată şi după acea cislă am făcut şi noĭ acéstă cislă de talerĭ 50.000, numaĭ sf. Mitropolie şi episcopiile nu le-am pus; ci pentru acésta cum se va hotărî de către Inălţimea Ta;

www.dacoromanica.ro

de se va hotărî să dea şi Mitropolia şi episcopiile se va scădea fieşcare mŏnăstire po analogon şi vom preface atuncĭ acéstă cislă. Noĭ cum ni s'aŭ părut a fi maĭ bine arĕtăm, iar Inălţimea Ta rĕmâne la buna chibzuirea şi hotărîrea Inălţimeĭ Tale.—1813 Iulie 11.
Radu Golescu Vel Ban.

Cisla ce s'aŭ pus să dea mŏnăstirile pentru cheltuelile spitalurilor ot Dudescĭ.

talerĭ		talerĭ	
2.000	Radu-Vodă	1.350	Sloboḑia
1.600	Cotroceniĭ	1.100	Câmpulung
1.700	Sfete Gheorghe	2.150	Tismana
1.400	Văcărescĭ	1.750	Coziia
1.100	Mihaiŭ-Vodă	1.950	Bistriţa
1.150	Sf. Ioan	1.650	Hurezul
950	Zlătariĭ cu Şăgarcea	850	Govora
1.100	Sf. Ecaterina	850	Arnota
250	Sf. Spiridon	1.090	Brâncoveniĭ
1.300	Mărcuţa	900	Motru
900	Sf. Apostolĭ	900	Strehaia
450	Greciĭ	900	Căluiu
950	Stravopoleos	450	Bucovăţul
50	Sf. Spiridon-Vechiŭ	900	Sadova
1.100	Plumbuita	50	Hotăranĭ
1.300	Znagovul	50	Baia
1.650	Mărgineniĭ	100	Bradul
1.250	Mâslea	100	Dedulescĭ
1.300	Glavaciocul	900	Rîmnicul
700	Căşciórele	1.600	Sf. Ioan ot Focşanĭ
700	Comana	1.000	Cotmeana
1.500	Dealul	1.500	Clocociovul
900	Nucetul	200	Jătiianul
400	Butoiul	100	Polovraciĭ
400	Gorgota	50	Titiricelu diu sud Vâlcea
850	Vieroş	100	Sf. Sava
900	Valea	50	Scamucelu
550	Râncăciogul	50	Spirea
		50.000	adecă cincĭ-ḑecĭ de miĭ.

1813 Iulie 11.
Radu Golescu Vel Ban, Constantin Suţu Vel Postelnic.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Fiind-că în adevĕr numaĭ milele vinăriciuluĭ din anul trecut le-aŭ dat Domnia Mea la spitalurile ot Dudescĭ, iar nu şi ḑeciuiala care este irat al caseĭ podurilor, primită este Domnieĭ Mele anaforaua

www.dacoromanica.ro

acésta şi poruncim dumitale Vel Logofete de ţéra de sus, să se facă cerutele poruncĭ către Ispravniciĭ judeţelor întocmaĭ după coprinderea de maĭ jos arĕtată.—1814 Ianuar 20.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 779.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecata anafora arăt Mărieĭ Tale că huzmeturile Caseĭ podurilor pe anul trecut let 1813 le-aŭ avut cumpĕrate dumné-luĭ Sărdarul Faca-în carĭ huzmeturĭ este şi ţeciuiala milelor de vinăriciŭ mŏnăstirescĭ, de la cumpĕrare aŭ luat drept talerĭ 4100, pentru carĭ banĭ se împotrivesce a-ĭ rĕspunde, ţicênd că milele de vinăriciŭ mănăstiresc, cu luminată porunca Mărieĭ Tale, estimp s'aŭ hărăzit la spitalul năprasniciĭ bóle şi nu aŭ luat nicĭ o para, pentru care făcênd cercetare ne îndestularăm, că Măria Ta numaĭ milele de vinăriciŭ aŭ hărăzit iar nu şi ţeciuiala lor. De aceea mĕ rog Mărieĭ Tale, să fie luminată porunca Mărieĭ Tale către dumné-luĭ Vel Logofĕtul, a se face luminate poruncĭ către dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ de la tóte judeţele, ca să apuce pe taxildariĭ de vinăriciŭ, ce aŭ fost, ca ţeciuiala din baniĭ ce vor face de la milele de vinăriciŭ mănăstiresc să se împlinéscă şi să trimiţă la dumné-luĭ Serdarul Faca, cumpĕrătorul huzmeturilor şi dumné-luĭ Sĕrdarul să rĕspunţă baniĭ cumpĕrătóreĭ la Casa podurilor, a nu se păgubì de dreptul irat ce are Casa.—1814 Ianuar 17.

Vel Vornic.

XXV. *Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumnévóstră boerilor nazîrĭ aĭ Caseĭ lazareturilor, de vreme ce Mihale Chiriţă nu'şĭ tăgăduesce datoria acestor banĭ, poruncim să'ĭ împlinescĭ de la dînsul pe séma spitalurilor, după diiata mortuluĭ şi apoĭ pentru siguranţie să se dea la mânele numituluĭ Mihale acéstă poruncă a Domnieĭ Mele, spre apĕrarea sa, ca orĭ când se va găsì zapisul sĕŭ de datorie şi verĭ la cine, să fie neţinut în sémă ca o hârtie albă.—1814 Iulie 16.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Inălţimeĭ Tale, că murind la spitalul Dudescilor un Luca Dascălu ot Brezóia, prin diiata sa aŭ lăsat bolnavilor sărmanĭ pentru cele trebuincióse talerĭ 1.600, carĭ să se iea de la Mihaiŭ Chiriţă; aŭ trimis Casa la numitul de i-aŭ făcut cerere de aceştĭ banĭ şi însu-şĭ nu s'aŭ împotrivit a nu-ĭ da, fără numaĭ îşĭ cere zapisul ce l'aŭ avut la rĕposatul pentru aceştĭ banĭ, care zapis nu se găsesce fiind perdut. Şi fiind-că zapisul nu este, se va da luminata Inălţimeĭ Tale întărire la acéstă plecată anafora şi dând numitul baniĭ va păstra acésta sinet dăreĭ banilor.—1814 Iulie 14.

Barbu Văcărescu

www.dacoromanica.ro

XXVI. *Ю Ioan Gheorghe Caragea Voevod i Gospodar Zemle Vlahiscoie.*

Priimită fiind Domnieĭ Mele anaforaua acésta a dumné-lor boerilor naziri aĭ lăzăreturilor, poruncim Dumitale Vel Vist. ca aceştĭ cincĭ posluşnicĭ ce se află cu lŏcuinţa în préjma spitaluluĭ, să remâe cu totul nesupĕraţĭ de bir ca uniĭ ce sunt trebuincioşĭ în slujbele spitaluluĭ.—1813 Iulie 18.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 554.)

Prea Inălţate Dómne,

Fiind-că lude 5 posluşnicĭ ce are spitalul Dudesciĭ, carĭ îşĭ aŭ locuinţa în préjma spitaluluĭ în Vistieria dumné-luĭ Biv Vel Banuluĭ Brâncovénul i-aŭ dat în bir cu o jumătate lude şi acum după trebuinţă cerêndu-ì la dumné-luĭ Vel Vistierul ne rĕspunse că să găsim alţiĭ de prin alte părţĭ să-ĭ facă în locul acestora şi acel jumĕtate lude să se încarce Casa a-ĭ plătì în Vistierie, pentru carĭ Casa nicĭ póte a se încărca să plătéscă în Visterie, acel jumĕtate lude nicĭ póte găsì alţiĭ să ĭ facă în loc, şi trebuinţă fiind de aceştĭ ómenĭ acum a-ĭ avea spitalul şi ca uniĭ ce aŭ fost şi maĭ dinainte, maĭ vîrtos aflându-se cu lŏcuinţa în préjma spitaluluĭ şi orĭ-când este trebuinţă cu înlesnire îĭ găsesc epistaţiĭ; Ne rugăm Mărieĭ Tale, să fie luminată porunca către dumné-luĭ Vel Vistierul, de a nu se supĕrà de bir, ci să fie în orînduială posluşnicilor după cum aŭ fost şi maĭ dinainte fiind trebuincioşĭ, şi cum va fi porunca Mărieĭ Tale.

Radu Golescu Vel Ban, Biv Postelnic Şuţu.

XXVII. *Cărţĭ legate la 15 judeţe ca să împlinéscă suma banilor ce maĭ jos se arată de la fieş-care mŏnăstire.*

Dumné-vóstră Ispravnicilor ot sud . . . . sănătate. Fiind-că pentru trebuinciósa cheltuială a spitalurilor ot Dudescĭ ce se urméză într'acéstă vreme a zmredueleĭ de năprasnica bólă s'aŭ orînduit a da mŏnăstirile din ţéră o sumă de banĭ ajutor la întîmpinarea acesteĭ trebuinţe ca unele ce aŭ acéstă datorie a facerilor de bine, atât după testamenturile ctitorescĭ, cât şi după întocmirea ce s'aŭ făcut când s'aŭ dezghinat de la aceste spitalurĭ cele treĭ mŏnăstirĭ Cozia, Câmpu-Lung şi Tismana, dintre care mŏnăstirĭ ce s'aŭ orînduit a da acest ajutor fiind şi aceste cincĭ de maĭ jos arătate dintr'acest judeţ fie-care cu suma banilor ce se vĕd însemnaţĭ după catastihul cisleĭ ce s'aŭ făcut şi s'aŭ iscălit de prea sfinţia sa părintele Mitropolit, iată printr'acéstă domnésca nóstră carte vĕ poruncim cu străşnicie, ca suma banilor de maĭ jos arĕtată să o împliniţĭ negreşit de la aceste cincĭ mŏnăstirĭ în soroc de patru mult cincĭ ḑile şi făr'de zăbavă să'ĭ trimete-ţĭ aicĭ la dumné-lor boeriĭ naziri aĭ lăzăreturilor Vel Ban Radu Golescu şi biv Vel Postelnic Costache Suţu şi vi se va trimete adeverinţă de primire

www.dacoromanica.ro

de la sameşul dumné-lor; ci zăbavă câtuşĭ de puţină să nu faceţĭ, nicĭ să primiţĭ egumenilor vre-un cuvînt de pricinuire, şi fiţĭ sănătoşĭ.
1813 Iulie 29.
(Cod. LXXIV, fila 75).

TALERĬ		
1.400	Văcărescĭ	Ilfov
400	Plumbuita	
1.600	Znagovul	
50	Cotroceniĭ	
100	Tătăraniĭ	
3.350		
2.000	Mărgineniĭ	Prahova
1.200	Mislea	
3.200		
500	Căşciórele	Vlaşca
500	Comana	
1.000		
1.600	Délul	Dâmboviţa
1.000	Nucetul	
350	Gorgota	
2.950		
350	Butoiul	Argeş
6.000	Vieroşĭ	Muscel
700	Mŏnăstirea din Vale	
400	Răncăciov	
1.500	Câmpu-Lung	
1.000	Aninósa	
4.200		
1,300	Sloboḑia	Ialomiţa
2.000	Tismana	Gorj
1.500	Cozia	Vâlcea
1.500	Bistriţa	
1.250	Hurezu	
500	Govora	
500	Arnota	
5.250		
700	Brâncovenĭ,	Romanaţĭ

www.dacoromanica.ro

500	Motru	Mehedinţĭ
1.000	Strihaia	
1.500		
750	Căloiul	Dolj
350	Bucovĕţ	
800	Sadova	
300	Jitiia	
2.200		
200	Brad	Buzĕŭ
150	Dedulescĭ	
250	Banul	
650		
1000	Râmnic	Slam Râmnic
700	Sf. Ión ot Focşanĭ	
450	Băbenĭ	
2.150		
300	Clocociov	Olt
50	Slatina	
350		

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Prea osfinţia ta Părinte Mitropolite, fiind că Domnieĭ Mele s'a arĕtat numaĭ copie după acéstă adiiată, poruncim să se teoriséscă cea adevĕrată care urméză a fi la Sf. Mitropolie şi de va fi acest fel de coprindere precum maĭ jos se arată, să se dea negreşit venitul acestuĭ han la casa lăzăreturilor, spre a se cheltuĭ în trebuinţa bolnavilor, după coprinderea dieteĭ şi Casa să dea la Mitropolie adeverinţă de primire cu arĕtare de suma banilor, şi contenind din mila luĭ Dumnedeŭ acéstă bólă, va rĕmâne venitul acestuĭ han iarăşĭ pe séma Mitropolieĭ.
1813 August 13.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod LXXVI, pag. 619.)

Prea Inălţate Dómne,

Cu preaplecata nóstră anafora arĕtăm Mărieĭ Tale că hanul rĕposatuluĭ Mitropolit Filaret ce este *în dreptul curţeĭ unde te aflĭ Măria Ta* acum cu şederea, cu tóte că prin diata sa ot let 1794 l'aŭ afierosit la Sf. Mitropolie, dar fiind-că tot printr'aceiaşĭ dietă ḑice, că de se va întâmplă la vre-o vreme primejdie de bóla ciumeĭ aicĭ în ţéră venitul acestuĭ han să se dea la spitalurile unde se va află bolnavĭ ciumaţĭ, prin mâna epistaţilor ce vor fi orînduiţĭ purţătorĭ de grije, ca să fie

www.dacoromanica.ro

bolnavilor de hrană, de lemne de foc, de săpun, de lumînărĭ şi de altă căutare ce vor avé trebuinţă, şi acum întîmplându-se a fi acest fel de primejdiósă vreme de bóla ciumeĭ, când este vĕḑută marea trebuinţă a cheltuelilor ce are spitalul, să bine-voescĭ Măria Ta, după chiar coprinderea dieteĭ aceluĭ rĕposat, de a se da luminată poruncă către prea sfinţia sa părintele Mitropolit, ca venitul numituluĭ han să se dea la Casa lazareturilor spre a se cheltuì la curgĕtórele neapăratele trebuinţe ale bolnavilor ot spital. — 1813 August 12.

Radu Golescu, Barbu Văcărescu, Grigorie Băleanu, biv postelnic Şuţul.

An. pag. 785.—1813 Septembre 6. S'aŭ făcut volniciĭ cu ciohodarĭ să mérgăsă împlinéscă după la egumenĭ baniĭce sunt datorĭ a da pentru spitalul ot Dudescĭ,

(Cod. LXXIV, fila 85.)

Iarăşĭ pitac către boeriĭ naziri aĭ lăzăreturilor.

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerilor aĭ Domnieĭ Mele, dumné-vóstră nazirilor aĭ Caseĭ lăzăreturilor, am vĕḑut Domnia Mea catastihul de cheltuiala ce s'aŭ făcut pe acéstă lună a luĭ August taleri cincĭ spreḑece miĭ patru-ḑecĭ şi unul banĭ şi opt la spitalurile ot Dudescĭ i la lăzăreturile de afară şi la alte trebuinţe ale următóreĭ bóle de ciumă, care cheltuială fiind cu cale şi primită Domnieĭ Mele, are a se ţiné în sémă şi veţĭ scădé din socotéla banilor spitalurilor celor primiţĭ de la mŏnăstirĭ. Tolco pisah gpd.—1813 August 31.

Iarăşĭ asemenea pitac s'aŭ făcut către boeriĭ nazârĭ pe luna luĭ Septembre de cheltuiala spitalurilor talerĭ 16.640 şi banĭ 69.— 1813 Septembre 30.

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Sfîrşitul pentru care s'aŭ dat şi s'aŭ hotărît mŏnăstirilor milĭ de vinăriciŭ, chiar numirea acestuĭ dar îl arată, că este milostenie, care însuşĭ biserica ne povăţuesce a o face către ceĭ ce se află în sărăcie şi în primejdie,; cu deplină dar încredinţare ḑicem, că într'acéstă vreme şi întîmplătóre a următóreĭ bolĭ, mult maĭ mare, fără de asemănare trebuinţă aŭ aceĭ săracĭ pătimaşĭ bolnavĭ de la spitalurĭ decât mŏnăstirile, şi maĭ cu cuviinţă şi luĭ Dumneḑeŭ plăcută este a mângâia acum cu acéstă milostenie pe ceĭ ce pătimesc nu numaĭ de lipsa celor trebuincióse, ci şi de următórea, înfricoşată bólă. Drept aceea primită fiind Domnieĭ Mele acéstă anafora a dumné-vóstră boerilor nazărĭ aĭ lăzăreturilor, poruncim dumni-tale Vel Logofete de ţéra de-sus, să se facă Domnescile Nóstre poruncĭ către ispravniciĭ judeţuluĭ, ca baniĭ mileĭ vinăriciuluĭ de estimp al mŏnăstirilor (bez mitropolieĭ, a episcopiilor, a schiturilor, a mŏnăstirilor unde sunt spitalurĭ şi a schitu-

www.dacoromanica.ro

rilor orĭ mŏnăstirĭ carĭ vor fi afierosite la spitalurĭ i la Cutia milosteniilor) să-ĭ strîngă pe séma spitalurilor ot Dudescĭ şi prin catastih curat, sub iscăliturile lor, să-ĭ trimiţă aicĭ la Casa lăzăreturilor, dar Casa primindu-ĭ, să ţie catastihul coprindĕtor de suma banilor mileĭ fieş-căreia mŏnăstirĭ, ca dând Dumnedeu a se ostia acésta bólă, de va prisosì niscare-va banĭ dintr'aceştia necheltuiţĭ să scie câţi au primit de la fieş-care mŏnăstire, şi câţĭ au prisosit, care prisos să-l dea Casa înapoĭ mŏnăstirilor după analoghia sumeĭ fieş-căreia.—1818 Noembre 15.

(Pecetea gpd).

(Cod. LXXVI, pag. 719.)

Prea Inălţate Dómne,

Insciinţăm Mărieĭ Tale, că năprasnica bólă a ciumeĭ vedem că până acum nu s'aŭ contenit, ci este tot în starea ce erà, şi la Casa lazareturilor din baniĭ sinesforaliĭ mŏnăstirilor şi din baniĭ periusieĭ rĕposatuluĭ Stavropoleos n'aŭ rĕmas maĭ multĭ de cât talerĭ 11.366, banĭ 84 şi şi aceştia neîmpliniţi până acum, dar şi după ce se vor împlinì, are a se împlinì din eĭ nisce rĕmăşiţurĭ de la luna luĭ Octombre şi atuncĭ rĕmân talerĭ 7.682, banĭ 48, care nicĭ pe luna acésta a luĭ Noembre nu se pot împlinì cheltuelile şi după urmarea ce vedem, o să se maĭ lungéscă bóla şi din pricina lipseĭ cheltuelilor póte să se întâmple mare rĕutate, că osebit de ceĭ cariĭ se află la spital că vor pătimì mare ticăloşie, dar şi maĭ mare molefsélă se va întîmplà nefiind mijloc a se rădicà ceĭ bolnavĭ şi molefsiţĭ din politie, şi anume într'acéstă vreme nefiind mijloc de unde să se apandiséscă cheltuelile; de se va socotì de către înaltă înţelepciunea Mărieĭ Tale, să se dea în ajutorul acestor cheltuelĭ milele de vinăriciŭ ale mŏnăstirilor pe acest următor an, cu care se va apandisì cheltuiala ceà trebuinciósă spre a nu pătimì obştea, căcĭ pentru trebuinţă obştéscă s'aŭ întîminţat şi alte dăţĭ a se luà milile mŏnăstirescĭ de vinăriciŭ şi dând Dumnedeŭ a se ostiià acéstă bólă, de vor rĕmâné cevà banĭ îĭ vom dà la Sf. Mitropolie, ca să-ĭ dea înapoĭ mŏnăstirilor cu analoghie saŭ precum de către Inălţimea Ta să va poruncì să va face urmare. — 1813 Noembre 14.

Radu Golescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Grigorie Băleanu Vel Logofĕt, Biv Postelnic, Suţul.

An. p. 781. — Publicaţiĭ la tóte judeţele ca baniĭ mililor vinăriciuluĭ mŏnăstirilor de esttimp să-ĭ strîngă ispravniciĭ pe sĕma spitalurilorot Dudescĭ.

Dumné-vóstră ispravnicilor ot sud .... sănătate. Fiind-că pentru trebuinciósele cheltuelĭ ce necurmat se face la spitalul ot Dudescĭ unde se află mulţime de bolnavĭ de năprasnica bólă a ciumeĭ, neajungênduse cele-l-alte iraturĭ ce s'aŭ strîns până acum, după anaforaua ce ne-aŭ făcut dumné-lor boeriĭ naziri aĭ lăzăreturilor de la 14 ale acesteĭ lunĭ,

www.dacoromanica.ro

am hotărît Domnia Mea, ca baniĭ miliĭ vinăriciului de estimp aĭ mŏnăstirilor (bez aĭ mitropolieĭ, aĭ episcopiilor, ai schiturilor, aĭ mŏnăstirilor unde sunt spitalurĭ orĭ mŏnăstirĭ carĭ vor fi afierosite la spitalurĭ i la cutia milosteniilor), să se strîngă pe séma spitalurilor ot Dudescĭ, de aceea dar vĕ poruncim, ca primind acéstă poruncă a Domniei Mele îndată să puneţĭ să strîngă toţĭ baniĭ miliĭ vinăriciuluĭ de estimp a mŏnăstirilor ce se află într'acel judeţ, (bez mŏnăstirile ce maĭ sus se arată) şi din banii ce se vor strînge maĭ întâiŭ, să-ĭ proftaxiţi cu grabă aicĭ la Casa lăzăreturilor cu catastih sub iscăliturile dumné-vóstră, arĕtător de suma vedrelor i a banilor fieş-căreia mŏnăstirĭ, spre întîmpinarea trebuinciósełor cheltuelĭ ale spitalurilor, de unde veţĭ lua şi adeverinţă de primirea lor şi rînduri, rînduri, până la sfîrşitul acesteĭ lunĭ, să istoviţĭ negreşit trimeterea tuturor banilor, căcĭ fiind câtuşi de puţină întârdiere, vi se trimite mumbaşir ciohodar cu trépăd. — 1813 Noembre 16.

(Cod. LXXIV, fila 93).

XXXIII.—*Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cinstiţilor şi credincioşĭ boerĭ aĭ Domnieĭ Mele, dumné-vóstră nazârilor aĭ caseĭ lăzăreturilor am vĕdut Domnia Mea catastihul de cheltuiala ce s'aŭ făcut pe acestă lună a luĭ Noembre talerĭ 11.476 blanĭ 46, la spitaiul ot Dudescĭ şi alte cheltuelĭ trebuincióse ale următóreĭ bóle de ciumă, carĭ cheltuelĭ fiind cu cale şi primite Domnieĭ Mele, are a se ţineà în sémă şi vĕ veţĭ scădeà din socotéla banilor spitalurilor celor primiţĭ de la mŏnăstirĭ i din periusia rĕposatuluĭ Vlădică Stavropoleos. Tolco pisah gpd. — 1813 Noembre 30.

Asemea pitac s'aŭ făcut şi pe luna Octombre de talerĭ 12,025 banĭ 15.

(Cod. LXXIV, fila 94 v.)

An. p. 780. — Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlachiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice al Obştirilor, fiind-că sfinţia sa arhiereul Sevastis năstavnicul mŏnăstireĭ Tismaneĭ din sud Gorj, este îndatorat să dea pe tot anul câte talerĭ 5.000 cu analoghie pe lună de la ḑi întâiŭ a următoruluĭ Ianuarie lét 1818, carĭ banĭ când se va întâmplà ,feréscă Dumneḑeŭ, a fi în ţéră bóla ciumeĭ, să-ĭ rĕspunḑă analogos pe acea vreme la Casa privigheреĭ spitalurilor, iar când va lipsì acéstă bólă, să-ĭ rĕspunḑă analogos la cutia milostenieĭ făr' de a se socotì însă Epitropia Obştirilor că cu luarea acestor banĭ dobândesce vre-o câtuşĭ de puţină dicheomă asupra acesteĭ mŏnăstirĭ. Drept aceea dar iată printr'acest Domesc al nostru pitac se face cunoscut dumi-tale orînduiala de maĭ sus arĕtată, tolco pisah gpd. — 1818 Ianuarie 13.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 59 v.)

www.dacoromanica.ro

An. XXXIV. — Pitac către dumné-luĭ Vel Vistier de a se face 100 de bordee la spilaluri.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vistiere, fiind-că vedem că năprasnica bólă a ciumeĭ nu maĭ încetéză şi póte (feréscă Dumnedeŭ) să se delungéscă şi să nu conteneze nicĭ pe vremea de iarnă, trebuinţă este de a se face la spitalurĭ şi una sută bordee, de aceea poruncim dumi-tale să se facă poruncă către ispravniciĭ dintr'acest judeţ al Ilfovuluĭ, ca până la sfîrşitul viitorul Octombre, rînduri, rînduri, să se facă aceste bordee, ca să fie cu îndemânarea lŏcuitorilor a nu se silì de odată să se săvîrşéscă şi către acésta să se iconomiséscă iarăşĭ cu îndemânarea lŏcuitorilor şi aducerea lemnelor celor trebuincióse pentru foc. Tolco pisah gpd.—1813 Septembre 19.

(Cod. LXXIV, fila 87 v.)

Anexa XXXV (pag. 785 —)Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod.

Cuvióse egumene al mŏnăstireĭ Sf. Gheorghe noŭ, fiind-că Costache Biv vătaf za Divan sin păharnicu Alexandri se află zmintit de minte, iată să trimite acolo la mŏnăstire, unde poruncim a i se da o odae de lŏcuinţă cum şi cele trebuincióse spre căutare până când se va îndreptà; se trimit şi lucrurile luĭ cu catagrafia ce din porunca Domnieĭ Mele s'aŭ făcut, ca să se aibă în păstrare la mŏnăstire, de a cărora primire veĭ da apodixis. Tolco pisah gpd. — 1814 Iulie 22.

(Cod. LXXIV, pag. 132.)

Doctorĭ.

An. XXXVI Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Dvornice al obştirilor, primită Domnieĭ Mele arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, poruncim, să i se orînduiască jăluitoruluĭ de la Cutia milosteniilor léfă câte talerĭ 100 pe lună, îndatorîndu-se însă şi el de a căutà pe ceĭ sĕracĭ şi prostime făr'de nicĭ o plată la vre-o acest fel de patimă. — 1814, Septembre 10.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, pag. 303.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, am cercetat arĕtarea ce face jăluitorul Filip Zălatarof, pentru care îndestulându-mĕ de meşteşugul ce metahirisesce cu чнкрекчилѧкѹл (?) este trebuincios a se află afla unul în politia şi patria acésta, căcĭ altul ce aŭ fost maĭ înainte aicĭ aŭ murit, de care făcênd şi cuviinciósa chibzuire ce léfă i se cuvine

www.dacoromanica.ro

a avé pentru ca să caute prostimea şi pe ceĭ scăpĕtaţĭ fără plată, i se cuvine a avé de la Cutia milostenieĭ po taleri 100 pe lună, şi cum va fi fi bună hotărîrea Inălţimeĭ Tale. — 1814. Septembre 8.

Vel Vornic.

Anexa XXXVI. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Vistiere, milostivire făcênd Domnia Mea asupra jăluitoruluĭ pentru ca şi de acum înainte să-şĭ urmeze acesteĭ datoriĭ şi făgăduelĭ, poruncim să i se înnoiască prin cartea Domnieĭ Mele, acele de la Domnesc sinet în care să i se adaoge a avé şi un Scutelnic făr'de pricină de dajdie. — 1813, Maiŭ 12.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 176.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, făcênd cercetare vĕḑuiŭ, la mânile jăluitoruluĭ un sinet domnesc al Mărieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilant de la let 1803 Mart 1, cu cuprindere că după încredinţările ce aŭ luat Domnia Sa pentru dînsul prin doveḑĭ că are meşteşugul tămăduireĭ celor sacatefsiţĭ de mânĭ şi óse, şi fiind-că aŭ dat chezăşie înaintea Domnieĭ Sale cu jurămînt că va tămădaì pe ceĭ pătimaşĭ de acest fel de bólă în har făr'de plată, care acésta fiind pentru folosul obştieĭ, i-aŭ fost hărăzit Domnia Sa milă a avé un om pentru posluşania Caseĭ dumné-luĭ făr'de pricină, dar fiind-că maĭ în urmă iarăşĭ aŭ făcut arĕtare prin jalbă, că nu póte găsì un om fără pricină s'aŭ milostivit, l'aŭ iertat atât de dajdia luĭ ce o purtà între mazilĭ, cum şi de dijmărit i vinăriciŭ i podveḑĭ şi angariĭ, asemenea maĭ vĕḑuiŭ tot la mânile luĭ şi o Carte a Divanuluĭ din let 1810, Ianuar 24, prin care îĭ dă un Scutelnic făr'de pricină de dajdie, a avé ajutor pentru silinţa ce face cu tămăduirea bolnavilor de acéstă întîmplătóre vătĕmare, pentru care nu lipsiiŭ a arĕtà Mărieĭ Tale, iar pentru rugăciunea ce face jăluitorul a i se întărì acest sinet Domnesc şi de către Măria Ta, cum şi de a i se lăsà acel Scutelnic a-'l avé şi de acum înainte, rĕmâne la a Mărieĭ Tale milostivire. — 1813, Februar 7.

Vel Vistier.

Anexa XXXVII Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-vóstră orînduiţilor boerĭ, am vĕḑut Domnia Mea arĕtarea ce ne faceţĭ printr'acéstă anafora, la care şi rĕspundem, că cât pentru baniĭ ce se împlinesc de la preoţĭ de sf. mitropolie, în vreme ce numĕrul preoţilor fiind orînduit de Domnia Mea a fi numaĭ 3.500 iar baniĭ ce sunt orînduiţĭ a da fieş-care preot dintr'aceĭ 3.500 fiind-că se cisluesc şi se presóră pe toţĭ din ţéră, după hotărîrea Domnieĭ Mele

www.dacoromanica.ro

ce s'aŭ dat pentru acésta, de aceea şi se cuvine că de către cel ce se face acea cislă şi presărare de către acela să se şi împlinéscă, ca să nu se facă încurcăturĭ şi năpăstuirĭ, iar pentru lefile ce se daŭ de la sfînta Mitropolie tot din baniĭ epitropieĭ i pentru *lefile dascălilor şi a dohtorilor* de prin eparhiĭ, ce-ĭ opresce Mitropolia iarăşĭ tot din baniĭ Epitropieĭ, primită fiindu-ne arĕtarea ce ne faceţĭ, o întărim Domnia Mea şi precum aţĭ găsit dumné-vóstră cu cale, asemenea hotărîm să se urmeze, adecă lefile saracilor să se dea numaĭ de la Epitropie, *ci şi ale dascălilor i ale dohtorilor* de prin eparhiĭ să se plătéscă din iraturile eparhiilor iar nu dintr'ale Epitropieĭ, precum asemenea şi pentru *dohtorĭ i móşa i dohtoriţa de aicĭ din politie* şi pentru lefile lor, vĕ dăm voie Domnia Mea să faceţi cuviinciósa chibzuire şi împreună cu arĕtarea ce veţĭ face Domnieĭ Mele pentru teoria socotelilor, să ne arĕtaţĭ şi pentru acésta în ce chip veţĭ găsì cu cale.—1813 Maiŭ 20.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(*Cod. LXXVI, pag. 212.*)

XXXVIII. Prea Inălţate Dómne,

După luminată poruncă ce mi se dă de către Inălţimea Ta, ca dinpreună cu iubitorul de Dumneḑeŭ Sf. Sa Părintele Episcopul de Buzĕŭ adunându-ne la un loc să teorisim socotelile Epitropieĭ Obştirilor pe patru lunĭ, de la Ianuar 1 şi până la sfîrşitul luneĭ Aprilie al următoruluĭ an şi să arĕtăm şi Inălţimeĭ Tale prin anafora, însciinţăm Inălţimeĭ Tale, că părintele episcop lipsind afară ne-am adunat numaĭ noĭ la un loc şi intrând în cercetarea so cotelilor nu le-am făcut izbrănire desăvîrşit, pentru aceste maĭ jos arĕtate pricinĭ, maĭ întâiŭ pontru baniĭ ce se iaŭ de sf. Mitropolie, atât sfertul sf. Gheorghe, ce este venit al şcólelor, de la preoţiĭ şi mŏnăstirile eparhiilor, cât şi pentru baniĭ sf. Dimitrie iarăşĭ de la preoţiĭ, ce este venit al Cutieĭ de milostenie, că tot-deauna precum şi acum nu se pot împlinì cu înlesnire, cu cuvînt că nu se pot scóte lesne din eparhiĭ, la care, de vreme ce pătimeşce sf. Mitropolie, atâtea discoliĭ cu împlinirea, de se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta să fie luminată poruncă către dumné-lor boeriĭ ispravnicĭ de prin judeţe, ca prin protopopiĭ plăşilor să se împlinéscă baniĭ aceştia, spre a nu se maĭ discolipsi Epitropia la trebuinţa cheltuelilor ce are, şi fiind-că câte-va obraze din lefaşiĭ săracĭ, îşĭ iaŭ léfa de la sf. Mitropolie tot din baniĭ Epitropieĭ ce s'aŭ ḑis maĭ sus, este fără de orînduiaiă a se plătì de către sf. Mitropolie, în vreme când Casa Epitropieĭ este pentru acéstă îngrijire; osebit de acésta, la socotelile ce încheie sf. Mitropolie cu Epitropia de banĭ sfertuluĭ sf. Gheorghe, ce maĭ sus se arată, se vede că pe tot anul opresce baniĭ pentru dascălĭ şi dohtorĭ ce se află prin eparhiĭ şi pentru acésta de se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta să fie luminată poruncă, ca acele lefĭ să le plătéscă chiar din venitul eparhiilor, iar nu din venitul Caseĭ milostenieĭ, căcĭ Cutia milostenieĭ se vede că din ḑi în ḑi merge spre scădere şi cheltuelile i lefile se

www.dacoromanica.ro

îngreunéză; al doilea vĕḑurăm în socotelĭ *şi ḑece dohtorĭ i o móşă şi o dohtoriţă, care s'aŭ adăogat acum* cu léfă nu puţină de la Cutia milostenieĭ, şi după priceperea nóstră politia acésţa nu póte dobândì vre-un folos de la aceştia, pentru care nicĭ intrarăm maĭ mult în cercetarea socotelelor aşteptând luminată poruncă că de va fi bună-voinţa Mărieĭ Tale să chibzuim noĭ de iznóvă carĭ dohtorĭ să se plătéscă dintr'aceştia a fi pentru sărăcimea politieĭ şi cât li se cuvine după starea fieş-căruia a-ĭ aşeḑa? ca şi politia să fie folosită cu cercetarea ce vor face bolnavilor celor săracĭ şi Cutia milostenieĭ să nu simţă atât greutate de lefĭ, căcĭ după cum vĕḑum în socotelile acestor 4 lunĭ, trec cheltuiţĭ maĭ mult talerĭ 13.101 banĭ 64, peste iraturile ce s'aŭ primit; socotéscă bună înţelepciunea Mărieĭ Tale, când într'aceste 4 luni trece acéstă sumă de banĭ cheltuiţĭ maĭ mult, apoĭ până la încheerea anuluĭ cât póte să trécă maĭ mult? de care nu lipsim a însciinţa Inălţimeĭ Tale, să remâe toţĭ aceştia precum se vede aşeḑaţı? vom avea luminată poruncă de urmare spre încheerea numitelor socotelĭ, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. 1813 Maiŭ 12.

Constantin Filipescu Vel Ban, Radu Golescu Vel Vornic.

Anexa XXXIX.— Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Prea sfinţia Ta părinte mitropolite anaforaua acésta a dumné-luĭ Biv Vel Vistieruluĭ Ión Moscu epistatul Epitropieĭ Obştirilor următor fiind Domnescĭĭ Nóstre hotărîrĭ, ce s'aŭ dat pentru lefile dohtorilor de prin judeţe, poruncim ca léfa ce va fi avênd a luà jăluitorul să i se plătéscă de la sf. Mitropolie.—1813 Iunie 11.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 347.)

Prea Inălţate Dómne,

Pentru dohtorĭ şi dascălĭ de prin judeţe s'aŭ dat luminată hotărîre la anaforaua dumné-luĭ Vel Banu Filipescu şi dumné-luĭ Vel Vornicu Radu Golescu, încă de la 20 ale trecutuluĭ Maiŭ, ca lefile acestora după afară, de acum înainte să li se plătéscă din chiar *iraturile eparhiilor sfinteĭ Mitropoliĭ şi a episcopiilor,* iar nu din baniĭ iratuluĭ Epitropieĭ; care acest judeţ Teleorman unde aŭ fost numitul orînduit, fiind în eparhia sf. Mitropoliĭ, se va da luminată poruncă, ca de la sf. Mitropolie să i se rĕspunḑă léfa ce va fi avut, din iraturile eparhieĭ, căcĭ starea caseĭ Epitropieĭ într'acéstă dată, după cum este sciut Inălţime-Tale, abia iconomisesce lefile săracilor, şi cum va fi luminată hotăĭ rîrea Mărieĭ Tale.—1813 Iunie 5.

Ioan Moscu.

www.dacoromanica.ro

Anexa XL la pag. 786.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Tóte câte ni se areată printr'acéstă anafora, teorisindu-se de Domnia Mea, şi asupra fieş-căreia madele făcênd cuviinciósa chibzuire, întîiŭ pentru léfa ce aŭ de la Cutia obştirilor câte taleri 200 pe lună, ceĭ de maĭ jos arĕtaţĭ doĭ dohtorĭ *Constantin Darvaris şi Çonstantin Caracaş*, ḑicem că nu este cu cuviinţă a li se da de la spitalurile sĕracilor ot Sf. Pantelimon şi ot Colţea, în vreme ce obştia se cuvine a ajutorà pe sĕracĭ şi pe spitalurĭ, iar nu spitalurile pe obşte, ci precum până acum s'aŭ dat acéstă léfă de la Cutie, asemenea şi de acum înainte poruncim să se iconomiséscă a li se da tot de-acolo ; al doilea, pentru câte talerĭ 5 la pungă a se da la Cutia obştirilor din vînḑarea rusumeturilor, fiind-că din condicele Divanuluĭ ne-am pliroforisit, că acel avaet nu are întocmit maĭ dinainte prin hrisóve Domnescĭ, ce s'aŭ izvodit din vremea armieĭ rusescĭ, şi nicĭ măcar de la bună venirea nóstră aicĭ şi până acum nu s'aŭ urmat; nu primim a se întocmì darea acestuĭ avaet, fără numaĭ avaetul ce erà legiuit prin hrisóve Domnescĭ de a se da la Cutie, din vînḑarea fieş-căruia rusumet, hotărîm ca de acum înainte să se deà îndoit; al treilea, condeiul de talerĭ 600 al neguţătorilor capanlâĭ ce se arată înainte într'acele-l-alte iraturĭ, îl rădicăm cu totul a nu se maĭ da de numiţiĭ neguţătorĭ, precum pentru acest condeiŭ avem dată poruncă încă maĭ dinainte; al patrulea, strînsul banilor avaetuluĭ hirotoniilor, să se urmeze într'acestaşĭ chip, adică, fiind că tóte hirotoniile după nizamul ce este dat se săvîrşesc prin scirea şi porunca Domnieĭ Mele, poruncim dumné-vóstră veliţilor logofeţĭ de Ţéra-de-sus şi de jos, să îngrijiţĭ ca ceĭ ce vor venì să iea poruncile Domnieĭ Mele pentru a se hirotonisì, să nu li se deà de nu vor rĕspunde maĭ întîiŭ şi canonitul havaet al Cutieĭ, care şi strîngêndu-se din vreme în vreme, să se dea de către dumné-vóstră la Cutia milosteniilor, şi al cincilea, avaetul ce este orînduit de daŭ boeriĭ ceĭ ce se cinstesc de Domnia Mea cu caftane, să îngrijéscă dnmné-luĭ Vel Logofĕtul za obiceiurĭ, a-'l strînge împreună şi cu alte avaeturĭ ce maĭ este însărcinat şi a-'l rĕspunde iarăşĭ din vreme în vreme la Cutia obştirilor, şi într'acestaşĭ chip poruncim să se urmeze cele de maĭ sus arĕtate, iar pentru tóte cele-l-alte iraturĭ i mijlocul împlinireĭ lor, i rădicarea cu totul a treĭ condee de iraturĭ ale Cutieĭ, însă avaetul de la cărţile vătaşilor de ţiganĭ domnescĭ, i de la judecătoriĭ ce se orînduesc pe la Departamenturĭ, pe la judeţe i la Craiova şi de la cununiĭ, precum şi întocmirea avaetuluĭ protopopilor de la cununiĭ ce s'aŭ găsit cu cale acum de către dumné-lor orînduiţiĭ boerĭ, a lua de la cununia dintîiŭ, june cu fată, câte talerĭ 1 banĭ 60, i de la cununia al 2-lea câte talerĭ 2 banĭ 60, i de la cununia 3-lea câte talerĭ patru, (numaĭ de la partea negustoréscă şi de la prostime iar nu şi de la boerĭ) poruncim cu hotărîre să se urmeze întocmaĭ precum se vede aşternute înainte, şi pentru intocmirea avaetuluĭ protopopilor de la cununiĭ, poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să se facă Domnescile

www.dacoromanica.ro

Nóstre poruncĭ către ispravniciĭ judeţelor, ca să facă cunoscut acest nizam atât protopopilor cât şi tuturor lŏcuitorilor, iar pentru rĕmăşiţa de léfă ce aŭ să maĭ iea lefaşiĭ, i pentru întocmirea lefilor de a se face de acum înainte după starea şi puterea Cutieĭ, vom da Domnia Mea deosebită poruncă ce urmare se cuvine a se face pentru lucrurile morţilor de bóla ciumeĭ, câte se află la epitropie, poruncim să se facă urmare întocmaĭ după cum în jos se areată.—1814, Decembre 27.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVIII, pag. 187).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce ni s'aŭ dat la alăturata anafora a dumné-luĭ Vel Vorniculuĭ Obştirilor, adunându-ne cu toţiĭ la un loc, am cercetat socotelile a treĭ Cutiĭ, a milostenieĭ, a cişmelilor şi a orfanotrofieĭ şi vĕḑênd că lefile ce sunt orînduite a se da la săracĭ i la ceĭ ce slujesc Epitropieĭ şi la dohtoriĭ politieĭ din Cutia milostenieĭ, tae pe lună *talerĭ 10.113; pe un an fac talerĭ 121,356*, iar iraturile ce se socotesc de bune ale acesteĭ Cutiĭ, sunt pe an cel mult până la talerĭ 79.715, când însă se vor puté împlinì tóte lipsind până la suma lefilor talerĭ 41.641 şi de aceea nu se ajung a se da lefile săracilor ce aŭ să iea până la sfîrşitul luĭ Decembre, însă şi aceste iraturĭ de talerĭ 79.715 cu tóte că se numesc de bune dar unele dintr'însele ce le arĕtăm maĭ jos, nu se daŭ la Cutie, care acelea numaĭ prin ajutorul Mărieĭ Tale se pot împlinì, pentru aceea alt mijloc de îndreptare n'am putut găsì, de cât să se împlinéscă acele maĭ sus numite iraturĭ, să se dea şi céuşuluĭ de aproḑĭ straşnică luminată poruncă, ca să împlinéscă cea-l-altă rĕmăşiţă ce maĭ este în fóia ce i s'aŭ dat de la epitropie şi să se orînduéscă de către Măria Ta doĭ treĭ boerĭ ce se va găsì cu cale, ca cu aceste rĕmăşiţurĭ ce ḑicem a se împlinì, să iconomiséscă sărăcimea ce aŭ léfă pentru ajutorul hraneĭ vieţiĭ de la talerĭ 5 până la talerĭ 30 în sus, pe câtă vreme aŭ luat să fie luat, iar pe cât n'aŭ apucat să iea să lipsiţĭ, nefiind mijloc de unde a li se dà, afară însă de patru dohtorĭ şi doĭ gérahĭ aĭ politieĭ, a căror léfă urméză a se da pe deplin, iar alţĭ doĭ dohtorĭ ce aveaŭ până acum léfă de la Cutie câte talerĭ 200 pe lună, adecă dumné-luĭ *Constantin Darvari şi dumné-luĭ Constandinache Caracaş*, fiind-că aceştĭ doĭ dohtorĭ sunt orînduiţĭ la spitalurĭ cu deosebită léfă pe talerĭ 100 pe lună, însă Darvari la Colţea şi Caracaş la Sf. Pantelimon, şi fiind-că Cutia milostenieĭ se află în neputinţă după cum arĕtăm Mărieĭ Tale maĭ sus, găsim cu cale ca léfa ce o lua până acum de la Cutie să o iea de acum înainte de la spitalurĭ dimpreună şi cu léfa ce o avea rînduită de la spitalurĭ, de care li se va face luminată pitacele Mărieĭ Tale către Epitropiĭ acestor mŏnăstirĭ, spre a li se da tótă acéstă léfă de talerĭ 300 pe lună de la spitalurĭ ca uniĭ ce sunt dohtorĭ trebuincioşĭ, fiind vechĭ şi cu bun pracsis, după cum sunt sciuţĭ şi Mărieĭ Tale, iar pentru anul viitor să împlinéscă dumné-lor boeriĭ ce-ĭ veĭ orînduì Măria Ta, lefile după suma iraturilor celor bune, ca să aibă Cutia mijloc de unde să le rĕs-

www.dacoromanica.ro

pundă, am făcut chibzuire şi pentru alte deosebite iraturĭ ce sunt orînduite şi este cu anevoe împlinirea lor, şi în ce chip se socotì şi pentru acelea a se pune în orînduială de acum înainte, am făcut alăturatul perilipsis care de se va găsì cu cale şi de către Măria Ta, cu cale se va da poruncă de a se urmà, însă nu spre alt adaos de lefĭ, ci pentru ca să aibă Cutia tot-deauna prisos pentru trebuinţe ce se întâmplă peste an, adică măritişurĭ de fete sărace şi îngropărĭ de obraze scăpătate. Aşijderea să fie luminată poruncă Mărieĭ Tale către starostea de neguţătorĭ, ca de faţă cu omul Vornicieĭ să deschidă lădile celor ce aŭ murit de năprasnica bólă şi sunt strînse la Vornicie şi după ce se vor aerisì lucrurile bine, apoĭ câte dintr'însele vor avé clironomĭ, să le scrie starostea în deosebită fóie, ca cu porunca Mărieĭ Tale să se dea acelor clironomĭ, iar câte nu vor avé clironomĭ, să le scrie în altă fóie puindu-li-se şi preţ, şi aducêndu-li-se aceste foĭ, vom arĕtà Mărieĭ Tale prin deosebită anafora ce urmare să se facă, şi agonisindu-se cevaşĭ dintr'acestea, se va da iarăşĭ spre ajutorul lefiĭ săracilor, iar hotărîrea cea desăvêrşită rĕmâre a se face de către Înălţimea Ta.—1814 Novembre 29.

Constantin Filipescu Vistier, Grigore Brâncoveanu, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Vornic, Vel Logofĕt, Vel Logofĕt.

Condeile canonisite ce sunt a se dà la Cutia milosteniĭ şi nu se daŭ.

talerĭ	
5.000	din ocne pe anul trecut 1813 pentru care dice dumné-luĭ Vistierul Moscu, ce aŭ fost cumpĕrător ocnelor, că n'aŭ avut contract cu cămara gpd. ca să deà acest avaet;
2.110	din dijmăritul tot al aceluĭ let 1813 ce 'l-aŭ avut cumpĕrat rĕposatul Serdar Dinu Cernovodénu, pentru care ne arată sameşul Cutieĭ că i-aŭ luat de la numitul Serdar şi apoĭ l'aŭ orînduit la dumné-luĭ Vistierul Moscu de i-aŭ luat vistierul prin dumné-luĭ clucerul Belu;
1.500	rĕmăşiţă de treĭ lunĭ Octombre, Noembre şi Decembre din anul trecut let 1813, din baniĭ ce sunt orînduiţĭ a se da de la Vistierie pe lună po talerĭ 500;
5.000	din ocne pe anul acesta 1814.
6.000	ipac aceĭ câte talerĭ 500 pe lună pe acest let 1814 până la sfîrşitul luĭ Decembre.
19.600	

Numele dohtorilor ce se găsesc cu cale a rĕmânea bunĭ şi a avea léfă de la Cutia milosteniei, a căror léfă se şi arată cât este.

talerĭ	
200	Silivestru.
100	Stavrache Moscu.
100	Constantin Filitis.
100	Ión Paskale.

www.dacoromanica.ro

Veniturile Cutieĭ milostenieĭ, cele sigure pe un an.,

talerĭ	
300	din vămĭ irat vechiŭ
4.750	ipac din vămĭ câte talerĭ 5 la pungă;
500	din dijmărit irat vechiŭ;
2.110	ipac din dijmărit po talerĭ 5 la pungă;
500	din vinăriciŭ irat vechiŭ;
2.110	ipac din vinăriciŭ po talerĭ 5 la pungă;
1.250	din oerit irat vechiŭ;
5 100	ipac din oerit po talerĭ 5 la pungă;
500	din ocne irat vechiŭ;
5.000	ipac din ocne po talerĭ 5 la pungă;
3.000	din vama tabaculuĭ ce este să-ĭ rĕspundă dumné-luĭ Vel căminarul pe lună po talerĭ 250, după porunca gpd.
25.120	
200	de la epistatul cărneĭ ce'ĭ daŭ măcelariĭ;
250	de la epistaţiĭ mizilurilor;
20	de la moşia Drăgana sud Argeş ce-ĭ daŭ moşneniĭ de acolo;
200	de la gelepi-başa;
12.250	de la părinţiĭ arhiereĭ a câte patru eparhiĭ de la lude 3.500 preoţiĭ po talerĭ 3 parale 20 cifertul sf. Dimitrie, bez din ceea ce se dă la Cutia şcólelor;
6.000	de la Vistieria gpd. aceĭ câte talerĭ 500 pe lună după hrisov;
20.000	de la vorniciĭ de pripasurĭ carĭ s'aŭ vîndut în anul acesta pentru anul viitor 1815;
10.000	de la lucrurĭ nemişcătóre ce se vînd prin mezat la stărostie la leŭ po banĭ 6 cu tahmis,
74.040	
5,000	caftanele halea de la Vel Ban până la cel maĭ mic cu tahmis;
275	rótele de borangic pe un an cu tahmis.
400	de la 16 vătaşĭ de plaiŭ po talerĭ 25.
79.715	

Boeriĭ ce se orînduesc ispravnicĭ aŭ a da fieş-care po talerĭ 50.

Sameşiĭ ce se orînduesc la judeţe, aŭ să deà fieş-care po talerĭ 40.

Neguţătoriĭ pămîntenĭ ce strâng din ţéră inginea zaherea, aŭ să deà de tótă cartea po talerĭ unul.

Neguţătoriĭ capanlâĭ sunt orînduiţĭ să deà pe tot anul po talerĭ 600.

Aceste avaeturĭ de la ispravnicĭ, sameşĭ i neguţătoriĭ pămîntenĭ şi capanlâĭ, să le rĕspundă dumné-luĭ Vistierul la Vornicie şi dumné-luĭ le va luà de la dînşiĭ când li se daŭ cărţile domnescĭ.

Avaetul cel orînduit ce-l daŭ boeriĭ când îmbracă caftane domnescĭ se pune în fóia meterhaneleĭ şi merge iuz-başa al Divanuluĭ de-l iea şi cu fóie îl dă la Vornicie, iar nefiind vre-o unul următor a plătì, să aibă a rĕspunde acest avaet dumné-luĭ Postelniculuĭ ce va fi după vremĭ

www.dacoromanica.ro

aceĭ banĭ aĭ cafanelor şi dumné-luĭ şi-ĭ va lua de la boerul ce îmbracă caftane.

Polcovniciĭ şi căpitaniĭ spătărescĭ de prin judeţe sunt orînduiţĭ să dea, când se rînduesce în mansup, însă polcovniciĭ po talerĭ 10 i căpitănia de frunte po talerĭ 5 şi căpitănia mică po talerĭ 2 parale 20; acest avaet este al polcovnicilor şi al căpitanilor să-l rĕspunḑă dumné-luĭ Vel Spătarul la Vornicie şi dumné-luĭ să-l iea de la dînşiĭ.

Condicariĭ ce se orinduesc pe la judeţe sunt rînduiţĭ ca să dea câte talerĭ 5; acest avaet să-l rĕspunḑă dumné-lor veliţiĭ logofeţĭ la Vornicie şi dumné-lor să-l iea când daŭ cărţile de condicăriĭ.

Baniĭ praznicelor ce sunt rînduiţĭ prin hrisóve domnescĭ a se da ajutor la Cutie, însă sf. mitropolie talerĭ 500 şi episcopia Rîmniculuĭ talerĭ 300 i episcopia Buzeuluĭ talerĭ 200 şi episcopia Argeşuluĭ talerĭ 150, care fac peste tot talerĭ 1.150.

Aceştĭ banĭ să-ĭ rĕspunḑă prea sfinţia sa părintele Mitroplitul pe tot anul la Vornicie şi prea sfinţia sa să şi-ĭ iea de la părinţiĭ episcopĭ.

De la cărţile de vătaşiĭ de ţiganĭ domnescĭ erà rînduit a se lua câte talerĭ 2 de carte, dar fiind-că aceste cărţĭ se daŭ numaĭ de Domnie nouĕ, iar nu pe tot anul şi este şi bagatelă, să lipseascĕ.

Veniturile ce sunt orînduite vechĭ şi nu se împlinesc.

De la hirotonia de preot po talerĭ 5 şi de diacon po talerĭ 2 parale 20; după ce li se va face cuviinciósele cercetărĭ şi li se va davoĭe prin poruncă Domnéscă a se hirotonisì, ceĭ de aicĭ din Bucurescĭ să mérgă la dumné-luĭ Vel Vornicul al Obştirilor ca să plătéscă orînduitul avaet al Cutieĭ şi să iea răvaş de la dumné-luĭ şi cu acel răvaş să aibă voĭe a se hirotonisì, iar făr de răvaşul dumné-luĭ Vorniculuĭ să nu fie slobod a merge spre hirotonie; iar ceĭ ce se hirotonisesc în eparhiĭ, să iea răvaş de la orînduiţiĭ Vornicĭ, ce sunt prin judeţe, plătindu-şĭ obicinuitul avaet acolo, dar şi arhiereul eparhieĭ să facă catastih de tóte hirotoniile, ce se vor urmà şi la fie-care treĭ lunĭ să'l trimiţă la Vornicie.

Avaetul ce este orînduit a'l da egumeniĭ ce se orînduesce pe la mŏnăstirĭ, de mŏnăstire mare po talerĭ 40 şi cea mică talerĭ 20, să'l rĕspunḑă dumné-lor Veliţiĭ Logofeţĭ la Vornicie peşin, şi dumné-lor vor îngrijì a-l luà de la egumenĭ, când le vor da cărţile de egumenie.

Ceea-ce erà orînduit a da la Cutie ceĭ ce se orînduesc judecătorĭ pe la departamenturĭ şi pe la judeţe i la Craiova, să lipséscă, fiind că aceia ce se orînduesc la acest fel de trebĭ sunt ómenĭ scăpătaţĭ şi nevrednicĭ de a da milostenie.

De la pieĭ de epure ce ese din ţéră afară, este orînduit a se luà de piele po parale 2.

De céra ce iese afară din ţéră este orînduit a se lua de oca po parale treĭ.

De şocul de sticlă ce vine din ţéră strĕină, este orînduit să se ia câte parale 15

www.dacoromanica.ro

De la postavul de ţară este orînduit să se ia de cot parale 2, plătind acest venit postăvariĭ ce'l vînd la şalvaragiĭ şi la alţiĭ.

De la bâlciurile ce se fac peste an afară prin judeţe este orînduit să se iea de tótă prăvălia câte o para, când se face bâlciŭ.

Pentru aceste 5 condee găsim cu cale, să se strige şi să se vîndă la cochivechĭ, când se vînd vămile şi ce venit vor prinde să se iea pe séma Vornicieĭ.

Pentru cununiile de aicĭ din Bucurescĭ, măcar că în aniĭ trecuţĭ se da de la Sf. Mitropolie la Cutia milostenieĭ une-orĭ pe an câte talerĭ 300 alte orĭ maĭ puţin, până la talerĭ 50 pe an. Dar fiind că acest venit nu se vede orînduit prin hrisov domnesc şi este şi lucru puţin şi maĭ vârtos fiind-că s'aŭ făcut mult catahrisis luându-se de cununie până la talerĭ 30, în cât siliţĭ aŭ fost uniĭ din sărăcime a'şĭ vinde dobitócele ca să împlinéscă acest havaet, care în vechime scim că se luà de cununie talerĭ 1 mult talerĭ 1 parale 10. De aceea găsim cu cale, să lipséscă acest ajutor, a nu se da la Cutie, şi dar potropopilor să li se dea straşnice poruncĭ de către prea sfinţia sa părintele Mitropolitul, ca să se păzéscă de aceste luărĭ fără de orînduială şi de acum înainte să se iea avaietul protopopieĭ de la cununia de june cu fată talerĭ 1 parale 20, i de la cununia de a doua căsătorie talerĭ 2 parale 20, i de la cununia de a treia căsătorie talerĭ 4, însă acest avaiet, să se iea numaĭ de la partea neguţătoréscă şi prostime, iar boeriĭ să nu se supere, pentru care să se facă şi luminate poruncile Mărieĭ Tale către boeriĭ ispravnicĭ, ca să facă cunoscut tuturor avaetul acesta, ce se întocmesce acum şi să îngrijască a nu se luà maĭ mult. — 1814 Noembre 29.

Anexa XLI. *Iω Ioan Gheorghe Caragea Voivod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Dvornic al Obştirilor, fiind-că dohtorul Moscu ce era orînduit cu léfă de la Dvornicia Obştirilor între ceĭ-l-alţĭ dohtorĭ aĭ politieĭ este a merge de aicĭ, de aceea iată printr'acest al Nostru Domnesc pitac, orînduim în locu-ĭ pe dohtorul *Raictăr* pe carele să-l aibă a-l aşeda la catastihul lefilor vornicieĭ obştirilor cu aceeaşĭ léfă cu câtă adecă aŭ fost orînduit cel-l'alt dohtor Moscu. Tolco pisah gpd.—1815 Aprilie 6.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 192).

Anexa XLII. - Iω *Ioan Gh. Caragea Voevod i Gospodar zemle Vlahiscoie.*

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Dvornic al Obştirilor, măcar că pentru léfa doftoruluĭ Raichter s'aŭ dat porunca Domnieĭ Mele, ca să aibă a i se urmà după ce se va împlinì sorocul anuluĭ cel dinaintea sa doftor într'al căruia loc s'aŭ aşedat, dar fiind-

www.dacoromanica.ro

că numitul întru adevĕr ostenesce la slujba sa, se cuvine a nu rĕmâne obidit; de aceea poruncim dumi-tale, ca să-l mulţămescĭ şi pe dînsul cu ceva-şĭ, spre óre-şĭ care parigorie până când i se va începe darea lefiĭ sale. Tolco pisah gpd.—1815 Septembre 15.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 217 v.)

Anexa XLIII.— *Porunca ce s'aŭ făcut la anaforaua Vorniculuĭ Obştirilor pentru a se da léfa ce li se poprise doftoruluĭ Silivestru Constantin Darvaris, pe vremea cât lipsiseră afară, din pricina năprasniceĭ bóle.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné ta Vel Vornice al Obştirilor, osebit de pliroforia ce ne daĭ printr'acéstă anafora, fiind pliroforisiţĭ şi înşine Domnia Mea pentru aceştĭ doĭ dohtorĭ, că aŭ fost şi sunt trebuincioşĭ după inscusinţa ce aŭ la meşteşugul dohtorieĭ, cu cuviinţă este a dobîndì mângâerea şi ajutorul stăpânireĭ uniĭ ca aceştia. Drept aceea poruncim dumi-tale, ca léfa ce li se poprise şi acestor doĭ dohtorĭ pentru căcĭ lipsiseră din politie, să li se slobóḑă, dându-li-se din vremea ce n'aŭ luat-o.—1814 Ianuar 13.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pág. 762).

Anexa XLIV. *Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod.*

Dumné-ta Vel Vornic al Obştilor, fiind-că *dohtorul Constantin Filipescu* în câtă vreme aŭ lipsit afară de aicĭ din politie, aŭ fost prin scirea Domnieĭ Mele, poruncim, ca pe acea diiastimă de vreme, să nu i se popréscă léfa ce o are orînduită de la Cutie, ci să i se dea pe deplin, urmându-se şi de acum înainte. Tolco. pisah gpd.—1814 April 21

(Cod. LXXIV, fila 110.)

Anexa XLV. — *Anafora în dosul jalbeĭ luĭ Ştefan Moscu dohtorul.*

Iŭ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Vornic al Obştirilor, după arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, bine-voind Domnia Mea, poruncim, ca atât pe lunile ce nu s'aŭ dat léfă jăluitoruluĭ, să i se dea câte talerĭ 200 pe lună, cât şi de acum înainte asemenea să i se urmeze.—1814 Iunie 12.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 261.)

www.dacoromanica.ro

Prea Inălțate Dómne,

După luminată poruncă, am cercetat și întru adevĕr în anul trecut aŭ avut léfă jăluitorul po câte talerĭ 200 pe lună, orînduită cu luminată poruncă, iar acum la Ianuar trecut la îndreptarea ce s'aŭ făcut de către dumné-lor orînduițiĭ boerĭ, între alțĭ dohtorĭ ce s'aŭ scos din catastih, s'aŭ scos și jăluitorul cu totul în urmă de la trecuta lună luĭ Mart, cu luminată buiurdizmă prin însușĭ condeiul Inălțimeĭ Tale la jalba sa, i s'aŭ orînduit numaĭ po câte talerĭ 100 pe lună, ci de se vor găsì cu cale de către Inălțimea Ta să i se orînduiască a aveà tot po câte talerĭ 200 pe lună de acum înainte precum aŭ avut și maĭ nainte, ni se va da poruncă de urmare.—1814 Iunie 3.

Vel Vornic.

Anexa XLVI.—*Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod*

Dumné-ta Vel Vornic al Obștirilor, după arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, bine-voind Domnia Mea poruncim, ca atât léfa cea oprită a jăluitoruluĭ să i se dea pe lunile ce nu i se va fi dat, cât și de acum înainte să i se urmeze darea lefiĭ, câte talerĭ 100 pe lună.—1814 Iulie 2.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, pag. 11).

Prea Inălțate Dómne,

După luminata poruncă ce mi se dă în dosul jălbeĭ aceștia a luĭ Sior Mesiț hirurgul, următor fiind, am cercetat și maĭ întîiŭ vĕḑuiŭ plângerea sa că'ĭ este pentru léfa ce i s'aŭ tăiat de la Septembre al anuluĭ trecut, pe când prin luminată porunca Mărieĭ Tale se tăiase și a celor-l-alțĭ dohtorĭ, ci fiind-că Inălțimea Ta aĭ bine-voit cu milostivire de le-aŭ sloboḑit atât lefile cele trecute ale dohtorilor politieĭ, cât de a li se urmà și de acum înainte, și pentru jăluitorul ce întru adevĕr mĕ pliroforisì că aŭ avut léfă po câte talerĭ 100 pe lună, și ca un hirurg al politieĭ și că pururea s'aŭ purtat cu cinste și cu epimelie la datoria sa pe verĭ unde îl chiamă, să binevoescĭ Inălțimea Ta, cu milostivire și asupra sa și acum se va hotărî de către Inălțimea Ta voiŭ avea poruncă de urmare.—1814 Iunie 30.

Vel Vornic.

Anexa XLVII. — *Iω Ion Gheorghe Caragea Voevod i gospódar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Vornice al Obștiriţor, cât pentru Meșiț hirurgul, fiind că prin porunca Domnieĭ Mele ce s'aŭ dat în trecutele ḑile la anafo-

www.dacoromanica.ro

raua dumi-tale, s'aŭ orînduit atât léfa ce nu luase pe lunile cele trecute, ca să i se dea, cât şi de acum înainte, să i se urmeze, dator este dar şi poruncim să urmeze datorieĭ sale ce se coprinde maĭ jos, iar în locul luĭ Craus să orînduiască unul din ceĭ douĭ ce ni se arată printr'acéstă anafora, tot cu aceeaşĭ léfă ce avea numitul Craus şi să urmeze şi acela a'şĭ împlinì datoria luĭ. — 1814 Iulie 16.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Inălţimeı Tale, că aicĭ în politie era orînduiţĭ cu léfă de la cutia Obştirilor, douĭ gerahı, carĭ căutau în cele trebuincióse pe sermaniĭ ceĭ fără de putere de plată; era şi datorĭ ca când va fi năprasnică bólă, să mérgă să cunóscă de este ciumă sau altă bólă, aceştĭ douĭ de când s'a început acéstă bólă şi până acum nu s'au maĭ vĕdut în datoria lor, Craus încă de atuncĭ a dosit afară iar Meşeţ nu aŭ voit. Ci fiind-că de lipsirea acestor gerahĭ şi până acum s'aŭ aflat în slujba Caseĭ năpristan Viler şi Ghebauer, amîndouĭ cu bună sciinţă de gerăhie, bine ar fi de se va găsì cu cu cale şi de Inălţimea Ta, ca în locul acelor-l-alţĭ adică Craus şi Meşeţ cu aceeaşĭ léfă să se orînduiască aceştĭ doĭ, că şi Casa îşĭ scutesce léfa ce acum o dă şi politia are gerahiĭ, şi cum se va găsì cu cale de Inălţimea Ta, aşa se va şi urma — 1814 Iulie 14.

Barbu Văcărescu vel Vornic.

(Cod. LXXIX pag. 69.)

Anexa XLVIII. - *Iω Ion Cheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahscoe.*

După arătarea ce ni se face printr'acéstă anafora de către Luminăţia Sa Beizadea Gheorghe Caragea al nostru iubit fiiŭ, orînduim Domnia Mea pe maĭ jos arătatul *Ioan Meşeţ dohtor* şi gerah al puşcărieĭ, cu léfă pe lună câte talerĭ 150, precum maĭ jos se arată, şi atât acéstă léfă cât şi trebuincióselе dohtoriĭ, poruncim să se plătéscă din iratul Armăşieĭ. — 1814 August 3.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Înălţate Dómne,

Următor fiind luminateĭ Inălţimeĭ Tale poruncĭ s'aŭ şi găsit un dohtor, carele şcie meşteşugul gerăhieĭ, anume Ioan Meşeţ, om cu bun pracsis la amîndouĕ meşteşugurile pe carele l'am şi învoit cu talerĭ 150 pe lună léfă însărcinându-se a urma cu tótă epimelia pentru căutarea celor bolnavĭ vinovaţĭ din temniţă, şi nu lipsiiŭ după luminata poruncă a face arĕtare. -- 1814 Iulie 31.

Iordache Caragea.

Cod. LXXIX, pag. 139)

www.dacoromanica.ro

Anexa XLIX. *Iω Ion Cheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.*

Dumné-ta Vel Vistiere, după arĕtarea ce ne facĭ printr'acéstă anafora, dreptate avênd jăluitorul la cererea sa, poruncim dumi-tale, să i se plătéscă de la Vistierie atât preţul dohtoriilor ce se arată maĭ jos, de talerĭ 581, cât şi léfa pe lunile ce nu i se va fi plătit.

1815 Ianuar 17.

(pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce mi se dă la jalba dohtoruluĭ Nicolae Gavala, prin care face rugăciune a se plătì de la Vistierie léfa pe şase lunĭ ce aŭ slujit la judeţul Teleormanuluĭ, cu căutarea satelor bolnave, unde se încuibase bóla lingóreĭ, câte talerĭ 100 pe lună, precum cartea Vistierieĭ coprinde, precum şi talerĭ 581 banĭ 32 a dohtoriilor, după reţetele ce le aŭ preţuit spiţeriĭ de aicĭ, carĭ dohtorii leaŭ cumpĕrat cu banĭ de la sine, mi se poruncesce de către Inălţimea Ta ca să cercetez; luminateĭ poruncĭ întocmaĭ fiind următor, am cerut de la jăluitorul, să ne arĕte cu ce poruncă s'aŭ orînduit, cu acéstă iperisie, şi arătă o carte a Vistierieĭ iscălită de dumné-luĭ biv Vel Vistierul Constantin Filipescu, cu let 1814 Mart, prin care îĭ scrie, că din porunca Mărieĭ Tale, să se scóle de unde se află, să mérgă la sud Teleorman, la satele judeţuluĭ, ce i le vor arĕtà boeriĭ ispravnicĭ, ca să caute lŏcuitoriĭ bolnavĭ şi prin aceeaşĭ carte îĭ orînduesce a avé léfă pe tótă luna câte talerĭ 100 în câtă vreme va slujì, precum şi câte dohtoriĭ se vor cheltuì la căutarea bolnavilor sunt a le plătì osebit Vistieria; am cerut de la jăluitorul să ne aducă vre-o apodicsis de câtă vreme într'acéstă trébă aŭ fost şi ne arĕtă o însciinţare a dumnéluĭ Clucerului Mihaiŭ Filipescu i a dumné-luĭ Stolniculuĭ Grigorie Grădişténu, ce aŭ hrimatisit ispravnicia acolo într'aceeaşi vreme, prin care adeveréză, că într'adevĕr aŭ slujit jăluitorul de la April 1 până la sfîrşitul luĭ Septembre, maĭ arĕtă jăluitorul şi o altă carte a Vistierieĭ rĕspuns către ispravnicĭĭ judeţuluĭ, cu chipul acesta că, reţeta dohtoriilor ce aŭ trimis'o dohtorul Gavala, preţuindu-se de către spiţeriĭ politieĭ Bucurescilor, taĭe talerĭ 581 banĭ 32, şi atât pentru aceştĭ banĭ, cât şi pentru léfa pe douĕ lunĭ, ce cere dohtorul a se plătì, făcênduse arĕtare Mărieĭ Sale luĭ Vodă, aŭ poruncit să i se plătéscă din baniĭ ajutoruluĭ breslelor, ce se scosese pentru cheltuiala spitalurilor, atât léfa pe acele douĕ lunĭ cât şi talerĭ 581 banĭ 32 aĭ dohtoriilor; s'aŭ întrebat jăluitorul de 'şĭ-aŭ primit baniĭ aceştia de la isprăvnicat şi rĕspunse, că numaĭ talerĭ 200 léfa pe douĕ lunĭ i s'aŭ plătit (carĭ şi pe aceia acum îĭ cer înapoĭ boeriĭ ispravnicĭ, că nu le ţine Vistieria în sémă) iar baniĭ dohtoriilor aŭ rĕmas neplătiţĭ, din pricină că nu s'aŭ ajuns ca să plătéscă din baniĭ ajutoruluĭ, căcĭ se plătise alte orînduelĭ din aceĭ banĭ, şi aşa se află până acum adăstând, atât pentru baniĭ dohtoriilor i pentru léfa altor patru lunĭ ce aŭ slujit

www.dacoromanica.ro

până la sfîrşitul luĭ Septembre, afară din douĕ lunĭ ce s'aŭ plătit şi acum i se cere baniĭ înapoĭ; curgerea pricineĭ într'acestaşĭ chip fiind, arĕt Mărieĭ Tale, iar de a se plăti aceştĭ banĭ şi de unde, rĕmâne la bună milostivirea Mărieĭ Tale în ce chip veĭ voì a o arĕtà asupra jăluitoruluĭ. — 1815 Ianuar 12.

Vel Vistier.

(Cod. LXXVIII, pag. 242).

Anexa L pag. 787, Hrisovul doftorilor de la Craiova.

Fiind-că între alte bune orînduelĭ şi întocmirĭ pentru folosul de obşte, care voim Domnia Mea a le aveà şi politia nóstră de la Craiova, precum se urméză şi la acésta de aicĭ, este una de trebuinţă *a fi şi doftorĭ stătătorĭ a pururea acolo*, spre a se căutà la întâmplărĭ de bólă atât familiile boerescĭ, cum şi ceĭ-l-alţĭ orăşanĭ şi locuitorĭ aĭ noştri din partea loculuĭ, făcut'am Domnia Mea cercetare de orînduiala ce aŭ fost maĭ 'nainte şi atât de la dumné-lor cinstiţiĭ şi credincioşĭ boeriĭ Domnieĭ Mele, Caimacamul şi boeriĭ divaniţĭ de la Craiova cât şi din hrisovul Domnieĭ Sale Constantin Vodă Ipsilante, ce-l vĕḑum, cu let 1805 Iunie 20, făcut după întocmirile fraţilor Domnĭ de maĭ 'nainte, ne-am adeverit, că aŭ fost orînduit venit din huzmeturile Domnescĭ irat deosebit de ceea ce erà îndatorat iubitorul de Dumneḑeŭ Episcopul Râmnic, dumné-luĭ caimacamul şi ceĭ-l-alţĭ boerĭ, pentru plata de simbrie a doftoruluĭ şi a gearafuluĭ ce erà maĭ 'nainte şi nefiind de ajuns cele orînduite până atuncĭ, cu adausul ce aŭ făcut şi Domnia Sa, aŭ întocmit irat pe fieş-care an talerĭ 1.750 însă din vama Craioveĭ talerĭ 350, din oerit talerĭ 350, din dijmărit talerĭ 350, din vinăriciŭ talerĭ 350 şi de la ocne talerĭ 350; osebit aŭ fost îndatorat şi iubitorul Episcopul Râmniculuĭ a da pe an talerĭ 250, dumné-luĭ Caimacamul talerĭ 250, şi dumné-lor boeriĭ ceĭ-l-alţĭ, cu analoghie să dea a împlinì léfa cea orînduită a doftoruluĭ, i a gearahuluĭ, până la talerĭ 4.000 pe an, şi dumnéluĭ Caimacamul şi cu dumné-lor boeriĭ, după rugăciunea ce ne-aŭ făcut, arată, că cu acest ajutor ce erà orînduit a se face din partea boerilor se întâmplà de multe orĭ pricinĭ şi zătigniri la plata lefilor. De aceea aŭ întocmit şi aŭ rînduit ca să se dea din lefile ce se daŭ la Craiova câte douĕ parale de leŭ, i din apaltul erbeĭ de puşcă talerĭ 450, care s'aŭ şi urmat, pentru care întocmire încă din anul trecut Decembre 30, am întărit Domnia Mea, prin anaforaua dumné-luĭ Caimacamuluĭ, de a se păzì şi a se urmà. Aşà dar pe lângă iratul cel vechiŭ de talerĭ 2.250, ce să arată maĭ sus, însă talerĭ 1.750 din cincĭ huzmeturĭ de huzmet po talerĭ 350, carĭ aŭ să-ĭ dea cumpĕrătoruluĭ peste baniĭ Vistierieĭ şi aĭ Cămăreĭ, precum maĭ dinainte aŭ fost orînduiţĭ, i peste talerĭ 250 de la Episcopie, i peste talerĭ 250 de la Căimăcămie, care erà orînduit din vechime pentru paralele din baniĭ lefilor, se maĭ adaogă încă talerĭ 2.450 acele câte douĕ parale la leŭ din lefĭ, i din apaltul erbiĭ de puşcă, ce se fac peste tot talerĭ 4.700, din care orînduim Domnia Mea *léfă talerĭ 3.000 doftoruluĭ celuĭ mare şi talerĭ 1.200 doftoruluĭ al doilea*, iar talerĭ 500 care prisosesc să fie la Epi-

www.dacoromanica.ro

tropie a se împlinì trebuinţa când se va întâmplà a fi vre-o lipsă din iraturile cele orînduite, ca să se împlinéscă lipsa. Asupra căreia trebĭ rînduim Domnia Mea Epitropĭ marĭ pe sfinţia sa iubitorul de Dumneḑeŭ Episcopul Râmniculuĭ i pe dumné-luĭ Caimacamul şi pe dumnélor ceĭ-l-alţĭ boerĭ divaniţĭ, ca dumné-lor să întocméscă şi să aşeḑe pe doftorĭ şi să orînduiască al doilea Epitrop pentru strîngerea iraturilor la vreme spre a nu se face vre-un cusur, carĭ Epitropĭ al doilea pe tot anul să paradoséscă socotéla la Epitropiĭ ceĭ marĭ, iar doftoriĭ să păzéscă legătura ce va face cu dumné-lor maĭ sus numiţiĭ Epitropĭ marĭ şi să fie osîrguitorĭ şi săritorĭ, nu numaĭ la boerĭ şi la ceĭ ce le dă mâna a le plătì visitile în oraş şi pe afară după trebuinţa ce se va întâmplà, ci maĭ vîrtos pentru ceĭ săracĭ şi cu neputinţă de plată, aĭ oraşuluĭ şi la ceĭ ce vin la spitalul de acolo, unde să fie îndatoraţi doftoriĭ a merge făr' de plată. Cu acéstă dar orînduială am primit de am făcut şi ajutorul acesta. Decĭ spre a se păzì întocmirea ce se arată maĭ sus tot-deauna cu nestrămutare, pentru folosul cel de obşte care îl voim Domnia Mea, a dumné-lor boerilor şi a tuturor lŏcuitorilor noştri din partea loculuĭ şi a săracilor căutare, carĭ nu aŭ putinţă de plată la doftorĭ, am bine-voit, şi printr'acest domnescul nostru hrisov ce-l dăm, întărim, ca să se păzéscă tóte orînduelile de maĭ sus. ade verindu-l cu înseşĭ domnésca nóstră iscălitură şi pecete i cu credinţa prea iubiţilor Domnieĭ Mele fiĭ: Gheorghe Caragea Voevod, Constantin Caragea Voevod, martorĭ fiind şi dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ veliţĭ aĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele: pan Constantin Filipescu vel Vistier, pan Radu Golescu Vel Ban, pan Isaac Ralet Vel Vornic de ţéra-de-sus, pan Barbu Văcărescu de ţéra-de-jos, pan Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic al treilea, pan Grigore Băleanu Vel Logofĕt de ţéra-de-sus, pan Iordache Slătineanu Vel Logofĕt de ţéra-de-jos, pan Costache Suţu Vel Spătar, pan Grigore Ralea Vel Hotman, pan Mihalache Manu Vel Vornic de politie, pan Costache Vlahuţu Vel Postelnic, pan Atanasie Hristopol Vel Logofĕt al străinelor pricinĭ, pan Nestor Vel Clucer, pan Alexandru Mavrocordat Vel Căminar, pan Iordache Scanavi Vel Comis şi Ispravnic, pan Grigore Băleanu Vel Logofĕt de ţéra-de-sus, şi s'aŭ scris hrisovul acesta la anul dintâiŭ dintru întâia Domnie a Domnieĭ Mele aicĭ în oraşul Domnieĭ Mele Bucurescĭ, la aniĭ de la Nascerea domnuluĭ Dumneḑeŭ şi mântuitoruluĭ nostru Isus Christos 1813 Iunie 29, de Nicolae Logofĕt de Divan.

(Cod. LXXVII, fila 153.)

Anexa LI.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Fiind-că ne-am pliroforisit Domnia Mea, atât din însciinţarea ce ne-aŭ făcut dumné-luĭ Caimacamul Nostru ot Craiova, cât şi din auḑirea de la alţiĭ, cum că Petre Fierarul, dohtorul ot Craiova, după firésca rîvnă ce are spre a urmà şi a săvîrşì cu vrednicie şi cu osîrdie cele ce se cuvin la meşteşugul sĕŭ, nu numaĭ că în diastima de şépte anĭ de când se află lŏcuind în Craiova, s'aŭ arĕtat fórte folositor la toţĭ de obşte

www.dacoromanica.ro

lŏcuitorĭ aceluĭ oraş, dar şi în vremea trcuteĭ răzmeriţe a Adacalăĭ, cu îndestulă rîvnă şi osîrdie, nu puţinele vrednice de laudă slujbe aŭ arĕtat şi către oştirile împĕrătescĭ ce eraŭ sub otcîrmuirea slăvituluĭ Iosif Aga *aianul Percofcieĭ*, în tótă vremea cât s'aŭ aflat în părţile Craioveĭ, căutând la bólă atât pe Slăvirea sa otcîrmuitorul oştirilor, cât şi pe ceĭ-l-alţĭ ostaşĭ, ce s'aŭ întîmplat a se bolnăvì, cu tótă silinţa şi strădania, după meşteşugul dohtorieĭ ce are, numaĭ şi numaĭ pentru rîvna ce are ca să arĕte în faptă slujbă plăcută către stăpânire şi ca să se arĕte trebuincios şi folositor şi către oştirile împĕrătescĭ ca şi către obştea lŏcuitorilor oraşuluĭ Craioveĭ. Drept aceea, spre dovadă slujbelor sale celor vrednice de laudă şi folositóre; carĭ se arată maĭ sus, i-am dat acéstă carte a Domnieĭ Mele; i saam gpd. — 1816, Iulie 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXV, fila 162 v.)

Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Poruncim Domnia Mea dumi-tale cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, Biv Vel Postelnice Nicolae Scanavi, Caimacamule al Craioveĭ, să facĭ cercetarea cea de maĭ jos arĕtată şi să însciinţezĭ Domnieĭ Mele. — 1814, Iunie 20.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXV, pag. 312.)

Anexa LII. *Prea Inălţate Dómne,*

După buiurdizma ce ni se dă la acéstă jalbă a luĭ Andreĭ Gerahu, cercetând în catastişele Vistierieĭ, încă de la Decembre, cu let 1812, împreună cu toţĭ ceĭ-l-alţĭ dohtorĭ aĭ politieĭ, şi nu are a luà nicĭ o rĕmăşiţă de léfă de la Vistierie, pentru care şi după poruncă nu lipsiiŭ a arĕtà Mărieĭ Tale, iar de vreme ce ḑice că aŭ slujit, de va fi bună voinţă a Mărieĭ Tale, să se poruncéscă dumné-luĭ Caimacamuluĭ Craioveĭ, ca să cerceteze de aŭ slujit întru adevĕr, pe câtă vreme şi cu a cuĭ poruncă? şi atuncĭ va rĕmâné la milostivirea Inălţimeĭ Tale.— 1814, April 22.

Vel Vistier.

Anexa LIII. — *Iratul dohtorilor Craioveĭ este trecut şi maĭ înainte.*

Zemle Vlahiscoie. Fiind-că dumné-lor cinstiţĭ şi credincioşĭ boeriĭ Divanuluĭ Domnieĭ Mele ot Craiova, prin cartea de la . . . . . Ne-aŭ făcut arĕtare, că iraturile ce sunt întocmite prin hrisovul Domnieĭ Mele de la let 1813, Iunie 29, pentru dohtoriĭ de la Craiova, nu sunt îndestule de a-'ĭ puté ţine, şi ca să nu pătiméscă obştea din lipsire de dohtor, ne fac rugăciunea, ca să adăogăm iraturile lor. Decĭ, ca pentru un folos obştesc, nu am trecut cu vederea rugăciunea dumné-lor, ci pri-

www.dacoromanica.ro

mindu-le cererea, printr'acéstă carte ce dăm, hotărîm, ca de acum înainte, să se adaoge la cincĭ huzmeturĭ, de unul po talerĭ 250, adică de la vama Craioveĭ i de la oerit, i de la dijmărit, i de la vinăriciŭ şi de la ocne, unde da acele huzmeturĭ până acum de unul po talerĭ 350, adică treĭ-sute-cincĭ-ḑecĭ, de acuma înainte să deà cumpĕrătoriĭ po talerĭ 600 peste baniĭ cumpĕrătureĭ, cu care acest ajutor să se pótă ţine dohtorĭ aicĭ; de care poruncim dumi-tale Vel Logofe de Ţéra-de-sus, să se facă cunoscut, atât la vînḑarea vămilor, cât şi la Vistierie, a fi sciut celor-l-alte huzmeturĭ, şi dumné-lor Epitropiĭ ceĭ orînduiţĭ să urmeze cu acest irat orînduelile hrisovuluĭ Domnieĭ Mele întru tóte, i saam receh gpd. — 1815, Noembre 26.

(Cod. LXXVII, fila 224.)

Anexa LIV. *Iŏ Ioan Cheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie*

Citindu-se înaintea Domnieĭ Mele acéstă anafora a dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ s'aŭ citit împreună şi cu copia după cartea Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Moruz, ce ni se arată de către dumné-luĭ Vol Logofĕtul că s'aŭ găsit trecută în condica Divanuluĭ, dintr'a căruia cuprindere ne pliroforisim, că acéstă Casă s'aŭ zidit cu cheltuiala Domnieĭ, şi în cât aŭ trăit acel Ispiru Deli-başa fiind dată luĭ, după mórtea luĭ aŭ făcut-o zapt iarăşĭ Domnia, împreună cu locul şi cu tóte împrejmuirile eĭ, ca un lucru domnesc, orînduindu-o a fi pentru şederea celuĭ după vremĭ baş-beşlégă şi dându-o asupra rĕposatuluĭ Banuluĭ Dumitache Ghica i asupra dumné-luĭ Vel Banuluĭ Radu Golescu fiind fost atuncĭ Epitropĭ marĭ aĭ spitalurilor obştescĭ, ca dumné-lor să îngrijéscă a ţinea acéstă casă în starea eĭ, meremetisindu-o când va fi trebuinţă, şi să iea pe tot anul chirie de la domnésca Visterie câte talerĭ 500, carĭ ḑice Domnia Sa că va orînduì unde să se dea. Vrînd dar Domnia Mea să ne pliroforisim de s'aŭ urmat acéstă orînduială şi până în ce vreme, cum şi de s'aŭ luat aceşĭ banĭ unde s'aŭ dat? am făcut întrebare însuşĭ dumné-luĭ Vel Banulu Radu Golescu şi ne-aŭ dat pliroforie, că nicĭ are scire pentru orînduiala aceştiĭ case, nicĭ vre-o chirie aŭ luat de nicăerĭ. Decĭ, din cuprinderea cărţiĭ Domnieĭ Sale fratelui Alexandru Vodă Moruz, ce se arată maĭ sus, se face dovadă, că acéstă casă a fost dăruită Deli-başăĭ Ispiru numaĭ pe chipul luĭ, şi după mórtea sa făcêndu-o zapt Domnia, aŭ rĕmas a fi domnéscă, care iarăşĭ din cuprinderea numiteĭ se dovedesce că nu s'aŭ afierosit nicăerĭ, de către Domnie, ḑicênd numitul Domn ritos, că va orînduì unde să dea baniĭ chirieĭ, şi dumné-luĭ Vel Banul Radu Golescu arĕtându-ne că nicĭ are scire, nicĭ vre-un ban aŭ luat, curat se dovedesce că aŭ rĕmas tot pe séma domnéscă, căcĭ de ar fi fost afierosită unde-vaşĭ ar fi orînduit Domnia Sa, ca să se dea baniĭ chirieĭ la acel loc, şi nu ar fi catandisit la acest fel de próstă stare şi dărăpănare. Drept aceea, după volnicia şi puterea ce aŭ domniĭ pe acest fel de lucrurĭ slobode domnescĭ, milostivire făcênd Domniă Mea asupra jăluitoruluĭ *doftoruluĭ Ioan Pashale*, pentru a sa próstă stare şi

www.dacoromanica.ro

sărăcie, îĭ hărăzim acéstă casă, cu tóte împrejmuirile eĭ, ca să o aibă ohavnică stăpânire a sa în vecĭ.—1813 Iulie 9.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXVI, pag. 530.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a dohtoruluĭ Ioan Pascal, făcênd cercetare pentru acéstă casă, ce s'aŭ fost hărăzit unuĭ Ispiru Deli-başa, iar după mórtea aceluĭ Ispiru prin cartea Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Moruz, ce se găsì în condică cu let 1801 Septembre 8, s'aŭ rînduit a fi acea casă conac pentru beşlégă şi aŭ şi şedut beşlegiĭ după vremĭ într'acele case, până în răzmeriţă, apoĭ aŭ şedut ostaşĭ şi alţiĭ cine aŭ vrut, precum şi acum şed întrînsa nisce sirbĭ i ţiganĭ, făr' de nicĭ o volnicie de la nimene, însă casa se află dărăpănată din răzmeriţă, şi pentru maĭ buna Mărieĭ Tale pliroforie s'aŭ scos în copie după acea carte domnéscă care se alătură a se vedeà şi de către Măria Ta, şi cererea ce face jăluitorul, rĕmâne la milostivirea Mărieĭ Tale.--1813 Iunie 29.

Vel Logofĕt.

Anexa a) pag. 789. — Ιω Ioan Gheorge Caragea Voevd i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Epistatule al Vornicieĭ Obştirilor, am luat Domnia Mea însciinţare, că aicĭ în politie se urméză o nesuferită catahrisis, când se întâmplă de móre vre-unul din săraciĭ nemernicĭ, care nu are nicĭ rude, nicĭ mijlocul de a se îngropà cu din a sa cheltuială, saŭ cu a rudelor, fiind-că dintr'acéstă pricină a neavereĭ îl ţin mort prin uliţe câte douĕ şi treĭ ḑile, ca să strîngă milostenie după la uniĭ alţiĭ pentru îngroparea sa; de aceea poruncim Domnia Mea, ca orĭ când se va dà de scire la Epitropie că aŭ murit în politie vre-un acest fel de sărac, numaĭ de cât să trimiţĭ ómenĭ de aĭ Epitropieĭ, ca să cerceteze şi dovedindu-se întru acest fel de próstă stare precum se arată mal sus, numaĭ de cât să orînduescĭ a'l rădicà şi a-l îngropà la biserică după orînduiala creştinéscă, cu cheltuiala de la Cutia milosteniilor. Tolco pisah god. — 1812 Decembre 8.

Douĕ asemenea pitace s'aŭ făcut către dumné-luĭ Vel Spătarul i către dumné-luĭ Vel Agă, spre a publicarisĭ în tóte sempturile, de porunca acésta a Mărieĭ Sale, şi să îngrijéscă, ca orĭ când se va da scire de către Epitropie la dumné-lor, că s'aŭ aflat un asemenea fel de om, să deà tot felul mână de ajutor, spre a se rădica să se îngrópe.

(Cod. LXXIV, fila 5 v.)

www.dacoromanica.ro

An. b. pag. 790.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Agă, fiind-că acum la Sfintele Pascĭ mulţĭ din ceĭ rĕŭ obicĭnuiţĭ, făr'de nicĭ o cuviinţă se pun de aruncă puscĭ aicĭ în politia Bucurescilor şi cu tóte că şi maĭ dinainte aŭ fost date poruncile Domnieĭ Mele, ca la sĕrbătorĭ marĭ şi la lăsaturile de sec să se părăséscă de nisce urmărĭ rele ca acestea şi de zapciĭ să se zăticnéscă, vedem însă că acéstă rea urmare tot n'aŭ lipsit; de aceea într'adins îţĭ poruncim, să puĭ pristav pe tóte uliţile politieĭ, în semptul Agieĭ, a se face cunoscut la toţĭ de obşte, că fieş-care să se feréscă de a sloboḑì puscĭ saŭ pistóle şi apoĭ dumné-ta prin zapciiĭ Agieĭ să îngrijescĭ de a se păzì nizamul acesta şi osebit pe la locurile ce se fac adunărĭ de ómenĭ cum dulapurile şi altele asemenea care vor fi în sempturile cele sciute saŭ şi în alte locurĭ, să âmble zapciiĭ şi să privegheze de a nu se face pricinĭ şi gâlcevurĭ, flind acéstă datorie netăgăduită a dumi-tale. Tolco pisah gpd. — 1815 Aprilie 17.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel Spătarul.

(Cod. LXXIV fila 193.)

An. c. pag. 790.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstit şi credincios boerule al Domieĭ Mele, dumnéta Vel Spătare, fiind-că la lăsaturĭ de sec obicĭnuesc uniĭ şi alţiĭ de slobod pistóle şi puscĭ pentru şânlîcurĭ şi dintr'acésta se întâmplă multe primejdiĭ, de aceea poruncim dumi-tale, ca pe de o parte prin telal să publicarisescĭ în tot semptul Spătărieĭ, ca nimenea să nu fie volnic a maĭ sloboḑì pistóle saŭ puscĭ, iar alt-fel de şînîlcurĭ orĭ în ce chip aŭ voie de a face, căcĭ cel ce se va dovedì neascultător poruncĭĭ şi în potrivă urmând, să scie că cu ocna se va pedepsì, şi pe de altă parte prin notă către cinstitele consulaturĭ, să facĭ arĕtare, ca să deà poruncă şi suditilor, de a fi întocmaĭ următorĭ. Tolco pisah gpd.—1816 Februarie 14.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel Agă.

(Cod. LXXIV, fila 239.)

Idem d. -- Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Agă, îndată ce veĭ primì acest domnesc al nostru pitac, numaĭ decât poruncim, să publicarisescĭ prin telalĭ în tot semptul Agiesc, cu straşnică poruncă, că de astăḑi înainte nimenea să nu îndrăsnéscă a maĭ sloboḑì puşcă saŭ pistol aicĭ în politie, căci orĭ-care se va dovedì că aŭ făcut

www.dacoromanica.ro

o urmare ca acésta, să scie că se va pedepsì cu puşcăria, făr'de a i se maĭ primì vre-un cuvênt de pricinuire; către acésta, poruncim dumnétale, să orînduescĭ într'adins zapciŭ Agiesc, ca să âmble făcênd cercetare prin tóte prăvăliile din semptul Agieĭ şi verĭ câtă iarbă de puşcă saŭ glónţe vor găsì, tóte să le pecetluiască şi pe de altă parte să dea de scire, că orĭ-care va avé trebuinţă de glónţe saŭ iarbă de puşcă să vie la dumné-luĭ Vel Cămăraş, ca să céră teşcherea de voie şi cu acea teşcherea să vie la Agie şi Agia să triméţă într'adinsul zapciŭ ca să despecetluiască împreună cu stăpânul aceleĭ mărfĭ şi dând celuia ce avé trebuinţă suma ce va fi arĕtată în teşchereua dumné-luĭ Vel Cămăraş, să pecetluiescă iarăşĭ la loc; care acéstă orînduială poruncim să se urmeze asemenea şi pentru neferiĭ Agiescĭ i Spătărescĭ când vor avé trebuinţă de iarbă de puşcă i glónţe, adecă dumné-ta să arĕţĭ trebuinţa la dumné-luĭ Vel Cămăraş şi dumné-luĭ dând teşcherea, să se facă urmarea de maĭ sus arĕtată, precum şi domnieĭ-sale i s'aŭ poruncit, prin osebit domnesc al nostru pitac, să li se facă şciută şi stăpânilor ce vor avé acest fel de marfă şi li se va pecetluì, că de va îndrăsnì a vinde glónţe saŭ iarbă de puşcă la cinevaşĭ făr'de a vedé teşchereaua dumné-luĭ Vel Cămăraş de voĭe, dar de se va dovedì urmând o faptă ca acésta, întocmaĭ ca un tîlhar se va pedepsì. Tolco pisah gpd. — 1815 Maiŭ 5.

Carele asemenea nizam să se urmeze şi pentru alice.

(Pecetea gpd).

Vel Logofĕt.

(Cod LXXIV, fila 197.)

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel Spătar.

An. e. pag. 790.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-luĭ Vel Cămăraş, fiind-că după nizam ce s'aŭ orînduit de Domnia Mea pentru vinderea glónţelor, alicelor şi a erbeĭ de puşcă, am poruncit atât dumnéluĭ Vel Spătaruluĭ cât şi dumné-luĭ Vel Agă că acéstă felurime de marfă, ce se va găsì prin prăvăliile din tot semptul Agieĭ şi al Spătărieĭ, să se pecetluiască şi nimenea să nu fie volnic a cumpĕrà saŭ a vinde făr'de teşchereaua dumi-tale, de voĭe dată, precum şî chiar pentru neferiĭ Agieĭ şi Spătărieĭ tot acest nizam să se păzéscă când vor avé trebuinţă de glónţe saŭ iarbă i alice, de aceea poruncim domnieĭ tale, ca şi pentru neferiĭ ogécurilor Domnesciĭ Nóstre Curţĭ, când vor avé acéstă trebuinţă, tot asemenea nizam să îngrijescĭ de a se păzì, îngrijind însă, ca la darea teşcherelelor a urmà dumné-ta după, povăţuirea ce ţi s'aŭ dat de către Domnia Mea, ca să nu se meşteşugéscă la cumpĕrătórea glónţelor şi a erbei de puşcă de către uni. alţiĭ vre-o economie spre fapte tâlhărescĭ. Tolco pisah gpd.— 1815 Maiŭ 5.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIV, fila 197 v.)

www.dacoromanica.ro

Anexa f. — Unul către Aga i către Spătar.

Dumné-ta Vel Spătare, fiind-că înşi-ne Domnia Mea am vĕḑut pe pod urmându-se o mare catastisie şi obrăznicie a vizitiilor, uniĭ adecă mânând caiĭ în puterea lor, alţiĭ îmbulzindu-se iarăşĭ cu asemenea repeḑiciunĭ, în cât urméză a se pricinuì dintr'acéstă a lor obrăznicie, felurĭ de primejdiĭ; de aceea poruncim Domnia Mea, să publicarisescĭ prin tot semptul spătărieĭ; ca de acum înainte toţĭ vizitiĭ făr' de osebire, să se feréscă a nu maĭ âmblà pe pod saŭ prin mahalale mânând caiĭ cu ast-fel de iuţime, după rĕŭ năravul lor; iar pe de altă parte să îndatoraţĭ pe zapciiĭ spătărescĭ ca pe orĭ-care vizitiĭ în urma publicaţieĭ îĭ vor vedea umblând în potriva acesteĭ poruncĭ a Domnieĭ Mele numaĭ de cât să-l ridice la Spătărie şi să-ĭ facă căḑuta pedépsă.— 1812 Decembre 19.

(Pecetea gpd.)

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către aga.

(Cod. LXXIV, fila 70.)

Anexa g. — Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Agă, fiind-că din alergăturile cele peste mĕsurĭ iuţĭ ce fac viziteiĭ pe pod, s'aŭ întâmplat şi se întâmplă multe hatale, călcând ómenĭ cu butcile şi póte să se facă şi omorurĭ; de aceea poruncim dumi-tale, să publicarisescĭ în tot semptul Agieĭ, ca nimenĭ să nu îndrăznéscă a maĭ alerga cu butcile, căcĭ orĭ-care din viziteĭ se va vedeà urmând în potrivă, să scie cu hotărîre, că cu ocna se va pedepsì, fără de a i se primi nicĭ un cuvînt de pricinuire. Tolco pisah gpd. — 1815 Iulie 30

(Pecetea gpd.).

Vel Logofĕt.

Asemenea pitac s'aŭ făcut şi către dumné-luĭ Vel Spătarul.

(Cod. LXXIV, fila 211.)

Anexa h.— Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cu tóte că după întărirea ce am dat Domnia Mea la anaforaua dumné-lor Veliţilor Dvornicĭ, am volnicit biserica domnéscă ot Curtea veche, de a face prăvăliĭ la acest loc, acésta însă volnic am dat-o ca pentru un loc slobod şi ne trebuincios, iar acum de vreme ce dumnélor judecătoriĭ departamentuluĭ criminalion, ne daŭ pliroforie printr'acéstă anafora, că acest loc din vechime aŭ fost orînduit a fi loc de osânda vinovaţilor, precum maĭ jos se arată (care este obştéscă trebuinţă), protimisim Domnia Mea trebuinţa cea obştéscă de cât fo-

www.dacoromanica.ro

losul unuia în parte, şi hotărîm, ca acel loc să rămâe iarăşĭ deschis şi slobod precum aŭ fost şi maĭ înainte, şi poruncim dumi-tale Vel Logofete de Ţéra-de-sus, să eĭ din mâna eclisiarhuluĭ maĭ sus arĕtata domnésca nóstră hotărîre şi să o aducĭ Domnieĭ mele.— 1814 Iunie 6

(Pecetea gpd.).

(Anaforaua scrisă grecesce).

(Cod. LXXX, pag. 254.)

An. j.—Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

După arĕtarea ce ni se face printr'acéstă obştéscă anafora, poruncim dumné-vóstră Veliţilor Dvornicĭ, să faceţĭ urmarea cercetării i chibzuireĭ de maĭ jos arĕtată şi să arĕtaţĭ Domnieĭ Mele prin anafora.— 1817 Maiŭ 28.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVI, pag. 296.)

An. k.—Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Mărieĭ Tale, că multe binale de aicĭ din Bucurescĭ, mŏnăstirĭ şi hanurĭ fiind învechite din mulţimea anilor şi vătămate din cutremurele ce s'aŭ întâmplat dupe vremĭ, sunt crăpate şi sacatifsite de staŭ să cadă şi să facă primejdie, maĭ vîrtos zidurile *hanuluĭ mŏnăstireĭ Colţeĭ* şi ale mŏnăstireĭ Sărindaruluĭ, după cum s'aŭ întâmplat de aŭ şi căduţ acest fel de ziduri, adică la hanul luĭ Şerban-Vodă şi la hanul luĭ chir Ianachie Scufa, ci pentru ca să nu cadă şi aceste ziduri ce sunt sacatefsite, să se întâmple primejdie, să bine-voescĭ Măria Ta, a da luminată poruncă către dumné-lor Veliţiĭ Vornicĭ, ca să mérgă însuşĭ dumné-lor, să vadă atât aceste ziduri ale Sărindaruluĭ şi ale Colţeĭ, cât şi altele ce vor fi crăpate şi cu temere de căduţ, unde să aducă şi pe arhitecton i pe maĭ mare-başa dimpreună cu alte calfe practicoşĭ, spre a se chibzuì cu bună luare aminte şi cu deplină cunoscinţă, ce îndreptare este trebuinciósă a se face, ca să se întemeeze acele ziduri bine şi fără temere de căduţ, saŭ de nu va fi acest fel de mijloc a se întemeia, să se surpe de tot şi să se facă din noŭ partea aceea ce va fi vătămată şi să arĕte Mărieĭ Tale dumné-lor Vorniciĭ prin anafora, acum cât maĭ în grabă, ca într'acéstă curgĕtóre vară să se pue negreşit în lucrare, la care se va da luminată poruncă către dumné-luĭ Vel Agă, ca să îndatoreze pe egumenĭ şi pe stăpâniĭ acelor binale, să facă dregerea şi întemeerea aceea ce le vor găsì dumné-lor Vorniciĭ trebuincióse, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Măria Ta.

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Iosif Argeşiŭ, Constandie Buzĕŭ, Grigorie Brâncoveanu, Grigorie Ghica, Isac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu, Istrate Creţulescu Vel Vornic, Mihalache Manu Vel Logofĕt, Grigorie Băleanu Vel Vornic, Constantin Caliarh Vel Vornic, Constantin Dudescu Biv Vel Logofĕt, Nicolae Golescu Vel Logofĕt, Alexandru Filipescu Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

www.dacoromanica.ro

Anexa l. pag. 791. — Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

După arĕtarea ce ne face dumné-luĭ Vel Agă printr'acéstă anafora, poruncim Domnia Mea cuvioşiilor vóstre epitropilor aĭ mŏnăstireĭ Cotrocenilor, ca luând împreună pe maĭ mare-başa, să mergeţĭ înşi-vĕ în hanul luĭ Şerban-Vodă, unde paretirisind şi luând séma tuturor acelor lucrurĭ câte vor fi slabe şi cu bănuială de pericolon, să îngrijiţĭ când se va face cuviinciósa dregere şi întărire de a nu se întâmplà vre-o primejdie în vre-un fel de chip dintr'aceste pricinĭ ce sunt arĕtate în anafora, căcĭ cuvînt vrednic de îndreptare nu veţĭ avea. — 1814 Iunie 15.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 2).

Prea Inălţate Dómne,

După luminata poruncă a Mărieĭ Tale, ce mi se dă la acéstă jalbă a neguţătorilor, carĭ sunt cu locuinţa în hanul luĭ Şerban-Vodă pentru plângerea şi arĕtarea ce ne face de meremetisirea binalelor, arĕt Inălţimeĭ Tale, că orînduind pe maĭ mare-başa împreună cu meşteriĭ şi polcovnicul za tîrg, aŭ mers în faţa loculuĭ, unde făcênd cu amăruntul cercetare şi scumpă perierghie, aŭ adus rĕspuns în scris cu arĕtare pentru tóte, ce cu engrafon se alătură lângă acéstă anafora, ca să se vaḑă de Măria Ta; ci cât pentru cererea ce face maĭ mare-başa, ca să se strice câte-va duşumele la odăile unde ni se va părea, ca să facă desăvîrşită perierghie cu ce mijloc s'ar putea face meremet spre întâmpinarea primejdieĭ ce s'ar putea întâmpla, acésta rĕmâne ca cu luminata poruncă a Mărieĭ Tale, să se strice acele duşumele şi luând întrégă pliroforie iarăşĭ se va arĕta prin anafora către Inălţimea Ta, iar pentru întemeierea învelişuluĭ caselor, la acésta nu maĭ încape altă cercetare fără de numaĭ iarăşĭ să fie cu luminată porunca Mărieĭ Tale către epitropiĭ mŏnăstireĭ Cotrocenĭ, ca negreşit să pue să întemeeze învălitórea, ca nu cumvaşĭ (feréscă Dumneḑeŭ) să se întâmple vre-un cutremur saŭ să caḑă vre-o zăpadă mare şi de multă greutate să se aşeḑe şi să se întâmple primejdie, cum şi pentru coşurĭ, fiind-că 'mĭ arată maĭ-mare-başa, că sunt făcute cu cărămidă pe muche şi obiceiŭ este ca cărămida la coşurĭ se pune pe lat până când se scóte din învelitóre afară şi apoĭ începe a se pune pe muche şi pentru acésta se va da luminata poruncă tot către epitropiĭ mŏnăstireĭ, ca tóte coşurile ce vor fi făcute cu cărămidă pe muche să se strice şi să se facă cu cărămidă pe lat, ca nu din pricina acésta să se întâmple vre-o primejdie de foc, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1814 Iunie 11.

Grigore Filipescu Vel Agă.

www.dacoromanica.ro

Anexa m. — Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Vel Agă, fiind-că ne daĭ pliroforie, că mutându-se straja la acel loc de peste drum nu pricinuesce nimĕnuĭ vre-o supĕrare, poruncim dar, să se ridice straja după locul jătuitoruluĭ.—1814 Maiŭ 3.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 120.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce este dată în dosul jalbeĭ luĭ Teodor Triandafil, carele jăluesce pentru o prăvălióră ce are în têrg, că straja Agieĭ aŭ cuprins-o de şade într'însa şi din pricina acésta se păgubesce de chiria prăvălieĭ şi se rógă Mărieĭ Tale, să fie luminată porunca, ca să se mute straja aceea într'altă parte şi a rĕmânea prăvălióra luĭ slobodă; următor aflându-mĕ arĕt Mărieĭ Tale, că cu adevĕrat straja Agieĭ maĭ dinainte vreme aŭ fost pe locul prăvălieĭ aceea, şi acum iarăsĭ pe acelaş loc se află, cu tóte că n'aŭ fost stătătóre tot pe acel loc, ci se muta, şi pociŭ ḑice, că maĭ mult loc aŭ cuprins straja de cât aŭ rĕmas; dar voind Măria Ta a te milostivì asupra jăluitoruluĭ, este peste drum un loc pe carele făcêndu-se strajă nu póte aduce supĕrare nimuluĭ, iar hotărîrea rĕmâne a se da de către Inălţimea Ta.—1814 Aprilie 25.

Vel Agă.

Anexa n.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce mónăstirea are acel clin de loc slobod, după pliroforia ce ne daŭ dumné-lor veliţiĭ Vornicĭ printr'acéstă anafora, porun cim dumitale Vel Agă, ca pe acel loc să se aşeḑe straja, iar prăvălia ce aŭ făcut-o mónăstirea pe locul strajeĭ cel de maĭ nainte să nu se supere.—1816 Aprilie 16.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 409.)

Prea Inălţate Dómne,

Urmând luminateĭ poruncĭ Mărieĭ Tale de la acéstă anafora a dumné-luĭ Vel Agă, am mers la faţa loculuĭ, unde aŭ fost şi cuvinciosul egumen Ecaterineanul, şi făcênd cercetare, ne pliroforisirăm, că chiar pe locul ce aŭ fost streaja între rĕspântiĭ, la colţul hanuluĭ sfinteĭ Ecaterine, aŭ zidit cuviosul egumen părăvălie, însă streaja nu aŭ fost chip de casă, ci loc slobod, şi în dosul acesteĭ prăvăliĭ este un

www.dacoromanica.ro

clin de loc slobod al mănăstireĭ cu îndestulare a se putea face streaja, în care să pótă şedea om de pază; de care nu lipsim a face plecată. arĕtare.—1816 Martie 31.

Dumitrache Pacoviţă Vel Vornic, Grigorie Filipescu Vel Vornic

Anexa O pag. 791. — Iŏ Ioan Gheorghe Caragea voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce din Domnescile sineturĭ, ce sunt arĕtate într'acéstă anafora, se dovedesce, că locul pe care se află zidită acéstă Biserică, este al mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă şi în urmă s'aŭ şi afierosit a fi metoh aceştiĭ mănăstirĭ, întărim Domnia Mea anaforaua acésta şi hotărîm, ca întocmaĭ să-şĭ aibă urmarea sa, cu acéstă osebire însă, ca venitul ce se va agonisì înăuntrul bisericeĭ, să fie al mănăstiriĭ, iar cel după afară de la mahalagiiĭ aceĭ bisericĭ, să fie al preoţilor. — 1814 Iunie 16.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXX, pag. 291).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ Teodosie arhimandritul, egumenul sf. mănăstirĭ Raduluĭ-Vodă, de aicĭ din Bucurescĭ, făcênd cercetare, vĕdţuiŭ din condica mănăstireĭ, ce este întărită cu pecetea Domnéscă, hrisov al rĕposatulnĭ domn Nicolae Alexandru Mavrocordat Voevod cu let 7232 Maiŭ 2, de sunt anĭ 90, cel de la mănăstirea Raduluĭ-Vodă cu coprinderę, că pe moşia mănăstireĭ, din jos de *Bucurescĭ, pentru plimbarea Mărieĭ Sale şi a altor Domnĭ aŭ făcut o păreche de case Domnescĭ, cu curte împrejur şi cu grădină*, şi îĭ face orînduială ca să iea pe fieş-care an de la Vistierie câte talerĭ 60, să nu se păgubéscă mănăstirea de venitul aceluĭ loc; altă carte a Mărieĭ Sale Constantin sau Nicolae-Vodă Mavrocordat ce o dă iarăşĭ mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, prin care ḑice, că casele i biserica şi cu satul ce sunt pe moşia aceştiĭ numite mănăstirĭ din josul oraşuluĭ Bucurescii, unde se *numesce Foişoru*, care case le arată că sunt făcute de părintele Mărieĭ Sale Nicolae-Vodă, iar biserica este zidită din temelie şi înfrumuseţată de Dómna Zmaranda maica Mărieĭ Sale, unde se prăznuesce hramul Nascereĭ prea sfiinteĭ Născătóreĭ de Dumneḑeŭ, şi le închină casele cu biserica şi cu satul ca să fie metoh mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, spre a fi de ajutor şi chivernisélă mănăstireĭ, acum egumenul ḑice, că din vechimea anilor i din rea chivernisirea preoţilor de la acea bişerică şi din neîngrijirea egumenilor, aŭ ajuns la stare próstă şi dărăpănare şi biserica şi zidirile eĭ, şi pentru ca să se aducă în stare bună, pre cât va fi în putinţă, cere ca să aibă voie a rînduì un călugăr de la mănăstire îngrijitor de biserică şi de zidurile eĭ, şi să se cunóscă de proestos şi din venitul mahalaleĭ ce aŭ preoţiĭ nu cere nimic, numaĭ pentru binele

www.dacoromanica.ro

bisericeĭ şi curăţenia ce se cuvine să facă şi din cele de lipsă cu încetul să le împlinéscă, a căruia cerere ne-fiind cu vre-o împotrivire, căcĭ preoţiĭ mahalaleĭ aŭ să-şĭ păzéscă rînduiala lor, iar orînduitul proestos să îngrijéscă pentru sfînta biserică şi pentru zidurile eĭ a se meremetisì şi a se drege pre cât va fi prin putinţă, după cum egumenul se făgăduesce printr'acéstă jalbă; cu acéstă dar orînduială, găsim cu cale, să aibă voie a orînduì un călugăr de aĭ mŏnăstireĭ proestos şi purtător de grijă la sf. biscrică şi la zidurile eĭ, dar însă acela ce se va orînduì să fie ipochimen vrednic, ales de egumen şi dându-ĭ şi povăţuirĭ a se purtà bine, ca să nu se facă în mahala vre-o scandelă, de care arĕtăm Inălţimeĭ Tale.—1813 Maiŭ 25.

Vel Logofĕt.

Ungrovlahiscoie mitropolit Nectarie.

Intărirea ce s'aŭ făcut la anaforaua caseĭ Depo pentru a se închide cârciumile de prin mahalale spre, a nu se maĭ vinde viu şi rachiŭ până la sfîrşitul acesteĭ lunĭ.

Anexele P şi Q, pag. 792. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Pe acéstă alăturată anafora a dumné-lor veliţilor boerĭ nerĕmâind odihniţĭ lŏcuitoriĭ din patru mahalale de aicĭ din Bucurescĭ, însă Tărchilescii cu Precupeţii-Vechĭ, Biserica Sf. Ioan şi Biserica Sf. Pantelimon, orînduitul zapciŭ dumné-luĭ Vel Hatman al Divanuluĭ s'aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ Mele cu Ioniţă Voinescul Biv III Logofĕt, vechilul din partea dumné-luĭ Biv Vel Logofĕtuluĭ Grigorie Ghica tot asemenea cerere făcênd numiţiĭ lŏcuitorĭ prin apelaţia ce aŭ dat de a nu li se strica adecă obiceiul ce aŭ avut în cât aŭ trăit rĕposatul Ban Dumitrache Ghica atât pentru adetul pămîntuluĭ, cât şi pentru vînḑarea vinuluĭ şi a rachiuluĭ, nicĭ să se îndatoreze a fi clăcaşĭ ca ţĕraniĭ birnicĭ, în vreme ce aceia sunt sloboḑĭ de se hrănesc pe moşiile stăpânilor unde lŏcuesc şi îşĭ aŭ cele trebuincióse, precum lemne de foc, suhat de vite pentru iarbă şi pentru adăpost, arăturĭ, cosituri şi altele, iar eĭ se hrănesc fieş-care cu meşteşugul luĭ, arĕtându-ne unul din eĭ şi o adeverinţă sub iscălitura rĕposatuluĭ Ban Ghica cuprinḑĕtóre că i-aŭ dat voie să-şĭ facă casă pe moşia Colentina şi să plătéscă pe an câte 45 banĭ, iar de butea cu vinul de va vinde să dea câte parale 60, precum aşa ḑiseră că plătesc şi mahalagiiĭ ce şĭ aŭ casele pe moşia spitaluluĭ ot Sf. Pantelimon, iar de nu va primì dumné-luĭ logofĕtul a li se urmà acest obiceiŭ cerură să li se plătéscà casele şi se vor duce unde vor puté; împotrivă rĕspunse vechilul dumné-luĭ Vel Logofĕtuluĭ, că moşia Colentina are destul câmp afară din politie, precum este sciut şi sloboḑĭ sunt aceştĭ lŏcuitorĭ de vor voì să are şi să coséscă, plătindu-şĭ legiuita dijmă, fiind-că acésta este osebit folosul dumné-luĭ, maĭ ḑicênd vechilul şi acésta, că moşia Colentina fiind fost zestre a rĕposateĭ Bănescĭ mumă dumné-luĭ Logofĕtuluĭ şi pogorîtă acum la dumné-luĭ prin clironomie nu póte primì să-şĭ pérḑă dreptul folos al moşieĭ, iar de nu

www.dacoromanica.ro

voesc numiţiĭ lŏcuitorĭ a plătì dreptuĭ moşieĭ după întocmirea ce le aŭ făcut dumné-luĭ Logofĕtul, de la 12 şi până la 6 şi treĭ de casă pentru mâna I-a;a doua şi a treia, volnicĭ sunt să se mute pe altă moşie şi să-şĭ rădice binalele; precum pentru vin de nu se mulţămesc de a plătì câte talerĭ 12 de bute, să fie popriţĭ de a nu maĭ vinde nicĭ de cum şi va vinde vinurile dumi-sale, asupra cărora acestor provlime şi rĕspunsurĭ ale amêndurora părţilor, intrând Domnia în cercetare şi maĭ întîiŭ la provlima clăceĭ ce aŭ ḑis lŏcuitoriĭ, că nu s'ar cuvenì să o rĕspunḑă neavênd loc de semĕnăturĭ şi de fêneţe, cu tóte că din cuprinderea pravilnicesceĭ condicĭ, se face dovadă, că ḑilele clăceĭ nu le rĕspund numaĭ aceĭ lŏcuitorĭ cărora li se dă de către stăpânul moşieĭ pe care lŏcuesc, locurĭ de arăturĭ şi fêneţe, în vreme ce tot în pravilnicéscă condică este orînduită, ca pentru sămnăăturĭ şi fêneţe să deà osebita dijmă la stăpânul moşieĭ (din care se înţelege că şi făr'de a avé locurĭ de semĕnăturĭ şi fêneţe sunt datorĭ a da stăpânuluĭ moşieĭ orînduita plată numaĭ pentru casele şi cuprinsul caselor lor, cu cât maĭ vêrtos că dumné-luĭ Logofĕtul nu se împotrivesce a le da şi locurĭ de semĕnăturĭ i de fêneţe) dar am făcut întrebare în Divan şi dumné-lor veliţilor boerĭ, cum se urméză acest obiceiŭ al moşiilor? şi ne-aŭ dat pliroforie, că şi de nu va avé stăpânul moşieĭ locurĭ de semĕnăturĭ şi fêneţe a da lŏcuitorilor ce lŏcuesc pe moşia sa, eĭ tot îşĭ rĕspund obicĭnuita clacă; şi aşà fiind obiceiul ce se urméză pe alte moşiĭ pentru rîndul clăceĭ, unit cu cuprinderea pravilnicesceĭ condicĭ, li s'aŭ ḑis numiţilor lŏcuitorĭ, că cu asemĕnarea obiceiurilor ale altor moşiĭ ce aŭ provalisit, care nu sunt unite cu pravilnicésca condică, nu se póte face pildă, spre a se îndatorà şi stăpâniĭ celor-l-alte moşiĭ de a fi asemenea următorĭ, precum nicĭ cu adeverinţa rĕposatuluĭ Banuluĭ Ghica, ce aŭ arĕtat-o în Divan, cu cuprinderea ce s'aŭ ḑis maĭ sus, nu le este de nicĭ un ajutor, întâiŭ căcĭ nu este simfonie statornică şi nestrămutată în vecĭ, şi al doilea că acest fel de simfonie de ar fi fost, fiind-că acéstă moşie ar fi avut-o rĕposatul Ban Ghica zestre şi rodul zestreĭ fiind supus la voinţele şi otcârmuirea bărbatuluĭ numaĭ în cât este în viaţă iar nu şi după mórtea sa, iarăşĭ ar fi fost neţinută în sémă, acum după mórtea numituluĭ rĕposat boer, şi judecata nu póte după dreptate să îndatoreze pe dumné-luĭ Logofĕtul a primì acel obiceiŭ, ce ḑic că aŭ avut când trăia răposatul Ban Dimitrie Ghica, iar de li se pare supĕrător la auḑul lor cuvîntul *clăceĭ*, acesta orĭ clacă de vor socoti-o orĭ chirie a loculuĭ, tot sunt datorĭ a o plătì, precum toţĭ ceĭ-l-alţĭ ce aŭ case pe locurĭ străine o plătesc la stăpâniĭ locurilor, cum se pot învoì; de li se pare că este mult a da de la talerĭ 12 de casă până la talerĭ 6 şi până la talerĭ 3, precum i-aŭ lăsat dumné-luĭ Logofĕtul dintr'al dumi-sale bună-voinţă li s'aŭ ḑis să mérgă să se róge iarăşĭ de dumné-luĭ şi póte să li se maĭ facă vre-un scăḑĕmînt, căcĭ judecata nu-l póte silì spre paguba dreptuluĭ Domnieĭ Sale, iar de nu vor maĭ voì să lŏcuiască pe moşia Domnieĭ Sale, nicĭ dumnéluĭ nu le póte face silă a şedeà, dar nicĭ pe dumné-luĭ nu-l póte silì judecata a le plătì binalele, numaĭ căcĭ eĭ se împotrivesc din rĕutate a nu plătì dreptul dumné-luĭ logofĕtuluĭ, ci aŭ voie ca să'şĭ ridice, precum şi pentru vînḑarea vinuluĭ

www.dacoromanica.ro

i a rachiuluĭ nu póte, că în pravilnicésca condică se cuprinde că póte lŏcuitorul să vînḑă pe moşia ce lŏouesce (când nu va vinde stăpânul moşieĭ) plătind stăpânuluĭ aceĭ moşiĭ de bute câte taleri unul i câte o vadră de vin; dar am făcut întrebare numiţilor lŏcuitorĭ cât âmblà vadra de vin pe acea vreme când se urmà acest obiceiŭ şi însuşĭ aŭ mărturisit că atuncĭ era vadra câte parale 20, după care acel preţ de atuncĭ al vinuluĭ analoghisindu-se preţul cel de acum care iarăşĭ însuşĭ eĭ l-aŭ mărturisit în Divan ḑicênd că îl vînd acum vadra po talerĭ 5 şi parale 20 şi până la talerĭ 6 precum şi tóte cele-l-alte lucrurĭ scumpindu-se cu multă neasemănare de cât atuncĭ nu putem ḑice că le este mult avaetul de talerĭ 12 de bute, ci şi pentru acest avaet li s'aŭ ḑis să mérgă să se róge de dumné-lui Vel Logofĕtul şi póte să le maĭ facă vre-un scăḑĕmînt, iar când nicĭ la acésta nu se vor mulţămì saŭ va aveà dumné-luĭ Logofĕtul vinurĭ i rachiurĭ a vinde pe drépta moşia domnieĭ sale atuncĭ să nu fie volnicĭ eĭ de a maĭ vinde vin şi rachiŭ. Drept aceea dar hotărîm, ca întru tóte întocmaĭ să se facă urmare asupra pricineĭ, precum maĭ sus se arată. — 1814 Martie 20.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Măricĭ Tale, dumné-luĭ Vel Hatman al Divanuluĭ, aŭ înfăţişat înaintea nóstră pe mahalagiĭ din patru mahalale de aicĭ din Bucurescĭ anume Tărchilescĭĭ i Precupeţiĭ i Biserica nouă a Sf. Ioan şi Biserica Sf. Pantelimon, cu jalba ce aŭ dat pentru dumnéluĭ biv Vel Logofĕtul Grigorie Ghica, ḑicênd că aflându-se şeḑĕtorĭ pe moşia Colentina a caseĭ dumné luĭ numituluĭ boer, ar fi avut obiceiŭ prin cărţĭ şi zapise, pentru adetul pămîntuluĭ să dea de casă pe an câte parale 15, i de butea de vin ce vor vinde câte parale 30, care obiceiŭ li s'ar fi urmat atât maĭ nainte, cât şi în vremea rĕposatuluĭ boer Banuluĭ Dumitrache Ghica, părintele dumné-luĭ biv Vel Logofĕtuluĭ, iar dumné-luĭ le-aŭ stricat acest obiceiŭ încărcându-ĭ până la talerĭ 12 şi cer dreptate; faţă fiind şi Ioniţă Voinescul biv III Logofĕt vechilul dumné-luĭ Logofĕtuluĭ, am cerut jăluitorilor, să arĕte adeverinţă de la mâna dumné-luĭ Banuluĭ Dumitrache Ghica, cum că aŭ lăsat a da adet maĭ jos de cât este obiceiul pămêntuluĭ şi nu avură, iar vechilul dumné-luĭ biv Vel Logofĕtul ne arătă treĭ hotărîrĭ ale Divanuluĭ ţĕreĭ cu let 1808 Iulie 11 coprinḑĕtóre că toţĭ lŏcuitoriĭ de obşte sunt datorĭ să clăcuiască stăpânuluĭ moşieĭ câte 12 ḑile pe an după condica Divanuluĭ, de nu vor fi avênd vre-un deosebit aşeḑĕmînt în scris, poruncind epistatuluĭ Vornicieĭ politieĭ, ca să îndatoreze pe jăluitorĭ a face stăpânuluĭ acéstă clacă: alta tot dintr'acelaşĭ let Octombre 4, asemenea întăritóre pentru clacă, şi deosebit coprinde şi pentru vînḑarea vinuluĭ i a rachiuluĭ, ca să fie mahalagiĭ cu totul opriţĭ, căcĭ după legiuitul obiceiŭ al pămêntuluĭ acest drept este numaĭ singur al stăpînuluĭ moşieĭ, i pentru ceĭ ce vînd şi cumpĕră binale saŭ verĭ-ce alte sădirĭ pe acéstă moşie, câţĭ vor vinde la rudeniĭ ale lor, cariĭ aŭ căḑere ḑupă

www.dacoromanica.ro

pravilnicésca condică, aceia să fie sloboḑĭ, iar câţĭ vor vinde la streinĭ, să nu fie volnicĭ, ci maĭ întâiŭ să dea scire stăpânuluĭ moşieĭ, şi numaĭ vînḑarea acelnia care îĭ va da voïe stăpânul pămîntuluĭ prin iscălitura dumi-sale, să rĕmâe bună, iar fără de iscălitura dumné-luĭ să nu se ţie în sémă; cum şi pentru ceĭ ce ţin locurĭ slobode fără de nicĭ o osebire pe dînsele, se hotărăsce, ca orĭ să facă osebită clacă pentru acele locurĭ, saŭ să aibă voïe stăpînul moşieĭ a le da altora, ca să nu se păgubéscă de dreptul sĕŭ venit; alta ot let 1810 Iulie 12, făcută prin judecată cu Divan, faţă fiind şi mahalagiiĭ, carĭ măcar că ḑicea că aŭ avut un hrisov vechiŭ şi li s'aŭ luat de la biserica Silvestruluĭ, dar împotrivă s'aŭ vĕḑut la mâna dumné-luĭ Logofĕtuluĭ Ghicăĭ hrisov al Mărieĭ Sale Domnuluĭ Moruz, în care se coprinde şi alte hrisóve maĭ vechĭ ale altor luminaţĭ Domnĭ, arĕtând semnele şi hotarele acesteĭ moşiĭ, de unde şi până unde merg, din care se face întrégă şi luminată dovadă, că casele şi împrejmuirile jăluitorilor acestora sunt pe acéstă moşie a dumné-luĭ Logofĕtuluĭ, iar nu precum ḑiceaŭ eĭ atuncĭ, că ar fi locurile lor, însă întăresce maĭ sus ḑisa hotărire, ca să se urmeze întocmaĭ; cu tóte acestea, ḑise vechilul dumnéluĭ Logofĕtuluĭ, că pentru rîndul clăceĭ aŭ lăsat într'acestaşĭ chip: casele cele de frunte să dea talerĭ 12 pe an, cele de mijloc talerĭ 6 şi cele de a treia mână talerĭ 3 şi eĭ iarăşĭ nu sunt mulţămiţĭ. Decĭ maĭ sus numitele hotărîrĭ ale Divanuluĭ ţĕreĭ sunt urmate cu bună orînduială, după vechiul obiceiŭ al pămîntuluĭ şi după pravilnicésca condică, şi nicĭ un cuvînt de împotrivire nu pot să aibă mahalagiiĭ de a se apĕrà de aceste drepturĭ ale dumné-luĭ Logofĕtuluĭ, nicĭ pot pricinuì că locurile ar fi ale lor, fiind dovedite printr'atâtea hrisóve domnescĭ, ce are dumné-luĭ Logofetul, că locurile acestea unde şed eĭ sunt pe moşia Colentina a dumné-luĭ Logofĕtuluĭ, după cum acésta o mărturisesc însuşĭ eĭ prin jalba de acum, precum nicĭ pricinuirea ce ḑic că maĭ înainte da de casă maĭ puţine parale, nu le este de nicĭ un ajutor, cácĭ pe acele vremĭ lua salahorul pe ḑi câte 12 parale, iar acum până la 60 de parale, şi de vreme că nu se mulţămesc pe uşurinţa ce aŭ voit dumné-luĭ Logofĕtul de le-aŭ făcut, găsim cu cale, să lipséscă darea de banĭ şi să fie următorĭ după obiceiul pămîntuluĭ, a clăcuì fieş-care casnic şi vrednic de muncă câte 12 ḑile pe an, cum şi pentru vînḑarea vinuluĭ i a rachiuluĭ şi cele-l-alte să se urmeze după hotărîrile Divanuluĭ ce se cuprind maĭ sus. Iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta. — 1814, Mart 12.

Radu Golescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Barbu Văcărescu Vel Vornic, Vel Logofĕt.

Anexă la pag. 793 — Iω Ioan Gheorghe Caragea.

Cinstit şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Vornice Iordache Slătinénu, nazîrule al Caseĭ podurilor, fiind-că podul ot Şerban-Vodă se află în próstă stare şi dărăpănat, poruncim, Domnia Mea,

www.dacoromanica.ro

ca din podurile vechĭ ce se scot de la podul Mogoşóeĭ, să orînduescĭ fără de zăbavă, a se drege şi numitul pod al luĭ Şerban-Vodă. Tolco pisah gpd. — 1814 Maiŭ 13.

(Cod. LXXXIV, fila 120.)

Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Chibzuind şi înşine Domnia Mea cererea jăluitoruluĭ după arĕtarea ce ni-se face printr'acéstă anafora a Caseĭ podurilor asupra tocmeleĭ jăluitoruluĭ o găsim dréptă şi cuviinciósă, fiind-că în adevĕr orĭ în lung orĭ în lat de se vor pune podinele, tot urméză a se cioplì, şi aceeaşĭ ostenélă şi cheltuială are a face jăluitorul, de aceea şi hotărîm, ca tot după tocméla cea d'întâiŭ să i se plătéscă şi lucrul cusuruluĭ poduluĭ Mogoşóeĭ, adecă câte talerĭ 3 podina şi ursul, fiind însă şi el dator de a le cioplì şi a le potrivì întocmaĭ. — 1815 Iunie 8.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIV, pag. 354).

Prea Inălţate Dómne,

La acéstă jalbă ce aŭ dat Inălţimeĭ Tale dumné-luĭ maĭ mare başa, arĕtând că în anul trecut când s'aŭ început lucrul poduluĭ Mogoşóeĭ, prin contract, s'aŭ scăḑut şi s'aŭ tocmit ca să i se plătéscă de fieşcare podină şi urs câte talerĭ 3, şi însuşĭ să îngrijéscă a face şanţul, şi cu meşteriĭ dulgherĭ să cioplésca podinile, şi să facă podul în lung, şi că acum dumné-luì Vel Vistierul îĭ scade talerĭ unul din aşeḑĕmîntul ce are, deosebit cere ajutor şi ḑece tânjelĭ cu boĭ şi 30 de salahorĭ, cărora să le plătéscă de tânjală câte talerĭ unul pe ḑi, şi de salahor câte 29 de parale; ni se poruncesce să cercetez şi să arĕt Inălţimeĭ Tale. După luminată poruncă fac arĕtare Mărieĭ Tale, că cu adevĕrat contractul ce'l are aşà se cuprinde şi pe câte podinĭ aŭ lucrat le-aŭ aşeḑat în lung şi cu urşĭ cu tot i s'aŭ plătit de către Casă, podina şi ursul, câte talerĭ 3, în urmă făcêndu-se chibzuire ca podinile să nu se maĭ pue în lung ci în lat, precum aŭ fost podul maĭ nainte, şi la socotéla ce din luminată poruncă aŭ paradosit Casa la dumné-lor veliţiĭ boerĭ, când s'aŭ şi făcut schepsis de podul Têrguluĭ-de-afară şi aŭ făcut dumné-lor veliţiĭ boerĭ anafora către Inălţimea Ta, se vorbesce într'aceeaşĭ anafora, şi pentru acésta ḑicênd, că de vreme ce podul Mogoşóeĭ de la pórta curţiĭ gospod este să se facă îndată şi podinile puindu-le de a rîndul nu are maĭ mare-başa să le tocméscă după cum s'aŭ urmat în anul trecut, când s'aŭ făcut podul în lung, şi pentru acésta îl scade cu talerĭ unul din tocméla contractuluĭ; numitul maĭ mare-başa rĕspunde, că podinele, a nu le cioplì să le potrivéscă, nu se póte face podul drept ca o linie şi trebue meşterĭ dulgherĭ să le lucreze a le cioplì şi să le potrivéscă la aşeḑarea lor, şi că tot una îĭ face orĭ în lung saŭ în lat, plata dulgherilor tot aceea merge, pentru acésta dar rĕmâne ca orĭ cum se va găsì cu cale de către Inălţimea Ta, se va da luminată htărârea Mărieĭ Tale.—1815 Iunie 6.

Nicolae Trăsnea serdar.

www.dacoromanica.ro

Anexe pag. 793. — Io Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

De vreme ce Casa podurilor nu s'aŭ îndeletnicit de a scutì pe jăluitorĭ de tóte podveḑile şi angariile, iar dăjdiile lor le-aŭ plătit la Vistierie, după arĕtarea ce ni se face printr'acéstă anafora, adecă nu şi-aŭ săvîrşit datoriile sale pe deplin, hotărîm dar, ca şi jăluitoriĭ să nu dea pe deplin acéstă rĕmăşiţă de 1.200 podinĭ, ci să se scaḑă dintr'acéstă sumă de podinĭ 500, iar cele-l-alte 700 să le împlinéscă, pentru care şi îţĭ poruncim orînduitule mumbaşir, să le facĭ jăluitorilor cuviinciosul mumbaşiret după porunca ce-ţĭ este dată, spre a aduce aicĭ suma podinilor de maĭ sus arĕtată.—1812 Ianuarie 12.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, fila 264).

Prea Inălţate Dómne,

După jalba acésta ce aŭ dat Inălţimeĭ Tale lŏcuitoriĭ de la satul Bălenĭ din sud Dâmboviţa, arĕtând că în trecuta răzmeriţă aŭ fost aşeḑaţĭ la Casa podurilor să le plătéscă dăjdiile lor la Vistierie, şi să-ĭ scutéscă de tóte podveḑile şi angarelile şi că, după aşeḑĕmîntul ce aŭ avut cu Casa podurilor, nu aŭ fost ocrotiţĭ de podveḑĭ şi angarele, ci apururea s'aŭ supĕrat şi aŭ rĕspuns şi eĭ cu tóte cele-l-alte sate, carĭ din pricina podveḑilor şi a necazurilor ce aŭ pătimit neocrotiţĭ fiind, nu numaĭ că nu aŭ putut să facă podinĭ, dar uniĭ s'aŭ rĕspândit şi ceĭ maĭ mulţĭ aŭ murit şi tótă rĕmăşiţa podinilor se cere de la ceĭ săracĭ ce aŭ maĭ rĕmas în satul lor, şi că le face mare zor zapciul Divanuluĭ ce este orînduit mumbaşir, cu luminată porunca Mărieĭ Tale ce este dată la anaforaua ce am făcut Inălţimeĭ Tale pentru acéstă rĕmăşiţă de podinĭ, la a cărora jalbă ni se poruncesce, că vĕḑênd anaforaua ce cu întărire este, faţă cu Epistatul podurilor, să cercetăm şi să arĕtăm în scris; următorĭ fiind luminateĭ poruncĭ am adus înaintea nóstră pe dumné-luĭ Serdarul Nicolae Trăsnea Epistatul Caseĭ podurilor, faţă cu jăluitoriĭ şi ne arată, că adevĕrat aŭ avut aşeḑĕmînt cu dînşiĭ ca să le plătéscă dăjdiile lor şi să-ĭ ocrotéscă de tóte angariile şi podveḑile, dar contractul este făcut pe numele Divanuluĭ ce aŭ fost atuncĭ (care s'aŭ vĕḑut şi de către noĭ) şi orĭ în câte rîndurĭ aŭ venit lŏcuitoriĭ de aŭ arĕtat la Casa podurilor că se supĕră de angariĭ şi de podveḑĭ, până să le scótă poruncĭ şi până să mérgă înapoĭ, în silă li se lua carĕle şi făcea podveḑile şi angariile, iar dăjdiile tóte le aŭ plătit la Vistierie, deosebit la let 1813 Decembre 9 când şi-aŭ încheiat Casa podurilor socotéla la dumné-lor Veliţiĭ boerĭ, acest sat Vălenĭ este arĕtat rĕmăşiţă 4.288 de podinĭ şi în urmă s'aŭ scăḑut pe jumătate ertându-li-se, rĕmâind numaĭ 2.144 de podinĭ ca să facă şi să le aducă, din care aŭ şi adus 944 podinĭ

www.dacoromanica.ro

şi aŭ rĕmas rĕmăşiţă bună 1.200 podinĭ, precum şi eĭ arată prin jalbă; împotrivă rĕspunse lŏcuitoriĭ, că fiind săracĭ de tot şi ceĭ maĭ mulţĭ ómenĭ aŭ murit, nicĭ odinióră nu pot să facă acéstă sumă de podinĭ, carĭ din pricina neocrotireĭ de podveḑĭ şi angariĭ aŭ rĕmas îngreuiaţĭ, rugându-se a li se face milostivire asupra lor, ca să li se erte şi să li se ridice mumbaşirul ce este orînduit asupră-le. Decĭ de vreme ce Casa podurilor nu s'aŭ ţinut de aşeḑĕmîntul ce aŭ avut, cu a-ĭ ocrotì de podveḑĭ şi angariĭ, şi maĭ ales după pliroforia ce am luat, cu adevĕrat sunt săracĭ şi le-aŭ murit o grămadă de ómenĭ de năprasnica bólă ce aŭ fost, găsim cu cale a fi ertaţĭ şi nesupĕraţĭ de vre-o podină, şi mumbaşirul ce este în spinarea lor, să se scóle să vie înapoĭ, iar hotărîrea cea desăvîrşită rĕmâne de a se da de către Inălţimea Ta.

Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Grigore Filipescu Vel Vornic, Teodor Văcărescu Vel Vornic, Scarlat Grădişteanu Vel Logofĕt. — 1815 Decembre 23.

Idem. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Ca un trebuincios ce este în adevĕr podul acesta celor ce lŏcuesc într'acéstă mahala, cu cale fiind anaforaua acésta a Agieĭ, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumi-tale Vel Agă, ca după analogon al stânjânilor ce va aveà fieş-care să orînduescĭ, zapciŭ agiesc ca să împlinéscă baniĭ cu analoghie, după preţul cu care vor tocmì înşişĭ mahalagiiĭ facerea acestuĭ pod şi să se însărcineze doĭ treĭ dintr'aceştĭ mahalagiĭ cariĭ vor fi maĭ cinstiţĭ şi cu maĭ stare bună, ca să îngrijască pentru facerea poduluĭ. 1815 Decembre 24.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 237.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Măriei Tale de la acéstă jalbă a *mahalagiilor ot sfântul Sava,* prin care cer a se îndatorà ceĭ neuniţĭ mahalagiĭ, ca să plătéscă dreptul analogon ce'ĭ va ajunge pe suma stânjinilor fieş-căruia, la facerea poduluĭ după uliţa ce merge în sf. Sava (care pod cu adevĕrat aflându-se de tot stricat vor să-l facă din noŭ), arĕt Inălţimeĭ Tale, că cu cale şi primită le este cererea ce fac, dar socotesc de trebuinţă a fi luminată porunca Mărieĭ Tale cu mumbaşir, să se îndatoreze pe toţĭ aceiă câţĭ urméză a intrà în cisla facereĭ acestuĭ ped, ca să plătéscă dreptul analogon ce-ĭ va ajunge pe stânjâniĭ fieş-căruia, spre a puteà lua sfârşit şi fără zăbavă facerea poduluĭ, iar hotărîrea rĕmâne la Inălţimea Ta.—1815 Noembre 17.

Vel Agă.

Idem. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

După pliroforia ce ni se dă printr'acéstă anafora de către dumné-

www.dacoromanica.ro

luĭ Vel Vistierul, milostivire făcênd Domnia Mea asupra jăluitoruluĭ Ene Podarul, poruncim să fie ĭertat şi nesupĕrat de slujbă.—1816 Februarie 14.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXII, pag. 307).

Prea Inălţate Dómne,

Intrând în cercetarea jalbeĭ ce aŭ dat Mărieĭ Tale Ene de aicĭ, mĕ pliroforisiiŭ, că jăluitorul maĭ nainte vreme aŭ fost la orînduiala podarilor politieĭ Bucurescilor, şi pentru că aŭ căḑut la o grea bólă, încă din domnia Mărieĭ Sale, Constantin Vodă Ipsilant, dând jalbă de rugăciune ca să-l erte de slujbă, după cercetarea ce i s'aŭ făcut atuncĭ, se vede la mânile sale întărire gospod, cu let 1805 Martie 10, prin care îl iartă de slujbă, dar pentru că jăluitorul nu s'aŭ putut îndeletnicì până acum, ca sà'şĭ înoiască acel sinet, se rógă Inălţimeĭ Tale de a i se înoì şi de către Inălţimea Ta, a căruia rugăciune rĕmâne la buna milostivirea Mărieĭ Tale, în ce chip veĭ voì a arĕtà asupră-ĭ. — 1815 Noembre 21.

Vel Vistier.

Idem. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahissoie.

Dumné-ta Vel Vistier, cât pentru tăiatul şi adusul acestor podinĭ ce sunt trebuincióse pentru aceste poduri, ce se arată în dos, i pentru împlinirea banilor, ce sunt trebuincioşĭ la plata lucruluĭ lor, primind Domnia Mea tertipul ce maĭ jos se coprinde, poruncim să se şi facă cuviincióselе poruncĭ cu urmare întocmaĭ, baniĭ însă împlinindu-se şi trimiţêndu-se la Casa podurilor, să fie osebit într'adins numaĭ pentru facerea acestor poduri, făr'de a se luà dintr'înşiĭ măcar un ban de Serdarul Nicolae Trăsnea în datoria ce are să iea de la Casa podurilor, iar tăiatul acestor podinĭ să se încépă de la 20 ale viitoruluĭ Maiŭ, până la sfîrşitul viitoruluĭ Iunie să se isprăvéscă şi căratul lor, fiind-că într'acéstă diiastimă sunt sloboḑĭ lŏcuitoriĭ de orĭ-ce lucru al pămîntuluĭ, şi spre a se săvîrşì atât tăiatul, cât şi căratul într'acéstă diastimă, poruncim să se orînduiască într'adins câte un boer mumbaşir la fieş-care judeţ, unde aŭ a se tăià, ca să facă mumbaşiret atât la tăiat, cât şi la căratul lor, şi îndată ce se va aduce podinile, numaĭ decât să se încépă lucrul, care lucru de se va găsì alt cinevaşĭ de a'l primì cu preţ maĭ jos de cât cel în dos arĕtat, acela să se însărcineze. — 1816 Aprilie 13.

(Cod. LXXXII, pag. 394)

Prea Inălţate Dómne,

Cu plecată anafora arătăm Mărieĭ Tale, că şi de s'aŭ făcut podul Mogoşóeĭ din noŭ, dar fiind cele-l-alte poduri stricate şi năvălind toţĭ

www.dacoromanica.ro

cu intrarea şi eşirea pe acel pod, aŭ început a se stricà, iar podul Colentineĭ şi podul Târguluĭ-de-afară ce sunt de mare trebuinţă, fiind-că pe dînsele se cară zaheréua şi alte trebuincióse ale obştieĭ, s'aŭ dărăpănat cu totul, în cât cu neputinţă este a maĭ trece cară pe ele. Decĭ fiind-că estimp, prin bună economia Mărieĭ Tale, s'aŭ ridicat de asupra ţĕreĭ carele şi salahoriĭ ce se trimiteà într'alţĭ anĭ la lucrul cetăţilor în natură, rĕmâind a se rĕspunde în banĭ, am socotit, de se va găsi şi de către Măria Ta cu cale, ca într'acest an, să se facă maĭ sus numitele podurĭ, cu mijlocul ce arătăm maĭ jos, însă să aibă lŏcuitoriĭ răgaz până la sfîrşitul luĭ Maiŭ, ca să'şĭ facă arătura şi semănăturile câmpuluĭ, iar de la începutul luĭ Iunie să intre în pădure, să taie cherestéua şi până la sfîrşitul luĭ Iulie să se şi care aicĭ şi să se încépă lucrul podurilor, şi podinile de la podul Mogoşóeĭ fiind-că s'aŭ pus în lung şi din pricina acésta vedem că se strică maĭ curînd, să se ridice şi să se pue la podul Târguluĭ-de-afară de-a curmezişul cu lungul podinilor în latul poduluĭ, şi la podul Mogoşóeĭ să se pue podină nouă iarăşĭ cu chipul ce ḑicem a se pune la podul Târguluĭ-de-afară, care acéstă chibzuire a facereĭ podurilor am făcut'o dimpreuna cu dumné-luĭ Vel Vistierul.

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Costandie Buzĕŭ, Constantin Filipescu, Radu Golescu bil Vel Ban, Grigorie Brâncoveanu, Constantin Creţulescu Vel Ban, Barbu Văcărescu Vornic, Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Istrate Creţulescu Vel Vornic, Grigorie Filipescu Vel Vornic, Teodor Văcărescu Vel Vornic, Mihalache Racoviţă Vel Logofĕt.

Câte podinĭ şi urşĭ trebuesc la aceste treĭ podurĭ.

podinĭ	
2000	la podul Tîrguluĭ-de-afară, cu urşĭ cu tot;
1350	de la pórta din sus a Curţiĭ vechĭ până la Butuc, unde se începe podul Tîrguluĭ-de-afară;
3250	cusurul poduluĭ Mogosóeĭ de la Drugănésca până la pórta din sus a Curţiĭ vechĭ;
2340	pentru podul Colentineĭ.
1400	urşĭ peste tot.
17340	

Cine să facă aceste podinĭ?

birnicĭ lude	
438	Buzĕŭ.
1460	Săcuenĭ.
719	Prahova.
718	Ilfovul.
1246	Dâmboviţa.
4582	aceste judeţe numaĭ să le facă, făr' de plată.

www.dacoromanica.ro

Cine să le aducă.

scutelnicĭ	poslusnicĭ	slujitorĭ	
1225	577	125	Buzĕŭ,
1557	854	176	Saac.
1677	963	120	Prahova.
1708	1888	465	Ilfov.
2309	1134	266	Dâmboviţa.
8476	5416	1152	
5416			
1152			
15044	aceştia să le aducă fără plată.		

Câţĭ banĭ trebuesc la făcutul podurilor?

talerĭ	
36850	la stânjinĭ 1150 de la pórta din sus a Curţiĭ vechĭ până la capul poduluĭ Tîrguluĭ-de-afară, tot podul cu şanţul, stânjinul po talerĭ 32, iar maĭ mare-başa cere la stânjin po talerĭ 35, fiindcă sanţ nu are şi este să-l facă din noŭ.
21600	la 800 stânjinĭ din capul poduluĭ Mogosóeĭ până la Curtea Domnéscă unde sunt puse podinele în lung şi aŭ a se ridică şi a se pune la podul Tîrguluĭ-de-afară în lat.
3250	la 350 stânjinĭ de la Drugănésca până la pórta din sus a Curţeĭ vechĭ, ce nu este făcut, însă aceĭ stânjenĭ 800 şi ceĭ-l-alţĭ stânjinĭ 350 s'aŭ pus plată lucruluĭ la stânjin po talerĭ 27, dar maĭ-máre-başa cere po talerĭ 30.
4680	pentru podul Colentineĭ podina po talerĭ 2.
66380	

Cine să dea aceştĭ banĭ ce sunt trebuincioşĭ pentru făcutul podurilor?

scutelnicĭ	poslusnicĭ	slujitorĭ	
473	524	253	Slam-Rîmnic
604	482	274	Ialomiţa.
524	569	471	Vlaşca.
258	351	357	Teleorman.
1.066	534	159	Muşcel.
838	573	255	Argeş.
289	207	252	Olt.
4,052	3.240	2,018	

Cum să dea aceştĭ talerĭ 66.380, iasă:

www.dacoromanica.ro

taleri	
8.000	ceĭ din Curtea veche după porunca gospod.
24.312	4052 scutelnicĭ po taleri 6;
12.960	3240 posluşnicĭ po taleri 4;
8.072	2018 slujitorĭ po taleri 4.
53.344	

taleri	
66.380	este suma trebuinţeĭ ce se arată înapoĭ;
53.344	se scade suma ce se analoghisì pe scutelnicĭ, posluşnicĭ şi slujitorĭ.
13.036	lipsesc.

Pentru aceştĭ banĭ ce lipsesc, pe urmă, de voṃ vedé că lipsesc, vom socotì atuncĭ de unde să se împlinéscă, şi vom arětà Mărieĭ Tale prin altă anafora, iar pentru aceĭ talerĭ 53.344 ce se analoghisirà acum, se va da luminată porunca Mărieĭ Tale, ca să se împlinéscă şi până la sfîrşitul luneĭ luĭ Iunie să fie toţĭ aduşĭ la Sărdarul Nicolae Trăsnea epistatul Caseĭ podurilor.—1816 Aprilie 5.

Idem. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-luĭ Vel Agă, după arětarea ce ne face printr'acéstă anafora, cu cale şi de trebuinţă fiind facerea acestor podurĭ, poruncim dumné-luĭ să îndatoreze pe alăturaşiĭ acestor podurĭ ca să rěspundă baniĭ ce sunt datorĭ a da fieş-care după cisla ce aŭ făcut Sĕrdarul Nicolae Trăsnea, — 1816, Maiŭ 14.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXV, pag. 28.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, ce mi s'-aŭ dat la anaforaua dumné-lor boeriĭ pentru facerea a douĕ podurĭ, unul, adecă ce se abate din Podul Mogoşóeĭ şi merge printre hanul Grecilor şi printre hanul luĭ Şerban-Vodă până în podul cel noŭ, şi altul ce merge pe uliţa de doftorul Caracaş spre Curtea veche, arĕt Inălţimeĭ Tale, că pentru cel ce se abate din Podul Mogoşóeĭ mergênd spre hanul Grecilor, făcên-du-se socotéla de către dumné-luĭ Sĕrdarul Nicolae Trăsnea, pe suma stînjinilor ce cad în partea fieş-căruia, după poruncă am şi orînduit să se strîngă baniĭ pentru săvîrşirea poduluĭ, iar pentru cel de pe uliţa doftoruluĭ Caracaş fiind bun şi pré puţine podinĭ lipsindu-ĭ, s'aŭ în-datorat mahalagiiĭ a-l drege. Deosebit maĭ arĕt Inălţimeĭ Tale, că este trebuinţă de a se face încă patru podurĭ, adică, podul ce se în-cepe din pórta luĭ Gheorghe Sachelarie şi ese în pórta Carvasaraleĭ,

www.dacoromanica.ro

i podul ce se începe în pórta caselor Moruzóeĭ şi ese în piaţa tîrguluĭ, i podul ce se începe din piaţă şi ese în Curtea veche, şi podul ce se începe din pórta hanuluĭ Sf. Ión şi merge pe uliţa hanuluĭ Grecilor şi Stavropoleos, fiind cu totul dĕrăpănate şi stricate, în cât totdeaunu se întîmplă primejdiĭ trecĕtorilor pe acolo, pentru care şi acestea s'aŭ făcut socotélă iarăşĭ de dumné-luĭ Sĕrdarul Trăsnea, şi de se va găsì cu cale şi de către Măria Ta a se face, voiŭ avé luminată poruncă de a se îndatorà a intrà în cisla acestor poduri ca să rĕspundă baniĭ stînjinilor ce-ĭ ajunge pe fieş-care la analoghie. — 1816, Maiŭ 3.

Vel Logofĕt.

Idem. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele anaforaua acésta a dumné-lor Veliţilor boerĭ, poruncim, ca întocmaĭ să se facă urmare, cu atâta numaĭ osebire, ca aceĭ lude 150 ce se îndatoréză dumné-lor ispravniciĭ judeţuluĭ Ilfov, ca să-ĭ dea din judeţ să lipséscă, şi dumné-lor epistaţiĭ, Caseĭ podurilor să fie datorĭ, ca să găséscă încă alţĭ atâţĭ lucrătorĭ cu plată în locul acelora şi să-ĭ facă teslim în mâna maĭ-mare-başeĭ ce s'aŭ însărcinat cu facerea acestor poduri, şi să aibă a le plătì maĭ-mare-başa după cum s'aŭ plătit şi anţerţ la lucrătoriĭ facereĭ poduluĭ, iar ceea ce va maĭ lipsì până la suma tocmeleĭ lor ce vor face cu epistaţiĭ Caseĭ podurilor, să li se plătéscă de la Casa podurilor şi pentru ca să se facă podurile bune şi a se săvîrşì podurile negreşit la sorocul cei orînduit, poruncim, să se orînduiască şi aceĭ doĭ epistaţĭ cu câte talerĭ 50 pe lună de la Casa podurilor, cariĭ să fie silitorĭ asupra lucrătorilor, spre a se săvîrşì podurile negreşit până la soroc, fiind cu privighere de a se lucrà podurile bine fără a face vre-un hatâr lor, iar cu *responsabilitaoa* de nu vor fi podurile lucrate bine, aŭ a fi însărcinaţĭ epistaţiĭ şi maĭ-mare-başiĭ ceĭ carĭ s'aŭ însărcinat cu facerea podurilor.—1816 Iunie 18.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXV, pag. 116).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tate de la acéstă anafora a Serdaruluĭ Nicolae Trăsnea, epistatul Caseĭ podurilor, cum că s'aŭ găsit unul de se încarcă cu tot lucru! celor treĭ poduri ce sunt să se facă, şi cere pentru podul Têrguluĭ-de-afară de stânjeu po talerĭ 27 i pentru al Mogoşóeĭ po talerĭ 24 şi pentru al Colentineĭ po talerĭ 20, am făcut chibzuire şi pentru înlesnire, ca să se pótă isprăvì câte trele podurile până la sfîrşitul luĭ Septembre, s'aŭ încărcat doĭ inşĭ cu facerea acestor poduri, adecă pitarul Niculi proin maĭ-mare-başa şi Paraschiv, ce este acum maĭ-mare-başa, care aŭ dat şi zapis la Casa podurilor precum se va vedé de către Măria Ta. Ci să fie luminată porunca

www.dacoromanica.ro

Măriei Tale către dumné-luĭ Vel Vornicul al politieĭ, ca să dea pe tótă sĕptĕmâna câte 20 de tânjelĭ cu câte doĭ boĭ i cu omul lor la facere poduluĭ Mogoşóeĭ şi al Tîrguluĭ-de-afară, i dumné-luĭ Vel Armaşul să dea câte 20 de vinovaţĭ de la puşcărie, şi dumné-lor ispravniciĭ de Ilfov câte 50 de salahorĭ a căror plată să o rĕspunḑă maĭ sus numiţiĭ maĭ-mare-başĭ din baniĭ tocmelilor, se li ce daŭ de la Casă, după cum s'aŭ plătit şi anţerţ la facerea poduluĭ Mogoşóeĭ, şi pentrn ca să se facă podurile bune, iar nu cum s'aŭ făcut altă dată, bine ar fi să se orînduiască şi doĭ epistaţĭ cu câte taleri 50 pe lună de la casa podurilor, unul la podul Mogoşóeĭ şi altul la podul Tîrguluĭ-de-afară, ca să fie napristan asupra lucrătorilor şi silitorĭ spre săvîrşire a se isprăvì podurile negreşit până la soroc, şi când nu vor fi podurile lucrate bine, aceĭ epistaţĭ să aibă a rĕspunde, iar hotărîrea rĕmâne la Măria Ta.—1816 Iunie 12.

Radu Golescu Vel Ban, Dumitrache Racoviţă Vel Vornic, Teodor Văcărescu Vel vornic, Mihalache Racoviţă Vet Logofĕt, Iordache Goleseu Vel Logofĕt.

Idem. Iŏ Ion Cheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind Domnieĭ Mele acéstă anafora a părinţilor Arhiereĭ şi a dumné-lor boerilor, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumné-tale Vel Vornic al politieĭ, că fără de altă zăbavă, să îndatorezĭ pe aceĭ mahalagiĭ de a astupà negreşit, în sorocul de maĭ jos arĕtat, acele batacurĭ bine şi cu temeiŭ, iar un precum obicĭnuesc de a aruncà numaĭ de o cam-dată óreşĭ-ce tufă saŭ gunoiŭ şi apoĭ după ce încep ploĭ şi se calcă acele dresurĭ de carăle trecĕtorilor, rĕmân iarăşĭ găurĭ şi batacurĭ, cărora mahalagiiĭ să li arĕte şi acésta, că de nu vor urmà a le astupà bine şi cu temeiŭ în sorocul ce s'aŭ ḑis, să scie că vom da poruncă de li se vor tăià curţile şi grădinile pentru deschiderea drumuluĭ. — 1816 Octombre 25.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

Prea Înălţate Dómne,

Cu plecată anafora arĕtăm Măriei Tale, că la multe locurĭ prin mahalalele politieĭ sunt batacurĭ şi norói grele, de nu pot trece ómeniĭ cu carăle, de a răzbì, ca să intre în politie, şi din pricina aceea năvălesc toţĭ de âmblă pe podurile cele marĭ, din care pricină nu puţină zmăcinare se face acestor podurĭ domnescĭ, ci să fie luminată porunca Măriei Tale către dumné-luĭ Vel Vornicu al politieĭ, ca să mérgă însuşĭ dumné-luĭ în faţa loculuĭ, pe unde sunt aceste batacurĭ şi să îndatoreze pe mahalagiĭ, ca să astupe cu tufe şi cu moloz orĭ gunoiŭ tóte batacurile ce rĕzbesc şi ies în podurile cele marĭ, orînduind şi mumbaşir asupra lor, ca până la 10 ale luneĭ Octombre fieş-care mahalagiŭ să'şĭ astupe batacul sĕŭ, fiind sciut Măriei Tale, că de vor iurdisì tóte carăle ce âmblă pe aceste podurĭ, se prăpădesc şi acestea în treĭ patru

www.dacoromanica.ro

anĭ şi rĕmâne politia de tot făr'de poduri, ne maĭ fiind mijloc a se maĭ face, neaflându-se păduri destoinice de acéstă trébă, arĕtându-se mahalagiilor, că de nu vor isprăvì batacurile până la soroc, să scie că li se vor tăià curţile şi grădinile pentru deschiderea drumuluĭ.

1816 Octombre 30.

Nectarie Mitropolit, Episcop Buzĕŭ, Constantin Creţulescu Vel Ban, Isaac Ralet Vel Vornic, Dumitraşcu Racoviţă Vel Vornic, Grigorie Filipescu, Constantin Caliarhi Vornic, Nestor Clucer.

Idem.—Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cu cale fiind anaforaua acésta a părinţilor arhiereĭ şi a dumné-lor veliţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumné-tale Vel Spătare, ca împreună cu dumné-luĭ Vel Vornic al Obştirilor i cu dumné-luĭ Vel Vornicul al politieĭ, să îngrijiţĭ spre a se pune în lucrare şi a se săvîrşì negreşit până la 15 ale viitoruluĭ Martie, cuprinderea atât a anaforaleĭ dumné-lor veliţilor boerĭ ot let 1816 Decembre 7, prin orînduiţĭ boerĭ Stolnicul Stănescu şi Serdarul Hafta, ce sunt arĕtaţĭ într'aceeaşĭ anafora a dumné-luĭ Vel Spătarul, cu urmare întru tóte întocmaĭ, pentru care poruncim şi dumné-vóstră Ispravnicilor din sud Ilfov, să daţĭ orĭ-ce ajutor va fi de trebuinţă, spre săvîrşirea acesteĭ poruncĭ.—1818 Ianuar 4.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXIX, pag. 217).

Prea Inălţate Dómne,

După luminată porunca Mărieĭ Tale, am vĕdut arĕtarea ce face dumné-luĭ Vel Spătarul printr'acéstă anafora, pentru a se lărgì drumurile ce sunt de la capul podurilor celor marĭ ale politieĭ Bucurescilor înainte până es din rândul caselor şi a se face pleter pentru tămăduirea grelelor noróe, ce se fac acolo, şi cu bună orânduială este chibzuirea dumné-luĭ, pentru care şi noĭ prin obştéscă anafora am fost arĕtat Inălţimeĭ Tale, încă din lĕt 1816 Decembre, că se cuvine să se deschidă uliţe largĭ ca de 20 de stânjenĭ, fără a se socotì să se apere curţĭ, grădinĭ şi alte cuprinsurĭ, căcĭ acelea ce cad în linia drumurilor aŭ a se tăia ca să se lărgéscă uliţele, a nu se face noróe şi a nu pătimì norodul, cum şi hotarele vechĭ ale politieĭ să se alégă şi vedem că s'aŭ întărit acea anafora şi de către Inălţimea Ta, dar în lucrare până acum nu s'a pus. Decĭ se va da luminată porunca Mărieĭ Tale de iznóvă, ca să se pue în lucrare atât anaforaua nóstră, cât şi anaforaua dumné-luĭ Vel Spătarul, fiind cu orînduială spre folosul şi trebuinţa obştieĭ, iar hotărîrea cea desăvârşită rĕmâne a se face de către Măria Ta.—1818 Fevruar 1.

Al Ungrovlahieĭ Nectarie, Costandie Buzĕŭ, Dumitrache Racoviţă Vel Vornic, Constantin Bălăceanu Vel Logofĕt, Iordache Slătineanu Vel Vornic, Constantin Dudescu Vel Vornic, Ion Ştirbeĭ Vel Vornic Alexandru Filipescu Vel Logofĕt, Nestor Clucer.

www.dacoromanica.ro

Idem.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Primită fiind acéstă anafora a dumné-lor veliţilor boerĭ, o întărim Domnia Mea şi poruncim dumné-vóstră boerilor, ce pe anume sunteţĭ artĕaţĭ maĭ jos într'acéstă anafora, ca cu toţiĭ împreună mergênd acolo în faţa loculuĭ, să o puneţĭ în lucrare întru tóte întocmaĭ, precum în dos se arată.—1818 Martie 9.

(Cod. LXXXIX, pag. 282.)

Prea Inălţate Dómne,

După luminată poruncă ce ni se dă la alăturata anafora, ce aŭ făcut Mărieĭ Tale dumné-luĭ Vel Spătarul şi dumné-luĭ Vel Vornicul al Obştirilor, cum că mergênd acum de ocamdată dimpreună cu Stolnicul Stănescu i cu Serdarul Hafta şi cu Serdarul Trăsnea la capul poduluĭ Calicilor pentru deschiderea drumuluĭ şi tămăduirea noróelor, aŭ chibzuit pe unde să se facă deschiderea tăindu-se case şi garduri ce sunt în linia drumuluĭ şi că de a se face pletere trebuesc ca la 2.500 cară, însă douĕ părţĭ tufă şi vlăjarĭ şi a treia parte nisip şi pae, şi deosebit cel puţin 100 de salahorĭ, să lucreze până se va isprăvì aceste pletere pentru drumul Craioveĭ şi al Pitescilor şi al Spireĭ ce âmblă pe podul Calicilor, găsind cu cale ca acéstă angarie să se facă de locuitoriĭ ot sud Ilfov birnicĭ, scutelnicĭ şi tóte breslele fără osebire, la care fiind-că ni se poruncesce de Măria Ta că se facem cuviinciósa cercetare şi chibzuire şi să arĕtăm Mărieĭ Tale, în scris, nu lipsim a arĕtà Inălţimeĭ Tale, că datoria locuitorilor de afară din judeţe este numaĭ pentru cele patru poduri Domnescĭ din lăuntrul politieĭ, a aduce podurile ce sunt trebuinciósе la facerea lor, precum aşa s'aŭ obicinuit din vechime, iar noróele de prin mahalalele a mahalagiiior de acolo, datorie este să le astupe şi să le tămăduéscă, orĭ cu pod saŭ cu pletere, cu cât maĭ vêrtos cele din afara politieĭ, unde maĭ nainte erà loc slobod câmp şi făcêndu-şĭ uniĭ alţiĭ case şi viĭ, aŭ strâmtorat drumul şi din pricina acésta s'aŭ făcut grele noróe, unde de se vor face pletere la câte patru căpătâiurile podurilor, urméză să mérgă 10.000 de cară de tufă, vlăjarĭ şi paĭe şi 4—500 salahorĭ să lucreze multă vreme şi apoĭ pe tot anul să se drégă fiind-că se strică, cu care acésta se face o mare zmăcinare lŏcuitorilor şi un obiceiŭ noŭ, care altă dată n'aŭ maĭ fost. Ci fiind-că acestea nu sunt în cuprinsul politieĭ, ci afară din hotarăle eĭ, făcute pentru desfĕtarea lor, spre vătĕmarea politieĭ cu strîmtórea drumului şi pricinuirea noróelor, în vreme ce locurĭ de viĭ şi de pometurĭ, sunt îndestule maĭ pe departe de politie, de aceea nu putem îndatorà pe lŏcuitoriĭ de afară de la sud Ilfov precum ḑic dumné-lor maĭ sus numiţiĭ boerĭ la acéstă podvadă, care este datorie chiar a acelora ce aŭ strîmtorat drumul. Ci găsim cu cale să fie luminată porunca Mărieĭ Tale, către dumné-luĭ Biv Vel Banul Grigorie Ghica i dumné-luĭ Vel Vistierul Barbu Văcărescu şi dumné-luĭ Vel Logofĕtul Constantin Bălăcénu, ca dimpreună cu dumné-luĭ Vel Spătarul i dumné-luĭ Vel Vornic al Obştiri-

www.dacoromanica.ro

lor, mergênd la capul podulnĭ Calicilor, să chibzuiască pe unde este maĭ cu înlesnire să se deschidă drum noŭ până la marginea unde ese din rîndul caselor şi al îngrădişurilor şi acéstă chibzuire să li se dea către Măria Ta plirecsusiotità, ca să o pue în lucrare tăindu-se case, viĭ, pometurĭ şi orĭ-ce gardurĭ vor cădé în linia drumuluĭ noŭ ce este a se deschide spre a nu stà domnésca Mărieĭ Tale politie făcută muhasarea din pricina noróelor şi de nu se va puté pe linie dréptă a se face acest drum să fie şi strîmbă, numaĭ ca să se facă înlesnire lŏcuitorilor, ce es şi intră în politie, făcêndu-se asemenea urmare şi la căpĕtâile celor-lalte treĭ podurĭ, Şerban-Vodă, Têrgul-de-afară şi al Mogoşóeĭ, iar hotărîrea cea desăvêrşită rĕmâne a se face de către Măria Ta. — 1818 Martie 8.

Dumitraşco Racoviţă Vel Vornic, Constantin Bălăcénu Vel Logofĕt, Constantin Dudescu Vel Vornic, Iordache Slătineanu Vel Vornic, Ioan Stirbeiŭ Vel Vornic, Alexandru Ghica Vel Logofĕt, Grigorie Rali Vel Logofĕt.

Idem.—Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Dumné-ta Biv Vel Sĕrdare Nicolae Trăsnea, Epistatule al Caseĭ podurilor, fiind-că am luat Domnia Mea pliroforie, că podul Calicilor ce merge de la pórta din sus a Curţiĭ celeĭ vechĭ şi până la Dîmbovicióra, este astupat şi fórte stricat, în cât cu neputinţă este de a maĭ umblà pe acolo, butcĭ şi carĕ, de aceea poruncim, ca îndată după primirea acestuĭ Domnescul Nostru pitac. numaĭ decât să puĭ ómenĭ a des tupà şanţul acestuĭ pod de la Dîmboviţa şi până la Dîmbovicióra, ş curăţindu-se, să se aşeḑe podinile iarăşĭ la loc, şi apoĭ pe unde va fi stricat, să se şi meremetiséscă cu din podine vechĭ; tolco pisah gpd — 1818, Mart 23.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 68 v.)

Idem. Iω Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahscoie.

Cinstite şi credincios boerule al Domnieĭ Mele, dumné-ta Vel Spătare, fiind-că podul de la uliţa ce se numesce a tabacilor (care se începe de la casa Răhtivanuluĭ înainte) s'aŭ dĕrăpănat cu totul, şi dintr'acésta se dă mare zăticnire călĕtorilor şi primejdie, de aceea poruncim dumné-vóstră, ca îndată după primirea acestuĭ Domnesc al Nostru pitac, să orînduescĭ pe Paharnicul Nicolae Trăsnea Epistatul Caseĭ podurilor, ca mergênd în faţa loculuĭ, să facă mĕsurătóre aceluĭ pod stricat şi socotélă de cheltuiala ce trebuesce pentru facerea luĭ, care şi analoghisindu-o pe veciniĭ alăturaşĭ aĭ numituluĭ pod, să orînduescĭ apoĭ dumné-ta un zapciŭ spătăresc vrednic, ca făr'de altă zĕ-

www.dacoromanica.ro

bavă, să împlinescĭ aceştĭ banĭ de la numiţiĭ vecinĭ aĭ poduluĭ şi să-ĭ facă teslim la paharnicu Trăsnea, ca să pue în lucrare facerea aceluĭ pod; tolco pisah gpd. — 1818, August 1.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXXVII, fila 84.)

An. Q.—Iω Ican Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Pe acéstă alăturată anafora a dumné-luĭ Vel Dvorniculuĭ de politie, nerĕmâind odihniţĭ mahalagiĭ de aicĭ din Bucurescĭ, după moşia dumné-eĭ Dvorniceseĭ Catincăĭ Balş, zapciul cel orînduit, dumné-luĭ Vel Hatman al divanuluĭ, i-aŭ înfăţişat la Divan înaintea Domnieĭ Mele cu dumné-eĭ Dvornicésa Caterina Balş, prin vechil al II armaş Manolache Haciu, unde prin apelaţia ce ne-aŭ dat numiţiĭ lŏcuitorĭ, cerea a nu fi şi eĭ supuşi la aceeaşĭ plată ce sunt îndatoraţĭ mahalagiĭ ceĭ după moşia dumné-luĭ Logofĕtuluĭ Grigore Ghica, ci să li se urmeze vechiul obiceiŭ, precum şi până acum li s'aŭ urmat, în vreme ce şi de sunt lŏcuitorĭ pe acéstă moşie a dumné-eĭ, dar neavênd pădure sunt siliţĭ a merge la alte pădurĭ strĕine, ca să-şĭ taie lemne şi trebuinciósa cherestea pentru casele lor, cu plată către stăpâniĭ acelor moşiĭ, şi către acésta maĭ adăogară ḑicênd şi rĕposatul Dvornicul Badea Ştirbeiŭ, socrul dumné-eĭ Dvorniceseĭ în ḑilele Domnieĭ rĕposatuluĭ Alexandru Vodă Ipsilant, s'ar fi sculat să le strice acest obiceiŭ, iarăşĭ cu cererĭ maĭ marĭ, şi n'aŭ fost îngăduit de Măria Sa, ci aŭ poruncit să rĕmâe precum aŭ fost din vechime, cărora cerêndu-le să ne arĕte acea poruncă a numituluĭ rĕposat Domn; rĕspunseră, că nu s'aŭ făcut în scris, le-am cerut apoĭ, să ne arĕte de aŭ vre-un osebit aşeḑĕmînt în scris cu stăpânul moşieĭ, şi rĕspunseră, că aŭ avut acest fel de aşeḑămînt, dar fiind dat în păstrare la alţiĭ din eĭ carĭ aŭ murit de năprasnica bólă a ciumeĭ s'ar fi perdut, a cărora pricinuire se cunoscù, deşartă şi neprimită, în vreme ce de ar fi avut acest fel de aşeḑămînt şi de aŭ murit măcar aceĭa la carĭ ḑic că se află aşeḑămîntul, dar lucrurile şi lăḑile lor nu aŭ murit, ci trebuia să se găséscă pe urma lor, şi aşà neavênd numiţiĭ nicĭ vre-o poruncă Domnéscă, nicĭ vre-un aşeḑĕmînt de la stăpânul moşieĭ, Domnia Mea într'alt chip nu putem să hotărîm, ci întocmaĭ după pravilnicésca condică şi după obştescul obiceiŭ al pămîntuluĭ, să fie următorĭ asemenea, precum am hotărît şi pricina ce aŭ avut-o dumné-luĭ Logofĕtul Grigore Ghica cu lŏcuitoriĭ după moşia dumné-sale Colentina, carĭ sunt asemenea lŏcuitorĭ ca şi eĭ, şi vecinĭ cu mahalalele lor, iar pricinuirea lor, ce se arată maĭ sus, că nu ar fi avênd pădure pe moşia dumné-eĭ Dvornicésa, acésta nu le este de nicĭ un ajutor, fiind că în pravilnicésca condică nu se face vre-o acest fel de osebire pentru lŏcuitoriĭ ceĭ ce lŏcuesc pe moşiĭ carĭ nu aŭ pădurĭ, ca să clăcuiască maĭ puţine ḑile, ci toţĭ de obşte şi de va fi pădure pe acea moşie saŭ de nu, sunt datorĭ a clăcui stăpânuluĭ moşieĭ câte 12 ḑile pe an, pre-

www.dacoromanica.ro

cum şi pe oĭ asemenea îĭ îndatorăm să fie următorĭ, şi lor de li se pare mult, să mérgă la stăpâna moşieĭ să o róge şi de va voì să-ĭ lase maĭ pe puţin, rĕmâne în norocul lor, iar Domnia Mea nu putem a o îndatorà la acésta, afară numaĭ de Ivan Scutelnicul din mahalaua Ianculuĭ, ce are aşedămînt în scris de la rĕposatul Dvornic Constantin Ştirbeiŭ soţul dumné-eĭ Dvorniceseĭ, care nu fu tăgăduit nicĭ de vechil, acela are a-şĭ avé urmarea sa întocmaĭ, iar vinul şi rachiul nimenea din eĭ să nu fie volnic a vinde, afară numaĭ din stăpâna moşieĭ şi când stăpâna nu va aveà vin orĭ rachiŭ ca să vîndă, atuncĭ să mérgă să se învoéscă cu dumné-eĭ, şi după învoiala ce vor face să fie volnicĭ a vinde; iar aşedămîntul ce aŭ făcut cu uniĭ din eĭ arendaşiĭ moşieĭ, fiind fără scire şi voia stăpâneĭ moşieĭ, hotărîm să rĕmâe neţinut în sémă şi să le întórcă înapoĭ şi baniĭ ce le-aŭ luat ruşfet. Drept aceea poruncim dumi-tale Vel Dvornice al politieĭ, să îndatorezĭ pe lŏcuitoriĭ mahalalelor, ca de acum înainte să fie următorĭ întru tóte întocmaĭ precum se cuprinde maĭ sus.—1814 Iulie 4.

(Pecetea gpd.)

Vel Logofĕt.

(Cod. LXXIX, pag. 31).

Prea Inălţate Dómne,

După jalba ce aŭ dat Inălţimeĭ Tale dumné-eĭ Catinca Balş pentru lŏcuitoriĭ ce lŏcuesc pe moşia dumné-eĭ Fundeniĭ, din sud Ilfov, făcându-şĭ aliş-verişul lor cu vîndare de vin şi rachiŭ, nu se supun a da obicĭnuita clacă, fără numaĭ plătesc parale dece pe an, şi se rógă a i se face îndestulare după obiceiul pămîntuluĭ şi după cum se urméză şi de lŏcuitoriĭ ce lŏcuesc pe moşia dumné-luĭ Logofĕtuluĭ Grigorie Ghica care moşie se vecinesce cu moşia dumné-eĭ, pentru care ni se poruncesce de către Măria Ta, ca să cercetez pricina, şi orĭ să-ĭ îndatorezĭ a fi următorĭ întocmaĭ după pravilnicésa condică, saŭ de vor dice că aŭ vre-un cuvînt de împotrivire, să-şĭ facă apelaţie către Inălţimea Ta; după poruncă următor fiind întocmaĭ, am dus la Vornicie pe lŏcuitoriĭ din treĭ mahalale ce se află pe acéstă moşie, adecă Panteleimon, Iancu şi Oborul vechiŭ, faţă fiind şi al II armaş Manolache Haciu, vechil din partea dumné-eĭ Catincăĭ Balş, cărora arĕtându-le maĭ întâiŭ luminată porunca Mărieĭ Tale, i-am întrebat ce aŭ a rĕspunde? şi toţĭ cu un glas aŭ rĕspuns, că din vechime aŭ avut obiceiŭ, ca să plătéscă câte parale 15 de casă pentru chiria loculuĭ, cu cuvînt că acéstă moşie nu este după cum sunt moşiile după afară, pe care să aibă loc de păşune pentru hrana vitelor, nicĭ padure să taie lemne de foc pentru a lor trebuinţă, dar cu tóte acestea vĕdênd eĭ însuşĭ că tóte lucrurile s'aŭ înălţat la preţ, primesc şi eĭ de a lor bună voie ca să îmmulţéscă chiria loculuĭ şi să plătéscă toţĭ de o potrivă şi deosebire de tótă casa câte talerĭ 2 pe an, care acésta a lor provlimă nu póte fi vrednică şi destoinică a se apĕrà desăvîrşit şi a se depărtà de dreptăţile şi obicĭnuitele adeturĭ ale moşiilor, carĭ sunt alcătuite şi prin pravilnicésca condică, maĭ ales neavênd în scris sinet la mâna lor de la stăpânul

www.dacoromanica.ro

moşieĭ de aşeḑămînt, ca să plătéscă numaĭ câte parale 15 pe an, şi ne-înduplecându-se a fi următorĭ întocmaĭ praviluiceşceĭ condicĭ şi pe de altă parte neremâind odihnit la ḑisele lor nicĭ numitul vechil al dumné-eĭ Catincăĭ Balş, rĕmâne a se hotărî de către Inălţimea Ta după cum se va găsì cu cale, afară însă din Ivan Scutelnicu ot mahalaua Iancul, la a căruia mână s'aŭ vĕḑut adeverinţa rĕposatuluĭ Vornic Constantin Ştirbeiŭ stăpânul moşieĭ, scrisă de la let 1801 Iulie 20, prin care i se dă voie să facă clacă pe moşie şi să plătéscă chirie pe an de pogon câte talerĭ doĭ şi jumătate, care acest aşeḑĕmînt fiind în scris, urméză după pravilă a se păzì întocmaĭ şi nestrămutat, plătind însă numitul chiria pe tot anul, după cum în adeverinţa rĕposatuluĭ arată; către acésta s'aŭ arĕtat unuiĭ dintr'aceştĭ lŏcuitorĭ ale cărora nume s'aŭ însemnat maĭ jos, că aŭ dat luĭ Vasile jimblarul, ce ţine acéstă moşie în arendă, de pogon câte talerĭ 60 ruşfet, ca să le deà voie să-şĭ facă case pe moşie şi osebit să plătéscă şi câte talerĭ 3 de casă pe an stăpâneĭ moşieĭ pentru chiria loculuĭ; aŭ rĕspuns orînduitul vechil, că acéstă urmare a arendaşuluĭ este făr' de scirea stăpâneĭ moşieĭ, şi întrebându-se numitul arendaş nu aŭ tăgăduit, ḑicênd că cu adevĕrat le-aŭ luat câte talerĭ 60; dintr'acésta dar se cunósce, că acéstă urmare cu catahrisis aŭ făcut arendaşul adecă ca să deà pe an câte talerĭ 3 pentru chiria loculuĭ, nefiind cu voia stăpâneĭ moşieĭ, nu este primită şi rĕmîne a se hotărî de către Inălţimea Ta, după cum se va hotărĭ şi cu ceĭ-l-alţĭ. S'aŭ făcut cercetare şi pentru vînḑarea vinuluĭ şi a rachiuluĭ şi s'aŭ dovedit, că acéstă vînḑare se urméză cu învoiala arendaşuluĭ, plătind obicĭnuitul avaet, care acéstă vînḑare fiind cu învoială şi cu plată de avaet, este slobodă, nepricinuind stricăciune saŭ pagubă stăpâneĭ moşieĭ, şi cea desĕvîrşită hotărîre rĕmâne a se face de către Inălţimea Ta. — 1814 Iulie 29.

Alexandru Nenciulescu, Vornic, Ene Grecu ot mahalaua Iancu, Vasile Grecu, ot tam, Marin Brat Negoiţă, ot tam, Negoiţă Brat Marin, ot tam, Ganciul sudit rusesc, ot tam, Tănase ipac, ot tam, Ianache Precupeţu, ot tam, Tudor Dârstoreanu Canta ragiŭ, ot tam, Hristea sudit rusesc, ot tam, Voicu Ianache, ot tam, Tănase sudit nemţesc, ot tam, Ioniţă al Groseĭ, ot tam, Hagi Trifan, ot tam, 13 de la vornicia olitieĭ.

Anexa Q bis. Iŏ Ioan Gheorghe Caragea Voevod i gospodar zemle Vlahiscoie.

Cu cale fiind anaforaua acésta a d-luĭ Vel Logofĕtu de ţéra de sus, o întărim Domnia Mea şi poruncim tuturor mahalagiilor, ce aveţĭ case şi alte sădirĭ pe moşia acestiĭ mŏnăstirĭ, ca asupra vînḑĕrilor şi dăniilor ce veţĭ face, să fiţĭ datorĭ a da de scire şi a vĕ arĕtà cu acele zapise la egumenul mŏnăstireĭ stăpân al loculuĭ, spre a se adeverì de egumen după cuviinţă. — 1814 August 28.

(Pecetea gpd.) Vel Logofĕt

(Cod. LXXIX, pag. 253).

www.dacoromanica.ro

Prea Inalţate Dómne,

După luminată porunca Inălţimeĭ Tale, ce ni se dă la acéstă jalbă a cuviosuluĭ Teodosie egumen sf. mŏnăstirĭ Radu-Vodă, făcênd cercetare, vĕḑuiŭ că cererea egumenuluĭ este pentru ceĭ ce sunt lŏcuitorĭ în unele din mahalalele Bucurescilor pe pămîntul mŏnăstireĭ, că fac vînḑărĭ şi dăniĭ pe case i acareturĭ de la uniĭ alţiĭ, fără de a venì cu zapisele lor la mŏnăstire ca să se adevereze şi de egumen, după orînduială, spre a cunósce pe mŏnăstire, de stăpână pămîntuluĭ şi ca să scie de unde să céră chiria, cerênd luminată porunca Mărieĭ Tale către mahalagiĭ, ca ceĭ ce vor face vînḑĕrĭ saŭ dăniĭ să fie prin scirea mŏnăstireĭ arĕtând că osebit este şi hotărîre domnéscă prin judecată şi pentru acest fel de madea şi pentru altele, dar la acest fel de cerere îmĭ arĕtă şi o jalbă a egumenuluĭ mŏnăstireĭ Mihaiŭ-Vodă, cu poruncă sub pecete domnéscă, de la let 1794 Iulie 18, a Mărieĭ Sale Alexandru Vodă Moruz, poruncind tuturor mahalagiilor, ce sunt şeḑĕtorĭ pe pămîntul mŏnăstireĭ, ca vînḑĕrile ce fac mahalagiiĭ de case şi de năinestiĭ de la o mână la alta, să fie prin scirea egumenuluĭ, fiind cuviinciósă, găsesc cu cale, ca să se deà acéstă luminată poruncă, poruncitóre să fie datorĭ a merge cu zapisele lor la mŏnăstire, ca să se adevereze şi de egumen şi rĕmâne la luminată porunca Mărieĭ Tale. — 1814 August 18.

Vel Logofĕt Iordache Filipescu.

Asemenea anafora a Logofeţieĭ cu asemenea întărire la asemenea cerere aŭ făcut şi Anania egumenul mŏnăstireĭ sf. Spiridon vechiŭ

www.dacoromanica.ro

INDICELE GENERAL AL TOMULUI X.

Pagina

Cap. I.—Consideraţiunĭ generale.— Curentele politice din principete.— Curentul frances.—Fluctuaţiunile acestor curente 1
Perderea Basarabieĭ prin tractatul de la Bucurescĭ din 1812 1
Boeriĭ consideră acéstă perdere ca un mijloc de ameliorare a sórteĭ ţĕreĭ 2
Existenţa unuĭ curent anti-rus în principate 2
Boeriĭ moldovenĭ regretă perderea Basarabieĭ 2
Scăderea numĕruluĭ pămîntenilor şi causa eĭ 2
Desnaţionalisarea claseĭ boerescĭ. 2
Conrupţia în familie 2
Curentul naţional există 2
Corespondenţa consulilor francezĭ dintre 1807—1814 relativă la accentuarea curentuluĭ anti-rus în principate 3
Scrisorile consulilor Lamarc, Ledoux şi Martin 3
Boeriĭ devotaţĭ Francieĭ 3
Mersul armatelor luĭ Napoleon intereséză pe principate 4
Cap. II.—Promulgarea tratatuluĭ din 1812.— Nouele domniĭ.—Ion Caragea la Muntenĭ, — Indreptarea cronologieĭ domnieĭ luĭ Caragea. — Familia Caragea 4
Adresa luĭ Pavel Ciciacov către Divanul Valachieĭ din 6 Iulie 1812 prin care se face cunoscută promulgarea tratatuluĭ din Bucurescĭ, cum şi articolele din tratat privitóre la Valahia. 5
Calimach şi Caragea încă din Constantinopole fac acte de Domnĭ . . 5
Scrisórea luĭ Calimach din 6 Octombre 1812 către fostul mitropolit Veniamin 5
Data suireĭ pe tron a luĭ Caragea şi Calimach după Fotino şi Drăghicĭ 5
Scrisorea luĭ Andréossy către ducele de Bassano 5
Adevĕrata dată a suireĭ pe tron a luĭ Caragea 5
Căimăcămia din 1812. . . . . 5—6
Actele carĭ dovedesc data începutuluĭ domnieĭ efective a luĭ Ion Caragea: *a)* Pitacul din 18 Noembre 1812 către Spătar, *b)* Intocmirea unuĭ Departament al streinelor pricinĭ, înainte de 30 Noembre 1812,

www.dacoromanica.ro

Pagina

c) Pitacul din 30 Noembre 1812 pentru repararea stradeĭ Şerban-Vodă, *d)* Proclamaţia luĭ Ion Caragea către ţară, *e)* Pitacul de întocmirea alaiurilor la intrarea Domnitoruluĭ. . . . . 6—8
Câte-va cuvinte asupra familieĭ luĭ Caragea 8
Sumą cu cât a cumpărat Caragea domnia. 9
Compunerea Divanuluĭ din boerĭ anti-ruşĭ 9
Cap. III.—Biserica sub Ion Caragea 9
Ex-mitropolitul Ignatie cere să i se facă socotelile gestiuneĭ Mitropolieĭ 9—10
Revenirea luĭ Dositeŭ la scaunnl metropolitan 10
Demisiunea luĭ şi intrigile rusescĭ la acésta. 10
Numirea luĭ Nectarie ca metropolit şi data instalăreĭ luĭ în scaun . . 10—11
Alaiul instalăreĭ luĭ Nectarie . . . . . 11—12
Mergerea luĭ Vodă şi a Beizadelelor la Mitropolie «spre hiritismos» . 12
Alaiurile respective. . . . . 12—13
Actul prin care se dă fostuluĭ Mitropolit Dositeiŭ monăstirea Sinaia pe viaţă 13
Numirea luĭ Galacteon episcop de Rîmnic şi actul relativ. 14
Preocuparea luĭ Caragea de a se despăgubì din ţară de baniĭ cheltuiţĭ cu numirea în scaun. 14
Chiamarea monastirilor ortodoxe şi catolice pentru a li se înnoì hrisóvele de miluirĭ şi scutelĭ. 14
Impărţirea, pentru acest scop, în 3 clase a monastirilor 14
Reclamaţiunea unor mŏnăstirĭ contra acesteĭ disposiţiunĭ 14
Un noŭ act a luĭ Caragea provocat de aceste reclamaţiunĭ 14
Rînduirea uneĭ comisiunĭ pentru a lua socotelile mŏnastirilor închinate, cum şi numele celor din comisiune. . . . . 15—18
Pitacul din 6 Decembrie 1813 către comisiunea de maĭ sus 18
Hrisovul din 4 Martie 1813 dat de Caragea, prin care se revócă din noŭ actul luĭ Hangeri V. V. dăunător mŏnăstirilor din Orient . . . 19
Nizamul prin care Caragea hotărasce, ca egumeniĭ să fie numaĭ pe un period de 10 anĭ. Acésta era o mĕsură menită să-ĭ aducă bun câştig . 20
Un noŭ act al luĭ Caragea din 1815 prin care hotărasce numirea uneĭ nouĕ comisiunĭ pentru regularea gestiunilor egumenilor mŏnăstirilor închinate şi în special a mŏnăstireĭ Cotrocenĭ . . . . . 22—26
Rînduirea uneĭ Eforiĭ speciale pentru mŏnăstirea Cotrocenĭ, însărcinată cu administraţia eĭ . . . . . 28—33
Un act emanând de la Vornicia Obştirilor, prin care se probéză că Vodă s'a mutat în casele luĭ Gr. Ghica, după arderea palatuluĭ 33
Actele relative la reînoirea Epitropieĭ mŏnăstireĭ Cotrocenĭ . . . . . 34—38
Reînoirĭ de hrisóve de milă şi privilegiĭ . . . . . 38—39
Acordare de mile şi scutirĭ uneĭ gémiĭ din Şiştov şi Evreilor pămîntenĭ 40—45
Actul din 17 August 1813 prin care Caragea prohibă voia de a se da copiĭ de creştinĭ nevrîsnicĭ să slujéscă pe la Evreĭ 46
Reînoirea privilegiilor a 4 preoţĭ de la biserica Sf. Nicolae 47
Acte relative la diverse milĭ acordate bisericeĭ Treĭ-Erarchĭ din Iaşĭ . 47
Menţinerea *decasteriilor* pe lângă Mitropoliĭ şi Episcopiĭ 48

www.dacoromanica.ro

Pagina

Actele din 4 Februarie şi 9 Iulie 1813 prin care Caragea opresce abusurile ce se făceaŭ cu chirotoniile preoţilor. 48
In Oltenia aceste abusurĭ continuă. De aceea Caragea e silit să reînoiască în douĕ rîndurĭ actele de maĭ sus 50 51
Anaforaua Mitropolituluĭ şi a Episcopilor, din 13 Ianuarie 1813, cerênd luĭ Vodă scutirĭ de birurĭ la câte 2 grămăticĭ de la fie-care biserică 53
Rolul bisericeĭ sub Caragea în cultura naţională 56
Pitacul Domnitoruluĭ, prin care cere destituirea unuĭ preot ce a bătut până la mórte pe păzitorul de la Herĕstrăŭ 57
Un mijloc ruşinos — acela cu femeile «căḑute în păcat» — fu întrebuinţat de protopopĭ, episcopĭ şi chiar de camera domnéscă pentru a stórce banĭ 57
Pitacul domnesc din 18 Septembrie 1814 către Episcopĭ şi judeţe, provocat de reclamaţiunea unuĭ austriac, prin care se ordonă încetarea acestuĭ abus . . . . . 57—58
Abusul protopopilor cu peciurile de cununie 59
Domnitorul la 5 Ianuar 1815 scrie ispravnicilor arĕtându-le ce *peciŭ* să percépă la cununiĭ, după clase 59
Un ordin al luĭ Vodă din 2 Iunie 1813 prin care se opresce intrarea în bisericĭ a ómenilor bolnavĭ, ca mĕsură higienică. 60
Ordinul prin care Domnitorul opresce la începutul posturilor orĭ-ce petrecerĭ 61
Oraţiunea adresată de Divan Domnitoruluĭ în prima ḑi a postuluĭ . . 61
Averĭ mŏnăstirescĭ trecute în serviciul şcólelor şi spitalelor 63
Ploconul «Cârjeĭ» 64
Mŏnăstirile sunt obligate a plăti birurile proviantuluĭ 65
Anexe. 66
O carte de logofeţel din 1812 Decemb. 10 însărcinat cu instalarea egumenilor. 66
Scutire acordată cafeneleĭ mŏnăstireĭ Mărcuţa 67
Scrisórea Divanuluĭ din 4 Iulie 1813 către Mitropolit prin care, făcêndu-ĭ cunoscut ordinul luĭ Ciceacov, cere să se cisluiască preoţiĭ pentru împlinirea sumeĭ de 150.000 tal. datoraţĭ de ţĕră 67
Actele din 11, 12, 14, 18 şi 23 Octombre 1812, cu referinţă la dările impuse mŏnăstirilor şi cleruluĭ, înainte de sosirea luĭ Caragea în Bucurescĭ 68—69
Proectul egumenilor grecĭ din 1812 contra disposiţiuniĭ Domnitoruluĭ ca mŏnăstirile cu hrisóve de milĭ şi scutélă să vie să şi le reînoiască 70
Actul tabloŭ din 1817 Maiŭ 19, prin care se constată numele şi suma la care eraŭ supuse mŏnăstirile să dea şcólelor 70
La 12 April 1812 Comitetul, dln ordinul luĭ Cutuzof, scrie Mitropolituluĭ să scótă de la mŏnăstirĭ suma de 200.000 talerĭ pentru a maĭ plătĭ din datoria ţĕreĭ de 2.000.000 ce aveà încă de la let 1812 . . . 71
Câte-va hrisóve de milĭ şi privilegiĭ acordate bisericilor, mŏnăstirilor şi preoţilor. . . . . 71—92
Cărţĭ de scutirĭ şi privilegiĭ acordate mŏnăstirilor din Orient: Mŏnăstirea Sf. Naum, aprópe de Ohrida; mŏnăstireĭ Şişmanul din munţiĭ Târnovuluĭ; Ivirul ot Sfetagora; mŏnăstireĭ Dohiariu ot Sfetagora. 92—94

www.dacoromanica.ro

Pagina
Hrisovul bisericilor domnescĭ . . . . . 95—97
Chrisovul mŏnăstireĭ Arhimandritul . . . . . 97—100
Chrisovul mŏnăstireĭ Mihaiŭ-Vodă . . . . . 100—102
» » Sf. Gheorghe . . . . . 102—103
Pitac către Episcopul de Argeş, Banul Filipescu şi Vornicul Golescu, să nu vînḑă egumenul Raduluĭ-Vodă venitul moşiilor fără de scirea dumné-lor 104
Cartea mŏnăstireĭ Codrenĭ 104
Hrisovul mŏnăstireĭ C.-Lunguluĭ . . . . . 105—106
» » Raduluĭ-Vodă . . . . . 107—108
Pitac către episcopul Argeş, Banul C. Filipescu şi Vornicul Radu Golescu. 108
Cartea Saveĭ Deftereŭ, de scutire . . . . . 108—109
Pricina luĭ Neofit egumenul Zamfirénu 109
Hrisovul mŏnăstireĭ Arnota . . . . . 109—111
Cartea mŏnăsttreĭ Gruiul 111
« « Răsnovul pentru milele ce are 111
Hrisovul de miluire al mŏnăstireĭ domnescĭ din Slatina . . . . . 112—113
« « « « « « « Têrgovişte . . . . . 114—115
« mŏnăstireĭ Sf. Ion din Bucurescĭ . . . . . 115—116
« « Văcărescĭ . . . . . 117—119
Cartea mŏnăstireĭ Jitia . . . . . 119—120
« bisericeĭ Orescĭĭ ot sud Ilfov . . . . . 120—121
Hrisovul mŏnăstireĭ Stravapoleos . . . . . 121—122
« « Grecĭĭ din Bucurescĭ . . . . . 122—124
« al bisericeĭ Dintr'o-ḑi. . . . . 124—125
« monăstireĭ Mamul, de călugăriţe, din Vîlcea . . . . . 125—127
Cartea mŏnăstirea Bucovĕţul din sud Dolj 127
Cartea de milĭ clirosuluĭ bisericilor domnescĭ . . . . . 127—128
Cartea mŏnăstireĭ Şegarcea din sud Dolj 128
» bisericeĭ din mahalaoa Isvoruluĭ . . . . . 128—129
» » Zlătarĭ 129
Dăruirea a 150 talerĭ clirosuluĭ bisericilor domnescĭ . . . . . 129—130
Hrisovul Episcopieĭ de Argeş . . . . . 130—132
Acordarea a 12 posluşnicĭ schituluĭ Rătescĭ din Buzĕŭ 132
Cartea mŏnăstirei Sf. Sava Osfeştenago din Bucurescĭ . . . . . 132—133
Pricina luĭ Ştefan doctorul relativă la schitul Golescĭ din sud Muscel 133—137
Chrisovul mŏnăstireĭ Bistriţa sud Vîlcea . . . . . 137—139
« metochuluĭ Râmnic Patru-ḑecĭ de mucenicĭ, pentru fabrica de céră albă i alte milĭ . . . . . 139—140
Chrlsovul mŏnăstireĭ Hureziĭ din sud Vîlcea 141
« bisericeĭ ce se ḑice Céuş-David . . . . . 142—144
Chrisovul de milĭ al bisericiĭ din mahalaua Verguluĭ din Bucurescĭ . 144—145
Idem al mŏnăstireĭ Bistriţa, pentru a i se dà câte 5.000 oca sare pe an 145
Carte de milă a mŏnăstireĭ Sinaia ot Prahova 145
» » » Başcovuluĭ ot sud Argeş, pentru scutire de dijmărit şi privilegiul vînăriciuluĭ 146

www.dacoromanica.ro

Pagina

Cartea luĭ Gheorghe, cântăreţul de la sf. biserică domnéscă din oraşul Pitescĭ sud Argeş, pentru a-şĭ scutì vinăriciŭ şi dijmărit 146
Hrisovul mŏnăstireĭ Vaĭ-de-eĭ, ce se chiamă Sloboţia luĭ Enache, sud Ialomiţa, pentru milele ce are . . . . . 147—148
Cartea schituluĭ Cornetul de milele ce are 148
» » Stănişóra de milele ce are. . . . . 148—149
» » Bradu sud Vilcea, de milele ce are 149
Carte la treĭ preoţĭ paznicĭ aĭ bisericeĭ domnescĭ din Pitescĭ pentru a fi scutiţĭ de dărĭ . . . . . 149—150
Cartea schiturilor ce sunt sub muntele cel maie al Cozieĭ 150
Chrisovul mŏnăstireĭ Cozieĭ de milele ce are . . . . . 150—152
Cartea bisericeĭ Dobroşescĭ de la sud Ilfov. 352
Hrisovul schituluĭ Cernicăĭ, din sud Ilfov . . . . . 152—154
» mŏnăstireĭ Spireĭ, ce este închinată τοῦ Grigoriu ot Sfetagora . 154—155
Actul prin care se admite a rĕmânea la mŏnăstire Stelea tot vechiul egumen cu tótă nemulţămirea arhimandrituluĭ Chiril de la sf. Mormînt 155—156
Actul prin care Domnitorul ridică Vorniculuĭ Radu Golescu sarcina luăreĭ socotelilor mŏnastireĭ Radu-Vodă 157
Actul prin care Domnitorul hotărăsce ca numaĭ brésla Ovreilor pămînteni să fie volnică a tăia carne în oraş 157
Cartea mŏnăstireĭ Cozia din sud Vălcea 158
» » Cotména ot sud Argeş 158
Chrisovul mŏnăstireĭ Plumbuita din sud Ilfov 159
Cartea mŏnăstireĭ Clocociovul din sud Olt pentru milele ce are . . . 159
Chrisovul mŏnăstireĭ Xenofon de la Sfetagora: vinăriciŭ 3 banĭ de vadră din treĭ popóre la Butoiŭ şi de la ocnă bolovanĭ 200 pe an şi talerĭ 200 de la carvasara. . . . . 160—161
Cartea mŏnăstireĭ Băbenĭ din sud Slam-Rîmnic pentru milele ce are. 161—162
« » Aninósa din sud Muscel pentru milele ce are . . . 162
Scutirea şi privilegiul acordat de Caragea preoţilor de la biserica de lângă «pórta şcóleĭ domnescĭ» din mahalaua Scorţaru 163
Chrisovul sf. mŏnăstirĭ Căldăruşanĭ . . . . . 163—167
» » » Ţigănescĭ . . . . . 167—170
Cartea bisericeĭ Verguluĭ din Bucurescĭ 170
Hrisovul mŏnăstireĭ Maguliotisa din Ţarigrad . . . . . 170—171
Milă acordată schituluĭ de călugăriţe Başcovul 171
Cartea prin care se orînduesce Nicolae logofĕtul Mitropolieĭ, epitrop schituluĭ Viforîta . . . . . 172—173
Hrisovul mŏnăstireĭ Megaspileon de la Moreea, de milele ce are . . . 173—175
» » Vlach Saraiŭ din Ţarigrad . . . . . 175—177
» » de la Moreea a Sf. VV. Talerĭ 100 de la ocnă şi 100 de la vămĭ. . . . . 177—178
Hrisovul mŏnăstireĭ Tu Grigoriu de la Sfetagora. . . . . 178—179
» Caripi din ostrovul Antigonul. . . . . 179—180
» » Sărindar din Bucurescĭ . . . . . 180—181
Cartea schituluĭ Slătiórele din sud Vălcea 182
Chrisovul mŏnăstireĭ Duşco a sf. Visarion . . . . . 182—183

www.dacoromanica.ro

Pagina

Cartea mănăstireĭ Cetăţuia pentru mila ce are . . . . . 188—184
» » Poiana din sud Prahova pentru mila de ómenĭ ce are 184
Cartea schituluĭ Ciolanul din sud. Buzĕŭ pentru milele ce are 185
Idem bisericeĭ Sf. Paraschiva pentru mila de scutelnicĭ ce are. . . . 185
Idem schituluĭ Strihareţul pentru mila de scutelnicĭĭ ce are 185
Idem preoţilor ot satul Jupânescĭĭ sud Muscel pentru mila ce are . . 185--186
Idem schituluĭ Rătescĭĭ din Buzĕŭ din milele ce aŭ 186
Idem idem Mărculescĭ din sud Muscel pentru milele ce are. . . 186—187
Idem idem Lăculeţele din Dâmboviţa, pentru milele ce are 187
Idem preoţilor de la biserica domnéscă ot oraşul Câmpulung pentru milele ce aŭ . . . . . 187—188
Hotărîrea Domnitoruluĭ relativă la reclamaţiunea unor luminărarĭ, sudiţĭ rusescĭ, carĭ aŭ fost opriţĭ de a vinde . . . . . 188—189
Cartea de milă a mănăstireĭ ot haznaua apelor de la capul poduluĭ Mogoşóieĭ. . . . . 189—190
Chrisovul schituluĭ Bonteseĭ ot sud Slaam-Rîmnic, pentru mila ce are 190—191
Socotelile egumenuluĭ mănăstireĭ Glavacioc ot sud Vlaşca . . . . . 191—192
Hrisovul mănăstireĭ Sf Spiridon de la cetatea Corfusuluĭ pentru milele ce are . . . . . 193—192
Cartea schituluĭ Apşóra din plaiul Bâsca sud Saac 194
Hrisov pentru orînduiala bisericeĭ Dudul din Craiova 195--197
Cartea schituluĭ Găvanul din sud Buzĕŭ . . . . . 197—198
Idem mănăstireĭ Ungurenĭ pentru milele ce are 198
Hrisovul bisericeĭ Cuciuc-Chioĭ pentru milĭ . . . . . 198—199
Cartea schituluĭ Lainicĭ din sud Gorj 199
Idem idem Ostrovul din sud Argeş. 200
Hrisovul sf. bisericĭ Dudul din Craiova pentru orînduiala şi întocmirea ctitorilor, i pentru milele ce are . . . . . 200—202
Hrisovul mănăstireĭ dintr'un lemn, sud Vîlcea . . . . . 203—204
Idem al sfinteĭ episcopiĭ Rîmnicul . . . . . 204—206
Pitacul domnesc prin care se orînduesce un logofeţel de Divan a lua socotéla stariţeĭ mănăstireĭ Viforîta . . . . . 206—207
Dăruirea ruinelor Ţêrgovişteĭ Vel Vorniculuĭ Isaac Ralet . . . . . 207—208
Hrisovul sf. mănăstirĭ de la ostrovul Patmo . . . . . 208—210
Hrisovul bisericeĭ de la Niohor din Catastenon al Ţarigraduluĭ, pentru talerĭ 100 de la ocnă, i 100 de la vămĭ, iar vinăriciŭ să i se dea altul căcĭ este dat tot . . . . . 210—211
Cartea mănăstireĭ Gănescul din sud Dolj, de milele ce are 211 212
Hrisovul mănăstireĭ Plumbuiteĭ pentru vinăriciul ce i s'aŭ făcut la sud Saac, din poporul Scăeniĭ . . . . . 212—213
Hrisovul bisericeĭ Stavrodromul de la Ţarigrad (pentru talerĭ 100 de la ocne şi talerĭ 150 de la vămĭ, bez câte talerĭ 10 de judeţ din celelatle huzmeturĭ) . . . . . 213—215
Orînduirea preotuluĭ Sevastis pentru luarea socotelilor proin egumenuluĭ Câmpulungénu . . . . . 215—216
Pitacul prin care se însărcinéză biv Vel Postelnicul N. Scanavi cu luarea socotelilor mănăstireĭ Arnota i Govora . . . . . 216—217

www.dacoromanica.ro

Pagina

Porunca ce s'a făcut la anaforaoa armăşieĭ, de a se hărăzi 2 sălaşe de ţiganĭ la schitul Poiana-Mĕruluĭ 217
Hrisovul mŏnăstireĭ Comaneĭ şi milele ce are . . . . . 217—218
Idem al spitaluluĭ şi şcóleĭ de la Tarapia . . . . . 218—220
Condamnarea unuia Neofit egumen, pentru prădăciunile comise la uniĭ din lŏcuitorĭ . . . . . 220—221
Luarea socotelilor proin egumenuluĭ mŏnăstireĭ Sf. Ión . . . . . 222—223
Carte de orînduială ce s'a făcut a merge III logofĕt la douĕ mŏnăstirĭ din sud Vălcea, adecă Govora şi Arnota, spre a face catagrafie de perilavi . . . . . 223—224
Hrisovul de milĭ al episcopieĭ Buzĕŭ . . . . . 224—226
Pitac pentru vinderea lucrurilor luĭ Neofit egumenul şi despăgubirea lŏcuitorilor furaţĭ de el . . . . . 226—227
Hrisovul mŏnăstireĭ din ostrovul Halchiĭ, de lângă cetatea Ţarigraduluĭ, a lua câte talerĭ 500 de la ocne pe an . . . . . 228—229
Patru cărţĭ pentru ţiganiĭ risipiţĭ aĭ mŏnăstireĭ Tismana prin ţérà, de a le strânge birul lor 229
Hrisovul mŏnăstireĭ Bistriţa pentru harul ce s'a făcut sf. móşte ale sf. prea sfinţituluĭ cuvios Grigorie Decapolitul, ca să ia câte 5 banĭ vinăriciul unde aŭ avut câte 2 . . . . . 229—230
Anaforaua boerilor cerênd luĭ Vodă a dăruì mŏnăstireĭ Radu-Vodă casele de pe moşia eĭ, ale cărora stăpânĭ aŭ murit fără moştenitorĭ . 231—233
Hrisovul mŏnăstireĭ Céuş-David, pentru 150 bolovanĭ de sare şi 120 talerĭ pe an 233
Cartea bisericeĭ din mahalaoa ce se ḑice Sloboḑia ce este închinată metoh la mănăstirea Hilindarul 234
Cartea mŏnăstireĭ Znagovul de mila de vinăriciŭ ce are 234
« « bisericeĭ ot Craiova, de la Têrgul-de-afară, cea făcută de Aşul buluc-başa 235
Pitac către Mitropolit şi către ceĭ orînduiţĭ, ca să dea sfîrşit socotelelor mŏnăstireĭ Mărcuţa . . . . . 235—236
Hrisovul bisericeĭ Casabaoaza Babadaoz şi al bisericeĭ de la Cernavoda la Boazul Chioiŭ, carĭ sunt în eparhia Metropolituluĭ Drăstea, a lua talerĭ 100 pe an . . . . . 236—237
Hrisovul metropolieĭ Dârstoruluĭ pentru mila de sare ce are să iea, 650 bolovanĭ de la ocne 238
Hrisovul şcóleĭ elinescĭ de la Ţarigrad . . . . . 238—240
Cartea mŏnăstireĭ Govora din sud Vălcea . . . . . 240—241
Anaforaoa boerilor arĕtând mijlocul prin care ar puteà scăpă de datoriĭ mănăstirea Cotrocenĭ . . . . . 241—243
Cartea de milele mŏnăstireĭ Surpatele din Sud Vălcea 243
Intărirea anaforaleĭ Luminăţieĭ sale beizade Gheorghe Caragea şi a dumné-lor boerilor eforĭ, ce sunt aĭ mŏnăstireĭ Cotrocenĭ, prin care se orînduesce cu epitropia acesteĭ mŏnăstirĭ arhimandritul Chir Dionisie Plumbuiţénu 244 245
Hrisovul mŏnăstireĭ Sloboḑia pentru vama de la Ibîlciurile ce se fac lângă mŏnăstire . . . . . 245—246

www.dacoromanica.ro

Pagina

Cartea schituluĭ Fusea din Dâmboviţa, tot pentru milĭ . . . . . 246—247
Pitac prin care se ordonă darea înprimire a arhimandrituluĭ Plumbuiţénu, tot cuprinsul mŏnăstireĭ Cotrocenĭ . . . . . 247—248
Anaforaoa cerênd Domnitoruluĭ acordarea de milĭ şi privilegiĭ pentru arhimandritul proin Hurezanu, de la schitul Fedeleşoiu sud Argeş . 248—249
Pitacul ordonând cumpĕrătoruluĭ de vămĭ să plătéscă mŏnăsireĭ Duşco mila ce are 249
Hrisovul şcóleĭ elinescĭ de la Trapenzunda pentru talerĭ 200 de la ocnă şi talerĭ 200 de la Carvasaraoa de vămĭ 252
Hrisovul schituluĭ Fusea penrtu mila de sare ce are 253
» » Viforîta pentru mila de sare ce are 253
Cartea de întărire a luĭ Stratonie, ca epitrop al metohuluĭ Dedulescii din Slam-Râmnic 254
Cartea preoţilor ce se află slujind la biserica domnéscă ot Caracal, de apĕrare şi de scutélă pe drepte bucatele lor 255
Cartea dumné-luĭ Biv Vel Căminarul Nicolae Văcărescu pentru douĭ preoţĭ i un ceteţ, scutiţĭ, de la biserica de pe apa Colentineĭ 255
Hrisovul ce s'a dat ca înălbitul cereĭ albe şi vînţarea luminărilor făcute să aparţie numaĭ metohuluĭ episcopieĭ Râmnic . . . . . 256—257
Pitac relativ la luarea socotelilor mŏnăstireĭ Cotrocenĭ 257
Refusul luĭ Vodă de a cunósce de egumen al mŏnăstireĭ Cotrocenĭ pe un trimes de la Sf. Munte şi numirea unuĭ alt egumen ales de domnitor . . . . . 258—262
Intărirea ce s'a dat la anaforaoa dumné-luĭ Banuluĭ Brăncoveanu ce s'a făcut pentru rea otcărmuirea Glicerieĭ stariţeĭ de la Viforîta, cerênd pe Justina proin stariţă . . . . . 263—265
Act relativ la plângerea unuĭ preot de la mŏnăstirea Câmpu-Lung pentru 400 talerĭ 268
Hotărîrea luĭ Vodă relativ la o învoială între douĕ stariţe pentru nisce lucrurĭ mŏnăstirescĭ 267
Pricina dintre pitarul Vêlcea şi Mitropolie, este orînduită în cercetarea neguţătorilor . . . . . 258—270
Intărirea ce s'a dat de Domnitor la anaforaua Banuluĭ Brâncoveanu pentru cererea ce a făcut a se orînduĭ epitropĭ la mŏnastirea Dintr'un-lemn şi la schitul Surpatele din sud Vîlcea . . . . . 271—273
Porunca ce s'aŭ făcut la anaforaua Vel Banuluĭ Constantin Creţulescu şi Istrate Creţulescu pentru întărirea epistăşieĭ şi purtăriĭ de grijă părinteluĭ Stratonichie chir Ionichie în tótă viéţa la biserica Creţulescĭ de aicĭ şi la altă biserică din sud Olt după moşia Plăvicenii . 273
Jalba archiereuluĭ Epamie chir Filaret de la mŏnăstirea Câmpulung cu privire la locurile ce i le-aŭ încălcat uniĭ alţiĭ şi deschid prăvăliĭ la ţiua Sf. Ilie Proorocul 273-27
Anaforaua boerilor propunênd mijlóce de uşurare de datorie ale mŏnastireĭ Raduluĭ-Vodă 275 276
Hrisov de milele preoţilor de la spitalul şi mŏnastirea Colţea 276
Hrisov de mila uneĭ femeĭ Maria, constând din 50 talerĭ pe fie-care lună de la nisce mŏnăstirĭ 277 278

www.dacoromanica.ro

Pagina

Pitacul către mănăstirea Cotrocenilor relativ la o datorie ce ar fi avênd acésta către generalul şi caval, Sturza şi caval. Manu 278
Pitac tot către mănăstirea Cotrocenii, relativ la o datorie de 36.000 şi 46.000 taleri ce ar fi avênd să dea agentului austriac. 278
Un abus de putere al unui egumen chir Paisie de la mănăstirea Vieroşul sud Muscel. 279
Hrisov relativ la răpirile săvîrşite de preoţii mănăstirei Raduluĭ-Vodă 280—281
Hrisovul mănăstireĭ Megaspileon de la Moreea pentru mila de vinăriciŭ ce are . . . . . 281—282
Hrisovul mănăstireĭ Vlah Saraĭ pentru mila de vinăriciŭ 282
» » Caripi de la ostrovul Antigon pentru mila de vinăriciŭ ce are. 283
Hrisov relativ la embaticul şi donaţiile făcute sf. Mormînt de maĭ multe mănăstirĭ din ţeară 283
Hrisovul relativ la pretenţiunile uneia Stanca Işlicărésa cu bărbatul eĭ, a fi epitropĭ mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă. . . . . 284—285
Numirea de nouĭ egumenĭ mănăstireĭ Dintr'un lemn şi Surpatele din Vîlcea. . . . . 286—288
Anaforaoa prin care se arată Domnitoruluĭ, că vinăricerii domnescĭ s'aŭ amestecat şi împedicat pe ómeniĭ mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă de a lua vinăriciŭ dat milă . . . . . 288—289
Orînduirea unuĭ slujbaşĭ pentru a luă socotelile năstavniculuĭ abusiv de la mănastirea Bistriţa. 289
Hrisov de luarea socotelilor mănăstireĭ Răncăciovul şi neţinerea în sémă a unor cheltueli netrecute în catastih . . . . . 289—290
Actul prin care se ordonă scóterea în vîndare a maĭ multor prăvăliĭ proprietăţĭ ale mănăstireĭ Cotrocenĭ pentru scăparea acesteia de datoriĭ 292—329
Pitac către boeriĭ epitropĭ aĭ mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă, ca de acum înainte când se va strânge baniĭ mănăstireĭ să nu se maĭ dea la creditorĭ până nu se va face scire Domnieĭ şi de câţĭ creditorĭ sunt 294
Voia acordată de Domnitor Epitropilor mănăstireĭ Raduluĭ-Vodă pentru a arendă moşiile pe 10 anĭ . . . . . 294—296
Actul Domnuluĭ aprobând dania făcută de ctitoriĭ bisericeĭ sf. Vasile cel Mare, către mănăstirea Mărcuţa . . . . . 296—297
Jalba năstavniculuĭ mănăstireĭ Mărcuţa, că i s'a încălcat acesteĭ mănăstirĭ, de uniĭ alţiĭ maĭ multe locurĭ şi că aŭ făcut case şi hanurĭ pe ele 297—299
Hirotonirea unuĭ preot 299
Hrisovul bisericeĭ Egricapi, de la Ţarigrad de talerĭ 250 de la carvasara, i 30 oca céră şi 60 oca unt-de-lemn 300
Cămăraşiĭ de la ocna Slănicul încalcă dreptul ce-l avé mănăstirea Colţeĭ de a vinde numaĭ ea vin şi rachiŭ 301
Hrisovul mănăstireĭ sf. Spiridon-vechiŭ pentru talerĭ 500 de la ocne . 302
Pitac orînduind o comisiune pentru a lua socotéla egumenuluĭ mănăstireĭ Bistriţa 303
Neaprobarea socotelilor unuĭ egumen cu numele Bistricénu . . . . . 303—304
Pitac către veliţiĭ logofeţĭ ca să iea socotelile egumenilor de la mănăstirile slobode . . . . . 304—305

www.dacoromanica.ro

Pagina

Hrisovul bisericeĭ de la Arnăut Chioiŭ, de mila ce are taleri 200 de la carvasara . . . . . 305—306
Pitac către părintele arhimandritul Teodosie al mănăstireĭ Radu-Vodă, de a lipsi eforiĭ boerĭ ceĭ sciuţĭ, a rămânea numaĭ numitul egumen 306
Pitac către mitropolitul şi episcopul Buzĕŭ şi către Vel Logofĕtul de ţéra de jos, ca să iea séma egumenuluĭ de la mănăstirea Bistriţa şi mănăstirea Câmpulung şi să o arate în scris prin anafora . . . . 306—307
Hrisovul mănăstireĭ de la muntele ot ostrovul Sifnu pentru milele ce are taleri 250 de la carvasaraoa vămilor i taleri 250 de la ocne . . 308
Cartea bisericeĭ de la satul Fefeleiŭ sud Saac, pentru scutéla vinăriciuluĭ şi a uneĭ viĭ ce o are 309
Cartea schituluĭ Strîmbenĭ din Sud Saac, pentru milele ce are 309
Hrisovul sf. mănăstirĭ Cseropotamul de la Sfetagora pentru taleri 500 de la ocne, să-ĭ iea la ţiua 40 de mucenicĭ . . . . . 309—310
Hrisovul pentru patriarhişasca şcólă de la sf. biserică din ostrovul Andraş taleri 100 de la ocne şi taleri 100 de la vămĭ 311
Hrisovul şcóleĭ Elinescĭ de la Hio, pentru taleri 200 pe an ce are să iea de la carvasara . . . . . 311—312
Hrisovul bisericeĭ Pivatele din drumul Ţarigraduluĭ şi al şcóleĭ elinescĭ de acolo, pentru taleri 150 ce are să iea pe tot anul din vama domnéscă a carvasaraleĭ 313
Pitac către Mitropolit şi către episcopĭ cum şi către Logofĕtul de ţéra de sus, pentru că în locul egumenuluĭ ce aŭ fost până acum la mănăstirea Znagovul s'aŭ rînduit altul, căcĭ s'aŭ purtat rĕŭ şi vînţĕrile mănăstirilor ce le-aŭ făcut să nu se ţie în sémă . . . . . 314—315
Cartea preoţilor de la biserica domnéscă de la Pitescĭ, pentru scutélă 315
Hrisovul schituluĭ maicelor de la Başicov sud Argeş de milele ce are 315—316
Ponturile ce s'aŭ făcut la mănăstirea Bistriţa, cum aŭ să urmeze adecă egumenul şi părinţiĭ chinoviaţĭ de acolo . . . . . 317—318
Pitac prin care se orînduesce episcopul Argeş şi postelnicul Costache Vlahuţ epitropĭ la mănăstirea Cotrocenĭ 318
Orînduirea de egumen la mănăstirea Vieroşul şi ponturile acesteĭ mănăstirĭ . . . . . 319—321
Socotéla mănăstireĭ Vieroşul pe douĭ anĭ let 1816 şi 1817 de venit şi cheltuială cu acareturile ce i s'aŭ făcut i datoriile ce s'aŭ plătit, cum arătăm . . . . . 321—323
Orînduirea de egumen şi ponturile mănăstireĭ Rîncăciovul . . . . 323—324
Hrisovul monăstireĭ Rusico de la Sfetagora pentru taleri 250 de la ocne 324—325
Întărirea ce a dat Vodă mănăstireĭ Cişmeleĭ metohuluĭ mănăstireĭ Ecaton-Tapiliani din ostrovul Perul, de a i se păzi milele câte a rĕmas până acum bune pe séma sa . . . . . 325—326
Cartea arhimandrituluĭ Vasilie de la mănăstirea Znagovul cu ponturile cum are să fie . . . . . 326—328
Cartea arhiereuluĭ Sevastis nastavnicul mănăstireĭ Tismana din sud Gorj . . . . . 328—331
Pitac către episcopul Argeş pentru a arĕta pliroforie curată, cât aŭ fost maĭ înainte avaetul bastonuluĭ protopopesc şi acum cât este . 332

www.dacoromanica.ro

Pagina

Voie acordată Evreilor de a-şi face sinagogă . . . . . 332—333
Pitac către mitropolit pentru a da nizam preoţilor, ca ce ómenĭ streinĭ şi săracĭ vor muri prin mahala séŭ prin têrg să se îngrópe cu cheltuiala de la cutia aceĭ bisericĭ 333
Hrisovul mŏnăstireĭ Tristetitele de la Moldova, de talerĭ 150, milă din vama Focşanilor carĭ să'ĭ dea cu pecetluit . . . . . 333—334
Cap. IV. — *Şcóla şi cultura publică sub Caragea* 335
Pitacul din 1 Decemb. 1812 relativ la cercetarea cutieĭ şcólelor şi la organisarea lor 335
Reînoirea hrisovuluĭ în decemere 1812, dat de Alexandru Ipsilant cu privire la veniturile şi iraturile ocólelor 335
Pitacul prin care se înfiinţéză o nouă epitrópie a şcóleĭ superióre din Craiova 336
Aprobarea din 1 Ianuar 1813, dată de domnitor anaforaleĭ luĭ Gr. Brâncovénu şi Nestor pentru reorganisarea şcólelor din ţeară . . . 336—337
Aprobarea din 2 Ianuar 1813 a anaforaleĭ prin care se cisluesce asupra mŏnăstirilor baniĭ trebuincioşĭ şcólelor . . . . . 337—338
Orînduirea luĭ Nestor de a încasa baniĭ destinaţĭ şcólelor 338
Mitropolia se opune a plătĭ talerĭ 8.446 datoriţĭ cutieĭ şcólelor 339
Hrisovul din 1813 relativ la şcólele din Craiova şi în special la fundaţiunea Obedeanu . . . . . 340—342
Un hrisov din Martie 1813 relativ la şcóla româno-slavonă de la Sf. Gheorghe. . . . . 342—343
Hrisov de milĭ şi privilegiĭ acordat dascălilor de la acéstă şcólă . . . 343—344
Un act dovedind existenţa orfanotrofieĭ din Bucurescĭ . . . . . 344—345
Sporirea lefilor dascălilor românĭ de la şcóla Sf. Gheorghe 345
Numirea luĭ Lorenson ca profesor de limba franceză 346
Acordarea de bursă unuĭ şcolar cu nume străin 246
Porunca ce s'aŭ făcut în dosul jălbeĭ luĭ C. Cordilas după anaforaoa Eforiilor şcólelor de a i se da de la cutie câte talerĭ 15 pe lună . . 347
In 1814 Septembre se dă un noŭ ordin de organizare a şcólelor şi numirea uneĭ Eforiĭ . . . . . 347—349
Reorganisarea şcóleĭ celeĭ marĭ grecească 350
Grija Eforieĭ de a inspectà şcólele din ţéră 350
Numĕrul examenelor din fie-care an 351
Numele boerilor carĭ aŭ maĭ ajutat la organisarea şcólelor 351
Punerea uneĭ dărĭ nouă pe diaconĭ şi pe preoţĭ pentru a se putea restaura localul şcóleĭ superióre de la Măgureanu . . . . . 351—353
Pitacele din 8 şi 13 Decemare 1814 relative la perceperea acesteĭ dărĭ 355
In 1815 Gr. Brăncoveanu e din noŭ însărciuat cu ţinerea caseĭ venituri lor şcóleĭ domnescĭ 356
Greutatea întimpinată în strîngerea banilor şcóleĭ 358
Locul şcóleĭ vechĭ locuit şi de alţĭ ómenĭ străinĭ învĕţămîntuluĭ . . . 359
Ordinul din Maiŭ 1815 dat din noŭ cu privire la repararea şcóleĭ din Măgureanu 360
La 9 Maiŭ 1815 şcóla din Măgureanu nu e gata 360
Numirea dascălilor şcóleĭ în 14 Septembre 1814 362

www.dacoromanica.ro

Pagina

Caragea prin pitacul din Decembre 1815 aprobă aruncarea uneĭ nouĕ dărĭ pe biserică 364
Cu ocasiunea acestuĭ pitac se numesce o nouă Eforie 264
Budgetul şcólelor pe 1815 Noembrie 366
Disposiţia luată în interesul internăreĭ elevilor de la Măgureanu, ca egumeniĭ mŏnăstirilor marĭ din Bucurescĭ să le pue câte o cameră de locuit la disposiţia internilor . . . . . 367—370
În Februarie 1816 şcóla de la Măgureanu este din noŭ reorganisată . 371
Venitul acesteĭ şcolĭ după noul pitac de reorganisare 372
Continuarea studiuluĭ dreptuluĭ şi numirea luĭ Nestor ca profesor respectiv 374
Numirea luĭ Munier în 1816 profesor de franceză şi latină la şcóla cea mare 375
Budgetul din 1816 a şcólelor din Oltenia 375
O nouă taxă de 2 parale la leŭ pe lefile judecătorilor din Craiova . . 376
Budgetul doctorilor după Ipsilante, cu modificările aduse de Ioan Caragea 376
Un noŭ pitac către egumeniĭ ne mulţămiţĭ pentru a face eĭ cisla ordonată aniĭ trecuţi pentru ajutorul şcólelor 376
Prosperarea şcóleĭ de la Măgureanu în 1816 377
Nouă cislă stabilită de însuşĭ Caragea în 1817, asupra mŏnăstirilor . 378
Numirea luĭ Ladislas Erdelion, în 1817, profesor de latinesce şi franţuzesce, la şcóla cea mare elenă 379
Actul din 1817 referitor la numirea unuĭ dascăl şi înlocuirea unor eforĭ 381—382
Nizamul eforilor, din 17 Decembre 1817, relativ la organizarea şcóleĭ elene . . . . . 382—383
Intărirea Domnitoruluĭ . . . . . 383—385
Act din Februarie 1817 relativ la sporirea lefeĭ dascăluluĭ din Buzĕŭ 386—387
Organisarea uneĭ şcóle grecescĭ din eparhia episcopieĭ R.-Vâlcea . . . 387
Scóla din Tîrgovişte reînfiinţată după insistenţa locuitorilor. Spesele de întreţinere şi cursurile predate 388
Şcóla din R.-Vălcea, înfinţată după cererea obşteĭ din acest oraş. . . 389—392
Şcóla din T.-Jiuluĭ, înfiinţată de Stolnicul Dumitrache . . . . . 392—395
Şcóla de la Cerneţĭ 395
Şcóla luĭ Ionaşcu din Slatina 397
Existenţă de şcóle în diferite sate, cum şi actele de scutirĭ şi privilegiĭ relative. 398
Sosirea luĭ Lazăr în 1816 şi avîntul intelectual al tinerimeĭ la venirea luĭ 399—409
Buna primire a luĭ Lazăr de Eforiĭ şcólelor 410
Lazăr urméză, în organizarea şcólelor din Bucurescĭ, aceeaşĭ cale pe care apucase Asaki la Iaşĭ 410
Stăruinţele luĭ Lazăr pe lângă Eforiĭ şcólelor, ca să-ĭ admită predarea matematicilor şi filosofieĭ în limba română. . . . . 410—411
Ce fel de lume frequenta şcóla luĭ Lazăr ? 412
Inchiderea şcóleĭ luĭ Lazăr 412
Continuat-a şcóla luĭ Lazăr şi sub Al. Suţu? 413
Sub Gr. Ghica Lazăr figuréză ca profesor 413

www.dacoromanica.ro

Pagina
Când s'a deschis şcóla luĭ Gh. Lazăr 413
Circulara către ispravnicĭ relativă la organisarea şcólelor române din Bucurescĭ . . . . . 415—417
Actele oficiale din 1818 relative la şcóla luĭ Lazăr . . . . . 417—418
Transformarea vechilor familiĭ boerescĭ. . . . . 418—419
Rĕsturnarea oligarchieĭ prin şcólă 419
Ajutor acordat unor şcóle grecescĭ din Orient 420
Profesorul de chimie N. Castrianul e acuzat că falşifică monede împreună cu un argintar de la Zlătarĭ. 420
Isgonirea acestuĭ profesor din ţéră. 420
Inzestrarea şcóleĭ Elene cu douĕ maşine de experienţă fisică 421
Presenţă de architecţĭ în Bucurescĭ şi construire de case cu maĭ mult gust architectural 421
Zugrăvirea interioruluĭ acestor case 421
Incercărĭ de sculptură la exteriorul caselor 422
Infiinţarea uneĭ şcolĭ de musică la biserica Sf. Nicolae din Şelarĭ. . . 422
Numirea unuĭ efor special pentru acéstă şcólă 423
Un act de scutélă acordat acesteĭ şcolĭ. 423
Ajutarea şcóleĭ de musică din Constantinopol. 424
Constituirea lăutarilor în corporaţiunĭ avênd un vĕtaf în frunte, cum şi diferite dispositiunĭ ale Divanuluĭ Domnesc, relative la unele drepturĭ ale acestor vătafĭ 424
Domnitorul desfiinţéză muzica nemţéscă din Bucurescĭ. 425
Acordare de privilegiĭ d-ruluĭ C. Caracaş şi alţiĭ pentru deschiderea uneĭ tipografiĭ de limbile română şi grecéscă. 427
La ce se obligă a da acéstă tipografie în schimbul privilegiilor primite 427
Infiinţarea uneĭ censurĭ pentru cercetarea imprimatelor bisericescĭ . 428
Tipărirea Coduluĭ Caragea şi a primelor poesiĭ ale luĭ Paris Momulénu la acéstă tipografie 428
Continuă să existe şi tipografia de la R.-Vîlcea . . . . . 429—432
Privire asupra mişcăriĭ literare, artistice şi sciinţifice între 1812—1821. 433
Lista cărţilor din aceştĭ anĭ după d-l Gaster şi în realitate . . . . . 433—434
Comerţ de librărie între Ardeal şi Principate. . . . . 434—435
O privire istorică asupra cultureĭ în Transilvania . . . . . 435—437
Istoricul mişcăriĭ culturale în Principate. . . . . 437—440
Cărţĭ apărute între 1812—1821 :
a) Crisostomul. 440
b) O psaltire din 1812. 440
c) Aghiazmatar mic Iaşĭ 1813 440
d) Indreptărĭ moralicescĭ folositóre tinerilor 440
e) Macarie Erom : Infruntarea Jidovilor 440
f) Moralicescĭ sentinţe saŭ folositóre pilde 440
g) Prof. M. Boiadji : Gramatica Macedo-Vlahică 1813 440
h) P. Major : Istoria bisericeĭ Românilor. 440
i) Geografie saŭ scrierea pămîntuluĭ 441
j) Calendar pe 1814 441
k) Trista întîmplare a cetăţiĭ Dresda de la spargerea poduluĭ încóce 441

www.dacoromanica.ro

Pagina

l) Scurtă arĕtare despre luarea Parisuluĭ 441
m) Andronache Donicĭ: Adunare coprindĕtóre în scurt din cărţile împĕrătescilor pravile. 441
n) Evghenie Bulgarul: Adoleschiatiloteos 441
o) Mitrop. Veniamin: Carte folositóre de suflet etc. 441
p) Alexie Lazăr: Intîmplările rĕsboiuluĭ Francezilor şi întórcerea de la Moscova . . . tălmăcită de pe nemţesce de un iubitor de némul românesc. . . . . .
La acéstă carte se află — tot de acelaşĭ autor — lipit un apel pentru scóterea uneĭ gazete românescĭ 441
q) Rumpf: I. D. F. Arĕtarea stăpînireĭ şi a caracteruluĭ luĭ Alexandru I Impĕrat a tótă Rusia. 441
r) Viaţa Sf. Vasile Cel Noŭ şi înfricoşatele vămĭ ale văzduhuluĭ şi drépta judecată pe care le-aŭ vĕdut Grigore 441
s) Calendar pe lĕt 1816. 441
t) Arĕtare despre starea acestor nouĕ introduceri sholasticeşcĭ instituturĭ ale ţĕreĭ româneseĭ, sîrbescĭ şi grecescĭ . . . . . 441—444
ţ) Datorinţele presbiterilor parohialnicĭ etc, ... 444
u) Jucăria noroculuĭ saŭ istorisirea pentru principele Menşcicov, carele pe vremea luĭ Petru Cel Mare a fost slăvit în Europa 444
v) Regule scolastice, carĭ sunt orînduite şi aşedate pentru ţinerea şi procopséla şcólelor românescĭ din ţéra Ungurésca. 445
x) Viaţa şi pildele prea înţeleptuluĭ Esop 444
y) Kampe I. H.: Descoperirea Americeĭ 444
z) Gavril Exarh: Molebnic 444
a') Montan G.: Străinul în Pesta. 444
b') Bucovnă pentru învĕţătura pruncilor, etc. 444
c') Sfiutele şi Dumnezeescile leturghiĭ acelor dintre sfinţiĭ părinţilor noştri, a luĭ Vasile Cel Mare, etc. 444
d') Noul Testament. 445
e') Silvestru stareţ de Némţu şi Grigorie: Tălmăcire pe scurt din cea pe larg a luĭ Nichifor Calist. Xantopolul la axifónele celor 8 glasurĭ care cu blagoslovenia prea Sf. Mitropolit al Moldoveĭ Veniamin. . . 445
f') Invĕţătura complectă şi sistematică a întregeĭ sciinţe comerciale etc. 445
g') Pedagogia şi Metodica etc. cu o dedicaţie şi o prefaţă către lectorĭ 445—450
h') Manuductor pentru învĕţătoriĭ scolasticescĭ, saŭ îndreptare către împlinire a dregĕtorieĭ învĕţătorescĭ 450
i') Legiuire a prea învĕţatuluĭ şi prea pravoslavniculuĭ Domn şi oblăduitor a tótă Ungrovlahia Iŏ Ion Gheorghe Caragea 450
j') Manuductor pentru învĕţătoriĭ scolasticĭ 451
k) Al. Beldiman: Mórtea luĭ Abel; Istoria luĭ Numa Pompiliŭ; Orest tragedie; Alexie saŭ căsuţa din codru 451
l') Agapie Criteauul Aghiositul, traducere de Sofronie episcop Huşilor 452
m') Const. Diaconovicĭ: Ortografia séŭ drépta scrisóre pentru îndreptarea scriitorilor românescĭ 452
n') Blaichard: Plutarchion saŭ pe scurt scrierea celor marĭ vestiţĭ bărbaţĭ 452

www.dacoromanica.ro

Pagina

o') Cărticica năravurilor bune pentru tinerime 452
Primnl *sonet* în Moldova e a lnĭ Gh. Asachi 453
Cap. V. — Administraţiunea sub Caragea 454
Manifestnl de domnie nonă a lnĭ Caragea către ţéră . . . . . 454—455
Compunerea primnlnĭ Divan sub Caragea 456
Până la 1815 Divanul e mereŭ primenit. 457
Divanul din 1815 457
Alte schimbărĭ în Divan până la anĭĭ 1818 . . . . . 458—459
Acte relative la administraţiune sub Caragea:
I) Relative la Divannl domnesc:
a) Pitacul din 5 Martie 1813 către mitropolit şi episcopĭ, de a veni regnlat la Divan 459
b) Introducerea, ca funcţie onorifică, în Divan a unor foştĭ divaniţĭ . 460
c) Schimbarea lefurilor şi fixarea havaeturilor logofeţilor marĭ, la Iulie 1814 . . . . . 461 466
d) Pitacul din 27 Ianuar 1813, către Vistiernic, pentru a face o anchetă la sndiţĭ şi a trece în rîndul dajnicilor pe ceĭ pe nedrept sudeţiţĭ . 467 470
Infiinţarea, pentru sudiţĭ, a uneĭ autorităţĭ speciale:
Departamentul streinelor pricinĭ . . . . . 470—471
e) Infiinţarea uneĭ nouĕ dregĕtoriĭ: Hătmănia Divanuluĭ 471
f) Insărcinarea unnia dintre logofeţii al II aĭ Divanuluĭ, cu afacerile vorniciilor de sns şi de jos . . . . . 472 -475
g) Insărcinarea nnuĭ boier cu buiurdisma jalbelor noroduluĭ 476
h) Incercarea de a da Craioveĭ şi celor 5 judeţe o maĭ bună administraţie 477
i) Numirea luĭ N. Scanavi caimacam în locul luĭ Arghiropol, care se bolnăvi . . . . . 480—482
j) k) l) Inlocuire de caimacamĭ la Craiova . . . . . 482—485
Avaetul undiţeĭ 486
m) Acordare de distincţiune în Divan luĭ C. Oteteleşanu. 487
n) Numirea luĭ C. Filipescu Ban al Craioveĭ. Dorinţa acestuia de a i se mări puterile atributiuneĭ de Ban. . . . . 489—493
II. Administraţia în judeţe continnă a fi ca şi sub Al. Ipsilante . . . 494
Păstrarea privilegiilor oraşuluĭ Câmpulung . . . . . 495—497
Acte relative la impiegaţĭ şi la avaetul ce'l daŭ condicariĭ Logofeţilor 498—501
III. Abusurile impiegaţilor, ispravnicilor, vataşilor de plaiurĭ, cum şi latitndinea judecătoréscă a lor . . . . . 502—507
Majoritatea ispravnicilor sunt Românĭ 507
Nona dare a grosărituluĭ . . . . . 508—516
Nesupunerea ispravnicilor la ordinele Domnitoruluĭ; Serdarul Iancu Cocorescu, ispravnic de Buzĕŭ, rupe un ordin al luĭ Vodă 516
Pedepsirea unor slujbaşĭ abnsivĭ 517
IV. Bandele de hoţĭ cntreeră ţéra 518
Infiinţarea de căpităniĭ nouĕ pentrn stârpirea acestor bande . . . . 519—527
Mijlóce cnrióse pentru stârpirea hoţilor: *a)* îndatorirea locnitorilor şi arendaşilor de a ajnta pe slnjbaşĭ în stârpirea hoţilor . . . . . 527—528
b) Prohibirea vênḑĕreĭ erbeĭ de pnşcă şi a glónţelor. 528

www.dacoromanica.ro

Pagina
Importanţa căpităniilor de margine. . . . . 529—532
Instrucţiunile date ispravnicilor pentru timpul cât trebue să ţie închişĭ hoţiĭ prinşĭ . . . . . 535—538
Vornicia obştirilor. . . . . 539—541
Acte relative la postelniceĭ şi diverşĭ slujbaşĭ aĭ Divanuluĭ . . . . . 542—553
Acte relative la doctorĭ şi igiena publică. 554
Cutia milosteniei şi budgetul eĭ . . . . . 554—557
Cap. VI.—Justiţia sub Ion Caragea. 558
Instanţele judecătorescĭ 558
Departamentul streinelor pricinĭ 559
Epitropia Evgheniţilor şi atribuţiunile eĭ. 559
Reînoirĭ în Departamentele judecătorescĭ. 559
Lista şi numirea nouilor judecătorĭ din Bucurescĭ 560
Numire de judecătorĭ la Craiova. 561
Cartea deschisă din Ianuar 1813 către Divanul din Bucurescĭ. . . . . 562—563
Numire de judecătorĭ de judeţ. 563
Dispoziţiunile maĭ însemnate din sfera justiţieĭ între 1813—1814:
I. Relative la Protimisis. . . . . 564—569
II. Relative la taxe de justiţie 569
III. Reînoirea prohibiţiuneĭ de a cumpĕrà sudiţiĭ bunurĭ nemişcătóre în Muntenia. . . . . 569—570
IV. Act relativ la timpul cât trebue să fie ţinuţĭ în prevenţie hoţiĭ prinşĭ 570
V. Carte către judecătorĭ de a fi harnicĭ, uniţĭ şi drepţĭ. . . . . 570—572
VI. Carte către Logofĕtul Ţĕreĭ-de-sus, îndemnêndu-l să fie grijiliv la procesele ţĕranilor. . . . . 572—573
VII. O vacanţă neobicĭnuită a Divanuluĭ 573
VIII. Mişcare în personalul justiţieĭ în 1814 573
IX. Disposiţiunile relative la feciorii de boerĭ risipitorĭ de averĭ. . . 573
X. Epitropia Evgheniţilor. . . . . 574—587
Constituirea comisiuneĭ însărcinată cu elaborarea nouluĭ cod de legĭ . 587—588
Convocarea adunăreĭ obştescĭ pentru cercetarea lucrăreĭ comisiuneĭ însărcinată cu elaborarea coduluĭ . . . . . 588—589
Pitacul din 1817 Aprilie pentru a se grăbì cu codicele de legĭ . . . . 589—591
Chestiunea promulgăreĭ codiceluĭ Caragea . . . . . 591—595
Analisă scurtă asupra codiceluĭ promulgat . . . . . 596—598
Acte referitóre la justiţie între aniĭ 1817—1819: 598
a) Pitacul din Martie 1818 prin care se îndémnă divaniţiĭ să fie maĭ harnicĭ. 598
b) O inamovibilitate 598
c) Moralitatea familiilor 598
d) Nizamul din 23 Decembre 1815 relativ la plătirea speselor de judecată 600
e) Act relativ la orele de cancelarie ale Divanuluĭ. 601
f) Amestecul consulilor streinĭ în procesele dintre pămîntenĭ şi sudiţĭ 601
g) Disposiţiunea din 1816 relativă la falimente 602
h) Disposiţiunea din 1816 Iulie 10 relativa la dote 602
i) O specie de moratorium în favórea uneĭ cocóne 603
j) Acte relative la numire de judecător 603

www.dacoromanica.ro

Pagina

k) Impotanţa logofeţilor al III 605–611
l) Acte relative la şedinţele Divanuluĭ 612
m) Un cas curios dn judecată . . . . . 615—617
n) Porunca oprind pe jăluitorĭ de a întrebuinţa cuvinte ofensetóre la adresa judecătorilor . . . . . 618—621
Statul judecătorilor . . . . . 621—630
o) Disposiţiunea relativă la judecătoriĭ carĭ vor avea eĭ înşişĭ procese 631—633
p) Cete de hoţĭ cutreerând ţéra . . . . . 634—638
q) Orînduirea plăţeĭ speselor procesuale 640
Instrucţiunile date de Caragea în 1816 pentru autoritaţile din Oltenia Ponturile . . . . . 641—643
Disposiţiunea prin care Domnitorul în 1817 caséză testamentul luĭ Ioniţă Creţulescu . . . . . 644—650
Carte legată la Divanul Craioveĭ pentru lipsirea Cluceruluĭ Dumitrache Brăiloiŭ dintre judecătoriĭ divaniţĭ de acolo 650
Disposiţiunea luată de Domnitor în privinţa înstrăinăreĭ imobilelor dotale, porunca luĭ Ion Gheorghe Caragea Voevod . . . . . 651—652
Publicaţiĭ la tóte judeţelê, pentru vînderile lucrurilor de zestre . . . 653
a) Procesul Spătaruluĭ Şerban Negel 654
b) Urmărirea unuĭ falş Grigorie Ghica, în 5 Martie 1813 654
c) Epitropia luĭ Iancu Văcărescu, fiul Banuluĭ Enache Văcărescu . . 654
d) Protimis cerut de locuitoriĭ după moşia Zimnicea, a fostuluĭ Domn Constantin A. Ipsilant 654
e) Proces dintre fiiĭ Banuluĭ D. Ghica cu vitriga lor mamă Bănésa Elena Ghica 654
f) Vînderea avereĭ imobile a fostuluĭ mare Vist. Constantin Varlam . . 654
g) Surghinirea la Mŏnăstirea Ţigănescĭ a soţieĭ luĭ Rachtivan, ca nebună. 654
h) Surghinirea la Mŏnăstirea Ezeruluĭ (Vâlcea) a unuĭ Tudorache Eliad, ca aţîţător de gâlceavă şi atingător căsnicieĭ paharniculuĭ Scarlat . 655
i) Epitropia copiilor minorĭ aĭ luĭ M. Lahovary 651
j) Surghinirea la Mŏnăstirea Ţigănescĭ a unuĭ fiŭ, care ameninţă cu bătaie pe mama sa 655
k) Un Zapciŭ bănuit, că din bătaia luĭ s'a tras mórtea celuĭ bătut . . 655
l) Invoirea dată de domnitor luĭ Munsiu Franţ de Flaişhakel 655
m) Beizdadea Costache Caragea dator cu 1000 talerĭ unuĭ doctor Reiter 655
n) O mamă bună rescumpĕrând o faptă rea a fiuluĭ eĭ 655
o) Procesnl luĭ Sava şi a luĭ Marcu osândiţĭ, că s'aŭ împotrivit unor ómenĭ domnescĭ. 655
p) O cacerdisire (sequestru) rĕmasă neesplicată a luĭ Isvoran 655
q) Diverse procese de hotărnicii de moşiĭ 655
Pitac către năstavnicul mŏnăstireĭ Sărindarul ca să scótă din monăstire pe Theodorache Medelnicerul 656
Pitac prin care se orînduesce nazîr al Caseĭ lefilor Banul Ghica . . . 657

Anexe relative la administraţie şi justiţie:

Mĕsurĭ relative la siguranţa publică . . . . . 657—659
Publicaţiĭ la tóte judeţele, pentru nizamul a lipseĭ gazdelor hoţilor . . 659—660

www.dacoromanica.ro

Pagina

Pitac către Vel Spătarul prin care se dă voie a călca străjile nóptea pentru ómeniĭ rĕĭ şi cârciumile Curţeĭ gpd. . . . . 660—661
Carte prin care s'a orîndnit tot Serdarul Iamandi străjuitor şi gonaciŭ în 5 judeţe de peste Olt 661
Anaforaua luĭ Nicolae Blănarul care descoperă câţĭ-va berbanţĭ, carĭ s'aŭ vorbit să batjocoréscă pe 2 femeĭ Arghira şi sora sa Catinca, să le taie nasul şi urechile . . . . . 662—663
Pitac către Vel Vistierul pentru nizamul ce s'aŭ dat matrapazilor . . 663
Carte gospod prin care se orînduesce străjuitor şi gonaciŭ asupra hoţilor din 5 judeţe de preste Olt Serdarul Iamandi . . . . . 664—665
Moratorium în favórea ţĕranilor 666
Lipse de agenţĭ în judeţe pentru executarea ordinilor de la centru . 667
Mĕsura administraţiuneĭ prin care se îndepărtéză dintre viĭ nisce mazilĭ şi scutelnicĭ, sub cuvînt că vitele şi păsările lor fac stricăciunĭ 667
Conflict între vataşiĭ de plaiŭ şi vameşĭ. . . . . 668—669
Numire de judeţ la Tîrgovişte 669
Anexe relative la abusurĭ . . . . . 670—673
Abusurĭ de Vàtaf. . . . . 673—675
Hotărîrea ce aŭ dat la anaforaoa Vel Visterniculuĭ şi Vel Vorniculnĭ de Ţéra-de-jos, pentru cérta ce aŭ locuitoriĭ plaiuluĭ Cozieĭ sud Vâlcea cu Alexandru Olănescu ce le-aŭ fost vătaf . . . . . 675—678
Vornicia Obştirilor . . . . . 678—680
Pitac către Brâncoveanu de a nu maĭ fi la Casa lefilor 680
Circulară relativă la vagabonţĭ şi hoţĭ . . . . . 680—682
Asigurarea avereĭ celor 2 surorĭ ale Logofĕtuluĭ Constantin Dudescu. 682—684
Avaetul stărostieĭ de neguţătorĭ şi al Cutieĭ milosteniilor 684
Anaforaua epitropilor sĕrmanilor evgheniţĭ. 685
» » » » . . . . . 685—686
Banul Grigorie Brâncovénu, a se ridica de asupră-ĭ Epitropia sĕrmanilor evgheniţĭ 686
17 publicăţiĭ la 17 judeţe către ispravnicĭ cu a da nizam vătaşilor de plaiŭ şi beşliilor, ca să nu maĭ supere pe sudiţĭ cu cererĭ de avaet al lor . . . . . 786—687
Publicaţiĭ de a nu maĭ supĕra vătaşiĭ de plaiŭ, i alţĭ slujbaşĭ pe sudiţĭ de avaeturĭ, peste ponturĭ i poruncile ce sunt date. . . . . 787—688
Volnicie de mumbaşir Serdaruluĭ Răducanu Dâmboviceanu, ca să mérgă la Craiova şi găsind pe vĕtaful plaiuluĭ Vulcanul din sud Gorj, să-l iea să mérgă la faţa loculuĭ să-ĭ facă cercetare pentru năpăstuirile ce aŭ făcut lŏcuitorilor din plaiŭ. . . . . 688—690
Cartea gospod, pentru rădicarea polcovnicieĭ de la Tîrgovişte 690
Carte gpd. către Stolnicul Răducanu Voinescu ispravnicul ot sud Tcleorman, prin care'ĭ trimite laudă, căcĭ s'aŭ aflat cu slujba plăcută . 690
Edilitatea sub G. Caragea 691
Vornicia Obştirilor . . . . . 691—693
Pitac către dumné-lor veliţĭ boerĭ pentru întocmirea caftanelor. . . . 693—696
Casa podurilor . . . . . 696—701
Socotéla podinilor, podul Mogoşóeĭ, podul Têrguluĭ-de-afară 701

www.dacoromanica.ro

Pagina

Pitac către dumné-luĭ Vel Vornic al politieĭ pentru ca să îndatoréscă pe mahalagiĭ aceleĭ părţĭ, ca să se astupe o grópă de la capătul poduluĭ Mogoşóeĭ . . . . . 702—704
Curăţirea stradelor 704
Pitac către Vornicul de politie . . . . . 704—706
Pitac către dumné-luĭ Vel Spătarul, ca să dea poruncă la omenii domnieĭ sale de a nu lăsa să intre pe podul Mogoşóeĭ carĕ cu lemne, cherestele şi nicĭ altele nimic, ci prin cele-late podurĭ şi mahalale . . . .
Anaforaua prin care arată, că pentru Podul Mogoşóeĭ, ce s'a făcut din noŭ, este trebuinţă să fie curat şi măturat şi pentru acésta ar trebuĭ să aibă 19 carĕ cu boĭ şi cu târnurĭ i lopeţĭ, însă 8 carĕ să între în o sĕptĕmână şi alte 8 în altă sĕptĕmână 707 708
Oprirea unuĭ creştin care are casa pe locul Monăstireĭ de a o vinde la Ovreĭ, fiind-că îşĭ aruncă murdalîcul în curtea bisericeĭ 708 709
Luminatul stradelor 710
Pitac la dumné-luĭ Vel Spătarul ca să dea nizam a nu maĭ aruncà prăvaliaşiĭ după Podul Mogoşóeĭ, lăturĭ pe pod şi altele, să puie şi la fieşcare 7 case un felinar 711
Pitac câtre epistatul armăşieĭ, să orînduiască 40 vinovaţĭ să mature podul Mogoşóeĭ pe fieş-care sĕptĕmână de 2 orĭ, Mercurea şi Sâmbăta 711 712
Pitac către Spătarul, ca să îndatoreze pe mahalagiĭ ot Capul poduluĭ Têrguluĭ-de-afară, ca să astupe un batac ce este la capul poduluĭ . 712 713
Pitac către Vornicul de politie de a da poruncă să cureţe zăpada dupa podurĭ . . . . . 713—615
Tărăbile . . . . . 715—716
Inchiderĭ şi subpresiunĭ de strade 717
Piaţă 718
Podurĭ . . . . . 719—722
Dâmboviţa 722
Anaforaua prin care arată că ceĭ ce şed pe marginile Dâmboviţeĭ, aci în Bucurescĭ, aruncând gunoiul in apă şi peste acest gunoiŭ aducênd apa nămolul, s'aŭ înălţat apa Dâmboviţeĭ 722
Pitac ce s'aŭ făcut către dumnê-lor duovniciĭ . . . . . 723—724
Carte prin care se orînduesce Andreiŭ postelnicelu purtător de grije şanţurilor din gura Dâmboviţeĭ, în locul luĭ Constantin Pastia . . . 724—725
Actele relative la şanţurile de apĕrare contra Dâmboviţeĭ . . . . . 726—730
Carte deschisă . . . . . 736—734
Moşiile ce se înnécă de apa Ilfovuluĭ după arĕtarea Bujoreanuluĭ . . 734
Socotéla de baniĭ ce trebuesc, pentru deschiderea şanţurilor nouĭ . . 734 735
Cartea luĭ Nicolae postelnicul meşter de morĭ . . . . . 735—736
Pitac către dumné-luĭ Biv Vel Banul epistatul spătăriei, ca să se pornéscă un zapciŭ spătăresc să poruncéscă epistatuluĭ de la şanţurĭ sa slobódă apa pe Dâmboviţa 736
Indestularea cu apă 737 739
Anaforaua prin care orînduesce pe Biv Vel Clucerul Iordache Deşliu, ca să îngrijască de cişmeaua de la capul poduluĭ ca să nu se strice 738

www.dacoromanica.ro

Pagina

Actele unuĭ proces dintre mahalagiĭ de la Popa Dârvaş, pentru neînchiderea unuĭ puţ de către boerul Slătineanu . . . . . 739—745
Iangane . . . . . 740—741
Modul cum unul din slujitorĭ este liberat din serviciŭ 741
Ordinul dat de Caragea Vel Dvorniculuĭ politieĭ, prin care îl însărcinéză cu complectarea coşarilor şi sacagiilor politieĭ până la 80 741
Anaforaua relativă la stricarea foişoruluĭ şi facerea luĭ din-noŭ . . . 742—743
Pitac către Agă, de a fi cu topóră tot tacâmul agieĭ de a întâmplă orĭ foc saŭ alte primejdiĭ 743
Ordin către stăpâniĭ caselor ca să-şi măture coşurile . . . . . 743—744
Pitac pentru iarba de puşcă, la aga, să se păstreze în mŏnăstirea Sf. Gheorghe 744
Ingineri . . . . . 745—749
Anaforaua prin care marele vornic al obştirilor recomandă Domnitoruluĭ un noŭ inginer, pe Ernst Maer . . . . . 745—746
Indestularea publică 746
Obligaţiunea egumenilor de mŏnăstirĭ să aibă morĭ de caĭ 746
Lipsă de făină la brutăriĭ 747
Cişniu . . . . . 747—748
Baniţile de la obor 748
Măcelăriile sub specială epistasie 748
Nartul cărneĭ 748
Ponturile epistasieĭ cărneĭ 749
Lipsa de credit al Domnieĭ la măcelarĭ 749
Contract cu măcelariĭ 749
Monopolul scaunelor de măcelărie 750
Scaunele de măcelăriĭ a consulatelor 751
Anaforaua ce s'a făcut în dosul jalbeĭ grădinarilor zarzavagiĭ din Bucurescĭ pentru privileghiul lor . . . . . 753—755
Acte relative la îndestularea publică din Craiova. . . . . 755—756
Pitac prin care dă ordin să nu se scumpéscă articolele de îndestulare publică şi scutesce de vamă aceste articole la intrarea lor în oraş . 756—757
Publicaţiĭ de a lipsì jafurile ce făcea zapciĭ în politie, care s'aŭ citit şi s'aŭ pus în Tîrgul-de-afară, i în Tîrgul Cuculuĭ, i pe la capul podurilor, cât şi prin rĕspîntiĭ. . . . . 757—759
Pitac către Vel Agă, ca să pue în lucrare hotărîrea Mărieĭ Sale ce s'aŭ dat pentru a nu se supĕrà lŏcuitoriĭ ce vin cu bucate şi cu altele la tîrg, de vamă şi altele cu numele de havaet . . . . . 757—758
Pitac către Mitropolit să facă litaniĭ pentru plóe . . . . . 759—760
Epidemia. 760
Publicaţiĭ la tóte judeţele şi la Caimacam a face litaniĭ pentru plóe. . 760
Pitac la Spătar. . . . . 763—764
Poruncĭ la 6 judeţe, ca să se ridice epistaţiĭ de pe la lăzăreturile de prin judeţe şi să fie căpitaniĭ marginilor cu paza lăzăreturilor. . . 764
Anaforaua prin care Caragea ordonă mareluĭ Spătar, să cerceteze prin tóte împrejurimile Bucurescilor împreună cu doctoriĭ şi găsindu-se bolnavĭ saŭ contaminaţĭ, să fie ridicaţĭ la lazareturĭ 765

www.dacoromanica.ro

Pagina

Ponturĭ după care să fie dator tot norodul din politia Bucurescilor de orĭ-ce trĕptă, ca să urmeze fieş-care a fi păziţĭ şĭ feriţĭ de zmredniala bóleĭ a cinmeĭ ce se urméză . . . . . 767—768
Adresa Domnitorului către Mitropolit, pentru ca prin cler să rĕspândéscă instrucţiunile date contra bóleĭ cinmeĭ. 768
Oprirea bâlciurilor din Teleorman şi Vlaşca 760
Redeschiderea lor în 1814 779
Clinceanu agent de stârpire a cinmeĭ . . . . . »
Petic roş ca semn al cioclilor . . . . . »
Gróznicele abuzurĭ ale cioclilor. . . . . »
Polcovnic de ciocli jăfnitor. 771
Pedepsirea unui diacon, căcĭ a îngropat morţĭ de bóla cinmeĭ oprind din lucrurile lor. 771
Căratul celor morţĭ şi zmredniţĭ de cinmă. 772
Strămutarea oborului de vite de la Urziceni . . . . . »
Reorganisarea polcovnicieĭ cioclilor în 1815. . . . . »
Necurăţenia Evreilor. 773
Cinma în judeţe, morţiĭ năpăstniţĭ prin strade, mâncaţĭ de câĭnĭ. . . »
Inchiderea tribunalelor din cansa bólelor . . . . . »
Liberarea de la închisóre acelor închişĭ pentru datoriĭ. . . . . »
Ţinerea de tribunale câte 2 ḑile pe sĕptĕmână. . . . . »
Femeile şi copiĭ învoiţĭ a eşĭ din Bucurescĭ. 774
Lăzăret special pentru sudiţiĭ austriacĭ. . . . . »
Aghiazmă contra ciumeĭ. . . . . »
Desinfectarea caselor în mahalale . . . . . »
Inspecţiunea caselor contaminate . . . . . »
Călătoriĭ desbrăcaţĭ de hainele lor ca aceste să se spele 775
Adunare obştéscă spre a se sfătui cum să se combată bóla . . . . . »
Noul nizam pentru combaterea bóleĭ . . . . . »
Numaĭ 9 strade libere de comunicaţiune cu Bucurescii. Oprire de vînḑare de pînzeturĭ. Tîrgul Cucului oprit. Pazarghideni la porţile boerilor. Păstrarea efectelor celor contaminaţĭ la lazaret. Prăvăliile şi spiţeriile vînd numaĭ pe feréstră. Bărbieriile închise. Cine vinde vin şi rachiŭ e spânzurat. Carantină pentru a intrà în oraş. Se desfiinţéză închisorile agieĭ. . . . . 775—776
Oprirea expunereĭ morţilor pe strade. 789
Hoţiĭ şi asasinate în stradele Bucurescilor. . . . . »
Oprirea sloboḑireĭ de arme în oraş. 790
» alergăreĭ trăsurelor pe strade. . . . . »
Piaţa osîndeĭ în Bucurescĭ. 791
Hanul Şerban-Vodu ameninţă ruină . . . . . »
Aşeḑarea strajelor (Barierelor). . . . . »
Loc de promenadă din josul Bucurescilor 791
Proces între mahalagiĭ cu proprietariĭ locurilor mŏnăstireĭ Pantelimon familia Ghica (Colentina) şi moşia Fundeniĭ . . . . . 791—792
Carte relativă la pavarea de strade . . . . . 793—795
Hotarele Bucurescilor 795

www.dacoromanica.ro

Pagina

Anexe la Cap. Edititățeĭ sub Caragea 797
Vistier Moscú numit Nazîr la poduri. . . . . »
Medel. Manole epistat al podurilor . . . . . »
Nicolae Trăsnea Epistat. 798
Adăogire la venitul Caseĭ Podurilor. . . . . »
Darea podărituluĭ și sudițiĭ 801
Dare pentru Epitropia Obștirilor de la vînțările de imobile. 803
Venituri ale Epitropieĭ Obștirilor 805
Impliniri de avaeturi idem . . . . . »
Taxa pe cununiĭ idem 806
Impliniri de rămășițe din avaeturi, idem 807
Avaet de la hirotoniĭ, idem 808
Rămășițe diverse de împlinit, idem 808
Avaet de la Caftane și Paialîcuri. 810
Constantin Oteteleșanu perceptor în Craiova de havaetul de la vînțările de imobile 811
Asemenea peste cele-l-alte județe ale țăreĭ. 812
Anaforaoa Epitropieĭ propunênd mijlocul de împlinire a havaeturilor sale 813
Iraturĭ noue ale Cutieĭ Milostenieĭ 815
Impliniri de havaeturĭ ale acesteĭ Cutiĭ 816
Ispravniciĭ ajută funcționariĭ Epitropieĭ ca să împlinéscă iraturile eĭ . . 817
Avaetul Cutieĭ milostenieĭ de la căpitanĭ și polcovnicĭ 818
Caragea opresce a se lua taxe de la carele cu lemne, cu cărbunĭ și zaherele ce intră în Bucurescĭ 819
Sume datorite lunar de Visterie la Cutia Milostenieĭ . . . . . »
Venitul pripasurilor arendate în 1813 . . . . . »
Hrisovul Caseĭ podurilor din Iunie 1813. . . . . 820—823
Dulgheriĭ și zidariĭ aĭ Biv Vel Banuluĭ Gr. Brâncovénu scutițĭ 823
Repararea podurilor marĭ din Bucurescĭ. 824
Epitropia Obștirilor se împrumută ca să facă podul Mogoșóeĭ. . . . 824
Podul Tîrguluĭ-de-afară 824
Negutătoriĭ obligațĭ a lua cu banĭ 5.000 podine de la Vornicia Obștirilor, pentru podul Tîrguluĭ-de-afară. 826
Repararea stradelor ce daŭ în podul Mogoșóeĭ și Tîrguluĭ-de-afară . 829
Cum să se facă podul Mogoșóeĭ? Devis. 828
Despre podul stricat din Tîrgul-de-afară. 829
Plata la proprietariĭ de pădurĭ pentru podine tăiate. 830
Plata tăiereĭ podinilor la locuitorĭ. 830
Proces contra celor ce nu plătesc analogia pe casele lor la facerea pavelelor 831
Plata locuitorilor din Bolintin pentru pavare de strade. 832
Pavare a stradeĭ din Tabacĭ 833
Astupare de bălțĭ și repararea poduluĭ Tîrguluĭ-de-afară 834
Podinĭ în pădurea Mănăstireĭ Déluluĭ. 835
Podurile din Craiova. 835
Cislă pentru facerea de pavele 836
Punctodonora (filotimie) . . . . . »

www.dacoromanica.ro

Pagina

Relativ la facerea de podine de locuitorĭ şi plata munceĭ lor. 837
Repararea stradeĭ de la Hanul Banuluĭ Golescu până la Crucea de Pétră. Cislă . . . . . »
Repararea stradeĭ Sf. Spiridon Vechiŭ 838
Trăsnea vinde podine noĭ. Abus oprit, ... »
Podul de la capul poduluĭ gârleĭ la casa Banuluĭ Scarlat Ghica . . .
Diverse strade reparate (Bărăţie, Tîrgul din lăuntru, podul Calicilor, Zlătarĭ etc. 839
Scutirea a 5 sate de podinarĭ 842
Obligaţiunea de a se curăţi noróele după pavele în fie-care Sâmbătă de proprietarîĭ caselor şi prăvăliilor 843
Inchidere de strade . . . . . 843—848
Edilitate la Pitescĭ 848
Piaţa publică lângă Curtea Veche 849
Refusul luĭ Caragea de a maĭ da alte 7 sate nouĭ de podinarĭ . . . . »
Scutirĭ de dărĭ a podinarilor. 850
Liuţĭ daţĭ pentru drumul Herestrĕuluĭ 851
Pod pe apa Dâmboviţeĭ la Vitan, cu brudină. 852
Proces de la un pod pe Jiŭ între Serdarul P. Obedeanu şi Clucerul I. Vlădoianul 852
Cercetare la gura şanţuluĭ Dâmboviţeĭ. 854
Mijlóce de a se împedica înnecarea oraşuluĭ de Dâmboviţa. Stăvilare. 856
Oprirea de a se arunca gunóie în Dâmboviţa 859
Innecăciunile moşiilor de apa Ilfovuluĭ, măsurĭ luate 860
Lărgirea mătceĭ Dâmboviţeĭ. 862
Cartea fântânelor de la Craiova (de mile). 863
Privileghiĭ de scaune şi cârciume ale cişmelelor din Craiova 863
Cişmelele din Focşanĭ. 865
Hrisovul Focşanilor bentru apă 866
Carte de cişmegiŭ la Focşanĭ 1815 869
Venit dat pentru cişmelile din Focşanĭ. 870
Demisionare de Cişmegiŭ. 870
Mile acordate în 1813 luĭ Suiulgi-başa. 871
Raport de starea cişmelelor din Bucurescĭ la 1813 872
Cartea Ecaterineĭ Atanasiu de o jumĕtate măsură de apă 872
Diverse hărăziri de apă în Bucurescĭ 873
Oprirea de a se ţine în prăvăliĭ iarbă de puşcă. 877
Aga obligat a se muta în centru ca să pótă sări la cas de iangan. . . 877
Mónăstirile obligate să aibă morĭ de caĭ . . . . . »
Brutariĭ din Bucurescĭ aŭ lipsă de făină 878
Cişniŭ de grâŭ. 1814 879
Jimbla 10 parale, pâinea 8. . . . . »
Cisniŭ noŭ în 21 Decembre 1814 880
Baniţe de măsură cu marca ţĕreĭ. . . . . »
Contractul cărneĭ pe 1813 881
Contractul cărneĭ pe 1814 883

www.dacoromanica.ro

Pagina

Nart la salahorĭ, dulgherĭ, zidarĭ, cojocarĭ, şalvaragiĭ, căvăfie, blane, postav de ţéră 885
Lumînărariĭ să aibă seŭ de ajuns 886
Nartul lumînărarilor 887
Tîrgul Moşilor. Măsurĭ pentru neîntinderea epidemieĭ ciumeĭ. 889
Tîrgul Cuculuĭ la Bucurescĭ 889
Pieţe 890
Anexe la pag. 719. Podurĭ 892
Podul Colentineĭ. Proces 893
Pod la moşia Slătiórele. 896
Şanţ de scurgere a locurilor de la Fântâna Bouluĭ din Bucurescĭ. . . 897
Arendare de huzmeturĭ ale Caseĭ Podurilor în 1817 pe 3 anĭ 897
Destuparea mătceĭ Dâmboviciórеĭ 899
Ruptură la gura şanţuluĭ Dâmboviţa. 900
Morĭ înnecate de Ciorogârla 901
Anexe la pag. 554 903
Acte relative la Cutia Milelor. . . . . »
Socotelile Vornicieĭ obştirilor pe 1815 904
Pavarea stradeĭ ce abate din Podul Mogoşóeĭ pentru Hanul Grecilor şi Şerban-Vodă. 904
Anexe la pag. 696. (Pavele). 905
Şanţul de abatere a Ilfovuluĭ. 907
Reclamarea a 9 mahalale relative la Dâmboviţa 909
Havaetul peilor de ĭepurĭ. Iraturĭ ale Cutieĭ milosteniilor. 910
Relativ la socotelile Epitropieĭ obştirilor. 911
Mĕsura de apă acordată luĭ Vistier Moscu . . . . . 911—912
Idem pentru apa dată la 5 boerĭ. 913
Cişmelele 18 din Bucurescĭ. 913
Reparare de cişmea 914
Facerea foişoruluĭ de foc cu baniĭ de la isnafurĭ. . . . . 915 şi 918
Isnafurile obligate a da ajutor la incendiĭ. 916
Oprirea de ţinere de deposit de spirtóse în oraş. . . . . 916—918
Oprirea facereĭ de cărămidă în oraş 918
Maĭ-mare-Başa cu 10—15 dulgherĭ obligaţĭ a alergà la incendiĭ . . . 918
Anexe la pag. 745—746 919
Léfa inginerului Ernest Maer. . . . . »
Anexe la pag 746—757 920
Indestulare publică.—Relativ la brutarĭ. . . . . »
Legămîntul isnafuluĭ lumînărarilor 1815. 921
Măcelariĭ 922
Măcelariĭ la Pitescĭ, ... 922
Obligaţiunea mierarilor de a vinde de preferinţă céră la făclierĭ . . . 923
Nart la brutăriĭ 924
Nart la lumînările de seŭ . . . . . 925—928
Epistăsia cărnurilor. Ponturile . . . . . 928—932
Nartul lumînărilor de céră 1817 932
Carne de porc la măcelăria Turcilor 933

www.dacoromanica.ro

Pagina
Brutarii în oraşe de judeţe . . . . . 933—934
Pitac la epistatul scaunelor, să aibă măcelarii carne destulă, bună şi grasă. 934
Idem către Veliţii boieri 1818 935
Ce făină macină brutarii la morile de pe Dâmboviţa. 935
Refusul lui Andronaki Hagi Teohari şi al Pah. Stoenescul de a se însărcină cu Epistăşia cărnurilor. Disposiţiuni relative la măcelari . 936 şi 938
Pitac la boierii halea şi paia să avizeze asupra narturilor obştesci 1818 939
Oprirea esportului lumînărilor de seu 1818 939
Nartul seului. Adăogire la preţ. 939
Anexe la pag. 760 940
» » » 761 941
Oprirea de vînzare a legumelor în oraş 941
Boerinaşi rînduiţi pe la schela spre paza de bóla ciumei. . . . . »
Ómeni morţi de ciumă neîngropaţi 948
Biv Vel Post. C. Suţu asupra Lăzăreturilor. 942
Vel Ban Radu Golescu idem . . . . . 943 şi 947
Pitac la Vel Vist. Nizamul Lazareturilor . . . . . 943—946
Anexa la pag 762. Ciuma lângă Văcăresci. Măsuri de pază. 946
Epistaţi pe la mahalale pentru bóla ciumei. . . . . »
Buhurdagi-Başa Răducanul şi un stegar Spătăresc, să viziteze mărginile oraşului. Numai opt drumuri libere de intrare în oraş 947
Diverse mĕsuri de stîrpire a ciumei. . . . . 947—948 şi 950
Ţiganii se scot din oraş.—Catagrafia cerşetorilor. 954
Venitul spitalului de la Dudesci. 950
Oprirea de găsduire de ómeni prin hanuri şi pe la particulari 1813 . 951
Banii să-i priméscă negutătorii în oţet. 951
Să nu se facă adunări de ómeni prin cârciumi şi cafenele, nici lăutari 952—954
Anexa la pagina 766. (Tot despre ciumă) . . . . . »
Evreii opriţi de a ămbla cu boccele de marfă . . . . . »
Ovreii zarafi, telelóicele ovreice şi creştine oprite de a esercita meseria »
Mahalagiii să scurgă şanţurile şi să ridice noróele. Curăţenia prin case 953
Gunóe aprinse ca mijloc de apĕrare. . . . . »
Să îngrópe cadavrele de dobitóce . . . . . »
Comerciul de haine vechi oprit. . . . . »
Oprirea tîrgului Cucului şi adunările tabacilor. . . . . 953—955
Cercetarea bolnavilor pe la case de Vătaful de aproţi . . . . . »
Oprirea scrâncioburilor (dulap) şi a geamaleï şi a ori-ce adunare prin grădini. . . . . »
Anexa la pagina 766 955
Oprirea bâlciurilor din judeţele Teleorman şi Vlaşca. Asemenea şi de la Rîureni . . . . . »
Oprirea oborului la Tîrgul-de-afară. 956
Redeschiderea bâlciurilor în 1814 Martie . . . . . »
Mutarea unui obor în interesul apĕrăreï de ciumă . . . . . »
Circulara nouă către Clinceanul în interesul apĕrăreï de ciumă . . . »
Anexă la pagina 772. Sporirea numĕrului de ciocli 958

www.dacoromanica.ro

Pagina

Hrisovul Epistatuluĭ Polcovnicieĭ de ciocli 958
Anexa la pagina 773. Cărţĭ legate la judeţe şi la Caimacam cu nizamul la bóla ciumeĭ 961
Anexă la pagina 773. Publicaţie să se îngrópe morţiĭ de pe drumurĭ. 962
Oprirea judecăţilor ca să nu se întindă bóla . . . . . »
Redeschiderea tribunalelor 964
Anexă la pagina 774. Voia de a se scóte familiele şi bagagiele afară din oraş din causa epidemieĭ. . . . . »
Pitac către ispravnicĭ să nu intre în sate ceĭ eşiţĭ din Bucurescĭ fără constatare de sănătate 965
Lazaret separat al sudiţilor austriacĭ . . . . . »
Pitac la Mitropolit, să facă sfeştanie în treĭ tocitorĭ, ca să se împarţă la norod. 966
Pitac la Vel Spătar şi Vel Agă pentru curăţirea caselor contaminate. . »
Pitac la naziriĭ lazareturilor să îndoiască osîrdia 967
Anexă la pagina 775. Pitac la Mitropolit şi la boeriĭ halea şi mazîlĭ, să găséscă mijloc de a stârpi bóla 968
Pitac către Vornicul Barbu Văcărescu şi Alex. Niculescu însărcinaţĭ cu noul nizam al lararetur ilor 969
Nizamul tîrgurilor şi al mahalalelor Bucurescilor întocmit din noŭ . 969—972
Anexă la pagina 776. Pecetluirea cârciumelor şi rachieriilor. 972
Pitac de scutire a ţĕranilor de a face 12 ḑile lazaret când vin să jăluiască Domnitoruluĭ . . . . . »
Pedepsirea unor preoţĭ căcĭ aŭ îngropat prin taĭnă ómenĭ ciumaţĭ. . 973
Averea rĕposatuluĭ Vlădică Stavropoleos luată în stăpânire de stat în profitul lazareturilor 974
Anexa la pagina 777. Pitac la polcovnicĭ şi căpitaniĭ din Ialomiţa să ajute la ispravnicĭ în stîrpirea bóleĭ. 975
Căpitaniĭ de margine înlocuesc pre epistaţiĭ lazareturilor de margine . »
Socotéla caseĭ lazareturilor în 1813. 976
Pitarul Iane cercetător bolnavilor de ciumă . . . . . »
Cancelaria epistasieĭ lazareturiler şi o casă pentru panduri. . . . . »
Neferĭ daţĭ în trebuinţa lazareturiler. . . . . »
Schimbare de casă contaminată . . . . . »
Un tulumbagi-başa şi ómeniĭ luĭ la casa lazareturilor 977
Anexă la pagina 778. Cărţĭ deschise la tóte judeţele pentru nizamul ciumeĭ 978
Anexa la pagina 779. Ponturĭ la ispravnicĭ pentru bóla ciumei . . . 979
Porunca la anaforaua Caseĭ *depo*. 981
Ciuma la Ploescĭ. 982
Ciuma la satul Liţa din Olt . . . . . »
Anexa la pagina 780. Poruncĭ la judeţe pentru nizamul ciumeĭ. . . 983
Nouĭ poruncĭ la unele judeţe pentru bóla ciumeĭ. 984
Anaforaua veliţilor, ca să nu se trimită ţĕranĭ la lucrul cetăţilor, ci banĭ spre a se evita lăţirea ciumeĭ 985
Periusia luĭ Filidor mort de ciumă. 986
Voĭe de a se face tîrg în Muscel. 987

www.dacoromanica.ro

Pagina
Léfă chirurguluĭ Viral numit în locul luĭ Kraus 987
Ciuma se înteţesce din noŭ. Pitac însărcinând pe maĭ mulţĭ boerĭ să îngrijască de stârpirea bóleĭ 988
Pitac hotărînd mănăstirea Plumbuita pentru desinfectarea călĕtorilor şi mărfurilor 989
Anexa la pagina 781. Stăpânul obligat să dea hrană pentru ţiganiĭ intraţĭ în lazaret 990
Socotelĭ ale Caseĭ *depo* 990
Despre sumele datorite de mŏnăstirĭ pentru spitale . . . . . 990 şi 991
Câmpu-lung, Tismana şi Cozia legate la spitalul de la Dudescĭ . . . . »
Epistat în Ilfov pentru ciumă 992
Pitac la Mitropolit, ca preoţiĭ să nu îngrópe pe ciumaţĭ fără de a da de scire . . . . . 992 şi 993
Oprirea vînzĕreĭ la Tîrgul-de-afară de marfă de bogaserie, mătase, bumbac, pânzeturĭ, cojóce, ... 993
Inchidere de câte-va uliţe în interesul stârpireĭ bóleĭ 994
Pitac la casa de privighere, să împedice lăţirea ciumeĭ ivită la Galaţĭ »
Casurĭ de lepră şi asil de leproşĭ la Sf. Eleftere . . . . . 994 şi 995
Ciuma în judeţul Focşanilor . . . . . 995—997
Mĕsurĭ luate relativ la veniturile caseĭ de privighere . . . . . 997—1002
Doctorul Oler îşĭ cere léfa 1817 1002
Relative la lazareturile din Văcărescĭ şi Colentina: să se facă câte 12 bordee 1003
Venituri ale caseĭ de privighere din 1817 . . . . . »
Socotéla caseĭ 1004
Asemenea socotéla caseĭ în 1818 . . . . . »
Banĭ adunaţĭ la casa de privighere, şi daţĭ cu dobândă luĭ Ión Moscu după plata lefurilor personaluluĭ 1007
Stingerea bóleĭ ciumeĭ . . . . . »
Oprirea tîrguluĭ Drăgaiceĭ fiind ciuma la Brăila 1008
Pitac la nazîrul caseĭ de privighere că s'aŭ ordonat cercetare de ce bólă s'a îmbolnăvit cine-va în Bucurescĭ? Se va arde casa celuĭ care aŭ tăinuit un bolnav 1009
Arderea caselor a nisce ovreĭ carĭ aŭ tăinuit bolnaviĭ . . . . . »
Spitale 1010
Anexă la pagina 782. Spitalul de la Pantelimon 1011
Hrisovul Pantelimon din 1813 1012
Cartea obştéscă prin care Biv Vel Spătarul Grigore Ghica e numit protector şi Efor la Pantelimon . . . . . 1013 şi 1017
Disc la biericĭ pentru spitalul săracilor nemernicĭ . . . . . 1010, 1014 şi 1035
O casă a spitaluluĭ Colţeĭ dată spre locuire Vorniculuĭ C. Caliarh . . 1014
Anexă la pag. 783. Mila de vinăricĭ a spitaluluĭ sărmanilor streinĭ . 1016
Cartea spitaluluĭ de la Sf. Vinerĭ 1017
Fumăritul din Tîrgovişte venit al spitaluluĭ Pantelimon 1018
Hrisovul mŏnăstireĭ Pantelimon 1019
Vinăriciul spitaluluĭ nemernicilor 1023
Cartea spitaluluĭ noŭ de venitul pripasurilor din Saac . . . . 1024, 1025 şi 1036

www.dacoromanica.ro

Pagina
Hrisovul mŏnăstireĭ Colţeĭ 1026
Milele nouluĭ spital. 1029
Hrisovul spitalelor nouĭ de milĭ şi învoiala epitropilor. 1031
Ţiganiĭ darnicĭ către spitalul cel noŭ de streinĭ 1035
Nicolae Trăsnea epitrop la Pantelimon 1036
Spor la léfa doctoruluĭ Constandinache Caracaş de la Pantelimon . . 1037
Anexă la pagina 784. Hrisovul spitaluluĭ din Buzĕŭ. 1037
Pitac să nu se maĭ priméscă bolnavĭ la Pantelimon făr' de teşchereaua epistaţilor lazareturilor. 1039
Asemenea la cele-l-alte spitale . . . . . »
Mŏnăstirea Poiana, să nu maĭ plătéscă vinăriciŭ. . . . . .
Aruncarea de dare pentru întreţinerea spitaluluĭ de la Dudescĭ . . . 1040
Cisla dăreĭ mŏnăstirilor pentru spital . . . . . 1041 şi 1042
Milele vinăriciuluĭ date spitaluluĭ de la Dudescĭ. 1043
Legatul luĭ Chiriţă pentru casa lazareturilor 1043
Posluşnicĭ aĭ spitaluluĭ Dudescĭ 1044
Implinirea banilor datoriţĭ spitalelor de mŏnăstirĭ. 1045
Hanul Filaret legat pentru bóla ciumeĭ 1046
Anexă la pagina 785. Implinirea de la egumenĭ a banilor datoriţĭ spitaluluĭ de la Dudescĭ, socotelĭ aĭ nazîrilor lazareturilor din 1813 . . 1047
Baniĭ mileĭ vinăriciuluĭ de la mŏnastirĭ daţĭ spitaluluĭ de la Dudescĭ. 1047 şi 1048
Năstavnicul de la Tismana dator să dea talerĭ 5.000 pentru casa privigheriĭ 1049
Facerea de 100 bordee la spitale. 1050
Nebunĭ trimeşĭ la mŏnăstire . . . . . »
Doctoriĭ. . . . . .
Anexă la pagina 786. (Cutia obstirilor) 1064
Socotelile cutieĭ milostenieĭ, a cişmelelor şi a orfanotrofieĭ 1055
Veniturile cutieĭ milostenieĭ 1057
Doctorul Reichter înlocuesce pe doctorul Moscu 1059
Doctorul Silvestru şi dr. Const. Darvaris. 1060
Doctorul Filitis . . . . . »
Doctorul Ştefan Moscu . . . . . »
Chirurgul Messiţ. 1061
Krauss, Villar şi Ghebauer 1062
Doctorul Nicolae Gavala 1063
Hrisovul doctorilor de la Craiova 1064
Doctorul Petre Ferarul din Craiova. 1065
Iratul doctorilor Craioveĭ 1066
Dăruirea uneĭ case doctoruluĭ Ión Pascale 1067
Oprirea de a se ţine morţiĭ pe uliţe pentru adunare de pomana . . . 1068
Anexa la pagina 790. Oprirea sloboḑireĭ de puscĭ. 1069
Pecetluirea erbeĭ de puşcă din prăvăliĭ. 1070
Oprirea alergăreĭ trăsurilor pe stradă. 1071
Piaţa de osândă a vinovaţilor . . . . . »
Obligarea egumenilor şi a propietarilor de case să şi le drégă 1072

www.dacoromanica.ro

Pagina

Anexă la pagina 791. Epitropiĭ de la Cotroceni obligaţĭ să repare hanul Şerban-Vodă 1073
Mutări de straje 1074
Biserica Dómneĭ Smaranda a luĭ Neculae Mavrocordat atârnând de mănăstirea Radu-Vodă. 1075
Patru mahalale din Bucurescĭ în proces cu proprietarul Colentineĭ . 1076—1079
Anexă la pagina 793. Pavărĭ de strade . . . . . 1079—1087
Astupărĭ de baltacurĭ 1088
Lărgirea drumurilor la capul Podurilor 1089
Idem la capul poduluĭ Calicilor 1090
Curăţirea de şanţ între Dâmboviţa şi Dâmbovicióra 1091
Pod pe uliţa Tabacilor . . . . . »
Procesul locuitorilor după moşia Caterieĭ Balş 1092
Anexa Q bis 1094
Indicele general 1097

www.dacoromanica.ro

ERRATA.

Fórte numeróse suut erorile strecurate în acest tom, fie din nebăgarea de sémă a corectorilor, fie din aceea a culegătorilor tipografi. Nu putem releva aci nicĭ chiar din cele maĭ bătătóre la ochĭ. Lectorele bine-voitor le va corige însuşĭ. Maĭ ales cât privesce *ortografiarea* vorbelor, din causă că nu acelaşĭ corector a revĕḑut tóte cólele tipărite, lectorele va afla multă nestatornicie. Să ne scuzeze, căcĭ, *errare humanum est!*

Pagina 617, documentele publicate în notă nu sunt pentru nota (1). Acest semn trebue să lipséscă. Unele acte, din eróre, s'aŭ publicat de douĕ orĭ, altele nu la locul lor, fiind eŭ absent în Norvegia în 1899 August.

Pagina 795 *ḑis posiţiune* citesce: *disposiţiune.*
« 845 rîndul al 2-lea *a sădi biserica* citesce : *a zidi....*
După » 858 e numerotată *759* citesce : *859.*
» 928 rîndul 34 *1916 Octombre 23.* citesce *1816.*
» 933 rîndul al 6-lea *ide irae*! citesce *inde irae.*
» an. la pag. X citesce la pag. 762 şi următóre.
» 963. rîndul prim *anexa pag. 737,* citesce pag. *773.*
» 1060 la anexa XLIV, în loc de *Dr. C. Filipescu,* citesce *Filitis.*

www.dacoromanica.ro